ÖSTERREICHISCHE NATIONALBIBLIOTHEK
220616-C
ALT-

7304

Digitized by Google

Wesseling, Petrus

Digitized by Google

Digitized by Google

VETERA ROMANORUM
ITINERARIA,
SIVE
ANTONINI AUGUSTI
ITINERARIUM,
ITINERARIUM HIEROSOLYMITANUM,

ET

HIEROCLIS GRAMMATICI SYNECDEMUS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

VETERA ROMANORUM
ITINERARIA,
SIVE
ANTONINI AUGUSTI
ITINERARIUM,
CUM

INTEGRIS JOS. SIMLERI, HIERON. SURITAE, ET AND. SCHOTTI NOTIS.

ITINERARIUM HIEROSOLYMITANUM;

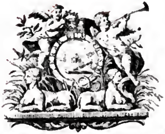
ET

HIEROCLIS GRAMMATICI SYNECDEMUS.

Curante

PETRO WESSELINGIO,

Qui & ſuas addidit adnotationes.

AMSTELAEDAMI,
Apud J. WETSTENIUM & G. SMITH,
MDCCXXXV.

220616-C.

Digitized by Google

Digitized by Google

SERENISSIMO CELSISSIMOQUE
PRINCIPI
GUILIELMO CAROLO
HENRICO FRISONI,
DEI GRATIA ARAUSIONENSIUM ET NASSOVIORUM PRINCIPI, GELRIAE, FRISIAE, GRONINGAE AGRORUMQUE ADJACENTIUM AC DRENTIAE GUBERNATORI ET MILITIAE SUPREMO PRAEFECTO, ILLUSTRIS FRISIORUM ACADEMIAE CURATORI HONORARIO MAGNIFICENTISSIMOQUE, &c. &c. &c.

AMPLIS-

Digitized by Google

AMPLISSIMIS OPTIMISQUE EJUSDEM ACADEMIAE CURATORIBUS,

D. HESSELO DOMINICO ERNESTO AB AYLVA,
TERRITORII WESTDONGERANI PRAEFECTO, PLURIMISQUE HONORIBUS ILLUSTRI, &c. &c.

D. DUCONI MARTENAE A BURMANIA,
AGRI WIMBRITZERANI PRAETORI, SUMMIS DIGNITATIS GRADIBUS EXCELLENTI, &c. &c.

D. MARTINO BLOCQ A SCHELTINGA,
PRAEFECTURA SCHOTERLANDICA AMPLISSIMISQUE MAGISTRATIBUS EGREGIE PERFUNCTO, &c. &c.

D. ULBONI SIXMAE AB ANDLA,
SUPREMAE FRISIORUM CURIAE PRAESIDI GRAVISSIMO INTEGERRIMOQUE, &c. &c.

P. WESSELINGIUS.

Digitized by Google

DEDICATIO.

QUae vobis offero conſecroque, Princeps Sereniſſime Ampliſſimique Curatores, vetuſta Romanorum Itineraria, multis fortaſſe non ſatis digna veſtris videbuntur perſonis, etſi veſtra plurimum ab eorum judicio diſcrepet ſententia: minimae lucis radios in tenebris gratiſſimos eſſe, cumque denſiſſimis vetus Geographia ſit incincta, nihil opis, quo caligo illa diſpelli disjicique poſſit, negligendum ſcitis. Saepenumero egregiam rerum etiam diſpoſitionem & accuratiſſimum ordinem, qui inter Romanos domi militiaeque obtinebat, & ſtupenda magnitudinis victoris ejus populi opera demirati eſtis; quae ſingula, ſicubi alias, in his praecipue eminent. Viae admirabili auſu & ſucceſſu per vaſtiſſimi imperii provincias lapide & glarea munitae ſignantur, inque illis manſiones & mutationes, ubi aut interquieſcere aut ad curſum vehicularem jumenta mutare, quibus feſtinato opus erat, poterant. Laudamus principum regumque curam, qui ditionis ſuae regiones in civium commodum viis, multo labore ſtratis, diſtinxere; qua re licet egregie de ſuis fuerint meriti, longiſſime tamen a Romanorum magnificentia abſunt: quid enim illi par aut ſecundum hac in parte oſtendi poterit? Perſae quidem illis

Digitized by Google

in hoc genere exempla dedere; at quantula ad Romanam amplitudinem eorum induſtria? Hic ab urbe Roma per ſaxa, ſaltus, montes, gentes ac nationes barbaras in ultimam Germaniam, Galliam, Hiſpaniam & toto diviſos orbe Britannos viae continuantur, illarumque compendia per easdem provincias deſcribuntur: hic ab eadem urbe in remotiſſimas Orientis regiones atque intimam Africam qui ſine periculo & recto itinere properari poſſit, monſtratur: quae cum meritiſſimo praedicaveritis, haud facile quisquam peritior invenietur, qui veſtram opinionem improbaverit: praeſertim cum in Academia, quae vobis multo cariſſima eſt, & ſub veſtro patrocinio fuerint procurata, atque ab eo quidem, quem prolixo favore proſequimini ac nuper admodum publice orantem frequentes ad majora excitaſtis, quique hanc grati animi tabellam ſuspendere geſtit. Accipite ergo, Princeps Celſiſſime Nobiliſſimique Curatores, hanc meae erga vos obſervantiae teſſeram & patimini vobis perſuaderi, votorum meorum eam eſſe ſummam, ut diutiſſime nobis ſalvi perennetis, quo veſtris auſpiciis res publica & literaria in optimum ſtatum vertat. Franequerae Friſiorum Kal. Auguſti CIↃIↃCCXXXIV.

BENE.

Digitized by Google

BENEVOLO LECTORI
S. D.
P. WESSELINGIUS.

ANtonini Itinerarium, quod doctiſſimorum virorum curis & meo qualicunque labore nitidius prodit, neceſſitatem mihi, ne a tralaticio praefandi more diſſentiam, imponit: prorſus enim in ipſo limine atque operis introitu, priusquam ejus ductu provincias obire incipias, quid de auctore ſentiam, quamque in eo vulgando viam fuerim ingreſſus, monendus es. De ſcriptore Itinerarii, ut ab eo ordiamur, ſi quaeſiveris, variae & ſibi diſcrepantes virorum praeſtantium opiniones ſeſe offerent: videbis Julio Caeſari, M. Antonio, Antonino Pio, Caracallae, Ammiano Marcellino, Marciano Heracleotae, Aethico atque aliis acceptum referri, ſed conjecturis multo incertiſſimis. Et Caeſari quidem Julio Felix Malleolus in *Dialog. de Nobilit.*, ſine dubio ob Aethici praefixam Coſmographiae praefationem, quam poſtmodum examinabimus, adſcripſit: Joan. Cuſpinianum, ut idem faceret, vetus movit codex, *Itinerarium Julii Caeſaris* in fronte gerens; cujus aetate eum ſine controverſia ſit poſterius, ex eadem praefatione eum repetitum eſſe titulum arbitrer: neque aliud opiner de Antonio, cui MSS. Blandinianus, Pithoeanus, Pariſinus, Voſſianus atque alii plures vindicant; par enim ra-

tio eſt. Antoninum Pium libello multi inſcripſere, in eam opinio-
nem *Antonini Auguſti* nomine, quo codex Vaticanus & Regius Su-
ritae ſuperbiunt, impulſi; tum etiam, quod Jo. Annius Viterbien-
ſis fragmentum dederit Itinerarii, *Antonini Pii* titulis ornatum, &
Luitprandus *Adverſar. C.* 172. Fuldae ſe vetuſtiſſimas membranas,
Antonino Pio tributas, vidiſſe auctor ſit: quae Adverſaria, cum ex
nugivendi impoſtoris Hieron. de Higuera incude prodierint, juxta
atque Annium, ſatis utique a nobis confixum, aeſtimamus; MSS.
audiendi forent, ſi in Antonini Imp. aetatem omnia convenirent,
quod ſecus eſſe, parebit evidentiſſime. Pro Caracalla Hieron. Surita
pugnavit, ſollicitus propterea crebra *Diocletianopoleos*, *Maximia-
nopoleos* & *Conſtantinopoleos* mentione: pugnat autem telo obtuſo
& quod facile eludas atque exeas; nam quod plura Britanniae iti-
nera a vallo initium ſumant, id nunquam effecerit, tametſi vallum
Severi Imp. intelligas, ut Antonini Caracallae opera juſſuve con-
fectum credamus Itinerarium: tantum inde coegeris, non exſuperare
id Severi Imp. aetatem. De Ammiano Marcellino Ph. Cluverio *L.
II. Germ. Ant. C.* 5. ſuſpicio nata eſt, quoniam is, plane uti Itinera-
rium, pleraſque Galliarum urbes, quae capita nationum fuerunt,
ipſarum nationum & gentium vocabulis appellare conſuevit; qua
re, etſi ad Ammiani aetatem demitti videatur, necdum tamen Iti-
nerarii auctor erit: potuit enim alius ſui temporis morem aeque
obſervare ac Ammianus. Had. Junius *Bataviae* ſuae p. 263. Mar-
cianum Itinerario auctorem dedit, qui, Stephano in Ἄμισσα teſte,
τὰ ἀπὸ Ῥώμης ἐπὶ τὰς ἀξιοσήμους πόλεις ſive Itinerarium ab urbe Roma
in nobilia oppida ſcripſit; quam conjecturam vir egregius ſine dubio
damnaſſet, ſi Marciani reliquias cum hoc Itinerario contendiſſet: di-
verſum enim genus & diſcrepans utriusque inſtitutum eſt. Reſtant
Jul. Honorius atque Aethicus; quorum Honorio Julio Jo. Ger. Voſſius
De Philolog. C. 11. dare voluiſſe videtur ob veteres libros, in qui-
bus exaratum fuiſſe profitetur, *Julio Honorio utriusque artis*; quae,
cum incertum ſit, utrum Coſmographiae, quae citra dubium hujus
Julii eſt, an Itinerario fuerint praeſcripta; neque enim vir eruditiſ-
ſimus hunc ſcrupulum exemit, de ſola dein Coſmographia & ejus
codice Thuanaeo locutus; non ſatis valida videbuntur ad alia opi-
natos commovendos. Aethico praeter Joſ. Simlerum Barthius & alii
plures

plures contribuunt: & Barthius quidem *L. XLV. Adverſar. C.* 13. Itinerarium partem Coſmographiae facit: generalem enim quandam orbis deſcriptionem primo Aethicum odornaſſe, dein finem operi Itinerario feciſſe: cujus opinionis cauſſam ſi rogaveris, Coſmographiam illam accipies, ſimilis argumenti libellum, & ſcriptores vetuſtos, qui eum Itinerarii auctorem appellavere: quæ, quantumvis, prima fronte plauſibilia videantur, talia tamen non ſunt, quibus ſtatim concedas: nam & Coſmographia Aethici in plerisque ab Itinerario diſcrepat; habet ſane præcipuas provinciarum urbes, ſed nec omnes, neque ulla fere M. P.; diſtinguunt præterea utrumque libellum, licet iisdem in ſchedis inveniatur, ſtudioſiſſime MSS., uti Pithoeanus & Pariſienſis, cujus excerptis fuimus uſi; neque huc usque ullus mihi innotuit codex, in quo Itinerarium Aethico fuerit tranſcriptum: laudat quidem vir ab eruditione & humanitate inſtructiſſimus Jo. Alb. Fabricius, ſed fide Barthii, codicem, in quo *Antonini Aethici* fuerit nomen *L. I. Bibl. Latin. C.* 10.; ubi vero Barthius id fuerit profeſſus, quamvis non ignorem eum *L. XLV. Adverſ. C.* 13. Itinerarii ſcriptorem *Aethicum Antoninum* appellandum eſſe pæne decreviſſe, ſæpe fruſtra quæſivi. Jam quod Flodoardus & Hugo Flaviniacenſis Aethico Itinerarium adjudicarint, factum ex ea cauſſa cum N. Bergerio *L. III. Viar. Milit. C.* 6. autumo, quoniam in manu exaratis libris Aethici Coſmographiam excipere ſolebat; quæ non infrequens errandi fuit occaſio: memini ſane beneficio viri clariſſimi J. P. D'Orville manu ſcriptum verſare codicem, qui *Itinerarium Antonini* fronte præferebat, Aethici Coſmographiam & Notitias veteres aliaque complexum; fortaſſe ex alio tranſumptum, qui Itinerarium olim habuerat. Atque hæ præcipuæ intra hos ducentos annos virorum præſtantium de Itinerarii ſcriptore conjecturæ fuerunt: a quibus priusquam diſceſſero, inferenda eſt J. Gothofredi ſententia, quam ad *L.* 10. *C. Theod. de Metat.* dixit, ceteris, ſi certa foret, palmam prærreptura: *Cujusmodi*, inquit, *togati ſeu menſores limitum ab Imperatoribus ſubinde miſſi fuerunt: & quidem ſub hoc ipſo Theodoſio Juniore, ut oſtendit Itinerarium Antonini vel Antonii Auguſti, qui & ipſe togatorum horum numero fuit; cujus manuſcripto Regio hæc quoque continentur: In quinto decimo anno regni Imperatoris Theodoſii præcepit*

 ille

Digitized by Google

ille MISSIS ſuis provincias orbis terræ in longitudinem & latitudinem menſurari. Mox, Duodecim verſus prædictorum MISSORUM de Imperatore Theodoſio:

Hoc opus egregium, quo mundi ſumma tenetur;
Aequora quo montes, fluvii, freta, portus & urbes
Signantur: cunctis ut ſit cognoſcere promptum,
Quidquid ubique latet: Clemens genus, inclyta proles,
Ac per ſecla pius, totus quem vix capit orbis
Theudoſius princeps venerando juſſit ab ore
Confici, ter quinis aperit dum faſcibus annum:
Supplices hoc famuli, dum ſcribit, pingit & alter,
Menſibus exiguis, veterum monumenta ſecuti,
In melius reparamus opus, culpamque priorem
Tollimus, ac totum breviter comprendimus orbem,
Sed tamen hæc tua nos docuit ſapientia Princeps.

Si enim Antoninus è menſoribus fuerit, a Theodoſio Imp. in provincias miſſis: ſi verſus illi Itinerario fuerint præfixi, auctor & tempus libri, in hunc ordinem digeſti, in obſcuro non erunt: quo minus tamen in his ſecure acquieſcam, pauca faciunt; nam Antoninum ſive Antonium inter menſores fuiſſe Theodoſii incertiſſima doctiſſimi viri conjectura eſt, & cui nullum in Regii MS. verbis præſidium: verſus præterea aliud opus requirunt; neque enim in Itinerarium quadrabit,

Aequora quo montes, fluvii, freta, portus & urbes
Signantur; cunctis ut ſit cognoſcere promptum
Quidquid ubique latet. ——— ———

ea quippe fruſtra hic quæſiveris. Reſpiciunt, niſi me omnia fallant, *Codicem Miſſorum Theodoſii*, non Itinerarium: id verba ipſa ſuadent & Cl. Salmaſius, qui ſæpius in *Plinianis Exercitationibus* eo Codice ad partes vocato, palam p. 58. aſſeverat, Theodoſii Miſſos xv. ejus Imperatoris anno orbis Romani provincias metiri inſtituiſſe; quod ipſum evidendiſſime liqueret, ſi plura ex illis ſchedis Jac. Gothofredus excerpſiſſet; editas enim habemus, ut contendendi

Digitized by Google

dendi ſit facultas, ab Emm. Schelſtrateno *tom. II. Antiq. Eccleſiaſt. p. 525.* Quare cum nihil admodum nos juverit vir conſultiſſimus, & multo, quam fuimus ante, incertiores nos dimiſerit, videamus ecquid ſpei in illis ſit ſcriptoribus, qui ante inſtauratas ſeculis ſuperioribus literas vixere: horum pauciſſimi, quantum reſcire licuit, Itinerarium ſuis in libris memoravere, nec minus tamen quam ceteri diſcordes. Primum ſibi locum ætatis & meritorum prærogativa Flodoardus vindicabit, L. I. Hiſtor. Rhemenſ. C. 1. *Aethicus*, inquit, *etiam in Coſmographia ſic memorat: A Mediolano per Alpes Cottias Viennam M. P. M. CCCIX. Inde Durocortorum M. P. M. CCCXXXIII., quæ ſunt Leugae CXXI. Item a Durocortoro Divodorum usque M. P. M. LXII. Item alio itinere a Durocortoro Divodorum usque M. P. M. LXXVIII. Item a Durocortoro Treveros usque Leugae XCIX Item a Bagaco Nerviorum Durocortorum Rhemorum usque M. P. M. LIII.* Quæ ſingula cum Itinerarium ſuis quæque locis ſervet, non dubium eſt, quin Flodoardus auctorem ejus Aethicum fuerit arbitratus; nec alia Hugoni Flaviniacenſi in Chron. Virdunenſi, quod Labbeus *tom. I. Bibl. Nov.* inſeruit, ſententia, ſiquidem p. 79. *Has autem omnes*, ait, *conjectiones Aethicus in Coſmographia excludens in Itinerario mundi vocat eam Virodunum, ob virorum fortium induſtriam, longe lateque celebratam.* Diverſam ab utroque amplexus eſt opinionem in Cameracenſi Chronico L. I. C. 3. Baldericus, *Liber*, inquiens, *qui jubente Julio Caeſare ex Senatus conſulto a prudentiſſimis viris de Coſmographia inſcribitur, ubi quidem totius orbis Romani univerſa famoſa diſtinguit loca, Cameracum etiam intromittit, & quanto a Bagaco caſtro diſtet, id eſt, XVIII. millibus, evidenter oſtendit.* Quem ſi audiveris, Itinerarii auctorem habebis longe nobiliſſimum. In alia omnia abit Chronographus Ferrarienſis, nuper admodum a L. A. Muratorio *tom. VIII. Scriptor. Ital.* provulgatus: *Ante Chriſti*, ait p. 474., *nativitatem per annos XXX. & amplius decreto Senatus Romani in Europa, Aſia, & Africa M. Antonii conſulis Romani ſtudio facta eſt diviſio itinerum de diſtantiis, quæ erant inter præcipuas civitates, imperio Romano ſubjectas, ut de ipſis diſtantiis omnibus per ſcripturas conſtaret: & ex iis ſcriptis confectus eſt codex, qui Itinerarium appella-*

Digitized by Google

pellatur, quem perlegi non ſemel, & reliqua, quæ ad Anton. Itin. p. 281. exſcripta dedi. Atque hæc medii ævi, quos vocant, ſcriptores de Itinerario; quæ utique ad conturbanda omnia quam veritatem eruendam aptiora ſunt. Ut videas tamen, quid eos in hos fluctus & præcipitia conjecerit, ſuus hic locus Præfationi, quam Coſmographiae præſcripſit Aethicus, neceſſario eſſe debet: *Itaque Julius Caeſar*, inquit, *biſſextilis rationis inventor, divinis humaniſque rebus ſingulariter inſtructus cum Conſulatus ſui faſces erigeret, ex ſenatus conſulto cenſuit omnem orbem jam Romani nominis admetiri per prudentiſſimos & omni Philoſophiæ munere donatos. Ergo a Julio Caeſare & M. Antonio Conſulibus orbis terrarum metiri cœpit, id eſt a Conſulatu ſupraſcripto usque ad Conſulatum Auguſti III. & Craſſi, annis XXI. menſibus V. diebus IX. Zenodoxo omnis Oriens dimenſus eſt, ſicut inferius demonſtratur. A Conſulatu item Julii Caeſaris & M. Antonii usque in Conſulatum Auguſti X. annis XXIX. menſibus VIII. diebus X. a Theodoto ſeptemtrionalis pars dimenſa eſt, ut evidenter oſtenditur. A Conſulatu ſimiliter Caeſaris usque in Conſulatum Saturni & Cinnae a Polyclito meridiana pars dimenſa eſt annis XXXII. menſe I. diebus X., ſicut definita monſtratur. Ac ſic omnis orbis terræ intra annos XXXII. a dimenſoribus peragratus eſt, & de omni ejus continentia perlatum eſt ad Senatum.* Hactenus Aethicus; in cujus verborum ſententiam ſi penetrare volueris, ſcitu fuerit opus, uno eodemque tempore menſores eos eſſe emiſſos, quod pulcre admonuit C. Barthius *L. XLV. Adverſar. C.* 13., omnesque adeo annorum ſummas a Conſulatu Caeſaris & Antonii eſſe inchoandas: id res ipſa & finiti utrimque termini requirunt. Præterea ſcripſiſſe Aethicum videri, *usque ad Conſulatum Auguſti IV. & Craſſi, annis XIIII., menſibus V. diebus IX.*; nam Barthius, qui Auguſto in III. Conſulatu Craſſum collegam dedit, & Panvinio erroris dicam ob Meſſalam Corvinum Auguſto in eo magiſtratu additum impegit, ipſe coarguendus eſt: Onuphrium abſolvunt Faſti veteres & tabula marmorea in Theſaur. p. CCXCIX. Deinde, *usque in Conſulatum Auguſti X., annis XX.*; numeri enim vitio librariorum uno pæne denario auctiores ſunt. Tum, *usque in Conſulatum Saturnini & Cinnae, annis XXV.*; qui Conſules Anno

V. C.

v. c. ıↄccxxxv. nomen dedere. Novi Barthium de Anno v. c. ıↄccxlii. cogitaſſe ob Faſtos Græcos, qui eo Coſſ. *Saturninum* & *Rubellium*, cui *Cinnae* fuiſſe cognomen ſuſpicatur, edunt: at illi Coſſ. fuere ſuffecti, & *Rubellii* nomen manifeſto vitioſum eſt, ex *REBILO* natum, ſicuti compoſitis inter ſe Capitolini & Collotiani marmoris fragmentis egregie Panvinius oſtendit: Caninio vero Rebilo *Cinnae* additum fuiſſe cognomentum, nemo præter Barthium dixit: Sentium autem Saturninum & Lucretium Cinnam eo, quem finivi, anno Conſules proceſſiſſe præter Faſtos Hieronymus in Chron. atteſtabitur, cum Virgilium Sentio Saturnino & Lucretio Cinna Coſſ. Brundiſii obiiſſe adfirmat. Denique, *ac ſic omnis orbis terræ intra annos XXV. a dimenſoribus peragratus eſt.* In quibus ita refingendis ipſam me aſſecutum eſſe veritatem, nemo, ſi Julio & M. Antonio Coſſ. Annum v. c. fuiſſe ıↄccx. meminerit, inficias iverit. Jam cum Itinerarium Aethici plerumque jungeretur Cosmographiæ, ſicuti nunc quoque connexum eſt in Pithœano codice, de quo N. Bergerius *L. III. Viar. Milit. C. 6.* & in Pariſienſi, modo a priore is diſcrepet, quo uſi fuimus, utique ſuſpicio Flodoardo & Hugoni Flaviniacenſi, Cosmographiam & Itinerarium ejusdem eſſe ſcriptoris fœtus, naſci potuit: & tanto quidem facilius, quod Hugo Flaviniacenſis, cum Cosmographiæ partem *Itinerarium mundi* facit, in ſuo libro junctos eos libellos ſe habuiſſe ſignificet. Ad hoc, cum Aethici Præfatio Julio Cæſare & M. Antonio Coſſ. orbis Romani dimenſionem inchoatam fuiſſe referat, quid demirabimur, Baldericum Tornacenſem Julio Cæſari Cosmographiam & junctum illi in MSS. Itinerarium tribuiſſe, aut Chronici Ferrarienſis ſcriptorem M. id Antonio adſcripſiſſe? præſertim cum Chronici ejus verba evidentiſſime Aethici Præfationem redoleant. Indidem porro *Antonii Auguſti* titulum, quem Pithoeanus, Pariſienſis noſter, & Blandinianus MSS. oſtentant, repetere ſoleo, in *Antonii Auguſtalis*, ut in Aegid. Schudii membranis, & *Antonini Auguſti* nomina deinceps ab aliis commutatum, qui M. Antonium *Auguſti* cognomine haud unquam inſignem fuiſſe noverant: neque enim ulla veri ſpecie ſe commendare poteſt N. Bergerii conjectura, qua Itinerarium ejusque prima initia in Julium Cæſarem & Auguſtum, qui vias publicas, oppida, colonias, manſiones mutationesque ſignari juſſerint, rejicit; ita ta-

*** men,

Google

men, ut Antoninus Pius, aut alius ejus nominis, atque inſecuti Imp. de ſuo ævo plura addiderint: Aethicus enim, quem fundum hujus opinationis vir doctus & Jo. Ger. Voſſius *L. I. Hiſt. Lat. C.* 13. habuerunt, vereor, ut perſuadere hoc poſſit. Ecquis enim crediderit, Plinium, ſcriptorem diligentiſſimum, præterire Zenodoxi, Polycliti & Theodoti menſorum operam voluiſſe, ſi quæ hac in re exſtitiſſet? Et qui potuit Theodotus, homo Græcus, in intimam Germaniam, quam *ſeptemtrionalem partem* Aethicus appellat, Romanorum armis nondum domitam, penetrare eamque menſurare? Non negavero, fuiſſe in Romanorum manibus Itineraria & tabulas, è quibus, ut apud Propertium eſt, *pictos ediſcere mundos* potuere: at noſtrum ad antiquiſſimam eam ætatem poſſe admoveri, non putem. Quid ergo, dices? Equidem Magno Conſtantino Itinerarium, quemadmodum manibus id nunc terimus, recentius eſſe autumavero: id ut agnoſcerem, *Conſtantinopolis*, *Diocletianopolis*, *Maximianopolis* ipſaque *Heraclea*, quæ olim Perinthus erat, ſuis quæque locis intextæ, a me impetraverunt: ea quidem urbium nomina H. Surita a recentiore manu adjecta eſſe, ſibi atque aliis perſuaſit; qui cum nullam Legionibus *Joviae* & *Herculeae*, a Diocletiano & Maximiano ſine controverſia dictis, & ejusdem nominis manſionibus litem moverit, nedum *Heracleae*, quod Perinthi cognomen ante Aurelianum notum haud fuiſſe patefeci, aut *Candidianae*, a Candidiano, Galerii Maximiani filio, appellatæ, conſultius ab ea ſibi opinione caviſſet: præcipue quod plura ſeculi IV. indicia paſſim exſtent atque emineant. Quem enim fugit, more tum receptiſſimum fuiſſe, ut per Gallias nationum nomina urbibus, quæ gentium erant capita, inderent, utque pro Auguſta Rauracorum, *Rauracos*, pro Auguſta Sueſſionum, *Sueſſiones*, pro Durocortoro Rhemorum, *Rhemos*, pro Auguſta Taurinorum, *Taurinos*, ſicuti ſæpiſſime in Itinerario, dicerent? Recte propterea Ph. Cluverius *L. II. Germ. A. C.* 3. hoc urſit. Ad hæc omnia accedit, pleraque urbium & manſionum nomina hic eſſe, ut Grammatici loquuntur, *monoptota*; quæ conſuetudo etſi Conſtantino ſit prior, poſt ejus tamen ætatem maxime invaluit, ut ex Conſentio in *Arte p.* 2031. & ejus ævi ſcriptoribus colligas. Tametſi vero hodierna Itinerarii diſpoſitio & ſtructura non videatur ultra ſeculum quartum poſſe aſcendere, ejus initia atque origi-

originem antiquiora arbitrer: quod ut apparet, nihil neceſſe fuerit, ut Romanos in provinciis, quas occupaverant, vias lapidibus & glarea muniviſſe, oſtendam; neque etiam, ut de curſu vehiculari multis agam: pervulgata ea omnia ſunt. Id negligere non debeo Auguſti generum Agrippam orbem terrarum, per ſua ſpatia menſuratum, in tabula ſpectandum propoſuiſſe apud Plinium *L. III. N. H. C.* 2.; id enim argumento nobis eſt, Auguſto principe terrarum quandam dimenſionem fuiſſe inſtitutam; quam rudem fuiſſe credibile eſt, ſiquidem plures ejus partes nondum ſatis eſſent exploratæ. Italia omnis in ſuas erat deſcripta vias: via Egnatia, qua per Macedoniam in Orientem pergebant, jam olim, ſicuti Strabo L. VII. p. 322. ait, βεβηματισμένη κατὰ μίλιον καὶ κατεστηλωμένη per M. P. erat diſtincta & columellis milliaribus ornata: Aureliam, ne de aliis dicam, in Hiſpaniam verſus continuarant. Multa tamen ad omnes Imperii plagas reſtabant, nondum in ordinem redacta. Sequentibus annis diligentior opera huic rei a Dionyſio, Strabone, Mela, Plinioque eſt impenſa; ut mirum non ſit, Metium Pompoſianum depictum orbem terræ in membrana, quod de eo Suetonius *Domitian. C.* 10. refert, circumtuliſſe. Poſt dein Marinus Tyrius & Ptolemaeus ingenti auſu, licet ſucceſſu non ubique felici, quod in tanta operis vaſtitate facile utrique condonabitur, ulterius ſunt progreſſi. Qua in re haud parvo illis adjumento continuæ victoriarum acceſſiones domitæque a Romanis gentes & nationes fuerunt: totam pæne ſub Domitiano penetraverant Britanniam: Trajanus fines Imperii in Daciam usque promoverat; & per Armeniam, Meſopotamiam Arabiamque victricia ſigna circumtulerat. Jamque adeo Ariſtides de Romanis jure aſſeverare potuit tom. I. p. 394. καὶ τὸ Ὁμήρῳ λεχθὲν,

Γαῖα δ' ἔτι ξυνὴ πάντων, ———

ὑμεῖς ἔργῳ ἐποιήσατε, καταμετρήσαντες μὲν πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, ζεύξαντες δὲ παντοδαπαῖς γεφύραις ποταμοὺς, καὶ ὄρη κόψαντες, ἱππήλατον γῆν εἶναι, σταθμοῖς τε τὰ ἔρημα ἀναπλήσαντες, καὶ διαίτῃ καὶ τάξει πάντα ἡμερώσαντες· *Et quod Homerus cecinit*,

Terra etiam communis erat, ———

id vos opere compleviſtis, terramque omnem dimenſi pontibus variis fluvios junxiſtis, monteſque excidiſtis, ut equitabilis fieret terra, & ſe-

& ſolitudines diverſoriis repleviſtis, cunctaque diætæ atque ordinis beneficio manſuetiora feciſtis. Revera enim ejus tempore, finibus Imperii longe latéque prolatis, menſurata omnia & in uſum curſus vehicularis viæ manſionibus ſtabuliſque diſtinctæ erant: quæ ut cognitiora eſſent, probabile fit, in tabulas quaſdam fuiſſe relata: in commodum enim Legionum & cohortium, ex uſu temporis nunc in hæc nunc illa loca commeantium, neceſſaria prorſus ea res fuit: & qui quæſo ab Imp. Alexandro edici, quod de eo prodidit Lampridius C. 45., potuit: *Itinerum autem dies publice proponebantur, ita ut edictum penderet ante menſes duos, in quo ſcriptum eſſet; illa die, illa hora ab urbe ſum exiturus, &, ſi Dii voluerint, in prima manſione manſurus: deinde per ordinem manſiones, deinde ſtativæ, deinde ubi annona eſſet excipienda, & id quidem eo usque, quamdiu ad fines barbaricos veniretur.* Quo inquam modo hæc milites præmoneri potuerunt, niſi manſiones ſtativæque in membranis fuiſſent ante ſignatæ? Quo in genere Acholii opera Alexander Imp. uti potuit, *qui & itinera hujus principis ſcripſit*, Lampridio C. 64. teſte; nimirum ut magnus Alexander ſuos βηματιστὰς ſive itinerum menſores habuit; cujusmodi Bæton fuit, qui σταθμοὺς τῆς Ἀλεξάνδρου πορείας ſive manſiones Alexandri itinerum apud Athenaeum *L. X. Deipnoſoph. C.* 12. in literas retulit; ita Imp. Alexandro Acholius dediſſe videtur, ut ejus itinera, quæ tamen partem vitæ Alexandri, nam & eam ſcripto conſignaſſe Salmaſius monuit, facerent, enarraret. Forte etiam Acholius ex metatorum fuit numero, qui agmen præcedentes locum caſtris legere ſolebant, ſicuti Vegetius *L. II. R. M. C.* 7. docet, & fuſe Jac. Gothofredus ad L. 4. *C. Theod. de Metator.* Præterea ducibus itinera locorumque ſitus cognita eſſe debuerunt, ut ſine periculo agmen ducere, atque ubi interquieſcendum eſſet, ſcirent: ſtudioſe propterea Vegetius *L. III. R. M. C.* 6. exercitus præfecto præcipit, ne proficiſcens patiatur incurſum, *Primum itineraria omnia regionum, in quibus bellum geritur, pleniſſime debere habere perſcripta: ita ut locorum intervalla non ſolum paſſuum numero, ſed etiam viarum qualitates perdiſcat: compendia, diverticula, montes, flumina, ad fidem deſcripta, conſideret; usque eo, ut ſolertiores duces itinera provinciarum, in quibus neceſſitas geritur, non tantum adnotata, ſed etiam picta habuiſſe.*

buiſſe firmentur, ut non ſolum conſilio mentis, verum adſpectu oculorum viam profecturis eligerent. Quibus quæ hanc in rem dixi, egregie firmat, pariterque duplicis generis Itineraria, *adnotata* & *picta*, de quibus poſtmodum quæram, fuiſſe oſtendit: hic negligi Ambroſius, ejusdem rei cauſſa a Joſ. Simlero excitatus, non poteſt, Itinerariorum uſum egregie adſtruens Comment. *in Pſalm. CXVIII.*; *Miles*, inquit, *qui ingreditur iter, viandi ordinem non ipſe diſponit ſibi, nec pro arbitrio viam carpit, nec voluntaria captat compendia, ne recedat a ſignis; ſed Itinerarium ab Imperatore accipit, & cuſtodit illud*, & reliqua, quæ Simleri tibi Præfatio repræſentabit; quibus gemina in eundem Pſalmum Hilarius commentatus eſt: apparet enim, in bellum ituris Itineraria, in quibus manſiones mutationesque erant notatæ, fuiſſe data. Quare cum ad curſum vehicularem atque expeditiones militares Itineraria fuerint neceſſaria; habuerintque Romani & itinerum menſores & Itineraria jam olim, fieri potuit, ut ex eorum numero noſtrum fuerit; quod paullatim, ſicuti in ſimili genere aſſolet, novis urbium titulis locupletatum eſt. Severi Imp. tempora & Caracallae ob plura Britanniæ itinera a vallo, ut bene H. Surita animadvertit, exſuperare non poteſt: nec multum infra Conſtantini M. ætatem demitti; quod rariora ſint oppidorum cognomina, quæ tum invaluere: nusquam hic *Conſtantina*, quo cognomine Cirta, Numidiae urbs, a Conſtantino apud Victorem Schotti C. 40. condecorata eſt; nusquam *Nice* in Thracia, quod nomen Oſtudizum Conſtantio principe, teſte Hilario, induerat; nusquam *Conſtantia*, quo titulo Antaradus a Conſtantio fuit appellata, ut plura alia miſſa faciam. Quis vero ejus auctor cujusve juſſu primum fuerit digeſtum, prorſus ignoro; ut nec alii, qui conjecturis indulgere, valido tibicine defectis, noluere: in quorum numerum & M. Velſerum *L. III. Rer. Aug. p.* 214., & Guil. Burtonum *Comment. ad Itin. Britan. p.* 6. referrem, niſi uterque nimium Aethici Præfationi fidiſſet. Rectius inſtituit Th. Galeus, & ei pæne aſſenſus Jo. Horsleus *L. III. Britan. Rom. C.* 2. Habes de Itinerarii auctore; quæ omnia ad *Itinerarium Maritimum* translata nolim: ſunt ſane ejus fragmenta, neque enim integrum ad nos devenit, egregia: cujuscemodi eſt, quo *portus* & *poſitiones navium* ab urbe Roma in Galliam deſcribuntur, & reliqua: at his ſerior

ætas haud pauca aliunde adſtruxit, ex Hiſpalenſi Iſidoro & poëtarum ſcholiis deprompta; novi Iſidoro familiare admodum eſſe, ut aliorum verba transſcribat & pro ſuis utatur; tamen ex illius & ſimilium fontibus ea hauſta eſſe, quoniam poëtarum fabulas illuſtrare aptiora ſunt, nec inſularum ſitum proprie ſpectant, quam hinc mutua ſumpta arbitrari malim. Cum vero Vegetius inter ***adnotata*** & ***picta*** Itineraria diſtinguat, non alienum ab inſtituto ſermone fuerit, ſi cujusmodi noſtrum ſit habendum, inquiramus. Et ***pictum*** quidem ſine controverſia illud eſt, quod è Peutingerorum ſchedis M. Velſerus vulgavit: in eo compendia, diverticula, montes, flumina, rudiore licet opera, deſcripta cernimus, præſtantiſſimo ævi veteris monumento & in plerisque Itinerarii noſtri ſimillimo, unde & multam illi lucem adſpergit & viciſſim indidem recipit. Geminum olim & germanum verſavit Guido Ravennas; ei enim Geographiam eſſe attribuendam, quam a Placido Porcherono & Jac. Gronovio editam lectitamus, doctiſſimo *Diſſert. Chorograph. Ital. medii ævi* ſcriptori *p. X.* accredo. Id ſi Peutingerorum Tabulam cum urbium enumerationibus, quas Ravennas ille paſſim orditur, contenderis & inter ſe comparaveris, perſpicue cognoſces: videbis enim pleraque omnia, quæ in Aſia atque Africa ex Caſtorio Romanorum Cosmographo & Lolliano, in Europa ex Libanio & Ariſtarcho Græcorum philoſophis, & Maximo ſive Maximino & Marcomiro Gothorum philoſopho, & neſcio quibus aliis, excerpſiſſe ſeſe adjurat, ex ejusmodi Tabula eſſe deſcripta, hominemque adeo ad fraudem obtegendam Geographos & ſcriptores, nunquam fortaſſe natos, eſſe commentum: quorum certe è numero eſt *Penteſileus*, quem L. IV. C. 4. Colchidem, Amazonum patriam, enarraſſe adfirmat, deformatus, etſi impudenter, ex nobiliſſima femina, quæ apud Virgilium

Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis
Pentheſilea furens. ——

Nam quod ibidem Ptolemaeum regem & philoſophum Roxolanorum patriam, per quam præter alia flumina tranſierit *fluvius maximus Viſtula*, Oceano mergendus, expoſuiſſe auctor eſt, id omnes ineptias ſuperat. Quæ res etſi auctoritatem illi minuit, non efficiet tamen

Digitized by Google

tamen, uti Geographiæ ſtudioſis utilis eſſe deſinat: habet enim plurima ex integriore Tabula, quam quidem Peutingerorum eſt, derivata, præcipue in Africa, Hiſpania & Britannia. *Pictum* vero noſtrum cum non ſit, apertum eſt ex eorum genere eſſe, quæ *adnotata* Vegetius nuncupat: haud dubie quod viæ militares, urbes & manſiones, milliaque paſſuum, quibus diſtinguuntur, prorſus uti in noſtro, fuerint tantum *adnotata* & deſcripta: in quorum cenſum referri etiam Hieroſolymitanum oportet, hac in parte Antoniniano, ut vocant, ſimile; neque enim ullum inter id & noſtrum diſcrimen, ſi manſionum & mutationum nomina, ubique cum cura adpoſita, & majorem locorum catalogum, in noſtro neglectum, exceperis: quæ poſterior differentia ſitne a primo auctore an deinceps orta, non habeo adfirmare; licet nullus dubitem, quin plures manſiones & mutationes, quam Antoninianum nunc præfert, publicis in viis fuerint; Tabula atque Hieroſolymitanum illud Itinerarium id manifeſtant; nec aliud Romanorum conſuetudo, qua iter diurnum XX. M. P. habebatur legitimum, ut præter Ictorum fragmenta Vegetius *L. I. R. M. C.* 9. indicat, feret: & tamen ſæpe urbes manſioneſque XXX. XL. L. M. P. aut eo amplius disjungi obſervabis, præteritis, ubi ſtrigandum aut interquieſcendum fuerat, ſtationibus: ſed hæc cum ſparſim variis locis tetigerimus, miſſa faciemus, ubi addiderimus, noſtro Itinerario egregie ad fraudem inſtruendam eſſe uſum Anaſtaſium, ſeu quis alius auctor eſt *Epitomes Chron. Caſinenſium*, quam L. A. Muratorius *tom. II. Script. Ital. p.* 351. vulgavit: opes enim Caſinenſium ſuorum quo jure quave injuria ut adaugeret, Juſtinum I. prodidit, plurimas urbes S. Benedicto dono dediſſe, quas dein nunc ex hac nunc illa Itinerarii parte, in primis ex Africa, Sicilia, Sardinia, Epiro atque Aſia excerpit, ſed tanta ſtultitia atque impudentia, ut fines provinciarum paſſim migret, *portumque Veneris* mari Adriatico adſtruat, atque ex urbibus pro arbitrio villas & prædia ædificet: quæ ſi attenderint per Gallias Benedictini, homini ex aliis etiam rebus, a clariſſimo Muratorio productis, ſuſpectæ fidei haud multum in notiſſima lite de reliquiis S. Benedicti & Scholaſticæ tribuent. At hoc illi viderint; nos ad ea potius accingimur, quæ hanc Itinerarii editionem ſpectant: ubi ne vetuſtas & quæ noſtram anteceſſerunt, operoſe

roſe

Digitized by Google

roſe commemorem, otium mihi Schottus fecit, rectiſſime admonens, Aldinam, Juntinam & Lugdunenſem, utpote ex eodem rivulo emanantes, corruptiſſimas eſſe: caſtigatior & omnium ante eam diem optima Chriſtophori eſt Longolii, Pariſiis anno CIↃIↃXII. provulgata; hanc excepit Joſiae Simleri Baſileae anno CIↃIↃLXXV., ex Pithoeano & Aegidii Schudii MSS. procurata, & ſcholiis, haud ſane ſpernendis, inſtructa; qua tamen multis de cauſſis potior ea eſt, quam And. Schottus initio ſuperioris ſeculi Coloniæ Agrippinæ prodire juſſit, complexa & ipſius animadverſiones & præſtantiſſimum H. Suritae commentarium. Omnia illa & Simleri & Suritae & Schotti bona fide retinuimus, id ſolum dolentes, doctiſſimi H. Suritae notas adfectas tantum in Schotti manus incidiſſe; quod commentarius ipſe, haud raro interpolatus ac conturbatus, tibi clariſſime oſtendet. Fuiſſet ceteroqui ſi quis alius H Surita ad inſtaurandum hoc Itinerarium multo aptiſſimus, quippe ab eruditione incredibili & egregio judicio paratus; præſertim ſi Tabulæ Peutingerorum, cujus ductus in his tenebris magni utique faciendus eſt, illi copia fuiſſet. Poſt Schottum rara eſt virorum doctorum in integrum Itinerarium opera: illud quidem P. Bertius ſuo Ptolemaeo anno CIↃIↃCXVIII. adjunxit, ſed ex Schotti editione, cum ipſis librariorum peccatis, expreſſum; quod cum primo intuitu Ph. Cluverius non animadvertiſſet, acri atque acerba oratione Bertium *L. I. Sicil. Ant. C. 7.* ob unam alteramve vocem additam mutatamve, ac ſi ille ei rei præcipuus auctor eſſet, perſtrinxit. Inſertum dein eſt ſub ſeculi ſuperioris finem ab Emm. Schelſtrateno *tom. II. Antiq. Eccleſ. p. 569.*; qui quamvis Simleri Schottique editionem verſaſſe non videatur, ſolo uſus Lugdunenſi edito, bene tamen de eo, præbita omnibus MS. Vaticani, cujus veſtigiis preſſe inhæret, tractandi uſurpandique copia, meritus eſt. Etſi vero poſt Schottum nullius præcipua in totum Itinerarium opera fuerit collocata, non defuit tamen magnus eorum numerus, qui ferente occaſione medicam illi manum admovere. Atque hic, ut egregios viros Abr. Ortelium, Car. a S. Paullo & Chriſt. Cellarium, qui ſinguli ſæpius ſua ope id dignati ſunt, prætercam, maximopere prædicandum eſt Ph. Cluverii ſtudium, quo in Germania, Italia viciniſque inſulis haud paullo caſtigatius eſt factum; nec minus L. Holſteinii ſolers induſtria,

qua

qua diligentiſſime, quæ Cluverius in Italiæ itineribus admiſerat, & perperam ab Ortelio fuerant poſita, emendata ſunt. Sperni quoque ſedula Paulli Merulae cura non debet, quam in *Coſmographiæ* libris in Hiſpaniæ, Galliæ atque Italiæ itinera inſumpſit; neque ea, quam Aegid. Schudius & Joſ. Simlerus, etſi Schotto priores, ad itinera Alpina, Guillimanus ad Helvetica, P. Bertius & Menſo Altingius ad Germanica adhibuerunt. Galliam Had. Valeſius in *Notitia*, provinciæ Narbonenſis partem atque ejus maritima Honorat. Bouche in *Chorographia & Hiſtor. Provinc.*, opere egregio, alia ejusdem provinciæ Guil. Catellus in *Hiſtor. Languedociæ*, quam vocant, Aquitaniam Arn. Oinehartus in *Vaſcon. Notitia* & Pet. Marca in *Beneharnenſi Hiſtor.* in clariore luce poſuerunt. Hiſpaniæ itinera præter Ambroſ Moralem idem Marca in *Marca Hiſpan.* & Rodericus Carus in *Hiſpalenſ. Antiq.*, Luſitanica A. Reſendius & qui ſcholia ejus *Antiquitatibus* addidit, Vaſconcellus, pluresque alii examinarunt. Britanniæ operam addixerunt Guil. Burtonus, Th. Galeus & nuper admodum in *Britan. Roman.* Jo. Horsleus. Quorum omnium & plurium aliorum ſcripta me conſuluiſſe atque inde obſcurioribus lucem accendere fuiſſe ingreſſum libens profiteor: neque enim ſine hujusmodi ducibus in denſioribus tenebris, quibus Itinerarium obſeptum eſt, tuta via foret, vel ſic tamen ſatis ſalebroſa & præcipitiis atque incilibus interciſa. Quo vero inſtituti noſtri ratio exploratior ſit, addere libet, ſecutum me eſſe ſtudioſiſſime manu exaratorum librorum veſtigia: reſtituiſſe ubique urbibus ſuos caſus & inflexiones, quibus vim H. Surita fecerat, & quo Grammaticorum decretis melius reſponderent, accuſandi caſum impegerat: ſuſtuliſſe aſteriſcos, qui in Schotti editione Regium Suritae MS ea parte mutilum eſſe innuebant; ut ſuſpicio defectus, quæ multis inde nata eſt, tolleretur. Notas, prout res atque animus ſeſe dabant, nunc productiores nunc breviores adjunxi: ſi quid mutandum videretur, in illis, ne quis in orationem inſertis conjecturis in fraudem induceretur, tentavi: in illis itidem de virorum, multo me eruditiorum, opinionibus ſententiam dixi libere, nulli, ſi petulantis ingenii unum atque alterum, qui acriorem cenſuram promeruerant, ſepoſueris, gravem futuram: multa præterea veterum ſcriptorum verba aut explicare aut conſtituere ſum adniſus; qua in re ſicuti etiam in finium regundorum judicio ſi præter opinionem aberraverim, æquiorum & ab humanitate non prorſus alienorum veniam

**** mihi

Digitized by Google

mihi promitto: nihil niſi veritatem ſectatus ſum, & ſicubi teneri ea non potuit, veroſimilia probavi, facile & læto animo paſſurus, ſi in alia omnia, ubi ita videbitur, conceſſeris. Ne quid autem in vitioſiſſimo libro ſine manu exaratorum codicum auxilio molirer, præcipua cura fuit, ut MSS. mihi copia fieret; neque ea de ſpe decidi. Prædicare enim ſatis egregiam non poſſum operam, quam viri eruditione & humanitate ſpectabiles mihi præſtiterunt: Celeb. P. Burmannus Voſſiani codicis, quem dives Lugdunenſis Bibliothecæ Gaza ſervat, apographum, atque excerpta ex N. Cuſani ſchedis, a G. Mercatore ad Cambdenum miſſa atque ex hujus libro Londinii Anno CIↃIↃCXV. deſcripta, ex eadem Bibliotheca mecum communicavit; ex qua itidem in meos uſus vir Cl. Fr. Oudendorpius quæ Iſ. Voſſius editioni Schotti ex binis membranis, quas Pariſienſes certis indiciis ſuſpicatus ſum, alleverat, exſcripta ad me transmiſit: quibus cum plane ſimilia ſint, quæ D. Richardſonus in margines ejuſdem editionis conjecerat, nunc in Collegio S. Petri apud Cantabrigienſes aſſervatæ, è Voſſiano exemplari tranſumpta fuiſſe, credibile ſit: habui ea beneficio humaniſſimi Marklandi. Neque defuit mihi, omnibus promptiſſima, qui rei literariæ prodeſſe ſtudent, Jo. Albert. Fabricii opera; quippe rogatus ut ejus mihi libri poteſtatem faceret, cujus in Bibliotheca Latina meminerat, extemplo Lugdunenſem editum, variantibus, quas vocant, lectionibus oppletum, ad me ablegavit. Præterea ſæpe mihi ſuccurrit variis ultro manu deſcriptis libris ſubminiſtratis, vir Cl. J. Ph. D'Orville, &, qui in meliores nunc tranſcriptus eſt ſedes, Herman. van de Wall, oraculorum divinorum, cum inter vivos ageret, apud Amſtelodamenſes interpres egregius: cui ceterisque omnibus plurima me debere, grata mente profiteri nunquam deſinam; uti neque collegæ & amico meo Tib. Hemſterhuſio, qui ſub injuſto onere fatiſcentem ſublevavit, & plurima, quæ in meis tanquam emblemata ſplendebunt, ſuppeditavit, ingratumque laborem perlegendorum, quæ formis deſcripta erant, ut ab operarum peccatis magis immunia eſſent, haud recuſavit. Atque hæc de inſtituti ratione; in quibus tabulas fortaſſe ſcriptas deſiderabis; quas etiam, ſi mei res fuiſſet arbitrii, addidiſſem, ex obſervationibus, paſſim in operis decurſu factis, corrigendas: ſed hæ aliud tempus aliamque occaſionem exſpectant. Tui reliqua ſunt judicii; quod, ut honeſtum hominem decet, ſi reddideris, nihil reformidabo. ſin, nihil morabor. Vale.

ITINE-

Digitized by Google

ITINERARIVM PROVINCIARVM OMNIUM IMPER. ANTONINI AVGVSTI.

ANTONINI AVG. ITINERARIVM.] *Vetuſtiſſimus Codex bibliotheca Philippi II. Regis Catholici* maritimas ſtationes *Itinerario prætulit terreſtri : & in ea parte ita legitur :* IMPERATORIS ANTONINI AG. ITINERARIVM MARITIMVM. *In Itinerarii vero hoc meo exemplari nullum* Antonini *nomen exſtat : neque titulus libelli : ſed* freti Gaditani, Mauretaniæ, Africæ, *&* Hiſpaniæ *nomina deſcripta apparent. Poſtea vero qua ſequuntur* COLVMNAE HERCVLIS, *& reliqua, ex vetuſtiſſimo codice bibli. Regia tranſcripſimus. In Codice bibli. B. pervetuſta manu ita legitur :* Incipit itinerarium provinciarum omnium Antonii Auguſti : *atque item in* C H. *Long. ut ea ſequi libuerit,* Antonini *nomine ex vetuſtiſſimo exemplari recepto: nam qua in utroque verba leguntur ;* IN PRIMIS PROVINCIAE AFRICAE, *ea rejicienda cenſuimus, uti temere adpoſita : utpote qua neque in Cod. bibli. Reg. legantur, & Auctori repugnent ; cum à Mauritania Tingitana, longe ab Africa Provincia regione ſemota Provincia, exordium ſumitur. In Cod. Bibli. Neap. initium Itinerarii deſideratur. Reliqua vero ſic interpungenda arbitror.* Columnæ Herculis ad Tingim Mauritaniæ : id eſt, ubi Bacuetes, Macenites barbari motantur. Per maritima loca Carthaginem uſque M. P. XVIII. XLIX. *nam lib. Billi.* R. AD TINGI MAVRITANIA *habet, Bibli. Bland.* à Tingi Mauretaniæ, *quemadmodum in Hadriani Auguſti nummis legi videmus : ſed nos vetuſtiſſimi exemplaris lectionem libenter amplectamur. Suſpicari enim libet depravatam eam lectionem eſſe : nam, ut apparet, menſura itinerum, non* à Tingi, *ſed* ab exploratione *ducuntur : cum ab ea Tingim uſque mox CLxxiv. M. P. numerentur. Iſidorus tamen & Artemidorus, quos Plinius L. 5. C. 6. vetuſtos laudat auctores, à Tingi Canopum uſque menſuras itinerum perduxere : Compendiaria forte via. cum hac Antonini, ex manſionum diverticulis, atque flexionibus, neceſſario multo longior fuerit. Numeri vero xviij. xxxix. in C. Bibli. Reg. leguntur : & in reliquis manu ſcriptis & excuſis deſiderantur : quibus* decies & octies centena & triginta novem millia *deſignari manifeſtum apparet : ſed legendum videretur pro* XXXIX. XLIX. *ut ratio milliariorum ſumma univerſorum, qua adponuntur, itinerum, conſtet : tot enim millia paſſuum continet. Plinii tamen vetuſtis exemplaribus L. 5. C. 6., Toletano præſertim melioris nota adſtipulante, legimus Polybium, & Eratoſthenem, diligentiſſimos exiſtimates, ab Oceano ad Carthaginem magnam, XI. M. P. feciſſe : cum qua ſumma Marcianus Capella itidem congruit. Jam, quod ad Herculis Columnas attinet, Plinius de ea re L. 3. C. 1.* Proxima autem, *inquit,* impoſiti montes coërcent clauſtra, Abila Africæ, Europæ Calpe, laborum Herculis metæ : quam ob cauſam indigenæ Columnas ejus Dei vocant, creduntque perfoſſas, excluſa antea, admiſiſſe maria, & rerum naturæ mutaſſe faciem. *Pomponius Mela quam ob cauſam deſcriptionem totius orbis ab* Tingitana *Provincia ſit exorſus refers.* Nunc, *inquit, L. 1. C. 4.* exactius oras, ſituſque dicturo, inde eſt commodiſſimum incipere, unde terras noſtrum pelagus ingreditur : & ab iis potiſſimum quæ influenti dextra ſunt : *Et paulo poſt. C. 5.* Hinc in noſtrum mare pergentibus læva Hiſpania, Mauritania dextra eſt. *Eam rationem* Itinerarii *auctor ſecutus, à Mauritaniis Orbis terrarum Provincias incipis. Strabo verò & eum Plinius imitatus, ab Europa, juſtiere de cauſa.* Primum, *inquit Plinius L. 3. C. 1.* de

Digitized by Google

COLVMNAE HERCVLIS.

A TINGI MAVRETANIAE, ID EST, VBI BACVETES, ET MACENITES BARBARI MORANTVR,

Europa, altrice victoris omnium gentium populi, longeque terrarum pulcherrima: quam plerique merito, non tertiam portionem fecere, verum æquam, in duas partes ab amne Tanai ab Gaditanum fretum, univerſo orbe diviſo. SVRITA.

ANT. AVG. ITIN.] Libelli titulum, quem ex Blandiniano codice Surita produxit, unus ex Chriſtianiſſimi Regis MSS. quoque præfert. Eundem invenit in Pithoeano libro N. Bergerius, neque aliter Voſſianus. Simlerus in Schudi ſchedis *Antonio Auguſtali* inſcriptum animadvertit. Veteres, quos libello uſos obſervavi, varie citant. Chronici Caſinatis ſcriptori L. II. C. 52. *Itinerarium totius orbis* dicitur. Si Flodoardum conſulas L. I. Hiſt. Rhemenſ. C. I. *Coſmographia* titulum auctoremque Æthicum habebit. Eodem nomine notus fuit Balderico L. I. Chron. Cameracenſis C. 3. qui tamen Julio Cæſari tribuit. Abit hinc Hugo Flaviniacenſis in Virdunenſi Chronico, *Itinerarium* hoc *mundi* Æthico adſcribens. Cum omnibus his diſſidet Chronographus Ferrarienſis, nuper à Cl. Muratorio tom. VIII. ſcriptorum Italiæ inſertus. In eo eſt *Codex, qui Itinerarium appelletur*, quique M. Antonii Conſulis juſſu fuerit confectus. Quid aliud hinc colligas, quam de auctore inſcriptioneque libelli hos omnes in incerto fuiſſe? Dicam alias hanc diſcordiam ex præfatione Æthici Coſmographiæ videri natam. Lubens vero reprehendi, quod Surita repulerat, Mauretaniæ, probantibus MSS. lapidibuſque. PROC. PROVINC. MAVRETANIAE TINGITANAE dabunt Marmora Oxonienſia p. 132. WESSELING.

BACVETES] *Ita legitur in Cod. Bibl. Reg. Ptolemai libri* Βακκᾶται *legunt: & bibl. Bl.* Baccavates: *CH. Long.* Baccanates: *nos vetuſtiſſimi exemplaris lectionem præferendam duximus: præſertim cum ad Græcam Ptolemæi proxime accedat.* SVR.

BACVETES] In duobus Pariſienſibus libris *Bacavetes*, in tertio pariter ac Vaticano *Baccavates* invenitur. Verum barbaræ gentis nomen *Bacuates* fuiſſe exiſtimaverim. Hac ducunt Ptolemæus Juliuſque Honorius Jac. Gronovii p. 20. *Flavius Maida* —— *inter Barbares & Vacuates vergit in mare.* Voluit enim *Malva &* *Bacuates.* In anonymo ſcriptore Generationum Adami, quem Cangius Paſchali Chronico addidit, *Baccuates* appellantur, quare perperam in ipſo Chronico Μακκανᾶι, & in ejuſdem generis libello Scaligeri *Macuaci*. Manifeſta res eſt ex Labbei Bibliotheca tom. I. pag. 302. ubi ordine recenſentur, *Mauri, Baccuates, Maſſenes, Gætuli, Afri, qui & Barbares.* Præfuiſſe his videtur memoratus in lapide Gruteriano p. MXXV. 7., quem correctiorem dedit Montfauconius Diar. Ital. C. 26. PRINCEPS GENTIVM BAQVATIVM. Scio Illuſt. Scaligerum ad Euſebium Baquates hos cum Bagaudis, peſſimis poſt Diocletiani ætatem in Gallia latronibus, compoſuiſſe. Ego vero Ptolemæum ceteroſque audire malim, qui Bacuates in Mauretania incoluiſſe tradiderunt. WESS.

ET MACENITES] *Deſideratur ea vox in lib. Bi. Re. cum in Bl. & CH. Long. ita legatur. In Ptolemai libris* Μακενῖται *legimus. Xiphilinus ex Dione in Severo*, Macenitas *ad inferiorem Mauritaniam conlocat: & Atlantem montem in* Macenitide *eſſe, non longe ab Oceano docet.* SVR.

ET MACENITES] Credo depravate *Maſſenes* appellari in Labbeano Scriptore, cujus verba exſcripſi. Syneſius Epiſt. 129. Μαζίκας in Africa agnoſcit, qui Μακενῖται videri poſſent, ni a Mauretania longiſſime disjuncti ad Pentapolitanos pertinuiſſent. Jac. Gothofredus ad L. Unic. C. Th. de Satur. & Subafrens. Syneſii *Macetas* in Mazaces commutavit, quos Græci in Africa non noverunt. Μάζικες ex Palladio in Chryſoſtomi vita p. 195. & aliunde noti ſunt. Vide an Macetæ Μακέται iidem fuerint ac Βακάται, quos in Marmarica Ptolemæus habet. Firmat hanc opinionem Epiphanius τῶν Μακετῶν Pentapoli ac Marmaricæ adjungens Hæreſi LXVI. C. 83. WESS.

M. P. XVIIII. XLVIIII.] *Vetuſtiſſimo lib. Reg. ea nota ita deſcribuntur.* MILIA PASSOS *xviij xxxviij. reliquis omnibus deſiderantur.* SVR.

M. P. XVIII. XLVIIII.] Exulant quoque e noſtris libris hi numeri, conſummatos eſſe apparet ex itineribus, quæ ſubjiciuntur. Neque recte tamen illis incluſa putem CLXXIIII. M. P.,

quæ

Digitized by Google

TVR, PER MARITIMA LOCA CARTHAGINEM VSQVE. M. P. XVIII. XLVIIII.

AB EXPLORATIONE, QVAE AD MERCVRIOS DI-

quæ inter explorationem & Tingin interſunt. Nulla eorum in itinere à Tingi ad urbem Carthaginem ratio eſſe poteſt. Hoc miror, N. Bergerium L. III. Viar. Milit. C. 46. negare ſuſtinuiſſe XVIII. XLVIIII. M. P. æquare CIↃ IↃCCCCXLIX. M. P. Eo homines ſumus ingenio, ut ad res multo leviſſimas ſubinde adhæreſcamus. Rectius animadvertit, hos numeros nullo modo naſci ex M. P., quæ ſingulis urbibus manſionibuſque adponuntur. Illa duntaxat CIↃ IↃCCXLV. dant, ſuntque argumento, aut numeros ſeptem itinerum eſſe vitiatos, aut millia paſſuum, urbibus addita, non ſatis eſſe ſana. Crediderim his illiſque labem aliquam eſſe importatam. Hoc mihi perſuaſerunt veteres editiones ſcriptique libri paſſim in diverſa abeuntes. Atque hinc decernere cum Bergerio nolim, inter primam manſionem Carthaginemque tantum CIↃ IↃCCCXLV. M. P. interfuiſſe. WESS.

AB EXPLORATIONE] In exemplaribus duobus MSS. legitur *Baccavates* & *Macanites*: in Pariſienſi *Baccanates* & *Macenites*: à Ptolemæo *Bacuatæ* & *Macanitæ* nominantur. Sed hoc levius eſt. Verum Exploratio Mercurii totum hunc locum obſcurum & ambiguum facit. Promontorium Mercurii propre Carthaginem collocatur à Strabone, Ptolemæo, Mela, Plinio: ſinum enim Carthaginienſem efficiunt duo promontoria, Apollinis unum verſus occaſum, in quo Utica, alterum Mercurii ad Orientem, in quo Clupea civitas. Atque hujus promontorii mentionem facere Antoninum quidam judicant, ut iter à Tingi uſque ad hoc promontorium deſcribat. Atque in Pariſienſi exemplari & MSS. Pithœi legitur, *Ad Explorationem, quod Mercurius dicitur.* Sed huic lectioni repugnat particularis manſionum enumeratio: nam ea Carthaginem tantum perducitur: deinde alia itinera verſus occaſum ponuntur: poſt plura itinera ponitur iter à Carthagine Clupeam, quam diximus in promontorio ſitam, ſed Mercurii non fit mentio, & diſtantia ponitur LXXXV. M. P. hic autem CLXXIV. M. P. Deinde ſi hanc ſententiam ſequamur, nullum initium itineris ponitur ab Antonio, nam ponit Tingi uſque CLXXIII. M. P. Sed unde initium ſumat hoc iter non exprimit. In exemplari MSS. Ægidii Schudi & in Veneta editione legitur, *Ab Exploratione:* & poſtea, *A Mercurios Tingi M. P. CLXXIIII. manſionibus his.* Itaque Mercurii exploratio initium itineris ponitur in extrema Mauritania Tingitana ad Oceanum, ubi Baccavates & Macanites barbari habitant. Hanc lectionem ſi ſequamur, nihil erit obſcuritatis in hac enumeratione itineris, niſi quod dubitatur, quænam ſit Mercurii exploratio, cujus nulla à Geographis mentio fit. Forte tamen ſpecula hæc fuit in Atlante minore. nam Salam urbem, quæ primo loco hic enumeratur, Ptolemæus non longe ab Atlante minore ponit. SIMLERVS.

AB EXPLORATIONE] *In Re. lib.* AB EXPLORATION. QVOD MERCVRIOS DICITVR *legitur, & in reliquis manuſcriptis & vulgatis libris* Quod Mercurios dicitur. *Mihi videtur legendum,* Quæ ad Mercurios dicitur, *ut ſit, ab explorationis manſione, quæ ad Mercuri dicebatur: id eſt, quæ ad Mercurii Templum, aut promuntorium ſita erat. quemadmodum* ad Martis *hoc itinerario proditur: nam infra in vetuſtiſſimo Regio exemplari* ad Mercuri *legitur. Conſtat enim duplicem unius itineris hac lectione fuiſſe manſionem*, ad Mercuri, *primam* explorationis, quæ ad Mercuri *dicebatur, ex qua initium itineris ducitur, per CLxxiiij. millia paſſuum Tingin uſque: & alterius, quæ tantum* ad Mercuri *vocatur, ex qua Tingin uſque xviij. millia paſſuum numerantur, e qua explorationis manſioni nomen inditum fuiſſe, minime ſit veriſimile, cum ab exploratione ad Mercuri manſionem Tingi proximam CLVI. M. P. interſint. Ejus vero explorationis, quæ in* Bacuetibus, *aut* Macenitis *hoc conſtitui videtur Itinerario, mentionem nullam apud vetuſtos auctores repperi: ut mihi primo aditu in ipſo limine hæſitandum ſit, nec quo me vertam, videam, & implicatus hæream, utpote cum turpe ſit primam Itinerarii manſionem, quam celebrem & inluſtrem eſſe oportebat, ignorare. Conjecturis igitur tantummodo ducemur ad ſuſpicandum, in re, quæ pro clariſſima & maxime teſtata ab Itinerarii auctore proditur, ut forte eo loci* præfectura legionis militum exploratorum *conſtituta fuerit: quemadmodum in* Notitia Provinciarum Roma-

DICITVR, TINGI VSQVE. M. P. CLXXIIII.
RVSADDER. M. P. CCCXVIII.
CAE-

ni Imperii *videmus ejuſmodi Legionum præfecturas recenſeri. Niſi velimus ſuſpicari explorationis illius fama præclara celebrata Hannonis Pœnorum ducis monumentum aliquod in ea regione extitiſſe, de qua Pomponius Mela, L. 3. C. 9.* Dubium, *inquit*, aliquamdiu fuit, eſſetne ultra pelagus: caperetne terra circuitum: an exhauſta anfractu, ſine fine ſe Africa extenderet. Verum etſi Hanno Carthaginienſis exploratum miſſus à ſuis, cum per Oceani oſtium exiſſet, magnam partem ejus circumvectus, non ſe mari, ſed commeatu defeciſſe retulerat. *Plinius itidem eadem de re proditum reliquit*, Fuere, *inquit L. 5. C. 1.*, & Hannonis Carthaginienſium ducis commentarii, Punicis rebus florentiſſimis, explorare ambitum Africæ juſſi, quem ſecuti plerique è Græcis, noſtriſque, ad alia quædam fabuloſa, & urbes multas ab eo conditas ibi prodidere, quarum memoria ulla, nec veſtigium exſtat. *Feſtus Avienus* de Ora Maritima, *cum urbes Europæ ad Gaditanum fretum recenſet, manſionis* Mercurii *è regione in Africa meminit, ut forte ea manſio ſit, quæ à Tingi xviij. M. P. abeſt.*

—— Porro in iſto litore
Stetere crebra civitates antea
Phœnixque multos habuit hos pridem locos.
Inhoſpitales nunc harenas porrigit
Deſerta tellus, orba cultorum ſola
Squalent, jacentque Veneris abditæ juge
Spectatur Herma ceſpitis Lybici procul.

Præterea cum minime tenuis ſcrupulus reſideat, quod Mercurii manſio *hoc eodem itinere geminetur, valde ſuſpicor legendum eſſe* AB EXPLORATIONE, QVAE AD MERCVRI DVCITVR, TINGIN VSQVE M. P. CLXXIIII. *ut iter deſignetur in extrema ora ad Oceanum, ab ea exploratione, quæ ad Mercuri manſionem, Tingi proximam, ducebatur, & Tingin uſque perducitur, & plures fuiſſe explorationes intelligamus: ut ſit* Explorationem ducere, *quemadmodum ab eodem Itinerarii auctore* limitem ducere. *ut infra ad iter, quod limitem Tripolitanum per Turrem Tamalleni* à Tacapis Leptim magnam ducit. SVR.

AB EXPLORATIONE] *Explorationem ducere*, quomodo *limitem vallumve ducere* uſurpant, Latinum hominem unquam adhibuiſſe vix opiner. Iſ. Voſſius ad Scylacem pag. 123. locum hunc explorationem appellatum fuiſſe cenſuit, quod latentia ſub aquis ſaxa bolide ſua nautica prænavigantes explorare cogerentur, ne naufragii periculum ſubirent. Eam ob rem Mercurio, hujus rei indici, ſaxum id ſive promontorium fuiſſe dedicatum. Videri quoque Romanos promontorium Hermæam *ad Mercuri* cognominaſſe. Ego vero vellem vir doctiſſimus attendiſſet, hanc manſionem longiſſime à promontorio Hermæa fuiſſe diſparatam. Illud Hiſpaniæ oris erat obverſum: hæc Atlanti monti appoſita. Quare, quæ de bolide ſcripta ſunt, ſibi habeat. Mihi arridet Simleri priorque Suritæ opinatio, fuiſſe ibi exploratores collocatos, eoſque loco nomen feciſſe. Plane uti urbs Ancal, quæ haud longe Sala fuit disjuncta, *Dar almorabetin*, quod vertunt *manſionem ſpeculatorum*, nuncupata eſt, docente Nubienſi Geographo p. 77. Qui vero hujus *explorationis* præter Ravennatem meminerit, novi neminem. WESS.

TINGI VSQVE] Hæ duæ voces abſunt ab utroque Cæſarauguſtano & Valentino. SCHOTTVS.

TINGI VSQVE] Habent noſtri omnes. Scripſi vero *Tingi* ob concordem librorum conſenſum. Hier. Surita, ut omnia Grammaticorum decretis accomodarentur, paſſim urbium manſionumque nomina, quæ ſexto caſu erant inflexa, in quartum mutavit. ſed enim immerito. Conſtat urbium nomina Latinitate labente ſexto caſu, ac ſi eſſent indeclinabilia, fuiſſe prolata. Conſentius in Arte p. 2030. *Interdum*, inquit, *efferuntur novo modo, & quaſi monoptota, ut Curibus, Trallibus, Turribus, Sulcis, Servitiis, Tigavis.* Dabo in ſequentibus exemplorum abunde. Vide interea loci Salmaſii commentarios ad Trebellii Pollionis Claudium C. 12. & Fl. Vopiſci Probum C. 18. WESS.

TINGIN VSQVE M. P. CLXXIIII] *In li. Re. & El. & Long. idem milliariorum numerus congruit. cum in Neap. Cxxviiij. perperam legatur.*

CAESAREA MAVRETANIAE.	M. P. CCCCXCIII.
SALDIS.	M. P. CCXVIII.
RVSSICCADE.	M. P. CCCXVIII.
	HIP-

tur. Illud tamen mirum videri debet, in omnibus exemplaribus, unico vetuſtiſſimo excepto, ineruditum, ne dicam ineptum aliquem virum, notas illas M. P. millia plus minus *fuiſſe interpretatum: cum confirmare hoc liquido poſſimus, vias eas certis, & conſtantibus lapidum dimenſionibus fuiſſe demetatas: ut inepti ac ſtupidi ingenii ſit,* plus minus *pro M. P. transferre.* Svr.

TINGI VSQVE M. P. CLXXIIII.] Noſtrorum librorum excerpta *millia plus minus.* Idem codex Pithœanus oſtendit N. Bergerio. Immo in eo & Pariſienſi noſtro ſatis antiqua manu appictum erat: *Nota quod M. P. M. ſignificat millia plus minus.* Liber Vaticanus cum Regio Suritæ hie congruit. Deinceps vero quando omnium milliarium ſumma itineribus præponitur, ſemper fere *millia plus minus* edit. Equidem recte tradi putem, certam definitamque fuiſſe viarum menſuram, neque exiſtimem tamen ignoratam fuiſſe veteribus illam formulam. Aliud edoctus ſum à Gregorio M. L. 7. Ep. 6. *In territorio Lunenſi milliario ab urbe eadem plus minus ſecundo.* Aliud quoque monet tabula marmorea, quam Fr. Blanchinus in Anaſtaſii præfatione explicuit. In ea ineſt FND. PVBLICA. IN. INT. VIA. LATINA. M. PL. M. XI. pluraque alia ad hanc formam. Vix quoque putaverim, Romanos itinera ita dimetiri potuiſſe, ut inter urbes milliarium ratio ſemper conveniret, neque centeni paſſus aut deficerent, aut excederent. Urbes ipſi in Provinciis invenerunt. Fieri potuit, ut in dimenſione inter hanc illamve urbem XXX. M. P. Invenirentur, nec quicquam ſummæ ſupereſſet deeſſetve. Sed factum haud dubie ſæpe eſt aliter. Centeni paſſus in Itinerario neglecti ſunt. Quid ſi ergo, cum ſummatim paſſuum millia proponuntur, *plus minus* addiderint, ut centenos paſſus, qui ſpreti ſunt, indicarent? Atque ea fortaſſe cauſſa eſt, quamobrem in melioris notæ codicibus, ſummæ, quæ itineri præponitur, *plus minuſve* addatur, non item ſingulis manſionibus. N. Bergerius L. III. Viar. Milit. C. 10. aliud arbitratur. Animadverterat collecta paſſuum millia itineribuſque præfixa ſæpe plura minorave eſſe, quam itinera per urbes manſioneſque diviſa edant. Inde Itinerarii auctorem generali ſummæ *plus minuſve* adfixiſſe. Mihi commentum non placet. Illa diſcrepantia librariis debetur, non auctori. Wess.

RVSADDER M. P. CCCXVIIJ] *Ita in Re. legimus. At in Bl.* Rufader *M. P. M. cccxxviiij. Ne.* Ruſſadon millia plus minus CCXXVIIII. *atque itidem CH. Long. Tamen quod numerorum ſummæ inter ſe conveniant, & recte ſubducantur, atque univerſali ſummæ conſentiant, vetuſtiſſimi codicis lectionem præferimus. Illud præterea admonendum duximus, in Teletana Bibliotheca codice Plinii, L. 5. C. 2.* Ruſaddir oppidum, & portus *legi. Alterum Plinii exemplar*, rurſus addit oppidum & portus. Svr.

CAESAREAM MAVRITANIAE M. P. CCCCXCIII.] *Reg. habet. Bland. vero* Ceſare Mauretaniæ M. P. M. CCCCXXIII. *Neap.* Ceſaree Maëtenee millia plus minus CCCCXXIII. *CH. Long.* Cæſare Mauritaniæ mpm 423. *ſed vetuſtiſſimi Cod. lectionem præferendam duxi: cum ejus ratio cum reliquis ſummis conſtet.* Svr.

CAESAREA MAVRETANIAE M. P. CCCCXCIII.] Vaticanus codex nihil hic cum Regio diſſidet. Si vero ad calculos ſedeas, paſſuumque millia colligas omnia, videbis XXI. M. deeſſe, quæ ſuo quæque loco ex MSS. addenda putem. Wess.

SALDIS M. P. CCXVIII.] *Lib. Blan.* Saldis *M. P. CCxviiij. Bibli. Reg. & N.* Seldis M. P. XVIII. *Longolianum Blandiniani Codicis lectionem habet. Plinio L. 5. C. 2.* Salde *Colonia Auguſti in Cæſarienſi Mauritania: ut legendum videatur, plurium numero* Saldæ: *quemadmodum apud Ptolomæum* Σάλδαι κολώνια: *Marciano enim &* Saldæ *produntur.* Svr.

SALDIS M. P. CCXVIII.] Uterque codex amplius CCXVIIII. & ſic novenarium Romanos expreſſiſſe, VIIII. in amphitheatri ambitu Romæ obſervabis. Schott.

SALDIS M. P. CCXVIII.] Unis paſſuum millibus iter ipſum minus eſt. SALDAS invenies apud Gruterum p. XIV. 9. Vide, ſi tanti putes, Probabilium meorum C. 24. Wess.

RVSICCADEM M. P. CCCXVIII.]

HIPPONE REGIO. M. P. CCXV.
CARTHAGINE. M. P. CXIII.

LITORA MANSIONIBVS HIS.

AD MERCVRIOS. M. P. CLXXIIII.

SA-

Re. Ruſiccade M. P. CCCXVIII. *Bl.* Ruſiccade M. P. XVII. *Neap.* Ruſiccade M. P. M. CCXVII. *Lectio tamen vetuſtiſſimi lib. ſummæ univerſali congruit. Ptolomæo Africæ Provincia* Ρουσικάδα. *Plinius L.* 5. *C.* 3. Numidiæ *attribuit: & Ruſiccade in vetuſtis codicibus legitur.* SVR.

RVSICCADE M. P. CCCXVIII.] Vaticanus habet CXVII. M. P. ceteri vetereſque editiones cum Neapolitano Suritæ conſpirant. Iter ipſum dat tantummodo CCXII. M. P. ſcripta Peutingeri Tabula CCXXVI. M. P. quæ cum in ſcriptis quoque reperiantur, ea hic ſubſtituenda arbitrer. WESS.

HIPPONEM REGIVM M. P. CCXV.] *Codex Reg. Neap. & Longolianus hunc numerum præferunt: Blandinianum vero exemplar*, CXV. SVR.

HIPPONE REGIO M. P. CCXV.] Cum Blandiniano noſtri libri prioreſque editiones conſentiunt. Peutingerana Tabula CXIV. M. P. habet. Iter ipſum, quod ſuo loco leges, aliquot millibus auctius eſt. WESS.

CARTHAGINEM M. P. CXIII.] *Reg.* CXIII. *habet, numerum nempe ſummæ univerſali congruentem: at reliqua exemplaria* CXCIII. SVR.

CARTHAGINE M. P. CXIII.] Sic quoque in noſtris. In ſchedis Voſſii *Karthagini*, quæ tamen infra vulgatum ſervant. Vaticanus librarii ſocordia XCIII. M. P. Plura millia ſcripta tabula manſioneſque, infra memoratæ, edunt. WESS.

LITORA MANSIONIBVS HIS] *In Reg.* Litorania manſionibus ſic: *In Blandiniano & Longoliano deſiderantur. in Nea. tamen* Manſionibus his *tantum legitur: cum tamen in* Maritimis ſtationibus *ejuſdem Antonini* ab Hydrunte litoraria *legatur*, litoraria *ſcribendum duximus.* SVR.

LITORA MANSIONIBVS HIS] Mihi eadem non eſt confidentia. Et cur *litora* improbari hic debent? Ducit iter ſecundum litora Oceani Tingin, monetque vocem eſſe retinendam. Voſſii liber vocem non agnoſcit. WESS.

MANSIONIBVS HIS] Abſunt hæ voces ab utroque ſcripto codice. SCHOTT.

MANSIONIBVS HIS] Noſtri recte ſervant. Erant manſiones loca, amplis ædificiis inſtructa, in quibus omnes, qui curſu publico utebantur, *manere* ſive pernoctare poſſent. Græci, μονὰς aut σταθμὸς appellant, ut Chryſoſtomus Epiſt. 9. & 126. Addita horrea & ſtabula erant, ut iter facientes annonæ & jumentorum copiam haberent. Præponebantur illis ex corpore curialium aliqui, qui ad omnia attenderent. *Præpoſitos manſionum* appellat L. 21. C. Th. de Decurionibus. Ut vero omnibus rite inſtruerentur, curare Rectores Provinciarum ſolebant, indicante Symmacho L. 11. Ep. 27. Diſtabant fere manſiones dici itinere, une *manſio* pro intervallo, quod uno die abſolvi poteſt, poni ſolet. Inde in lapide, quem L. Pignorius Epiſt. 27. dedit, Martina veniſſe dicitur DE GALLIA PER MANSIONES L. Hinc quoque *geminatas manſiones* Lactantii de Mort. Perſec. C. 45. Amp. Cuperus recte explicuit. Plura lege in Commentario Jac. Gothofredi ad L. 4. C. Th. de offi. Rect. Prov. & L. 9. de Annona & Tribut. WESS.

AD MERCVRI M. P. CLXXIIII.] *Reg.* ad Mercurios. *Bl. & Neap.* A Mercurius, *& Longolianum Bibl Re. lectionem præfert: nos vero uti ſupra monuimus*, Ad Mercuri *legendum credimus: nam paulo poſt in vetuſtiſſimo codice* Ad Mercuri *legitur. Explicat enim per ſingulas manſiones, iter illud, quod ſupra* ab exploratione, *à qua iter* ad Mercuri *propoſuit*, Tingin uſque *ducebatur, quod quidem totidem CLxxiiij M. P. confici videmus* Tingin uſque. SVR.

AD MERCVRI M. P. CLXXIIII.] Scripti libri *ad Mercurios.* Vide hic Scholia Baſilienſis editionis. SCHOTT.

AD MERC. M. P. CLXXIIII.] Mirus eſt librorum hic conſenſus. *ad Mercurios*, *ad Mercurius* præferunt. Rectene Hier. Surita prius mutaverit non affirmaverim. Quid ſi plures Hermæ inibi fuerint, indeque loco nomen venerit *ad Mercurios?* PAGANI PAGI MERCVRIALIS in lapide Africano apud Fabrettum ad Colum. Trajani p. 38. memorantur, ſed hinc

fuiſſe

Digitized by Google

SALACONIA.	M. P. XVI.
THAMVSIDA.	M. P. XXXII.
BANASA.	M. P. XXXII.
FRIGIDIS.	M. P. XXIIII.
LIX COL.	M. P. XVI.

TA-

ſuiſſe non dixerim. WESS.

SALACONIA] Mela, Plinius & Ptolemæus oppidum Salam nominant, ſitum juxta ejuſdem nominis fluvium, & ſolitudinibus vicinum. Equidem dubito, an pro Salaconia legendum ſit Sala colonia. Sed Plinius hanc non numerat inter colonias. *Sellam* vel *Selam* hodie nominari ajunt. SIML.

SALACONIA] *In Reg. legitur* Salaconia M P XVI. *atque itidem in Ne. Blandinianum & Longolianum* Salacona *habent: cujus manſionis nullam apud auctores mentionem reperi.* SVR.

SALACONIA] Putem rem pervidiſſe Simlerum. Neque cohibere nos ab aſſenſu Plinius debet, cum Itinerarium poſt ejus ætatem ſcriptum & Salam miſſa colonia videatur. Mirum vero eſt librarios omnes in hanc lectionem conjuraſſe. *Villam Salaconiam* inveni in Anaſtaſio, cui Epitome Chron. Caſinenſis tribuitur, edita tom. II. ſcriptor. Italiæ. Sed ea hinc ſumpta eſt. Ineptus enim ille ſcriptor Juſtinum I. fingit, maximam Africæ partem Caſinenſi monaſterio donaſſe. Studioſe vero hinc urbium nomina excerpſit. Non diſſimile peccatum admiſſum infra eſt, pluribus MSS. *Ruſadder Conalia* pro *Colonia* edentibus. Sala appoſita erat cognomini fluvio, quem Σάλην Philoſtratus L. V. Apollonii Vit. C. 1. appellat. Scio Gottfrid. Olearium locum aliter accepiſſe. Sed verba relegenti apparebit, virum doctiſſimum aberraſſe. Prope mare erat teſte Mela L. III. C. 10. non proxime, ut multi volunt. neque enim eodem extructum eſt loco oppidum *Sale*. Nubienſis Geographus ſitum monſtrabit p. 77. *Urbs Sala nova appoſita eſt ad mare, at priſcis temporibus vocabatur Saleh, diſtabatque à mari duobus milliaribus, eratque ſita ad flumen Aſmir, quod Salam novam attingit.* WESS.

THAMVSIDAM M. P. XXXII.] *Reg.* Thamuſida, & XXXII. *numerum: Bland. & Longolianum* Thamuſida MPMXXXIII. *Ne.* Thamuſida mpmxxxii. *Ptolemao inter mediterraneas urbes* Ταμυσίδα. SVR.

BANASA] Plinius hanc Valentiam cognominatam ſcribit, LXXV. M. P. à Lixo diſtantem. ſed ab Antonio hic tantum L. M. P. numerantur: apud Ptolemæum differentia longitudinis eſt XV. ſcrupulorum, latitudinis decem ſcrupulorum. Moletius *Fanzaram* hodie nominari ſcribit. Leo Africanus *Fanzaram* X. M. P. à *Sela* diſtare ſcribit. hic autem LXV. M. P. diſtantia ponitur, quare Moletio aſſentiri non poſſum. SIML.

BANASA] *R.* Bonaſa *habet. At Bl. & Lon.* Banaſe. *Nea.* Rauaſa: *In vetuſtis Plinii exemplaribus L. 5. C. 1. ab Lixe tertiam Auguſti Coloniam Lxxv* M P. Banaſam, Valentiam *cognominatam, legimus: & ſtatim, prater* Banaſam *coloniam à Lixe L. M. amnem* Subur *defluere magnificum & navigabilem. Ptolomao* Βάνασα. SVR.

FRIGIDIS.] Liber Notitiarum nominat *Friglas.* SIML.

FRIGIDIS] *R.* Frigidis MP. XXIIII. & *Bl.* Frigidis MP. XXXIIII. *atque item in reliquis exemplaribus: ſed vetuſtiſſimi exemplaris lectionem libenter agnoſcimus, quod certa ratione cum univerſa ſumma, qua* CLXXIIII. *conficitur, conſentiat. Illud tamen advertendum occurrit, in* Notitia Provinciarum *ſub diſpoſitione Comitis Tingitania inter limitaneos recenſeri Tribunum cohortis* Friglenſis Friglis, *ut forte in alteratro horum auctorum ſit mendum.* SVR.

FRIGIDIS] Ego ſecundum Itinerarium pronuntiaverim. *Frigidis* magno conſenſu libri præferunt. habet quoque Ravennas, quamquam Pſeudo-Anaſtaſius *Frigulien.* WESS.

LIX COLONIA] Ptolemæo *Lixa*, Melæ *Lixo*, Plinio *Lixos*. Strabo videtur Lixum cum Tingi confundere. Multa de hac ſcribit Plinius, qui coloniam à Claudio Cæſare factam tradit. Hanc Gerhardus Mercator hodie *Larach* nominari ait. Jacob. Caſtaldus *Lariſſam*, Moletius *Baſram* SIML.

LIX COLONIA] *In Reg.* vx. Colonia MPXVI. *Bl.* LIX. Col. MPM. XVI. *atque itidem in Neapolitano & Longoliano. Plinio,* L. 5.

TABERNIS.	M. P. XVI.
ZILI.	M. P. XIIII.
AD MERCVRI.	M. P. VI.
TINGI COLONIA.	M. P. XVIII.

A

L. 5. C. 1. *conſentientibus manuſcriptis exemplaribus*, Colonia à Claudio Cæſare facta Lixos. *Strabo L. 17. p. 825. auctor eſt Eratoſthenem* Λίξον *appellaviſſe contra* Gades, *octingentorum ſtadiorum trajectu diremptum. Ptolomæo, & Stephano* Λίξα. SVR.

LIX COLONIA] Lixus quoque apud Silium eſt L. V. 400.

Audit Tarseſſos latis diſtermina terris:
Audit non parvo diviſus gurgite Lixus.

Ego revocavi veterem ſcripturam *Lix Col.* ex MSS. & Ravennate. Ptolemæus, ut ex codice Coisliniano apparet, L. IV. C. 13. & L. VIII. ſcripſit Λίξ. Stephanus varie appellat. Λίγξ, Λύγξ, Λίξα eadem apud eum urbs eſt. Poſita fuit ad amnem cognominem, quem *Luccos* nunc vocant; Nubienſi *Ulces* dicitur. WESS.

TABERNIS] Tabernarum in Mauritania Tingitana meminit Notitiarum liber. SIML.

TABERNIS] *Manuſcripta exemplaria & Longolianum* Tabernis M P XVI. *habent. Sub diſpoſitione ejuſdem Comitis Tingitaniæ Tribunus cohortis iij. haſtatorum* Tabernis *recenſetur.* SVR.

ZILI.] Ptolemæo *Zilia*, Straboni *Zelis*, Plinio Zilis, XXXII. M. P. à Lixo diſtans. noſter tantum XXX. numerat. Moletius *Arzillam* nominari ait. Jac. Caſtaldus *Alzer.* Sed Zilia ad Oceanum ponitur veteribus, cum Alger ad Mediterraneum mare poſita ſit. SIML.

ZILI] *Cum vetuſtiſſimo exemplari Blandinianum & Longolianum conveniunt* Zili *legendo. At in Neapolitano* Sili. *Straboni L. 17. p. 827. exterius mare navigantibus à Linge* Zelis, *&* Tiga *urbes, & poſtea* ſeptem fratrum monumenta. *Plinio L. 5. C. 1.* Zilis Regum ditioni exempta: & jura in Bæticam petere juſſa. *Illud tamen admonere placet in optimo Plinii manuſcripto exemplari Toletano* Zuli *legi: atque item in duobus aliis vetuſtis manuſcriptis:* SVR.

ZILI] Memorat Hub. Goltzius in Theſauro inſcriptionem, in qua fuerit, COL. CONSTANTIA ZILI AVGVSTA. Servat nominis reliquias Arzila, Arabum articulo tantum aucta. WESS.

AD MERCVRI] In itinere à Tocoloſida Tingi ponitur etiam *ad Mercurios* XVIII. M. P. à Tingi, ſed illic in Pariſienſi editione adnotatur, quædam exemplaria habere *Ad Marios*: quam lectionem hic quoque retinere malim differentiæ cauſſa: eſt enim hic locus alius à *Mercurii exploratione*, cujus ab initio mentio facta eſt. SIML.

AD MERC.] *Ita in vetuſtiſſimo codice legitur: quod nobis lucem adhibuit, ut reliquis in locis eodem modo legendum arbitrati ſimus. Reliqua manuſcripta, & Longolianum* ad Mercurios *habent.* SVR.

AD MERC.] Sic quoque Vaticanus, Voſſianus & Pariſienſes libri. Fortaſſe vera eſt Suritæ ſuſpicio. nam Simleri opinionem ſcripti libri improbant. Arbitratus ſupra eſt Surita, hanc manſionem eandem eſſe ac *Herma* Avieni, quod demiror. nihil enim commune *Herma* cum Mercurio habet. Feſtus vocem explicat.

poſt in occiduum diem
Sacrum ſuperbas erigit cautes jugum.
Locum hunc vocavit Herma quondam Græcia:
Eſt Herma porro ceſpitum munitio,
Interfluumque altrinſecus munit locum.

plura dabit S. Bochartus L. 1. Chan. C. 37. WESS.

TINGI] Urbs notiſſima apud Geographos, à Claudio Cæſare Colonia facta eſt, & *Julia Traducta* appellata, ut Plinius tradit: à Luſitanis hodie *Tangiara* nominatur. SIML.

TINGI] *Bl.* Tingi Colonia *M. P. x. at reliqui manuſcripti & Long.* XVIII. *præferunt: eamque ſecuti ſumus, quod univerſæ ſummæ appoſite congruat.* SVR.

TINGI] De Tingi dicere ſupervacuum eſt poſt diligentem operam, quam illi impendit Seldenus ad Marmora Oxonienſia pag. 141. Hodierna Tangia unis paſſuum millibus veteri Tingi abeſt, Abulfeda teſte. WESS.

A TINGI LITORIBVS NAVIGATVR VSQVE AD PORTVS DIVINOS.] *Re.* A Tingi coribus, *pro* à Tingi litoribus. *In Bl. eæ voces* à Tingi litoribus *deſiderantur: quod plerumque in eo exemplari lacunæ ſint in iis verſibus,*

qui

Digitized by Google

A TINGI LITORIBVS NAVIGATVR VSQVE AD PORTVS DIVINOS.

AD SEPTEM FRATRES.	M. P. LX.
AD ABILEM.	M. P. XIIII.
AD AQVILAM MINOREM.	M. P. XIIII.

AD

qui milte deſcribendi erant. in Longoliane à Tingi litoribus navigatur uſque ad Portus divinos *legitur : niſi quod ea nomina ſunt interverſa. eandemque lectionem Ne. praefert, excepte quod* dimnos *pro* divinos *tranſcriptum eſt.* SVRITA.

AD SEPTEM FRATRES M. P. LX.] *Conſentientibus in hanc lectionem exemplaribus manuſcriptis, & Longoliane Henrici Stephani : id advertere licet,* Septem fratrum (*qua Strabo, L.* 17. p. 827. *vocat*) monumenta, *& quos* Septem Fratres *à ſimili altitudine appellari Pomponius, & Plinius* L. 5. C. 2. *tradunt, qui frete immineant, Abila monti juncti, certam ab Antonino manſionem, & Ptolomae montem deſignari. Pomponius :* montes ſunt alti, qui continenter & quaſi de induſtria in ordinem expoſiti, ob numerum, ſeptem, ob ſimilitudinem, fratres vocantur. *Arcem eo loce conſtitutam Procopius libre* 1. C. 1. *de bello Vandalorum perhibet : predit enim ad Gades, & alteram Herculis celumnam* Septenſem *arcem poſuiſſe, ob ſeptem adparentes in eo loco montes, & Libro* 2. C. 5. *arcem eam* Septum *vocatam tradit.* SVR.

AD SEPTEM FRATRES M. P. LX.] Forte olim *Septium.* Tu adi Procopium. SCHOTT.

AD SEPTEM FRATRES M. P. LX.] Procopio L. VI. de Aedif. Juſtin. C. 7. *Φρέριον Σέπτον* dicitur. *Septa* Iſidoro Chron. Gothico aera DLXIX. atque ita poſterioris aevi ſcriptores frequenter. Ptolemaeus Lucenſis L. XIV. Hiſt. Eccl. C. 4. *Hujus etiam Pontificis tempore gens Saracenorum innumera in loco, qui dicitur Sarepta venit, & inde tranſfretantes de Africa, univerſam occupant Hiſpaniae regionem.* Sic edunt. verius MSS. *ad ſepta.* In Notitia Leonis Imp. inter Mauretaniae ſecundae urbes recenſetur Βεπτὸν εἰς τὸ μέρος τῆς Ἱσπανίας. vertitur, *Benepota in parte Hiſpania.* utrumque male. ſcriptum fuerat Σέπτον. *Benepota* urbs Mauretaniæ Cæſarienſis fuit, ut ex Notitia Epiſcoporum Africæ novimus. vide quoque Iſidorum L. XV. Origin. C. 1. WESS.

AD ABILEM M. P. XIIII.] *Recte in R. legimus. in Blandiniano verò*, Ad Abillem MP. XXIIII. *& item in Neap. At in Longoliano* Adabilem MPM. XXXIIII. *Ptolomaeo* ἑπτὰ ἀδελφοὶ ὄρος : *& ſtatim ſubdit in interno mari, quod Hibericum appellat*, Ἀβίλη στήλη. *Pli. in vetuſtis exemplaribus L.* 3. *C.* 1. utrinque impoſiti montes coercent clauſtra, Abila Africæ; Europæ Calpe, laborum Herculis metæ : quam ob cauſam indigenæ columnas ejus Dei vocant. SVR.

AD ABILEM] Appoſite prorſus Feſtus Avienus in Ora Maritima.

Sunt pervia porro ſaxa prominentia
Abila atque Calpe. Calpe in Hiſpano ſole,
Maurruſiorum eſt Abila; namque Abila vocant
Gens Punicorum, mons quod altus barbaro eſt,
Id eſt Latino, dici ut auctor Plautus eſt.

Scripſi *pervia ſaxa* ſecutus Jan. Vlitii conjecturam, quem vide ad Nemeſiani Cyneget. verſ. 251. WESS.

AD AQVILAM MINOREM] In Pariſienſi exemplari & MSS. Schudi duæ Aquilæ commemorantur, quarum Major diſtat à Minore XV. M. P. ſed in exemplari Pithœi Major omittitur, atque ita melius numeri reſpondent ſummæ itineris Ruſader uſque. SIML.

AD AQVILAM MINOREM M. P. XIIII.] *Ita in R. legitur, at in Blandiniane & Longoliano* XXIIII. *habetur : & in Ne. ea dua manſiones* ad aquilam minorem, & majorem *praetermiſſa ſunt : totidemque* MP. XIIII. *in R.* ad majorem aquilam *adhibentur : & in Blandiniano* XXIIII. *Longolianum* XIIII. *habet. ſed tanquam incuria erratum fuerit inter excudendum, emendatur* XXIIII. SVR.

AD AQVILAM MINOREM] Vaticanus in M. P. cum Blandiniano conſentit. In N. Cuſani ſchedis utraque *Aquila* non invenitur. Pariſienſium codicum duo accedunt Regio Suritæ. Non auſcultandum ergo eſt Simlero aquilarum

Digitized by Google

AD AQVILAM MAJOREM.	M. P. XIIII.
AD PROMVNTORIVM BARBARI.	M. P. XII.
TAENIA LONGA.	M. P. XXIIII.
COBVCLA.	M. P. XXIIII.
PARIETINA.	M. P. XXIIII.
PROMVNTORIVM.	M. P. XXV.
	AD

alteram hinc exterminanti. Fortaſſe ab aquilæ ſigno manſionibus his nomina nata ſunt. Non diſſimili inſignis illa fuit, de qua in Zachariæ Pontificis vita Anaſtaſius Bibliothecarius, *Exarchus*, inquit, *uſque ad Baſilicam beati Chriſtophori, poſitam in loco, qui vocatur ad Aquilam, quinquageſimo fere milliario à Ravennatium urbe*, & reliqua. Wess.

PROMVNTORIVM BARBARI] Hoc forte illud eſt, quod Ptolemæus *Oleaſtrum* vocat. Quod autem mox ſimpliciter *Promontorium* Antonius nominat, Ptolemæo eſt *Seſtiarium*. Siml.

AD PROMONTORIVM M. P. XII.] *Ita habetur in R. & Longoliano: niſi quod Longolianum* XV. *legit. Bl. & Neap.* ad Promuntorium Barbari; M P. XV. *legitur*, *Sed ita in vetuſtiſſimo Regio diſtinctum apparet, ut initialibus majoribus literis poſt eam Promuntorii manſionem, ita adſcriptum ſit* Barbiti, *quod non negligendum fuit: tametſi ſuſpicer* Barbari *legendum ſeorſum eſſe: ut eo loci Barbaror. eorum regionem initium ſumere doceat, quos ſupra* Bacuetes *&* Macenites *nominat: aut forte uti in Blandiniano, & Re.* ad Promuntorium Barbari, *nam Promuntorium quod* Cotes *appellarunt, extrema Mauritaniæ occidentem verſus imminebat: quod Plinius L. 5. C. 1. Oceani eximum, à Græcis* Ampeluſiam *cognominatum perhibet. Nunc noſtri* Cabo de Eſpartel *vocant.* Svr.

PROMVNTORIVM BARBARI] Scripti libri & veteres per quintam vocalem in ſecunda ſyllaba *Promuntorium* à prominendo. V. Had. Turnebum L. XIII. Adverſ. C. 18. Schott.

BARBARI] Quod Surita in Regio ſuo invenit Barbiti id mihi nuſquam occurrit. Libri omnes *Barbari* vocabulum Promuntorio annectunt. Vide an appellatum ita ſit à barbaris inibi incolentibus. Jul. Honorius in Mauretania *Barbares* locat, qui forte iidem ac *Beraberes*, quo nomine Mauretaniæ Tingitanæ incolas inſignes fuiſſe ex Anonymo Andaluſiano oſtendit Ant. Pagi in Critica ſua An. 707. Wess.

TAENIAM LONGAM M. P. XXIIII.] *Manuſcripti omnes cum Longoliano* Tenia longa M. P. XXIIII. *habent: ſed Ptolemæo* Ταινιόλογγα: *ut* Tæniam Longam *legendum videatur.* Svr.

TENIA LONGA] Recte Surita. Appellare Græci ſolent ταινίας *tænias* littorum tractus in mare procurrentes. Euſtathius ſuo tempore φασκίας *faſcias* vocari docet ad Dionyſii Periegeſin ℣. 64. In Themiſtii Orat. X. pag. 137. invenio λεπτὴν ταινίαν ἐς τὸ τέναγος προϊοῦσαν καὶ τελευτῶσαν εἰς ὄχθον ὑψηλόν. *Tæniam exiguam ad paludes pertinentem & in editiorem collem deſinentem.* Dio Chryſoſtomus Orat. V. p. 83. ejuſmodi tænias brevibus, quæ periculis plenum navigantibus mare reddunt, conjungit: Βράχεά τε, inquit, καὶ διθάλαττα καὶ ταινίαι μακραὶ μέχρι πολλοῦ διήκουσαι παντάπασιν ἄπορον καὶ δύσκολον παρέχουσι τὸ πέλαγος. Plura ex Strabone, Athenæo & Stephano obſervaveram, quæ quoniam Melch. Guilandinus occupavit, adi ejus commentarium in Plinii aliquot capita p. CXI. nec Polybium neglige L. IV. 41., cujus indicium debeo Hemſterhuiſio noſtro. Wess.

COBVDAM M. P. XXIIII.] *In Re.* Cubula *legitur. At in Blandiniano & Longoliano* Cobucla *ſcribitur: cui lectioni cum proximè accedat Ne. qui* Cobuda *habet, eam præferendam duxi.* Svr.

COBVCLA] *Cobucla* in noſtris quoque obvium eſt. Solus Cuſani *Coduba*. Nugator Anaſtaſius in Epitome ſua *Cobucle* habet. Wess.

PARIETINA] Neque hanc præteriit Anaſtaſius. Ravennas eam memorat loco minus opportuno. *In qua Mauritania Gaditana*, inquit L. III. C. II., *plurimas civitates fuiſſe legimus, ex quibus aliquantas deſignare volumus, id eſt Parietina, quæ ad littus maris magni ponitur prope prædictum flumen Malba, longe à portu Sigenſe.* Eum Ptolemæus & Itinerarium erroris coarguunt, *Malvam* flumen longius removentes. Wess.

AD SEX INSVLAS M. P. XII.] *Unum exem-*

Digitized by Google

AD SEX INSVLAS.	M. P. XII.
PROMVNTORIO CANNARVM.	M. P. XXX.
PROMVNTORIO RVSSADI.	M. P. L.
RVSSADDER COL.	M. P. XV.
AD TRES INSVLAS.	M. P. LXV.
FLVMEN MALVA.	M. P. XII.

FLV-

exemplar N. XXII. *habet : cum vetuſtiſſimum & Blandinianum & Longolianum* XII. *legant.* SVR.

AD SEX INSVLAS] Libri veteres *Ad inſulas.* Forte è prima ſyllaba *in* factum eſt VI. SCHOTT.

AD SEX INSVLAS] Non auſim hoc ſequi. Quamquam obſcuriores ſunt ſex hae inſulæ, probantibus eas libris eximere non ſuſtineo. Plurima hinc eradenda forent, ſi aliorum ſilentium juſta cauſſa eſſet. Mendax Anaſtaſius ſemel iterumque has *ſex inſulas* commemoravit. Voſſii liber XXII. M. P. apponit. WESS.

PROMVNTORIO CANNARVM] Credo poſtremam vocem eſſe ex Suritæ conjectura. Editiones pleræque *Cannar* aut *Canar.* ſcripti libri variant. Vaticanus prius approbat. Pariſienſium duo *Camar.*, tertius *Caun.* Cuſani liber *Carnas.* Quid verius ſit, in tam pertinaci veterum ſilentio profiteri non poſſum. WESS.

PROMVNTORIVM RVSADDI M. P. L.] *In vetuſtiſſimo* Ruſaddi *tantum legitur, & in Bl.* Promuntorio Ruſaddi M. P. L. *atque in Ne. & Longoliano.* SVR.

PROMVNTORIO RVSSADI] Fortaſſe huic promuntorio à ſequenti urbe nomen eſt. Ptolemæus L. IV. C. 6. Ῥυσάδιον ἄκρον *Ruſſadium Promuntorium* ponit in interiore Libya ad Oceanum. Solo ergo nomine huic reſpondet. WESS.

RVSADDER] Pariſienſe exemplar habet *Conalia*, cum quo Manuſcriptum exemplar conſentit. Et Schudus legit *Colonia.* Ptolemæus *Ruſſaderum* vocat. Plinius *Ruſadir oppidum & portus.* Moletio *Melila* vel *Melela.* Jac. Caſtaldo Arcadia. SIML.

RVSADDER COL. M. P. XV.] *Ita in R. omnium vetuſtiſſimo, ut ſit* Ruſadder Coloniam. *In Bl. interverſis literis* Ruſadder Conalia, *pro* Colonia, *atque item in Longoliano : niſi quod* Ruſader *legitur : Verum cum in Ptolomæi exemplaribus* Ῥυσσάδειρον *legatur, ſuſpicor legi oportere* Ῥυσάδδιρ κολ. SVR.

RVSSADDER COL.] Ptolemæi ſcripturam mutare non auſim. Videtur productionem Græcam vocabulo appegiſſe. Codex Coiſlinianus Ῥυσάδειρον præfert. Anaſtaſius *Ruſſader cum fluvio Malna* pro *Malva* hinc hauſit. *Ruſadder* verum & ego putaverim. In Plinii MSS. L. V. C. 1. Ruſaddir L. Holſtenius invenit. *Conalia*, quod omnes fere libros invaſit, quin recte Æg. Schudus mutaverit non eſt dubitandum. WESS.

FLVMEN MALVA] Plinio *Malvana fluvius navigabilis.* SIML.

FLVMEN MALVA M. P. XII.] *Conſentiunt exemplaria omnia, mirumque in Plinii L. 5. C. 2. vetuſtis etiam manuſcriptis,* Maluanæ fluvium navigabilem *haberi : cum Ptolemæo itidem* Μαλύα *ſit. Jam flumen* Malua *accuſandi caſu accipi certum eſt : quemadmodum Grammatici docent, à Salluſtio in Hiſtoriis prodi,* inter læva mœnium, & dextrum flumen Turia : *tametſi non me præterit Priſcianum aliter prodidiſſe. Præterea, quod in Antonino habetur, id flumen Mauritanias duas* dirimere, *id propriè verbum eſt Geographiæ auctoribus uſurpatum, uti Pomponio, Ægæum ab Ionio mari* dirimi *proditur : & eidem, in Vetuſto exemplari, L. 2. C. 3.* in litore flexus Mecybernæus inter promuntoria dirimit Canaſtræum, & portum, qui copos dicitur : *Non dividit, ut Aldini præferunt libri. Idem Ptolemæus tradit : ad ejus enim, & Antonini tempora, eæ Provinciæ, quæ diu Regum nomina obtinuere, ut* Bogudiana extima *appellaretur, itemque* Bocchi, *quæ poſtea* Cæſarienſis, *ſævitia C. Cæſaris Germanici filii, in duas diviſa fuerant, ut Plinius L. 5. C. 1. memorat : Dion item à Claudio Imperatore in* Tingitanam, & Cæſarienſem *diviſas tradit. A Sexto Ruſo Breviarii Cap. 4. traditur poſtea tres Mauritanias ex duabus effectas,* Sitiſenſis *nomine addito, &* Tingitanam *Hiſpaniæ contributam :* Cæſarienſem *verò, &* Sitiſenſem *ſub diſpoſitione, ut à Notitia Romani*

Im-

FLVMEN MALVA DIRIMIT MAVRETANIAS DVAS. INCIPIT CAESARIENSIS.

LEMNIS.	M. P. XXII.
POPLETO FLVMEN.	M. P. XXX.
AD FRATRES.	M. P. VI.
ARTISIGA.	M. P. XXV.
PORTV CAECILI.	M. P. XII.
SIGA MVNICIP.	M. P. XV.

POR-

Imperii traditur, viri ſpectabilis vicarii Africæ, Conſulares Provincias contributas: Præſidialem verò Tingitaniam *ſub diſpoſitione ſpectabilis vicarii Hiſpaniarum.* Svr.

INCIPIT CAESARIENSIS] Aberat ab utroque MSS. vetere. Schott.

LEMNIS M. P. xxii.] *In vetuſtiſſimo Codice* Lemnis *legitur, cum reliqui, & item Longolianus* Lemennis *ſcriptum præferant.* Svr.

LEMNIS] *Lemnis* Vaticanus liber & Epitome Anaſtaſii comprobant. *Lemennis* eſt in Voſſiano. Wess.

POPLETVM FLVMEN M. P. xxx.] *Ita in vetuſtiſſimo legitur exemplari* Popleto Flumen: *cum reliqua* Poleto flumen *ſcriptum præferant: diverſorū utrumque nomen, à nemine, quod ſciam, traditum: ſicuti & innumera ejuſdem modi in hoc Antonini Commentario reperiri eſt neceſſe. Jam illud admonendum judico, cùm in omnibus exemplaribus* flumen *legatur, conſequens eſſe, nomina quæ in hoc Itinerario recenſentur, accuſandi, cum milliariorum numeri illis ſubdantur, apponi oportere, non auferendi caſu: quemadmodum in omnibus codicibus ſæpe adponuntur: quod inſcitia librariorum, qui in ſumma earum rerum ignoratione, temporum vitio, verſabantur, accidiſſe arbitror: alioqui* Popleto flumine *ſcribendum erat: quod ad reliquos hujus Itinerarii nominum caſus præmonuiſſe hoc loco viſum eſt: exceptis tamen his, quæ declinationi caſuum non ſubduntur.* Svr.

POPLETO FLVMEN] Schottus in Valentino invenit *flumine.* Noſtri *Popleto flumen.* Quæ vero Surita hic in medium attulit, ut aliis approbaret cauſſam mutatarum in urbium nominibus terminationum, ea non magni valoris ſunt, & jam dudum reprehenſa à Claud. Salmaſio & Guil. Burtono. Supra diximus locorum nomina, ac ſi unius tantummodo caſus eſſent, ſæpe fuiſſe prolata. Fronto apud Conſentium in Arte p. 2031. *Et illa veſtra Athenæ Dorocorthore.* Addit Grammaticus. *Apparet nominativo caſu poſuiſſe Dorocorthore. ſive igitur dicas hæc urbs, ſive hic vicus, ſive hoc oppidum, nominativi caſus erit Dorocorthoro.* Simili modo *Sacerdos Eccleſiæ Vercellis* in vita Ambroſii C. 47. quæ Paullino tribuitur, & *Suſis Metropolis regionis Elamitarum* apud Hieron. ad Daniel. C. 8. & *civitas Vercellis* in ejuſdem Epiſt. 17. quod temere mutatum eſſe infra oſtendam. Haud raro viris doctis, ut hic Hieron. Suritæ, neglecta Conſentii obſervatio fraudi fuit. Exemplis nunc parco, daturus longe plurima ſuo quæque loco. Eſt in Peutingeri tabula manſio *Peplete* viiii. m. p. à Thamugadi, prorſus alia atque hæc. Wess.

ARTISIGAM M. P. xxv.] *Re.* Artiſiga *habet: cum reliqua omnium exemplaria* Artiſica *ſcriptum præferant.* Svr.

ARTISIGA] *Artiſica* Vaticanus Pariſienſesque libri oſtentant: neque aliter invenit Anaſtaſius. Wess.

SIGA MVNICIPIVM] Plinius ſcribit, Sigam exadverſo Malacæ in Hiſpania Syphacis regiam fuiſſe. Idem Strabo aſſerit. Mela *parvam urbem* vocat. Moletio eſt *Seren*, Caſtaldo *Humain.* Siml.

SIGAM MVNICIP. M. P. x.] *In omnibus libris* municipii *nomen* Sigæ *adjicitur: cum Plinius L. 5. C. 2. oppidum ex adverſo* Malacæ *in Hiſpania ſita* Syphacis regiam *in Cæſarienſi memoret, atque item Marcianus: Ptolomæus vero* Coloniam. *Dirutas à Romanis fuiſſe* Zamam, & Sigam *Strabo auctor eſt L. 17. p. 830.: & hanc iisdem* Syphacis regiam *fuiſſe.* Svr.

SIGA MVNICIPIVM] In Periplo Scylacis Σίγη, πόλις ἐν τῷ ποταμῷ. Nunc *Areſgol* eſſe Mariana cenſet L. 11. Hiſt. Hiſp. C. 23. Wess.

POR-

Digitized by Google

PORTV SIGENSI.	M. P. III.
CAMARATA.	M. P. XII.
AD SALSVM FLVMEN.	M. P. XII.
AD CRISPAS.	M. P. XXV.
GILVA COLONIA.	M. P. V.
CASTRA PVERORVM.	M. P. XXIII.
PORTVS DIVINOS.	M. P. XVIII.
PORTVM MAGNVM.	M. P. XXXVI.
QVIZA MVNICIP.	M. P. XL.

AR-

PORTV SIGENSI] *Portu Sigaeo* Valentinus. SCHOTT.

PORTV SIGENSI] *Portu Sigenſi* habent noſtri. Solus Voſſianus *Signenſi.* Ravennas L. V. C. 4. *Portum Sigenſe.* WESS.

AD SALSVM FLVMEN M. P. XII.] *Legitur in vetuſtiſſimo exemplari: cum reliqua ad* Salum flumen M. P. XV. *habeant: quare aſtimandum viris doctis relinquo: praſertim cum in ea regione* Accapa fluminis *oſtii Ptolemaus meminerit.* SVR.

AD SALSVM FLVMEN] Omnes, quos videre licuit, *Ad Salum flumen xv. M. P.* neſcio an poſtponi his debeat unus ille Regius Suritæ codex. Eſt quidem in Plinii MSS. L. V. N. H. C. 1. *Salſum flumen*, verum hinc longiſſime remotum, Æthiopiam alluens. *Camarata*, quæ præcedit, nuſquam mihi occurrit, niſi in Anaſtaſio, *Camaruta*, *Camarataque* appellante. WESS.

AD CRISPAS M. P. XXV.] *R. & N. hoc pacto ſcriptionem praferunt, cum Bl. xxii. praferat & Longolianum: ſed milto xxv. numerum adjecit.* SVR.

AD CRISPAS] Cæſar Auguſtanus. SCHOTT.

AD CRISPAS] Anaſtaſius *Chriſpas*, ceteri vulgatum ſervant. WESS.

GILVAM COLONIA M. P. V.] *R.* Silva Colonia M. P. V. *Bl.* Gilua Colonia M. P. VI. *Ne.* Cilua Colonia M. P. XI. *& Longolianum.* SVR.

GILVA COLONIA] Plinius *Gilvam* præteriit, ejus, ut videtur, ætate nondum coloniam. Non diffitebor veniſſe mihi in mentem, Gilvam reddi debere Dioſcoridi L. II. C. 71. ſcribendumque adeo eſſe: Ἕτερος ἢ ἐν τῇ Γίλβῃ τῆς Μαυρουσιάδος εὑρίσκεται, ablegato, quod Sambucus amplexabatur, Λιβύης τῆς Μαυρουσιάδος. Nec auſim tamen hoc eſſe verum præſtare, quantumvis vulgato melius. WESS.

CASTRA PVERORVM M. P. XXIII.] *Reg.* MPVI. *Bl.* XXIII. *Ne.* XXVI. *Longolianum* Gilua Colonia mpm. v. *& ſupra* Giluæ *nomen milto* Silva *appoſitum.* SVR.

CASTRA PVERORVM] Scripti libri editique *Caſtra Puerum xxvj. M. P.* Solus Anaſtaſius *Caſtra ſuorum.* WESS.

PORTVS DIVINOS] Ptolemæo & Straboni *Deorum portus.* Diſtat autem à Siga DC ſtadiis, ut Strabo L. XVII. p. 829. tradit. Antoninus numerat XCVIII. M. P., quæ faciunt ſtadia DCCLXXXIIII. Moletio eſt portus *Mazaga.* SIML.

PORTVS DIVINOS M. P. XVIII.] *Omnia exemplaria in illo milliarium numero conſentiunt. Strabo poſt* Siga DC. *ſtadiis* Deorum portum *diſtare auctor eſt: Ptolomao item* Θεῶν λιμὴν *appellatur: ut forte in Antonini Itinerario utrobique* Portum Divinum, *non* Portus divinos *ſit legendum.* SVR.

PORTVS DIVINOS] Suritæ ſuſpicionem adfirmat Ravennas L. III. C. 8. *Portum Divinum* & *portum Magnum* memorans. Accedunt quoque Vaticanus & Lugdunenſis editio. WESS.

PORTVS MAGNVS] Hic cognomen à ſpatio accepit, ut Mela L. 1. C. 5. Scribit & Plinius L. V. C. 2. oppidum civium Romanorum. Ptolemæo forte *Fretum magnum.* Maſaquibir. SIML.

PORTVM MAGNVM] Vero prorſus ſimile eſt, Ptolemæi Πόρτον μάγνον eundem atque hunc eſſe. Vix tamen ipſius *portus Deorum* Θεῶν λιμὴν, niſi aberraſſe eum à vero velis, componi cum *portu Divino* poterit. Ponitur enim inter Quizam & Arſenariam. WESS.

QVIZA] Ptolemæo *Buiza.* Plinio *Quiza Xenitana peregrinorum oppidum.* Moletio eſt *Oranum.*

ARSENARIA.	M. P. XL.
CARTENNA COL.	M. P. XVIII.
LAR CASTELLVM.	M. P. XIIII.
CARTILI.	M. P. XV.
	GV-

ranum. Siml.

QVIZA MVNICIP. XL.] *Ejuſdem modi lectionem præferunt Blandinianum, Neapolitanum, & Longolianum exemplar: cum in Regio legatur* Quita: *quod nomen rejiciendum duximus: Plinii vetuſtis omnibus exemplaribus ſuffragantibus, in quibus ita legimus L. 5. C.* Quiza Xenitana peregrinorum Oppidum. *Ferdinandus Pintianus noſter recte emendat in Ptolemei Theſi Cæſarienſis Mauritaniæ oppidum illud, quod* Βυίζα *legimus, unius tantum converſione literæ* Κυίζα *eſſe: Eundem enim ſitum inibi obtinere videmus juxta* Portum magnum *&* Arſenariam, *quo à Plinio & Antonino collocantur. Nam & in Ptolemei vetuſta verſione Latina, quæ Paulo II. Pont. Max. dedicata eſt, & Ulmæ, anno Mcccclxxxvi. excuſa,* Cuiſa Colonia *legitur: quod proximè ad* Quizam *acceſſit.* Svr.

QVIZA MVNICIP.] Verum vidit Pintianus. Ptolemæi codex Palatinus Κυίζα κολωνία. Scriptoribus Chriſtianis fere *Quidia* ſolet appellari, unde Notitia inter Mauretaniæ Cæſarienſis patres recenſet *Tiberianum Quidienſem.* Victori tamen Vitenſi L. V. Perſec. Vand. C. 15. *Quiza*, nam quem editi libri *Creſconium Presbyterum Myzentinæ civitatis* nuncupant, is in pluribus neque infimæ notæ MSS. *Quizitanæ civitatis* dicitur, Theod. Ruinarto indice. Ego quare ſperni id debeat, nihil cauſſæ exputare poſſum. Wess.

ARSENNARIA] Plinio *Arſennaria, Latinorum oppidum.* Ptolemæo *Arſenaria colonia.* Ponitur autem à Ptolemæo Deorum portus inter Arſenariam & Quizam. hodie *Arzen.* Siml.

ARSENARIAM M. P. XL.] *Ptolemæo item* Ἀρσεναρία κολώνια. *Plinius qui eam itidem* Quizæ *adnectit,* Latinorum oppidum *appellat: &* III. M. P. *à mari ſejungit.* Svr.

ARSENARIA] In Mela L. II. C. 6. Manuſcripti *Arſinna* præferunt, teſte Iſ. Voſſio. Notitia inter Mauretaniæ Cæſarienſis Epiſcopos *Philonem Arſinnaritanum* habet. Wess.

CARTENNA] In Pariſienſi editione legitur *Gerſenna.* Sed Ptolemæus, Mela, Plinius *Cartennam* vocant. Moletio eſt *Muſtigam.* Caſtaldo *Mazzagran.* aliis *Carcello.* Siml.

CARTENNAS COL. M. P. XVIII.] *Legit R. cum reliqua exemplaria* Cartenna Colonia *præferant. Quin etiam Plinio, L. 5. C. 2. in vetuſtis manuſcriptis* Cartenna Colonia. Auguſto legio ſecunda. *Tamen cum à Ptolomeo* Καρτέννα *plurium numero prodantur, minimè negligendam vetuſtiſſimi exemplaris cenſuimus lectionem: quanquam in eo* Cartenas *ſimplici n tranſcriptum apparet. Marcianus* Poſt Sigam in litore, *inquit,* quoque Cartenna. Svr.

CARTENNA COL.] Singularem numerum noſtri omnes in hac colonia probant. Facit cum Ptolemæo Auguſtinus Epiſt. 93. Ed. Nov. *Niſi quiſquis hoc audierit, Cartennas venerit, vel in viciniam Cartennenſium, mundari omnino à delictis ſuis non poterit.* Ex hac colonia fuerunt Martyres *Cartennenſes*, qui perperam in vetuſtiſſimo indice, quem Mabillonius vulgavit, IV. Non. Februarii *Carterienſes* dicuntur. Victor *Cartennæ Mauritaniæ civitatis* Epiſcopus ſcriptis in Arianos libris ex Gennadio notus eſt. Martiani MSS., quorum excerptis utor, *Carnenna, Caruennea.* unde *Cartenna* refingendum arbitror. Wess.

LAR] Forte *Carepula* Ptolemæo, & Cartili eidem *Carcoma.* Siml.

LAR CASTELLVM M. P. XIIII.] *In Re.* Caſtelliar, *cum Bl.* Lar Caſtellum M P XXIIII. *præferat. & Ne.* Lar Caſtellum M P XXIII. *Longolianum*, Lar Caſtellum M P XX. Svr.

LAR CASTELLVM] Codex Chriſtianiſſimi regis *Jar M. P. xxiiij.* ceteri in eundem paſſuum numerum conſpirant, præter N. Cuſani librum, qui *Lar* M. P. XXIII. Anaſtaſius *Jear.* Ravennas recte *Lar Caſtellum.* Salluſtius *oppidum Laris* memorat Jugurth. C. 90., quod aliud eſſe infra oſtendam. Wess.

CARTILI M. P. XV.] *Ita habet R. At Bl. & Neap.* Cartili M. P. XII. *In Longoliano* Carcili M P XII. Svr.

CARTILI] Vulgati ſcriptique codices magno conſenſu, *Cartili. M. P. xij.* Wess.

GVNVCVS] Ptolemæo *Lagnutum.* Plinio *Gunugi colonia.* Errat Moletius, qui Apollinis pro-

GVNVGVS.	M. P. XII.
CAESAREA COLONIA.	M. P. XII.
TIPASA COLONIA.	M. P. XVI.
CASAE CALVENTI.	M. P XV.
ICOSIVM COLON.	M. P. XXXII.
	RVSGV-

promontorium Gunugi dictum ſcribit Plinio, cum tamen Plinius poſt Gunugi ponat promontorium Apollinis, & in eodem Cæſaream oppidum. Eſt autem aliud hoc promontorium ab eo, quod Carthaginienſem ſinum facit, & quoque Apollinis nomen habet. SIML.

GVNVGVS M P. XII.] *Ita in vetuſtiſſimo legimus codice. Blandinianum exemplar, & Longolianum* Gunucus *habent: & Neapolitanum* Camicus. *Codex Plinii Toletanus L. 5. C. 2.*, Gunigu; *& is quem Regium vocamus*, Gumugu, *Cæſaraugustanus* Gynugu: *& in alio item manuſcripto*, Gumugii. *Parmæ excuſus ante centum annos, nempe anno Mcccclxxx. ita habet.* Item Colonia ejuſdem, deducta cohorte prætoria, Gunugii, promontorium Apollinis. *Ex vetuſtiſſimi tamen lectione nihil mutamus, præſertim Blandiniano, & reliquis exemplaribus ferme eandem obtinentibus*, G *in* C *verſa. Ptolomæo, cum juxta Apollinis promuntorium & Cæſaream conſtituatur*, Καινουκὶς *videtur eſſe: ut forte legendum ſit* Γουνυγύς. SVR.

GVNVGVS] Variant libri, *Ganucus*, *Gunneus & Canucus* oſtentantes. Ravennas recte L. V. C. 4. *Gunugus*. Notitia in Mauretania Cæſarienſi *Auxilium Gunugitanum* agnoſcit. Eſt quidem a Sirmondo *Gunagitanus*, ſed Laudunenſi codice refragante, uti Ruinartus monuit. WESS.

CAESAREAM COLONIAM M. P. XII.] *In vetuſtiſſimo codice Regio legitur* Cæſarea Colonia M. P. XII. *Reliqua* M P X X I I. *habent.* SVR.

CAESAREA COLONIA] Aberat Cæſarea Carthagine intervallo, quod vir expeditus XXX. dierum ſpatio abſolvere poterat, teſte Procopio L. II. Belli Vand. C 5. Qua Tipaſam iter erat, portam habebat *Tipaſitanam*, cujus in Actis S. Marcianæ, à Bollando IX. Jan. magni operis editis, mentio eſt. Nunc Afris *Alger.* vide Leonclavii Pandect. Hiſt. Turc. C. 227. WESS.

TIPASAM COLONIAM M. P. XVI.] Tipaſa Colonia M. P. XVI. *legitur in Regio, & Blandiniano, ac Longoliano. In Ne.* Tipaſſa. *Plinii exemplaribus L. 5. C. 2.*, Oppidum novum & Latio dato, Tipaſa. *Ptolomæo item* Τίπασα *& eodem modo apud Ammianum libro* XXIX. SVR.

TIPASA COLONIA] Hujus Coloniæ nomen varie ſcribitur. In Ammian. Marcellino ex ſcripto codice *Tipoſa* publicatum eſt. Victori Vitenſi L. V. Perſ. Vand. C. 6. *Typaſenſis majoris Mauritaniæ civitas* dicitur. Optatus Milevitanus L. II. Schiſm. Donat. C. 18. *Thipaſam Cæſarienſis Mauritaniæ civitatem* appellat, quamquam recentior Lud. El. du Pin editio *Tipaſa*, quod ſolum rectum eſſe Plinius & Ptolemæus oſtendunt. WESS.

CASAE CALVENTI] A Ptolemæo inter Tipaſam & Icoſium ponitur *Via.* Moletio *Briſch.* SIML.

CASAS CALVENTI M. P. XV.] *In vetuſtiſſimo* Caſæ Caluenti M. P. XV. *legitur, cum reliqua exemplaria & manuſcripta, & excuſa typis* Calbenti *habeant.* SVR.

CASAE CALVENTI] Noſtri quoque *Calbenti.* Anaſtaſius *Caſe Calbeati.* Non improbem Regii codicis ſcripturam: viſum ſæpe librariis eſt has literas invicem confundere. Fortaſſe *Caſæ Calventi* à poſſeſſore conditoreve nomen impetrarunt. *Caſis Sabinæ*, quarum Epiſcopus in Collatione Carthaginienſi C. 198. occurrit, ex ſimili cauſſa nomen fuiſſe indituum arbitrer. Vide vero quam ſtudioſe P. Bertius, Simleri notas evolverit, illi ad Ptolemæi L. IV. C. 2. adſcribens, ac ſi opinatus fuerit, inibi locandam eſſe manſionem Antonini *Ad Gallum gallinaceum* ubi Ptolemæi *Via* eſt. WESS.

ICOSIVM COL. M. P. XXXII.] *Vetuſta exemplarea* Icoſum *habent: atque item à Veſpaſiano Imperatore* Latio donatum Icoſium *perhibet Plinius L. 5. C. 2., ex vetuſtis Toletano, & Cæſaraugustano exemplaribus: ut in excuſis haud recte* Icoſion *legatur. Marcianus item* Icoſium *atque* Coloniam. *Solinus Cap. 25. qua ratione* Icoſio *nomen impoſitum ſit commemorat.* SVR.

ICOSIVM COLON.] Mira quadam metamorphoſi ex Icoſio urbem *Leoſitam* formavit Car. à S. Paullo, deceptus corrupta Sirmondi Africæ

RVSGVNIAE COLON. M. P. XV.
RVSVBBICARI. M. P. XXIIII.
CISI MVNICIP. M. P. XII.
RVSVCCVRO COL. M. P. XII.
IOMNIO

Africæ Notitia, in qua inerat *Victor Leoſitanus.* Urbi nomen & urbem Epiſcopo reſtituit Th. Ruinartus ex Laudunenſi codice, *Itoſitanum Victorem* memorante. Wess.

RVSGVNIAE] Ptolemæo *Ruſtenium*, Plinio *Ruſconia Colonia Auguſti.* In Conciliis *Ruſgonienſis* vel *Rugonienſis* Epiſcopus memoratur. Caſtaldo nunc *Breſca.* Siml.

RVSGVNIAS COL. M. P. xv.] *Codex vetuſtiſſimus Regius* Ruſguniæ col. M. P. XV. *habet Blandinianum & Longolianum* Rungoniæ M. P. XV *Neapolitanum* Ringoniæ M P X V. *Plinii codex Toletanus, & tres alii manuſcripti L.* 5. *C.* 2. *facili converſione G litera in C*, Colonia Auguſti Ruſconiæ. *Ac in Parmenſi typis extuſo* Ruſguniæ: *quæ nos res admonuit, ut vetuſtiſſimi exemplaris lectio præferenda aliis eſſet. Ptolomæo* Ρυσγόνιον *videtur eſſe: ut forte* Ρυσγόνιον *legi oporteat, Marciano* Ruſconiæ. *Illud advertendum in his regionibus* Thapſum, Zamam, & Achollam *Jugurthino, & Civili Cæſariano bello deletas à Strabone perhiberi.* Svr.

RVSGVNIAE COLON.] Excerpta codicum veterum *Rungoniæ*, neque aliter Anaſtaſius. In Martiani ſcriptis libris *Ruſgonia.* Ravennas recte *Ruſgunia* L. v. C. 4. *Numerianus Ruſgunienſis* Provinciæ Mauretaniæ Cæſarienſis legatus adſuit Concilio Carthaginienſi ſub Bonifacio. Varie vocem fuiſſe ſcriptam oſtendit Steph. Baluzius ad Collat. Carth. C. 180. quem adi. Wess.

RVSVBBICARI M. P. xxiiii.] *In vetuſtiſſimo codice Regio* Ruſub vicario M. P. xxiiii. *legitur. In Blandiniano & Longoliano* Ruſubbicari M. P. xxiiii. *Neap.* Ruſubicari. *In omnibus, quæ quidem viderim. Plinii exemplaribus vetuſtis L.* 5. *C.* 2. Ruſicorum civitate honoratum a Claudio *legitur. Ptolomæo videtur eſſe* Ρυσίκιβαρ: *nam ſtatim poſt* Ruſtonium *id oppidum admovetur. Ammianus libro* xxix. C. 5. Subicarenſis Caſtelli *meminit: ut forte eo loco* Ruſubbicarenſe *caſtellum legendum eſſe videatur.* Svr.

RVSVBBICARI] Abiit in eaſdem cogitationes ad Ammianum Valeſius, monetque in Africæ Notitia eſſe inter Mauretaniæ Cæſarienſis Epiſcopos *Paullinum Rubicarienſem*, corrupte pro *Ruſubitarienſi*, quod ut verum ſit, fieri poteſt. Sed quid ſi melior ſit Notitiæ ſcriptura, reddique Ammiano debeat *Rubicarenſe Caſtellum*, aut contra ex Ammiano in Notitia *Subicarienſis?* Suſpicatus hujuſcemodi quid Th. Ruinartus eſt: neque ego video, quid hæc urgenti jure reponi poſſit. nam multa oppida & caſtella, aliis indicta, in Notitia atque Ammiano Marcellino inveniri nemo negabit. *Ruſubbicari* hoc loco rectum eſt. Id noſtri libri agnoſcunt. Ravennas *Ruſuvicarus*, Anaſtaſius *Ruſubiſcarim*, male uterque. Notus ex Collationis C. 197. Conſtantius Epiſcopus *Ruſubicarienſis* eſt. Wess.

CISI MVNICIP. M. P. xii.] *Habet R. & Neap. Blandinianum vero & Longolianum* MPXV. *Ptolomæo videtur eſſe* Κίσσα. Svr.

CISI MVNICIP.] Tabula ſcripta *Ciſſi Municipio XII. M. P.* Ravennas *Cyſi Municipium.* In Anaſtaſio invenies *Cuſi.* Ptolemæi & Tabulæ ſcripturam conſtabiliunt Notitiæ Eccleſiaſticæ. Ex Collatione Carthaginienſi C. 208. notus eſt *Flavoſus Ciſſitanus* & ex Notitia Africæ *Reparatus Ciſſitanus* inter Mauretaniæ Cæſarienſis patres. Wess.

RVSVCCVRO] *Ruſoccora* Ptolemæo; Plinio *Ruſucurium civitate honoratum à Claudio.* In Conciliis nominatur Epiſcopus Ruſucunenſis & Ruſocurienſis & Ruſuccurienſis. Moletio nunc *Garbellus.* Siml.

RVSVCCVRVM COL. M. P. xii.] *Vetuſtiſſimum exemplar*, Ruſccuru Col. M. P. xii. *Blandinianum* Ruſuccuro Colonia M. P. xii. *Neap.* Ruſuccoro Colonia M. P. xii. *Longelianum* Ruſuccuro Colonia M. P. xii. *Plinii Toletanum exemplar.* Ruſicorum civitate honoratum à Claudio: *atque item tria alia vetuſta exemplaria. Ptolomæo videtur eſſe* Ρυσυκόρου: *nam ſtatim, quemadmodum in Antonini Commentario, ſubſequitur* Ἰόμνιον: *quorum omnium conlata ſcriptione* Ruſuccurum *legendum viſum eſt. Marciano* Ruſcurius *eſt.* Svr.

RVSVCCVRO COL. M. P. xii.] Quæ Colo-

IOMNIO MVNIC.	M. P. XVIII.
RVSAZIS MVNIC.	M. P. XXXVIII.
SALDIS COLON.	M. P. XXXV.

MV-

Colonia hic dicitur, in Actis S. Marcianæ Municipium eſt: *Erat beata Martyr Marciana civis Ruſuccuritani Municipii*: ſic enim recte Bollandus legit pro *Ruſuegurttani*, quod codices offerebant. Neque inſolens eſt, ut eadem urbs modo colonia modo municipium dicatur. Vide exempla ab Ill. Spanhemio congeſta in Orbe Romano p. 91. In Plinio Harduinus *Ruſucurium* dedit ex Parmenſi editione. Ego vero perperam id factum arbitror. Monuit Lucas Holſteinius ſcriptos Plinii libros *Ruſuccurum* & *Ruſucurum* edere. Cur ergo dubitemus, probaſſe Plinium ac reliquiſſe *Ruſuccurum*, quod Itinerarium cum Tabula Peutingeri ac Notitiis Eccleſiaſticis confirmant? Pari modo in Ptolemæo ſcribendum exiſtimem: codex enim Coiſlinianus Ρουσουκόρου oſtentat, manu nos ad Ρουσούκκορον ducens, neque aliter à Martiano profectum eſſe MSS. oſtendunt, *Ruſucurrus* offerentes. Quid! Si credere licet conjecturæ Jac. Gronovii, viri Doctiſſimi, in Epiſt. ad Magliabequium, *Ruſucoron* Livio L. xxx. C. 10. non ignorata fuit. Placuit illi, ubi nunc legitur: *Die ſegni navigatione abſumpto, ſub occaſum ſolis in portum, Ruſcinona Afri vocant, claſſe appulere*. Viſum, inquam, illi eſt, *Ruſucurona* veniſſe a Livio, additque, locum, qui Livio *Ruſucuron* fuerit vocatus, poſteriores variis modis extuliſſe videri. Sed enim, pace manium viri egregii dictum ſit, Ruſuccurum Plinii cum Livii verbis componi non poteſt. Portus, ſive eum *Ruſcinona* ſeu *Ruſucurona* Afri appellarint, Uticam inter & Carthaginem fuit. Hoc rerum ſeries apud Livium requirit. Claſſis hoſtium Uticam Carthagine petebat. Die ſegni navigatione conſumpto ad portum Ruſcinona appulit: poſtero die Romanos ad Uticam invadit. Taceo longius Ruſuccurum Carthagine fuiſſe diſparatum, nec ſegni navigatione unius diei eo potuiſſe perveniri. WESS.

IOMNIO] In alio exemplari *Ionium*. Sed a Ptolemæo quoque Iomnium vocatur. Moletio *Caſſon*. SIML.

IOMNIVM MVNIC. M. P. XVIII.] *Regium atque idem vetuſtiſſimum exemplar* Iomnio munic. M. P. XVIII. *Blandiniana Bibl.* Ionium municipium M. P. XVII. *Neap.* Lomnium municipium M. P. XVI. *Longolianum* Ionium municipium M. P. XVII. & *miniatulis litteris emendatur* Lomnium: *ut haud dubiè* Iomnium *legi oporteat, Ptolemæo adſtipulante, uti ſupra docuimus.* SUR.

IOMNIO MVNIC.] Prorſus uti Suritæ libri, ita noſtri variant: alii *Iomnium*, alii *Lomnio*, quod Ravennas agnoſcit, cum Tabula *Lominio* præferat Haud dubie rectum eſt *Iomnium*. Hinc fuiſſe videtur *Honoratus Epiſcopus Iommitenſis* in Collatione C. 208. El. du Pin *Jonnitenſis* refingens, quod Ionnium ſit in Ptolemæo & Antonino, in errore verſatur. Verum erit *Iomnitenſis*. WESS.

RVSAZIS] Ptolemæo *Ruſazus*, Plinio *Ruzaſus Colonia Auguſti*. Moletio hodie *Carbona*. SIML.

RVSAZIS MVNIC. M. P. XXXVIII.] *Legitur in Regio: in Blandiniano & reliquis* Ruſaxis municipium M. P. XXXVIII. *In Plinii manuſcriptis omnibus L. 5. C. 2.* Ruſazus Colonia Auguſti: *& apud Martianum perperam* Ruſarus *pro* Ruſazus *Ptolemæo item* Ρουσαζοῦς. SUR.

RVSAZIS MVNIC.] Ex Vaticano codice Schelſtrate *Ruſaxis*, quod in noſtris quoque conſpicitur, edidit. In Tabula eſt *Ruſabu*, literis H & Z, ut ſolet in Tabula, confuſis. *Ruſaſum* habet Anaſtaſius, Ravennas vero in Gronovii editione *Ruſu ziſmune* pro *Ruſazis Munic.* Huc refert Th. Ruinartus *Honium Ruſaditanum* ex Notitia Moris enim Afri eſt & D invicem permiſcere. WESS.

SALDIS] Hanc Plinius coloniam ab Auguſto factam ſcribit. Moletio eſt *Bugia*. Caſtaldo *Alzier*. Gerardo Mercatori *Tadelis*. SIML.

SALDAS COLONIAM M. P. XXXV.] *In Reg.* Saldis Colonia M. P. XXV. *Reliqua exemplaria* XXXV. *quam lectionem, quod proximè ad ſummam* CCXVIII. M. P. *quæ à* Cæſarea Saldas uſque *tributa ſupra fuere, accedat, amplectimur.* SUR.

SALDIS COLON.] Sita hæc colonia fuit in Mauretania, quam Sitifenſem appellant. *Bugiam* nunc eſſe volunt, quam incertus Chronici Caſſinenſis ſcriptor, editus à Muratorio tom.

Digitized by Google

MVSLVBIO.	M. P. XXVII.
COBA MVNICIP.	M. P. XXVIII.
IGILGILI COLON.	M. P. XXXVIII.
PACCIANIS MATIDIAE.	M. P. XXXV.
	CHVLLI

V. Script. Italiæ, anno MCLII. *Buceam nobiliſſimam urbem*, cujus rex in urbe Conſtantina fuerit ſuſpenſus, vocat. WESS.

MVSVLVBIVM M. P. XXVII.] *In Re. legitur* Muſulubio M. P. XXVII. *At in Blandiniano* Muſlubio M. P. XXVII. *In Nea.* Muſlubio M. P. XXVIII. *& item in Longoliano: ſed in emendationibus xxvij. correctum apparet.* SVR.

MVSLVBIO] In noſtris eſt *Muſlubio*, Cuſani codex *Muſiubio.* Vaticanus in paſſuum quoque numero cum Regio Suritæ conſentit. Tabula XXVI. M. P. Saldis disjungit, *Muſtubioque Horreta* appellat. Ravennas, qui Tabulam exſcribere adſuevit, *Muſluvion Orea* L. V. C. 4. Unde apertum eſt fuiſſe in Tabula Peutingeri *Muſlubio horrea*, indicarique eo loci horrea fiſcalia, de quibus infra, conſtituta fuiſſe. Inter Sitifenſis Mauretaniæ Epiſcopos Notitia numerat *Victorem Horrenſem*, qui fortaſſe huc referendus. In MSS., quo uſus eſt vir doctus, cujus olim Fabricii exemplar fuit, adſcriptum erat: *hic XI. M. ſuperſunt.* WESS.

COBA] Hæc in quibuſdam exemplaribus ante Muſlubium ponitur, in aliis id ſequitur: a Ptolemæo *Chobat* appellatur. SIML.

COBA MVNICIP. M. P. XXVIII.] *Legitur in Regio, Blandiniano, & Longoliano: cum in Neapolitana Bibl. exemplari* Cobo *legatur: videndum, an Ptolemao id oppidum ſit, quod* Χόβατ *ſcribitur.* SVR.

COBA MVNICIP.] *Coba* quoque nugator Anaſtaſius cum Vaticano libro. Pariſienſium unus Neapolitano exemplari conſentit. *Cobo* Cuſani ſchedæ. Ravennas & Tabula *Choba.* Si hinc fuerit *Maximus Covienſis*, uti volunt, locum & dignitatem obtinens inter præſules Mauretaniæ Sitifenſis in Notitia, verior erit Itinerarii ſcriptura. WESS.

IGILGILI COLONIA] Nomen hujus coloniæ alibi *Igigili* ſcribitur: a Plinio & Ptolemæo *Igilgili.* Ab hac Marcellinus denominat litus *Igilgitanum* in Sitifenſi provincia. Moletio hodie *Gigeli*, vel *Gigel.* SIML.

IGILGILI COLON. M. P. XXXVIII.] *Reg.* Igirgili Colon. M. P. XXVIII. *Blandinian.* Igilegili Colonia M. P. XXXVIIII. *& item Longolianum: excepto quod milia* XXXVIII. *corrigitur. Neapolitanum* Igiligili mpm XXXVIII. *habet. Plinii Toletanum exemplar L. 5. C. 2.* Igilgi: *Cæſarauguſtanum* Gilgili: *& duo alia manuſcripta exemplaria* Gigili *& apud Marcianum* Igilgili: *atque item Ptolemao in ſinu Numidico* Ἰγιλγίλι. *Ammianus libro* 29. C. 6. Defertur, *inquit*, ad Sitifenſis Mauritaniæ litus, quod Igilgilitanum accolæ adpellant. SVR.

IGILGILI COLON.] *Igilgitanum* in Ammiano ex Gelenii conjectura eſt, probata à Valeſio ob *Domitianum Igilgitanum* ex Notitia. Ego Holſteinio Suritæque acceſſerim, *Igilgilitanum* amplexis. Huc ducunt ſcripti Antonini libri, quorum Vaticanus & Voſſianus *Igilegili*, Pariſienſium unus *Igiſegili* præferunt. Tabula vero & Ravennas prorſus ut Ptolemæus *Igilgili*: neque aliud offert *Urbicoſus Epiſcopus plebis Eguilguilitana* in Collatione Carth. C. 121. WESS.

PACCIANAS MATTIDIAE M. P. XXXV.] *Re.* Paccianis Mattidiæ M. P. XXXV. *Blandinianum* Paciauis Matiduæ M. P. XXIIII. *In Neapolitano* Paccianis mandre mpm. XXIIII. *Longolianum verò* Paccianis Matidiæ MPM. XXIIII. Mattidiæ *cujuſdam magni nominis mentio fit ab Ælio Spartiano in Hadriani Cæſaris vita C.* 5. Poſt hæc, *inquit*, Antiochia digreſſus eſt ad inſpiciendas reliquias Trajani: quas Tatianus, Plotina, & Mattidia deferebant. *In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione Comitis Tingitania inter Limitaneos recenſetur Tribunus cohortis* Pacatianenſis Pacatiana I *adſentiente itidem vetuſto exemplari.* SVR.

PACCIANIS MATIDIAE] Manſionem hanc à Matidia nomen accepiſſe apparet, licet incerta ſit cauſſa. Fieri poteſt, ut ob beneficium, ejus ope impetratum, hanc illi gratiam retulerint incolæ. Merita ejus in Afros exſtitiſſe non inepte inde colligas, quod aliis locis nomen fecerit. *Ruſibricari Matidie* in Cæſarienſi Mauretania Tabula habet, hic vero mendoſe *Paccianis Matitio.* Fueritne hæc Marcianæ ſororis Trajani filia an neptis conſtituere

non

Digitized by Google

CHVLLI MVNIC.	M. P. LX.
RVSICCADE.	M. P. L.
PARATIANIS.	M. P. XXV.
CVLVCITANIS.	M. P. XVIII.

TA-

non auſim. Utraque nota eſt ex lapide Reineſiano Claſſis tertiæ XVIII. & XIX. Anaſtaſius hinc duas manſiones fecit *Pactianim*, *Matidian*, ſtolide donationem Juſtini Imp. augens. Recte tamen *Matidiam*, non *Mattidiam*, quod ſcripti & lapides improbant, ſcripſit. Id negligendum non eſt noſtros omnes, præter Voſſianum, qui XXXIIII. M., cum Tabula conſentire in XXIIII. M. P. Wess.

CHVLLI MVNICIPIVM] Plinio *Cullu*: Ptolemæo *Cullu* & Collops Magnus. Moletio *Alcolo*. Siml.

CVLLI MVNIC. M. P. XXIIII.] *Habet R. Bl.* Chulli municipium M. P. LX. *& item Ne. Longolianum* Chuli municipium mpm LX. *Plinii cod. Toletanus in Numidia regione L. 5. C. 3.* oppida Chullurii ſiccade: *ut plane legendum indicet*, Oppida Chullu Ruſiccade: *ex Cæſarauguſtanis* Chulluru ſichade, Culluru ſiccade, & Culluru ſicade. *ut haud dubie* Chulli aut Chullu *legendum in Antonino videatur. Ptolemæo in Africa ſitu* Κολλὸψ μέγας. ἡ Κύλλυ. *Solinus*, Dein Chullu, purpurario fuco, Tyrüs velleribus comparata. *Cap.* 29. Svr.

CHVLLI MVNICIP.] Omnium librorum, quos vidimus, conſenſu *Culli*, *Chuli* aut *Chulli Municipium M. P. LX.* Tabula *Chullu* cum eodem paſſuum numero. Neque viſum eſt his reluctari. Retulit ad hoc municipium Joan. Vaillantius tom. I. Col. p. 169. nummum, qui præfert una parte AEL. MVNICIP. COEL., quod eo indice erit, *Ælium Municipium Coelli*, ſeu *Coellitanum*: arbitratur præterea MVNICIPIVM T. AEL. HADRIAN. AVG. CIVILITANVM ex Gruteri lapide Theſ. P. CCCLXII. I. hoc ipſum eſſe. Ego de utroque dubitaverim., *Civilitanos* ſive *Cibilitanos* in Bætica habet Plinius L. IV. C. 22. A municipio, Cullu Plinii ævo dicto, quo modo Hadriani tempeſtate *Coellitanus* formari potuerit, non video. Rectius hinc fuiſſe dixeris *Victorem Cullitanum* in Collatione C. 126. neque audiendus eſt El. du Pin, illum *Culuitanis* tranſcribens. Χόλλα in Punicis Appiani occurrit p. 95., verum ea Acholla eſt, ut Jac. Gronovius ad Melam L. I. C. 7. animadvertit. Nunc *Colo* eſt, ſive *Alcolo*, Arabum articulo addito. Vide quoque Salmaſium ad Solinum p. 220. Wess.

RVSICCADE] Duæ ſunt urbes hujus nominis in Africa: una in Mauritania, cujus Mela L. I. C. 5. meminit, *Ruſicada & Siga parvæ urbes.* altera, cujus hic fit mentio, quam Mela & Ptolemæus in Africa minore, Plinius in Numidia recenſet. Siml.

RVSICCADEM M. P. LX.] *R.* Ruſiccadem M P. L X. *Bl. & Lon.* Ruſiccade M P. L. *Ne.* Ruſiccade M. P. L. Svr.

RVSICCADE] Noſtris omnibus ineſt *Ruſiccade M. P. L.*, neque aliter ſcripta Tabula, quæ coloniam fuiſſe addit. Liber Fabricii monet, MSS. addere, *hic IIII. M. ſuperſunt.* Plinii tempore hanc dignitatem nondum tenuiſſe ex L. V. Hiſt. Nat. C. 3. apertum eſt. *Victorem Ruſiccadenſem* memorat Optatus L. I. C. 13. Reddam hanc urbem Auguſtini Epiſt. LXXXVII. *Neque de Rucatenſi Epiſcopo*, inquit, *veſtro*, *qui cum Firmo pactus perhibetur incolumitatem ſuorum*, ſic Lovanienſes ediderunt. Notarunt Benedictini in optimæ notæ manuſcriptis aut *Ruſicazenſi* aut *Ruſicatenſi* obvium eſſe. An dubitabimus *Ruſiccadenſi* unice verum videri, ſcriptis libris huc ducentibus? alluebat urbem fluvius Tapſus, ut Vibius docet. In Mela nunc una tantum eſt *Ruſiccade.* Nam quæ L. I. C. 5. Simleri ætate lectitabatur, recte inde ablegata eſt. Lege Iſ. Voſſii commentarium. Wess.

PARATIANAS M. P. L.] *Re.* Paratianis M. P. L. *Bl.* Parationis MPXXV. *Ne.* Paramanus mpm. XXV. *Longolianum*, *Blandinianam lectionem præfert: & minuſculis literis* Paratianis *emendat.* Svr.

PARATIANIS] Verum eſſe putaverim manſionis nomen *Paratianis*, quantumvis Pariſienſium librorum unus edat *Pavatianis.* Ceteri cum ipſa Tabula conſpirant, & XXV. M. P. Ruſiccadem hinc removent, ut nimium Regio ſuo codici Hieron. Surita tribuiſſe videatur. Wess.

CVLLICITANIS] Vel *Cullitanis.* Siml.

CVLVCITANAS M. P. XXV.] *Habetur in*

Digitized by Google

TACATVA.	M. P. XXII.
SVLLVCO.	M. P. XXII.
HIPPONE REGIO COL.	M. P. XXXII.
	AD

Reg. Culucitanis M P X X V. *In Blandiniano* Culitanis M P X V I I I. *& item in Lon. ſed multo emendatum apparet* Cullicitanis : *quemadmodum in Neapolitan. legitur.* SVR.

CVLVCITANIS] Peritiſſimus harum rerum Ortelius hanc manſionem eandem cenſuit ac Ptolemæi *Collopem parvum.* Sed obſtant Tabula & ordo hujus itineris. Præponitur conſtanter Tacatuæ, cui Κόλλοψ μικρός à Ptolemæo ſubjungitur. Confundi hanc a multis cum Culuitana merito ægre fert H. Noriſius Animadverſionibus in Garnerii notas. Certiſſimum eſt ex Notitiis Eccleſiaſticis Culuſitanam fuiſſe in Pronconſulari provincia, cum hæc in media ſit Numidia. Ravennati L. v. C. 4. *Culucia* dicitur. Peutingeri Tabula propius ad verum *Culucitani*; noſtri omnes aut *Cullicitanis* aut *Cullitianis*, ſejunguntque à ſuperiore XVIII. M. P Tabula XVI. M. P. WESS.

TACATVA] Vel *Jacata.* Ptolemæo *Tacatia*, Plinio *Tacatua.* Moletio *Suchatcada.* SIML.

TACATVAM M. P. XVIII.] *Re.* Tacatua M P X V I I I. *Bl.* Tacata M. P. XXII. *& item Ne. Longolianum vero* Tacata mpm XXII. *Plinii vetuſta exemplaria L.* 5. *C.* 3. *in Numidiæ deſcriptione*, At in ora Tacatua, Hipporegius. *Ptolemæo* Τακατύη. SVR.

TACATVA] Variant ſcripti libri. Ex Vaticano Schelſtrate *Taccata* dedit : in noſtris aut *Tacatia* eſt aut *Tacata.* *Tacatra* Cuſani codex. Rectius Tabula *Tacatua*, quæ pariter ac ſcripti editique XXII. M. P. à Cullicitanis ſeparat. Nihil contra hunc conſenſum Regius Suritæ poterit, cujus XVIII. M. P. ex ſuperiore manſione huc migrarunt. Impoſuerunt huic urbi Epiſcopum Creſcentium viri doctiſſimi L. Holſteinius & Harduinus ad Plinii L. v. C. 3., quem Africæ Notitia *Tacaratenſem* appellat, reprehenſi propterea à Th. Ruinarto, urbem *Tacaratam* ex Collationis C. 121. in Numidia invenientе. SVR.

SVLLVCO] Vel *Sullucto.* SIML.

SVLLVCVM M. P. XXII.] *Habet Re. at Blandinianus* Sullucco M. P. X · II : *& item Lon. & multo* Sullucto *corrigitur. Neap.* Sullucio mpm XXII. SVR.

SVLLVCV] Præcipui noſtrorum librorum *Sulluco*, unus Pariſienſium *Sullucto.* Schedæ Cuſari *Sulluctto.* Oppidum Africæ maritimum Σουλλεκτὸν *Sullectum*, ad quod Beliſarius appulerit, deſcribit Procopius L. I. Bel. Vand. C. 17. ſed ejus nulla hic haberi ratio poteſt, ſiti infra Leptim & Adrumetum. Tabula ſcripta *Sublucu*: an *ſub lucum* voluit? ut à vicino luco nomen habeat. Verum id eſſe poteſt. Retinui tamen, quod codices dabant. WESS.

HIPPONE REGIO] Moletio *Bona.* SIML.

HIPPONEM REGIVM COL. M. P. XVIII.] *Re.* Hippone Regio col. M. P. XVIII. *& reliqui* M. P. XXXII. *differunt.* SVR.

HIPPONE REGIO COL.] Summa concordia libri noſtri *Hippone Regio* M. P. X X X I I. Tabula unis paſſuum millibus ſummam adauget. Veteribus Græcis atque Latinis Ἱππὼν Βασιλικὸς, *Hippo Regius.* Silius Italicus L. III. 259.

Et antiquis dilectus regibus Hippo.

Seriore ætate Procopius L. II. Bel. Vand. C. 4. Ἱππονρηγίων. Victor vero Vitenſis L. I. Perſ. Vand. C. 3 *Civitas Hipporegium.* Aberat Carthagine itinere dierum decem, Procopio teſte. Æternum nomen urbi conciliavit Auguſtinus, qui in Leporii Libello Emendationum *Epiſcopus Hipponereienſis regionis*, poſtrema puto voce abundante, appellatur. Arabes ex Hippone *Bonam* fecerunt, quo nomine nunc eſt; Incertus Caſſinenſis Chronici auctor An. M C L I I I. *Rex Rogerius cepit civitatem, quæ quondam Ippone regium dicebatur.* Romualdus Salernitus præſul, eadem narrans, *Bonam* à Rogerio occupatam tradit. Imminet urbi mons excelſus, ferri metallis celebris, de quo Nubienſis p. 88 WESS.

AD DIANAM M. P. XXXII.] *Habet Re. Blandinianum* ad Dianum M P M X X X I I : *& item Longolianum, ſed multo* ad Dianam *emendat.* SVR.

AD DIANAM] *Ad Dianam* veriſſimum eſt, atque ita Vaticanus & Pariſienſes libri, quorum unus X X I I. M. P. tantummodo edit.

Fuit

AD DIANAM. M. P XXXII.
NALPOTES. M. P. XL.
THABRACA. M. P XXIIII.
HIPPONE ZARITO. M. P. LX.
TV-

Fuit inibi Dianæ ſanum, quod Tabula pictum oſtendit, ſeparatum Hippone xxx. M. P. Habet Collationis C. 198. *Fidentium Epiſcopum Dianenſem*, qui utrum hinc fuerit, non ſatis eſt certum. Appoſitum hoc fanum viæ eſt publicæ, quod Diana viarum eſſet præſes teſte Auguſtino L. VII. Civ. D. C. 16. Wess.

NALPOTES M. P. XL.] *Statim ab diverſoria* ad Dianam *vetuſta exemplaria*, & *Longolianum hanc lectionem præferunt: uno excepto vetuſtiſſimo Regio: in quo* Tuniza M P X V. *ejus loco legitur: cum reliqua exemplaria poſt Hipponem* Diarrhytum Tuneizam *collocent: vetuſtiſſimum vero ea parte* Tunizæ *loco* Tuna *habet: atque ea ratione exemplariorum reliquorum conſenſum laudare placet.* Sur.

NALPOTES] Aſſentior codici Regio Suritæ, licet omnes libri, quorum nobis uſus fuit, *Nalpotes* aut *Halpotes*, ut Voſſianus, præferant. Moveor Ravennatis auctoritate, Dianam inter & Tabracam *Tunizam* locantis L. v. C. 5. Ad hoc, Tabula hoc loco *Tuniba xv. M. P.* offert, H & Z. ſolito more confuſis. Quæ ſequitur Hipponem Diarrhytum in Itinerario Tuniza, ea *Thiniſſa* ſive *Tiniſſa* eſt, uti dicetur. Credo hujus eſſe mentionem in Uſuardi Martyrologio VIII. Idus Novemb. *Toniza Africa natalis S. Felicis.* Paria leges in Martyrum indice Hieronymiano, quem Luc. d'Achery vulgavit. *Nalpotes*, quod hinc exturbare non auſus ſui, unde in libros migraverit, quidve velit, juxta cum illis novi, qui ignorant. Wess.

THABRACAM] Plinio *Tabracha oppidum civium Romanorum.* Aliis *Tabraca.* Stephano & Polybio *Tabathra.* Moletio *Bugio.* Siml.

THABRACAM M. P. XXIIII.] Thabraca M. P. XXIIII. *Blan.* Thabraca M. P. XXX. & *item Longolianus. Neap.* Tabraca mpm xxx. *In Plinii exemplaribus omnibus L. 5. C. 3., corruptum id nomen habetur: Cum recte Ptolemæi Græca exemplaria cum Antonini vetuſtis codicibus conſentiant,* Θάβεργα *enim habent.* Sur.

THABRACA] Urbis vocabulum codicum plures adſpirante litera ornant: unus Pariſienſium eam detrahit, non male. *Tabraca* ſatis mendoſe Peutingeri tabula, nec accuratior Martiani *Tabrachia*, quæ tamen ex ſcriptis eſt mutanda; *Tabracca* enim edunt. Urbi adjacebant ſilvæ, ſimiis fertiles, monente Juvenalis Scholiaſte Sat. x. 194.

Et tales adſpice rugas
Quales umbriferos ubi pandit Tabraca ſaltus.

In ea Gildonem, tyrannidem inter Afros occupantem, fuiſſe captum Claudianus L. I. Laud. Stilic. 357. docet.

Prædonem lembo profugum, ventiſque repulſum
Suſcepit merito fatalis Tabraca portu.

Vide quoque in Eutropium L. I. 410. Wess.

HIPPONE ZARYTO] Græcis Hippon Διάῤῥυτος propter aquarum irrigua. Hodie Biſeria. Siml.

HIPPONEM ZARRHVTVM M. P. LX.] *Reg.* Ippone Zarito M P. LX. & *Bl.* Hippone Zarito M P. LX. *atque itidem Neapolitanus*, & *Longolianus. Plinius L. 5. C. 4. in Provincia, quæ proprie* Africa vocatur, Diarrhytum *dictum, propter aquarum irrigua tradit. Jam verò obſervatum à doctis viris video* Zarrhytum, *pro* Diarrhyto *in Anton. Itinerario reperiri, uti Zeta ſit, quæ* diæta: & *apud Cyprianum* & *Pontium Paulinum pro* Diabolo Zabolus, & *in Hymno feſti dedicationis Michaelis Archangeli, quem canit Eccleſia:* & *nos etiam addimus apud Iſidorum, cum de* Ebuſo *Inſula ſit mentio*, Zanium *pro* Dianio *Hiſpaniæ oppido ſcriptum. Admonendum præterea cum hujus oppidi fiat ab Antonino mentio, videri apud Plinium in ea parte, qua hunc* Hipponem dirutum *vocatum docet*, Dilutum *legi debere: uti ab aliis emendatum apparet, tametſi in vetuſtis omnibus, quæ viderim, exemplaribus*, dirutum *legitur: neque rejiciendam eam dictionem puto, contra Pintianum.* Sur.

HIPPONE ZARITO] In aliis *Hippone Zarrhyto* editum video. Valentinus codex *Zarito*: Zarrhytum vero pro Diarrhytum Διῤῥυτᾶς propter aquarum irrigua. Æolica enim dialecto Z pro Δ. ſic *Zeta* pro *Diæta* apud Juriſconſulto-

TVNIZA.	M. P. XX.
MEMBRONE.	M. P. X.
VTICA.	M. P. VI.
AD GALLVM GALLINACIVM.	M. P. XII.
CARTHAGINE.	M. P. XV.
	· ITER

rum filios & Plinium minorem L. v. Epiſt. 6. Et Zabulus, pro Diabulus apud Cyprianum. Ζάρυκτος pro Διάρυκτος, ζάπλυτος pro διάπλυτος, & id genus alia. V. Turnebum L. xxiiii. Adverſ. C. 4. Schott.

HIPPONE ZARITO] Suritæ judicium, amplexi *Hipponem Dilutum* in Plinio, merito improbavit Harduinus. *Diarrhytum* e Plinii calamo exiiſſe multis ante eum annis S. Bocharius L. 1. Can. C. 24. indicavit. Afris receptiſſima fuit literarum Z & D. permutatio. Auguſtino L vii. de Bapt. C. Donatiſtas C. 35. in omnibus MSS., Benedictinis commonentibus, *Petrus ab Hippone Zarite* dicitur, quem Concilium ſub Cypriano Carthaginienſe *Petrum ab Hippone Diarrhyte* appellat. Arabes occupatam a ſe urbem *Benizert*, quam Nubienſis p. 88. à Tabarca, Tabraca eſt Latinorum, m. p. lxx. removet, nuncuparunt. Wess.

TVNIZA] Ptolemæo *Thiniſſa*. Item in Concilio Carthaginienſi *Timiſa*. Moletio nunc Tamacrait. Siml.

TVNIZAM M. P. xx.] *Hoc loco Re.* Tuna *habet, cum ſupra, uti monuimus,* Nalpotis *diverſorii loco* Tuniza *adpoſuerit: manifeſto, ut arbitror, librarii errato. Bl.* Tunciza m. p. xx. *& item Nea. Lengelianus, & Aldinus, manifeſto errato,* Iuneiza *habent. Ptolemao* Ἱππὼν Διάῤῥυτος: *& ſtatim ſubditur* Θινίσσα, *ut haud levis ſuſpicio injecta ſit, hanc* Tunizam *eam eſſe urbem, qua Strabons* Τύνις *nomine, in Carthaginienſi ſinu conſtituitur: quam Livius Libro* 30. *C.* 9. *ab Carthagine abeſſe ferme* xv. m. p. *docuit, qua nunc* Tunea *appellatur: neque it numerus, quem longe Antonini numeri exſuperant, me ab ea deterruerit opinione: cum directum iter à Livio expoſitum appareat: & in hoc itinerario id ſit advertendum, vias deflecti pro ſitu urbium, aut oppidorum, quibus Proconſules Provincias obire conſueverant.* Svr.

TVNIZA] Tunetis ſitum, quem ex Livio H. Surita deſignavit, confirmat Polybius L. xiv. C. 10. Ὁ δὲ Τύνης ἀπέχει μὲν τῆς Καρχηδόνος ὡς ἑκατὸν εἴκοσι σταδίους. nam cxx. ſtadia æquant xv. m. p. Fuit ergo urbs proxima Carthaginem, idque haud obſcure Polybius & Livius condocuerunt. Id vero falſo dixeris de hac Tuniza, longeque pejus eam compoſueris cum Tunete. Tunes ſitus erat ultra Carthaginem, inter eam & Maxulam, ut ex ſcripta Tabula apertum eſt. Tuniza cis eam urbem. Peutingerana Tabula *Tumſa M. P. xx.* ab Hippone Diarrhyto ſeparat, plane ut Itinerarium. Errarunt librarii in voce pingenda: pro *Tumſa* invenit Ravennas *Tuniſſa*. In libris noſtris *Tuneiza* conſpicitur. Ego verum manſionis nomen *Timiza* fuiſſe arbitrer. Hoc dat Concilium Carthaginienſe ſub Cypriano, in quo *Venantius à Timiza* ſententiam de hæreticis denuo baptiſmi lavacro tingendis dixit. Scio in nuperrima St. Baluzii editione *Timiſa* fuiſſe vulgatum, nec tamen certum utrum ex ſcriptis libris. Idem Lovanienſes in Auguſtino L. vii. de Baptiſ. habent, ſed libris veteribus renitentibus, uti Benedictini monuerunt. Notitia inter Proconſularis provinciæ Epiſcopos *Dalmatium Tinniſenſem* recenſet. Th. Ruinartus eum huic urbi non male impoſuit. Wess.

MEMLONEM M. P. x.] *Bl.* Memlone m. p. x. *habet: cum reliqua* Membro m. p. x. *praferant exemplaria, & typis excuſa. Jam vero quod Ptolemaus* Ἀπόλλωνος ἱερὸν *circa hac loca conlocet, aſtimandum an forte* Ad Apollinis *legendum ſit, ut diverſorium, juxta Apollinis fanum, indicet.* Svr.

MEMBRONE] Non accedo Suritæ. *Membrone* aut Membro, quod libri ſummo conſenſu præferunt, veriſſimum eſt, comprobaturque à Ravennate & Tabula, in qua errantis librarii vitio *Membrone X. M. P.* Habet hujus urbis præſulem in Proconſulari Provincia Notitia *Bonifacium Membroſitanum*: neque cauſſa erat, quamobrem Th. Ruinartus hæreret, *Membloſitanus* ne an *Membreſitanus* in Notitia fuiſſet, cum optimi coloris ſit vulgatum. Nam quod ipſe cum St. Baluzio in Proconſulari Provincia oppidum *Membloſam* collocavit, id ex corru-

pta

ITER AB TOCOLOSIDA TINGI.	M. P. CXLVIII. Sic
VOLVBILIS COL.	M. P. III.
AQVIS DACICIS.	M. P. XVI.
GILDA.	M. P. XII.
VOPISCIANIS.	M. P. XXIII.

TRE-

pta natum eſt Carth. Collatione, quæ cap. 133. *Theaſium Epiſcopum plebis Memblositana* vocat, qui revera Membroſitanæ multitudini præpoſitus fuit. Forte & huc pertinet *locus Memplonitanus*, ſive *Memblotutanus*, cujus L. I. Mirac. S. Stephani cap. 5. & L. II. cap. 4. mentio eſt. De Membreſſa dicam alias. Wess.

VTICA M. P. VI.] Urbem hanc Catonis morte nobilitatam Appianus in Punicis p. 68. Carthagine LX. ſtadiorum intervallo disjungit: ἑξήκοντα σταδίους ἀπὸ Καρχηδόνος ἀφεστῶτα: minus ex vero, neque enim LX. ſtadia respondere poſſunt XXVII. M. P., quæ Tabula librique ſcripti inter utramque urbem interponunt. Auguſtus ejus incolas civitatis R. jure donavit, ut in Dione L. XLIX. p. 458. leges. Hinc MVNICIPIVM IVLIVM VTICENSE in nummis Joan. Vaillantii dicitur. Tranſiit deinde in jus coloniarum, quod miratum fuiſſe Hadrianum Imp. Gellius ſignificat L. XVI. Noct. At. cap. 13. Tabula *Uticam Coloniam* appellat. Juris Italici facta eſt a Severo & Antonino, ut ex L. ult. ff. de Cenſibus cognoſces. Wess.

AD GALLVM GALLINACIVM] Hoc loco inter Uticam & Carthaginem à Plinio & Ptolemæo ponuntur *Caſtra Cornelia*, quorum etiam Mela & Cæſar meminere. Siml.

AD GALLVM GALLINACIVM] Non eadem ſunt *Caſtra Cornelia* atque hæc manſio. Caſtra ea propius Uticam fuere. Cæſar L. II. B. C. cap. 24. *Abeſt directo itinere ab Utica paullo amplius paſſuum mille. Sed hoc itinere eſt fons, quo mare ſuccedit: longe lateque is locus reſtagnat: quem ſi quis vitare voluerit, VI. millium circuitu in oppidum perveniet.* Videtur huic loco nomen eſſe inditum à ſigno galli gallinacei. Non diſſimili ex cauſſa villa Cæſarum fluvio Tiberi impoſita, juxta nonum lapidem Flaminiæ viæ, *Ad Gallinas* dicebatur. v. Plinium L. XV. cap. ult. & Suetonium in Galba cap. I. Wess.

ITEM AB PTOCOLOSIDA TINGI. M. P. CXLVIII.] *Sic Reg.* Item ab Ptolocoſida Tingi M. P. CXLVIII. *In Blan. deſiderantur tria prima verba, quòd miniatulis litteris deſcribenda relinquebantur: & pro reliquis hac remanſerunt* Tigin mpm VIII. *Sic in Nea. B.* Item abdo Coloſida Tingi mille plus minus CLXVIII. Sic *in Longoliano interverſis verbis:* Item AbdoColoſida Tingi mpm VIII. *Ptolemæo in Mediterraneis Tingitaniæ Provinciæ* Τοκολόσιδα: *nam hoc itinere, cum iter maritimum Carthaginem uſque confectum eſſet, redit ad mediterranea Tingitaniæ.* Sur.

ITER AB TOCOLOSIDA TINGI] Eundem paſſuum numerum, quem in Neapolitano Surita invenit, Pariſienſes edunt, verum omnes *Tocoloſida*, ut Ptolemæus, excepto Cuſani, in quo ineſt DOCOLOSIDA. Mendoſe Ravennas L. III. cap. II. *Tocoloſien.* ITEM, quod paſſim libri habent, ex ITER natum eſt. correxi id auctoritate codicis Fabricii. Wess.

VOLVBILIS COL.] Plinius *Volubile* oppidum à Banaſa XXXV. M. P. & à Lixo quinquaginta M. diſtare ſcribit. Moletio *Feſſa.* Siml.

VOLVBILIM COL. M. P. III.] *Reg.* Bolubilis col. MP. III. *Reliqua exemplaria* Volubilis & MP. IIII. *habent. Ptolemæo* Οὐολούβιλις *inter mediterraneas Tingitaniæ Provinciæ urbes. Plinius L. 5. C. I.* à Banaſa Volubile *oppidum* XXXV. M. P. *numerat: & tantundem ab utroque mari diſtare confirmat.* Sur.

VOLVBILIS COL.] *Volubilis* eſt & apud Melam L. III. cap. 10. Qui *Fezam* eſſe opinantur, à vero aberrant. Plinius Volubile oppidum ab utroque mari, Atlantico & Mediterraneo, XXXV. M. P. diſtare ait. Id vero falſo dixeris de *Feza.* V. Nubienſem p. 78. God. Henſchenius Fezæ nomen Prudentio poetæ non ignotum fuiſſe cenſuit, qua de re alibi commodius. Wess.

GILDA] Ptolemæo *Silda.* Siml.

GILDAM M. P. III.] *Exemplaria omnia* Gildæ *nomen præferunt. ut apud Ptolemæum in mediterraneis Tingitaniæ Provinciæ* Γίλδα *ſic legendum pro* Σίλδα. *Stephano* Γίλδα πόλις Λιβύης Sur.

VOPISCIANIS] *Vipotianis* vel *Vipoſcianis.* Ptolemæi *Piſciana* forte, quamvis hæc inter

Vo-

TREMVLIS.	M. P. XVIIII.
OPPIDO NOVO.	M. P. XII.
AD NOVAS.	M. P. XXXII.
AD MERCVRI.	M. P XII.
TINGI COLONIA.	M. P XVIII.
A CARTHAGINE CIRTA.	M. P. CCCXXI.
SITIFI.	M. P. C.
CAE-	

Volubilem & Sildam ab eo ponatur. Moletio *Rubea petra.* Siml.

VOPISCIANAS M. P. XXIII.] *Reg.* Vopiſcianis M. P. XXIII. *Blandinianum exemplar & Longolianum* Vipotianis *habent: & in Neapolitan.* Vipoſcianis mpm XXIIII. *Placet vetuſtiſſimi exemplaris lectio. quod à* Vopiſco, Vopiſcianæ aquæ, *ſive ejuſmodi quippiam, diverſorio nomen dederit. Ab eo loco, ad diverſorium, cui* Perdices *nomen fuit inditum, ab optimo exemplari deſtituti ſumus: quod omnia in eo deſiderentur: quare miniatis aſteriſcis loca ea includere placuit.* Svr.

VOPISCIANIS] Ex Vaticano codice Schelſtrate *Vipocianis* vulgavit. *Vipoſcianum* in nugatore Anaſtaſio invenio. Ceteri fere accedunt optimo Suritæ libro. *Priſcianam* Ptolemæi ſitus hinc removet; recte eam Iſ. Voſſius cum Melæ *Priſciana* L. III. cap. 10. componendam exiſtimavit. Aſteriſcos, indices defectus codicis Regii, quos H. Surita appingi juſſerat, induxi ubique, ut erroris occaſionem præciderem omnibus, hiatum manſionumque interitum indicari arbitratis. Wess.

TREMVLIS M. P. XVIIII.] *Blandinianum & Longolianum exemplar* Tremulis M. P. XVIIII. *præferunt: Neapolitan. vero* Tremulis mpm. XXVIII. Svr.

OPPIDO NOVO] Ptolemæo arbitror eſſe *Oppinum.* Recenſet quidem *Oppidum novum* in Cæſarienſi provincia. ſed id, cujus hic eſt mentio, in Tingitana eſt. Siml.

OPPIDVM NOVVM M. P. XII.] *Omnia exemplaria* Oppido Novo M. P. XII. *habent. Plinio in deſcriptione Tingitana provincia L. 5. C.* 2. Oppidum Novum, *& Ptolemæo in mediterraneis ejuſdem provinciæ, in Cæſarienſi, nomine* Ὀππιδόνεον. *ut* Ὄππιδον νέον *legendum ſit, & libro* 8. Oppidi *maximum diem deſignat, tanquam celeberrimæ urbis provinciæ Cæſarienſis. Pintianus noſter haud ſcio quam recte,* Tipaſam, *&* Oppidum Novum, *tanquam unam urbem accipi docet: ut* Tipaſa, Novum *vocetur* Oppidum & Latio donatum. Svr.

OPPIDO NOVO] Conjecturam H. Suritæ, in Ptolemæo legentis Ὄππιδον νέον, Coiſlinianus codex, id manifeſto præferens, adfirmat. Quod vero ex Plinio & Ptolemæo *oppidum novum* in Mauretania Tingitana locat, id invitis illis accidit. Uterque in Cæſarienſi habet. Credo ipſum Suritam id dein animadvertiſſe, neque obſcurum eſſe poteſt verba ejus relegenti. Abeſſe ergo ab hoc loco debet *Oppidum novum* Plinii & Ptolemæi, in alio itinere rectius intra advocandum. Ravennas in Tingitana L. III. cap. 11. *Oppido novo.* Wess.

AD MERCVRI] Joſ. Simlerus *Ad Merios* edi juſſit, idque in Pariſienſium librorum uno ſcriptum exſtat: ſed vitioſe, & contra reliquorum concordiam, *Ad Mercurios* offerentium. vide quæ ad hanc manſionem dicta antea ſunt. Wess.

A CARTHAGINE CIRTA.] Paſſuum millia, quæ ex ſuis Surita dedit, noſtri probant. Lugdunenſis Simlerique editio CCCXXXII. M. P., quæ cum ipſo itineris intervallo conſentiunt: nec tuto tamen in his acquieſcere poteris, Itinerarii codicibus ſecum invicem diſcordantibus. CIRCA pro CIRTA in pleriſque libris eſt, neque aliter plures Salluſtii & Martiani codices ſcribunt. Wess.

CAESAREA. M. P. CCCI.] Iter ipſum, ſi ad calculos ſedere velis, plura tibi paſſuum millia dabit. Nec quicquam tamen libri mutant. Voſſianus CCC. tantum habet. Wess.

VNVCA.] Quædam exemplaria *Vnaca* habent: alia *Utica.* Poſtea in aliis itineribus rurſus Unucæ fit mentio, quæ XXI. M. P. Carthagine diſtat. Cum autem major ſit Uticæ diſtantia juxta Ptolemæi numeros, malo hic Unucæ nomen ſervare. Siml.

VNVCAM M. P. XXII.] *Blandinianum*

Vnaca

Digitized by Google

CAESAREA. M. P. CCCI. Sic.

A CARTHAGINE.

VNVCA.	M. P. XXII.
SICILIBRA.	M. P. VII.
VALLIS.	M. P. XV.
	COR-

Vnaca. M. P. XXII. *& item Longelianum: ſed mitto ſupra id nomen corrigitur* Vtica XXII. *N.* Vinca vel Vtica mpm. XXIII. *Cum infra* Vnucæ *nomen non ſemel omnia retineant exemplaria, & ipſum vetuſtiſſimum tribus itineribus nihil mutandum: præſertim ſupra ab* Vtica *Carthaginem.* XXVII. M. P. *numerantur: ut videndum ſit an pro* Vnicam, Vticam *ſit legendum.* Svr.

VNVCA.] Doctiſſimus Surita ſecum ipſe diſſidet. Non eſt in *Uticam* commutanda, ſed *Inucam*, quo modo Tabula legit, XX. M. P. Carthagine ſeparans. Cardinalis Noriſius Animadverſ. in Garnerium hanc in Eccleſiaſticis ſcriptoribus *Uculam* appellari adfirmat: Eſtque *Proceris Uculenſis* in Collatione C. 128. mentio. Præfert deinde *Inucam* ex Tabula ſcripta, eamque aliam eſſe atque *Uculam* vere monet. Vide vero ut vir perſpicaciſſimus in Garnerii peccatis ruſpandis hic hominem ſeſe oſtenderit. Inucam & Uculam diſtinguit. Uculam & Unucam eandem eſſe decernit. Et tamen Tabula Inucam ab Unuca nihil omnino diſcrepare manifeſtat. Ponitur inter *Pertuſa* & *Sicilibbam*, plane ut alibi Itinerarium. Quare potius fuiſſet notaſſe, *Inucam* Unucæ videri præferendam ob Tabulam & *Valentinianum Inucenſem Epiſcopum* ex Collatione C. 187. Putem hanc quoque urbem Anaſtaſio Bibliothecario in Vita Silveſtri eſſe reſtituendam. Conſtantinum M. ait huic pontifici dediſſe, *Et transmarina infra partem Africae, Maſſam Vincis in territorio Micaria præſtantem ſolidos LXXX.* MSS. *vincis, inutis, territorio Inutane.* An fuit *Maſſam Inucis in territorio Inucano?* Wess.

SICILIBRA.] Hæc in Conciliorum libro *Sicilibba* nominatur. Siml.

SICILIBRAM M. P. VII.] *Bl.* Sicilibra M. P. VII. *N.* mpm. XXIII. *Longolianum* VII. *& milto emendatur* XXIII. *Alio itinere ab Hippone Regio Carthaginem* Sicilibræ *nomen vetuſtiſſimum etiam exemplar apponit: & ab ea* Unucam *in Blandiniano & reliquis exemplaribus* M. P XIII. *adnumerantur. In Carthaginenſi Concilio Prætextatus* Sicilibrenſis *Epiſcopus ſubſcribit: & in Carthaginenſi D. Cypriano, præſide Cornelio Pontif. Max. Satius* à Sicilibra, *non* Sicilippa *ſententiam ferre merito videtur.* Svr.

SICILIBRA.] Conſpirant in *Sicilibra* libri noſtri. Unus Pariſienſium VIII. M. P. ab Inuca ſeparat, quæ in XIII. M. P. convertenda exiſtimaverim. Tot enim alio itinere occurrunt, nec pauciora Tabula oſtendit. Verum urbis nomen *Sicilibba* fuit, ut ex Ravennate, Tabula & Eccleſiaſticis Scriptoribus in aperto eſt. *Quadratianus Epiſcopus plebis Sicilibbenſis* notus eſt ex Collationis C. 198. neque aliter aut Auguſtinus, aut Carthaginienſe Concilium ſub Cypriano, quod perperam Surita præſide Cornelio Pontifice M., qui jamdudum fatis conceſſerat, ſcribit celebratum, legunt. Wess.

VALLOS M. P. XV.] *Omnia, quæ viderim exemplaria hoc loco, & infra* Vallis *habent: & in iis vetuſtiſſimum exemplar: &* Vallos *ſignificari apparet ex eo itinere quod ab Antonino infra à* Tuburbo *per* Vallos Tacapas *ducitur.* Vallos *autem* foſſam *ſignificare, de qua Plinius.* L. 5. C. 4. Ea, *inquit*, pars, quam Africam appellavimus, dividitur in duas provincias, veterem & novam, diſcretas foſſa, inter Africanum ſequentem & Reges, Thenas uſque perducta: *ejuſmodi enim foſſa in Britannia ab Antonino, & aliis auctoribus* Vallum *appellatur:* Vallum *&* Vallos *dici ſatis ex Cæſaris Commentariis apparet.* Svr.

VALLIS.] *Vallis*, quod editi ſcriptique cum Tabula & Ravennate probant, juſtum eſt. Tabula in paſſuum numero diſſentit, XI. M. tantummodo inter Sicilibbam & hanc manſionem interponens. Qui *Vallim* eam cum viro Docto ad Africae Notitiam appellant, aberrant à vero. *Vallorum* nomen accepiſſe videtur, ſive quod ad Vallum accubaret, ſeu aliunde. Eſt ejus mentio in Codice Theodoſiano. Lex enim

D ſep-

COREVA.	M. P. XX.
MVSTI.	M. P. XXVIII.
LARIBVS COLONIA.	M. P. XXX.
ALTIEVROS.	M. P XVI.
ADMEDERA COLONIA.	M. P. XXXII.

THE-

ſeptima de jure Fiſci pro poſita dicitur *VI. Kal. Jul. Vallis Conſtantio & Juliano Coſſ.* Quod vero Luc. Holſteinius *Ullitanum* ſive *Villitanum* Numidiæ ex Notitia Epiſcopum in *Vallitanum* committet, id injuria fieri exiſtimem. Valli in Proconſulari erant, non Numidia. Rectius cum Th. Ruinarto huc referes *Reſtitutum Epiſcopum plebis Vallitanæ*, qui Concilio Carthaginienſi ſub Bonifacio ſubſcripſit. WESS.

COREVA M. P. XX.] *Blandinianum*, Coreva *legatur : quo loco Re. & item reliqui codices* Corruva *habent: & à* Vallis *totidem*, *xx. M. P. numerantur.* SVR.

COREVA] Tabula adſpirationem addidit, eademque paſſuum millia agnoſcit. Anaſtaſius in Epitome *Corbam*, Ravennas L. III. C. 5. *Corebam* appellat, neque aliter in ſcriptis noſtris & editis libris. WESS.

MVSTI M. P. XXVIII.] *Ita legitur in manuſcriptis exemplaribus : cum infra in R & reliquis* Coreva Muſti M. P. XXVI. *numerentur. Ejus oppidi nullam reperi mentionem à Geographis fieri. At Vibius Sequeſter*, Bagrada, *inquit*, Africæ, juxta oppidum Muſti: ubi Regulus ſerpentem longum P. CXX. exercitu adhibito interfecit. SVR.

MVSTI] Fuit hæc urbs in Proconſulari provincia. *Victorianus Epiſcopus plebis Muſtitana* eſt in Collationis C. 121. cujus inibi quoque adverſarius memoratur *Felicianus Muſtitanus.* Utrumque ad hanc urbem pertinere Cardinalis Noriſius Animadverſionibus in Garnerium oſtendit. Eſt ceteroqui urbs cognominis in Numidia, cujus præſul *Antonianus Muſtitanus* in Notitia recenſetur. In Tabula mendoſe *Mubſi* cum XXVII. M. P. vicini erant Muſtitani Aſſuritanis, qua de re commodius alibi. WESS.

LARIBVS COLONIA] Supra poſuit *Lar Caſtellum* prope Cartennam. Sed colonia, cujus hic meminit, alia eſt à caſtello. Nam hoc in Mauritania Cæſarienſi jacet, colonia autem in Numidia, & circiter DC. M. P. à Cæſarea diſtat. Caſtellum autem tantum LVI. M. P. Meminit hujus oppidi Salluſtius in Jugurthino, ac ſcribit Marium ibi ſtipendium & commeatum locaſſe. In Concilio Carthaginienſi, quod ſub Cypriano convenit, nominatur *Hortenſius à Laribus* Epiſcopus. SIML.

LARIBVM COLONIAM M. P. XXX.] *Exemplaria omnia* Laribus *habent*, *& numerum* XXX. M. P. *deſcribunt. Ptolemæo in mediterraneis Africa provincia Cirtenſium urbibus* Λαρὶς *conſtituitur : & in Carthaginienſi Concilio D. Cypriano aſſidente ſententiam profert Hortenſianus* à Laribus. *At Procopius de Vandalorum bello L.* 2. C. 23. Laribi *oppidi mentionem facit.* SVR.

LARIBVS COLONIA] Imprudenter in Suritæ editione *Laribum* contra omnium librorum judicium correctum fuit. Procopium ἐν τῇ πόλει Λαρίβῳ ſcribentem vocis productio fefellit. Eadem fraudi fuit multis in Victore Vitenſi L. II. perſ. Vand. C. 6. namque ubi nunc legis: *Reor ego illas duas ollas, Siccenſem & Larenſem duas eſſe civitates, in quibus multitudo prima fuerat congregata:* ibi plures, illique optimæ notae, MSS. *Sicca Veneria & Laribus duas eſſe*, præferunt, quod ego verum putaverim. Simlerus *oppidum Laris* ex Salluſtii Jugurth. C. 90. huc advocavit. Aberat id à Capſa paucorum itinere dierum. Tabula, quæ librarii peccato *Larabus* habet, ſupra Capſam locat, ſed alio itinere. Nec tamen ea *Capſa* Salluſtii eſt, ſed provinciæ Byzacenæ, ut infra dicam. WESS.

ALTIEVROS M. P. XVI.] *Omnia in eo conſentiunt, quæ vidi, exemplaria : neque alibi ejus ſive diverſorii, ſive oppidi mentionem reperi.* SVR.

ALTIEVROS] Vaticanus codex cum Lugdunenſi & Simleri editionibus *Altieuros.* Tabula Peutingeri *Altuburos.* Unde aut *Altuburos* aut *Altiburos* cum H. Noriſio hic recipiendum eſt. Notitiæ non conveniunt. Carthaginienſis Collatio C. 128. inter Catholicos tranſcribit Baſilium Epiſcopum *plebis Al-*

tibu-

THEVESTE COLONIA. M. P. XXV.
ALTABA. M. P. XVIII.
IVSTI. M. P. XVIII.
MERCIMERI. M. P. XXIIII.
MACOMADIBVS. M. P. XXIIII.

SI-

tiburitana. Africæ Notitia inter Proconſularis Provinciæ patres numerat *Vindemium Altubuvitanum.* Weſs.

ADMEDERA COLONIA] Ptolemæus *Ammedera.* In Concilio Africano *Ammadera.* Siml.

AMMEDERAM COLONIAM M. P. XXXII.] Ad Mederam *in Blandiniano legitur: & Neap. Longolianoque: ſed miliario in hoc additum* Almedera. *Ptolemæo* 'Αμμαίδαρα: *In Carthaginienſi Concilio, cui D. Cyprianus præſedit, Felix* ab Ammeclera *ſententiam tuliſſe perhibetur: uti ego arbitror, pro* Ammedera. *Oroſius de rebus ab Arcadio, & Honorio geſtis. L. 7. C. 36.* Ardalio *fluminis nomen eſſe perhibet, quod inter* Theſtem & Amederam *civitates fluit, ubi Mascezel Gildonem fratrem, divina victoria parta, profligarit.* Sur.

ADMEDERA COLONIA] Reſtitui in integrum, quod ſcripti editique dant, *Admedera.* Idem habet Tabula. Coloniam fuiſſe Hyginus de Limit. Conſtituend. p. 163. adfirmat: *Quibuſdam colonis poſtea conſtitutis, ſicut in Africa Admederae, decumanus maximus & cardo maximus à civitate oritur.* Vulgo *Ammederam* fuiſſe appellatam colligas ex Ptolemæo, & Eccleſiaſticis ſcriptoribus. *Speratus Epiſcopus plebis Ammederenſis* eſt in Collationis C. 126. Weſs.

THEBESTE COLONIA] In aliis exemplaribus *Theveſte*, vel *Thabeſte*: ſimiliter in Conciliorum ſubſcriptionibus varie hoc nomen ſcribitur. Siml.

THEVESTE COLONIAM M. P. XXV.] *In omnibus exemplaribus* Thebeſte *legitur: atque item infra in vetuſtiſſimo. ſed eum idem, & Blandinianum, magna itidem vetuſtatis exemplar,* Thebeſte *etiam habeat, & Ptolemæo* Θευέστη *ſit, videtur* Theveſte *legendum.* Sur.

THEVESTE COLONIA] *Thebeſte* in noſtris quoque conſpicitur. *Colonia Thebeſtina* in Actis S. Criſpinæ apud Th. Ruinartum p. 449. Τεβέστη Procopio. In Gruteri lapide p. DC. 10. ORIVNDI EX AFRICA. COL. THEVESTE. A Libero patre conditam volebant. Hieronymus Præfat. L. II. Comment. ad Galatas. *Prætereo Thebas Liberi, quas in Africa condidit, quæ civitas nunc Thebeſtis dicitur.* Aberat Carthagine ſex dierum itinere, ut apud Procopium L. II. Bel. Vand. C. 21. leges. Weſs.

ALTABA M. P. XVIII.] Africæ Notitia *Avum Altabenſem* habet. Sed is huic urbi Epiſcopus non fuit, quippe inter Mauretaniae Cæſarienſis præſules locum obtinens. Hæc in Numidia fuit. Quare cognomines has urbes fuiſſe dicendum erit. Sequentem manſionem nuſquam inveni. Weſs.

MERCIMERI] *Marcemeni* vel *Mertimeri.* Siml.

MERCIMERI M. P. XXIV.] *Ita habet Bl. & Long. & in hoc miliario additum* Marci Marcimeri. *Neapolitanum exemplar* Mancimeni. Sur.

MERCIMERI] In Pariſienſium uno & Vaticano *Marcimeri*: Anaſtaſius in Epitome *Marcymanim.* Tabula manſionem hanc non habet. Ponit quidem in itinere à Theveſte XXXXVII. M. P. *Flavia Marci*, ſed ea alia atque hæc eſt. G. de l'Iſle in Africæ Tabula, Optato Milevitano præfixa, *Marcimeni* mutat in *Maximiani*, quo nomine ſedes Epiſcopalis in Africa fuit: jure vero hoc fieri, non ſine cauſſa dubites. Quo enim teſte cognoſcemus, hic locum obtinuiſſe *Maximianum*? Taceo non abſurde ex vita S. Fulgentii C. 29. collegiſſe Th. Ruinartum, Maximianenſem Epiſcopatum haud longe diſparatum fuiſſe à Ruſpenſi. Ego certi aliquid finire non auſim. Weſs.

MACOMADIBVS] Et *Macomadibus* vel *Marcomadibus. Caſſius à Macomadibus Epiſcopus* nominatur in Concilio Carthaginienſi. *Macomades* vero plures fuerunt in Africa. Prima, quae hic commemoratur, in Numidia LIII. M. P. Cirta. Altera in Byzacena Provincia XVII. M. P. à Tenis: hujus meminit Plinius. Ptolomæus *Macodamani* appellat. Tertia in Tripolitana, ultra Leptim magnam, quam noſter *Macomadibus Syrtis* nominat. Atque forte eſt *Machomaca villa* Ptolemæo. Hu-

Digitized by Google

SIGVS.	M. P. XXVIII.
CIRTA COLONIA.	M. P. XXV.
MILEVM.	M. P XXV.
IDICRA.	M. P. XXV.

CVI-

jus meminit liber Notitiæ in Tripolitana Provincia. SIML.

MACOMADES M. P. xxIIII.] Macomadibus *exemplaria manuſcripta præferunt: & Longolianum* Mocomadibus: *& miſo emendat* Macomadibus. *Plinio L. V. C. 4. in excuſis exemplaribus in* Bizacena *Africa regione*, Macomades: *in manuſcriptis autem, interjunctis litteris, ejus nominis veſtigia apparent manifeſta. Ptolemæo in Situ Syrtis parua videtur eſſe* Μακόμαζα. *In Carthaginenſi Concilio tempore Cornelii Papæ Caſſis à* Macomadibus *ſententia extiat.* SVR.

MACOMADIBVS] Recte Surlerus de tribus Macomadibus. Accurate de illis quoque diſputavit H. Noriſius in Animadverſionibus in Garnerium. Hinc fuit *Pardalius Macomadenſis*, quem Notitia inter Numidas ponit. WESS.

SIGVS] Hac etiam *Iſigus* & *Eſigus* nominatur ab Antonino. SIML.

SVGVS M. P. xxvIII.] Sigus *manuſcripti codices: &* Sugits *legendum infra docebimus.* SVR.

SIGVS] Hoc loco omnes noſtri libri *Sigus* approbant; Inferius vero uno itinere Vaticanus *Figus*, Pariſienſium unus *Iſigus* præfert, cum in alio ſit *Eſigus*. In altero itinere denuo vulgatum comprobant. *Sigus* ſcripta Tabula adſirmat itidem. Si tamen liqueret, huic urbi Epiſcopum fuiſſe *Victorem Suggitanum*, quem Notitia commemorat, *Sugus* cum Surita & Ruinarto amplexarer. Sed enim quis hoc verum præſtabit? *Creſconium Epiſcopum Siguitanum* ex Collatione Carthaginienſi C. 209. non ignoramus. Nec eą tamen nobis confidentia eſt, ut eum huic urbi præſediſſe pro comperto habeamus. Id tuto adfirmaveris, alterum utrum huc videri referendum. WESS.

CIRTAM COLONIAM M. P. xxv] *In eam lectionem manuſcripta conſentiunt exemplaria, & Græci item ſine adſpiratione* Cirtam *edunt, ſed eam ob cauſam in hunc locum deducimus, ut Plinii teſtimonio appareat, eam urbem* Sittianorum *cognomine, ab Ruſiccade 48.* M. P. *diſtare: quam Pomponius L. I. C. 6. procul à mari, ea tempeſtate* Sittianorum *coloniam, quondam Regum* Jubæ & Syphacis *domum, cum foret opulentiſſima. In Commentario Africani belli C. 25.* P. Sittius interim, & Rex Bogud conjunctis ſuis copiis, cognito Regis Jubæ egreſſu, propius ejus regnum copias ſuas admovere. Cirtamque oppidum ejus regni opulentiſſimum adorti, paucis diebus pugnando capiunt. *Egregiam in eo bello operam P. Sittium Cæſari navaſſe Dion lib. 43. p. 242 pluribus commemorat: ut forte eam* Sittianorum *gens ejus urbis civitatem in fidem cepiſſet*, Sittii *ejus patroni fuerint, more majorum.* SVR.

CIRTA COLONIA] *Cirta Sittianorum* dicta à militibus Sittianis, qui, poſtquam multa egregie pro partibus Cæſareanis ſub P. Sittio in Africa geſſerant, eo deducti ſunt. Appianus L. IV. Bel. Civil. p. 956. Alio ornata nomine eſt Conſtantini M. tempore. Victor Schotti C. 40. *Cirtaque oppido, quod obſidione Alexandri ceciderat, repoſito exornatoque, nomen Conſtantina inditum.* In Chriſtianis ſcriptoribus poſt eam tempeſtatem frequentari hoc titulo adſuevit. Arabes *Coſantinam* appellant, vocabulo leviter depravato. Nubienſis *Coſantinam* a *Mila* removet XVIII. M. P., ejuſque ſitum deſcribit p. 83. Hodiernæ urbis figuram in Amp. Cuperi notis ad Lactantii Mort. Perſec. C. 44. expictam, atque alia eam illuſtrantia, videbis. WESS.

MILEVM] Ptolemæo forte *Miraum*. Hæc eſt, ut arbitor, civitas Milevitana, ubi Concilium contra Pelagianos eſt habitum: Etſi ſunt, qui Melitæ habitum tradunt, quod mihi non probatur. *Pollicculus à Milio* interfuit Concilio Carthaginienſi. SIML.

MILEVM M. P. xxv.] *In Blandiniano, & Neapolitano legitur. Longolianum vero* Milleum *habet. Ptolemæus item in mediterranea regione inter* Ampſaga *flumen, &* Thabraca *oppidum, ſtatim à Cirta Julia* Μόλεαον *collocat: ut forte Antonini* Mileum *ſit. In Carthaginienſi Concilio, tempore Cornelii Pontificis, & Divi Cypriani, Pollianus à* Mileo *Epiſcopus ſententiam protulit.* SVR.

MILEVM] Verum urbis nomen *Mileum* eſt, unde

CVICVLI.	M. P. XXV.
SITIFI	M. P. XXV.
PERDICES.	M. P. XXV.

CEL-

unde Milevitanus formatur. Nam Carolum à S. Paullo Mileum à Milevo diſcernentem diu eſt quod viri Doctiſſimi deſerendum putaverint. Optatus, qui ab hac Milevitanus dici ſolet, L. 1. Schiſ Donat. C. 13. *Et homicida Purpurius Limatinſis, qui interrogatus de filiis ſororis ſuæ, quod eos in carcere Milei necaſſe diceretur.* Scripta Tabula *Mileu Colonia*, quomodo apud Auguſtinum L. vII. de Baptiſ. *Pollianus*, quem male Simlerus *Pollicenum* appellat, *à Mileu* in pleriſque MSS nuncupatur. Collationi 1. & vIII. Concilii Conſtantinopolitani II. adfuit *Reſtitutus Epiſcopus Eccleſiæ Mileon Provinciæ Numidiæ.* WESS.

IDICRA] Vel *Idicria* aut *Idiera* aut *Idicla*. Exemplaria namque in hoc nomine variant. SIML.

IDICRAM M. P. xxv.] *Habet Blandinianum & Longolianum: ſed hoc* Idicriam *emendat. Neapolitanum vero exemplar, immane quantum ab ea lectione diſſentit:* Liberia *enim in eo legitur.* SUR.

IDICRA] Idem in noſtris libris diſſidium eſt pleriſque *Idrica* porrigentibus. *Idicra* tamen Voſſii ſchedæ. Codex Vaticanus hoc loco *Perdices* habet, Idicra inferius hujus ſedem occupante. Mihi *Idicra* verior eſt viſa ob Notitias Eccleſiaſticas. Famoſus & ſcelerum notis inſignitus *Felix* eſt *Idicrenſis* Donatianæ factionis popularis in Optati L. II. Schiſm. C. 19. WESS.

CVICVLI.] *Civiculi* vel *Cuiculi*: atque ſic etiam in Conciliorum libro notatur. SIML.

CVICVLI M. P. xxv.] *Habet Blandinianum exemplar. Longolianum* Civiculi: *& miniatis litteris emendatum* Ciuculi. SUR.

CVICVLI] Rectum eſt *Cuiculi.* In Carthaginienſi Concilio ſub Cypriano pro hæreticis denuo tingendis ſententiam dixit *Prudentianus à Cuiculi.* Adfuit quoque Collat. 1. Concilii Conſtantinopolitani II. *Creſconius Reverendiſſimus Epiſcopus Cuiculi.* WESS.

SITIFI.] Procopius, *Sitifis metropolis Zabes regionis Mauritaniæ.* Ab hac civitate nomen accepit Sitifenſis Mauritania, quæ proprium præſidem habuit ſub diſpoſitione Viri Spectabilis Vicarii Africæ. Hæc quibuſdam videtur à Ptolemæo nominari *Sittici colonia.* Ego tamen malim id de Cirta Sittianorum colonia intelligere. Neque obſtat, quod in ſecunda tabula Cirtam Juliam nominat: nam duarum Cirtarum Plinius meminit, quarum alteram, Siccam coloniam cognominatam, magis mediterraneam facit. Mela vero Cirtam Sittianorum coloniam procul à mari ſitam fuiſſe tradit. Nomen accepit à P. Sittio, cujus meminere Salluſtius in Conjuratione Catilinæ C. 21. Hirtius de bello Africo C. 36. Dio L. XLIII. p. 242. Appianus L. IV. de bellis Civilibus p. 996. SIML.

SITIFI M. P. xxv.] *A Ptolemeo* Σίτιφα κολώνια *Cæſarienſi Mauritaniæ eſt attributa: quæ poſtea Sitifenſi provinciæ nomen dedit: uti ex Rufo Feſto, Ammiano, Notitia Romani Imperii, & Iſidoro apparet. Procopius de bello Vandalico libro* II. C. 20. Zabem *regionem ſupra montem Auraſium, ad Mauritaniam pertinentem,* Sitiphin *metropolim obtinere memorat, Romanorum imperio, nimpe Conſtantinopolitano, tributariam.* SUR.

SITIFI] Recte Surita. Simlerus varie peccat. *Sitici coloniam* ſumpſit ex corrupta Ptolomæi Tabula, quam Ptolomæum ignoraſſe Græca loquuntur. Duas Cirtas Plinium memoraſſe, ſecus eſt. Verba è L. v. C. 3 ſunt: *Cirta, Sittianorum cognomine: & alia intus Sicca.* Colonia ſcilicet: deſignat enim *Siccam Veneriam.* Nimis ſecure P. Bertius ad Ptolemaĩ ſui marginem ſimilia adſcripſit. WESS.

PERDICES M. P. xxv.] *Ex hoc loco vetuſtiſſimum exemplar Regium ſuæ integritati eſt reſtitutum: reliquaque in hac voce & numero conſentiunt.* SUR.

PERDICES] Libri magna concordia *Perdices*, at inferius alio itinere pari conſenſu *Perdicibus.* Quare eos peccare dubium non eſt, qui cum viris doctis ad Africæ Notitiam & Collationem Carthaginienſem *Perdicem* appellitant. Hinc *plebs Perdicenſis*, cujus Epiſcopum Silvanum in Collationis C. 121. habes, dicta eſt. WESS.

CELLAS.	M. P. XXVIII.
MACRI.	M. P. XXV.
ZABI.	M. P. XXV.
ARAS.	M. P. XXX.
TATILTI.	M. P. XVIII.
AVZA.	M. P. XLIIII.
RAPIDI.	M. P. XVI.
	TIRI-

CELLAS M. P. XXVIII.] *Legitur in Re. Reliqui vero* XVIII. *habent.* SVR.

CELLAS] In paſſuum numero diſſentiunt libri, aliis XXV. M., aliis XVIII. M. hanc à ſuperiore manſione disjungentibus. Omnes tamen *Cellas* probant, damnatis, quæ priores editiones inſederant, *Callis.* Eſt in Procopio L. II. Bel. Vand. C. 17. locus quem Romani Κάλλας Βαλάρας nominabant: ſed is in Numidia erat, *Cellarum Veterum* nomine inſignis. Plures per Africam *Cellæ* diſperſæ erant, ruſticis inhabitatæ. Ab his *Circumcelliones* titulum reportarunt. Auguſtinus L. I. cont. Creſconium C. 28. *Quis enim neſcit hoc genus hominum in horrendis facinoribus inquietum, ab utilibus operibus otioſum, crudeliſſimum in mortibus alienis, viliſſimum in ſuis, maxime in agris territans & victus ſui cauſſa Cellas circumiens ruſticanas, unde & Circumcellionum nomen accepit.* Ex his Cellis Epiſcopus fuit *Creſciturus Cellenſis*, quem Notitia inter Mauretaniæ Sitifenſis præſules numerat. WESS.

MACRI M. P. XXV.] *In unico N.* Matri *pro* Macri *legitur.* SVR.

MACRI] Rectum eſt *Macri.* Anaſtaſius hinc *Macrim* formavit. Haud longe à deſertis Mauretaniæ locis abſuit. Victor Tununenſis ſub Conſulatu Zenonis Auguſti: *Hunericus Vandalorum Rex perſecutionis per totam Africam inſiſtens, Tubunnis, Macri, Nippio, aliiſque eremi partibus Catholicos relegat.* Huc refero *Ferocem Epiſcopum Macrienſem*, qui Concilio Carthaginienſi III. ſubſcripſit. vide & Collat. C. 206. WESS.

SABI M. P. XXV.] *Ita legitur in Re. cum reliqua* Zabi *habeant &* M. P. XXX. SVR.

ZABI] Libri omnes, quos inſpicere datum eſt, *Zabi* M. P. XXX. Neque eſt cur hoc ſpernamus. *Zaben* regionem in Sitifenſi Procopius L. II. B. V. C. 20. memorat, hinc forte dictam. Huic manſioni Epiſcopus præfuit *Felix Zabenſis*, notus ex Optato L. II. Schiſ. D. C. 18. nam quin recte ex codice S. Germani Th. Ruinarius & El. du Pin in locum *Diabenſis* id ſubſtituerint, dubium eſſe non poteſt. WESS.

ARAS M. P. XXX.] *R. legit, reliqua vero* M. P. XVIII. SVR.

ARAS] Nullus noſtrorum codicum eſt, qui XXX. M. P. receperit: XVIII. M. omnes. *Donatus Epiſcopus Arenſis*, qui traditores in ſua plebe haberi negat, eſt in Collationis C. 201., & C. 208. *Secundus Arenſis.* El. du Pin, utrumque Numidiæ adſcribens, à vero longius receſſit: alteruter ad Sitifenſem referendus eſt WESS.

TATILTI] *Tatilli* vel *Tatildi.* SIML.

TATILTI M. P. XVIII] *Cum optimo exemplari Regio conſentit in hac lectione pervetuſtum Blandinianum. Quin & Longolianum eandem præfert. niſi quod* Tatilli *emendat, quemadmodum legitur in manuſcripto Neapolitano.* SVR.

TATILTI] Pariſienſes, Vaticanus editique libri *Tatilli.* Idem in ſuis Anaſtaſius invenit. Alibi hujus ſequentiumque nomina mihi ſeſe vix objecerunt. WESS.

AVZAM M. P. XLIIII.] Auza M. P. XLIIII. *habetur in R. cum reliqua præferant* XLVII. SVR.

AVZA] Unus Pariſienſium *Auza M. P. XLVIII.* ceteri una paſſuum millia detrahunt Videtur eſſe Taciti An. IV. C. 25. *Auzea*, ut Clar. Cellarius jam monuit. WESS.

RAPIDI M. P. XVI.] *Regium, & Blandinianum ac Longolianum: ſed in hoc* XV. *emendatum: quemadmodum in Neap. legitur.* SVR.

RAPIDI] In eodem Pariſienſi codice XV. M. tantummodo. Nugator Anaſtaſius *Raridem* legit. WESS.

TIRINADI M. P. XV.] *Habetur in R. Cum reliqua* Tiranadi *præferant.* SVR.

TIRINADI] Noſtri fere *Tiranadi*, Voſſianus *Tirada*, ſed dein in *Tiranada* mutat. WESS.

CAPVT CILLANI] In libro Notitiarum men-

TIRINADI.	M. P. XXV.
CAPVT CILANI.	M. P. XXV.
SVFASAR.	M. P. XVI.
AQVIS	M. P XVI.
CAESAREA.	M. P. XXV.
ITER A SITIFI SALDAS.	M. P. LXXIX. Sic.
HORREA.	M. P. XVIII.
	LES-

mentio fit *limitis Caputcellenſis* in Mauritania Cæſarienſi & in Africa. SIML.

CAPVT CILAM. M. P. xxv.] *Habet R. cum Blandinianum exemplar & Neapolitanum* caputcillam *habeant. Longolianum* Caput Cilani: *ut forte legendum ſit* Caput Cilani: *aut æſtimandum an caput fluminis deſignet: ut apud ipſum Antoninum* Caput Thyrſi: *& in Hiſpaniæ deſcriptione*, caput Anæ. *In notitia præterea Romani Imperii ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Comitis Africæ conſtituitur* Præpoſitus Limitis Caput Cellenſis: *& item ſub diſpoſitione viri ſpectabilis, & Præſidis provinciæ Mauritaniæ Cæſarienſis.* SVR.

CAPVT CILANI] In Anaſtaſii Epitome *Caput Cilani* invenio, eoque modo noſtri codices. Si in Cæſarienſi Mauretania fluvius *Cilanus* eſſet, non dubitarem Suritæ accedere. Ego eum nuſquam reperi. *Limes Caputcillenſis* & *Fortis Caputcillenſis* in Notitia inter Mauretaniæ Cæſarienſis Præſules *Caputcillam* videntur conſtabilire: neque enim a *Capite Cillani* recte id formaveris. Tutius arbitratus ſum vulgatum retinere, quoad melior lux affulgeſcat. WESS.

SVFASAR] Forte *Succabar*: Plinio & Ptolemæo *Zuchabar*. Marcellino *Sugabarritanum municipium Transcellenſi monti acclive.* SIML.

SVFASAR M. P. xvi.] *Habetur tantum in exemplari regio* Suſus, *cum omnia exemplaria* Suſaſar *habeant: & eam præferendam lectionem eſſe minimè dubito. Cum in hoc ipſo exemplari Regio infra* Suſaſar *habeatur.* SVR.

SVFASAR] Ex Vaticano Schelſtrate dedit *Suſar*, infra vero *Suſaſar. Suſuſar* liber N. Cuſani. Ravennas L. III. C. 8. *Suſaſa*, una litera demta. *Reparatus Epiſcopus plebis Suſaſaritanæ*, qui in Collationis C. 135. Catholicis accenſetur, *Suſaſar* veriſſimum eſſe oſtendit. Simleri ſuſpiciones damnantur à Notitiis Eccleſiaſticis, *Suſaſaritanum* & *Sugabarritanum* Epiſcopos diſcernentibus. V. Collationis C. 135. & Th. Ruinartum ad Notit. Mauretaniæ Cæſarienſis. WESS.

AQVAS M. P. xvi.] *Re.* Aquis M. P. XVI. *atque item Blandinianum & Longolianum: In Ne.* mpm. xv. *Forte balnea deſignat, quæ à Ptolemæo in mediterraneis Cæſarienſis provinciæ* ὕδατα θερμά. *Nam ſolo* aquarum *nomine à Latinis* Calidæ, *aut* Balnea *deſignabantur. Hinc apud Ciceronem* pro Plancio C. 27. unus ex iis qui ad aquas veniſſent. Ex aquis Bibilitanorum *apud eundem Antoninum ſatis apparet Balnea deſignari: & pluribus aliis locis.* SVR.

AQVIS] Prorſus ad Suritæ mentem Ravennas L. III. C. 8. *Aquis Calidis. Aquenſem* Epiſcopum Januarium ex Notitia huic manſioni imponunt. *Aquitaniam civitatem*, cujus metropolitanus Creſcens cxx. Epiſcopis præfuiſſe dicitur in Victoris L. I. Perſ. Vand. C. 7., eandem atque hanc St. Baluzius ad Collat. Carth. C. 135. opinabatur. Mihi ea non eſt confidentia. WESS.

HORREA] Veteres editiones & Pariſienſes libri *Orrea.* Vaticanus *Horrea M. P. XXVIII.* Videntur hæc & ſimili nomine manſiones ab horreis fiſcalibus appellatæ. Paſſim per Africam ſparſa erant horrea, in quæ annona inferebatur, Romam deportanda. Eorum non Ammianus tantum meminit L. XXVIII. C. 1. *Cum Africam Proconſule regeret, Carthaginienſibus victus inopia jam laſſatis, ex horreis Romano populo deſtinatis frumentum dedit.* ſed in legibus ſuis Imperatores. L. 16. C. Theod. de Suſceptoribus ad Chilonem Africæ Proconſulem: *Frumenta, quæ horreis inferantur, pro inlationis modo illico apocharum cautionibus annotentur. Non autem oportet in horreis fiſcalibus niſi fiſcalia frumenta conſtitui.* & L. ult. Erant quoque, quibus horreorum & frumenti cura erat commiſſa. *Præpoſitos horreorum* appellat Lex 49. C. Th. de Decurionibus, ſicuti mu-

nus

LESBI. M. P. XVIII.
TVBVSVPTVS. M. P. XXV.
SALDAS. M. P. XVIII.
ITER A LAMBESE SITIFI. M. P. CII. Sic.
TADVTTI. M. P. XVIII.
NOVA SPARSA. M. P. XXXII.
GEMELLAS. M. P. XXVII.
SITI-

nus ipſum *Præpoſituram horreorum* L. 8. de Suſcept. Præter hæc horrea, alia in provinciis erant, in quibus annona aſſervabatur, militibus dividenda, de quibus Freherus ad Auſonii Moſellam ỹ. 300. Wess.

LESBI M. P. XVIII.] Fuit in Mauretania Sitifenſi, ut Notitia Africæ docet. Hic Epiſcopi partes egit *Romanus Leſvitanus* in Collationis C. 198. memoratus. Imprudenter ergo Car. à S. Paullo urbem *Lesvitam* nobis obtruſit. Wess.

TVBVSVPTVS] *Tubuſuttus* & *Tubuſuptus* Ptolemæo Plinio & Ammiano oppidum Ferrato monti proximum. Præpoſitus *limitis Tubuſubditani* ſub diſpoſitione V.S. Comitis Africæ limetanei recenſetur in libro Notitiarum. Siml.

TVBVSVPTVM M P. XXV.] *In optimo exemplari* Tubuſuptus *legitur: Cum reliqua facili errato* Tubuſuttus *retineant. Plinius in Mauritania Cæſarienſis deſcriptione in manuſcriptis exemplaribus L.* 5. *C.* 2. Intus, *inquit*, colonia Auguſta, quæ item Succubar, item Tubuſuptu. *Ptolemæo* Τυβέσυπτος. *Ammianus libro* 29. C. 5. ad Tubuſuptum progreſſus oppidum Ferrato contiguum monti. *In Notitia Provinciarum, ſub diſpoſitione Comitis Africæ, inter limitaneos recenſetur Præpoſitus limitis* Tubuſubditani: *in vetuſto itidem exemplari.* Sur.

TVBVSVPTVS] Libri varie vocabulum ſcribunt. Vaticanus modo *Tubus juttus*, modo *Tubus vetus.* Pariſienſes *Tubuſuttus.* Anaſtaſius *Tubuſuttam.* male omnes. Verum pervidit Surita. Collationi Carthaginienſi adfuit *Florentius Epiſcopus à Tubuſuptu* C. 187. Ravennas L. III. C. 8. *Item ſuper aliam partem, ſupra jam dictam civitatem Saldas, eſt civitas, quæ dicitur Tubuſubros.* Noſtram intelligit. Ferrato monti appoſitam fuiſſe Tabula quoque indicat. Pertinet is à colonia Ruſuccuro Saldas uſque. Deeſt hæc civitas Martiano L. VI. p. 216., ſed contra MSS. fidem: ſic enim illi: *ceteraque civitates, atque Igilgitubuſubtu*, &c. Dederat Capella *Igilgels, Tubuſubtu.* Wess

ITEM A' LAMBESE SITIFI M. P. CII.] *Sic omnibus conſentientibus exemplaribus. Ptolemæo inter Numidiæ novæ, Africæ provinciæ, urbes* Λαμ-παίσα λεγιὼν τρίτη σεβαστή. *In Carthaginienſi Cornelii Papæ tempore Januarii à* Lambeſe *Epiſcopi extat ſententia.* Sur.

ITER A' LAMBESE SITIFI] Vide hic ſtuporem Anaſtaſiii, qui *Alambeſem* urbem nobis commentus eſt. Fuit *Lambeſe* in Numidia & coloniæ dignitate illuſtris. *Privatum veterem hæreticum in Lambeſitana colonia damnatum* Cyprianus Epiſt. 55. notat. v. Probabilium meorum C. 24. Wess.

TADVTTI] *Taducii* vel *Tadutidum.* Ptolemæo forte *Thamudromum.* Siml.

TADVTTI M. P. XVIII.] *Regium exemplar habet: cum in reliquis* Taducii *legatur. At in eo itinere, quod à* Tamugadi Lamasbam *ducitur, idem exemplar* Tadutti *item retinet: cum reliqua* Tadudiii *habeant: ut meritò Regii exemplaris lectio præferenda videatur. Illud præterea monendi ratio appetit, ut videant docti viri, an id oppidum, quod* Θύβουλις *Ptolemæo poſt* Lampæſam *in ea Theſi conſtituitur, cum hoc Antonini convenire poſſit.* Sur.

TADVTTI] Ex Vaticano dedit Schelſtrate *Tadutsi*, nec longe hinc abeſt Pariſienſium unus, *Tadutii* edens. *Taducu* liber Cuſani. Tabula *Thadute* habet. *Thunudromum*, hoc verum coloniæ nomen, ſive *Thynidrumenſe oppidum*, ut Plinio dicitur L. V. C. 4., ut cum hac manſione conveniat, non patiuntur numeri Ptolemæi. De *Thubuti* quoque dubitaverim. Propius ad eam accedit Tabulæ *Thabudeos.* Wess.

NOVAM SPARSAM M. P. XXXII.] *In Concilio Carthaginienſi cui D. Cyprianus præſedit Rogatiani Epiſcopi à* Nova *exſtat ſententia.* Sur.

NOVA SPARSA] Incertum eſt, præfueritne

Digitized by Google

SITIFI. M. P. XXV.

ITER A THEVESTE PER LAMBESEM SITIFI. M. P. CCXII. Sic.

TIMPHADI.	M. P. XXII.
VEGESELA.	M. P. XX.
MASCVLA.	M. P. XVIII.
GLAVDI.	M. P. XXII.

TA-

ritne huic *Rogatianus à Nova*. Varia per Africam & ipſam hanc Numidiam loca fuere, quibus *Nova Novarum*que inditum fuit cognomentum. Haud longe à Teveſte *Nova* in Tabula conſpicitur, cui Rogatianus Epiſcopus eſſe potuit. Ego in medio relinquo, certus huc ſine alterius injuria transferri poſſe *Felicem Nobaſparſenſem*, quem Notitia inter Numidas tranſcribit. Wess.

GEMELLAS] Limitis *Gemellenſis* mentio fit in libro Notitiarum. Siml.

GEMELLAS M. P. xxvii.] *Reg* xxxviii. *habet: reliqua omnia* xxvii. *quo numero ſumma ratio conſtat. In eodem Concilio Carthaginienſi Lictei à* Gemellis *Epiſcopi ſententia exſtat: & in Notitia provinciarum ſub diſpoſitione Comitis Africa recenſetur inter limitaneos Præpoſitus Limitis* Gemellenſis. Sur.

GEMELLAS] Refert & Car. à S. Paullo Litteium Epiſcopum ad has *Gemellas*. Luc. Holſteinius coloniam fuiſſe ex nummo Ligorii, in quo inerat Ælia Hadriana Gemellina, arbitratus eſt. Mihi exploratum non eſt, ad has an alteras Gemellas, de quibus in itinere à Telepte Tacapas, pertineat: nam alteras *Gemellas* ab his diſcrepaſſe, quod ſubdubitare viſus eſt ad Notitiam Africæ Th. Ruinartus, extra dubium eſſe debet. Illæ erant in Byzacio: hæ in finibus Numidiæ & Mauretaniæ Sitifenſis. In Indice Martyrum Hieronymiano, quem L. d'Achery publicavit, a. d. xi. Kal. Feb. mentio eſt loci in Africa *Ad Gemellas*, de quo nihil certi finio, cum præter Gemellas, quas dixi, plures in Tabula occurrant. Wess.

LAMBESEM SITIFI. M. P. ccxii.] In Pariſienſium uno m. p. ccxxii., librarii peccato. Una paſſuum millia ſummæ deficient, ſi ſingula numerare inſtituas, ſed ea explebimus. Wess.

TIMPHADI M. P. xxii.] *Habent vetuſta exemplaria: cum in Regio legatur* Tinfadi. Sur.

TIMPHADI] *Tinfadi* dat quoque Vaticanus, Lugdunenſiſque editio. Alii aut *Tinphadi* aut *Timphadi*. Wess.

MEGESELA M. P. xxii.] *In regio habetur exemplari: cum reliqua* Vegeſela *habeant*. Sur.

VEGESELA] *Vegeſela*, ut in omnibus eſt, quos conſulere licuit, verum urbis nomen eſt. Carthaginienſi Concilio ſub Bonifacio pro Januario Muſculitano ſubſcripſit *Januarius Epiſcopus Vegeſilitanus Provinciæ Numidiæ*. Ad hanc Numidiæ urbem referenda ex Paſſione S. Marculi *poſſeſſio, cui Vegeſela nomen eſt*. Sic edidit Joan. Mabillonius in Analectis p. 182. Nov. Edit. Sed obloquitur codex Corbeienſis, *Vegeſele*, teſte Ruinarto, porrigens. Quare laudem meritus eſt El. du Pin, qui in repetita Paſſionis ejus editione hoc expreſſit. Wess.

MASCVLA M. P. xviii.] *Regium* Muſcula m. p. xviiii. *habet. Blandinianum, & Longolianum* Maſcula xviii. *Neapolitanum* Maſtula xviiii. *Attamen cum in eodem Carthaginienſi Concilio Confeſſor Clarus à* Maſcula *ſententiam ferat, placet eam præferre dictionem: atque item numerum* xviiii. *quod ea ſumma univerſa ratio conſtet*. Sur.

MASCVLA] Quin rectum ſit *Maſcula*, dubitari non debet. xviiii. m. p. in Vaticano quoque invenit Schelſtrate, & nos in Voſſii Cuſanique ſchedis. Celebris provinciæ Numidiæ urbs fuit. Ex ea originem habuit Archinimus, de quo Victor L. i. P. Vand. C. 15. *Sed nec quendam Archinimum nomine Maſculanum debeo præterire*. Id mireris *Maſculanum* appellari, cum Afri à Maſcula Maſculitanus formarint. Equidem, cum in MSS. plurimis *Maſculam* aut *Maſculan* legatur, Victorem putaverim urbis nomen ſexto caſu poſuiſſe, quomodo in Plauti Mercatore *hoſpes Zacyntho* pro Zacynthio, ſimiliaque alibi. Wess.

GLAVDI] *Claudi* vel *Cludi*. Siml.

GLAVDI M. P. xxii.] *Habet Regium exemplar:*

TAMVGADI.	M. P. XXII.
LAMBESE.	M. P. XIIII.
DIANA.	M. P. XXXIIII.
NOVA PETRA.	M. P. XIIII.
GEMELLAS.	M. P. XXII.
SITIFI.	M. P. XXV.
ITER A TVRRI CAESARIS CIRTA.	M. P. XL. Sic.
SIGVS.	M. P. XV.

CIR-

plar: Blandinianum & Neapolitanum Claudi: *Longolianum* Cludi: *ſed* Claudi *nomine miniaceo corrigitur.* Svr.

GLAVDI] Amplectuntur codices noſtri cum prioribus editionibus *Claudi*. Fors fuit, ut à *Claudio* cognomentum manſioni advenerit. Wess.

TAMVGADI M. P. xxii.] *In Regio exemplari* Gamugadi *habetur: ſed cum in reliquis* Tamugadi *legatur, & ipſum Regium exemplar in Itinere à* Lambeſe *Cirtam* Tamugadi *edat, haud dubiè id adponendum nomen. In Carthaginienſi Concilio tempore Cornelii Papæ ſententiam tuliſſe Novatum à* Tamugade *legimus. Procopius de Bello Vandalico libro* 2. C. 13. *urbem* Tamugadim *Maurusios ad ſolum vertiſſe memorat, ne hoſtibus ſtatio eſſet ad expugnandum Auraſium montem, qui dierum iter decem à Carthagine diſtaret.* Svr.

TAMVGADI] Urbs hæc Auguſtino Ep. 204. N. E. *Thamugadis. Quod tales homines apud Thamugadem prius edicto admonendos putaveris. Thamugadi* eſt L. 2. C. Th. de Honorariis codicillis. Paſſio S. Mammarii in Analectis Joan. Mabillonii p. 178. *Tamugadi.* vide quæ notavit St. Baluzius ad Geſta de traditore Silvano L. 11. Miſcellaneorum p. 480. Wess.

DIANA] Eadem forte, quæ poſt *Diana Veteranorum* nominatur. Supra etiam poſt Hipponem Regium ponitur *Ad Dianam*, vel, ut alii legunt, *Addianum.* Siml.

DIANA M. P. xxxii.] *Regium exemplar* xxxii. *cum reliqua* xxxiiii. *habeant: ſed cum numero* xxxii. *totius univerſæ ſummæ ratio appareat, eam amplectimur. Illud præterea advertendum in Neapolitan.* pro Diana Dama *legi.* Svr.

DIANA] Editi pariter ac manuſcripti m. p. xxxiiii. ſolus Vaticanus unum aufert. Templum Dianæ huic manſioni nomen fecit, ut alias dicam. Wess.

NOVA PETRA] Caſtellum fuit, cujus ſitum adſcribam ex Paſſione S. Marculi inter Analecta Mabillonii, p. 183. *At vero poſtquam exquiſitum atque truculentum genus mortis invenit, ſtatim eum ſecum ad Caſtellum Nova Petra, quod ardui montis præcipitio & nomine & vicinitate conjunctum eſt, ſub artiſſima militum proſecutione perduxit.* Eſt quidem a Mabillonio *Nova Porte*, ſed, ut reſcripſi, inveni deinceps in Paſſionis editione, quam Optato El. du Pin adjunxit. Huc quoque refero *Petrenſes* martyres, quorum in vetuſto Carthaginienſi Calendario, p. 167. Analectorum eorundem, memoria conſecrata eſt. Petra Palæſtinæ & Petræ inſulæ Italiæ, quas vir doctiſſimus Martyrum eorum cauſſa memorabat, nihil omnino ad Afros. Wess.

GEMELLAS M. P. xxii.] *Vox* Gemellas *in Regio deeſt exemplari, numero tamen* xxii. *adpoſito. Supra jam conlocata eſt.* Svr.

ITEM A TVRRI CAESARIS] *R.* It Turres Cæſaris *habet: Blandinianum vero & Neapolitanum* Item à Turris Cæſaris: *Longolianum* Iter à Turri Cæſaris. Turrium *nomine, ſuburbana priſcis illis temporibus, aut prædia in Africa nuncupari, quemadmodum apud noſtros Cæſar-Auguſtæ moris eſt, Livii teſtimonio didicimus. Libro enim* xxxiii. C. 48. *de Annibale*, Obverſatus, *inquit*, eo die in foro avertendæ ſuſpicionis cauſa, primis tenebris veſtitu forenſi, ad portam cum duobus comitibus ignaris conſilii eſt egreſſus. Cum equi, quo in loco juſſi erant, præſto fuiſſent, nocte via cita regionem quandam agri Vocani tranſgreſſus, poſtero die mane inter Achollam, & Thapſum ad ſuam turrim pervenit. Svr.

ITER A TVRRI CAESARIS] Malim credere *Turrim* hanc ad hoſtes arcendos fuiſſe

ſe

CIRTA. M. P. XXV.
ITER A TAMVGADI LAMASBAM. M. P. LXII. Sic.
TADVTTI. M. P. XXVIII.
DIANA VETERANORVM. M. P. XVI.
LAMASBA. M. P. XVIII.
ITER A LAMASBA SITIFI. M. P. LXII. Sic.
ZARAI. M. P. XXV.
PER-

ſe exſtructam. Sparſæ enim hac fini pec provincias locis opportunis turres erant. Ammianus L. xxviii. C. 2. *At Valentinianus magna animo concipiens & milia, Rhenum omnem à Rhatiarum exordio aduſque fretalem Oceanum magnis molibus communiebat, caſtra extellens & caſtella, turreſque aſſiduas per habiles locos & opportunos, qua Galliarum extenditur longitudo.* De Africæ turribus nullus dubitabis, ſi apud animum tuum *turrim regiam* Jugurthæ, apud Salluſtium C. 103. *turrimque Euphrantæ*, Strabonis L. xvii. p. 836. *turrim Tamallens* infra in itinere à Tacapis Leptim, pluresque alias, paſſim in Tabula conſpicuas, conſideraveris. Vide tamen Gothofredum ad L. xiii. C. Th. de Operibus publicis i pæne prætericram *A turris* in noſtris eſſe. Wess.

SVGVS M. P. xv.] *Habet R. reliqua vero* Eſigus & *ſupra* Sigus: *neque vetuſtiſſimi exemplaris lectionem negligendam viſum eſt: præſertim cum infra in Itinere à Muſti Cirtam* Sugus *idem exemplar habeat: & reliqua* Sigus: *totidemque* M. P. XXV. *adnumerentur.* Svr.

SIGVS] Vaticanus *Figus* ſine paſſuum numero: in ceteris magna diſcrepantia. Rem ſupra declaravi. Wess.

A TAMVGADI LAMASBAM M. P. lxii.] *Habent exemplaria omnia.* Lamasbæ *fit mentio in Concilio Carthaginienſi, cui D. Cyprianus præſedit: in eo enim Puſillus à* Lamasba *ſententiam protulit.* Svr.

TAMVGADI] Simlerus cum Lugdunenſi editione lxxii. m. p. adnumerat, ſcriptis adverſantibus. Lamasba, Numidiæ urbs, Tabulæ eſt *Lamasbua.* Stupor Anaſtaſii ex ſequenti itinere *Alamasmam* exſculpſit. Urbis Epiſcopus in Collatione modo *Lamasvenſis* modo *Lamasbenſis* dicitur, ſolito exſcriptorum peccato. v. C. 128, & 187. Wess.

DVANA VETERANORVM. M P. xvi.] *In R. quam lectionem retinendam duximus, cum reliqua omnia* Diana veteranorum *præferant.* Svr.

DIANA VETERANORVM] Non aſſentior doctiſſimo Suritæ, *Duana* ex Regio ſuo probanti. Omnes alii *Diana.* Fuit inibi fanum Dianæ, in Tabula expictum Lambeſem inter & Lamasbam, ex quo *Ad Dianam* manſio ibidem dicitur. Supra *Diana* tantummodo appellabatur, hic *Veteranorum* additum nomen indicio eſt, veteranos eo loci aut incoluiſſe, aut in ſtationibus fuiſſe. Neque mirandum eſt, figuram templi Dianæ in Tabula, ſub Chriſtianis Imp. compoſita, conſpici. Certum enim eſt, ſuperſtitioſum fictorum numinum cultum ſatis diu in Africa floruiſſe. Lege, ſi videbitur, quæ de Cœleſti Afrorum dæmone, Salvianus ſcripſit L. viii. Gubern. p. 163. Wess.

ZARAT M. P. xxv.] *Vetuſta exemplaria omnia, & Longoliani libri* Zarai *præferunt: pro qua dictione ego* Zarat *ſubſtituendam ſum arbitratus, Apulei loco admonitus. Is enim priore Apologia* p. 289. *adverſus Aemilianum accuſatorem hæc ſubdit.* Attamen parce, Aemiliane, paupertatem cuipiam objectare, qui nuper uſque agellum Zarathenſem, quem tibi unicum pater tuus reliquerat, ſolus uno aſello ad tempeſtivum himbrem triduo exarabas, *Et paulo poſt.* Neque hoc eo dixi, quo me patriæ meæ pœniteret, etſi adhuc Syphacis oppidani eſſemus: quo tamen victo ad Maſiniſſam regem conceſſimus munere populi, ac deinceps veteranorum militum duno conditi, ſplendidiſſima colonia fuimus: in qua colonia patrem habui loco Principis duumviralem, cunctis honoribus perfunctum. Cujus ego locum in ea repub. exinde, ut participare curiam cœpi, nequaquam degener, pari ſpero honore & exiſtimatione tuear. Cur ergo illa protuli? ut mihi tu, Aemiliane, minus poſt hac ſuccenſeas, potiusque

PERDICIBVS.	M. P. XII.
SITIFI.	M. P. XXV.
ITER A CALAMA RVSVCCVRO.	M. P. CCCXCIIII. Sic
AD RVBRAS.	M. P. XX.
AD ALBVLAS.	M. P. XXX.
AD DRACONES	M. P. XIIII.
AD REGIAS.	M. P. XXIIII.

TA-

que ut veniam impertias, ſi per negligentiam ſorte non elegi illud tuum Atticum Zarathe, ut in eo naſcerer. Svr.

ZARAI] Non auſim ſpreta librorum omnium auctoritate *Zarat* recipere. *Zarai* ſeſe mihi approbavit. Adſuit Collationi Carthaginienſi *Creſconius Epiſcopus plebis Zaraitenſis*, in C. 128. relatus. Ne quid diſſimulem tamen, *Zara*: Tabula præfert, ſed ortum, ut ego quidem putem, ex *Zarai*, vitio ſcripturæ, quo modo *Taray* N. Cuſani codex. *Zarathe* Apuleji eadem recte viſa viris eſt doctis, quæ Ptolomæi in Mauretania *Zaratha*. Vaticanus liber paſſuum millia unis auget. Wess.

PERDICIBVS] Sic dant MSS., idque adeo contemnendum non erat: unus Pariſienſium appinxit xv. m. p. Wess.

ITEM A CALAMA] *Gala*. Ptolemæo *Galapha*. Siml.

ITEM A CALA RVSVCCVRVM P. M. cccxciv.] *R*. Item à Calamaru Succurru m. p. ccxciv. *Reliquorum tamen exemplarium lectionem retinemus, quod numeri ſingulares* cccxviii. *ſummam conficiant*. Svr.

ITER A CALAMA RVSVCCVRO] *Cala* miro conſenſu omnes noſtri. Simlerus edi juſſit *Calab*, haud ſcio unde; receptum id quoque eſt in Tabula Africæ G. de l'Iſle. Mihi verior viſa eſt codicis Regii ſcriptura. *Calama* Epiſcopo Poſſidio nobilis eſt: verum ea alia atque hæc eſt, Hipponi Regio proxima, ut ex Auguſtino L. xxii. Civ. D. C. 8. apertum eſt. Hæc in mediterraneis Mauretaniæ Cæſarienſis poſita fuit, putemque eam eſſe, quam in eadem Mauretania *Calamam* Καλαμά Ptolemæus appellat. Paſſuum millia plura dedit Surita, quam generalis ſumma poſtulabat. In notis ſcribere voluiſſe videtur cccxcviii. Wess.

AD RVBRAS] Hinc fuiſſe exiſtimaverim *Sanctos Rubrenſes*, quorum memoria conſignata eſt a. d. xv. Kal. Feb. in vetuſtiſſimo Calendario Carthaginienſi. Multa Joan. Mabillonius, vir longe doctiſſimus, Analectorum ſuorum p. 167. congeſſit, ut, unde domo fuerint, conſtitueret, quæ, ſi hujus loci fuiſſet recordatus, haud dubie una litura induxiſſet. Wess.

AD ALBVLAS.] Manſionis quoque meminit Ravennas L. iii. C. 8. Hinc dictum volunt *Tacanum Albulenſem*, quem Notitia Mauretaniæ Cæſarienſis patribus annumerat. Wess.

AD DRACONES] *Ad Drachones* vel *Dracones*. Siml.

AD DRACONOS M. P. xiv] *Omnia exemplaria* ad Draconos *habent: cum Reg.* ad Dracones *præferat: tamen cum alias Græco caſu nomina aliqua edantur in hoc Itinerario, retinemus eam lectionem*. Svr.

AD DRACONES] Variant noſtri quoque. *Drachones* Vaticanus. Pariſienſium unus *Dracones*, quo modo Ravennas L. iii. C. 9. Alii *Draconos*. Mihi *Ad Dracones* verius eſt viſum. Forte è ſtatua tabulave picta nomen ortum. Simile eſt in lapide 177. C. 2. Fabretti. Laetvs pvblicvs pop. Romani aqvarivs veteris Castelli viae Latinae contra Dracones. Wess.

AD REGIAS.] Huic impoſuit Th. Ruinartus Epiſcopum Victorem, quem Notitia inter Mauretaniæ Cæſarienſis patres *Regienſem* appellat. Wess.

TASACCORA] Reſtitui hoc in integrum, expulſo Suritæ *Taſagora*, obſecutus veteribus libris. Ravennas *Taſacora* & *Taſagora*, quorum poſterius illi flumen eſt, per Cæſarienſem Mauretaniam in mare excurrens. *Pæquarius Taſaccurenſis* ex Notitia, quod dedimus, firmat. Wess.

CASTRA NOVA] Habet hæc *Caſtra* Ravennas L. iii. C. 9. Sed in Tingitana, quam

inibi

TASACCORA.	M. P. XXV.
CASTRA NOVA.	M. P. XVIII.
BALLENE PRAESIDIO.	M. P. XX.
MINA.	M. P. XVI.
GADAVM CASTRA.	M. P. XXV.
VAGAL.	M. P. XVIII.
CASTELLVM TINGITII.	M. P. XVIII.

TI-

inibi cum Cæſarienſi fere confundit: nam quæ ipſi Mauretania Gaditana dicitur, ea revera Tingitana eſt. His præfuit *Caſtris* Vitalis *Caſtranobenſis*, ut in Notitia appellatur. WESS.

BALLENE PRAESIDIO] *Ballene præſidium* vel *Pellena*. SIML.

BALLENE PRAESIDIO M. P. XX] *Reg.* Ballene præſidio M. P. XX. *& item Neap. Bland. vero* Ballene præſidio M. P. XXV. *Longolianum*, Ballene præſidio mpm. XV. *& milto emendat* XX. SVR.

BALLENE PRAESIDIO] Ex Vaticano Schelſtrate vulgavit *Ballene*. In Pariſienſibus exemplaribus *Pellena*. *Ballene Præſidio* Voſſii & Cuſani liber. Idem invenit exemplaris Fabriciani poſſeſſor primus in MSS. Mihi quid verius ſit, in aperto non eſt. Cogitandum eſt, utrum à *Bellene è principibus Mazicum*, de quo Ammianus L. XXIX. C. 5. præſidio huic nomen ſit datum. WESS.

MINA] Ptolemæo *Miniaria*. SIML.

MINA] Habet in Cæſarienſi Mauretania fluvium cognominem Ravennas L. III. C. 8. *Secundinus Epiſcopus plebis Minenſis provinciæ Mauritaniæ* ſubſcripſit Concilio Carth. ſub Bonifacio, ut Th. Ruinartus monuit: in Notitia eſt *Minnenſis*. WESS.

CADAVM] vel *Cadauni* caſtra. SIML.

GADAVM CASTRA M. P. XXV] *Legimus quemadmodum in R. habetur. Reliqua* Cadaum *habent.* SVR.

GADAVM CASTRA] Caſtrorum meminit Ravennas L. III. C. 9. ſed *Cadum* vocans. Anaſtaſio *Caddaum*: ceteri omnes *Cadaum*. Quid verius eſſe debeat, non facile dixerim. WESS.

VAGAL] Vel *Vagai*. In libro Conciliorum *Bigai*, & apud Auguſtinum *Bagai*. Aliud eſt *Vagenſe oppidum* apud Plinium. Ptolemæo *Vaga*. SIML.

VAGAL M. P. XVIII.] *Re.* Vaga: *reliqua* Vagal: *atque ita legendum apparet: ut id oppidum ſit quod in Cæſarienſi eſt Ptolemæo* Οὔαγαι: *&* Οὔαγαλ *forte corrigendum: nam aliud videtur Ptolemæo oppidum in Africa provincia inter* Myræum *&* Lares, Οὔαγα. *Silius Italicus lib.* 3. 259.

Tum Vaga, & antiquis dilectus regibus Hippo. SVR.

VAGAL] Libens ad Ptolemæi Οὔαγαι Bagaienſe Concilium referrem, cujus multo frequentiſſima mentio eſt in lite Donatiſtica, ni ex Auguſtino Concion. II. in Pſalmum XXXVI. oppidum *Bagai* in Numidia fuiſſe appareret: Idem facile colligas ex Procopio L. II. B. Vand. C. 19. urbem ait Βάγαιν haud longe ab Abiga fluvio, qui ex Auraſio monte defluit, fuiſſe. Uterque vero & mons & flumen in Numidia. L. Holſteinius id Concilium *Vagæ* conveniſſe cenſuit, ſed errans. Diverſa oppida fuiſſe *Bagai* & *Vaga* recte monuit H. Noriſius L. II. Hiſt. Pelag. C. 8. Auguſtinus enim. L. VI. de Baptiſmo Synodo Cypriani adfuiſſe oſtendit *Felicem à Bagai* C. 19. & *Liboſum à Vaga* C. 37. Hoc obiter. Redeo in viam. *Vagal* verum eſſe *Miggin Epiſcopus Vagalitanus* in Collatione Carth. C. 208. ſignificat. WESS.

CASTELLVM TINGITII] Caſtellum *Tingitii* vel *Tingiani*. Hoc forte id eſt, quod Marcellinus *Caſtellum Tingitanum* vocat. SIML.

CASTELLVM TINGITANVM.] *De* Tingitano Caſtello *Ammianus libro* 29. C. 5. Ad Tingitanum Caſtellum progreſſus per Ancorarium montem Mazices in unum collectos invaſit. SVR.

CASTELLVM TINGITII] *Tingitii* probant libri omnes. *Tingitanum*, quod Surita edi juſſit, nullus agnoſcit. Neque auſim ego *Tingitanum* Ammiani *Caſtellum* huc revocare. Longius noſtrum à Tingitana remotum eſt. Gennadius C. 78. *Voconium Caſtellani Mauritaniæ oppidi Epiſcopum* memorat, qui utrum huic an alii præfuerit, non finiverim. Ego, quod MSS. dabant, repellere nolui. WESS.

Digitized by Google

TIGAVDA MVNICIPIO.	M. P. XXII.
OPPIDO NOVO COL.	M. P. XXXII.
TIGAVA CASTRA.	M. P. II.
MALLIANA.	M. P. XVI.
SVFASAR.	M. P. XVIIII.
VELISCI.	M. P. XV.
TANARAMVSA CASTRA.	M. P. XVI.
TAMARICETO PRAESIDIO.	M. P. XVI.
RAPIDA CASTRA.	M. P. XVI.

RV-

TIGAVAS MVNIC. M. P. XXII.] *R.* Tigavas municipio M. P. XXII. *Bl.* Tigaura municipio M. P. XXII. *&* *emendat* Tigauda: *Ne.* Tagauda municipio mpm XXII. *Librarius Longolianus* Tigauda, *cum emendatione vocis* Tagauda. *Ptolemæo in Cæſarienſi Tigava.* SVR.

TIGAVDA MVNIC.] Miro conſenſu exemplaria *Tigauda Municipio*. Solus N. Cuſani *Tigaudu*. Exploratum mihi nequaquam eſt, quid præſtet. Amplexus tamen ſum quod tot libri offerebant. WESS.

OPPIDO NOVO] Hoc aliud eſt, atque id quod ſupra habuimus. Meminit hujus Ptolemæus Pliniuſque, cujus verba recte conſtituit Harduinus Emend. VI. ad L. V. C. 2. In Notitia urbis noſtræ Epiſcopus *Benantius Oppidonebenſis*, aut *Oppidonobenſis*, quod in Halleri codice Ortelius vidit, dicitur. WESS.

TIGAVA CASTRA] Ammian. Marcellinus L. XXIX. C. 5. *Tigavias* nominat. Plinio *Tigava*. SIML.

TIVAGAS CASTRA M. P. II.] *Habet Re. Reliqui, quorum lectionem proſequimur*, Tigava. *Pl. L. 5. C. 2. tamen in Cæſarienſi Mauritania Civitates* Timici, *&* Tigavæ: *quare vetuſtiſſimi exemplaris lectionem retinemus, plurium numero: præſertim vetuſtis codicibus in eam lectionem conſentientibus.* SVR.

TIGAVA CASTRA] Hinc fuiſſe videtur *Palladius Tigabitanus*, cujus apud Auguſtinum Lib. de geſtis cum Emerito C. I. mentio eſt. Ἐξέχοντες τῆς Θιγαβιτανίας πόλεως, *Primores Civitatis Thigavenſis* in Codice Canon. Eccleſ. Africanæ C. 97. In Pariſienſi libro LI. M. P. ſunt. WESS.

MALLIANA] Μαλλιάνα in Palatino Codice Ptolemæi. *Mallianenſis* ſubdiaconus Victorinus notus eſt ex Auguſtini Epiſt. 236., in cujus extrema pagina leges: *Si & alios, quos illic noveit eſſe, manifeſtaverit vobis, non ſolum in Malliana, ſed & ipſa tota omnino provincia.* WESS.

SVFASAR] Conſtanter ſcripti atque editi XVIII. M. P. De urbe dictum ante eſt. WESS.

VELESCI] *Viliſci* ſive *Veleſcum*. SIML.

VELISCI M P. XV.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Veliſci M. P. XVI. *& item Longolianum: ſed miniaceis litteris* Veleſci *corrigit. Neapolitanum* Veleſti M. P. XVI. SVR.

VELISCI] In noſtris eadem diſcordia. *Veleſci, Veliſci M. P. XVJ.* WESS.

TANARAMVSA] Poſt hanc manſionem ponitur in Schudi exemplari & Aldino *Tramaricetum præſidium* M. P. XVI., quod in aliis omittitur. Deinde *Rapida caſtra*, quæ in aliis ante *Viliſcum* ponuntur. SIML.

TANARAMVSA CASTRA M. P. XVI.] *Reg. liber. Reliqua* Taranamuſa caſtra. M. P. XVI. SVR.

TANARAMVSA CASTRA] Libri noſtri probant *Tanaramuſa*, neque aliter in ſuo invenit Anaſtaſius. Car. à S. Paullo hinc fuiſſe arbitratus eſt Mauretaniæ Cæſarienſis Epiſcopum, quem Notitia *Ternamunenſem*. In eaſdem cogitationes abiit *St.* Baluzius, *Cernamunenſem* Epiſcopum Sarmentium in Collat. C. 180. commutans in *Ternamunenſem*. Vide quæ Vir doctus inibi notavit. WESS.

TAMARICETVM PRAESIDIVM M. P. XVI] *Reg.* Tamariceto præſidio M. P. XV. *In manuſcriptis & Longoliano id deſideratur nomen: cum Aldini exeuſi* Tramaricito præſidio M. P. XVI. *habeant.* SVR.

TAMARICETO PRAESIDIO] *Tamaricito præſidio* unus Pariſienſium: alter præteriit, cumque eo Simlerus. Vaticanus, & Lugdunenſe

Digitized by Google

RVSVCCVRO COLONIA.	M. P. XII.
ITER RVSVCCVRO SALDIS.	M. P. CVII. Sic.
TIGISI.	M. P. XII.
BIDIL MVNICIPIVM.	M. P. XXVII.
TVBVSVPTVS.	M. P. XL.
SALDIS COLONIA.	M. P. XXVIII.
ITER SALDIS IGILGILI.	M. P. CLIX. Sic.
AD OLIVAM.	M. P. XXX.
AD SAVA MVNICIPIO.	M. P. XXV.

SITI-

ſe exemplar ut Aldi liber. *Præſidium* hic caſtellum ipſumque locum adſignificat, in quo milites præſidio erant. Recte in Gloſſis. *Præſidium, ὀχύρωμα.* Cæſar. L. III. B. Civ. 45. *In his cum legio Cæſaris IX. præſidium quoddam occupaviſſet, & munire cæpiſſet.* Ubi Daviſium inſpice. *Rapida caſtra* cum ipſo hoc præſidio mihi ſe nuſquam objecerunt. WESS.

RVSVCCVRO COL. M. P. XVI.] Paſſus hi ſunt à Surita. Noſtri libri ſumma concordia XII. M. P.; Ego in integrum reſtitui. WESS.

ITEM RVSVCCVRO SALDAS M. P. CVII.] *Reg. hac in parte corruptè legit:* Item Ruſuccur Saldis M. P. XXVIII. *Blandinianum* & *Neapolitanum* Item A Ruſuccuro Saldis M. P. CVI. Sic. *At univerſalis ſumma* CVII. *deducitur.* SUR.

ITER RVSVCCVRO SALDIS] Habent Codd. *à Ruſuccuro.* *Saldis* male mutatum eſt, ut ſupra obſervatum. Liber Vaticanus M. P. XCVII. WESS.

TIGISI] Ptolemæo *Tigis.* SIML.

TIGIS M P. XII.] *Habet Regium exemplar: cum alia* Tigiſi *habeant. Ptolemao in Mauritania Cæſarienſi* Τίγις. SUR.

TIGISI] Ego *Tigiſi* præſero, probatum veteribus libris & editionibus. *Tigiſi*, quod in Vaticano erat, huc ducit. Tabula *Tigiſi* XII. M. Ruſuccuro ſeparat, vulgatumque ſtabilit. *Paſſitanus Tigiſitanus* eſt inter Mauretaniæ Cæſarienſis præſules in Notitia. Celebre quoque nomen reportavit ex controverſia Donatiſtica *Secundus Tigiſitanus.* Sed is Numidiae primas ea tempeſtate obtinebat, urbique *Tigiſi* præerat, quam Cananæi, Joſuæ arma fugientes, condiderant, teſte Procopio L. II. B. Vand. C. 10. Fallitur enim egregie Joan. Seldenus ad Marmora Oxonienſia p. 139. & de Dis Syris Prolegom. C. 2., quique eum magno numero ſequuntur, *Tigiſin* Procopii, Numidiæ urbem, cum *Tingi* confundentes WESS.

BIDIL MVNICIPIVM M. P. XXVII.] *Re.* Bada municipium M. P. XXVII. *At Blandinianum & Neapolitanum exemplar, & Longolianum* Bidil municipium M. P. XXVII. *habent. Ptolemao videtur eſſe* Βαδὶλ: *ſed placuit* Bidil *opponere.* SUR.

BIDIL MVNICIPIVM] *Bidil* libri quoque noſtri oſtentant: nec multum diſſidet *Bids* in Cuſani ſchedis. Credo tamen vitioſum eſſe, & in *Bida* tranformandum. *Bida Municip.* Ravennas. *Syda* mendoſe Tabula. *Bidenſem Epiſcopum* in Cæſarienſi Mauretania patribus Notitia annumerat. *Præpoſitum limitis Bidenſis* ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Comitis Africæ Limitanei Imper. Occidentis Notitia ſiſtit, ubi G. Pancirollus hujus municipii oblitus non eſt. WESS.

AD OLIVAM] Habet quoque Tabula cum XXX. M. P., ſed quæ poni videntur inter *Ruba*, quod *Tubuſuptus* eſt, ut recte Ampl. Altingius in MSS. notis ad Tabulam, obſervavit, & Olivam, cum Saldis repeti deberent. Fuit in Sitifenſi Mauretania hæc manſio. *Lucium Olivenſem Epiſcopum* habes in Collat. Carth. C. a t 5. Videndum eſt, an hinc dictus ſit *fundus Olivetenſis*, ſic enim jubent MSS., non *Livetenſis*, apud Auguſtinum Epiſt. 105. WESS.

AD SAVA MVNIC] A ſavai hoc in Conciliorum libro videtur nominari *Auſafa.* SIML.

AD SAVA MVNIC. M. P. XXV.] *Habet Reg. cum Blandinianum & Neapolitanum* à Sava municipio M. P. XXV. *retineat.* *Σαυοῦ fluminis oſtii meminit Ptolemaus in Cæſarienſi: ſed oppidi nullam mentionem reperi.* SUR.

AD SAVA MVNICIPIO] Edunt libri quoque noſtri *A Sava:* unde Anaſtaſius in Epitome

Digitized by Google

SITIFI COLONIA.	M. P. XXIIII.
SATAFI.	M. P. XVI.
AD BASILICAM.	M. P XVI.
AD FICVM.	M. P. XV.
IGILGILI.	M. P. XXXIII.
ITER A LAMBESE CIRTA.	M. P. LXXXIV. Sic.
TAMVGADI.	M. P. XIIII.
AD ROTAM.	M. P. XXX.

AD

tome ſua *Aſanum*, loco *Aſavum*. formavit. *Ad Sava*, quod Tabula itidem probat, verum eſt. Th. Ruinartus aliique viri docti *Aſſafenſem* ex Notitia Epiſcopum, & *plebem Aſſabenſem* huic municipio tranſcribunt. Ego cum illis paria non fecerim. Si *Saſenſis* aut *Sabenſis* utrobique lectitaretur, res foret alia: ſic enim Afri ab ejuſmodi manſionibus repetita vocabula inflectunt. *Ad Albulas*, *Albulenſis*. *Ad rotam*, *Rotenſis*. *Ad ficum*, *Ficenſis*, non *Adficenſis*. Municipium nomen habet à *Savo* flumine, ad quod appoſitum fuit. Simleri *Auſafa* ex Cypriano & Auguſtino ab aliis cum hoc municipio quoque compoſitum eſt; quam recte non dixerim. WESS.

SATIFI] In quibuſdam exemplaribus ſe ordine ſequuntur, in aliis *Ad Baſilicam* interponitur. Ego dubito, an Sitifi colonia tantum ponenda ſit, idque priore loco ante *Baſilicam*. Nam alio itinere à Sitifi Saldas eadem, quæ hic, diſtantia ponitur M. P. LXXIX. *Sataſi* autem prorſus omittendum: nam & alibi in primo itinere à Saldis Igilgilim diſtantia numeratur per Cobam & Muſlubium XCIII. M. P. Hic autem CLIX. M. ponuntur. Etiamſi vero aliud iter ſit, tamen nimia videtur diſtantia. SIML.

SATAFI M. P. XV.] *In Re.* M. P. XX. *ſed Blandiniani, & Neapolitani ſequimur lectionem, qui numerum* XVI. *apponunt. atque eo ratio ſumma apparet. Poſt* Sitifi *Coloniam in R. ſtatim ſubditur* Satafi M. P. XVI. *At in Blandiniano & Neapolitano* Ad Baſilicam M. P. XVI. *interjicitur inter* Sitifi Coloniam, & Satafi. SVR.

AD BASILICAM] In Pariſienſium uno eadem eſt trajectio. Ceteri nihil diſſident. Equidem hoc loco manſionum ordinem non moverim, nedum *Sataſi* cum Simlero exiſtimem inducendum. Fuiſſe hoc nomine in Sitifenſi provincia urbem, *Feſtus Sataſenſis* in Notitia clamat. Aliud hic iter per loca mediterranea Igilgilim verſus deſcribitur. Tabula eaſdem manſiones, *Sataſi* excepta, edit. Non ergo morari quemquam debet major locorum intercapedo, quæ Saldas inter & Igilgilim hoc itinere conſpicitur. WESS.

AD BASILICAM] Aut hic aut in Tabula manſionum facta eſt tranſpoſitio. Tabula paſſuum millia ſervat, ſed *Ad Baſilicam* propius admovet Igilgili. *Ad ficum* longius diſparat. Voſſianus hanc manſionem præteriit. *Baſilica* quæ fuerint, non eſt ut hic doceatur. WESS.

AD FICVM M. P. XV.] *Habent Regium, Blandinianum & Longelianum. At in Nea.* XVI. *habetur.* SVR.

AD FICVM] Tabula XV. M. P. tantum. *Felix Epiſcopus Ficenſis* in Collationis Carth. C. 215. memoratur. Pertinere eum ad Mauretaniam Sitifenſem ex Notitia in aperto eſt. WESS.

AD ROTAM] Vel *Rota*. Hæc à D. Auguſtino Cont. Creſconium L. III. *Rotaria* nominatur. SIML.

AD ROTAM] *Felix à Rotario* eſt apud Optatum L. I. Schiſ. Don. C. 14. Si verum vidit Simlerus, referendus ad hanc manſionem erit *Victor Epiſcopus Rotarienſis*, qui Donatiſtis accenſetur in Collat. Carth. C. 187. Ego amplio, & uberius lumen exſpecto. WESS.

AD LACVM REGIVM] Nuſquam invenire memini hunc lacum. *Quintianus Epiſcopus à Lacu dulce* eſt in Collationis C. 187. ſed ubi fuerit incertum manet. El. du Pin cum ignotam ejus eſſe poſituram profeſſus eſſet, mutata ſententia inter Proconſulares tranſcripſit, nulla addita cauſſa. In uno Pariſienſi eſt *Ad Lacum regio*. WESS.

ITEM A' MVSTI CIRTAM M. P. XXXII.] *Habent manuſcripta exemplaria, & Longolianum*,

AD LACVM REGIVM.	M. P. XX.
CIRTA COLONIA.	M. P. XX.
ITER A MVSTI CIRTA.	M. P. CXCIX. Sic.
SICCA.	M. P. XXXII.
NARAGGARA.	M. P. XXX.
THAGVRA.	M. P. XX.
TIPASA.	M. P. XXXIV.

GA-

num. Eandem apparet eſſe hanc Siccam, *quæ ab Antonino paulo poſt* Sicca Veneria *cognominatur: & Ptolemæo item inter Numidiæ novæ urbes* Σίκκα Οὐενερία, *& libro* 8. Siccam Veneriam *ab Alexandria occaſum verſus horis* 2. *diſtare prodidit. Plinio L.* 5. *C.* 3. *etiam in Numidiæ deſcriptione, cum ab Ruſiccade in mediterraneis* Cirtam Coloniam *collocat*, & alia, *inquit*, intus Sicca. *Procopius Lib.* 2. *C.* 24. *de bello Vandalorum* Siccam Veneriam *trium dierum iter à Carthagine diſtare prodit.* Svr.

SICCA] Non repetam, quæ de *Sicca* dixi in Probabilibus C. 3. Cur Veneria ſit dicta, declarabunt Valerii Maximi verba L. II. C. 6. 15. *Siccæ enim fanum eſt Veneris, in quod ſe Matronæ conferebant, atque inde procedentes ad quæſtum, dotes corporis injuria contrahebant, honeſta nimirum tam inhoneſto vinculo conjugia junctura.* Vide Seldenum Synt. II. de Dis Syris C. 7. Wess.

NARAGGARA] Ptolemaeo *Narrangara.* Siml.

NARAGGARA M. P. xxx.] *Habent duo optima exemplaria, Regium, & Blandi. In Ne. legitur* Nanragara: *& in Lon.* Narragara. *Ptolemæo item in Nova Numidia deſcriptione juxta Theveſte* Ναράγγαρα, *quam male vertes in* Narangara: *cum potius* Naraggara *traduci debeat: & item apud Livium lib.* 30. *C.* 29. *legendum*, Scipio haud procul Naraggara urbe, *non* Nargara, *quemadmodum Carolus Sigonius in veteribus libris reperiri tradit: & apud Polybium L.* 15. *C.* 5. πρὸς τὴν πόλιν Μαργαρὸν: *neque recte ab eo traditur hanc urbem à Ptolemæo* Ναργαρὸν *nominari: cum in Græcis libris, Colonienſi & Pariſienſi excuſis*, Ναράγγαρα *legi appareat. In vetuſtiſſimo præterea Titi Livii exemplari Cœnobii* Aulæ Dei *Carthuſianorum ad Gallici ripas in Cæſar-auguſtano agro, his diebus exædificati, legitur* Scipio haud procul Naraggara urbem: *ut minime dubium ſit, quin ita ſit ſcribendum Græcis & Latinis exemplaribus conteſtantibus.* Svr.

NARAGGARA] Probant *Naraggaram* noſtri quoque libri, nec aliter Tabula, niſi quod XII. M. P. Sicca ſeparet. Notitia in Proconſularis provinciæ Epiſcopis *Maximinum Maraggaritanum* recenſet. Eum non ſatis provide huc retulit Th. Ruinartus, incertus utrum vulgatum retineat, an *Naraggaritanus* amplexetur. In prius tandem inclinat ob Polybii Μαργαρὸν, quod vitioſum eſſe ex Livio recte Surita patefecit. Eſt ſane non extra difficultatem, quod *Naraggara* locum in Numidia obtinuerit, *Maraggaritanus* vero Proconſularis provinciæ urbi præfuerit. Ego tamen *Naraggaritanum* in Notitia admiſerim: urbs enim *Maraggarita*, unde Car. à S. Paullo repetebat, ejus auſpiciis eſt condita. Subſcripſit Synodicæ Epiſtolæ in Concilio Lateranenſi ſub Martino *Benenatus gratia Dei Epiſcopus Eccleſiæ Naraggaritanæ* inter Proconſularis provinciæ patres. Fuerit itaque oportet urbs cognominis in ea provincia, quod in Africa non fuiſſe inſolens exempla confirmant. Wess.

THAGVRA] Vel *Thigura.* Siml.

TAGORA M. P. xx.] *R.* Tagora *habet. Blandinianum* Taigura: *& adſpirationis nota adjecta eſt, ut eſſet* Thaigura, *aut* Thigura. *Neapolitanum* Thagura, *& Longolianum* Thigura: *Sed in ea ſcriptionis varietate, vetuſtiſſimi Regii exemplaris manum præferre viſum eſt.* Svr.

THAGVRA] Locum hic dedi *Thagura*, jubentibus libris obſecutus. Tabula non longe abit, *Thacora* præferens. In Martyrologiis Rhabani & Romano Non. Decembris ſignatus eſt natalis Julii & ſociorum in Africæ civitate *Thagura.* Uſuardus *Thagora. Criſpina Thagarenſis* hanc patriam habuiſſe videtur, de qua pluribus Th. Ruinartus ad Acta ſua Martyrum ſinceriora p. 449. Adde S. Petiti L. III. Var. Obſerv. C. 1. p. 55. Wess.

TIPASA] Hæc Numidiae urbs. Supra meminit

GASAVFVLA. M. P. XXXV.
SIGVS. M. P. XXXIII.
CIRTA. M. P. XXV.
ITER A CIRTA HIPPONE REGIO. M. P. XCIIII. Sic.
AQVIS TIBILITANIS. M. P. LIIII.
AD VILLAM SERVILIANAM. M. P. XV.
HIPPONE REGIO. M. P. XXV.
ITER AB HIPPONE REGIO CARTHAGINE. M. P. CCXVIII. Sic.
ONEL-

minit alterius Tipaſæ, quæ tantum xvi. m. p. à Caeſarea diſtat, Mauritaniæ oppidum Latio datum, cujus Plinius meminit. Siml.

TIPASAM M. P. xxxiii.] *R.* Tipaſa xxiv. *habet, cum reliqua* xxxv. *retineant: & xxxiv. legendum apparuit, ut numerorum ſummæ conveniant.* Tipaſam *juxta* Juliam *Cæſaream collocat Ptolemaeus, cujus Ammian. Marcell. lib.* 29. C. 5. *mentionem facit.* Svr.

TIPASA] Recte vidit Simlerus hanc *Tipaſam* in Numidia fuiſſe. *Tipaſenſem* Epiſcopum in Numidia habet Africæ Notitia. Collationi I. Conc. Conſtant. II. adfuit *Firmus Religioſiſſimus Epiſcopus Tipaſon Africa provinciæ.* Ammiani *Tipaſa* ad Mauretaniam pertinet, ut monitum ſuo loco. Pæne neglexeram, diſſidere libros in paſſuum millibus. Scripti noſtri xxxv. m. p. Lugdunenſe exemplar xxv. m., a quibus haud multum abeſt Tabula, Thaguram inter & Tipaſam xxiii. m. p. interſerens. Wess.

GASAVFVLAM M. P. xxxv.] *Re.* Gaſaufula m. p. xxxv. *cum in manuſcriptis, & excuſis, quæ viderim, exemplaribus ejus diverſoris nomen deſideretur. At in Concilio Carthaginienſi, cui præſedit D. Cyprianus, Sylvanum Martyrem à* Gauzafala, *ita enim legitur in excuſis ejus Concilii libris, ſententiam tuliſſe legimus.* Svr.

GASAVFVLA] Exulat è noſtris libris *Gazaufula* xxxv. m. p. Suum tamen hic locum tueri poteſt. Habet Tabula ſcripta, cui *Gaſaupala* dicitur. Ravennas vitioſe *Gauſaparas* L. III. C 6. Procopius Γαζόφυλα appellat L. II B. Vand. 15. Οἷς ἐπεὶ ἐν χωρίῳ Γαζοφύλοις, δυοῖν μάλιστα ἡμέραιν ὁδῷ Κωνσταντίνης ἀπέχοντι Recte de duorum dierum itinere a Conſtantina ſive Cirta: neque enim longius eſt, quod Itinerarium interjecit. Sed *Gazophyla* in *Gazaufula* abire debent. Pari modo legitur in melioribus Cypriani & Auguſtini editionibus. Wess.

SVGVS M P. xxiii.] *Habet R. cum reliqui* Sigus m. p. xxxiii. *retinuerint: ut meritò prætulerimus vetuſtiſſimi exemplaris lectionem, quæ tam proxime cum ſumma convenit numerorum.* Svr.

SIGVS M. P. xxxiii.] Noſtri conſtanter. Eadem in Tabula videbis. Contra hunc ego conſenſum non ibo. Wess.

AQVIS TIBILITANIS] Egregie hic Tabula conſentit. Dictæ videntur à *Tibili*, quamquam ab ea urbe paullo remotiores. Nam El. du Pin *Tibilin* & *Aquas Tibilitanas*, duo diverſa fuiſſe oppida negans, non eſt audiendus. Tabula manifeſto diſtinguit. *Marinus ab Aquis Tibilitanis* eſt apud Optatum L. I. cont. Donat. C. 14. ubi vide à viro docto notata. Videntur ibi *Therma* fuiſſe, ut ex figura, quam Tabula expreſſit, colligas. Wess.

AD VILLAM SERVILIANAM. M. P. xv.] *Habet R. at reliqui & manuſcripti & excuſi* ad Villam Serviliam. Svr.

AD VILLAM SERVILIANAM] Egregius hic eſt Regius Suritae codex. *Ad villam Servilianam* cum xv. m. p. Tabula quoque, ſed ab Hippone xxx. m. p. Nobiliſſimæ gentis Serviliæ villam fuiſſe, cognomentum argumento eſt. Wess.

ITEM AB HIPPONE REGIO CARTHAGINEM M. P. ccxviii.] *Habetur in Reg. quæ ſumma numerorum ratio conſtat: in reliquis* ccxxviii. Svr.

ITER AB HIPPONE REGIO CARTHAGINE] Aſſentiuntur optimo Suritae libro Pariſienſes. Vaticanus ccxxviii. ſed perperam. Tabula ad ſummam, quam retinuimus, proxime accedit. Wess.

ONELLABA] Peutingeri ſcripta Tabula *Odia-*

ONELLABA.	M. P. L.
AD AQVAS.	M. P. XXV.
SIMITTV COLONIA.	M. P. V.
BVLLA REGIA.	M. P. VII.
NOVIS AQVILIANIS.	M. P. XXIIII.
VICO AVGVSTI.	M. P. XVI.
CLVACARIA.	M. P. XXX.

TV-

Odiana, quod Ampl. Altingius in *Ad Dianam* mutandum cenſuit: *Onellabam* componit cum *Onellana* Tabulæ, quod ego vehementer miror. *Onellana* VI. M. P. aberat ab *Uthica* ſive *Uthina*, unde hæc amplius CLXXX. M. P. diſparata fuit. Mihi dubium nullum eſt, quin *Odiana* eadem ſit manſio, quæ *Onellaba*: numeri ſituſque plane conveniunt. Utrum vero rectius ſit, qui poſſum conſtituere? WESS.

AD AQVAS] Tabula mire hic Itinerario conſentit. Aquæ calidæ fuerunt, ut figura Tabulæ indicat. WESS.

SIMITV COL.] Ita etiam nominatur ab Auguſtino & in Conciliorum libro. Plinius vocat *Simituenſe oppidum civium Romanorum.* Ptolemaeus *Simiſchi.* SIML.

SIMITTV COL. M. P. V.] *Habetur in Regio & Blandiniano: in Neapolitano vere* Sumicto Colonia, & *Longoliano* Simitu. *Forte id oppidum Plinio L. 5. C. 4.*, Simittuenſe *nuncupatur: & Ptolemaeo inter nova Numidiæ oppida* Σιμίττου. SVR.

SIMITTV COLONIA] Ad Plinii *Simituenſe oppidum* proxime venit *Simituenſis Epiſcopus Adeodatus*, qui Concilio Carthaginienſi An. CCCCXIX ſub Aurelio interfuit. Novimus *Adeodatum plebis Simidicenſis* in Collat. C. 135. memorari, & à Joan. Garnerio cum hoc componi, ſed perperam; nam *Simidica* & *Simitu* duo diverſa oppida, duo quoque diverſi *Adeodati* fuerunt, ut H. Noriſius Animadv. in Garnerium oſtendit. Recte huc refertur *Benenatus Epiſcopus plebis Simittenſis* ex Collat. Carth. C. 126. In Tabula mendoſe *Sunitu Colonia.* WESS.

BVLLAM REGIAM M. P. VII.] *Apud Ptolemaeum haud recte* Βυλλαρία *pro* Βύλλα Ῥήγια: *nam libre viii.* Bullam Regiam *ab Alexandria occaſum verſus horis duabus diſtare prodidit: atque eidem Ptolemaeo alia videtur eſſe* Βυλλαμίνον *ſub Carthagine, inter* Bragada *flumen, &* Tritonem. SVR.

BVLLA REGIA] Ptolemaei *Bullaria* in Numidia ponitur. *Bullam* vero *Regiam* in Proconſularem Notitia transfert. Verum Plinius L. V. C. 3. Numidiæ urbibus accenſet. Idem ex Procopio L. I. B. Vand. C. 25. apparet. *Campos Bullenſes* memorat Auguſtinus Epiſt. 65. Βύλλης πεδίον Procopius. *Theraptum à Bulla*, qui Concilii Carth. ſub Cypriano pars fuit, huc refert Ch. Cellarius. Mihi dubium eſt, ac pæne inclino in alteram *Bullam*, quam inter urbes ſuas Proconſularis provincia habebat. Hinc fuit Epigonius, qui in Concil. Carth. III. p. 501. Edit. Labbei perperam *Epiſcopus Bullenſis regienis* dicitur. WESS.

NOVIS AQVILIANIS] Vel *Novili Aquilianis.* SIML.

NOVAS AQVILIANAS M. P. XXIIII.] *Codex R.* Novis Aquitanis M. P. XXIIII: *alii manuſcripti & Longolianus* Novis Aquilianis M. P. XXXIII. SVR.

NOVIS AQVILIANIS] Sine controverſia rectum eſt *Novis Aquilianis*, quod in omnibus noſtris ineſt, & Tabula confirmat. Ravennas L. III. C. 6. *Novis Aquis.* WESS.

VICO AVGVSTI] In libro Conciliorum *Vicus Caeſaris.* SIML.

VICO AVGVSTI] Si vel maxime verum eſſet, quod Simlerus hic prodit, *Vicum Caeſaris* & *Vicum Auguſti* eundem fuiſſe, maneret tamen dubium, ſine hic *Vicus*, *Caeſaris vicus*, cum alius eodem nomine infra ſit inter Aquas regias & Adrumetum. Plura cum eo devenero. Habet hoc quoque loco Tabula cum XVI. M. P. WESS.

CLVACARIA.] *Avacaria* vel *Avicaria.* Ptolemaeus *Avitta.* SIML.

CLVACARIA M. P. XXX.] *Habet Regium exemplar; & reliqua* Avacaria: *& vetuſtiſſimi Regii lectionem retineri placet.* SVR.

CLVACARIA] Ego retinendam quoque cen-

TVBVRBO MINVS.	M. P. XV.
CIGISA.	M. P. XXVIII.
CARTHAGINE.	M. P. XVIII.
ITEM ALIO ITINERE AB HIPPONE REGIO CARTHA-NE.	M. P. CCXXVIII. Sic.
TAGASTE.	M. P. LIII.
NARAGGARA.	M. P. XXV.
	SIC-

cenſui, quantumvis in noſtris omnibus *Avasaria* legatur. Nam rectum eſſe, decurtata Tabulæ ſcriptura *Cluacar* indicio eſt. Ravennas vitioſe *Chulcar*. Wess.

TVBVRBO MINVS] Ptolemaeo *Tobros*. Conciliorum libro *Tuburbo*. Siml.

TVBVRBO MINVS M. P. xv.] *Habet Reginum exemplar: alia* M. P. XVI. *Plinio L.* 5. *C.* 4. Tuburbi & Uthinam colonias Africæ eſſe *in manuſcriptis exemplaribus. Ptolemaeo* Θουβουρβώ. *Duplex fuiſſe, cognomen ab Antonino additum ſatis indicat.* Minus *omnium exemplarium conſenſu, niſi* Mun. *legendum ſit, ut* municipium *intelligat.* Svr.

TVBVRBO MINVS] Non eſt pro *Minus* legendum *Mun.*, ut *Municipium* intelligas. Certa atque explorata res eſt, duplex hoc nomine oppidum in Proconſulari fuiſſe, *majus* & *minus*. Utrumque in Tabula ſcripta exſtat. Utriuſque memoria in Eccleſiaſticis notitiis eſt conſervata. In Martyrum Indice Romano Notkerique a. d. III. Kal. Aug. in Africæ civitate *Tuburbo Lucernaria* paſſæ traduntur S. Virgines Maxima ejuſque ſociæ: utrum vero cum *majore minore*ve componi debeat, mihi non apparet. Quid? in Mauretania hoc nomine urbem fuiſſe oportet, ſi S. Perpetua & Felicitas in Mauretaniæ civitate *Tuburbitanorum* mortem pro religione obierint, ſicuti Notkerus in Martyrologio ſuo Non. Martii ſcripſit. Sed enim hoc negitavit H. Valeſius ad earum Acta, pæneque perſuaſit Th. Ruinarto in Act Sincer. Martyrum p. 90. Vide, ſi tanti eſt, Joan. Mabillonium ad Kalendarium Carthaginienſe p. 165. Id negligere non debui. Tabulam non XV M. P. ſed XVI. à Cluacaria diſparare, eundemque in Vaticano codice prioribuſque editionibus conſpici numerum. Wess.

CIGISAM M. P XXVIII.] *In Reg.* Cigiſæ *loco lacuna apparet, & numerus* XXVIII. *permanſit. Blandinianum vero, & Neapolitanum exemplar & Longolianum* Cigiſa M. P. XXXVIII. *habent.* Svr.

CIGISA] Cum hac vir doctus ad Africæ Notitiam comparavit *Ziggenſem* Epiſcopum; qui dignitatem obtinet inter Proconſularis provinciæ patres. In eadem eſt *Cigiſa*, a qua minus recte formaveris *Ziggenſem*. *Sigiſa* ſcriptum oſtendit Vaticanus: Tabula *Ciciſa*, nec amplius XVIII. M. P. Carthagine disjungit. Voſſianus codex M. P. XXXVIII. dat. Wess.

ITEM ALIO ITINERE AB HIPPONE REGIO CARTHAGINEM M. P. CCXXVIII.] *In Re. vox* Carthaginem *deſit: & ſumma numerorum eſt* CCVIII. *In Blandiniano & Longoliano omnia eodem modo leguntur. In Neap.* CCXXVI. Svr.

ITEM ALIO ITINERE AB HIPPONE REGIO CARTHAGINE] In noſtris nullus hic diſſenſus. Lugdunenſis editio hoc modo: *Ab Hippone Regio Carthagine hic uſunt ſuper M. P. CCXXVIII.* Satis, ut nemo ambiget, vitioſe. Notatum in codice, unde deprompta ea ſunt, fuerat, ſingulas manſiones, ſi P. M. numerentur, ſummam edere duobus millibus ampliorem, ſolenni in hoc librorum genere formula, *hic II. ſunt ſuper.* Et vere adſcriptum id illi codici fuit; dant enim manſiones ejus ſingulæ CCXXX. M. P. Jam, credo, vides, unde vitium id inoleverit editioni Lugdunenſi. Wess.

TAGASTE] Ita etiam in Conciliorum libro. Plinio *Tageſtenſe oppidum*. Siml.

TAGASTE M. P. LIII.] *Habet Re. Reliqui* LIIII. *Ut Plinio L.* 5. *C.* 4. *inter oppida libera Africa provincia*, Tagaſtenſe oppidum *ſit: non* Tageſtenſe, *nec* Tagaſenſe: *neque* Tageſenſe: *quemadmodum in Toletano exemplari legitur, & Cæſar augustano: nec* Tagecenſe, *uti in manuſcripto alio. In Concilio* 7. *Carthaginienſi, Alypium Epiſcopum* Tagaſtenſem *ſubſcriptione decreta firmaſſe legimus.* Svr.

TA-

SICCA VENERIA. M. P. XXXII.
MVSTI. M. P. XXXIIII.
MEMBRESSA. M. P. XXXV.
SICILIBBA. M. P. XVII.
VNVCA. M. P. XIII.
PERTVSA. M. P. VII.
CAR-

TAGASTE] Semper fere in nupeta operum Auguſtini editione *Thagaſte.* Urbs hæc cive Auguſtino nobiliſſima eſt: Ipſe L. II. Confeſ. C. 3.. patrem ſuum, *municipem Thagaſtenſem, admodum tenuem*, laudat. Vide Samuelis Petiti L. III. Var. Lect. C. 1. p. 48. Wess.

MEMBRESSA] Similiter Auguſtinus & Procopius. Liber Conciliorum *Membraſſa.* Scribit autem Procopius oppidum hoc diſtare à Carthagine XXXVII. M. P. s. hic XIII. & s. plura numerantur. Arbitror autem numeros hic vitioſos eſſe, quandoquidem cum aliis locis noſtri auctoris non conſentiunt: ſupra enim inter Unucam & Sicilibram poſuit VII. M., hic ponit XSSI. P. M. Siml.

MEMBRESSAM M. P. XXXV.] *Regium, Blandinianum, & Neapolitanum exemplar habent* Membreſſas *& Longolianum* Membraſſam. *In Concilio Carthaginienſi, cujus ſæpius fit mentio, ſententiam protulit Confeſſor Lucius à* Membreſſa. *Et Procopius de Bello Vandalico lib.* 2. C. 15. Membreſſam *urbem* CCCL. *ſtad. à Carthagine diſtare prodidit.* Svr.

MEMBRESSA] Non hoc loco, ſed ſupra in numeris vitium eſt, ut ibi docui. Quid Simlerus in Procopio legerit, meum non eſt arbitrari. Hoc ſcio ejus CCCL. ſtadia accurate numeris Itinerarii, modo recte conſtituantur, reſpondere. Solet Procopius VII. ſtadia unis paſſuum millibus æquare. Ita L. I. B. Vand. C. 57. *Decimum*, ſive lapidem decimum Carthagine abeſſe ait ſtadiis LXX. & L. I. B. Perſici C. 15. *Ad Octavum* Satala disjungit ſtadiorum LVS. intervallo. Cum vero Membreſſa diſparata Carthagine fuerit ad L. M. P., uti ex Tabula & Itinerario liquet, quid ultra ad Procopii ſtadia CCCL. adhæreſcimus? Urbs haud longe à Bagrada fluvio fuit poſita, ut ex eodem Procopio cognoſcimus. In Carthaginienſi Concilio ſub Cypriano *Lucius à Membreſſa* pro hæreticis de integro Baptiſmi lavacro tingendis ſententiam dixit. Adverto quidem Joan. Fellum, virum egregium, *Membreſſa* damnata *Membloſam* præoptaſſe in Cypriano. Ego vero factum nollem. *Membloſitanus* in Collatione Epiſcopus librarii peccato eſt natus, uti ſupra oſtendi. Credidero hanc urbem Martyrologio Hieronymiano V. Idus Febr. eſſe reddendam. *Et ad Membras Ammonis, Aemiliani, Laſſae, Didymi.* Sic in MSS. invenit Henſchenius, ut leges ad IX. Januarii magni operis. Nec aliter vulgavit Luc. d'Achery, qui *Ad Mandras* corrigit. Ecquid verius putaveris, *Ad Membraſam Ammonis, Aemiliani? Membraſam* pro Membreſſa dixiſſe quoſdam, ex Surita & Simlero videre licebit. Wess.

SICILIBBA M. P. XVIS.] Sic priores editiones, & ſcripti quidam quos hic duces habui. Wess.

VNVCAM M. P. XIIS.] *In exemplaribus manuſcriptis Bl. & Neapolitano habetur: atque item in excuſo Longoliano: cum hac in Regio deſiderentur.* Svr.

VNVCA] Noſtrorum nullus hinc ablegavit. Tuetur quoque Tabula, in qua rectius *Inuca*, ut ſupra dixi. Wess.

PERTVSA] Alias *Percus.* Siml.

PERTVSAM M. P. VII.] *Re.* Pertuſa M. P. VI. *B.* Percuſa M. P. VII. *Ne.* Pertuſa M. P. VII. *Longolianum* Percus mpm. VSI. *&* Pertuſa *corrigitur. In Hiſpaniarum provinciarum deſcriptione alterius* Pertuſæ *fit ab Antonino mentio, quam ipſum retinere nomen indicavimus.* Svr.

PERTVSA] Rectum eſſe *Pertuſa* libri Tabulaque clamant. Hujus Epiſcopum *Martialem Pertuſenſem* ex Concilii Bagajenſis Actis memorat Auguſtinus L. III. in Creſconium. Videtur autem huic manſioni nomen eſſe natum aut à petra, per quam tundendo via erat patefacta, aut à compitis pertuſis. Horum meminit Perſius Sat. IV. 28.

Qui quandoque jugum pertuſa ad compita figit.

Ubi Scholiaſtes. *Compita ſunt loca in quadri-*

 viis.

CARTHAGINE. M. P. XIIII.

ITER A THENIS THEVESTE. M. P. CLXXV. Sic.

OVISEE. M. P. XXV.

AMVDARSA. M. P. XXV.

AVTENTI. M. P. XXV.

SVFETVLA. M. P. XXX.

VEGESELA. M. P. XXX.

ME-

tiis, quaſi turres, ubi ſacrificia, finita agricultura, ruſtici celebrant. Merito pertuſa, quia per omnes quatuor partes pateant. Petram pertuſam ad viam Flaminiam egregie deſcripſit Procopius L. II. B. Goth. C. 11. Eſt præterea *Petra pertuſa* in limitibus Virdunenſis comitatus mentio in veteri libello, quem in Supplementis Rei Diplomaticæ p. 100. Joan. Mabillonius vulgavit. Quodcunque tandem elegeris, mihi perſuaſum eſt, ex ſimili cauſſa *villam pertuſam* ad viam Lavicanam eſſe appellatam apud Anaſtaſium Bibliothecarium in vita Gelaſii Papæ. WESS.

ITEM A THENIS THEVESTE M. P. CLXXV.] *Habet Re. conſtatque ſumma ratio: cum Blandinianum, & Neapolitanum falſo* CLXX. *habeant: Aldinum* CLXXV. *Strabo circa parva Syrtis initium* Thenam *urbem ſtatuit: Antoninus infra* Coloniam *cognominat. Ptolemaeo item juxta Syrtim parvam* Θίαιναι. *Plinius L. 5. C. 4. in Africa deſcriptione* Thenæ, *inquit*, Macomades, Tacapæ. SVR.

ITER A THENIS THEVESTE] Coloniam *Thenas* fuiſſe ex tabella ahenea in Gruteri Theſauro p. CCCLXIII. apparet. A. DECURIONIBUS. COL. AELIAE. AVG. MERC. THAENIT. *Civitas Theneſtina* eſt in Optato L. II. Schiſm. Donat. C. 18. modo ne *Thebeſtina* ſit. Concilium *Thenitanum* laudat Ferrandus Breviarii ſui Canone 79. Hoc addo, in uno Pariſienſium librorum, cui Voſſianus conſentit, M. P. CLXX. eſſe, ceteros cum editis conſentire. WESS.

OVISEE M. P. XXV.] *Habet Regium exemplar & Bland. & Lon.* Oviſce: *Ne.* Aniſce. SVR.

OVISEE] In noſtris aut *Oviſce* aut *Oviſca* conſpicitur, nec quicquam adjungere poſſum. WESS.

AMVDARSA M. P. XXV.] *Habet Re. Bl.* Amurdaſa *& item Neap. & Longolianus.* SVR.

AMVDARSA] *Amurdaſa* in Pſeudo-Anaſtaſio & noſtris omnibus eſt. Retinui tamen vulgatum ob *Libratum Amudarſenſem*, quem Notitia Byzacenis annumerat. Eſſe *Amudarſam* in Ptolemaeo L. IV. C. 3. Car. à S. Paullo, eumque ſecuti plures viri docti tradiderunt. Mihi, niſi oculi parum proſpexerint, inibi viſa non eſt. WESS.

AVTENTI M. P. XXV.] *Habet Bl. Neap. & Longol. exemplar: at in optimo illo Regio id nomen, & ejus numeri deſunt.* SVR.

AVTENTI] Fuit in Byzacena. *Optatus Epiſcopus Sanctæ Eccleſiæ Autentenſis* cum patribus ejus provinciæ ſubſcripſit Synodicæ Epiſtolæ in Lateranenſi Concilio ſub Martino. Huc referendum arbitrabatur J. Fellus, Oxonienſis Epiſcopus, *Saturninum ab Avitinis*, qui Carthaginienſi Synodo, cui Cyprianus præſedit, adfuit. Ego vero audacius id, pace viri præſtantiſſimi dictum eſto, putaverim, crediderοque præfuiſſe eum urbi Avittinæ, notæ ſatis ex Ptolemaeo & Tabula, vicinæque Tuburbo majori. WESS.

SVFETVLA] Hæc in Conciliorum libro *Suficula* & *Sufecula* nominatur. SIML.

SVFETVLA] Non dubium eſt, quin Simlerus in corruptos inciderit libros. *Sufetula* Cypriano, Collationi Carthaginienſi, Victori Vitenſi, aliiſque omnibus recte dicitur. Vide Th. Ruinartum ad Notitiam. WESS.

VEGERSALA M. P. XXX.] *Habet Regium exemplar, & reliqua* Vegeſela. SVR.

VEGESELA] Verum nomen eſt *Vegeſela*, habentque ſcripta atque edita exemplaria. Id conſiderandum, ſitne eadem atque illa, quam ſupra habuimus. Eruditiſſimus Noriſius affirmantium partibus accedit in Animadverſionibus in Garnerium, opinatus in finibus Byzacii Numidiæque fuiſſe poſitam. Negant Baluzius & El. du Pin V. C., quibus me comitem addere non recuſo. Itineris hujus ordo noſtram Vegeſelam in Byzacena collocat: altera Numidiæ eſt, ut ad eam eſt monitum. Urbis ſitum confirmat egregie Collationis C. 133. Profite-

MENEGESEM.	M. P. XX.
THEVESTE	M. P. XX.
ITER AB AQVIS REGIS SVFIBVS.	M. P. XLIII. Sic.
MARAZANIS.	M. P. XV.
SVFIBVS.	M. P XXVIII.
ITER AB ASSVRIS THENAS.	M. P. CXCII.
TVCCA TEREBINTHINA.	M. P. XV.

SV-

ſitetur enim Donatus Cillitanus Vegeſelam eſſe in ſua diœceſi. Epiſcopum vero Cillitanum in Byzacena fuiſſe ex Notitia conſtat, & alio loco oſtendetur. Wess.

MENEGESEM M. P. x.] *Id nomen, numerique in Regio deſiderantur: quæ in Bland. & Long. habentur. In Neap.* Mengeſte mpm. xx. *Infra in omnibus exemplaribus ab Antonino* Meneggerii *fieri mentionem apparet.* Sur.

MENEGESEM] *Meneſeſem* noſtri non improbant. Fortaſſe leve vitium voci importatum eſt: *Menepheſem* in Byzacio Procopius ponit L. II. B. Vand. C. 23. Ἐλθόντες ἐς χωρίον Μενεφέσην, ὃ ἐστιν ἐν Βυζακίῳ. Si eandem eſſe aliunde liqueret, non dubitarem ita refingere. Nunc uberius lumen exſpectabo. Wess.

ITEM AB AQVIS REGIS SVFIBVS M. P. xx.] *Omnia exemplaria* Regis *habent pro* Regiis. *In Concilio 7. Carthaginenſi Maximianus* Aquæ regienſis *Epiſcopus ſubſcripſiſſe memoratur.* Sur.

ITER AB AQVIS REGIS SVFIBVS] *Regis* in noſtris itidem ineſt. Vaticanus errore librarii *Aquis reſis.* Verum videtur *Aquis regiis. Aquis regienſis civitas* dicitur Victori Vitenſi L. V. C. 5. *Liberatum Aquarum regiarum* Notitia Byzacenis patribus accenſet. Wess.

MARAZANIS] Apud Cyprianum nominatur *Marazana.* Siml.

MARAZANIA M. P. xv.] *Habet Regium exemplar. alia vero* Marazanis. Sur.

MARAZANIS] Sic quoque noſtri, quorum conſenſum ſequi placuit. Concilium *Marazanenſe* Fulgentius Ferrandus Breviarii Canone 44. memorat. Wess.

SVFIBVS] Vetuſtæ editiones & MSS. *A Suſibus* præferunt: male, credo. Referre huc ſolent Synodum *Suphetanam* in vita Fulgentii C. 29. & *Suſetanum* Epiſcopum ex Notitia. Wess.

ITEM AB ASSVRIS THENAS M. P. clvii.] *Ita habetur in Regio, conſentientibus ſtationum numeris: rejecta diverſorio* Septimuniciæ, *cui in reliquis* M. P. XX. *attribuuntur, vetuſtiſſimi illius libri lectionem retinendam judico. Reliqua exemplaria* M. P. CXCII. *habent: cum* M. P. CLXXXII. *numerum ſtationes illæ conficiant. Ad has Antonini Aſſuros attinere videtur oppidum illud, quod Ptolemaeo in nova Numidia eſt* Ἀσσοῦρος. *ſed nihil temere ſtatuo.* Sur.

ITER AB ASSVRIS THENAS] Non aſſentior Suritae, paſſuum numeros hic immutanti. Miro conſenſu omnes præferunt libri M. P. CXCII. Fateor ſummam eam juſto eſſe majorem; nec auſim tamen mutare, nedum *Septimuniciam* ex hoc itinere exterminare: prorſus enim neceſſaria eſt, ut oſtendetur. Putem ſcriptorem codicis Pariſienſis animadvertiſſe ſummam paſſuum ampliorem eſſe, quam oportebat, adſcribentem margini hujus itineris, *II. ſunt ſuper.* Rectius monuiſſet x. M. P. redundare. Ἀσσοῦρον Ptolemaei eandem atque noſtram eſſe, quantumvis Harduinus idem fuerit opinatus, mihi nondum perſuaſi. Ponitur inter Naraggaram & Siccam, unde hæc longiſſime fuit diſparata. *Confeſſor Victor ab Aſſuris* in Carthaginienſi Concilio ſub Cypriano, hinc eſt profectus. Id prætermittere non debui, ſcriptos vulgatoſque libros oſtentare *Ab Aſſuras* præter Cuſani tamen, qui *Aſſura:* ſcripſit Cyprianus epiſtolam *plebi apud Aſſuras conſiſtenti*, quæ in nupera St. Baluzii editione eſt LXXV. unde colligas haud obſcure, formam vocabuli ab *Aſſuro* Ἀσσούρου Ptolemaei diſcrepare. Wess.

TVCCA TEREBINTHINA] Hæc forte eſt, quæ in Concilio *Tuccabori* nominatur. Siml.

TVCCAM TEREBENTHINAM M. P. xv.] *Re.* Tucca Terebent in M. P. XV. *Blan.* Tucca Terebenthina M. P. XVI. *Neap.* Tacca Terebentina M. P. XV. *Longol.* Tucca Terebentina m. p. m. xv. *Plinio L. 5. C. 2. oppidum* Tucca *impoſitum mari, & flumini Ampſaga in Cæſarienſi.*

Ptole-

SVFIBVS.	M. P. XXV.
SVFETVLA.	M. P. XXV.
NARA.	M. P. XV.
MADASSVMA.	M. P. XXV.
SEPTIMVNICIA.	M. P. XXV.
TABALTA.	M. P. XX.
MACOMADIBVS.	M. P. XV.
THENIS.	M. P. XVII.

ITER A TVBVRBO PER VALLOS TACAPAS M. P. CCCVIII. Sic.

VAL-

Ptolemaeus in eadem Cæſarienſi Tuccam *item conlocat : & duas alias in* Africa *provincia, unam inter urbes Numidiæ nova : & alteram inter* Thabracam *urbem, &* Bagrada *fluvium. Dion libro* 48. *p.* 421. *Tucca oppidi Numidiæ, uti ego arbitror, meminit.* SVR.

TVCCA TEREBINTHINA] Urbes quatuor, Tuccæ nomine inſignes, Africa habuit, ut H. Noriſius Animadverſ. in Garnerium monuit. MVNICIPIVM LIBERVM THVGGA eſt in lapide apud Sponium in Miſcellaneis, invento in monte, IX. milliaribus à Tunete disſito. Illi præpoſitus fuit *Paſcaſius Epiſcopus Tuggenſis*, ex Collationis C. 187. notus. Sed ea nihil ad Tuccam utpote alio nomine & ſitu. *Tuccabori*, cujus Epiſcopus Fortunatus Concilio Carthaginienſi ſub Cypriano ſubſcripſit, ad *Tuccam*, qua de agitur, retulit quoque Fellus, Simlerum ſecutus. Ego incertum arbitror, nihil ceteroqui dubitans, quin à terebinthis, quas in Africa plures fuiſſe Dioſcorides L. I. C. 91. commonefecit, huic Tuccæ cognomen venerit. Urbs fuit Proconſularis provinciæ. Φεύζιον Τύκκα Procopio L. VI. Aedif. C. 5. WESS.

SVFETVLA] *Sufetula* & *Nara* locorum ordo in exemplaribus variat. SIML.

SVFETVLAM M. P. XXV.] *Habent exemplaria omnia : quod oppidum ſtatim* Sufibus *adjicitur. In Bland. vero* Nara *interjicitur inter* Sufibus, *&* Sufetulam. *Privatum à* Sufibus *in Concilio Carthaginienſi, Cypriano Præſide, ſententiam tuliſſe legimus. In Concilio verò 7. Carthaginienſi Jucundus* Sufetulenſis *Epiſcopus ſubſcripſit.* SVR.

SVFETVLA] Excerpta noſtra ordinem manſionum non movent. De utraque dictum ſuo loco. WESS.

NARA] Hujus Epiſcopum Notitia Africæ inter Byzacenos patres *Victorem Narenſem* nuncupat. WESS.

MADARSVMA M. P. XXV.] *Reg.* Madarſuma *habet : Blandinianum* Mada ſumma, *& paullo poſt unica dictione* Maduſſama : *& Longolianum* Mada ſumma : *Ne.* Mada ſumina, *ſed paullo poſt in itinere à* Tuburbo *per* Vallos Tacapas *in optimo exemplari* Adarſuma *legitur : &* Madarſuma *retineri placet.* SVR.

MADASSVMA] Codex Vaticanus & quibus nos utimur, *Madaſuma*, *Madaſumma*, *Mandaſumma* & *Maduſſama*, quod in Voſſiano conſpicitur. Prius in Anaſtaſii Epitome quoque obvium eſt. A penultimo proxime abeſt *Mandaſumitanus Epiſcopus Primilianus* in Collatione C. 187. In Africæ Notitia *Madaſſuma*, quam ſtabilit Leonis Imp. Notitia, ſed leviter corrupta. Μαδάσζυβα enim pro Μαδάρζυμα edit. Atque hoc verum arbitratus ſum, locoque ſuo reddidi. Urbs fuit provinciæ Byzacenæ. WESS.

SEPTIMVNICIA M. P. XXV.] Reſtitui hanc, quam ejecerat Surita. Omnes libri retinendam ſuadent, neque aliud ſequens iter. Juſto brevius intervallum erit Madaſſumam inter & Tabaltam, ſi Septimuniciam exturbaveris. Et quanquam in excerptis noſtris Vaticanoque ſit libro *Septiminitia*, alterum tamen prætuli ob regium Suritae codicem, & concilium *Septimunicienſe*, quod Ferrandus Breviarii Canon. 56. & paſſim memorat. WESS.

TABALTA] In libro Conciliorum *Thabalte*. Hinc forte dictus eſt limes *Tablatenſis* in libro Notitiarum, cujus præfectus erat ſub diſpoſitione Comitis Africæ. SIML.

TA-

VALLIS.	M. P. XVIII.
COREVA.	M. P. XX.
MVSTI.	M. P. XXVI.
ASSVRAS.	M. P. XXX.
TVCCA TEREBINTHINA.	M. P. XII.
SVFIBVS.	M. P. XXV.
SVFETVLAM.	M. P. XXV.
NARA.	M. P. XV.
MADASSVMA.	M. P. XXXII.

SEP-

TABALTA M. P. xx.] *Habet Reg. poſt* Madarſuma : *cum reliqua* Septiminiciam *interjiciant, ut admonuimus, non admiſſam eo itinere in optimo exemplari. Bland. lib.* Thabalta. *Neap.* Tabalta. *Longolianum vero* Tubalta : *&* *milto* Tabalta. *In eo Carthaginienſi Concilio, cui D. Cyprianus martyr præſedit, Adelphum à* Tasbalte *ſive à* Thabalta *ſententiam tuliſſe traditur. In Notitia præterea Romani Imperii ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Comitis Africae, Præpoſitus limitis Tablatenſis memoratur. ut forte legendum ſit* Tabaltenſis. SVR.

TABALTA] Tranſiit in Simleri ſententiam Epiſcopus Oxonienſis ad Cyprianum ſuum. Mihi ea nondum ſe approbavit. Malim cum aliis huic manſioni Epiſcopum dare *Innocentium Thebaltenſem*, qui præter ceteros ſectæ Donatiſtarum Epiſcopos adfuit Concilio Cabarſuſſitano Anni CCCXCIII. WESS.

THENAS M. P. XVII.] *Habent manuſcripta exemplaria: cum infra* Thenis Colonia Macomades municipium M. P. XXVIII. *deſignentur.* SVR.

THENIS] Vitium his numeris inoleviſſe non dubitandum eſt, forte tamen amplioribus. Has Macomades Tabula ſcripta *minores* appellat, quod ad Syrtim minorem eſſent. Poſitæ erant in finibus Byzacii & Tripolitanæ provinciæ. Id ex hoc itinere & Plinio L. V. C. 4. colligitur. Nam Byzacii urbes recenſens, *Ruſpina*, inquit, *Thapſus. Inde Thenae, Macomades, Tacapae, Sabrata.* Ex illis enim Thenae in Byzacio, Tacapae in Tripolitana erant. Vide Animadverſiones H. Noriſii in Garnerium. WESS.

ITEM A TVBVRBO PER VALLOS TACAPAS M. P. CCCVIII.] *Habent Regium, & Blandinianum ac Longolianum, atque eam ſummam minores numeri liquido conficiunt. Neap. perperam habet* CCCXVIII. *Ptolemaeo in parva Syrtis ſitu pro* Κατὰ *legendum videtur* Τακάπαις *& apud Plinium item plurium numero L. 5. C. 5.* inde Thenae, Macomades, Tacapae. SVR.

ITER A TVBVRBO PER VALLOS TACAPAS] Pæne verum vidit Surita. Codices Ptolemaei Palatinus & Coiſlinianus Τακάπη, quod ſatis rectum eſt. Tabulæ *Tacape Colonia.* In Procopio Τάκαπα L. VI. Aedific. Juſtiniani C. 4. Itineris hujus initium eſt in Tuburbo minori. Quod ad paſſuum multitudinem attinet, eam libri noſtri adprobant, Vir doctiſſimus Th. Galaeus in Commentario ad Iter Britanniarum p. 5. *Iter à Tuburbo per Vallos* legit, an ex ſcripto libro non addit : placuit tamen hoc ob Fabriciani libri conſenſum. WESS.

MVSTI] Præcepimus ſupra quædam. Muſtitanos atque Aſſuritanos fuiſſe vicinos, niſi aliunde conſtaret, ex Auguſtino, qui frequens in illis eſt conjungendis, ſatis appareret. Pauca illius exſcribam ex L. I. in Petilianum C. 15. *Ecce in Muſtitana & Aſſuritana civitate ſuperſunt adhuc in vita & in hac provincia, qui ſe disjunxerunt, & à quibus disjuncti ſunt.* Sic ea legenda ſunt. WESS.

TVCCA TEREBINTHINA] Paſſuum millia hic juſto pauciora ſunt. Simleri editio XX. M. præfert, qui numerus in uno Pariſienſium eſt. Ceteri omnes XII. M., quæ in XV. M. P. ob prius iter commutanda videntur. WESS.

NARA] *Naras* plerique omnes libri. Addit Lugdunenſe & Simleri exemplar M. P. XVI. & ſcriptum Voſſii; haud bene. WESS.

MADASSVMA] Credo in paſſuum millibus hic peccatum eſſe. Præcedens iter XXV. M. à Nara ſeparat. Libri nihil adjuvant. WESS.

Digitized by Google

SEPTIMVNICIA. M. P. XXV.
TABALTA. M. P. XX.
CELLIS PICENTINIS. M. P. XXX.
TACAPIS. M P. XXX.

ITER A CARTHAGINE IN BYZANTIO SVFETVLA VSQVE. M. P. CLXXII. Sic.

VNVCA. M. P. XXII.
VAL-

SEPTIMVNICIA M. P. xxv.] *Habet Regium exemplar Blandinianum* Septiminitia: *& Neapol.* Septimuncia. *Longolianum* Septiminia: *& milto emendat* Septiminitia. Svr.

SEPTIMVNICIA] Rectum eſſe diximus, quod Suria vulgavit. In uno Pariſienſium eſt *Septimunitia*, reliquis *Septiminitia* oſtentantibus Wess.

TABALTA M. P. xx.] *In Notitia provinciarum ſub diſpoſitione Comitis Africae inter limitaneos præpoſitus limitis* Tablatenſis *recenſetur.* Svr.

TABALTA] Eſt inter Mauretaniae Caeſarienſis Epiſcopos in Notitia *Tablenſis*. Ad ejus urbem L. Holſteinius *limitem Tablatenſem* revocavit. G. Pancirollus in Itinerario noſtro *Tablatam*, manſionem curſus publici, ineſſe tradit ad Notitiam Imp. Occidentis p. 106. Si invenerit in ſcripto aliquo libro, vero erit proxima Simleri Suritaeque opinatio. Sed nihil ille de manuſcripto. Wess.

CELLIS PICENTINIS] Forte *Cellis Byzacenis*. In itinere à Carthagine Thenas *Cellae vicus* nominatur. Hæc forte eſt *Zella* Strabonis. Siml.

CELLAS PICENTINAS M. P. xxx.] *Regium habet, quod negligendum non erat*, Cerdis Picentinis. *Blandinianum*, Cellis Picentinis M. P. XXX. *Neap.* Cellis Pitencinis: *& Longolianum item*, Cellis Picentinis, *& milto emendatur* Pitencinis: *quare non vereamur pro* Cerdis, Cellas *ſubſtituere.* Svr.

CELLIS PICENTINIS] Aſſentior Suritae. *Cellis Picentinis* libri edunt. Simleri conjecturæ nullo ſunt fultæ tibicine. Cur enim *Byzacenae* hæ *cellæ*? Fuiſſe quidem videntur in Byzacii & Tripolitanae provinciæ finibus, nec ea tamen juſta cauſſa eſt, quamobrem invitis codicibus obtrudas *Byzacenarum* nomen. Memini alias dicere, vicis & Cellis per Africam à poſſeſſoribus conditoribusque nomina eſſe indita. PICENTINI ex Theſauro Gruteri non ſunt ignoti. Neque male his Epiſcopum dabis *Fortunium Cellenſem*, qui inter Byzacenos Synodicae in Concilio Lateranenſi ſub Martino ſubſcripſit. Nec remorabitur quemquam *Vici* titulus infra his *Cellis* appoſitus. Cui enim in rebus Eccleſiaſticis callenti ignotum eſt, pagis, vicis & cellis apud Afros ſæpe Epiſcopos fuiſſe præpoſitos. *Zella* Strabonis L. XVII. p. 831. utrum tuto componi cum *Cellis* his poſſint, dubium eſt: Geographus enim propius Thapſo admovet. Id ſecure dixero, *Donatianum Epiſcopum plebis Zellenſis* in Collationis C. 135 ad Zellam referri debere, neque adeo erroris immunem eſſe El du Pin, negantem uſquam Zellæ fieri mentionem, & *Zellenſem* in *Telenſem* Epiſcopum convertentem. Peccat quoque Queſnellus, qui Concilium *Zellenſe* in *Telenſe* mutavit. Sed hunc jam refutavit Pagi ann. CCCCXVIII. Criticae n. 64. Wess.

ITEM CARTHAGINE BYZACIO SVFETVLAM VSQVE M. P. CLXXII.] *Sic Reg.* Item à Carthagine in Bizancio. *Blandinianum*, Item à Carthagine in Bizantio Sufetula uſque M. P. CLXII. *& eodem modo Neapolitanum, & Longolianum exemplar. Varro rerum ruſticarum libro primo C.* 45. Bizacii oppidi *mentionem feciſſe videtur, non regionis*, In Syria ad Garanda, & in Africa ad Byzatium item ex modio naſci centum: *Nam exemplar Beſſarionis Cardinalis Niceni* ad Biratium *legit, & in altero Caeſar-auguſtano* ad Byzatium: *& utrumque in bibliotheca cœnobii* Aulae Dei, *Caeſar-auguſtani territorii aſſervatur: ut haud dubie* ad Byzacium *ſit legendum: quemadmodum Petrus Victorius obſervavit. Strabo libro ſecundo à Geſulis deinde Syrtas, &* Byzacios *recenſet, uſque ad Carthaginienſem regionem. Plinius*, Libyphaenices, *inquit, L. 5. C. 4.*, vocantur, qui Byzacium incolunt. Ita appellatur regio CCL. M. P. circuitu, fertilitatis eximiæ, cum centeſima fruge agricolis

VALLIS.	M. P. XXII.
COREVA.	M. P. XX.
MVSTI.	M. P. XXVI.
ASSVRAS.	M. P. XX.
TVCCA TEREBINTHINA.	M. P. XII.
SVFIBVS.	M. P. XXV.
SVFETVLA.	M. P. XXV.

ITER

colis fœnus reddente terra. *Et libre decimo ſeptimo, capite quinte, in vetuſto exemplari Caeſar-auguſtano :* contra in Byzacio Africae illum centena & quinquagena fruge fertilem campum. *Ptolemaeo Libophoenicum à meridie Βυζακίνης χώρᾳ : etſi male Βαζακίνης in excuſis legitur : quin & oppidum ejuſdem fermo nominis ſub Adrumeto ab eodem ſtatuitur Βυζακῖνα. Marcianus Plinii verba transfert. A* Ruſo *praterea* Feſto *inter ſex Africae provincias* Byzacium *cenſetur, uti conſularis provincia. Notitia praterea Romani Imperii ſub diſpoſitione viri ſpectabilis vicarii Africae* Byzacium *&* Numidiam *Conſulares provincias deſignat : praſidiales vero Tripolitani limitis regionem, & Mauritanias* Sitifenſem , *&* Caeſarienſem. *Iſidorus* L. XIV. Orig C. 5. Byzacina, *inquit*, regio ex duobus nobiliſſimis oppidis nomen ſortita eſt, ex quibus unum Adrumetum : *cujus me rei originem minime aſſequi plane confiteor.* SIR.

ITER A CARTHAGINE IN BYZANTIO SVFETVLA VSQVE] Addidi præpoſitionem ex MSS., quam non omittendam Salmaſius dudum monuit. Erat Sufetula in Byzacio, ſive, ut libri omnes, *Byzantio:* Veteres non improbaſſe hanc ſcripturam, ex Stephano adparet, qui Βυζάντιον, & veteri monumento, in quo inerat PER PROVINCIAS PROCONSVLAREM ET NVMIDIAM BYZANTIVM AC TRIPOLIM, quamquam nunc BYZACIVM editum eſt in Theſauro p. CCCLXI. & CCCLXIII., ut Illuſt. Scaliger ad Varronis à Surita productum locum commonefecit. Idem præferunt vetuſtæ P. Oroſii editiones L. I. C. 2. Neque aliter reperies in L. I. §. 2. Cod. de Præf. Præt. Afr. Habet quoque Martianus Capella L. VI. p. 216., ut taceam de ſcriptis Plinii libris, de quibus Salmaſius ad Solinum p. 226. Non erit ab inſtituto ſermone alienum, ſi quæratur, ecquæ urbs tali fuerit nomine? Negavit vir magnus ad Solinum, haud obſcure erroris arguens & Varronem & Stephanum. Ego vero cum his errare non inhoneſtum putaverim: tanto minus, quod Ptolemaeus numerum augeat, qui in Byzacio *Byzacinam* poſuit Nec ſpernenda hic Collatio Carthaginienſis, quæ *Saturum Byzacienſem* memorat, utique urbis Epiſcopum. Addo PATRONVM COL. BYZACENAE ex Inſcriptione Reineſii Claſ. VI. 122. Quæ tandem illa, cum plures in Byzacena provincia fuerint, niſi hoc nomen dignitatemque urbs geſſerit? Ab ea toti provinciæ nomen eſt impoſitum. WESS.

VNVCA M. P. XXII.] In Lugdunenſi Simlerique editione paſſuum millia XX., nec plura in Tabula aut Voſſii libro invenies. Unus Pariſienſium librorum ob defectum duorum millium toti paſſuum ſummæ appoſuit *II. ſunt minus.* WESS.

ASSVRAS] A Ptolemaeo ponitur *Aſſurus.* Sed id aliud oppidum eſt, nam in Numidia citra Carthaginem ad occaſum ponitur. At hoc in Byzacena ultra Carthaginem. Plinius meminit L. V. C. 4. *Azuritani oppidi.* In Concilio Africano nominantur Epiſcopi *Victor ab Aſſuris* & *Felix ab Accura*, quæ forte eſt Aſſura. SIML.

ASSVRAS] Bonum factum Simleri eſt, *Aſſurum* & *Aſſuras* diſcernentis. Sed *Felix ab Accura*, uti Auguſtino L. VI. de Baptiſ. contra Donatiſtas C. 40. dicitur, aliorſum pertinet. In Cypriano *ab Amaccura* legitur, unde viri egregii Fellus & Baluzius recte, *à Bamaccura* formarunt. Nota ea urbs eſt ex Collatione, cujus Cap 126. inſpice. In numeris aut hic aut ſuperiore itinere error eſt admiſſus, nec ullus tamen in libris diſſenſus. WESS.

TVCCAM TEREB.] Simlerus & Lugdunenſes XXII. M. P. adpoſuerunt, contra libros noſtros. Vide ſuperiora. WESS.

Digitized by Google

ITER A CARTHAGINE PER ADRVMETVM SVFETVLA VSQVE. M. P. CXC. Sic.

VINA.	M. P. XXXIII.
PVTPVT.	M. P. X.
HORREA CAELIA.	M. P. XXXII.
ADRVMETVM.	M. P. X.
	VICO

PER ADRVMETVM SVFETVLAM VSQVE M. P. cxc Sic.] *In exemplari Regio pro* cxc. *interverſis literis* ccx. *legitur. Blandinianum, Neapolitanum & Longolianum* cxc. *cujus ſumma ratio minoribus numeris congruit.* Svr.

PER ADRVMETVM SVFETVLA VSQVE] Nihil hic Vaticanus codex cum Regio Suritae diſcordat. ceteri vulgatum ſervant. Wess.

VINA M. P. xxxiii.] Vel *Viva.* Siml.

VINA M. P. xxxiii.] *Habent Regium, & Neapolitanum exemplar. Blandinianum & Longolianum* xxxii. *ſed in Longoliano milto corrigitur* xxxiii. *Infra* Vina civitate *legitur, &* Putput xii. m. p. *numerantur. vide an ea ſit, quæ Ptolemaeo* Κόυινα *colonia.* Svr.

VINA] Pertinuit ad Proconſularem provinciam. *Fructuoſus Vinenſis Epiſcopus* ſynodicæ illius regionis præſulum ſubſcripſit in Concilio Lateranenſi ſub Martino: in Tabula *Vina vicus*, ſeparaturque à *Pupput* millibus xviii. Wess.

PVTPVT] Vel *Pupput.* Liber Conciliorum *Pupput.* Siml.

PVTPVT M. P. x.] *Habet Regium exemplar. In reliquis* Purpui *habetur. Infra* vici *cognomine ab Antonino cenſetur. At Marciano* L. VI. p. 216. *inter oppida recenſetur.* Hic oppida, *inquit*, Puppup, Adrumetum, Leptis, Ruſpinae, Thapſus: *quæ nomina cum reliquis cum ex Plinii deſcriptione decerpta ſint, ipſe* Puppup *adjecit.* Svr.

PVTPVT] Excerpta noſtrorum librorum *Pupput*, quod Notitiæ Eccleſiaſticæ adfirmant. Frequentiſſima enim illis *Epiſcopi Puppitani, plebis Puppitanae, Eccleſia Puppitenſis* eſt mentio. Vide Ruinario notata ad Notitiam Africae. In ſcripto Martiani libro eſt *Puppud. Pulpud*, quod Priſcianus ex Livii L. CXIII. ſervavit, fortaſſe ad hoc exemplum eſt mutandum. Nam *Pulpu* Ravennatis ad *Pulpud* Livii ſtabiliendum nihili eſt: ſua ille exſcripſit ex Tabula, cujuſmodi illa Peutingeri eſt. Ea vero *Pudput*, ſi ſonum attendas, nihil omnino à Putput diſcrepans. Wess.

HORREA CAELIA M. P. xxxii.] *In Regio* Orrea Celia. *Blandinianum, & Longolianum*, Horrea caelia m. p. xxxiii. *Neap.* Horrea celia mpm. xxxiii. *ſed numerus* m. p. xxxii. *appoſite cum reliquis ſummam* cxc. *conficit. Infra* vicum *fuiſſe ex Antonino apparet. In Concilio Carthaginienſi* vii. *Hilarium Epiſcopum* Horreocaelenſem *ſubſcripſiſſe apparet: & item in Carthaginienſi, cui præſedit* D. *Cyprianus, ſententiam tulit Tenax Epiſcopus ab* Horreis caeliae. Caelii *vere nomen, cum ae itidem ſcribi conſuevisse, ex vetuſto nummo videmus æreo: cujus hæc eſt inſcriptio.*

IMP. CAES. D. CAEL. BALBINVS AVG.

LIBERALITAS

AVGVSTORVM.

Svr.

HORREA CAELIA] Horrea hæc, quæ in Byzacio fuerunt, à Caeliis nomen habent, quomodo HORREA AOTHENIANA, HORREA IABAIIANA, aliaque in lapidibus, quorum epigrammata Gudius ex Ligorio excerpſit p. xvii. Eſt in Codice canonum Eccleſiae Africae Ἱλαριανὸς ἀπὸ Ὀρρεοκελίων C. 27. De Horreis dictum eſt alias. Wess.

ADRVMETVM] In veteri codice ubique ſcribitur cum adſpiratione. Alii Adrumetum malunt. Urbs notiſſima ex ſcriptis veterum. hodie *Machomedia.* Siml.

ADRVMETVM M. P. x.] *Habent Regium & Blandinianum: male Neapolitanum* Hadrumetum, *& qui* Adrumentum *ſcribunt. Appiani libri* Punic. p. 29. Ἀδρόμητον: *Polybii* L. 15. C. 5. Ἀδρύμητος. *Ptolemaei* Ἀδρούμητος. *Stepha.* Ἀδρύμης Ἀδρύμητος *omni genere deducit.* Svr.

ADRVMETVM] Pariſienſes libri ſemper *Hadrumetum.* In Vaticano Schelſtrate & addita adſpiratione & ſine ea invenit. Male adjungi

VICO AVGVSTI.	M. P. XXV.
AQVIS REGIIS.	M. P. XXV.
MASCLIANIS.	M. P. XVIII.
SVFETVLA.	M. P. XXXVI.
ITER A TVSDRO THEVESTE.	M. P. CXCV. Sic. VI.

adjungi non dixerim ob Inſcriptionem Theſ. p. CCCLXII. COLONI COLONIAE CONCORDIAE VLPIAE TRAJANAE AVGVSTAE FRVGIFERAE HADRVMETINAE. In Cypriano Epiſt. 45. *de Hadrumetina Colonia* edidit Baluzius. Procopio L. II. B. Vand. C. 23. Ἀδράμυτος eſt: quare male L. VI. Aedif. Juſtiniani C. 6. nunc legitur Ἀδράμυτος. Byzacii erat Metropolis, ut ibidem docet. Plura de variata vocis ſcriptura dabit Ch. Cellarius L. IV. C. 4. p. 134. WESS.

VICVM AVGVSTI M. P. XXV.] *In Concilio Africano D. Cypriano præſide, Jannarius à* Vico Caeſaris *ſententiam fert.* SVR.

VICO AVGVSTI] Si certum foret *Vicum Caeſaris* & *Augusti vicum* eundem fuiſſe, nota poſthæc eſſet Epiſcopalis Januarii ſedes, quam inter ignoratas Car. à S Paullo tranſcripſit. Nunc res ſecus habet. Vici per Africam frequentes fuere, à conditoribus poſſeſſoribusve appellati. Alium *Augusti vicum* ſupra habuimus. In Tabula *Vicus Aurelii*, *Vicus Valeriani*, *Avidu vicus*, pro *Avidii*, memorantur. *Vicus Ammoniae* eſt in Victore Vitenſi L. I. Perſ. Vand. C. 13., ſine juſta cauſſa in *Ammonis* à Th. Ruinarto mutatus. Quid ergo impediet, quo minus *Vicum Caeſaris* in Africa fuiſſe agnoſcamus? Nunquam certe laudavero ſuſpicionem Felli, qui Januarium *Novae Caeſaris*, quæ in Numidia erat, impoſuit, nedum Pamelii, *Vico Caeſaris Juliam Caeſaream* deſignari exiſtimantis: aberat ab Aquis regiis XXXV. M. P. Vide itinera ſequentia. WESS.

MASCLIANIS.] In Concilio Africano II. nominatur Numidius Epiſ. *Maſclianitanus*. In quibusdam exemplaribus *Maſſylitanus* & *Maxulitanus*. SIML.

MASCLIANAS M. P. XVIII.] *Reg.* Maſclianis. *& item Blandinianum & Neapolitanum.* *Longelianum* Masdianis: *& mihi correctum* Maſclianis. *In Concilio Carthaginienſi Præſide D. Cypriano, Julianus* a Marcelliana, *ſive* à Maſclianis *ſententiam tuliſſe fertur.* SVR.

MASCLIANIS] Non ex vero Surita arbitratus eſt, *Marcellianam* & *Maſclianas* nihil diſcrepare. Traxit quidem in partes St. Baluzium ad Collationis C. 208. nec tamen is in nupera Cypriani editione quicquam mutavit, ullumve codicis diſſenſum adſcripſit. Diverſas eſſe urbes Marcellianam & Maſclianas ex Collationis Cap. 133. & 208. Th. Ruinartus dudum oſtendit. WESS.

SVFETVLAM M. P. XXXVII.] *Reg.* Sufetula M. P. XXXVI. *habet & Blandinianum, Neapolitanum, & Longolianum* M. P. XXXVI. *At cum paulo poſt Maſclianis Sufetulam* M. P. XXXVII. *&* XXXVI. *numerentur, & eo numero rectè ſumma conficiatur,* M. P. XXXVII. *hoc loco adpoſuimus.* SVR.

SVFETVLA] Noſtri pariter XXXVI. M. P. In itinere vero, quod hinc tertium eſt, unus Pariſienſium XXXV. M. in alio XXX. WESS.

TVSDRO] Vel *Tyſdrum*, aut *Thyſdrum*. Nam utroque modo à veteribus ſcribitur. SIML.

ITEM A TVSDRO THEVESTE M. P. CXCV.] *Sic R.* Item à Thuſdrete M. P. CXLV. *Blandinianum* Item à Tuſtro Teveſte MPM. CXCV. ſic. *In Neap. aliquot verſus deſiderantur. Salluſtii vetuſtiſſimum exemplar* Tiſdrum *habet: Commentarii Africani* C. 76. Tiſdram *pro* Tysdrum. *Et in fine ejus Commentarii*, Tyſdritanos, *inquit*, propter humilitatem civitatis, certo numero frumenti multat: *Ptolemaeo* Θύσδρος, *& Regium exemplar* Thuſdrum *etiam aſpirat.* SVR.

ITER A TVSDRO THEVESTE] Edidit ex Vaticano codice, noſtris approbantibus, Eman. à Schelſtrate *à Tuſdro Teveſte M. P. CXCV.* Rectum id eſſe, multa docent. Concilium Teleptenſe ſub Zoſimo: *Etiam cum eſſemus Tuſdrum, ſicut mecum recolit memorialis auditio veſtra.* Inſcriptio in Britannia reperta, & Actis Philoſophicis inſerta à Rog. Galaeo V. C., AEMILIVS. CRISPINVS. PRAEF. EQQ. NATVS. IN. PRO. AFRICA. DE. TVSDRO. Tertulliano ad Scapulam *Thiſtrum*

Digitized by Google

VICO AVGVSTI.	M.P. XXXI.
AQVIS REGIIS.	M. P. XXXV.
MASCLIANIS.	M. P. XVIII.
SVFETVLA.	M. P. XXXVI.
CILIO.	M. P. XXV.
MENEGGERE.	M. P. XXV.
THEVESTE.	M. P. XXV.

ITEM ALIO ITINERE A THEVESTE TVSDRVM. M. P. CLXXXV. Sic.

MENEGGERE.	M. P. XXV.
CILIO	M. P. XXV.
SVFETVLA.	M. P. XXV.

MAS-

appellatur, male credo: *Ut Cincius*, inquit, *Severus, qui Thiſtri ipſe dedit remedium, quomodo reſponderent Chriſtiani, ut dimitti poſſent.* Alii *Tyſdrum* malunt. Litem inter Tyſdritanos & Adrumetinos de æde Minervae meminit Agennus de Controv. Agror. p. 74. Salluſtii locus, quem Surita innuit, videtur in Jugurtha eſſe C. 63., ubi nunc *Tiſidium* editur, neque abſurde, uti in Probabilibus C. 3. oſtendi. Addo diſputatis, Tiſidii videri apud Optatum L. II. Schiſ. Donat. C. 19. memoriam conſervatam, quamquam *Tyſedim* corrupte edunt. *Thirmidam*, quam Salluſtio ibidem vindicavi, perperam ſollicitari Priſcianus L. VI. argumento eſt. *Ergo Capſa*, inquit, *& Thala oppidum & Thirmida ſimiliter fœminina figurate neutris ſunt conjuncta.* Sic habet editio anni DXXVIII., quæ nunc inter manus eſt, recte ſatis, modo unam literam detraxeris. Nam ex Salluſtio ea oppidorum nomina eſſe deprompta, quiſque videt. Sed è diverticulo in viam redeo. WESS.

AQVIS REGIIS M P. XXXV.] Auctius hoc eſt intervallum millibus X., ut priora itinera indicant. *Aquis regiis*, ſicut ſcribendum ſupra arbitrabamur, hoc loco unus Pariſienſium aperte præfert. WESS.

CILIO M. P. XXV.] Sic libri præſtantiores. *Cilicio*, quod Lugdunenſis Editio & liber Pariſienſis dat, vitio librarii debetur. Victor Tununenſis poſt Conſulatum Baſilii V. C. anno III. *Stuzas tyrannus gentium multitudine ordinata Solomoni Magiſtro militiæ & Patricio Africae Aeducique Romanae ducibus militia Cilio occurrit.* Fuit in Byzacio. Notitia ejus provinciæ Epiſcopis accenſet *Fortunatianum Cilitanum.* WESS.

MENEGGERE] Supra *Menegeſem* XX. M. P. à Theveſte disjunxit. Videturque Surita ſuſpicatus, prorſus eſſe eandem. Equidem non arbitror: nam & à Theveſte longius diſſita hæc manſio fuit, & à Sufetula. WESS.

ALIO ITINERE A THEVESTE TVSDRO] Totum hoc iter in quibuſdam exemplaribus invertitur, A TVSDRO TEVESTE, mutato etiam ordine manſionum. SIML.

ITEM ALIO ITINERE A THEVESTE TVSDRVM M. P. CLXXXV.] *Codex Regius* CLXXV. *Blandinianum & Neapolitanum* CLXXXV. *& ſumma ratio* CLXXXV. *numerum conficit.* SVR.

ITEM ALIO ITINERE A THEVESTE TVSDRVM] In noſtris quoque CLXXXV. M. P. Unus Pariſienſium notavit, *III. ſunt minus.* & tamen ſummam ille auget, Aquas regias contra verum Maſclianis removens XXXVIII. M. P. WESS.

AQVIS REGIIS M. P. XVIII.] Sic recte Editiones Lugdunenſis & Baſilienſis. Surita XVII. M. appoſuerat. Pejus Pariſienſis, uti dictum eſt. WESS.

GERMANICIANAM M. P. XXIIII.] *Re. exemplar* Germaniciana M. P. XXIIII. *Blandinian. & Neapolitanum* Germaniciana mpm. XXII. *atque item Longolianum. In eodem Concilio Africano Jambus Epiſcopus* à Germaniciana *ſententiam tulit.* SVR.

GERMANICIANA] Iverunt viri docti in diverſas opiniones ob *Jambum à Germaniciana.* Oxonienſis Epiſcopus in Cypriano ſuo ad *Novam Germaniam*, Numidiae urbem, retulit.

Hoc

Digitized by Google

MASCLIANIS.	M. P XXXVI.
AQVIS REGIIS.	M. P. XVIII.
GERMANICIANA.	M. P. XXIIII.
ELIAE.	M. P. XVI.
TVSDRO.	M. P. XVIII.
A SVFIBVS ADRVMETVM.	M. P. CVIII Sic.
MARAZANIS.	M. P. XXVIII.
AQVIS REGIIS.	M. P. XX.
VICO AVGVSTI.	M. P. XXXV.
ADRVMETVM.	M. P. XXV.
A SVFETVLA CLYPEA.	M. P. CCXVI. Sic.

MAS-

Hoc Th Ruinarto parum placet, decernitque in ea urbe Numidiae Epiſcopum egiſſe, unde *Germanienſis* in Notitia eſt Ego vero hujus rationem expeto. Vero id ſimile eſſe vir doctus ait. Quidni ego veri opiner ſimilius, Iambum hanc *Germanicianam*, ut Surita cenſuit, Incoluiſſe? certe nominum concordia vix requirit aliud. WESS.

ELICES M. P. XVI.] *Regium exemplar* Elie M. P. XVI. *Blandinianum* Elices mpm. XIIII. *atque item Longolianum. Neapolitanum* Elites mpm. XIIII. *Vox* Elices *mire placet: ac Regium exemplar male affectum reor: quod Columella crebros ſulcos aquarios à nonnullis* Elices *vocari, libro ſecundo* C. 8. *doceat, ut ejus rei ergo nomen diverſorio inditum fuerit.* SUR.

ELIAE] Plus ſæpe eſſe in uno, quam in turba, boni, Regius Suritae liber oſtendit. Omnes conſpirarunt in *Elices* aut *Aelices*, cum verum unice ſit *Eliae* aut *Aeliae* Illud probat Tabula Peutingeri, hoc Ravennas L. III. C. 5. Cum Tabula conſentit Regius codex Notitiæque Eccleſiaſticae. *Faſcinnilus plebis Elienſis* eſt in Collatione C. 126. Africae Notitia inter Byzacenos *Donatianum Elienſem* recenſet. *Eliae* reſcripſi, hos omnes audiendos ratus. WESS.

A SVFIBVS] Sic Edit. Ant. cum ſcriptis noſtris, inducta vocula *item:* abeſt præterea duobus ſequentibus itineribus Millia paſſuum adſcribunt CIX. Lugdunenſe & Simleri exemplar. Excerpta librorum Pariſienſium vulgata retinent. WESS

MAZARA M. P. XXVIII.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Marazanis mpm. XXVIII. *Neapolitanum* Maratanis mpm. XVIII. *Longolianum*, Ab Arazanis mpm. XXVIII. *Viſum tamen eſt vetuſtiſſimi exemplaris lectionem ſequi.* SUR.

MARAZANIS] Non ſequor hic Suritae judicium. *Marazanis*, quod omnes, præter Cuſani librum, qui *Marcitanis*, probant, verum eſſe ſuperiora itinera vincunt Nugator Anaſtaſius hinc formavit *Marazanum.* WESS.

A SVFETVLA CLIPEA M. P. CCCXVI.] Numerus hic falſus eſt, nam alibi à Carthagine Sufetulam ponuntur CLXXII. M. P. & Clupea tantum LXXXV. M. P. à Carthagine diſtat: *&* quidem inter Carthaginem & Sufetulam poſita eſt. Praeterea ſi manſionum numeri in hoc itinere in unam ſummam conjungantur, tantum CCXV. M. P. faciunt Arbitror autem manſionum quoque numeros vitioſos eſſe, id quod perſpicitur, ſi eos cum ſuperioribus itineribus conferamus. SIML.

ITEM A SVFETVLA CLYPEAM M. P. CCXVI.] *Regium exemplar* Clypea I *Blandinianum item* Clypeam mpm. XXVI. *Neapolitanum & Longolianum* A Sufetula Clypea mpm. CCCXVI. *Exemplaria Plinii L* 5. *C.* 4. Clypea *edunt. Ptolemaeo* Κλυπία. *Prima beli Punici primi præmium fuit: primaque, ut Florus eſt auctor L.* 2. *C.* 2. *à Punico litore, quaſi arx, & ſpecula procurrit. Liberum oppidum Plinio in promuntorio Mercurii. Caeſar belli civilis commentario ſecundo:* C. 23 appulit ad eum locum, qui appellatur Aquillaria Hic locus abeſt à Clupeis XXII M. P. habetque non incommodam ſtationem: & duobus eminentibus promuntoriis continetur. *Vetuſta enim exemplaria* Clupeis *plurium numero habent, ſed paulo poſt eadem & excuſa* ad Clupeam *habent: ut veriſimile non ſit tribus verſibus ejus nominis genus Caeſarem*

va-

MASCLIANIS.	M. P. XXXVI.
AQVIS REGIIS.	M. P. XVII.
VICO AVGVSTI.	XXXV.
ADRVMETVM.	M. P. XXV.
HORREA.	M. P. XVIII.
PVTPVT.	M. P. XXX.
CVRVBI.	M. P. XXVI.
VEL NEAPOLI.	M. P. XII.
	CLY-

variaſſe: quod admonere libuit, propterea quod vetuſti Antonini codices Clypeis *legunt.* SVR.

A SVFETVLA CLYPEA] Errorem eſſe in paſſuum millibus vere vidit Simlerus. Unus Pariſienſium ſummam nimium auget, CCCXVII. M. P. apponens. Cæteri cum Suritae editione nihil diſſident: viſumque fuit eos ſequi. Quæ plura diſputat Simlerus, non magni ſunt ponderis. Falſum enim eſt Clupeam fuiſſe mediam inter Carthaginem & Sufetulam. Poſita hæc erat in Byzacio, diverſisque itineribus inde aut Carthaginem aut Clupeam tendebant. Urbis nomen libri varie edunt. Duo Pariſienſes *Clipea.* Vaticanus & Tabula *Clipeis. Clypeis* Ravennas: ut pæne incertum ſit, quid itinerarii auctor dederit. Neque multum hoc refert, cum ipſi veteres in numero vocis variarint. Eandem diſcordiam, quam in Caeſare notavit Surita, invenies in Commentario belli Africani C. 2. & 3. Urbis Epiſcopum Notitiæ Eccleſiaſticæ *Clipienſem* appellare amant. In Procopio L. II. B. Vand. C. 11. ἐν Κλυπέᾳ leges. Quæ indicio ſunt, conſenſiſſe librarios in eam vocalem contra verum, quod *Clypeam* aut *Clupeam* deſiderat. Cauſſam nominis exponit Silius L. III. 243.

Tunc qua Sicanio præcinxit litora muro,
In clypei ſpeciem curvatis turribus Aſpis.

ubi vide Cl. Drakenburgio notata. WESS.

AQVAS REGIAS M. P. XVII.] *Manuſcripta tria exemplaria, atque item Longolianum* Aquis Regis M. P. XVII. *cum ſupra* Maſclianis Aquas Regias XVIII. M. P. *numerentur.* SVR.

VICVM AVGVSTI M. P. XXXV] *Exemplaria manuſcripta* M. P. XXXII. *cum eadem paulo antea bis*, Aquis Regiis Vicum Auguſti M. P. XXXV. *connumerent: quam lectionem retinendam arbitror.* SVR.

PVTPVT M. P. XXX.] *Habetur in exemplaribus manuſcriptis & Longoliano: cum ſupra ex* Putput vico Horrea Caelia XXXII. M. P. *deſignentur.* SVR.

CVRVBIM M P. XXVI.] *Regium exemplar* Curubi M. P. XXVI. *Blandinianum* Curubi M. P. XXVII. *& Neapolitanum item. At Longolianum* Curubi M. P. XXVII. vel Neapoli M. P. XII. *ut* à Putput *duo itinera deſignari videantur: Nam & Blandinianum ſtatim ſubdit* vel Neapoli mpm. XII. *ſed in Regio ea dictio*, vel *non habetur. Plinius, L.* 5. *C.* 4.; & liberum Clupea in promuntorio Mercurii. Item libera Curubis, Neapolis. *Ptolemaeo item ordine* Κούροβις *&* Νεάπολις *colonia.* SVR.

CVRVBI] Mutatos hic eſſe verſus & Curubim male Neapoli, cum fuerit inter eam & Clupeam, præponi, monuit Ch. Cellarius V. C. L. IV. C. 4. p. 147. Suadent hoc Plinius & Ptolemaeus cum Itinerario maritimo. Jubet quoque Ravennas, qui L. V. C. 5. hoc ordine urbes enumerat: *Miſſua, Clypeis, Curubis, Neapolis, Pulpu.* Et, qui hoc prior eſt, Martianus L. VI. p. 216. Neque ego a viro egregio hic diſſiderem, niſi MSS. Suritae ſuſpicionem confirmarent, duplex hic iter deſcribi à Pupput, alterum per Curubim Clupeam, alterum per Neapolim. Noſtri enim omnes, plane ut Longolianus & Blandinianus, *Vel Neapoli* M. P. XII. Idem in Lugdunenſi exemplari expreſſum eſt. Atque hæc opinio ex Tabula confirmatur. Ea namque Pupput XII. M. P. Neapoli disjungit. Sola XXX. M. P., quæ ſequens iter inter Clupeam & Curubim interjicit, morari poſſunt. Quid ſi vero hic diſtantia Neapolim inter & Clupeam, ſequenti Clupeam inter & Curubim indicetur? Tabula XVI. M. P. Neapolim Clupea ſeparat, quæ, qui tutum putaverit, mutare poterit. Urbs inter Proconſularis provinciæ alias celebris eſt exilio

CLYPEIS.	M. P. XX.
A CARTHAGINE CLYPEIS.	M. P. LXXXV. Sic.
MAXVLA PRATES.	M. P. X.
CASVLA.	M. P. XX.
CVRVBI.	M. P. XXV.
CLYPEIS.	M. P. XXX.
ITER A CARTHAGINE THENIS.	M. P. CCXVII.
INDE LEPTI MAGNA.	M. P. CCCCXXII.
INDE ALEXANDRIA.	M. P. DCCCCII.

A CAR-

ilio S. Cypriani, de quo Pontius in hujus Vita C. 12. adde Auguſtinum L. XXII. Civit. Dei C. 8. Wess.

CLYPEIS] Sic reſcripſi, volentibus MSS. vetuſtiſque editionibus. Anaſtaſius in Epitome hinc *Cliperim* ſibi finxit. Wess.

MAXVLA PRATES] Maxulae coloniae in ſinu Carthaginienſi meminit Plinius. Item Ptolemaeus, qui Maxulam vocat, ut proximo itinere iterum Maxula ponitur ab Antonio. hic additur nomen *Prates*. qua de cauſſa ignorare me fateor. diſtantia non eſt eadem: nam à Carthagine ad Maxula Prates ponit X. M. P. ad Maxula XVIII. M. P. Forte igitur iter unum ducit per Maxulam civitatem maritimam, alterum per campos Maxulanorum, quos *Maxula prata* vocavit, ut *Pratis* vel *Prata* legatur. Niſi alia Maxula hoc nomine priori vicina fuerit. Siml.

MAXVLAM PRATES M. P. X.] *Habet Regium exemplar* Maxula M. P. X. *Bland.* Maxſula Prates M. P. X. *reliqui* Maxula prates mpm. X: *quid tamen illud* prates *ſibi velit, aſſequi hactenus non potui. Paulo poſt* Maxulam civitatem *Antoninus cognominat, omnibus in id cognomen exemplaribus conſentientibus. Plinius L.* 5. *C.* 4: Colonia Carthago, magnæ in veſtigiis Carthaginis: Colonia Maxula. *In excuſis haud recte*, Maxulla: *nam Toletanum* Maxilia *habet: & duo aque vetuſta* Maxula. *Ptolemaeo* Μαζῦλα *pro* Μαξῦλα. Sur.

MAXVLA PRATES] Eadem noſtri libri, quæ Suritae, præferunt. De voce addita non abſurde diſputat Simlerus. Sed quis vera præſtabit? Id videor mihi vidiſſe, neque Suritam latuit, duas hoc nomine urbes fuiſſe, Carthagini vicinas. Diverſum, quod inter eas & Carthaginem interponitur, intervallum huc ducit. Sed maxime Ptolemaeus. Locat Maxulam poſt Catadae fluvii oſtia L. IV. C. 3. brevi vero poſt Maxulam veterem ſub Carthagine ponit, & utrique diverſam theſin appingit. Quando vero Maxulae veteris poſitura huic bene convenit, cogitandum eſt, ſintne in *Prates* vocabuli *Veteris* reliquiæ? Wess.

CASVLA M. P. XX.] Haud ſcio an referri huc debeat inſcriptio, quam ex antiquiſſimo Hilarii codice Vaticano Joan. Mabillonius L. V. Rei Diplom. p. 355. inſeruit: *Conſuli in nomine Domini Jeſu Chriſti apud Kaſulis conſtitutus anno xiv. Traſamundi regis.* Africae urbem indicari nulla eſt dubitandi cauſſa. ſed & ſimili nomine alia in Byzacena fuit, ut ex Notitia apparet. Wess.

A CARTHAGINE THENIS.] Eandem prorſus diſtantiam ponit Plinius: ponuntur autem Thenae à Ptolemaeo ad Syrtim minorem. Siml.

A CARTHAGINE THENAS M. P. CCXVII.] *Regium exemplar* M. P. CCVIIII. *cum reliqua* M. P. CCXVII. *habeant: quam lectionem praeferendam Plinii auctoritate video.* Ea pars, *inquit*, L. 5. C. 4 quam Africam appellavimus, dividitur in duas provincias, veterem, & novam: diſcretas foſſa inter Africanum ſequentem, & Reges, Thenas uſque perducta: quod oppidum à Carthagine abeſt CCXVII. M. P. *Toletanum tamen, & tria alia manuſcripta exemplaria* CCXVI. M. P. *habent.* Sur.

INDE LEPTIM MAGNAM M. P. CCCCXXII.] *Hac lectio Bland. & Neapolitani, Longolianique fide fulcitur, quod Regium exemplar magno ſit errore vitiatum: nam* M. P. CCXXIIII. *in eo legimus.* Sur.

INDE ALEXANDRIA] Lugdunenſe exemplar *In Alexandria.* atque ita plures è

ſcrip-

A CARTHAGINE.

MAXVLA CIVITATE.	M. P. XVIII.
VINA CIVITATE.	M. P. XXVIII.
PVTPVT VICVS.	M. P. X.
HORREA CAELIA VICVS.	M. P. XXX.
ADRVMETVM COLONIA.	M. P. XVIII.
LEPTIMINVS CIVITATE.	M. P. XVIII.

TVS-

ſcriptis libris. Mihi, quamquam defendi hoc poteſt, vulgatum placuit. Manſiones ſummam paullo ampliorem, ſi ſingulas obire velis, dabunt. WESS.

A CARTHAGINE MAXVLAM CIVITATEM M. P. XVIII.] *Vetuſta exemplaria* Maxula civitate M. P. XVIII. *cum ſupra* X. M. P. à Carthagine Maxulam *connumeret: qua in re nihil occurrit animadverſione dignum, praterquam à Ptolemaeo duas* Maxulas *recenſeri, unam ſtatim à Carthagine, poſt Catadae fluminis oſtium, quam Plinius* coloniæ *cognomine decorat: alteram inter* Bragada *flumen,* & Tritonem *paludem, qua Μάξυλα παλαιὰ ab eo cognominatur: viſuſque eſt Antoninus* civitatis *cognomento hanc diſtinxiſſe: in utroque enim itinere, ſumma ratio ſatis conſtat.* SVR.

A CARTHAGINE MAXVLA CIVITATE] Ab hac urbe litus, Carthaginem proximum, Maxulitanum, uti Ortelius obſervavit, dicebatur. Victor Vitenſis L. I. Perſ. Vand. C. 5. *Qui dum, ut moris eſt, ad Maxulitanum littus exiſſet, quod ligula vulgi conſuetudine appellatur.* *Ligulae* nomen acceperat, quod promuntorium eſſet, non excellens, ſed molliter in planum devexum: Ea *linguas* vocabant, Feſto teſte: vide Savaronem ad Sidonii Epiſt. 2. L. 1. & Valeſium ad Ammianum L. XIV. C. 8. Præterea Martyres *Maſſylitani* quorum in Africa celebris memoria, huc referendi ex Martyrologio Romano V. Idus April. Scio God. Henſchenium in alia omnia abire, & Fezae, urbe Tingitanae nobiliſſima, pro religione mortem ſubiiſſe, exiſtimare. Ego factum nollem. Prudentius, quem corrigit, Periſteph. IV. 45.

Ingeret Tingis ſua Caſſianum
Feſſa, Maſſylum monumenta regum.

Prudentius, inquam, hac ope non indiget: *Feſta Maſſylum monumenta regum*, quod libri omnes approbant, optimum eſt, dictumque, uti Virgilianum hoc:

Pauperis & tuguri congeſtum ceſpite culmen
Poſt aliquot mea regna videns mirabor ariſtas.

Et quis veterum *Feſſae*, ſeu *Fezae* potius, meminit? Urbs ea ſub Saracenis demum clareſcere cœpit, & ab illis eſt condita, ſicuti oſtendit Bern. Aldrete L. III. Antiq. Hiſpaniae & Africae C. 7. & 8. Cui porro *Maſſyli* & *Maſſylitani* eodem numero ſunt? Neque obeſſe debet, quod à Maxula naſcatur *Maxulitanus*. Conſtat enim promiſcue dixiſſe: nam ejuſdem urbis præſul modo *Maſſylitanus*, modo *Eccleſia Maxulitanae* nuncupatur. Vide Collationis C. 112. & Mabillonium ad Kalendarium Carthag. p. 164. Analectorum. WESS.

PVTPVT VICVM M. P. XII.] Putput Vicus M. P. XII. *in manuſcriptis & Longoliano legitur: cum ſupra à* Vina Putput M. P. X. *attribuantur.* SVR.

PVTPVT VICVS] In Lugdunenſi editione *Puppут Vicus X. M. P.*, quod, Pariſienſi & Vaticano volentibus, recipiendum cenſui. WESS.

HORREA CAELIA VICVM M. P. XXX.] *Eundem numerum apponunt vetuſta exemplaria & excuſum Longolianum: cum ſupra à* Putput Horrea Caelia XXXII. M. P. *numerentur.* SVR.

HORREA CAELIA VICVS] Accedunt his veteres libri, quorum excerptis utimur, præter Pariſienſium unum, qui, detractis XX. M., ſola XII. M. retinuit WESS.

ADRVMETVM COL. M. P. XVIII.] *Ita legitur in eiſdem exemplaribus: cum ſupra ab* Horreis Caeliis X. M. P. *numerentur* Adrumetum uſque. SVR.

ADRV-

TVSDRO COLONIA.	M. P. XXXIII.
VSVLA CIVITAS.	M. P. XXXII.
THENIS COLONIA.	M. P. XXVIII.
MACOMADIBVS MVNICIPIVM.	M. P. XXVIII.
CELLAS VICVS.	M. P. XXVI.
TACAPAS COLONIA.	M. P. XXX.
AGMA SIVE FVLGVRITA VILLA.	M. P. XXX.

GIT-

ADRVMETVM COLONIA] Eadem paſſuum millia editi & manu exarati ſervant. Coloniæ honores Hadrumeto dedit Trajanus, ut vetus lapis, cujus epigramma ſupra dedimus, indicio eſt. WESS.

LEPTIM MINOREM CIVITATEM M. P. XVIII.] *Reg.* Leptiminus civitas M. P. XVIII. *atque item Neapolitanum. Blandinianum exemplar* Leptiminus civitate M. P. XVIII. *Longolianum* Leptiminus civitate mpm. XXIIII. *& miniatulis litteris corrigitur* civitas XVIII. *Videtur* Leptim minorem *pro parva cognominare. Plinio L.* 5. C. 4. Leptis altera: *& Ptolemaeo Λέπτις μικρά.* SVR.

LEPTIMINVS CIVITATE] Reſtitui in integrum, quod omnes offerebant, *Leptiminus rivitate.* Tabula habet *Lepte minus.* Videri hoc poſſet inſolentius & Romani ſermonis legibus adverſum, niſi notum ſatis eſſet, optimos quoſque ſequius ſæpe genus in urbium vocabulis ad prætermiſſam *oppidi* vocem retuliſſe: relege Sanctii Minervam L. IV. C. 4. p. 622. Hinc ortum paullatim, ut nomina urbium pleraque incerti haberentur generis, qua de re Conſentius in Arte p. 2027. Cum vero more quodam novo, & quaſi monoptoto, urbes earumque vocabula adhiberent, *Lepti minus* dixiſſe mirandum non eſt. Et ne arbitreris in Itinerariis tantummodo hos floſculos lectitari, ecce tibi *Demetrium à Leptiminus*, qui in Concilio, cui præſes Cyprianus fuit, pro hæreticis de integro baptizandis ſententiam dixit, & *Romanum Leptiminenſem* ex Collat. C. 121. Leptis hæc *civitas libera & immunis* eſt Hirtio Belli Africani C. 7. In ea Præſes Byzacenae aut Capſae ſedem habebat. Juſtinianus L. 2. Cod. §. 1. de off. Praef. Praetor. *Dux vero Byzacenae provinciae & in Capſa & in altera Lepte civitatibus interim ſedeat.* Vide Salmaſium ad Spartiani Severum C. 1. WESS.

TVSDRO COLONIA] Inter oppida libera Plinius L. V. C. 4. *Tuſdritanum* numerat. Ptolemaeus Coloniæ titulum non addit. Unde conſequitur, utriuſque ætate Tuſdrum colonos nondum fuiſſe deductos. Videndum eſt, utrum à Gordiano ſeniore, qui Tyſdri Imperator eſt conſalutatus Herodiano auctore L. VII. C. 6., Coloniae jura impetraverit? WESS.

VSVLAM CIVITATEM M. P. XXXII.] *Manuſcripta & Longolianum* Vſula civitas M. P. XXXII. *Ut forte id oppidum ſit, quod Ptolemaeo* Οὔζιτα. SVR.

VSVLA CIVITAS] Sic vulgati & ſchedae ſcriptæ. ad Ptolemaei ſcripturam proxime accedit Tabula, in qua ineſt *Uſilla mun.* Notitiis Eccleſiaſticis viſum eſt ab *Uſula* non recedere. *Caſſianus Uſulenſis* Concilio Carthaginienſi ſub Grato adſuit. *Victorinus Uſulenſis* inter Byzacenos memoratur. Eſt tamen *plebs Uſilenſis* in Collat. C. 126. VSALLITANI, quos vetus inſcriptio Theſauri p. DXII. Leptitanis jungit, alioſum pertinere videntur. WESS.

THENIS COL.] In Pariſienſium uno adſcriptum erat, *II. ſunt ſuper.* Illene in alio libro XXVI. M. P. invenit? Coloniam fuiſſe ſupra obſervavimus ex veteri lapide. WESS.

MACOMADES MVNICIPIVM M. P. XXVIII.] *Supra à* Macomadibus Thenas M. P. XVII. *omnia edunt exemplaria.* SVR.

MACOMADIBVS MVNICIPIVM] Lugdunenſe exemplar & Voſſianus codex uno verſu MACOMADIBUS, altero *Municipium XXVIII. M. P.*, quaſi municipium Macomadibus aliud foret. haud bene. has *Macomades minores* eſſe, dictum eſt antea. WESS.

TACAPAS COLONIA M. P. XXX.] *Regium exemplar.* Theapas col. M. P. XXX. *Reliqua* Tacapas Colonia M. P. XXX. *ſupra à* Cellis Picentinis Tacapas M. P. XXX. *deſignavit.* SVR.

AGMA SIVE FVLGVRITAM VILLAM M. P. XXX.] *Reg.* Agma ſine Fulgurita villa

GITTI MVNICIPIVM. M. P. XXV.
PONTE ZITA MVNICIPIVM. M. P. XXXV.
VILLA MAGNA, VILLA PRIVATA. M. P. XXX.
FISI-

M. P. XXV. *Bland.* Acma ſive Fulgurita villa M. P. *&* *Neapolitanum exemplar.* Acmaſine Fulgurita villa M. P. XXX. *&* *Longolianum* Acina, ſive Fulgarita villa XXX. *&* *miniaceis litteris* Acinaſine *correctum : forte Græcum nomen eſt:* Ἄγμα *pro fragmente, aut* Ἀκμὴ *pro incremento. Infra in itinere, quod à* Tacapis Leptim magnam *ducit* Agma *conlocat.* Svr.

AGMA SIVE FVLGVRITA VILLA] In noſtris eadem eſt diſcordia. Ex Vaticano edidit Schelſtrate *Agma*: Voſſii *Ama*, *Acma* libri Pariſienſes habent cum Baſilienſi Lugdunenſique editionibus, an à confragoſo litore, in quo poſita hæc villa, id nominis accepit? Graecis ejuſcemodi loca Ἀγμὰς appellari ex Heſychio notum eſt. Nicander Alexiphar. v. 388.

Κνώδαλα φυκιόεντας ἀεὶ περιβόσκεται ἀγμάς.

An vero à fulmine, quo villa tacta reculæque ejus infractæ fuerint, cognomentum ſortita eſt? Ἄγματα ἀμφορέων de *amphorarum fragmentis* ex veteri ſcriptore Suidas adfert. Hoc confirmari videtur ex *Fulguritae* titulo: Fulguritum enim id eſt, quod fulmine ictum, uti legitur in Feſti reliquiis. Tu, quid verius ſit, arbitraberis. Certi equidem nihil decreverim. Fieri quippe poteſt, ut Punicum hoc ſit vocabulum. Habet præterea Arabum ſermo, cui multa cum Poenis communia erant, quædam huc facile tranſferenda, quæ in re parum liquida attingere nolo. *Fulgurita* memoratur in ſcripta Tabula, XXV. M. P., uti hic, à Gitti. Wess.

GITTI MVNICIPIVM] Ptolemaeo *Gichtis*. Moletio hodie *Galſanacar.* Siml.

GITTI MVNICIPIVM M. P. XXV.] *Habet Regium exemplar : cum reliqua* Gitta municipium. *In Itinerario maritimo Blandinianum exemplar* Gitti de Tripoli : *&* *in Neapolitano* Gitti : *nam in Regio hac vox defecit : Ptolemaeo in Syrtis parva theſi* Γιχθὶς : *qua an eadem ſit aſtimandum.* Svr.

GITTI MVNICIPIVM] Non eſt cauſſa dubitandi, quin Ptolemaei illa urbs hæc ſit. In Coiſliniano codice Γιθὶς eſt, quod ad *Giti* vel *Gitti* prope accedit. Tabulae ſcriptæ dicitur *Gighti*. *Catulinus Epiſcopus plebis Gittenſis* eſt in Collationis C. 133., ubi El. du Pin non recte notat, *incertum eſſe, cujus ille ſit provincia.* Fuit in Tripolitana; Colonia enim Tacapitana prima in hoc itinere ejus provinciæ urbs eſt. Wess.

PONTE ZITA MVNICIPIVM] Hoc forte id oppidum eſt, quod Hirtius de bello Africano *Zettam* nominat. Ptolemaeo *Zetha extrema.* Moletio *Scala Ris.* Siml.

PONTEZINTA MVNICIPIVM M. P. XXXV.] *Habet Regium exemplar, reliqua vero* Pontezita. *Ptolemaeus juxta hac loca* Ζεθὰ ἄκρα *conlocat. Fuit quando ſuſpicatus ſum*, Pontem Uzitae *legendum. Nam de* Uzita *auctor Commentarii Africani* C. 41., *Dion libro* xliij p. 243. *&* *Ptolemaeus mentionem fecere.* Svr.

PONTE ZITA MVNICIPIVM] Non probo conjecturam Suritae. Uzita longe hinc diverſa remotaque fuit, ſita in Byzacena. Ex Commentario belli Africani perſpicue apparet haud longe Adrumeto, Ruſpina Leptique altera disjunctam fuiſſe: imo vero VI. M. P. à portu Leptis aberat. Audi ex C. 63. *Caeſar interim celeriter per nuncios in caſtris, quum opera circuiret, certior factus, qua aberant à portu millia paſſuum VI., equo admiſſo, emiſſis omnibus rebus, celeriter pervenit Leptim.* Caſtra intelligit, quæ in campo proxime Uzitam erant locata, ut eſt C. 56. Huic Uzitae poſitioni aſſentitur Ptolemaeus L. IV. C. 3. inter urbes, quæ circa Adrumetum erant, Uzitam recenſens. *Zettam*, quam ex Comm. de bello Africano C. 68. huc Simlerus advocavit, hinc quoque removerim: Ordo enim Caeſaris itinerum in Byzacena & eam fuiſſe indicio eſt. Hoc, quo de agimus, municipium in Tripolitana locum & dignitatem obtinuit. In ſcripta Tabula *Liba Municipium* pro *Zita* eſt. Ravennas L. V. C. 5. habet ex Tabula *Zita*, neque aliter libri vetuſti. Wess.

VILLAM MAGNAM, VILLAM PRIVATAM M. P. XXX.] *Exemplaria manuſcripta, & Longolianum recto caſu edunt, & unicum diverſorium. Mihi veriſimile ſit, ex duobus in*

unum.

FISIDA VICVS. M. P. XXXI.
CASAS VILLA ANICIORVM. M. P. XXVI.
SABRATA COLONIA. M. P. XXX.

unum fuiſſe conflata: quod in hoc commentario non ſemel accidiſſe docebimus. SVR.

VILLA MAGNA, VILLA PRIVATA] Fuiſſe eo nomine *Villam* in Proconſulari docet *Cyprianus Epiſcopus Villae Magnenſis*, qui Synodicæ præſulum provinciæ ejus ſubſcripſit in Lateranenſi Concilio ſub Martino. In Collationis C. 133. *Augendus Epiſcopus plebis Villae Magnenſis* Catholicis accenſetur. Ex utra fuerit *Villa Magna* non eſt, quo certo cognoſcas. WESS.

FISIDA] Vel *Piſida.* Forte *Piſidon* portus Ptolemaeo, quamvis hunc poſt *Sabratam* ponat. SIML.

FISIDA VICVM M. P. XXXI.] *Regium, Blandinianum, & Longolianum exemplar recto caſu eundem numerum edunt; Neapolitanum* Fiſida intus mpm. XXI. SVR.

FISIDA VICVS] Recto quoque caſu in noſtris libris hæc manſio expreſſa eſt. Tabula *Piſida municipium*, ſed Ravennas *Eiſidia.* Meminit Carthaginienſis Collatio *Ambibus Epiſcopi plebis Piſitenſis* C. 133., quem huic fuiſſe præpoſitum, adfirmare non ſuſtineo. Vide quæ diſputarunt viri doctiſſimi St. Baluzius & El. du Pin ad Collationem. Simleri opinionem probavit Ch. Cellarius V. C. IV. Geog C. 3. WESS.

CASAS VILLAM ANICIORVM M. P. XXVI.] *Regium, & Neapolitanum exemplar edunt. Blandinianum, & Longolianum* Caſa ſilla Aniciorum M. P. XXVII. *& in Longoliano mſto* Caſas villa Aniciorum mpm. XXVI. *corrigitur.* Anicia *gens ampla, & prapotens multis ſaculis fuit. Auſonius ad Probum.*

Qui vincit aevi injuriam
Stirpis novator Anniae:
Paribusque comit infulis

Aniciorum ſtemmata. *Aurelii Caſſiodori variarum libro x. Ep. xj. Theodahadus Rex Maximo Domeſtico V. I.* Anitios quidem pæne principibus pares aetas priſca progenuit, quorum nominis dignitas ad te ſanguinis fonte perducta, collectis viribus hilarior inſtaurata rutilavit. *Jornandis de Juſtiniano Imperatore de R. Get. Cap. ult.:* Mathaſuentam vero jugalem ejus fratri ſuo Germano patricio conjunxit Imperator, de quibus poſtumus patris Germani natus eſt filius, item Germanus: in quo coniuncta Aniciorum gens cum Amala ſtirpe ſpem adhuc utriuſque generis Domino præſtante promittit. SVR.

CASAS VILLA ANICIORVM] Gentis Aniciae maximas atque invidendas fuiſſe opes Ammianus L. XVI. C. 8. &, quem ibi teſtem produxit H. Valeſius, Zoſimus L. VI. C. 7. egregie docuerunt. De gente ipſa poſt accuratam Th. Reineſii Epiſt. 69. ad Rupertum operam multa dicere ſupervacuum arbitror. WESS.

SABRATA COL.] Syrtim minorem tangit Plinio teſte. Ptolemaeo *Sabathra* vocatur. hodie *Saxambes* Moletio. SIML.

SABRATAM COL. M. P. XXX.] *Regium exemplar* Sabrata col. M. P. XXX. *Blandinianum & manuſcripta alia* Sabrata colonia M. P. XXVIII. *Plinius L.* 5. C. 4. Sabrata contingens Syrtim minorem: ad quam Numidiae & Africae ab Ampſaga longitudo DLXXX. M. P. Latitudo, qua cognitum eſt CC. *Et alio loco L.* 5. *C.* 5. Item Cydamum è regione Sabratae. *Ptolemaeo inter duas Syrtes* Σαβραθα: *& alia juxta* Zetha *promontorium* Σαβαθρα: *atque hoc quod ad Syrtis minoris deſcriptionem pertinet, Antonini* coloniam *deſignari arbitror: &* Σαβραθαν *legendum non* Σαβαθρα. *Procopio libro ædificiorum Juſtiniani VI. C.* 4. Σαβαθρα. *Silius lib.* 3. 256.

Sabrata, tum Tyrium vulgus. SVR.

SABRATA COL.] Priores editiones cum Vaticano & Voſſiano libro *Sabrata Colonia M. P. XXVIII.* præferunt. Unus Pariſienſium Regio Suritae libro accedit. *Sabratam* Notitiæ Eccleſiaſticæ non improbant, *Sabratenum* & *Sabratenſem* hinc formantes. Vide Th. Ruinartum ad Victorem Vitenſem L. I. C. 7. Corruptiſſimus eſt in hac urbe Joan. Malala in Juſtiniano p. 197. Ἐν οἷς παρελήφθη ἡ πᾶσα αὐτῆς λεγομένη Τρίπολις καὶ Λεπτομαγνὰ, καὶ Σαβαθρὰ καὶ τὸ Βιζάκιον. Intelligit, quod Edm. Chilmeadum non fugit, Leptim magnam, Sabratam & Byzacium, quas Mauruſii occuparunt, victis expulſiſque Afris, ſive Vandalis potius. WESS.

VAX VILLA REPENTINA. M. P. XXVII.
OEEA COLONIA. M. P. XXVIII.
MEGRADI VILLA ANICIORVM. M. P. XXXV.
MIN-

VAX VILLAM REPENT. M. P. XXVII.] *Habet Regium exemplar. Reliqua omnia* Vax villa repentina M. P. XXVII. SVR.

VAX VILLA REPENTINA] Haud aliter excerpta librorum noſtrorum prioreſque editiones. Villa hæc à *Repentino*, ejus, ut putem, conditore cognomen eſt nacta. Eſt in monumento Gruteriano Theſ. p. CCCXC. 2. P. CLAVDII PALLANTI HONORAT. REPENTINI LEG. PR. PR. PROVINCIAE AFRICAE memoria conſignata. Ab eo aliove ejuſdem nominis ita dici potuit. WESS.

OEEA COL.] In Concilio Carthaginienſi ſub Cypriano nominatur *Natalis à Bota*. ubi legendum, *ab Oea.* SIML.

OEEAM COLONIAM M. P. XXVIII.] *Hæc in optimo exemplari deſunt. Blandinianum & Longolianum* Oeea M. P. XXVIII. *Neapolitanum* Doca colonia M. P. XXVIII. *Ego* Oeeam *legendum arbitrer: ut ea ſit de qua Pomponius L. 1. C. 7.* Ultra eſt Oeea oppidum & Cynips fluvius: *Plinius*, litore inter duas Syrtes: Ibi, *inquit L. 5. C. 4.*, Civitas Oeenſis, Cynips fluvius, ac regio. *Nam ad litus pertinere ex Ammiano libro xxviij. C. 6. conjicimus.* Leptitano, *inquit*, agro, & Oeenſi internecina populatione tranſcurſis: *ut apud Tacitum* Oeenſium *ſit legendum, libro 4. Hiſt. C. 50. non* Ophenſium. Mox, *ait*, Oeenſium Leptitanorumque diſcordias componit, quæ raptu frugum & pecorum inter agreſtes, modicis principiis jam per arma atque acies exercebantur. Nam populus Oeenſis multitudine inferior, Garamantas exciverat gentem indomitam, & inter accolas latrociniis fecundam. *Nam ex Ammiano conjici videtur* Leptitanorum & Oeenſium *agros fuiſſe confines. Rem eam, de qua à Tacito mentio fit, commemorari à Plinio, plane mihi perſuaſum.* Ad Garamantas, *inquit L. 5. C. 5.*, iter inexplicabile adhuc fuit, latronibus gentis ejus puteos, qui ſunt non alte fodiendi ſi locorum notitia adſit, harenis operientibus. Proximo bello quod cum Oeenſibus geſſere initiis Veſpaſiani Imperatoris, compendium viæ quatridui deprehenſum eſt. *Facili certe errore ex* Oeenſium *voce, in Taciti Libro* Ofenſium *librarius tranſſcripſit: & poſtremo ex* OFENSIVM *ductum* OPHENSIVM. *Apulejus in Apologiis* Oeae & Oeenſium *ſæpe meminit. In Concilio Carthaginienſi, D. Cypriano præſide, Natalis à* Boea *memoratur: ego ab* Oeea *legendum arbitrer. Silius eodem Africano catalogo L. 3. 257.*

——— Sarranaque Leptis:
Oeaque Trinacrios Afris permiſta colonos.

Nam quod apud Ptolemaeum lib. 4. C. 3. Ἑῶα *legitur, ego legendum arbitror* Ὄεα: *collocat enim in eadem regione juxta* Leptim magnam: *quæ enim Ptolemaeo* Νεάπολις ἡ καὶ Τρίπολις *eſt*, ea magna Leptis *eſt. Nam Strabo libro quinto, & aliam quandam continuo eſſe* Neapolim, *quam* Leptim *vocant, auctor eſt: ut de* magna *intelligendum eſſe ſatis appareat, cum juxta* Syrtim majorem *collocetur, & Cynipim fluvium: & Ptolemaeus* Cynipis *oſtio adjungit* Neapolim, Tripolim *dictam. Solinus Cap. 27.* Achaei, *inquit*, Tripolim lingua ſua deſignant de trium urbium numero, Taphrae, Abrotani, Leptis magnae: & *Plinius L. 6. C. 4.* Oppida, *inquit* Neapolis, Taphra, Abrotanum, Leptis altera, quæ cognominatur Magna: *quæ Ptolemaeus adjunxiſſe videtur nomine* Neapolis, & Tripolis. *Minime enim verſimile eſt, cum Ptolemaeus libro 8. inſignes urbes ex ſuis tabulis ſeligat, quibus noctis & diei longiſſima ſpatia definiat, &* Leptis magnae *meminerit, eam in regionum Africae deſcriptione prætermiſſam. Adde quod in vetuſta verſione, & ea quæ Roma anno M. D. VIII. elegantiſſimis typis excuſa eſt*, Neapolis quæ & Leptis *legitur: ut* Tripolis *pro* Lepti *ſit ſubſtituta.* SVR.

OEEA COLONIA] Recte conjecit vetusque adeo vates Surita fuit. Codices Coiſlianus & Palatinus perſpicue edunt: Νεάπολις ἡ καὶ Λέπτις μεγάλη. Quid vero de Euſtathio dicemus, ad Dionyſii ℣. 205. ſcribente? Ὅτι μέση τῶν Σύρτεων ἡ Νέα πόλις, ἡ καὶ Μεγάλη Λέπτις. Profecto, ſi ita reliquerit, aliud nihil, niſi egregie falſum eſſe. De Oeea poſt Suritam multa addere vix erit opus. In Vaticano codice *Oeca* fuit. Unus Pariſienſium & Voſſianus
Oeca

Digitized by Google

MINNA VILLA MARSI. M. P. XXVIIII.
LEPTIMAGNA COLONIA. XXVIIII.
SEGGERA. M. P. XX.
BER-

Oea, quomodo vulgatum Lugduni exemplar præfert. Urbis nomen paullo remotioris ſæpe fraudi librariis fuit. Reddidit Apulejo id Salmaſius ad Solinum p. 227. Iſac. Voſſius ad Catullum p. 139. Plinii Panegyrico C. 70. Reſtituta eadem urbs eſt Auguſtini Epiſt. 138. ab H. Valeſio, MSS. undecim approbantibus, in quibus *Oenſes* leguntur, teſte El. du Pin ad Collat. C. 133. Fuit etiam, qui Auguſtini Epiſtolae, quæ inter Hieronymianas 70. eſt Edit. Novae, *Oeam* vindicaret, verum invito, ſed & erroribus ſeſe induente Martianaeo. *Oea*, inquit, *ſive Tripolis non fuit oppidulum Judaeis & aliis gentibus refertum. Sed urbs Africae ampla, una ex illis, qua teſte Solino, favebant Romanis.* Unde vero hæc? & quis Tripolim eandem atque Oeam ſive Oeeam dixit? In Gervaſio Tilberienſi Ot. Imp. p. 918. lego. *Dicitur Tripolitana à tribus civitatibus, qua ſunt Ouaſa, Berete & Leptis magna.* imo *Oea, Sabrata & Leptis.* Præterea viſum eſt viris egregiis S. Bocharto, Loydio & J. Gronovio, urbem hanc *'Οίην* in fragmento Callimachi apud Stephanum in *'Ασβύστα* appellari.

Οἴην Τρίτωνος ἐφ' ὕδασιν 'Ασβύστα.

Quod ſi ita eſt, non erit poeta ab errore immunis. Tritoni eam admovet, unde remota longius fuit. Malim tamen ego Callimachum erroris abſolvere, & priorem verſus vocem adjectivam eſſe, cujus vera ſententia ex perditis pendebat, arbitrari. Vide S. Bocharti L. I. Chan. C. 24 p. 479. & de Solini verbis, vitioſius in Suritae nota editis, Salmaſium. In Tabula eſt *Oſa*. WESS.

MEGRADI VILLAM ANICIORVM M. P. xxx.] *Eadem recto caſu in Regio exemplari habentur. Blandinianum* Megdil villa Anitiorum M. P. XXVI. *Neapolitanum* Megdil villa Anitiorum mpm. XXV. *Longolianum* Megdil villa Aniciorum milia plus minus XXVI. SVR.

MEGRADI VILLA ANICIORVM] Magna eſt in libris diſcordia. Lugduni *Megdia Ville Aniciorum*, Baſiliae vero *Megdii villa Aniciorum* vulgarunt. Ex Vaticano Em. Schelſtrate *Megdil*, quod in Pariſienſi quoque codice fuit, edidit. Voſſii liber *Megdi villa Aniciorum M. P. XXV.* Anaſtaſius in Epitome *Meidil*. Notus ex Collationis C. 208. eſt *Liberalis Epiſcopus Mildienſis*, quem *Meidilenſem* eſſe juberem, ſi qui liber addiceret. Fortaſſe, quæ & Hemſterhuiſii noſtri ſuſpicio, ex Punico *Migdal*, *turrim* notante, hæc nata ſunt. XXV. M. P. huic manſioni priores editiones ſcriptique noſtri apponunt. WESS.

MINNAM VILLAM MARSI M. P. xxviiii.] *Regium exemplar recto caſu hunc numerum edit. Blandinianum* Minna villa Amarſi M. P. XXVIII. *atque Neapolitanum & Longolianum.* SVR.

MINNA VILLA MARSI] Lugdunenſes ediderunt *Villa Amarum*. Libri, quorum nobis uſura fuit, *Anarſi* aut *Amarſi M. P. XXVIII*, uti Voſſii, aut *Amuſi* cum ſchedis Cuſani. *Minnenſis* Epiſcopus eſt in Notitia, ſed inter Mauretaniae Caeſarienſis præſules. WESS.

LEPTIM MAGNAM COL. M. P. xxxviiii.] *Regi.* Lepti magna col. M. P. XXVIIII. *Blandinianum*, Lepti magna colonia XXIIII. *Neapolitanum* Leptimagna colonia mpm. XXIX. *Longolianum* Lepti magna colonia mpm. XXIIII. *& milto* XXIX. *corrigit.* SVR.

LEPTI MAGNA COL.] Non aliter noſtri, neque Tabula ſcripta. Sequior aetas duo hæc vocabula in unum conflavit. Procopio L. VI. Aedif. Juſt. C. 4. *Λεπτιμάγνα*. & Belli Vandalici L. II. C. 21. Hinc *Victorinus Epiſcopus Leptimagnenſis* in Concilio Cabarſuſſitano. *Civitas Leptimagnenſis*, in qua Dux militum provinciæ Tripolitanae ſedem habebat, dicitur in L. 2. §. 1. Cod. de Praef. Praet. Afr. Hieronymus *urbem ſemibarbaram, poſitam in ſolitudine* Lib. I. in Jovinianum appellat. *Leptimajus*, quod Salmaſius ad Spartianum in Severi vita C. 1. memorat, nuſquam inveni. Coloniae dignitate inſignitam fuiſſe, etiam numi docent. Juris Italici facta eſt ab Imp. Severo & Antonino ut ex L. 8. §. ult. D. de Cenſibus cognoſcimus. WESS.

SEGGERA] Vel *Soggera*. In Conciliorum libro *Segermis*. SIML.

SEGGERA M. P. xx.] *Habent optima exemplaria Regium & Blandinianum: Neapolitanum vero* Soggera mpm. XX. *& Longolianum cum* Seggera *pratuliſſet, milto* Soggera *emendat.* SVR.

SEGGERA] Vulgatum noſtri probant. *Seggera*

BERGE.	M. P. XXIIII.
BASE.	M. P. XXV.
THEBVNTE.	M. P. XXX.
AVXIQVA.	M. P. XXX.
ANNESEL.	M. P. XXX.
AVZVI.	M. P. XVIII.
ASTIAGI.	M. P. XXV.
MACOMADIBVS SYRTIS.	M. P. XXX.

ISCI-

gira ſolus Cuſani liber. *Segermis*, cujus in Concilio Carthaginienſi ſub Cypriano memoria exſtat, in provincia Byzacena cenſebatur, ut ex Notitia apertum eſt. In Tabula XXX. M. P. a Lepti magna conſpicitur *Sigolin*, ſive *Subgoli*, ut Ravennas maluit. WESS.

BASE M. P. XXV.] *Habet Regium exemplar: cum* Sere *reliqua præferant*. SVR.

BASE] In excerptis librorum veterum prioribusque editionibus *Sero* obvium eſt. Huic, ſi certum eſſet manſionis nomen, libens Epiſcopum imponerem Proculum, quem Collatio Carthaginienſis C. 135. præpoſuit *plebi loci Serrenſis*. Scio viros eruditos hunc præſulem Mauretaniae patribus, quod Notitia inter eos *Sertenſem* nominat, annumeraviſſe. Verum Proculus *Sertenſis* non fuit; duos ejus urbis alios Collatio C. 187. & 201. conſervavit. Sin *Baſe* ex Suritae libro malueris, refer huc ex Notitia Imp. Occident. p. 104. *Praepoſitum limitis Bazenſis*. Manſionem anteriorem inveni nuſquam. Anaſtaſius in Epitome *Bertem* appellat. WESS.

THEBVNTE M. P. XXX.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Tabunte M. P. XXX. *Neapolitanum* Tabinite mpm. XXX. & *Longolianum* Tabunćte mpm. XXX. SVR.

THEBVNTE] Anteriores editiones & ſchedae noſtræ ſumma concordia *Tabunte*. WESS.

AVXIQVA M. P. XXX.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Auziqua M. P. XXX. & *Longolianum: ſed hoc milto* Auxiqua *corrigit. Neapolitanum* Auxiqua XXX. SVR.

AVXIQVA] Placet libris, quibus utimur, *Auziqua*. Simili fere nomine urbem hoc tractu laudat Lycophron ℣. 885.

Αὔσιγδα, Κινύφιος ἣν τέγξαι ῥόος
Νασμοῖς λιπαίνει.

Auſigda, quam Cinnyphius rigans fluvius
Aquis fœcundat.

Neque longe à Cinyphio flumine hæc disjuncta manſio fuit. Pariſienſe exemplar huic & ſequenti XXXII. M. P. adjungit. WESS.

ANNESEL M. P. XXX.] *Habent Regium & Blandinianum, ac Longolianum: Neapolitanum vero* Aneſel mpm. XXX. SVR.

ANNESEL] Ex Vaticano dedit Doctiſſimus Schelſtrate *Annezel*, Voſſiano accedente: Pſeudo-Anaſtaſius in ſuis invenit libris *Annaſel*. WESS.

AVZVI.] Ptolemaeo *Azuis*. SIML.

AZIV M. P. XVIII.] *In exemplari Regio* Auxiu: *Blandinianum* Auzui mpm. XVIII: & *Neapolitanum* Anzin M. P. XVIII. *Longolianum* Auzui M. P. XVIII. & *miniaceis litteris corrigit* Auzin. *Forte Ptolemaeo inter duas Syrtes* Ἀζυίς. SVR.

AVZVI] Libri, quos vidimus, *Auzui*. WESS.

STIXGI M. P. XXV.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Aſtiagi mpm. XXV. *atque item Long. Neap. vero* Aſciagi M. P. XXV. SVR.

ASTIAGI] Omnes miro conſenſu *Aſtiagi*. An Cyri avum maternum Aſtyagem huic manſioni nomen feciſſe opinati ſunt? WESS.

MACOMADIBVS SYRTIS] Ptolemaeo *Macoma villa* ad Syrtim magnam. Libro Notitiarum in Tripolitana provincia, *Limes Macomadienſis*. SIML.

MACOMADES SYRTIS M. P. XXX.] *Regium exemplar* Macomadibus Syrtis M. P. XXX: *cum reliqua* Macomadibus Syrtis mpm. XX. *præferant. Ptolemaeus in Syrtis parva theſi* Μακόδαμα *collocat juxta* Tritonem. SVR.

MACOMADIBVS SYRTIS] Scripta Peutingeri Tabula *Macomada*. In Ptolemaeo vocabulum corruptiſſimum eſt. Καλυμάκαλα κώμη editi prae ſe ferunt. Quia tamen codex Palati-

ISCINA.	M. P. XXX.
TRAMARICIOLO.	M. P. XXXI.
AVBEREO.	M. P. XXV.
DICDICA.	XXIIII.
TVGVLVS.	M. P. XXIIII.
BANADEDARI.	M. P. XXV.
ANABVCIS.	M. P. XXV.
TINIODIRI.	M. P. XXV.

BO-

latinus *Μάκυμα* oſtendit, non verebor affirmare, in Ptolemaeo fuiſſe olim *Μακόμαδα*. Ravennas L. V. C. 6. *Macumades majores* appellat. Atque hæc tertia eſt ejuſdem nominis urbs, in his itineribus obvia. paſſuum millia xx. libri tantummodo habent. Wess.

SCINA M. P. xxx.] *Habet Reg. exemplar. Bland. & Long.* Iſcina mpm. xxx1111. *Neapolitanum* Iſtina mpm. xxx1111. Svr.

ISCINA] Eorum librorum, quos uſurpavimus, nullus eſt, quin *Iſcina* offerat. In m. p. differentia major eſt. Pariſienſium unus cum Vaticano & Lugdunenſi exemplari xxx111. m. Simlerus m. p. xxx1111. dedit, cui comitem liber Fabricii ſe addit. Putem *Iſcina* verum manſionis eſſe nomen. Nam Ravennas L. V. C. 6. *Iſina* habet ex Tabula, quæ nunc vitioſe *Stina* edit. In primis ſuſpicionem auget Ptolemaeus, in quo *Ἴσκινα* L. IV. C. 3. invenies. Hoc ergo revocavi. Wess.

TRAMARICIOLO] Vel *Tramaricio*. Siml.

TRAMARICIVM M. P. xxx1.] *Reg. exemplar* Tramaricio m. p. xxx1. *Bland.* Tramaricioio mpm. xxx1. *& Neap.* Tramariciano mpm. xxx1. *In Long.* Tramaritio mpm. xxx1. *& milto corrigitur* Tramaritiono. Svr.

TRAMARICIOLO] Et hoc reſtitui, ob librorum concordiam. *Tramaricioio*, quod Fabricii adſcriptum eſt libro & in aliis invenitur, hinc natum eſt. Wess.

AVBEREVM M. P. xxv.] *Regium exemplar* Aubereo m. p. xxv. *Bland.* Aubureo m. p. xxv. *Neap.* Ambureo mpm. xxv. *Long.* Aubureo mpm. xxv. *& milto* Ambureo *emendat.* Svr.

AVBEREO] In uno Pariſienſium *Anbureo.* Credo hoc verum eſſe. Memorat Collatio C. 121. *Donatum Epiſcopum Eccleſiæ Anburenſis* ſive *Amburenſis*, quem cur hinc ablegemus, nihil eſt cauſſæ. Non ignoro viros egregios St. Baluzium, Joan. Garnerium, H. Noriſium, *Anburenſem* hunc mutaſſe in *Amporenſem*, atque ex Tripolitana in Numidiam transtuliſſe: verum omnes invita Collatione. Wess.

DIGDICA] Vel *Dictica*, *Dicdica*. In Conciliis *Doctitorum Epiſcopus.* Siml.

DIGDICA M. P. xx1111.] *Habet exemplar Reg. Bland.* Dicdica mpm. xx1111. *& Long. ſed hoc* Dictica *milto emendat. Neap.* Dictica mpm. xx1111. Svr.

DICDICA] Conſpirant editi ſcriptique in *Dicdica*. Idem habet Ravennas L. V. C. 6. *Digida Municipium* Tabula. *Diodica*, quam in Anaſtaſii Epitome invenies, ex *Dicdica* orta eſt. Wess.

TVGVLVS M. P. xx1111.] *Regium habet exemplar: & reliqua* Tuculus. Svr.

TVGVLVS] *Tuculus* etiam noſtri. Rectum videtur *Tagulis* ex Tabula, nam & ita Ptolemaeus, niſi quod adſpirationem addiderit. Corrigendus Ravennas, cui *Tragulis* dicitur. Wess.

BANADEDARI M. P. xxv.] *In Regio legimus exemplari, atque item in Blandiniano: niſi quod duobus diſtinguitur nominibus* Bana dedari: *in Neapolit.* Banadredana mpm. xxv. *& miniaceis literis* Benadecladri *emendat.* Svr.

BANADEDARI] Fuerunt hoc loco Arae, quæ nomen ex Philaenis fratribus traxere, de quibus Salluſtius Jugurt. C. 79. aliique. Habet eas heic Tabula, xxx. m. p. à ſuperiore manſione disjungens. Credidero eaſdem deſignari, & ſi *Bamadedari* legeretur, paene affirmarem vocem eſſe Punicam, *aras curſorum*, ipſorumque adeo Philaenorum fratrum, indicantem. Poſſem alia in hoc genere proferre, ſi conjecturas perdere vellem. Nunc manus abſtinere potius erit, & aliunde auxilium exſpectare. Wess.

ANABVCIS] Agnoſcit Ravennas & Tabula, eadem paſſuum millia annectens. Wess.

TINIODIRI] Vel *Timoridi*, *Tiniodiri*. Siml.

BOREO.	M. P. XII.
TINCI AVSARI.	M. P. XXIIII.
ATTICI.	M. P. XXV.
CHAROTVS.	M. P. XXV.
CAMINOS.	M. P. XXII.

BE-

TINIODIRI M. P. xxv.] *Habetur in Regio exemplari. In Blandiniano, & Neapolitano* Tinioridi mpm. xxv. *Longolianum* Timoridi. SVR.

TINIODIRI] In noſtris par diſcordia. *Timoridi, Tinioridi*, quod ex altero natum eſt, præferunt. WESS.

BOREO] Promontorium hoc Syrtim majorem includere ſcribit Plinius. hodie vocatur *Caput Tetones.* SIML.

BOREVM M. P. xii.] *Regium* Bareo. *In reliquis* Boreo. Borion *promuntorium deſignat. Plinius L. 5. C. 4.* Promuntorium, *inquit*, quod majorem includit, (*de Syrtibus enim agitur*) Borion appellatur. Ultra Cyrenaica provincia. *Ptolemaeus item* Βορεῖον ἄκρον τέλος τῆς Κυρηναίας. *At Procopius* Borii urbis *meminit* περὶ τῶν κτισμάτων *libro* 6. C. 2. & Pentapoleos *ultimam eſſe verſus Occidentem Solem; & eam urbem* Mauruſiis *barbaris proximam conſtituit.* SVR.

BOREO] Judaei haud longe ab hac urbe templum habebant, à Salomone, ut rumor erat, conditum, quod Juſtinianus, ipſis ad Chriſtianorum ſacra traductis, in Baſilicam cultus melioris convertit, Procopio indice. Judaeos in hoc terrarum angulo incoluiſſe ex Tabula cognoſcimus, quæ circa Iſcinam manſionem habet a Judaeis appellatam. Sed hac de re forte pluribus alias. Fuit hinc Ario addictus *Sentianus Berei* Epiſcopus, pars Synodi Nicenae I., de quo J. Gothofredus ad Philoſtorgium L. I. C. 8. In Vaticano codice Em. Schelſtrate *Boreom* invenit. WESS.

TINCI AVSARI] *Auſurianorum* meminit Syneſius. SIML.

TINCAVSARI M. P. xxiiii.] *Regium exemplar* Tincauſari M. P. XXIII. *cum reliqua* Tinciauſari M. P. XXIIII. *edant.* SVR.

TINCI AVSARI] Frequens eſt in ſcriptoribus Seculi IV. *Auſurianorum*, Tripolitanam provinciam, Pentapolim atque Aegyptum divexantium, mentio Syneſius in Epiſtolis & Cataſtaſi, mala hinc orta ſæpe deplorat. Ammiano L. XXVIII. C. 6. *Auſturiani* dicuntur. *Auxorianos* appellat Philoſtorgius L. XI. H. Ecc. C. 8. ubi Gothofredum vide. Omnes noſtri libri *Tinci auſari.* WESS.

ATTICI M P. xxv.] *In Regio, Blandiniano, & Longoliano legimus. At in Neapolitano* Autrici mpm. xxv. SVR.

CHOROTVM M. P. xxv.] *Habet Regium exemplar* Chorotus. *Blandinianum & Longolianum* Carotus. *Neapolitanum* Carodius. SVR.

CHAROTVS] Editi ſcriptique noſtri libri *Carothus* præferunt. Pſeudo-Anaſtaſius *Canothum* habet. WESS.

CAMINOS M. P. xxii.] *Habetur in manuſcriptis, Blandiniano, & Neapolitana bibliotheca exemplaribus, & excuſo Longoliano, cum in Regio* Chaminos M. P. XXII. *legatur.* SVR.

BERONICE] *Berenice* Plinio, quondam Heſperidum vocata. Diſtat, eodem auctore, à Lepti CCCLXXXV. M. P. Sed hic longe major diſtantia ponitur, quoniam Plinius rectam diſtantiam annotat. Antonius vero iter terreſtre, qua longo ambitu circumeunda eſt Syrtis major. hodie *Bernicho* dicitur. SIML.

BERONICEM M. P. xxx.] *Omnia eadem auferendi caſu* Beronice M. P. XXX. *Straboni, Ptolemaeo, & Stephano, Gracis auctoribus* Βερενίκη: *& Plinii quoque manuſcriptis exemplaribus*, Berenice, *inquit L. 5. C. 5., in Cyrenaica regionis deſcriptione*, quæ & Pentapolitana regio, in Syrtis extimo cornu eſt: quondam vocata Heſperidum. *abeſſe à Lepti* CCCLXXV. M. P. *perhibet, qua directis itineribus, & non manſionum certarum diverticulis, credibile eſt connumerari. Ptolemaeus idem illi tribuit cognomentum in* Pentapolitana *regione.* Βερενίκη ἡ καὶ Ἑσπερίδες, *& item Stephanus.* SVR.

BERONICE] Nobiliſſimam hanc urbem, à Ptolemaei uxore Bernice nuncupatam, Βερενίκην appellat Procopius L. VI. de Aedif. Juſtiniani C. 2. *Bernicide* in Tabula leges, pro *Berenicide*, quod Silius Italicus L. III. ℣. 249. adfirmabit.

Ad-

Digitized by Google

BERONICE.	M. P. XXX.
ADRIANE.	M. P. XXVIII.
TEVCHIRA.	M. P. XVIII.
PTOLEMAIS.	M. P. XXVI.
SEMEROS.	M. P. XXXII.
LASAMICES.	M. P. XXV.

CY-

Adſuit undoſa cretus Berenicide miles.

Et Lucanus L. IX. 524.

Nam quidquid pulvere ſicco
Separat ardentem tepida Berenicida Lepti.

Vide ibi Oudendorpium. WESS.

ADRIANE M. P. XXVIII.] *Habent ea exemplaria, quæ à me conferuntur.* SVR.

ADRIANE] Haud plura vir doctus in veteri libro invenit, qui excerpta editioni Lugdunenſi Alb. Fabricii adſcripſit. Eadem ex Vaticano publicavit Schelſtrate, Tabula conſentiente. *Hadrianopolis* Ravennati & Tabulae dicitur; unde colligas cum Salmaſio ex earum civitatum fuiſſe numero, quas Hadrianus, quantumvis titulos in operibus haud amaret, magno numero *Hadrianopeles* appellavit. Vide Spartianum in ejus vita C. 20. Nec mutandum tamen manſionis hujus nomen, quam Ἀδριανὴ Hierocles itidem vocavit. WESS.

TEVCHIRA] Eadem Arſinoë quoque dicta. diſtat Plinio à Berenice XLIII. M. P. noſter Antonius XLVI. numerat. Hodie *Tochara* nominatur. SIML.

TEVCHIRAM M. P. XVIII.] *Reg.* Theucira M. P. XV III. *habet, atque item Blandinianum: Neap.* Thecira mpm. XVIII. *Longolianum* Theucira mpm. XVIII. *& ſupra* Therira *corrigit. Straboni L. 17. p. 837.* à Berenice *eſt urbs* Teuchira, *quam* Arſinoen *vocant.* Arſinoen Teuchiram *cognominatam,* à Berenice XLIII. M. P. *diſtare, manuſcriptis exemplaribus conſentientibus, Plinius auctor eſt, L. 5. C. 5. A Ptolemaeo itidem appellatur* Ἀρσινόη ἡ καὶ Τεύχειρα. *Stephano* Δευτέρα πόλις Πενταπόλεως Λιβύης, ἡ πρότερον Τεύχειρα, *quamvis perperam in Aldino libro* Ταύχειρα *legitur.* SVR.

TEVCHIRA] Non eſt in Stephano Ταύχειρα improbandum. Invenies idem in Χερρόνησος: habet quoque Herodotus L. IV. C. 171. &, quod rixam præcidet omnem, vetus monumentum Th. Reineſii Claſ. VIII. 84 GN. VATINIO. L. F. VENANTO. N. TAVCHEIRA. EX AF. VETERANO. Quare non male Tabula *Tauchira col.*, ſed XXV. M. P. ab Adriane ſeparans. Pleriſque ſcriptoribus numeri eſt multitudinis, ut Herodoto, Lycophroni ϋ. 877. Syneſio inter Epiſtolas Græcanicas, nam reliqua ejus nunc inter manus non ſunt, p. 220. 239. Munivit novis operibus urbem Juſtinianus, teſte Procopio L. V. de Aedif. Juſtin. C. 2. ubi vitioſe Τεύχεια appellatur, quamquam mendoſius in Paſchali Chronico p. 35. Ταυχιστά. *Praepoſitus limitis Teuchitani* eſt in Notitia Imp. Occid. p. 119, qui verius *limitis Teuchirani* diceretur. WESS.

PTOLEMAIS] Antiquo nomine *Barce*, Plinio XXII. M. P. à Teuchira. hodie *Tolometa.* WESS.

PTOLEMAIDEM M. P. XXVI.] *In eum numerum manuſcripta conſentiunt recto* Ptolemaidis *caſu exemplaria: cum Plinius L. 5. C. 5. ab* Teuchira Ptolemaidem Barcem nuncupatam XXII. P. M. *abeſſe tradat. Longolianum* XXV. M. P. *numerat: &* XXVI. mpm. *emendat: à Ptolemaeo* ἐπίσημος *cognominatur hæc Cyrenaica Ptolemais.* SVR.

PTOLEMAIS] Condita Ptolemais fuit, non ubi Barce ſita erat, ſed Barces portus. Recte Ch. Cellarius L. IV. Geogr. C. 2. ex Scylace id animadvertit. Addo Barcen poſt conditam Ptolemaidem ſuperſtitem fuiſſe. Diſtinguitur à Ptolemaide in Ptolemaei L. IV. C. 4. Diverſos præterea Epiſcopos habuerunt. In Niceno I. Concilio Arianis ſeſe annumeraſſe leguntur *Zopyrus Barces* & *Secundus Ptolemaidis.* WESS.

SEMEROS] Ptolemaeo forte *Zemiſthus.* SIML.

SEMEROS] Lugduni & Baſileae manſioni huic XXXIII. M. P. appoſuerunt. Vulgata adfirmantur codicis Vaticani & Pariſienſis auctoritate. WESS.

LASAMICES M. P. XXV.] *Habet Regium*

exem-

Digitized by Google

CYRENE.	M. P XXV.
LIMNIADE.	M. P. XXI.
DARNIS.	M. P. XXIIII.
HIPPON.	M. P. XXVIII.
	MI-

exemplar, & infra M. P. XXVI. *Blandinianum* Laſamices mpm. XXVI. *cum infra* Laſamicos mpm. XXV. *praferat. Neapolitanum item hoc loco* Laſamices mpm. XXVI. *& infra* Laſanmicos mpm. XXV. SVR.

LASAMICES] Adjungunt excerpta, quibus utimur, utrobique XXVI. M. P., licet infra *Laſamicos* edant. WESS.

CYRENEM M. P. XXV.] *In Regio exemplari* Cirene M. P. XXV. *& in Blandiniano* Cyrine M. P. XXV. *Graci numero ſingulari proferunt, & item Latini auctores, & plenius plurium numero Cicero pro Plancio* C. 5. Deſiderarunt te *inquit*, oculi mei cum eſſes Cyrenis: *& doctiſſimus Poeta Catullus:*

Laſerpiciferis jacet Cyrenis.

SVR.

CYRENE] Eodem numero utitur in voce Obſequens C. 28. *Locuſtarum ingentia agmina in Africa, à vento in mare dejecta, fluctibuſque ejecta, odore intolerabili Cyrenis mortiferi vaporis gravem peſtilentiam fecerunt pecori.* Sic ea Julii legenda arbitrer. Mitto Lucanum, Vitruvium, Virgilium atque alios, quibus *Cyrenae* placuerunt. Vide vero an hæc urbs reddenda ſit vexatiſſimo Gratii verſui 507.

Nec ſaevos miratur equos terrena Cyrene.

Vulgo *Syene* editur, quam urbem cum Cyrene à librariis fuiſſe permixtam alibi oſtendam ex Rufino de Vitis Patrum C. 1. Hoc ſi probaveris, non erit, ut anxie Syenenſium equos, nemini veterum memoratos, anquiras. Cyrene ob equos eorumque ſtudium celeberrima eſt. Pindaro Ode IV. Pythior. Εὔιππος Κυράνα dicitur, & εὐάρματος πόλις ἐν ἀργινόεντι μαστῷ, *urbs curribus praſtans in albicante ubere terra poſita.* Recte inde Gratio *terrena Cyrene*, quippe campeſtris & in feraciſſimo atque uberrimo Libyae agro à Batto condita. Κᾶπον Ἀφροδίτας, ſeu *hortum Veneris* propterea idem Pindarus appellat. Nec quemquam morabitur ſyllabae modulus, quam ancipitem eſſe Graeci poetæ oſtendunt, eoſque ſecuti Catullus & Virgilius. Vide Voſſium ad Catul. p. 17. Una earum urbium fuit, è quibus Pentapoli nomen eſt natum. Iſidorus L. XIV. Origin. C. 5. *Pentapolis Graeca lingua à quinque urbibus nuncupata eſt, id eſt, Berenice, Ceutria, Apollonia, Ptolemais: ex quibus Ptolemais & Berenice à regibus nominata ſunt.* Tu lege cum viris doctis *Teuchira* pro Ceutria, & *Cyrenen* adde ex Plinio L. V. C. 5. *Ceutria* MSS. in Martiano Capella L. VI. p. 217. itidem præferunt, hinc adjuvandi. Plura dabit Illuſt. Spanhemius ad Callimachi Hymn. in Apollin. ℣. 94. WESS.

LIMNIADEM M. P. XXI.] *Habet Regium exemplar* Limniade M. P. XXI. *& item Bland. Neap.* Liminde mpm. XXVI. *& Long.* Limnide mpm. XXI. SVR.

LIMNIADE] Geographiae Sacrae Auctor *Lemandum* hic ſubſtituit. Non conſtitui in re incerta illi obloqui, malo tamen eam urbem *Lemnadum* appellare cum Theophilo Alexandrino Epiſt. Paſchali I. *Ut ſciatis*, inquit, *pro ſanctis & beatis Epiſcopis, qui in Domino dormierunt, ordinatos eſſe in Lemnado pro Herone Naſeam.* Propius id a *Limniade* abeſt, quamquam recte Car. à S. Paullo cenſuiſſe dubium exiſtimo. *Limnide* noſtri omnes præter Cuſani, qui *Lamniade*, præferunt. Pſeudo-Anaſtaſius Regio Suritae libro aſſentitur, *Limniademque* hinc hauſit. Credo manſionem à palude aliqua paluſtrive loco *Limnadem* fuiſſe cognominatam, quam vocem varie dein ſcriptitarunt librarii. WESS.

DARNIS] Alias *Dardanis.* Ptol. *Darnis.* SIMI.

DARNIDEM M. P. XXIIII.] *Regium & Blandinianum, ac Longolianum exemplar* Darnis M. P. XXIIII. *Neapolitanum* Darius mpm. XXIIII. *Ptolemaeo culpa librariorum* Δάρδανις *pro* Δαρνίς, *& ſtatim* κατὰ τὴν ἀπὸ Δαρδάνιδος μεσημβρίαν ἀποκειμένην *pro* Δαρνίδος. *Supra enim in ipſis excuſis* μεχρὶ Δαρνίδος πόλεως παράλιον *legitur : & in deſignatione Marmaricae* κατὰ τὴν ὑποτεθειμένην διὰ Δάρνεως πόλεως γραμμήν. *Adde quod in vetuſta verſione latina, cujus ſupra* men-

Digitized by Google

MICHERA SIVE HELENE. M. P. XXX.
BADRIN. M. P. XXV.
AVSVFAL. M. P. XX.
CATABATHMON. M. P. XXV.
ALE-

mentionem fecimus, Darnis *legitur*: *& in excuſo Romae anno M. D. VIII.* Darnis *al.* Dardanis. *Ammianus:* Et Arſinoe eadem, quæ Teuchira: & Darnis, & Berenice: quam Heſperidas appellant *lib*, 22. C. 16. Svr.

DARNIS] Urbem hanc ſerior ætas videtur *Darnen* Δάρνην appellaſſe. Joan. Moſchus in Prato Spirituali C. 119. Θεόδωρος ὁ ἱζιώτης ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Δάρνης τῆς ἐν Λιβύῃ. Vertit Ambr. Camaldulenſis *Darnae civitatis.* atque hinc non ſine ratione dubites, ſitne in Hierocle loco Δάρνης legendum Δάρνη an Δαρνίς. Vide H. Valeſium ad Ammianum L. XXII. C. 16. ubi hanc urbem Syneſio reſtituit. Codex Vaticanus huic XXIIII. M. P. adjungit, ſequenti vero M. P. XXVIII. Wess.

MICHERAM SIVE HELENEM M. P. XXX.] *Reg.* Michera ſive Elene M. P. XXX: *& infra* Mecira. *Bland.* Mecira ſive Helen mpm. XXX. *& Longelianus. Neap.* Mechira Helen M. P. XXX. Svr.

MICHERA SIVE HELENE] Excerpta librorum, quæ inter manus ſunt, *Mecyra ſive Helem, Belen, aut Helen,* quomodo editiones priores. In Tabula *Meciris* leges. Wess.

BADRIN] Vel *Batris* aut *Baradris.* In Concilio Carthaginienſi nominatur *Dativus à Badis*, ubi quædam exemplaria habent *Badris.* Forte eſt *Batrachus portus* Ptolemaeo, hodie *Trabochio.* Siml.

BADRIN M. P. XXV.] *Habent Regium & Blandinianum exemplar & Longelianum: ſed hoc milto* Baradim *corrigit. Neapolitanum vero* Baradin mpm. XXV. Svr.

BADRIN] *Badenſis* Epiſcopus apud Cyprianum hinc ablegandus eſt: *Vadis* aut *Badae*, quarum urbium hæc à Ravennate in Tingitana ponitur, illa inter Numidiae oppida recenſetur, præfuit. *Badrim* eſt in Vaticano & Fabricii exemplari. Ceteri *Batrin*; *Barradin* Cuſani ſchedae. Wess.

CATABATHMON.] Catabathmos oppidum & vallis repente convexa, finis eſt Cyrenaicae. Quod autem hic poſt Catabathmon ponitur Alexandria, idque addito IX. M. P. numero, manifeſtum eſt mendum: ex Plinio enim L. V. C. 6. conſtat Alexandriam à Cyrenis diſtare itinere terreſtri DXXV M P. à Catabathmo CLXXXVI. M. Videtur autem inſcriptio hujus itineris mendoſa, in qua ponitur *iter à Leptimagna Alexandriam DCCCCII*, cum tamen manſiones poſitæ Catabathmon uſque hanc ſummam conficiant. Quia vero à Catabathmo incipiunt fines Alexandriae, utroque loco pro *Alexandria* ponendum putarem *Catabathmos fines Alexandriae.* Siml.

CATABATHMON M. P. XXV.] *In numero omnia conveniunt exemplaria. Salluſt. Jugurth.* C. 19. Catabathmon Aegyptum ab Africa dividere *tradit: ut* provincia Africa, *& tertia orbis portio intelligatur. Pompon. L. 1. C. 7.* A promuntorio Metagonio ad aras Philaenorum, regionem eam proprie nomen Africae uſurpare *docet*, *& C.* 8. ad Catabathmon Cyrenaicam provinciam pertinere; *& item de tertia orbis parte accipi vult.* Aſiae, *inquit C.* 9. prima pars Aegyptus inter Catabathmon & Arabas ab hoc litore penitus immiſſa. *Verum auctor Commentarii belli Alexandrini perhibet prædicari, partem* Alexandriae *dimidiam Africae eſſe: & hoc Itinerarium infra* à *Catabathmo fines Alexandriae conſtituit. Pomponius* In litore, *inquit*, Alexandria Africae contermina. *Plinio L. 5. C. 5.*, finem Cyrenaicum Catabathmon appellari oppidum, & vallem repente convexam *certum eſt.* Svr.

CATABATHMON] Nihil certius eſt obſervatione Simleri. Alexandria à Catabathmo longiſſime fuit disjuncta. Procopius L. VI. Aedific. Juſtiniani C. 2. Pentapolim XX. dierum itinere Alexandria removet, quod ridiculum foret, ſi urbs ea IX. tantum millibus paſſuum Catabathmo eſſet diſparata. prætereo quæ Strabo L. XVII. p. 798. de maritimo itinere à Catabathmo Paratonium atque inde Alexandriam memorat; ſola Plinii auctoritas falſi arguit Itinerarii ſcripturam, cui auxilium nullum ex libris ſcriptis oritur Wess.

Digitized by Google

ALEXANDRIA. M. P. VIIII.

ITEM ALIO ITINERE A PTOLEMAIDA IN ALEXANDRIAM.

SEMEROS. M. P. XXXIII.
LASAMICES. M. P. XXV.
CYRENE. M. P. XXV.

FINES MARMARIAE.

LIMNIADE. M. P. XXI.
DARNIS. M. P. XXIIII.
HIP-

ALEXANDRIAM M. P. VIIII.] Alexandria M. P. IX. *exemplar Blandiniauum, & Longelianum* Alexandriae M. P. VIIII. *Neapetitanum.* Alexandriae mpm. VIII. SVR.

ALEXANDRIA] *Alexandriae* vocabulum ex ſede ſua parum tempeſtive huc viciniæ migravit. Deeſt fini ſequentis itineris, unde abeſſe non poteſt. Nunquam Itinerarii ſcriptor urbem, quo iter eſt, negligere ſolet. Et ſi negligeret, daret ſe turpiter. Neque enim præteriri ea urbs poteſt, quæ iter terminat. Scio H. Suritam exiſtimaſſe eandem eſſe *Caportim*, ultimam ejus itineris manſionem, atque Alexandriam. Sed & id novi magnum eſſe in ea re peccatum. Equidem, ſi à libris diſcedere animus eſſet, ablatam hinc Alexandriam proximo itineri ſubjicerem. Nunc nihil movere potius arbitror. WESS.

ITEM ALIO ITINERE A PTOLEMAIDE ALEXANDRIAM] *Reg.* Item alio itinere Ptolemaida in Alexandria. *Blandin.* Item alio itinere ab Tholomaida in Alexandriam. *Nealitanum* Item alio itinere a Phtolomaida in Alexandriam. *Longolianum exemplar*, Item alio itinere ab Ptolomaida in Alexandriam: *neque ulla manſionum ſumma appoſita apparet.* SVR.

ITEM ALIO ITINERE A PTOLEMAIDA IN ALEXANDRIAM] Reſtitui loco ſuo præpoſitionem, à Surita expulſam ejectamque. Timuiſſe vir doctiſſimus videtur, ne particula in Grammaticorum præcepta incurreret. Sed facile ſcriptorem aetatis ſuæ conſuetudo, quam & antiquiſſimi probarunt, excuſabit. Notum eſt Plautinum, ne alia accumulem, ex Bacchidibus Act. II. 1. *Herilis patria ſalve, quam ego biennio, poſtquam hinc in Epheſum abii, te conſpicio lubens.* Id mireris, juraſſe libros in *ab* & *a Ptolemaida.* an ex Ptolomaide fecerunt *Ptolemaidam*, uti ex Narbone Narbonam, Aſcalone Aſcalonam? *Ptolemaida* hac terminatione eſt in Martiano p. 217. L. VI., ubi H. Grotius videndus. *Ptolomaide* caſu recto quoſdam dixiſſe monuit Salmaſius ad Fl. Vopiſci Probum C. 17. WESS.

SEMEROS M. P. XXXIII.] *Hae deſunt in Reg. Blandinian.* Semeros mpm. XXXIII. *& item Neap. ac Longolianum: cum ſupra* à Ptolemaide Semeros M. P. XXXII. *definiantur.* SVR.

FINES MARMARIAE.] Poſt Cyrenem in exemplari manuſcripto interponitur *Fines Sarmatae.* In impreſſo *Fines Samariae*, aut *Armariae*, pro quo ponendum *Fines Marmaricae.* Sed ſi Ptolemaeum ſequamur, Darnis finis erit Cyrenaicae & initium Marmaricae: itaque poſt Limnidem ſive Limniadem & Darnim rectius hoc interponi poſſet. Ac fieri poteſt, ut hæc notatio finium Marmaricae & Alexandriae ex margine irrepſerit, cum nuſquam alibi provinciarum limites notet, niſi Mauritaniae utriuſque. Porro qui hic ponuntur fines, ita accipiendi ſunt, quod hoc loco fines Marmaricae & poſtea Alexandriae incipiant. SIML.

FINES MARMARIAE] *In Regio*, Finis Marmariae. *In Blandiniano & Neapolitan.* Fines Armariae. *Longolianum* Fines Samariae, *& miſſo* Armariae. *Strabo gentem mari propinquam, & quæ ad Aegyptum pertineat, uſque ad Cyrenem*, Marmaridas *eſſe auctor eſt. Cuius* fines *à Ptolemaeo deſignantur, qui ſatis appoſitè huic itinerario congruunt. Nam à* Darnide *urbe linea protenta, Pentapolis ab Oriente parte* Marmaricae *finitur: atque hoc loco inter Cyrenem & Limniadem Marmariae fines ab Antonino aſſignantur:* À Paraetonii *ferme regione ad Syrtim uſque* majo-

Digitized by Google

HIPPON.	M. P. XXVIII.
PAPI.	M. P. XXIIII.
PANIVROS.	M. P. XXX.
MICHERA.	M. P. XX.
IVCVNDIV.	M. P. XL.
GEREATIS.	M. P. XXXII.
CATABATHMON.	M. P. XXXV.

FINES ALEXANDRIAE.

GERAS.	M. P. XVIII.

ZI-

maiorem porrigi Marmaridas *Plinius L. 4. C. 5. aſſerit: Gentem* Nomadum Lybiae *eſſe*, *Pauſanias in Atticis C. 7. auctor eſt.* SVR.

FINES MARMARIAE] Exulant ex Vaticano codice voces FINES MARMARIAE, unde quodammodo Simleri ſuſpicio eonſtabilitur. Quia tamen eeteri mordicus retinent, nihil cauſſae video, quamobrem exterminari debeant. WESS

HIPPON M. P. XXVIII.] *Habet uti ſupra* à Darnide *Regium, cum reliqua* XXVIIII. *hoc loco praeferant, quae ſupra* XXVIII *definierant.* SVR.

PAPI M. P. XXIIII.] *Regium* XIIII. *habet. Reliqua vero* XXIIII. *quorum conſenſu ducimur.* SVR.

PAPI] Fuit cum opinarer in *Papi* latere urbem Ἆπιν *Apin*, cujus meminit Polybius Excerp. CXV. verum re preſſius examinata, opinionem repudiavi. *Apis* non longe Paraetonio fuit, ut videas ex Scylace p. 106. Edit. Gronovii. WESS.

PANIVROS M. P. XXX.] Ptol. & Straboni *Paliurus*. SIML.

PANIVROS M. P. XXX.] *Habent manuſcripta, & Longolianum. Straboni L. 17. p. 838.* Paliurus vicus: *& Ptolemaeo in* Marmaricae *ſitu* Παλιοῦρος, *ut forte ea ſit, quae hoc loco* Paniuros. SVR.

PANIVROS] Habet Tabula hoc loco *Paliuris*, adeoque recte viri docti cenſuerunt *Paliuros* hic videri legendum. Meminit loci Lucanus, ſed vocis ſimilitudine deceptus *Palinuri* nomen impoſuit L. IX. 42.

Et hinc placidis alto delabitur auris
In litus, Palinure, tuum: neque enim aequore tantum
Auſonio monumenta tenes: portuſque quietos
Teſtatur Libye Phrygio placuiſſe magiſtro.

An à Macedonibus nomen repetemus? Suidas urbis Macedoniae Παλιούρας *Paliuras* mentionem fecit in Ἀντίπατρος, niſi tamen ibi vitium ſit. WESS.

MICHERAM M. P. XX.] *Reg. cum ſupra* Michera *ſive* Elene *ſignaſſet, hoc loco* Micera *habet. Blandinianum* Mecira. *Neapolitanum* Metira. *atque item Longolianum.* SVR.

IVCVNDIV.] *Lucundui.* Ptolemaeo forte *Leucae Camini.* SIML.

IVCVNDIV M. P. XL.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Lucundiu M. P. XL. *Neapolitanum* Lacundiu M. P. XL. *Longolianum* Lucundui M. P. XL. SVR.

IVCVNDIV] Omnes fere noſtri *Lucundiu* præferunt. In Anaſtaſio *Vicundium* invenio, quod ad Regii exemplaris lectionem proxime accedit. *Secundinus Epiſcopus Jucundianenſis* memoratur in Collatione C. 180. Sed ille Afer fuit. Λευκαὶ Κάμινοι Ptolemaei in Marmarica mediterranea ponuntur: hoc vero iter ſecundum litus maris ducit. Adeo pronum & in aperto eſt dicere quæ non ſit, quam quæ tandem ſit profiteri. WESS.

GEREATIS] Vel *Gertatis.* SIML.

GEREATIS M. P. XXXII.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Gertatis mpm. XXXII. *& item Longolianum: & muto* Cereatis *emendat. Neapolitanum, quod proxime ad Regium accedit,* Cereatis mpm. XXXII. SVR.

GEREATIS] Libro Fabricii vir doctus *Gertatis* adſcripſit ceteri vulgatum ſervant, niſi quod plures appoſuerint XXXIII. M. P. WESS.

GERAS.] Ptolemaeo *Zygris villa.* SIML.

GER-

Digitized by Google

ZIGILIS.	M. P. XXXII.
ARISTEV.	M. P. XX.
THABRASTA.	M. P. XXXII.
PARAETONIO.	M. P. XXVI.
	EV-

GERAS M. P. XVIII.] *Manuſcripta exemplaria habent & Longolianum.* Geras *oppidum circiter* L. *ſtadia à* Peluſio *ſitum Nicephorus Calliſtus libro* 13. *C.* 17. *Eccleſiaſticæ hiſtoriæ aſſerit. Ptolemaeo juxta Pythis promontorium* Γεῤῥίας γόνυ. SVR.

GERAS] Parvum oppidum *Geras*, de quo Sozomenus L. VIII. H. Eccl. C. 19., & ex eo Nicephorus, cum hac manſione componi non poteſt. longiſſime hinc abeſt, VIII. M. P. Peluſio, ut ex Tabula novimus, disjunctum. De eo ad Hieroclis Συνέκδημον plura. Mihi hujus manſionis nomen alibi nondum occurrit. WESS.

ZIGILIS] *Zatilis.* Ptol. *Zagylis villa.* SIML.

ZIGILIS M. P. XXXII.] *Habet Regium exemplar. At manuſcripta & Longolianum* Zatilis mpm. XXXIII. *forte Ptolemaeo* Ζαγυλὶς κώμη. SVR.

ZIGILIS] *Zatilis* Vir quoque doctus adſcripſit Fabricii libro. Lugdunenſe exemplar *Zacilis* edit. Unde *Zagylis* levi opera feceris. Μάξιμος Ζαγυλέως eſt in Jure Graeco-Romano p. 190. Corruptum urbis nomen exſtat in Breviario Liberati C. 18. *Igitur Petrus Moggus ab Abbate Amone & Joanne Epiſcopo Magileos & ab Abbatibus monachorum inferioris Aegypti bella paſſus eſt.* Lege *Zagyleos.* WESS.

ARISTEV M. P. XX.] *Regio, Blaudiniano, & Longoliano aſſentientibus. At Neapolitanum habet* Ariſteia mpm. XX. SVR.

ARISTEV] Verum eſt *Ariſteu*, ſeu potius *Ariſtaeu.* Credo enim ab Ariſtaeo, Cyrenes filio, huic manſioni nomen eſſe inditum. Solebant vitioſe id nominis una vocali ſcribere, uti exemplis, cumulate congeſtis, Thom. Munkerus ad Hyginum fabulatorem C. 161. oſtendit. Dicitur autem *Ariſteu* more Aegyptio pro Ἀρισταίου κώμη, habetque in hoc genere multa Itinerarium, ut *Niciu*, *Iſiu*, *Ibiu*, aliaque, de quibus ſuo loco. WESS.

THABRASTA M. P. XXXII.] *In Regio legimus exemplari: Reliqua* Tanabaſtra M. P. XXXI. *ſed in Longoliano milto corrigitur* Thanabriſtra. SVR.

THABRASTA] Variant libri noſtri editique: *Tanabraſta* & *Tarabaſtra Thanebeſtra* offerre ſolent. Haud ſcio an hujus mentio ſervata ſit in Vibio Sequeſtre. *Cinibs Arabiae, in quo plurima genera gemmarum inveniuntur, & camelis portantur in oppidum Tybreſtrum.* Eſt in Vibii libris non minor diſcordia. *Tibreſtum* inveni in d'Orviliano. alii *Thibreſtum* aut *Thibreſtrum* oſtentant. Utcumque fuerit, male *Cinibs*, ut in melioribus dicitur libris, *Arabiae* fluvius à Vibio perhibetur. WESS.

PARAETONIO.] *Paraconio* vel *Paracomo.* Legendum Paraetonio, quamvis altera lectio habeatur in manuſcripto exemplari. Conſtat enim ex Ptol. Strabone, Mela, Paraetonium hoc loco ſitum eſſe. SIML.

PARAETONIVM M. P. XXVI.] *Regium* Parecomo M. P. XXVI. *Blaudinianum & Longolianum* Paracomo mpm. XXVI. *Neapolitan.* Paraconio mpm. XXVI. *quod ad* Paraetonio *proximè videtur accedere. Nam* Paraetonium *urbem eſſe, & in eutem portum Strabo L.* 17. *p.* 798. *auctor eſt.* Menſura, *inquit Plinius L.* 5. *C.* 6. à Catabathmo ad Paraetonium LXXXVI. M. P. *Sed hoc iter diverticulis manſionum ducitur. In Ptolemaei exemplaribus* Παραιτόνιον. *At Stephan.* Παραιτόνιον, πόλις πλησίον Ἀλεξανδρείας, ἣν Ἀμμωνίαν καλοῦσι. SVR.

PARAETONIO] Pari diſcordia libri noſtri. Unus Pariſienſium *Paraecomo.* Vaticano inerat *Parecomo.* Exemplari Fabricii adſcriptum à viro eſt docto *Paraconio.* Recte hinc Simlerus & Surita *Paraetonium* extuderunt, conjecturam ſtabiliente Cuſani libro, qui *Paretonio* edit. Tabula *Pretonio.* WESS.

EVTHICV.] Vel *Futicu.* forte *Leuce acte* Ptolemaeo. SIML.

EVTHICV M. P. XL.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Euticu mpm. XL. *Neapolitanum*, Eutitii M. P. XL. & *poſt* Tanabaſtra *adjicitur: Longolianum item poſt* Tanabaſtra, *milto* Euticu XL. & *ſtatim*, à Paraconio Futicu mpm. XL. SVR.

Eu-

EVTHICV. M. P. XL.
PHAEDONE. M. P. XXVI.
CAPORTIS. M. P. XVI.

ITER, QVOD LIMITEM TRIPOLITANVM PER TVRREM TAMALLENI A TACAPIS LEPTI MAGNA DVCIT M. P. DCV. Sic.

A TA-

EVTHICV] Forte in variata vocabuli ſcriptura latitat portus *Phoenicus*, de quo Strabo L. XVII. p. 799. Wess.

PHAEDONE.] *Dedone* vel *Pedone*. Meminit Srabo *inſulae Pedoniae* inter Paraetonium & Alexandriam. Siml.

PHAEDONEM M. P. XXVI.] *Regium exemplar* Phedone M. P. XXVI. *reliqua vero* Pedone mpm. XXVI. Sur.

PHAEDONE] Excerpta librorum, quorum nobis uſura fuit, *Pedone*, quod ſono ab inſula Pedonia non longe recedir. An inſulæ, quod manſioni huic objaceret, hoc cognomentum eſt impoſitum? Notus alioqui Phaedon eſt Elidenſis, cujus nomen Plato divino illi Dialogo inſcripſit. Si verum ſervavit Regius codex, à Phaedone diceres locum appellatum. Sed hæ conjecturæ ſunt. Wess.

CAPORTIS.] Poſt hoc nomen Schudius ponit Plinthinem & Cherſoneſum minorem, inde Alexandriam. Numerat à *Caporti* Alexandriam LXII. M. P. à Paraetonio autem Caportim Antonius ponit LXXXII. M. P., Sed ſi Paraetonium ab Alexandria diſtat C. M. P., ut Plinius ſcribit, *Caportis*, quæcumque tandem illa ſit, nam neque Ptolemaeus neque Sirabo meminere, tantum XVIII. M. P. Alexandria aberit. Itaque nihil interponendum, ſed Alexandriae nomen cum eodem numero apponendum erit. Siml.

CAPORTIM M. P. XVI.] *Summo conſenſu* Caportis *in omnibus, qua conferimus, legitur exemplaribus. Sed cum hac manſione iter, quod* Alexandriam *ducebatur, finiri videamus, eum locum deſignari arbitror, quo Alexandriam conditam ferunt, in Africae parte* ab oſtio Canopico XII. M. P. *ut auctor eſt Plinius L. 5. C. 10., qui in omnibus manuſcriptis exemplaribus* Erapotes *nominatur. Strabo L. 17. p. 792., & ab eo Stephanus, Alexandriam prius* Rhacoten *cognominatam ferunt: atque haud ſcio quàm rectè Pintianus noſter* Rhacotem *in Plinii libris ſubſtituat, & vetuſtorum exempiarium, qua ad Antonini exemplaria proxime accedunt, lectionem interrumpat.* Sur.

CAPORTIS] Laudem meritus egregiam eſt Pintianus ob Plinii locum reſtitutum. *Rhacotis* eſt quoque in Taciti Hiſt. L. IV. C. 84. Pauſania Eliac. Prior. C. 21. & Clementis Alexandrini Protreptico p. 31., ambigendumque adeo non eſt de rei veritate. Debuit iter hoc finiri urbe Alexandria, ſed ea dudum in alium locum migravit, uti ſupra dictum eſt. Præterea numeri Pliniani L. V. C. 6. ferre hic Alexandriam nequeunt: Paraetonium, ut Simlerus monuit, C. M. P. Alexandria disjungunt, quod falſum erit, ſi *Caportis* ac *Alexandria* eadem ſit. Scio Harduinum CC. M. P. in Plinio ſuo ſcribi juſſiſſe, ſed Plinio invito. Numeri, quos C. 5. & 6. finivit, damnant auctiorem illam ſummam. Jugulat eandem Tabula, non longe, ſi itineris anfractus conſideres, à Plinio C. M. P. recedens. Reliquum eſt, ut, quæ *Caportis* fuerit, quæramus. Tabula *Tapoſtri* XXV. M. P. Alexandria ſeparat. Vidit Ampl. Altingius id ſcribentium peccato ex *Taphoſiri* eſſe natum, idemque paullo turpiore flagitio in *Caportim* abiiſſe. Erat hoc loco oppidum, in quo Oſiris ferebatur ſepulchrum habuiſſe. Dictum inde Ταφόσιρις Syneſio Epiſtola inter Græcanicas quarta. Ταφόσιρις Dioſcoridi L. III. C. 27. Ταπόσιρις Straboni L. XVII. p. 799. Aberat id Alexandria itinere unius diei, teſtimonium perhibente Procopio L. VI. Aedif. Juſtin. C. 1. Amplius vero intervallum cum non ſit, quod Alexandriam inter & Taposirim ſive Taphoſirim interpoſuit Tabula, integrum hoc iter additis ALEXANDRIA M. P. XXV. videri poterit. Wess.

ITER QVOD LIMITEM TRIPOLITANVM PER TVRRIM TAMALLENI &c.] *Hic* Limes Tripolitanus Thamallenſis *videtur cognominari à Notitia provinciarum Romani Imperii: cujus auctor* Marianus Scotus *fuiſſe perhibetur. Nam ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Comitis Africae inter Limitaneos recenſetur Prapoſitus* Limitis Thamallenſis; *neque* Tripolitani Limitis *ſit mentio.* Sur.

A TACAPIS AD AQVAS.	M. P. XVIII.
AGARIABAS.	M. P. XXX.
TVRRE TAMALLENI.	M. P. XXX.
AD TEMPLVM.	M. P. XII.
BEREZEOS.	M. P. XXX.
AVSILINDI.	M. P. XXXII.
	AGMA

ITER QVOD LIMITEM TRIPOLITANVM PER TVRRIM TAMALLENI &c.] Eſt hujus limitis in L. 133. C. Theod. de Decurion. mentio; meminit enim *Sylvani Ducis & Correctoris limitis Tripolitani.* Huc referebam *Decurionem limitis*, quo de Publicola Vir Illuſt. Epiſt. ad Auguſtinum 46. novæ Edit. *In Arzugibus*, ſcribit, *ut audivi, Decurioni, qui limiti praeſt, vel Tribuno ſolent jurare barbari, jurantes per daemones ſuos.* Erant Arzuges in Tripolitana. Quoniam tamen *Arzuges per longum Africae limitem generaliter vocabantur*, uti apud Oroſium lego L. I. C. 3., potuit & alii provinciæ limes, de quo in Epiſtola, prætendi. Ducit hoc iter ſecundum Tripolitanum limitem à Tacapis Leptim magnam: Initium eſt in Tacapitana urbe. Non ſequar ergo judicium viri egregii Th. Galaei, in Comment. ad Iter Britanniae p. 5. legentis ITER QVOD A LIMITE TRIPOLITANO, &c. Erit, hoc recepto, duplex itineris principium, jungeturque limes Tripolitanus Tacapis. quod à vero recedit. Si quid hic movendum, impenſius probem: ITER QVOD LIMITE TRIPOLITANO--DVCIT. Præterea numeri hic expreſſi, paullo ampliores ſunt, quam ex itinere, per manſiones diviſo, colliguntur. WESS.

A TACAPIS AD AQVAS M. P. XVIII.] *Habent Regium & Neapolitanum: Blandinianum & Longolianum* XVIIII. *cum infra* ab aquis Tacapinis Tacapas *omnia exemplaria* XVIII. *contineant. Ea enim aqua eadem, quæ* Tacapinae *vocantur, eſſe videntur.* SVR.

A TACAPIS AD AQVAS] Noſtri omnes apponunt huic loco XVIII. M. P. *Aquae* hæ *Tacapitanae* ſunt, quarum Tabulæ, quæ XVI. M. P. Tacapis ſeparavit, figura aquas calidas balneaque inibi fuiſſe monet. WESS.

AGARIAVAS.] Vel *Agarlavas.* Hirtius de Bello Africano meminit *Agar* oppidi, & in libro Conciliorum *Agrae* mentio. SIML.

AGARIABAS M. P. XXX.] *Habet Regium exemplar: Blandinianum* Agariavas mpm. XXX. *Neapolitanum* à Gorianis mpm. XXX. *Longolianum* A Gariavas mpm. XXX. SVR.

AGARIABAS] Quod Simlerus ex Hirtio C. 67. & 76. memorat oppidum *Agar*, Byzacenae provinciæ fuit, ut ipſe Hirtius & Notitia docent. *Agram* fruſtra in Africa quæſivi, Exemplaria, quæ inter manus ſunt, *Agar lavas* aut *Agarlanis.* In Tabula eodem fere ſitu eſt *Aggarmi.* WESS.

TVRRE TAMALLENI.] In libro Notitiarum *Thamallenſis limitis* mentio fit. In exemplari Pariſienſi male legitur, *Turreta Malleni.* SIML.

TVRRE TAMALLENI] Occurrit in Collatione Carthag. C. 126. *Sabratius Epiſcopus plebis Turre Tamallumenſis.* Notitia vero inter Byzacenos ponit *Habet Deum Tamallumenſem.* Unde haud male St. Baluzius opinatus eſt, eandem utrobique urbem indicari. Quod vero addit, non aliam eſſe *Turrem Tamalleni*, id vero non putem ſimile. Locatur enim hæc *Turris* in Tripolitana verſus Leptim M. Equidem probabile ſemper habui, Eugenium Carthaginienſem Epiſcopum, quem Notitia Africae *Tamalleni* exulaſſe tradit, in hanc *Turrim Tamalleni* fuiſſe relegatum. Victor Vitenſis, ut quodammodo odoratus eſt Theod. Ruinartus, id L. V. Perſ. Vand. C. 11. perſuadet. Auctor enim eſt, Antonium, ſaeviſſimum hominem, fuiſſe *in quadam civitate, proxima eremo, qua Tripolitanae provincia vicinatur.* Addit dein, regem Hunericum, probe gnarum crudelitatis Antonii, juſſiſſe ut eo Eugenius relegaretur, *in ipſis eremi partibus*, haud obſcure ad *Turrem Tamalleni*, ſeu ut in Notitia eſt, *Tamallenum* nos ducens. Cum vero *Habet Deus* ſimiliter relegatus ſit in civitatem, in qua Antonius ille fuerat, ut Victor refert C. 12., an dubitabimus pro *Civitate Tamallumenſi Tamallenenſem* inibi refingere? Error ortus fuit, quod Ha-

Digitized by Google

AGMA.	M. P. XXII.
AVGEMMI.	M. P. XXX.
TABALATI.	M. P. XXX.
THEBELAMI.	M. P. XXV.
TILLABARI.	M. P. XX.
ADAVGMAGDVM.	M. P. XXX.

TA-

Habet Deus Epiſcopum egerit *Tamallumae* in Byzacio. Ea fraudi fuit librariis, adeſſe hoc loco oportere arbitratis. WESS.

BEREZEOS.] *Bizerentanus limes* invenitur in libro Notitiarum. SIML.

BEREZEOS M. P. xxx.] *Habetur in manuſcriptis Bland. & Neap. exemplaribus: & excuſo Long. cum Reg.* Adzerεos M. P. xxx. SVR.

BEREZEOS] Commodius cum Pancirollo ex *Bezereos*, quod in exemplari Lugdunenſi & aliis eſt, *limitem Bizerentanum* formaveris. Vide Notit. Imp. Occid. p. 119. WESS.

AVSILINDI.] Vel *Auxilindi.* SIML.

AVSILINDI M. P. xxxii.] *Deeſt in Regio hoc diverſorium. Blandinianum* Auſilnidi mpm. xxxii. *Neapolitanum* Aſilmidi mpm. xxxii. *Longolianum* Auſilindi mpm. xxii. & *milto corrigitur* Aſiliundi mpm. xxxii. SVR.

AVSILINDI] Quod de manſione hac dicam, nihil eſt aliud, quam mirifice libros diſcrepare. *Auſilmidi* eſt in Vaticano. Codex Pariſiens. *Auſilimdi.* Lugduni vulgarunt *Auſilendi.* *Auſilundi* Voſſianus edit. WESS.

AGMA M. P. xxii.] *Augina* vel *Agina.* Liber Conciliorum *Aggiva.* SIML.

AGMA M. P. xxii.] *Regium exemplar* Agma M. P. xxx. *Blandinianum* Augma mpm. xxii. *Neapolitanum* Augina mpmp. xxii. *Longolianum* Agina mpm. xxii. & *milto* Augina. SVR.

AGMA] Non temere dixerim, quid verius ſit. *Augma* vir doctus libro Fabricii adſcripſerat, eſtque in Voſſiano. *Quintus ab Aggya* in Concilio ſub Cypriano ſententiam dixit. An hinc fuerit, qui cognoſcam? WESS.

AVGEMMI M. P. xxx.] *Regium* Auzemmi M. P. xxx. *Blandinianum* Augemmi mpm. xxx. *Neap.* Augemi mpm. xxx. *Longolianum ſocili errore ex* Augemmi, Augemini M. P. xxx. SVR.

TABALATI.] In libro Notitiarum mentio fit *limitis Tablatenſis*: de quo dubito an à *Tabal* Byzacenae vel *Tablata* Tripolitanae provinciae urbe nomen habeat. SIML.

TABALATI M. P. xxx.] *In Regio, Neapolitano, & Longoliano. At Blandinianum* Thabalati mpm. xxx. *In Notitia provinciarum inter Limitaneos, Præpoſitus* Limitis Tablatenſis *ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Comitis Africae.* SVR.

TABALATI] In ſuperioribus Surita Simlerusque *Tablatenſem limitem* ad Tabaltam, urbem Macomadibus & Cellis Picentinis vicinam, retulerunt: alterum utrum haud dubie cum vero diſcordat. *Tambaia* ut hic cum G. de l'Iſle legatur, nulla cauſſa eſt. WESS.

THEBELAMI.] In Notitiarum libro *Thamalloma.* SIML.

THEBELAMI M. P. xxv.] *Habet Regium exemplar, cum in reliquis* Themelami *legatur.* SVR.

THEBELAMI] Vaticanus & Pariſienſis cum editionibus vetuſtis *Themelami* præferunt. Hinc Præpoſitum *limitis Thamallomenſis* appellatum opinarer, ni aliunde apertum eſſet Thamallomam in Byzacii fuiſſe finibus. WESS.

TILLIBARI.] Notitiarum liber *Tillibarenſia Caſtra.* SIML.

TILLABARI M. P. xx.] *Præferunt manuſcripta exemplaria, & libri Longoliani. In notitia provinciarum ſub diſpoſitione Comitis Africae, inter limitaneos Præpoſitus limitis ſecundanorum in caſtris* Tillibarenſibus *recenſetur.* SVR.

TILLABARI] Eadem Notitia Præpoſitum *limitis Tillibarenſis* ſub diſpoſitione V. S. Ducis provinciæ Tripolitanae ponit p. 119. Quare imprudenter G. de l'Iſle hoc loco *Tibari* ſcribendum cenſuit. WESS.

ADAVGMAGDVM M. P. xxx.] *Habetur in manuſcriptis Blandiniano & Neapolitano, Longolianoque: cum in Regio* Adamadum M. P. xxx. *legatur.* SVR.

ADAVGMAGDVM] In Pariſienſi eſt *Ad Aumandum. Adiumaudum* Lugdunenſe exemplar. alia aliter. WESS.

TABVNAGDI.	M. P. XXV.
TRAMVSDVSIM.	M. P. XXV.
TAMASCALTIN.	M. P. XXX.
THENTEOS.	M. P. XXX.
AVRV.	M. P. XXX.
VINAZA.	M. P. XXXII.
THALALATI.	M. P. XVI.

THE-

TABVNAGDI.] *Trabunacdi* vel *Trabimagdi.* SIML.

TABVNAGDI M. P. xxv.] *Habet Blandinianum exemplar, & Longolianum. At Regium* Tabuinati M. P. XXV. *Neap.* Thrabunacti mpm. XXX. SVR.

TABVNAGDI] Omnes noſtri aut *Thrabunacti* aut *Thrabunaſdi.* Pariſienſis præterea codex hanc manſionem poſtponit ſequenti, quod in Lugdunenſi quoque eſt exemplari. ceteri ordinem ſervant. WESS.

THRAMVSDVSIM M. P. xxv.] *Blandinianum. At Longolianum* Tramiſduſim mpm. xxv. *Regium* Tharama M. P. XXV. *In Neapolitan. deeſt hac manſio.* SVR.

THAMASCALTIN M. P. xxx.] *Habet Blandinianum : & in Regio deſideratur. Neap.* Thamaſtaltim mpm. XXX : *& Longolianum* Thamus caltin mpm. XXX. *& milto corrigitur* Tamaſcaltim. SVR.

TAMASCALTIN] *Thamaſcaltin* libri noſtri, Cuſani *Thamuſchaltin.* WESS.

THENTHOS.] *Thenteos* vel *Teutheos. Teuchitanus limes* liber Notit. SIML.

THENTEOS M. P. xxx.] *Habetur in Blandiniano, & Neapolitan. Regium* THENTEOS M. P. XXV. *Longolianum* Theuteos mpm. XXX. SVR.

THENTEOS] De *Teuchitano limite*, quem Simlerus huc vocavit, diximus ad Teuchiram. *Thenteos* in omnibus legitur noſtris. *Thinteos* Anaſtaſius. WESS.

AVRV M. P. xxx.] Liber Pariſienſis *Auri M. P. XXX.* *Auri* ineſt quoque Lugdunenſi exemplari: ceteri vulgatum tuentur. WESS.

VINAZA M. P. xxxii.] *Habent Blandinianum, Neapolitanum, & Longolianum exemplar. Regium* M. P. XXXV. SVR.

VINAZA] *Triginta quinque millia* præter edit. Lugd. habet codex Pariſien. & Vatic. WESS.

THALALATI.] Hinc *Talalatenſis limes* in Notitiarum libro. SIML.

THALALATI M. P. xvi.] *Regium* THALATATI M. P. XV. *& reliqua* Talilati mpm. XVI. SVR.

THALALATI] Magno conſenſu excerpta noſtra cum vetuſtis editionibus *Talalati*, quod veriſſimum eſſe, oſtendit Notit. Imp. Occid. p. 119. WESS.

THENADASSA M. P. xxvi.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Tena daſſa mpm. XV. *Neapolitanum* Tenadaſſa mpm. XXV. *& Longolianum* Tenadaſſa mpm. XV. *& milto* XXV. SVR.

MESPHE M. P. xxx.] *Regium habet exemplar : cum reliqua* Meſpe mpm. XXX. *præferant.* SVR.

MESPHE] *Meſpe* præferunt libri. Stupor Anaſtaſii in Epitome Chronici Caſinenſis hinc fecit *Merpen villam circa Alexandriam.* pæne dicerem eſſe Punicum Hebraeumque *Mitſphe ſpeculam* notans. WESS.

TELEPTE.] Hæc fuit Metropolis Byzacenae provinciæ: In Concilio Milevitano *Donatianus Teleptenſis primus*, ſeu primæ ſedi. Epiſcopus ex Byzacena provincia ſubſcripſit. Hic tamen in libro Conciliorum perperam *Telepienſis, Tibulenſis* vel *Tebeſtenſis* nominatur. Sed in Concilio Carthaginienſi Honorio XII. Coſ. idem *Donatianus Teleptenſis primæ ſedis Epiſcopus provinciæ Byzacenae* nominatur. SIML.

A TELEPTE TACAPA M. P. cxlii.] *Habetur in exemplari Regio. Reliqua præferunt* A celepte mpm. CLII. *præter Neapolitanum, in quo ſumma manſionum deficit. Sed cum ſingularum manſionum numeros ſumma recte colligat Regius & Blandinianus, Regii lectio præferenda erat. In Concilio Carthaginienſi, cui D. Cypr. præſedit, Julianus à* Telepte *ſententiam tuliſſe traditur.* SVR.

A TELEPTE TACAPAS] Erat Telepte in extre-

THENADASSA.	M. P. XXVI.
MESPHE.	M. P. XXX.
LEPTIMAGNA.	M. P. XL.
A TELEPTE TACAPAS.	M. P. CXLII. Sic.
GEMELLAS.	M. P. XXII.
GREMELLAS.	M. P. XXV.
CAPSE.	M. P. XXIIII.

THA-

extrema Byzacii parte, ut Procopius L. VI. Aedif. Juſtin. C. 6. monuit. Mentio urbis eſt in Vita Fulgentii Ruſpenſis C. 1. Verba, uti legi debent, adſcribo. *Sed poſſeſſionibus ſuis ex parte per auctoritatem regiam repetitis Byzatium perrexerunt. Ibique Telepte civitate unus eorum nomine* Claudius *ex conjuge nomine Maria, Chriſtiana ſcilicet & honeſta femina, iſtum, cui tanta gloria debebatur, feliciter genuit.* Quod vero Simlerus obiter Teleptenſem urbem fuiſſe Byzacii Metropolim monuit, id argumentis ſtabilire conatus eſt Samuel Petitus L. III. Obſerv. Var. C. 1. p. 5. verum non bene firmis. Nam quod *Donatianus prima ſedis Epiſcopus*, ſeu, ut in Photii Cod. LII. veriſſime Chriſt. Juſtellus legi oportere docuit, *Δονατιανὸς Τελεπτένης τοῦ πρώτου θρόνου Βυζακίνης ἐπαρχίας*, dicitur, id Metropolitanum eum non facit. *Prima* enim *ſedes* à metropoli apud Afros diverſa erat, dicebaturque *prima ſedis* Epiſcopus, qui inter ejuſdem provinciæ alios ſenior erat. Ad hoc, Adrumetum Byzacii metropolis erat, ut ſupra ex Procopio obſervavimus. Plura hoc de negotio notarum anguſtiæ non capiunt. Tu vide de Byzacii metropoli primiſque per Africam ſedibus erudite diſputantem H. Noriſium L. I. Hiſt. Pelag. C. 23. & L. II. C. 7. Ceterum CXLII. M. P., quæ Surita ex Regio addidit, ex vetuſtis editionibus & MSS. augentur X. M. P. WESS.

GEMELLAS M. P. XXXII.] *Habent Regium, Blandinianum, & Longelianum exemplar. Male in Neapolitano* mpm. XXV. *In Notitia provinciarum Romani Imperii Præpoſitus limitis* Gemellenſis *recenſetur ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Comitis Africae.* SUR.

GEMELLAS] Incertum eſt, *limitem Gemellenſem* ab hac manſione appellari. *Burcaten Epiſcopus Gemellenſis* eſt in Collatione C. 206. Plerique omnes eum inter Mauretaniae Sitifenſis patres tranſcribunt, non tuto ſatis. Obliti videntur harum *Gemellarum* in Byzacio, quibus cur præeſſe non potuerit, quid tandem obſtat? Vide, quæ ad alteras Gemellas diximus ſupra. Tabula hanc manſionem XX. M. P. ſeparavit Telepte. WESS.

GREMELLAS M. P. XXV.] *Habent Regium, Blandinianum, & Longelianum exemplar. In Neapolitano perperam* Gremellas mpm. XXXIIII. SUR.

GREMELLAS] Aſſentiuntur Regio Blandinianoque libris qua editi, qua ſcripti. Tabula Peutingeri haud levem movet ſuſpicionem, ſupervacuas has eſſe *Gremellas* & ex *Gemellis* natas. Iter Capſam uſque ita ordinat. *Telepte XX. M. P. Vito Gemellas. XXIIII. M. P. Capſa colonia.* Interponitque adeo Capſam inter & Gemellas XXIIII. P. M., exterminatis Gremellis cum XXV. M. P. Equidem, ſi libri addicerent, eaſdem ejicerem. Nunc obſcurum eſt, uter peccarit, auctorne Tabulae an Itinerarii? WESS.

CAPSE M. P. XXIIII.] *Regium exemplar* Capſae M. P. XXIIII. *Blandinianum* Capſe mpm. XXIIII. *Neapolitanum* Capſe mpm. XXXV. *Longolianum* Capſe mpm. XXIIII. *&* milse XXXIIII. *An* Capſa *ſit, æſtimandum: oppidum magnum, atque valens inter ingentes ſolitudines, ut auctor eſt Salluſtius Jugurth. C. 89. cujus conditor Hercules Libys memoratur. Certè in eodem Carthaginienſi Con. Donatulus à* Capſe *recenſetur.* SUR.

CAPSE] Capſa hæc longe alia eſt atque illa, de qua Salluſtius. Sita noſtra in medio fuit Byzacio, loco fertili & irriguo. Geographus Nubienſis Climate III. p. 86. *Urbs Capſa pulchra eſt, habet mœnia & fluvium excurrentem, cujus aqua præſtantior eſt aqua Caſtiliae: habet etiam intra ſe fontem, qui vocatur Altarmed.* Altera ſupra Numidiam erat poſita inter ingentes ſolitudines, locaque vaſta, inculta, egentia aquæ & infeſta ſerpentibus, Ad hoc, Cap-

 ſan-

THASARTE. M. P. XXXV.
AQVAS TACAPITANAS. M. P. XVIII.
TACAPAS. M. P. XVII.

S A R D I N I A E.

ITER SARDINIAE A PORTV TIBVLIS CARALIS. M. P. CCLII. Sic.

TV-

ſenſes vicinum amnem non habebant, una modo, atque ea intra oppidum, jugi aqua, cetera pluvia utebantur, ut eſt apud Salluſtium. Mitto alia, quæ apud S. Bochartum L. I. Chan. C. 24. legi velim. WESS.

THASARTE.] *Taſarte* vel *Taſarde*. SIML.

THASARTE M. P. XXXV.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum, & Longolianum* Taſarte mpm. XXVIII. SVR.

THASARTE] Excerpta noſtra adſpirationem vocabulo detrahunt. Tabula plane ut Regius Suritae *Thaſarte*. WESS.

AQVAS TACAPINAS M. P. XVIII.] *Habent Blandinianum & Longolianum: cum Regium exemplar* Aquas Tacapitanas M. P. XVIII. *præferat. Neapolitanum* Aquas Tacapinas mpm. XXVIII. SVR.

AQVAS TACAPITANAS] *Aquis* his magno conſenſu libri apponunt XXVIII. M. P., putemque veriora. Tabula inter Thaſarte & Aquas interponit *Sileſvam*, ab illa XII. M. P. ab his vero XIX. M. disjunctam. Differentia exigua eſt, forte ex diverticulo Sileſvam verſus nata. Scripſi *Aquas Tacapitanas*, motus Regii codicis auctoritate & Vaticani, ex quo Schelſtrate vulgavit *Aquaſta Capitanas*. Ad hunc modum Epiſcopus *Tacapitanus* eſt in Notitia, & *plebs Tacapitana* in Collat. Carth. C. 133. WESS.

TACAPAS M. P. XVIII.] *Habent Regium, Blandinianum, & Longolianum exemplar. Neapolitanum haud recte* mpm. XVI. *ſupra enim à* Tacapis ad Aquas XVIII. M. P. *deſignantur.* SVR.

SARDINIA.] *Initialibus litteris habetur in Regio exemplari poſt* Tacapas: *quæ dictio in reliquis deficit, mihi videtur* Sardiniae *legendum: quemadmodum in eodem Regio codice* CORSICAE: SICILIAE *legitur in Blandiniano, atque in Regio.* SVR.

SARDINIAE] Abeſt à libris noſtris SARDINIA. Si retinendam hoc loco cenſueris, brevi poſt abundare videbitur, nec tamen eſt, qui ibi rejecerit. WESS.

ITER SARDINIAE A PORTV TIBVLIS CARALIM M. P. CCLII. Sic.] *Regium exemplar* Iter Sardinie ad portu Tibolas Caralis M. P. CCXLII. *Blandinianum, & Neapolitanum* Iter Sardiniae à portu Tibulas Caralis M. P. CCLV. Sic. *Longolianum* Iter Sardiniae à portu Tibulas Caradis mpm. CCXXV. Sic. Caralis *ſingulari numero præferimus verſu Claudiani, in fine de bello Gildonico:*

Tenditur in longum Caralis.

Strabo libro 5. p. 224. Ἀξιόλογοι δ' Κάραλις, καὶ Σύλχοι. *Et in Ptolemaei excuſis exemplaribus* Κάραλις πόλις καὶ ἄκρα· *Autor Comment. belli Africani C. ult. plurium numero produxiſſe videtur.* Et poſt diem, *inquit*, tertium Caraleis in Sardiniam pervenit. *Ptolemaeo* Τίβουλα. Tibularii, *ſive ut in Ptolemaeo legimus*, Τιβουλάτιοι, *oram inſulæ tenent, quæ ad Septentriones vergit.* SVR.

ITER SARDINIAE A PORTV TIBVLIS CARALIS] Non erat cur Surita ſingularem numerum in *Caralis* præferret. Numero plurium Livio adhiberi ſolet, nec aliter Priſcianus extremo L. II. aut Conſentius in Arte p. 2031. Ita ſi ſumas, *Caralis* ſine ſcrupulo retineri hic poterit. Ego vero ſubvereor, ne urbis nomen, ſolito in his itineribus more, tanquam caſus haberet nullos ſit uſurpatum. Non aliter expeditur ultimi itineris titulus, *A Caralis Noram:* neque etiam hoc Sulpicii L. II. C. 55. *Lucifer à Carnalis Sardiniae.* ubi male *Carnalis* pro *Caralis* editur, quamquam Κάραλις & apud Procopium L. II. Belli Gothici C. 13. & alibi legitur. Libro Fabricii vir doctus M. P. CCLV. adſcripſit, alii CCLXV. WESS.

TV-

TVRVBLO MINORE.	M. P. XVIII.
ELEPHANTARIA.	M. P. XV.
LONGONES.	M. P. XII.
VLBIA.	M. P. XXXVIII.
COCLEARIA.	M. P. XV.
PORTV LVGVIDONIS.	M. P. XII.
	FANO

TVRVBVLO MINORE] Plinio *Turris Lybiſonis*. Ptol. *Turris Byſſonis*. Siml.

TVRVBLVM MINOREM M. P. XVIII.] *Regium* Turublo minore M. P. XVIII. *Blandinianum, Neapolitanum, & Longolian.* Turobole minore mpm. XIIII. *ſed hoc milto corrigitur* Turobolemnore. Svr.

TVRVBLO MINORE] Non auſim *Turrim Lybiſonis*, pro quo male in Ptolemaeo *Byſſonis*, ut ex Libro ejus VIII. apparet, cum *Turubulo* confundere: haud longe à Turri hac afuiſſe ex Ptolemaeo colligitur. Edit. Lug. & Baſ. cum Vaticano XIIII. M. P. præferunt, nec plura Voſſianus habet. Wess.

LONGONES M. P. XII.] *Regium* Longone P. M. XII. *At reliqua* Longones mpm. XII. Svr.

LONGONES] Anaſtaſius in Epitome hinc nobis eſt commentus *villam Longon*. Wess.

OLBIA M. P. XXXVIII.] Ptol. *Olbia civitas maritima*. Siml.

OLBIAM M. P. XXXVIII.] *Regium* Ulbia M. P. XXXVIII. *reliqua* Ulbia mpm. XXVIII. *Cicero, cum Q. ejus frater* PROCOS. *Sardiniae praſideret, ad eum ſcribens L. 2. Ep. 3.*, A te, *inquit*, poſt illam Olbienſem epiſtolam nullas litteras accepi. *Et alia Epiſtola:* Sed quoſdam veniſſe tamen Olbia dicebant, qui te unicè laudarent. *A Plinio recenſeri eo loco L. 3. C. 7. quo* Boſenſes *memorantur, mihi ſit veriſimile, ac potius* Boſenſes *fuiſſe prætermiſſos, parvam civitatem, quam* Olbienſes. *Exemplar enim Toletanum* Bicienſes *habet, & alia* Vitenſes *aut* Vicenſes. *Claudiani quoque verſus 519. de bello Gildonico corrigendus:*

Pars adit antiqua ductos Carthagine Sulcos:
Partem littoreo complectitur Olbia muro:

Pro illo Obuia: *quod Mariangelus Accurſius non animadvertit, cum recte ex manuſcriptis exemplaribus* Sulcos *emendavit ea parte, qua exenſi* muros *pratulerant. Pauſanias in Phocicis C. 17., è Theſpienſibus & Attica Iolao duce manus quaſdam tranſmigraſſe, quæ* Olbiam *munierint, perhibet: &* Orgillem *etiam dictam. Stephanus inter plures Olbias* Ἔκτη, *inquit*, Σαρδοῦς. *Ptolemaeo* Ὀλβιανὸς λιμήν. Svr.

VLBIA] Singulari concordia libri *Ulbia*; quidam XXVIII. M. P. ut Voſſianus, tantum addunt. *Ulbienſes* urbis hujus incolas appellat P. Oroſius L. I. C. 2. *Ex quibus Sardinia habet à meridie contra Numidiam Caralitanos: contra Corſicam inſulam, hoc eſt, ſeptentrionem verſus habet Ulbienſes.* de ſitu paria tradit Livius L. XXVII. C. 6. Wess.

COCLEARIA.] Vel *Godearia*. Siml.

COCLEARIA M. P. XV.] *Habent manuſcripta exemplaria: Longolianum vero* Goderia mpm. XV. Svr.

COCLEARIA] Vulgatum Anaſtaſius cum MSS. probat. Fieri potuit, ut à cochleis, quas hic alebant, nomen loco ſit inditum. *Coclearia* ſive *Cochlearia* hac ſignificatione habes in Varrone L. III. de R. R. C. 14. Jam vero ex Dioſcoride L. II. C. 11. novimus, laudatiſſimas è Sardinia cochleas fuiſſe aſportatas. Wess.

PORTV LIGVIDONIS.] Vel *Liquidonis*. Siml.

PORTUM LVGVIDONIS M. P. XII.] Portu Luguidonis M. P. XII. *habent manuſcripta: & Longolianum* Portu lignidonis mpm. XII. *Ii populi videntur eſſe qui Ptolemaeo* Λουκουιδωνήσιοι *cognominantur: ut* Λουγουιδωνήσιοι *forte ſit legendum. Hodie nomen retinere videntur: nam regionem & promuntorium vocant* Lugodor. Svr.

PORTV LVGVIDONIS] De pôrtu ejuſque urbe videndus Cluverius in Sardinia Antiqua p. 494. Anaſtaſius *Portum Guidonis*, quomodo & Voſſii liber, nobis obtrudit. Wess.

FA-

FANO CARISI.	M. P. XV.
VINIOLIS.	M. P. XV.
SVLCIS.	M. P. XXXV.
PORTICENSES.	M. P. XXIIII.
SARCOPOS.	M. P. XX.
FERRARIA.	M. P. XX.
CARALIS.	M. P. XIII.

ALIO ITINERE AB VLBIA CARALIS. M. P. CLXXIII. Sic.

FANVM CARISI M. P. XV.] *Regium* Fano Cariſi M. P. XV. *Reliqua* Fano Cariſi mpm. XXV. SVR.

FANO CARISI] *Fanum Caniſi* ſive *Canuſi* malebat Cluverius, ductus in eam ſuſpicionem à Ptolemaeo, cui *Cannuſitani* in Sardinia memorantur. Mihi, pace viri egregii dixero, non juſta ea cauſſa videtur. Oppidum *Caniſum* in Sardinia nemo invenit: & ſi à gente fanum id dictum fuit, utique *Cannuſitanum* appellari oportuit. Cariſii, T. & P., in rebus Auguſti ſæpe occurrunt; ab his horumve gentilibus *Fanum* hoc videtur appellatum, aut, quod impenſius probem, à *Carenſiis*, quorum Ptolemaeus meminit. Nunc *Fani* loco nomen eſſe volunt. In numeris libri noſtri obſervant, ut XXV. M. apponant. Nec tuto tamen illis fidas, nimis ſæpenumero vitiatis. WESS.

VINEOLAS M. P. XV.] *Regium* Viniolis M. P. XV. *Bland. & Neap.* Viniolis mpm XII. *Long.* Viniolis mpm. XII. *& milto corrigitur* Viniolis. SVR.

SVLCIS] Schudius legit *Supicis portus*: meminit autem *Supicii portus* Ptolemaeus. Etſi enim *Solci porcus* & *Sulchenſe* vel *Solchenſe* promontorium in Sardinia ſunt, tamen non ſunt in itinere à Tibulis Caralis. SIML.

SVLCOS M. P. XXXV.] *Omnia manuſcripta cum Longoliano* Sulſis M. P. XXXV. *Stephanus cum Claudiano* Σύλχοι πόλις ἐν Σαρδοῖ, Καρχηδονίων κτίσμα. *Pauſanias in Phocicis C. 17. refert Pœnos urbes duas in Sardinia muniiſſe* Carnalin *&* Syllos, *pro* Caralin *&* Sulcos. *tametſi, ut video, ſunt, qui vulgatæ lectioni adſentiantur: Auctor Commentarii belli Africani Cap. ult.* Ibi Sulcitanos quod Naſidium ejuſque claſſem receperant, copiiſque juverant, HS CM. mulctat, & pro decumis octavas pendere jubet. Sulcitani *Ptolemaeo maxime ad meridiem vergunt.* SVR.

SVLCIS] Non eſt ſpernenda eruditiſſimi Schudii conjectura. Oppidum *Sulcis* ſive *Sulcenſe* in auſtrali inſulæ latere erat, longe hinc diverſum. Probavit eandem Cluverius, in ea parte diſſentiens, qua *Sulpici*, invenerat enim Σολπίκιος in Vaticano Ptolemaeo, *portuenſes* ſcribendum cenſuit. Vide enm p. 495. WESS.

PORTICENSES M. P. XXIIII.] *Regium* Portienſes M. P. XXIIII. *Riliqua vero* Porticenſes mpm. XXIIII. SVR.

SARCAPOS] Vel *Scarcapos.* SIML.

* SARCOPOS M. P. XX.] *Habet Regium exemplar: & reliqua* Sarcapos mpm. XX. *forte ea civitas eſt, quæ Ptolemaeo* Σκαρπιτανοὶ. SVR.

SARCOPOS] Superſunt nominis reliquiæ in amne *Sarabos.* Excerpta librorum & Anaſtaſius SARCAPOS edunt: neque multum abit Ravennas L. V. C. 26. cum ſuo *Sarpach.* WESS.

FERRARIA M. P. XX.] *Omnia in eam lectionem conſentiunt exemplaria, Regio dempto: in quo* Ferralia *legitur.* SVR.

FERRARIA] A fodinis & officinis dictum eſſe dudum monuit Ch. Cellarius. Erat enim ferri ferax Sardinia. Rutilius, a viro doctiſſimo non præteritus, L. I. Itin. 351.

Occurrit chalybum memorabilis Ilva metallis.
Qua nil uberius Norica gleba tulit.
Non Biturix largo potior ſtrictura camino:
Nec quæ Sardoo ceſpite maſſa fluit.

Servat nominis veſtigia promontorium Sardiniae *Ferratum.* WESS.

ALIO ITINERE AB OLBIA CARALIM M. P. CLXXIII. Sic.] *Regio exemplari* M. P. CLXXII. *Blandiniano* CLXXIII. *numerorumque ratio ſumma congruit. In Neapolitano totum hoc deficit iter. Longolianum* Alio Itinere à Bublia Carallis mpm. CLXXXIII. *&* CLXXIII. *corrigitur.* SVR.

ALIO

CAPVT THYRSI.	M. P. XL.
SORABILE.	M. P. XLVI.
BIORA.	M. P. XLV.
CARALIS.	M. P. XLII.
A TIBVLIS CARALIS	M. P. CCXIII. Sic.
GEMELLAS.	M. P. XXV.
LVGDONEC.	M. P. XXV.
	HA-

ALIO ITINERE AB VLBIA CARALIS.] Abeſt hoc quoque iter à Vaticano libro. In numeris error manifeſtus eſt, nec facile tamen ſine meliorum codicum auxilio eximendus. vide Ph. Cluverium Sard. A. p. 499. Wess.

CAPVT THYRSI] *Thyrſi* fluminis meminit Ptolemaeus. Siml.

CAPVT THYRSI M. P. XL.] *Reg.* Caput Tirſi M. P. XLIIII. *Bland. & Long.* Caput Tyrſi mpm. XL. Fontem *fluvii Thyrſi deſignari arbitror, non* Oſtium: *tametſi Ptolemaeus* Oſtii *meminit: nam* Oſtia, capita *etiam vocabantur, & Caeſar L. 4. B. G. C. 10. Rhenum multis capitibus in Oceanum influere tradidit. Supra mentio ſit* Capitis Anae fluminis, *quo ab Antonino* fontem *ipſum intelligi liquet. Apud Pauſaniam in Phocicis C. 17.,* Thorſum *fluvium Inſulam mediam praterfluere legimus; uti ego arbitror, pro* Thyrſo. Svr.

CAPVT THYRSI] Iter hoc per loca mediterranea Carales ducit, ſicuti præcedens ſecundum litus. Unde omnino *Caput Thyrſi* fontem hic notare debet, ut apud Statium L. III. Silvar. 5. 21. *Caput haud penetrabile Nili*, fontes Nili. Ceteroqui non adeo inſolens eſt, ut *caput fluvii* ejus oſtium ſit. *Capita Sari fluminis*, plane ut apud Caeſarem *multa Rheni capita*, Livio L. XXXIII. 41. oſtia ſunt Sari. Imo Virgilianum verſum Georg. IV. 319.

Triſtis ad extremi ſacrum caput adſtitit amnis.

nihil moratus veteres interpretes de oſtio accipit Lambinus ad Horat. L. I. Od. 1., quam recte nunc non dixero. Wess.

SORABILE] Hæc ſorte Ptolemaei eſt *Saralapis*, ſed tum aute Thyrſum ponenda eſt. Siml.

SORABILE M. P. XLVI.] *Habent Blandinianum ae Longolianum exemplar: quo numero ſumma ratio conſtat: in Regio* Sorabile M. P. XLV. *in Neapolitano hoc iter deſecit. Ptolemaeo* Σαρα-λαπὶς *in mediterraneis: nec mihi conſtat, an idem ſit.* Svr.

SORABILE] Ravennas L. V. C. 26. *Sariapis* habet, pro *Saralapis*. Si *Sorabile*, quod in Anaſtaſio quoque ſervatur, a *Saralapi* nil diſcrepet, oportet alterutrum in vitio adhæreſcere. Quid ſi manſio ſit, Ptolemaeo ignota? Codex Palatinus Σάγγλα πόλις habet, ſuſpicionemque auget. Wess.

BIORA.] Ptol. *Bioëa portus.* Siml.

BIORAM M. P. XLV.] *Habent Regium & Blandinianum, & Longolianum exemplar. forte ea deſignatur ſtatio, qua Ptolemaeo* Βιόρα λιμὴν, *ut ſit ſcribendum* Βιόρα. Svr.

BIORA] Ptolemaei codices non conſentiunt in portus illius vocabulo, qua de videndus eſt Cluverius S. A. p. 491. *Biora*, quam libri probant, non temere mutaverim. Videtur eſſe Punicum vocabulum, *puteum* ſignificans. Neque abſurda videri debent Punica locorum in Sardinia nomina. Quis enim paullo rerum antiquarum peritior ignorat, Carthaginienſes hanc ſuo imperio ſubjectam habuiſſe. Vide S. Bochartum L. I. Chan. C. 31. Svr.

A TIBVLIS CARALIM M. P. CCXIII.] *Habent Blandinianum, Neapolitanum, & Longolianum exemplar: cum in Regio* CXIII. *male praferatur.* Svr.

GEMELLAS M. P. XXV.] *Habent Regium & Blandinianum, ac Longolianum exemplar. In Neapolitano perperam* mpm. XII. Svr.

LVGVDONEC.] Vel *Liquidonis.* Ptolemaeus inter Sardiniae populos nominat *Liquidoneſios*, qui in editione Moletii *Luci Idonrſii* nominantur. Hodie pars Sardiniae, quæ Africam ſpectat, *Caput Lugudori* nominatur, ſicuti altera à Carali nomen habet. Siml.

LVGDONEC M. P. XXV.] *Regium* Luguinec M. P. XXV. *Blandinianum* Lugdonec mpm. XXV. *Neapolitanum* Lugudonec mpm. XXIIII. *Longolianum* Lugdonec mpm. XXV. *& milto corrigit*

L

HAFA. M. P. XXIIII.
MOLARIA. M. P. XXIIII.
AD MEDIAS. M. P. XII.
FORO TRAIANI. M. P. XV.
OTHOCA. M. P. XVI.
AQVIS NEAPOLITANIS. M. P. XXXVI.
CARALIS. M. P. XXXVI.

A PORTV TIBVLIS PER COMPENDIVM VLBIA. M. P. XVI.

ITER

rigit Lugudonec. *Forte legendum erat* Luguidonem CIV. M. P. XXV. *ut*, Lugui donem civitatem *deſignet: à qua* & portus Luguidonis & Lugnidoneſii *regio Ptolemaeo.* SVR.

LVGDONEC] Vero arbitror ſimillimam Suritae conjecturam. Ex diverſa vocis ſcriptura vix certe aliud extuderis: haud recte tamen promontorium *Lugudor* huc refertur. Urbs erat mediterranea, eo fere loci poſita, ubi nunc *Locomi* non longe à ſinu, quem *Liaſto* vocitant, conſpicitur. WESS.

NAFA M. P. XXIIII.] *Et manuſcripta & Longolianum in id nomen conſentiunt.* SVR.

HAFA] Editum à Schotto eſt HAFA. Surita vero in notis, uti vides, NAFA expreſſit, quod & Lugduni ediderunt. prius libri probant. WESS.

MOLARIA M. P. XXIIII.] *Habet Bland. In Reg. pro ea manſione lacuna extat, & numerus* XXIIII. *tantum ſupereſt. Neap.* Molaria mpm. XXIII. & XXIIII. *corrigitur.* SVR.

MOLARIA] In Anaſtaſii Epitome *Molazia*, quod vulgato præpoſuerim nunquam. WESS.

AD MEDIAS.] *Mediae* in Aldino exemplari & Schudii commemorantur: in aliis omittuntur. Sed ni ponantur numeri manſionum non reſpondent diſtantiæ à Tibulis Caralim, quæ hic ponitur. SIML.

AD MEDIAS] Abeſt hæc manſio à Suritae editione, ejuſque loco aſteriſci ſunt relicti, additis XII. M. P. Noſtri codices retinent, quare reſtituendam arbitratus ſum. Credo præterea aut hic XV. M. P. aut in ſequenti manſione XII. M. eſſe ſcribenda: hæc enim inter *Molariam* & *Forum Traiani* media fuit. WESS.

FORO TRAIANI.] Quædam exemplaria *Trojani forum* appellant. SIML.

FORVM TRAIANI M. P. XV.] *Poſt* Molaria *altera in Regio lacuna exſtat: & manſionis nomen deſicit, ac tantum numerus* M. P. XII. *apparet. Blandinianum continenti ductu* Foro Trajani mpm. XV. *habet: atque item Longolianum. In Neapolitano nulla etiam lacuna* Foro Traiani mpm. XV: & *miniaceis notis* XXV. *corrigit: Procopius L. 6. C. 7. de Ædificiis Juſtiniani mentionem facit urbis, quam Rom.* Trajani præſidium *vocarint, ut in exemplari Græce pro* Φο-ρὸν, Φρέγεν *legatur.* SVR.

FORO TRAIANI] Rectum eſt *Forum Trajani*, quod & Anaſtaſius agnoſcit. Procopii Φρέγεν Τραϊανοῦ dudum viri docti ad hunc modum mutarunt. Eſt tamen in Notitia Africae inter Sardos Epiſcopos *Martinianus de Foru Trojani* in Editione Ruinarti, quamquam alii *de Foro Trajani.* WESS.

OTHOCA M. P. XV.] *Omnia in eam manſionis vocem & numerum exemplaria conſentiunt, & infra altera manſione.* SVR.

OTHOCA] *Othoca* in Ravennate invenitur L. V. C. 26. WESS.

AQVIS NEAPOLITANIS] *Aquis Napollinis* vel *Niapolinis.* Arbitror nomen hoc mendoſum eſſe, & legendum *Aquis Neapolitanis*, quarum etiam Ptolemaeus meminit. Commemorantur autem Neapolitani à Plinio inter populos Sardiniae: proximo itinere ſimiliter poſt *Othocam* Neapolis ponitur, quamvis minore diſtantia, quam *Neapolitanae Aquae.* SIMI.

AQVAS NEAPOLITANAS M. P. XXXVI.] *In Reg exemplari* aquis Neapolitanis M. P. XXXVI. *cum reliqua ex certa, & minime dubia ſcriptura adeò detorſerint, ut niſi ope Regii exemplaris corrigi minime poſſet*, Aquis *enim* Niapollinis mpm. XXXVI. *habent. Neapolis enim urbis, & Neapolitanorum regionis Ptolemaeus, & Plinius L. 3. 13. meminere: ac à Ptolemaeo itidem* Neapolitanarum aquarum *fit mentio.* ὕδατα Νεαπολιτάνα: *ut*

ITER A TIBVLIS SVLCIS.	M. P. CCLX. Sic.
VINIOLIS.	M. P. XII.
ERVCIO.	M. P. XXIIII.
AD HERCVLEM.	M. P. XXII.
AD TVRREM.	M. P. XVIII.
NVRE.	M. P. XVII.
CARBIA.	M. P. XVI.
BOSA.	M. P. XXV.

COR-

ut exemplo ea res ſit, quantis tenebris, in hoc præſertim Itinerario, inſcientia librariorum offundamur: atque aliis locis indicabimus. Svr.

AQVIS NEAPOLITANIS] Videntur aquæ ſalubres & calidæ fuiſſe. Ravennati *Aquae Neapolitanorum* dicuntur. Wess.

VLBIA M. P. XVI.] Niſi numeri vitio ſint fœdati, oportet primum iter miris anfractibus fuerit circumductum. Id LXXXIII. M. P. Tibulas inter & Olbiam ponit, ſeu, quod aliæ editiones dant, intervallum LXVIIII. M. P. Credemuſne quo greſſu non admodum citato facile una perveniri poterat die, eodem, ſi aliam viam inſiſteres, vix tribus quitum fuiſſe tendi? Wess.

VINEOLAS M. P. XXII.] *Regium exemplar* Aviniolas M. P. XXV. *Blandinianum, &* *Neapolitanum* Viniolis mpm. XII. *Longolianum* Viniolis mpm. XXII: *ſed numero* XII. *ratio univerſa ſumma congruit.* Svr.

ERVCIO] Vel *Erurio.* Ptolemaeo videtur eſſe *Ericenum.* Siml.

ERVCIVM M. P. XXIIII.] *Regium, &* *Blandinianum* Erucio M. P. XXIIII. *legunt.* *Neapolitanum* Eputio M. P. XXIIII. *in Longoliano* Erucio mpm. XXIIII. *& mito* Epution *corrigit. Aeſtimandum an id oppidum ſit, quod Ptolemaeo inter urbes mediterraneas* Ἐρύκινον *appellatur.* Svr.

AD HERCVLEM] Ptolemaeo *Herculis portus.* Siml.

AD HERCVLEM M. P. XXII.] *Regium* Ab Ercule M. P. XXII. *Reliqua* Ad Herculem mpm. XXII. *Ptol.* Ἡρακλέους λιμὴν *prope* Noram *urbem.* Svr.

AD HERCVLEM.] Fuerit ne templum an ſtatua Herculis, unde nomen huic manſioni, qua finietur ratione? Cultum olim in Sardinia Herculem fuiſſe eo credibilius eſt, quod Sardorum multi genus ab eo repetebant. Sardum inſulæ conditorem Hercule prognatum fuiſſe, conſtans erant fama. Silius L. XII. 361.

> *Mox Libyci, Sardus, generoſo ſanguine fidens*
> *Herculis, ex ſeſe mutavit nomina terra.*

Adde Pauſaniam in Phocicis C. 17. Wess.

AD TVRREM] In hujus vicinia dicitur ſitum eſſe oppidum, *Saſſer* hodie dictum. Siml.

AD TVRREM M. P. XVIII.] *In ejus manſionis numerum omnia conſentiunt exemplaria. Vide an colonia* Sardiniae *ſit, quam unam appellat Plinius lib.* 3. *Sect.* 13. *qua* ad Turrim Lybiſonis *vocaretur. Ptolemaeo* Πύργος Βισσωνος *πόλις. Hodie* Turritani *celebres.* Svr.

AD TVRREM M. P. XVIII.] Haud ſcio an huc pertineat, quod in Martyrologio Hieronymi Prid. Kal. Jul. legitur. *Turribus Sardiniae Creſcentiani, Memmii.* Male profecto ſibi & Sanctis conſuluit, qui editioni D'Achery adſcripſit: *Lege Caralibus.* Prius in indice Martyrum Uſuardi & Romano itidem obvium eſt. *Turribus* habet Couſentius in Arte p. 2030. Wess.

NORAM M. P. XVII.] Nure mpm. XVII. *legitur in manuſcriptis, & Longoliano: & paullo poſt ter* Nura. *Plinio lib.* 3. *Sect.* 13. Norenſes I *& Ptolemaeo* Νῶρα πόλις. *Pauſanias in Phocicis C.* 17. *auctor eſt, poſt Ariſtaeum Hiberos ex Hiſpania in Sardiniam tranſmiſiſſe,* Norace *duce: à quo novam urbem* Noram *appellarint.* Svr.

NVRE] Niſi altera fuerit in Sardinia *Nora*, cujus tamen nulla uſquam mentio, vitioſiſſimum hoc erit. *Nora*, de qua deinceps, propius Sulcos & Carales fuit admota. Phil. Cluverius in locum *Nure*, ut in MSS. eſt, *Gurulem* ſubſtituit, eum vide S. A. p. 497. Wess.

BOSAM M. P. XXV.] *Eadem exemplaria recto caſu* Boſa XXV. *Ptolemaeo* Βῶσα. *Hodie urbs Sardiniae id nomen retinet.* Svr.

Digitized by Google

CORNOS.	M. P. XVIII.
THARROS.	M. P. XVIII.
OTHOCA.	M. P. XII.
NEAPOLI.	M. P. XVIII.
METALLA.	M. P. XXX.
SVLCIS.	M. P. XXX.
ITER A SVLCIS NVRA.	M. P. LXVIIII.

TE-

BOSA] Anaſtaſius *Oſam* habet: dicerem eum *Oſaeam* Ptolemaei cogitaſſe, niſi in aperto eſſet, omnia illum ex Itinerario excerpſiſſe. WESS.

CORNOS] Vel *Carnoſa.* Ptolemaeo *Cernos*, mediterraneum oppidum. Moletio hodie *Galea.* SIML.

CORNOS M. P. XVIII. *Habet Regium exemplar & Blandinianum: Neapolitanum vero* Carnos XVIII. *Longolianum* Carnoſa mpm. XVIII. *& milto* Carnos *corrigitur. Ptolemaeo* Κόρνος *&* Κορνήσιοι. SVR.

CORNOS] Ravennas L. V. C. 26. *Comi*, credo pro *Corni.* Certe Anaſtaſius ſimili peccato *Comnos.* Urbs olim ſatis ampla fuit, ut Livius L. XXIII. C. 40. indicat, *ad urbem, nomine Cornum, caput ejus regionis, confugit.*

THARROS] Vel *Tarbos.* Ptolem. *Tarre.* SIML.

THARROS M. P. XVIII.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Tharbos mpm. XVIII. *Neapolitanum* Tharphos mpm. XVIII. *Longolian.* Tharbos mpm. XVIII. *& milto* Tharphos *emendat. vide an ſit, quæ Ptolemaeo* Τάῤῥας πόλις. SVR.

THARROS] Eadem libris noſtris diſcordia ineſt. *Tharpos* aut *Tharbos* præferunt. rectius Ravennas *Tarri.* WESS.

OTHOCA.] Forte *Oſaea* Ptolem. SIML.

OTHOCA] Urbis, quam Ptolemaeus Ὀσαίαν vocat, veſtigia inter Boſam & Neapolim in *Oſeo* ſuperſunt, eſtque adeo non omnino ſpernenda Simleri opinatio. WESS.

METALLA M. P. XXX.] Manſioni huic nomen eſſe videtur ab argenti metallis, quibus olim Sardinia abundabat. Sidonius Carm. VII. 49.

Sardinia argentum, naves Hiſpania defert.

Nubienſis Geographus Climat. IV. p. 167. *In hac inſula Sardinia inveniuntur fodinæ argenti optimi, quod in multas Romanorum regiones diverahitur.* Ne vero metalla hæc frequenti aurilegulorum copia paullatim exhaurirentur, vetant Imp. Valentinianus, Valens & Gratianus L. 6. & 9. Cod. Theod. de Metallis aliunde metallarios in Sardiniam transportari. WESS.

SVLCIS M. P. XXX.] Sic dant MSS. obſervavit Conſentius in Arte p. 2030. *Sulcis* ac ſi unius eſſet caſus efferri. Carthaginienſibus originem urbs debet, condita in parte inſulæ maxime auſtrali. S. Bochartus ex hoc urbis ſitu nomen repetit, ut ex L. I. Chan. C. 31. videbis. Nunc diruta urbs eſt, olim ampla & Epiſcoporum ſedes, ut ex Notitia Africae notum eſt. Ex ſitu & quadam vocis ſimilitudine *Palma di Solo* hac tempeſtate nuncupari ferunt. Vide God. Henſchenium ad Kal. April. magni operis Sanctorum. WESS.

A SVLCIS NVRA M. P. LXIX.] Ptolemaeo *Nora.* unde Plinio *Norenſes.* SIML.

ITEM A SVLCIS NORAM M. P. LXVIIII] *Regium* M. P. XC. *cum duabus manſionibus in eo deſcriptis ſumma numeri* LXVIII. *ducatur. Blandinianum* LXVIII. *& ab librario eodem* LXIX. *corrigitur. Neapolitano hoc defecit iter. Longolian.* LXVIII. & LXVIIII. *emendat.* SVR.

ITER A SVLCIS NVRA] Reddidi fidenter Itinerario, quod ſcripti omnes approbabant. detraxit Suritae editio ſummæ generali ſequentique manſioni una paſſuum millia. *Noram* alii appellant, eratque Caralibus vicina, Ravennas L. V. C. 26. *Juxta ſupraſcriptam civitatem Caralis eſt civitas, quæ dicitur Nora præſidium.* Urbi æternum decus peperiſſet, ſi certum foret, Ignatium Antiochenum Epiſcopum inibi primam vidiſſe lucem. Abiit in has cogitationes Wilh. Ern. Tentzelius Exercit. III. Part. I. p. 47. Neque eas rejicere auſus fuit Joan. Ern. Grabius tom. II. Spicil. Patrum. Movit eos Abulpharagius Ignatium *Nuranienſem* Dynaſt: VII. p. 119. appellans. Equidem

nihil

Digitized by Google

TEGVLA.	M. P. XXIIII.
NVRA.	M. P. XXXV.
ITER A CARALIS NVRA.	M. P. XXXII.

C O R S I C A E.

A MARIANA PALAS.	M. P. CXXV.
ALERIA.	M. P. XL.
PRAESIDIO.	M. P. XXX.
PORTV FAVONI.	M. P. XXX.

PA-

nihil diſſiderem, ſi vel unus eſſet, qui præter Arabem Noram Ignatio patrium ſolum fuiſſe doceret. Non diffitebor, veniſſe ſæpe mihi in mentem, *Alnurani* ſcriptoris Arabis tantundem eſſe atque *Ignatium*, ſeu vocis ejus interpretamentum. Viderint peritiores. Mihi enim in his peregrinari nunc non licet. WESS.

TEGVLAM M. P. XXXIII] *Habet Regium exemplar. Recto caſu Blandinianum & Long.* Tegula mpm. XXXIIII. SVR.

NORAM M. P. XXXV.] *Regium, Blandinianum, & Longolianum* Nura mpm. XXXV. SVR.

A CARALI NORAM M. P. XXXII.] *Regium* A Caralis Nura M. P. XXXII. *Blandinianum* Item A caralis Num. mpm. XXII. *In Neapolitano* A Sulcis mpm. XXII. *Longolianum* Iter à Caralis Num. milia plus minus. XXII. SVR.

ITER A CARALIS NVRA] Scripſi ITER A CARALIS NVRA, quod hoc velle viderentur veteres libri. ITER vir doctus exemplari Fabricii adſcripſit. ceteri ſolenni peccato ITEM: habent iidem XXII. M. P. WESS.

MARIANA.] *Miriana*, rectius *Mariana*, nam à Ptolemaeo in Corſica ponitur *Marianum promontorium* & civitas. Plinius ſcribit, in Corſicam Marianam coloniam à Mario deductam eſſe. SIML.

A MARIANA PLALAS M. P. CXXV.] *Regium exemplar* a Marianas plenas M. P. CXXVI: *cum ipſius exemplaris manſionem numeri* CXXV. *conficiant. Bland.* a Mirrana Palmas mpm. CXXV: *& eiuſdem librarii manu* a Mirraniana *apparet correctio. Neap.* a Nurnuana Palmas milia plus minus CXXV. *Long.* Amiriana Palmas milia plus minus CXXV. *Plinius l. 3. 12. Colonias* Marianam *à C. Mario deductam ait*, Aleriam *à Dictatore Sylla.* Aleriam *à Lucio Cornelio Scipione deletam, Florus auctor eſt.* SVR.

A MARIANA PALAS] Mirificis hic libri omnes obſiti vitiis ſunt. In noſtris eadem discordia, quæ in Suritae codicibus. Ravennas L. V. C. 27. *Marinianis*, ſed corrupte. Vide Melam L. II. C. 7. urbis parietinæ ſuperſunt, nomenque retinent. WESS.

ALERIA.] Plinius *Aleriam coloniam* a Sulla dictatore deductam ſcribit. Ptolemaeus *Valeriam* nominat. nunc *Leria* nuncupatur. SIML.

ALERIA] In numeris hic error erit, ſi Aleriae ruinæ a Mariana XXV. M. P. remotæ ſint, ut Ph. Cluverius affirmat Aleriam primo Punico bello L. Cornelius Scipio cepit & evertit. vetuſtiſſima inſcriptio a Sirmondo & Hier. Aleandro explicita: HEC CEPIT CORSICA ALERIAQVE VRBE. Vide Florum L. II. C. 2. & quæ ibi viri docti. WESS.

PRAESIDIO.] Praeſidiarii milites ſtationem hic habuerunt, ut Corſorum rapinas prohiberent: Nam qui inſulae montana incolebant, vitam latrociniis ſuſtentabant, ipſiſque adeo feris ſæpe crudeliores erant, ut Strabo L. V. p. 224. affirmat. WESS.

PORTV FAVONI] Vel *Navoni*. Hic forte eſt *Philonii portus* Ptolemaeo. Moletio hodie *Phavona*, locus deſolatus. SIML.

PORTVM FAVONI M. P. XXX.] *Regium exemplar* Portu Faboni M. P. XXX. *Bland.* Portu Navoni mpm. XXX. *Neap.* Portu navem mpm. XXX. *Long. Blandiniani lectionem prafert, & multo correctionem* Naveni, *pro* Navoni. *Ptolemaeus Φιλωνίου λιμὴν, ut in alterutro erratum ſit.* SVR.

PORTV FAVONI] Ex Vaticano codice Em. Schelſtrate *portu Pavoni* vulgavi. *Navoni* aliis ineſt. Unde haud male *Favoni*, cujus nominis veſtigia ſuperant, factum videtur. WESS.

PALAS] Vel *Palmas*. A Ptolemaeo Palla civi-

PALAS. M. P. XXV.

S I C I L I A E.

A TRAJECTO LILYBAEO. M. P. CCLVIII. Sic.
MESSANA. M. P. XII.
TA-

civitas in meridionali latere Corſicae ponitur. *Polo* hodie dicitur, Moletio auctore. SIML.

PLALAS M. P. XXV.] *In Regio legimus exemplari. Blandinianum* mpm. XXV: *& item Neapolitanum & Longolianum: in qua diverſitate Regii exemplaris lectionem retinendam exiſtimavimus. Ptolemaeo in meridionalis lateris deſcriptione Πάλλα πόλις.* SVR.

PALAS] Exulat hæc manſio ex Vaticano. *Palas* vir doctus adſcripſit Fabricii libro, atque ita Voſſianus oſtentat. Supra omnes fere *Palmas*. Ex hoc codicum diſſenſu ſuſpicatus eſt olim *Pallas* fuiſſe Phil. Cluverius, quem vide in Corſica Antiqua p. 506. *Palas* utrobique retinendum cenſui, quoad è libris major lux oriatur. WESS.

A TRAJECTV LILYBAEVM M. P. CCLVIII. Sic.] *Regium* Trajecto Lillibei M. P. CCLV. *Blandinianum* A Traecto Lilibeo mpm. CCLVII. Sic. *& item Neapolitanum & Longolianum: Sed ſingulares numeri recte* M. P. CCLVIII. *ſummam conficiunt: Infra in hoc itinerario* Trajectum Siciliae *vocat. Auctor Commentarii belli Alexandrini* Fretum Gaditanum *vocavit.* Legiones, *inquit* C. 56., quas in Africam ducturus erat, *&* auxilia mittit ad Trajectum. *Strabonis locum lib. 6. p. 266. vitio non carere arbitror, qui ex Poſidonio à Meſſana Libyleum per Valeriam* quinque & XXX. M. *intereſſe ſcribit.* SVR.

A TRAJECTO LILYBAEO] Juſtiſſima eſt Suritae de Strabonis loco ſuſpicio. Longe enim plura M. P. inter Meſſanam & Lilybaeum interſunt. Palmerius *αλέ* CIↃXXXV. refinxit, quo pacto numeri juſto ampliores fiunt. Eſt enim iter illud CCXL. circitur millium paſſuum. Probabilior Ph. Cluverii conjectura eſt, ſupplentis in Strabone defectum hoc modo *σλέ*, CCXXXV. M. P. qua in re præeuntem habuit Simlerum, ut inferius videbis. Præterea per *Trajectum* fretum intelligi non debet: Id tam late non patebat. Locus indicatur, quo fretum trajicientes appellebant. Italiae itinera ad columnam Rheginam finiuntur. Huic in adverſo litore oppoſita erat *Speculatrix turris*, de qua Strabo L. III. p. 171., ad quam, qui fretum tramittebant, curſum dirigebant. Vide Cluverium L. I. Siciliae Antiq. p. 80. Ceterum *Trajecto*, quod omnes inſedit libros, ex ſerioris ævi Latinitate eſt. Nobilem Belgii urbem, pari modo appellatam, infra videbimus. WESS.

MESSANAM M. P. XII.] *Habent manuſcripta, & Longolianum caſu recto. Strabo L. 6. p. 267.* Meſſanam *a* Rhegio ſtadia LX. *diſtare, & à* Columella *multo minus confirmat. Plinius etiam L. 3. C. 8.* XII. M. P. *in longitudinem Siciliensi freto tribuit: & in latitudinem* MCCCCC. P. *juxta columnam Rhegiam.* SVR.

TAMARICIVM SIVE PALMAS M. P. XX.] *Hi verſus in Regio exemplari ita inverſi & depravati ſunt, ut veram, & germanam nobis lectionem patefaciant. Ita enim legitur,* Tavaricios ſive Palpæ Tauromae. ——— ———
——— ——— Mas ——— M. P. XX ———
—— —— —— —— Nium Naxo —— ——
In Bland. vero, Tamaricio palmax mpm. XX. Per Tauromenium Naxo mpm. XV. *& correctum eadem manu* Naxum. *Neapolitanum habet* Tamaritio palmax M. P. XX. Per Tauromanium Naxum milia plus minus XV. *In vetuſtis Ciceronis & Plinii exemplaribus* Tauromenium, *non* Taurominium *legimus. Strabonis item, Ptolemaei & Stephani libris* Ταυρομένιον *& Priſciano libro 2.* Ταυρομενίτης *à* Tauromenio. *Plinius lib. 3. 14.,* Colonia Tauromenium, quæ antea Naxos. *ut, qui poſſint disjungi* Tauromenium *&* Naxos, *non videam, & vetuſtiſſimi exemplaris lectio præferenda videatur, in qua præpoſitio* et *nuſquam apparet,* Naxum *& Megaram Strabo L. 6. p. 267. ſua ætate deletas perhibet.* SVR.

TAMARICIO PALMAS] Imprudens Suritae factum eſt, quo *ſive* huic loco inculcavit. Secutus hoc Bertius eſt in Itinerarii hujus editione, quam Ptolemaeo adjunxit. Ph. Cluverius

Digitized by Google

TAMARICIO PALMAS.	M. P. XX.
PER TAVROMENIVM NAXO.	M. P XV.
ACIO.	M. P. XXIIII.
CATINA.	M. P. IX.

CA-

rius, ratus hanc immutationem à Bertio ortam eſſe, cum propterea haud incaſtigatum dimiſit L. I. Sicil. An. C. 7. Sed ſi quid hic peccatum eſt, peccatum Suritae aut Schotti, quos duces Bertius habuit, imprudentia eſt. MSS. Pariſienſis *Tamaricias Palmax*: ceteri *Tamaritio palmax* aut *Spalmax* offerunt, & *Palmas*, ut Voſſii & Cuſani ſchedae. Pſeudo-Anaſtaſius in Epitome *Tautaricopalma*. Scribam *Tamaricio Palmas*, non *Palmarum*, ut Simlerus, quod nuſquam vidi, donec aliunde aliud veniat ſubſidium: A Tamarice & Palmis locum eſſe nominatum, non abſurdum putem. Ex paſſuum intervallo ad *Niſi* amnis fluenta fuiſſe deprehenditur. WESS.

PER TAVROMENIVM NAXO] Urbs Naxos in Sicilia, Graecorum colonia, à Dionyſio everſa eſt. Poſtea in vicino colle Tauro Tauromenium exſtruxit Andromachus Timaei pater, Diodoro auctore. Quare hic libenter legerim, *Tauromenium, qua antea Naxos.* Plinius & alii *Taurominium* vocant, nunc *Taormina* dicitur. SIML.

PER TAVROMENIVM NAXO] Præpoſitionem, quam Surita induxerat, revocavimus ex MSS. Videtur indicari iter hoc per Tauromenium duxiſſe Naxum. Certum quidem eſt Naxo everſa Tauromenium in Tauro monte ab exulibus duce Andromacho fuiſſe exædificatam. Sed eodem prorſus loco, quo Naxos fuerat, conditam fuiſſe, quantumvis Plinius Tauromenium antea Naxon dictam tradat, non liquet. Strabo L. VI. p. 266. Tauromenium inter & Meſſanam XXX. M. P. interponit; neque plura Th. Fazellus Decad. I. L. I. C. 1. Quinque millia, quæ ſummam exſuperant, Naxi ſitum innuunt, proxime *fluvium frigidum*, *Aceſinem* Thucydidi, Plinio *Aſinem* dictum. Vide Cluverium L. I. C. 7. WESS.

ACIO] Rectius *Acis*, arx prope Catinam, hodie fere nomen ſervans, *Jacis* dicta. Eſt etiam Acis fluvius, qui hodie *Frigidus* dicitur, auctore Aretio. Alii *Acilium* nominant. SIML.

ACYM M. P. XXIIII.] *Omnia* Acio M. P. XXIIII. *Hodie videtur eſſe* Jaci, *ut à fluvio nomen ſumpſerit. Silius: L. XIV. 221.*

> Quique per Aetneos Acis petit æquora fines.

SUR.

ACIO] *Acio* noſtri quoque probant. Anaſtaſius in ſuis codicibus idem invenit, hinc *Acyum* formans. Videntur *Acin* fluvium in *Acium* commutaſſe. WESS.

CATANAM M. P. VIIII.] *Omnia habent* Catina mpm. VIIII. *cum* Catana *legendum ſit Graecorum auctorum libris conſtantibus. Inde in vetuſtis nummis* ΚΑΤΑΝΑΙΩΝ: *&* *Ciceroni* Catanenſis *in manuſcriptis. Poſidonius apud Strabonem L. 6. p.* 266. à Catana Tauromenium XXIII. M. P. *definit, totidemque hoc Antonini itinerario deſignantur.* SUR.

CATINA] Non temere damnem *Catina*. Salmaſius ad Solinum p. 78. omnes ita Latinos ſcriptitaſſe profitetur, quod quamvis decernere non auſim, plures tamen hoc probaſſe ſcio. Auſonius in Clar. Urbib. XI.

> *Quis Catinam ſileat, quis quadruplices Syracuſas.*

Nec aliter Cicero L. IV. in Verrem C. 23. aut Oroſius L. V. C. 13. qui L. II. C. 14. incolas *Catinenſes* appellat, ut vetuſti libri arguunt. Juſtino *Catinenſes* ſunt L. IV. C. 4. Sed MSS. invitis. Optimus codex Bibliothecæ Franequeranæ ſemper *Cathanen es*: alter notæ non optimæ *Cathenien es*. *Catinenſes* ſunt & apud Juvenalem Sat. VIII. 16., cujus Scholiaſtem audiamus. *Catina oppidum Siciliae uſque ad probra diſſolutum notatur, unde & Bibaculus.*

> *Oſce ſenex, Catinaeque puer, Cumana meretrix.*

Sic ea citra dubium legenda ſunt, eſtque prona ſatis & in aperto ad hanc immutationem via ex Feſto in *Oſcum*. WESS.

CA-

Digitized by Google

CAPITONIANA.	M. P. XXIIII.
GELASIVM PHILOSOPHIANIS.	M. P. XXI.
PETILIANIS.	M. P. XXVII.
AGRIGENTVM.	M. P. XXVIII.
CENA.	M. P. XVIII.
ALLAVA.	M. P. XII.
AD AQVAS.	M. P. XII.
AD FLVVIVM LANARIVM.	M. P. XXIIII.

MA-

CAPITONIANA] *Capitina* Ciceroni. *Capytinm* Ptolemaeo. SIML.

CAPITONIANAS M. P. XXIIII.] *Regium* Capitonianib. M. P. XXIIII. *reliqua* Capitonia mpm. XXIIII. *Sed cum eadem infra* Capitonianis Catanam mpm. XXIIII. *præferant*, Capitonianas *legendum viſum eſt. De* Capitinis *Cicero in Verrem. L. 3. C. 43.* SVR.

CAPITONIANA] *Capitonia* noſtri libri. *Capitonianis* verum eſt confirmaturque à Regio Suritae codice & itinere, quod deinceps habebimus. Agnoſcit præterea nugator Anaſtaſius. Fortaſſe à CAPITONIANO, quo nomine aliquem habes apud Gruterum Theſ. p. CIↃCXXX. Mihi tamen alibi viſa nunquam eſt hæc manſio. Nam *Capytium* Ptolemaei aliud erat. Vide de eo Ph. Cluverium L. II. S. A. C. 8. WESS.

GELASIVM PHILOSOPHIANIS.] Lego *Gela ſive Philoſophianis.* Nam poſtea in itinere à Catina Agrigentum, poſt Capitonia ſimiliter Philoſophianis pari diſtantia ponitur. Cur autem Gela ita nominetur, rationem reddere non poſſum. SIML.

GELAM SIVE PHILOSOPHIANAS M. P. XXI.] *Regium exemplar* Gela ſive Fivoſo fianis M. P. XXI. *Reliqua verò* Gelaſium Philoſophianis mpm. XXI. *Ptolemaeo in Mediterraneis* Γέλα. *Silius L. XIV.* 218.

Venit ab amne trahens nomen Gela: *& item Claudianus.* L. 2. Rapt. Proſ. ℣. 58.

— Nomenque Gelam qui præbuit urbi,

SVR.

GELASIVM PHILOSOPHIANIS] Simleri conjectura venerat in mentem viro docto, qui Fabricii exemplar cum ſcripto libro compoſuit. Sed ea non una premitur difficultate. *Gela* urbs hinc longe afuit, poſita in ora maritima. Forte verior eſt Cluverii ſententia, legentis GELENSIVM PHILOSOPHIANIS. Locum obſervat ad Gelae fontes fuiſſe inque Gelenſium poteſtate L. II. S. A. C. 10. Placuit interea à libris non diſcedere. Quod Schottus ediderat *Selam ſive Sophianas*, credo operarum eſſe peccatum. WESS.

PETILIANAS M. P. XXVII.] *Regium exemplar* Patilianis M. P. XXVII. *cum reliqua* Petilianis mpm. XXVII. *præferant.* SVR.

PETILIANIS] Videtur hinc nomen eſſe manſioni à *Petilius.* M. Petilii equitis R. in Sicilia negotiantis memoria ſupereſt in Ciceronis L. II. Verr. 29. WESS.

CENA] Nuſquam, niſi fraudem facit memoria, id mihi lectum eſt. Situs indicio eſt, eo fuiſſe loci, ubi nunc *Siculiana* conſpicitur. *Gena* invenio in Anaſtaſio & *Allana.* utrumque male. forte κοινὴ aut κενὴ dicta eſt manſio. WESS.

ALLAVA] Diodorus in excerptis L. XXXVI. ποταμὸν Ἄλβαν *flumen Albam* memorat, qui niſi ſit *Alabon* circa Megaridem, acceſſerim Cluverio *Albam* heic loci fuiſſe arbitrato. Heracleae mentio, quam brevi poſt injicit Diodorus, huc magis quam ad Alabonem Megarenſium ducit. X. M. P. aut huic, aut certe ſequenti manſioni adjicienda ſunt: nam XL. M. P. Agrigentum inter & Aquas erant. WESS.

AD AQVAS] Quas hic ſimpliciter *Aquas* nominat, has proximo itinere vocat *Aquas Larodas.* hodie *Xacca* dicuntur. SIML.

AD FLVVIVM LANARIVM M. P. XXIIII.] *Habent Biandinianum, Neapolitanum & Longolianum. Regium vero* Ad Fluvium lanaricum M. P. XXIII. *& numeri* XXIIII. *ſumma ratio apparet.* SVR.

AD FLVVIVM LANARIVM] Conſpirant in *Fluvio Lanario* retinendo libri cum Anaſtaſio. Viſum tamen Ph. Cluverio eſt, eum in *Apiarium* commutare: eundem eſſe monet ac Selinuntem & ab apio eſſe *apiarium.* Equi-

dem

Digitized by Google

MAZARIS.	M. P. X.
LILYBAEVM.	M. P. XII.
ALIO ITINERE A LILYBAEO MESSANA.	M. P. CCC. Sic
AQVIS LARODIS.	M. P. XLVI.
AGRIGENTO.	M. P. XL.
CALVISIANA.	M. P. XL.
HYBLE.	M. P. XXIIII.
ACRIS.	M. P. XVIII.

SY-

dem *apiatum* & *apiacum* hinc formari novi, non illud. Quid ſi à *lanariis*, quod ejus aqua in fullonia ſua uterentur, ſit dictus? poſſes de *herba lanaria* cogitare, niſi eam in ſaxoſis & aſperis locis naſci Plinius L. XIX. C. 3. traderet. Hoc tamen divinare eſt. Tu ſi Cluverium ſequi conſtitueris, eum adi L. I. S. A. C. 18. Wess.

MAZARAM M. P. x.] *In omnibus legitur* Mazaris mpm. x. *Ptolemaeo* Μαζάρα ποτ. ἐμβολή· *Stephano* Μαζάρη φρούριον Σελινουντίων. *Urbe enim Siciliae* Σελινοῦς *e qua, eodem auctore, cives* Selinuntii *nuncupantur.* Svr.

MAZARIS] *Mazara* nomen in noſtra tempora ſervat. Munivit eam comes Rogerius anno CIↃLXXIII. & duobus poſt annis ab Afris occupatam feliciſſime recuperavit, teſte Gaufr. Malaterra L. III. Hiſt. Sic. C 9. cognomen inde *Vallis Mazariae* accepit, cujus jam mentio eſt in Epiſt. Fratris Conradi anno CIↃCCLIV. Wess.

ALIO ITINERE &c. M. P. ccc.] *In Regio* CCXXVI. *& reliqua* CCCXXXVI: *& inde evenit, quod manſionis ejus numerum, qui a* Meſſana Tyndaridem M. P. XXXVI. *deſignat, qui ſeorſim connumerandus eſt, cum univerſa ſumma interſeruerint.* Svr.

ALIO ITINERE A LILYBAEO MESSANA] In Vaticano & Voſſiano & Pariſienſi codice eadem CCCXXXVI. M. P. leguntur, quamquam hujus oræ appictum eſt, *hic ſunt xxx. minus.* Wess.

AQVAS LARODES M. P. XLVI.] *Regium* Aquis Larodes M. P. XLVI. *Blandinianum, & Neapolitanum* Aquis larodis mpm. XLVI. *Longolianum* Aquis lorodis mpm. XLVI. *& mlſo* Larodis *corrigitur.* Svr.

AQVIS LARODIS] *Aquis Larodis* præfe-runt omnes. Anaſtaſius *Aquis Loredie.* Tabula appellat *Aquas Labodes*, neque aliter Ravennas L. V. C. 23. In hoc diſſenſu libros noſtros ſequi placuit. *Thermae colonia* Plinio L. III. C. 8. nunc *Sciacca*, teſte Fazello, dicitur. Wess.

CALVISIANA] Non procul afuit à mari hæc manſio, à Calvisiis, uti probabile eſt, appellata. Habet eam Tabula, ſed XLIIII. M. ab Agrigento. Wess.

HYBLAM M. P. XXIIII.] *Regium & Blandinianum* Hible mpm. XXIIII. *Neapolitanum* Nible mpm. XXIIII. *Longolianum* Hible mpm. XXIIII: *& mlſo* XIIII. *corrigitur.* Megaram *primo* Hyblam *dictam, Strabo auctor eſt, & cum* Megarae *nomen defeciſſet,* Hyblae *permanſiſſe, propter Hyblaei mellis præſtantiam. Stephanus item* ἵκτη ἐν Σικελίᾳ ἡ πρότερον Ὕβλη ἀπὸ Ὕβλωνος Βασιλέως. *Ptolemaeus Megaram ab Hybla disjungit, tamquam diverſa oppida: quod ſic altera* Megara, *quam* Auguſtam *eſſe arbitrantur.* Svr.

HYBLE] Tres in Sicilia *Hyblae* fuerunt, ut Stephanus docet: Major prope Centuripas & Symaethum amnem. Parva, quæ Galeotis ac Megara dicta eſt: minor *Hera*, ſive, ut Cluverius legendum cenſet, *Heraea.* Atque hæc noſtra eſt. reliquæ enim à ſitu hujus longius ſunt remotæ. In Tabula atque Anaſtaſio *Nible*, ſed paullo rectius alii *Hible* aut *Hyble*, ut Voſſianus. Wess.

ACRIS.] Vel *Agris.* Ptolemaeo *Acreae.* Plinio *Acrenſes.* hodie *Clara mons* dicitur. Siml.

ACRAS M. P. XVIII.] *Manuſcripta & Longolianum* Agris XVIII. *Ego* Acras *reponendum exiſtimo: Livius libro* 24. C. 36. Eques levi certamine initio cum Hippocrate Acras perfugit. *Ptolemaeo* Ἄκραι: *Stephanus,* Ἄκραι τῶν Συρακουσίων κτίσμα. *Ab hac ſtatione Blandianum,*

Digitized by Google

SYRACVSIS. M. P. XXIIII.
CATINA. M. P. XLIIII.
TAVROMENIO. M. P. XXXII.
MESSANA. M. P. XXXII.

A MESSANA TYNDARIDE. M P. XXXVI.

ITER A LILYBAEO PER MARITIMA LOCA TYNDARIDE VSQVE. M. P. CCVIII. Sic.

DRE-

num, *&* *Longolianum exemplar iter* à Meſſana Tyndaridem mpm. XXXVI. *male interſerunt: & in Regio & in Neapolitano ſeorſim confecto itinere proponitur.* Tyndaridis *veſtigia*, *quæ nunc* Tendaro *nuncupantur, contemplari contigit otioſe, & conſiderare ineunte Februario menſe anni MDLI. cum* Meſſana Panhormum *ſecundum litus iter facerem. Ciceroni* Tyndaris. *Plinius L. 2. C. 92.* dimidiam Tyndarida abruptam, & quidquid ab Italia deerat, *confirmat, & Strabo exiguum eſſe oppidulum. Ptolemaeo* Τυνδάριον. *Poſidonius apud Strabonem à* Mylis Tyndaridem XXV. M. P. *enumerat.* Svr.

ACRIS] Editiore loco Acrae erant poſitæ, unde & nomen. Silius Italicus L. XIV. 207.

Non Thapſos, non è tumulis glacialibus Acrae Defuerunt.

Acris in Tabula omnibuſque eſt libris. Fuit ubi nunc Cœnobium *S. Maria d'Arcia*, quod contra Fazellum oſtendit Cluverius L. II. S. A. C. 10. Wess.

MESSANA M. P. XXXII.] Urbem egregie deſcripſit Nic. Specialis L. I. Hiſt. Sic. C. 17. Habet etiam huc referenda Gaufr. Malaterra L. II. Hiſt. S. C. 2., ſed qui riſum omnibus debet, quando urbem à *Meſſe* dictam fuiſſe perſuadere conatur. Wess.

MESSANA TYNDARIDE.] In Tabula *Tindareo* cum iiſdem M. P. *Tyndaris* & *Tyndarium* appellabatur. *Tyndarides* numero multitudinis dicitur in Agnelli Pontificali libro vita S. Felicis C. 5. *paucis ibidem moratus pervenit Tindarides*, niſi ſi *Tindaride*, ut hic eſt, ſcripſerit. Margini codicis Pariſienſis appictum conſpicitur, *XVIII. ſuperſunt.* Eſt ſane ſpacium inter Meſſanam & Tyndaridem paullo amplius in his Itinerariis expreſſum. Sed tot millia abundare falſum eſt. Wess.

ITEM A LILYBAEO PER MARITIMA LOCA TYNDARIDEM VSQVE M. P. CCXXVIII.] *Omnia exemplaria manuſcripta & Longolianum uno conſenſu* M. P. CCVIII. *legunt: cum ſingulares numeri ſummam* CCXXVIII. *conficiant.* Svr.

ITER A LILYBAEO PER MARITIMA LOCA TYNDARIDE VSQVE] In Vaticano, Pariſienſi, Voſſiano aliiſque libris M. P. CCVIII. Ea ſuo loco reſtitui, quantumvis ſingulares numeri ſummam edant majorem. Non pauci eorum vitiis ſunt inquinati, ut ex Tabula ad cognoſcendum facile eſt. Wess.

DREPANVM M. P. XVIII.] *Regium, & reliqua exemplaria*, Drepanis, *auferendi caſu produnt. Virgilius.* Æneid. 3. 707.

Hinc Drepani me portus, & illætabilis ora
Accipit. ———

Plinii exemp. manuſcriptis L. 3. C. 8. Drepana. *Silius: L. 14. ỷ. 269.*

Sidonia & Drepane.

Ptolemaeo Δρέπανον. *Stephanus* Drepanam *Sicilienſem à* Drepano *urbe Libyae diſtinguit. Livius libro* XXVIII. *C.* 41. ab Drepano & Eryce: *in libris Caroli Sigonii annotationibus correctis, & in antiquis calamo exaratis.* Svr.

DREPANIS] Livii meliores libri *Drepanis*, τὰ Δρέπανα Polybius L. I. C. 41. & 55. Stephanus, Δρέπανα οὐδετέρως, πόλις Σικελίας. hodie *Trapano*, quo fere modo ſeculo IX. urbis nomen extulit Agnellus l. c. *Drapani luſtrat portus, Siculas attingit oras.* XVIII. M. P. Tabula habet. Wess.

AQVAS SEGESTANAS SIVE PINTIANAS M. P. XIIII.] *Regium exemplar* Aquis Segeſtanis *ſive* Picianis M. P. XIIII. *Reliqua vero* Pintianis. *Plin. L. 3. C. 8.* Pintienſes *recenſet: & Ptolemaeo* Πίντια: *ut forte in Actione 5. C. 83.*

DREPANIS.	M. P. XVIII.
AQVIS SEGESTANIS, SIVE PINTIANIS.	M. P. XIIII.
PARTHENICO.	M. P. XII.
HYCCARA.	M. P. VIII.
PANORMO.	M. P. XVI.
SOLVNTO.	M. P. XII.
	THER-

C. 83. *in Verrem* Pintia *ſit legendum*, *pro* Plutia. Svr.

AQVIS SEGESTANIS, SIVE PINTIANIS] Pulchre & erudite Hier. Surita Ciceroni urbem reddidit *Phintiam*, ſic enim ſcribi debet. Cluverius idem opinatus eſt L. I. S. A. C. 17. oblitus credo Suritam præiviſſe. Vide Graevium ad L. III. in Verrem C. 83. Huc tamen haud recte ea urbs revocatur, utpote in alio inſulæ latere collocata. *Aquae Segeſtanae*, ab urbe Segeſta, quæ & Aegeſta, nomen habent. Laudat eas Strabo L. VI. Geogr. p. 275. &, quem ibi teſtem citavit Xylander, Diodorus L. IV. p. 231. Sunt calidæ & ſulphureæ, & ſi refrixerint, potabiles, quod uſu ſe expertum eſſe Thom. Fazellus Dec. I. L. 7. C. 4. profitetur. Unde *Pintianae* dicantur, apertum vix eſt. Wess.

PARTHENICVM M. P. XII.] *Regium exemplar* Partenico M. P. XII. *In reliquis verò* Parthenico mpm. XII. *cujus manſionis ſive oppidi manſionem nullam reperi, cum hodie nomen regionis exſtat, qua* Parthenico *appellatur, ea via, qua ex caſtro, quod ad mare à* Panhormo *appellant*, Drepanam *iter ſit.* Svr.

PARTHENICO] Meminit Parthenici Gaufr. Malaterra L. III. Hiſt. Sic. C. 20. *Sicilienſes ergo milites ſuos, quibus jam impertierat poſſeſſiones inſulæ, quantum ſubjugaverat, apud Parthenicum & Cortitutum dimittens, Jacenſibus infeſtos fieri precepit.* Wess.

HICCARA M. P. VIII.] *Reg.* Hicariis M. P. VIII. *Reliqua verò* Hiccara mpm. VIII. *Nunc eadem Parthenico Drepanam via*, Vicari *nomen retinere videtur. Pauſanias in Corinthiacis C. 2.*, ab Hiccaris (*ita legendum arbitror, non* Hyccaris) *Siciliae id oppidum eſſe, Corinthum Laidem deductam, à Niciae militibus captam fuiſſe, memorat.* Svr.

HYCCARA] Peccat doctiſſimus Surita: *Hyccara*, ut libri noſtri, aut *Hyccaron* omnes urbem appellant, numis approbantibus. Vide Cluverium L. II. S. A. C. 2. Wess.

PANHORMVM M. P. XVI.] *Manuſcripta & Longolianum exemplar* Panormo M. P. XVI. *Joviano Pontano rectè videtur* Panhormus *aſpirari, quòd videatur dicta à navium applicatione: & in ea urbe ab* Hadriani *temporibus refert extare lapidis inſcriptionem, in quo ſcriptum apparet* REIPVBLICAE PANHORMIT. *mihi certè lapis commonſtratus fuit in ea urbe, cujus inſcriptione* Panhormus *aſpirabatur: neque memor ſum an ſit is lapis, cujus Pontanus meminit.* Svr.

PANORMO] Adſpirationem voci negant MSS., qui *Panormo*. Sponius in Miſcellan. p. 176. ſex dedit lapides, quibus PANHORMITANI inſunt. In numo gentis Domitiae apud Urſinum PANHORMITANORVM leges. Paruta vero & Vaillantius, qui eundem in Coloniis tom. 1. p. 37. expreſſit, adſpirationem non habent. Ex Latinis multi addunt, de quibus Cluverius L. II. S. C. 3. Urbem egregie deſcripſit Hugo Falcandus, ſcriptor ſui aevi prudens, in Præfatione Hiſtor. Sicul. Paſſuum millibus infra Hyccaris disjungitur XVIII. paullo verius. Wess.

SOLVNTO] Plinio *Solus*. hodie *Caſtel Solanto.* Siml.

SOLVNTVM M. P. XII.] *Regium*, & *Blandinianum* Solunto mpm. XII. *Neapolitanum* Solumo mpm. XII. & *item Longolianum. Sed* Solucto *corrigitur. Plinio lib.* 3. 14., oppida Panhormum, Solus, Himera cum fluvio, Cephaloedis. *Videntur ab eo oppido Ciceroni in Verrem L.* 3. C. 43. *eſſe* Soluntini, *tametſi in vulgatis* Solentini *legimus. Hodie ferme ad hæc milliaria nomen retinet*, & Solanto *nuncupatur oppidulum, quod mari alluitur.* Coephaloedis, & Aleſae *manſiones in Regio deſunt*, & *lacuna ſine numeris manſit: Reliqua verò* Alcſo M. P. XXVIII. *preferunt.* Aleſae *Cicero meminit in Verrem L.* 3. *C.* 83. *Et lib.* 13. Epiſt. 32. *Acilio, qui procos.*

M 2 *Sici-*

Digitized by Google

THERMIS.	M. P. XII.
CEPHALODO.	M. P. XXIIII.
HALESO.	M. P. XXVIII.
CALACTE.	M. P. XXVI.
A CALACTE SOLVSAPRE.	M. P. VIIII.
AGATINNO.	M. P. XX.
	TYN-

Siciliae praerat, M. & C. Clodios, Archagathum & Philonem commendat, quos in Aleſina *civitate tam lauta, quàm nobili, conjunctiſſimos habebat, & hoſpitio, & familiaritate.* Svr.

THERMIS M. P. XXII.] Thermas intellige Himerenſes, de quibus præter Cluverium erudite diſputavit Cl. Drakenburgius ad Silium L. XIV. 232. Hugo Falcandus Panormo propius Thermas admovit, quam factum ab Itinerario eſt. *Mattheus autem Bonellus*, inquit p. 278. editionis novæ, *ita re geſta, reverſus in Siciliam jam Thermas pervenerat, quod oppidum ab urbe Panormo XX. millibus diſtat.* Sed ejus milliaria videntur productiora. Wess.

CEPHALOEDIO] Scripti libri omnes *Ceſalodo* aut *Cephalodo*. Hinc, quod vides, formavi. Graeci Latinique *Cephaloedim* & *Cephaloedium* pro arbitrio appellant. Urbem deſolatam inſtauravit Rex Siciliae Rogerius, ut Romualdus Salernitanus in Chronico auctor eſt A CIƆCLIII. Hinc *nova mœnia Cephaludi* dicuntur Hug. Falcando. Ex *Cephaludio* voce decurtata nunc *Cephalu* ſupereſt. In paſſuum millibus Tabula conſentit. Wess.

HALESO M. P. XXVIII.] Sic eſt in Vaticano & Pariſienſi exemplari. *Haleſa* Tabula cum XVIII. M. P. Flumen Haleſus appoſitam ſibi cognominem fere urbem habet. de flumine Columella L. X. 268.

Et quæ Sicanii flores legiſtis Haleſi.

ΑΛΑΙΣΟΣ ſæpe dicitur in veteri tabula, quæ in ruderibus urbis Haleſae inventa fuit, apud Gruterum Theſ. p. CCXII. numeri X. M. P. juſto auctiores ſunt, ut ex ſcripta Tabula cognoſcimus & ruderibus urbis ad Tuſam, quæ XVIII. M. P. Cephaloedio diſtant, docente Ph. Cluverio L. II. A. S. C. 4. Wess.

CALACTE M. P. XXVI.] Vel *Galeate*. Ptol. *Calacta*. Hinc forte dicti ſunt Plinio *Calatini*. Siml.

CALATAM M. P. XXVI.] *Regium exemplar* Caleate M. P. XXVI. *Reliqua* Galeate mpm. XXVI. *Ciceroni* Calacta *in Verrem L.* 3. C. 43. & *Epiſtola* 37. *ad eundem Acilium, Hippiam Philoxeni F.* Calactinum (*ita enim legendum apparet, non* Calatinum) *hoſpitem, & neceſſarium commendat. Ptolemaeo quoque* Κάλακτα. Svr.

CALACTE] Noſtri libri *Galeate*, male. Rectius Tabula *Calacte* M. P. XII. In numis Parutae ΚΑΛΑΚΤΙΝΩΝ & ΚΑΛΑΚΤΙΝΩΝ. In Cicerone refingendo verus Surita vates fuit, vellemque Ph. Cluverium, cum eadem moliretur, Suritae aliquam habuiſſe rationem. Rectius ille monuit, numeros eſſe & hic vitioſos, atque ex Tabula in XII. M. P. abire oportere. *Galatinos* Plinii L. III. C. 8., plane uti Simlerus, hinc dictos opinatus eſt Harduinus. at cum *Galeate* ſit vitioſiſſimum, non dubitandum eſt, quin *Galatini* aliunde ſint dicti. *Calatinos*, quos ex Verrinis Ciceronis in Galatinorum auxilium Jeſuita adeſſe juſſit, *Calactini* ſunt. Wess.

A CALACTE SOLVSAPRE M. P. VIII.] Hoc forte eſt *Alontium*, quod à Ptolemaeo inter Calactam & Agathyrnum ponitur, à Plinio *Aleuntium* dictum. Siml.

A CALACTA SOLVSAPRE M. P. IX.] *Hec in Regio deſunt, nulla relicta lacuna, Blandinianum, & Neapolitanum* A Caliate ſoluſupre mpm. IX. *Longolianum* à Galeate Soluſupra mpm. VIIII. & *milto* Soluſapre *corrigitur.* Svr.

A CALACTE SOLVSAPRE] Deſunt quoque libro Vaticano. Habent vero Pariſienſis, Voſſianus & quem vir doctus uſurpavit, cui Fabricii exemplari differentias ejus adſcribere viſum fuit. Anaſtaſius *Acuſapre* legit. Cluverius fuiſſe putat ad oſtium *Furiani* fluminis. Pæne putem *Soluſapre* in diverticulo fuiſſe, notarique intervallum ad eam manſionem, mox vero ad Agathyrnum numeros intercapedinem indicare, quæ inter Calactam & Agathyrnum interpoſita erat. ſic certe mutatione opus

TYNDARIDE.	M. P. XXVIIII.
ITER A THERMIS CATINA.	M. P. XCI. Sic.
ENNA.	M. P. LII.
AGVRIO.	M. P. III.
CENTVRIPA.	M. P. XII.
AETNA.	M. P. XII.

CA-

opus eſſet nulla. Vide tamen Ph. Cluverium L. II. S. A. C. 5. WESS.

AGATINNO M. P. xx.] *Agatinno* vel *Agantinno.* Plinio & Straboni *Agathyrſum.* Ptolemaeo *Agathyrinum.* SIML.

AGATHYRNVM M. P. xxvi.] *Reginum exemplar* Agatinno M. P. xxvi. *Blandinianum & Neapolitanum* Agantinno mpm. xx. *Longolianum* Agantino mpm. xx. *Plinius L. 3. C. 8.* Agathirnum, Tyndaris colonia, oppidum Mylae. *Silius* L. XIV. 280. Agathyrna manus: *ut Ptolemaeo ſit* 'Αγάθυρνον *non* Αγάθυρσον. *Strabo L. 6. p. 266. ex Poſidonio* Tyndaride Agathyrſum xxx. M. P. *confici memorat.* SVR.

AGATINNO] Tabula cum libris noſtris *Agatinno*, ſolus Cuſani *Agantinno.* Rectum haud dubie *Agathyrno* eſt. Fortaſſe in vocis pronuntiatione, uti fieri amat, variatum fuit, cum Tabula & Itinerarium vulgarentur. Innumeris indiciis auctores utriuſque, quicunque tandem fuerint, vulgi magis quam doctiorum conſuetudinem amplexatos, perſpicimus. Quam vero illa varia & mutabilis in vocabulorum ſit ſono, maxime ſi ſint propria, quis eſt, qui ignoratum habeat? WESS.

TYNDARIDEM M. P. xxviiii.] *Reginum exemplar auferendi caſu.* M. P. xxviiii.] *qui numerus proxime ad Poſidonii milliaria accedit. reliqua* Tindaride mpm. xxviii. SVR.

TYNDARIDE] Excerpta librorum, quorum nobis uſura fuit, xxviii. M. P. Tabula Regio exemplari accedit, eoſdem numeros ſervans. Una paſſuum millia à pleriſque per ſocordiam videntur neglecta, cum vulgo xxviiii. non xxix. ſcriberetur. WESS.

ENNAM M. P. LII.] *Auferendi caſu Reginum, Blandinianum, & Longolianum exemplar praferunt. Neapolitanum* Cima mpm. LII. *Celeberrimum Siciliae oppidum, Ciceronis, & T. Livii deſcriptione.* SVR.

ENNA] *Enna* etiam noſtri. *Henna* veteribus placuit. Vide N. Heinſium ad Claudianum L. I. Rapt. Proſerp. 122., &, qui multa de urbe erudite accumulavit, Spanhemium ad Callimachi H. in Cererem ỷ. 15. Sita erat in media inſula, quamobrem *umbilicus Siciliae* nominabatur. WESS.

AGVRIO M. P. III.] Plinio *Agyrium.* Ptol. *Agurium.* hodie *San Philippus Agirionis.* SIML.

AGVRIVM M. P. III.] *Reginum & Blandinianum, & Longolianum* Augurio mpm. III. *Neapolitanum* Augerio mpm. III. *Ciceroni* Agyrium & Agyrinenſes L. 3. *in Verrem C. 27. Plinio* Agyrini, *Ptolemaeo* 'Αγύριον. SVR.

AGVRIO] Paſſuum millia juſto ſunt minora: addi debuerant X. M. Namque hodie XIII. M. P. inter eas urbes fere numerant. WESS.

CENTVRIPA M. P. XII.] *In exemplaribus manuſcriptis, & Longoliano. Ciceroni lib. 4. Verrem C. 23., plurium numero*, ut Centuripis, civitate totius Siciliae multo maxima & locupletiſſima, omne argentum conquireret. *Straboni item numero plurali* Κεντόριπα. *Ptolemaeo* Κεντουρίπαι. SVR.

CENTVRIPA] In numero & genere hujus urbis veteres in diverſa abierunt. Graeci cum pleriſque Latinis numero multitudinis ſequioreque genere efferunt. *Centuripae* apud Silium ex Heinſii emendatione L. XIIII. 203. dicuntur. Atque ita Scribonius Largus C. 43. *Antidotus Apulei Celſi praeceptoris, quam quotannis componebat, & genere quodam pulchre mittebat Centuripas, unde ortus erat, quia in Sicilia plurimi fiunt rabioſi canes.* Auctor Itinerarii genus neutrum videtur probaſſe. WESS.

AETNA M. P. XVIII.] Mons Aethna notiſſimus eſt; ejuſdem nominis oppidum propinquum Centuripis Straboni, Plinio & Ptolemaeo commemoratur. SIML.

ETNAM M. P. XII.] *In Reg.* Etha mpm. XII. *Alia vero* Ethna mpm. XVIII: *cum minime adſpirandum videatur. Ciceroni L. 3. Verr.*

 C. 18.

Digitized by Google

CATINA. M. P. XII.

ITER A CATINA AGRIGENTVM MANSIONIBVS NVNC INSTITVTIS. M. P. XCI. Sic.

CAPITONIANIS.	M. P. XXIIII.
PHILOSOPHIANIS.	M. P. XXI.
CALLONIANIS.	M. P. XXI.
CORCONIANIS.	M. P. XII.

AGRI-

C. 18. Ennenſes, & Etnenſes *diſtinguuntur: atque item Plinio: ut diverſa ſint oppida, quemadmodum & in hoc Itinerario apparet. Praterea Cicero maximam partem agri* Etnenſis Centuripinos *poſſidere L. 2. C. 45. docet: ut plane hujus* Etnae *ager intelligi debeat: quod* Agurini *inter* Centuripinos, & Ennenſes *intereſſent:* & Centuripini *continentem agrum cum* Etnenſibus *haberent, tametſi paullo poſt* Centuripinos *in omnibus fere finibus poſſeſſiones habere tradit. Strabo L. 6. p. 268. cum* Ennae *mentionem feciſſet, exile oppidum* Etnam *vocatum* Centuripis *vicinum,* Aetnam *montem conſcenſuros excipere tradit, atque eo primum montis aſcenſum inchoare. Ptolemaeo non recte* Αἰτναὶ *ut arbitror pro* Ἐτνὴ. *Stephanus* Etnam *prope Catanam Siciliae urbem eſſe memorat ab Hierone conditam, ut ſatis appareat* Ennam *multo fuiſſe vetuſtiorem.* Svr.

AETNA] Quod Surita ſcribi hic juſſerat, *Etna*, mutavi vetuſtis libris auctoribus. *Aethna* Pariſienſis codex perſpicue ſcribit. Vaticanus, & quem vir doctus, cujus olim Fabricii liber fuit, vidit, *Athena*, *Atna*. Factum a Surita imprudentius eſt, quod Ciceroni *Etnenſes* & Ptolemaeo Ἐτνὴν obtruſerit, cum tamen recte uterque ſcripſerit, uti ex Diodoro, Strabone, Ptolemaeo aliiſque exploratiſſimum eſt. Numi ΑΙΤΝΑΙΩΝ in Theſ. Fridericiano Cap. V. ſect. 4. Chriſt. Sigiſ. Liebe inveniuntur. Wess.

ITEM A CATANA AGRIGENTVM &c. M. P. XCI. Sic.] *In manuſcriptis & Longoliano* XCII. & *tamen numerorum ratio ſummam xci. confecit.* Svr.

CALLONIANIS M. P. XXI.] Ita libri omnes, non *Gallenianas*, quas Suritae editio præfert. Ph. Cluverius L. II. S. A. C. 10. dictum hunc arbitratur locum ab oppido *Caulonia:* Ego vero cum ejus urbis ſitus ſit incertus & prorſus dubius, prætereaque & *Caulonia* Caulonianus aut Colonianus, uti *caupo copa, aulla olla* dant, formetur, pronior in eam partem ſum, quæ à Callonio, quicunque fuerit, repetit. Non ignoratum id nominis neque inauditum Romanis auribus fuiſſe, lapides vetuſti loquuntur. Vide Theſaurum Gruteri p. DCCCLXIII. Wess.

CORCONIANIS] Vel *Corcovianis.* videtur eſſe *Cotyrga* apud Ptolemaeum. Siml.

SOSCONIANAS M. P. XII.] *Regium exemplar* Soſconianis M. P. XII. *Blandinianum* Gorconianis mpm. XII. *Neapolitanum* Corconianis mpm. XII. & *Longolianum* Gorcovianis mpm. XII. *Regii exemplaris lectionem retinendam judico, ſi forte vera ab ea erui poterit.* Svr.

CORCONIANIS] Miro conſenſu *Corconianis* libri omnes, vereorque ut his par ſit Regius Suritae. Mihi tutius viſum eſt hoc amplecti. In Anaſtaſii Epitome eſt *Cornoviana.* Nuſquam has manſiones in aliorum ſcriptis occurere, demirandum non eſt, cum ſero videantur inſtitutæ. Atque id, niſi fallor, auctor innuit ipſe initio hujus itineris. Wess.

SYRACVSAS M. P. CXXXVII.] *In Regio* CXXXVI. *At in reliquis* CXXXVII: *cujus ſummæ ſingularibus numeris apparet ratio.* Svr.

DAEDALIVM M. P. XVIII.] *Regium, Neapolitanum, & Longolianum* Dedalio mpm. XVIII. *Blandinianum* Beta dalio mpm. XVIII. *videtur à* Daedalo *nomen ſumpſiſſe, de quo Solinus C. 5.* Inter quos Daedalus, *inquit*, fabricæ artis magiſter, principem urbium Syracuſas habet. Svr.

DAEDALIO] Situs indicat fuiſſe in Ecnomo monte: nec tamen auſim adfirmare idem eſſe ac Phalaridis Caſtellum ſive Phalarium cum Cluverio. à Daedalo, cujus plura in hoc tractu opera, nomen eſt. Wess.

PLINTIS.] Plinio *Phyntienſes.* Ptolemaeo forte *Pintia.* Siml.

PLINTIS M. P. V.] *Habet Regium exemplar, atque item Longolianum: Blandinianum,* pri-

AGRIGENTVM. M. P. XIII.

ITER AB AGRIGENTO PER MARITIMA LOCA SYRACVSIS. M. P. CXXXVII. Sic.

DAEDALIO. M. P. XVIII.

PLINTIS. M. P. V.

REFVGIO CHALIS. M. P. XVIII.

PLAGA CALVISIANIS. M. P. VIII.

PLA-

primo Plentis mpm. v. *ac poſtea indncta litera*, *t*, Plintis. *Neapolitanum* Pluttis mpm. v. Svr.

PLINTIS] Noſtris quoque omnibus *Plintis* ineſt. Solus Anaſtaſius *Plineis* habet. Erudita eſt Ph. Cluverii conjectura *Phintiis* legentis. Verum quidem eſt, Ptolemaeum Φθινθίαν in Siciliae mediterraneis locaſſe: Cum tamen Diodorus, ex Siculis ortus, in Eclogis L. XX. παραθαλάσσιον *maritimam* eſſe profiteatur, forte verum vir doctiſſimus vidit. Eum adi L. I. S. A. C. 16. Wess.

CHALIS M. P. xviii.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum & Longolianum* Refugio Calis mpm. xviii. *Neapolitanum* Refugioculis mpm. xviii. *Ego arbitror voce* Refugii *ſtationem deſignari, qua fida navibus manſio deſignabatur: & jam antiquitus eam dictionem continenti ſcriptione reliqua adjunctam: ut in hoc ipſo itinere* Apolline, Refugii *vox adjicitur, atque eas dictiones in margine adnotandas milto viſum eſt: ut ſincera vetuſtiſſimi exemplaris lectio remaneat.* Svr.

CHALIS] De *refugio* haud gravate Suritae aſſentior. Videntur fidæ ſtationes ita appellatæ, ὅτι τοῖς χειμαζομένοις ἔχειν ἐν αὐταῖς καταφυγάς. *quod refugii naufragis ventoque agitatis ſubitò locus eſſet*, quæ Theophili L. II. ad Autolycum C. C. 21. verba ſunt. Atque ita, quamquam ſententia tralata, Cicero L. II. Offic. C. 8. *portum & refugium* conjungit, Dominuſque Chriſtus τῶν χειμαζομένων καταφύγιον appellatur à S. Thecla apud Baſilium Seleucienſem L. I. Vitae ejus p. 102 De voce addita major oritur difficultas: libri noſtri eam recipiendam monent. Anaſtaſius *Refugiodialis* ſcripſit, quo ad *Dianae* amnem, de quo Solinus C. 11. duceremur, ni paullo is hinc eſſet remotior. *Gelis* Cluverius verum arbitratur manſionis cognomen, eamque ſtationem in litore fuiſſe haud longe à *Gela* urbe. Wess.

CALVISIANIS M. P. viii.] *Habetur in Regio exemplari: cum Blandinianum continenter* plaga Caluiſianis mpm. viii. *habeat: Neapolitanum* Plaga Clauſianis mpm viii. *& Longolianum* plaga Caluiſianis mpm. viii. *& milto corrigitur* Clauſianis: *ſimilique ratione arbitror deſignari in eis litoribus maleſidas ſtationes in ea, & reliquis dictionibus, quibus nos* Plagia *milto,* plagae *loco, adjecimus Iſidori loco admoniti Etymologiarum libro xiii. C. 16.* Pelagus, *inquit,* eſt latitudo maris ſine litore, & portu, Graeco nomine ἀπὸ τοῦ πλάγιν, hoc eſt à latitudine dictus: unde & Plagia, eo quod ſit importuoſa. Pelagus *enim altum ſignificat Virgilio:* ut pelagus tenuere rates: *atque inde piſces* pelagii *à litoralibus diſtinguuntur.* Svr.

CALVISIANIS] Summa concordia libri noſtri *plaga*, nihil Anaſtaſio diſſidente. Fuit cum ſuſpicarer, vocem notare tractum maritimum, quomodo *Oceani plagas* Seneca in Hippolyto ℣. 931. & Agennus de Limit. Agr. p. 55. *plagas ſilvarum* dixerunt: Accedebant Graeci, πλάγος terram planam & aequam, ſæpe etiam in mare prominentem appellantes. Σικανῶν πλάκας plana Siciliae litora Lycophron Alexandra ℣. 870. Ἄκραν πλάγος Σουνίου Sophocles in Ajace M. ℣. 1240. verum hoc repudio. Satis ex hoe itinere, &, quod in fine habebis, maritimo, eſſe diſcrimen inter *refugium*, *plagam*, ſive *plagiam* & *portum* apparet. Si *plagam* tractum maritimum accipias, ea differentia non erit aperta. Fortaſſe itaque verius eſt, quod Surita dedit, amplexique ſunt Ph. Cluverius & N. Bergerius *Placia* ſtationem male fidam notat, Servio Aeneid. II. 23 auctore, niſi ſi *pelagiam*, quod noviſſima editio præfert, ſcripſerit. Certe à pelago *plagiam* Iſidorus repetit, ut alias oſtendam. Recentior aetas vocis uſum non refugit. *Plagia Barcinonenſis* eſt in Chronico A. CIƆCCLXIX, quod Marcae Hiſpanicae

PLAGA MESOPOTAMIO.	M. P. XII.
PLAGA HEREO SIVE CYMBAE.	M. P. XXIIII.
REFVGIVM APOLLINE.	M. P. XX.
PLAGA SYRACVSIS.	M. P. XXXII.
ITER AB AGRIGENTO LILYBAEO.	M. P. CLXXV. Sic.
PICINIANIS.	M. P. IX.
COMICIANIS.	M. P. XXIIII.
PETRINE.	M. P. IIII.
	PIRI-

nicae adjunxit St. Baluzius. *Litora plagioſa*, ad quæ periculum eſt, ne naves frangantur, ſemel atque iterum N. Specialis L. IV. Hiſt. Sicul. C. 5. pariter ac *plagias Catanenſium* uſurpavit. Putem, vocabulum hoc fuiſſe nauticum, & eorum potiſſimum uſu tritum. Id negligere non debui, Vaticanum codicem *refugii* & *plagae* voces non agnoſcere. WESS.

PLAGA MESOPOTAMIO] A duobus fluviis, quos inter media erat, dicta eſt. Habet hæc ora Hipparin & Oanum amnes, Dianae etiam fluvium: Inter hos fuiſſe videtur. Codex Vaticanus, ut hoc addam, *Meſopotamum* tantummodo offert. Anaſtaſius *plaga Meſopotami.* WESS.

HEREO, SIVE CYMBA M. P. xx1111.] *In Reg.* Hereo *tantum legitur: in Blandiniano* Plagereo ſive Cymbae mpm. xx1111. *Neapol.* Plagero ſin Cibae mpm. xx1t11. *Longol.* Plaga reo ſive Cymbae mpm. xxtttt: *& male corrigitur.* SVR.

HEREO SIVE CYMBAE] Multum me & alios hæc ſtatio exercuit. Cluverius L. II. S. A. C. 10. ex corruptiſſimis his vocabulis extudit *Plagia Heraeae ſive Hyblae.* Hybla minor in Stephano Ἥρα dicitur; id vocabuli motus Itinerarii ſcriptura in Ἡραῖα, *Heraea* mutat, ſtationemque ab Hybla minore, ad cujus vicinum littus erat, cognominatam decernit. Sed cum ſtationis nomen ſit depravatiſſimum, forte parum prudenter Stephanum, quod & L. Holſteinius advertit, mutatum ivit. Eſt præterea paullo audacius ex *Cymba* vel *Cyba* Hyblam eruere, quod tamen ferendum eſſet, ſi cetera convenirent: ad hoc, opus eſt, ut numeris x. M. detrahantur, ſi obtineat Cluverii opinio, ipſo fatente. S. Bochartus, ut veriverbium *Hyblae* ex Phœnicum fontibus hauriret, in Cluverii ſententiam pedibus ivit L. I. Chan. C. 29 p. 548. Hebraeis *Hebel* ſive *Chebel*, Phœnicibus *Hibla* funis eſt, hereditasque fune menſorio diviſa: adſignificavit deinde regionem tractumque terrae: Hanc vir multo doctiſſimus veram eſſe aſſeverat Hyblae originationem: Hyblam enim in Antonino *plagam* explicari. Vide eum p. 531. Equidem non obloquar illis, quæ de voce Hebraea ſcripſit: ſunt enim certiſſima: Quod vero inde cogit, infirmiſſimum mihi videtur & prorſus dubium: tanto magis, quod *plaga* Hyblam, modo ea vera vocabuli ſit lectio, ejuſque originem vocis non explicet, ut neque *Calviſiana* aut *Syracuſas*, quibus itidem annectitur. Mitto nunc, quæ de *plaga* ſive *plagia* alias diſputata ſunt, & huic ſententiae contra eunt. Hyblam Graecae originis ſemper arbitratus ſum, & ab ὕλη repetendam, quomodo ἀβῶ pro ἀῶ Lacones, ἀβίλιος pro ἀέλιος, ἀβηδόνα pro ἀηδόνα Cretenſes dixerunt. Sed hæc alius ſunt loci. redeamus in viam. In Vaticano codice *Ereo* invenit Em. Schelſtrate. Anaſtaſius legit *Plaga Reosmocymbi.* Fuit hic viciniæ urbs *Motyca* ſive *Motya*, indeque cognomentum ſortitus fluvius *Motycanus.* An ergo Ἱερὸς Μοτυκανοῦ aut Μοτύκης, *Reos Motycani* pro *amne Motycano* depravatiſſimis his vocibus originem dedit? ſuperior ſtatio Graeci ſermonis fortaſſe hanc defendet, ſed viderint peritiores. WESS.

REFVGIVM APOLLINE] Videtur huic eſſe natum nomen ab Apolline Libyſtino, quem eximia religione colebant apud Pachynum Siciliae promontorium, teſte Macrobio L. I. Satur. C. 17. Anaſtaſius appellat *refugium Apollinis.* WESS.

AB AGRIGENTO LILYBAEO M P. CLXXV.] Numeros milliarium in hoc itinere eſſe corruptos colligit inde Ph. Cluverius, quod ſingulares manſiones tantummodo edant ſummam CLXV. Credo feſtinaſſe virum diligentiſſimum, cum ea ſcriberet, nec oculis uſum fuiſſe admo-

PIRINA. M. P. XXIIII.
PANORMO. M. P. XXIIII.
HYCCARIS. M. P. XVIII.
LOGARICO. M. P. XXIIII.
AD OLIVAM. M. P. XXIIII.
LILYBAEVM. M. P. XXIIII.

ITER AB HYCCARIS PER MARITIMA LOCA DREPANIS VSQVE. M. P. XLVI. Sic.

PARTHENICO. M. P. XII.
AD AQVAS PERTICIANENSES. M. P. XVI.
DRE-

modum perſpicacibus. Wess.

PHTIANAS M. P. VIIII.] *Regium* Pthianis P. M. VIIII. *Blandinianum* Pitianis mpm. VIIII. *Neapolitan.* Pitunanis mpm. VIIII. *Longolianum* Pitianis mpm. VIIII. *& milto* Pitinianis. *Cum Ptol. ſit*, Φθινθία, *forte* Phthinthianas *legendum eſſet.* Svr.

PICINIANIS] Lugduni & Baſileae ediderunt *Picinianis*, quomodo ſchedae Pariſienſes, a quibus proxime abſunt Voſſii cum ſuo *Pitinianis.* Anaſtaſii *Pytamana* hinc natum eſt, duabus in unum literam conflatis. *Pitianis* vir doctus adſcripſit libro Fabricii: *prius* ob codicum conſenſum recepi. Manſio in mediterraneis inſulæ fuit, mihi pariter ac ſequens ignorata. Wess.

PETRINE.] Ptol. meminit *Petrae* oppidi. Plinius *Petrinorum.* Siml.

PETRINAS M. P. IIII.] *Regium* Petrine M. P. IIIII. *& item Neapolitanum*, *& Longolianum: Blandinianum* Petrinae mpm. IIII. *Ego* Petrinas *legendum ſuſpicor: ut ſint aquæ à* Petra *oppido nuncupata: nam Ptolemaeo eſt* Πιτρος. Svr.

PETRINE] *Petrine* noſtri omnes dant. Anaſtaſius tamen *Petrina.* Ab urbe *Petra* incolæ *Petrini* dicti ſunt Ciceroni L. III. in Verrem C. 39. Ab eadem manſio hæc nomen eſt nacta. *Stagnum Petrenſe*, quod tamen ignotum hoc eſt tempore, Solinus C. II. memorat: Aquas Petrinas, quantum recordor, nemo. Wess.

PYRAMA M. P. XXIIII.] *Regium* Pirama M. P. XXIIII. *Blandinianum* Pirma mpm. XXIIII. *Neapolitanum* Pirima XXIIII. *Longolianum* Pirmat *& milto* Pirima. Svr.

PIRINA] *Pirina* editi & ſcripti libri cum Anaſtaſio probandum eſſe ſuadent: in Pariſienſi & Voſſiano *Pirma*, quod ex priore ortum eſt, conſpicitur: locus, ſitus & nomen obſcuriſſima ſunt. Wess.

HICCARA M. P. XVIII.] *Habent manu ſcripta & Longolianum: cum ſupra ab* Hiccaris Panhormum XVI. M. P. *eadem deſinant.* Svr.

HYCCARIS] Eoſdem numeros codicum noſtrorum excerpta confirmant, idque recte, ut ſupra eſt monitum: ſcribunt eadem *Hyccaris.* Wess.

LONGARICVM M. P. XIIII.] *Regium* Longarico M. P. XXIIII. *& reliqua* Locarico mpm. XXIIII. Svr.

LOGARICO] Nullus librorum eſt, quibus utimur, quin *Logarico* aut *Locarico* repræſentet. Anaſtaſius vocem mutilavit, *Logaria* ſcribens. Recte monitum à Ph. Cluverio eſt, hanc fuiſſe manſionem in mediterraneis, haud procul ab *Aquis Segeſtanis* ſejunctam. Wess.

AD OLIVAM.] *Elvva* corruptiſſime Anaſtaſius legit. Fuiſſe circa Salemum urbem videtur, cujus ager hac quoque tempeſtate olearum longe feraciſſimus eſt, obſervante Cluverio L. II. S. A. C. 12. Wess.

AD AQVAS PERTICIANENSES.] Vel *Particianas.* Illud quoque obiter annotandum eſt, à Strabone quarundam Siciliae civitatum diſtantias annotari, quæ tamen cum dimenſione Antonii noſtri non conveniunt, idque ob hanc cauſſam, quod Strabo navigationis circuitum, noſter vero terreſtris itineris ſpacia annotat. Attamen in diſtantia Agathyrſi & Aleſi dubito an mendum ſit. Præterea numerus ſtadiorum à Meſſana Lilybaeum per viam Valeriam mendoſus eſt apud Strabonem, ponuntur enim milliaria XXXV. cum ſint CCXXXV. ut ex ipſo Strabone & noſtro auctore colligitur. Siml.

DREPANIS. M. P. XVIII.

I T A L I A E.

ITER, QVOD A MEDIOLANO PER PICENVM ET CAMPANIAM AD COLVMNAM, ID EST, TRAJECTVM SICILIAE DVCIT. M. P. DCCCCLVI. Sic.

A MEDIOLANO LAVDE CIVITAS. M. P. XVI.
PLACENTIA CIVITAS. M. P. XXIIII.
FI-

AD AQVAS PERTICIANENSES M. P. XVI.] *Habet Blandinianum exemplar. Regium* ad aquas perdicianenſes M. P. XV. *Neapolitanum* ad aquas perticianenſes mpm. XIII. *Lengolian.* ad aquas Perticianenſes. mpm. XVI. *& milto* XIII. *corrigitur.* SVR.

AD AQVAS PERTICIANENSES] *Aquas Perticianenſes* noſtri libri receperunt, diſſidente tamen Anaſtaſio, cui *Aqua Porticana* placuit. In locis mari proximis fuiſſe, ex capite itineris cognoſcitur. Qua vero in parte ſint oræ maritimæ, quodve nunc gerant nomen, ad finiendum haud facile eſt. Cluverius quædam L. II. A. S. C. 2. in medium attulit, quibus, ſi ita animo allubeſcat, utere: mihi dubia ſunt. WESS.

AD COLVMNAM] Hanc Plinius L. 3. C. 8 vocat *Columnam Rhegiam*, & juxta eam fretum latudinem M. D. paſſuum habere ſcribit. Meminit etiam illius Strabo, qui στηλίδα L. 6. p. 257. appellat. SIML.

AD COLVMNAM ID EST TRAJECTVM SICILIAE DVCIT M. P. DCCCCLVI.] *In Regio verba* ad columnam *non habentur, quemadmodum in Blandiniano, & Longoliano leguntur. In Neapolitano* ad Coloniam. *Cicero de* Columna Rhegia *pro Seſtio C. 8. Strabo L. 3. p. 171. Rheginos* Columellam turrem *exilem ſuper freto pro confinio locaviſſe tradit: cui è regione turris appoſita erat, quam Pelori nuncupabant. Diſtare ab urbe Rhegio ferunt* XII. M. P. *cum dimidio. Mela lib. 2. 4 in Bruttio promuntorio* Columnam Rhegiam, Rhegium, & Scyllam *ſtatuit. Plinius lib. 3. C. 5. à Sinu Paeſtano trajectum ad* Columnam Rhegiam C. M. P. *deſignat. Numerorum ſumma in Reg. perverſa eſt: habet enim* DCCCCS. *qua nota librarius defectum Numeri ſignificaſſe videtur. reliqua* DCCCCLVI. *habent.* SVR.

AD COLVMNAM] Ciceronis in Sextiana C. 8. de Gabinio verba ſunt: *Olim ne Scyllaeo illo aris alieni in freto ad columnam adhaereſceret, in tribunatus portum perfugerat.* Intelligit haud dubie columnam Maeniam. An vero per dilogiam jocularem, facta Scyllaei mentione, ad columnam Rheginam reſpexerit, uti Turnebus L. XX. Adverſ. C. 3. & Manutius ad Ciceronem arbitrati ſunt, non temere dixerim. Columna Rhegina in ipſo non fuit freto, ſed ad fretum. Strabo L. III p. 171. Καθάπερ οἱ Ῥηγῖνοι τὴν στηλίδα ἔθεσαν τὴν ἐπὶ τῷ πορθμῷ κειμένην πυργίον. quæ vertenda fuerant, *Sicuti Rhegini columellam poſuerunt ad fretum, turricula inſtar.* Idem innuit Plinius L. III. C. 5. *Dein columna Rhegia, Fretum Siculum, ac duo diverſa promontoria.* Appianus L. V. Bel. Civil. *p.* 1157. στηλίδα appellat, & à freto diſtinguit. Non eorum ignarus ſum, quæ de Authari Longobardorum rege Paullus Diaconus L. III. C. 33. ſcripſit. *Et quia ibidem intra maris undas columna quadam eſſe poſita dicitur, uſque ad eam equo ſedens acceſſiſſe, eamque de haſta ſua cuſpide tetigiſſe, dicens: Uſque hic erunt Longobardorum fines.* Sed cum ille ex rumore, ad ſe perlato, loquatur, narratioque ipſa ſatis ſit ſuſpecta, ut Camillus Peregrinus Diſſert. de Ducatu Benevent. animadvertit, ipſius auctoritate parum moveor: Ceteroqui abſurdum videri non debet, columnam, quæ Plinii ævo in litore erat, Paulli Warnefridi aut regis Autharis ætate aquis fuiſſe cinctam, ſi quidem maritima loca his frequentiſſime obnoxia immutationibus ſunt. WESS.

M. P. DCCCCLVI.] Ita omnes libri. Si vero ſummam ad ſingulas manſiones exigas ſedulo, eam V. M. P. ampliorem invenies. WESS.

A MEDIOLANO LAVDEM CIVITATEM M. P. XVI.] *Regium* XV. *Reliqua.* XVI. SVR.

A MEDIOLANO LAVDE] Noſtri libri XVI.

FIDENTIOLA VICVS.	M. P. XXIIII.
PARMA CIVITAS.	M. P. XV.
REGIO CIVITAS.	M. P. XVIII.
MVTINA CIVITAS.	M. P. XVII.
BONONIA CIVITAS.	M. P. XXV.

FO-

XVI. M. P. addunt, totidem Tabula. Obeſſe his videtur numeris auctor itineris Romani, quod inſertum eſt Biblioth. Novæ Labbei p. 357. *Fuit*, dicitur inibi, *in civitate Mediolanenſi, diſtatque à civitate Laudenſi per XX. M.* paria Radevicus L. II. C. 27. habet ſed ea *Laus nova* eſt, quæ à veteri IV. M. P. fere abeſt Condita Laus Pompeja à Bojis eſt, inſtaurata dein à Pompejo Strabone, ut ex Plinio L. III. C. 21. & urbis cognomine colligas. WESS.

PLACENTIA] Præcipua urbs erat Aemiliae. Procopius L. III. Bel. Goth C. 13. *πρώτη μὲν ἐπὶ Αἰμιλίαν τῆς χώρας, ὀχύρωμα ἰσχυρὸν ἔχουσα. αὕτη δὲ τῷ ποταμῷ Ἠριδανῷ κεῖται. Urbium Aemiliae princeps, validis cincta operibus, ad Eridanum poſita.* Coloniam fuiſſe, juſque Municipii accepiſſe aliunde notum eſt. In MSS. Pariſienſi *Placennacium*, *Placentiacium* vero in Lugdunenſi exemplari appellatur, ubi ultima vocabuli pars, CIVITATEM notans, fraudi librariis fuit. *Placentia civitas* fuit in ſchedis, quibus uſus eſt vir doctus, cujus antea Fabricii liber fuit, & Voſſianis, ſed Cuſani *Placentiacium* WESS.

FIDENTIOLAM VICVM M. P. XXIIII.] *In hoc itinerario ab* Arimino Dertonam Fidentiae *fit mentio, cui à* Parma XXV. M. P. *tribuuntur. Ptolemaeus Placentiam*, Fidentiam, *Brixellum*, *Parmam & Regium Lepidi in Gallia Togata recenſet. Plinio lib. 3. C. 15. item in octava regione* Fidentini *collocantur: quare ab Antonino hic vicus ſeorſim à* Fidentia *recenſetur: cujus apud veteres auctores nullam reperi mentionem fieri.* SUR.

FIDENTIOLA VICVS] *Fidentiolam* eandem atque Fidentiam Cluverius & Cellarius arbitrantur, quemadmodum *Florentia* Itinerarii *Florentiola* eſt Tabulae. Cum tamen *Florentia* reſpectu alterius Florentiae *Florentiola* dicatur, non omnino abſonum eſt Fidentiolam a Fidentia diſcernere: In primis cum Itinerarii auctor præiverit. Fidentiam ipſe pariter ac Tabula XXV. M. P. Placentia ſejungit. at Fidentiol m tantummodo XXIIII. M. Fuit præterea Fidentia ampla ſatis civitas, cum Fidentiola Vicus tantum dicatur. WESS.

PARMA CIV.] *Parme civitas* ſcripti libri. COL. IVL. AVG. PARM. eſt in Lapide Gruteri V. pag. CCCCXCII. Recentior aetas *Chryſopolis* titulum addidit. Donizo in Vita Machtildis L. I. Cap. 10.

> *Chryſopolis dudum Graecorum dicitur uſu,*
> *Aurea ſub lingua ſonat hac urbs eſſe Latina,*
> *Scilicet urbs Parma.*

Conſentit Donizoni Ravennas L. IV. C. 33. uti Leibnitius & Muratorius V. C. monuerunt. Atque hæc *Julia Chryſopolis* eſt in Actis S. Domini, quæ Ph. Cluverium adeo torſit L. I. Ital. A. C. 27. WESS.

REGIO CIVITAS.] Veteres pro arbitratu *Regium Lepidi*, *Regium Lepidum* appellavere. Seriori aetati *Regium* placuit. Monuit Ph. Cluverius *Forum Lepidi* olim fuiſſe dictum Feſti Grammatici auctoritate: quare miror Cellarium neſcire ſe, quo is auctore id fecerit, profitentem. An *Aemiliae* quoque nomen geſſerit, Cl. Muratorius diſquirit ad Donizonem L. II. C. 7. WESS.

MVTINAM M. P. XVII.] Tabula M. P. XVIII. atque ita auctor ſemel atque iterum inferius. Cuſani liber *Mutinatium*, & mox *Bononiatium*, ubi *tium* ex *Civ.* natum eſt. WESS.

BONONIA.] Duæ civitates hujus nominis ab Antonio hoe itinere ponuntur, quarum prior, quæ poſt Mutinam ponitur, notiſſima eſt, & adhuc nomen ſervat: altera, quam poſt Sernicum (Aeſerniam) nominat, videtur eſſe Bovianum Samnitum, *Boianum* Ptolemaeo dictum. SIMI.

BONONIA CIVITAS] Certa hæc viri doctiſſimi ſunt. Romani Bononiam coloniam deduxerunt Manlio Vulſone & Fulvio Nobiliore

Digitized by Google

FORO CORNELI CIVITAS.	M. P. XXIIII.
FAVENTIA CIVITAS.	M. P. X.
CAESENA CIVITAS.	M. P. XXIIII.
ARIMINVM CIVITAS.	M. P. XX.
PISAVRO CIVITAS.	M. P. XXIIII.
SENOGALLIA CIVITAS.	M. P. XXVI.
VLTRA ANCONAM.	M. P. IIII.

AN-

Coſſ. Auxit ornavitque eandem Auguſtus. Vide Caeſ. Malvaſiae Marmora Felſinea Sect. III. C. 4. Wess.

FORO CORNELI.] Sic libri. Φοροκορνήλιος ſimili modo Procopio dicitur L. II. Belli Goth. C. 19. Incolæ FOROCORNELIENSES in veteri monumento, quod notis in Ital. Ant. Cluverii p. 15. L. Holſteinius inſeruit. plane vero ut hic vetuſtus lapis Sponii Miſcel. p. 185. IIIIII VIRO FORO CORNELI. Wess.

FAVENTIAM CIV. M. P. X.] *Procopius de Bello Gothorum libro 3. C. 3.* Faventiam *Aemiliae urbem à Ravenna ſtad. cxx. disjunctam prodit.* Svr.

CAESENAM CIV. M. P. XXIIII.] *Procopius libro primo de bello Gothorum C. I.* Caeſenam *à Ravenna ſtad. ccc. abeſſe prodit.* Svr.

CAESENA CIVITAS] Procopius Caeſenam φρέριον *caſtellum* appellare ſolet, quod mirum accedit Ph. Cluverio, quia πόλις *urbs* Agathiae & *Civitas* Itinerarii auctori dicitur. Putem Procopii aetate multum de veteri urbis ſplendore fuiſſe detritum, & caſtellum tantummodo fuiſſe. Certe Anaſtaſius in Vita Zachariae Papae *Caeſenae caſtrum* nuncupat, & *Ceſenatenſe*, *Ceſinacenſe* ac *Caeſenate caſtrum*, quorum pleraque vitioſa ſunt. Dicam alias plura. Wess.

ARIMINVM CIV. M. P. XX.] *Strabo* Placentia Ariminum *ſtad.* M. CCC. *aſſignat. Cicero* Philip. XII. C. 9. *Flaminiam Mutinam uſque perduxit. Et Strabo L. 5. p. 217.* Hic ille, *inquit*, Scaurus eſt, qui per Piſas & Lunam uſque Sabatios viam ſtravit Aemiliam: & hinc per Dertonam. *Alia verò eſt* Aemilia, *qua Flaminiam excipit: eodem enim in Conſulatu M. Lepidus, & C. Flaminius collega fuerunt. Victores autem Ligurum ſtravere hic quidem* Flaminiam *è Roma per Tuſciam, & Umbriam uſque Ariminum; alter reliquam porro uſque* Bononiam: *& ex ea in* Aquileiam *prope Alpium radices, ducta per gyrum circa paludes opere.* Svr.

ARIMINVM CIVITAS] De Strabonis CIↃCCC ſtadiis, quibus Placentia Arimino disjungitur videndus eſt Caſaubonus L. V. p. 217. Wess.

SENOGALLIA CIVITAS] Libri vetuſti *Senegallia* edunt. *Ager Senigallienſis* memoratur à Frontino de Coloniis p. 143. quem tamen alibi *Senogallienſem* appellat. *Senegalia* eſt in Ravennate L. IV. C. 31. In Cuſani codice ſolito ſibi more *Senegallitium*. Vocabuli originem enarrat Guntherus Ligur. L. V.

Magna tamen Princeps & ſolo Caeſare digna
Caſtra movens, per eam qua nunc Senogallia fertur.
Quod Senones illam Galli tenuiſſe putantur,
Cum premerent trepidam peregrino milite Romam.

Paria leges, ut alios miſſos faciam, in Paulli Diaconi L. II. Hiſt. Longobard. C. 22. Wess.

VLTRA ANEONAM M. P. IIII. ANCONAM M. P. XXVI.] *Hac in Regio exemplari leguntur. In Blandiniano* Vltra Alconane milia plus minus quatuor M. P. XXVI. *Neapolitanum* Vltra Alconam milia plus minus quatuor mpm. XXVI. *Longelianum* Vltra Alconam M. P. IIII. milia M. P. XXVI. *ut meritò Regii exemplaris lectio praferatur: tametſi ea manſio* vltra Aneonam *mihi incognita ſit. Neque tamen* vltra Anconam *legendum video: cum ſtatim ab ea* Anconam XXVI. M. P. *recenſeantur. Anconam inter Italicas Gallicaſque gentes quaſi terminum intereſſe Pomponius perhibet: & Plinio lib. 3. C. 14. ab* Ancona, Gallica ora incipit, Togatae Galliae *cognomine.* Svr.

VLTRA ANCONAM] Codices, quibus uſi ſumus, *Vltra Anconam M. P. M. IIII. M. P. M. XXVI.*

Digitized by Google

ANCONAM.	M. P. XXVI.
POTENTIA CIVITAS.	M. P. XVI.
CASTELLO FIRMANO.	M. P. XX.
TROENTO CIVITAS.	M. P. XXVI.
CASTRO CIVITAS.	M. P. XII.
ATERNO CIVITAS.	M. P. XXIIII.

IN-

M. XXVI. Ex Vaticano Schelſtrate publicavit *Vtra Anconam M. P. IIII. M. P. XXVI.* Editi partim hoc, partim illud ſunt amplexi. Liquet ex hac codicum concordia, exulare *Anconam*, quam optimus Suritae liber ſervavit, neglectam haud dubie, quod ejus paullo ante facta fuerat mentio. Deinde cognoſcimus, *Vltra Anconam* rectum videri, maleque adeo virum doctiſſimum *Ultra Anconam* recepiſſe. Dicta ita eſt, quod Potentia Senogalliam profecturis ultra Anconam occureret. Vide & inferius dicta. Wess.

POTENTIAM CIV. M. P. XVI.] Potentiae *urbis in* Piceno *meminere Cicero de Har. R. C. ult. & Livius libro* XXIX. C. 44. *Vellejus, Pomponius, & Plinius. Altera in* Lucanis, *de qua mox hac ipſa in via, & Ptolemaeus.* Pollentia *verò in Liguribus Ptolemaeo, & carmine Claudiani celebrata prope* Aſtam *Coloniam.* Sur.

POTENTIA CIVITAS] *Potentiae*, nunc penitus deſolatæ, veſtigia ſuperſunt mille & paullo amplius paſſibus à Recanatenſi portu ut L. Holſteinius notis in Cluverii Ital. Antiq. p. 135. docuit. Wess.

CASTELLVM FIRMANVM M. P. XX.] *Plinius lib.* 3. *C. C.* 13. Caſtellum Firmanorum *meminit: eſt enim diverſum oppidum à Firmo: cujus poſtea ab Antonino fit mentio.* Firmi *Cn. Pomponius meminit in Epiſtola ad Domitium, ut in Caſtri Truentini dictione infra exponitur, & item Velleius.* Sur.

CASTELLO FIRMANO] Caſtellum hoc Firmanorum navale fuit, ut Strabo L. V. p. 241. teſtificatus eſt. *Caſtrum nomine & natura Firmum* habes apud Luitprandum L. I. C. 9., verum id oppidum videtur eſſe Firmum. *Caſtello Firmano* MSS. omnes. Wess.

TRVENTVM CIVITAS M. P. XXVI.] *Regium exemplar* Troento M. P. XVI. *Reliqua* Troento M. P. XXVI. *Plinii lib.* 3. *ſect.* 18. *manuſcriptis exemplaribus* Truenum cum amne, *unde apud Ptolemaeum* Τρουεντ *fluminis oſtium in regione Picenorum legendum.* Sur.

TROENTO CIVITAS] *Troento* etiam noſtri libri, quos duces ſecuti ſumus. Videtur urbis nomen inclinante Imperio ita pronuntiatum. Julius Frontinus de Coloniis p. 125. *Troento finitur, ſicut ſupra diximus de agro Teatino.* Hinc *ager Troentinus* apud eundem p. 118. & *Vitalis Epiſcopus Troentinas ex Picena regione* in Geſtis Acacii p. 436. novæ editionis Sirmondi, uti L. Holſteinius dudum vidit. Wess.

CASTRVM CIV. M. P. XII] *Habent Blandinianum, Neapolitanum & Longolianum. In Regio idem numerus apponitur ſine civitatis cognomento. Ptolemaeo juxta ſinum Hadriaticum in Picenis primum* Caſtrum *recenſetur. Vellejus initio primi belli Punici* Firmum & Caſtrum *Colonis occupata tradit.* Sur.

CASTRO CIV.] Simlerus & Lugdunenſes *Caſtro novo* dederunt, ſed libris vetuſtis invitis: *Caſtro civitas* in ſuo vir doctus invenit, cujus Fabricii fuit olim exemplar. Vaticanus & Pariſienſis *Caſtro* tantum, quomodo & veteres appellare ſolent: *Caſtrocium* Cuſani & Voſſii ſchedae. *Caſtro* tamen *novo* Tabula præfert. Hinc *ager Caſtranus* apud Frontinum de Coloniis p. 121. Wess.

ATERNVM CIV. M. P. XXIV.] *Regium exemplar* Aterno vicus M. P. XXII. *Blandinianum cum Longoliano.* Aternos civitas mpm. XXIIII. *Neapolitanum*, Aternotium mpm. XXIIII. *Strabo L.* 5. *p.* 241. Aternum oppidum *cum flumine ejuſdem nominis* Piceno *vicinum memorat. Plinius & Ptolemaeus* Aterni amnis *fecere mentionem.* Sur.

ATERNO CIVITAS] *Aternocium* ſchedae Pariſienſes edunt & Voſſianae, natum inſcitia librarii ex *Aterno civ.* Nomen habet à vicino fluvio. Vibius Sequeſter, *Aternus Hadriae decurrens per Marſos, ubi & Oſtia civitas.* Sic edunt. Ergone *Oſtia civitas* eo loci eſt? Ego aut *civitatis* vocabulum, quod vetuſtus Cl.

INTERPROMIVM VICVS.	M. P. XXV.
SVLMONE CIVITAS.	M. P XXIX.
AVFIDENA CIVITAS.	M. P. XXIIII.
SERNI CIVITAS.	M. P XXVIII.
BOVIANVM CIVITAS.	M. P. XVIII.

SV-

D'Orvilii liber ignorat, induxerim, aut certe *ubi ad oſtia civitas* reſcripſerim, ut Vibius doceat, ad Aterni fluminis oſtium cognominem eſſe civitatem. *Oſtia Aterni* habet Tabula. Fluvius hic Paulli Warnefridi aetate *Piſcarius*, unde natum eſt, quod nunc gerit nomen, appellabatur, ut ex L. II. Geſt. Longob. C. 19. liquet. WESS.

ITER PROMIVM VICVS M. P. XXV.] *In Regio tribus dictionibus* Iter Promium vicus. *&* XXV. *adjungit Blandinianum item cum prima litera miniacea* Iter promium vicus mpm. XXV. *Neapolitanum etiam, quaſi alterius via initium eſſet*, Item prominu vicus mpm. XXV. *Longolianum etiam miniaceis verbis, quaſi alterius via iter deſignatur: ut forte manſio ſignificetur, qua iter* Promium vicum *verſus flectebatur.* SVR.

INTERPROMIVM VICVS] *Promius* ille vicus originem ſuam debet H. Suritae, aliis ignoratus: verum vici nomen fuit *Interpromium*, ut Cluverius jam animadvertit. In Tabula vitioſe *Inter primum* legitur, quod in Actis S. Comitii ſeſe inveniſſe teſtatur Lucius Camarra in Teate antiquo L. I. C. 4. *Civitatem Interpromium* appellant Acta S. Valentini & Damiani C. 2., edita XVI. Martii magni operis Sanctorum. Poſitum fuit in Marrucinorum regione ad Aternum flumen. Vide notas L. Holſteinii ad Cluverii Ital. Ant. p. 143. WESS.

SVLMONEM CIV. M. P. XXIX.] *Regium exemplar* M. P. XXVIII. *habet. reliqua vero* XXIX. SVR.

SVLMONE CIVITAS] Eadem XXVIII. M. P. conſtantiſſime libri vetuſti ſervant. Urbi famam nunquam intermorituram Ovidius peperit. *Salmona Sermonaque* nunc vocitant: *Selmo* et *in Selmone* eſt in Chronico Vulturnenſi L. II. haud longe ab initio: *Sulmonecium* Voſſi. & Cuſani liber. WESS.

AVFIDENA CIVITAS.] *Aufidentia* fuit in ſchedis, quas inſpexit vir doctus, qui exemplari Fabricii uſus eſt; *Aufidentia civitate* Voſſianae dant: minus recte. Fuit Aufidena ad Sagrum flumen. *Aufidena mure ducta* inter urbes Samnii eſt in Frontino de Coloniis p. 125. WESS.

AESERNIAM CIV. M. P. XXVIII.] *In exemplari Regio* Serni. CIV. M. P. XVIII. *Bland.* Serni civitas M. P. XXVIII. *Neapolitanum* Sernicium mpm. XXVIII. *Longolianum* Servi civitas mpm. XXV III *Hac oppidorum nomina appoſite ex Plinii deſcriptione corriguntur: cum ab eo iisdem conjungantur in quarta Italiae regione.* Colonia, *inquit lib.* 3. *c.* 12. Bovianum vetus, & alterum cognomine undecumanorum, Aufidenates, Aeſernini. *Ptolemaeus* Caracenis *qui ſub* Ferentanis *erant*, Aufidenam *attribuit, ac ſtatim in Samnio ab eo ſubſtituuntur* Βοΐανον, *&* Αἰσερνία. *Haud recte in Strabonis libris excuſis in fine 5.* Βοίανον, Ἐσερνῖα: *pro* Βουίανον, Αἰσερνία. *Livius libro* 9. C. 31. *caput fuiſſe* Bovianum Pentrorum Samnitium *refert: & longè ditiſſimum, atque opulentiſſimum armis viriſque.* SVR.

SERNI CIVITAS] Mira hic in libris diſcordia. Pariſienſis codex *Perniciùm*, *Sernicium* in Lugdunenſi Baſilienſique editionibus eſt, Voſſiano comprobante: *Serni civitas* Vaticanus atque is, cujus excerpta ſunt in libro Fabricii. Hinc reliqua omnia ſunt nata. Quantumvis enim *Aeſernia* verum urbis ſit nomen, variarunt tamen in vocis ſcriptione veteres. *Eſernini* in Plinio ſuo Harduinus vulgari iuſſit. In Tabula *Eſernie.* Medii aevi ſcriptores *Iſerniam* appellarunt. Chronicon Vulturnenſe p. 390. *Et hoc quoque tempore tam ingens terra motus per univerſam Beneventi factus eſt regionem, ut Iſernia tota fere à fundamentis corrueret.* Paullo aliter Paullus Warnefridi L. II. Geſt. Longobar. C. 20. *In hac ſunt urbes Teate, Aufidena, Hiſernia & antiquitate conſumpta Samnium, à qua tota provincia nominatur.* Retinet ſimile nomen hac tempeſtate, docetque non temere eſſe damnandum, quod truncatum Itinerarii auctor exhibet, fortaſſe communi uſu olim tritum. WESS.

BO-

Digitized by Google

SVPER THAMARI FLVVIVM.	M. P. XVI.
AD EQVVM TVTICVM.	M. P. XXII.
AD MATREM MAGNAM.	M. P. XVI.
IN HONORATIANVM.	M. P. XX.

VE-

BOVIANVM] *Bononia civitas* vel *Bononiatium* in excerptis codicum, quorum nobis uſura fuit, legitur. Surita, qui præter ſolitum hic tacet, an *Bovianum* in Regio ſuo invenerit, an conjectura ductus id reſcripſerit, incertum eſt. Rectum id haud dubie eſt, dudumque obſervatum à Simlero. Samnii erat oppidum, Coloniae dein juribus amplificatum. *Bobianus oppidum* Frontino de Colon. p. 125., haud recte. In veteri monumento Theſauri p. CCCCIV. CVR. R. P. BOVIAN. Servavit hoc nomen ſub Longobardis. Erchempertus Hiſtor. Longobar. C. 48. edit. Ekhardi. *Per idem tempus Iſerniam, Sueſſulam uno menſe, caſtrum Bovianum eodem anno capta Iſmaelitae combuſſerunt.* WESS.

SVPER THAMARI FLVVIVM M. P. XVI.] *Regium exemplar.* Super mari fluvium M. P. XVI. *Blandinianum & Neapolitanum* ſuper-Thamari fluvium mpm. XVI. *Longolianum.* Super Thamarin fluvium mpm. XVI. SVR.

SVPER THAMARI FLVVIVM] Tamarus ſupra Beneventum Calori miſcetur, nomenque in noſtra tempora retinet. *Fluvius Thamari* dicitur quemadmodum *flumen Himellae* apud Virgilium Aeneid. VII. 714. WESS.

AD EQVOTVTICVM M. P. XXII.] *Regium* Ad Equum Tuticum M. P. XXI. *Blandinianum* Ad Equum Tuticum mpm. XXIII. *Neapolitanum* Ad Equum Tutium mpm. XXII. *Long.* Ad Equum Tuticum mpm. XXII. *& milto* Tutium *emendat, & infra eadem exemplaria, Regium Blandinianum* Equotuticum *habent, atque ita ſcribendum:* Oppidulum *vocat Horatius L. 1. Eclog.* 5. ỳ. 87., quod verſu dicere non eſt. *At hoc ipſo Itinerario, quaſi juſti oppidi ratio habetur, diverſis itineribus ad eum deductis. Cicero libro Epiſtolarum ad Atticum* 6. *Epiſt.* 1. *de litteris* Equotutico, *&* Brundiſio *datis memorat. Suſpicor Ptolemaeo eſſe quod* Τύνκγο *cognominatur, inter eas urbes, quæ in Samnio ſub Pelignis cum Boviano, & Aeſernia connumerantur.* SVR.

AD EQVVM TVTICVM] Non recte Surita ſcriptos libros hic deſeruit. oppidulum *Equus Tuticus* dicebatur. Ad *Equum Tuticum* noſtri quoque libri. Vetus Scholiaſtes Horatii *Equum Tutium*, Cruquii vero *Equotutium* appellat. In Servio Aeneid. VIII. 9. *Aequum Tuticum* invenio, ad quem modum Tabula *Aequo Tutico*: Ab equo cum oppido nomen ſit, his moveri non debemus. Liber Pariſienſis XXI. M. apponit. Quod vulgo vero arbitrantur, hoc eſſe *oppidulum, quod dicere non eſt verſu* apud Horatium, ratio itineris non patitur. Id enim extra Campaniam fuit, in qua tamen Equus Tuticus: *Villa Trevici* in Campaniae finibus fuit poſita: XXIV. M. P. ab ea oppidulum id aberat, adeoque in Apulia. Vide Horatium. WESS.

AD MATREM MAGNAM] Forte à magna Deum matre, quæ hic templum habebat, manſioni nomen eſt indictum. Magna mater, ut hic, in eleganti monumento dicitur Theſaur. p. CIↃLXV. 8.

MAGNAE. MATRI.
LVCILLA.
AVG.

Magna Deum mater, materque ferarum apud Lucretium. ſed hæc alterius loci ſunt. WESS.

IN HONORATIANVM M. P. XX.] *In Regio exemplari hoc loco lacuna apparet cum numero* M. P. XX. *Reliqua verò uno conſenſu* In Honoratianum mpm. XX. *habent.* SVR.

IN HONORATIANVM] Haud aliter libri noſtri. Opinabar cum primum Itinerario huic intenderem, *In Horatianum* verius eſſe, manſionemque ab Horatii prædio nomen accepiſſe. Sed dubium & prorſus incertum hoc eſt. Villa Horatii in Sabinis fuit, eaque unica poetae. Hinc. L. II. Ode 18.

Nil ſupra
Deos laceſſo, nec potentem amicum
Largiora flagito,
Satis beatus unicis Sabinis.

WESS.

VE-

VENVSIVM CIVITAS.	M. P. XXVIII.
OPINO.	M. P. XV.
AD FLVVIVM BRADANVM.	M. P. XXIX.
POTENTIA.	M. P. XXIIII.
ACIDIOS.	M. P. XXIIII.
GRVMENTO.	M P. XXVIII.
SEMVNCLA.	M. P. XXVII.
	NE-

VENVSIAM CIV. M. P. XXVIII.] *In Regio item urbis nomen non apponitur: ſed numerus* M. P. XVIII. *Bland.* Venuſium civitas mpm. XXVIII. *Neapolit.* Venuſunitium mpm. XXVIII. *Longolianum*, Venuſium civitas mpm. XXVIII. *& emendat* XXVIIII. *In Plinii manuſcriptis exemplaribus lib.* 3. *cap.* 11. Venuſia *legimus, non* Venuſium: *& in excuſis Strabonis & Ptolemaei item* Οὐενουσία. SVR.

VENVSIVM CIVITAS] *Venuſium* probant noſtri libri: alio itinere *Venuſia* & mox denuo *Venuſio* editur. Venuſium dicitur Cruquii Scholiaſtae L. II. Eclog. I. 35. *Venuſium autem oppidum eſt, ubi natus eſt Horatius.* WESS.

OPINO M. P. XV.] *Deeſt item hujus manſionis nomen in exemplari Regio, & numerus* M. P. XV. *manſit. In reliquis uno conſenſu* Opino mpm. XV. SVR.

OPINO] Eandem diſtantiam magno conſenſu noſtri codices & editi probant. Eſt tamen vitioſa, nam alio itinere XLIV. M. Venuſiam Opino auctor ſeparat. In Iſleana Italiae tabula prius intervallum receptum eſt, mirante viro doctiſſimo, cui debemus Diſſertationem Chorographicam Italiae medii ævi, editam tomo X. Scriptorum Italiae, & neſcire ſe profitente, unde tantum ſit diſcrimen. Iſleus ſecure ſecutus hujus eſt itineris intervallum. Quæ vera ſit intercapedo inter eas urbes, cum de Opini ſitu lis ſit, conſtitutum non habeo. WESS.

AD FLVVIVM BRADANVM M. P. XXVIII.] *In Regio legitur & numerus* XXVIII. *Blandinianum, & Neapolitanum* ad fluvium Bradan mpm. XXVIII. *Longolianum* Bradant *habet, &* Bradan *milto corrigit.* SVR.

AD FLVVIVM BRADANVM] A pleriſque Suritae ſchedis noſtræ nihil abeunt. Vera eſt Regii codicis ſcriptura, quantumvis *juxta Bradam flumen* Guil. Appulus L. III. de Norman. circa finem dixerit. Quare Ph. Cluverii conjectura, *Bradanum* refingentis L. IV. Ital. Ant. C. 14. certiſſima quidem eſt, ſed ſerior. mentio hujus fluvii non infrequens eſt in ævi medii ſcriptoribus. Alexander Abbas Teleſinus L. I. de rebus Rogerii C. 13. *Comes igitur Rogerius movens ſe ad fluvium Bradanum, ubi Vadus Petroſus dicitur, caſtra figi præcepit:* illi adde Romualdum Salernitanum ad An. CIↃCXVI. In teſtamento Imp. Friderici II., quod inſertum Chronico Siciliae, edito ab Edmundo Martene Theſ. Anecd. tom. III. p. 14. *flumen Brandanum* vitioſe appellatur. WESS.

POTENTIA.] Hæc Lucaniae eſt. Frontinus de Coloniis p. 109. *Præfecturam* fuiſſe tradit. WESS.

ACIDOS M. P. XXIIII.] Mihi lecta nuſquam, quod quidem reſciſcam, hæc eſt manſio. In Tabula inter Grumentum & Potentiam eſt *Anxia*, quæ propius Potentiam fuit admota, nunc *Anzi* M. P. IX. circiter ab illa urbe Phil. Cluverius L. IV. Ital. Ant. C. 14. *Acidios* in *Acirin*, quo nomine in hoc tractu fluvius fuit, ex Strabone & Plinio notus, commutandum cenſet. Fortaſſe *Aretura* eſt, nunc quoque media inter Potentiam & Grumentum. WESS.

GRVMENTVM M. P. XXVIII.] *In Regio* Grumento M. P. XVIII. *Blandinianum & Longolianum* Grumento mpm. XXV. *Neapolitanum* Crumento mpm. XXVIII. *Plinio Lib.* 3. *cap.* 11. *in mediterraneis Lucanorum* Grumentini: *& libro* 4. C. 6. *de vinis Italiae longinquis, Lucanaque antecedentibus, Thurinis.* Omnium verò eorum maximè illuſtria Meſſallae potu, & ſalute Lagariana, non procul Grumento naſcentia. *Ptolemaeo quoque in mediterraneis Lucanorum* Ποτεντία *&* Γρούμεντον. SVR.

GRVMENTO] Situm Grumentum fuit ad Aciris & Sorae confluentes. Acta S. Laberii Martyris. *Ductus extra civitatem Grumentinam in loco, ubi connectuntur duo flumina Acer & Sora,*

NERVLO.	M. P. XVI.
SVMMVRANO.	M. P. XVI.
CAPRASIS.	M. P. XXI.
CONSENTIA.	M. P. XXVIII.
AD FLVVIVM SABBATVM.	M. P. XVIII.
AD TVRRIS.	M. P. XVIII.

AD

Sora. Debeo hoc diligentiſſimo L. Holſteinio, cujus vide notas in Ital. Ant. Cluverii p. 289. WESS.

SEMVNCLAM M. P. XXVII.] *Regium exemplar* Semucla M. P. XVII. *Blandinianum* Semucla mpm. XXVII. *Neapolitanum* Semunda XXVII. *Longolianum* Semuncla mpm. XXV. & Semunda *milto corrigitur.* SVR.

SEMVNCLA] *Semunclo* Pariſien. liber. *Semunda* Cuſani codex: *Semuncla* fuit in ſchedis, quas vidit vir doctus, cujus antea Fabricii exemplar fuit. Ph. Cluverius *Semum fluvium* corrigit. Videtur ſane *Siris* in Tabula Peutingeri *Semus* appellari. Nec tamen inde tuto hanc vocem huc transtuleris, cum utrobique ſitus diverſus ſit. Equidem, aliunde ſubſidium ſperans, nihil finiverim. WESS.

NERVLO M. P. XVI.] Oppidum hoc, ex Livio L. IX. C. 20. notum, *Nerulos* dicitur in Tabula. Numeri indicant, monente quoque Holſteinio, inibi fuiſſe ubi nunc *la Rotonda.* WESS.

SVMMVRANVM M. P. XVI.] *Regium exemplar* Summurano M. P. XVI. *atque item Blandinianum & Longolianum. Neap. vero* Suminorano mpm. XVI. *cum infra eadem exemplaria in numero à ſe diſſentiant. Non longè à* Summurano, *Syphei oppidi, cujus Livius L.* 30. *C.* 19. *meminit, veſtigia conſpici Gabriel Barrius Franciſcanus Calaber confirmat, & ex ejus ruinis* Summuranum *oppidum conſtructum conjicit, atque id* Sybarim *fluvium præterfluere.* SVR.

SVMMVRANO] Dictum eſt *Summuranum* pro *ſub Murano.* Fuit manſio oppido MVRANO vicina. Oppidi mentio eſt in lapide Theſauri Gruteriani p. CL. 7., qui plane ad Itinerarii mentem Coſentia XLIX. M. P. removet. WESS.

CAPRASAS M. P. XXI.] *In manuſcriptis & Longoliano* Capraſis mpm. XXI. *legitur. Ausonini* Capraſas *Tarſiam oppidum eſſe idem Gabriel Barrius contendit, inter* Iſaurum, & Crathium *amnes.* SVR.

CAPRASIS] Accedunt ſchedæ noſtræ. In Tabula eſt *Capraſia.* Ph. Cluverius *Capraſis* ſive *Capraſiis* præfert L. IV. Ital. Ant. C. 15., quoniam eo numero Plinius L. III. C. 16. appellet: memorat ſane *oſtium Coprasiae,* ſed neque illo numero, nec hujus ſitus. Erat hoc nomine Padi oſtium, quo de agit. WESS.

CONSENTIA M. P. XXVIII.] In veteri lapide milliario, de quo paullo ante, COSENTIA dicitur, atque ita Jornandi Rer. Get. C. 30., unde & id cognoſcas Baſentinum amnem urbi fuiſſe vicinum. Caput erat Bruttiorum, teſte Strabone L. VI. p. 256. WESS.

AD FLVVIVM SABBATVM M. P. XVIII.] *Regium exemplar* Ad fluvium Sabutum M. P. XXVIII. *Blandinianum* Ad fluvium Sabbt. mpm. XVIII. *Neapolitanum* Ad flumen Sabbatum mpm. XVIII. *Longolianum* ad fluvium Sabbatum mpm. XVIII. & *milto* Sabbatium *corrigitur.* SVR.

SABBATVM] Noſtri quoque. Cluverius tertiam vocabuli literam geminandam negat, quod vulgo nunc *Savato* dicatur, quæ an ſatis valida ſit cauſſa, viderint alii: arbitratur præterea *flumen Batum* Plinii L. III. C 5. in *Sabatum* eſſe convertendum: neque ego, ſi codices adducerent, ſpernerem: nam vocabulum non eſſe ſatis ſanum, ſcripti libri & vetuſtæ editiones videntur monere. Harduinus in illis *Balotum* offendit. Exemplar Pariſienſe An. CIƆIƆXI. *Balethum* edit: ne dicam, *Bati* alibi memoriam vix ſupereſſe. Fluvii *Sabbati* meminit Chronicon Caſinenſe L. I. C. 18. verum is Samnii eſt, ut Angelus de Nuce commonefecit. WESS.

AD TVRRES M. P. XVIII.] *Habent Regium, Blandinianum, & Longolianum exemplar. In Neapolitano ea manſio cum numero, &, quod ſequitur* Ad fluvium Angitulam, *defecit. Idem Gabriel Barrius hanc manſionem eo pago eſſe contendit, qui in agro Nicaſtrenſi* Blaſium *cognominatur.* SVR.

O AD

AD FLVVIVM ANGITVLAM. M. P. XIII.
NICOTERAM. M. P. XXV.
AD MALLIAS. M. P. XXIIII.
AD COLVMNAM. M. P. XIIII.

ITER AB VRBE APPIA VIA RECTO ITINERE AD CO-
LVM-

AD TVRRIS] Ex Vaticano & Cuſani libro duæ hæ manſiones exulant. Reliqui recte ſervant. Manſio hæc ſuum olim habuit Epiſcopum, ut ex Gregorii Magni L. II. Epiſt. 38. & XI. Ep. 18. apparet. Vidit hoc quoque L. Holſteinius in Notis ad Ital. Ant. Cluverii, quamquam aliud arbitratur de *Turritana Eccleſia* ad Car. à S. Paullo, eam ad Thurios non ſatis conſulto referens. Fuit circa *Amatum* fluvium, ubi nunc *Maida*, ut ex intervallo colligitur. Vide eum ad Ital. A. p. 295. WESS.

AD FLVVIVM ANGITVLAM M. P. XIII.] *Regium & Longolianum* Ad fluvium Angitula mpm. XIII. *Blandinianum* Ad fluvium Angitulam mpm. XIII. *Oppidum hodie* Angitulam *vocari ſatis conſtat: & ejuſdem nominis fluvium eſſe navigiorum capacem.* Criſſam *urbem olim Phocenſium fuiſſe* Angitulam *prope* Hipponium, *è Crotonis regione, ex Lycophrone in Caſſandra Barrius contendit.* SVR.

AD FLVVIVM ANGITVLAM] Barrii ſententiam & alii amplexi ſunt, fortaſſe non ſatis prudenter. Verba poetae ℣. 1070. ſunt.

'Αντὶ δὲ Κρίσσης ὅρων
Κροτωνιᾶτιν ἀντίπορθμον αὔλακα
Βοῶν ἀροτρεύσουσιν ὀλκαίῳ πτερῷ

Pro Criſſae vero finibus
Crotoniam oppoſitam terram
Sulcatrice boum arabunt penna.

Non indicat Criſſam in Italia fuiſſe, ſed in oppoſita continente Graecia. Nota eſt Criſſa Phocidis: ejus loco araturos ſignificat Crotonis agros. Ego in Lycophronis verſibus nihil invenio aliud, ſicuti neque Canterus. WESS.

NICOTERA] Diſtantia inter duo loca primum ponitur XXV. M. P. poſteriori loco XIV. M. P. atque ita habent tam impreſſi quam manuſcripti libri. Ego poſteriore loco etiam XXIV. M. P. ſcribenda puto: alioqui ſumma totius itineris non conſtabit. SIML.

NICOTERAM M. P. XXV.] *In omnibus noſtris exemplaribus* Nicotera mpm. XXV. *legitur. Locrorum Medamam vetuſtam urbem fuiſſe idem Barrius confirmat, de qua Strabo libro 6. p. 256.* SVR.

NICOTERAM] *Maſſae Nicoteranae* meminit Gregorius M. L. V. Ep. 50., Rufino Vibonenſi inſcripta. *Nicotrum* dicitur Gaufr. Malaterrae L. III. Hiſt. Sic. C. 8. . Numeri, qui ſollicitum habuerunt Simlerum, in noſtris libris ſibi conſtant. Non eſt *Medama*, ſed crevit ex ejus ruinis. WESS.

AD MALLIAS M. P. XXIIII.] *In manuſcriptis & Longoliano legitur.* SVR.

AD MALLIAS] Hanc *Ad Mallias* manſionem fuiſſe L. Holſteinius opinatur ſupra Bagnaram haud procul ab eo loco, qui nunc *li Paſſi* dicitur. WESS.

AD COLVMNAM M. P. XXIIII.] *In Regio* P. M. XIII: *reliqua vero* mpm. XIIII. SVR.

AD COLVMNAM] Sicuti hic itinera ad columnam terminantur, ita quoque in lapidibus apud Gruterum p. CL. 6. 7., in quorum altero AD COLVMELLAM, altero vero AD FRETVM AD STATVAM. In Ravennate L. V. C. 2. *Civitas Columna Regia.* at L. IV. C. 32. *Columna Rhegia.* unde pæne improbem Cluverii conjecturam, *Columnam Rhegiam* in Plinio damnantis, ac *Rheginam* ſubſtituentis. Fuit ad ripam dexteram fluvii, qui *la Catona* dicitur, unde nunc in Siciliam uſitatus eſt trajectus, ut L. Holſteinius ſcribit in notis ad Ital. Ant. Cluverii p. 301. WESS.

ITEM AB VRBE APPIA VIA RECTO ITINERE AD COLVMNAM M. P. CCCCLV.] *Regium exemplar hujuſmodi titulum prafert, & ſummam manſionum* CCCCLX. *Blandinianum confecto ſuperiori itinere* Appiam *habet, & ſubdit:* Item ab urbe recto itinere ad Columnam mpm. CCCCLV. Sic. *Neap.* Iter ab urbe recto itinere ad columnam mpm. CCCCLV. Sic. *Longol.* Iter ab urbe Appia recto itinere ad columnam mpm. CCCC. LV. Sic. *Cenſor* Appius, *ut Frontinus L. 1. de Aq. duct. auctor eſt, viam Appiam à por-*

Digitized by Google

LVMNAM.	M. P. CCCCLV. Sic.
ARICIA.	M. P. XVI.
TRIBVS TABERNIS.	M. P. XVII.
APPI FORO.	M. P. X.
TARRACINA.	M. P. XVIII.
	FVN-

à porta Capena Capuam uſque tantum munivit: Strabo vero, qui ætate Auguſti, & Tiberii commentabatur, Brundiſium uſque ſuo tempore peragratam tradit. Tacitus itidem via Appiae, Brundiſium uſque, Annal. 2. 30. meminit. Protulit, *inquit*, libellos vecordes adeo ut conſultaverit Libo, an habiturus foret opes, quis viam Appiam Brundiſium uſque pecunia operiret. SVR.

ITER AB VRBE APPIA VIA RECTO ITINERE AD COLVMNAM] Viam Appiam primo Capuam uſque fuiſſe munitam certiſſimum eſt. Vide præter alios Diodorum L. XX. p. 773. ubi ad Capuam intervallum viæ ſtadiorum plusquam millium, *διέχειν σταδίων πλειόνων ἢ χιλίων*, fuiſſe adfirmat, quod & hoc itinere comprobatur. In numeris noſtri libri conſentiunt, nec tamen aequant ſpatia manſionum, ut conferenti patebit. WESS.

ARICIAM M. P. XV.] *Regium* atricia M. P. XVI. *Blandinianum* atricia mpm. XVI. *Reliqua* atritia mpm. XVI. *In Ptolemaei, & Stephani Bizantii libris Λατίνων Ἀρίκια, ſive Ἀρίκεια. Strabo lib. 5. p. 239.* μετὰ δὲ τὸ Ἀλβανὸν Ἀρικία ἐστὶν πόλις ἐπὶ τῇ ὁδῷ τῇ Ἀππίᾳ· στάδιοι δ᾽ εἰσὶν ἐκ τῆς Ῥώμης ρξ΄. *In Horatii vetuſtis exemplaribus L. 1. Eclog. 5. ỿ. 1.*

Egreſſum magna me excepit Aricia Roma.

SVR.

ARICIA] Ariciam XVI. M. P. Itinerarium Hieroſolymitanum Roma quoque ſeparat. Nec plura agnoſcit Scholiaſtes Lucani, nuper ab Oudendorpio vulgatus, L. VI. 75. *Incluſus*, inquit, *tantum loci occupavit, ut ſedecim millia teneret. Tantum enim Aricia diſtat à Roma.* In Strabone fuiſſe videtur ἑκατὸν εἴκοσι, ut Cluverius & Holſteinius jam monuerunt: Tot enim ſtadia Dionyſius Halicar. & Philoſtratus inter utramque urbem interponunt. WESS.

TRES TABERNAS M. P. XVII.] *Manuſcripta, & Longol. auferendi caſu*, Tribus Tabernis. *Cicero ad Atticum lib. 2. epiſtol. 12.* Emerſeram, *inquit*, commode ex Antio in Appiam ad Tres tabernas ipſis Cerealibus. *Et D. Lucas in Actis Apoſt. C. 28.* Et inde cum audiſſent fratres, occurrerunt nobis uſque ad Appii forum ac Tres Tabernas. SVR.

TRIBVS TABERNIS] Non eſt obſcura harum Tabernarum memoria. Refert Victor in Epitome Severum Caeſarem ab Herculio Maximiano *Romae ad tres tabernas* fuiſſe extinctum. Videri poſſent prima fronte diverſæ ob *Romae* additam vocem. Sed ſi Zoſimum adeas L. II. C. 10. non Romae, verum ad *tres tabernas* eum occiſum animadvertes. Id dubium eſt, quæ illæ *tabernae?* Illuſtris Scaliger ad Euſebium n. MMCCCXXIII. eo inclinat, ut in agro Ravennate quærendas arbitretur, quod plures Severum Ravennae occiſum memorent. Non eſſe tamen audiendum virum maximum Anonymus Valeſii docebit, *in villa publica Appiae viæ triceſimo milliario* cuſtoditum ac dein contrucidatum referens. Fuit ergo *villa* illa *publica* III. M. P. à Tabernis. nam quod Valeſius opinatur, *tres Tabernas* XXX. M. P. Roma disjunctas fuiſſe, id ſecus eſt. Tabula, qua nititur, omnium conſenſu vitioſa eſt in intervallo inter Bovillas & Ariciam. WESS.

APPI FORVM M. P. XVIII.] *Regium* M. P. X. *Reliqua* XVIII. *Cicero eodem ad Atticum libro Epiſt. II.* Ab Appii foro hora 4. dederam aliam paulo ante à Tribus Tabernis. *Horatius* Aricia forum Appii *veniſſe ſcripſit.* SVR.

APPI FORO] Libri noſtri *Api foro M. P. XVIII.* Verior tamen videtur X. M ſumma, quam Regius habet Suritae codex. Tabula totidem agnoſcit, quamquam *Appii forum* eſt omiſſum. Vidit & hoc Cluverius, ex conjectura X. M. P. refingens. Eſt autem tanto ea melior, quod ex columnis, nunc etiam exſtantibus, manifeſtum fiat, forum hoc inter XLII. & XLIII. lapidem fuiſſe, teſtificante L. Holſteinio Not. ad Cluverii Italiam p. 219. WESS.

TARRACINAM M. P. XXVIII.] Tarracina M. P. XXVIII. *habet Regium exemplar:*

 Blan-

FVNDIS. M. P. XVI.
FORMIS. M. P. XIII.
MINTVRNIS. M. P. IX.
SINVESSA. M. P. IX.
CA-

Blandinianum , *&* *Neapolitanum* Terracina XVIII. MPM. *Longolianum* Terracina mpm. XVII. *Sed Stephano Ταῤῥακίνα. Livius libro* 4. C. 59. Anxur fuit, quæ nunc Tarracinae ſunt, urbs prona in paludes. *Ptolemaeo item plurium numero Ταῤῥακίναι. Panvinius Onufrius diligens vetuſtatis perſcrutator ab* Appi foro *ex Antonini itinerario, ante Tarracinam* Privernum *adjecit: quod oppidum, neque in vetuſtis, neque excuſis legi. Idem in librum Faſtorum 2. vetuſta inſcriptionis monumentum profert*, CVR. R. P. TERRACINENS. SVR.

TARRACINA] Credo Onuphrium de ſuo *Privernum*, quod Itineraria ignorant, eſſe admenſum. Vide Romam ejus p. 106 WESS.

FVNDOS M. P. XVI.] *Habent Blandinianum & Neapolitanum exemplar, & Longolianum auferendi caſu: & eodem caſu Regium exemplar* M. P. XIIII. SVR.

FVNDIS] Codicis Regii ſcriptura à vera diſtantia non longe abeſt, quæ XIII. M. P. fuit, ut ex alio itinere & Tabula ac Hieroſolym. Itiner. liquidum eſt. WESS.

FORMIAS M. P. XIV.] *Regium* Formis M. P. XIIII. *Reliqua* Formis mpm. XIII. *Cicero*, Ita ſe gerant, *inquit ad Q. Fratrem libro Epiſtolarum primo Epiſt. I. 6.*, in iſtis Aſiaticis itineribus, ut ſi iter Appia via faceres: neve intereſſe quicquam putent, utrum Tralleis, an Formias venerint. SVR.

FORMIS] Hoc ſpernendum non eſt. vetus inſcriptio in Montfauconii Diar. Ital. p. 390. AELIVS MAXIMVS FORMIS. Quod tamen pro *Formiis* poſitum. Vide Theſaur. p. CCCXCI. 2. WESS.

MINTVRNAS M. P. IX.] *Habent Blandinianum exemplar, & Neapolitanum auferendi caſu. Longolianum*, Minturnis XIIII. *& corrigitur* IX. *In Regio defecero, nulla lacuna relicta: eum poſtea idem exemplar à Tarracina Beneventum* Formiis Minturnas M. P. IX. *aſſignet. Ad oſtium Liris amnis, circa Veſtinum, ac Falernum agrum* Minturnae colonia *Livio lib.* 10. *Cap.* 21. *Inde Horatio*, Minturnae paluſtreis *lib.* 1. *Epiſt.* 5. ỳ. 4. SVR.

MINTVRNIS] Novem M. P., quæ huic & ſequenti manſioni apponuntur, bene habent. Eadem interponit Itiner. Hierosolymitanum, & Strabo L. V. p. 233. WESS.

SINVESSAM M. P. IX.] *Regium exemplar* Sinueſſa M. P. XIIII. *In Reliquis* Sinueſſa M. P. IX. *Infra de* Sinueſſa, *ut forte hoc loco* Sueſſa *legendum eſſet in* Campanorum *mediterraneis à Ptolemaeo commemorata.* SVR.

CAPVA M. P. XXVI.] Aberat hæc urbs a Vulturno III. M. P., ſi verum tradidit Aſconius, cum nova illi fluvio ſit proxima. Veteris reliquiæ ſuperſunt in vico, quem *S. Maria di Capoa* appellitant, uti oſtendit Camillus Peregrinus in eleganti diſſertatione *dell' antico ſito di Capua*. Exuſta ea eſt anno DCCCXLII, conditaque ejus loco ad Vulturnum nova eſt poſt XII circiter annos. Vide Joan. Abbatis Caſinenſis Chronicon. C. 2. & eruditiſſimum diſſertationis de Ital. Geographia Medii ævi p. CCLXXII. auctorem. WESS.

NOLA M. P. XXI.] Brevius facit intervallum Epiſcopus urbis hujus Paullinus Carm. ad Cytherium.

Ab urbe Capua, qua loco ſedis meae
Bis dena diſtat millia.

Longe vero plus detrahit ſpatio, quod Romam inter & Nolam erat. Verba adſcribam ex Natal. III. S. Felicis ỳ. 64.

Roma Petro Paulloque potens rareſcere gaudet
Hujus honore die, portaque ex ore Capenae
Millia profundens ad amica moenia Nolae
Dimittit duodena decem per millia denſo
Agmine, confertis longe latet Appia turbis.

Itinerar. Hieroſolym. a Capua Romam numerat CXXXVI. M. P. totidem fere iter hoc. Si acceſſerint millia paſſuum, quæ Capua Nolam disjungunt, major cum Paullino diſcordia naſcetur: Nec illa tamen quamtumvis *quindena decem* legeris, prorſus ſopietur. Haud equidem dubitem de mendo, quod illis inoleverit verſibus. WESS.

NVCERIAM M. P. XVI.] *Regium* Nuceria

CAPVA.	M. P. XXVI.
NOLA.	M. P. XXI.
NVCERIA.	M. P. XVI.
IN MEDIO SALERNO AD TANARVM.	M. P. XXV.

AD

ria M. P. XV. *Reliqua* XVI.. *Panvinius Onuſrius ex Antonino inter Nolam & Nuceriam* Neapolim *adjungit. Cum Antoninus poſtea iter ſeorſim à Tarracina Neapolim ducat. Hac* Nuceria, Picentinorum *Ptolemaeo eſt: cum alia tres ab eo auctore recenſeantur. Prima in* Gallia Togata, *& ſecunda in* Umbrorum *regione, & tertia* Apulorum, *quæ &* Luceria *in Livii exemplaribus. Plinius lib.* 3. 9. alluente vero Sarno amne ager Nucerinus, & IX. M. P. à mari ipſa Nuceria. SVR.

IN MEDIO FALERNO.] Quidam *Salerno* legunt, ſed male. Alii *per medium Falernum*. Indicat enim viam tranſire per Falernum agrum Campaniae. SIML.

IN MEDIO FALERNO AD TANARVM M. P. XXV.] *In Reg. poſt* Nuceriae *manſionem* ad Tanarum M. P. XXVIII. *Bland. vero & Long.* In medio Falerno ad Tanatum mpm. XXV. *Neap.* In medio Falerno ad Tanatum mpm. XXV. *Mirum certè eſt in regione, qua vix ullum reperitur, ut eſt apud poetam,* ſine nomine ſaxum, *nullam hujus, ſive oppidi, ſive fluminis à tot auctoribus fieri mentionem: ut jure merito hic à viris doctis locus ſit expendendus. Neque tamen vereber indicare, quod in primis celatum decreveram, tametſi hac ad aliquam conjecturam faciendam fortaſſe pertinere poſſunt. Suſpicor enim* Acerras *oppidum hac ab Antonino deſignari manſione, quod à Strabone libro* 6. Acerrarum imperium, *& ejuſdem nominis Colonia,* Nolae, *&* Nuceriae *bis adjungantur. Livius item lib.* 27. C. 23. Nucerinos & Acerranos querentes ubi habitarent non eſſe, Acerris ex parte incenſis, Nuceria deleta, Romam Fulvius ad Senatum miſit: Acerranis permiſſum, ut ædificarent, quæ incenſa erant. Nucerini Atellam, quia id maluerant, Atellanis Calatiam migrare juſſis, traducti. *Arbitrabar ex eo in errorem librarios inductos, quod ex dictione* Acerras, *more ſuo, auferendi caſu* Acerris *ſcripſiſſent: & cum ab alio earum regionum forte non ignaro,* in medio Falerno *locum deſignari contigiſſet in libri margine, ut locum patefaceret, quo via, quæ Rhegium ducebat per Bruttios, & Lucanos, & Samnium in Campania,* Appiae *adjungebatur,* (*cujus Strabo libro vi. mentionem facit continenti ſcriptione*) In medio Falerno Acerrarum *deſcripſerint: ac poſtea vigente inſcientia librariorum,* In medio Falerno ad Tanarum *emendatum ſit. Aldini libri* ad Canaram *habent. Praterea illud obſervandum videtur, plures in hoc Itinerario recenſeri manſiones, quibus* In medio *nomen ſit inditum: ut ad mediam itineris ſtationem perveniſſe, inter duo celebria oppida indicarent: quod inibi manſio conſtituta eſſet, deficiente, oppido, aut vico: ſed ſi id ſignificatur, in ſequenti manſione* ad Calorem XXV. M. P. *aſſignanda erant: non* XXIIII. *ut media pars eſſet itineris nempe* M. P. L. SVR.

IN MEDIO SALERNO AD TANARVM] Noſtrorum librorum excerpta *in medio Salerno*, quod ego recipiendum arbitratus ſum. Falerni agri, circa Capuam Vulturnumque flumen, ratio hic haberi poteſt nulla. Nec *Salernum* ſine difficultate eſt. Aberat VIII. M. P. Nuceria, ut Tabula docet, hodiernaque diſtantia. Non ergo proprie *in medio Nuceriae & ad Tanarum* erat poſitum. Credo voluiſſe ſcriptorem, Salerno iter fuiſſe ad Tanarum, quæ manſio *in medio* erat ſpatio inter Nuceriam & Marcelliana. Salernum veteribus Romanis ignoratum non fuit. Quod vero nunc in ora eſt maritima, id recte Ph. Cluverius ſedem migraſſe animadvertit. Novum Salernum opus eſt Arichis Longobardi. Erchempertus Hiſtoriae Longobardicae C. 3. *Francorum territus metu inter Lucaniam & Nuceriam urbem munitiſſimam & praecelſam in modum tutiſſimi caſtri idem Arichis opere mirifico munivit & nova fabrica reparavit. Quæ civitas propter mare contiguum, quod Salum appellatur & ob rivum, qui dicitur Lirinus, ex duobus corruptis vocabulis Salernum appellabatur.* Inepta quidem hæc originatio eſt, jamque exploſa à doctiſſimo auctore Diſſertat. Chorograph. Italiae medii ævi p. CCLXXI., firmat tamen Caroli M. ætate Salernum fuiſſe inſtauratum. Quæ Surita de *Acerrarum imperio* ex Strabone notat, non bene

AD CALOREM.	M. P. XXIIII.
IN MARCELLIANA.	M. P. XXV.
CAESARIANA.	M. P. XXI.
NERVLO.	M. P. XXXVI.
SVMMVRANO.	M. P. XIIII.
CAPRASIS.	M. P. XXI.
CONSENTIA.	M. P. XXVIII.
AD SABBATVM FLVVIVM.	M. P. XVIII.

AD

capio. *Acerrarum* meminit Geographus L. V. p. 247., & 249. WESS.

AD TANARVM.] Alii *Thamarum* vel *Canarum.* SIML.

AD TANARVM] Sigonius edendum curavit, *Ad Tanarum ad Sarnum flumen.* SCHOTT.

AD TANARVM] *Tanarum* noſtræ ſchedæ. *Falerno ad Tanarum* liber Fabricii. In Frontino de Coloniis p. 137. memoratur *Tamirum oppidum*, quod Imp. Hadrianus cenſuerit. Eruditiſſimus Wilh. Goeſius id cum hac manſione compoſuit, haud puto bene. Manſio enim hæc ad fluvium fuit. In Frontino *Camerium* fortaſſe verius erit. Fluminis nomen erat *Tanager* Vibio Sequeſtre auctore. Meminit ejuſdem Paullinus Natal. III. Felicis ℣. 60.

Quique
Uſentem Sarnumque bibunt, qui ſicca Tanagri,
Quique colunt rigui felicia culta Galeſi.

WESS.

AD CALOREM M. P. XXIIII.] *Et manuſcripta, & Longolianum habent. Fluvium deſignari certum eſt: & hoc ſæpe in Itinerario hoc uſu venit, ut ſine cognomento dictionis* fluminis, *nomina ipſorum fluminum apponantur. Ut* Gallicum fluvium *pro* ad Gallicum fluvium & Caput Thyrſi. *Livius libro* 24. 14. Et ad Beneventum velut ex compoſito, parte altera Anno ex Bruttiis cum magna peditum equitumque manu, altera Ti. Grachus ab Luceria acceſſit: qui primo oppidum intravit. Deinde ut Annonem III. M. ferme ab urbe ad Calorem fluvium caſtra poſuiſſe, & inde agrum populari audivit, &c. *Et libro* 25. C. 17. Sunt qui in agro Beneventano prope Calorem fluvium oſtendant à caſtris cum lictoribus, ac tribus ſervis lavandi cauſa progreſſum. *Et paullo poſt.* Si illis, qui ad Calorem fluvium interfectum memorant; credere velis, capitis tantum Gracchi hoſtes potiti ſunt. *Vibius Sequeſter,* Beneventi *oppido junctum tradit fluvium* Calorem. SVR.

AD CALOREM] Et hic *flumen* addit codex Caeſarauguſtanus. SCHOTT.

AD CALOREM] Quae de *Calore* agri Beneventani fluvio H. Surita attulit, nihil ad hunc Dionyſium. Sumus in Lucania, longe à Benevento. Eſt quidem inibi amnis, quem *il Calore* nunc vocitant, in Silarum influens, nec commode tamen ſedem hic tuetur. Monuit egregius L. Holſteinius inter Marcelliana, quæ *Polla* eſt, & Nuceriam LI. M. P. à Cluveſio eſſe inventa: totidem antiquiſſimus lapis apud Gruterum p. CL. 6. *Pollae* repertus interponit. Qua ergo ratione *Ad Calorem M. P. XXIIII.* hic ſe defendent? Holſteinius ad Ital. Antiq. Cluverii p. 285. omnia tollenda arbitratur. Videri certe poſſunt ex ſuperioribus nata: Codex Vaticanus anteriorem manſionem *ad Canarum*, hanc ad *Coderum* appellat, manu pæne nos ad ejuſcemodi ſuſpicionem ducens. WESS.

IN MARCELLIANA M. P. XXV.] *Reg. exemplar* In Marcelliana M. P. XXV. *Reliqua vero* In Marcelliana mpm. XXV. SVR.

IN MARCELLIANA] A Marcello nomen accepit. Nunc *Polla* eſt, ut ante dictum. Vide Holſteinium in Ital. A. p. 292. WESS.

CAESARIANA M. P. XXI.] Vir doctiſſimus, quem tantum quod laudabam, ibi locat, ubi nunc *Caſal novo:* Convenit in eum locum intervallum. Vide p. 293. WESS.

NERVLVM M. P. XXXVI.] *In Regio* Nerulo M. P. XXIII. *Biandinianum* Nerulo mpm. XXXVI. *Neapolitanum* Nerulo mpm. XXXIIII. *Longolianum* Nerulo mpm. XXXVI. *&* XXXIIII. *corrigitur.* SVR.

NE-

AD TVRRES.	M. P. XVIII.
VIBONA.	M. P. XXI.
NICOTERA.	M. P. XVIII.
AD MALLIAS.	M. P. XXIIII.
AD COLVMNAM.	M. P. XIIII.
A CAPVA BENEVENTO.	M. P. XXXIII.
ITER A CAPVA EQVO TVTICO, VBI CAMPANIA LIMITEM HABET.	M. P. LIII. Sic.
CAVDIS.	M. P. XXI.

BENE-

NERVLO] Noſtri libri XXXIII. M. P. *Nerulo* adjungunt. Vulgatum verius videtur. WESS.

SVMMVRANVM M. P. XIIII.] *Regium auferendi caſu* M. P. XIII. *& Longolian. Blandinianum vero & Neapolitanum eodem caſu* mpm. XIV. *cum ſupra* Nerulo Summuranum XVI. M. P. *aſſignentur.* SVR.

SVMMVRANO] Sedecim illa millia reſpondent Lapidi milliario Gruteri p. CL. 6., Marcelliana inter & Muranum LXXIIII. M. P. ponenti, unde & veriora opiner. WESS.

AD SABBATVM FLVVIVM M. P. XVIII.] *Regium exemplar* Ad Sabutum fluvium M. P. XV. *Bland.* Ad Subbatum fluvium mpm. XIX. *Neapol.* Ad fluvium Sabatu mpm. XVIII. *& Long. libri* Ad Sabbatum fluvium M. P!M. XIX. *& milte.* XVIII. *corrigitur. Supra* Conſentia *ad* fluvium Sabbatum *eadem* XVIII. mpm. *deſignantur.* SVR.

VIBONEM M. P. XXI.] *Regium exemplar* Vinpba: *& numerus milliarium deficit. Blandinianum* Vibona XXI. *atque item Neapolitanum & Longolianum exemplar. Superiori itinere ad fluvium* Angitulam *deflexit: & hoc recta via* Vibonem *ducit. Strabo poſt* Conſentiam, Hipponium *eſſe Locrorum ædificium, quod Bruttiis obtinentibus Romani eripuerint, & mutato deinde nomine* Οὐιβῶνα Οὐαλέντιαν *adpellarint. Plinius lib.* 3. 10. *item* Hippo, *quod nunc* Vibonem Valentiam *adpellamus: ut corrigendus ſit Ptolemaei locus* Οὐίων Οὐαλέντια *&* Οὐίβων Οὐαλέντια *legendum.* SVR.

VIBONA] Vibona libris vetuſtis probatur, neque refragantur Tabula & Ravennas, qui *Vibona Valentia.* Manſionum ſpatia bene habent. Lapis, de quo antea, Coſentiam Valentia disjungit LVII. M. P. alter vero Locros Valentia removet XXXXV. A BIBONA AD LOCROS MILLIARIA XXXXV. eſtque argumento codicum ſcripturam non eſſe deſerendam. WESS.

NICOTERAM M. P. XVIII.] *In Regio recto caſu, ſuo more, & numeri deſunt. Reliqua* M. P. XVIII. SVR.

AD MALLIAS M. P. XXIIII.] *Hac etiam manſione in Regio numeri deſunt. Reliqua* XIIII. *Cum ſuperiori itinere* Nicotera ad Mallias M. P. XXIV. *deſignantur.* SVR.

AD COLVMNAM M. P. XIIII.] *In Regio* M. P. XVIIII. *manifeſto errato: cum ſupra* M. P. XIIII. à Malliis ad Columnam *omnia definierint exemplaria: & reliqua in eum numerum hoc loco conſentiant.* SVR.

A CAPVA BENEVENTVM M. P. XXXIII.] *Regium*, XXIII. *Blandinianum* XXXIIII.; *& reliqua* XXXIII. SVR.

A CAPVA BENEVENTO] In numeris libri noſtri conſentiunt, niſi quod uni Pariſienſium adſcriptum eſt: *uno minus.* Nihil diſſentit Itin. Hieroſolym. *Beneventum* colonia fuit, *concordiae* nomine, ut Frontinus docuit. Vetuſtus lapis inter Gudianos p. XCIII. 4. COLONIA JVLIA CONCORDIA AVG. FELIX BENEVENTVM DEVOTA MAJESTATI AVGG. WESS.

VBI CAMPANIA LIMITEM HABET] *Non habentur in Reg. exemplari: & in reliquis apponuntur.* SVR.

VBI CAMPANIA LIMITEM HABET] *Ubi Campania limitem habuit M. P. LIV.* ita Sigonius. SCHOTT.

VBI CAMPANIA LIMITEM HABET] Noſtræ ſchedae cum Suritae libris conſentiunt. Terminatam fuiſſe Campaniam ad Equum Tuticum verum eſt. *Trivicum*, quod Equo Tutico haud longe aberat, *in finibus Campaniae* poſitum erat, Schol. Horatii L. I. Eclog. V. 79. docente. Ponit & hic *finem Apuliae & Campaniae*

Itiner.

Digitized by Google

BENEVENTO. M. P. XI.
EQVO TVTICO. M. P. XXI.
AB EQVO TVTICO PER ROSCIANVM REGIO. M. P. CCCCLXXVIII. Sic.
SENTIANVM. M. P. XXXIII.
BALEIANVM. M. P. XXIIII.
VE-

Itiner. quoque Hieroſolymitanum. Vide Camil. Peregrinum Diſſert. II. de Ducatu Beneventano. Wess.

CAVDIVM M. P. XXI.] *Manuſcripta* Caudis mpm. XXI. *Longolianum* Claudiis M. P. M. XXI. *& miſſo* Caudis. *Livio L.* 9. 1. Caudium: *unde* Caudini *populi &* Caudini *Lentulorum cognomen, ob res bene ad* Caudium *geſtas. Ptolemaeo* Καύδιον. Sur.

CAVDIS] *Caudis* eſt in omnibus fere. *Claudiis* Itiner. Hieroſolym. cui *Claudis* libri Cuſani accedit. Simile peccatum in Frontino de Colon. p. 137. admiſſum eſt. *Claudium oppidum, muro ductum. Iter populo debetur per pedes L. à Caeſare Auguſto coloniae Beneventanae cum territorio ſuo eſt adjudicata.* Caudium eſſe debere ex alio Frontini loco & lapide Gudiano, quo de ante, apparet. IN TERRITORIO SVO QVOD CINGIT ETIAM CAVDINORVM CIVITATEM MVRO TENVS. Sic ibi Beneventani. Retinui quod libri dabant. Medio enim ævo hoc numero ſcriptores uſi ſunt: Leo Oſtienſis L. I. Chr. Caſin. C. 18. *Caſale in Caudis.* & L. 2. C. 8. *In Valle de Caudis.* Fuiſſe Caudium, ubi nunc Arpadium conſpicitur, egregie demonſtravit L. Holſteinius in notis ad Ital. A. Cluverii p. 267. Idem haud obſcure colligitur ex his Alexandri Abbatis L. III. de Reb. Geſt. Rogerii C. 33. *Poſt hac quoque gradiens Vallem Caudinam expetit, ejus cupiens qualiter ſe haberent oppida videre, Arpadium ſcilicet montemque Sartium.* Wess.

AB EQVOTVTICO PER ROSCIANVM] *Regium* per Ruſcianum: *& in eodem itinere* Roſcianum: *Reliqua* per Roſcianum. *Nunc* Roſſanum *eſſe arbitratur Gabriel Barrius Calaber, qui ſui ſitus, ut Plinii verbis utar, diligentiſſimus auctor merito eſt aſtimandus. Is ex Procopio libro* 3. C. 28. *de bello Gothorum juxta* Lambulam *vallem, anguſtumque aditum ad litus* Ruſſia *eſſe promuntorium Thuriorum, memorat. Atque eadem prodidiſſe Agathiam libro* 4. *Valerianum praterea Epiſcopum* Roſſanenſem *interfuiſſe Synodo Conſtantinopolitana* VI. *ſub Agathone.* Sur.

AB EQVOTVTICO PER ROSCIANVM] Procopio L. III. C. 28. Ῥουσκία eſt τὸ Θουρίων ἐπίνειον *Thuriorum navale.* at C. 30. *caſtellum* Ῥουσκιανὸν φρούριον appellat. *Roſſana* eſt Guiliel. Appulo L. II. de Normannis non longe à fine.

> *Ducemque ſalutat*
> *Partibus in Calabris, hinc ad loca cetera tranſit.*
> *Tunc Roſſana petens, Coſentia fortis in armis,*
> *Tum quoque dives opum Geracia ſubditur illi.*

Munitum fuiſſe à Rogerio teſtis eſt Gaufr. Malaterra L. III. Hiſt. Sicul. C. 1. *Dux vero à Sicilia in Calabriam veniens, apud Ruſſanum ejuſdem provincia urbem dolentibus urbicolis caſtellum firmavit.* Servat hoc nomen in noſtra uſque tempora. Sigonius, quod Schottus monendum duxit, *per Ruſcia Rhegium* habet. Wess.

RHEGIVM M. P. CCCCLXXVIII.] *Manuſcripta & Longolianum*, Regio M. P. M. CCCCLXXVIII. *ſed adſpirandam eſſe* Rhegii *dictionem, etymi ratio docet ex Strabone cum* ἀπὸ τοῦ ῥαγῆναι, *id eſt ab avellendo, nomen inditum urbi ſit. Inde Plinius L.* 3. *C.* 8. Ab hoc, *inquit*, dehiſcendi argumento, RHEGIVM Græci nomen dedere oppido, in margine Italiae ſito. Sur.

REGIO] Nimia ſollicitudo eſt Suritae. *Rhegium* & *Regium* Latini dixere. Lapis Milliarius Gruteri p. CL. 6. VIAM FECEI AB REGIO AD CAPVAM. Guil. etiam Appulus *urbem Reginam* ſæpe appellat. De vocis origine Straboni nihil certi conſtitit, ut ex L. VI. p. 258. patet. Urbem hanc *Rhegium Junii ad diſcrimen Regii Lepidi in Gallia Ciſalpina* appellatam Pandulphus Collenutius L. I. Hiſt. Neapol. p. 7. affirmat. Male, ſi ita ſcripſerit. Ῥήγιον Ἰούλιον Ptolemaeo dicitur, *urbs* vero *Regie Julii* Ravennati L. V. C. 1. Hinc MVNICIPES RHEGINI

Digitized by Google

VENVSIA.	M. P. XII.
AD PINVM.	M. P. XII.
YPINVM.	M. P. XXXII.
CAELIANVM.	M. P. XL.
HERACLEA.	M. P. XXVIII.
AD VICENSIMVM.	M. P. XXIIII.

TV-

GINI IVLI in Theſauro p. CLXXIV. Titulum habent ab Auguſto, qui urbi exhauſtæ ex claſſe ſupplementum dedit, uti ex Strabone Ch. Cellarius jam monuit. Pæne omiſeram, oræ codicis Pariſini appictum eſſe, *hic VI. ſunt ſuper.* Quod falſum eſſe manſionum numeros obeunti apparebit: plura enim M. P. edunt. WESS.

SENTIANVM M. P. XXXIII.] *Regium* Sentianum M. P. XXXII. *Reliqua* Sentianum M. P. M. XXXIII. SVR.

VELLEIANVM M. P. XXIIII.] *Regium exemplar* Beleianum M. P. XXXIIII. *Reliqua* Baleianum mpm. XXIIII. *Mihi* Velleianum *aptius ſcribere placet: quod harum manſionum* Sentianum, Velleianum, Caelianum, *uti prædiorum, aut prætoriorum nomina ab ipſis dominis ſumpta eſſe videantur.* SVR.

BALEIANVM] Magnus librorum in hujus nomine manſionis eſt diſſenſus. Editi vetuſtiores cum Voſſiano *Baleianum*. *Balcianum* ex Vaticano Schelſtrate publicavit, natum librarii peccato ex priore. *Baſeianum* Pariſienſes præferunt ſchedae. *Velleianum* fieri poteſt, ut genuinum ſit. Ego, in re dubia, quod potiores libri dabant, amplectendum cenſui. WESS.

AD PINVM M. P. XII.] Sic omnes libri. XXII. M. P., quæ Surita adjecit, fuerintne in libris dicere non habeo. Nomen locus accepit ab ingenti aliqua pinu, quæ viæ adpoſita erat. Simili modo *Ad Pirum* XII. M. P. ab Herdonia in Tabula, pluraque alia. WESS.

YPINVM] Vel *Opinum*. SIML.

YPINVM M. P. XXXII.] *Regium* Ipnum M. P. XII. *Bland.* Ypinum M. P. M. XXXII. *Neap.* Ympinum mpm. XXXII. *Long.* Ypinum mpm. XXXII. *& multo* Inpinum, *ut ex varia dictionis ſcriptura veram elicere minime poſſim.* SVR.

YPINVM] *Opinum* in ſuo indice Sigonius ſcripſit, Schotto monitore. *Impinum*, *Ypinum* & *Ypnum* in editis ſcriptisque libris conſpicitur. Verum nomen eſt *Opinum*, quod cum *Lopinum* ſcriberetur, varias mutationes ſubiit. In numeris ſumma codicum eſt concordia; nec dubium tamen eſt, quin vitio ſint depravati. Venuſiam inter & Opinum hac tempeſtate XX. M. P. tantummodo enumerari Ph. Cluverius L. IV. Ital. A. C. 12. tradit. WESS.

CAELIANVM M. P. XL.] *Ptolemaeo in mediterraneis Apulorum Peucetiorum, juxta Venuſiam* Κάιλια. *neque affirmare auſim an ad hanc* Caelianam *manſionem quicquam pertineat.* SVR.

CAELIANVM] Unus Pariſienſium *Celeianum*. *Cigliano* nunc vocitant. *Celia* Ptolemaei, unde *Celinus ager* Frontino de Colon. p. 127., haud longe à Botunto fuit. Ravennas L. IV. C. 35. *Juxta civitatem, quam prædiximus, Botuntos, eſt civitas, quæ dicitur Celia.* Vide Holſteinium p. 276. in Ital. A. Cluverii. WESS.

HERACLEAM M. P. XXVIII.] *Uno conſenſu legitur in manuſcriptis, & Longoliano. Livius* Heracleae Tarentinorum coloniae *meminit libro viii. C. 24. Plinius lib. 3. C. 11.* Sirin *antea vocitatam inter* Sirin & Acirin *amnes: eadem haud dubie eſt* Heraclea, *quæ ab Antonino* Vicenſimo *adjungitur, & Straboni libro* VI. *p.* 246. Γεωγραφικῶν *poſt* Lagariam *paululum ſupra mare conlocatur.* Heraclea *enim* urbs *vertendum ab interprete erat, non una dictione* Heracleopolis. SVR.

HERACLEA] Vera eſt Suritae de Strabonis loco ſententia; Ph. Cluverius eandem amplexatus eſt L. IV, Ital. An. C. 14, ubi de Heraclea diſputat. WESS.

AD VICENSIMVM M. P. XXIV.] *Regium* ad Viceſimum M. P. XXIV. *Blandinianum* Ad Vincenſimum mpm. XXIV. *Neapolitanum* Ad Vicenſinum mpm. XXIV. *Longolianum* ad Vinceſimum mpm. XXIV. *Gabriel Barrius* Vicenumum *appellat ex Antonino oppidum, quod nunc* Trebiſatium *vocetur: ut in ea nomenclatura parum ſatis faciat.* SVR.

AD VICENSIMVM] Vigeſimum lapidem à Thuriis intelligere oportet. Phil. Cluverius hoc ſitu oppidum *La Mendolata* habet: nec erat

tamen

TVRIOS.	M. P. XX.
ROSCIANVM.	M. P. XII.
PATERNVM.	M. P. XXVII.
METO.	M. P. XXXII.
TACINA.	M. P. XXIIII.
SCYLACIS.	M. P. XXII.
COCINTO.	M. P. XXII.

SVC-

tamen cur *Ad Viceſimum* ſcriptum vellet. placuit hæc vocis ſcriptio multis. In veteri tabella Theſaur. p. CCIV. FRVMENTI PARTEM VICENSVMAM invenies. *Leges Viceſimae*, de quibus A. Ofilius ſcripſit, memorantur Pomponio O J. §. 44. Neque ignoti ſunt Aemilii Macri libri *ad legem Viceſimam hereditatum*, ut vulgo non recte appellantur. Wess.

THVRIOS M. P. XII.] *In omnibus* Turios *legitnr. Stephanus oppidum Italiae* Thurios, Thurias, & Thurium *cognominari tradit, ac* Thuriam. Svr.

TVRIOS] Adſpirationem noſtræ quoque ſchedae voci demunt, quamquam male. plura alio itinere. Wess.

PATERNVM M. P. XXVII.] *Habent manuſcripta & Longolianum. Idem Barrius urbem* Crimiſſam, Paternum *dictum aſſerit: & nunc* Cirum *dici: qua poſt vaſtationem regionis, à Poenis Cretenſibus & Mauris illatam, in* Bryaticum *translata ſit, & Abundantium* Paternenſem *Epiſcopum Synodo Conſtantinopolitanae 6. interfuiſſe ſub Agathone Papa.* Svr.

PATERNVM] Barrio aſſenſi ſunt Cluverius, Holſteinius atque alii. Viſum tamen aliud eſt Iſſeo, quem ſequitur vir doctus, qui Diſſert. Chorograph. Italiae medii ævi congeſſit, ob Strabonem L. VI. p. 254. Ego ex Geographo *Crimiſam* & *Chonen* diverſas fuiſſe animadverto. At Paternum eo non fuiſſe ſitu, quo Crimiſa, indidem cognoſcere haud quivi. Wess.

METO M. P. XXXII.] *Legitur in Regio, Blandiniano & Longoliano. In Neapolitano vero* Meto mpm. XXII. Svr.

METO] Nihil diſſident noſtri libri. Legendum cum Cluverio eſt *Neete*, quo nomine fluvius *Neaethus*, cujus originationem pete ex Schol. Theocriti Idyl. IV. 24. nunc eſt. Wess.

TACINA] Vel *Ticina*. Forte *Lacinium* Siml.

TACINA M. P. XXIV.] *In manuſcriptis & Longoliano habetur.* Svr.

TACINA] Videtur eſſe fluvius *Targines*, Plinio L. III. C. 10. memoratus. Eſt hoc tractu noſtro quoque tempore amnis, quem *Tacina* appellant. Wess.

SCYLACIS M. P. XXII.] *Scylacio* Sigonius. Vulgati *Scilacio*, & mox *Cocinto*, *Cocyntho* Sigon. Schott.

SCYLACIS] Quod editum vides, in libris noſtris priſciſque editionibus eſt receptum. *Scyllacium* intellige, de quo Caſſiodorus L XII. Variar. Ep. 15. *Scyllacium prima urbium Bruttiorum, quam Trojae deſtructor Ulyſſes creditur condidiſſe.* & dein: *Civitas ſupra Adriaticum ſinum conſtituta in modum botryonis pendet in collibus; non quod difficili adſcenſione surgeſcat, ſed ut voluptuoſe campos virentes & caerula maris terga reſpicias.* Gaufr. Malaterra *Caſtrum Scillacium* nuncupare ſolet. Vide ejus L. I. Hiſt. Sicul. C. 33. Wess.

COCINTHVM M. P. XXII.] *Regium exemplar* Cocinto M. P. XII. *Blandinianum & Neapolitanum* Cocinto mpm. XXII. *Longolian.* Cocurto mpm XXII. *Plinius lib. 3. 6. de Italiae figura inquit*, ubi à medio excurſu Cocinthos vocatur, per ſinus lunatos duo cornua emittens: Leucopetram dextra, Lacinium ſiniſtra. *Neque ſatis mihi liquet, an hac Antonini manſione promuntorium deſignetur, quod Plinius lib. 3. 15. perhibet longiſſimum Italiae eſſe aliquos exiſtimaviſſe. Sed cum juxta* Scyllacium Cocinthus *ab Antonino collocetur, veriſimile ſit, manſionem juxta id promuntorium deſignari. Ovid. lib. 15. Transformationum.* ℣. 703.

Scyllaeaque littora fertur.
Linquit Iapygiam, levibuſque Amphyſſia remis
Saxa fugit dextra prærupta Cocinthia parte,
Zephyriumque legit, Caulonaque Nariciamque
Evincitque fretum, Siculique anguſta Pelori.

Svr.

CO-

SVCCEIANO.	M. P. XX.
SVBSICIVO.	M. P. XXIIII.
ALTANVM.	M. P. XX.
HIPPORVM.	M. P. XXIIII.
DECASTADIVM.	M. P. XXII.
REGIO.	M. P. XX.

AB EQVOTVTICO HYDRVNTO AD TRAJECTVM. M. P. CCXXXV. Sic. ECAS.

COCINTO] De manſione recte Srita. Cluverius oppidum *Caecinum* eſſe Itinerarii *Cocintum* arbitrabatur, reprehenſus propterea ab Holſteinio p. 303. *Cocinto*, quod libri præ ſe ferunt, revocandum exiſtimavimus. Nunc *Stilo* eſſe putatur, quo nomine Romualdo Salernitano jam notum fuit, ut ex Chronico An. ↀCCCCLXXXI. liquet. De Ovidii verſibus vide Iſ. Voſſium ad Melam L. II. C. 4. WESS.

SVCCEIANO M. P. XX.] Abeſt hæc manſio ab editione Lugdunenſi, ſicuti ſequens à Baſileen. Libri noſtri habent, nec defuit illi, quem vir doctus conſuluit, cujus olim Fabricii fuit exemplar. *Sutteianum* Cuſani codex vocat. WESS.

SVBSICIVVM M. P. XXIV.] *Regium exemplar* Subſicivo M. P. XXIV. *Blandinianum & Longolianum* Subſcicivo M. P. XXIV. *Neapolitanum* Subcicino M. P. XX. Beliſortum *oppidum eſſe Barrius affirmat. Nomen autem Ciceroni admodum uſitatum.* Subſiciva, *inquit Iſidorus*, ſunt propriè, quæ ſutor de materia præcidens, quaſi ſupervacua abjicit. Inde & ſubſicivi agri, quos in pertica diviſos recuſant, quaſi ſteriles, vel paluſtres. *Inde Plinius vetuſtorum exemplarium ſumme conſenſu* Subſicivîſque temporibus iſta curamus, id eſt nocturnis: ne quis veſtrum putet his ceſſatum horis. Subſicandi, *pro* Subſecandi, *verbo, veteres uſos fuiſſe certum eſt. De* Subſecivorum *generibus, ita enim in illis legitur libris, non* Subſicivorum, *Siculus Flaccus de conditionibus agrorum: atque idem perhibet,* Domitianum *finem Subſecivorum ſtatuiſſe: & Aggenus Urbicus, per totam Italiam* Subſeciva *poſſidentibus donaviſſe, edictoque hoc univerſis notum feciſſe:* Subſecivorum *verò eam eſſe conditionem factam, quod ſilvæ, & loca aſpera in aſſignationem non venerint. De iiſdem Julius Frontinus de limitibus agrorum. Arguitè videtur Appulejus* Subſicivi *voce uti Apologia priore p.* 294. Pythagoram, *inquit*, Zoroaſtri ſectatorem, ſimiliterque Magiae peritum arbitrati, eum memoria prodiderunt, cum animadvertiſſet proxime Metapontum in litore Italiae ſuæ, quam ſubſicivam Graeciae fecer.t &c. SVR.

SVBSICIVO] *Subſicivo* noſtris quoque ineſt, quo modo codex Memmianus in Suetonii Domitiano C. 9. *Subciſiva* fuſe explicata dederunt Salmaſius in Solinum p. 480. & Wilelm. Goeſius in Antiq. Agr. C. 12. WESS.

ALTANVM M. P. XX.] *In manuſcriptis & Longol. legitur. Nunc* Suretum *vocari idem aſſerit Barrius.* SVR.

ALTANVM] *Altinum* unus Pariſienſium codicum. WESS.

HIPPORVM M. P. XXIIII.] *Omnia habent, quæ à nobis conferuntur exemplaria.* Felum *pagum eſſe idem memorat Barrius.* SVR.

HIPPORVM] Libri aut *Hypporum*, aut *Hipporum* appellant. Forte quod *ſub montibus* eſſet manſio, ὑπ' ὀρῶν appellata eſt, quæ Cluverii quoque ſententia eſt. WESS.

DECASTADIVM M. P. XXII.] *In eiſdem legimus exemplaribus: nec video qua ratione permotus Barrius* Decalſtidium *vocet. Straboni in commemoratione Regum Alexandriae,* Ἑπτὰ Σταδίων. SVR.

DECASTADIVM] Locus eſſe creditur, qui hodie incolis *Caſtito* dicitur. Paſſuum millia XX. huc incidunt. Nec ita tamen dictus eſt manſionum, in quarum medio hic locatur, reſpectu: ab utraque longius fuit diſpa..tus. WESS.

M. P. CCXXXV. Sic.] *Reg. exemplar* M. P. CXLV. *Reliqua* CCXXXV. SVR.

AB EQVOTVTICO HYDRVNTO AD TRAJECTVM] Summam nimis adauget Vaticanus liber: CCLXXXXV. M. P. ex eo Em. Schelſtrate vulgavit. *Trajectum* ex Hydruntino portu in Saſonis inſulam, quo de Strabo L. VI. p. 281.

ECAS.	M. P. XVIII.
ERDONIAS.	M. P. XVIIII.
CANVSIO.	M. P. XXVI.
RVBOS.	M. P. XXIII.

BV-

p. 281. aut, quem *breviſſimum in Graeciam tranſitum* Plinius appellat L. III. C. 11. ad Apollinatum oppidum, intelligit. WESS.

EEAS M. P. XVIII.] *Habet Regium exemplar. Reliqua* Eſeas mpm. XVIII. SUR.

ECAS] Vitioſiſſimi in urbis hujus nomine libri ſunt. *Eſeas* edunt, pro *Ecas*, quod ex *Aecas* degeneravit. *Aecani* incolæ dicuntur Plinio L. III. C. 11. *Aecas* habet Hieroſolym. Itiner. *Ecas* Ravennas L. IV. C. 35. Nunc *Troja* dici ſolet, ut egregie L. Holſteinius ex Cuniſerio in vita S. Secundini p. 272. condocefecit. Aſſentitur Romualdus Salernitanus Chronici An. CIↃXIII. *Hic in Apuliae finibus readificavit civitatem diu dirutam, nuncupavitque eam Trojam, que antiquitus Ecana vocabatur. Ecas* vetuſtis libris inter ſeſe compoſitis, reformavi. Vide Gronovium ad Livium L. XXIV. C. 20. WESS.

ERDONIAS M. P. XVIIII.] *Regium* XVIII. *In reliquis vero* XVIIII. *Livio lib.* 24 C. 20. Ardoneae *nuncupantur. Plinio lib.* 3. *C.* 11. *in vett. exemplaribus* Herdonenſes *pro* Erdonienſes: *&* *male in excuſis* Hordonienſes. *Ptolemaeo in mediterraneis Apulorum Dauniorum* Ἐϱδώνια. *Strabo libro* VI. *p.* 282. *Brundiſio Romam tendentibus duas vias fuiſſe*, una, *inquit*, mulis vectabilis per Peucetios, *qui* Poediculi *vocantur*, *&* *Daunios & Samnites uſque Beneventum, in qua via urbs eſt* Egnatia, *poſt eam* Caelia, *&* Neritum *&* Cauſium, *&* Erdonia. *Legendum enim* Neritum *arbitrer*, *unde Plinio*, Neritini; *non* Netium. SUR.

ERDONIAS] Credo verius ex Strabone Harduinum Plinio L. III. C. 11. reſtituiſſe *Netinos*. Nam *Neretini*, quos eodem capite memorat, in Salentinis erant. *Ardoneas*, ſi modo Livius ita ſcripſerit, vero nomine alias appellare ſolitus, nihil ab Herdonia diſcrepare bene monuit Surita; Cluverius, cui aliud eſt viſum, notam Holſteinii commeritus eſt. *Ardona* Jul. Frontino p. 126. de Colon. dicitur, quo etiam nomine nunc inter amnes Cerbarum & Carapellam cenſetur. WESS.

CANVSIO M. P. XXVI.] Nota ſatis urbs eſt, quam medio ævo *Canuſiam* vocarunt. Vide veterem libellum Vulturnenſi Chronico inſertum de *Canuſia civitate* p. 449. *Canuſium* tamen Leo Oſtienſis in Caſinenſi Chronic. L. I. C. 60. Diſſitum eſt XXV. ſtadiis à Cannis, quinque vero dierum itinere à Brundiſio, Procopio auctore L. III. Bel. Goth. C. 18. WESS.

RVBOS M. P. XXIII.] Ruborum *nomen in Regio deeſt*, *&* *numerus* M. P. XXIII. *adponitur. In reliquis integra lectio manſit. Plin. L.* 3. *C.* 11. Rubuſtinos *populos recenſet*, *qui in exemplari Toletano* Rubiſini *cognominantur. Horatius* Canuſio *ſe* Rubos *veniſſe oſtendit Satyr.* 5. ℣. 94. *lib.* 1. *Sermonum.*

> Inde Rubos feſſi pervenimus, utpote longum
> Carpentes iter, & factum corruptius imbri.

Quo loco miror, qui venerit in mentem Dionyſio Lambino, *egregio ejus auctoris commentatori, affirmare, eam urbem eſſe* Campaniae, *praſertim Poeta ipſo atteſtante* Canuſio, *quod* Dauniorum Apulorum *oppidum erat*, Rubos *perveniſſe*, *&* *qui antea pradixerat*,

> Incipit ex illo montes Appulia notos
> Oſtentare mihi, quos torret Atabulus. —

SUR.

RVBOS] Eſſe notat Bollandus ad vitam Laurentii Sipontini, editam die VII. Jan. qui *Rubos* cum *Rufris* Virgilii & *Rufrio* Livii idem eſſe oppidum exiſtiment: His ut neque accedit, ita nec obloquitur. Rectius L. Holſteinius in Ital. A. Cluverii p. 271. Rufrium & Rufras diſtinguit: hæ in Campania erant: illud in Hirpinis. *Rubuſtini* in Apulia incolebant, inibique eos collocat Frontinus de Colon. p. 127. *Civitas Rubi* & *Rubenſis* Epiſcopus memoratur in Chronico Lupi Protoſpatae An. CIↃLXXXII. WESS.

BVDRVNTVM M. P. XI.] *Et hujus itidem manſionis nomen in Regio deeſt exemplari numero* XI. *ſuperſtite. Blandinianum habet* Budruntus mpm. XI. *Neapolitanum exemplar* Bruduntos mpm XI. Et *Longolianum* Bruduntus mpm. XI. *&* *inito corrigitur* Brudunttus. *Plinius lib.* 3.

C. 11.

Digitized by Google

BVTVNTVS.	M. P. XI.
BARIVM.	M. P. XII.
TVRRIBVS.	M. P. XXI.
EGNATIAE.	M. P. XVI.
	SPE-

c. 11. Butuntinenſes *neminat, manuſtriptis conſtantibus exemplaribus.* SVR.

BVTVNTVS] Eadem diſcordia in ſchedis noſtris conſpicitur. Verum eſt *Butuntos*, quod Tabula ſervavit. Itiner. Hieroſolym. *Botontones* cum eadem diſtantia. *Butuntum* Lupus Protoſpata An. CIↃX. appellitat: corruptum nomen eſt in Guil. Appulo L. III. de Norman. circa finem.

Legatus ab urbe
Forte Betentina ſictos deferre jubetur
Rumores.

Butontina vel *Botontina*, ut apud Frontinum de Colon. p. 127. eſt, ſcripſerat. Meminit quoque Joan. Cinnamus L. IV. Geſt. Comnen. p. 159. Σκεψάμενοι τοίνυν ἐκ Βάρεως ἐς Βουτοῦλαν ἐλθεῖν, ἡμέρας ὁδὸν ἀνδρὶ ὁπλοφοροῦντι διέχουσαν. Vertit Tollius. *Habita ergo deliberatione, Bari ſunt Butolam profecti, iter unius diei, viro armato diſtantem*, ſatis negligenter. Βουτοῦλαν venit à Cinnamo. WESS.

BARIVM M. P. XII.] *In Regio deeſt nomen manſionis: & numerus* XII. *permanſit. In Blandiniano* Varia mpm. XII. *& in libri margine eadem manu* Baria. *Neapolitanum* Varia M. P. M. XII. *& Longolianum* Vbaria M. P. M. XII. *& milto* Varia. *Horatius*, Rubis *profectus, inquit:*

Poſtea tempeſtas melior, via peior, aduſque
Bari moenia piſcoſi

Plinio L. 3. *C.* 11. Barion oppidum juxta Egnatiam, quod nunc ad maris litus Bari vocatur. *Tacitus An. xvj.* C. 9. Silanus tanquam *Naxum* deveheretur, Oſtia amotus, poſt municipio Apuliae, cui nomen eſt *Barium*, clauditur. *Strabo à Brundiſio* Barium DCC. *ſtadiorum ſpatium deſignat: & commune diverſorium vocat, & navigantibus & terreſtre iter facientibus. Ptolemaee item Apulorum Peucetiorum* Ἐγνάτια, Βάριον. *Miror Jovianum Pontanum doctiſſimum veterum originum & antiquitatis aſſertorem* Baroli *voce, pro* Barii *uſum fuiſſe in proœmio, in libros* de Fortuna *à ſe compoſitos: cum Gonſalni Ferdinandi Magni res in Apulia geſtas miris extollit laudibus.* SVR.

BARIVM] Ego vero demiror, non advertiſſe Suritam, *Barolum*, de quo Pontanus, non eſſe *Barium*. Incluſit ſeſe Barulo Magnus Conſalvus, quo Nemorium Ducem ludificaretur, Galloſque viribus auctus invaderet & Regno Neapolitano exigeret. De ea ita Jovius in Conſalvi vita L. I. p. 237. *Urbs Barolum ab Heraclio Imp. ædificata fuiſſe fertur, idque facile indicat ænea pedeſtris ejus ſtatua, quæ in foro erecta conſpicitur. Portum habet jacta mole manu factum, ſed juſtæ claſſis minime capacem.* *Barletsam* nunc vocitant. In libris noſtris *Varia*, *Vania*. Idem in ſuis invenit Simlerus, notans, *Varia*, forte *Barium*, quod veriſſimum eſt. *Barra* vir doctus libro Fabricii adſcripſit. Nata hæc eſt diſcrepantia, quod collapſo imperio urbs *Bari* & *Vari*, ut ex Erchemperto aliiſque ad demonſtrandum eſt facile, diceretur. *Barium*, verba ſunt Scholiaſtae Cruquiani ad L. I. Eclog. V. Horatii, *civitas eſt Apuliae. Alia autem eſt, quæ Grammatico Theoctiſto dicta eſt* Baris. Alia omnia invenies in ſcholiis, quæ Acroni tribuuntur. *Barium* Graecis Latiniſque recentioribus *Baris* ſæpiſſime eſt. Fieri tamen poteſt, ut Cruquii enarrator verum tradiderit. Eſt enim *Baris* in Calabria, quam *Veretum* ſuo tempore nuncupari Strabo L. VI. p. 281. docet. WESS.

TVRRES M. P. XXI.] *Hæc item manſio in Regio deeſt exemplari. In reliquis tamen* Turribus mpm. XXI. SVR.

TVRRIBVS] Habet hoc ſitu Tabula *Turrim Caeſaris.* Iter vero Hieroſolym. *Turres Julianas* & *Aurelianas.* Vide Phil. Cluverii Ital. An. L. IV. C. 11. WESS.

EGNATIAM M. P. XVI.] *Deſunt in Regio: Blandinianum* Egnatiae mpm. XVI: *& item Longolianum: ſed* Egnatia *corrigitur. Neapolitanum* Egnatia mpm. XXI. SVR.

EGNATIAE] *Egnatiae* etiam noſtri. *Gnatia* Tabula, quam Ravennas imitatur. Horatius.

Dehinc Gnatia lymphis
Iratis extructa dedit riſuſque jocoſque.

SPELVNCAS.	M. P. XX.
BRVNDISIVM.	M. P. XVIIII.
LIPIAS.	M. P. XXV.
HYDRVNTO.	M. P. XXV.
	A BRVN-

Parietinæ ſuperſunt haud longe Monopoli, quæ ex ejus ruinis crevit. Wess.

SPELVNCAS M. P. xx.] *Eadem habent exemplaria: ſed in Regio deſunt.* Svr.

SPELVNCAS] *Speluncas* Tabula & Itiner. Hieroſolymitanum additis xxi. m. p. agnoſcunt. Credo numeros illos veriores eſſe, quos inferius Itinerarii auctor quoque addit. Wess.

BRVNDISIVM M. P. xviiii.] *Habent Blandinianum & Neapolitanum: In Regio* Brundiſium m. p. xxiii. *Longolianum* Brunduſium mpm. xviiii. Svr.

BRVNDISIVM] Alio itinere adpoſita ſunt viii. m. p. In Tabula & Itin. Hieroſolym. magnus eſt diſſenſus. Poſitione, quæ ad ſemicirculi figuram accederet, fuiſſe videtur. Lucano inde *Curvum Brundiſium* L. V. 406.

Curvique tenens Minoia tecta
Brundiſii, clauſas ventis brumalibus undas
Invenit.

Brundiſium, quod vetuſtis libris receptum fuit, bonum atque rectum eſſe, docuit N. Heinſius ad Silium Italicum L. VIII. 576. Wess.

LVPIAS M. P. xxv.] *Manuſcripta cum Longoliano* Lipias mpm. xxv. Thurios *urbem prius* Sybarim *dictam Plutarchus, & Stephanus Byzantius prodidere: atque idem Stephanus perhibet* Copias *dictam in voce* Θούριοι, *cum legendum eo loco ſit* Λουπίαι, *& item in Strabonis Geographia libro 6. p. 263. & Pauſania in Eliacis C. 19. ac preterea Latinis auctoribus, Mela Pomponio, Plinio, atque hoc ipſo Antonini Itinerario: in quo dua tanquam diverſa manſiones* Thurii & Lupiae *recenſentur. Plinius hujus ſtationis mentionem feciſſe videtur lib.* 3. C. 11. Portus, *inquit*, Tarentinus, ſtatio militum Lupiae: *ita enim legendum arbitror. non* Lupin. *Illud etiam huic Itinerario cum Plinio rectè congruit, quod* Brundiſium ab Hydrunto l. m. p. *conſtituitur. Ptolemaeo etiam adjunguntur* Ὕδρους Λουπίαι, *ita enim legendum, non* Λούπιαι, *&* Βρεντέσιον *in* Calabriae *regione juxta pelagus Jonium, &* Θούριοι *in ſinu* Tarentino *ſeponitur.* Svr.

LIPIAS] Stephanum Strabonis auctoritate bene defendit Berkelius. Neque improbem ejus & Holſteinii conjecturam in Ariſtophanis ſcholiis ad Nebulas. Id mireris, eundem Criticum ỷ. 331. monere, Thurios à Pauſania Anthiam appellari. *Παυσανίας δὲ Ἄνθιαν αὐτὴν καλεῖ.* Fefellit Grammaticum urbs *Thuria* in mediterraneis Meſſeniae, quam Pauſanias ab Homero Anthiam vocatam plures exiſtimare tradit in Meſſenic. C. 31. Quod vero Lupiam Pauſanias in Eliac. Poſter. C. 19. Sybarim olim fuiſſe credidit, in eo error eſt. Poſitus urbium earum rem manifeſtat. Copiae, ut hoc addam, titulum Romani Thuriorum coloniae indidiſſe videntur, ob opes mercaturamque. Ita Col. Copiae. Clavd. Avg. Lvgdvnensis meminit inſcriptio Theſauri p. xxx. 2. Retulit & Thurios Auguſti numum qui altera parte navim prætoriam & copia oſtentat, Triſtanus, diſſentiente Joan. Vaillantio in Coloniis p. 4. cui & ego acceſſerim. Fabrica rudior numi cum Hiſpanicis convenit. Verum in viam atque adeo ad Lupias, quas *Lipias* vetuſti libri appellant: Non longe hinc abit Gregorius M. L. V. Ep. 21. *Quia igitur Eccleſias Brunduſii Lippias atque Gallipoli, obeuntibus earum pontificibus, omnino deſtitutas agnovimus.* Ad veterem morem Paullinus Nolanus Carm. xxx. 82.

Te per Hydruntem Lupiasque vectum
Innubae fratum ſimul & ſororum
Ambient, uno dominum canentes
Ore catervae.

Schottus, quod negligere non debui, *alios Lypias M. P. XXI. legere*, admonet: Simlerus vero: *Mela Lubias vocat, Strabo & Ptol. Luſpiam.* Wess.

HYDRVNTVM M. P. xxv.] *Magno conſenſu exemplariorum hi numeri deſignantur, qui cum Plinianis rectè conveniunt lib.* 3. *Sect.* 16. Brundiſium, *inquit*, l. m. p. ab Hydrunte in primis Italiae portu nobile ac velut certiore tranſitu; ſicuti longiore excipiente Illyrica urbe Dyrrhachio ccxx. m. p. trajectu. *Idem auctor:* & Hydruntum xviiii. m. p. ad diſcrimen Ionii & Adriatici maris, ex adverſo Apolloniae oppidi: latitudine intercurrentis freti l. m. non amplius. Hoc intervallum pedeſtri con-

A BRVNDISIO TARENTVM AD LITVS. M. P. XLIIII.
A BARIO PER COMPENDIVM TARENTVM. M. P. LX.
A BENEVENTO HYDRVNTVM. M. P. CLXV. Sic.
ECLA-

continuare tranſitu pontibus jactis primum Pyrrhus rex excogitavit: poſt eum M. Varro, cum claſſibus Pompeii Piratico bello præeſſet. Vtrumque aliæ impediere curæ. SVR.

BRVNDVSIO TARENTVM] Diſtantiam harum duarum urbium noſter auctor ponit XLIV. M. P. Plinius XXXII. M. P. Strabo iter diei. SIML.

A BRVNDISIO TARENTVM AD LITVS M. P. XL.] *Ex corruptis exemplaribus videor mihi non inepte hujus itineris, & ejus quod ſubſequitur, lectionem concinnaſſe. Regium exemplar* A Brundiſio Tarentum aditus M. P. LX. à Varis per compendium Tarentum M. P. LX. *In Blandiniano* A Brundiſio Tarentum ad latus mpm. XLIV. A Vani à per compendium mpm. CLXV. Sic. Tarentum M. P M. LX. Ecdano mpm. XXV: *& reliqua manſiones, uſque Hydruntem: qua in Regio, quod in ſequenti itinere* à Benevento Tarentum *repetuntur, tanquam ſupervacua à librario ſunt prætermiſſa. In Neapolitano itidem legitur, atque in Blandiniano: & in omnibus titulus itineris deeſt* à Benevento Hydruntem: *qui neceſſario adponendus erat: quod ex ultima* Hydruntis *manſione manifeſtum adparet, qui error inde emanaſſe videtur, quod hæ manſiones, & ſequentis itineris* A Benevento Tarentum *eadem ſunt: una* Blerae *manſione dempta, quæ in hoc itinere* Benevento Hydruntum *non adponitur. Præterea quod in Regio* A Brundiſio Tarentum aditus M. P. LX. *legitur, ſuſpicor* ad litus *legendum eſſe, ex Strabonis loco. Nam cum* Brundiſio *Romam iter facientibus duas vias propoſuit, primam, quam in voce* Erdonias *expoſui*, altera, *inquit idem auctor*, per Tarentum paulliſper ad lævam, & ſi, quanta eſt unius diei, circuitionem feceris, via Appia offertur plauſtris commodior. In ea eſt urbs Uria, & Venuſio: hæc quidem à Tarento, atque Brundiſio media; illa vero in Samnitum, & Lucanorum confinibus: coeuntque ambæ ad Beneventum, atque Campaniam ex Brundiſio. Hinc jam Romam uſque via vocatur Appia. *Plinius, lib.* 3. *Sect.* 16. Latitudo, *inquit*, peninſulæ à Tarento Brundiſium terreno itinere XXXV. M. patet: multoque brevius à portu Saſina. *Ut forte hoc innui ab Antonino videatur, Si* Brundiſio Tarentum *iter facias* ad litus XLIIII. M. P. *confici: nam terreſtri itinere, qua fauces peninſulæ arctantur, neceſſe eſſe breviorem confici viam.* SVR.

A BRVNDISIO TARENTVM AD LITVS] Noſtri quoque libri *ad latus.* Putem Suriam verum pervidiſſe, intelligique litus, quod cum cura deſcripſit Procopius L. III. Bel. Goth. C. 28. Aberat Tarentum Hydrunte duorum dierum itinere, eodem Auctore C. 24. Quo ſitu Tarentum nunc ſit, diſcere licebit, ex Jovio in vita Magni Conſalvi L. I. p. 231. WESS.

A BARIO PER COMPENDIVM.] *A Vania.* Malim hic pro *Vania* Barium ſubſtituere. SIML.

A BARIO PER COMPENDIVM TARENTVM] Alii legunt *à Vania.* Sigonius ITER A NANIA. SCHOTT.

A BARIO PER COMPENDIVM TARENTVM] Noſtris quoque libris *à Vania* probatur. Harduinus ad Plinium L. III. C. 11. *Varia* emendat, intelligitque oppidum de quo Plinius: *Oppida per continentem à Tarento, Varia cui cognomen Apulae.* Sed cum Plinii *Varia* ſit dubiæ poſitionis, viſaque Cluverio in *Uriam* commutanda, eum non audio, tantoque minus, quod *Varia*, ſi ita ſcripſerit, tam longe Tarento non videatur fuiſſe disjuncta. *Barium* aut *Baris*, quod in Regio Suriae fuit, verum & ego putem: Solitos fuiſſe librarios *Vari*, *Bari* ſcribere, dictum ante eſt. WESS.

A BENEVENTO HYDRVNTVM.] Vulg. *Iter ab Equotutico Hydruntum* M. P. CLVII. *Sic. Aevilano* M. P. XV. Sigonii liber & ſupra A BENEVENTO habet. SCHOTT.

A BENEVENTO HYDRVNTVM] Exulant e libris vetuſtis *à Benevento Hydruntum. Ab Equo tutico* & Simlerus edidit. Verum ea inſcriptio manifeſto falſa eſt. Neque enim Equus Tuticus XXV. M. P. ab Eclano diſtinus fuit: Ne nunc dicam, MSS. caput hoc itineris repudiare. In uno Pariſienſium ſic lectitatur. *A Vania per compendium* P. P. M. CLXV. *Sic. Tarentum M. P. M. LX. Eclano &c.* reliquis miſſis facti-

Digitized by Google

ECLANO.	M. P. XV.
SVB ROMVLA.	M. P. XXI.
PONTE AVFIDI.	M. P. XXII.
VENVSIO.	M. P. XVIII.
AD SILVIANVM.	M. P. XX.
SVB LVPATIA.	M. P. XXI.
CANALES.	M. P. XIII.
HYDRVNTO.	M. P. XXV.
ITER A BENEVENTO TARENTVM.	M. P. CLIIII. Sic.
ECLANO.	M. P. XV.
SVB ROMVLA.	M. P. XXI.

PON-

ſactis. Neque aliud in ſchedis inventum, quas libri Fabriciani poſſeſſor uſurpavit. Ut adeo probabilis ſit Suritae ſuſpicio, omiſſum eſſe itineris titulum, quod hæc itinera ſibi ſimilia eſſent. Juſſi caput hoc itineris alio exprimi charactere, ut additum eſſe appareret. Wess.

AECLANVM M. P. XXV.] *Regium inſequenti itinere, quod iiſdem una dempta conficitur manſionibus*, Benevento Aeclanum mpm. XVI. *numerat. Reliqua exemplaria hoc itinere* Eclano mpm. XXV. *habent. Plinius lib.* 3. 16. Beneventum Hirpinis *attribuit: & ſtatim etiam* Aeculanos. *Ptolemaeus* Beneventum Samnitibus, *qui ſunt ſub* Pelignis, *attribuit*: & Hirpinis *oppidum* Ἀκύλανον: *ut ab* Aeculano *oppido* Aeclanum *ſit dictum: ut in ipſo hoc Itinerario ex* Aſculo Aſclo. Svr.

ECLANO] Hirpinis *Aeculanum* contribuit Appianus L. I. Bel. Civil. p. 643. Apuliae Frontinus de Colon. p. 126. *Eclanum* MSS. noſtri appellant, unde *Eclanenſis*, apud Frontinum. Quo ſitu fuerit diſputatur. Cluverius eumque ſecutus Camillus Peregrinus Diſſert. II. de Ducatu Beneventano *Frequentum* eſſe putant. L. Holſteinius in Ital. Ant. Cluverii p. 273. in Frequenti finibus prope *Mirabellam* locat, ubi etiamnum parietinæ reſtant. Addit medio ævo *Quinto decimum* fuiſſe dictum, everſumque à Conſtantino Imp. An. DCLXIX. Veriſſimum prius eſt. *Quinto decimum* appellaverunt, quod XV. M. P. Benevento abeſſet, unde Frequentum XII. tantum P. M. diſtat. In poſteriore peccatum eſt. Conſtat ex Chronico Beneventano An. DCCCLV. *Quinto decimum* adhuc ſuperſtes fuiſſe. Docuit hoc me H. Noriſius L. I. Hiſt. Pelag. C. 18. Scripſi ergo his motus, vetuſtorumque librorum auctoritate & Tabulae XV. M. P. Wess.

SVB ROMVLAM M. P. XXI.] *Inſequenti itinere Reg.* Sub Romula M. P. XXII. *Bland. Neap. & Long. hoc itinere* Sub Romula mpm. XXI. *Livius lib.* 10. C. 17. Romuleae *urbis Samnitum mentionem facit. Stephane* Ῥωμυλία, *quam* Samnio *attribuit. Alterius* Romulae *urbis, ſive ea ſtatio erat, meminit auctor hujus Itinerarii itinere ab* Aquileia Siſciam per Liburniam: *forte manſionis nomen eſt* ſub Romulam, *ut in hoc Itinerario* ſub Anagniam, *quod iter ſub ea oppida fieret.* Svr.

SVB ROMVLA] Dicta haud dubie manſio eſt, quod *ſub Romulea* eſſet *urbe. Sub Romula* quoque Tabula, verum cum XVI. M. P. Ravennas vitioſe L. IV. C. 35. *Submurula* ſcribit. Vaticanus & Pariſienſium unus XXI. M. P. habent: infra vero ſummam uno augent. Wess.

PONTEM AVFIDI M. P. XXII.] *Reg. exemplar inſequenti itinere* Fonte Aufidi M. P. XXII. *Reliqua* Pontaufido mpm. XXII. *niſi quod in Long.* Ponte *milto corrigitur.* Aufidus *Plinio lib.* 3. *Sect.* 16. ex Hirpinis montibus, Canuſium præfluens. Svr.

PONTE AVFIDI] Pontis hujus conditorem mihi oſtendit vetus auctor vitæ S. Sabini, editus IX. Feb. magni operis Sanctorum, C. 5. *Sed cum ad pontem, qui à Trajano Auguſto conſtructus ſuper fluenta eſt Aufidi veniſſet.* Vide vero an hinc conſtabiliri poſſit Marcellini Ammiani L. XXIV. C. 3. locus. *Trajanus fertur aliquoties jurando dicta conſueſſe firmare: Sic in provinciarum ſpeciem reductam videam Daciam. Sic pontibus Hiſtrum & Aufidum ſuperem.* Sic in vetuſtis eſſe ſchedis Pithoeus & Valeſius com-

mon-

Digitized by Google

PONTE AVFIDI.	M. P. XXII.
VENVSIA.	M. P. XVIII.
SILVIVM.	M. P. XX.
BLERA.	M. P. XIII.
SVB LVPATIA.	M. P. XIIII.
CANALES.	M. P. XIII.
TARENTO.	M. P. XX.
ITER A TARRACINA BENEVENTO.	M. P. CXIII. Sic.
FVNDIS.	M. P. XIII.
FORMIS.	M. P. XIII.
MINTVRNIS.	M. P. IX.
TEANO.	M. P. XVIII.

ALI-

monefecerunt. Scio viros multo doctiſſimos *Eupl.·atem* ſubſtituiſſe: Sed ea quidem vis eſt. Fateor quoque Aufidum non eſſe fluvium ad Hiſtrum; nec tamen è minimis erat, quem Horatius paſſim *violentum, acrem, lateſonantem* appellat. Equidem ſcriptos Ammiani libros ſequar, cum pontem in Aufido ab Trajano factum eſſe, certum ſit. Wess.

VENVSIAM M. P. XVIII.] *Regium in ſequenti itinere à* Fonte Aufidi Venuſia M. P. XVIIII. *Blandinianum* Vennſto mpm. XVIII. *cum in ſequenti itinere* Venuſia mpm. XVIIII. *præferat, atque eodem modo Longolianum. Neapolitanum* Venuſtae mpm. XVIII. *& in ſequenti itinere* Venuſida mpm. XVIIII. Svr.

VENVSIO] In libris ineſt *Venuſto*, pro *Venuſio*. Venuſiam Venuſiumque olim enuntiaſſe, dictum ante eſt. Wess.

AD SILVIANVM M. P. XX.] *Habent Blandinianum, Neapolitanum, & Longolianum, cum eadem exemplaria & Regium in ſequenti itinere poſt* Venuſiam Silvium mpm. XX. *collocent.* Svr.

AD SILVIANVM] Eadem ſine dubio manſio eſt. In Tabula *Silutum*, quod vitio librarii ex *Silvio* natum eſt: mentio *Silvii* apud Strabonem eſt L. VI. p. 283. fruſtra Palmerio mutante. Holſteinius inibi fuiſſe cenſet, ubi nunc *il Gorgoliene.* Wess.

SVBLVPATIA M. P. XXI.] *Bland. Neap. & Long.* Sublupantia mpm. XXI: *ſed in Long.* Sublaptantia *corrigitur. In ſequenti itinere Reg.* Sublupatia: *& reliqua exemplaria* Sub lapatia *habent: ut forte* Sub Luparia *ſit legendum.* Svr.

SVB LVPATIA] Non erat hic quicquam immutandum. *Sub Lupacia* Tabula Ravennasque agnoſcunt. *Lupacia*, ſi viro doctiſſimo, quem modo teſtem advocavi, credis, fuit ubi civitas Epiſcopalis *Altamura.* Sub Lupacia eſt *Jeſcia.* MSS. Voſſianus *ſub Lupantia.* Wess.

ITER A BENEVENTO.] Surita nulla M. P. addiderat: reſtitui è Vaticano, quamquam manſionibus non omnino reſpondentia, propiora tamen, quam, quæ Lugd. & Baſileae dederunt, CL. M. P. Wess.

BLERAM M. P. XIII.] *Habent Regium, & Blandinianum: Neapolitanum* Pera mpm. XIII. *Long.* Blera mpm. XIII: *& milto corrigitur* Plera. *Plinius in Tuſcis* Bleranos *recenſet. Ptolemaeus itidem in Tuſcis alterius* Blerae *meminit: cujus etiam à Strabone mentio fieri videtur, libro* v. *p.* 226. *tametſi corrupte* Βληρ̀ *legitur, ut ex alieno loco in hanc Antonini paginam forte* Blera *deſilierit.* Svr.

BLERA] *Plera* plerique libri. *Blera* adſcripſit libro Fabricii vir doctus, idque habet Ravennas L. IV. C. 35. unde corruit Suritae opinatio. Eſt quidem *Blera* in Tuſcis notior, ſæpe memorata ſcriptoribus, qui collapſo Imperio ſcripſerunt, ut Gregorio M. L. X. Ep. 50. & Anaſtaſio Bibliothecario in Gregorio II. & Zacharia: nec propterea hinc tamen exterminanda. Nunc *Gravina* dicitur, ut ex itinerum intervallis collegit L. Holſteinius p. 281. in I. A. Cluverii. Non ergo abundat ex Holſteinii opinione, ſicuti doctiſſimus auctor Diſſert. Chrorograph. Italiae medii ævi p. CCXCVIII. profitetur. Wess.

TARENTVM M. P. XX.] *Regium* M. P. XIIII *& reliqua* XX. Svr.

TARENTO] Adauget paſſuum millia duobus codex Vaticanus. Putem plura deeſſe ob intercapedinem, quæ Tarentum inter & Hydruntum intercedit. Wess.

TEANVM M. P. XVIII.] *Omnia* Theano.

ALIFAS.	M. P. XVII.
TELESIA.	M. P. XXV.
BENEVENTO.	M P. XVIII.
ITER A TARRACINA NEAPOLI.	M. P. LXXXVII. Sic.
SINVESSA.	M. P. XLIIII.
LITERNO.	M. P. XXIIII.
CVMIS.	M. P. VI.

PV-

mpm. XVIII. *habent exemplaria. Hoc* Teanum *eſt* Sidicinum, *alterum* Apulorum *Straboni, & Plinio. Utrumque ſine adſpiratione ex vetuſtis manuſcriptis libris, Græcis & Latinis. Strabo* Teanum Sidicinum *Capuae pene æquat, & in via Appia collocat, & à* Sidicinis *dictum docet, qui ex Oſcorum gente Campana ſuperſtites erant.* Sidicinum *Ptol.* Campaniae *attribuit: alterum mediterraneis* Apulorum Dauniorum. *Infra hoc ipſum* Teanum *ab Antonino* Venafro *adjungitur: quod oppidum Campaniae à Ptolemæo attribuitur.* Svr.

TEANO] *Theano* noſtri codices. Eo modo *Theanenſis civitas* Erchemperto. *Teanum* haud dubie verum eſt. *Teanum Syricinum* vitioſe Frontino de Colon. p. 140. Aevi medii ſcriptores ſimpliciter quoque, ut optimi olim, Teanum. Vide Leonem Oſtienſem L. III. Caſin. Chron C. 16. *Teano Scedicino* Tabula. Wess.

ALIFAS M. P. XVII.] *Reg.* Alivas M. P. XVII. *Reliqua* Aliſas: *neque hoc adſpiratur nomen aut Græcis aut Latinis auctoribus. At in ejus loci inſcriptionibus* Alliſae, *geminata liquida ſcribitur, & numero multitudinis.* Svr.

ALIFAS] *Aliſas* ex uſu recentiore dixiſſe videntur. CVR. AQVAE DVCENDAE ALLIFIS eſt apud Gruterum p. CCCCXVII. Oppidum ſatis amoenum fuit. Alexander Abbas L. III. Geſt. Rogerii C. 18. *Poſthac venit Aliſam, ut videret eam, qua viſa, de ipſius amœnitate loci, lympharumque circumcurrentium magna abundantia fertur valde ſibi complacuiſſe.* &c. Cuſani liber XIIII. M. addit. Wess.

TELESIAM M. P. XXV.] *Regium* Teleſia M. P. XXV. *& Neapolitanum: Blandinianum & Longolianum* Theleſia mpm. XXV. Teleſia *Livio libr. 24. C. 20. inter Samnii oppida: & item Ptolemæo Strabo* Teleſiam Venafro *adjungit.* Svr.

TELESIA] Nomen retinet, nec videtur tamen Teleſia eodem eſſe ſitu, quo olim. Anonymus ſcriptor Caſinenſis à Camillo Peregrino vulgatus ſect. XV. *Teleſit nova ſecus primariam in planitie ſui cognominis conſtruitur.* Locum quoque obſervavit eruditus auctor Diſſert. Chorograph. Italiae medii ævi p. CCLXXXXIII. Idem Anonymus Sect. XXII. *Teleſiam* appellat: In Cuſani ſchedis M. P. XIII. Wess.

BENEVENTVM M. P. XVIII.] *Regium* M. P. XVII. *Infra in eodem exemplari* XVIII. *numerique* Alifis & Teleſiae *aſſignati congruunt. Reliqua verò* mpm. XVIII. *habent, atque eo numero hujus itineris ſumma ratio conſtat.* Svr.

SINVESSAM M. P. XLIV.] *Habetur in manuſcriptis exemplaribus & Long. In agro* Veſtino, *Falernum agrum contingente,* Sinueſſa colonia *à Romanis deducta, ubi Sinope Græca urbs condita fuiſſe dicebatur, Liv. lib. 10. C. 21. auctor eſt: & Plinius ab Minturnis, Lyri amne litus Campanum legens,* Oppidum, *inquit, L. 3. C. 5.* Sinueſſa extremum in adjecto Latio, quam quidam Sinopem dixere vocitatam. *Ut in Ptolemaei libris in maritimis Campaniae, poſt Lyris fluminis oſtium,* Σινόεσσα *ſit legendum, non* Σινόεσσα, *quod ideo mihi ſit veriſimile, quòd in ejus deſcriptionibus* Sinueſſae *nulla fuerit mentio facta. Tacitus libro xii. C. 66.* In tanta mole curarum Claudius valetudine adverſa corripitur: refovendiſque viribus mollicie cœli, & ſalubritate aquarum Sinueſſam pergit. Svr.

CVMAS M. P. VI.] *Procopius libro 1. de bello Gothorum C. 14.* Cumas a Neapoli CXXVIII. *ſtad. abeſſe perhibet.* Svr.

CVMIS] Procopii ſtadia cum Itinerario non bene conveniunt. Æquare VII. Stadia unis paſſuum millibus ſolet, ut ad Africae itinera p. 45. obſervatum eſt. VI. M. P. MSS. Cumis apponunt, priores editiones III. M. tantum. Wess.

A NEAPOLI NVCERIAM CONSTANTIAM M. P. XXXVII.] *Regium exemplar* A Neapoli Noceria Conſtantia M. P. XXXVII *Blandinianum* A neapoli nuceria conſtant. MPM. XXIIII. *Neapolitanum* Incapoli Nuceria Conſtantia mpm. XXIIII., *atque eodem pacto in Longoliano. Hanc* Nuceriam *arbitror eam eſſe,*

cujus

Digitized by Google

PVTEOLIS. M. P. III.
NEAPOLI. M. P. X.
A NEAPOLI NVCERIA CONSTANTIA. M. P. XXXVII.
A LITERNO MISENO. M. P. XII. Sic.
CVMIS. M. P. VI.
BAIS. M. P. III.
MISENO. M. P. III.
ITER AB VRBE MEDIOLANO. M. P. DXXVIII.
INDE

cujus ſupra mentio facta eſt, cui forte Conſtantiae *cognomen inditum ſit: quod ſupra hoc Itinerario adjectum non ſit, cum* Nuceriae *ſit mentio; quod in* Heraclea Thraciae, Perinthi *cognomine, hoc ipſo evenit Itinerario.* Svr.

A NEAPOLI NVCERIA CONSTANTIA] *Nuceria* hoc cognomine inſignis eſt, ut ab aliis ejuſdem nominis urbibus per Italiam diſcerneretur, olim *Alfaterna* dicta. Colonia fuit, deducta ab Auguſto. Frontinus de Colon. p. 106. *Nuceria Conſtantia, muro ducta colonia, deducta juſſu Auguſti.* Eam haud præteriit Ravennas L. iv. C. 34. Tabula Neapoli xxxii. m. p. disjungit. MSS. noſtri xxiiii. m. p. Wess.

A LITERNO MISENVM M. P. xii.] *In Regio* à litore Nomium m. p. *& numeri deſunt: & ejus itineris manſionum nomina. In Blandiniano* à Lintirno mpm. xxxi. Miſeno mpm. xii. Sic i Cumis mpm. vi. Bais mpm. iii. Miſeno mpm. iii. *atque itidem eodem ordine in Neapolitano & Longoliano exemplaribus. Livius lib.* 39. *C.* 53. *meminit loci, exilio Scipionis Africani, & ſepultura nobilis. Ptolemaeo item Aίτιγον.* Svr.

A LITERNO.] Pro *Literno* Sigonius *Linterno* edidit. Hic Scipio Africanus condi voluit mortuus, addito elogio de patrio ſolo, quo exceſſerat: INGRATA PATRIA *cineres non habebis meos.* Scriptor de Vir. Illuſt. Schott.

A LITERNO MISENO] *Literno* eſt in libris vetuſtis, idque verum eſt. Vide N. Heinſium ad Silium L. vi. 654. Nunc *Patria* dicitur, quo nomine quoque cenſita fuit medio ævo. Leo Oſtenſis L. II. Chron. Caſin. C. 86. *Curtes & terras in finibus Liburiae loco Porano prope lacum Patriae.* Liburia pars eſt Campaniae, qua de egregie diſputat auctor Diſſert. Chorograph. Ital. medii ævi p. cccii. Wess.

A LITERNO MISENVM] Sigonii liber, *Iter à Neapoli Miſenum M. P. LXXIX.*

Nuceria Conſtantia M. P. M. XXIII.
Linterno M. P. M. XXXI.
Cumis M. P. M. VI.
Baiis M. P. M. III.
Miſenum M. P. M. III.
Iter ab urbe Mediolanum M. P. M. CDXXXVIII. Sic. Schott.

A LITERNO MISENO] Eodem edit modo exemplar Lugdunenſe, niſi quod *Cumis* iii. m. p. adjunxerit, & *Miſeno XII. M. P. Sic.* addiderit poſt *à Linterno.* MSS. noſtri cum Sigonii libro conſentiunt in paſſuum millibus, quæ Cumis appoſita ſunt, ſed *Miſeno XII. M. P. Sic.* conſtanter tuentur. Recte Simlerus & Surita itineris hujus caput conſtituerunt. Wess.

MISENVM M. P. iii.] *Straboni proximum* Cumis *conſtituitur* Miſenum *promuntorium. Plinius lib.* 3. *C.* 5. Liiernum, Cumas Chalcidenſium, Miſenum portui Baiarum *adjungit, qua hoc itinere aque aduectuntur. Tacitus de Tiberio Caeſare Annal.* 6. *C.* 50. Mutatiſque ſæpius locis, tandem apud promuntorium Miſeni conſedit in villa, cui L. Lucullus quondãm dominus. *Ut ſtationem Antoninus eam deſignet, non oppidum.* Svr.

MISENO] Villa Luculli Miſenenſis ſive Miſeno vicina fuit, nunquam Miſenum dicta. Vide Phaedrum L. II. fab. 5. Præſtat itaque ipſam intelligere urbem. Wess.

AB VRBE MEDIOLANVM &c.] *Reg. exemplar* m. p. CCCCXXXIII: *cui hac in parte fidem minime habendam video in his ſummis reconcinnandis, quòd complures in eo deſint manſiones. Blandinianum & reliqua* Item ab urbe Mediolano m. pm. dxxviii. Svr.

ITER AB VRBE MEDIOLANO] Conſentiunt in m. p. noſtri libri, quantumvis minus bene ſe habeant. Summæ huic xcvii. m. p., quæ abeſſe deberent, incluſa ſunt. Neque

INDE AQVILEIA. M. P. CCLX.
INDE SIRMIO. M. P. CCCCI.
INDE NICOMEDIA. M. P. DCCCXV.
INDE ANTIOCHIA. M. P. DCLXXXII.
INDE ALEXANDRIA. M. P DCCCII.
INDE IN AEGYPTO HIERASYCAMINOS VSQVE. M. P. DCCLXII.

A B V R B E.

ROSTRATA VILLA. M. P. XXIIII.
VTRI-

enim ad intervallum, quod Romam Mediolano diſparat, pertinere poterit *iter Arimino Ravennam, inde Concordiam Aquileamque.* Augetur ſuſpicio mihi, has inſcriptiones paullatim additas eſſe; nam ſcriptor ipſe hæc ſummæ inſeruiſſet nunquam. Wess.

INDE AQVILEIAM M. P. CCLXX.] *Reg.* Inde Aquileia M. P. CCLX. *Bland.* mpm. CCLXX. *Neap.* mpm. CLXX. *Long.* CCLXX. *& milto corrigitur* DXX. *ſed Regii exemplaris ſumma cum numeris manſionum congruit, miliario uno minus.* Svr.

INDE SIRMIO.] Cuſani MSS. *inde Firmo.* ſimili peccato *Firmum* & *Firmitana civitas* pro *Sirmio* in Novella XI. Wess.

INDE NICOMEDIAM M. P. DCCCXV.] *Regium* DCCLXXXII. *Reliqua* DCCCCXV. Svr.

INDE ANTIOCHIAM M. P. DCLXXXII.] *Reg.* DCCLV. *Bland. & Long.* DCLXXXII. *In Neapolitano prætermiſſa fuit hæc manſio.* Svr.

INDE AEGYPTO HIERASYCAMINON VSQVE M. P. DCCLXII.] *Reg.* Inde egipto Ieraſicaminos uſque DCCCLXIII. *Reliqua* Inde in Aegypto Hieraſycaminos uſque mpm. DCCLXII. Svr.

INDE IN AEGYPTO] Ita volentibus libris ſcripſi. Præpoſitionem Surita neglexerat. Wess.

ROSTRATAM VILLAM M. P. XXIIII.] *Reg.* Roſtrata villa mpm. XXXIII. *Reliqua* mpm. XXIIII. *Hujus manſionis nullam reperi fieri mentionem.* Svr.

ROSTRATA VILLA] Nec lecta mihi eſt: Dicta videtur à prægrandibus animalium roſtris, quibus inſtructa erat: Solebant beati illi Romani villas ſuas excolere *rebus vetuſtate ac raritate notabilibus, qualia ſunt Capreis immanium belluarum ferarumque membra prægrandia, quæ dicuntur Gigantum oſſa & arma Heroum*, quæ de Auguſti elegantia Suetonii verba ſunt. C. 72. Wess.

OCRICOLOS CIV. M. P. XV.] *Reg.* Ocricoli CIV. M. P. XXI. *Reliqua* Utriculi civitas mpm. XXV. *Plin. in exemplari Toletano L. 3. C. 14.*, Ocricolo, & Ocricolani: *in Strabonis libris excuſit* 'Οκρικλῶν, *Ptolem.* 'Οκρίκολον. *Stephanus item* 'Οκρίκολα πόλις Τυῤῥηνίας. Svr.

VTRICVLI CIVITAS] Schedae noſtræ *Utriculi.* *Ocriculis* Sigonius vulgavit: male vero *Utriculis* vulgo legi Schottus monet: Eſt haud dubie vera, quam Surita & Sigonius amplexi ſunt ſcriptura: Sed altera illa medio ævo fuit probata. Gregorius M. L. XIII. Dialog. 12. *Fulgentius, qui Utriculenſi Eccleſiæ præerat.* Vertit Zacharias ἐκκλησίας τῆς Οὐτρικύλου. Idatius An. XIX. Honorii Imp. *Heraclianus movens exercitum de Africa adverſus Honorium, Utriculo in Italia in conflictu ſuperatus effugit.* Itiner. Hieroſolym. XLIIII. M. Ocriculos Roma ſeparat. Rudera deſcribit Pighius Herc. Prodic. p. 277. Wess.

NARNIAM CIV. M. P. XII.] *Plinius lib. 3. 19.* Narnienſium *oppidum vocat, &* Nequinum *antea vocatum perhibet: Et* CCCLI. *ſtad. ab urbe Roma abeſſe Procopius auctor eſt, de bello Gothorum lib. 1. C. 17.* Svr.

NARNIA CIVITAS] In paſſuum numeris conſentit Itinerarium, quod dixi. Situm deſcribit Procopius l. c. Κεῖται μὲν γὰρ ἐν ὑψηλῷ ὄρει. ποταμὸς δὲ Νάρνος ἐς τὸ τοῦ ὄρους παραῤῥεῖ ἀπόπεδον, ὃς καὶ τὴν ἐπωνυμίαν τῇ πόλει παρέσχεν. *Inſidet editiori monti cujus radices Nar amnis alluit, unde & ſuum urbi nomen hauſit.* Wess.

INTERAMNIAM CIV. M. P. VIII.] *Omnia*

VTRICVLI CIVITAS.	M. P. XXV.
NARNIA CIVITAS.	M. P. XII.
INTERAMNIA CIVITAS.	M. P. VIII.
SPOLITIO CIVITAS.	M. P. XVIII.
FORO FLAMINII VICVS.	M. P. XVIII.
HELVILLO VICVS.	M. P. XXVII.
CALLE VICVS.	M. P. XXIII.

Omnia exemplaria Interamnia *habent, non* Interamna. *In Strabonis libris* Ἰντεράμνα. *Ptolemaei vero* Ἰντεράμνια. *Tacitus Hiſt.* 2. *C.* 64. Vitata Flaminiæ viæ celebritate devertêre Interamnam, atque ibi interfici juſſit: longum interfectori viſum, in itinere, ac taberna projectum jugulavit, *Et Hiſt.* 3. *C.* 63. Pars Narniae, pars Interamnae ſubſiſtere juſſi: *in Hiſpania* Interamnium *& Grace, & Latine.* Svr.

INTERAMNIA CIVITAS] *Interamnenſium civitas in finibus Spoletinis* dicitur Anaſtaſio Biblioth. in Zacharia.. Fuerunt aliæ hoc nomine ob ſitum in Italia civitates, de quibus vide Ang. de Nuce ad Chron. Caſin. L. IV. C. 32. *Interamno* Sigonium vulgaſſe cum in aliis libris *Interamna* ſit, Schottus monet, & pro *Spoleto* alios *Spoletio* XIII. edere. Wess.

SPOLETIVM CIV. M. P. XVIII.] *Regium exemplar* Spoletio CIV. M. P. XVIII. *Blandinianum* Spolitio civit. mpm. XVIII. *Neapolitanum* Spolitio. *Strabo lib.* 5. p. 228. ἐκ τῆς Ὀκρικλῶν εἰς Ἀρίμινον Ἰντεράμνα ἐστὶ, καὶ Σπολίτιον: *& in Ptolemaei item libris* Σπολήτιον. Svr.

SPOLETIO CIVITAS] Vetuſti noſtri libri & Itin. Hieroſ. *Spolitio.* Σπολίτιον Straboni & Procopio L. III. Bel. Goth. C. 12. dicitur. In Strabone vitioſum puto, non Procopio, cujus ætate receptum id fuiſſe videtur. Wess.

FORVM FLAMINIVM VICVM M. P. XVIII.] *Regium* Foro Flaminis vicus mp. XVIII. *Reliqua* Foro Flaminis vicus mpm. XIX. Svr.

FORO FLAMINIS VICVS] Sic etiam noſtræ ſchedæ. Fabricii tamen libro vir doctus adſcripſit *Foro Flaminii.* Pæne putem *vici* titulum aliunde huc migraſſe, neque enim *vicus* ſed *civitas* fuit. Itin. Hieroſolym. *Civitas Foro Flamini.* Non ignoro Ph. Cluverium L. II. Ital. Ant. C. 7. p. 631. exiſtimaſſe, *Civitatis* vocem hinc tollendam & in *manſionem* aut *mutationem* convertendam: verum & id ſcio, meruiſſe eum cenſoriam L. Holſteinii virgulam p. 93. Fuit illo animadvertente civitas Epiſcopalis, eſtque in Act. IV. Sextae Synodi Decentii Epiſc. τῆς ἁγίας ἐκκλησίας Φοροφλαμινίου mentio. Addo PATRONVM CIVITATIS FORO FLAM. ex Theſauro p. CCCXLVII. unde & id cognoſcimus *Foro Flaminii* rectiſſimum eſſe. Wess.

HELVILLVM VICVM M. P. XXVII.] *In Reg. exemplari prætermiſſa eſt hæc manſio. In Blandiniano legitur* Helvillo vicus mpm. XXVII. *& in Neapolitano* Nelvillo vicus mpm. XXVII. *& in Longoliano* Helvillo vicus mpm. XIX. *&* Nelvillo *corrigitur.* Svr.

HELVILLO VICVS] Habent hoc ſitu Tabula *Halvillum*, Itiner. Hieroſol. *Herbelloni.* Tyro in Notis *Hilvillum* appellat: nunc *Sigillo* eſſe Cluverius arbitratur. Wess.

CALLEM VICVM M. P. XXXIII.] *In Regio* Cale vicus M. P. XXIII. *& infra* ad Galem, *& in Blandiniano, & Longoliano* Calle vicus M. P. M. XXIII. *& Neapolit.* Galle vicus mpm. XXVII. *Mihi legendum videtur* Callem vicum, *ut à ſilveſtri calle paſtorum vicus nomen acceperit. Varro de re ruſtica L.* 2. *C.* 10. qui in callibus verſentur, & per calles ſilveſtres longinquos ſolent comitari in æſtiva, & hyberna. *Cicero pro Seſtio: C.* 5. Atque æſtatem integram nactus, Italiae calles, & paſtorum ſtabula prædari cæpiſſet. *Noſtri* Canadas *vocant. Inde Provincia, vetere ex more* Calles *decernebantur, Tacito, & Suetonio auctoribus. Infra* Ad Callem *eidem ab* Helvillo *manſioni* M. P. XIIII. *scribuntur.* Svr.

CALLE VICVS] Vulgati hic numeri meliores ſunt, ut Holſteinius p. 86. docuit. Urbs Epiſcopo ſubjecta fuit: nam in fragm. VII. operis hiſtorici Hilarii p. 1342. *Graecianus Epiſcopus à Calle*, ut vir doctiſſimus quoque vidit, memoratur. *Callium*, ſeu, ut in MSS. eſt, *Callis* Anaſtaſio Biblioth. in Stephano III. p. 371. dicitur. Wess.

Digitized by Google

FORO SEMPRONII.	M. P. XVIII.
FANO FORTVNAE.	M. P. XVI.
PISAVRO.	M. P. VIII.
ARIMINO.	M. P. XXIIII.
AB ARIMINO RECTO ITINERE RAVENNA.	M. P. XXXIII.
INDE NAVIGANTVR SEPTEM MARIA ALTINVM VSQVE.	
INDE IN CONCORDIAM.	M. P. XXXI.
AQVILEIA.	M. P. XXXI.
ITEM AB ARIMINO CAESENA CIVITAS.	M. P. XX.
FAVENTIA CIVITAS.	M. P. XXIIII.

FO-

FORO SEMPRONII.] Recte ſchedæ, planeque ut Theſ. p. CCCXXII. 2. SACERDOS DIVAE PLOTINAE HIC ET FORO SEMPRONII. Colonia fuit, ſi fides lapidi Gudiano p. 11. 4. COLONI COLONIAE FORO SEMPRONIENS. TITIANI FLAVIANI. Paſſuum millia confirmantur Martyrologio Hieronymi, ubi IV. Non Febr. *Foro Simfronii, via Flaminia, milliario ab urbe CLXXIV.*, quibus gemina germanaque index Martyrum Rhabani præfert. WESS.

FANO FORTVNAE.] Aſſentiuntur vetuſtis libris lapides Theſ. p. CCCCLXXV. 7. COLONIA JVLIA FANO FORTVNAE. et CATINIVS MARCELLVS FANO FORT. in Diar. Ital. Montfauconii C. 26. p. 389. *Colonia Julia Faneſtris* Vitruvio L. V. C. 1. Labentis Imperii ſcriptores *Fanum*, ut Anaſtaſius in Stephano III. appellant. Φανὸς eſt Procopio L. III. Bel. Goth. C. 11. WESS.

PISAVRVM M. P. VIII.] *In Regio deeſt hæc manſio poſt* Fanum Fortunae, *& ſtatim* Aquileiae *adjungitur.* SVR.

AB ARIMINO R. I. RAVENNAM] Tres hi verſus in Schudii exemplari non habentur, ſed in altero manuſcripto & in impreſſis exemplaribus leguntur. Sunt autem interpoſiti recte enumerationi manſionum ab Arimino Mediolanum, indicantes rectum & proximum iter ab Arimino Aquileam. SIML.

RECTO ITINERE RAVENNAM] *Jordanus ſive Jornandes de reb. Get. C. 29. de Ravenna:* Trino ſiquidem urbs ipſa vocabulo gloriatur, tregeminaque poſitione exſultat, id eſt, prima Ravenna, ultima claſſis, media Caeſarea. *Nam claſſem ccl. navium ad Oſtia* Padi *tutiſſima antea recipi manſione, Dione referente, idem auctor perhibet.* SVR.

AB ARIMINO RECTO ITINERE RAVENNA] *Claſſis* Ravennae ſuburbium erat, teſte Procopio L. II. B. Goth. C. 29: vitioſus in ea voce eſt Anaſtaſius in Gregorio II. *Rex Longobardorum Luitprandus generali motione facta Ravennam progreſſus eſt, atque illam obſedit per dies aliquot, & caſtrum pervadens claſſes captas abſtulit plures.* Tu ſcribe *Claſſe capta*, & vide Paul. Diaconum L. VI. Geſt. Longobar. C. 49. Aberat Ravenna ab urbe Roma CC. M. P. auctore Luitprando L. II. C. 13. Arimino vero itinere unius diei, ſi verum Procopius ſcripſit L. II. Goth C. 10. WESS.

INDE NAVIGANTVR SEPTEM MARIA ALTINVM VSQVE.] *Regium* Inde navigatur Septimaria Altinum uſque. *Reliqua* Inde navigantur VII. maria Alzinum uſque. *Plinius de Pado lib. 3. C. 16.* Nec alius amnium tam brevi ſpatio majoris incrementi eſt. Urgetur quippe aquarum mole & in profundum agitur gravis terræ, quamquam diductus in flumina, & foſſas, inter Ravennam, Altinumque per CXX. M. P. tamen quia largius venit, ſeptem maria dictus facere. *Jornandes de Pado*, ab Auguſto, *inquit*, Imperatore altiſſima foſſa demiſſus, qui ſeptima ſui parte mediam influit civitatem. SVR.

INDE NAVIGANTVR SEPTEM MARIA ALTINVM VSQVE] Paludes intellige, quos Padus facit. Herodianus L. VIII. C. 7. *Διαβὰς τὰ τενάγη, ἅτε ὑπὸ Ἠριδανοῦ ποταμοῦ πληρούμενα καὶ τῶν περικειμένων ἑλῶν, ἑπτὰ στόμασιν ἐς θάλατταν ἐκχεῖται· ὅθεν καὶ τῇ φωνῇ καλοῦσιν οἱ ἐπιχώριοι* ΕΠΤΑ ΠΕΛΑΓΗ *τὴν λίμνην ἐκείνην.*

Trans-

FORO CORNELII CIVITAS.	M. P. X.
BONONIA CIVITAS.	M. P. XXIIII.
MVTINA CIVITAS.	M. P. XXV.
REGIO CIVITAS.	M. P. XVIII.
PARMA CIVITAS.	M. P. XVIIII.
FIDENTIOLA VICVS.	M. P. XX.
PLACENTIA CIVITAS.	M. P. XXIV.
LAVDE CIVITAS.	M. P. XXIV.
MEDIOLANVM CIVITAS.	M. P. XVI.
BERGOMO CIVITAS.	M. P. XXXIII.
BRIXIA CIVITAS.	M. P. XVIII.
SIRMIONE MANSIO.	M. P. XXII.

VE-

Tranſmiſſis paludibus, in quas fluvius Eridanus ac vicina exundans ſtagna, ſic ut per ora ſeptem in mare praecipitentur. Hinc indigena patria lingua Septem Maria paludem illam appellant. Magnus Caſaubonus aliud egit, cum VII. hæc maria ad Timavum referret. Vide eum ad Strabonem L. V. p. 214. WESS.

ALTINVM VSQVE] Altinum olim ampla & amoena urbs fuit. Martialis L. IV. Epig. 25.

Aemula Bajanis Altini litora villis.

nunc campus eſt, parietinaſque ad oſtium Silis oſtendit. Vide Laur. Pignorii *Origini di Padoa* C. 16. WESS.

AQVILEIA.] Scripti libri *Aquilegia*, ex more ſeriore tempore recepto. Ita *Aquilegienſis Synodus* apud Anaſtaſium. *Venetiae Aquileja civitas exſtitit caput, pro qua nunc Forum Julii habetur*, inquit Paullus Waroefridi L. II. Geſt. Longob. C. 14. WESS.

ITEM AB ARIMINO CAESENAM] *Hac manſio cum reliquis, uſque ad* Joviam, *deſunt in Regio exemplari.* SVR.

MEDIOLANVM CIV.] *Mediolanium* ſex ſyllabis alii nominant & ſcribunt. Sigonius hic ſubjicit: ITER A MEDIOLANO *Aquileiam M. P. M. CCLXX.* SCHOTT.

MEDIOLANVM CIVITAS] Sigonius hanc itineris inſcriptionem ſumpſit ex ſuperioribus. MSS. hoc non habent loco, nedum *Mediolanium*, quod Græcis quibuſdam haud diſplicuit. Ad laudem urbis nihil majus dici potuit hoc Auſoniano

Et Mediolani mira omnia. Copia rerum,
Innumera cultaque domus, facunda virorum
Ingenia & mores laeti.

Quæ de vocis originatione vulgo etiam veteres tradidere, pleraque inepta ſunt. G. Becani *Meiland* non omnino Βεκκεσέληνος videtur. WESS.

BERGOMO.] Ex Vaticano *Bergame* Em. Schelſtrate vulgavit, redolens barbaræ ætatis ſcripturam. *Vergomo* Itin. H., quo de alias. Medio ævo non *Bergamum* tantum ſed & *Pergamum* & *Pergama* vocitabant: Anonymus auctor de laudibus Berengarii Auguſti circa L. III. princip.

Pingue ſolum interea regum dum luſtrat uterque,
Pergami adveniunt urbem.

& belli ſcriptor, quod Mediolanenſes Comenſibus fecerunt, ℣. 205.

Cum quibus & veniunt cum Brixia Pergama.

WESS.

BRIXIA CIV. M. P. XVIII.] Ita Simlerus & Surita ediderunt, aſſentiturque Fabriciani libri margo: noſtri tamen omnes XXXVIII. M. P. præferunt, ſummam juſta auctiorem. Verior eſt Itin. H. XXXII. M. P. intercapedo. De urbis origine & antiquitatibus Oct. Rubeus in *Memoriis*, quas vocat, *Brixianis* p. 16. &c. conſuli poterit. WESS.

SIRMIONEM MANSIONEM M. P. XX.] *In Blandiniano & Neapolitano exemplaribus, & Longolianis libris* Sermione manſio M. P. XXII. *Videndum an ad* Sirmionem inſulam *ea manſio ſit lacus* Benaci, *quem ager Veronenſis attingit:*

cum

VERONA CIVITAS.	M. P. XXXIII.
VICENTIA CIVITAS.	M. P. XXXIII.
PATAVIS CIVITAS.	M. P. XXVII.
ALTINVM CIVITAS.	M. P. XXXIII.
CONCORDIA CIVITAS.	M. P . XXXI.
AQVILEIA CIVITAS.	M. P. XXXI.
FLVVIO FRIGIDO.	M. P. XXXVI.

LON-

tum hoc Itinerario Verona *eam conſequatur manſionem. Celeberrima ea eſt inſula, Catulli doctiſſimo poëta illuſtrata carminibus.* Svr.

SIRMIONE.] *Manſio* omnes libri, quorum nobis uſura fuit: ſerior ætas *Sermionem*, unde *Sermione* nunc ſuperat, appellavit: Sic vetus Carolomanni charta, de qua auctor Diſſer. Chorogr. Ital. p. CXLVII. Wess.

VERONA CIV.] Ditmaro Merſburgenſi *Berna civitas* dicitur extremo L. III. Chron. Luitprandus L. II. C. 16. Brixia L. millibus Veronam ſeparat, ſed ſolent ejus milliaria eſſe productiora. Quo fuerit ſtatu ſeculo IX. ex barbara urbis deſcriptione, quam Mabillonius Analectis p. 409. Ed. N. inſeruit, cognoſcere licet. Wess.

VICETIA CIV. M. P. XXXIII.] *In Blandiniano* Vicentia: *cum* Vicetia *ſcribendum viri docti doceant. Tacitus Hiſt.* 3. *C.* 8. Poſſeſſa ipſo tranſitu Vicetia, quod per ſe parum, etenim modicæ municipio vires, magni momenti locum obtinuit. Svr.

VICETIA.] Male quidam *Vincentiam* vel *Vicentiam* ſcribunt. Schott.

VICENTIA.] Sic plerique noſtrorum librorum: Cuſani MSS. *Vicentiatium*, ſolito ſibi more: placuit veteribus Latinis & Græcis *Vicetia*, labentis vero Imperii ſcriptoribus *Vincentia* & *Vicentia*: Lotharius Auguſtus in Lege, nuper edita tom I. part. II. Script. Ital. p. 153. *In Vincentia de Patavi, de Tarviſio, de Feltris.* Wess.

PATAVIS.] Hoc Tabula & MSS. præferunt. Itin. H. *Patavi*, ut in Lotharii I. Lege; putem alterum hinc eſſe natum. In numeris peccatum ineſt. Tabula XXII. M., uno minus Itin. H. edit. Municipii dignationem atque amplitudinem egregie exſecutus eſt Laur. Pignorius in *Originibus Patavinis* C. 16. totoque opere. Wess.

FLVVIO FRIGIDO.] Prope hunc fluvium Theodoſius Eugenium Arbogaſtem vicit, ut Nicephorus & Claudianus ſcribunt, etſi quidam apud Claudianum *frigidi* nomen pro adjectivo falſo acceperunt. Quidam ajunt hodie *Vipao* nominari, quod nomen etiam eſt proximæ manſioni *Longatico*. Siml.

FLVVIVM FRIGIDVM M. P. XXXVI.] *Hujus* fluvii *mentio fit à Claudiano poeta, in Tertium Honorii Conſulatum* ℣ 99.

> Alpinæ rubuere nives: & Frigidus amnis
> Mutatis fumavit aquis ——

Sed & Socrates Scholaſticus Hiſtoria Eccleſiaſtica libro v. C. 25. *cum eam rem divinitus geſtam commemorat, & ejus etiam* fluminis *nomen appoſuit.* Γίνεται δὲ συμβολὴ περὶ τὸν ποταμὸν τὸν καλούμενον Φρίγιδον. *Atque item Nicephorus Calliſtus ex Socrate Hiſtoriam decerpens.* Svr.

FLVVIO FRIGIDO.] Nomen fluvio aqua frigida fecit: ψυχρὸν ὕδωρ αὐτῷ τὴν ἐπωνυμίαν ποιοῦντος de eo Philoſtorgius ait L. XI. H. E. C. 2. Fluvium hunc Aquileia XXX. M. P. diverſum eſſe Sigonius L. IX. Imp. Occid. p. 152. auctor eſt. Wess.

LONGATICVM MANSIONEM M. P. XXII.] *In Blandiniano & Longoliano*, Longatico manſio mpm. XXII. *Neapolitanum* Longatico manſio mpm. XVII. Svr.

LONGATICO.] Erat hæc manſio trans Julias Alpes, uti ex ſcripta Tabula & Itin. Hier. apparet. Quod vero Ph. Cluverius L. I. I. A. C. 2. adfirmat, Itinerarii auctorem Pannoniæ initium ad *Longaticum manſionem* feciſſe, id hic incaſſum quæras. Wess.

HEMONA CIV.] In MSS. *Hennona* aut *Hennonia*. Rectius *Aemona*: ita enim legitur in veteri inſcriptione Lubianae ſeu Laubaci, quæ Carniolae caput hodie eſt, & putatur fuiſſe Aemona. M. TITIO M. F. CL. TI. BARBIO TITIANO DECVRIONI AEMONAE Ↄ. LEG. II. &c. Siml.

AENO-

Digitized by Google

LONGATICO MANSIO.	M. P. XXII.
HEMONA CIVITAS.	M. P. XVIII.
ADRANTE MANSIO.	M. P. XXV.
CELEIA CIVITAS.	M. P XXIIII.
RAGONDONE.	M. P. XVIII.
PATAVIONE CIVITAS.	M. P. XVIII.
	AQVA

AENNONIAM CIV. M. P. XVIII.] *In eiſdem exemplaribus* Hennoniam. *Plinius L.* 3. C. 21. *in Liburnis qui generatim ejus atate Illyricum nuncupabantur,* Aenoniam *civitatem recenſet. Ptolemaeo item in Liburniae, & Illyridis maritima ora* Ἀινώνα. SVR.

HEMONA.] Veriſſima eſt Simleri opinio, quamquam in vocis ſcriptura diſſidium non leve eſt. PETILIVS C. F. CLA. PAVLLVS EMONA invenitur in Theſ. p. DLVI. 5. FLAVIVS LVCANVS EMONA in Diar. Ital. Montfauconii C. 26. p. 388. atque id in Tabula & Itin. H. conſpicitur. Notkero *Emmonia, quae eſt civitas Carniae provincia,* dicitur in Martyrol. a. d. v. Kal. Sept. Alii *Hemonam* nuncupant, ut Capitolinus in Maximinis C. 21., ubi Caſauboni nota negligenda non eſt: huc libri noſtri quoque ducunt, *Hennomacium* aut *Hennonia civitas* exporrigentes. Opiner hinc fuiſſe Antonium monachum, cui Epiſt. XI. Hieronymi Ed. N. inſcripta eſt: vidit enim Martianaeus in MSS. optimae notæ: *incipit ad Antonium monachum Hemonae:* ipſe quidem *Hermonae*, quamquam nulla addita cauſſa, id eſſe ait. Sequens epiſtola *Virginibus Hermonenſibus* data eſt, quibus ſi monachus iſte obtrectarit, eas *Hemonenſes* fuiſſe putavero: nam ab Hermone monte dictas eſſe Eraſmo nondum credimus. In M. P., ut hoc addam, error inolevit: Tabula cum Itin. Hier. a Longatico M. P. circiter XXIII. ſeparat. Vide de urbe W. Lazium L. V. Chorogr. Auſtriae p. 41. WESS.

ADRANTE.] Habent manſionem reliqua Itineraria, ſed in numeris cum noſtro diſſidentia. WESS.

CELEIAM CIV. M. P. XXIIII.] *Urbem Gracia eſſe referunt in Noricis.* SVR.

CELEIA.] Falſum habuerunt Suritam, qui illi ea perſuaſerunt: Celeia nomen ſervat, Comitatu cognomine illuſtris. Subſcripſit Gradenſi Concilio An. IↃLXXIX. *Joannes Epiſcopus S. Eccleſia Celeianae:* ſubſcripſit etiam *Marcianus S. E. Petenenſis,* quem ego *Petavionenſem* fuiſſe arbitror. Celeia in literatis lapidibus CL. CEL. ſive CLAVDIA CELEIA dici aſſolet: nam Urſatus, qui in Monum. Patavin. CL. in COLONIAM immutabat, falſus eſt, uti Fabrettus C. 11. Inſcript. p. 105. animadvertit. Numeri & hic vitioſi videntur ob Tabulae & Itin. H. diſſenſum. WESS.

RAGONDONE.] Ineſt MSS. noſtris *Ragundone.* Tabula in M. P. egregie conſentiens *Ragandone*, Itin. H. *Ragindone* ſcribit. Ph. Cluverius in Norico C. 5. inibi ſtetiſſe, ubi monaſterium eſt *Seitz*, arbitratur. WESS.

PATAVIONE.] Hæc in antiquis inſcriptionibus POETOVIO nominatur: hodie *Pettau*. SIML.

POETOVIONEM CIV. M. P. XVIII.] *Blandinianum* Patavione civit. mpm. XVIIII: *atque item in Neapolitano & Longoliano: Lego tamen* Poetovionem. *Tacitus initio libri* 3. *Hiſtor.* Petovionem (*ita enim in vetuſto exemplari legitur*) in hiberna XIII. legionis convenerant. Illic agitavere, placeretne obſtrui Pannoniae alpes, an ire cominus, & certare pro Italia conſtantius foret. *Ammianus lib. xiiii. C.* 11. Venit Petobionem oppidum Noricorum: *cujus plurima infra in hoc Itinerario fit mentio. Ptolemaei libros depravatos arbitror in dictione hujus oppidi, &* Πετωυΐον *legendum pro* Παζωΐον *in ſuperiore* Pannonia. SVR.

PATAVIONE.] Aſſentior Suritae Ptolemaeum emendanti. Lib. enim VIII., ubi in editis Βαρνῦβλιον, codex Palatinus Ποτόϊον, Coislinianus Παζωΐον oſtendit: hinc ſi Πεζωΐον aut Παζωΐον formaveris, nomen non male habebit. Hoc loco MSS. noſtri *Patavione*, infra vero aliquoties *Petavione* & *Poetevione*: ego cum vetuſtis diſſidere nolui, tanto minus quod utrumque fuerit probatum. POETOVIO eſt in Theſ. p. IↃXXX. 8. Fabrettus C. III. Inſcrip. 54. mutilum lapidem, cui inerat C. F. VLPIA PETAVIONE, dedit, idque præter Tabulam & Itin. H. amplexus Ambroſius eſt Epiſt. 40. *Ille igitur ſtatim à Francis, a Saxonum gente in Sicilia, Siſciae, Petavione victus eſt:* idem Benedictini expreſ-

AQVA VIVA.	M. P. XX.
IOVIA.	M. P. XVIII.
LENTVLIS.	M. P. XXXII.
SEROTA.	M. P. XXXII.
MARINIANIS.	M. P. XX.
VEREIS.	M. P. XXII.
	MVR-

expreſſerunt in Epiſtola Concilii Aquileienſis, quæ inter Ambroſianas locum obtinet: hoc Priſco quoque placuit in Excerptis Hoeſchelii p. 43 ἀπὸ Παζβίωνος τῆς ἐν Νωρίκῳ πόλεως. Male Athanaſius Apol. ad Conſtantinum p. 296. τὴν Πιτυβίωνα appellat: male quoque in verſione Catalogi S. E. Hieronymi Βικτωρῖνος Πιτεβίωνος ἐπίσκοπος, peſſime vero in ejusdem ad Vigilantium Epiſt. *Victorinus Pictabionenſis*, Martianaeo nihil immutante, dicitur. Wess.

AQVA VIVA.] Reſtitui hoc ex MSS. Tabula & Itin. H. *Aquaviam* & *Aquavia* Simlerus & Surita dederant. Dicta manſio videtur, quod *vivis frueretur aquis*, ut Auſonii verba huc transferam. *Viculus aqua viva* in Diplom. regis Aiſtulfi, Nonantulano Abbati dato, & *Aqua viva* XXXII. M. P. ab urbe Roma in Itiner. Hieroſ. ex ſimili cauſſa nomen habent. Wess.

JOVIA.] Lugduni *Lovia* vulgarunt: ſed alterum MSS. & Itin. H agnoſcunt. Dicta videtur a Diocletiano Jovio, qui cum collega Maximiano Herculeo *alarum & cohortium caſtra toto Rheni & Iſtri & Euphratis limite reſtituit*, teſte Eumenio Orat. pro inſtaurandis Scholis C. 18. Forte etiam cohortes legionis *Joviae* hic in ſtatione fuerunt: quid porro miramur manſionem hanc ita dici, cum his Imp. reſpublica *ſimul Herculea diceretur & Jovia*, ut turpiter blandiens Mamertinus ait Paneg. I. in Maximianum C. 13. Ceterùm inter hanc & ſequentem manſionem Lugdunenſe exemplar & ſcripti quidam HIC SINISTRA interponunt, indicantes, uti puto, iter in partem ſiniſtram flecti. Wess.

LENTVLOS M. P. XXXII.] *In Regio ex* Jovia, *qua ſuperior eſt manſio, & hac manſione, unum videtur conflatum nomen* Siniotalentulis. Svr.

SEROTA M. P. XXXII.] *Habetur in tribus, præter Regium, exemplaribus, in quo* Sirota M. P. XXXI. *legitur.* Svr.

SEROTA] Amplectimur hoc ob librorum concordiam & Itin. H., quod & eadem M. P. edit. Tabula Regio Suritae aſſentitur. Wess.

MARINIANAS M. P. XX.] *Regium* Marianis M. P. XX. *Reliqua* Marinianis. Svr.

MARINIANIS.] *Maurianis* Itin. H., ſed Tabula cum Ravennate noſtrum probant. *Marinianam* in Valeria provincia Notit. Imp. Occid. ponit, ſed ea alia eſt. Wess.

VEREOS M. P. XXII.] *Regium* Vericis M. P. XXII. *In reliquis* Vereis mpm. XXII. Svr.

VEREIS.] Librorum noſtrorum excerpta & Itin. H. agnoſcunt. Ravennas L. IV. C. 19. *Berevis*, ſed Tabula, quam exſcribere ſolet, *Berebis*. Puto non male M. Altingium notis MSS. in Tabulam arbitrari, Ptolemaei eſſe Βερβίς. M. P. XVIIII. Tabula, XVIII. Itin. H. a proxima manſione disjungunt. Wess.

MVRSAM CIV. M. P. XXVI.] *Regium* Marſa CIV. M. P. XXVII. *Blandinianum* Murſa civit. mpm. XXVI, *& Longolianum. In Neapolitano* Marſatium mpm. XXVI. *Ptolemaeo, quemadmodum in hoc Itinerario*, Κίβαλις, Μυρσέλλα *&* Μαρσωνία *adjunguntur inter urbes* Pannoniae, *qua ſunt ſub* Danubio. *Eutropius L. 10. C. 6.* Magnentium *Imp. apud* Murſam *profligatum acie ac pene captum auctor eſt, ſed eam Socrates Hiſtoria Eccl. lib. 2. cap. xxxii.* Galliarum *præſidium eſſa docet, & ab ea Lugdunum tridui iter eſſe auctor eſt.* Marſoniae *vero, &* Murſae *fit mentio in Notitia provinciarum ſub diſpoſitione Ducis Pannoniae II.* Ripárienſis, *ſive* Saviae. *Stephanus alterius* Murſae *meminit*, Μύρσα πόλις Ἰωνίας πλησίον Ἀδριανοῦ. Svr.

MVRSA.] P. AEL. P. F. SERGIA MAGNVS D. MVRSA EX PANNONIA INFERIORE eſt in lapide Britanniro Theſ. p. MVII. 3. & L. II. Britanniae Romanae p. 192. n. 48. nec alia eſt Stephani *Murſa*: nam pro Ἰωνίας legendum Παννονίας cum Ill. Scaligero & Salmaſio ad Spartiani Adrian. C. 20. Reſtitutum id quoque Stephano eſt ex Voſſiano codice a-

Ber-

MVRSA CIVITAS.	M. P. XXVI.
CIBALAS CIVITAS.	M. P. XXIIII.
VLMOS VICVS.	M. P. XXIIII.
SIRMI CIVITAS.	M. P. XXVI.
BASSIANIS CIVITAS.	M. P. XVIII.
TAVRVNO CLASSIS.	M. P. XXX.

SIN-

Berkelio. Socrates, &, qui paria ſcripſit, Sozomenus L. IV. H. E. C. 13. in errore ſunt, ſicuti Scaliger ad Euſeb. n. MMCCCLXVI. oſtendit, & Ezech. Spanhemius ad Juliani Orat. I. p. 230. *Murſella*, quam Surita ex Ptolemaeo advocavit, a Murſa diverſa eſt, ut ex Itin. H. conſtat; eadem vero *Μυρσία Murſia Colonia:* ſic enim præter Ptolemaeum uterque Victor, & auctor opuſculi de Mediolani ſitu p. 224. tom I. part. 2. Script. Ital., quamquam male ibi *Nurſia.* Parietinas urbis Comes Marſilius Danubii ſui tom II. pag. 49. deſcribit. WESS.

CIBALAS CIV. M. P. XXIIII.] *Regium* M. P. XXIII. *Reliqua* Cibulas M. P. M. XXIIII. *Ammianus libro xxx. C. 7.* Natus apud Cibalas Pannoniae oppidum Gratianus major, ignobili ſtirpe. SVR.

CIBALAS.] Libri noſtri *Cibulaſcium* pro *Cibulas civ.*, ſed vulgatum rectum eſt. Græcis Κιβαλίς; hinc Libanio Orat. XIII. p. 413. Valentinianus & Valens fratres dicuntur, οἷς πόλις ἡ Κιβαλίς. Jac. Gothofredus in Philoſtorgium L. VIII. C. 16. Cibalin in Tabula *ad Labores* nominari arbitratur ob dubium & ardui *laboris* certamen, quod eam ad urbem inter Conſtantinum & Licinium pugnatum fuit; mihi commentum non placet: vetat loci intervallum, quod inter *Murſam* & *ad Labores* XII. M. P. eſt, cum Murſam inter & Cibalim XXII. M. interfuerint. Nec videtur vir doctus advertiſſe in Tabula *Cibalis* nomen eſſe prætéritum, ſervatis urbis inſignibus, quæ poſt *Pont. Ulcae* ſive *Ponte Hulcae* conſpiciuntur. Erat enim *Hiulcae* palus urbi vicina, uti ipſe ex Zoſimo & Victoris Epitome commonefecit. WESS.

VLMOS VICVM M. P. XXIIII.] *Regium* M. P. XXII. *Reliqua* mpm. XXIIII. SVR.

VLMOS.] Ita & noſtri codices: veriores tamen numeri videntur Regii libri ob Itin. H. & itinera, quæ inferius XXII. M. P. probant. WESS.

SIRMIVM CIV. M. P. XXVI.] Sirmienſem *urbem, & caſtellum* Siſciam *in ea via ſitas prodit Strabo, qua ex* Pannonia *in Italiam ducebat: ut jam antiquitus hac via conſtituta & conſtrata fuerit.* SVR.

SIRMI CIV.] *Sirmicium* Voſſii & Cuſani ſchedae: notiſſima urbs eſt prope Savum & Bacuntium poſita. NATIONE PANNONIVS DOMV FLAVIA SIRMIO eſt in Gudii lapide p. CXLVI. et *Flavia Auguſta Sirmium* in Notit. Imp. Occid. dicitur, unde à gente Flavia beneficiis ornatam fuiſſe apertum eſt: forte coloniam eo deduxerunt; eſt ſane DEC. COL. SIRMIENS. in monumento Danubii Pannonici tom. II. p. 105. Tauruno ſive Belgrado duorum dierum itinere aberat, Imp. Conſtantino teſte de Adminiſt. Imp. C. 40. Ruinas ejus depinxit Comes Marſilius p. 45. WESS.

BASIANAS CIV. M. P. XVIII.] *Regium* Baſſianis civitas M. P. XVIII. *Reliqua* Baſinianis civit. mpm. XVIIII *Sed quod Ptolemaeo* Βασιάνα *ſint, ega* Baſianas *legendum arbitror.* SVR.

BASSIANIS.] Cuſani MSS. *Baſinianiſcium*, ceteri *Baſinianis.* Ego ob Tabulam, Itin. H. & Ravennatem Regii codicis ſcripturam recepi: Βασσιάνα Ptolemaei Coiſlinianus quoque ſcripſit, ut dubitandum non ſit de rei veritate. WESS.

TAVRVNVM CLASSIS M. P. XXX.] *Regium* Taurono laſſis M. P. XXX. *Blandinianum & Longolianum* Taurono claſſis. *In Neapolitano* Taurimo claſſis mpm. XXX. *Plinius de Pannonia L. 3. C. 25.* Alter amnis Bacuntius in Saum Sirmio oppido influit: ubi civitas Sirmienſium, & Amantinorum. Inde XLV. M. P. Taurunum, ubi Danubio miſcetur Saus. *Arrianus de rebus ab Alexandro Magno geſtis libro viii. (Hiſt. Indic. C. 4.) memoria prodidit, Danubio* Savum *apud Paeonas immiſceri, locumque, ubi hac duo flumina confunduntur,* Taurunum *vocari. At in hoc Itinerario* XLVIII. M. P. *deſignantur: quo id ſigni-*

Digitized by Google

SINGIDVNO CASTRA. M. P. IIII.
AVREO MONTE. M. P. XXIIII.
AB AVREO MONTE
VINCEIA. M. P. VI.
MARGO. M. P. VIII.
ET

gnificari videmus, eo loci Claſſi, *qua Danubio navigaret, ſtationem eſſe conſtitutam: & ita legendum eſſe* Taurunum claſſis, *uti in ſequenti manſione* Singidunum caſtra. *Ptolemaeo Ταυρῦνον pro Ταυρῦνον. In notitia Provinciarum apparet, Præfectos* Claſſium *in his locis præfuiſſe: ut Præfectus Claſſis primæ Flaviae Auguſtae* Sirmii. *Præfectus claſſis Iſtricae* Murſae. *Vulgo* Belgradum, *&* Albam Græcam *eſſe agnoſcunt in* Moeſia *ſuperiore vel* Boſna. Svr.

SINGIDVNVM CASTRA M. P. IIII.] *Regium* Singidlino caſtra M. P. IIII. *Reliqua* Singiduno M. P. IIII. *Apud Ptolemaeum in ſuperiore Myſia inter mediterraneas urbes juxta* Danubium flumen *Σιγγιδῦνον pro Σιγγιδῦνον.* Moeſia *enim provincia Pannoniae adjuncta, ad Pontum uſque cum Danubio decurrens, à confluente* Danubii & Savi *ad Taurunum incipit, ut Plinius auctor eſt. In notitia Provinciarum ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Ducis* Moeſiae *prima Præfectura legionis iiii. Flaviae* Singiduno. *Nicephorus Calliſtus libro viiii* C. 12. *de* Urſatio Singidonis, *&* Valente Murſiae, *Pannoniorum Epiſcopis, in* Sardicenſi Concilio, *pluribus aliis locis mentionem facit. Ii enim fuêre, qui adverſus magnum illum* Oſium Cordubenſem Epiſcopum *ſummis concertationibus dimicavere: quos Athanaſius ſuper formula fidei in* Sirmio *compoſita ſuis percellit epiſtolis. Idem auctor lib. xiiii. perhibet* Longobardos, *&* Abares *oram eam, quæ ad* Singidonem *&* Sirmium *eſt, incoluiſſe. Et lib. xviii.* Abares *bis in id quod vocatur* Macrontichos *expeditione facta,* Singidonem *&* Anchialum, *Graciamque omnem, atque urbes, & caſtella expugnaſſe.* Svr.

SINGIDVNO.] Procopius L. III. G. B. C. 33. *πόλιν Σιγγιδόνα* appellat, quamquam regius codex *Σιγγίδονον*, credo pro *Σιγγίδονον*. Theodoreto L. II. H. E. C. 8. vitioſe *Συγγίδονον* dicitur: de urbis ſitu Theophylactus Simocatta L. VII. H. M. C. 11. *τὴν γὰρ Σιγγηδόνα δύο ποταμοὶ ἀγκαλίζονται, ὅ τε Σάος καὶ Δράος, Singidunum duobus fluminibus Savo & Dravo incingitur:* verum errat: a Savo haud longe afuit, longe vero a Dravo. L. Holſteinius nunc *Zenderin* eſſe cenſet. Vide & Danubii Pannon. Tom. II. p. 9. Comitis Marſilii. Wess.

AVREVM MONTEM M. P. XXIIII.] *Hæc manſio deeſt in exemplari Regio. In reliquis* Aureo monte M. P. XXIIII. *Oppidi nomen eſſe ex Eutropio adparet, ut in manſione* Almi *infra commonſtrabimus, & idem perhibet L. 9. C. 13.* Carinum *Imp. inter* Viminacium *atque* Aureum montem *victum. Infra in hoc Itinerario* Aurei montis *fit mentio, & in Notitia Provinciarum, ſub diſpoſitione Ducis provinciæ Pannoniae ſecundæ* Ripatienſis ſive Saviae, *Præfectus legionis vi. Herculeae cohortis v. partis ſuperioris* Aureo monte. Svr.

AVREO MONTE.] Nomen manſioni venit ab *Aureo monte*, cui appoſita erat. Probum Imp. eum montem vineis conſeviſſe ex Victoris Epitome & Eutropio notum eſt: alius *Aurei montis* deſcriptionem pete ex Theophylacto L. VII. H. M. C. 8. Quæ vero XXXIIII. M. P. Voſſii & Cuſani ſchedæ addunt, ea nimia eſſe aliunde apparet. Wess.

AB AVREO MONTE VINCEIAM M P. VI.] *Reg. continuo verſu* Abaureomontevinceia. P. M. VI. *Bland. & Neap. ſeparatim* Ab Aureo monte Vinceia: *& Longol. ſed hoc* Viceia *emendat: ac monet, ut caveant, an* Vienna *legendum ſit.* Svr.

VINCEIA.] Alii *Vincea.* Siml.

VINCEIA.] *Vincea* noſtri non agnoſcunt: ſi genuinum eſſet, poſſes de *Vineis*, quibus *Aureum montem* Probus Imp. veſtivit, non abſurde cogitare. *Vingeio* Itin. H. Wess.

MARCO.] Liber Notit. *Margum* nominat. Siml.

MARGVM M. P. VIII.] *Regium* Margo M. P. VIII. *Reliqua* Marco mpm. VIII. *Paulò poſt hoc ipſo itinere* Horrea Margi. *Eutropius in Diocletiano L. 9. C. 13.* poſtea, *inquit*, Carinum omni odio, & deteſtatione viventem, apud Margum ingenti prælio vicit, proditum ab

exer-

ET LEG.	M. P. VIII.
TVRIOS.	M. P. XX.
INDEVMINACO.	M. P. X.
VIMINACIO.	M. P. XXIIII.

MV-

exercitu ſuo, quem fortiorem habebat: certè deſertum inter Viminacium atque Aureum montem. *In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione Ducis Moeſia prima Auxilium* Margenſe Margo: *& Præfectura militum contra* Margum *in Caſtris Auguſto Flavianenſibus, & Præfectura Claſſis* Stradenſis, *&* Germenſis Margo. Svr.

MARGO.] Alluebatur urbs a cognomine fluvio, quem Tabula memorat. Situm bene deſcripſerunt Priſcus & Jornandes: illius in Excerpt. Hoeſch. p. 49. hæc ſunt: Καὶ παραγίνονται ἐς Μάργον· ἡ δὲ πόλις τῶν ἐν Ἰλλυρίᾳ Βυζῶν πρὸς τῷ Ἴστρῳ κειμένη ποταμῷ, ἄντικρυ Κωνσταντίας φρουρίου κατὰ τὴν ἑτέραν ὄχθην. *Margum perveniunt, quæ Myſorum in Illyrico urbs eſt, poſita ad Danubium, è regione caſtelli Conſtantiae, quod adverſam ripam inſidet.* Μυζῶν *Priſcum* reliquiſſe manifeſtum eſt, jamque à Cantoclaro animadverſum. Jornandes de Reb. Get. C. 58. *Qui tunc*, inquit, *cum Mundone conflictum paraveras ad civitatem Margo plano, qua inter Danubium Martianumque flumina adjacebat.* An *plani* cognomen accepit, quod in planitie eſſet? Scribe vero *Danubium Margumque* ex Ambroſiano codice & Marcellino Comite, cujus verba brevi poſt exſcribam. Wess.

ETLEG M. P. VIII.] *Habetur in Regio. Blandinianum & Longolianum* Ethlegh M. P. VIII. *In Neapolitano* Ethdoch mpm. VIII. *Ego arbitrabar legionis ſtationem hoc loco deſignari: ſed cum apud Ptolemaeum inter urbes Danubio propinquas* Ἔτηγα *recenſeri videam, æſtimandum judico.* Svr.

ETLEG.] In Vaticano *Hetleg*, Voſſianus *Ethleg*, Cuſani *Eluleth*, alii aliter, ſunt enim hæc vitioſiſſima: Dicam quid mihi videatur, qui vero meliora conjecerit, eum vatem perhibebo optimum. In corruptiſſima voce latere arbitror *Leg. VII. Claudiam*, quæ in his locis ſtationem habuit, ut Notitia Imp. Occid. docet; nam Ἔτηγα ſive Ἔτιζα, ut editur, Ptolemaei nihil ad hanc vocem, eſtque ſine dubio *Aegeta*, de qua ſuo loco. Quod vero ſequitur *Turios*, quia ab optimo libro abeſt, hinc exulare debere judico: reliqua, ut verba compendifaciam, ita ordino.

Margo m. p. viii. cl. Leg. vii.
inde viminacio m. p. x.
Mvnicipio m. p. xviii.

Tabula & Itin. H. fecerunt, ut verum hoc eſſe opinarer: ponunt Margum inter & Viminacium M. P. X. neque parum adjuvit ſuſpicantem perverſus librariorum mos, ſæpius ex legionum nominibus urbes & manſiones condentium. Wess.

TVRIOS.] Vel *Dorium*. Ptol. & Notit. *Tricornium* vocare videntur. Siml.

TVRIOS M. P. XX.] *In Regio deeſt hac manſio, qua habetur in reliquis.* Svr.

TVRIOS.] Recte deeſſe puto: nam *Tricornium*, de quo Simlerus, inter Singidunum & Aureum montem fuit, ut ex Itin. H. liquidum eſt. Wess.

INDEVMINACVM M. P. X.] *Regium exemplar* Inde Minacio M. P. X. *Blandinianum & Longolianum* Inde Euminaco mpm. X. *Neapolitanum* Inde Emminaco mpm. X. Svr.

INDEVMINACO.] Librorum noſtrorum excerpta a Suritae codicibus non diſſentiunt, niſi quod Vaticanus *Euminiaco* præferat. *Viminacio* in his occultari non eſt dubium. Wess.

VIMINACIVM M. P. XXIIII.] *Regium* Viminacio M. P. XXIIII. *cum infra in eodem* Viminacio *legatur. Blandinianum & Longolianum* Viminatio mpm. XXIIII. *Neapolitanum* Viminacio mpm. XVIII: *&* Municipii *manſionem* Viminacio *antetulit, qua ratio & in Longoliano adnotatur. Ptolemaeo* Οὐιμινάκιον λεγιών. *Forte legendum hoc Itinerario* Viminacium municipium M. P. XXIIII: *videntur enim ex una manſione dua facta: neque verſimile eſt nomen* Municipii *nudum fuiſſe adpoſitum, civitatis nomine prætermiſſo, atque ideo atro aſteriſco ſignavimus: tametſi in manuſcriptis, & Longolianis libris* Municipium M. P. XVIII. *ſeorſim legatur. Aelius Spartianus auctor eſt in Vita Severi C. 10., cum* Severus *contra* Albinum *expeditionem urgeret, in itinere apud* Viminacium Baſſianum *filium*

MVNICIPIO.	M. P. XVIII.
IDIMO.	M. P. XXVII.
HORREO MARGI.	M. P. XVI.
POMPEIS.	M. P. XXXIII.
NAISSO.	M. P. XXIIII.

RE-

majorem, adpoſito Aurelii Antoni nomine, Caſarem adpellaſſe. SVR.

VIMINACIO.] Celebris hæc urbs eſt, Coloniæ Jure a Gordiano Imp. donata, unde in ejus numis COL. VIM. P. M. S. AN. I., & in aliis, AN. II. III. IV. quibus notatur, ut vere contra Harduini ineptiae viri docti iverunt, COLONIAM VIMINACIVM eſſe *provincia Moeſiae ſuperioris*, & numos An. I. &c. eſſe procuſos. Theophylactus L. VIII. H. M. C. 12. Βιμινάκιον eſſe πόλιν πρὸς τῷ ῥείθρῳ τοῦ Ἴστρου perhibet. Similia leges in Nicephoro L. XVIII. H. E. C. 37. & in Hiſtor. Miſcel. L. XVIII. adde Procopium L. IV. Aedif. Juſtin. C. 5. WESS.

MVNICIPIO.] Non ſequor judicium Suritae, hanc manſionem ex ſua ſede migrantis. Habent hoc loco *Municipium* cum iiſdem P. M. Tabula & Itin. H. unde vero manſioni tale nomen, qualeve municipium hoc ſit, cum ignariſſimis juxta ſcio. Ceterum iter hinc a fluvio recedit in mediterranea. WESS.

IDINO.] Alias *Iduno*. SIML.

IDIMVM M. P. XXVII.] *Regium* Idimo M. P. XXVII. *Blandinianum & Longelianum* Idimo mpm. XXV. *ſed in Longoliano* XXVI. *corrigitur. In Neapolitano* mpm. XVI. SVR.

IDIMO.] *Iduno M. P. XXVI.* N. Cuſani exemplar: Voſſianum ceteraque noſtra cum Blandiniano conſpirant. Forte veriora ſunt M. P. XXVI. Cuſani libri ob Itiner. Hieroſ. conſenſum. WESS.

HORREO.] Ptol. ſimpliciter *Horrea* nominat. SIML.

HORREA MARGI M. P. XXI.] *Regium* Orreo Margi M. P. XVI. *Reliqua* Horreo Margi M. P. XXI. *Ptolemaeo inter urbes à Danubio ſemotas* Ὄρρεα. SVR.

HORREO MARGI.] Sic MSS. noſtri, & recte. *Scutaria Horreo Margenſis* eſt in Notit. Imp. Orien. Sirmondus in Marcellini Comitis Chron. An. IↃV. *Horreo Margo*, pro quo *Horrea Margi*, emendat, publicavit: at Panvinius, Schonhovius & Scaliger, *commiſſe juxta Margum plano oppido, multis ſuorum militibus in conflictum perditis & in Margo flumine enecatis*: atque hoc probavero ob Jornandem, quem patria ſcripſiſſe ſupra vidimus. Ὀρρέμαργος eſt in Hieroclis Synecdemo, hinc emendando: poſitum *horreum* ad Margum fuit flumen, remotius tamen ab Iſtro quam oppidum Margum: nemo ergo obſecundabit Salmaſio *Horreum Margi* in *Marci* commutanti & a Marco Imp. conditum arbitrato ad Vopiſci Carinum C. 18. Ceterum M. P. Suritae Regius codex veriora dedit, ut ex Tabula & Itin. H. perſpicuum eſt. Vulgatis peccatum ineſſe Chr. Cellarius L. II. C. 8. p. 579. jam ſuſpicatus eſt: ego meliora recepi. WESS.

POMPEIOS M. P. XXIII.] *Regium* Pompeis XXIIII. *Blandinianum & Neapolitanum* Pompeis mpm. XXXIIII *atque item in Longeliano: ſed* XXIII. *emendat.* SVR.

POMPEIS.] *Praſidium* fuiſſe ex Tabula novimus. Videtur neſcio qui Pompeius ejus auctor, unde & Tabulae *Pompei* præſtat. WESS.

NAISSVM M. P. XXIIII.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Naiſſo mpm. XXIIII. *Neapolitanum* Naiſſa XXIIII. *Longolianum* Naiſſo XXIIII: *&* Naiſſa *corrigitur. Georgius Cedrenus de rebellione in Pannonia à Bulgaris facta, pagina* DCXV. Ναϊσσοῦ *meminit. Et Ptolemaeo inter Dardaniae urbes* Νερὸς *recenſetur, forte pro* Ναϊσσὸς: *cui adjunguntur* Ulpianum *&* Scupi: *& Cedrenus Naiſſo* Scupas *adjungit, quam primariam Bulgariae urbem eſſe aſſerit.* SVR.

NAISSO.] Certa eſt Suritae in Ptolemaeo conjectura: plane enim in Coiſliniano & duobus Palatinis, teſte Scaligero ad Euſeb. legitur Ναϊσσόν. Patria M. fuit Conſtantini: aberat a Danubio V. dierum itinere Priſco in Excerpt. p. 25. teſtificante. Scribunt autem *Naiſum* & *Naiſſum* veteres, qua de re viri docti ad Stephan. & Valeſ. ad Ammianum L. XXI. C. 10. dicam alias plura. WESS.

REMISIANA M. P. XXV.] *Praeferunt manuſcri-*

REMISIANA.	M. P. XXV.
TVRRIBVS.	M. P. XVIII.
MELDIA.	M. P. XXX.
SERDICA.	M. P. XXIIII.
BVRBVRACA.	M. P. XVIII.

HE-

nuſcripta exemplaria & libri Longoliani Remiſſiana. Svr.

REMISIANA.] Sic excerpta librorum vetuſtorum. Hierocli Ῥεμεσίανα, Procopio L. IV. Aedif. Juſtin. C. 1. Ῥεμισίανα, qui tamen C. 4. χώραν Ῥεμισιανησίαν appellat: Tabulae in M. P. pæne conſentienti *Romeſiana* dicitur: Chalcedonenſi Concilio *Diogenianus Epiſ. Remeſſianenſis Daciae mediterraneae* ſubſcripſit. Ex his non abſurde opinaberis, vulgatam vocabuli ſcripturam vero eſſe proximam: Certe A. Pagi Criticæ An. CCCXCVI. 6. non perſuadet *Romatiana* hic præſtare: quantumvis enim Martyrum indices Nicetae ſedem Epiſcopalem ita appellitent, vereor tamen ut ceteris omnibus prævaleant. Wess.

TVRRIM M. P. XXVIII.] *Regium* Turribus M. P. XVIII. *Blandinianum* Turris mpm. XXVII. *Neapolitanum* Turris mpm. XXVIII. *Longolianum* Turris mpm. XXVII: & XXV. *corrigitur. Forte id oppidum eſt, cujus Procopius libro de bello Gothorum iii. C. 14. mentionem facit, perhibet enim Juſtinianum Imperatorem miſſis ad* Antas & Sclavinos *legatis, maxime hortatum fuiſſe, unum ut omnes incolerent locum, & veterem præcipue urbem* Turrim *cognominatam, ſupra Iſtrum ſitam, & à Trajano quondam exædificatam, ſed id temporis barbarorum direptione penitus deſtitutam.* Svr.

TVRRIBVS.] Hoc ex Regio Suritae libens amplexus ſum, motus libri dignitate & Itin. H. ac Tabulæ conſenſu; vulgo MSS. XXVIII. M. addunt, ſed X. Itin. H., pariter ac dictus Suritae codex, detrahit. *Turris* Procopii huc non pertinet, trans Iſtrum poſita. Hæ in Dacia mediterranea fuere. Paſſim per provincias turres erant ſparſæ ad hoſtium incurſiones compeſcendas. Thucydides L. III. C. 51. ἐχρῆτο δ᾽ αὐτῇ πύργον ἐνοικοδομήσαντες οἱ Μεγαρῆς φρουρίῳ, &c, qui propius ab Itinerarii ætate afuerunt, Imp. Valentianus & Valens L. XIII. Cod. Theod. de Oper. Publ. ad Tautomerem Ducem Daciae ripenſis, *in limite*, inquiunt, *gravitati tuæ commiſſo, præter eas* TVRRES, *quas refici oportet, ſi forte indigeant refectione,* TVRRES *adminiſtrationis tempore quotannis locis opportunis exſtrue:* ubi doctiſſ. Gothofredus Antonini *turrium* oblitus non eſt. Vid. & ſupra p. 35. Wess.

MELDIA M. P. XXX.] *Habetur in Regio. Reliqua* Melipia XXX. Svr.

MELDIA.] In vetuſtis editionibus & MSS. excerptis, quibus utimur, *Melipia.* Verior eſt Regii codicis ſcriptura, probata Itin. H. & Tabulæ, quæ *Meldiis* tamen. Wess.

SERDICA.] Vel *Serdicca* vel *Sardica.* Siml.

SERDICAM M. P. XXIIII.] *In Regio & Blandiniano legitur* Serdica mpm. XXIIII. *In Neapolitano* Serdica mpm. XXXIIII. *Longolianum* XXIIII. & XXX. *corrigit. Eutropius Maximianum Galerium Imp. in Dacia haud longe à* Serdica *natum auctor eſt. Ammianus de* Serdica, *libro xxxi.* C. 16. per nemoroſa, & devia trans Philippopolim, exindeque Serdicam aliam Macedoniae urbem. *Ptolemæo* Σαρδικὴ *inter Mediterraneis* Thraciae *urbes. Suidas* Serdicem Daciae *urbem memorat.* Svr.

SERDICA.] Ammiani locum, de quo Surita, vitioſum eſſe, Valeſius docuit. SERDICA a Serdis Thraciae gente, qua de Dio L. LI. p. 529., recte dicitur. plures apud Joan. Vaillantium numi ΣΕΡΔΙΚΑΣ ΟΥΛΠΙΑΣ vocabulis inſcripti ſunt: ſolet alioqui Σαρδικὴ Græcis appellari, Athanaſio etiam Apol. contra Arianos p. 154. Σαρδῶν πόλις. Nunc *Triaditzam* vocitant, Leunclavio Pand. Turc. C. 104. docente. Vide Giſb. Cuperum ad Lactant. Mort. Perſ. p. 206. 207. Wess.

BVRBVRACA.] Alias *Bagaraca* vel *Bagaracta.* Siml.

BVRBVRACA M. P. XVIII.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Bagaracta mpm. XVIII. *Neapolitanum* Bagaraca XVIII. *Longolianum* Bagaracta mpm: XVIII. & Bagaraca *corrigitur.* Svr.

BVRBVRACA.] Nullus noſtrorum codicum

hoc

HELICE.	M. P. XXI.
LISSAS.	M. P. XXI.
BESSAPARA.	M. P. XXII.
PHILIPPOPOLI.	M. P. XXII.
CELLIS.	M. P. XXX.
OPIZO.	M. P. XX.
ASSO.	M. P. XVIII.

SVB-

hoc agnoſcit. Voſſianus *Ragaraca*, Cuſani *Bagarica: Bagaracta* margo exemplaris Fabriciani *Buragara* Itin. H. Quid horum verius ſit, alius oſtender. Wess.

HELICEM M. P. XXI.] *Regium* Elice mp. XXII. *Reliqua* Helice mpm. XXI. Svr.

HELICE.] *Iliga* in Itin. H. dicitur. Forſan ab *Helice* cognomentum impetravit: nota ſunt Senecae hæc de Thracia Hercul. Oet. 1539.

Durior terris Helices nivoſa.

ſequens manſio æque mihi obſcura eſt. Wess.

LISSAS M. P. XXXI.] *Omnia habent exemplaria.* Svr.

BESSAPARA M. P. XXII.] *Regium* Belſuſara mpm. XXII. *Blandimanum, & Longolianum* Baſſapara M. P. M. XXII. *In Neapolitano deeſt hac ſtatio. Procopio in fine libri* IV. *ἀνὰ τ̀* [illegible] *inter Caſtella Thraciae Βιούπαρον & Βεσουπαρὸν connumerat.* Svr.

BESSAPARA.] *Baſapare* Itin. H. Refert huc J. Gothofredus L. XXX. Cod. Th. & L. XXI. C. Juſt. de Decurion., quæ *Beſſae* dicuntur datæ: ſane Conſtantem Imp. An. CCCXL., quo leges illæ editæ ſunt, in Thracia egiſſe ac Dacia ex L. XX. Cod. J. ejuſdem tit., quæ Naiſſum in ſubſcriptione habet, non male colligas: nec certum tamen eſt, *Beſſam* eandem atque hanc eſſe: a *Beſſis* credo nomen accepiſſe: *Para* in Thracum ſermone aliquid adſignificaſſe, unde urbes caſtellave nominari poſſent, ex variis vocabulis, hoc productione adauctis, apud Procopium videtur patere. Wess.

PHILIPPOPOLIM M. P. XXII.] *Plinius L. 4. C. 11.*, oppidum ſub Rhodope Poneropolis antea, mox à conditore Philippopolis: nunc à ſitu Trimontium dictum. *Mirum tamen Ptolemaeum addere, &* Hadrianopolim *nuncupatam, cum vel hoc ipſo Itinerario diverſa oppida ſint. Ammianus libro xxii. C. 2.* Edixit iter in Thracias, motiſque properè ſignis, emenſa declivitate Succorum Philippopolim petiit, Eumolpiada veterem. *Idem aſſeritur in Breviario Rufi Feſti. Stephanus* Macedoniae *attribuit.* Svr.

PHILIPPOPOLI.] *Pulpudenam* ante fuiſſe dictam Jornandes in Regn. Succeſſ. adfirmat. Ill. Scaliger corruptiſſimam eam vocem ob Suidam in *Dulonpolis* commutavit: verum Suidas hoc cognomine Philippopolin fuiſſe non dicit, egregie tamen Πονηροπόλεως titulum in Δούλων πόλις enarrans. Jornandes Sextum Rufum ſecutus *Eumolpiada* ſcripſiſſe videtur, ut Lindenbrogius ad Ammian. monuit: præter hæc nomina Δάτος quoque habuit, ſi fidem meretur Collectio Geographica MSS., cujus verba Holſteinius ad Stephani Φιλιππόπολις exſcripſit: forte meliore jure de Philippis hoc pronuntiaſſet, ut ex Appiano L. IV. B. C. p. 1040. notum eſt. Nunc *Philibe* dicitur auctore Leunclavio Pand. Turc. C. 33., qui tamen cum addit, Philippopolis primum conditorem Philippum Imp. fuiſſe, in errorem incidit, quem vitaſſet, ſi pro conditore inſtauratorem poſuiſſet. Vide Ezech. Spanhemium Diſſert. XI. de V. & P. Numiſ. p. 254, & Scaligerum ad Euſeb. n. MMCCLXIII. Wess.

CELLAS M. P. XXX.] *Regium* Cellis M. P. XXXI. *& reliqua* Gillis mpm. XXX. Svr.

CELLIS.] Librorum excerpta, quorum nobis uſura fuit, cum vetuſtis editionibus *Cillis. Cillio* cum iiſdem M. P. Itin. H. Wess.

OPIZVM M. P. XX.] *Regium* Pizo M. P. XVIII. *Reliqua* Opzo mpm. XX. Svr.

OPIZO.] Scripta Tabula *Pibo*, ſolito errore pro *Pizo*, uti in Regio Suritae eſt. Mihi dubium non eſt, quin huc referri ſubſcriptio L. ult. de Primicer., & L. ult. de Honor. codicil. Cod. Theod. debeat: data poſterior eſt *X. Kal. Octo. Piſo*, prior *X. Kal. Oct. Topiſo.* Si utrobique *Piſo* aut *Opiſo* legeris, ſalva res erit: nam *Topiro*, quod conſultiſſ. Gothofredo placuit, à ſcripturæ veſtigiis longius abit. Wess.

AS-

SVBZVPARA.	M. P. XX.
BVRDIPTA.	M. P. XXII.
HADRIANOPOLI.	M. P. XXIIII.
OSTVDIZO.	M. P. XVIII.
BVRTVDIZO.	M. P. XVIII.
BERGVLE.	M P. XVIII.
DRIZIPARA.	M. P. XIIII.

IZI-

ASSVM M. P. XVIII.] Ruſo *habet Regium exemplar. Reliqua* Aſſo mpm. XVSSI. *Flacilli Epiſcopi* Aſſi *civitatis ſit mentio in Chalcedonenſi Concilio, forte ab* Aſſo *urbe* Phrygiae *minoris, ſeu* Troadis. Svr.

ASSO.] *Arſum* ſive *Arzum* Tabulæ dicitur. Ἄρζω Ptolemaeo & Procopio L. IV. Aedif. Juſtin. C. ss. Wess.

SVBSVPARA.] *Saccarana*, alias *Saranara*, vel *Sazanara*. Siml.

SVBSVPARA M. P. XX.] *Reg.* Subzupara M. P. XVIIS. *Bland.* Sazanara mpm. XX. *Neap.* Sacanara mpm. XX. *Longol.* Saranara mpm. XX. *&* Sararana mpm. XVIII. *corrigitur.* Svr.

SVBZVPARA.] Peutingeri Tabula hoc loco *Caſtris rubris M. P. XVIIII.* Itin. H. *Caſto Zobra M. P. XVIII.* habent. Procopius *Arzo Caſtra Zarba* adjungit, quæ Itinerarium noſtrum inferius *Caſtra Jarba* appellat. Puto ea ſub praviſſimis vocabulis, quæ MSS. dant, latere: Voſſianus *Sanazara*, Cuſani *Saganara*, Vatic. *Baſannara*. XVIII. M. P., quæ Regius Suritae præfert, ob Tabulam & Itin. H. meliora videntur. Wess.

BVRDIPTAM M. P. XXII.] *Reg.* Burdicta M. P. XXII. *Bland.* Burdipta mpm. XXII. *Neap.* Burtippa mpm. XXII. *Longolianum* Burdepta mpm XXII. *&* Burdipa *corrigitur.* Svr.

BVRDIPTA.] Invenio in Procopio extremo L. IV. Aedif. Juſtiniani Thraciae caſtellum *Burdepto*, quod ad Longoliani exemplaris *Burdepta* proxime accedit. Wess.

HADRIANOPOLIM M. P. XXIIII.] *Habent manuſcripta & Longolianum: niſi quod in hoc* XXI. *corrigitur. Ammianus libro* XIIII. C. II. urbem Hemimontanam, Uſcudamam antea nuncupatam: *quod nomen depravatum apparet in Breviario Rufi Feſti.* Svr.

HADRIANOPOLI.] Cuſani ſchedæ XXXIII. M. P. apponunt, atque ita fere alio itinere infra, nec recte tamen. Aberat Conſtantinopoli V. dierum itinere Procopio indice L. III. B. G. 40. Plura alias dicam. Wess.

OSTVDIZO.] Vel *Hoſtodizo.* Siml.

OSTVDIZVM M. P. XVSII.] *Regium* Oſtrudo M. P. XVIII: *Et infra in itinere* A Dyrrhachio Byzantium *in eodem Regio* Oſtidizo *legitur. Blandinianum & Longolianum hoc loco* Oſiudizo *legunt: & Neapolitanum* Oſindizo. *Infra itinere ſupradicto* ab Hadrianopoli Oſtudizum XVIIII. M. P. *conſtituuntur, & dein* M. P. XXXIII. Svr.

OSTVDIZO.] Niſi Hilarius foret, quænam hæc ſit manſio, in obſcuro eſſet: is Operis Hiſtorici fragmento VIII. p. 1346. recentius nomen indicavit: *Cum conſediſſent*, inquit, *Epiſcopi manſionis Nicaeae, quæ antehac Uſtudizo vocabatur, in provincia Thracia:* Sic edunt: mallem *manſione Nicae*, ut in Hier. Itin. eſt, quamvis X. fragmento ejuſdem operis, *Nicaea Thraciae* vocetur. Eſt enim Νίκη τῆς Θρᾴκης, ubi Ariani novam ſuæ fidei profeſſionem vulgarunt, apud Baſilium M. Epiſt. CCXLIV. Nov. Edit. De ea plura ad Itin. H. proferemus. Wess.

BVRTVDIZVM M. P. XVIII.] *Infra* Burdidizum M. P XVIIII. Svr.

BVRTVDIZO] Videtur eadem eſſe ac Βυρτύδιζος Procopii L. IV. Aedif. Juſtin C. II. *Burtadizi* eſt in L. 9. C. de Except. *Burtodixi* vero in L. 28. de Pactis, quæ hinc adjuvandæ. Wess.

BERGVLAS M. P. XVIIS.] *Regium* Burgule P. M. XVIII. *Blandinianum & Longolianum* Burgulae M. P. XVIII. *Neapolitanum* Begulae mpm. XVIII. *Ptolemaeo* Βεργύλη. *Georgius Cedrenus Compend. p.* 266. Theodoſium *Magnum de filii nomine* Arcadiopolim *cognominaſſe auctor eſt, quæ antea* Bergulion *adpellaretur.* Svr.

DRIZIPARA.] *Druſipara* vel *Druſipera.* Siml.

DRIZIPARA M. P. XIIII.] *Habet Regium exemplar: & reliqua* Drizipala mpm. XIIIS.

IZIRALLO. M. P. XVI.
HERACLEA. M. P. XVIII.
CENOPHRVRIO. M. P. XVIII.
MELANTIADA. M. P. XXVIII.
BYZANTIO,

QVAE

niſi quod in Longoliano mpm. XVIII. *corrigitur. Ptolemaeo* Δρυσιπάρα. *Suidae* Δριζιπάρος πόλις τῆς Θρᾴκης. *Infra eadem manſiones obeuntur Itinere Dyrrhachio* Byzantium *&* Druſiparum *legitur.* SVR.

DRIZIPARA.] Noſtri MSS. idem quod Suritae edunt. Τὰ Δριζίπερα Theophylactus Simocat. L. VI. H. M. C. 5. Acta S. Alexandri, à Bollando XIII. Maji magni operis publicata, *Druſipara.* In Notitia Leonis Imp. inter Europæ provinciæ Epiſc. ὁ Δριζιπάρου ἤτοι Μεσήνης, unde *Meſenem* deinceps dictam fuiſſe apparet. Hiſtor. Miſcella L. XVII. bis *Dirſperam* vitioſe vocat. Itin. H. *Drizupara* XVII. P. M. a *Virgolis* ſeu Bergule removet, quare rectius infra XVI. M. Driziparis adduntur. WESS.

IZIRALLO.] Alias *Tirallum.* SIML.

IZIRALLO M. P. XVI.] *Habent Regium & Blandinianum exemplar. Neapolitanum* Iziralla mpm. XXI. *Longolianum* Iziralo mpm. XVI. SVR.

IZIRALLO.] Sic MSS. hoc loco: infra vero *Tirallo* aut *Thirallo.* Itin. Hier. *Tunorullo*, Tabula *Syrallo:* Ex his naſci debet *Turulus* aut *Zurulium.* Suidas Τζουρουλὸς πόλις Θρᾳκική. Theophylactus L. VI. C. 5. Τζουρουλὸν Heracleae vicinam facit: *Zurullum caſtrum* Hiſtor. Miſcel. ſcriptori appellatur, Procopio L. III. B. G. C. 38. Τζουρουλὸν ἐν Θρᾴκῃ φρούριον. Jam quia Nicetas Chon. Annal. p. 248. 309. *Meſenem*, quæ Drizipara, & *Zurulon* vicina oppida ſtatuit, conjectura ſatis probabilis videbitur. In P. M. error inolevit: Itin. H. XVII. addit, ego unum adjunxerim. Putem præterea inter hanc & ſuperiorem *campum* fuiſſe *ſerenum*, in quo Licinius Maximinum ſuperavit. Audiamus Lactantium Mort. P. C. 45. *Cum ille, accepta in deditionem Perintho, aliquantum moratus, proceſſit ad manſionem millia XVIII. Nec enim poterat ulterius, Licinio jam ſecundam manſionem tenente, diſtantem millibus totidem.* Prima manſio XVIII. P. M. a Perintho hæc eſt: cum vero totidem M. ab ea diſparata fuerit, quam Licinius tenebat, apparet *Drizipara* eſſe & XVIII. reſtituenda, tantoque magis, quod locus prælii Nicomedia CLX. P. M. abeſſet, ut C. 47. Lactantius docet: ſac proxime manſionem ſecundam ab Heraclea fuiſſe depugnatum, quod haud obſcure a Lactantio indicatur, habebis CLX. P. M. ad Nicomediam. WESS.

HERACLEAM M. P. XVIII.] *Regium* M. P. XVII. *& reliqua* XVIII. *Hac eſt altera* Heraclea, *qua* Perinthus *cognominabatur in* Propontide: *cujus Thracia urbes inter mediterraneas infra ab Antonino ſit mentio, cum ejus cognomine inter* Izirallum *&* Coenophrurion. *Pomponius L.* 2. *C.* 2. in Boſphoro Byzantium; in Propontide Selymbria, Perinthos, Bithynis. *In Regio item infra* Heraclea *legitur, non* Heraclia. SVR.

HERACLEA.] Noſtri *Heraclia*, de qua alias. Vide interea Lindenbrogium & Valeſium ad Ammian. L. XX. C. 2. WESS.

COENOPHRVRION M. P. XVIII.] *Regium* Cenofrurio M. P. XVIII. *& item reliqua. Flavius Vopiſcus in* Aureliani *vita C.* 35. manſionis *nomen* Coenophrurio *attribuit.* ·Sed cum iter faceret apud Coenophrurion manſionem, quæ eſt inter Heracliam & Byzantium, malitia Notarii ſui & manu Mucaporis interemptus eſt. *Eutropius L.* 9. *C.* 9. Interfectus, *inquit*, eſt itineris medio, quod inter Conſtantinopolim & Heracliam eſt, ſtratæ veteris. Locus Coenophrurion adpellatur: *In quo illud advertendum, viam hanc veterem* ſtratam *ab Eutropio vocari. Georgius Cedrenus:* ἀνῃρέθη δὲ ὑπὸ στρατιωτῶν μεταξὺ Ἡρακλείας, καὶ Βυζαντίου ἐν τῷ καλουμένῳ Καινοφρουρίῳ. *ut interpres non rectè* Novum caſtrum *verterit, cum alioqui, ſi vertendum eſſet, rectius* commune præſidium *nuncupaſſet. Suidas* Φρούριον τὸ πολίχνιον λέγεται. SVR.

CENOPHRVRIO.] MSS. *Cenofrurio.* Hieronymus in Chron. *Cenophrurium.* Græcis Καινὸν φρούριον, ut Cedreno Compend. p. 213. & Paeanio. Malela p. 399. vitioſe Κενὸν φρούριον. Salmaſius ad Aurelianum Vopiſci C. 35. a Plutarcho Καινὸν φρούριον itidem vocari ait, qua in

re

Digitized by Google

QVAE ET CONSTANTINOPOLI. M. P. XVIII.
CHALCEDONIA.
TRAIECTVS IN BITHYNIAM. M. P. IIII.
PANTICHIO. M. P. XV.
LI-

re memoria falſus eſt: *Καινῦ* quidem *φρυρίυ* in Pompejo meminit, ſed quod in Ponto proxime Armeniam erat; vereor quoque vehementer, ut ea, quæ ibidem de Polybio commentatus eſt, vera ſint: at ea tangere nunc animus non eſt. WESS.

MELANTIADA M. P. XXVIII.] *Regium* Melantrada M. P. XVIII. *Blandinianum & Longolianum* Melanciada M. P. XXVIII. *Ammianus libro xxxi. C. 11. de Valente*, Ipſe ad Melantiada Villam Caeſarianam profectus: *& poſtea,* E Melantiade ſigna commovit. *Suidas etiam quot ſtadiis Byzantio diſtet, retulit, quæ minime cum his milliariis congruunt. Libet integrum Suidae locum adponere.* Μελαντίας ἡ νῦν παρὰ πολλοῖς λεγομένη Μελιτιάς. κώμη τῆς Θρᾴκης δύο καὶ ἑκατὸν σταδίους διεστῶσα τοῦ Βυζαντίου παραῤῥεῖ δὲ αὐτὴν Ἀθύρας ποταμός. SVR.

MELANTIADA.] Suidae locus ex Agathia L. V. p. 158. decerptus eſt, uti Valeſius ad Ammian. jam monuit: Agathias Stad. CXL. Conſtantinopoli abeſſe tradit, non CII., uti Suidas: neutra numeros Itinerarii æquant. *Melantiadam* Marcellinus Comes appellat, quomodo *Olympiadam* Rufinus L. X. Recognit. Clementis C. 21. WESS.

BYZANTIVM M. P. XVIII.] *Hoc loco licebit perpendere Regii exemplaris integram vetuſtate fidem.* Nam Byzantio M. P. XVIII. *in eo legitur: cum in Blandinianum, ante cccc. circiter annos deſcriptum, & reliqua exemplaria turpis menda irrepſerit ex eo, quod in margine fuerat adnotatum. Ita enim in eis legitur.* Bizantio, qui & Conſtantinopoli mpm. XVIII. *Nam ſi Antonini commentationi, aut ejus adminiſtris, hoc eſt attribuendum* Itinerarium, *qui potuit* Conſtantinopolis *mentio fieri? Simile, & multo turpius erratum in eodem* Byzantio *in Egeſippi opus irrepſit, cum libro iii. cap. 5. Conſtantinopolim Byzantiorum urbem quartam inter urbes reliquas conſtituit: Cum ipſe vicinus Apoſtolicorum temporum fuerit, ut D. Hieronymus eſt auctor. Satis enim conſtat Juſtini Philoſophi & Martyris ætate vixiſſe.* SVR.

BYZANTIO.] Voſſianus & margo Fabriciani exemplaris *Byzantio, quæ & Conſtantinopoli.* Mendum hic eſſe non putavero: eſt enim Itinerarii auctor Conſtantinopoli recentior, ut alias dicam. Hegeſippi libros *de excidio urbis Hieroſ.* titulum mentiri in confeſſo eſt. Vide Gronovium Obſervat. in Script. Eccl. C. 1. & Mabillonium Itin. Ital. p. 14. WESS.

CHALCEDONIAM M. P. IIII.] *In Regio* Calcedonia M. P. XXIIII. *At reliqua* Calcedonia trajectus in Bithinia mpm. IIII. *atque ideo propter conſenſum horum exemplarium viſum fuit in margine miniaceis litteris adnotare. Nam quod vetuſtorum librorum lectionem retinemus, qui* Chalcedoniam, *non* Chalcedonem *edunt, vulgati Herodoti libri cogunt L. 4. 85., in quibus* Χαλκηδονίη *legitur, & aliorum recentiorum, nempe Iſidori, & Anſelmi. Plinius L. 5. C. ult.* Chalcedonem *ſeptem tantum ſtadiis diſtare à* Byzantio *memorat, & libro viiii. cap. xv.* Itaque omnis captura Byzantii eſt magna Chalcedonis penuria, M. P. medii interfluentis Euripi: *ita enim in manuſcriptis exemplaribus legitur non* D. P. *ut forte* VIII. ſtadiis *diſtare ſcripſerit*, non VII. SVR.

CHALCEDONIA.] Plerique MSS. *Calcedonia.* Excerpta Valeſii de Conſtantino M. p. 714. *Chalcedonam*, Jornandes Get. C. 10. *Chalcedoniam* vocitant: de vocabuli varia ſcriptione Cellarium & quos ille teſtes citavit L. III. G. A. C. 8. vide. Id addamus, recte quidem Suritam in poſteriore Plinii loco veteres libros ſecutum videri, nec propterea tamen alterius numeros debuiſſe mutare: non enim utrobique de iiſdem Boſpori anguſtiis agitur. Vide P. Gyllii Boſpor. Thr. L. 1. C. 3. WESS.

PANTICHIVM M. P. XV.] *Regium* Panticio M. P. XV. *Reliqua* Pantico M. P. XV. *Sed infra in Regio exemplari* Pantecio: *& Blandiniano* Panthario: *ſed ego* Pantichium *lego, ex Sozomeno libro vii. cap. xxi. & Nicephoro Calliſto libro xii. cap. xlix. qui* Pantichium *oppidum parvum, non longe à* Calchedone *ſitum tradunt: lib. xiii. item Nicephorus perhibet Eutropium ex Cypro ab-*

Digitized by Google

LIBYSSA. M. P. XXIIII.

NICOMEDIA. M. P. XXII.

A CONSTANTINOPOLI VSQVE ANTIOCHIA. M. P. DCCXVI.

ITEM LIBO. M. P. XXI.

NI-

ductum apud Pantichium, ubi judicium concilium conſederat, Aureliano præfecto, aliiſque inluſtribus viris cauſam ejus cognoſcentibus, gravium criminum reum peractum, capitis ſupplicium ſubiiſſe. Dionyſius Byzantius cum poſt Cyaneas inſulas *juxta continentem* Bithyniae *ad* Boſporum *promuntorium* Coraceſium *conſtituiſſet, ſtatim pretentum litus adjecit, cui nomen fuerit* Pantichion, *ab ſubſtructione foſſarum, omne id oppidum ambientium: ſed nihil ad hoc Antonini* Pantichium *attinere videtur. Nam hujus ad* Propontidem *ſiti veſtigia exſtare traduntur.* Svr.

PANTICHIO.] Petrum Gyllium credo Surita ob oculos habuit, qui & hoc ait & verba Dionyſii Byzantii nobis ſervavit L. III. Boſp. Thraciae C. 4. Eum vidiſſe operæ erit pretium. Wess.

LIBYSSAM M. P. XXIIII.] *Habent omnia exemplaria ſic*, Libiſſa M. P. XXIIII. Libyſſam *exiguum* Bithyniae *vicum eſſe juxta mare Plutarchus in T. Quintii Flaminii vita prodit, morte Annibalis celebrem. Plinius L. 5. C. 32.* Fuit & Libyſſa oppidum, ubi nunc Annibalis tantum tumulus. *Ammianus lib. xxii. C. 9.* Prætercurſa Chalcedone, & Libyſſa, ubi ſepultus eſt Annibal Poenus, inde Nicomediam venit. *Livius rei geſta auctor oppidi nomen omiſit.* Svr.

LIBYSSA.] Celebris eſt ſepulcro Hannibalis. Libanius in Vita ſua p. 28. Καὶ κατὰ ταύτην γε τὴν πορείαν ἐν Λιβύσσῃ· σταθμὸς δ' ἡ Λίβυσσα, τάφῳ τε καὶ λόγῳ τοῦ ἀνδρὸς τοῦ Λίβυος κοσμούμενος. indicat Libyſſam ſepulcro & fama magni Hannibalis ſane quam illuſtrem fuiſſe; nam interpres aliorſum hæc tranſtulit. Plura ad Itin. Hieroſ. V. Salmaſium ad Solin. p. 617. Wess.

NICOMEDIAM M. P. XXII.] *Poſt urbis* Nicomediae *ſtationem, qua iter* Sirmio *conſtitutum finitur, in Blandiniano, & Longoliano legitur* à Conſtantinopoli uſque Antiochia mpm. DCCXVI: *In Neapolitano vero* A Conſtantinopoli uſque ad Antiochiam M. P. M. DCLXXVI: *quorum verborum nulla in Regio extant veſtigia: qua tamen in margine appoſuimus: tametſi minimè convenire apparet cum ea ſumma, qua hoc Itinerario conſtituitur* Nicomedia Antiochiam uſque. Svr.

NICOMEDIA.] Multo pulcherrimam hanc urbem fuiſſe veteres prodiderunt. Athenaeus L. I. Deipnoſ. C. 17. τὴν περικαλλῆ vocat. Libanius exquiſitis verbis urbis elegantiam expingit, modo τὸ τῆς οἰκουμένης βόστρυχον, modo τὸ τῆς ἑτέρας ἠπείρου ὀφθαλμὸν, modo τὴν τῆς γῆς ἀγλαΐαν in Lament. Nicomediae p. 205. & 206. appellitans. Bithyniae Metropolin fuiſſe Dio Chryſoſtom. Orat. XXXVIII. p. 477. & Ill. Spanhemius Diſſert. IX. de Vſu & P. Numiſ. p. 633. docent. Plinius cum fine L. V. Nicomediam Chalcedone LXII. M. P. & D. ſeparat, non multum cum Itinerario diſcordat. Wess.

A CONSTANTINOPOLI.] Recte exulant hæc e Vaticano: ceteri mordicus retinent: ſunt ſane inepta & merito a Surita notata. Ego a ceteris nota diſcerni juſſi. Wess.

ITEM LIBO M. P. XXI.] *Habet Regium exemplar: & reliqua* Item Libo mpm. XXI. Eriboli *ſtationis in conſpectu Nicomediae Dion meminit, ſive ex Dione Xiphilinus in* Macrino *Imp., ut hac eſſe minime videri poſſit, tam longinquo diſſita. Ante Nicomediam Ptolemaeo eſt* Olbia. Svr.

LIBO.] Manſionem hanc *Liba* Cedrenum, *Libum* Miſcel. Hiſtor. vocitare, Ortelius & Holſteinius docuerunt. Cum Itinerario Libanius Vitæ ſuæ p. 24. conſpirat, οἱ συνήγοροι δ' ἡμῖν μέχρις Λίβου μὲν ἧκον· *Advocati Libum uſque nos proſecuti ſunt. Item* abeſt a Vaticano. Wess.

NICAEAM M. P. XXIII.] *Reg. Bland. & Long.* Nicia M. P. XXIII. *Neap.* Nicea mpm. XXIII. *Quod ex Plin. L. 5. C. 32. patet, duplicem eſſe* Bithyniae *provincia* Niceam: *alteram à Pruſa ab Annibale ſub Olympo conditam* XXV. P. M. *interveniente Aſcanio lacu, deinde item* Nicaeam *in ultimo Aſcanio ſinu: cum manuſcripta exem-*

NICAEA.	M. P. XXIIII.
ORIENS MEDIO.	M. P. XVI.
TOTTAIO.	M. P. XXVIII.
DABLIS.	M. P. XXVIII.
COENON GALLICANON.	M. P. XXIIII.

DA-

exemplaria perpendo, mendoſus mihi locus videtur: qui ex iiſdem manuſcriptis à viris doctis excutiendus eſt, & eruendus. Ammianus libro XXVI. C. I. *in Bithynia* Nicaeam *matrem urbium eſſe prodit.* SVR.

NICAEA.] Suritam Harduinus ad Plinii locum laudat ob geminam ex Plinio Nicaeam deſignatam: vellem ejuſdem moniis obſecutus in Plinii verba paullo accuratius inquiſiviſſet: profecto aut error aut vitium illis ineſt; quis enim in Bithynia duplicem Nicaeam invenit? Adi Cellarium L. III. C. 3. MSS. *Niceam Niciam*que ex barbari moris conſuetudine appellant: ſæpe *Niceam* in Balderici Hiſt. Hieroſ. & Gervaſii Otiis Imp. ſimiliſque farinæ ſcriptoribus leges. Dio Chryſ. principio Orat. XXXIX. Nicaeam nulli celeberrimarum urbium fortitudinis & amplitudinus gloria cedere ait: κατά τε ἰσχὺν καὶ μέγεθος ἀδεμιᾶς ἡττωμένην τῶν ὁπεῖποτε ἐνδόξων. WESS.

ORIENS MEDIO M. P. XVI.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Moedo Orientis M. P. XVI. *Neapolitanum* Medio mpm. XVI. *Longolianum* Medo Orientis mpm. XVI. *&* Media *in eo corrigitur. Regii lectionem adponere viſum eſt.* SVR.

ORIENS MEDIO.] Noſtrorum librorum excerpta *Moedo Orientis* vel *Orientes*. Itin. H. *Mido*. Quid horum verius ſit, expiſcari nondum quivi. Simlerus adſcripſit: *Moedo vel Medio Orientis, alias Media*, quo nihil adjuvamur. WESS.

TOTTAIO.] Alias *Toctavium* vel *Toctaium*. In Concilio Chalcedon. mentio fit *Tacteenſis* Epiſcopi. SIML.

COTYAEIVM M. P. XXVIII.] Tottaio *uno conſenſu legitur in manuſcriptis. In Longol.* Toteaio mpm. XXVIII. *Strabo libro xii. inter alias Phrygiae Epicteti urbes* Κοτυάειον *recenſet, & Hermolaus ex oppidis*, Cotion Cera, Iconium, aut Contion, *ut in vetuſtis Plinii exemplaribus L. 5. C. 32. legitur*, Cotiaion, Cerane, Iconium *emendat. Ptolemaeus inter magnæ Phrygiae urbes item* Κοτυάειον. *Georgius Cedrenus de Leone dictatore contra Durum expeditionem capeſſente* ἐξελθὼν οὖν καὶ κατὰ τὸ τῆς Φρυγίας γενόμενος Κοτυάειον *&c. Ut non dubitem* Cotyaeium *reponere.* SVR.

TOTTAIO.] Sic magno conſenſu MSS. Solus Cuſani *Tintaio*. Itin. H. *Tutaio*. Placuit libris obſequi, nam Cotyaei non poteſt hic eſſe ratio: Sumus enim in Bithynia, non Phrygia: ceteroqui convenientius fuiſſet Τατταῖον, unde Sal Τατταῖος è Phrygia apud Dioſcoridem L. V. C. 126., de quo plura Strabo L. XI. p. 568. *Tottaium* rectum eſſe Ortelius & J. Gothofredus ad L. 119. C. Th. de Decurion. viderunt. *Claudiopolis*, ajunt Impp., *Pruſiadis ac Tottai & Voridis oppidorum ſive manſionum per Bithyniam, curiales.* Hierocli Ῥεγετατταῖος dicitur; ſolet enim priorem vocabuli partem vicis lociſque obſcurioribus præfigere: forte Ptolemaei Πατταῖον hinc immutandum eſt; ego, ſi MSS. addicerent, fidenter refingerem. WESS.

DABLIM M. P. XXVIII.] *Habent Regium, Blandinianum, & Longolianum. In Neapolitano* mpm. XXXVIII. *Ptol. in Bithynia* Δαβλέις. SVR.

DABLIS.] Hoc vetuſtioribus libris ineſt, & cum Ptolemaeo convenit. Voſſianus XVIII. M. P. apponit, Tabula XXIII. WESS.

COENVM GALLICANVM.] Hæc forte eſt *Gallica* Ptolemaeo. Ac in Concilio Conſtantinop. mentio fit Gregorii Epiſcopi *Gallicanae provinciæ Bithyniae.* SIML.

COENON GALLICANON.] *Regium* Cenon Gallicanon M. P. XXIIII. *Blandinianum, & Neapolitanum*, Cenon Gallicanon mpm. XVIII. *Longolianum* Coenum Gallicanum mpm. XVIII. *Plutarchus in Pompeii vita, arcem quandam in qua Mithridatis arcana monumenta reperta fuerant*, Coenon *nuncupatam refert. Ammianus* ſtationem *eſſe tradit, libro xiiii. C.* 11. Cum Bithyniam, *inquit*, introiſſet, in ſtatione, quæ Coenos Gallicanos appellatur, abſumpta eſt vi febrium repentina. SVR.

COE-

DADASTANA.	M. P. XXI.
IVLIOPOLIM.	M. P. XXVI.
LAGANEOS.	M. P. XXIIII.
MINIZO.	M. P. XXIII.
MANEGORDO.	M. P. XXVIII.

AN-

COENON GALLIC.] Ptolemaei Κάλινα propior Nicomediam fuit. Καινὸν Φρούριον Plutarchi, ut ante diximus, in Ponti & Armeniae fuit finibus: Plerique MSS. M. P. XVIII. apponunt. Wess.

DADASTANAM M. P. XXI.] *In manuſcriptis & Longoliano* Dabaſtana mpm. XXI. *Ptolemaeo ſtatim poſt* Dableis, *eadem ſerie, qua in hoc Itinerario*, Δαδασταία Ἰουλία πόλις. *Ammianus libro xxv. C.* 10. Hinc quoque Iovianum celeri gradu præſcriptus vitæ finiendæ dies exegit: Cum enim veniſſet Dadaſtanam, qui locus Bithyniam diſtinguit & Galatas, exanimatus inventus eſt nocte. *Libro xxvi. C.* 8. Arintheum lectiſſimum ducem occurſurum hoſtibus miſit: qui ubi Dadaſtanam tetigit, in qua ſtatione periiſſe diximus Iovianum: *&c.* Svr.

DADASTANA.] Voſſianae ſchedæ *Dabaſtana:* τὰ Δαδάστανα Græcorum multi vocant. Sozomenus cum Itiner. ad viam militarem apponit L. VI. H. E. C. 6. χωρίον τῆς Βιθυνίας καθ' ὁδὸν. Zonarae σταθμὸς ſive manſio eſt in Joviano, ſed prima ab Ancyra, qua in re graviter erravit. Wess.

JVLIOPOLIM.] Hæc *Gordii vicus* olim nominata fuit, deinde *Juliopolis*, poſtea *Juſtinianopolis:* meminerunt hujus Strabo, Plinius, Ptolemaeus. Siml.

JVLIOPOLIM M. P. XXVI.] *Habent Regium, & Blandinianum. In Neapolitano vero* Liliopolim mpm. XXVI. *Et in Longoliano* Juliopolim mpm. XXVI: *&* Leliopolim *corrigitur. Plinio L. 5. C. ult. interiore Bithynia* Juliopolitae. *Ejus vero ſororis filius Plinius itidem Secundus, ad Trajanum ſcribens L. 10. Epiſt.* 81. Juliopolitanos *in capite Bithyniae eſſe perhibet, quorum civitas peroxigua erat.* Svr.

JVLIOPOLIM.] Gemina hoc nomine in Bithynia urbs fuit: ea quæ *Gordiu come* ante appellabatur, de qua Strabo L. XII. p. 574. & Plinius L. V. C. 35. circa Olympum montem fuit, neque adeo cum hoc componenda. Juliopolim, quam *in capite Bithyniae* Plinius alter locat, Cellarius L. III. C. 8. p. 300. in Olympene ponit, quod equidem factum nollem: *Caput provinciæ* variæ accipi poteſt, & quidni Juliopolis reſpectu Galatiae *in capite Bithyniae* dici poterit, cum *Maſſilia in capite Galliarum ſita* in Actis S. Victoris C. 1. apud T. Ruinartum tradatur. Taceo Juliopolim eodem ſitu, quo Itiner., Ptolemaeum ponere & Procopium L. V. Aedif. C. 4, qui addit, X. M. abeſſe à fluvio, quem Siberim indigenæ appellant. Wess.

LAGANEOS M. P. XXIIII.] *Habet Regium exemplar. In reliquis* Baganeos mpm. XXIIII. Svr.

LAGANEOS.] Hoc verius eſt præſtatque noſtrorum MSS. vocabulo *Baganeos.* Tabula *Lagania:* Itin. H. dempta principe litera *Agannia*, ſervatis tamen iiſdem M. P. Videndum eſt, ſitne Ptolemaei Λατάνεια Γ & Τ confuſis. Wess.

MINIZO M. P. XXIII.] *Habet Regium exempl. Bland. & reliqua* Mizino mpm. XXIIII. Svr.

MINIZO.] Schedæ Voſſii *Mitino*, *Mizano* Cuſani, aliæ aliter, neque enim opus eſt his immorari. *Mnizos* ut Itin. H., verum videtur. Urbis præſul in Notitia Patriarch. Conſtantinop. inter Galatiæ Epiſcopos ὁ Μνίζου, in Notitia vero Leonis Imp. ὁ Μίζζου dicitur: non eſt manſionis infrequens mentio in legum Romanarum ſubſcriptionibus. Conſulatur Cellarius L. III. C. 4. p. 178. Wess.

MANEGORDVM M. P. XXVIII.] Manegordo M. P. XXVIII. *habet Regium exemplar. Blandinianum, & Longolianum* Manezordo mpm. XVIII. *Neapolitanum* Menezardo mpm. XXIIII. Svr.

MANEGORDO.] Longoliano exemplari aſſentitur Voſſianum: reliqui editi & ſcripti *Manezardo* aut *Manezordo.* Vide an olim fuerit Man. Gordo, loco Mansio Gordio. *Gordium* Strabonis ætate vicus erat exiguus, neque adeo manſionis titulo indignus, quamquam, ſi ampliſſimus fuiſſet, cum non refugiſſet,

quip-

Digitized by Google

ANCYRA.	M. P. XXIIII.
CORBEVNCA.	M. P. XX.
ROSOLOGIACO.	M. P. XII.
ASPONA.	M. P. XXXI.

PAR-

quippe & urbibus dari ſolitum. Fuiſſe Gordium non longe Ancyra diverſum ex Arriano L. II. Exp. Alex. C. 4. certum atque exploratum eſt. Scio quæ Voſſius & Berkelius poſt Stephanum de Gordii ſitu fuerint commentati, ſed ea non probaverim. Mihi hæc conjectura non prorſus ſpernenda eſt viſa; ſin aliis, una litura Gordio poterit ſatisfieri. Wess.

ANCYRAM M. P. XXIIII.] *Eadem milliaria aſſignantur in omnibus exemplaribus, & cum ſit* Ancyra Galatiae *Plinio L. 5. C. 32. & Ptolemaeo in* Tectoſagibus, *& T. Livio urbs imprimis nobilis, Claudiani verſus merito ſunt corrigendi, in Eutropium libro II. ℣. 97.*

Jamque iter in gremio pacis ſolemne parabant
Ad muros Ancyra tuos:

non Amphiſa, *ut legitur in vulgatis: & eodem libro: ℣. 415.*

——— Byzantia robur
Fregit luxuries, Ancyranique triumphi: *& non* Amphyrani.

Sur.

ANCYRA.] Prima & maxima Galatarum urbs Libanio Orat. Apologet. p. 599. dicitur, idemque Epiſt. XX. earum, quas tom. III. Anecdot. J. Ch. Wolfius publicavit, Ἱερᾶς Ἀγκύρας titulo ornat: verba adſcribo: Ἐρῶ, οἱ τῆς Ἱερᾶς Ἀγκύρας πρῶτοι γὰρ ἂν αὐτῇ τοῦτ' ἀκούειν, ὃ κοσμεῖ φῂς Ἀθήνας Ὅμηρος. *Illi ſunt incola ſacra anchora: convenit enim iſti urbi idem audire elogium, quo Athenas Homerus decoravit:* ſic vertuntur: ego *Sacram anchoram* ex verſione exulare mallem. Ancyra enim intelligitur, quam dignam eſſe Libanius ἹΕΡΑΣ titulo, quo aliæ urbes ob ſacra ornatæ ſunt, indicat. Homeri verſus, quem fruſtra vir doctus quæſivit, eſt Odyſſ. A. 322. Cetera, quæ Ancyram illuſtravere, fuſe exſecutus eſt Ez. Spanhemius Epiſt. I. ad Morellium & Turnefortius Epiſt. XXI. Wess.

CORBENEVNCA M. P. XX.] *Habetur in Regio. In Blandiniano* Curbeunca mpm. XXI *& item in Longoliano. In Neapolitano* Curbemica mpm. XX. *Ptolemaeo in* Tectoſagis Galatiae Κορβεοῦντος: *& infra* Gorbeus *appellari videtur.* Sur.

CORBEVNCA.] Hoc in ſcriptis atque editis invenitur, neque libuit contra eos ire, præſertim cum & Strabo & Ptolemaeus & Itin. H. aſſentiantur. Quod in Ptolemaeo obvium eſt ex caſu patrio videtur formatum: rectus eſt Κορβεοῦς, ſive ut Strabo maluit L. XII. p. 568. Γορβεοῦς, quomodo *Gorbeus* infra ſcribitur. Wess.

ROSOLOGIACO.] *Roſolatico* vel *Roſolaciaco* aut *Reſociaco.* Siml.

ROSOLOGIACVM M. P. XII.] *Regium* Roſalatiaco M. P. XII. *Blandinianum* Roſolatico mpm. XI. *Neapolitanum* Roſolaciaco mpm. XI. *In Longoliano* Roſolatico mpm. XI: *& corrigitur* Roſolatiaco. *Infra omnia exemplaria* Orſologiaco *habent: &* Roſologiacum *legendum arbitror: præſertim quod Ptolemaeo in eadem Tectoſagum regione* Ῥοσολόγια *recenſetur.* Sur.

ROSOLOGIACO.] Suritae ſuſpicionem firmat Itin. H., ſed leviter vitiatum, *Roſolodiaco* præferens. Noſtri MSS. cum Suritae libris concordant. *Orſologiaco*, quod infra in libris eſt, peccati ſuſpicionem movet: nam & in Ptolemaei codice Coiſlin. Ὀρσολογία eſt, neque aliter vetus Ptolemaei interpres legit. Wess.

ASPONA M. P. XXXI.] *Regium* Spona M. P. XXXI. *Blandinianum & Longolianum* Aſpona mpm. XXXIII. *Neapolitanum* Aſpono mpm. XXXIII. *Ammianum libro* XXV. C. 10. *de hac* ſtatione *agere apparet.* Poſt quæ ut videbatur expedire diſpoſita, apud Aſpuna, Galatiae municipium breve, Gallicani milites viſi Principi. *Nicephorus lib.* XIII. *C. 39. Eccl. hiſtoriæ Palladium Epiſcopum tradit Helenepoli urbe Bithyniae* Aſpunam *tranſlatum.* Sur.

ASPONA.] Satis hoc tectum eſt, quamquam apud Socratem, unde Nicephorus ſuos hortulos rigavit, εἰς Ἀσποῦνα invenitur. Itin. H. *Arpona* cum iiſdem M. P., ſcribit. Notitia Leonis Imp. Galatiae Epiſcop. τῆς Ἀσπώνης annumerat,

ſub-

PARNASSO.	M. P. XXIIII.
OZZALA.	M. P. XVII.
NITAZI.	M. P. XVIII.
COLONIAM ARCHELAIDA.	M. P. XXVII.
NANTIANVLVS.	M. P. XXV.
SASIMA.	M. P. XXIIII.

AN-

ſubſcribitque *Carterius Epiſc. ab Aſpona* decreto Orientalium præſulum Serdicae in fragm. III. Hiſt. Hilarii. Wess.

PARNASO.] Vel *Parnaſſo.* Forte *Pereneſſus* Ptolemaeo. Siml.

PARNASSVM M. P. XXIIII.] *Regium* Parnaſſo mp. XXIIII. *Blandinianum & Longolianum* Parnaſo mpm. XXIII. *Neapolitanum* Parnaſo mpm. XXIIII. Svr.

PARNASO.] Librorum noſtrum excerpta *Parnaſo*, cui Hieroclis Παρνασσὸς conſentit & *Pancratius Epiſc. à Pernaſo* in eodem Hilarii fragmento. At Gregorius Nazianzenus Epiſt. 164. Παρνασσὸν, cumque eo Polybius, ſed male ab Urſino habitus, ut ad Itin. H. oſtendetur, appellat. V. Gothofredum ad Philoſtorgium L. II. C. 5. Wess.

OZZALA M. P. XVII.] *Regium* Azala M. P. XVII. *Blandinianum & Longolianum* Ozzala mpm. XVII. *Neapolitanum* Ozala mpm. XVII. Svr.

OZZALA.] Eſt apud Gregorium Nazian. Epiſt. 12. & 163. Ὀζιζαλεὺς gentile nomen, dubium an huc referendum. Wess.

NITAZI M. P. XVIII.] *Habetur in manuſcriptis & Longoliano: ſed in hoc* Hitazi *corrigitur.* Svr.

NITAZI] Cogitaveram de *Nyſſa*, quo Parnaſſo iter fuiſſe inferius videbitur. Sed cum ibi paullo melius ſcribatur, & Itin. H. *Nitalis*, Ravennas L. II. C. 17. *Nitazo* edant, nihil decernere velim. Ortelius codicem citat, qui *Hitazum* habuerit. Wess.

COL. ARCHELAIDA.] *Colonia Marcillida*, alii *Arcelaidam*, rectius, ut opinor, vocant. Meminit autem Ptolem. *Archilaidis* in Cappadocia. Siml.

COLONIAM ARCHELAIDA M. P. XXVII.] *In Reg. legitur* Coloniam marcilaida M. P. XXVII. *In Blandiniano, & reliquis*, Colonia marcilada mpm. XXVII: *Et ſatis apparet* Coloniam Archelaidem *ſubſtitui debere. Plinius L. 6. C.* 3. Cappadocia, *inquit*, intus habet Coloniam Claudii Caeſaris Archelaidem, quam præfluit Halys. *Ptolemaeo in Praefectura Cappadociae Garſaurena* Ἀρχελάϊς. Svr.

COL. ARCHEL.] Habet H. Golzius in Theſ. Claudii Imp. numum, in quo Col. Caes. Archelais inerat. Forte urbs ab Archelao, cui, Ariarathe expulſo, Cappadociae regnum M. Antonius contribuit, nomen indepta eſt: Dio L. XLIX. p. 469. Wess.

NANTIANVLVM M. P. XXV.] *Regium* Nantianulus M. P. XXV. *Blandinianum, & Longolianum* Nandianullus mpm. XXV. *In Neapolitano ea ſtatio prætermiſſa eſt.* Svr.

NANTIANVLVS.] Noſtri libri *Nandianullus.* Itin. H., ſi parum adjuvetur, ad verum nos ducet: dat *Anathiango*, quod eſt A Nazianzo. Erat, ut eſt apud Suidam in Γρηγόριος, σταθμὸς Καππαδοκίας *manſio Cappadociae.* Scriptor vitæ Gregorii in ſecunda Cappadocia locat cum Hierocle, qua de re alias commodius. Wess.

SASIMA.] Notiſſima urbs Epiſcopatu Gregorii eſt Nazianzeni, quam tamen ipſe, ut Aſcram olim Heſiodus, perpetuis ſtigmatum notis eo carmine inuſſit, quo vitæ ſuæ viciſſitudines miſeratus eſt. Verſus exſcribam, ſunt enim notabiles.

Σταθμός τις ἔστιν ἐν μέσῃ λεωφόρῳ
Τῆς Καππαδοκῶν, ὃς σχίζετ' εἰς τρισσὴν ὁδὸν,
Ἄνυδρος, ἄχλους, οὐδ' ὅλως ἐλεύθερος,
Δεινῶς ἀπευκτὸν καὶ στενὸν κωμύδριον.
Κόνις τὰ πάντα καὶ ψόφοι σὺν ἅρμασι,
Θρῆνοι, στεναγμοὶ, πράκτορες, στρέβλαι, πέδαι,
Λαὸς δ' ὅσοι ξένοι τε καὶ πλανώμενοι·
Αὕτη ΣΑΣΙΜΩΝ τῶν ἐμῶν ἐκκλησία.

Dicit eſſe Cappadociae manſionem, appoſitam viæ militari, quæ inibi in tria diverticula ſcindatur, miſerabilem, aqua vacuam, plenam pulveris, ſtrepitus, lacrymarum, gemitus, publicanorum & carnificinæ: incolas vix liberos eſſe,

ANDABALIS.	M. P. XVI.
TYANA.	M. P. XVI.
FAVSTINOPOLIM.	M. P. XVIII.
PODANDO.	M. P. XVI.
NAMSVCRONE.	M. P. XXVII.
AEGEAS.	M. P. XXI.

CA-

eſſe, certe peregrinos atque errabundos. Equidem, niſi ſi *Pondandus*, quo de mox, fuerit, locum infeliciorem haud novi. WESS.

ANDABALIS M. P. XVI.] *Regium* Audabalis M. P. XVI: *& reliqua* Andabalis mpm. XVI. SVR.

ANDABALIS.] Eſt apud Ptolemaeum in Tyanitide *Bazis*: hinc natum hoc eſſe Menſo Altingius notis manuſcriptis in Tabulam arbitratur: ſcriptum enim *ad Vaſis* à librariis fuiſſe ineptientibus: Equidem accedere non auſim. *Bazis* Ptolemaei ultra Tyana fuiſſe videtur. Itiner. H. *Andavilis*, Tabula *Addavalis*, Ravennas, *Ambavalis* præferunt. *Villam* ibi fuiſſe ad Itin. H. videbimus: verum voci plus ineſt, quod quid ſit non expedio. WESS.

TYANA.] Plerique MSS. *Tiana*, quod ſolum verum eſſe ad Juliani Caeſares Not. CLXV. ob nummm, qui ΤΙΑΝΕΩΝ præferebat, Ezech. Spanhemius arbitratus eſt: Ego alterum non repudiaverim, præſertim cum Harduinus & Vaillantius plures memorent numos, quibus ΤΥΑΝΕΩΝ placebat: Habet in veteri numo urbs ΙΕΡΑC titulum, quo Philoſtratum reſpexiſſe extremo L. VIII. Vitæ Apollonii Cl. Olearius arbitrabatur, jure an injuria ad Itin. H. inquiretur. WESS.

FAVSTINOPOLIM M. P. XVIII.] *Uno conſenſu in manuſcriptis legitur exemplaribus & in ſequenti item ſtatione* Podando. SVR.

FAVSTINOPOLIM.] Fuit Cappadociae ſecundæ urbs: Hierocles Tyanis jungit, Itin. vero H. XII. M. P. inde ſeparat. WESS.

PODANDO.] Zonaras in Zimiſce τὸ Ποδανδὸν, pariterque in Baſilio Macedone Cedrenus, ut Ortelius jam monuit. In vita Baſilii Imp., à Conſtantino Porphyrogenneta ſcripta, C. 36. Ποδανδὸς, ſatis perverſe. Quæ commoda habuerit operæ erit ex Baſilio M. Epiſt. 74. nuperrimæ Edit. cognoſcere. Ὅταν δὲ Ποδανδὸν εἴπω τὸν Καιάδαν με οἴου λέγειν, τὸν Λακωνικὸν, ἢ εἴ που τὶ εἶδες βάραθρον αὐτοφυὲς, ἃ δὴ καὶ χαρώνειά τινα ἐπωνομάζοντο αὐτομάτως ἐκπνέοντα, ἀέρα νοσοποιὸν ἀναπνέοντα. Τοιοῦτόν τινα ἐοικὸς νόμισον καὶ τὸ Ποδανδοῦ κακόν. *Cum PODANDVM dico, puta Laconicum me Coadam memorare, aut voraginem ſi quam noſtri nativam, aut Charonia, quæ vocant, peſtilentem aërem exhalantia. Hujuſcemodi ſimile exiſtima PODANDI malum.* Juſſit Valens Imp., ſecta in duas Cappadocia, plures ex Caeſarienſibus huc commigrare, maximo ipſorum & Baſilii dolore, ut ex hujus Epiſt. 75. liquidum eſt. WESS.

NANPIRORONEM M. P. XXVII.] *Regium exemplar auferendi caſu habet: Reliqua* Nam ſuccone mpm. XXVII. *Forte* fluvium Chlorum *deſignat. Plinius L. 5. C. 27.* Sinus Iſſicus, oppidum Iſſos, inde Alexandria, flumen Chlorus, oppidum Aegae liberum. SVR.

NAMSVCRONE.] Ita omnes noſtri libri cum prioribus editis. In Itin. H. *Manſuerine*. Latet in vocabulo *Mopſucrene*, ut ad Ammianum L. XXI. C. 5. Valeſius monuit: ſcio aliud viſum Ch. Cellario; ſed ea de re ad Itin. H. WESS.

AEGAS M. P. XXI.] *Regium exemplar* Aegeas M. P. XI. *Reliqua* Egeas mpm. XXI. *Ex Plinii præcedenti loco* Aegas *legendum. Ptolemaea juxta Iſſum* Αἰγαὶ *inter urbes* Piſidiae Ciliciae. *In Concilio Niceno Tarcondimantus Epiſcopus* Aegetanus *ſubſcribit: atque idem in Antiocheno cognominatur* Aegeates *Provincia Ciliciae.* SVR.

AEGEAS.] Hoc amplecti ob Regii libri dignitatem, quamvis noſtri *Egeas*, non ſum veritus. Sereuus Sammonicus ℣. 5.

Qui colis Aegaeas, qui Pergama, quique Epidaurum.

Neque aliter in Tacito An. XIII. C. 8., ut Cl. Burmannus monuit, & Hierocle, cui Αἰγαίαι dicuntur. Ceteroqui Αἰγαὶ τῆς Κιλίκων apud Baſilium Seleucienſem L. II. Vitæ S. Theclæ p. 130. & 204. Αἰγαὶ κατὰ Συρίαν apud Ariſtotelem de Ventis p. 133. Gentile urbis nomen varium eſt:

T Scho-

CATABOLO.	M. P. XXIIII.
BAIS.	M. P. XVI.
ALEXANDRIA.	M. P. XVI.
PAGRIS.	M. P. XVI.

AN-

Scholiaſtes quidem Gregorii ad Steliteut. I. p. 65., cujus indicium debeo Hemſterhuſio noſtro, videtur certi aliquid conſtituere voluiſſe: Καὶ πάλιν, inquit, Αἰγαῖος, Αἰγαιάτης. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῆς ἐν Κιλικίᾳ Αἰγῶν, Αἰγαῖος ὁ πολίτης· ἐπὶ δὲ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ Αἰγῶν, Αἰγαιάτης· ἐπὶ δὲ τῆς ἐν τῇ Ἀκτῇ Αἰγαιεύς· nec hæc tamen certi ſunt uſus. Αἰγαῖοι de Aegis Ciliciae ſunt apud Dionem Chryſ. Tarſ. II. p. 416. ΑΙΓΕΩΝ in numis apud Vaillantium & Noriſium, quomodo Dio Tarſ. I. p. 409. atque ita *Patrophilus Epiſc. Eccleſia Aegenſis* apud Facundum Hermian. L. IV. p 373. ΑΙΓΕΑΙΩΝ itidem in numis, ab Hieroclis Αἰγεαί. Αἰγιεὺς huc quoque refert L. Holſteinius, quod ceteroqui Aegarum prope Magneſiam eſt, ut ex Suida in Πόλεμος liquet. Scio L. Th. Gronovium ad Marm. Baſin C. 32. Aegas Aeolicas Αἰγάιας & cives Αἰγαιεῖς appellaſſe, atque ita vetuſtos ſcriptores reformaſſe: verum hæc mihi nimia confidentia videtur. Τήμνος καὶ Αἰγιεῖς Xenophon Hellen. L. IV. p. 419. ἐξ Αἰγῶν τῆς Αἰολίας, ut recte Saracenus, Dioſcorides L. I. C. 25. Ceterum Gregorii Scholiaſtes ἀκτὴν Μαγνησιάδα, ut amicus noſter vidit, in qua Aegae Aeolicae, intelligit. WESS.

CATABOLO.] Forte *Caſtabala.* SIML.

CATABOLON M. P. XXIIII.] *Regium, Blandinianum, & Longol.* Catabolo M. P. XXIIII. *Neap.* Catabulo M. P. XXIIII. *Forte ea* ſtatio *dicta. Caſſiodorus Variarum libro iii. ad Feſtum.* 10. Atque ideo magnitudini tuæ, præſenti admonitione declaramus, ut marmora, quæ de domo Pinciana conſtat eſſe depoſita, ad Ravennatem urbem per Catabolenſes veſtra ordinatione dirigantur. SVR.

CATABOLO.] Sic & noſtri, aut *Catabulo.* Simlerus *Caſtabala* intelligi pulcre vidit, approbavitque Cellario L. III. C. 6. p. 259. Nam quæ Surita de *Catabolenſibus* narrat, ea alieniſſima ſunt. Catabolenſes jumentis frumenta in horrea atque inde in piſtrinum devehebant, aliaque onera portabant, ut ad L. IV, C. Th. de Piſtor. & Cataboleu. Gothofredus monuit. Urbem hanc Curtius *Caſtabalum*, unde hic *Caſtabalo* malim, L. III. C. 7. appellat. Epiſcopus τῆς Καστβάλων memoratur Chryſoſtomo Epiſt. 204. Edit. Nov. ὁ Καστβάλης eſt Joan. Malalae tom. II. p. 40. WESS.

BAIS M. P. XVI.] *Habetur in manuſcriptis & Longoliano.* SVR.

BAIS.] BAIAE Itin H. Videtur nomen manſioni à calidis veniſſe aquis: ita quippe ab illis Campaniae omnes calentes aquas dixere, uti Scaliger & Brouklhuſius ad Tibullum L. III. 5. 3. docuerunt. Habent & hoc loco *Baias* Arabum Geographi in Golii notis ad Alfergan. p. 272. WESS.

ALEXANDRIAM M. P. XVI.] *Omnia auferendi caſu* M. P. M. XVI. *Ptolemaeus item uti Plinius L. 5. C. 27., conlocat* Alexandriam *apud* Iſſum *&* Ciliciae *portas. In Concilio Niceno,* Alexandria minor *cognominatur Provincia Ciliciae: ejuſque urbis Epiſcopus Heſychius ſubſcribit.* SVR.

ALEXANDRIA.] In numis ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑ ΚΑΤ ΙCCΟΝ, plane uti apud Ptolemaeum. *Alexandria Scabioſa* in Itin. H., de qua ſuo loco. Arabes XII. M., ſive IV. Paraſangis eam Pagris disjungunt, ut vir clariſſimus mihique amiciſſimus A. Schultens in egregio indice, Saladini vitæ juncto, oſtendit. WESS.

PACRIS.] Alias *Pagrae.* SIML.

PAGRAS M. P. XVI.] *Regium* Pagris M. P. XVI. *Reliqua* Pacris mpm. XVI. *Strabo L. 16. p. 751. oppidum eſſe* Pagras Antiochenſis *agri muniriſſimum juxta* Amani *tranſcenſum ex Amanitibus portis in Syriam, & Antiochiae campum* Pagris *ſubjacere. Plinius L. 5. C. 23. inter oppida, quæ* Coele Syria *habet,* Pagras *recenſet. Ptolemaeo in* Pieria Syriae *regione* Πάγραι. SVR.

PAGRIS.] *Pacris* noſtris MSS. probatur: vera eſt Regii libri ſcriptura. τὸ Παγρὰ Cedrenus in Comp. p. 540. hinc natum eſt Arabum *Bagras*, quod IV. paraſangis Antiochia diſparant. Forte nomen manſioni natum eſt a gigante *Pagra*, quem in hoc tractu cœleſti igne conflagraſſe auctor eſt J. Malala tom. I. p. 257. WESS.

AN-

Digitized by Google

ANTIOCHIA.	M. P. XVI.
PLATANOS.	M. P. XXV.
CATHELA.	M. P. XXIIII.
LAVDICIA.	M. P. XVI.

GA-

ANTIOCHIAM M. P. xxv.] *Deſunt in Regio exemplari cum ultima ſtationis manſio ſit ejus itineris qua* Nicomedia *in hoc Itinerario propoſita fuerat. Reliqua* Antiochia mpm. xxv. *Hac eſt* Antiochia, *qua ad* Orontem *fluvium.* Sur.

ANTIOCHIA.] *Aſiae Metropolin* Libanius Antioch. p. 369. appellat. Fuiſſe longitudine xxx. ſtadiorum & ad utramque viæ partem porticus habuiſſe ex Dione Chryſoſt. Orat. XLVII. p. 527. novimus: quæ vero ille parcius de porticibus, ea copioſe pariter ac diſerte exſecutus Libanius eſt dicta Orat. p. 372., a quo & hoc diſcimus p. 339. afuiſſe a mari cxx. ſtadiis, ſicuti etiam è Strabone L. XVI. p. 751. Unde nimius videri poterit Procopius, eam inter & Seleuciam ſtadia cxxx. L. II. Belli Perſ. C. 11. interponens. Plura non capiunt notarum anguſtiæ: nec prætereundum tamen, videri hic in M. P. commiſſum. Arabes IV. paraſangis, quæ XVI. M. P. reſpondent, a ſuperiore removent: nec plura M. P. Itin. H. agnoſcit: totidem quoque Lugdun. exemplar & Fabriciani libri margo porrigit: atque his obloqui non eſt viſum: denique & hoc animadvertendum eſt, Antiochiam xxxvi. manſionibus Alexandria ſeparari in Athanaſii Apol. Cont. Arian. p. 148., nec plures Itiner. hoc admittere. Wess.

PLATANOS M. P. xxv.] *Habent manuſcripta, & Longolianum exemplar. Tamen cum ea hujus* Itinerarii *ratio pracipua ſit, ut* Provinciarum *oppida illuſtria, qua proconſules obire conſueverant, perluſtrarentur, mihi injecta ſuſpicio eſt,* Palton *oppidum deſignari, quod à Plinio & Ptolemaeo inter hac ipſa Itinerarii oppida interiicitur.* Hinc, *inquit Plin. L.* 5. C. 20. rurſus Syria deſinente Phœnice, oppida Carne, Balanea, Paltos, Gabale, promuntorium, in quo Laodicea libera. *Ptolemaeo item Syriae Coeles,* Λαοδικεία, Γάβαλα, Πάλτος, Βαλαναῖαι. *Straboni iisdem libro xvi. adjunguntur. Quin & in Epiſtola Lentuli ad Ciceronem L.* 12. *Ep.* 13. Caſtra habet ante oppidum Laodiceam poſita: & partem muri demolitus eſt, & caſtra oppido conjunxit. Caſſius noſter cum x. legionibus, & cohortibus xx. auxiliariis, & quatuor millibus equitum, à M. P. XX. caſtra habet poſita Παλτοῖ. *Tametſi numerus* XX. M. P. *cum Itinerarii numeris minimè convenire videatur: quod* Platanis Laodiceam XL. M. P. *numerentur. Sed hoc accidere poterat, ut directo per compendium itinere,* Palto Laodiceam XX. M. P. *intereſſent: & conſuetis à proconſulibus itineribus, ſi ad aliam manſionem divertendum eſſet,* XL. *interjacerent. Librariorum certe inſcitia, qua ſatis hoc itinerario perſpici poteſt, accidiſſe veriſimile eſt, ex* Palto, Platano, *& inde* Platanos *dictionem fuiſſe conflatam.* Sur.

PLATANOS.] Quæ Surita hic diſputavit, indicta vellem: ſunt enim erroris plena, & à Noriſio Diſſer. V. de Epoch. p. 529. confixa. Paltos inter Gabala & Balaneas erat, xx. M. a Laudicia, ut ex Tabula & Cicerone liquet: idem ex Homil. Clement. XIII. C. 1. apertiſſimum eſt. Platanus vero inter Antiochiam & Laudiciam, ubi præter Itin. H. ipſi Arabes, a Cl. Schultens in indice producti, locant. Puto ejus eſſe mentionem in Victoris Tununen. Chron. ſub Conſ. Cethegi V. C. *Flavianus*, inquit, *Antiochenus in poſſeſſionem Platani vocabulo, relicto throno, ſecedit.* Procopius L. V. Aedif. C. 5. ſuburbium Antiochenum, cui nomen *Platanon*, ſed in via, quæ Ciliciam verſus ducit, memorat. Nominis cauſſa non eſt in obſcuro. Polybius L. V. C. 68. inter Porphyreonem & Sidonem *Platanum* habet, quam Joſephus L. XVI. A. J. C. 11. 2. & L. I. B. J. C. 27. *Platanen* vocitat: putem male: nam priore loco Vaticanus codex ad *Platanum* Πλατανὸν ducit. Wess.

CATHELA.] Vel *Bacatella.* Siml.

CATHELA. M. P. xxiiii.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum & Longolianum* mpm. xxiiii. *Neapolitanum* Catela mpm. xiiii. Sur.

CATHELA.] *Catela* Itin. H. & MSS. noſtri. Quod Simlerus habet & Ortelius probavit, ex Ptolemaei verſione excerptum eſt, ſed multum

 hinc

GABALA.	M. P. XVIII.
BALANEA.	M. P. XXVII.
ANTARADO.	M. P. XXIIII.
ARCAS.	M. P. XXXII.
TRIPOLI.	M. P. XVIII.
BYBLO.	M. P. XXXVI.

BE-

hinc diſſidens. Ravennas L. II. C. 15. hujus loco *Pente* legit: an ergo καθ' ἕλη, quod ad paludem manſio eſſet? WESS.

LAVDICIA.] Sic Baſileae & Lugduni vulgarunt, MSS. quibuſdam accedentibus & Tabula Peutingeri. *Laudicia* eſt in Francii codice Philip. IX. 2. Ciceronis, ſemperque ita Iſidorus L. XV. Orig. C. 1. in MS. bonæ notæ Groningano: imo ΛΑΥΔΙΚΕΟΝ numus Wildianus, de quo Hemſterhuſius noſter ad Pollucem L. IX. 84. Incolæ, ut ab aliis diſcernerentur, *Λαοδικεῖς πρὸς Ἀντιοχείᾳ* & *Σεπτίμιοι* a Septimio Severo dicebantur. Vide Ezech. Spanhemium Diſſert. XIII. de V. & P. numiſ. p. 608. Urbis, cujus commodiſſum portum Appianus L. IV. B. C. p. 1001. laudat, parietinas egregie deſcripſit auctor Geſt. Tancredi. 144. WESS.

GABALA.] Urbis dignitatem cogitate expinxit H Noriſius Diſſ. III. Epoch. C. 3. p. 293. In numeris videtur vitium eſſe. Arabes XII. M. P. a Laodicea disjungunt, ut in Indice Cl. Schultens docuit: nec plura agnoſcit Wil. Tyrius L. VII. C. 17. Itin. Hieroſ. M. P. XIIII. WESS.

BALANEA M. P. XXVII.] *Regium* Balanea M. P. XIIII. *Blandinianum* Balanea mpm. XXVII. *Neapolitanum* M. P. M. XXVIII. *Longolianum* mpm. XXVII. *&* XXVIII. *corrigitur. Strabo in* Aradiorum *regione* Paltum *&* Balanaca *collocat. Ptolemaeo in* Coele Syria Βαλανεῶται. *Stephanus* Βαλανέαι πόλις Φοινίκης. *In Concilio Niceno inter Epiſcopos provinciæ* Syriae Coeles *ſubſcripſit Euphration* Balaneorum *Epiſcopus.* SVR.

BALANEA.] Βαλανέαι Athanaſio Apol. de fuga p. 321. & J. Malalae in Juſtiniano p. 183. Βαλανεῶται Homil. Clementinae XIII. C. 1. Non dubito, quin numeros vitium fœdaverit. Pariſienſi MSS. XXIIII. M. P. inſunt, recepta etiam à Lugdunenſibus & Baſileenſibus: eadem Arabes in egregio Indice viri Cl. probant. Tabula XVI. apponit. WESS.

ANTARADON M. P. XXIIII.] *Regium* Antare M. P. XXIII. *Reliqua* Antardo mpm. XXIIII. *Plinius ex vetuſtis exemplaribus L.* 5. C. 20. Contraque Arados ſeptem ſtadiorum oppidum, & inſula cc. p. à continente diſtans. *Strabo item libro* XVI. *p.* 753. Aradon *in petra à à mari circumfuſa ſeptem fere ſtadiorum ambitu ſitam perhibet. Ut quæ à Plinio* contra Aradon *dicta ſit, Græci* Antaradon *appellarint. Ptolemaeo in Caſſiotide Syriae* Ἀντάραδος. SVR.

ANTARADO.] Aradum inſulam, quæ tota ſit civitas, quæque contra ſe poſitum habeat oppidum Antaradum Hieronymus in Ezech. C. XXVII. memorat. Aberat ab inſula ſtadiis circiter XXX. ſi Homil. Clement. XII. C. 12. fides, nam Strabo XX. tantum interponit L. XVI. p. 753. Vide Cotelerium ad Recognit. Clement L. VII. C. 12. Antaradum Conſtantius Imp. a ſeſe inſtauratam *Conſtantiam* appellavit, teſte Theophane ad An. ejus X. Hinc Atticus *Aradiae Conſtantiae* Epiſc. ſubſcripſit Epiſtolae præſulum Phoenices maritimæ ad Leonem Auguſt., unde & Arado id cognominis fuiſſe colligas. In Epheſini I. Concilii Actis eſt *Μουσαῖος Ἀράδου καὶ Ἀνταράδου*, non ſatis curate. *Tortojam* deinceps fuiſſe dictam ex W. Tyrio L. VII. C. 17. novimus. WESS.

ARCAS M. P. XXXII.] *Habent manuſcripta exemplaria. Longolianum* Aicas mpm. XXXII: *&* XXII. *emendat. Plinio L.* 5. *C.* 18. *in* Decapolitana *regione* Arca. *Ptolemaeo in Phoenices mediterraneis* Ἄρκη: *ſed poſtea plurium numero dictam à Stephano Byzantio admonemur.* Ἄρκη πόλις Φοινίκης ἡ νῦν Ἄρκαι καλουμένη. SVR.

ARCAS.] Stephani *Arcae* urbem tribus Aſcher deſignant, & perverſe cum hac urbe componuntur, ut H. Relandus L. III. Palaeſt. p. 576. animadvertit. Ὀρκαὶ hæ, non ſine peccato, Hierocli dicuntur. Urbis poſituram non inepte deſcripſit auctor Geſt. Tancredi C. 105. Quæ vero Cuſani MS. XXII. M. P. apponit, ea ab aliis & Itin. H. jugulantur. WESS.

TRIPOLIM M. P. XVIII.] *Nominis cauſam* Pom-

BERYTO.	M. P. XXIIII.
SIDONA.	M. P. XXX.
TYRO.	M. P. XXIIII.
PTOLEMAIDAM.	M. P. XXXII.
SYCAMINA.	M. P. XXIIII.
	CAE-

Pomponius reddit L. I. C. 12., Ab ea, *inquit*, ad promuntorium Euproſopon duo ſunt oppida, Byblos & *Botrys*. Ultra tria fuerunt ſingulis inter ſe ſtadiis diſtantia. Locus ex numero Tripolis dicitur. *Plin.* Tyrios, Sidonios & Aradios *obtinuiſſe memorat*. SVR.

TRIPOLI.] Accubabat radicibus Libani montis, ad mare pertinentibus, docente J. Phoca C. 4. Portu incincta fuit ſatis bono, & quia re nautica florebat, a Caracalla Imp. ΝΑΥΑΡΧΙΔΟC titulo decorata eſt: teſtis rarus eſt Gazae Wildianae numus, cujus Cl. Hemſterhuſius mihi copiam fecit, quique una parte laureatum Imp. caput & ΑΥΤ. Κ. Μ. ΑΥΡ. ΑΝΤΩΝΕΙΝΟC, altera vero navim velis impulſam ac ΤΡΙΠΟΛ. ΝΑΥΑΡΧ. ΑΛΦ. præfert. Joan. Vaillantius ſimilem vidiſſe non videtur, neque enim inter *Navarchides* Tripolim recenſet. De æra ceteriſque diſputat H. Noriſius Diſſ. II. de Epoch. C. 4. p. 98. WESS.

BYBLON M. P. XXXVI.] *Reg.* XXXII. *&* *reliqua* XXXVI. SVR.

BYBLO.] Βυβλὶς Theophani p. 192. & Priſciano Perieg. ℣. 854., ſed contra veteres libros. Joan. Phocas C. 5. Ζιβελὲτ, quod ex Arabum ſermone natum, appellat. *Gobel* Hebræis dici monuit Hieronymus. XXXII P. M. veriora ob Tabulam videntur. WESS.

BERYTVM M. P. XXXIIII.] *Habent Blandinianum, Neapolitanum, & Longolianum. Reg. vero* XXIIII. SVR.

BERYTO.] In M. P. commiſſum eſt. Tabula XVI. M. inter hanc & Byblum interponit, non ex vero. Arabes, uti Schultens noſter commonefecit, XVIII. milliaria huic dant intervallo, quæ niſi fallor, XXIIII. M. P., quot Regius Suritae Cuſanique liber cum vetuſtioribus editionibus receperunt, reſpondent: illa revocare libuit & de urbe nihil addere. WESS.

SIDONEM M. P. XXX.] *Pomponius, L. I. C.* 12., antequam à Perſis caperetur maritimarum urbium maximam fuiſſe in Phoenice perhibet Sidonem: *à Beryto* CCT *fere ſtadiis abeſſe Strabo auctor eſt.* SVR.

SIDONA.] Ita editi & ſcripti. Videtur eſſe ſextus caſus: ſic enim *Vibon Vibona, Ancon Ancona, Aſcalon Aſcalona, Narbo Narbona, Barcino Barcinona*, aliæque obviæ ſunt. Strabonis ſtadia circiter CCCC. L. XVI. p. 756. nimia videntur: cum Antonino non multum Itin. H. diſſidet; majus eſt diſcrimen in Tabula, quæ XX. M. P. De urbe ejuſque portu in Leucippes Amoribus Achil. Tatius Princ. L. I. adeundus eſt. WESS.

TYRVM M. P. XXIIII.] *Habetur in manuſcriptis, & Longoliano: Strabo L.* 16. *p.* 757. *perhibet* Tyrum *à Sidone* CC *ſtadiis diſtare.* SVR.

TYRO.] Haud multum abit a calculo Strabonis Lexicographus Arabs, ſex paraſangas, quarum ſingulæ ſtadiorum XXX., inter Tyrum & Sidonem interponens in Indice Cl. Schultens. WESS.

PTOLEMAIDA M. P. XXXII.] *Regium* XXII. *Reliqua vero* XXXII. Acco *dicta, præclara urbe Phoenices, Plinio, Straboni, Stephano, & Suidae: quæ poſtea* Ptolemais *Claudii Caeſaris. Inde* Acconis *nomen ad hæc uſque tempora diminavit.* SVR.

PTOLEMAIDAM.] Hoc MSS. probant. *Ptolemaida* caſu primo eſt in Wilh. Tyrio L. X. C. 6. *E Thebaida & omni Aegypto* Hieronym. in Ezech. C. XXX. Vide ſupra p. 70. In ſpatio Antoninus, Itin. H. & Tabula conſpirant: Abulfeda ex Alazizio XII. M. P. Tyro disjungit, non ſine errore. WESS.

SVCAMINON M. P. XXIIII.] *Manuſcripta & Longolianum* Sicamina mpm. XXIIII. *Straboni L.* 16. *p.* 758. *plurium numero* Συκαμίνων πόλις: *ut forte Græca inflexione ſit caſus* Sycaminon *in hoc Itinerario: idque ſignificetur in dictione* Sycamina. *Plinius L.* 5. *C.* 19. in Phoenice Dorum, Sycaminon, promuntorium Carmelum. *Ptolemæo* Πτολεμαΐς, Συκάμινος *Stephano* Συκάμινον. SVR.

SYCAMINA.] Ab arboribus ejuſdem nominis,

Digitized by Google

CAESAREA.	M. P. XX.
BETARO.	M. P. XVIII.
DIOSPOLI.	M. P. XXII.
IAMNIA.	M. P. XII.
	AS-

minis, quarum lætus in Paleſtina proventus, nomen eſt Hieronymus in Amoſi C. VII. *Quidam ita ediſſerunt, ut ſycamina velint appellari genus arborum, quæ Palaeſtinae naſcuntur in campeſtribus & agreſtes ferunt ficus, quæ, ſi non vellicentur, amariſſimas caricas faciunt, & a culicibus corrumpuntur.* Euſebius in Onomaſt. Ἡφα appellari auctor eſt, atque hinc Arabum *Chaipha* a viris doctis cum Sycaminis componitur, verum illis, ut puto, invitis: nam *Chaipha* ſuum II. dierum itinere a Caeſarea removent. Vide Cl. Relandi Palaeſtin. p. 819. WESS.

CAESAREAM M. P. XX] *Hæc* Caeſarea Palaeſtinae *videtur, quæ Ptolemaeo* Stratonis *eſt cognomento, de qua Plinius L.* 5. C. 13., Stratonis Turris eadem Caeſarea, ab Herode rege condita: nunc Colonia prima Flavia à Veſpaſiano Imperatore deducta. *Ammianus inter Palaeſtinae urbes lib. xiiii. C. 8. recenſet: quam ad honorem* Octaviani *Principis Herodem adificaſſe tradit. Nicephorus Calliſtus libro* x. C. 30. *urbem fuiſſe Phoenices, quæ antiquiſſimum nomen habuerit* Dan, *appellatione ab ipſo* Dan, *ex Patriarchae Jacob filiis uno, aſſumpta: & longo deinde tempore* Herodis *filium Philippum Caeſari gratificaturum, de ſuo, atque illius nomine Philippi Caeſaream cognominaviſſe. Græcos, propterea quod in ea Dei* Panis *ſtatuam conlocaviſſent*, Paneadem *vocaſſe.* SVR.

CAESAREA.] Nicephori Caeſarea huc male refertur, neque vera ſunt, quæ de Panis ſimulacro habet, ſecure transſumpta ex Philoſtorgio L. VII. H. E. C. 3. Hæc *Turris Stratonis* olim mutato nomine ab Herode M. Caeſarea eſt dicta, unde Καισάρειαν τὴν Στράτωνος appellat Homil. Clement. I. C. 15. Μεγίστη τῆς Παλαιστίνης, ἀρίστη τε τῷ αὐτῆς μεγέθει, καὶ νόμοις καὶ ἐπιτηδεύμασι, καὶ ἀνδράσι κατὰ πόλεμον ἀρίσταις dicitur ab Apollonio Tyan. Epiſt. XI. WESS.

BETHARO.] Vel *Betarum* vel *Bedora*. SIML.

BETARO M. P. XVIII.] *Habet Reg. exemplar, & Neapolitanum. Blandinianum vero & Longolianum* Betaro M. P. XVIIII. *Similitudine literarum & regionis propinquitate, ad hanc ſtationem eruendam duci non ineptum eſt; videtur id oppidum eſſe, quod Ptolemaeo inter urbes* Judaeae *ab occidua Jordanis parte conlocatur, nomine* Βαιθθήρ. SVR.

BETARO.] Itiner. H. *Bettar*. H. Relando, Viro Cl., viſa eſt convenire cum Bether ſive Bitter, clade Judaeorum ſub Hadriano Imp. notiſſima urbe. Vide Palaeſtin. ejus p. 740. Mihi nomine quidem non ſitu reſpondere videtur: clare enim Euſebius Betheram illam non longe Hieroſolymis fuiſſe disjunctam L. IV. H. E. C. 6. ait. Enimvero non recte id de ea, quæ ſub manum eſt, dixeris, vere autem de Betchoron ſive Bethoro, quæ haud multum inde afuit, XII. circiter M., teſte Euſebio. Vir doctus Fabricii exemplari adſcripſit XVIIII. M. P. WESS.

DIOSPOLIM M. P. XXII.] *Hanc* Dioſpolim Palaeſtinae, *ex Stephano eſſe arbitror. Plinius vero*, Hinc, *inquit L.* 5. *C.* 20., Syria deſinente Phoenice, oppida Carne, Balanea, Paltos, Gabale promuntorium, in quo Laodicea libera, Dioſpolis, Heraclea. SVR.

DIOSPOLI.] Plinii Dioſpolis extra Palaeſtinam eſt, & prorſus alia atque hæc, uti Cl. Relandus Palaeſtin. p. 419. monuit: noſtra Lydda eſt. Theodoretus L. I. H. E. C. 5. Λύδδα δὲ ἐστιν, ἡ νῦν καλουμένη Διόσπολις. *Lydda nunc Dioſpolis eſt.* WESS.

IAMNIAM M. P. XII.] *Regium* Iamia M. P. XII. *Blandinianum* Iamnia mpm. XII. *Neapolitanum* Lamina mpm. XII. *Et Longolianum* Lannia mpm. XII. *Ptolemaeo, Stephano, & Suidae* Ἰάμνεια. *In Plinii exemplaribus manuſcriptis L.* 5. *C.* 15. amnes duo: *unde in pervulgatis* Iamnes duæ. SVR.

JAMNIA.] *Jamna* Fabriciani exemplaris margo: Voſſii ſchedae *Jamnia*, vere. Conſulatur Palaeſtina Cl. Relandi p. 833. Hinc, quod pæne præterieram, Thmuin uſque eaſdem manſiones Joſephus L. IV. B. J. C. ult. memorat. WESS.

ASCALONEM M. P. XX.] Aſcalo *ſacris litteris clara. Plinius L.* 5. C. 13., In Regione Sama-

ASCALONA.	M. P. XX.
GAZA.	M. P. XVI.
RAPHIA.	M. P. XXII.
RHINOCORVRA.	M. P. XXII.

OS-

Samaria oppidum *inquit*, Aſcalo liberum. *Strabo L. 16. p. 759.* Iamniam, Azoto, & Aſcalone *cc. fere ſtadiis diſtare auctor eſt. Pomponius in Palaeſtina* Aſcalonem *non minorem* Gaza *eſſe prodit. Ptolemaeo in Judaea* Ἀσκάλων *Stephano* Ἀσκάλων πόλις Συρίας πρὸς τῇ Ἰουδαίᾳ. *Iſidorus Palaeſtinam Provinciam* Philiſtim *urbem metropolim habuiſſe, tunc* Aſcalonem *dictam.* Svr.

ASCALONA.] Liber Pariſinus *Aſcalonia.* Ἀσκαλώνιοι non citra uſum fuiſſe Stephanus teſtificatur. *Aſcalonam* vocat Ambroſius Epiſt. 40. Strabonis c c. ſtadia paullo ſunt x x. m. p. ampliora, nec quicquam tamen MSS. mutant. Wess

GAZA.] Arabes apud Golium in Alfergan. p. 142. tribus paraſangis Aſcalone removent, quæ xvi. m. p. non aequant. Quærunt viri docti, qui ἔρημος *deſerta* Actor. VIII. 26., præſertim cum Lucae ætate incolarum frequentia celebraretur, dici potuerit? ut hinc ſe expediret, arripuit Ant. Gallandus in literis ad H. Relandum, ex Heſychio ἔρημα, ἀφύλακτα, eaque ita dici *loca* ait, *quæ non munita præſidio carent, nec opus habent*: ego vero vellem a viro erudito hæc eſſe conſtabilita: nam Heſychii verba parum juvant, utpote Homerum Iliad. E. 140. explicantia. Scio ἐρήμους eas urbes ſæpe dici, quæ præſidiariis militibus vacuæ erant, quum maxime illis opus eſſet. Thucydides II. 90. φοβηθεὶς περὶ τοῦ χωρίου ἐρήμου ὄντι. & V 75. τοὺς Ἐπιδαυρίους πανδημεὶ ἐσβαλεῖν ἐς τὴν Ἀργείαν, ὡς ἐρήμου οὔσης. Xenophon Hellen. V. p. 449. οἱ δ' αὖ Θηβαῖοι δείσαντες περὶ τῆς πόλεως, ὅτι ἐρήμη ἦν· ſcio quoque homines ἐρήμους, qui præſidio deſtituuntur, recte appellari: Demoſthenes in Ariſtocrat. p. 404. de Simone & Bianore ἐρήμων δ' ὄντων ἐκείνων, & plenius brevi poſt, τῶν μὲν ἐρήμων ὄντων βοηθῶν· ſed hæc nihil profunt viri eruditi commento: præterea, ſi vel maxime vocabulum adſignificaret illud, inſolens tamen in Lucae oratione erit, cum nulla belli aut inſidiarum præceſſerit mentio. Quare ſi Lucae verba Gazam tangunt, non viam, dixerim potius alteram in hoc vicinia fuiſſe Gazam, quæ tum temporis in ruinis erat: ſane Diodorus L. XIX. bis παλαιὰν Γάζαν, & Dexippus apud Syncellum Παλαιγάζαν memorat: ea vero, pariter ut Palaetyrus aliam Tyrum, Palaebyblus Byblum, Palaepaphos Paphum, Palaegambrium Gambrium apud Xenophontem Hellen. III. p75., aliam Gazam ponere videtur. Wess.

RAPA.] Lego *Raphia.* Siml.

RAPHIAM M. P. x x.] *Regium* Rafia m. p. x x i i. *& reliqua* Rapa m. p. x x i i. *Livius libro xxxv. C. 13.* Antiochus rex ea hyeme Raphiae in Phoenice, Ptolemaeo Regi Aegypti filia in matrimonium data. *Poſt* Gazam *eſt* Raphia, *inquit Strabo, ubi Ptolemaeus cum Antiocho magno prælium commiſit. Plinius oppida* Rhinocolura, *& intus* Raphea, Gaza. *Ptolemaeus item* Ῥαφία, Γάζα. *Stephanus Syriae urbem eſſe aſſerit.* Svr.

RAPHIA.] In pleriſque libris *Rapa* eſt pro Raphia, quæ venientibus ex Aegypto prima occurrebat, Joſepho L. IV. B. J. C. ult., &, qui eo antiquior, Polybio L. V. C. 80. teſtibus. Portum habuit vadoſum, de quo Diodorus L. XX. p. 804. Wess.

RINOCOLVRA.] Vel *Rinocurura*, vel *Rinocorubra.* Strabo & Plinius Rinocoluram appellant. Siml.

RHINOCORVRAM M. P. x x i i.] *Regium, & Longelianum* Rinocorura, *Blandinianum* Rinocorubra m. p. x x i i. *Neapolitanum* Rinocorubra m. p. x x i i i i. *Livius libro xlv. C. 11.* Circa Rhinocolura Ptolemaei legatis agentibus gratias. *Straboni* Ῥινοκόλουρα, *quod oppidum* Phoeniciae *ad Aegyptum attribuit. Plinii vetuſta exemplaria L. 5. C. 13.* Rinocolura. *In Ptolemaei libris* Ῥινοκόρουρα. *Strabo L. 16. p. 759.* Rhinocolura *ab iis dicta tradit, qui* Rhinas *habitavere. Nam Aethiopum quendam Aegyptum invadentem memorat, non interitu, ſed naſi mutilatione maleficia ulciſci ſolitum: ut propter oris deformitatem peccare deinceps non auderent: & in his locis habitaviſſe. Seneca libro iii.* de Ira, *Cap. 20. Regem Perſarum totius populi nares recidiſſe in Syria auctor eſt: & inde Rhinocolura loci nomen inditum.*

Stepha-

OSTRACENA.	M. P. XXVI.
CASSIO.	M. P. XXVI.
PENTASCHOENO.	M. P. XX.
PELVSIO.	M. P. XX.
HERACLEVS.	M. P. XXII.

TA-

Stephanus dicta ἀπὸ τῶν ἐκτετμημένων ἐκεῖ τὸ παλαιὸν ἀνθρώπων, τὰς ῥῖνας ἠκρωτηριασμένων, οὕτω κληθεῖσα. τὸ ἐθνικὸν Ῥινοκορουραῖος, καὶ Ῥινοκορουρίτης. Svr.

RINOCORVRA.] Strabonis locus in mendo eſt, conſenſeruntque in eo ex Stephani adſcriptis a Surita verbis refingendo viri egregii L. Holſteinius ad Stephan., H. Aldrichius ad Joſeph. L. I. B. J. C. 14., §. 2., H. Relandus Palaeſtin. p 435. neque mirandum hoc eſt, cum ex Stephano via in aperto ſit. In libris noſtris *Rinocorabra*, aut, ut Cuſani ſchedae, *Rinocorabia:* τὰ Ῥινοκόρουρα Joſephus, *Rinocoruram* Hieronymus *in* Eſaj. C. XXVII. nuncupat. Epiphanius in vocabulo explicando ridiculus eſt Haereſ. LXVI. C. 83. & a Petavio notatus. Wess.

OSTRACENAM M. P. XXVI.] *Regium, & Neapolitanum* Oſtracena M. P. XXVI. *Blandinianum & Longolianum* Oſtracena mpm. XXIIII. *Plinius L.* 5. C. 12. templum Jovis Caſii, tumulus Magni Pompeii, Oſtracine. *Ptolemaeo in Aegypto juxta emerſum Serbonidis lacus* Ὀστρακίνη *prope* Rhinocorura. Svr.

OSTRACENE.] Manſionem aqua carentem σταθμὸν ἄνυδρον Joſephus extremo L. IV. B. J. appellat. Plinius eo loco, quem Surita ſignavit, LXV. M. P. Peluſio disjungit, pæneque adeo cum Itinerario conſentit. Prorſus convenit Martianus Capella L. VI. p. 219., uti Harduinus quoque vidit, *Oſtracine*, inquiens, *Arabia finitur a Peluſio LXVI. M. P.*, qui cum Plinium exſcribere ſoleat, forte ejus ætate idem in Naturali Hiſtoria intervallum fuit. Paria ſentit Salmaſius in Solinum p. 401. Wess.

CASSIVM M. P. XXVI.] *Oppidum* Caſſium *deſignatur. Ammianus L.* 22. C. 16. In Auguſtamnica Aegypti provincia, & Caſſium ubi Pompeii ſepulcrum eſt Magni, & Oſtracine, & Rhinocorura. *Stephanus itidem montem, & Aegypti urbem eſſe juxta Peluſium memorat. Nam ſi manſionem ad montem, aut templum* Caſſii Jovis *deſignaret* ad Caſſium *manſio ea proderetur.* Svr.

CASSIO.] Caſii Jovis templum intelligendum eſſe Joſephus teſtis L. IV. B. J. ult., easdem enim has manſiones recenſens, πρὸς τῷ Κασίῳ Διὸς ἱερῷ Veſpaſianum caſtra metatum fuiſſe tradit: nec tamen urbem hic cognominem fuiſſe negavero ob Diodorum L. XX. p. 804, qui Nilo haud longe afuiſſe portu bono deſtitutam tradit: meminit ejuſdem Vitruvius L. VIII. C. 8. *Item Paraetonio, & quo iter eſt ad Hammonem & Caſſio ad Aegyptum, lacus ſunt paluſtres.* ubi obiter adverte eundem in urbium nominibus caſum, quo libelli hujus auctor delectatus eſt. male vero Caſſium geminata ſibilante litera ſcribi Salmaſius ad Spartani Hadrian. C. 14. monuit. Wess.

PENTASCHOENON M. P. X.] *Omnia legunt* Pentaſcinon mpm. XX: *ſed ea ſtationis manſio cognominata videtur à* Schoenorum *menſura Aegyptia; lx. enim ſtadiis* Schoenos *conficitur Herodoto L.* 3. C. 6. *In Plinii vetuſtis libris & pervulgatis L.* 5. C. 9., *legitur* Schoenum ſtadia triginta patere, *cui accedit Ptolemaeus lib. Geographia primo, xi. & xii. cap. Inde Ptolemaeo juxta* Syenem *alterius ſtationis nomen inditum* Δωδεκάσχοινος. *tanquam juſti oppidi meminiſſe videtur. gentile nomen deducens Stephanus in dictione* Μαγδωλός. τὸ ἐθνικὸν Μαγδωλίτης, διὰ τὸν Αἰγύπτιον τύπον, Κανωβίτης, Διολιβίτης, Πεντασχοινίτης. *Et pro* Διολιβίτης *arbitror legendum* Διοσπολίτης· *& Strabo* Schoeni *menſuram apud Aegyptios variaſſe ex Artemidoro docet libro xvii. p.* 804. *qui tricenum etiam ſtadiorum* Schoenum *fecerat.* Svr.

PENTASCHOENON.] Quinque ſchoeni aequant XX. M. P. Schoenus enim vulgo IV. M. abſolvebat, unde Epiphanius Haereſ. XIX. C. 4. longitudinem ſchoenorum XXIV. facere ait XCVI. M. P., & ſpatium VI. ſchoenorum M. P. XXIV. Conſentit his Hero de Menſuris apud Benedictinos tom. I. Analect. Græc. p. 315. ὁ Σχοῖνος ἔχει μίλια Δ, σταδίους Λ. Dat autem Hero unis M. P. ſtadia VII. & S. Wess.

PE-

TANIS.	M. P. XXII.
THMUIS.	M. P. XXII.
CYNO.	M. P. XXV.
TAVA.	M. P. XXX.

AN-

PELVSIVM M. P. xx.] *Pomponius L.* 1. *C.* 9. Peluſium Arabiae ipſas oras ſecare *auctor eſt*. SVR.

PELVSIO.] *Clauſtra Aegypti* Livio L. XLV. 11. Κλεὶς τῆς Αἰγύπτου Suidae. Hieronymus in Ezech. C. xxx. portum ait habere tutiſſimum, Poetamque *Peluſiacam* appellare *lentem*, non quod ibi genus id leguminis gignatur vel maxime, ſed quod è Thebaide omnique Aegypto per Nili rivum eo plurimum deferatur. Vide Taubman. Georg. I. 228. WESS.

HERACLEVS.] Hæc videtur eſſe *Heraclea parva* in Sethroite nomo Ptolem. SIML.

HERACLEVS M. P. xxii.] *In manuſcriptis & Longeliano. Plinius L.* 5. *C.* 9., ab iis oppida Mercurii, Alabaſtron, Canum, & ſupra dictum Herculis. *Strabo L.* 17. *p.* 812. Poſt Arſinoiticam Heracleoticamque præfecturam eſt Herculis urbs. SVR.

HERACLEVS.] Bonum hoc eſt. Ἡρακλέους in Notit. Leonis Imp. Solet πόλις in hoc multiſque aliis per Aegyptum reticeri. Quæ vero Surita hic congeſſit, ad Herculis urbem magnam pertinent. WESS.

TANIM M. P. xxii.] *Habet Regium exemplar, & reliqua* Thanis mpm. xxii. *Plinio L.* 5. C. 9. Tanitis nomos juxta Peluſium. *Straboni item* Tanitica præfectura, *&* Tanis *maxima urbs in Tanitico Nili oſtio. Ptolemaeo* Ταvίτης νομὸς *& Metropolis* Τάνις, *Stephanus* Τάνις. πόλις μεγάλη Αἰγύπτου. SVR.

TANIS.] Noſtri libri vocabulum adſpiratione adaugent. Hieronymus in Eſaj. C. xix. Aegypti Metropolim facit ex Pſalmo LXXVIII. 12., ſecutus Græcos interpretes. WESS.

THMVIS.] *Thumuis*. Ptolem. & allis *Thmuis*. SIML.

THMVIN M. P. xxii.] *Regium* Tumuis P. M. xxii. *Blaudinianum* Thumius mpm. xxii. *Neap.* Thiminis mpm. xxii. *Longolianum* Thumius mpm. xxii. *Ptolemaeo metropolis* Θμοῦις *juxta* Mendeſium nomon. *Ariſtides item in oratione Aegypta p.* 610. Thmuim *urbem præfectura Mendeſiae attribuit. Stephanus* Θμοῦις Αἰγύπτου. *Et Suidas* Θμοῦις ὄνομα θηλυκόν. *Ammianus libro* xxii. *C.* 16. Exceptis minoribus multis, Atthribi, & Oxyryncho, & Thmui, & Memphi maximis urbibus nitet. SVR.

THMVIS.] Aegyptiis hoc vocabulum hircum ſignificat, auctore Hieronymo: eundem *Mendetem* appellitabant, de quo & flagitioſo ejus cultu Herodotus L. II. 46. Voſſian. & Cuſani MSS. *Thumuis*; *Thmuin* vir doctus Fabriciano exemplari adſcripſit. WESS.

CYNO.] Straboni & Plinio *Cynopolis*. SIML.

CYNON M. P. xxv.] Cino M. P. xxv. *habet Regium exemplar. Blandinianum & Longolianum*, chino mpm. xxv. *Neapolitanum* cumo mpm. xxx. *Plinius de* Cynopolite nomo. *Strabo Heracleotico adjungit* Cynopoliten nomon. *Ptolemaeo ab occidua parte fluminis* nomos, *& metropolis* Κύνων, *id eſt*, canum: *& eo caſu in hoc Itinerario: ſubaudiendum eſt ſtationis nomen.* SVR.

CYNO.] Solennis hæc urbium Aegyptiarum terminatio: docuit Euſebius in Eſaj. C. xxx. fuiſſe illi nationi in more poſitum, ut ab animalibus, quæ venerabantur, urbibus nomina inderent, ἀπὸ μὲν λέοντος τὴν Λεοντὼ, ἀπὸ δὲ τοῦ Κυνὸς τὴν Κυνώ· Paria his Hieronymus L. II. in Jovinian. p. 202. ſcripſit: quare emendanda ſunt, quæ ad Eſaj. C. XLVI. notavit. *Nam & pleraque oppida eorum ex beſtiis & jumentis habent nomina*, Κυνῶν *a cane*, Λέων *a leone*, Θμοῦις *lingua Aegyptia ab hirco*, Λύκων *a lupo*. Fuit enim, ut MSS. indicant, Κυνὼ, Λεοντὼ, Λυκώ· nec debuiſſet ea Martianaeus contemptim habere & ſoli margini appingere. Ceterum Aegyptus aliam hoc nomine habuit, quæ in Meletii Breviario apud Athanaſ. Apol. Cont. Arian. p. 187. ἡ ἄνω Κυνὼ *ſuperior Cyno* dicitur. WESS.

TAVAM M. P. xxx] *Habet Regium exemplar. Et reliqua* Taſa mpm. xxx. *Ptolemaeo metropolis* Ταῦα. *Et Stephanus* Ταῦα πόλις Αἰγύπτου. SVR.

TAVA.] Novit urbem Hierocles. Ἰουδα

Digitized by Google

ANDRO.	M. P. XII.
NITHINE.	M. P. XII.
HERMVPOLI.	M. P. XXIIII.
CHEREV.	M. P. XXIIII.
ALEXANDRIA.	M. P. XX.

CHE-

Ταῦα ſubſcripſit Action. I. Concilii Chalcedonenſis. Wess.

ANDRON M. P. XII.] *Manuſcripta, &* *Longolianum* Andro mpm. XII. *cum plurium numeee caſus ſit intelligendus, ut* ſtationem *ſubaudias: Plurium numero, id eſt,* Virorum; *Ptolemaee* Ἀνδρωπολίτης *nomos & metropolis* Ἄνδρων. Svr.

ANDRO.] Hoc ſolum verum eſt. Notitia Imp. Orient. ſub diſpoſitione V. S. Comitis rei militaris per Aegyptum habet *Legion. III. Diocletianam Thebaidos Andro*, ubi G. Pancirolus Itinerarii oblitus non eſt: vellem me quoque docuiſſet, quid *Thebaides* hoc loco eſſet: nam quæ de Thebaeorum militum Legione notavit, ea aliorſum pertinent: puto indicari, Legionem illam III. Thebaidis provinciæ præſidiariam fuiſſe, unde ſub Duce Thebaidos in eadem Notitia memoratur, nunc vero *Andro* ſtationem habuiſſe: ceterum *Zoilus Epiſcopus Andro* eſt in Athanaſii Epiſt. ad Antiochen. p. 776. Wess.

NITHINE.] Vel *Nichine*. In libro Notit. *Naithu*, vel *Nurethine*. Siml.

NITINE M. P. XII.] *Habet Regium exemplar: Blandinianum* Nithine mpm. XII. *Neapolitanum* Nrethine mpm. XII. *Longolianum* Nithine mpm. XII. *&* Nirethine *corrigitur. Quid eligere poſſim non video: niſi præferendam eſſe vetuſtiſſimi exemplaris lectionem propter ſexcentos annos. Et plane hæreo an* Νεὺτ nomos, *& metropolis Ptolemaei ſit, an* Naithu *Notitia provinciarum. Nam provincia* Auguſtamnicae *Aegypti cohors prima ſagittariorum* Naithu *recenſetur.* Svr.

NITHINE.] Hæc mihi nuſquam lecta: quæ Simlerus habet, in Auguſtamnica fuerunt, nec commode huc transferuntur. Cogitaveram de *Nitria*, ſed ea propior Alexandriam fuit, XL. fere M. P. inde diſparata, ſi verum tradit Rufinus de Vitis Patr. C. 21. *Plinthine* apud Strabonem L. XVII. p. 799. & Athenaeum L. I. Deipn. ult. legitur, ſono non multum hinc recedens. Pſeudo-Anaſtaſius in Epitome *Nitrinem* hinc ſumpſit; unde deliberandum eſt, veneritne a *Nitro*, quo Aegypti hunc tractum abundaſſe ex Sozomeno L. VI. H. E. C. 31. novimus, huic manſioni cognomen: quod vero Ortelius eandem ac *Nicus* facit, id ipſo manſionum ordine ſatis ſuperque confutatur. Wess.

HIERAPOLIS.] Forte *Hermupolis parva*. Siml.

HERMVPOLIM M. P. XXIIII.] *Regium* Hermupoli M. P. XXIIII. *Blandinianum, & Longolianum* Hieropoli mp. XX. *& in Neapolitano* Nieropoli M. P. XXIIII. *& Regii exemplaris veram, ac germanam lectionem agnoſco: Librariorum enim errore ex* Hermupoli Hieropolis *correctum eſt, quod viderint ejus urbis ter nomen eodem itinere repeti: Quòd ſi animadvertiſſent iter Antiochia Alexandriam propoſitum, in ipſius Alexandriae ſtationem confici, & aliud iter Alexandria ab auctore* Hieraſycaminon *propoſitum ſuſcipi, & rurſus per aliquot ſtationes jam peractas progredi, uti* Cercu, Hermupoli & Andron, *colligerent duas eſſe* Hermupoles. *Qua de cauſa appoſite cum itinerum manſiones finiantur, neque titulus novi itineris apponitur, lineis miniaceis itinera propoſita, & conſtituta incluſimus. Alioqui ſi perpetua ſerie itinera ducerentur, neceſſe erat manſiones ejuſdem nominis geminari: ut* Cercu, Hermupolis, & Andron: *cum eadem ſint. Stephanus auctor eſt Herodianum duas* Hermupolis *in Aegypto collocare,* magnam, *&* parvam: *& alias præterea ipſe adjungit. Sed duarum & à Ptolemaeo, & hoc Itinerario mentio fit. Nam ab occidua Nili parte juxta litus eſſe* Alexandrinorum nomon *aſſerit: quibus adjungitur* Ἑρμούπολις μικρά. *Et rurſus ab eodem auctore ab occidua fluminis parte ſubjungitur* Ἑρμουπολίτης *nomos, &* Ἑρμούπολις Μεγάλη. *Ut minime dubium ſit hanc Antonini* Hermupolim, *quæ ad litus videtur accedere,* parvam *eſſe: quæ mox alio itinere recenſetur: & eo* magna *poſtea* Hermupolis *adjungitur. In Calcedonenſi Concilio Eſaia* Epiſ-

CHEREV.	M. P. XXIIII.
HERMVPOLI.	M. P. XX.
ANDRO.	M. P. XXI.
NICIV.	M. P. XXXI.

LE-

Epiſcopus Hermupolis minoris *civitatis ſubſcripſiſſe fertur.* SVR.

HERMVPOLI.] Plerique omnes libri *Hierapolis* ſolus divinus eſt Suritae Regius. Hæc in Alexandrino agro erat: quæ cauſſa eſt, quamobrem Agathammon urbis hujus Epiſcopus ἐν τῇ Ἀλεξανδρέων χώρᾳ fuiſſe dicatur in Breviario Meletii apud Athanaſium Apol. contra Arianos p. 188., ubi Benedictinos vide. WESS.

CHEREV.] Vel *Cerceſura.* SIML.

CERCV M. P. XXIIII.] *Regium* Cheteu M. P. XX. *Blandinianum* Chereu M. P. XXIIII. & *Longolianum: ſed hoc* Cherehu mp. XXIIII. *emendat. Neapolitanum* Chereu mpm. XX. & *inter* Chercu & Alexandriam *iterum* Heropolim *interjicit. Ego legendum arbitror* Cercu: *ut ex eo nomine* Cynocephali *Aegyptiorum numinis ſtatio deſignetur: præſertim cum ſtatim ab* Alexandriae *manſione in Regio* Cerey *legatur, quod proxime ad* Cercu *nomen accedere videtur.* SVR.

CHEREV] Noſtris libris *Chereu* ineſt, Cuſani tamen ſchedae *Chocu*; at *Chereum* nugator Anaſtaſius in Epitome. Verum eſſe, quod amplexi ſumus, Ortelius eumque ſecutus Th. de Pinedo ad Stephani Χαιρέου ſuſpicati ſunt. Erat hæc prima manſio quæ Alexandria profecturis ſeſe objiciebat, teſte Athanaſio in Vita S. Antonii. Verba appono ex Evagrii verſione p. 860. Edit. Benedictin. *Egreditur enim ad primam manſionem Alexandriae, quæ appellatur Chereu cum ſupra dicto Neſtorio.* Unius diei itinere τὴν Χαιρέου Alexandria Gregorius Nazianz. Orat. XXI. p. 391. removet: atque hos audire & ex Neapolitano libro ac Anaſtaſio vocem refingere placuit. WESS.

ALEXANDRIAM M. P. XX.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum & Longolianum* Alexandria mpm. XX. *Neapolitanum* Alexanxandria mpm. XXIIII. SVR.

ALEXANDRIA.] De nobiliſſima urbe tacere decreveram: nunc, mutata ſententia, pauca excerpo. Philo in Flaccum p. 988. μεγαλόπολιν ἢ πολύπολιν appellat, priori uſus titulo, quod revera μεγίστη καὶ εὐδαιμονεστάτη *maxima celeberrimaque* eſſet urbs, ut in Legat. ad Cajum p. 1017. dicit; qui locus, quod obiter moneo, e mala diſtinctione laborat & male factus eſt Latinus: poſteriore vero, quoniam πέντε μοῖραι τῆς πόλεώς εἰσι, ἐπώνυμοι τῶν πρώτων στοιχείων τῆς ἐγγραμμάτου φωνῆς, *quinque erant urbis regiones, denominatæ a primoribus literis.* De ſpatio, quod urbs occupavit, notus eſt Strabonis L. XVII. p. 793. & Joſephi L. II. B. J. C. 16. §. 4. ac Stephani diſſenſus. WESS.

CERCV M. P. XXIIII.] *Regium* Cerey M. P. XVIIII. *Blandinianum, & Neapolitanum* Chercu mpm. XXIV. *Hanc manſionem* Alexandria *denuo obit, ut iter* Hieraſycaminon *proſequatur.* SVR.

HERMVPOLIM M. P. XX.] *Regium* Hermupoli P. M. XX. *Blandinianum & reliqua* Hieropoli mpm. XX. *librariorum errore: quem nos pateſeciſſe arbitramur.* SVR.

HERMVPOLI.] In P. M. commiſſum eſſe, ad percipiendum facile eſt, ſi anteriora conſiderentur. Quæ annexa ſunt præcedenti manſioni hic ſedem figere debuerant & vicissim: è libris nullum eſt auxilium. WESS.

ANDRON M. P. XXI.] *Regium* M. P. XXI. & *item reliqua: neque mirari quempiam oportet, plura ſupra ex* Andron *manſione* Alexandriam *milliaria interfuiſſe, atque ex hoc Itinerario* Alexandria Andron *ſtationem colligi apparet, quod alterius manſionis diverticulo ſuperius iter peractum ſit.* SVR.

NICIV.] Straboni *Niciae vicus.* SIML.

NICIV M. P. XXXI.] *Habetur in manuſcriptis exemplaribus, & Longoliano. Ptolemaee, ab exertu ad magnum* Nili flumen *nemes & metropolis* Νικίου. *Straboni* Νικίου κώμη *& Suidas* Νικίου κώμη πρὸς Αἰγύπτῳ. SVR.

NICIV.] Cuſani ſchedae *Nicium M. P. XXI.*, *Nycium* Anaſtaſius, ſatis perverſe. Νικίου Hierocles & Stephanus. Non eſt ergo cur verear in Meletii Breviario p. 187. Ἡρακλείδης ὁ Νικίου, & Palladii Hiſtor. Lauſiaca C. 41. κατὰ τὴν ὁδὸν πλησίον Νικίου τῆς πόλεως ſcribere, damnato Νικιῶς, quod utrobique lectitatur: neque

 etiam

Digitized by Google

LETVS.	M. P. XXVIII.
MEMPHI.	M. P XX.
PEME.	M. P. XX.
ISIV.	M. P. XX.
CENE.	M. P. XX.

TA-

etiam cur mihi præ illo *urbi Nichium* in Theophili Paſchali III. arrideat. Quæramus nunc, quo olim fuerit nomine? Ptolemaeus eam in Proſopite nomo locat, ipſam veto inſulam Proſopitidem Niciu hanc urbem ſive vicum inſediſſe auctor eſt Scholiaſtes Thucydidis L. I. 109. Προσωπῖτις ἐκαλεῖτο ἡ νῦν Νικίου· νῆσος δὲ ἦν ποτε, ἐπυρώθη ὑπὸ Μεγαβάζου: eadem itaque Proſopitis ac Niciu. Hinc veio & ex Herodoto L. II. C. 65. Heſychio ſuccurre, ſcribenti Προσωπίου, τῆς νήσου ἐν Αἰγύπτῳ. WESS.

LETVS.] Alias *Latos*, unde Latopolites nomos & Latonae civitas Ptolem. In libro Notit. *Latos*. SIML.

LETVS M. P. XXIX.] *Regium* Letus M. P. XXVIII. *Reliqua vero* Letus mpm. XXVIII. *Apparet etiam* Stationis *manſionem ſubaudiendam eſſe. Ptolemaeus* Λατοπολίτης *nomos*, & Λατοῦς πόλις. *Stephanus* Λατοῦς πόλις, πόλις Αἰγύπτου. ἔστι δὲ μοῖρα Μέμφιδος, καθ' ἣν αἱ Πυραμίδες Λατοῦς Ἱερόν. SVR.

LETVS.] Codicum excerpta, quorum nobis uſus eſt, M P. XXVIII. cum prioribus editionibus. Cuſani libet *Lenis* mendoſe ſcribit. Rectum eſt vulgatum. Ἰσαὰκ ἐν Λατοῦς eſt in Meletii Breviario p. 187. Quæ Simlerus habet ex Ptolemaeo Latino hauſta ſunt, nec ſatis cogitate *Late* Notitiae Imp. Orient. huc translata eſt, alıorſum pertinens, uti ſuo loco Surita docuit. Peccavit & in hac urbe ad Stephani Λατοῦς cautiſſimus ceteroqui L. Holſteinius: nam Λατοῦς, ut Theodoretus Sermon. III. Therap. p. 51. appellat, originatio eſt a *Lato* piſce, Λάτων inde πόλις dicta: ſed ea longiſſime hinc aberat, uti videbitur. WESS.

PEME.] Alias *Pene*. Forte *Ptolemais* apud Ptolem. SIML.

PEME M. P. XX.] *In manuſcriptis & Longoliano habetur. Videtur ex Stephano legi oportere* Pempte, *ait enim* Πέμπτη πόλις Αἰγύπτου. SVR.

PEME.] Si *Pemptos* Stephani exploratus eſſet ſitus, de Suritae conjectura conſtitui quid poſſet. *Peamu* in Notitia Imp. O. p. 212. invenio, quod cum in Thebaide fuiſſe videatur, cum hac manſione componere non auſim: exſpectemus ergo aliunde uberiorem lucem. WESS.

ISVI.] Alias *Uſui*. In libro Notit. *Iſui*. SIML.

ISIV M. P. XX.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum & Neapolitanum* Vſiu mpm. XX. *Longelianum emendat* Uſius. *Plinius L.* 5. *C.* 10. Iſidis *oppidum: ſed juxta Nili oſtia; ut hoc mediterraneum eſſe non poſſit. Stephanus*, Ἰσεῖον πόλις Αἰγύπτου ἀπὸ Ἴσιδος. SVR.

ISIV.] Non mihi dubium eſt, quin in Notit. Imp. O. *Iſiu* ſit legendum, quamquam male cum hac manſione compoſitum: Fuit enim in Thebaide, ut Notitia docet. Videtur hoc loco Iſidis templum, cujuſmodi in Delta Peutingeri Tabula tria habet, fuiſſe: appoſita vero viæ militari Iſidis templa erant, quod ipſa peregre abeuntium habebatur patrona, qua de re Cl. Ever. Otto C. 8. de tutela viarum. WESS.

CENE.] *Coeno* vel *Coene*, alias *Othune*. SIML.

CENE M. P. XX.] *Habent Regium, & Blandinianum. Et Neapolitanum* Etheme mpm. XX. *Longelianum* Cene mpm. XX. & Othene *corrigit. Ptolemaeo juxta* Chenobſciam Καινὴ πόλις. *quam minime affirmare auſim hujus ſtationis eſſe.* SVR.

CENE.] Nimium feſtinans Suritae notas Salmaſius evolvit, ad Solinum p. 321. ſcribens, divinaſſe eum Καινὴ πόλις Ipſe *Coene* pro *Coeno*, i. e. *Cyno*, ſcriptum arbitratur: certe *Cyno* hic refingendum, quod vehementer demiror. Illa enim in adverſa Nili ripa poſita fuit *Cyno*, teſtibus Strabone & Ptolemaeo, quos ipſe vir doctiſſimus excitavit, ut Cynopolim vicinam Oxyryncho faceret: mihi vulgatum non diſplicet: videtur manſio Καινὴ aut Κοινὴ dicta. Ceterum *Otheme* Cuſani ſchedæ porrigebant, cum in Voſſian. *Caeene* eſſet. WESS.

TICANONA.] *Icanona* vel *Icacana*. Forte *Co* Ptolemaei. SIML.

TA-

Digitized by Google

TACONA.	M. P. XX.
OXYRYNCHO.	M. P. XXIIII.
IBIV.	M. P. XXX.
HERMOPOLI.	M. P. XXIIII.
CVSIS.	M. P. XXIIII.
LYCO.	M. P. XXXV.
	APOL.

TACONA M. P. xx.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum & Longol.* Icacona mpm. xx. *Neapolitano* Icatona mpm. xx. SVR.

TACONA.] *Isacona* plerique omnes MSS. ſolus Voſſianus *Ticacena*: quid horum præſtet, non temere dixero. Salmaſius in Solin. p. 321. *Icacena* præoptat, nulla addita cauſſa. Inſula *Co* non longe hinc afuit. WESS.

OXYRYNCHON M. P. xxIIII.] *In omnibus exemplaribus: cujus urbis, & ejus nominis ratio, apud omnes fere auctores apparet.* SVR.

OXYRYNCHO.] Fuit in ea Aegypti parte, quam Arcadiam ſerior ætas appellitavit. In Notitia Imp. Leonis ὁ Ξύρυγχος μητρόπολις, verti turque *Xyrinchus*, ſatis ridicule. Urbs fuit ampliſſima & celeberrima, quippe quæ præter monaſteria complura, XII. templa vidit, in quibus ſacris operarentur cives, auctore Rufino de Vit. Patrum C. 5. De piſce cognomine provulgata ſunt omnia. WESS.

IBIV M. P. xxx.] *In omnibus legitur: neque ejus manſionis reperi fieri mentionem. Tamen apud Platonem in Phaedro p.* 274. *Socrates ſe audiviſſe memorat, circa* Naucratin *Aegypti priſcorum quendam deorum fuiſſe, cui dicata eſſet avis, quam* Ibim *vocarent: deo autem ipſi nomen* Teuth. *Hunc Mercurium fuiſſe, Cicero, & Euſebius ſunt auctores. Strabo L.* 17. *p.* 812. *Aegyptios ex avibus* Ibim, *& accipitrem colere memorat: Plinius item Aegyptios* Ibes *ſuas invocare contra ſerpentum adventum prodit.* SVR.

IBIV.] Mihi nuſquam lecta hæc manſio eſt: putem vitio exſcriptorum ex Stephano in Ἰβεῖον emigraſſe. Προκατελαβοῦντο, inquit, ὡς Ἰβεῖον καὶ Νεμαζεῖον, καὶ τῶν ὄντων μὲν τῇ χώρᾳ τῆς Δ. ἐφύλαξαν τετρᾶρχον non enim videtur Ἰβεῖον canoni, quem Stephanus ponit, bene reſpondere, niſi velis ab Ἶβις Ἴβιδος repetere, de qua culta non bene conſtat: ſane ſi Ἰβεῖον ſcripſeris, ſalva res erit. Refer huc Cl. Ever. Ottonis C. 3. de Diis Vialibus verba: *manſio Aegyptiaca Ibis dicitur in Itinerario Antonini, quia hoc animal, Iſidi ſacrum, viatoribus ad ſerpentes fugandos proderat*: ſunt enim in rem noſtram accommodata. *Ibiu* tamen MSS., niſi quod Cuſani liber *Ibium M. P. XXX.* Eſt quidem in Evagrio L. I. H. E. C. 7. *Ibis*, ſed non alia atque Oaſis magna, uti Cujacius L. XX. Obſerv. C. 30. ex Notit. Imper. Orient. liquido oſtendit: quare ferenda non eſt Gundlingii confidentia, hoc negare auſi in Diſſert. de Neſtorianiſmo C. 15. WESS.

HERMVPOLIM M. P. xxIIII.] *In manuſcriptis & Longoliano legimus, atque hac Ptolemaeo* Ἑρμούπολις μεγάλη. *Ammianus lib.* 22. *C.* 16. Igitur Thebais multas inter urbes, clariores aliis, Hermopolim habet, & Copton. SVR.

HERMOPOLI.] Ita MSS. præferunt, quorum Cuſani XXIII. M. P. adjungit: patrocinatur veteribus ſchedis Auguſtinus L. VIII. de C. D. C. 26. *Hic enim*, inquiens, *Hermes major, i. e. Mercurius, quem dicit avum ſuum fuiſſe, in Hermopoli, hoc eſt in ſui nominis civitate, eſſe perhibetur.* WESS.

CHVSIS.] *Cuſſa* in Notit. libro. *Cuſtodiae* Ptolem. SIML.

CHVSIS M. P. xxIIII.] *In manuſcriptis & Longoliano legimus. Forte eam ſtationem deſignat liber Notitia provinciarum, ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Ducis Thebaidos.* Legio, *inquit*, ſecunda Flavia conſtantia Thebaeorum Cuſſa. *Manuſcriptum exemplar Bibliotheca* Aulae Dei, Cuſas: *ut* Chuſis *appareat legendum eſſe: quemadmodum Gentilia nomina Aegyptia in is deſinentia deducantur, Stephanus docet in voce* Πτεβῖος. SVR.

CVSIS.] Suritam hoc loco audiendum non eſſe, *Achilles* docet *Cuſarum* præſul, Ἀχιλλεὺς ἐν Κούσαις ex Meletii Breviario p. 187. bene ergo *Cuſis* Vaticanus, quem ſequimur. Ptolemaei Φυλακαὶ *Cuſtodiae* in hac vicinia fuerunt, nec tamen eædem quæ *Cuſae*. WESS.

LYCON M. P. xxxv.] *Regium* Lico M. P. XXXV. *Et reliqua* Lico M. P. XXXII. *Plinius L.*

APOLLONOS MINORIS.	M. P. XVIII.
HISORIS.	M. P. XXVIII.
PTOLEMAIDA.	M. P. XXII.
ABYDO.	M. P. XXII.
	DIOS-

5. *C.* 9. *do Præfectura* Lycopolite*: atque itidem Ptolemaeus, & Λύκων urbs.* Svr.

LYCO.] Scripti libri *Lico*, quamquam paullo verius *Lyco* vetuſtiores editiones. Apophthegmata patrum tom. I. Mon. Græc. Coteleriì p. 404. καὶ ἀδελφότεκνον εἰς τὴν Λυκώ· atque ad hanc formam vir eximius J. Alb. Fabricius L. IV. B. G. 26. p. 92. quod apud Suidam legis Παῦλος Αἰγύπτιος ἐκ τῆς Λύκων immutavit: ſed cum Λυκὼ & λύκων πόλις, uti Κυνὼ & κυνῶν πόλις, diceretur, equidem haud ſcio an medicina ſit ſupervacua. Wess.

APOLLONOS MINORIS M. P. XVIII.] *Regium exemplar* Apollinos minoris M. P. XVIII. *Blandinianum & Longolianum* Apollinos minores M. P. XVII. *Neapolitanum* Apollinos minor mpm. XVII. *Ptolemaeo juxta* Copton Ἀπόλλωνος μικροῦ*: & hoc ipſo itinere in Regio exemplari* Apollonos ſuperiores. Svr.

APOLLONOS.] Voſſianus *Apollines minores M. P. XVII.* ceteri Suritae libris accedunt. Verum videtur, quod expreſſum eſt. Hierocli Ἀπόλλων μικρός dicitur. *Apollonos ſuperioris* eſt in Notit. Imp. Or., prorſus ad eandem formam: atque ita *Apollonis ſatus* habes in Capella L. I. p. 10. & *Apolloni copulatam* p. 3. in bonæ notæ MSS. Wess.

HYSOPIS.] Alias *Hiſoris.* Forte Hypſele Ptolem. Siml.

HISORIS M. P. XXVIII.] *Habet Blandinianum, nam in Regio hujus manſionis nomen deſideratur. Neapolitanum* Niſopis mpm. XXVIII. *Longolianum* Hiſoris mpm. XXVIII: & Hiſopis *emendat. De urbe* Buſiri *Strabo, & de* Buſirite nomo: *quod inhoſpitalitatem loci poſteri calumniarentur: &* Buſiris *oppidi juxta* Nili *oſtia Plinius L.* 5. *C.* 10. *meminit: nihilque ad hanc manſionem pertinere videntur. Neque Ptolemaei* Buſirites nomos, *aut metropolis* Buſiris: *Vicus vero, cujus Plinius meminit, multo minus, libro* XXXVI. *C.* 12. *de Pyramidibus agens.* Reliquæ, *inquit*, tres, quæ orbem terrarum implevere fama, ſane conſpicuæ undique à navigantibus, ſitæ ſunt in parte Africae monte ſaxeo, ſterilique inter Memphim oppidum, & quod appellari diximus Delta: à Nilo minus IIII. M. P. à Memphi VII vico appoſito, quem vocant Buſirim: in quo ſunt aſſueti ſcandere illas. *Tot enim* M. P. *à Memphi ad hanc interjacent manſionem, ut nihil ad eum vicum attinere poſſit.* Svr.

HISORIS.] *Hiſopis* excerpta codicum noſtrorum. *Hiſoris* videri poſſet inflexum ex *Hoſiris* ſive Oſiris, ut in veteri lapide apud Sponium Miſcellan. p. 103.

Mutilia
Albana
Hosiri et
Fortunae.

Scio Sponio *Hoſirim* in numinibus ignotis viſum eſſe recipiendum, nec ſatis tamen cogitate, uti a Fabretto C. VIII. Inſcr. p. 488. eſt animadverſum: cum tamen MSS. in vocabulo ſcribendo varient, forte verior erit Simleri conjectura, Ortelio non improbata. Wess.

PTOLEMAIDA M. P. XXII.] *Habent manuſcripta. Longolianum* mpm. XXXII. *Strabo* Ptolemaida *urbem omnium maximam, quæ in* Thebaide *ſunt, &* Memphi *non minorem commemorat: & Ptolemaeo* ſtatio, *& præterea alia* Πτολεμαῒς Ἑρμίου, *quæ hoc Itinerario deſignari videtur: nam & Ptolemaeo quoque illi* Ἄβυδος *ſubjungitur quemadmodum ab Antonino.* Svr.

PTOLEMAIDA.] Voſſian. *Ptolemaidam*, non omnino male, uti ſupra p. 149. eſt obſervatum. Wess.

ABYDVS.] Libro Notit. *Abecedo.* Siml.

ABYDVM M. P. XXII.] *Habent omnia exemplaria. Strabo L.* 17. *p.* 813. Abydum *olim urbem maximam videri fuiſſe, ſecundam poſt* Thebas, *& ſua ætate in parvam habitationem redactam; Plinius L.* 5. *C.* 9. Mox Veneris oppidum, & iterum Jovis ac Tentyris: infra quod Abydus, Memnonis regia, & Oſiris templo inclitum, VII. M. D. P. in Libyam remotum à flumine. *Plutarchus comment. de Iſide & Oſiride* Abydi *Aegyptiorum proceres humari conſueviſſe auctor eſt: atque mihi verum* Oſiridis *eſſe ſepul-*

DIOSPOLI.	M. P. XXVIII.
TENTYRA.	M. P. XXVII.
CONTRA COPTO.	M. P. XII.
PAPA.	M. P. VIII.

HER-

ſepulcrum. Ptolemaeo eodem quo Antoninus ordine Ἄβυδος. Διόσπολις μικρά. Τέντυρα. Svr.

ABYDO.] Simlerus in animo hæc Notitiæ Imp. Or. habuit: *Ala octava Abydum Abocedo.* In Expoſitione fidei Epiphanii p. 1093. τῇ ἐν Ἀβυδῷ, ac ſi Ἄβυδις rectus eſſet caſus. D. Petavius in veteri codice Ἀβύδῃ, quod nihilo melius eſt, invenit: putem Ἄβυδον πόλιν apud Athenaeum L. XV. C. 7. in Ἄβυδον eſſe commutandam: nam quæ de Memnone ibidem adduntur, Abydum videntur requirere, veterem ejus regiam. Wess.

DIOSPOLIM M. P. XXVIII.] *In manuſcriptis noſtris, & Longoliano legitur: ſatisque ex Ptolemaeo apparet eſſe hanc parvam* Dioſpolim. *Item Strabo*, poſt Abydum eſt parva Dioſpolis, poſtea Tentyra urbs. *Plinius de praefecturis L. 5. C. 9.* Tentyrite, & Dioſpolite: & *de* magna Dioſpoli, *inquit*; Et Dioſpolis magna, eadem Thebae, portarum centum nobilis fama. *Stephanus* Dioſpolis magnæ *in* Thebaide Aegypti *meminit: & in Aegypto quatuor alias eſſe parvas.* Svr.

TENTYRAM M. P. XXVII.] *Habent manuſcripta, & Longolianum. Stephano* Τέντυρις, & Τέντυρα, & *Ptolemaeo* Τέντυρα. Svr.

TENTYRA.] Cuſani liber XXVIII. P. M. a Dioſpoli disjungit, *Thentira* cum ceteris appellitans. Juvenalis Sat XV. 33.

Inter finitimos, vetus atque antiqua ſimultas
Immortale odium & nunquam ſanabile vulnus
Ardet adhuc, Ombos & Tentyra.

ubi cave *finitimos* ſtrictiſſime accipias: ſic falſa dixerit Juvenalis; intercrant enim inter Ombos & Tentyra alia oppida & nomi, ut ex Itinerario apparet, & fuſe ſatis oſtendit Salmaſius in Solin. p. 318. Fere tamen in iiſdem finibus, quamvis Nilo interfluente disjuncti, incoluerunt. Hierocli vitioſe Τύντυρα dicuntur: numus Hadriani in Theſaur. Fredericiano C. X. §. 9. TENTYΡιτῶν L. IA. præfert. Ruinas urbis luſtravit P. Lucas Itin. Aegypt. p. 130. Wess.

CONTRA COPTON M. P. XII.] *Regium* Contra Copto M. P. XII. & *Neapolitanum. Blandinianum* Contra Copto mpm. XI. *Longolianum* Contra Codto mpm. XII & XII. *corrigit. Sæpe in his praefecturis Aegyptiis manſiones in hunc recenſentur modum, ut apparet.* Svr.

CONTRA COPTO.] Sic libri, quorum Cuſani XXVII. M. P. adjungit. *Copto* eſt in Notit. Imp. Or. Κοπτώ in Plutarcho de Iſ. & Oſir., verum hac de re alias. Wess.

PAPA.] *Pampanis* Ptolem., *Ripampane* libro Notit. Siml.

PAPA M. P. VIII.] *Habent manuſcripti libri, & Longolianus. Forte legendum erat* Pappa: & *& in Ptolemaei Geographia poſt* Tentyriten nomon *vicus mediterraneus* Πάμπανις, *non* Πάμπανις. Svr.

PAPA.] Cuſani ſchedæ M. P. XI. *Pampanis* Ptolemaei citra dubium eadem eſt ac Notitiæ *Ripampane*: nam teſte Pancirolo MSS. *Pampanae* edunt. Jam ſi ab hac nihil Papa diſcrepaverit, oportet ejus nomen longe ſit depravatiſſimum, quod pæne opiner. Viſus tamen eſt Salmaſius in Solin. p. 318. in Juvenali hujus manſionis ſibi inveniſſe nomen: nam ubi poſt ingenioſam Merceri conjecturam Sat. XV. 75. legebatur:

Terga fuga celeri præſtant inſtantibus Ombis
Qui vicina colunt umbroſa Tentyra palma.

ibi verſatili uſus ingenio, *Palma* radicitus exciſa, reſtituit:

Qui vicina colunt umbroſa Tentyra Pampa.

Equidem lætus hoc amplecterer, ſi aliunde liqueret, *Pampanem* Ptolemaei & Notitiæ, cauda decurtata, *Pampam* fuiſſe nuncupatam: *Pappa* enim, qua inibi ex Itinerario utitur, conjectanti Suritae accepta eſt ferenda. Foret præterea & hoc commonſtrandum, nullam proxime Tentyra *umbroſam* fuiſſe *palmam*: quæ cum fruſtra quæram, pace magni viri, Tentyra *umbroſa palma vicina*, præſertim cum lætus in hoc tractu palmarum fuerit proventus, donec aliud edocear, putavero. Wess.

HER-

Digitized by Google

HERMVNTHI.	M. P. XXX.
LATO.	M. P. XXIIII.
APOLLONOS SVPERIORIS.	M. P. XXXII.
CONTRA THMVIS.	M. P. XXIIII.
CONTRA OMBOS.	M. P. XXIIII.

CON-

HERMVNTHIN M. P. xxx.] *Regium* Hermunti M. P. xxx: *& Blandinianum* Heſmunti mpm. xxx. *atque item Neapolitanum. Longolianum* Heſimunti mpm. xxx. *Strabo poſt Thebas*, Hermontim magnam *eſſe, in qua Apollo & Jupiter colerentur: Plinius L. 5. C. 9. inter alias præfecturas* Hermonthiten *recenſet: ſed in manuſcriptis* Hermotiten *legitur. Ptolemaeo, eodem quo Antoninus ordine*, Ἑρμωνθὶς. Λατῶν πόλις, εἶτα πόλις μεγάλη Ἀπόλλωνος. *In Notitia provinciarum ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Comitis rei militaris per Aegyptum Cohor. iiii.* Hermunthi, *& ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Ducis Thebaidos Legio ii. Valentiniana* Hermunthi. SVR.

HERMVNTHI.] MSS. noſtri Blandiniano aſſentiuntur; Cuſani tamen liber VIII. tantum M. P. apponit. Urbs hæc in Aegyptiaca Ariſtidis p. 568. Ἑρμωνθὶς, in Actis S. Pachomii C. 11. Ἑρμοθὶς, litera una detracta, dicitur: credo ita olim fuiſſe in Meletii Breviario p. 187. ubi nunc Κάλης ἐν Ἑρμίθη lectitatur; invenerunt enim Benedictini in MSS. Ἑρμίθη, quod à vero propius abeſt. Eſt inter numos Wildianos qui una parte caput Hadriani & ΑΥΤ. ΚΑΙϹ. ΤΡΑΙ. ΑΔΡΙΑΝ. oſtendit, cum in altera inſit ΕΡΜΟΝ. L. ΙΑ., unde Ἑρμωνθὶς non prorſus ineptum videbitur. Harduinus alium vidit, qui ΕΡΜΩΝΘΙϹ præferebat. Arabibus *Armant* dicitur, Golio monitore ad Alferg. p. 103., cui P. Lucas, qui ejus parietinas deſcripſit, L. V. Itin. Agypt. p. 119. jungi poterit. WESS.

LATON M. P. xxiiii.] *Manuſcripta, & Longolianum* Lato M. P. xxiiii: *ſed* Laton *numero plurium Græca inflectione legendum, ut* urbem *ſubaudias. Strabo L. 17. p. 812.* Latopolitanos, Latum *piſcem colere tradit.* Latopoliten nomon *Plinius L. 5. C. 9. quoque commemorat. In Notitia Provinciarum, ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Ducis Thebaidos Equites Sagitarii indigena* Lato. SVR.

LATO.] Non aſſentior Suritae. Λατῶ typus urbium eſt Aegyptius. Paſſim quidem Λάτων dicitur, uti in Actis S. Pachomii C. 9. ἐκκλησία Λάτων, & μονὴ Παχνὺμ, ὅπου ἐν τῇ ἐνορίᾳ τῆς πόλεως Λάτων, & Λάτων πόλις apud Stephanum in Ἀγκυρῶν, quam Salmaſius, ut Holſteinii notæ indicant, in Λατοῦς πόλιν non ſatis juſta cauſſa mutabat. Λάτων vitioſe Hierocli dicitur. Nec tamen hæc efficient, ut *Lato*, quomodo in Notitia & Theodoreto Therap. p. 51., damnandum ſit. Formatum eſt, ut Λεοντὼ, Ἀντινώ, atque alia plura. Quo nomine Arabibus ſit nota, docebit Golius ad Alferg. p. 103. WESS.

APOLLONOS SVPERIORIS M. P. xxxii.] *Regium* Apollonos ſuperiores M. P. xxxii. *Blandinianum* Apollonino ſuperiore mpm. xxxii. *Neapolitanum* Apollinos ſuperior mpm. xxxii. *Longolianum Blandiniani lectionem refert: &* Apollinos *emendat.* Superiorem *dictam Apollinis urbem, quam* magnam *Ptolemaeus cognominat, manifeſte apparet: & item in Notitia provinciarum: nam ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Ducis Thebaidos* Legio *recenſetur* II. Trajana Apollonos ſuperioris. SVR.

APOLLONOS.] *Apolline ſuperiore* excerpta noſtra, haud bene, ſicuti Notitia oſtendit. Hierocli eſt Ἀπόλλωνιάς. WESS.

CONTRA THMVIN M. P. xxiii.] *Regium* Contra Vmuis M. P. xxiiii. *Blandinianum* Contra tumuis mpm. xxiiii. *& item Longolianum. At in Neapolitano proximo ad veram lectionem*, Contra Thmuis mpm. xxiiii: *Nam celeberrima urbis* Thmuis *ſupra fit mentio.* SVR.

CONTRA THMVIS.] Voſſianae ſchedæ *contra Tumius: Tumuis* aliæ. *Thmuis* correxit vir doctus, qui Fabriciano exemplari fuit uſus: ego vero *Thmuin* in hoc tractu non invenio: Debuit in adverſa Nili ripa, ut Ombi, Syene, ſedem habuiſſe: nulla enim Thmuis, de qua ſupra, hic eſſe ratio poteſt. Fallor aut noſtra eſt in Notit. Imp. Or., quæ ſub diſpoſitione V. S. ducis Thebaidis *alam primam Hiberorum Thmoi* conſtituit. WESS.

CONTRA OMBOS.] Vel *Ambos*. Ptolem. enim *Ombos*, liber Notit. *Ambos* nominat. SIML.

CON-

CONTRA SYENE.	M. P. XXIII.
PAREMBOLE.	M. P. XVI.
TZITZI.	M. P. II.
TAPHIS.	M. P. XIIII.
TALMIS.	M. P. VIII.

TVT-

CONTRA OMBOS M. P. XXIIII.] *Habent Regium & Blandinianum. Neapolitanum vero* Contra Orobos mpm. XXIIII. *Longolianum* Contra Ovilio mpm. XXIIII. *&* Orobos *corrigitur. Plinius L.* 5. *C.* 9. Ombitis præfecturæ *meminit. Ptolemaeo juxta Syenem non recte* Ὄμβροι *pro* Ὄμβοι. *Nam in Ptolemaei libris Ulmae excuſis anno* MCCCCLXXXVI. *recte interpres* Ombi *vertit. In Notitia provinciarum ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Ducis Thebaidos, Equites promoti indigena* Leg. IIII. Diocletianae Ambo, *pro* Ombo, *aut certe* Ombis. SUR.

CONTRA OMBOS.] Sæpe hujus urbis nomini vim librarii fecerunt: Juvenali Sat. XV. 75. *Omnes*, Stephano Ὄλβοι, Hierocli Ὄμβροι, Theophilo Paſchali I. *Omboes* ingeſſerunt, ſed Juvenali Mercerus, Stephano Berkelius auxilium tulerunt. *Contra Orobos* eſt in Cuſani ſchedis. WESS.

CONTRA SYENEM.] *Suenae*, alias *Syene.* SIML.

CONTRA SYENEM M. P. XXIIII.] *Manuſcripta* Suenem *& infra* Siene. *Plinius L.* 2. *C.* 73., Syene, *inquit*, oppidum, quod eſt ſupra Alexandriam V. M. ſtadiorum. SUR.

CONTRA SYENE.] *Suene* eſt in MSS. noſtris Σοήνη, Græcos LXX. interpretes ſecuti, Origenes & Athanaſius appellare ſolent, uti Benedictini ad Hiſt. Arian. ad Monachos p. 387. monuerunt: nec aliter Euſebius & Hieronymus in Onomaſtico, ſicuti in Probabilibus oſtendere memini. Σοήνη Olympiodoro apud Photium C. LXXX. dicitur. Rufinus in voce vitioſus eſt Vit. Patr. C. 1. *Cum gens*, inquit, *Aethiopum Romanum militem circa Cyrenem, quæ prima eſt ex Aethiopiae partibus Thebaidis civitas, incurſaret*: nemo enim ambiget, quin *Syenem* voluerit: *Syrenem* ſimili peccato MSS. Martiani Capellae L. VI. p. 227. oſtentant: plura infra dicam. WESS.

PAREMBOLEM M. P. XVI.] *Regium* Patrembole M. P. XVI. *Blandinianum* Parempopolem mpm. XVI: *& corrigit* Parempoli. *Satis apparet ex Caſtrorum metatione manſionis nomen deſumptum. Certe Strabo L.* 17. *p.* 819. *ad* Syenem *tres Romanorum cohortes collocatas præſidii cauſa memorat: &* Clauſtrum *Rom. imperii habitam paulo poſt indicabitur. In eadem provinciarum Notitia ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Comitis rei militaris per Aegyptum* Leg. II. Traiana Parembole. SUR.

PAREMBOLE.] Plinius L. V. C. 9. in Syenes peninſula *caſtra* ponit ſed latere Arabiae, unde alia eſſe debent. Hinc eſſe potuit Μαρῖνος πρεσβύτερος τῆς Παρεμβολῆς in Meletii Breviario p. 188. WESS.

TZITZI M. P. II.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum, & Longolianum* Izitzi mpm. II. *Neapolitanum* Izita mpm. II. SUR.

TZITZI.] Regio Suritae accedit Vaticanus, ceteri cum editis *Izitzi* aut *Izyzi*. Quid horum verius ſit, prorſus ignoro. WESS.

TAPHIS.] Vel *Taſis*. Ptolemaeo *Taſitia.* SIML.

TAPHIS M. P. XIIII.] *Regium* Taris mp. XIIII. *cum in eodem paulo poſt* Contra Thaſis *legatur. Blandinianum & Longolianum* Taſis mpm. XIIII. SUR.

TAPHIS.] Noſtri libri *Taſi*. Τάπις dicitur Olympiodoro in Photii Biblioth. C. LXXX. p. 194. Quare minor Ch. Cellarium L. IV. G. A. C. 1. p. 88. vocis ſcripturam incertam eſſe ſcribentem: feſellit credo virum optimum operarum error, quo *Tabis* in Suritae editione brevi poſt ſcribebatur. Ptolemaeus in Aegypti Aethiopiaeque finibus Τάθις locat, quæ forſan ΤΑΦΙΣ eſt, librariorum imprudentia in ΤΑΘΙΣ mutata. WESS.

TALMIS M. P. VIII.] *Habet Blandinianum, Neapolitanum, & Longolianum. In Regio* Thalmis. SUR.

TALMIS.] Meminit ejus Olympiodorus, φυλάρχους καὶ προφήτας τῶν κατὰ τὴν Τάλμιν βαρβάρων, *principes & vates barbarorum, qui circa Talmin ſunt*, recenſens, ut Cl. Cellarius jam monuit. WESS.

TVTZIS.	M. P. XX.
PSELCIS.	M. P. XII
CORTE.	M. P. IIII.
HIERA SYCAMINO.	M. P. IIII.
ITEM A PELVSIO MEMPHI.	M. P. CXXII. Sic.
DAPHNO.	M. P. XVI.

TA-

TVTZIS M. P. XX.] *Regium, Blandinianum, & Longolianum habent. Neapolitanum* Tuſis mpm. XX. SVR.

TVTZIS.] Neque hæc mihi lecta manſio eſt: cogitaveram de *Gypſo* ex L. ult. C. de Poenis: verum ea Aethiopiae in Arabico ſinu inſula fuit. Habet eam Ptolemaeus, ſed male, ut ſæpe, deſcriptus: Γυβίτης νῆσος in ejus libris eſt. Veram ſcripturam invenit vetus interpres, *Gypſitis* legens; nec multum abit Coiſliniani MS. Γυψίτης νῆσος. Plura qui volet, conſulat magni Cujacii L. XX. Obſerv. C. 31. & L. VIII. C. 27. WESS.

PSELCIS.] Vel *Pſelchis*, ſic enim Plinius: altero modo Ptolemaeus nominat. SIMI.

PSELCIM M. P. XII.] *Habent manuſcripta exemplaria, & Longolianum. Plinio libro vi. ca. xxviiii. in manuſcripto Toletano* Spelcin *pro* Pſelcin: *alia manuſcripta Plinii exemplaria* Spelgin. *Ptolemaeo in regione Metacomſi ab occidua fluminis parte* Ψέλχις. *Strabo libro xvii. p.* 820. *de rebus à P. Petronio in Aegypto geſtis, cuius & Plinius meminit, Aethiopicam urbem eſſe perhibet:* Πρῶτον μὲν ἠνάγκασεν αὐτοὺς εἰς Ψελχὴν πόλιν Αἰθιοπικήν: *pro* Ψελχίν. *Eandem enim eſſe, de qua Plinius mentionem facit, apparet, quod, uti* Primin *oppidum ordine* Pſelci *adjunxit Plinius, ita poſtea itidem Strabo eadem oppida conjunxit* ἐκ δὲ Ψέλχης ἦλθεν εἰς Πρῆμνιν ἐρυμνὴν πόλιν. *Ariſtidis Rhetoris libris vulgatis in eadem oratione* Aegyptia p. 512. *ſcribitur* Ψέλχις. *In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione Ducis Thebaidos, Ala Germanorum* Peſcla *legitur, fortaſſe pro* Pſelci: *quamvis in vetuſto libro, quemadmodum in vulgatis* Peſcla *legitur. In Concilio Chalcedonenſi Johannes Epiſcopus* Pſelcis *civitatis ſubſcripſiſſe fertur.* SVR.

PSELCIS.] Tabula *Pſelci*. In Actis Concilii Chalced. tom. VIII. Conc. Gener. p. 94. conſpicitur Joannes Ψιγχάων, qui pag. 587. Ψύγχεως dicitur. L. Holſtenius ex corruptiſſimis vocabulis *Oxyrynchum* eruit: qui vero Suritae perſuaſerunt Joannem Pſelcis fuiſſe Epiſcopum, illi aliud inibi legerunt. WESS.

CORTE.] Vel *Coſte*. Forte *Dodecaſchinum* Ptol. SIMI.

CORTE M. P. IIII.] *In manuſcriptis & Longoliano.* SVR.

CORTE.] *Coſte* exemplar Lugdunenſe, obnitentibus MSS, edit. De ea Agatharcides, uti Cellarius quoque vidit, p. 22. inter Geog. minor. Ἴστε Αἰθιόπων χώρα, Κορτία πρώτη. *Poſt Elephantinam terra Aethiopum Cortia prima:* vult credo Agatharcides, *Cortiam* primam eſſe Aethiopum urbem venientibus ex Aegypto: quare vereor, ut recte vir doctiſſimus Olympiodori urbem Πρίμα cum Cortia compoſuerit. *Prima* ex Aethiopia in Thebaidem venientibus occurrebat prima, unde & nomen habuit, ſi fidem capit Olympiodorus p. 194. Bibl. Photii: ego pæne arbitrer, Plinii *Primin*, quæ Strabonis eſt *Premnis*, paullatim in *Primam* eſſe verſam. WESS.

HIERAM SYCAMINON M. P. IIII.] *In manuſcriptis, & Longoliano* Hieraſicamino mpm. IIII. *Ultimam hanc manſionem ad* Aethiopas uſque, *Itinerarium imperii Romani ultra Syenem promovit. Plinius libro vi. C. 29. Neronis exploratores* à Syene Hieran Sycaminon LIIII. M. P. renunciaviſſe, *autor eſt. Ptolemaeo ab exortiva parte Arabum, qui* Adei *appellantur, juxta Cataracten minorem* Ἱερὰ συκάμινος. SVR.

HIERA SICAMINO.] Sic & noſtri MSS. Erat ultimus verſus Aethiopiam terminus. Philoſtratus L. VI. V. A. C. 2. Ἀφικόμενος γὰρ ἐπὶ τὰ Αἰθιόπων τε καὶ Αἰγυπτίων ὅρια, Συκάμινον δὲ αὐτὰ ὀνομάζουσι. *Cum ad Aethiopum Aegyptiorumque veniſſet confinia, quæ Sycaminon appellant:* ſic ille ſine *Hieras* addito titulo. In uno Pariſienſium librorum notabatur, *XI. minus ſunt.* WESS.

ITEM A PELVSIO MEMPHIM M. P. CXXII.] *Regium* CXXIII. *& Neapolitanum: Blandinianum, & Longolianum* CXXIIII: *cum ſingulares numeri, qui certiores viſi ſunt, ſummam*

Digitized by Google

TACASARTA.	M. P. XVIII.
THOV.	M. P. XXIIII.
SCENAS VETERANORVM.	M. P. XXVI.
HELIV.	M. P. XIIII.
MEMPHI.	M. P. XXIIII.

ITER

mam CXXII. M. P. *conficiant.* In Auguſtamnica, *inquit Ammianus* L. XXII. C. 16. oppidum Peluſium eſt nobile, quod Peleus Achillis pater dicitur condidiſſe, luſtrari deorum monitu juſſus in lacu qui ejuſdem civitatis alluit mœnia, cum poſt interfectum fratrem nomine Phocum horrendis furiarum imaginibus raptaretur. *Cum Arabia inter* Nilum *jaceat*, *&* Arabicum ſinum, *in extremis ejus partibus ſitum eſſe* Peluſium *Strabo commonſtrat.* SVR.

ITER A PELVSIO.] Mirus eſt librorum in probandis CXXIII. M. P. conſenſus. Herodotus L. II. C. 7. a mediterraneo mari Heliopolin ſtadiorum mille & quingentorum intervallo ſunmovet, noſtrique adeo numeros multis paraſangis exſuperat, quod mihi mirum accidit, præſertim cum ipſo auctore L. II. C. 158. a Caſio monte, qui Aegyptum Syriamque diſterminat, ſtadia tantum mille ſint in ſinum Arabicum, nec Strabone L. I. p. 35. diſcordaute. WESS.

DAPHNEM M. P. XVI.] *In omnibus* mpm. XVI. *auferendi caſu legitur. Stephanus* ἐπὶ καὶ ἄλλης *cum de* Daphne *agitur*, πλησίον Πηλουσίου. SVR.

DAPHNO.] Ita editi & ſcripti. Videtur ex Daphon Δαφνὼν ortum, quamquam & ex Aegyptiorum more, hanc vocalem in locorum nominibus amantium, repeti poteſt. Herodoto L. II. C. 30. Δάφναι Πηλουσίαι. Græci interpretes frequenter Ταφνας eam urbem appellant, quæ Hebraeis eſt *Taphnes* & *Magdolo* jungitur Jerem. XLIV. 1. Eandem vero atque hanc eſſe non improbabilis eſt Bocharti L. IV. Phal. C. 27., &, quem præuntem habuit, Junii ad Eſaj. C. XXX. 4. opinatio. WESS.

TACASARTA.] *Tacaſaris* libro Notit. SIML.

TACASARTA M. P. XVIII.] *Habent præter Reg. exemplaria reliqua: & in eo* M. P. XVI. SVR.

TACASARTA.] Lugdunenſe & ſcriptum Voſſii exemplar *Tacaſaſta.* Notit. Imp. Or. *alam II. Aegyptiorum Tacaſiri* habet, non *Tacaſari.* WESS.

THOV M. P. XXIIII.] *Regium exemplar* Chou M. P. XIIII. *& reliqua* Thou M. P. XIIII. *Ptolemaeo* Τόου μεσογαῖος. *In Notitia provinciarum ſub diſpoſitione v. ſ. Comitis rei militaris per Aegyptum provinciæ* Auguſtamnicae *Cohors prima Auguſtae Pannoniorum* Touh. *Forte* Thou. SVR.

THOV.] Τόου Ptolemaei longiſſime hinc diſparatum fuit, Ombis vicinum. In Notitia Pancirolus *Tohu*, in notis *Thou* vulgavit. Videndum eſt, an manſioni inditum cognomen ſit à Mercurio, quem Aegyptii Θωὺθ vel Θὼθ appellabant, quo de Euſebius L. II. Præp. Ev. C. 9. XIIII. M. P. Pariſinum ſcriptum & Lugdunenſe exemplar præferunt. WESS.

SCENAS VETERANORVM M. P. XXVI.] *Habent manuſcripta & Longolianum exemplar. In Notitia ſub diſpoſitione ejuſdem Comitis, Equites Sarraceni Thamudeni* Scenis veteranorum. SVR.

HELIV M. P. XIIII.] *Regium* mp. XXIIIII *& reliqua* XIIII. *Plinius L. 5. C. 9. de* Heliopolite nomo. Heliopolis Arabiae *Strabo meminit*, *L. 17. p. 807. & ante eam* Eudoxi *ſpeculam ſitam*, *quemadmodum ante Gnidum*, *ad quam ille cœleſtium motus obſervaret: & in* Heliopoli *Mnevim Deum ab Aegyptiis coli. Hujus Tacitus item meminiſſe videtur lib. 6. C. 28. cum avem Phoenicem in Aegyptum veniſſe prodit. Ptolemaeo & nemos*, *& urbi* Ἡλίου *metropolis: & altera in Coele-Syria*, *cujus infra ab Antonino mentio fit. Stephano plures ejus nominis urbes memorantur.* SVR.

HELIV.] MSS. noſtri *Helius* exporrigunt, quod defendi Meletii auctoritate in Breviario p. 187. poſſet, ubi ἐν Ἡλίους, niſi ſi & ibi commiſſum ſit, quod putem: ſimili peccato Νικίους loco Νικίου ſupra habuimus. Exemplar Lugdun. & codex Pariſ. XVII. addunt. plura infra dicam. WESS.

ITER PER PARTEM ARABICAM TRANS NILVM.

CONTRA PSELCIS.	M. P. XI.
CONTRA TALMIS.	M. P. XXIIII.
CONTRA TAPHIS.	M. P. X.
PHILAS.*	M. P. XXIIII.
SYENE.	M. P. III.

OM-

ITER PER PARTEM.] Contra morem conſummata M. P., & quo iter eſt, omiſſa ſunt. Mox *contra Pſelos M. P. X.* excerpta noſtra: XI. tamen M. P. margo Fabriciani libri dat. WESS.

CONTRA PSELCIM M. P. XI.] *Regium* Contra Selcis M. P. X. *& reliqua* contra Pſelos mpm. XI. SVR.

CONTRA TALMIS M. P. XXIIII.] *Regium exemplar.* XIIII. *& reliqua* XXIIII. SVR.

CONTRA TALMIS.] Si ſani ſunt numeri, oportet hæc manſio non plane è regione Talmidis fuerit, ſed paullo ſupra eam Pſelcin verſus. In manſionum ſequentium intervallo aut error eſt, aut in Olympiodoro, qui Talmidem disjunctam fuiſſe ἀπὸ Φιλῶν διεστήκει ἡμερῶν πέντε, *ſpatio dierum V. a Philis.* p. 194. Bib. Photii affirmat. Schotti hæc male vertentis negligentiam caſtigavit Th. Reineſius L. II. Var. Lect. C. 5. WESS.

PHILAS M. P. XXIIII.] *Strabo libro primo perhibet* Philas *Aethiopum & Aegyptiorum commune domicilium eſſe, & libro ultimo p.* 818. *ſe cum Cornelio Gallo ex* Syene *plauſtro* Philas *veniſſe, per campum valde planum centum ſtadiorum ſpatio. Seneca Quæſtionum naturalium libro iiii. C.* 2. Philae, inſula eſt aſpera, & undique prærupta, duobus in unum coituris amnibus cingitur, qui Nilo mutantur & ejus nomen ferunt. Urbs totam complectitur. Hanc Nilus, magnus magis, quam violentus, egreſſus Aethiopiam, arenaſque, per quas iter ad commercia Indici maris eſt, prælabitur. *Procopium de bello Perſico libro primo* C. 19. Philis *Diocletiani tempore nomen inditum prodidiſſe, mirum mihi videtur.* SVR.

FILAS.] Hoc offerunt editi priores & MSS., neque hilum diſſentit Notitia Imp. Or., quæ *Legio I. Maximiana Filis*, male tamen & ex barbari temporis uſu. Lucanus Philas ab Arabum populis ſemoviſſe, ſive Aegypti terminum fuiſſe, qua trans Nilum Arabiae adjacet, auctor eſt: puto hanc eſſe ſententiam verſus 312. L. x.

> *Qua dirimunt Arabum populis Aegyptia rura*
> *Regni clauſtra Philae.*

Servii verba ad Aeneid. VI. 154 ex Senecae libro de ritu & ſacris Aegyptiorum excerpta de Philarum originatione, ab H. Grotio jam indicata, digna ſunt, quæ relegantur. Aliam nominis cauſſam Scholiaſtes Lucani, à Cl. Oudendorpio nuper cum publico communicatus, adfert. Jam quod Seneca ait Philas *totam inſulam complecti*, id nihil cum Ariſtide diſcordat in Orat. Aegyptiaca p. 577. WESS.

SYENEM M. P. III.] *Regium* Siena P. M. III. *Reliqua* Siene mpm. III. *Plinius L.* 5. C. 9. *videtur a* Philis Syenem IIII. M. P. *interjectum deſignare.* Ditionis, *inquit*, Aegypti eſſe incipit à fine Aethiopiae Syene: ita vocatur peninſula M. P. ambitu: in qua Caſtra ſunt latere Arabiae: & ex adverſo inſulæ iiii. Philae DC. M. P. à Nili fiſſura, unde appellari diximus Delta. *Tacitus Ann.* 2. C. 61. *Elephantinem & Syenem* Clauſtra *olim Romani imperii appellat, quod ejus ætate ad* mare rubrum *patebat.* SVR.

SYENE.] Non eſt ab errore Plinius immunis, cum Philas *ex adverſo* Syenes ponit: erant enim in eadem Nili parte Orientali. Contra Syenen Elephantine erat, ſicuti, qui loca luſtravit, Ariſtides teſtatur p. 579. Nec Surita, abſolvi poteſt, à Plinio *interjectum IIII. M. P.* Philas inter & Syenen deſignari arbitratus: Plinii, quod Salmaſius in Solinum p. 311. bene monuit, ſententia eſt: Philas inſulam in ambitu IV. M. P. habere. Ceterum Syenae in præſidio erant Romani milites, quorum φρούραρχον habes apud Ariſtidem p. 577. Orat. Aegypt. Hinc ipſam Hieronymus in Ezech. C. XXIX. *caſtrum Romanae ditioni ſubditum* appellat. Quod vero ad intervallum attinet, quo in Itinerario à Philis disjungitur, id juſto contractius viſum eſt Cl. Cellario L. IV. G. A. C. 1. Maluit XII. M. P. appo-

OMBOS. M. P. XXX.
CONTRA APOLLONOS. M. P. XL.
CONTRA LATO. M. P. XL.
THEBAS. M. P. XL.
VICO APOLLONOS. M. P. XXII.
COPTON. M. P. XXII.
CHE-

apponere ob Strabonis C. ſtadia. At vero in alia omnia abiit non minore inſtructus eruditione J. Maſſon Vitae Ariſtidis Sect. VI. 3., Strabonis ἑκατὸν σταδίους in εἴκοσι abire jubens, confuſis inter ſeſe K. & P. librariorum vitio: ſic pæne numeris Antonini ratio conſtaret, XX. ſtadiis III. M. P. fere æquantibus. Nec tuta tamen hæc mihi via videtur: contra enim Heliodorus venit initio L. VIII. Aethiop., ubi de Philis Συήνης δὲ, inquir, καὶ Ἐλεφαντίνης ἑκατόν που τοῖς μεταξὺ σταδίοις διείργεται, *a Syene & Elephantine C. circiter ſtadiis diſtant.* Maneat ergo Straboni auctoritas illibata & veri ſimilitudo doctiſſimi Cellarii conjecturæ. WESS.

OMBOS.] Voſſianae ſchedæ *Ambos*, ad quem modum Not. Imp. Orien., ut ſupra Simlerus commonefecit. WESS.

CONTRA APOLLONOS M. P. XL.] *Id eſt, ex adverſo urbis magnæ Apollonis, quam ſuperioris* Apollinis *ſupra cognominavit. Hujus manſionis in Notitia provinciarum fit mentio. Nam ſub diſpoſitione v. ſ. Ducis Thebaidos in his, quæ de minore laterculo emittuntur, Ala prima Francorum* contra Apollinos *legitur in vetuſto exemplari. tametſi in vulgatis* Apollonos *tantum legitur.* SUR.

CONTRA LATON M. P. XL.] Contra Lato mp. XL. *Habetur in Regio, & Blandiniano, ac Longoliano. Neapolitanum* Contra Latos mpm. XL. *Ego* contra Laton *legendum arbitror, id eſt, ex adverſo urbis Latorum, de qua ſupra fit mentio. Ex eodem laterculo Notitiæ provinciarum, Ala vii. Herculia voluntaria* Contra Lato. SUR.

THEBAS M P. XL.] *Deſunt in Regio. Et in reliquis* Thebas mpm. XL. *Strabo poſt* Apollinis urbem Thebas *recenſet, quæ ejus ætate* Dioſpolis *vocaretur. Plinius L. 5. C. 9. itidem* Thebas *urbem eſſe*, Dioſpolim magnam, *&* Thebarum nomon. *Pauſanias in Arcadicis C.* 33. Thebas Aegyptias, *urbem Homeri carminibus decantatam, fama portarum centum nobilem, adeo deletas fuiſſe aſſerit, ut nec permodicæ privati hominis fortunas adæquarent. Sed Ammianus de Thebis Aegyptiis L. 22 C. 16.*, Hecatompylas, *ait*, Thebas nemo non novit. SUR.

THEBAS.] Ne quid de hac dicam, magni Bocharti fecit diligentia L. IV. Phal. C. 27. Nec præterire tamen poſſum, Itinerarii numeros haud parum conturbari ab Herodoto, quippe Thebas L. II. C. 9. ab Elephantine, quam contra Syenem fuiſſe diximus, ſtadiis IↃCCCXX., ſive, ut in Mediceo MS. Gronovius invenit, CIↃIↃCCC. ſeparante, Heliopolin vero a Thebis intervallo ſtadiorum quatuor millium octingentorum & ſexaginta. utraque ſumma, ſi Mediceum codicem ſequamur, M. P. Antonini longiſſime exſuperat. Equidem qui hæc expediam non video, ceteroqui non ignarus, Herodoteam fidem in Aegypti rebus explicandis labare Ariſtidi Orat. Aegypt. p. 577. atque alibi fuiſſe viſam. Vide & If. Voſſium ad Melae L. I. C. 9. WESS.

VICVM APOLLONOS M. P. XXII.] *Regium* Vico Pallonos M. P. VI. *In reliquis* Vico Apollinos M. P. XXII. *Ptolemæus* Apollinis parvæ *urbi ſtatim adjungit* Κόπτον. SUR.

VICO APOLLINIS.] Diverſus hic vicus eſt ab *Apollinis urbe parva*: ejus eſt ſitus inter Lyco & Ptolemaidem. Quia tamen Strabo diſertis verbis L XVI. p. 815. καὶ τῆς Κόπτου, ait, οὐ πολὺ ἀφέστηκεν ἡ καλουμένη Ἀπόλλωνος πόλις, credamus hanc eſſe Apollinis eam urbem aut certe illi vicinum vicum in orientali Nili ripa, neque inficiemur alteram in oppoſita fluvii parte fuiſſe, loco, quo dixi: Habet enim Stephanus ex Apione. Vide & Ch. Cellarii L. IV. G. A. C. 1. p. 82. WESS

COPTON.] Cuſani liber *Copton XXXII. M. P.*, ceteris vulgatos numeros probantibus. Ἰνδικῶν καὶ Ἀραβίων ἐμπόριον τὴν Κόπτον, *Indorum atque Arabum emporium* Ariſtides Orat. Aegypt. p. 611. eſſe dicit. Everſam eſſe a Diocletiano Zonaras memorat. Vinum, quod circa eam urbem proveniebat, laudat Athenaeus

CHENOBOSCIO.	M. P. XL.
THOMV.	M. P. L.
PANO.	M. P. IIII.
SELINO.	M. P. XVI.
ANTEV.	M. P. XVI.
MVTHI.	M. P. VIII.
	ISIV.

L. I. C. 25. Κοιτὼ in veteri Notitia Eccleſiaſtica, quam Car. à S. Paullo vulgavit, pro Κοπτὼ, ut apud Plutarchum eſſe obſervavimus, dicitur. WESS.

CHENOBOSCION M. P. XL.] *Regium* Conoboſcio M. P. L. *In reliquis* Cenoboſio M. P. XL. *Ptolemaeo* Χηνοβοσκία. *Sed cum Stephanus ex Alexandro in primo Aegyptiacorum* Χηνοβοσκίον *proferat, & cum vetuſtis exemplaribus conſentiat*, Chenoboſcion *legimus. Ex Laterculo minore Ducis Thebaidos in Notitia provinciarum Ala Neptunia* Chenoboſcio. SVR.

CHENOBOSCIO.] *Cenoboſio* noſtri præferunt. Χηνοβοσκία & Χηνοβοσκίαι ſimili forma ſunt apud Heſych. & Polluc. L. IX. 16. L. Holſteinius in Alexandri apud Stephanum verbis Χηνοβοσκία emendat, atque ita S. Pachomii Vita C. 1. Αὐτὸς ὁρμήσας εἰς τὴν ἄνω Θηβαΐδα ἦλθεν εἰς ἐκκλησίαν κώμης καλουμένης Χηνοβοσκία, *profectus in ſuperiorem Thebaida devenit ad eccleſiam vici Chenoboſcia dicti*: habet tamen in ſua verſione Dionyſius Exiguus *Chenoboſcion*, haud ſcio an in Græcis repertum. Eadem Vita C. 10. modo τὰ Χηνοβόσκια, modo ἐν Χηνοβοσκίᾳ, ut utroque numero videantur uſurpaſſe. Ab anſerum paſcuis nomen urbi veniſſe apertiſſimum eſt; negat quidem Alexander apud Stephanum ejuſcemodi illic paſcua eſſe: at nunquam antea fuiſſe, qui credemus? præſertim cum inter ſolennes gentis fuerint victimas, teſte Herodoto L. II. C. 45. & ſuæ Iſidis ſtudioſiſſimi fuerint Aegyptii, cui ſacri erant anſeres: hinc Philippus in Epigrammate, quod ad Suidae Κεγχρείαι Kuſterus vulgavit, illi par anſerum aquaticorum offert.

Καὶ πάλιν χηνῶν ζεῦγος ἐνυδροβίων· WESS.

THOMV.] *Thomo* vel *Thmois*. Liber Notit. *Thmoi*. SIML.

THOMV M. P. L.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Thomo mpm. L. *& item reliqua*. SVR.

THOMV.] Voſſianus MS. & margo exemplaris Fabriciani *Thomo M. P. L.*, reliquis editum probantibus. Quæ ſit non facile dixero. WESS.

PANO.] Ptol. *Panos*. Liber Not. *Peamu*. SIML.

PANV M. P. IIII.] *Manuſcripta & Longolianum* Pano mpm. IIII. *Plinius L. 5. C. 9.*, dein Ptolemais & Panopolis. Panopolites nomos *Ptolemaeo, & metropolis* Πανόπολις. SVR.

PANO.] Hoc recepi ob veteres libros & Aegyptiorum morem, quo de ante: πόλιν τὴν καλουμένην Πανὸς appellat Vita S. Pachomii C. 1. Apud Suidam in Παμπρέπιος leges, ἐκ Πανὸς ὁρμώμενος τῆς ἐν Αἰγύπτῳ. Eadem eſt ac *Chemmis*, Diodoro teſte L. I. p. 11., nec multo aliter Arabes appellitant, uti duumviri egregii Golius ad Alfergan. p. 102. & Alb. Schultens in Indice Bohadini Hiſtoriae annexo ad *Thebaidos* vocem docuerunt. Ceterum Suidae excerpta in Παμπρέπιος & ἐλαίαι τοῦ Πανὸς in Vita Pachomii C. 7. argumento ſunt, Th. de Pinedo Stephani verba Πανὸς, πόλις Αἰγύπτου ſine juſta cauſſa expleviſſe inculcato vocabulo, Πανὸς πόλις, πόλις Αἰγύπτου. WESS.

SELINO.] Forte *Selili* in libro Notit. SIML.

SELINON M. P. XVI.] *Manuſcripta & Longolianum* Selino mpm. XVI. SVR.

SELINO.] Simleri ſuſpicio Pancirolo quoque blandita eſt. Mihi non liquet. Videtur manſio ab apio dicta. WESS.

ANTEV M. P. XVI.] *Habent Regium, Blandinianum, & Longolianum. Neapolitanum* Antheu mpm. XVI. *Ptolemaeo Antaeopolites nomos, & metropolis* Ἀνταίου *mediterranea*. SVR.

ANTEV.] Videri poſſet in Ptolemaeo Ἀνταίου fuiſſe ob Hieroclis & Notititiae Leonis Imp. conſpirationem atque concordiam: Νόμος Ἀνταιοπολίτης eſt in Athanaſii Apol. contra Arianos p. 183. & Μακάριος Ἀνταίου in Action I. Concilii Epheſini I. ſed hi omnes ex Ptolemaeo ſunt corrigendi. Ab Antaeo, de quo in Herculis laboribus poetæ, loco nomen eſt. Venit enim ille in Aegyptum ab Oſiride evocatus, ut ex Diodoro Siculo Cellarius L. IV. C. 1. p. 79. oſtendit. WESS.

MV-

ISIV.	M. P. XXIIII.
HIERACON.	M. P. XX.
PESLA.	M. P. XXVIII.
ANTINOV.	M. P. XXIIII.
PEOS ARTEMIDOS.	M. P. VIII.

MV-

MVTHY M. P. VXII.] *Regium* Muti M. P. VIII. *Ptolemaeum & Longolianum* Muthi mpm. VIII. *Neapolitanum* Mithu mpm. VIII. *Ex eodem Laterculo minore Ducis Thebaidos, Cohors ſcutata civium Romanorum* Mutheos. SVR.

MVTHI.] Cuſani ſchedæ *Muthu M. P. VIII.*, cum ceteri *Muthi* mordicus retineant. G. Pancirolus ad Notitiæ Imp. Orient. locum, quem Surita tetigit, hanc manſionem non præteriit. WESS.

ISIV.] Huc pertinet ex Not. Imp. Or. *Ala IV. Britonum Iſui*, ubi *Iſiu* eſſe ſcribendum, nulla eſt dubitationis cauſſa. Vidit & hoc Pancirolus. WESS.

HIERACON M. P. XX.] Urbem *aut* vicum *ſubaudiamus oportet, ut ſit* Ἱεράκων. *Aegyptios ſacerdotes* Martem & Venerem *per duos utriusque ſexus accipitres ſubindicaſſe ferunt in Hieroglyphicis. Strabo praeterea ex avium genere eos* Accipitrem *atque* Ibim *coluiſſe auctor eſt, ut ſupra dixi.* SVR.

HIERACON.] Eſt apud Strabonem L. XVII. p. 817. Ἱεράκων πόλις τὸν ἱέρακα τιμῶσα, *Hieracon urbs, ubi accipiter colitur*; ſed ea longe gentium hinc afuit, Apollinis urbi magnæ vicina. Credo latere hujus nomen in his Notitiæ Imp. Or., *Cohors prima Luſitanorum Theraco:* nam proxime Mutheos manſioni jungitur, & ſæpe *hi* & *th.* a librariis confunduntur. Scio Pancirolum *Thericam* L. I. C. de Defenſor. *Theraco* ſtabiliendo arceſſiviſſe: ſed fruſtra; neque enim Imp. Valentinianus & Valens in primo ſuo Conſulatu, cujus in ea lege mentio eſt, in Aegyptum penetraverunt: ille in Thracia atque Italia egit, hic in Aſia minore & Syria. Verum hæc loci alterius ſunt Hieroglyphica, de quibus Surita, Horapollo L. I. C. 8. exponit. WESS.

PESLA.] Liber Notit. *Peſcla.* Ptol. *Paſſalus.* SIML.

PESLA M. P. XXVIII.] *In manuſcriptis & Longoliano legimus. Ptolemaeo poſt* Antaeopolitem *nomon deinde* Πασσάλων, *qua de re nihil ſtatuere poſſum.* SVR.

PESLA.] Cum Simlero conſentit Pancirolus. Ego vero modeſtiam Suritae amplector, & *Paſſalon* Ptolemaei cum Peſla nunquam permiſcebo: major enim Peſlae ab Antaeu urbe diſtantia eſt, quam ut *Paſſalon* Geographi eſſe queat. De Notitiæ *Peſcla* nihil obloquor. WESS.

ANTINON M. P. XXIIII.] *In Regio* Antenuo M. P. XXIII. *Blandinianum, & Longolianum* Anteuou mpm. XXIIII. *Neapolitanum* Anthenou mpm. XXIIII. *Ptolemaeo* Antinoites nomos: *& ejuſdem metropolis* Ἀντινόου. *Stephano* Ἀντινόεια, πόλις Αἰγύπτου, Ἀντινόου παιδὸς. *Pauſanias in Arcadicis. Sed plura de eo Xiphilinus ex Dione. Ammianus* Antinoon *appellat oppidum, lib. xxii. C. 16.* Igitur Thebais multas inter urbes clariores aliis Hermopolim habet, & Copton, & Antinoon, quam Hadrianus in honorem Antinoi ephebi condidit ſui. SVR.

ANTINOV.] Schedæ Voſſianae *Antenon:* Cuſani *Anthinon.* Vatican. *Antenou: Antinou* margo libri Fabriciani, veriſſime; neque aliter MSS. Ammiani. Idem probavit Origenes L. III. in Celſum p. 132., καὶ ὅτι ὡς θεὸν ἐν Ἀντινόου πόλει, alibi tamen Ἀντινόου πόλιν vocitans. Placuit & Palladio Hiſtor. Lauſiac. C. 81., ἐν Ἀντινόου τῆς Θηβαΐδος. Aegyptium morem ſequitur Joan. Moſchus Prati Spirit. C. 37., urbemque *Antino* πόλιν Ἀντινόου appellat, & qui eo meritis atque ætate præſtantior eſt, Theodoretus L. IV. H. E. C. 18. Plura ſi deſideres, operæ feceris pretium, ubi Caſauboni & Salmaſii notas in Spartiani Hadrian. C. 14. & 20. adiveris. Rudera urbis luſtravit P. Lucas L. V. Itin. Aegypt. p. 59. WESS.

PEOS ARTEMIDOS.] *Penſa Temidos* vel *Penſartemidos.* Liber Notit. *Peos Artemidos.* SIML.

PEOS ARTEMIDOS M. P. VIII.] *Regium* Peos Artemidos M. P. VIII. *Blandinianum, & Longolianum* Peuſartemidos mpm. VIII. *Neapolitanum* Penſarthemidos mpm. VIII. *Quare legendum* Peos Artemidos, *duplici dictione arbitror: ut oppidum ex Dianae antro cognomen* *ſumpſe-*

MVSAE.	M. P. XXXIIII.
HIPPONON.	M. P. XXX.
ALYI.	M P. XVI.
THIMONEPSI.	M. P. XVI.
APHRODITO.	M. P. XXIIII.
	SCE-

ſumpſerit. Suidas enim πίθ@, σπηλαῖον ſpeleon interpretatur. Ex minore Laterculo ducis Thebaidos Ala II. Hiſpanorum Pois Artemidos. Svr.

PEVS ARTEMIDOS.] Hoc fuit in ſchedis, quas Fabriciani exemplaris poſſeſſor verſavit, nec longe Pariſinae abeunt, *Peus Artemidos* edentes: Voſſianae *Penſar temidos*, Cuſani *Pons Artemidos*, Vaticanae *Peus Arſemidos.* Libuit hæc enotare, ut periti habeant, quo ad verum ducantur. *Peos Artemidos*, quod Surita extudit, non omnino ſpernerem, ſi πίθ@ Græcis *antrum* eſſet, quod longe ſecus eſt. Σπίθ@ ſpeluncam notat, alterum vero eam partem, qua viri ſumus: id Ariſtophanis verba a Suida, qui Suritam decepit, producta docent: hoc vero qui Dianae tribui poſſit equidem non video. Scio Aegyptios in Diis ſuis ἀρσενοθήλεις numeraſſe, nec eos tamen inter Diana lucum obtinuit, ſi qua Horapollini L. I. C. 13. fides eſt; ceteroqui prorſus inſolens non eſt, ut ab hominum membris nomina locis veniant, ſicuti Γραὸς ςῆθ@ in Thebanorum finibus apud Xenophontem Hellen. L. V. p. 449. indicio eſt. G. Panciroli *Polis Artemidos* minus placet, quippe longius a veſtigiis veteris ſcripturæ recedens. *Pons Artemidos* ex Cuſani MSS., ni Notitia & Regius Suritae contra venirent, defendi poſſet: utriuſque vocabula πόας aut πόιης Ἀρτέμιδ@ requirere & *Dianae herbam* innuere videntur. Si *Peus* verius ſit, dabit πηὸς Ἀρτέμιδ@: ſunt autem πηοὶ Heſychio συγγενεῖς, ἀναγκαῖοι. Oppianus Cyneg. L. III. 242.

Οὐχ ἱπάρες, πηὸς τε μιγλὼν, οὐκ ἄλλο ὁμαίμονες.

Sed hæc in conjecturis deputo, quarum quæ verior ſit, viderint peritiores. Wess.

MVSON M. P. xxxIIII.] *Regium* Muſe M. P. XXXIIII: *& item Neapol. Bland. vero & Longol.* Muſae mpm. XXXIIII. *In Notitia Provinciarum Provinciae* Auguſtamnicae, *Cohors II. Thracum* Muſon. Svr.

MVSAE.] Hoc revocandum duximus ob conſpirantem librorum concordiam. Notitia patrium caſum, Itinerarium rectum uſurpavit. Pancirolus *Murſam* ex L. XLVI. C. Th. de Decurion. cum *Muſis* his compoſuit, parum prudenter aut perite, quippe Pannoniae urbem. Wess.

HIPPONON.] Non male Ortelius ex Not. Imp. Or. huc retulit *Alam Aprianam Hippone.* an Ἱππῶνες ſive equorum ſtabula manſioni nomen indiderunt? Wess.

ALYI.] Liber Notit. *Aiy.* Siml.

ALYI M. P. XVI.] *Regium* Alii M. P. XVI. *& item Blandinianum. Neapolitanum* Alyi M. P. XVI. *Longolianum* Alii mpm. XVI. *&* Alyi *emendat. In Notitia Provinciarum, in Provincia Auguſtamnica, Cohors II. Itureorum* Aiy. *Suſpicor apud Ptolemaeum ante* Babylonem *in finibus Arabiae, &* Aphroditopolis, *quæ in Græcis deeſt libris, & in verſis in Latinam linguam* Onii *cum aſteriſco legitur, eſſe hanc, quæ in Antonino* Alyi *legitur. Nam & in excuſo Ulmæ anno cccc. lxxxvi.* Onii *legitur: & inter eaſdem urbes, quæ in hoc Itinerario recenſentur.* Svr.

ALYI.] Bonum Simleri Suritaeque factum eſt, quo Notit. Imp. Or. *Aiy* & noſtri *Alyi* inter ſeſe compoſuerunt: eadem enim manſio eſt, quamquam quæ verior ſit ſcriptura ambiguum. Nollem vero Ὀνίας ſive *Oniae templum* ſuſpicatus eſſet Surita: id enim infra Aphroditopolin atque Heliopolin circa Bubaſticum fluvium fuit, de quo Cellarius L. IV. G. A. C. I. p. 34. Wess.

TIMONEPSI.] Lib. Notit. *Tenenuti.* Siml.

THIMONEPSI M. P. XVI.] *Habetur in Regio, & Neapolitano. Blandiniano & Longoliano* Timonepſi mpm. XVI. *Ex minore laterculo Comitis rei militaris per Aegyptum Ala prima Tingitana* Thinunepſi. *Et in vetuſto exemplari* Thiminepſi. Svr.

TIMONEPSI.] Rectiſſime Surita. Nam *Thenuti* Notitiae, quod Simlerus advocavit, aliud eſt, nec quicquam cum hoc commune habet. Wess.

APHRODITEN M. P. XXIIII.] *Manuſcripta*

SCENAS MANDRAS.	M. P. XX.
BABYLONIA.	M. P. XII.
HELIV.	M. P. XII.
SCENAS VETERANORVM.	M. P. XVIII.
VICO JVDAEORVM.	M. P. XII.
	THOV.

ſcripta & Longolianum exemplar, Afrodito: *&* *Regium* M. P. XXIIII: *Plinius L.* 5. C. 9. Aphroditopoliten *nomon recenſet*, *& juxta oſtia Nili* Aphroditen. *Ptolemaeo & nomos &* Ἀφροδίτης πόλις: *& in finibus* Arabiae *&* Aphroditopoleos *Babylonem adjungit. Straboni item* Aphroditopolitanus nomos, *& urbs ejuſdem nominis in* Arabia. *In Notitia Provinciarum*, *in Anguſtamnica ſub Comite rei militaris per Aegyptum Cohors iiii. Juthungorum* Aphrodito. Svr.

APHRODITO.] Fuit hæc urbs in orientali parte inſulæ Heracleoticæ. Hieronymus in Vita Hilarionis *Aphroditon*, niſi ſi error ſit, quod pæne arbitrer, appellat: *Inde egrediens poſt triduum venit ad oppidum Aphroditon.* In Hierocle Ἀφροδιτώ eſt. Wess.

SCENAS MANDRAS M. P. xx.] *Habent manuſcripta exemplaria & Longolianum. Ex minore laterculo Comitis rei militaris per Aegyptum Ala vii. Sarmatarum* Scenis Mandrorum: *& Scenis Veteranorum Ala v. Rhetorum*, *ut forte legi oporteret* Scenas Mandrorum *in hoc Itinerario.* Svr.

SCENAS MANDRAS.] Subſcripſit *Petrus Scinorum Mandrorum Epiſcop.* Aegyptiorum præſulum Epiſtolæ, Leoni Aug. inſcriptæ, ubi in verſione peccatum eſt. Wess.

BABYLONIAM M. P. xii.] *Regium* Babilonia M. P. XVI. *Reliqua auferendi caſu* M. P. XII. *Strabo* Babylonios, *qui ſunt juxta* Memphim, *recenſet. Ptolemaeo juxta* Heliopolim *&* Heroum *urbem*, *quæ hoc Itinere ab Antonino recenſentur*, Βαβυλών. *Alterius Perſarum urbis juxta Meſopotamiam*, *omnium*, *quas ſol unquam aſpexit*, *ut Pauſanias ait Arcad.* C. 33. *maxima*, *ejus auctoris ætate nihil reliquum haberi commemoratur. Profertur &* Babylon, *&* Babylonia. *Livius libro xxxviii.* C. 17. Macedones qui Alexandriam in Aegypto, qui Seleuciam, ac Babyloniam, quique alias ſparſas per orbem terrarum colonias habent. *Plinius L.* 5. C. 26. Babylonem *urbem*, Chaldaicarum *gentium caput vocat*, *& partis* Meſopotamiae *&* Aſſyriae *regionem* Babyloniam *appellatam tradit. Sub diſpoſitione Comitis rei familiaris per Aegyptum in Notitia Provinciarum Legio xiii. Gem.* Babylonia. *In Sacris Scripturis &* Babylon *&* Babylonia. Svr.

BABYLONIA.] Cuſani ſchedæ *Babilonia M. P. XXII.* Vaticanæ nulla M. P. agnoſcunt, reliquæ XII. Hieronymo & Athanaſio, huic Hiſtor. Arian. ad Monachos p. 387., illi in Vita Hilarionis *Babylon* dicitur: nec aliter Petrus Apoſtolus Epiſt. I. C. 5, 13., nam hanc eum intellexiſſe, liquido mihi oſtendiſſe viſus eſt Joan. Pearſonius Diſſert. de Succeſſion. Rom. Pontif. C. 8. Conditam fuiſſe a Seſoſtri Diodorus, a Cambyſe Joſephus refert: cum utroque diſſentit Camp. Vitringa in Eſaj. C. XIX. p. 533., Nabuchodonoſori urbis originem acceptam ferens erudita, ſed parum certa, conjectura. Sæpe *Babyloniam Aegyptiam* ſcriptores rerum Hieroſolymitanarum, *Alkahiram* intelligentes, memorant. Vide Jac. de Vitriaco L. III. Hiſt. Orient. C. 7. Wess.

HELIV M. P. xii.] *In manuſcriptis*, *& Longoliano. Ptolemaeo* Μητρόπολις Ἡλίου καὶ ἐν μεθορίῳ Ἀραβίας, καὶ Ἀφροδιτοπόλεως Βαβυλών. Ἡλίου πόλις: *quam hoc loco ab Antonino deſignari arbitror.* Svr.

HELIV.] Cuſani ſchedæ XXII. M. P. addunt: Videtur in intervallo, quo ſequens manſio hinc disjungitur, aut hic, aut ſupra fuiſſe commiſſum: hoc loco libri pæne concordant, non item ſupra. De urbe nihil addam, niſi Strabonis ætate jam πανέρημον fuiſſe & præter veteris magnificentiæ veſtigia plura obeliſcos habuiſſe: eoſdem inibi Arabes obſervarunt, uti ex Indice Cl. Schultens in *Miſra* cognoſcere licebit. Wess.

SCENAS VETERANORVM M. P. xviii.] *Regium* M. P. XXII. *Reliqua* M. P. XVIII. *cum ſupra in itinere* à Peluſio Memphim, *à* Scenis Veteranorum *ad* Heliu urbem XIIII. M. P. *connumerentur.* Svr.

VICO JVDAEORVM.] Liber Notit. *caſtra Judaeorum.* Siml.

THOV.	M. P. XII.
HERO.	M. P. XXIIII.
SERAPIV.	M. P. XVIII.
CLISMO.	M. P. L.
ITER A SERAPIO PELVSIO.	M. P. LX. Sic
	THAV-

VICVM JVDAEORVM M. P. XII.] *Regium* M. P. XXII. *Reliqua* M. P. XII. *In Notitia Provinciarum* Auguſtamnicae *provincia recenſetur Cohors prima Epireorum* Caſtris Judaeorum. Svr.

VICO JVDAEORVM.] Non auſim finire *caſtra Judaeorum* & hunc *vicum* nihil diſcrepaſſe. Hoc novi Judaeorum incredibilem multitudinem per Aegyptum fuiſſe diſperſam. Philo enim in Flaccum p 971. ſua ætate decies centena millia in Aegypto incoluiſſe auctor eſt, cui numero haud levis acceſſio facta fuiſſe gentis & ſacrorum metropoli everſa videtur: neque miror ſub Trajano in Aegypto vicinaque Libya res novas, quamquam maximo ſuo malo, fuiſſe architectatos. Haeſerunt ibidem ſub Chriſtianis Imp., quare Valentinianus & Valens de *corpore Judaeorum & Samaritanorum* per Aegyptum L. 18. Cod. Th. de Navicul., & Arcadius & Honorius L. 2. de his, qui ad Ecclеſ. quædam decernunt. Juſtiniano principe in vicina Libya circa Boreon longe plurimos habitaſſe ſupra dictum eſt: eodem Imp. inſulam Arabici ſinus Jotaben, non longe ab Aila diſparatam, obtinebant, ut eſt in Procopii L. I. B. Perſ. C. 19. unde nemini mirum accidet, *vicum Judaeorum* in Aegypti fuiſſe provincia. Wess.

THOV M. P. XII.] *Ptolemaeus* Τοῦμ *Mediterraneam, & poſtea* Ombos *collocat. In eadem* Auguſtamnica *Aegypti provincia, in plures enim poſtea Aegyptus redacta fuit provincias, ut Ammianus eſt auctor L. 22. C. 16, Cohors recenſetur prima Auguſta Pannoniorum* Thou. Svr.

THOV.] Quæ Surita hic adſcripſit, ea ſupra jam enotaverat. Cauſſa repetitionis parum neceſſariæ quæ fuerit, non apparet. Wess.

HEROON M. P. XXIIII.] *Manuſcripta* Hero M. P. XXIIII. *Longolianum* Hiero mpm. XXIIII. *Straboni libro XVII. p* 805 *in Arabici ſinus receſſu* Arſinoae *proxima eſt* Ἡρώων πόλις. *Ptolemaeo* Ἡρώων πόλις, *per quam & Babylonem* Trajanus amnis *fluit, & ad* Heroum urbem, *Arabiam Petraeam, & Arabici ſinus receſſum protendi. Stephano vocatur* Ἡρώ. Svr.

HERO.] Veteribus libris reniti non libuit. *Hero* Stephani ſeſe auctoritate & Aegyptiorum conſuetudine tuebitur. Ἡρώων πόλιν, ne alios memorem, Græci Interpretes Geneſ. XLVI. 28. appellant. Sita urbs ſupra intimum ſinum fuit Arabicum, quem propterea κόλπον Ἡρώων Theophraſtus L. III. H. Plant. C. 8. vocat. Wess.

SERAPIO.] Vel *Serapio.* Ptolemaeus eodem fere loco ponit Arſinoën. Siml.

SERAPIV M. P. XVIII.] *Oppidum, aut ſtationem deſignare videtur: cujus nullam reperi fieri mentionem.* Svr.

SERAPIV.] *Seraphin* MSS. Cuſani, quo fere modo Lugduni publicarunt: rectius *Serapiu* ceteri libri. Habet Peutingeri Tabula *Serapeum* intra Delta. Templum Serapidis fuiſſe videtur: tale Σεράπειον Alexandrinae urbis in aedem cultus Chriſtiani converſum deſcribit Sozomenus L. VII H. E C. 15. aliud circa Memphin habet Strabo L. XVII. p. 807. Wess.

LYSMO.] Ptolemaeo *Clyſma.* Siml.

CLVSMON M. P. L.] *Regium* Cliſmo M. P. L. *in Blandiniano* Lyſmo mpm. L. *Reliqui libri* Liſmo mpm. L. *Ptolemaeo verſus Arabicum ſinum*, Ἀρσινόη, Κλύσμα φρούριον. *ut* Clysmo *praeſidium Romanorum munitum fuerit.* Svr.

CLISMO.] Libri noſtri *Lyſmo.* Viſum eſt optimi libri veſtigia legere, utpote ad *Clyſma* proxime accedentia. Κάστρον τοῦ Κλύσματος Epiphanius Haereſ. LXVI. C. 1. appellat, portumque habuiſſe docet, unde per Arabicum ſinum in Indiam iter erat: circa Clyſma vaſta erant deſertaque loca: τὰ ἔρημα περὶ τὸ Κλύσμα, in quæ Dracontius fuerit relegatus, Athanaſius nuncupat Hiſt. Arian ad Monachos p. 387. Quia vero ſinui accubabat, inde ejus pars *Clyſmatis* cognomen indepta eſt Philoſtorgio L. III. H. Eccleſ. C. 6. teſte, idque apud Arabes in noſtra tempora ſervat, uti præter Golium ad Alfergan. p. 144. Alb. Schultens ad

Ailam

Digitized by Google

THAVBASIO.	M. P. VIII.
SILE.	M. P. XXVIII.
MAGDOLO.	M. P. XII.
PELVSIO.	M. P. XII.
ITER A COPTO BERONICEM VSQVE.	M. P. CCVIII. V. C.

Ailam ſui Indicis oſtendit: jam quod Arabes ab eodem producti memorant, Pharaonem haud multo à Clyſmate ſubmerſum videri, id Euſebio & Coſmae Indopleuſtae pariter placuiſſe nuper in Probabilibus patefeci. Plura ſi voles, S. Bochartum L. II. Phal. C. 18. & H. Valeſium ad Philoſtorgium adi. WESS.

ITER A SERAPIO.] Hoc MSS præferunt, quos deſerere non placuit: paullo ante *Serapiu* malebant. WESS.

THAVBASIO.] Liber Notit. *Thaupaſteos.* SIML.

THAVBASION M. P. VIII.] *Regium exemplar* Thauſaſion M. P. VIII. *Blandinianum & Longolianum* Thmubaſio M. P. VIII. *Neapolitanum* Taubaſio M. P. VIII. *In Notitia Provinciarum, in provincia* Auguſtamnica *Ala II. Ulpia Afrorum* Thaubaſteos. SVR.

THAVBASIO.] Non dubito, quin Notitiæ *Thaubaſteos* prorſus idem atque hoc ſit: ſumus enim in provincia Auguſtamnica, in qua Notitia id poſuit: neque ambigo, quin *caſtrum Theubatum* recte huc ex Hilarionis vita Ortelius retulerit: Verba adſcribam, uti in MSS. lecta ſunt. *Porrexit poſt triduum ad caſtrum Theubaſton, ut videret Dracontium Epiſcopum & confeſſorem, qui ibi exulabat.* Liquet hinc primo *Thaubaſio* Antonini in *Thaubaſto* eſſe mutandum, & Martianaeum non ſatis prudenter, damnata MSS. auctoritate, *Theubatum* retinuiſſe. Deinde vero *Thaubaſium* è regione Clyſmatis fuiſſe ſitum: nam Dracontius de quo Hieronymus in hac Hilarionis vita, ille eſt, quem ſupra ex Athanaſio in deſerta, quæ circa Clyſma ſunt, relegatum docuimus. Denique G Pancirolum ſane quam negligenter *Thebeſten*, celebrem Numidiae urbem, cum Notitiæ *Thaubaſteos* contendiſſe. WESS.

SILE M. P. XXVIII.] *Habent manuſcripta & Longolianum. Ex minore Laterculo Comitis rei militaris per Aegyptum Ala prima Aegyptiorum* Sellae. SVR.

SILE.] G. Pancirolus in Notitia *Syllae* ex hoc loco refingit, male, ut apparet, ſcribens; ego vero aliter ſentio, & *Selae* cum hic tum in Notitia præfero: movet me Ἀλύπιος ἐπίσκοπος Σέλης ἐπαρχίας Αὐγουσταμνικῆς, *Alypius Ep. Selae provinciæ Auguſtamnicae*, qui Concilio Epheſino I. adfuit. WESS.

MAGDOLON M. P. XII.] *Regium exemplar* Magdalo mp. XII. *& reliqua* Magdolo M. P. XII. *Stephanus* Μάγδωλος πόλις Αἰγύπτου, Ἐγχωρίου πελαγίζει. SVR.

MAGDOLO.] Urbis hujus Jerem. XLIV. 1., uti Bochartus monuit, mentio eſt. Credo & huc referri debere ex Ezech. XXIX. 10. מִמִּגְדֹּל סְוֵנֵה וְעַד גְּבוּל כּוּשׁ, *a Magdolo Syenem & terminos Aethiopiae uſque*: ſic enim vertenda ea eſſe arbitror. Græci Interpretes LXX., quemadmodum ex Euſebio in Μάγδωλος cognoſcimus, recte dederant ἀπὸ Μαγδώλου ἕως Σοήνης, etſi nunc vulgo aliter legitur. Scio Jano Vlitio ad Gratii Cyneget. ℣. 507. hoc parum placuiſſe: verum niſi ita acceperis, ſententia orationis non bene ſibi conſtabit. Docetur enim, Aegyptum univerſam fore vaſtam & deſolatam: jam verte, *a turri Syenes Aethiopiam uſque*, & multum gravitati ſententiæ deteretur: non ſum ignarus, Hebræis כּוּשׁ, *Cuſch*, etiam Arabiæ partem, Aegypto vicinam, adſignificare: ſed eam ſi intellexeris, quid tandem fiet particulis וְעַד καὶ ἕως *& uſque*: illæ, niſi ego falſus ſum, indicio ſunt, deficere in priore membro עַד *uſque*, perfectamque eſſe ſententiam, *a Magdolo uſque Syenem & uſque fines Aethiopiae.* Idem dixero de C. XXX. 6. ejuſdem prophetæ. Verum hæc loci alterius ſunt: agamus, quod inſtat. WESS.

ITEM A COPTO BERONICEM VSQVE M. P. CCVIII.] *Habet Regium exemplar. Reliqua* M. P. CCLVIII: *quæ lectio cum numeris, qui à Plinio in hoc eodem itinere aſſignantur, mire in vulgatis libris convenit.* Inde, *inquit*, Berenice oppidum: ubi portus rubri maris, à Copto CCLVIII. M. P. *Mihique ex eo magna eſt ſuſpicio à librario Regii exemplaris incuria*

Digitized by Google

V. C. REGIVS.

PENICONON.	M. P. XXIIII.
DIDIME.	M. P. XXIIII.
AFRODITO.	M. P. XX.
COMPASI.	M. P. XXII.
IOVIS.	M. P. XXIII.
ARISTONIS.	M. P. XXX.
PHALAGRO.	M. P. XXX.
	APOL-

quadam notam L. *fuiſſe prætermiſſam: ut in de legendum eſſet* M. P. CCLVIII. *Sed cum nec ſingulares Regii exemplaris numeri ejus conveniant ſummæ, nec reliquorum exemplarium conveniant cum eorum ſumma numeri, & hujus itineris à* Copto Berenicem, *ex quo oppido Indiae, & Arabiae merces Romanum imperium & urbem Romam complere quotannis conſueverant, & Plinius ſingilatim deſcripſerit, ratione hydreumatum expoſita, & XII. die confici iter illud oſtendat, & Antoninus XI. manſionibus peragat, quibus ſua nomina indidit; viſum eſt exemplarium* Antonini *numeros committere, & locum Plinii L. 6. C. 23. integrum adponere vetuſtorum librorum lectione explorata.* Digna res, nullo anno minus H S. D. imperii noſtri exhauriente India, & merces remittente, quæ apud nos centuplicato veneant. Duo millia paſſuum ab Alexandria abeſt oppidum Juliopolis. Inde navigant Nilo Coptum CCC. M. P: qui curſus Eteſiis flatibus peragitur XII. diebus. A Copto Camelis itur aquationum ratione manſionibus diſpoſitis. Prima appellatur hydreuma XXXII. M. Secunda in monte diei itinere. Tertia in altero hydreumate à Copto XCV. Deinde in monte. Mox ad hydreuma Apollinis à Copto CLXXXIIII. P. M. Rurſus in monte. Mox ad novum hydreuma à Copto CCXXXIII. M. P. Eſt & aliud hydreuma vetus, Troglodyticum nominatur: ubi præſidium excubat diverticulo II. M. Diſtat à novo hydreumate IIII. M. P. Inde Berenice oppidum: ubi portus rubri maris à Copto CCLVIII. M. P. Sed quia major pars itineris conficitur noctibus propter æſtus, & ſtativis dies abſumuntur, totum à Copto Berenicem iter XII. die peragitur. *Strabo L. 17 p. 815. Arabicas, & Indicas merces in* Muris portum, *quem* rubri maris *Plinius appellat, & poſtea Camelis* Coptum Thebaïcam *tranſmitti aſſerit: atque inde* Alexandriam *per* Nili *foſſam. Et item Plinius alio loco* Copton *Indicarum, Arabicarumque mercium* Nilo *proximum* Emporium *appellat. Ariſtides præterea in oratione illa Aegyptia p. 611*, Copton Indorum, & Arabum Emporium *adpellat: quare celeberrimi hujus itineris manſionum numeris ex propoſitis Antonini exemplaribus explicatis, minime dubium reor, quin veram Plinii ſummam* CCLVIII. M. P. *conficiant: tametſi in vetuſto exemplari Toletano* CCLVII. M. P. *legitur, & in tribus aliis, quæ in Bibliotheca cœnobii* Aulae Dei *aſſervantur*, CCLIIII. SVR.

ITER A COPTO] Excerpta librorum noſtrorum, quibus Salmaſiani libri accedunt, *Item a Copto Berenicem M. P. CCLVIII.* In Pariſienſi MS., quoniam conſummata M. P. dant CCLXI., adſcribitur, *III. ſunt ſuper*, idque Salmaſius in ſuis invenit. Vide eum in Solinum p 834., ubi cum Plinio & Tabula hoc iter componit. *Iter* margo Fabriciani exemplaris præfert. WESS.

PENICONON.] *Peniconicenon.* Liber Notit. *Phenicone.* SIML.

PENICONON] *Ex exemplaribus apparet lectionis diſcrepantia. In Notitia Provinciarum ex laterculo minore Ala VIII. Palmyrenorum* Phenicone: *& in vetuſto exemplari Aulae Dei* Foenitionis. SVR.

PENICONON.] *Peniconicenon* noſtri & Salmaſii libri. Fecit hinc Labbeus ad Olympiodorum *Phoenicou iconon*, quod quid ſit non bene capio. Felicius Salmaſius Φοινικῶνος κώμην explicat: ſed quid ſi Φοινικωνὰ, uti Λεοντὼ & Λυκὼ, ex ſecundo caſu formarint? Habet in Thebaide urbem Φοινικῶνα *Phoenicenem* Olympiodorus, ſed Talmidi & Tapidi vicinam; unde hanc eſſe non dixero. Vide Photium Cod. LXXX p. 194. Manſio à palmis dicta eſt, quibus univerſa Aegyptus & in primis Thebaïs abundabat, uti Ezech. Spanhemius Diſſ. VI. de U. & P. Nu-

Digitized by Google

APOLLONOS. M. P. XXIIII.
CABALSI. M. P. XXIIII.
CENON YDREVMA. M. P. XXVII.
BERONICEN. M. P. XVIII.

ITEM A COPTO BERONICEM. M. P. CCLVIII. ſic.

VV. CC. BLANDINIANVS, NEAPOLITANVS, & EXCVSVS LONGOLIANVS.

POE-

P. Numiſ. p. 344. condocefecit. Habet aliam Phoeniconem in Arabia proxime ſinum Nonnoſus apud Photium Cod. III. & Procopius L. I. B. Perſ. C. 19. imo Coſmas Indopleuſtes eo loci Iſraelitas ex Arabico ſinu in continentem eſcendiſſe adfirmat L. V. p. 195. Wess.

DIDIME.] Tabula *Didymos* appellat & *Aphrodite* poſtponit. Διδύμη verum nomen videtur. Wess.

ARISTONIS.] Arbitratur Salmaſius hoc titulo manſionem fuiſſe ornatam ab eo *Ariſtone*, quem Ptolemaeus exploratum ſinum Arabicum apud Diodorum Siculum ablegaſſe legitur. Tabula hoc loco *Xeron* habet, forte ob cœli ſolique ſiccitatem. Wess.

PHALAGRO.] *Strabo in libro ultimo juxta* Arabicum ſinum, *&* Heroum urbem Φοινικωνο-πολίτης νομός, καὶ πόλις Φοινικωνόπολις: *quam nihil ad hanc pertinere exiſtimo: nam ex recenſione manſionum hujus itineris, quæ à Plinio commemorantur, ſatis apparet, nullius oppidi in eo mentionem fieri.* Sur.

PHALAGRO.] Tabula ſcripta *Philacon*, quod merito verius eſſe Salmaſius ſuſpicatus eſt: Φυλάκων κώμη aut σταθμὸς videtur appellata. Habet Agatharcides Φυλακὴν in Aegypto p. 22. ſed ea alia eſt. Wess.

CENON DIDREVMA.] Ita legitur in impreſſis & manuſcriptis exemplaribus. Sed Plinium ſecutus Hydreuma feci: ſunt autem *Compaſi* & *Apollonos* Hydreumata. Siml.

CENON YDREVMA] *Videtur* Coenon *legendum. De* hydreumatis *nomine præter ea, quæ Plinius expoſuit, &* aquationum *nomine vertit, Ptolemaeus Geographiæ libro primo capite x.* ἐν ἐνδεχομένοις οὐχ μόνον ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον διὰ τὰς τῶν Ὑδρευμάτων ὑπόχας: *quod vetuſtus interpres vertit*, ob adaquandi diverſiones: *quamvis in excuſis Ulmae* adiquandi *pro* adaquandi *legitur: in quo aliqui ex recentioribus ſunt decepti: & aptius vertiſſent*, ob aquationum diſtantias. Sur.

CENON HYDREVMA.] Vetuſti libri *Caenon Didreuma*, & *Cenon hydreuma.* Non male ergo Surita, præſertim cum in Tabula inſit *Cenonnydrema:* veriſſimum tamen eſt *Caenon hydreuma* Καινὸν ὕδρευμα, quia Plinius *novum hydreuma* ſive *hydreum*, ut in MSS. eſt, appellat: Quin vero Plinii *hydreum* ὑδρεῖον probum ſit, nulla eſt dubitandi cauſſa: nec tamen ob Harduini allatam rationem, qua *hydreum* locum aquationis, *hydreuma* ipſam aquationem eſſe ait: certum enim eſt ὕδρευμα pro ipſo aquationis loco a Ptolemaeo atque aliis eſſe uſurpatum: potuiſſetque Harduinus ex Salmaſio in Solinum p. 834., quem cum ea commentaretur ob oculos habuiſſe apertiſſimum eſt, niſi feſtinatio curam exemiſſet, ſolidiora condiſcere. Wess.

BERONICEN M. P. XVIII.] *Strabo in ſinu* Arabico, *&* Troglodytica *regione* Berenicem *conſtituit: atque itidem Plinius L.* 2. *C.* 73. Troglodytarum *urbem adpellat, & Stephanus ex ejus nominis urbibus, tertiam in* Troglodytice *regione ſtatuit. Juſtiniani ætate* mare rubrum *in finibus Palaeſtinae, qui ad id pertinent mare, Romanorum ditionem diremiſſe Procopius de bello Perſico libro primo C.* 19. *auctor eſt.* Sur.

BERONICEN.] Vaticanus *Veronicen.* Ableganda vero hinc eſt *Beronice* Troglodytarum urbs, qua de Surita Plinius hanc, &, quæ in Troglodytice fuit, ſtudioſe diſtinxit L VI. C 29. Eam, de qua ſermo eſt, Epiphanius Haereſ. LXVI. C. 1. memorat, indidemque merces ex India advectas per Thebaidem reliquamque Aegyptum divendi. Arabibus *Keſair* audit apud Golium ad Alferg. p. 145., cui jungi poſſunt Stukii ſcholia ad Periplum maris Eryth. p. 4. Ceterum *Pernicide portum* pro *Berenicide*, de qua terminatione vide ſupra p. 66., Tabula appellat, Βερνίκην Epiphanius, Βερενίκην Arrianus in Periplo. Wess.

ITEM A COPTO.] Reliqui has manſiones,

POENICONICONON.	*M. P. XXVII.*
DIDIME.	*M. P. XXIIII.*
AFRODITO.	*M. P. XX.*
COMPASI.	*M. P. XXII.*
IOVIS.	*M. P. XXXIII.*
ARISTONIS.	*M. P. XXV.*
FALACRO.	*M. P. XXV.*
APOLLONOS.	*M. P. XXIII.*
CABALSI.	*M. P. XXVII.*
CENONDIDREVMA.	*M. P. XXVII.*
BREONICEM.	*M. P. XVIII.*

ITER

nes, Suritae voluntati obſecutus, ut codicum diſcrepantiæ liquidius dignoſcerentur, & tanto quidem magis, quod & noſtri his aſſentirentur libri. WESS.

ITEM THRACIAE] *Refert ſe hujus Itinerarii auctor ad ſuum in provinciis obeundis certum, & conſtitutum ordinem. Nam poſteaquam illud* Alexandria *iter ab occidua* Nili *parte ultra* Syenem Hieraſycaminon uſque *abſolvit, & poſtea ex adverſo magni fluminis, Arabiam verſus è regione peregit, ad celeberrimumque ſe iter* Copto Berenicem *contulit, quo viam Romani ad Indias, & Arabicas merces exportandas pa efecerant, rurſus ad Thraciae provinciae regiones luſtrandas convertit, quum ſuperiore itinere* Sirmio Nicomediam *penetraverat: & à* Cabyle *Thraciae urbe* Hadrianopolim *iter inſtituit.* SVR.

ITEM THRACIAE.] Deficiunt hæc verba in MSS. veteribuſque editis: ſunt quoque inepta, ſicuti quæ ſequuntur indicant. Viſum ergo eſt ea inducere atque delere. WESS.

A CABYLE.] Scripti libri *Cabile. Cabilis* Tabula Peutingerana. Καβύλη Harpocrationi, Suidae atque aliis. Demoſthenes Philippica IV. p. 78. Thraciae oppida Δρογγίλον ϗ Καβύλην ϗ Μάστειραν connectit, & περὶ τ̃ ἐν Χεῤῥον. p. 60., ubi ſcholiaſtes monet, loca eſſe obſcura circa Strymonem atque Amphipolin, quod certe in Cabyle verum non eſt. Situs ejus cognoſcitur ex Tabula ſcripta & Ravennate, a quibus in intima Thracia, circiter CX. M. P. à Philippopoli collocatur. Ravennas præterea L. IV. C. 7. eam Marcianopoli pæne adjungit. Recte ergo Suidas κατὰ μέσον τ̃ Θρᾴκης *in media Thracia* poſitam fuiſſe ait: hinc porro cognoſcimus, non ſine ratione viros doctos Strabonis *Calyben* eandem atque hanc eſſe arbitrari: figit eam ſupra Byzantium L. VII. p. 320, qui ſitus prorſus convenit. Videntur quidem gentilia nomina *Calyben* & *Cabylen* diverſas facere urbes, ſiquidem a *Calybe* Καλυβῖται & Καλυβεῖς, a *Cabyle* Καβυληνοὶ apud Stephanum formantur: neque tamen adeo prægnans validaque hæc ratio videtur, ut gemina oppida credamus; multum enim in his ſibi indulſerunt veteres, ſuntque *Cabyletae* a *Cabyle* apud Plinium L. IV. C. 11. ex Harduini ſive potius Th. de Pinedo emendatione. Jam non indigna Cabyle fuerat, cui locus in Geographia ſacra à Car. à S. Paullo aſſignaretur ob hæc ex fragmento III. Oper. Hiſtor Hilarii p. 1326. *Severus Epiſcopus à Cabula opto vos in Domino bene valere.* Quod autem Schurtzfleiſchius in Notit. Bibl. Vinarienſis p. 273. Cabylen & Philippopolin eandem facit, id enimvero, ne nunc alia adferam, Itinerario & Tabula fit invitis. Ceterum MSS. atque editi LXXIX. M. P. annectunt, ſolo Cuſani una millia detrahente: vir doctus Fabricii exemplari adſcripſit *forte* LXXXIX. WESS.

M. P. LXXVIII.] *In Regio male* CCV. *pro* LXXVIII: *trium manſionum numeris inter ſe concinentibus.* SVR.

ORVDISZA AD BVRGVM M. P. XXX.] *Regium* Orodiſta ad Burgum M. P. XXX. *Blandinianum & Longelianum* Orudiſza mpm. XXX. *Neapolitanum* Crudiſza ad Burgum mpm. XXX. SVR.

ORVDISZA.] Hanc ego manſionem legere non memini. *Burgi* vocabulum oſtendit caſtello vicinam fuiſſe, quod labente Imperio *burgum* appellare adſueverunt. Vide Vegetium L. IV. R. M. C. 10. Ortelius in Theſauro auctor eſt, *eſſe qui ſuſpicetur Aphrodiſia legendum*, quo nihil

ITER THRACIAE.

A CABYLE PER COMPENDIVM HADRIANOPOLIM VSQVE.	M. P. LXXVIII. Sic.
ORVDISZA AD BVRGVM.	M. P. XXX.
IN MEDIO.	M. P XXV.
HADRIANOPOLI.	M. P. XXIII.
A PLOTINOPOLI HERACLEA.	M. P. XCII Sic.
TRAIANOPOLI.	M. P. XXII.
APRIS.	M. P. XXIII.

RE-

nihil adjuvamur: Aphrodiſiadem ſive Aphrodiſia, ut Agathias & Tabula haud bene vocant, infra habebimus, ſed in Cherſonneſo Thraciae nec magno intervallo a Callipoli diverſam: illius autem nulla poteſt eſſe ratio in intima Thracia conſtitutis. WESS.

IN MEDIO.] Si certum atque exploratum foret, manſionem hanc ita eſſe nuncupatam, quod media Orudiſzam inter & Hadrianopolim eſſet, citra dubium Suritae eſſet ſententia: jam vero & aliarum potuit eſſe *media*. Margo Fabriciani libri XXXIIII. Hadrianopoli adponit, Cuſani vero ſchedæ M. P. XXIIII., quæ ad Suritae conjecturam proxime accedunt. WESS.

HADRIANOPOLIM M. P. XXIII.] *Habent exemplaria, cum legendum videatur* M. P. XXV. *Nam ex ſuperiore manſione* In medio M. P. XXX. *conjicitur ab* Orudiſza Hadrianopolim L. M. P. *abeſſe: &* In medio ad XXV. M. P. *conſtitutam fuiſſe eam manſionem, ut ſæpe videmus in hoc Itinerario.* SUR.

HADRIANOPOLI.] Urbem hanc ab Oreste, *poſtquam ſe apud tria flumina circa Hebrum purificaverat*, Oreſteam dictam fuiſſe Lampridius in Elagabalo C. 7. refert. Habet tria flumina circa Hadrianopolim Nicetas Choniates in Manuele Comneno L. VI. p. 33. Edit. Baſil., quæ, ſi acquieſcere liceat in Lampridii narratione, ea eſſe potuerunt: ut ut eſt, ſcriptoribus rerum Conſtantinopolitanarum nihil magis ſolenne eſt, quam Oreſtiadis nomen Hadrianopoli imponere: Nicetas in Andrònico Comneno p. 139. *καὶ γεγονὼς κατὰ τὴν Ὀρεστιάδα, ἥτις δ' ἂν ἄλλως Ἀδριανούπολις.* In ſequentibus Oreſtiadem atque Hadrianopolin frequentiſſime permiſcet: Nicephoro Gregorae adeo Oreſtiadis nomen commodum atque elegans eſt viſum, ut altero rarius utatur, nec quicquam diſſentit Laonicus Chalcocondyles L. I. R. T. p. 20., nec Joan. Tzetzes, neque auctor Vitae Athanaſii, Patriarchae Conſtantinop., quorum verba excerpſit Leo Allatius ad Georgium Acropolitam C. 13. WESS

A PLOTINOPOLI HERACLEAM M. P. XCII.] *Utraque Thraciae urbs, &* Plotinopolis *nomen urbi ab Hadriano Imperatore ex* Plotinae *Trajani uxoris nomine inditum fuiſſe videtur; & eadem videtur eſſe mediterranea* Heraclea, *de qua ſupra ab Antonino mentio, altera nempe ab* Heraclea Perintho *Propontidis, de qua infra meminit Antoninus.* SUR.

PLOTINOPOLI.] Trajanusne an Hadrianus urbem condiderit cum exploratum non ſit, vero videtur ſimilius a Trajano originem & uxoris cognomen accepiſſe: *Heracleam* hanc fuiſſe aliam unde Surita noverit, equidem non perſpicio: nam ea, quam ſupra habuimus, haud dubie Perinthus eſt. Juſtinianus Plotinopolin inſtauravit, Procopio L. IV. Aedif. Juſtin. C. 11. auctore: numi ΠΛΩΤΕΙΝΟΠΟΛΙΤΩΝ titulum ſæpe præferunt. Aberat urbs, ſi Tabula fidem capit, nam in Antonino contractius eſt intervallum, XXIIII. M. P. ab Hadrianopoli. WESS.

TRAIANOPOLIM M. P. XXII.] *Altera* Traianopolis *ab ea, qua in Cicilia* Selinus *antea dicta fuit: ut Xiphilinus meminit ex Dione: quo loco* Traianus *diem obiit.* SUR.

APROS M. P. XXII.] *Regium* Apris M. P. XXIII. *Reliqua* M. P. XXXIIR. Apros *Colonia Plinio L. 4. C. 11. quam à* Philippis CLXXXVIII. M. P. *abeſſe tradit, & Ptolemaeo* Ἄπρος, *&* Perinthum Heracleam *adjungit Ammianus libro xxvii. C. 4. Stephano* Ἄπρος θηλυκῶς πόλις Θρᾴκης. SUR.

APRIS.

RESISTO. M. P. XXII.

HERACLEA. M. P. XXV.

ITER A SEBASTIA COCVSO PER MELITENAM. M. P. CCXCIII. Sic.

BLANDOS. M. P. XXIIII.

EV-

APRIS.] Nicetæ Ἄπρως in Balduino p. 305. Coloniæ dignitatem temporibus Antonini Pii ex Ligoriano numo, cui inerat COL. APROS. TITIA. AELIA. HADRIANA. ANTONINA. AVGVSTA., L. Holſteinius obtinuiſſe ad Stephanum arbitrabatur, ſed oblitus loci Pliniani, in quo colonia eſt. Verius dixeris, a Claudio Imp. coloniam eſſe factam: habet enim Sponius Miſcell. p. 173. lapidem, inſcriptum COL. CL. APREN., *colonia Claudia Aprenſi*. Cedreni commentum, quo ab Apro Cari ſocero, rectius Numeriani dixiſſet, urbis nomen & originem repetit, exploſit Ch. Cellarius L. II. G. A. C. 15. WESS.

RESISTON M. P. XXII.] *Regium* Reſiſto M. P. XXII. *Reliqua* M. P. XXXII. *& Plinii L. 4. C. 11. excuſa exemplaria totidem* M. P. Apris Reſiſton *connumerant, ſed in tribus vetuſtis* XXII. M. P. *deſignantur, & in Toletano peſſime affectus eſt hic locus. Infra omnia excuſa exemplaria* ab Apris Reſiſton XXVI. M. P. *attribuunt. Ptolemaeus* Βισάνθη ἡ Ῥαίδεστον. *Cum Plinius L. 4. C. 11.* Biſanthem Macrontichos *dictam doceat: qua à* Propontide *ad* Melanem *ſinum inter duo maria porrectis muris procurrentem excludit* Cherrhoneſum. *Et Procopio item, de ædificiis Juſtiniani L. 4. C. 9., oppidum maritimum ad navigandum* Helleſpontum *peridoneum ſitum habens* Ῥαίδεστος. *Stephanus urbem Macedoniae* Biſanthem *juxta* Thraciam *apponit. Suidae* Ῥαίδεστος πόλις. SVR.

RESISTO.] Noſtri MSS. XXXII. addunt: ego Regium Suritae ſequor. Scio quid in Plinio Harduinus tentarit, ſed ei ſatis ſuo loco faciemus Rectius ille animadvertit, non ex vero Pintianum Plinii & Itinerarii *Reſiſtum* cum Rhaedeſto compoſuiſſe: Rhaedeſtus veterum eſt Biſanthe. Ptolemaeus Βισάνθη ἤτοι Ῥαίδεστον. Hæc extra militarem viam ad Propontidem erat poſita: inde χωρίον ἐπὶ θαλάττῃ Xenophonti L. VII. Exp. Cyri p. 313., & Ῥαίδεστον παράλιον Nicetae in Balduino p. 302., & πα[illegible]λαπίδιον in Iſacio Angelo III. p. 222. Jam vero Biſanthen Plinius a Reſiſto diſtinguit. Quare male Pintianum ſuum ſecutus eſt Surita, & Suritam alii. Reſiſtus in Thracia mediterrânea, nec tamen admodum celebris, fuit. WESS.

HERACLEAM M. P. XXV.] *Regium exemplar* Eraclea M. P. XXV. *Blandinianum & Neapolitanum* Heraclea M. P. XV. *Longolianum* XVI. *ſed harum manſionum numeri ex Regio collocati veram ſummæ* XCII. M. P. *rationem conficere videntur. Adhæc Procopius* Rhaedeſton *ab* Heraclea *itinere diei abeſſe perhibet, eodem Commentario.* SVR.

HERACLEA.] Magno conſenſu XV. M. P. librorum noſtrorum excerpta addunt, quæ X. M. P. augenda eſſe apparet. In Pariſienſi libro margo exterior oſtentat, *reſpice, XI. ſunt ſuper.* WESS.

ITEM A SEBASTIA COCVSON PER MELITENEM M. P. CCXCIII.] *Conſentiunt exemplaria Reg. & Blandinianum, at Longolianum. In Neapolitano* CCCXCIII. *Ex* Thracia *provincia in* Cappadociam *trans fretum tranſilit. Plinius L. 6. C. 3. in* Cappadociae *regione* Colopena Sebaſtiam, *&* Sebaſtopolim *recenſet: & Ptolemaeus in* Cappadocia *inter mediterraneas* Ponti Polemoniaci. Cocuſos *hos Itinerario tanquam celebre oppidum proponitur: cujus apud Geographos auctores nullam reperio fieri mentionem. Ex his vero qui hiſtoriam Eccleſiaſticam concinnavere, apparet, oppidulum fuiſſe* Armeniae *Arcadii Imperatoris tempore, in Imperii Romani finibus, ad os Ponti in ſolitudine vaſta ſitum, quo D. Johannes Chryſoſtomus in exilium projectus eſt, qui ad* Conſtantium *presbyterum hæc ſcripſit:* Septuaginta diebus in itinere conſumptis, aliquando tandem Cucuſum pervenimus: locum totius orbis, propter ſolitudinem graviſſimum. *Et in eadem Epiſtola.* Quandoquidem & nos tertium jam annum in exilio agentes, in fame, peſte, bellis, continuis obſidionibus, ſolitudine incredibili, morte quotidiana, enſibus Iſauricis, non mediocriter animos adjicit, & conſolatur affectionis veſtræ abundantia, &

con-

Digitized by Google

EVSPOENA.	M. P. XXVIII.
ARANIS.	M. P. XXIIII.
AD PRAETORIVM.	M. P. XXVIII.
PISONOS.	M. P. XXXII.
MELITENA.	M. P. XXXII.

AR-

conſtantia, & fiduciæ ſtabilitas. *Vide Nicephorum lib. xiii. In Chalcedonenſi Concilio Domnus Epiſcopus* Cocuſi *civitatis ſubſcripſiſſe traditur.* Svr.

ITER A SEBASTIA.] Hoc vir doctus, qui Fabricii exemplar verſavit, in MSS. reperit: ceteri *a Sebaſtia:* ſaltus qui hic fit in Armeniam, mihi pæne perſuadet, itinera, quæ præceſſerunt, infra fuiſſe ponenda, ubi ex Pannonia in Thraciam pergitur: neque enim commode hæc connectuntur. Ceterum *Sebastiam* in Armenia prima Hierocles habet ac Procopius L. III. Aedif. C. 4., ubi à Juſtiniano novis moenibus ornatam fuiſſe addit: ſed quod ille inſtauravit, id Tartarorum princeps Timur, incolis crudeli ſupplicio excarnificatis, evertit, referente Duca Hiſt. Byzant. C. 15. Arabes eam *Sivâs* vocant & III. manſionibus a Melitene disjungunt apud Golium in Alferg. p. 266. Wess.

BLANDOS.] Nuſquam hanc inveni, ut nec plures alias, in remotiſſima hac orientis parte poſitas. Wess.

EVSPOENA.] Ptolemaeo *Phuphena.* Siml.

EVSPOENAM M. P. xxviii.] *Regium* Euſpena m. p. xxviii. *Blandinianum* Euſpoena m. p. xxv. *Neapolitanum* Euſpena mpm. xxviii. *Long.* Euſpoena mpm. xxv: & xxviii. *corrigitur. Ptolemaeo* Οὐασοῦπα *oppidum recenſetur: quod* Armeniae *attribuitur: neque ad hanc pertinere regionem poteſt; quæ adhuc Cappadociae eſt ante* Melitenem. Svr.

EVSPOENA.] Jam in Armeniam minorem devenimus, neque adeo, ſi cetera convenirent, Ptolemaei aut *Phuphenam* aut *Vaeſapam* adſpernarer: verum nimium eſt in vocabulis diſcrimen. Wess.

ARANIS.] Ptolemaeo L. V. C. 7. Ἄραυα, ſive, ut MS. Coislinianus, Ἀραύρα. Wess.

AD PRAETORIVM.] Alias *à Praeterio.* meminit hujus liber Notitiarum. Siml.

AD PRAETORIVM M. P. xxviii.] *Habent Regium exemplar, & Neap. Bland.* ad Pretorium m. p. xxv. & *Long.* A Praetorio m. p. xxv: & xxviii. *cerrizitur.* Svr.

AD PRAETORIVM.] Ex Vaticano Schelſtrate *ad Praetorium* vulgavit: ceteri variant. In Notitia Imp. Or., quam Simlerus citat, manſionem hanc legere non memini: eſt quidem ſub diſpoſitione Viri Spectabilis Ducis Armeniae *Ala prima Praetoria nuper conſtituta*; utrum vero in hac manſione qui finivero? *Praetorium* in provinciis habitationi præſidis erat paratum; ſi vero is *palatium* incoleret, *pratorium vel ſuſcipiendis conſervandiſque ſpeciebus publicis, horreorum vice, vel aliæ neceſſariæ rei deputabatur*, ut Imp. Leo decernit L. 14. C. de Of. Rect. Provinc. Eſt apud Rodericum Carum L. III. Antiq. Hiſpal. C. 57. in veteri marmore PRAETORIVM IN VRBE MVNDA, QVO PATRES OB REMP. ADMINIST. CONVEN. Plura dicam alias. Tu vero vide Jac. Perizonium Diſſert. II. §. 21. de Praetorio. Wess.

PISONOS M. P. xxxtI.] *Regium* Piſonos m. p. xxii. & *reliqua exemplaria* mpm. xxxii. Svr.

MELITENA.] Hic in MS. exemplari & in impreſſis codicibus perperam legitur *Macelena* vel *Malecena*, cum in ipſa itineris inſcriptione ſcribatur, id *per Melitenam Cocuſum* ducere. Siml.

MELITENEM M. P. xxxii.] *Regium* Meletena m. p. xxii. *Blandinianum* Malecena m. p. xxxii. *Neapolitanum* Macelena mpm. xxxii. *Longolianum Blandiniani lectionem præfert, quòd plerumque in eo exemplari uſu venit, &* Maſſelena *minuscuis litteris corrigitur. Plinius Regionis* Melitenae *meminit:* Cappadociae, *inquit L. 6. C. 3.*, pars prætenta Armeniae majori Melitene vocaturt & Melitae urbis, à qua Melitene dicta ſit, *ab eo fit mentio. In* Colopena *vero* Sebaſtiam, & Sebaſtopolim. Hæc parva ſed paria ſupra dictis. Reliqua ſui parte *Melitam* à Semiramıde conditam haud procul

Euphra-

ARCAS. M. P. XXVI.
DANDAXINA. M. P. XXIIII.
OSDARA. M. P. XXIIII.
PTANDARI. M. P. XXIIII.
COCVSO. M. P. XXXVIII.

ITER A SEBASTIA COCVSO PER CAESAREAM. M. P. CCLVIII. Sic.

SCA-

Euphrate: & de Melitene regione, *quæ prolata ſunt, paulo poſt: ſed in vetuſtis exemplaribus, cum* Melitae *urbis ab eo mentio ſit, littera adeo ſunt implicata, ut vix elicias* Melitemne, *an* Melitenam *vocet. Strabo Amanum ad Euphratem &* Melitinam *uſque progredi, ad quam Comagena Cappadociae adiacet, auctor eſt: ex quo loco Stephanus* Melitenem *urbem, non regionem intellexit & verba Strabonis profert. Ammianus libro xix. C.* 8. Exinde Melitinam minoris Armeniae oppidum venimus. *Ptolemaeus &* Melitenae *regionis ad* Euphratem *meminit, & in eadem regione* Melitinae urbis. *In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Ducis Armeniae* Præfectus Leg. XII. Fulmineae Melitene *recenſetur. Juſtinianus praeterea Novel.* 31. *in Armeniae diſtributione tertiam* Armeniam *inſtituit eam, quæ prius ſecunda dicebatur, in qua principatum teneret* Melitene. Ἀρχαία πόλις ἐπίσημος ἐν καλῷ τε γῆς καὶ ἀέρος κειμένη καὶ οὐδὲ πόρρω διεστῶσα τῶν τοῦ Εὐφράτου ῥευμάτων. *Procopius de bello Perſice libro primo C.* 17., Armeniae minoris *Metropolim eſſe* Melitenem *tradit, urbem quidem digniſſimam, deinde* Samoſata, *& poſt* Hierapolim: *&* περὶ τῶν Κτισμάτων *L.* 1. *C.* 7. *in urbe Armeniae Melitena quondam Legionem xii. fuiſſe conſtitutam perhibet. In Concilio Chalcedonenſi Conſtantinus Epiſcopus* Melitenae *civitatis metropolis Armeniae ſcribendo interfuit. Et Nicephorus Calliſtus libro xi. Eccleſiaſtica hiſtoria Concilium* Tyanae *coactum memorat, cui interfuit Oreſius* Melitinae *Epiſcopus.* Svr.

MELITENA.] *Matelena Macilena*que libri noſtri edunt, quod à Simlero & Surita recte correctum eſt. Stephani errorem tetigit quoque Salmaſius in Solin. p. 444 & Pinedo ad Stephan., ſed qui ipſe in errorem ſeſe induit, cum Ortelium notat, *Melitenem* urbem agnoſcentem: nihil enim certius illius opinione. In Plinio Martianus Capella L. VI. p. 222. *Meluam* videtur legiſſe. Plura poſtmodum differemus. Wess.

ARCAS M. P. XXV.] *Habent exemplaria manuſcripta, & Longolianum: alterius ejus nominis urbis* Phoenices *regionis apud auctores Geographos celebris ſupra ſit in hoc* Itinerario *mentio.* Svr.

ARCAS.] Habet Hierocles *Arcas* in Armenia ſecunda, quam tertiam eſſet juſſit Juſtinianus Novell. XXXI. C. 1., ubi & *Arcas Melitenae* ſubeſſe vult. Vide etiam infra. Wess.

DANDAXINA.] Alias *Dandacena*. Siml.

DANDAXINA M. P. XXIIII.] *Regium* Dandanixa M. P. XXIIII: *& reliqua* Dandaxnia mpm. XXIIII., *& infra eadem variant exemplaria.* Svr.

PTANDARI.] Vel *Pandari* vel *Tandari*. A Ptolemaeo *Tanadaris* ponitur in præfectura Cataonica: diſtantiarum tamen ratio non bene congruit. Siml.

PTANDARI M. P. XXIIII.] *Regium* Ptandaria M. P. XXIIII. *& infra* Tandari, *&* Piandari. *Blandinianum* Pandari, *& poſtea* Piandari, *&* Piandaris: *Neapolitanum* Pandari, *& paulo poſt* Ptandari: *& item in Longoliano, ut haud dubie* Ptandari *ſit legendum. Forte ea eſt, quæ Ptolemaeo in Præfectura Cataoniae provinciæ Armeniae* Τανάδαρις *appellatur. Nam infra à* Sebaſtia Cocuſon *per compendium ab Antonino* Comanis, & Ptandari *adjunguntur* XXIIII. M. P. Svr.

PTANDARI.] Noſtri omnes *Pandari*. Τανάδαρις Ptolemaei, ut recte Simlerus, ob diſtantiæ differentiam huc pertinere non poteſt, niſi Geographum erraſſe velis. In veteri Notitia Metropolitanorum, edita a Car. a S. Paullo, Caeſareae Cappadociae adjungitur ὁ Ταύρου, ſed neque ille hic locum tuebitur: ſunt enim ibi conturbata omnia, & multi Epheſino præſuli ſubjecti perverſe in dioeceſin Caeſarienſis transducuntur: ὁ Ἀρμενίου ibi verum eſt. Ego hanc & quæ præceſſerunt, nondum inveni. Ὄρσηνος non longe a Melitene Ptolemaeus ponit,

SCANATV.	M. P. XXVIII.
MALANDARA.	M. P. XXX.
ARMAXA.	M. P. XXVIII.
EVLEPA.	M. P. XXIIII.
CAESAREA.	M. P. XVI.

AR-

nit, poteſtque cum *Osdara* contendi: Ὄρσοι tamen Palatin. & Coiſlin. MSS. edunt. WESS.

COCVSON M. P. XXXVIII.] *Regium* Cocuſo M. P. XXVIII: *& infra idem exemplar* Ptandari Cocuſon M. P. XXXVIII. *numerat. Blandinianum* Cocuſo M. P. XXXVIII. *& Neapolitanum: Longelianum* M. P. XXXVIII: *corrigit* XXVIII. SVR.

COCVSO.] *Civitatulam Cappadociae, nomine Cucuſam* appellant Notkerus & Uſuardus in Martyrum indice VII. Id. Junii. Cappadociae περὶ τὰ ἔρημα τοῦ Ταύρου *circa deſerta Tauri montis loca* adſcribit Athanaſius Apol. de fuga p. 322. & Hiſtor. Arian. ad Monachos p. 348. Joan. Chryſoſtomus τὸ ἐρημότατον χωρίον τῆς Ἀρμενίας Epiſt. 119. & πάσης τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης ἐρημότατον χωρίον Epiſt. 87. appellat. Quod vero Armeniae Cocuſum contribuerit, quam Cappadociae Athanaſius eſſe ajebat, factum inde eſt, quod Armeniae II. ſit attributa, cum olim Cappadociae fuiſſet, teſte Theodoreto L. II. H. E. C. 5. Ceterum Κουκουσὸν Graeci nuncupare ſolent, quamquam Κοκκουσὸν in Vaticano Chryſtomi MSS. Benedictini invenerunt. Vide Epiſt. 84. & N. Bergerum L. III. Viar. Milit. C. 44. WESS.

M. P. CCLVIII.] Sic libri omnes; nec tamen ſingularum manſionum numeri reſpondent, neque id ſane præter ſolitum. WESS.

SACANATA.] Alias *Scanatus*. SIML.

SCANATVM M. P. XXVIII.] *Regium* Scanatu M. P. XXV: *& reliqua* Sacanatu M. P. XXVIII. SVR.

SCANATV.] Noſtri omnes *Sacanatu*: Cuſani tamen liber alio itinere *Soanatus*, quod & Ortelius in ſuo invenit, edit. Mihi alibi viſa non eſt. WESS.

MALANDARA M. P. XXX.] *Habent manuſcripta & Longolianum: cum infra eadem & Merandara & Maiandara præferant diverſis itineribus. Forte Ptolemaei eſt* Μάρδαρα *in mediterraneis* Ponti Cappadociae *provinciæ*. SVR.

MALANDARA.] *Malandera* Cuſani ſchedæ. Μάρδαρα Ptolemaei ut hæc ſit, diſtantia non feret. WESS.

ARMAXA M. P. XXVIII.] *Regium* Ermata M. P. XXVIII: *& reliqua* Armaxa mpm. XXVIII: *& infra ſemper* Armaxa. SVR.

ARMAXA.] In Tabula eſt *Armaha*. Forte Ptolemaei eſt Ἄρμαξα. WESS.

EVLEPA.] Æque ignorantiæ tenebris obcœcata luce claritatis hæc manſio caret quam precedens: *Eulexa* dicitur in Cuſani MSS. infra. WESS.

CAESAREAM M. P. XVI.] *Habent auferendi caſu manuſcripta, & Long. exemplar. Hac eſſe* Mazaca *videtur Strabonis*, Cappadociae *metropolis: & Plinio L. 6. C. 3. ſub monte* Argaeo Mazaca *recenſetur*, Quæ nunc, *inquit*, Caeſarea nominatur. *Nicephorus Calliſtus L. 10. eſt auctor, Claudium Caeſarem appellatione mutata, nomine ſuo cohoneſtaviſſe. Ptolemaeus in Præfectura Ciliciae*, Cappadociae *provincia*, Μάζακα ἢ Καισάρεια. SVR.

CAESAREA.] Procul vero eſt Nicephorus. Rectius a Tiberio Caeſaream cognomen accepiſſe Suidas in Τιβέριος tradidit. Urbs erat ampla, Argaeo monti accubans: unde Philoſtrato L. II. Vit. Soph. C. 13. Καισάρεια ἡ Καππαδοκῶν ὄρει Ἀργαίῳ πρόσοικος, & Palladio in Chryſoſtomi vita p. 77. Καισάρεια ἡ πρὸς τῷ Ἀργαίῳ dicitur, prorſus ut in numis ΚΑΙΣΑΡΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΓΑΙΩι. Diceres hunc ſimilemve montem in animo fuiſſe Morelli, vertentis hæc Libanii tom. II. p. 412. Ἀλλὰ μὴ πρόσεχε τὴν δοκοῦσαν φιλανθρωπίαν Φιλίππου περὶ τοὺς ἁλόντας Ἀθηναίους, οἱ Ἀργαῖον κατῆγον, *quando Argaeum appulerunt*: ſed quidquid ille cogitarit, egregie falſus eſt; neque enim loci nomen ſed viri eſt, quem Athenienſes in regnum deduxerunt, qua de re Mauſſacus ad Harpocrationem. De cetero Caeſarea ante *Mazaca*, *Maxima* perperam Ptolemaeo Lucenſi L. VI. H. E. C. 4., vocabatur. Hieronymus Quæſt. in Geneſ. C. X. *Moſoch Cappadoces, unde & urbs uſque hodie apud eos Mazeca*, Mazaca dederat

Z 2

ARTAXATA. M. P. XXIIII.
CODVZABALA. M. P. XVIII.
COMANA. M. P. XXIIII.
PTANDARI. M. P. XXIIII.
COCVSO. M. P. XXXVIII.

ITER A SEBASTIA COCVSO PER COMPENDIVM. M. P. CCVI. Sic.

TO-

derat ipſe, *dicitur:* ſolus quod ſciam Xenophon Epheſius L. III. Epheſiacon Μάζακον, πόλιν τῆς Καππαδοκίας μεγάλην καὶ καλὴν numero ſingulari appellat. Parietinas urbis, motu terræ disjectæ, Nicephorus Bryennius L. II. Comment. C. 3. memorat. Wess.

ARTAXATA M. P. XXIIII.] *Regium & Bland. habent. Neap.* Artaxata mpm. XXVIII. *Long.* mpm. XXIIIII *& corrigit* XXVIII. *Urbs celebri fama majoris Armeniae, quam* Araxis *praeterlabitur.* Svr.

ARTAXATA.] XXVII. M. P. Cuſani MSS. aliique apponunt: Regio tamen Suritae conſentit margo Fabriciani exemplaris. *Artaxata* Armeniae majoris nihil ad hanc urbem, quippe longiſſime inde diſparatam. Tabula Peutingerana in hoc itinere LIII. M. P. a Comanis Cappadociae *Araſaxa* habet: ea hæc eſt, agnita quoque Ptolemaeo L. V. C. 7. Infra enim optimus Suritae codex *Araſaxa*, ceteris *Artaxata* probantibus, edit. Wess.

CODVZABALA.] Vel *Coduzalaba.* Siml.

CODVZABALA. M. P. XVIII.] *Regium* Coduxſaba M. P. XVIII. *& paulo poſt in eo exemplari* Coduzabala. *Bland.* Coduzalaba mp. XVIIII. *& infra* Coduzalbabla. *Neapolitanum* Coduzabala mpm. XVIII. *Longolianum* Coduzalaba mpm. XIX: *&* Coduzabala *corrigitur, quam dictionem praeferendam exiſtimavimus.* Svr.

CODVZABALA.] E libro Cuſani *Coduzabala M. P. XXIX.* excerptum eſt, ex ceteris XVIII. M. P. Vaticanus praeterea *Coduzalabalia:* inferius vero Voſſian. *Codozabala*, Cuſani ſchedæ *Codolaba.* In Tabula *In eiliſſa* invenitur, quæ nihil eſt celebratior. Wess.

COMANA M. P. XXIIII.] *Habent manuſcripta & Longolianum exemplar. Hae eſt* Comana Cappadociae *cognominata, praefectura Cataoniae Armeniae, provincia Cappadociae. Vtraque* Dianae *Tauricae ſacra, ut pluribus refert Strabo.* Comana *plurium numero protuliſſe auctor Commentarii Alexandrini videtur; cum de utraque urbe mentio fit, de Pontica hac proferuntur. C.* 35. Nam ex Ponto à Comanis jugum editum ſilveſtre eſt pertinens in Armeniam minorem, quo Cappadocia finitur ab Armenia. *Hujus vero Comanae Antonini hoc pacto* C. 66. Magniſque itineribus per Cappadociam confectis, biduum Mazacae commoratus, venit Comana vetuſtiſſimum, & ſanctiſſimum Bellonae templum, quod tanta religione colitur, ut ſacerdos ejus Deae majeſtate, imperio & potentia ſecundus à rege conſenſu gentis illius habeatur: Id homini nobiliſſimo Nicomedi Bithynio adjudicavit, qui regio Cappadocum genere ortus, propter adverſam fortunam majorum ſuorum, mutationemque generis, jure minime dubio, vetuſtate tamen intermiſſo, ſacerdotium id repetebat. *De ea regni controverſia plura apud Strabonem. Dion L. 35. p. 5. plurium etiam dictione duas eſſe urbes Cappadociae non procul inter ſe diſtantes memorat: & utramque gladium habere, quem verum Iphigeniae eſſe arbitrarentur. Procopius de bello Perſico libro primo C. 17., perhibet* Oreſtem *locis plurimis obitis, cum in* Ponto *conſtitiſſet, montem praeruptum contemplaſſe, ad cujus radices* Iris *fluvius praeterflueret: & eum locum ab oraculo ſibi deſignatum exiſtimaſſe, & eo loco urbem clariſſimam cum* Dianae templo *exaedificaviſſe, quam* Comanam *ab exciſa in eodem loco ſibi* coma *nuncupaviſſet. At poſtmodum cum praeſenſiſſet, non rite oraculi mentem eruiſſe, errabundum locum quendam in Cappadocia, alteri, qui in* Tauris *erat, maxime ſimilem, reperiſſe. Nam inibi &* Taurus *mons erat, & fluvius* Sarus: *ac rurſus urbem nobilem eo ſitu condidiſſe, & templa duo, alterum* Dianae, *Iphigeniae vero ſorori alterum, quae poſtea Chriſtiani in ſua templa inſtaurarint, nulla aedificiorum penitus parte immutata: Eamque itidem urbem* Comanam *appellaviſſe ab exciſa rurſus coma, cum morbo omni-*

no

TONOSA. M. P. L
ARIARATHIA. M. P. L.
CODVZABALA. M. P. XX.
COMANA. M. P. XXIIII.
PTANDARI. M. P. XXIIII.
COCVSO. M. P. XXXVIII.

ITER AB ARABISSO PER COMPENDIVM SATALAM. M. P. CCLXVIII. Sic.

TO-

no liberatus eſſet. Suidas eum Κομάνα *urbem commemorat*, Ἔνθα, *inquit*, ὁ Χρυσόστομ⊙ ἐτάφη πρῶτον. SVR.

COMANA.] Hæc χρυσῆ dicebatur, ut a Pontica diſcerneretur. Procopio & Juſtiniano Novella XXXI. auctoribus. Ponticam *Iris* alluebat, quem fluvium Gregorius Nyſſenus in vita S. Macrinae p. 182. egregie deſcripſit. WESS.

TONOSA.] Forte Ptolemaei *Horſa* vel *Horoſa.* SIML.

TONOSA M. P. L.] *Regium, & Neapolitanum* Tonoſa: *Blandinianum* Toſona mpm. L. & *Longolianum: ſed ſequenti itinere* Tonoſa *praferunt.* SVR.

TONOSA.] In Ptolemaeo Ὄρσαρα eſt; *Horſa*, quam urbem Simlerus hanc eſſe conjicit, Palatini & Coisliniani MSS. ſcripturæ Ὄρσα reſpondet: ego noſtram eſſe non temere dixero. WESS.

TRIARITHIA.] Vel *Triarathia* vel *Ariarathia*, quod magis probatur. Ptolemaeus in præfectura Sargarauſena *Ariarathirae* meminit. SIML.

ARIARATHIAM M. P. L.] *Regium exemplar* Ariarathia M. P. L. *Blandinianum* Triarithia M. P. L. *Neapolitanum* Triatrachia mpm. L. *Longolianum Blandiniani lectionem prafert*, & Triatrachia *emendat. Ptolemaeo in prafectura Cappadociae provincia* Sargarauſena Ἀριαράθεια: *Ab* Ariarathe *tamen Rege nomen ſumpſiſſe, Stephanus prodit:* Ἀριαράθεια πόλις πλησίον Καππαδοκίας, ἀπὸ Ἀριαράθου (*ita enim legendum eſt*) Καππαδοκίας βασιλεύοντ⊙ γαμβροῦ Ἀντιόχου. SVR.

ARIARATHIA.] Ptolemaeo in Palatino & Coislin. MSS. Ἀριαράθειρα, ad quam formam in Liberati Diaconi Breviario C. 13. *Acacius Epiſcopus Ariarathirenſis* appellatur: putem utrumque vitioſum eſſe. Regia fuit Ariarathae & Archelai, Cappadociae regum. Vide Conſtantinum Imp. L. I. Them. II. & Novel. XXXI. WESS.

ITEM AB ARABISSO M. P. CCCLXVIII.] *Regium* Ab Arabiſo M. P. CCLXVIII. *Et infra in eodem exemplari &* Arabiſſo, & Babariſſo, & Arabiſſo: *cum de uno, atque eodem oppido mentio fieri videatur. Blandinianum optimum item exemplar, & hoc loco, & infra ſemper* Arabiſſon *retinet: atque item in Neapolitano eadem conſtantia: quod admonendum duxi, quod varie in auctoribus id nomen deſcriptum reperiatur. Ptolemaeo* in Chalybonitide Syriae *provincia juxta Euphratem* Βαρβάρισσ⊙. *Stephanus* Βαρβάλισσ⊙ φρούριον τ ἐν τετειχισμένον. *In Concilio Chalcedonenſi Adolius Epiſcopus* Arabiſſi *civitatis, & in Concilio Conſtantinopolitano primo Otulus* Arabiſſenſis *Epiſcopus ſcripſiſſe feruntur. In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione v. s. Ducis Syriae & Euphratenſis in Auguſto Euphratenſi Equites Dalmatae Illyriciani* Barbariſſo: *ita enim legitur in manuſcripto exemplari: non* Barbaliſſo, *quemadmodum in excuſis. Nicephorus libro XIII. Adelphium* Arabiſſi *Epiſcopum apud* Cocuſum *viſione divina admonitum Johannem Chryſoſtomum exce piſſe tradit. Et eodem commemorat libro, eum ei adverſarii inviderent, quod* Cucuſi *maneret*, Arabiſſum *abductum eſſe.* SVR.

ITER AB ARABISSO.] In paſſuum multitudine Vaticanus auctoritati Regii libri non eſt diverſus. Noli vero opinari, quod Surita adcredidiſſe videtur, Arabiſſum & Barbariſſum ſive Barbaliſſum idem fuiſſe oppidum: hoc in Syria Euphratenſi, XL. ſtadiis ab Obbane, Euphrati appoſita, ſedem occupabat, uti apud Procopium L. II. B. Perſ. C. 12. legitur. Arabiſſus in Armenia erat, haud multum a Sebaſtia. Cocuſo adjungitur a Joan. Chryſoſtomo Epiſt. 131. Malchus in Excerptis Hoeſchelii p. 134. non longe Theodoſiopoli, de qua Pro-

Z 3 copius

TONOSA.	M. P. XXVIII.
ZOANA.	M. P. XXV.
GVNDVSA.	M. P. XXIII.
EVMEIS.	M. P. XXX.
ZARA.	M. P. XVIII.
DAGOLASSO.	M. P. XX.

NI-

copius L. III. Aedif. Juſtiniani C. 5., ſummovet: id vero male, quod in Malcho 'Αρραβάτων ἐπικεκλημένον χωρίον vulgarunt, cui ſimillimo peccato in Leonis Imp. Notitia Epiſcopus ὁ 'Αρραβίζου perſcriptus eſt. Vide & Gothofredum ad Philoſtorg. L. IV. C. 5. WESS.

TONOSA M. P. XXVIII.] *Regium* Toſano M. P. XXVIII. *interverſis, ut apparet, litteris. Reliqua* Tonoſa XXVIII. SVR.

ZOANA M. P. XXV.] *Habent manuſcripta, & Longolianum: ſed in hoc* XVI. *corrigitur.* SVR.

GVNDOSA.] Ptolemaeo *Godaſa.* SIML.

GVNDVSA M. P. XXIII.] *Habet Regium exemplar. Reliqua* Gundoſa M. P. XXIIII. *Sed ſi* XXIII. *numeres, ſumma ratio conſtabit. Ptolemaeo in Armenia minore* Γοδύων. SVR.

GVNDVSA.] Sic & Vaticanus. Simleri Suritaeque ſententia non diſplicuit conſultiſſimo Geographiae profeſſori Ortelio. *Zoanae* XVIII. M. P. Cuſani MSS. adnectit. WESS.

EVMEIS.] Alias *Camiſa.* SIML.

EVMEIS.] Non ferent M. P., quæ hic conſpiciuntur, ut ſit Camiſa, quæ intra Sebaſtiam inter & Zaram intereſt: Ego *Eumeis* non movero. WESS.

ZARA.] Vel *Sara.* Ptolemaeo *Saurania.* SIML.

ZARAM M. P. XVIII.] *Manuſcripta, & Longolianum* Sara mpm. XVIII. *habent, cum eadem infra uno conſenſu* Zara *præferant.* SVR.

ZARA.] Simlero accedit in Ptolemaeo ſuo Bertius, ut ſemper, cum incertiſſima tamen ſit conjectura, & Ponti Polemoniaci urbs huc tranſferri non poſſit. WESS.

DAGALASSO.] Forte *Dagona* Ptol. SIML.

DAGALASSON M. P. XX.] *Regium* Tagalaſſo M. P. XX. *& infra idem exemplar* Dagolaſſo: *Blandinianum, & Longolianum* Dagalaſſo M. P. XX. *Neapolitanum* Dagalaſo mpm. XX. SVR.

DAGALASSO.] In vetuſtis exemplaribus & ſcripto Pariſienſi *Degalaſſo*, unde forte *Megalaſſo* præſtabit, quod Tabula XXXV. M. P. Nicopoli removet. *Dagalaſſo* tamen Vaticanus. WESS.

NICOPOLIM M. P. XXIIII.] *Conſentiunt in hanc lectionem auferendi caſu manuſcripta, & Longolianum exemplar: oppidum celebre* Armeniae minoris, *quod Pompejus bello Mithridatico condidiſſe fertur, eo loco, quo Mithridatem vicerat: ut à Strabone, & Dione memoriæ proditur: Eamque urbem mutilatis, aut ætate confectis militibus habitandam tradidit. Auctor Commentarii Alexandrini belli C.* 36. Magnis, *inquit*, & continuis itineribus confectis, cum adventaret ad Nicopolim, quod oppidum in Armenia minore poſitum eſt, plano ipſum loco, montibus tamen altis, ab duobus lateribus objectis, ſatis magno intervallo ab oppido remotis, caſtra poſuit, longe à Nicopoli, circiter M. P. VII. SVR.

NICOPOLI.] In minore Armenia Appianus itidem locat in Mithridat. p. 403. Juſtinianus ejus mœnia inſtauravit, indice Procopio L. III. Aedif. C. 4. Notitia Hieroclis cum Novella XXXI. in Armenia prima ponit. WESS.

OLITTO EVLARIZA.] Vel *Olito Eurializa*, vel *Oloto Edariza.* Hanc arbitror eſſe, quam Ptolemaeus *Calsioriſſam* vocat. SIML.

CLOTOEDARISAM M. P. XXIIII.] *Regium exemplar* Olotoaelariza M. P. XIIII. *& infra in eodem exemplari à Nicopoli* Clotedariza M. P. XXIIII. *& alio itinere ab eadem Nicopoli Satalam*, Olotoedarizam M. P. XXIIII. *Blandinianum vero exemplar hoc loco* Oluto eulanza mp. XXIIII. *habet: & aliis itineribus à Nicopoli* Olote dariza M. P. XXIIII. *& à Nicopoli Satalam* Olotoedariza M. P. XXIIII. *In Neapolitano hoc itinere* Oluto Eularizo mpm. XXIIII. *& à Caeſarea Satalam à Nicopoli* Olotedariza mpm. XXIIII. *Et itinere à Nicopoli Satalam* Oleto edariza mpm. XXIIII. *Viſum eſt adeo perexiguè & minutatim hæc exponere, ut appareat, non aliſque ratione* Clotoedarizae *nomen præponendum*

Digitized by Google

NICOPOLI.	M. P. XXIIII.
OLOTOEDARIZA.	M. P. XXIIII.
AD DRACONES.	M. P. XXVI.
AZA.	M. P. XXIIII.
SATALA LEG. XV. APOLLINARIS.	M. P. XXVI.

A GER-

dum eſſe, exemplarium lectione conlata; & videant viri docti, an id oppidum ſit, quod à Ptolemaeo in Armenia minore, verſus montanam regionem Καλπόεδαρα *appellatur: qua in veſuſta verſione* Catioriſſa. *Nomina etenim ſunt adeo obſcura & barbara appellationis, ut ex ipſo nomine conjectura ſit facienda.* Sur.

OLOTOEDARIZA.] Hoc ſumus amplexi quoniam pluribus libris probatur, licet de ſcripturae veritate addubitemus. Noſtris MSS. non minor eſt in voce ſcribenda pugna quam Suritae libris fuit. Tabula in hac vicinia *Oleoberda XXI. M. P.* a Nicopoli & *Caleoriſſa XV. M. P.* a manſione, quam diximus, agnoſcit, quarum poſterior Ptolemaei Καλπόεδαρα, prior Σελεοβέρεια eſſe videtur. Procopius hoc in tractu *Lutararizon* L. III. Aedif. C. 4. memorat: hanc eſſe non dixero. Plura deinde proferemus. Wess.

AD DRACONES M. P. xxv.] *Regium* Andracones M. P. XXV. *& itinere à Caeſarea Satalam infra à Clotoedariza* Dracontes M. P. XXVI. *Blandinianum* ad Dracones M. P. XXVI. *Neapolitanum* mpm. XVII. *& Longolianum* mpm. XVI. *&* XXVII. *emendat. Strabo ultra Damaſcum montes duos collocat, qui* Trachones *appellantur.* Sur.

AD DRACONES.] Strabonis *Trachones* longiſſime hinc in Syriam amandandi ſunt. Hæc inter Nicopolin & Satalam manſio fuit, *Draconis* Tabulæ nuncupata. Forte cognomen nacta eſt ex ſimili cauſſa, qua ea, quam habuimus p. 36. Wess.

AZAM M. P. XXIIII.] *Hac manſio in Regio deeſt exemplari: & infra in eodem* Aia. *Reliqua in hoc itinere* Aza M. P. XXXIII. *habent. Plinius L. 6. C. 9.*, Oppida celebrantur in minore, (*de minore enim Armenia agitur*) Caeſarea, Aza, Nicopolis. Sur.

AZA.] Sic optimi libri; qui vero inferioris ſunt conditionis, *Haza* præoptant. *Haſſis* Tabula, ſeparatque a Satala XXV. M. P. Wess.

SATALA LEG.] In impreſſis exemplaribus habetur *Satala leg. M. P. M. XV. Apellinas M. P. M. XXVI.* Verum nos locum reſtituimus ex MS. codice, cum quo conſentit liber Notit., niſi quod in MS. pro *Apollinaris* legitur *Apollinans.* Siml.

SATALAM LEG. XV. APOLLINAR. M. P. xxv.] Satalae, *qua Armeniae minoris urbs erat, juxta montana regionis Euphratenſis, Ptolemaeus mentionem fecit: & Xiphilinus ex Dione* Satalae *&* Elegiae *urbium* Armeniae *meminit: & in Chalcedonenſi Concilio Anatolius Epiſcopus civitatis* Satalorum *ſubſcripſit. Stephano* Σάταλα. πόλις Ἀρμενίας, ὡς Ἀλέξανδρος ἐν Ἀσίᾳ. Legionis *vero hujus in vetuſta inſcriptione Barcinonenſi inſignis cujuſdam Legati L. Caecilii Optati* > LEG. VII. G. FEL. ET > LEG. XV. APOLLIN. *Et Dion libro* LV. *p.* 646. XV. *Legionem ab* Apolline *cognominatam in* Cappadocia *commemorat.* Sur.

SATALA.] Certiſſima eſt Simleri conjectura, quæ & erudito viro, qui Fabricii exemplar verſavit, in mentem venit. Rem citra dubium facit *Praefectura Legionis XV. Apollinaris Satalae* ex Notit. Imp. Or., & vetus inſcriptio Maſſiliae reperta, editaque ab Honorato Bouche L. II. Chorograph. Provinciae C. 1.

Τ. ΠΟΡΚΙΩ. ΠΡΟΚΛΟΥ. ΑΙΛΙΑΝΟΥ
ΕΞΟΧΟΤΑΤΟΥ. ΑΝΔΡΟΣ. ΚΑΙ ΠΡΟ
ΦΗΤΟΥ. ΥΙΩ. ΚΥΡΕΙΝΑ. ΚΟΡΝΗΛ.
ΙΑΝΩ. ΙΕΡΕΙ. ΛΕΥΚΟΘΕΑΣ ΧΙΛΙ
ΑΡΧΩ. ΛΕΓ. ΙΕ. ΑΠΟΛΙΑΡ. ΧΕΙΛ.
ΧΟΟΡΤ. Θ. ΒΑΤΑΟΝΩΝ. κ. λ.

Vertit vir doctus & *Janum* hinc Maſſiliae cultum fuiſſe oſtendit: *T. Porcio Procli Aeliani ampliſſimi viri & propheta filio. Cuſtodi coronarum* JANI, *ſacerdoti Leucothea, tribuno Leg. XV. praefecto cohortis VIII. Batavorum* &c. verum negligenter: *Janus* originem ſuam debet diſtractæ ΚΟΡΝΗΛΙΑΝΟΥ voci cum ipſis *coronis*: ex tribu ΚΥΡΕΙΝΑ extuſus eſt earum *cuſtos*; Legionis autem titulus ob vitiatum vocabulum eſt præ-

A GERMANICIA PER DOLICHEN & ZEVGMA EDISSAM VSQVE. M. P. LXXXVII. Sic.

SICO BASILISSES. M. P. XX.
DOLICHE. M. P. X.
ZEV-

præterius. Sed hæc peccata tot bonis vir ille penſavit, ut facile ea omnibus excuſet: potuiſſet etiam vitare, ſi Gruterum in conſilium adhibere voluiſſet Theſ. p. CCCCLVIII. ego ad Satalam reditum facio, quam Procopius in humili ſolo pluribus incinctam fuiſſe collibus refert L. III. Aedif. C. 4. ἐν ὑπτίῳ, inquiens, (ἐν χθαμαλῷ κεῖ), λόφοις πολλοῖς ἀμφ' αὐτὴν ἐπανεστηκόσι ἐγκειμένη) paria habet L. I. B. Perſ. C. 15., verum hoc loco Σάταλαν vocitans, quam priore τὰ Σάταλα nominaverat. Jam proxime ad Simleri conjecturam Cuſani liber *Satalelogis Apollinaris M. P. XXVI.* præferebat. Wess.

A GERMANICIA.] *Ptolemaeo inter urbes mediterraneas* Comagenes Syriae *provinciae, quae à Septentrionibus ſumunt initium*, Γερμανίκεια. *Stephano ex Quadrato tertio Parthicarum rerum, urbs* Euphratenſis *provinciae* Γερμανίκεια. *In Chalcedonenſi Concilio Johannes* Germaniciae *civitatis Epiſcopus ſubſcribit: & in Nicene Salomon.* Svr.

A GERMANICIA.] Sita urbs fuit in Syriae, Ciliciae & Cappadociae finibus, & proxime quidem Taurum montem, uti Theodoretus L. II. H. E. C. 25. & L. IV. Haeret. Fab. C. 2. prodit. Credo vitioſum eſſe nomen in Origenis ad Martyres Protrept p. 207. Παῦλος μὲ λεγέτω, εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ· ἡμεῖς δὲ, εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἀνῃρέθημεν ἐν Γερμανίᾳ. Habuit hæc *Germania* viros egregios D. Huetium & J. R. Wetſtenium exercitos. Tu ſi Γερμανικείᾳ aut Γερμανικίᾳ ſcripſeris & rerum Origenis non omnino fueris rudis, meæ opinioni non eris alienus. ΚΑΙCΑΡΕΙΑΝ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΝ numi, de quibus H. Noriſius extrema Diſſert. II. Epoch. Syrom., appellare ſolent. Wess.

SICOS BASILISSES M. P. XX.] *Regium habet exemplar.* Sicos Baſiliſſe M. P. XX: *& infra* Sico Baſiliſſes. *Blandinianum* Sicos baſiliſces, *& poſtea* Sico baſiliſces. *Longolianum* Sicos baſiliſcos *& Neapolitanum* Sicos baſilices, *&* Sicos baſilicos. *Lego* Sycos baſiliſſes. Svr.

SICO BASILISSES.] Forte a ficubus, ob uberem earum proventum, nomen manſioni venit. Συκοβασίλεια inter ficorum ſpecies Athenaeus L. III. Deipnos. C. 4. habet. Wess.

DOLICHEN M. P. X.] *In Regio perperam ſupra à Germanica* per Dolium, *& hac manſione* Bolica M. P. X. *habetur. In Blandiniano à Germanicia* per Dolicum, *& manſio* Dolica *legitur: & in reliquis, Ptolemaeo in eadem* Comagene *juxta* Catamana, *&* Germaniciam Δολιχή: *quae non rectè videtur apud Stephanum* Dolichene *preferri, una dictione: cum dictio* Δολιχὴ *ſit propoſita*, (ἔστι δὲ καὶ Δολιχηνὴ πόλις τῆς Κομμαγηνῆς. οἱ δὲ ἐπιχώριοι, Δολιχηνοὶ λέγονται). *In Concilio Niceno Archelaus Epiſcopus* Dolichenus, *provincia* Syriae Coeles *ſubſcripſiſſe traditur. Et Divinus Euſebius apud Nicephorum libre xii. C. 5. ut* Dolicheni *Epiſcopum haberent*, Marim *conceſſiſſe traditur.* Svr.

DOLICHE.] *Dolica* etiam noſtri libri & paullo ante *Dolicum*. Diceres labente imperio nomen variaſſe; nam Cedrenus in Anno V. Conſtantini Copronymi Γερμανίκειαν παραλαμβάνει καὶ ἐπιστρατεύει Δολιχίᾳ καὶ Ἀσσυρίᾳ. Similia alibi legit Miſcellae auctor, L. XXII. ſcribens: *In his Conſtantinus Germaniciam cepit, aciem dirigens contra Syriam & Dulichium.* Dolichen intelligi res clamat ipſa. Ἀσσυρία Cedreni vitioſa eſt & ex Miſcella in Συρίαν commutanda. In Jure Graeco Romano Leunclavii p. 190. Τιμόθεος Δολιχῆς, voce leviter deturpata, Epiſcopus fuiſſe dicitur. De Jove Dolicheno videndi Holſteinius ad Stephanum & Th. Reineſius Inſcript. Claſ. I. 15. Addam ex Hiſtoria Provinciae Honor. Bouche L. II. C. 1. lapidis inſcriptionem circa Maſſiliam ex mari extracti:

DEO. DOLICHENIO
OCT. PATERNVS. EX. IVSSV. EIVS
PRO. SALVTE. SVA. ET. SVORVM.

Ceterum numeri aut hic aut infra ſunt vitioſi. Wess.

ZEV-

ZEVGMA. M. P. XII,
BEMMARIS. M. P. XX,
EDISSA. M P. XXV.
ITER

ZEVGMA M. P. XII.] *Habent omnia exemplaria. Plinius L. 5. C. 24.*, Zeugma LXXII. M. P. à Samoſatis tranſitu Euphratis nobile. *Dio enim libro xl. p. 143. id expoſuiſſe videtur: perhibet enim id nomen inditum ab expeditione Alexandri, quòd eo loci* Euphratem *traieciſſet. Stephanus*: Ζεῦγμα πόλις Συρίας ἐπὶ τοῦ Εὐφράτη, ὃν Ἀλέξανδρος ζεύξας ἁλύσεσι διεβίβασε τὸ στράτευμα. Svr.

ZEVGMA] *Zeuma* præferunt libri plerique, quomodo in Grotiana Capellae editione L. VI. p. 219. *Latitudo autem a Seleucia ad oppidum Eufratis Zeuma*: idem in multis Lucani MSS. L. VIII. 237 invenitur. A Baccho fluvium hic ponte junctum fuiſſe Pauſanias adfirmat L. X. C. 29. additque Ζεῦγμά τε ὀνομάσθη πόλις, καθότι ἐζεύχθη τῷ χρόνῳ ὁ Εὐφράτης, *urbi Zeugmatis nomen eſſe fa tum, quod Euphrates ibi ponte ſit junctus*: de auctore pontis alii aliter. Wess.

BEMMARIM M. P. XX.] *In Regio, Blandiniano, & Longoliano* Bemmaris M. P. XX. *Neapol.* Benemaris M. P. XX. *Suſpicor id oppidum eſſe, quod Ptolemaeo inter urbes ad Euphratem ſitas* Βηθαμμάρια *appellatur: nam nobile oppidum fuiſſe ex hoc itinerario conjici poteſt.* Svr.

BEMMARIS.] Dubium admodum eſt, eademne hæc ſit ac Ptolemaei *Bethammaria*; licet enim nomine conveniant, ſitu tamen disſident. Hæc fuit in Cyrrheſtica, inibique eam agnoſcit Tabula, cum noſtra trans Euphratem ſedem ſitumque habuerit. Vide & Cellarium L. III. G. A. C. 12. p. 431. Putem eſſe אמורין *Amurin*, quam urbem Dionyſius in Diſſert. Aſſemani de Monophyſitis hic loci agnoſcit: nec obeſſe opinioni debet, quod auctius noſtrum ſit vocabulum: norunt enim qui Syrorum ſermonem callent, nihil in illo ſolenne magis eſſe, quam ut בית *Beth* urbium vocabulis præfigatur & cum illis coaleſcat, & viciſſim detrahatur. Wess.

EDISSAM M. P. XXV.] *Manuſcripta & Longolianum* Ediſſam *habent. Ptolemaeo in Meſopotamia* Ἔδεσσα; *& Stephano Syriae, cui nomen inditum perhibet*, διὰ τὴν τῶν ὑδάτων ῥύμην οὕτω κληθεῖσα ἀπὸ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ. *Plinius L. 5. C. 24, quondam* Antiochiam *dictam, &* Callirrhoen *a fonte nominatam. Strabo L. 16. p. 748. quattuor ſchœnorum ſpatio trans Euphratem* Edeſſam *celeberrimam Meſopotamiae urbem habitari. Nam* Meſopotamiae *pars magna Romano Imperio paruit: atque item magna à Pompeio Magno Tigrani condonata eſt: ut* Parthici *Imperii fines fuerint Strabonis atate*, Euphrates, *& Regio ultra Euphratem, & cis Euphratem Romani, & Arabum Phylarchis uſque in Babyloniam regionem dominarentur.* Svr.

EDISSA.] Ubi Scirtus, fluvius violentus, quippe XXV. rivis, ut in Chron. Edeſſeno legitur, auctus, illabitur: indigenis *Daiſan*, quo pariter ac *Scirti* titulo *ſaltator* indicatur, dicitur. Syri & Arabes urbem hanc *Orrhoam* & *Rheam* vocitant, nomine, ut Golio ad Alferg. p. 244. viſum eſt, ex *Callirrhoe* decurtato, niſi ſi tamen verior eſt Dionyſii Patriarchae ſententia, a conditore *Orrhoë* ita dictam arbitrati: auctor enim eſt in Biblioth. Orient. Aſſemani tom. I. p. 388. Orrhoen Heviae filium anno Abrahami CIↃIↃCCCLXXX. Edeſſae regnaſſe, ac ejus de nomine urbem *Orrhoam* eſſe nuncupatam: unde conſequitur, vetuſtius Edeſſae cognomentum eſſe, utpote a Macedonibus urbi inditum ante Orrhoam natum. Procopius L. I. B. Perſ. C. 17. cum Dionyſio pæne conſentit; nam *Oſroenem* à rege *Oſroe* nomen traxiſſe adfirmat: prorſus autem credibile ſit, ab urbe *Orrhoa* regionem illam id cognominis impetraſſe. Ceterum floruit urbs virorum ingenio & doctrina excellentium copia, qui præter cetera id ſtudebant, ut ſuo ſermone quam puriſſimo uterentur, unde Abulpharaius Hiſt. Dynaſt. p. 16. inter dialectos Aramaeas principatum Edeſſeno & Carreno contribuit. Jam quo intervallo Carris afuerit, Gilo Pariſienſis L. III. Exped. Hieroſol. his numeris docebit:

Nomine corrupto qua nunc Rhohaſia dicta,
Temporis antiqui poſſedit nomen Ediſſa:
Hac ſecus Aſſyrias jacet ad ſex millia Carras.

Oportet tamen illa VI. M. P. productiſſima feceris, ut reſpondeant VI. paraſangis, quas ſcriptor Arabs apud Cl. Schultens, & diei itineri, quod Abulpheda apud Aſſemanum tom III. parte II. Bibl. Or. p. 755. inter eas eſſe aſſeverat. Vide quoque Theodoretum Hiſt. Rel. C. 8. Wess.

ITER A GERMANICIA PER SAMOSATA EDISSA. M. P. LXX. Sic.

IN CATABANA.	M. P. XV.
NISVS.	M. P. XVI.
THARSE.	M. P. XIIII.
SAMOSATA LEG. VII.	M. P. XIII.
	EDIS.

IN CATABANA M. P. XV.] *Regium* Incatabana M. P. XIII. *& reliqua* In Catava M. P. XV. *quo manſionis hujus numero ſumma ratio conſtat* M. P. LXX. *cum in Regio perperam* XC. *legatur. Ptolemaeo in Syria juxta* Germaniciam Κατάμαρα: *ut forte* Κατάβανα *ſit legendum.* SVR.

IN CATABANA.] Ego Ptolemaei Κατάμαρα cum Surita mutavero: neque enim inſolens eſt, ut M & B alibrariis permiſceantur. WESS.

ISSVM M. P. XVI.] *Regium exemplar & Neapolitanum* Niſus M. P. XVI. *Blandinianum, & Longolianum* Niſus M. P. XIII.: *ſed in Longoliano* XVI. *corrigitur: quo numero ſumma* LXX. M. P. *ratio conſtat. Ego* Iſſum *legendum contenderim, ut oppidum nobile ſit* Piſidiae Ciliciae, *quod apud Alexander Darium devicerit.* Πόλις, *inquit Stephanus,* μεταξὺ Συρίας καὶ Κιλικίας, ἐν ᾗ Ἀλέξανδρος Δαρεῖον ἐνίκησεν· ἣ ἐκλήθη διὰ τοῦτο Νικόπολις ἀπ᾽ αὐτοῦ, *& ab ea ſinus* Iſſicus. *Strabo libro xiiii. p.* 673. *nullam* Iſſum *uſque & ejus mare breviorem viam eſſe ex* Amiſo, *quam per ipſam Tarſum, qua Antonini Itinerario ſtatim ſubditur: neque ex Tarſo Iſſum uſque propiorem, quam in* Cydnum: *qui fluvius* Tarſum *mediam abluit. Strabo praterea oram Iſſici ſinus à* Solis, *&* Tarſo *proſequitur: cum* Tarſos *in mediterraneis regionis, qua propria* Cilicia *dicitur, à Ptolemaeo conſtituatur: qua pluribus egimus, ut oſtenderemus* Iſſum, *pro* Niſu *legi oportere.* SVR.

NISVS.] Hoc ob librorum veterum concordiam ſpernere non ſuſtinui: nam Iſſi, de qua urbe Surita cogitabat, nulla hic haberi ratio poteſt: iter eſt per Syriam Commagenem in Meſopotamiam: longiſſime vero hinc abſunt Iſſus & Tarſus. Sola diſtantia, quæ Iſſum inter & Zeugma eſt, rem dubio eximit: vide de ea diſputantem Caſaubonum ad Strabon. L. XVI. p. 749. WESS.

THARSE.] Et hoc revocandum cenſuimus. Fuit quidem T[illegible]ſus loco opportuniſſimo poſita, ut pæne Iſauros, Cilices, Cappadocos & Syros conjungere videretur, Baſilio M. Epiſt. 34. docente, nec tamen adeo Euphrati vicina, ut foret, ſi hic locum tueretur. Quæ vero *Niſus & Tharſe*, quave fuerint dignitate, perpenſum neque exploratum habeo. WESS.

SAMOSATA LEG. VII. M. P. XIII.] *Habet exemplar Regium: Blandinianum* Samoſata LEG. IIII. M. P. XII. *Neapolitanum* Samoſata legiu mpm. *Longolianum* Samoſata Leg. VI. P. M. XII. *&* XIII. *corrigitur. Plinius L.* 5. *C.* 24. Inde Comagenes caput Samoſata: *& Strabo regni caput fuiſſe:* Samoſatis *ad Euphratem* legionem *impoſitam*, ex Ptolemaeo *apparet.* Comagena, *inquit Ammianus lib. xiiii. C.* 8., nunc Euphratenſis, clementer adſurgit Hieropoli, vetere Nino, & Samoſata civitatibus. *A* Samoſatis, *latere Syria* Marſyam *amnem influere, Plinius auctor eſt.* SVR.

SAMOSATA.] Merito Lucianus in ſcito elegantique libro, quo hiſtoriæ recte ſcribendæ præcepta dictavit, ab inſulſo quodam ſcriptore patriam ſuam Samoſata cum ipſa arce & mœnibus ex Commagene in Meſopotamiam fuiſſe transportatam ſtomachatur: quid enim magis inepte magiſque ſtolide fieri potuit? *Μεγάλην τε καὶ πολυάνθρωπον πόλιν, Σαμόσατα καλουμένην* habes in Orat. Parent. in Julian. Libanii C. 108. *Samoſatum, oppidum forte* Fulcherio Carnotenſi Hiſt. Franc. Hieroſ. petentium C. 6. Quid Arabes de ea memorent, principes in eorum literatura viri Golius ad Alferg. p. 263. & Alb. Schultens in Indice, Hiſtoriæ Saladini adjuncto, commonefecerunt. Jam quæ Legio hic in ſtatione fuerit, MSS. ambiguum faciunt. Leg. IV., quam Blandin. & Neapol. porrigunt, ſatis convenire videtur: Fuit enim, ut Dio teſtis eſt L. LV. p. 645, in Syria *Legio IV. Scythica*, inibique eandem Notitia Imp. Or. oſtendit. Fortaſſe tamen *Leg. XVI.* primitus huic urbi adſcripta fuit: nam & apud Gruterum p. CCCCVII. 2. eſt LEG. LEG. XVI. FL. F. SAMOSATE, & apud Roder. Carum L. III. Ant. Hiſpal. C. 40. in veteri monumento TRIB. LATICLA. SYRIAE. LEG. XVI. FLAV., & Notitia his in locis *præfecturam Legionis XVI. Flaviae Firmae* agnoſcit. WESS.

EDISSA M. P. XII.] Videtur in his numeris quid eſſe commiſſum. Strabonis IV. ſchoeni,

EDISSA.	M. P. XII.
ITER AB ANTIOCHIA EMESA.	M. P. CXXXIII. Sic.
NIACCABA.	M. P. XXV.
CAPERTVRI.	M. P. XXIIII.
APAMIA.	M. P. XX.
LARISSA.	M. P. XVI.

EPI-

ni, quibus urbem a fluvio disjungit, extenſius ſpatium deſiderant: ad hoc Fulcherius Carnotenſis Exped. Hieroſ. C. 6. Edeſſam xx. circiter milliaribus ab eodem Euphrate ſeparat: denique Syrus auctor libri *Cauſſae Cauſſarum* in Bibl. Orient. Aſſemani tom. I. p. 462. urbem poſitam eſſe ait בריש מצעת *in principio medii intervalli*, quod maximos fluvios Euphratem & Tigrin inter eſt: hoc enim vero perridiculum foret, ſi XII. tantum M. P. urbs ab Euphrate diſtaret. Partem horum H. Noriſius quoque animadvertit Diſſ. II. de Epoch. p. 108. Wess.

EMESAM M. P. CXXXIII.] Emeſa M. P. CXXXIII. *habet Reg. exemplar: & reliqua* Hemeſa M. P. CXXXIIII. *ſed unicuique ſua numerorum ratio in ſumma conſtat. Regii exemplaris ſemper lectionem praferendam duximus.* Sur.

NIACCABA M. P. XXV.] *Habet Regium exemplar: ſed in reliquis* Niaccuba P. M. XXVI. *legitur.* Sur.

NIACCABA.] Manſionem hanc cum nuſquam legerim & neſcio quid Orientis præ ſe ferat, viſum eſt Virum Cl. Alb. Schultens adire & ex Arabum copiis auxilium arceſſere: is, quæ ejus erga me humanitas eſt, reſcripſit, inveniſſe ſe ſimili nomine manſionem ſed ſitu diverſiſſimam, quippe Meccam inter & Medinam: præterea ניאק עקאב ſive *Niaccaba verticem jugerum* adſignificare: quod ſane quam accommodatum huic loco videri poterit: nam & ſequens manſio a *montibus* nuncupationem traxit. Wess.

CAPERTVRI M. P. XXIIII.] *Habent manuſcripta, & Longelianum.* Sur.

CAPERTVRI.] Prorſus hoc Syriacum eſt כפר טורי, *pagum montanum* indicans: ſolet כפר in compoſitione nominum, oppida vicoſque ſignificantium, frequens eſſe apud Hebraeos, Syros atque Arabes. Vide H. Relandi Palaeſtin. p. 682. Wess.

APAMIAM M. P. XX.] *Eadem auferendi caſu. Plinius, cum Zeugma prædidiſſet* LXXII. M. P. à Samoſatis *tranſitu Euphratis nobile, ſubdit* *L. 5. C. 24.*, Ex adverſo Apamiam Seleucus, idem utriuſque Conditor, ponte junxerat. *Straboni item ad* Orontem *locatur, qui quatuor celeberrimas urbes earum regionum commemorat,* Antiochiam *apud Daphnem*, Seleuciam *in Pieria, &* Apamiam *ac* Laodiceam, *quas Seleucus Nicanor condidit:* Antiochiam *ab ejus patre dictam, &* Apamiam *ab ejus uxore, &* Laodiceam *à matre cognominatam.* Sur.

APAMIA.] Quam Plinius Apamiam L. V. C. 24. habet, ea in Meſopotamia fuit; noſtræ capite priore meminerat. Poſita ad Orontem fuit, quem & *Axium* vocitarunt, unde Sozomenus L. VI. H. E. C. 15., pariter ac numi, *Axio* urbem adponit. Arabes fluvium conſimili nomine nuncupant, quod ſua ſibi inſita vi *rebellem* & *refractarium* notat. Hoc vero in Orontem qua ratione conveniat, ſcire ſi diſcupias, recte feceris ubi Golium ad Alferg. p. 127. & Alb. Schultens in Indice, ubi de *Oronte*, adieris. Priſtina urbis cognomina dabit Joan. Malala, quamquam ab errore non immunis, part. I. p. 259. Quod vero prætereundum non eſt, intervallum, quo ab Antiochena civitate ſeparatur, confirmat Theodoretus Epiſt. 119.: memorat ſuum monaſterium LXXV. M. P. ab Antiochia poſitum fuiſſe, III. vero ab Apamia: id autem ſive ultra Apamiam ſive ejus dextra ſiniſtrave parte ſitum habuerit, non magna in intercapedine erit differentia. Wess.

LARISSAM M. P. XVI.] *Habent eadem auferendi caſu. Strabo itidem* Lariſſam Apamiae *vicinam ſtatuit, & Plinius* Arethuſae. *Ptolemaeo in* Caſſiotide *ad Orontem Λαρίσσα.* Sur.

LARISSA.] In paſſuum multitudine cum Tabula nullum eſt diſſidium. Lariſſam, Apamiam & Arethuſam tanquam vicina oppida conjunxit & Zoſimus L. I. C. 52. Apud Suidam in Δομνῖνος, fuiſſe ἀπὸ Λαοδικείας καὶ Λαρίσσης πόλεως Συρίας Domninus fertur, quod non injuria aliter Suidae interpres accepit: neque enim eadem oppida ſunt. Wess.

EPIPHANIA.	M. P. XVI.
ARETHVSA.	M. P. XVI.
EMESA.	M. P. XVI.
ITER AB ARABISSO MVZANA.	M. P. XLVIII. Sic.
IN MEDIO.	M. P. XXII.
MVZANA.	M. P XXVI.
ITER A GERMANICIA EDISSA.	M. P. LXXXIIII. Sic
SICOBASILISSES.	M. P. XV.

DO-

EPIPHANIAM M. P. XVI.] *Plinius L.* 5. C. 24., Epiphania, & Antiochia, quæ ad Euphratem vocantur. Svr.

EPIPHANIA.] Plinii *Epiphania* hinc abeſſe debet, quippe ad Euphratem poſita: hanc alluebat Orontes teſte Evagrio L. III. H. E. C. 34. Rectius huc referuntur *Epiphanenſes* ex Plinii L. V. C. 23. Ἐπιφάνειαν τὴν κατ' Ἀπάμειαν τῆς Συρίας, quod urbes non multum inter ſe diſtarent, Theophanes Chron. p. 364. vocitat. Arabes Lariſſa dimidio diei & Emeſa totius intervallo disjungunt. Vide Alb. Schultens in *Hamata* & *Sjaizaro*, quarum hæc Lariſſa, illa Epiphania gentis ejus ſcriptoribus eſt. Wess.

ARETHVSAM M. P. XVI.] *Regium* Arethuſam XVI. *Reliqua* Arethuſa M. P. VI. *Plinius L.* 6. *C.* 28., juxta flumen, per quod Euphratem emergere putant, fuerunt, *inquit*, & Graeca oppida Arethuſa, Lariſſa, Chalcis, deleta variis bellis. Arethuſios *populos Syriae recenſet L.* 5. C. 23., *cum* Beroeenſibus, *&* Epiphanenſibus. *Strabo lacus mentionem facit, qui juxta* Apamiam, *&* Arethuſam *effunditur. Et* Arethuſam, Sampſicerami *cognominat. Stephanus item* Arethuſae Syriae *urbis meminit. In Concilio Niceno Euſtathius Epiſcopus* Arethuſius *ſubſcribit.* Svr.

ARETHVSA.] Denuo cum Surita diſſentire cogor: nam Arethuſa, qua de Plinius L. VI. C. 28. in Arabia fuit, & ipſius temporibus jam deſolata atque everſa. Hujus fata deſcripſit H. Noriſius Diſſert. III. de Epochis C. 7. Tabula Peutingerana XX. M. P. ab Epiphania removet. Wess.

EMESAM M. P. XVI.] *Regium* Emeſa M. P. XVI. *In reliquis* Hemeſa M. P. XVI. *Ptolemaeo juxta* Apamiam Ἔμισσα *in Syria, ab exortiva parte* Orontis: *&* *Stephano in Phoenice* Ἔμισα. *Ammianus* L. XIV. C. 8. Emiſſam, *&* Damaſcum *priſcis ſeculis conditas memorat.* Svr.

EMESA.] Urbem hanc extra Syriae fines collocare videtur Libanius, ἐν τοῖς ὁμόροις τῇ Συρίᾳ tom. II. p. 413. verum parum ſanus iſte locus eſt; nam quæ de Imp. imagine disjecta inibi memorat, in Edeſſam conveniunt, non Emeſam, uti ex Orat. XII. p. 400. apertiſſimum eſt. Aberat Emeſa ab urbe Palmyrenorum LXXX. M. P., modo verum docuerit Palladius in Chryſoſtomi Vita p. 194 Incolae EMI HNOI ſunt in raro Gazae Wildianae nummo, qui prima fronte AYT. TI. AIA. AΔPIANOC cum laureato capite, altera parte EMICHNΩN & aquilam roſtro ſertum tenentem globoque innixam, addita litera E., quinti anni indice, præfert. *Emeſam*, *Emeſſam* & *Hemiſſam* urbem multis appellari oſtendit Salmaſius ad Aurelianum Vopiſci C. 25. Wess.

ITER AB ARABISSO.] Vereor vehementer, modo tamen ſanum ſit itineris caput, ut hæc ſuo loco ſint poſita: fieret vaſtus ex Syria in Armeniam ſaltus. Equidem, ſi de *Muzana* certi quid conſtaret, *Barbaliſſum* mallem, præſertim cum Surita in libris MSS. invenerit hoc nomen. Solent præterea non librarii tantum ſed & viri docti has confundere manſiones; nam cum Antonino Placentino Itiner. ſui C. 47. viſum eſſet ſcribere: *Inde venimus Carram, ubi natus fuit Abraham: & inde venimus in civitatem Barbariſſum, ubi requieſcit S. Bacchus: inde venimus in civitatem Suram, per quam mediam deſcendit Euphrates:* D. Papebrochius tom. II. Maji p. XVII. ea ſine animadverſione tramittenda non arbitratus, *ex his*, inquit, *Bacchus ſecundum Latina Acta apud Mombritium, Barbaryſi capite plexus dicitur: hac autem videtur eſſe Arabiſſus ſub Metropoli Melitena.* & mox deinde: *indicant autem magnam ignorantiam auctoris, qui ex Carra Meſopotamiae in Arabiſſum*

DOLICHE.	M. P. XV.
ZEVGMA.	M. P XIIII.
CANNABA.	M. P. XIII.
IN MEDIO.	M. P. XII.
EDISSA.	M. P. XV.
ITER A CYRRO EDISSA.	M. P. XCII.
CILIZA SIVE VRMAGIGANTI.	M. P. XII.
	ABA-

ſum Armeniae deſcendens, ſpatio Leucarum circiter C., rurſus ab Arabiſſo revolat Suram, pari omnino intervallo. Tu vide quæ alio loco diximus. Wess.

MVZANA M. P. XXVI.] *Cum manſioni in medio* XXII. M. P. *conſtituit, totidem* Muzanae *tribui debere videntur.* Svr.

SYCO BASILISSES M. P. XV.] *Habet Regium exemplar, cum ſupra à* Germanicia *ad hanc manſionem* M. P. XX. *numerentur. Blandinianum* mp. XII. *cum ſupra item* XX. *adnotaſſet. Reliqua* M. P. XV. Svr.

CANNABA.] Alias *Canna.* Siml.

CANNABA M. P. XIII.] *Habent Regium, Blandinianum, & Longolianum. Neapolitanum* Cannaba mpm XIIII. Svr.

CANNABA.] Et hic obhaereo. Βανάβη locatur a Ptolemaeo in Meſopotamia ad Euphratem, & ſitu diſcrepat: nec ſani hic numeri ſunt, magno diſcrimine a ceteris itineribus disſidentes. Wess.

ITER A CYRRO.] Poſt hoc iter *a Germanicia Ediſſam* aliud ponitur abſque titulo & numeris, ideo illud omiſi; nomina tamen manſionum eodem ordine, quo ponuntur, hic adſcripſi: *Cilizaſi, Veurnia, Gigando, Abarraza, Zymna, Bemmari, Canna, Bathenas, Meri, Ediſſa.* Arbitror autem hic deſcribi iter à Cyrro Ediſſam. Siml.

ITEM A CYRRHO EDISSAM M. P. XCII.] *Regium* Item à Cirro Ediſſam M. P. XCII. *Blandinianum & Longelianum* Iter à Cirzo Ediſſa: *& deſunt numeri ſumma, & omnium hujus itineris manſionum. Neapol. hic etiam defecit titulo, & numeri omnium manſionum, qua in omnibus deſunt excuſis exemplaribus: qui nobis beneficio Regis exemplaris nunc primum reſtituentur: atque ideo omnes numeri manſionum milio deſcribentur: ſumma aſteriſco addito: quod numeri ab eo adpoſiti ſummam* CII. M. P. *conficiant, non* XCII., *ut in eo legitur.* Svr.

A CYRRO.] Aberat hæc urbs *duabus Manſionibus* δυοῖν σαθμοῖς Antiochia, XXXV. vero Epheſo, Theodoreto Hiſt. Religioſae C. 2. & Epiſt. 145. teſte, cui Κύῤῥος & Κυῤῥέσιος geminata canina Epiſt. 115. & 119., quamquam in ejus libris perpetuum non eſt, uti nec in Strabone. Urbs fere deſerta & paucis incolis erat frequentata, ἔρημος οὖσα καὶ ὀλίγους οἰκήτορας ἔχουσα, ut eſt in Epiſt. Theodoreti 32. ſita erat in regione montibus obſita, quorum alii nudi, alii arboribus frugiferis veſtiti, & quaquaverſum M. P. XL. patente, Epiſt. 42. ſuberant urbi ejusque Epiſcopo IↃCCC. Eccleſiæ ſive paroeciae, Epiſt. 113. MSS. *Cirro* & *Cyrro*, quomodo *Theodoretus Cyrri Epiſcopus* apud Facundum Hermianenſem L. V. p. 397., ubi J. Sirmondus videndus eſt. Wess.

CILIZA SIVE ARMA GIGANTON M. P. XXII.] *Regium* Ciliza ſive Vrma giganti M. P. XII. *Reliqua exemplaria ex una manſione tres conflaverunt: in quo errato mirum in modum ope Regii exemplaris eruimur. Blandinianum hoc modo* Zilizaſi M. P. Vturnia M. P. Gugando M. P. *Neapolitanum* Celizaſi, Veturnia, Giganto: *Longolianum* Vturnia al. Veturnia, Gigando. *Nihil tamen amplius conſtituere poſſumus, quam ex una manſione tres fuiſſe à librariis adornatas, neque affirmare quippiam auſim, tametſi videatur Graca compoſitione* Arma Giganton, *pro curru Gigantum accipi poſſe, ut* Celiza *manſio eo etiam cognomine inſigniretur. Strabo ad hac* Gindaron *urbem in Cyrrheſtica regione collocat. Plinius L. 5. C. 23. in Coele Syriae,* Cyrrhum *recenſet, unde* Cyrheſtica *regio. Stephano* Κύῤῥος, πόλις Συρίας, *unde civis* Κυῤῥίστης, *& regio* Κυῤῥηστική *inde Andronicus* Cyrrheſtes, *qui, ut auctor eſt Vitruvius, exemplum conlocavit Athenis turrem marmoream octagonon, & in ſingulis lateribus octagoni ſingulorum ventorum imagines exſculptas contra ſuos cujuſque flatus deſignavit.* Svr.

CILISSA.] Laudem Regius Suritae liber meretur

ABARARA. M. P. X.
ZEVGMA. M. P. XXII.
BEMMARI CANNA. M. P. XL.
BATHNAS MARI. M. P. VIII.
EDISSA. M. P. X.
ITER A NICOPOLI EDISSA. M. P. CXXXVII. Sic.
ALIARIA. M. P. XIII.
GERBEDISSO. M. P. XV.
DO-

retur ob caſtius ſervatas manſiones: putaveram *Κύλιστας μίλιτίας* hinc appellari in Epiſt. 13. Theodoreti: ſed illæ Κίλιστας ſunt, paullo vitioſius ſcriptæ. Quæ vero Surita *περὶ τῶν ἁρμάτων τῶν Γιγάντων* ſuſpicatur, ea incertiſſima ſunt: potius ex variata librorum ſcriptura *turmam* aut *urnam* extunderes: nec hæc tamen conſtituere auſim. Id mihi ſatis liquet *Gigantum* hic aliquam fuiſſe memoriam. Syri de illis ad Antiochiam oppreſſis multa nugantur, uti Joan. Malala tom. I. p. 257. Libanius in hiſtoria vitæ ſuæ p. 33. locum prælii, quo Gigantes fuerant exuſti, *μετὰ τὸν πρῶτον τῶν σταθμῶν poſt primam ab urbe Antiochena manſionem* ſignavit, pæneque Cyrrhum nos duxit: ut ut eſt, haud parum hinc adjuvari Cl. P. Burmanni ſuſpicio poteſt, qua Jovis ΚΑΤΑΙΒΑΤΟΥ in Cyrrheſtarum numis titulum a Gigantum, fulmine exuſtorum, occidione repetebat in Jove Fulgur. C. XI. WESS.

ABARARA M. P. X.] *Regium habet. Blandinianum* Abartarae M. P. *Neapolitanum* Aberara: *&* *Longolianum* Abar aza mpm. SVR.

BEMMARI CANNA M. P. XL.] *Habet Regium exemplar. Supra* Bemmaris *mentio facta eſt: in reliquis duæ manſiones ſunt*, Bemmari mpm. Canna M. P. M. *ſine miliarium numero. Videtur iter ita deſignari, ut* Bemmarim Canaba, *iter ducatur, ut ſtatim* Bathnas Mari. *ſupra*, Zeugma Cannaba, *&* *infra*, Zeugma, Canaba, In medio Ediſſa. SVR.

BEMMARI CANNA.] In Pariſienſi libro erat *Canna Bemmari:* puto indicari iter per *Canabam* eſſe *Bemmarim*, ſi tamen *Canaba* eadem quæ *Canna* ſit. WESS.

BATHNAS MARI M. P. VIII.] *Regium* Athenas Mari M. P. VIII. *&* *in reliquis duæ item manſiones facta* Bathenas mpm. Meri mpm. *Ammianus harum videtur* Bathnarum *mentionem feciſſe libro xxiii. C. 2.* Denique cum exercitu, & Scytharum auxiliis, Euphrate navali ponte transmiſſo, venit ad Batnas municipium Oſdroenae. *Nam poſtea* Carras *eundem Julianum properaſſe tradit. Xiphilinus ex Dione Trajanum* Niſibi Batniſque *captis*, Parthicum *cognominatum memorat. Stephanus item* Βάτναι, πόλις τῆς Ὀρροηνῆς *pro* Ὀσδροηνῆς. *In Concilio Chalcedonenſi Abramus* Bathnenſis *Epiſcopus ſubſcribit. Procopius* περὶ τῶν Κτισμάτων *L. 2. C. 8. præſidium quod in* Bathnis *erat, muro carens ac deſertum, firmiſſimis mœnibus à Juſtiniano circundatum tradit: tametſi*, Batuis *pro* Bathnis *vertit interpres.* Sva.

BATHNAS MARI.] Fortaſſe illud *Mari* ex *Muni* i. e. *municipio*, quo titulo urbem Ammianus L. XIV. C. 3., eoque loco, quem Surita produxit, cohoneſtare ſolet, creatum eſt. Procopius *Batnem*, parvam urbem, unius diei itinere Edeſſa removet, Βάτνην, πόλισμα βραχὺ καὶ λόγου οὐδενὸς ἄξιον, ἡμέρας δὲ ὁδῷ Ἐδέσσης διέχον L. II. B. Perſ. C. 12., unde exploratum & pæne ante oculos expoſitum eſt, in M. P. inſequentis urbis mendam inoleviſſe: infra quidem paullo amplius eſt ſpatium, nec diei tamen intervallum peræquans. Syri בטנן דסרוג ſive a conditore ſeu etiam a regione, appellitant, Arabes vero ſimpliciter *Sarug:* nec prorſus tamen apud hos prius nomen exolevit; Muhamedem enim, quem Albategnium vulgus vocat, modo *Alcharani*, a Carris, ut Abulpharaius Hiſt. Dynaſt. p. 191., modo *Albatani*, a *Batna* nuncupant. Joſua Stylites in Chronico caſtelli civitatiſque nomine eam dignatur. Vide omnino Aſſemanum Bibl. Orient. tom. I. p. 285. WESS.

ITEM A NICOPOLI] *Eadem* Nicopolis *videtur Armeniae minoris, cujus ſupra mentionem facit itinere ab* Arabiſſo Satalam per compendium. SVR.

ITER A NICOPOLI.] Ex Vaticano codice Em. Schelſtrate M. P CLXVIII. appoſuit. Haud vero bene itineris hujus caput in Armenia

DOLICHE.	M. P. XX.
ZEVGMA.	M. P. XXIIII.
CANNABA.	M. P. XXV.
IN MEDIO.	M. P. XXII.
EDISSA.	M. P. XVIII.
ITER A CALECOME EDISSA.	M. P. LXXXV. Sic.
BATHNAS.	M. P. XXIIII.
HIERAPOLI.	M. P. XXI.

THI-

nia quæritur: longius illa Nieopolis hinc diſſidet, quam ut ejus hic ratio eſſe poſſit. Putavero eam eſſe, quam Strabo L. XIV. p. 676. ad ſinum Iſſicum collocat: hine enim brevis in Commagenem eſt tranſitus. Vide & Ch. Cellarium L. III. G. A. C. 6. p. 260. WESS.

ALIARIA.] Vicus videtur fuiſſe Commagenes, quem uti & inſequentem legere alibi non memini. WESS.

CANNABA M. P. XXV.] *Manuſcripta, & Longolianum* Canaba, *cum ſupra* Cannaba *prætulerint.* SVR.

IN MEDIO M. P. XXII] *Reg.* XXV. *cum ſupra* XII. *præferat* à Cannaba *reliqua habent* M. P. XXII. SVR.

ITEM A CALLECOME] *Regium* à Callecoae, *& infra* Callicome Lariſſam. *Reliqua* à Calleeomo, *& infra* à Callicome. *Apud Eutropium L. 9. C. 24., ubi legitur in Diocletiano,* inter Callicinum, Carraſque congreſſus, *forte legendum*, inter Calleeomem Carraſque congreſſus. *Præterea videtur hujus manſionis mentionem Ammianus feciſſe libro xxiiii. C. 3.* Mandabatur eis, ut ſi fieri potius poſſet, Regi ſociarentur Arſaci: cumque eo per Corduenam, & Moxoenam Chiliocomo vberi Mediae tractu, partibuſque aliis præſtricto curſu vaſtatis, apud Aſſyrios adhuc agenti ſibi occurrerent: *& libro xxiiii. C. ultimo.* Vtrum nos per Aſſyriam reverti cenſerent, an per radices montium lenius gradientes Chiliocomum prope Corduenam ſitam ex improviſo vaſtare. SVR.

ITER A CALLE COMA.] Sic noſtri libri præter Cuſani exemplar, quod *Calo conia*: verum puto fuit Καλὴ κώμη. Doctiſſimus Surita hic multa temere atque injuria mutat. *Callinicum*, ſie enim ſcripſit Eutropins, veriſſimum eſt, nec cum hac manſione comparandum: Erat juxta Euphratem in Meſopotamia: Libanius apud Magiſtrum Thomam in σταθμός.. σταθμὸς ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ, Καλλίνικος ὄνομα. Theodoretus Hiſt. Relig. C. 26. κατὰ τὴν Καλλίνικον, φρούριον δὲ αὕτη μέγιστον. Habet ibidem Procopius L. II. Aedif. C. 7. & Ammian. L. XXIII. C. 3., ubi negligenda non ſunt, quæ Valeſius adſcripſit. Jam de *Chiliecome* Ammiani magis Suritae opinionem demiror: itane vero *uber Mediae tractus*, Marcellini verba agnoſcis, levi opera in Syriam transferetur? Videtur hæc *Calo Come* inter Chalcidem & Hierapolin fuiſſe. WESS.

BATHNAS.] Hæc quibuſdam videtur *Ballata* Ptolemaei eſſe. SIML.

BATHNAS.] Βάτναι Juliano Epiſt. 27., ex qua etiam illud perſpicimus inter Beroeam & Hierapolin ſitam fuiſſe: atque inibi Tabula habet, XVIII. M. ab Hierapoli. Vicus erat amœnus, cypariſſorum veſtitu ſpectatores proritans. Nomen Imperator barbarum eſſe ait, quod verum ego arbitrer. בתנה *Batana* ſive *Bathna* Arabum ſermone terrenum molle atque uber adſignificat atque ex commodo hue refertur: præſtabit tamen ex בטן, quod alteram *Batnon* ea litera Syri ſcriptitent, repetere. Eſt ergo gemina hoe cognomine in itinere eodem manſio, in Syria altera, altera in Meſopotamia: Lindenbrogium, qui utramque confuderat, Valeſius ad Ammian. L. XXIII. C. 2. erroris convicit. WESS.

HIERAPOLIM M. P. XXI.] *Hæc manſio, & duæ proximo ſequentes, in exemplari deſunt Regio, quas aſteriſcis incluſimus: & in reliquis cum eiſdem numeris habentur. Plinius L. 5. C. 23. in Coele Syriae* Bambycem *ſtatuit, quæ* Hierapolis *ſit vocata. Ammianus libro xiiii. C. 8.* Hierapolim, *cum vetere Nino & Samoſatis*, Comagenae Euphratenſi *attribuit. Et libro xxiii. C. 2. de Juliano* Hierapolin *ſolitis itineribus veniſſe, capaciſſimam urbem. Ptolemaeo in* Cyrrheſtica Ἱεράπολις. SVR.

HIERAPOLI.] Non longe ab Euphrate aberat; οὐ πολὺ ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ Lucianus de

THILATICOMVM.	M. P. X.
BATHNAS.	M. P. XV.
EDISSA.	M. P. XV.
ITER A CARRIS HIERAPOLI	M. P. LXXXIII. Sic.
BATHNAS.	M. P. XXX.
THILATICOMVM.	M. P. XXII.
	HIE-

de Dea Syria dicit. Tabula a Zeugmate M. P. XXIV. disjungit. Plinius *Syris Magog* vocari prodit, quod in *Mabog*, quo nomine Syri appellant, commutandum eſſe, haud dubia eſt Thom. Hyde ad Itin. Peritſol p. 42. conjectura. Strabo Edeſſae illi titulum haud ex vero impoſuit, ut idem vir doctus animadvertit. Arabes *Manbeſjum* nuncupant, quo de non protrita docentem Alb. Schultens in Indice adi. WESS.

THILATICOMVM M. P. X.] *Infra in Regio* Tillati comum. *Reliqua* Thillati comum M. P. X. *In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione v. ſ. Ducis Oſrhoënae de minore Laterculo Ala vii. Valeria prælectorum* Thillacamae: *& in vetuſto* Thillacama. SVR.

THILATICOMVM.] Cuſani liber *Tila comum M. P. XXIV.*, qui ſi veri ſint numeri circa Zeugma fuerit, neceſſe eſt: nam Tabula Hierapolin inter & Zeugma XXIV. M. P. interponit. Habet in Cyrrheſtica Theodoretus Hiſt. Rel. C. 22. *Τίλλιμα κώμην*, quam cum hac componere non auſim: puto in Meſopotamia fuiſſe trans flumen, & a *Thillacama* Notitiæ nihil differre: agnoſcit quoque patriarcha Jacobitarum Dionyſius in Chronico ſuo hic loci pagum תלא רכום *Tela de cum* ſive *Telacum*, quem merito Aſſemanus Bibl. Orient. tom. II. p. 106, eundem atque hunc arbitratus eſt. Videtur monti fuiſſe appoſitus ob primam vocabuli partem, montem ſignificantem, & ejuſcemodi ſitus urbibus præponi ſolitam: exempla coacervavit idem Aſſemanus Bib. O. Tom. III. part. II. p. 785. WESS.

BATHNAS.] Hæc videtur eſſe *Bithias* Ptolemaei. Eſt autem hoc loco mendum in noſtris exemplaribus; ejuſdem enim urbis diſtantia a Thilaticomo uno loco XV. M. P., in altero XXII. M. P. ponitur. Major numerus magis probatur Schudio: eodem modo eſt in diſtantia Thilaticomi & Hierapolis, quæ uno loco XXXI. M. P., altero XXI. ponitur. Item a Dolicha Zeugma uno loco XII. M. P., altero XXIV. ponuntur. At ſi Ptolemaei numeros ſequamur, major etiam erit diſtantia, quam XXIV. M. P. SIML.

BATHAS M. P. XV.] *Habet Blandinianum, ut à* Bathnis *diſtinguere videatur: & in ſequenti à Carris Hierapolim itinere item* Pathas. *Neap. utraque manſione* Bathnas. *Longolianum utroque itinere Blandiniani lectionem præfert: quam nos amplectimur: tametſi à* Carris, *quod ſtatim ſequitur iter, in Reg.* Bthnas *legitur.* SVR.

BATHNAS.] Sic Cuſani MSS. Vidit Ch. Cellarius eo modo eſſe ſcribendum, & erat prona ad hanc opinionem & in aperto ex ſuperioribus itineribus via, L. III. G. A. C. 15. p. 725. WESS.

ITEM A CARRIS] Carrae *M. Craſſi & P. filii clade nobilis. Ammianus libro XXIII. C. 3.* Moeſtus exinde digreſſus, venit curſu propero Carras, antiquum oppidum, Craſſorum & Romani exercitus ærumnis inſigne: unde duæ ducentes Perſidem viæ regiæ diſtinguuntur: Laeva per Adiabenam & Tigridem; dextera per Aſſyrios & Euphratem. SVR.

ITER A CARRIS.] Celeberrima urbs & Abrahami mora & Craſſi internecione in Graecorum libris *Κάῤῥαι, Κάῤῥαι* & *Κάῤῥα*, ut conductis exemplis Cotelerius ad Homil. Clementinam V. C. 23. oſtendit, dici aſſolet. Incolae in numo Wildiano ΦΙΛΟΡΩΜΑΙΟΙ vocantur: præfert autem is prima fronte caput Antonini & ..... ONINOC, altera ΚΑΡΡΗΝΩΝ ΦΙΛΟΡΩΜΑ ... cum creſcente luna, cujus ſtudioſiſſimos fuiſſe ex Caracalla Spartiani C. 7. novimus: eſt & ejus mentio in Homilia Jacobi Epiſc. Sarugenſis, quam excerptam Bibl. Orient. tom. I. p. 327. Aſſemanus inſeruit: *Decepit* Diabolus, inquit, *Haran per Beſin & Beelſcemin & Bar Nemre, & Marin canum, perque Taratam & Gadlat Deas:* ſic Syriaca Aſſemanus vertit, arbitratus Jacobum *bebeſin* בבסין ſcripſiſſe, *beſin* autem Syris *vilem & contem-*

HIERAPOLI. M. P. XXXI.

ITER A CYRRHO EMESA. M. P CLI. Sic.

MINNIZA. M. P. XX.

BEROA. M P. XXII.

CHAL-

temptum innuere: ego vero Lunam indicari opinor; nam niſi mihi fraudem fecit Caſtellus, שמש etiam Lunam adſignificat. Lunam ergo Jacobus principe loco ponit, quippe Carrenorum ſoſpitam ac tutelarem Deam: qui ſequitur *Beelſcemin* Jupiter eſt: nam Βεελσαμὴν τοῦτ᾽ ἔστι Φοίνιξι κύριος οὐρανοῦ ἐστι, Ζεὺς δὲ παρ᾽ Ἕλλησι, ut Philo Byblius apud Euſebium L. I. Præp. Evan. p. 34. ait. *Bar nemre*, quaſi *tigridum* filium dicas, poteſt eſſe Bacchus: *Mari*, ſive *dominus canum* Anubis, *Tarata*, quæ Latinis eſt *janitrix*, Jana, niſi ſi tamen תרעתא *Targata* ſit Atergatis, Syrorum cultu nobilis Dea, & *Gadlat textrix* Minerva, lanificii præſes: nec certo tamen hæc finiverim, cum vetus ſuperſtitio varios ſibi multifariam Deos impoſuerit. Ceterum cur *Philoromaei* Carreni dici voluerint, ex illis, quæ copioſe congeſſit Ezech. Spanhemius Diſſ. VIII. de V. & P. numiſ. p. 469. & Vaillantius tom. I. Colon. p. 179., facile eſt ad cognoſcendum. XXX. M. P. Batnas & Carras inter Tabula quoque ponit, tamen *Batnas*, ſed vitioſe, ſcribens. WESS.

THILATICOMVM] Schedæ Cuſani *Tilacomum M. P. XXXII.* Totidem Tabula *Batnas* inter & *Thiar* hoc ipſo itinere interponit. Vide quæ paullo ante diſputavimus. WESS.

MINNIZA.] Alias *Minica* & *Minniniza* in itinere a Dolicha Serianem. SIML.

MINNIZAM M. P. XX.] *Regium* Minnigram M. P. XX. *& ſequenti itinere* Nunniſa, *Blandinianum cum reliquis* Miniccam M. P. XX. *& paulo poſt* Minniza, *quam veram lectionem arbitramur*. SUR.

MINNIZA.] Noſtris in libris ſimilis eſt diſcordia: *Minnacum*, *Miniacum*, *Minicam* edunt. Habet in hoc tractu Theodoretus Hiſt. Relig C. 25. κώμην Νιμουζὰν καλουμένην, quæ forte noſtra eſt. Nam *Mnizus*, cujus Epiſc. Leucadius Concilio Chalcedonenſi adfuit, quamque huc L. Holſteinius referre ſuſtinuit in Not. ad Georg. S., longe hinc diverſa eſt. Vide a nobis p. 142. animadverſa. WESS.

BEROAM M. P. XXII.] *Regium* Beroa M. P. XXII. *& item Blandinianum*. *Neapolitanum vero* Beroa mpm. XXV. *Plinius L. 5. C. 23. in Coele Syria* Beroenſes, *cum Arethuſiis, & Epiphanenſibus recenſet. Ptolemaeo juxta* Cyrrhum Βέῤῥοια. *Melius apud Stephanum in voce* Βέροια, *qui urbem eſſe Syriae, &* Beroam *etiam dici aſſerit.* Λέγεται, *inquit*, καὶ Βεῤῥὴ *Apud auctores rerum in Eccleſia geſtarum* Beroea *Syriae cognominatur: Celebris eſt enim altera* Thraciae *juxta Theſſalonicam: de qua ſupra, & poſtea fit mentio: quare manuſcriptorum Itinerarii exemplarium rationem habendam duximus.* SUR.

BEROA.] Media Antiochiam inter & Hierapolin erat bidui ab utraque itinere, teſte Procopio L. II. B. Perſ. C. 7., ubi & recte Βέῤῥοιαν vocat; eſt enim ΒΕΡΟΙΑΙΩΝ in Wildianis aliorumque numis. Probe ergo Suidas in Μάρης, ἀπὸ Βεῤῥοίας τῆς ἐν Συρίᾳ πόλεως: probe quoque Athanaſius Κῦρος ὁ ἐν Βεροίᾳ τῆς Συρίας Hiſt. Arian. ad Monach. p. 347., non item Apol de Fuga p. 321., ubi de eodem Cyro: idem vitium eſt in Galeno L. II. de Aliment. facult. p. 328. Probe denique Libanius tom II. p. 448. καὶ γὰρ ἐν τιμίοις ἐν Βεροίᾳ τὸ χρῆμα τῶν λόγων ἀλλ᾽ οὐκ ἔστιν ἤδη κἀκείνη. id vero male, quod χρῆμα τῶν ἀλόγων ſcribere neglexerint, cum tamen beſtiarii, qui urſos pardoſque Beroea arceſſiverant, quorumque ante meminerat, id poſtularent. Haud longe urbs Cyrrho afuit, unde Theodoretus Epiſt. 75. inter cauſſas amoris, quo Clericos Beroeenſes proſequebatur, τῶν πόλεων τὸ γειτόνημα annumerat. Vicinam vero Chalcidem qui ſpectaverit, Hieronymus in Malchi Vita indicat: *Perveni tandem ad Eremum Chalcidos, quæ inter Emmas & Beroeam magis ad auſtrum ſita eſt.* Sic enim locus ex MS. refingendus eſt, uti & Roſweidus animadvertit, firmaturque is ejus ſitus egregie a Tabula. *Emmas*, de quibus in Probabilibus quædam ex Hieronymo obſervare memini, a Chalcide XX. M. aberant. Theodoretus Hiſt. Relig. C. 7. cum aliis *Immas* appellat, & κώμην μεγίστην καὶ πολυάνθρωπον. Ceterum Beroeam nunc *Aleppo* vocitant, unde in Jure Graeco-Romano p. 292. Εὐσέβιος ἐπίσκοπος τῆς μεγάλης Βεῤῥοίας, ἤτοι τοῦ Χαλέπ. Ex Cedreno, Zonara & Niceta paria conduxit Ch. Cellarius. WESS.

CHALCIDA.	M. P. XVIII.
ARRA.	M. P. XX.
CAPPAREAS.	M. P. XXIII.
EPIPHANIA.	M. P. XVI.
ARETHVSA.	M. P. XVI.
EMESA.	M. P. XVI.
ITER A DOLICHE SERIANE.	M. P. CXXXVIII. Sic.
HANVNEA.	M. P. XXV.
CYRRHO.	M. P. XXIIII.
MINNIZA.	M. P. XXIIII.
BEROA.	M. P. XX.

CHAL-

CHALCIDA M. P XVIII.] *Habent manuſcripta & Longolianum. Plinio L. 5. C. 23. in Coele Syria* Chalcidem *recenſet*, ad Belum *cognominatam: unde Regio* Chalcidene *fertiliſſima Syriae. Straboni L. 16. p. 753.* Chalcis *tanquam Marſyae arx in montana regione, quam* Ituraei, *&* Arabes *malefici omnes attinebant. Ptolemaeo item in Syria provincia* Χαλκίς, *& Chalcidica regio.* SVR.

CHALCIDA.] In M. P. MSS. conſentiunt: Tabula XXIX. M. addit. Conturbat horum numerorum rationes Procopius L. II. B. Perſ. C. 12. ἐπειδὴ ἐς Χαλκίδα πόλιν ἀφίκετο, Βεῤῥοίας πόλεως τέσσαρσι καὶ ὀγδοήκοντα σταδίοις διέχουσαν. *Ut Chalcidem venit, qua Beroea LXXXIV. ſtadiis abeſt:* Ea enim ſtadia ex Procopii conſuetudine non ultra XII. M. P. exæquabunt: pæne arbitrer in Procopio eſſe peccatum, & C. ſtadia fuiſſe ab ejus librariis prætermiſſa. Certe bidui iter, quod inter Beroeam & Antiochiam interpoſuit, amplius XII. M. P. ſpatium inter Beroeam & Chalcida poſtulare videtur. Jam quæ Surita ex Strabone enotat, ad aliam Chalcidem, Libano vicinam, pertinent. Fuit enim in Syria gemina hoc nomine urbs, uti H. Noriſius Diſſ. III. de Epoch. p. 318. & Had. Relandus L. I. Palaeſt. C. 48. docuerunt. Novi in alia omnia ire Ch. Cellarium L. III. G A. C. 12. p. 432., ſed, me quidem judice, validiora Noriſii Relandique ſunt argumenta, quam ut infringi facile poſſint. WESS.

ARRAM M. P. XX.] *Habent manuſcripta, & Longolianum. Ptolemaeo inter urbes & vicos Arabiae mediterranea* Ἄῤῥα *vicus, & Stephano in Illyride* Ἄῤῥα. SVR.

ARRA.] De hac & inſequente mihi nihil innotuit aliud, quam veſtigia vocabuli, vicum Syris notantis, de quo antea, in poſtrema ſupereſſe. WESS.

CAPPAREAS M. P. XXIII.] *Regium* Cappareas M. P. XXIIII. *Blandinianum* Cappareas M. P. XXIII. *Neapolitanum* Cappareas mpm. XXIIII. *Longolianum* Cappareas mpm. XXIII. *& corrigit* XXIIII. SVR.

ITEM A DOLICHE] *Regium* Item à Dolica Seriana Anunea M. P. CXXVIII. *Blandinianum* Item à Dolica Serian M. P. M. CXXXVIII. Hanunea Cyrrho M. P. XXIIII. *Neapolitanum eandem praefert lectionem; ſed* Haminea *habet: & illi tamquam manſioni* mpm. XXV. *adjicit: & ejuſdem modi in Longoliano exemplari. In v. c. Notitia Provinciarum v. ſ. Ducis Syriae & Euphratenſis Syriae, Equites ſcutarii Illyriciani* Seriane. *Vulgati non recte* Syrianae: *ſed quid* Anunea *ſibi velit, non aſſequor. Neceſſe eſt, ut in pluribus aliis hujus Itinerarii, ignorantiam noſtram confiteri. Simile quidem videtur eſſe paulo poſt* A Seriane Scythopolim Occara. SVR.

HANVNEA.] Reſtituimus hoc in priſtinum locum, ſecuti edita ſcriptaque exemplaria. M. P. XXV. Vaticano libro deſunt, vidit autem in MSS. vir doctus, qui Fabricianum exemplar verſavit. Tabula hanc quoque agnoſcit, in numeris tantum & ſcriptura diſſidens; *Dolica* enim præfert *M. P. XXVIII. Channunia M. P. XX. Cyrro:* unde exploratum habemus, manſionis nomen Dolichen inter & Cyrrum fuiſſe. Ptolemaeus *Chaoniam*, quam merito Ch. Cellarius cum hac compoſuit L. III. G. A. C. 12. p. 405., huc viciniæ locat. WESS.

CYRRHO.] Cirro vel Cyrro. Ptolem. *Cibros.* SIML.

CYRRO.] *Cibron* Simlerus ex Latina Ptolemaei verſione, pro quo Κύῤῥος ipſe reliquit, hauſit: tamen Κύβῤος Coiſlinian. codex, ſed perperam. WESS.

CHAL-

CHALCIDA.	*M. P. XV.*
ANDRONA.	M. P. XXVII.
SERIANE.	M. P. XVIII.
ITER A CALECOME LARISSA.	M. P. LXXIX. Sic.
CHALCIDA.	M. P. XVIII.
TEMMELISO.	M. P. XX.
APAMIA.	M. P. XXV.
LARISSA.	M. P. XVI.
ITER AB EVMARI NEAPOLI.	M. P. CCXXVII. Sic.

GE-

CHALCIDA M. P. XV.] *Habet Regium exemplar: qua manſio in reliquis deeſt exemplaribus.* SVR.

CHALCIDA.] Nullus librorum, quorum excerptis utimur, hoc loco urbem agnoſcit: reſpuit eandem ſumma M. P., capiti itineris præfixa: tamen retinui, motus dignitate & præſtantia Regii codicis, ſed nota inſignitam. WESS.

ANDRONAM M. P. XXVII.] *Regium* Androna M. P. XVII. *Blandinianum* Androna M. P. XXIIII. *Neapolitanum* Androna mpm. XXVII. *quo numere ſumma* CXXVIII. M. P. *conſtat. Longolianum* XXIIIII *&* XXVII. *corrigit. In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione v. ſ. Ducis Arabiae de minore latereulo cohors iii. Alpinorum apud* Arnona: *& in vetuſto exemplari* ..... SVR.

ANDRONA.] XXIV. M. P. margo Fabriciani exemplaris: in ceteris nulla eſt pugna. Quæ Surita adſcripſit, eorum ſitus non competit: nam Notitiæ *apud Arnona* de Arnone fluvio in mortuum, quod vocant, mare ſeſe exonerante accipiendum eſt, uti Pancirolus bene monuit: inibi Φρύγια φαλαιωτῆ variis locis erant diſperſa, uti Euſebius in Ἀρνῶν nos docuit. Noſtræ urbis nomen & veſtigia ſuperare videntur in *Andreen* vel *Andrene*, oppido deſolato, quod Angli Anno CIƆIƆCXCI. Palmyrae rudera inſpecturi haud longe Aleppo ſive Beroea luſtraverunt. WESS.

SERIANE.] Vir doctus Fabricii libro appinxit XVIII. M. P., quæ & in Vaticano inſunt. Serianem eo loci poſitam fuiſſe, ubi parietinas veteris urbis, *Eſree* indigenæ vocant, iidem Angli viſitarunt, ſuſpicio eſt Edm. Halley Obſervat. in Palmyr. Inſcript. inſertis Epitomæ Actor. Philoſoph. tom. III. part. II. §. 40. Petrus de la Valle in hoc terræ tractu urbem vidit, cui *Seriae* nomen adhærebat. WESS.

ITER A CALLICOME.] Alias *Caſſicome.* SIML.

ITEM CALLICOME LARISSAM M. P. LXXVIIII.] *Habet Regium exemplar: & reliqua* LXXVIIII. *Sed verior Regii exemplaris lectio: in quo in hoc itinere, uti ſupra* Apamia Lariſſam XIV. M. P. *conſtituuntur: & in reliquis non rectè* XV. SVR.

TEMMELIZO.] Alias *Telmeliſſus.* SIML.

TEMMELISON M. P. XX.] *Regium exemplar* Temmeliſſo M. P. XX. *& in reliquis* Temmeliſo mpm. XX. *Videtur eſſe id oppidum quod Ptolemaeo juxta* Apamiam Θελμισισσός *vocatur. Sozomenus L. 6. H. E. C.* 34. Telmiſum vicum, *Pauls in* Coele Syria, *egregii Catholica fidei propugnatoris, patriam fuiſſe prodit, qui multis in locis multa monachorum cœnobia inſtituit.* SVR.

TEMMELISO.] In Tabula *Teumeſſo* M. P. XXIIX. ab Apamia. In Theodoreti Hiſtor. Relig. C. 26. non multum a Beroea invenio Τελάνισσον κώμην *vicum Telaniſſum*, proximum vico *Teledan.* Eſt in Tabula *Teleda* in hac vicinia, ut forte Tabulæ *Teumeſſum* & Itinerarii *Temmeliſum* a Theodoreti *Telaniſſo* nihil diſcrepent. Strabo L. XVI. p. 753. Θέμελλα in his oris habet. WESS.

LARISSA.] Recte Vaticanus XVI. M. P., quæ & Tabula probat, adponit. WESS.

ITEM A BEMMARI NEAPOLIM M. P. CCXXVII.] *In Regio* M. P. CCX. *Cum numeri manſionum* M. P. CCXXVII. *conficiant. Blandinianum* M. P. CCXXVII. *Neapolitanum* CCXXVIII. *Longolianum* CCXXVII. *& corrigit* CCXXVIII. SVR.

ITER AB EVMARI.] Placuit hoc in integrum reſtituere ex MSS. Vaticano & margine Fabriciani libri: Ceteri aut *a beumari* aut *ab yeumari* edunt. Suritae eadem viſa eſt ac *Bemmaris:*

Digitized by Google

GERODA.	M. P. XL.
THELSEAE.	M. P. XVI.
DAMASCO.	M. P. XXIIII.
AERE.	M. P. XXXII.
NEVE.	M. P. XXX.
CAPITOLIADA.	M. P. XXXVI.

GA-

maris, quam prope Zeugma ad Euphratem vidimus, quod mihi parum videtur probabile: major enim inter Zeugma & Damaſcum locorum intercapedo fuit. Sitne vero hæc *Euaris* ſive *Euaria* Notitiæ Imp. Or., an alia, conſtitutum non habeo. WESS.

GERODA M. P. XL.] *Habent eadem, Neapolitano exemplari excepto: in quo* Cheroda mpm. XL. *legitur.* SVR.

Thelſeas M. P. XVI.] *Regium* Thelſee M. P. XVI. *Reliqua* Thelſeae M. P. XVI. *In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione Ducis Phoenices in vetuſto exemplari equites Saraceni* Thelſeae: *at in excuſis* Thalſeae: *ut legendum ſit* Thelſeis. SVR.

THELSEAE.] Vir eximius Menſo Altingius notis MSS. in Tabulam hanc manſionem cum *Teleda* Tabulæ comparavit, non recte, uti ego quidem puto. *Teledan* Τελεδᾶν vicus fuit celeberrimus ad pedem altiſſimi montis, quem indigenæ *Coryphen* vocabant, haud multum a Beroea, uti à Theodoreto Hiſt. Relig. C. 2. docemur. Hæc Damaſco vicina fuit, & in pictura Notitiæ Imp. Or., oſtendente inſignia ducis Phoenices, *Thelſea* dicitur. Ammianus in hac vicinia *Celſen* habet L. XIV. C. 7., quam H. Valeſius cum *Thelſea* contulit. WESS.

DAMASCO.] Urbem ἑώας ἁπάσης ὀφθαλμὸν *Orientis univerſi oculum* Julianus Epiſt. 24. nuncupat. Nominis Damaſci originationem ex fabulis explicat Damaſcius apud Photium Cod. CCXLII. p. 1061. Libet & hoc addere, eſſe inter Wildianos egregium numum, cujus uni paginæ ΑΥΡΗΛΙΟϹ ΚΑΙϹΑΡ cum juvenili capite ineſt, alteri vero ΔΑΜΑϹΚΗΝΩΝ ΜΗΤΡΟΠ. ΧΡΥ ΟΡΟ. & fluvius Chryſorrhoas leniter decumbens, dextraque ſpicas & ſiniſtra cornu ubertatis tenens. WESS.

AERE.] Sic noſtri libri præter Vaticanum, qui *Ere*. Scripta Tabula hoc ſitu *Aenos* habet, quod Relando L. II. Palaeſt. C. 9. prorſus idem eſt viſum. Forte referri huc ex Notitia Imp. Or. *Ala prima Phoenicum Renae* debet. WESS.

NEVE.] Non ignota urbs eſt in Eccleſiaſticis Notitiis. *Nevi* dicitur Gervaſio Tilberienſi tom. II. Script. Brunswic. p. 760., nec aliter Notitia vetus Caroli à S. Paullo appellat. Boſtris, urbi Metropoli, ſuberat. Vide Jac. Renferdii Exerc. de Angulo Arabiae §. 4. & H. Relandum L. III. Palaeſt. p. 909. Putem ejus vitioſum eſſe nomen in Notit. Imp. Or., ubi *ala prima Alemannorum Neiae* collocatur. WESS.

CAPITOLIADA M. P. XXXVI.] *Regium* Capitolida M. P. XXXVI. *Reliqua* Capitoliada M. P. XXXVI. *Ptolemaeo in Coele Syria* Καπιτωλιάς. *Et in Concilio Niceno Antiochus* Capitoliadis *Epiſcopus ſubſcribit* SVR.

CAPITOLIADA] Tabula *Capitoliade*, uti lapis in Gruteri Theſ. p. XLV. 13.

L. DOMITIVS VALERIANVS
DOMO CAPITOLIADE STIP. XVIII.

Nam CAPITOLIA DE STIP., quod in nuperrima editione relictum fuit, abſurdum eſt & dudum ab Holſteino ad Stephanum correctum. Numis ΚΑΠΙΤΩ. ΙΕΡ. ΑϹ. ΑΥ., id eſt, *Capitolienſium urbs ſacra, aſylos, ſuisque legibus utens.* Vide H. Noriſium Diſſ. III. de Epochis C. 14. & Ezech. Spanhemium Orb. Rom. p. 405. WESS.

GADARAM M. P. XVI.] *Habent manuſcripta & Longolianum. Plinius L. 5. C. 18. juxta Scythopolim* Gadara *ſubjungit*, Hieromice *praefluente: ita enim habetur in omnibus mſſ. exemplaribus, non* Gaddara. *Ptolemaeo poſt Capitoliada* Ἴδαρα & Γάδαρα. *In Chalcedonenſi Concilio ſubſcripſit Johannes* Gadarae *civitatis* Palaeſtinae ſecundæ *Epiſcopus.* SVR.

GADARA.] Urbs munita & præter ceteras egregie firma fuit, Polybio L. V. C. 70. auctore. Balinea Gadarenorum etiam Origenes in Joan.

GADARA. M. P. XVI.
SCYTHOPOLI. M. P. XVI.
IN MEDIO. M. P. X.
NEAPOLI. M. P VII.

ITER A SERIANE SCYTHOPOLI OCCORA. M. P. CCCXVIII. Sic.

SALAMINIADA. M. P. XXXII.

EME-

Joan. p. 131. laudat: cetera ex Noriſio & Relandi Palaeſtina peti poterunt. Wess

SCYTHOPOLIM M. P. XVI.] *Plinius L. 5. C. 18. in Decapolitana regione, qua latere Syriae Judaeae adjungitur*, Scythopolim, *antea* Nyſam *appellatam refert à Libero patre ſepulta ibi nutrice*, Scythis *deductis. Strabo* Scythopolim *Galileae proximam facit, & Stephanus* Palaeſtinae *eſſe urbem. Ptolemaeo in Coele Syria* Σκυθόπολις. *Ammianus libro xix. C. 12. urbem Palaeſtinae inter Antiochiam Alexandriamque mediam eſſe aſſerit.* Sur.

SCYTHOPOLI.] Incolarum in numo Theſauri Fridericiani C. x. §. 10 ΝΥϹΑΙΕΩΝ ΤΩΝ ΚΑΙ ϹΚΥΘΟΠΟΛΙΤΩΝ mentio eſt. Arabibus *Baiſan* eſt, ex quo forte Stephani Βαισὰν creatum, ſeparaturque XVIII. M. P. Tiberiade, ut Index Alb. Schultens teſtificatur. Wess.

IN MEDIO M. P. X.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum & Longolianum* M. P. XII. *In Neapolitano deſunt duæ ultima manſiones hujus itineris & totum iter ſequens.* Sur.

IN MEDIO.] Margo Fabriciani libri XII. M. P., quæ vero propiora videntur ob XXI. M. P., quæ Scythopolin inter & Neapolin Itin. Hieroſ. interpoſuit. Wess.

NEAPOLIM M. P. VII.] *Habent Regium, Blandinianum, & Longolianum. Ptolemaeo in Samaria* Νεάπολις: *& Ammiano inter celebres Palaſtinae urbes, ut infra ejus verbis indicabimus in* Eleutheropoli. Sur.

NEAPOLI.] Eandem eſſe ac *Sichem*, in confeſſo eſt. Situm ſignavit Damaſcius apud Photium p. 1055. Ὁ Μαρῖνος γένος ἦν ἀπὸ τῆς ἐν Παλαιστίνῃ Νέας πόλεως πρὸς ὄρει κατῳκισμένης, τῷ Ἀργαρίζῳ καλουμένῳ· *Marinus Palaeſtinus erat, domo Neapoli, quæ monti, quem Har Garizin nuncupant, accubat.* Wess.

A SER. SCYTH. OCCORA.] In impreſſis codicibus & MSS. *Occora* cum Scythopoli conjungitur: nos tamen ut primam manſionem poſt Serianem ſeparatim poſuimus. Videtur autem eſſe *Occora*, quam Ptolemaeus *Cearam* vocat, Chalcidices civitas. Siml.

SCYTHOPOLIM OCCARA M. P. CCCXVIII.] *Regium* Scitopoli Occara, *& ſumma numeri deſunt. In Blandiniano & Longoliano* Scytopoli occora M. P. CCCXVIII: *cujus ſumma ratio conſtat. Eam vero dictionem* Occara *ſupra admonuimus, æque nobis ignotam & abſtruſam eſſe, atque illam ſuperioris itineris* à Doliche Serianem Anunea. *Nam cum in hoc itinerario uſu veniat, ut itinera deſignentur nomine alicujus celebris urbis, per quam iter ducebatur, inter ejus manſiones ſemper interponitur: quod in his dictionibus minime accidiſſe videmus.* Sur.

A SER. SCYT. OCCORA M P. CCCXVIII.] Sic Vaticanus & exemplar Fabricii ex viri docti nota. Cuſani ſchedæ x. ſummæ detrahunt. MS. Pariſienſis margini allitum oſtendit, *Reſpice, XXV. M. minus ſunt*, quod qui adſcripſit, majorem in ſuis libris defectum animadvertit, quam nunc quidem conſpicimus. *Occora*, cujus rationem nullam Suritae editio habuit, viſa fuit reſtituenda, nec probandum tamen Simleri propoſitum, quippe a libris vetuſtis damnatum. Putem indicari iter per manſionem, *Occora* dictam, pergere. Tabula *Ocurura* habet in viæ diverticulo XXV. M. P. a Laodicia. In Notitia Imp. O. ſub Duce Phoenices equites Mauri *Otthara* locantur: fortaſſe alterutra noſtra eſt. Wess.

SALAMINIADA.] *Salaminida* vel *Salamidiade*: hæc forte *Telmideſſa* Ptolemaei. Siml.

SALAMINIADA M. P. XXXII.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Salmidiade M. P. XXXII. *& item Longolianum, ſed* XXXIII. *Forte id oppidum eſt, quod juxta* Damaſcum *Ptolemaeo* Σαμούλις *vocatur: ut in alterutro horum auctorum inſit erratum.* Sur.

EMESA.	M. P. XVIII.
LAVDICIA.	M. P. XVIII.
LYBO.	M. P. XXXII.
HELIOPOLI.	M. P. XXXII.
ABILA.	M. P. XXXVIII.
DAMASCO.	M. P. XVIII.
AERE.	M. P. XXXII.
NEVE.	M. P. XXX.
CAPITOLIADA.	M. P. XXXVI.
GADARA.	M. P. XVI.
SCYTHOPOLI.	M. P. XVI.

ITER

SALAMINIADA.] Margo libri Fabriciani *Salamidiade*, ceteris vulgato acquieſcentibus. Eam eſſe, quæ in Notit. Leonis Imp. inter Phoenices urbes Σαλάμιας dicitur, Relando Palaeſt. L. I. C. 35 p. 217. credimus. Arabes ſimili nomine urbem in ditione Emiſena locant, ut ex Indice Cl. Schultens in *Salamia* conſtat: ſane Leonis Imp. Σαλάμιας Emeſae ſubjecta fuit: vitioſiſſime enim in editis Ἔδεσα μητρόπολις Phoenices Libano vicinæ dicitur. Wess.

LAODICIAM M. P. XVIII.] *Supra itinere* Antiochia Alexandriam Laodiceae *juxta* Gabalam *mentio facta eſt, inter maritimas urbes* Syriae Coeles: *hac vero altera eſt juxta* Emeſam *ab exortiva parte* Orontis *fluminis, qua Ptolemaeo* Καβιῶσα Λαοδίκεια *cognominatur.* Sur.

LAVDICIA.] Ita vetuſti libri, nec aliter Capitolinus in Vero C. 7. *Egit Verus hiemem Laudiciae*, ubi Salmaſium vide & quæ p. 148. diſputavimus. Hæc ad Libanum fuit: inde Straboni L. XVI. p. 755. Λαοδίκεια ἡ πρὸς Λιβάνῳ, & numis ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ ΠΡΟϹ ΛΙΒΑΝΩ apud Vaillantium. In Tabula *Laudicia Scabioſa* pro *Cabioſa.* Wess.

LYBON M. P. XXXII.] *Regium* Libo M. P. XXXII. *Blandinianum & Longolianum* Lybo M. P. XXXII. *In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione v. ſ. Ducis Palaeſtinae de minore laterculo*, cohors II. Gratiana Iehybo: *& in vetuſto codice* Iehibo; *& ſub diſpoſitione ducis Arabiae de minore laterculo, Ala II Conſtantiana* Libonae: *& in vetuſto exemplari*, Libone. Sur.

LYBO.] Quamvis doctiſſimi Suritae auctoritatem reverear, adduci tamen non poſſum, ut, quæ ex Notit. Imp. Or. enotata ſunt, huc pertinere credam: ſumus in Phoenice, qua cum nihil commune eſt illis manſionibus. Quæ vero ſit alii dixerint. Wess.

HELIOPOLIM M. P. XXXII.] *Ptolemaeus* Heliopolim *&* Abilam *adjungit, quemadmodum in hoc appares Itinerario, in Coele Syria, &* Abilam Lyſaniae *cognominat. Plinius* Orontem *amnem juxta* Heliopolim *inter* Libanum *&* Antilibanum *naſci perhibet. Stephanus duas recenſet* Abilas, *unam ad* Jordanem *fluvium, & alteram Phoenices, cujus regionis & alia* Heliopolis *recenſetur.* Sur.

HELIOPOLI.] Vaticanus *Heliupoli*, Graeco more. Sozomeno ἡ πρὸς τῷ Λιβάνῳ Ἡλιούπολις L. V. H. E. C. 10. Adde Damaſcium in Photii Biblioth. p. 1047. Arabes apud V. Cl. Alb. Schultens in *Baalbeccho* Indicis III. dierum intervallo Damaſco removent, & egregia plura de ea produnt. Urbis parietinas luſtravit H. Maundrel p. 172. Itineris ſui. Wess.

ABILA.] *Abela* vel *Abelia.* Ptolemaeo *Abela cognomine Lyſaniae.* Siml.

ABILA.] Plures hoc nomine urbes Syria & Palaeſtina viderunt. Noſtra ad Libanum erat appoſita, olim Lyſaniae, de quo Lucas Evang. C. III, 1. Tabula in M. P. egregie conſentit. Wess.

AERE M. P. XXXII.] *Habent Regium, Blandinianum & Longolianum.* Sur.

NEVE M. P. XXX.] *Et in hanc lectionem eadem conſentiunt exemplaria.* Sur.

GADARA M. P. XVI.] *Regium* Cadara M. P. XX. *cum ſupra* à Capitoliade Gadara M. P. XVI. *adjeciſſet. Blandinianum & Longolianum* Gadara M. P. XVI. Sur.

ITEM A CAESAREA ELEVTHEROPOLIM M. P. LXXVII.] *Regium* LXXVIII. *cum numeri manſionum ejus exemplaris* LXXVII. M. P. *ſummam conficiant. Reliqua* LXXVII. *Hæc*

eſt

ITER A CAESAREA ELEVTHEROPOLIM. M. P. LXXVII. Sic.
BETARO. M. P. XXXI.
DIOSPOLI. M. P. XXVIII.
ELEVTHEROPOLIM. M. P. XVIII.

ITER A DAMASCO EMESA. M. P. CLII. Sic.
ABILA. M. P. XXXVIII.
HELIOPOLI. M. P. XXXII.
CONNA. M. P. XXXII.
LAVDICIA. M. P. XXXII.
EMESA. M. P. XVIII.

ITER A NEAPOLI ASCALONA. M. P. LXXIII. Sic.
AELIA.

eſt Caeſarea Palaeſtinae, de qua ſupra itinere Antiochia Alexandriam *ſit mentio.* SVR.

BETARO.] Vel *Betocre* vel *Bettaron.* SIML.

BETARON M. P. XXXI.] *Habent auferendi caſu eadem exemplaria, & Neapolitanum: cum ſuperiore* Antiochia Alexandriam *itinere* à Caeſarea Betaron XVIII. M. P. *deſignentur, &* Betaro Dioſpolim XXII. *tanta numerorum diſcrepantia: qua in re nihil ſtatuere poſſum, cum minime conſtet qua parte lateat error; ac ſatis ducimus exemplarium lectionem cum fide patefacere.* SVR.

BETARO.] In M. P., quæ MSS. tuentur, non dubium eſt vitium. Mihi ſaniora videntur & veriora ob Hieroſ. Itin. conſenſum, quæ alio itinere habuimus. WESS.

DIOSPOLI] Hanc Antoninus Placentinus Itin. C. 30. olim Azotum ait eſſe dictam, gravi errore ductus, nec injuria a D. Papebrochio propterea notatus. WESS.

ELEVTHEROPOLIM M. P. XVIII.] *Hujus urbis apud Ammianum mentionem fieri reperio. Nam libro xiiii. C. 8. ita inquit.* Syriarum eſt Palaeſtina, per intervalla magna protenta, cultis abundans terris & nitidis: & civitates habens quaſdam egregias, nullam nulli cedentem: ſed ſibi viciſſim, velut ad perpendiculum æmulas. Caeſaream, quam ad honorem Octaviani principis exædificavit Herodes: & Heleutheropolim, & Neapolim. *Theophilus* Eleutheropolis *Epiſcopus Palaeſtinae lectus, quod non ex animi ſententia juraverat, ſe aliam Eccleſiam non eſſe ſuſcepturum,* Caſtabelenorum *Antiſtes factus eſt, ut Nicephorus libro viiii. C. 45. eſt auctor, qui libro xii. C. 48. eam urbem* Celam *& antea* Ceilam *appellatam fuiſſe, ubi* Abacuc *inventus ſit, memorat.* SVR.

ELEVTHEROPOLI.] Et hic M. P. in vitio adhærent. H. Relandus L. II. Paleſt. p. 420. a librariis ſummæ X. M. P. ſubſtracta eſſe arbitratur. Quæ vero Nicephorus habet, ea ex Sozomeno L. VII. H. E. C. 29., quem tamen non intellexit, excerpenda duxit: nunquam is Eleutheropolin *Ceilae* nomine inſignem fuiſſe cenſuit; & qui poſſet? cum *Ceila* vicus fuerit ad orientem plagam Eleutheropoleos, Euſebio atque Hieronymo teſtibus. Vidit Nicephori peccatum & coarguit H. Valeſius. WESS.

ITEM A DAMASCO EMESAM M. P. CLII.] *Hujus ſumma numeri in Regio deſunt exemplari: cum reliquis eadem conſtet ſumma* CLII. M. P., *cum qua numeri manſionum Regii exemplaris congruunt.* SVR.

ABILA.] *Abalia* exemplar Lugdunenſe & margo libri Fabriciani. Numeri hac & ſequenti manſione non reſpondent ſuperioribus itineribus, nec ullum tamen ex MSS. auxilium oritur. WESS.

HELIOPOLI.] *Helenopoli,* rectius *Heliopoli,* ſicuti in itinere à Seriane Scythopolin. SIML.

CONNA.] Alias *Sanna,* Ptolemaeo *Saana,* Straboni *Sinna.* SIML.

CONNA M. P. XXXII.] *Habent manuſcripta & Longolianum.* SVR.

CONNA] In Ptolemaeo Γάανα editum eſt, pro quo Palatinus codex Γάσανα, Coislinianus Σάανα. Quod ſi bene fundata & certa eſſet Γάανα, non adeo perverſe cum *Conna* conjungeretur, nunc dubia omnia. Σιννᾶν *Sinnan* Strabonis L. XVI. p. 755. in Libano fuit prædonum receptaculum. Habuimus alio itinere hoc ſitu *Libo*, quod aeque tenebris obcœcatum eſt. WESS.

A NEAPOLI.] Via hæc ex Euſebio in Αὐζᾶν nota

AELIA.	M. P. XXX.
ELEVTHEROPOLI.	M. P. XX.
ASCALONA.	M. P. XXIIII.
ITER A CLAVDIOPOLI ANCYRA	M. P. CXXXIIII. Sic.
CRATIA.	M. P. XXIIII.
CARVS VICVS.	M P. XXX.
LEGNA.	M. P. XXIIII.
	CREN-

nota eſt : ὁδὸν τὴν ἄγουσαν ἐπ' Αἰλίας ἀπὸ Νέας πόλεως appellat. Weſs.

AELIAM M. P. XXX.] *Xiphilinus ex Dione Hadrianum urbem* Hieroſolymam, *qua everſa fuerat, Coloniam deduxiſſe, atque* Aeliam Capitolinam *appellaviſſe refert: at quo in loco templum* Dei *fuerat, alterum* Jovi *exaedificandum curaviſſe. Eadem & Caſſiodorus in Chronico, & D. Hieronymus alibi. Ptolemaeo in Judaea ab occidua parte* Jordanis Ἱεροσόλυμα, ἡ νῦν καλουμένη Αἰλία Καπιτωλίας. Svr.

AELIA.] In M. P. Itiner. Hieroſ. amplius eſt, XL. M. P. has inter urbes interponens. Scriptor anonymus de locis Hieroſol., quem Leo Allatius Symmictis inſeruit, urbem in ambitu habere V. M. P. ait p. 96. Γυρίζει τὸ κάστρον τῆς ἁγίας Ἱερουσαλὴμ μίλια ε., quæ millia, ſi ſingulis VII. ſtadia tribueris, proxime aberunt a ſtadiis XXXIII., quibus Joſephus L. V. B. J. C. 4 §. 3. univerſum urbis ſpatium complexus eſt. Weſs.

ASCALONA.] Ita libri MSS. *Aſcalonam* Wilh. Tyrius L. XI. Hiſt. Hieroſ. C. 3., vocitat, ſcriptor quidem ætatis ſerioris, ſed qui ducem habere potuit Ambroſium, uti alias dictum eſt. Weſs.

ITEM A CLAVDIOPOLI ANCYRAM M. P. CXXXIIII.] *Regium* M. P. CXXX. *Reliqua* CXXXIIII. *Vertit ſe Itinerarium à Palaeſtina in* Galatiam. *Nam hac* Claudiopolis *Galatiae videtur eſſe in* Trogmis *Ptolemaeo: altera ab ea qua in* Bithynia *ab eodem conſtituitur: qua &* Bithynium *cognominabatur: Plinio L. 5. C. ult. item* Bithynion *cognominatum. Hujus* Bithyniae Claudiopolis *fit à Xiphilino ex Dione mentio, cum* Antinoum *eo loci natum memorat: tametſi* Cithynide *pro* Bythinio *perperam in Hadriani vita legitur. Nam Pauſanias auctor eſt L. 8. C. 9.* Bithynion *ſupra* Sangarium *patriam* Antinoi *fuiſſe: tametſi* Bithynia *corrupte legitur: quod ex Stephano apparet in voce* Βιθύνιον. *Fuit item duplex* Ancyra, *Phrygiae altera, cujus ſupra in hoc Itinerario facta eſt mentio, & altera à Ptolemaeo conſtituitur in* Tectoſagibus Galatiae, *quam* Metropolim *cognominat, qua Strabonis ætate in* Tectoſagibus, Caſtelli *nomine, cenſetur: ejuſdem nominis quo urbs* Ancyra *circa Blaudum* Phrygiae *oppidum. Plinius itidem duplicis* Ancyrae *meminit: &* Phrygiae, *&* Galatiae *nationis* Tectoſagum. *In Chalcedonenſi Concilio Euſebius* Ancyrae Galatiae *Epiſcopus ſubſcripſit.* Svr.

ITER A CLAVDIOPOLI] Non recte Surita Claudiopolin Ptolemaei, obſcuram in Trocmis urbem, itineris hujus caput facit. Claudiopolis enim Bithyniae, ut ex *Cratia*, quam ſibi ea provincia adſcriptam vidit, initium huic itineri dat: male præterea Ancyram, quorſum hoc iter ducit, diſtinguit ab ea, quam eo itinere, quo Conſtantinopoli in Aegyptum pergebatur, habuimus, quippe eandem, Galatiae metropolin. Id vero bene, quod Bithynion vindicavit: diſputavit de ea Antinoi catamiti patria pluribus Lambecius L. II. Bibl. Vindob. p. 683., ſed ſero nimis ſibi Xiphilini & Pauſaniae locos, priſtinæ integritati reſtitutos, contribuens. Vide & Ezech. Spanhemium Diſſ. XI. de V. & P. Numiſ. p. 332. Weſs.

CRATIAM M. P. XXIIII.] *Regium exemplar auferendi caſu* Cratia. *In Blandiniano* Gratia M. P. XXIIII. *In Neapolitano deſunt omnes hujus itineris manſiones. Longolianum* Gratia mpm. XXIIII. *&* Gernia XVI. *corrigitur. In Chalcedonenſi concilio Genethlius Epiſcopus* Cratiae *civitatis ſubſcribit.* Svr.

CRATIA.] Excerpta MSS., quorum nobis uſus eſt, *Gratia*, ſed verus eſt Regius Suritae. Hierocles in provincia Honoriade, Κλαυδιούπολις, Κρατία. Dicta quoque Flaviopolis eſt a Veſpaſiano aut ejus filiis, unde numus Theſ. Fridericiani C. IX. §. 20. ΚΡΗΤΙΕΩΝ ΦΛΑΟΥΙΟ-

Digitized by Google

CRENTIVS.	M. P. XXXII.
ANCYRAM.	M. P. XXIIII.
ITER A PESINVNTE ANCYRA.	M. P. XCIX. Sic.
GERMA.	M. P. XVI.
VINDIA.	M. P. XXIIII.
PAPIRA.	M. P. XXXII.
ANCYRA.	M. P. XXVII.
ITER A TAVIA CAESAREAM VSQVE.	M, P. CIX. Sic.

THER-

ΠΟσπολιτῶν. Alios dabit Vaillantius. Wess.

CARVM VICVM M. P. xxx.] *In Regio* Carus vicus M. P. xxx. *Blandinianum & Longolianum* Garus vicus M. P. xxx. Svr.

CARVS VICVS.] *Garus vicus* noſtri quoque libri; ego alibi eum legere non memini, ut neque inſequentem, niſi ſi *Legua* ſit *Lagania*, de qua ſupra. Verum obſtant numeri. *Malus Μάλ⊕ Vicus* XLIV. M. P. ab Ancyra ad Halyn flumen eſt in Actis S. Theodoti C. 1., unde *Carus Vicus* Regii MS. verior videtur. Wess.

CRENTIVS.] Vel *Grentius*. Siml.

CRENTIVS M. P. xxxii.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum & Longolianum* Grentius M. P. xxxii. Svr.

CRENTIVS] MSS. noſtrorum excerpta *Grentius*, quamquam in Pariſienſi *Gennas*, edunt. Wess.

ITER A PESSINVNTE.] Hoc iter in MS. inſcribitur *a Claudiopoli Ancyram:* prius vero *a Claudiopoli Ancyram* inſcriptum deeſt. Sed ego hic impreſſos libros ſecutus ſum. Siml.

ITEM A PESINVNTE ANCYRAM M. P. xcviii.] *Regium exemplar* Item à Peſinunto Ancyra M. P. xcviiii. *Bland. & Longolianum* A Perſinonto M. P. xcviiii. *Ptolemaeo in* Toliſtobogis *Paphlagoniae Galatiae provinciae interius ad occidentem* Πισσινοῦς. *Plinio etiam L.* 5. C. 32. Toliſtobogorum Peſinus. *Ammianus libro* xxii. C. 9. Per Nicaeam venit ad Gallograeciae fines; unde dextrorſus itinere declinato, Peſſinunta convertit. *Et paulo poſt*, Quidam enim figmento Deae coelitus lapſo, ἀπὸ τ͂ πεσεῖν; quod cadere nos dicimus, urbem aſſeruere cognominatam. *Idem perhibet lib.* 26. C. 9. Peſſinunta *olim Phrygiae provincia fuiſſe, ſua vero aetate* Galatiae. Svr.

ITER A PESSINVNTE.] Plerique libri *Perſinunto* aut *Peſſinunto*. Videntur hoc ad eam formam excudiſſe, qua ex Ὑδροῦς *Hydruntum*, Ὀποῦς *Opuntum*, Σελινοῦς *Selinuntum*, Σιποῦς *Sipuntum*, aliaque, de quibus Ph. Cluverius L. IV. Ital. A. p. 1243., formarunt: tamen *Peſſinunte* Fabricianum exemplar oſtendit. Numi ΠΕCCΙΝΟΥΝΤΙΩΝ, quamquam utriuſque linguæ ſcriptores modo ſimplici modo gemina ſibilante litera efferunt, ſcribunt. Wess.

GERMA.] Ptolemaeo *Terma colonia*. Siml.

GERMAM M. P. xvi.] *Habent manuſcripta & Longolianum exemplar. Ptolemaeo in* Toliſtobogis Γέρμα Κολώνια. *Eſt & Γέρμη urbs Helleſpontia, qua ſacra a Ptolemaeo cognominatur: de qua infra.* Svr.

GERMA.] Hierocles in Galatia Salutari Γερμίαν ponit. Retulerunt huc, neque injuria, Harduinus & Vaillantius Commodi Imp. numum, qui COL. AVG. F. GERMENorum inſcriptus eſt. Vide hunc tom. I. Colon. p. 213. *Terma* male editur in plerisque Latinis Ptolemaei Tabulis, atque id Simlero fraudi fuit. Wess.

VINDIAM M. P. xxiiii.] *Regium* Vinda M. P. xxiiii. *& infra* Vindiam. *Blandinianum item* Vinda M. P. xxiiii. *& infra* Vindia: *atque eodem pacto in Longoliano. Neapolitanum utraque manſione* Vinda. *Ptolemaeo poſt* Germam, *&* Peſinuntem Οὐίνδια. Svr.

PAPYRAM M. P. xxxii.] *Regium* Papira M. P. xxxii. *& Neapolit. Blandin. & Longol.* Papyra. Papyrii *Caſteli Iſauriae meminit Marcellinus Comes Ind.* x i. Dinamio, & Siſidio COS. Svr.

PAPIRA] Retulit huc, ſed addubitans, Ortelius ex Evagrio L. III. H. E. C. 27. τὸ λεγόμενον Παπυρίου φρούριον, *Papirii caſtellum*, in quo Verina Aug. diem obiit: verum id in Iſauria fuiſſe, Comitis Marcellini locus, quem Surita excerpſit, indicio eſt. Hanc ego *Papiram* nuſquam inveni. Wess.

ITEM A TAVIA CAESAREAM VSQVE M. P. cix.] *In Regio ſumma numeri de-*

C c

ſunt:

Digitized by Google

THERMA.	M. P. XVIIII.
SOANDA.	M. P. XVIII.
SACOENA.	M. P. XXXII.
OCHRAS.	M. P. XVI.
CAESAREA.	M. P. XXIIII.
ITER A DORILAO ANCYRA.	M. P. CXLI. Sic.
ARCELAIO.	M. P. XXX.
GERMA.	M. P. XX.
VINDIA.	M. P. XXXII.

PA-

ſunt: & in reliquis apponuntur, conſtante numerorum manſionum ſumma. Strabo in Galatia Tavium Emporium: *& Plinius in Galatia L.* 5. C. 32. Tavium Trogmorum *recenſet: & item Ptolemaeo in Trogmis.* Galatiae Ταούιον, *Stephano in dictione* Ἄγκυραν, τὴν δὲ Ταουΐαν, ἀπὸ τοῦ ἥρωος ἀρχηγέτου. *In Niceno Concilio Dicaſius* Taviensis *Epiſcopus Galatiae provinciae ſubſcripſit.* Svr.

ITER A TAVIA.] Graecorum multi Ταβίαν vocitant. Suidas Τάβιον, ὄνομα πόλεως. Petrus Siculus in Hiſt. Manichaeorum p. 55. Sergium ortum refert ἐκ τῶν μερῶν Ταβίας τῆς πόλεως. Raderus, qui eum librum Latino ſermoni tradidit, neſcio qua re ductus *ex locis Tiliae civitati vicinis* vertit. Vide & Photium L. I. Cont. Manich. p. 95. Futilis vero & nugivendus ſcriptor Actorum S. Meletii C. 1. τὴν Ταβιανῶν μητρόπολιν τῆς Γαλατίας nuncupat, cum tamen nemo ignoret, eam metropoli Ancyrae fuiſſe ſubditam. Erat urbs in Trocmis: male ergo Memnon in Toliſtobogiis locat apud Photium Cod. CCXXIV. C. 20. Ἐδέμοντο δὲ πόλεις, Τρογμοὶ μὲν Ἄγκυραν, Τολιστοβόγιοι δὲ Ταβίαν, Τεκτόσαγες δὲ Πεσσινοῦντα, fortaſſe tamen, quod & Turnefortius obſervavit Epiſt. XXI. p. 178., error librariis, Toliſtobogios in Trocmorum locum & viciſſim ponentibus, debetur. Straboni L. XXII. p. 567. in MSS. Ταουΐα dicebatur, neque cauſſa erat, cur magnus Caſaubonus id commutaret. Wess.

THERMA M. P. XVIII.] *Regium* Terma M. P. VIII. *Blandinianum* Therma M. P. XIX. *Neapolitanum* Therma mp. XVIII. *Longolianum* Therma mpm. XIX. & XVIII. *corrigitur.* Svr.

THERMA.] Plerique omnes noſtri libri XVIII. M. P. adponunt. XIX. tamen M. P. margo libri Fabriciani. Ἐλπίδιος μονῆς Θέρμων, *Elpidius manſionis Thermenſis* Epiſcopus adfuit Chalcedonenſi Concilio. Θέρμα in Cappadocia II. Hierocles novit: Notitia Leonis Aug. τῶν βασιλικῶν Θέρμων in eadem commeminit provincia. In Gregorii Nazianzeni Epiſt. 77. mentio eſt τῶν Ξανξαρίδος θέρμων, quae utrum eadem ſint, qui dixerim? Wess.

SOANDA.] Forte *caſtellum Suenda* eſt, quod in Cappadocia memorat Frontinus L. III. Stratag. C. 2. §. 9., ubi Cl. F. Oudendorpius hujus loci oblitus non eſt. Strabo appellat Σόανδον L. XIV. p. 663. Scio Ortelium Geographi *Soandum* in Armenia minore locaſſe, ſed ejus opinionis error ex facili diſcutietur, modo magni ſcriptoris verba conſiderentur: dicit ex Carapaſſa Lycaoniae iter eſſe ad oppidulum Garſaura, in ipſis Cappadocum finibus poſitum: tum ita pergit; ἐντεῦθεν δ' εἰς Μάζακα τὴν μητρόπολιν τῶν Καππαδοκῶν διὰ Σοάνδου καὶ Σαδακόρων. *inde vero ad Mazaca primariam Cappadociae urbem per Soandum & Sadacora:* quis tandem non viderit in Cappadocia *Soandum* conſtituere? Wess.

SACOENA M. P. XXXII.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Saconna M. P. XXXII. *Neapolitanum* Sacomia M. P. XXXII. *Longolianum* Sacona mpm. XXXII. Svr.

SACOENA.] *Saconna* libri noſtri. *Sadacora* Strabonis in hac vicinia fuerunt; nam eadem fuiſſe dicere non auſim. Wess.

OCHRAS M. P. XVI.] *Regium* Acras M. P. XVI: *& reliqua* Ochras XVI. Svr.

CAESAREAM M. P. XXIIII.] *Regium* M. P. XXIIII *& reliqua* XXIIII. *quibus ſumma* M. P. CVIIII. *conſicitur. Plinii L.* 5. C. 27. *videtur eſſe* Piſidarum Solymorum *colonia* Caeſarea, *eadem* Antiochia: *& Stephano* Antiochia Piſidiae. Svr.

CAE-

PAPIRA.	M. P. XXXII.
ANCYRA.	M. P. XXVII.
ITER AB ANCYRA TAVIAM.	M. P. CXVI. Sic.
BOLELASGVS.	M. P. XXIIII.
SARMALIVS.	M. P. XXIIII.
ECOBROGIS.	M. P. XX.
ADAPERA.	M. P. XXIIII.
TAVIA.	M. P. XXIIII.
ITER A TAVIA SEBASTIAM.	M. P. CLXI. Sic.

COR-

CAESAREA.] Puto Suritam hic falſum eſſe, intelligendamque Cappadociae Caeſaream; & partim quidem quod ex urbe Tavia militaris via Caeſaream pergeret, uti ex Tabula Peutingeri apertum atque exploratum eſt; partim vero ob *Therma* & *Saanda*, quæ Cappadociae fuiſſe contributa oſtendimus. WESS.

ITEM A DORILAO.] *Regium* Adorilao: *&* M. P. CXII. *pro* CXLI. *Reliqua* Dorilao, & CXLI: *ſed Longolianum* CLI. *corrigit. Strabo Phrygiae Epicteto* Δορύλαιον *urbem attribuit. Ptolemaeo inter Magnae Phrygiae urbes* Δορύλαιον. *Stephano* Δορυλάειον, πόλις Φρυγίας, ὃ καὶ Δορύλαιον Δημοσθένης φησι. SVR.

ITER A DORILAO.] Sic codices plerique. Vaticanus *Dorilaci*. Urbs erat in finibus Phrygiae, qua Galatiam verſus pertinent. Galenus L. I. de Aliment. facult. p. 312. περὶ Δορύλαιον, ἣ ἐστὶ μὲν ἐσχάτη τῆς Ἀσιανῆς Φρυγίας πόλις· *Et Dorylaeum*, ſic enim ſcripſit, quod & Iſ. Voſſius ad Catullum p 107. vidit, *quæ poſtrema Phrygiae Aſiaticae urbs eſt:* multis poſt ſeculis collapſam urbem Manuel Comnenus, teſte Niceta L. VI. Rer. Geſt. ejus Imp., inſtauravit, noviſque operibus munivit. WESS.

ARCELAIO M. P. XXX.] *Uno conſenſu legitur in manuſcriptis & Longoliano exemplaribus. Ptolemaeo in Praefectura Garſauriae Cappadociae provincia* Ἀρχελαΐς: *quæ mihi nihil ad hanc Antonini manſionem pertinere videtur: cum hoc itinere ab Dorilaeo Phrygiae urbe Ancyram uſque* Germa *&* Vindia *Galatiae oppida recenſeantur.* SVR.

ARCELAIO.] Hoc & noſtris probatur MSS. Tabula hoc ſitu habet *Mideo*. Hierocles poſt Dorylaeum in Phrygia Salutari Δῆμος Ἀυγο-κλείων memorat, quæ utrum noſtra ſit, incertum arbitror. WESS.

VINDIAM M. P. XXXII.] *Habent manuſcripta & Longelianum exemplar: cum eadem uno conſenſu ſupra à Germa Vindiam* XXIIII. M. P. *conſtituant, & utroque itinere ſuarum manſionum ſummæ conſtent.* SVR.

BOLEGASGVS.] Vel *Belegalgus* vel *Oligaſius.* SIML.

BOLELASGVM M. P. XXIIII.] *Habet Regium exemplar. Bland. & Long.* Bolegalgus M. P. XXII. *Neapolitanum* Bolegaſgus M. P. XXIIII. SVR.

BOLEGASGVS.] *Bologalgus* Cuſani ſchedæ. Vocabulum videtur neſcio quid Gallicum ſonare. WESS.

SARMALIVM M. P. XXIIII.] *In hanc lectionem eadem exemplaria conveniunt. In* Tectoſagibus *Galatiae provincia, quorum Ptolemaeus* Ancyram *metropolim conſtituit, ab eodem inter urbes eorum* Σαρμαλία *recenſetur.* SVR.

SARMALIVS.] Obſecuti ſumus MSS., hoc porrigentibus, in ceteris H. Suritae accedentes. WESS.

EVBRODIM M. P. XX.] *Regium exemplar* Eubrogis, *& reliqua* Ecobrogis M. P. XX. SVR.

ECOBROGIS.] Conſpirant veteres libri in voce ita ſcribenda. Tabula *Eccobriga* vocat, idque verius videtur. *Briga* Gallicum eſt, & ſolenne in compoſitione vocabulorum, urbes ad pontes & flumina appoſitas indicantium. Vide G. Buchanani L. II. Rer. Scotic. p. 61. WESS.

AD APERA.] Ita vocibus duabus vetuſtæ editiones. Quid præſtet, dicere non poſſum: ſunt enim pleræque hæ manſiones denſiſſimis ignorantiæ tenebris involutæ. WESS.

TAVIA.] Vel *Tavio*, vel *Tadia*. Ptolem. *Tanium.* SIML.

Cc 2 COR-

CORNIASPA. M. P. XXI.
PARDOSENA. M. P. XXV.
SIBORA. M. P. XXV.
AGRIANE. M. P. XX.
SIMOS. M. P. XXX.
SEBASTIA. M. P. XL.

ITER A TAVIA PER SEBASTOPOLIM SEBASTIAM VSQVE. M. P. CLXVI. Sic.

MO-

CORNIASPA M. P. xxi.] *Habent eadem, Neapolitano excepto, in quo* M. P. XXXI. *legitur.* Svr.

CORNIASPA.] Fuit in finibus Galatiae & Cappadociae: nam cum Eunomius occaſionem ſtomachandi arriperet ex eo, quod Baſilius M. Galatae ſibi nomen indidiſſet, id ſine juſta cauſſa fieri Gregorius Nyſſenus pateſecit, ſiquidem Eunomius in utriuſque regionis confinio domicilium habeat L. I. in Eunom. p. 307. εἶπε, inquiens, τῇ μεθορίῳ τῶν ἐθνῶν τὴν οἴκησιν ἔχοντα ἐν ἀγνώμῳ τινὶ τῆς ΚΟΡΝΙΑΣΠΗΝΗΣ ἐσχατιᾷ, ἀντὶ τοῦ Ὀλτισηρέως Γαλάτην ὠνόμασεν· *Cum in finibus utriuſque regionis ſedem habeat in obſcuro atque extremo Corniaſpines agro, pro Oltiſerenſi Galatam ſi appellat.* Eunomii patria erat *Oltiſeris*, Corniaſpae ſubjecta, Galatiaeque proxima: hinc Baſilius Galatam appellavit Eunomium, quod tamen Cappadocis titulum ſibi laudi adſcribens indignabatur: putem eum in animo atque oculis habuiſſe ex Epiſt. ad Galat. C. 3. 1. Ὦ ἀνόητοι Γαλάται, quo Paullus tanquam *regionis quadam proprietate* Galatas *pulſavit*, ut Hieronymus ait: hoc gentis convitium ut effugeret, Cappadox haberi maluit, oblitus credo veteris epigrammatis:

> Καππαδόκην ποτ᾽ ἔχιδνα κακὴ δάκεν· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ
> Κάτθανε γευσαμένη αἵματος ἰοβόλου·

ſententia, ſi numeris adſtringatur, hæc erit:

> *Cappadocem morſu mala vipera læſit, at illa*
> *Guſtato occubuit ſanguine Cappadocis.*

Wess.

PARDOSENA M. P. xxv.] *Habet Regium exemplar: tum reliqua* Portoſena *edunt.* Svr.

PARDOSENA.] Priſcæ editionum & MSS. ſchedæ *Parboſena.* Baſilius M. Ep. 278. Καρζόγαμα & Ἀτλάγαμα in Cappadocia memorat: priora, ſi ſonum vocis ſequaris, non male concinunt: nec tamen noſtra eſſe adfirmavero. Wess.

SIBORA.] Cogitaveram de oppido, quod *Ibora* vocant: De eo Gregorius Nyſſenus Orat. in XL. Martyr. p. 212. Ἔστι τις πολίχνη γείτων, Ἴβωρα καλοῦσιν αὐτήν· ἐν ᾗ ταύτῃ κατὰ τὴν συνήθη Ῥωμαίοις νόμον καταλόγου στρατιωτῶν διήγετο. Vertit Gretſerus: *Non procul abeſt parva civitas, quam Iberam vocant: in hac cum ex recepta Romanorum conſuetudine cenſus inſtitueretur.* Non ſatis curate. Κατάλογος στρατιωτῶν eſt *numerus militum.* Sed cum hæc urbs in Ponto fuerit, ut Novella XXVIII. docet, & ea, quæ viri doctiſſimi H. Valeſius ad Sozomeni H. E. L. VI. C. 30., & Roſweidus ad Palladii Hiſt. Lauſ. C. 86. conduxerunt, nihil conſtituere velim. Wess.

AGRIANE M. P. xx.] *Regium* M. P. XXV: *& reliqua* M. P. XX. *quo numero ſumma ratio conſtat.* Svr.

SIMOS.] *Smos.* Ptolemaei *Sina.* Siml.

SIMOS M. P. xxx.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Sinos, *Neapolitanum* Simos. *Longolianum* Synos. Svr.

SIMOS.] Lugduni *Smos* vulgarunt, quod & MSS. agnoſcunt. *Sina*, quam ex Ptolemaeo Simlerus advocavit, Latinis debetur tabulis. Graeca Σίουα *Siva* offerunt, quod bonum eſſe Tabula Peutingeri monſtat: ea enim, prorſus ut Ptolemaeus, *Siva, Campe, Mazara.* Ego hanc & præcedentem adhuc quæro. Wess.

SEBASTIAM VSQVE M. P. clxvi.] *Regium* CXLVI: *& reliqua* CLXVI. Svr.

MOGARO.] Liber Notit. *Mochera.* Siml.

MOGARO.] Doctiſſimo Simlero non aſſentior: *Merbora*, ſic dicitur in Panciroli editione, in Armenia ſedem habuit, cum noſtram Cappadocia ſibi adſcriptam, ſicuti itineris ordo evin-

MOGARO. M. P. XXX.
DARANO. M. P. XXIIII.
SEBASTOPOLI. M. P. XL.
VERISA. M. P. XXIIII.
PHIARASI. M. P. XII.
SEBASTIA. M. P. XXXVI.

ITER AB ANCYRA PER NYSSAM CAESAREAM VSQVE. M. P. CXCVIII. Sic.

GORBEVS. M. P. XXIIII.
OR-

evincit, viſerit. *Mogariſſus* vicus Cappadociae eſt in Vita S. Theodoſii Abbatis C. 1. in magno opere XI. Januar. WESS.

DARANO.] Vel *Dorana.* SIML.

DARANON M. P. XXIIII.] *Habet Blandinianum exemplar: & in Regio deeſt hac manſio, quam ideo aſteriſcis ſignavimus. Neapolitanum* Dorano M. P. XV. *Longol.* Darano M. P. XXXI. & XXIIII. *corrigitur.* SVR.

DARANO.] Obſcuriſſimum manſionis eſt nomen. Fuit quidem Cappadocum in finibus *Dobara*, quondam Tyanenſi præſuli ſubdita, poſtea Muciſſo ſive Juſtinianopoli, ſicuti Euphranta Tyanenſium Epiſc. Collat. V. Concilii Conſtantinopolitani II. p. 96. docet, nec hæc tamen eſſe poterit, quippe Nazianzo & Tyanis vicina. Cuſani & Voſſii ſchedis *Dorano M. P. XXIV.* inerat. WESS.

SEBASTOPOLIM M. P. XL.] *Habent Regium, Blandinianum, & Longolianum. Neapolitanum* Saraſcopolim M. P. XXIII. *Ptolemaeo juxta fontes* Lyci *amnis* Sebaſtopolis, *& altera ejuſdem nominis in eadem* Cappadocia *in mediterraneis* Ponti Galatiae. *Plinio L. 6 C. 3., ut ſupra retulimus, in* Calopena Cappadociae *regione* Sebaſtia *&* Sebaſtopolis, *& Caſtellum* Sebaſtopolis *ad* Abſilarum *gentem.* SVR.

SEBASTOPOLI.] Memorat Gregorius Nyſſenus in Vita S. Macrinae p. 202. virum quendam militarem copiarumque præfectum, qui in ſtatione erant ἐν πολίχνῃ τινὶ τῶν κατὰ τὸν Πόντον, ἡ ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΛΙΣ ὄνομα, *in exiguo Ponti oppido, cui Sebaſtopolis eſt nomen:* egregie vero Gregorii πολίχνη reſpondet Plinii *parvo* oppido. Lycum fluvium, unde haud multum aberat, cum cura deſcripſit idem Gregorius in cognominis ſibi Thaumaturgi Vita p. 557. WESS.

VIRISAM M. P. XXIIII.] *Regium* Viriſa M. P. XXXIIII. *& idem exemplar infra* Veriſa M. P. XXIIII. *ab eadem Sebaſtopoli: ut haud dubio ſit legendum* M. P. XXIIII. *qui numerus rectè ſummam* M. P. CLVI. *conficit. Blandinianum* Veriſa M. P. XXIIII. *Neapolitanum* Veriſa M. P. M. XXII. *& Longolianum* Veriſa mpm. XXIIII. & Viriſa *corrigitur.* SVR.

VERISA.] Concordia MSS. fecit, ut hoc probaremus. *Thomas Beriſſae Epiſcopus* Collat. I. Concilii Conſtantinop. II. & Collat. VII. *civitatis Beriſſorum* dicitur. Notitia Patriarchatus Conſtantinopolitani inter Armeniae Epiſc. τῆς Βηρίσσης, & Notitia Leonis Aug. τῆς Κηρίσσης, ſed vitioſe, annumerat. Baſilius M. Epiſtola ult. vetuſtæ editionis, neque enim recentiora inter manus eſt, Itinerarii ſcripturam firmabit: διήρπασάν τινες, inquit, ἐν Βηρίσσῃ τῶν τὰ δημόσια πραγματευομένων, frumentum Dorothei *diripuerunt illi, qui Veriſis publica vectigalia curabant.* WESS.

PHIARASI M. P. XII.] *Manuſcripta & Longolianum habent exemplar: cum eadem infra à* Viriſa XII. M. P. Siara *adjungant: ut utra dictio ſit præferenda non videam in tanto exemplarium conſenſu primo unius itineris, at poſt modum alterius. Forte* Phiara *legendum ex Ptolemaei* Φιάρα *in Præfectura* Sargarauſena *Cappadociae provincia.* SVR.

PHIARASI.] Scripti libri *Piaraſi*, unde natum deinde eſt *Siara.* *Phiara* Ptolemaei hinc non disjunxero: nam *Sargarauſena* ejus in Cappadocia præfectura poſtea Armeniae fuit contributa, ut Ariarathia manifeſtat. WESS.

ITEM AB ANCYRA PER NYSSAM M. P. CXCVIII.] *Regium* CXCVIII. *cum in eo exemplari manſionum numeri ſummam* M. P. CXCVIII. *conficiant. Blandinianum & Longolianum* CXCVIII: *In Neapolitano* XXVIII. SVR.

GORBEVS.] Vel *Grorbeus.* Ptol. *Corbeuntus* dicitur. SIML.

GORBEVM M. P. XXIIII.] Gorbeus *ha-*

ORSOLOGIACO.	M. P. XVIII.
ASPONA.	M. P. XX.
PARNASSO.	M. P. XXII.
NYSSAM.	M. P. XXIIII.
OSIANA.	M. P. XXXII.
SACCASENA.	M. P. XXVIII.
CAESAREA.	M. P. XXX.
ITER A CAESAREA SATALA.	M. P. CCCXXIIII. Sic.
EVLEPA.	M. P. XVI.
ARMAXA.	M. P. XXIIII.
MARANDARA.	M. P. XXVIII.
SCANATVS.	M. P. XXXVIII.

SEBA-

bet Regium exemplar. Blandinianum & Neapolitanum Grorbens M. P. XXIIII. *atque item Long. ſed in hoc* Corbeus *corrigitur. Supra pagina* CXLIII. *itinere* Nicomedia Antiochiam *hac manſio* Corbeneunca *nominatur: &* Corbeuntis *Ptolemaei in Tectoſagibus Galatiae mentionem fecimus. Illud etiam advertendum eo loco ab Ancyra* M. P. XX. *deſignari, cum hoc itinere* XXIIII. *apponantur: neque dubium ſit eandem eſſe manſionem, cum tres itidem eam hoc itinere ſequantur, atque in illo: nempe* Roſologiacum, *quod* Orſologiacum *omnia hoc loco cognominant exemplaria, &* Aſpona *&* Parnaſſus: *eam diſcrepantibus numeris, ut librariorum ſtupor atque inertia non coarguatur modo, ſed identidem indicetur.* Svr.

ORSOLOGIACO.] Ptolemaeo *Orſolegia.* Siml.

NYSSAM M. P. XXIV.] *Strabo lib.* 14. *p.* 650. Nyſſam *juxta Tralleis ſtatuit, &* Nyſſam *ad mediterranea pertinere. Plinio L.* 5. *C.* 29. *item* Nyſſa & Trallis: *& Ptolemaeo inter urbes* Lydiae, *&* Maeoniae, *juxta* Trapezopolim, Aphrodiſium, *&* Trallis, & Magneſiam *ad* Maeandrum *conlocatur. Nicephorus Calliſtus Cappadociae attribuit, & Gregorii ejus civitatis Epiſcopi celebris fama, & inſignia vigent monumenta.* Svr.

NYSSAM.] MSS. *Niſam.* Recte vero Nicephorus cum Notitiis Eccleſiaſticis urbem Cappadociae contribuit: nam Strabonis & Plinii *Nyſa* longo terrarum tractu hinc fuit diſparata. Vide Iſ. Caſaubonum ad Gregorii Nyſſeni Epiſt. p. 115. Wess.

OSIANAM M. P. XXXII.] *Regium* Aſiana M. P. XXXII. *& reliqua* Oſiana M. P. XXXII. Svr.

SACCASENA M. P. XXVIII.] *Habet Regium exemplar. Neapolitanum item* Saccaſena, *ſed* M. P. XXXIII. *Blandinianum, & Longolianum* Siccaſena M. P. XXVIII. *& hoc* Accaſena *corrigit, &* M. P. XXXIII. Svr.

SACCASENA.] Excerpta noſtrorum librorum ſecum invicem in manſionis vocabulo ſcribendo diſſident. Forte *Saccaſena* & *Accaſena* dicta fuit; neque enim inſolens eſt, ut voces a vocali litera inchoatæ ſibilantem ſibi præfigant. Vide S. Bochartum L. I. Can. C. 35. p. 626., ubi hujus non obliviſcitur. Wess.

ITEM A CAESAREA SATALAM M. P. CCCXX.] *Regium exemplar habet: ſed quod neque manſionum numeris ejus exemplaris ſumma reſpondeat, neque ad aliorum ſummas numeri congruant, aſteriſcis ſignavimus: & numeros Regii exemplaris adponemus manſionibus, & reliquos indicabimus: quod plures manſiones repetantur, quæ in ſuperioribus ſunt conlocata, numeris minime, ut oportebat, congruentibus.* Svr.

ITER A CAESAREA.] Formis & manu deſcripti libri M. P. CCCXXIV. offerunt, quæ reſtitui, quod ſingularum manſionum numeris melius convenirent, oportere exiſtimavimus. Wess.

EVLEPA.] Vel *Eulapa.* Siml.

EVLEPAM M. P. XVI.] *Habet Regium exemplar, cum poſtea* Eulapa *Caeſaream in eo* mpm. XXVI. *deſignentur. Blandinianum* XIII. *quod facili lapſu ex* XVI. *corrumpitur. Neapolitanum* M. P. XVI. *Longolianum* XIII. *&* XVI. *corrigitur.* Svr.

EVLEPA.] Eſt in Cuſani ſchedis *Eulexa*, quod quamvis iiſdem tenebris involutum ſit,

ſigni-

SEBASTIA.	M. P. XXVIII.
CAMISA.	M. P. XXVII.
ZARA.	M. P. XXVII.
DAGOLASSO.	M. P. XX.
NICOPOLI.	M. P. XXIIII.
OLOTOEDARIZA.	M. P. XXIIII.
DRACONTES.	M. P. XXVI.
AZA.	M. P. XXIIII.
SATALA.	M. P. XXVI.

ITER A SATALA MELITENAM PER RIPAM SAMOSATA VSQVE. M. P. CCCXLI. Sic.

SVISSA.	M. P. XVII.

ARAV-

ſignificandum tamen duximus, ut, ſi qua aliunde lux oboriatur, auxilio eſſe queat. WESS.

ARMAXA.] Vel *Armaca.* SIML.

MARANDARA.] Vel *Malandara.* SIML.

MARANDARA M. P. XXVIII.] *Habent manuſcripta & Longelianum: cum ſupra itinere Sebaſtia Cocuſon per Caeſaream* Malandara *praeferant.* SVR.

SCANATVS M. P. XXXVIII.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum* Scanatus M. P. XXXVIIII. *Neapolitanum* Sanatus mpm. XXXIX. *Longelianum* Scanatus M. P. XXXIX. & Sanatus M. P. XXXVIII. *corrigitur.* SVR.

CAMISA.] In ſcripta Peutingeri Tabula *Comaſſa M. P. XXIII.* à Sebaſtia conſpicitur. Strabo L. XII. Georg. p. 560. in minore Armenia ἔρυμα ἀρχαῖον τὰ Κάμισα, νῦν κατεσπασμένον, *vetus caſtellum Camiſa, nunc disjectum* recenſet, quod hoc eſſe & denuo inſtauratum videtur: quamquam & a veteri caſtello manſio potuit appellari. WESS.

ZARAM M. P. XXVII.] *Regium exemplar* Zara M. P. XXVII. *Blandinianum* Zara M. P. XVIII. & *Neapolitanum* Zaro M. P. XVIII. *Longelianum* Zara mpm. XVIII. & Zora *corrigitur. Supra & ejus manſionis fit mentio, cui exemplaria eo loco* Sarae *nomen indiderant.* SVR.

DRACONTES M. P. XXVI.] *Habet Regium exemplar, & Neapolitanum. Blandinianum* Dracontes M. P. XXVII. & *Longelianum: ſed hoc* XXVI. *corrigitur: & ſupra pagina* CLXXXIV. Clotoedariza ad Dracones XXVI. M. P. *deſignantur.* SVR.

AZA.] *Haia* vel *Haza.* SIML.

AZAM M. P. XXIIII.] *Regium* Aia M. P. XIIII. & *reliqua* Haia M. P. XXIIII. & *ſupra ex eiſdem exemplaribus, & Plinii, & Ptolemaei auctoritate eruimus* Azam *legendum eſſe: ut hic locus inter complures alios manifeſtè indicet inertiam librariorum.* SVR.

ITEM A SATALA MILITENEM] *Regium* CCCXXIII. *cum ejus exemplaris manſionum numeri* M. P. CCCXLI. *conficiant. Blandinianum* M. P. CCCXLII. *Neapolitani & Longoliani ſumma* CCCXLI. *rectè cum Regii exemplaris numeris manſionum conveniunt: per ripam vero* Euphratis *iter hoc peragitur, & ab urbe* Satala Moeoniae, *ex confiniis* Myſiae, Lydiae, & Phrygiae Samoſata, Syriae *urbem ad* Euphratem, *ſitam, deducitur.* SVR.

ITER A SATALA.] Satalam Maeoniae fuiſſe urbem, inaudire non memini. Socrates L. II. H. E. C. 42. eam in Macedoniam tranſtulit, verum turpi errore, quem & H. Valeſius diſcuſſit. Quid porro ad hoc iter *confinia Myſiae, Lydiae & Phrygiae?* Alibi haud dubie Surita occupatus fuit, cum hæc in literas referret, modo tamen ipſe ſcripſerit. Videor enim obſervaſſe, multa paſſim in his notis eſſe luxata & manca, quæ ſane, ſi vivo eas in vulgus emittere datum fuiſſet, ſinceriora prodiiſſent. Ducit hoc iter per Armeniam & Commagenen ſecundum Euphratis ripam Samoſata uſque. WESS.

SVISA.] Vel *Soiſſa.* Liber Notit. *Suiſſa.* SIML.

SVISSAM M. P. XVII.] *Regium* Suiſa M. P. XVII. *atque item reliqua: ſed poſtea itinere à Nicopoli Satalam* Soiſſam *praeferunt. In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione Ducis Armeniae de minore laterculo Ala prima Vlpia Dacorum* Suiſſae. *Manuſcriptum etiam* Suiſſa. SVR.

ARA.

ARAVRACOS.	M. P. XVIII.
CARSAGIS.	M. P. XXIIII.
SINERVAS.	M. P. XXVIII.
ANALIBA.	M. P. XXVIII.
ZIMARA.	M. P. XVI.

TEV-

ARASAVCOS ET ASAVRACOS.] Hæc duo nomina, tanquam duæ manſiones diverſæ, in MSS. ponuntur: ſed ego pro utroque *Arauracoe* reponendum puto, ſicuti etiam ponitur in itinere a Nicopoli Satalam; alioqui ſi bis ponatur, ſumma itineris XXXVIII. M. P. juſto major erit. Mentio autem ſit *Arauracae* in Libro Notitiarum. SIML.

ARAVRACOS M. P. XXVIII.] *Regium habet exemplar. Blandinianum* Araſaucos *&* *infra* Arauracos M. P. XXVIII. *& Neapolitanum Longolianum* Aſaraucos M. P. XXVIII. *In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione Ducis Armeniae de minore laterculo cohors Miliaria Boſporiana* Arauracae: 5. *Cod.* Arauraca. SVR.

ARAVRACOS.] Et hic, ut ſæpe alibi, ſe bonæ fidei eſſe Regius MS. oſtendit, verumque adeo vatem Simlerum facit. Noſtri libri *Aſauracoe M. P. XXVIII.* & tum *Araſaucos M. P. XXVIII.* Videtur librarius hæc conjunxiſſe, ut variantium librorum rationem haberet. *Atauracae* Notitia Imp. Oc. Panciroli præfert, ſed quæ vir doctus ad eam notat, illa unius aſſis non ſunt. WESS.

CARSAGIS] *Sarſagis* vel *Carſat.* Ptol. *Corſabia.* SIML.

CARSAGIM M. P. XXIV.] Carſagis *habet Regium exemplar: & reliqua* Sarſagis M. P. XXIV. SVR.

SINERVAS M. P. XXVIII.] *In hanc lectionem mire conveniunt manuſcripta, & Long. exemplar.* SVR.

SINERVAS.] Ptolemaeus ad Euphratem hoc tractu apponit Σίνηρα *Sinera*, quæ Palatino & Coislin. MSS. Σίνιβρα dicitur. Hæcne an alia ſit, haudquaquam finivero. WESS.

ANALIBA.] *Anabila.* Ptol. *Analibla.* Liber Notit. *Analiba.* SIML.

ANALIBAM M. P. XXVIII.] *Regium* Aneliba M. P. XXVIII. *& reliqua* Analiba M. P. XXVIII. *Ptolemaeo juxta montana regionis Euphratenſis* Ἀναλίβα. *In Notitia provinciarum ſub diſpoſitione ejuſdem Ducis Armeniae Cohors* 4. *Rhetorum* Analibae, *& in eodem vetuſto exemplari* Analiba. SVR.

ANALIBA.] Ptolemaei Palatinus codex Ἀναλιβλα, non ex vero: vulgatum enim probæ monetæ eſt. Tabula *Analibam XV. M. P.* a Zimara removet. WESS.

ZIMARAM M. P. XVI.] *Manuſcripta, & Longolianum* Zimara M. P. XVI. *Plinius de Euphrate L.* 5. C. 24, Domitius Corbulo in monte Aba, Licinius Mutianus ſub radicibus montis, quem Capothen appellant, ſupra Zimiram XII. M. P. *& paulò poſt:* Daſcuſa abeſt à Zimira LXXV. M. P. Zimiram *enim &* Zimira *Toletanum Plinii exemplar, & tria alia pervetuſta, quæ in Bibliotheca Cœnobii* Aulae Dei *aſſervantur, habent. Neque aliter apud Ptolemaeum inter urbes, quæ ad Euphratem fluvium ſunt:* Zimara *enim habet: quod Pintianus noſter, aut non animadvertit, aut fortè neglexit. Nam qui in Plinio* Simyram, *ex* Zimira *emendavit, Stephani auctoritate motus videtur.* Σίμυρος, *inquit,* πόλις Συρίων. Ἰφορος δὲ Σίμυραν οὐδετέρως αὐτὴν φησι: *ſed ſatis docemur Plinii & Antonini vetuſtis exemplaribus, & Ptolemaei auctoritate* Zimaram *non* Simyram *legi in Plinii Geographia oportere.* SVR.

ZIMARA.] Solida inſtaurati Pliniani loci laus Suritae debetur; Reſtituerunt eundem Salmaſius in Solin. p. 441. & Harduinus Emend. LII. ad L. V. Plinii, ſed neuter Suritam commeminiſſe voluit. WESS.

TEVCILAM M. P. XVI.] *Regium* Theycira *habet. Blandinianum & Longolianum* Teucila M. P. XVI. *Neapolitanum* Leutila M. P. XIV. SVR.

SABVS.] Liber Notitiarum *Sabu.* SIML.

SABVS M. P. XXVIII.] *Habent Regium, & Neapolitanum exemplar. Blandinianum* Sabus M. P. XXIX. *& Longolianum: Sed in hoc* Sabus M. P. XXVIII. *corrigitur.* SVR.

SABVS.] *Saba* Tabula, M. P. XVIII. a Daſcuſa ſeparans. Notitiae verba ſunt, *Equites Sagittarii Sabu*, quamquam in præfixa pictura *Sabbu.* SIML.

DAS-

TEVCILA.	M. P. XVI.
SABVS.	M. P. XXVIII.
DASCVSA.	M. P. XVI.
CIACA.	M. P. XXXII.
MELITENA.	M. P. XVIII.

MIA-

DASCVSA.] Ptolemaeo *Daſcuta*. Plinio & libro Notit. *Daſcuſa*. Siml.

DASCVSAM M. P. XVI.] Daſcuſa M. P. XXV. *habent manuſcripta, & Longelianum exemplar. Supra Plinii auctoritate explicavimus* Daſcuſam *à Zimira lxxv.* M. P. *diſtare: hoc Itinerario* M. P. LXXVI. *interſunt. Ergo apud Ptolemaeum inter urbes ad Euphratem ſitas juxta* Zimaram *male* Δασκοῦσα *pro* Δασκούσα *leges. In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione ejuſdem ducis Armeniae de minore laterculo Ala Auriana* Daſcuſae. *Vetuſtum exemplar* Daſcuſa. Sur.

DASCVSA.] Nullus MSS. noſtrorum XXV. M. P. agnoſcit. Surita vero egregie peccavit, cum LXXVI. M. P. hoc Itinerarium Zimaram inter & Daſcuſam interponere arbitratus eſt: putem feſtinanti oculo uſum in ſummam contuliſſe XVI. M. P., quæ Zimaram ab Analiba ſeparant: id bonum eſt ſactum, quo Ptolemaeo ſinceriorem vocem, quam Palatinus codex approbat, reddidit. Corrupta eadem eſt in Oroſio L. I. C. 2. *Deinde a ſeptentrione, i. e. a civitate Decuſa, que in confinio Cappadociae & Armeniae eſt:* ſic Fabricii Marcodurani editio, cum in antiqua Colonienſi ſit *Daſcuta* & Otiis Imperial. Gervaſii Tilberienſis *Dacuſa:* unde nemo dubitaverit, *Daſcuſa* verum eſſe. Ortelius mecum ſentit, qui tamen, cum Plinii atque Oroſii *Daſcuſam* ab Itinerarii ac Ptolemaei ejuſdem nominis urbe diſtinguit, audiendus non eſt: nam ſi Plinii atque Oroſii eadem ſit, diſcrepare a noſtra non poteſt, ſi quidem Pliniani numeri hanc nec ullam aliam indicant. Ponitur quidem ab Oroſio in Cappadociae atque Armeniae confinio, a Ptolemaeo vero in ipſa Armenia: neque id tamen efficiet, ut diverſæ urbes habeantur; exploratiſſimum enim eſt, plures Cappadociae urbes, a Plinio memoratas, Armeniae deinceps fuiſſe contributas. Nunc *Arſyngam*, modo vera ſcripſerit Iſmael Bullialdus ad Ducae Hiſt. Byzant. C. 15., vocitant. Wess.

CIACAM M. P. XXXII.] *Habet Regium exemplar. Reliqua* Chiaca M. P. XXXII. *Forte ea eſt, quæ à Ptolemaeo in* Melitene *regione ad Euphratem* Κιακὶς *vocatur: quare praeferenda videtur Regii exemplaris lectio, ut* Ciacam, *non* Chiacam *adponamus*. Sur.

CIACA.] Noſtri codices *Chiaca*, neque aliter Notitia Imp. Orientis, in qua ſub diſpoſitione V. S. Ducis Armeniae *Ala I. Auguſta colonorum Chiacae.* Tabula *Craca*, haud dubie pro *Ciaca*, ut pulchre animadvertit Salmaſius in Solin. p. 441., numerat autem Tabula a Daſcuſa M. P. XLV., quæ veriora arbitrer ob ea, quæ poſtmodum differentur. Wess.

MELITENA.] Ita vetuſtæ ſchedæ. *Melitinam* Ammianus L. XIX. C. 8. nuncupat. *Otrejus Epiſcopus Melitinae* eſt apud Facundum Hermianenſem L. IV. p. 379. & *Acaius Melitinenſis* apud eundem L. XI. p. 556. τὴν τῶν Ἀρμενίων περιφανῆ μητρόπολιν Cyrillus in Vita Euthymii, quam Benedictini publicarunt, p. 6. vocat; neque ſane immerito *illuſtris* Cyrillo appellatur, ſi quidem ſeculo XI. nulla major aut civium frequentia celebrior in Antiochena diœceſi eſſet, quippe quæ LVI. cultui divino conſecratas ædes, & ſexaginta millia virorum, armis tractandis aptorum, intra ſuum ambitum videbat, ſicuti Michael Taneos Epiſcopus in Vita Joannis Abdonis Patriarchae Jacobitarum, quam Arabum ſermone conſcriptam Bibl. Orient. tom. II. p. 149. Aſſemanus inſeruit, auctor eſt. Paſſuum millia, ut ad ea deveniamus, corrupta ſunt. Tabula XXVIII. M. addit, quæ ego amplectenda cenſeo. Plinius enim L. V. C. 24. *Melitenen Cappadociae LXXIV. M. P.* a Daſcuſa ſemovet; ea vero Tabulae numeris tantummodo unis paſſuum millibus auctiora ſunt. Scio Salmaſium atque Harduinum LXIII. tantum M. P. in Tabula Daſcuſam inter & Melitenem computaſſe: ſed uterque rationem male confecit, ut conſuetudinem Tabulæ conſideranti perſpicuum eſt. Hinc vero Harduini propoſitum, quo in Plinio XXIV. M. P. ex MSS. quibuſdam refinxit, improbandum eſſe cognoſcitur.

MIASENA.	M. P. XII.
LACOTENA.	M. P. XXVIII.
PERRE.	M. P. XXVI.
SAMOSATA.	M. P. XXIIII.
ITER A CAESAREA MELITENA.	M. P. CCXXVIII. Sic.
ARTAXATA.	M. P. XXIIII.
CODVZALABA.	M. P. XXIIII.
COMANA.	M. P. XXVI.
SIRICIS.	M. P. XXIIII.
PTANDARIS.	M. P. XVI.
ARABISSO.	M. P. XII.

OS-

tur. Cetera de Melitene ex Procopio L. III. Aedif. C. 4. & Golio ad Alferg. p. 264. peti potuerunt. WESS.

MIASENA.] Vel *Meſena.* SIML.

MIASENA M. P. XII.] *Habet Regium exemplar & infra idem exemplar à Melitene* Meſſena *totidem* XII. M. P. *Blandinianum hoc loco* Miaſena M. P. XI. *& infra à Melitene* Meſena M. P. XII. *Neapolitanum* Maiſena M. P. XII. *Longolianum* Miaſena mpm. XI. *&* Maiſena M. P. M. XII. *corrigit.* SVR.

MIASENA.] MSS. Cuſani *Maiſcua M. P. XII.* Fabricii exemplari vir doctus XI. M. P. adſcripſit. WESS.

LACOTENA.] Vel *Hocetina*, *Locotena.* SIML.

LACOTENAM M. P. XXVIII.] *Regium* Lacotina M. P. XXVIII. *& infra itinere Melitene Samoſata* Tacoten. *Reliqua* Hacotina M. P. XXVIIII *& poſtea* Locotena. *Ammianus Marcellinus libro xxi. C.* 11. A Cappadocia ipſe per *Melitenam* minoris Armeniae oppidum, & *Lacotena*, & *Samoſata*, transmiſſo Euphrate, Aedeſſam venit. SVR.

LACOTENA.] *Hacotina* Voſſii ſchedæ. *Lacabenam* inter ſeptem urbes, Melitenae vicinas atque ejus Epiſc. ſubjectas, Georgius Bar-Hebraeus, quem vulgo Abulpharaium vocitant, in Syriaco Chron, unde multa Aſſemanus excerpſit tom. II. Bibl. Orient. p. 260., numerat: conſiderandum autem eſt, ſitne hæc noſtra: nam & *Arcas*, quas ſupra circa Melitenem vidimus, & *Claudiam*, quam Tabula habet, illi adjungit. *Lacabenae* Epiſcopos in Diſſ. de Monophyſitis idem Aſſemanus recenſuit. WESS.

PERRE M. P. XXVI.] *Habetur in manuſcriptis, & Longoliano: & infra in eiſdem* Perre. SVR.

PERRE.] Hierocli in provincia Euphrateſia, quam eandem ac Commagenen eſſe ex Procopio L. I. B. P. C. 17. novimus, *Ζεῦγμα*, *Γερμανίκια*, Πέῤῥη. Subſcripſit Chalcedonenſi Concilio Ἀθανάσιος Ἐπίσκοπος Πέῤῥης, eſtque multo frequentiſſima ejus mentio in Actione XIV. ejuſdem Concilii, ubi Synodi Antiochenae, in qua gradu fuerat dejectus, acta repetuntur. Ex veteri Syriaco codice Commentariorum S. Ephraimi in V. T. notam diligentiſſimus Aſſemanus tom. I Bibl. Orient. p. 63. exſcripſit, qua פארין מדינתא עתיקתא, *Pharin*, ſive Perre, *urbs antiqua* dicitur. WESS.

ITEM A CAESAREA MELITENEM. M. P. CCXLII.] *Regium* M. P. CCXXII: *cum ejus exemplaris ſingulares manſionum numeri ſummam conficiant* M. P. CCXLII. *Reliqua* M. P. CCXXVIII. *minime congruentibus ſingularibus numeris cum ea ſumma.* SVR.

ITER A CAESAREA.] Magno conſenſu manu & formis deſcripti libri M. P. CCXXVIII. apponunt, quæ in integrum reſtituenda duximus: licet ſingulares manſionum numeri ſummam efficiant majorem; neque enim hoc inſolens eſt. WESS.

COMANA M. P. XVI.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum & Neapolitanum* M. P. XXVI. *Longolianum* M. P. XXVII. SVR.

SIRICIM M. P. XXIIII.] Siricis *habent manuſcripta exemplaria. Longolianum* Syricis. SVR.

SIRICIS.] Hanc manſionem alibi legere non

OSDARA.	M. P. XXVIII.
DANDEXENA.	M. P. XXIIII.
ARCAS.	M. P. XXII.
MELITENEM.	M. P. XXVIII.
ITER A CAESAREA ANAZARBO.	M. P. CCXI. Sic.
ARASAXA.	M. P. XXIIII.
CODVZABALA.	M. P. XXIIII.
COMANA.	M. P. XXIIII.
SIRICIS.	M. P. XXIIII.
COCVSO.	M. P. XXIIII.
LARANDA.	M. P. XVIII.

BA-

non memini. Sunt autem numeri aut hoc loco aut infra fœdati. Librarii pro arbitrio numeros modo ampliores modo minores ſæpe in hoc libello fecerunt. Ceterum Voſſianus codex atque alii *Comanis M. P. XXVI.* & *Arabiſſo XXII. M. P.* apponunt. Wess.

ARABISSVM M. P. XII.] *Regium exemplar* Arabiſo M. P. XII. *& reliqua* Arabiſſo M. P. XXII. Svr.

OSDORA M. P. XXVIII.] *Habet Regium exemplar: & in reliquis* Oſdara M. P. XXIX. *& ſupra in Regio* Oſdara. Svr.

DANDEXENA M. P. XXIIII.] *Regium* Dadexena M. P. XXIIII. *cum ſupra* Dandanixa *in eo exemplari legatur: & infra* Dandexena. *Blandinianum hoc loco* Dandexena *habet, & item Neapolitanum.* Svr.

ARCAS M. P. XXII.] *Habent manuſcripta, & Longolianum: & cum ſupra Arcis Dandaxina* M. P. XXIIII. *ſignentur: & à Melitene Arcas* M. P. XXVI: *& hoc itinere* M. P. XXVIII. *tribuuntur; adeo ſibi non conſtant librarii.* Svr.

ARCAS.] Bar Hebraeus ערקא Arcas inter VII. Epiſcopatus circa Melitenem numerat, ſuaque ætate prorſus deſolatas fuiſſe tradit in Cl. Aſſemani Bibl. Orientali tom. II. p. 260. Wess.

ITER A CAESAREA.] Magna concordia CCXI. M. P. vetuſti codices porrigunt, quæ ſpernere non placuit. Wess.

ANAZARBVM M. P. CCXII.] *In Regio* CLXXVIIII. *Blandinianum* CCXI: *cum manſionum ejus exemplaris numeri* M P. CCXII. *conficiant. Neapolitanum, & Longolianum Blandiniani lectionem praferunt: quam, quòd in Regio adeo ſit depravata, aſteriſcis ſignandam viſum eſt.* Svr.

ARTAXATA M. P. XXIIII.] *Regium* Araſaxa M. P. CLXXVIIII. *itineris totius ſummam repetens: atque ideo numerum manſionis ſignavimus. Reliqua vero exemplaria* Areaxata M. P. XXIIII. *praferunt: & quod ſuperiore itinere quatuor manſionibus continuis, qua hoc itinere repetuntur, in eodem Regio Caeſarea* Artaxata M. P. XXIIII. *ſignentur*, Artaxata *legimus, tametſi apud Ptolemaeum in Murianis praſectura Armeniae oppidis, idem nomen, quod Regium obſervat exemplar, permaneat*, Ἀρσάξα. Svr.

ARTAXATA.] *Araſaxa* verum videri, ſupra a nobis eſt obſervatum. Wess.

CODVZABALA M. P. XXIIII.] *In Regio hac manſio deeſt: quam ideo aſteriſcis ſignamus; quod reliqua praferant exemplaria. qui libri etiam* Coduzabala. Svr.

LARANDA M. P. XVIII.] *Regium exemplar* Larando M. P. XVIII. *Et item Neapolitanum & Longolianum: ſed in hoc* Laranda *corrigitur. Blandinianum* Laranda M. P. XVIII. *Strabo Antipatri Derbenſis pirata oppida fuiſſe* Laranda *&* Iſaura *memorat. Ptolemaeo in praſectura Ciliciae contributa Cappadociae* Λάρανδα. *Stephanus* Λάρανδα πόλις Λυκαονίας. *Ammianus libro xiiii. C. 2. de* Iſauris *agens, qui in Lycaoniam Iſauriae adnexam hoſtilem in modum graſſantes ſe contulerant*, Venere, *inquit*, prope oppidum Laranda. *In Concilio Nicaeo Paulus* Larandenſis *Epiſcopus Iſauriae provincia ſubſcribit: & Euſebius Eccleſiaſtica Hiſtoria lib. vi. cap. xx.* Larandis *Euelpim praepoſitum fuiſſe memorat.* Svr.

LARANDA.] In Lycaonia Hierocles, prorſus uti Stephanus, Λάρανδα. Diodorus Siculus L. XIIX. p. 605. in Piſidia locat, quod nihil nocebit, cum confines hæ regiones fuerint. Jungit illi Ptolemaeus Ὄλβασα, cui cognominem aliam habet L. V. C. 8. Ea vero cum

 varie

Digitized by Google

BADIMO.	M. P. XVIII.
PRAETORIO.	M. P. XXII.
FLAVIADA.	M. P. XXII.
ANAZARBO.	M. P. XVIII.
ITER A SEBASTIA COCVSO.	M. P. CCVI. Sic.
IN MEDIO.	M. P. XXV.
TONOSA.	M. P. XXV.
IN MEDIO.	M. P. XXV.
ARIARATHIA.	M. P. XXV.
CODVZABALA.	M. P. XX.
COMANA.	M. P. XXIIII.
PTANDARI.	M. P. XXIIII.

CO-

varie a viris, eruditionis gloria illuſtribus, ſit tentata, videamus cui tandem accedendum ſit. Verba Geographi ſunt: ΚΗΤΙΔΟΣ ἡ Ὄλβασα. ΔΑΛΑΣΙΔΟΣ ἡ Νήνικα. Salmaſius in Solin. p. 437. hinc Ὄλβα. Σαγαλασσίδος procudit, ut Σαγαλασσὶς regionis in Cilicia cognomen ſit, a *Sagalaſſo* Piſidarum urbe creatum. Equidem de *Olba* facile illi aſſentior ob Hieroclem, qui inter Iſauriae urbes Διοκαισάρειαν & Ὄλβην, haud aliter ac nunc Ptolemaeus, ponit: ad hoc Baſilius Seleucienſis L. II. Mirac. S. Theclae C. 8. Olbam ait vicinam eſſe Seleuciae Iſaurorum: Ἀστυγείτων πόλις, ᾗ ὄνομά ἐστιν Ὄλβα. Nec tamen Σαγαλασσίδος recepero, ſed Λαλασσίδος, pro quo Θαλασσίδος in Coislin. MS. eſt, ex vetere Ptolemaei verſione. Accedit nummus, quem commodiſſime in hanc rem produxit Joan. Maſſon Vitæ Ariſtidis Sect. II., præferens ΑΡΧΙΕΡΕΟϹ ΟΛΒΗΝΩΝ ΚΑΙ ΛΑΛΑ ... ΚΕΝΝΑΤΩ ΔΥΝΑϹΤΟΥ. Reliquum eſt ΚΗΤΙΔΟΣ vocabulum, quod doctiſſimo Maſſono vitioſum & in ΚΕΝΝΑΤΙΔΟΣ transformandum ob illum atque alium videbatur nummum, cui inerat ΑΔΡΙΑ. ΔΙΟΚΕϹΑΡΕΩΝ ΜΗΤ. ΚΕΝΝΑΤΩ. Verum, pace viri præſtantiſſimi dixero, Κητίδος Ptolemaei nulla eget medicina. Teſtem dabo locupletem Baſilium Seleucienſem, qui L. I. Vitæ S. Theclae p. 120. Calycadnum, quem Calydnum vocat, emergere ἐκ τῶν τῆς ΚΗΤΙΔΟΣ μυχαιτάτων χωρίων, *ex intimis Cetidis receſſibus* auctor eſt, prætereaque τῶν Κηλιδίων γυναικῶν commeminit L. II. Mirac. S. Theclae C. 3. Atque hæc etſi extrinſecus non tamen intempeſtive, acerrimum Ti. Hemſterhuſii judicium ſecutus, videor hoc loco monuiſſe: nunc ad propoſitum redeo. WESS.

BADIMO.] Voſſianus MS. *Baldimo*. Quid horum verius ſit, dicere non habeo. WESS.

FLAVIADA M. P. XXII.] *Habent manuſcripta, & Longolianum. Ptolemaeo in Characine regione Ciliciae provinciæ* Φλαβιόπολις. *Nicephorus Calliſtus libro xiii.* Ex Epiſcopatu autem Flaviadis, quæ ſub Anazarbes metropoli eſt, Nicephorus Phocas Epiſcopum ejus Euſtratium transferens, Antiochiae Patriarcham fecit: cum quidem Epiſcopatum tum ab Anazarbe divulſum Patriarchatui Antiocheno *univiſſet*. SVR.

FLAVIADA.] Habet hanc Hierocles ſub metropoli Ciliciae II. Anazarbo arcteque illi Εἰρηνόπολιν jungit, quam Baſilius Seleucienſis L. II. Mirac. Theclae. C. 4. τὴν εἰρήνης ἐπώνυμον πόλιν appellat. Verum de ea loco commodiore. WESS.

ANAZARBVM M. P. XVIII.] *Plinius, cum finem antiquum Ciliciae* Melam *amnem conſtituiſſet*, intus autem, *inquit*, dicendi Anazarbeni, qui nunc Caeſarauguſtani: *tametſi vetuſta exemplaria*, qui nunc Caeſarea Auguſta *habent: quem locum uti corruptum expendendum arbitror: forte item legendum erat* Ἀναζάρβου, qui nunc Diocaeſarea, Auguſtani Caſtabla: *nam Ptolemaeus in Bryelices Ciliciae provinciæ*, Auguſtam *urbem poſt mediterraneas Ciliciae Selinitidis regionis recenſet. Suidas* Diocaeſaream *in Cilicia dictam, & à conditore* Azarba *nuncupatam: quod itidem perhibet Stephanus. Ptolemaei igitur* Diocaeſarea *erat* Anazarbus, *in Selinitide Ciliciae provinciæ mediterranea regione: ac mirum eſt non adjeciſſe*

Ana-

COCVSO.	M. P. XXXVIII.
ITER A NICOPOLI ARABISSO.	M. P. CCXXVI. Sic.
DAGALASSO.	M. P. XXIIII.
ZARA.	M. P. XX.
CAMISA.	M. P. XVIII.
SEBASTIA.	M. P. XXIIII.
IN MEDIO.	M. P. XXV.
ARIARATHIA.	M. P. XXV.
CODVZABALA.	M. P. XX.
COMANA.	M. P. XXIIII.
PTANDARI.	M. P. XXIIII.
ARABISSO.	M. P. XXII.

ITER

Anazarbum *nuncupatam: cum ſtatim* Caeſaream *recenſeat, qua apud* Anazarbum *eſſet: cum* Anazarbi *mentio facta non ſit. Ammianus libro xiiii. C.* 8. Et Anazarbus, *inquit*, auctoris vocabulum referens. Svr.

ANAZARBO.] Fefellit Suritam Suidas. Anazarbus & Diocaeſarea diſtinctiſſimæ urbes fuerunt, ſicuti ad Ammianum H. Valeſius oſtendit. Grammaticus ſua ex antiquo excerpſit ſcriptore, qui cum Joan. Malala extremo L. X. Chronogr. paria facit: ille enim urbem primo Scynta Σκῦνθα, pro quo Suidas Κύνδων, dein *Ciſcum*, poſtea ſub Caeſare Julio *Diocaeſaream*, ſub Nerva Imp. *Nervam* ac mox a conditore *Anazarbum* appellatam perhibet. Propior vero eſt Stephanus, a *Zarbo* monte, quo de ad eum L. Holſteinius, vocabuli originationem repetens; ſi qua tamen in his rebus auctoritas Syris atque Arabibus eſſet, urbem *Indarbe* עין דרבי & *Ainzarba* appellantibus, *fons Zarbus* gloriam inditi oppido nominis monti dubiam poſſet facere: ſed uti ille ignotus eſt, ita auctor Vitae Oppiani Coryco monti urbem adjungit: ἡ δ' Ἀνάζαρβος τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Κιλικίας πλησιοχωροῦ δὲ τῷ Κώρυκῳ. Aberat ab Aegis Ciliciae, modo fidere liceat Actis S. Thalelaei C. 1., à Bolandi ſociis correctis, ſtadiorum 10. ſpatio: ἐπορεύθησαν ἐν τῇ Ἀναζάρβῳ πόλει, ἡ ἀπέχει ἀπὸ τῆς Αἰγαίων πόλεως σταδίοις πεντήκοντα. Plura vide in Ezech. Spanhemii Or. Romano p. 410. Wess.

COCVSVM M. P. CCVI.] *In Regio* CLXVII *qui numerus non ſumma itineris, ſed prima manſioni attribuitur, ut duplex erratum ſit: & reliqua* CCVI. *cujus ſummæ ratio apparet.* Svr.

ITER A SEBASTIA.] In CCVI. M. P. noſtri libri conſpirant. Pariſienſium unus in margine oſtendit, *Reſpice XXVII. ſuperſunt*, quod tamen, ſi ſingulas manſiones obieris, falſum eſſe reperies. Wess.

TONOSA.] *Toſano.* Hæc ſupra nominata fuit *Tonoſa*. Ptolemaeo *Horoſa*. Siml.

TONOSA.] *Toſano* a noſtris MSS. ignoratur. Vide ante dicta. Wess.

ITEM A NICOPOLI ARABISSON M. P. CCXXVI.] *Regium in ſumma numerorum itineris hujus* XXVI. *tantum retinuit: &* CC. *deſunt. In reliquis* CCXXVI: *& ſumma ratio conſtat. Supra pagina* CLXXXIII. *itinere ab* Arabiſſo *per compendium* Satalam, *mentio hujus* Nicopolis *celebris urbis* Armeniae minoris *facta eſt.* Svr.

ITER A NICOPOLI.] Recepi numeros, quos MSS. magna concordia dabant. Vaticanus *ab Arabiſſo*, non recte. Quod autem Acta II. & III. S. Blaſii Nicopolin Sebaſtiamque vicinas faciunt C. 1., his verbis uſa: *Jam namque & in Nicopoli, quæ non longe a Sebaſtea diſtabat, cognitus erat:* id, ſi ad vivum reſeces, procul vero invenietur. Bene ergo Bollandus, Tabula teſte excitata, hoc nota atque obelo confixit. Wess.

SEBASTIAM M. P. XXIIII.] *Regium* mille paſſuum XXIII: *& reliqua* M. P. XXIIII. Svr.

COMANA M. P. XXIIII.] *Regium* XVIII: *& reliqua habent* M. P. XXIIII. *& ſupra* Coduzalabis Comana M. P. XXIIII. Svr.

PTANDARI M. P. XXIIII.] *Hæc manſio in Regio deeſt exemplari: quæ habetur in reliquis.* Svr.

PTANDARI.] Plerique MSS. hoc loco *Candari*, brevi vero poſt in itinere à *Cocuſo*, *Tandari*. Wess.

Digitized by Google

ITER A SEBASTOPOLI CAESAREAM VSQVE.	M. P. CCXVII. Sic.
VERISA.	M. P. XXIIII.
SIARA.	M. P. XII.
SEBASTIA.	M. P. XXXVI.
SCANATVS.	M. P. XXVIII.
MALANDARA.	M. P. XXXVIII.
ARMAXA.	M. P. XXVIII.
EVLEPA.	M. P. XXIIII.
CAESAREA.	M. P. XXVI.
ITER A COCVSO ARABISSO.	M. P. LII.
PTANDARI.	M. P. XXVIII.
ARABISSO.	M. P. XXIIII.
ITER A COCVSO MELITENAM.	M. P. CLIII. Sic.

PTAN-

CAESAREAM VSQVE M. P. CCXVII.] *Regium* CCVII: *& reliqua* CCXVII: *cum tamen numeri conficiant ſummam* CCXVI: *neque tamen id corrigitur, quòd alib ſubeſſe poſſit error: in tanto exemplarium conſenſu quæ,* CCXVII. *præferunt.* Svr.

VERISAM M. P. XXIIII.] *Habent manuſcripta, & Longolianum: cum ſupra eadem* Viriſam *prætulerint.* Svr.

SIARAM M. P. XII.] *Habent Regium, & Blandinianum exemplar: cum ſupra omnia* Fiaraſi *præferunt. Neapolitanum* Siriara M. P. XXII. *Longolianum* Siara M. P. XIII & XXII. *corrigit.* Svr.

SIARA.] XXII. M. P. ſchedæ Cuſani, reliquis Regio aſſentientibus. Wess.

SEBASTIA M. P. XXXVI.] *Regium* M. P. VI. *manifeſte errore. Blandinianum* M. P. XXXIII. *Neapolitanum* M. P. XXXVI., *& Longolianum.* XXXIII., *& corrigitur* XXXVI., *quam veram lectionem arbitror: ſupra enim* Fiaraſi Sebaſtiam M. P. XXXVI. *conſtituuntur.* Svr.

SEBASTIA.] Margo Fabriciani exemplaris *XXXIII. M. P.* Wess.

SCANATVS M. P. XXVIII.] *Regium* M. P. XVIII. *Blandinianum* Scariatus M. P. XXXVIII. *Neapolitanum* Scanatus M. P. XXVIII. Svr.

SCANATVS.] XXIX. M. P. Cuſani codex. Wess.

MAIANDARA M. P. XXXVIII.] *Regium* Maiandara M. P. XXXVIII. *& item Blandinianum. Neapolitanum* Maiandera M. P. XXXVIII. *Longolianum* Maiandara M. P. XXXIX: & XXXVIII. *corrigitur. Sed eadem ſupra* Malandara, *&* Marandara *prætulere.* Svr.

MALANDARA.] Sic MS. Pariſinus, quem, quod & ſupra ita ſcriberetur, ſequi placuit. Voſſii & Cuſani ſchedæ XXXIX. M. P. adjungunt. Wess.

ARMAXA.] *Armaca.* Hæc ſupra mominata eſt *Armaxa.* Siml.

ARABISSON M. P. XXIIII.] *Habent manuſcripta exemplaria miro librariorum ſtupore, & inertia: qui hac ipſa pagina Ptandari Arabiſſon* XXII. *&* XXIIII. M. P. *&* XII. M. P. *præferant.* Svr.

ITEM A COCVSO MELITENEM M. P. CXLII.] *Regium* M. P. CXL. *Blandinianum* M. P. CXLII: *cum tamen ſummam conficiant manſiones ejus exemplaris* CLII. *Neapolitanum* CLIII. *Longolianum* CLII. *& corrigitur* CLIII. Svr.

ITER A COCVSO MELITENAM.] Voſſianus M. P. CLIIII. Cuſani MSS. M. P. CLIII., reliqui CXLII. Cuſani ſchedas ſequimur. Wess.

PTANDARI.] In Voſſii & Cuſani MSS. XXIX. M. P. & vetuſtioribus editionibus inſunt: conſentiunt tamen editis Vaticanus & margo Fabriciani exemplaris. Wess.

ARABISSON M. P. XII.] *Habet Regium exemplar: quo numero ſumma hujus itineris fiet* CXLII. M. P. *Reliqua* XXII: *& fiet* CLXI. Svr.

ARABISSO.] Omnes MSS., etiam illi qui capiti itineris CXLII. M. P. apposuerunt, XXII.

annec-

Digitized by Google

PTANDARI.	M. P. XXVIII.
ARABISSO.	M. P. XXII.
ASDARA.	M. P. XXVIII.
DANDEXENA.	M. P. XXIIII.
ARCAS.	M. P. XXII.
MELITENA.	M. P. XXVIII.
ITER A MELITENA SAMOSATA.	M. P. XCI. Sic.
MESSENA.	M. P. XII.
LACOTENA.	M. P. XXVIII.
PERRE.	M. P. XXVII.
SAMOSATA.	M. P. XXIIII.
ITER A NICOPOLI SATALAM.	M. P. CXXII. Sic.
OLOTOEDARIZA.	M. P. XXIIII.
CARSAT.	M. P. XXIIII.

ARAV-

annectunt; neque viſum fuit, contra hunc conſenſum niti. WESS.

ASDARAM M. P. XXVIII.] Aſdara *habent manuſcripta & Longolianum: cum ſupra* Oſdara, *&* Oſdora *præferant.* SUR.

DANDEXENA M. P. XXIIII.] *Regium habet exemplar: cum ſupra* Dandanixa *&* Dandexena *præferat. Hoc tamen loco Blandinianum & Longolianum* Dandecenea M. P. XXIIII. *habent, & hoc* Dandecena *corrigitur. Neapolitanum item* Dandecena M. P. XXIIII. SUR.

DANDEXENA.] *Dandecena, Dandacena* & *Dandecenca* libri parum conſentientes edunt. WESS.

ITEM A MELITENE SAMOSATA M. P. XCI.] *Supra quattuor ea manſiones* à Melitene Samoſata *exponuntur eodem ordine, itinere* A Satala Melitenem *per ripam Danubii Samoſata uſque, ut ſupervacaneum iter videri poſſit, niſi eo ſignificetur à Proconſule Samoſatis eo itinere ſtativis eſſe permanendum. Diſcrepant tamen exemplaria; nam quæ hic* Maſſena *Regio exemplari vocatur, & aliis exemplaribus* Meſena, Miaſena *illo itinere nuncupatur: & quæ* Tacoten *Regio exemplari hoc itinere, & aliis* Lacotena, *illo itinere* Lacotina, *&* Lacotena *legitur: & ab ea ad* Perre *manſionem* M. P. XXVI. *aſſignantur, quemadmodum hoc itinere in Regio legitur exemplari, non* M. P. XXVII., *ut reliqua præferunt exemplaria.* SUR.

MESSENA.] *Meſena* conſtanter hoc loco MSS. *Lacetenae* Cuſani ſchedæ XVIII. M. P. adſcribunt. WESS.

OLOTOEDARIZAM M. P. XXIIII.] *Habet Regium exemplar: & Blandinianum* Olotoedariza M. P. XXIIII. *Neapolitanum* Oletoedariza M. P. XXIIII. *Longolianum* Olotho Edariza XXIIIIII *quod in manſionis nomine toties repetito admonere libuit: præſertim cum in Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione Ducis Armeniae in Ponto, Præfectura Legionis primæ Ponticæ Ala Rizena, & Ala* Daleariza *recenſeantur: quod ſecius in exenſis legitur: ut forte* Alam Daleariza *legendum eſſet, in hoc Itinerario: quod* Alarum ſtationes *in eo iisdem recenſeantur, ut infra adparet.* SUR.

OLOTOEDARIZA.] Prorſus mihi perſuadeo, eundem locum in Notitia Imp. Or. indicari, licet Suritae conjectura procul vero videatur: recenſerentur enim alæ duæ & altera quidem ſine cognomine. Audiamus G. Pancirolum de vetuſtis Notitiae codicibus differentem: *In manuſcriptis, quos mendoſos puto, pro una duæ alæ ponuntur, videlicet Ala Rizena & Ala Daleariza. Vetuſtus codex legit, Alcadeariza:* Ex his non inepte cogas *Alam Dalearizam* ex Notitia eſſe exturbandam: in *Alcadeariza* vero caſtelli ſive manſionis, qua de agitur, latere cognomen. Quodnam autem verius ſit nomen, finire in tam denſis horum locorum tenebris non auſim. WESS.

CARSAT.] Hæc in alio itinere *Sarſaga* nominatur. SIML.

CARSAT M. P. XXXIIII.] *Regium* Carſai M. P. XXIIII. *& reliqua* Carſat M. P. XXIIII.

neque

ARAVRACOS.	M. P. XXIIII.
SVISSA.	M. P. XXIIII.
SATALA.	M. P. XXVI.
ITER A TRAPEZVNTE SATALAM	M. P. CXXXV. Sic.
AD VICENSIMVM.	M. P. XX.
ZIGANA.	M. P. XXXII.

OR-

neque ſi quid ad hanc manſionem pertineat Ptolemaei Χάραξ *inter montana Armeniae minoris, in quibus* Satala *recenſetur, affirmare auſim.* Svr.

CARSAT.] Sine dubio *Carſagit* eſt, quam hoc ſitu ſupra vidimus: videtur *Carſat* e vocabulo decurtate ſcripto eſſe natum. Sequentium manſionum numeri illis, quos alibi habuimus, non conſentiunt, nec ullum tamen è libris MSS. auxilium venit. Wess.

SVISSAM M. P. XXIIII.] *Regium* Soiſſa M. P. XXVIII: *cum reliqua* Soiſſa M. P. XXIIII. *præferant.* Suiſſae *ſupra præfertur nomen.* Svr.

SATALAM M. P. XXVI.] *Habent manuſcripta, & Longol. Regio dempto, quod* M. P. XXVII. *habet.* Svr.

ITEM A TRAPEZVNTE SATALAM M. P. CXXV.] *Regium* Item à Trapezunta Satala M. P. CXXX. *Blandinianum* Item à Trapezunta Satalam M. P. CXXXII. *cum manſionum ejus exemplaris numeri ſummam conficiant* M. P. CXXXV., *facili librariorum lapſu ex* II. V. *tranſcribendi, & ex* V. II. *Neap.* CXXXV. *& Longol.* CXXXII. *&* CXXXV. *corrigit. Plinio L. 6. C. 4.* Trapezus, *in Themiſcyrenae regionis populis*, oppidum liberum, vaſto monte clauſum, ultra quod gens Armenochalybes, & Major Armenia XXX. M. P. diſtans. *Ita enim in vetuſtis legimus ſummo conſenſu exemplaribus; & in ora ante* Trapezunta *flumen* Pyxites. *Ptolemaee inter urbes Ponti Cappadociae. Tacitus Hiſt.* 3. C. 47. Trapezuntem vetuſtam admodum civitatem, à Graecis in extremo Ponticae oræ conditam ſubitus irrupit. *Stephanus* Sinopenſium *coloniam eſſe perhibet.* Svr.

ITER A TRAPEZVNTE.] *Trapezunta* ſcriptus Voſſianus, cum prioribus editis, ſed margo Fabriciani libri *Trapezunte.* Zoſimus L. I. C. 33. πόλιν μεγάλην καὶ πολυάνθρωπον, magnam & celebrem eſſe urbem ait. Xenophon extremo L. IV. Exped. Cyri in Colchorum agro ſitam ac Sinopenſium eſſe coloniam prodit; Strabo vero Colchis finitimam facit, Procopio L. IV. B. Goth. C. 2. invito, ſed parum conſiderante, Colchorum fines latius olim patuiſſe. Quo nunc ſit ſtatu docebit Turnefortius Epiſt. XVII. p. 102. Wess.

AD VICENSIMVM.] *Ad Viciſſimum* vel *Vincenſimum.* Siml.

AB VICENSIMVM M. P. XX.] *Habet Regium exemplar. Longolianum* Vinceſimum. Svr.

AD VICENSIMVM.] Cuſani ſchedæ cum margine Fabriciani libri *Ad viceſimum. Ad Viciſſimum* fuit in Vaticano. Vide quæ alias p. 113. diſputavimus. Wess.

ZIGANAM M. P. XXXII.] *Regium* Zigana M. P. XXII: *& reliqua* M. P. XXXII. *In Notitia Provinciarum, ſub diſpoſitione Ducis Armeniae de minore laterculo Cohors II. Valentiana* Ziganne. Svr.

ZIGANA.] Peutingerana Tabula hoc loco *Frigidarium.* Fuit uterque manſionis locus in Armenia, quam frigidiſſimam eſſe & perpetuis pæne nivibus obrutam, neque ver neque autumnum noſſe, viti omni carere, & plane δυσχείμερον egregie deſcribit Gregor. Nyſſenus Orat. in XL. Martyr. p. 107. Wess.

THIAM M. P. XXIIII.] *Regium* Tiga M. P. XXIIII. *& reliqua* Thia mp. XXIIII. *In Notitia ſub eodem Duce Ala prima Felix Theodoſiana* Pithiae: *& in vetuſto item exemplari: ut nihil ſit aſſerendum, an ad hanc pertineat manſionem.* Svr.

SEDIS SCAPI FONTI M. P. XVII.] *Regium* Sedis Scapi Fonti M. P. XVIII. *Blandinianum* Sidiſſa ſiponti M. P. XVII: *& reliqua* Sediſſa ſiponti M. P. XVII. Svr.

SEDISSA FIPONTI.] Noſtri codices cum prioribus editionibus *Sediſſa ſiponti*, aut *Sediſſaſiponti.* Nihil mihi dubium eſt, quin vocabulo vitium adhæſerit; venerunt quoque plures mihi in mentem conjecturæ, quas in re admodum

THIA.	M. P. XXIIII.
SEDISSCAPIFONTI.	M. P. XVII.
DOMANA.	M. P. XXIIII.
SATALA.	M. P. XVIII.

ITER PER RIPAM A VIMINACIO NICOMEDIAM. XII. M. P. LXXII. Sic.

CVPPIS.	M. P. XXIIII.

NO-

dum ambigua atque obſcura perdere velle quid proderit? Wess.

DAMANAM M. P. XXIIII.] Domana M. P. XXIIII. *habent manuſcripta exemplaria, & item Longolianum: ſed* Pomana *corrigitur. Ptolemaeo item juxta Satalam Δόμανα. In Notitia, ſub diſpoſitione ejuſdem Armeniae ducis, Equites Sagitarii* Domanae. Svr.

SATALAM M. P. XVIII.] *Regium* M. P. XXVIIII *& item Neapolitanum, & Blandinianum* M. P. XVIII. *atque item Longolianum, ſed* XXVIII. *corrigitur.* Svr.

ITEM PER RIPAM VIMINACIO NICOMEDIAM XII. M. P LXXII.] *Habet Regium exemplar: Blandinianum* M.P.M.I. Mille CXXXI. *Neapolitanum* mpm. CCXXXII. *Longelianum* M.P.M. MCXXXI: *&* MCCXXXII. *corrigitur: Sed cum illa nota* XII. *Regii exemplaris à librariis non intelligerentur, quæ* bis & decies centena M. P. *ſignificant, quemadmodum in vetuſtis exemplaribus manifeſte apparet, numeri minime legitimi ſunt adpoſiti. Peractis igitur & confectis itineribus provinciarum* Syriae, Armeniae, Cappadociae, & Ponti, *quæ à Procoſ. obiri conſueverant, in Myſiam ſuperiorem tranſgreditur, ut eam cum* Scythia, Thraciam *poſt modum deflectens, pateſaciat, ac rurſus* Nicomediae *ſiſtat: à* Viminacio *initium ſumens, cujus ſupra in itinere* Sirmio Nicomediam *mentio facta eſt. Celebre enim adparet fuiſſe oppidum ad Danubii ripas ſitum. Nam ſupra ex Ptolemaeo in ea urbe Legionem conſtitutam indicavimus, & ex Notitia Provinciarum, ſub diſpoſitione Ducis Moeſia primæ, Præfectura Claſſis Iſtria eo collocata eſt: & cuneus præterea Equitum promotorum: & præfectura legionis vii. Claudiae.* Svr.

ITER PER RIPAM.] In uno librorum vetuſtorum legitur, *M. P. M. mille CXXXII.*, pro quo Lugduni & Baſileae publicarunt, *M. P. M. CXXXII.*, nihil hac parte Vaticano & Fabriciano diſcordantibus. MS. Cuſani *M. P. CCXXXII.* præferebat; ceteri, quod optimæ notæ Regius, oſtendebant, idque retinuimus, quamvis in numeris error ſit manifeſtus, a Bergerio quoque animadverſus L. III. Viar. Milit. C. 42. Quod vero Simlerus huic itineri EVROPAE præſcripſerat nomen, id nuſquam inventum delevimus. Erat hoc iter celebre, ſed eo, quod per Thraciae mediterranea ducebat, multo longius. Meminit ejus Lactantius Mort. Perſec. C. 17. *Sic*, inquiens, *æſtate transacta, per circuitum ripæ Iſtricae Nicomediam venit, morbo jam gravi inſurgente*, ita enim cum viro erudito lego. Novi quæ de *ripa ſtriga* H. Dodwellus diſputavit, ſed ea magis erudita, quam vera, præſertim ſi ad Lactantii verba appingantur, exiſtimavero; nam *ripam* eum *Iſtricam* innuiſſe, hoc iter dubio eximit. Wess.

PER RIPAM DANVBII.] Nomen *Danubii* in MSS. & Aldino codice non habetur; ſed etſi non ſcribatur, omnino ſubintelligendum eſt. Siml.

CVPPAS M. P. XXIIII.] *Manuſcripta & Longolianum* Cuppae M P. XXIIII. *Hujus manſionis in Notitia Provinciarum fit mentio, ſub diſpoſitione ejuſdem Ducis Moeſiae primæ. Nam cuneus Equitum Dalmatarum recenſetur* Cuppis. Svr.

CVPPIS.] Voſſianus *Cuppe*, quo fere modo Tabula, *Vice Cuppe XXIV. M. P.* à Viminacio ſcribens. Vaticanus *Cuppis M. P. XXIIII.*, quod ob Notitiae conſenſum ſecuti ſumus. Procopius L. IV. Aedif. Juſtiniani C. 6. Viminacio profectis occurrere, ὀχυρώματα τρία ἀγχοῦ τῆς Ἴστρου ἠϊόνος Πικνούς τε καὶ Κούπους καὶ Νόβας, *tria caſtella Picnos, Cupos & Novas, appoſita Iſtri ripa*, commemorat. Wess.

NOVAS.	M. P. XXIIII.
TALIA.	M. P. XII.
EGETA.	M. P. XXI.
AQVIS.	M. P. XVI.
	DOR-

NOVAS M. P XXIIII.] *Binarum* Novarum *ſit hoc itinere & in eadem Notitia provinciarum, ſub diſpoſitione ejusdem ducis, mentio, hujus manſionis, quæ nullo cognomento cenſetur, & alterius ejusdem nominis cognomento* Leg. I. Ital., *cujus hoc itinere manſio collocatur. De hac manſione in Notitia* Auxiliares, *inquit*, Novenſes ad Novas: *& Præfectura militum exploratorum* Novis. *Ptolemaeo* Νόβαι *inter urbes ad Danubium ſitas, ut mihi veriſimile ſit* Nouas legionis primæ Italicae *ſubjudicari. Jornandis in rerum Geticarum libro cap. xviii.* Poſt cujus, *inquit*, deceſſum Cniva exercitum dividens in duas partes, nonnullos ad vaſtandam Moeſiam dirigit: ſciens eam, negligentibus Principibus, defenſoribus deſtitutam. Ipſe vero cum LXX. millibus ad Euſteſium id eſt Novas conſcendit. SVR.

NOVAS.] Tabula *XII. M. P. a Cuppis* ſeparat, ab inſecuta vero manſione *M. P. XXV.*, unde non eſt improbabilis Ch. Cellarii L. II. G. A. C. 8. p. 575. ſuſpicio, verſus numerorum aut hic aut in Tabula eſſe commutatos arbitrati. *Novae* hæ eædem ſunt ac Procopii; ſed Jornandis *Novae* ad hoc caſtellum non pertinent, verum eas *Novas*, quas infra habebimus. Suadet hoc *Nicopolis* & *Jatrum* flumen, quorum meminerat ante. Putem præterea in verbis *ad Euſteſium id eſt Novas* mendæ aliquid ineſſe: Codex Ambroſianus *Eoſceſium* legit, unde conſiderandum offero, fueritne olim *ad Oeſcum, Uten & Novas?* nam Cluverio, qui & hunc locum tetigit L. III. G. A. C. 43., legenti *Neuſtetium* & *Ciabrum*, adſtipulari non poſſum. Qui enim verum eſſe præſtabit, *urbem, quam NOVAS Romani, Gothos has eras obſidentes appellaſſe Neuſtat?* quibus inquam indicibus, quo teſte probatur? WESS.

TALIA.] Liber Notitiæ *Taliata.* SIML.

TALIA M. P. XII.] *Regium* M. P. XXIII *& reliqua* M. P. XII. *Forte ea eſt manſio, quæ in Notitia Provinciarum, ſub diſpoſitione Ducis Moeſiæ primæ recenſetur. Nam inter auxiliares auxilium numeratur* Taliatenſe Taliata: *& inter Legiones, Præfectus militum exploratorum* Taliatae. SVR.

TALIA.] Conſpirant in hanc vocem MSS., & verum tamen eſt *Taliata.* Tabulæ *Faliatis*, vitio exſcriptorum. Forſan hinc TALLIATES fuerunt, quorum memoria in lapidibus eſt Gruteri p. LV. 8. 9. Scio Marq. Freherum Orig. Palat. p. II. C. 9. in alia omnia abire, nominisque ejus veſtigia in arce & vico *Dollendorf*, quem prope lapides eruti fuerunt, quærere: ſed quid ſi milites *Taliates* inibi in ſtatione fuerint, ac MARTI AC GENIO TALLIATIVM ædem dedicaverint? id ſane verum eſſe poteſt, nec quicquam habet a moribus militum alienum. WESS.

AEGETAM M. P. XXI.] *Regium* Egeta M. P. XXI: *& reliqua* Ageta M. P. XXI. *Sub diſpoſitione Ducis Daciæ Ripenſis in Notitia Provinciarum, cuneus Equitum ſcutariorum* Aegetae: *& inter legiones, Præfectura Leg. xiii. Gem.* Aegetae, *& præfectura claſſis Iſtricæ* Aegetae. *In vetuſto exemplari Notitiæ & Egete & Agete legitur.* SVR.

EGETA.] *Ageta* Voſſianus ceterique cum editis; alterum tamen retinui, reveritus auctoritatem Regii MS. & Tabulae, quæ *Egeta M. P. XX. a Taliatis.* Ptolemaeo ΕΤΗΤΑ errore exſcribentium pro ΕΓΗΤΑ, uti pulchre Ch. Cellarius vidit, dicitur. Hanc vero inter & ſequentem celebris Trajani Imp. pons, ſi fidem Procopius meretur L. IV. Aedif. C. 6., in Danubio fuit. Vide tamen Comitis Marſilii Danubium tom. II. p. 25. WESS.

AQVAS M. P. XVI.] *Regium* Equis M. P. XVI. *& reliqua* Aquis. SVR.

AQVIS.] Procopio πολίχνιον, Ἀκυὶς ὄνομα, Theophylacto Simocattae Ἀκύς. Juſtiniano Auguſt. Novel. XI. *in Aquis, quæ eſt provinciæ Daciae ripenſis.* Hierocles mire in his vitioſus: Ῥαζαρία Μηλεόπολις, Βυνονία, Ἀκυίνεις: venerat ab eo Ῥαταρία, Βονωνία, Ἀκυίς, uti ex parte vidit H. Valeſius ad Ammiani L. XXXI. C. 11. Habet in Theſauro lapides Gruterus in Dacia prope Albam erutos, qui DECVR. COL. AQ., *Decurionem coloniæ Aquenſis* exhibent, ut p. XII. 8. & XXIII. 10, qui huc ſane commodius quam ad *Aequum* in Dalmatia referentur,

DORTICO.	M. P. X.
BONONIA.	M. P. XVII.
RATIARIA LEG. XIV. GEMINA.	M. P. XVIII.
ALMO.	M. P. XVIII.

CE-

tur, niſi ſit in Dacia trans Iſtrum hoc nomine colonia fuerit, quod pæne opiner. Wess.

DORTICON M. P. x.] *Ptolemaeo inter mediterraneas urbes ad Danubium ſitas Δορτικόν. Et ſub diſpoſitione Ducis Daciae Ripenſis cuneus Equitum Dalmatarum Divicenſium* Dortico. Sur.

DORTICO.] Procopius τὸ Δορτικὸν ἐπικαλούμενον φρούριον, *caſtellum, cui Dortico nomen eſt.* Tabula *Dortico XXIIII.* M. P. a manſione *Ad aquas* ſeparat. Wess.

BONONIAM M. P. xvi.] *Regium* Bononia M. P. XVIIII *& reliqua* XVII. *Ammianus libro xxxi. C.* 11. Dum hæc aguntur in Thraciis, Gratianus docto litteris patruo, qua induſtria ſuperaverit Alemannos, pedeſtri itinere præmiſſis impedimentis & ſarcinis, ipſe cum expeditiore militum manu permeato Danubio, delatus Bononiam, Sirmium introiit. *Et libro xxi. C.* 9. Bononiam à Sirmio diſparatam XVIII. M. P. *aſſeruit. Et ſub diſpoſitione Ducis Daciae Ripenſis in Notitia provinciarum, cuneus Equitum Dalmatarum Foreniium (ita enim in vetuſto legitur exemplari)* Bononiae: *& pluries fit ejus mentio ſub diſpoſitione Ducis provincia Pannoniae ſecunda Riparienſis, ſive Saviae.* Sur.

BONONIA.] Quæ Surita ex Ammiano enotavit, ea ad aliam pertinent *Bononiam*, quam *itinere a Tauruno in Gallias* videbimus. Hujus meminere Procopius L. IV. Aedif. C. 6. Theophylactus atque Hierocles. Wess.

RATIARIA.] Ptol. *Rhaetiaria Myſorum.* In quibuſdam exemplaribus ex libro Notitiæ, ut arbitror, additum eſt, *Legionem Geminam XIV.* hic caſtra habuiſſe, quod tamen in noſtro MS. non habetur. Siml.

RATIARIAM LEG. XIIII. GEMINA M. P. XVIII.] *Regium exemplar* Ratiaria M. P. XIIII. GG. milia M. P. XVIII. *pro* Ratiaria Leg. XIIII. gemina M. P. XVIII. *in eo praterea nota* GG. *Geminam in hoc Itinerario ſignificat. Blandinianum* Ratiaria Leg. XIIII. M. P. XVIII. *Ptolemaeo juxta Dorticon* Ῥαταρία Μυσῶν. *Et in Notitia provinciarum ſub diſpoſitione Ducis Daciae Ripenſis inter Legiones, Praefectura Legionis* XIII. Geminae Ratiariae: *ut in alterutro erratum ſit in numero legionis* XIII. *aut* XIIII. *& praefectura Claſſis* Ratiarienſis. Sur.

RATIARIA.] Celebris urbs fuit & provinciæ Metropolis, fortaſſe etiam Colonia, modo huc tuto referatur lapis ex Danubio Pannonico Com. Marſilii tom. II. p. 129., qui Avgvstal. Col. Rat. inſcriptus eſt. Juſtinianus Imp. collapſam longa temporum injuria inſtauravit apud Procopium L. IV. Aedif. C. 6. In L. 21. C. de Pign. *Retiaria*, & L. 3. C. Inter alios acta *Retria* dicitur. Ῥατηρία vero Theophylacto: Verba adſcribo ex L. I. H. M. C. 8. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Χαγάνον τῶν τε Σκυθῶν καὶ Μυσῶν τὰς πελαίκας ἐλυμήναντο πόλεις, οἷον τε πόλεις πολλὰς, τήν τε Ῥατηρίαν καὶ Βονώνειαν, καὶ Ἀκὺς, καὶ Δορόστολον, καὶ Ζανδάπα, καὶ τὸ Παννασὸν, καὶ Μαρκιανούπολιν· Vertit hæc Auctor Hiſtor. Miſcellae L. XVII. *Anno V. Imp. Mauritii Chajanus Avarum fœdere diſſoluto Myſiam & Scythiam atrociter expugnavit, ſubvertens Ratiarnam, & Benoniam, & Aquas, & Doroſtolum, & Zandapa, & Martianopolim*, non ſine peccatis, ſed quæ ex Graecis facile corrigas: indidem emendari debent, quæ in Excerptis ex Theophylacto tom. I. Script. Byzant. p. 178. apud Labbeum leguntur. Jam, ut ad Legionem XIV. pergamus, ſcire licet eam Voſſiano libro deeſſe, non item reliquis: putem vero ex Notitia *Leg. XIII. Gem.* hic in ſtatione fuiſſe, & ex veteri lapide, quem exſcriptum dedit ad Lactantium Mort. Perſec. C. 36. Amp. Cuperus: Habet enim ΧΕΙΛΙΑΡΧΟΝ ΕΝ ΔΑΚΙΑ ΛΗΓΙΩΝΟϹ ΙΓ. ΓΕΜΙΝΗϹ. Novimus præterea ex Dione & literatis monumentis, de quibus infra dicetur commodius, *Leg. XIV. Gem.* in Pannonia fuiſſe ſuperiore. Wess.

ALMVM M. P. XVIII.] Almo M. P. XVIII. *habent manuſcripta exemplaria, & Longoliani libri. Eutropius de Probo Imperatore L. 9. C.* 11. Opere, *inquit*, militari Almum montem apud Sirmium, & Aureum apud Moeſiam ſuperiorem vineis conſevit, & provincialibus colen-

das

CEBRO.	M. P. XVIII.
AVGVSTIS.	M. P. XVIII.
VARIANA.	M. P. XII.
VALERIANA.	*M. P. XII.*
OESCO LEG. V. MAC.	M. P. XII.
	VTO.

das dedit. *Ut oppidi utrumque nomen ſit; ut ſupra de* Aureo monte *admonuimus. In Notitia ſub eodem duce Daciae Ripenſis, cuneus Equitum Stableſianorum* Almo. Svr.

ALMO.] Oppidum, ſive *caſtellum* potius, fuiſſe, ex Procopio L. IV. Aedif. C. 6. exploratiſſimum eſt: nec *Almus* tamen *Mons* cum hoc recte componitur, quippe Sirmio vicinus. Wess.

CEBRO.] Meminit hujus Notitia. Eſt autem *Cebrus* fluvii nomen, qui in Danubium incidit, quem Ptol. *Cyabrum* vocat. Siml.

CEBRVM M. P. XVIII.] *Regium & Blandinianum* Cebro M. P. XVIII. *Neapolitanum* Crebro M. P. XVIII. *Longelianum* Cebro M. P. XVIII. & Crebro *corrigitur. In Notitia ſub ejuſdem Ducis diſpoſitione cuneus ſcutariorum* Cebro *recenſetur.* Svr.

CEBRO.] Appoſitum fuit caſtellum Cebro fluvio. Ὀχυρώματα ἐν Κίβρῳ inſtauraſſe dicitur Juſtinianus Procopio L. IV. C. 6. *Crebre* non recte data fertur L. 30. C. de Tranſact. Wess.

AVGVSTAM M. P. XVIII.] *Manuſcripta & Longolianum* Auguſtis M. P. XVIII. *Ptolemaeus inter nobiliores Daciae urbes* Praetoriae Auguſtae, & Auguſtae *meminit, ut* Auguſtae *ſit legendum. In Notitia ſub diſpoſitione ejuſdem Ducis in pervulgatis libris cuneus Equitum Dalmatarum* Auguſtae. *Sed in vetuſto exemplari non legitur niſi cuneus Equitum Dalmatarum* Divitenſium: *& reliqua deſunt.* Svr.

AVGVSTIS.] Sic calamo & formis deſcripti libri, neque hilum diſſidet Tabula. Meminit urbis Procopius eo loco, quem ſæpius citavimus. Αὐγούστ ὠνομάζετο ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἡ πόλις, additque vetus nomen illi durare, quantumvis novis operibus a Juſtiniano ſit munita. *Prætoria Auguſta*, cujus in Dacia trans Iſtrum Ptolemaeus meminit, ab hoc aliena eſt: Procopius, quod pæne præterieram, Αὐγούσται ſcripſiſſe videtur Wess.

VARIANAM M. P. XII.] *Manuſcripta & Longelianum* Variana M. P. XII. *In Notitia provinciarum, ſub eodem Duce, cuneus Equitum Dalmatarum Varina: & inter Legiones, præfectus Leg. 5. Macedonicae Variniana.* Svr.

VARIANA.] In Notitia error eſt, hinc emendandus: eſt enim verum, quod hic habemus, caſtelli ſive urbis cognomen. Procopius Βαρίανα πόλιν vocat. Wess.

VALERIANAM M. P. XII.] *Hæc manſio in Regio exemplari* Varianam *ſuo ordine conſequitur, quæ in reliquis non habetur; ut mihi veriſimile ſit, eam inſcitia librarii irrepſiſſe. cum in margine libri è regione* Varianae, Valerianam *pro* Variana *ſcribi oportere adnotaſſet, quam nos miniaceis deſignavimus litteris.* Svr.

VALERIANA.] Licet nullam hujus in MSS. & editis mentionem invenerim, dedi tamen hoc dignitati Regii MS., ut ceteris, quamvis nota injuſta, adjungeretur. Movit me intervallum XXXI. M. P., quod Tabula Auguſtas inter & Vion interſerit: id enim, ſi hæc eximatur, non aequabitur: ut vero confidentius reciperem, Procopius fecit L. IV. Aedif C. 6., Varianae Valerianam annectens, ἐν μέρει καὶ Βαλεριάναν, ἔρυμα πρότερον οὐδὲν ἔχουσαν, ἐτειχίσατο. *Præterea Valerianam, munitionibus nudatam, communivit.* Eſt & hujus *Valerianae* mentio in Actis S. Potiti C. 2., quam nusquam reperire ſe Bollandus queritur. Wess.

OESCO.] In Aldino codice additur, *Legi Mag.* Legendum autem erat *Legio I. Macedonica.* in MSS. nihil additum eſt. Siml.

OESCON LEG. MAC. M. P. XII.] *Regium* Oeſco Leg. Ac M. P. XII. *Sed Regium exemplar veſtigia nobis reliquit*, Mac. *ſcribendum eſſe: ut* Legionem Macedonicam *indicari minime dubium ſit: quod ex Notitia provinciarum liquide apparet. Ptolemaeus in Daciae provincia ſitu Danubii fluminis converſionem juxta* Οἶσκον *indicavit. Præterea inter urbes Myſiae inferioris juxta Danubium ſitas* Οἶσκος Τριβαλλῶν *conlocatur. In Notitia Provinciarum, ſub Duce Ripenſis Daciae inter auxiliares copias, auxilium Marienſium* Oeſco. *Et inter legionarios Præfectura* Leg.

Digitized by Google

VTO.	M. P. XIIII.
SECVRISCA.	M. P. XII.
DIMO.	M. P. XII.
NOVAS LEG. I. ITAL.	M. P. XVII.
	SCAI-

Leg. 5. Macedonicae Oeſco, *qui locus ſatis indicat pro luxata dictione* Ac *Regii exemplaris* Mac *legendum eſſe.* SVR.

OESCO.] Plerique libri *Oeſce legi Mag. M. P. M. XII.* Verum nobis ſervavit Vaticanus, ex qno Em. Schelſtrate vulgavit, *Oeſco Leg. V. Mag. M. P. XII.*, quo *Leg. Macedonica*, quam hic in ſtatione fuiſſe, ex Notititia nullum dubium eſt, indicatur. TRIB. LEG. V. MAC. IN MOESIA memoratur in Theſ. p. CCCCLXXXI. I. Ceterum Oeſci meminit quoque Jornandes R. Get C 50. Verba, ut obiter illis medear, adſcribam: *Emnedzar & Uzindar conſanguinei ejus in Dacia ripenſi. Uto & Iſcalmus qui ea potiti ſunt.* Vulcanius in aliis eſſe libris admonet *Hiſte Alivoque*, quæ ceteris ſaniora non ſunt. Codex Ambroſianus, modo parum adjuvetur, Jornandis ſententiam nobis ſinceram præſtabit: ille, *ut Deihiſco atmoque potiti ſunt*, quod erit, *in Dacia ripenſi Vto & Iſce Almoque potiti ſunt*, niſi tamen *Oeſce* malueris, quamquam Ἴσκος Procopio quoque dicitur. Rudera ſuperſunt ad fluvium *Isker*, ubi is Danubio conjungitur. Vide Danubium Pannonic. Com. Marſilii tom. II. p. 35. WESS.

VTO.] Meminit *Uti* oppidi Liber Notit.; id ſitum fuit ad confluentes *Uti* fluvii & Danubii. SIML.

VTON M. P. XIIII.] *Regium* Uto M. P. XIIII. *& reliqua* Uto M. P. XIIII. *In Notitia provinciarum ſub Duce Ripenſis Daciae cuneus Equitum Conſtantianorum* Uto. SVR

VTO.] Utum amnem in ripenſi Daria Marcellinus Comes ſub Coſſ. Ardaburii & Calippii A. CCCCXLVII. habet; hinc caſtello nomen. Procopius παλαιὸν ἔρυμα, ὅπερ ΟΥΤΩΣ ὀνόμαζον L. IV. Aedit. C. 6. WESS.

SECVRISCA.] Vel *Seſuriſca*. Meminit *Securiſcae* Lib. Notit. SIML.

SECVRISCAM M. P. XII.] *Habent manuſcripta & Longolianum: in Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione Ducis Moeſiae ſecunda, cuneus Equitum ſtutariorum* Securiſcae. *Procopius L. 4. C. 7. de adificiis Juſtiniani cum ad Myſos perveniſſet, qui Illyriis regionem vicinam obtinebant, poſt regionem, quam* Burgum *vocabant, Juſtinianum* Securiſcam *Caſtellum adificaſſe, idque novum feciſſe, perhibet; ut renovatum, & inſtauratum fuiſſe intelligi debeat.* SVR.

SECVRISCA.] Tabula *Securiſpa*, longioreque intervallo ab Uto, ſive ut ibidem vitioſe ſcribitur, *Vio* disjungit. Κόρισκος Theophylacto L. VII. H. M. C. 2., non bene. WESS.

DIMON M. P. XII.] Dimo M. P. XII. *Habent manuſcripta exemplaria. Longolianum* Dino M. P XII. *Et manſio perperam in Notitia Provinciarum, ut ego arbitror, appellatur* Duno. *Nam poſt cuneum Equitum ſcutariorum Securiſcae, ſtatim ſubdit cuneum Equitum* Solentium Duno. *In vulgatis* Solenſium Duno *legitur.* SVR.

DIMO.] Ita conſtanter MSS., *Dinio* tamen Tabula cum iisdem fere M. P. Procopius fine libri IV. Aedif. Juſtiniani inter ea caſtella, quæ flumini Iſtro vicina atque appoſita fuerunt, ΔΙΜΩ ponit, quod ego ΔΙΜΩ eſſe arbitror. WESS.

NOVAS.] Vel *Nonas*. Meminit autem *Novae* Ptolemaeus. Quædam autem exemplaria hic ponunt *Legionem I. Italicam*, etſi in pleriſque hoc depravate ſcribitur. Ptolemaeus eandem poſt Duroſtorum ponit. SIML.

NOVAS LEG. I. ITAL. M. P. XVII.] *Regium habet exemplar cum numero* XVI. *Blandinianum* Novas Legihal M. P. XVII. *Neapolitanum* Notus legihal M. P. XVII. *Longolianum* Nonas legihal M. P. M. XVIII: & Notus *corrigitur. Satis ſupra conſtitit ex hoc Itinerario, & provinciarum Notitia duplicem eſſe manſionem* Novarum *nomine: & hanc* leg. I. Italicae *cognomento à prima manſione diſtingui. In eadem Notitia ſub diſpoſitione Ducis Moeſiae ſecunda inter legionarios Ripatienſis Praſectura legionis prima Italica* Novis. *Et continuo, Praſectura Ripae* legionis primæ Italicae *cohortis v. pedatura ſuperioris* Novis. SVR.

NOVAS.] Excerpta MSS., quibus utimur, adponunt *Legihal.*, unde viri docti *Leg. I. Italic.* recte formarunt. Has *Novas* Jornandes Rer.

 Get.

Digitized by Google

SCAIDAVA.	M. P. XVIII.
TRIMAMMIO.	M. P. VII.
SEXANTAPRISTIS.	M. P. VII.
TIGRA.	M. P. IX.
APPIARIA.	M. P. XIII.

TRANS-

Get. C. 18., uti ſupra indicatum eſt, commemorat. Marcellino Comiti *Novenſis Moeſiae civitas* An. CCCCLXXXVII. dicitur: Priſco Excerpt. Hoeſchelii p. 25. Νοβῶν τῆς Θρᾳκίων nomine veniunt; accuratius eas deſcribit Theophylactus L. VII. H. M. C. 2. WESS.

SCAIDAVA.] Vel *Sacidava.* Lib. Notit. *Sacidava.* SIML.

SCAIDAVAM M. P. XVIII.] *Regium & reliqua exemplaria* Scaidava M. P. XVIII. Sucidavae *alterius manſionis infra fiet mentio.* SVR.

SCAIDAVA.] Procopius L. IV. Aedif. C. ult. Σκίδαβα & Νόβας Iſtro apponit. *Sacidava*, uti Simlerus non bene ſcribit, aliorſum pertinet. WESS.

TRIMAMMIO.] *Triamannio* vel *Trimanio.* Ptol. *Trimanium.* SIML.

TRIMAMMION M. P. XII.] *Regium* Trimammio M. P. VII. *Blandinianum* Triamannio M. P. VII. *Neapolitanum* Triammanuo mpm. VII. *& Long.* Triamamnio mpm. VII. *Ptolemaeo juxta Danubium in Myſia provincia* Τριμάμμιον. *In Notitia provinciarum inter auxiliares Ducis Moeſiae ſecunda Milites Conſtantini* Trimammio. SVR.

TRIMAMMIO.] Ptolemaei Coislin. MS. Τριμάμιον, ſed corrigendus ille ex Itinerario eſt. Tabula *Trimamio.* WESS.

SEXANTAPRISTIS.] *Sextantapriſtis* vel *Sexaginta Priſte.* Forte *Tiriſtra* Ptolemaei. SIML.

EXANTAPRISTIN M. P. VII.] *Regium* Sexantapriſtis M. P. VII. *Blandinianum* Sexanta priſtis M. P. XII. *Neapolitanum* Sexan priſos M. P. XII. *Longolianum* Saxanta piſtis mpm. XII: *&* priſos *corrigitur, pro* priſtis. *Sed Græca compoſitione nomen ducendum videtur, quod vetuſtis exemplaribus admonemur Itinerarii. In Notitia Provinciarum ſub Duce Moeſiae ſecunda cuneus equitum Armigerorum* Sexaginta priſtæ: *& inter legionarios Riparienſes ejuſdem Ducis, Præfectus Ripae Leg. I. Italicae, Cohortis v. pedatura inferioris* LX. priſta. *Hoc mihi perſuadeo, quod in Nicephori Calliſti Hiſtoria interpres* Ἑξαντωπριστῶν *legiſſe videtur: tametſi, ratus præpoſitionem ἐκ & ἐξ geminari,* Antapriſtena *male vertit. Libro enim xiiii. C.* 39. Ex Apamea, *inquit*, Aſiae Philippus Eudoxiopolim miſſus eſt: cui vetus nomen Salambria fuit: Polycarpus ex Antapriſtena Myſiae urbe. *Ab immani piſcium ne magnitudine, quos in Danubio gigni Plinius auctor eſt, uti marionem, quem protelis boum extrahi memorat; an à navigiorum numero, & claſſe nomen invenerit id oppidum, res videtur explicatu difficilis.* SVR.

SEXANTAPRISTIS.] Ita MSS. noſtri. Nicephorus, quem excitavit Surita, ſuos hortulos ex Socrate L. VII. H. E. C. 36. rigavit; ibi vero Πολύκαρπος ἀπὸ Σεξαντωπρίστων τῆς Μυσίας, quo hæc lectio firmatur. Procopio L. IV. Aedif. C. ult. Ἑξηντάπριστα. Tabulæ *Priſtis*, unde omnino mihi perſuadeo, Ptolemaei ΤΙΡΙΣΤΗΝ ex ΠΡΙΣΤΗ eſſe ortam, neque enim ratum aut inſolens eſt, ut ex divulſis conjunctiſque literis errores commiſſi propagentur. WESS.

TIGRA.] Liber Notit. *Tegra.* SIML.

TIGRAM M. P. VIIII.] *Manuſcripta habent exemplaria, & Longolianum.* Tegra *in Notitia provinciarum vocatur. Nam* Exantapriſti, *&* Appiariae *adjunguntur, ſub Duce Moeſiae ſecunda, cuneus Equitum ſecundorum armigerorum* Tegrae, *& cuneus Equitum ſcutariorum* Appiariae. SVR.

TIGRA.] Procopius quoque Τίγρα L. IV. C. ult. de Aedif. Juſtiniani, quamquam male C. 7 Τίγας, ubi caſtello, cui Ἰατρῶν eſt nomen, jungitur. In Tabula *Latrum VIIII. M. P.* a Novis disjungitur, habetque Notitia Imp. Orient. *cuneum equitum ſcutariorum Latris* ſub diſpoſitione V. S. Ducis Moeſiae II. Credo utrobique eſſe commiſſum, & Tabulæ pariter ac Notitiæ ex Procopio eſſe ſubveniendum. Theophylactus Ἰατρον urbem prope *Novas* non præteriit L. VII. H. M. C. 2. WESS.

APPIARIAM M. P. XIIII.] *Regium* Appiaria M. P. XIIII. *Reliqua* M. P. XIII. *In Notitia Provinciarum, inter auxiliares Ducis Moeſiae*

Digitized by Google

TRANSMARISCAM.	M. P. XVI.
CANDIDIANA.	M. P. XIII.
TEGLICIO.	M. P. XII.
DOROSTORO LEG. XI. CL.	M. P. XII.

SV-

ſiae ſecunda, *Milites tertii Nauclarii* Applariae *recenſentur.* Svr.

APPIARIA.] Habet eam Procopius. Hierocles Marcianopoli metropoli ſubjicit. *Lupicianus Appiariae Episc.*, Λουπικιανὸς Ἀππιαρίας eſt in Epiſt. Joan. Chryſoſtomi ad Innocentium apud Palladium Vit. Chryſoſt. p. 13. Vide V. C. Ant. Schultingium ad L. 3. C. Hermog. de *Depoſito.* Wess.

TRANSMARISCAM M. P. xvi.] *Habent Regium*, *Blandinianum & Longolianum exemplar. Neapolitanum vero* M. P. XVIII. *Ptolemaeo juxta Danubium* Τρασμαρίσκα. *Inter eoſdem auxiliares Ducis Moeſiae ſecunda*, *Milites Novenſes* Transmariſcae, *& inter legionarios Riparienſes*, *Praefectus Leg. xi. Claudiae*, *Cohortis v. pedatura ſuperioris* Tranſmaricae: *& praefectus Ripae Leg. xi. Cl. Cohortis v. pedatura inferioris* Tranſmariſcae *recenſentur.* Svr.

TRANSMARISCAM] Mire vitiatum hoc nomen, ſicuti in barbaris fieri amat, paſſim conſpicitur. Procopius L. IV. Aedif C. 7. modo Τρανσμαρίσκας ὀχύρωμα, modo Τρανσμαρισκᾶς appellat. In Notitia Leonis Aug. Episc. urbis ὁ Τρανσμαρίσκων dicitur. Tabula paullo melius *Traſmariſca XIII. M. P.* ab Appiaria. Wess.

CANDIDIANAM M. P. xiii.] *Habet auferendi caſu Regium exemplar*, *& Neapolitanum: Blandinianum* M. P. XIIII. *& Longolianum*, *ſed* XIII. *corrigitur. In Notitia Provinciarum ſub Duce Moeſiae ſecunda inter auxiliares copias*, *Milites primi Moeſiaci* Candidianae. Svr.

CANDIDIANA.] Procopio Κανδιδιανά. A *Candidiano* Galerii Maximiani filio nomen hanc manſionem traxiſſe, Toinardus ad Lactantium Mort. Perſec. C. 20. arbitratur. Wess.

TEGLICIO.] *Teclicio.* Liber Notit. *Teglicium.* Svr.

TEGLICIVM M. P. xii.] *Regium* Teglicio M. P. XII. *Blandinianum* Teclicio M. P. XII. *Neapolitanum* Teditio M. P. XII. *Longolianum* Teclitio M. P. XII: *&* Teditio *corrigitur. Sub eodem Duce Moeſiae auxiliares milites Moeſiaci* Teglicio. Svr.

TEGLICIO.] Tabula *Tegulicio:* noſtri vero libri aut *Teditio* aut *Teclitio.* Wess.

DOROSTORO LEG. XXI. CL.] Ptolemaeus hic *Leg. I. Ital.* ponit. Simi.

DOROSTORON LEG. XI. CL. M. P. xii.] *Regium exemplar* Doros coro LEG. XX. CL. M. P. XII. *Bland.* Dorosdoro Leg. XXI. CL. M. P. XII. *Neapol.* Doroſtoro Leg. XXI. CL. mp. XII. *Longolianum notam* CL. *in* 50. *vertit: & pro* Dorosdoro, Doroſtero *corrigit. Ptolemaeus legionem primam Italicam* Doroſtoro *conlocat*, *Antonini Itinerario*, *&* Scoto *Notitia Provinciarum auctore*, *repugnantibus. In* Myſia *enim inferiore conlocatur inter urbes juxta Danubium* Δουρόστολον λεγεὼν πρώτη Ἰταλική. *In Notitia vero Provinciarum inter Legionarios Riparienſes*, *Praefectus Leg. xi. Claudiae* Doroſtoro. *Ammiano libro xxvii. C. 4. in Myſia* Doroſtorus. Svr.

DOROSTORO.] Excerpta, quibus utimur, *Leg. XXI. Cl.*, quod perpulchre Surita correxit: nam præter Notitiam Dio diſerte *Leg. XI. Claudiam* in Moeſia inferiore attinuiſſe refert: nec quemquam hic Ptolemaeus morari debet, ſi quidem legiones *ex uſu temporis huc illuc meantur*, *gliſcerent numero & aliquando minuerentur*, ſicuti Tacitus An. IV. C. 5. memoriæ tradidit. Ut vero ad Doroſtorum veniamus, obſervandum eſt, Graecos literam liquidam, Latinos caninam in voce, ſæpiſſime corrupta, adamaſſe. Theophylacto L. I. H. M. C. 8. Δορόστολον, & L. VI. 6. Δορόστολον, quo a Driſiperis XX. caſtris pervenitur. Δωρόστολον in Actis Maximi & Dadae C. 2. In Menaeis XXV. Maji Ῥοδόστολον τῆς Μυσίας. Medio aevo Δρίστρα *Driſtra* appellabatur. Zonaras in Leone Philoſopho ἐν Δοροστόλῳ, τοῦτο δ᾽ ἡ Δρίστρα ἐστί. Atque hæc è Graecis abunde erunt. Latinos teſtes excitemus. Jornandes Rer. Get. C. 43. *Aetius Moeſiorum ſtirpe progenitus in Doroſtena civitate.* Notkerus in Martyrum indice a. d. VIII. Kal. Junii, *apud Moeſiam civitate Doroſcoro*, & a. d. VI. Kal. Jun., *In Moeſiae civitate Deroſterenſi.* Vide vero impudentiſſimam Bivarii confidentiam, ſcribentis ad Fl. Dextri Chron. An. CLXVIII. *Idque ex eo ſatis convincitur*, *quod tota*

Digitized by Google

SVCIDAVA.	M. P. XVIII.
AXIOPOLI.	M. P. XII.
CAPIDAVA.	M. P. XVIII.
CARSO.	M. P. XVIII.
CIO.	M. P. X.

BI-

tota Myſia ſive Moeſia nulla ſit urbi ſive oppidum, cui Doroſternt nomen. Nimirum tali auxilio atque iſtis defenſoribus nugaciſſimæ peſſimi impoſtoris Hieron. de Higuera fabulæ egebant. WESS.

SVCIDAVAM M. P. XVIII.] Sucidava M. P. XVIII. *Ptolemaeo inter eaſdem urbe. Myſiae inferioris juxta Danubium ſitae* Σουκίδαυα. *Et in Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione Ducis Moeſiae ſecunda cuneus Equitum Stableſianorum,* Sucidavae, *& ſub Duce Daciae Ripenſis inter legionarios, Praefectus Leg. V. Macedonicae* Sucidavae. SVR.

SVCIDAVA.] Procopius Doroſtolo jungit Σουκίδαυα L. IV. Aedif. C. 7. nec Tabula præteriit, longiore tamen a Doroſtoro intervallo. WESS.

AXIOPOLIM M. P. XII.] *Regium* Axiopoli M. P. XII. *Blandinianum* Axiupoli M. P. XIII *& Neapolitanum* Auxiupoli M. P. XII. *& Longolianum* Anxiopoli. *Ptolemaeus poſt* Sucidavam Ἀξιόπολις *& converſionem Danubii juxta* Oeſcum, *&* Axiopolim *deſignat: & ab* Axiopoli *Danubium deinceps, uſque ad Oſtia* Iſtrum *dici perhibet. In Notitia Provintiarum ſub Duce Scythiae inter auxiliares, Milites ſuperventores* Axiupoli: *& inter Legionarios Ripárienſes, Praefectus Ripae Leg. II. Herculiae, Cohortis V. pedatura inferioris* Axiupoli. SVR.

AXIVPOLI.] Ita veteres libri, Graecorum morem imitati. *Auxiopoli* tamen Voſſianae ſchedæ, ad quam formam Martyr. Catalogus, cui Hieronymi nomen præſcriptum eſt, VII. Id. Maji in recentata Edm. Martene editione *in Auxopoli: Axiopoli* ille habet, quem D'Achery inſeruit Spicilegio. Quem vero vir induſtrius ex hac Moeſiae urbe *Axiopolum* Martyrem creavit, illum populares ejuſdem ſectæ haud temere

Aethereos inter proceres, ſanctumque ſenatum

recipient. Jam quod in Procopio extremo L. IV. legis Ἀξίοπα, Καρσοί, id ego Ἀξιόπολιν putavero. WESS.

CAPIDAVAM M. P. XVIII.] *Hujus oppidi ab auctore Notitiae provinciarum fit mentio: nam ſub diſpoſitione Ducis Scythiae cuneus equitum Solentium* Capidavae *recenſetur.* SVR.

CAPIDAVA.] Tabula *Calidava* cum iiſdem M. P.; probum tamen eſt vulgatum: nam & Hierocles & Conſtantinus Porphyr. Imp. Καπίδαυα agnoſcunt. WESS.

CARSO.] Alias *Carro.* Ptol. & Notit. liber *Carſum.* SIML.

CARSON M. P. XVIII.] *Regium exemplar* Garſo M. P. XVIII. *Blandinianum* Carro M. P. XVIII. *& item Longolianum, ſed* Carſo *corrigitur. Neapolitanum* Carſo. *Ptolemaeo inter eaſdem ad Danubium ſitas urbes juxta* Axiopolim Κάρσιον. *In Notitia Provinciarum ſub Duce Scythiae inter auxiliares copias Milites Scythici* Carſo. SVR.

CARSO.] Imp. Conſtantinus L. II. Them. 2. Κάρκος, Τρόσμις, quod ab Ans. Banduri neglectum fuiſſe demiror, præſertim cum Hierocles, quem Imp. inibi excerpſit, Κάρσος recte legat. Pertinet huc Procopii Καρσώ WESS.

CION M. P. X] *Hujus manſionis ſive oppidi in eadem Notitia Provinciarum ſub Duce Scythiae fit mentio: recenſetur enim cuneus equitum Stableſianorum* Cio. SVR.

CIO.] Fuit cum huc referrem ex Frag. III. Oper. Hiſtor Hilarii *Valentem è Dacia Ripenſi de Scio,* qui Sardicenſi Concilio ſcribendo adfuit: nunc L. Holſteinio *de Iſco* legenti adſtipulor. *Iſcus* enim ſive *Oeſcus* in Dacia ripenſi fuit. WESS.

BIROA.] Vel *Beroe.* Lib. Notit. *Bireum.* SIML.

BIROEN M. P. XVXII.] *Regium* Biroe M. P. XVIII. *Blandinianum* Biroe M. P. XIII. *Neapolitanum* Biroe M. P. XIIII. *Longolianum* Beroe M. P. XIII. *&* XIIII. *corrigitur. In Notitia Provinciarum ſub eadem diſpoſitione Ducis Scythiae, cuneus Equitum Stableſianorum* Bireo: *& in vetuſto exempiari, & in vulgatis libris.* SVR.

BIROE.] Sic MSS. noſtri. Tabula *Bereo,* haud ſcio an verius. WESS.

TROS-

BIROE. M. P. XVIII.
TROSMIS LEG. I. IOVIA. M. P. XVIII.

S C Y T H I A.

ARRVBIO. M. P. IX.
DINIGVTTIA. M. P. IX.
NO-

TROSMIN LEG. I. IOVIA M. P. XVIII.] *Regium exemplar* Tromis LEG. I. Iovia M. P. XIII. *Blandinianum* Troſmis leg. 1. id eſt, Iovia M. P. XVIII. *atque item in Neapolitano. Longolianum* Troſmis Leg. 50. id eſt Iovia M. P. XVIII. *Ptolemaeo inter eaſdem urbes Myſiae inferioris juxta Danubium ſitas* Τρωσμίς, *ut* Τροσμὶς *legendum videatur: in eam lectionem conſentientibus Itinerarii hujus auctore & Notitia Provinciarum. Nam ſub Duce Scythiae inter auxiliares recenſentur Milites ſecundi Conſtantini Troſmis: & inter Legionarios Ripárienſes Praefectus Leg. II. Herculeanae cohortis v. pedatura inferioris* Troſmis. SVR.

TROSMIS.] Procopio extremo L. IV. Aedif. Τροσμίς. Ptolemaeo egregie ſuccurrit Surita; eſt enim in Coislin. MSS. Τροσμίς. Hierocli Τροσμὶς dicitur. Vide N. Heinſium ad Ovidium L. IV. Pont. IX. 79. De legione in libris magna eſt diſcordia. Dextre rem geſſit, qui occaſionem viro docto praebuit, ut margini Fabriciani exemplaris allinere poſſet, *Troſmis Leg. I. Jovia M. P. XVIII.* Nam Leg. I. Joviam in his oris hiberna habuiſſe, Notitia Imp. perſpicue docet: dat quidem illa *Leg. II. Herculeam* hinc manſioni, nec id tamen Itinerario nocebit, ſi quidem ex uſu temporis, ut dictum alias eſt, in Legionum ſtationibus & hibernis ſaepe variatum fuit. Vellem vero ad Legiones *Joviam* & *Herculeam* Surita animum advertiſſet; nunquam ſane *Conſtantinopoleos* & *Maximianopoleos* & *Diocletianopoleos* mentio in hoc libello ipſum fuiſſet morata. WESS.

SCYTHIA] *Habet Regium exemplar ante* Arrubii *manſionem: & in reliquis exemplaribus* Scythica *legitur: neque fines videntur deſignari* Scythiae, & Thraciae, *ſed eum locum in Itinerario* Scythiae *regioni attribui: nam & ſuperiores plures, & inferiores manſiones* Scythiae *provincia in Notitia provinciarum contribuuntur.* SVR.

SCYTHIA.] Noſtri *Scythica* & forte melius; ut Legionis I. Joviae ſit cognomen: ita *Leg. IV. Scythicam* eſſe dictam ex lapidibus literatis novimus. SCYTHIA tanto magis diſplicet, quod jam diu per eam Itinerarium nos circumduxerit. WESS.

ARRVBIO.] Vel *Arabio.* Liber Notit. *Arubio.* SIML.

ARRVBIVM M. P. VIIII.] *Regium* Arrubio M. P. XVIII. *Blandinianum* Arrubio M. P. VIIII. *Neapolitanum* Arubio VIIII. & *Longolianum* Arabio VIIII. *In Notitia provinciarum ſub Duce Scythiae, cuneus Equitum Cataſractariorum* Arubio. SVR.

ARRVBIO.] *Arabio* Cuſani ſchedae. Tabula *Arubio* cum iisdem M. P. Memorant hoc in tractu veteres *Abritum*, ubi Decius Imp. pugnando periit. Jornandes R. G. C. 18. *Veniensque abrupto, Moeſiae civitatem, circumſeptus a Gothis & ipſe extinguitur*; bene Ambroſianus MS. *ad Abrittum, Moeſiae civitatem.* Paria leges in Chronico Hieronymi & Dexippo apud Syncellum p. p. 376. Scio Zoſimum L. I. C. 23. rem circa Tanain a Decio infeliciter geſtam memorare: ſed is in errore eſt. Periit Decius in Moeſia, ubi illud oppidum, aliud tamen ac *Arubium*, ut alias oportunius diſſeremus. WESS.

DINIGVTTIA.] Vel *Dimiguthia.* Ptol. *Dinogethia.* Liber Notit. *Dirigothia.* SIML.

DINIGVTTIAM M. P. VIIII.] *Regium* Tuniguttia M. P. VIIII. *Blandinianum* Dinigutia M. P. VIIII. *Neapolitanum* Dimiguttia VIII. *Longolianum* Dangutia mpm. VIIII. & Dimiguttia *corrigitur. Ptolemaeo inter eaſdem ad Danubium ſitas urbes* Δινογέτεια: *& de flexionibus Danubii agens, in ſitu Daciae provincia,* ἀπὸ δὲ ἀνατολῶν τῆς τε ἐντεῦθεν Ἴστρου ποταμοῦ μέχρι τῆς κατὰ Δινογέτειαν πόλιν ἐπιστροφῆς. *In Notitia Provinciarum ſub Duce Scythiae inter auxiliares, Milites Scythici* Dirigothia *in vetuſto exemplari, quemadmodum in vulgatis legitur.* SVR.

NOVIODVNO LEG. II. HERCVLEA.	M. P. XX.
AEGYSO.	M. P. XXIIII.
SALSOVIA.	M. P. XVII.
SALMORVDE.	M. P. IX.
VALLE DOMITIANA.	M. P. XVII.

AD

NOVIODVNVM LEG. II. HERCVLEA. M.P.xx.] *Ptolemaeo item poſt* Dinogatiam Νοβιόδουνον. *Ammianus libro xxvii. C.* 5. Noviodunum navibus ad transmittendum amnem connexis, perrupto barbarico, continuatis itineribus, longius agentes Grutungos bellicoſam gentem adgreſſus eſt. *In Notitia Provinciarum poſt ſtationem Scythicorum militum primi Conſtantini* Novioduno. *Et praefectus Leg. I. Iovia* Novioduno. *Et Praefectus Ripae legionis I. Ioviae, Coh. v. pedatura ſuperioris* Novioduno. *Qua in re id eſt animadvertendum*, Legionem Ioviam, *qua in hoc Itinerario* ſecunda *cognominatur*, *in Notitia* primam *eſſe: & eam* Novioduno *attribui, qua in Itinerario* Troſmi *adſignetur: & legionem* Herculeam, *qua Novioduno in Itinerario conlocatur, in Notitia* Troſmis *conlocari*. Svr.

NOVIODVNO.] Νοβιόδουνος Hierocli, pro quo verius Imp. Conſtantinus L. II. Them. 2. Νοβιόδουνος. Procopio Νοβιοδουνὼ extremo L. IV. Aedif. *Neveduno* Hieronymo Martyrol. a.d. XVI. Kal. Jun. *Leviduno* Notkero. *Nebioduni* in L. I. C. Th. de Veſt. Oloveris. Vocabulum eſt mere Germanicum *Neudun* ſive *Nudun*, ut bene monuit Ph. C'uverius L. III. G A. C. 43.; nec credidero tamen, quod ibidem arbitratur, *Novam civitatem* Jornandi dici R. G. C. 5. Verba addam, ut, ſi queam, luce aliqua circumfundam: *Sclavini a civitate Nova & Sclavino Rumunenſe & lacu, qui appellatur Muſſanus, uſque ad Danaſtrum & in Boream Viſcla tenus commorantur*. Quid in his *Sclavinum Rumunenſe* ſit, haud temere quisquam finiverit; facit praeterea MS. optimae notae Ambroſianus, ut mendi ſuſpectum ſit: ille enim; *Scaveni ad civitatem novi & unenſe, & lacu, qui Murſianus*: hinc, niſi fallor & hujus animi fruſtra ſum, formari debet *a Civitate Nova & Utenſe*, quam utramque vicinam eſſe, ex ſuperioribus non ignotum eſt: ut ut autem eſt, *nova civitas* nulla hic alia eſt ac *Provinciae Moeſiae*, quam eodem titulo exornatam videbis apud Eugippium Vita S. Severini C. 45. Ceterum *Leg. II. Herculeg M. P. XX.* vetuſti libri. Wess.

AEGYSSON M. P. xxiiii.] *Regium* Egiſo M. P. xxiiii. *Blandinianum* Aegyſo M. P. xxii. *Neapolitanum* Egyſo M. P. xxiiii. *Longolianum* Aegyſo M. P. xiiii. *In Notitia Provinciarum ſub Duce Scythiae, cuneus equitum armigerorum* Aegyſſo. Svr.

AEGYSSO.] *Aegiſo M. P. XXIIII.* Cuſani codex & priores editi: reliquis *Egiſe* ineſt. Φρούριον, ὅπερ Αἴγισσον ὀνομάζουσι Procopius L. IV. Aedif. C 7. Vide N. Heinſium ad Ovidii L. 1. Pont. VIII, 13. Wess.

SALSOVIAM M. P. xvii.] *Manuſcripta & Longolianum* Salſovia M. P. xvii. *Ejus manſionis fit in Notitia Provinciarum ſub eodem duce Scythiae mentio. Nam milites Quinti Conſtantini* Salſovia *recenſentur*. Svr.

SALMORVDE.] *Halmyris* eſt. Procopius L. IV. Aedif. C. 7. Καὶ ἄλλο δὲ φρούριον Σκυθίας ἐν ἐσχάτῳ κεῖται, Ἀλμυρὶς ὄνομα. *& aliud caſtellum in extrema Scythia poſitum, nomine Halmyris.* Huc relegatus fuit a Theodoſio Imp. Eunomius Philoſtorgio teſte L. X. H. E. C. 6., quo loco Itinerarii J. Gothofredus oblitus non eſt: hoc vero male, quod *Salmorudem* in *Halmyridem* convertendam conſuerit. Dicunt pro arbitrio *Exantapriſta* & *Sexantapriſta*, *Halmydeſſum* & *Salmydeſſum*, *Accaſonam* & *Saccaſonam*; & vetitum erit in *Salmyride*? Vide & H. Valeſium ad Philoſtorgii locum. Pejus autem arbitratus eſt, in Tabula pro *Halmyria* ſive *Halmyride* potius, *Salſoviam* legi: eam enim multo diverſiſſimam eſſe, qui dubitemus? Vide quoque Vitam S. Epicteti & Aſtionis C. 6. Wess.

AD SALICES.] Oppidum fuit Scythiae, ex laeto ſalicum atque uberi ſemine appellatum. Ammianus L. XXXI. C. 7. *Univerſos regens ex communi ſententia Richomeres Profuturo ſociatur & Trajano, tendentibus prope oppidum SALICES.* Vide & Valeſium. Nihil ergo opus Voſſii auxilio, arbitrati ad Peripl. Ponti Euxini p. 159. *ad Stoma M. P. XXVI.* hic eſſe refingendum:

quam-

AD SALICES.	M. P. XXVI.
HISTORIO.	M. P. XXV.
TOMOS.	M. P. XXXVI.
CALLATIS.	M. P. XXX.

TI-

quamvis enim Tabula id habeat, vetat tamen diſtantia inter eam manſionem & Iſtropolim, ut hic recipiatur: ne nunc dicam, omnes Itinerarii manſiones in Tabula haud reperiri. Wess.

HISTORIO.] Vel *Hiſtros*. Ptol. *Iſtropolis*. Straboni *Iſtros*. Siml.

ISTRUM M. P. xxv.] *Mirum eſt quam depravatum & detortum ſit hoc nomen in vetuſtis exemplaribus ex communi, & percognito, ut complura in hoc auctore ejuſmodi corrupta merito ſuſpicemur, quibus medela adhiberi non poſſit. Regium exemplar* Storio xxv. *habet: & reliqua* Hiſtorio m. p. xxv. *cum manifeſto appareat* Iſtrum *urbem eſſe Myſiae inferioris, poſt* Iſtri *oſtium, quod* Hieron *appellarunt &* Pteron *promuntorium. Strabo libro vii. p. 319. à ſacro Iſtri oſtio perhibet, dextrorſum habenti litus perpetuum occurrere oppidulum* Iſtri *nomine ad ſtad. D. a Mileſiis ædificatum: atque inde* Tomos *oppidulum alterum, ad ccl. ſtadia eſſe ſitum. Dehinc urbem* Calatim *ad cclxxx. ſtadia ab Heracleenſibus coloniam deductam. Plinius L. 4. C. 11. in deſcriptione Thraciae prodit, altero latere à Pontico litore incipiens, ubi* Iſter *amnis immergitur, vel pulcherrimas in ea parte urbes habere* Iſtropolim Mileſiorum, Tomos Calatimque, *quæ antea* Cerbatis *vocaretur. Ptolemaeo item poſt* Hieron Iſtri oſtium *adjunguntur* Ἱερὸς, Τομοὶ, Καλλατία. *ut idem ſervatus ſit manſionum ordo hoc Antonini Itinerario: quod ab omni errato liberum eſſet, ſi fides exemplarium nobis conſtitiſſet: cum Principum opibus, & induſtria ipſarum civitatum via illa in Provinciis ſubſternerentur: ac lapidibus certa, & conſtantes dimenſiones conſtituerentur. Hæc eo prolixius, quam fortaſſe par erat, adnotavimus, quod videam virum doctiſſimum* Ferdinandum Pintianum, *& qui Graecam litteraturam primus ex Italia in Hiſpanias advexit, in Annotationibus in quartum Plinii librum hæc prodidiſſe.* Nam auctori, qui Antonini nomine vulgo circumfertur, quantum fidei haberi debeat, alio loco commodius diſputabitur. *At mihi ejus operi ea fides videtur adhibenda, ut ſi id à Pintiano noſtro recte fuiſſet excuſſum, fortaſſe inter nonnulla ejus libelli commoda, quæ vir tanta doctrina præditus reportaſſet (ut leviter hoc à me tangatur) nunquam* Pintiani *nomen ipſe ſibi uſurpaſſet: falſo perſuaſus,* Pintiam Vaccaeorum *urbem, eo loci ſitam, quo nunc celeberrima Hiſpaniae urbs* Valliſoleti *nomine, cujus ſolum, tanquam patria, carum illi fuit.* Sur.

HISTORIO.] Conjuraverunt in voce ita ſcribenda MSS. *Iſtro* aut *Hiſtro* verum videtur: aliud tamen Iſ. Voſſio ad Peripl. p. 157. placuit ob Tabulam Peutingeri, quæ *Hiſtriopoli*. Verum cum urbs *Iſtros*, *Hiſtros* & *Iſtropolis* fuerit veteribus dicta, cur ultimum ſolum arbitrabimur eſſe ſincerum? Jornandes Succeſ. Regn. p. 83. Edit. Vulcan. *Similiter & capiens civitates, quæ litori Pontico inhærebant, id eſt Apolloniam, Galatam, Parthenopolim & Tomos Iſtri.* Scribe ex Eutropio L. VI. C. 10. *Callatim, Tomos* & *Iſtrum*. Wess.

TOMOS.] Urbs Ovidii exilio famoſa Sozomeno L. VI. H. E. C. 21. μητρόπολις Τόμις, πόλις μεγάλη ϗ εὐδαίμων παράλιος dicitur. *Theotimus Tomitianus Scythiae* eſt apud Facundum Hermianenſem L. VIII. p. 480., non bene. Wess.

CALATIS.] *Callacis*. Ptol. & Straboni, qui hanc cclxxx. ſtadiis a Tomis diſtare ſcribit, *Calatis*. Siml.

CALATIM M. P. xxx.] *Manuſcripta* Callacis m. p. xxx. *Longolianum* Calacis m p. xxx: *ſed quamvis Ptolemaeo* Καλλατία *ſit, tamen ex his quæ ex Strabone & Plinio protulimus, placuit* Calatin *præferri: cum præſertim Pomponii Melae & Stephani auctoritas accedat. Pomponius L. 2. C. 2.*, in litoribus Iſtro proxima eſt Iſtropolis, deinde à Mileſiis deducta Calatis, *& in vetuſto exemplari* Calathius *legitur. Stephano* Κάλατις, πολίχνιον ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ Πόντου. Sur.

CALLATIS.] In numo, quem Goltzius inter Aſiae inſulas Tab. III. exhibet, ΚΑΛΛΑΤΙΑC, plures tamen alii apud Vaillantium ΚΑΛΛΑΤΙΑΝΩΝ. Male ergo apud Diodorum L. XIX. p. 713. & L. XX. p. 764. Καλλατιανοί. Utamur

TIMOGITTIA.	M. P. XVIII.
DIONYSOPOLI.	M. P. XXIIII.
ODISSO.	M. P. XXIIII.
MARCIANOPOLI.	M. P. XVIII.

SOA-

occaſione atque urbem hanc reddamus Appiani Illyr. circa finem: Εἰσὶ, inquit, εἰσὶν Ἑλληνίδες ἓξ πόλεις, Μυσοῖς πάροικοι, Ἴστρος τε καὶ Διονυσιόπολις καὶ Ὀδησσὸς, καὶ Μεσημβρία· ἐξ ἧς ἐν Ῥώμῃ ἐκ Καλαπόδου μετήνεγκε τὸν μέγαν Ἀπόλλωνα, τὸν ἀνακείμενον ἐν Παλατίῳ· vertit P. Candidus. *Quo in loco IV. Graecorum urbes, Myſiis finitimæ, ſitæ ſunt. Iſtros videlicet, Dionyſiopolis, Odyſſus, & Meſembria. Deinde Romam ex Gallia magnum illum Apollinem, qui in Palatio ſitus eſt, adduxit.* Diceres hinc Candidum aliter legiſſe; niſi malis, eum τὸ ἓξ *ſex* vitioſum arbitratum, quod IV. tantum urbes recenſerentur, quo tamen judicio falſus eſt. Primo enim conſtabit, *Apolloniam* excidiſſe: nam ex ea Lucullus, quo de ibi Appianus, coloſſeam Apollinis imaginem ſuſtulit Romamque aſportavit: ſi addubites, Strabonem adi L. VII. p. 319. Hinc deinde conſequitur, verba ἐκ Καλαπόδου, e quibus ridicule Candidus *Galliam* fecit, ex gloſſa eſſe atque adeo inducenda. Jam cum inter Graecas hujus oræ urbes *Callatis* excelluerit, & gloſſæ, quicunque fuerit, auctor in Appiano eam inveniſſe videatur, credo ſcriptum fuiſſe primitus, Μεσημβρία καὶ Καλλατὶς, καὶ Ἀπολλωνία· ἐξ ἧς ἐν Ῥώμῃ μετήνεγκε κ. λ. Ceterum Tabula M. P. XXXIII a Tomis disjungit, quod ſpatium cum Strabonis CCLXXX. ſtadiis paullo melius convenit. Wess.

TIMOGITIAM M. P. XVIII.] *Regium* Timogitia M. P. XVII. *Reliqua* Timogittia M. P. XVIII. Dionyſopolim M. P. XXIII. *Ptolemaeo item poſt* Calatin Dionyſopolis. *Plinius L. 4. C.* 11, Tomis & Calati *adjungit* Heracleam, & Bizonem, *terræ hiatu raptam, & tunc habere* Dionyſiopolim, Crunos *antea dictam, quam* Zyras *amnis alluit.* Sur.

TIMOGITTIA.] In Tabula eſt *Triſſa XXIIII. M. P.* a præcedenti manſione. *Promontorium Tiriſtris* in hac vicinia Mela habet, idque Ptolemaeo Τιριστρία dicitur, quamquam Coiſlin. MSS. Τιριστρίς: unde non injuſta ſuſpicio eſt, Ptolemaeo ex Mela veterem ſcripturam eſſe reddendam. Atque hæc Iſ. Voſſium perpuliſſe videntur, ut *Tiriſtriam* pro *Timogittia* ſcribendam decerneret ad Peripl. p 159. Equidem invitus cum vir Doctiſſimo diſſentio, nec poſſum tamen, quin quæ mihi liquida non ſunt, indicem: & primo quidem *Tiriſtriae* ſcriptura eſt dubia & mendi pæne manifeſta: deinde intervallum Tabulae non reſpondet: ad hoc Ravennas Itinerario ex parte aliqua ſucurrit; nam L. IV. C. 6. urbes hujus tractus recenſens, *Dionyſopolis*, inquit, *Bizoi*, *Timum*, *Tiriſſa*, *Callatis:* cogere enim hinc licet, reperiſſe eum in Tabula, Peutingeranae ſimili, manſionem, cujus vocabuli initium eſſet *Timum:* huic autem cum *Tiriſtria* commune nihil eſt. Tuetur ergo ſe *Timogittia*, donec aliis vectibus de gradu proruatur. Wess.

DIONYSOPOLI] Crunos Κρουνὸς Strabo vocitat, quod nomen mutavit, poſtquam Bacchi ad eam appulſa imago eſt, Stephano & Auctore Peripli Ponti Euxini p. 159. teſtibus. Wess.

VDISSO.] Straboni, Plinio & Ptolemaeo *Odeſſus.* Siml.

ODISSON M. P. XXIIII.] *Regium* Odiſſo M. P. XXIIII. *Reliqua* Vdiſſo M. P. XXIIII. *Pomponio L. II. C. 2. in vetuſto exemplari*, Vrbes Dionyſopolis, Odeſſos, Meſſembria, Anchialis. *Ptolemaeo* Ὀδησσὸς: *& Stephano* Ὀδησσός. *Plinius L. 4. C. 11.*, in ora à Dionyſopoli eſt Odeſſus Mileſiorum: *& item Strabo* Odeſſum Mileſiorum Coloniam *recenſet. Ammianus libro xxii. C. 8.* Et Iſtros quondam potentiſſima civitas, & Tomi, & Apollonia, & Anchialos, & Odiſſos: *Et libro xxvii. C. 9. ejus iterum meminit. Nicephori interpres libro xvi. C. 38. de Vitaliano Tyranno adverſus Anaſtaſium agens, non recte vertiſſe videtur*, Thraciam ab Vlyſſopoli, & Anchialo vaſtatam; *nam magis adpoſite vertiſſet*, ab Odiſſo urbe, & Anchialo. Sur.

VDISSO.] Sic MSS. *Udiſitanam Moeſiae civitatem* Jornandes appellat R. G. C. 20. τὴν Ὀδυσσηνῶν πόλιν Priſcus in Excerpt. p. 35. Coiſlin. Ptolemaei MS. Ὄδησσον, & Theophylactus L. VII. H. M. C. 2., quod verum eſſe, plures apud

SOATRIS. M. P. XXVI.
ANCHIALIS. M. P. XXIIII.
DEBELCO. M. P. XXIIII.

SA-

apud Vaillantium numi, ΟΔΗϹϹΕΙΤΩΝ inſcripti, teſtificantur. Diodorus extremo L. XX. *μεταξὺ Ἀπολλωνίας καὶ Γαλατίας* ſitam ait, neque aliter Strabonis Epitome L. VII. Scribe vero Καλλατίας ex Ptolemaeo, aut certe Καλλατίδος cum Valeſio ad Ammian. L. XXVII. C. 4. WESS.

MARCIANOPOLIM M. P. XVIII.] *Ammianus libro xxvii C.* 4. Dein Myſia ubi Marcianopolis eſt, à ſorore Trajani principis ita cognominata. *Piſtus* Marcianopolitanus *Epiſcopus Myſiae provinciae in Nicaeno concilio ſubſcripſiſſe traditur.* SUR.

MARCIANOPOLI.] Urbs a Ponti latere in Thraciae mediterranea erat reducta, uti egregii viri L. Holſteinius & Ch. Cellarius monuerunt. Tabula eorum ſententiam & Theophylactus L. VII. H. M. C. 2. adfirmant. De urbis origine & nomine videndus eſt Jornandes R. G. C. 16. Epiſcopus *Marciopolitanus* non recte Facundo dicitur Hermianenſi L. IV. p. 379. WESS.

SOATRIS.] Vel *Soatrix.* SIML.

SOATRIM M. P. XXVI.] *Regium* Scatrix M. P. XVII: *reliqua* Soatrix M. P. XXVII. SUR.

SOATRIS.] *Lavacris* ſcribi poſſe arbitrabar: fuerunt enim *calidarum aquarum lavacra* in Anchiali agro. Sed obeſt intervallum: οὐ πολλῷ ἄποθεν τῆς πόλεως Procopius L. IV. Aedif. C. 7. ea locat. In Tabula *Aquis calidis* M. P. XII. ab Anchialo. Jornandes *XV. milliario Anchialitanae civitatis* fuiſſe R. G. C. 16. refert: unde aut in Jornande aut Tabula error inolevit. WESS.

ANCHIALEM M. P. XXIIII.] *Regium* Anchilis M. P. XXIIII. *Blandinianum* Ancialis M. P. XXIIII: *& Neapolitanum ac Longolianum eodem numero* Antialis; *ex Pomponio ſupra* Anchialis. *Poſt* Meſembriam, *inquit Strabo*, Ἀγχιάλη πολίχνιον Ἀπολλωνιατῶν, καὶ αὐτὴ ἡ Ἀπολλωνία, *& paulo poſt*, ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἦτε Θυνίας τῆς Ἀπολλωνιατῶν χώρας, Ἀγχιάλη. *Plinius L.* 4. *C.* 11. nunc in ora Meſembria, Anchialum, ubi Meſſa fuerat. *Ptolemaeus* Meſembriam *Myſiae urbem eſſe tradit, & ab ea ſtatim* Ἀγχίαλος Thraciae *attribuitur: tamen in eo interverſa Graeca exemplaria arbitror, quo* Anchialon Meſembriam *dictam perhibet: cum id potius tribuendum eſſet, auctore Strabone*, Apolloniae, *qua* Anchialo *in Geographia Ptolemaei ſtatim ſuccedit; & advertendum ea verba* ἥτις εἴρηται, *in vetuſta Ptolemaei verſione, minime legi. Ammianus libro xxvii. C.* 4. Poſt hanc Hemimontus Hadrianopolim habet, quæ dicebatur Vſcudama, & Anchialon, civitates magnas. *Et alio loco*, Anchialos capta, & tempore eodem Nicopolis: quam indicium victoriæ contra Dacos Trajanus condidit Imperator. *Jornandis* Nam ibi, *inquit* de R. G. C. 20, ad radices Haemi montis mari vicinam Anchialos civitatem adgreſſi mox adeunt, urbem quam dudum Sardanapalus Rex Parthorum inter limbum maris, & Haemi radices conlocaſſet. SUR.

ANCHIALIS.] Hoc in MSS. eſt aut *Ancialis*, quod & Tabulæ placuit. *Timotheus ab Anchilo* pro *Anchialo* eſt in fragm. Hiſtor. III. Hilarii p. 1326. In verbis Ptolemaei, de quibus Surita, L. III. C. 11. μετὰ τὴν Μεσημβρίαν τῆς Μυσίας, ἥτις εἴρηται, Ἀγχίαλος, nihil eſt commutandum. Fraudi fuit viro egregio neglecta diſtinctio ſ ἥτις εἴρηται ad Meſembriam referri oportet, de qua C. 10. dixerat. WESS.

DEBELTO.] *Debelio. Develtus* Plinio & Ptolemaeo. SIML.

DEBELCON M. P. XXIIII.] *Regium* Debelco M. P. XXIIII. *Reliqua* Debelco M. P. XXIIII. *mihi tamen Regii exemplaris lectio proxime ad veram ac germanam accedere videtur. Plinius in Thraciae deſcriptione*, Develcon cum ſtagno, quod nunc Deulcum vocatur veteranorum: Develcon *enim in exemplari Biblioth. Toletanae, & in tribus aliis, quæ in cænobio* Aulae Dei *aſſervantur, legitur. Ptolemaeo inter mediterraneas Thraciae urbes* Δεύλτος Κολώνια. *Apud Suidam* Δίβαλτος, *&* Δίβελτος *urbs Thraciae.* SUR.

DEBELCO.] Excerpta noſtra *Debelco. Debellio* eſt in L. 17. C. Poſtlim. Ammianus L. XXXI. 8. & 12. *Dibaltum* appellat. Chalcedonenſi Concilio adfuit Ἰουβῖνος Διβάλτου, quem vetus ejus Synodi verſio *Develtanae civitatis* fuiſſe tradit. τὸ Δεβελτὸν habes extremo L. III.

SADAME.	M. P. XVIII.
TARPODIZO.	M. P. XVIII.
OSTVDIZO.	M. P. XXXII.
BVRTVDIZO.	M. P. XVIII.
BERGVLE.	M. P. XVIII.
DRIZIPARA.	M. P. XIIII.
IZIRALLO.	M. P. XVI.
HERACLEA.	M. P. XVIII.
CENOPHRVRIO.	M. P. XVIII.
MELANTIADA.	M. P. XXVII.
BYZANTIO.	M. P. XVIII.

PAN-

de Reb. Alexii Comneni Nicetae Choniatae. Ex his liquet in vocis ſono fuiſſe variatum, qui tamen ex numis, de quibus Ez. Spanhemius Diſſert. XIII. de V. & P. Num. p. 640. DEVLTVM eſſe debuerat. Vide & Leuclavium Pand. Turc. C. 39. WESS.

SADAMEM. P. XVIII.] *Habent manuſcripta & Longolianum.* SVR.

SADAME.] Hanc manſionem niſi in Ravennate legere non recordor. WESS.

TARPODIZON M. P. XXVIII.] *Regium* Tariodiz. M. P. XVIII. *Blandinianum* Tarpodizo M. P. XVIII. *Neapolitanum* Tapatizo mpm. XVIII. *Longolianum* Tarpadizo mpm. XVIII. *&* Tarpatiſo *corrigitur. Manſiones ſequentes Nicomediam uſque recenſentur eodem ordine ſupra pagina* CXXXVII. *tametſi in hoc itinere* Coenofrurii *manſio deeſt in Regio exemplari: &* Melantiadi XXVII. M. P. *in Regio attribuuntur: atque item in Neapolitano: & Blandiniano* XVIII. *atque in Longoliano, ſed* XVII. *corrigitur: & ſuperiore itinere Sirmio Nicomediam à Coenofrurio* Melantiada M. P. XXVIII. *tribuuntur: & reliqui manſionum numeri utriusque itineris inter ſe congruunt.* SVR.

TARPODIZO.] Cuſani ſchedæ *Taxatizo.* Ravennas L. IV. C. 6. *Tarpudiſon, Debellion, Sadanna, Trupudiſon:* ubi penultima manſio eſt *Sadame.* WESS.

BVRTVDIZO.] Alias de hac manſione diſputavimus p. 137. Quia vero hoc genus exemplis conſtat & maxime illuminatur, lubet ex Actis S. Alexandri C. 3., etſi compluſcula, exſcribere. *In locum quendam venerunt, Borziam nomine. Quaſivit autem praſes ab ejus, loci hominibus, quanam via compendioſius ad Europolitanam provinciam pervenire poſſent: illi reſponderunt, compendioſius iter futurum, ſi tranſeuntes per montes in campum quendam deſcenderent in eum locum, qui dicebatur BVRTODEXIVM. Cum enim Tiberianus multos Christianos in urbe Adrianopoli eſſe audiviſſet, deflexit de via publica, ne in urbem illam ingrederetur: cum igitur eam urbem a dextra & caſtrum a ſiniſtra reliquiſſet, tranſiit per montes illos & venit in BVRTODEXION.* Hæc credo urbis verum nomen & ſitum ſatis indicant: quod ſi Græca haberemus, nam hæc e Lipomanni verſione ſunt, forte & alia hinc condiſceremus. WESS.

DRIZIPARA.] *Driſipala* vel *Druſipara.* SIML.

DRIZIPARA.] In Cedreni Mauritio An. X. leges: εἶτα εἰς τὸ Δρίζιν περᾷ cum hac verſione, *inde Drizinem trajicit.* Habet Cedrenus hæc ex Theophylacto L. VI. C. 5., qui πρὸς τὸ Δρίζιπερ, quod propterea Cedreno, cujus librarii vocem diſtraxerunt, reddendum eſt, uti Pagius in Critica An. DC. n. V. quoque animadvertit. Plura ſupra conduxi, ut urbem illuſtrarem. Addo ex Actis Alexandri C. 3., ſitam urbem fuiſſe ad Erginam flumen. *Celeriter,* inquiunt, *ad locum pervenit, qui Druzipera vocabatur: ſedit vero in ſublimi quodam loco ultra fluvium Erginam ad orientem ſolem converſus.* Meminerunt fluvii Apollonius Rhodius, Mela & Plinius: nunc demum cognoſcimus, quod eos præteriiſſe Ch. Cellarium L. II. G. A. C. 15. p. 1316. dolebar, quam urbem Thraciae alluerit. WESS.

IZIRALLO.] *Zorulon* eſſe atque XVIII. M. P. addi oportere ſupra p. 138. conjectura ducti exiſtimabamus: non aberraſſe nos indicio erunt

Acta

PANTICHIO.	M. P. XV.
LIBYSSA.	M. P. XXIIII.
NICOMEDIA.	M. P. XXII.
A BEROA HADRIANOPOLIM.	M. P. LXXXVII. Sic.
CASTRA IARBA.	M. P. XXX.
BVRDIPTA.	M. P. XXV.
HADRIANOPOLIM.	M. P. XXXII.

G A L L I A.

ITER DE PANNONIIS IN GALLIAS PER MEDITERRANEA LOCA. ID EST A SIRMIO PER SOPIANAS TREVEROS VSQE.

A SIRMIO LAVRIACO. M. P. CCCCXXXVII.

AV-

Acta S. Alexandri C. 3. *Ejus mater*, inquiunt, *cum properanter ad eum locum veniſſet, qui ZOROLVS dicebatur, quærens à militibus Tiberiani, ubinam, inquit, eſt filius meus? Tum illi unus è militibus reſpondit: ſententia hodie filio tuo decreta eſt in loco quodam, qui appellatur DRYZIPERA; diſtat autem hinc locus ille, ut opinor, fere DECEM ET OCTO milliaribus.* Wess.

A BEROA HADRIANOPOLIM.] MSS. *Beroa*. Urbs fuit Thraciæ. Ammianus L. XXVII. C. 4. *Inter quas prima ex fronte, qua Illyriis eſt confinis, Thracia ſpeciali nomine appellatur, quam Philippopolis, Eumolpias vetus, & Beroea, amplæ civitates, exornant.* Βερὸν dicitur Hierocli, non bene: rectius Βερόη Theophylacto L. II. H. M. C. 16. & Georg. Acropolitae Hiſt. Conſtantinop. C. 56., ex quo & hoc edocemur, haud multum Hadrianopoli fuiſſe diſparatam; quod ipſum facile colligas ex Niceta Chon. L. III. Rer. Iſaaci Angeli, ubi Beroes ter quaterque commeminit. Jornandes R. G. C. 18. Philippopolin & Beroam haud multum disjunctas indicat. Ammianus L. XXXI. C. 11. Beroeam & Nicopolin jungit. Atque hæc enotare placuit, ut urbem, nullo ſuo merito neglectiorem, uberiore luce circumdarem. Et quamvis ex his ſitus non ſit obſcurus, propius tamen eum ſignemus. Tabula LII. M. P. a Cabyle, a Philippopoli vero M. P. LXIII. ſemovet. Acta vero Alexandri C. 2. hos illi terminos aſſignant: *Poſtea vero ad caſtrum quoddam, cui nomen eſt Caraſura, quod XL. Militaribus ab urbe Philippi, & XVIII. diſtabat a Beroea, Alexander & Tiberianus pervenerunt.* Eſt *Caraſura* in Itin. Hieroſ., ab *Azzo* ſive *Arzo* M. P. XI. diſſita. Jam vero fluvius *Arzus*, de quo opportunius alibi, trajiciendus erat, ut Beroam pervenires. Eadem Acta C. 3. *Celeriter, inquit, illum comprehendite, & in urbem Beroeam abducite. Ceperunt igitur illum milites & ad fluvium quendam venerunt, cui nomen erat Arzon.* Fuit ergo Beroa M. P. VII. ultra Arzum. Wess.

CASTRA JARBA.] Vel *Jabar* aut *Larba*. Siml.

CASTRA JARBA M. P. XXX.] *In Regio legitur exemplari, & Blandiniano. In Longolianis libris* Caſtra Jabar, *à Procopio vero in fine libri iv.* περὶ τῶν Κλεισμάτων, *inter Thraciae caſtella* Καστρίζαρβα *recenſetur.* Sur.

CASTRA JARBA.] *Jarba* Voſſii ſchedæ. Videntur eſſe Καστρίζαρβα Procopii, ut bene Surita: plura alias diximus. Wess.

BVRDIPTA.] *Burdixta M. P. XV.* Cuſani ſchedæ. In. M. P., quibus Hadrianopolis hinc disjungitur, aut hic aut ſupra p. 137. error eſt. Wess.

GALLIA] *Hoc lemma in uno tantum Regio exemplari legitur.* Sur.

GALLIA.] Exulat *Gallia* è noſtris libris, viderurque alieno loco poſita: neque enim in *Gallia* verſamur: tamen delere nolui, reveritus Regii MS. auctoritatem. Wess.

A SIRMIO LAVRIACVM M. P. CCCCXXXVII.] *Regium* CCCCXXXIIII. *Reliqua, & Longolianum* M. P. CCCCXXXVII: *ſed in hoc* XXXIX. *corrigitur.* Sur.

AV-

AVGVSTA VINDELIC.	M. P. CCXVI.
AD FINES.	M. P. CXXXVI.
AD TREVEROS.	M. P. CCXXXI.
VLMOS.	M. P XXVI.
CIBALIS.	M. P. XXIIII.
MVRSA.	M. P. XXII.
ANTIANIS.	M. P. XXIIII.
SOPIANIS.	M. P. XXX.

LI-

AVGVSTAM VINDELIC M. P. CCXVI.] *Hujus itineris titulus deeſt in exemplari Regio. Blandinianum & Neapolitanum* Auguſta Vindeleus, *& poſtea* Vindelic. SVR.

AVGVSTAM VINDEL.] Excerpta MSS., uti Voſſiani, *Auguſta Vinde leg. M. P. CCXVI.*, aut etiam *Vindeleg*, voce juncta. Margo Fabriciani libri *Auguſtam Vindelicorum M. P. CCXVI.* WESS.

AD FINES] *Eos* fines *intelligo*, *qui* Rhetos *ea via à* Germanis *dirimunt.* SVR.

AD TREVEROS M. P. CCXXXI.] *Habet Blandinianum exemplar: & deeſt in Regio hujus etiam itineris titulus In Neapol.* M. P. CCXXXVII *& in Longoliano* M. P. CCXXXII. *&* CCXXXI. *corrigitur.* Treveros *Ammianus libro xv. C. 11. domicilium principum clarum cognominat.* SVR.

VLMOS.] *Ilez.* Cibalis vel Civalis, *Ciabo.* Murſa, *Ezech* vel *Murovika.* Antianis, *Barannuer.* SIML.

ANTIANAS M. P. XXIIII.] *Regium* Antianis M. P. XXIIII. *& in reliquis: & itidem infra* Antianis: *ut ſuſpicio mihi injiciatur non rectè in Notitia Provinciarum ſub Duce Pannoniae prima & Norici legi, Tribunus cohortis* Arrianis, *pro* Antianis *in vetuſto & vulgatis libris.* SVR.

ANTIANIS.] *Antiana* habet ſcripta Peutingeri Tabula. Quæ Surita ad Notit. Imp. Occid. notat, ea longe meliora ſunt obſervatis G. Pancitoli, ab *Arrianis*, ſic editur, hæreticis manſioni nomen veniſſe docentibus. WESS.

SOPIANIS.] *Suppianis. Zeeblak.* SIML.

SOPIANIS.] Omnibus noſtris *Suppianis* inerat. Vulgatum Ammianus L. XXVIII. C. 1. probat: *Maximinus*, inquit, *apud SOPIANAS*, *Valeriae oppidum*, *obſcuriſſime natus eſt.* WESS.

LIMVSA.] Sic vetuſti libri; qui vero præter eos memoraverit, neminem novi. WESS.

SILICENIS.] *Cilicenis. Zepd.* Valco. *Volez.* SIML.

SILACENAS M. P. XVI.] *Regium* Silacenis M. P. XVI. *& reliqua* Silicenis M. P. XVI. SVR.

VALCVM M. P. XXVIII.] *Regium* M. P. XXIII. *& reliqua* XXVIII. *nunc* VValko *appellari ferunt.* SVR.

VALCO.] *Balcum* nugator Anaſtaſius in Epitoma. Non poteſt eſſe *Valcowar* ad Danubium, ubi Valdaſo jungitur: obſtat enim itineris ordo, ut vere monuit Ch. Cellarius L. II G. A. C. 8. p. 565. WESS.

MOGETIANA.] Vel *Magetiana.* SIML.

MOGETIANAM M. P. XXX.] *Mogetiana* Cuſani ſchedæ. *Mogentiana*, quæ infra occurrunt, eadem eſſe videntur. Eſt quidem in intervallo diſcrimen, quod auctius eſt, quoniam per aliam manſionem iter circumducitur. WESS.

SABARIA.] *Stein am Anger.* SIML.

SABARIAM M. P. XXXVI.] *Regium & Neapolitanum* Sabaria M. P. XXXVI. *Blandinianum* M. P. XXXII. *& Longolianum*, *ſed in hoc* XXVI. *corrigitur Plinius L. 3. C. 24.* In Norico, Colonia D. Claudii Sabaria, & oppido Scarabantia Julia habitantur. *Ptolemaeo in Pannoniae ſuperioris ſunt Σαυαρία, Σκαραβαντία. Ammianus libro* 30. *C.* 5. Nullaque ſede idonea potiri, præter Sabariam, poterat: quamvis eo invalidam tempore, aſſiduisque malis afflictam. SVR.

SABARIA.] Patria fuit Martini Turonenſis, quippe *apud Sabariam Pannoniae ortus*, uti eſt L. 1. Mirac. Martini C. 3. Gregorii Turonenſis. Meminit etiam urbis Annalium Bertinianorum auctor A. DCCCV. *Cappanus princeps Hunnorum poſtulans ſibi locum dari ad habitandum inter Sabariam & Carnantum.* Annales Pithoeani de eadem re *inter Sariam & Carnontum*, quorum hoc rectius, illud vero ex Bertinianis inſtaurandum eſt. MIL. LEG. II ADIVTR. FRVM. DOMO.

Digitized by Google

LIMUSA.	M. P. XXII.
SILACENIS.	M. P. XVI.
VALCO.	M. P. XXVIII.
MOGETIANA.	M. P. XXX.
SABARIA.	M. P. XXXVI.
SCARABANTIA.	M. P. XXXIIII.
MVTENO.	M. P. XII.
VINDOBONA.	M. P. XXII.

CO-

MO. SAVARIA eſt in Gudiano lapide p. CLXXXVIII. 1., at in veteri Epitaphio, quod Viennae inventum a Sirmondo ad Alcimi Aviti Ep. 77. publicatum eſt, *Sabbaria Pannoniae ortus.* CL. SAVARIA a Claudio Imp. in veteri monumento Fabretti C. V. 86. dicitur. Fuiſſe, ubi nunc eſt *Stein am Anger*, poſt Wolfg. Lazium L. I. Rer. Vien. C. 3. plerique arbitrantur; nec Ph. Cluverio tamen perſuadere potuerunt, arbitrato diſtantiam requirere, ut *Sarvar* ſit, ipſó Guntii Arrabonisque confluente cinctum *Vindeliciae p.* 26. WESS.

SCARABANTIA.] *Scapring.* SIML.

SCARABANTIAM M. P. XXXIIII.] *Regium* M. P. XXXIIII. *& Neapolitanum. Blandinianum* M. P. XXXVII. *Longol.* M. P. XXXVIII. *& corrigitur* M. P. XXXIIII. *Infra à Sabaria* Scarabantiam M. P. XXXIIII. SVR.

SCARABANTIA.] Tabula in M. P. non multum diſcordat, XXXIII. M. a Sabaria ſeparans. *Civitas Scarabetenſis*, non ſatis recte, in Actis Quirini C. 4. apud Ruinartum p. 499. Credo & hujus memoriam ſupereſſe in lacera inſcriptione, quam Sabariae inventam Danubii ſui tom. II. p. 103. Comes Marſilius inſeruit:

M. FORTVNATVS.... V....
AVGV...M. SCARB....

nam quæ temporis injuria deficiunt, ea expleri hoc poſſunt modo:

M. FORTVNATVS. *M. F.* VI. *VIR*
AVGV*STAL.* M. SCARA*BANTIAE*

Erit ſane hoc additamentum probabilius illo, quod in Danubio Pannonico publicatum eſt: *Marcus Fortunatus ſingularis Auguſti Municipio Siſcia:* neque enim *SISCIAE* ullum in ipſo lapide veſtigium eſt. WESS.

MVTENO.] *Brug an der Leita.* SIML.

MVTENVM M. P. XII.] *Regium* Muteno M. P. XII. *& reliqua* Moteno M. P. XII. SVR.

MVTENO.] *Moteno* MSS. noſtri. *Myrteno* Lazius L. I. Rer. Viennenſium C. 3. ex Itinerario citat, haud ſcio quem librum ſecutus. Nunc *Muzon* eſt, vetus caſtellum, ſi vera tradidit Cluverius Vindel. C. 5.; nam Lazius *Marcinum* appellari auctor eſt. WESS.

VINDOMONO.] Vel Vindobona. Liber Notit. *Vindomana*, alii *Vindomona.* Ptol. *Juliobona. Wien in Oſtenreich.* SIML.

VINDOBONAM M. P. XXII.] *Regium & Blandinianum* Vindomona M. P. XXII. *Neapolitanum* Vindemana mpm. XXII. *Longolianum* Vindomana M. P. XXXII. & XXII. *corrigitur. Infra* Vindebona. *Nicephorus Calliſtus libro* 3. C. 31. *auctor eſt, M. Aurelium Philoſophum* Vendobonae *diſceſſiſſe: & ejus auctoris interpres è Graeco in Latinum ſermonem, nonnullos eam urbem* Viennam *eſſe contendere. Similis error exemplaria Notitia provinciarum invaſit: Nam ſub diſpoſitione Ducis Pannoniae prima & Norici Ripenſis in vetuſto exemplari, æque atque in vulgatis legitur, Præfectus Leg. x.* Vindomanae, *& præfectus claſſis Iſtricae Carnunto, ſive* Vindomanae, *à Carnunto translata, pro* Vindobonae. SVR.

VINDOBONA.] Voſſii Cuſanique MSS. *Vindomana*, alii *Vindomona*, quod in Caeſareo MS. Lambecius itidem reperit. Pſeudo-Anaſtaſius *Vindemona.* Agathemerus L. II. Geogr. C. 8. 'Ουινδόβονα, Jornandes *Vindominam* Rer. Get. C. 50. appellat, alii vero aliter, ut exemplis bene multis Cluverius oſtendit. Jam quod verius nobiliſſimæ urbis cognomen ſit, magnum certamen apud eruditos eſt. Leunclavio Pand. Turcic. C. 224. *VINDONIANA* ubique videtur appellanda; verum non injuria

Digitized by Google

COMAGENIS.	M. P. XXIIII.
CETIO.	M. P. XXIIII.
ARLAPE.	M. P. XXII.
LOCO FELICIS.	M. P. XXVI.

LAV-

contra eum venit Cluverius, & poſt Cluverium Lambeeins, qui tamen L. II. Bibl. Vindob. C. 2. VINOOBONAM omuibus ſcriptoribus, qui urbis meminere, inculcans, nimius videri poterit. VINDOMANAM non improbaverim, tot teſtibus firmatam, arbitratus, quæ & Cluverii ſententia, in vocis ſono fuiſſe variatum. WESS.

COMAGENIS.] *Collenberg.* SIML.

COMAGENAS M. P. XXIIII.] *Hujus oppidi ſub eodem Duce Pannoniae primæ in Notitia Provinciarum fit mentio ita:* Equites promoti Comagenis. SVR.

COMAGENIS.] *Oppidum, quod Commagenis appellatur* apud Eugippium in Vita S. Severini C. 1. Caroli M. ævo ex magna parte vastatum fuiſſe videtur: Romualdus enim Salernitanus Chron. p. 152. Carolum refers *direptis pane omnibus Hunnorum opibus, per Comagenos tranſeuntem ferro & igni cuncta vaſtaſſe.* Annales Reuberi An. IↃCCXCI. *Pulſis igitur Hunnorum præſidiis ac deſtructis munitionibus, quarum una ſuper Cambium fluvium, altera juxta Comagenos civitatem in monte Cumeberg, vallo firmiſſime erat exſtructa.* Vide & Wolfg. Lazium L. I. Rer. Vien. C. 6. Ceterum hoc loco manſionum ordo videtur inverſus & Cetium Comagenis præponendum: ſuadet hoc Tabula Peutingerana; ſuadet ipſe locorum ſitus, ut bene monuit Lambecius L. II. Bib. Vindob. p. 37., qui tamen, ſi Ph. Cluverio, quem ſub oculis habebat, hanc obſervationem acceptam retuliſſet, laudem commeritus fuerat ſolidiorem. Fuit, Cluverio indice, ubi *Langen läber* nunc eſt. WESS.

CETIO.] *Kettwig.* SIML.

CETIVM M. P. XXIIII.] *Regium & Blandinianum* Cetio M. P. XXIIII. *Neapolitanum* Cretio M. P. XXIIII. *Longolianum* Celio M. P. XXIV. & Cretio *corrigitur. Infra in Regio* Ceſio. SVR.

CETIO.] *Cretio* Cuſani ſchedæ vulgatum non eſſe mutandum, inſcriptio Lambacenſis Monaſterii docet: P. AEL. FLAVI. DEC. ET. FLAMINIS. AEL. CETIENSIVM, ſic enim Lambecius in lapide invenit, non ALCETIENSIVM, quod Gruterus Theſ. p. CCCXLV. 8., nec AL. CETSENSIVM, qnod Lazius L. II. R. Viennen. C. 2. habet: merito itaque Lambecius L. II. Bib. Vindob. p. 662. corrigit alteram Gruterianam p. DXVII. P. AELIVS. RVFINVS. DEC. ET. IIVIR. I. D. AEL. CETIENS. PERFICI. C. Quod vero eam explicat de *decurione & duumviro juri dicundo coloniæ Aeliae Cetienſis*, id mihi certum non videtur. Municipii dignitatem, non coloniæ, literati lapides urbi contribuunt Theſ. p. CCCCLXIX. 8.

M. SEXTIO. VETTONIANO. AED.
M. AEL. CET. AN. LXX.

Gudium & hoc loco M. ALCET. recipientem, nemo temere ſequetur, præſertim cum Fabretus C. III. 57. Inſcript. lapidem dederit, cui inſcriptum eſt, M. VLPIO. VRSINO. NATIONE. NORICO. AELIO. CETIO. Fuit municipium ad montem *Kalenberg.* WESS.

ARLAPE.] *Erla by Bechlaren.* SIML.

ARLAPE M. P. XII.] *Sub eodem Duce Pannoniae, Equites Dalmatae* Arlape, & *Præfectus claſſis* Arlapenſis & Marginenſis. SVR.

ARLAPE.] Schottus *Ariape*, operarum peccato, vulgavit: Lambecius ut corruptæ voci ſuccurreret, ex MS. Caeſareo *Arlape* reſtituit, quam priores editiones agnoſcunt omnes. Superant vocis nominisque veſtigia in torrente *Erlap*, ſicuti poſt Wolf. Lazium L. I. Rer. Vien. C. 3. Cluverius commonefecit. Eſt autem in M. P. error, quippe juſto amplioribus a Vindobona ad hanc manſionem, eodem monitore. Tabula *Arelate* vocitat, nec aliter lex quædam Valentiniani, qua de Gothofredus in Chronogr. Cod. Theodoſiani p. 70. 71. WESS.

LOCO FELICES.] Vel *Loco felice.* Liber Notitiarum *Lacus Felicis. Nideren Vaulzee.* SIML.

LACVM FELICIS M. P. XXVI.] *Regium* Loeo Felicis M. P. XXVI. *Blandinianum* Locofelices M. P. XXVI. *Neapolitanum* Loeo felicis M. P. XXVI. *Longolianum Blandiniani lectionem*

præ-

Digitized by Google

LAVRIACO.	M. P. XX.
OVILABIS.	M. P. XXVI.
LACIACO.	M. P. XXXII.
JOVAVI.	M. P. XXVIIII.

BI-

præſert : & Loco felicis corrigit. In Notitia Provinciarum ſub Duce Pannoniae prima, Norici Equites ſagittarii Lacu felicis. Svr.

LOCO FELICIS.] Noſtri MSS. *Loco felices.* Retinui quod in Regio erat, licet dubiæ ſcripturæ. *Locum* ſive *lacum* hunc a Sextilio Felice, de cujus rebus in Norico geſtis Tacitus L. III. H. C. 5., Lambecius L. II. Bib. Vindob. p. 656. nomen inveniſſe cenſet. Wess.

LAVRIACO.] *Lorch by Ens.* Siml.

LAVRIACVM M. P. XX.] *Regium* Lauriaco M. P. XX. *atque item Blandinianum. In Neapolitano* Lauriaco M. P. XXXII. *Sub eodem Duce Pannoniae prima, Præfectus Leg.* II. Lauriaco & *Præfectus claſſis* Lauriacenſis. Lauriaci *mentionem à Procopio factam arbitror lib. 3. de Bello Gothorum, C. 35. tametſi interpres* Laureatem *à Romanis vocatum vertit.* Svr.

LAVRIACO.] Defendit hanc ſcripturam, auctori Vitae S. Ruperti C. I. non ſpretam, Ph. Cluverius contra Velſerum, qui tamen, ut ex ejus notis ad Eugippium C. 18. apparet, non prorſus rejecit. LAVREACENSES MILITES ſunt in Theſ. p. CLXIV. 3. Nomen urbs habuit a Laurone, qui mediam urbem olim alluebat, Lambecio L. II. Bib. Vindob. p. 634. teſte. Coloniae jura habuiſſe ex veteri lapide, quo *Colonia Aureliana Laureacenſis* dicebatur, Ph. Cluverius Norici ſui p. 23. adfirmat: nec ſine juſta cauſſa tamen Ch. Cellarius de lapide iſto addubitat, faſſus parum ſe ſcire, unde ſit. Puto Cluverium ſecutum eſſe M. Velſerum L. III. Rer. Boic. p. 90., ubi inſcriptionis ejus meminit, nullo, unde venerit, ſignato loco. Lambecius ex Theſ. p. CCCCLXXXIV. 3. repetit, ubi PATRONVS ET MVNICEPS COL. AVG. LAVR. memoratur, obiterque Ph. Cluverium tangit, qui *Aurelianam* appellaverit, quæ *Auguſta* erat. Ego vero hunc lapidem ad *Lauro Lavinum* pertinere arbitrer, ipſa inſcriptionis ſententia id poſtulante. *Lauriacum* ab Hunnis ſeculo VI. ſolo æquatum fuiſſe videtur, ſuntque in hanc rem præſignia Agapeti II. in literis ad Geroldum Lauriacenſem verba. Ceterum *Laureata* Procopii, qua de Surita, referri huc non quita eſt, quippe in Dalmatia circa Salonas poſita. Wess.

OVILABIS.] *Lambach.* Siml.

OVILABIM M. P. XXVI.] *Regium* Ovilavis M. P. XXVI. *Blandinianum* Ovilabis M. P. XXVI. *Neapolitanum* Ovilabis M. P. XXVIII. Svr.

OVILABIS.] Lapis Monaſterii Lambacenſis Theſ. p. CCCXLV. 8. ITEM. DEC. ET. IIVIR. ET. PONTIF. COLONIAE. AVRELIANAE. ANTONINIANAE OVIL. Coloniam fuiſſe certum atque exploratum hinc eſt; non vero fuiſſe eo ſitu, quo monaſterium illud: neque enim diſtantia paſſuumque numeri patiuntur. Certiora urbis veſtigia & nominis in oppido *Wels* ſuperſunt, uti fuſe Lambecius L. II. Bib. Vindob. p. 655. docet, non multum ab ejus ſententia diſſidente Ph. Cluverio Vindel. p. 29. Wess.

JACIACO.] Vel *Laciaco*, vel *Laviaco. Asſach.* Siml.

JOVIACVM M. P. XXXII.] *Regium* Laciano M. P. XXXII. *& infra* Laciato & Laciano & Joviaco. *Bland.* Jaciaco M. P. XXXII. & *infra* Joviaco. & *Neapolitanum* Jatiaco M. P. XXXII. *Longelianum* Jaciaco: & *infra* Joviacus: *quare* Joviacum *lego. In Notitia ſub eodem Duce Pannoniae prima Præfectus ſecundæ Italicae militum Liburnariorum* Joviaco. Svr.

LACIACO.] Hoc plerisque MSS. probatum arripere placuit, quod Tabula eodem ſitu *Laciacis* præferat. Cluverio noſtri temporis *Gemunde* eſt. Wess.

JOVAVI.] In Notit. libro *Juvavia. Saltzburg.* Siml.

JOVAVIM M. P. XXVIIII.] *Regium* Jovavi M. P. XXVIIII. *Blandinianum* Jovavi M. P. XXVIII. & Jovavi *eadem videtur manu corrigi. Neapolitanum* Jovani M. P. XVIII. *Longelianum* Juvanī & Jovani *corrigitur. In Notitia Provinciarum ſub Duce ejusdem Pannoniae prima & Norici, Præfectus leg.* I. *Noricorum militum Liburnariorum cohort.* 5. *partis ſuperioris ad* Ju-

BIDAIO.	M. P. XXXIII.
PONTE AENI.	M. P. XVIII.
ISINISCA.	M. P. XX.
AMBRE.	M. P. XXXII.
AVGVSTA VINDELIC.	M. P. XXVII.

ROS-

venſe. Saltzburgum *urbem eſſe, ſunt qui affirment.* SVR.

JOVAVI.] Eos inter, qui *Saltzburgum* eſſe perhibent, multo antiquiſſimus eſt Eginhartus in Teſtam. Caroli M. ſcribens: *Juvavum qua & Saltzburg:* ſic enim recte emendavit, conſentiente MS. Eginharti Caeſareo ut Lambecius docuit, Ph. Cluverius Vindel. p. 28. Coloniae olim juribus illuſtrem fuiſſe ex veteri inſcriptione in Pighii Hercule Prodic. p. 145. COL. HADR. IVVAV. novimus. Nomen urbs indepta eſt ab amne *Juvavo*, quo de Vita S. Ruperti C. 1. *Exiit inde ad Juvavum fluvium, ubi olim Juvavia civitas fuit:* ſcio in Caniſii editione aliter ea legi; ſed rectius alterum è MSS. amplexi Bollandi ſocii ſunt. Habet eundem fluvium Tabula. Facile ergo carebimus originatione, a paucis rejecta, quam Metellus in Quirinalibus p. 146. apud Caniſium reſpicit:

Urbs praeclara patet, quam digne Julius optet
Caeſar, juvamen ut teret;
Aut obex omni rebus dubiis regioni
Cui nomen eſt JVVAVIVM.

WESS.

BIDAIO.] Vel *Badaio.* Ptol. *Bedacum. Dietmanig*, vel, ut alii, *Burckhuſen.* SIML.

BIDAIVM M. P. XXXIIII.] *Regium* Lidavo M. P. XXXIII. *& infra idem exemplar* Bidatio. *Blandinianum* Bidaio M. P. XXXIII. *Neapolitanum* Bodaio M. P. XX. *Longolianum item* Bidaio. SVR.

BIDAIO.] Ita potior librorum pars. Voſſianus *Badaie M. P. XXXII.*, cujus numeri Tabulæ accedunt, *BEDAIO*, & multo melius, præferenti: nam in lapide CXLIIX. Claſ. I. Reineſii lectitatur:

BEDAIO AVG.
ET ALOVNIS
SACR.
C. CATIVS
SECVNDIANVS.

Bedaius ille locale numen fuit, uti vir eruditiſſimus oſtendit. Fuit *Bedaium*, ubi locum occupavit *Bïmburg* ad *Alazum* fluvium, Reineſio Cluverioque conſentientibus. WESS.

PONTE AENI.] *Oetingen.* SIML.

PONTEM OENI M. P. XVIII.] *Regium* Ponte Eni M. P. XVIII. *Blandinianum* Ponte Ceni M. P. XVIII *Neapolitanum* Ponte Aeni M P. XXXII. *Longelianum* Ponteſeni: *& corrigitur* Ponteſieni. Oenum *flumen Rhaetos, Noricosque interfluere, Tacitus Hiſt. 3. C. 5. auctor eſt, atque idem perhibetur à Ptolemaeo in deſcriptione Rhaetiae, & Vindeliciae. Strabo cum Segeſticae urbis in plano ſita meminit,* παρ' ἣν ὁ Οἶνος αὐτὸς παραῤῥεῖ ποταμὸς, ἐκδιδοὺς εἰς τὸν Ἴστρον: *ut mirari ſaepe ſoleam celeberrimi hujus fluminis à Plinio mentionem non fieri: quod librariorum culpa ferendum eſſe acceptum mihi perſuadeo, cum tot fluminum ejus Provinciae ab eo facta ſit mentio. Hujus manſionis ſive oppidi in Notitia Provinciarum mentionem fieri video: Nam ſub diſpoſitione Ducis Provinciae Rhaetiae prima & ſecunda, recenſentur Equites Stableſiani juniores* Ponte Oeni, *nunc* Febianis. *Arrianus Hiſtoriae Indic. C. 4. de fluviis agens,* Danubium *influentibus,* Oenum *ſe vidiſſe ac* Savum *memorat.* SVR.

PONTE AENI.] Sic MSS. Tabula *Ad Enum M. P. XIII.* a Bedaio. Cluverio Noric. p. 17. eſt *Alten Hohenauw* vel circa. Cum Simlero tamen faciunt Aventinus & Velſerus L. III. Rer. Auguſt p. 215. WESS.

ISINISCA.] *Iſem ein Markt in nider Peyren an der Iſer.* SIML.

ISINISCAM M. P. XX.] *Regium* Iſiniſca M. P. XII. *ſed infra à* Ponte Oeni *ad hanc manſionem totidem* XX. M. P. *tribuuntur. Blandinianum & Longolianum* Iſiniſca M. P. XX. *Neapolitanum* Iſiniſca mpm. XXVII. SVR.

ISINISCA.] Videtur ab *Iſi* amne, quem nunc *Iſer* appellant, dicta. Plerique eruditi conſentiunt *Monachium*, ſplendidam Ducis Bavariae ſedem videri, & in numeris eſſe commiſſum, quos tamen magno conſenſu MSS. tuentur. WESS.

AM

ROSTRO NEMAVIAE.	M. P. XXV.
CAMPODVNO.	M. P. XXXV.
VEMANIA.	M. P. XV.
BRIGANTIA.	M. P. XXIIII.
ARBORE FELICI.	M. P. XX.

AD

AMBRA.] *Brug an der Amber.* SIML.

AMBRE M. P. XXXII.] *Habent Regium, Blandinianum & Longolianum: & infra in Regio* Ambrahae. *Alii* Ambram *vocant oppidum, quod nunc* Amper *appellant in Vindelicis.* SVR.

AMBRE.] Vaticanus M. P. XXIII., margo Fabriciani libri M. P. XXXII. Favent Simlero ejusque opinioni Aventinus, Cluverius & Velſerus L. III. Rer. Auguſt. p. 215. WESS.

AVGVSTA VINDEL.] Seu *Vindelegorum. Augſpurg.* SIML.

AVGVSTA VINDEL.] *Vinde* Voſſianus, Pariſinus *Vindelic.*, quomodo editiones vetuſtiores. M. Velſerus L. III. Rer. Auguſt. p. 215. ſchedas produxit, quibus *Vindelicus* inerat: habebimus & nos infra in MS. Voſſiano. Annales Bertiniani An. IↃCCCXXXII. *Auguſtburg ſuper Lech* vocant. Cetera, quæ urbis dignitatem illuſtravere cum cura executus eſt M. Velſerus L. III. Rer. Auguſtan. WESS.

ROSTRO NEMAVIAE.] Vel *Roſtro Nemaniae.. Memmigen.* SIML.

ROSTRVM NEMAVIAE M. P. XXV.] *Regium & duo reliqua manuſcripta exemplaria* Roſtro Nemaviae, *& ſtatim* Nemaviae *fit mentio poſt* Campodunum: *tametſi* Vemania *legitur in eisdem & in Notitia Provinciarum* Vimanianis. SVR.

ROSTRO NEMAVIAE.] Schedæ Voſſianæ *Roſtronae Maviae M. P. XV.* Cuſani *Roſtro Nemanie*, unde *Nimaniam* nugator Anaſtaſius in Epitome fecit: ceteri MSS. cum Regio fere conſentiunt. *Memmingam* nunc dici Cluverius non diffitetur. WESS.

CAMPODVNO.] Vel *Camboduno.* Ptol. & Lib. Notit. *Cambodunum. Kempten.* SIML.

CAMPODVNVM M. P. XXXV.] *Regium* Campoduno M. P. XXXV. *Blandinianum* Campoduno mp. XXXII. *Neapolit.* Campaduno M. P. XXXII. *& Longolianum* Campoduni mpm. XXXII. *Strabo* Vindelicorum *oppida eſſe* Βριγάντιον *&* Καμπόδουνον *libro iiii perhibet: & Ptolemaeo in* Vindelicis Καμβόδουνον. *In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione Ducis Rhaetiae prima & ſecunda Praefectus Legionis iii. Italicae pro parte media praetendentis à* Vimania *Caſſiliacum uſque* Cambiduno. Campidunum *eſſe alterum oppidum ferunt, diverſum a* Campoduno Vindelicorum. SVR.

CAMPODVNO.] *Campidona* in Vita S. Magni C. 8. *Venerunt itaque poſt aliquot dies ad locum, qui vocatur CAMPIDONA, ubi repererunt oppidum valde formoſum, ſed in toto deſertum.* adde & C. 21. *Kempten* eſſe viri docti concordant. XXXII. M Voſſian. adſcribit. WESS.

VEMANIA.] Vel *Veniana.* Ptol. *Viana.* Liber. Not. *Vimania. Wangen.* SIML.

VEMANIA.] *Veniania* Voſſianus; ceteri cum editis *Vaemania* aut *Vemania.* Notitia Imp. Occid. in Panciroli editione *Vimania:* Tabula vero *Vemania*, quod, *Nimavia* Suritae inducta, recepimus. Margini exemplaris Fabricii adſcripta ſunt M. P. XII. WESS.

BRIGANTIA.] Vel *Brigandia. Bregentz.* SIML.

BRIGANTIAM M. P XXIIII.] *Regium, & Neapolitanum* Brigancia M. P. XXIIII. *Blandinianum & Longolianum* Brigandia M. P. XXIIII. *ſed in hoc* Brigantia *corrigitur. Ptolemaeo, ſicuti Straboni, ad Rheni fluminis caput* Βριγάντιον. *In Notitia Provinciarum ſub Duce Rhaetiarum, Praefectus numeri Barbaricorum* Confluentibus, *ſive* Bracantiae. *De lacu* Brigantiae in Rhaetiis, *vide Ammianum Marcellinum libro xv. cap. 4.* SVR.

BRIGANTIA.] Vita S. Magni C. 6. *Brigantium*; non bene. *Locum laudabilem fore infra Germaniae terminos ſitum in Alamannia circa Rhenum fluvium, oppidumque olim dirutum, quod Brigantium nuncupant.* Rectius C. 17. *Arripientes iter juxta lacum Brigantinum uſque ad locum, qui dicitur Brigantia.* SVR.

ARBORE FELICE.] *Arbon* ad lacum Brigantinum oppidum. SIML.

ARBOREM FELICEM M. P. XX.] *Regium* Arbore Felici M. P. XXI *& item reliqua. Ammianus libro xxxi. C. 31.* Gratianus exinde

AD FINES.	M. P. XX.
VINDONISSA LEVGAS.	M. P. XXX.
ARTALBINNO.	M. P. XXIII.
	MON-

digreſſus per caſtra, quibus Fellcis arboris nomen eſt, & per inaureatum, ad opitulandum oppreſſæ parti, porrectis itineribus ire tendebat. *Eam manſionem in Notitia Provinciarum ſub Duce Rhaetiarum, hac recenſione intelligi arbitror: Tribunus Cohortis Herculeae Pannoniorum* Arbore. *Nomen Germanica lingua retinere perhibent cum arce in* Rhaetia prima. SVR.

ARBORE FELICI.] *Felici* Vaticanus, & margo Fabriciani libri. In Vita S. Magni C. 9. *caſtrum Arbonenſe*, C. 13. *oppidum Arbonenſe*. Vide de eo Franc. Guillimannum L. I. Rer. Helvet. p. 94. WESS.

AD FINES.] *Pfin an der Thur.* SIML.

AD FINES.] Solent ita ſine gentis addito cognomine loqui. Livius L. XXXVIII. 15. *Conſul, quia nulla legatio ad fines præſto fuit, prædatum in agros miſit:* intelligit *fines Piſidiae.* Quorum vero hi *fines* fuerint, obſcurum eſt. Surita Rhaetorum & Germanorum fines ſupra finivit: ſed cum in Helvetiis verſemur, ea opinio fidem non capit. *Tulingorum*, qui agros inter Brigantinum lacum & Rhenum incoluerunt, *fines* Menſo Altingius MSS. in Tabulam notis fuiſſe adcredidit. Forte *fines*, qui Rhaetiam a Maxima Sequanorum ſeparabant, intelligendi ſunt: certe Notitia Imp. Occid. *Vindoniſſam* in hac provincia, *Arborem Felicem* in illa locat: Beatus Rhenanus L. III. Rer. German. p. 135. non longe ab hac ſententia abeſt. Ceterum Ch. Cellarius L. II. G. A. C. 3. p. 280. poſt hanc manſionem *Vitodurum*, quod ſequens iter tuetur, excidiſſe arbitratur. MSS. nihil mutant, nec propterea tamen minus probabilis erit viri eruditi ſententia: ſane ſequentis urbis numeri, ſi *Vitodurum* recipere nolis, adaugendi ſunt. WESS.

VINDONIS LEVGAS.] Ita habet MS. & Aldinum exemplar. Indicatur autem *Vindoniſſa*, quam liber Provinciarum Galliae *caſtrum Vindonenſe* nominat: hodie *Windiſch* dicitur, quondam oppidum, nunc exiguus vicus ad trajectum Urſæ fluvii. *Leugas* ſæpe in Antonino pro *Legione* ponitur errore librorum: numerus tamen Legionis hic omiſſus eſt: ſed Tacitus L. IV. H. C. 70 Legionem XXI. Vindoniſſae ſtativa habuiſſe indicat. SIML.

VINDONISSAM LEG. M. P. XXX.] *Regium* Vindoniſſa Leugas XXX. *Blandinianum* Vindones leugas M. P. XXX: *& infra in eodem* Vindoniſſa. *Neapolitanum* Vindonas mpm. XXX. *Longolianum* Vindones Leg. mpm. XXX. *Tacitus Hiſt.* 4. *C.* 60. Cohortium, alarum, legionum hiberna ſubverſa, cremataque iis tantum relictis, quæ Mogontiaci, ac Vindoniſſae ſita ſunt. *Oppidum fuiſſe Helvetiorum adparet, nunc pagus.* SVR.

VINDONISSA.] Schedæ noſtræ *Vindonas Leugas.* Sequor Regium Suritae. Legionem XXI. Vindoniſſae ſtativa habuiſſe ex Tacito Simlerus vere docuit: idem vetus lapis, quem vir eruditus nuper Amoenit. Literar. tom. VII. p. 52. inſeruit, in his locis repertus teſtificabitur:

. . . CLAVDIO PIMNO
MEDICO LEG. XXI.
CLAVDIAE QVIETAE EIVS
ATTICVS PATRONVS.

nec exploratum tamen eſt, eam hoc loco indicari. Quin longe vero eſt ſimilius, monere auctorem voluiſſe, ab hac urbe *Leugis* locorum ſpatia ſeſe dimenſum eſſe: atque hoc docere Vaticanum codicem credo, cum in capite hujus itineris, quod monere ibi neglexi, ſic ſcribit. *AD TREVEROS LEVGAS N. M. P. CCXXXI.* Jam vero *Leugis* uſos fuiſſe in Gallia, dubio vacat, & commodiore occaſione exemplis confirmabitur: imo ab hac ipſa urbe & Vitoduro, ſicuti ſequens iter oſtendit. Dolendum itaque eſt, numerum Leugarum cum M. P. conjunctarum per librariorum negligentiam atque inſcitiam toto hoc itinere intercidiſſe. Vide N. Bergerium L. III. Viar. Milit. C. 37. & de Vindoniſſa Guillimannum L. I. Rer. Helvet. C. 3. WESS.

ARIALBINO.] Vel *Artalbine.* Quidam exiſtimant eſſe oppidum Sequanorum *Mulhuſen.* Schudius inter Arialbinum & Vindones ponit *Auguſtam Rauracum*, & poſt Arialbinum *Uruncis*,

MONTE BRISIACO. M. P. XXX.
ARGENTORATO. M. P. XXXVIII.
TA-

cis, quo ordine hæc loca in ſequenti itinere ponuntur. SIML.

ARTALBINNVM M. P. XXIII.] *Regium* Atrialbino M. P. XXIII. *Blandinianum* Arialbinno M. P. XXIII. *Neapolitanum* Arialbimo M. P. XXXIII. *Longolianum* Arialbimio mpm. XXVII *&* XXIII. *corrigitur: & infra* Artalbinio: *excepto Regio, in quo infra ea manſio deeſt.* SVR.

ARIALBINO.] Sic omnes noſtri libri. Tabula *Arialbinnum*. Quo fuerit ſitu viris doctis non convenit. *Mulhuſa* Sequanorum eſſe non poterit: neque enim iter tanto ſpatio à Rheno recedit. *Baſileam* nunc ejus ſedem tenere Cluverius L. II. Germ. A. C. 5. acriter pugnat, nec potuit tamen hanc ſententiam aut Valeſio aut Cellario perſuadere: uterque potiſſimum urget, *Baſileam* Theodoſii M. ætate eo nomine fuiſſe inſignitam: Theodoſio vero Itinerarium ac Tabulam eſſe recentiora, adeoque *Baſileam*, non *Artalbinnum* debuiſſe memorari. Nec tanti tamen hoc eſt, ut aliquem de ſententia depellere poſſit. Sit enim Theodoſio Itinerarium recentius, quod ego usquequaque verum non arbitror. Fac tamen ita eſſe, proptereane vetuſtius loci nomen nominari haud potuit? ſane *Uſtudizum*, quam manſionem Baſilius M. Ammianus atque alii *Nicen* vocant, id præter ſolitum non eſſe, argumento eſt. Tabulæ *Malatis*, quam ſequenti itinere *Bononiam* Itinerarium, Idatius & Ammianus nuncupant, idem adfirmat. Quamvis autem Ph. Cluverius intortum id telum facile exire atque eludere poſſit, vereor tamen ut cauſſam, quam mox ipſe deſerit, vincat. Vicum eſſe ait CIƆCCL. paſſibus infra Baſileam, cui *Klilben* nomen ſit: inde nobis ſtupenda transformatione *Artalbinum* exſtruit. Atqui ſitus ejus tota regione diverſus ultra Rhenum eſt, prætereaque *Klybe* & tractus circa eum *an der Klybe* appellatur. Docuit hoc me vir egregius Rud. Wetſtenius in Diſſert. de *Urſula & XI. M. Virg*, cujus ſi de manſione ſententiam requiris, verba accipe. *Ego verum nomen*, inquit, *putaverim ARTALBINNVM, atque hoc abjecta, quod frequentiſſimum, adſpiratione pro* Hatt-halbinne. *Inter* Auguſtam *enim*Raurac. *&* Cambetem *interjacet ſilva, cujus nomen adhuc hodie* die HART. *Ingreſſus ejus prope Auguſtam eſt, exitus non procul a Cambete. Intermedio tractu videtur locus aliquis fuiſſe, qui vocaretur* Hart halb-inne, *quod nunc diceremus* in der halben Hart. *Ubicunque autem præciſe fuerit locus ille, procul a Baſilea diſtare non potuit.* Hæc ille. WESS.

MONTE BRISIACO.] *Briſach* oppidum ad Rhenum, quod tamen quidam olim ab altero latere fluvii ſitum fuiſſe exiſtimant. SIML.

MONTEM BRISIACVM M. P. XXX.] *Ab eo monte* Brisgaviam *regionem vicinam ab Almanis nuncupatam ferunt* SVR.

MONTE BRISIACO.] Simlerus Beatum Rhenanum L. III. Rer. Germ. p. 153., cui Ph. Cluverius L. III. Germ. A. C. 4. multa reſcripſit, in oculis habuiſſe videtur. *Briſiaci* data eſt L. 8. Cod. Theod. *de privil. eorum, qui in ſacro Palat.* WESS.

ARGENTORATO.] *Straſburg.* SIML.

ARGENTORATVM M. P. XXXVIII.] *In Regio deeſt hujus manſionis titulus: & in Blandiniano, & Longoliano* Argentoraia M. P. XXXVIII. *In Neapolitano* Argentorato mpm. XXXVIII. *Ptolemaeo in* Vangionibus, Ἀργεντόρατον. *Ammianus libro XV. C. 11.* Dein prima Germania, ubi præter alia municipia Mogontiacus eſt, & Vangiones, & Nemetes, & Argentoratus, Barbaricis cladibus nota. Argentoratenſe *enim prælium, à Caeſare Juliano devictum, & ab eodem auctore libro XVI. C. 12. deſcriptum adparet: cujus belli diſcrimen his verbis elevat Ammianus. Libro enim XVII. C. 1 ita prodidit:* Quod utrimque metu perfidiam frænante fecerunt hoc memorabili bello, comparando quidem Punicis, & Teutonicis: ſed diſpendio rei Romanae peracto leviſſimo, ut fauſtus Caeſar exultabat, & felix. *Hoc oppidum arbitror ab Auſonio Vici nomine, initio carminis Moſellae deſignari.*

Tranſieram celerem nebuloſo flumine Navam,
Addita miratus veteri nova mœnia vico.
Aequavit Latias ubi quondam Gallia Cannas:
Infletæque jacent inopes ſuper arva catervæ.
SVR.

AR-

Digitized by Google

TABERNIS.	M. P. XIIII.
DECEM PAGIS.	M. P. XX.
DIVODORO.	M. P. XX.
* * * .	M. P. XII.
TREVEROS.	M. P. XVI.

ITER

ARGENTORATO.] Vetus Notitia *Civitas Argentoratenſium hot eſt Stratisburge.* Auſonii verſus aliorſum ſpectant:

Addita miratus veteri nova mœnia vico

Bingium deſignant, uti Freherus ad Moſellam & Ph. Cluverius L. II. Germ. Ant. C. 11., exploſa Scaligeri ſententia, docuerunt. Wess.

TABERNIS.] *Zaberen*, ſedes Epiſc. Argentoratenſis. Siml.

TABERNAS M. P. XIIII.] *Neapolitanum exemplar* M. P. XIIII. *& reliqua* XIIII. *Videndum an Rhenanae ea Taberna ſint, quarum Auſonius in Moſellae carminis initio meminit.*

Prætereo arentem ſitientibus undique terris
Dumniſſum, riguasque perenni fonte Tabernas:
Aruaque Sauromatum nuper metata colonis:
Et tandem primis Belgarum conſpicor oris
Nivomagum, divi caſtra inclyta Conſtantini.

Infra in Itinere, à Mediolano per Alpes Penninas: Moguntiacum, Argentoratum, Saliſon, Tabernae, & Noviomagus *adjunguntur, ut* Tres *illa* Tabernae *ſint, Ammiano libro xvi. C. 11. memorata:* Converſus, *inquit*, hinc Julianus ad reparandas Tres Tabernas, munimentum ita cognominatum, haud ita dudum obſtinatione ſubverſum hoſtili, quo ædificaio conſtabat, ad intima Galliarum, ut conſueverant, adire Germanos arceri, & opus ſpe celerius conſummavit, & victum defenſoribus ibi locandis, ex barbaricis meſſibus, non ſine diſcriminis metu collectum militis manu, condidit in uſus anni totius. Svr.

TABERNIS.] *Tabernae* hoc loco atque apud Ammianum intelligendæ ſunt *Alſaticae*, non *Rhenanae*, ſicuti contra Cluverium D. Petavius ad Juliani Imp. Epiſt. ad Athenienſes & H Valeſius ad Ammian. L. XVI. C. 2. oſtenderunt. Iter hic a Rheno deflectit in mediterranea, ut ex Tabula locorumque poſitura apparet. Meminit & harum Tabernarum Nithardus L. III. p. 471. *Iter per Tullenſem urbem accelerans Elizazam ad Zabarnam introiit.* Elizazam appellans, quam *Alſatiam* alii, qua de re Ulr. Obrechtus Prodromi Rer. Alſatie. C. 6. Wess.

DECEMPAGIS.] MS. liber habet *Decem plagis:* ſed magis placet altera lectio. hodie vocatur *Duoſe in Lotringen.* Siml.

DECEM PAGIS.] Horum meminit Ammianus L. XVI. C. 2. In M. P. videtur eſſe vitium ob hæc Paulli Warnefridi de Epiſcop. Metens. non longe a principio. *Igitur exinde hostes, dum ad oppidum, quod appellatur Decempagos, quod a Metenſi urbe XXX. M. P. abeſt, perveniſſent.* In Tabula ſpatium paullo amplius eſt, nec usquequaque tamen conſpirans. Wess.

DIVODORO.] *Mets.* Siml.

DIVODVRVM M. P. XX.] *In Regio* Divodora P. M. XXXVIII. *Reliqua* Divodoro M. P. XX. *Tacitus Hiſt. I. C. 63.* Divoduri Mediomatricum *oppidi meminit: & Ptolemaeus item in* Mediomatricibus *collocat Διουόδουρον. A* Divodori *manſione in exemplari Regio duarum manſionum lacuna exſtant, ſine nominibus, & prima* M. P. XII. *attribuuntur, quam nos aſteriſcis, & litteris miniaceis ſignavimus: & ultima manſioni qua Trevirorum eſt urbis, qua in reliquis exemplaribus* Divodorum *conſequitur* M. P. XVI. *tribuuntur. Blandinianum* M. P. XIII. *præfert, & Neapolitanum* XVI. *Longolianum* XIII. *&* XXVI. *corrigit.* Svr.

DIVODORO.] Labente Imp. *Metis* dicebatur: unde in Geſtis Aldrici p. 3. *in civitate Mediomatricis, qua alio nomine Mettis vocatur.* Atque hinc cantilenæ Eccleſiaſticæ, quoniam Drogo Epiſc. in ſuam Metenſem Eccleſiam uſumque publicum recepiſſet, inde vero ad alios eſſent propagatæ, *Met* aut *Metto* dici cœptæ ſunt, uti Monachus S. Galli L. I. Vitæ Caroli M. C. 11. docet. In Chronico Epiſc. Metenſium, quod D'ACHERY publicavit, leges: *Dividunum itaque nuncupata eſt, quaſi Divum, id eſt, Deorum nomen.* & poſt pauca: *Mediomatrici*

Digitized by Google

ITER PER RIPAM PANNONIAE A TAVRUNO IN GALLIAS AD LEG. XXX. VSQVE.

A TAVRUNO LAVRIACUM.	M. P. DLXXXVII.
INDE AVGUSTA VINDELICUM.	M. P. CCXXII.
ARGENTORATO.	M. P. CCCXXII.
AD LEG. XXX.	M. P. R.

A LAV-

diomatricus quoque vocatur a circumpoſitarum urbium ſitu. Habet namque Treviros Metropolim ab Aquilone: Tullum a meridie: Virdunum ab occidente: inter quas floret quaſi media mater. Addit dein alias ineptias, quibus exſcribendis, ne operam abutar, parco. Wess.

TREVEROS.] In libris noſtris nulla hiatus ſunt veſtigia; omnes *Divodoro* ſtatim *Treveros M. P. XVI.* ſubjiciunt. Dedimus tamen hoc Regio codici, ut vacuum manſionis ſpatium aſteriſcis ſignaremus, ſervatis XII. M. P. Fecimus autem eo promptiores, quod amplius omnino intervallum Divodurum inter & Treveros intercedat, quam vulgo libri porrigunt. Tabula *Caranuſcam* & *Ricciacum* inter Divodurum & Treveros ponit: alterutra, forſan & utraque, manſio excidiſſe videtur. Vide hac de re differentem Dav. Blondellum in Pleniore Geneal. Francicae Aſſertione p. 114. Auſonius in Claris Urbib.

Trevericaeque urbis ſolium, qua proxima Rheno,
Pacis ut in dia gremio ſecura quieſcit:
Imperii vires quod alit, quod veſtit & armat.

nimirum variæ illic erant fabricæ, quarum *Trivirorum ſcutaria*, *Trivirorum balliſtaria*, *moneta*, *argentaria* in Notit. Imp. Occid. memorantur. *Excellentiſſima Treverorum urbs* Salviano L. VI. Gub. Dei p. 113. dicitur. Wess.

A TAVRVNO.] MSS. habent *Ad Aurino.* Sed cum initium itineris hic ponatur, non *AD*, ſed *A* vel *Ab* ſcribendum erat. Arbitror ex veteri ſcriptura *A Taurino* factum eſſe *ad Aurino. Taurunum* autem vel *Taurinum* oppidum eſt Pannoniae, quod hodie *Griechiſchen Wyſſenburg* nominatur. Siml.

A TAVRVNO LAVRIACVM M. P. D. LXXXVII.] *In Regio* Ad Tarino Lauricano M. P. D. LXXXVII. *In Blandiniano* A Daurino Lauraco M. P. DLXXXVII. *Neapolitanum* A Daurino Lauriaco M. P. D. LXXXVII. *Longolianum* Ab Aurino Lauricum mpm. D. LXXXVIII: & D. LXXXVII. *corrigit. Plinius L. 3. C. 25.* Alter amnis Bacuncius Saum Sirmio oppido influit: ubi civitas Sirmenſium, & Amantinorum. Inde XLV. M. P. Taurunum: ubi Danubio miſcetur Saus. *Ptolemaeo in Pannonia inferiore Τάυϱυνον. In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione Ducis provincia Pannoniae ii. Ripatienſis, Equites promoti* Tauruno: & *Auxilia Aſcarii* Tauruno, *ſive* Marſonia. Sur.

A TAVRVNO.] Pulchre viri docti hoc reformarunt, abiitque in easdem cogitationes vir doctus, cujus olim Fabricii fuit exemplar. Libri noſtri *A Dauruno*, quamquam Vatican. *Ad Aureno.* Wess.

INDE AVGVSTAM VINDELICVM M. P. CCXXII.] *In Regio* M. P. XL: & *reliqua* CCXXII. Sur.

ARGENTORATVM M. P. CCCXXII.] *Fœde Regium in his numeris depravatum reperitur: nam* M. P. XXXVIII. *habet: reliqua* CCCXXII. *praferunt.* Sur.

AD LEG. XXX. M. P. R] *Hic titulus deeſt in Regio; & Blandinianum* Ad lec XXX. M. P. R. *habet. Neapolitanum multo pejus* Ad lech M. P. XXX. *Longolianum* Adlec mpm. XXX. *ut in omnibus ſumma manſionum numerus, qua* Argentorato ad Leg. XXX. *exponuntur, deſit. Neque id mirum videri debet, cum hoc itinere, praeter morem, aliud interjectum iter videamus.* Sur.

AD LEG. XXX. M. P. R.] Sic quidam è ſcriptis noſtris. Litera canina addita a librario eſt, ut moneret *Reſpiciendum* eſſe: animum haud dubie ille advertit, M. P. hic fuiſſe omiſſa. Simlerus Baſileae expreſſit *Ad Leg. M. P. CXL. 30. ſic*, nec tamen, an MSS. duces haberet, docere voluit; neque adeo tutum opinamur, illius veſtigia legere. Quod vero Surita admonet, aliud hic iter eſſe inſertum, id ſecus eſt. Ducunt manſiones profecturum per Danubii ripam.

Digitized by Google

A LAVRINO.	M. P. XXV.
RITTI.	M. P. XXXIII.
IN MEDIO ACIMINCI.	M. P. CXIII. Sic.
CVSI.	M. P. XXXIII.

BO-

pam. *In medie Aciminci M. P. CXIII.*, quod virum eruditum in hanc ſententiam impulit, vitioſum eſt, uti videbitur. WESS.

AD LAVRINVM M. P. XXV.] *Regium* A laurino M. P. XXV. *Blandinianum* A laurino M. P. XXVI. *Neapolitanum* Ad laurino mpm. XXV. *Longelianum* A laurino M. P. XXVI. *&* XXV. *corrigitur.* SVR.

A LAVRINO.] Excerpta librorum noſtrorum in hanc lectionem conſpirant, quamvis falſiſſimam. Scribendum eſt *a Tauruno*: iter enim, quod ſummatim auctor deſcripſerat, a capite orditur, ut in Africae itineribus & eo, quo Roma in Aegyptum pergitur. Recte ergo Simletus *A Dauruno Ritti M. P. XXXIII.* vulgavit: præſertim cum Tabula a Tauruno *Rittium M. P. XXIII.* numeret, nulla *Laurini* mentione facta. natus error eſt, ut ſæpe, ex ſimilitudine literarum L. & T. in Longobardico ſcribendi more. WESS.

RITTI.] Ptol. *Rithium* vocat. Lib. Notit. *Ricti. Salankaemen.* SIML.

RITTI M. P. XXXIII.] *Regium* Ritti mp. XXXII. *Blandinianum & Neapolitanum* Ritti M. P. XXXII *Longolianum* Ritti M. P. XXX: *&* XXXIII. *corrigitur. Sunt qui &* Rhittium *ſcribant. Ptolemaeo inter urbes Panneniae inferioris ſub Danubio* 'Ρίττιον. *In Notitia provinciarum ſub duce Pannoniae ſecunda, quam Ripavienſem cognominat, ſive Saviae Equites Dalmatae* Ricti. SVR.

RITTI.] In M. P. error implicatus videtur. Tabulæ XXIII. M. P. veriora ſunt. *Salankemen* nunc duci Lazius quoque opinatus eſt. Forte tamen *Petri Varadini* ſitus melius reſpondebit, uti & M. Altingio viſum fuit. WESS.

ACVMINCVM.] Vel *Aciminicum. Cametz.* SIML.

IN MEDIO ACIMINCI M. P. CXIII.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum initialibus literis miniaceis* in medio: *& ſtatim ſubdit* Aciminci M. P. M. CXII. Sic. *Neapolitanum* In medio Acummniti mpm. CXII. Sic. *Longolianum* In medio A Tininci mpm. CXII. Sic. *Videtur hoc iter ſeorſim numeris* CXIII. *deſignari, qui ſumma ferendi ſunt accepti itineris a* Tauruno Lauriacum: *ut præcipua earum ſex manſionum ratio haberi poſſet: quare earum titulus miniaceis deſcriptus eſt litteris, ne ſummam numerorum univerſi itineris à* Tauruno Lauriacum *confundat, ſummam illam* CXIII. *introrſum redigendo. Præterea animadvertendum, duo oppida ferme ejus nominis à Ptolemaeo, Antonino, & Marcellino Ammiano, atque Scoto, qui Notitiam Provinciarum concinnaſſe fertur, in eadem Pannonia inferiori ad Danubium utrumque recenſeri, qua diſtingui oportoat. Ea ſunt* Aciminicum, *quod &* Acumincum *vocant, &* Acincum. *Ptolemaeo inter urbes eaſdem Pannoniae* 'Ακίνκον, *quod* Acincum *eſſe intelligimus: &* 'Ακύμινκον λεγεὼν, *quod juxta* Rittium *collocat, quemadmodum & hoc adjunguntur Itinerario: Ammianus libro xix. C.* 11. Proinde vallo prope Acumincum locato, celſoque aggere in ſpeciem tribunalis erecto, naves vehentes quoſdam legionarios expeditos, alveum fluminis proximum ripis obſervare ſunt juſſæ. *De* Acinco *vero libro xxx. C.* 5. Valentinianus Acincum prope caſtra commovit: navigiiſque ad repentinum caſum conjunctis & contabulato celeri ſtudio ponte per partem aliam tranſit in Quados. *De* Aciminco *Scotus ſub diſpoſitiene v. ſ. Ducis provincia Pannoniae Riparienſis, ſive Saviae, cuneus Equitum Conſtantium* Aciminci, *& Equites Sagittarii* Aciminci. *Sub diſpoſitione vero v. ſ. Ducis provincia Valeriae Ripenſis* Acinci *ſit mentio hoc pacto:* Auxilia vigilum contra Acinco trans in Barbarico: *& item Præfectus leg. ii. Adjutricis tertiæ partis ſuperioris* Acinco: *ut nulli dubium ſit, quin &* Aciminicum, *&* Acincum *diverſa ejuſdem regionis oppida hoc Itinerario recenſeantur: ne quis pro uno, atque eodem accipiat oppido.* SVR.

IN MEDIO.] *Aciminci* quoque Vaticanus. Aliud hic iter deſcribi verum non eſt. Vitium eſt in M. P. Tabula a Rittio *Acunum*, ita enim perperam ſcribit, M. P. VII. inde Cuſum M. P. XL. numerat. Simlerus Baſileae vulgavit, *In medio*,

Digitized by Google

BONONIA. M. P. XVI.
CVCCI. M. P. XVI.
CORNACO. M. P. XVI.
TEVTIBVRGO. M. P. XVI.
MVRSA. M. P XVI.
AD NOVAS ET AVREO MONTE ANTIANIS. M. P. XXIIII.

AL-

medie Aciminci M. P. XXV., nihil de MSS. monens: noſtri in *CXII. M. P.* conſentiunt. *Acimincum* & *Acincum* diverſa Pannoniae fuiſſe oppida, clarius eſt quam cum ſudum eſt maxime. Habet de illis quædam Lambecius L. II. Bib. Vindob. p. 677., ſed erroribus fœdata. Wess.

CVSI.] *Sere* vel *Cudelaſs.* Siml.

CVSI M. P. XXXIII.] *Regium* Cuſi M. P. XXXII. *& reliqua* M P. XXXIII: *quo numero in eisdem exemplaribus recte conſtat ratio ſumma* CXIII. M. P. *In Notitia Provinciarum ſub Duce Pannoniae Secunda Equites Dalmata* Cuſi. Sur.

CVSI.] Mentio hujus eſt in milliario lapide, quem in Danubio Pannonico Tab. XLVII. Comes Marſilius provulgavit.

IMP. CAES.
MARCO
AVRELIO
CLAVDIO. PIO
FELICI SNVICTO
A MALATA
CVS... P.
XVI.

Fuit in lapide CVSVM M. P., quod perſpicue ex alio apparet, in quo ultimæ vocis literæ, quæ hic deficiunt, in ſeſe implicatæ conſpiciuntur. *Cuſi* amnis ultra Danubium Tacitus An. II. C. 63. mentionem fecit, ſed *is*, ſi *Waga* ſit, ut Ph. Cluverius L. III G. A. C. 31. & Ch. Cellarius L. II. Geog A. C. 5. p. 586. cenſuerunt, nihil ad hanc manſionem. Ceteroqui non inepte diceretur, nomen *Cuſi* loco veniſſe, quod oſtio illius amnis objaceret. Wess.

BONONIA.] *Bonmonſter.* Siml.

BONONIA.] Bononiae hujus meminere Notit. Imp. Occid. & Ammianus L XXXI C. 11. & L. XXI. C. 9. ubi milliario XIX. a Sirmio diſparatam dicit. Idatius Coſſ. Conſtantio & Maximiano *caſtra facta* refert *in Sarmatia contra Acinco & Bononia*, eſtque eorum caſtrorum in Notitia memoria. Tabula *Bononiam* non habet, ſed ejus loco *Milatis* XVI. M. P. a Cuſo, pro quo *Malatis* Ravennas L. IV. C. 20., quod verum eſt: nam & Tabulæ editio, quæ Velſeri operibus indita eſt, id præfert & literati lapides, de quibus paullo ante. Videtur hinc patere, *Bononiae* nomen recentius eſſe ac in *Malatae* locum ſucceſſiſſe. Wess.

CVCCI.] *Ceroika* vel *Curuska.* Siml.

CVCCI M. P. XVI.] *Regium* Cuicoi M. P. XVI. *Blandinianum & Longolianum* Cucci M. P. XVI. *Neapolitanum* Cuſti M. P. XVI. *In eadem Notitia ſub eodem duce, cuneus Equitum promotorum* Cuccis, *& Equites Sagittarii* Cuccis. Sur.

CVCCI.] *Cuccio* Tabula cum iisdem M. P., Ravennas *Cutio.* Menſo Altingius *Baraniwar* nunc eſſe exiſtimat. Wess.

CORNACO.] *Zata.* Siml.

CORNACVM M. P. XVI.] *Ptolemaeus item, atque hujus Itinerarii auctor* Κόρνακον, *&* Τευτοβούργιον *adjungit. In Notitia ſub eodem duce, Equites Dalmatae* Cornaco. Sur.

TEVTIBVRGO.] Vel *Teutiburgio.* Prius in Ptolemaeo & Notitia eſt. *Erdenvud.* Siml.

TEVTIBVRGIVM M. P. XVI.] *Regium* Theutiburgo M. P. XVI: *& reliqua* Teutiburgio mp. XVI. *In Notitia provinciarum ſub Duce Pannoniae ſecunda Ripărienſis, . Equites promoti* Teutiburgio *& cuneus equitum Dalmatarum* Teutiborgio, *& Præfectus Leg. ii. Herculeae* Teutiburgio. Sur.

TEVTIBVRGO.] Hoc rectum mihi viſum eſt ob Regii codicis dignitatem & Notitiam, quæ inter inſignia Ducis Pannoniae 1. *Teutiborgus.* In Tabula *Titoburgo*, non bene. Natum manſioni nomen eſt, quod *Teutones* inibi in ſtatione fuiſſent. Wess.

MVRSAM M. P. XVI.] *Hac manſio in Regio deſideratur, & in reliquis præfertur exemplaribus.* Sur.

MVRSA.] Recedit iter a Danubio ad Dravum. Tabula, quæ ripam Danubii legit, *Murſam* hoc loco non habet. Wess.

AD NOVAS ET AVREVM MONTEM M. P. XXIII.] *Regium exemplar* Ad Novas & Au-

ALTINO IN MEDIO LVGIONE. M. P. XXV.
AD STATVAS IN MEDIO ALISCA AD LATVS RIPA ALTA. M. P. XXVIIII.

Aureo monte Antianis M. P. XXIIII *& item in reliquis legitur exemplaribus. In Notitia ſub Duce Pannoniae ſecunda Riparienſis, Equites Dalmatae* Novis, *& Præfectus Leg. vi. Herculeae cohortis v. partis ſuperioris* Aureo monte. Sur.

AD NOVAS ET.] Noſtri omnes cum editis, *Ad novas* & *aureo monte Antianis M. P. XXIIII.*, quod repudiare non placuit. Puto indicari a *Murſa* per manſiones *Ad novas* & *Aureum montem* iter eſſe *Antiana*. Regii codicis exſcriptor *Antianis* intempeſtive repetiit; nam XXIIII. M. P. Murſam inter & hanc ſuperius iter tantummodo interpoſuit. Ceterum *Aureus mons* longe diverſus eſt ab eo, quem p. 132. explicuimus. Wess.

ANTIANIS M. P. XXIIII.] *In Regio exemplari* Antianis M. P. XXIIII *qua manſio in reliquis deeſt exemplaribus: fortaſſe quod librarii arbitrarentur dictionem hanc* Antianis *geminari: & certe ita eſſe, veriſimile mihi apparet: & delendum eſſe ex ſuperiore titulo, ut ſit* ad Novas, & Aureum montem M. P. XXIIII. Antianas M. P. XXIIII. *& manſio qua in reliquis deſideratur miniaceis adſcribitur litteris. De* Antianis *ſupra à me habita mentio eſt.* Sur.

ALTINVM.] *Boſok. Legione* vel *Lugione. Butha.* Siml.

ALTINVM IN MEDIO LEG. M. P. XXV.] *In Regio* Altino in medio Lagione M. P. XV. *Reliqua* Altino in medio Legione M. P. XXV. *In Notitia ſub Duce Provincia Valeriae Ripenſis, cuneus Equitum Fortenſium* Altino. Sur.

ALTINO IN MEDIO.] Voſſianus *Altinum in dio Legione*. Rectum videtur *Lugione*, quod ex Simlero recepimus. *Zugione* Tabula, ab Antianis XII. M. P. remotum, unde recte hic *in medio* locatur. Ptolemaeo *Αυγίανον* dicitur. Wess.

AD STATVAS] *Congruunt & nomina, & numeri in exemplaribus Regio, & Neapolitano: Blaudinianum & Longolianum* M. P. XXXVIII. *Hoc titulo quid auctor indicet ex his verbis* In medio *ſatis apparet: id eſt, in medio itinere, ex una ad alteram manſionem, inſignem aliquam relinqui ſtationem: quando & ad latus itineris eadem ratione* Ripa alta *cenſetur. In Notitia Provinciarum ſub Duce Valeriae Ripenſis, Equites Dalmatae* ad ſtatuas, *& auxilia Urſarenſia pone Navata, nunc* ad ſtatuas. *Sub eodem in vetuſto exemplari, præfectus Leg. ii. adjutricis cohortis partis ſuperioris* Aliſcae: *qua dictio* Aliſcae *in excuſo deeſt exemplari. Tribunus Cohortis* Aliſcae: *ita enim & in vetuſto legitur exemplari. Et cuneus Equitum Stableſianorum* Ripa alta, *nunc* Conraduza: *Et Equites Dalmatae* Ripa alta. Sur.

AD STATVAS.] Ch. Cellarius, ſi coloſſeæ intelligantur ſtatuæ, ad *Coloczam* urbem referri poſſe admonet; quia vero in adverſa ripa eſt, ſedem potuiſſe mutare addit L. II. G. A. C. 8. p. 559. mihi perquam dubium hoc atque incertum videtur. Wess.

ALISCA.] Liber Notit. *Aleſca. Anyavara.* Ripa alta. *Tholna.* Siml.

RIPA ALTA.] Meminit Tabula XXII. M. P. a Lugione Dedit Imp. Valentinianus *Ripae altae* L. 4. C. Theod. de Reparat. Apellat., ſed ea ad Rhenum in Germania quærenda eſt, ubi Valentinianus An. CCCLXIX., quo legem dictavit, verſabatur. Habet ibi Notitia *Ripam altam*, creduntur que veſtigia ſupereſſe in *Altrip* ad Luterae confluentes. Nominis cauſſa eſt in aperto, repetita a loci ſitu, qui cum & alibi conſimilis eſſe poſſit, mirandum non eſt in Gallia, Britannia atque aliis in provinciis loca itidem ab *alta ripa* appellari. Wess.

LVSSVNIO.] Ptolem. & liber Notit. *Luſſonium. Pax.* Siml.

LVSSVNIVM M. P. XVIII.] *Habent manuſcripta* Luſſunio M. P. XVIII. *Longolianum* Luſſimio M. P. XVIII. *Ptolemaeo inter urbes, qua ſub Danubii ripa ſita erant, Αυσσόνιον. Sub Duce Valeriae Ripenſis, cuneus Equitum Conſtantianorum* Luſſonio, *nunc* Intercifa: *& Equites Dalmatae* Luſſonio. *Et præfectus Leg. ii. Adjutricis* Luſſonio. Sur.

ANAMASCIA.] Lib. Notit. *Adnamantia*, mendoſe, ut arbitror. Nunc *Almaz.* Siml.

LVSSVNIO. M. P. XVIII.
ANNAMATIA IN MEDIO INTERCISA. M. P. XXIIII.
VETVSSALINA IN MEDIO MATRICA. M. P. XXVI.
CAMPONA IN MEDIO ACINCO LEG. II. ADIVT. M.P. XXIII.

AD

ANNAMATIAM IN MEDIO INTERCISA M. P. xxIIII.] *Habet Regium auferendi caſu: & reliqua* Anamatia &c. *Plinio, in vetuſtis exemplaribus Bibliot. Toletanae, in deſcriptione Pannoniae, L. 3. C. 25.* Ammantes: *in aliis* Amanti. *In Notitia provinciarum ſub Duce Valeriae Ripenſis Equites Dalmatae* Adnamantia *in vetuſto exemplari: & in excuſo*, Ad Nammantia. *De* Intercisa *vero, quae* in medio *itineris conlocatur, ſub eodem Duce, præter manſionem ſupra* Luſſunio *memoratam, Equites ſagittarii* Interciſae. *Forte hac manſio* Danubio *flumine alluebatur, ut inde nomen invenerit, quo uſus eſt Auſonius poëta*, Arelatem *celebrans; Ait enim:*

Præcipitis Rhodani ſic interciſa fluentis,
Ut mediam facias navali ponte plateam.

SVR.

ANNAMATIA.] Sic & Tabula, quæ Luſſonio, ſive ut vitioſe ſcriptum in ea eſt, *Luſione* M. P. XV. disjungit. Eſt in fragmento III. operis Hiſtor. Hilarii p. 1323. *Eulalius ab Amantia:* ſed is ex Illyrico, ut commodiore loco dicetur, fuit. WESS.

INTERCISA.] *Rachzkewy.* Vetus Salinas, Ptolemaeo *Salinum.* Nunc *Adom.* SIML.

VETVSSALINAM IN MEDIO MATRICA M. P. XVI.] *Regium* Vetuſſallna &c. *Reliqua* Vetuſſalinas &c. *Sub eodem Duce Valeriae Equites Dalmatae* Vetuſſalinae. *Vetuſtum exemplar* Vetuſalinae. *Et* Matricae *manſionis ſub eodem duce, Equites promoti* Matricae. SVR.

VETVS SALINA.] Sic manſio videtur appellata: noſtri libri *Salinas.* Ptolemaei *Salinum* huc omnino pertinet. Tabula *Vetuſavo* M. P. XXII. ab Annamatia. Hodiernus ſitus non tuto finitur; nam, quemadmodum Virgilius in ſimili cauſſa,

Hae tunc nomina erant, nunc ſunt ſine nomine terra. WESS.

MATRICA.] *Theten.* SIML.

IN MEDIO MATRICA.] *Matrice* Imp. Notitia. Uſus hoc loco fuit Chifflетius, ut *Mediomatricorum* etymon explicaret, ſed intempeſtive, uti egregie Dav. Blondellus in Pleniore Aſſertione G. F. p. 116. demonſtravit. WESS.

CAMPONA.] *Copel.* Aquincum vel *Acincum*; utroque enim modo Antonino ſcribitur, & poſterior lectio in libro Notit. habetur. Altera Ptolemaei & veterum inſcriptionum auctoritate confirmatur. Volunt autem *Acincum* eſſe *Budam. Offen.* SIML.

CAMPONAM IN MEDIO ACINCVM LEG I. ADIVT. M. P. XXIII.] *Regium* Campona in medio Aquinquo Leg. I. Adiut. M. P. XX. *Blandinianum* Campania in medio aquinquo Legione ii. Adiut. M. P. XXIIII *atque item Longolianum. Veram tamen lectionem præferri Regii exemplaris debere ex Notitia Provinciarum docemur. Nam ſub Duce Valeriae Ripenſis, Equites Dalmatae* Camponae *cenſentur: & de* Acinco *ſub eodem Duce: quod ſupra expoſitum eſt.* Legionem *præterea* I. Adiutricem *ex Regio exemplari præferri debere apparet, quod etſi* Legionis ſecundæ adiutricis *ſub eodem Duce in Notitia ſit mentio, & Aelius Spartianus in* Hadriani *Caeſaris vita C. 2., Hadrianum perhibeat creatum Tribunum Leg. II. Adiut.* Primæ *itidem, in eadem Notitia ſit mentio: ut ſtatim indicabitur. De* Acinco *ſupra admonuimus, quod ad hunc locum attinere potuit.* SVR.

AQVINCO.] MSS. *Aquinque Leg. II. Adjutr.* Tabula *Aquinco.* Acincum appellat præter Idatium & Ammianum Sidonius in Panegyrico ad Majorianum ℣. 107.

Fertur Pannoniae, qua Martia pollet ACINCVS
Illyricum rexiſſe ſolum cum tractibus Iſtri
Hujus avus. ———

Neque aliter Socrates, licet in ſitu egregie errans, L. IV. H. E. C. 31. ἐν Ἀκίγκῳ πόλει τῆς Γαλλίας· Vide Th. Reineſium L. II. V. L. C. 15. Quod vero ad Legionem attinet, metuo vehementer, ut ſolius Regii auctoritas libri ceteris omnibus prævaleat, in primis Notitia Imp. Occid. ſeſe illis adjungente, quæ *præfectum Leg. II. Adjutricis Acinco.* Fuiſſe Acincum

ubi

AD LACVM FELICIS IN MEDIO CRVMERO. M. P. XXVI.
AZAO IN MEDIO BREGETIONE LEG. I. ADIVT. M. P. XVIII.
AD MVRES ET AD STATVAS IN MEDIO ARRABONA M. P. XXX.

QVA-

ubi nunc *Buda* eſt *vetus*, haud longe a nova, Comes Marſilius Danubii Pannonici tom. II. p. 3. cenſuit quoque. Denique negligere non debui, hunc Itinerarii locum a P. Pithoeo L. II. Subceſiv. C. 1. tractatum atque emendatum fuiſſe. WESS.

LACO FELICIS.] Alius hic eſt lacus a *Laco felice*, cujus in ſuperiore itinere mentio facta eſt. *Viſegrad* Hungaris, Germanis *Blindenburg*. SIML.

AD LACVM FELICIS IN MEDIO CRVMEROS M. P. XXVI.]. *Regium* A lacum felicis in medio Crumero M. P. XXVI. *Blandinianum* A laco felicis in medio M. P. XXXIII. Crumero Azo in medio &c. *Neapolitanum item, & Longolianum: ut verior Regii lectio adpareat. Manſionis* ad Lacum felicis, *ſive* Lacum felicem *legas, ſupra mentio facta eſt. Infra* Crumeri *oppidi, ſive ſtationis in hoc Itinerario mentio ſit, quo itinere caſtra conſtituta eſſe perhibet* Crumero. *Et in Notitia provinciarum ſub Duce Valeriae Ripenſis, Equites promoti* Crumero. SVR.

AD LACVM FELICIS.] MSS. noſtri magna concordia, *a laco felicis in medio M. P. XXXIII. Crumero*. Placuit nobis Regium Suritae ſequi, quod ceteri manſionem, quæ hic in medio fuisſe dicitur, nimis officioſe alio tranſtulerint. Eſſe autem *Lacum Felicis* alium ac *locum* ſive *lacum*, quem ſuperius iter agnoſcit, dubium eſſe non poteſt. WESS.

CRVMERO ASAO.] *Comorn* inſula. SIML.

AZAON IN MEDIO BREGETIO LEG. I. ADIVT. M. P. XVIII.] *Regium* Aazo in medio Bregetione LEG. Adiut. M. P XVIII. *Reliqua ſumpto ultimo verbo ſuperioris manſionis* Crumero Azao in medio Bregetione Leg. 1. Adiut. M. P. XVIII. *Ptolemaeo in Pannonia ſuperiori, Βρεγαίτιον, & eo loco ſtationem* legionis primæ adiutricis *conſtitutam, locatamque fuiſſe ſub diſpoſitione Ducis Valeriae Ripenſis appares. Præfectus enim* Leg. 1. Adjutricis *cohortis v. partis ſuperioris* Bregetione *cenſetur*. SVR.

AZAO IN MEDIO.] Plerique omnes noſtri MSS. *Leg. I. Adjut.* præferunt, ut Bregetione illam in ſtativis fuiſſe, dubitandum non ſit. Eſt famoſa Bregetio morte Valentiniani I., quem Idatius in Faſtis An. CCCLXXV. in *caſtello Virgitione* mortuum tradit. Ammiano L. XXX. C. 5. *Bregitio*, Tabulæ *Brigantio*, Socrati L. IV. H. E. C. 31. Φρέριον, ὃ ἐπιχωρίως Βρεγέτιον dicitur. De *Azao* nihil recognovi. WESS.

AD MVROS.] *Summereyn*. SIML.

AD MVRES ET AD STATVAS] *Regium & Blandinianum præferunt. Neapolitanum* Ad muros. *Longolianum* Ad mures: *&* muro *corrigit: Suſpicor ſtationem eam, qua ſub Duce Pannoniae prima & Norici Ripenſis Equites promoti ad Mauros cenſentur*, ad Mures, *aut* muros *corrigi oportere*. SVR.

AD MVROS.] Wolfg. Lazius L. I. Rer. Viennenſ. C. 3. *villam Murocinctam* Ammiani extremo L. XXX. eandem atque hanc manſionem eſſe vult, parum animadvertens villam eam, Ammiano teſte, a Bregetione *centeſimo lapide* afuiſſe. Vide & Cellarium L. II. G. A. C. 8. p. 568., ubi Lazium non præteriit. WESS.

ARRABONA.] Vel *Rabona. Rab*. SIML.

IN MEDIO ARRABONA] *Regium* Arabona. *Reliqua* A drabona. *In Notitia Provinciarum ſub Duce Pannoniae prima, & Norici Ripenſis, Equites promoti* Arrabonae. *Et præfectus Legionis x. & xiiii. Geminae militum Liburnariorum* Arrabonae. SVR.

ARRABONA.] *Adrabona* Cuſani & Voſſii ſchedæ, quæ cum Vaticanis *ad mures* quoque edunt. Tabula a Bregetione ad Arrabonem fluvium XXS. M. P. pariter ut Itinerarium numerat. Fluvii præter alios poeta Saxo Annal. Caroli M. An. IↃCCXCI. meminit:

——— ——— Ad oſtia donec
Perveniens Arrabonis, qua fertur in undas
Danubii. ———

Ptolemaeo variis locis Ναρβὼν dicitur, merito indignante atque opem ferente Cluverio. Rudera veteris caſtelli accurate deſcripſit Comes

Mar-

Digitized by Google

QVADRATIS IN MEDIO FLEXO. M. P. XXII.
GERVLATA IN MEDIO CARNVNTO. M. P. XXX.
LEG. XIIII. GEMINA.

AEQVI-

Marſilius Danubii tom II. p. 3. Wess.

FLEXO.] *Poſenium*, *Presburg.* Siml.

QVADRATVM IN MEDIO FLEXVM M. P. XXII.] *Regium* Quadratis in medio flexu M. P. XXII. & *reliqua* Quadratis in medio flexo. *Ego tamen* Quadratum *legendum arbitror. Nam infra in Regio* Quadrati *fit mentio: & in Blandiniano* Quadrata *ea ſtatio nuncupatur, præſertim Notitia Provinciarum adſtipulante. Sub Duce enim Pannoniae primæ & Norici Ripenſis Equites Mauri* Quadrato *recenſentur.* Flexi *vero nomen oppidi eſſe, qua Danubius curſum vertit, & ob eam cauſam ſtationi vocabulum inditum appareat ex Ptolemaeo, inter urbes ad Danubium ſitas* Φλέξον. *Sub eodem Duce in Notitia Provinciarum cunens Equitum Dalmatarum* Flexo: *& Equites promoti* Flexo. Svr.

QVADRATIS.] Hoc MSS. dant. Tabula ab Arrabone *ad flexum* M. P. XXIII. habet. *Quadrata* inibi fuiſſe cenſet Ph. Cluverius, ubi vicus *Wiſſelburg. Flexum* vero *Owar*, quorſum a Poſonio amnis flexum agit. Cum Simlero ſtat Wolfg. Lazius L. I. Rer. Vien. C. 4. Wess.

GERVLATA.] *Heimburg*, *Wolfſtal.* Siml.

GERVLATA IN MEDIO CARNVNTVM M P. XXX.] *Regium* Cerula in medio Carnuntio M. P. XXX. *Blandinianum* Gerulanta in medio Carnunto M. P. XX. & *reliqua* M. P. XXX. *In Notitia Provinciarum ſub Duce Pannoniae primæ & Norici Ripenſis Equites ſagittarii* Gerulatae. Carnuntum *celebre fuiſſe Pannoniae oppidum inter urbes ad Danubium ſitas adparet: & Joanni Cuſpiniano* Petronellam *hodie vocari in Auſtria inferiori, ut viro docto, & ſua regionis diligentiſſimo auctori fidem habendam eſſe video. Mibi certo id oppidum, quod Ptolemaeo inter eaſdem ad Danubium ſitas urbes ſuperioris Pannoniae* Καρνοῦς *vocatur. Ammianus libro* XXX. C. 5. Illyridi *attribuit.* Cumque exinde, *inquit*, Carnuntum Illyriorum oppidum introiſſet, deſertum quidem nunc, & ſqualens, ſed ductori exercitus perquam opportunum. *In Notitia Provinciarum ſub eodem Duce Pannoniae primæ, Præfectus leg. xiiii. Geminae militum Liburnariorum cohortis partis ſuperioris* Carnunto. *Et Præfectus Claſſis Iſtricae*, Carnunto, *ſive* Vindobonam à Carnunto *tranſlata.* Svr.

GERVLATA.] Tabula *Gerulatis* a manſione *ad flexum XVI. M. P.* Veſtigia priſtini nominis ſupereſſe in *Cherlburg* poſt Lazium L. I. R. Viennenſ. C. 3. arbitratur Ph. Cluverius. Wess.

CARNVNTO.] *Sant Peteruel.* Siml.

CARNVNTO.] *Carnuntem* Livius L. XLIII. C. 1., alii *Carnotum* aut *Carnuntum* vocitant, ut M. Antoninus fine L. II. *de Reb. ſuis* τῷ ἐν Καρνούντῳ cum nota Th. Gatakeri, & in Theſ. p. CIↃXXXII. 2.

S. D. M.
SAVINIVS VALENTI
NVS MIL. LEG. X. GEM.
OPT. VIX. ANN. XXX
MIL. AN. XIII. NATVS
CARNVNTO.

De ſitu major lis eſt. Wolfg. Lazius multis perſuaſit L. I. R. Vien. C. 3. *Petronellam* nunc dici; contra hos venit Ph. Cluverius Vindelic. p. 21., Carnuntique ſitum figit, ubi *Haimburg* nunc eſt; & favet illi Plinius L. IV. C. 12. haud obſcure contra confluentes Mari ac Danubii fuiſſe indicans. Lambecius utrique patrocinatur, Carnuntumque omnem eum ripæ Danubianae tractum, qui arcem *Haimburg* & vicum *S. Petronellae* disjungit, olim inſediſſe pertendit L. II. B. Vindob. p. 998. Wess.

LEGIO XIIII. GEMINA] *In Regio*, Leg XXX. G. G. *Blandinianum* Legio XIIII. Gemina. *Neapolitanum* Leg. XIIII. G. G. Gemina. *Satis ergo adparet ex his, qua ex Antonino, & Notitia protulimus, non recte apud Ptolemaeum in horum oppidorum ſitu* legionem XIIII. & legionem X. *interjectas* Germanicas, *pro* Geminis *cognominari. Nam in commemoratione Legionum à Dione libro lv. p.* 646. *facta*, *nulla* Germanicae *cognomento cenſetur: & quam ob cauſam* Geminarum *nomen ſint conſecuta, explicat.* Svr.

LEG. XIV. GEM.] Non dubium eſt, quin recte Surita Ptolemaeo ſuppetias tulerit: nam

quod

AEQVINOCTIO ET ALA NOVA IN MEDIO VINDOBONA. M. P. XXVIII.

LEG. X. GEM.

COMAGENIS.	M. P. XX.
CETIO.	M. P. XXX.
ARLAPE.	M. P. XX.
LOCO FELICIS.	M. P. XXV.

LAV-

quod Lazius L. I. R. V. C. 16. Legioni XIV. & *Geminae* & *Germanicae* cognomina indidit, approbavitque Lambecin L. II. B. Vind. p. 38., id ſine teſte fecit: quare merito poſterior p. 1003. prolata tegula, quam Carnunti invenerat, inſcripta *LEG. XIIII. GEM.*, Laaii ſententiam exploſit. Eſt & in Danubio Pannonico Comitis Marſilii monumentum, *Petronellae* repertum, in quo C. ANTONIVS VALENTINVS VET. LEG. XIIII. GEM. murum a fundamentis reſtituiſſe dicitur. Vide præterea Gruterum Theſ. p. CIↃXXVIII. 2. WESS.

AEQVINOCTIO.] *Viſchmund. Ala nova. Ebersdorf.* SIML.

AEQVINOCTIVM &c.] *In Regio*, Equinoctio Vindobona M. P. XXXVII. *Blandinianum*, *&* *Neapolitanum* Aequinoctio & Alanova in medio Vindobona M. P. XXVIII. *In Longoliano* alia nova *pro* Ala nova. *In Notitia Provinciarum ſub Duce Norici Ripenſis*, *Equites Dalmatae* Ala nova, *Equites Dalmatae* Aequinoctiae: *ita enim & in vetuſto legitur*, *non* Aequinoctio: *quam dictionem*, *tot conſentientibus Antonini vetuſtis exemplaribus*, *retinendam arbitramur.* SVR.

AEQVINOCTIO.] In plerisque libris *Equinoctio & ala nova in medio Vindebona M. P. XXVIII. Leg. X. Gem.* ineſt. Supereſt in noſtra tempora eo loci, quem Simlerus ſignavit, agger Romanus, in Danubio Pannon. C. Marſilii tom. II. p. 4. deſcriptus. WESS.

VINDEBONA.] Superiori itinere *Vindemana* vel *Vindomana* nominatur. SIML.

LEG. X. GEM.] Habent hanc Legionem Vindobonae Ptolemaeus cum Notitia Imp. Occid. Eandem lapides Viennae in Auſtria eruti apud W. Lazium L. I. R. V. C. 6. oſtentant, male tamen exſcripti, ut is, in quo L. QVIRINALIS MAXIMVS TRIB. MILIT. LEG. X. GERM. fuiſſe dicitur: Rectius Gruterus Theſ. p. XL. 4. WESS.

COMAGENAS &c.] *Has manſiones* Lauriacum usque *numeris Regii exemplaris recenſuimus*, *qua ſupra pagina* CCXXXIV. *eodem ordine*, *diverſis tamen numeris adpoſita ſunt.*

In Blandiniano hoc pacto ſignantur.		*In Neapolitano.*	
Comagenis	M. P. XXX.	*Comagenis*	M. P. XXX.
Cecio	M. P. XXX.	*Cecio*	M. P. XXX.
Arlape	M. P. XX.	*Arlape*	M. P. XX.
Loco Felicis	M. P. XXII.	*Loco Felicis*	M. P. XXV.
Lauriaco	M. P. XX.	*Lauriaco*	M. P. XX.
			LEG. III.

In Regio vero Leg. III. *poſt numeros adjicitur*: *cujus modum*, *quo ad fieri poteſt*, *proſequimur. Hac* Leg. III. *in Notitia ſub Duce Rhaetiarum* Italica *cognominatur.* SVR.

COMAGENIS.] Eſt in vetuſtis libris, quibus utimur, idem diſcrimen eademque varietas: plerique tamen Neapolitano Suritae accedunt. WESS.

LAVRIACO.] Schedæ Pariſienſes *Legiu*: unde de *Leg. IV.* ſuſpicio alicui naſci poſſet, nec illi tamen locus eſt dandus. *Legio IV. Scythica* in Syria egit, ut ex Dione alias oſtendimus: *Legionis III.* in Norico ſæpe lapides meminere, ſicuti ille, quem *Laugingae* in Dioeceſi Auguſtana repertum M. Velſerus p. 406. inter monumenta agri Auguſtani vulgavit,

APOLLINI. GRANNO
M. VLPIVS. SECVNDVS
T. LEG. III. ITAL. ARAM
CVM. SIGNO. ARGENTEO
V. S. L. M.

Apollo Grannus, cui ſacratus lapis, a Velſero & nunc nuper ab Ekhardo eſt explicatus: hoc addo, Dionem in Excerpt. Valeſii p. 753. Ἀπόλλωνος τοῦ Γράννου meminiſſe, Valeſium vero titulum ejus mendi ſuſpectum habuiſſe, atque adeo mutaſſe. WESS.

OVI-

LAVRIACO.	M. P. XX. LEG. III.
OVILABIS.	M. P. XVI.
IOVIACO.	M. P. XXVII.
STANACO.	M. P. XVIII.
BOIODORO.	M. P XX.
QVINTIANIS.	M. P. XXIIII.
AVGVSTIS.	M. P. XX.

RE-

OVILABIM M. P. XVI.] *Manuſcripta & Longolianum ſummo conſenſu* Ovilatus *praferunt, cum ſupra* Ovilavis, *&* Ovilabis *deſcripſerint: & in eo poſtea permaneant, quamobrem nihil mutari oportet. Illud tamen non omiſerim, quod à me ſupra pratermiſſum fuit, proxime ad hujus ſtationis nomen illam accedere, qua in Notitia provinciarum ſub Duce provincia Valeriae Ripenſis Equites Dalmatae* Odiabo *recenſentur: nam qua ſequuntur manſiones* Vindeliciae *attribuuntur,* SVR.

OVILABIS.] Plerique omnes MSS. *Ovilatus*, quod ſcribentium vitio ex vulgato natum videtur. WESS.

JOVIACO.] *Lovioco* eſt in Vaticano & Cuſani libro: alterum firmat Notitia I. Occid., cum ſub diſpoſitione V. S. Ducis Pannoniae I. & Norici Ripenſis *Praefectum Leg. II. Italicae militum Liburnariorum JOVIACO* habet. *Stanacum* nusquam invenio. WESS.

STANACVM M. P. XVIII.] *Regium* Stanago M. P. XVIII. *Reliqua* Stanaco M. P. XVIII. SVR.

BOLODERO.] Vel *Bolodoro* Ptolemaeo *Bojodurum. Boytor*, vel, ut alii, *Baſſauw.* SIML.

BOIODORVM M. P. XX.] *Regium* Boiodoro M. P. XX. *Blandinianum* Bolodoro M. P. XX. *Neapolitanum* Bolodero M. P. XX. *& Longolianum* Bolodoro: *ſed* Bolodero *corrigitur. Ptolemaeus* Βοιόδουρον *in* Vindelicia *ad Danubium flumen ſtatuit. In Notitia Provinciarum ſub Duce Norici Ripenſis Tribunus cohortis* Boiodoro *recenſetur.* SVR.

BOJODORO.] Noſtri *Bolodero* aut *Bolodoro*; ſolus Suritae Regius verus fuit. Tabula ſimili peccato *Bolodurum* appellat. Situm ſignavit oppidi Eugippius in Vita S. Severini C. 22. *Baſilicae*, inquiens, *extra muros oppidi Batavini in loco nomine Boitro trans Enum flumen conſtituta:* ſic Velſerus provulgavit; alii *Bojotro*, quod a vero propius abeſt. *Batavinum oppidum* eſt *Paſſau*, unde *Bojodorum* videtur eſſe *Inſtat.* WESS.

QVINTIANIS.] *Kuntzen.* SIML.

QVINTIANAS M. P. XXIIII.] *Manuſcripta & Longolianum* Quintianis M. P. XXIIII. *cujus manſionis in eadem Notitia ſub Duce Rhaetiae prima, & ſecunda, praefectus ala prima Flaviae Rhaetorum* Quintanis *recenſetur: ut legendum adpareat* Quintianis. SVR.

QVINTIANIS.] Putem veriorem eſſe Notitiae ſcripturam & Latini ſermonis conſuetudini melius reſpondere: firmat eandem Eugippius Vitae S. Severini C. 15. *Quintanis appellabatur ſecundarum Retiarum municipium ſuper ripam Danubii ſitum, huic ex alia parte parvus fluvius Quintana nomine propinquabat.* Coloniam fuiſſe, ex lapide, *COL. AVGVSTA QVINCTANORVM* inſcripto, quem ſe vidiſſe teſtificatur Panvinius Imp. Rom. p. 117., & ex Nervae numo apud Goltzium L. Holſteinius ad Geogr. Sacram opinatus eſt, & ante eum Aventinus & Laaius. Ego vero cum Velſero ad Eugippium C. 15. dubitavero: certi ſane nihil conſtituero, niſi uberior & lapidis & numi notitia venerit: neque patiar huc referri *Zoticum a Quintiano*, qui inter Epiſcopos, qui de cauſſa Donati cognoverunt, ſediſſe dicitur apud Optatum L. I. Schiſm. Donatiſt. C. 23. *Italus* enim fuit, uti Optatus adfirmat: noſtrum autem municipium in Rhaetis eſt. *Kuntzen* nunc dici viris eruditis mecum convenit. WESS.

AVGVSTIS.] *Auguſtana. Azelburg.* SIML.

AVGVSTAS M. P. XX.] *Tametſi in omnibus manuſcriptis, & Longoliano* Auguſtis *legitur, fortaſſe* Auguſtanarum *nomen hac manſio ſortita eſt. Nam ſub eodem Duce Equites Stableſiani ſeniores* Auguſtanis *recenſentur: aut certe in alterutro horum auctorum erratum eſt.* SVR.

AVGVSTIS.] Sequitur Simlerus Aventinum L. II. An. Boicor. p. 58., nec diſſentit M. Velſerus L. III. Rer. Auguſt. p. 215. Cluverio

REGINO.	M. P. XXIIII.
ABVSINA.	M. P. XX.
VALLATO.	M. P. XVIII.
SVMMVNTORIO.	M. P. XVI.
AVGVSTA VINDELICVM.	M. P. XX.
GVNTIA.	M. P. XXII.
CELIO MONTE.	M. P. XVI.
CAMPODVNO.	M. P. XIIII.

VE-

tamen eſt *Gaiſting*, XI. M. P. a Regino, quo facto in numeris foret commiſſum. Wess.

REGIO.] Liber Notit. *Caſtra Regina. Roking* vel *Regensburg.* Siml.

REGIVM M. P. XXIIII.] *In Regio* Regino M. P. XXIIII. *& in reliquis* Regio M. P. XXIIII. *Mihi certe erratum videtur in Notitia provinciarum ſub Duce Rhaetiarum. Legitur enim, Praefectus Leg. iii. Italicae partis ſuperioris caſtra* Regina, *nunc* Vallato: *ex hoc etenim loco, & fide vetuſtiſſimi exemplaris*, Regino *legerem*, *non* Regina Svr.

REGINO.] Laudem commeritus eſt Regius MS, cui ſoli verum urbis nomen, quod plerique alii in *Regio* converterunt, debetur: conſentit Tabula. Aventinus L. II. An. Boic. p. 58. *Rokingam* nunc eſſe adfirmat, merito a Ph. Cluverio atque aliis, *Regensburg* a vicino amne *Regen*, nunc dici arbitratis, deſertus. Annales Reuberi An. IↃCCXCI. *Ipſo autem cum dimiſſis copiis REGINVM, quod nunc Reganesburg vocatur, veniſſet:* Saxo poeta L. II. p. 141. Edit. Leibnit.

Rex autem veniens REGINVM, quod Reganesburg
Nunc vocitant.

Ratisbonae nomen recentius eſt, dictum ita, ſi fidem capit Guntherus L. I. Ligur.

Quod bona ſit ratibus, vel quod conſuerit in illa
Ponere nauta rates.

Wess.

ABVSINA.] *Abensperg.* Siml.

ABVSINAM M. P. XX.] *Regium* Auſina M. P. XX. *& reliqua veram retinuerunt lectionem*, Abuſina *enim praeferunt. Sub eodem Rhaetiarum Duce Tribunus Cohortis ii.* Abuſina. Svr.

ABVSINA.] Tabula *Aruſena M. P. XXII.* a Regino, mendoſe. *Abuſinam* eſſe *Abensperg*, patriam ſuam urbem, Aventinus L. II. A. B. p. 58. Cluverio approbavit. M. tamen Altingius ex intervallo *Abenſtorff* praefert. Wess.

VALLATVM.] *Veilenbach. Summuntorium* vel *Surmontorium.* Liber Notit. *Submontorium. Hochenwart.* Siml.

VALLATVM M. P. XVIII.] *Supra de Praefecto Leg. iii.* Regina, *& poſtea* Vallato: *ala ii. Valeriae ſingularis* Vallato. Svr.

SVMMVNTORIVM M. P. XVI.] *Regium* Summunturio M. P. XVI. *Blandinianum* Summuntorio M. P. XVI. *Neapolitanum* Summuntorio M. P. XVI. *& item Longolianum. In Notitia Provinciarum ſub eodem Rhaetiarum Duce, Equites Stableſiani iunioris* Submuntorio *&* *Praefectus Leg. iii. Italicae partis ſuperioris deputata Ripa prima* Submuntorio. Svr.

GVNTIA.] *Guntzburg.* Siml.

GVNTIAM M. P. XXII.] *Et* Guntiae *manſionis ſub eodem Rhaetiarum Duce fit mentio, quando Praefectus militum Urſarienſium* Guntiae *recenſetur. In Panegyrica oratione Maximiano Auguſto dicta C.* 2. A ponte, *inquit*, Rheni, usque ad Danubii tranſitum Guntienſem devaſtata, atque exhauſta penitus Alemannia. *Nunc in Rhaetia prima oppidum eſſe* Guntzburg *ferunt, ubi olim Danubii trajectus erat, & nunc pontem eo loco conſtratum eſſe.* Svr.

GVNTIA.] In ſitu viri docti conſentiunt. Livineius ad Panegyricum dubia quaedam movit, quae dudum ſunt diſſipata. Eſt & ejus memoria in lapide Britannico apud Galeum ad Itiner. Anton. p. 32.

I. O. M. TANARO
T. ELVPIVS. GALER.
PRAESENS. GVNTIA
PRI. LEG. XX. V. V.
COMMODO. ET
LATERANO
COSS.
V. S. L. M.

Refert

VEMANIA.	M. P. XV.
BRIGANTIA.	M. P. XIIII.
ARBORE FELICI.	M. P. XX.
FINIBVS.	M. P. XX.
VITVDVRO.	M. P. XXII LEG.
VINDONISSA.	M. P. XXIIII. LEG.
RAVRACIS.	M. P. XXVII. LEG.

AR-

Refert quidem Galeus ad Cambriae *Guntham* hunc lapidem, haud dubie, quod tres literæ in *GVNTIA* inter ſeſe ſint implicatæ; verum ipſi literarum ductus obſtant, *Guntiamque* requirunt, ut pulchre monuerunt viri eruditi in Britannia Romana L. II. C. 3. p. 315. Wess.

CELIO MONTO.] *Kelmuntz.* Siml.

CAELIVM MONTEM M. P.] *Regium* Celio montem M. P. XVI: *& reliqua* Celio monte mpm. M. P. XVI. *Hujus ſtationis fieri mentio videtur in Notitia Provinciarum: quod ſub Duce Rhaetiarum Tribunus cohortis iii. Herculeae Panноniorum* Caelio *recenſetur. Reliqua manſiones usque ad* Finium *manſionem ſupra recenſuimus: numerique fide exemplarium hoc Itinere inter eas congruunt manſiones.* Svr.

FINES M. P. XX.] *Supra mentio manſionis hujus cognomente* ad Fines, *facta eſt. Illud tamen obiter occurrit, ſi & hoc ad aliquam conjecturam faciendam pertinet, arbitrari me in eo, quod ſub eodem Duce Rhaetiarum fertur, cenſeri Praefectum Leg. iii. Italicae tranſvectioni ſpecierum deputata* Foetibus: *ut forte* Finibus *ſit legendum.* Svr.

VITODORO.] *Winterthur*, agri Tigurini oppidum. Siml.

VITVDORVM M. P. XXII. Leg.] *Regium* Vituboro M. P. XXII. Leg. *ſed in reliquis* Vitudoro M. P. XXII. Leg. *Oppidum notum ferunt eſſe in* Tauriacis. Svr.

VITODORO.] MVRVM. VITODVRENSEM. A. SOLO. INSTAVRARVNT. CVRANTE. AVRELIO. PROCVLO Impp. Diocletianus & Maximianus, ut in veteri monumento eſt, quod L. I. Rer. Helvet. C. 3. Fr. Guillimannus publicavit. *Vinterturum* Hermanno Contracto An. IↃCCCCXIX. dicitur. Quod vero poſt numeros additur *Leg.*, id & Vaticanus agnoſcit, & *Leugas* notat, ſicuti egregiis rerum documentis N. Bergerius L. III. Viar. Milit. C. 37. demonſtravit. Leugarum in Galliis uſus erat, apponique earum numerus M. P. ſolebat, uti ex hoc itinere variisque aliis per Gallias liquidiſſimum eſt: ſæpe tamen a librariis ſunt præteritæ, ſupervacaneas arbitratis. Complectebatur autem Leuga CIↃ IↃ. paſſu, eſtque Leugae ad M. P. ratio ſesquialtera ut Leuga M. P. contineat, eorumque dimidium. Jornandes R. Get. C. 36. *Convenitur itaque in campos Catalaunicos, qui & Mauritii nominantur, C. Leugas, ut Galli vocant, in longum tenentes, & LXX. in latum. Leuga autem Gallica* CIↃ IↃ. *paſſuum quantitate metitur.* Ipſi literati lapides Leugas in Galliis ſiſtunt, ut milliaris in Hiſt. Acad. Inſcript. tom. II. p. 379. *AB AVGVSTA SVESS. LEVG. VII.*, & alius *L. I.*, cujus notam de *Lapide I.* male Sponius Miſcel. p. 274. accepit. Plura Barthius ad Rutilii Itinerarium L. II. v. 8. cum Cl. P. Burmanni nota. Wess.

VINDONISSA.] Hanc ſuperiore itinere *Vindones* nominant. Siml.

VINDONISSAM M. P. XXIIII. Leg.] *Habet Regium auferendi caſu: Blandinianum* Vindoniſſa XXIII: *neque* Legio *adjicitur: atque item in Longoliano. Neapolitanum* Vindoniſſa M. P. XXIIII. *Supra* Legionem Vindoniſſae *conſtitutam in pagina* CCXXXVIII. *indicavimus.* Svr.

RAVRACOS M. P. XXVII.] *Hac manſio, & qua ſubſequitur, in Regio deſunt. In reliquis* Rauracis M. P. XXVII. *Videtur* Auguſta Rauracorum *in Belgio deſignari*, Germaniae, *qua ſuperior vocabatur, ab* Obrinco *flumine meridiem verſus: ut ſit eadem, qua* Auguſta Rauracorum, *de qua infra.* Svr.

RAVRACIS.] Huic & ſequenti addidi è Vaticano *Leg.* Eadem vero urbs eſt Auguſta *Rauracorum* & *Rauraci*: ſolent enim in Galliis gentis nomen urbi, quæ ejus eſt caput, impo-

 nere;

ARTALBINNO.	M. P. XXVII. LEG.
VRVNCIS.	M. P. XXII. LEVGAS. X.
MONTE BRISIACO.	M. P. XXII. LEVGAS. XV.
HELVETO.	M. P. XXVIII. LEG. XIX.
ARGENTORATO.	M. P. XXVIIII. LEG. VIIII.

BROCO-

nete; neque opus eſt ut exempla adferam, quorum abunde eſt in hoc libello. Ammianum tamen L XV. C. II. audi: *Apud Sequanos Biſontios videmus & Rauracos, aliis potiores oppidis multis.* Fuit ubi haud longe Baſilea vicus eſt *Augſt*, quo de Guillimannus L. III. Rer. Helvet. C. II. Ph. Cluverius *Auguſtam* Juliani tempore jam in ruinis fuiſſe parum firmo uſus argumento opinatur. Numi Juliani, Joviani, Valentiniani, Valentis & Gratiani, qui inibi magno numero eruuntur, poſt eum principem Auguſtam duraſſe indicio ſunt, ut Rud. Wetſtenius in Diſſert. *de Vrſula & XI. M. Virginum* oſtendit, ratus præterea ad initia Seculi V. eam incolumem perſtitiſſe. Ceterum, quod & alias monui, in Suritae nota quædam turbata ſunt, & forte ab aliena manu inculcata. WESS.

ARTALBINNO.] Hoc recepimus: ſunt libri veteres & hic vitioſi, quorum Voſſianus *Aſtalbino M. P. XVII.*, alii *Arialbinno* præferunt. Vide alibi dicta. WESS.

VRVNCIM M. P. XXII. LEG. X.] *In Regio* Vruncis Leugas X, *In reliquis* Vruncis M. P. XXII. SVR.

VRVNCIS.] Ph. Cluverius L. III. Germ. Ant. C. 4. inibi fuiſſe exiſtimat, ubi haud multum monte Briſiaco *Zaunzen* conſpicitur: addit priſtini vocabuli veſtigia in illo vico durare, adeoque ſonum vocis requirere, ut hic *Utuncis* legatur: ſequitur Cluverium J. C. Spenerus L. IV. Notit. Germ. A. C. 2, Ego de ſitu nullam quidem litem movebo, nec ſolidam tamen arbitrabor aut juſtam innovandi vocabuli cauſſam, qua viri docti utuntur. In locorum nominibus longa dies multa mutat, neque tutum eſt ex recentioribus vetera refingere. Quæ veto adſcriptæ ſunt *X. Leugae*, eæ M. P. XXII. non conveniunt, ſuntque propterea cum Bergerio in XV. mutandæ. WESS.

MONTEM BRISIACVM M. P. XXII. LEG. XV.] *Regium huic manſioni, cujus ſit ſupra mentio, numerum* M. P. *non adponit: & pro* Leg. XV. Leugas XV. *adjicit. Blandinianum* M. P. XXII. *Neapolitanum* M. P. XXIIII *& Longolianum* XXIII *&* XXIII. *corrigit.* SVR.

MONTE BRISIACO.] *Leugas* ex Regio MS. & hic reſtituimus, qua voce ſi quod dubium reſtaret in illis, quæ ante diſputavimus, tollitur prorſus. WESS.

ELCEBVM M. P. XXVIII. LEG. XVIII.] *In Regio* Elveto *& infra* Elbeio. *Blandinianum & Longolianum* Helveto M. P. XXVIII: *neque* Legio *adjicitur: & in Neapolitano deeſt hac manſio. Ptolemaei in* Tribocis *Germaniae ſuperioris* Ἕλκηβος, *ad hanc manſionem pertinet. In Dionis recenſitione* Legionum Imperii Romani *nulla* XVIII. *&* XVIIII. *Legionis ſit mentio.* SVR.

HELVETO.] Fecerunt ſchedæ veteres, ut hoc reciperem. *Elcebum*, ſi MSS. addixiſſent, cupidiſſime amplexus eſſem. Scio Had. Valeſium ex Hieron. Suritae ſcriptis codicibus *Elcebum* memorare, quod ego incaſſum quæro, arbitratus Valeſium feſtinante oculo illius notas percucurriſſe. *Seleſtadium* eſſe aut circa Beatus Rhenanus L. III. Rer. Germ. p. 157. adfirmat, *Helveto* inſuper in *Elcebo* converſo. Contra vero eum Ph. Cluverius L. II. G. A. C. 11. ivit, pertendens *Ellum* vicum Helveti ſedem occupare. Ego arbiter finium regundorum inter eos ſedere nolim: prorſus tamen mira mihi accidit ratio, qua Cluverius uſus eſt: Itinerarii *Helvetum* & Tabulæ *Helelum* in *Helvelum* ex Ptolemaeo, hujus vero Ἕλκηβος in Ἕλβηλος ex Tabula & Itinerario transformat. Atqui nemo unus eſt, qui *Helvelum* appellaverit. Hoc ſi mihi ſumpſero, quidvis tandem ex veteribus extundere pro arbitrio potero. WESS.

ARGENTORATVM M. P. XXVIIII. LEG. VIII.] *In Regio* Leg. VIIII: *qua in reliquis exemplaribus non adjicitur: &* M. P. *numeri interea congruunt. Ego vero* LEG. VIII. *adpoſui ex Ptolemaeo, quia eam* Argentorato *adjicit* ΑΕΓΙΟΝ Η ΣΕΒΑΣΤΗ. *Dio praterea L. 55. p. 646.*

in

BROCOMAGO.	M. P. XX.
CONCORDIA.	M. P. XVIII.
NOVIOMAGO.	M. P. XX.
BINGIO.	M. P. XXV.

AN-

in numero Legionum Imperii Romani *Legionem* Octavam Auguſtam *in Germania ſuperiore recenſet : cui* Argentoratum *attribuitur.* SVR.

ARGENTORATO.] Non debuerant *Leg. VIIII.* Regii mutari; neque de Legione mentio fit. Ipſæ illæ *Leugae* numero denario ſunt decurtatæ, ſi M. P. hic poſita certa ſint: nam XXVIIII. M. P. Leugas XVIIII. fere æquant. WESS.

BROCOMAGO.] *Braumadt.* SIML.

BROCOMAGVM M. P. XX.] *Regium* Brocomagno M. P. XX. *Blandinianum & Longolianum* Brocomago M. P. XX. XX. *Neapolitanum* Brocomaco mpm XX. *Ptolemaeo itidem poſt Argentoratum in* Tribocis Βρευκόμαγος *conlocatur. Ammianus libro xvi. C.* 2. Audiens itaque Argentoratum, Brocomagum (*ita enim lego, non* Brotomagum) Tabernas, Saliſonem, Nemetas, Vangiones, & Moguntiacum civitates barbaros poſſidentes, territoria eorum habitare: nam ipſa oppida, ut circumdata retibus luſtra declinant, primam omnium Brocomagum occupavit. SVR.

BROCOMAGO.] Voſſii ſchedæ *Broco maco*, Tabulæ *Brocomacus* pæne conſentiente: *Brumad* eodem eſſe loco plerique omnes agnoſcunt, unde in numeris peccatum inoleviſſe apparet. Lauriſhamenſe Chron. *Bronchmagat in Eliſatia* vocitat, Had. Valeſio in Notit. Galliae obſervante. WESS.

CONCORDIA.] *Kochersperg.* SIML.

CONCORDIAM M. P. XVIII.] *Manuſcripta* Concordiam M. P. XVIII. *Longolianum* M. P. XX. & XVIII. *corrigitur.* Concordia *haec, ut arbitror, in* Tribocis *erat: Ammianus libro xvi. C.* 12. *hujus ſtationis meminit.* Dum hæc aguntur Rex Chonodomarius reperta copia diſcedendi, lapſus per funerum ſtrues cum ſatellitibus paucis, celeritate rapida properabat ad caſtra, quæ prope Tribuncos, & Concordiam munimenta Romana fixit intrepidus. *Apparet enim munimentum illud ad Rheni ripas ſitum fuiſſe.* SVR.

CONCORDIA.] Simlerus *Concordiae* ſitum ex Ptolemaeo ſumpſit, Valeſio in Notit. Gal. non improbatum. Ph. Cluverius in omnia alia abiit, *Druſenheim* nunc dici portendens. WESS.

NOVIOMAGVM.] *Speyr.* SIML.

NOVIOMAGVM M. P. XX.] *Manuſcripta, & Longolianum* Noviomago M. P. XX. *Ptolemaeo plura hujus nominis oppida conſtituuntur: ut in* Biturigibus, *juxta* Belgicam, *& in* Nemetibus, *& in* Tricaſtinis *item. Hac mihi videtur urbs eſſe* Nemetum, *Germaniae ſuperioris, provinciae Galliae Belgicae, cujus Auſonius Gallus in* Moſellae *carminis initio meminit:*

> Et tandem primis Belgarum conſpicor oris
> Nivomagum, divi caſtra inclyta Conſtantini.

SVR.

NOVIOMAGO.] *Spiram* ejus ſedem inſidere nulla controverſia eſt. Vide Freherum L. II. Orig. Palatin. C. 5. Male vero Surita huc advocavit Auſonii verſus, Noviomagum, quod circa Treveros infra habebimus, deſignantes. Conſule Freherum ad Moſellam. WESS.

BINGIO.] *Bingen.* Omittuntur hic inter Noviomagum & Bingium *Bormitomagus*, *Bauconia* & *Mogontiacum*, quæ poſtea in itinere a Mediolano per Alpes Cottias Moguntiacum commemorantur: Quod ſi non interponantur hoc loco, major diſtantia Bingii a Noviomago ponenda erit. SIML.

BINGIVM M. P. XXV.] *Numeri in exemplaribus congruunt: oppidum infra* Magontiacum *ad Rheni ripas. Tacitus Hiſt.* 4. *C.* 70. Tutor Treveris comitantibus, vitato Magontiaco, Bingium conceſſit, fidens loco, quia pontem Navae fluminis abruperat. *Non celabo tamen vetuſti exemplaris Cornelii Taciti lectionem, quamquam* Andreas Alciatus *vulgata adſtipulatur, Auſonii carmine Moſellae confiſus, cujus ſupra meminimus: ita enim in exemplari, quod in Coenobio Carthuſianorum* Aulae Dei *aſſervatur, legimus.* Tutor Treveris comitantibus, vitato Magontiaco conceſſit, fidens loco; & quia pontem vis fluminis abruperat. *Mihi maxime placet Alciati lectio; quam ſi pro vera agnoſcimus, Auſonius* Bingio Navam *trajecit. Ammianus*

ANTVNNACO. M. P. XVII.
BAVDOBRICA. M. P. XVIIII.
BONNA. M. P. XXII.
COLONIA AGRIPPINA. LEG.
DVRNOMAGO. LEG. VII. ALA.
BV-

xviii. C. 2. Et civitates occupatæ ſunt VII. Caſtra Herculis, Quadriburgum, Triceſimae, Niveſio, Bonna, Antunnacum, & Bingio. *In Notitia Provinciarum ſub v. ſ. Duce Mogontiacenſi, Præfectus militum* Bingenſium, Bingio. Svr.

BINGIO.] Aſſentior Simlero, in numeris hic peccatum agnoſcenti: forte ipſæ intermediæ manſiones cum ſuis M. P. exciderunt, quod & Ph. Cluverio L. II. G. A. C. 14. viſum fuit. Jam ſi Auſonius Bingio Navam trajecit, ut A. Surita hoc loco commentatur, qui poterit verſus

Addita miratus veteri nova mœnia vico

de Argentorato accipi? Wess.

ANTVNNACO] *Antonaco* vel *Anturnaco. Andernach.* Siml.

ANTVNNACO.] Cuſani ſchedæ *Antonnaco*, Vaticanae *Antunago*, Pariſinae *Anturnaco.* Decretum Childeberti regis inter Capitul. Reg. Franc. p. 18. *Ita Deo propitiante Antonaco Kal. Mart. Anno XX. regni noſtri convenit.* Annales Bertiniani An. IↃCCCLIX. *Inde ad colloquium fratris ſui Ludoici regis in inſula Rheni inter Antunacum & Confluentes properat. Anturnaco,* quod in MSS. quibusdam ineſt, ad recentiorem vocis ſonum propius accedit, quo *caſtellum Anternacum* Annal. Fuldenſes appellant. Wess.

BAVDOBRICA.] Liber Notit. *Bodobrica. Bopparten.* Siml.

BAVDOBRICAM M. P. XVIIII.] *Reginum exemplar* Boudobrica. *Blandinianum, & Neapolitanum* Boudobrica M. P. XVIII. *Longolianum* Bandobrica mpm. XVIIIII. *Sub eodem Duce Moguntiacenſi Præfectus militum Balliſtariorum* Bodobrica *recenſetur. Infra Blandinianum, Neapolitanum & Longolianum* Baudobica *præferunt, nam in Regio deſunt illæ manſiones.* Svr.

BAVDOBRICA.] Voſſii MSS. *Baudobrica*, margo Fabriciani exemplaris *Bodobriga.* Videtur Baudobrica veram ſedem in hoc itinere migraſſe: Tabula eam locat inter Bingium & Confluentes, neque alium ejus ſitum ſignavit Notitia Imp. Occid., adeoque ante Antunnacum. Quod ſi vero *Boppartum* ſit, ut viri docti obſervant, tueri locum ſuum non poterit, locanda ante Confluentes & Antunnacum. Vide Cl. Cellarium L. II. G. A. C. 3. p. 321. Wess.

BONNA.] *Bon.* Siml.

BONNAM M. P. XXII.] *Tacitus Hiſt.* 4. *C.* 19. Scripſit Herennio Gallo Leg. I. legato, qui Bonnam obtinebat, ut arceret tranſitu Batavos. *Et eodem lib. C.* 62. Poſtquam deſertis Bonnenſibus caſtris, altera ſe Legio miſcuerat. *Et item eodem lib. C.* 70. Legiones à Noveſio, Bonnaque, in Treveros, ut ſupra memoravimus, traductæ. *Ptolemaeo poſt Agrippinenſem Coloniam Bóννα. Ammiano item inter vii. urbes, uti ſupra meminimus*, Bonna. Svr.

BONNA.] Diſtantia, quæ Antunnacum inter & Bonnam millium circiter XVIII. eſt, *Baudobricam* hinc auferendum ſuadet. Wess.

COLONIA ARGIPPINA.] *Coln.* Siml.

COLONIAM AGRIPPINAM LEG.] *Tacitus libro xii. C.* 27. Sed Agrippina quo vim ſuam ſociis quoque nationibus oſtentaret, in oppidum Vbiorum, in quo genita erat, veteranos Coloniam deduci imperat, cui nomen inditum ex vocabulo ipſius. *Et de moribus Germanorum C.* 28. Vbii, *inquit*, quanquam Romana Colonia eſſe meruerint, ac libentius Agrippinenſes, conditoris ſui nomine vocentur, origine erubescunt. *&c. forte leg.* non erubeſcunt. Svr.

COLONIA.] Aſſentior doctiſſimo Bergerio L. III. Viar. Milit. C. 37. *LEG.* de *Leugis* interpretanti. *Legiones* intelligi non poſſunt, ſiquidem tot Legiones quot *LEG.* infra recenſentur, in Germania non fuerint: ad hoc Legio VII. in Moeſia ſuperiore fuit, V. in Dacia, IX. in Hiſpania, VI. vel in Britannia vel Judaea, X. vero vel in Pannonia ſuperiore vel Moeſia, uti ex Dione Caſſio L. LV. p. 645. & literatis lapidibus facile eſt ad commonſtrandum. Numeri *Leugarum* librariorum, qui fœdiſſimis hoc iter maculis infuſcarunt, culpa deficiunt. De Taciti loco, quem Surita negandi

vocu-

BVRVNCO. LEG. V. ALA.
NOVESIO. LEG. V. ALA.
GELDVBA. LEG. IX. ALA.
CALONE. LEG. IX. ALA.
VETERIS. LEG. VII. ALA.
CAS-

vocula auget, veriora ſcripſere Gruterus & Gronovius. Wess.

DVRNOMAGVM LEG. VII. ALA] *Regium* Durnomago &c. *Reliqua* Durnomago. Svr..

DVRNOMAGO.] *Dursmagen* Ph. Cluverius eſſe admonet, quod ſi verum eſt, denuo negligentiæ librariorum ſpecimen exſtat: poſtponi enim Burunco debuerat. *ALA*, quæ additur, hic ſtativa habuiſſe videtur, nec tamen Legionis VII., quippe quæ in Moeſia, non Germania, attinuit: præterea Ala I. II. III. quartave ſæpe in Notitia ac literatis lapidibus conſpicitur, vix vero Ala Legionis VII. aut Legionis cujuscunque. Quod autem Wolfg. Laaius L. I. Rer. Vienn. C. 6. hunc in modum commentatur: *Itaque Antonini Itinerarium poſt Bonnas & Coloniae Agrippinae enumerationem non Decimae duntaxat ALAVDAE, ſed Quintae praterea & Nona ALAVDARVM eodem in Rheni limite mentionem facit*, id, ut pluribus confutetur, non indiget. Quis enim unquam ALAVDAE cognomen Legionibus, præter V., inditum inaudivit? Wess.

BVRVNGO.] *Burich*, vicus prope Noveſium, quod hodie eſt *Nuiſſ*. Siml.

BVRVNGO.] Voſſianus *Burungo*, Vaticanus *Alaburungo LEG. V.*, adſcita è priore verſu *Ala*. nunc *Wuringen* dicitur Ph. Cluverio, & qui cum ſecutus eſt, Had. Valeſio in Notit. Galliae. Wess.

NOVESIVM LEG. V. ALA] *Regium* Novenſio Leg. VII. ala. *Blandinianum* Venenſio Leg. V. ala. *Neapolitanum* Novenſio leg. V. ala. *Longolianum Blandiniani praefert lectionem, &* Noveſio *corrigitur. Infra eadem uno conſenſu* Noveſium *praferunt. Tacito prater locum, quem propoſuimus eodem libro Hiſt* 4. C. 33. Aliis, *inquit*, à Noveſio, aliis à Maguntiaco univerſas copias adveniſſe credentibus: *Et item* C. 62., Legio XIII. cum auxiliis ſimul deditis à Noveſio in Coloniam Trevirorum transgredi jubetur. *in Ammiani vulgatis, uti ſupra advertimus*, Niveſium. Svr.

NOVESIO.] *Nevenſio* MSS. plerique. Vaticanus *Alanevenico LEG. V. Ala*, pari peccato, quo paullo ante. *Caſtellum Noveſium* veteres Annales appellant, *Nuſſiam* Caeſarius Heiſterbachenſis L. I. Hiſt. Memorab. C. 40. *In civitate Nuſſia, qua quinque milliaribus diſtat a Colonia civitate magna.* Ubi V. milliaria longe productiora illis ſunt, quorum in hoc libello uſus eſt. Infra XVI. M. P. a Noveſio Colonia ſemovetur, quod intervallum paullo eſt contractius. Caeſarii milliaria M. P. IV. fere peræquant. Wess.

GELDVBA.] *Golb am Rhein.* Siml.

GELDVBAM LEG. VIII. ALA] *Regium* Gerduba Leg VII. Ala: *& reliqua* Gelduba Leg. VIIII ala. *Tacitus Hiſt.* 4. 26. Nec auſi ad hoſtem pergere, loco, Gelduba nomen eſt, caſtra fecere. *Et eodem libro*, Mox adlatis Geldubam in caſtra nuntiis. *Et item* C. 35. Cohortes Geldubam perrexere, manentibus, ut ſuerant, caſtris. *Et item* C. 36. Vocula Geldubam, atque inde Noveſium conceſſit. Civilis capit Geldubam mox haud procul Neveſio: equeſtri prælio proſpere certavit. Svr.

GELDVBA.] Plinio L. XIX. N. H. C. 15. *Gelduba caſtellum Rheno impoſitum.* De ſitu Cluverius cum Simlero conſentit. Eſt & *Geldubae* mentio in Uſuardi & Rhabani Martyrologio a. d. XIII. Kal. Jan., ſed quæ in Thracia fuiſſe perhibetur. Wess.

CALONE.] *Gellern.* Siml.

CALONE LEG. VIIII.] Ala Colone *habet Regium exemplar, ſed infra* Calone *in itinere à* Lugduno Argentoratum. *In Blandiniano & Longoliano* Calone Leg. VIIII. Ala. *In Neapolitano deeſt hac manſio, cujus mentionem alibi non reperio.* Svr.

COLONE.] *Golone* Simleri editio repræſentat, *Colone* Voſſii exemplar, Vaticanum *Callone Veteris Leg. XXI.* Nunc vicus eſt *Kalenhuſen*, monitore Ph. Cluverio L. II. G. A. C. 38. Wess.

VETERA.] *Berk*, vel, ut alii, *Santen.* Siml.

VE-

CASTRA LEG. XXX. VLPIA.
BVRGINACIO. LEG. VI. ALA.
HARENACIO. LEG. X. ALA.
ITER A LAVRIACO VELDIDENA. M. P. CCLXVI. Sic.
OVILABIS. M. P. XX.
LACIACO. M. P. XXXII.
IOVAVI. M. P. XXVIII.
BI-

VETERA] *Magna in R. hujus manſionis diverſitas à reliquis exemplaribus. In eo enim ita legitur*, Ala Veteris Leg. VII. Ala Ge: G. XXX. Vlpia, *Blandinianum* Veteris Leg. XXI. Caſtra Vlpia Leg. XXX. *& eam praferunt lectionem Neapolitanum exemplar, & Longolianum. Sed arbitror ex una duplicem manſionem factam* Caſtrorum Vlpiorum *nomine, cum* Vlpiorum Caſtrorum *mentionem fieri non videam, ſed* Vlpiae legionis XXX. *à Ptolemaeo ad* Vetera *conſtituta:* Caſtrorum *enim nomen* Veteribus *ſubanditur. Tacitus Hiſt.* 4. C. 21. Mittitque legatos ad duas legiones, quæ priore acie pulſæ, in Vetera caſtra conceſſerant. *Et eodem infra libro*, Interim Civilis Vetera circumſedit: *Res enim in Belgio geſta à Tacito memoratur. Ptolemaeus ſub* Batavoduro *Galliae Belgicae* Οὐέτερα, ἐν ᾗ λεγεὼν Α. Οὔλπια: *quare ex omnium exemplarium lectione hanc concinnandam, quæ praefertur, duxi: neque permittendum, ut ex una ſtatione, duæ conſtentur.* Svr.

VETERIS.] Libri omnes, quorum nobis uſura fuit, *Veteris Leg. XXI. Caſtra Ulpia XXX.* è Vaticano tamen Em. Schelſtrate publicavit, *Caſtra Leg. XXX. Ulpia.* Ego partim Regium Suritae, partim Vaticanum ſequor: nam Regii *Leg. VII.*, ſeu Leugae fere intervallum æquant, quod nunc inter Calonem & Vetera intercedit. *Santen* occupare Veterum ſedem plerique agnoscunt. Vide Pighii Hercul. Prodic. p. 24. & in primis Menſ. Altingium in Notit. Germ. Inf., qui tamen cum *Unetviceſimanos* in Veteribus tetendiſſe ex Itinerario adfirmabat, non ſatis ad dignitatem Regii libri ejusque cum ceteris omnibus diſſenſum animum advertiſſe videtur. Wess.

CASTRA LEG. XXX. VLPIA.] Ita ex Vaticano, cui optimus Suritae liber pæne accedit, reſcripſi. Legionem XXX. Ulpiam fuiſſe dictam, citra dubium eſt; idem de caſtris vix apparet. Caſtra hæc eadem eſſe ac *Coloniam Trajanam* Pighius Herc. Prodic. p. 34. ex ea potiſſimum cauſſa contendit, quod alio itinere inter Vetera & Colon. Trajanam nulla M. P. interponantur: verum hanc difficultatem Tabula, ut ſuo loco oſtendetur, tollit; id vero bene, quod Veteribus Caſtra hæc vicina faciat. Ph. Cluverius Coloniam Trajanam & Caſtra Leg. XXX. eadem quoque arbitratus eſt, & quoniam opinioni Ptolemaeus officeret, illi manum infert violentam, ut vel invitus in hanc ſententiam abeat. Sed ea vis eſt, auctoritate veterum librorum ſatis confutata. Ch. Cellarius ordinem hujus itineris urget, quo Burginacium *caſtra Leg. XXX.* ſtatim inſequitur, ſicut infra alio itinere *Coloniam Trajanam*, quod parum profecto juvabit, cum duæ ſequentes manſiones, uti dicetur, hinc abeſſe debeant. Largimur Coloniam Trajanam eſſe vicum *Kellen:* at caſtra Leg. XXX. alia eſſe & Veteribus vicina ſecuti Ptolemaeum & Itinerarium adſentimur Amp. Altingio. Hoc & monumenta Veteribus & circa eruta, quæ Pighius & Altingius habent, adfirmant: hoc ipſe ſitus vici *Kellen*, qui nihil, quod caſtra referat, nullaque Leg. XXX. veſtigia ſervat, conſtabilit. Wess.

BVRGINACIO.] Vel *Burcinacium. Kranenburg.* Siml.

BVRGINACIVM LEG. VI. ALA] *Regium* Burginnacio Leg. VII. Ala. *Blandinianum* Burcinatio Leg. VI. *Neapolitanum & Longolianum* Burtinatio Leg. VI. Ala: *cujus manſionis nullam mensionem reperio.* Alaribus *Legionem equitatum deſignari certum eſt.* Svr.

BVRGINACIO.] Aut aliunde additæ hæ duæ ſunt manſiones, aut, quod credibilius, lacerum hic Itinerarium eſt. Nam cum itineris caput, illud a Tauruno ad Leg. XXX. tendere præferat, planum atque ante oculoa expoſitum eſt, manſiones has huic loco eſſe alienas. Vidit & hoc Ph. Cluverius L. II. G. A. C. 36.
Da

BIDAIO.	M. P. XXXIII.
PONTE AENI.	M. P. XVIII.
ISINISCA.	M. P. XX.
AMBRE.	M. P. XXXII.
AD PONTES TESSENIOS.	M. P. XL.
PARTHANO.	M. P. XX.

VEL-

De utraque inferius, ubi recurrunt, commodius dicetur. De *alis* vero *alaribusque*, ſi cognoſcere plura aveas, conſule Nob. Radbod. Schelium ad Hygin. p. 64. WESS.

ARENACIVM.] *Arnheym am Rheyn.* SIML.

HARENACIVM LEG. X] *Regium exemplar* Arenacio. *Reliqua* Aranatio Leg. x. Ala. *Infra iterum fit mentio* Arenacii, *&* Burginacii. *Tacitus Hiſt.* 5. *C.* 20. Tantumque belli ſuperfuit, ut præſidia cohortium, alarum, legionum modicis vicis quadripartita Civilis invaſerit, decimam legionem Arenacii, ſecundam Batavoduri, & Grinnes Vadamque cohortium alarumque caſtra. Arenacium *vero earum regionum periti inter* Agrippinenſem Coloniam, & Trajectum *urbes, quibus diœceſes Epiſcopales attributa ſunt, ultra* Noveſium *Rheno adjacentem conſtituunt.* SUR.

VELDIDENAM M. P. CCLXVI.] *In Regio hujus ſummæ numerus deeſt: & in reliquis conſtans permanet. Totius hujus itineris, præter tres ultimas manſiones, ratio eodem conſtat ordine, itinere à* Lauriaco Auguſtam Vindelicum. *Neque* Veldidenae, *nobilis in hoc Itinerario manſionis, mentionem ullam reperire potui.* SUR.

VELDIDENA.] Nominis ſuperſunt veſtigia in Præmonſtratenſi cœnobio *Wilden*, non longe ab urbe Oenipontana, uti poſt Simlerum & Cluverium oſtendit Lambecius L. II. Bibl. Vindob. p. 718. WESS.

OVILABIS.] Voſſii ſchedæ *Ovilanis M. P. XX.*, quem numerum cum & ceteri MSS. retineant, placuit reſtituere, quamvis ſupra intervallum paullo minus fuerit adjunctum. WESS.

LACIACO.] Et hoc ex vetuſtis libris admiſimus. WESS.

ISINISCA.] MSS. aliqui *Iſiniſco*, cum ſupra *Iſiniſca* probaſſent. WESS.

PONTES TESSENII.] *Schoſleren.* SIML.

AD PONTES TERSENINOS M.P. XL.] *In Regio* Ad Ponte Teſſeninos M. P. XL. *In Blandiniano* Ad Ponres feninos M. P. XL. *In Neapolitano* Ad Pontes teſſemos mpm. XL. *Longolianum* Ad poteſtes ſenios mpm. XL. *&* Ad Pontes teſſonios *corrigit. Manſionis eſt nomen mihi incognitum.* SUR.

AD PONTES.] Voſſianus pontes hos *Teſſenios*, plerique alii *Teſſenios* aut *Teſſennios* appellant. *Teſſenios* ex Voſſiano recepimus, quod vocis veſtigia ſuperſunt in vico *Tieſſen* ad *Ambram*, uti Cluverius obſervavit, rejecta Aventini ſententia, cui Simlerus acceſſit: neque longe abit ab hac ſcriptura Regius MS. WESS.

PARTHANO.] *Partenkirch.* SIML.

PARTHANVM M. P. XX.] *Hæc manſio in Regio deeſt exemplari. Reliqua* Parthano M. P. XX. *præferunt.* SUR.

PARTHANO.] Sequitur Simlerum Cluverius Vindel. p. 16. & bene monet, numeros hic eſſe depravatos, quibus nullum tamen è MSS. auxilium naſcitur. Quod vero addit, verum manſionis nomen videri *Parrodunum*, quoniam Notitia Imp. Occid. in Rhaetia ſub diſpoſitione V. S. Comitis ejus provinciæ *Tribunum cohortis primæ Herculeæ Rhætorum Parroduno* ſtatuat, id mihi multo incertiſſimum videtur; præſertim cum Tabula Itinerario adſentiatur, quamvis *Tarteno* non ſine librarii errore ſcribens. Idem dixero de *Carroduno* Ptolemaei, quam urbem Ph. Cluverius, &, qui veſtigia ejus legit, Ch. Cellarius L. II. G. A. C. 7. p. 526., *Parrodunum* eſſe jubet atque adeo hanc ipſam: nam, ut de MSS. editionibusque taceam, Καῤῥόδουνον L. II. C. 15. & 16. probantibus, Ptolemaeus *Carrodunum* in Pannonia ſuperiore locat; *Parrodunum* Notitiæ in Rhaetis fuit circa *Piniana*: mox enim poſt *Parrodunum* ſub eodem V. S. Comite Rhaetiae I. & II. ponitur *Tribunus cohortis quintæ Valeriae Frigum Pinianis.* Jam Φουιάνα Geographus L. II. C. 12. in Rhaetis agnoſcit, neque dubium Ph. Cluverio eſt, quin ea Notitiæ *PI-*

VELDIDENA.	M. P. XXIII.
ITER A LAVRIACO PER MEDIVM AVGVSTA VINDELICVM SIVE BRIGANTIA.	M. P. CCCXI. Sic.
OVILABIS.	M. P. XXVI.
LACIACO.	M. P. XXXII.
JOVAVI.	M. P. XXVIII.
BIDAIO.	M. P. XXXIII.
PONTE AENI.	M. P. XVIII.
ISINISCA.	M. P. XX.
AMBRE.	M. P. XXXII.
AVGVSTA VINDELICVM.	M. P. XXXVII.
ROSTRO NEMAVIAE.	M. P. XXV.
CAMPODVNO.	M. P. XXXII.

VE-

NIANA ſint. Sequitur ergo ſitu nomineque diverſa fuiſſe *Parrodunum* & *Carrodunum*. WESS.

VELDIDENA.] *Wilten, ein Kloſter bei Insburg.* SIML.

VELDIDENAM M. P. XXIII.] *Regium* M. P. XXIII. *Blandinianum* M. P. XXII. *Neapolitanum* M. P. XXIII. *Longolianum* XXII. *&* XXIII *corrigitur.* SVR.

PER MEDIVM AVGVSTA VINDELIC. VSQVE BRIGANTIAM M. P. CCCXI.] *In Regio* Per medium Auguſta Vindelicum ſuive Britantia M. P. Sic: *& ſumma numerus non habetur. Blandinianum* per medium Auguſta Vindelicum ſive Brigantia M. P. CCCXI. Sic: *& reliqua eandem præferunt lectionem. Mihi ſatis fieri vera lectioni videtur, ſi pro* Suive *quod in Regio legitur* usque *legas, &* Brigantiam: *nam ad eam manſionem iter perducit: Praterea manſiones omnes hujus itineris ſupra recenſentur.* SVR.

SIVE BRIGANTIA.] Sic omnes & formis & manu deſcripti libri, contra quorum conſenſum non fuit viſum reniti. Pergit quidem *usque Brigantiam* iter, ſed ea refingendi non eſt valida cauſſa. Puto voluiſſe Itinerarii auctorem oſtendere, *per medium* iter eſſe *Auguſtam Vindelicum* ſive etiam *Brigantiam*, licet quæ manſio illa ſit, per cujus *medium* tendendum erat, nunc in obſcuro ſit. WESS.

OVILABIS.] Vaticanus addit *M. P. XXXVI.* & mox *Ambre M. P. XXXIII.* Voſſii vero & Cuſani ſchedæ *Campoduno M. P. XXXIII.* & *Brigantia M. P. XIIII.* WESS.

ITER A PONTE AENI.] Addit Pariſienſis MS., *reſpice, XVIIII. ſuperſunt*: & abundant revera in MSS. atque editis. Schottusne mutaverit numeros an Surita, an duces habuerint ſcriptos libros, prorſus dubium atque incertum eſt. Mihi religio fuit, a MSS. recedere. WESS.

TVRO.] MSS. M. P. XLIII. apponunt, non XLIIII. Quæ ſit, dixerint alii, neque enim in tenebris tuta via eſt. WESS.

JOVISVRA.] Vaticanus cum Cuſani ſchedis *Leviſura*. Vir doctus Fabriciano exemplari *Jovis ara* appinxit, admonetque *Jovis aram* videri: atque hanc ego amplecterer, ſi qua aliunde cognoſceremus, hoc nomine manſionem his in oris fuiſſe. *Aras Seſtianas* apud Melam L. III. C. 1. &

Saxa vocant Itali, mediis quæ in fluctibus, Aras

apud Poetam Aen. I. 113. indicio ſunt, non eſſe inſolens atque inuſitatum, ut *ara* locis nomina faciant. WESS.

CASTRA.] Omnes annectunt M. P. LXII., non XLII., quæ Schottus expreſſit. Sunt in his tractibus *caſtra Regina* & *caſtra Batava*, ſed neutra in cenſum venire poſſunt, ſi hæc ad fontes Juvavi, ut M. Velſerus in Vindeliciae delineatione ſub finem L. I. Rer. Auguſtan. fecit, adponantur. WESS.

VELDIDENAM M. P. XC.] *In Regio deeſt* ſum-

Digitized by Google

VEMANIA.	M. P. XV.
BRIGANTIA.	M. P. XXIIII.
ITER A PONTE AENI AD CASTRA.	M. P. CL. Sic.
TURO.	M. P. XLIII.
JOVISURA.	M. P. LXIIII.
AD CASTRA.	M. P. LXII.
ITER A PONTE AENI VELDIDENA.	M. P. XC. Sic.
ALBIANO.	M. P. XXXVIII.
MASCIACO.	M. P. XXVI.
VELDIDENA..	M. P. XXVI.
ITER AB HEMONA PER SISCIAM SIRMI USQUE	M. P. CCCXI. Sic.
PRAETORIO LATOVICORUM.	M. P. XXXIIII.
NOVIODUNO.	M. P. XXXI.

QVA-

ſumma numerus: & in reliquis M. P. XC. SUR.

ALBIANCUM M. P. XXXVIII.] *Regium* Albiancon M. P. XXVIII. *Blandinianum* Albiano M. P. XXVIIII. *& item Longolianum: Neapolitanum* Albiano M. P. XXXVIII: *quo numero ſumma ratio conſtat.* SUR.

ALBIANO.] Hoc ſcripti & editi probant. Videtur manſio ad Aenum fuiſſe flumen. WESS.

MASCIACO.] Et hoc ex MSS. atque impreſſis libris libuit inſtaurare. Solus Cuſani codex *Maſſiaio M. P. XXVII.*; nullus autem *Mastiacum*, quod Schottus in hoc iter inculcaverat. Circa Aenum fuiſſe, ratio itineris perſuadet; tamen facile non eſt, veros illi terminos circumſcribere. WESS.

VELDIDENA.] Plures librorum XVI. M. P. adſcribunt: vulgatos numeros cum edito Lugdunenſi Vaticanus approbat. WESS.

AB AEMONA] *Plinius L. 3. C. 25. in* Pannonia *colonias* Aemonam, *&* Siſciam *memorat. Ptolemaeo inter Pannoniam, & Italiam, ejusdem Pannoniae ſub Norico* Ἠμῶνα. *In Concilio Aquileienſi Maximus* Aemonenſis *Epiſcopus ſubſcripſit.* Siſciae *vero celeberrima urbis Dion lib. xlix p. 472. meminit.*; *quam Tiberius Caeſar obſidione expugnavit, quamque* Colops *fluvius*, *&* Savus *ambiunt*, *Strabo de ea lib. vii. p. 314.* Ἐγγὺς δὲ τῆς Σεγεστικῆς ἐστὶ καὶ ἡ Σίσκια φρούριον, καὶ Σίρμιον ἐν ὁδῷ κείμενα τῇ εἰς Ἰταλίαν. *Plinius l. c.* Colapis, *inquit*, in Saum influens juxta Siſciam, gemino alveo inſulam ibi efficit, quæ Segeſtica appellatur. *In Notitia Provinciarum ſub Duce Pannoniae ſecunda Ripaienſis, Praefectus claſſis primae Pannoniae Servitii Claſſis Aegetenſium, ſecunda Pannoniae, nunc* Siſciae: *& Tribunus Cohortis iii. Alpinorum* Siſciae. SUR.

HEMONA.] MSS. *Hemonia, Henonia, Henona.* Vide quæ pag. 129. appoſita ſunt. WESS.

SISCIA.] Hæc in MSS. aliquando nominatur *Siſoia.* SIML.

PRAETORIO LATUMUICORUM.] Vel Praetorio *Lato vicorum.* Ptolemaeus ſimpliciter *Praetorium* nominat. Moletius hodie *Prodanich* nominari ſcribit. SIML.

PRAETORIUM LATOVICORUM M. P. XXXIIII.] *Regium* M. P. XXXI: *& reliqua* Latovicorum M. P. XXXIIII. *Plinio L. 3. C. 25. in vetuſtis, & vulgatis exemplaribus*, Latovici. *Ptolemaeo inter urbes ſuperioris* Pannoniae *procul à Danubio ſitas*, Πραιτώριον *&* Λατόβικοι *in eadem* Pannonia *ad meridiem ſub* Norico *ſtatuuntur.* SUR.

PRAETORIO.] Voſſii ſchedæ *Praetorio Latum vicorum*, Cuſani *Praetorio Latovicorum*, quod probum eſt. Tabula *ad Protonium M. P. XXXII.* ab Emona, non bene. WESS:

NOVIODUNUM M. P. XXXI.] *Ptolemaeo inter easdem Pannoniae ſuperioris urbes* Νοουίδουνον. SUR.

NOVI DUNO.] Tabula *Novio. dum* M. P. XXXII. a ſuperiore manſione. Data eſt Lex 4. C. de Fiſci debitor. *Novioduno*; verum ea urbs in Scythia fuit, ubi & eam vidimus: nam

QVADRATA. M. P. XXVIII.
SISCIA. M. P. XXVIIII.
VARIANIS. M. P. XXIII.
MENNEIANIS. M. P. XXVI.
INICERO. M. P. XXVIII.
SED MANSIO AVGVSTI IN PRAETORIO EST.
PICENTINO. M. P. XXV.
LEVCONO. M. P. XXVI.
CIRTISA. M. P. XII.
CI-

Valens Imp., qui legem juſſit, Coſſ. Valentiniano N. P. & Victore eo *in* tractu verſatus fuit, ut ex Ammiano manifeſtum eſt. Hoc *Novi-dunum* fuiſſe videtur ad confluentes Gutciae & Savi. WESS.

QVADRATA.] Vaticanus, Voſſianus cum prioribus editionibus hoc præferunt, quibus reſiſtere non placuit, & tanto quidem minus quod Tabula, quæ inter ea & Noviodunum M. P. XXIIII. tantum interponit, conſentiat. *Caſtra* videntur fuiſſe, quæ *quadrata* Romanos probaſſe, nemo ignorat. WESS.

SISCIAM M. P. XXVIIII.] *Hac manſio deeſt in Regio exemplari: In reliquis congruunt numeri.* SVR.

SISCIA.] In itineris capite *Siſcia* Voſſiano MS., qui nihil hic peccavit, dicebatur. Bertiniani Annales IↃCCCXII. *Sciſſiam civitatem* appellant. *Conſtantinus Epiſcopus Sciſcianenſis* eſt apud Ambroſium in Aquileenſi Concilio, nihil Benedictinis mutantibus. Meminit Siſciae Dio L. LV. p. 651. *Καὶ τὸν Τιβέριον τόν τε Μεσσαλῖνον ἐν Σισκίᾳ ἐγχρονισάντων*, ad quæ Dionis Palmerius Exercitat. p. 263. hæc notat. *Vertit Xylander* Siſciae commorantur: *Vellem nos docuiſſet, ubi terrarum ea regio jaceat, quæ ab omnibus Geographis ignoratur. Mendum eſt, ſed quid reponendum ſit ignoro.* Libuit mihi hæc excerpere nullo doctiſſimum virum inſectandi carpendive ſtudio, ſed ut appareat, quam prona magnis etiam viris errandi via ſit, ubi aciem ingenii non intenderint. Athanaſio Apol. contra Arianos p. 123. atque alibi Σισκία provinciæ nomen eſt, ſine dubio male, uti commodiore loco oſtendam. Poſita urbs erat ad inſulam Segeſticam, durantque nominis reliquiæ in *Siſak.* WESS.

VARIANIS.] Hanc & ſequentem nuſquam legere memini: utraque Romanum nomen habet: hæc a Varo aut Vario: altera, ſi verior Regii libri ſcriptura ſit, a MANNEIO, quo nomine plures in Theſauro Gruteriano ſuperſunt. WESS.

MENNEIANAS M. P. XXVI.] *In Regio* Manneanis M. P. XXVI: *& in reliquis* Menneianis M. P. XXVI. SVR.

INCERO.] Alias *Inicerum.* SIML.

INICERVM M. P. XXVIII.] *Regium* Incero M. P. XXVIII: *& infra in eodem* Nicero. *Blandinianum* Incero, *& infra* Indicero. *Neapolitanum* Incero, *& infra* Lincero. *Longolianum* Incero, *& infra* Inicero. SVR.

INICERO.] Omnes hoc loco *Incero*, at infra *Inicero*, quo fit, ut, quænam verior ſit lectio, in ambiguo maneat. WESS;

SED MANSIO AVGVSTI.] In Voſſiano legitur: *Sed manſio Auguſti in Praetorio eſt Pecentino*; Cuſani liber edit, *ſed manſio Auguſti in Praetorio Picentino*, ut indicetur praetorium hoc *Picentini* fuiſſe, non *Iniceri.* Erant in urbibus ad aggerem publicum poſitis & Palatia & Praetoria: in Palatio Auguſti, ſi itineris ductus ita ferret, manere ſolebant, Praetoriia ad uſus judicum deſtinatis: nec conſtans tamen conſuetudo fuit, præſertim ſi a via militari remotiores eſſent civitates, ſicuti L. 2. C. Th. Ne quis in Palatiis argumento eſt. *Ordinarii*, inquiunt Imp., *in remotis ab aggere publico civitatibus, ſi Praetoria non ſunt, metu legis adempto, qua de Palatiis lata eſt, in ædibus, etiamſi Palatii nomine nuncupentur, commanendi habeant facultatem.* Ubi vide doctiſſimum ejus Codicis interpretem Jac. Gothofredum. WESA.

PICENTINO.] Neque hanc neque ſequentem qui præter Itinerarium commemoraverit novi. WESS.

CIR-

CIBALAS.	M. P. XXII.
VLMOS.	M. P. XXII.
SIRMI.	M. P. XXVI.
ITER A VINDOBONA POETOVIONE.	M. P. CLXXXIV. Sic.
AQVIS.	M. P. XXVIII.
SCARABANTIA.	M. P. XXXI.
SABARIA.	M. P. XXXIIII.
ARRABONE.	M. P. XX.
ALICANO.	M. P. XL.

IN

CIRTISA.] Vel *Certiſſa.* Siml.

CIRTISAM M. P. XXI.] *Deeſt hac manſio in exemplari Regio: Et in Blandiniano & Longoliano* Cirtiſa M. P. XII. *& hoc* Cirofa XV. *corrigit. In Neapolitano* Ciroſo mpm. XV. *Ptolemaeo inter urbes Pannoniae inferioris ſub Danubio ſitas Κίρπιον.* Svr.

CIRTISA.] Cuſani MS. *Ciroſa* M. P. XV., qui cum, ſi numeros ſpectes, Vaticanus, Voſſianus priscæque editiones pulchre conſentiunt: XII. tamen M. P. in margine Fabriciani libri conſpiciuntur. Tabulæ *Certis*, *Certiſia* Ravennati L. IV. C. 19. dicitur. Wess.

VLMOS M. P. XXII.] *Supra* Vlmis Cibalas M. P. XXIIII. *tribuuntur: at hoc itinere* M. P. XXII. Svr.

SIRMI.] *Sirmi* conſtanter fere noſtri libri, quomodo Lex unica C. Th. De frumento Carthag. dicitur *Sirmi* data: appingunt præterea Voſſii & Cuſani ſchedæ M. P. XXIII., anteriori vero Voſſianus MS. M. P. XXXII. cum vetuſtis editis, ſed contra veniente & vulgatos numeros adfirmante Vaticano. Ad hoc Pariſinus monet, *Reſpice & hic XVIIII. ſuperſunt*, quod a vero non longe abeſſe, ſi ad calculos ſedeas, reperies. Wess.

ITER A VINDOBONA.] Vide ut librarii omnia ſibi in hoc libello permiſerint, qui in Voſſiano *Vindolbono*, in Vaticano a *Vindobono*, in aliis aliter ſcribere ſuſtinuerint. Adeo paſſim mutant quadrata rotundis nihil penſi habentes. Wess.

AQVIS.] Wolfg. Lazius Styriae oppidum *Furſtenveld* eſſe arbitrabatur. Rectius Ph. Cluverius inibi locat, ubi vulgari aquarum calidarum vocabulo *Baden*, XVIII. circiter M. P. a Vienna, nunc frequentantur. Eſt ergo in numeris commiſſum. Wess.

ARRABONAM M. P. XX.] *Regium* Arrabone M. P. XVIII: *& ſtatim* Arrabona. *Reliqua* Arrabone M. P. XX: *& poſtea* Arrabona. *Supra de ea manſione mentio facta eſt.* Svr.

ARRABONE.] Non eſt, quod Surita opinabatur, eadem atque illa manſio, quam ſupra habuimus: illa Danubio, ubi Arrabo illi jungitur, erat adpoſita: hæc in mediterraneis ſedem habuit, notans Arrabonis hoc loco trajectum fuiſſe. Wess.

ALICANVM IN MEDIO CVRTA M. P. XL] *In Regio dua ex una manſione concinnantur, hoc modo:* Alicano M. P. XL. in medio Cuurtavione M. P. XXXI: *& reliqua ad manſionem* Salle *in eo deſiderantur exemplari, nulla lacuna relicta. Blaudiniauum* Alicano M. P. XL. In medio Curta pœtavione M P. XXXI: *& eodem modo in Neapolitano, & Longoliano, ſed poſt* Alicanum, *ſeu* Hilicanum, *ut ſtatim adſcribitur*, in medio Curtam *oppidum relinqui, in hoc Itinerario inſtituto more deſignatur: quemadmodum ex pluribus manſionibus ſupra adparet. Ptolemaeo in inferiore* Pannonia, *prima inter urbes, qua ſub* Danubio *ſunt*, Κύρτα *conlocatur.* Svr.

ALICANO.] Omnes MSS. miro quodam conſenſu *Alicano M. P. XL.*, quem ſpernere non auſus fui. Ductus itineris eo loci fuiſſe ſuadet, ubi *Rakelſpurg* conſpicitur, Ph. Cluverio monente. Quod vero vir doctiſſimus *Raclitanum* verum manſionis eſſe nomen pertendit, id mihi probabile non videtur: nam quamvis infra diverſimodis ſcribatur, ea prægnans cauſſa non eſt, ut ex recentiore nomine novum aliud contra veterum librorum voluntatem effingatur, præſertim cum bella diu continuata, gentiumque migrationes multa in his rebus mutarint. Wess.

IN MEDIO CVRTA.

POETOVIONE.	M. P. XXXI.
ITER A POETOVIONE CARNVNTO.	M. P. CLXXIIII. Sic.
HALICANO.	M. P. XXXI.
SALLE.	M. P. XXX.
SABARIA.	M. P. XXXI.
SCARABANTIA.	M. P. XXXIIII.
CARNVNTO.	M. P. XXXVIII.
A SABARIA BREGETIONE.	M. P. CII. Sic.
BASSIANA.	M. P. XVIII.
MVRSELLA.	M. P. XXXIIII.

AR-

IN MEDIO CVRTA.] Hæc magna librorum concordia præponuntur Poetovioni. Ptolemaei Κύρζα, *Curta* hæc eſſe nullo poteſt modo: ponit eam ad Danubium inter Arrabonis confluentes & Bregetionem. Hanc non longe a Poetovione disjunctam alibi offendiſſe non memini. Scio *Curtas* Κόρτας ævi recentioris ſcriptores de tentoriis principumque aulis adhibuiſſe; verum is vocis uſus Itinerario eſt posterior. WESS.

POETOVIONE.] MSS. hanc lectionem, literatis lapidibus non ignoratam, hoc probant loco: eſt in Theſauro p. IↃCCLXVI. 2.

C. CAESIVS
C.F. PAPIRIA
INGENVVS
POETOVIONE.

Supra p. 129. *Pataviene* præoptaverunt, ubi vide. WESS.

ITER A POETAVIONE.] CLXIIII. M. P., quæ in Suritae editione inſunt, nusquam inveni. MSS. M. P. CLXXIIII., quæ reſtituimus, præferunt. WESS.

HILICANVM M. P. XXXI.] *Hæc manſio in Regio deeſt exemplari: Blandinianum & Longolianum* Hilicano M. P. XXXI: *cum ſupra* Alicanum *prætulerint. Neapolitanum* Helicanum M. P. XXXI. SVR.

HALICANO.] Hoc ex Vaticano & Pariſienſi libro, cum quibus Lugdunenſis editus conſpirat, amplexati ſumus. Ceteri *Heclicano*, *Haeclicano*, *Hilicano* oſtentant. WESS.

SALLE M. P. XXX.] *Habet Regium exemplar: & item Neapolitanum: Blandinianum vero & Longolianum* Selle M. P. XXX. *& in Longoliano* Solie *corrigitur. Ptolemaeo in Pannonia ſuperiore inter urbes à Danubio remotas prima memoratur* Σάλα. SVR.

SALLE.] Meminit oppidi Ravennas L. IV. C. 19. *Salla*, *Aravona*, *Savaria*. Fuit, modo recte omnia dimenſus Ph. Cluverius fuerit, ubi nunc *Fuſlenveld* locum occupat. WESS.

SABARIA.] Eſt in libris turpiſſima discordia. *Savavia*, *Sauavia*, *Sattaria*, *Sauciva*, quod Simlerus ſecutus eſt, *Savaivia*, ut Lugduni vulgarunt, paſſim offerunt. Recte Surita hinc *Sabariam* formavit, neque neglexit, quamvis ſerior, in Norico p. 27. Ph. Cluverius. Vetus ſed lacera inſcriptio in Diar. Italic. C. XXVI. p. 338. Montfauconii: POSTVMIVS FLORENTINVS SAVARIA. IVLIVS RESTITVTVS SAVARIA. Plura alibi produximus. WESS.

BASSIANAM M. P. XVIII.] *Ptolemaeo inter urbes* Pannoniae *inferioris ſub Danubio ſitas* Βασίανα. *In Notitia Provinciarum ſub Duce Pannoniae ſecunda Ripirienſis recenſetur Tribunus Cohortis I. Thracum civium Romanorum capuc* Baſenſis. SVR.

BASSIANA.] Ptolemaei urbs cognominis hæc eſſe non poterit, quippe ſupra p. 131. inter Sirmium & Taurunum interpoſita. Hanc nondum inveni: nam *Caput Baſenſe* Notitiæ ipſo nomine aliam ſeſe prodit. WESS.

MVRSELLAM M. P. XXXIIII.] *Conſentiunt exemplaria in hunc numerum: & Ptolemaeo item inter urbes ad Danubium ſitas*, Μουρσέλλα. *In Notitia* Marſoniae *&* Murſae *fit mentio*, *non tamen* Murſellae. SVR.

MVRSELLA.] Eſt *Murſella*, ſive *Murſa minor*,

Digitized by Google

ARRABONA.	M. P. XX.
BREGETIONE.	M. P. XXX.
A SABARIA ACINCO.	M. P. CLXVIII. Sic.
MESTRIANIS.	M. P. XXX.
MOGENTIANIS.	M. P. XXV.
CAESARIANA.	M. P. XXX.
OSONIBVS.	M. P. XXVIIII.
FLORIANA.	M. P. XXVI.
ACINCO.	M. P. XXX.

A SO-

minor, in Hieroſ. Itinerario, ſed X. M. P. circiter a Murſa majore diverſa, atque adeo longe alia: ſcio Jac. Gothofredum ad L. I. Cod. Theod. De Judaeis, quæ *Murgillo* perhibetur data, illam H. Itinerarii eandem atque hanc fuiſſe arbitratum; ſed haud dubie vir eruditus alibi fuit occupatus, cum ita cenſeret. Equidem noſtram adhuc quæro, niſi ſi Ptolemaei Μυρσέλλαν, quam L. II. C. 15. in hac vicinia habet, hanc eſſe velis, quod mihi non improbabile fuit viſum. WESS.

BREGETIONEM M. P. XXX.] *Regium* Brecentione M. P. XXX. *Blandinianum & Longolianum* Bregetione M. P. XXX. *Neapolitanum* Bregione. *Ptolemaeo in ſuperiore Pannonia inter urbes juxta Danubium ſitas* Βρεγαίτιον. *Ammianus de Valentiniani Imperatoris morte libro XXX. C. 5.* Impigre motus peragrata fluminis ripa, caſtriſque præſidio competenti munitis, atque caſtellis, Bregetionem pervenit. *Supra mentio facta eſt, ex Notitia Provinciarum ſub Duce Valeriae Ripenſis Præfecti Leg. I. Adjut. cohortis v. partis ſuperioris* Bregetione. SUR.

M. P. CLXVIII.] *Regium* M. P. CLVIII. *Blandinianum* M. P. CLXVIII. *Neapolitanum* M. P. CLXVIIII: *& Longolianum* CLXVIII: *&* CLXVIIII: *ſed cum in nullo ſui numeri ſumma congruant, Blandiniani, qua ad veram proxime accedere videtur, prætulimus: neque noſtri judicii erit, quippiam in ea varietate adſerre, quod ubi lateat error, non conſtet.* SUR.

M. P. CLXVIII.] Hos numeros margo Fabriciani exemplaris oſtendit adſcriptos: ceteri ſummam unis millibus auctiorem faciunt; imo Pariſinus notat, *Reſpice, hic duo ſuperſunt.* WESS.

MESTRIANIS.] Nomen eſt MESTRIO, quicunque demum fuerit: Theſaurus Gruterianus plures habet; cetera denſis obſita tenebris ſunt. WESS.

MOGENTIANIS.] Neque hanc, niſi in Itinerario, usquam legere memini. Bertius cum Ptolemaei *Magniana*, nullo uſus argumento, componit. Adduntur præterea in quibusdam MSS. & Lugdunenſi exemplari M. P. XXXV., aliis ut Vaticano & Margine Fabriciani libri vulgatos numeros recipientibus. WESS.

CAESARIANAM M. P. XXX.] *Habet Regium auferendi caſu: & Blandinianum & Neapolitanum* Caeſarea M. P. XXX. *Longolianum* Caeſaria M. P. XXX. SUR.

CAESARIANA.] Dedimus hoc Regio codici, ne quid mutaretur: nam *Caeſarea* noſtris MSS. & editis vetuſtioribus probatur. WESS.

OSONIBVS M. P. XXVIIII.] *Habet Regium exemplar: & reliqua* M. P. XXVIII. SUR.

OSONIBVS.] Omnes ſine diſſenſu M. P. XXVIII. Quæ nunc ſit, in tam pertinaci omnium de *Oſenibus* ſilentio quis temere finiet. WESS.

FLORIANAM M. P. XXVI.] *Regium habet auferendi caſu: & reliqua item* Floriana M. P. XXVIII. *Mihi ſuſpicio injecta eſt, hanc eſſe manſionem, quæ in Notitia provinciarum* Florentia *cognominatur. Nam ſub Duce Provincia Valeriae Ripenſis, Equites ſagittarii Altino, nunc in Burgo contra* Florentiam *recenſentur: & item præfectus Claſſis Iſtricae* Florentiae; *atque* Florianam, *&* Florianae *legendum eſſe.* SUR.

FLORIANA.] Incertiſſima eſt Suritae opinio: neque enim nobis conſtat, fueritne manſio Danubio adpoſita. Et ſi liqueret, quo argumento probabitur, Notitiam Imp. Occid. ex Itinerario eſſe juvandam? Wolfg. Lazii de hac manſione ineptias Ch. Cellarius excuſſit L. II. A. C. 8. p. 566. WESS

A SO-

A SOPIANIS ACINCO.	M. P. CXXXV. Sic.
PONTE SOCIORVM.	M. P. XXV.
VALLE CARINIANA.	M. P. XXX.
CORSIO SIVE HERCVL.	M. P. XXX.
JASVLONIBVS.	M. P. XXV.
ACINCO.	M. P. XXV.
ITER A SOPIANIS BREGETIONE.	M. P. C. Sic.
JOVIA.	M. P. XXXII.
GVRTIANA.	M. P. XXV.
	HER-

A SOPIANIS ACINCVM M. P. CXXX.] *In Regio* CXXV: *& reliqua* CXXXV. *& tamen in Regio ultima* Acinci *manſio deeſt, & reliquorum inter ſe numeri congruunt, ac recte ſummam* M. P. CXXXV. *conficiunt: ut merito ea ſit præferenda. De* Sopianis *Ammianum arbitror loqui, libro xxviii. C.* 1. Maximus, *inquit*, regens quondam Romae vicariam præfecturam, apud Sopianum, Valeriae oppidum, obſcuriſſime natus eſt patre tabulario præſidialis officii orto à poſteritate Carporum, quos antiquis excitos ſedibus Diocletianus tranſtulit in Pannoniam. SVR.

A SOPIANIS.] In MSS. *a Sopianas* ineſt, & *Aquinquo* aut *Acinquo*, de quo utroque ſupra ſuo loco dictum eſt. WESS.

PONTE SOCIORVM.] Haud ſcio an in amne factus fuerit, quem vulgus Caraſſium vocat, famoſo Ludovici regis morte. Vide N. Iſthuanfii L. VIII. Hiſt. Hungar. p. 82. & 87. WESS.

GORSIVM SIVE HERCVLEVM M. P. XXV.] *In Regio* Gorſio ſive Erculi M. P. XXX: *& in Blandiniano* Corſio ſive Hercul. M. P. XXX. *& eandem lectionem præferunt libri Longoliani. In Neapolitano exemplari* Gurſio ſive Hercul. M. P. XXX. *legitur.* SVR.

GORSIO.] Voſſianus, *Curſio ſive Hercul.* Vaticanus, *Gorsio ſive Hercul:* alii, *Corſio ſive Hercul.* è quibus manſionem ab Hercule fuiſſe nominatam ſatis apparet. Habet Notitia Imp. Occid. in Provincia Valeria *Auxilia Herculenſia ad Herculem.* WESS.

JASVLONIBVS.] MSS. atque editi *Laſulonibus. Jaſtillones* in Laevini Torrentii codice Ortelius invenit. Vulgatum eſt in margine Fabriciani exemplaris. WESS.

BREGETIONEM M. P. C.] *In Regio* M. P. CX: *& in eo manſiones* Herculia *&* Floriana *deſunt. Reliqua* M. P. C. *& numeri cum ſumma congruunt.* SVR.

JOVIAM M. P. XXXII.] *Hujus manſionis mentio fit in Notitia Provinciarum ſub Duce Valeriae Ripenſis: nam Tribunus cohortis* Joviae *recenſetur.* SVR.

JOVIA.] Vaticanus cum Lugdunenſi edito *Lovia: Jovia* melior eſt, a Diocletiano Jovio, ut ſimile vero eſt, nuncupata. Cognominem manſionem habuimus p. 130., ubi vide. WESS.

GVRTIANA.] *Guſtiana* Lugduni vulgarunt: *Gurtiana* MSS. Eſt apud Ptolemaeum *Curta*, quam noſtram eſſe voluit Wolfg. Lazius, parum attendens ad locorum intercapedinem, quæ utramque disjungit. *Curtam* Geographus L. II. C. 16. Danubio circa Bregetionem apponit: hæc in mediterraneis fuit. Vidit hoc quoque Ch. Cellarius L. II. C. A. C. 8. p. 566. WESS.

HERCVLIA.] Mihi dubium non eſt, quin manſio nomen invenerit aut a Maximiano *Herculeo*, aut e militibus *Legionis VI. Herculeae*, quam in his oris hiberna habuiſſe ex Notitia Imp. Occid. cognovimus. WESS.

DE ITALIA PER ISTRIAM IN DALMATIAS] *Hunc titulum manuſcripta & Longolianum exemplar, confecto itinere à* Sopianis Bregetionem *præferunt, qui mihi in alienum irrepſiſſe locum videtur. Itinera enim quinque, quæ ordine conſequuntur, intra Pannonias perduci videmus: & ſextum à Sirmio in Liburniam, & Illyrici maritima Salonas perducitur: & hæc itinera nihil ad Dalmatias pertinent, cujus regiones ad mare Adriaticum ſpectant: &* Pannoniae *ad Septentriones vergunt. Certe eo loco melius, ni fallor, conveniet, quo Iter ab* Aquileia per Iſtriam *extra*

HERCVLIA.	M. P. XX.
FLORIANA.	M. P. XV.
BREGETIONE.	M. P. VIII.

DE ITALIA PER ISTRIAM IN DALMATIAS.

ITER A SISCIA MVRSA.	M. P. CXXXIIII. Sic.
VARIANIS.	M. P. XXIIII.
AQVIS BALISSIS.	M. P. XXXI.
INICERO.	M. P. XXV.
STRAVIANIS.	M. P. XXIIII.
MVRSA.	M. P. XXX.
A POETOVIONE SISCIA.	M. P. C. Sic.
AQVAVIVA.	M. P. XVIIII.

PYR-

tra mare Salonas *dirigitur: atque ideo in eum rejecimus locum.* SVR.

DE ITALIA.] Hæc Simlerus quoque induxit. Mihi, quantumvis alieniſſima huic loco ſint, quod MSS. ea omnes offerrent, exprimenda viſa ſunt, ut ſpecimen negligentiæ librariorum exſtaret. Quas autem *Dalmatias* MSS. vocant, eas *Delmatias* antiquiores dixiſſent. Eſt PR. PR. PROVINCIAE DELMAT. in lapide apud Rod. Carum L. III. Ant. Hiſpal. C. 36., unde Gruteriana inſcriptio p. CCLVI. 2., quæ eadem, corrigenda eſt. Plura ex literatis monumentis Urſatus L. I. Monum. Patavin. C. 7. p. 270., vel potius, unde is ſua hauſit, L. Pignorius Epiſt. Symbol. 27. coacervavit. Graecis ſæpenumero idem in vocabulo ſonus placuit. ΔΕΛΜΑΤΙΑ & ΔΕΛΜΑΤΟΙ in codice Xiphilini Coisliniano leguntur. ΔΕΛΜΑΤΙΑΝ plures habent libri in Paulli 2. Timoth. C. IV. 10. Neque aliter olim fuit in Appiani Illyric. p. 6. *Καὶ συνήλασεν ὅμως ἐς πόλιν Δελμίνιον· ὅθεν ἄρα καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῖς ἐς Δαλματέας, εἶτα Δαλμάτας ἐτράπη·* manifeſtum enim ex verborum ordine & ſententia eſt, priore loco *Δελμάτας* Appianum ſcripſiſſe. Hæc vero Appiani verba cum Stephanus in *Δάλμιον* reſpexerit, parum ſane prudenter Th. Pinedo Graeca ſcriptoris verba antiquitatem nobis invidiſſe, quæ a D. Hoeſchelio Auguſtae Vindelicorum provulgata legere atque evolvere licet, aſſeverat. WESS.

VARIANAS M. P. XXIIII.] *Regium* M. P. XXII. *reliqua* XXIIII: *quo numero recte ſumma* CXXIIII. *conficitur, quæ in Regio, ut in reliquis, præfertur.* SVR.

VARIANIS.] Supra M. P. XXIII. a Siſcia disjungebantur. Caſtra Variana a *VARIO* dicta Ch. Cellarius fuiſſe putat L. II. G. A. C. 8. p. 566. Quod ut verum eſſe poteſt, incertum tamen eſt, a *VARIO*ne an *VARO* ſint appellata. WESS.

AQVAS BALISSAS M. P. XXXI.] *Regium* Aquis Baliſſis M. P. XXXI. *Blandinianum* Aquis Baliſſis M. P. XXX. *Neapolit.* Aquis Baliſſis M. P. XXX. *&* *Longolianum* Aquis Baſillis M. P. XXX. *&* Baſiſſis *corrigitur.* SVR.

AQVIS.] Cuſani ſchedæ *aquis Baſiſſis.* Forte *Baſillis*, quod Longolianus agnoſcit, præſtat, ut *aqua* a *BASILLO* ſive *BASILIA*, quo titulo plures in literatis lapidibus, ſint nomen nactæ. WESS.

STRAVIANIS.] Hanc, ſi Itinerarium excipias, qui memoraverit, vix quemquam novi: atque hoc illi cum pluribus aliis Pannoniae mediterraneae locis commune eſt: quod fit, ut in cœca noctis caligine erremus. WESS.

SISCIAM M. P. CX.] *Habet Regium exemplar: & tum numeri manſionum ejus, quos adpoſuimus, ſummam* M. P. CXX. *conficiunt: & in reliquis* M. P. C. *legitur, neque eorum ratio conſtat.* SVR.

A POETOVIONE.] Omnes libri, quorum excerptis utimur, pariter ac priores editiones M. P. C., quem numerum ſequi libuit. WESS.

AQVAVIVAM M. P. XXXVIIII.] *Regium exemplar habet auferendi caſu: & reliqua* Aqua-

vivæ

PYRRI.	M. P. XXX.
DAVTONIA.	M. P. XXIIII.
SISCIA.	M. P. XXVII.
A SABARIA VINDOBONA.	M. P. LXXXVIII. Sic.
SCARABANTIA.	M. P. XXXIIII.
MVTENO.	M. P. XVIII.
VINDOBONA.	M. P. XXXVI.
ITER AB ACINCO CRVMEROQVE CASTRA CONSTITVTA SINCIO.	M. P. XLII. Sic.
VLCISIA CASTRA.	M. P. VIIII.
CIRPI MANSIO.	M. P. XII.
AD HERCVLEM CASTRA.	M. P. XII.
SALVA MANSIO.	M. P. IX.
ITER A SIRMIO CARNVNTO.	M. P. CCCXI. Sic.

VL-

viva M. P. XVIII. *In reliquis manſionibus omnium congruunt numeri.* Svr.

AQVA VIVA.] Pari omnes conſenſu M. P. XVIIII. apponunt, nec longe ea abſunt a XX. M. P., quibus alio itioere p. 130. diſtantiam Poetovionis & Aquae vivæ finivit Wess.

PYRRI.] Ita MSS. plerique, Voſſianus tamen *Pirri:* unde a Pyrrhone, celeberrimo Epiri rege, ſeu alio quovis, an *piro* manſio cognomen acceperit, dubium eſt. Habet Tabula ſcripta XL. fere M. P. ab Aqua viva *Piretis*, pro quo Itiner. Hieroſ. *Peritur*, quod forte eum hoc componi oportet. Wess.

DAVTONIAM M. P. XXIIII.] *Regium exemplar habet auferendi caſu: & in reliquis* Dautona *legitur. In Ptolemaei libris in ſuperiore Pannonia, inter urbes ab Danubio remotas* 'Ανδαυτόνιον *memoratur: quæ forte* Δαυτόνιον *eſt.* Svr.

DAVTONA.] Sic formis & manu ſcripti libri; ſequor tamen Regium. Ptolemaei 'Ανδαυτόνιον Wolfg. Lazius huc quoque retulit, ſed dubia, uti mihi quidem videtur, conjectura: nam & nimia opus eſt mutatione, & diſſident in vocabulo MSS.; Coislinianus enim 'Ανδαυτόνιον præfert. Wess.

M. P. LXXXVI.] *Habet Regium exemplar, & Neapolitanum. Blandinianum* LXXXVIIII. *quod* Muteno XVIIII. M. P. *tribuit: & item Longelianum, ſed* XVIII. *corrigit. Hæ quatuor manſiones ordine eodem p.* CCXXXIII. *à* Sirmio Lauriacum *diverſis numeris interjiciuntur.* Svr.

ITER AB ACINCO &c.] *In Regio*, Iter ab Acino Cruneroque caſtra conſtituta ſunt M. P. XLIIII: *cum ejus exemplaris numeri ſummam conficiant* XLII. M. P. *Blandinianum* Iter à Bicinco Crumeroque caſtra conſtituta. Sintio M. P. XLII. *Neapolitanum*, Item abicinquo crumeroque caſtra conſtituta ſentio M. P. XLII. *Et Longolianum* Iter à Cinco Crumeroque caſtra conſtituta Scintio mpm. XLII. *Mihi hic titulus prave inſcriptus videtur; præſertim quod manſionis* Solvae *nomen deſit, quo iter ab Acinco perducitur, & Crumeri item manſio, per quam iter dirigi innuitur, inter reliquas non recenſeatur; cujus ſupra ad Lacum felicis in medio conſtituti pag.* CCXLVI. *mentio facta eſt: atque ea regione* Crumeri caſtra *conſtituta eſſe, ſatis hoc itinere adparet, quòd* Vlciſiae, *&* ad Herculem caſtrorum *nomen adjicitur.* Svr.

ITER AB ACINQVO.] Excerpta MSS., quibus utimur, maxima concordia juxta ac vetuſtæ editiones edunt: *Iter ab Icinquo Crumereque caſtra conſtituta Sincio.* Hinc Simlerus *ab Acinquo* ſive *Acinco* non male procudit. Cetera mutare non ſuſtineo, veritus ne quid ex audacia in veritatem committam. Fieri quidem potuit, ut primæ manſionis locum occuparint *Caſtra conſtituta Sincio*, numeris negligentia exſcriptorum deperditis: potuit etiam, ut *Caſtra conſtituta Sincio* fini itineris cum ſuis M. P. auferrentur. Sed quis hæc, niſi aliunde certiora cognoſcamus, decernere auſit? Wess.

ULCISIA CASTRA.] Haud ſcio, quid Suritam Schottumve impulerit, ut *Ulciſiam* nobis con-

Digitized by Google

VLMO.	M. P. XXVI.
CIBALIS.	M. P. XXIIII.
MVRSA.	M. P. XXII.
ANTIANIS.	M. P. XXIIII.
SOPIANIS.	M. P. XXX.
PONTE MANSVETINA.	M. P. XXV.
TRICCIANA.	M. P. XXX.
CIMBRIANIS.	M. P. XXV.
CRISPIANA.	M. P. XXV.
ARRABONA.	M. P. XXV.
FLEXO.	M. P. XXV.
CARNVNTO.	M. P. XXX.
ITER A SIRMIO SALONAS.	M. P. CCLXXVI. Sic.

BV-

contra venientibus MSS., obtruderent. Licet enim alibi lecta non ſint, nihil erat, cur diſplicerent. WESS.

CIRPIN MANSIO M. P. XII.] *Ptolemaeo inter urbes Panneniae inferioris ad Danubium ſitas:* Σαλλύα Καρπὶς: *pro* Σαλύα, *uti ego arbitror*, Κιρπὶς. Cirpis *in Notitia Provinciarum ſub Duce Valeriae Ripenſis fit hoc modo mentio. Equites Dalmatae* Cirpi. *Auxilia Fortentia* Cirpi. Solvae *item ſub eodem Duce, cuneus equitum ſcutariorum* Solvae. *& equites Mauri* Solva. *Plinius inter Noricorum urbes* Solvenſe *oppidum commemorat. Lib.* 3. *C.* 24. SUR.

CIRPI.] Pulchre a Surita Ptolemaei Καρπὶς immutatam arbitror: eamdem enim atque hanc eſſe, ordo itineris perſuadet. Eruditiſſimus Ch. Cellarius L. II. C. 8. p. 559. cum Ptolemaei *Carpi Carporum vicum*, quo de Ammianus L. XXVII. C. 5., compoſuit, quod factum nollem. Eundem vicum G. Pancirolus ad Notitiam Imp. Occid. ab hac manſione nihil differe cenſuit. Atqui *Carporum vicus* in Moeſia fuit, uti ex Ammiano & J. Capitolino in Balbino C. 16. facile colligas; *Carpi* vero Ptolemaei & *Cirpi* Itiner. ac Notitiae in inferiore Pannonia, ſive Provincia Valeria; igitur ſitu diverſiſſima. WESS.

AD HERCVLEM CASTRA M. P. XII.] *Manſionis* ad Herculem *in Notitia provinciarum ſub eodem Duce Valeriae Ripenſis fit mentio: nam Equites Dalmatae* ad Herculem, *& auxilia* Herculanenſia ad Herculem *recenſentur.* SUR.

SALVA MANSIO.] Ita Baſileae Simlerus exprimi juſſit, neque hilum Voſſii Cuſanique ſchedæ diſſident. Rectum autem eſſe, locuples teſtis Ptolemaeus eſt, qui ante *Carpin* ſive *Cirpin* Σαλῦα, *Salva.* Merito igitur Th. Reineſius Cl. I. Inſcript. p. 33. *Salvam* Itinerario ac Notitiæ reſtituendam cenſuit: namque *Solvenſe oppidum* Plinii, quod paſſim huc pertinere ajunt, aliud eſt. Hoc in Norico fuit, Plinio teſtificante, ſuperantque in noſtra tempora nominis veſtigia in agro, quem *das Solfeld* vocant, inter *montem S. Helenae* & *Clangfurt. Salva* vero in Pannonia, non longe a Danubio. Vide Lambecium L. II. Bib. Caeſar. p. 677. Jam ſi *Salwar* reliquias *Salvae*, ut Lazius opinabatur, ſervat, oportet AEDILE SALVAE ſcribas in Theſ. p. IↃCCCII. 2. cum eruditiſſimo Reineſio.

PONTE MANSVETINA.] Reſtituimus hoc ex MSS., magna conſpiratione id probantibus. *Pontem Manſuetianum*, quem Schotti editio dabat, nusquam oſtendimus. Supra hoc fere ſitu *Pontem Sociorum* vidimus. WESS.

TRICCIANA.] *Tricejana* Voſſii MSS., alii *Tricliana*, ut Lugdunenſe exemplar. Vulgatum ſecutus eſt Simlerus, nec discrepat margo Fabriciani libri. WESS.

CIMBRIANIS.] A *Cimbris* manſionem nomen fuiſſe indeptam non improbabilis Wolfg. Lazii ſuſpicio eſt. WESS.

ITER A SIRMIO SALONAS M. P. CCLXXVI.] *Regium* M. P. CCLXXXIIIII *& reliqua* CCLXXVI. SUR.

BVDALIA.	M. P. VIII.
SPANETA.	M. P. VIII.
VLMOS.	M. P. X.
CIBALIS.	M. P. XXII.
CIRTISA.	M. P. XXIIII.
VRBATE.	M. P. XXV.
SERVITTI.	M. P. XXIIII.
AD LADIOS.	M. P. XXIIII.

AEMA-

BVDALIAM M. P. VIII.] *Manuſcripta, & Longolianum auferendi caſu. Eutropius L. 9. C. 4. Decium Imperatorem è Pannonia inferiore* Budaliae *natum perhibet: tametſi* Bubaliae *legitur. Idem erratum Chronicon D. Hieronymi occupavit, cum prodit Decium è Pannonia inferiore* Eudaliae *natum. In vetuſtiſſimo D. Laurentii ejuſdem Chronici exemplari, quod ego cum vulgatis contuli,* Burdali *legitur.* Svr.

BVDALIA.] Certa eſt præſtantiſſimi Suritae conjectura, quam Eutropii MSS. & Graecus interpres ſtabiliunt. In Hieronymi Chronico Ill. Scaliger & Miraeus *Budaliae* vulgarunt. *Vicus* ſuit *Sirmienſium*, veluti Victor teſtificatur. Wess.

SPANETAM M. P. VIII.] *Habent Regium & Neapolitanum exemplar, auferendi caſu. Blandinianum & Longolianum* Hiſpaneta M. P. VIII: *ſed in hoc* Spaneta *corrigitur.* Svr.

SPANETA.] *Hiſpaneta* Vaticanus & vetuſtæ editiones. Tabula gravi errore *Ulmoſpaneta*, binis manſionibus in unam conflatis. Rectius Itin. Hieroſolym. *Spaneta* M. P. VIII. a *Vedulia*, quæ Budalia eſt. Verum nomen videtur *Hiſpaneta*, quod in *Spaneta* abiit: æque uti ex *Hiſpania* & *Hiſpano Spaniam* & *Spanum* finxerunt: exemplorum abunde dabit Joan. Rhodius in Lexico Scriboniano, quibus, ſi quæ neceſſitas foret, præter alia plura hoc Siſennae jungi poſſet ex Nonii Marcelli Cap. penult. *Galli materibus, Spani lanceis configunt:* ita enim Mercerus recte refinxit: nam *Suevi*, quos vulgo probant, & *Suavi* Jani Vlitii ad Gratii Cyneg. ℣. 118. a veterum librorum ſcriptura, in qua *Sani*, longius abeunt: neque jam dico, *Lanceam* uti Hiſpanicum verbum ſic & telum fuiſſe ex Varronis auctoritate apud Gellium L. XV. N. A. C. 30., ad alia enim properamus. Wess.

CIRTISA.] *Cirtiſia* eſt in libro Pariſino & vetuſtioribus editionibus: idem in Ravennate legi, ante monuimus. Wess.

URBATE M. P. XXV.] *In manuſcriptis & Longoliano exemplari legitur.* Svr.

URBATE.] A Tabula ſcripta & Vaticano hoc probatur: reliqui cum priſcis editis *Urbatae*. Wess.

SERVITTI.] Vel *Serunti*. Liber Notit. *Servitium*. Siml.

SERVITIVM M. P. XXIIII.] *Regium & Blandinianum* Servitti M. P. XXIIII. *Neapolitanum* Servitei M. P. XXIIII. *Longolianum* Serunti M. P. XXIIIII *& in eo* Servitei *corrigitur*. Svr.

SERVITTI.] *Servitei* Cuſani ſchedæ, Vaticanae *Servitti*, Pariſienſes *Servito*. Tabula *Servitio M. P. XXIII. ab Urbate*, aſſentiturque, ſi numeros reſpicias, Vaticanus. Id dubium eſt, ſitne Notitiæ Imp. Occid. *Servitium* idem atque noſtrum? Vir Cl. Cellarius L. II. Geog. A. C. 8. p. 566. ex ea cauſſa negat, quoniam *Claſſis* inibi fuiſſe dicatur, ſedemque adeo ad *Savum* habuerit, cum hoc ad Dalmatiae fines pertinuerit. Mihi, pace manium ejus dictum ſit, aliud videtur. *Servitium* Tabulæ ſine controverſia noſtrum eſt: id flumini *Savo* aſſidebat. Circa *Servitium* via militaris in bina diverticula ſcinditur, quorum alterum in Dalmatiam tendit, eſtque prima ejus a *Servitio* manſio *Ad fines*. *Fines* vero alii cum intelligi niſi Dalmatiae non poſſint, apertum eſt, *Servitium* extra Dalmatiam fuiſſe. Ceterum *Servitti* ex veteri more, de quo Pierius Valerianus ad Aen. I. 251., pro *Servitii* ſcriptum eſt: quare imprudenter *Servittim* in Schotti editione formarunt. Wess.

AD LADIOS M. P. XXIIII.] *In Regio & Blandiniano exemplari legitur, & Longoliano. Neapolitanum* Ad Latlios M. P. XXIIII. Svr.

AD LADIOS.] Hanc manſionem legere non

Digitized by Google

AEMATE.	M. P. XIX.
LEVSABA.	M. P. XIII.
SARNADE.	M. P. XVIII.
SILVIAE.	M. P. XXIIII.
PELVA.	M. P. XVIII.
AEQVO.	M. P. XVII.
SALONAS.	M. P. XXI.

DE

non recordor. Nam LADESTINI, qui inter milites Dalmatas apud Gruterum p. IↃLXXIII. I. memorantur, ab inſula *Ladeſta*, ſive *Ladeſte*, de qua Stephanus, nomen habent. Neque huc referri *Latium* poteſt, quod in Illyrico Xenocrates *de Alimento ex Aquatil.* C. 19. habet: maritimum enim eſt, non, ut hoc, in mediterraneis. Audiamus Xenocratem. φέρει δ' ὁμοίως τούτοις ὁ Ἰόνιος κόλπος κατ' Ἰλλυρίδα καὶ Σαλώνας καὶ Λάτιον. Vertit Roſarius: *His ſimiles Jonium mare juxta Illyrida, Hetruriam, Salonas & Latium producit.* At quis unquam audivit ſinum Jonium Hetruriam & Latium alluere? nunquam id Xenocrati in mentem venit, non ignaro, quodnam Tyrrhenum eſſet mare, ut ex C. 2. apparet. Putem aut Λάδιον eum ſcripſiſſe, aut certe Ἄκτιον, cujus C. 26. comminit. WESS.

AEMATE M. P. XVIIII.] *Regium* Aemate M. P. XVIII. *Blandinianum & Longelianum* Aemate M. P. XVIIII. *Neapolitanum* Emate M. P. XVIIII. SVR.

AEMATE.] Vatic. *Emate M. P. XXVIII.* In Tabula pariter & Ravennate L. IV. C. 19. *Lamatis.* Nominis veſtigia in *Imatz* durare videntur. WESS.

LEVSABAM M. P. XIII.] *Habent Regium exemplar, Blandinianum & Neapolitanum* Leuſava M. P. XIII: *Longolianum* Lauſana M. P. XIII. SVR.

LEVZABA.] Cuſani MSS. *Leuſana M. P. XIV.* Alii *Leuſava.* Tabula vulgato aſſentitur, ſed X. M. P. tantum adnectens. WESS.

SARNADE.] Nemo unus *Sarnadam* a Schotto expreſſam obtulit, ſed *Sarnade* aut *Sarnadae.* Tabula *Sarute*, longiore tamen a præcedenti intervallo. WESS.

SILVIA.] Hæc forte eſt Ptolemaei *Salvia.* SIML.

SILVIA.] Sic MSS. aut *Silviae*: *Salviam* Ptolemaei eandem atque hanc eſſe, nondum apparet: tutum ſane non eſt, contra omnes MSS. *Salviam* ex Simleri conjectura cum Schotto Suritave in hoc iter importare. WESS.

PELVA.] Et hoc ex libris inſtauravimus, *Pelvim* Suritae valere jubentes: neque enim noſtri arbitrii eſt, locorum nomina, licet barbara, ad notiora Latinorum vocabula conformare. WESS.

AEQVVM M. P. XVII.] *Regium* Equo M. P. XVII. *Reliqua veram retinent lectionem*, Aequo *enim praferunt: ut ſit oppidum, quod inter urbes Dalmatiae mediterraneas* Coloniæ *cognomento eſt* Αἰκῶον Κολώνια *Ptolemaeo.* SVR.

AEQVO.] Eſt & hujus coloniæ in lapide memoria Theſ. p. CCCLXXXII. 4.

P. CELSENIO CONSTANTI
DECVR. COL. DALMATIAE
CL. AEQVO.

Ad hoc, teſtatur Ligorius tabellam aheneam, inventam Aequi in Dalmatia, inſcriptamque his fuiſſe verbis:

VI.VIR. AVGVSTALIS. D. D.
QVINQVEN. II.
AEQVANT. IIII.VIR.

Vide Gudii Inſcript. p. XXV. 4. Verum AEQVANT., niſi ſi in voce vitium ſit, hinc formari non potuit. Præterea DEC. COL. AQVENS., ſive, ut Theſ. p. XXX. 3. dicitur, AEQVENS., qui a Th. Reineſii Claſ. XIII. Inſcript. 45. & Ch. Cellario huc refertur, ad Daciam pertinet, uti alibi diximus. Vide & Theſ. p. XII. 8. WESS.

SALONAS M. P. XXI.] *Hac manſio in Regio deeſt exemplari. Reliqua in numero itidem conveniunt. Plinius Lib. 3. C. 22. ex vetuſtis exemplaribus, in* Liburniae *deſcriptione*, Salona Colonia ab Iader C XII. M. P. *tametſi in Toletanae bibliotheca exemplari* CCXII. *legitur. Ex inſcriptione item vetuſti lapidis dedicationis ara,*

DE ITALIA PER ISTRIAM IN DALMATIAS.

ITER AB AQVILEIA PER ISTRIAM EXTRA MARE SALONAS. M. P. CXCVIII. Sic.
FONTE TIMAVI. M. P. XII.
TERGESTE. M. P. XII.
NIN-

ex Salonis *Patavium advecti*, *numero ſingulari.*

SIS. VOLENS. PROPITIVS. MIHI.
COLLEGISQ. IVLIAE.
SALONAE.

Caeſari plurium numero Salonae, *libro iii. de Bello Civili C.* 8. Hoc confecto negotio à Salonis ad Orici portum, ſtationes, litoraque omnia longe lateque claſſibus occupavit. *Auctori Commentarii Alexandrini C.* 43. Salona. Adeo, *inquit*, eſt à barbaris contemptus, ut Salonam ſe recipiens in oppidum maritimum, quod cives Romani, fortiſſimi fidiſſimique incolebant, in agmine dimicare ſit coactus. *Notum eſt Lucani carmen*, *lib. iiii. verſ.* 405.

Quà maris Hadriaci longas ferit unda Salonas,
Et tepidum in molles Zephyros excurrit Iader.

Ptolemaeo in Illyridis *ora maritima* Σάλωναι Κολώνια. *Stephanus diverſum oppidum* Salonam à Salonis *commemorat:* Σάλωνα πόλις Ἰλλυρίας, τὸ ἐθνικὸν Σαλωνίτης, ἔστι καὶ Σαλῶναι πόλις Δαλματίας, ὧν Σαλωνεὺς τὸ ἐθνικόν. SVR.

SALONAS.] In monumentis literatis apud Gudium p. XXVIII. 8. COL. IVL. MART. SALONA & p. VIII. 2. ac Theſ. p. XXXII. 12. dicitur. Σάλωνες Procopio L. I. B. G. C. 16. Σαλῶνα Appiano Illyr. p. 6. Σάλωναι Xenocrati; atque hoc vulgo receptum fuiſſe teſtis Hieronymus eſt Epiſt. ad Marcellam p. 705. Nov. Edit. *Unde &*, inquiens, *ſæpe interpretes variant*, *cujus rei exemplum nos in lingua noſtra habere poſſumus*, *Athenas*, *Thebas*, *SALONAS.* Nec discordant, quæ ad Jerem. II. 12. commentatus eſt. Vide alia apud Ch. Cellarium L. II. G. A. C. 18. p. 615. Urbs everſa eſt a Gothis, ſuntque hac de re inſignia ſcriptoris S. Domnii Vitae verba C. ult. *Poſtea vero Gothorum irruptione diruptis funditusque everſis Salonis*, *concives ad proximas inſulas confugerant*; *ac deinde reverſi in Diocletiani ædificio*, *quod tribus ferme millibus a Salonis diſtat*, *SPALATVM appellatum*, *ſedem ſibi poſuerunt.* Longe tamen alia Imp. Conſtantinus Porphyrogennetus De Adminiſt. Imp. C. 30. refert, etiam viſa vero ſimilia Joan. Lucio L. I. Regni Dalmat. C. 9. WESS.

IN DALMATIAS.] Diximus ante de inſititiis his verbis Id negligendum non erat, plures Dalmatias illis indicari, pariter ut in Notitia Imp. Occid. & Caſſiodoro Senatore L. VII. 24. atque alibi. Quia tamen I. & II. Dalmatia, quod ſciam, nusquam memorantur, non male Joan. Lucius L. I. Reg. Dalm. 6. cenſuit, Dalmatias quosdam dixiſſe, quod commodiſſime in *maritimam* & *mediterraneam*, utramque montibus disjungentibus, dividerentur. WESS.

ITER AB AQVILEIA.] *Huic titulo prætulimus*, *ea quæ ſupra in alienum locum effluxerant:* De Italia per Iſtriam in Dalmatias, *ea ratione*, *quam commemoravimus.* SVR.

M. P. CXCVIII.] *Regium* Iter ab Aquileia per Iſtriam Salonas M. P. CI. *Librarii manifeſto errore*, *quod arbitratus ſit*, *hoc iter ab* Aquileia Polam *perduci: cum maritimum trajectum ſinus* Liburnici, *qui ab Antonino interjicitur*, *tanquam aliud ſubſequi iter videret. Blandinianum & Longolianum* Iter ab Aquileia per Hiſtriam extra mare Salonas M. P. CXCVIII. *Neapolitanum* CXCVIIII. *Plinius* Aquileiam Coloniam XII. M. P. *à mari ſitam perhibet.* SVR.

M. P. CXCVIII.] Vatic. Cuſanique liber cum vetuſtis editis unis M. P. ſummam adaugent. WESS.

FONTEM TIMAVI M. P. XII.] *In hunc numerum conſentiunt exemplaria: & infra Regium* Ab Aquileia ad Timavi fontem XII. M. P. *tribuit: & reliqua* XVI. M. P. Timavi *hunc* fontem *à Strabone L.* 5. *p.* 215., *& Virgilii carmine Æneid. I.* ỳ. 249. *explicari plane video: cum* Timavum portum, *&* Lacum, *miro dolore* *memo-*

Digitized by Google

NINGVM. M. P. XXVIII.
PARENTIVM. M. P. XVIII.
POLAM. M. P. XXXI.
TRA-

memorabilem deſcribit: ſeptemque fluviatilis aquæ fontes, mare ſtatim irrumpentes, lato & profundo fluvio: è quibus reliquos, uno duntaxat excepto, ſalſas habere aquas Polybium aſſerere: locumque ipſum maris fontem, & matrem *ab indigenis cognominari. Virgilius novem celebrat* ora, *unde* vaſto cum murmure montis

It mare præruptum & pelago premit arva ſonanti.

Huic rationi omnino adverſus, & repugnans, Pomponius: Interfluit, *inquit*, Timavus, novem capitibus exſurgens, uno oſtio emiſſus. *Plinius tamen* Oſtia Timavi *appellat.* SVR.

FONTE TIMAVI.] *Ponte Timavi* eſt in Pariſinis ſchedis, & Baſileenſi editione, & forte verius. Virgilius, quod Surita opinatus eſt, haud ſane Melae Pomponio adverſatur: ejus quippe *ora novem* eadem ſunt atque hujus *capita novem*, ſicuti L. Pignorius Orig. Patavin. C. 13. oſtendit. WESS.

TERGESTE M. P. XII.] *Pomponio L.* 2. C. 4. Tergeſte intimo in ſinu Hadriae ſitum finit Illyricum. *Plinius Lib.* 3. *C.* 18. *ex pervulgatis libris*, Tergeſte Coloniam XXIII. M. P. ab Aquileia diſtare *tradit: & hoc Itinerario* XXIIII. M. P. *diſtat: ut plane legendum in Plinio arbitrer* XXIIII: *vetuſta certe exemplaria* XXXIII *præferunt. Strabo libro v.* Tergeſte *caſtellum ab Aquileia* CLXXX. *ſtadia diſtare tradit.* SVR.

TERGESTE.] Non aſſentior doctiſſimo Suritae, numeros Plinianos augenti: ſi quid enim in Plinio peccati eſt, utique etiam in Strabone, cujus ſtadia CLXXX. rationibus Plinianis melius reſpondent, quam Itinerario. Meminit urbis præter alios Appianus parum honeſte habitus Illyr. p. 9. Ἀκυλήϊαν δ' ἐπέδραμον καὶ Τεργεστὸν, Ῥωμαίων ἄποικον ἐσκύλευσαν· vertit Candidus: *Aquileiam quoque excurrere & Torgium Roman. Coloniam deprædati ſunt.* Tu mecum Τέργεστον refinge, quod & in Vaticano codice reperiri ex verſione Steph. Gradii, quam ſuo Dalmatiae & Croatiae Regno adjunctam voluit J. Lucius, manifeſtum habemus. Urbis nomen recentior ætas paullatim mutavit, *Trigeſtum*, *Tregeſtum*, *Trieſtumque* formans. *Severus Epiſc. S. Eccleſiae Trieſtinae* actis Synodi Gradenſis ſcribendo adfuit, eſtque indicio nomen, quo nunc eſt, ſatis antiquum videri. WESS.

NINGVM.] Vel *Mingum*. Hodie *Mugia*. SIML.

NINGVM.] Vatic. *Higum*. Alibi mihi obvium fuiſſe non ſuccurrit: incidit autem diſtantia in oppidum, quod *Humago* vocant. WESS.

PARENTIVM M. P. XVIII.] *Regium* Parentium M. P. XVIIII. *Reliqua* Parentium M. P. XVIII. *Plinius lib.* 3. C. 19., Oppida Iſtriae civium Ro. Aegida, Parentium. *Ptolemaeo item juxta* Polam *in Iſtria* Παρέντιον. SVR.

PARENTIVM.] Urbis hujus præſul Gradenſi concilio interfuit, neque infrequens ejus mentio eſt in Andreae Danduli Chron. L. V. C. 5. & VI. C. 9., ubi *Iſtriae civitatem* nuncupat, in qua & nominis veſtigia ſervat. WESS.

POLAM M. P. XXXI.] *Strabo libro viii. uſque ad* Polam *Iſtriae urbem ſua ætate Imperatores Italiae terminos promoviſſe auctor eſt: qui ab intimo ſinu ſtadiorum circiter octingentorum ſint. Plinius Lib.* 3. C. 19. *in pervulgatis libris*, Parentium, Pola, quæ nunc Pietas Julia, quondam à Colchis condita, abeſt à Tergeſte, C. M. P. *ſed in vetuſtis* Neſactium *oppidum à Tergeſte, non* Polam C. M. P. *diſtare videtur.* SVR.

POLA.] Numeri Pliniani videntur corrupti & in L. M. P. mutandi. A Colchis conditam eſſe Callimachus noto Epigram. adfirmat:

Οἱ μὲν ἐπ' Ἰλλυρικοῖο πόρου χάσαντες ἐρετμά,
Λᾶα παρὰ ξανθῆς Ἁρμονίης ὄφιος
Ἄστυρον ἐκτίσσαντο, τὸ μὲν φυγάδων τις ἐνίσποι
Γραικὸς, ἀτὰρ κείνων γλῶσσ' ὀνόμηνε ΠΟΛΑΣ.

Qui poſtquam Illyrici tetigerunt litoris oras,
Serpentis flava qua lapis Harmonies,
Moenia fundarunt, Grajus quæ nomine poſſit
Exulum, at illorum ſermo vocare POLAS.

Sic ea numeris adſtringebam, non ignarus Cel. R. Bentleio ultimam ſecundi verſus vocem pravam fuiſſe viſam, atque in ζώφιον commutandam, ut Callimachus per ὄφιον λᾶα *lapidem*

TRAJECTVS SINVS LIBVRNICI JADER VSQVE STADIA. CCCCL.

BLANDONA. M. P. XX.

ARAVSA. M. P. XX.

PRAETORIO. M. P. XXX.

TRAGVRIO. M. P. XVI.

SALONAS. M. P. XIII.

AB AQVILEIA PER LIBVRNIAM SISCIAM M. P. CCXIII.

Sic.

FON-

pidem ſepulchralem deſignaret: conſtat ea quidem ratione ſententia, nec tamen vulgatis melior; præſertim cum fabulentur Harmoniam in ſerpentem lapideam ebiiſſe, & in his locis duraſſe. Nonnus L. XLIV. Dionyſ. 117.

Ἁρμονίη καὶ Κάδμος ἀμειβομένοιο προσώπου
Λαϊνέην ἤμελλον ἔχειν ὀφιώδεα μορφήν.

& L. XLVI. 366.

——— ——— εἰς χρόνον ἕρπων
Ὁππότε πετρήεσσαν ἔχειν ὀφιώδεα μορφήν·

Verum in viam atque adeo ad Polam, cui Cuſani MS. M. P. XXI. non recte addit. WESS.

JADER.] Nunc *Zara.* SIML.

JADER.] *Jaderam* alii appellant: Coloniam Auguſtus deduxiſſe videtur, unde *Parens Coloniae* in monumento, quod inibi ſuperare Joan. Lucius L. I. Reg. Dalmat. C. 5. auctor eſt, dicitur:

IMP. CAES. D. F. AVG.
PARENS. COLONIAE. MVRVM
ET. TVRRIS. CIRCVMDEDIT.

Plinius Jaderam ab Salona Colonia abeſſe ait in Harduini editione L. III. C. 22. M. P. CXII. In aliis, ut vetere Pariſienſi, M. P. CCXXXIX. In MS. Vaticano, cujus J. Lucius meminit, M. P. LXXXXII. Ex qua diſcordia pæne ſuſpicer LXXXXIX. M. P. olim fuiſſe, conſenſiſſeque adeo Plinium Tabulæ atque Itinerario. WESS.

STADIA CCCCL.] *Omnia exemplaria in hunc ſtadiorum numerum trajectus ſinus* Liburnici *conſentiunt.* Stadiis *Graeci, ac Latini auctores navigationum menſuras definiunt. Marcus Cicero unus nobis, ut illi Cato, ſit pro centum millibus. Ad Tironem ſcribens Epiſt.* 2. Tertio die abs te ad Alyziam acceſſeramus. Is locus citra Leucadem ſtadia CXX. *Ac poſt navigans Leucadem tenuit, atque inde Actium: Inde Corcyram navigavit:* Et à portu, *inquit, Epiſt.* 9. Corcyraeorum ad Caſſiopen ſtadia CXX. proceſſimus. *Ea ratione in Itinerario maritimo Antonini navigationes* ſtadiis *peragi traduntur.* SVR.

STADIA.] Accedo Suritae. Sidonius Apollinaris L. II. Ep. 2. *Ipſe autem ſecundum MENSVRAS, quas ferunt, NAVTICAS in decem & ſeptem ſtadia procedit.* Vide ibi Savaronem. WESS.

BLANDONA.] Ptol. *Flavona*, vel potius *Blanona.* SIML.

BLANDONAM M. P. XX.] *Manuſcripta & Longolianum* Blondona M. P. XX. *Ptolemaeo inter urbes* Liburniae *in* Illyrico Βλανῶνα. *Praeterea mihi in mentem venerat, eandem eſſe* Blandenonam, *apud Ciceronem ad Q. Fratrem. L.* 2. *Epiſt.* 15. A. D. IIII. Non. Jun. quo die Romam veni, accepi tuas litteras, datas Placentiae: deinde alteras poſtridie, datas Blandenonae: *ut Illyrico Q. Frater Caeſaris Legatus, eo praeeſſet tempore.* Illyricum *enim cum Galliis Caeſar conſulari imperio obtinuit: ac fieri poſſe arbitrabar, ut ex* Parentio, *Iſtriae oppido civium Romanorum, quod à* Blandenona LI. M. P. *aberat, librarii in* Placentiam *verterint: Neque me ab ea opinione divellere poterat vetuſtorum librorum conſenſus, in quibus etſi* Placentiae *legitur*, Blandenonae *tamen nomen retinent; ſed plurimum Caroli Sigonii, & Dionyſii Lambini auctoritati tribuendum video, qui apud Ciceronem pro* Blandenonae, Laude Nonis *legendum arbitrantur.* SVR.

BLANDONA.] Habet hoc ſitu XX M. P. ab Jadera Tabula *Sardona*, quæ *Scardona* eſt: parum abeſt, quin hanc noſtram eſſe exiſtimem.

Digitized by Google

FONTE TIMAVI.	M. P. XII.
AVESICA.	M. P. XII.
AD MALVM.	M. P. XVIIII.
AD TITVLOS.	M. P. XVII.
THARSATICO.	M. P. XVII.
AD TVRRES.	M. P. XX.
SENIA.	M. P. XX.

AVEN-

mem. De ea ſic Plinius L. III. C. 22. *Liburniae finis & initium Dalmatiae Scardona, in amne eo, XXII. M. P. a mari. Dein Tariotarum antiqua regio:* ubi omnino *Autariatarum* refingendum eſt; nam *Deottariotarum*, quod Dalecampius ex MSS. producit, & *Dein Aut Tariatarum*, ut in Vaticano Joan. Lucius L. I. Reg. Dalm. C. 2. reperit, id citra dubium faciunt. WESS.

ARAVSA.] Ptol. *Arauzona.* nunc *Suonigra.* SIML.

ARAVSAM M. P. XX.] *Ptolemaeo inter urbes Liburniae mediterraneas, in qua regione* Blanonam *conlocat*, Ἀρουζῶνα, *forte pro* Ἀρούσα. SVR.

PRAETORIO.] In Iſtria circaque Praetoria fuiſſe plura Caſſiodorus Senator L. XII. Var. E. 22., ſcripta provincialibus Iſtriae, his verbis edocet. *Praetoria longe lateque lucentia, in margaritarum ſpeciem putes eſſe diſpoſita; ut hinc appareat, qualia fuerint illius provincia majorum judicia, quam tantis fabricis conſtat ornatam.* WESS.

TRAGVRIVM M. P. XVI.] *Regium* Tragurio M. P. XV: & *Reliqua* XVI. *Plinius Lib.* 3. *C.* 22. *inter urbes Liburniae* Tragurium civium Romanorum, marmore notum, recenſet. Tragurium *inter nobiliores ejus ſinus inſulas Strabo commemorat: & Ptolemaeus inter eas, qua Dalmatiae adjacent, inſulam & urbem.* SVR.

TRAGVRIO.] Urbem hanc ab Atila fuiſſe occupatam And. Dandulus L. V. Chron. C. 5. prodit. Meminit ejus Polybius Leg. CXXIV. Τιλεγγύβεσο vocat Imp. Conſtantinus De Adminiſt. Imp. C. 29., additque in inſula eſſe, quæ anguſtiſſima tervice continenti cohæret. Adde Sponium Itiner. tom. I. p. 71. WESS.

SISCIAM M. P. CCXIII.] *In Regio ſumma numerus deeſt. Blandinianum & Longolianum* M. P. CCXIIII. *Neapolitanum* CXIII. SVR.

AB AQVILEIA.] MSS. CCXIII. M. P. præferunt: notat præterea Pariſinus, *R. hic III. ſuperſunt.* WESS.

AVESICA.] Alias *Aneſica*; hodie, ut quidam volunt, *Scenaſechie.* SIML.

AVESICA.] Cuſani MSS. *A Veſica. Aneſica* Abr. Ortelius in Torrentii codice reperit. WESS.

AD MALVM M. P. XVIIII.] *Regium* XIIII. *Blandinianum & Longolianum* XVIIII. *Neapolitanum* XVIII. SVR.

AD MALVM.] M. P. XVIII. Cuſani & Vaticaane ſchedæ. Vide de hac & ſuperiore Ph. Cluverium L. I. Ital. A. C. 20. WESS.

AD TITVLOS M. P. XVII.] *Regium* XII. & *reliqua* XVII.. SVR.

TARSATICO.] Hujus Ptolemaeus etiam meminit, atque, ut quidam volunt, *Arſia* eſt, Plinio dicta, finis Italiae. Nunc *S. Maria de Tranſiarch.* SIML.

THARSATICVM M. P. XVII.] *Regium* Tarratico M. P. XVII. & *reliqua* Tharſatico M. P. XVII. *Ptolemaeo in Illyridis ora maritima* Ταρσατίκη. SVR.

TARSATICO.] Tabula *Tarſatica*, ut Ptolemaeus & Plinius. *Tarſaticam Liburniae civitatem* Annales Reuberi, Bertiniani & Pithoei An. IↃCCXCIX., *Tarſaricum* & *Tarſaricam* vitioſe Dandulus L. VII. Chron. C. 13. 15. appellat. Nunc *Terſatz* ſive *Fiume.* Rudera vetuſti operis, in hujus vicinia ſuperantis, deſcribit Comes Marſilius tom. II. Danubii Pannon. p. 75. WESS.

AD TVRRES.] Habet hanc & ſequentem in numeris concordans Tabula. De *turribus* diximus p. 135. WESS.

SENIAM M. P. XX.] *Regium* Senia M. P. XXIIII. & *reliqua* M. P. XX. *Ptolemaeo item inter eaſdem urbes* Σένια. SVR.

SENIA.] Neque eam Plinius præteriit. Eſt in Theſ. p. CCCLXXII. 7. lapis, qui SENIAE

Digitized by Google

AVENDONE.	M. P. XVIII.
ARVPIO.	M. P. X.
BIBIVM.	M. P. X.
ROMVLA.	M. P. X.
QVADRATA.	M. P. XIIII.
AD FINES.	M. P. XIIII.
SISCIA.	M. P. XXI.

ITER AB AVGVSTA VINDELICVM VERONA. M. P. CCLXXII. Sic.

ABV-

& PLEB. SENIENSIVM meminit. Servat ejus veſtigia *Segna*. WESS.

AVENDONE.] Alias *Vendum*. SIML.

AVENDONEM M. P. XVIII.] *Regium* M. P. VII. *& reliqua* XVIII. SVR.

AVENDONE.] Straboni L. VII. p. 314. Οὐένδων, ſive ut in MSS. eſt, Οὐενδί: unde *A Vendone* hic ſcribendum & in Tabula, quæ eam XX. M. P. Senia disjungit, foret, ni Αὐενδεάτ) in Appiani Illyr. p. 9. vulgato quodammodo ſuccurrerent. WESS.

AVRVPIO.] Vel *Arupium*. *Aursperg*. SIML.

ARVPIO.] Straboni Ἀρούπινον. Appiano Illyr. p. 9. Ἀρουπινοί δ', οἳ πλεῖστοι καὶ μαχιμώτατοι τῶνδε τῶν Ἰαπόδων εἰσὶν, ἐκ τῶν κωμῶν ἐς τὸ ἄστυ ἀνῳκίσαντο. *Arupini, qui horum Japodum numero & fortitudine excellunt, ex vicis in urbem migrarunt.* Indicat urbem genti fuiſſe cognominem, quare Ἀρουπινοί præfero. WESS.

BIBIVM.] Vel *Bibius* vel *Bilbilis*. *Billigraz*. SIML.

BIBIVM.] Sic omnes MSS. noſtri. *Bibilis* Simleri nusquam offendi, nec bonam credo. Fuit hoc loco *bivium*, via ſeſe ſecante in bina diverticula, quorum alterum in Dalmatiam, ut in Tabula, alterum in Pannoniam, quod hoc eſt, pergebat. Vide Tabulam, quæ licet *bivium* non habeat, verum me ſuſpicari oſtendet. WESS.

QVADRATA.] *Quadranta* vel *Quadrata*, ut ſupra in Itinere ab *Hemona Sirmium*. SIML.

QVADRATVM XIIII.] *In Regio, Blandiniano, & Longoliano* Quadrata: *& in Neapolitano* Quadranta. *Sed cum ſupra eadem bis ſummo conſenſu* Quadratum *præferant, & exemplaria Notitiæ provinciarum eam obtineant dictionem,* Quadrati *nomen retinendum judico. Neque quemquam moverit, quod ſupra in itinere ab Aemona per Siſciam Sirmium* Quadrata Siſciam M. P. XXVIIII. *adſignentur, & hoc* XXXV. M. *numerentur: cum illud directo itinere, nullo in medio oppido relicto, confici videatur: & in hoc itinere ad manſionem, quæ* ad Fines *erat, deflexeris.* SVR.

VERONAM M. P. CCLXX.] *Regium* CCLXIII *& reliqua* CCLXXII. SVR.

ITER AB AVGVSTA.] Cuſani MSS. & Lugdunenſe exemplar *A Baucia Vindelicum Verona*, peſſime. WESS.

ABVZACO.] *Fuſſen*. SIML.

ABVZACVM M. P. XXXVI.] *Regium* Abuzam M. P. XXXVI. *Blandinianum & Longolianum* Abuzaco M. P. XXXVI. *Neapolitanum* Abuzato M. P. XXXVI. Abuſiacum *oppidum eſſe Rhaetiæ primæ perhibetur.* SVR.

ABVZACO.] Ptolemaeo Ἀβούδιακον, Tabulæ *Avodiaco*, quod diſcrimen ex ſolenni literarum D & Z permutatione natum eſt. Conſentit Itinerario Vita S. Magni C. 28. *Invenerunt ambo ſarcophagum optimum lapideum, a quodam duce antiquis temporibus nomine* Abuzaco *conſtructum, qui & ipſum caſtrum conſtruxit, & a ſuo nomine ſimiliter* Abuzacum *vocavit.* Eſt & *Vinum de Apozaco* ex Donatione Dagoberti in Chron. Auguſtano Part. II. C. I. Nunc *Fuſſen* eſſe viris doctis convenit. WESS.

PARTHANVM M. P. XXX.] *Nunc* Bartenkirch *in Vindelicis eſſe traditur.* SVR.

VELDIDENAM M. P. XXX.] *Deeſt hæc manſio in exemplari Regio. Supra* Parthano Veldidenam M. P. XXIII. *adſignantur & hoc itinere* XXXI *tanta eſt itinerum diverſitas.* SVR.

VELDIDENA] Viſi ſunt numeri ab Auguſta ad hanc usque urbem Lambecio L. II. Bib. Caeſar. p. 719. pravi ob milliarium lapidem, qui ante Praemonſtratenſium monaſterium *Wilden*, ubi olim Veldidena, ſuperat, & Imp. Septimium Severum VIAS. ET. PONTES. REST. AB. AVG. MIL. PAS. CX. docet apud

Pighium

Digitized by Google

ABVZACO.	M. P. XXXVI.
PARTHANO.	M. P. XXX.
VELDIDENA.	M. P. XXX.
VIPITENO.	M. P. XXXVI.
SVBLAVIONE.	M. P. XXXII.
ENDIDAE.	M. P. XXIIII.
TRIDENTO.	M. P. XXIIII.
AD PALATIVM.	M. P. XXIIII.
VERONA.	M. P. XXXVI.

ITER

Pighium Herc. Prodic. p. 168. atque huic ego accederem, modo certum eſſet, lapidem eo ſitu ſemper fuiſſe. Wess.

VIPITENO.] *Sterzingen* vel *am Lug*, vicus juxta Pirenaeum montem, *den Brenner*. Siml.

VIPITENO.] Cuſani MSS. *Vipeteno*, Tab. *Vepiteno*. De ſitu cum Simlero nihil litis eſt Ph. Cluverio. Wess.

SVBLAVIONE.] *Brixen*. Siml.

SVBLAVIONE.] Sic etiam Tabula, quamquam XXXV. M. P. apponens. Recte vero Ph. Cluverius L. I. Ital. A. p. 122. *ſub Savione* ſcriptum primitus fuiſſe opinatur: atque hoc poſtulat *Ingenuinus de Sabione* toties Paullo Diacono, Andreae Dandulo & Landulpho Sagaci memoratus; in primis autem Diploma Conradi II., vulgatum in Metrop. Salisburgenſi, quo Imp. ſe tradidiſſe teſtatur Brixinenſi Eccleſiæ *Comitatum quondam Welfoni commiſſum, ab eo ſcilicet termino, quo usque longiſſime porrigitur in valle Enana cum Clauſa SVB SAVIONE.* Nunc *Säben* appellant, unde in Carm. de Epiſc. Sabionenſibus, publicato a Mabillonio Analect. p. 347. Nov. Ed.

Hac ſedes vallis Noricanae dicta Sebana,
Ingenuinus habens primo quam rexerat almus.

Plura vide in Commentario Hiſtorico de Ingenuino ad V. Februar. magni operis Sanctorum. Wess.

ENDIDE.] *Endideium*, *Innye*. Germanis *Niumarkt*. Siml.

ENDIDAS M. P. XXIIII.] *Adponimus, quod in Regio recto caſu* Endidae *legatur. In reliquis* Endide M. P. XXIIII. Sur

ENDIDAE.] Plerique MSS. *Endide*; tamen *Endidei* Lugduni vulgarunt. Diſtantia ut circa *Bolzanum* fuiſſe credamus facit. Wess.

TRIDENTO.] *Trient*. Siml.

TRIDENTVM M. P. XXIIII.] *Strabo*, Lepontios, & Tridentinos, & Stonos, *qui Italiam tenerent, ſuperioribus annis latrocinari memorat. Plinius L.* 3. C. 16. *ab iis* Tridentinas Alpes *cognominat, Rhaeticumque oppidum appellat. Ptolemaeus* Cenomanis *attribuit. Ammianus libro* XVI. C. 10. *de Conſtantio*, Triceſimo poſtquam ingreſſus eſt die, IIII. K. Jun. ab urbe profectus, per Tridentum iter in Illyricum feſtinavit. Sur.

AD PALATIVM.] *Palazo*, vicus dirutus. Siml.

AD PALATIVM M. P. XXIIII.] *Dion libro liii. p.* 480. *inter honores Auguſto decretos, perhibet, ut ante ipſius domum* in Palatio *lauri ſtatuerentur. Nam Imperatoris ades* Palatium *cognominabantur: non quod ita conſtitutum decreto eſſet, ſed quod in* Palatio *Caeſar habitaret: ibique praetorium ejus ſiſteretur: & multum ſplendoris domus ejus ab eo monte acciperet, propterea quod in eo quondam Romulus inhabitaſſet Nam etſi alibi Imperator domicilium ſuum conlocaret, tamen id quoque* Palatii *nomen obtinuit. Inde Mediolani, Ravennae & Aquileiae, atque aliis in locis, Caeſarum domus* Palatia *cognominabantur: & Claudianus Poeta de conſulatu* VI. *Honorii* ℣. 409., *conquerens Romae urbis nomine, quod Honorius Ravennae diu commoraretur, inquit:*

Cur mea quæ cunctis tribuere palatia nomen,
Neglecto ſqualent ſenio. ———

Sur.

VERONA.] *Dieterichs Bern*. Siml.

ITER AB AQVILEIA LAVRIACO. M. P. CCLXXII. Sic.

VIAM BELOIO.	M. P. XXX.
LARICE	M. P. XXIIII.
SANTICO.	M. P. XXVII.
VIRVNO.	M. P. XXX.
CANDALICAS.	M. P. XX.
MONATE.	M. P. XXX.
SABATINCA.	M. P. XVIII.
GABROMAGO.	M. P. XXX.

TV-

VIAM BELOIO.] Forte *Belunum.* SIML.

VIAM BELOIO M. P. xxx.] *Regium* Viam Bellono M. P. XXX. *Blandinianum & Longolianum* Beloio, *Neapolitanum* Viam Boloro M. P. XXX. *Suſpicor* Viam Beluno *eſſe legendum, quod Plinius lib.* 3. C. 19 *juxta Opitergium*, Belunum *inter Venetorum oppida; & Ptolemaeus in Venetiae regionis mediterraneis* Βελοῦνον *conlocet. Laurentii* Belunenſis *Epiſcopi Paulus Diaconus meminit libro de geſtis Longobardorum* III. *Cap.* 27. SVR.

VIAM BELOIO.] Quid hoc ſit non expedio. Regii quidem libri *BELLONO* haud multum a *Beluno* abeſt; nec ſitus tamen feret, ut hoc ſit. Fuit enim *Belunum* ſupra Feltriam qua Tridentum pergitur. Eſt apud Jornandem Rer. Get. C. 42., quod prima fronte huc pertinere diceres: *Nam Leo papa per ſe ad eum accedit in Acroventu Mambolejo:* nam *Mambolejo* & *Viam Beloio* pæne vicina ſunt: ſi vero animum intenderis, aliud eſſe agnoſces; quippe in Venetum finibus, *ubi Mincius amnis commeantium frequentatione tranſitur*, ut Jornandes ait; & tanto quidem magis, quod optimæ notæ Ambroſianus MS. *in agro Venetum Ambulejo* præferat. WESS.

. LARICEM M. P. xxiiii.] *Regium* Lacire M. P. XXIIII. *Blandinianum & Longolianum* Larice M. P. XXIIII. *Neapolitanum* Larico M. P. XXIIII. SVR.

LARICE.] Ab arbore cognomine manſio dicta eſt. Habet Vitruvius L. II. Architect. C. 9. circa Alpes *Caſtellum Larignum*, ab eadem arbore nuncupatum, quod tamen hic fuiſſe non dixerim. *Larix Alpibus eſt propria arbor, abieti, pino & piceæ affinis, cortice quam pinea aſperiore, frondibus pinguioribus, mollioribus & magis denſis, quas tamen autumno amittit, proceritate cognatas arbores æquant, ſæpe etiam ſuperant*, ſic Joſias Simlerus in Comment. de Alpibus p. 127., ubi & Plinii aliorumque veterum de arbore ea opiniones examinat. Cluverius *Laricem* noſtram Germanis *Lorch* ejuſdem arboris patrio nomine appellari monet. WESS.

SANCTICVM M. P. xxvii.] *Regium* Sanctico M. P. XXIIII. *Reliqua* Sanctico M. P. XXVII: *Ptolemaeo in Noricis* Σαντικόν. SVR.

SANCTICO.] Veſtigia nominis in *Sanck* ad *Sanam* amnem durant. WESS.

VIRVNO.] *Brunek.* SIML.

VIRVNDVM M. P. xxx.] *Regium* Virundo M. P. XXX. *& reliqua* Viruno M. P. XXX. *Plinius lib.* 3. *C.* 24. In Norico Rhaetis junguntur Norici. Oppida eorum Virunum *&c.* *Ptolemaeus in Norico* Οὐιρουνον. *Suidas, de* Virunio *Norici urbe, nomen a viro uno deducit.* SVR.

VIRVNO.] Colonia fuit a Claudio Imp. deducta: Hinc Theſauri p. IↃLXIX. 7. NAT. NORICVS. COL. C. VIRVNO., quod de *COLONIA CLAVDIA VIRVNO* explicandum eſſe, ex lapidibus, quos Fabrettus Inſcript. C. II. 244. 245. exſcripſit, manifeſtum habemus. Nunc, ſi Ph. Cluverio fidimus, *Volmark* Carinthiae oppidum in ejus veteri ſede eſt. WESS.

CANDALICAS.] Vel *Candilacas.* Liber Notitiæ *Canabica.* Vetus inſcriptio *CONDOLLICA.* hodie ad *S. Vitum* nominatur. SIML.

CANDALICAS M. P. xx.] *Habent Regium exemplar & Neapolitanum. Blandinianum* Candolicas M. P. XX. *& Longolianum itidem: ſed hoc* Candalicas *corrigit.* SVR.

CANDALICAS.] *Candilacas* margo libri Fabriciani. Quæ de *Canabica* Notitiæ Simlerus opinatur, incerta ſunt. *CONDOLLICAM* in veterum monumentis nondum vidi. WESS.

MONA-

Digitized by Google

TVTATIONE.	M. P. XX.
OVILABIS.	M. P. XX.
LAVRIACO.	M. P. XXVI.

A BRIGANTIA PER LACVM MEDIOLANVM VSQVE. M. P. CXXXVIII. Sic.

CVRIA.	M. P. L.
TINNETIONE.	M. P. XX.
MVRO.	M. P. XV.
SVMMO LACV.	M. P. XX.

CO-

MONATE M. P. xxx.] *Placet vetuſtiſſimi Regii exemplaris lectionem retinere, in quo hac præfertur: cum reliqua* Montana *exponant.* Svr.

MONATE.] *Montana* MSS. excerpta, quibus utimur: ea ſi vera eſt ſcriptura, a ſitu manſio nomen invenit. Wess.

SABATINCAM M. P. xviii.] *Habent manuſcripta auferendi caſu. Longolianum* Saba tinca m. p. xviii. Svr.

SABATINCA.] Hanc Ph. Cluverius reperiſſe ſibi viſus eſt in vico obſcuri nominis *Sunebendkirch.* Wess.

GABROMAGVM M. P. xxx.] *Regium* Gabromago m. p. xxx. *& reliqua* Gabrumago m. p. xxx. Svr.

GABROMAGO.] *Gabrumago* Vaticanus cum priſcis editionibus. Regio libro Tabula conſentit. Wess.

TVTATIONEM M. P. xx.] *Hac manſio in Regio deeſt exemplari: qua præfertur in reliquis.* Svr.

TVTATIONE.] Tabula *Tutaſtione*, in m. p. fere concordans. De hoc & qui præceſſit loco nihil temere finivero, utpote temporum multa injuria obſcurato. Vide tamen Ph. Cluverium Vindel. p. 30. Wess.

LAVRIACVM M. P. xxvi.] *Regium* xxvii. *& reliqua* xxvi. *qui verior adparet numerus: nam ſupra pagina* ccxxxv. Lauriaco Ovilabim m. p. xxvi. *conſtituuntur.* Svr.

MEDIOLANVM VSQVE cxxxviii.] *in Regio & Neapolitano, in quibus ſumma numerorum ratio conſtat. Blandinianum* m. p. cxxxviiii. *Longolianum* cxxxviiii. *&* cxxxviii. *corrigit.* Svr.

CVRIA.] *Chur.* Siml.

CVRIAM M. P. xxxxx.] *Id oppidum Paulus Diaconus, libro ſexto de geſtis Longobardorum C.* 21. Coriam *videtur cognominare, & Rhetorum civitatem appellat. Notum id oppidum eſt, ſupra quod* Inalpini Rhaeti, *quos* Griſones *nuncupant, imminent.* Svr.

CVRIA.] *Coriam* Nalgodus quoque in S. Majoli Vita C. 2. vocat: *Aliquando Romam devotione ſolita proficiſcens, tranſitis Alpibus, CORIAM civitatem ingreditur..* Tabula *Curia.* Ceterum *inter omnes ſcriptores antiquos nullum eſſe, qui Curiae mentionem fecerit, præter unum Antoninum* Aegid. Schudius in Rhaet. Alpinae Deſcript. C. 15. p. 51. adfirmat. Wess.

TINNETIONE.] *Tinzen.* Siml.

TINNETIONE.] Rhaeticum nomen *Tinnezon* veteri melius quam Germanum *Tinzen* reſpondet. Vide eundem Aeg. Schudium Rhaet. Alp. Deſcript. C. 29. Wess.

MVRO.] *Caſtelmur in Bergell.* Siml.

MVRO.] Eſt oppidum *Mur* in Praegalliae valle, prope quod ruinæ arcis apparent, a qua nobilis & clara *Caſtro murorum* familia nomen habet, Schudio & Simlero Comment. de Alpibus p. 104. auctoribus. Wess.

SVMMO LACO.] *La riva. Ze oberſte am Chumer See.* Siml.

SVMMO LACO.] Sic veteres libri ex conſuetudine Latinitatis infimæ, cujus apud Gregor. Turonenſem & ſimilis farinæ ſcriptores plura ſunt indicia: imo in Ligoriano lapide apud Gudium p lxxxiv. 3. MAGISTER VICI LACI TECTI RESTITVTI memoratur, qui ſi bonæ fidei eſt, quid fiet P. Victore, *Vicum Laci tecti* in Regione urbis xii. & *Vicum Laci reſtituti* in Regione xiv. ponente? ſed hæc alius ſunt loci; hanc manſionem *Vicum Summolacanum* appellant acta S. Fidelis & ſociorum, ut L. Holſteinius me docuit. Forte & CIVIS SVMMOLOCENENSIS ex Claſ. VIII. 55. Inſcriptionum Th. Reineſii huc eſt referendus, ſed male habitus. Wess.

COMO.	M. P. XV.
MEDIOLANO.	M. P. XVIII.
ALIO ITINERE A BRIGANTIA COMVM	M. P. CXCV. Sic.
CVRIA.	M. P. L.
TARVESEDE.	M. P. LX.
CLAVENNA.	M. P. XV.
AD LACVM COMACENVM.	M. P. X.

PER

COMO.] *Chum.* SIML.

COMO.] Labente Latinitate hoc caſu ac ſi alium haberet nullum efferebant. Caſſiodorus Senator L. XI. Var. Ep. 4. *Dum multis itineribus Como civitas expetatur.* Et dein: *merito ergo Como nomen accepit, qua tantis lætatur compta muneribus.* Sub Longobardis & Germanis *Cumarum Cumaeque* nomine appellabatur: hinc auctor Vitae S. Abundii C. I., ut ab ejusdem nominis urbe diſtingueretur, *Divina*, inquit, *gratia providente transfretavit, Cumamque adiit, non Sibyllini aut marini litoris. ſed quam vicinia grati & piſcoſi lacus inundat & amœnat.* Vide & Muratorium Ant. Eſtenſ. Part. I. C. 25. WESS.

MEDIOLANO.] *Meyland.* In his duobus itineribus numeri diverſi ſunt, quibus longitudo lacus Larii, quem *Comacenum* vocat, indicatur. Uno enim loco XV., altero XL. M. P. ponit. Schudius in ſuo exemplari utrobique XXXV. M. P. poſuit. SIML.

MEDIOLANO.] M. P. XVIII. juſto ſunt minora. Tabula XXXV. M. P. addit, quæ ſpatium nimis adaugent. Videtur denarii nota hic periiſſe. Mabillonius Itin. Ital. p. 215. XXV. M. P. ait Mediolano abeſſe. WESS.

TARVESDE.] *Splügen.* SIML.

TARVESEDE M. P. LX.] *Habent manuſcripta, & Longolianum.* SUR.

TARVESDE.] Tabula *Tarveſſede*, pari fere diſtantia. Quo ſitu fuerit, non convenit rerum Rhaeticarum peritis. Aeg. Schudius, *villam, quæ S. Jacobus* dicitur in Rhaet. Alpin. Deſcript. C. 30., *Spelugam* ſive *Splügen* plerique alii eſſe arbitrantur: Quia tamen Speluga a Curia Rhaetorum M. P. XXXVI. a Clavenna autem M. P. XXXVII. ſemota eſt, ut Simlerus Comment. de Alpibus p. 104. intervallum dimetitur, verior fortaſſe erit Ant. Guleri & Ph. Cluverii ſententia, *Madeſen* ejus ſedem occupare. Conſule Joan. Jac. Scheuchzerum Hiſt. Nat. Helvet. Part. I. p. 215. WESS.

CLAVENA.] *Claffen.* SIML.

CLAVENNA.] Tabula M. P. XX. addit: Eſt hujus mentio in Paulli Diaconi L. VI. Geſt. Longob. C. 21. *Quo comperto Anſprandus fugit Clavennam.* In ſitu Clavennae figendo Simlero Schudius adſentitur Rhaet. Alpin. Deſcript. C. 30. WESS.

AD LACVM COMACENVM M. P. X.] *Regium* Ad Lacum Comanicum M. P. X. *Reliqua* ad lacum Comacenum. *Hoc cognomento* Lacum Larium *appellari, à* Como *oppido, quemadmodum hodie mos eſt, mirum videtur. Præterea à* Como Comenſe *ducitur à Plinio L. 2. C. 103.* In Comenſi, *inquit*, juxta Larium Lacum fons largus, horis ſingulis ſemper intumeſcit ac reſidet: *& ipſe à Tranquillo*, Novocomenſis *appellatur, in vita, ſi modo Suetonii ea eſt.* SUR.

LACVM COMACENVM.] In Regio MS. *Comanicum* loco *Comacinum* videtur ſcriptum. Ex Como *Comacinum* & *Comacenum* formabant, ac ſi rectum *Comacum* eſſet, ut pulchre obſervavit præſtantiſſimus Th. Reineſius Epiſt. ad Daumium XXX. *Inſula Comacina* eſt apud Paullum Warnefridi L. VI. Hiſt. Longob. C. 21. *Rupes Comacinas*, quæ lacui Lario imminebant, habes in Ambroſii Epiſt. LV.; nam Joan. Fred. Gronovius in *Comagenas* Obſerv. in Eccl. ſcript. C. 25. mutans, audiendus non eſt. *Magiſtri Comacini*, ſive fabri cæmentarii, & *Comacinorum* mentio eſt in L. 144. & 145. regis Rotharis, quæ Goldaſti editionis IX. & X. eſt L. I. C. 9. *Portam* urbis Mediolanenſis *Comacinam* in Reb. Laudens. O. Morena memorat. WESS.

COMVM VSQVE M. P. LX.] Firmat hos numeros Cato apud Servium Georg. II. 159. *Larius eſt lacus vicinus Alpibus, qui juxta Catonem in Originibus per ſexaginta extenditur millia.* Nunc quidem paullo ejus eſt ſpatium amplius, quod partim fluctibus ripas alludentibus atque abſorbentibus, partim etiam M. P., quibus veteres metiebantur, noſtris aliquanto minoribus tribuendum eſt. Vide quoque Ph. Clu-

PER LACVM COMVM VSQVE. M. P. LX.

ITER AB AQVILEIA PER COMPENDIVM VELDIDENA. M. P. CCXV. Sic.

AD TRICENSIMVM. M. P. XXX.
JVLIA CARNICO. M. P. XXX.
LONCIO. M. P. XXII.
AGVNTO. M. P. XVIII.

Cluverium L. I. Ital. A. p. 411. Wess.

AD TRICENSIMVM] *Legitur in Regio, uti ſupra* Ad Vicenſimum. *In reliquis* ad Triceſimum. Svr.

AD TRICENSIMVM.] In obſoletis ſchedis & lapidibus literatis ſæpe ita reperies, ut Theſ. p. IↃCCCCV. 8. CONIVGI. PIISSIM. OPTIME. DE. SE. MERITAE. QVAE. ANNVM. TRICENSIM. AGENS. DECESSIT. Locus veteris nominis veſtigia ſervat. Wess.

JVLIVM CARNICVM.] *Zuglio.* Siml.

JVLIAM CARNICO M. P. XXX.] *In Reg. exemplari deeſt hac manſio. In reliquis* Julia Carnico *legitur, manſione mihi penitus ignota: niſi* Forum Julium *in* Carnorum *mediterraneis celebre oppidum ſit: &* Julium Carnicum *legas. Nam è* Carnis *gentile nomen* Carnicum *deduci, Plinius, non minus inſignis artis Grammaticae, quam natura magiſter, nos docere poteſt.* Sanè, *inquis*, ex Alpibus Carnicis placidior. *Hic ipſe auctor* Julienſes Carnorum *recenſet. L. 3. C. 19.* Svr.

JVLIA CARNICO.] Sic MSS. Ptolemaeo Ἰούλιον Καρνικόν. Surita non bene *Forum Julium* & *Julium Carnicum* permiſcet: diverſa fuiſſe oppida teſtis Plinius eſt, qui memoratis *Julienſibus Carnorum* ſubjungit *Foro Julienſes*: idem perſpicue Paullus Diaconus L. VI. Hiſt. Longob. C. 51. manifeſtat: *Adveniens anteriore*, inquit, *tempore Fidentius Epiſcopus de Caſtro Julienſi cum voluntate ſuperiorum Ducum intra Foro Juliani Caſtri muros habitavit.* Caſtrum Julienſe illi Julium Carnicum eſt, cujus Epiſcopus *Julienſis* dici adſuevit: *Maxentius* enim *Sanctae Eccleſiae Julienſis* Synodo Gradenſi ſcribendo adfuit. Pugnat quidem Palladius L. I. Rer. Foro Jul. ut vincat Julienſem & Foro Julienſem eſſe eundem, ſed fruſtra: Nam Paullus Warnefridi, Foro Julio ortus, aliud docet, & Julio Carnico everſo Epiſcopum Forum Julium commigraſſe oſtendit. Atque hoc meritiſſimo urſit H. Noriſius Diſſert. Hiſt. de Synodo V. C. 4., recte præterea monens, *Forum Julium* non eſſe *Utinum*, quod eidem Palladio L. IV. Rer. Foro Jul. fuerat viſum, ſed *Cividal di Friuli* ad Natiſonem amnem. Adi etiam Monumenta Vet. Antii p. 378. Phil. a Torre. Wess.

LONCIO.] Liber Notitiae *Loncia. Luntz.* Siml.

LONCIVM M. P. XXII.] *In Regio* Longo M. P. XXII. *Blandinianum* Loncio M. P. XII. *& item Longolianum; ſed in hoc* XXI. *corrigitur. In Neapolitano* Loncio M. P. XXII. Svr.

LONCIO.] Fuit haud multum a Dravi fontibus. *Loncia* Notitiæ, quam Simlerus arceſſivit, omnium fere conſenſu *Lintz* eſt, nobile Auſtriae ſuperioris oppidum; ut adeo *Loncium* & *Loncia* ſono parum differant, ſitu plurimum. Wess.

AGVNTVM M. P. XVIII.] *Regium & Blandinianum* Agunto M. P. XVIII. *Neapolitanum* M. P. XVII. *Longolianum* M. P. XVIII. *&* XVII. *corrigitur. Plinio L. 3. C. 24. inter* Noricorum *oppida recenſetur* Aguntum: *& Ptolemaeo item in* Norico Ἄγουντον. Svr.

AGVNTO.] Colli impoſita urbs fuit. Fortunatus L. IV. de S. Martino.

Per Dravum itur iter, qua ſe caſtella ſupinant,
Hic montana ſedens in colle ſuperbit Aguntus.

Aventinus L. II. Ann. Boicor. p. 62. lapidem Agunti repertum inſeruit, cui inerat: C. TREBONIVS. IIVIR. ET. PRAEF. I. D. CIVITATIS. AGOVNT., quem ſi bene exſcriptum liquerer, diceres *Agountum* verum urbis nomen videri. Fuiſſe creditur, ubi *Innichen* conſpicitur in Tirolenſi Comitatu oppidulum. Conſule Th. Reineſium Cl. I. Inſcript. 14. Wess.

LIT-

LITTAMO.	M. P. XXIII.
SEBATO.	M. P. XXIII.
VIPITENO.	M. P. XXXIII.
VELDIDENA.	M. P. XXXVI.
AB OPITERGIO TRIDENTO.	M. P. CX. Sic.
AD CEPASIAS.	M. P. XXVIII.
FELTRIA.	M. P. XXVIII.
AVSVGO.	M. P. XXX.

TRI-

LITTAMVM M. P. XXIII.] *In Regio & Blandiniano auferendi caſu legitur. Neapolitano* Littamo M. P. XXIIII. *Longoliano* M. P. XXIII. *&* XXIIII. *corrigitur.* SVR.

LITTAMO.] Ph. Cluverius L. I. Ital. A. p. 123. *Lutach* ejus locum inſidere cenſet; quod autem addit LITIACVM vel LITACVM verum urbis vocabulum eſſe, id unde probaturus ſit, non video: neque enim recentius nomen juſtam veteris mutandi cauſſam præbet. WESS.

SEBATO.] Vel *Sabatinca.* Nominatur etiam *Sabiona* in Vita S. Ingenuini, Brixenum quondam caput & Epiſcopi ſedes, ſicuti & *Sublavio:* hodie *Brixen* nominatur. & ad *Sublavionis* differentiam *Brixina* minor dicitur. SIML.

SEBATO.] *Sabatinca* haud ſane bene a Simlero cum *Sebato* componitur, quippe longius hinc remota: de *Sabione* deinde viderimus. Wolfg. Lazius, quem Lambecius L. II. Bib. Caeſar. p. 692. ſequitur, ex *Sebato Suatium* ſive *Schwatz*, vicum in valle Aenana, metallis celebrem & egregie deſcriptum a Pighio Hercul. Prodic. p. 149. facit: at huic itineris ordo adverſus eſt. Quod ſi enim Vipitenum ſit *Stertzingen* ad Utium amnem, *Littamum* vero *Lutach*, apparet intempeſtive & prorſus perverſe *Suatium* inter ea interponi. Vidit hæc vir multo doctiſſimus Th. Reineſius L. II. Var. Lect. C. 16., urgetque *Sebatum*, ſeu uti refingendum exiſtimat, *Sebanum*, eſſe Sabionem *Saben*, ſede Epiſcopi olim nobilem. Quæ opinio, quin, ſi non vera, vero certe affinis ſit, dubium eſſe nequit. Habuimus enim *Sublavione*, ſive ut ſcribi oportebat, *Sub Savione* ſupra hoc ſitu. Vidimus etiam *Sebanum* nihil diſcrepare a *Savione:* id ſolum obſtare videtur, quod *Sebatum* MSS. conſtanter edant, & *Sebani* nomen Itinerario ſit recentius, ex *Sabione* paullatim formatum. WESS.

VIPITENVM M. P. XXXIII.] *In Regio* M. P. XXXIIII. *& in reliquis* M. P. XXXIII. SVR.

VELDIDENAM M. P. XXXVI.] *In Regio* XXVI. *& reliquis* XXXVI. SVR.

AB OPITERGIO TRIDENTVM M. P. CX.] *In Regio* Ab Opitergio Tridento M. P. CVIII. *In Blandiniano & Longoliano duo hac verba* ab Opitergio *deſunt*, *& Longolianum* Vterzo *tantum corrigit*, *ac* Tridento M. P. CX. *praferunt: quo numero recte ſumma conficitur.* SVR.

AB OPITERGIO.] Simlerus Baſileae, A BVRGIO TRIDENTO. M. P. CX. publicavit, ſecutus, puto, quamquam tacet, ſcriptos libros. Noſtri contra eunt: namque ſchedæ Cuſani *Ab Utergio*, Vaticanae *Ab Ubitergio*, quomodo Fredegarius in Chronico: margo Fabriciani exemplaris *Ab Opitergio.* Situm urbis ſignavit Paullus Diaconus L. IV. Hiſt. Longob. C. 47. *Opitergium quoque civitatem inter Tarviſium & Foro Julii poſitam pari modo expugnavit.* WESS.

AD CEPASIAS M. P. XXVIII.] *In Regio*, Ad Ceraſias M. P. XXXIIII. *In reliquis* ad Cepaſias M. P. XXVIII. SVR.

AD CEPASIAS.] Ph. Cluverius *Plaiburg* in Plavis ripa eſſe docet, & *ad Ceplaſias* corrigit, quod factum nollem. Videtur à CEPASIIS, quo nomine noti ex Cicerone fratres ſunt, dicta manſio. WESS.

FELTRIAM M. P. XXVIII.] *Urbs Caeſaris carmine, ut Po. Bembus in hiſtoria auctor eſſe voluit, non nota tantum, ſed etiam* nimio rigore damnata. *Fontei* Feltrini *Epiſcopi Paulus Diaconus libro de geſtis Longobardorum* III. *meminit.* SVR.

FELTRIA.] Ita literati quoque lapides. Eſt tamen in Diar. Ital. C. 26. Montfauconii MAGIVS STATVTVS FELTRIS. WESS.

AV-

Digitized by Google

TRIDENTO.	M. P. XXIIII.
ITER AB AQVILEIA BONONIAM.	M. P. CCXVI. Sic.
CONCORDIA.	M. P. XXXI.
ALTINO.	M. P. XXXI.
PATAVIS.	M. P. XXXII.
ATESTE.	M. P. XXV.
ANNEIANO.	M. P. XX.
VICO VARIANO.	M. P. XVIII.
VICO SERNINO.	M. P. XX.

MV-

AVSVGVM M. P. xxx.] *In Regio* Auſuco M. P. XXX. *&* *in reliquis* Auſugo. Svr.

AVSVGO.] Refert huc probabili conjectura Ph. Cluverius *Alſucam* Paulli Warnefridi L. III. Rer. Longob. C 30. Tamen ſi citra omne dubium fuerit inſcriptio ex Ligorii ſchedis petita a Gudio p. IX. I., vulgatum non erit ſollicitandum:

IOVI. OPTIMO. MAXIMO
SACRVM
L. VIBIVS. L. F. PVB. SABI
NVS. VI. VIR. AVGVSTAL.
PATRONVS AVSVGANEI
H. V.

Videntur enim *AVSVGANEI* ab *Auſugo* formati: nunc *Alſuga* dicitur. Wess.

CONCORDIAM M. P. xxxi.] *Regium* XXXV. *reliqua vero* XXXI. Svr.

CONCORDIA.] Totidem M. P. & ſupra adpoſuit. Inſcripti lapides *JVLIAM CONCORDIAM* vocant, qua de accurate diſputantem Ph. a Torre Monum. Vet. Antli p. 344. adi. Hoc vero prætereundum non eſt, Auctorem Chronici Ferrarienſis, provulgati tom. VIII. Script. Ital. p. 474. exſcripſiſſe hoc iter. *Ex iis*, inquit, *ſcriptus & confectus eſt Codex, qui Itinerarium appellatur, quem perlegi non ſemel. In ultima parte ejus operis inveni rubricam de ſpatio & dimenſione facta ab Aquilegia usque Bononiam, quæ ſic ſtabat, ut vidi: Ab Aquilegia usque Bononiam ſunt CCXV. millia paſſuum. Ab Aquilegia Concordiam M. P. XXXI.* &c. Jam quod *in ultima parte* Itinerarii hæc ſeſe reperiſſe dicit, id mihi certo videtur eſſe argumento, aut codicem eum decurtatum, aut ordinem itinerum fuiſſe perturbatum. Wess.

ALTINVM M. P. xxxi.] *In Regio deeſt hæc manſio: & reliqua* Altino M. P. XXXI. Svr.

ALTINO.] Tabula M. P. XXX. addit. *Altinum* Chron. Ferrarienſe, quod ab Attila everſum ruinas & nominis veſtigia ad Silis oſtium oſtendere Pignorius Origin. Patav. C. 13. docet. Wess.

PATAVIVM M. P. xxxii.] *Regium* Patavis M. P. XXII. *& reliqua* M. P. XXXII. *Supra pag.* CXXVIII. Patavio Altinum M. P. XXXIII. *conſtituuntur.* Svr.

PATAVIS.] Ita magno conſenſu MSS., quem ſpernere non libuit, pro *Patavüs*, ut infra *Piſtoris*, pro *Piſtoriis*, ubi vide. Wess.

ATESTE.] Auctor Chronici Ferrar. *Ad Eſtum* M. P. XV., & mox *Ab Eſte*, vocabulo ad recentiorem pronuntiationem inflexo. *Adeſtum* Ravennas quoque L. IV. C. 31. Wess.

ANEIACO.] Vel *Avetiano*. hodie *Mont Agnano*. Siml.

ANNEIANVM M. P. xx.] *Regium* Anneiano M. P. XX. *Blandinianum* Aneiano M. P. XX. *& infra* Anneiano. *Neapolitanum* Aneiano, *& infra* Antiano. *Longolianum* Anetiano: *& infra* Anneiano. Svr.

ANNEIANO.] MSS. noſtri *Aneiano*. Chronicon Ferrar. *Mejanum*. De ſitu nulla lis eſt Ph. Cluverio cum Simlero. Wess.

VICVM VARIANVM M. P. xviii.] *Regium & Blandinianum* Vico Variano M. P. XVIII. *Neapolitanum* M. P. XVII. *Longolianum* Vico Fervino M. P. XX. *&* Servino *corrigit*. Svr.

VICO VARIANO.] *Vicum Varianum* Auctor Chronici, qui a Ferraria V. M. P. ſemotum eſſe adfirmat. *Vigo*, haud procul oppido *Legnano*, ex Ph. Cluverii ſententia erit. Cuſani codex M. P. XVII. adponit. Wess.

VICO SERVINO] Vel *Fervino*. Siml.

VI-

MVTINA.	M. P. XXIII.
BONONIA.	M. P. XVIII.
A VERONA BONONIA.	M. P. CV. Sic.
HOSTILIA.	M. P. XXX.
COLICARIA.	M. P. XXV.
MVTINA.	M. P. XXV.
BONONIA.	M. P. XXV.
A VERCELLIS LAVDE.	M. P. LXX. Sic.
LAVMELLO.	M. P. XXV.

TI-

VICO SERNINO.] Ita Vaticanae aliæque obſoletæ ſchedæ; margo tamen Fabriciani libri *Fernino.* Auctor Chron. Ferrar. *A Vire Variane Sermidum M. P. XX. A Sermide Mutinam M. P. XXIV.*, quæ verior fortaſſe ſcriptura eſt, niſi ſi Chronici ſcriptor ex *Sermone*, quod recentius *Vici* hujus nomen, *Sermidum* formaverit. Vide Ph. Cluverium L. I. Ital. A. p. 282. WESS.

MVTINAM M. P. XXIII.] *Regium* XIII. *&* *reliqua* XXIII. SVR.

MVTINA.] *Motina* Vaticanus & Cuſani MS., ſicuti rudibus ſeculis ſolebant. *Strata Motinenſis* pari ſono eſt apud Donizonem atque alios. WESS.

BONONIAM M. P. XVIII.] *Manuſcripta & Longolianum* M. P. XVIII. *cum conſequenti itinere in eisdem* à Mutina Bononiam M. P. XXV. *numerentur.* SVR.

BONONIA M. P. XVIII.] Vir doctus Fabricii exemplari *Forte XXV.* adſcripſit, & recte: nam variis itineribus hoc intervallo hæ urbes ſejunguntur ab Antonino & Tabula, nec diſſidet noſtri temporis intercapedo. Verum quidem eſt, obſervationibus egregiorum virorum Riccioli, Grimaldi & Caſſini paullo amplius ſpatium, quod urbes disjungeret, fuiſſe animadverſum, quo de Memoriae, quæ dicuntur, Academiae R. S. An. CIƆIƆCCII. p. 17. cujus differentiæ ea cauſſa fuit, quod intervallum non ab utriusque urbis porta, ſicuti Romani ſolebant, ſed ab eo Bononienſis Mutinenſiſque urbis loco, ubi obſervationi intenti erant, fuerint permenſi, quemadmodum Deliſle in iisdem Memoriis Anni CIƆIƆCCXXV. p. 56. obſervavit. WESS.

HOSTILIAM M. P. XXX.] *Hoſtilia Veronenſium vici Tacitus Hiſt. 3. C. 9. meminit.* Mox Caecinna inter Hoſtiliam vicum Veronenſium, & paludes Cercari fluminis (*ita enim in vetuſto legitur exemplari, non* Tartari) caſtra permunit. *Et eodem libro C. 4.* Abrupto ponte Hoſtiliam rurſus, inde Cremonam pergunt: *Et item eodem libro*, quorum indicio noſcitur, VI. Vitellianas legiones, omnemque exercitum, qui Hoſtiliae egerat, eo ipſo die XXX. M. P. emenſum, comperta ſuorum clade, in prælium accingi, ac jam affore. *Hodie nomen ſervat.* SVR.

COLICARIAM M. P. XXV.] *In Regio* Colicaria M. P. XXV: *& in Blandiniano. Neapolit. vero* Colocaria M. P. XXX. *Longolianum* Colicaria M. P. XXX: *&* Colocaria *corrigitur: forte* Calcariam *legendum eſt: cujus nominis manſionis ad* Maſſiliam *ſit infra mentio.* SVR.

COLICARIA.] Hoc MSS. probant. Situm ejus Ph. Cluverius invenit in vico, medio Hoſtiliam inter & Mutinam, *Rocaglia.* WESS.

A VERCELLIS LAVDEM M. P. LXX.] *In Regio* M. P. LX. *& tamen numeri ejus manſionum* LXX. M. P. *ſummam conficiunt. In Blandiniano* M. P. LXX: *nec numeri, qui in eo exemplari præferuntur, ſummam eam conficiunt. Idem in Longoliano evenit. In Neapolitano* M. P. LX. SVR.

VERCELLIS.] LXX. M. P. plerique ſcripti libri apponunt. Vir doctus in Fabriciano exemplari LX. M. P ex conjectura refinxit, quæ in ſua editione Simlerus expreſſit, & à Cuſani ſchedis legitima agnoſcuntur. *Vercellum* Guntherus Ligurini L. II. & ejusdem ætatis alii appellant. WESS.

LAVMELLVM M. P. XXV.] *In Regio, Blandiniano, & Longoliano* Laumello M. P. XXV. *In Neapolitano deeſt hæc manſio. Ptolemaeus in Libycis, qui ſunt ſub* Inſubribus Vercellis, *Λαύμελλον adjungit, pro* Λαύμελλον. *Ammianus libro* XV. C.

TICINO. M. P. XXII.
LAVDE. M. P. XXIII.
A CREMONA BONONIA. M. P. CXII. Sic.
BRIXELLO. M. P. XXX.
REGIO. M. P. XL.
MVTINA. M. P. XXVII.
BONONIA. M. P. XXV.
ITER A FAVENTIA LVCAM. M. P. CXX. Sic.
IN CASTELLO. M. P. XXV.
AN-

xv. C. 8. Comitatu parvo ſuſcepto Cal. Dec. egreſſus eſt: deductusque ab Auguſto adusque locum duabus columnis inſignem, qui Laumellum interjacet, & Ticinum. Svr.

LAVMELLO.] Eadem M. P. in Tabula inſunt. *Lomellum maximum & antiquum caſtrum* dicitur Anonymo ſcriptori *de Laudibus Papiae* C. XII. *Laumellina* Morenae in Reb. Laudens. p. 813. Ed. Leibnitii. Nomen in noſtra tempora ſervat. Wess.

TICINO.] Hodie *Papia*, *Pavey*. Ponuntur a Laumello Papiam M. P. XXII. ab aliis XVII., idque rectius. Siml.

TICINO.] Numeris ratio conſtat, ut ex Tabula & hodierno intervallo apparet. De *Papiae* cognomine lis eſt. Sigonius, nam Anonymi de Laud. Papiae C. 21. ineptias tangere ſupervacaneum eſt, L. I. Reg. Ital. A. IↃXC. a Francorum duce *Papio* repetit, qui cum obſcuriſſimus ſit & cauſſa inditi nominis non appareat, malim a *Papia* tribu, in qua Ticinenſes cenſebantur, Longobardos eum titulum formaſſe cum Fontanino in Disquiſitione, qua de corpore S. Auguſtini, Ticini reperto, diſputavit, cenſere. Videtur quidem huic opinioni obſtare Serm. XXV. Auguſtini, quo *Papienſes Ravennatibus* & *Mediolanenſibus* junguntur. Verum ea Oratio Hipponenſium doctore eſt indigna, illique a plano quodam ſubjecta, ut dictionis barbaries argumento eſt. Wess.

LAVDE.] XIII. M. P. MSS. atque editi præferunt, quod verius eſt intervallum. Urbem Mediolanenſes circa A. CIↃCXI. everterunt: inſtaurari everſam juſſit Fridericus I., ſed paucorum millium a priſtina ſede diſtantia, qua de re J. Ant. Saxius ad Morenam p. 1009. Edit. Nov. Wess.

BRIXELLVM M. P. XXX.] *Regium* Brixello M. P. XXX. *&* *reliqua* Brixello M. P. XXX. *Sunt qui* Brixillum *ſcribendum cenſeant. In Plinii vetuſtis libris L. 3. Sect.* 20., Bruxillum *legitur. In Taciti item exemplari vetuſto, libro Hiſt. 2. C.* 39. Brixellum, *&* *Ptolemaeo in Gallia Togata* Βρίξελλον.. Svr.

BRIXELLO.] *Brixellus civitas ſuper Padi marginem ſita* Paullo L. III. Geſt. Longob. C. 18. *Brixillum oppidum* Sidonio L. I. Ep. 5. pariter ac Ambroſio Epiſt. 35. *Nempe*, inquit, *de Bononienſi veniens urbe a tergo Claternam, ipſam Bononiam, Mutinam, Regium derelinquebas: In dextra erat Brixillum; a fronte Placentia, veterem nobilitatem ipſo adhuc nomine ſonans.* Tum poſt pauca: *Tot igitur ſemirutarum urbium cadavera terrarumque ſub eodem adſpectu funera nonne te admonent:* quæ egregie nobis, qua fortuna conditioneque urbes hæ Ambroſii tempeſtate fuerint, ante oculos ponunt. Donizo L. I. Vit. Machtildis C. 3. *Birſellum* corrupte vocat. Wess.

MVTINAM M. P. XXVII.] *Regium* M. P. XVIII., *&* *à* Cremona Bononiam M. P. LXXXVIII. *Blandiniano* M. P. XXVI. *cum ſummam* M. P. XCII. *adponat, neque eam conficiat, uno dempto milliario: quare legendum adparet* M. P. XXVII. *quemadmodum in Neapolitano legitur, quo numero ſumma ratio conſtat.* Svr.

MVTINA.] De M. P. nimis auctis vide ſupra p. 99. Wess.

LVCAM M. P. CXX.] *In Regio* M. P. CXV: *& tamen manſionum numeri ejus exemplaris ſummam* M. P. CXX. *conficiunt, & reliqua* M. P. CXX. *numeris manſionum inter ſe congruentibus.* Svr.

IN CASTELLO.] *Caſtellanſe municipium* Frontinus de Colon. p. 121. memorat, quod cum hoc *caſtello* componit Cl. Goeſius, haud

 ſane

ANNEIANO.	M. P. XXV.
FLORENTIA.	M P. XX.
PISTORIS.	M. P. XXV.
LVCA.	M. P. XXV.
ITER A PARMA LVCAM.	M. P. C.

VIA CLODIA.

ITER A LVCA ROMAM PER CLODIAM. M. P. CCXXXVIII.

Sic.

PIS-

ſane bene. In Piceno enim illud municiplum fuit, ſicuti alias dictum eſt. Wess.

ANNEIANO.] Non patitur itineris ordo, ut idem hoc ſit atque illud, quod Itinere ab Aquileia Bononiam vidimus. Ph. Cluverius pravum arbitratus nolentibus libris obtrudit *In Apennino M. P. V.*, quod equidem ego improbavero: non diffitebor in numeris eſſe commiſſum: ut vero manſionis titulum innoves, cauſſa nulla eſt; neque enim inſolitum eſt, ut caſtella oppidaque eodem ſint nomine. Eum vide L. I. A Ital. p. 291. Wess.

FLORENTIAM M. P. XX.] *In manuſcriptis, & Longoliane* Forentia M. P. XXI *ſed in Longoliane* Florentia *corrigitur. Tot vetuſtos auctores* Florentiae *urbis mentionem feciſſe videmus, ut mirum videri debeat, eam rem in dubitationem veniſſe. Ptolemaeo inter mediterraneas Tuſcorum urbes* Φλωρεντία *Procopius praterea de bello Gothorum libro III. C. 5. & Suidas ejus mentionem fecere, & dubitationem omnem, vetuſſimum exemplar V. librorum Cornelii Taciti, a Philippo Beroalde juniore in lucem editum, ſuſtulit: cujus libro primo, C. 79.* Audiraeque, *inquit*, municipiorum Coloniarumque legationes, orantibus Florentinis, ne Clanis ſolito alveo demotus, in amnem Arnum transferretur, idque ipſis perniciem adferret. *Agathias libro primo*, Florentiam & Centum cellas *parva Tuſciae oppida eſſe memorat. Vetuſti praterea ipſi lapides teſtantur, quorum inſcriptiones* Petrus Victorius, *noſtra atatis vir doctiſſimus, & mibi ſumme carus, expoſuit.* Sur.

FLORENTIA] *Forentia* Vaticanus & pauci alii, male. Vulgo eam a Gothis everſam & circa Caroli M. ætatem reſtitutam fuiſſe ferunt, verum injuria. Ῥεπάρατος ἐλάχιστος ἐπίσκοπος τῆς ἁγίας ἐκκλησίας Φλωρεντίνης, qui Synodo Romanae ſub Agathone interfuit, aliud monet. Vide tom. XVI. Conciliorum Labbei p. 149. & eruditum auctorem Diſſert. Chorograph. Ital p. CCCCII. Wess.

PISTORIS.] *Piſtores* plerique libri pro *Piſtoris*, quod Tabula pro *Piſtorus* poſuit: idem invenio in Decreto Ludovici Auguſti, ubi *Piſa*, *Luca*, *Piſtoris & Lunis* conjunguntur, apud Camillum Peregrinum Hiſtor. Princip. Longob. p. 265. tom. II. Scriptor. Ital. & in veteri monumento, quod Diar. Ital. C. 26. p. 386. Montfauconius inſeruit; nam qui in Diario C. VIBIVS VIBIVS PISTORIO ortus dicitur, is PISTORIS in lapide ipſo originem repetebat, ſi L. Holſteinius Annot. in Cluverii Ital. p. 38., & Caeſar Malvaſia Marmor. Felſin. Sect. V. C. 8. recte ſuis uſi oculis ſunt. Wess.

ITER A PERME LACA.] Ita habet MS. Impreſſum exemplar *Iter per me Lacum.* Legendum arbitror, *a Parma Lucam M. P. C.* Simi.

ITER A PARMA.] Sic Surita publicari juſſit, de ſuis MSS. hic tacens. Cuſani ſchedæ, *item a Perme Luca*; Vaticanae, *item a Perme Laca:* margo Fabriciani libri, *Iter a Perme Locum via Clodia M. P. M. C.*, unde vir doctus *a Parma Lucam via Clodia M. P. C.* procudit, recte, ſi *viam Clodiam* inde ſuſtuleris, quippe ſequenti itineri præponendam aliorum MSS. auctoritate, & auctoris conſuetudine, ſæpe capiti itineris viam, qua pergendum eſt, præfigentis. Novi *Parmam* in Actis S. Domnini *viae Clodiae* apponi, ſed ea *Clodia* veterum eſt *Aemilia*, uti egregie Muratorius ad Donizonem L. I. Vit. Machtildis C. 18. & Diſſert. Chronogr. auctor p. LI. condocuerunt. Viam vero Aemiliam a Parma Lucam fuiſſe perductam, huc usque probatum non vidi; quamvis non ignorem

PISTORIS.	M. P. XXV.
FLORENTIA.	M. P. XXV.
AD FINES SIVE CASAS CAESARIANAS.	M. P. XXV.
ARRETIO.	M. P. XXV.
AD STATVAS.	M. P. XXV.
CLVSIO.	M. P. XII.
	VVL-

rem eruditas Diſſert. Chorographicae ſuſpiciones, quas è manuſcriptis confirmari vellem. Quod ad Lucam attinet, COLONIA LVCENSIVM dicitur in Sponii Miſcel. p. 168., nec is tamen lapis rem confeſſam redderet, niſi aliunde coloniam fuiſſe liqueret: eſt enim futilis, nec dignus, qui inter vetuſta monumenta locum tueatur. Ecquis enim ferat DIVO TIBERIO CLAVDIO QVARTO EIVS AN. NERONI INVICTO PATRI PATRIAE SEMPE AVGVSTO? WESS.

VIA CLODIA] *Hac via* Flaminiae *adjungebatur, quod Naſonis carmine apparet, primo de Ponto libro*, 8. ℣. 43.

> Nec quos pomiferis poſitos in collibus hortos
> Spectat Flaminiae Claudia juncta viæ.

SVR.

VIA CLODIA.] Vatic. *Via Clodia Romana*, quam poſtremam vocem ceteri libri damnant, viam huic itineri præmittentes, quod & Suritae MSS. feciſſe ſuſpicor: notaſſet enim, ſi quod fuiſſet diſcrimen. Via ipſa negotium faceſſit. Ph. Cluverius expulſæ *viam Caſſiam* ſubſtituit L. I. Ital. A. p. 269., Holſteinio conſentiente in Cluverii Ital. A. p. 77. Movit utrumque, quod *Caſſia* per mediam Hetruriam duxerit. Verum ea non ſatis gravis eſt cauſſa, quam ob rem invitis libris *Caſſiam viam* inculcemus: nam & *Clodiam* per Hetruriam perrexiſſe locuples teſtis eſt Marcellinus Comes An. IↃ XXXVIII. referens per *Clodiae aggerem & annonariam Tuſciam Vitigem eſſe profectum*, & in primis ſcripta Peutingeri Tabula, quæ circa manſionem *Ad Rubras* ductum *Viae Clodiae* è Flaminia emittit, pergentem *Ad ſextum*, ubi *Caſſia* ex ea diſcedit *Vejes* verſus, cum ipſa per *Careias Forum Clodii* tendat. Mecum ſentit Cl. Burmannus ad Ovid. I. Pont. 8., & in Addendis, ubi & doctiſſimum Polenum teſtem excitat, qui ad Frontini Aquaeduct. II. 71. *Clodiam* egregie explicuerit. WESS.

PER CLODIAM M. P. CCXXXVIII.] *Habent manuſcripta & Longelianum: in Regio duarum manſionum primarum numeri deſunt.* SVR.

AD FINES.] *S. Caſſano.* SIML.

AD FINES.] L. Holſteinius in Cluver. Ital. A. p. 72. diſtantiam incidere ait in nobile oppidum S. Joannis, ubi etiam nunc Epiſcoporum Arretini & Faeſulani confinium eſt. WESS.

ARRETIVM M. P. XX.] *In Regio* Adretio M. P. XXV. *quo ſatis indicat* Arretium *ſcribendum. Blandinianum item exemplar pervetuſtum* Arretio M. P. XXV. *Ptolemaeo* Ἀῤῥήτιον. *Livius lib. x. C.* 37. Vulſinios, Peruſiam, & Arretium, tres validiſſimas urbes, Etruriae capita *appellat. Strabo L.* v. *p.* 226. *ab* Arretio *Romam* CIↃ. *ſtadia intereſſe, &* Cluſio DCCC. *memorat.* SVR.

AD STATVAS.] Tabula hoc ſitu *Ad novas* habet, unde Ph. Cluverius vetum nomen *Ad ſtatuas novas* fuiſſe, haud male cenſuit. Eo loci ſtetiſſe, ubi via, quæ Sena Peruſium ducit, Caſſiam, ſeu Clodiam potius, interſecat, L. Holſteinius p. 71. in Ital. A. Cluverii monet. WESS.

CLVSIO.] Plinius *Cluſinos veteres & novos* L. III. C. 5. memorat, nomine non re & loco diverſos colonos, ut pulchre L. Holſteinius: contra quidem venit Harduinus Emend. XXXVI. Pliniani ejus libri, applaudente auctore Diſſert. Chorogr. p. CCX., ſed teſte non bonæ fidei producto: nam fragmentum Antonini, quo potiſſimum nititur & ex quo Livium emendat, futile eſt atque in Annii Viterbienſis incude procuſum. Verum hoc commodius ad illa fragmenta agemus. WESS.

VVLSINIS. M. P. XXX.
FORVM CASSI. M. P. XXVIII.
SVTRIO. M. P. XI.
BACCANAS. M. P. XII.
ROMA. M. P. XXI.
ITER A ROMA FORO CLODI. M. P. XXXII.
ITER AB ARIMINO DERTONAM. M. P. CCXXIX. Sic.
CVRVA CAESENA. M. P. XX.
FO-

VVLSINIOS M. P. XXX.] *Manuſcripta & Longolianum* Vulſinis M. P. XXX. *ut ſatis appareat, oppidum plurium numero veteres protuliſſe. Ptolemaeo tamen* Ὀυολσίνιον. *Capitolini lapides* Vulſinios, *&* Vulſinienſes *edunt. Plinius Lib.* 3. C. 52. Qualiter cum Vulſinii, oppidum Tuſcorum opulentiſſimum, totum concrematum eſt fulmine. SVR.

VVLSINIS.] Sic MSS. pro *Vulſiniis*, ut Juvenal. Sat. III. 191. *Aut poſitis nemoroſa inter juga Vulſiniis. Volſinis* Tabula, *Bulſinis* Ravennas: durant nominis reliquiæ in *Bolſena*. Vide Leand. Alberti Ital. Deſcript. p. 106. WESS.

FORO CASSI.] *Guasdo.* SIML.

FORO CASSI.] Forte hoc *Forum* Jul. Obſequenti Prodig. C. 73. reſtituendum eſt, ubi *Eſii forum* edunt, quomodo *Forum Veaſii* in Aethico pro *Caſſii Foro* legitur. Rudera hujus deſcribit L. Holſteinius in Cluverii Ital. A. p. 64. WESS.

BACCANAS.] *Tacanas* vel *Pacanas*. SIML.

BACCANAS M. P. XII.] *Habent Regium & Blandinianum & Longolianum. In Neapolitano* Dactanas M. P. XII. SVR.

BACCANAS.] Cuſani ſchedæ *Dacanas*, ceteris vulgatum retinentibus. Nominis veſtigia ſuperant, ut Ph. Cluverius bene monuit, in eo tamen aberrans, quod Itinerarii numeros mutaverit, quippe Tabulæ probatos & ab Holſteinio p. 64. defenſos. *Fundum Baccanas*, ſed ad Appiam viam, Anaſtaſius Bibliothecarius in Marci Pontificis Vita memorat. WESS.

ITER A ROMA.] Hoc loco in Scudii exemplari hæc interponuntur: *Ab Arimino recto itinere Aquileiam M. P. CLXXXXII. Sic. Ravenna M. P. XXXII. Inde navigantur &c.* Ceterum hoc Iter ſupra interpoſitum fuit itineri ab Vrbe Mediolanum, uti eo loco annotavimus. SIML.

ITER A ROMA.] *Foro Clodii* omnes libri, Tabula *Foro Clodo.* FORO CLAVDIENSES MVNICIP. ſunt in lapide Ligoriano apud Gudium p. LXXXVII. 6. Plinius L. III. C. 5. *Novem pagi, Praefectura Claudia Foro Clodii.* Vide vero, ut fucum nobis facere adniſus ſit fragmentorum Antonini architectus, ex Plinianis verbis *Foro novem paganorum Claudii* fabricans. WESS.

ITER AB ARIMINO.] Germani milites *Rumelen* vocant. SIML.

DERTONAM M. P. CCXXVIIII.] *In Regio* CCXXVIII. *Blandinianum* CCXXVIIIII: *In Neapolitano* XXVIIII. *ut ſatis adpareat à librario* CC. *numerum omiſſum fuiſſe. In Longoliano item* CCXXVIIII. *Supra mentio facta de* Aemilia via, *quæ à* Scauro Dertonam usque *perducta eſt.* SVR.

CVRVAM CAESENAM.] *Regium* Curva Cueſena M. P. XX. *Blandinianum* Curva Caeſena M. P. XX. *In Neapolitano* Caraa Ceſena M. P. XX: *& Longolianum* Curva Ceſena XX. *Supra pagina* C. Caeſenae *cognomento Civitatis eſt ab Antonino mentio, neque quò ſpectet* Curvae *cognomentum, aſſequi poſſum.* SVR.

CVRVA CAESENA.] Sic & Tabula appellat, & Agnellus in Pontificali Ravennate Vita S. Felicis C. 3. *Inſtet, qua Curva vocatur, Caeſena.* Cauſſam nominis viri eruditi in tenebris latere ajunt: quid ſi a ſitu *curva* ſit dicta, pariter ac Brundiſium, quo de Lucanus L. V. 406.

——— *Curvique tenens Minoia tecta*
Brundiſi. ——— ———

Firmat ſuſpicionem meam Sidonius Epiſt. 8. L. I. *Et tu*, inquiens, *hac iſta Caeſenatis furni potius quam oppidi verna deblaterat!* nam quin *furnus* ille *Caeſenas* recte *curvus* dicatur, quis dubitet? Eſt apud Gudium inſcriptio p. LXXXVIII. 2. in

Digitized by Google

FORO LIVI.	M. P. XIII.
FAVENTIA.	M. P. X.
FORO CORNELI.	M. P. X.
CLATERNA.	M. P. XIII.
BONONIA.	M. P. X.
MVTINA.	M. P. XXV.
REGIO.	M. P. XVIII.
TANNETO.	M. P. X.
PARMA.	M. P. IX.

FI-

2. in qua RAVENNATI CAEREVIANI CAESENATI Trajano optimo Principi dedicaſſe quiddam dicuntur; quæ ſi genuina fuerit, jam *Ravennatos* & *Caeſenatos* noverimus, ne de *Caerevianis*, vix ante Longobardorum tempora cognitis: dicam, antiquiſſimus ſane, a quo *Cerviam* recenſitam recordor, Agnellus eſt loco, quo dixi. WESS.

FORO LIVII.] *Furlir.* SIML.

FORO LIVII.] Sic. Car. Sigonius. Vulgati male *Foro Julii.* SCHOT.

FORO LIVI.] *Foro Julii* Cuſani MSS., præter verum. Incolæ *Livienſes* Agnello dicuntur in Vita S. Felicis C. 3. *Livienſes accola inſtent in litore curvo: Bedente vetere amne caſtra Faventina ſcrutentur: poſt Lachernum portum & Eridani ora Cornelienſis acies luſtret; Coriandri campos & loca omnia circa phalanges armata:* ſic videtur locus diſtinguendus: *Bedentem veterem amnem*, uti ſcribere debuit, appellat, qui Plinio *Bedeſis*, *Bidens* recentioribus. *Lachernus portus* videtur *Saternus* eſſe, quo nomine circa Cornelii Forum fluvius eſt. WESS.

FORVM CORNELII.] *Imola.* SIML.

FORO CORNELI.] Audiamus Paullum Warnefridi L. II. Geſt. Longob. C. 18. ubi de Aemilia: *Hac locupletibus urbibus decoratur Placentia ſcilicet Parmaque Regio & Bononia Corneliique Foro, cujus caſtrum Imolas appellatur.* Agnellus in Vita Petri Chryſologi C. 1. *Imolae* nomen Petri ejus ætate vetuſtius facit, aliaque addit parum probabilia, quæ tangere nolo. WESS.

CLATERNA.] *Caſtel S. Petro.* SIML.

CLATERNA.] *Glacerina* vulgati. Sigonius *Clacerna.* SCHOT.

CLATERNA.] Pariſinus codex *Clacerna*, Vatic. *Calcerina*; *Clacerina* in Lugdunenſi editione ineſt. Oppidum Ambroſii ævo jam deſolatum fuit, ut ex verbis, quæ ſupra dedimus, apparet. Nominis veſtigia in *Quaderna* manent. WESS.

TANNETVM M. P. X.] *Habent Regium, Blandinianum, & Longolianum. In Neapolitano* Tanetum M. P. X. *Livius* Tanetum *vicum* Pado *propinquum vocat libro xxi. C. 24. & libro xxx. C. 19.; ejus meminit Plinius lib. 3. C. 15. in Regione* VIII. *Italiae*, Saltusque Galliani, qui cognominantur Aquinates, Tannitani. *Ita enim in pervetuſtis exemplaribus Toletano, & Caeſaraugustano legitur. Ptolemaeo inter urbes Galliae Togatae* Τάνητον: *& Polybio libro iii. C. 40.* Τάνητος κώμη. *Mihi in mentem venit in Ciceronis ad Atticum libro 1. Epiſt. 19. ubi legitur* Syllanorum hominum poſſeſſiones confirmabam; Volaterranos & Artemitanos, quorum agrum Sulla publicarat, in ſua poſſeſſione retinebam: *legendum eſſe*, Volaterranos, ac Tannetanos. SVR.

TANNETO.] Nomen, quod ſub Longobardis, ut ex Paullo L. II. Geſt. Longob. C. 2. & Landulpho Sagace in eadem hiſtoria liquet, retinuit, ne nunc quidem exolevit. *Tannetanos* Ciceroni a Surita inculcatos pauci credo probabunt: *Artemitanos* Jac. Gronovius, haud male defendit: quamquam id obſtare viri doctiſſimi ſententiæ videtur, quod *Artemita* Graecum inſulæ ſit nomen, quam *Dianium* aut *Artemiſiam* Latini appellant. Quare ſi quid in Cicerone ſit novandum, *Armenitanos* præferrem ab *Armenita* fluvio, quem in Hetruria Tabula habet, dictos, quomodo *Lambrani* apud Suetonium Caeſ. C. 9. accolæ *Lambri.* WESS.

FI-

FIDENTIA.	M. P. XV.
FLORENTIA.	M. P. X.
PLACENTIA.	M. P. XV.
COMILLOMAGO.	M. P. XXV.
IRIA.	M. P. XVI.
DERTONA.	M. P. X.

ITER

FIDENTIA.] *Fidentiola. Borg S. Dionyſo.* Siml.

FIDENTIA.] Fidentiolam ſupra ὑποκορισ-τικῶς appellavit. De hac Pighius Hercul. Prodic. p. 237. Schot.

FIDENTIA.] In numeris nullus Tabulæ atque Itin. H. cum Antonino diſſenſus eſt. De *Fidentiola* p. 127. diſputatum eſt. Wess.

FLORENTIAM M. P. x.] *Manuſcripta, & Longolianum* Florentia m. p. x. *Nec tamen video, quem locum hic obtinere poſſit: cum à Fidentia, & Parma* Florentiam verſus, *retro iter agatur, ab eo quod* Dertonam *propoſitum hoc itinere fuit: ac ſuſpicor ex margine libri irrepſiſſe, cum ab aliquo* Fidentia *in* Florentiam *verteretur: ac poſtea utrique locum datum. A Plinio in octava regione* Faventini, & Fidentini *recenſentur & præterea* Fluentini, *in præfluenti Arno appoſiti. A Ptolemaeo, uti ſupra monuimus,* Florentia, Tuſcis *attributa, inter urbes* Galliae Togatae Φιδέντια *juxta* Placentiam, *& prope* Caeſenam Φαυεντία *commemorantur: quare aſteriſco eam manſionem ſignavi.* Sur.

FLORENTIA.] Surita audiendus non eſt. Habet *Florentiam* hoc ſitu Tabula: eam vero aliam eſſe atque illam in Hetruria, non eſt, uti admoneatur. *Florentiolam* Ravennas vocat L. IV. C. 33. & Luitprandus L. II. C. 17. *Duodecim longe a Placentia milliariis juxta Florentiolam bellum parant:* ubi nolim vim quiſquam fecerit m. p., quæ & Tabula adprobat, ob Luitprandum: ſunt enim ejus milliaria, quod & alias monui, Itinerarii m. p. productiora. Vide de *Florentiola* veterem quoque Chartam Hildeprandi tom. II. Annal. Benedict. Mabillonii p. 705. Jam ſi hæc Florentia a *S. Florentio*, cujus ibi Baſilica vetus, ſit dicta, manifeſto apparebit Itinerarium rebus Chriſtianis eſſe recentius: viſum ita erudito ſcriptori Chorographiae Ital. med. ævi p. cxxi., ſed mihi dubium eſt: quod vero ibidem adnectitur, *Florentiolam olim Fidentiolam eſſe dictam*, nuſquam legere aut audire memini. Neque verum puto. Vide ſupra p. 99. Nunc *Fiorenzola.* Wess.

CVMILLO MAGNO.] Alias *Cumilo mago*, vel *Cumillum. Cigomol* juxta Verſam fluvium. Siml.

COMILLOMAGVM M. P. xxv.] *In Regio* Comillomago m. p. xxvi. *Blandinianum* Cum illo mago m. p. xxv. *In Neapolitano* Cum illo mago m. p. xxvi: *&* xxv. *corrigit. Longolianum* Cumilo mago m. p. xxv. Sur.

COMILLOMAGO.] Sigon. *Camillomago:* in editis *Camillo magno.* Schot.

COMILLOMAGO.] Excerpta MSS. varie ſcribunt: *Cumillomago, Comillomago, Cumillomagno.* Tabula *Cameliomagus* & *Comelimagus:* Haud ſcio an huc pertineat *Camellum caſtrum*, in cujus turri Gunderberga occluſa a rege marito fertur apud Fredegarium C. 51. Wess.

IRIAM M. P. xvi.] *Regium, Blandinianum, & Longolianum* Iria m. p. xvi. *Neapolitanum* Iria m. p. xxv. *Plinius Lib.* 3. *C.* 7., ad Padum amnem omnia nobilibus oppidis nitent, Libarna, Dertona colonia, Iria. *Ptolemaeo in* Taurinis Εἰρία. Sur.

IRIA.] Fuit circa cognominem fluvium, quem *Iram* & *Hyram* recentiores appellant. Jornandes Rer. Get. C. 45. *Dertonae juxta fluvium Ira cognomento occiditur:* in quibus *Dertonae* eſt in agro Dertonenſi, ut recte Ph. Cluverius. Audi Hiſtor. Miſcellae ſcriptorem L. XVI. *Majorianus apud Ravennam invadit imperium, quod cum prope annos IV. obtinuiſſet, haud procul a Dertonenſi civitate juxta Iram fluvium occiſus eſt:* adde Comitem Marcellinum An. cccclxi. *Voghiera* nunc vocant. Wess.

DERTONAM M. P. x.] *Strabo medio inter* Placentiam, *&* Genuam *itinere* Dertonam *conſtituit: ab utraque* ccc ſtad. *diſtantem.* Sur.

DERTONA.] *Terdonam* recentior ætas nuncupavit. Otho Friſingenſis L. II. Geſt. Friderici I. C. 17. urbem ejusque ſitum deſcripſit, &, qui hujus veſtigia premere ſolet, Guntherus

ITER A LVCA PISAS. M. P. XII.

ITER A LVCA LVNAE. M. P. XXXIII.

VIA AVRELIA.

A ROMA PER TVSCIAM ET ALPES MARITIMAS ARELATVM VSQVE. M. P. DCCXCVI. Sic.

LO-

rus Ligur. L. II. Vide vero & conſidera utrumnam hæc poetæ,

Nam licet urbi Ligurum ſpatio breviore locorum
Diſſideat, medius Ticini gurges utramque
Separat, & geminos interſecat unda tumultus.
At qua turrigeram ſpectat TERDONA Papiam,
Omnia plana jacent: non hic mons, ſilva, vel amnis;

Perpende inquam utrum ea his Othonis reſpondeant: *Papienſibus conquerentibus plus ſe a Terdona quam Mediolano moieſtari: eo quod quamvis civitas Papia in ſinu quidem Mediolanenſium poſita, robur tamen comitatus ſui ultra Ticinum fluvium habeat, iſti nullo montis ſeu fluminis objectu expoſitum*: animadvertis puto, Guntherum Papiae ſedem migraſſe & ultra Ticinum tranſtuliſſe, ſecus ac Friſingenſis epiſcopus voluerat, & præterea ab utroque nullam Padi habitam eſſe rationem. Wess.

PISAS M. P. XII.] *In Regio* M. P. X. *Blandinianum & Longelianum* M. P. XII. *Neapolitanum* M. P. XV. Svr.

PISIS.] Luitprandi ætate *Tuſciae provincia caput* erat, ſicuti L. III. C. 4. profitetur. Benjamin Tudelenſis Itiner. p. 10. a Luca IV. paraſangis ſemovet: verum non ſatis certum eſt, tribusne an quatuor M. P. paraſangas ſuas fuerit menſus homo Judaeus. XV. M. P. adponunt obſoletæ Cuſani ſchedæ. Wess.

LVNAM M. P. XXXIII.] *Neapolitanum* XXIII. *Reliqua* M. P. XXXIII. *Plinius lib.* 3. 4. primum Etruriae oppidum Luna, portu nobile, colonia Luca. *Strabo & urbem, & portum* Lunae *eſſe Graecis memorabiles: inter* Lunam *item &* Piſas Macrae *tractum eſſe, quo Tuſciae atque Liguriae termino plerique ſcriptores uſi ſint: ut appoſite hoc Itinerario hac itinera ſingularia à* Luca Piſas *& à* Luca Lunam *interjiciantur.* Svr.

LVNA.] *Lunae* Vaticanus, *Lune* more ſeculi ſui Cuſani MSS., quod priores editi probarunt; Tabula *Lunae*, ut patrio caſu nomen urbis extuliſſe videantur. Nunc in ruinis eſt, nec tamen a Normannis deſolata, uti L. Holſteinius & Harduinus tradiderunt, qua de re egregie auctor Diſſert. Chorogr. p. CCII. Wess.

VIA AVRELIA] Viam Aureliam *ad inferum mare fuiſſe, Cicero docet. Ait enim in Antonium Philipp. xii. C.* 9. Tres viæ ſunt ad Mutinam: à ſupero mari Flaminia, ab infero Aurelia, media Caſſia. Svr.

VIA AVRELIA.] Ducebat via Aurelia profecturum per maritima Hetruriae loca *Forum Aurelii* usque, unde producta ad Alpes maritimas atque inde per Galliam in Hiſpaniam: de maritimis Alpibus teſtantur Eutropii allata a Panvinio in Roma p. 117. & ex eo a Bergerio verba: *Hetruriae per Aureliam usque ad Alpes maritimas ingentes agri ſunt, hique fertiles & ſilvoſi*; quæ tamen in Eutropio incaſſum quæſiveris, quippe Vopiſci in Aureliano C. 47. Eandem porro in Galliam fuiſſe continuatam, & nomen, quo Provinciales vulgo vocant, & monumenta, inibi reperta, argumento ſunt: de utrisque accurate N. Bergerius L. III. Viar. Milit. C. 28. Wess.

PER TVSCIAM.] Primum eſſe Itinerarii auctorem, qui *Tuſciam* dixerit, Rhodius ad Scribonium obſervat: Paganinus vero Gaudentius Obſerv. ad Antiq. Etruſcas C. 4. *Tuſciam nec in Plinio reperiri, nec in ullo ſcriptore, qui vixerit ante Conſtantinum* pertendit: ſequeretur ergo Conſtantino recentiorem eſſe Itinerarii ſcriptorem. At *Tuſciam* Florus habet L. I. C. 5. Eandem in Scribonio Largo invenies Compos. 146.; neque ignorata fuit Varroni L. IV. L. L. p. 10., ut Rhodius & Dukerus, viri celeberrimi, monuerunt. Novi Rhodium *in Thuſcis* apud Scribonium, & Scaligerum in Varrone *Tuſci* refingere, ſed invitis MSS. Vaticanis, qui

Digitized by Google

LORIA. M. P. XII.
AD TVRRES. M. P. X.
PYRGOS. M. P. XII.
CAS-

omnes *Tuſciam*, Rhodio teſte, probant. Literaria monumenta ſub Philippis Theſ. p. CCCCLXXIV. 3. offerunt CONSVLAREM TVSCIAE, ſub Severo CORRECTOREM TVSCIAE apud Gudium p. XCIX. 1., principe M. Aurelio Antonino p. CXXXVII. 5., Ti. Claudio Auguſto p. CXXVII. 2., quibus tamen Ligorianis lapidibus non admodum fido. Certius pro *Tuſcia* Marci Imp. temporibus teſtimonium præbebit Scaevola Leg. 41. §. 2. D. de Legat. & Fideicom. III., ubi *Tuſciam* atque *Umbriam* conjungit. Satis itaque certum eſt *Tuſciae* vocabulum non admodum recens eſſe, quod tamen Latinitate labente magis eſt frequentatum. *Τυσκίας* Conſtantino Imp. memorat Athanaſius Apol. contra Arianos p. 123., & alii, quos coacervavit Cluverius L. II. Ital. A. C. 1. Reddit & hanc Alexandro Tralliano L. I. p. 29. Ed Steph. Jac. Goupylus cum ἐν *Τυρκίᾳ* legeretur, & eo potiſſimum colore, quod *Turcia* Alexandri ævo eſſet ignota. Tu vero alia cognoſces ex Menandri Excerptis Hoeſchelii p. 86. 87. WESS.

ET ALPES MARITIMAS] Alpium maritimarum *mentio apud Ptolemaeum, & nationes* Alpium maritimarum *in jus Latii tranſlatas auctor eſt Tacitus, qui Hiſt.* 2. *C.* 12. Maritimas, *inquit*, tum Alpes tenebat procurator Marius Maturus. Is concita gente, nec deeſt juventus, arcere provinciæ finibus Othonianos intendit. *In* Georgio *oppido Delphinatus in via militari, quæ Mediolanum ducit, prope* Druentiam *amnem ſito, quod ab* Ambruno *metropoli* XVI. M. P. *abeſt, Cippum cum hac inſcriptione, in averſa ejus parte, vidi, anno M. D. L. cum Romam iter haberem.*

PIO PRINCIPI
..... INVICTO
RESTITVTORI ORBIS
PROVIDENTISSIMO
RETRO PRINCIPVM
..... B OMNES
FORTISSIMO
NANIVS RVF. KARVS. V. F. PROC. II.
PRAEFECTVS ALPIVM MARITIMAR.
DEVOTVS NVMINI MAIESTATIQVE
EIVS. SVR.

ARELATVM VSQVE DCCXCI.] *In Regio* Arelatum usque DCCXCV; *& reliqua* Arelatum usque M. P. DCCXCVI. *& omnia eadem in hujus itineris fine* 'Arelate: *fuit rectius caſus priſcis auctoribus* Arelas. *Straboni non recte in vulgatis exemplaribus* Ἀρελάται *pro* Ἀρελάτι. *Item à Pomponio, Tranquillo, & Ammiano* Arelate. *A Feſto Avieno, ut arbitror, non recte pro* Arelatum, *Arelatus* illic civitas attollitur, *Theline* vocata, ſub priore ſæculo, Graio incolente. *Ptolemaeo* Ἀρελάτου Κολώνια. *Auſonius Gallus* Clar. Urb. VIII. ℣. 1.

Pande duplex Arelate tuos blanda hoſpita portus:
Gallula Roma Arelas, quam Narbo Martius, & quam
Accolit Alpinis opulenta Vienna colonis.

Duplicem *enim urbem* Arelate *Auſonius, eam ob cauſam, in fine carminis* Moſellae *adpellat.*

—— Duplicemque per urbem
Qui meat, & dextræ Rhodanus dat nomina ripæ.

Et epiſt. quadam ad Paulinum:

Vtque duplex Arelas, Alpinæ tecta Viennæ.
SVR.

ARELATVM.] Placuit ætatis poſterioris ſcriptoribus *Arelatus*: nam ne quid de Ptolemaeo dicam, ſic eſt in L. 13. C. de Apellat. τὴν Ἀρελάτου Athanaſius Hiſt. Arian. p. 361., Hilarius Fragm. V. Operis Hiſtor. p. 1331. *Vincentius, qui cum ceteris miſſus fuerat Arelatum*: neque aliter Sulpicius L. II. Hiſt. S. C. 55. aut Suidas in Θαβωρῖνος, aut Idatius, pluresque alii, vocare ſolent. WESS.

LORIVM M. P. XII.] *Omnia exemplaria* Loria *praferunt; ego* Lorium *legendum arbitror. Julius Capitolinus C.* 2. *Antoninum Pium* Lori *educatum refert in* via Aurelia, *ubi palatium extruxit*, cujus, *inquit*, hodie reliquiæ manent: *& apud* Lorium *alienatum in febri. Eutropius L.* 8. C. 4. *eadem attribuit milliaria; nam obiiſſe apud* Lorios *villam ſuam, milliario ab urbe* XII. *auctor eſt.* SVR.

LO-

CASTRO NOVO. M. P. VIII.
CENTVM CELLIS. M. P. V.
MARTHA. M. P. X.
FORVM AVRELI. M. P. XIIII.

CO-

LORIA.] Hoc & MSS. noſtri oſtentant, a Salmaſio ad Capitolinum In *Lorio* verſum ex Tabula: mihi res adhuc dubia: *Lorium* enim, *Lories* & *Loris* locum appellari multorum teſtimoniis Ph. Cluverius vicit. Rudera deſcripſit L. Holſteinius in Cluver. Ital. A. p. 43. WESS.

PYRGOS M. P. XII.] *Habet Regium & Longolianum, atque infra itidem à* Turrium *manſione* XII. M. P. *aſſignantur. Blandinianum* Pyrgos XI. M. P. *& Longolianum, ſed* XII. *corrigit: & infra* XII. M. P. *proferunt. Rutilius Numatianus* Oſtienſi *portu ſolvens, ita in Itinerario preſequitur, lib.* I. ℣. 223.

> Alſia prælegitur tellus, Pyrgique recedunt,
> Nunc villæ grandes, oppida parva prius.

Strabo à Pyrgis Oſtiam CCL. ſtadia *conſtituit.* SVR.

CASTRVM NOVVM M. P. VIII.] *Manuſcripta habent, & Longolianum.* Caſtri novi *coloniæ maritimæ Livius L.* 36. *C.* 3. *meminit anno v. c.* DLVIIII. *Plinius L.* 3. *C.* 5. Caſtrum novum *&* Pyrgos *in Tuſcis adjungit: atque item Ptolemaeus. Caſtrum hoc*, Inui Caſtrum *dictum ejusdem Rutilii carmine ibidem conijcimus; nam illi* Centum cellas *adjungit* ℣. 227.

> Stringimus *** & fluctu, & tempore Caſtrum,
> Index ſemiruti porta vetuſta loci.

De Caſtro Inui Servius ad illud Virg. vi. Aen. ℣. 776.

> Pometios, Caſtrumque Inui —

SVR.

CENTVM CELLAS M. P. V.] Id (*inquit Plinius minor ad Cornelianum ſcribens*) loco nomen eſt: *qui cum urbi adeo vicinus eſſet, ſatis videtur lib.* VI. *Ep.* 31. *indicare, nedum oppidi, ſed ne vici quidem nomen fuiſſe id temporis adſecutum.* Villam *fuiſſe pulcherrimam viridiſſimis agris cinctam deſcribit, quæ litori immineret: cujus in ſinu portus, velut* Amphitheatrum, *ſiniſtrum brachium firmiſſimo opere munitum eſſet, dextrum illo ipſo tempore conſtrueretur.* In ore, *inquit*, inſula adſurgit, quæ illatum vento mare adiacens frangat, tutumque ab utroque latere decurſum navibus præſtet. *Eo ſe evocatum in conſilium à Trajano Caeſare ſcribit. Rutilius Claudius ex Caſtro Inui* ℣. 237.

> Ad centum, *inquit*, Cellas forti deflexímus Auſtro,
> Tranquilla puppes in ſtatione ſedent.

Strabo in ea regione Regis villam *commemorat, quæ* Malaeoti *Pelaſgi regia fuerit, quæ an ad* Centum cellas *pertineat, mihi dubium eſt: uti pro certo adfirmant* Centum cellarum *ruinas, civitatis nunc cognomento* Veteris *ædificiis contineri. Huc Diogonem præfectum, cum parte militum Roma egreſſum contendiſſe auctor eſt rerum à Gothis geſtarum Iohannes Magnus lib. xiiii. cap. vii. Infra* Itinerario *quoque* maritimo, *à Caſtro Novo* Centum cellas V. M. P. *adſignantur.* SVR.

CENTVM CELLIS.] Ita MSS. & Paulinus de Martiani periculis:

> *Longinquiorem portum ab urbe adlabitur,*
> *Cui Centum cellis nomen eſt.*

Procopius L. II. Bel. Goth. C. 7. ϛαδίοις ὀγδοήκοντα καὶ διακοσίοις *ſtadiis CCLXXX.* Roma disjungit, quæ L. Holſteinio in CCCLXXX. viſum eſt mutare, quod ea XLVII. M. P. æquent; recte, ſi Procopius VIII. ſtadiis ſingula M. P. dimetiretur: at ſupra probatum dedimus, VII. ſtadia in ejus libris unis M. P. parla eſſe: Vide itaque utrum numero rotundo ſit uſus. WESS.

MARTHAM M. P. X.] *In Regio* Marta M. P. X. *Reliqua* Martha M. P. X. Martham *fluvium ab Antonino conſtitui ferunt à* Marthae *lacu cognominatum.* SVR.

FORVM AVRELI M. P. XIIII.] *Habet Regium exemplar & Neapolitanum: Blaudinianum* M. P. XIII: *atque item Longelianum, ſed hoc* XIIII. *corrigit.* SVR.

COSAM.	M. P. XXV.
AD LACVM APRILEM.	M. P. XXII.
SALEBRONE.	M. P. XII.
MANLIANA.	M. P. VIIII.
POPVLONIO.	M. P. XII.
VADIS VOLATERRIS.	M. P. XXV.
	AD

COSSAM M. P. xxv.] *Manuſcripta & Longolianum* M. P. XXV. *Plinio L. 3. C. 5.* Portusque Telamon, Coſſa Volcientium à populo Romano deducta. *Strabo à* Populonio Coſſam DCCC. *tribuit ſtadia: & alios* DC. *aſſignare perhibet. Ptolemaeo in maritimis Tuſcorum* Τελάμων. Ὄσαι. Κόσαι*: & vetuſtus interpres* Oſae fluminis oſtia *vertit : & mox* Coſſe. *Stephano* Κόσσα πόλις Ὀυέτρων, ἐν τῷ μεσογείῳ. Svr.

COSAM.] Veteres libri una ſibilante ſcribunt, uti Virgilius Æneid. X. 168.

Quique urbem liquere Coſas, ——

& Rutilius L. I. 286. cum nota Burmanni. Wess.

AD LACVM APRILEM M. P. xxii.] *In manuſcriptis & Longoliano legitur. Ab* Prile amne *lacus hic nomen ſumpſiſſe videtur. Plinius poſt vada* Volaterrana, *&* Populonium, Hinc, *inquit*, amnes Prille, mox Vmbro navigiorum capax: *Tametſi Plinii vetuſta exemplaria non ſatis eam vocem* prille *exprimunt*, *ſed* Pile. *In* Itinerario *tamen* maritimo *Antonini hujus lacus ſit mentio. Ab* Alminia portum Telamonis, fluvium Vmbronem, Lacum Aprilem. A lacu Aprile in Alma flumen. Svr.

AD LACVM APRILEM.] Conſtanter hoc MSS. defendunt; nec tamen eſt, qui lacum ita nominaverit: Ciceroni enim *Prelius* Milon. C. 27., Plinio *amnes Prille* dicuntur. Vide Ph. Cluverium L. II. Ital. A. p. 475. Wess.

SALEPRONE.] Vel *Salumbronis.* In fragmentis Originum Marci Catonis ſcribitur, Italiam olim *Sale Vmbronis* dictam. Siml.

SALEBRONEM M. P. xii.] *Regium* Salebronem M. P. XII. *Neapolitanum* Salebronem M. P. XII. *In Blandiniano* Sale prone M. P. XIII *& item Longolianum : ſed* Salebrone *corrigit. Mihi Plinii locum, & Itinerarium* maritimum *perpendenti, nihil certius ac verius videtur, quam* ad Vmbronem *legendum: qui fluvius non modo navigiorum capax à Plinio memoratur, ſed ab eo Vmbriae tractum nomen accepiſſe. Neque me ſugit virum utique doctum Panvinum Onuphrium* Saepronem, *inter hujus Itinerarii manſiones ediſiſſe : & Volaterranum* Salebronem. *Neque veriſimile eſt* Vmbronis *fluminis hoc itinere mentionem non ſieri. Cicero ad Q. Fratrem epiſtolarum libro II. Epiſt.* 6. Labronis *ſtationis, ſive portus meminit:* Erat autem, *inquit*, iturus, ut ajebat, A. D. III. Id. April. ut, aut Labrone, aut Piſis conſcenderet; *ut ſorte* Vmbrone *legendum ſit, quòd ad ejus fluminis oſtium recte naves conſcenderentur, ut Rutilius in Itinerario ſuo docet lib. I.* 337.

Tangimus Vmbronem, non eſt ignobile flumen,
Quod tuto trepidas excipit ore rates.
Tam facilis pronis ſemper patet alveus undis
In pontum quoties ſæva procella ruit.

In fragmento Itinerarii hujus, quod in fine librorum Longolianorum adpoſitum eſt, in Tiberino itinere Salenumbronis *manſionis ſit mentio.* Svr.

SALEBRONEM.] *Saleprone* MSS. noſtrorum excerpta. De *Umbrone* ne cum Surita cogitemus, Tabula facit, quæ poſt Vmbronem fluvium *Saleberna M. P. XII.*, & Ravennas L. IV. C. 32., ubi *Haſta*, *Umbrone*, *Salembro*, *Malliana.* Ph. Cluverius L. II. Ital. A. p. 475. amnem fuiſſe adfirmat, ſummaque audacia in Plinio L. III. C. 4. pro vulgatis, *Hinc amnes Prille, mox Umbro*, ſubſtituit: *Hinc Salebro cum lacu Prile; mox Vmbro.* At quis eum docuit *Salebronem* fuiſſe fluvium? quos ſcriptos libros habet auctores? Putem *amnis Prile* Plinium ſcripſiſſe, & *lacum* intellexiſſe, in quem fluvius cognominis influebat. Quæ Simlerus ex Catonis Originibus habet Annii nugas redolent. Wess.

MANLIANA M. P. viiii.] *Ptolemaeus in mediterraneis* Tuſcorum Μανλίανα. Svr.

MANLIANA.] *Maniliana* Tabula cum iiſdem

AD HERCVLEM.	M. P. XVIII.
PISAE.	M. P. XII.
PAPIRIANA.	M. P. XI.
LVNAE.	M. P. XII.
BOACEAS.	M. P. XII.

BO-

dem M. P. Ravennas, ſicuti vidimus, *Malliana.* Ptolemaei Manliana, utpote in mediterraneis, niſi ſi in earum poſitione error ſit, hic referri non poſſunt. WESS.

POPVLONIO.] *Populoniam* & *Populonium* vocant, qua de re F. Oudendorpius ad Frontinum L. I. Stratag. C. 2. A Graecis direptum fuiſſe Annales Reuberi tradunt IↃCCCIX. *In Tuſcia Populonium, maritima, a Graecis, qui* ἐρροβιῶ) *vocantur, depradata eſt.* Portum urbis ſerior ætas *S. Severae* nuncupavit: Walterus in Translat. S. Monicae C. 3. *Inde applicuimus ad portum S. Severae circa Populonium.* WESS.

VADIS.] *Volaterris* M. P. XXII. Sigonius *Volaterranis* M. P. XXV. SCHOT.

VADIS VOLATERRIS.] Id Cuſani, Pariſinis, & ſchedis, quas vir doctus verſavit, cujus Fabricianum fuit exemplar, cum M. P. XXII. ineſt: veteres editi accedunt, ſed XXV. M. P. probantes. Tabula *Vadis Volateris* M. P. X., errore in numeris manifeſto. Forte, quæ *Volaterrana* prius, *Volaterra* deinde appellarunt *vada.* WESS.

AD HERCVLEM M. P. XVIII.] *Habent Regium & Blandinianum. In Neapolitano* M. P. XI. *Longolianum* M. P. XVIII. *&* XI. *corrigit. Ptolemaeo inter* Lunae *promunterum, &* Arni *fluminis oſtium* Ἡρακλέυς ἱερόν. SUR.

AD HERCVLEM.] XI. M. P. ſcriptus Cuſani liber; XVII. M. P. priſtinæ editiones. Ph. Cluverius & Ch. Cellarius, viri doctiſſimi, *portum Herculis Labronis* fuiſſe putant, & eo quidem ſitu, quem celeberrimus portus *Liburni* obtinet. Habet ſane Itiner. Maritimum pari intervallo *portum Piſanum*, eſtque apud Ciceronem L. II. Q. Fratr. Ep. 6. *Labronis* mentio. Vereor tamen vehementer, ut recte hæc conjungantur: nam Cicero tantum dicit, *ut aut Labrone aut Piſis conſcenderet*, nihil de Hercule addens: liquet quidem *Labronem* ad mare fuiſſe, non autem hanc eſſe manſionem: jam cum *Salebronem* in hac ora viderimus, prorſus mihi perſuadeo, eam Ciceronem deſignaſſe. Deinde adduci non poſſum, ut credam, *Liburni*, tanquam ſua ætate jam clari, Zoſimum L. V. C. 20. meminiſſe: quæ enim de navibus *Liburnicis*, ab urbe Italiae, ut ait, dictis, memorat, ea ſine controverſia fœdis erroribus ſunt obſita, quæ & Appianum L. II. Bel. C. p. 743. inſpicienti confeſſa erunt: ad hoc, ſi *Liburnum* ſeculo V. nobilitatum fuit, quæ tandem cauſſa eſt, quamobrem nulla ejus, niſi ſera, ſit mentio? Scio in Ptolemaei Latinis Tabulis & verſione conſpicuum eſſe; ſed & male illic collocatum & a Graecis abeſſe novi. Fuerit ergo *ad Herculem* ubi portus *Liburni* eſt, multo tamen id nomen recentius, & ex *Ligurno* formatum. Vide L. Alberti Ital. Deſcript. p. 40. WESS.

PAPIRIANA M. P. XI.] *Legitur in Regio exemplari, & Blandiniano. In Neapolitano* Papiriana M. P. XII. *Longoliano* XI. *&* XII. *corrigit. Inter Lunam & Piſas Strabo, quod ſupra admonuimus,* Macrae *tractum interjacere memorat, quo Tuſciae, atque Liguriae termino plerique ſcriptores ſint uſi. In hoc tamen Itinerario* Papiriana *inter Piſas & Lunam interponuntur. Atque haud ſcio an* Papirianae foſſae *ſint, quas Ptolemaeus inter mediterraneas* Tuſcorum *urbes conlocat: ſed cum itinera hac ad certas manſiones deflectere ſoleant, neque ſemper directis viis peragerentur, forte eas* foſſas *deſignat: &* Papirianas *ea ratione legendum erat, ut* foſſæ *ſubaudirentur.* SUR.

PAPIRIANA.] *Foſſis Papirianis* Tabula: unde male a Ptolemaeo in mediterranea translatæ ſunt. XII. M. P. Cuſani MSS. WESS.

LVNAE.] *Tunc* M. P. XXVII. Cuſani ſchedæ, quibus Pariſinae cum vetuſtioribus editis accedunt, ſed XII. M. P. amplexae. WESS.

BOACEAS.] Vel *Boacta.* Ptolemaeus *Boacti* fluvii meminit. SIML.

BOACEAS M. P. XII.] *In Regio* Boacias M. P. XII. *& reliquis* Boaceas. SUR.

BOACEAS.] *Boacias* ſcriptus Cuſani liber. *Boactes* Ptolemaei eſt, uti poſt Simlerum plenius a Cluverio aſſertum eſt L. II. A. p. 73. WESS.

BODETIA.	M. P. XXVII.
· TEGOLATA.	M. P. XII.
DELPHINIS.	M. P. XXI.
GENVA.	M. P. XII.
LIBANVM.	M. P. XXXVI.
DERTONA.	M. P. XXXV.
AQVIS.	M. P. XXVIII.

CRI-

BODETIAM M. P. XXVII.] *Habet Regium exemplar. Blandinianum & Longolianum* Bodecia M. P. XXVII. *Neapolitanum* Bodecia M. P. XXI. Svr.

BODETIA.] Neapolitano MS. aſſentitur Cuſani. Tabula *ad Monilia* præfert: unde Ph. Cluverius L. I. Ital. A. p. 72. *Menelia* hoc loco refingit, Holſteinio probante & rem certiſſimam eſſe adfirmante. Non auſim tantis viris obloqui, neque etiam a MSS. recedere. Diffiteri tamen non poſſum, ortam mihi eſſe ſuſpicionem, *Bodetiam* eandem videri ac Βοδιλλίας Ptolemaei, quam *Foſſis Papirianis* adjungit: Eſt ea quidem in mediterraneis, ſed cum Geographus in *Papirianis foſſis* erraverit, potuit & in *Bondeliae* ſitu peccatum eſſe. Viderint peritiores. Wess.

TECOLATAE.] Vel *Tecolata*. Ptolemaeo *Tegulia*. Siml.

TEGVLATAM M. P. XII.] *Regium* Tegolata M. P. XII. *& infra hoc ipſe itinere, in hoc exemplari, altera occurret ejusdem nominis manſio. In reliquis utrobique* Tecolata *legitur*. Svr.

TECOLATE.] Sic vulgo. Sigonius *Tecolata*. Schot.

TEGOLATA.] *Tecolata* & *Tozelato* MSS. præbent. Eſt Tigulia Plinii L. III. C. 5. Nunc in ruinis, quas *Tegreſa* vocant, jacet, III. M. P. a Segeſta Tiguliorum, ſive *Seſtri*: neque enim audiendus eſt Cluverius, qui Tiguliam *Seſtri* eſſe juſſit, ut bene L. Holſteinius in Cluverium Ital. A. p. 10. animadvertit. Wess.

DELPHINOS M. P. XXI.] *In Regio* Delfinis M. P. XXII: *& in reliquis* Delphinis M. P. XXI. *Plinio L.* 3. *C.* 4. *in* Liguria, portus Delphini. *In Itinerario* Maritimo *Antonini, à portu Veneris* portum Delphini *conlocat, qui hodie nomen pene retinet*. Svr.

DELPHINIS.] *Portum Dalfini* Chronic. Piſanum CIↃLXXII. Rectius Walterus in Translat. S. Monicae C. I. die IV. Maji Act. Sanctorum. Wess.

GENVA.] Margo Fabriciani libri *Gentia*. Medio ævo *Januam*, de quo & *Genuas* nomine egregie ineptit Jac. Auria principio L. X. Annal. Genuenſ. Caffari, appellabant. Wess.

LIBANVM M. P. XXXVI.] *In Regio* Libanum M. P. XXXV. *& in reliquis* Libanum M. P. XXXVI. Svr.

LIBANVM.] Ita vulgo. Sigonius *Liburna*, & mox *Derthona* cum H. ſpiritu. Schot.

LIBANVM.] *Libarnum*, quod Tabula M. P. XXVI., veriore a Genua diſtantia, habet, rectum eſt. Plinio & Ptolemaeo *Libarna*, quo modo vetus lapis Diar. Ital. C. 26. Montfauconii T. BILLIENVS DEXTER LIBARNA. T. VETVLEIVS PRIMVS LIBARNA. Sozomenus hanc, aut certe Dertonam, videtur *Λιβαρῶνα πόλιν τῆς Λιγυρίας* L. IX. H. Eccl. C. 52. appellare: nam Verona, quam Henr. Valeſius malebat, eſſe non poteſt ob ea, quæ Sozomenus addit. Wess.

AQVIS.] Tabula *Aquis Tatelis* XXVII. M. P. a Dertona, unde *aquas Statiellas* intelligi oportet: eas autem, ut nunc *Acqui*, ita *Aquas* aut *Aquis*, neglecto *Statiellarum* cognomine, ſæpe appellaverunt. *De Aquis, de Genua* eſt in Capitulari Lothari I. Imp., edito a Cl. Muratorio inter additamenta Legum Longobardicarum. *Aquas* Luitprando L. II. C. 11., XL. fere milliaribus a Papia abeſſe, at L. IV. C. 2. L. milliariis, dicuntur. Wess.

CRIXIA.] Nunc *Croſera*. *Canalice*, nunc *Caralupo*. Siml.

CANALICO.] Tabula *Crixia M. P. XXII.* ab Aquis & *Calanico M. P. XX.* De utriusque ſitu, cum nusquam alii memorarint, conſulendus eſt Ph. Cluverius L. I. Ital. A. p. 83. Wess.

VA-

Digitized by Google

CRIXIA.	M. P. XX.
CANALICO.	M. P. X.
VADIS SABBATIS.	M. P. XII.
PVLLOPICE.	M. P. XII.
ALBINGAVNO.	M. P. VIII.
LVCO BORMANI.	M. P. XV.
COSTA BALENAE.	M. P. XVI.

AL-

VADIS SABBATIS.] Vel *Vada Sabata. Savona.* SIML.

VADA SABATIA M. P. XII.] *Plinio lib.* 3, 5. *in* Liguria portus Vàdorum Sabatium: *ita enim in vetuſtis legitur exemplaribus, & in vulgatis* portus vadum ſabatium. *Ptolemaeo inter mediterraneas urbes Liguriae* Σάβατα. *Strabo L.* 4. *p.* 210. ad Genuam Liguſtinum emporium, & Sabatia vada nuncupata: quæ paludes ſunt. Apeninus quidem à Genua, Alpes vero à Sabatiis initium capiunt. Inter Genuam vero & Sabatios idem CCLX. *ſtadia intereſſe perhibet: ſed hoc directe itinere, non manſionum diverſionibus. Hac vada intelligi voluit D. Brutus ad Ciceronem ſcribens lib. II. Ep.* 13. Conſtitit, *inquit*, nusquam prius, quam ad Vada veniret: quem locum volo tibi eſſe notum. Jacet inter Apeninum & Alpes, impeditiſſimus ad iter faciendum. SVR.

VADIS SABBATIS.] Straboni Σαββάτων Οὐάδα. Intervallum quod in eo eſt, nihil M. P. nocere debet Itinerarii, uti Caſaubonus volebat. Ducit enim hæc itineris pars non ſecundum litus ſed per Apeninum Dertonam, Aquas Statiellas, ſicuti poſt Cluverium Palmerius animadvertit. *Vada* vero hæc *Savonam* eſſe Simlero Ph. Cluverius aſſentitur, merito contra veniente L. Holſteinio in Cluver. p. 8. Diverſa enim eſſe & ſitus & Caffari Annal. Genuens. L. VI. p. 485. produnt. *Et tota*, inquiunt, *die vaſtantes a ponte Lavagnolae, qua eſt prope Savonam, usque ad Vadum.* Tum poſt pauca: *Et nocte illa iverunt in Vado: die craſtina de Vado redeuntes verſus Savonam usque ad portas civitatis.* Maneat itaque *Vadorum* ſitus in *Vadi* ſive *Vai.* WESS.

POLLVPICE.] Sive *Lollupice. Final.* SIML.

PVLLOPICEM M. P. XII.] *In Regio* Pullopice M. P. XII. *Blandinianum* Pullupice M. P. XII. SVR.

PVLLOPICE.] *Pollupice* vetuſti noſtri libri edunt. *Finale* nunc eſſe, virorum doctorum conſenſione conſtat. *Finalis* Annales Caffarii An. CIƆCC. meminerunt, & *caſtri, quod dicitur Fine, ultra V. milliaria diſterminati ab Alba* p. 455. WESS.

ALBINGAVNVM M. P. VIII.] *In Regio* Abingaulo M. P. VIII. *& reliqua* Abbingauno M. P. VIII. *& Longolianum* XIX. *Strabo poſt* Sabatia CCCLXX. Albigaunum *eſſe oppidum refert, cujus incola* Ligures Ingauni *appellentur. In vetuſtis Plinii exemplaribus* Album Ingaunum *appellatur. In vetuſto codice Taciti Hiſt.* 2. 15. Vitelliani retro Antipolim, Narbonenſis Galliae municipium, Othoniani Albigaunum interioris Liguriae, revertere. *Neque aliter in Ptolemaei libris quam* Ἀλβιγαύνον. SVR.

ALBINGAVNO.] *Finarium* ſive Finale XV. M. *Albingauno* Auctor Itineris Romani, quod Labbeus Bibliothecæ Novæ inſeruit, removet. Seculo IX. *Albeganum* dicebatur, ut ex Lotharii I. Capitulari liquidum eſt; Annalibus Genuenſ. *Albingana.* WESS.

LOCO BORMANI.] Vel *Locobormanium* aut *Locobani.* SIML.

LVCVM BORMANI M. P. XV.] *In Regio* Luco Bormaci M. P. XV. *Reliqua*, Loco Bormani M. P. XV. Bormanici *oppidi, longiſſime ab hac manſione diſtantis, utpote in* Tectoſagibus *meminit Plin. L.* 3. *C.* 4. SVR.

LVCO BORMANI.] Cuſani MSS. *Locobormam*, Tabula *Luco Boramni*, Ravennas *Luco Vermanis. Bormanus*, cujus hoc loco lucus fuit, Dei localis cognomentum eſt, Germanorum ſermonem redolens. WESS.

COSTA BALENAE.] *Coſta Bellene* plerique MSS., neque aliter Tabula: Ravennas *Coſta Ballenis.* Fuit ad portum Mauricii, ubi nunc *Coſta Rainera*, Holſteinio indice. WESS.

AL-

Digitized by Google

ALBINTIMILIO. M. P. XVI.
LVMONE. M. P. X.
ALPE SVMMA. M. P. VI.
HVCVSQVE ITALIA.
AB HINC GALLIA.
CEMNELO. M. P. VIIII.
VA-

ALBINTIMILIVM M. P. XVI.] *In Regio exemplari deeſt hæc manſio. Blandinianum* Albintimilio M. P. XIV. *Neapolitanum* Albinte milio M. P. XVI. *Longolianum* Albinte millio M. P. XVI. *In vulgatis Plinii exemplaribus oppidum* Albium Intemelium, *quæ in Toletanae Bibliothecae exemplari, & aliis vetuſtis deſiderantur. Tacitus Hiſt.* 2. 13. Vertit iras in municipium Albintimilium: *& in vetuſto* Albintimum. *Ptolemaeo item corrupte* Ἀλβιντίμιον. *Strabo lib. iiii. p.* 202. *ex* Albingauno *ad Monoeci portum ſtadia cccclxxx tribuit: quo in medio urbem ingentem eſſe* Albium Intemelium, *cujus habitatores* Intemelii *vocentur: atque inde conjicere, quod è* Sabbatiis Alpes *primordia ſumunt.* Alpiam *enim prioribus ſeculis* Albiam *vocari: & cum Ligures partim* Ingauni *partim* Intemelii: *eorum colonias ad mare deductas, unam quidem* Albium Intemelium, *quaſi* Alpium, *alteram vero* Albigaunum *vocari. Qua ratione* Albigaunum *ſcribendum erat, &* Albium Intemilium. *Sed quoniam de* Intemiliis *neceſſario mentio facta eſt, cujus nationis M. Caelius Rufus, in epiſt. ad Cicer. meminit, libet Taciti locum, fœde depravatum, corrigere. Ita enim in Agricolae vita C.* 7. *legitur:* Sequens annus gravi vulnere animum domumque ejus afflixit. Nam claſſis Othoniana licenter vaga, dum in Templo, Liguriae pars eſt, hoſtiliter populatur, matrem Agricolae in prædiis ſuis interfecit. Intemelios *enim pro* in Templo *legendum eſſe adparet ex eo loco, cujus ſupra fit mentio, & ex Hiſt.* 2. *ejuſdem Taciti.* SVR.

ALBINTIMILIO.] Meritiſſimo Ch. Colerus Suritae in Taciti Agricola emendationem laudavit: quod vero *Intemelios* a ſe primo Tacito redditos arbitratur, id mihi indicio eſt, fugiente oculo ea, quæ Surita ſcripſit, ab eo relecta eſſe. M. SABINVS FAB. ALBINTIMILI EVOC. AVG. SALVT. eſt in Sponii Miſcellan. p. 155. at in Gudianis è Ligorio inſcriptionibus p. CLXXXIII. 9. SEX. SENTIVS SEX. F. POMPTINA LOLLIANVS INTEMEL. AL. MIL. COH. X., quaſi urbs *Intemelium Albium* eſſet. Ἰωάννης ἐλάχιστος ἐπίσκοπος τῆς ἁγίας ἐκκλησίας Βιντιμιλίου memoratur in Concil. Conſtantinop. II I. p. 149 Tom. XVI. Concil. G. L., urbis vocabulo jam tum ad hodiernum ſonum inflexo. WESS.

LVMONE.] Nulli alii hæc dicta eſt, quod reſciſcere quivi, nec numeris parum ſanis ulla auxilii ſpes è MSS. eſt. WESS.

ALPEM SVMMAM M. P. VI.] *Non video qua ratione hoc itinere, quod ab Onuphrio Panvinio editum eſt,* Alpes ſummas *legatur. Summus enim locus* Alpium maritimarum, *quo iter hoc dirigebatur, intelligitur: nii diverſis in locis Antoninus* ſummum Penninum, *&* ſummum Pyrenaeum *appellat. Manuſcripta & Longolianum* Alpe ſumma M. P. VI. *Caeſar* ſummas Alpes *appellat Alpium culmina libri iii. initio:* Qui à finibus Allobrogum & Lacu Lemano & flumine Rhodano ad ſummas Alpes pertinent. SVR.

ALPE SVMMA.] *Alpem maritimam* intelligendam eſſe è Tabula citra dubium eſt. Appoſita ſunt Simleri verba Comment. de Alpib. p. 87. *Porro Alpis ſumma non ita accipitur Antonio, uti plerique ſummas Alpes apud Caeſarem interpretantur; nempe proprium & peculiare nomen jugi, ita dicti, quod ſummum ſit inter Alpes, uti Rhenanus exiſtimaſſe videtur. Sed ſummum Alpis eſt cacumen ejus montis, per quem iter deſcribit. Sunt autem hodie in omnibus Alpibus, per quas frequentius iter fit, hoſpitia & Xenodochia quaedam pro viatoribus exſtructa, quæ tamen, quia ignobilia ſunt, nullo proprio nomine annotari poterant, ideoque Antoninus ſummum Alpis pro vertice & manſione in vertice exſtructa ponit.* WESS.

HVCVSQVE ITALIA] *Hæc in Regio non adponuntur.* SVR.

VSQVE HVC ITALIA.] Agnoſcunt vetuſti libri & manu & formis deſcripti, & recte, ut dicetur. WESS.

CEMENELVM M. P. VIIII.] *Neapol.* Comenelo M. P. XIIII. *& reliqua* Comenelo

VARVM FLVMINE.	M. P. VI.
ANTIPOLI.	M. P. X.
AD HORREA.	M. P. XII.
FORVM JVLI.	M. P. XVIII.

FO-

lo M. P. VIIII. *Plinio Lib.* 3. §. 7. oppidum Vediantiorum civitatis Cemelion, portus Herculis Monoeci, Liguſtina ora. *In Toletano vero* Gemellino. *Ptolemaeo in Vediantiis* Κεμενέλεον. SVR.

CEMENELO.] Ponitur hoc oppidum in Gallia contra Plinii & Ptolemaei, Italiae tribuentium, ſententiam: verum hi *Vare* flumine Italiam terminant, non *Alpe ſumma*, uti Itinerarium. In eadem Gallia ab Uſuardo & veteri Provinc. Notitia agnoſcitur, ſicuti Ph. Cluverius in Ital. A. & Sirmondus Præfat. ad Homil. S. Valeriani docuerunt. Addo Acta S. Pontii C. 15. tom. II. Miſcel. Baluzii. *Fines Italiae transſiens urbem ſub Alpium jugo procul ſitam petiit nomine Cimelam.* Jam verum eſſe urbis, quod Antoninus dat, cognomen, teſtis eſt Sponii lapis Miſcel. p. 109., quo C. PATERNVS CEMENELENSIS continetur. Plura offert Honoratus Bouche L. III. Hiſt. Provinc. C. 2. §. 3. WESS.

VARVM FLVMEN M. P. VI.] Varum flumen *Italiam à* Narbonenſi *provincia dirimit, unde Plinius lib.* 3. §. 6. *univerſa Italiae ambitum ab eo flumine ad* Arſiam *deſignat. Ptolemaeus item Narbonenſem provinciam ad Oſtia Vari determinat. Inde Caeſar L.* 1. *Bel. Civil.* C. 37. *iter* ab Legionibus *ex Hiſpania factum ad* Varum flumen, *atque ibi reliquam partem exercitus eſſe dimiſſam tradit. Strabo ex Hiſpaniae, & Galliae confinius, quibus Pompeii tropaa conſtituta erant, ad* Antipolim, *&* Varum flumen *milliaria numerat, & medium eſſe inter* Antipolim & Nicaeam. SVR.

VARVM FLVMINE.] Sic volunt MSS. Lucanus L. I. 404.

Finis & Heſperiae promote limite Varus.

ex quo ſuos hortulos Vibius Sequeſter rigavit, *Varus*, inquiens, *hic nunc Galliam ab Italia dividit, ante Rubicon*, verum imperite. Rubicon ad ſuperum mare Italiam & Ciſalpinam Galliam terminat, Varus ad inferum. V. Cluverium L. I. Ital. A. C. 2. WESS.

ANTIPOLIM M. P. X.] *Plinio L.* 3. C. 4. oppidum Latinum Antipolis: *& quare Latinum vocet, ex Strabone diſcimus. Ait enim, quod cum* Antipolis *in Narbonenſi Gallia ſita ſit*, Nicaea *in Italica regione*; Nicaeam *in Maſſilienſium jure permanere, & in ea provincia exiſtere:* Antipolim *vero intra Italicas connumerari: & cum Maſſilienſibus judicio contendentem, ab eorum imperio liberam factam. Tacitus Hiſt.* 2. 15. Antipolim Narbonenſis Galliae Municipium *adpellat.* SVR.

ANTIPOLI.] Tabula idem intervallum agnoſcit. Videtur utrique Strabo obſtare L. IV. p. 184., Antipolin ſtadiis LX. Varo removens, nec facit tamen: ſunt inter Varum atque Antipolin Leugae Provinciales II. & s., quarum ſingulæ III. M. P. Strabonis æquant, IV. vero M. P. Itinerarii, ut exemplis bene multis Hon. Bouche L. III. Hiſt. Provinc. C. 2. pateſecit. Stadia Strabonis LX. M. P. VII. & s. non excedunt, eſtque eorum par ratio ad Leugas II. & s., quæ M. P. X. Itinerarii. Antipolis in *Antibes* perdurat. WESS.

AD HORREA.] Accedit Tabula. Labbeus & Samſonius *Napoule*, H. Bouche L. III. Hiſt. Provinc. C. 4. p. 148. *Graſſe* eſſe arbitratur. De *Horreis* ſæpe dictum eſt. WESS.

FORVM JVLI M. P. XVIII.] *In Regio* Forum Juli M. P. XVII. *reliqua* M. P. XVIII. *Strabo navale Caeſaris Auguſti*, Forum Juli *vocatum, & inter* Olbiam *&* Antipolim *conſtructum eſſe. Plinius lib.* 3. C. 4. Forum Julii Octavianorum colonia, quæ Pacenſis appellatur; & Claſſica. SVR.

FORVM JVLI.] XVII. M. P. Regii MS. Tabula adfirmat. CIVITAS FOROIVLIENSIVM eſt in lapide apud H. Bouche L. IV. Chorogr. Provinc. C. 2. p. 247. *Furiolana* Monacho S. Galli L. II. Geſt. Caroli M. C. 27. *Urbem Furiolanam, quam, qui ſibi ſcioli videntur, Forum Julienſe nuncupant.* Annales Caffari Genuenſ. *nundinas & mercatum Fori Julii* celebrant p. 332. Strabo inter Maſſiliam & Forum Juli ſtadia 1ↃC. intereſſe ait, quæ ſane

non

FORVM VOCONI.	M. P. XXIIII.
MATAVONIO.	M. P. XII.
AD TVRREM.	M. P. XIIII.
TEGVLATA.	M. P. XVI.
AQVIS SEXTIS.	M. P. XVI.

MAS-

non reſpondebunt, niſi ſi, quod paullo ante diximus, obſervetur. WESS.

FORVM VOCONII.] Vel *Vocona*: mendoſe tamen, ut videtur. Diſtantia ejus a Foro Julii in uno exemplari ponitur XII. M. P., in altero, quod emendatius videtur, XXIIII. M. P. Sic etiam inter *Varum* & *Cemenelum* ponuntur VI. M., ubi rectius XI. M. P. ponerentur: & inter Varum atque Antipolin X. M. P., quibus addenda V. ſunt. SIML.

FORVM VOCONI M. P. XII.] *Plancus Ciceroni lib. X. Ep.* 17. Forum Voconii à Foro Julii quattuor & viginti M. P. abeſſe *prodit, & is numerus mendo non vacat cum* XII. *tantum* M. P. *hoc Itinerario adſignentur.* SVR.

FORVM VOCONI.] *Voconia* liber Pariſinus. Tabula XVII. a Foro Julii ſeparat. Planci locum non mutavero. Simlerus enim XXIIII. M. P. in MSS. invenit, quæ epiſtolæ numeros adfirmant. Videtur hoc Forum fuiſſe, ubi *Luc* eſt in Provincia aut *Le Canet* non longe a *ponte Argentei*. Vide Honorat. Bouche de hacre egregie diſputantem L. III. Hiſt. Provinc. C. 4. WESS.

MAVTOVONIVM M. P. XII.] *Regium* Matabonio M. P. XII. *Blandinianum* Mauta vonio M. P. XII. & *Longolianum*: *Neapolitanum* Mauto M. P. XII. SVR.

MATAVONIO.] *MAVTOVONIO* codex Pariſienſis cum Lugdunenſi edito. *Maittavono* Simlerus Baſileae provulgavit; Tabula *Matavone*, è quibus inter ſeſe comparatis Amp. M. Altingius notis MSS. in Tabulam *Matarone* & *Mataronio* format, perſuaſus in *Torone*, oppido ad ripam dextram Argentei fluminis, nominis locique reliquias durare. Mihi non videtur hæc tuta via, præſertim cum manſionis ſitus ſit dubius. Hon. Bouche *Cabaſſe* eſſe cenſet ob hunc lapidem, inibi repertum:

IMP. CAES. FL. VAL.
CONSTANTINO. P. F. AVG.
DIVI. MAXIMIANI. AVG.
NEPOTI. DIVI. CONSTAN-
TINI. AVG. FILIO
XXXIIII.

Repetit XXXIIII. M. P. a Foro Julii, non male, ſi cetera reſponderent: atqui inter Forum illud & Matavonium M. P. ſunt XXXVI. Itaque ampliabimus. WESS.

AD TVRREM.] Similiter Tabula, ſed XVII. M. P. additis. Eſt in hoc tractu vicus *Turnes*, ſitu ſonoque ſatis conveniens. Inſignite vero Savaro ad Sidonium peccat L. II. Ep. I. p. 95. *Aturenſium civitatem* cum hac manſione componens. Hoc ſi non eſt toto cœlo, certe tota eſt errare provincia. WESS.

TEGVLATA.] *Tecolata*: hæc alia eſt a ſuperiore, quam *Tigulliam* Ptolemaeo & Plinio eſſe diximus in Liguria; hæc vero Galliae Narbonenſis oppidum eſt, quod hodie *S. Maximini* nomen habet. SIML.

TEGVLATA.] Novit & hanc Tabula: Ravennas bis *Tegulitiam* nominat. Oppidum autem *S. Maximini* eſſe non poteſt, quoniam ab Aurelia via id longius ſemotum eſt. Labbeo *Tretz*, quod pari diſtantia a priore manſione & ſequenti abeſt, Boncheo illi proximum *Peigiere* placet. Utut eſt, urbs *S. Maximini* olim ſatis ampla fuit, ſervatque in templo Divae Magdalenae lapidem inſcriptum:

SVAE COLLACTANEAE
FECIT. L. THEMATILLA
ET. L. VAL. CERTVS. L. VALERIO
LVCINO. FILIO. PIENTISSIMO
FECERVNT.

Hon. Bouche, qui L. IV. Chorog. Prov. C. 2. p. 213. eum exſcripſit, opinatos pleroſque auctor eſt, quod ductus literarum eſſent parum elegantes & penitus implicati, omnia Hebraea eſſe & magnum aliquod arcanum, S. Maximini manu his involucris reconditum, complecti, ſeque ægre hominum ſtultitiam & ſuperſtitionem diſcuſſiſſe. Adde Theſ. p. IↃC LX. II. & hinc corrige. WESS.

AQVAS

MASSILIA.	M. P. XVIII.
CALCARIA.	M. P. XIIII.
FOSSIS MARIANIS.	M. P. XXXIV.
ARELATE.	M. P. XXXIII.

ALI-

AQVAS SEXTIAS M. P. XVI.] *Reg. exemplar* Aquis Sextis M. P. XVI. *Blandinianum & Longolianum* Aquis Sextis M. P. XV. *Neapolitanum* Aquis M. P. XVII. *Strabo à Pompeii tropais, Hiſpaniae & Galliae confiniis, ad* Aquas Calidas, *quas* Sextias *nominant, prope Maſſiliam* LIII. M. P. *numerat. Plinius Lib.* 3. C. 4. Salyorum *oppidum eſſe, qui perperam* Salices *Ptolemaeo cognominantur. Epitome Liviana libri lxi.* C. Sextius Procoſ. victa Salviorum gente coloniam Aquas Sextias condidit, ob aquarum copiam, & calidis & frigidis fontibus atque à nomine ſuo ita adpellatas. *Strabo cum de* Sextii *colonia ab eo mentio fit, partem* calidarum *earum aquarum, in* frigidas *permutatam perhibet.* SUR.

AQVIS SEXTIS.] Hoc MSS. & vetera monumenta probant apud Fabrettum C. v. 322. SEVIRO. AVG. IN. PROVINCIA. NARBONENSI. COLONIA. AQVIS. SEXTIS. & in Pontific. Arelat. Petri Saxii p. 115. Ed. Menk. P. SEXTIVS. FLORVS. IIIIIIL. AVG. COL. IVL. AQVIS. ET. COL. AREL. Cuſani liber M. P. XVII., Tabula XV. adponit. WESS.

MASSILIA.] Vel *Maſſalia.* SIML.

MASSILIA.] *Maſſaliam* per primam vocalem, Graecorum more, libri quidam. Sigonius *Maſſiliam.* SCHOT.

MASSILIA.] Ita conſtanter ſcripti codices. Μασσαλίην ἱερὴν πόλιν, ob ſacra Apollinis, Dianae & Minervae credo, Oppianus L. III. Halieut. ℣. 544. appellat. Situm urbis expinxit Eumenius Paneg. ad Conſtantinum Aug. C. 19. WESS.

CALCARIA.] Vel *Calcana.* Schudio *Cabanna.* SIML.

CALCARIAM M. P. XIIII.] Calcariae, à calce *dicta: lex Juriconſulti Vlpiani* VIII. *de pœnis.* In *Calcariam* quoque vel *Sulphurariam* damnari ſolenti ſed hæ metalli ſunt magis. SUR.

CALCARIA.] Verum id eſt & Tabulæ ac Ravennati probatum. A *calce*, ut bene Surita, nomen eſt, uti & *calcariis fornacibus* apud Plinium L. XVII. C. 9. & *calcarienſibus*, quos cura excoquendæ calcis tangebat, Leg. 37. C. Theod. de Decurion. Nunc *Carry* eſſe volunt, ubi ad ſuam usque ætatem calcarias fornaces fuiſſe H. Bouche L. III. H. P. C. 4. obſervat. WESS.

FOSSAS MARIANAS M. P. XXXIIII.] *Plinio, ex vetuſto exemplari Toletano, lib.* 3. 4. Ultra, foſſæ ex Rhodano, C. Marii opere & nomine inſigne ſtagnum. SUR.

FOSSIS MARIANIS.] Duxit has *Foſſas* Marius ex Rhodano per campum lapideum, *la Crau*, usque ad oppidum, a foſſis dictum, *Fez*, ſuperantque earum veſtigia circa *Galejon*, quemadmodum erudita diſſertatione Honor. Bouche L. III. Hiſt. Prov. C. 5. p. 164. &c. probavit, & ex eo Harduinus Emen. XXV. ad Plinianum L. III. WESS.

ARELATE M. P. XXXIII.] *In Regio* Arelate M. P. XIII. *Reliqua* Arelate M. P. XXXIII. *Strabo pari intervallo diſtare* Arelate à Maſſilia, *atque* Narbonem *à promunterio Veneris Pyreneae.* SUR.

ARELATE.] In Sponii Miſcel. p. 165. COL. IVL. PATERNA ARELATE. Eſt & in Gruteri Theſ. p. CLIX. 8. lapis, in quo MAMILLARIA videtur nuncupari, cujus tituli cauſſam ignorare ſe faſſus eſt Ill. Scaliger Lect. Auſon. L. II. C. 30. At Pet. Saxius Pontific. Arelaten. princ. a *Mammis*, quoniam ab Arelatenſium agris opem fidemque, ut ait, Gallia acceperit, derivat: addit ex eadem cauſſa *Thelinen* a Graecorum θηλὴ Avieno fuiſſe appellatam, quam opinionem approbavit Hon. Bouche L. IV. Chorogr. Prov. C. 4. §. 1. Hoc demum eſt, ut ingenue agam, acutum cernere! Verius Pet. Marca L. I. Hiſt. Bearn. C. 13. §. 14. vocabulum MAMILLARIA diſtrahendum & MA. MILIARIA, quemamodum & lapis præfert, legendum cenſuit; qui tamen cum de *MATRE Arelate*, unde *miliaria*, uti ex urbe Roma, per Gallias initium ordirentur, accepit, multo inferior eſt Th. Reineſio, L. III. Var. Lect. C. 16. certiora docente, quem vide. WESS.

Digitized by Google

ALITER A ROMA COSAM.	M. P. LXI. Sic.
CAREIAS.	M. P. XV.
AQVIS APOLLINARIS.	M. P. XVIIII.
TARQVINIOS.	M. P. XII.
COSAM.	M. P. XV.
ITER A ROMA PER PORTVM CENTVM CELLIS.	M. P. LXVIIII. Sic.
IN PORTVM.	M. P. XVIIII.
FREGENAS.	M. P. IX.

AL-

ALITER A ROMA.] Cuſani MSS. *Al iter a Roma.* Lugdunenſis editus *A Litera Romacoſe:* an *aliud iter a Roma* voluerunt? *Coſe* in pleriſque libris legitur. WESS.

CAERE M. P. XV.] *Mirum eſt quam detortum, ac depravatum nomen librarii ex pervulgato & noto reddiderint. In Regio* Caretas *legitur: & in Blandiniano & Longoliano* Cereias. *Neapolitanum* Cereiar. *Livio, Plinio, Straboni, Ptolemaeo, & Stephano* Caere. *Ab eo inſtitutum eſſe, ſacra* caerimonias *vocari, quia* Caerites *ea infracto reip. ſtatu perinde ac florente coluerint, Valerius Maximus lib.* 1. *C.* 1. *auctor eſt. Plinius lib.* 3. 5. *à mari intus* IIII. M. P. SVR.

CERETVS.] Alii rectius *Cere.* SCHOT.

CAREIAS] *Cereias* MSS. noſtri. *Careias,* quod dedimus, in Tabula eſt, neque multum abeunt codices Suritae. *Caere* ut ſit, ſitus non patitur. Illud haud dubie oppidum eſt, quod *Careas* Frontinus L. II. Aquæduct. p. 240. Ed. Keuchen. vocat. *Alſietinae conceptionis modus* ——— —— *cum ex lacu Alſietino & deinde circa CAREAS ex Sabatino* &c. Sedem habuit, ubi nunc *Galera*, ſicuti docuit L. Holſteinius in Cluv. Ital A. p. 44. WESS.

AQVIS APOLLINARIS.] Sic MSS. Tabula *Aquas Apolinaris.* Ph. Cluverius eas cum Caeretanis confudit, notatus propterea ab Holſteinio. Nunc *Stilianas* vocitant. WESS.

TARQVINIOS M. P. XII.] *In Regio,* Tarquinius M. P. XIII *& in reliquis* Tarquinios M. P. XIII: Tarquinii *urbs Livio, & Plinio lib.* 3. 5. populi Tarquinienſes. *Dionyſius Halicarnaſſeus L.* 3. *p.* 184. florentiſſimam Etruriae urbem *adpellat, in qua* Damaratus Corinthius *domicilium conſtituit.* SVR.

TARQVINIOS.] *La Tarquinia* ſive *La Turchina* veteris cognominis reliquias ſervat. WESS.

ITER A ROMA PER PORTVM CENTVMCELLAS] *Hic* portus *à Claudio Imperatore extructus eſt: qui Auguſti in Itinerario* portuum *& poſitionum ab hoc eodem auctore cognominatur. De eo* portu, *quem* Oſtienſem *Tranquillus adpellat, plura à Dione libro lx. p.* 772. *referuntur, quem perfeciſſe, magnitudine animi, & potentia Romana dignum; quod loca circum oſtia Tiberis, neque tuta navibus adpellendis eſſent, neque portus opportunos haberent. Plinius libro xxxvi. C.* 9. D. Claudius aliquot per annos aſſervatam, qua Caius Caeſar importaverat omnibus quæ unquam in mari viſæ ſunt, mirabiliorem, turribus Puteolano ex pulvere exædificatis, perductam Oſtiam, portus gratia, merſit. *Longius ab urbe portum quam Oſtiam diſtare hoc ipſo itinere admonemur, quo ab urbe in portum* XVIIII. M. P. *adſignantur & ſtatim ſubdit* urbem ab Oſtia XVI. M. P. *diſtare. Rutilius Numatianus ejus in itinerario meminit lib.* 1. ℣. 155.

Pande precor gemino placatum Caſtore portum,
Temperet æquoream dux Cytherea viam.

Procopius portum *ab urbe Roma* CXXVI. ſtadiis *abeſſe memorat, & decurſum fluminis ad portum deſcribit, qui dextro brachio fluminis adjungebatur: & urbem eo loco à priſcis Romanis conſtructam, & muro pravalido munitam, cui à* portu *ipſo illi proximo nomen inditum fuerit, quem* portum *hic Antoninus deſignat: nam ab eodem Procopio traditur ad lavam ex altera parte, qua in mare Tiberis altero brachio influit, urbem* Oſtiam *adjacere, & eam fluminis ripa fuiſſe contiguam. Hac de Bello Gothorum libro* 1. *C.* 26. *ab eo traduntur.* SVR.

CEN-

ALSIO.	M. P. IX.
AD TVRRES.	M. P. IIII.
PYRGOS.	M. P. XII.
CASTRO NOVO.	M. P. VIII.
ÇENTVM CELLIS.	M. P. VIII.
AB VRBE OSTIS.	M. P. XVI.
LAVRENTO.	M. P. XVI.
LANVVIO.	M. P. XVI.

PRAE-

CENTVM CELLAS M. P. LXVIIII.] *Hae manſionum ſumma deeſt in Regio, ſed numerorum ejus ratio cum ea congruit. In Blandiniano & Longoliano* LXVIIII. *& in Neapolitano* LXVIII. Centum cellarum *nomen recentius erat, quàm ut à Plinio recenſeri poſſet: cujus nec à Ptolemaeo fit mentio.* SVR.

CENTVM CELLIS.] *Portus Trajani* inibi conditus a Plinio Seniore haud dubie commemorari non potuit. De *Centumcellis* dubites non immerito: videtur enim vetuſtius & ex re ipſa ſumptum nomen; quæ quoque cauſſa eſt, quam ob rem id in vulgus abierit, nomine *portus Trajani* paullatim obliterato. WESS.

IN PORTVM M. P. XVIIII.] *Strabo libro* V. *p.* 226. *à* Pyrgis Oſtiam CCLX. *definit: & in medio* Alſium *interjacere, &* Fregenas: *tametſi bis corrupte in editis quibusdam* Ἄλσιον *pro* Ἄλσιον *legitur. Deſignat praterea à* Coſſa *oppido ſupra mare ſito*, Oſtiam *navigantibus exigua oppida occurrere*, Graviſcas, Pyrgos, Alſium, & Fregenas. SVR.

IN PORTVM.] VIIII. M. P. addit non ſine peccato Pariſinus MS. Procopii ſtadia CXXVI. accurate reſpondent M. P. XVIII., quæ in Tabula inſunt. *Portum, portum urbis, portum Auguſti* appellant, ut Ammianus L. XIX. C. 10. cum Lindebrogii nota & Acta Martyrii Ignatii, ubi Uſſerium vide. De Rutilii verſibus, a Surita paullo ante productis, conſule P. Burmanni commentaria. WESS.

FREGENAS M. P. VIIII.] *Plinius lib.* 3. 8. *in* Tuſcis, *qui* Tyrrheni *dicebantur*, Alſium & Fregenas *adjungit. Livius L.* 36. *C.* 3. Fregenas *maritimum oppidum adpellat.* SVR.

FREGENIS.] Coloniae dignitate inſignes fuiſſe docet Cluverius. MVNIC. FREGENATES ſunt in lapide Ligoriano apud Gudium p. CLXXXVI. 6., &, quod miraberis, Neptunus FREGINVS p. XLI. 2.

NEPTVNO SEVERIANO
FREGINO
S. P. Q.
FREGEN.....

WESS.

ALSIO.] Eſt in ejus veteri ſede villa ſive caſtellum Urſinae gentis *Palo.* WESS.

CENTVM CELLIS.] Sic alii legunt, ſed non recte. Terminus enim vix. SCHOT.

AB VRBE LAVINIVM.] Ita Sigonius, additis M. P. LXVIII. Sed errat calculus, niſi legas XLVIII. IDEM.

AB VRBE OSTIS.] Hoc malunt MSS. aut *Hoſtis*, quibus Tabula adſtipulatur: *Oſtia* enim recentiore ævo, vocis originationem ſecuti, plurium numero pronuntiabant, ut exemplis bene multis Ph. Cluverius L. III. I. A. C. 13. commonſtravit. Urbem XVI. M. P. Roma afuiſſe, teſtis Eutropius eſt L. I. C. 5. & ſcholiaſtes Lucani, nuper a F. Oudendorpio è MSS. erutus, L. VI. 76. hæc notans. *A Roma dicit Oſtiam civitatem; & ipſa enim tantum abeſſet, niſi Tiberis torqueretur: quia ſi per flexus torquetur XXIV. M. ſunt, recto itinere XVI.* Quæ vero C. Sigonius addebat *Lavinium M. P. LXVIII.*, ea ex conjectura nata fuiſſe ſuſpicor; abſunt enim a libris. WESS.

LAVRENTVM M. P. X.] *Plinius ab* Oſtia *ſtatim* Laurentum *ſubjungit. Strabo Aeneam cum Anchiſe patre, & Aſcanio filio* Laurentum *applicuiſſe memoria eſſe proditum, auctor eſt: atque idem prodit Dionyſius Halicarnaſſeus.* SVR.

LAVRENTO.] XVI. M. P. magno conſenſu, cui obviam ire non libuit, MSS. apponunt. *S. Lorenzo*, ac ſi a *S. Laurentio* nomen eſſet, nunc vocant. WESS.

LAVINIO.] Vel *Lanuvio.* SIML.

LANVVIVM M. P. XVI.] *Regium* Lanuviones M. P. XVI. *Blandinianum, & Longelianum* Lanuvio M. P. XVI. *Neapolitanum* Loniano M. P.

PRAENESTINA.

AB VRBE BENEVENTO VSQVE M. P. CLXXXVIII. Sic.

GABIOS.	M. P. XII.
PRAENESTE.	M. P. XI.
SVB ANAGNIAE.	M. P. XXIIII.
FERENTINO.	M. P. VIII.

FRV-

XV. *peſſime in Aldino* Lavinium. SVR.

LANVVIO.] Hoc MSS., præter eum, quem Fabriciani exemplaris poſſeſſor verſavit, agnoſcunt: *Lavinio* Simlerus & Lugdunenſis dederunt; atque hoc ſolum verum eſſe Paullus Merula pugnat Cosmogr. Part. II. L. IV. p. 825. ex Tabula, quæ ab Urbe per Oſtiam & Laurentum viam Lavinium usque continuat. Permutari ſæpe a librariis Lavinium & Lanuvium Ph. Cluverius L. III. I. A. p. 935. & N. Heinſius Ovidii L. VI. Faſt. ℣. 60. docuerunt; poſſetque adeo ſuſpicio non injuſta eſſe, idem & hoc loco eveniſſe. Quia tamen plerique omnes MSS. in *Lanuvio* conſpirant, & Tabula non idem omnino iter perſequitur, nolim quicquam mutari; in primis cum Lavinii ab Urbe diſtantia non conveniat: aberat enim ſtadiis CL., Appiano L. II. B. C. p. 725. auctore, quæ XVI. M. P., ſi ea ab Urbe repetas, ſunt auctiora; ſin, ut ſane fieri oportebit, anteriorum manſionum numeros in ſummam addas, longe ſpatio ſignato erunt minora. Putem indicari iter Roma Lanuvium, ut paullo ante Roma Oſtiam & Roma Laurentum, nec negavero M. P. juſto eſſe minora. WESS.

VIA PRAENESTINA.] Ejus initium a porta eſt Esquilina, quam Procopius propterea L. I. B. G. C. 19. *Praeneſtinam* appellat. *CVR. VIAE PRAENESTINAE* eſt in Theſ. p. CCCCXXXVII. 2. v. Joſ. Mar. Suareſium L. I. Praeneſt. A. C. 19. WESS.

GABIOS.] *Gabrios* vel *Glabrios*. Lego *Gabios*. Gabiorum enim urbs, cujus plerique veterum meminere, ad viam Praeneſtinam ſita fuit, non longe a Roma, ut Dionyſius Halicar. ſcribit: ſed ipſius ætate deſolata fuit, relictis tantum aliquot tabernis in uſum iter agentium. SIML.

GABIOS M. P. XII.] *Dionyſius* Gabios, via Praeneſtina *ad centeſimum ab urbe ſtadium collocat libro iiii. p.* 252. & XCVI. ſtadia XII. milliarium *conficiunt. Strabo itidem L. v. p.* 238. *Praeneſtina via inter Latinam & Valeriam* Gabios *locat, ab Vrbe, & Praeneſte ex aequo ſtadiis centum diſtantes, qua ſi vera dimenſio, Praneſtina urbi* XII. M. P. *applicanda erant, aut* ab Vrbe, Gabios XI. M. P. *ut ex aequo diſtarent.* SVR.

GABIIS.] Ita Sigonius. Male alii *Gabrias.* SCHOT.

GABIOS.] Vaticanus hoc amplectitur, ceteri *Gabrios*, quod margo Fabriciani libri in *Gabios* mutat. Tabula XI. M. P. addit, nec plura Praeneſtinae urbi, egregieque adeo Straboni adſtipulatur. WESS.

PRAENESTE.] Hieronymus in Martyrum indice, quem L. d'Achery Spicilegio inſeruit, & Notkerus a. d. XV. Kal. Sept. XXXIII. M. P. ab urbe ſeparant, intervallum X. M. P. intempeſtive augentes. Sita urbs erat in monte *Aventino*, ſive, uti in veteri MS. Vibii Sequeſtri Suareſius invenit, *Apennino*, aut *Arentino*, ut Joan. Boccatius: nobilitarunt eam præter alia ſortes de quibus Cicero. Procopio in MS. Boico *Πενεςρῖνα* dicitur, ad quem modum Anaſtaſio Bibliothecario & multis aliis *Peneſtre*; unde nunc *Paleſtrina.* Vide Joſ. Mar. Suareſium L. I. Praeneſt. A. C. 3. WESS.

SVB ANAGNIAM M. P. XXIIII.] *In Regio* Sub Anagnie M. P. XXIIII. *In Blandiniano*, & *Longoliano* Sub Anagniae M. P. XXIIII. *In Neapolitano* Sub Anagnie M. P. XIIII. *ut legendum ſit* ſub Anagniam, *uti ſupra* Sub Romulam: *aut utrobique* Sub Romulae, Sub Anagniae. SVR.

SVB ANAGNIE.] Sic alii. Sigonius *Anagnia.* SCHOT.

SVB ANAGNIAE.] Hoc Pariſinis ineſt ſchedis: aliæ ſui temporis more modoque *Sub Anagnie.* Dicta manſio eſt, quod *Sub Anagniam* eſſet: *Compitum Anagninum*, Livio L. XXVII. C. 4. non ignotum, Tabula hoc ſitu habet. WESS.

FE-

FRVSINONE.	M. P. VII.
FREGELLANO.	M. P. XIIII.
FABRATERIA.	M. P. III.
AQVINO.	M. P. VIII.
CASINO.	M. P. VII.
VENAFRO.	M. P. XVI.
	TEA-

FERENTINO.] In integrum hanc manſionem ex MSS. & editis reſtituimus, a Surita neglectam. WESS.

FRVSINONE.] Vel *Fruſione.* SIML.

FRVSINONE.] Vaticanus *Ferentino M. P. VIII. Fabrateria M. P. III. Fruſinone M. P. VII. Fregellano M. P. XIIII.*, non bene. Eſt in lapide apud Gudium p. IX. 6. *A. AGNEIVS. L.F. OVF. NIGER II.VIR COLON. FRVSIN.* Juvenalis Sat. III. 224.

——— —— optima Sorae
Aut Fabrateriae domus, aut Fruſinone paratur.

De civitate Friſilone, unde noſtro tempore *Fruſſilone*, habes in Hormisda Anaſtaſii. WESS.

FREGELLANVM M. P. XIIII.] *In Regio* Fregellano M. P. XXIIII. *& infra* Fruſinone Fregellanum M. P. XV. *deſignat. Livius lib.* 8. 22. Fregellas, Sidicinorum *agrum, ac deinde* Volſcorum, *coloniam deductam auctor eſt. Plinius lib.* 3. 9. *cum* Fabraternis *&* Ficolenſibus Fregellanos *recenſet. Hoc loco oppidum, aut prædium ſignificari videtur.* SVR.

FREGELLANO.] Ita alii. Sigonius *Fregellis.* SCHOT.

FREGELLANO.] MSS. hoc probant. Sigonii *Fregellis* conjecturæ debetur, ut multa. Diverſorium aut prædium in agro Fregellano indicatur. WESS.

FABRATERIAS.] Alii ita. Sigonius vero *Fabrateria.* SBHOT.

FABRATERIA.] A Simlero eſt *Fabraterias.* Lugduni dederunt *Fabrateria* M. P. XIII., ſed invitis MSS. Servat nominis locique reliquias *Falvatera.* WESS.

AQVINO.] Silio Italico *ingens Aquinum* L. VIII. 405. Ciceroni *municipium frequens* Philip. II. C. 42. PATRONVM MVN. AQVINAT. leges in lapide apud Gudium p. XXXVII. 7. Nunc præter rudera ingentia & veterem Baſilicam paucæ ſuperant caſæ, de quibus Angelus de Nuce ad S. Benedicti vitam C. 16. Porro in Tabula eadem M. P. inſunt. WESS.

CASINO.] Alias *Caſilino.* SIML.

CASINO.] *Caſtrum Caſinum* Gregorius M. appellat in Vita S. Benedicti, atque hunc in modum C. 8. deſcribit: *Caſtrum namque, quod Caſinum dicitur, in excelſi montis latere ſitum eſt; qui videlicet mons diſtenſo ſinu hoc idem caſtrum recipit, ſed per III. M. in altum ſe ſubrigens, velut ad aera cacumen tendit.* Apparet hinc *Caſinum* non fuiſſe, ubi nunc celeberrimum in ſummo monte Benedictinorum eſt monaſterium, ſed in montis ejus decliviore latere, quo antiquæ urbis ſuperbas reliquias conſpici Ang. de Nuce ad Gregorii M. locum teſtatur. Quare jure eos reprehendit, qui Caſinum in montis verticem impoſuerunt, nec recte tamen Ph. Cluverium illis accenſens, ut ex ejus L. III. Ital. A. p. 1042. cuivis manifeſtum erit. Quod autem Gregorius M. Apollinem in montis cacumine Benedicti tempeſtate cultum fuiſſe prodit, id lapide Ligoriano, modo bonæ fidei ſit, Caſini, ut fertur, reperto, comprobabitur apud Gudium p. XXIV. 2.

APOLLINI. INVICTO. MITHRAE
SACRVM
T. AVFIDIVS T.F. STEL. PRINCEPS
PATRONVS MVNIC. ET. COLON.
CASIN. MVNIC. IIII.VIR QVINQ.
D.D. KAL. AVG. VINOMALO ET
OPILIONE COS.

Conſules *Vincomalus*, hoc enim verum ejus nomen, & Opilio magiſtratu inſignes fuere An. CCCCLIII. Habet & id monumentum alia prorſus notabilia, quæ hujus loci non eſt excutere. WESS.

VENAFRO.] Vulturno flumini appoſitum eſt, Erchempertoque Hiſt. Longob. C. 29. Edit. Ekhardi *Caſtrum Benafranum* dicitur: pari modo *Benafranos Comites* reperies L. II. Chron. Caſin.

Digitized by Google

TEANO. M. P. XVIII.
ALIFAS. M. P. XVII.
TELESIA. M. P. XXV.
BENEVENTO. M. P. XVIII.

L A V I C A N A.

AB VRBE BENEVENTO VSQVE. M. P. CLXX. Sic.
AD QVINTANAS. M. P. XV.
AD PICTAS. M. P. X.

COM-

Caſin. C. 37. *Civitatem Benafranam* in Chron. Vulturnenſi p. 376. *Urbem Benafro* p. 377. *Venabri* data eſt lex 22. C. Theod. de Curſu Publ. WESS.

TEANVM M. P. XVIII.] *Manuſcripta & Longelianum* Theano: *& ſupra* Teanum *ſcribendum eſſe monuimus. Et hoc idem eſt* Sidicinum. SVR.

THEANO.] Sic quidam libri: veteres lapides absque ſpiritu, ut dixi ſupra, & *Allifas*, geminata liquida, Inſcript. Italiae. SCHOT.

ALIFAS.] *Aliſas* Lugduni vulgatum eſt, Pariſienſi MS. non vetante. Eſt autem *Aliſas* ex uſu recentioris ævi. Leo Oſtienſis L. I. Chron. Caſin. C. 36. *Inde Aliſas pertranſiens per Teleſiam venit ad Civitatem, qua nominatur S. Agathae*; quibus gemina ſunt in Chron. Longobardico apud Camillum Peregrinum p. 268. Vide ſupra p. 122. WESS.

LAVICANA] *Strabo* Lavicanam *viam à porta* Exquilina *ducit, a qua &* Praeneſtinam *exordium ſumere tradit: ad* Pictas *vero, &* Latinam *viam finiri: à* Labicis *dictam populis ferunt, qui &* Lavici *vocantur. Nam in vetuſtis exemplaribus Graecis & Latinis utrumque ſcriptum video.* SVR.

BENEVENTVM VSQVE M. P. CLXX.] *In Regio deeſt hic ſumma numerus: In Blandiniano* DXX. *facili occaſione erroris ex* CL. *&* D. *arrepta. In Neapolitano* CLXX. *In Longoliano* DXX. *&* CLXX. *reſtituit.* SVR.

AD QVINTANAS M. P. XV.] Ad quietis *legendum arbitror, dum locum illum T. Livii reſpicio, libro* 4. C. 41. Cum hæc agerentur, jam, *inquit*, conſul via Lavicana ad fanum Quietis erat, eo miſſa plauſtra jumentaque alia ab urbe exercitum affectum prælio, ac via nocturna excepere. *paulo poſt*, in urbem eſt ingreſſus Conſul. SVR.

AD QVINTANAS.] Mutari quidpiam Tabula vetat. Fuit olim hoc ſitu *Labicum*, unde vix nomen, XV. M. P. ſive CXX. ſtadiis ab urbe, ut Strabo L. V. p. 237. auctor eſt: atque hinc Labicani *QVINTANENSES* in lapide, quem R. Fabrettus Diſſ. III. de Aquaeduct. p. 1773. Ed. Graevii publicavit:

D. M.
PARTHENIO ARCARIO
REIPVBLICAE
LAVICANORVM
QVINTANENSIVM

Huc quoque refert vir eruditus *PRAEDIA QVINTANENSIA*, quorum meminit inſcriptio, ab ipſo vulgata, Inſcript. C. VII. p. 450. WESS.

AD PICTAS M. P. X.] *Strabo*, ἐπὶ τὰς Πίκτας: *quas ab urbe Roma* CC. *diſtare ſtadiis tradit libro* v. *p.* 237. *Forte* Pyctas *legendum, id eſt*, pugiles, *Graeca voce latinis auctoribus uſurpata: ut locum deſignet, quo pugiles exercerentur: & in Strabone* ἐπὶ τὰς Πύκτας, *legendum.* SVR.

AD PICTAS.] Strabo ſtadiis CCX. *Pictas* ab Urbe ſemovet, quæ cum M. P. XXVI. æquent, levis unorum millium differentia eſt. Vt autem quid in eo aut Itinerario mutes, nihil neceſſe eſt: videntur enim *picta taberna* loco nomen feciſſe. *Maſſam Pictas in territorio Gabinenſi* Anaſtaſius in S. Silveſtro deſcribit, quæ ſi non eædem, certe haud longe afuerunt. Tabula *Pactas*, non recte. WESS.

FERENTINVM M. P. VIII.] *Livius L.* 4. C. 56. Ferentinum Hernicis *à Romanis donatum, & Volſcis ademptum tradit.* Ferentum *vero oppidum* Apuliae. *Horatius lib. iii. Oda iv.* & arvum

Pin-

Digitized by Google

COMPITVM. M. P. XV.
FERENTINO. M. P. VIII.
FRVSINONE. M. P. VII.
FREGELLANO. M. P. XIIII.
BENEVENTO MANSIONIBVS, QVIBVS ET IN PRAENESTINA. M. P. CI.

LATINA.

AB VRBE AD DECIMVM. M. P. X.
ROBORARIA. M. P. VI.
AD PICTAS. M. P. XVII.
COM-

Pingue tenent humilis Ferenti.

Et lib. I. epiſt. xvii. ℣. 8.

Si lædit caupona, Ferentinum ire jubebo.

Tacitus Hiſt. 2. 50. *& Tranquillus* Othoni *originem fuiſſe è municipio* Ferentino *in Othon. C.* 1. *tradunt.* Svr.

FERENTINO.] Numeris ratio conſtat. Scholiaſtes Horatii ad Epiſt. a Surita citatam: *Ferentinum, oppidum Campaniae, alii municipium volunt via Labicanae ad XLVIII. lapidem:* immo milliarius lapis XLVII. in oppido Ferentino durat, eo è vicinia tralatus, uti bene L. Holſteinius in Ital. A. Cluverii p. 203. ſuſpicatur. In Ligoriano lapide apud Gudium p. CXXXVII. 1. eſt PATRONVS MVNIC. FERENTINATI NOVANI, qui cum RICCINATIS HELVIANIS p. XCIX. 1. illis adjungendus eſt, de quibus ſupra p. 287. Wess.

FREGELLANO.] Reſtitui hoc in priſtinum locum è MSS. & editis, neglectum a Surita. Wess.

MANSIONIBVS QVIBVS ET IN PRAENESTINA M. P. CI.] *In manuſcriptis, & Longoliano* M. P. CI. *cum tamen ex ſuperiori itinere ex* Fregellano Beneventum *manſionum numeri* CXII. M. P. *conficiant, non* CI. Svr.

AB VRBE AD DECIMVM.] Alii *ab urbe Beneventum* ſcribunt, & *ad Decimum* primam manſionem faciunt, X. M. ab urbe diſtantem. Siml.

AB VRBE AD DECIMVM.] Sic editi plerique: Sigonius ita: *Ab Urbe Compitum M. P. XLV. Ad Decimum M. P. X. Roboraria,* ut in editis olim. Schot.

AB VRBE.] Præter morem neglectus eſt itineris finis, & ſumma M. P., quibus iter abſolvitur; nam quæ Simlerus & Sigonius notarunt, in MSS. nuſquam mihi obvia fuerunt, uti neque Suritae; nam notare non neglexiſſet, ſi quid ejuſmodi reperiſſet. Prima manſio eſt *Ad Decimum*, ut ex Tabula liquet. Simili modo *Ad Ennatum* Alexandriae Severus & Julianus Halicarn. conſediſſe dicuntur in Liberati Breviario C. 19., quod parum intellectum mirificas nobis emendationes peperit: vulgo *ad Laborem* malunt, quam vocem A. Pagi Criticae ſuæ IↃXIX. 18. ex Gloſſario Cangii *vexillum* notare admonet: Baſnagius vero Præfat. Caniſian. C. 3. §. 26. *ad Labranum* refingit & *Labranda* Cariae & Jovem *Labrandeum* in auxilium advocat. Sed *ad Ennatum* ſolum rectum eſt, ut è Leontio de Sectis Actione V. liquet, nonumque lapidem indicat; uti ἐν ὀκτωκαιδεκάτῳ Ἀλεξανδρείας apud Anaſtaſium Sinaitam Hodegi C. 26. vicum ad XVIII. lapidem urbis Alexandrinae. Wess.

ROBORARIA.] Excerpta MSS. noſtrorum III. M. P. cum editis vetuſtioribus adponunt: margo tamen Fabriciani exemplaris VI. M. Sequor plurium conſenſum, ſitu hodierno comprobatum: *Burghetto* enim eſt, teſte L. Holſteinio in Ital. A. Cluverii p. 197. Wess.

PICTAS.] Pariſienſes ſchedæ XVIII., quæ ſi Roboraria ſit *Burghetto*, omnino in XIV. cum Holſteinio p. 193. mutanda ſunt. Wess.

COMPITVM M. P. XV.] *Onuphrius Panvinus hanc viam non* Compitum *tantum uſque, ſed etiam* Canuſium *ex Antonino deducit: & manſiones, quas* Compito *adnectit, ſunt, quæ*

COMPITVM. M. P. XV.

INTRAT IN LAVICANAM.
SALARIA.

AB VRBE ADRIAE VSQVE. M. P. CLVI. Sic.
ERETO. M. P. XVIII.
VICO NOVO. M. P. XIIII.
REATE. M. P. XVI.
CV-

in Praeneſtina *ſub* Anagnia *jam recenſentur: neque aſſequi poſſum, qua ratione id fiat.* Svr.

AD COMPITVM.] Fecit hoc Panvinius in Roma ſua p. CXXI., haud dubie ex ea cauſſa, quod Præneſtina hic viæ Latinæ jungeretur, unde *Compitum* & *Anagninum* quidem, uti antea dictum eſt, quod circa Anagniam ea conjunctio fieret, appellabatur. Wess.

INTRAT IN LAVICANAM.] Car. Sigonius ſic edidit: *Iter Lavicana & Salaria. Ab Urbe Hadriam usque M. P. M. CLVI. Hereto. M. P. I.* (ſed ut numerus conſtet, lege XVIII.) *Viconovo* &c. Schot.

INTRAT IN LAVICANAM.] Male Sigonius; neque enim via Lavicana Adriam iter erat, quippe quæ a porta Esquilina Pictas pergebat, ubi Latinæ jungebatur: Salaria vero a porta Collina inchoabatur, ſicuti Strabo L. V. p. 228. docuit. Putem voces *INTRAT IN LAVICANAM* ſedem ſuam migraſſe & ſcriptas olim fuiſſe poſt *Pictas*, ubi Latina in Lavicanam incurrebat, eodem Strabone L. V. p. 237. auctore. Wess.

HADRIAM M. P. CLVI.] *In Regio* Adria M. P. CLVI. *& Neapolitan. Blandinian. vero* Atriae usque M. P. CLIII. *& Longol. Sed hoc* CLVI. *corrigit.* Svr.

ADRIAE VSQVE.] Hoc arripui, quod noſtri *Adriae* & *Adrie*, CLIII. M. P. in MSS. vir doctus invenit, qui Fabriciano exemplari ejus differentias adſcripſit. Wess.

FRETO.] Alias *Freto*, & rectius: ita enim etiam Strabo & Virgilius nominant. Siml.

ERETVM M. P. XVIII.] *Virgilii carmine celebre oppidum lib. vii. ℣. 711.*

— Poſtquam in partem data Roma Sabinis
Vna ingens Amiterna cohors, priſcique Quirites
Ereti manus omnis.

Strabo, Viam Salariam *non magna longitudinis conſtratam fuiſſe, in quam & Nomentana incideret via apud* Eretum Sabinorum *vicum, ſupra* Tiberim *jacentem: & ex porta* Collina *inchoare. Livius libro xxvi. C. 11.* Caelius, *inquit*, Romam euntem ab Ereto, divertiſſe eo Annibalem tradit; iterque ejus ab Reate Cutiliisque, & ab Amiterno orditur. *Dionyſius, & Stephanus* Sabinorum *urbem eſſe affirmant.* Svr.

ERETO.] *Freto* Cuſani ſchedæ. Aberat ſtadiis CXL., quæ fere M. P. XVIII. æquant, ab urbe, Dionyſio Halicarn. teſtificante L. XI. A. R. p. 867. Videtur his quidem obſtare, quod L. III. p. 137. de praelio Romanos inter & Sabinos περὶ Ἠρητὸν *circa Eretum* Tulli regis ætate pugnato, ſtadio CVII. ab urbe, refert. Sed fruſtra ea urget, ut M. P. corrupta hoc loco Cluverius evincat; neque enim officient, ſi cum L. Holſteinio notaveris, praelium ubi commiſſum ſit ſignaſſe Dionyſium L. III., non *Ereti* ſitum. Vide ejus notas p. 105. Wess.

VICO NOVO.] *Vici novi* memoria in Chron. eſt Farfenſi p. 377., & in Diplomate p. 375., qui idemne an alius ſit, nondum decrevi. *Forum novum* in hac vicinia invenio in Actis S. Anthimi & ſociorum C. 2. *S. Maximus*, inquiunt, *poſitus eſt in via Salaria milliario ab urbe Roma XXX.* tum poſt pauca: *Baſſus autem in eodem loco permanens ubi poſitus erat, Maximus Martyr, hortabatur populum credentium, ut ſanctorum paſſione gauderent potius, quam lugerent. Factum eſt autem, ut convenirent populi in locum, qui appellatur FORVM NOVVM, ubi fiebant ſacrificia Libero Patri & Cereri.* Situs hujus *Fori* non male *Vico novo* reſpondet; nam qui præter Acta *Forum novum* hoc tractu collocaverit, neminem recordor. Tabula *ad Novas* cum iisdem M. P., nec diſſidet in ſequenti. Wess.

CVTILIAS M. P. XVIII.] *In Regio* M. P. VIII. *& in reliquis* M. P. XVIII. *ſubaudiendum eſt* aquas. *De* Cutiliis *Seneca Quaeſtionum Natura-*

CVTILIAS.	M. P. VIII.
INTEROCRIO.	M. P. VI.
FALACRINO.	M. P. XVI.
VICO BADIES.	M. P. IX.
AD CENTESIMVM.	M. P. X.
ASCLO.	M. P. XII.
	CAS-

ralium libro iii. C. 25. Ipſe ad Cutilias natantem inſulam vidi, *& ſtatim*, Cutiliarum inſula & arbores, & herbas nutrit. *Plinius Lib.* 11. *C.* 95. Et apud Cutilias aquas opaca ſilva, quæ nunquam die ac noctu eodem loco viſitur. *Et lib.* 3. *cap.* 12. In agro Reatino Cutiliae lacum, in quo fluctuetur inſula, Italiae umbilicum eſſe M. Varro tradit. *In vetuſtis Plinii exemplaribus* Cutiniae *legitur. Straboni libro v.* περὶ τὰ ἐν Κωτισκολίαις ψυχρὰ ὕδατα· *pro* Κωτιλίαις. *Vide Feſtum, & Varronem lib. iiii. de ling. Lat.* SVR.

CVTILIAS.] *Catilias* alii male. Sigonius *Cotilias*, *Interocrea*, *Falacrino*. De hoc oppido Turnebus L. VI. C. 6. Adverſ., ut & de altero illo Steph. Pighius Herc. Prodic. p. 277. SCHOT.

CVTILIAS.] Egregius eſt Regius Suritae MS. & ad verum nos proxime ducit; neque enim *Aquae Cutiliae* XVIII. M. P. a Reatina civitate abſunt, ſed VIIII., ut bene ſpatium finivit Tabula. Sequamur ergo Regium. WESS.

INTEROCRIVM M. P. VI.] *In Regio* M. P. XVI. *& in reliquis* M. P. VI. *Strabo eodem libro*, Interocream *vicum*, Reati *finitimum*, *recenſet: & plurium numero leguntur apud eum* Ἰντερόκρεαι. SVR.

INTEROCRIO.] Membranae antiquiores cum Tabula hoc uno ſe amplectuntur. Venit loco nomen, quod inter montium anguſtias ſedem obtineret. *Ocram* enim *antiqui montem confragoſum appellabant*, Feſto auctore. Tabulæ VII. M. P. veriora ſunt. WESS.

FALACRINVM M. P. XVI.] *In Regio* Filacrino M. P. XVII *& in reliquis* Falacrino *legitur.* SVR.

FALACRINO.] *Vicum modicum, cui nomen eſt Falacrine*, in quo Veſpaſianus natus ſit, Suetonius in ejus Vita C. 1. vocat. *Falacrinis* Tabula. De hodierno nomine Maphaeus Vegius in Vita Bernardini Senenſis C. 5. *Tum eodem die*, inquit, *declinante jam ſole, inde egreſſus eſt, profecturus in Civitatem Ducalem, antiquam, ut opinor, Phalacrinam, quam in Samnio eſſe, ultra Reate, vico modico ſitam atque in ea Veſpaſianum natum legimus.* Vide quoque L. Holſteinium in Ital. A. C. p. 118. WESS.

VICO BADIES.] Vel *vicus Badius.* SIML.

VICVMBADIES M. P. VIIII.] Vicobadies M. P. VIIII. *habent Regium & Blandinianum exemplar. In Neapolitano* Vicobadies M. P. VIII. *In Longoliano* vico Badies M. P. VIIII: *&* VIII. *corrigit. Apparet vicum eſſe cum cognomento, quod ita luxatum eſt, ut vulneri mederi non poſſim.* SVR.

VICO BADIES.] Cuſani membranæ *Vico Baides M. P. VIII.* Merula Coſmograph. Part. II. L. IV. p. 951. *Vico Martis* corrigit ex Tabula, quæ *ad Martis* habet XVI. M. P. a *Falacrinis*. At diſtantia vetat & titulus ipſe, nam *Ad Martis* templum indicat. Simleri *vicus Badius* forte præſtat, ut a *badio* colore ſit vico nomen; quamquam hoc divinare eſt. In ſitum inquirit Ph. Cluverius L. II. I. A. p. 742. WESS.

AD CENTESIMVM M. P. X.] *Manſionem hanc* ad Centeſimum *nuncupatam apparet, quod* C. *milliario ab urbe diſtaret: & tamen manſionum numeri quos in itinere recenſuimus,* M. P. CVII. *conficiunt.* SVR.

AD CENTESIMVM.] Illis omnibus, quæ dixi, emendatis, calculus non male conſtabit. L. Holſteinium in I. A. C. p. 117. vide. WESS.

ASCLVM M. P. XII.] Aſclo M. P. XII. *habet Regium exemplar, & Blandinianum* Oſclo M. P. XII. *Neapolitanum uſitato errore* Aſdo M. P. XII. *& Longolianum* Oſclo, *&* Aſdo *corrigit. Infra etiam* Aſclo *legitur, &* Aſculum *eſſe coloniam* Piceni *nobiliſſimam adparet ex Plinio lib.* 3. *C.* 13., *quam Ptolemaeus in mediterraneis* Picenorum *conſtituit. Caeſar commentario primo belli civilis C.* 15. Aſculum Picenum *cognominat.* SVR.

ASCLO.] Sic alii. Sigonius *Aſculo* tribus ſyl-

CASTRO TRVENTINO.	M. P. XX.
CASTRO NOVO.	M. P. XII.
ADRIAE.	M. P. XV.

V A L E R I A.

AB VRBE ADRIAE VSQVE. M. P. CXLVIII. Sic.

TI-

ſyllabis, quot & hodie oppidum nominatur. SCHOT.

ASCLO.] Τὸ Ἄσκλον τῶν Πικηνῶν Strabo L. V. p. 241., atque hinc *Aſclum* pro *Aſculo.* WESS.

CASTRO TVENTINO.] Vel *caſtrum Truentinum.* Ptolemaeus, Strabo, Plinius *Truentum* vocant. SIML.

CASTRVM TRVENTINVM M. P. XX.] *In Regio* Truentino: *& in reliquis* Tuentino *legitur. Plinio lib.* 3. *C.* 13. *videtur eſſe in* Piceno, Truentum *cum amne, quod ſolum* Liburnorum *in Italia reliquum eſſet: & Ptolemaeo in Picenorum regione* Κάστρον: *quod à* Truento *flumine* Truentinum *ſit dictum: Cn. Pompeius Procoſ. ad L. Domitium Procoſ. lib.* 8. *Attic. Epiſt.* 12. Nam illa cauſa, quam mihi Vitulius ſcribit, levis eſt, te præterea moratum eſſe, quòd audieris Caeſarem Firmo progreſſum in Caſtrum Truentinum veniſſe. SVR.

CASTRO TRVENTINO.] Male quidam *Tuentino.* SCHOT.

CASTRO.] *Tuentino* etiam noſtri libri. *Caſtrum Truentinum* recte Pompejus. Truentum eſſe M. P., quibus a *Caſtro novo* ſemovetur, indicio ſunt. Vide ſupra p. 101. WESS.

HADRIAM M. P. XV.] *In Regio* Adrie M. P. XV. *Reliqua* Hadriae: *& in Neapolitano numerus* M. *deeſt: & in Longoliano* XIIII. Hadriam Tuſcorum *coloniam*, *& ab ea* Hadriaticum *mare vocaſſe Italicas gentes, atque itidem Graecos Livius libro* V. C. 32. *auctor eſt. Pomponius Mela lib.* 2. *cap.* 4. Caſtelli *nomen* Hadriae *attribuit.* Caſtella autem, Firmum, Hadria, Truentinum. Atriam *dictam*, *& ab ea* Atriaticum *mare ante appellatum, quod poſtea* Adriacum *lib.* 3. C. 16. *Plinius prodit: & à mari* VII. M. *abeſſe lib.* 3. *cap.* 13. *Ptolemaeus inter mediterraneas* Picenorum *urbes recenſet. Jovianus Pontanus ſequente D aſpirari A in his dictionibus, quæ è Graeco ducta ſint, docet: ut poto* Hadriam *maſculini generis pro ſinu maris, & feminini pro oppido, & quæ ab his fiunt,* Hadriaticum, Hadriacum, *& adjicere potuit ex Stephano* Hadrianum *adjectivum, ut Horatio lib. I. Oda xvi.*

——— Sive flamma
Sive mari libet Hadriano.

Itemque Hadrianum *proprium nomen. Quod ſi id adeo certum eſt, aſpiratum fuiſſe, non video qua ratione reliqua non aſpirentur. Nam* Hadriam, *tanquam alteram* Hadriani *patriam fuiſſe Spartianus auctor eſt.* In patria, *inquit* C. 19., ſua Quinquennalis, & item Hadriae Quinquennalis, quaſi in alia patria, & Athenis Archon fuit. SVR.

ADRIAE.] Placet hoc MSS., quorum quidam vocem ſpiritu aſperant, ut Cuſani, alii *Adrie*, uti Vaticanus. Ceterum confudit doctiſſimus H. Surita *Adriam* coloniam Piceni, qua de Plinius L. III. C. 13., & *Adriam* Thuſcorum coloniam, ſitam inrer Padum & Atheſis oſtia: ab hac Plinius & ante eum Livius Adriatici maris titulum repetunt: tamen in nominis, quo vulgo ſinus ille notus eſt, origine Paullus Diaconus L. II. C. 19. conſentit; nam de Piceni urbibus agens, *& vetuſtate*, inquit, *conſumpta Adria, quæ Adriatico pelago nomen dedit.* WESS.

VALERIA] *Strabo* Valeriam viam à Tiburtinis *initium capere, &* Marſos *&* Corfinium Pelignorum *oppidum ducere.* SVR.

ADRIAE VSQVE.] Vaticanus ita jubet, nec diſcordant ceteri, quamquam *Adrie*, vitioſo temporis ſui more, præferunt. WESS.

TIBVR M. P. XX.] *Manuſcripta & Longolianum* Tiburi M. P. XX. *Martialis carmine ad* Fauſtinum *L.* 4. *Ep.* 57. *ſatis conſtat*, Tibur *ab urbe* XX. M. P. *diſtare:*

Tu colis Argivi regnum, Fauſtine, coloni
Quo te bis decimus ducit ab urbe lapis.

Nam Tibur *deſignaſſe conſtat, quod ab* Hercule

Stra-

Digitized by Google

TIBVRI. M. P. XX.
CARSEOLOS. M. P. XXII.
ALBA FVCENTIA. M. P. XXV.
CERFENNIA. M. P. XXIII.
COR-

Strabo, & *idem poëta*, Herculeum *adpellant. Horatius L. 2. Od.* 6. *item* Argeo colono *poſitum* Tibur *cecinit: quem* Argivum *Martialis vocat, ut apud Procopium de bello Gothorum libro* 2. C. 4., CLX. ſtad. *ab Vrbe diſtare predendum eſſet, non* CL. *quemadmodum in vulgatis legitur.* SVR.

TIBVRI.] Sic alii. Rectius *Tibure.* SCHOT.

TIBVRI.] Rectam MSS. ſcripturam Suetonius adfirmabit in Calig, C. 8. *Cn. Lentulus Gaetulicus Tiburi genitum ſcribit*, & Servius Aen. IV. 224. *Sic Horatius: Romae Tibur amem, ventoſus Tibure Romam, pro Tiburi.* In Procopio *σταδίοις τεσσαράκοντα καὶ ἑκατὸν* invenies, quæ pro ejus conſuetudine M. P. XX. peræquant. WESS.

CARSEOLOS M. P. XXXI.] *In Regio* Tarſiolos M. P. XXII. *& reliqua* Caſſiolos M. P. XXII. *Livius libro.* x. Carſeolos *coloniam in agrum* Aequicolarum *deductam perhibet: Plinio L.* 3. *Sect.* 17. Carſeolani *item* Aequiculanorum. *Strabo in* Valeria *via conlocat* Carſeolos & Albam. *Ptolemaeo item in* Aequiculis Καρσίολοι. *Ovidius ſingulari numero protulit libro Faſtorum* 4. ℣. 683.

Frigida Carſeolis, nec olivis apta ferendis
Terra, ſed ad ſegetes ingenioſus ager.

SVR.

CASSIOLAS.] Ita vulgo. Sigonius *Carſeolos.* SCHOT.

CARSEOLOS.] *Caſſiolos* excerpta MSS., quibus utimur. Videtur autem in M. P. error eſſe, quæ juſtiſſima quidem L. Holſteinius in Ital. A. C. p. 164., ubi parietinas Carſeolanas deſcribit, eſſe pertendit: verum ex R. Fabretti Diſſert. II. Aquaeduct. p. 1723. ſatis patet, M. P. XXXVIII. Carſeolos ab urbe afuiſſe; nam lapides milliarii & alia, quæ ibidem in medium ſunt allata, rem confeſſam faciunt. WESS.

ALBA TVCENTIA.] Vel *Alba Tucennia.* SIML.

ALBAM FVCENTIAM M. P. XXV.] *Anferendi caſu manuſcripta*, & *Longolianum* Alba Tucentia: & *in Longoliano* XXII. M. P. & XXV. *corrigitur. Hac* Alba *ad* Fucinum *lacum cognomine diſtingui videtur ab alia ejusdem nominis: unde Varroni de lingua Latina gentilia nomina etiam diſtinguuntur. Erant enim* & Albani, & Albenſes. *Strabo in mediterraneis inter* Latinas *urbes ſitam eſſe* Albam, Marſis *finitimam*, *in excelſo locatam ſaxe*, *ac prope* Fucinum *eſſe* lacum. *Plinio L.* 3. *Sect.* 17. Alba *ad* Fucinum lacum: *quorum auctorum conſenſu mihi pro* Tucentiam, Fucentiam *legendum videtur*, *quod ad* Fucinum lacum & *in* Fucentibus *eſſet.* Fucentes *enim* Marſicum *populum fuiſſe, ex eodem adparet Plinio; unde Ptolemaei locum etiam emendandum exiſtimo in* Marſis *interverſione litterarum corruptum: legitur enim ex duobus Marſorum oppidis* Carſeolis *vicinis* Ἀλφαβούκηλις *pro* Ἄλβα Φουκέντις, *uti ego conjectans ſuſpicor. Nam verſimile non eſt* Albam, *celebre oppidum, à Ptolemaeo fuiſſe praetermiſſum. Quare non verebor hac Ptolemaei auctoritate ſubnixus*, Fucentiam, *pro* Tucentiam *in Antonino reſtituere: cum facili lapſu librarii ex F, T duxerint: quamquam magis placeret* Albam Fucentum *adponere. Alteram, ut Livius eſt auctor, ſub* Albano *monte Aſcanius condidit, que ab ſitu porrecta in dorſo urbis* Longa Alba *eſt adpellata.* SVR.

ALBA FVCENTIA.] Ita Sigonius, & M. P. XXII. SCHOT.

ALBA FVCENTIA.] *Tucentia M. P. XXV.* Cuſani codex: *Tuconna* Pariſinus, *Tucontia* Vaticanus: error ortus eſt ex ſimilitudine T & F in MSS. *CVR. R. P. ALB. FVC.* eſt in Gudiano lapide p. CXXII. 3. WESS.

CERFENNIA.] Vel *Cervennia.* SIML.

CERFINNIAM M. P. XXIII.] *In Regio* Cerfinnia M. P. XIII. *Blandinianum* Cervennia M. P. XXIII. *Neapolitanum* Cerſenina M. P. XXIII. *In Longoliano* Cervennia M. P. XXIII. & Cerfennia *corrigit.* SVR.

CERFENNIA.] Commatis hoc eſt probi. *Cervennia, Cerſemua*, ut ſolent librarii aberrare, in quibusdam eſt membranis; quod dedimus habent Pariſinae & vetuſti lapides. Fuiſſe volunt prope *collem Armelum*, ubi parietinæ in-

 gen-

CORFINIO.	M. P. XVII.
INTERBROMIO.	M. P. XI.
TEATE MARRVCINO.	M. P. XVII.
ADRIAE.	M. P. XIIII.

F L A M I N I A.

AB VRBE PER PICENVM ANCONAM ET INDE BRVNDISIVM. M. P. DCXXVII. Sic.

VTRI-

gentes durant. V. Camarram Teat. Antiq. L. I. C. 5. Wess.

CORFINIO.] XXVIII. M. P. Sigonius. Schot.

CORFINIO.] Celebre olim oppidum gentiſque Pelignorum caput, nunc adeo obſcurum eſt, ut ſitus controverſiam ſubierit. *Valvam*, unde Valvenſis ſeu Balbenſis Comitatus in finibus Sabinorum & Aeqnicolarum, medio ævo fuiſſe L. Holſteinius in Ortel. p. 27. adfirmavit. Contra ea venit eruditus Auctor Differt. Chorogr. Ital. p. CCL., & partim quidem Ravennatis anctoritate motus, qui *Valvam* a Corfinio diſtinxit; partim Sigeberti Gemblacenſis, a quo An. IↃCCCCLXX. Corfinium adhuc ſuperſtes deſcribitur. Mihi, quod ejus pace dictum ſit, ea omnia ad Holſteinium expugnandum non ſatis valida ſunt viſa: nam Ravennati non tuto fiditur, ſolito ex Tabula, cujuſcemodi illa Peutingerana eſt, nomina locorum excerpere, & ſubinde è ſuo alia addere eaque erroribus induere; ut certe ea ſunt, quæ L. IV. C. 31. de *Balba*, ipſo doctiſſimo viro arbitro, perſcripſit. Sigebertus, quæ de Lucia Virgine prodidit, hauſiſſe videtur è libello, quo Sancti erant comprehenſi, quos Theodoricus Metenſium præſul in Italia repererat: eum itaque conſulamus editum tom. II. Spicilegii d'Achery p. 137. Nov. Edit. *Ea in Corſinio, quæ vetus olim civitas fuerat, nunc tota diruta, quieſcebat.* Quæ Sigeberti ævo Corfinium dudum in ruinis fuiſſe maniſeſtant. Quod ſi ergo nihil aliud officiat, neque enim Acta Valentini, C. 2. Corfinium In Valvenſi Comitatu locantia, oberunt, L. Holſteinii opinio facile ſeſe tuebitur. Wess.

TEATE MARRVCINVM M. P. XVII.] *Ab hoc oppido* Teatini *Plinio L. 3. C. 12.* Marrucinorum: *& Ptolemaeo item in mediterraneis* Marruncinorum *Τεατέα pro Τεάτε: & apud Strabonem etiam corrupte Τεγεάτε* Marrucinorum *metropolis. Statius Papinius ad Marcellum, de* Veſuvii *conflagratione, L. IV. Silvar. 4. ℣. 85.*

— Necdum letale mlnari
Ceſſat apex: procul iſta tuis Tifata, Teate,
Nec Marrucinos agat hæc inſania montes.

Svr.

THEA MARRVCINO.] Male vulgo. Alii *Teate Marrucicorum.* Livii Epitoma L. LXXIII. *Aſinii Maruccinorum prætoris*, hoc eſt στρατηγῷ, meminit, & Catullus, *Marrucinè Aſine.* Vide Giſanium in Lucret. Indic. p. 438. Schot.

TEATE.] Vaticanus *Theat Marrutino*, Pariſienſis *Thee Marrucino*; Simlerus *Thee Marracino* publicavit. Tabula *Tea nomarrucinoccios*, unde Ravennas L. IV. C. 35. procudit, *Teano Marrucion ecgios.* Rectum ſine dubio eſt *Teate Marrucino*, quo de Camarra L. I. Teat. A. C. 9. Strabonis Τεγεάτε in Τεάτε ex MSS. mutari oportet, ut L. Holſteinius in Epiſt. ad Camarram, quam hic L. I. C. 2. habet, docuit. Diſtantia, quæ Inter Teate & Cerſenniam eſt, lapide milliario, quem ſub Teate effoderunt, apud Camarram p. 73. adfirmatur:

TI. CLAVDIVS
CAISAR
AVG. GER. PONT. MAX.
TRIB. POT. VIIII. IMP. XVI
COS. IIII. P.P. CENSOR
ſIAM CLAVDIAN ſALER...
A CERFENNIA OSTIA ATE...
MVNIT IDEMQVE
PONTES FECIT
XLIII.

Wess.

AN-

VTRICVLI.	M. P. XLVII.
NARNIAE.	M. P. XII.
AD MARTIS.	M. P. XVII.
MEVANIAE.	M. P. XVI.
NVCERIAE.	M. P. XVIII.

DV-

ANCONAM ET INDE.] Hæc tria verba abſunt a Sigoniano. Schot.

VTRICOLI.] Alias *Ocriculum*. Siml.

OCRICOLOS M. P. XLVII.] *In Regio* Ocriculi M. P. XLIIII: *& reliquis* Vtriculi M. P. XLVII. *Strabo* Ocriculos *in Flamina via collocat: & Ptolemaeo in* Vilumbris 'Οκρίκολον. *Supra pagina* CXXIIII. *ab urbe* Ocricolos *per* roſtratam villam M. P. XLVIIII. *deſignantur. Stephano ex Dionyſio* 'Οκρίκολα. Svr.

VTRICVLI.] Ita MSS., ſui temporis conſuetudinem ſecuti, qua & *caſtrum Utriculum* Anaſtaſius in Hadriano I., atque alii, quos p. 125. excitavi, vocant. M. P. XL IIII., quæ in Regio Surita offendit, Itiner. Hieroſ. rata eſſe jubet: nihil tamen mutavero, Servio confiſus, qui Aen. VII. 517. *In LX.*, inquit, *Flaminiae eſt civitas Narnia, in montibus poſita, quibus ſubeſt Nar fluvius.* Immo Procopii L. I. B. G. C. 17. ſtadiis CCCL., quibus Narniam ab Urbe ſemovet, centum alia addenda ſuſpicor, ne his diſcrepet. Wess.

AD MARTIS.] Hinc fuiſſe volunt VICANOS VICI MARTIS Theſ. p. MXXIX. 5. & VICANOS VICI MARTIS TVDERT. p. MXXXII. 1. Numeris vici hujus vitium inolevit, quod bene eluit L. Holſteinius in Cluverii Ital. A. p. 97., IV. M. detractis: quod vero vir ceteroqui accuratiſſimus *Faneſtres* vici incolas à Fano Martis apud auctorem de Limitib. agrorum appellatos autumavit, metuo ut verum perviderit. Verba, quibus in opinionem impulſus eſt, ſunt Edit. Goeſ. p. 58. *Ut Tudertini, qui apud principes egerunt, ut Faneſtres incolae, ſi eſſent alienigenae, qui intra territorium incolerent, honoribus fungi in colonia non deberent. Sed Faneſtres hoc poſtea impetraverunt:* quæ Tudertinis Faneſtres adjungentia prima fronte *Fanum* hoc *Martis* in Tudertinorum finibus innuere videntur: ſi tamen penitius conſideraveris luxata & mutila reperies. Ne longum faciam, ea ſodes expende, quæ p. 71. perſcripta ſunt: *Sed quadam colonia aut beneficio conditorum perceperunt, ut Tudertini, aut poſtea apud principes egerunt, ut Faneſtres; ut incolae etiamſi eſſent alienigenae, qui intra territorium colerent, honoribus fungi in colonia deberent. Hoc Faneſtres nuper impetraverunt: Tudertini autem beneficio habent conditorum.* Viden coloniam Faneſtrem, ſive *Col. Juliam Fano Fortunae* deſignari & priorem locum ex hoc eſſe reformandum? Wess.

NARNIAM M. P. XII.] *Livius libro x. c.* 10. Nequinum Vmbriae oppidum, quo colonia adverſus Vmbros miſſa fuit, poſtea Narniam à flumine appellatam. *Plinius item* Narniam Nequinum *appellatum fuiſſe auctor eſt.* Svr.

VEMANIAE.] Rectius *Mevania*. Siml.

MEVANIAM M. P. XVI.] Nevaniae *interverſis litteris legitur in manuſcriptis exemplaribus, & Longoliano. Strabo* Mevaniae *meminit, etſi corrupte* in Vmbria Meovaniae *legitur. Plinio lib.* 3. C. 14. in Vmbris Mevanienſes. *Ptolemaeo item* in Vilumbris *Μευανία*. Svr.

MEVANIAE.] *Vemaniae, Vemanie, Vamame* excerpta MSS. Quod ſecuti ſumus, rectum juſtumque eſt. Plinii vetuſti codices manu & formis deſcripti *Mevanionenſes* & *Mevianates*; unde Ph. Cluverius *Mevaniolenſes*, ſequente Harduino, fecit. *MEVANIOLAE* enim in Theſ. p. CCCCLXXXIII. 7. mentio eſt. Wess.

NVCERIAM M. P. XVIII.] *Supra quattuor recenſeri à Ptolemaeo* Nucerias *mentio facta eſt. Hac* Vmbrorum *eſſe adparet: Plinio lib.* 3. c. 14. in Vmbris Nucerini, cognomine Favonienſes. Svr.

NVCERIAE.] Hoc aut *Nucerie*, quod & in veteri Charta, *Inveſtituram* vocant, Chron. Caſaurienſis A. ↀCCCCLXXIIII. ineſt, MSS. edunt. Tabula *Camellariae* cognomen illi appingit; eoque motus Ph. Cluverius Plinii *Nucerines Camelianos* in *Camellarios* transmutat. Equidem L. Holſteinio aſſentiri malo, nihil in Plinio moventi ob *Camelianum*, quod proxime Nuceriam in antiquis donationibus monaſ-

terii

DVBIOS.	M. P. VIII.
PROLAQVE.	M. P. VIII.
SEPTEMPEDA.	M. P. XV.
TREA.	M. P. IX.
AVXIMO.	M. P. XVIII.
ANCONA.	M. P. XII.
NVMANA.	M. P. VIII.

PO-

terii Farfenſis invenit: & quamvis fruſtra id *Camelianum* in Farfenſi Chron., multas ejuscemodi donationes complexo, quæſiverim, nec indidem eruere auctor Diſſ. Chorogr. Ital. potuerit, nunquam tamen viri eruditi fidem labeſactabo: potuit enim alias vidiſſe. De M. P. vide Cluverii Ital. A. L. II. p. 631. WESS.

DVBIOS M. P. VIII.] *Strabo lib.* V. *p.* 227. *in* Vmbria, *vicanas quaſdam habitationes eſſe perhibet, potius viæ gratia, quam ullo civili cœtu congregatas, quarum mihi inſtar ſunt in hoc itinere* Dubii, Prolaque, *&* Trea: *quarum apud alios auctores nullam mentionem reperi.* SVR.

DVBIOS.] Refert huc Wil. Goeſius ex Frontino de Colon. p. 105. *Dunos municipium* & *Divinos* p. 137. WESS.

PROLAQVEVM M. P. VIII.] *Regium exemplar, Blandinianum, & Neapolitanum* Prolaque M. P. VIII. *Neque aliter in Longoliano legitur: adeo ſummo conſenſu in eam vocem conveniunt. Videntur librarii ex* Prolaqueo *auſerendi, ſuo more, caſu,* Prolaque *duxiſſe, &* Prolaqueum *ſcribendum, ut* Sublaqueum, *cui oppido tres nobiles amœnitate lacus, quos* Anio *defert in* Tiberim, *nomen, ut Plinius ait lib.* 3. C. 12. *dedere. Tacitus libro xiiii. C.* 22. Nam quia diſcumbentis Neronis apud Simbruina ſtagna, cui Sublaqueum nomen eſt, ictæ dapes, menſaque disjecta erat, *&c. ut* Prolaqueum *ſi oppidum,* ante lacum *adpoſitum, quemadmodum* Sublaqueum, *quod* ſub Lacus *ſitum eſſet.* SVR.

PROLAQVE.] Ita Vaticanus: ceteri *Proloque*. Ph. Cluverius oppidum eſſe vult in valle Apennini a lacu, cui aſſidebat, dictum: Ego a monte manſionem id nominis accepiſſe ex Actis S. Severini & Victorini C. I. edoctus ſum: *Eumque dictis*, inquiunt, *faciens vale ſe de tugurio eliminat, ſilvas petit vicini montis, quem dicunt Prolucem.* WESS.

SEPTEMPEDAM M. P. XV.] *Habet Regium exemplar auſerendi caſu. Blandinianum & Longolianum* M. P. XVI. *Neapolitanum* M. P. XVII. *Plinio lib.* 3. *c.* 13. Septempedani *in Piceno; Ptolemaeo in mediterraneis Picenorum* Σεπτίμπεδα. *Hyginus de modis agrorum, de* Septimpeda *oppido iter populo non deberi prodit, & ejus agrum ea lege contineri, qua & ager* Cingulanus. SVR.

SEPTEMPEDA.] Municipium fuit, unde *FLAM. FERON. MVNICIPI. SEPTEMPED.* in Theſauro p. CCCVIII. 3. *Septempedum oppidum* Frontino Colon. p. 143., rectius Actis S. Severini & Victorini C. I. *Picentinae accola provincia, qua vadoſus FLVSOR praterfluit SEPTEMPEDAM:* quæ, etſi pauca, egregia ſunt: nam & *Fluſorem* Tabulæ, *de quo nomine nihil certi dici poſſe* Ch. Cellarius L. II. G. A. C. 9. p. 754. adfirmabat, ſtabiliunt; prætereaque fluvium oſtendunt, qui *Sanſeverinum*, id nunc Septempedae nomen ab Epiſcopo Severino, alluebat, cujus in nomine falſus eſt Ph. Cluverius L. II. I. A. p. 738. WESS.

TREA.] Ptolemaeo *Trajana*. SIML.

TREA.] Hinc *Treenſis ager* Frontino Colon. p. 125. Verum tamen *Treia* eſt, ut ex veteri epigrammate Theſ. p. CCCCXLVI. viri docti monuerunt, ubi *ORDO ET PLEBS TREIENSIS PATRONO MVNICIPI.* Rudera municipii in ſiniſtra ripa amnis, quem Potentiam vocant, ſignavit L. Holſteinius in Cluv. Ital. A. p. 136. WESS.

AVXIMVM M. P. XVIII.] *Plinio lib.* 3. *c.* 13., ab Ancona intus Auximates. *Procopius lib.* 2. *bel. Goth.* C. 13. *minime eum* XII. *milliarium convenire videtur, qua* Auximo Anconam *tribuuntur, cum perhibet* Anconam ab Auximo LXXX. ſtadiis *ſummum diſtare, quod forte eo diſcrepat, quod iter Antonini fere non directo tramite, ſed diverticulo aliquo duceretur.* Auximum *praterea idem Procopius eodem libro* II. *belli Gothici c.* 23. *in agro* Piceno *urbem Romanos* metropolim *vocaſſe, & ab Ionio ſinu ſtad. ad ſum-*

POTENTIA.	M. P. X.
CASTELLO FIRMANO.	M. P. XII.
CASTRO TRVENTINO.	M. P. XXIIII.
CASTRO NOVO.	M. P. XII.
HADRIAE.	M. P. XV.
OSTIA ATERNI.	M. P. XVI.
ANGVLO.	M. P. X.
ORTONA.	M. P. XI.
ANXANO.	M. P. XIII.

HIS-

ſummum LXXX. *diſtare*, *& in edito colle ſitam*, *ut nullum à planicie aditum haberet.* SVR.

AVXIMVM.] Pariſienſis MS. *Anxinium.* Procopii ſtadia LXXX. non male convenient, ſi unis M. P. ſeptem dederis. *DECVR. COLON. AVX.* eſt in Ligoriano lapide apud Gudium p. CXXII. 9. WESS.

ANCONA.] Situm & nominis cauſſam habet Procopius L. II. B. G. C. 13. ὁ δὲ Ἀγκὼν ὄρος πέτρα τίς ἐστιν ἐγκάμπιος, ἀφ' οὗ δὴ καὶ τὴν προσηγορίαν εἴληφε ταύτην. Ἀγκῶνι γὰρ ἐπὶ πλεῖστον ἐμφερής ἐστι. *Eſt Ancona rupes angulata*, *inflexoque ſubito ſimillima*, *qua & nominis cauſſa.* Adde Magiſtrum Boncampagnum de Anconae Obſidione C. 3. WESS.

NVMANAM M. P. VIII.] *Mela Pomponius L.* 2. *C.* 4. Numanam, Potentiam, Claternam *recenſes. Plinio lib.* 3. *c.* 13. *in ora* Cluana, Potentia, Numana à Siculis condita. *Ptolemaeo juxta Adriaticum ſinum* Ποτέντια, Νύμανα. *In manſione* Potentiae *deeſt numerus* X. *in Regio exemplari.* SVR.

NVMANA.] Municipium fuit, unde MVNICIP. NVMANAT. in Theſ. p. CCCCXLVI. 1. & IIII.VIR QVINQ. NVMAN. apud Gudium p. XXVII. 8. Vulgus *Humanam* vocat, quo nomine Seculo IX. non ignota fuit: eſt enim *Coſmas Epiſc. Humanae* in Romana Synodo A. IↃCCCXXVII., & *Humanatium patrimonium* in pluribus MSS. Anaſtaſii in Zacharia Pontifice. WESS.

POTENTIA.] *IIII.VIR. COLON. POTENT. ET. PATRONVS* Inſcriptus eſt lapidi Ligoriano apud Gudium p. CLXXIX. 1. unde coloniam fuiſſe, ni aliunde liqueret, colligeres. WESS.

CASTELLVM FIRMANVM M. P. XII.] *Regium & Neapolitanum* Caſtello Firmano M. P. XII. *Blandinianum* Caſtello Firmano M. P. XXII. *& item Longolianum*, *ſed* XII. *corrigit.* SVR.

HOSTIA AETERNI.] Rectius *Aterni.* SIML.

OSTIA ATERNI M. P. XVI.] *In Regio* Oſtia Aetenni M. P. XVI. *In Blandiniano* Hoſtia æterni M. P. XVI. *Neapol.* Oſtia eterni M. P. XV. *In Longoliano* Hoſtia Aterni M. P. XVI., *&* XV. *corrigitur. Livius* Oſtiorum Aterni *fluminis meminit*, *& Ptolemaeus in* Marrucinis Oſtium Aterni *fluminis conlocat. Nam ex* Ancona Piceni *oppido rurſus hoc iter retro per* Marrucinos, Pelignos, *&* Ferentanos, *&* Apulos, *&* Peucetios *in* Ionium *pelagus &* Calabros Brundiſium usque *perducitur* : *& ob eam cauſam*, Anconae *manſionem miniaceis litteris deſcripſimus.* SVR.

OSTIA] *Aterni* perſpicue Vaticanus. Vide quæ ad p. 101. diſputata ſunt. WESS.

ANGVLVM M. P. X.] Angelum *in manuſcriptis & Longoliano legitur. Plinio lib.* 3. *c.* 12. Veſtinorum Angulani: *& Ptolemaeo item in* Veſtinis Ἄγγλος. SVR.

ANGELVM XV.] Sigonius *Angulo X.* SCHOT.

ANGVLO.] *Angelo* plerique omnes MSS. Quod ſi oppidum ſit *Sant Angelo*, oportet locum & ſedem mutaverit, quod & Cluverio viſum. WESS.

ORTONAM M. P. XI.] *Hac* Urbs Latina *Livio*, *Dionyſio*, *& Plinio lib.* 3. *cap.* 12. SVR.

ORTONA.] PATRONVS COL. ORTONAE, & II.VIR. COL. ORTONAE AVG. eſt in Sponii Miſcel. p. 174. Servat in noſtra usque tempora nominis priſtini veſtigia. WESS.

AVXANO.] Vel *Auzono*, vel *Anzano.* hodie *Agnone.* SIML.

ANXANVM M. P. XIII.] *Regium & Blandinianum* Auxano M. P. XIII. *Neapol.* Auxona M. P. XIII. *Longolianum* Auzano M. P. XIII. *&* Auxona *corrigit. Plinio lib.* 3. *cap.* 12. Ater-

HISTONIOS.	M. P. XXV.
VSCOSIO.	M. P. XV.
ARENIO.	M. P. XIIII.
CORNELI.	M. P. XXVI.
PONTE LONGO.	M. P. XXX.
SIPVNTO.	M. P. XXX.
SALINIS.	M. P. XV.
AVFIDENA.	M. P. XL.

RE-

mus amnis. Intus Anxani cognomento Frentani: *& Ptolemaeo in* Frentanorum *mediterraneis* Ἄγξανον. SVR.

ANXANO.] Excerpta MSS. *Auxona* aut *Auxano*. Gentili nomine *Anxanenſes*, non, ut apud Plinium legitur, *Auxanos*, Ph. Cluverius L. IV. I. A. p. 1207. fuiſſe decernit. Tu mecum audi egregium Gudii lapidem p. CXLI. 9. *PATRONVS CIVITATIS SVPER AEQVANORVM. ITEM PATRONVS CIVITATIS ANXATIVM FRENTANORVM ET PELTVINATIVM VESTIN.* Unde liquidiſſimum eſt, ab *Anxano* ANXATES eſſe formaros, ſeu potius ab *Anxa:* nam quod Harduinus Plinio adſcripſit, *Anxanos* ab *Anxano* eum feciſſe, ut *ab Anxa, qua Callipolis in Salentinis, eo cognomine diſcriminarentur*, id hoc lapide non eſſe perpetui uſus oſtenditur. *PELTVINATES* ſunt in Plinii L. III. C. 12. WESS.

HISTONIVM M. P. XXV.] *Regium & Blandinianum* Hiſtonios M. P. XXV. *Neapolitanum* Hiſtonias M. P. XXV. *In Longeliano* Hiſtonios M. P. XXV. *&* Hiſtonias *corrigitur. Plinio lib. 3. cap. 12. in Ferentanis* Hiſtonium, Buca, Ortona *& item in eadem regione Ptolemaeo* Ἰστόνιον. *In vetuſta, ut ferunt, inſcriptione:* PLEBS VNIVERSA MVNICIPVM HISTONIENSIVM STATVAM AERE CONLATO DECREVIT. SVR.

HISTONIOS.] Sic vulgo. *Hiſtonio* Sigonius. SCHOT.

HISTONIOS.] Hoc Vaticanae & Pariſinae ſchedæ præferunt, aliæ *Hiſtonias*, Tabula *Iſtonium*. Variatum fuiſſe in vocabuli numero, teſtis Frontinus eſt p. 126. ubi *Iſtoniis colonia:* ſtetiſſe vero ubi nunc *Guaſto d' Amone* plerorumque conſenſione conſtat. WESS.

VSCOSIVM M. P. XV.] *Neapolit.* Vſcoſio M. P. XV. *& reliqua* Vſcoſio. SVR.

VSCOSIO.] *Uſcoſio* MS. Pariſinus, aliis in vulgato probando concordantibus: Ego de manſione hac, ſitne rectum ejus nomen an vitioſum, conſtituere non poſſum; quamquam de M. P. non immerito ambigitur. WESS.

ARENIVM M. P. XIIII.] *In Neapolitano & reliquis* Arenio M. P. XIIII. *Plinio*, juxta Teanum Apulorum Larinum: *& Ptolemaeo in* Ferentanis Anxano *adjunctum* Ἄγξανον*: quod haud ſcio, an ad hanc manſionem pertineat, in tanta librariorum inſcitia.* SVR.

ARENIO.] *Municipium* eſſe *Larinas*, quo de Cicero pro Cluentio C. 5., dubium eſſe non patitur Tabula, quæ hoc ſitu locat. WESS.

CORNELI.] Vel *Forum Corneli.* SIML.

CORNELI M. P. XXVI.] *In Regio* XVI. *& in reliquis* XXVI. SVR.

CORNELI.] *Carneli M. P. XXVI.* Vaticanus. Quid ſit non temere finivero; nam *Corneli Forum*, quod Joſ. Simlerus adfert, nemo hoc loco novit. Tabula *Teanum Appulum*, ſed paullo propius *Larinum*, hic agnoſcit. Forte à *Cornelio* vicus aut taberna nomen accepit. WESS.

PONTE LONGO.] In numeris puto peccatum eſſe; neque enim tanta locorum eſt a Larino ad Sipuntum intercapedo, ut ex Tabula apparet. WESS.

SIPONTO.] Alias *Sipus.* SIML.

SIPVNTVM M. P. XXX.] *Regium & Blandinianum* Sipunto. *Neapolitanum & Longolianum* Sipinto. *Strabo creditum fuiſſe* Sipontem *adificium eſſe Diomedis, qua à Gracis* Σηπιοῦς *ſit nuncupata, dictam* ἀπὸ τῶν ἐκκυμαινομένων σηπιῶν. *Livius* Sipontum *in agrum, qui fuerat Arpinorum, coloniam deductam libro* xxxiiii. *C.* 45. *perhibet. Plinio L. 3. C.* 11., *& in vetuſtis exemplaribus* Sipontum. *Ptolemaei libris in* Apulorum Dauniorum *regione* Σιποῦς, *& Stephani* Σιποῦς πόλις Δαυνίων. SVR.

SI-

RESPA.	M. P. XXIII.
BARIVM.	M. P. XIII.
ARNESTO.	M. P. XXII.
GNATIAE.	M. P. XV.
SPELVNCIS.	M. P. XXI.
BRVNDISIVM.	M. P. XVIII.
AB HELVILLO ANCONAM.	M. P. L. Sic.

AD

SIPONTO.] Alii *Syponto* legunt. Schot.

SIPVNTO.] Mela L. II. C. 4. *Extra Sipuntum eſt, vel ut Graji dixere, Sipus.* Sita urbs ad Garganum erat. Lucanus L. V. ℣. 377.

——— ——— ——— & ſubdita Sipus
Montibus; Auſoniam qua torquens frugifer oram
Dalmatico Boreae, Calabroque obnoxius Auſtro
Apulus Hadriacas exit Garganus in undas.

Duravit eo loci ad tempora usque Manfredi, qui, quod aëre ob vicinas paludes perflaretur male ſano, portuque careret bono, civibus II. inde M. P. locum aſſignavit, quem urbi, quam *Manfredoniam* vocarunt, ſedem optarent. Sic Ricordanus Maleſpina Hiſtor. Florent. C. 148. Wess.

SALINIS.] Videndum an ſit *Salapia.* Siml.

SALINIS.] Salinas hoc tractu Tabula oſtentat, vimque illis fieri prohibet. *Torre Salina* videtur vocis reliquias ſervare. Wess.

AVFIDENAM M. P. XL.] *Plinius lib. 3. c. 12.* Aufidenates *Samnitibus attribuit.* Svr.

AVFIDENA.] Ita formis & manu ſcripti libri, at perverſe: neque enim *Anfidena* in Samnitibus hunc locum poteſt occupare. *Anfidus* eſt, ut pulchre monuit Merula Coſmogr. Part. II. L. IV. C. 23., quem & Tabula agnoſcit & Ravennas, *Anfidum* tamen ſcribens. Wess.

RESPAM M. P. XXIII.] *In Regio* M. P. XXIIII. *& in reliquis* M. P. XXIII. Svr.

RESPA.] De numeris nullum in excerptis MSS. diſſidium. Qui vero præter Itiner. *Reſpam* memorarit, nondum recognovi. Wess.

ARNESTVM M. P. XXII.] *In Regio* Erneſto M. P. XXII. *In Blandiniano* Arneſto M. P. XXII. *Neapolitano* Arneſte M. P. XXII. *Longoliano* Arneſto M. P. XXII. *&* Arneſte *corrigitur. Ptolemaeo in Apulis* Ἀπνέσται, *forte pro* Ἀρνέσται, *aut in alterutro error eſt librarii. Supra pag.* CXVII. *inter* Barium & Egnatiam Turrium *manſionem conſtituit.* Svr.

ARNESTO.] Sic alii. *Apeneſtae* Sigonius. Schot.

ARNESTO.] Vaticanus hoc probavit; at *Arneſte* Pariſienſis. Sigonius *Apeneſtae* conjectura ductus ex Ptolemaeo hic inculcavit. Surita, ut vides, aliam ingreſſus eſt viam. Mihi neutra facilis aut plana videtur: nam Ptolemaeus *Apeneſtas* Sipunto & Gargano adjungit, atque adeo longe longeque hinc ſeparat. Quæ ſit viderint alii; mihi nusquam occurrit. Wess.

GNATIAE.] Vel *Egnatiae. Ananzo* hodie. Siml.

GNATIAM M. P. XV.] *In manuſcriptis, & Longoliano* Gnatiae *legitur: Cum ſupra eadem exemplaria* Egnatiae *nomen praetulerint: utroque enim modo adparet nuncupatam. Horatius Satyra v. lib. 1. ℣. 97.*

——— Via pejor adusque
Bari mœnia piſcoſi. Dehinc Gnatia, Lymphis
Iratis extructa, dedit riſusque jocosque.

Pomponio lib. II. C. 4. in vetuſto exemplari; poſt Barium, & Gnatia, & Ennio cive nobiles Rudiae. Svr.

SPELVNCAS M. P. XXI.] *In omnibus* Speluncis M. P. XXI: *cum ſupra ab* Egnatia Speluncas M. P. XX. *conſtituantur, &* Speluncis Brundiſium M. P. XVIIII. *hoc vero itinere* M. P. XVIII. Svr.

AB HELVILLO ANCONAM M. P. L.] *Praeferunt eadem exemplaria: & tamen manſionum numeri ſummam* LX. M. P. *conficiunt.* Helvilli *cognomento* vici, *ſupra mentio facta eſt.* Svr.

AD CALEM. M. P. XIIII.
AD PIRVM. M. P. VIII.
SENOGALLIA. M. P. VIII.
AD AESIM. M. P. XII.
ANCONA. M. P. VIII.
A SEPTEMPEDA CASTRO TRVENTINO. M. P. LXXIV. Sic.
VRBE SALVIA. M. P. XII.
FIRMVM. M. P. XVIII.
AS-

AD CALLEM.] Vel *Cales. Caglie.* SIML.

AD CALLEM M. P. XIIII.] *In Regio* ad Calem: *atque hac lectione cum ſuperiori eorundem exemplarium conlata, recte conſtat, & ſupra* Callem vicum *ſcribi oportere & hoc itinere* Ad Callem, *tametſi illo ſuperiori itinere*, ab Helvillo ad Callem XXIII. M. P. *conſtituantur*, *hoc* XIIII. SVR.

AD CALEM.] Memini ſupra p. 125. quædam notare. Id addo, *Cale* & *Calem* Regii libri, Tabulæ & Itin. Hieroſ. præſtare. Servius Aen. VII. 728. *Cales civitas eſt Campaniae: nam in Flaminia qua eſt, CALE dicitur.* WESS.

AD PIRVM.] *Ad pirum Filumeni* Tabula. A *piro* inſigni, quam *Filumenus*, ſive *Philumenus*, deſtituerat & panxerat, nomen manſioni natum eſt. WESS.

SENIGALLIA.] Rectius *Senogallia.* SIML.

SENOGALLIAM M. P. XVIII.] *In Regio* VIII. *& in reliquis* XVIII. SVR.

SENOGALLIA.] *Senii gallia*, *Semicallia*, *Semigallia* MSS., ſatis inepte. *Senigalia* eſt in L. 16. C. Theod. Operib. Public. VIII. M. P. è Regio arripuimus ob Tabulæ conſenſum. WESS.

AD HESIM.] Vel Ad *Heſum.* Malim *ad Aiſim.* Id enim fluvii nomen eſt Straboni, Plinio, Ptolemaeo, Melae, Silio. SIML.

AD AESIM M. P. XII.] *In Regio* Adeſim M. P. XI. *In Blandiniano* Ad Haeſim M. P. XII. *& Neapolitano* Ad Heſum, *& Longoliano* Ad Heſim. *Strabo* Aeſim *libro* 5. *fluvium inter* Anconam *labi*, *&* Senogalliam: *& factum fuiſſe antea limitem Italiae*, *& Galliae*, *ac rurſus* Rubiconem *amnem*, *& navigabilem fluvium eſſe: ex quo Piceni longitudo initium ſumat. Plinio lib.* 3. *c.* 14. in ora Ambrorum Aeſis, Senogallia. *Ptolemaeus in* Senonibus *oſtium* Aeſis *&* Senam Gallicam *ſtatuit: etſi* Ἄεσις *non rectè legitur.* SVR.

AD HESIM.] Ita vulgati. Sigonius *ad Aeſim M. P. XVIII.* SCHOT.

AD AESIM.] Vaticano hoc inerat: alii *ad Heſum*, *ad Heſin*, ex barbari more ſeculi: ſæpe ita *Heſinus Comitatus* in Farfenſi & Caſaurienſi Chronicis. *Eſis* Anaſtaſio Bibliothecario dicitur in Stephano III. p. 171. Edit. Mediolan., eſtque eidem reſtituenda in Hadriano p. 182. ubi plures MSS., *Et occupare fecit*, ſermo eſt de Deſiderio Longobardorum rege, *fines civitatum Senogallienſis*, *Eſis*, *Monteferrati*, *Urbini*, *Eugubii & ceterarum civitatum:* nam ex Stephani vita apertum eſt & hanc Longobardis ereptam Pontifici Francos dono dediſſe. WESS.

M. P. LXXIV. Sic.] Simlerus LXXIII. M. P. vulgavit, MSS. noſtris vetantibus & in M. P. LXXIV. acquieſcentibus. WESS.

VRBEM SALVIAM M. P. XII.] *In Regio* Vrbe Salvia M. P. XII. *& in reliquis* Vrbe Salvia M. P. XII. *Vrbis* Salviae *Plinius lib.* 3. C. 13. *meminit in quinta Italiae regione, qua Piceno attribuitur: & Ptolemaeo in Mediterraneis* Picenorum Οὔρβα Σαλουΐα. *Procopio libro de bello Gothico* 2. C. 16. *in vulgatis, in Latinum verſis ſermonem*, Vrbiſalia *vocatur*, *pro* Vrbe, *ut opinor*, Salvia, *quam ab* Alarico *deletam fuiſſe prodit.* SVR.

VRBE SALVIA.] In Procopio eſt Οὐρβισαλλία, voce, ut videtur, jam tum ad vulgarem ſonum detorta. Apud R. Fabretum, prorſus ut hic, C. x. Inſcript. p. 709. *DECVR. VRBE SALVIA.* At in Montfauconii Diar. It. C. 26. T. RAESIVS SALVIANVS VRBISAL., pro *VRBISAL*, aut certe *VRBESAL.* Ager *urbis Salvienſis* eſt in Frontino de Colon. p. 118. WESS.

ASCLVM M. P. XXIIII.] *Praferunt manuſcripta pro* Aſculum. *Plinio L.* 3. *C.* 13. ſupra Caſtellum Firmanorum colonia Aſculum. *Ptolemaeo* Ἄσκουλον, *& item ab eo* Firmum, *&* Aſculum

Digitized by Google

ASCLO. M. P. XXIIII.

CASTRO TRUENTINO. M. P. XX.

ITER QUOD DUCIT A DYRRHACHIO PER MACEDONIAM ET THRACIAM BYZANTIUM USQUE.

A BRUNDISIO TRAIECTUS DYRRHACHIUM USQUE, STAD. NUM. I. CCCC.

A DYRRHACHIO BYZANTIUM. M. P. DCCLIIII. Sic.

CLO-

culum *adjunguntur. Stephano ex primo Dionyſii hiſtoriarum libro* Ἀσκλός. Sur.

A DYRRHACHIO.] Vaticanus & Pariſinus, ſecuti ſui temporis morem, *Duratio*: ſic enim Seculo IX. & deinceps appellabant. Vide Gaufredum Malaterra L. III. H. Sicul. C. 26. Wess.

TRAJECTUS DYRRACHIUM.] In Itinerario Maritimo tantum CIↃ. ſtadia ponuntur. Strabo ſcribit trajectum e Brundiſio in Epidamnum eſſe mille & octingentorum ſtadiorum. Plinius CCXX. M. P. ponit, quæ ſunt ſtadia CIↃIↃCCLX. Siml.

STADIA ñ. I. CCCC.] *In Regio hac nota* ñ. *habetur: & in Blandiniano & Neapolitano* Stadia ICCCC. *& eam prætermitti notam non viſum eſt: quod, ut adparet infra, numeri nota ſit: ut legatur* ſtadia numero MCCCC. *tametſi ea in* Itinerario maritimo *uſus non ſit, ſed in Blandiniano poſtea adjicitur.* Sur.

STAD. NUM. I. CCCC.] Ita Vaticanus: Pariſienſis MS. *Stad. I. CCCC.* Sine dubio in his vitium inhæret, quod Strabo, ut recte N. Bergerius L. III. V. Milit. C. 47., eluet: habet enim L. VI. p. 283. ſtadia CIↃIↃCCC., Plinioque conſentit: nam hujus CCXXV. M. P., quæ Harduinus L. III. C. II. jure è melioribus MSS. recepit, peræquant Strabonis ſtadia. Wess.

A DYRRHACHIO BYZANTIUM M. P. DCCLIIII.] *In Regio* M. P. DCCCLIIII: *& in reliquis* M. P. DCCLIIII. *Hac* via *eſt qua à M. Tullio Cicerone deſignatur in oratione de Provinciis conſularibus* C. 2. Ita enim, *inquit*, via illa noſtra, quæ per Macedoniam usque ad Helleſpontum militaris. *Plinius lib.* 4. C. II. *de Byzantio*, Abeſt, *inquit*, à Dyrrhachio IↃCCXI. M. P. tantum patet longitudo terrarum inter Adriaticum mare & Propontidem. *Nec mirum eum numerum cum hac Antonini ſumma non convenire: cum Itinerarium hoc non recto itinere, ſed ſtativis manſionibus diverticula ſequatur. Hanc viam* Egnatiam *fuiſſe adpellatam Strabo auctor eſt: cujus egregia deſcriptio cum Antonini manſionibus mirum in modum congruit. Priorem via partem ex* Candavia *nomen adipiſci & montem eſſe Illyrici. Seneca in epiſtola* 31. Non per Poeninum, Graiumve montem, nec per deſerta Candaviae: *& Caeſar commentario iii.* C. 79. *Belli civilis perhibet*, Pompejum per Candaviam iter in Macedoniam expeditum habuiſſe. *Ergo per* Lychnidum *urbem, &* Pylonis *locum, quem in ipſa via Illyricum & Macedoniam diſterminare Strabo perhibet, per* Heracleam, Aedeſſam, & Pellam, *atque* Theſſalonicam *iter, ut idem eſt auctor, agebatur: & à Dyrrhachio Polybium* CCLXVII. *miliaria conſtituiſſe: qua ratio cum hujus itineris miliaribus congruere non poteſt, qua* CCLXXX. M. P. *à Dyrrhachio Theſſalonicam uſque conficiunt: quod in obeundis provinciis, ut ſæpius admonuimus, Proconſules ſuas proſequerentur manſiones.* Sur.

DYRRHACHIO.] Urbem celeberrimam multis deſcripſit Palmerius L. I. Vet. Græc. C. 19. Addo Guilielmi Appuli ex L. IV. verſus:

Dyrrhachium obſedit: quondam fuit urbs opulenta
Magnaque, præcipue teguloſis obſita muris:
Rex Epirotarum dicier hanc Epiduarum
Pyrrhus præcepit.

Et poſt pauca:

Deſtructam ſpatio poſt compoſuere minori
Zetus & Amphion, & præcepere vocari
Dyrrhachium.

Quæ unde Guilielmus hauſerit, quærere non libet; ſunt enim inepta: quis enim credat, ſi parum in his calleat, *Epidamnum* aut *Epidaurum*, alterutrum dediſſe videtur, & teſtis Euſtathius eſt in Iliad. B. p. 217. Edit. Baſil., quam-

Digitized by Google

CLODIANA.	M. P. XLIII.
SCAMPIS.	M. P. XX.
TRES TABERNAS.	M. P. XXVIII.
LIGNIDO.	M. P. XXVII.
NICIA.	M. P. XXXIIII.

HE-

quam non admodum locuples, Dyrrachio *Epidauri* fuiſſe nomen; quis, inquam, crediderit hoc cognominis a Pyrrho accepiſſe, aut deſtructam dein Zethi atque Amphionis cura fuiſſe excitatam urbem? WESS.

CLODIANAS M. P. XLIII.] *In Regio* Clodiana M. P. XXXIII. *In reliquis* Clodiana M. P. XLIII. *Tamen cum poſtea eadem* Clodianis *edant*, Clodianas *ſcribendum duximus, ut forte* aquas *ſubaudiri oporteat.* SVR.

CLODIANA.] Sic Tabula, ſed XXXI. M. P. a Dyrrhachio. Quæ ſit, in dubio eſt; Ampl. Menſo Altingius ad Candaviam montem & *Clodianas Pylas* vero nomine fuiſſe in notis MSS. ad Tabulam cenſuit: immo *Pylonem* Polybio apud Strabonem L. VII. p. 323. vocari: quæ mihi parum certa viſa ſunt: nam *Candaviam* Itin. Hieroſ. M. P. XXXVII. a *Clodianis* locat; Strabo vero Pylonem poſt Lychnidum, finemque eſſe Illyrici & Macedoniae. Palmerius aliam ingreſſus viam *Clodianas tabernas* intelligit, æque dubias atque incertas. WESS.

SCAMPIM M. P. XX.] *In Regio, Blandiniano & Longoliano* Scampis M. P. XX. *Ptolemaeo in Mediterraneis* Macedoniae *Eordetarum* Σκαμπεῖς. SVR.

SCAMPIS.] *Scambis* Cuſani & Pariſinus MS. Rectius Tabula *SCAMPIS* cum iisdem M. P. *Hiscampis* Itiner. H., hinc adjuvandum: Hierocli Σκάμπα, quamquam Imp. Conſtantinus L. II. Them. 9. Σκάμπια in ejus Synecdemo reperit: è quibus non injuria cogas, *Scampis* ſextum eſſe caſum, eoque deceptum videri Ptolemaeum, Σκάμπεις formantem: tanto magis, quod Latini ſibi in hoc caſu conſtent. Sic in Suggeſtionis II. Exemplo ad Hormiſdam tom. x. Conciliorum G. p. 515. Germanus & Joannes Epiſcopi, *Scampis nobis poſitis, poſt miſſas hora cœnatoria Stephanus & Leontius VV. CC. ab Imperatore miſſi in occurſum nobis venerunt:* & Dioſcorus Diaconus Suggeſtione ſua p. 521. *Quid in Aulone ſit actum, quid Scampis, quid Lignidi fuerit ſubſecutum anteriore ſignificatione ſuggeſſi.* Etſi autem ita Latini velint, tamen Σκαμπίνας Malchus in Excerpt. Hoeſch. appellat, nec tantum p. 65. ἐκέλευσε δὲ αὐτὸς περιμεῖναι ἐν Καρπίᾳ, quem locum acri uſus ingenio Henr. Valeſius inſtauravit, ſed & alio poſtmodum adferendo. WESS.

TRES TABERNAS M. P. XXVIII.] *In Regio* M. P. XXIIII. *& in reliquis. De* Tribus *aliis* Tabernis *ſupra mentionem fecimus, fuiſſe munimentum exadificatum ad arcendas Germanorum excurſiones in intima Galliarum. De his nullam reperi mentionem.* SVR.

TRES TABERNAS.] Itiner. Hieroſ. *In Tabernas* M. P. XXVII. a *Scampina civitate*, ut in Exemplo Suggeſtionis paullo ante producto dicitur. Fuerunt *Tabernae* hæ ad montem *Candaviam*, ut ex eodem Itinerario liquet: putem Exemplum Suggeſtionis in his *Tabernis* eſſe ſcriptum; *Iſtam*, inquiunt Epiſcopi, *epiſtolam ante XXX. M. P. a Lignido fecimus.* WESS.

LYCHNIDVM M. P. XXVII.] *Hujus urbis ſupra ex Strabone mentio facta eſt. Livius eam in* Daſſaretiis Macedoniae *collocat libro* 27. C. 27. *Ptolemaeo item in* Daſſaretiis Λυχνιδός, *rectius apud Stephanum* Λυχνιδός, *quam* Illyridis *urbem eſſe perhibet: & quam Herodianus* Lychnitum *adpellat.* SVR.

LIGNIDO.] Malunt ita univerſi codices & Tabula, nec aliter Exempla Suggeſtionum tom. x. Concil. G. L. p. 516., quæ & incolas *Lignidonenſes* appellant. Urbs erat celebris & lacui cognomini in munito loco aſſidens. Malcho πολυάνθρωπος καὶ ἱδρυμένη πόλις dicitur, qui præterea p. 64. hæc habet. Καὶ ὁ μὲν τὴν Λυχνιδὸν ἐπελθὼν ἀπεκρούσθη ἐπὶ ὀχυροῦ κειμένην καὶ πηγῶν ἔνδον πλήρη, καὶ σίτου παρόντος· Ἀναστὰς δὲ ἐκεῖθεν, τήν τε Καρπίαν αἱρεῖ, τῶν ἐνοικούντων αὐτὴν πάλαι ἐκλελοιπότων· καὶ ἐξ αὐτῆς ὁρμώμενος Ἐπίδαμνον λαμβάνει· quæ ſi recte expenderis & ad iter hoc examinaveris, non dubium erit, τὴν Καρπίαν debere Σκαμπίνας eſſe ſive *Scampinam* urbem. Quod vero Lychnidum ab Imp. Juſtiniano *Juſtinianam* fuiſſe dictam & patrio ejus ſolo

HERACLEA.	M. P. XI.
CELLIS.	M. P. XXXIIII.
EDESSA.	M. P. XXVIII.
PELLA.	M. P. XXVIII.

THES-

ſolo vicinam arbitrantur, id mihi vero non videtur ſimile: nam Procopius L. IV. Aedif. C. I. *Juſtinianam I.* in Dardania locat, & Imperator Novel. XI. non longe a Dacia mediterranea removet: atqui Dardania amplo terrarum tractu hinc diviſa fuit, ut ex Malchi Excerpt. p. 66. apertiſſimum eſt. Verum hoc ad Hieroclem commodius agemus. WESS.

NICIAM M. P. XXXIIII.] *In Regio* Nicia M. P. XXIIII. *& in reliquis* M. P. XXXIIII. Nicaeae Illyridis *fit à Stephano mentio.* SVR.

HERACLEAM M. P. XI.] *Hanc* Heracleam *urbem eſſe* Macedoniae, *cognomento* Sinticen *adparet. Caeſar commentario* 3. *belli civilis* C. 79. Acceſſit etiam improviſo aliud incommodum, quod Domitius, qui dies complures caſtris Scipionis caſtra conlata habuiſſet, rei frumentariae cauſa ab eo diſceſſerat, & Heracleam Sinticam, quæ eſt ſubjecta Candaviae, iter fecerat. *Livius libro. xlii. C.* 51. Heracleam ex Sintiis *adpellat, & Plinius lib.* 4 C. 10. Heracleam Sinticam: *Ptolemaeo* Ἡρακλέια Σίντικη. SVR.

HERACLEA.] Excerpta MSS. *Heraclia.* H. Surita Heracleam Sinticam non ſine gravi errore hanc eſſe juſſit, quippe longiſſime hinc in Biſaltarum fines remotam, ut præter Tabulam Livius L. XLV. C. 29. docet. Tu Heracleam in Lynceſtide intellige ex Strabone L. VII. p. 323., quam modo Heracleam Pelagoniae, modo Lynceſtidum appellant. Concilio Conſtantinopolitano ſub Juſtiniano *Benignum Heracleae Pelagoniae* ſcribendo adſuiſſe, ſubſcriptio teſtatur: male vero in Conſtituto Vigilii, edito a Baronio An. IϽLIII. *Heracleae Paphlagoniae* dicitur, ſicuti præter H. Noriſium Diſſert. de Synodo V. J. Sirmondus ad Facundum Hermianenſem L. VIII. C. 3. commonefecit. *Dionyſius Heracleae Lynceſtidum* Concilii Chalcedonenſis pars fuit. Nimirum Heraclea hæc in confinio Pelagoniae & Lynceſtidis erat poſita, quam ob cauſſam nunc huic nunc illi contribuitur. Πελαγονία Hierocli dicitur, Nicetæ Choniatae & aliis; Immo Livio L. XLV. C. 29. & Dexippo, qui IV. Macedoniae caput faciunt; nam Schurzfleiſchius V. C. ad eam ſine cauſſa adhæſit Biblioth. Vinarienſ. p. 75. WESS.

CELLAS M. P. XXXIIII.] *In Regio* M. P. XXIIII. *& in aliis* Cellis M. P. XXXIIII. SVR.

CELLIS.] Habet eas Tabula & Itiner. Hieroſol., ſed ampliore ab Heraclea intervallo. WESS.

AEDESSAM M. P. XXVIII.] *In Regio* Edeſſa M. P. XXVIII. *In Blandiniano* Cediſſa M. P. XXVIII. *& item in Longoliano, &* Ediſſam *corrigit. Strabo in hac via, uti ſupra memoravimus,* Aedeſſae *meminit. Ptolemaeo* Ἄιδεσσα, *item* Macedonica. SVR.

EDESSA.] Sic veteres membranæ, & Livius L. XLV. C. 29. Ἔδεσσαν Malchus Excerpt. p. 64. & eo antiquior Dexippus apud Syncellum Chronogr. p. 268. appellat, ſed prave. Vide Iſ. Voſſium ad Melam L. II. C. 3. & Ezech. Spanhemium Diſſert. II. V. & P. N. p. 128. WESS.

PELLA.] Maxima urbium Macedoniae, *μεγίστη τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πόλεων* Xenophonti L. V. Hellen. p. 433. Recte ergo Manilius L. I. 768.

Atque Aſiae gentes & Magno maxima Pella:

quamquam & ejus tituli alia poteſt eſſe ratio ob natales Alexandri, qua de re vir doctus in nuperis Obſerv. Miſcellan. p. 102. Quid ergo Aphthonius ſibi vult, cum Pellam terræ Macedonum contemptiſſimam urbem Progymnaſmat. p. 56. vocat? Πέλλη δὲ τῆς Μακεδόνων γῆς τὸ φαυλότατον. Quid Libanius in Vituperatione Philippi p. 104. Τί γὰρ ἄν τις εἴποι περὶ αὐτῆς κακόν· τὴν πατρίδα; βάρβαρος ἦν· τὸ τῆς πόλεως μέγεθος; καὶ τί φαυλότερον τῆς Πέλλης; adeone vilis & contemtui Rhetorum obnoxia urbs fuit? an ſecuti principem ſunt oratorem, qui, cum Orat. pro Corona p. 146. non ſine quadam loligine Pellam χωρίον ἄδοξον καὶ μικρὸν, cujusmodi ad Athenas compoſita videri poterat, appellaſſet, amplum campum aperuit, in quo Philippum conviciis lacera uti excurrere atque exſultare poſſent.

Re-

Digitized by Google

THESSALONICA.	M. P. XXVII.
MELLISSVRGIN.	M. P. XX.
APOLLONIA.	M. P. XVII.
AMPHIPOLI.	M. P. XXX.
PHILIPPIS.	M. P. XXXIII.

NEA-

Retinuit Pella ex veteri ſplendore Dionis Chryſoſtomi & Luciani tempeſtate nihil niſi nomen. Vide Ezech. Spanhemium Diſſert. IX. V. & Præſt. N. p. 654. Wess.

THESSALONICAM M. P. XXVII.] *In Regio* M. P. XXVIII: *& in reliquis* M. P. XXVII. *Plinius lib.* 4. *C.* 10. *à Dyrrachio Theſſalonicam* CXIIII. M. P. *enumerat, vetuſtis exemplaribus adſentientibus: & hoc Itinerario* CCLXXX. *numerantur ob flexus manſionum itineris militaris.* Svr.

THESSALONICA.] Μήτηρ πάσης Μακεδονίης *Macedoniae metropolis* Antipatro L. I. Anthol. C. 26. Luciano in Aſino μεγίστη τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πόλις. Situm urbis Joan. Cameniata egregie exſecutus eſt in Excidio Theſſalon. inter Symmicta Allatii C. 2. Wess.

MELLISVRGIN M. P. XX.] *Apud Suidam nudum nomen* Μελισσουργίς. Svr.

MELLISVRGIN.] Hoc MSS. edunt. Tabula *Meliſſirgin* cum iisdem M. P. pro *Meliſſurgin: locum mellificum* ex Columella L. IX. R. R. C. 3. vertere poſſis; nam a mellificii ſtudio manſio nomen indepta videtur. Suidae Μελισσουργίς poeticum eſt, nec urbem, ſed apem indicans. Wess.

APOLLONIAM M. P. XVII.] *Hac* Macedonica Apollonia *eſt, quam ab* Amphipoli *unius diei itinere diſtare Livius perhibet, libro xlv. C.* 28. Macedonicam *hanc recenſet Plinius lib.* 4. *C.* 10. *cujus incolæ* Macrobii *cognominarentur. Ptolemaeus* Mygdoniae *cognomen attribuit, ab altera item* Macedoniae *diſtinguens, quam* Taulantiis *attribuit, cujus infra Antoninus meminit.* Svr.

APOLLONIA.] Idem ſitus Apolloniae tribuitur Actor. Apoſtol. C. XVII. I. Poſita in Mygdonia aut circa fuit: Plinius L. IV. C. 10. *Et regio Mygdoniae ſubjacens, in qua recedentes a mari Apollonia, Arethuſa:* nam Plinii Apollonia, cujus incolæ *Macrobii*, in Atho monte fuit, ubi ante Acroathon oppidum, quo de paria Pomponius L. II. C. 2. Tabula unis M. P. auctior eſt. Wess.

AMPHIPOLI.] Poſita fuit ad Strymonem, Athenienſium colonia: olim Ἐννέα Ὁδοὶ, teſtibus Herodoto L. VII. 114. & Thucydide L. I. 100. & IV. 102. Harpocration tamen diſtinguit, & τόπον eſſe περὶ τὴν Ἀμφίπολιν, ſed Aeſchinis Fals. Legat. p. 32. non bene percepta ſententia; Orator enim recens & vetuſtius urbis nomen, quo Acamantis ætate nota erat, apponit. Poſt Perſea debellatum caput fuit primæ Maceconiæ, quam qui Dexippus apud Syncellum p. 268. deſcribat, operæ erit conſiderare: Ὧν τὸ πρῶτον τὸ μεταξὺ Νέσσου ποταμοῦ καὶ Στρύμονος, καὶ τὸ πρὸς ἀνατολὴν τοῦ Νέσσου Ἐρύμην, καὶ τὸ πρὸς Ἄβδηρα καὶ Μαρώνειαν καὶ Αἶνον πόλεις· πρὸς δυσμὰς δὲ τοῦ Στρύμονος Βισαλτία πᾶσα μετὰ τῆς ἐν Σιντικῇ Ἡρακλείας. in quibus pleraque omnia expedita ſunt, modo τὴν Ἐρύμην excipias, quæ Salmaſium & Schurzfleiſchium Notit. Biblioth. Vinarien. p. 71. habuit exercitos. Si & mihi ſententiæ dictio eſſet, ἐρύματα legerem, ut *caſtella* indicentur; ejusque opinionis fundum è Livio darem L. XLV. C. 29. *Unam*, inquit, *fere & primam partem, quod agri inter Strymonem & Neſſum amnem ſit; acceſſurum huic parti trans Neſſum, ad orientem verſum, qua Perſeus tenuiſſet vicos, CASTELLA, oppida præter Aenum & Maroneam & Abdera:* perſpicue enim τὰ πρὸς ἀνατολὴν τοῦ Νέσσου ἐρύματα enarrat. Wess.

PHILIPPOS M. P. XXXIII.] *Plinius L.* 4. *C.* 11. *abeſſe à Dyrrhachio* CCCXXV. M. P. *perhibet, &* Thraciae *attribuit. Ptolemaeus vero* Macedoniae. Svr.

PHILIPPIS.] Urbis ſitum Appianus L. IV. B. C. p. 1040. deſcribit: in numis *COL. AVG. PHILIP.* apud J. Vaillantium tom. I. Colon. p. 109. Wess.

NEAPOLIM M. P. XII.] *Dion libro xlvii. p.* 397. Symbolum *montem inter* Neapolim *&* Philippos *ſtatuit, quorum* Neapolis *ad mare è regione* Thaſi *ſita eſt:* Philippi *vero in planicie,*

inter

NEAPOLI.	M. P. XII.
ACONTISMA.	M. P. VIIII.
TOPIRO.	M. P. XVII.
COSINTO.	M. P. XIII.
PORSVLIS, QVAE MODO MAXIMIANOPOLIS.	M. P. XXIII.

BREN-

inter montes. Plinius Lib. 4. C. 11. item Neapolis Thraciae *meminit.* SVR.

NEAPOLI.] Itinerarium H. IX. addit, quibus noſtra veriora videntur ob Appiani conſenſionem: is enim L. IV. B. C. p. 1041. Caſſium & Brutum in collibus, ſtadiis XVIII. a Philippis remotis, caſtra fuiſſe metatos, ipſa autem caſtra LXX. ſtadiis Neapoli afuiſſe auctor eſt; quod intervallum proxime ad XII. M. P. accedit. WESS.

ACONTISMA M. P. VIIII.] *Regium* M. P. VIII. *& reliqua* M. P. VIIII. *Ammianus libro xxvii. C. 4. de Thraciarum regionibus agens:* Ex angulo, *inquit*, orientali Macedonicis jungitur collimitiis per arctas præcipitesque vias, quæ cognominantur Acontiſma: cui proxima Arethuſa convallis & ſtatio, in qua viſitur Euripidis ſepulchrum, tragœdiarum ſcriptoris. *Et rurſus lib. xxvi. C. 7.* Pariaque deinde metuens, obſtruxit tres aditus anguſtiſſimos, per quos provinciæ tentantur Arctoae, unum per Ripenſem Daciam, alterum per Succos notiſſimum, tertium per Macedonas quem adpellant Acontiſma. SVR.

ACONTISMA.] Habent Itineraria omnia cum Hierocle. WESS.

TOPIRIM M. P. XVII.] *In Regio, Blandiniano, & Longoliano* Topiro M. P. XVII. *Plinius à* Philippis Scotuſam & Topirim *recenſet in* Thracia *provincia. Ptolemaeo* Τόπιρος. *In Concilio Chalcedonenſi Euſebius* Topiris *civitatis Episcopus ſubſcripſit: atque ea Macedoniae attribuitur. Procopius L. 4. C. 11.* περὶ τῶν Καστρμέτων, *urbem vetuſtam nomine* Τόπιρον, *in* Rhodope *conſtitutam, perhibet, cujus muros, cum à* Sclavinis *barbaris capta eſſet, Juſtinianus majorem in altitudinem eduxerit, ut tumulum imminentem ſuperaret.* SVR.

TOPIRO.] Ita & Tabula. Procopio L. III. B. G. C. 38. Πρώτη μὲν Θρᾳκῶν καὶ παράλιον *prima Thraciae urbium maritimarum*, diſtareque Conſtantinopoli itinere XII. dierum perhibetur. WESS.

COSINTHO.] Vel *Caſinta.* SIML.

COSINTVM M. P. XIII.] *In Regio* Coſinto M. P. XIII. *& Blandiniano* Coſinto M. P. XIIII. *In Neapolitano* Caſinto M. P. XIII. *Longolianum* Coſinto mp. XIIII. *&* Caſinto *corrigit.* SVR.

COSINTO.] Tabula *Conſinto*, quam vocem in recentioris Graeciae Thraciaeque Tabulis itidem invenias, ſed ſecure ex Peutingerana tranſumptam Fluvius eſt, aut manſio circa flumen, cui Κόσινθος in Abderitarum regione nomen eſt apud Aelianum L. XV. Hiſt. Anim. C. 25. WESS.

PYRSOALIM M. P. XXIII.] *In Regio* Portulis M. P. XXIII. *In Blandiniano* Porſulis, quod modo Maximianopolis M. P. XXIII. *& eodem modo in Neapolitano, & Longoliano. Infra exemplaria* Pyrſoalim *edunt, & ea verba* Porſulis *adjecta in alienum devenerunt locum ex ſtudioſi alicujus nota: quando* Maximianus *Imperator, à quo urbi inditum nomen adparet, cum* Diocletiano *imperium obtinuit, & ejuravit. Propter auctoritatem tamen pervetuſti exemplaris Blandiniani, miniaceis litteris ea verba ſignavimus, ut aliena eſſe indicentur, nec Antonini Itinerario tribuenda. Ammianus libro xxvii. C. 4.* Rhodope huic annexa Maximianopolim habet, & Maroneam, & Aenum: poſt quam conditam, & relictam Aeneas Italiam auſpiciorum proſperitate perpetua, poſt diuturnos occupavit labores. SVR.

PORSVLIS.] Hoc univerſi codices & Tabula probant. À Vaticano abſunt, *quod modo Maximianopolis*; ceteri mordicus tenent: neque cauſſa eſt, cur inducantur; manifeſtis enim indiciis jam ante cognovimus, Itinerarium, ut nunc a nobis teritur, Diocletiano & Maximiano videri poſterius. Habet Maximianopolin in provincia Rhodope Hierocles. Acta vero S. Glyceriae C. 1. Trajanopolin & Maximianopolin vicinas faciunt, notantibus Bollandi ſociis a. d. XIII. Maji, eſſe & ejus apud Appianum mentionem, ſed Ammianum haud dubie cogitantibus. WESS.

BRENDICE.	M. P. XXI.
MILOLITO.	M. P. XII.
TIMPORO.	M. P. XVI.
TRAIANOPOLI.	M. P. IX.
DYMIS.	M. P. XVI.
ZERVIS.	M. P. XXIIII.
PLOTINOPOLIM.	M. P. XXIIII.
HADRIANOPOLIM.	M. P. XXI.
OSTVDIZO.	M. P. XVIIII.

BVR-

BRENDICE.] Vel *Bricize*. SIML.

BRENDICEM M. P. XXI.] *Manuſcripta, & Longolianum exemplar* Brendice M. P. XXI. *& infra eadem* Brizice M. P. XX. à Pyrſoali. SVR.

BRENDICE.] Tabula *Brendici* XX. M. P. a Porſulis. Itinerarium H. *Berozica* cum iisdem M. P.; qui conſenſus ut ea veriora putem efficit. Urbem & regionem Βεσσικὴν in Thracia Ptolemaeus & Stephanus in Βέσσα noverunt: ea ne ſit, an a Diana, que Thracibus Βένδις Strabone & Heſychio auctoribus dicebatur, nomen manſio acceperit, finire non auſim. WESS.

MILOLITO.] *Micolita* Tabulæ M. P. XII., Itiner. H. *Melalico* M. P. XV., quæ ex XII. nata videntur: horum quodnam verius ſit, non temere dixero. WESS.

TIMPORVM M. P. XVI.] *In Regio* Timero M. P. XVI. *In Blandiniano* Timporo M. P. XVI. *Neapolitanum* Timpiri M. P. XVI. *Longolianum* Timporo M. P. XVI. *&* Tompiri *corrigit. Infra* Imparae *mentio ſit inter has manſiones.* SVR.

TIMPORO.] *Timpiro* MS. Pariſinus. Itin. H. *Adunipara M. P. XV. S.* a Melalico, quod ex *Ad Timpara* pro' *Tempyra* ortum eſt: aſſentior enim Cl. Cellario L. II. G. A. C. 15. p. 1325. *Tempyro* corrigenti. Meminit ejus præter Ovidium Livius L. XXXVIII. C. 41. *Aliae*, inquiens, *anguſtia circa Tempyra, hoc loco nomen eſt, nec minus confragoſa.* WESS.

DYMEM M. P. XVI.] *Manuſcripta, & Longolianum* Dimis M. P. XVI. *Et infra item* Dimis *edunt. Ptolemaeo in Thracia provincia poſt* Druſiparam Δύμη. SVR.

DIMIS.] *Dymis* rectius Tabula, Itin. Hier. *Demas* M. P. XIII. a Trajanopoli. WESS.

ZERVIS.] Vel *Zerne*. SIML.

ZERVIM M. P. XXIIII.] *In manuſcriptis & Longoliano* Zervis M. P. XXIIII. SVR.

ZERVIS.] Sic MSS. excerpta. Ex *Zerne* Joſ. Simleri Ortelius *Thernen* format, quam Stephanus Thraciae urbem facit. Tabula *Zirinis* præfert, in quo vocabulo Menſo Altingius vetus Trajanopoleos nomen latere ſuſpicatus eſt. Mihi Tabulæ quidem ſcriptura videtur verior eſſe, nec quicquam tamen cum Trajanopoli commune habere: vetat enim ſitus in utroque Itinerario ſignatus; eſſe autem *Ziriniam*, cujus ex Theopompo Stephanus meminit, *Ζηρυνία, πόλις Θρᾴκης*. Quæ ſequuntur urbes in anterioribus ſatis ſuperque tractatæ ſunt. WESS.

OSTVDIZVM M. P. XVIIII.] *In Regio* Oſtidizo M. P. XVIIII. *& ſupra* Oſtudizon M. P. XVIII. ab Hadrianopoli. *In Blandiniano* Hoſtridizo M. P. XVIIII. *In Neapolitano* Hoſtridizo M. P. XXI: *& in Longoliano* Hoſtridizo M. P. XVIIII. *Nec veremur nimio faſtidio variam exemplarium lectionem indicare, in tam abſtruſis, & reconditis nominibus, ſi vera lectio erui poſſit.* SVR.

BVRDIDIZVM M. P. XVIIII.] *Supra* Burtudizon M. P. XVIII. *& hoc itinere manuſcripta & Longolianum* Burdidizo M. P. XVIIII. *praſerunt.* IDEM.

BERGVLAS M. P. XVII.] *Eadem* Bergulae M. P. XVII: *cum ſupra à* Burtudizo Bergulas XVIII. M. P. *adſignentur.* IDEM.

DRVSIPARVM M. P. XVI.] *Supra* Drizaparam M. P. XIIII. *In hoc itinere Regium* Druſiparo M. P. XVI. *Blandinianum* Druzibaro M. P. XVI. *Neapolitanum* Druzibaro M. P. XVII. *Lon-*

Digitized by Google

BVRDIDIZO.	M. P. XVIIII.
BERGVLAE.	M. P. XVII.
DRVSIPARO.	M. P. XVI.
TIRALLO.	M. P. XVI.
PERINTHO HERACLEA.	M. P. XVIII.
CENOPHRVRIO.	M. P. XVIII.
MELANTIADA.	M. P. XXVII.
BYZANTIO, QVAE CONSTANTINOPOLIS.	M. P. XVIIII.

ITER A BRVNDISIO SIVE AB HYDRVNTE. TRAJECTVS AVLONAM STADIA NVM. I.

IN-

Longolianum Druzibalo M. P. XVI. *&* Druzibaro *corrigit, in fine libri.* IDEM.

TIRALLVM M. P. XVI.] *In manuſcriptis & Longoliano* Tirallo M. P. XVI. *& ſupra* Izirallon *adſcripſimus.* IDEM.

PERINTHERAS.] Vel *Perinthus*, quæ etiam *Heraclea* nominatur alibi a noſtro auctore. SIML.

PERINTHVM HERAC. M. P. XVIII.] *Supra p.* CXXXVIII. *Heraclea ſine* Perinthi *cognomento cenſetur, cum eadem ſit: quod huic itineri adjectum videtur, quod in eo alterius* Heracleae, *nempe* Macedonicae *mentio fiat. Ammianus libro xxii. C.* 8. Et civitatem, quam Hercules conditam Perinthi comitis ſui memoriæ dedicavit. *Stephanus* Perinthum *non ab Herculis comite, ſed à* Perintho Epidaurio, *qui cum Oreſte militaverat, cognominatam perhibet. Ptolemaeo* Πέρινθος, ἤτοι Ἡράκλεια. SVR.

PERINTHO HERACLEA.] Vaticanus *Perintherai*, Pariſinus *Perintho Erac*: quod ſecuti ſumus, Henr. Valeſius in ſuo MS. inveniri ad Ammianum L. XXII. C. 2. adſcripſit. Ἡράκλεια, ἡ πρὶν Πέρινθος ὀνομαζομένη Sozomeno L. III. H. E. C. 5. *Perinthus, quam Heracleam poſteritas dixit* Ammiano L. XXVII. C. 4. A quo vero *Heracleae* cognomen acceperit, ad finiendum non eſt facile. Si ἤτοι Ἡράκλεια Ptolemaei eſſet, aut numi ΗΡΑΚΛΕΩΤΑΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΑΝ ad Perinthum, ut Vaillantius voluit, pertinerent, Trajano Imp. nomen illud antiquius foret. Verum prius dubium eſt, poſterius autem falſum, ut Ezech. Spanhemius Diſſ. IX. V. & P. N. p. 578. oſtendit. Ergone Conſtantinopolitanis Impp., quæ viri Illuſtris ſententia eſt, titulum eum acceptum ferre debet, atque in primis Conſtantino M., ſicuti Jac. Pontanus ad Theophylactum L. I. C. 11. decrevit? neutrum probavero; nam Lactantius Mort. Perſec. C. 45. Conſtantino vetuſtius eſſe, fidem mihi fecit. In numis ultima Perinthiorum & Perinthi mentio eſt, quantum reſciſcere quivi, ſub Gallieno: oportet ergo è ſucceſſoribus ejus, ſive Aureliano ſive Maximimiano Herculio, novo nomine fuerit ornata. WESS.

BYZANTIVM M. P. XVIIII.] *In Regio* Byzantio M. P. XXVIIII. *In reliquis* Byzantium, quæ Conſtantinopolis M. P. XVIIII. *quæ ut adjecta videantur, miniaceis litteris deſignavimus.* SVR.

BYZANTIO M. P. XVIII.] Ita Vaticanus, omiſſis, *quæ Conſtantinopolis*: alii ſervant. WESS.

ITER A BRVNDISIO.] Duo hic trajectus indicantur, ideoque in Schudii exemplari utrique ſeparatim numerus ſtadiorum appoſitus eſt; *A Brundiſio Aulonam MCC. Ab Hidrunte Aulonam M. Ab Aulona Amphipolin. M. P. DCCXCI.* SIML.

AVLONEM STAD. NMR. I.] *Regium* Aulona Stad. I. *Blandinian.* Aulonam ſtadia NMR. Mille. *In Neapolitano & Longoliano* Aulonam numero C C. *ex nota enim* ∞., *quæ mille denotat*, C C. M. P. *odit librariorum inſcitia. Hujus ſtationis Ptolemaeus mentionem fecit in ora* Macedoniae *maritima, juxta* Apolloniam, *& urbis, ac navalis nomine decorat.* Αὐλὼν πόλις, ἐπίνειον· *ut qui ex oppidi nomine*, Aulorum *regionem verterint, nimis inepte fecerint. Neque adeo male vetuſtus interpres, qui* Aulonem civitatem navalem *vertit. Stephanus cum plures ejus nominis urbes recenſeat, hujus ab eo mentio non fit. In* Itinerario maritimo *Antonini, ejus ſtationis meminit.* Sunt, *inquit*, ſuper Acroceraunia, & re-

Digitized by Google

INDE PER LOCA MARITIMA IN EPIRVM ET THESSALIAM ET MACEDONIAM. Sic.

AD ACROCERAVNIA.	M. P. XXXIII.
PHOENICE.	M. P. XLI.
BVTROTO.	M. P. LVI.

CLY-

relinquit Aulonam in dextro interius. *Alterius* Aulonis *prope* Tarentum *Horatius meminit carminum lib. ii. ad Septimium Ode 6. Strabo libro vi. p. 283. &c. trajectus in Italiam è Gracia tres eſſe tradit*, Tarentum, Brundiſium & Rhegium. *Tamen* Tarentinum *&* Hydruntinum *eundem ferme fuiſſe adparet. Vnde Plinius ab* Hydrunte *in Graciam trajectum breviorem eſſe tradit*; *à* Brundiſio *vero longiorem illum quidem, ſed certiorem.* Svr.

STAD. NVM. I.] Excerpta MSS. ſibi non conſtant; Vaticanus *NVM. mille.* in aliis *N. ill. CC. MILLE*, aut *n. m. Comille.* Simlerus *num. CC. mille* vulgavit; è quibus quid verum ſit, difficulter eruas. Si Schudiani MS. certiorem notitiam nobis Simlerus impertiviſſet, ab ejus ſententia probanda non longe abeſſem, quamquam ſtadiorum numeri neque in eo ſunt ſani. Plinius L. III. C. 11. Hydruntum inter & Apolloniatum oppidum, ubi breviſſimus in Graeciam trajectus, non amplius L. M. P., ſive ſtadia CCCC., eſſe adfirmat. Procopius vero L. I. B. Vand. C. 1. ſinum circa Hydruntum ſtadiis IↃCCC. patere auctor eſt, inſigni a Plinio, cui ego acceſſerim, diſſenſione. Vide quoque N. Bergerium L. III. Viar. M. C. 47., ubi ſane miraberis, virum doctum *Num.* 1. ita accepiſſe, ac ſi unum tantummodo ſtadium indicaretur. Jam ut ad *Aulonem* veniamus, multo frequentiſſima ejus eſt mentio in Roberti Guiſcardi rebus geſtis: *Avelonam* appellant Gauſredus Malaterra L. III. C. 24. & Romualdus Salernitanus An. CIↃLXXXI., *Velonam* Anonymus Barenſis An. CIↃCVIII., a quo *Valona*, quo nomine nunc eſt, Leunclavio Pand. Turc. C. 126. auctore, non longe recedit. Wess.

INDE PER LOCA.] Deſunt M. P. in ſummam redacta, quibus iter abſolvitur. N. Bergerius L. III. Viar. M. C. 48. conjectura uſus reſcribit: *Iter per loca maritima ab Aulone in Epirum & Theſſaliam & Macedoniam Milliſurgin M. P. IↃCCLIII.*, non male: mallem tamen integra reliquiſſet, *Inde per loca maritima in Epirum*: nam ab Aulone iter inchoari anteriora docent. Wess.

AD ACROCERAVNIA M. P. XXXIII.] *In Regio* Ad Acroceraunia M. P. XXXIII: *ut ſit* ad Acroceraunia *ex* Aulonis *ſtatione. In reliquis* Acroceraunia M. P. XXXIII. *Hi montes* Ceraunii *nuncupantur, quos Horatius L.* 1. *Od.* 3. infames ſcopulos, Acroceraunia *vocat. Strabo intra* Ceraunios *montes portum eſſe ampliſſimum, cui* Panhormi *nomen erat: quem hac ſtatione Itinerarii deſignari arbitror.* Svr.

AD ACROCERAVNIA.] *Ad* plerique MSS. ignorant. Tabula *Acroceraunia* cum iiſdem M. P. ab Aulone. Virgilius Aen. III. 505.

Provehimur pelago vicina Ceraunia juxta,
Unde iter Italiam, curſusque breviſſimus undis.
Wess.

PHOENICEM M. P. XLI.] *Urbs eſt* Epiri *Polybio libro II. C. 5. Livius libro xxix. C.* 12. Phœnice, *inquit*, urbs eſt Epiri. *Strabo*, τὸ δὲ κατὰ Βυθρωτὸν ἡ Φοινίκη. *Ptolemaeus mediterraneis Epiri adſcribit.* Svr.

PHOENICE.] Sic Pariſinus: alii *Poenice* & *Phonice.* Tabula in M. P. conſentit. Poſitam urbem in locis paluſtribus fuiſſe, ſtagnantibusque aquis circumdatam Procopio L. IV. Aedif. C. 1. credimus. Eſt & ejus apud Polybium Leg. CXXVII. mentio. Wess.

BVTROTVM M. P. LVI.] *Exemplaria manuſcripta Antonini non aſpirant: & Caeſaris, Ciceronis, ac Plinii L. 4. C. 1. vetuſtis exemplaribus, caret aſpiratione* Butrotum. *In Strabonis, Ptolemaei, & Stephani aſpiratur. Strabo in* portus *ore conditum eſſe, & Romanis frequens accolis juxta* Poſidium. *Caeſar libro iii. de bello civili* C. 16. Erat autem ad Butrotum oppoſitum Corcyrae. Svr.

BVTROTO.] *Rusharoto M. P. LVI.* Tabula Peutingerana. *Celſam Buthroti arcem* Virgilius

CLYCIS LIMEN.	M. P. XXX.
ACTIA NICOPOLI.	M. P. XX.
ACHELOV FLVVIVM.	M. P. XXV.
EVENO.	M. P. XX.
DELPHI.	M. P. XL.

PHO-

lius Aen. III. 292., ubi Servius *poſitam in ſaxo, quod mari cingitur*, dicit. Numi vocabulum adſpirant, ut in Vaillantii Coloniis tom. I. p. 14., ubi AVGVSTVS BVTHR. Tamen BYΤΡΟΤΙΝΩΝ eſt in Theſ. Britan. tom. II. p. 101., quem cum N. Haymius ad *Buthrotum*, amnem haud procul ab urbe Locris, retulit, non ſatis expendiſſe videtur diſcordiam MSS. Livii L. XXIX. C. 7. & quæ ibi Gronovius. WESS.

CLYCIS LIMEN M. P. xxx.] *In Regio* Clicis limen M. P. XXX. *In Blandiniano* Clycis limen M. P. XXX. *&* *Neapolitano* Clitis limen M. P. L. *In Longoliano* Clycis limen M. P. XXX: *&* L. *corrigit*. SVR.

GLYCIS LIMEN.] Hoc verum manſionis nomen: *Clicis* Tabula & MSS. noſtri, quorum Pariſinus & Cuſani L. M. P. addunt: illa XXI. M. Γλυκὺς Λιμὴν Straboni & Dioni Caſſio L. L. p. 487., qui Acherontem fluvium, in hunc portum influentem, & aquam ei dulcem & nomen facere addit. WESS.

ACTIA NICOPOLI.] Vel *Actianopolis*: eſt autem apud Actium Epiri oppidum, propter victoriam Auguſti nominatum Nicopolis. SIML.

ACTIAM NICOPOLIM M. P. xx.] *In Regio* Ctia Nicopoli M. P. XX. *In Blandiniano* Actia Nicopoli M. P. XX. *&* *Neapol.* Acivam popolim M. P. XX. *&* *Longoliano* Actianopoli M. P. XX. *Veteres*, ut Nicopolim *hanc à reliquis diſtinguerent, τὴν περὶ Ἀκτίῳ vocabant: nam Auguſtus* Actium *urbem* Nicopolim *cognominatam condidit: & Stephanus docet* Actiam *urbem, &* Actium *dici, cum Tacitus libro Annalium II. C.* 53. *tradit*, Germanicum conſulatus honorem iniiſſe apud urbem Achaiae Nicopolim: Acarnaniae *legendum videtur, non* Achaiae. *Nam Plinius lib. 4. c. 1.* Acarnaniae, *inquit*, quæ antea Curetis vocabatur, oppida, Heraclia, Echinus, & in ore ipſo colonia Auguſti Actium, cum templo Apollinis nobili, ac civitate libera Nicopolitana. *Stephanus* Nicopolim *hanc* Epiri *cognominat.* Acarnaniam *vero* Epiro *contineri certum eſt.* SVR.

ACTIA NICOPOLI.] Cuſani MS. *Acuniani popolim*, Pariſienſis *Accianinopoli. Nicopolin apud Actium* Suetonius Aug. C. 18. Auguſtus, ut frequentiſſime habitaretur, *Anactorios, Ambraciotas* & *Aetolos* eo traduxit, Pauſania Eliac. I. C. 23. & Phocic. C. 38. & Antipatro, cujus epigramma vide in Holſtelnii notis ad Stephani ΝΙΚΟΠΟΛΙϹ, teſtibus: incolas ingenuitatis ac libertatis ſuæ ſummos fuiſſe oſtentatores & ſingulos, ut ille apud Horatium, *Liber, liber ſum*, exclamaſſe, colligas, ex his Epicteti apud Arrianum L. IV. C. 1. Οὕτω καὶ Νικοπολῖται ἐπιβοᾶν εἰώθασι· Νὴ τὴν Καίσαρος τύχην ἐλεύθεροί ἐσμεν. De Taciti loco, quem Surita mendi manifeſtum habuit, vide meliora docentes Muretum & Lipſium. WESS.

ACHELOV.] Sic plerique MSS. Vaticanus *Achelau Fluviusze.* Homero κρείων Ἀχελώϊος Iliad. φ. 194. ubi Euſtathius p. 1316. Edit. Baſil. monere haud neglexit, adeo olim celebrem fuiſſe, ut pro quavis aqua poni cœptus fuerit: adde Turnebum L. XXX. Adverſ. C. 39. WESS.

EVVENNO.] *Evenus* fluvius. SIML.

EVENVM M. P. xx.] Evenum *fluvium Strabo L. 7. p.* 327. Lycormam *vocatum perhibet, &* Acheloum *&* Evenum *in mare fluere: illum quidem per* Acarnaniam *delabi, &* Evenum *per* Aetoliam. *Plinius lib. 4. c. 1.* Acheloum *à Pindo fluere, &* Acarnaniam *ab* Aetolia *dirimere. Ptolemaeo in* Achaia *oſtium ſtatuitur* Εὔηνον. SVR.

EVENO.] *Euveno* aut *Euvenno* ſcripti codices, prave. Lucanus L. VI. 365.

> *Et Meleagream maculatus ſanguine Neſſi*
> *Evenos Calydona ſecat.*

Strabo L. X. p. 459. Evenum ab Actio promontorio ſtadiis IↃCLXX. ſemovet. WESS.

Digitized by Google

PHOCIDE.	M. P. XL.
THESPIAS.	M. P. XL.
MEGARA.	M. P. XL.
ELEVSINA.	M. P. XIII.
ATHENIS.	M. P. XIII.
	ORO-

PHOCIDE.] Hoc quid ſit, dicere non poſſum: ſuſpicor tamen Phocidis fines indicari. Pauſanias L. X. C. 3. Φωκικῶν inter urbes Phocidis annumerat, ſed male in ea voce a librariis habitus, ut Sylburgius & Palmerius viderunt: nihil ergo ea ad hanc manſionem. WESS.

TESTIAS.] Vel *Theſpiae.* SIML.

THESPIAS M. P. XL.] *Adeo inverſum fuerat à librariis hoc nomen, ut vix reſtitui in veram lectionem potuerit, cum tam illuſtribus, & memorabilibus manſionibus* Achaiae *totum hoc peragatur iter. In Regio etenim exemplari* Eſtias M. P. XL. *& in Blandiniano & Longoliano* Teſtias *legitur. Neapolitanum* Theſtias *habet. Ea ſunt* Theſpiae, *qua propter Praxitelis* Cupidinem, *ut Verri Cicero inſultat, viſebantur: quorum verborum memor Plinius, inſita illa non vulgari doctrina*, Ejusdem, *inquit L.* 36. *C.* 5. eſt & Cupido objectus à Cicerone Verri; ille, propter quem Theſpiae viſebantur; nunc in Octaviae ſcholis poſitus. *Donum illud Glycerium* Theſpienſibus *conſecraſſe Strabo auctor eſt: ac nonnullos idcirco prius in id oppidum conſcendiſſe*, Cupidinem *ipſum contemplaturos, infra* Heliconem *montem ſitum: cum alioqui ſpectatu foret indignum. Primum à ſede ſua à Cajo Imperatore amotum, & Romam advectum, & à Claudio remiſſum, Neronem iterum reportaſſe Romam Pauſanias auctor eſt Boeotic.* C. 28. *atque ibi igne fuiſſe conſumptum.* SVR.

THESPIAS.] *Theſtias* & *Teſpias* MSS.; unde verum viderunt viri docti. Circa Heliconem Theſpiae fuerunt; ὑπὸ τῷ Ἑλικῶνι Strabo, οὐχ ἑκὰς τ̃ Ἑλικῶνος Conon C. 24. WESS.

MEGARA.] Stadiis CCX. Procopius L. I. Bel. Vand. C. 1. Athenis diſparat, pæne Tabula cum ſuis XXIX. M. P. conſpirante, & Dione Chryſoſtomo, qui unius diei itinere Megaris Athenas perveniri poſſe ſcribit Orat. VI. p. 87. WESS.

ELEVSINAM M. P. XIII.] *In Regio* Eleuſina M. P. XIII. *& in reliquis* Eleuſia M. P. XIII. *Pomponius, cum* Eleuſinem *item, atque hoc itinerario*, Athenis *adjungat, rectum caſum* Eleuſin *ducit.* In Attide, *inquit L.* 2. *C.* 3. Eleuſin Cereri conſecrata, & clariores, quam ut indicari egeant, Athenae. *In Plinii vetuſtis exemplaribus L.* 4. *C.* 7., in Hellade Megara, Eleuſin. *Strabo* εἶτ' Ἐλευσὶν πόλις. *Ptolemaeo item in Attica* Ἐλευσίν. *Pauſaniae in Phocicis* Ἐλευσῖνα. SVR.

ELEVSINA.] *Eleuſia* noſtris MSS. probatur. Viae, qua hinc Megara iter eſt, meminit Pauſanias Attic. C. 39. Sponius Athenis XII. M. P. removet Itiner. tom II. p. 218. WESS.

ATHENIS.] De Athenis ſilere melius eſt, quod de Carthagine Salluſtius, quam parum dicere. Tantum de ejus ambitu obſervabo, Dionem Chryſoſtomum Orat. VI. p. 87. ſtadiis CC. eum metiri, & dimidiatam Babylonis amplitudinem occupare Athenas, τὸ ἥμισυ ἔχειν Ἀθήνας Βαβυλῶνος; in quibus, ſi Herodotum ſequitur, qui L. I. C. 178. Babylonis circuitum ſtadiis CCCCLXXX. finivit, error erit: forte Strabonem, a quo Babylon ſtadiis CCCLXXXV. L. XVI. p. 738. circumſcribitur, aut alium in animo habuit. Utcunque fuerit, ampliores Athenae Roma fuerunt, cujus ſub initium Seculi V. εἴκοσι κ̀ ἑνὸς μιλίων διάστημα ἦν, *ambitus M. P. XXI. erat*, Olympiodoro apud Photium Cod. LXXX. p. 198. teſte. WESS.

OROPO.] Vel *Orope.* SIML.

OROPVM M. P. XLIIII.] Oropum *confinio Boeotiae adnectit Plinius L.* 4. *C.* 7. Oropium *agrum medium inter* Atticam, *&* Tanagreos *tenuiſſe Boeotios Pauſanias Attic.* C. 34. *perhibet: nam cum diu Athenienſes de eo dimicaſſent, non ante potitos eſſe, quam à Philippo Rege, cum Thebas expugnaſſet, receperunt. Complures annos ſuper ea re contendiſſe adparet: unde Ammian. lib.* XXX. C. 4. Et Calliſtratus, *inquit*, quem nobilem illam

OROPO.	M. P. XLIIII.
THEBIS.	M. P. XXXVI.
CHALCIDE.	M. P. XXIIII.
OPVNTE.	M. P. XLVIII.
DEMETRIADE.	M. P. XIIII.
	LA-

lam ſuper Oropo cauſam, qui locus in Euboea eſt, perorantem, idem Demoſthenes, Academia cum Platone relicta, ſectatus eſt; *ut mirum ſit* Euboeae *eum locum Ammianum attribuere. Multo poſterior fuit illa trium ſapientiae procerum ab Athenis Romam legatio ſuper eadem controverſia: de qua Plinius lib. 7. cap.* xxx. *Et quibus Coſſ. ea legatio, & Carneades Romam venerit, Cicero à Pomponio Attico ſciſcitatur L.* XII. *Ep.* 23. Hæc nunc quæro, *inquit*, quæ cauſa, fuerit. De Oropo opinor: ſed certum neſcio. *At ipſe explicat libro de Oratore* 2. C. 32. *de* Carneadis, Critolai, & Diogenis *legatione, qui ab Athenienſibus legati Romam venerant.* Svr.

OROPO.] *Aropo* noſtri. Dicaearchus diei itinere Athenis videtur ſeparare; nec licet tamen inquinatioribus ejus verbis fidere, de quibus Salmaſ. in Solin. p. 103. Urbs erat *ad mare* ἐπὶ θαλάσσης, Pauſanias Attic. C. 34. & Thucydides L. VIII. C. 95. Nunc *Ropo* II. M. P. à mari, Sponio teſte Itiner. tom. II. p. 243. Wess.

THEBAS M. P. XXXVI.] *In Regio, & Neapolitano* Thebis M. P. XXXVI. *In Blandiniano* M. P. XXXIII. *& item in Longoliano, ſed* XXXVI. *corrigitur. Ha* Baeotiae *ſunt* Thebae, *quas, tum ſibi quondam* Graeciae *principatum vindicarent, Pauſanias ad arcem jam unam, ſua atate, & non ita multos incolas redactam, vix dum vetus nomen ſervare, auctor eſt in Arcadicis C.* 33., *qui Antonini Imperatoris, Antonini Pii filii imperio, id opus commentabatur.* Svr.

THEBIS.] XXXVI. Cuſani codex. *Thebas*, quas Thucydides L. II. C. 5. ſtadiis LXX. Plataeis ſemovet, *frigoribus hiemis intolerabiliter horrere* Columella L. I. R. R. C. 4. tradit, & circa Trajani tempora fere deſertas fuiſſe Dio Orat. VII. p. 123. Ab urbe non longe aberat locus, quem Γερῶν appellant. Stephanus in Τάναγρα. τινὲς δὲ Γερῶν ὄνομα λέγουσι τὸ τῶν Θηβαίων πολίχνιον εἶδος. Vide vero, ecquid hinc auxilii oriatur his Xenophontis L. V. Hellen. p. 449. οἱ δὲ Θηβαῖοι ἐπελθόντες ἀντεπέταξαντο ἐπὶ Γερῶν τῷ λόφῳ, & Polyaeni, rem eandem narrantis, L. II. C. 1. οἱ δὲ κατέλαβον τὸν λόφον ὑπὲρ τὸ ἔδος δύσβατον καλούμενον Ῥέας ἔδος. alter uter ſine controverſia vitio deformatus; imo vero uterque, ſi qua Stephano fides; cujus auctoritatem & Polyaeni veſtigia ſecutus Γερῶν ἔδος & ἔδος ſcribebam, Ti. Hemſterhuſio, amico noſtro, conſentiente. Hoc obiter; nunc denuo in viam. Wess.

CHALCIDE.] Χαλκὶς ἡ ἐν Εὐβοίᾳ Aeneae Tact. C. 4. Sita erat loco commodo non longe a Boeotia, quo de Demoſthenes in Ariſtocratem p. 422. Livius L. XXVIII. C. 7. *Nam & ipſa Chalcis, quamquam ejusdem inſula urbs eſt, tamen adeo arcto interſtinditur freto, ut ponte continenti jungatur, terraque aditum faciliorem quam mari habeat.* Atque ea cauſſa videtur, quare & hoc itinere adeatur. De ponte, quo continenti adhærebat, præter Strabonem Procopius L. IV. Fabric Juſtiniani C. 3. & Iſ. Voſſius ad Melam L. II. C. 7. Sponius a Thebis Chalcidem usque M. P. XXV. aut XXVI. numerabat p. 265. Itiner. Wess.

OPVNTE.] Excerpta MSS. ita recte. *Opante* Vaticanus. Locridis metropolis erat a mari ſtadiis circiter XV. a navali vero LX. apud Strabonem L. IX. p. 425. Livius aliter L. XXVIII. C. 6. *Claſſemque inde ad Cynum, emporium id eſt Opuntiorum urbis, mille paſſuum a mari ſita, trajecit:* an fuit *M. P. II. a mari ſita?* Wess.

DEMETRIADEM M. P. XIIII.] Demetrias *hec, oppidum* Pagaſae *antea dictum Plinius L.* 4. *C.* 8. *tradit in Theſſalia provincia: & Ptolemaeo, ac Stephano* Theſſaliae Phthiotidis; *atque item* Lariſſa Cremaſte: *qua hoc Itinerario* Demetriadi *ſubjungitur. Livius libro xlii. C.* 56. Lariſſa, quæ Cremaſte dicitur, oppugnata. Svr.

DEMETRIADE.] Cuſani MS. *Demetrido M. P. XIV.*

LARISSA.	M. P. XLIIII.
DIO.	M. P. XXIIII.
BEROEA.	M. P. XVII.
THESSALONICA.	M. P. LI.
MELLISSVRGIN.	M. P. XXI.

ITER

P. XIV. Fuit loco oportuno in Theſſalia poſita. Philippus Macedonum rex eam propterea atque in Euboea Chalcidem & Corinthum Graeciae compedes appellabat, Livius L. XXXII. C. 37. Eſt in Theſ. Britan. tom. II. p. 104. numus inſcriptus ΔΗΜΗΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡ., quem Nic. Haymius ad Sicyonem refert, Demetriade, ut Plutarcho & Diodoro teſtibus conſtat, a Poliorcete Demetrio appellatam: mihi aut Demetrii, ubi Δημήτριος πύργος Strabo L. IX. p. 435. habet, aut certe hac in urbe, nobili & regum Macedonum quondam ſede, cuſus videtur; nam Sicyoni haud diu is titulus duravit & cum Demetrio exolevit: at ΔΗΜΗΤΡΙΩΝ ſeu potius ΔΗΜΗΤΡΙΕΩΝ ſub Auguſto numi meminerunt, modo recte vir doctus p. 176. ejusdem Theſauri conjecerit. Wess.

LARISSA.] Theophraſtus *Λάρισσαν τὴν ἐν Θετταλίᾳ* L. V. Cauſſ. Plant. C. 20. *Λάρισσαν, πόλιν εὖ πράττουσαν ἐν Θετταλοῖς* Philoſtratus L. II. Vit. Sophiſt. C. 1. Ea enim intelligitur, ad Peneum appoſita, non *Cremaſte*, quippe quæ infra Demetriadem in Phthiotide. Wess.

DIVM M. P. XXIIII.] *In Manuſcriptis, & Longoliano* Dio M. P. XXIIII. *Ptolemaeo in ſinu Thermaico poſt Aliacmonis fluminis oſtium* Δῖον Κολώνεια. *Stephano* Dion *urbs &* Euboeae, *&* Macedoniae *recenſetur.* Sur.

DIO.] *Urbem ſicut non magnam, ita exornatam publicis locis & multitudine ſtatuarum, munitamque egregie* Livius L. XLV. C. 7. vocat. Aberat haud longe a Baphyra fluvio, quo de præter Livium Archeſtratus apud Athenaeum L. VII. C. 22. cum egregia Caſauboni animadverſione, & monte Olympo, Thucydide L. IV. C. 78. teſte. Macedones ibidem certamen Olympicum edidiſſe Stephanus & ante eum Dio Chryſoſtomus Orat. II. p. 18. tradidere. Wess.

PVCLATA.] Vel *Pudata*. Forte *Pidna*, quam *Platam* nominari Moletius tradit. Siml.

PVDAIAM M. P. XVIII.] *In Regio* Pudaia M. P. XVIIII. *& in Blandiniano, & Longoliano* Pudata M. P. XVIIII. *Neapolitano* Puclata M. P. XVIIII. *Forte ea eſt, quæ a Ptolemaeo in Thraciae mediterraneis* Παυταλία *vocatur.* Sur.

PVDAIA.] Hoc licet pravum retinuimus, quod a vero haud procul abeſſet: aliæ *Puclata* aut *Pudata*. Videtur eſſe *Pydna*, ad quam Aemilius Paullus Perſeum debellavit. Fuerunt enim Pydna & Beroea vicinæ, ut ex Thucydide L. I. C. 61. colligas. In excerptis Strabonis L. VII. p. 330. invenio, Πύδνα, ἡ νῦν Κίτρον καλεῖται, quæ Strabonis eſſe perſuaſus Palmerius dubitat è Livione L. XLII. C. 51. *Citium* refingat, an viciſſim ex Strabone auxilium ferat Livio, Exercitat. p. 302. Mihi neutro opus videtur, cum Strabonis ea non ſint, ſed recentioris Graeculi; quod virum doctum non fuiſſe odoratum demiror; præſertim cum auctarium Thematibus Conſtantini additum, quo utitur, id pane juberet. Gemina habes in ſcholiis ad Demoſthenis Olynthiac. I. p. 3. & 4., licet eorum auctor ſibi non conſtet. *Pautalia*, quam H. Surita cogitavit, longe longeque hinc remota fuit, ut poſtmodum oſtendam. Wess.

BOEREAM M. P. XVII.] *Ptolemaeo juxta* Aedeſſam *Macedoniae* Βέῤῥοια. Sur.

BEROEA.] *Belia* & *Berea* plerique MSS. Βέροια ἡ κατὰ Μακεδονίαν L. VII. Conſtit. Apoſtol. C. 46., ut ab altera Thraciae & Syriae diſtinguatur. Appoſita erat ad Bermium montem, pro quo *Boram* Livius L. XLV. C. 29., cis flumen Axium, quem *Bardarium* recentior ætas appellavit, ut ex Epitoma Strabonis L. VII. p. 330. & Georg. Acropolita C. 70. cum nota Allatii cognoſcas. Scribunt autem Βέῤῥοιαν & Βέροιαν, qua de differentia vide Waſſium ad Thucydidem L. I. C. 61. & Schurzfleichium Biblioth. Vinarien. Notit. p. 74. Wess.

THESSALONICA.] Excerpta MSS. quaſi de

Digitized by Google

ITEM RECTO ITINERE AB HYDRVNTE AVLONAM.
STAD. I.

INDE PER MACEDONIAM VSQVE CONSTANTINOPOLIM. M. P. DCCLVI. Sic.

APOLLONIA.	M. P. XXV.
AD NOVAS.	M. P. XXIIII.
CLODIANIS.	M. P. XXV.
SCAMPIS.	M. P. XXII.
TRIBVS TABERNIS.	M. P. XXX.
LIGNIDO.	M. P. XXVII.

SCIR-

de compacto *Theſſalia* aut *Theſalia*. Eſt præterea in Vaticano *Meliſurgin*, rectius quam quidem ante. Quas autem è Schudii ſchedis expreſſit binas manſiones Simlerus, illæ è codicibus vetuſtis exulant. Wess.

MELISVRGIN.] Poſt hanc in Schudii exemplari additur *Apollonia* verſus Thraciam Mygdoniorum *M. P. XVII.* & *Amphipoli M. P. XXX.* Ponuntur autem hæc duo loca priori quoque itinere pari diſtantia. Siml.

INDE PER MACEDONIAM] *Hæc in Regio habentur, & in reliquis adduntur uſque* Conſtantinopolim M. P. IↃCCLVI: *quæ verba, tanquam aliena ab Antonini opere, communibus characteribus deſcribuntur.* Svr.

ITEM RECTO] Cuſani liber, *Iter rectum ab Hidrunte Aulonam*, non omnino male. Porro *ſtadia mille* Vaticanus, &c, quod idem, *ſtadia* Ī. Pariſinus: notum enim eſt lineolam numeris impoſitam totidem millia indicare, ſæpeque neglectam multa conturbaſſe, ut in Plinio L. VII. C. 56. *Anticlides in Aegypto invenisse quendam nomine Menona tradit, XV. annis ante Phoroneum, antiquiſſimum Graciae regem: idque monumentis approbare conatur. E diverſo Epigenes apud Babylonios IↃCCXX. annorum obſervationes ſiderum coctilibus laterculis inſcriptas docet, gravis auctor in primis: qui minimum, Beroſus & Critodemus, CCCCLXXX. annorum. Ex quo apparet æternus literarum uſus.* Omnis in hoc loco, quem Harduinus & Jac. Perizonius Orig. Babyl. C. 2. examinaverunt, difficultas ex neglecta transverſa illa linea, millenarium numerum indicante, nata eſt: neque dubito, quin X̄V̄. *annis ante Phoroneum*, h. e. XV. M. annorum Anticlides voluerit. Ni enim ea ſit ſententia, nihil opus erat, ut tanto eum mendacio Babylonii ſuperarent: Præterea *æternus literarum uſus* hoc videtur requirere. Wess.

APOLLONIA.] Duæ Apolloniae in hoc itinere commemorantur, quarum prior Taulantiorum, altera Mygdoniorum. Siml.

APOLLONIAM M. P. XXV.] *Hæc item* Macedoniae *provincia eſt* Apollonia VII. M. P. *à mari recedens, uti Plinius lib.* 3. C. 23. *eſt auctor, quam* Taulantiorum *regioni Ptolemaeum attribuere memoravimus, Macedoniae provinciæ. Stephanus* Illyridi *attribuit.* Svr.

APOLLONIA.] Sita erat prope Aoum flumen. Herodotus L. IX. C. 91. *'Απολλωνίῃ τῇ ἐν τῷ 'Ιονίῳ κόλπῳ*, Dioſcorides L. I. Mat. Med. C. 100. *τὴν πρὸς 'Επιδάμνῳ*, Auctor Geopon. L. XV. 7. *τὴν κατὰ Δυῤῥάχιον*, licet duorum circiter dierum itinere Dyrrachio abeſſet, appellant: plura de urbe Palmerius L. I. Vet. Græc. C. 27. coacervavit. Wess.

AD NOVAS.] *Novas tabernas* manſioni nomen feciſſe, credibile fit. Wess.

CLODIANIS.] *Clodiana* ſupra habuimus: hinc diſcimus, viam a Dyrrachio & alteram ab Apollonia ad Clodiana ſeſe conjunxiſſe. Vid. Palm. L. I. V. G. C. 25. Wess.

SCAMPIM M. P. XXII.] *Manuſcripta, & Longolianum* Scampis M. P. XXII. *cum ſupra pagina* CCCXVIII. *à Clodianis* Scampim XX. *tantum* M. P. *numerentur.* Svr.

TRES TABERNAS M. P. XXX.] *Eadem præferunt, cum eadem pagina à* Scampi Tres Tabernas XXVIII. M. P. *tribuantur.* Svr.

LYCHNIDVM M. P. XXVII.] *In Regio* M. P. XXVIII. *& in reliquis* M. P. XXVII. *totidem ſupra à* Tribus Tabernis Lychnidum *conſtituuntur.* Svr.

Digitized by Google

SCIRTIANA.	M. P. XXVII.
CASTRA.	M. P. XV.
HERACLEA.	M. P. XII.
CELLIS.	M. P. XXXIII.
EDESSA.	M. P. XXXIII.
DIOCLETIANOPOLIS.	M. P. XXX.
THESSALONICA.	M. P. XXVIIII.
APOLLONIA.	M. P. XXXVI.

AM-

SCIRTIANA] Vel *Scintiana* vel *Sirtiana*. Siml.

SCIRTIANAM M. P. xxvii.] *In Regio* Scirtiana m. p. xxvii. *& in Neapolitano* Sciciana m. p. xxvii. *Blandinianum & Longolianum* Sirtiana m. p. xxiiiii: *ſed in hoc* xxvii. *corrigitur.* Sur.

SCIRTIANA] MS. Cuſani *Scitiana M. P. XXVII.* Haud ſcio unde cognomen duxerit, utrum a gente Illyrici, quam Σκιρτῶνας Ptolemaeus, *Scirtiaros* Plinius L. III. N. H. C. 22. vocat, an a *Scirto* quodam. *T. CARTORIVS SCIRTVS* eſt apud Gruterum p. ɪↄccccclix. Wess.

CASTRA M. P. xv.] *In Regio* m. p. vi. *& in reliquis* m. p. xv. Sur.

CASTRA] Sæpe in Livio reperies, Romanos bellis Macedonicis *caſtra* in his oris eſſe metatos: ab illis loco nomen. Wess.

CELLAS M. P. xxxiii.] *In Neapolitano exemplari* Cellis m. p. xxiii. *& tamen ſupra itinere à Dyrrhachio Byzantium, ab* Heraclea Sintice Cellas m. p. xxxiiii. *adſignantur.*

DICAEOPOLIM M. P. xxx.] *In Regio, & Blandiniano* Dioclitianopolis m. p. xxx. *& in Neapolitano* Diodianopolis m. p. xxx. *In Longoliano* Diocletianopolis m. p. xxx. *& miniaceis litteris corrigitur* Diodranopolis. *Cum tamen omnino quodvis potius nomen, quam urbis* Diocletiani, *huic manſioni conveniat, ſicuti & de* Maximiano *ſupra, & hac ipſa pagina indicatur: Mihi* Dicaeopolim *proponere placuit, aſteriſco adpoſito: quod apud Suidam* Δικαιόπολις *fiat mentio: & quamvis addatur apud eum auctorem in* Θερμῇ πλησίον Ἀβδήρων, *fieri tamen poteſt, ut* Macedoniae *pars ea ſit, aut* Thraciae *contributa. Illud etiam perſuadet, quod apud Plinium ex* Macedonia *provincia, medio flexu litoris,* Theſſalonica, *quæ hoc itinere huic manſioni adjungitur, recenſetur: & ſtatim idem auctor Lib.* 4. *C.* 10. *inter oppida* Thermaici *ſinus primam* Dicaeam *adplicat: & Ptolemaeus in eodem ſinu* Thermaico, Theſſalonicam *commemorat. Praterea cum* Dicaeae Macedoniae *à Ptolemaeo mentio non fiat, & juxta* Heracleam Sinticem Παρθικόπολις *memineris, mihi maxime fit veriſimile, librariorum culpa id eſſe nomen detortum, ac depravatum: & ejus loco* Δικαιόπολιν *ſubſtituendum. Praterea Procopius Lib.* 4. *Cap.* 3. περὶ τ Κεντρώπων, Diocletianopolim Theſſaliae *attribuit, non* Macedoniae, *aut* Thraciae: *utcunque tamen acciderit, merito* Diocletianopolis *ex hoc Itinerario poſthac extrudetur. Stephanus Dicaeae, urbis Thraciae, meminit.* Sur.

DIOCLETIANOPOLIS] Cuſani ſchedæ *Diadonepelis*, Pariſinae *Dioclianopolis*, Vaticanae *Dioclitianopolis*: verum eſt, quod amplexi ſumus. Nam quod Surita diſputat, ἄῤῥητον ἄμεινον· neque enim Dicaea ſive *Dicaeopolis* hæc eſſe poterit, quippe inter Maroneam & Abdera ad Biſtonidem lacum accubans, Herodoto L. VII. C. 109. auctore: nedum ΠΑΡΟΛΚΟΠΟΛΙC Ptolemaei, ex ΠΑΡΘΙΚΟΠΟΛΙC corrupta, ſicuti Hierocles, *Parthicopolin* Heracleae, plane ad Ptolemaei mentem, jungens, & *Jonas a Macedonia de Parthicopoli* in fragmento II. Operis Hiſtor. Hilarii p. 1239. oſtendunt: multo minus Diocletiani nomen officiet: cum citra dubium ſit ex *Jovia* & *Herculea* legione, quam utramque a Diocletiano & Maximiano appellatam, (ζευγνύντων γὰρ, inquit Zoſimus L. III. C. 30., ταῦτα ὠνομάσθη, τῶν Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ ταγμάτων, φερόντων τῆς τούτων ἐπωνυμίας) ſuo loco habuimus, Itinerarium, ſicuti nunc eſt, illo recentius eſſe. Id ſolum dubium eſt, quænam hæc Diocletianopolis? Hierocles pariter ac Procopius hoc nomine urbem in Theſſalia habet, cujus nulla hic

AMPHIPOLI.	M. P. XXXII.
PHILIPPIS.	M. P. XXXII.
ACONTISMA.	M. P. XXI.
OTOPISO.	M. P. XVIII.
STABVLO DIOMEDIS.	M. P. XXII.
IMPARA SIVE PYRSOALI NVNC MAXIMIANOPOLI	M. P. XVIII.
BRICIZE.	M. P. XX.

TRAIA-

hic poteſt eſſe ratio, utpote longius ab Edeſſa & Theſſalonica ſemotae: memorat alteram Hierocles in Thracia ſub Philippopoli, quæ, ſi noſtra ſit, oportet iter in Thraciam deflectat, & poſt deinde in Macedoniam ſe vertat. Si cui tamen ad credendum id difficile videatur, præſtabit Itinerario fidem addicere & tertiam hoc cognomine urbem in Macedonia fuiſſe arbitrari: *infinita* illa *cupiditas adificandi*, qua Diocletianus tenebatur, quamque Lactantius Mort. Perſ. C. 7. notavit, haud invalidum huic opinioni robur addet. WESS.

OTOPISO] Hæc manſio ſuperiore itinere nominatur *Topinio*, a Ptolemaeo *Topiris*. SIML.

OTOPISVM M. P. XVIIII.] *In Regio exemplari legitur* Atopiſo M. P. XVIII. *In Blandiniano, & Longoliano* Otopiſio M. P. XVIII. *In Neapolitano* Otopiſo M. P. XVIII. SVR.

OTOPISO.] *Otopiſio* Pariſinus. *Topiro* rectum eſt. Diceres huc referri oportere ex L. ult. C. Theod. de Primicer. *X. Kal. Oct. Topiſo*: ſed cum *Otopiſo* ſit pravum, non injuria id alliorſum tranſtulimus. Vid. ſupra p. 137. WESS.

STABVLVM DIOMEDIS M. P. XXII.] *Pomponius lib. ii. c. 2.* Tum Sthenas fluvius, & ripis ejus adjacens Maronia. Regio ulterior Diomedem tulit, immanibus equis mandendos ſolitum objectare advenas, & eisdem ab Hercule objectum. Turris, quam Diomedis vocant, ſignum fabulæ remanet. *Plinius Lib. 4. cap. 11. in* Thracia *provincia oppidum fuiſſe* Tyridam (*ita enim in vetuſtis legitur exemplaribus non* Tindam) Diomedis *equorum ſtabulis dirum perhibet. Solinus Polyhiſt. C. 10.* Tyrida, *inquit*, oppidum fuit, equorum Diomedis ſtabulum: ſed ceſſit ævo, ſolumque turris veſtigium adhuc durat: *qua manſio nunc hoc indicari Itinerario videtur, à Pomponio & Solino* Turris *vocata*. SVR.

STABVLO DIOMEDIS] *Ad Stabulodio* Itiner. H., quod quid ſit, ad percipiendum nihil habet difficile. Seneca Herc. Oet. ℣. 1538.

Thraciae ſi quis Rhodopes alumnus,
Durior terris Helices nivoſa,
Spargit humano STABVLVM cruore.

Tyrida & ſtabulatos in ea Diomedis equos Capella quoque L. VI. p. 212. memorat: plura ad Itiner. Hieroſ. WESS.

IMPARAM SIVE PYRSAOLIM M. P. XVIII.] *In Regio evaneſcentibus litteris* In I.. A.. ſive Pirſoali M. P. XVIII. *In Blandiniano* Inipara ſive Pyrſoalii nunc Maximianopoli M. P. XVIII. *Neapolitano* Juraparo ſive Pyrſoalii nunc Maximianopoli M. P. XVIII: *& in Longoliano* Impara ſive Pyrſoalii nunc Maximianopoli M. P. XVIII. *Supra dua manſiones ab Antonino repoſita ſunt, itinere* à Dyrrhachio Byzantium, Pyrſoalis, & Timporum: *videturque hoc itinere à Stabulo Diomedis* Imparae (*ſive Timporum ea eſt*) & Pyrſoalis, *quaſi aqua diſtantia, manſio proponi. In reliquis, excepto Regio. illa verba* Pyrſoali *adduntur*, nunc Maximianopolim, *qua tanquam aliena diſtinguuntur.* SVR.

IMPARA SIVE.] MSS. nihil hoc loco vitioſius eſt; nam Cuſani, *Impara ſive Pyrſo, alii nunc Maximianopoli*: Vaticanus, *Inipora ſive Pirſoali M. P. XVIII.*, ſine Maximianopolis mentione ulla: nec melius ceteri. Putem ita conſtitui atque ordinari debere; *Porſulis, nunc Maximianopoli M. P. XVIII.*, ut *Impara* ex ſede ſua exulet, colacanda inter Bricizen & Trajanopolin: ſi quid enim video, *Tempyra* indicat, pro quo *Timporo* in anterioribus eo loco habuimus, & in Hieroſ. Itiner. *Adunimpara*, cui ſi præpoſitionem detraxeris, pæne ſimili nomine videbitur. WESS.

BRICIZEM M. P. XX.] *Regium & Blandinia-*

num

TRAIANOPOLI.	M. P. XXXVII.
CYPSALA.	M. P. XXVIIII.
SIRACELLA.	M. P. XXX.
APRIS.	M. P. XXI.
RESISTO.	M. P. XXVI.
HERACLEA.	M. P. XXVI.
CENOPHRVRIO.	M. P. XXIIII.
MELANTIADA.	M. P. XXVIII.
BYZANTIO.	M. P. XVIIII.

DE

num Bricize M. P. XX. *In Neapolitano* Brixice M. P. XX. *Longolianum* Brizice M. P. XX. *&* Brinice *corrigitur. Supra eadem* Brendicem *ſummo conſenſu ediderunt.* SVR.

TRAJANOPOLIM M. P. XXXVII.] *In Regio auferendi caſu, & Neapolitano: Blandinianum & Longolianum* Trajanopoli M. P. XXXIIII. *ſed in hoc* XXXVII. *corrigitur.* SVR.

CYPSELA.] *Gipſala.* Ptolemaeo & Plinio *Cypſela.* SIML.

CYPSELAM M. P. XXVIIII.] *In Regio, fugientibus litteris*, Gij. Ala M. P. XXVIIII. *In Blandiniano* Gipſala, modo Cipſala M. P. XXVIIII. *Neapolitanum* Gipſala modo Cypſala M. P. XXVIIII. *& Longelianum* Cipſala M. P. XVIIII. *Straboni L. 7. p. 322. in vulgatis* Cypſelus, *cum perhibet ex* Apollonia *in* Macedoniam, Egnatiam *viam in Orientem protendi, quam per millia paſſuum dimenſi fuerant: & per lapideas columellas, usque* Cypſelum, *&* Hebrum *amnem* M P. IↃXXXV. *Stephanus namque* ἔστι καὶ Κύψελα πόλις Θρᾴκης, πλησίον τοῦ Ἕβρου ποταμοῦ. *Pomponio Mela L. 2. C. 2. in vetuſto exemplari*, & Biſaltae Samiorum, & ingens aliquando Gipſela. *Plinius lib. 4 C. 11. in Thracia provincia*, Circa quem locum fluvius Melas, à quo ſinus appellatur. Oppida Cypſela, Biſanthe. *Ptolemaeo in mediterraneis Thraciae* Κύψελλα. SVR.

CYPSALA.] Membranae Cuſani *Cypſala*, Vaticanae *Gypſala*, aliæ *Hypſala.* Servius Aen. I. 321. MSS. ſcripturam firmabit, *Eſt autem*, inquit de Hebro, *in Thracia ante muros Cypſalae civitatis.* Situm urbis inter amnes Melana & Hebrum ſignavit Livius L. XXXVIII. C. 40. *Apros*, ut vicinam urbem, Nicephorus Gregoras L. VII. C. 11. illi adjungit. Vide Leunclavii Pand. Turcic. C. 31. & Waſſii Addenda in Thucydidem p. 671. WESS.

SIRACELLA.] Alias *Syraſcele* vel *Syracolla.* SIML.

SYRACELLAM M. P. XXX.] *In Regio* Siracella M. P XXX. *& infra* Siraſcele: *In Blandiniano* Syracella M. P. XXIII *& infra* Syraſcaele: *Neapolitano* Siracolla M. P. XXV. *Longolianum* Siracollam M. P. XXXVII. SVR.

SIRACELLA.] Cuſani liber M. P. XXV., quæ proxime abſunt à M. P. XXVI., quæ Itiner. H. probat. Ego manſionem hanc, ſi Itineraria & Ravennatem exceperis, alibi legere non memini. WESS.

APRIS.] Plinius etiam L. IV. C. 11. meminit hujus coloniæ atque eam a Philippis M. P. CLXXXVIII. diſtare ſcribit: hic autem paullo plura numerantur. SIML.

RESISTO.] Plinius *Reſiſta* nominat & ab *Apro* XXXII. M. P. diſtare ait. SIML.

RESISTON M. P. XXVI.] Reſiſto M. P. XXVI. *praferunt manuſcripta & Longolianum, cum ſupra pag.* CLXXVII. ab Apris Reſiſton *ex Plinio L. 4. C. 11. & exemplaribus Regio, & Blandiniano* XXII. M. P. *tribuantur. A* Reſiſto *vero* Heracleam Perinthum M. P. XXV. *& hoc itinere* M. P. XXVI. *omnia praſerunt exemplaria.* SVR.

RESISTO.] MSS. in Plinio L. IV. C. 11. Reſiſton XXII. M. P. Apris ſemovent, ut Harduinus obſervavit; qui tamen cum addit, *forte pro XXV. nam ab Apro Reſiſton diſtare XXVI. mill. paſſ. auctor eſt Antoninus*, non recte excuſſiſſe hunc libellum videtur: perſpicue enim Regius Suritae codex p. 176. M. P. XXII. Reſiſton atque Apros disjungit. Serventur itaque Pliniani numeri, atque hæc potius XXVI. ex Plinio & altero Itiner. loco refingantur. WESS.

COENOPHRVRION M. P. XXIIII.] *Eadem*

Digitized by Google

DE THRACIA IN ASIAM.

A TRAJANOPOLI CALLIPOLIM AD TRAJECTVM ASIAE.

	M. P. CXXIX. Sic.
A TRAJANOPOLI DYMIS.	M. P. XII.
SIRASELLE.	M. P. XXXVIII.
APRIS.	M. P. XXI.
APHRODISIADE.	M. P. XXXIIII.
CALLIPOLI.	M. P. XXIIII.
A CALLIPOLI TRAJECTVS IN ASIAM LAMPSACVM VSQVE.	STADIA. LX.

INDE

dem exemplaria hac milliaria praferunt, cum ſupra ab Heraclea Perintho Coenophrurion XVIII. *tantum* M. P. *adſignentur.* SVR.

MELANTIADA M. P. XXVIII.] *In Regio* XXIIII. *Reliqua* M. P. XXVIII. *& ſupra à* Coenophrurio Melantiada M. P. XXVII. SVR.

BYZANTIVM M. P. XVIIII.] *In Regio* M. P. XXIIII. *Blandinianum & Longolianum* M. P. XVIIII. *& in Neapolitano* M. P. XVIII. *Supra à Melantiada Byzantium* M. P. XVIIII. *Conſecto hoc itinere in Blandiniano legitur*, ab Aulona usque Conſtantinopolim M. P. DLIII. *& in Neapolitano* M. P. DCCLVII *& Longolianum Blandiniani lectionem praferre, ſed* DCCLVI. *corrigit, qua in Regio non habentur, ac tanquam adjectitia, & inepte à librariis repetita, rejiciuntur.* SVR.

BYZANTIO.] Itineri huic excerpta MSS. quaſi conjuratorum addunt: Ab *Aulona usque Conſtantinopolim M. P. IↃCCLVI.*, quæ & Baſileae Simleri juſſu expreſſa ſunt. Surita inepte & præter morem repetita fuiſſe, bene monuit. WESS.

A TRAJANOPOLI.] In Schudii exemplari legitur, *A Trajanopoli ad Callipolim, ad Trajectum Aſiae Lampſacum usque & inde Laodiceam M. P. CCCCLXXII.* SIML.

A TRAJANOPOLI.] Noſtra excerpta cum editis nulla in parte diſſident; neque ulla mutandi cauſſa eſt. WESS.

APHRODISIADEM M. P. XXXIIII.] *Regium & Neapolitanum* M. P. XXXIIII. *Blandinianum* XXVIII. *& Longolianum* XXIIII. *Ptolemaeo in Thracia cum* Cypſela & Apris Ἀφροδισιάς. *Stephano in Thracia* Ἀφροδίτης πόλις. *Procopius L. 4. C. 10.* περὶ τῆς Κηρσονήσου, *perhibet Juſtinianum, ut Cherroneſi incolas tutiores redderet, urbem* Aphrodiſiadem *vallo munitiſſimo, cum majore ex parte antea muris careret, circumdediſſe.* SVR.

APHRODISIADE.] In ſcripto Cuſani *Afroſiade*, additis M. P. XXXIII. Tabula *Aphrodiſia*, quo modo Agathias L. V. p. 155, prave puto. In Theſ. Britannico tom. II p. 93. numus eſt ΑΦΡΟΔΕΙϹΙΕΩΝ & ΚΟΡϹΥΜΟϹ fluvius; qui cum nusquam alibi ſit lectus, dubium eſt, ad hanc, an ad cognominem in Caria aut Cilicia pertineat; mihi Cariae Aphrodiſias ob Plinium haud displicet: *Cariam* enim fluvios *circumfluere Maeandrum & Orſinum* prodidit L. V. C. 29., quorum *ORSINVS*, quem *Meſſinum* veteres editi appellant, videtur eſſe numi hujus ΚΟΡϹΥΜΟϹ *CORSYMVS*; & tanto probabilius, quod in fluminis nomine Pliniani MSS. ſecum invicem diſſideant. WESS.

CALLIPOLIM M. P. XXIIII.] *Regium* M. P. XXXIIII. *& reliqua* XXIIII. SVR.

CALLIPOLI.] Non longe Seſto fuit remota, & quamlibet ab elegantia & pulchritudine nomen habeat, nulla tamen re ceteris præcelluit. Agathias L. V. p. 155. Οὐ πόῤῥω δὲ Σηστοῦ, Seſtum deſcripſerat, καὶ ἑτερόν τι κεῖται πολίχνιον, ἐλάχιστον μὲν καὶ ἀγεννὲς, καὶ οὐδὲν ὅτι οὖν ἐπίσημον ἔχον, ΚΑΛΛΙΠΟΛΙϹ δὲ ὅμως ὀνομαζόμενον. Recentiores rerum Conſtantinopolitanarum ſcriptores Καλλιούπολιν appellare ſolent, ut Nicephorus Gregoras L. II. C. 5. Nicetas Choniates L. VII. Imp. Iſ. Angeli, Ducas Hiſt. Byzant. C. 4. aliique. Hiſtoriam urbis & hodiernum ſitum cum cura exſecutus eſt Turnefortius Epiſt. XI. p. 177. WESS.

A CALLIPOLI TRAJECTVM IN ASIAM LAMPSACVM VSQVE STAD. LX] *Habet Regium exemplar. Reliqua* A Callipoli Trajectum ſtad. LXX. *Strabo L. 13. p. 589.*

INDE ABYDO.	M. P. XXIIII.
DARDANO.	M. P. IX.
ILIO.	M. P. XII.
TROAS.	M. P. XVI.

ANT-

Callipolim à Lampſaco *non amplius* x l. ſtadiis *abeſſe auctor eſt.* Europa *tamen ab* Aſia *ſeptem ſtadiis dirimebatur. Plinius lib. 3. c.* 11. Et Helleſpontus ſeptem, ut diximus, ſtadiis Europam ab Aſia dividens, quattuor illinc inter ſe contrarias urbes habet: in Europa Callipolin & Seſton; in Aſia Lampſacum & Abydon. *Strabo ad promuntorium juxta* Dardanum, *ſeptem item ſtadiorum mare* Aſiam *ab* Europa *dirimere tradit, à Xerxe ponte conſtratum.* Lampſacum, *unde nomen invenerit Pomponius memorat, extremo libro primo:* Lampſacum Phocaeis appellantibus nomen ex eo traxit, quod conſulentibus, in quasnam terras potiſſimum tenderent, reſponſum erat, ubi primum fulſiſſet, ibi ſedem capeſſere. Svr.

TRAJECTVS IN ASIAM.] Sic Cuſani ſchedæ, quibus parere placuit. Numeri corrupti, ut è MSS. nullum auxilium, ita ex illis, quæ Surita adſcripſit, ſanitatem recipere poſſunt. De Lampſaco vide Scholia Apollonii Rhodii L. I. Argon. 933. & Waſſium ad Thucydidem L. VI. 59. Wess.

ABIBO.] Rectius *Abido.* Siml.

INDE ABYDVM M. P. xxiiii.] *In Regio,* Abido m. p. xxiiii. *& in reliquis,* Inde Abydo m. p. xxiiii. *Strabo L.* 13. *p.* 589. Lampſacum *inſignem ſua ætate urbem, quæ optimum habebat portum ab Abydo* clxx. *diſtare ſtadia tradit: quod ſpatium* xxiiii. *milliaria non æquat. Ex* Abydi *anguſtiis ad* Aeſepum *flumen, &* Cyzicenum *agrum ad Propontidem Troadis regionem pertinere, idem memoria prodit.* Svr.

ABYDO.] Vaticanus *Ab yro,* ceteri *Abido. Avido* Tabula cum eodem a Lampſaco intervallo. Capella vii. ſtadiis ad Abydum patere Helleſpontum memorat L. VI. p. 212. Xenophon ὁ πλέον ὀκτὼ σταδίων L. IV. Hellen. p. 418. ſed Capellae adſtipulatur Herodotus L. IV. C. 85. & VII. C. 34. Vide Waſſium in Thucydidem L. VIII. C. 61. Wess.

DARDANVM M. P. viiii.] *Livius libro xxxvii. C.* 9. In portum, quem vocant Achaeorum, claſſem primum advertit: inde Ilium aſcendit, ſacrificioque Minervae facto, legationes finitimas ab Elaeunte, & Dardano & Raetheo, tradentes in fidem civitates ſuas, benigne audivit. *Poſt Abydum* Dardanum *promuntorium eſſe, & urbem* Dardanum *lxx. ſtadiis ab* Abydo, *quo L. Sylla, & Mithridates convenerint, Strabo L.* 13. *p.* 595. *memorat: & Plutarchus in Sylla congreſſos fuiſſe* Dardani Troadis *perhibet. Plinio lib.* 5. *c.* 30. à Rhoeteo Dardanium *oppidum parvum abeſſe ſtadiis lxx. tradit. Ptolemaeo in Helleſponto* Abydus, *&* Δάρδανος *conlocantur. Stephano* Δάρδανος πόλις Τρωάδος, ὁ πρότερον Τευκρίς. Svr.

DARDANO.] Δάρδανον, ὅπερ δὴ Ἀβύδῳ ὅμουρός ἐστι, *quæ Abydo confinis eſt* Herodotus L. VII. C. 43. Tabula viiii. m. p. ſemovet Abydo. Wess.

ILIVM M. P. xii.] *Strabo L.* 13. *p.* 593. Ilienſium *urbem xxx. fere ſtadiis diſtare ab eo loco, quo* vetus Ilium *ab* Ilo *conditum fuerat, ſuperius ad orientem,* Idam *&* Dardanum *verſus memorat, juxta vicum, qui ejus ætate,* Ilienſium *dicebatur. De hac urbe plura ab eo ſcitu admodum digna referuntur, quam* novi Ilii *cognomine diſtinguit.* Svr.

ILIO.] Strabo L. XIII. p. 593. Ilium Abydo ſtadiis centum circiter & lxx. disjungit, numeros Itinerarii egregie firmans. Urbis fata & calamitates Ariſtides Rhodiaca tom. II. p. 369. Appianus Mithridat. p. 346. Tzetzes in Lycophron. ℣. 69. pluresque alii deſcribunt. Wess.

TROADEM M. P. xvi.] *Livius* Alexandriam Troadem *adpellat libro xxxvii. C.* 35. *Strabo poſt Alexandri Magni obitum ejus urbis curam à Lyſimacho ſuſceptam, quæ jam ab* Antigono *habita erat, &* Antigoniam *nuncupatam perhibet; & coloniam Romanam deductam inter inſignes urbes ſua ætate haberi. Plinius lib.* 5. *C.* 30., Ipſaque Troas, Antigonia dicta, nunc Alexandria, colonia Romana. *Ptolemaeo* Ἀλεξάνδρεια Τρῳὰς *minoris* Phrygiae *Aſiæ provinciæ, ſeu* Troadis. *Nicephorus Calliſtus plura ſcitu digna*

Digitized by Google

ANTANDRO.	M. P. XXXV.
ADRAMVTTIO.	M. P. XXXI.
PERGAMO.	M. P. LIII.
GERME.	M. P. XXV.
	THYA-

gna commemorat de Silvano Troadis *Epiſcopo.* Svr.

TROAS.] *Alexandria Troas M. P. XVI.* Tabula: numi urbem COL. AVG. TROAD., & qui Caracallae honori ſunt dati, COL. AVG. TROA. ALEX., ac COL. AVG. ANTONINIAN. ALEXAN. vocant. Præter eos Goltzius in Theſauro alium memorat, inſcriptum *COL. TROAS ANTIGONIA ALEXAND. LEG. XXI.*, quem tamen Vaillancius tom. I. Colon. p. 161. falſi arguit, quod ſub Auguſto Legio XXI. nulla fuerit: quæ ratio tum valeret, ſi Goltzius ſub Auguſto procuſum fuiſſe decreviſſet. *Troadem* multis illuſtrarunt excellenti eruditione viri Uſſerius ad Act. Ignatii & Spanhemius Hym. Callimachi in Cerer. ỳ. 135. Ceterum hinc ad Pergamum verſus per easdem urbes iter Xenophon continuavit L. VII. Exped. Cyri p. 331. Wess.

ANTANDRVM M. P. XXXV.] *Hac urbs ſub Ida monte in* Myſia Aeolidis *Stephano: & Ptolemaeo extra Aeolidem in minore* Phrygia. *Plinio L. 5. C.* 30. in litore Antandros, Edonis prius vocata. Svr.

ANTANDRO.] Nominis cauſſas adſcribit Mela L. I. C. 18., quibus alias addit Servius Aeneid. III. 6.

——— —— *Claſſamque ſub ipſa*
Antandro, & Phrygiae molimur montibus Idae.

qui poëtæ verſus clara luce è Thucydide L. IV. C. 52. circumfundi poterit. Cuſani & Pariſienſes membranæ *A Tundro* M. P. XXV. Wess.

ADRAMYTTIVM M. P. XXXI.] *Strabo L. 13. p.* 607. Adramyttium *Atheniensium fuiſſe coloniam, qua & portum haberet, & navale, & bello Mithridatico magna calamitate affectam memorat. Ab ea* Adramyttenus *ſinus dictus, cujus pars eſt* Elaiticus. *Ptolemaeo* Ἀδραμύττιον. *nam cum* τ, *aut* δ *id nomen deſcribi, Stephanus admonet.* Svr.

ADRAMVTTIO.] *Hadrainto* M. P. XXI. Cuſani liber, alii *Hadramitio.* Hierocles Ἀδραμύτιον ἤτοι Λυρνησός, diſſentiente Strabone & Homeri Lyrneſum ſtadiis LXXX. Adramuttio removente L. XIII. p. 612. Alii Homeri Iliad. A. 366. *Theben* eſſe volunt, ut ſcholiorum auctor & Diaconus in Aſpid. Heſiodi ỳ. 49., quam cum poetarum princeps Ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος appellet, nihil ſane cauſſæ erat, quamobrem Joſ. Barneſius Euripidis Andromach. ỳ. 1.

Ἀσιάτιδος γῆς σχῆμα, Θηβαία πόλις,

de evanida & menti tantum infixa Aſiæ gloria acciperet. Ceterum in *Adramyttii* nomine ſibi non conſtant ſcriptores, qua de re viri Clariſſ. Dukerus Thucydid. L. V. C. 1. & Waſſius L. VIII. C. 108. Nunc *Edremit*, ſi Leunclavio Pand. Turc. C. 23. fides, aut *Landrymyti*, ut Bullialdus in Ducae Hiſt. Byzant. C. 17. vocitant. Wess.

PERGAMO.] Myſiae urbs erat, Herodiano tamen L. IV. C. 8. Πέργαμον τῆς Ἀσίας, proconſularem Aſiam, quam ſæpe Aſiam ſimpliciter appellari ex Ariſtidis Orat. de Concordia tom. II. p. 301. novimus, intelligenti. Θρόνος τοῦ Σατανᾶ Apocal. II. 13. in urbe fuiſſe dicitur, cujus tituli cauſſam egregie exſecutus in Comment. Camp. Vitringa eſt. Vide Ezech. Spanhemii Epiſt. IV. ad Morellium & Joan. Maſſon in Vir. Ariſtidis. Wess.

GERME.] Vel *Grrine* vel *Gerro.* SimL.

GERMAM M. P. XXX.] *Hac* Germa *eſt cognomento* ſacra: *Ptolemaeo inter Mediterraneas* Myſiae *minoris in* Helleſponto ἱερὰ Γέρμη, *altera ab ea, cui colonia cognomen tribuit, in* Toliſtobogiis, *cujus ſupra ab Antonino fit mentio, itinere a* Peſſinunte Ancyram. *Stephano* Helleſpontia *cognominatur, & ab Herodiano* Aſiæ *attributa.* Svr.

GERME.] Ita Cuſani codex atque alii. Tabula *Gerame* M. P. XXV. a Pergamo. Eſt hæc alia ac ἱερὰ Γέρμη, *ſacra Germe:* locatur enim a Ptolemaeo in Myſia minore, qua ad Helleſpontum vergit; a Stephano vero πλησίον τῆς Κυζίκου

THYATIRA.	M. P. XXXIII.
SARDIS.	M. P. XXXIII.
PHILADELPHIA.	M. P. XXVIII.
TRIPOLI.	M. P. XXXIII.

HIE-

Κοζιαῦ proxime Cyzicum: neutrum in hanc cadit. *Germis* Antonium à Macedonianis contrucidatum refert Marcellinus Chron. A. CCCCXXIX., ſed neque illæ Germae cum noſtra componi poſſunt, ut ex Socrate L. IV. H. E. C. 11., ubi de eadem cæde agit, perſpicuum eſt. Fuit itaque manſio obſcurior. *Γεζάνια* Phrygiae apud Stephanum non longe abit a Tabulæ *Gerame*, nec tamen eſſe finivero. Wess.

THYATIRA M. P. XXXI.] *Et femineo, & neutro genere profertur. Livius libro XXXVII. C.* 21. Inde per Thyatira Sardeis *rediit. Item Plutarchus in Sylla, Appianus. Ptolemaeus inter urbes Aſia provinciæ, Lydiæ & Mæoniae*, Thyatitis, *cognomen* Metropolis *tribuit.* Sur.

THYATIRA.] Tabula prave *Tyatum*, ſed in M. P. egregie conſentiens. Lapides urbem ΛΑΜΠΡΟΤΑΤΗΝ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ ΠΟΛΙΝ vocant; incolæ præter *Tyrimnum* ΤΥΡΙΜΝΟΝ aut ΤΥΡΙΜΝΑΝ Deum Dianam colebant *Boritenen* ΒΟΡΕΙΤΗΝΗΝ, ut ex numo, quem L. Holſteinius ad Stephan. produxit, & binis aliis Theſauri Britan. tom. II. p. 107. apparet. Ecquod ergo dubium eſſe poteſt, refingi epigramma Græcum, quod Smithus Notit. VII. Eccleſ. p. 20. inſeruit,

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ
ΑΡΤΕΜΙΔΙ ΟΡΕΙΤΙΝ.
ΠΑΤΡΙΔΙ ΓΛΑΥΚΩΝ ΕΥΜ
ΔΟΝΤΟΣ ΑΝΕΘΗΚ.

& ΒΟΡΕΙΤΗΝΗ ſcribi oportere; præſertim cum Sponius tom. I. Itin. p. 391. ΟΡΕΙΤ... legerit: cetera inſcriptionis, modo integram eſſe liqueret, una alterave litera additis, a ſanitate non multum afuerint. Pergamo milliar. XLVIII. Smithus removet. plura ad Hieroclem. Wess.

SARDEIS M. P. XXXIII.] *In Regio deeſt numerus milliarium. In Blandiniano & Longoliano* M. P. XXXIII. *Neapolitano* M. P. XXXVI. Sur.

SARDIS.] Sic MSS. Cuſani codex *Sardis M. P. XXXVI.*, quæ & in Tabula, licet urbis nomen perierit, conſpiciuntur. Herodotus τὰς Σάρδις L. I. C. 15. paſſimque alibi: *Croeſi regia Sardis* Horatius L. I. Ep II. 2. *Oppidum Sardis* Servius Georg. I. 56. Thucydidis tamen ſcholia Σάρδεις de urbe, Σάρδις de civibus dici monent. Urbem ſub Tmolo poſitam interluiſſe Pactolum nemo ignorat: Homeri tempore Ὕδη *Hyde* dicebatur, ſi Leandro apud Stephan. & Scholiaſtae Iliad. Υ. 385. fidere liceat: poſterior ſibi certe non conſtat, quando Iliad. Ε. 44. eandem Poëtae Τάρνη *Tarnen* appellari adfirmat. Aberat Thyatiris diei itinere, ut Acta S. Carpi C. 2. & Wehlerus L. III. Itin. p. 265., ubi & parietinas ejus deſcribit, trium vero dierum intervallo Epheſo, quemamodum Xenophon L. III. Hellen. p. 381. & Herodotus L. V. C. 5. obſervarunt. Wess.

PHILADELPHIA.] *PHILADELPHEA* in marmorea baſi, commentario Theod. Laur. Gronovii explicita, quem Cap. 22. vide. *Φιλαδέλφεια ἡ ἐν Λυδίᾳ* Dioſcoridi L. V. C. 131. Nunc, ut pleræque per Aſiam minorem, in ruinia eſt: diutiſſime tamen Turcarum potentiæ reſtitit; nam cum per centum circiter annos, vicinis urbibus jam domitis, Turcis obſtitiſſet, ſeque, Graecorum Impp. alia agentibus, ſtrenue defendiſſet, demum a Bajazethe, quem *fulmen* populares vocant, occupata eſt, Duca Hiſtor. Byzant. C. 4. auctore: addit Laonic. Chalcocondyles L. II. Emmanuelem Imp. victori Turcae in ſubjuganda urbe auxilio fuiſſe; nec captam tamen Bajazethes ſolo æquavit, licet ita viſum Thom. Smitho Notit. VII. Eccleſ. p. 33. Nam ex Duca C. 17. & 18. apertum eſt, poſt Turcae capitivitatem & mortem ſuperſtitem floruiſſe. Putem a Timure graviſſime fuiſſe afflictam, & cives, quod ſolvendo non eſſent, dirum in modum excarnificatos, ob ea, quæ apud Ducam C. 22. leguntur. Wess.

TRIPOLIM M. P. XXXIII.] *In Regio* M. P. XXXIII. *& in reliquis* M. P. XXXIII. *Ptolemaeo. Inter urbes Lydiae & Maeoniae cum* Thyatiris Sardis, (*quam Horatius* Croeſi regiam *cogno-*

Digitized by Google

HIERAPOLI. M. P. XII.
LAVDICIA. M. P. VI.

ITER DE DALMATIA IN MACEDONIAM, ID EST, SALONIS DYRRHACHIVM. M. P. CCCIII. Sic.

PONTE TILVRI. M. P. XVI.

TRO-

nominat) Philadelphiam *&* Tripolim *conlocat.* SVR.

TRIPOLI.] XXXVIII. M. P. Philadelphia disjungitur in Tabula. Credo hanc eſſe è Theſaur. p. CIƆLXXX. 3. ACIA ТРІПОΛΙΝ ΠΟΛΙΝ ΑΓΝΗΝ. Appoſita erat Maeandro, unde numi ТРІПОΛΕΙΤΩΝ ΜΑΙΑΝΔΡΟϹ apud Vaillantium. Κόμμοδος Τριπόλεως τῆς Λυδίας in Act. V. Concilii Epheſini I., ſed Cariae a Ptolemaeo contribuitur. WESS.

HIERAPOLIM M. P. XII.] *Plinius lib.* 5. *C.* 29. Hierapolitarum *meminit, qui conventui* Cybiratico Phrygiae *contribuebantur: quo &* Laodicia, *qua hoc itinere* Hierapolim *prope contingit: Strabo item in ea regione cum* Magneſia *&* Myunte Hierapolis *mentionem fecit. Stephanus hujus urbis meminit.* SVR.

HIERAPOLI.] Phrygiae ad Maeandrum urbs erat; unde ΜΕΝΑΝΔΡΟϹ ΙΕΡΑΠΟΛΕΙΤΗϹ ΠΡΟϹ ΜΑΙΑΝΔΡΟΝ ΠΟΤΑΜΟΝ in lapide, quem L. Holſteinius ad Stephan. exſcripſit: in alio apud Smithum Notit. VII. Eccleſ. p. 37. ΧΡΥϹΟΠΟΛΙϹ ΙΕΡΑΠΟΛΙϹ, & titulo plane ſuperbo, ΑϹΙΔΟϹ ΕΥΡΩΠΗϹ ΠΡΟΦΕΡΕ ΤΑΤΟΝ ΟΥΔΑϹ ΑΠΑΝΤΩΝ, quo urbibus Aſiæ atque Europæ præſtare omnibus dicitur. Philoſtratus L. II. Vit. Soph. C. 24. urbibus Aſiæ, quæ maxime florent, annumerat, *ἀγαλματία δ' αὕτη*, inquit, *ἔχεις κ῀ τῆς Ἀσίας ἐν ἀπαιτήσεως*. Colebant Apollinem Archegeten, quo de Spanhemius Hymn. Callimachi in Apollin. ℣. 57, incolæ, ut ex lapide Smithi, cui inerat ΑΠΟΛΛΩΝΙ ΑΡΧΗΓ., apparet. Refer ergo huc numum Theſaur. Britan. tom. II. p. 111., cujus una pars ΙΕΡΑΠΟΛΕΙΤΩΝ, altera circa radiati Apollinis caput ΑΡΧΗΓΕΤΗϹ inſcripta eſt. WESS.

LAODICIAM M. P. VI.] *Ptolemaeo hac eſt* Λαοδικεία *ad* Lycum *fluvium. Strabo auctor eſt* Caprum *&* Lycum *fluvios in Maeandrum influere: & quod* Laodicea Lyco *proxima ſit, ab eo nomen ſumpſiſſe. Plinius Lib.* 5. *C.* 29. *impoſitam eſſe* Lyco *flumini, latera alluentibus* Aſopo & Carpo. *Inter ejus nominis urbes, hanc* Lydiae *Stephanus Antiochum condidiſſe perhibet, Stratonicos filium.* SVR.

LAVDICIA.] Sic MSS., quod quare ſpernendum non ſit, diximus ante. Tabula *Laudicium Pylicum*, pro *Laudicia epi Lycum*, ut L. Holſteinius ad Stephan. voluit, aut *peri Lycon*; nam Ravennas L. II. C. 18. *Laoditia perillicon* ex ſimili Tabula exſcripſit. Sita fuit in Cariae & Phrygiæ finibus; unde Philoſtrato L. I. Vit. Soph. C. 25. *Λαοδίκεια ἡ ἐν Καρίᾳ, πολέμῳ ἐπέχουσα Λύκῳ* dicitur, qui tamen paullo ante ſuam ætatem in Phrygia fuiſſe §. 7. addit. Cives, ut ab aliis ejuſdem nominis diſcernerentur, a vicino flumine ſeſe appellabant, uti in lapide Gudiano p. CCCXXXIII. 15.

ΕΝΘΑΔ
Ε ΚΕΙΤΑΙ
ΤΡΥΦΩΝ
ΛΑΔΙΚΥϹ (ſic)
ΤΗϹ ΠΡΟϹ
ΛΥΚΟΝ

& apud Diogenem Laert. L. IX. 116. Ἀντίοχος Λαοδικεὺς ἀπὸ Λύκου, cui geminum eſt è lapide Holſteinii ad Stephan. *POPVLVS LAODICENSIS AF LYCO*

ITER DE DALMATIA.] Sic jubet Cuſani MS. Quod vero additur *in Macedoniam*, id non injuria ceteris acceſſit: Dyrrhachium enim poſt Perſea debellatum Macedoniae fuit tranſcriptum. Dio L. XLI. p. 197. τὸ δὲ Δυῤῥάχιον ἐν τῇ γῇ τῇ πρότερον μὲν Ἰλλυριῶν τῶν Παρθινῶν, νῦν δὲ καὶ τότε γε τῇδε Μακεδονίᾳ νενομισμένῃ, κεῖται. *Dyrrhachium in regione, qua ante Illyriorum Parthinorum erat, nunc, ut iſto tempore, Macedonia cenſetur, ſitum erat.* WESS.

M. P. CCCIII.] *In Regio* M. P. CCCVI. *& reliqua* M. P. CCCIII. *cujus ſumma ratio conſtat.* SVR.

PONTEM TILVRI M. P. XVI.] *In Regio* M. P. II. *& in reliquis* M. P. XVI. SVR.

TRONO.	M. P. XII.
BILVBIO.	M. P. XIII.
AVFVSTIANIS.	M. P. XVIII.
NARONA.	M. P. XXV.
DALLVNTO.	M. P. XXV.
LEVSINIO.	M. P. XL.
ANDARBA.	M. P. XXVIIII.
SALLVNTO.	M. P. XVIII.

ALA-

PONTE TILVRI.] Tabula *Tilurio M. P. XVI.* Salonis removet: Ravennas L. IV. C. 16. *Tilurion*, *Ponteluri.* Tilurio flumini, aliunde vix cognito, pons impoſitus fuit: cenſuit quidem Joan. Lucius L. I. Reg. Dalmat. C. 4. Tilurium Stephani *Neſtum* eſſe; an vero aliis hoc ſit approbaturus neſcio: mihi ſane Stephanus Illyridis fines latiſſime propagaſſe & Thraciae fluvium intellexiſſe videtur. WESS.

BILVDIVM M. P. XII.] *In Regio* Bilubium M. P. XIII. *& in reliquis* Biludium. SVR.

BILVBIO.] Regii MS. lectio præferenda eſt ob Tabulæ *Billubio M. P. XXII.* a Tiluri ponte. Plinio videtur *Tribulium* dici L. III. C. 22. *In hoc tractu ſunt Burnum, Andetrium, Tribulium, nobilitata populi Romani prœliis caſtella.* Præcedentem manſionem nusquam inveni. WESS.

AVFVSTIANAS M. P. XVIII.] *In Regio* Aufauſtinianis, *& in reliquis* Aufuſtianis. *Vide an legendum ſit* Ad Fauſtinianas, *aut* ad Fuſtianas. SVR.

AVFVSTIANIS.] Tabula *Ad Fuſciana*, quod ego verius eſſe putem, quantumvis cum Itinerario Ravennas faciat. WESS.

NARONAM M. P. XXV.] *In Regio* Narona M. P. XXV. *Blandinianum* Harona M. P. XXV. *Neapolitanum* Narona M. P. XXX. *Longolianum* Arona M. P. XXV. *&* Narona M. P. XXX. *corrigit. Plinio L. 3. C. 22.* Narona Colonia tertii conventus, à Salona LXXXII. M. P., appoſita cognominis ſui fluvio, à mari XX. M. P. *Ita enim in Cæſaraugustano legitur exemplari, & in Toletano* à Salona LXXV. M. P. *diſtare, & aliud item Caeſaraugustanum exemplar* M. P. LXXX. *Ex hoc vero itinere à* Salonis LXXXIIII. M. P. *ducuntur. Ptolemaeo in Dalmatiae mediterraneis* Ναρβωνὰ Κολώνια *pro* Ναρωνά. SVR.

NARONA.] Laudo H. Suritam, Ptolemaeo ſuccurrentem. MSS. Palatini Ναρβῶνα ἐπίσημος κολωνία, Ill. Scaligero teſte; nec aliter Coislinianus codex: unde Ναρῶνα probum videtur. Scaliger quidem ad Euſebium n. MMCCXCVIII. Plinio, Ptolemaeo & Itinerariis *Narbonam* reſtituit, ſed, quod Salmaſius obſervare ad Fl. Vopiſci Carum C. 4. haud neglexit, obſtant conjecturæ veteres membranæ, & *Naro fluvius magnus, pulcher & piſculentus*, uti Catoni apud Nonium p. 151. Ed. Sedan. dicitur: officit præterea Titi Imp. numus in Goltzii Theſ. COL. NARONA inſcriptus. Ceterum Tabula M. P. XXVI. adponit, Cuſani autem liber XXX. M. WESS.

DALLVNTO.] *Dilunto* eſt in Tabula, quæ & *Leuſinio* agnoſcit. Neſcio an poſteriori lucem adferre poſſit Imp. Conſtantinus de Adminiſt. Imper. C. 29.: auctor eſt Λαῦ præcipitem & præruptum locum ſignificare; inde vero Λαυσαῖος *Lauſeos* in Illyrico cognomen duxiſſe, quod præcipitia incolerent. WESS.

ANDARBA.] Ravennas *Anderba*, Tabula *Sanderva*, quæ, ut perſpicuum eſt, ex *Andarba* originem acceperunt. *Sallunto* in eadem ineſt, ſed bis repetitum. WESS.

ALATAM M. P. XVII.] *Hæc videtur eſſe, quæ in* Illyride *inter mediterraneas* Dalmatiae *urbes recenſetur à Ptolemaeo* Ἀλοῦτα. SVR.

ALATA.] Tabula *Nalato*, rectius *Aleta* Ravennas; ex quo etiam vero fit ſimillimum, Ptolemaei eandem atque hanc eſſe manſionem: nam nominis differentia, quæ Ch. Cellarium L. II. G. A. C. 8. p. 619. ab aſſenſu cohibuit, Ravennatis ſcriptura tollitur. WESS.

BIRZIMINIO.] Forte *Rhizana* Ptolemaei; Plinio *Rizinium.* SIML.

BIRZIMINIVM M. P. X.] *Omnia conveniunt in hanc lectionem exemplaria.* SVR.

BIRZIMINIO.] In Tabula *Berſumno* eſt cum pari X. M. intervallo. Ravennas *Burzumi* præfert, nec alium novi, qui commemoratione digna-

ALATA.	M. P. XVII.
BIRZIMINIO.	M. P. X.
CINNA.	M. P. XVIII.
SCODRA.	M. P. XII.
DYRRHACHIO.	M. P. L.

DE ITALIA IN GALLIAS.

A MEDIOLANO ARELATE PER ALPES COTTIAS. M. P. CCCCXI. Sic.

TI-

dignatus fuerit: nam Simleri conjecturam Tabula evertit, *Rizinium* hinc diſtinguens & ad mare apponens, hoc in mediterraneis ſedem occupante. *Berbelimbum* Dalmatiae emporium Sophronius in Vit. Hilarionis habet: Εἰς Βερβέλιμβον ἐμπόριον τῆς Δαλματίας κατάγει· at neque illud huc referri poterit, utpote mari proximum; & præterea, quæ non injuſta H. Roſweidi ſuſpicio eſt, turpi errore a Sophronio ex Hieronymi *brevi lembo*, quo Hilarionem in Dalmatiam transfretaſſe prodit, nec addicentibus auſpiciis exſtructum. Vid. ad illam Vitam C. 34. Wess.

CINNAM M. P. XVIII.] *Manuſcripta & Longolianum* Cinna M. P. XVIII. *Ptolemaeo in eadem* Illyridis *provincia inter mediterraneas urbes* Dalmatiae Κίννα. Sur.

CINNA.] Tabula *Sinna*. Eſt apud Optatum Milevitanum L. I. Schiſ. Don. Cap. 23. *Florianus a Sinna*, qui præter ceteros in cauſſa Donatiſtarum judex ſederit: nec huic tamen urbi epiſcopus fuit, ſiquidem *Italis*, ut diſerte Optatus, fuit annumeratus. Tabula XVI. tantum M. P. addit. Wess.

SCODRAM M. P. XII.] *Plinius L.* 3. *C.* 22. Amnis Drilo, ſuperque eum oppidum civium Romanorum Scodra, à mari XVIII. M. P. *Ptolemaeo in eadem regione* Σκόδρα. Sur.

SCODRA.] Eam Gentius ſibi ceperat, velut regni totius arcem, & quod Labeatium gentis munitiſſima longe eſſet & difficilis aditu, Livius L. XLIV. C. 31. Romani colonis eam locupletarunt, ſi fides numo Ligoriano, quem L. Holſteinius in Ortel. Theſ. p. 171. exſcripſit, præferenti *COL. CLAVDIA AVGVSTA SCODRA.* Nunc *Scutari*, ubi ad pontem in veteri lapide REIP. SCODR. memoria durat apud Gruterum Theſ. p. CLXIII. 1. Wess.

PER ALPES COTTIAS M. P. CCCCXI.] *In Regio* per Alpes Gottias, *& numeri ſumma deſunt. Blandinianum* per Alpes Pontias M. P. CCCCXI. *& Neapolitanum*, per Alpes pontias M. P. CCCCXV. *& Longolianum* per Alpes pontias M. P. CCCCXI. *&* XV. *corrigit. Aliud iter per Alpes maritimas Arelate usque ſupra proceſſit: nunc* per Cottias *iter eo peragitur. Ammianus libro* XV. *C.* 10. Aggeribus cedit Alpium Cottiarum: quas rex Cottius perdomitis Galliis, ſolus in anguſtiis latens, inviaque locorum aſperitate confiſus, lenito tandem timore in amicitiam Octaviani receptus principis, molibus magnis exſtruxit, ad vicem memorabilis muneris compendiarias, & viantibus opportunas: medias inter alias Alpes vetuſtas. *Et paulo poſt*: Et licet hæc, quam diximus, via media ſit, & compendiaria, magisque celebris, tamen etiam aliæ multo antea temporibus ſunt conſtructæ diverſis. Thebanus Hercules ad Geryonem exſtinguendum, ut relatum eſt, & Tauriſcum lenius gradiens, prope maritimas compoſuit Alpes. Sur.

PER ALPES COTTIAS] *Pontias Alpes* Vaticanus & in ſua editione Simlerus. *Cottiae* Alpes Galliam ab Italia ſeparabant. Sozomenus L. IX. H. E. C. 11. μέχρι τῶν μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Γαλατίας ὀρῶν ἃς Κοττίας Ἄλπεις Ῥωμαῖοι καλοῦσιν· Labente ætate *Gottiae* ſermonis quodam vitio, ut infra in Regio *Guttio*, videntur dictæ ſcriptæve: hinc certe enata Bonincontro Morigiæ, ut in Chron. Modoëtienſi p. 1066. de Theodorico ſcriberet, occaſio: *Hic ordinavit, ut Italia Gothia diceretur, quia ipſe Gothus erat: unde usque hodie Alpes, in quibus Terdona, Bobium, Janua, Sagona, Albingana, Aquis, Gothiae Alpes nominantur.* Vid. Joſ. Simlerum in Comm. de Alp. p. 89. Wess.

TICINVM.	M. P. XXII.
LAVMELLVM.	M. P. XXII.
COTTIAE.	M. P. XXIII.
CARBANTIA.	M. P. XII.
RIGOMAGO.	M. P. XII.
QVADRATIS.	M. P. XV.
	TAV-

COTTIAS M. P. XXIII.] *In Regio* Guttie M. P. XII. *In Blandiniano* Cottiae M. P. XXIII. *& in Neapolitano* Cottiae M. P. XXIII. *Strabo libro iiii. p.* 179. Cottii *oppidi mentionem fecit in hac regione.* Svr.

COTTIAE.] Hoc è MSS. ob Tabulæ & Itin. Hier. conſenſionem reſtitui. Tabula ſolemne urbis inſigne addit, cum *mutatio* tantum in Itiner. H. ſit: equidem urbem fuiſſe non temere credam: nam *Cottium* nullo auctore Strabonis interpres architectatus eſt: εἰς τὴν Κοττίου, ut bene magnus Caſaubonus, eſt εἰς τὴν Κοττίου γῆν· Nunc vico inſigni nomen eſt *Cozo.* Wess.

CARBANTIAM M. P. XII.] *In Regio* Carbantia M. P. XII. *In Blandiniano* Garantiae M. P. XXII. *Neapolitano* Carcantiae M. P. XII. *& Longoliano* Carantiae M. P. XXII. *&* Carcantiae XII. *corrigit.* Svr.

CARBANTIA.] Dedimus hoc optimo Suritae codici, ut vulgatum amplecteremur; licet in dubio maneat, hoccine an *Scarcantias M. P. XII.*, ut Cuſani, an *Carcantiae*, quod in aliis eſt, verius ſit. Situm ſignavit Ph. Cluverius ad Padi Seſſitisque confluentes, ubi *la Grangia*; qui locus cum à Cottiis M. P. VII. ſit remotus, oportet numeri vitio ſint fœdati. Wess.

RIGOMAGO.] *Rigomagenſis pagus* eſt in Abbonis Teſtamento, ætate Caroli M. ſcripto. *Rigomagenſium civitatem* Notit. Provinc. Galliæ novit, qua de commodiore loco. *Trino*, oppidum Pado appoſitum, Cluverio L. I. Ital. A. p. 234.; rectius *Rincum* Auctori Diſſert. Chorogr. Ital. p. CXIX. Wess.

QVADRATAS M. P. XV.] *In Regio* Quadrato M. P. XIII. *& infra* Quadratis. *In Blandiniano* Quadratis M. P. XXV. *In Neapolitano* Quadratis M. P. XXV. *& Longolianum* M. P. XX. *&* XV. *corrigit.* Svr.

QVADRATIS.] Tabula M. P. XXIII. Rigomago ſeparat; unde ſuſpicio eſt, alteram denarii notam è Regio MS. excidiſſe, tamen Vaticanae & Cuſani ſchedæ M. P. XV. Ravennati L. IV. C. 30. *Quadrata mumum*, quo utrum *munimentum*, an aliud indicaverit, non ſatis explorate cognoſco: habet ibidem *Quadratam Padam*, pro quo multo verius Tabula *Quadrata ad Padum.* Vide Diſſert. Chorogr. Ital. p. CIX. Wess.

TAVRINOS M. P. XXIII.] *In Regio* M. P. XXIIII. *& reliqua* XXIII. *Livius libro xxi. C.* 38. Taurini, Galliæ proxima gens in Italia. *Plinius lib. 3. C. 17., in regione Tranſpadana* Coloniae ab Alpium radicibus Auguſta Taurinorum, antiqua Ligurum ſtirpe, inde navigabili Pado. *Ptolemaeus* Taurinos *ſub* Salaſſiis *conlocat: quorum primam* Auguſtam Taurinorum *recenſet.* Svr.

TAVRINIS.] *Auguſta Taurinorum* Tabula, Ravennas *Civitas, que dicitur Staurinis.* CVR. REIPVBLIC. AVGVSTAN. TAVRIN. eſt in Brixianis Memor. p. 104. Oct. Rubei. Induit annis labentibus urbis gentile nomen, quod *Auguſtae Trevirorum*, *Auguſtae Sueſſonum* pluribusque aliis per Gallias eveniſſe notiſſimum eſt. *Taurinum* habet Chron. Novalicienſe L. V. C. 3. Wess.

FINES.] Nomen finium ſæpe occurrit: hoc autem loco ſignificare videtur *fines* inter Alpes Cottias & Taurinas. Siml.

FINES.] Cuſani MS. X. M. P. ſummam auget. Hieroſ. Itin. XVI. M. P., ſed Tabula XVIII. *Fines* regni Cottii fuiſſe videntur; niſi malis Italiae eſſe terminum, quoniam XII. ab hinc M. P. Hieroſ. Itin. *inde incipit Italia* adſcribit. Wess.

REGVSIONE.] Vel *Seguſione*, ac forte itarectius: nam eodem modo ab Ammiano appellatur; a Ptolemaeo *Seguſium*: hodie *Suſa*, oppidum Pedomontanæ regionis. Siml.

SEGVSIONEM M. P. XXXIII.] *In Regio auferendi caſu: & in reliquis* Reguſione M. P. XXXIII. *Plinius lib.* 3. *C.* 17. *in* Tranſpadana *regione oppida* Vibi forum, *&* Seguſionem *commemo-*

TAVRINIS.	M. P. XXIII.
FINES.	M. P. XVIII.
SEGVSIONE.	M. P. XXXIII.
AD MARTIS.	M. P. XVI.
BRIGANTIONE.	M. P. XVIII.
RAME.	M. P. XVIIII.
	EBV-

memorat. Ptolemaeo in Grajis Alpibus Σεγύσιον: *quod mirum videri debet, cum hoc iter per* Cottias *ducatur*; *&* *Ammianus refert* Cottiarum Alpium Seguſionem *oppidum initium eſſe, libro xv. C.* 10. *Idem perhibet* Cottii *reguli ſepulcrum* Seguſione *eſſe, mœnibus proximum. Nazarius in Panegyrica oratione, Conſtantino dicata*, C. 17. Differamus, *inquit*, parumper Italicas expeditiones, quibus Seguſieoſium civitatem, quæ ſuperatis Alpibus Italiæ clauſtrum objicit, cum vi & virtute, velut januam belli refregiſſes; inde per objectas acies, per exercitus obvios, usque ad Romana mœnia inoffenſus victoriarum impetus percurrit. SVR.

SEGVSIONE.] *Reguſione* Pariſinus MS. CIVITAS SEGVSINA, & ORDO SPLENDIDISS. CIVITATIS SECVSINAE in Sponii Miſcel. p. 159. ac p. 199. *Civitas Secuſina* pari modo Chron. Novalicienſi L. I. C. 3. *Seguſium urbem* vocat Gregorius Turonenſis L. IV. C. 39.; hinc paullatim formatum eſt *Sioſium* & *Seuſium*, ut apud Fredegarium C. 45. & ejus ſupplementum: *usque ad Cluſas, qua cognominantur, in valle Seuſiana:* ad quod exemplum *canes Seuſii* pro *Seguſianis* in Leg. Salicis tit. VI. §. 1. *Si quis canem Seuſium ſuraverit*; & Bojoaricis tit. XIX. §. 1. *Si quis canem Seucem, quem Leitibunt vocant, furaverit.* Non igooro in alia omnia diſcedere Cangium in Gloſſar. & Jan. Vlitium ad Gratium ℣. 220.; quia tamen Bojoaricae leges vocem eſſe peregrinam innuunt, & Xenophon Venat. C. 3. *Eguſias* ſive *Seguſias* canes a Gallica gente dictas eſſe admooet, horum auctoritate oon moveor: præſertim cum *Seuſium* a Seguſio nihil differre, idque in Gallia fuiſſe ex Itin. H. & Notit. Provioc. clareſcat. Adde Had. Valeſii Notitiam Gal., a meis partibus ſtantem. Porro io M. P. vitium eſte ſuſpicor; Tabula XXII. M. P., quæ binis aliis Itin. H. adauget, adnectit. WESS.

AD MARTIS M. P. XVI.] *Hujus ſtationis eodem loco mentionem feciſſe videtur Ammianus, cum de* Cottiis Alpibus *agitur.* A ſummitate, *inquit*, hujus Italici clivi planicies adusque ſtationem, nomine Martis, per VII. extenditur milliaria. *Infra ejusdem ſit mentio: & alio itinere* Fanum Martis, *qua alia videtur eſſe manſio: & Aelius Spartianus in Pertinace C.* 1. villæ Martis *in Apennino mentionem ſecit, in qua natum fuiſſe* Pertinacem *perhibet.* SVR.

AD MARTIS.] Conſentit Itin. H., Tabula unis M. P. auctior eſt. Ph. Cluverius oppidum *Orſi*, Hon. Bouche *Oulx* faoi hujus ſedem occupare cenſet. WESS.

BRIGANTIONE.] *Brigantium* Ptolemaeus. Eſt autem Galliae oppidum apud Caturiges, aliud à Brigantia, hodie *Brianzon* dictum. SIML.

BRIGANTIONEM M. P. XXIIII.] *In Regio* Brizantione M. P. XVIII: *& infra* Brigantione; *& in reliquis* Brigantione M. P. XXIIII. *Strabo eodem libro 4. p.* 179. *quo* Cottii *meminit*, Brigantii vici *mentionem facit. Ptolemaeo juxta* Seguſium Βεργάντιον. *Ammianus de via Alpium Cottiarum L. XV. C.* 10. Vnde, *inquit*, declive quidem iter, ſed expeditius ad usque Caſtellum Virgantiam patet. SVR.

BRIGANTIONE.] Sequor Regium Suritae, quod ejus numeri haud longe abſint a M. P. XIX. Tabulæ & Itiner. Hieroſ. Eſt in Spooii Miſcel. p. 60. OB HONORES. II.VIRAT. ET. FLAMIN. BENE. GESTOS. PATRON. COOP. A. R. BRIG.; alios dabit lapides Honor. Bouche L. IV. Hiſt. Provinc. C. 3. p. 281. *Pagum Brigantinum*, hioc appellatum, ſæpe memorat Teſtamentum Abbonis. WESS.

RAME.] Vel *Reama*, vel *Roſana*: hodie *porta Roſans.* SIML.

RAME M. P. XVIIII.] *In Regio* Rame M. P. XII. *& in reliquis* M. P. XVIIII. SVR.

RAME.] Plerique MSS. *Rame*, more olim inter libarios recepro, pro *Ramae. Rama* Tabula cum iisdem M. P. I in Abbonis Teſtamen-

EBVRODVNO.	M. P. XVIII.
CATVRIGAS.	M. P. XVII.
VAPINCVM.	M. P. XII.
ALABONTE.	M. P. XVIII.
SEGVSTERONE.	M. P. XVI.

ALAV-

to *Roma.* Durant nominis veſtigia inter Brigantionem & Eburodunum. WESS.

EBVRODVNO.] Vel *Ebroduno:* hodie *Ambrun.* SIML.

EBVRODVNVM M. P. XVIIII.] *In Regio* Eburoduno M. P. XVIII. *In Blandiniano, & Neapolitano* Eburuduno M. P. XVIIII. *Longolianum* Ebruduno M. P. XVIIII. *Strabo L.* 4. *p.* 179. εἰς Ἐπιβρεγόδουνον κώμην. *Ptolemaeo in* Caturigibus Ἐβορόδουνον. *Plinius auctor eſt*, Galbam *Imperatorem Narbonenſi provinciæ adjeciſſe ex Inalpinis gentibus* Ebroduntios. SVR.

EBVRODVNO.] *Ebredunenſem urbem* Gregor. Turonenſis L. IV. H. F. C. 39. *Ebredunenſem pagum* Teſtamentum Abbonis: nec aliter Acta S. Vincentii C. 3. *Donec*, ajunt, *juxta civitatem Ebredunenſem pervenerunt: At ubi prope muros civitatis ejusdem, quæ ponitur in capito Alpium maritimarum, pervenit*; recte vero *in capite Alpium maritimarum*; ejus quippe provinciæ metropolis erat. Strabonis Ἐπιροδουνον κώμην Iſ. Caſaubonus in ἐπ' Ἐβρόδουνον πόλιν mutat, qua ratione εἰς, quæ præfigitur paxicula, foret inducenda: putem librarium in MSS. inveniſſe Ἐπρόδουνον & Ἐβρέγδουνον, & utramque lectionem conjunxiſſe. Κώμην non moverim, licet urbs ab aliis nuncupetur; potuit ex vico ampliore in urbem excreſcere. WESS.

CATVRIGAS.] *Caturrigas* Vaticanus, *Catorigas* Hieroſ. Itin.; nunc voce aliter inflexa *Chorges*, ubi Sponius Miſcel. p. 161. hoc epigramma eruit:

F. INV. AVG. II.
COS. PROCOS.
CIVIT. CATVR.

Disjungitur ab Ebroduno in Itin. Romano Cardinalis Oſtienſis, quod Labbeus Bibl. Nov. inſeruit p. 357., Leucis IV.; dat autem M. P. III., ſed quæ Itinerarii mill. paſſ. ampliora ſunt, uni Leucae p. 354. WESS.

VAPINCVM.] Vel *Vapingum. Gap.* SIML.

VAPINCVM M. P. XII.] *Habent Blandinianum & Longolianum. In Neapolitano* Vapingum M. P. XII. *Urbs illo tempore, & poſtero celebris: infra enim Antoninus ſummam milliarium à* Mediolano Vapincum *deſignat, & A*quenſi *metropoli* Vapincenſis *Eccleſia addicitur.* SVR.

VAPINCVM.] Patiſinus MS., vocis ſono ad recentiorem deflexo, *Gapincum:* III. Leucis ab urbe ſuperiore Itin. Rom. Cardinalis Oſtienſis disjungit; cum noſtro ſtat Itin. H. WESS.

ALAPVNTE.] Vel *Alamontis. Tallard.* SIML.

ALABONTEM M. P. XVIII.] *Blandinianum & Longelianum* Alabonte M. P. XVIII. *& Neapolitanum* Alabunte M. P. XVIII. *Infra eadem exemplaria* Alamonte *edunt.* SVR.

ALABONTE.] Ita & Vaticanus. In manſionis ſitu nomineque hodierno Had. Valeſius Notit. Galliae Simlero adſtipulatur. Credo veriora edoceri nos poſſe ex his Cardinalis Oſtienſis. *Fuit in monaſterio Alamoni, & diſtat a civitate Vapincenſi IV. Leucis; in ſero fuit in civitato Ciſtericenſi, ſen de Ciſteron & diſtat a loco Alamoni IV. Leucis.* Nam barbari hujus ſcriptoris *Alamoni* cum *Alamonte*, ut inferius ſcribitur, non male congruit; nunc *Alamon* dicitur. Vide & Honor. Bouche L. III. H. P. C. 3. §. 3. *Tallard*, quo de Simlerus cogitabat, videor mihi inveniſſe in his Teſtamenti Abbonis: *Simili namque modo in pago Vapincenſe corte mea Talarno una cum libertos neſtros* & reliqua; neque enim animus eſt verborum eas ſordes exſcribere. WESS.

SEGOSTERONE.] Vel *Secuſterone. Siſteron.* SIML.

SEGVSTERONEM M. P. XVI.] *In Regio* Seguſterone M. P. XVII *& in reliquis* Secuſterone M. P. XVI. SVR.

SEGVSTERONE.] *Setuſiterono* Vaticanus, *Secuſterono* alii. *Civitas Segeſtererum* in Notit. Provinc. Galliae dicitur. *Pagum Sigeſtericum*

habet

ALAVNIO.	M. P. XXIIII.
CATVIACA.	M. P. XVI.
APTA JVLIA.	M. P. XV.
FINES.	M. P. XVI.
CABELLIONE.	M. P. XII.
GLANO.	M. P. XVI.

ER-

habet Teſtam. Abbonis tom. II. part. II. p. 753. Script. Ital. WESS.

ALAVNIO.] Ita & Tabula, additis tamen M. P. XIII. *Mane* ex M. P. intervallo nunc eſſe Hon. Bouche L. III. Hiſt. Prov. C. §. 3. arbitratur. WESS.

CATOLVCAM M. P. XVI.] *In Regio* Catviaca M. P. XIII. *& in reliquis* Catoluca M. P. XVI. SVR.

CATVIACA.] Ex Regio MS. hoc recipiendum duxi, quoniam in Tabula *Catviacia M. P. XVI.* ineſt. *Ceireſte* erit, ſi Hon. Bouche omnia recte dimenſus fuerit. WESS.

AVIA.] Rectius *Apta Julia.* SIML.

APTA JVLIAM M. P. XV.] *In Regio* Apta Julia M. P. XII: *& in reliquis* Avia Julia M. P. XV. *Plinius in Narbonenſis provincia deſcriptione* Aptae Juliae Vulgientium *meminit. Infra aliquot harum manſionum fit mentio.* SVR.

APTA JVLIA.] *Avia Dulia* aut *Julia* MSS., quibus utimur, excerpta: at ſolus divinus eſt Regius Suritae. Coloniam hanc *Aptam* Sidonius L. IX. Ep: 9. appellat, ubi Sirmondus lapidem exſcripſit, qui *JVL. C. F. TERTVLIN. FLAM. COL. APTA* ſiſtit; neque ſane erat, cur Had. Valeſius eum fictum opinaretur, nam & in hoc Sponii Miſcel. p. 164. *Colonia* inſcribitur:

IIII. VIRO. COL. JVL. APT.
ORDO APTENSIVM.

Vide plures in Hon. Bouche L. IV. Hiſt. Prov. C. 2. p. 221. WESS.

FINES.] Hic locus inter Aptam Juliam & Cabellionem videtur indicare *Fines* Vulgientium & Salyorum. SIML.

FINES M. P. XV.] *In Regio* M. P. X. *& in reliquis* M. P. XVI. SVR.

FINES.] Rectius *fines* Vulgientium & Cavarum intelliges; *Apta* enim *Julia* Vulgientium eſt, Cavarum *Cabellio.* Intervallum ducit ad *Oppede*, ubi nunc quoque limites Provinciæ & Comitatus Venaſcenſis ſunt. WESS.

CABELLIONEM M. P. XII.] *In Regio, & Blandiniano* M. P. XII. *Neapolitanum* M. P. XVI. *Longelianum* XII. *&* XVI. *corrigit. Strabo lib. iiii. p.* 185. *à* Maſſilia *itineris initio capto, & ducto per Alpes & Rhodanum usque ad* Druentiam *amnem, per ſtadia D. Salyes incolere: ubi navigio ad oppidum* Cabellionem *trajicitur. Itidem perhibet p.* 192. *inter* Dubim *atque* Ararim, *gentem* Aeduorum *incolere, oppidum ad* Ararim Cabellionem *inhabitantium: ubi corrupte legitur* Cabyllinum. *Plinius lib.* 3. C. 4. *item in* Volcis Tectoſagibus, Cabellionis *meminit. Ptolemaeo* Καβελλίων Κολώνια: *& inepte vertunt* Cabelliorum Colonia. *Non rectè in Caeſaris Commentario vii. belli Gallici C.* 42., *legitur* Cabillonum. M. Ariſtium Tribunum militum iter ad Legionem facientem fide data ex oppido Cabillono educunt. *Et ejus Commentarii fine. Stephanus* Καβελλίων *ex Artemidoro urbem eſſe* Maſſilienſium. *In Panegyrica oratione, Flavienſium nomine, Conſtantino perorata*, Cabillonenſis portus ad Ararim fluvium *fit mentio.* SVR.

CABELLIONE.] Cuſani MS. XVI. M. P. addit; at XII. M. a Tabula probantur. *Cavaillon* Provinciales vocitant. Quæ vero Surita huic adſcripſit, ea perturbata admodum ſunt, & Cabellionem ac Cabillunum confundunt. Cabellio flumini Druentiae aſſidet, & in Notit. Provinc. Galliae *civitas Cabellicorum* dicitur. Cabillunum erat in Lugdunenſi I. ad Ararim, *caſtrumque Cabillonenſe* eidem Notitiæ appellatur, nunc *Challon* omnium conſenſu. Plura cum eo devenerimus. WESS.

CLANVM.] Hoc Schudius omittendum putat, & inter *Ernaginum*, quod Straboni eſt *Urgernum*, Taraſconem ponit. SIML.

GLANVM M. P. XVI.] *In Regio* Glano M. P. XVI. *& in Blandiniano & Neapolitano* Clano M. P. XVI. *Longolianum* Clavo M. P. XVI. *Plinius lib.* 3. *c.* 4. Forum Voconii, Glanum Livii,

ERNAGINO. M. P. XII.
ARELATE. M. P. VII.

ITER A MEDIOLANO PER ALPES GRAIAS VIENNA.
M. P. CCCVIII. Sic.

NOVARIA. M. P. XXXIII.
VERCELLIS. M. P. XVI.
EPO-

vii. *Ptolemaeo* Γλανὸν *in* Salyis. Svr.

GLANVM.] MSS noſtri *Clans*. Tabula xii. M. P. a Cabellione removet, oſtenditque multo apertiſſime, Schudium temere *Glanum* inducendum cenſuiſſe. Rectius viri docti L. Holſteinius, Iſ. Voſſius & Jac. Gronovius ex Mela L. II. C. 5. *Glanum*, quod Barbarus imprudenter importaverat, ejecerunt. Ubi fuerit, magnum certamen eſt. Had. Valeſius Notit. Gall. *Lanſac* ad Rhodanum ejus ſedem occupaſſe pertendit: at huic diſtantia, quæ ſignatur, obeſt; Menſo Altingius Comm. MS. in Tab. Peutingeranam *Maillane* eodem eſſe ſitu voluit, probabiliore conjectura, nec certa tamen; nam S. Remigii oppidum, *S. Remy*, eodem nunc eſſe loco, egregie commonſtravit Honor. Bouche L. III. Hiſt. Provinc. C. 3 §. 3. Wess.

ERNAGINVM M. P. xii.] *In Regio* Ernagino M. P. XII. *Blandinianum* Ernegino M. P. XII. *Neapolitanum* Ervagino M. P. XII. *Longolianum* Ernegino M. P. XII *&* Ernagino *corrigitur*. *Ptolemaeo cum* Glano, *&* Arelate, *&* Aquis Sextiis Ἐρνάγινον. Svr.

ERNAGINO.] *Ernagina* ſcripta Tabulæ: hinc fuerunt *Ernaginenſes*, de quibus Theſ. Grut. p. CCCCXIII. 4.

M. FRVNTONI EVPOR.
IIIIIIVIR. AVG. COL. IVLIAE
AVG. AQVIS. SEXTIS. NAVICVLAR.
MAR. AREL. CVRAT. EIVSD. CORP.
PATRONO. NAVTAR. DRVENTI
CORVM. ET. VTRICVLARIORVM
CORP. ERNAGINENSIVM
IVLIA. NICE. VXOR
CONIVGI. KARISSIMO.

Had. Valeſius nominis veſtigia in *Eragnac* invenit. Sed contra venit Hon. Bouche, multisque vincere connititur aut *S. Gabriel*, ubi lapis hic erutus eſt, aut *Maillane*, illi vicinum, videri. Quod vero *Urgernum*, ſeu *Ugernum* potius, Strabonis L. IV. p. 178. Joſ. Simlerus cum hac manſione comparavit, non laudo. Erat *Ugernum*, quo de ad Itin. Hieroſ., Arelate inter & Nemauſum, ſicuti Tabula docet. De *Ernagino* Thom. Reineſium quoque Claſ. XI. 64. Inſcript. adi. Wess.

ARELATE.] Vaticanus M. P. VIII. appingit, Hieroſ. Itin. non improbata. Wess.

PER ALPES GRAIAS] *Supra ex Ammiano*, Alpes Graias *ab Hercule Thebano dictas oſtendimus. Plinius* Grajis Alpibus *Herculem tranſiſſe memorat. Idem traditur ab Aemilio Probo in Annibale*, C. 3. *ſive is Corn. Nepos eſt.* Svr.

ALPES GRAJAS.] Porrigebantur hæ Alpes juxta Taranraſiam & Salaſſorum gentem. Vide Aeg. Schudium in Rhaetia C. 32. Wess.

NOVARIAM M. P. XXXIII.] *In Regio* M. P. XXXII. *& in Blandiniano* XXIII. *In Neapolitano* XXXIII. *& Longol.* XXIII. *&* XXXIII. *corrigitur: eoque numero ſumma ratio conſtat.* Svr.

NOVARIA.] Aſſidet urbs cognomini fluvio, ut Tabula docet: nunc eum *Gogna* vocant. Otho Friſingenſis *civitatem non magnam, ſed ex quo ab Imp. Henrico olim everſa readificari cœpit, novo muro & vallo non modico munitam* ſuo tempore fuiſſe prodit L. II. Geſt. Frid. C. 15. Tacitus L. I. Hiſt. 70. Transpadanae regionis municipiis annumerat; poterit tamen coloniae titulo ſuperbire, ſi fidelis eſt Ligoriana apud Gudium p. 1. 5. inſcriptio:

JOVI. JVNONI. MINERVAE
TVT. NOVARIAE
M. AQVILLIVS. Q. F. FLORVS
TI. CLAVDIVS. TI. F. DRVSVS
II. VIR. COL. NOVA
RIENS. AVGVST.

poterit etiam nobiliſſimis duumviris ſe jactare, modo ne aliunde, quod vereor vehementer, adſciti

Digitized by Google

EPOREDIA.	M. P. XXXIII.
VITRICIVM.	M. P. XXI.
AVGVSTA PRAETORIA.	M. P. XXV.
AREBRIGIVM.	M. P. XXV.
BERGINTRVM.	M. P. XXIIII.

DA-

adſciti ſint; verum ea disquiſitio non hujus eſt loci. Wess.

VERCELLIS.] Sic & Tabula. Hieronymus Epiſt. 17. *Vercellis Ligurum civitas haud procul a radicibus Alpium ſita, olim potens, nunc raro eſt habitatore ſemiruta:* edidit quidem Martianaeus *Vercellae*, ſed contra MSS. fidem, qui *Vercellis* aut *Vergellenorum*; prius ego verius putavero ob conſuetudinem ejus temporis, quam ſæpe indicavimus. Adſtipulantur Paullinus Vitæ Ambroſii C. 47. *Honoratus etiam ſacerdos Eccleſiae Vercellis cum in ſuperioribus ſe ad quieſcendum compeſuiſſet:* Annales Bertin. An. ıↄcccı. *Quibus obviam mittens inter Vercellis & Eporediam:* denique ne longum faciam Manipulus Flor. C. 178. *Urbs bona Vercellis, Aquis, Alba ſenex, Eporeia.* Plura hoc genus Munckerus ad Hyginum fabulatorem C. 15. Wess.

EPHOREDIA.] Vel, ut plerumque ſcribitur, *Eporedia* aut etiam *Eboredia. Liverey.* Siml.

EPORAEDIAM M. P. viiii.] *D. Brutus Ciceroni L. XI. Ep.* 23. viii. K. Jun. Eporaedia. *Strabo L. 4. p.* 205. *Romanam coloniam fuiſſe docet: & Plinius lib. 4. C. xvii. Sibyllinis libris à populo Romano condi juſſam. Ptolemaeo in* Salaſſis *cum* Auguſta Praetoria Ἐπορεδία. *Meminit & inter colonias Paterculus extr. lib. I.* Sur.

EPOREDIA.] Cuſani MS. *Ephoredia.* Medii ævi ſcriptores *Hipporegiae*, *Eporegiae*, *Iporeiae*, variantibusque aliis ejusdem vocabuli titulis urbem cohoneſtarunt. Lepidum & joculare eſt, quod in Vita Conradi Salici Wipponis An. cıↄxxvii. reperitur: *Rex Chuuradus in Ipo, regia civitate, natalem Domini celebravit.* Ceterum coloniam olim fuiſſe Vellejus L. I. C. 15. docet, ut bene H. Surita. Wess.

VITRICIVM M. P. xxi.] *Neapolitanum* Vitricum: *& in reliquis* Vitricium. Sur.

VITRICIVM.] Vaticanus *Vitridium*, Tabula *Vtrico M. P. XXI.* ab Eporedia; *Bitricium* tamen Ravennas, Itinerarii ſcripturam adfirmans. *Vereggie* ſive *Verezo* ad Duriam flumen nominis obſcuras reliquas retinere Ph. Cluverius L. I. Ital. A. p. 97. & alii cenſent. Wess.

AVGVSTAM PRAETORIAM M. P. xxv.] *Plinius L. 3. C. 4. patere Italiam* longitudine ab Alpino fine Praetoriae Auguſtae, per urbem Capuamque curſu meante, Rhegium oppidum in humero ejus ſitum, à quo veluti cervicis incipit flexus, decies centena, & xx. m. p. *perhibet: & eam item* Salaſſorum *regioni tribuit.* Dein, *inquit lib.* 3. C. 17. Salaſſorum Auguſta Praetoria juxta geminas Alpium fauces Graias, atque Penninas: *fuit & urbs altera ejusdem nominis, inter nobiliores* Daciae *urbes.* Sur.

AVGVSTA PRAETORIA.] A prætorianis militibus, quos eo Auguſtus deduxerat, cognomen duxit, Dione indice L. LIII. p. 588. Labente Imperio *Auguſta*, ut in Fredegarii Chron. C. 45., dicebatur; unde nomen, quo nunc eſt, paullatim formarunt: *Auguſtam* tamen *Praetoriam* in Divionenſi Chron. An. ıↄccxcı. reperio, ſed ex vetuſtiore aliquo excerptam. Wess.

AREBRIGIVM.] Vel *Areburicum*, vel *Ereburicum:* hodie *Burg de la Duila.* Siml.

AREBRIGIVM M. P. xxv.] *Habet Regium exemplar. In Blandiniano* Ereburicum: *& Neapolitano* Areburicum. *Longolianum* Ereburicum, & Areburicum *corrigit: & ſequenti itinere cum Regio convenientia* Arebrigium *praferunt Blandinianum, & Longelianum: ut dubium non ſit, quin ita ſit ſcribendum.* Sur.

AREBRIGIVM.] Hoc verius videtur ob Tabulam auctorem. Si *Are* veteri Celtarum ſermone *ad*, uti volunt, notarit; *Arebrigium* tantundem erit atque *ad pontem*, quo in Salaſſorum valle Duriam tranſibant. Vid. Ph. Cluverium L. I. Ital. A. C. 13. Wess.

BERGINTRVM.] Vel *Bergitrum. Sentron.* Siml.

BERGINTRVM M. P. xxiiii.] *In Regio* Bergintum *& in ſequenti itinere* Bergintrum. *Reliqua hoc itinere* Bergintrum *praferunt.* Sur.

BERGINTRVM.] Vaticanus *Bencintrum*, quem Tabula deſerit, vulgatum firmans, & ab Arebrigio m. p. xxxiii. removens. Wess.

Digitized by Google

DARANTASIA.	M. P. XVIIII.
OBLIMVM.	M. P. XIII.
AD PVBLICANOS.	M. P. III.
MANTALA.	M. P. XVI.
LEMINCVM.	M. P. XVI.
LABISCONE.	M. P. XIIII.
AVGVSTVM.	M. P. XIIII.
BERGVSIA.	M. P. XVI.
VIENNA.	M. P. XX.

ITER A MEDIOLANO PER ALPES GRAIAS ARGENTORATO. M. P. DLXXVI. Sic.

TICI-

DARANTASIA.] Vel *Tarantaſia. Mouſtier.* Siml.

DARANTASIAM M. P. XVIIII.] *In Regio* M. P. XVIIII. *& eo numero ſumma ratio conſtat. In reliquis* M. P. XVIII. *atque item inſequenti itinere.* Sur.

DARANTASIA.] *Tarantaſia* Ennodio in Vita Epiphanii p. 1020. *Dum ergo*, inquit, *Ticinum remearet antiſtes, ut Tarantaſiam venit, ſic enim vocitatur oppidum, Alpibus vicinum. Cendronum oppidum in valle Tarentaſienſi* in Actis Jacobi Epiſcopi Tarentaſienſis C. 2., non male; erat enim gemis Centronum, olim *Forum Claudii*; quorſum pertinere puto inſcriptionem, quam ex Simleri Comment. de Alp. p. 30. Gruterus Theſauro p. CCLXXXIV. 5. inſeruit. *Darentaſia* eſt ex uſu temporis recentioris; unde & *pagus & vallis Darentaſienſis* in Teſtamento Abbonis. Wess.

OBLIMVM M. P. XIII.] *In Regio habetur: & in reliquis* Bilumum M. P. XIII. Sur.

OBLIMVM.] Excerpta MSS. *Bilumnum* & *Belumnum.* Tabula *Oblenna*, *Obelenon* Ravennas: quid verius ſit, non temere finivero. Situs incidere videtur in *Conſlans.* Aliter Simlerus, qui *Bilumnum* probavit, Comment. de Alp. p. 19. Wess.

AD PVBLICANOS M. P. III.] *Habet Regium exemplar: & reliqua*, ad Puplicanos M. P. III. *ſed in Longoliano* Ad Publicanos *corrigitur.* Sur.

AD PVBLICANOS.] Nihil diſſidet cum Itiner. Tabula. Videtur proxime pontem & *Confluentes* fuiſſe manſio, a *Publicanis*, quorum ibi ſedes erat, ut portoria exigerent, appellata; nam & apud Romanos *in pontibus quibusdam pro tranſitu dabatur*, ut Seneca ait Conſtant. Sapient. C. 14. Wess.

MANTANAM M. P. XVI.] *In Regio* Mantana M. P. XVI. *quo numero ſumma ratio conſtat. In Blandiniano* Mantala M. P. XIII. *Neapolitano* Mantalia M. P. XVI. *Longoliano* Mantala M. P. XIII. *&* XVI. *corrigit.* Sur.

MANTALA.] Probat hoc Cuſani MS., cui cum Tabula & Ravennas adſtipulentur, reniti nolui. Wess.

LEMNICVM.] Ravennati *Levinum*, verum vetante Tabula, quæ pulchre Antonino conſentit. Sunt qui *Camberiacum* eſſe jubeant. M. Altingio circa Rhodani flexum inter ſana *Petri* & *Geniſii* locatur. Wess.

LABISCONEM M. P. XIIII.] *In Regio* M. P. VI: *& in reliquis* M. P. XIIII. Sur.

LABISCONE.] *Laviſcone* in Tabula & Ravennate, quod idem. Wess.

AVGVSTVM.] Hanc & ſequentem Tabula videtur in unam conflare; Ravennas recte L. IV. C. 26. diſtinguit, *Auguſton*, *Birguſia.* Porcheronius utriusque veſtigia invenit in *Hoſte* & *Burgoin.* Wess.

VIENNA.] *Saxoſa conſtructam in valle Viennam* Theodulphus appellat. Caput erat provinciæ cognominis, unde inter ἐπωνύμως μητροπόλεις *illuſtres* Galliæ *metropoles* prima nominatur L. V. H. E. C. 1. Euſebii. Vide P. Marca Diſſ. de Primat. §. 112. & Had. Valeſii Notit. Wess.

M. P. DLXXVI.] *In Regio* DL. *& tamen in eo duæ manſiones hujus itineris deſunt. In Blandiniano* DLXXVI. *In Neapolitano* DLXXVIII *& Longoliano* DLXXVI. *&* DLXXVII. *corrigit.* Sur.

M. P. IↃLXXVI.] Pariſinus MS. unis M. P. ſummam auget, admonens præterea *R. LXVIII. hic minus ſunt*: nec tot tamen M. P. in eo, quamlibet

Digitized by Google

TICINVM.	M. P. XXII.
LAVMELLVM.	M. P. XXII.
VERCELLAS.	M. P. XXVI.
EPOREDIA.	M. P. XXXIII.
VITRICIVM.	M. P. XXI.
AVGVSTA PRAETORIA.	M. P. XXV.
AREBRIGIVM.	M. P. XXV.
BERGINTRVM.	M. P. XXIIII.
DARANTASIA.	M. P. XVIII.
CASVARIA.	M. P. XXIIII.
BAVTAS.	M. P. XVIII.
CENAVA.	M. P. XXV.

EQVES-

libet *Cenabum* cum M. P. ſuis prætereat, deficiunt. WESS.

AREBRIGIVM M. P. XXV.] *Hac manſio deeſt in exemplari Regio & in Neapolitano. In Blandiniano* Arebrigium M. P. XXV: *& item in Longeliano.* SVR.

BERGINTRVM M P. XXIIII.] *Habet Regium exemplar, & Neapolitanum. In Blandiniano* Bergitrum M. P. XXIIII. *cum ſupra* Bergintrum *pratuleris. In Longeliano quod ſupra* Bergintrum M. P. XXIIII. *pratulit, hoc itinere* Bergitrum M. P. XXIIII. *habet.* SVR.

DARANTASIAM M. P. XVIII.] *Deeſt hac manſio in Regio, qua in reliquis eodem numero prafertur exemplaribus: quem ſuperiori retinuerunt itinere.* SVR.

CAVARIA.] Ciceroni forte *Civaro* in Allobrogum finibus L. X. Fam. Epiſt. 24. ad Plancum. Alii *Caſuariam* vocant: hodie *Solame in Freuſigni.* SIML.

CASVARIAM M. P. XXIIII.] *In Regio* Cauſuaria M. P. XVIIII. *In Blandiniano* Cavaria M. P. XXIIII. *Neapolitano* Caſuaria M. P. XXIIII. *In Longoliano* Canaria M. P. XXIIII. *& in emendationibus*, Cavaria *corrigitur.* SVR.

CASVARIA.] Ita Vaticanus; *Caſuaria* Cuſani liber, alii *Cavaria. Civerone* vel *Civrone*, unde ad Ciceronem Plancus ſcribit, vereor, ut recte cum hac componatur; ſi, quod Hon. Bouche L. II. Hiſt. Provin. Sect. II. p. 452. ex Boisſiei libro de Delphinatus miraculis ejusdemque ad ſe literis obſervavit, *Civron* ad Iſaram in Sabaudis ſit. WESS.

BAVTAS M. P. XVIII.] *In Regio* Bantas M. P. XXX. *In Blandiniano* Bautas M. P. XVIII. *Neapolitanum* Bautas M. P. XVII. *& Longolianum* Bautas M. P. XVIII. *&* XVII. *corrigit.* SVR.

BAVTAS.] M. P. XVII. in Cuſani ſchedis inveniuntur. Ch. Cluverius L. II. Germ. A. C. 4. *Bautas* hinc exulare jubet, *Genevam* ſubſtituens. Mihi non eadem confidentia eſt; prohibent enim MSS. & *Cenava* ſive Geneva, ex Regio codice ſuo loco reddita. De numeris alia res eſt, quibus vitium haud dubium inolevit, uti diſtantia Tarantaſiam inter & Genevam oſtendit. Nunc *Benam* vocant, ſi Simlero Comment. de Alpib. p. 33. fides. WESS.

CENABVM M. P. XXV.] *In Regio* Cenava M. P. XXV. *qua manſio in reliquis non habetur. Infra* Canabi *manſionem in itinere* ab Auguſtoduno Lutetiam Pariſiorum *omnia praferunt: & utroque itinere* Cenabum *legendum videtur: quod oppidum eſt, quod in vii. belli Gallici Commentario, & Hirciano, perperam* Genabum, *pro* Cenabum *prafertur: quod miror viros magni nominis, & litteratura, qui nobis egregias emendationes ediderunt, non animadvertiſſe. Locos explicemus, Commentario vii. initio.* Carnutes Cotuato & Conetoduno ducibus, deſperatis hominibus, Cenabum ſigno dato concurrunt: *Vrſini & Manutii codices eo loco* Genabin *habent, Glareani tamen & aliorum* Genabum. *Eodem poſtea libro C. 11.* Ipſe ut quam primum iter faceret, Cenabum Carnutum proficiſcitur; *& codices omnes eo loco habent* Genabum. *Item eodem libro:* præſtare omnes perferre acerbitates, quam non civibus Romanis, qui Cenabi perfidia Gallo-

EQVESTRIBVS. M. P. XVII.
LACV LAVSONIO. M. P. XX.
VRBA. M. P. XVIII.
ARIORICA. M. P. XXIIII.
VISONTIONE. M. P. XVI.
VELA-

rum interiſſent, parentarent. *Et hoc loco exemplaria edita ponunt* Genabi. *Hircius in Commentario Gallico C. 5.* In oppido Carnutum Cenabo caſtra ponit. *Ita enim in vetuſtis legitur exemplaribus. Strabo libro iv. p. 191. cum de Ligeri fluvio ageret* ῥεῖ ᾗ ὄντος τὸ Γήναβον, τὸ τῶν Καρνούτων ἐμπορεῖον. *quo in loco, quis non videat.* Κήναβον *eſſe legendum: à Ptolemaeo certe in* Carnutibus Κήναβον *conſtituitur. Nam qui ex emendatoribus indicat initio lib. vii. Commentariorum belli Gallici vitioſe apud Oroſium* Genapum *pro* Genabum *legi, rectius admonuiſſet, ſi pro* Cenapo Cenabum *legendum doceret. Nam in vulgatis Oroſii, qui Venetiis anno* M D. *excuſi ſunt*, Cenapo *legitur, non* Genapo. SVR.

CENAVA.] Hoc, parum a vero recedens, ex Regio MS. recipiendum duximus: *Geneva* eſt, quam *Gennavam* Tabula ſcribit; variarunt enim in urbis cognomine, *Genavam*, *Jenuam*, *Janubam* appellantes; qua de re J. Sirmondus ad Caroli Calvi Capital. tit. XXIX. §. 5. Quæ vero H. Surita de *Cenabo* diſputat huic loco alieniſſima ſunt; illa quippe in Carnutibus erat ad Ligerim, nunc *Aurelianorum* nomine illuſtris. Aegidius in Carolino.

Obvius adveniens urbem, cui Genabus olim
Nomen erat, noto quod deinde receſſit ab uſu;
Diverſumque illi nunc Aurelianis habetur.

tamen Suritae conſentit G. Henſchenius, cum *territorium Gennavenſe in provincia Burgundia*, de quo Eginhardus in Transl. SS. Marcellini &c. C. 9., ad Genabum tom. I. Junii p. 204. retulit. WESS.

EQVESTRIM M. P. XVII.] *In Regio* Equeſtribus M. P. XXVII. *Blandiniano* Equeſtribus M. P. XVII. *Neapol.* equeſtribus M. P. XVI. *Longol.* M. P. XVII. *&* XVI. *corrigit. Plinio Lib. 4. C. 17.* coloniæ, Equeſtris, & Rauriaca. *Ptolemaeo in Sequanis* Ἐκυέστρις. SVR.

EQVESTRIBVS.] Sic MSS. jubent. *Coloniam Equeſtrem* eſſe dubio caret, eſtque frequens ejus mentio in lapidibus, quorum titulos Hiſtoriæ Genevenſi Sponius adjunxit. In Tabula XII. M. P. Geneva disjungitur, quod verius eſt intervallum & hic reſtituendum, uti pulchre Ch. Cellarius & auctor Diſſer. de Equeſt. Colonia, quæ recentatæ Hiſtor. Genevenſi inſerta eſt, docuerunt. Notitiæ Provin. *Civitas Equeſtrium Noiodunum* audit; nunc *Nion.* WESS.

LACVM LAVSONIVM M. P. XX.] *In Regio* Laco Lauſonio M. P. XXX. *Blandinianum* Lacu Lauſinio M. P. XX. *Neapolitanum* Lacu Lauſonio M. P. XX. *Et Longolianum, quod Blandiniani ferme veſtigiis procedit*, Lacu Lauſimo. *Hodie veſtigia antiqui nominis remanent; Lacus enim* Luſanae *dicitur; nam idem eſt, qui* Lemanus. SVR.

LAVSONIO.] *Lacu Lauſonio* plerique libri: tamen *lacu* Cuſani codex. Guillimannus *Lauſunum* Antonini Itiner. L. I. Rer. Helv. C. 3. dici adfirmat, mihi nusquam inventum. *Lauſana* intelligitur ad lacum Lemanum XX. M. P. ab Equeſtri Colonia; nam XII. M. Tabulæ ſine controverſia in mendo ſunt. WESS.

VRBAM M. P. XVIII.] *Regium*, Vrba M. P. XXI. *In Blandiniano* Vrba M. P. XVIII: *atque item in reliquis, vetus oppidum & ſatis cognitum Helvetiorum.* SVR.

VRBA.] Non eſt *Urbae* infrequens memoria in Francorum Germanorumque rebus. Annales Bertiniani An. IↃCCCLXXVII. *Urbam ultra Juram* vocant: Signatius Odilo in Adelheidis Aug. Vita C. 13. *Dehinc GENEVENSIVM adiit urbem; inde LAVSONIAM venit: quibus in locis ab rege & epiſcopis, ſuis videlicet nepotibus, honorabiliter ſuſcepta, devenit in vicum, qui vocatur VRBA.* Plura dabunt Guillimannus L. I. R. H. C. 3. & Had. Valeſii Notitia. WESS.

ARIORICAM M. P. XXIIII.] *In Regio* Areorica M. P. XV. *& in reliquis* Ariorica M. P. XXIIII. SVR.

ARIORICA.] Tabula *Abiolica.* Pontem Arlinum *Pont Arley* ad Dubim flumen Guilliman-

Digitized by Google

VELATVDVRO.	M. P. XXII.
EPAMANTADVRVM.	M. P. XII.
GRAMATO.	*M. P. XVIIII.*
LARGA.	M. P. XXV.
VRVNCIS.	M. P. XVIII.

MON-

mannus eſſe decernit. *Urba* & *Pons Arlie* junguntur In Divionenſi Chronico An. IↃLXXXVII. Wess.

VISONTIONEM M. P. XVI.] *In manuſcriptis, & Longol.* Viſontione M. P. XVI. *Caeſar lib.* 1. *belli Gallici* C 38. Cum tridui viam proceſſiſſet, nuntiatum eſt ei, Arioviſtum cum ſuis omnibus copiis ad occupandam Viſontionem, quod eſt oppidum maximum Sequanorum, contendere. *Ptolemaeo in* Sequanis Ὀυεσόντιον. *Ammianus libro* XV. C. 11. Apud Sequanos Viſontios vidimus: *nam non rectè in vulgatis* Biſontios: *& libro xvi.* Vbi in unum congregatum exercitum Veſuntii juſſerat opperiri præſentiam ſuam: *& lib. xx. C.* 10. *eadem depravatione, vulgare nomen ſequentes,* Beſantionem Viennam hyematurus abceſſit. Svr.

VISONTIONE.] *Municipalem ſcholam apud Viſontionem* Auſonius Paneg. p. 713. memorat: *MVN. VISONTIVM* ex Galbae numo Goltzius in Theſ.; *Biſſaucion, villa partis Burgundiae* in Capitul. Caroli M. p. 378. *Chryſopolim* ſerior ætas nominavit, unde Gunthero L. V. Ligurini *placida Chryſopolis*; cujus tituli quæ ſit cauſſa, lis anceps, & varie inter Chiffletios & Had. Valeſium diſputata eſt. Putem neque a Byzantio, aureo numo, neque a Criſpo, Conſtantini M. filio, *Criſpolim* & *Cryſopolim* fuiſſe dictam, ſed *Chryſopoleos* titulum ab elegantia & opum locuplete copia eſſe promeritam; prorſus ut Parma & Hierapolis, quam utramque hoc cognomine ſe jactaſſe, oſtenſum alias eſt. Wess.

VELATVDVRVM M. P. XXII.] *In Regio* Vetatuduro M. P. XIIII. *Blandinianum & Longolianum* Velatudoro M. P. XXII. *Neapolitanum* Velatudero M. P. XXII. Svr.

VELATVDVRO.] Vaticanus *Velatudaro*, quam ego manſionem alibi invenire non memini. Eſt in Tabulis Veſontionem inter & Epamantadurum *Velerot*; quod noſtrumne ſit, finire non auſim. Wess.

EPAMANTADVRVM M. P. XII.] *Hae manſio in Regio pro* Gramati *manſione praefertur, qua in eo deeſt exemplari: legitur enim* Epamantaduru M. P. XII. *& in reliquis deeſt exemplaribus: & cum utramque adponere oporteat, hanc miniaceis litteris ſignamus: neque enim de nihilo videtur, in optimo exemplari fuiſſe adpoſitam, & reliqua* Gramato M. P. XVIIII. *ſumme conſenſu interjicere. Infra in reliquis exemplaribus* Epamanduoduri *fit in hoc Itinerario mentio, ut ſupra meminimus, totidemque milliaria ab eo* Veſontionem, *atque hoc itinere adplicantur.* Svr.

EPAMANTADVRVM.] Abeſt a noſtris libris; rectum tamen, licet paullo mendoſius ſcriptum, aliud iter & Tabula monſtrant: huic *Epemanduo*, quod ex *Epamanduoduro*, ut infra legitur, contractum videtur, durant nominis priſtini obſcura veſtigia in *Manduere*, uti bene Guil. Catellus L. II. Hiſt. Langued. C. 10. obſervavit. Wess.

GRAMATO.] Tabula inter Largam & ſuperiorem manſionem intervallum M. P. XVI. interjicit; quod ſi verum fuerit, oportet *Gramatum* hinc expellatur; tantoque magis, quoniam optimus manuſcriptorum id ignorat, & locorum intercapedo Epamanduodurum inter & Largam Gramatum cum M. P. XVIIII. capere non poteſt. Wess.

LARGAM M. P. XXV.] *In Regio* Larga M. P. XXIIIII *& in reliquis* Larga M. P. XXV. Svr.

LARGA.] In Tabula Peutingerana, ſicuti diximus, ineſt. *Larg* in Ferretenſis Comitatus agro nominis veſtigia ſervat. Wess.

VRVNCIM M. P. XVIII.] *Regium* Virincis M. P. XXV. *Blandinianum* Vtirencis M. P. XVIII. *Neapolitanum* Vtirentis M. P. XVIII. *& Longolianum* Vtirenſis M. P. XVIII. *Supra pagina* CCLII. *hujus manſionis fit mentio: cujus certiora veſtigia retinentur in exemplari Regio.* Svr.

Digitized by Google

MONTE BRISIACO.	M. P. XXIIII.
HELVETO.	M. P. XXV.
ARGENTORATO.	M. P. XXX.

ITER A MEDIOLANO PER ALPES PENNINAS MAGONTIACVM. M. P. CCCCXIX. Sic.

NOVARIA.	M. P. XXXIII.
VERCELLAS.	M. P. XVI.

EPO-

MONTE BRISIACO.] Vel *Monte Bluſiaco*, ut ſupra in itineribus è Pannoniis in Gallias. SIML.

MONTEM BRISIACVM M. P. XXIIII.] *Regium itidem ſua in hac manſione obſervat veſtigia: nam* Monte Obriſiaco M. P. XV. *legitur. In reliquis* Monte Bluſiaco M. P. XXIIII. *Supra ab* Vrunci *ad montem* Briſiacum M. P. XXII. *adſignantur.* SVR.

MONTE BRISIACO.] *Bruſiaco* Vaticanus, ceteri longe mendoſius *Bluſiaco* legunt. De eo & *Helveto* ante p. 252. obſervata videantur. WESS.

ELCEBVM M. P. XXV.] *In Regio* Elveto M. P. XXV: *& in reliquis* Helveto M. P. XX. *Supra à* Monte Briſiaco *ad* Elcebum M. P. XXVIII. *conſtituuntur.* SVR.

ARGENTORATVM M. P. XXX.] *In Regio* M. P. XX. *& in reliquis* M. P. XXX. *Supra* Helveto Argentoratum XXVIIII. M. P. *adſignantur.* SVR.

PER ALPES PENNINAS] *In Regio*, Penianas: *& in reliquis* Apenninas: *& quare* Penninas *ſcribendum arbitremur, ſtatim explicabimus.* SVR.

M. P. CCCCXVIIII.] *In Regio* M. CCCCXVI. *& in reliquis* M. P. CCCCXVIIII. SVR.

ALPES PENNINAS.] Dedit ita Baſileae Simlerus, habetque adſtipulatores MSS. Noſtri *Penninas* præter Cuſani ſchedas, quibus *Apenninas* inſunt, amplectuntur: dubites tamen, an aliud voluerint, quandoquidem *Alpes tiu* vel *tid* præmittunt & in *Apennino* mox acquieſcunt. De Peninis Alpibus plura Simlerus Comment. de Alpibus p. 96. WESS.

SVMMVM PENNINVM M. P.] *In Regio* Summo Penino M. P. XXV: *&* Summo Apennino M. P. XXV. *in Blandiniano & Longoliano, nam in Neapolitano hac deeſt manſio: quorum exemplarium veſtigiis apparet*, Penninas *in eo ſcriptum* Alpes, *non* Poeninas *quemadmodum ſcribendum eſſet; ſi eorum auctorum opinioni accedatur, qui eas* Alpes, *Annibale tranſcenſas*, Poeninas *arbitrantur fuiſſe cognominatas. Livius libro xxi. C.* 38. Miror, *inquit*, ambigi, quanam Annibal Alpes tranſierit & vulgo credere Pennino, atque inde nomen & jugo Alpium inditum, transgreſſum. *Et paulo poſt.* Neque hercule montibus his ab tranſitu Poenorum ullo Veragri, incolæ jugi ejus, norunt nomen inditum, ſed ab eo, quem in ſummo ſacratum vertice Penninum montani adpellant. *Vt maxime veriſimile videatur hujus Itinerarii auctorem* Veragrorum *incolarum opinioni adſentiri, & non Plinii, aut aliorum auctorum, qui vulgari ſunt adſenſi: quando in hoc Itinerario ſummi ejus jugi, quem* Penninum *vocatum in vertice ſacravere, manſio conlocata videtur. Plinius alterius opinionis adſertor*, Juxta geminas, *inquit lib. 3. C. 17.*, Alpium fauces, (*de Salaſſorum Augusta Pratoria ab eo fit mentio*) Grajas, atque Poeninas. His Poenos, Grajis Herculem tranſiſſe memorant. *Polybius per* Taurinos *Annibalem tranſiſſe perhibet, cui Livius adſentiri videtur. Ammianus libro xv. C.* 11. Quæ Annibal doctus à perſugis, ut erat expeditæ mentis, & callidæ, Taurinis ducentibus accolis, per Tricaſtinos, & oram Vocontiorum extremam ad ſaltus Tricorios venit. *Hac juga intellexiſſe Caeſarem adparet L. 3. B. G. C. 1., cum perhibet ſe Servium Galbam cum leg. xii. & parte equitatus in* Nantuates Veragros & Sedunos *miſiſſe, qui finibus Allobrogum, & lacu Lemano & flumine Rhodano ad* ſummas Alpes *pertinebant. Antoninus enim diverſo itinere* Alpium *nempe Maritimarum*, ſummæ Alpis *meminit: quemadmodum ter etiam ab eo conſcribitur in tranſitu* Pyrenaei, *tribus itineribus longe diſtantibus*, ſummum Pyrenaeum *nuncupando. Tacitus itinera hac* Cottiarum Penninarum *&* Grajarum Alpium

EPOREDIA.	M. P. XXXIII.
VITRICIO.	M. P. XXI.
AVGVSTA PRAETORIA.	M. P. XXV.
SVMMO PENINO.	M. P. XXV.
OCTODVRO.	M. P. XXV.
TARNAIAS.	M. P. XII.
PENNE LOCOS.	M. P. XIII.
	VIBIS-

Alpium *aptè diſtinxit: libro enim* 1. *Hiſtor. C.* 61. Ingens, *inquit*, viribus, opibusque Vitellius, duos duces, duo itinera bello deſtinavit. Fabius Valens allicere, vel ſi abnuerent, vaſtare Gallias, & Cottianis Alpibus Italiam irrumpere; Caecina propiore tranſitu Penninis jugis digredi juſſus. *Et paullo poſt C.* 70., In Alpe Graja ipſe paululum cunctatus, num Rhaeticis jugis in Noricum flecteret, ſed reputans Noricos in certa victoriæ præmia caſuros, Pennino itinere ſubſignanum militem, & grave Legionum agmen hibernis adhuc nivibus traduxit. Svr.

SVMMO PENINO.] Abeſt a Cuſani MS., ceteri *Apenino.* Rectum & juſtum eſt, quod ſecuti ſumus: nec diſcrepat multum Tabulæ *ſummo Pennino.* Dicta manſio in ſummo monte eſt a Deo *Penino*, cujus Livius & vetus hæc inſcriptio apud Gudium p. LIV. 6. meminit:

LVCIVS LVCILLVS
DEO PENINO
OPTIMO
MAXIMO
DONVM DEDIT.

Nunc *montem S. Bernhardi majorem* vocant, quo de non protrita Jo. Jac. Scheuchzerus in Hiſt. Helv. Nat. part. I. p. 200. conduxit. Wess.

OCTODVRO.] Vel *Octodoro. Martinach in Wallis.* Siml.

OCTODVRVM M. P. xxv.] *In Regio* Octoduro M. P. XXV. *In Blandiniano & Longoliano* Octodoro M. P. XXV: *& in Neapolitano* Octudero M. P. XXV. *Caeſar initio libri iii. belli Gallici, de Servio Galba, qui Inalpinos domuit, agens,* Conſtituit, *inquit*, cohortes duas in Nantuatibus conlocare, & ipſe, cum reliquis ejus legionis cohortibus, in vico Veragrorum, qui appellatur Octodurus (*ita in pervetuſto exemplari Commentariorum legitur*) hiemare: qui vicus poſitus in valle non magna adjecta planicie, altiſſimis montibus undique continetur. *Plinius lib.* 3. *c.* 20. *de Inalpinis*, ſunt præterea Latio donati incolæ, ut Octodurenſes. Svr.

OCTODVRO.] In Actis S. Mauricii, quæ XI. Febr. magni operis ab Antwerpienſibus vulgata ſunt, *Octodorenſe oppidum*, in Paſſione vero Agaunenſium apud Ruinartum Actor. Sincer. p. 275. *Octodorum* vocatur. *Martinach* eſſe nemo addubitat. Wess.

TARNADAS.] *Mauritzen in Wallis:* nominatur etiam *Agaunum.* Siml.

TARNADAS M. P. XII.] *In Regio* Tarnajas M. P. XII. *& in reliquis* Tarnadas M. P. XII. Svr.

TARNAIAS.] *Agaunum* ſive *S. Mauritii* oppidum eſt: ejus enim Acta *Agaunum XII. M. P. ſpatio ab Octodoro* disjungunt. Situs ab Eucherio in Martyr. Agaunens. Hiſtor. C. 3. ita ſignatur: *Acaunus LX. forme millibus a Genavenſi urbe abeſt; XIV. vero M. P. diſtat a capite Lemani lacus, quem influit Rhodanus.* Id mirabere, *Agaunum* ſive *Acaunum* a Chriſtianis ſcriptoribus vocitari, nulla prioris cognominis mentione facta: addi præterea vocem eſſe Celticae originis. Ergone gemino fuit nomine? Greg. Turonenſis, qui primus Martyrum Agaunenſium L. I. Glor. Mart. C. 75. commeminit, nec longiſſime ab tempore ſcriptæ Tabulæ, in qua *Tarnaias* cum iisdem M. P., remotus fuit, *Agaunum* tantum habet. Unde probabilius videbitur, *Agauni* titulum recentioris eſſe ævi, manſioni cum maxime impoſitum, ubi ea valuere, quæ de Thebaea legione, a Maximiano Herculeo poſt plures decimationes contrucidata, vulgo rumor differebat. Wess.

PENNE LOCVS.] Forte *Neuenſtad* ad lacum Lemanum. Siml.

PENNE LOCOS M. P. XIII.] *Legitur in Regio*

VIBISCO. M. P. VIIII.
BROMAGO. M. P. IX.
MINNODVNVM. M. P. VI.
AVENTICVM HELVETIORVM. M. P. XIII.
PE-

Regio & in Blandiniano, & Neapol. Penne locus M. P. XIII. *In Longol.* Penne locus M. P. XXI. & XIII. *corrigitur.* SVR.

PENNE LOCOS.] Tabula *Penno lucos*; at Cuſani MS. *Penno locos*, quicum pæne conſentit Ravennatis *Penno locus*. Forte tamen verior eſt Tabulæ ſcriptura; ut a *luco*, Deo Penino ſacrato, manſio hæc ad pedem Alpium Peninarum cognomen duxerit. De ſitu nulla lis Simlerum inter & Guillimannum eſt L. I. Rer. Helv. C. 3. WESS.

BIBISCVM.] *Vivis*, oppidum ad lacum Lemanum. SIML.

BIBISCO.] Ità MSS.; Tabula proxime ad hodiernum nomen *Viviſco*. WESS.

BRAMAGVM.] Vel *Bromagum*. *Romont.* WESS.

BROMAGVM M. P. VIIII.] *In Regio* Vromago M. P. VIIII. *Blandiniano* Boromago M. P. VIIII. *& in Neapolitano* Bramago M. P. VIIII. *Longolianum Blandiniani lectionem præfert. Mihi hac manſio diverſa videtur à* Breucomago, *cujus ſupra in hoc Itinerario fit mentio, cujus in* Tribocis *Ptolemaeus meminit.* SVR.

BROMAGO.] *Broniago* Vaticanus, quod ex *Bromago*, ſicuti Cuſani liber edit, originem accepit. Quo ſitu fuerit, non convenit. Guillimannus in vico *Bromaſim* proxime oppidum *Rue* reliquias veteris nominis invenit: Ph. Cluverius L. II. Germ. Ant. C. 4. in *Bro* ad lacum cognominem: ego Guillimanno acceſſero. WESS.

MINIDVNVM.] *Milden.* SIML.

MINNIDVNVM M. P. VI.] *In Regio* Minnodunum M. P. XII. *In Blandiniano* Minnidunum M. P. XII. *Neapolit.* Mimiodunum M. P. VI. & *Longol.* Miui Dunum M. P. VI. SVR.

MINNODVNVM.] Hoc placuit: nam præter Regium Vaticanus & Cuſani codex ita malunt; nec Tabulæ *Minodum* aliud deſiderat. M. P. VI., quæ & Tabula addit, Ph. Cluverius in XIV. M. commutat: atque ita fieri oportebit, ſi *Bromagus* ſit *Bro*, nobis tali augmento non opus eſt. WESS.

AVENTICVLVM.] Vel *Aventicum. Wifflisburg.* SIML.

AVENTICVM HELVETIORVM M. P. XIII.] *In Regio* Adenticulum Elvetiorum M. P. XIIII. *& in Blandiniano & Longoliano* Aventiculum helvetiorum M. P. XIII. *In Neapolitano* Aventiculum M. P. XIII. *dictione* Helvetiorum *relicta. Mihi dubium non eſt* Aventicum *legendum eſſe, oppidum, quod Ptolemaeus ſub* Helvetiis, *in* Sequanis *collocat, & 'Ἀυάντικον legitur: nam etſi in Sequanis à Ptolemaeo conſtituatur, id ſatis indicat* Helvetios Sequanorum *juriſdictioni contribui. Tacitus certe libro I. Hiſt. C. 68. agens de Helvetiis à Cæcina Vitellioque devictis*, Multa, *inquit*, hominum millia cæſa, multa ſub corona venundata. Cumque direptis omnibus Aventicum, gentis caput, juſto agmine peteretur, miſſi qui dederent civitatem. *Ammianus L. 5. C. 11.* Alpes Grajae & Poeninae, exceptis obſcurioribus, habent & Aventicum deſertam quidem civitatem, ſed non ignobilem quoque demonſtrant. SVR.

AVENTICVM.] Excetpta MSS. *Aventiculum Helvetiorum*; Tabula *Aventicum Heletiorum.* Vulgatum probum eſſe præter Tacitum vetus lapis Gnillimanni L. I. Rer. Helvet. C. 9. oſtendit; *COLONIA* quippe in eo *PIA FLAVIA CONSTANS EMERITA AVENTICVM HELVETIORVM* dicitur. De ſitu plerique omnes conſentiunt, durantque haud obſcura veteris cognominis indicia in *Avanches*, pro quo Germani, quod Wivilo Comes urbem ex parietinis excitaverit, *Wifflisburg* uſurpant: quæ cum confeſſa ſint, tamen viro cuidam docto contra ea venire libuit, & Aventicum Helvetiorum in *Elutiorum* convertete atque ex Helvetiis in *liberum*, quem vocant, *Comitatum* oppidumque *Antre* transportare, in ſingulari Diſſert., quæ Amſtelodami hoc ſeculo provulgata fuit: inibi fuiſſe ait auri metalla: ab illis *Aventicum Elutiorum* appellari. Hic vero non injuria quæſiveris, ubinam Aventicum *Elutiorum* dicatur? Vetuſtiſſimi Taciti & Itinerariorum codices cum literatis lapidibus *Helvetiis* contribuunt,

Digitized by Google

PETINESCA.	M. P. XIII.
SALODVRO.	M. P. X.
AVGVSTA RAVRACVM.	M. P. XXII.

CAM-

bnunt, uti vides. Non ignoramus, varie in corruptiſſima Provinciarum Notitia ſcribi; nec quicquam tamen Helvetiis obſunt melioris notæ MSS., ut Vaticanus, quem Em. Schelſtrate expreſſit, & alius, qui a Sirmondo fuit tritus: uterque enim in Maxima Sequanorum *Civitas Elvitierum Aventicus*. Et qui tandem illi *Elutii?* an, quia Plinius L. XXXIV. C. 16. in aurariis metallis *elutia* memorat, continuo gentis inde nomen formabitur? ſaltem *elutia* dubiæ admodum ſcripturæ & ab Harduino confixa firmaſſet, ut ne *Elutii*, ejusdem agnati, funditus interirent. Quanta porro confidentia eſt, urbem ab omnibus Helvetiae genti adſcriptam ex levi conjectura in Burgundiæ veteris agros transferre? Plura ſi caperent notarum anguſtiæ, dandus etiam locus foret Harduino, Ammiani *Aventicum* in Alpes tranſcribenti, Emend. XXXI. ad Plinianum L. III.; quod ſane ex lacera ejus oratione, quam Salmaſius Epiſt. 6. ad Puteanum inſtaurare adnititur, haud commode fiet. Verum omnia hæc cum cura, ut conjicio, Wildius excuſſit in Apolog. pro Aventico, quam fruſtra quæſitam videre mihi non contigit; nec ſpernenda eſt opera, qua Aventico vindicias paravit eruditus auctor Diſſert. Hiſtoricarum anno VI. vertentis ſæculi Pariſiis in publicum emiſſarum. WESS.

PETINESCA.] Vel *Praeneſtica* vel *Pireneſtica*. *Bart.i.* SIML.

PENESTICAM M. P. XIII.] *Hac manſio in Regio deeſt exemplari. In Blandiniano legitur* Peneſtica M. P. XXII. *& in Neapolitano* Petineſta M. P. XIII. *Longol. præfert* Preneſtica M. P. XIII. *&* Petineſca *corrigitur. Sed Blandinianum exemplar mihi Regii inſtar erit; ea eſt ejus vetuſtas, & ſcriptionis integritas.* SUR.

PETINESCA.] Hoc ceteris præoptavimus; nam & Tabula *Peteneſca XIV. M. P.* ab Aventico. Guillimannus adſtipulatur Simlero in *Buren* intervallum incidere. Ph. Cluverio *Biel* ad ripam Urbae nunc eſſe, Menſoni Altingio *Aarberg* placet. Adeo in his conſentire difficile eſt. WESS.

SALOTVRVM.] Vel *Salodurum. Solethurn.* SIML.

SALODVRVM M. P. IX.] *Habet Regium exemplar: & in reliquis* Saloturum M. P. X. *legitur. Ad flumen* Arulam *in* Helvetiis *notum oppidum.* SUR.

SALODVRVM.] *Soloturum* MS. Pariſinus. *In civitate Solodoro* legitur in Hagiologio, quod Labbeus tom. II. Bibl. Novæ inſeruit, prid. Kal. Octob.; *juxta Ararium flumen, non longe a caſtro Solodoro* Notkerus Martyrol. Kal. Septembris. Rectius Eucherius in Hiſtor. Agaunenſium C. 6. *Salodorum caſtrum eſt ſupra Arulam flumen, neque longe a Rheno poſitum.* WESS.

AVGVSTA RAVR.] *Augſt.* SIML.

AVGVSTAM RAVRACVM M. P. XXII.] *Regium, & Blandinianum* Rauracum: *at vetuſta inſcriptio, cujus ſtatim fit mentio, oppidum ipſum* Rauricam *vocat, ſi recte id nomen deſcriptum eſt: Haud procul à* Baſilea *ejus ruina viſuntur. Plinius, nec quiſquam ex vetuſtioribus, quod ſciam*, Auguſtae *cognomen tribuit*, Inde, *inquit Lib. 4. C. 12.*, Oſtia Iſtri. Ortus hic in Germaniæ jugis montis Abnobæ, ex adverſo Raurici Galliæ oppidi, multis ultra Alpes milibus. *Et poſtea* coloniam Rauricam *vocat, deductam nempe à L. Munatio Planco, ut vetus inſcriptio, quam Cajetae viſam perhibent, docet. Hæc verba legi in ejus fine feruntur:* COLONIAS DEDVXIT LVGDVNVM ET RAVRICAM. *Ptolemaeus* Auguſtae *tribuit cognomentum, quem Antonini Pii imperium conſecutum fuiſſe credimus. Ammianus tanto ætate poſterior*, Rauracum *vocat id oppidum; libro enim xiiii. C. 10. ait*, Vbi prope Rauracum ventum eſt, ad ſupercilia fluminis Rheni, reſiſtente multitudine Alemana, pontem ſuſpendere navium compage Romani vi nimia nitebantur. *In vetuſtis Commentariorum Caeſaris exemplaribus* Rauracum *oppidum &* Rauraci *populi vocantur L. I. B. Gal. C. 5. & in Plinianis* Rauricum *oppidum &* Raureci *pop. legitur. Ptolemaeo* Ῥαυρακῶν Αὐγοῦστα. SUR.

AVGVSTA.] *Rauracum* loco Rauracorum omnes MSS., quorum unus etiam *Auſta. COL. AVGVSTA RAVRACOR.* ex Tiberii numo in Theſauro ſuo Goltzius habet. Vide quæ ad p. 252. adſcripta ſunt. WESS.

CAMBETE.] Vel *Caribete. Kemps.* SIML.

CAM-

CAMBETE.	M. P. XII.
STABVLIS.	M. P. VI.
ARGENTOVARIA.	M. P. XVIII.
HELVETO.	M. P. VI.
ARGENTORATO.	M. P. XII.
SALETIONE.	M. P. VII.

TA-

CAMBETEM M. P. XII.] *Regium exemplar* Cambedeme M. P. XII. *Blandinianum* Cambete M. P. XII. *Neapolitanum* Caribete M. P. XII. *Longolianum Blandiniani lectionem prafert, & Caribete corrigitur. Nunc pagum eſſe ad* Rhenum *pertinentem* Caempis *nomine, ferunt.* SVR.

CAMBETE.] Sic Vaticanus, *Caribete* alii; etiam is, quem Seculo IX. ſcriptum Jo. Georg. Ekhardus Diſſert. de Apolline Granno C. 13. a ſe verſatum tradit. Natum *Caribete* ex vulgato, quod Tabula firmat, videtur. *Kembs* eſſe paſſim agnoſcitur. Soli docto viro, quem excitavi, aliud incidit: quippe *Caribete* ſive *Cariabete* a *Cambete* diſtinguit: hoc illi *Kembs* eſt, illud vicus *Geierſpitſen* ad ſilvæ initium, quæ *die Hart* audit. Credo ſi attendiſſet ad Tabulæ atque Itinerarii conſenſum, illi conjecturæ vale fuiſſe dicturum. WESS.

STABVLIS.] Alii hæc *Stabula* prætererunt: in Ravennate quidem L. IV. C. 16. *Stafulon* legitur, quod tamen ordo, quo collocatur, hinc removet; neque Ph. Cluverio L. II. Germ. Ant. C. 8. ſe approbare potuerunt, *Saltibus* in *Stabulorum* locum ſubſtituenti: fuiſſe enim in magno *ſaltu*, qui Baſileam inter & Colmaſiam vulgari vocabulo *die Hart* appellatur: ſed ea ratio, ut molliſſime dicam, infirma eſt; fuerit enim in eo *ſaltu*, proptereane manſionis titulus erit refingendus? adeone *ſtabulorum* in viis militaribus ignoratus eſt uſus? quorum fabricis ad publicam peregre abeuntium commoditatem Imp. Valentinianus & Valens Leg. 16. & 17. Cod. Th de Oper. Publ. conſuluerunt. Et ſi de jumentorum *ſtabulis*, quibus in vehiculatione utebantur, intelligere nolis, infolenſne in viis eſt diverſorium, quod *ſtabulum* Hieronymus Lucae X, 34. appellat, & ante eum plures: inde Optatus Milevitanus L. VI. Schiſm. Donat. C. 4. Paullum Apoſt. *ſtabularium*, reſpiciens ad Lucae verba; inde Ambroſius Orat. de Obitu Theod. Helenam, Conſtantini matrem, *ſtabulariam* ter quaterque, quod in *ſtabulo* aut nata fuiſſet, aut ejus curam egiſſet, appellat. Vide plura a viris doctis Petronio Sat. C. 6. appoſita. *Stabulorum* veſtigia Cl. Ekhardus inveniſſe ſibi in *Staffelsfelden* viſus eſt. WESS.

ARGANTONARIA.] Vel *Argentuaria. Colmar.* SIML.

ARGENTOVARIAM M. P. XVIII.] *In Regio, & Neapolitano* Argentovaria M. P. XVIII. *Blandinianum* Argantovaria M. P. XVIII. *Longolianum Blandiniani prafert lectionem. In Ptolemaei libris, in* Tribocis Ἀργεντουάρια. *Ad vicum redactum id oppidum ferunt in* Germania *prima.* SVR.

ARGENTOVARIA.] *Argentoraria* codex Pariſinus; reliqui cum Tabula vulgatum malunt. Hieronymo in Chron. *Argentuaria*, Ammiano L. XXXI. C. 10. *Argentaria*. Celebre urbis eſt nomen ex prælio, quo circa eam Alemannos Imp. Gratianus contudit. Lis autem de ſitu & hodierno nomine eſt, his *Colmariam*, illis *Horburg* eſſe pugnantibus. Jo. Georg. Ekhardus nominis veſtigia in *Ober-Herken* & *Nieder-Herken* durare cenſet. Ut ut eſt, peccat Ravennas L. IV. C. 26., cum *Argentariam* nunc *Stratisburgum* dici tradit, & ante eum Nithardus L. III. p. 471. Edit. Pith. WESS.

ELCEBVM M. P. VI.] *In Regio* Elbeium M. P. XVI. *In Blandiniano, & Longoliano* Helvetum M. P. VI. *nam in Neap. deeſt hac manſio.* SVR.

HELVETVM.] Sequor MSS.; quorum aliqui, ut Ekhardi & Cuſani, manſionem ſilentio prætervecti ſunt: abeſt quoque ab editione Simleriana. WESS.

SALETIONE.] Vel *Saliſſo. Seltz.* SIML.

SALETIONEM M. P. VII.] *In Regio* Salentione M. P. XIII. *& in Blandiniano, & Longoliano* Saletione M. P. VII. *Neapolitano* Salitione M. P. VII. *In Notitia Provinciarum ſub Maguntiacenſi duce, Praefectus militum Pacenſium* Saletione: *nomen* Salts *retinet, ad Rhenum, infra Argentoratum.* SVR.

SA-

Digitized by Google

TABERNIS.	M. P. XIII.
NOVIOMAGO.	M. P. XI.
BORBITOMAGO.	M. P. XIIII.
BAVCONICA.	M. P. XIII.
MAGVNTIACO.	M. P. XI.

A ME-

SALETIONE.] *Caſtrum, quod dicitur, Sels* Reginoni An. IↃCCLXXXVIII., eſtque adeo de ſitu, egregie a Frehero L. II. Orig. Palat. C. 16. conſtituto, nulla controverſia: ſecus in M. P. eſt, quorum XIII. Regii codicis vulgatis quidem auctiora ſunt, nec explent tamen intervallum, quod Argentoratum & Saletionem diſtinguit. Tabulæ XXV. M. P. a vero proxime abſunt. Vid. Ph. Cluverium L. II. G. A. C. 12. WESS.

TABERNAS M. P. XII.] *Hæc manſio deeſt in Regio exemplari: & in reliquis* Tabernis M. P. XIII. *legitur. Has* Tres Tabernas *eſſe, quarum Ammianus in rebus à Juliano geſtis libris XVI, & XVII. meminerit, ſupra admonuimus.* SUR.

TABERNIS.] A Vaticano M. P. X., XI. M. P. a Tabula adduntur. Sunt hæ Rhenanae *Tabernae*, quarum in Notit. Imp. Occid. ſub Duce Mogontiacenſi memoria eſt: nam Marcellini *Tabernas* in Alſaticas competere, alias monuimus. WESS.

BORBITOMAGUM M. P. XIIII.] *In Regio* Borbitomago M. P. XIIII. *In Blandiniano* Bornitromago M. P. XIIII. *In Neapolitano* Bornuto mago M. P. XIIII. *& Longoliano* Bormitago M. P. XIIII. *Recte tamen in Regio præferri, Ptolemaei libri docent: legitur enim in Vangionibus* Βορβητόμαγος. SUR.

BORBITOMAGO.] Excerpta MSS. cum Ekhardiano *Bormitomago*, Tabula *Borgetomagi* XIII. M. a Noviomago. Caput erat Vangionum; evenitque illi, quod ſeneſcente Imperio & Latinitate pluribus aliis, ut gentili nomine inſigniretur: hinc *Vangiones* in Ammiano, Notit. Imp. Occid. & pluribus aliis urbis titulum & nomen præferunt. Ex *Borbitomago* tamen ſive *Bormitomago* formata eſt *Bormatia*, ut in Vita Ruperti Epiſcopi C. 1., & *Wormatia*. Marq. Freherum L. II. O. P. C. 13. adi. WESS.

BAVCONICAM M. P. XIII.] *In Regio* Bauconica M. P. XIII. *& in reliquis* Bouconia M. P. XIII. SUR.

BAVCONICA.] *Benconia* Tabula, ſed *Bonconia* noſtri & Cl. Ekhardi MSS., quod ex *Bonconia* originem accepiſſe videtur. Fuiſſe Ph. Cluverius ait, ubi *Oppenheimium* locum occupavit, M. Altingius, ubi *Alsheim*; quod poſterius ſi verum fuerit, fœdata mendo M. P. erunt. WESS.

MAGONTIACUM M. P. XI.] *In Regio* Maguntiaco M. P. XIII. *& in reliquis* Mogontiacum M. P. XI. *Ptolemaeo in inferiori* Germania *poſt* Agrippinenſem, Bonnam, *&* Legionem Trajanam, Μογοντιακόν. *Ammianus* primam Germaniam *vocat. Nam libro XV. C. 11.* Dein, *inquit*, prima Germania, ubi præter alia municipia Moguntiacus eſt, & Vangiones, & Nemetes, & Argentoratus, barbaricis cladibus nota. SUR.

MAGUNTIACO.] Urbis nobiliſſimæ nomen varie admodum effertur: Pariſinus *Moguntiaco*, Vaticanus *Mocontiacum*, *Mogontiaco* Not. Imp. Occid., Tacitus & Hieronymus *Magontiacum*, *Magontia* Notit. Provin.: nec minor de vocis origine diſſenſio intercedit, qua de Serarius L. I. Rer. Mogunt. C. 4. Ego cum illis facerem, qui a flumine, cui urbs quodammodo aſſidet, repetunt; ſi *Moenum* antiquiſſima ætate *Mogum* fuiſſe appellatum liqueret: eſt quidem in eleganti diſſertatione a J. G. Ekhardo ad *Mogum* ſive *Mogonum* veteribus Romanis pariter ac Germanis reſtituendum allatus lapis, ita inſcriptus:

APOLLINI GRAN
NO. MOGOVNO
Q. LICINIVS. TRIO
D. S. D.

qui tamen, cum in dubio ſit, qui genus, unde domo Q. Licinius fuerit, non videtur rem conficere: adde, aliis provinciis ſimili cognomine deos in honore fuiſſe; vix certe dubitem, ejusdem generis hunc lapidis Cambdeniani pronuntiare:

Digitized by Google

A MEDIOLANO PER ALPES COTTIAS VIENNAM. M. P. CCCCIX.

INDE DVROCORTORO.	M. P. CCCXXX.
QVAE FIVNT LEVGAE.	CCXX.
INDE GESSORIACO.	M. P. CLXXIIII. Sic.
QVAE FIVNT LEVGAE.	CXVI.
TICINVM.	M. P. XXII.
LAVMELLO.	M. P. XXII.
RIGOMAGO.	M. P. XXXVI.
QVADRATIS.	M. P. XVI.
TAVRINIS.	M. P. XXI.
AD FINES.	M. P. XVI.

SE-

DEO
MOVNO CAD
INVENTVS DO
V. S.

neque alium putavero *DEVM MOGONT. CAD.* in Britan. Roman. L. II. C. 3. p. 235. aut *DEVM MOGONT. VITAE REST.*, quem Gordonus in Itiner. Septentrion. p. 98. expreſſit. Jam cum *Cadeni* ex Britannis fuerint, eorumque numen *MOGON* & *MOVNVS*, me quidem judice, Apollo *MOGOVNVS* Mogi in Germania fluminis nomen nihil juvabit. Liceat ergo de Maguntiaci vera originatione ampliare. WESS.

INDE DVROCORTORVM &c.] *In Regio* Inde Durocontoro CCCXXX. que fiunt Leg. CCXX. *In Blandiniano*, Inde Duro cortoro M. P. CCCXXXII. quæ fiunt Leugas CCXXI. *Neapolit.* Induro Cortoro M. P. CCCXXXII. quæ fiunt Leg. M. P. CCXXI. *Longolianum* Inde Durocor dorum M. P. CCCXXXII. quæ fiunt Leugæ CCXXI. *Quorum ſi ſcripturam conferas, ſatis manifeſto elicies ex nota* Legionum, Leugas *vertiſſe librariorum inſcitiam, & ex ſingulis itineribus bina concinnaſſe: de* Durocortoro, *ita enim ſcribendum arbitramur, ſuo loco explicabitur.* SVR.

INDE DVROCORTORO.] H. Surita ſolito ſibi errore, quo ex *Leugis*, quibus in Gallia locorum ſpatia fuiſſe menſos ad pag. 251. oſtenſum eſt, *Legiones* conſcripſit, tenetur. *Leugas* plerique omnes libri probant, tantummodo in earum numero diſſidentes. Flodoardus L. I. Hiſt. Rhemenſ. C. 1. ſic exſcripſit: *Inde Durocortorum M. P. CCCXXXIII., qua fiunt Leugae CCXXI.* MS. Thuaneus, quem N. Bergerius L. III. V. M. C. 26. conſuluit, *inde Durocortoro M. P. CCCXXXIII., qua fiunt Leugas CCXXXI.* Vaticanus, *M. P. CCCXXXIII., qua fiunt Leugae CCXVI.* Pariſinus, *inde Durocortoro* M. P. CCCXVI., *qua fiunt Leugae CCXVI.* In tanto diſſidio Regium codicem, cujus Leugæ ſummam M. P. rotundant, ſequimur. WESS.

INDE GESSORIACVM &c.] *In Regio* Geſſoriaco M. P. CXXIIII. que fiunt Leg. CXX. *Bland.* Inde Geſſoriaco M. P. CLXXIIII. quæ fiunt leugas CXVI. Sic. *Neapolitanum* Inde Soſoriaco M. P. CLXXIIII: que fiunt Leg. CXVI. Sic. *& in Longoliano*, Inde Geſoriaco M. P. CLXXIIII. quæ fiunt Leugae CXVI. Sic. *ſimili errore, atque in proximi itineris titulo.* SVR.

INDE GESSORIACO.] Codex Thuaneus & alii Longoliano aſſentiuntur; nec nobis, ſiquidem Leugarum ſumma M. P. numerum peræquat, cum illis diſſentire libuit. WESS.

TICINVM M. P. XXII.] *Bona pars hujus itineris ſupra explicatur, à* Mediolano *per Alpes Cottias,* Arelate *usque.* SVR.

TAVRINOS M. P. XXI.] *Manuſcripta & Longolianum* Taurinis M. P. XXI. *praferunt: cum ſupra* Quadratis Taurinos M. P. XXIII. *adſcripſerint.* SVR.

AD FINES M. P. XVI.] *Eadem praferunt, cum ſupra* Taurinis ad Fines M. P. XVIII. *adjecerint.* SVR.

SEGVSIONEM M. P. XXIIII.] *Eadem praferunt exemplaria, cum ſupra à* Finibus Seguſionem M. P. XXXIII. *appoſuimus.* SVR.

SEGVSIONE.] In Pariſienſi MS. & Baſileenſe edito *Reguſione* conſpicitur. WESS.

BRI-

Digitized by Google

SEGVSIONE.	M. P. XXIIII.
AD MARTIS.	M. P. XVI.
BRIGANTIONE.	M. P. XVIIII.
RAME.	M. P. XVIII.
EBVRODVNO.	M. P. XVII.
CATVRIGAS.	M. P. XVI.
VAPINCO.	M. P. XII.
MONTE SELEVCO.	M. P. XXIIII.
LVCO.	M. P. XXVI.
DEA VOCONTIORVM.	M. P. XII.

AV-

BRIGANTIONEM M. P. XVIIII.] *Eadem edunt, & ſupra ex manſione* ad Martis Brigantionem M. P. XXVIII. *adduntur.* SVR.

RAME M. P. XVIII.] *Conſenſu exemplarium, quæ ſupra à* Brigantione Rame M. P. XVIIII. *proferunt. Hoc loco Blandinianum, Neapolitanum, & Longolianum* Roame *edunt, non* Rame, *uti ſupra & Regium* Rame *retinet.* SVR.

RAME.] Recte ita Vaticanus; ceteri cum Simleriana editione *Roame.* WESS.

EBVRODVNVM M. P. XVII.] M. P. XVII. *manuſcripta edunt, & Longolianum, cum ſupra* Rame Eburodunum M. P. XVIIII. *pratulerint.* SVR.

EBVRODVNO.] Conſenſerunt in *Ebreduno* amplectendo vetuſti libri, nec aliter Francofurdienſe Caroli M. Capitul. An. IↃCCXCIV. *De Tarentaſia & Ebreduno ſive Aquis legatio facta eſt ad ſedem Apoſtolicam.* Vide alibi de urbe hac notata. WESS.

MONTE SELEVCO.] Hic addita ſunt XXIII. M. P., ſed X. redundare videntur; ſicut & in proximo numero diſtantiae Luci a monte Seleuco. SIML.

MONTE SELEVCO.] Scbedæ Cuſani M. P. XXXIII., quæ Simlerus exprimi quoque juſſerat. Celebri nomine manſio eſt ea clade, qua ab Imp. Conſtantio ad eam Magnentius fuit debellatus. Auctor Hiſtor. Tripart. L. V. C. 10. *Sequentibus Conſtantii militibus circa Montem Seleucum facta congreſſione venit in Lugdunenſem urbem.* Socrati & Sozomeno loci hujus nomen mendoſiſſimum oſtentantibus ſubſidio ad Sidonii Apollin. L. V. Ep. 6. Jac. Sirmondus venit: idem Paſchali Chron. reſtituendum eſt, quod p. 292. ἐν Μύτῳ Σελεύκῳ, & Theophanis Chronogr. p. 37., ubi συμβάλλει τῷ Σελεύκῳ non minore vitio quam negligentia editur; nam Vaticanus & Barberin. MS. ἐν Μόντῳ Σελεύκῳ perſpicue legunt. Nunc *Monſaleon* vocare adſueverunt. WESS.

LVCVM M. P. XXVI.] *In Regio*, Luco M. P. XXVI: *& in reliquis* M. P. XXVI. *Plinius L. 3. Sect. 5.*, Vocontiorum civitatis fœderatæ duo capita, Vaſio & Lucus Auguſti. *Ptolemaeus* Vaſionis *meminit, & non* Luci. *Inepte præterea, quisquis vertit,* Ὀυασιῶν, Vaſiorum, *& non* Vaſion, *ut oppidi ſit nomen, non nationis.* SVR.

LVCO.] Tacitus L. I. Hiſt. C. 66. *Lucum, Vocontiorum municipium* vocat; durantque in noſtram ætatem non obſcura nominis veſtigia. WESS.

DEAM VOCONTIORVM M. P. XII.] *Manuſcripta, & Longolianum* Bocontiorum: *ſed tum V ſcribimus ex libris Plinii, & Ptolemaei.* SVR.

DEA VOCONTIORVM.] *Dea Bocontorum* Vaticanus; Tabula *Ad Deam Bocontiorum* M. P. XII. a Luco; atque ita fere in vetuſto epigrammate Sponii Miſcellan. p. 164. CVRAT. AD. DEAM. AVG. VOC. Paullus Diaconus L. III. H. Long. C. 8. *urbem Dienſem* appellat; *Zaban*, inquit, *per Dienſem deſcendens urbem, atque Valentiam venit:* quia vero Gregorii Turonenſis, rem eandem L. IV. C. 39. memorantis, veterrimi MSS. *per Virdunenſem* legunt; inde Hadr. Valeſio in Notit. Gal. ſuſpicio incidit, duplici cognomine uſam fuiſſe urbem, Gallico *Virduni*, Latino *Deae Vocontiorum:* quod mihi parum probabile accidit; cum enim ſimili nomine in Galliis alia ſit, Gregorius hanc nota addita diſtinguere debuiſſet: adde. Paullum & alios Gregorii MSS. *Deenſem* probare, præterea que Romualdum Salernitanum, licet men-

 doſe

AVGVSTA.	M. P. XXIII.
VALENTIA.	M. P. XXII.
VRSOLIS.	M. P. XXII.
VIENNA.	M. P. XXVI.
LVGDVNO.	M. P. XXIII.
	AVT

doſe, *Derſon urbem* Chron. p. 116. ſcribere; ipſum denique Gregorium de Glor. Confeſſ. C. 70. Wess.

AVGVSTAM M. P. XXIII.] *Regium, & Blandinianum* Auguſta M. P. XXIII. *Neapolitanum* XXII. *Longolianum item* XXIII. *etſi* XXII. *corrigit. Hæc* Alba Auguſta *Ptolemaeo videtur eſſe, quam juxta* Vocontios *ſtatuit.* Sur.

AVGVSTA.] Tabula *Auguſtum* M. P. XIII. a Dea Vocontiorum. Videtur eſſe *Aouſte* ſive *Hoſte*, de qua ad Itin. Hieroſ. Wess.

VALENTIAM M. P. XXII.] *Plinius* Valentiam *Galliæ Narbonenſis* Cavarum *agro, &* Viennam Allobrogum *attribuit. Ptolemaeus eam in* Segalaunis *ſtatuit. Ammianus libro xv. C.* 11. In Narbonenſi Eluſa & Narbo, & Toloſa, & principatum urbium tenent: Viennenſis civitatum exultat decore multarum: quibus potiores ſunt Vienna ipſa, & Arelate, & Valentia: quibus Maſſilia jungitur. *In vulgatis enim Ammiani libris* cluſa *corrupte legitur pro* Eluſa: *cujus Claudianus mentionem facit in Rufinum: & ab* Eluſa, Eluſates *Caeſari in vetuſtis exemplaribus, non* Fluſtates, *qua dictione viri docti Galli uſi ſunt; nomine in vulgus uſurpato. Plinio in Aquitania* Auſci, *&* Eluſates *recenſentur: nunc* Foxenſes. Sur.

VALENTIA.] Ambroſius *Valentiam Gallorum* Ep. 27., ut ab ejusdem nominis aliis ſecerneret, appellat. Tabula & Itin. H. in M. P. fere conſentiunt. Wess.

VRSOLIM M. P. XXII.] *Hæc manſio deeſt in exemplari Regio.* Sur.

VRSOLIS.] Vel *Urſeole*: ita Simlerus. Noſtri vulgatum malunt. Valeſius *Rouſſillon* in Delfinatu inter Valentiam & Viennam non longe a Rhodano eſſe decernit. Wess.

LVGDVNVM M. P. XXIII.] *Diverſa via conſulares ab Italia* Lugdunum *ducebantur, uti ex Strabone L. 4. p.* 208. *perdiſcimus; perhibet enim, ubi ex Italia ſupra conſcenderis, viam in exteriorem Galliam, & ad Septentriones eſſe, & per* Salaſſos Lugdunum *ducere. Eam vero bipertito dirigi: & alteram prolixiorem, plauſtro permeabilem, per* Centrones *porrigi; alteram vero rectam, & anguſtam, compendiariamque per* Penninum: Lugdunum *vero in medio, inſtar arcis ſitum eſſe, cum ibi omnium confluentes ſint, & partibus omnibus propinquius accedat. Ob eam propterea cauſam Agrippam ex eo loco vias fuiſſe partitum; nam quæ per* Cemmenos *montes ducebantur, usque ad* Santones, *&* Aquitaniam *pertinuiſſe: alteram ad* Rhenum; *tertiam ad* Oceanum, *&* Bellovacos, *&* Ambianos: *quartam in agrum* Narbonenſem, *litusque* Maſſilienſe, *perduxiſſe:* Sur.

LVGDVNO.] *Tudunum* vitioſiſſime Vaticanus. De nobiliſſimæ urbis veriverbio magna lis eſt: poſteriorem vocabuli partem veteribus Gallis montem notaſſe, non dubium eſt: Clitophon apud Plutarchum de Flumin. Δοῦνον τὸ ἐξέχον patrio gentis ſermone ſignificaſſe; clarius Annal. Bertin. An. IↃCCCXXXIX. *Dunos* Friſiorum populo *aggeres arenarum*, mari oppoſitos obices, eſſe ſcribit. Sed hæc commodius alibi reddemus; vide interea Savaronem ad Sidon. L. I. Ep. 8. & P. Marca Diſſert. de Primat. C. 109. Wess.

AVT PER COMPENDIVM &c. M. P. XV. Leg. X.] *Hæc manſio eſt unica in Regio; & in Blandiniano duæ facta, hoc pacto.* Aut per compendium M. P. XVI. Aſa Paulini. M. P. XV. Leugas X. *In Neapolitano item, & Longoliano duæ exponuntur manſiones: ſed pro ea voce* Leugas, Leg. *præferunt. Præterea* Aſſa *adſcripſimus non* Aſa, *cujus nominis nulla exponitur ſignificatio. De* Aſſis *apud Ciceronem L.* 3. *ad* Q. *Fratrem Ep.* 1. In balneariis aſſa in alterum apodyterii angulum promovi. *Miniaceis vero literis* Compendii *numerum deſcripſimus, ne cum ſuperiori in ſumma ratione geminetur: alterutrum enim ex illis itineribus proponitur ſuſcipiendum, diverticulo* Lugdunum, *aut per* Compendium aſſa Paullini. Sur.

AVT PER COMPENDIVM.] Noſtri codices Blandiniano adſtipulantur, M. P. XVI. addentes,

AVT PER COMPENDIVM.	M. P. XVI.
ASA PAVLINI.	M. P. XV. LEVGAS X.
LVNNA.	M. P. XV. LEVGAS X.
MATISCONE.	M. P. XV. LEVGAS X.
TINVRTIVM.	M. P. XIX. LEVGAS XIIII.

CA-

dentes. Indicatur Vienna breviore via Lugdunum poſſe perveniri, ut apud Plinium L. V. C. 5. *compendium via quatridue deprehenſum eſt*; & Ovidium Metam. III. 234.

Tardius exierant, ſed per compendia montis
Anticipata via eſt. ——— ——

ac Statium Thebaid. II. 497.

——— —— *qua calle latenti*
Praecelerant, denſaque legunt compendia ſilva.

Viennam autem XVI. M. P. Lugduno disjunctam fuiſſe Seneca de Morte Claudii teſtis erit: *Lugduni natus eſt; Marci municipem vides: quod tibi narro ad ſextum decimum lapidem a Vienna natus eſt.* Wess.

ASA PAVLLINI.] *Aſapauli* aut *Aſapulini* ſcripti libri. *Aſſa* Ciceronis nihil adjuvant manſionem; erant in balineis, ubi ſudabant; unde Gloſſae veteres *Aſſa cella*, ἀφιδρωτήριον. *Aſa* hæc *Paullini* deinceps *Anſa* fuit nuncupata; unde *Anſa villula* in Diplom. Caroli Craſſi L. II. Miſcel. p. 151. Baluzii, duratque hoc titulo non longe ab Arari & Lugduno: quare, ſi Latinæ originis ſit vocabulum, videndum eſt, ecquid auxilii ex his Varronianis apud Macrobium L. III. Satur. C. 2. adipiſci poſſit: *Inde Varro L. V. Divinarum dicit* aras *primum* aſas *dictas, quod eſſet neceſſarium a ſacrificantibus eas teneri*; anſis *autem teneri ſolere vaſa quis dubitet?* Hoc porro notandum venit, primæ poſt Lugdunum verſus interiorem Galliam manſioni præter M. P. *Leugas* affigi: conſueverant enim ab ea urbe *non millenis paſſibus, ſed Leugis itinera metiri*, ſicuti Ammianus L. XV. C. 11. tradidit; atque hinc in Peutingerana Tabula, *Lugduno caput Galliarum*; *usque hic Leugas.* Wess.

LVNNA.] Vel *Luna.* Forte *Clunia. Clugni.* Siml.

LVNNA.] Abeſt hæc cum ſequenti a Vaticano. Tabula *Ludna M. P. XVI.* a Lugduno. Situm, quem Joſ. Simlerus illi poſuit, notum ſatis Cluniacum averſatur, ut bene Valeſius in Notit., arbitratus ipſe nunc Bellumjocum *Beaujeu* videri. Alii, quos inter M. Altingius, in hodierno *Lurcey* vel *Lurcy* quærunt. Wess.

MATISCONEM M. P. XV. Leg. X.] *Manuſcripta & Longol.* Matiſcone M. P. XV. Leg X. *Caeſar in fine Commentarii vii. C. 90. belli Gallici, Q. T. Ciceronem, & P. Sulpicium* Cabellione & Matiſcone *in Aeduis ad Ararim, rei frumentaria cauſa, collocat.* Svr.

MATISCONE.] Franci, qui ſub prima ſecundave regum ſuorum familia res geſtas ſcriptis mandarunt, *Matiſconſem urbem*, *Mataſconſe oppidum*, *caſtrum Mateſcaunum*, aliisque mendoſioribus nominibus ſignaverunt: exempla vel trimodio admetiri poſſem, ni talia deſiderantibus Valeſius abunde feciſſet ſatis. Hoc moneo, Joſ. Simlerum male Matiſconem Tinurtio poſtpoſuiſſe. Wess.

TINVRTIVM M. P. XVIIII. Leg. XIII.] *In Regio* Leg. X. *In Blandiniano* Leg. XIII. & *in Neapol.* Leg. XIIII. *Longelianum* Leg. XIII. *praefert*, & XIIII. *corrigitur.* *Apud Spartianum in Severi vita C.* 11. Multis, *inquit*, interim varie geſtis in Gallia, primo apud Tinurtium contra Albinum feliciſſime pugnavit Severus. Svr.

TINVRTIVM.] *Tenurcio* Tabula. *Caſtrum Ternocium* in Martyrum indice, cujus Hieronymus auctor fertur, a. d. XVII. Kal. Octob., pro quo Notkerus mendoſiſſime *in territorio Cabillonenſi caſtro Nortio.* Gregorius Turonenſis L. I. Glor. Martyr. C. 54. *Caſtrum Trinorcienſe, XL. a Cavillonenſi; urbe milliario*, ſed numeris alterum tantum & contra verum auctis, quod Valeſius commonefacere haud neglexit. Nunc *Tornus* ad Ararim, nullo diſſidente; quare aut imperite verſatus eſt in deſcribendo prælio, quo Severus Albinum proſtravit, aut, quod credere malim, mutilatus eſt Spartianus: *Primo apud Tinurtium feliciſſime pugnaſſe Severum* ait,

cum

CABILLONO.	M. P XXI. LEVGAS XIIII.
AVGVSTODVNVM.	M. P. XXXIII. LEVGAS XXII.
SIDOLOVCVM.	M. P. XXVII. LEVGAS XVIII.
ABALLONE.	M. P. XXIIII. LEVGAS XVI.

AV-

cum multa alia varie in Galliis fuiſſent geſta: innuit dein prope Rhodanum fuiſſe decertatum: unde magnus Iſ. Caſaubonus, *ex ſequenti* Spartiani *narratione colligi poſſe a Rhodano propius quam Arari Tinurtium afuiſſe.* Cumque *primi* ad hoc oppidum prælii meminiſſet, nullius dein alterius mentionem injicit; quæ profecto ſcopæ diſſolutæ ſunt, & verum diſſipantes; præſertim ubi ex Dione & Herodiano L. III. C. 7. decretoriam pugnam ad Lugdunum fuiſſe commiſſam noveris. Itaque ſcribere Spartianus debuit: *primo apud Tinurtium contra Albinum feliciſſime pugnavit Severus*; deinde apud Lugdunum. *Quam quidem ingens*, &c. qua ratione & cum locorum poſitura & rerum geſtarum ordine ipſi bene conveniet. Mecum ſentit Ill. P. de Marca Diſſ. de Primat. C. 110. WESS.

CABILVMNO.] Vel *Cabilonum. Chalon.* SIML.

CABILLONO.] Hoc placuit: nam *Cabillionem* Suritæ nemo hoc loco probaverit. Obſoleti libri *Gapilunno*, *Cabilumno*, *Gabilluno*, & paullo inferius *Cavillono* ac *Cavilluno* edunt: quod amplexi ſumus, in Ambroſio eſt Epiſt. 27. *Juſſeram eum deduci Cabillonum & vivum exuri*; & Sidonio L. IV. Ep. 25., ubi plura Savaro. Atque huc magna eorum pars, quæ ſupra p. 343. ad Cabellionem H. Surita conduxit, fuerat referenda. WESS.

AVGVSTODVNVM M. P. XXXIII. LEG. XXII.] *In Regio* Auguſtodunum M. P. XXXIIII. Leg. XX.... *Blandinianum*, & *Neapol.* M. P. XXXIII. Leg. XXII. *Longol.* M. P. XXXIII. Leg. XXII. & Legio XXXIII. *corrigitur. Pomponius Mela L.* 2. C. 3. *in* Aeduis *opulentiſſimam urbem recenſet* Auguſtodunum. *Ptolemaeus in* Aeduis Galliae Lugdunenſis Auguſtodunum & Cabellionem *conlocat. Ammianus libro* 15. *C.* 11. Lugdunenſem ornat & Cabellion, & Senones, & Bituriges, & mœnium Auguſtoduni magnitudo vetuſta. *Et libro xvi. C.* 2. Comperit Auguſtoduni civitatis antiquæ muros ſpatioſi quidem ambitus, ſed carie vetuſtatis invalidos, barbarorum impetu repentino inſeſſos. SVR.

AVGVSTODVNO.] Quia *dunum* veteri Gallorum dialecto montem notabat, inde Florus Lugdunenſis Epiſt. ad Moduinum hujus urbis præſulem,

Salve Sancte parens; Chriſti venerande ſacerdos,
Auguſti montis paſtor in arce potens.

& Herricus L. I. Vit. S. Germani C. 3.

Auguſtidunum demum concepta vocari,
Auguſti montem transfert quod Celtica lingua.

Quoniam vero in Aeduis erat, hinc *civitas, qua olim Edua, nunc autem Auguſtidunus vocatur* in Vita S. Eligii C. 35., & *urbs Aedua* in vetuſtis Diplomat., cujusmodi Joan. Munier Part. II. Hiſt. Auguſtod. p. 193. 122. plura habet. Ceterum Vaticanus *Leugas XII.* adnectit, non bene; eſtque in Pariſienſi libro *Autunno*, voce ad ſonum recentiorem deflexa. WESS.

SIDOLOVCVM M. P. XXVII. LEG. XVIII.] *In Regio* Leg XXX: *In Blandiniano*, & *Longoliano* Leg XVIII. *Neapolitanum* Leg. XXVIIII. SVR.

SIDOLVCVM.] *Sidoleucum* urbem nominat, ſed depravate excuditur, Ammianus Marcellinus L. XVI. C. 2. De Auguſtoduno & Tricaſſibus Campaniae ſeu *Trecis*, patria ſua, disputat Pithoeus J. C. doctiſſimus L. II. Adverſ. C. 1. SCHOT.

SIDOLOVCVM.] *Sidolocum* MS. unus. Martyrol. Hieronymi a. d. VIII. Kal. Octob. *In Auguſtiduno civitate, vico Sediloco, natalis ſanctorum Andocii, Tyrſi.* Amulo in Epiſt. ad Theoboldum: *Nam & in Auguſtodunenſi territorio, quod Sedolocus vocatur*, &c. Vid. Steph. Baluzium ad Epiſt. 80. Lupi, & Valeſium ad Ammian. L. XVI. C. 2. nunc *Saulieu.* WESS.

ABALLONEM M. P. XXIIII. LEG. XVI.] *In Regio* Abollone M. P. XXXIIII. Leg. XVI.

Blan-

AVTESIODORVM.	M. P. XXXIII. LEVGAS XXII.
EBVROBRICA.	M. P. XVIII. LEVGAS XII.
TRICASIS.	M. P. XXXIII LEVGAS XXII.
ARCIACA.	M. P. XVIII. LEVGAS XII.
DVROCATELAVNOS.	M. P. XXXIII. LEVGAS XXII.

DV-

Blandinianum Aballone M. P. XXVII. Leugas XVI. *Neapolit. Regii exemplaris prafert lectionem. Longolianum* Aballone XXVII. Leg. XVI. SVR.

ABALLONE.] *Aballione* Cuſani MS. Venantius Fortunatus in Vita S. Germani C. 1. *Deinde cum Avallone caſtro puer ſcholis excurreret:* hinc pagum *Avalenſem* aliaque formarunt, de quibus præter Valeſium in Notit. St. Baluzius ad Lupi Epiſt. 28. *Avalon* veteris nominis reliquias ſervat. WESS.

AVTHESIODORVM.] Vel *Anteſiodorum* vel *Antiſiodorum.* SIML.

AVTESIODORVM M. P. XXXIII. Leg. XXII.] *In Regio* M. P. XXIII. *& in Blandin.* Auteſiodor. M. P. XXXIII. Leug. XXII. *Neap.* Autiſiodoro M. P. XXXIII. Leg. XXII. *Longol.* Atiſiodorum M. P. XXXIII. Leg. XXII. *Sed tanti eſt apud nos Regii, & Blandiniani exemplarium conſenſus, ut non vereamur reliquis omnibus anteponere. Ammianus libro 16. C. 2.* Percurſo eodem itinere, Autoſidorum *pervenit.* SVR.

AVTESIODORVM.] Hoc & Vaticano probatur: *Anteſiodero* eſt in Pariſino, quomodo Fredegarius Chron. C. 58., nec bene tamen: *Dorum* & *Durum* in compoſitione verborum, quæ urbes notant, fluviis appoſitas eſſe indicat. *Dur* veteri Celtarum & Britannorum ſermone, uti Giraldus Cambrenſis L. I. Itin. Cambriae C. 8. admonuit, *aqua* erat. Adde Buchananum L. II. Rer. Scot. p. 64. Aliter Herricus L. I. Vitae S. Germani C. 1.

Ex augmentatis verſo cognomine muris,
Sive ſoquax uſus dicas Autiſſiodorum;
Seu mutilare velis & dixeris Altiodorum,
Nomine diverſo res eſt cumulatior una.

ſed hujus ineptias Valeſius in ſua Galliæ Notitia exploſit. WESS.

EBVROBRINCAM M. P. XVIII. LEG. XII.] *In Regio auferendi caſu* M. P. XXIII. Leg. XII. *Blandinianum* Eburobrica M. P. XVIII. Leug. XII. *Neapolitanum & Longolianum* Eburobrica M. P. XVIII. Leg. XII. *fortè legendum erat* Eburobrivam: *ut poſtea in* Samarobrivae *manſione indicabitur.* SVR.

EBVROBRICA.] Ita MSS., quorum Pariſinus non bene Leugas XI. addit; Tabula *Eburobriga*, quod prorſus idem eſt. *Brica* enim & *Briga* veteri Celtarum dialecto *pontem*, & in compoſitione urbem, ponti appoſitam, notavit, qua de re Buchananus L. II. R. S. p. 61. & Ph. Cluverius L. I. G. V. C. 7. *Brignon* Eburobrigae, quæ male πόλις Ἀιβυροβιουγησία in Phlegontis de Longaev. libro C. 1. dicitur, veſtigia ſervare creditur. WESS.

TRICASES M. P. XXXIII. LEG. XXII.] *In Regio* Tricaſis M. P. XXII. *&* Legionis *nota, ejusque numeri fuere deleti. In Blandiniano* Tricaſis M. P. XXXIII. Leug. XXII. *Neapolitanum & Longolianum* Tricaſis M. P. XXXIII. Leg. XXII. *In Plinii exemplaribus* Tricaſſes, *&* Trecaſſes. *Ptolemaeo ſub* Pariſiis Τρικάσιοι. *Ammianus libro 16. C. 2.* Per multa diſcrimina venerat Tricaſſas. *Vide Pet. Pithoeum Adverſar. Subſec. lib. 2. cap. 1.* SVR.

TRICASIS.] Gentis nomen, conſueto in Galliis more, urbi eſt impoſitum: Sidonius L. VI. Ep. 4. *Quem nunc Tricaſſibus degere fama divulgat;* & L. VII. C. 13. *Lugdunum nuper a Tricaſſibus venit.* Tabula *Auguſtobonam*, quæ non alia, hoc loco habet. Vide Bergerium L. III. V. M. C. 39. WESS.

ARTIACAM M. P. XVIII. LEG. XIII.] *Habet Regium auferendi caſu & item Neapolitanum: Blandinianum & Longolianum* Arciaca. SVR.

ARCIACA.] Franci ſcriptores ita vocare malunt. Auctor Collect. Hiſtor. apud Caniſium L. IV. C. 65. *Sigebertus cum exercitu Arciaca reſidens.* Plura Valeſius in Notit. Gall. Nunc *Arci ſur Aube.* WESS.

DVROCORTORO. M. P. XXVII. LEVGAS XVIII.
SVESSONAS. M. P. XXXVII. LEVGAS XXV.
NOVIOMAGO. M. P. XXVII. LEVGAS XVIII.
AMBIANIS. M. P. XXXIIII. LEVGAS XXIII.

PON-

DVROCATELAVNOS.] *Durocaralaunos* MS. unus. *Catalaunos* alii vocant, ut Eutropius L. IX. C. 9. *Superavit in Gallia Tetricum apud Catalaunos.* unde ergo illud *Duro?* Vir egregius Ch. Cellarius L. II. G. A. C. 3. p. 392. additamentum hoc a librariis ex ſequenti *Durocortore* retractum fuiſſe ſuſpicatur; neque ego intercederem, niſi & MSS. ſuſpicioni officerent, & *durum* ſæpe partem titulorum urbis per Galliam & circa faceret. Nunc *Chalons* vocare adſueverunt. Wess.

DVROCORTORVM M. P. XXVII. Leg. XVIII.] *In Regio* Durocortoro M. P. XXVII. *&* Legionis *nota intercidit, & ex numero* Legionis III. *numerus remanſit. In Blandiniano* Durocordoro, M. P. XXVII. Leug. XVIII. *In Neapolitano deeſt hæc manſio: & Longolianum Blandiniani lectionem præfert. Infra* Durocortoro, *&* Durocordoro, *&* Durotorcoro. *Ego legendum arbitrer* Durocortorum. *In Caeſaris Commentario belli Gallici vi. 44. vetuſto exemplari*, Tali modo vaſtatis regionibus, exercitum Caeſar duarum cohortium damno, Durocortorum Remorum reducit. *Strabo libro iv. p. 194. de Remis agens*, καὶ ἡ Μητρόπολις αὐτῶν Δυρικόρτορα. *Ptolemaeo Remorum urbs* Δουρικόρτορα. Sur.

DVROCORTORO.] Nihil ad hoc ſtabiliendum aptius eſt Frontonis verbis, quæ Conſentius Artis p. 2031. ſervavit: *Et illa veſtra Athena Dorocorthoro*; quibus hæc Grammaticus addit: *apparet nominativo caſu poſuiſſe Dorocorthoro: ſive igitur dicas hæc urbs, ſive hic vicus, ſive hoc oppidum, nominativi caſus erit Dorocorthoro.* Ceterum è Simleri edito & Cuſani MS. vox exulat. Wess.

SVESSONAS M. P. XXXVII. Leg. XXV.] *In Regio* Siveſſonas *& deeſt numerus milliarium &* Leg. XXV. *manſit. In Blandiniano & Longol.* Sueſſonas XXXVII. Leg. XXV. *Neapol.* Sueſſionis M. P. XXXVI. Leg. XXV. *Caeſaris Commentario 2. belli Gallici C. 3.* Sueſſones *& in vetuſtis exemplaribus* Suveſſiones. *Straboni* Σουεσσίωνες. *Plinii vetuſti libri* Sueſſiones. *Apud Ptolemaeum corrupto*, Οὐέσσονες *pro* Σουέσσονες *legitur.* Sur.

SVESSONAS.] *Sueſſionis* Pariſinus; atque ita incertus auctor Vitæ S. Medardi C. 1. *Contra rex Sueſſionis eum deferendum diſponit*; & C. 2. *Exinde Sueſſionis relatus.* Codex vero Cuſani, *Sueſſonas M. P. XXXVI.*, quo modo in Lucano viri eruditi ſcribunt L. I. 324.

——— *Longiſque leves Sueſſones in armis.*

ubi tamen Flodoardus L. I. H. Remenſ. C. 2. *Axones* legit, ſicuti & poetæ vers. 426.

Et docilis rector roſtrati Belga covini.

unde colligas, non eſſe ex Gryphii ingenio, quæ Cl. Oudendorpii ſuſpicio, natam *roſtrati covini* ſcripturam; ſed ea alius ſunt loci. Infra *Auguſtam Sueſſonum* auctor appellat. Wess.

NOVIOMAGVM M. P. XXVII. Leg. XVIII.] *In Regio*, Novomago M. P.....VII Leg. XVIII. *& in reliquis*, Noviomago M. P. XXVII. Legio XVIII. *Plura hujus nominis oppida eſſe advertimus, & hoc videtur juxta* Belgium *à Ptolemaeo in* Bellocaſſis, Vadicaſſiis *apud eum cognominatis, vocari* Νοιόμαγος. Sur.

NOVIOMAGO.] *Noviomus* pleriſque medii ævi ſcriptoribus, unde *Noyon* formatum, dicitur tamen *Noviomagus* Venantio Fortunato in Vit. S. Medardi, & *caſtellum Noviomagum* anonymo vitæ ejuſdem Medardi ſcriptori. Situm accurate exſecutus eſt Radbodus in vita Medardi C. 3. *Ipſe inter geminos rivulos conſtitutus eſt Noviomus; ab oriente Galliola, ab occidente Margareta circumluitur; quos ambos tertius ſuſcipit, qui Verſa nominatur, & ſic pariter confluentes non longo a mœnibus illius in Iſaram, qui magni eſt nominis, delabuntur.* Vide Mabillon. L. IV. R. D. p. 305. Wess.

AMBIANOS M. P. XXXIIII. Leg. XXIII.] *In Regio* Leg. XIIII. *& in reliquis* XXIII. *Caeſar L. 2. Bel. Gal. C. 15.* Ambianos Morinis *admoſcit, quorum fines* Nervii *attingebant, &*

item

PONTIBVS. M. P. XXXVI. LEVGAS XXIV.
GESSORIACO. M. P. XXXIX. LEVGAS XXVI.
ITER A CAVILLONO TREVEROS.
ITER A DVROCORTORO DIVODVRVM VSQVE M. P. LXII. Sic.
BA-

item Strabo L. 4. p. 194. Ambianos Morinis *propinquos adjungit, & Sueſſiones. Ptolemaeus poſt* Bellovacos *in Gallia Belgica* Ambianos *ſtatuit.* Svr.

AMBIANIS.] Sic ſcribunt obſoleti libri; nec aliud ſcriptoribus rerum Francicarum placuit: Chron. Turonenſe inter Normannica Duchenii p. 36. *Normanni Franciam pervagantes Ambianis, Atrebatis, Corbeiam, Cameracum, Taruennam deſtruunt:* aliud Chron. p. 5. *Ille vero Bellovacum, & ita Ambianis perrexit.* Sigebertus An. CCCLXXXII. *Civitatem, quam Antoninus, Sommonobriam ab adjacente flumine appellavit, Gratianus, mutato nomine, Ambianis, ab ambitu fluminum fecit vocari;* qui, ſi ea ſcripſerit, abſunt enim a Miraei editione, in nominis originatione egregie eſt falſus; ſed hoc alias agemus. Tu, ſi hæc exempla non abunde videantur, Th. Reineſii Ep. 72. ad Daumium inſpice. Wess.

PONTES M. P. XXXVI. LEG. XXIIII.] *In Regio* Pontibus M. P. XXXVI. Leg. XXIII. *In Blandiniano, & Longol.* Pontibus M. P. XXXVI. Leg. XXIIII. *Neapol.* Pontibus M. P. XXXI. Leg. XXIIII. Svr.

PONTIBVS.] Fuere *pontes* hi non longe ab oſtio Alteiae, creduntur que nomen quoque *pago Pontivo* feciſſe, vetante tamen Valeſio in Notit. Gall.; a *ponte* obſervat *Pontinum* debuiſſe dici; quod uti verum eſt, ita conſtat *Pontium Ponticumque* eſſe appellatum, neque ſeneſcente Latinitate analogiæ juſtam ſemper rationem fuiſſe habitam. Wess.

GESSORIACVM M. P. XXXVIIII. LEG. XV.] *In Regio* Ceſoricia. M. P. XXX.....III. Leg. XV. *Blandinianum* Geſoriaco M. P. XXXVIIII. Leg. XXVI. *& item Neapolitanum & Longolianum. Hæc manſio ad extremos, ut Poeta inquit,* hominum Morinos *refertur. Mela Pomponius L.* 3. C. 2. Pertinentque, *inquit*, ad ultimos Galliarum gentium Morinos, nec portu, quem Geſſoriacum vocant, quicquam notius habent. *Suetonius in* Claudio C. 17. *de expeditione Britannica*, quare a Maſſilia Geſſoriacum usque pedeſtri itinere confecto inde tranſmiſit. *Ptolemaeus poſt Sequanae fluminis oſtia adjungit* Ἴκιον Ἄκρον. & Γησσοριακὸν, ἐπίνειον Μορινῶν. *Praterea, quod in vulgatis Plinii legitur L. 4. C. 16.* Oromanaſci juncti pago, qui Geſſoriacus vocatur, *in vetuſtis exemplaribus*, pago qui Cerſiacus vocatur, *habetur: Nunc* Audomari fanum *id ſolum obtinere ferunt, non* Bononiam, *ad mare ſitam, cujus Ammianus libro XX. meminit. Lege Turnebum Adverſar. lib. 8. cap. XXI.* Svr.

GESSORIACO.] Non recte Geſſoriacum a Bononia diſtingui, nunc ſatis conſtat; neque enim Tabula tantum *Geſoriacum, quod nunc Bononia*, & Anonymus Valeſii ſcriptor de Conſtantino. *ad patrem*, inquit, *Conſtantium venit apud Bononiam, quam Galli prius Geſoriacum vocabant:* idem ex Eumenii Panegyricis rectiſſime oſtendit Hen. Valeſius. Habet ea urbs Phari veteris reliquias, quas Carolus M. ad uſum navigantium inſtauraſſe dicitur in Annal. Reuberi, Bertinianis, Rheginone & aliis An. IↃCCCXI., atque haud ita pridem egregie deſcripſit Montfauconius in Comment. Acad. Inſcript. tom. IX. p. 293. Fuiſſe ibidem *Itium* ſive *Iccium* portum, non dubitavero; vide Guil. Somneri Cap. 8. de eo portu: nam ad eam diſputationem notarum anguſtiæ deſcendere me vetant. Id præterire non debeo, reſtitutas in ſuum eſſe locum *Leugas XXVI.*, quod XV. Regii MS. nullo pacto M. P. XXXVIIII. quadrarent. Adde N. Bergerium L. III. V. M. C. 37. paria monentem. Wess.

ITEM A CABELLIONE TREVEROS.] *In manuſcriptis & Longol. peraque non adponuntur itineris hujus numeri.* Svr.

ITER A CAVILLONO.] Ita MSS. malunt, æque tamen ac Suritae codices, truncati. Periit ergo totum hoc iter. Wess.

DIVODVRVM VSQVE M. P. LXII.] *In Regio* M. P. LXXIIII. *cum ejus manſionum numeri* LXIII. M. P. *ſummam conficiant. In reliquis*

BASILIA.	M. P. X.
AXVENNA.	M. P. XII.
VIRODVNVM.	M. P. XVII.
FINES.	M. P. VIIII.
IBLIODVRVM.	M. P. VI.
DIVODVRVM.	M. P. VIII.
ALIO ITINERE A DVROCORTORO DIVODVRVM VSQVE.	M. P. LXXXVII. Sic.
FANO MINERVAE.	M. P. XIIII.

ARIO-

quis M. P. L X I I. *conſtante numerorum ſumma.* Svr.

ITER A DVROCORTORO.] Verba hæc Flodoardus L. I. H. Rhem. C. 1. exſcripſit. Wess.

BASILIA.] Vicum, cui *alba ripa* cognomen, Valeſius eſſe jubet; Ph. Cluverius L. II. G. A. C. 9. fluvium *Veile* facit, reclamante N. Bergerio L. III. C. 39. & ignoti ſitus eſſe aſſeverante: mihi Valeſii conjectura non diſplicet. Wess.

AXVENNA.] Vel *Axona.* Siml.

AXVENNA.] Vaticanus *Aruena*, quod ſcribentis peccato ex vulgato natum eſt; Tabula non diſſimili errore *Auxenna* & Pariſinus *Auxuenna.* Fluvius eſt *Axenna*, Caeſari, ſcriptoribus Vitæ S. Medardi & Annal. Bertinian. An. IↃCCCLXXIX. non prætervitus, ejusque trajectus ad oppidum S. Manechildis, ſi verum Valeſius vidit; nam N. Bergerio L. III. V. M. C. 39. *Neufchatel* eſt. Wess.

VIRODVNVM.] Vel *Verodunum.* Siml.

VIRODVNVM.] Ita MSS. *Viredunum* Paullo in Epiſt. ad Deſiderium Cadurcenſem; *Viridunum* Annal. Pithoeanis & Bertinianis; Venantio Fortunato L. III. Carm. 29.

Urbs Vereduna, brevi quamvis claudaris in orbe.

Probum tamen vulgatum eſſe, Hugo Flaviniacenſis in Chron. Virdun. tom. I. Bibl. Nov. Labbei p. 79. teſtis erit: *Has autem omnes*, inquit, *conjectiones Aethicus in Coſmographia excludens in Itinerario mundi vocat eam VIRODVNVM, ob virorum fortium induſtriam, longe lateque celebratam:* reſpicit enim hunc, quem in manibus habemus, locum. Non me quidem fugit, Had. Valeſium in egregia Galliæ ſuæ Notitia *Verodunum* præoptare, & a *Verunis*, quos editi quidam Plinii L. IV. C. 17. memorant, repetere: cum tamen MSS., Harduino teſte, *Verunos* ignorent, ejus auctoritate non moveor; nam Tabulæ *Virounum*, quod ad *Verunum*, *Verunosque* conſtituendos, vir doctiſſimus excitaverat, mendoſum eſt & cum Viroduno nihil habet commune: ponitur M. P. X X I. a Bagaco Nerviorum; quod intervallum *Verbinum* requirere alias commonſtrabo. Wess.

FINES.] Videntur hic indicari *fines* Mediomatricorum. Siml.

FINES.] *Fines* Virodunenſis Comitatus in Teſtam. Volfaudi Comitis, quod Baluzius L. IV. Miſcel. p. 404. & 410. vulgavit, reperio; nec hos tamen indicari aſſeveravero. De *Ibliodoro* viderint alii. Wess.

IBLIODVRVM M. P. VI.] *In Regio* Ibliodorum M. P. VI. *& in reliquis* Ibliodurum M. P. VI. Svr.

DIVODVRVM M. P. VII.] *In Regio* M. P. VIII. *& in reliquis* M. P. VIII. *quæ* LXII. M. P. *conficiunt.* Mediomatricum *urbs Ptolemaeo* Διουόδουρον. Svr.

ALIO ITINERE.] Item hæc Flodoardus L. I. H. R. C. 1. inſeruit, ſed ſummam unis millibus augens, ut in Simleri edito & ſcripto Cuſani. Vaticanus tantum M. P. L X X X V I., quibus & ſingulæ manſiones reſpondent. Wess.

FANO MINERVAE.] *Foro Minervae* Pariſinae & Cuſani membranæ: Tabula *Tanomia*; quam vocem Paullus Merula L. III. part. II. Coſmog. p. 486. ex *Fano Minervae* ſuſpicatur eſſe corruptam; neque ſane injuria, ut ordo innuit. Quo ſitu fuerit, harum rerum peritis non convenit. Merulae *Bajones* aut circa, M. Altingio vicus agri Rhemenſis *Vadenay*, N. Bergerio L. III. V. M. C. 39. celebris pagus *Suippa* eſt. Componant alii has lites: Ego arbitrium finium regundorum non fecerim. Wess.

ARIO-

Digitized by Google

ARIOLA.	M. P. XVI.
CATVRIGIS.	M. P. IX.
NASIVM.	M. P. IX.
TVLLVM.	M. P. XVI.
SCARPONNA.	M. P. X.
DIVODVRVM.	M. P. XII.

ITER A DVROCORTORO TREVEROS VSQVE LEVGAS XCVIIII.

VVNGO VICVS.	LEVGAS XXII.

EPO-

ARIOLA.] Nusquam hanc legiſſe memini. Sequentem Tabula *Caturices*, & MSS. *Gasurriges* & *Caturriges* vocant. Wess.

NASIVM.] Vel *Naſſium*. *Nancy*. Siml.

NASIVM M. P. VIIII.] *Ptolemaeo in* Leucis, Τοῦλλον *&* Νάσιον. *Hodie* Tullenſes *dicti: cui civitati Epiſcopi ſedes eſt conſtituta, in Lotharingia. Infra in hoc ipſo Itin. auctor* Tullum Leucorum *cognominat*. Sur.

NASIVM.] Non eſt *Nanceium*, ut pulchre H. Valeſius vidit. Obſtant & itineris ordo & Chron. Divionenſe, a L. D'Achery publicatum, p. 366. Ed. N.; ibi quippe *Naſio caſtrum ad Ornam fluvium ſitum* Theodoricus rex Francorum occupaſſe perhibetur: atqui Nanceium *Morta* fluvio aſſidet. Cum vero ad *Ornae* ripas vici ſint *Petit Nanci* & *Grand Nanci*, alter uter *Naſium* fuiſſe, Valeſio videtur. Wess.

TVLLVM.] Leucorum erat metropolis; unde Bertinianis Annal. IↃCCCLIX. *Tullum Leucorum*, Wiberto vero in Vita Leonis IX. C. 2. *Leuca urbs* dicitur. Wess.

SCARPONNA.] *Scarponna* pleriſque MSS., neque aliter Paullo Warnefridi de Meten. Epiſc. non longe a principio; pauca inde, huic loco prorſus idonea, tibi delibabo: *Igitur*, inquit, *audientes Hunni, qui duodecimo exinde milliario ſitum caſtrum, quod Scarponna dicitur, obſidebant, Metenſis urbis mœnia corruiſſe*: nec Tabula aut Ammian. L. XXVII. C. 2. diſſentiunt: tamen a *Scarpona* Annal. Bertin. An. IↃCCCLXX. *Scarponiſe* formant. Servat nominis reliquias & multa vetuſtatis argumenta, de quibus in Itiner. P. Divaeus, *Charpeigne* ad Moſellam. Wess.

A DVROCORTORO TREVEROS VSQVE] *In Regio nulli numeri hujus itineris manſionum deſignantur: & in reliquis inepte attribuuntur, numeris Leg. computatis, ac ſi manſionum eſſent. In Bland.* Triveros usque Leug. CXCVIII. Sic. *In Neap.* Treveros usque Leg. CXVIIII. Sic. *In Long.* Triveros usque Leug. CXCVIII. Sic *&* XCVIIII. *corrigitur. Nec nova res eſt in hoc Itiner. in aliquo itinere manſionibus numeros non adponi, ubi legiones ſita erant: quod adparet in pagina* CCLIV. Sur.

A DVROCORTORO.] Neque hæc prætermittenda cenſuit Flodoardus L. I. H. R. C. 1. Doctiſſimus H. Surita ſolens peccat, cum Legiones nobis obtrudit, Leugarumque ſummam inducit. Ego eas è MSS. & Flodoardo in ſuum locum revocavi. Wess.

VVNGO.] *Yungo* vicus. Siml.

VVNGO VICVS.] Sic Pariſinus codex. Vaticanus *Dongo vicus*. Habuit hic vicus plures exercitos: Ph. Cluverius L. II. G. A. C. 14. *Longo* præfert; *Yongo* N. Bergerius, prætoriumque *Yonnum*, *le palais d'Yonne* eſſe decernit L. III. V. M. C. 39. Verum nimia ea eſt medicina, præſertim cum vicus hic non ſit affectus: Flodoardus enim L. III. H. Rhem. C. 10. *municium Vongum*, & L. II. C. 18. *pagum Vongenſem* memorat, ſicuti J. Sirmondus in Capitul. Caroli p. 63. probe monuit. Jam cum in Vita S. Vedaſti C. 2. *Vungiſe pagus prope Regulíacam villam circa florigeras Axennae ripas* fuiſſe ab Alcuino ſcribatur, recte omnino Valeſius in *Vonſi* ſive *Vonzi* ejus ſitum quæſivit. Wess.

EPOISSIO.] Liber Notit. *Epuſo. Ipſch, Ivois*. Siml.

SEPOISSVM VICVM Leg. XXVII.] *In Regio* Vico Sepoiſſo Leg. XXII. *In Bland. & Longol.* Epoiſſio vicus Leg. XXII. *In Neapol.* Epoiſſius vicus Leg. XXII. Sur.

Digitized by Google

EPOISSO. LEVGAS XXII.
OROLAVNO VICVS. LEVGAS XX.
ANDETHANNAE VICVS. LEVGAS XX.
TREVEROS CIVITAS. LEVGAS XV.

AB AVGVSTODVNO LVTICIA PARISIORVM M. P. CLXXXVII. Sic.

ALISINCVM. M. P. XXII.

DE-

EPOISSO.] Ita Vaticanus, quod quoniam a Notitiæ Imp. Occid. & Regii MS. lectione proxime abeſt, ſequi placuit; neque morari quemque ſibilans litera, quam manuſcriptus ille præponit, debet; ſæpe enim ea & vocabulis præfigitur & aufertur; hic tamen omnes libri in ea delenda conſpirant. *Caſtrum Epoſium* Gregorio Turonenſi L. VIII. Hiſt. Franc. C. 15. & Rhabano in Martyrum indice III. Id. Auguſti. *Ivoſium* vero *caſtrum* in Vita S. Magnerici C. 2. De ſitu nemo Simlero diſcordat. WESS.

OROLAVNO.] *Arle.* SIML.

OROLAVNO VICVS.] Oppidum Luxemburgici eſt Ducatus montanum *Arlon*; quo nomine jam innotuerat ſeculo IX., ut Annales Bertiniani An. IↃCCCLXX. & Charta diviſionis regnii Lotharii apud Valeſium loquuntur. WESS.

ANDETHANALE.] *Echternach.* SIML.

ANDETHANALE VICVM LEG. XV.] *In Regio* Vicus Vandetannaie Leg. XV. *Bland.* Ande thannale vicus Leug. XX. *&* *Neap. In Longol.* Andetamnale vicus Leug. XX. SVR.

ANDETHANNAE VICVS.] Ita ex veſtigiis Regii MS. eſt refingendum; addique ex Vaticano & aliis ſchedis Leugæ XX. oportet. Vicum *Andethannam* fuiſſe appellatum, locuples teſtis eſt Sulpicius Severus Dialog. III. C. 15. *haud longe*, inquiens, *a vico, cui nomen eſt Andethanna*; eumque ſecutus ducem Venantius Fortunatus L. IV. Vitæ Martini:

Inde iter emenſum per vaſta ſilentia ducens,
Progreſſis ſociis ubi ſe Andethanna propinquat.

quod tamen nomen paucis a Sulpicii multoque paucioribus a Venantii obitu ſeculis mutavit; jam enim ſeculo VII. *Epternacus, ſita ſuper fluvio Sura* dicitur in Diplom., quo Irmina S. Willibrordo ejus partem tradidit; & *cœnobium, cui antiquum Aſernacus haſit vocabulum* in Vita S. Amelbergae C. 2. Ceterum cum vir eruditus in Gundlingianis ſuis part. III. p. 246. *Andethannam* & *Antunnacum* inter ſe componit, errat graviſſime: ſunt enim ſitu & nominibus diverſiſſima. *Anthabet* vero Paulli Warnefridi L. I. G. Longob. C. 13. *Andethannam* eſſe, atque ita primis Longobardorum temporibus fuiſſe nuncupatam, eundem ſibi atque aliis perſuaſiſſe, vehementer demiror; ſola enim mentio regionis *Vurconthaib*, ut in Ambroſiano eſt MS., ſedem priſtinam Burgundionum indicantis, & longe longeque hinc ſemotæ, illam opinionem jugulat. *Anthaib* aut *Andhabet Antarum* ſedem indicare, atque adeo partem hodiernæ Poloniæ, equidem non dubitem. WESS.

ASILINCVM.] Vel *Aliſincum.* Videndum an ſit *Alexia.* SIML.

ALISINCVM. M. P. XXII.] *Habet Regium exemplar: Bland. & Long.* Aſilincum M. P. XXII. *Neapol.* Alſinicum M. P. XXII. SVR.

ALISINCVM.] Sequimur optimum Suritae codicem, quamquam dubii verane ejus an aliorum ſit ſcriptura: Pariſinus *Aſilincum*, Vaticanus *Aſilinicum.* Tabula *Aquis Niſinei*; quod forte verius. Situs incidit in *Aniſi*: nam quod de *Alexia* ſive *Aleſia* Caeſaris Simlerus ſuſpicatur, id ipſa locorum poſitio, ſicuti Had. Valeſius dudum commonefecit, ſubruit. WESS.

DECETIA.] Vel Deciſia. *Deciſe.* SIML.

DECETIA.] MSS. Pariſienſis & Cuſani *Dececia*; quam urbem Caeſaris L. VII. B. G. C. 33. F. Urſinus, eruditorum plaudente cavea, reſtituit. Satius ergo fuiſſet, ſi manum hinc abſtinuiſſet auctor Diſſert. Hiſtoricarum, quæ Pariſiis vertentis ſeculi An. VI. provulgatæ ſunt. WESS.

NEVERNVM.] Vel *Nivernum.* In exemplari Schudii *Belea* ponitur inter Nevernum & Condate: alia exemplaria id poſt Condate & Bridoburum ponunt. SIML.

NE-

DECETIA.	M. P. XXIIII.
NEVIRNVM.	M. P. XVI.
CONDATE.	M. P. XXIV.
BRIVODVRVM.	M. P. XVI.
BELCA.	M. P. XV.
CENABVM.	M. P. XXII.

SA-

NEVIRNVM M. P. XVI.] *Habet Regium exempl. Bland.* Nivernum M. P. XVI. *Neapol.* Nevurnum M. P. XV. *Longol.* Nivernium M. P. XVI. SVR.

NEVIRNVM.] Membranæ Cuſani *Nevurnum*, Pariſinae *Neivirnum. Noviodunum* eſt oppidum Aeduorum in Caeſaris L. VII. B. G. 55., ut viri egregii J. Scaliger & H. Valeſius vicerunt. Serior ætas *Nivernis* nomine uſa eſt, ut Charta regni inter Caroli M. filios partiaria An. IↃCCCVI. *Et de civitate Nivernis, quæ ſita eſt ſuper fluvium Ligerim:* dicta antem ita eſt a cognominis ſui fluvio in Ligerim influente. WESS.

CONDATE M. P. XXIIII.] *In Regio* M. P. XXIIII: *& in reliquis* M. P. XXIIII. *Ptolemaeo in* Rhedonibus ad Ligerim *Κονδάτε. Severus Sulpitius de tranſlatione corporis S. Martini auctor eſt, apud* Condatenſem *diœceſis ſuæ vicum, exceſſiſſe è vita.* SVR.

CONDATE.] Neutrum *Condate* ex Suritae commentario huc referri poterit: prius poſt deinde ſuo loco habebimus; poſterius in Turonum finibus eſt, longe hinc diverſum. Hoc ad Autiſſiodorenſem diœceſim pertinet, confluentibus Ligeris & Noiani aquis accubans, & nomine *Coſne ſur Loire* notum. *Conada* Annal. Bertiniani, a Valeſio haud neglecti, An. IↃCCCLXVIII. vocant. Ceterum ad hoc attendi oportet, eſſe pluribus in Galliis & Britannia manſionibus hoc nomen; eas vero ad fluminum confluentes pleraſque aſſidere; adeoque a vero non alienum videri, quod præter Valeſium plures arbitrati ſunt, *Condate* veteri Celtarum ſermone fluviorum conjunctiones confluenteſque adſignificaſſe. WESS.

BRIDOBORVM.] Vel *Bribodorum*, vel *Briodorum. Briare.* SIML.

BRIVODVRVM.] Tabulæ conſenſio fecit, ut ceteris hoc præferrem: MS. Pariſinus *Bribodorum*, quod proxime a vulgato abeſt; Vaticanus & Cuſani codex *Bridoborum*, non bene. *Briva* in vocis compoſitione facile agnoſcitur, eſtqne eadem ac *Briga*: cum autem Celtis *Dur* idem atque aqua ſit, patet Ligeris hoc loco trajectum, uti nunc eſt, & olim fuiſſe. WESS.

BELCA.] Ita plerique MSS. cum ſcripta Tabula, numeros itidem probante. *Belca* in Simleri edito conſpicitur. WESS.

CANABVM.] Forte *Genabum.* SIML.

CENABVM.] Codices, quos quidem noverim, univerſi *Canabum*: quod dedimus è Suritae conjectura eſt, ita cum de Geneva p. 349. ageretur & hoc loco & in Caeſaris Commentariis refingentis: firmat hanc ſuſpicionem Tabulæ *Cenabo*, & Strabonis L. IV. p. 191. *Κήναβον*; nam *Γέναβον*, ut vulgo legitur, a Xylandro venit: nec quicquam his omnibus Ptolemaeus diſcordat; tamen Caeſaris Græcus interpres L. VII. B. G. C. 3. *Γέναβον πόλιν*, & Jul. Celſus *Genabin oppidum*; ut uterque in Caeſaris Commentario VII. *Genabum* legiſſe videatur. De vero ejus ſitu non minus certamen eſt. Aimonius, Hugo Floriacenſis, Scaliger, Valeſius & plures eruditione præſtantes viri *Aurelianos* eſſe cenſuerunt. Contra eos venit auctor Diſſert. Hiſtoricarum, de quibus in ſuperioribus dicere memini, pugnatque acriter *Cenabum* eſſe *Gien* ad Ligerim; quod ipſum multis ante eum annis Paradino Burgund. Antiq. p. 183. fuerat viſum. Commode vero in nuperis Academ. Inſcript. Commentariis tom. IX. p. 376. Genabi ſive Cenabi patrocinium profeſſus eſt Vir Cl. Lancelotus, atque ex ſignatis in hoc Itiner. intervallis nullam, niſi Aurelianos, eſſe poſſe oſtendit; totidem enim Leugas noſtro quoque tempore inter Aurelianos & Brivodurum, interque eandem & Pariſios intercedere, quod Itiner. offert. Sequitur ergo, negligentiſſimos librarios non priore tantum ſed & hoc itinere M. P. præteriſſe, Leugis retentis, prætereaque M. P. ſummam imperite itineri præſcripſiſſe. WESS.

SA-

Digitized by Google

SALIOCLITA. M. P. XXIIII.
LVTICIA. M. P. XXIIII.

CAPVT GERMANIARVM.

A LVGDVNO ARGENTORATVM M. P. CCCXXV. Sic. AL-

SALIOCLITA.] Vel *Solioclita.* Poſt hanc in Schudii exemplari tres manſiones ponuntur, quarum nomina ſunt omiſſa: numeri diſtantiarum hi annotantur, M. P. XV., M. P. XXII., M. P. XXIII. SIML.

SALIOCLITA.] Excerpta MSS., quorum nobis uſura eſt, nullum hiatum, uti neque Tabula, licet *Salioclita* ex ea exulet, agnoſcunt. *Saclas* eſt, qua tranſibant olim Cenabo Lutetiam profecturi, Lanceloto indice. WESS.

LVTITIA.] Ita plerumque ſcribitur in MS. noſtro, quamvis impreſſa exemplaria *Lutetiam* uſitato more nominent. SIML.

LVTICIAM M. P. XXXIII.] *Exemplaria manuſcripta hoc itinere, & aliis* Luticiam *ſemper praeferunt. Ptolemaei libris* Παρισίων Λυτίκια, *quemadmodum & hoc cognominatur Itinerario. Ammianus libro* 15. C. 11. Pariſiorum Caſtellum *adpellat, Julianus vero Auguſtus in Miſopogone p.* 304. Ὀνομάζουσι δ' οὕτως οἱ Κελτοὶ τῶν Παρισίων τὴν πολίχνην: *cum Caeſar* oppidi *cognomento decoret: & vetuſta Commentarii* 7. C. 58. *exemplaria* Lutetiam *edunt.* SVR.

A LVGDVNO CAPITE GERMANIARVM, ARGENTORATVM] *In Regio* A Lugdunum caput Germaniarum Argentoratum M. P. CCCXXV. *Hoc iter à* Lugduno Batavorum *oppido ducitur, quod ut à* Lugduno, *à quo* Lugdunenſis Gallia *nomen accepit, diſtingueret, à* Germaniæ capite *duci auctor commonſtrat. Nam ita* caput Germaniarum *hoc loco accipi* Lugdunum *video, quemadmodum Plinius lib.* 3. C. 3. Segobrienſes *caput* Celtiberiæ *nuncupavit, id eſt in ſuperiore Celtiberia parte ſitam eorum urbem. Id enim hic titulus itineris indicare videtur, iter ipſum à* Lugduno Argentoratum *duci, quo Germania ſuperior pars initium ſumit. Nam Ptolemaeus regionem ab* Obrinco *flumine, alio nomine* Moſellæ *nuncupato, meridiem verſus dici* Germaniam ſuperiorem *teſtatur: in qua ab eodem* Obrinco Nemetum *civitates initium capiant: & ab iis in* Vangionibus Borbetomagus *&* Argentoratum *conlocantur;* Vangiones *enim* Germani *populi numerantur,* Tullenſibus *&* Metenſibus *finitimi: Ptolemaeo* Λυγδοῦνον Βαταύων. SVR.

CAPVT GERMANIARVM.] Sic è Vaticano, qui *CAPVT GERMANIARVM a Lugduno*, ſcripſi; neque aliud ceteri voluiſſe videntur, cum ſingulari conſenſu *Caput Germaniarum*, quamquam Lugduno poſtponentes, præferunt, non ſane facturi, ſi Lugdunum Germaniarum eſſe caput, docere voluiſſent. Capita regionum & provinciarum principes earum urbes ſunt: eo modo *Antiochia caput Syriae* Claudiano L. II. Eutrop. 571., & κεφαλὴ καὶ μήτηρ πόλεων τῶν ὑπὸ τὴν Ἕω κειμένων Chryſoſtomo Homil. III. ad Antioch. p. 36. Ed. N. Emerita *Luſitanorum caput oppidorum* Prudentio Periſteph. IV. 37. Lariſſa *caput Theſſaliae* Livio L. XLII. C. 47. Corduba *caput provincia* Auctori Bel. Hiſp. C. 3., aliæque aliis urbes, quarum exempla Savaro comportavit ad Sidonium L. IV. Ep. 25. Hoc ſenſu Lugdunum Batavorum Germaniarum caput nunquam fuit: non me quidem fugit eundem Savaronem ad Sidon. L. V. Ep. 8. *Lugdunenſem Germaniam*, cujus Apollinaris ea epiſtola meminit, ab hac Lugdunenſi urbe dictam arbitrari: ſed ea erroris plena opinio eſt. *Lugdunenſem Germaniam*, ut bene J. Sirmondus, Burgundiam Sidonius appellat, quod Burgundi originis eſſent Germanicæ, & Lugdunum illi regioni caput eſſet. *Caput Germaniarum* hoc loco, ſicuti Had. Junius Bataviae ſuæ p. 264. dudum monuit, earum eſt initium; quemadmodum Maſſilia *in capite Galliarum* Actis S. Victoris C. 2., & Juliopolitani in *capite Bithyniae* Plinio L. X. Ep. 81. & Gades *in capite Baeticae* Solino C. 23. fuiſſe traduntur. Si tamen MSS. plurium conſenſus quem moveat, ut *a Lugduno caput Germaniarum* altero melius exiſtimet, cum eo equidem pugnare nolim: poterit Tabula ſcripta, quæ ex Provincia egreſſa *Lugdunum caput Galliarum* offert, ſeſe tueri: nec alia tamen è verbis ſententia exſurget. Utcunque ceciderit, facile carebi-

Digitized by Google

ALBINIANIS.	M. P. X.
TRAJECTO.	M. P. XVII.
MANNARITIO.	M. P. XV.
CARVONE.	M. P. XXII.
HARENATIO.	M. P. XXII.

BVR-

rebimus Pontani in Diſcept. Chorograph. C. 38. invento, *A Lugduno, Caput Germaniarum Argentoratum*, & altero P. Bertii L. I. German. p. 209. *A Lugduno, ad caput Germaniarum Argentoratum :* uterque Argentoratum Germaniarum caput faciunt, quo titulo & dignitate ea urbs nunquam ſe jactare potuit. Wess.

LVGDVNVM.] *Leiden. Albinianis* vel *Albimanis. Alfen.* Siml.

ALBINIANAS M. P. x.] *In Regio* Albanianis M. P. X. *& in reliquis* Albinianis M. P. X. Albinianae *nota in eo tractu eſſe poſſunt iis, qui medias eſſe videant, inter* Lugdunum, *&* Trajectum urbem *dictam, quòd eo loci veteris* Rheni *trajectus eſſet inferior, in Batavis.* Sur.

ALBINIANIS.] Ita noſtri; tamen incertum eſt, hoccine an Regii MS. *Albanianis* verius ſit: Tabulæ *Albamanis* poſterius firmat, quippe ex *Albanianis* ortum. Non ignoramus, quæ de Albino & Alpheno Had. Junius Batav. p. 268. fuerit ſuſpicatus; nec item J. Car. Spenerum L. VI. Notit. German. C. 5. pronuntiaſſe, certum videri ab *Albino*, quem Commodus ad Friſios compeſcendos apud Capitolin. in Albino C. 6. miſit, caſtra hæc *Albiniana* nomen traxiſſe: ſed hæ meræ & dubiæ ſunt ſuſpiciones: æque enim ab *ALBANIO*, quicunque fuerit, ac Albino dici potuerint. Cl. certe Spenerus, ſi ab Ampl. Altingii, quem ob oculos habebat, modeſtia exemplum ſumpſiſſet, multo navigaſſet cautius. Wess.

TRAJECTVM.] *Utrecht.* Siml.

TRAJECTO.] Antiquiſſima hæc amœniſſimæ urbis mentio eſt. *Caſtrum Trajectum, vicum Trajectum, urbem Trajectum* vetera Diplomata apud Hedam appellant: *Vetus*, quoque *Trajectum*, ut Annal. Bertin. An. ꟾↄCCCXXXIV. *Trajectum, antiqua civitas* Ludgero in vita Gregorii Trajectini; *urbs, qua dicitur Trecht* Willibaldo & Otholono in Hiſtor. Bonifacii: unde colligas, *Trajectum* in patrii ſermonis *Trecht* fuiſſe inflexum; cum autem *vetus Trajectum* vulgo vocaretur, priore vocabulo ſuæ linguæ conſuetudine verſo, *Oldtrecht*, &, liquida, ut in multis fieri aſſolet, extrita, *Utrecht* Belgæ appellarunt. Eſſe vero ſatis id vetuſtum Annal. Bertiniani An. ꟾↄCCCLXX. oſtendunt, Ludovico ex Lotharii regno *Coloniam*, *Treveris*, *Utrecht*, *Baſulam* aliasque urbes ceſſiſſe tradentes. Vid. Willibrord. Boſſchaerts Diſſert. XVI. de Friſ. Apoſtol. Wess.

MANARICIO.] *Maurik.* Siml.

MANNARITIO.] Sic veterrimi MSS. De ſitu a Simlero nihil Ph. Cluverius L. II. G. A. C. 36. diſſidet, reclamante M. Altingio, cui, quod nihil ruderum Romanorum eo loci, quem uterque ſignaverant, duret; multa vero eruantur circa Wiltaburg Vechtamque, placuit X. M. P. ſpatio detractis Mannaritii ſedem ibidem figere; quæ mihi non ſatis prægnans videtur, ut contra omnium librorum conſenſum quippiam mutatum velim, cauſſa. Wess.

CARVONE.] *Graffen an der Maas.* Siml.

CARVONEM M. P. XXII.] *In Regio* Carvone M. P. XVI. *Blandinianum & Leugolianum* Carvone M. P. XXII. *Neapolitanum* Carnone M. P. XXV. *Gregorius Turonenſis libro ii. C. 9.* Hoſtes onuſti præda Rhenum tranſiere &c. & multis Francorum ad Carbonariam ferro peremptis: *& haud ſcio an ad hanc pertineat manſionem.* Sur.

CARVONE.] Quæ H. Surita de *Carbonaria Silva* adfert, ea Carvonem illuſtrare apta non ſunt: ea enim ſilva longiſſime hinc fuit inter Moſam Scaldimque disjuncta. Cluverius nominis quadam ſimilitudine allicefactus Joſ. Simlero aſſentitur & *Gravam* ad Moſam eſſe decernit. Cum tamen hoc iter ſecundum Rheni ripam ducat, difficilis & nimius is ſaltus eſt ad Moſam, ut poſt M. Altingium Ch. Cellarius animadvertit. Verius Altingius circa *Rawyk* Carvonis veſtigia quæſivit: ſunt fateor numeri juſto ampliores; nec longe tamen a vero aberunt, ſi Regii MS. XVI. M. P. recipiantur. Wess.

HARENACIVM] *Supra hujus & ſequentis*

 man-

Digitized by Google

BVRGINATIO.	M. P. VI.
COLONIA TRAJANA.	M. P. V.
VETERIBVS.	M. P. I.
CALONE.	M. P. XVIII.
NOVESIAE.	M. P. XVIII.
COLONIA AGRIPPINA.	M. P. XVI.
BONNA.	M. P. XI.

AN-

manſionis nomina deſcribuntur, pag. CCLVI. *nullis adjectis numeris, ſed* Legionum *ſtationis, quæ iis in locis erant conſtituta.* Herenacium *hujus itineris manuſcripti libri aſpirant.* SVR.

HARENATIO.] Cuſani codex XII. tantum M. P. addit, & cum Simleri edito & ſcripto Pariſino *Herenatio* præfert, Tabula *Arenatio* edente. Nominis & ſitus non magna differentia plures impulit, ut *Arnhemum*, nobilem Geldriæ urbem, eſſe exiſtimarent. Vid. Cluverium L. II. G. A. C. 36. Verum his manifeſto Itineraria obſtant, quorum ſcripta Tabula X. M. P. Noviomago, XI. vero M. P., prorſus ut hoc itinere, a Colonia Trajana removet; quare, cum ea Colonia ſit *Kellen*, apertum eſt, medium fere ſpatium inter Trajanam coloniam & Noviomagum olim occupaſſe, & X. circiter M. P. ab Arnhemo afuiſſe. Vici *Aert* & *Herwert* non multum, quod Amp. Altingius in Notit. Batav. admonuit, diſſonant. WESS.

BVRGINATIO.] Joſ. Simlerus in ſuperioribus *Cranenburg* eſſe aiebat, quem itineris ordo ſatis confutat. Ph. Cluverio Quadriburgum Ammiani L. XVIII. C. 2. & Burginatium idem eſt, ſitum extra Batavorum inſulam ad lævam Vahalis ripam. Mihi Ampl. Altingii probabilior viſa eſt ſententia, Burginatium in principio Batavorum inſulæ, ubi a Schenkio dictum munimentum, quærentis. Quod vero Quadriburgium & Burginatium idem eſſe largitur; quin etiam rem eandem notare: hoc enim veteri Germanorum ſermone *Waterburg*, ex quo *Quadriburgium* formarint, ſignificare; id equidem acutum nimis atque arceſſitum putavero. Oportet enim eodem tempore *Quadriburgii* & *Burginatii* nominibus locus fuerit inſignis, quorum alterum Ammianus, alterum Itineraria ſervarint; quod an vincere vir Ampl. poſſit, haud ſane ſcio: nam quæ probabilis variati nominis cauſſa? eſſet utique aliqua, ſi a turribus munitique loci natura Quadriburgii cognomen duceretur; quomodo Juſtinianus natale ſolum τειχισάμενος καὶ τὸ τετράγωνον χῶρον, καὶ γωνίᾳ ἑκάστῃ πύργον ἐνθέμενος, Τετραπυργίαν εἶναί τε καὶ καλεῖσθαι πεποίηκε apud Procopium L. IV. de Fabr. C. 1. Atque hinc in ipſa Pannonia *Quadriburgium* Notit. Imp. Occid. novit. Itaque tutius erit *Burginatium* & *Quadriburgium* diſtinguere. WESS.

COLONIAM TRAJANAM M. P. V.] *Ptolemaeus* Legionis Trajanæ *meminit, & inter* Bonnam & Maguntiacum *conſtituit.* Vlpium *vero* Trajanum *arcem ſuo nomine conſtituiſſe, haud longe à* Moeno Rhenoque *fluminibus ferunt, quæ* Trajani arx *appellata ſit.* SVR.

COLONIA TRAJANA.] MS. Pariſinus *Colonia Trojana*, male. Solis Itinerariis memoria hujus coloniæ debetur; nam *munimentum, quod in Alamannorum ſolo conditum Trajanus ſuo nomine voluit appellari* apud Ammian. L. XVII. C. 1., quodque huic comparavit Lindenbrogius, aliud eſt, ut *Alamannorum ſolum*, a quo longius abſumus, oſtendit. Nominis veſtigia, ut alias dictum eſt, in *Coln* ſive *Kellen* perdurant. Quod vero in Gundlingianis ſuis part. III. p. 245. vir doctus ſuſpicatur, *coloniam* hanc Longobardorum ætate *Golandiam* ex Paulli Diaconi L. I. Rer. Longob. C. 13. fuiſſe appellatam, id veterrimi codices, qui *Rugulandiam* & *Rugulandiam* præferunt, manu nos ad Rugios eorumque ſedem ducentes, abunde confutabunt. WESS.

VETERA M. P. I.] *Habet Regium exemplar, & in reliquis deeſt numeri nota. Supra* Vetera caſtra *cognominantur, & hoc loco tantum* Vetera: *quemadmodum apud Ptolemaeum à* Batavoduro Οὐέτερα *in inferiore* Germania. SVR.

VETERIBVS M. P.] Ita ſine M. P. numero vetuſti libri; idem de ſuis Pighius prædicat Herc. Prodicii p. 24. *Nec in ullis*, inquit, *exemplaribus, quæ plura antiqua vidi, inter Vetera & Vlpia vel Coloniam Trajanam ſitus aliam diſtantiam*

ANTVNNACO.	M. P. XVII.
CONFLVENTIBVS.	M. P. IX.
VINCO.	M. P. XXVI.
NOVIOMAGO.	M. P. XXXVII.
TREVEROS.	M. P. XIII.
DIVODVRVM.	M. P. XXXIIII.

PON-

tiam annotatam invenio, quam M. P. M, id eſt, milliare plus minus. Hinc vero cogit, Trajanum coloniam ſuam & caſtra huic juncta Veteribus ad unius milliaris ſpatium vicina conſtituiſſe; cui ſententiæ ex Regio Suritae qualecunque robur accedit: nec validum tamen: infringitur enim a Tabula, quæ Coloniam Trajanam XL. M. P. a Veteribus diſterminat, gravi quidem peccato, ſed facile, modo obſervetur, ex XV., ductu dextro literæ V. in planum inclinato, nata eſſe XL. M. P., eluendo: atque hoc ſitus, qui *Coln* & *Santen* disjungit, ut Ph. Cluverius L. II. G. A. p. 91. & M. Altingius itidem viderunt, expoſtulat. WESS.

CALONEM M. P. XVIII.] *Supra hujus manſionis mentio facta eſt, in qua* Leg. VIIII. *&* ala, *conſtituta ſunt.* SVR.

NOVESIAE.] Hoc Simlerus edidit & a vetuſtis MSS., qui mox *Coloniae Agrippinae, Bonnae*, præter Vaticanum tamen, in quo *Bonna*, probatur. WESS.

ANTVNNACVM M. P. XVII.] *Vide Ammianum L. 18. C. 18.* SVR.

CONFLVENTES M. P. VIIII.] *In Regio* Confluentibus M. P. VIII: *& in reliquis* Confluentibus M. P. VIIII. *Hi* Confluentes *ſunt fluminum* Rheni, & Moſellae. *Ammianus lib. XVI. C.* 3. Ad recuperandam ire placuit Agrippinam, ante Caeſaris in Gallias adventum exciſam: per quos tractus, nec civitas ulla viſitur, nec caſtellum: niſi quod apud Confluentes, locum ita cognominatum, ubi amnis Moſella confunditur Rheno, Rigodulum oppidum eſt, & una prope ipſam Coloniam turris. *In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione Ducis Maguntiacenſis, Præfectus militum defenſorum* Confluentibus. SVR.

CONFLVENTIBVS.] Venantius Fortunatus L. X. Carm. 9. de navigio ſuo;

Tum venio, qua ſe duo flumina conflua jungunt,
Hinc Rhenus ſpumans, inde Moſella ferax.

WESS.

VINCVM M. P. XXVI.] *Manuſcripta & Long.* Vinco M. P. XXVI. *& mihi res dubia eſt, an* Vico *legi debeat, & ſit* Vicus Julius, *cujus in Notitia Provinciarum fit mentio ſub Diſpoſitione ejusdem Ducis. Ita enim in ea recenſetur: Præfectus militum Anderecianorum* Vico Julio. SVR.

VINCO.] Ordo itineris *Bingio* requirit, eſtque ita a Ph. Cluverio & aliis emendatum. Nam *Vicus Julius*, quem Surita ex Notitia Imp. Occid. advocavit, ante Noviomagum Nemetum ponendus eſt; & *Vinci* reliquias, a Frehero ad Auſonii Moſellam ℣. 454. in *Winneberg* quæſitas, ſuperiora itinera non ferent. WESS.

NOVIOMAGVM M. P. XXXVII.] *In Regio auferendi caſu* M. P. XXXVII. *& in Neapol. Blandinianum & Longolianum* M. P. XXIIII. *Hic* Noviomagus, *regionis* Nemetum *eſt.* SVR.

NOVIOMAGO.] Non recte hoc ab H. Surita in Nemetibus eſt quæſitum; id, quod in Treveris erat, intelligitur, veteris cognominis reliquias ad Moſellam in *Neumagen* ſervans. Auſonius Moſel. ℣. 11.

Nivomagum, divi caſtra inclyta Conſtantini.

Plura hoc titulo oppida fuiſſe notiſſimum eſt, fere ſignis additis diſtincta, uti *Neomagum in Batua* apud Rheginonem An. IↃCCCVI.; ubi jocularis eſt error nuperi commentatoris, *Batuam* ex Gallorum ſermone de navi explicantis: cogitaſſet, quæ ad An. IↃCCCLXXXV. adſcripſit, & hujus errati fuiſſet immunis. WESS.

DIVODVRVM M. P. XXXIIII.] *In Regio* Divodorum M. P. XXIIII. *& reliqua* Divodorum M. P. XXXIIII. SVR.

PONTE SARVIX.	M. P. XXIIII.
ARGENTORATO.	M. P. XXII.
A TREVERIS AGRIPPINA.	LEVGAS LXVI.
BEDA VICVS.	LEVGAS XII.
AVSAVA VICVS.	LEVGAS XII.
	EGO-

PONTE SARVIX.] Vel *Sarnix. Sarbruggen.* SIML.

PONTEM SARVIX M. P. XXIIII.] *Manuſcripta* ponte Sarvix M. P. XXIIII. *& in Longeliano* Ponte Sarnix M. P. XXIIII: *cujus manſionis rationem aſſequi non poſſum in tanto exemplarium conſenſu.* SVR.

PONTE SARVIX.] Conjuraverunt in mendoſa voce librarii, Rectum eſt, Tabula indice, *Ponte Saravi:* flumen enim, cui *die Sabr* nomen eſt, cum Auſonio Itineraria *Saravum*, alii *Saram* & *Sarram* vocant. Vid. præter Illuſt. Scaligerum Freherum ad Moſel. ℣. 367. Tabula, quæ ampliores numeros edit, hos vitioſos eſſe docet. WESS.

ARGENTORATVM M. P. XXII.] *In Regio & Neap.* M. P. XXII. *Blandin. & Longol.* M. P. XXV: *ſed in hoc* XXII. *corrigitur.* SVR.

A TREVERIS AGRIPPINAM LEG. XVI.] *In Regio*, A Treveros Agrippina Leg. LXVI. *In Blandiniano*, A Treveris Agrippinam Leug. LXVI. Sic. *& in Neapolitano*, A Treveros Agrippina in Leg. LXVII. Sic. *In Longol.* à Treveris Agrippinam Leg. XVIII. Sic. *ut numerum legionis Agrippinae conſtitutæ, quæ* XVI. *erat, ut infra apparet, in numerum ſumma hujus itineris converterint: quaſi* manſionibus *numeri adderentur, non* legionibus: *quare nos & titulum itineris, & legionum numeros ex eisdem exemplaribus concinnavimus.* SVR.

A TREVERIS AGRIPPINA.] H. Surita a propoſito non deflectit; ego *Leugas* revocavi; licet productius ita ſpatium fiat, quod Treveros & Agrippinam ſejungit; neque enim a MSS. diſſentire animus eſt. Ph. Cluverius L. II. G. A. p. 65. in *Leugarum* locum *M. P.* ſubſtituit: recte quidem, ſi diſtantiæ habeatur ratio; ſed cum plurima in hoc libello turpiſſime ſint fœdata; credibile fit, notas M. P. a librariis fuiſſe neglectas, & Leugas in eorum locum migraſſe, Leugis ipſis, quæ M. P. fuerant poſtponendæ, præteritis: habebimus ipſo hoc itinere exemplum, ſuſpicionem eam adfirmans. WESS.

BEDAM VICVM LEG. XII.] *In Regio* Leda Leg. XII. vicus *legitur, in reliquis* Beda vicus Leg. XII. SVR.

BEDA VICVS.] Dictus hinc *pagus* eſt *Bedenſis* in Teſtam. Willebrordi; *Pagus Pedenis* Hiſtor. Trevirens. in Spicil. D'Achery p. 208. N. E., pro quo male *pagus Hedonis* Geſt. Trevirens. C. 26., quæ Leibnitius tom. I. Acceſ. Hiſtor. dedit. *Bedagowa* Annal. Bertin. An. IↃCCCLXXX. Nunc in *Bidburg* veſtigia durant. WESS.

AVSAVA VICVM LEG. XII.] *In Regio* Auſaba Leg. XII. vicus. *& in Bland. & Longol.* Auſava vicus Leg. VII. *Neapolit.* Auſava vicus. Leg. VIII. SVR.

AVSAVA.] *Anſana* Simlerus, nec diſſident Cuſani membranæ, quæ & Leug. VII. addunt: ceteri *Auſava* cum Tabula, M. XII. probante. Prius M. Altingius præfert, ut ab *Hauſen*, voce Germanorum, junctas domos notante, repetatur; quod ſane quam dubium eſt. Cluverio eſt *Palleſcheid*, Ekhardo Diſſert. de Apolline Granno vicus *Oes*, opinione non ſpernenda. WESS.

EGORIGIO VICVS.] Tabula *Igerigio* M. P. XII. Ph. Cluverius ſitum ejus in *Ruid* quæſiſivit; Altingius in *Jonkeraid*: Ekhardus, ut *Karpen* ſit, ſine cauſſa *Egoripium* emendat. Huc refero lapidem, quem Crombachius Woringae infra Coloniam effoſſum tradit.

IN. H. D. D.
DEAE REGIN.
VICANI SE
GORIGIENSES

ut vicus *Egorigium* & *Segerigium*, ut *Epoiſſum* & *Sepoiſſum*, pluraque hujus generis, ſit dictus. WESS.

MARCOMAGO VICVS.] Vel *Mariomagum vicus.* Poſt Marcomagum deeſt nomen manſionis. Schudius *Arebnricum vicum, Arnberg*, repônit. SIML.

MARCOMAGVM LEG. XII.] *In Regio* Marcomago Leg. VIII. *In Bland.* Marcomago vicus M. P. LVIII. Leg. XXVIII. *Et Neapolit. & Lon-*

Digitized by Google

EGORIGIO VICVS.	LEVGAS XII.
MARCOMAGO VICVS.	LEVGAS VIII.
BELGICA VICVS.	LEVGAS VIII.
TOLBIACO VICVS SVPERNORVM.	LEVGAS X.
AGRIPPINA CIVITAS.	LEVGAS XVI.

ITER

& Longol. librarii ex ea manſione duas commenti ſunt, unam Marcomago vicus Leg LVIII. *Alteram ſine nomine manſionis lacunam vacuam relinquunt, & adjiciunt ei*, Leg. XXVIII. *In hac manſione deſtituimur à Regio exemplari: in quo reliqua omnia hujus Itinerarii deſunt: in qua re magna jactura facta eſt.* Svr.

MARCOMAGO VICVS.] Numeros Regii MS., quod & Tabulæ VIII. ineſſent, retinendos cenſuimus: ceteris in libris magna varietas eſt. Vaticanus *Marcomago vicus M. P. LVII.*, alii *Marcomago vicus Leg. LVIII.* & ſtatim alio verſu, nulla præpoſita manſione, *Leug.* ſive *Leg. XXVIII.*; quæ mihi differentia nata videtur, quod primitus M. P. & Leugae hoc itinere eſſent ſignata: nam nihil hic deeſſe, Tabula argumento eſt numeros poſt hanc manſionem ſervans, ſed nominibus caſſos. Cenſet autem Ph. Cluverius L. II. G. A. p. 85. Marcomagum & Marcodurum Taciti L. IV. Hiſt. C. 28. eundem eſſe vicum; cumque hic ad Ruram nunc *Duren* appelletur, in eo Marcomagi ſitum figit: neque obeſt illi diverſa vocis productio; nam *magum* & *durum* in ejuſcemodi compoſitionibus rem eandem, oppidaque fluviis appoſita indicare. Mihi, ut libère dicam, hæc non videntur vera: ut enim taceam, Tulpiacum hac ratione pæne præteriri, cui probabitur, eadem tempeſtate duplici nomine urbem fuiſſe? quis porro eſt, qui Marcodurum Marcomagi nomine ornaverit? non eſt ejus in Francorum rebus obſcura memoria; nec tamen, niſi truncata voce, appellare ſolent, ut Saxo poëta Annal. Caroli M. An. IↃCCLXXV.

Quippe duces, omniſque ſimul delecta juventus
Ad DVRIAM vicum properant.

mitto alia, quæ in Mabillonii L. VI. R. Dipl. p. 495. & L. IV. p. 2?1. obvia ſunt. Verius ergo *Marmagen* ſive *Marcmagen*, cum ob nominis ſimilitudinem tum ſitum putatur. Wess.

BELGICA.] Vel *Belgia. Bullingen.* Siml.

BELGICAM Leg. VIII.] *Blandinianum & Neapolitanum* Belgica Leg. VIII. *& Longol.* Belgia Leg. VIII. Svr.

BELGICA.] Vaticanus *Vicus Belgica Leugas VIII.*, ceteri *vici* nomen ſpreverunt. De ſitu diſputantem vide Ph. Cluverium L. II. G. A. C. 7. mihi non omnia ſunt liquida. Wess.

TOLPIA SVPENORVM.] Vel *Tolbiaco vicus ſupernorum. Zulg.* Siml.

TOLBIACVM VICVM SVPENORVM Leg. X.] *In Blandiniano* Tolbiaco vicus Supenorum Leug. X. *& in Neapolitano* Tolpiaco vicus Supemorum Leg. X. *& in Longoliano* Tolbiaco vicus Supernorum Leg. X. Tolbiaci *mentio fit à Tacito libro 4. Hiſtor. C. 79.* Tolbiaci, *inquit*, in finibus Agrippinenſium agebat. Svr.

TOLBIACO.] *Vicus Supenorum* Vaticanus; Pariſini *vicus Supernorum*; unde Colerus ad Taciti citatum a Surita locum *Gugernorum vicus* legit: videamus quam commode. Tacitus *Tulpiacum* in finibus Agrippinenſium locat: *Gugernos* vero infra Geldubam, quæ Ubiorum poſtrema, L. IV. H. C. 26. Non poteſt ergo *Tulpiacum* Gugernorum eſſe, utpote in Ubiis poſitum. Accedit Plinius, qui L. IV. C. 17. *Gubernos*, ſic eſt in Harduini & vetere Pariſina editione, inter *Ubios* & *Batavos* agnoſcit. Ergone Tolbiaco *vicus Ubiorum* cum Cluverio erit refingendum? qua quidem ratione ſuæ genti vicus relinquitur; ſed nimium receditur a MSS. veſtigiis. Itaque *vicus ſupernorum* meliusne ſit vide; ut innuatur *ſupernos infernoſque* cauſſa ſitus fuiſſe Ubios: quomodo *ſupernates* & *infernates* in Italia Vitruvius L. II. C. 10. habet. Ceterum Tolbiaci celebertima in rebus Francorum veterum memoria eſt: exempla Valeſius in Notit. Gal. habet, facile aliis accumulanda, ſi quæ neceſſitas foret. Id potius moneamus, Taciti MSS. *Gugernos* & *Cugernos* edere; poſterius autem verum videri & Plinio reddendum ob lapidem Edinburgenſem, qui *COH. I. CVGERNOR.* in Britannia Roman.

Aaa 3 L. II.

Digitized by Google

ITER A TREVERIS ARGENTORATO. M. P. CXXIX. Sic.

BAVDOBRICA.	M. P. XVIII.
SALISSONE.	M. P XXII.
BINGIO.	M. P. XXIII.
MAGONTIACO.	M. P. XII.
BORBITOMAGO.	M. P. XVIII.
NOVIOMAGO.	M. P. XVIII.
ARGENTORATO.	M. P. XVIII.

ITER

L. II. C. 3. p. 203. inſcriptus eſt. Wess.

M. P. CXXVIIII. Sic.] *In Blandiniano* M. P. CXXVIII. *& in Neapolitano* M. P. CXXVII. *& in Longoliano* M. P. CXVIIII. *&* CXXVIII. *corrigit, cum numeri ipſarum manſionum Blandiniani exemplaris ſummam conficiant* M. P. CXXVIIII. Svr.

BAVDOBRICA.] Vaticanus *Baudo brigra.* Habuimus p. 254. aliam hoc nomine, quam vulgo eandem exiſtimant; ſed vetat itineris ordo: illa, quæ Tabulæ *Bontobrice* dicitur, M. P. XVIII. Bingio aberat; nec hæc eſſe poterit, niſi ſi per ambages & varios anfractus hoc iter ducere proficiſcentem velis; quis enim, qui Treveris Bingium cogitet, ſine neceſſitate Confluentes adibit? Videtur ergo in mediterraneis fuiſſe. Sitne vero corruptum ejus nomen, quod Cl. Cellario L. II. Geogr. Ant. C. 3. p. 320. viſum fuit, quoniam credibile non ſit, in tractu haud ampliſſimo duas fuiſſe Baudobricas, exploratum nondum habeo. Conſtat ex variis Itinerarii locis inſolens non eſſe, ut in vicinia ſimili nomine manſiones inveniantur. Wess.

SALISSONEM M. P. XXII.] *Blandinianum, & Neapolitanum* Saliſſone M. P. XXII. *& Longolianum* M. P. XXI. *Ammianus libro XVI. C.* 2. Audiens itaque Argentoratum, Brotomagum, Tabernas, Saliſonem, Nemetas, & Vangiones, & Magontiacum civitates barbaros poſſidentes, territoria eorum habitare &c. Svr.

SALISSONE.] *Saliſo* Ammiani in Alſatia fuit, nihil, ut dictum alias, a Saletione discrepans. Hanc Ph. Cluverius L. II G. A. p. 57. in *Veſaliam* mutat; & *Oberweſel* eſſe decernit. Ego vero corrigendi illam pruriginem, a MSS. damnatam, non fero; tanto minus quod hæc in mediterraneis fuerit, atque alia a ſignato Cluveriano loco. Wess.

BINGIVM M. P. XXIII.] *Blandinianum* Bingio M. P. XXIII. *Neapolitanum* M. P. XXII. *Longolianum* M. P. XXIII. *&* XXII. *corrigit.* Svr.

BINGIO.] Simlerus *Vingio M. P. XXIII.* Baſileae edidit. MS. Pariſinus & Cuſani *Vingio* M. P. XXII. Wess.

BORBITOMAGO.] *Brotomagum* a Surita venerat, contra veteres libros. Vaticanus M. P. XVII. appoſuit. Wess.

ARGENTORATO.] Membranæ Cuſani & quibus Simlerus uſus eſt M. P. XVIIII. Wess.

A COLONIA TRAJANA.] *Trajani* Baſileenſis editus cum ſcriptis Vaticano & Cuſani, *Trajana* tamen Pariſinus. In M. P. nulla eſt differentia, quamtumvis juſta ſit inferior ſumma. Ampl. Altingius in Notit. Bataviae p. 124. CXXI. M. in LXXI. a negligente librario verſa arbitratur. Forte & hic, quod ante, commiſerunt, & Leugarum ſummam & numeros manſionibus reliquerunt, M. P., ut ſupervacaneis, præteritis. Wess.

MEDIOLANO.] Vicus juxta *Moſam. Metler.* Siml.

MEDIOLANVM M. P. VIII.] *Plures hujus nominis urbes terra* Galliæ *reperimus, prater celebrem illam* Tranſpadanæ *regionis urbem, quam* Inſubres *condidere: Nam* Mediolani Aulercorum, *&* Mediolani Santonum *urbium infra fiet ab Antonino mentio. Hæc cui cognomentum non adjicitur, inter* Germaniæ *urbes à Ptolemaeo commemoratur.* Svr.

MEDIOLANO.] Cluverio vicus eſt *Moyland* VI. circiter M. P. a Colonia Trajana, conjectura, ſi nominum ſpectes ſimilitudinem, non ſpernenda. De Ptolemaei *Mediolano* Notit. Batav. p. 94. Altingii vide. Wess.

SABVLONIBVS.] *Sambek* vicus. Siml.

SABLONIBVS.] Ita MSS. E re ipſa nomen indi-

Digitized by Google

ITER A COLONIA TRAJANA COLONIAM AGRIPPINAM. M. P. LXXI. Sic.

MEDIOLANO	M. P. VIII.
SABLONIBVS.	M. P. VIII.
MEDERIACVM.	M. P. X.
TEVDVRVM.	M. P. IX.
CORIOVALLVM.	M. P. VII.
JVLIACVM.	M. P. XII.
TIBERIACVM.	M. P. VIII.

COLO-

inditum eſt: a jejuno ſabulone, pro quo *Sa-
blonem* dixerunt. Althelmus Laud. Virgin. ℣.
171.

Squalidus ut ſablo ſpreti ſub ceſpite ruris.

De ſitu lis eſt: Ph. Cluverius eum *int' ſand*,
prope oppidum *Straelen*, M. Altingius in *Sand-
hof* invenit. Wess.

MEDERIACO.] *Mierlo.* Theudurum, *Tut-
deren by Sittart, vicus.* Siml.

MEDERIACVM M. P. x.] *Habet exem-
plar Blandinianum. Neapolitanum* Mederiacum
M. P. X. *Longolianum* Mederiacum M. P. X. *&*
Mederiaco *corrigitur.* Svr.

THEVDVRVM.] In hujus ſede figenda
plerique omnes Simlero aſſentiuntur. Barthius
tamen L. XLVI. Adv. C. 1. *Theudurum* & *Du-
riam*, non ſine errore eandem cenſet: *Marco-
durum* enim ſive *Duria* longius hinc abeſt, ſi-
tum ad Ruram ſupra Juliacum tenens. *Mede-
riacum*, quod præceſſit, Cluverio vicus eſt
Swalm. Wess.

CORIOVALLVM.] *Falkenburg.* Siml.

CORIOVALLVM M. P. vii.] *Habent
Blandinianum, & Longolianum. Neapolitanum*
M. P. VI. Svr.

CORIOVALLVM.] Tabula *Cortovallio.*
De ſitu cum Simlero eadem ſentit Ph. Cluve-
rius t Wendelinus ad Leg. Salic. *Drelenborg*
Coriovalli locum poſſidere arbitratur; ab utro-
que diverſus abit M. Altingius, ejusque ſitum
in valle haud multum a Trajecto ad Moſam,
ubi vicus eſt *Keyer*, figit, nec male pro ſuis
rationibus. Quia vero numeri omnium conſen-
ſu ſunt pravi, malui diſcordantes eas opinio-
nes adſcribere, quam quidquam finire. Wess.

JVLIACVM M. P. xii.]. *Ammianus libro
xvii. C.* 2. Remos Severus, magiſter equitum
per Agrippinam petens, & Juliacum. Vbiorum
hoc oppidum eſt. Svr.

JVLIACVM.] Vaticanus ſexto caſu effert:
numeros Tabula firmat; quamquam alio itine-
re X. M. ſignentur. Eginharto in Translat. S.
Marcellini C. 6. *Juliacus, antiquum munici-
pium, a vico Aquenſi VIII. Leucarum ſpatio
diſparatum.* Id dubium eſt, unde nomen illi
adhæſerit: Ph. Cluverio a Julia Agrippina,
Neronis matre, L. II. Germ. A. C. 17. repe-
tit: Gobelinus Perſona a Julio Caeſare Coſmod.
Aetate VI. p. 171. *Idem Julius*, inquit, *cum
in partibus Galliarum eſſet, præſidium quoddam
fecit, quod a nomine ſuo Juliacum dictum eſt, &
a vulgo corrupto nomine Gulche dicitur, ſitum
inter Coloniam & Aquisgranum*; quæ habere
potuit ex Witekindo Corbeienſi L. II. princ.
Eſt autem locus ille, dixerat de Aquisgrano,
*proximus Julo, a conditore Caeſare Julio cogno-
minato*: nam *Julum*, ſi tamen ſanum eſt voca-
bulum, appellat, quod Juliacum alii: ſed hæc
evolvi ita non poſſunt, ut ad certum deveniant.
Wess.

TIBERIACVM M. P. viii.] *Videtur* Fo-
rum Tiberii *deſigna·e, cujus Ptolemaeus memi-
nit, ut* Helvetiorum *urbis, qua Rhenum attin-
git.* Svr.

TIBERIACVM.] Non ſatis caute H. Surita
ingenii viribus uſus eſt, cum *Forum Tiberii* ex
Helvetiis in Ubios tranſtulit: illud *forum* mul-
tis idem ac *Caeſaris ſolium* ſive *Keyſerstbul* vide-
tur, quamquam invito Guillimanno, quem L.
I. R. H. C. 3. vide. Tiberiacum eo putatur fuiſſe
ſitu, quo *Berchem*; imo vero ex *Berchem* nova
quadam metamorphoſi Romanos *Tiberiacum*
formaſſe Ph. Cluverius conjectat; quod an aliis
ſit perſuaſurus, neſcio; mihi non placet: *Ti-
beriaci* enim nomen manifeſto, ut *Juliacum* ad
Julium

Digitized by Google

COLONIA AGRIPPINA.	M. P. X.

ITER A PORTV GESSORIACENSI BAGACVM VSQVE. M. P. LXXXIII. Sic.

TARVENNA.	M. P. XVIII.
CASTELLO.	M. P. VIIII.
VIROVIACVM.	M. P. XVI.
TVRNACVM.	M. P. XVI.
PONTE SCALDIS.	M. P. XII.
BAGA-	

Julium Juliamve, ad Tiberium, quicunqne fuerit, ducit. Porro *Tibenacum* vitio errantis calami Cuſani codex. WESS.

ITER A PORTV GESSORIACENSI.] *Blandinianum & Longolianum exemplar*, Geſoriensi. *Neapolitanum*, Geſorigenſi; *ut haud dubie à* Geſſoriaco, Geſſoriacenſi, *ſit ſcribendum: atque hic idem auctor in Itinerario maritimo* Geſoriagenſem portum *inſcribet*. SVR.

ITER A PORTV.] Vaticanus, *Item a portu Geſerigenſi*, neque aliter Pariſinus: Cuſani membranæ, *Geſorienſi*: pejus Simleri editus, *a portu Geſerigenſi*. Verum & juſtum eſt, quod ſequimur. WESS.

TARVENNAM M. P. XVIII.] Tarvenna *habet Blandinianum, & Longelianum. In Neapolitano* Tarvenne. *Ptolemaeo in* Morinis *mediterraneis* Ταρουάννα. *Nunc nomen retinet*. SVR.

TARVENNA.] Tabulæ *Tervanna*: ActisS. Scaribergae C. 1. *Morinorum metropolis Teruanna: Urbs Taruenna* in Vit. Wandregisli C. 3.; *urbs Taruvannica* Act. S. Treverici C. 1. Nunc in ruinis jacet, a Carolo V. An. CIƆIƆLIII. exciſa, qua de re Thuanus principio L. XII.; ejus autem veterem poſituram atque opera, quibus ab Imp. Carolo fuit circumdata, expicta nuper monachi Benedictini dederunt in Itiner., quod Literarium inſcripſerunt, tom. II. p. 181. WESS.

CASTELLVM M. P. VIII.] *Ptolemaeo in* Menapiis *poſt* Moſam *fluvium* Καστέλλον. *Ammianus libro xvii. C. 2.* Retento milite, circumvallare diſpoſuit Caſtellum oppidum, quod Moſa fluvius præterlambit. *Nunc* Caſſeti *nomen retinere ferunt*. SVR.

CASTELLO.] Ptolemaei *Caſtellum* aliud eſt, ſitum in Menapiis ad Moſam; Ammiani verba, a Surita iisdem producta, nihil juvant; voces enim *Caſtellum oppidum, quod* è MSS. exulant, & malo exemplo a Caſtello ſunt inculcatæ. Hoc in Morinis fuit, a Gulielmo Britone, ut præter Valeſium in Notit. Gall. Ch. Cellarius admonuit, L. IX. 403, deſcriptum:

Mox ſubduntur ei ſola formidine, ſummo
Moenia Caſſelli pendentia vertice montis.

Mont Caſſel vocant. WESS.

VIROVIACVM M. P. XVI.] *Nunc* Vuerviacum *ſuper* Lyſam *eſſe traditur*. SVR.

VIROVIACVM.] Tabula *Virovino*, non ex vero. Labentibus annis *Wervi* appellarunt, unde Guilielmus fuit, cujus famoſum inter Caroli Boni, Flandrorum Comitis, percuſſores nomen eſt. Gualterus in Caroli Vita C. 6. *Guilielmum Viroviacenſem* vocat, addens C. 13. *Viroviacum* a præfecto Cortracenſi fuiſſe occupatum, atque ita, *ut nec ſtipes in loco remaneret*, deſolatum: Galbertus vero in ejusdem Comitis Vita C. 3. *Willelmum ex Wervi*; peſſime vero Joan. Iperius in Chron. S. Bertini C. 41. ex uno binos facit, *Wilermum & Werweke*, verius *Willelmum ex Werveke* appellaturus. WESS.

TORNACVM.] Audoenus *Tornacenſem urbem, qua quondam exſtitit civitas regalis* L. II. Vitæ S. Eligii, ob Clodionem, Merovaeum, Childericumque Francorum reges, quos inibi ſedem habuiſſe Annales loquuntur, vocat; ut bene Jo. Jac. Chiffletius in Anaſtaſ. Childerici C. 20. WESS.

PONTEM SCALDIS M. P. XII.] *Blandinianum* Pontis Caldis M. P. XII. *Neapolitanum* Pontis caldis M. P. XVI. *Longolianum* Pontis Scaldis M. P. XII. & XVI. *corrigitur. Caeſar Commentario belli Gallici vi. C. 33.* Scaldem fluvium in Moſam influere *memorat: &* Valentianas *oppidum, ſtationem hanc* Pontis *obtinere ferunt*. SVR.

PONTE SCALDIS.] Sic Cuſani MS., additis XVI. M. P.; ceteri *Ponti Scaldis*: Tabula

Pontes

BAGACVM.	M. P. XII.
A CASTELLO PER COMPENDIVM TVRNACVM VSQVE.	M. P. XXXVIII. Sic.
MINARIACVM.	M. P. XI.
TVRNACVM.	M. P. XXVII.
A CASTELLO COLONIA.	M. P. CLXXII. Sic.
MINARIACVM.	M. P. XI.
NEMETACVM.	M. P. XVIIII.
CAMARACVM.	M. P. XIIII.

BA-

Pontes Caldis M. P. XII., vulgato adſtipulata. Eſt in Diplom. Childerici Francorum regis apud Chiffletium *telonei de ponte ſuper flumen Scalt* mentio; qui pons hiccine ſit an alius Tornaci non temere finivero. Nunc *Eſcampont*. Wess.

BAGACVM.] Vel *Bajacum*, *Bavacum*. *Bavay*. Siml.

BAGACVM M. P. XII.] Baiacum *appellatur hoc oppidum in exemplari Blandiniano, & Longoliano. Et paulo poſt in Blandiniano* Bagacum *ſcribitur, &* Baiacum *corrigitur, & iterum* Bagacum *praefert, & in Neapolitano ſemper* Bagacum: *videtur id oppidum eſſe, quod Ptolemaei exemplaribus in* Nerviis *adpellatur* Βάγακον, *& vetuſtus interpres* Vaſacum *vertit; ut non dubitem, quin* Bagacum *ſit legendum.* Bavacum *eſſe in Hannonia, ſunt qui ſuſpicentur.* Svr.

BAGACVM.] *Bacaco Nervio*, pro *Nerviorum* Tabula: Tyro in Notis *Nervius Baſiarum*, gentile nomen ex conſueto ſibi more metropoli præponens: Acta S. Liborii L. II. C. 8. *Caſtellum, quod Bavaca nominatur.* Eſſe vero Bavacum Hannoniae præter itineris ordinem Circi veteris reliquiæ, ingentium ædificiorum fundamenta, magnificorumque aquæ ductuum veſtigia & plura Romanorum Imp. numiſmata probant, quæ ſua ætate circa An. CIƆIƆCXXX. eruta teſtificatur Bollandus ad XV. Januarii magni operis & Wendelinus ad Salic. Leges p. 72. Wess.

MINARIACVM M. P. X.] *Oppidum* Minorem villam *ſuper* Lyſam *nuncupatam eſſe arbitrantur.* Svr.

MINARIACVM.] *Mariacum* eſt in Pariſino MS.; vulgus *Merghem* vocitat, Franci *Merville*; quam vocem Had. Valeſius ex *Minariaco villa*, non *minore villa*, conflatam arbitratur. Wess.

A CASTELLO COLONIAM.] Coloniam Agrippinam *deſignari*, *ipſius itineris manſionibus indicatur.* Svr.

NEMETACVM.] Quærendum an ſit *Nemetocenna Atrebatum.* Siml.

NEMETACVM M P. XVIIII.] *Praeferunt manuſcripta & Longolianum; & in Blandiniano, poſtquam bis* Nemetacum *praetulit*, Menetacum *praefert: &* Menetacum *quidam vocant, &* Maym *vel* Menym *eſſe in agro* Inſulano *credunt.* Svr.

NEMETACVM.] *Nemetocenna* ex Comment. VIII. B. G. C. 47. a multis cum hac componitur, probabili conjectura. Suritae vero opinionem *Meninum* idem atque Nemetacum arbitrati, merito in Notit. Gall. Had. Valeſius exploſit: non enim ordo, ut id huc referatur, feret. Nemetaci ſitus incidit in *Atrebates* ſive *Arras*: movit quidem huic poſitioni dubium ex Notit. Imp. Occid., *Praefectum Laetorum Batavorum Nemetacenſium Atrebatis Belgicae II.* memorante, idem Valeſius; ſed id facile tolletur, modo, quod Ch. Cellarius L. II. G. A. C. 3. p. 383. pulchre vidit, moris Gallici, quo gentile nomen præcipuæ urbi indebatur, habeatur ratio: mirum quippe nihil erit, ſi *Nemetacenſes* Atrebatis, utpote gentis metropoli, imponantur. Reddenda & hæc urbs Ptolemaeo L. II. C. 9; ubi enim vulgo legitur in Atrebatiis Ὀριγιακὸν, ibi MS. Palatinus Μεζιακὸν præfert, in Νεμετακὸν transformandum. Wess.

CAMARACVM.] Pariſienſis codex M. P. XIII. annectit. Baldericus L. I. Chron. Camerac. C. 3. *Cameracum* in ſuo Itiner. MS. inveniſſe videtur: en tibi hominis verba. *Liber namque, qui jubente Julio Caeſare ex ſenatus conſulto prudentiſſimis viris de Coſmographia inſcribitur, ubi quidem totius orbis Romani univerſa loca famoſa diſtinguit, Cameracum etiam*

 intro-

BAGACVM.	M. P. XVIII.
VODGORIACVM.	M. P. XII.
GEMINIACVM.	M. P. X.
PERNICIACVM.	M. P. XXII.
ADVACA TONGRORVM.	M. P. XIV.
CORIOVALLVM.	M. P. XVI.
JVLIACVM.	M. P. XVIII.
COLONIA.	M. P. XVIII.
ITER A TARVENNA TVRNACVM	M. P. XLIX. Sic.
NEMETACVM.	M. P. XXII.
TVRNACVM.	M. P. XXVII.

ITER

intromittit & quanto a Bagaco caſtro diſtet, id eſt, XVIII. M. P., evidenter oſtendit. Wess.

VODGORIACVM.] Ex Vaticano *Dodgoriacum* editur: Tabula *Vogo Dorgiaco* cum eadem XII. M. diſtantia. *Vaudre* eſſe putatur. Wess.

GEMINIACVM.] Tabula *Geminico vico M. P. XVI.*, quæ ſi, *Gemblacum* ſit, quod tamen *Gemmelaus* vetuſtioribus appellatur, uti Sigeberto in Vita Guiberti, monaſterii conditoris, C. 1., nondum ſpatium explent. Vid. Ph. Cluverium L. II. Germ. A. C. 21. *Geminiacum* hoc in tractu habet Hiſt. Marcelli papæ L. II. C. 8., hinc corrigenda. Wess.

PERNICIACVM.] Vel *Perticiacum*. Forte *Præſidienſes* Not. Imp. Occid. Simi.

PERNICIACVM.] Notitiæ *Præſidienſes* hinc dictos eſſe, non apparet. Ph. Cluverius *Perviciacum*, Divacus *Perviacum* refingit, ut *Pervis* ſit VI. M. P. a Gemblaco, audaci conjectura & damnabili: Tabula Peutingerorum *Pernaco M. P. XLIII.*, ſpatium præter verum adaugens. Eſt inter Gemblacum & Aduacam Tongrorum vicus, quem *Montenaken* nominant, cum hujus ſitu non male conveniens; qui, ſi olim, quod Altingius ſuſpicatur, *Bergenaken* fuerit appellatus, *Pernacum*, manifeſtiſſime oſtendet: at hæc mihi divinatio videtur. Wess.

ADVAGA TVNGRORVM.] Vel *Aduaca Tungrorum*. Advacum metropolis Tungrorum, *Tungeren*. Numerus paſſuum XIV. juſto longe minor eſſe videtur. Simi.

ADVACAM TONGRORVM M. P. XIIII.] *In Blandiniano* Advaca Tongrorum M. P. XIIII. *& item in Longoliano. In Neapolitano* Advagantogrorum M. P XIIII. *Ptolemaeus* Tungris *civitatem attribuit*, 'Ατουακοῦτον. *Nihil ad hanc manſionem pertinere videtur* Atuatuca *Caſtellum, quod à Cæſare Commentario vi. C. 32. perhibetur eſſe in mediis* Eburonum *finibus, ubi Titurius Sabinus atque Aurunculeius Cotta, hiemandi cauſa conſidentes, in eodem caſtello ociderunt. Ammianus* Tungrorum *civitatem* Tungros *vocat. Lib. enim xv. C. 11.* At nunc numerantur provinciæ per omnem ambitum Galliarum: ſecunda Germania, prima ab occidentali exordiens cardine, Agrippina & Tungris munita, civitatibus amplis, & copioſis. Sur.

ADVACA TONGRORVM.] Vero ſimillima eſt doctorum virorum Cluverii, Valeſii & aliorum ſententia, *Atuatucam* Caeſaris in Eburonum finibus hanc eſſe; namque Eburonum mentio officere nihil debet, ſiquidem Caeſar Tungros illis contribuiſſe videtur, Tungris ceteroqui præteritis: atque hoc 'Ατουάτουκον, id verum eſt, Ptolemaei adfirmat. Ex *Atuatuca* dein *Atuaca* ſive *Aduaca* contracta eſt; quæ quia Tongrorum primaria urbs & caput erat, gentis dein, more per Gallias recepto, nobilitari & vocari nomine cœpta eſt; quo etiamnum nota eſt, quantumvis multum de vetere ſplendore deperierit. Jam quod Hub. Thomas Comment. de Tungris p. 108. Aduacam ex hoc Itinerario *Aduaticum Tungrorum*, & monaſterium *Tungerlo* in ejus ſede eſſe decernit; id enimvero, ut molliſſime dicam, a vero abhorret; pervertitur enim urbis nomen, & ex Tungris non admodum felici opera in Aduaticos tranſportatur. Ceterum plerique vetuſtiorum librorum in hac appellanda ſibi diſcordant;

Vati-

Digitized by Google

ITER A TARVENNA DVROCORTORO. M. P. CIII. Sic.

NEMETACVM.	M. P. XXII.
CAMARACVM.	M. P. XIV.
AVGVSTA VEROMANDORVM.	M. P. XVIII.
CONTRA AGINNVM.	M. P. XIII.
AVGVSTA SVESSONVM.	M. P. XIII.
FINES.	M. P. XIII.
DVROCORTORO.	M. P. XII.

ITER PER COMPENDIVM A NEMETACO SAMAROBRIVAM. M. P. XVI.

A SA-

Vaticanus *Ad vaga Tongorum*, aliis *Advacat ungrorum* & *Advungantsogrorum*: Tabula *Atuaca*. Wess.

JVLIACVM M. P. XVIII.] *Habent manuſcripta & Longolianum, cum ſupra à* Coriovallo Juliacum M. P. XII. *aſſignentur.* Sur.

ITER A TARVENNA.] Hæc in MS. exemplari *Taverna* appellatur. Siml.

CAMARACVM.] Cuſani liber *Samaracum* cum M. P. XIII., quæ & alii agnoſcunt. Wess.

AVGVSTAM VEROMANDORVM M. P. XVIII.] *Ptolemaeus* Auguſtæ Veromandorum *meminit; quæ natio perperam ſcribitur in ejus exemplaribus: vocantur enim* 'Ρομάνδυες *pro* 'Ουερομάνδυες. Sur.

AVGVSTA VEROMANDORVM.] E Vaticano Em. Schelſtrate vulgavit *Auguſta vero Mandorum*: Tabulæ *Auguſta viro Muduon.* Veromanduorum, ut apud Caeſarem, rectius eſt: tamen ſerior ætas *Viromandos* & *Virmandos* appellitavit. Acta Valerii & Rufini C. 1. *Audita famoſitate Quintini VIRMANDORVM Auguſtam aggredi cupiens*: Annal. Bertin. An. IↃCCCXLII. *Auguſtam VIROMANDORVM, quæ beati Quintini corpore inſignitur.* Atque hinc apparet, *Fanum S. Quintini*, ſicuti præter Claud. Hemeraeum L. I. Auguſt. Veromand. C. 12. Had. Valeſius in Notit. Gall. ex illis Annal. & Sigeberto ac Gregorio Turonenſi L. I. Glor. Martyr. C. 73. obſervavit, Auguſtae hujus locum inſidere; non autem vicum *Vermand*, de quo Ph. Cluverius cogitaverat.

CONTRA AGINNVM.] Vel *Contraginnum.* Liber Notit. *Noviomagum* nominat oppidum *Contraginnenſium.* Siml.

CONTRA AGINNVM M. P. XIII.] *Ptolemaeus Nitiobrigum urbem* Ἄγιννον *recenſet; videtur hæc manſio è regione* Aginni, *celebris oppidi, oppoſita: cujus urbis poſtea fit hoc Itinerario mentio. Auſon. Paulino Epiſt. 24. ℣. 79.*

Santonus ut ſibi Burdigalam, mox jungit Aginnum
Illa ſibi, & populos Aquitanica rura colentes.

Poſteriores Agennum *vocavere, & Archiepiſcopatui Burdigalenſi* Agennenſis *Eccleſia ſubjicitur.* Sur.

CONTRA AGINNVM.] Vaticanus *Contra agmum*: Pariſinus *Contra aginnum*; ad quod illuſtrandum nihil Aginnum facit, ab H. Surita excitatum; quippe ampliſſimo terrarum intervallo hinc remotum. Erat Contra Aginnum in Veromandorum finibus atque adeo in Belgica II., ubi & Notit. Imp. Occid. agnoſcit. Diſtantia ad *Calnacum* ſive *Chauny* ad Iſaram ducit, ubi præter Had. Valeſium P. Merula L. III. Coſmogr. part II. p. 364. ejus veſtigia invenit, paucis tamen, opinor, fidem facturus, *Contaunium*, ut propius à vulgari caſtelli vocabulo abſit, hoc loco legendum eſſe: reclamant enim MSS. Itiner. & Notitia. Wess.

AVGVSTAM SVESSONVM M. P. XII.] *Male in Ptolemæi libris,* 'Ουεσσονῶν *pro* Σουεσσονῶν. Sur.

FINES.] Indicantur *fines* Sueſſonum & Rhemorum. Siml.

FINES.] Celebrata hoc loco Synodus fuit, cujus actis, a Sirmondo editis, præſcriptum erat; *Synodus, quæ fuit acta in loco, qui dicitur Finibus, Rhemenſis parœciæ. Fimes* in confinio pagi Sueſſonici & Rhemenſis nominis priſtini reliquias ſervat, ut bene N. Bergerius L. III. Viar. Mil. C. 29. monuit. Wess.

SAMARABRIVA.] Vel *Samara briva. Amiens.* Siml.

Digitized by Google

A SAMAROBRIVA SVESSONAS VSQVE M.P. LXXXIX. Sic.
CVRMILIACA. M. P. XII
CAESAROMAGO. M. P. XIII.
LITANOBRIGA. M. P. XVIII.
AVGVSTOMAGO. M. P. IIII.
SVESSONAS. M. P. XXII.

ITER A BAGACO NERVIORVM DVROCORTORO REMORVM VSQVE, M. P. LIII. Sic.

DV-

SAMAROBRIVAM M. P. XVI.] *In Blandiniano, & reliquis* Samarabrivas. *In vetuſtis Commentariorum libris Caeſaris belli Gallici libro v. C.* 24. Subductis navibus, concilioque Gallorum Samarobrivae peracto: & Craſſum Samarobrivae præficit. *& eodem lib. C.* 53. *ipſe cum III.* Legionibus circum Samarobrivam trinis hibernis hiemare conſtituit: *ut mirer novos horum librorum emendatores* Samarobriva, *&* Samarobrivam *legere, cum tot ante annos in lib. epiſt. Cicer. ex P. Victorii doctiſſimi viri editione* Samarobrivam *legatur. Nam in Epiſtola ad Trebatium ita legitur in vetuſtis exemplaribus L. 7. Ep.* 12. O caſtra præclara? quid tu feciſſes, ſi te Tarentum, & non Samarobrivam miſiſſem? *Praterea Strabo libro vii. p.* 319. *auctor eſt*, briam *Thraciæ ſermone* urbem *appellari: & Stephanus in* Meſembriae *dictione, ex Strabone, idem refert: atque item in voce* Brutobria: *Ut* bria; *& apud Caeſarem, ac Ciceronem* briva *& vetuſta Hiſpanorum lingua* briga *idem ſignificent: ut* Lacobriga, Nemetobriga, Segobriga, Mirobriga, Arcobriga, Juliobriga, *&* Auguſtobriga. *Ptolemaeo in* Ambianis Σαμαροβρίγα. SVR.

SAMAROBRIVA.] Excerpta MSS. *Samarobrivas.* Tabula *Sammarobriva.* Vetus Chron. inter Normannica Duchenii p. 3: *Sammarobriva Ambibianorum civitas*; Annal. Bertin. An. ƆCCCXLIV. Ragenarius *Samarobrica Ambianorum epiſcopus*, & item An. IƆCCCLIII. *Samamarobrica Ambianorum civitas.* Sigeberto *Sommonobria*, quod autem addit, hoc nomine ab Antonino Pio, *Ambianorum* vero a Gratiano fuiſſe cohoneſtatam, nemini facile perſuadebit: alterum enim diu ante Antoninum natum, quod ad eam *Samara* ponte tranſiretur, alterum ex conſueto Gallorum more, quod Ambianorum gentis caput eſſet, impetravit. Vide Ph. Cluverium L. II. Germ. A. C. 52. & do *briva briga* ve L. I. C. 7. WESS.

A SAMAROBRIVAS.] Ita MSS., quorum Pariſinus & Cuſani *Sueſſionem uſque*, Vaticanus vulgatum firmat. Videtur ſibilans litera ex ſequenti voce Samarobrivae adhæſiſſe. Pæne vero præterieram, Hub. Thomam Comment. de Tungris p. 137. & Pancirolum in Notit. Imp. Occid. Samarobrivam & Cameracum eandem eſſe arbitrari, quod poſterius Italis *Samberey* appellitetur; quæ ſane pluma levior ratio eſt, & doctis indigna. WESS.

CVRMILIACAM M. P. XII.] Curmiliaca M. P. XII. *in Blandiniano: Neapolitano* M. P. XI. *& Longoliano* XII. *&* XI. *corrigit.* SVR.

CVRMILIACA.] *Carmiliaca M. P. XI.* Simlerus Baſileae dedit, cui, ſi M. P. exceperis, noſtri codices obloquuntur. Merulæ eſt *Cerbei*, aliis *Cormoiles*. veriſimiliore conjectura, inter Ambianorum & Bellovacorum oppida. WESS.

CAESAROMAGVM M. P. XIII.] *Ptolemaeus meminit* Caeſaromagi *in* Bellovacis. SVR.

CAESAROMAGO.] Tabula *Caſaromago* M. P. XXXI. a Samarobriva; unde in numeris vitium inſediſſe arbitreris. Caeſar L. II. B. G. C. 13. *Bratuſpantum* præcipuum Bellovacorum oppidum eſſe perhibet; quod cum deinceps haud alibi memoretur, & Ptolemaeus *Caeſaromagum* ejusdem gentis primam urbem nominet; non injuria viri eruditi, Caeſaromagum & Bratuſpantum idem exiſtimant, nunc *Bellovacorum* nomine inſignitum. WESS.

LITANOBRIGA.] Vel *Latinobriga.* SIML.

LITANOBRIGAM M. P. XVIII.] *Blandinianum* Litanobrige M. P. XVIII. *& in Neapolitano* Latanobrige M. P. XVIII. *Longolianum* Litanobrige, *&* Latanobrige *corrigit.* SVR.

LITANOBRIGA.] *Latanobriga* codex Pariſinus. Ph. Cluverius Vernolium ad Iſaram, *Verneuil*, in ejus ſede ponit, neqne hilum diſſidet Had. Valeſii Notitia Gall.; aliter tamen

Mabil-

Digitized by Google

DVRONVM. M. P. XII.
VERBINVM. M. P. X.
CATVSIACVM. M. P. VI.
MINATICVM. M. P. VII.
MVENNA. M. P. XVIII.
DVROCORTORO. M. P. X.

ITER A CAROCOTINO AVGVSTOBONAM M.P.CLIII. Sic. JV-

Mabillonius L. IV. R. D. p. 337., quem vide. Weſs.

AVGVSTOMAGO.] Oppidum maximum Sylvanectorum. Ptolemaeo *Ratomagus*, ſed mendoſe, ut arbitror. Siml.

AVGVSTOMAGVM M. P. IIII.] *In Blandiniano* M. P. IIII. *Neapolitano* M. P. III. *&* *in Longoliano* IIII. *&* III. *corrigit.* Svr.

AVGVSTOMAGO.] *Auguſtamago* Pariſinus. Cuſani MS. III. M. P. appingit. Solet hæc urbs in Notitiis Eccleſiaſticis *civitas Silvanectum* appellari, cujns obſcura veſtigia in *Senlis* perdurant. Ceterum Ptolemaeum in hac urbe corruptum eſſe, Simlero Cluverius aſſentitur L. II. Germ. A. C. 25. Verba Geographi ex Coisliniano MS. hæc ſunt: ὑπὸ δὲ τούτους Συβάνεκτοι, ὧν πόλις ἀπ' ἀνατολῶν τοῦ Σηκοανοῦ ποταμοῦ Ρατόμαγος: ubi *Subanecti* videntur iidem qui *Silvanectos*, & *Ulmanetes* Plinii ex Harduini editione; jam ſi *Ulbanectos* in Antonino invenirentur, quod diſerte Harduinus Emend. CXI. ad L. IV. Plinii adfirmat, non equidem vererer, Ptolemaeo *Sylvanectas*, & Plinio *Ulbanectos* reſtituere; verum illi nusquam ſunt. Tamen Ptolemaeum eam gentem deſcripſiſſe, cujus primariam urbem examinamus, non dubitem: hinc conſequens videtur, *Rhatomagum* in *Auguſtomagum* cum Cluverio eſſe mutandum; idque fidenter amplecterer, ſi Auguſtomagi nomen Ptolemaeo vetuſtius eſſe liqueret: nunc, donec iſtud comprobetur, exſpectabimus. Weſs.

SVESSONAS.] Joſ. Simlerus M. P. XII. addidit, quæ X. M. P. in libris noſtris augentur: quia tamen XXII. M. P. non explent ſpatium, quod Auguſtam Sueſſonum ab Auguſtomago ſeparat, propterea Ph. Cluverius L. III. Germ. A. C. 25. XXXVI. M. P. adpoſuit. Weſs.

ITER A BAGACO.] Cuſani MS. *Iter ab Agaco Nerulorum.* Flodoardus L. I. Hiſt. Rhem. C. I. *ab Agracco*, quod Georg. Colvenerius recte emendavit. Weſs.

DVRONVM.] Servare nominis reliquias *Doran*, vicus Tiraſii, creditur; qui cum M. P. XXII. a Bagaco diſtet, numeris X. M. P. deeſſe videntur. Weſs.

VERBINVM.] Tabula *Vironum*, hinc adjuvanda: nam Had. Valeſins in Notit. Gall. *Vironum* Tabulæ cum Veroduno confundens ipſo itineris ductu confutatur. Oppidum, noſtro tempore *Vervin* appellatum, præter obſidiones feralis *Ligae* tempore ſæpius toleratas pacificatio illuminat, qua inter Henricum IV. & Philippum II. pax coaluit. Numeri X. M. juſto minores ſunt. Weſs.

CATVSIACVM.] N. Bergerius L. III. Viar. Mil. C. 39. *Chaoux*, haud longe infra Monticornetum eſſe ait. Divaeus *Cariſiacum*, ſed contra libros, legit. Weſs.

MINATICVM.] Tabula *Ninttcaci* XIII. M. P. a Verbino, è quo Menſo Altingius notis in Tab. MS. *Ninitiaci* format; cui quamvis hodiernum nomen *Nizi le Comte* favere videatur, nihil tamen finio. Weſs.

MVENNAM M. P. XVIII.] *In Regio, &* *Longoliano* Muenna M. P. XVIII. *Neapolitano* Avennia M. P. VIII. Svr.

MVENNA.] Cuſani codex VIII. M. P., Tabula IX. addit & *Auxennam* appellat: quod verius eſt & ab *Axuenna*, de quo ante, proxime remotum. Vid. Velſerum in Tabulam. Ceterum in Suritae nota *Regii* libri intempeſtiva mentio eſt, quippe ex quo omnia hæc exularunt. Weſs.

ITER A CAROCOTINO] *Habet Blandinianum. Neapolitanum* A Caracobino: *Longolianum* à Corocotino, *&* Caracotino *corrigitur. Neque hujus oppidi mentionem reperio.* Svr.

ITER A CAROCOTINO.] *Caracotino* eſt in editis & Pariſinis ſchedis. Quo loci *Carocotinum* fuerit, in ambiguo eſt: P. Merula L. III. Part. II. Coſmogr. C. 30. id cum Ptolemaei *Crociatono* & Tabulæ *Crouciaconno*, quod, ut

JVLIOBONA.	M. P. X.
LOTVM.	M. P. VI.
LATOMAGO.	M. P. XIII.
RITVMAGO.	M. P. IX.
PETROMANTALVM.	M. P. XVI.

LV-

Crevecœur eſſe poſſit, incredibili audacia in *Cruciacordo* pervertit, compoſuit; quem ſatis ſuperque diſtantia, quæ in Tabula inter Crouciaconnum & Juliobonam intereſt confutat. Ph. Cluverius Had. Valeſio approbavit, *Carocotinum* eſſe *Crotoy* ad oſtium Samarae & quidem in ea fluvii ripa, quæ egredientibus dextra eſt: in quam cogitationem nominum non magna diſſimilitudine virum eruditum impulſum fuiſſe exiſtimo: atque hoc facile pateret, ſi cetera convenirent. Jam ſi Carocotinum eo loci fuerit, oportet *Juliobona Deppa* ſit; neque id Cluverius negaverit: hoc vero nec numeri, nimis anguſti, nec veterum teſtimonia ferent. Itaque illis aſſentiri malo, qui Carocotinum ad Sequanae æſtuaria in *Portu Gratiae*, *Havre de Grace*, aut circa quærunt. WESS.

JVLIOBONAM M. P. X.] *Hujus oppidi ab amne* Sequana *ad* Octanum *in* Caletibus Lugdunenſis *provincia Ptolemaeus meminit.* SVR.

JVLIOBONA.] Videtur eſſe *Ilebonne* ſive *Lilebonne*; & partim quidem ob diſtantiam, quæ a numeris non longe abit; partim ob vetuſtiores ſcriptores, quibus id cum Juliobona componere libuit. Ordericus Vitalis L. XII., etiam a Valeſio productus, Caeſarem refert, *munitionem conſtruxiſſe, quam Juliam bonam vocarit, ſed barbara locutio Illebonam corrupto nomine vocet:* addo Chron. Fontanellenſe C. 30., quod Erinhardum, monaſterii præpoſitum, circa An. IↃCCXXXVII. baſilicam Archangelo Michaeli exædificaſſe refert, *allatis petris de Juliobona, caſtro quondam nobilitiſſimo, & firmiſſimo:* dein poſt pauca: *hac namque civitas fertur, ædificata fuiſſe a Gajo Julio Imp. Romanorum ante adventum Domini, dum Gallias vaſtando circuiret.* Taceo Ptolemaeum huic poſitioni ſeſe accomodare. WESS.

LOTVM.] Vel *Lojum* aut *Lolium*. SIML.

LOTVM M. P. VI.] *Habet Blandinianum exemplar. Neapolitanum* Lolium M. P. VI. *In Longoliano* Lotum M. P. VI. *&* Lolium *corrigitur.* SVR.

LOTVM.] MS. Pariſinus *Lolium*; nec eſt, qui præterea meminerit. WESS.

LATOMAGVM M. P. XIII.] *Blandinianum* Latomago M. P. XIII. *Neapolitanum* M. P. XIII. *Longolianum* M. P. XIII. *&* XIIII. *corrigit.* SVR.

LATOMAGO.] Et hane apud alios fruſtra quæſivi: ſola Peutingerorum Tabula ejus videtur commeminiſſe: habet *Rattumagum* & poſt eam *Ritumagum* M. P. VIII. Quia vero Rotomagum priore indicatur, propterea M. Altingius Itinerarii verſus mutatos ab imprudente exſcriptore arbitratur, & *Ritumagum* Tabulæ in *Lotomagum* vertit, alteri ex altero ſuccurrens. Mihi periculoſum hoc videtur; præſertim cum in *Ritumago* Tabula & Itinerarii MSS. ſingulari eoncordia conſpirent. Forte ergo potius fuerit, hanc *Latomagi* urbem ex Tabula *Rotomagum* arbitrari, quam *Rotum* & *Rotumam* recentiores vocitarunt: hoc Annal. Bertin. An. IↃCCCCXLI. dabunt; illud Acta S. Richardi, a Bollando VII. Febr. magni operis pnblicata, p. 76. *Et tentoria fixerunt in ripa fluminis, quod nuncupatur Sigonna, juxta urbem, qua vocatur Rotum*; quibus gemina ſunt in Willibaldi vita C. 5. apud Caniſium: eſt autem *Sigonna* his ſcriptoribus Sequana. WESS.

ROTOMAGO.] Inter hoc & *Petromantalium* in Schudii exemplari interponitur *Caeſarotium* vel *Ceſortium*, *Geſors.* SIML.

ROTOMAGVM M. P. VIIII.] *Manuſcripta, & Longolianum* Ritumago M. P. VIIII. *& paulo poſt eadem* Rotomago *præferunt. Ptolemaeo in* Nerviis, *una cum* Bagano, *quod* Bagacum *eſſe arbitramur*, 'Ρατόμαγος: *& in* Belhocaſſis *ad* Sequanam *eſt, & altera ejus nominis urbs, quam eſſe arbitramur manſionem hanc.* SVR.

RITVMAGO.] Tabula cum Itiner. editis & ſcriptis libris hoc amplectitur; neque quicquam inter Petromantalum interponit; ut adeo non injuria denuo ſuſpicari liceat, Aegid. Schudii codicem recentiore manu fuiſſe interpolatum. Diſtantia in Veliocaſſium oppidum *Lion* vide-

Digitized by Google

LVTITIA.	M. P. XVIII.
MECLETO.	M. P. XVIII.
CONDATE.	M. P. XV.
AGREDICVM.	M. P. XIII.
CLANVM.	M. P. XVII.
AVGVSTOBONA.	M. P. XVI.

ITER

videtur incidere; ne enim Rotomagum ſit, Tabula facit. WESS.

PETROMANTALVM.] Infra *Petromantalium:* Tabula *Petrum viaco* M. P. XII. a ſuperiore. Nomen urbi adhæſit a petra, cui accubat. Vulgo *Mante.* WESS.

LVTITIAM M. P. XVIII.] *Blandinianum habet. Neapolitanum* M. P. XVIIII. *Longolianum* M. P. XVIII. *&* XVIIII. *corrigitur.* SVR.

LVTITIA.] *Lutetia* exemplar Fabricianum: alii *Lutitia.* Numeri videntur ex alio itinere X. M. P. augendi. WESS.

MECLETO.] Vel *Metheto* vel *Medeto. Metioſedum.* SIML.

METHETVM M. P. XVIII.] *Ex Blandiniano, & Longoliano. Neapolitanum* Medeto M. P. XVIII. SVR.

MECLETO.] Sic MS. Pariſinus: *Medeto* Cuſani codex, natum ex priore: ſæpe enim evenit ut *c* & *l* in unam coalitæ *d* formarint, multaque conturbarint: ita Lib. Subnotat. in Julianum C. 4. Marii Mercatoris: *Quis ſcenicus turpio, vel durio, vel ſannio profeſſæ licentia turpitudinis publice iſta proferret?* ubi Garnerius miris modis æſtuat, nec aliud ex *durione* niſi *Curionem*, nequiſſimum frugaliſſimi patris filium, de quo Valer. Maximus L. IX. C. 1., eruit. Tu ſi *clurio* aut *cluria* legeris, plana omnia videbis: *cluria* & *clura* eſt πίθηκος in Gloſſis; inde vero notiſſimum in omnes corpore atque animo pravos convicium eſt, ut *ſimii clurinum que pecus* appellentur: ſin autem hoc nolueris, *durionem* hominem *duri oris* & γελωτοποιὸν, qui in ſcena ſe objicere alaparum contumeliis adſueverat, intellige, & de literis *cl* & *d* confuſis P. Leopardum L. X. Emend. C. 25. vide. Nos eo, unde digreſſi ſumus, redeamus. *Metheto* Fabriciano exemplari adſcriptum eſt; *Meteglo* Tabula: ex qua turpi codicum diſcordia punctum omne auferet vulgata lectio; nam *Mecledonenſe caſtrum* apud Gregor. Turonenſem L. VI. C. 31. & *Mecledonenſis epiſcopus: Mecledone epiſcopum ordinare* in Epiſt. Leonis Senonenſis ad Childebertum regem, ad eam quam proxime accedunt. Eſt autem *Melodunum*, *Melun*, Senonum oppidum in Sequanae inſula, de quo Caeſar L. VII. B. G. C. 58. *Metioſedum* ejusdem Comment. C. 61., quod Joſ. Simlerus & Ill. Scaliger a *Meloduno* non diſtinxerunt, diverſum hinc fuit, in *Meudon* quærendum. Vid. Had. Valeſii Notit. Gall. WESS.

CONDATE M. P. XII.] *Habet Blandinianum exemplar. Neapolitanum* M. P. XV. *In Longoliano* M. P. XII. *&* XV. *corrigitur.* SVR.

CONDATE.] Tabula cum pluribus manuſcriptorum M. P. XV. addit, nec libuit illis diſcordare. Fuit ad confluentes Sequanae & Jonnae, ubi *Monſtereau Fautyonne*, ſi Valeſii conjecturæ fides eſt. WESS.

AGREDICVM.] In Schudii exemplari *Agendicum.* SIML.

AGEDINCVM M. P. XIII.] *Manuſcripta & Longolianum* Agredicum M. P. XIII. *ego* Agedincum *legendum contenderim, varia exemplarium ſcriptura permotus. Nam in fine vi. Commentarii belli Gallici, & in vii. C. 10. in vetuſtis exemplaribus* Agedinci, Agentinci, *&* Agednicum *legitur. Ptolemaeo in Senonibus* Ἀγήδικον. SVR.

AGREDICVM.] Ita veteres libri, pro *Agedinco.* Tabula minus corrupte *Agetincum.* Annal. Bertin. An. IↃCCCLIX. *Agedincum Senonum.* Nunc *Senones*, *Sens*, gentili nomine. WESS.

CLANVM M. P. XVII.] *Supra* Glani *ſeu* Clani (*utrumque enim nomen illo itinere in vetuſtis habetur exemplaribus*) *fit mentio, quod in* Salyis Galliae Narbonenſis *recenſetur: quod longe ab hoc itinere diſtare video. Manuſcripta & Long. hoc loco* Clanum *praferunt.* SVR.

CLANVM.] Vere Surita; neque enim eadem eſſe oppida poſſunt. Quo nunc ſit nomine, apertum non eſt. WESS.

AVGVSTOBONAM M. P. XVI.] *Vno conſenſu*

Digitized by Google

ITER A ROTOMAGO LVTITIAM VSQVE. M. P. LXXVII. Sic.

VGGADE.	M. P. IX.
MEDIOLANO AVLERCORVM.	M. P. XIIII.
DVROGASIS.	M. P. XVII.
DIODVRO.	M. P. XXII.
LVTITIA.	M. P. XV.

ITER A CAESAROMAGO LVTITIAM VSQVE. M. P. XLVI. Sic.

PETROMANTALVM.	M. P. XVII.
BRIVAISARAE.	M. P. XIV.
LVTITIAM.	M. P. XV.

ITER A JVLIOBONA MEDIOLANVM. M. P. XXXIIII.

ITER

ſenſu præferunt exemplaria vetuſta & Longel. Auguſtobona M. P. XVI. *Ptolemaeus* Tricaſiorum *urbem Galliæ Lugdunenſis* Auguſtobonam *recenſet, tametſi in Græcis & latinis libris pervulgatis non recte* 'Αυγυστόμαγα *legitur: quod à vetuſto interprete eſt animadverſum.* SVR.

AVGVSTOBONAM.] Aſſentior Suritae Ptolemaeum emendanti; & tanto magis, quod Palatinus MS. 'Αυγυστόβωνα, Coislin. 'Αυτυστόβωνα præferat. Scio Had. Valeſium *Auguſtomanam* Ptolemaei probaſſe, & ea quidem ratione, qua Latini veteres *manum* bonumque pro eodem ponebant: at de *mano*, priſcæ Latinitatis vocabulo, Ptolemaeum cogitaſſe aut Gallos adeo elegantes fuiſſe, ut eandem urbem Auguſtobonam & Auguſtomanam ex ea cauſſa appellarint, cras credam. Supra *Tricaſſes* ſive *Tricaſis* Itinerarii auctor appellavit. WESS.

ITER A ROTOMAGO.] Cuſani ſchedæ M. P. LXXII. addunt; ceteræ cum vetuſtioribus editionibus M. P. LXXVII., quæ reſtituimus. WESS.

VGGADE.] Alibi hanc legere non memini. Videtur ad Sequanam fuiſſe, ubi *Pont de Larche.* WESS.

MEDIOLANO.] Tabula *Medielano Autercorum, l* & *t* confuſis. Oppidum fuit *Aulercorum Eburovicum*, ut recte Caeſari L. III. B. G. C. 17. dicuntur; male L. VII. C. 75. *Aulerci Eburones*, ſicuti a Valeſio jam pridem eſt animadverſum. Ammianus L. XV. C. 11. *Mediolanum* ſimpliciter appellat, in ſecunda Lugdunenſi poſitum: Notitiæ vero Eccleſiaſticæ *civitatem Ebroicorum* aut *Ebroicas*, unde *Evreux* ſuos natales accepit. WESS.

DVROCASIS.] Cuſani codex M. P. XXII. addit, recte Tabulæ numeris reſpondentia: mentio ejus eſt in lapidibus Ligorianis apud Gudium p. CLIII. 2.

DIS MANIBVS
T. AVIDIO. T. F. BLOSSO
DVROCASES
VETERANO. EX. COH. VII.

ibidem p. CLXXIV. 2.

DIS MANIBVS
L. LONGINO. L. F. MACERO
DVROCAS.
PRAEFECTO. PRAETOR.

paullatim urbis vocabulum contraxerunt, & *Durcaſinum caſtrum, Drocaſque*, unde *Dreux*, formarunt. WESS.

DIODVRO.] Simlerus & Lugdunenſes *Diuduro* dederunt, ſed MSS. invitis. Alibi eam invenire non memini. WESS.

PETROMANTALVM M. P. XVII.] *Præferunt eadem: cum ſupra Lutetiam* Petromantalo M. P. XVIII. *adſignentur.* SVR.

BRIVA ISARAE.] Vel *Briga Iſarae. Pontoyſe.* SIML.

BRIVANISARE M. P. XIIII.] *Summo conſenſu præferunt exemplaria: ſed in Blandiniano diſtinctum eſt, ut duæ adpareant dictiones, ut videatur* Brivam *oppidum eſſe cognomento* Iſaræ *flumi-*

ITER A JVLIOBONA DVROCASIS.	M. P. LXXVIII. Sic.
BREVIODORVM.	M. P. XVII.
NOVIOMAGO.	M. P. XVII.
CONDATE.	M. P. XXIIII.
DVROCASIS.	M. P. X.
ITER AB ANDEMATVNNO TVLLO LEVCORVM VSQVE.	M. P. XLIII. Sic.
MOSA.	M. P. XII.
SOLIMARIACA.	M. P. XVI.
TVLLVM.	M. P. XV.

ITER

fluminis. Gregorius namque Turonenſis Epiſcopus lib. vii. C. 10. magno incendio Baſilicam B. Martini apud Brivam *vicum ab imminenti hoſte conflagratam fuiſſe perhibet: & apud* Brivatenſem *vicum* Avitum *mortuum fuiſſe delatum: &* Brivatenſis *Diœceſis ab eo ſit mentio.* Sur.

BRIVA ISARAE.] Ita vetuſtiores libri, aut *Iſare.* De ſitu nemo litem Simlero movet: Iſaram ſerior ætas *Hiſam Eſiamque* nuncupavit; hinc Chron. inter Duchenii Normannica p. 5. *Caſtrum ſtatuunt ſuper Hiſam in loco, qui dicitur ad Pontem Iſarae, quod Alteranno committunt cuſtodiendum:* ubi *Iſarae pons* non alius eſt ac *Briva Iſarae.* Quam vero è Turonenſi Gregorio *Brivam* Surita memorat, ea in Avernis fuit, de qua Savaronem ad Sidonii Carm. ult. adi. Wess.

ITER A JVLIOBONA.] Pariſinus numerum auget, M. P. LXXXVIII. exporrigens: eſt quoque, qui moneat, *R. hic X. minus.* Wess.

BREVIODORVM.] Vel *Brigadorum.* Siml.

BREVIODORVM.] Tabula *Brevoduro* M. P. XVIII. a Juliobona. Videtur ad Sequanam, ibidem ponte junctum, fuiſſe. Wess.

NOVIOMAGO.] Hujus qui meminerit, neminem novi. Tabula, quæ idem iter proſequltur, ejus loco Mediolanum Aulercorum habet. Cogitaveram de Noviomago Vadicaſſium, cujus cum dubius ſit ſitus, arbitrium aliis integrum relinquo. Wess.

CONDATE.] Habet etiam Tabula X. M. P. a Durocaſibus, & XII. a Mediolano Aulercorum; vldeturque *Condé* eſſe, circa ripam amnis *Honi.* Wess.

AB ANTEMATVNO] *Blandinianum & Longolianum exemplar* Antematuno *præferunt, & Neapolitanum* Andematimio. *Ptolemæo in* Lingonibus Ἀνδομάτουνον. Sur.

ITER AB ANDEMATVNNO.] Pariſinus *Andemantunno,* nec Vaticanus aut Tabula diſſident. Lingonum caput erat; unde in Notit. Eccleſiaſt. *civitas Lingonum.* Creditur in hoc lapide ejus eſſe memoria:

TI. CLAVDIVS. DRVSI. F.
CAES. AVG. GER
MANIC. PONT. MAX.
TRIB. POTEST. II. IMP.
III. P.P. COS. II. DE
SIGNAT. III.
AND. M. P. XXII.

nam *AND.* verſus ultlmi Andematunnum ducit, pariter ut in Theſ. p. CLIII. 5. ſimilis columna, in Lingonum urbe reperta. Vide Trivultinas, quas vocant, memorias An. CIϽIϽCCIV. Septemb. menſe. Wess.

MOSAM M. P. XII.] *Manſionem ad* Moſam *fluvium deſignat: ut ſupra* Evenum, *& infra in citeriore Hiſpania provincia* Gallicum; *ut ſit* ad Evenum, *&* ad Gallicum flumen. Sur.

MOSA.] Lugduni M. P. XIII., a noſtris libris damnata, appoſuerunt. Intelligitur vicus *Moſa* pagi Baſſiniaci, a fontibus Moſae, quibus eſt vicinus, dictus, *Meuſe en Baſſigni.* Vita Euſtaſii Luxovienſis C. 1. *Venit ad quendam virum, nomine Gundoonem, qui eo tempore ad villam, quam Moſam vocant ob amnem in loco fluentem, morabatur;* quibus gemina ſunt, quæ Had. Valeſius ex Salabergae Vita exſcripſit. Wess.

SOLIMARIACA.] *Salimariaca* editus Lugdunen. & veterum librorum aliqui. Alii ſcriptores, quantum recordor, præterierunt. Wess.

ITER AB ANDEMATVNNO CAMBATEM.	M. P. CII. Sic.
VARCIA	M. P. XVI.
VESONTIONE.	M. P. XXIIII.
EPAMANDVODVRO.	M. P XXXI.
CAMBATE.	M. P. XXXI.
ITER AB ALAVNA CONDATE.	M. P. LXXVII. Sic.
COSEDIAE.	M. P. XX.

FANO

VARCIA.] Habet hanc Tabula, ſed x. m. p. ab Andematunno. Altingius ſitum Varciae invenit in *Vercur*, vico ad Ararim. Wess.

EPAMANDVODVRVM M. P. xxxi.] Epamanduoduro *legitur in manuſcriptis & Longol. Supra itinere à* Mediolano *per alpes Grajas* Argentoratum, *ex Regio exemplari* Epamantadurum *adjecimus manſionem, qua in reliquis libris deerat, & vetuſtis, & pervulgatis eadem qua illo itinere à* Veſontione Epamantadurum xxxi. m. p. *adſignantur.* Svr.

. EPAMANDVODVRO.] Lugduni m. p. xxxiii. addiderunt, ſed vetuſtis libris & Tabula invitis. Suritae nota non convenit illis, quæ ſupra notaverat. Wess.

CAMBATE.] Ita hoc loco MSS.: eſt quoque in Tabula *Cambete M. P. XXVIII.* ab Epamanduodoro: M. Altingius diverſam & prorſus aliam a ripenſi, quam ante habuimus, eſſe ceuſet: Tabula haud dubie illi favere videtur, ſed vitio magis exſcriptoris quam conſulto: is Arialbinum & Cambetem intempeſtive duplicavit, & a Rheno in mediterranea tranſtulit: atque hoc, ut taceam, non eſſe ſimile vero, in xiii. m. ſpatio binas Cambetes & Arialbina fuiſſe, numerus m. p. utrobique Arialbino & Cambeti additus confirmat. De utraque manſione alias egimus. Wess.

ALAVNA.] Forte eſt *Laudunum. Laon.* Siml.

ITER AB ALAVNA.] Hoc, *Alaunio* Suritae, unde venerat, ablegato, reſtituimus, editis ſcriptisque libris obſecuti. Simleri Laudunum, quod numi & ſcriptores medii ævi *LVGDVNVM CLOATVM*, quo de Jac. Sirmondus ad Capitul. Carol. p. 46., vocant, perperam cum hac comparatur, ut Had Valeſius jam docuit: ſuit enim in Aremoricis, &, ſi vir eruditus verum vidit, ubi nunc *Kemper Corentin.* Eſt & in Tabula *Alauna*, verum alia atque hæc; niſi ſi ordo itinetum, quod ſuſpicor, ibi ſit perturbatus. Wess.

COSEDIAE.] *Conſedie* vel *Coſedia. Cuſſiacum.* Siml.

COSEDIAS M. P. xx.] *In Blandiniano & Longol.* Coſediae m. p. xx. *& in Neapel.* Conſediae. Svr.

COSEDIAE.] Plerique librorum *Coſedie*, Cuſani tamen *Conſedie*. *Henbent* Valeſio. Wess.

FANVM MARTIS M. P. xxxii.] *Supra alia manſio deſignari videtur, qua* Ad Martis *vocatur.* Svr.

FANO MARTIS.] Sæpe pagi *Fano Martenſis* in rebus Francicis mentio fit; ſed id fanum·isque pagus longius hinc ſemotus fuit; locatur enim *pagus Fano Martenſis ad fluvium Helpra* in Diplom. apud Henſchenium ad xxv. Martii magni operis Sanctor., prætereaque Folcuinus in Geſt. Abbat. Lobeienſium C. 1. Spicilegii D'Achery p. 731. Hannoniam a flumine alluente *Hanau* pagum Fanomartenſem appellari ait. Valeſio in Notit. Gall. hoc *Martis Fanum* vicus eſt *le Temple.* Tabulæ *Fano Martis* quoque ineſt. Wess.

FINES.] Indicantur *Rhedonum fines.* Wess.

CONDATE.] Rhedonum caput erat, Ptolemaeo non ignotum: ſerior ætas *Rhedones*, unde *Rennes* nunc ſupereſt, appellavit. Rhedones præter alios Plinius habet L. IV. C. 18., illiſque *Diablindos*, qui Caeſari *Diablintes*, jungit; de quibus cum magna lis Sampſonem inter & Had. Valeſium fuerit, liceat hoc præter viam mihi obſervare, *Diablintes* ſeriore tempore in pago ſuiſſe Cenomanico: id liquidiſſimo traditur in Actis Pontific. Cenomanen., quæ Analectis inſeruit Mabillonius, C. 1. nec hoc tantum, ſed & *oppidum Diablentis juxta ripam Aroënae fluvioli* fuiſſe in Teſtam. Bertichramni p. 263. Analect. Edit. Nov., quibus ejus ſitus ſignatur. Wess.

ITER DE ITALIA IN HISPANIAS.] Hæc verba, quod ex editis & manuſcriptis exula-

FANO MARTIS. M. P. XXXII.
AD FINES. M. P. XXVII.
CONDATE. M. P. XXIX.

DE ITALIA IN HISPANIAS.

A MEDIOLANO VAPINCVM TRANS ALPES COTTIAS, MANSIONIBVS SVPRA SCRIPTIS. M. P. CCLV.
INDE AD GALLECIAM AD LEG. VII. GEMINAM. M. P. DCCCCLXXV. Sic.

exularent, inducenda exiſtimavimus. WESS.

M. P. CCLV.] *Rectè in hunc numerum ſummæ exemplaria conſentiunt, & numeri manſionum, quæ pagina* CCCXXXIX, *à* Mediolano *per Alpes Cottias* Vapincum *usque ducuntur: quibus à Mediolano totidem* CCLV. M. P. *confici reperies.* SVR.

GALLITIAS.] Vel *Galetiam* vel *Gallaetiam.* SIML.

INDE AD GALLECIAM] *Habet exemplar Blandinianum. In Neapolitano à* Condate *manſione ad eam dictionem* Geminam *deſunt tituli partes. Habet enim* Condate M. P. XVIIII. Geminam M. P. CCCCLXXV. Sic. *In exemplari Hieronymi Pauli Barcinonenſis, viri doctiſſimi, qui libello, quem edidit* de fluminibus, & montibus Hiſpaniarum, *hæc earum provinciarum itinera adnexuit, cujus poſthac rationem ducemus,* Inde Gallias Leg. VII. Geminam M. P. DCCCCLXXV. Sic. *Longol.* Inde ad Galletiam ad leugas VII. Geminam M. P. DCCCCCLXXV. *In* Galleciam *vero usque citerioris Hiſpaniæ regionem perduci in ultimis terris ſitam, cum ad finem hujus itineris pervenerimus, indicabitur. Illud tamen interea admonere æquum videtur, Strabonem L. 3. p. 160. duas vias propoſuiſſe, quibus itinera in interiores Hiſpaniarum regiones perducerentur à* Pyrenæis *montibus, &* Pompeii Magni tropæis. *Initio unam eandem fuiſſe viam, ſed primo mari proximam, quæ in* Bæticam *duceret, & eandem à mari longinquam reddi, præſertim ubi ad Occaſum ſpectet. Idem docet viam eam à* Pompejanis monumentis Tarraconem *perduci, & inde litus legendo* Dertoſam, Saguntum, Setabim *perduci, ac deinde ſenſim à mari diſcedere, &* Caſtalonem *perduci, & in intimas atque ultimas regiones penetrare. Ea via ab Antonino poſtea perluſtrabitur. Hæc autem quæ primum propoſita eſt,* Tarraconenſem *provinciam prope omnem, quà longinquior eſt, dimetitur, quæ ab* Tarracone Ilerdam *deflectens, ad* Aſtures *usque perducitur.* SVR.

INDE AD GALLECIAM.] Membranæ Cuſani *Gallias*, alii *Galetias* aut *Galliciam*, quorum poſtremum medii ævi ſcriptoribus placuit. Poëta Saxo Annal. Caroli M.

Ex quibus unus erat Hadefonſus nomine dictus,
Qui rex Aſturiae Galliciaeque fuit.

& eo antiquior Martinus Dumienſis in Epitaphio:

Pannoniis genitus, tranſcendens æquora vaſta,
Galliciae in gremium divinis nutibus actus:

WESS.

AD LEG. VII. GEM.] *Ad Leugas VII. Geminam* Lugduni vulgarunt; MSS. tamen plerique *ad Leg. VII. Geminam*, quæ Ptolemaeo ΛΕΓΕΩΝ Z ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ, ſolito ejus in libris peccato, ſed quod Reſendius Epiſt. ad Kebedum p. 216. Vaſaeus Chron. Hiſp. An. CVI. atque alii eluerunt. Eſt VII. hujus Legionis in monumentis Hiſpanicis frequens memoria, ut in Theſ. p. CCLX. 1.; quæ cum hic caſtra haberet, evenit, prorſus ut ad Rhenum & Danubium, ut in urbem ea excreſcerent; atque huc referunt Tertulliani ad Scapulam verba: *nam & nunc a præſide Legionis & a præſide Mauretaniæ vexatur hoc nomen, ſed gladio tenus:* me tamen invito; vix enim induci poſſum, ut credam Tertullianum, per *Legionem*, nullo addito titulo poſitam, VII. in Gallaecia voluiſſe intelligere; præſertim cum in Africa Legio non deeſſet, quæ a lectoribus accipi poſſet: nam Lambeſae in Numidia Legio III. Auguſta tendebat, a Ptolemaeo L. 4. C. 3. & Dione Caſſio L. LV. p. 645. memorata. Equidem

ALAMONTE.	M. P. XVII.
REGVSTVRONE.	M. P. XVI.
ALAVNIO.	M. P. XXIIII.
APTA JVLIA.	M. P. XXVIII.
CABELLIONE.	M. P. XXII.
ARELATE.	M. P. XXX.
NEMAVSVM.	M. P. XVIIII.

AM-

Præſidem Legionis ejus præfectum ſive præpoſitum, & legionis quidem in Africa militantis, à Tertulliano deſignatum, quamquam titulo paullo inſolentiore, putavero: ſimili ſententia Imp., qui res humanas adminiſtrat, *rebus humanis præſes* Senecae Conſol. Polyb. C. 31. dicitur; & de ſe Pompejus apud Lucanum L. II. 538.

> ——— ——— *Jamjam me præſide Roma*
> *Supplicium, poenamque petat.* ———

WESS.

ALAMONTEM M. P. XVII.] *Manuſcripta & Longol. & Hieron. Pauli* Alamonte M. P. XVII. *cum ſupra pag.* CCCXLII. Alabontem *præferant: & à* Vapinco M. P. XVIII. *adſignentur.* SVR.

REGVSTVRONEM M. P. XVI] *Habent manuſcripta & Longolianum auferendi caſu. Exemplar Hier. Pauli* Reguſtorone M. P. XVI. *Supra* Seguſteronem *legitur.* SVR.

NEMAVSVM M. P. VIIII.] *Habent manuſcripta, & Longolianum. Exemplar Hier. Pauli* M. P. XXVIIII. Nemauſum *Plinius L. 3. C. 4. & Ptolemaeus* Volcis Arecomicis *contribuunt.* SVR.

NEMAVSVM.] Coloniam fuiſſe nemo dubitat: ſingularis tamen titulus eſt, quo in vetere monumento, ex Ligorianis ſchedis hauſto, ornatur apud Gudium p. XL. 2. *COL. ARICOM. NEMAVS. VOLCA. AVG. NEPT.*, i. e. *Colonia Aricomicorum Nemauſus Volcarum Auguſta Neptunia*, quod epigramma ſi fidele eſt, oportet ordo verborum ſit mutatus: fuit enim Volcarum Arecomicorum metropolis. Ceterum Pariſinus M. P. XVIII. addit. WESS.

AMBRVSSVM M. P. XV.] *Oppidum inſigne, & tamen priſcis Geographis non commemoratum.* SVR.

AMBRVSSVM.] Habent reliqua Itineraria, quorum Hieroſ. *Ambroſio M. P. XV.*, Tabula *Ambruſium.* Had. Valeſius, nominis quadam conformatione inductus, *S. Ambres* eſſe juſſit; cui tamen ſitus obeſt: nam Nemauſo Montiſpeſſulanum profecturi *S. Ambres* non adeunt, eſtque adeo extra militarem aggerem. Guil. Catellus L. II. Hiſt. Langued. C. ult. diſtantiam incidere ait in *Lunel le Vieil*, Altingius in *fanum S. Omierei.* WESS.

SEXTATIONE M. P. XV.] Sextatione *legitur in manuſcriptis & vulgatis, & hoc, & ſequenti itinere, præter Blandinianum, in quo poſtea* Sextantione *legitur.* SVR.

SEXTATIONE.] Rectius infra *Sextantione.* Theodulphus Paraeneſi ad Judic. ℣. 132.

> *Inde Nemauſiacas ſenſim properamus ad arces,*
> *Quo ſpatioſa urbs eſt, reſque operoſa ſatis:*
> *Hinc Madalona habuit lævam, Sextantio dextram;*
> *Hic ſcabris podiis cingitur, illa mari.*

ubi *podia ſcabra* ſaxa ſunt, quibus Sextantio erat incinctus. *Soſtantione* eſt in Itin. Hieroſ., vocabulo vitioſiore, ſed proxime ad *Souſtantion*, quo nomine nunc vicus eſt in agro Montiſpeſſulano, accedente: hinc *Suſtantionenſis* Comitatus, de quo præter Catellum vide Pet. de Marca L. II. Conc. Sacerd. & Imp. C. 3. §. 3. accurate diſputantem. WESS.

FORVM DOMITI M. P. XV.] Forum *id eſſe videtur cui* Neronis *cognomentum Ptolemaeus attribuit: ex gente enim* Domitia *duæ familiæ celebres claruerunt* Calvinorum, & Aenobarborum, *à qua genus ducebat Nero Imperator. Sueton. in Nerone C. 1.* SVR.

FORO DOMITI.] Plures MSS. cum Lugdunenſi edito *Foro Domini*, turpi vitio. *Fori* hujus poſitio dubia eſt: non eſt *Forum Neronis*, quod, quamquam non longe hinc fuerit diverſum, a *Luteva* disjungi non poteſt ob hæc Plinii L. III. C. 4. *Lutevani, qui & Foroneronienſes;* habet Ptolemaeus aliud *Neronis forum* cis

Rho-

AMBRVSSVM.	M. P. XV.
SEXTATIONE.	M. P. XV.
FORO DOMITI.	M. P. XV.
ARAVRA SIVE CESERONE.	M. P. XVIII.
BETERRAS.	M. P. XII.
NARBONE.	M. P. XVI.
SALSVLIS.	M. P. XXX.

AD

Rhodanum, quod huc niſi vaniſſima opera transferri haud quitum eſt. Guil. Catellus, quoniam *mutatio* in Itin. Hieroſ. dicitur, obſcurum fuiſſe vicum, cujus memoria interciderit, exiſtimat; quæ tamen ratio parum firma eſt; nam & oppidis *mutationem* id Itiner. ſæpe præponit. Valeſius ex intervallo Frontiniacum *Frontignac*, vino ſuo illuſtre, ad ſtagnum maritimum eſſe decernit; cui & nos, donec certiora producantur, accedemus. WESS.

ARAVRAM SIVE CESERONEM M. P. XVIII.] *Hoc loco duæ manſiones, aqua diſtantia, proponuntur*, Araura, *ſive eſt* Arauris *fluvius*, *aut* Ceſero. *Strabo L. 4. p.* 182. Atacem *fluvium ex* Cemmeno *monte in mare deferri*, *&* Obrim, *&* Araurim *memorat*. *Pomponius lib.* 2. C. 5., ex Cebennis demiſſum Araurim juxta Agatham, & ſecundum Bleterras Obrim fluere *perhibet: ut apud Plinium lib.* 3. *C.* 4. *ex Pomponio legendum ſit* Arauris *non* Araris: *quamvis in vetuſtis Plinii exemplaribus* Araris *legitur:* Araurii fluminis *oſtium Ptolemaeus juxta* Agatham *urbem conſtituit:* Ceſeronis *manſionis infra ſit*, *ſequenti itinere*, *ab Antonino mentio. Plinius L.* 3. C. 4. *in* Volcis Tectoſagibus Ceſſeronem, *&* Carpentoracte *conſtituit urbes: & in eadem regione Ptolemaeo* Κεσσερώ. SUR.

ARAVRA.] Non ex vero Surita duas eſſe manſiones arbitratur: Ceſero eadem ac Araura eſt, ita dicta, quod *Arauri* fluvio eſſet adpoſita. Vita S. Tiberii: *Et ſubito apparuerunt juxta fluvium, qui dicitur Araur, in vico, qui vocatur, Ceſeri.* Nunc a S. Tiberio *S. Vberi* nuncupant. Id vero bene, quod Plinio *Araurim* reſtituerit; quod idem factum deinceps eſt ab If. Voſſio ad Melam L. II. C. 5. & Harduino atque aliis. In Strabone Xylander Ἀραυραρὶς, fluvii nomine ſyllaba auctiore, edidit. WESS.

BETERRAS M. P. XII.] *Habent manuſcripta & vulgati libri. Straboni libro iiii. p.* 184. Βιλτίερα πόλις. *Plinii vetuſtis omnibus exemplaribus lib. C.* 4. Beterrae Septimanorum. *Ptolemaeo in* Volcis Tectoſagis, Βαιτίρραι. SUR.

BETERRAS.] *Beteras* Vaticanus; in quo urbis cognomine ſcribendo multifariam variatur: *SEPT. BAETERR.* eſt in lapide Theſ. p. CCLXXII. 10. Strabonis vetus & verior lectio fuit ΒΑΙΤΕΡΑ; Stephano ΒΑΙΤΑΡΡΑ: Theodulpho Paraen. ℣. 135. *Beterre* ſive *Beterris* dicitur:

Linquimus & noſmet tecta Beterris habent.

Apollinari Sidonio L. IX. Ep. 10. *Biterrenſis urbs*, numis autem ΒΗΤΗΡΡΑ; quamquam de numis lis eſt ob Harduini, ad Syriæ urbem transferentis, diſſenſum: ſecero equidem cum illis, qui hic procuſos cenſuerunt: nam & rudior numorum forma, & figuræ, Hiſpanicis perſimiles, id poſtulant; nec propterea tamen omnibus *Beterras* inculcavero; diſſederunt enim in ſyllabæ primæ ſono. Vid. Holſtenium ad Stephan. & Theſaur. Fridericianum C. 5. WESS.

NARBONE.] XVI. M. P., ſeu paraſangis IV. a Beterrenſi urbe Benjamin Judaeus Itlner. p. 4. ſemovet. Theodulphus Paraeneſ. ℣. 137.

Mox ſedes Narbona tuas, urbemque decoram
Tangimus. ———

Vide Sidonii Apollin. Carmen, cui *Narbonem* inſcripſit. WESS.

SALSVLAS M. P. XXX.] *Strabo L. 4. p.* 182. *juxta* Ruſcinonem, *lacum eſſe, & agrum, quem alluit, paululum ſupra mare, ſalinis refertum, &* κεστρεῖς ὀρυκτοὺς ἔχει, *mugiles foſſiles habet, cujus rei Aelianus ex Polybio mentionem fecit. Is lacus à Pomponio Mela L.* 2. *C.* 5. *& Antonino Salſula cognominatur; ac celebre nomen retinet.* SUR.

SALSVLIS.] *Salſas* ſeneſcentis Latinitatis Diplomata appellant; nec alio nunc temporis

AD STABVLVM.	M. P. XLVIII.
AD PYRENAEVM.	M. P. XVI.
JVNCARIA.	M. P. XVI.
GERVNDA.	M. P. XXVII.
BARCINONE.	M. P. LXVI.
STABVLO NOVO.	M. P. LI.
	TAR-

notæ nomine ſunt. Polybii de foſſilibus piſcibus verba ſervavit Athenaeus L. VIII. Deipn. C. 2. Nonium quoque adi Hiſpan. C. 92. Wess.

AD STABVLVM M. P. XLVIII.] *Manuſcripta, & vulgata praferunt: qua ſi vera eſt dimenſio, apparet non recto itinere* Saltum Pyrenaei *petere, ſed aliò iter deflecti, neque ea via* Ruſcinonem *perduci: qua urbs in ſequenti additur itinere.* Svr.

AD STABVLVM.] Numeri M. P. nimii ſunt; neque enim tantum eſt Narbonem inter & Pyrenaeum intervallum. P. de Marca L. I. Marcae Hiſpan. C. 11, hoc *Stabulum* eo fuiſſe ſitu, quo *Boulou*, pertendit; is autem locus M. P. XXVIII. a *Salſulis* abeſt. Wess.

AD PYRENAEVM.] Manſio ea eſt, quæ ſequenti itinere *Summi Pyrenaei* titulo, quod in montis illius ſummo vertice eſſet, nobilis eſt. *Portum* noſtra ætate vocant, a priore manſione V. tantum M. P. diverſum, quæ propterea P. Marca in ſuam ſedem reſtituenda exiſtimat. Wess.

JVNCARIAM M. P. XVI.] *Strabo L. 3. p.* 160. *cum* Emporiarum *urbis, &* Emporienſis *portus mentionem feciſſet, interiorem agrum; cum aliarum rerum, tum etiam* ſparti *feracem habere memorat: qui vero inutilior eſſet, ac tenuis*, juncum *producere: ut etiam* Juncarium campum *appellent. Ptolemaeus in* Indigetibus *populis, qui primi tranſcenſo Pyrenaeo adeuntur*, Decianam, *&* Iuncariam *conſtituit: exſtatque ejusdem nominis oppidum.* Svr.

JVNCARIA.] Eſt utique in campo juncario ejusdem nominis oppidum, ſed V. M. P. *ſummo Pyrenaeo* ſemotum. Diſtantia, quæ hic ſignata eſt, incidit in *Ficarias, Figuerre*, ut idem P. Marca L. II. M. H. C. 19. oſtendit. Fuit ſimili nomine *in regno Septimaniae, territorio Magalonenſi, locus Juncarias vocatus*, ubi Arnuſti Narbonenſis Archiepiſcopi tempore An. ↄↄCCCIX. ſynodum celebratum fuiſſe acta docent. Wess.

GERVNDAM M. P. XXVII.] *Bland. & Longol.* M. P. XXVII. *ſed hoc* XVII. *corrigitur. Neap. & Hier. Pauli* M. P. XVII. Indigetum *celebre oppidum eſt, quod nomen retinet.* Svr.

GERVNDA.] XVII. M. P. Cuſani codex itidem addit: tamen Tabula vulgatos numeros mavult. Vid. Nonii Hiſpan. C. 89. Wess.

BARCINONEM M. P. LXVI.] *In Bland.* Barcenone M. P. LXVI. *Neapol.* Barcenona M. P. LXVII. *Hier. Pauli* Barcinone M. P. LXVII. *Longol.* Barcenone M. P. LXVI. *&* LXVII. *corrigitur. Exſtant complures lapides vetuſti ea in urbe, quibus* Barcinonenſes *deſcribunt. In maritimis Ruſi Feſti*, Barcilonum amœna ſedes ditium, *legimus: Vrbs eſt* Laletanorum, *qui male in Ptolemmaei libris, in maritima & mediterranea regione Λαιηίτανοι, pro Λαλητανοι deſcribuntur.* Svr.

BARCINONE.] Membranaceus Cuſani liber M. P. LXXVII., reliquis LXVII. M. P. amplexis, adponit. Qui labente Imperio ſcripſerunt, varie urbis titulum extulerunt: *Pratextatus ab Spaniis de Barcilona* eſt in Hilarii Fragm. Hiſtor. p. 1292., neque Idatius in Chron. An. XXII. Honorii Imp. diſſentit: urbs,

Quam Barchinonam priſci dixere Latini,

Ermoldo Nigello L. I. Geſt. Ludovici Pii; urbs, *Barcinona cui nomen* Saxoni poëtæ Annal. Caroli M. An. ↄↄCCXCVII. ἀπὸ τῆς Βαρκέλωνος Olympiodoro apud Photium Cod. LXXX. p. 187. mitto alia, quæ mihi in mundo ſunt. In literatis lapidibus ornari his titulis ſolet: *COL. F. I. A. P. BARCIN.*, i. e., ut bene P. Marca L. II. M. H. C. 14., *Colonia Faventia Julia Auguſta Pia Barcino*; ſic enim plene legitur in monumento apud Gudium p. XXVI. f. & LVI. 1. Wess.

TARRACONE.] *DOMO TARACONE*, ſculptoris opinor peccato, eſt in lapide apud Gudium p. C. 9. Quæ vero urbis originem & dignationem ſpectant, ex Nonio Hiſpan. C. 85. & il-

TARRACONE.	M. P. XXIIII.
ILERDA.	M. P. LXII.
TOLOVS.	M. P. XXXII.
PERTVSA.	M. P. XVIII.
OSCA.	M. P. XVIIII.

CAE-

& illuſtris Pariſienſium epiſcopi Marca Hiſpan. L. II. C. 10. peti poſſunt. WESS.

ILERDA.] Strabo L. III. p. 161. Ilerdam Tarracone ſtadiis CCCCLX. removet; quod intervallum non male numeris Itinerarii congruet, ſi quæ de Strabonis ſtadiis alias dixi, obſerventur. Situm egregie expinxit Lucanus L. IV. 11.

Colle tumet modico, lenique excrevit in altum
Pingue ſolum tumulo: ſuper hunc fundata vetuſta
Surgit Ilerda manu; placidis prælabitur undis
Heſperios inter Sicoris non ultimus amnes.

Auſonii tempore in *dejectis juga per ſcruposa ruinis*, ut ex Epiſt. ad Paullinum liquet, fuit; quia tamen Ludovicus Imp. illam evertiſſe ab Anonymo vitæ ejus ſcriptore p. 346. Edit. Pithoeanae traditur, in aperto eſt, eam deinde fuiſſe inſtauratam. WESS.

TOLOVM M. P. XXXII.] *Manuſcripta, & vulgata exemplaria* Tolous M. P. XXXII. *præferunt: & cum totum hoc iter per celebres & maxime notas urbes peragatur, hæc manſio, quæ inter* Ilerdam, *&* Pertuſam *conſtituitur, & in* Ilergetibus *ab Antonino collocatur, mihi incognita eſt. Neque media itineris via, oppidum exſtare video, quod huic applicare manſioni certo audeam, præter* Montionem *fertilis agri, & aprici ſitus, oppidum, prope* Cingæ *ripas ſitum, cui collis imminet, à quo nomen ſumpſiſſe videtur, conventibus Regnorum Aragoniae, & Valentini, & Principatus Cataloniæ celebrem ſedem.* Ilerda Montionem *nunc Leuga noſtra vi. aut vii. adſignantur, quæ* XXXII. M. P. *aut æquant, aut ſuperant.* SVR.

TOLOVS.] Ita cum priſcis editionibus membranacei codices. Situm ejus Surita approbavit P. de Marca L. II. M. H. C. ult. WESS.

PERTVSA.] Vel *Percula*. SIML.

PERTVSAM M. P. XVIII.] *Nomen id oppidum retinet ad* Canadris *fluvii ripas ſitum: itinere quo* Montione Oſcam *perducitur: Apud Ptolemaeum forte* Berguſia, *pro* Pertuſa. SVR.

PERTVSA.] Cuſani & Pariſinae ſchedæ *Percula* edunt; ceteræ *Dertuſam* aut *Pertuſa*. Sitne vero eadem ac *Berguſia* Ptolemaei, in dubio eſt; nam & poſitionis incertæ ea Geographi eſt *Berguſia*, & Berguſiorum ſeu Barguſiorum fuit caput: ſi itaque *Pertuſa* verum manſionis ſit nomen, Berguſia eſſe non poterit, quippe a Berguſiis dicta; cum *Pertuſorum* longe alia ſit originatio, ut ad Africæ Itiner. p. 45. patefactum eſt. Illuſtri Pariſienſium epiſcopo *Berguſia* eadem ac *Balbaſtrum* eſt, *Pertuſa* vero *Antillon*. WESS.

OSCAM M. P. XVIIII.] *Celebris hæc* Ilergetum *urbs: quæ in vetuſtis nummis* Vrbs victrix *cognominatur: & ejus nomen à Livio toties eſt repetitum in Triumphis, qui ex devictis Hiſpaniarum nationibus deportabantur: in quorum ſpoliis, & ſignati, &* Oſcenſis *argenti fit mentio. Præterea Plutarchus auctor eſt, Sertorium eam urbem delegiſſe, in quam filii Principum virorum, Hiſpanarum obſides, ſtudiorum ſpecie, accitis diſciplinarum magiſtris, mitterentur.* SVR.

OSCA.] Sertorium *Oſcae* ſuorum fraude fuiſſe oppreſſum receptiſſima multorum eſt opinio, ex Velleio L. II. C. 30. & Strabone L. III. p. 161. derivata: ille *Sertorium Etoſcae inter cœnam interemtum* memorat; hic ἐπιβουλευθεὶς ὑπ᾽ αὐτῶν [illegible]. Velleio *Oſcae* Cl. Puteanus & Straboni ἐν Ὄσκῃ, eruditorum plaudente cavea, reſtituit. Viſum tamen P. Marcae eſt L. II. M. H. C. 26. Paterculi patrocinium profiteri, & *Etoſcae* tueri, in Strabone vero ἐν Ἰλεόσκῃ refingere; quod merito demiraberis; neque enim utrumque verum eſſe poterit. Fac *Ileoſcam* urbem paullo ante a Strabone recte commemorari, proptereane, ubi de Sertorii nece agitur, recipienda erit? adde Ἰλεόσκαν a veſtigiis priſtinæ ſcripturæ nimium quantum recedere. Ego Puteani partibus acceſſero; præſertim cum Plutarchus innuat, Sertorium Oſcae vita fuiſſe ever-

CAESARAVGVSTA. M. P. XLVI.
CASCANTO. M. P. L.
CA-

everſum & privatum. Ceterum Strabonis ſtadia IↃXL. a M. P. Itiner. proxime abſunt. WESS.

CAESARAVGVSTAM M. P. XLVI.] *Manuſcripta & Longol.* Caeſarea Auguſta M. P. XLVI. *in Bland. infra* Caeſarauguſta. *Hier. Pauli excuſi libri* Caeſareae Auguſtae M. P. XLVIII. *& arbitror non ex vetuſtis libris, ſed de ſuo, duo milliaria adjeciſſe: ut* Leugis *noſtris aqua milliarium menſura conſtitueretur, quae mihi minime videtur à veteribus libris detorquenda. Jam vero* Caeſarauguſtam *ſcribendum eſſe, vetuſti nummi teſtantur: & Aurelii Prudentii carmen in hymno, de martyribus Caeſarauguſtanis:*

Caeſarauguſtam vocitamus urbem.

Ex compluribus nummis inſcriptiones adponemus. In nummis aeneis Auguſti *duobus* vexillum *erectum haſta in baſe adfixa viſitur, quod ſignum erat deducendae coloniae, ut ſecunda in M. Antonium Philippica Cicero docet, his verbis C.* 40. VT vexillum tolleres, & aratrum circumduceres: *In uno eorum adparet* Auguſti *effigies, & hic titulus* DIVI F. *deeſt enim intertrimento nummi nomen* AVGVSTVS: *& in averſa nummi parte, qua* Vexillum *propoſitum eſt,* CAESARAVGVSTA L. CASSIO. CN. FEN. IIVIR. *& in altero circum* Auguſti *effigiem* AVGVSTVS DIVI F. *& averſa parte vexilli,* CAESARAVGVSTA M. POR. CN. FAD. IIVIR. *qua nomina* duumvirorum *in aliis etiam nummis leguntur, quae civica corona ſunt circumplexa. In aliis majoris notae nummis* AVGVSTVS DIVI F. *& averſa parte, qua aratrum deducendae coloniae circumducitur, tauro & vacca ſub jugum miſſis, ut Varro auctor eſt, & ab* urbando urbium *nomen coloniis inditum, qui mos ab* urbis Romae *aratro circumducto deductus fuit,* CAESARAVGVSTA. Q. LVTATIO M. FABIO II. AVGVSTVS DIVI F. COS. XI. DES. XII. ET CAESARAVGVSTA. C. ALIARIO. T. VERRIO IIVIR. IMP. AVGVSTVS. XIV. CAESARAVGVSTA. M. PORCI. CN. FAD. IIVIR. IMP. AVGVSTVS TRIB. POTES X....

Numantiam à Caeſarauguſta CCC. *ſtadiis abeſſe Strabo perhibet L. 3. p.* 162. SVR.

CASCANTVM M. P. L.] *In manuſcriptis & Longol.* Caſcanto M. P. L. *& male in Hier. Pauli libris* M. P. XXVIIII. *Plinius regionis* Veſcitaniae *Latinorum veterum recenſet lib. 3. C. 3.* Caſcantenſes. *Ptolemaeo item; nam in* Vaſconibus Βασκόντον *libri vulgati edunt, pro* Κασκόντον. *Vetuſtus interpres* Caſtontum *vertit. In Tiberii Caeſaris nummo.* TI. CAESAR DIVI AVG. F. AVGVSTVS. *& in averſa parte ſupra tauri effigiem* MVNICIP. *& infra* CASCANTVM. *Hodie nomen retinet.* SVR.

CASCANTO.] Verum fuiſſe vatem Suritam Palatinus codex, Κάσκοντον præferens, teſtimonio eſt. *Caſcantenſes, Calaguritanos, Virgilienſes & Tricienſes* jungit Hilarus Pontifex in Epiſt. ad Aſcanium. WESS.

CALAGVRRIM M. P. XXVIIII.] *Blandinianum* Calagorra M. P. XXVIIII. *& item Longolianum. In Neapolitano* Calagurra M. P. XXVIII. *& Hieron. Pauli* Calagurrae M. P. XXVIIII. *Strabo L. 3. p.* 161. Vaſconum *urbem* Calagurim *commemorat. Plinio duplices* Calagurritani, *qui* Naſſici *cognominabantur & ad* Ilergetes *pertinebant, &* Fibularenſes *ex* Calagurri Vaſconum *urbe: quae hoc itinere conlocatur. Utra earum nobilis ſit Fabio Quintiliano alumno, neminem arbitror affirmare poſſe. Divus Hieronymus ex Euſebii chronico:* Quintilianus Hiſpania Calagurritanus, primus Romæ publicam ſcholam tenuit, & ſalarium è fiſco accepit, & claruit. I *Vigilantium in adverſarii odium idem Hieron. propter nomen viculi,* mutum Quintilianum *adpellat. Auſonius in commemoratione Rhetorum Burdigalenſium, ita inquit:*

Primus Burdigalæ columen dicêre Minervi,
Alter Rhetoricæ Quintiliane togæ:
Adſerat usque licet Fabium Calagurris alumnum,
Non ſit Burdigalæ dum cathedra inferior.

Paulinus eidem Auſonio,

Mon-

Digitized by Google

CALAGVRRA. M. P. XXIX.
VERELA. M. P. XVIII.
TRI-

Montanamque mihi Calagorrim, & Bilbilim acutis
Pendentem ſcopulis, collemque jacentis Ilerdæ
Exprobras, velut his habitem laris exul & urbis.

Hanc Itinerarii urbem innuit Aurelius Prudentius Peri Steph. II. ℣. 537. *quando hac* Calagurris *ad* Iberum *ſita eſt in Vaſconibus*; Nos Vaſco Hiberus dividit Binis remotos Alpibus Trans Cottianorum juga, Trans & Pyrenas ninguidos. *Feſtus Avienus in Jambis:* Hiberus inde manat amnis, & locos Fecundat unda. Plurimi ab ipſo ferunt Dictos Hiberos, non ab illo flumine, Quod inquietos Vaſconas prælabitur. *Recte erge Prudentius* Hiberum Vaſconem *adpellat, quod* Vaſcones *praterlabitur: ſed ab Antenio Nebriſſenſi non recte, dum ea carmina explicat, Hiberum in Vaſconibus eriri preditur; oritur enim, ut manifeſte compertum eſt, & Strabe ac Plinius teſtantur, haud procul eppide* Juliobriga *in* Cantabris; *& per medios* Autrigonas *delapſus*, Berones *ac* Vaſcones *permeans*, Aedetanos *ab* Ilergetibus *dirimit, atque* Ilergaones *praterfluens in mare eorum regiene devolvitur: neque vidit* Calagurrim *Innui, quam alibi Prudentius* ſuam *vocat. Alterius urbis* Calagurritani *à Caeſare prime belli civilis Commentario* C. 60. *memerantur, quos* Oſcenſibus *contributes fuiſſe tradit, & Plinius* Naſſicos *tognominates: hos enim ad eum ad* Ilerdam *legates miſiſſe, ſeſeque imperata facturos fuiſſe pellicites memorat:* Hos, *inquit,* Tarraconenſes, & Lacetani, & Auſetani, & paucis poſt diebus Ilergauones, (*ita enim legendum, ut ſue indicabitur loco*) qui flumen Hiberum attingunt, inſequuntur. *Apparet enim de regienibus* Ilerdæ *urbi vicinis Caeſarem agere: & hanc* Calagurrim, *cujus hodie nulla exſtare ſcimus veſtigia, in* Ilergetibus *eſſe ſitam. Alteram enim, qua hoc itinere recenſetur, tam longe terrarum ſpatio diſſitam, veriſſimile non eſt, ex aliena regione* Oſcenſibus *fuiſſe contributam: &* Oſcenſes, *ac* Calagurritanos *tanquam viciniores, ſe imperata facturos Caeſari fuiſſe pellicites; quos* Tarraconenſes, Lacetani, Auſetani, & Ilergaones *inſequerentur, populi adeo vicini, ut eorum regiones intra xl. milliare contineantur: &* Fibularenſes Calagurritani *ultra xx. & c. milliare diſtent. Hanc* Calagurrim Juliae *cognomine decoratam fuiſſe veteres nummi teſtantur; fortaſſe ex eo, quod eorum opera & induſtria, Caeſari in* Ilerdenſi *obſidione perutilis fuerit. In areo nummo effigies adparet, ore probo, quod mihi videtur juvenis eſſe* Auguſti, *cum hac inſcriptione* NASSICA: *in averſa verò parte* tauri *effigies, quæ inſigne videtur eſſe municipiorum cum hac ſupra tauri effigiem inſcriptione,* CALAG. *& infra ejus pedes* IVLIA. Municipii *nomen obtinuiſſe in omnibus fere nummis exponitur, qui arei ſunt. In eorum uno, cui juvenis facies ineſt,* MVN. CAL. IIVIR. *& in averſa parte ſupra tauri effigiem.* Q. ATONI, *& infra* L. FABI. *In alio cum* Auguſti *imagine* AVGVSTVS MV. CAL. IVLIA: *& in averſa parte, ſupra tauri effigiem,* L. BAEB. PRISCO. C. CRAV. BROC. IIVIR. *& in alio cum effigie* Auguſti IMP. AVGVST. PATER PATRIAE: *& averſo nummo, ſupra Tauri effigiem,* L. VALENTINO. L. NOVO. IIVIR. M. CAL. I. *In alio cum Auguſti effigie* MVN. CAL. IVL. *& averſa nummi parte, ſupra tauri effigiem* IIVIR. L. CRAVIO: *& infra alterius duumviri nomen eſt interciſum. In Tiberii Caeſaris nummo, circum ejus effigiem* TI. CAESAR DIVI AVG. F. AVGVSTVS: *& averſa parte ſupra ſupra tauri effigiem* C. CELERE. M. C. I. CRECTO IIVIR. SVR.

CALAGVRRA.] Ita aut *Calagorra* MSS.; *Silvanus epiſcopus Calagurae in ultima parte noſtra provincia conſtitutus* in Epiſt. Aſcanii ceterorumque Tarraconenſis provinciæ ad Hilarum papam. Jam quæ Surita hic accumulavit, non omnia pro bonis ducenda ſunt. *Calagurris* enim, cujus incolæ *Fibularenſes* Plinio dicuntur, non hæc, ſed *Lobarre* XII. M. P. ab Oſca eſt: altera cognomento *Naſſica* cujusque a Surita numi ſunt exſcripti, noſtra eſt in Vaſconum finibus Ibero flumini adpoſita. Patriam Quinctiliani Fibularenſium Calagurrim Nonius Hiſpan. C. 81. & Oinehartus Not. Vaſcon. C. 7., ſed quam perverſe Ibero adſtruunt, fecerunt. Vid. P. de Marca L. II. M. H. C. 28. WESS.

VERELA.] Vel *Veraza*, vel *Verada*. SIML.

VARIAM M. P. XVIII.] *In Blandiniano,* Verala M. P. XVIII. *item Longeliano. In Neapolitano* Verela M. P. XVIII. *& Hieronymi Pauli*

Digitized by Google

TRITIVM.	M. P. XVIII.
LIBIA.	M. P. XVIII.
SEGASAMVNCLO.	M. P. VII.
VIROVESCA.	M. P. XI.
SEGESAMONE.	M. P. XLVII.

LA-

libri Verelæ M. P. XXVIII. *ſed ea haud dubie* Varia *oppidum eſt. Strabo L. 3. p. 162. è regione ſeptentrionis* Berones *Celtiberis proximos, & Cantabris Coniſcis habitare memorat: & ipſos è Gallica tranſmigratione ortos: horum urbem eſſe* Variam *ad Hiberi tranſitum ſitam. Plin. lib. 3. §. 3.* Hiberus amnis navigabili commercio dives, ortus in Cantabris, haud procul oppido Juliobriga CCCCL. M. P. fluens: navium per CCLX. M. P. à Varia oppido capax. *Ptolemaeo in* Beronibus, *qui infra* Autrigones *ſunt*, Ὀυαρία. *Exſtat vicus juxta* Logroniam, *in* Variæ *urbis veſtigiis, qui nomen retinuit, ac* Vaream *nuncupant.* Svr.

VERELA.] Cuſani MS. *Verola*, *Verala* in aliis & Lugdunenſi edito eſt, aut etiam *Verela.* XVIII. M. P. margo Fabriciani exemplaris oſtendit. Utut autem Ambroſii Moralis & H. Suritae conjectura probabilis eſt, non tamen *Variam* invitis libris ingerere ſuſtinui. Wess.

ARITIO.] Ptolemaeus *Tritium Tuboricum* Plinius *Tritium.* Siml.

TRITIVM M. P. XVIII.] *In Blandiniano, & reliquis* Aritio M. P. XVIII. *Mela Pomponio lib. 3. 1. duplex* Tritium. *Plinius lib. 3. 3. in* Autrigonum *x. civitatibus* Tritium, *&* Viroveſcam *conſtituit; & Ptolemaeo in* Beronibus Τρίτιον Μέταλλον *eſt: idem haud dubie quo hoc iter ducitur; nam cum* Varia *in ea regione coniungit.* Tuboricum *verò à Ptolemaeo in* Varduiis *memoratur. Nunc juxta* Naiaram *urbem hoc* Tritium *nomen retinet, in vici formam redactum. Alterius* Tritii, *hoc eſt*, Tuborici, *quod à Plinio in* Autrigonibus *conſtituitur, & Ptolemaeo in* Vardulis, *infra fiet hoc itinerario mentio.* Svr.

TRITIVM.] Omnes fere *Aritio*, præter Pariſinas ſchedas, *Tritium* porrigentes Harduinus ad Plinii L. III. C. 3. Suritam tetigit, ob deſignatum *Tritii* ſitum prope *Najaram*, non advertens eum de *Tritio* non agere, quod XI. M. P. Viroveſca diſtabat, ſed de *Tritio Metallo*, quod μέταλλον perverſe appellat. Juſtiore titulo Oinehartus Notit. Vaſcon. C. 2. eundem Suritam taxavit, ob *Tritium Toboricum* ſive *Tobolicum* Devae flumini accubans & Plinii *Tritium* confuſum & pro eodem habitum: longius *Tobolicum* Viroveſca aberat. Vid. ejus Notit. p. 6. & 7. Wess.

OLBIAM M. P. XVIII.] *In Blandiniano* Lybia M. P. XVIII. *Neapolitano* Libia M. P. XVIII. *& item Longoliano. Hieron. Pauli libri* Lybiæ M. P. XVIII. *Dubium mihi non eſt, eam deſignari urbem, quæ in Ptolemaei libris in* Beronibus Ὄλβια *cognominatur, atque una cum* Varia, *&* Tritio *in ea regione conſtituitur: quemadmodum hoc itinere adjunguntur: & apud utrumque auctorem* Olbiam *legendum eſſe, cum apud Stephanum quinta inter plures ejusdem nominis urbes* Olbia Iberica *recenſeatur.* Svr.

LIBIA.] Et hoc reſtituendum duxi ob ſingularem MSS. concordiam, hoc aut *Lybia Libyave* amplexorum. Fuit in hoc quidem tractu *Olbia*, ſed hanc eſſe, ni meliores libri ſuccurrant, non temere dixero. Wess.

SAGASAMVNCLO.] Vel *Sagaſamundo.* Ptolemaeo *Segiſamunclum.* Siml.

SEGESAMVNCLVM M. P. VII.] *In Blandiniano* Segaſa munclo M. P. VII. *Neapolitano* Segaſa munde M. P. VII. *Hieron. Pauli libris* Sagaſamundo M. P. VII. *& Longoliano* Segaſamundo M. P. VII *&* Sagaſamundo *corrigit. Ptolemaeo in* Autrigonibus, *qui ſupra* Berones *pertinent, & mediam eorum regionem* Hiberus *amnis ſcindit*, Σεγισαμόνκουλον. Svr.

SEGASAMVNCLO.] Ita optimi librorum, unde *Segaſamundum*, quod in aliis legitur, ortum & originem nactum eſt. Addiderunt Lugduni M. P. VI Baſileae VII. M, quæ margo Fabriciani exemplaris & Vaticanus laudant. Wess.

VEROVESCA.] Vel *Veroneſca.* Plinio *Viroveſca*, Ptolemaeo *Virueſca* vel *Virdubeſca*: vulgo *Briviesca.* Siml.

VIROVESCAM M. P. XI.] *Manuſcripta & Longolianum* Veroneſca M. P. XI. *Hieronymi Pauli libri* Veroveſcæ M. P. XI. *In exemplaribus Plinii vetuſtis* Viroveſca *in* Autrigonibus. *Ptole-*

LACOBRIGA.	M. P. XXX.
CAMALA.	M. P. XXIIII.
LANCE.	M. P. XXIX.
AD LEG. VII. GEMINAM.	M. P. IX.
	ITER

Ptolemaeo itidem in Antrigonibus, Βερβέσκα *in vulgatis libris, & in vetuſto exemplari Georgii Vallæ Placentini, quod ex Bibliotheca Jani Laſcaris, & ab ea Didaci Hurtadi Mendozæ ad Regiam D. Laurentii pervenit* Οὐιρβέσκα, *& vetuſtus interpres* Virdubeſcam *vertit: Hodie in* Riogiæ *regione oppidum nomen retinens.* SVR.

VIROVESCA.] Plerique veterum MSS. *Veroneſca*. Refert huc Ligorius *VORVESCASENSEM SPECVLATOREM*, ex lapide inter Gudianos p. CXLVII. 5., pariterque admonet, urbem *Vorveſcam* fuiſſe dictam; qua in re ratio eum fugit. Ptolemaei membranacei codices Palatin. & Coislin. Οὐιρβέσκα. WESS.

SEGESAMONEM M. P. XLVII.] *Plinius L. 3. C. 3. in* Turmodigis Segiſamonenſes *&* Segiſama Julienſes *conlocat: primi ſatis videntur à* Segiſamone *oppido ducti. Ptolemaeus* Segiſamonis *non meminit, &* Segiſamam Juliam *in* Vaccæis *recenſet.* SVR.

SEGESAMONE.] Diſſentit a Surita Harduinus, *Segiſamonenſes* Plinii a Flori *Segiſama* L. IV. C. 12. repetens, me tamen invito: a *Segiſama* Flori *Segiſama Julienſes* dici potuere; nunquam *Segiſamonenſes*. WESS.

LACOBRIGAM M. P. XXX.] *Manuſcripta exemplaria, & excuſi Hieronymi Pauli, & Longoliani libri* Juliobrica M. P. XXX. *Plinii vetuſtis exemplaribus L. 3. C. 3. in* Vaccæorum *civitatibus* Lacobrigenſes *leguntur: & Ptolemaeo item in* Vaccæis, *apud vetuſtum, & recentiores interpretes: quod nomen in Græcis deeſt exemplaribus.* SVR.

LACOBRIGA.] Sic omnes MSS. noſtri. Infra longe contractius intervallum Segiſamonem & Lacobrigam diſtinguit. Habet Goltzius in Theſaur. numum, *MVN. LACCOBRIGA* inſcriptum & huc fortaſſe referendum. WESS.

CAMALAM M. P. XXIII.] *Manuſcripta & Longolianum* Camala M. P. XIIII. *& Hieron. Pauli libri* Camale M. P. XXIIII. *Cum ex* Vaccæis *iter in* Aſtures *ducatur, forte hæc manſio ea eſt, quæ Ptolemaeo in regione* Aſturum, *quam ad orientem ſolem* Cantabri *tenuere* Καμάρικα *nuncupatur.* SVR.

LANCIA.] Vel *Lance* vel *Lauce*. SIML.

LANCIAM M. P. XXVIIII.] *Manuſcripta & Longolianum* Lance M. P. XXVIIII. *& Hieronymi Pauli libri* Lauce M. P. XXIX. *Plinius L. 3. C. 3. inter* Aſturum XII. *populos* Lancienſes *commemorat: & apud Ptolemaeum non recte, ut arbitror, in ea regione* Aſturum, *qua &* Legio VII. Gem. *recenſetur,* Λαγκιάτοι, *pro* Λαγκία. *Dion libro liii. p. 589. auctor eſt, T. Cariſium, Auguſti legatum,* Lanciam, *maximam Aſturiæ urbem, deſertam occupaviſſe.* SVR.

LANCE.] Ita MSS., quibus utimur, excerpta. *Lanciam*, quam Florus L. IV. C. 12. *validiſſimam civitatem* appellat, intelligi probabile eſt: adde P. Oroſium L. VI. C. 21. WESS.

AD LEG. VII. GEMINAM M. P. VIII.] *Etſi a Ptolemaeo in* Aſturum *regione* Legio VII. *conlocetur, mirum videri non debet, ſupra ab Antonino hoc itinere, in* Gallecia *eam conſtitutam fuiſſe. Nam quamvis priſcis temporibus Hiſpaniæ in* citeriorem, *&* ulteriorem provinciam *diviſa ſint, &* ulteriori Bætica & Luſitania *fuerint attributa; poſtea in ſex fuiſſe diſtributas provincias, legimus in Breviario Ruſi Feſti C. 5. Valenti Imperatori dicato.* Ac per omnes Hiſpanias VI. ſunt nunc provinciæ. Tarraconenſis, Carthaginienſis, Luſitania, Gallicia, Bætica, Inſulæ Baleares. Trans fretum etiam in ſolo terræ Africæ provincia Hiſpaniarum eſt, quæ Tingitana Mauritania cognominatur. Ex iis Bætica & Luſitania Conſulares, cæteræ Præſidiales ſunt. *Scotus auctor Notitiæ Provinciarum ſub diſpoſitione viri ſpectabilis vicarii Hiſpaniarum,* Conſulares Bæticæ, Luſitaniæ, Galleciæ. Præſidiales Tarraconenſis, Carthaginienſis, Tingitanæ, Inſularum Balearium. *Paulus Oroſius Libro vi. C. 21.* Caeſar parum in Hiſpania per CC. annos actum intelligens, ſi Cantabros atque Aſtures, duas fortiſſimas gentes Hiſpaniæ, ſuis uti legibus ſineret, aperuit Jani portas, atque in Hiſpanias ipſe cum exercitu profectus eſt. Cantabri *&* Aſtures Galleciæ *provinciæ portio ſunt: qua extentum* Pyrenæi *ju-*

ITER AB ARELATE NARBONE.	M. P. CI.
INDE TARRACONEM.	M. P. CCXXXIIII.
INDE CARTHAGINE SPARTARIA.	M. P. CCCLX.
INDE CASTVLONE.	M. P. CCCIII. Sic.
NEMAVSVM.	M. P. XIIII.
AMBRVSSVM.	M. P. XV.
SEXTANTIONEM.	M. P. XV.
FORO DOMITI.	M. P. XV.
CESERONE.	M. P. XVIII.

BETER-

gum, haud procul ſecundo Oceano, ſub ſeptentrione deducitur. Eam vero Gallecia provinciam adeo finium terminos promoviſſe adparet, ut Paulus Oroſius Numantiam, *celebrem olim* Pelendonum *regionis citerioris Hiſpania urbem, in capite Gallecia ſitam, ultimam* Celtiberorum *faciat. Recte igitur hoc Itinerarium* Legionem *in* Gallecia, *& Scotus idem auctor Notitia provinciarum in eadem provincia* Præfectum Leg. VII. Geminæ Legione *conſtituit. Illud praterea minime erit omittendum, exſtare auctores, qui ante cccc. annos id prodiderint, urbi huic antea* Floris *nomen inditum fuiſſe.* SVR.

LEGION. VII.] De *Floris* cognomine Legionenſi urbi impoſito quæ H. Surita habet, ſumpta ex veteri libro ſunt, cui *Itacie* apud Hiſpanos nomen eſt: partem ejus Garſ. de Loaiſa ad Lucenſe Concilium tom. II. Concil. Hiſpan. p. 304. provulgavit: *Legio, quam,* inquit, *condiderunt Romana legiones, qua antiquitus FLOS fuit vocata:* at his, niſi gravioris ponderis accedat auctoritas, fidem non adſtringimus. WESS.

ITEM AB ARELATE NARBONEM M. P. CI.] *Praferunt manuſcripta exemplaria, & vulgati libri Longol. & Hieron. Pauli: cum eadem manſiones, qua ſupra conſtituta ſunt, repetantur: neque iidem adſignentur numeri, & tamen cum ſumma hujus ratione congruant.* SVR.

INDE TARRACONEM. M. P. CCXXXIIII.] *Rurſus ex* Narbone Tarraconem *iter ducitur, ut aliquot manſiones, qua ſuperiori itinere, dum mare ſequitur, pratermiſſa ſunt, ex* Volcarum Tectoſagum *regione Narbonenſis provincia, & ex* Indigetibus & Laletanis *citerioris Hiſpania obeantur.* SVR.

INDE CARTHAGINEM SPARTARIAM M. P. CCCLX.] *In eoſdem numeros conſentiunt manuſcripta, & vulgata exemplaria.* Tarracone *vero juxta mare ſiniſtrorſum iter ducebatur: qua pracipue iter ad* Bæticam *dirigi conſueverat, ut ſupra ex Strabone advertimus: per* Dertoſam, Saguntum, Setabum *urbem, & ut idem perhibet Strabo, ſenſim à mari diſcedens* Spartario *campo ſe inſinuat. Antea enim medium per* Spartarium, *atque* Egeleſtam *urbem, nunc* Inhieſtam *in* Manciæ *regione vocant, via ipſa & longinqua, & aſpera peragebatur: atate vero Strabonis ad mare converſa, atque eodem pertendens,* Caſtulonem *&* Obulconem *ducebatur. Hac itidem via, qua nunc proponitur, ſcriptores prodidiſſe, Caeſarem à Roma* Obulconem *in caſtra* VII. *&* XX. *die perveniſſe Strabo L. 3. p.* 160. *commemorat. Nam poſtquam Roma egreſſus fuerat,* Saguntum *xvii. die &* XXVII. *in conſpectum ſuorum, & hoſtium omnium, opinione citius, adventaſſe memorant. Tranquillus C. 56. ab Urbe in Hiſpaniam ulteriorem iiii. & xx. die perveniſſe ſcribit: qui dierum numerus Straboni non repugnat, quod* Obulco *intra ulteriorem provinciam longius diſtaret.* Spartarium *vero eum* campum Carthagini *nomen indidiſſe adparet: Plinius* Spartariorum Hiſpaniæ *meminit. Iſidorus libro xv. C. 1.* Afri ſub Annibale maritima Hiſpaniæ occupantes, Carthaginem Spartariam conſtruxerunt: qua mox à Romanis capta, & colonia facta, nomen etiam provinciæ dedit. Nunc autem à Gothis ſubverſa, atque in deſolationem redacta eſt. *Neque ab Antonino tantum, aut Iſidoro* Carthagini novæ, Spartariæ *cognomentum adjicitur, ſed ab ipſo etiam Plinio libro xxxi. C. 8.* Nunc, *inquit,* è ſcombro piſce laudatiſſimum in Carthaginis Spartariæ cætariis: Sociorum id appellatur, ſingulis millibus nummum permutantibus congios pæne binos. SVR.

INDE CARTHAGINEM.] Pariſinus codex notat,

BETERRIS.	M. P. XII.
NARBONE.	M. P. XII.
AD VIGESIMVM.	M. P. XX.
COMBVSTA.	M. P. XIIII.
RVSCIONE.	M. P. VI.
AD CENTVRIONES.	M. P. XX.
SVMMO PYRENAEO.	M. P. V.
JVNCARIA.	M. P. XVI.
CINNIANA.	M. P. XV.
	AQVIS

notat, R., *hic X. minus ſunt.* Ceterum quæ doctiſſimus Surita de Caeſaris itinere commentatur, ea, ſi, quæ de Sagunto ſunt interpoſita, exceperis, vera putavero. Straboni nihil diſcordat Appianus L. II. B. C. p. 804., ut magnus Caſaubonus ad Sueton. commonefecit; ubi jure optimo Hiſtor. Miſcel. L. VI. auctorem quoque correxit, qui cum ſua ex Oroſio L. VI. C. 16. exſcripſerit, eadem illi medicina debetur. Hinc autem conſequens eſt, Suetonii dies XXIIII. non eſſe mutandos, quos ſua qualicunque auctoritate Celſus p. 210. Edit. Græv. adfirmat. WESS.

INDE CASTVLONEM M. P. CCCIII. Sic.] *Quod* Caſtulo *ultima urbs eſſet* Oretanorum, *inſigni fama nobilitata, cujus fines* Bæticam *attingerent, Plinius lib.* 3. *C.* 3. *longitudinem citerioris Hiſpaniæ ad finem* Caſtulonis à Pyrenæo *ducit, &* DCVII. M. P. *adſignat: &* Bæticæ *longitudinem ab eodem* Caſtulonis *ſine ducit, ut ſuo loco indicabitur.* SVR.

INDE CASTVLONEM.] Margo veteris libri *R., hic C. minus ſunt:* eſtque profecto ſumma M. P. minor numeris, quas ſingulæ manſiones adſcriptos habent, nec tanto tamen. WESS.

NEMAVSVM M. P. XIIII.] *Habent manuſcripta exemplaria & Hieron. Pauli libri: Longol.* M. P. XIII. *&* XIIII. *corrigit: cum ſuperiori itinere* Arelate Nemauſum *eadem exemplaria* M. P. XVIIII. *&* XXIIII. adſignent. SVR.

AD VICESIMVM.] Videtur fuiſſe in litore *Leucata*, de quo Mela L. II. C. 5., ubi Birra amnis *Sigean* alluit, nobilis ex prælio, quo Carolus Martellus An. IↃCCXXXVII. victos in Hiſpaniam Saracenos redire compulit. Vid. Adrevaldum L. I. Mirac. Benedicti C. 14. WESS.

COMBVSTA.] Nominis cauſſa ad divinandum non eſt difficilis: incidit intervallum in *Ripas altas, Rives altos*, vicum ubere proventu generoſioris vini celebrem. WESS.

RVSTIONE.] Vel *Ruſcione. Ruſcino* Plinio & Ptolemaeo: hodie *Ruſcillon.* SIML.

RVSCINONEM M. P. VI.] *Urbis hujus apud auctores Græcos, & Latinos in primis celebris, exſtant veſtigia haud procul oppido* Perpinlano, *juxta turrim, quæ ejus nomen retinet: vocant enim* Turrim Roſſilionis. SVR.

RVSCIONE.] Univerſi, quos quidem noverim, codices, cum Tabula ſcripta ita malunt. Nomen Ruſcino a fluvio, cui aſſidebat, habet, pariter ut Illiberis, de quo utroque Polybius L. VIII. C. 2. Seculo IX. & X., ut ex Carolorum Calvi & Simplicis Diplomat. apparet, *caſtellum* & *caſtrum Ruſſilic* dicebatur. WESS.

AD CENTVRIONES.] Tabula *Ad Centenarium*, quod cum de lapide C. accipi non poſſit, noſtrum verius videtur. Numeri, ut P. Marca L. I. M. H. C. 11. obſervavit, ad Ceretum, *Ceret*, ducunt. WESS.

CINNIANAM M. P. XV.] *Cum ex* Indigetibus *iter* Barcinonem, Laletanorum *urbem, ducatur, neceſſario per* Auſetanos, & Lacetanos *eſt iter peragendum: & in* Lacetanis, (*qui falſe in Ptolemæi libris* Ἰακκη[illegible]ανοὶ *cognominantur*) Κίννα *recenſeatur, videtur proxime ad hanc manſionis vocem accedere: de qua nihil temere affirmare auſim.* SVR.

CINNIANA.] Mendoſe Tabula *Cemnana*, hinc & ex Ravennate L. IV. C. 42. adjuvanda: nunc *Corvianum* eſt non procul a rivo, cui ex *Cinniana* cognomen *Cignianae* adhæret. De Ptolemaei Κίννα *Cinna* lis eſt; Pariſienſium doctiſſimus præſul L. II. M. H. C. 24. eam

AQVIS VOCONIS.	M. P. XXIIII.
SECERRAS.	M. P. XV.
PRAETORIO.	M. P. XV.
BARCINONE.	M. P. XVII.
FINES.	M. P. XX.
ANTISTIANA.	M. P. XVII.
PALFVRIANA.	M. P. XIII.

TAR-

Κλεραι eſſe jubet; quod oppidum hoc in tractu Polybius L. III. C. 76. & Livius L. XXI. C. 20. celebrant: neque enim credibile fieri, a Ptolemaeo eſſe præteritum. At enim quoniam multo incertiſſimum eſt, duraveritne id oppidum in Ptolemaei ætatem, Liviusque a Polybio abeat, *Sciſſum* appellans, haud ſane ſcio an Geographi *Cinnae* injuria & vis inferatur; utique ſi MSS. addicentibus Harduinus Plinii *Cincenſes* L. III. C. 3. in *Cinnenſes* mutaverit, *Cinna* loco movenda non eſt. Wess.

AQVAS VOCONIAS M. P. XXIIII.] *In Blandiniano & Longol.* Aquis Voconis M. P. XXIIII. *& in Neapolit.* M. P. XIIII. *atque eodem numero in libris Hieron. Pauli. Plinius L. 3. C. 3.* Aquicaldenſes *connumerat, & in* Auſetanis *Ptolemaeo*, Ὕδατα θερμά: *qua haud ſcio an ad hanc pertineant manſionem. Hodie vulgus* Caldes Aquas *vocat, qua vox* aquas Calidas *ſignificat.* Sur.

AQVIS VOCONIS.] Ita pro *Voconiis* MSS. & Ravennas L. IV. C. 42. M. P. XIV., quæ Simlerus adpoſuit, & a Neapolitano & aliis probantur, veriora ſunt. Nunc *Caldes de Malavella*, ubi thermarum & magnitudinis Romæ plura veſtigia durare P. de Marca L. II. M. H. C. 22. auctor eſt. Wess.

SECERRAS M. P. XV.] *In* Lacetanis *Ptolemaeo* Ἀκτισία, *qua haud ſcio an ad hanc pertineat manſionem.* Sur.

SECERRAS.] Ravennas L. IV. C. 42. *Seterras*, & L. V. C 3. *Seterram*. Strabo L. III. p. 160. poſt campum Juncarium Βετέρρας commeminit, quæ, ſi Ravennati in his rebus fides eſſet, non male cum *Seterris* Caſaubonus contuliſſet: ſed *Secerras* univerſi libri præoptant; incurruntque Geographi *Veteres* in vicum *Vidreras*, *Secerras* vero, intervallo ita requirente, in *San Caloni*, ſive oppidum *S. Chelidonii*. Wess.

PRAETORIO.] Habet & Ravennas, quam poſt Barcinonem. Fuit ad *la Roca*, ubi ingentes antiquiſſimi prætorii parietinæ ſuperant, teſte P. Marca L. II. M. H. C. 20. De *prætoriis* autem diſperſe variis locis dictum eſt. Wess.

FINES.] Laletaniae *fines* intellige. Diſtantia competit in *Martorellum* ad Rubricatum: addit autem XV. M. P. Vaticanus. Wess.

ANTISTIANAM M. P. XVII.] *In Blandiniano* M. P. XXVII. *& in Longoliano, ſed* XVII. *corrigit: & in Neapol. & libris Hieron. Pauli* M. P. XVII. *qui numerus rectè ſummam* CCXXXIIII. M. P. *conficit, qua* Narbone Tarraconem *uſque proponuntur.* Sur.

ANTISTIANA.] XVII. M. P. Vatican. & Cuſani MS. adponit. Creditur eſſe *Villa franca* in Pinetenſi campo. Wess.

PALFVRIANA.] Ravennas modo *Palturiam* modo *Palturianam*, haud dubio ſcribentis peccato, appellat. Duxit nomen manſio a Palfurio, quo notus ille *Sura* fuit, de quo Suetonius in Domitian. C. 13. & Scholiaſtes Juvenalis Sat. IV. 53. Nunc *Vandrell* dici volunt. Wess.

OLEASTRVM M. P. XXI.] *Præferunt manuſcripti & libri vulgati. Strabonis libro 3. p. 159.* Πλησίον δὲ πόλεις εἰσὶ, Χερρονησός τε καὶ Ὀλέαστρον καὶ Καρταλίας. Sur.

OLEASTRVM.] Iſ. Caſaubonus de Strabonis verba, *veteres*, inquit, Ὀλέαστρον *cum Plinio non uno loco* Eſt certe in Baetica conventuque Gaditano *Oleaſtro* Plinii L. III. C. 1., unde *Oleaſtrenſe plumbum* L. XXXV. C. 17.; habet ibidem Mela L. III. C. 1. *lucum Oleaſtrum appellatum*: nec is tamen *Oleaſter* Strabonis eſſe poterit, quippe qui ab Ibero non multum ſemotus fuit, uti neque Geographi noſter: hic enim cis Iberum fuit ante Dertoſam; Strabonis vero trans id flumen poſt Dertoſam. Intervallum ducere videtur ad oppidum *Cambrils*. Wess.

TRAJA

TARRACONE	M. P. XVII.
OLEASTRVM.	M. P. XXI.
TRAJA CAPITA.	M. P. XXIIII.
DERTOSA.	M. P. XVII.
INTIBILI.	M. P. XXVII.
ILDVM.	M. P. XXIIII.

SE-

TRAJA CAPITA.] Vel *Trajana Capita.* SIML.

TRAJA CAPITA M. P. XXIIII.] *Habent Blandinianum & Neapolitanum*, *Hieron. Pauli libri* Traja capita M. P. XXIIII. *Longolianum* Trajane capite M. P. XXIIII. *quod ex conjectura videtur correctum. Sed cum hac manſio neceſſario ad* Ilergaones *pertineat*, *quorum regione* Dertoſa *continetur*, *& in ea à Ptolemaeo Τεαρέων recenſeatur & à Plinio lib.* 3. *C.* 3. Teari, *qui* Julienſes: *videndum an* Tiara *aut* Teara capita *ſit legendum.* SVR.

TRAJA CAPITA.] Ravennas plus ſemel *Trea capita* appellat; unde prona & in aperto ad refingenda *Tria capita* via eſt: fierique potuit, ut manſio a *tribus capitibus* cognomen traxerit, quod ibi ficta pictave conſpicerentur; quo modo *ad capita bubula*, *caput Minervae*, *caput bovis*, *caput Gorgonis*, *caput Africae* varia urbis Romanæ loca ex Suetonio Auguſt. C. 5. & Victore de Region. Urb. cognominata novimus. H. Suritae conjectura non inelegans eſt, calculumque Ch. Cellarii L. II. G. A. C. 1. p. 140. promeruit, nec mea taman certior. WESS.

DERDOSA.] Vel *Dertoſa.* SIML.

DERTOSAM M. P. XVII.] *Blandinianum* Derdoſa M. P. XVII. *Neapolitanum* Tertoſa M. P. XXVII. *& Hieron. Pauli* Dartoſae M. P. XVII. *Longolianum* Derdoſa M. P. XVII. *&* Pertoſa *corrigit. Strabo L.* 3. *p.* 159. ἐπ' αὐτῇ δὲ τῇ διαβάσει τοῦ Ἴβηρος Δέρτωσα κατοικία. *Plinio lib.* 3. *C.* 3. *celeberrimi civium Romanorum* Dertoſani, *non* Dertuſani, *quemadmodum in vulgatis libris legitur. Vetuſtus lapis exſtat* Dertoſae. P. VALERIO DIONYSIO VI. VIR. AVG. CVI ORD. DERTOSAE. OB. MERITA EIVS. AED. HONORES. DECREVIT. P. VAL. PARDVS. LIB. VI. VIR. AVG. PATRONO. OPTIMO. *Suetonius in Galba C.* 10. Ac ſubinde Alexandrina navis Dertoſam adpulit armis onuſta, ſine gubernatore, ſine nauta, ac vectore ullo. *Exſtant vetuſti nummi cum hac inſcriptione.* TI. CAESAR DIVI AVG. F. AVGVSTVS. *Et in averſa parte infra carinam navis*, DERT. ILERGAONIA. SVR.

DERTOSA.] Ita è Vaticano Em. Schelſtrate, ceteri *Derdoſa. Ilergaonia* in numis dicta eſt, quod Ilergaonum gentis eſſet caput; nam Jo. Vaillantius tom. I. Colon. p. 77. *Ilergaoniam* a Dertoſa diſtinguens, merito ſpretus eſt; uti quoque Harduinus, impudenti confidentia Straboni oppedere & coloniam fuiſſe negitare auſus; cujus flatus meritiſſimo N. Haymius ex eleganti numo *COL. DERTOSA* inſcripto Theſ. Britan. tom. II. p. 169. compreſſit. *Dertuſam in ripa Iberi fluminis ſitam* Annales Reuberi An. IↃCCCIX. & fruſtra a Ludovico Caroli M. F. obſeſſam tradunt. WESS.

INTIBILI M. P. XXVII.] *Manuſcripta exemplaria*, *& vulgati libri* Intibili *praeferunt.* Indibilis, Sueſſetanorum ducis *à Livio libro* XXV. *C.* 34. *&* Ilergetum reguli *apud Polybium*, *& Livium libro* XXIX. *C.* 2. *mentionem fieri reperi. Livius* Incibilis urbis, *meminit libri* XXIII. *ſine.* Iliturgi obſidione liberato, ad Incibili oppugnandum Punici exercitus traducti: *vetuſtiſſimus codex* Intibili *habet*: *& Jul. Frontinus Stratag. libro* 2. *cap. iii.* Cn. Scipio in Hiſpania adverſus Annonem, ad oppidum Intibilim, cum animadvertiſſet Punicam aciem directam. *Quam lectionem edunt vetuſti duo libri*, *ut vetuſtiſſimi T. Livii exemplaris*, *& aliorum*, *& Itinerarii hujus merito ſit praeferenda lectio.* SVR.

INTIBILI.] Hoc ſingulari concordia MSS. & Ravennas L. V. C. 3. præferunt: ut jure optimo viri eruditi H. Suritam ſecuti in Livio & Frontino receperint. Situm inveniunt in oppido *San Matthaeo.* WESS.

ILDVM.] Servavit & hanc manſionem Ravennas, *Hil ſum* & *Ildum* nuncupans. Quæ ſequitur *Sepelaci*, ea *Sepalaci* ac *Sebelaci* veterrimis membranis dicitur. Simlerus, quod pæne prætererieram, adſcripſerat: *Ildum*, vel *Ilduni. Sepelaci*, vel *Sepe lacus*: quo nomine in hac

ora

SEPELACI.	M. P. XXIIII.
SAGVNTVM.	M. P. XXII.
VALENTIA.	M. P. XVI.
SVCRONEM.	M. P. XX.
AD STATVAS.	M. P. XXII.
AD TVRRES.	M. P. VIIII.
	ADEL-

ora lacum, nt neque alteram manſionem, nondum inveni. Wess.

SECVNTVM.] Vel *Sacundum. Saguntum.* Siml.

SAGVNTVM.] Nobilitata fide ſua & clade urbs in *jugo clementer creſcente*, nti Silius ait, poſita erat: nec dum interciderat Gregorii Turonenſis ætate, ut ex ejus libro de Glor. Confeſſ. C. 12. liquet; nunc in ruinis jacet, ipſo *Murviedro* nomine veteres disjectasque parietinas oſtentani. Vid. Nonium Hiſp. C. 70. & P. Marca L. II. M. H. C. 7. Wess.

VALENTIAM M. P. XVI.] *Mirum eſt* Valentiae *urbis à Strabone mentionem non fieri, cum* Cherroneſi, Oleaſtri, Dertoſae ad Iberi *tranſitum &* Setabis *meminerit: & celeberrima ea urbs bello* Sertoriano *fuerit, prælio quo Cn. Pompejus juxta eam urbem* Herennium, *atque* Perpernam, *magnos* Sertorii, *ut Plutarchus eſt auctor, duces devicit: quod prælium Cicero* Turienſe *adpellat, quod inter læva mœnium, & dextrum flumen* Turia, *ut Salluſtius in hiſtoriis perhibet, commiſſum ſit; Plinius lib. 3. C. 3. regionis* Aedetaniae Valentiam *coloniam* III. M. P. *à mari remotam commemorat: & Ptolemaeus* Conteſtaniorum *mediterraneis attribuit. Exſtant nummi altera parte Mercurii, ut apparet, capite, cum hac inſcriptione* C. LVCIEN. C. MVN. I. Q. *& altera* Cornucopiæ *figura fulmine transverſo, & infra cornu* VALENTIA: *& hanc deſignari potius libet credere, quam eam, de qua in Epitome Liviana libri lv. ſit mentio; qua traditur* Junium Brutum COS. *in Hiſpania iis, qui ſub Viriato militaverant, agros & oppidum dediſſe, quod* Valentia *vocatum ſit: cum ejusdem nominis oppidum in Luſitania prope* Tagi *ripas exſtet.* Svr.

VALENTIA.] H. Suritam non addicentibus auſpiciis alteram Valentiam Tago flumini adſtruentem notarunt Nonius Hiſpan. C. 69. & P. Marca. Id quæritur, quo auctore hæc fuerit inſtaurata? Pariſienſium doctiſſimus præſul, quod Valentiae nulla in Strabone ſint veſtigia; memorent autem Mela Pliniusque; ſub Tiberio in integrum, colonia inſuper deducta, fuiſſe reſtitutam arbitratur. Obſtant tamen numi, C. I. V. & Divi Julii atque Auguſti nomine inſcripti; qui ſi *coloniam Juliam Valentiam*, quæ Jo. Vaillantii tom. I. Colon. p. 4. & 12. ſententia eſt, ſiſtant, oportet Auguſto principe è ruinis excitata fuerit. Wess.

SVCRONEM M. P. XX.] Fluvium *non* oppidum *ab Antonino deſignari arbitror, quod* oppidum *Plinii ætate deletum fuiſſe adparet.* Sucro, *inquit lib. 3. C. 3.*, fluvius, & quondam oppidum, Conteſtaniæ finis. *Cicero pro Corn. Balbo C. 2. Sucronenſe prælium in Hiſpania ſub Pompejo geſtum ait: Vide Aſcon. in Scaurianam. Apud Strabonem L. 3. p. 159., &* urbis *&* fluminis *ſit mentio, apud Ptolemaeum nulla oppidi mentio, cum in* Conteſtanis Sucronis fluminis *oſtia ſtatuit. C. Julium Caeſarem talum ad* Sucronem *intorſiſſe Seneca in libro quinto de beneficiis C. 24. commemorat.* Svr.

SVCRONEM.] Mallem credere manſionem hanc *Sucronis* nomine inſignem fuiſſe, quod ad parietinas urbis cognominis, ubi nunc vicus *Cullera*, eſſet. Wess.

AD STATVAS M. P. XXII.] *Habent manuſcripta, & Longolianum. In libris Hieron. Pauli* M. P. XXIIII. Svr.

AD STATVAS.] MS. Vaticanus M. P. XXXII. adſcribit, ceteris intra vulgatos numeros manentibus. Wess.

AD TVRRES.] Habet has *turres* Ravennas. Cui uſui fuerint, ex Livio L. XXII. C. 19. licebit cognoſcere: *multas*, inquit, *& locis altis poſitas turres Hiſpania habet, quibus & ſpeculis & propugnaculis adverſus latrones utuntur.* Plura alias diximus. Wess.

ADELLO.] Vel *Ad ellum.* Siml.

ADELLVM M. P. XXIIII.] *Manuſcripta exemplaria, & Hieron. Pauli itinerarium typis excuſum,* Adello M. P. XXIIII. *Longolianum*

Adel-

ADELLO.	M. P. XXIIII.
ASPIS.	M. P. XXIIII.
ILICI.	M. P. XXIIII.
THIAR.	M. P. XXVII.
CARTHAGINE SPARTARIA.	M. P. XXV.
ELIOCROCA.	M. P. XLIIII.
AD MORVM.	M. P. XXIIII.
BASTI.	M. P. XXVI.

AC-

Adello M. P. XXIII. & XXIIII. *corrigitur.* SVR.

ADELLO.] Ravennati bis *Edelle:* nec alium qui præterea memoraverit novi. WESS.

ASPIDA M. P. XXIIII.] *Manuſcripta exemplaria & vulgati libri* Aſpis M. P. XXIIII. *Ptolemaeo in mediterraneis* Conteſtanorum Ἴασπις; *quam cum* Ilici *adjungat, uti in hoc Itinerario adjungitur, eandem eſſe arbitror.* SVR.

ASPIS.] Prorſus vero eſt ſimilis Suritae conjectura. *Aſpe* vetuſti nominis non obſcura veſtigia ſervat, Ilici tamen propior quam numeri volunt. WESS.

ILICIM M. P. XXIIII.] *Vetuſti, & Hier. Pauli ac Longoliani libri* Ilici M. P. XXIIII. *Plinii exemplar Toletanum & perveius Caeſarauguſtanum lib.* 3. *C.* 3.; colonia immunis Ilicis, *unde* Ilicitanus Sinus *Ptolemaeo in* Conteſtanis, Ἰλικίας. *In Concilio Toletano iv. v. vi. viii. xi. & xii.* Ilicitanus *qui &* Doranae *Eccleſiæ Epiſcopus ſubſcribit.* SVR.

ILICI.] Plinius ad flumen *Tader* appoſuiſſe videtur. Hiſpanis quo ſitu fuerit non bene convenit: non pancis eſt *Alicante*, portu celeberrimo nobilis; aliis *Origuela*, fluvio, quem *Seguram* vocant, aſſidens, quos inter Garſ. Loaiſa ad Concilium Lucenſe: certior eorum tamen opinio eſt, quibus *Elche* placet. Vid. Pet. de Marca L. II. M. H. C. 6. WESS.

THIAR M. P. XXVII.] *Praferunt manuſcripta exemplaria, & vulgati Hieron. Pauli, & Longoliani libri: de qua manſione veſtigium nullum reperi.* SVR.

THIAR.] Sic & MSS. noſtrorum excerpta; neque ego invenire memini, niſi in lutulento Fl. Dextri Chron. An. CCCLIII., ubi eadem eſſe dicitur ac *Baga* prope Carthaginem, & Tamayo, qui *Thyar, urbem Ilercaonum Tarraconenſis Hiſpaniæ* in Elogio S. Anatoliae appellat; quod tamen Elogium adeo abſurdum atque ineptum Bollandi ſociis eſt viſum, ut vix a riſu temperarint tom. II. Julii p. 676. magni operis. WESS.

CARTHAGINE.] Ravennati *Carthago Partaria*, Vaticano non longe abeunte. Præter eos, quos ſupra Surita teſtes adhibuit, *Carthaginem Spartariam* Idatius in Chron. & Gregorius Turonenſ. Glor. Confeſſ. C. 12. vocat. Polyaeno L. VIII. Stratag. C. 16. πόλις Φοινίσσα. neque erat, ut de eo titulo ſolliciti forent: dicitur ita a conditoribus, ut *Ebuſus Phoeniſſa* Silio L. III. 362. Appiani de urbe hac errores excuſſit S. Bochartus L. I. Chan. C. 35. WESS.

ELIOCROCAM M. P. XLIIII.] *In Blandiniano* Eliocroca M. P. XXIIII. *& in Neapolitano* Eliocroca M. P. XLVIII. *Hieron. Pauli libri* Helicrote XLVIII. *praferunt & Longoliani* Eliocroca XLIIII. & Eliocraca XLVIII. *corrigitur. In concilio Eliberritano Succeſſi Epiſcopi* Eliocrocenſis *ſit mentio.* SVR.

ELIOCROCA.] Membranaceus Cuſani liber *Eliocrota* M. P. XLVIII., reliquis vulgatos numeros firmantibus: tamen Lugduni & Baſileae *Eliocrota* dederunt; quorum auctoritate commoti Mendoza & Garſ. Loaiſa *Succeſſum Eliocrotenſem* eſſe juſſerunt, licet MSS. *Eliocrotenſem* præferrent, & in Urgellitano Succeſſi presbyter *Liberalis de Eliocroca* diceretur; quod factum nollem. Nunc *Lortha* eſt; nam Fr. Bivarii levis & deſultoria eſt ſententia, qua eam in agro Valliſolitano ad Fl. Dextri Chron. p. 109. transfert: quid enim fingi magis ineptum poteſt, quam ſibi & aliis perſuadere velle, in *Valladolid* latere *vallem Aeliciam* ſive *Elii*, eamque quod *Eliocroca* ex *Elio* quid trahere videatur, ab *Eliocroca* nihil omnino diſcrepare? WESS.

BASTI M. P. XXVI.] *Habet Blandinianum exem-*

ACCI.	M. P. XXVI.
ACATVCCI.	M. P. XXVIII.
VINIOLIS.	M. P. XXVIII.
MENTESA BASTIA.	M. P. XX.
CASTVLONE.	M. P. XXV.
ITER A CORDVBA CASTVLONE.	M. P. XCVIIII. Sic.
CALPVRNIANA.	M. P. XXV.
	VRCA-

exemplar, & *liber Hier. Pauli. In Neapel.* M. P. XVI. & *in Longol.* XXVI. & XVI. *corrigitur. Oppidum hoc* Baſtitanis *nomen tribuiſſe videtur: quos* & Baſtulos *eſſe Strabo L.* 3. *p.* 156. *perhibet: cum à Plinio*, & *Ptolemaeo diſtinguantur.* Svr.

BASTI.] Olim ſuum ſibi epiſcopum, Toletano ſubditum, habuit, ut ex Lucenſi Concilio An. ꟾↃLXIX. claret. Fuiſſe creditur, ubi *Baza* eſt. Wess.

ACCI M. P XXV.] *Plinius L.* 3. *C.* 3. *Carthaginem convenire ex colonia* Accitana Gemellenſes *perhibet:* & *Ptolemaeus* Baſtitanis tribuit *Ἄκκι.* Svr.

ACCI.] Colonia *Juliae Gemellae* titulo ſuperba fuit, uti in Theſ. p. CCLXXI. 6.

COL. JVL. GEM. ACCITANA.

nunc *Guadix*, vocabulo a Mauris indito. Plura Gonzales ad Concil. Illiberitan. tom. I. Concil. Hiſpan. p. 296. Wess.

ACATVCCI M. P. XXVIII.] *Habent Blandinianum exemplar*, & *libri Pauli*, & *Longoliani. In Neapolitano* Acatuci M. P. XXVIII. *Plinio L.* 3. *C.* 3. Tucci vetus *Baſtitaniae vergentis ad mare*; & *in Aſtigitano conventu* Tucci, *quae cognominabatur* Auguſta Gemella *Ptolemaeo vero in Turdulis* Τύκκι: *ut mihi diverſa haec videatur manſio Antonini.* Svr.

ACATVCCI.] Plures MSS. cum vetuſtis editis *Accatucci*; tamen *Acatucci* margo Fabriciani exemplaris. Habet *Accatucci* Fl. Dextri Chron. An. XCV. in Baetica, ſed hinc ab ejus auctore *Higuerra* ſumptum. Wess.

VINIOLIS.] Plinius L. III. C. 1. *Caſtra Vinaria* memorat *Baſtitaniae vergentis ad mare*, quae Fr. Bivarius ad Luitprandi Chron. p. 443. cum his *Viniolis* compoſuit: nec eadem eſſe tamen poterunt; *caſtra* enim haud multum a mari aberant, cum haec manſio in mediterraneis ſedem ſibi vindicet. Forſan huc *Vineae*, quarum presbyter Titus Concilio Illiberitano adfuit, pertinent; atque hoc citra dubium foret, ſi *a Viniolis*, uti Gonzales corrigit, MSS. darent; quod tamen ſecus eſt. Wess.

MONTE SEBASTIANI.] Vel *Monte Sabatiani*: forte legendum *Menteſa Baſtitanorum*: meminit autem *Menteſanorum* Plinius, qui & *Oretani* & *Baſtuli* dicantur. Sim.

MENTESAM BASTIA M. P. XX.] *Cum Plinio lib.* 3. *C.* 3. *duplices ſint* Menteſani, *qui* Oretani, & *qui* Menteſani Baſtuli; *videntur hac manſione* Menteſani Baſtulorum *deſignari.* Menteſae Oretanorum *à Ptolemaeo fit mentio.* Svr.

MENTESA BASTIA.] MSS. plerique *Monte Sabaſtiam*, aut *Sebaſtia*, uti Caeſarauguſtanus, quemadmodum Schottus monuit. Meritiſſimo autem haec mendoſa viſa ſunt Mendozae ad Illiberit. Concil. p. 298; nec tamen, quod ſubſtituit, *Menteſa* & *Baſti* probare poſſum; nam *Baſti* ſuo loco habuimus, & prorſus in hoc libello inſolens eſt duarum, quae multis M. P. diverſae ſint, manſionum connexio. Fuit *Menteſa* non longe Caſtulone ac Iliturgi, ut ex Livio L. XXVI. C. 17. conſtat, disjuncta, & quidem in Baſtitania; unde alterutra Simleri aut Suritae opinio videtur probanda. Vaſaeus, Reſendius, Mendoza *Monteio* eſſe decernunt, Garſ. Loaiſa ad Concil. Lucenſe p. 310. ſibi non liquere pronuntiante. Wess.

CASTVLONEM M. P. XXV.] *In Blandiniano*, & *Longoliano* Caſtulone M. P. XXV. *Neapol.* & *Hier. Pauli libri* M. P. XXII. Caſtulo *celeberrima*, & *vetuſtiſſima Hiſpaniae citerioris urbs, quam* Parnaſſiam *Silius L.* 3. ℣. 391. *quaſi* Caſtaliam *cognominat. Apud Strabonem lib.* iii. *p.* 166. *ſaepe nomen corruptum eſt.* Καςάλων *pro* Καςάλων. *Stephano* Καςάλων μεγάλη πόλις Πε-ζανίας, *pro* Ὠρητανίας. *Idem Strabo* Baeticae *terminos ad ortum uſque* Caſtulonem *veteres conſtituiſſe memorat. Hac* ſaltui Caſtulonenſi *nomen tribuit*,

VRCAONE. M. P. XX.
ILITVRGIS. M. P. XXXIIII.
CASTVLONE. M. P. XX.

ALIO ITINERE A CORDVBA CASTVLONE. M. P. LXXVIII. Sic.

EPORA. M. P. XXVIII.
VCIENSE. M. P. XVIII.

tribuis, & eum eſſe arbitror, qui Portus S. Stephani *vulgo nuncupatur, qua hac Antonini via* Caſtulonem, *& inde in* Bæticam *provinciam dirigebatur. Caeſar Commentario belli civilis primo* C. 38., *M. Terentium Varronem, Pompeji legatum, Hiſpania Batica regiones tenuiſſe, à* ſaltu Caſtulonenſi, *ad* Anam. C. *Aſinius Pollio Ciceroni indicat* ſaltum Caſtulonenſem *ſemper ſuos tenuiſſe tabellarios.* SVR.

CASTVLONE.] Cuſani codex M. P. XXII, addit, aſſentientibus aliis & ſcriptis & editis. Urbem hanc Appianus Iberic. p. 457. Κάσταγα appellat; nam de Caſtulone eſſe accipienda, quæ ibidem habet, è Livio L. XXVIII. C. 19. & 20. in aperto eſt; ipſene vero an librarii ita dederint, non ſatis explorate novi. Stephanus in Appiano non aliter invenit, uti ejus Κάσταξ argumento eſt. 'Ωφενδαίας, quod Suritae notam fœdabat, correxi. WESS.

M. P. XCVIIII.] *Manuſcripta & Longolianum praferunt*: *& Hieron. Pauli libri* M. P. XCVIII. SVR.

CALPVRNIANAM M. P. XXV.] *Ptolemaeo in* Turdulis *Batica provincia* Καλπουρνιάνα. SVR.

VIRCAONE.] Vel *Virgao.* SIML.

VRGAONEM M. P. XX.] *Blandinianum exemplar* Vircaone M. P. XX. *Neapol. & Hieron. Pauli* Virgaone M. P. XX. *In Longoliano* Vircaone M. P. XX. *&* Virgaone *corrigitur. Plinio lib.* 3. C. 1. *in vetuſtis exemplaribus*, Vrgao, quæ Alba. Argionam Vrgaonem *eſſe ferunt ex inſcriptione vetuſti lapidis, in quo* MVNICIPIVM ALBENSE VRGAVONENSE D.D. *legitur.* SVR.

VRCAONE.] *Vircaone* plerique omnes MSS.; *Vrcaone* tamen Pariſinus. WESS.

ILITVRGI M. P. XXXIIII.] *In Blandiniano, & reliquis* Ilitvrgis M. P. XXXIIII. *In vetuſtis Plinii exemplaribus lib.* 3. C. 1. *ſimplici* l Iliturgi, *quod* Forum Julium. *Ptolemaei libris non recte in mediterraneis* Turdulorum 'Ιλίεργις, *Livius libro xxviii.* C. 19. maxime inſignes civitates Hiſpaniarum & magnitudine, *inquit*, & noxa Iliturgi & Caſtulo erant. *Et locus ille, qui à Priſciano laudatur libro vi.* Inveniuntur, *inquit*, & barbara in I. Livius XXIII. ab V. C. Iliturgi oppidum expugnabatur. SVR.

ILITVRGIS.] Ita noſtri. Notat perſonatus Luitprandus, ſive falſarius potius Higuerra, Adverſar. p. 510. in pluribus Livii MSS. una liquida vocabulum ſcribi; ego quamquam homini fidere non ſoleo, de MSS. quibusdam non negavero. 'Ιλουργίαν Appian. Iber. p. 457. appellat. Fuiſſe ferunt, ubi *Anduiar el viejo.* Vid. præter Ambr. Moralem ad Eulogii Toletani Apologetic. Roder. Carum L. III. Antiquit. Hiſpalenſium C. 33. WESS.

EPORAM M. P. XXVIII.] *In eam lectionem & manuſcripti, & vulgati libri conveniunt. Plinius lib.* 3. C. 1. Mox Epora fœderatorum; *ita enim legendum arbitror, non* Ripepora: *recenſuerat enim oppida circa fluvium* Bætim, *& mox ad ripam alia. In Ptolemaei libris in* Turdulorum *regione non recte legitur* Ἔβωρα *pro* Ἔπωρα: *cum* Ebora Luſitaniæ *provincia oppidum fuerit. Exſtat lapis in oppido* Montoro, *quod* VII. *leugis à* Corduba *diſtat ad* Bætim *fluvium, qui urbis veſtigia patefecit, cum hac inſcriptione.*

RES. PVB. EPORENSIS
EX DECRETO ORDINIS

SVR.

EPORA.] Plinii locum recte ab H. Surita conſtitutum arbitror, nec alia eſt Rod. Cari L. III. Ant. Hiſpal. C. 22. ſententia. In Theſaur. Gruteri p. CV. II. *ORDO MVN. EPOR.* ex lapide *Montori* reperto memoratur. WESS.

VCIENSE.] Vel *Uticenſe* vel *Vcienſe.* SIML.

VCIENSE M. P. XVIII.] *In Manuſcriptis, & Hieron. Pauli* Vcienſe M. P. XVIII. *Longolianum* Vticenſe M. P. XVIII. SVR.

CASTVLONE.	M. P. XXXII.
ITER A CASTVLONE MALACAM.	M. P. CCXCI. Sic.
TVGIA.	M. P. XXXV.
FRAXINVM.	M. P. XVI.
HACTARA.	M. P. XXIIII.
ACCI.	M. P. XXXII.
ALBA.	M. P. XXXII.
VRCI.	M. P. XXIIII.

TV-

VCIENSE.] Sic MSS. aut *Veienſe*: utrum verius ſit, finire non poſſum. Wess.

TVGIAM M. P. XXXV.] *In manuſcriptis, & Longoliano* Tugia M. P. XXXVI *& in libris Hieron. Pauli* Turgie M. P. XXXV. *Forte oppidum id eſt, quod à Ptolemaeo in Mediterraneis* Turdulorum 'Ουάγχυ *cognominatur.* Sur.

TVGIA.] Ea *Tugia* eſt, unde *Tugienſis ſaltus*, ex quo Bætis originem ſumit apud Plinium L. III. C. 1. Wass.

FRAXINVM.] Dicta manſio eſt, quod *ad fraxinum* eſſet appoſita; quomodo *ad morum* paullo ante, & ſimiles aliæ. Wess.

HACTARAM M. P. XXIIII.] *Blandinianum* Hactara M. P. XXIIII. *Neapolitanum* Hactarum M. P. XXIIIII *& Hieron. Pauli. In Longoliano* Hactara, *&* Hactaram *corrigit.* Sur.

HACTARA.] Conſentiunt in hoc MSS.; A. Ortelius *Lacurim* Ptolemaei eſſe conjectat. Wess.

ALBAM M. P. XXXII.] *Forte eadem eſt, quæ hoc Itinerario ſupra* Vrgaon *cognominatur; cui* Albæ *cognomentum fuiſſe Plinius docuit: municipiumque* Albenſe *&* Vrgauonenſe *fuiſſe vetuſtus indicat lapis. Neque mirum eſt, duobus uſum fuiſſe nominibus hujus Itinerarii auctorem: quod ſupra animadvertimus in* Heraclea Perintho, *quam ſine cognomine ſtatuit, & poſt alio itinere cognomen adjecit: tametſi nihil in hac re ſtatuam.* Sur.

ALBA.] Quamvis inſolitum non ſit, ut eadem urbs diverſimodis appelletur; præſertim ſi quod recentius nomen ſit indepta; tamen probabile mihi non videtur, *Albam* hanc eandem atque *Urgaonem* eſſe: obſtat intervallum, quod longe amplius eſt M. P., quæ Caſtulonem & Urgaonem diſtinguunt. Quæ ſit, feliciores invenient. Wess.

VRCI.] Vel *Urgi*. Plinio *Urci*. Siml.

VRCI M. P. XXIIII.] *Habent Neapolitanum exemplar, & Hieron. Pauli. In Blandiniano* Vrgi M. P. XXIIII: *& hoc* Voſi *corrigit. Plinius lib.* 3. *C.* 3. in Baſtulis oppida oræ proxima, Vrci, adſcriptumque Bæticæ Barea. *Ptolemaeo poſt* Bæticæ *finem in* Baſtetanorum *maritimis* Οὖρκι: *tametſi* Οὐρκὶ *legendum arbitror. Item in Plinio lib.* 3. *C.* 1. *Mox* à fine Vrcitano citerior: *non* Vrgitano, *aut* Murgitano: *ut paulo poſt.* Sur.

VRCI.] *Virgi* Lugduni vulgarunt: *Urti* in Cuſani ſchedis, in Vatican. *Urgi*. Plinianum *Urci* in Tarraconenſi poſitum quo minus noſtrum videatur, ipſa diſtantia vetabit: ſumus enim in Bætica. Uſuardus *Indaletium Urci* Idib. Mart. pro religione Chriſtiana occubuiſſe tradit; hiccine an in Pliniano incertum eſt. P. de Marca L. II. M. H. C. 3. *Urci* Itinerarii oppido reſpondere ait in Granatenſi regno, cui *Orche* nomen hæret. Wess.

TVRANIANAM M. P. XVI.] *In Blandiniano* Turaniana M. P. XVI. *& item Longoliano. In Neapolitano* Turramana M. P. XVI. *& in libris Hieron. Pauli.* Tueranianæ M. P. XVI. *Forte villam* Turanii Gracculæ *deſignat: aut ejus familia: quem natum juxta fretum* Gaditanum *Plinius perhibet.* Sur.

MVRGI M. P. XXI.] *Plinius L.* 3. C. 1. Murgi Bæticæ *finem eſſe tradit. Ptolemaeo in* Turdulorum *mediterraneis* Μυργίς. Sur.

MVRGI.] Plinii *Murgi*, cum Bæticæ finis fuerit, qui tandem hoc eſſe poterit? Penitius in Bæticam penetravimus, quam ut ejus eſſe ratio poſſit. Rectius convenit Ptolemaei *Murgi*, nunc *Murga*. Wess.

SEXITANVM M. P. XXXVIII.] *Manuſcripta, & vulgati libri* Saxetanum M. P. XXXVIII. *A* Sexi *oppido* Sexitanum Prætorium, *aut* prædium *dictum arbitror. Plinii manuſcripti libri L.* 3. *C.* 1., dein Menoba cum fluvio, Sexi firmum

cogno-

TVRANIANA.	M. P. XVI.
MVRGI.	M. P. XII.
SAXETANVM.	M. P. XXXVIII.
CAVICLVM.	M. P. XVI.
MENOBA.	M. P. XXXIIII.
MALACA.	M. P. XII.
ITER A MALACA GADIS.	M. P. CXLV. Sic.
SIVEL.	M. P. XXI.

CIL-

cognomine Julium, Sex, Abdera, Murgis Bæticæ finis. *Ptolemaeo poſt* Malacam & Menobam in Baſtulis Σέξ. *Strabeni L.* 3. *p.* 156. τ̃ Ἐξιτανῶν πόλις, *idem enim eſt, atque latine* Sexitanorum: *è qua ſalſamentaria præcipuum nomen adepta fuerint: ac poſt* Abderam *ſtatuit. Ab interprete tamen Strabonis rectius* Sexitanorum urbs *verſa eſſet.* Svr.

SAXETANVM.] Probabilis eſt Suritae conjectura; nec tamen neceſſe erit, ut *Sexitanum* refingas; alterum enim probum eſſe Martialis L. VII. 77. oſtendit:

Cum Saxetani ponatur cauda lacerti.

Vide Iſ. Caſaubonum in Athen. L. III. C. 33. & S. Bochartum L. I. Chan. C. 34. Wess.

CAVICLVM.] Vel *Cavidum.* Siml.

CAVICLVM M. P. XVI.] *Blandinianum exemplar & Hieron. Pauli libri* Caviclum M. P. XVI. *Neapol. & Longol.* Cavidum M. P. XVI. Svr.

MENOBA.] Sic Plinius. *Menova.* Porro inter hanc & Caviclum in Schudii exemplari interponuntur *Abdera M. P. X. & Selamina M. P. X.* Siml.

MENOBAM M. P. XXXIIII.] *Plinius, ut memoravimus,* Menobæ *cum fluvio meminit: quem navigabilem eſſe perhibet: & Ptolemaeo in eodem tractu inter* Malacam, *&* Sex, Μαίνοβα *in* Baſtulorum *regione: ut corrigendus videatur Stephani locus, apud quem legitur Μαινόβωρα πόλις Μασιηνῶν.* Svr.

MENOBA.] Quod Simlerus ex Aeg. Schudii codice adſert, nulli noſtrorum ratum habent; vereorque vehementer, ne aliunde huc migraverit. Fuere quidem in hac ora *Abdera* & *Salambina*; ſed ſi *Saxetanum* a *Sexi Firmo*, quæ non injuſta ſuſpicio eſt, nomen duxerit, illique vicinum fuerit, locum binæ illæ urbes tueri hic nullo modo poterunt, quippe ante *Sex*, uti è Plinio liquido clarum eſt, poſitæ. *Menobam*, cui Cuſani MS. M. P. XXVIII. adnectit, nunc *Torres* dici volunt. Ceterum de Stephani verbis, de quibus Surita, Iſ. Voſſius ad Melae L. II. C. 6. veriora docuit. Wess.

ITER A MALACA GADIS M. P. CXLV.] *Strabo L.* 3. *p.* 156. *in hoc interni maris litore, primarium exſtare oppidum* Malacam *memorat; quod eodem à* Calpe, *atque Gades, intervallo disjungi perhibet, ac* Phœnices *civitatis formam retinuiſſe. Plinio lib.* 3. *C.* 1. Malaca cum fluvio fœderatorum: *&* Sigam *oppidum ex adverſo* Malacæ, *in Hiſpania ſita, ſtatuit: neque recte in vulgatis adſpiratur: cum in vetuſtis libris adſpiratione careat. Ptolemaeo itidem* Μαλάκα: *& Stephano* Μαλάκα. *Auctor Commentarii Alexandrini C.* 64. Ipſe omnibus rebus celeriter correptis, Malacam contendit. Malacæ *portus Feſtus Avienus meminit in Maritimis.*

Et rurſus inde ſi petat quisquam pede
Tarteſiorum litus exſuperet viam
Vix luce quarta. Si quis ad noſtrum mare
Malacæque portum ſemitam tetenderit,
In quinque Soles eſt iter.

Et idem flumen *ejusdem nominis cum urbe memorat.*

Hos propter mox jugum Barbetium eſt
Malacaque flumen, urbe cum cognomine.

Svr.

SIVEL.] Plinius *Suel.* Siml.

SIVEL M. P. XXI.] *Præferunt manuſcripta exemplaria, & libri Hieron. Pauli & Longeliani. Plinio L.* 3. *C.* 1. *in vetuſtis exemplaribus* Siuel, Malaca; *ideo nihil ex hac ſcriptura mutandum*

exiſti-

CILNIANA.	M. P. XXIIII.
BARBARIANA.	M. P. XXXIIII.
CALPE CARTEIAM.	M. P. X.
	POR-

exiſtimaverim : tametſi in Ptolemaei libris Συὲλ *legitur.* Sur.

SIVEL.] *Suel*, quomodo Ravennas L. IV. C. 42., verius eſt ob lapidem *Fuengirolae*, quæ ejus locum inſidet, repertum apud Bernh. Aldrete L. I. Orig. Ling. Caſtellan. C. 2.

NEPTVNO. AVG. SACRVM
L. JVNIVS. PVTEOLANVS
VI. VIR. AVGVSTALIS
IN MVNICIPIO SVELITANO.

Wess.

CILNIANA.] Vel *Cilmana*, vel *Cilviaca*, vel *Silviaca*: forte *Silvia* Livii L. XXVIII. C. 12. Siml.

CILNIANA.] *Cilviaca* Cuſani liber. *Silvia* ſeu *Silpia* Livii dubii pariter ſitus & ſcripturæ eſt; Polybius enim, quem in primis ſequi ſolet, L. XI. C. 18. Ἔλιγγαν appellat. Ego huic a *CILNIIS* nomen veniſſe putavero. Wess.

BARBARIANA.] Credo in hac voce *Barbeſulam* ſive *Barbeſul* latere. Movet me Ravennas L. IV. C. 42. & ceteri hanc oram deſcribentes; movent quoque editiones vetuſtæ poſt Belonem exhibentes: *Barbeſul M. P. XXXIII. Calpe M. P. X. Tartheiam M. P. X.*; quæ quamquam ſuum locum non teneant, indicio tamen ſunt, *Barbeſul* ex hoc itinere exulare non debere. Mecum ſentit Joan. Conduit in egregia Diſſert. de vero Carteiae ſitu, cujus epitomen dedit H. Jones Part. II. vol. v. Actor. Philoſoph.; ſitum *Barbeſulae* in *Marbella*, cujus etiam titulus ex *Barbeſula* ſit natus, Iſ. Voſſius ad Melae L. II. C. 6. invenit: ego vero Jo. Conduit aſſentior, urbis ejus parietinas in orientali ripa fluminis, cui *Guadiare* nomen, & IV. Leug. a Gibraltare reperienti: inibi fruſtum marmoris eruit, cui MVN. BARBESVLANI inerant. Obſtant quidem huic poſitioni Ptolemaeus & Marcianus Heracleota, Barbeſulae ſitum Carteiam inter & Transductam figentes, ſed perperam, uti in confeſſo apud omnes eſt. Wess.

CARPE CARCEIA.] Vel *Carpe Carcenia*, vel *Calpe Carteia*. Dubito; tamen an hæc manſio omittenda ſit, cum poſt Belonem ponantur *Barbeſul*, quam Plinius vocat *Barbeſulam*, *Calpe* & *Tarteia*, quæ eſt *Carteia*, a Græcis dicta *Tarteſſos*: etſi tria hæc nomina tantum in Aldino legantur. Siml.

CALPE CARTEIAM M. P. X.] *Blandinianum* Carpe carceiam M. P. X. *In Neapolitano* Carpe Caritiam M. P. X. *Hieron. Pauli* Carpe Carciæ M. P. X. *Longol.* Carpe Carcenia M. P. X. *Sed ſatis indicant* Calpe Carteiam *legendum eſſe: ut ſignificet, non recta iter ex* Siuel Carteiam *deduci, ſed paululum ad* Calpem, *mentem in totius orbis deſcriptione inſignem, deflecti.* Carteia *enim ad fretum, Oceanum verſus, ſita eſt, urbs memorabilis & Græcis, & Latinis auctoribus. Livius libro xxviii. C.* 30., ad Carteiam claſſe acceſſit. Vrbs ea in ora Oceani ſita eſt, ubi primum è faucibus anguſtis panditur mare. *Plinius L.* 3. *C.* 1. Fretum, *inquit*, ex Atlantico mari, Carteia, Tarteſſos a Græcis dicta, mons Calpe. *Ptolemaeo item adjunguntur* Καρτηΐα, Κάλπη ὄρος, καὶ στήλη ἡ ἐντὸς θαλάσσης. *Cicero libro epiſtolarum ad Atticum xii. Ep.* 44. Sed quid eſt, quæſo? Philotimus ne, Carteiæ Pompejum teneri: *Et libro xv. Ep.* 20. Pompejum Carteiæ receptum ſcribis. *Auctor Commentarii Hiſpanienſis* C. 32. Carteiam à Corduba abeſſe M. P. CLXX. *perhibet.* Sur.

CARPE CARCEIAM.] Univerſi ad hunc fere modum codices ſcribunt. *Calpe Carteiam* vere emendari, dubio caret. Id merito quæſiveris unane an binæ manſiones indicentur? Doctiſſimus Jo. Conduit *Carteiam ad Calpen* eſſe cenſet, atque ita appellari, quo diſtinguatur ab altera Carteia, cujus Livius L. XXI. C. 5. commeminit; nec multum hinc abeſt Ch. Cellarius L. II. G. A. C. 1. p. 90.; quorum opinioni officere videtur, quod Carteiam a Calpe Marcianus ſtadiis L. ſemoveat, & vetuſtæ itinerarii editiones, quamvis, uti monitum eſt, loco non ſuo, *Calpe M. P. X. Tarteia*, ſive Carteia, *M. P. X.* ponant. Jam vero *Calpen* hoc tractu urbem fuiſſe, Strabo L. III. p. 160., fruſtra Caſaubono & Bocharto, viris egregiis, renitentibus, teſtis eſt: teſtis etiam

Nic.

PORTV ALBO. M. P. VI.
MELLARIA. M. P. XII.
BELONE CLAVDIA. M. P. VI.
BE-

Nic. Damaſcenus, ad quem Excerpt. p. 72. Had. Valeſius videndus eſt: teſtis denique Tzetzes Chiliad. VIII. 217.

Καὶ Κάλπην πόλιν, ὄρος τε καὶ στήλη σὺν ἀμείνοις.

&, qui omnem dubitandi cauſſam aufert, numus, C. I. CALPE ſignatus, de quo Ezech. Spanhemius Diſſert. XIII. V. & P. Num. p. 600. Ad hoc, ſi urbes disjungas ſingulis ſua M. P. aſſignans, & ſummæ generali ratio conſtabit, & paullo melius hoc iter reſpondebit illis, quæ Strabo L. III. p. 165. de intervallo a Malaca ad Calpem & hinc ad Gades tradit. Ceterum de ſitu Carteiae Hiſpanis magnum certamen eſt: Marianae L. I. C. 2. videtur *Tariffa*, Amb. Morali & Nonio Hiſp. C. 11. *Algezira*, Rod. Caro L. III. Ant. Hiſp. C. 74. *Torre de Carthagena.* Ego Jo. Conduit ſequor, cui *Rocadillo* eſt: hoc ſpatium, quod in Comment. Bel. Hiſpan. C. 32. Cordubam & Carteiam ſeparat, hoc rudera & numi, caput turritum & *CARTEIAM* præferentes, atque eo in loco eruti, poſtulant. WESS.

PORTVM ALBVM M. P. VI.] Promuntorii Albi Africæ *ad fretum Plin. meminit, ſed* Portus Albi Hiſpaniæ *ad eum trajectum, non video mentionem fieri.* SUR.

MELLARIAM M. P. XI.] *Strabo in freto L. 3. p.* 140. Mellariam, *optima habere ſalſamenta perhibet, & ab ea* Belonem *urbem, & fluvium conlocat. Pomponius Mela L. 2. C. 6.:* atque unde nos ſumus cingente freto (*ita enim legit Hermolaus Barbarus, caſtigatione minime frivola, ut Pintianus noſter prodit*) Mellaria & Belo, & Bæſippo. *Plinius lib. 3. C. 1.* Quindecim M. P. in longitudinem, quas diximus, fauces Oceani patent: V. M. in latitudinem à vico Mellaria Hiſpaniæ, ad promuntorium Africæ Album, auctore Turanio Graccula juxta genito. *Et poſtea vetuſtis exemplaribus omnibus* Oppidum Belon, Mellaria, *non* oppida, *paulo enim antea vici nomen* Mellariæ *attribuerat.* Mellariæ oppidi *in interiore* Turdulorum *regione poſtea fit ab Antonino mentio. Ptolemaeo* Βαίλωνος ποτ. Ἐκβολαί. Βαιλὼν πόλις, *& in* Baſtulorum, *cognomento Pœnorum, maritimis, corrupte,* Μενραλία, *pro* Μελλαρία. SUR.

MELLARIA.] A *melle* nomen ducit, ut inferius oſtendetur, hodieque præſtantiſſimum mel in his oris colligitur. Nunc *Bejer de la miel*, itidem a melle appellatum, eſſe volunt. Vid. R. Carum L. III. Ant. Hiſpal. C. 58. Quia tamen is locus a freto, cui Mellaria aſſidebat, aliquot M. P. eſt disjunctus, accedo J. Conduit, Mellariae ſitum in *Val del Vaca*, ita tamen, ut major ejus pars jam fluctibus ſit hauſta, invenienti: patet enim noſtro ibi tempore fretum in latitudinem V. M. P. haud paullo ampliorem. Olim celebris hinc in Africam trajectus erat, unde Plutarcho in Sertor. *πορθμὸς κατὰ Μελλαρίαν.* WESS.

BELONEM CLAVDIAM M. P. VI.] *In Blandiniano* Belone Claudia M. P. VI. *Neapolitanum & Longolianum* Bellone Claudia M. P. VI. *Hieron. Pauli* Belonæ Claudiæ M. P. VI. *cujus cognomenti mentionem non reperi factam. Vide Stephanum in voce* Βῆλος *de etymo ejus urbis, &* Mellariæ, *qua ab eo adpellatur* Μηλάρια. SUR.

BELONE CLAVDIA.] Lugduni *Glaudia*, quod in Caeſaraugustano Schottus itidem offendit, vulgarunt. Rectum & verum *Claudia* eſt, quo titulo videtur ornata a cognomine Imp.; nominis priſtini veſtigia freto adjacens *Balania* ſervat, nunc quoque VI. M. P. a *Val del Vaca*, ubi olim Mellaria, ſi tamen omnia recte dimenſus eſt Jo. Conduit, disjuncta. Falſus itaque Marcianus eſt, cum in Periplo Belonem a Mellaria CXL. aut C. ſtadiis ſemovet. WESS.

CALPE.] *Barbeſul M. P. XXXIIII. Calpe M. P. X. Tartheiam M. P. X.* hæc aberant a ſcripto Caeſaraugustano. SCHOT.

CALPE.] Exulant quoque è noſtris omnibus: tamen Lugduni & Baſileae retinuerunt: credo cum anteriora eſſent mendis fœdata, in vetuſtas editiones, quamquam loco non ſuo, ex aliis MSS. migraſſe. WESS.

BAESIPPONEM M. P. XII.] *Pomponius lib. 2. C. 6.* Mellariam Belonem, & Bæſipponem usque ad Junonis promuntorium oram freti occupare *docet: Plinio lib. 3. C. 1.* portus Beſippo,

& ab

Digitized by Google

BESIPPONE.	M. P. XII.
MERGABLO.	M. P. VI.
AD HERCVLEM.	M. P. XII.
GADIS.	M. P. XII.

ITER

& ab eodem Plinio & Ptolemaeo lib. 2. C 4., Bæſippo *inter urbes* Turdetanorum, & Turdulorum, *qui interius* Luſitaniam *verſus pertinent, recenſetur.* SVR.

BESIPPONE.] *Belippone* Vatican., vitio ſcribentis, ut *Reſippone* MS. Cuſani. Ravennas L. IV. C. 43. *Item ſuper fretum ſeptem ſunt civitates, id eſt, Bepſipon;* ubi *Baeſippon* eſſe ſcribendum vere Ch. Cellarius L. II. G. A. C. 1. p. 88. animadvertit: nollem vero ab eo additum: *cujus nomen ridicule* ἑπτάπολιν, *ſeptem civitates interpretatur:* neque enim Ravennas Bæſipponis veriverbium enarrat, ſed conſueto ſibi more fretum Herculeum *fretum ſeptem*, ut *Septe* & *Septe Gaditanum* paſſim, a *ſeptem fratribus* urbeque *Septa* in adverſa continente, plane uti Juſtiniano Leg. 2. C. de O. Præfect. P. A. §. 2. *trajectus, qui Septa dicitur*, appellat. Ruinæ urbis ad promontorium *Trafalgar*, *Aguas de Mecca* Hiſpani vocant, nunc, teſte Jo. Conduit, perdurant. WESS.

MERGABLO.] Vel *Mercablo*, vel *Mercallo:* forte *Macolica, nobilis urbs Hiſpaniæ*, capta a M. Marcello, ut Livius L. XLV. C 4 refert. SIML.

MERGABLVM M. P. VI.] *In Blandiniano, & Longoliano* Mergablo M. P. VII *ſed in hoc* Mercallo *corrigitur: & in Neapolitano, & libris Hieron. Pauli* Mercallo M. P. VI. *legitur*. SVR.

MERGABLO.] *Mercallo* MS. Cuſani, *Mercablo* Vatican.; *Marcolicam* Livii eſſe non dixero: ea enim & incertiſſimi ſitus & ſcripturæ eſt diverſiſſimæ. WESS.

AD HERCVLEM M. P. XII.] *Pomponius Mela, unus omnium optime*, Gades, *inquit, L.* 3. *C.* 6., fretum attingit, eoque anguſto ſpatio, & veluti à flumine a continenti abſciſſa, qua terris propior eſt, pæne rectam ripam agit: qua Oceanum ſpectat, dnobus promuntoriis evecta in altum medium latus abducit: & fert in altero cornu ejusdem nominis urbem opulentam, in altero templum Aegyptii Herculis, conditosibus, religione, vetuſtate illuſtre. Tyrii conſtituere. Cur ſanctum ſit, oſſa ejus ibi ſita efficiunt. Annorum quis manet ab Iliaca tempeſtate principia ſunt; opes tempus aluit. *Longitudinem inſula deſignari ex Polybio docet Plinius, totidem* M. P. *qua ab* Hercule Gades *hoc tribuuntur Itinerario: Suetonius in Caeſare C.* 7. Quæſtori, *inquit*, ulterior Hiſpania obvenit: ubi cum mandato P. R. jure dicundo conventus circumiret, Gadisque veniſſet, animadverſa apud Herculis templum Magni Alexandri imagine, ingemuit. *Sed & ipſe Caeſar Commentario II. belli civilis C.* 18. Naves longas X. Gaditanis ut facerent, imperavit: complures præterea Hiſpali faciendas curavit. pecuniam omnem, omniaque ornamenta, ex fano Herculis, in oppidum Gades contulit. *Id* fanum *ab urbe* XII. M. P. *conſtitutum fuiſſe, uti in hoc itinere adſignantur, Strabo auctor eſt L.* 3. *p.* 169.: *quo ex loco maxime continenti adjungebatur Inſula, ad ſtadii latitudinem, medio interjacente pelago ſemota. Templum enim ab urbe* XII. M. P. *abeſſe memorari, ut quantum certaminum, tantum & milliariorum conficerent. Majus enim forme tanto templum fuiſſe, quanta inſula erat longitudo.* SVR.

AD HERCVLEM.] Herculis templum omnem olim inſulæ ambitum, cui a S. Petro nomen eſt, ut è Philoſtrato L. V. Vit. Apol. C. 5. apertum eſt, occupavit. Originem ſuam Tyriis debere in confeſſo eſt; nam ſi quod dubium eſſet, egregie Hen. Valeſius in Excerpt. Peireſciana p. 110. explicuit, quamquam immerito Arrianum L. II. Exp. Alex. C. 16., ubi Jac. Gronovium vide, dubitantibus accenſens. Sacra & templi ceremonias dignitatemque fuſe exſecutus eſt Jo. Baptiſta Suarezius L. III. Antiq. Gaditan.; quod vero C. 1. ejus libri adfirmat, propterea XII. M. P. afuiſſe Gadibus templum, ut, qui peregre venerant ad id inviſuri, ſecum inter ambulandum XII. Herculis labores venerabundi revolverent, non ex Strabone aliove veterum, ſed ex receptis in Hiſpania ceremoniis & ambarvalibus ſumptum videtur; nec credo ulli probabit, quantumvis ſedulitate nimia L. I. C. 4. connitatur, Herculem aliquem

Digitized by Google

ITER A GADIBVS CORDVBA.	M. P. CCXCV. Sic.
AD PONTEM.	M. P. XII.
PORTV GADITANO.	M. P. XIIII.
ASTA.	M. P. XVI.
	VGIA.

quem cognomine *Thaſu* a Tyriis fuiſſe cultum; Herodoti enim L. II. C. 4. verba, quibus utitur, eum Latina & ſatis negligenter relegiſſe oſtendunt; *Thaſii* quippe Herculis commeminit. WESS.

GADIS M. P. XII.] Bæticæ *longitudinem, uti Caeſar, quod ſupra monuimus, à ſaltu* Caſtulonenſi *ad* Anain *determinat, Plinius L. 3. C. 2.* à Caſtulonis *oppidi fine* Gades *perducit, & ut ſummo conſenſu vetuſta produnt exemplaria*, M. P. CCL. *adſignat, non, quemadmodum in vulgatis legitur*, CCCCLXXV. *Strabo L. 3. p.* 168. Gades à Calpe DCCL. *ſtadiis abeſſe perhibet: aut, ut alii prodidere*, DCCC. *Plinius L. 4. C. 23. oppidum fuiſſe civium Romanorum quod appellaretur* Auguſta urbs Iulia Gaditana *ab eo latere, quo Hiſpaniam ſpectat, paſſibus fere* C. *Alteram inſulam fuiſſe longam* XII. M. P. *in qua prius oppidum* Gadium *fuerit; idem memorat Plinius, & vocatam ab Ephoro & Philiſtide* Erythiam, *à Timæo & Sileno* Aphrodiſiadem: *ab indigenis* Iunonis: *& majorem Timæum*, Cotinuſſam *apud eos vocatam prodidiſſe; Romanos* Tarteſſon *appellaſſe, Pœnos* Gadir; *ita Punica lingua* ſepem *ſignificante. Hinc cecinit Feſtus Avienus de ora maritima:*

Hic Gadir urbs eſt, dicta Tarteſſus prius
Hic ſunt columnæ pertinacis Herculis.

Et alio loco:

——— ——— Gadir hic eſt oppidum.
Nam Punicorum lingua conſeptum locum
Gadir vocabat, ipſa Tarteſſus prius
Cognominata eſt, multa & opulens civitas
Aevo vetuſto. Nunc egena, nunc brevis,
Nunc deſtituta, nunc ruinarum agger eſt.
Nos hoc locorum, præter Herculaneam
Solemnitatem, vidimus miri nihil:
At vis in illis tanta, vel tantum decus
Aetate priſca, ſub fide rerum fuit,
Rex ut ſuperbus, omniumque præpotens;
Quos gens habebat forte tum Mauruſia,
Octaviano principi acceptiſſimus,
Et litterarum ſemper in ſtudio Juba
Interfluoque ſeparatus æquore
Inluſtriorem ſemet urbis iſtius
Duumviratu crederet.

SUR.

GADIS.] Inſulæ opes, variatam fortunam, conditores & alia memorabilia Suarezius L. I. Ant. Gadit. C. 2. & ſeq deſcripſit. Ex lapide Gruteriano p. CCCLVIII. 4., quem & Suarezius C. 4. inſeruit:

M. ANTONIO M. F.
GAL. SYRIACO II.VIR.
MVN. AVG. GAD.
D. D.

ex lapide inquam egregie firmatur, quod Plinius de Gadibus ait. Id vero mireris ad cognomen M. Antonii hujus offendiſſe Amb. Moralem & Suarezium: hunc *GALLOSVRIACO* formaſſe, illum *GARISIACO*: cum tamen *GAL.* tribum *Galeriam*, in qua *Antonius Syriacus* cenſebatur, notet. WESS.

AD PONTEM.] Nunc *la puente de Suaſo*, nomine nobilis viri, cui reges Hiſpani inſulam dederant, modo verum Suarezius L. I. A. G. C. 16. tradiderit. WESS.

PORTVM GADITANVM M. P. XIIII.] Portus Gaditani *à Pomponio fit mentio L.* 3. C. 5. Turduli, *inquit*, & Baſtuli habitant. In proximo ſinu portus eſt, quem Gaditanum, & lucus, quem Oleaſtrum appellant. SUR.

PORTV GADITANO.] Deſcribitur ab eodem Suarezio L. I. Ant. Gad. C. 9., eſtque in noſtra tempora navium ſtationibus celeberrimus. *Puerto Real.* WESS.

ASTAM M. P. XVI.] *Manuſcripta exemplaria, & vulgati libri, hanc dictionem adſpirant. Livius libro xxviiii.* Aſtæ *meminit. Strabo* Aſtam, *&* Nebriſſam *ad* Aeſtuaria Bætis *conlocat. Mela Pomponius L. 3. C. 1.* Tum caſtellum Chollar in litore (*ita enim in vetuſto legitur exemplari non* Ebora) & procul à litore, Aſta colonia: *& forte pro* Chollar Colobona *ſit legendum. Plinius lib. 3. C. 1.* inter Aeſtuaria Bætis oppidum Nebriſſa cognomine Veneria, & Colobona coloniæ, Aſta, quæ Regia dicitur.

Fff Ptole-

Digitized by Google

VGIA.	M. P. XXVII.
ORIPPO.	M. P. XXIIII.
HISPALI.	M. P. IX.
BASILIPPO.	M. P. XXI.

CA-

Ptolemaeo in Turdetanis ἢ κτ᾽ Ἀστὶς λίμνης *Bætis fluminis, & poſtea oppidum* Ἀστά. *In Commentario Hiſpanienſi C.* 36. Aſtæ *fit mentio, & C.* 26. *A Babii. C. Flavii, & A. Trebellii equitum Romanorum* Aſtenſium, *qui argento prope tecti equites, ad Caeſarem transfugerunt. De* Aeſtuariis Aſtenſium, *plura apud Strabonem lib.* 3. *p.* 140. Svr.

ASTA.] Noſtri quoque libri adſpiratione ornant, non Ravennas L. IV. C. 43. Campus deſertus, haud multum a *Xeres*, veteris nominis indicia retinet, ut Rod. Carus L. III. Ant. Hiſpal. C. 23. fuſe oſtendit. Wess.

VGIAM M. P. XXVII.] *In Blandiniano, & Longeliano* Vgia M. P. XXVII. *& in Neapolitano* M. P. XXVI. *Hieron. Pauli.* Vgie M. P. XXVI. *Ptolemaeo inter* Nebriſſam, *&* Aſtam, Οὐγία. Svr.

VGIA.] Eadem eſſe videtur ac *Urgia, cognominata caſtrum Julium* Plinii L. III. C. 1. *Las Cabeſas* vulgus ejus ruinas, de quibus Rod. Carus L. III. Ant. Hiſp. C. 31., appellat. Wess.

ORIPPONEM M. P. XXIIII.] *In Blandiniano* Orippo M. P. XXIIIII: *& Hieron. Pauli ac Longoliani libri. In Neapolitano* Orippo M. P. XXVI. *Exſtat apud me nummus vetuſtiſſimæ notæ, cujus altera parte effigies humani capitis viſitur, ſine nomine, ante os uva adpoſita: & in averſa parte* Apis *bos genibus flexis, quaſi adorans, cauda ſurſum deterta verſus creſcentis Lunæ ortum: & infra* Orippo: *cujus hieroglyphicæ imaginis ratio apud Plinium libro viii. pluribus explicatur. Ammianus libro xii. C.* 15. Apin Lunæ *dedicatum, qui diverſis notarum figuris exprimeretur.* Svr.

ORIPPO.] Eundem numum R. Carus L. III. Ant. H. C. 20. expreſſit. Hoc vero negligendum non eſt, ab eodem Caro hanc urbem auſpicato fuiſſe Plinio reſtitutam: namque ubi legebatur L. III. C. 1. *Vergentum, quod Julii genitor, Hippo, Caurasiarum*, id egregia opera refinxit, *Vergentum, quod Julii genius, Orippo, Caura, Siarum:* habet quidem paria Harduinus; laudem tamen abſtuliſſet, ſi ſua R. Caro, quem ob oculos habebat, accepta tuliſſet. Noſtra tempeſtate *Dos Hermanas*, locum vitibus abundantem, unde uvæ, numo inſcriptæ, liquida cauſſa eſt, vocare adſueverunt. Wess.

HISPALI.] Nobiliſſimam urbem in Clar. Urb. Carm. IX. Auſonius luculente deſcripſit:

Clara mihi poſt has memorabere nomen Iberum
Hiſpalis, æquoreus quam præter labitur amnis &c.

Notum eſt, Ill. Scaligerum ad *Emeritam* hos verſus retuliſſe: at obſtant magni viri ſententiæ MSS. resque ipſa: neque enim de Emerita verum erit,

Submittit cui tota ſuos Hiſpania faſces:

quod Hiſpali unice convenit, quam *matrem ac metropolin Hiſpaniæ* Act. S. Lauriani tom. II. B. N. Labbei p. 411. nuncupant: dignior praeterea *Baetis* eſt, ut *æquorei amnis* titulum ferat, quam *Anas*, ut è Philoſtrato L. V. A. C. 6. & Silio L. III. 392., cui *celebre Oceano atque alternis æſtibus Hiſpal*, cognoſcere licet. Atque horum partim El. Vinetus & Jac. Gothofredus ad Leg. 5. C. Th. de Sponſal. urſit; partim Rod. Carus L. II. A. H. C. 18., qui cetera, quæ urbis originem & dignitatem illuminaverunt, accurate L. I. & II. earum Antiquit. exſecutus eſt. Wess.

BASILIPPONEM M. P. XXI] *In Blandiniano, & Hieron. Pauli, & Longolii libris* Baſilippo M. P. XIIII. *Suſpicor* Bæſipponem *oppidum eſſe, quod Plinius* Gaditano *conventui attribuit: & Ptolemaeo in* Turdetanis *recenſetur* Βασίλιππον. Svr.

BASILIPPO.] Suritae ſuſpicio a vero recedit, & ipſo locorum ſitu confutatur: *Baeſippo* mari proxima & Gaditani conventus fuit, cum Baſilippo Hiſpalenſi, ut Ilipa ejusdem conventus indicio eſt, fuerit adſcripta. Venerat mihi in mentem *Ventisponte oppidum* ex Comment. Bel. Hiſpan. C. 27. huc pertinere, & ejusdem *Carrucam* ad Carulam, ſitus ratione ita jubente: poſtquam vero Rod. Carum L. III. A. H. C. 48. paria arbitrari & *Ventisponte* ex Baſilippone

Digitized by Google

CARVLA. M. P. XXIIII.
ILIPA. M. P. XVIII.
OSTIPPO. M. P. XIIII.
BAR-

pone ortum eſſe docere animadverti, haud parum in ea opinione præſidii nactus videor. Vulgo *Cantiliana* dicitur. Wess.

CARVLAM M. P. XXIIII.] *In Blandiniano, & Hieron. Pauli, & Longol. libris* Carula M. P. XXIIII. *In Neapol.* Carula M. P. XXI. Karulæ *oppidi fit mentio in Concilio Eliberritano: cui* Lamponianus de Karula presbyter *ſubſcribit, ſed cum in manuſcriptis Plinii exemplaribus lib. 3. C. 1. uno conſenſu legatur* Carbula, *non* Carbulo, *ſuſpicari cogor forte legendum eſſe* Carula. Svr.

CARVLA.] Non eſt Plinii *Carbula*, quippe conventus Cordubenſis & longius hinc remota; nedum in *Carulam* abire Carbula debet; vetant numi *CARBVLA* inſignes in Theſ. Fridericiano C. v. §. 16. & Antiq. Hiſpal. Rod. Cari L. III. C. 49., in quarum L. I. C. 20. & alii, quibus *CARVLA* inerat, memorantur. *Carrucam* ex Comment. Bel. Hiſpan. C. 27. huc pertinere monitum ante eſt. Ecquis vero Fr. Bivarii audaciam ſine ulla cauſſa *Lamponium de Carula*, qui Illiberitano Concil. adfuit, *Caldubae* ad Dextri Chron. An. CCC. p. 323. imponentis ferat? Wass.

ILIPAM M. P. XVIII.] *In Blandiniano, Hieron. Pauli, & Longol. libris* Ilipa M. P. XVIII. *In Neapol.* Hippa M. P. XXIIII. *In locis ad* Ilipam *pertinentibus maximam vim argenti eſſe Strabo admonet. Plinius lib. 3. C. 1.* Hiſpalenſi *conventui attribuit* Ilipam, *cognomine* Italicam. *Ptolemaeo in mediterraneis* Turdulorum, Ἰλίπυλα Μεγάλη, *& in* Turdetanis Ἰλίπυλα, *nam qua in eisdem* Turdetanis *ab eodem juxta Hiſpalim* Λαῖπα Μεγάλη *cognominatur, oppidi nomen eſſe videtur, quod in Commentario Alexandrino C. 57 corruptum legimus:* Interim L. Titius, qui eo tempore Trib. mil. legionis vernaculæ fuerat, nunciat fama legionem XXX. quam Q. Caſſius legatus ſimul ducebat, cum ad oppidum Leptim caſtra haberet &c. *ut apud oppidum* Læpem *ſit legendum. In libris recens excuſis* Ilurgim *oppidum adponunt de ſuo.* Svr.

ILIPA.] *Italicae* cognomine Ilipam fuiſſe uſam magnus Caſaubonus ad Strabonem itidem cenſuit, notatus propterea a Rod. Caro L. III. H. A. C. 11. Harduinus huc ex Inſcriptionum Theſauro p. CCCL. 5. ILIANSES ILIPONENSES retulit, quod ut recte fecerit, ſatis vereor: in numis enim, quos R. Carus habet, incolæ *ILIPENSES* dicuntur; præterea que fieri poterit, ut ILIPONENSES in Aſtigitano fuerint conventu ob reliqua ejusdem inſcriptionis. Ilipa, de cujus vero cognomine alias quæremus, nunc eſt *Pennaflor*. Ceterum verba Comment. Bel. Alexand. C. 57. examinavit R. Carus L. III. A. H. C. 35., abiitque in eas cogitationes, ut pro *Lepti* ſcribendam eſſe *Baetiu* cenſuerit: hoc enim nomine in Bætica urbem fuiſſe non dubitat; movetur autem Strabonis L. III. p. 141. & Appiani Iber. p 149. auctoritate; in primis tamen Fl. Dextri & M. Maximi, qui *Baetin* urbem non multum ab Hiſpali locant. Foret utique hæc commodiſſima conjectura, modo conſtabiliri poſſet; nam quæ vir doctiſſimus advocavit, robur & fidem opinioni conciliare vix poterunt. Quis enim Dextri & Maximi Chronicis, ex nugivendi Hieronymi Romani de Higuerra, impoſtoris Jeſuitæ, ingenio procuſis, ut D. Papebrochius tom. VII. Maji p. 393. & Cardinalis de Aguirre tom. II. Concil. Hiſpan. Diſſert. III. oſtenderunt, fidem addixerit? nec quicquam Appiani Βαιτῶνα, utpote in *Baeculam* ob Livium L. XXVIII. C. 13. commutanda, proderit. Unus Strabo viro erudito favet; cujus tamen verba cum aliis omnibus mendi ſint manifeſta, metuo ut rem conficere apta ſint: vix certe erit, qui urbis *Baetis* præter eum meminerit. Mihi Glandorpii *Ilipam* Commentario illi reddentis ſententia verior ſemper eſt viſa; neque alia eſt Ptolemaei Λαῖπα. Wess.

OSTIPPONEM M. P. XIIII.] *Plinius lib. 3. C. 1.* Aſtigitano *conventui* Oſtipponem *oppidum liberum attribuit.* Svr.

OSTIPPO.] Harduinus Livii L. XXVIII. C. 22. & Appiani Iber. p. 458. *Aſtapam* cum Oſtippone componit, haud ſcio an male. Stephanus ſane Ἀσταπαῖος, quamquam patria in gentis ſede enormiter peccans, ex Appiano citat, cui cum & Livius conſentiat, aliud oppidum

Digitized by Google

BARBA.	M P. XX.
ANTIQVARIA.	M. P XXIIII.
ANGELLAS.	M. P. XXIII.
IPAGRO	M. P. XX.
VLIA.	M. P. X.
CORDVBA.	M. P. XVIII.

ITER

arbitreris; neque enim ad credendum facile erit, & Aſtapam & Oſtipponem eandem urbem videri dictam. WESS.

BARBAM M. P. XX.] *In Concilio Eliberritano* Barbæ *oppidi ſit mentio: interfuiſſe enim legitur* Ianuarius Barbæ *presbyter.* SVR.

BARBA.] Vide, ut omnia ſibi licere arbitretur Fr. Bivarius: quia *Barba* parum placebat, *Januarius* jubetur *Barbeſulae* eſſe presbyter ad Fl. Dextri Chron. p 324; quæ, malum, hæc novandi prurigo! ſaltem cauſſam dixiſſet aliquam. Gonzales ad Illiberit. Synod. p. 320. *Barbam* recte defendit. WESS.

ANTIQVARIAM M. P. XXIIII.] *Hujus oppidi nomen apud Geographos non reperitur, & ex monumentis, quæ apud* Antiquariam, *cognomente* verem, *reperiuntur*; Singiliam *cognominatam fuiſſe, ex fluvii nomine, adparet.* SVR.

ANTIQVARIA] *Anticaria* plures MSS. Plinianum *Singili* ſive *SINGILENSIVM MVNICIPIVM*, ut in literatis monumentis eſt, videri, Hiſpanorum plerisque placet. Vid. Nonii Hiſpan C. 26. WESS.

ANGELLAS.] Vel *Angellas.* SIML.

ANGELLAS M. P. XXIII.] *Habent manuſcripta exemplaria & excuſi libri Hieron. Pauli & Longol.* SVR.

IPAGRVM M. P. XX.] *In manuſcriptis, & excuſis* Ipagro M. P. XX. *In Concilio Eliberritano* Ipagrenſis *Epiſcopi ſit mentio, vel ut in veteribus libris* Epagrenſis, *nam editi Concil. libri* Bigarrenſis. *Mentio & in legibus Wiſigothicis.* SVR.

IPAGRO.] Pro *In Pagre*, quod in vulgatis reperias, Caeſaraug. *Ipagro* habet. SCHOTT.

IPAGRO.] *In Pagre* Pariſinus codex, *Ipacgre* Vatican.; alii verius vulgatum amplectuntur. H. Suritae de *Epagrenſi epiſcopo*, qui Illiberit. Concilio ſubſcripſit, ſententia non ſane ſpernenda foret, ſi quæ in aliis Hiſpaniæ Synodis ejus eſſet mentio: atqui nulla *Epagrenſis*, frequentiſſima vero *Agabrenſis* in illis memoria eſt: unde ego doctiſſimi Suritae conjecturam non verebor opinioni Mendozae, cui *Egabrenſis* aut *Agabrenſis* placuit, poſtponere. Erat *Egabrum* Bæticæ oppidum, cui nunc *Cabra* nomen eſt. Vid. Ambroſ. Moralem ad Eulogii Toletani L. III. Memor. Sanctor. C. 14. WESS.

VLIAM M. P. X.] *Manuſcripta* Vlia M. P. X. *præferunt. Apud Strabonem lib. iii. p.* 141 *non recte* Ιυλία, *pro* Οὐλία *legitur: & Comment. Alexandrino C.* 61. Celerique itinere Vllam contendit, *& paulo poſt*, Namque Vlla in edito monte poſita eſt. Et quam proxime poteſt Vllam, caſtra caſtris confert, *& Hiſpanienſi item Commentario C.* 4. Vllam *pro* Vliam. *Vulgati Plinii libri, contra vetuſtiorum exemplarium fidem* Vliam *præferunt: cum ejus nominis in aliis, quæ conſuluimus, nulla veſtigia reperiantur. Ptolemaeo in mediterraneis* Turdulorum Οὐλία. *Apud Dionem itidem*, Vlla *pro* Vlia, *libro xliii. p.* 259. *legitur. Viſuntur in oppido* Monte maiore *elegantiſſima vetuſtorum lapidum monumenta, quæ ſatis indicant, eo loco* Vliæ *ruinas contineri. Extat apud me vetuſtiſſima nota nummus, in quo turpiſſima viri effigies cuſa eſt, ſupra Luna creſcentis aſtrum, & ante os ſpica ſine inſcriptione, ex averſa vero parte olearum ramuſculi expreſſi ſunt, cum hac inſcriptione* Vlia. SVR.

VLIA.] Numum, quo de H. Surita, Ant. Auguſtinus Dialog. VIII. expreſſit. SPLENDIDISSIMVS ORDO REIP. VLIENSIVM in lapide, quem è Tarraconenſis epiſcopi ſchedis Gruterus p. CCLXXI. dedit, legitur. WESS.

ITER AB HISPALI.] Hoc iter in MSS. non habetur. SIML.

ABVCCVLA.] Vel *Obucula*, ut Plinius nominat. SIML.

OBVCVLAM M. P. XLII.] *In Blandiniano* Abuccula M. P. XLII. *& in Neapolitano* Abucculo M. P. XLIII. *Hieron. Pauli* Abiculæ M. P. XLIII. *& in Longoliano* Abuccula M. P. XLII. *&* XLIII. *corrigitur. Plinii exemplaria in hoc nomine depravata videntur. Ptolemaeo* Ὀβούκολα.

Apud

Digitized by Google

ITER AB HISPALI CORDVBAM.	M. P. XCIII. Sic.
OBVCULA.	M. P. XLII.
ASTIGI.	M. P. XVI.
AD ARAS.	M. P. XVI.
CORDVBA.	M. P. XXIIII.
AB HISPALI ITALICAM.	M. P. VI.

ITER

Apud auctorem Commentarii Alexandrini C. 57. Obuculæ *ſit mentio.* SVR.

OBVCVLA.] Ita Vaticanus; ceteri, quos inter Caeſarauguſtanus, ut Schottus monuit, *Abuccula*, aut, uti Cuſani membranæ, *Abaicecula M. P. XLIII.* Plinio L. III. C. 1. *Obulcula*, unde proxime receſſit Appiani Iber. p. 496. Οβόλκολα: tamen in Pariſienſi An. CIↃIↃXI. Pliniana editione *Obucula.* Nunc, Rod. Caro L. I. Ant. Hiſpal. C. 19. teſte, *El Caſtillo de la Monclova* vocant. Quod vero Lud. Nonius Hiſpan. ſuæ C. 20. Joſ. Simlerum taxat ob *Obuculam* Plinii huc advocatam, id peſſime illi ceſſit, coarguendo ob *Obuculam* & *Obulconem*, diverſiſſimas urbes, inter ſeſe confuſas. WESS.

ASTIGI.] Mela Pomponius *inter clariſſimas Bætica urbes* numerat; *Auguſtam Firmam* appellatam Plinius L. III. C. 1. addit; neque aliter vetera monumenta, de quibus Nonius Hiſpan. C. 18. *Ecyam* noſtro tempore dici Hiſpani ſcriptores conſentiunt. WESS.

AD ARAS M. P. XV.] *Habent Blandinianum, & Longolianum exemplar: ſed in hoc* XII *corrigitur. Neap & Hieron. Pauli libri* M. P. XII. *vide infra in voce* Celti *pagina* CCCCXIV. SVR.

AD ARAS.] H. Surita inferius in Plinio L. III. C. 1. *Arae* legit, & has intelligit, nec ſatis tamen, ut ego putem, cogitate: neque enim *Aræ* hæ in Hiſpalenſi conventu, quem Plinius eo loci deſcribit, fuerunt: ponuntur inter Aſtigitanam coloniam & Cordubam, adſcriptæque adeo alterutri, Aſtigitano aut Cordubenſi, conventui fuerunt, quod bene Rod. Carus L. III. Ant. Hiſpal. C. 5. animadvertit, præterea Pliniani MSS *Aruam* inibi offerunt, non ignoratam vetuſtis marmoribus, cujuſcemodi Gruterianum illud p. CCCCLXXVI., *ORDINEM MVNICIPII FLAVII ARVENSIS* ſiſtens. Noſtra hæc manſio ab *aris*, ad quas erat adpoſita, nomen duxit. WESS.

CORDVBAM M. P. XXIIII.] *Habent Blandinianum, & Longolianum. In Neapolitano & libris Hieron. Pauli deeſt hac manſio.* SVR.

AB HISPALI ITALICAM M. P. VI.] *Habet Blandinianum exemplar. In Neapolitano & libris Hieron. Pauli* M. P. XI. *& in Longoliano* M. P. XVI. *&* XI. *corrigitur. In vetuſto exemplari hiſtoria* Lucæ, Tydenſis Epiſcopi, *in limitatione, qua circumfertur, diœceſium Hiſpaniarum provinciarum hac leguntur:* Inveni in Chronicis, quod Italica eſt Hiſpalis antiqua, unde populata fuit hæc Hiſpalis, quæ nunc eſt. *Jam vero, uti ridicula res eſſet, adſerere* Hiſpalim, *ex ruinis* Italicenſibus *conditam; ita certo affirmare poſſum eum pagum, qui vetus Hiſpalis cognominatur, Italicam eſſe, Imperatorum* Trajani *&* Hadriani *patriam: qua in limitatione agrorum à Ferdinando rege, qui eam à Mauris expugnavit, facta, nomen* Talcæ *retinet. Pe. Crinitus* Silium Italicum *ab* Italica *urbe, unde cognomen reportaverit, genus deduxiſſe temere credidit: nam* Italicenſis *cognominari debuiſſet: quod ab auctore Commentarii Alexandrini C.* 52. *docemur. ibi.* T. Vaſius, & L. Mergilio ſimili confidentia Plancum municipem ſuum adjuvant: erant enim omnes Italicenſes. *Apud Gellium L.* 16. *C.* 13. *D. Hadrianus in oratione, quam de* Italicenſibus, *unde ipſe ortus fuit, in ſenatu habuit, peritiſſime diſſeruit: mirarique ſe oſtendit, quod & ipſi* Italicenſes, *& quedam item alia municipia antiqua, in quibus* Vticenſes *numerat, cum ſuis moribus legibusque uti poſſent, in jus coloniarum mutari geſtiverint. Qui Commentario II. C* 20. *belli civilis ex eo,* Cum itinere converſo ſeſe in Italiam venturum promiſiſſet, Italicam *repoſuerunt, recte conjectura uſi ſunt; ſed video poſtea in libris nuper excuſis* Ilipam Italicam *correctum, ſatis audacter ex Plinii verbis, L.* 3. *C.* 1., Menoba, Ilipa, cognomine Italica. SVR.

ITALICAM.] Situm bene finivit H. Surita: occupat enim ejus ſedem *Sevilla la Veja*, qua de R. Carus L. III. A. H. C. 12, ubi & ægre fert, Silium Italicum, virum conſularem, urbi a doctiſſimo Surita eripi, acriterque pugnat C.

ITER AB HISPALI EMERITAM.	M. P. CLXII. Sic.
CARMONE.	M. P. XXII.
OBVCVLA.	M. P. XX.
ASTIGI.	M. P. XV.
CELTI.	M. P. XXVII.

RE-

17., ne inulto id fiat: nec tamen L. RVFIVS PRIMVS ITALICVS & VALERIA ITALICA, quos è vetuſtis monumentis eruit, ab *Italica* recte *Italicos* formari probant; neque enim conſtat, urumque aut alterum utrum ex Italica fuiſſe: majus robur verbis Spartiani ineſt in Hadrian. C. 12., quæ, quod ad hanc diſputationem poſt elegantem Ch. Cellarii diſſertationem deſcendere animus non ſit, nihil nos morabuntur. Id prætereundum non eſt, exulare hoe iter ex Simleri editione; Lugdunenſem quidem habere, ſed ſine M. P., quæ tamen in Cuſani membranaceo codice XI. ſunt; in Vaticano vero & margine Fabriciani exemplaris VI. M. WESS.

AB HISPALI EMERITAM M. P. CXLII.] *In quam lectionem manuſcripta exemplaria, & vulgati libri conſentiunt: cum clxv. forte legendum eſſet: quam ſummam numeri manſionem conſiciunt: acciditque plerumque ut ex nota* V. II. *fiat, & ex* II. V. SVR.

AB HISPALI.] M. P. CLXV. præfert Lugdunenſis editus; Vaticanus CLXI., quibus una millia addit Fabriciani libri margo: cauſſa hujus eſt diſſenſus ex numeris, qui ſingulis adduntur manſionibus, in quibus veteres libri non concordant. WESS.

CARMONEM M. P. XXII.] *Caeſar Comm. II. belli civilis* C. 19. Carmonenſes longe firmiſſimam totius provinciæ civitatem *adpellat*; *Auctor Commentarii Alexandrini* C. 57. Ibi eum diem, ut quid ageretur perſpiceret moratus, Carmonem contendit. *Libet ejuſdem auctoris depravatum locum corrigere. Ita enim legendum apud eum eſt* C. 64. Lepidus eodem tempore, Marcellusque Cordubam cum ſuis; Caſſius proficiſcitur Carmonem. Sub idem tempus, Trebonius procos. ad provinciam detinendam venit. *Interverſa enim verba ſunt. Nam cum legeretur, uti ſupra, eodem commentario* Carbonem *pro* Carmonem, *& ſtatim provinciæ mentio fieret*, Narbonem *repoſuerunt: De ulteriore enim Hiſpania provincia agitur: non de* Gallia *provincia. Paulo enim poſt ita ſubdit*; ne ſe Trebonio, & Lepido, & Marcello committeret, *& in commentario Hiſpanienſi* C. 7. *Trebonii procos. fit mentio*, Duæ, *inquit*, fuerunt vernaculæ, quæ à Trebonio transfugerant. Carmo, *ut ex ſuperioribus adparet, Caſſii partes proſequebatur. Apud Ptolemaeum in* Turdetanis, *in vulgatis libris duplici errore*, Χαρμονία *legitur, pro* Κάρμων. *Eſt apud me vetuſtiſſima nota nummus, qui altera parte viri effigiem præfert, peſſime calatam, & in averſa inter duas ſpicas* Carmo: *quod fertiliſſimum ejus oppidi agrum denotat.* SVR.

CARMONE.] Numum expictum dedit Ant. Auguſtinus Dialog. VIII.; cetera, quæ Surita congeſſit, mirum in modum illis conſentiunt, quæ Amb. Morales Eulogii Toletani L. II. Memorial. Sanctor. C. 6. adſcripſit. Carmonem Appian. Iber. p. 449. Καρμῶνα & p. 453. Καρβῶνα appellat. Vide Rod. Carum L. III. Ant. Hiſp. C. 41. WESS.

CELTI M. P. XXVII.] *In Plinii manuſcripto exemplari Toletano lib.* 3. C. 1. oppida Hiſpalenſis conventus Celtiarana, Caniama acua Ilipa cognomine illa Italica. *alterum ex Caeſaraugnſtanis exemplaribus vetuſtis.* Oppida Hiſpalenſis conventus Celtiaria exatim Vacamaria Acira Ilipa cognomine Ilpa Italica. *In altero vero pervetuſto*, Oppida Hiſpalenſis conventus Celtiaria Vacaniana æria Ilipa cognomine Ilpa Italica, *& in alio manuſcripto*, Celtiara exatim vaccamaria æria Illipa cognomine Ilpa Italica. *Ex horum exemplarium collatione ſuſpicor legendum eſſe* Celti, Aræ: *ut hoc Antonini oppidum ſit, & ea manſio, quæ ſupra* ad Aras *ab eodem Antonino vocatur. Præterea illud conjici videtur*, Ilipam *non fuiſſe cognomento* Italicam, *ſed* Ilpam, *aut aliud quippiam ſimile, &* Italicam *diverſum eſſe oppidum ab* Ilipa. SVR.

CELTI] Plinii verba erudito & bene magno commentario R. Carus L. III. A. H. ornavit, emendata hoe modo: *Oppida Hiſpalenſis conventus, Celſita, Axati, Arua, Canama, Aruci, Menoba, Aria, Ilipa cognomine magna, Italica.*

Digitized by Google

REGIANA.	M. P. XLIIII.
EMERITA.	M P. XXVII.
ITER A CORDVBA EMERITAM.	M. P. CXLIIII. Sic.
MELLARIA.	M. P. LII.

AR-

lica. Vid. Cap. 2. usque ad 20. Harduino aliter viſum; refingit enim: *Celti, Arua, Canama, Evia, Ilipa cognomine Ilia, Italica.* Quas doctiſſimorum virorum conjecturas ſi inter ſeſe comparaveris adhibuerisque MSS. differentias, videbis nimium fuiſſe Rod. Carum, in alteram partem peccaſſe Harduinum. Facile *Celti, Arua, Axati, Canama, Evia* è veſtigiis codicum Suritae & Harduini eruuntur: certe *Axati* ſive *MVNICIPIVM FLAVIVM AXATITANVM*, ut in Theſ. p. CCCCXXXII. 7. eſt, exulare hinc non poteſt: insererem præterea *Ariam* ante *Eviam*, ſi certa atque explorata eſſet numi, ARIAM præferentis, de quo deinceps, ſcriptura. Quæ reſtant Pliniana, *Ilipam cognomine Ilpam* fuiſſe oſtendunt, non *Iliam*; nam *ILIPONENSES ILIENSES*, quos Harduinus ad *Iliam* firmandam advocaverat, alior ſum pertinere diximus. Ceterum prius quam hinc abeo, obſervari oportet, Ravennatem L. IV. C. 44. *Celtum* appellare, & in margine Fabriciani exemplaris *Celſi M. P. XXVII.* eſſe, cum alii M. P. XXXVII. tueantur. WESS.

REGIANAM M. P. XLIIII.] *In libris Hieronymi Pauli* Regianæ M. P. XXIIII. *& in reliquis* Regiana M. P. XLIIII. *In Plinii vetuſtis exemplaribus L. 3. C. 1.*, Gaditani conventus civium Romanorum Regina, Latinorum Regia. *Ptolemaeo in* Turdetanis Ῥηγίνα. SUR.

REGIANA.] Ita veteres libri; Ravennas *Regina*, & verius: pertinet huc Ptolemaei Ῥήγινα, non Plinii, quippe conventus Gaditani. Habet R. Carus L. III. A. H. C. 71. lapidem in urbe *Ellerena* repertum:

D. M. S.
L. RVFIVS. PRIMVS. ITALICVS
D. REGINENSIS AN. XXXX.

& alium, cui *RESP. REGINENSIVM* inſcripta eſt: uterque ad hanc *Reginam*, quæ *Ville de Reyna*, non multum ab urbe, ubi lapides effoſſi, nunc dicitur, teſte R. Caro, referri bebet. WESS.

EMERITAM M. P. XXVII.] *Dion. libro liii. p. 589. perhibet, Auguſtum, bello Cantabrico confecto, emeritos milites exauctoraviſſe, & urbem in* Luſitania *condere juſſiſſe, qua* Auguſta Emerita *cognominaretur.* Hygenus *Auguſti libertus, quem &* Hyginum *vocant, auctor eſt p. 154. de limit. conſtit. D. Auguſtum in* Beturiæ Emerita *jugera quadringena dediſſe. Exſtant complures nummi cum ejus urbis nomine, in quibus vetuſtiſſima nota effigies Auguſti cum corona radiata viſitur, & hac inſcriptione,* DIVVS AVGVSTVS PATER, *& averſa parte, ſupra urbis portam, cui gemina ſunt turres addita, in porta lateribus* AVGVSTA EMERITA. SUR.

EMERITA.] M. P. XXIIII. Lugdunenſis editus, nec plura ſcriptus Vaticanus: XXVII. M. P. adſcripta Fabricii ſunt libro. Emeritam *Luſitanorum caput oppidorum* Prudentius dicit: COL. EMERITENSIS in Theſ. p. XIII. 16. & numis. Vid. Nonii Hiſp. C. 31. WESS.

ITER A CORDVBA.] Hoc quoque iter in MSS. & Aldino codire non habetur. SIML.

ITER.] *Iter a Corduba Emeritam M. P. CXLIIII. Sic. Mellaria M. P. LII. Aſtigi M. P. XXXVI., Metellinum M. P. XXXII. Emeritam M. P. XXIII. ITER ab Oliſſipone Emeritam.* Magnus hiatus in editis plerisque, ut fit, dum eadem nomina iterantur. Nos ex fide MS. Caeſaraug. adſcripſimus. SCHOT.

MELLARIA M. P. LII.] *Plinius L. 3. C. 4.* Altera, *inquit*, Beturia, quam dicimus Turdulorum, & conventus Cordubenſis habet oppida non non ignobilia Arſam, Mellariam. SUR.

MELLARIA.] Nomen a *melle* duxit, plane ut Cordubæ vicinus mons *Pinna mellaria.* Eulogius Toletanus L. III. Memor. Sanct. C. 11. *In eo loco, qui ex eo, quia antiquitus congeſtos in illa celſiore rupe apum induſtria favos majores noſtri viderunt, Pinna mellaria vocatus eſt.* Huc referunt ORDINEM MELLARIENSEM ex Theſ. p. CCCXXI. 10. monumento, prope Cordubam invento: hodie *Fuente de la Ovejuna.* WESS.

AR-

ARTIGI. M. P. XXXVI.
METELLINVM. M. P. XXXII.
EMERITA. M. P. XXIIII.

ITER AB OLISIPONE EMERITAM. M. P. CXLI: Sic.

EQVABONA. M. P. XII.
CA-

ARTIGI M. P. XXXVI.] *In Blandiniano* Artigi M. P. XXXIII. *& in Neapolitano* Artigi M. P. XXXVI. *In libris Hieronymi Pauli deſunt hujus itineris manſiones. In Longeliano* Artigi M. P. XXXIII., *&* XXXVI. *corrigitur: ſed cum numero* M. P. XXXVI. *recte ſumma conficiatur, eam lectionem prætulimus. Ptolemaeo mediterraneis* Turdulorum Ἄρτιγις, *nec dubitarem in Plinio legere in* Celticis Beturiæ, *pro* Laſtigi, Artigi, *Ptolemaei & Antonini fretus auctoritate.* SVR.

ARTIGI.] Abiit in easdem, quas Surita, cogitationes Iſ. Voſſius ad Melae L. II. C. 6., & *Laſtigi* Plinii in *Artigi* ſive *Aſtigi*, idem enim eſſe vult, commutat. Neutrum eſſe audiendum nummus, quem R. Carus L. III. A. H. C. 61. dedit, LASTIGI præferens, oſtendit. Fuit in Caeſaraug. *Aſtigi*, ut Schottus in præcedentibus monuit; noſtri & Ravennas L. IV. C. 44. intercedunt. WESS.

METELLINVM M. P. XXXII.] *Manuſcripta* Metellinum M. P. XXXII. *& in Longol.* Metellinum M. P. XXXII. *&* XXXIII. *corrigitur. Plinius L. 4. C. 22.* coloniæ, Auguſta Emerita, Anæ fluvio adpoſita, Metallinenſis, Pacenſis, Norbenſis: *ita enim in manuſcriptis, & vulgatis legitur, ut in alterutro ſit mendum.* SVR.

METELLINVM.] Ita excerpta MSS.; Ravennas *Metelion* L. IV. C. 44. Si urbi a Metello venerit cognomen, in Plinio peccatum erit. *Medelin* ad Anam. WESS.

ITER AB OLISIPPONE EMERITAM M. P. CLXI.] *Blandinianum exemplar*, ab Oliſyppone Emeritam M. P. CLXI. *Neapolitanum* ab Oliſippone Emeritam M. P. CLXXVII. *In Longoliano* M. P. CLXI. *&* CLXXVII. *corrigitur. In M. Varronis vetuſto exemplari libro II. C. 1. rerum ruſticarum, Beſſarionis Cardinalis Niceni*, In fœtura res incredibilis eſt in Hiſpania, ſed eſt vera, quod in Luſitania ad Oceanum ea regione, ubi eſt oppidum Oliſipo, monte Tagro, quædam è vento certo tempore concipiunt equæ. *In altero ejuſdem auctoris exemplari* ubi eſt oppidum Oliſippo, ... monte Tagro *legitur. At apud Columellam libro vii. C. 27.* Cum ſit, *inquit*, notiſſimum etiam in Sacro monte Hiſpaniæ, qui procurrit in occidentem juxta Oceanum, frequenter equas, ſine coitu ventum pertuliſſe, fœtumque educaſſe. *Mirum tamen eſt* Oliſiponis *à Columella, Hiſpano auctore, mentionem factam non eſſe, cujus Varro meminerit, & advertendum, an apud Varronem legendum ſit* monte Sacro *pro* Tagro, *cujus montis nullam reperimus mentionem, & Columella ſatis indicat*, Sacrum promotorium *intelligi, cum eum montem procurrere in occidentem juxta Oceanum perhibet: cui adſtipulari videtur Plinius L. 4. C. 32.* Ab Ana, *inquit*, ad Sacrum Luſitani: oppida memorabilia à Tago in ora Oliſipo, equarum è Favonio vento conceptu nobile. *Et alio loco L. 8. C. 42.*, Conſtat in Luſitania, circa Oliſiponem oppidum, & Tagum amnem equas Favonio flante obverſas animalem concipere ſpiritum, idque partum fieri, & gigni perniciſſimum. *In Toletano, & duobus aliis vetuſtis Plinii exemplaribus:* Oppida memorabilia à Tago in ora Oliſippo, equarum è Favonio vento conceptu nobile. *In alio aque vetuſto*, Oliſipo legitur, *quemadmodum vetuſta exemplaria ſcribi oportere teſtantur, & ab* Andrea Reſendio, *inſignis litteratura viro, & egregio vetuſtatis aſſertore, ac vindice eſt reſtitutum Comm. in Vincentii vitam carm. à ſe conſcriptam. Vicina Tago fluminis opulentiſſima caeteris oppida eſſe Strabo libro iii. p. 153. auctor eſt: & Auguſti ætate, ut* Luſitanorum *pars maxima* Gallaici *vocitarentur, effectum eſſe Ptolemaeo perperam duabus dictionibus* Ὀλισ- ἱππῶν. SVR.

OLISIPPONE.] Vatican. *Oliſhippone*, Cuſani ſchedæ *Oliſſippone*, Lugdun. editus *Olis in pone.* ΟΛΙΟΣΕΙΠΩΝ Palat. & Coiſlin. Ptolemaei codices. Capellæ L. VI. p. 202. in pluribus MSS. *Oliſipone illic oppidum ab Ulyſſe conditum ferunt:* Iſidoro in ſcripto Groningano L. XV. C. 1. *Oliſipara ab Ulyſſe condita eſt*, pro *Oliſipona*; quod vero mirere, in Libel. precum Marcellini & Fauſtini p. 142. Ed. Sirmon. *Potamius Odyſſipona*

ſipona

Digitized by Google

CATOBRIGA.	M. P. XII.
CICILIANA.	M. P. VIII.
MALCECA.	M. P. XVI.
SALACIA.	M. P. XII.

EBO-

ſiponae civitatis epiſcopus fuiſſe traditur. Ceterum prona & in aperto via viris eruditis ad Varronem è Columella emendandum fuit. At quis eſt, qui *Sacrum* montem Oliſipponi junxerit? Fuit utique eo nomine Luſitaniæ promontorium, ſed multis M. P. hinc diverſum; quod recte A. Reſendius L. I. Ant. Luſit. p. 56. urſit, neque oblitus eſt Salmaſius, ut *Artabrum* montem Varroni inculcare poſſet in Solin. p. 196. Verum Artabri dictumque ab illis promontorium non ſine errore hic ponuntur. Sive ergo *Sacro* ſive *Artabro* monte legas, non erit a peccato liber doctiſſimus togatorum; niſi ſi dicas, nunquam eum arcte Oliſipponi montem junxiſſe, ſed in eadem Luſitania & montem, miro equarum conceptu nobilem, & Oliſipponem eſſe condocuiſſe. Quare cum in Scaligeri & Suritae conjectura minor ſit mutatio, & de promontorio *Sacro* gemina Varronianis Columella docuerit, horum opinioni acceſſero. Id monendum reſtat, A. Reſendium M. P. CCIII., Vaſconcellum vero, qui illius Antiq. Luſitan. ſcholiis auxit, M. P. CCXII. adponere. Vide L. II. A. L. p. 176. & 248. WESS.

EQVABONAM M. P. XII.] *Blandinianum exemplar* Equabona, *In Neapolitano* Aqua bona M. P. XVI. *Longolianum* Equa bona: *&* XVI. *corrigitur.* SVR.

EQVABONA.] *Equa bona M. P. XVI.* Cuſani MS. *Couna* nunc dici Varrerius auctor eſt. WESS.

CATOBRIGAM M. P. XII.] *In Blandiniano, Neapolitano, & Longoliano* Catobrica M. P. XII. *cujus oppidi mentionem nullam reperi. Ptolemaeo in* Vettonibus Κοττιόβριγα. SVR.

CATOBRIGA.] Pertinet huc Ptolemaei Καιτόβριξ in Turdetanis, pro quo Κατόβριξ minus bene in Marciani Periplo. Referunt & huc FAVSTVM CORNELIANVM VETERANVM ORIVNDVM CAEBRIXEN. MVNIC. ex Ligoriano lapide apud Gudium p. CLXXVIII. 7.; qui tamen cum *Caebrixenſi municipio* haud bene hoc loco quadrabit; niſi forte velis, Ptolemaeo & Itinerario ex illo monumento auxilium ferri oportere, quod ego neceſſe eſſe ut credam, nondum adducor. Verius A. Reſendius L. IV. Ant. Luſitan. p. 210. *Catobrigam* in *Cetobrigam* mutat, & a *Setubal* non multum ſemovet: firmat enim viri docti conjecturam Ravennas L. IV. C. 43., *Cetobriccam* appellans. WESS.

CICILIANA.] Vel *Caeciliana*, vel *Ciliana.* SIML.

CAECILIANA M. P. VIII.] *In Blandiniano* Ciciliana M. P. VIII. *& in Longoliano, &* Ciliana *corrigit. Neapolitanum* Ciliana M. P. VIII. *Plinius L. 4. C. 22.*, Norbæ Cæſareæ contributa eſſe Caſtra Julia, & Caſtra Cæcilia *commemorat: & Ptolemaeo poſt* Norbam Caeſaream *Ασκουλάνα & Καικιλία, Μέταλλον: qua de re nihil conſtituere auſim.* SVR.

CICILIANA.] Noſtri libri *Ciciliana*; tamen Cuſani ſchedæ *Ciliana*, unde proxime abeſt Ravennatis *Celiana*: quæ veterum codicum diſcordia facit, ut citra dubium non ſit eorum opinatio, qui *caſtra* Cæcilium Metellum hic metatum fuiſſe ſuſpicabantur. Reſendius M. P. XII. adjungit. WESS.

MALCECAM M. P. XVI.] *In Blandiniano* Malceca M. P. XVI. *& in Neapolitano* Malececa M. P. XXVI. *In Longoliano* Malceca M. P. XVI. *&* Malececca M. P. XXVI. *corrigitur.* SVR.

MALCECA.] Cuſani ſcriptus *Malcesea* M. P. XXVI., quem numerum ceteri non improbant. Ravennati videtur eſſe *Malbiſto* L. IV. C. 34. Vaſconcellus M. P. VIII. tantum addit. WESS.

SALACIAM M. P. XII.] *Pomponio* in Sacro promuntorio Lacobriga, & in Magno Ebora; *& ſtatim ſubdit:* ſinus interſunt, & eſt in proximo Salacia, in altero Oliſipo, & Tagi oſtium. *Plinius L. 4. C. 22. poſt* Oliſiponem *à Tago* Salaciam *recenſet, cognominatam* urbem Imperatoriam. *Ptolemaeo ab occaſu juxta Oceanum in* Turdetanis Luſitaniæ *provincia Σαλακία: ut forte nomen urbs inditum ſit à* Salacia, *quam gentes Oceani ſororem, & terra filiam eſſe confinxerunt.* SVR.

SALACIA.] *MVNICIPI SALACIENS.* eſt in Theſ. p. XIII. 16., in L. Holſteinii vero Not. in Ortel. EX PROVINCIA LVSITA-

EBORA.	M. P. XLIIII.
AD ADRVM FLVMEN.	M. P. VIIII.
DIPONE.	M. P. XII.
EVANDRIANA.	M. P. XVII.
EMERITA.	M. P. IX.
ITER A SALACIA OSSONOBA.	M. P. XVI.
ITER AB OLISIPONE EMERITAM.	M. P. CXLV. Sic.
ARITIO PRAETORIO.	M. P. XXXVIII.

ABEL-

NIA SALACENSIS, non ſine librarii peccato, ut opinor. Hodie *Alcacer de Sal*, ſi Luſitani non fallunt. WESS.

EBORAM M. P. XLIIII.] *Plinius L. 4. C. 22. inter oppida veteris* Latii Eboram *memorat, quod item* liberalitas Julia *cognominaretur: & Ptolemæo in regione, quæ proprie* Luſitania *dicebatur*, Ἔβωρα. *Vetuſti tamen lapides exſtant, qui* Eboram *præferunt, inter quos ex Andreæ Reſendii monumentis ille ſatis cognitus, xii. ab urbe lapide, via* Salacienſi, *quæ ſtatim ab Antonino proponitur, cum hac inſcriptione,*

IMP. CAES.
MAXI
MIANO
PIO FELI
CI AVG. EBO
RA. M. P.
XII.

SVR.

AD ADRVM.] *Atrum flumen* Vaticanus. A. Reſendius, quod hoc cognomine Luſitaniæ ora flumen nullum habeat, *Ad Anam flumen M. P. LX.* legit: quæ mihi ſuſpicio periculi plena videtur, præſertim cum hoc tractu flumina, in Anam influentia, non deficiant: obſtant præterea univerſi libri. Viderint itaque Luſitani, quo nomine nunc ſit. WESS.

DIPONE.] In Pariſienſi exemplari ponitur inter *Adrum* & *Evandrianam*, ſed in MS. & Aldino codice omittitur. SIML.

DIPONEM M. P. XII.] *In Blandiniano* Dipone M. P. XII. *In Neapolitano, & Longol.* Dippone M. P. XII. *A Plinio L. 4. C. 22. recenſetur municipium civium Romanorum* felicitas Julia *cognominatum, alterum nempe ab eo, quod in ora deſcriptum ab eo eſt: & mihi veriſimile ſit, id oppidum hac manſione deſignari, ut mendum in alterutro horum auctorum ſit.* SVR.

DIPONE.] Sic Vatican.; deficit in Pariſino & eo, quem Fabriciani libri poſſeſſor olim verſavit. *Bippone* ex aberrantis librarii calamo eſt in Ravennate L. IV. C. 44. Plinii locus, quem Surita tetigit, nihil cum hac manſione commune habet: ejus enim *Felicitas Julia* eſt Oliſippo; & ne cenſeas, aliud hic municipium aliamque adeo *Felicitatem Juliam* fuiſſe, Plinius diſertiſſimis verbis *municipium unum civium Romanorum* Luſitaniam vidiſſe profitetur. WESS.

EVANDRIANAM M. P. XVII.] *Ptolemaeo in regione populorum, qui* Luſitani *cognominantur*, Αὐγοῦστα Ἠμέριτα. Εὐανδρία. SVR.

EVANDRIANA.] Ravennas L. IV. C. 44. *Auguſta Merita, cujus proxima eſt civitas, quæ dicitur Evandria*: unde colligas, *Evandrianam* eſſe appellatam, quod non multum ab ea urbe abeſſet. WESS.

ITER A SALACIA.] Numeri flagitioſiſſime hic vitiati ſunt; intereſt enim inter has urbes ſupra CXVI. M. P. ſpatium, ut A. Reſendius L. III. Ant. Luſit. p. 182. monuit. WESS.

OSSOBONA.] In MS. *Bona. Oſſobona* Plinius; Ptolem. *Oſſonaba*; nunc *Silvas.* SIML.

OSSOBONAM M. P. XVI.] *In Blandiniano* Oſſobona M. P. XVI. *In Neapolitano à* Salacia Bona M. P. XVI. *In Longoliano* Oſſobona. *In Plinii manuſcriptis exemplaribus, & vulgatis libris L. 4. C. 22.*, Oppida Oſſonoba, Balſa, Myrtilis: *& Ptolemaeo itidem adjunguntur* Βάλσα, Ὀσσόνοβα, *poſt* Anæ *fluminis oſtia, in regione* Turdetanorum. SVR.

OSSOBONA.] Ita MSS., quibus utimur, excerpta: hodie *Eſtombar* ſeu *Stombar*. In veteri diviſione provinc. Hiſpan., quam ad Lucenſe Concilium Garſ. de Loaiſa vulgavit, *Exoneba* & *Oxonoba* dicitur, Raſi vero Mauro *Exubana*, unde, quod in vulgi uſu eſt, paullatim detortum eſt. Vide R. Carum L. III. A. H. C. 75. WESS.

ARI-

Digitized by Google

ABELTERIO.	M. P. XXVIII.
MATVSARO.	M. P. XXIIII.
AD SEPTEM ARAS.	M. P. VIII.
BVDVA.	M. P. XII.
PLAGIARIA.	M. P. XII.
EMERITA.	M. P. XXX.

ITEM ALIO ITINERE AB OLISIPONE EMERITAM. M. P. CCXX. Sic.

JERABRICA.	M. P. XXX.

SCA-

ARITIVM PRAETORIVM M. P. xxxviii] *Ptolemaeo in regione eorum populorum, qui* Luſitani *proprie cognominabantur*, 'Αϱίτιον. Svr.

ARITIO PRAETORIO.] Ravennas *Aretio pratorion*: indicari *praterium*, quod proxime *Aritium* erat, opinor. Wess.

ABELTERIO.] Vel *Ab Elteri* vel *Abelitrium.* Siml.

ABELTERIM M. P. xxviii.] *In Blandiniano* Abelteri M. P. XXVIII. *&* *Neapolitano* Abelterio M. P. XXVIII. *In Longoliano* Abelteri M. P. XXVIII. *&* Abelitrio *corrigitur: cujus manſionis, & reliquarum hujus itineris ad* Emeritam, *nullam reperio mentionem.* Svr.

ABELTERIO.] Sic Vaticanae & Cuſani membranæ, quibus Ravennatis *Abelterion* pæne conſentit: *Abelteri* juncta ſeparataque voce ſcriptorum alii. Jac. Vaſconcellus ſcholiis in L. III. Ant. Luſitan. Reſendii p. 249. *Elteri* legit & *Matuſaro* poſtponit, nulla, niſi quod animo ita placuerit, prolata cauſſa. *Alter* hodie dici Jac. Delgada Ortelium docuit. Wess.

MATVSARO.] Vel *Metriſarum.* Siml.

MATVSARONEM M. P. xxiiii.] *In manuſcriptis & Longoliano*, Matuſaro M. P. XXIIII. *ſed in hoc* Maniſaro *corrigitur.* Svr.

MATVSARO.] Schottus ex Caeſaraug. MS. *Matuſam* produxit, Ortelius *Mumſarum* ex alio. *Matuſſario* Ravennati. Wess.

BVDVA.] Ptolemaeo *Burdua.* Siml.

BVDVA.] Nominis manſioniſque veſtigia A. Reſendius in fano Virginis matris, ad *Bonanam* nuncupato, M. P. XII. ab oppido *Campi majoris* invenit. *Burdua* Ptolemaei non alia videtur ac *MVN. BVRDOVA*, cujus è Tiberii nummo in Theſ. ſuo meminit Hub. Goltzius. Wess.

PLAGIARIA.] Vel *Plagia.* Siml.

PLAGIARIAM M. P. xii.] *In Blandiniano* Plagiari M. P. XII., *& ſequenti itinere* Plagiaria. *In Neapolitano* Plagiam M. P. VIIII. *& ſequenti itinere itidem præfertur* Plagiaria. *Longolianum* Plagiari M. P. XII. *&* VIIII. *corrigitur: & in eodem mox* Plagiaria *legitur.* Svr.

PLAGIARIA.] *Plagia* liber Cuſani cum M. P. IX.; tamen vulgatum alii malunt, nec multum diſconvenit *Plagoaria* Ravennatis: ruinas hujus inter Emeritam & Oliſipponem ex literis Jac. Delgada durare monuit Ortelius. Wess.

AB OLISIPPONE.] Pro *Oliſippone*, quod quidam ediderunt, Caeſaraug. codex diſerte *OLISSIPONE*, quot fere literis ſcribendum è marmoribus & antiquis monumentis contendit L. A. Reſendius Eborenſis Luſitanus, homo eruditiſſimus, libris Antiq. Luſitan. & Notis ad Vincentium Martyrem, a ſe verſibus conſcriptum. Schott.

GERABRICA.] Vel *Jerabrica.* Ptolemaeo *Arabriga.* Siml.

HIERABRIGAM M. P. xxx.] *In Blandiniano, Neapolitano & Longoliano* Gerabrica M. P. XXX. *& ſequenti itinere* Jerabrica *eadem præferunt: Hieron. Pauli libri* Lerabrica. *Arbitror hoc oppidum deſignari à Plinio L. 4. C. 22. corrupta voce,* Axabritenſium, *& legendum* Hierabrigenſium: *atque idem eſſe, quod Ptolemaeo* Scalabi *adjungitur, quemadmodum hoc ipſo Itinerario, &* 'Αϱάβϱιγα *vocatur. Vetuſta Plinii exemplaria* Taxabricenſes *præferunt.* Svr.

JERABRICA.] Plures manu exaratorum *Gerabrica*, Ravennas *Perbrica*. *Jerabrica* Vatican., *Jerobrica* Caeſaraug., ut Schottus monuit: quod ſequimur, infra quoque in MSS. ineſt. Ceterum in Plinio *Arabricenſes* ex Ptolemaeo & Gruteri inſcriptionum Theſ. p. CLXII. 3. bene recepti ſunt. Equidem & hic in *Arabricam* pronior eſſem, præſertim cum *Jerabricae*

SCALABIN.	M. P. XXXII.
TVBVCCI.	M. P. XXXII.
FRAXINVM.	M. P. XXXII.
MVNDOBRIGA.	M. P. XXX.
AD SEPTEM ARAS.	M. P. XIIII.
PLAGIARIA.	M. P. XX.
EMERITA.	M. P. XXX.

ITER AB OLISIPONE BRACARAM AVGVSTAM. M. P. CCXLIIII. Sic.

JE-

cas aut *Hierabricas* in obſcuro memoria ſit, ſi per MSS. liceret. Nunc *Alanqueram*, quam ex *Alan Kerke*, templo Alanorum, quos hoc in tractu incoluiſſe conſtat, natam arbitrantur, eſſe volunt. WESS.

SCALABIN M. P. XXXII.] *In Blandiniano & Longeliano* Scallabin M. P. XXXII. *& in Neapolitano* Scalabin M. P. XXXII. *Plinius L.* 4. *C.* 22. *quintam* Scalabin *coloniam* Luſitaniæ *provincia recenſet, qua* Præſidium Julium *vocaretur: & in Ptolemaeo erratum arbitrer in nomine* Σκαλλαβίσκος, *pro* Σκάλλαβις κολ., *qua nota* coloniam *eſſe deſignaret.* SVR.

SCALABIN.] Suritae probabilem περὶ τῆς Σκαλλαβίσκου conjecturam, nulla eum mentione dignatus, arripuit Harduinus. Solent autem plerique MSS. liquidam in hujus coloniæ vocabulo geminare, pariter atque Idatius ſub Chron. finem: *Sunierićus Scallabin obtinet civitatem.* Aliter Iſidorus de Vir. Illuſt. C. 44. *Joannes Gerundenſis Eccleſia epiſcopus nativitate Gothus provincia Luſitania Scalabi natus:* hodie a S. Irene, cujus reliquias amplecti creditur, *Santaren* appellari præter Hier. Oſorium initio L. I. Rer. Emmanuelis A. Reſendius in Vita S. Aegidii teſtis eſt. WESS.

TVBVCCI.] Ptolemaeo *Tacabis.* SIML.

TVBVCCI M. P. XXXII.] *Habent Blandinianum exemplar & Neapolitanum* Tabucci. *In Longoliano* Tubuci. *Ptolemaeo poſt* Aradrigam & Scalabin, *interverſis litteris, neque enim dubito quin idem oppidum ſit,* Τάκαβις *pro* Τάβουκις. SVR.

MVNTOBRICA.] Vel *Mundobrica.* SIML.

MVNDOBRIGAM M. P. XXX.] *In Blandiniano, & Longol.* Mundobrica M. P. XXX. *& in Neapolitano* Montobrica M. P. XXX. *Auctor Commentarii Alexandrini* C. 48. Nec multo poſt cum in Luſitania Medobrigam oppidum, montemque Herminium expugnaſſet, quo Medobrigenſes confugerant: ibique Imperator eſſet appellatus, iterum ſeſtertiis c. milites donavit. *Plinio L.* 4. *C.* 22. *inter* Luſitaniæ *provincia populos, in vetuſtis exemplaribus*, Medubrigenſes, qui Plumbarii. *Ptolemaeo inter* Celticos Luſitaniæ *provincia* Μεϱίβεϱγα. *Florianus Ocampius mihi ſape confirmavit, in deſcriptione Pontis Alcantarenſis, inter populos, qui ſtipe conlata opus pontis perfecerunt, & Imperatori* Trajano *dicaverunt*, Meidubrigenſes *recenſeri.* SVR.

MVNDOBRIGA.] *Meidobriga* aut *Medobriga* Surita voluiſſe videtur, qua in re adſtipulatorem habet A. Reſendium L. I. Ant. Luſit. p. 59. Pontis Alcantarenſis inſcriptionem, *MEIDOBRIGENSES* memorantem, Theſ. p. CLXII. Gruterus inſeruit. WESS.

AD VII. ARAS.] Cuſani MSS. M. P. XXIV. apponit. WESS.

BRACARAM AVGVSTAM M. P. CCXLIIII.] *In manuſcriptis & Longeliano* Bragaram Auguſtam. *Hieronymi Pauli libri* Bracharam Auguſtam. *Id oppidum* Callaicorum, *cognomento* Bracarum, *citerioris erat provincia: ut Plinius inter ſeptem ejus conventus* Bracarum *commemorat, &* Bracarum *oppidum* Auguſtam *memorat L.* 4. *C.* 20. *Ptolemaeo inter* Callaicos Bracaros *primaria conſtituitur* Βϱάκαϱα Αὔγουστα: *qui populi inter* Dorium, & Minium *amnes, continentur, regionis citerioris provincia.* SVR.

BRACARAM.] Plerique librorum *Bragaram*, Vaticanus tamen vulgatum probat. *Bracaram Auguſtam*, cujus veſtigia in *Braga* perdurant, ſæpe literati lapides offerunt. WESS.

SELLIVM M. P. XXXII.] *In Blandiniano* Cellium M. P. XXXII. *& item in Longoliano: ſed* Cellum *corrigitur. In Neapolitano & Hieron.*

Pauli

JERABRICA.	M. P. XXX.
SCALABIN.	M. P. XXXII.
SELLIVM.	M. P. XXXII.
CONEMBRICA.	M. P. XXXIIII.
EMINIO.	M. P. X.
TALABRICA.	M. P. XL.
LANGOBRICA.	M. P. XVIII.
CALEM.	M. P. XIII.

BRA-

Pauli exemplaribus Sellium M. P. XXXII. *Ptolemaeo inter urbes regionis, quæ proprie* Luſitania *cognominatur, ejusdem provinciæ* Σέλιον. SVR.

CONEMBRICAM M. P. XXXIIII.] *Manuſcripta & Longol. exemplar* Conembrica. *Hier. Pauli libri* Cœmbricæ. *Vetuſta Plinii L. 4. C. 21. exemplaria* Cinumbrigam *edunt*. SVR.

CONEMBRICA.] Idatius extremo Chron. *Conimbricam* appellat, Phlegon Trallianus de Loogaev. C. 1. πόλιν Κονιμβριγαν· *Vetus Condexa* Luſitanorum cooſenſu in ejus eſſe ſede creditur. WESS.

EMENIO.] Vel *Eminio* vel *Aeminio*. SIML.

AEMINIVM M. P. X.] *Manuſcripta & Long.* Eminio M. P. X. *Hieron. Pauli libri*, Eminii X. *In vetuſtis Plinii exemplaribus L. 4. C. 21.* Oppidum & flumen Eumenium, *atque idem* Aeminium *ab* Mioio *diſtinguis*. Ab Minio, *inquis*, quem ſupra diximus, CC. M. P. ut auctor eſt Varro, abeſt Aeminius, quem alibi quidam iotelligunt, & Limæam vocant, oblivionis antiquis dictus, & multum fabuloſus. *Ptolemaeo in eadem regione Luſitanorum, cujus populi* Luſitaniæ *provinciæ nomen ſunt ſortiti*, Αἰμίνιον. SVR.

AEMINIO.] Una vocali in MSS. è more ſeoeſceotis & pravæ Latinitatis ſcribitur. In Concilio ad Lucum *Eminium* ſive *Eminio* Conimbricenſi ſedi ſubjicitur: Toletaoo Concil. III. *Poſidonius Eminienſis* adfuit. Nuoc *Agueda* oppido atque amni nomen eſt. Numeri, quod probe Jac. Vaſconcellus ad Reſendii Ant Luſit. p. 245 docuit, tranſpoſiti ſunt: Aeminio XL. M. P. annectenda ſunt; tantum enim intervalli eſt inter Conimbricam & Aeminium; X. vero M. P. danda ſunt Talabricæ, quæ tali intervallo ab Aeminio disjungitur. WESS.

TALABRICAM M. P. XL.] *Plinio L. 4. C. 21. ejusdem* Luſitaniæ *provinciæ* oppidum Talabrica: cui oppidum *& flumen* Eumenium *adjungit. Ptolemaeo in eadem Luſitanorum regione* Ταλάβριγα. SVR.

TALABRICA.] Appian. Iber. p. 501. πόλις Ταλάβριγα. Hodie, Vaſconcello auctore, *Aveiro*, ſed aliis apud Ortelium vetantibus. *Talobrica* eſt in Cuſani ſchedis. WESS.

LANGOBRIGAM M. P. XVIII.] *Manuſcripta & vulgati Hieron. Pauli & Longol. libri* Langobrica M. P. XVIII. *Pomponio Melae L. 3. C. 1.*, & cui oblivionis oomen eſt, Limia. Flexus ipſe Lambriacam urbem amplexus *&c. ut forte* Langobrigam *ſit legendum. Vetuſtum exemplar* Libriacam *habet*. SVR.

LANGOBRICA.] Melae *Lambriaca* oon poteſt eſſe *Langobrica*; fuit enim illa cum fluvio, qui eam amplectebatur, ultra Durium, cis quod flumen hæc eſt. Rectius huc referre poſſe videor ex Plutarchi Sertorio Λαγγοβρίτας, ſeu potius Λαγγοβρίγας, quos ſola ſiti domari potuiſſe, quod ex uno intra urbem fonte biberent, refert: ἐν γὰρ ἦν αὐτοῖς φρέαρ ἐν τῇ πόλει. *Langroivam* Jac. Delgada apud Ortelium eſſe ait. WESS.

CALLEM M. P. XIII.] *Eadem* Calem M. P. XIII. *præferunt: ego, quemadmodum in aliquot ſupra manſionibus* Callem *reponendum cenſeo, ut paſtoriciam ſaltuum* Callem *deſignet*. SVR.

CALEM.] Ita MSS. jubent, nec aliter Salluſtius apud Servium Aen VII. 728., nam pro *Galtia* in Virgiliano commentatore *Gallaeciam* cum Iſ. Voſſio eſſe legendam, Perperoa, qui hoc oppidum cepiſſe commemoratur, ex bello Sertoriano notiſſimus, liquidiſſimo oſtendit: firmat eandem ſcripturam Idatius in Chron. An. II. Imp. Marciani, ubi *locus, qui portu Cale dicitur*, & An. III. Majoriani *caſtrum portu Cale*. Videtur autem duplex hoc nomine portus fuiſſe: in Concilio enim Lucenſi *Portu Cale caſtrum antiquum* Cooimbricenſi epiſcopo ſubjicitur, diſtinguuntur que ab eodem *Portu Calenſes in*

BRACARA.	M. P. XXXV.
ITER A BRACARA ASTVRICAM	M. P. CCXLVII. Sic.
SALACIA.	M. P. XX.
PRAESIDIO.	M. P. XXVI.
CALADVNO.	M. P. XXVI.
AD AQVAS.	M. P. XVIII.
PINETVM.	M. P. XX.
ROBORETVM.	M. P. XXXVI.

COM-

caſtro novo. Ab eo portu prope collem, Durio flumini imminentem, toti regioni *Portugalliæ* cognomen natum eſſe præter A. Reſendium vere H. Oſorius initio L. I. Rer. Emman. obſervavit. Quod vero Surita *Callem* præoptat, vocemque Latinæ originis autumavit, in ea re error eſt, ut bene If. Voſſius ad Melae L. II. C. 6. advertit. Eſt hoc oppidum in Luſitanis antiquiſſimum, Calaicisque ſive Callaicis nomen peperit. Nunc *Puerto*, aut, ut noſtrates malunt, *Port a port.* WESS.

ITER A BRACARA.] Vaticanus M. P. CCXLIV., ſed quæ, uti neque vulgata, manſionum numeros non peræquant. WESS.

SALACIAM M. P. XX.] *In Bland.* Salacia M. P. XX. *& in Neapolitano & Longoliano* Salatia M. P. XX. *In libris Hieron. Pauli* Salanæ M. P. XX. *Hoc oppidum citerioris eſt provincia diverſum à* Salacia Luſitaniæ *oppido, cujus ſupra mentio facta eſt.* SVR.

CALADVNVM M. P. XXVI.] *In Bland. & Longol.* Caladuno M. P. XXVI. *& in Neapol. & in libris Hieron. Pauli* Caladuno M. P. XVI. *Ptolemaeo in* Bracaris, *juxta* Bracaram Auguſtam Καλάδουνον. SVR.

CALADVNO.] XVI. M. P. Cuſani cum ſchedis Vaticanis præferunt. Videtur ejusdem eſſe originis vocabulum, cujus *Cale: dunum*, vocis productio, facit, ut hanc Callaicorum ſedem in colle excellente fuiſſe arbitremur. WESS.

AD AQVAS M. P. XVIII.] *Hæ* aquæ *non deſignantur ullo cognomento, quemadmodum alia earum regionum à Ptolem.* Cilinorum Quintiæ, Lææ, & Quacernorum. *De* Celeniis *ſequenti itinere fit mentio.* SVR.

AD AQVAS.] Videndum eſt, *Flaviaene aquæ* ſint, quas in Bracarum conventu fuiſſe monumentum in Fabretti C. IX. Inſcript. 119. indicio eſt.

C. CERAECIO
C. F. QVIR.
FVSCO AQVIFL.
EX. CONVENTV
BRACAR.

Aquiflavienſis Eccleſiæ Idatius An. IV. Imp. Majoriani meminit. WESS.

PINETVM M. P. XX.] *In Bland.* Penitum M. P. XX. *Neapol. exemplar, & Hieron. Pauli* Pinetum M. P. XX. *& item Longol. Ptolemaeo in* Callaicis Bracaris *inter* Caladunum & Compluticam, Πίνητον, *pro* Πίνητον. SVR.

PINETVM.] Margo Fabriciani exemplaris *Penitum*, quod & in Caeſaraug. fuiſſe Schotto credimus. Alii vulgatum, quod & verius arbitrer, præferunt. Utraque manſio, hæc & quæ ſequitur, quod ſilvæ ejusdem nominis eſſet propinqua, cognomen ſortita videtur. Gloſſæ, *roboretum*, δρυμὼν, ὁ ὕλη. WESS.

COMPLEVTICA.] Vel *Complutica.* SIMI.

COMPLEVTICAM M. P. XXVIIII.] *In manuſcriptis* Compleutica M. P. XXVIIII. *Libri Hieron. Pauli* Compleuticæ M. P. XXV: *& Long.* Compleutica M. P. XXXIIII. *&* XXIX. *corrigitur.* SVR.

COMPLEVTICA.] *Complentica*, ſcribentis peccato, ſchedæ Cuſani. *Compludo* nominis vetuſti indicia, Amb. Morale teſte, ſervat. WESS.

VENIATIA.] Vel *Vernatia*, vel *Venatia.* SIMI.

VENIATIAM M. P. XXV.] *In Bland. & Neapol.* Veniatia M. P. XXV. *Libri Hieron. Pauli* Venianæ M. P. XXV. *& Longol.* Veniatia M. P. XXV. *cujus manſionis nullam reperio fieri mentionem.* SVR.

PETAVONIVM.] Ptolem. *Petavonium Superatiorum.* SIMI.

PETAVONIVM M. P. XXVIII.] *Manuſcripta, & libri vulgati Hieron. Pauli & Longolii* præfe-

Digitized by Google

COMPLEVTICA.	M. P. XXIX.
VENIATIA.	M. P. XXV.
PETAVONIVM.	M. P. XXVIII.
ARGENTIOLVM.	M. P. XV.
ASTVRICA.	M. P. XIIII.

ITER PER LOCA MARITIMA A BRACARA ASTVRICAM. M. P. CCVII.

AQVIS CELENIS	STAD. CLXV. VICO.

præferunt. Ptolemaeo in regione Σουπερατίων Πεταυόνιον. *In Notitia Scoti Provinciarum, in provincia Hiſpania* Callecia, *Tribunus cohortis ii. Flaviæ Pacatianæ* Pætaonio *recenſetur: & in exemplari Cœnobii* Aulæ Dei *vetuſto* Petonio *legitur.* SVR.

PETAVONIVM.] *Petavonum* Lugduni vulgarunt præter MSS., quibus utimur, & Caeſarauguſtani, de quo Schottus, auctoritatem. *Vanenza* nunc dicitur, ſi Amb. Moralis non fallit. WESS.

ARGENTIOLVM.] Ptolemaeo *Argenteola.* SIML.

ARGENTIOLVM M. P. XV.] *In Neapolitano* Argentiolium M. P. XV. *& in reliquis* Argentiolum. *Ptolemaeo inter urbes* Aſturiæ 'Αργεντίολα. SVR.

ARGENTIOLVM.] Habet de hoc oppido aliqua Fr. Bivarius in Dextri Chron. p. 333., quibus, qui volet, utatur. WESS.

ASTVRICAM M. P. XIIII.] *Plinius L. 3. C. 3., uti is qui res Hiſpanienſes penitus callucrat, quod Caeſaris res in Hiſpania procuraſſet, in Aſturum regione* Aſturicam, urbem magnificam, *egregio teſtimonio conlocat.* SVR.

ASTVRICA.] *COL. ASTVRICA AMAKVR. AVGVSTA* in numo Ligoriano, quo de Holſteinius in Ortelii Theſaur. Fuit *Aſturica* in gente 'Αμακῶν, ſicuti Ptolemaeo dicitur; nec inde tamen *AMAKVR.* numi recte repetetur: putem in eo exſcribendo peccatum eſſe. Urbem hodie majore ſacerdotum copia quam civium frequentia celebriorem eſſe, ad Lucenſe Concilium Garſ. de Loaiſa adſcripſit. WESS.

M. P. CCVII.] *Neapolitanum* CCVI. *Bland. & vulgati* CCVII. SVR.

ITER PER LOCA.] Non ſunt in hanc ſummam addita IↃCXC, ſtadia, quæ tamen negligi non oportuerat. WESS.

AQVIS CELENIS.] Vel *Cilenis*, vel *Selinis.* Sunt autem *Cileni* populi citerioris Hiſpaniæ apud Plinium, prope conventum Bracarum: forte *Aqua Lea* Ptolemaeo. SIML.

AQVAS CELENIAS STAD. CLXV.] *In Blandiniano* Aquis Celenis ſtad. CLXV. *& item in Longoliano. In Neapolitano inſigni depravatione* Aquis Colonis ſtadia M. P. LXXX. *libri Hieron. Pauli* Aquis Celenis CXLV. ſtad. Cilenorum *Plinius L. 4. C. 20. meminit poſt* Celticos *cognomine* Præſa, *& à* Cilenis *conventum* Bracarum *ſtatuit. Ptolemaeo in regione* Κιλινῶν, *Caporis finitima*, Aquas Calidas *conlocat: ut hæ ſint, quæ ab Antonino* Celeniæ *nuncupantur.* SVR.

AQVIS CELENIS.] Cuſani MS. CXLV. ſtadia appingit, quæ, uti vulgata, inferiora minoraque ſunt intervallo, quod deinde has *Aquas* & Bracaram disjunget. Nomen *aquæ* ab ejusdem cognominis urbe habent, quæ, cum neglectior vulgo ejus memoria ſit, paullisper nos morabitur. Habuit ſub Chriſtianis ſuum ſibi epiſcopum: eſt enim *Ortigius epiſcopus, qui Caelenis fuerat ordinatus* in Idatii Chron. An. V. Honorii Imp., *Exſuperantius de Gallicia Lucenſis conventus Municipii Celenis* in Concilio Toletano I. *Coelenes* in Ovetenſi Synodo appellatur: quare notanda C. a S. Paullo negligentia eſt, qui urbis nullam rationem habuit. Vide vero an in aliam partem peccaverit vir ceteroqui multo eruditiſſimus Th. Reineſius, dum L. I. Var. Lect. C. 25. *Aquas Celini* Plinio inculcare nititur: nam qui egregio ſcriptori ſunt *Aequeſilici* L. III. N. H. C. 3. *è quibus præter ipſos Bracares Vibali, Celerini, Gallaeci, Aequeſilici, Querquerni citra faſtidium nominentur*, eos ipſe *Aquæ Celinos* eſſe jubet, quoniam ad *Aquas Celinas* accolerent. Ego factum nollem. *Aequeſilici*, ſive, ut pulchre Harduinus ex Theſ. p. CCXLV. 2., *EQVAESI LIMICI*, Bracarum erant convenius, *Celeni* vero convenius Lucenſis, ut præter Concilium Toletanum I. ipſe Plinius L. IV. C. 20. teſtificatur: ad hoc, an *Aquæ Celini* gentile nomen efficere queunt? Quod

Digitized by Google

VICO SPACORVM.	STAD. CXCV.
AD DVOS PONTES.	STAD. CL.
GRANDIMIRO.	STAD. CLXXX.
TRIGVNDO.	M. P. XXII.
BRIGANTIVM.	M. P. XXX.
CARANICO.	M. P. XVIII.
LVCO AVGVSTI.	M. P. XIIII.

TI-

Quod autem *Orenſe* in ſede *Aquarum Celinarum* paſſim eſſe perhibent, id ut jure fiat, cur verear, poſt deinde oſtendam. WESS.

VICVS SPACORVM.] Vel *Sparcorum.* SIML.

VICVM SPACORVM STAD. CXCV.] *In Blandiniano* Vico Spacorum ſtadia CXCV. *In Neapolitano* Vico Spacorum ſtadia M.P.XXII. *Hier. Pauli libri* Vico Spacorum ſtadia CXCV. *& in Longol.* Vico Spacorum ſtadia CXCV. SVR.

GRANDI MIRO.] Ptolemaeo *Glandomirum.* SIML.

GRANDIMIRVM STAD. CLXXX.] *In Blandiniano* Grandimiro ſtadia CLXXX. *In Neapolitano*, Grandimuro ſtadia M. P. XVIII. *Hier. Pauli libri* Grandimuro ſtad. LXXX. *Longoliano* Grandimiro ſtadia CLXXX: *&* Grandimuro LXXX. *corrigitur. Ptolemaeo in* Callaicis Lucenſibus Γλανδόμιρον. SVR.

GRANDIMIRO.] *Brandimuro* Cuſani MS. Ravennas L. IV. C. 43. *Glandimarium*, idque ad Ptolemaei ſcripturam propius. Nunc *Mondannedo* erit, ſi Hiſpani ſcriptores bene omnia dimenſi fuerint. WESS.

TRIGVNDO.] Ptol. *Turriga.* SIML.

TRIGVNDVM M. P. XXII.] *In Blandiniano, & excuſis Hieron. Pauli & Longol.* Trigundo M. P. XXII. *& in Neapolitano* Triginido M. P. XVIII. SVR.

BRIGANTIVM.] Ptolemaeus *Flavium Brigantium.* Nunc *Compoſtella.* SIML.

BRIGANTIVM M. P. XXX.] *Habent Blandinianum & excuſi, qui à nobis conferuntur, & in Neapolitano* Brigantium M. P. XXII. *Ptolemaeo* Callaicorum Lucenſium *in magno portu* Φλαούιον Βριγάντιον, *cujus oppidi à Plinio non fit mentio, fortaſſe quod* Domitiani *imperio deducta fuerit* colonia, *à quo gentis* Flaviæ *cognomentum ſumpſerit: tametſi* Flaviobrigæ coloniæ *in* Vardulis *meminit L. 4. C. 4., quam Ptolemaeus* Autrigonibus *attribuit, quæ à* Veſpaſiano patre, aut Tito filio *deduci potuit. Oroſius L. 2. C. 2.*, Secundus, *inquit*, angulus Circium intendit, ubi Brigantia Galleciæ civitas altiſſimum Pharum & inter pauca memorandi operis ad ſpeculam Britanniæ erigit. *Mela* Turrim Auguſti *titulo memorabilem memorat. Scotus auctor Notitia provinciarum* Brigantiam *itidem cognominat: nam in provincia* Gallecia *recenſetur Tribunus cohortis Celtibera* Brigantiæ, *& tunc* Iuliobriga. SVR.

BRIGANTIVM.] *Brigantia* Ravennati; Dioni L. XXXVII. p. 61. Βριγάντιον πόλις Καλλαικίας, qui cum Caeſarem navibus ad eam urbem deveniſſe tradit, argumento eſt, haud quaquam in ejus ſede *Compoſtellam*, quippe a mari remotiorem, durare. *La Corunna*, portu naviumque ſtatione celebris, Nonio Hiſp. C. 54. atque aliis eſſe creditur. WESS.

CARANICVM M. P. XVIII.] *In Blandiniano, & libris Hieron. Pauli & Longoliano* Caranico M. P. XVIII. *In Neapolitano* Caranice M. P. XII. SVR.

LVGO AVGVSTI.] Vel *Luco Auguſti.* Pomponio Melae *Auguſti turris.* Nunc *Oluca* vel *Lugo.* SIML.

LVCVM AVGVSTI M. P. XIII.] *In Blandiniano* Luco Auguſti M. P. XIIII. *Neapolitanum* Lugo Auguſta M. P. XX. *& libri Hieron. Pauli* Luco Auguſti M. P. XVII. *Longolianum* M. P. XIIII., *&* XVII. *corrigit. Plinius L. 4. C. 20. conventum* Lucenſem *à flumine* Navilubione *conſtituit, ut manifeſte* Lucus Auguſti *conventui præfuerit. Ptolemaeo duplex* Lucus Auguſti *in regione* Cæpororum *juxta* Iriam Flaviam, *& in Aſturia* Lucus Aſturum. *In eadem Notitia Tribunus cohortis* Lucenſis Luco. SVR.

LVCO AVG.] *Civitas Luco* in Concilio, quod Suevorum tempore in ea celebratum urbe eſt, dicitur. Idatius in Chron. *Lucum* appellare ſolet. Erat ſub Suevis regibus ampliſſima dignitate, & ſedes poſt Bracaram metropolitana.

TIMALINO. M. P. XXII.
PONTE NEVIAE. M. P. XII.
VTTARI. M. P XX.
BERGIDO. M. P. XVI.
ASTVRICA. M. P. L.
ITER DE ESVRI PACE JVLIA. M. P. CCLXIIII. Sic.
BAL-

na. *Turris Auguſti titulo memorabilie* apud Melam L. III. C. 1. ſitne, quod Joſ. Simlerus ſibi perſuaſit, Lucus hic, multo incertiſſimum eſt. Wess.

TIMALINO.] Forte *Talamine* Ptolemaei. Siml.

TIMALINVM M. P. xxii.] *Manuſcripta & Hieron. Pauli libri* Timalino M. P. XXII. *Longolianum* M. P. XXII. *&* XXIIII. *corrigit. Ptolemaeo in regione* Σευρῶν, *qua* Aſturiæ *fines attingit*, Ταλαμίνη, *ut forte idem oppidum ab Antonino deſignetur.* Sur.

PONTE NOVIE.] Alias *Neviae.* Siml.

PONTEM NEVIAE M. P. xii.] *Manuſcripta* Ponte Nevie M. P. XII. *& Hieron. Pauli libri* Ponte noniæ, *& deſunt manſionis numeri. Longeliani* Ponte Neviæ M. P. XII. *&* Noviæ *corrigitur. Melae Pomponio* Næbis. *Ptolemaeus in* Gallaicis Bracaris, Νάβιος *fluminis oſtiaconlocat.* Sur.

PONTE NEVIAE.] Cuſani ſchedæ *Ponte Novio*, unde de *ponte novo* ſuſpicio incidere poſſet, ni reliqui MSS. obſtarent. *Novium* oppidum in Artabris Ptolemaeus habet, quod ex parili cauſſa, cum & Geographi numeri vetent, nihil juvare poteſt. *Ponte Nartia* eſt in Ravennate L. IV. C. 45. poſt *Lucum Auguſti*, quem alium eſſe poſt dein oſtendam. Certior conjectura eſt de *Nebi*, inter Celadum & Minium fluente, apud Melam L. III. C. 1., *Nebioque* Ptolemaei, & ponte in eo facto. Wess.

VTARI.] Vel *Vccari*, vel *Vittari.* Siml.

VTTARIM M. P. xx.] *In Blandiniano hoc itinere* Vttari M. P. XX. *& alio item* Vttaris. *Neapol.* Vtari M. P. XX. *& poſtea* Vttaris: *& in excuſis eodem ferme modo.* Sur.

VTTARI.] *Ettari* Vaticanus; ceteri vulgatum malunt. Ego nusquam invenire potui. Wess.

BERGIDVM M. P. xvi.] *In Bland.* Bergido *& poſtea* Belgido M. P. XVI. *& Neapol.* Borzido *& poſt* Belgido; & *Hieron. Pauli libris* Borgido, *& poſt* Bergido: *Longol.* Bergido M. P. XVI. & Borzido *corrigit*, *& poſt* Belgido *prafert. Ptolemaeo in* Aſturia *interverſis litteris*, Βέρδιγον Φλαύιον: *ſed in exemplari Georgii Vallae Placentini*, Βέργιδον Φλαύιον. Sur.

BERGIDO.] *Bergido* Cuſani MS. In Lucenſi Concilio, plane uti hic, *Bergido*, cujus præſul Aſturicæ ſubjicitur. Fuit in Gallicitæ finibus: Auctor Vitae Fructuoſi Bracarenſis Episcopi C. 1. *Demum egrediens iterum inter Bergidenſis territorii & Gallaeciae fines adificavit monaſterium Viſumenſe*: quod monaſterium, uti Tamajus monuit, prope Gallaeciæ oppidum *Villa franca* durat. In Gruteriano inſcriptionum Theſ. p. CCCCLXXVIII. 2. *C. VAL. ARABINVS FLAVIANI F. BERGIDO F.* memoratur: ubi ſingularis litera *F.* Bergido addita, *Flavii* titulum innuit. Wess.

ITER DE ESTRI PACEM JVLIAM M. P. CCLXIIII.] *Praſert Bland. & poſtea* ab Eſuri, *non* ab Eſtri, *alio itinere profert. In Neapol.* Item de Eſuri Pace Julia M. P. CCLXVII. *In libris Hieron. Pauli* Item de Aſturica Pace Juliam M. P. CCLVII. *In Longol.* Iter de Eſtri Pace Julia M. P. CLXIIII. *&* Eſupi *pro* Eſtri *corrigit*, *&* CLXVII. *& infra*, ab Eſuri. *Cum totum hoc iter in* Luſitania *provincia conſtituatur*, *& Mela auctor ſit L. 3. C. 1*, Luſitaniam, qua prominet, bis in ſe recepto mari, in tria promuntoria diſpergi, & Anæ proximum, quia lata ſede procurrens paullatim ſe, ac ſua latera faſtigat, cuneum dici, & in eo eſſe Myrtilim, Balſam, & Oſſonobam, *& hoc itinere prima manſio* Balſae *ſit*, *oppidi ejus* Eſtris *aut* Eſuris *nullam neque alibi*, *neque hoc itinerario mentionem factam*, *mirum eſt: ut locus mihi dignus ſit viſus*, *qui aſteriſco ſignetur.* Sur.

ITER DE ESVRI.] Sic quidquid eſt librorum, præter Fabriciani exemplaris marginem, in qua *Eſtri*; nec multum vulgatæ lectioni diſcordat Ravennas *Beſurin* L. IV. C. 43. præferens: horum vero quid verius ſit & quæ-

BALSA.	M. P. XXIIII.
OSSONOBA.	M. P. XVI.
ARANNI.	M. P. LX.
RARAPIA.	M. P. XXXII.
EBORA.	M. P. XLIIII.
SERPA.	M. P. XIII.

FI-

nam hæc urbs, in obſcuro reconditum hæret. A. Reſendio *Eſuris* placet, ſitumque Epiſt. ad Vaſaeum p. 132. ita figit: *Eſuris*, ait, *oppidum eſt in Betica ad Marianos pertinens montes, quod deformato paullatim nomine dici cœpit Exeriz, deinde Xeriz, Badajoſa urbi attributum, a qua vix XV. M. P. abeſt.* Reſendio aſſentitur doctiſſimus Hiſpalenſium Antiquitatum ſcriptor. Neque ego diſſentirem, ſi itineris ordo pateretur: at enim ſi Balſa ſit hodierna *Tavilla*, Oſſonoba *Eſtombar*, Serpa *Serpe*, Arucci *Aroche*, uti decernunt, qui poteſt eſſe verum, Eſurim ab urbe *Xeriz de Badajos* nihil diſcrepare? ne addam, intervallum multo majus eſſe, quam itinere hoc terminatur, inter *Xeriz* & *Tavilla*. Iſ. Voſſius ad Melae L. III. C. 1. de *Aeſtuaria*, quamquam animi ſui ſententiam obſcurius declaravit, aliquid jecit. Mihi ſane circa Anæ fluvii æſtuaria manſio hæc quærenda videtur: & ſi in *Xeriz* veſtigia vocabuli Eſuris lateant, poſſes hic *Xeres de Guadiana* advocare: verum id peritiores viderint: quod ſi tamen inde itineris initium ordiamur, non male per Luſitaniæ maritima decurret. WESS.

BALSAM M. P. XXIIII.] *Præter Melam Plinius item tria eadem oppida adjungit; ita enim ſubdit L. 4. C. 22.:* promuntorium Sacrum, & alterum cuneus. oppida Oſſonoba, Balſa, Myrtilis. *Ptolem. poſt Ana fluminis oſtia in* Turdetanis, Balſam Oſſonobae *item adnectit.* SVR.

BALSA.] Marciano Heracleotæ τὰ Ἴβαλσα. A. Reſendius L. IV. Ant. Luſit. p. 196. *Tavillam*, præcipuam Algarbiae civitatem, eſſe ait. WESS.

OSSONOBA.] Marcianus ſtadiis CCC. aut CCCXL. Balſa removet; qui numeri ſi bene habent, in his graviter erit commiſſum. WESS.

ARANNIM M. P. LX.] *In manuſcriptis & excuſis* Aranni M. P. LX. *ac dubius ſum, an id oppidum deſignetur, quod in regione eorum populorum, qui proprie* Luſitani *cognominantur, a Ptolemaeo* Ἀραν[illegible] *appellatur.* SVR.

ARANNI.] Ad judicium Suritae meam ſententiam adſcribo; pertinent ergo huc *Aranditani* apud Plinium L. IV. C. 22. Ravennas tamen *Arani* L. IV. C. 43. WESS.

RARAPIA.] Alias *Rarapta*. In hoc itinere ab Eſuri ad Pacem Juliam Schudius XVIII. M. P. ab Ebora Pacem Juliam ponit. In noſtris exemplaribus interponuntur *Serpa*, *Fines*, *Aracium*, quæ ab illo ponuntur pro alio itinere ab Eſuri Pacem Juliam. SIMI.

RARAPIAM M. P. XXXII.] *Habet Blandinianum auferendi caſu. In Neapol.* Rapta M. P. XXXV. *Hieron. Pauli libri* Raptæ M. P. XXXV. *& Longoliani* Rapia M. P. XXXII. *&* XXXV. *corrigitur.* SVR.

RARAPIA.] Vulgati *Raruria*, Caeſaraug. *Rarapi.* SCHOTT.

RARAPIA.] Vaticanus *Sarapia*, Cuſani MS. *Rapta* M. P. XXV., pro quibus numeris margo Fabriciani exemplaris M. P. XXXII. adſcripta oſtendit, cum priores editi & plures ſcriptorum M. P. XXXV. malint. Quænam autem hæc manſio ſit, juxta cum ignariſſimis novi: Ravennas inter Arani & Eboram interſerit *Salaciam*, quæ, ſi in ejus ordine manſionum acquieſcere liceret, non male quadraret. WESS.

EBORA.] Luſitaniæ urbs, cognomine *Liberalitatis Juliae* celebris apud Plinium & in vetuſtis lapidum inſcriptionibus. Lugduni M. P. XLVIII. appoſuerunt, damnata a plerisque MSS. WESS.

SERPA.] Supereſſe eam volunt in Anæ ripa Bætica. FABIA PRISCA SERPENSIS eſt in veteri monumento apud Rod. Carum L. III. Ant. Hiſpal. C. 71. Imo Jo. Clericus Bibl. Select. tom. IX. p. 127. numum, Punicis literis inſcriptum & *Serpam*, ſicuti ſuſpicatur, indicantem inſeruit; de quo tamen dubia admodum res mihi viſa eſt: habet enim literam Punicam nondum certo cognitam: prætereaque *Vau* Punicum, cujus vir eruditus nullam habuit rationem, voci, quam Serpam putat, ſine juſta ſententia præponitur, quodque additur vocabulum, adeo obſcurum atque ignoratum eſt,

Digitized by Google

FINES. M. P. XX.
ARVCCI. M. P. XXII.
PACE JVLIA. M. P. XXX.

ITEM ALIO ITINERE A BRACARA ASTVRICAM. M. P. CCXII. Sic.

SALANIANA. M. P. XXI.

AQVIS

eſt, ut hactenus ex reliquiis Punici ſermonis & toto Oriente nihil extundi potuerit, quo ejus vis cognoſcatur. Jam quod ad Serpam in Bætica Anæ ripa poſitam attinet, ea hæc eſſe non poterit ob locorum intercapedinem itinerisque ductum. Wess.

FINES.] Rod. Carus L. III. Ant. Hiſpal. C. 72. Fines hos incidere ait in *Paymogo*, primum Caſtiliæ locum: quod equidem verum eſſe non opinor: ductus enim itineris obſtat: nam quamvis variis ambagibus per Luſitaniæ oram maritimam & loca mediterranea pergatur, fieri tamen vix poterit, ut ex Luſitania trans Anam in Bæticam, & ex ea dein rurſus in Luſitaniam reditus fiat: præſertim cum via hæc militaris ſit, in qua munienda Romani compendium ſectabantur. Wess.

ARVCCI M. P. XXII.] *Habet Blandinianum exemplar. Neapol.* Aruca M. P. XXV. *Hier. Pauli lib.* Arucæ M. P. XXV. & *Longol.* Arruci M. P. XXII. *Ptol. extra Luſitaniam, in* Celticis Bæticæ *provincia*, Ἀρῦκι, *ut ab hoc oppido longo terrarum ſpatio diſtet.* Sur.

ARVCCI.] *Aruca* M. P. XXV. Cuſani liber, a quo tamen ceteri abeunt. Eſt hac etiamnum tempeſtate in Bætica *Villa do Aroche*, plurima caſcæ vetuſtatis veſtigia ſervans, interque ea lapides, quibus *RESP. ARVCITANA* inſculpta eſt, de qua R. Carus L. III. A. H. C. 6. Eſt & vicus *Moura*, quem *NOVAM CIVITATEM ARVCCITANAM* olim fuiſſe idem Carus L. A. H. C. 72. ob monumentum indidem erutum pertendit. At neutra urbs, niſi hoc itinere omnia velis eſſe perturbatiſſima, cum hoc oppido poterit componi, ut itineris ordinem obeunti perſpicuum eſt. Wess.

PACEM JVLIAM M. P. XXX.] *Plinius L.* 2. C. 22. Pacenſis coloniæ *meminit:* & Pacenſis conventus Luſitaniæ, *qui à* Pace Julia *nomen accepit. Ptolemaeo juxta Sacrum promuntorium, in mediterraneis* Turdetanorum Luſitaniæ *provincia*, Πὰξ Ἰυλία, Ἰυλία Μυρτιλίς. *Nunc* Begiæ *oppido ejus veſtigia obverſari perhibent.* Sur.

PACE JVLIA.] Situm urbis H. Surita bene finivit, quem & cippus, *Bejae* effoſſus, ex Theſ. inſcriptionum p. CCLXI. 9. firmat.

L. AELIO. AVRELIO. COMMODO
IMP. CAES. AELI. HADRIANI.
ANTONINI. PII. P.P. FILIO
COL. PAX. IVLIA. D. D.
C. PETRONIO. MATERNO
C. IVLIO. IVLIANO. II.VIR.

Hoc quæſitum anxie eſt, eademne *Pax Julia* ac *Pax* ſit *Auguſta?* Diſputarunt Hiſpani in utramque partem, aliis Pacem Auguſtam in *Badajos* reperientibus, uti Tarapha, Mariana atque illis, quos Lud. Nonius Hiſpan. C. 33. memorat; aliis pro *Beja* pugnantibus, quibus & ego ob eruditam A. Reſendii ad Vaſaeum Epiſtolam ſuper ea lite acceſſerim. Novi Fr. Bivarium in Fl. Dextri Chron. p. 127. Reſendii argumentis M. Maximum & Dextrum opponere, quorum auctoritate, utpote futilium & nihili ſcriptorum, nemo prudens in illam partem impelletur. Vide & Ch. Cellarium L. II. G. A. C. 1. p. 77. Wess.

M. P. CCXII.] *Habet Blandinianum. Neapolitanum & libri Hier. Pauli.* CCXV. *in Longolianis libris* M. P. CCXII. & CCXV. *corrigitur.* Sur.

M. P. CCXII.] Cuſani ſchedæ & cum vetuſtis editis aliæ M. P. CCXV. præferunt. Wess.

SALANIANA.] Vel *Salaviana.* Siml.

SALANIANAM M. P. XXI.] *Habet Blandinianum auferendi caſu. Neapolitanum* Salamana M. P. XI. & *Hieron. Pauli* Salmane M. P. XI. *In Longolianis* Salaviana M. P. XXI. & XI. *corrigitur.* Sur.

SALANIANA.] Scriptus Cuſani liber *Salmana* M. P. XI. Ravennas L. IV. C. 45. *Salamana.* Wess.

AQVIS ORIGINIS.	M. P. XXVIII.
AQVIS QVERQVENNIS.	M. P. XIIII.
GEMINAS.	M. P. XIII.
SALIENTIBVS.	M. P. XVIII.
PRAESIDIO.	M. P. VIII.
NEMETOBRIGA.	M. P. XIII.
FORO.	M. P. XIX.

GE-

AQVIS ORIGINIS.] Vel *Aquis Ogirinis*. SIML.

AQVAS ORIGINES M. P. XXVIII.] *In Bland.* Aquis Originis M. P. XXVIII. *& Longoliano, ſed* XVIII. *corrigitur &* Ogirinis. *In Neapol.* Aquis Ogirinis M. P. XVIII. *Hæ Aquæ à regione cognomentum ſumpſiſſe videntur, ut proxima, quæ eis adjunguntur,* Querquennæ, *&* Originum, *qui Cantabris miſti erant, à Plinio fit mentio.* SVR.

AQVIS ORIGINIS.] Ravennas *Aquis Ocerenſis.* Quæ H. Surita de *Originum* gente adfert, ea dubia ſunt; & ſi certa fuerent, nobis prodeſſe nihil poſſent. Plinius L. IV. C. 20. *Orgenomeſces è Cantabris* laudat, quos *Origenos miſtos Cantabris* viri eruditi, ſed invitis MSS., ut Harduinus obſervavit, eſſe juſſerunt. Fac tamen certam eſſe conjecturam, non poterunt hæ *Aquæ* eſſe *Origenorum*: neque enim in Cantabris ſed Bracarum conventu, cui *Querquernos* adſcriptos fuiſſe Plinius docet, ſumus. XVIII. M. P. addit Cuſani codex. WESS.

AQVAS QVERQVENNAS M. P. XIIII.] *In Blandiniano & Longoliano* Aquis Querquennis M. P. XIIII. *In Neapolitano* Aquis Quennis M. P. XIIII. *& in libris Hieron. Pauli* Aquis quernis M. P. XIIII. *Plinio L. 3. C. 3. inter civitates, quæ conventui* Bracarum *attribuebantur, in vetuſtis exemplaribus* Querquenni, *aut* Querquerni *recenſentur. Ptolemæo in* Quacernorum *regione* ὕδατα Κουακερνῶν. SVR.

AQVIS QVERQVENNIS.] Ravennas *Aquis Cercenis. QVARQVERNI* ſunt in Gruteri Theſ. p. CCXLV. 2. WESS.

GEMINAS M. P. XIII.] *Habet Blandinianum; in reliquis* M. P. XVI. SVR.

SALIENTIBVS.] Ita univerſi cum Ravennate libri. *Salientes* ſunt aquarum ſcaturigines, quæ ex fontibus ductæ tubulis ac fiſtulis emittuntur. Vitruvius L. VIII. C. 3. *Ibi enim ex hujuſmodi locis & fontibus & in Aſtu & ad portum Piræum ducti ſunt ſalientes.* & C. 7. *Ita in medio ponuntur fiſtulæ in omnes lacus & ſalientes.* Frontinus *aquas ſalientes* appellat de Aquæduct. p. 225. *Eodem anno Agrippa ductus Appiae, Anienis, Martiae pæne delapſos reſtituit, & ſingulari cura compluribus ſalientibus aquis inſtruxit urbem.* Scio Rob. Keuchenium *aquarum* vocem, tanquam abundantem & ſuperfluam, damnare: ſed illam facile defenderit Columella L. I. R. R. C. 2. *Tum rivos*, inquiens, *decurrentes in prata & hortos & ſalicta viva aqua ſalientes demittant*, & πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον ex Joannis Evangelio C. IV. 14. Manſio itaque quod *ſalientibus* ejuſmodi eſſet vicina, nomen eſt indepta. WESS.

PRAESIDIVM M. P VIII.] *Habet Blandinianum auferendi caſu, & Longelianum. In Neapolitano* Præſidio M. P. XVIIII. *& in libris Hieron. Pauli.* Præſidio XVIII. SVR.

PRAESIDIO.] Scriptus Cuſani & Vaticanus XVIII. M. P. addit. Cenſet autem Rod. Carus L. III. Ant. Hiſpal. C. 66. *præſidium* hoc idem atque illud eſſe, quod infra eo itinere, quo ab *oſtio Anæ* pergitur, obvium eſt: male, ſi quid video; illud enim ad flumen fuit Anam haud longe ab oſtio ejus; hoc vero longiſſime ab Ana diverſum in Bracarum conventu aut Aſturum confinio. WESS.

NEMETOBRICA.] Vel *Nemetoborica*. SIML.

NEMETOBRIGAM M. P. XIII.] *Manuſcripta, & vulgati Hieron. Pauli & Longol. libri* Nemotobrica M. P. XIII. *Ptolemæo poſt* Aſturicam Auguſtam *in Tiburorum regione* Νεμετόβριγα. SVR.

NEMETOBRICA.] Sic librorum, quibus utimur, excerpta, neque hilum Ravennas L. IV. C. 45. repugnat: tamen R. Caro. L. III. A. H. C. 66. Nemetobricam hanc in *Nertobrigam* commutare atque ex hoc tractu in Bæturiam, ubi Plinius eo nomine urbem L. III. C. 1. locat, transportare, libuit: quod, ſi non eſt toto cœlo errare, certe longiſſimo terrarum tractu erit. *Nemetobrica* Ptolemaei & Ravennatis auctoritate ſeſe facile tuebitur. WESS.

FO-

GEMESTARIO.	M. P. XVIII.
BERGIDO.	M. P. X.
INTERAMNIO FLAVIO.	M. P. XX.
ASTVRICA.	M. P. XXX.
ITER A BRACARA ASTVRICAM.	M. P. CCCXCIX. Sic.
LIMIA.	M. P. XIX.
TVDE.	M. P. XXIIII.
	BVR-

FORO.] Ptolemaeo *Foro Egurrorum.* SIML.

FORVM M. P. XVIIII.] *Ptolemaeo ſtatim à Nemetobriga* Φόρ@ Ἡγύῤῥων. SVR.

FORO.] Ravennas *Foro Gigurnion*, voce leviter vitiata, ſed quæ ad Plinium & Ptolemaeum adjuvandum facem præferet. In Plinio L. III. C. 3. leges: *in his ſunt Cigurri & Paſici*, nec diſſident MSS., ut Harduinus teſtatur; qui tamen *Egurros* ob Ptolemaeum præoptat. Mihi longe alia mens eſt, arbitrorque a Plinio *Gigurros* & Ptolemaeo ΓΙΓΟΥΡΡΩΝ, φόρ@ ΓΙΓΟΥΡΡΩΝ veniſſe, inde vero, coalitis duabus prioribus literis ΗΓΟΥΡΡΩΝ originem accepiſſe: atque hoc Ravennas mihi perſuaſit, & maxime *T. SALVIVS ANTIDIANVS VI.VIR AVGVSTALIS IN FORO GIGVRROR. PVBL.* ex veteri epigrammate, quod Ligorius a Jo. Bapt. Viglialona ſe accepiſſe apud Gudium p. XCIV. profitetur, quædam etiam de Ptolemaeo corrigendo adſcribens, ſed quæ, quod male excerpta ſinr, ſine hac nota vix intelligas. WESS.

GEMESTARIO.] Ravennati *Geniſtaria*, quaſi a *geniſtis* manſio cognomen duxiſſet. WESS.

BELGIDO.] Vel *Bergido.* Ptolemaeo *Bergidum Flavium.* SIML.

INTER EPACONIO FLVVIO.] Vel *Inter Fraconio Flavio.* Ptolemaeo *Interamnium Fluvium*, & ita proximo itinere mendoſe nominatur. SIML.

INTERAMNIVM FLVVIVM M. P. XX.] *Ptolemaeo inter* Aſturiæ *urbes* Ἰντεράμνιον, *&* Ἰντεράμνιον Φλαύϊον. SVR.

INTERAMNIO.] *Intero Paconio fluvio* Cuſani membranæ, margo Fabriciani libri *Iter eragonio*, unde & ex altero itinere vir doctus recte *Interamnio* procudit. Vulgatum habet Vaticanus & Ravennas *Interamnum.* Situm urbis Amb. Morales in *Fuente en Calada* invenit, repugnante Fr. Bivario ad Dextri Chron. p. 250. ac bene ſatis *Benaventum* inter amnes *Ezlam* & *Orbigum* ex locorum intervallis Interamnii ſedem occupare oſtendente. Ceterum Phlegonti Tralliano de Longaev. C. 1. vitioſe *Αυσβονίας πόλις* Ἰντεραμνησία dicitur. WESS.

LIMIAM M. P. XVIIII.] *Neapol.* XXIX. *& reliqua* M. P. XVIIII. *Strabo L. III. p.* 153. Lethem *amnem à plerisque* Limæam *nuncupatam perhibet. Pomponius L.* 3. *C.* 1. Minius, & cui oblivionis cognomen eſt, Limia. *Plinius, ut ſupra mentio facta eſt*, Aeminium *fluvium* Limæam *vocatam perhibet*, oblivionis *antiquis dictum, multumque fabuloſum. Ptolemaeus in* Gallaicis Bracaris *conlocat* oſtia *Λιμίου*, *ut hac manſio ad* Limiam *fluvium ſit, non oppidum.* SVR.

LIMIA.] Vaticanus XVIII. M. P. annectit: Ravennas *Limeam* vocat. Quod vero Ch. Cellarius L. II. A. G. C. 1. p. 103. Ptolemaei *φόρον Λιμικῶν* cum hac componit, id haud injuria fieri ſuſpicor. WESS.

TVDEM M. P. XXIIII.] *In manuſcriptis & Longolianis libris* Tude M. P. XXXIIII. *In Hieron. Pauli librıs* Tude M. P. XXIX. *Silius lib. iii.* ℣. 366. *in catalogo urbium Hiſpaniæ.*

Et quos nunc Grav[illegible], violato nomine Grajum
Oeneæ miſere domus, Aetolaque Tyde.

Inde Plinius L. 20. *C.* 4. Heleni, Gravii, Caſtellum Tyde, Græcorum ſobolis omnia. *Ptolemaei vulgatis in libris non recte* Γρουΐων Τῦδαι *pro* Γρουΐων Τύδη. SVR.

TVDE.] Silius a Diomede in Tydei patris memoriam conditam fuiſſe indicat L. XVI. 369.

Ipſum Aetola, vago Diomedi condita, Tyde Miſerat. ———

ubi operæ ſane pretium feceris, ſi Cl. Drakenborgii notas relegeris. Poſita urbs proxime Minium eſt: Translatio Fructuoſi in vaſto Sanctorum opere XVI. April. *Uſque ad flumen*

Minii,

Digitized by Google

BVRBIDA.	M. P. XVI.
TVROQVA.	M. P. XVI.
AQVIS CELINIS.	M. P. XXIV.
PRIA.	M. P. XII.
ASSECONIA.	M. P. XXIII.
BREVIS.	M. P. XII
MARTIAE.	M. P. XX.
LVCO AVGVSTI.	M. P. XVI.
TIMALINO.	M. P. XXII.
PONTE NEVIAE.	M. P. XII.
VTTARIS.	M. P. XX.

BER-

Minii, quod ſecus Tudam defluit; quibus dein Hugo Compoſtellanus, ejus Translationis auctor, addit, *fluvium illum Portugallenſem terram a Gallaecia diſterminare.* Servat Tude priſtini nominis veſtigia. Wess.

BVRBIDA.] Alias *Bibala.* Siml.

BVRBIDAM M. P. xvi.] *In Blandiniano* Burbida *ſine numeris manſionis, & ideo aſteriſcis ſignavimus. In Neapol.* Burbada m. p. xvi. *libri Hieron. Pauli* Burbade xvi. *& Longol.* Burbida m. p. xxvi. *&* Burbula xvi. *corrigitur.* Svr.

BVRBIDA.] Cuſani codex *Burbada* m. p. xvi., quos numeros reliqui omnes probant. Wess.

TVROCA.] *Turoqua*, vel *Turrige.* Siml.

TVROQVAM M. P. xvi.] *In Blandiniano, & Neapolitano* Turoqua m. p. xvi. *libri Hieron. Pauli* Turoque xvi. *& in Longoliano* Turoca m. p. xxiii. Svr.

TVROQVA.] Cuſani MS. *Turoqua*, Ravennas *Turaqua* L. IV. C. 43., & juxta quidem Oceanum. Wess.

AQVIS CELINIS.] Ravennas L. IV. C. 43. *Quecelinis*, voce intempeſtive decurtata, rectius *Aquis Cilenis* C. 45. Vulgo nunc *Orenſe* dici, nomine a Suevis indito, ſed ex *Warmſee*, voce Germanica & lacum calidum notante, paullatim corrupto, opinantur. Vid. Nonium Hiſp. C. 54. & Bern. Aldrete L. II. Ant. Hiſpan. C. 2. Ego vero dubito: nam mari proximae fuiſſe videntur hae aquae ob ſtadia clxv., quibus ſupra a Bracara disjunguntur; ſolet enim auctor intervallum, quod navigando tramittitur, ſtadiis metiri, ut p. 272. eſt admonitum: atque hunc aquarum earum ſitum illius Itineris caput, *per maritima loca* proficiſcentem duci indicans, firmat. Eſt praeterea major intercapedo inter *Iriam* & *Orenſe*, quam quae xii. m. p. abſolvi queat: ad quae accedit, *Auriam*, quam *Orenſe* eſſe agnoſcunt, a *Celenis* & *Aquis calidis* in Ovetenſi Concilio tom. III. Concil. Hiſpan. p. 159. distingui. Pauca inde tibi delibabo: *Omnes igitur epiſcopi ordinati ſeu in ſubſcriptis ſedibus ordinandi, i. e. in Bracara, in Tude, in Dumio? in Conimbria, in Aquis calidis, in Vaſeo, in Lamego, in Celenos, in Portugale, in Aurienſe.* Itaque alibi *aqua* hae quaerantur: poſſintne vero circa *pontem veterem, Ponte Vedra*, inveniri, alii viderint. Wess.

PRIA.] Ptol. *Iria Flavia.* Siml.

PRIA.] Conſpirant excerpta noſtra in hanc vocem. Verius Ravennati L. IV. C. 45. *Iria*: intelligitur enim *Iria Flavia. CONCILII IRIENSIS* eſt in Theſ. p. cccv. 8. mentio. Habuit olim ſuum ſibi praeſulem, eſtque ejus non obſcura in Synodis Hiſpanicis memoria: nunc ejus luminibus officit Compoſtella. Sita fuit, ubi *El Padron*, de qua Nonius Hiſpan. C. 52. Wess.

ASSECOMA.] Vel *Aſſeconia.* Siml.

ASSERONIAM M. P. xxiii.] *In Blandiniano* Aſſeronia m. p. xxiii. *& in Neapolitano & Longol.* Aſſeconia m. p. xxiii. *libri Hieron. Pauli* Aſſeconia m. p. xxii. Svr.

ASSECONIA.] Hoc recepimus ob conſenſum plerorumque codicum, quibus ex Schotti indicio Caeſarauguſtanus addi poterit. Hinc autem *Aſſecoma* Lugdunenſis & Baſileenſis editionis facile naſci potuit. Ravennas *Aſſegonion*, cui paene ſimilis eſt *Aſſegonia* Vaticani. Wess.

BREVIM M. P. xii.] *Manuſcripta, & excuſi libri* Brevis m. p. xii. Svr.

BREVIS.] Habet quoque Ravennas L. IV. C. 45. Wess.

MARTIAE.] Ita Vaticanus & ex Schotti teſtimonio Caeſarauguſtanus: ceteri *Martie*,

ſoli-

BERGIDO.	M. P. XVI.
INTERAMNIO FLAVIO.	M. P. XX.
ASTVRICA.	M. P. XXX.

ITER AB ESVRI PER COMPENDIVM PACE JVLIA. M. P. LXXVI. Sic.

MYRTILI.	M. P. XL.
PACE JVLIA.	M. P. XXXVI.

ITER AB OSTIO FLVMINIS ANAE EMERITAM VSQVE. M. P. CCCXIII Sic.

PRAESIDIO.	M. P. XXIII.
AD RVBRAS.	M. P. XXVII.
ONOBA.	M. P. XXVIII.

ILI-

ſolito recentioris ævi amanuenſibus more. Ravennas *ponte Nartia*, qui huc, ut ex ordine manſionum liquet, pertinet, & quid de Martia arbitrandum ſit, indicat. WESS.

TIMALANO.] Supra *Timalinum* nominavit. SIML.

TIMALINO.] Recte ita Lugduni publicarunt; nec multum abit Vaticani *Tinialino*. WESS.

PONTE NEVIE.] Supra *Ponte Nevie*. SIML.

PONTE NEVIAE.] Credo Joſ. Simlerum *Ponte Neviae*, ut in Lugdunenſi edito eſt, ſcribere voluiſſe. *Ponte Naeviae* Vaticanus, Cuſani liber *Ponte Novie*. WESS.

ITER AB ESVRI PER COMP.] *Manuſcripta exemplaria, & Longoliani libri, ut ſupra monuimus*, ab Eſuri *præferunt : & Hieron. Pauli libri*, ab Aſturica. SVR.

ITER AB ESVRI.] Hoc iter Vaticanus ſubjecit illi, quo ſupra Pacem Juliam de Eſuri pergebatur. WESS.

MYRTILI.] *Miſtili* Lugduni dederunt, ſed ſatis negligenter, ut multa. Urbem habent Mela L. III. C. 1. & Plinius L. IV. C. 22. Idatio in MSS. *Martyli* ad An. XVI. Theodoſii II. appellatur. Nunc *Mertola* eſſe creditur fluvio Anae impoſita, plurimisque antiqui operis monumentis referta: de ea Reſendius L. IV. Ant. Luſit. p. 196. WESS.

M. P. CCCXIII.] *Habet Blandinianum & Longolianum*, ſed CCCXIIII. *corrigit. Neapolitanum & Hieron. Pauli libri* CCCXIIII. SVR.

AB OSTIO FLVMINIS.] Lugduni & Baſileae *fluminis Ani*, quod & Cuſani libro ineſt, vulgarunt. *Ane* ex Vaticano Em. Schelſtrate. Vide vero ridiculi capitis commentum in Luitprandi Adverſariis num. CXXXII.; notat auctor ſe Fuldae in vetuſtiſſimo Antonini Pii codice reperiſſe margini adſcriptum, *agi hic de flumine parvo Ana, qui influit in Baetim, non procul Bacatia: & hunc ingreſſum vocari oſtium, quia illic clauditur & abſconditur, ut qui per oſtium intrat in domum, quo ſe abdit*. Habes ergo novum Anam & egregiam de ejus oſtio fabulam, quam ut minutiſſimis ictibus configam, cum Adverſaria Luitprandi impudenti falſario Hieron. de Higuerra debeantur, nihil neceſſe erit. Verius dixeris, ad Anae oſtium præſidiarios milites in ſtatione fuiſſe, & cum Rod. Caro L. III. Ant. Hiſpal. C. 23. de *Ayamonte*, ipſo ſitu multisque veſtigiis antiquitatem ultimam monſtrante, cogitaveris. WESS.

PRAESIDIVM M. P. XXII.] *In Blandiniano, & Longol.* Praeſidio M. P. XXIII. *& in hoc* XXXIII. *corrigitur. Neapolitanum* M. P. XXXIIII. *& Hieron. Pauli libri* M. P. XXXIII. SVR.

PRAESIDIO.] Cuſani MS. M. P. XXXI. apponit: ſedem habuit, R. Caro auctore, ubi *Alcaria* aut *Puebla de Guzman* videntur. WESS.

AD RVBRAS M. P XXVII.] *In Blandiniano* M. P. XVII. *& in Longoliano. Neapolitanum & libri Hieron. Pauli* M. P. XXVII. *qui numeri proximè ſumma conveniunt.* SVR.

AD RVBRAS.] Superſunt nominis quædam reliquiæ in *Cabezis rubiis*; dictæ ſunt a ſolo, quod in hac vicinia eſt, rubicundi coloris, teſte R. Caro; qui præterea tradit, eſſe inibi parietinas templi DXI ENDOVELLICI aliorumque ædificiorum. Vaticanus M. P. XXVII., alii XVII. addunt. WESS.

ONOBAM M. P. XXVIII.] *Plinio L. 3. C. 1.*

a flu-

ILIPA.	M. P. XXX.
TVCCI.	M. P. XII.
ITALICA.	M. P. XVIII.
MONTE MARIORVM.	M. P. XLVI.
CVRICA.	M. P. XLIX.
CONTRIBVTA.	M. P. XXIIII.
PERCEIANA.	M. P. XX.
EMERITA.	M. P. XXIIII.

ITER

à flumine Ana *litore Oceani*, *in vetuſtis etiam exemplaribus*, *oppidum* Oſſonoba, Aſturia *cognominatum*: *quo loco forte* Onoba *legendum eſſet eo cognomine*, *aut* Luſturiæ, *ut vulgati libri praeferunt*, *ſive* Liſturiæ, *ex Ptolemaeo*: *ut ab* Onoba *cognomento* Martialium, *item Batica provinciæ*, *diſtinguat*. *Ptolemaeo L. 2. C. 4. itidem in mediterraneis* Turdulorum *Batica provincia* Ὀνόβα: *& poſt* Anæ *fluminis oſtium in* Turdetanis, *ejusdem Batica*, Ὀνόβα Αἰστουρία: *ſed hac Antonini mediterranea videtur eſſe*, *qua à Ptolemaeo* Ilipulæ magnæ *adjungitur*: *& in ea regione* Turdulorum Tucci *recenſentur*. Onobam *Strabo L. 3. p. 143. cum* Aſta, & Nebriſſa *conjungit*, *ut ea ſit*, *cui à Plinio cognomen* Martialium *tribuitur*. Svr.

ONOBA.] Juſta eſt H. Suritae de Plinii *Osſonoba* ſuſpicio, non improbata Rod Caro atque Harduino; ante quos natos Pariſiis An. CIƆIƆXI. *Onobam* in Plinio dudum publicarunt. *Aſturicae*, qui in Plinianis MSS. additur, titulus, ſicuti & Ptolemae *Αἰστουρίας*, in Ἀιστουρίαν *Aeſturiam* convertendus eſt cum Iſ. Voſſio ad Melae L. III. C. 1., a quo Harduinus nihil diſſentit, laudem promeriturus, ſi Voſſio ſua accepta tuliſſet. Situs Onobae urbi *Gibraleon* ad amnem *Odiel*, qui Plinii *Luxia* eſt, convenit. Vid. R. Carum L. III. A. H. C. 75. Wess.

ILIPA.] *Ilipula*. Siml.

ILIPA.] Oportet hæc alia ſit atque ea, quam ſupra habuimus: illa LXX. circiter M. P. ſupra Hiſpalim erat, hæc infra eam. R. Carus locorum intervalla dimenſus, noſtram incidere ait in *Nieblam*: docet præterea *Nieblam* in numis *ELEPLAM* & *ILIPLAM* vocari, atque id in Itinerario fuiſſe olim L. III. Ant. Hiſpan. C. 81. MSS. nihil mutant; Ravennas *Hilipam* appellat. Wess.

TVCCI.] Ptolemaeo *Ptucci*. Siml.

TVCCI.] *Ptucci*, quod è Ptolemaeo adfert Simlerus, mendoſum eſt. De ſitu dubia omnia ſunt. Non poteſt eſſe *Tucci vetus*, quod in Baſtitania vergente ad mare Plinianae veteres editiones L. III. C. 1. ponunt; vetant enim ſitus & MSS., qui *Tuati vetus*, Harduino auctore; neque etiam *Tucci*, *qua cognominatur Auguſta Gemella*, quippe conventus Aſtigitani; quam quo jure Cl. Cellarius Cordubam inter & Caſtulonem locarit, non perſpicio. Quod ſi quæ fides Fl. Dextri Chron. An. CCCI. eſſet, Tucci in Baetica haberemus; *Tucci*, inquit, *in Hiſpania Batica*, *qua & Tocina dicitur*: cogitandumque adeo cum R. Caro L. III. Ant. C. 10. de *Tucilla* foret: ſed cum Chronicon illud fidem decoxerit, in ejus teſtimonio acquieſcere non audeo. Wess.

MONTE MARIORVM.] Ptol. *Mons Marianus*: nunc *Sierra Morena*. Siml.

MONTEM ARIORVM M. P. XLVI.] *In Blandiniano* Montem Ariorum M. P. XLVI. *In Neapolitano* Monte Mariolo M. P. XLVI. *& item in libris Hieron. Pauli. Longoliani libri* Monte Mariorum, *&* Mariolo *corrigitur*. *Plinio poſt* Oſſonobam Liſturiam, Hareni montes, *in Toletano exemplari*, *& Caeſarauguſtano*: *in alio vero* Arenei. *Ptolemaeo L. 2. C. 4.* Bæticæ *mons celebris fama* Μαριανός. Svr.

MONTE MARIORVM.] *Monte Mariolo* Cuſani codex; Luitprandi Adverſaria è binis MSS. *Monte Mariolo* proferunt; ceteri *Monte Mariorum* aut *Ariorum*. Puto Joſ. Simlerum montem Marianum, cujus apud Ptolemaeum memoria eſt, recte huc advocaſſe: meminit ejusdem Tzetzes Chiliad. VIII. 217.

Ὄρος δὲ τὸ Μαριανὸν, τίς οὐ τὸ πάλαι φράζει;

Neque aliter in Plinio ſcripſerim L. III. C. 1.; in verbis enim, *interfluentes Luxia*, *Urium*, *Ariani montes*, facile fieri potuit, ut præcedens vocabulum *Marianis* montibus priorem lite-

ITER AB EMERITA CAESARAVGVSTAM. M. P. DCXXXII.

	Sic.
AD SORORES.	M. P. XXVI.
CASTRIS CELICIS.	M. P. XX.
TVRMVLOS.	M. P. XX.
RVSTICIANA.	M. P. XXII.
CAPARA.	M. P. XXII.

CE-

literam auferret: ne dicam *PROC. MONTIS MARIANI* ex lapide apud R. Carum L. I. Ant. Hiſpal. C. 20. ita jubere. Non quidem ignoro eundem virum doctum *montes Ariorum* ab *Aria* urbe, quam & Plinio L. III. C. 1., ut ſupra dictum eſt, reddere conabatur, dictos ſuſpicari L. III. A. H. C. 9., & in hanc finem numum proferre *CVMB. ARIA* inſcriptum: quia tamen numiſmatis inſcriptio obſcura atque ambigua eſt, vereor ut valida ſatis ſit ad urbem, ceteris omnibus indictam, eruendam. Wess.

CVRIGA.] Sic Vaticanus. Plinius in Celticis Hiſpalenſis conventus L. III. C. 1. *Veultnniacum, qua & Turiga nunc eſt*, atque ita univerſi MSS., ſi verum dixit Rod. Carus L. III. Ant. Hiſpal. C. 70., pronus propterea in eam partem, quæ *Turiga* hic præoptat. Ego *Curigam* retineo, quam & in Plinio Harduini & Ravennate L. IV. C. 44. reperio: videtur quoque Ptolemaei Κυρία cum doctiſſimo Plinii editore Jeſuita in Κύργυα, ut noſtra ſit, mutanda. Nunc *La Calera*, Caro teſte, nuncupatur. Wess.

CONTRIBVTAM M. P. XXIIII.] *Plinio L. 3. C. 1. in* Celticis Bæticæ *provincia* Contributa Julia: *& Ptolemaeo in* Turdetanis. Sur.

CONTRIBVTAM M. P. XXIIII.] De hodierno ſitu Contributæ lis Hiſpanis eſt; Tamayus ad oppidum *Medina de las Torres* varia ait eruta monumenta, quibus *JVLIA CONTRIBVTA* erat inſculpta. Rod. vero Caro L. III. A. H. C. 70. nunc eſt *Fuente de Cantos*, aut certe illi vicinum *Bartoleme de Villar*. Wess.

PERCEIANAM M. P. XX.] *In Blandiniano, & Longoliano* Perceiana M. P. XX. *In Neapolitano* Perteiana M. P. XX. *& in libris Hieron. Pauli* Perteiane. Sur.

PERCEIANA.] Ravennati L. IV. C. 44. *Pergelena*. Siml.

CASTRA CAECILIA M. P. XX.] *In Blandiniano* Caſtris Celicis M. P. XX. *atque itidem in Neapolitano, & Longoliano. In libris Hieron. Pauli* Caſtris Celeſtris XX. *Plinius L. 4. C. 22.* Emeritenſibus *contributa fuiſſe* Caſtra Julia, & Caſtra Cæcilia *perhibet*. Sur.

CASTRIS CELICIS.] In caſtris ita ſcribendis conſpirans conſenſus eſt MSS. Forte *Caſtra Caecilia* eadem ſunt, licet certo non conſtet. Ravennas tantum *caſtris*. Creduntur fuiſſe, ubi *Carceres*. Vid. Bivarium in Dextri Chron. p. 179., qui puto non perſuadebit, Ptolemaei *Liciniana* eadem eſſe, atque hinc inſtauranda. Wess.

TVRMVLOS.] Ravennas L. IV. C. 45. *Turmulum* & *Buſtiana*, qua ſequentem indicat. Jac. Delgada *Tumulos* emendat, neque diſſentit Ch. Cellarius; forte *Rocha frida*, quæ nunc eorum locum occupat, Delgadam in eam ſententiam impulit. Wess.

RVSTICIANAM M. P. XXII.] *Ptolemaeo in regione, proprie* Luſitania *dicta*, Ῥουστικάνα. Sur.

CAPPARAM M. P. XXII.] *Manuſcripta, & Longolianum exemplar* Capara M. P. XXII. *Hieron. Pauli libri* Capara XXII. *Ptolemaeo in veteribus* Κάπαρα. *Exſtare ferebat Florianus Ocampius vetuſtum lapidem in hac via, quam vulgo* Argenteam *vocant, cum hac inſcriptione.*

IMP. CAES. VESPASIAN.
AVG. PONT. MAX. TR. P. II.
IMP. VII. COS. III. DESIG. IIII.
PP. VIAM. A. CAPPARA. VRBE.
AD. EMERITAM. VSQ. AVG.
IMPENSA. SVA. RESTITVIT.
LXIII.

Sur.

CAPARA.] Sic MSS. excerpta: eſt quoque *CAPARA* in lapide, cujus epigramma Surita habet, in Theſ. p. CLIV. 3. & M. P. LXXIII. item in alio p. CCLXVII. 1. *ORDO SPLENDIDISS. CAPARITANORVM.* In Plinio L. IV. C. 22. ſunt *Caperenſes*. Durant nominis veſtigia inter Alcantaram & Coriam. Wess.

CECILIONICO.	M. P. XXII.
AD LIPPOS.	M. P. XII.
SENTICE.	M. P. XII.
SALMATICE.	M. P. XXIIII.
SIBARIAM.	M. P. XXI.
OCELLODVRI.	M. P. XXI.
ALBVCELLA.	M. P. XXII.
	AMAL-

CECILIO VICO.] In MSS. dubium eſt, utrum legendum ſit *Cecilio vico* vel *Cecilionico.* Videndum eſt, an ſit *Ceciliana*, cujus mentio eſt in Itinere ab Oliſippone Emeritam. SIML.

CAECILIONEM M. P. XXII.] *In Blandiniano, & Longoliano* Cecilioni M. P. XXII. *& in hoc* Cecilionico *corrigitur. In Neapolitano, & libris Hieron. Pauli*, Cecilionico. *Ptolemaeo, uti ſupra monuimus, in regione, proprie* Luſitania *dicta, in vulgatis* Καικιλία Μέταλλον: *& in exemplari Georgii Valla Placentini* Καικιλία Γεμέλλινον. *& vetuſtus interpres* Cecilia Gemillina *vertit: ut forte in hoc Itinerario* Cæciliam Gem. *ſcribendum eſſet, & ex duabus dictionibus* Cecilioni *ductum.* SVR.

CECILIONICO.] Hoc Vatlcanus & Cuſani codex amplectuntur: facile inde *Cecilio vico* effinxeris, nec vincere tamen id unice verum eſſe poteris. *Ceciliana*, quam manſionem ſupra habuimus, cum hac componi non debet, quippe in Luſitania ad Oceanum vergente ſita. Καικιλία Γεμέλλινον Coislin. quoque codex: eademne atque hæc ſit, qui cognoſcam? WESS.

SENTICEM M. P. XII.] *In Blandiniano* Sentice M. P. XII. *& in Neapolitano* Sentice M. P. XV. *& in libris Hieron. Pauli. Longoliani* Sentice M. P. XII: *&* XV. *corrigitur. Ptolemaeo in* Vaccæis, Σέντικα. *Cum tamen hoc iter per* Vettones *ducat* Salmanticam *uſque, non video qua ratione* Vaccæorum *oppidum interjici poſſit, niſi manſionum cauſa flexuoſum iter ducatur, &* Sentica *in confiniis* Vaccæorum *conſtituta fuerit: quam Florianus Ocampius non verebatur affirmare, oppidum eſſe* Zamoram *patriam ſuam.* SVR.

SENTICE.] Si Ptolemaei *Sentice* ſit *Zamora*, Durio flumini accubans, ut paſſim Hiſpani tradunt, alia oportet atque hæc ſit: neque enim ad Durium devenimus. Habet hoc loco *Senticen* Ravennas, qui *Lippos* vitioſe *Appos* vocat. WESS.

SALMANTICAM M. P. XXIIII.] *In manuſcriptis, & Longoliano* Salmatice M. P. XXIIII. *& in Hieron. Pauli libris, ex emendatione, uti ego arbitror,* Salmantice M. P. XXIIII. *Julius Frontinus de limitibus agrorum p.* 38. Sicut in Luſitania, *inquit*, Salmaticenſibus. *Ptolemaeo in* Vettonum *regione* Luſitaniæ *provincia* Σαλμάντικα. *Tamen exſtat vetuſtus lapis in Eccleſia Sancti* Pelagii *ipſius urbis Salmantica, quam vidimus, cum hac inſcriptione.*

D. M. S.
L. IVLIO CAPITONI
SALMANTIC.
ANN. LXX.
IVLIA RVSTICILLA
SOROR.
PIENTISSIMA
F. C.
H. S. E. S. T. T. L.

SVR.

SALMATICE.] Omnes libri ita præferunt; nec aliter Plutarchus de Virtut. Mulier., urbem hanc πόλιν μεγάλην Σαλμαντικὴν appellans: tamen Polyaeno, qui Plutarchum exſcripſit, L. VII. Stratag. C. 48. πόλις μεγάλη Σαλμαντίς. WESS.

SIBARIM.] Vel *Sibariam* vel *Saboram.* SIML.

SIBARIAM M. P. XXI.] *Habent Bland. exemplar, & Longol. In Neapol.* Sibarim M. P. XXII *Lib. Hier. Pauli* Sibarum *præferunt.* SVR.

SIBARIAM.] Hoc vir doctus adſcripſit Fabricii exemplari: alii *Sibarim* aut *Sabariam*; Ravennas *Sebarium.* Videtur hinc fuiſſe *Januarius epiſcopus Sibarienſis*, qui Illiberitanæ Synodo ſcribendo adfuit. Non quidem deeſſe in Hiſpanis novi, qui *Sibariam* nusquam in Hiſpania fuiſſe opinentur, quos jure optimo ex hoc loco Gonzales confutavit. Addere potuiſſet, *Sibariam* ſive *Sabariam* in Iſidori Chron. Gothico Aera IↃCVIII. memorari: *Leovigildus*, inquit, *ſubegit Aregenſes; cepit Sibariam: Croſpida ab eo devicta eſt:* ubi *Oroſpeda* ſine dubio legendum eſt: hoc enim nomine montem in his oris

Strabo

AMALLOBRICA.	M. P. XXVII.
SEPTIMANCA.	M. P. XXIV.
NIVARIA.	M. P. XXII.
CAVCA.	M. P. XXII.
SEGOVIA.	M. P. XXVIIII.
MIACVM.	M. P. XXIIII.

TI-

Strabo & Abbas Biclarienſis habent tidem Abbas ad An. VII. Juſtini II. *Leovigildus Sabariam ingreſſus, Sabos vaſtat, & provinciam ipſam in ſuam redegit ditionem:* ſitne Abbatis *Sabaria* & Iſidori *Sibaria* eadem atque hæc, non temere finivero. Videntur enim provinciam fuiſſe indicare; quamquam & ea ab urbe cognomen ducere potuerit. Ut ut eſt, nihil opus erit ad epiſcopi Januarii ſedem conſtituendam nugis Higuerræ ex Luitprandi Adverſariis num. CCXXVI., a quibus, quod obiter moneo, non bene ſibi cavit Amp. Cuperus ad Lactantium Mort. Perſecut. C. 16. WESS.

OCELODORI.] Vel *Ocelodurum.* SIML.

OCELLVM DVRI M. P. XXI.] *In Blandiniano & Longoliano* Ocelo duri. *Neapolitanum* Ocelodori M. P. XXI. *& in libris Hieron. Pauli* Ocelo Durii M. P. XXI. *Plinio L. 4. C. 22. in vulgatis* Ocelenſes, *qui &* Lancienſes *atsinent; & in quibusdam exemplaribus* Occlenſes Lacienſes *legitur. Ptolemaeo in* Vettonibus ʼΟκελλον *pro* ʼΟκελλος, *ita enim* Ocellus Durii *amnis appellari videtur: quemadmodum à doctiſſimo poeta* Sirmium Inſularum Ocellus, *& Cicero, villulas ſuas,* Ocellos Italiæ *adpellat: feruntque ejus veſtigia ad* Durii *ripas conſpici juxta* Fermoſel. SVR.

OCELODVRI.] Cuſani membranæ *Ocelodori*, Ravennas *Ocelodorum.* Appellari autem hanc manſionem, quomodo *peninſularum inſularumque ocellus Sirmio* dicitur Catullo, non exiſtimavero: obſtant MSS. & vocabuli compoſitio, in qua *Durum* ſive *Dorum* Celticam originem ſapit: dictum enim alias eſt, urbium nominibus adjunctum *durum*, eas fluminibus eſſe appoſitas, adſignificare. WESS.

ALBVCELLAM M. P. XXII.] *In Blandiniano & Neapolitano*, Albucela M. P. XXII. *libri Hieron. Pauli*, Albucele M. P. XXII. *Longoliani libri* Albucellam M. P. XXII. *Ptolemaeo in Vaccaeis* ʼΑλβουκέλλα. *ut hoc loco ſatis deſignari videantur fines citerioris, & ulterioris Hiſpaniæ: quando* Ocellus Vettonibus *populis* Luſitaniæ *provinciæ, &* Albucella, *citerioris provinciæ Vaccais ſint attributi.* SVR.

AMALLOBRIGAM M. P. XXVII.] *In Blandiniano, & Longoliano* Amallobrica M. P. XXVII: *& in hoc* XXII. *corrigitur. In Neapolitano* Amalobrica M. P. XXII. *& in libris Hieron. Pauli* Amalobricæ M. P. XXII. *cujus manſionis nullam reperi fieri mentionem.* SVR.

SEPTIMANCA.] *Simancam*, nominis quadam ſimilitudine ducti Merula atque alii eſſe adfirmant. WESS.

CAVCA.] Sita Tagum inter & Durium, quamquam huic vicinior, fuit, teſte Appiano Iber. p. 478.: illuſtrarunt urbem Theodoſii M. natales, ut Zoſimus L. IV. C. 24., de cujus verbis Ch. Cellarius L. II. G. A. C. 1. p. 117., docet. Ravennas *Nibariam* & *Caucam* conjungit L. IV. C. 44., Montanus vero Epiſt. ad Theorlbium *municipia Segobiam, Brittablum & Caucam*; quorum alterum Morales & Garſias *Litabrum, oppidum munitum opulentumque*, quo de Livius L. XXXV. C. 22., probabili opinione eſſe arbitrantur. WESS.

SECOVIA.] Alias *Segovia* vel *Segobia.* SIML.

SEGOVIAM M. P. XXVIII.] *Manuſcripta exemplaria & libri vulgati*, Secovia M. P. XXVIIII. *facili permutatione litteræ G. in C. Habeo vetuſtiſſimum nummum æreum, qui ex altera parte caput decora facie juvenis præfert, cum his litteris, à ſiniſtra C. & dextra I: & averſa parte viri effigies cum haſta, celeri impetu equo velociter currentis, & infra* Segovia; *a Plinio & Ptolemaeo in* Arevacis Segoviæ *fit mentio.* SVR.

SEGOVIA.] Similem numum Ant. Auguſtinus inſeruit Dialog. VIII., ſed literis C. & L., quibus coloniam Latinam indicari exiſtimat, inſignem. Plura Nonius Hiſp. C. 60. WESS.

MIACVM M. P. XXIIII.] *Præferunt Blandinianum exemplar, & libri Longoliani. In Neapolitano, & libris Hieron. Pauli.* M. P. XXVIIII. SVR.

MIACVM.] Cuſani MS. M. P. XXIX. adjungit. WESS.

Digitized by Google

TITVLCIA.	M. P. XXIIII.
COMPLVTVM.	M. P. XXX.
ARRIACA.	M. P. XXII.
CESADA.	M. P. XXIIII.
SEGONTIA.	M. P. XXVI.
	ARCO-

TITVLCIAM M. P. XXIIII.] *Ptolemaeo in* Carpetanis, Τιτύλκια, *non* Τιτυάκια: *nam vetus interpres* Titultiam *vertit. Error natus ex ſimilitudine literarum initialium* Λ & Α. SVR.

TITVLCIA.] Ita Caeſaraug. De Compluto autem Amb. Morales Cordubenſis libro de Ivido & Paſtore Martyribus. SCHOT.

TITVLCIA.] Ravennas L. IV. C. 44 *civitas Complutum, cujus affinalis civitas, quæ dicitur Titultia.* Creditur fuiſſe, ubi *Bajonna* prope regium viridarium *Aranjuez*. Vide. Fr. Bivarium ad Fl. Dextri Chron. p. 360. WESS.

COMPLVTVM.] Vel *Complotum*. SIML.

ARRIACA.] Vel *Attiaca*. SIML.

ARRIACAM M. P. XXII.] *Ptolemaeo eſſe arbitror in eadem* Carpetanorum *regione, juxta* Complutum, Κάρακκα. SVR.

ARRIACA.] Ptolemaei *Caracca* recte huc refertur s Ravennas L. IV. C. 44. *Juxta civitatem Complutum eſt civitas, quæ dicitur Caraca.* Nunc *Guadalaiara* in ejus eſt ſede. WESS.

CESADA.] Sic Vaticanus, Ptolemaeo adſtipulatus. Ravennati L. IV. C. 43. mendoſe *Ceſara*: *Hintam* hodie eſſe ex intervallo colligitur. WESS.

SEGONTIA.] *Segontia XXIII.* vulgata itinerum editio Florentiae anno CIϽIϽXXVI. SCHOTT.

SEGONTIA.] Editus Lugdunenſis cum Vaticano & Cuſani libro M. P. XXIII. Lud. Nonius Hiſpan. C. 74. Ptolemaei *Segobricam* eandem atque hanc fuiſſe decernit, male, ut ego quidem putem: nam ne quid de nominis differentia proferam, diſerte eas diſtinguit Ravennas L. IV. 43. & 44.; & quis eſt, qui *caput Celtiberiae Segobrigenſes* ex Plinio ignoret? WESS.

ARCOBRIGA.] MSS. plerique *Arcobrica* cum Ravennate: tamen Vaticanus *Arcobuga* & ſequenti itinere *Arcobriga*. Servat vetuſti nominis reliquias in Arragoniæ confinio *Arcos*, uti ad Lucenſe Concilium G. de Loaiſa docuit. WESS.

AQVAE BILBITANORVM.] Vel *Bilbilitanorum.* Bilbilis enim eſt *Bilbis* Ptolemaeo. SIML.

BILBILIM M. P. XXIIII.] *In vetuſtis exemplaribus à* Bilbilitanis Aquis Bilbilim *hic milliarium numerus adponitur: nec quemquam moveat, quod multo majus ſpatium horum milliariorum ſit, quam itineris, quod ab* Aquis Bilbitanis, *quibus eadem ſignificatione Mauri* Alhamæ *nomen indidere*, Huermedam *vicum ducitur, in quo* Bilbilitanæ *ruina viſuntur; neque enim veriſimile adparet, ut iter vulgari hac noſtra via duceretur, qua montium fauces crepidineſque adeo arctantur, ut pene expeditis eque vehentibus aditus non ſit. Ac mihi perſuaſum eſt ſiniſtrorſum ab* aquis Bilbilitanis *iter deflexiſſe, qua veredi liberius commearent. Strabo libro iii. p.* 162. Celtiberorum *præcipuas urbes* Segobrigam (*ita enim legendum, non* Segobrida) & Bilbilim *in primis recenſet, inter quas Sertorius, & Metellus prælio memorabili conflixerint, quod itidem ab Appiano memoria proditum eſt: cujus auctoritate & Plinii, qui* Segobrigenſes *in capite* Celtiberiæ *conſtituit; & Ptolemaei, qui* Segobrigam *inter* Celtiberiæ *urbes recenſet, ſatis ſuperque Floriani Ocampis error convincitur, qui* Segorbium *oppidum in* Aedetanis *ſitum, nominis adfinitate*, Segobrigam *eſſe adſeverarit: cujus ſitus, etſi adhuc mihi incognitus eſt, pro certo tamen adfirmare poſſem, ab* Albarrazino *urbe, ſecundum Tagi ripas, vix* XX. M. P. *abeſſe.* Bilbili *vero*, Auguſtae *cognomentum à* Caeſare Auguſto *inditum, ſicuti & inſignibus aliis urbibus, cum Hiſpaniarum provincias bello Cantabrico adiit, exiſtimo; quod innumeris veterum numiſmatum inſcriptionibus adparet, & Martialis ejus oppidi civis carmen teſtatur, quod obiter corrigemus, fœde depravatum: id enim ejuſmodi eſt L. X. Epig.* 103.

Municipes Auguſta mihi quos Bilbilis acri
Monte creat, rapidis quos Salo cingit aquis.

Pro acri *namque, vox* agri *legitur, & lemma epigrammatis ad* Bilbilitanos agros *inditum eſt, quaſi*

Digitized by Google

ARCOBRIGA.	M. P. XXIII.
AQVAE BILBITANORVM.	M. P. XVI.
BILBILI.	M. P. XXIV.
NERTOBRIGA.	M. P. XXI.
SEGONTIA.	M. P. XIIII.

CAE-

quaſi Municipes agri *dici ore latino poſſet, pro* municipales, *cum ab eodem auctore* municipalis urbs *vocetur*, *&* municipalium rubigo dentium. *Jam vero quam ineptus ſenſus eliceretur, ſi a Poeta* Agrico monte creati *dicerentur, qui adeo aſperrimis crepidinibus eſt circumciſus & confragoſus, ut Paulinus, ad Auſonium ſcribens,* Bilbilim acutis ſcopulis pendentem *recte prodiderit. Ne cui novum & longè petitum videatur, quod Martialis* acrem montem *vocarit, cum à ſummo Poeta* acer equus *dictus ſit, eum advertere velim ab ejuſdem ætatis poeta, Papinio Statio, id nomen uſurpatum fuiſſe, cum in Catalogo urbium Bœotiæ, Thebaid. VII. ℣. 345.*

—— Et Hyampolin acri
Subnixam ſcopulo ——

cecinit. Quod ab Homero Ἰλιάδ. β. Ὑάμπολιν ἀμφινέμοντο *editur ℣. 521.* Svr.

AQVAE BILBITAN.] Omnes, quos quidem noverim, *Aqua Bilbitanorum.* Nunc *Albama*, voce Arabum, aquas calidas ſignificante, vocant, ut bene Surita. Vide B. Aldrete L. II. Ant. Hiſpan. C. 2.; Cuſani membranæ M. P. XV. adſcribunt. Wess.

NERTOBRIGAM M. P. XXI.] *In Blandiniano* Nitobrica M. P. XXI. *& ſequenti itinere* Nertobrica. *In Neapolitano item* Nitobrica M. P. XI. *& ſequenti itinere* Neſtobrica M. P. XXII. *lib. Hieron. Pauli* Nitobrica XI. *& infra* Nertobrica XXI. *Ptolemaeo in* Celtiberis, Νερτόβριγα, Βίλβις. Svr.

NERTOBRICA.] Ita Ravennas & ſequenti itinere MSS., qui hic *Nitobrica:* Vaticanus *Neterbriga* & dein *Nertobriga.* Hinc fuerunt Νεργόβριγες, de quibus Appianus Iber. p. 475. & 477.; ſunt enim cum Caſaubono ad Polybii ex Suida fragmenta p. 1532. in Νερτόβριγες commutandi: habet quidem Suidas in μετεωροπολεῖν ex Appiano Νεργόβριγας, ſicuti a Cl Cellario L. II. G. A. C. 1. p. 128. eſt animadverſum; nec tamen aliud inde collegeris, quam vetus id eſſe mendum: Ptolemaeus enim cum Floro L. II. C. 17. & Cl. Dukeri nota, pariterque Itinerarium & Ravennas *Nertobrigam* ſtabiliunt. Nunc *Almunia* erit, ſi Fr. Bivario in Fl. Dextri Chron. p. 355. fides. Wess.

SEGONTIAM M. P. XIIII.] *In Blandiniano & Neapolitano* Secontia M. P. XVIIII. *& ſequenti itinere* M. P. XIIII. *quem numerum præferendum arbitramur, manſionum habita ratione, quod* Nertobrigam Riclam *hodie appellatam eſſe exiſtimemus. In libris Hieron. Pauli* Segontiæ XIX. *Longoliani libri* Secontia M. P. XXVIIII. *&* XVIIII. *corrigitur. Plinius plures hujus nominis urbes fuiſſe adſerit, & cum hoc itinere duæ recenſeantur, primam* Arevacam *urbem eſſe arbitrer, de qua Plinius L. 3. C. 3.* Arevacis, *inquit,* nomen dedit fluvius Areva. Horum ſex populi, Seguntia, & Vxama: quæ nomina crebro aliis in locis uſurpantur, præterea Segovia, & Nova Auguſta, Termes ipſaque Clunia, Celtiberiæ finis. *Eadem urbes à Ptolemaeo in* Arevacis *recenſentur, tametſi* Segontiae *nomen cum cognomente corruptum videtur, legitur enim* Σεγοντά-λαυκα. *Exſtat in ea* Arevacum *regione urbs, quæ* Segontiæ *nomen retinet, in qua* Segontinæ *Eccleſiæ ſedes præſidet, ſed à vetere* Segontia *eo translatam nomen accepiſſe arbitrer, & vetuſtam eo loco ſitam fuiſſe, quo nunc* Medina Zelim *cognomine viſitur, in qua vetuſtatis veſtigia adparent, & in* Segontina *urbe nulla. Huc accedit, quod in vetuſto exemplari* Etymologiarum Iſidori *libro XV. cum Hiſpaniæ urbes recenſentur, &* Sagunti *fit ab eo mentio, in ipſa narrationis ſerie hæc verba adjecta leguntur:* Saguntum ipſa eſt Mitina Zilim juxta Segonciam. *Hujus vero* Segontiæ XVI. M. P. *à* Caeſarauguſta *hoc itinere conſtituta, neminem Geographum auctorem mentionem feciſſe video: nam in Bætica Plinius ejus nominis urbem collocat, & quæ à Ptolemaeo* Peramicæ *cognomento* Segoncia, *in* Vardulis *recenſetur, ea longe regionum tractu ab hac* Segontia *diſſita eſt. Eam tamen ego eſſe arbitror, quæ à Livio memoratur in* Celtiberis *libro XXXIIII. c. 19.*

hoc

Digitized by Google

CAESARAVGVSTA.	M. P. XVI.

ALIO ITINERE AB EMERITA CAESARAVGVSTAM. M. P. CCCXLIX. Sic.

LACIPEA.	M. P. XX.
LEVCIANA.	M. P. XXIV.
AVGVSTOBRICA.	M. P. XII.
TOLETVM.	M. P. LV.
TITVLCIAM.	M. P. XXIIII.
COMPLVTVM.	M. P. XXX.
ARRIACA.	M. P. XXII.
CESADA.	M. P. XXIIII.
SEGONTIA.	M. P. XXVI.
ARCOBRIGA.	M. P. XXIII.
AQVAE BILBITANORVM.	M. P. XVI.

BIL-

hoc modo. Deinde, *inquit*, audito Segontiæ Celtiberûm omnes ſarcinas impedimentaque relicta, eo pergit ducere ad oppugnandum. Poſteaquam nulla moventur re, perſoluto ſtipendio non ſuis modo, ſed etiam Prætorianis militibus, relictoque omni exercitu in caſtris Prætorianis, ipſe cum VII. cohortibus ad Hiberum eſt regreſſus. Ea tam exigua manu oppida aliquot cepit. Deſecere ad eum Sedetani, Auſetani, Sueſſetani. *Cum ad* Hiberum *regreſſum dixit, ex* Celtiberum *regione exceſſiſſe indicat: nam* Celtiberos *nulla* Hiberum *parte attingere ſatis conſtat: & hac* Segontia *in confinio* Celtiberûm, *&* Sedetanorum, *ſeu* Aedetanorum (*iidem enim populi ſunt*) *ſita eſt. Vt mihi videantur* Ruedæ *oppido ad Salonis ripas, hujus* Segontiæ *veſtigia contineri: atque ad eum usque locum* Celtiberûm *regionem pertinuiſſe.* SVR.

SECONTIA.] Placet hoc Vaticano. Jo. Franc. Andrez hujus Segontiæ veſtigia haud longe *Rueda* in *Epila* invenit. WESS.

M. P. CCCXLVIIII.] *Legitur in Blandiniano. In Neapolitano, & libris Hieronymi Pauli* CCCXLVIII. *Longoliani libri* CCCXLVIII. *&* CCCXLVIIII. *corrigunt.* SVR.

M. P. CCCXLVIIII.] Vaticanae Cuſanique ſchedæ CCCXLVIII. M. P.; ſummam unis M. P. auxit ex MS. ſuo vir doctus, qui Fabricii exemplar uſurpavit. WESS.

CAESAREA AVGVSTA.] Lege perpetuo *Caeſarauguſta* per ψιλὸν, una dictione penteſyllaba, è lapidibus antiquis, numis, Aurelio Prudentio & H. Suritae notis, qui domo Caeſarauguſta docti viri fuerunt, ut & Ant. Auguſtinus J. C. egregius & Archiepiſcopus Tarraconenſis, Jo. Verzoza, poëta Græce doctiſſimus, Hieron. Blancus hiſtoricus, Jo. Coſta J. C. & Orator, aliique. SCHOT.

LACIPEAM M. P. XX.] *In Blandiniano, & Longoliano* Lacipea M. P. XX. *Neapolitanum* Lacipea M. P. XV. *& Hieron. Pauli libri* Lacipes M. P. XX. SVR.

LACIPEA.] Memorat hanc Ravennas L. IV. C. 44. Adverſaria, quæ Luitprandi nomen mentiuntur, de hoc itinere §. 30. hæc habent: *Via Antonini Emerita Auguſta Caeſarauguſtam ſic: Caſtra Julia, vel Trogilium, poſterius nomen retinent Mauri, M. P. M. XVII. Lacippeam M. P. M. XX. nunc Madrigaleum. Laucianam M. P. M. XXIIII. Villare Pedroſi Mauris:* quæ, quod ex cerebro inepti impoſtoris ſint nata, nihil curamus. WESS.

LEVCIANAM M. P. XXIIII.] *Manuſcripta, & vulgati libri* Leuciana M. P. XXIIII. *quam eam eſſe adparet, qua Ptolemaeo juxta* Auguſtam Emeritam, *in regione* Luſitanorum [illegible] *vocatur: in qua voce mendum ineſſe arbitror: nam vetus interpres* Lucinniana *vertit, ut merito vetus Itinerarii lectio ſit retinenda.* SVR.

LEVCIANA.] Cuſani MS. *Lauciana.* Ptolemaei Coislinianus codex [illegible] præſert, idque verum arbitrer & a gente *Licinia* dictum. WESS.

AVGVSTOBRIGA M. P. XII.] *Manuſcripta,*

Digitized by Google

BILBILI. M. P. XXIIII.
NERTOBRIGA. M. P. XXI.
SEGONTIA. M. P. XIIII.
CAESARAVGVSTA. M. P. XVI.

ITER AB ASTVRICA CAESARAVGVSTAM. M. P. CCCCXCVII. Sic.

BETVNIA. M. P. XX.
BRIGECIO. M. P. XX.
VICO AQVARIO. M. P. XXXII.
OCELODVRI. M. P. XII.
TITVLCIAM MANSIONIBVS SVPRA SCRIPTIS. M. P. CXCIIII.

CAESARAVGVSTAM MANSIONIBVS SVPRA SCRIPTIS. M. P. CCXV.

ITER AB ASTVRICA PER CANTABRIAM CAESARAVGVSTA. M. P. CCCI. Sic.

BRI-

ſcripta, *&* *Longoliani libri* Auguſtobrica M. P. XII. *praferunt Hieron. Pauli* Auguſtobricæ M. P. XXII. *Plinio L.* 4. *C.* 22. *in* Luſitaoia *Provincia* Auguſtobrigenſes, *qua urbs in* Vettonibus *ejusdem provincia à Ptolemaeo recenſetur.* SVR.

AVGVSTOBRICA.] Hoc MSS. placet. Refert huc Ch. Cellarius L. II. G. A. C. 1. p. 74. lapidem milliarium Theſaur. p. CIV. 9.; ſed qui alteram Auguſtobricam, quam ſequenti itinere habebimus, ut è Suritae ad eam commentario apparebit, complectitur. Hæc fuiſſe videtur, ubi *Puente de Arcobiſpo*, quamquam Hiſpanis nondum convenit. WESS.

TOLETVM.] Quo ſtatu ſeculo IX. fuerit Ovetenſis Concilii Acta tom. III. Concil. Hiſp. p. 159. oſteoduot: *Toletus quippe in ambitu habet V. vel VI. M. P.*, *cujus civitatis ambitus humano artificio actus deſtructus eſt*, *quia valuit diſſipari a gentibus.* WESS.

COMPLVTVM.] Diſtantia hanc inter & Toletum bene habet. Ildephonſus in Aſturio Toletano: *Nam cum ſedis ſua ſacerdotio fungeretur*, *divina dicitur revelatione commonitus Complutenſi ſepultos municipio*, *quod ab urbe ejus ferme LX. milliario ſitum eſt*, *Dei Martyres perſcrutari.* WESS.

ARCOBRICA.] Vel *Arcobrica*, ut ſuperiore itinere. SIML.

NERTOBRICA.] Superiore itioere *Nitobrica*: alibi *Natobrica.* SIML.

M. P. CCCCXCVII.] *Habet Blandinianum exemplar. In Neapolitano & Hierom. Pauli libris* CCCCLXXVI. *&* *Longolianis* CCCCXCVII. *&* CCCCLXXVI. *corrigitur.* SVR.

BETANICA.] Vel *Botunia.* SIML.

BETVNIAM M. P. XX.] *In Blandiniano*, *&* *Longoliani libris* Betunia M. P. XX. *Neapolitanum* Botimia M. P. *&* *in libris Hieron.* Botunia M. P. XX. *Ptolemaeo* Βεδουνία, *à qua* Beduneſios *populos deducit.* SVR.

BETVNIA.] Cuſaoi codex *Botunio*, ſed Vaticanus plaoe ad Ptolemaei mentem *Bedunia.* WESS.

BRICIO.] Vel *Bricico.* SIML.

BRIGECIVM M. P. XX.] *In Blandiniano* Bricieo M. P. XX. *&* *ſequenti itinere* Brigeco: *In Neapolitano* Briiico M. P. XX. *&* *paulo poſt item* Brigeco, *quod in vulgatis accidit libris: ut dubium non ſit*, *quin* Brigecium *ſit legendum*, *nam Ptolemaeo poſt legionem vii. ſtatim ſubditur*, Βεργαιкivων Βεργαίκιον. SVR.

BRIGECIO.] *Briceco* Vatic., *Brigetio* Cuſani MS., *Bricico* margo Fabriciani exemplaris. Ravennas L. IV. C. 45. *brigition*, unde H. Suritae conjectura confirmatur. WESS.

VICO AQVARIO.] Ita jubent obſoletæ membranæ, oeque eſt cur *Aquarum vico* poſtponatur: *Uco aquarum* tameo Raveonas. WESS.

OCELODVRI.] *Ocello duri M. P. XII.* Florentina editio. SCHOTT.

OCELODVRI.] Noſtri codices cum aliis editis aut M. P. XXII. aut XXI. addunt. WESS.

PER CANTABRIAM.] Pergit hoc iter per

Vac-

BRIGECIO.	M. P. XL.
INTERCATIA.	M. P. XX.
TELA.	M. P. XXII.
PINTIAM.	M. P. XXIIII.
	RAV-

Vaccaeos, Arevacos & Celtiberos, nec uſquam Cantabros attingit; qui ergo per *Cantabriam?* Thom. Reineſius, qui ad hanc difficultatem animum advertit, *per Celtiberiam* L. I. V. L. C. 25. refingit: obſtant quidem & repugnant emendationi omnes, quos quidem viderim, libri; nec ea tamen valida eſt ad illam convellendam cauſſa: nam & alibi Cantabria locum Celtiberiæ invaſit; ut apud Strabonem L. III. p. 153. de Minio: Ποσειδώνιος δὲ ἐκ Καντάβρων καὶ αὐτὸν ῥεῖν φησί, ubi omnino ἐκ Κελτιβήρων legi oportet; & partim quidem, quod res ipſa ita velit, partim etiam Geographus, qui paullo ante Oblivionis amnem ex Celtiberis profluere dixerat. Si cui tamen hoc parum placuerit, dicendum illi cum Pet. de Marca L. I. Hiſt. Benehar. C. 21. erit, Cantabros ab Agrippa devictos in plana fuiſſe deductos, atque hæc loca inſediſſe: prius ex Dione L. LIV. p. 605. conficitur; poſterius locorum poſitio non improbabile reddit. Aliam rationem iniit Arnal. Oinehartus Notit. Vaſcon. C. 5., Cantabriæque fines longius deinceps prolatos auguratur: qui tamen cum vincere non poſſit, eas gentes, quas dixi, illis incluſas fuiſſe, malim in Thom. Reineſii conjectura acquieſcere. WESS.

INTERCATIAM M. P. XX.] *Manuſcripta exemplaria, & Longeliani libri* Intercatia M. P. XX. *In Hieron. Pauli libris* Intercatiæ M. P. XXII. *Plinius L. 3. C. 3. in* XVIII. Vaccæorum *civitatibus* Intercatienſes *commemorat. Ptolemaeo duplex* Intercatia; *prima* Ornacorum *populorum, quam juxta* Beduniam, *&* Brigaecium *conlocat, & hanc eſſe proculdubio adparet; & altera Vaccaeorum. Strabo auctor eſt, cum Polybius* Vaccæorum *&* Celtiberorum *urbes recenſeat, cum aliis civitatibus* Segiſamam, *&* Intercatiam *collegiſſe. De hac* Vaccæorum *urbe mentio fieri videtur in Epitoma Liviana libri* XLVIII. Vaccæos, Cantabros, & alias adhuc incognitas nationes in Hiſpania ſubegit. Ibi P. Cornelius Africanus Scipio Aemilianus, L. Pauli F., Africani nepos, ſed adoptivus, provocatorem barbarum Tr. mil. occidit: & in expugnatione Intercatiæ urbis majus etiam periculum adiit. *Ita enim in manuſcriptis legitur & imperitia librariorum ex* Intercatiæ, Intercaptæ urbis *deduxerunt. Inde Plinianum illud lib.* XXXVII. *C.* I. Eſt apud auctores, & Intercatienſem illum, cujus patrem Scipio Aemilianus ex provocatione interfecerat, pugnæ ejus effigie ſignaſſe, vulgato ſtylo, plerumque incommodum valere aliquid: non enim hoc fuiſſe acturum eum, ſi Scipio à patre ejus interemptus eſſet. *Inſignis levitas & inſcitia alicujus Ferdinandi Pintiani diſcipuli eum in errorem induxit, cum in Annotationibus in Plinii tertium librum, monet* Intercatenſes, *non* Intercatienſes *ſcribendum, ex monumento ut ipſe ait antiquiſſimo, quod usque in hodiernum diem legitur* Cluniæ. *In eo enim monumento, quod nos vidimus, ejusmodi eſt inſcriptio, quæ minime animadverſa fuit, in radice turris Eccleſiæ* D. Mariæ, *cognomento* de Rebilla, *extra* Cluniam *oppidum*

ATTVAE. BOV
AE. BOV. F.
INTERCATIENSI
AN. XXXII.
AIVS. ATONIVS
VXO. S. F. C.

SVR.

TELAM M. P. XXII.] *In hanc lectionem & manuſcripta exemplaria, & vulgati Hieronymi Pauli & Longoliani libri conſentiunt. Eam urbem ſuſpicor deſignari, quæ à Ptolemaeo in* Vaccæia Γέλλα *cognominatur; plerumque enim uſu venit, ut* T. *pro* Γ. *& è converſo permutentur: quod in eodem accidit Ptolemaeo: nam in regione* Capetanorum Ἐπίλεσα *legitur, pro* Ἐγίλεσα. *Adde quod & vetus Ptolemaei Interpres,* Pellam *vertit, non* Gellam. SVR.

TELA.] Ptolemaeum, prorſus uti Surita, emendat Fr. Bivarius in Fl. Dextri Chron. p. 319. ſ me, quominus ſine hæſitatione corrigentibus accedam, Ravennas cohibet, qui L. IV. C. 45. *Gelam* in hac ora agnoſcit. WESS.

PIN-

RAVDA CLVNIAM. M. P. XXVI.
VASAMAM. M. P. XXIIII.
VOLV-

PINTIAM M. P. xxiiii.] *In Bland.* Pintiam M. P. XXIIII. *& Hieron. Pauli, & Longoliani libri. In Neapolitano* Pinteam M. P. XXIIII. *Hæc* Vaccæorum Pintia *eſt Ptolemaeo, quam ex itinere hoc, quod* Cantabriam *attingere poſitum eſt, diverſa regione contineri, quam* Vallisſoleti *oppidum, neceſſario videtur, & dextrorſus* Vallem oleti, *per aliquot milliaria derelinqui. Multo enim plura miliaria* Vallem oleti & Raudam (*ea enim* Aranda *ad* Durii *ripas eſt*) *interſunt, quam hoc itinere propoſita videntur* Pintia Raudam: *tametſi numeri manſionis* Raudæ *intermiſſi ſunt. Altera* Pintia *Ptol. in* Gallaicis Lucenſibus *conſtituta eſt, atque hæc mihi potius videtur oppido* Pennafieli *convenire.* SVR.

PINTIA.] Hiſpanorum plerique H. Suritam deſerunt, & *Valliſoletum* Pintiæ ſedem occupare arbitrantur. Vide Marianam L. X. C. 7. & L. Nonium Hiſpan. C. 56. WESS.

RAVDA CLVNIA.] In Schudii exemplari duæ manſiones ſunt *Rauda M. P. XI. Clunia XVI.* Utriusque Ptolemaeus meminit. Cluniae Plinius, *finem Celtiberiæ* vocans, a qua *Clunienſis conventus* nomen habet. SIML.

RAVDAM **] *In Bland. exemplari, & Long. libris* Rauda cluniam M. P. XXVI. *legitur. In Neapol.* Rauda dumia M. P. XXVI. *& in Hieron. Paulli libris* Rauda Cluniæ M. P. XVI. *& manifeſtè adparet inſcitia librariorum, ex duabus manſionibus, unam conflatam.* Raudæ *enim Ptol. in* Vaccæis *meminit, quæ nunc* Aranda *cognominatur, quam* Raudam *vocatam* Regum Legionenſium *tempore conſtare video: nam in vetuſto exemplari rerum à* Legionenſibus Regibus *geſtarum, ſine auctoris nomine, hæc legimus in rebus geſtis à* Rammiro *Rege* Legionenſi, *qui* Caeſaraugustam *à Sarratenis vi expugnavit,* Tunc temporis populavit Rodericus Comes Amaiam. Didacus etiam Comes populavit Burgis per juſſionem Regis. Populavit etiam Munio Muniæ Raudam, & Gondiſalvus tollit Exomam, & Gundiſalvus Ferdinandi Axeam, Duniam & S. Stephanum. *Ea vero* Dunia *corruptè ſcribitur, pro* Clunia. *Neque veriſimile erat,* Cluniam, *celeberrimam ac primariam Hiſpaniarum urbem, & cui tot civitatum tenventus attributus fuit, hoc Itiner. fuiſſe prætermiſſam: cum reliquæ omnes urbes, cui conventus fuere attributi, hoc Itinerario recenſeantur, & obeantur.* Juridici *enim* conventus *univerſæ* Hiſpaniæ citerioris vii. *à Plinio commemorantur L. 3. C. 3.* Tarraconenſis, Carthaginienſis, Caeſarauguſtanus, Clunienſis, Aſturicenſis, Lucenſis, & Bracarenſis. Vlterior *itidem provincia in totidem conventus dividitur. Nam quatuor* Bæticæ *fuere attributi,* Gaditanus, Cordubenſis, Aſtigitanus, & Hiſpalenſis, *& Luſitania iii.* Emeritenſis, Pacenſis, & Scalabitanus: *neque ulla harum civitatum hoc Itiner. prætermiſſa, tametſi Antonini Pii Auguſti imperio earum Provinciarum veterem formam mutatam fuiſſe videamus.* Cluniæ *Sueton. & Plut. in* Galbæ *vita meminere. Dion lib. xxxviiii. p.* 129. *auctor eſt* Metellum Nepotem Cluniam *oppugnantem à* Vaccæis *fuiſſe devictum, & urbe fuiſſe potitos. Nummi extant in numeri, cum ejus urbis inſcriptione, & iiii. virorum nominibus, qui quotannis urbis adminiſtrationi admovebantur, quam ego à* Germanis *aut primis* Gothorum *incurſionibus una cum* Numantia, *&* Auguſtobriga, Arevacum *urbibus, deletam fuiſſe exiſtimo.* SVR.

RAVDA CLVNIAM.] Ita excerpta codicum. Putem indicari, *Randam* eſſe transeundam, quo *Cluniam* perveniatur: neque enim inſolens in Itinerario hoc eſt. Cluniæ diſtincta mentio eſt in Oxomenſis & Aucenſis epiſcopatus diviſione, quam ad Lucenſe Concilium G. de Loaiſa p. 308. vulgavit: pauca tibi inde exſcribam; *Et ſicut aqua ipſa currit & labitur in Arandam, aqua, quæ diſcurrit per Cluniam uſque ad Pennam de Aranda, donec labitur in fluvium Dorium, & omnes villæ ex hac parte fluminis Arandæ.* Nunc Cluniam *Crunna del Conde* eſſe ferunt, quem ſitum vehementer vereor, ut ea, quæ excerpſi, firmare poſſint. WESS.

VASAMA.] Vel *Veſana*, vel *Vaua.* SIML.

VXAMAM M. P. xxiiii.] *In Blandiniano* Vaſanam M. P. XXIIII. *& in Neapol.* Vaſaniam M. P. XXIIII. *Hieron. Pauli libri* Vaſaniam M. P. XXXIII. *Longol. libri* Vaſaniam M. P. XXIII. *&* Veſaviam *corrigitur. Ex ipſo itinere ſatis conſtat* Vxamam *legendum, quæ in* Arevacis *à Plinio L. 3. C. 3., & Ptolemaeo conſtituitur: cujus hodie veſtigia exſtant & parietinæ ad* Caſtellum Caſtri *cognomento, quod* Oſmæ *imminente:*

VOLVCE.	M. P. XXV.
NVMANTIA.	M. P. XXV.
AVGVSTOBRIGA.	M. P. XXIII.
TVRIASSONE.	M. P. XVII.

CA-

minet: & cum plures ejuſdem nominis Vxamæ *fuerint, ut Plinius teſtatur, à Ptolemaeo cognomentum huic adjicitur* Οὔξαμα Ἀργέλαι. Vxamam *à Cn.* Pompejo *fuiſſe everſam, Oroſius auctor eſt.* Svr.

VASAMAM.] Turpiſſima hic veteres libros invaſit diſcordia; quod ſecuti ſumus in edito Baſilienſi & Vaticano ineſt: Fabriciano exemplari, cui Caeſaraug. Schotti aſſentitur, adſcriptum eſt. *Vaſanam M. P. XXIIII.* Cuſani ſchedæ *Vaſaniam M. P. XXXIV.* præferunt, *Vanam* M. P. XIIII. Lugdunenſis editio. Videntur olim MSS. *Vſamam* habuiſſe pro *Vxama*, indeque omnis illa dein nata differitas. Simile peccatum ex Silio L. III. 384. feliciſſime N. Heinſius eluit. Wess.

VOLVCEM M. P. XXV.] *In Bland.* Voluce M. P. XXV. *& Neapol.* Voluce M. P. XV. *Hieron. Pauli libri*, Volunæ M. P. XV. *& in Longol.* Voluce M. P. XXV. *&* XV. *corrigitur: mihi haud dubiè id oppidum eſt, quod Ptolemaeo in* Arevacis Οὐόλουκα *ſcribitur: & itidem ex milliariis dimenſionibus, qua* Vxama Numantiam *numerantur*, Canaiannaciorem *oppidum eſſe adfirmare poſſumus.* Svr.

NVMANTIAM M. P. XXV.] *Manuſcripta exemplaria, & vulgati libri, in hunc numerum rectè conſentiunt. Plinius L. 3. C. 3.* Numantinos, Pelendonibus Celtiberorum *populis attribuit: in quorum regione* Durius, *amnis ex maximis Hiſpaniæ, ortus juxta collem, in quo ſita erat, delabitur: & in eo nulla ejus cadaveris reliquiæ viſuntur. Ptolemaeus* Numantiam Arevacis *attribuit. Strabo L. 3. p.* 162. Numantiam *à* Caeſarauguſta *abeſſe ad ſtadia* ∞ccc. *perhibet; quorum ratio, cum numeris harum manſionum conferenda non eſt, quod via ha per diverticula quadam manſionum ducerentur, quod ſæpè admonuimus.* Svr.

NVMANTIA.] Celeberrimam urbem inſtauraſſe Galbam ferunt ob Seguini nummum, qui *GALBAM IMP.* & *RESTIT. NVM.* præfert; nec citra dubium tamen ea eſt conjectura, ſiquidem & *NVM.* aliud adſignificare poſſit, quo de Ezech. Spanhemius Diſſert. XIII. de V. & P. Numiſ. p. 625. De Numantiæ ſitu non minor eſt controverſia, qua poſt bene longam diſputationem examinata, Bern. Aldrete L. I. Ant. Hiſpan. C. 6. &c. rudera & parietinas urbis quærenda *Soria* circave eſſe, nec longe a Durii fontibus, decernit. Jam quod Strabonem ſpectat, ſi cum Caſaubono τῶν ἑξήκοντα legeris, ejus verba rationem M. P. non conturbabunt. Wess.

AVGVSTOBRIGAM M. P. XXIII.] *In Blandiniano* Auguſtobriga M. P. XXIII. *In Neapolitano* Auguſtobrica M. P. XXIIII. *& in Hieron. Pauli libris*, Auguſtobricæ M. P. XXIIII. *Longoliani libri* Auguſtobrica M. P. XXIII. *ſed* XXIIII. *corrigitur. Blandiniani lectio meritò præferenda eſt, quod eo numero rectè itineris ſumma* M. P. CCCI. *conficiatur. Hæc autem* Auguſtobriga *eſt, quæ a Ptolemaeo in* Pelendonibus *conſtituitur, cujus ruina in oppido* Muro VIII. M. P. *ſupra urbem* Agredam *viſuntur in via hac conſulari, in qua lapides vidimus anno M. D. xlvii. nomen urbis ejus ſuis milliariis præferentes: qui indicant initia milliarium ab* Auguſtobriga *duci* Numantiam *verſus, quamvis iter ab Antonino ab Aſturica* Caeſarauguſtam *ducatur. Ad* II. *Milliaria, à vico, qui* Murus *appellatur*, Numantiam *verſus, in media via erecto lapide, hac legitur inſcriptio:*

.....CAESAR....
....TRAIANVS....
PONT. MA.
TR. POT. PP.
CIT. AB
M. P. II.

In Eccleſia vici, quem Pozo *vocant, ante fores Eccleſiæ, dejectus lapis viſitur, cum hac inſcriptione:*

..CAESAR
CLV.....
PONTIFE.....
P. XXX......
... A AVGVSTOBRIGA
M. VIIII.

Supra

CARAVI. M. P. XVIII.
CAESARAVGVSTA. M. P. XXXVII.

ITER A TVRIASSONE CAESARAVGVSTA M. P. LVI. Sic.

BALSIONE. M. P. XX.

AL-

Supra vicum Pozo *cognominatum, Numantiam verſus, in media via erectus lapis cum hac inſcriptione :*

IMP. CAESAR NER
VA TRAJANVS
AVG. GER. PONT. MAX.
TRIB. POT. PP. COS. III.
FECIT. AB. AVGVSTOB.
M. P. X.

SVR.

AVGVSTOBRIGA.] Membranaceus Cuſani liber *Augustoduca M. P. XXIV.*, ceteri vulgatum retinentes M. P. XXVII. adponunt. In ejus ſitu Surita, Amb. Morales atque alii concordant. Vid. B. Aldrete L. I. A. H. C. 7. WESS.

TVRIASONEM M. P. XVII.] *In Blandiniano, & Hieron. Pauli libris* Turiaſſone M. P. XVII. *& in Neapolit.* Turiaſone M. P. XVII. *Longoliani libri* Turiaſſone M. P. XIIII. *&* XVII. *corrigitur. Vrbs celebris, nomen retinens, quam Plinius L. 3. C. 3.* Vaſconum *regioni attribuere videtur.* Oſcenſes regionis Vaſcitaniæ (*ita enim legendum, non* Veſcitaniæ) Turiaſonenſes, Latinorum veterum Caſcantenſes; Caſcantum *enim, ut ſupra monuimus, ad* Vaſcones *item pertinet. A Ptolemaeo verò* Turiaſo in Celtiberum *regione conſtituitur. Reperiuntur complures nummi anei, qui nomen* Turiaſonis *praeferunt: ſed hi magis inſignes: in quodam viſitur capitis fœmina effigies cum hac inſcriptione* SILBIS: *ut numinis alicujus nomen eſſe videatur: in averſa parte viri equitantis imago, protenta dextera, habitu, qui in ſtatuis, ut Quintilianus inquit,* pacificatoris *eſſe ſolet, & infra equi pedes* TVRIASO. *in alio* Auguſti *facies, cum hac inſcriptione,* IMP. AVGVSTVS P.P. *& in averſa parte, in media area* coronæ civicæ *ha litera, qua municipium fuiſſe docent,* MVN. *& infra eas litteras* TVRIASO. SVR.

TVRIASSONE.] Univerſi hoc amplectuntur libri, quamquam in M. P. non ſatis concordes: margo enim Fabriciani libri XIV. M. oſtentat, cum reliqui XVII. M. præoptent. Ravennas *Turiaſſon*, Uſuardus prid. Idus Novembr. *civitas Tiraſſona.* Idatius An. XXV. Theodoſii Imp. *Baſilius ob teſtimonium egregii auſus ſui congregatis Bacaudis in Eccleſia Tyriaſſone fœderatos occidit:* ubi Bacaudæ illi dicuntur, qui arma, ut ſe ſuaque contra magiſtratuum violentiam tuerentur, induerant, ut ex Salviano L. V. de Gubern. Dei. p. 191. notum eſt. Orti ſub Diocletiano in Gallia & per agros vicosque ſpargi cœpti ſunt. Κατ' ἀγρούς τε καὶ κατὰ κώμας, inquit Euſebius Orat. de laud. Conſtantini p. 647. ξιφηφορεῖν τοὺς γεωπόνους· καὶ μᾶλλον τῶν πρὸς γεωργίαν ὀργάνων τὰς ἐνόπλους κεκτῆσθαι παρασκευάς. Inde tanquam contagio Hiſpaniam invaſit; quare *Bacaudas Tarraconenſes*, & *Bacaudas Aracelitanos* idem Idatius memorat. Verum in viam. Nunc *Tarazona*, nomine paullum immutato, dicitur. Vid. Nonium Hiſp. C. 76. WESS.

CARAVI M. P. XVIII.] *Praefert Bland. exemplar. In Neapolitano* Caravia M. P. XVIII. *& in Hieron. Pauli libris* Caraviæ XVIII. *Longoliani* Caravi M. P. XVIIII. *&* Caravia *corrigitur: cujus manſionis veſtigia nulla reperio.* SVR.

CARAVI.] *Caravia* editus Baſilienſis & ſcriptus Cuſani, ceteri *Caravi M. P. XVIII.* Credo eam eſſe, quam Appianus Iber. p. 468. Κάραβιν πόλιν, ἣ Ῥωμαίων ἦν φίλη, *urbem Carabin, Romanis amicam*, appellat. WESS.

CAESARAVGVSTAM M. P. XXXVII.] *In Blandiniano & Longoliano auferendi caſu* M. P. XXXVII. *& in Neapolitano* M. P. XXVIII. *In Hieron. Pauli libris* Caeſarauguſtae M. P. XXXVII. SVR.

BALSIONEM M. P. XX.] *Blandiniano* Balſione M. P. XX. *& infra* Belliſone. *& in Neapolitano* Belſione M. P. XX. *& infra* Belliſono. *In Hieron. Pauli libris hoc iter non habetur, & infra* Belliſono, *ſed* Balſionis *nomen proximè mihi videtur accedere ad nomen oppidi* Βέλσινον, *quod primum juxta* Turiaſonem *in* Celtiberis *à Ptolemaeo conſtituitur, ut dubium non ſit, quin idem videatur.* SVR.

BALSIONE.] Ravennas L. IV. C 43. *Juxta Caeſarauguſtam ponitur civitas, qua dicitur Belſione:* unde arbitrer in Ptolemaeo Βέλσινον

 olim

ALLOBONE. M. P. XX.
CAESARAVGVSTA. M. P. XVI.

PER LVSITANIAM AB EMERITA CAESARAVGVSTA.
M. P. CCCCLVIII. Sic.

CONTOSOLIA. M. P. XII.
MIROBRIGA. M. P. XXXVI.
SISALONE. M. P. XIII.
CAR-

olim fuiſſe. Nunc *Boria* erit, ſi Bivarius ad Dextri Chron. p. 285. non fallit. WESS.

ALABOVE.] Vel *Alabona*, vel *Alona*. SIML.

ALLOBONEM M. P. XX.] *In manuſcriptis* Allobone M. P. XX. *In Longol.* Allone. *Si milliaria numeros, qua* Allobone Caeſarauguſtam *numerantur, nulli dubium erit, quin id oppidum ſit, quod* Alagonem *dicimus: cujus Eccleſia, cum Archidiacono* Caeſarauguſtano *attributa ſit, in vetuſtis ejus dignitatis monumentis reperitur nuncupari* Alavonenſis Archidiaconus*pro* Alobonenſis; *familiari enim errore mutantur B in V. & contra. Praeterea idem oppidum eſſe arbitror, quod ultimum in* Vaſconum *regione in vulgatis libris à Ptolemaeo* Ἀλαυῶνα *nuncupatur: & ſi ex nomine conjectura capienda ſit, ut mihi perſuaſum eſt, opera pretium erit noviſſe,* Vaſconum *fines ad eum usque locum protendi: cum* Caeſarauguſta Aedetanorum *regionis primaria ſit, qui* mare internum *attingunt: quemadmodum &* Vaſcones Oceano *alluuntur.* SVR.

CONTOSOLIAM M. P. XII.] *Manuſcripta exemplaria & vulgati libri* Contoſolia M. P. XII. *cujus manſionis nullam reperi mentionem fieri.* SVR.

MIROBRIGAM M. P. XXXVI.] *In Blandiniano* Mirobrica M. P. XXXVI. *In Neapolitano* Mirobrica M. P. XVI. *In Hieron. Pauli libris* Mirtobricæ M. P. XXVI. *& in Longolianis* Mirobrica M. P. XXXV. & XXVI. *corrigitur. Plinius L.* 3. *C.* 1. Mirobrigam *conventus* Cordubenſis *recenſet, & alteram ad Oceanum* Luſitaniæ, *& in eadem* Luſitánia Mirobrigenſes, *qui* Celtici *cognomantur. Ptolemaeo item in* Celticis *Luſitania* Μιρόβριγα *recenſetur, & altera in* Oretanis, *quam ego hoc itinere adpoſitam crederem.* SVR.

MIROBRIGA.] Ita Vaticanus. Cuſani MS. *Merobrica M. P. XXVI.* Μιρόβριγα Palat. & Coislin. Ptolemaei codex. *ORDO MEROBRIG.* & *MIROBRIGENSIVM MVN.* in Gruterianis inſcriptionibus p. LXXVI. & CCLVII. leguntur, nec tamen, ad quam pertineat Mirobrigam, promptum eſt indicare. WESS.

SISAPONEM M. P. XIII.] *Manuſcripta exemplaria & libri vulgati* Siſalone M. P. XIII. *Plinio L.* 3. *C.* 1. *in* Celticis Beturiæ *regionis* Alpeſa Seppone, *in vetuſtis exemplaribus: &* Siſapona *corrigitur à quibusdam, non ſine ejusdem auctoris expoſita ratione: libro enim xxxiii. C.* 7. Siſaponenſem *regionem* Bæticæ *attribuit, cum de Minio agitur. Referam integrum locum, quòd Ciceroni Philippica ſecunda C.* 19. *magnam lucem adhibeat: Ita enim inquit:* Sed neutro ex loco invehitur ad nos, nec fere aliunde quam ex Hiſpania: celeberrimum ex Siſaponenſi regione in Bætica miniario metallo vectigalibus P. R., nullius rei diligentiori cuſtodia. Non licet id ibi perficere, excoquique. Romam perfertur vena ſignata, ad dena millia fere pondo annua. Romæ autem lavatur, in vendendo pretio ſtatuta lege, ne modum excederet LXX. M. libras. Sed adulteratur multis modis, unde præda ſocietati. *Et paulo inferius,* Siſaponenſibus autem miniariis ſuæ venæ harena ſine argento excoquitur. *Eam ſocietatis prædam objicit Cicero M. Antonio cum inquit:* Quid erat in terris ubi in tuo pedem poneres, præter unum Miſenum, quem tu cum ſociis, tamquam Siſaponem, tenebas? *De his* Siſaponenſium miniariis *locutum fuiſſe Vitruvium adparet:* Quæ autem, *inquit libro vii. C.* 9. in Epheſiorum metallis fuerunt officinæ, nunc trajectæ ſunt ideo Romam, quod id genus venæ poſtea eſt inventum Hiſpaniæ regionibus, quibus metallis glebæ portantur & per publicanos Romæ curantur. Eæ autem officinæ ſunt inter ædem Floræ, & Quirini. *Strabo in locis ad* Ilipam *ſpectantibus maximam vim eſſe argenti nec non ad* Siſaponem *refert: & utrumque his temporibus manifeſtè adparuit, argentariis ditiſſimis ad* Guallalcanalem *effoſſis, & argenti vivi effoſſionibus ex* Siſaponenſibus *ſecturis, quibus* Almadeni *hodie nomen inditum eſt, ſocietati* Fuggerorum *ad-*

CARCVVIVM.	M. P. XX.
AD TVRRES.	M. P. XXVI.
MARIANA.	M. P. XXIIII.
LAMINI.	M. P. XXX.
ALCES.	M. P. XL.
VICO CVMINARIO.	M. P. XXIIII.

TITVL-

addictis, ex quarum locatione ingentes ſummæ comparantur: quod argentum vivum innumeris rebus ad uſum ſit expeditum; nam neque argentum, neque as, ſine eo poteſt recte inaurari. Ptolemaeo non in Bætica, *ſed in* Oretanorum *regione citerioris provinciæ* Σισαπώνη *conſtituitur: quorum fines* Beticam *attingunt: ut mirum non ſit à Plinio* Siſaponenſem *regionem in* Bætica *conlocari.* Svr.

SISALONE.] Summo conſenſu omnes MSS., a quibus diſſentire non placuit, id præferunt. Non quidem elegantia Suritae conjecturam, ſed certa veritas deſtituit: verus enim Siſaponis ſitus in obſcuro eſt. Scio Plinii & Strabonis Siſaponem quæri, ubi *Almadenum* eſt, nec ferre tamen itineris ductus poterit, ut cum hac manſione componatur; nedum ut *Saepo*, quam Plinius in Celticis Bæturiæ locat, eadem ac Siſapo ſit: diſtinguitur enim ab eodem Plinio a Siſapone, eſtque Sæponis ſitus non male fixus a R. Caro L. III. Ant. Hiſpal. C. 63., quem vide. Si cui tamen *Siſapone* hoc loco placuerit, arripienda erit Σισαπώνη Ptolemaei in Oretanis & a Pliniana & Strabonis disjungenda. Ciceronis de Siſapone verba Surita de Hiſpanienſi recte accepit, penitius tamen in Oratoris ſententiam mihi penetraſſe viſus eſt Turnebus L. X. Adverſ. C. 12. Wess.

LARCVRIM M. P. xx.] *Manuſcripta, & libri vulgati, quorum conlatione utimur,* Carcuvium m. p. xx. *præferunt: & ego* Larcurim *legendum arbitror, & apud Ptolemaeum in* Oretanis *Λαρκουρὶς pro Λακουρὶς. In vetuſti inſcriptione lapidis* Malagone *in eadem* Oretanorum *regione legi* p. corn. larcvritanvm: *ut hunc Antonini locum corrigere non dubitem: nam hodie nomen retinet &* Alarcos *vocatur. Ptolemaeo in Carpetanorum regione recenſetur Ἰλαρκουρίς.* Svr.

CARCVVIVM.] Hoc omnibus itidem libris, quorum excerptis utimur, probatur. Sitne *Larcuris* ſive *Lacuris* Ptolemaei, quæ Suritae ſuſpicio, an ejusdem Geographi *Ilarcuris*, de qua Cellarius L. II. G. A. C. 1. p. 123. cogitabat, non finivero. Potuit enim ex earum numero manſionum eſſe, quas alii ob ignobilitatem prætericrunt: atque hoc a vero non prorſus alienum erit, ſi *Caracuel*, ut Jo. Mariana tradidit, Carcuvii reliquias & nomen retineat. Wess.

LAMINIVM M. P. xxx.] *In* Carpetanis *nobile quondam oppidum* Laminium *à Ptolrmaeo conlocatur; unde Plinio L. 3. C. 3.* Laminitani *populi citerioris provinciæ cum* Egeleſtanis *&* Ilercitanis *recenſentur, & libro 36. C. 22.* cotes Laminitanæ *ex Hiſpania citeriore, vetuſtis etiam exemplaribus refragantibus, in quibus* Flaminitanæ *legitur.* Laminiobrenſis *Epiſcopi in ſubſcriptionibus Epiſcoporum Hiſpaniarum provinciarum ſit mentio.* Svr.

LAMINI.] Sic Pariſinus & margo Fabriciani exemplaris; ceteri *Lamini* cum Ravennate L. IV. C. 44. Schottus *La mancha* ab Hiſpanis cenſeri monuit. Vid. Fr. Bivarium ad Fl. Dextri Chron. p 126. Wess.

ALCES M. P. xl.] *Præferunt manuſcripta exemplaria, & vulgati libri, neque quidquam, quod ad hanc manſionem pertineat, reperio.* Svr.

ALCES.] Aſſentior Abram. Ortelio, *Alcen urbem*, quam Gracchus apud Livium L. XL. C. 48. & 49. expugnat, eſſe arbitrato. Wess.

VICVM COMINARIVM M. P. xxiiii.] Vico Cominario m. p. xxiiii. *præferunt eadem rxemplaria, & vulgati libri.* Cuminarium vicum *legendum exiſtimant, quod rxſtare adſerant oppidulum in hujus vici veſtigiis, in cujus agro* cuminum *lætiſſime proveniat.* Svr.

VICO CVMINARIO.] Cumini lætus in Carpetanis fuit proventus; Plinius L. XIX. C. 8. *Cuminum in Carpetania noſtri orbis maxime laudatur.* Vico hinc nomen veniſſe credibile fit, præſertim cum *Sancta Cruz de la Zarza*, quæ vici locum occupare dicitur, etiamnum

Digitized by Google

TITVLCIAM. M. P. XVIII.
CAESARAVGVSTAM MANSIONIBVS SVPRA SCRIPTIS. M. P. CCXV.

ITER A LAMINIO TOLETVM. M. P. XCV. Sic.
MVRVM. M. P. XXVII.
CONSABRO. M. P. XXVIII.
TOLETVM. M. P. XL.

ITEM A LAMINIO ALIO ITINERE CAESARAVGVSTAM. M. P. CCXLIX. Sic.
CAPVT FLVMINIS ANAE. M. P. VII.
LIBISOSIA. M. P. XIIII.
PA-

uberrimo cumini proventu ſit celebris. Ceterum *Cominario vico* MSS. præter Pariſinum, cui non diſplicet vulgatum. WESS.

LIMINIVM.] Vel *Lamenium.* SIML.

ITER A LAMINIO.] *A Limio* ſchedæ Cuſani, at mox *Laminio*, quod reliquis probatur. WESS.

MVRVM.] Alias *Aurum.* SIML.

MVRVM M. P. XXVII.] Sic MSS.; tamen Lugduni M. P. VII., Baſileae M. P. VII. 17. appoſuerunt. Ravennati L. IV. C. 44. *Morom.* Forte, modo ne *Morum* ex Ravennate ſcribi debeat, *muri* vocabulo arx & propugnaculum indicatur, ut in Horatiano, *hic murus aheneus eſto*, & Piſoniana Ciceronis C. 4. *propugnacula murique tranquillitatis atque otii*; quo uſu Graecis τεῖχος pervulgatum eſt. Oppianus L. V. Hal. 45.

Εὐρφέες βασιλῆες, Ὀλόμπιαι τείχεα γαίης.

ſed de eo commodiore loco ad Hieroclem. WESS.

CONSABRVM M. P. XXVIII.] *In manuſcriptis exemplaribus* Conſabro M. P. XXVIII. *Hieron. Pauli libri* Conſabrum M. P. XXVIII. *& Longol.* Conſobro *praferunt. Plin. L. 3. C. 3.* Conſaburenſes *cum* Baſtitanis *&* Dionenſibus *recenſet. Permanent nominis veſtigia, juxta ejus oppidi ruinas:* Conſuegra *enim nuncupatur.* SVR.

CONSABRO.] Vaticanus *Conſabro M. P. XXIIII.*, ſed a ceteris deſtitutus, quippe vulgatos numeros amplexis. *Conſabron* pro *Conſaburo* Ravennas quoque; cives atque urbis incolas *Conſaburenſes* P. Scriverius Frontino L. IV. Stratag. C. V, 22. felici opera reſtituit. WESS.

TOLETVM.] Lugduni & Baſileae M. P. XLIIII. adjunxerunt, non improbata Vaticano & Pariſino MSS.; notat tamen poſterioris margo *hic IV. supereſſe.* WESS.

CAPVT FLVMINIS ANAE M. P. VII.] *Edunt eadem exemplaria, & vulgati libri; qua milliaria ſatis indicant* Laminitanæ urbis *ſolum. Plin. non minus mirabili eloquentia* Anæ fluminis *ortum, & curſum, quam ipſe admirandus eſt, expoſuit*, Siquidem, *inquit L. 3. C. 1.*, Bæticæ latere Septentrionali prætenditur Luſitania, amne Ana diſcreta. Ortus hic Laminitano agro citerioris Hiſpaniæ, & modo ſe in ſtagna fundens, modo in anguſtias reſorbens, aut in totum cuniculis condens, & ſæpius naſci gaudens, in Atlanticum Oceanum effunditur. *Cui tantum hoc itinere tributum eſt, ut &* caput *amnis, & ejus curſus indicentur.* SVR.

LIBISOSIA.] Vel *Liboſia.* SIML.

LIBISOSAM M. P. XIIII.] *In Bland.* Liboſoſia M. P. XIIII. *& in Neapol.* Libiſoſia M. P. XIIII. *& in Hieron. Pauli libris* Libiſonæ M. P. XIIII. *& in Longol.* Liboſia M. P. XIIII. *Plin. L. 3. C. 3. in vetuſtis etiam exemplaribus inter populos, qui* Carthaginem *convenerant*, Libiſoſona *cognomine* Foro auguſtana *commemoratur. Ptolemaeus in* Oretanis *proxime ad veri nominis ſcripturam accedit* Λιβισώσα *pro* Λιβισόσα, *quemadmodum vir magni ingenii, & inſignis eruditionis, Frias Albornozius ſcribendum ex vetuſto monumento admonuit: hodieque ejus ruinas extare in oppiduli agro, quod* Lebazuza *cognominatur.* SVR.

LIBISOSIA.] Ita MSS., præter eum, quo priſtinus libri Fabriciani poſſeſſor uſus eſt, *Liboſoſia* præferentem. Ravennati *Libinoſa.* CO-
LO-

Digitized by Google

PARIETINIS.	M. P. XXII.
SALTICI.	M. P. XV.
AD PVTEA.	M. P. XXXII.
VALEPONGA.	M. P XL.
VRBIACA.	M. P. XX.
ALBONICA.	M. P. XXV.
AGIRIA.	M. P. VI.
CARAE.	M. P. XX.
SERMONE.	M. P. VIIII.

CAE-

LONIA LIBISOSANORVM fuit in monumento, de quo Surita. Vid. Gruterianum Theſaur. p. CCLX. 3. Wess.

SALTICI M. P. XV.] *Habet Bland. exemplar & Neapol.* Saltici M. P. XII. *Hieron. Pauli libri* Saltici M. P. XVI. *& Longoliani* Saltici M. P. XV. *&* XVI. *corrigitur. Idem videtur oppidum eſſe, quod à Ptolemaeo in* Oretanis *juxta* Libiſoſam *Σάλικα nuncupatur; ut in alterutro mendum irrepſerit.* Svr.

SILTICI.] Cuſani codex *Saltici M. P. XVI.*, ceteri uno minus. Adverſaria Luitprandi §. 34. in caſtigatioribus Antonini exemplaribus *Saltiga* legi produnt. Puto Higuerram ex Ptolemaeo hauſiſſe, qui tali nomine in Baſtitanis urbem locat. Wess.

AD PVTEAL M. P. XXXII.] *In Blandiniano exemplari, & Longolianis libris* Ad putea M. P. XXXII. *In Neapolitano* A putea M. P. XVI, *& in Hieron. Pauli libris*, A puteæ M. P. XXXII. *quare* ad Puteal *ſubſtitui.* Svr.

AD PVTEA.] Univerſi, quos quidem noverim, hoc edunt MSS., neque cauſſam reperire poſſum, quamobrem *ad Puteal* Surita maluerit; nam Advetſariorum Luitprandi fictorem & *ad Putealia* ſcribentem locumque fabulis replentem nihil moror; exiſtimavitne *putea* Latinis eſſe ignota? quorum exempla apud Nonium & in juriſconſultorum fragmentis durant plurima: Ravennas L. IV. C. 44. *puteis altis.* Wess.

VALEPONGAM M. P. XL.] *In Blandiniano, & Longoliano* Valeponga M. P. XL. *& in Neapolitano* Valebiniga M. P. XXXII. *Hieron. Pauli libris* Valle longe XL. Svr.

VALEPONGA.] Conſpirant in voce ita ſcribenda MSS.; *Vallem longam* Adverſaria Luitprandiana ex Hieron. Paulli, ut ſuſpicor, libro. Abram. Ortelius *Vallisne Ibana* ſit, cujus ea a Pithoeano Ludovici Pii vitæ ſcriptore p. 330. natura perhibetur, ut in profundo poſita hinc inde prærupțis montibus cingatur, quærit. Mihi non liquet. Wess.

VRBIACA.] XXV. M. P. cum Vaticano Lugdunenſis editus adſcribit, ceteri XX. M. Fortaſſe *oppidum* eſt *Hiſpanum, Urbicua nomine* apud Livium L. XL. C. 16. Wess.

ALBONICA.] *Allabericum* M. P. XXV. ficta illa Adverſaria, haud ſcio è quo fonte: noſtri certe libri repugnant. Wess.

AGIRIA.] Eadem Adverſaria *Argiriam.* Vaticanus M. P. III. cum Lugdunenſi libro: alii VI. M. P. Wess.

CARAS M. P. XX.] *In Blandiniano, & Longolianis libris, & Hieron. Pauli* Care M. P. XX. *& in Neapol.* Care M. P. XVI. Svr.

CARAE.] Probant hoc vetuſti codices: tamen Adverſariorum falſarius *Carenas* vel *Callete M. P. XX.*, quod ſibi cum reliquo nugarum apparatu habeat. Wess.

SERMONE.] Vel *Cervione.* Siml.

SERMONEM M. P. VIIII.] *In Blandiniano* Sermone M. P. VIIII. *& in Neapolitano* Sermone M. P. XX. *Hieron. Pauli libri* Setinone M. P. XXIX. *& Longoliani* Sermonem M. P. XIIII. *&* XXVIIII. *corrigitur. Ego ſuſpicor hujus manſionis nomen corruptum fuiſſe, &* Ad molem *legendum eſſe: exſtat enim* Moles *hoc itinere vetuſti & magnifici operis ſupra* Caeſarauguſtam, *ad* XVIII. M. P. *qua oppido nomen dedit, ad* Orbæ *amnis ripas, cujus ſubſtructionibus & munitione ac mole vaſtiſſimorum lapidum, fons incredibili magnitudine,* rivo dare nomen idoneus, *ut eſt apud poetam, ab* Orba *amne disjungitur, ne ejus inundationibus obrui poſſit, cujus fontis aqua* Caeſarauguſtanum *agrum rigant.* Svr.

SER-

CAESARAVGVSTA. M. P. XIX.

ITER AB ASTVRICA TARRACONE. M. P. CCCCLXXXVI.

Sic.

VALLATA. M. P. XVI.

INTERAMNIO. M. P. XIII.

PA-

SERMONE.] Vaticanae & Cuſani ſchedæ *Sermone M. P. XXVIIII.*, margo Fabriciani codicis *Sermona:* unde apparet, H. Suritae conjecturam, quam in ſuum quoque Theſaurum Ortelius tranſtulit, a MSS. damnari; ne dicam, nimiam atque audaciorem hanc videri operam: proptereane *ad molem* erit ſcribendum, quia magnifici & vetuſti operis *moles* haud multum a Caeſarauguſta abeſt? WESS.

CAESARAVGVSTAM M. P. XVIIII.] *In Blandiniano* M. P. XXXVIII. *&* *Neapolitano* M. P. XVIIII. *Hieron. Pauli libri* M. P. XVIII. *&* *Longoliani* M. P. XXXVIII. *&* XVIII. *corrigitur: mihi præferenda viſa eſt Neapolitani exemplaris lectio, tametſi cum ſumma numeris non congruit.* SVR.

CAESARAVGVSTA.] Vatican. Pariſinus & Cuſani MSS. cum editis prioribus M. P. XXVIII. addunt, margo Fabriciani exemplaris XXXVIII. M. P.; quo fit, ut vera diſtantia in obſcuro maneat. WESS.

ASTORICA.] Vel *Aſturica*, utroque enim modo in MS. legitur. SIML.

VALLATA.] In Dextri Chron. An. CCLV. *Vallata Urbicua* eſt mentio. Puto impoſtorem ex Livio *Urbicuam* ſumpſiſſe, aut certe ab *Urbico* flumine, quod Iſidorus Chron. Gothici Aera CCCCXCI. M. P. XVI. ab Aſturica ſeparat, & vitioſe in Rer. Getic. C. 44. Jornandis *flumen Urbium* audit, formaſſe. Ut ut eſt, neque enim refert, ſitus Vallatæ perhibetur in *Vannezam* incidere. WESS.

PALANTIAM M. P. XIIII.] *Plinius L.* 3. C. 3. in Vaccæorum civitatibus Palantinos *recenſet: ita enim in vetuſtis exemplaribus legitur, non* Pallantinis. *Ptolemaeo item in* Vaccæis, Palantia. *Julius Frontinus de limitib. agrorum p.* 38. Sicut in Luſitania Salmanticenſibus, aut in Hiſpania citeriore Palatinis: *pro* Palantinis. *Ab ea urbe* Palantini campi *Oroſio dicti, tametſi in vetuſto codice* Palentini *legitur, qui item* Gothici *nuncupati, qua nunc* regio Camporum *dicta. Apud Strabonem corruptè legitur* Arvactorum *oppidum eſſe, pro* Vaccæorum. τῶν δ' Ἀρυακτῶν ἐν ᾗ Σίγιδα πόλις, καὶ Παλλαντία: *nam ſtatim ab eodem auctore* Vaccæorum *fit mentio.* SVR.

PALANTIA.] Appiano Παλλαντία πόλις, ἡ μεγίστη Οὐακκαίων Iber. p. 511. Recentior ætas *Palentiam* appellavit; unde Idatio An. I. Majoriani *civitas Palentia*, Ildephonſo Toletano in Montano & Conantio *Eccleſia Palentina ſedes*. Adde Concili Ovetenſis decreta tom. III. Concil. Hiſpan. p. 159. & Ravennatem L. IV. C. 44. WESS.

VIMINACIVM M. P. XXXI.] *In manuſcriptis, & vulgatis* Viminatio M. P. XXXI. *Ptolemaeo item in* Vaccæis Οὐιμινάκιον. SVR.

VIMINATIO.] Ravennas *Biminatium*. A. Schottus notat alios *Viminacio*, ſed verius *Viminatio*, ſcribere. WESS.

LACOBRIGAM M. P. XV.] *In manuſcriptis, & vulgatis* Lacobrica M. P. X. *&* *infra in eiſdem* M. P. XV. *Plinio L.* 3. *C.* 3. *in* Vaccæorum *civitatibus* XVIII. *nominantur* Intercatienſes, Palantini, Lacobrigenſes, Caucenſes; *&* *Ptolemaeo item in* Vaccæorum *regione* Λακόβριγα. SVR.

LACOBRIGA.] Vocis originationem enarrat Feſtus, *Lacobriga*, inquiens, *nomen compoſitum a lacu & Briga Hiſpaniæ oppido:* dubites tamen, utrum *Brigam* in Hiſpania oppidum eſſe, an Hiſpanis idem atque oppidum ſignificare velit, quod poſterius dubio caret. Plura alibi animadverſa ſunt. WESS.

DEOBRIGAM M. P. XV.] *In Blandiniano* Deſtobrica M. P. XV. *&* *infra* Deobrica. *In Neapolitano* Deſobrica M. P. XV. *&* *infra* Deobrica. *In libris Hieron. Pauli* Dertobricæ M. P. XV. *&* *infra itidem præfertur* Deobrica. *Ptolemaeo in* Autrigonibus Δεόβριγα. *Sed illud advertendum, hanc manſionem in alienum locum emigraſſe, ſi Ptolemaeo fides habenda eſt; cui maximam eſſe tribuendam nemo inficias ierit. Nam cum* Deobriga *hoc itinere* Lacobrigæ *ſuccedat*, Vaccæorum *oppido: &* Deobricula, *quæ poſtea* Segiſamonem *conſequitur, à Ptolemaeo* Murbogis *tribuatur, qui* Turmodigi *Plinio nominantur, & ſub*

Vac-

Digitized by Google

PALANTIA	M. P. XIV.
VIMINACIO.	M. P. XXXI.
LACOBRIGA.	M. P. XV.
DESSOBRIGA.	M. P. XV.
SEGISAMONE.	M. P. XV.
DEOBRIGVLA.	M. P. XV.

TRI-

Vaccæis & Cantabris *ad Occidentem pertinent, & ultra eos item ad Occidentem vergant* Autrigones, *in quorum regione à Ptolemaeo* Deobriga *conſtituitur, manifeſte conſequens eſt*, Deobrigam *extra ſuum locum in alienum eſſe ſubſtitutam. Adde quod ex eodem Antonino id verum eſſe liquido admonemur. Nam in itinere, quod infra proponitur*, ex Hiſpaniis in Aquitaniam, ab Asturica Burdigalam, *non* Deobriculam *modo* Deobriga *conſequitur, ſed* Tritium & Viroveſcam, *quæ* Autrigonum *itidem urbs eſt: quare ego contenderim* Deobrigam *hoc itinere ab hoc loco amoliendam, & poſt* Viroveſcam *ſubſtituendam neceſſariò: quamobrem aſteriſcis id ſignavimus.* SVR.

DESSOBRIGA.] Ita Vaticanus: ceteri *Deſſobrica.* Quæ vero H. Surita diſputat pro *Deobriga*, mihi talia non videntur, ut manſionum ordinem convellere apta ſint: nam cum ſupra Lacobrigam & Legiſamonem XXX. M. P. intervallo auctor diviſerit, non ſane male *Deſſobriga* cum XV. M. inter utramque interponetur. Fateor nusquam eſſe Deſſobrigæ mentionem: ſed quam multa ex hoc libello eſſent exterminanda, ſi quod pondus illi cauſſæ ineſſet. Retineatur ergo Deſſobriga, donec magis legitima vi de ſede proruatur. WESS.

SEGISAMONEM M. P. XV.] *Manuſcripta, & vulgati libri* Legiſamone *hoc loco, & infra alio itinere præferunt. Plinius L. 3. C. 3. in* Turmodigis, *qui ab oriente* Vaccæos *attingunt*, Sigiſamonenſes, & Segiſamajulienſes *connumerat.* Segiſama *verò* Julia *à Ptolemaeo in* Vaccæis *conlocatur: & in* Murbogis, *quos eosdem eſſe agnoſcimus, qui* Turmodigi *Plinio, corrupto Σετισάμι-νον pro Σεγισάμωνο legitur*, Γ, *in* Τ *converſa, & μ, in ν, quod ut ita evenerit credam, efficit, quod* Deobriculæ *eodem pacto conjungitur, atque hoc Itinerario* Segiſamon Deobriculæ: *& vetuſtus interpres* Egiſamum *aut* Aegiſamum *vertit, ut nulli dubium eſſe poſſit, quin Σεγισάμων ſit legendum; alioqni* Segiſamonis *à Ptolemaeo facta mentio non erit, cujus & Plinius & Antoninus meminerint*; Deobricula *verò in* Murbogis, *Ptolemaeo Δεοβριγούλα nominatur, & in vetuſto exemplari Blandiniano* Deobricula M. P. XV. *In Neapolitano* Deobrica M. P. XXI: *& in libris Hieron. Pauli* Deobricæ M. P. XXI. *Longol. lib.* Deobricula M. P. XV. & Deobrica *corrigitur.* SVR.

SEGISAMONE.] *Legiſamone* etiam noſtri MSS; verius Ravennas *Segiſamone.* Fuit urbs in *Murbogis*, unde, credo, *equi Murbogii* Gratio Cyneg. 514. ſunt dicti:

——— —— At tibi contra
Callacis luſtratur equis ſcrupeſa Pyrene.
Non tamen Hiſpano Martem tentare minacem
Auſim: Murbogii vix ora tenacia ferro
Concedunt. —— ———

Sic enim lego; nam *Murcibii*, qui nunc in Gratio obvii ſunt, nusquam lecti aut auditi; *equi Murbogii*, ubi de Hiſpanis ſermo eſt, non extra oleam memorari videntur: præſertim cum Silius L. III. 384. de Uxamenſibus, qui a Murbogis non longe diverſi erant, gemina, ſicuti Jan. Vlitius monere haud neglexit, tradiderit:

At non Sarmaticos attollens Uxama muros
Tam levibus perſultat equis: hinc venit in arma
Haud aevi fragilis ſonipes, crudoque vigore
Aſper frena pati, aut juſſis parere magiſtri.

tamen, ſi quid præſtabilius alii eruerint, pro *Murbogiis* non pugnabo. WESS.

DEOBRICA.] Vel *Deobrigua.* Ptolemaeo *Deobrica:* alia enim eſt *Deobrigula* Ptolemaei, quod diſtantiarum ratio oſtendit. SIML.

DEOBRIGVLA.] Ita Vaticanus: *Deobrica* M. P. XXI. Cuſani liber: alii *Deobritula.* Omnino nulla alia eſt ac Ptolemaei *Deobrigula:* numeri quidem ejus obſtant; verum in confeſſo eſt, multiplicem illis errorem, & maxime in rebus Hiſpanicis, inoleviſſe. WESS.

L l l TRI-

TRITIVM.	M. P. XXI.
VIROVESCA.	M. P. XI.
ATILIANA.	M. P. XXX.
BARBARIANA.	M. P. XXXII.
GRACCVRRIS.	M. P. XXXII.

BAL-

TRITIVM M. P. xxi.] *Supra monuimus duplex fuiſſe* Tritium Metali *cognomine, quod in* Beronibus *cum* Varia *à Ptolemaeo conlocatur, & item ab Antonino: alterius* Tuborici *cognomine Plinius, ut memoravimus, in* Autrigonibus *cum* Viroveſca *adjuncti, meminit; qua oppida item adjunguntur hoc itinere: & à Ptolemaeo* Βρέϊουσκα *pro* Οὐιρουέσκα Autrigonibus *attribuitur, &* Tritium Tuboricum Vardulis: *quod mirum videri non debet, quod earum regionum continentes termini ſunt: ab interprete antiquo Geographia Ptolemaei* Virdubeſca *vertitur. In vetuſtis exemplaribus Antonini, & libris vulgatis hoc loco,* Virovenna *praefertur, cum infra in eiſdem* Viroveſca *legatur. Ab hac manſione, uti ſupra admonuimus,* Deobrigam *libenter adnecterem, quod aſteriſcis miniaciis deſignavimus.* Svr.

TRITIVM.] Diverſum ab illo eſſe, quod ſupra habuimus, ex diſtantia, qua *Viroveſca* hinc ſeparatur, apertum eſt. Puto eſſe Tritium, Autrigonum oppidum, quo de Plinius L. III. N. H. C. 3. Vide Arn. Oinehartum L. I. Not. Vaſcon. C. 2. Wess.

VIROVESCA.] *Virovenna* & editi & ſcripti edunt, turpiter in mendum conſpirantes. Wess.

ATILIANA M. P. xxx.] *Vetuſta exemplaria, & libri vulgati* Atiliana m. p. xxx. *praeferunt: ac mihi venit in mentem oppidum deſignari, cujus juxta* Sadavam *extare viſuntur monumenta praclara, ac magnifica ſepulcrorum* Atiliae *gentis: ipſa enim familia ſua quaſi ornamenta & monumenta ſervare conſueverunt, & ad uſum, ut Cicero inquit, ſi quis ejuſdem generis occidiſſet, & ad memoriam laudum domeſticarum, & ad nobilitatem ſuam illuſtrandam. Sepulcrorum praterea ſanctitas, uti iidem docet Cicero, in ipſo ſolo eſt: & ſepulcra fieri ſanctiora vetuſtate. Extat enim grandis moles, extructa quadrato lapide & opere magnifico, atque hexaſtylo, maxime digno, quod hac pagina depingeretur: in quo ha inſcriptiones inciſa ſunt:*

C. ATILIO, L. F. QVIRINA. GENIALI
ATILIA. FESTA. AVO.
L. ATILIO C. F. QVIRINA. FESTO
ATILIA. FESTA. PATRI. OPTIMO.
ATILIA. L. F. FESTA. ET SIBI
SE. VIVA. FECIT.

Vt mirum non ſit ad hac monumenta oppidum conſtructum, aut manſionem fuiſſe & Atiliana monumenta *eſſe nuncupata.* Svr.

BARBARIANA M. P. xxxii.] *Habent Blandinianum exemplar & Longoliani libri. In Neapolitano* m. p. xxxi. *libri Hieron. Pauli* Barbarianae m. p. xxxii. Svr.

BARBARIANA.] Noſtri Blandiniano aſſentiuntur. Nunc *Araviana* erit, modo verum ſcripſerit Jo. Mariana. Wess.

CRACCVRIS.] Vel *Grachuris.* Siml.

GRACCVRRIM M. P. xxxii.] *In Blandiniano exemplari* Craccaris m. p. xxxii. *& Neapolit.* Cracculis m. p. xxxii. *Hieron. Pauli libri* Craculis m. p. xxxii. *& Longoliani* Craccuris m. p. xxxii. *&* Croaculis *corrigitur. Plinius L. 3. C. 3. Latinorum veterum* Caſcantenſes, Ergavicenſes, & Graccuritanos Caeſaraugustanum *conventum adire perhibet. Ptolemaeo* Vaſconum *regione* Γρακχυρίς. *A* Tiberio Graccho, *Gracchorum parente, Hiſpanienſi lingua nomen compoſitum fuiſſe ex Epitoma Liviana xli. adparet.* Ti. *inquit,* Sempronius Gracchus proconſule Celtiberos victos in deditionem accepit: monumentumque operum ſuorum Graccurrim oppidum in Hiſpania conſtituit. Graccurrim *verò ſcribi debere, complures aerei nummi teſtantur, & ex pluribus, qui à me amicis, vetuſtatis amatoribus, condonati ſunt, unus remanſit, cum hac inſcriptione:* TI. CAESAR DIVI AVG. F. AVGVSTVS. *& in averſa parte* tauri *effigies viſitur, qua municipiis addi ſolet, & inter tauri cornua* Deltoton *hac figura:* △ *Qua figura mitra eſt, qua victima mactanda ornabantur. Feſtus in* Infulae *& Virgil. Georg. lib. III. ℣. 487. de hoſtia:* Lanea dum nivea

BALSIONE.	M. P. XXVIII.
CAESARAVGVSTA.	M. P. XXXVI.
GALLICVM.	M. P. XV.
BORTINAE.	M. P. XVIII.
OSCAM.	M. P. XII.
CAVM.	M. P. XXIX.
	MEN-

vea circundatur inſula vitta. *&c. & infra tauri pedes*, GRACCVRRIS. *Strabo perhibet, Polybium prodere* CCC. *Celtiberorum urbes à* Ti. Graecho *eſſe ſubverſas, quod ritu comico in Ti. Gracchi gratiam dictum intelligi vult ab auctore, qui* turres, urbes *adpellarit, ut in triumphalibus pompis fieri conſueviſſet. Meritò ergo in ipſo conſpectu* Celtiberiæ, *&* Turiaſonis, *celeberrimæ urbis ejus regionis, ea monumenta extra* Celtiberiam *conſtituta ſunt in* Vaſconum *regione, ad ipſa regionum confinia, quam urbem Feſtus Pompejus* Graccurrim Hiberæ regionis urbem *primo* denominatam *docet* Ilurci. SVR.

GRACCVRIS.] *Vox Vaſconica lingua, Gracchi urbem ſignificat; quod enim Navarri & Vaſcones IRI, id ceteri Vaſcones, qui Varduliam incolunt, VRI dicunt*, quæ Oineharti verba ex ejus Notitia Vaſconiæ L. I. C. 13. exſcribere libuit. Quo ſitu fuerit, diverſitas tradentium ambiguum facit; plerique Hiſpanorum *Agredam* in Arragoniæ finibus ab ea diſtinguendam non putant, ſed invito Oineharto, qui *Alfari* aut circa quærit Notit. Vaſcon. L. I. C. 7. & L. II. C. 2. Ceterum & noſtra MSS. excerpta in urbis nomine ſcribendo variant: Cuſani *Graeculis*, Pariſinus *Graeculis*, alii *Craccuris*, *Cracuris*: numum autem, de quo Surita, parili modo Auguſtinus Dialogo VIII. explicat. WESS.

BALSIONE.] MSS. noſtri *Belliſone* aut *Belliſono*, qua de re in ſuperioribus dictum eſt. WESS.

GALLICVM M. P. XV.] *Praferunt & vetuſta exemplaria, & vulgati libri.* Ad Gallicum flumen *eam manſionem fuiſſe eo loco, quo nunc oppidum* Zuera *conſtitutum eſt, ipſa res & milliarium ſumma admonent: in cujus oppidi agro, vetuſtorum pavimentorum veſtigia viſuntur. Is fluvius nomen retinuit, qui* Gallego *nominatur, cui jure merito vetuſtas* Gallici *cognomentum tribuit, quod ſummo tranſcenſo Pyrenao ſupra oppidum, cui* Salientis *nomen inditum eſt, in terra ipſa* Gallia *oritur.* SVR.

GALLICVM.] De hoc fluvio quæ P. de Marca L. I. Marcae Hiſpan. C. 13. notaverit, vide. WESS.

BORTINE.] Vel *Burtina* aut *Boſtina*. SIML.

BORTINAM M. P. XVIII.] *In Blandiniano* Bortinæ M. P. XVIII. *& in Neapolitano* Boſtinæ M. P. XVIII. *& in libris Hieronymi Pauli* Boſtine XVIII. *Longcliani* Bortinæ M. P. XVIII. *Ptolemaeo in* Ilergetibus *juxta* Oſcam *urbem, quemadmodum hoc continetur Itinerario*, Bugma. *& via eruta ſubſtructiones viſuntur, magno errore doctiſſimi cujusdam viri, qui* Barbaſtri *reſidens, anno* MDXLVII. *cum Philippus principum maximus, & tum Juventutis princeps, Conventibus horum regnorum* Montione *praſideret*, Burtinam Barbaſtrum *eſſe, ſibi perſuaſerat.* SVR.

BOSTINAE.] Ita Florentiae dederunt. Caeſaraug. *Bertma*. Forte quod in Longobardicis aut Gothicis literis R ut S ſcriberetur. SCHOTT.

BORTINAE.] Cuſani membranæ *Boſtine*, ceteri *Bortine*, pro *Bortina*. Abram. Ortelius huc *Fauſtum* ſive *Fauſtinum Burtinitanum* refert, cujus Victor Vitenſis L. I. Perſ. Vand. C. II. meminit, fieri potuiſſe arbitratus, ut hæc urbs ad Africæ diœceſim pertinuerit: mihi a vero alieniſſimum videtur, urbem Hiſpaniæ Tarraconenſis Africæ epiſcopalibus inſertam fuiſſe ſedibus, neque ullum dari poſſe exemplum exiſtimem: mitto non conſpirare Victoris codices, dubiumque adeo eſſe, *Buronitanus*ne an *Burtinitanus* fuerit Fauſtinus, qua de re Theod. Ruinartum vide. WESS.

CAVM M. P. XVIIII.] *Prafert Blandinianum exemplar. In Neapol.* Caum M. P. XXIX. *& Hieron. Pauli libris* Caum M. P. XXVIIII. *atque in Longelianis*, Caum M. P. XVIIII. *&* Caum M. P. XXVIIII. *corrigitur: cujus manſionis nulla in reliquis auctoribus veſtigia reperi, nec* Mendiculeiæ, *qua eam conſequitur.* SVR.

CAVM.] Excerpta MSS. magno conſenſu XXIX. M. P. adjungunt, quæ quod facerent, ut Itinerario melius cum Strabone conveniret,

MENDICVLEIA.	M. P. XIX.
ILERDA.	M. P. XXII.
AD NOVAS.	M. P. XVIII.
AD SEPTIMVM DECIMVM.	M. P. XIII.
TARRACONEM.	M. P. XVII.
ITER A CAESARAVGVSTA BENEHARNO.	M. P. CXII. Sic.
FORO GALLORVM.	M. P. XXX.
EBELLINO.	M. P. XXII.
SVMMO PYRENAEO.	M. P. XXIIII.
FORO LIGNEO.	M. P. V.

ASPA-

Ilerdam ↀXL. ſtadiis ab Oſca ſemovente L. III. p. 161., repudiare non libuit. WESS.

MENDICVLEIA.] *Mediculeiam* editus Lugdunenſis & ſcriptus Pariſinus præferunt. *Μενδικυλῆα* a Ptolemaeo, ſed in Luſitaniæ mediterraneis, memoratur, eſtque adeo ab hac multum diverſa. WESS.

ILERDAM M. P. XXII.] *Præfert Blandinianum exemplar auferendi caſu. In Neapolitano* M. P. XXVI. *& in libris Hieron. Pauli* Ilerdæ M. P. XXVI. SVR.

ILERDA.] Cuſani ſchedæ M. P. XXVI. edunt, reliquis a Blandiniano nihil diſſentientibus. WESS.

TARRACONEM M. P. XVII.] *In Blandiniano* M. P. XVII. *& in Neapolitano & Hieron. Pauli libris* Tarracone M. P. XVIII. *& in Longelianis* M. P. XVII. *&* XVIII. *corrigitur: cum haud dubiè* M. P. XVII. *ſit legendum, quando præcedens manſio indicat, ad eam* Tarracone XVII. M. P. *intereſſe.* SVR.

TARRACONE.] Membranaceus Cuſani liber M. P. XVIII., quæ merito ab aliis, XVII. M. amplexis, ſpernuntur. WESS.

FORVM GALLORVM M. P. XXX.] *Cum hoc iter rectà* Caeſarauguſta Beneharnum *ducatur, itinere ad dextram* Oſcam *verſus relicto; manifeſtè adparet, oppidum nunc* Gurream *nuncupatum ad* Gallici *fluminis ripas*, Forum *fuiſſe* Gallorum. SVR.

EBELLINVM M. P. XXII.] *Eadem conjectura mihi perſuadet* Ebellinum *oppidum*, Aierbii *nunc nuncupati oppidi ſolo fuiſſe conſtitutum, ac mirum, videtur hoc itinere* Jaccæ urbis, *ut adparet vetuſta, nullam fieri mentionem, cum rectà ea regione hoc iter ad* Pyrenæi ſaltum *ducatur: & Plinius* Jacetanorum Vaſconum *regione meminerit: ita enim legendum non* Lacetanos: *quorum regio, magna populorum frequentia inſignis, ad Pyrenæi radices verſus Orientem ſolem longo terrarum ſpatio continetur, &* Ilergetes *magnum terrarum tractum inter* Vaſcones, *quibus* Jacca urbs *continebatur, &* Jacetanos *occupent: Ptolemaeo etenim in* Vaſconum *regione* Ἰακκὰ *collocatur.* SVR.

EBELLINO.] Vaticanus *Ebelino*, *Ebellano* alii. Quæ vero H. Surita de *Jacetanis* diſputat, vereor ut omnibus probaverit: ſi in Plinio, utique in Caeſare etiam & Livio & Dione Caſſio *Lacetani* in *Jacetanos* erunt convertendi; par enim cauſſa eſt. Equidem recte huic conatui ſeſe oppoſuiſſe Arn. Oinehartum L. I. Not. Vaſcon. C. 7. & Harduinum Emend. XX. in Plinii L. III. arbitrer: quamquam vicinos, ſi non eosdem, Jacetanos Strabonis & Lacetanos aliorum haud negavero. Vid. P. de Marca L. II. M. H. C. 26. WESS.

SVMMVM PYRENAEVM M. P. XXIIII.] Ad D. Chriſtinae *in vetuſtis rerum Aragonenſium monumentis hoc itinere* Pyrenaei ſaltus, Summus portus *nuncupatur.* SVR.

SVMMO PYRENAEO.] H. Suritae in figendo manſionis hujus ſitu aſſentitur P. de Marca L. I. M. H. C. 13. WESS.

FORVM LIGNEVM M. P. V.] *Blandiniano, & Hieron. Pauli & Longol. libris*, Foro ligneo M. P. V. *& in Neapolitano* Foro ligneo M. P. XX. SVR.

ASPALLVCAM M. P. VII.] *In Blandiniano, & libris Longelianis*, Aſpalluca M. P. VII. *& in Neapolitano* Aſpa Luca M. P. VII. *& in libris Hieron. Pauli* Aſpaluca VII. *Extant veſtigia nominis hujus manſionis trans Pyrenaeum in* Aquitaniæ *oppido, quod incolæ & noſtri* Aſpam *vocant*

ASPALVCA. M. P. VII.
ILVRONE. M. P. XII.
BENEHARNVM. M. P. XII.

DE HISPANIA IN AQVITANIAM.

AB ASTVRICA BVRDIGALAM. M. P. CCCCXXI. Sic.
VALLATA. M. P. XVI.
INTERAMNIO. M. P. XIII.
PALANTIA. M. P. XIIII.
VIMINACIO. M. P. XXXI.

LA-

tant, à quo ipſa Pyrenæorum *juga in ea regione* Aſpæ ſaltus ac montes *nuncupantur. Rodericus Ansiſtes Toletanus* de rebus geſtis in Hiſpania, Aſpæ & Secolæ *meminit libro quarto, capite decimo.* Svr.

ASPALLVCA.] *Aſpalluga* Vaticanus, ceteri *Aſpa luca:* Schottus ex Caeſarauguſt. *Aſpilluce* adfert, ex quo *Aſpa luce*, ut *lucus* in valle *Aſpa* indicetur, facile formaveris. Diſtantia incidit in pagum ejus vallis *Aceus*, de quo P. de Marca L. I. Hiſt. Beneharn. C. 12. Wess.

ILVRONEM M. P. XII.] *In Blandiniano, & Longelianis libris* Ilurone M. P. XII. *Hieron. Pauli* Iluronæ XII. *& in Neapolitano exemplari* Nurone M. P. XII. *Hujus itidem oppidi nominis veſtigia manſere oppido, quod* Oloronem *nominamus.* Svr.

ILVRONE.] *Holoronæ civitas* in ActisS. Luperii C. 3.5 Ill. Scaliger *Eluronum* ad Auſonii Epiſt. XI. appellat, & *Oloronenſes* Sidonio jam notos fuiſſe addit, minus ex vero, ut exiſtimo: meminit is quidem *Olarionenſium lepuſculorum* L. VIII. Ep. 6., qui, quod Savaro & Sirmundus, & poſt eos P. de Marca, obſervaverunt, inſulæ fuerunt ſinus Aquitanici, quæ Plinio *Uliarus*, vulgoque *Oleron*, uberi eorum animalium fætura celebris, audit: tamen Scaligerum D. Papebrochius ad vitam Lupercii tom. V. Junii p. 354. ſequitur. Wess.

BENEHARNVM M. P. XII.] *In manuſcriptis exemplaribus, & in Longolianis libris nomen hujus oppidi adſpiratur: & ea regio* Beneharni *nomen magno terrarum tractu retinet, qua Principibus* Beneharnenſibus *ſubjiciebatur: oppidi vero nomen apud auctores, hoc excepto loco, nullum exſtare video, niſi apud Gregorium Turonenſem. Libro enim ix. C. 20. apud eum auctorem ita legitur:* De civitatibus vero hoc eſt Burdegala, Lemovica, Cadurco, Benarno & Begorra, quas Gaileſuindam germanam dominæ Brunihildis tam in dote, quam in morgonegiba, hoc eſt, matutinali dono, in Franciam venientem, certum eſt adquiſiſſe &c. Svr.

BENEHARNVM.] Sic MSS. noſtrorum excerpta: *Urbs Bearna* Gregorio Turonenſi L. IX. C. 7. cujus epiſcopus *Galactorius de Benarne* Agathenſi Concilio An. IↃVI. ſubſcripſit: *Comitatus Benearnenſis* eſt in privilegio monaſterii Mariae de Alaon, quod tom. III. Concil. Hiſpan. p. 153. inſertum eſt. Vide præterea Capitul. Reg. Franc. Baluzii p. 14., ubi omnia eadem invenies, quæ ex Turonenſi Gregorio H. Surita excerpſit. Quo ſitu Beneharnum fuerit, diu diſputatum fuit. Ill. Scaliger *Orteſium* ejus veterem ſedem occupaſſe multis perſuaſerat, valuitque ea opinio, donec P. de Marca ex antiquitatibus Eccleſiaſticis atque hoc Itinerario nullam aliam eſſe poſſe ac *Laſcurrim* ſive *Laſcar* L. I. Hiſt. Beneharn. C. 11. demonſtravit, cui & ego poſt Arn. Oinehartum L. III. Vaſcon. C. ult. & Valeſium Notit. Galliæ acceſſerim, probata inſuper ejusdem Marcae conjectura, qua Plinio L. IV. C. 19. *Venearnos* ex *Veneamis* reſtituit, *Benearnoſque* ab egregio ſcriptore haud neglectos oſtendit. Wess.

BVRDICALA.] Ita habet MS. codex: impreſſi libri *Burdigala & Burdegala.* Siml.

BVRDIGALAM.] Sic Caeſaraug. & veteres omnes per tertiam vocalem: quidam etiam per C *Burdicalam.* Schott.

PERALANCIA.] Ptolemaeo *Palancia.* Siml.

PALANTIA.] Ita recte Vaticanus: ceteri *Peralancia* præter Pariſinum, cui *iter peralancia* ineſt, ac ſi *iter per Lanciam* voluiſſet, ſed

fruſtra:

LACOBRIGA.	M. P. XV.
SEGISAMONE.	M. P. XV.
DEOBRIGVLA.	M. P. XV.
TRITIVM.	M. P. XXI.
VIROVESCA.	M. P. XI.
VINDELEIA.	M. P. XII.
DEOBRIGA.	M. P. XIIII.
BELEIA.	M. P. XV.
SVISSATIO.	M. P. VII.

TVL-

fruſtra: verum enim vulgatum eſt. Superiori manſioni liber Cuſani XXX. M. P. addit. WESS.

LEGISAMONE.] Vel *Segiſamone.* SIML.

DEOBRIGVLA.] Plures veterum librorum *Theobrigula* vel *Teobricula*, ut Vaticanus; quæ diverſitas ex ſimili *Deobrigula* & *Teobrigula* ſono videtur enata. WESS.

VINDELEIA.] Vel *Vinde Legia.* Forte *Vindelia* Ptolem. SIML.

VINDELEIAM M. P. XII.] *In manuſcriptis* Vindeleia, *&* *in Hieron. Pauli libris* Vindeleiæ M. P. XII. *&* *in Longolianis* Vindelegia M. P. XII. *Ptolemaeo in* Autrigonibus *una cum* Deobriga, Οὐινδέλεια. SVR.

DEOBRIGA.] Fr. Bivarius in Dextri Chron. p. 302. *Deobrigam* in Navarræ regno, ubi nunc *Tafalla* aut circa, fuiſſe decernit: quod ego, ſi *Araceli* ſit *Araciel* inter Coreliam & Pharum, ut Surita auctor eſt, ſive *Huarte Araquil*, quæ Oineharti ſententia, falſiſſimum arbitrer: obſtabit enim ſitus & intervalli ratio: mitto nunc longe ampliorem hic diſtantiam Deobricam inter & Pompelonem poni, quam qua Pompelo & Tafalla dividuntur.. WESS.

BELEIAM M. P. XV.] *Manuſcripta exemplaria & vulgati libri Longoliani* Beleia M. P. XV. *præferunt: in libris Hieron. Pauli* Beleæ M. P. XV. *Ptolemaeo in* Cariſtio, *qui finitimi* Autrigonibus *ſunt*, Οὐελία. SVR.

BELEIA.] Ptolemaei MS. Coislinianus 'Οὐίλεια', quod a *Beleia* propius abeſt. In Ravennate eſt *Belegia* L. IV. C. 45. WESS.

SVISSATIVM M. P. VII.] *In manuſcriptis* Suiſſatio M. P. XII. *&* *in libris Hieron. Pauli* Suiſatio M. P. VII. *&* *in Longolianis* Suiſſatio M. P. XIII. *&* Duiſſatio VII. *corrigitur. Mihi dubium non eſt, quin id oppidum ſit, quod Ptolemaeo in eiſdem* Cariſtio *una cum oppido* Velia *conſtituitur*, Συισσάτιον. SVR.

SVISSATIO.] Vaticanus & Cuſani liber *Sueſſatio*; unde libens Ptolemaeo Συισσάτιον reſtituerem: *Seuſtatio* Ravennas. WESS.

TVLLONIVM M. P. VII.] *In Blandiniano* Tullonio M. P. VII. *& in Neapolitano* Tullonio M. P. VII. *atque itidem in libris Hieron. Pauli. Longoliani* Tullonio M. P. VII. *&* VI. *corrigitur. A Ptolemaeo in* Vardulis, *quemadmodum hoc ipſo Itinerario, adjunguntur* Τουλλόνιον *&* Ἄλβα. Tullonium *enim vertit antiquus interpres, non* Tulonium. SVR.

ALBA.] Habet & Ptolemaeus Vardulis adſcriptam *Albam*, ex qua *Albanenſes* apud Plinium in Clunienſi conventu L. III. N. H. C. 3. Situm ejus quærit P. de Marca L. I. Hiſt. Beneharn. C. 20. WESS.

ARACAELIM M. P. XXI.] *In Bland.* Aracæli M. P. XXI. *& in Neapol.* Arocoli M. P. XXI. *Hieron. Pauli lib.* Aracoli M. P. XXI. *& Longol.* Araceli M. P. XXI. *&* Aracoli *corrigitur. Plinius L. 3. C. 3.* Arocelitanos ſtipendiarios Caeſarauguſtano conventui *attribuit. Forte ea regione ſiſtebatur, qua nunc in* Navarræ *regno oppidum* Araciel, *inter* Coreliam, *&* Pharum. SVR.

ARACELI.] Hoc noſtra MSS. excerpta præferunt. Videtur eſſe *Aracillum* ſive *Aracilum* Flori L. IV. C. 22. & Oroſii L. VI. C. 21.; huc quoque refero *Bacaudas Aracellitanos* ex Idatii Chron. An. XIX. Theodoſii. Quo nunc ſit nomine vide apud Arn. Oinehartum L. II. N. V. C. 2. WESS.

ALANTONEM M. P. XVI.] *In manuſcriptis & vulgatis* Alantone M. P. XVI., *cujus manſionis veſtigia nulla reperi, cum* Pompelon *tam prope eam conſequatur, quam Strabo itidem, atque Plinius ac Ptolemaeus, in regione* Vaſconum *collocat, ac veluti* Pompeiopolim *dictam perhibet: Plinius L. 3. C. 3.* Pompeium Magnum trophæis ſuis,

Digitized by Google

TVLLONIO.	M. P. VII.
ALBA.	M. P. XII.
ARACELI.	M. P. XXI.
ALANTONE.	M. P. XVI.
POMPELONE.	M. P. VIII.
TVRISSA.	M. P. XXII.
SVMMO PYRENAEO.	M. P. XVIII.
IMO PYRENAEO.	M. P. V.
CARASA.	M. P. XII.
AQVIS TARBELLICIS.	M. P. XXXIX.

MOS-

ſuis, quæ ſtatuebat in Pyrenæo, DCCCLXXVI. oppida ab Alpibus ad fines Hiſpaniæ ulterioris in ditionem a ſe redacta, teſtatum fuiſſe *perhibet: qua verba iterum ab eodem auctore libro vii. repetuntur.* SVR.

POMPELONE.] Vel *Pampalone.* SIML.

POMPELONE.] Iſidoro Chron. Goth. Aera IↃIIII. *Pamphilona*, Annal. Reuberi An. IↃCCLXXVIII. *Pompelo Navarrorum oppidum, Pampalona* auctori vitæ Ludoviei Pii p. 354. appellatur. In fragmento libri, quem *Itacium* Hiſpani vocant, vulgato ad Lucenſe Concilium a Garſ. de Loaiſa, leges: *Aſtures & Vaſcones in finibus Cantabria crebro rebellantes edomuit; civitatem, qua Cartna vocabatur, & Pampilonem ampliavit, quam Wambae lunam vocavit:* hinc vero hauſit Lucas Tudenſis commentum, quod L. Nonius Hiſpan. C. 80. exploſit. Incolæ *PAMPELONENSES* dicuntur in Theſ. p. CCCCLV. II. lapidibus,

CN. POMPEIO CN. FIL. GAL.
POMPAELONENSI. IIVIR. FLAM.
P. H. C.

adde p. CCCXXV. I. & Arn. Oinehartum L. II. Not. Vaſc. C. 2. ac Ch. Cellarium L. II. G. A. C. I. p. 109. WESS.

TVRISSAM M. P. XXII.] *In manuſcriptis* Turiſſa M. P. XXII. *& in Hieron. Pauli libris* Turiſiæ M. P. XXII. *Longol.* Turiſſa M. P. XXV. *&* XXII. *corrigitur. Plinio L. 3. C. 3. in vulgatis* Iturienſes *recenſentur, cum vetuſta exemplaria* Lurſenſes *praferant, & eos* Ilumberitani *conſequantur: Ptolemaeo primaria regionis* Vaſcitaniæ *Ἰτουρίσα conſtituitur.* SVR.

TVRISSA.] Ita etiam noſtri libri. *Iturissam* Melae L. III. C. I.; quam Megrada alluebat, eandem Oinehartus eſſe arbitratur, & ad *Vidaſſonem*, hunc enim Megradam ſtatuit, circa vicum S. Stephani Lerinenſis quærendam L. I. Not. Vaſcon. C. 7. & L. II. C. 2.; verum, ſi *imus Pyrenaus* ſit hoc tempore *S. Ivan de pied de puerto*, uti plerisque omnibus placet, falſum id erit: longius enim iter eo modo ad occaſum deflectit: quare P. de Marca adſtipulor, Melae *Iturissam* ab hac diſtinguenti, illamque Toloſam in Ipuſcoa, hanc vicum *Subiri* opinato L. I. Marcae Hiſp. C. 13. WESS.

SVMMO PYRENAEO.] Hæc celſior viæ militaris pars eſt, reſpondetque illi loco, cui *Burguete* nomen inditum eſt, eodem illuſtri Marca indice. WESS.

IMVM PYRENAEVM M. P. V.] *Manuſcripta exemplaria & libri pervulgati,* Imo Pyrenæo M. P. V. *praferunt: qua manſio juſti oppidi nomen ſuſtinuiſſe videtur Concilio Toletano viii., cum* Donus *Epiſcopus* Imopyrenæus *ſubſcripſiſſe in eo traditur. Nunc oppidum eſſe* D. Joannis *nomine clarum videtur*, pedis portus *cognomento.* SVR.

IMO PYRENAEO.] H. Suritam hoc loco fefellit depravata Concilii Toletani editio, ut P. Marca recte obſervavit. *Donum Dei Impuritanus Epiſcopus* in ea Synodo Garſ. de Loaiſa vulgavit, quod veriſſimum eſt. WESS.

CARASA.] *Garis* in Navarræ regno nunc in hujus loco eſſe Marca L. I. Hiſt. Beneharn. C. II. oſtendit. WESS.

AQVIS TEREBELLICIS.] Vel *Tarbellicis.* SIML.

AQVAS TARBELLICAS M. P. XXXVIIII.] *In Bland.* aquis Terrebellicis M. P. XXXVIIII. *& in Neapolitano* Aquis Terrebellicis M. P. XVIIII. *Libri Hieron. Pauli* Aquis Terrebellicis M. P. XIX.

MOSCONNVM.	M. P. XVI.
SEGOSA.	M. P. XII.
LOSA.	M. P. XII.
BOIOS.	M. P. VII.
BVRDIGALAM.	M. P. XVI.

ITER AB AQVIS TARBELLICIS BVRDIGALAM. M. P. LXIV. Sic.

COEQVOSA.	M. P. XVI.
TELLONVM.	M. P. XVIII.

SALO-

M. P. XIX. *& Longoliani* Aquis Terebelicis M. P. XXXVIIII *&* XVIIII. *corrigitur. Strabo L.* 4. *p.* 190. Tarbellos, Narbonenſem *ſinum incolere perhibet, & eorum* aurarias *celebrat. Plinius L.* 4. *C.* 19. *in* Aquitania Tarbellos, quattuor ſignanorum *cognomine, recenſet. Idem auctor de* Aquis Tarbellicis, *libro xxxi. C.* 2. Emicant, *inquit*, benigne, paſſimque in plurimis terris alibi frigidæ, alibi calidæ, alibi junctæ, ſicut in Tarbellis, Aquitanica gente, & in Pyrenæis montibus, tenui intervallo diſcernente. Tarbellos *Ptolemaeus ad* Pyrenæum *usque pertinere memorat, & eorum ab eo urbs* Aquarum Auguſtarum *nomine celebratur.* SVR.

AQVIS.] Cuſani MS. *Aquis Terebellicis* M. P. XIX., ceteri *Terbellicis, Trebellicis* & *Terrebelliris.* Tabula Peutingerorum *Aquis*, appoſira balineorum figura. Auſonius *Aquas Tarbellas*, auctor vitæ Ludovici Pii p. 354. *villam Aquas* vocat; unde noſtra tempeſtate Gallis *Aqs* ſive *Acs*, Vaſconibus *Daqs* ſupereſt, ut Ill. Scaliger L. I. Lect. Auſon. C. 6. egregie docuit. Vide Oinehartum L. III. N. V. C. 9. WESS.

MOSCONNVM.] Vel *Moſconnium.* SIML.

MOSCONNVM M. P. XVI.] *Præferunt Blaudinianum exemplar, & libri Longoliani. In Neapolitano* Moſtomium M. P. XVI. *& in libris Hieron. Pauli*, Moſconum XVI. SVR.

SEGESA.] Alias *Seguſa.* Boios, alias *Boſos.* SIML.

BOIOS M. P. VII.] *Habet Blandinianum exemplar. Neapolitanum* Boſos M. P. XII. *Hieron. Pauli libri* Boſos M. P. VII. *& Longoliani* Boios M. P. VII. *&* Boſos *corrigitur* SVR.

BOIOS.] *Boſos* Cuſani & Pariſinus MS.; tamen vulgatum recte vetuſtiores editi & ſcriptorum alii probant. Paullinus Ep. IV. ad Auſonium ℣. 241.

——— *Placeat reticere nitentem*
Burdigalam, & piceos malis deſcribere BOIOS.

Durant nominis veſtigia in vico *Buch.* De anterioribus manſionibus nihil mihi innotuit. WESS.

TELVNNVM] Alias *Tolonum.* SIML.

TELONNVM.] Ita Vaticanus & Fabriciani exemplaris margo; Cuſani ſchedæ *Thelomiuum* & mox *Salouiaco.* WESS.

SALAMOCVM.] Alias *Salomacum.* SIML.

BENEHARNVM.] Cuſani MS. M. P. XVIII., ceteri unis millibus ſummam augent, quæ tamen juſto intervallo inferior eſt: ſunt enim Beneharnum inter & Aquas Tarbellicas M. P. XXXIII., ut P. de Marca L. I. Hiſt. Beneharn. C. 11. & Arn. Oinehartus L. III. Not. Vaſcon. C. ult. docuerunt. WESS.

AQVAS CONVENARVM M. P. VIII.] *In Blaudiniano, & Neapolitano* Aquis Convenarum M. P. VIII. *In libris Longolianis* M. P. VIII. *&* XVIII. *corrigitur. Strabo L.* 4. *p.* 190. *harum* aquarum, *&* Lugduni, Convenarum *urbis, mentionem fecit, &* Oneſiorum aquas calidas *vocat.* SVR.

AQVIS CONVENARVM.] Convenæ unde nomen duxerint Hieronymus L. I. in Vigilantium oſtendet: *Nimirum reſpondet generi ſuo, ut qui de latronum & convenarum natus eſt ſemine, quos Cn. Pompejus, edomita Hiſpania & ad triumphum redire feſtinans, in Pyrenæi jugis depoſuit & in unum oppidum congregavit, unde & Convenarum urbs nomen accepit.* Refert ad has *aquas*, pariter ut Surita, P. de Marca Strabonis L. IV. p. 190. τὰ τῶν Ὀνησιῶν θερμὰ, neque ego refragor, quod vero L. I. Hiſt. Beneharn. C. 9. in Ὀνησιῶν vocabulo mendum eſſe ſuſpicatur, & propterea Ἀκυησιῶν refingit, id

factum

Digitized by Google

SALOMACO. M. P. XII.
BVRDIGALA. M. P. XVIII.

ITER AB AQVIS TARBELLICIS TOLOSAM. M. P. CXXX. Sic.

BENEHARNVM. M. P. XVIIII.
OPPIDO NOVO. M. P. XVIII.
AQVIS CONVENARVM. M. P. VIII.
LVGDVNVM. M. P. XVI.
CALAGORRIS. M. P. XXVI.
AQVIS

factum nollem: quis enim *aquas* has *Aquenſium* nomine honeſtavit? nam quod nunc *des taux d'Encauſſe* dicuntur, id, ſi vel maxime *Encauſſe* ab *Aquenſibus* eſſet ortum, non eſt argumento, Strabonis ætate eo nomine fuiſſe: mitto, ne citra dubium quidem eſſe, *Aquas Convenarum* illo noſtra tempeſtate titulo nobiles videri; ipſe mihi hujus rei auctor eſt vir illuſtris L. I. Marcae Hiſpan. C. 22., ubi *Aquas Convenarum* hodie *Capvert* appellari prodit. Wess.

LVGDVNVM.] *Lugdunum Convenarum.* Siml.

LVGVDVNVM M. P. XVI.] *Præferunt manuſcripta exemplaria, quæ lectio mihi placet, ut id oppidum à* Lugduno Lugdunenſis Galliæ, *quæ à Ptolemaeo* Ἐπίσημον Μητρόπολις *nuncupatur, diſtinguamus. Ejus, ut ſupra monuimus, &* Convenarum *regionis, &* Lugduni *oppidi Strabo meminit. Plinius L. 4. C. 19*, in oppidum contributos Convenas *memorat, & Ptolemaeus, regionis nomine vitiato; in fine enim* Aquitaniæ *provinciæ ita legitur*, Συνάπτοντες δὲ τῇ Πυρήνῃ Κονουένοι καὶ πόλις Λουγδοῦνον, *aut* Κονουένοι. Sur.

LVGVDVNVM] Pariſinus MS. & margo Fabriciani libri hoc præferunt; *Lugdunum* Vaticanus & alii cum ſcripti tum editi, quod & verius arbitrer cum Ant. Pagi Critices An. CCCCVI.; nam *Convenarum* additus titulus ab altero Galliæ Lugduno ſatis eam diſtinguebat. Hieronymo *Convenarum urbs*, Gregorio Turonenſi L. I. Mirac. C. 105. *Convenienſis urbs*, & L. VII. Hiſtor. C. 34. *Convenæ*; verba apponam, quoniam ſitum & naturam urbis ſignant: *Igitur Gundobaldus cum audiſſet ſibi exercitum propinquare, Garonnam cum Sagittario epiſcopo, Mummolo & Bladaſte ducibus atque Waddone, tranſivit*, CONVENAS *petentes: eſt enim urbs in cacumine montis ſita, nullique monti contigua; fons magnus ad radicem montis erumpens, circumdatus turre tutiſſima; ad quem per cuniculum deſcendentes ex urbe latenter latices hauriunt*: quæ omnia oppido *S. Bertrandi*, quod in ejus ſede eſſe fertur, probe conveniunt, ſervanti nunc quoque in portarum una hoc veteris inſcriptionis fragmentum:

IMP. XXVI. COS.
V. P. P.
CIVITAS. CONVEN.

primi, quod ſciam, vulgarunt Benedictini in Itinerario, cui *Literarii* titulum præſcripſerunt, tom. II. p. 14.; dein vir doctus, qui tamen editum fuiſſe ignorabat, tom. III. Hiſtor. Acad. Inſcript. p. 438. Referunt autem ad Auguſtum aut Tiberium Imp., in quorum neutrum quadrat: neuter enim in V. Conſulatu Imp. XXVI. ſalutatus eſt. Ego Claudio Imp. hoc monumentum dedicatum fuiſſe exiſtimo, quem literati lapides & numi V. conſulem indicant Imp. XXIII. & XXV, XXVI, & XXVII. conſalutatum fuiſſe. Wess.

CALAGORGIS.] Vel *Calagorre.* Libro Provinc. *Bogorra.* Siml.

CALAGORRIS.] Hoc è Vaticano, licet ceteris omnibus *Calagorgis* ineſſet, recipiendum duxi; movit me Hieronymus, qui Vigilantium omni contumeliarum genere inurens, *iſte caupo Calagurritanus*, inquit, *& in perverſum propter nomen viculi mutus Quinctilianus, miſcet aquam vino, & de artificio priſtino ſua venena perfidiæ Catholicæ fidei ſociare conatur*: innuit enim Vigilantium ex hoc vico *Calagorri*, dum eum *cauponem Calagurritanum* nuncupat, eſſe ortum; nam eodem libro illum ex *Convenarum*

AQVIS SICCIS. M. P. XVI.
VERNOSOLE. M. P. XV.
TOLOSA. M. P. XV.

DE AQVITANIA IN GALLIAS.

ITER A BVRDIGALA AVGVSTODVNVM. M.P.CCLXXIV. Sic.

BLAVIO. M. P. XVIIII.
TAM-

gente & *Galliæ hoſtem vernaculum* dixerat; *mutum* præterea *Quinctilianum*, quod, ſicuti rhetor præſtantiſſimus ex Hiſpanica Calagurri originem duceret, ipſe cognomine in Galliis vico natus ad diſertiſſimum rhetorem mutus & infans atque elinguis eſſet. Vide egregiam de Vigilantii patria diſſertationem inter opuſcula P. de Marca p. 373. & Pagi Critic. An. CCCCVI.; nunc *Caſeres* appellari perhibent. WESS.

AQVIS SICCIS. Servant *Seches* priſtini nominis obſcura veſtigia: mox *Vernoſole M. P. XII.* Cuſani MS. WESS.

TOLOSA.] Auſonius Clar. Urb. XII.

Non unquam altricem noſtri reticebo Toloſam,
Coctilibus muris quam circuit ambitus ingens,
Perque latus pulchro prælabitur amne Garumna.

Plura de urbe ejusque ſatis & dignitate Guil. Catellus L. II. Hiſt Langued. C. 2. & ſeq. coacervavit. WESS.

DE AQVITANIA IN GALLIAS.] Aquitaniæ provinciæ *nomen extra* Gallias *cenſeri*, *Rufi Feſti Breviario & ab auctore Notitiæ provinciarum Romani imperii admonemur. A Rufo Feſto xviii. provinciæ cum Aquitania & Britannia provinciis numerantur, & in Notitia xvii.* Viennenſes, Narbonenſes, Belgicæ, & Lugdunenſes Galliæ *nuncupantur, & præter eas* Aquitania prima, & Aquitania ſecunda *cognominantur.* SVR.

M. P. CCLXXIIII.] *In Blandiniano* M. P. LXXIIII *& in Neapolitano* M. P. CCLXIIII. *Longolianum exemplar, quod ferme Blandiniani veſtigiis inſiſtere videtur,* M. P. LXXIIII. *&* CCLXIIII *corrigitur: quam ſummam manſionum numeri ſuperant.* SVR.

ITER A BVRDIGALA.] Cuſani codex non ſane pulchre M. P. CCLXIV. addit. WESS.

BLANVTO.] Vel *Blavio.* SIML.

BLAVVTVM M. P. XVIIII.] *In Bland.* Blavuto M. P. XVIIII. *& in Neap.* Blauto M. P. XVIIII. *Longol. libris* Blaunto M. P. XVIIII. SVR.

BLAVIO.] Alii *Flavio:* ſed *Blavio* legendum docet doctiſſimus Scaliger L. II. Auſon. Lection. C. 6., & mox pro *Novioregum* reponit *pago Novere* vel potius *Noverio* ibidem C. 10. SCHOTT.

BLAVIO] Hoc præfero: noſtrorum plerique *Blanto*, quod inde natales accepit; tamen rectius *Blavia* Peutingerorum Tabulæ dicitur, Auſonio Epiſt. 10. *militaris Blavia*, Gregorio Turonenſi Glor. Confeſſ. C. 46. *Blavienſe caſtellum ſuper litus amnis Garomnæ: caſtrum Blavis ſuper alveum Garonnæ* in Teſtam. Bertichramni p. 259. Analect. Mabillonii Nov. Edit. Nunc *Blaye.* WESS.

TAMNVM.] Tabula *Lamnum*, quo noſtrum melius erit, ſi, quod ferunt, veſtigia manſionis in vico *Talmont* perdurent: tamen M. P. XXII. Tabulæ præſtant & ſpatium, quod Blavium & Tamnum dividit, melius abſolvunt. WESS.

NOVIOREGVM M. P. XII.] *Præferunt manuſcripta exemplaria, & libr. Longol.; quam lectionem minime rejiciendam arbitrer, tametſi id oppidum deſignari arbitrer, quod Ptolemæo in Biturigibus, qui* Vibiſci *cognominabantur*, *Nuſó-μαγ@ nominatur una cum* Burdigala. SVR.

NOVIOREGVM] *Noviomagus* Vibiſcorum non bene cum hac componitur: videtur enim Novioregum extra Vibiſcorum fines in Santonibus fuiſſe. Ill Scaliger *Noverum* malebat, quo de Auſonius Epiſt. XXIV. 95.

Totque mea in Novero ſibi proxima prædia pago.

quam magni viri conjecturam MSS. nihil juvant,

Digitized by Google

TAMNVM.	M. P. XVI.
NOVIOREGVM.	M. P. XII.
MEDIOLANVM SANTONVM.	M. P. XV.
AVNEDONNACVM.	M. P. XVI.
RAVRANVM.	M. P. XX.
LIMONVM.	M. P. XXI.
	FINES.

vant, vulgatum mordicus retinentes. *Royan* eſſe creditur. WESS.

MEDIOLANVM SANTONVM M. P. XV.] *Strabo L. 4. p.* 190. Mediolanum Santonum *urbem ad Oceanum vergentem inter* Aquitanas *maxima ex parte arenoſam, & agro tenui ex milio alimoniam captare, auctor eſt. Ptolemaeus itidem* Santonum *urbem Μεδιολάνιον recenſet.* SUR.

MEDIOLANVM SANTONVM.] Auſonio Epiſt. VIII, 3. *urbs Santonica*, Tyroni in Notis *Sanctonus*, atque item Auſonio Epiſt. XXIV, 78.

Santonus ut ſibi Burdigalam, mox jungit Aginnum
Illa ſibi. ——— —

nam quod Ch. Cellarius L. II. G. A. C. 2. p. 186. *Santonum* eo verſu incolam Mediolani, non urbem indicare putat, Tyronis auctoritate facile confutatur. De urbe ita & gente Marcianus p. 47. Edit. Hudſoni: Ἐντεῦθεν παροικοῦσι Σάνθωνες. ὧν πόλις Μεδιολάνιον, ἐπὶ θαλάσσῃ κεῖθρον τὸ δὲ τὸν Γαρούμναν ποταμόν· ſic lege: Berkelius aliam ingreſſus eſt viam ad Stephanum, ſed quæ ipſo locorum ſitu plurimum aberrat. Nunc *Saintes*, ſolo gentis nomine, ut moris in Galliis eſt. WESS.

AVNEDONNACVM M. P. XVI.] *In Blandiniano* Aunedunnacam M. P. XVI. *& in Neapolitano*, Aundonacum M. P. XVI. *in Longol. libris* Anedonacum M. P. XVI. SUR.

AVNEDONNACVM.] Cuſani MS. *Avedonnacum*, ad quem proxime accedit Tabulæ *Avedonnaco. Aunay* eſt. WESS.

RAVRANVM.] Tabula *Rarauna:* noſtrum præſtat. Paullinus Epiſt. IV. ad Auſon. ℣. 249.

Vel quia Pictonicis tibi fertile rus viret arvis,
Rauranum Auſonias tibi devexiſſe curules
Conquerar. ——— —

Rom vel *Raum* veteris vocabuli reliquias ſervat. WESS.

LOMOVNVM.] *Limonum Pictonum* Ptolemaeo. SIML.

LIMONVM M. P. XXI.] *In Bland. & libris Longol.* Lomonum M. P. XXI. *& in Neapolitano* Lamounum M. P. XXI. *Hujus oppidi nomen in Commentario Gallico A. Hirtii ter detortum, ac depravatum apparet: quod à nemine animadverſum fuiſſe ad hanc diem, quod ſciam, ope manuſcriptorum exemplarium, mirum videri debet. Ita enim legendum eſt:* C. 26. C. Caninius legatus, cum magnam multitudinem hoſtium in fines Pictonum litteris nuntiiſque Duracii cognoviſſet, qui perpetua amicitia manſerat Romanorum, quod pars quædam civitatis ejus defeciſſet, ad oppidum Limonum contendit. *Et paulo poſt e* quo cum adventaret, atque ex captivis certius cognoſceret, multis hominum millibus à Dumnaco duce Andium Duracium clauſum, Limonum oppugnari &c. *Et paulo inferius:* Rurſus ad obſidendum Limonum redit. *Quibus in locis in vulgatis libris, pro ea voce* Limonum, Lemovicum *legitur: cum vetuſta exemplaria & vetuſti libri Florentiæ excuſi* Lemonum, & Lunonem, *aut* Limonem *praferant. Meminit ejus oppidi Ptolemaeus; nam ab eo in* Pictonibus, *Alpumeo conlocatur: &* Pictavium *eſſe à poſteris dictum, Chriſtophorus Longolius eſt auctor, & doctiſſimus, & omnium, quos priora ſecula ante mille & CC. annos tulerunt, eloquentiſſimus. Oratione enim priore ſuarum defenſionum, ita inquit.* Tenebat tum quidem adhuc, earum quæ dicendi, diſputandique rationem traderent, diſciplinarum ſtudio: verum arbitratus me nullum non exilem ex earum cognitione fructum eſſe percepturum, niſi juris etiam veſtri prudentia animum excolerem, conſuli me Limonum Pictonum, Aquitaniæ urbem, neque ſtudioſæ juventutis multitudine incelebrem, neque Pontificii civiliſque juris interpretum doctrina inter eas quidem gentes ignobilem. *Et alibi eadem, & poſteriore* perduellionis *Oratione* Lemoni *fit ab eo mentio.* SUR.

FINES.	M. P XXI.
ARGANTOMAGO.	M. P. XXI.
ERNODORVM.	M. P. XXVII.
AVARICVM.	M. P. XIII.
TINCONCIVM.	M. P. XX.
DECCIDAE.	M. P. XXII.
ALISINCVM.	M. P. XIV.
AVGVSTODVNVM.	M. P. XXII.

ITER

LIMONVM.] Cuſani membranæ *Lemounum*, Vaticanae *Leomonum*, Pariſinae *Limounum*, Tabula ſcripta *Lemunos*; ex qua ſcripturæ differentia verum ſatis pellucet. Eſſe vero *Limonem* ſeu *Limonum* potius Hirtio reſtituendum, Sabellicus, Ciacconius, Scaliger in Scaligeran. I. p. 66. atque alii viderunt. Majus de ſitu certamen fuit. Ill. Scaligero urbs eſt parva in Pictavenſi agro, cui *Limons* cognomen hæret: alii gentis caput *Poictiers* arbitrantur, ducemque habent Tyronem ſive Magnonem in Notis, *Pictavus*, *Limonum* ſcribentem; atque hoc itineris ordo & ductus poſtulare videntur, ut Cl. Cellarius L. II. G. A. C. 2. p. 187. jam animadvertit. Contra quidem venit in Galliæ Notit. Had. Valeſius, ſed telo admodum infirmo: *Augustoritum* ait a Ptolemaeo in hac gente principe loco poni, adeoque gentis Pictonum caput videri, at oblitus vir egregius eſt, non eſſe illi Geographo inſolitum, urbes obſcuriores nobilioribus præponere, ne ſtatutum ſibi progreſſum interturbaret; ſic, ut exemplo defungar, in Biturigibus Vibiſcis Burdigalam Noviomago poſtponit: nec quiſquam tamen Noviomagum antecelluiſſe Burdigalam,

—— — Sic turribus altis

Arduam, ut aërias intrent faſtigia nubes,

quæ Auſonii verba Clar. Urb. XIV., opinabitur. Vidit hoc quoque M. Altingius ad Tabulam. WESS.

FINES.] Pictonum *fines* indicari putem. WESS.

ARGANTOMAGO.] Ita Pariſinus; ceteri *Agrantomago*, quod & in ſuo Joſ. Simlerus reperit, notans, *Agrantomago vel Argantomago, ut ſequenti itinere.* Tabula vulgato conſentit. Annal. Reuberi & Saxo Leibnitii An. IↃCCLXVI. *caſtrum Argentomagum*, Regino vero *Argentonium* appellat; neque adeo injuria ſuſpicaberis, Reginonis ætate non multum afuiſſe Francos ab hodierno urbis cognomine. WESS.

ERNODORVM.] In vita S. Ambroſii Cadurcenſis, quam Labbeus Biblioth. Nov. inſeruit, p. 349. *Ernotrum* appellatur, *Reverſusque eſt*, inquit ſcriptor ejus, *ad urbem Bituricam; cumque Ernotro vico advenisſet, contigit eum dormire in Domino.* Alia ejusdem Ambroſii vita habet, *in pago Biturico in vico Ernotenſi.* Nunc ab illo Ambroſio *Saint Ambrois ſur Arnon* vocitant. WESS.

AVARICVM.] Caeſari Comment. B. G. VII. C. 13. *oppidum Avaricum, quod erat maximum munitiſſimumque in finibus Biturigum atque agri fertiliſſima regione*, Biturigibus ipſis C. 15. ejusdem Commentarii *pulcherrima prope totius Galliæ urbs, quæ & præſidio & ornamento ſit civitati*, dicitur; Tyroni *Biturex Avaricum*, *Biturica civitas* Annalibus Reuberi & ſcriptori vitæ Ambroſii Cadurcenſis, *urbs Bituriga* Gregorio Turonenſi Glor. Confeſſ. C. 70., *Bituriga* Ammiano L. XV. C. 11.; quod nomen celeberrimæ ex Juriſconſultorum doctrina urbi, quamquam in *Bourges* paullatim deflexum, hodiernum hæret. WESS.

TINCONCIVM.] Tabula Peutingerorum *Tincollo*. Nomen & ſitus reſpondent oppido *Sancoin*. WESS.

DECIDE.] Alias *Deciſia*, vel *Decetia*. SIML.

DECCIDAS M. P. XXII.] *In Blandiniano* Deccidæ M. P. XXII. *& in Neapolitano*, Decude M. P. XXII. *Longoliani libri*, Decide M. P. XXII. *&* Decude *corrigitur.* SUR.

DECCIDAE.] Hoc, quantumvis vitioſum, retinuimus. Cuſani liber *Decude*, Tabula *Degena*. Verum eſt *Decetia*, de qua ſuperius abunde dictum. WESS.

ALI-

ITER DE AQVITANIA IN GALLIAS.

ITER A BVRDIGALA ARGANTOMAGVM. M. P. CXCVII.

	Sic.
SIRIONE.	M. P. XV.
VSSVBIVM.	M. P. XX.
FINES.	M.·P. XXIIII.
AGINNVM.	M. P. XV.
EXCISVM.	M. P. XIII.
TRAJECTVS.	M. P. XXI.
VESVNNA.	M. P. XVIII.
	FINES.

ALISINCVM.] Ita magno conſenſu libri veteres hoc loco, qui p. 366. ſibi parum conſtabant. WESS.

ITER DE AQVITANIA.] *Itineris* vocem Pariſinus codex addit, nec cauſſa eſt, quamobrem rejectanea ſit cenſenda. WESS.

SIRIONE.] Tabula *Sertone* M. P. X. a Burdigala, Itiner. H. cum vulgato non diſſidet, Leugis tamen XVI. ab eadem urbe ſemovens. De vero ſitu non minor inter doctos lis intercedit. Abr. Ortelio, cui M. Altingius accedit, *Rions* eſt ad Garumnæ ripam: Had. Valeſio *Barſac* ad Sirionis & Garumnæ confluentes; atque hoc verius exiſtimaverim. WESS.

VSSVBIVM M. P. XX.] *Habet Blandinianum exemplar, & libri Longoliani. In Neapolitano exemplari* Vſubium M. P. XX. *legitur.* SVR.

VSSVBIVM.] Sic plerique MSS.; tamen Pariſinus *Vſubium*; Tabula *Vesubio* atque eadem M. P. præfert. *La Reole* in dextra Garumnæ ripa nunc eſſe perhibetur. WESS.

FINES.] Videntur Vibiſcorum & Nitiobrigum eſſe *fines*, qui male ex Cuſani libro exulant· habent ceteri cum ſcripta Tabula. WESS.

AGINNVM.] H. Surita M. P. XII. appoſuit, cum vetuſtiores editi & ſcripti XV. M. P. offerant; ea ego, quod & Tabulæ probentur & ſummam generalem rotundent, reſtituenda eſſe duxi. Auſonius Epiſt. XXIV.

Santonus ut ſibi Burdigalam, mox jungit Aginnum
Illa ſibi. ———

Agimum mendoſe vocatur & ſcribitur in Hiſtor. Collect., edita in Caniſianis Lection. Antiq. p. 224. WESS.

EXCISVM.] Haud aliter Tabula, in numero M. P. itidem conſpirans: tamen XVI. M. P. Pariſinus & Cuſani MSS.; durant nominis obſcura veſtigia in *Eixſe*, Abbatia vetere, ſi Had. Valeſii Notitia Galliæ non fallit. WESS.

TRAVECTVS.] Vel *Trajectus.* SIML.

TRAJECTVM M. P. XXI.] *In Blandiniano* Travectus M. P. XXI. *legitur. Neapolitanum & libri Longoliani*, Trajectus M. P. XXI. Trajectus *hic* Ligeris *amnis videtur.* SVR.

TRAJECTVS.] Excerpta MSS., quibus utimur, magno conſenſu *Travectus*, prætereaque Cuſani codex M. P. XI. edit Credo ſcribentium peccato *Travectum* ex *Trajectu* eſſe natum, quomodo eorundem negligentia in Ciceronis Orat. poſt reditum ad Quirit. C. 8. *parva navicula pravectus in Africam*, cum *trajectus* ab Oratore veniſſet, ſcribi in MSS. cœptum eſt. WESS.

VESVNNA.] Ptolemaeus *Veſſuna.* SIML.

VESVNNAM M. P. XVIII.] *In Blandiniano, & libris Longolianis*, Veſunna M. P. XVIII. *& in Neapolitano*, Veſunnam M. P. XVIII. *Ptolemaeo* Petrocoriorum *urbi* Οὐέσουνα. SVR.

VESVNNA.] Peutingerorum Tabula *Veſonna*, haud magno diſcrimine. Quod noſtri libri præoptarunt, eſt in Theſauri lapide p. CV. 1.

TVTELAE AVG.
VESVNNAE
SECVNDVS SOTER
D. S. D.

ſic enim ultima, in Theſauro inſcriptionum mendoſiora, cum Savarone & Sirmundo ad Sidonium legi oportet. Incolæ Sidonio L. VIII. Epiſt. 11. *Vesunnici* dicuntur. Auctor autem Collect. Hiſtor. in Caniſii Lect. Antiq. p. 224.

 urbem

FINES.	M. P. XXI.
AVGVSTORITVM.	M. P. XXVIII.
ARGANTOMAGO.	M. P. XXI.
ITER AB AGINNO LVGDVNVM.	M. P. LXV. Sic.
LACTVRA.	M P. XV.
CLIMBERRVM.	M. P. XV.
	BEL-

urbem *Petrocors* & *Petrocoricam*, unde, voce, ut fieri amat, vitiata, *Perigueux* ſupereſt, appellat: quin ne de hodierno ſitu dubium reſtet, vulgus arcem urbis Petrocoricæ *Veſune* vocare adſuevit, ut ad Apollinarem doctiſſimus Savaro adſcripſit. Wess.

FINES.] Habet hos Tabula, ſed xiv. m. p. a Veſunna, totidemque ab Auguſtorito: deſunt autem Cuſani & Pariſienſi MSS. Putem *fines* Petrocoriorum indicari. Wess.

AVGVSTORITVM M. P. xxviii.] *Legitur in Blandiniano, & vetuſta manu* Auguſtoretum *corrigitur. In Neapolitano* Auguſtorium m. p. xxi. *& ſtatim* Auguſtoritum xxviii. Finium *manſione prætermiſſa: & Longoliani libri* Fines Auguſtoricum m. p. xxi. *&* Auguſtoretum m. p. xxviii. *præferunt*, *Ptolemæo una cum* Limono *in* Pictonibus Ἀυγουςόριτον. Svr.

AVGVSTORITVM.] MS. Pariſinus *Auguſtoricum M. P. XXI.*, corrigiturque *Auguſtoritum M. P. XXVIII.* Situs ob opinionum differitatem dubius eſt: plerique Lemovicum urbem *Limoges* eſſe jubent; Altingius oppidum *Dorat*, quod ex ultima Auguſtoriti ſyllaba durare opinatur, conjectura non ſane plauſibili. Wess.

ARGANTOMAGO.] Em. Schelſtrate ex Vaticano *Auguſtomago*, quod vitioſiſſimum eſt, vulgavit: Silvanectum enim Auguſtomagus multis hinc millibus diverſus eſt: *Argentomago* ſchedæ Pariſinæ. Wess.

M. P. lxv.] *Præferunt manuſcripta exemplaria, & libri Longeliani, nec ullius manſionum numeri cum ſumma conveniunt.* Svr.

LACTVRAM M. P. xv.] *In Blandiniano & libris Longolianis* Lactura m. p. xv.: *& in Neapol.* Jactura m. p. xv. Svr.

LACTVRA.] In Tabula *Lactora* ineſt: *Latoram* Invenio in veteri Hagiologio tom. II. Bib. Nov. Labbei, pro *Lactora*; LACTORATES incolæ Theſ. p. xxxi. 2.

PRO. SALVTE. ET. INCO
LVMITATE. DOMVS. DI
VINAE. R.P. LACTORAT.
TAVROP. FECIT.

Nunc *Leyture* in excellente rupe. Vid. Arn. Oinehartum L. III. Notit. Vaſcon. C. 10. Wess.

CLEMBERTVM.] Vel *Climberrum*. Siml.

CLIMBERRVM M. P. xv.] *Præfert Blandinianum exemplar. In Neapolitano* Climbrum m. p. xv. *Longoliani libri*, Climberrum m. p. xv. *&* Climbrum *corrigitur.* Svr.

CLIMBERRVM.] Pariſinae & Cuſani membranæ *Climbrum*, Vaticanae *Ciiniberrum*, quod è vulgato, litera m. in duas ſecta, natum eſt: Tabula *Cliberre*. Auſciorum urbs fuit, quam Melae Pomponio auſpiciis addicentibus Iſ. Voſſius L. III. C. 2. reſtituit. *In Auſcis Cumberrum*. Eadem eſt atque Auguſta Auſciorum Ptolemaei, unde gentili nomine, quod in hoc terrarum tractu ſolenne fuit, in urbis cognomen degenerante, *Auſch* natales atque originem accepit. Vid. præter Valeſii Notitiam Galliæ Ch. Cellarium L. II. G. A. C. 2. p. 182. Wess.

BELSINVM M. P. xv.] *In Blandiniano* Belſino m. p. xv. *& in Neapolitano* Belſino m. p. x. *Longoliani libri* Belſino m. p. xv. *&* x. *corrigitur.* Svr.

BELSINO.] Lugduni & Baſileae *Berſino*, & hic quidem m. p. x., illic xii. m. adjunxerunt. Noſtri conſtanter *Belſino*; Tabulæ *Baſino M. P. XV.* neutris aſſentitur. Wess.

LVGDVNVM.] *Convenarum* intelligi Lugdunum ut multis declaretur, non eſt neceſſe. Wess.

ITER BRITANNIARVM.] Britannia *nondum in formam Provincia redacta, cum ipſi* Albion *nomen fuiſſet, Inſula omnes verſus Septentrionem* Britanniæ *vocabantur, uti Plinius L. 4. C. 16. commemorat. Eo more apud Valerium Catullum in Caeſarem Epigr. 30.*

Hunc

BELSINO. M. P. XV·
LVGDVNVM. M. P. XXIII·

ITER BRITANNIARVM.

A GESSORIACO DE GALLIIS RITVPIS IN PORTV BRITANNIARVM. STADIA NVMERO CCCCL.

A LI-

Hunc Galliæ timent, timent Britanniæ.

At Britannia *Inſula ſubacta, in ea Provincia tres a Ruſo Feſto numerantur*, Maxima Caeſarienſis, Britannia prima *&* Britannia ſecunda, *quas* Britanniarum *nomine hoc Antonini loco intelligi, dubium mihi eſt, tametſi veriſimile ſit, eo jam tempore in aliquot provincias fuiſſe diviſam. Poſteriore verò tempore auctor* Notitiæ Provinciarum *quinque provincias* Britanniæ *numerat:* Maximam Caeſarienſem, Valentinam, Britanniam primam, Britanniam ſecundam, *&* Flaviam Caeſarienſem. *Plinius ratione miliarium longitudinis & latitudinis* Britanniam *dimetitur, & non Provinciarum: & Ptolemaeus laterum ejus inſulæ dimenſiones colligit.* Svr.

ITER BRITANNIARVM.] Rob. Talbot, qui Henrico VIII. rege hanc Itinerarii partem illuſtrare eſt agreſſus, *itineris* vocabulum proſcripſit, *Itinerarii* ſubſtituto: olim enim *IT.* aut *ITINER.* fuiſſe; inde indoctum amanuenſem *ITER* fecisſe; a qua ſententia non multum abit Wilhel. Burtonus principio Commentarii ſui in Britan. hæc itinera. Equidem ſi id in libris eſſet, non pro rejiculo haberem; nunc quidquid eſt MSS. illi conjecturæ obviam venit, *iterque* mordicus tuetur; quo titulo auctor, quicunque fuerit, ſe ad Britanniarum itinera recenſenda accingi indicare volunt. Wess.

A GESSORIACO DE GALLIIS RITVPAS.] *In Blandiniano* Ageſſoriam de Galliis Ritupis. *In Neapolitano* à Geſſoriaco de Galliis Ritupis: *& in Longol. libris*, à Geſſoria de Galliis Ritupis. *Ptolem. in* Atrebatiis ‛Ρουτουπίαι᾽ Rutupiarum portus Britanniæ *Ammianus libro xx. C. 1. meminit:* Adulta, *inquit*, hieme dux ante dictus Bononiam venit: quæſitisque navigiis & omni impoſito milite obſervato flatu ſecundo ventorum, ad Rutupias, ſitas ex adverſo, defertur, petitque Londinum. *Auctor Notitiæ Provinciarum ſub diſpoſitione v. ſ. Comitis litoris Saxonici per* Britanniam *præpoſitum Leg. II. Auguſtæ* Rutupis *recenſet. In Itinerario maritimo, in Regio exemplari, quod integrum extat, & mihi inſtar eſt complurium, & in Blandiniano* portus Ritupius *vocatur: ut non dubitem* Ritupas *ſcribere, non* Rutupas. Svr.

A GESSORIACO.] Celeberrimus hinc in Britanniam & contra trajectus ſub Imp. fuit. Vide Olympiodorum apud Photium Cod. LXXX. p. 182., &, qui eum æmulatur, Zoſimum L. VII. C. 2. *Ritupis* pro *Rutupiis* MSS. omnes: ſed huic *Cantiorum*, non *Atrebatiorum*, ut perperam Surita, portui aliud tempus erit. Wess.

STADIA NVM. CCCCL.] *Manuſcripta exemplaria & vulgati libri* Stadia numero CCCCL. *Caeſar Commentario VI. C. 21.* ipſe cum omnibus copiis in Morinos proficiſcitur, quod inde erat breviſſimus in Britanniam trajectus. *Plinius L. 4. C. 16. de Britannia*, Hæc, *inquit*, abeſt à Geſſoriaco, Morinorum gentis litore proximo trajectu L. M. *Ex quibus verbis, & hac Antonini itinerarii ſtadiorum ratione, viſus eſt mihi Beda, initio hiſtoriæ Eccleſiaſticæ, ſententiam continuaſſe: cujus verba adponam, quòd hujus Itinerarii auctoritas, ab eo aperte laudari videatur:* Habet, *inquit*, à meridie Galliam Belgicam, cujus proximum litus transmeantibus aperit civitas, quæ dicitur Ruthubi portus; qui portus à gente Anglorum nunc corruptè Reptaceſtir vocatur, interpoſito mari à Geſſoriaco Morinorum gentis litore, proximo trajectu milliarium quinquaginta, ſive, ut quidam ſcripſere, ſtadiorum quadrigentorum quinquaginta. *Strabo libro IV. p. 190. Caeſarem perhibet, cum ad* Itium *navali uſus eſſet, & initis tenebris claſſem aſcendiſſet, poſtridie hora circiter quarta ſtadia ccc. ac xx. emenſum applicuiſſe. In Itinerario ad portum* Ritupium CCCCL. ſtadia *aſſignantur.* Svr.

STADIA NVMERO.] Cum Itinerario amiciſſime conſpirat Dio L. XXXIX. p. 127. Ἡ δὲ δὴ χώρα αὕτη ἔχει μὲν τὸ ἐπίπαν τῆς Κελτικῆς κατὰ Μορίνους σταδίους πεντήκοντα καὶ τετρακοσίους, τὸ συντομώτατον.

Digitized by Google

A LIMITE, ID EST, A VALLO PRAETORIO VSQVE. M. P. CLVI.
A BREMENIO CORSTOPITVM. M. P. XX.
VINDOMORA. M. P. IX.
VI-

μεῖζον· Habuit quidem ſummus in his literis Iſ. Caſaubonus ad Strabonis L. IV. p. 199. Dionis numeros mendi ſuſpectos, quos Itinerarium & Beda facile defenderint. Wess.

A LIMITE ID EST A VALLO.] *Cum Spartianus in Hadriani vita C. 11. auctor ſit, murum Hadrianum in* Britannia *per* LXXX. M. P. *primum duxiſſe, qui Romanos à Barbaris divideret, & Valli nomine magna munitionum mole à* Septimio Severo *longius productum fuiſſe, dubium erit, quis* limes *hoc Itinerario deſignetur? Ac mihi magis ſit verſimile* Severi Vallum *intelligi: quod ſi ita eſſe denemus, auctor hujus Itinerarii ætate Imperatoris* Antonini Baſſiani Severi F. *opus hoc compoſuiſſe tradetur: & Imperatoris hujus* Antonini *titulus erit, non* Antonini Pii. *Nam adeo ſingillatim hoc Itinerario* à Vallo *itinera ducuntur & ex aliis urbibus ad* Vallum, *ut veriſimile non ſit* Valli Hadriani *fieri mentionem, ſed* Severi: *atque eam ob cauſam auctor hujus Itinerarii* Antonini Auguſti Severi F. *nomine opus edidiſſe videtur. Julius tamen Capitolinus in vita Pii Anton. C. 5.* Antoninum Pium *auctor eſt* Britannos *per Lollium Vrbicum viciſſe, alio muro ceſpiticio, ſubmotis barbaris, ducto. De Vallo Xiphilinus ex Dione hæc prodit in* Severo, *Britannorum mores deſcribens:* Οἰκοῦσι δὲ οἱ μὲν Μαιάται πρὸς αὐτῷ τῷ διατειχίσματι, ὃ τὴν νῆσον δίχῃ τέμνει. *Eum itidem murum à* Severo *erectum atque conſtructum fuiſſe, idem Spartianus in Severo C. 18. auctor eſt.* Britanniam, *inquit*, quod maximum ejus imperii decus eſt, muro per transverſam Inſulam ducto, utrinque ad finem Oceani munivit, unde & Britannici nomen accepit. *Aurelius Victor in Epitoma hiſtoria Auguſta, & Eutropius libro vii. C. 19. in Severo,* Vallum per XXXII. M. P. à mari ad mare deduxiſſe, *ut Spartianus, auctores ſunt, ſi numeri mendo non carent. Nam Euſebius in libello Temporum ita prodit:* Severus in Britannos transfert bellum: ubi, ut receptas provincias ab incurſione barbarica faceret ſecuriores, vallum per CXXXII. M. P. à mari ad mare duxit. *Oroſius, L. 7. C. 17. ut Caſſiodorum omittam, hæc prodidit.* Severus victor in Britanniam, defectu pæne omnium ſociorum trahitur: magnis gravibusque præliis ſæpè geſtis receptam partem Inſulæ à ceteris indomitis gentibus vallo diſtinguendam putavit. Itaque magnam foſſam, firmiſſimumque vallum, crebris inſuper turribus munitum per CXXXII. M. P. à mari ad mare duxit: ibique apud oppidum Eboracum morbo obiit. *In Notitia Provinciarum Tribuni cohortium per lineam* Valli *recenſentur. Eo Vallo* Picti, *& regiones reliqua, quibus* Scotiæ *regnum continetur, excludebantur.* Sur.

A LIMITE ID EST.] Guil. Camdenus illa *ID EST A VALLO*, tamquam ex gloſſemate hic inculcata, obelo confixit: non enim *vallo* Bremenium, primam itineris manſionem, accubare. In alia omnia abit Th. Galeus, Antoninum ſcripſiſſe opinatus *A LIMITE IN VALLO*; certe *in vallo* huic ſcriptori idem eſſe ac *per vallum:* habere quippe p. 244. *Altino in medio Lugione* & *Ad ſtatuas in medio Aliſca*, pluraque alia. Nec ea tamen, ſi quid in his video, rem conficient: tantum innuunt, eas manſiones *in medio* eſſe itineris ac transeundas. Itaque cum MSS. hic conſpirent, nihil temere mutavero: videtur enim *vallum* loco *limitis* fuiſſe, uti apud poëtam:

Saxum antiquum, ingens, campo qui forte jacebat
Limes agro poſitus, litem ut diſcerneret arvis.

Jam quod Camdenus & ejus veſtigiis inhærens Burtonus urſerunt, primam itineris ſtationem aliquot M. P. a vallo fuiſſe diſparatam, id fatemur: at verba *a limite i. e. a vallo* non ſtrictiſſime ſunt accipienda, ut pulchre nuper vidit vir doctiſſimus L. I. Britan. Roman. C. 7., ſed latiore ſenſu: Bremenium a vallo non multum aberat in ſolo barbarico poſita, inde *a limite i. e. a vallo* itineris initium ducitur. Wess.

A BREMENIO CORSTOPILVM M. P. XX.] *Habent Blandinianum exemplar, & libri Longoliani. In Neapolitano* Abremenio Conſtropitum

Digitized by Google

VINOVIA.	M. P. XIX.
CATARACTONI.	M. P. XXII.
ISVRIVM.	M. P. XXIIII.

EBV-

pitum xx. Bremenium *oppidum in* Valli limite *deligi, tamquam certum locum, ex quo iter hoc ducitur* Corſtopilum *usque, ratio ipſa docet. Ptolemaeo in* Otadenis, *qui ad Meridiem vergunt,* Βρεμένιον. Corſtopili *verò oppidi, ſive manſionis primæ, neque apud veteres auctores, aut recentiores, ullam mentionem reperi.* Svr.

A BREMENIO.] Joſ. Simlerus *Bramenio* Baſileae vulgavit, ex Voſſii autem codice *Bramaenio* a Thom. Galeo citatur; ubi nolim arbitreris eum Voſſii MS. indicari, quo in ſuperioribus ſæpe uſi ſumus: nam ab eo omnia hæc, ut alia multa, abſunt. Puto virum doctiſſimum ab Iſ. Voſſio editionem H. Suritae mutuam habuiſſe, cui variantes, quæ dicuntur, allitæ erant, quæque ex Lugdunenſi Bibliotheca nobiſcum communicatæ ſunt. Vulgatum eſt in Vaticanis, Pariſinis & Cuſani membranis, eſt quoque in Ravennate L. V. C. 31., & his omnibus vetuſtiore, Ptolemaeo, & quæ dubium omne auferet, in veteri ara, cujus epigramma poſt Camdeni Burtoni Galeique operam nuper accuratiſſime L. II. Brit. Roman. C. 3. §. 95. a Jo. Horsley deſcriptum liber apponere:

D. R. S.
DVPL. N. EXPLOR.
BREMEN. ARAM
INSTITVERVNT
N. EIVS. C. CAEP.
CHARITINO TRIB.
V. S. L. M.

Hoc itaque, præterita eruditiſſimi Galei ſuſpicione, quippe robuſtiore fulcro deſtituta, retineamus. Fuit autem *Bremenium* ubi *Reichoſter* in Northumbria; quo loco & ara olim eruta fuit. Wess.

CORSTOPITVM.] Ita noſtri præter Cuſani librum, cui *Corſcopitum* placet: *Corſtopilum* Lugduni quoque dederunt; in ſuis *Coriſopiso* & *Corioſopiso* Th. Galeus eſſe adfirmat, præterea que *Corioſopitenſes* ex Gallia loco nomen feciſſe; quod ſane, cum alia in Britanniis exempla non deſint, a veri ſpecie non abludit. *Corbridge* in ejus eſſe ſede creditur. Wess.

VINDOMORAM M. P. viiii.] *Manuſcripta exemplaria, & libri Longoliani in hanc conveniunt, auferendi caſu lectionem, cujus manſionis nullam reperi mentionem.* Svr.

VINDOMORA.] Excerpta MSS., quorum nobis uſura eſt, nihil diſcordant: tamen *V. M. P.* Th. Galeus ex alio adfert, & *Dolande* nunc eſſe decernit: at Thomae filius Rog. Galeus Vindomoræ ſitum In *Ebcheſter*, quod inter & Corſtopitum ix. m. p. interſunt, figit. Vid. Epitom. Actor. Philoſoph. tom. V. part. ii. p. 55. H. Jones. Wess.

VICONIA.] Vel *Vinovia.* Ptolemaeo *Vinovium Brigantum.* Siml.

VINOVIAM M. P. xviiii.] *In Blandiniano, & reliquis* Vinovia m. p. xviiii. *Ptolemaeo inter civitates* Brigantium Οὐινόουιον. Svr.

VINOVIA.] *Vinonia* eſt in Pariſino & Cuſani MSS., verum mendoſe. Numeri jubent, ut ſitus in *Bincheſter*, ſicuti a doctiſſimo Rog. Galeo oſtenſum eſt, quæratur. Wess.

CATARACTONEM M. P. xxii.] *In Blandiniano* Cataractoni m. p. xxii. *atque eodem pacto in libris Longolianis. In Neapolitano* Cataractorii m. p. xxii. *Ptolemaeo itidem in* Brigantibus *juxta* Vinnovium *collocatur* Κατουρακτόνιον. *Beda in fine libri II. Eccleſiaſticæ Hiſtoriæ* Cataractæ *meminit: &* Cataractonis vici *libro iii. capite xiiii.* Svr.

CATARACTONI.] Ita noſtri omnes pro *Cataractonii*; nam *Cataractonium* verum eſſe ex Ravennate L. V. C. 31. novimus. Nobilem olim & amplam fuiſſe urbem, non injuria ex Ptolemaeo, qui ejus & L. II. Syntax. M. C. 6. & L. VIII. Geograph. p. 224. atque alibi commeminit, quamquam in poſitione figenda aberrans, Guil. Burtonus & poſt eum Th. Galeus collegerunt. Nunc *Cataract* ſive *Catarick* ad Salonis amnem eſſe jubent. Ceterum Bedæ verba huc quoque tranſtulit Burtonus Comment. p. 53., ſed Th. Galeo invito, quem vide. Wess.

ISVRIVM M. P. xxiiii.] *Præferunt manuſcripta exemplaria, & Longoliani libri: & infra ſequenti itinere* Iſuriam. *Ptolemaeo in eiſdem* Brigantibus Ἴσουριον. Svr.

EBVRACVM. LEG. VI. VICTRIX.	M. P. XVII.
DERVENTIONE.	M. P. VII.
DELGOVITIA.	M. P. XIII.
PRAETORIO.	M. P. XXV.

ITER A VALLO AD PORTVM RITVPIS M.P.CCCCLXXXI.

Sic,

A BLA-

ISVRIVM.] Brigantum fuit appidum, unde alio itinere *Iſubrigantum* pro *Iſurio Brigantum* appellatur. Quod vero ſuſpicantur, *Brigantum civitatem*, quæ numeroſiſſima totius provinciæ perhibebatur, quamque Cerealis aggreſſus fertur in Agricolæ Vita C. 17., hanc urbem eſſe, id vereor, ut tenere poſſint; liquidiſſimum enim eſt, gentem ipſam a Tacito intelligi. *Aldborough* ejus locum occupat. WESS.

EBORACVM LEG. VICTRIX M. P. XVII.] *In Blandiniano* M. P. XIIII. *& in ſequenti itinere*, M. P. XVII. *qui numerus rectè hujus itineris manſionum ſummam conficit. In Neapolitano* M. P. XVII. *& in libris Longolianis* XIIII. *&* XII. *corrigitur, & ſequenti itinere* M. P. XVII. *ab* Iſurio Eboracum *adponuntur. Ptolemaeo in* Brigantum *regione*, Ἐβόρακον, *& illi itidem adjungitur* Λεγιὼν Ϛ. Νικηφόρος. SVR.

EBVRACVMLEG. VI.] Pariſinus MS. *Eburacum M. P. M. VI. Victrix M. P. M. XVII.*, nec aliter Cuſani, quæ Th. Galeus ita declarat; *Eburacum municipium ſexta Victricis, Mil. paſſ. XVII.*; ego vero vereor, ut vir egregius attenderit ad eorum MSS. perpetuam pæne conſuetudinem, qua pro M. P. ponere M. P. M. id eſt, *millia plus minus* ſolent, & exemplo ſtabiliri poſſit, *Eburacum municipium VI. Victricis* fuiſſe dictum. Legio VI. Victrix hic in ſtatione erat, unde in Severi apud Goltzium numo *COL. EBORACVM LEG. VI. VICTRIX.*, cui Ptolemaeus aſſentitur; egit quidem Eboraci *Legio IX. Victrix*, ut ex lapide, inibi reperto, quemque in Probabilibus explicitum dedi, apparet; ſed ejus ad urbem temporaria videtur fuiſſe belli occaſione mora. WESS.

DERVENTONEM M. P. VII.] *In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione Ducis Britanniarum Præfectus numeri* Derventienſis Derventione. SVR.

DERVENTIONEM.] Manſio ad cognominem fuit fluvium, quem hoc loco tramittebant. Meminit & Derventionis in vita S. Cuthberti C. 8. Beda, ſed is præter nomen commune nihil cum hac ſtatione habet. WESS.

DELGOVITIAM M. P. XIII.] *In Blandiniano exemplari & libris Longolianis* Delgovitia M. P. XIII. *& in Neapolitano* Delgnitia M. P. XII. *cujus manſionis &* Prætorii, *quo hoc iter deducitur, nullam reperi fieri mentionem.* SVR.

DELGOVITIA.] Noſtri conſpirant in voce ita formanda. Intervallum ad *Godmundingham*, quo de Beda L. II. H. E. C. 13., aut potius *Wighton* nos ducit. WESS.

PRAETORIO M. P. XXV.] Ita conſtanter MSS. excerpta. Th. Galeus ex Bentleiano & Oxonienſi codice M. P XXIII. produxit. Quo *Prætorium*, nam cui bono atque uſui fuerit ut quæratur, cum alias ea de re actum abunde ſit, nihil erit opus, quo, inquam, ſitu fuerit, controvertitur: pleriſque Camdenum ſecutis eſt *Patrington*; quo loco cum nec indicia viæ militaris nec Romanæ magnitudinis conſpiciantur, aliam L. II. Brit Rom. C. 2. p. 405. vir doctus ingreſſus eſt viam, invenitque *Prætorii* hujus ſolum, ſi XXII. M. P. ſint juſta, in *Broughton*, ſin, non longe ab ejus vicinia. WESS.

ITER A VALLO.] Vallum intelligit Severianum, quod ſpatio M. P. LXXXII., ſic enim in Eutropii, Victoris, Chronici Euſebiani, Oroſii & aliorum locis, quæ ad præcedens iter H. Surita exſcripſit, legi oportere Guil. Burtonus Comment. p. 104 Th. Galeus, atque alii monuerunt, inſulam ſecabat, cujusque veſtigia egregie L. I. Britan. Roman C. 8. deſignata ſunt Sumitur autem *a vallo* itineris initium prorſus ut priore itinere; nam prima manſio paullo ultra vallum fuit. WESS.

ABLATO BVLGIO.] Vel *A Blato Bulgio.* Liber Notit. *Aballata.* SIML.

A BLATO BVLGIO.] Multa de manſionis nomine Th. Galeus in medium protulit, quæ quod in conjectura deputentur, apud eum legi malim. Id enimvero negligendum non eſt, videri viro erudito primitus ab auctore veniſſe,

A Bla-

Digitized by Google

A BLATO BVLGIO CASTRA EXPLORATORVM.	M. P. XII.
LVGVVALLO.	M. P. XII.
VOREDA.	M. P. XIIII.
BROVONACIS.	M. P. XIII.
VERTERIS.	M. P. XIII.

LAVA-

A Blato Bulgio caſtra exploratorum ad Luguvallum M. P. XII., adeoque *caſtra exploratorum* nihil omnino a *Blato Bulgio* diſcrepaſſe: at huic opinioni MSS. refragantur, *caſtra a Blato Bulgio* diſtinguentia: neque erit, quamobrem confundas, ſi cum erudito Britanniæ Romanæ ſcriptore L. I. C. 7. Blatum Bulgium ultra vallum in *Middleby* quæſiveris. *Aballaba*, quam ex Notitia Imp. Occid. Simlerus huc advocavit, longiſſime hinc diverſa fuit. Wess.

CASTRA EXPLORATORVM.] Cuſani MS. x. m. p. adſcribit, quæ ad *Netherby*, locum caſtris his oportunum, ducunt. Erant hic in ſtatione *exploratores*, quorum ſemper quidem in Romana militia uſus fuit, ſed ſero in certos numeros deſcriptorum. Origo Imper. debetur, cum finibus longe longeque prolatis perpetua caſtra in limitibus figi cœpta ſunt: tum ut conſilia barbarorum male quietorum explorarent, adhibiti ſunt. Atque hinc Notitia Imp. Occid. Magiſtro equitum Galliarum dat *exploratores*, & Comiti litoris Saxonici per Britanniam pariter ac Duci Britanniarum *Præfectum numeri exploratorum*, cujus *numeri* in aræ inſcriptione, de qua ante, mirum itaque non eſt mentionem fieri. Hinc quoque in Theſaur. p. cccclviii. 1. ΠΡΑΙΦΕΚΤ. ΕΞΠΛΩΡ. ΓΕΡΜΑΝΙΚ. laudari videas, & in Africa *explorationis* manſionem, ab his exploratoribus, ut ſuo loco dictum eſt, appellatam. Videntur autem ſingulæ Legiones ſuos ſibi exploratores habuiſſe; certe *EXPLORATOR LEG. VI.* eſt in Theſ. lapide p. xci. 4. Jam quot numero fuerint, ad finiendum non eſt facile: Zoſimus quidem L. III. C. 14. *χιλίους προδρομεύοντας* CIↃ. *exploratores* & C. 16. CIↃIↃ. commemorat; ex quo tamen nihil certi conſtitueris; dubium enim eſt, fuerintne illi milites hoc titulo inſignes, an quod exploratum eſſent cum Luciliano miſſi ita appellati. Ceterum ut *caſtra exploratorum* hoc loco habeo, ita *exploratores caſtrorum*, qui ſane alius generis exploratores, apud Plinium L. XXXVI. C. 19. Vide quoque Pancirolum Notit. Imp. Orient, C. 154. & Occid. C. 89. Wess.

LVGVVALLO.] Alias *Luguvallium*, ut in ſequentibus itineribus. Siml.

LVGVVALLO.] *Lunguvallo* Cuſani MS., ceteri in vulgato acquieſcunt. *Luguvallio* Galeus expreſſit, qui & xv. m. in Oxonienſi libro invenit. Bedæ *Lugubalia* in Vita S. Cuthberti C. 8. *Venit ad Lugubaliam civitatem, quæ a populis Anglorum corrupte Luel vocatur, ut alloqueretur reginam.* Nunc *Carliſle*, olim *Carleol*, ut in Chron. Saxon. An. CIↃXCII., vocant. Vide Camdeni Britan. p. 537. Edit. Frankof. Wess.

VOREDAM M. P. xiiii.] *In Bland.* Voreda m. p. xiiii. *atque item in aliis.* Sur.

VOREDA.] Diſtantia ducit ad *Old Penreth*, *Bereda* Ravennati. Wess.

BROVONACIS.] Liber Notit. *Braveniaco*. Siml.

BROVONACIM M. P. xiii.] *In manuſcriptis & libris Longolianis* Brovonacis m. p. xiii. *In Notitia provinciarum ſub eodem duce Britanniarum Præfectus numeri defenſorum* Braboniaco, *qui locus ad hanc manſionem pertinere videtur.* Sur.

BROVONACIS.] Noſtri MSS. conſentiunt in hac voce: Th. Galeus è ſuis profert *Broconace* & *Brocovonacis*. De ſitu, ut aſſolet, horum rerum periti diſcordant. *Kendale* ſive *Candalia* ad fluvium *Can* Galeo non diſplicet; ſed cum extra viam militarem ſit, & numeri obſtent, acceſſerim viro docto, qui in Britan. Roman. C. 2 L. III. *Kirbythure*, ubi Romani operis veſtigia viſuntur, eſſe decernit. Wess.

VERTERIM M. P. xiii.] *In Blandiniano* Verteris m. p. xiii. *& in Neapolitano* Verteris m. p. xx. *Longoliani libri* Verteria m. p. xiii. *&* xx. *corrigitur. Sub diſpoſitione ejusdem Ducis Britanniarum Præfectus numeri Directorum* Verteris: *ita enim in vetuſto exemplari meo legitur, non* veterum; *quemadmodum in vulgatis præfertur.* Sur.

VERTERIS.] Codex Cuſani m. p. xx. manſioni apponit. *Valteris* Ravennas L. V. C. 31. *Brugh under Stanemore.* Wess.

LAVATRIS.	M. P. XIIII.
CATARACTONI.	M. P. XIII.
ISVRIVM.	M. P. XXIIII.
EBVRACVM.	M. P. XVII.
CALCARIA.	M. P. IX.
CAMBODVNO.	M. P. XX.
MAMVCIO.	M. P. XVIII.

CON-

LAVATRIM M. P. XIIII.] *In manuſcriptis exemplaribus, & Longolianis libris* Lavatris M. P. XIIII. *In eadem Notitia Præfectus numeri exploratorum* Lavatres. SVR.

LAVATRIS.] Numeri ducunt ad *Bowes*, non longe a *Greta* fluvio. Ravennas *Lavaris*. WESS.

CATARACTONE.] Ptolemaeus *Caturactonium.* SIML.

CATARACTONEM M.P. XIII.] *In Blandiniano* Cataractone M. P. XIIII: *& in Neapolitano* M. P. XVI. *In Longolianis libris*, M. P. XIII. *&* XVI. *corrigitur: & infra in Blandiniano* Cataractone Lavatrim M. P. XVIII. *tribuuntur.* SVR.

CATARACTONI.] Pariſinus *Cataractone* & Cuſani MS., qui præterea M. P. XXVI. annectit. Veriora ſunt M. P. XVIII., quæ alio itinere hanc & ſuperiorem manſionem diſtinguunt: tantum enim inter *Bowes* & *Cataractl* intervalli eruditus Britanniæ Romanæ ſcriptor dimenſus eſt. WESS.

ISVRIA.] *Fſuriam* Cuſani MS., reliqui *Iſuriam.* WESS.

EBVRACVM.] Vel *Eboracum.* Calcaria, vel *Cacaria.* SIML.

CALCARIA.] *Cacaria* Oxonienſis & editus Lugdunenſis. Verum & rectum vulgatum eſt. Beda L. IV. Hiſt. Eccl. C. 23. *Sed illa poſt non multum tempus facti monaſterii ſeceſſit ad civitatem CALCARIAM, quæ a gente Anglorum Kalcaceſter appellatur, ibique manſionem ſibi inſtituit.* Nomen habuit a *calce*, quæ ibi copioſe effoditur, & *calcariis* fornacibus, ut illa prope Maſſiliam p. 229. Nunc *Tadcaſter.* WESS.

CAMBODVNO.] Forte *Camulodunum* Ptolemaei & Taciti. SIML.

CAMVLODVNVM M. P. XX.] Camboduno *præferunt manuſcripti, & Longoliani libri.* Camboduni *in* Britanniarum *regionibus, neque à Ptolemæo, neque ab auctore Notitiæ ſit mentio. Ptolemæo in* Brigantibus Καμουλόδουνον, *& in* Trinovantibus, Καμουδόλανον. Trinovantium Camuloduni *Tacitus meminit, libro* XIIII. *& recens* Coloniam *deductam fuiſſe.* SVR.

CAMBODVNO.] *Campoduno* eſt in Vaticanis ſchedis, unde haud longe abeſt Beda L. II. Hiſt. Eccl. C. 14. *Attamen in Campodono, ubi tunc etiam villa regia erat, fecit baſilicam, quam poſtmodum pagani, a quibus Eduinus rex occiſus eſt, cum tota eadem villa ſuccenderunt.* Recte vero huc refertur Ptolemaei *Camulodunum*, non Taciti, de quo alias. *Almonbury* aut *Gretland*, neque enim extra diſputationem res eſt, eſſe volunt. WESS.

MAMMVCIO.] Vel *Manucio.* SIML.

MAMVCIVM M. P. XVIII.] *In Blandiniano* Mamucio M. P. XVIII. *& in Neapolitano* Mamutio M. P. XVIII. *& in libris Longolianis* Manutio M. P. XVIII. SVR.

MAMVCIO.] *Manutio* Vaticanus, *Mamutio* Pariſ.; prius verum arbitrantur docti Britanni, ut cum *Mancheſter*, quod in ejus ſolo fuiſſe ferunt, rectius conveniat. WESS.

CONDATE M. P. XVIII.] *Præferunt manuſcripta exemplaria, & libri Longoliani: manſionis nomen à nullo, quod ſciam, auctorum proditum. Fortaſſe colonia Gallorum, quæ à* Condate Redonum *oppido, ſit deducta.* SVR.

CONDATE.] Hoc nomine in Galliis manſiones habuimus, eſtque a multis animadverſum, Celtarum veteri ſermone locum aquis confluentibus accubantem notare. Hoc Condate *Congleton* nunc dici plures adfirmant, quibus ſe tamen opponit Britanniæ Romanæ illuſtrator; neque enim eo viam militarem pergere, nedum indicia magnitudinis Romanæ ibidem viſenda reperiri. *Norwich* illi eſt. Th. Galeus hanc aræ inſcriptionem hujus eſſe loci cenſet:

D. M.

CONDATE.	M. P. XVIII.
DEVA LEVG. XX. VICTRIX.	M. P. XX.
BOVIO.	M. P. X.
MEDIOLANO.	M. P. XX.
RVTVNIO.	M. P. XII.
VROCONIO.	M. P. XI.
VXACONA.	M. P. XI.

PEN-

D. M.
CONDATI
ATTONIVS
QVINTIANVS
MEN EX CC IMP.

Quod equidem miror; viri enim nomen eſt *CONDATVS*, cui id monnmentum dedicatum fuit. Wess.

DEVAM LEG XX. VICTRIX M. P. xx.] *Ex Blandiniano adpoſuimus: præfert enim* Deva leg xx. vici M. P. XX. *In Neapolitano* Deva legi XXIII. ci. M. P. XX. *& in Longolianis libris* Deva Leug. xx. vici M. P. XX. *Ptolemaeo in* Texalorum *regione*, Δηούανα, *& in* Cornaviis, Δηούανα λεγεὼν Κ Νικηφόρος. *ut eadem ſit, quæ hoc itinere conſtituitur, & in alterutro nomine error ſit librariorum: Sed cum in nomine* Deva *exemplaria manuſcripta Antonini cum vulgatis conveniant, non id rejecimus.* Sur.

DEVA LEG.] Baſileae *Deva Leg. XXIII. CI. M. P. XX.*, quod & Cuſani membranæ edunt, Lugduni *Deva Leg. XX. vici M. P. XX.*, cui Pariſinus MS. adſtipulatur, publicarunt: unde perſpicuum eſt, ex poſteriore ſcriptura priorem videri ortam. Quod ſequimur juſtum & rectum eſſe ex Getæ apud Goltzium numo, *COL. DEVANA LEG. XX. VICTRIX* inſcripto, colligas. Videtur ea *legio* ſua hic hiberna habuiſſe, unde & *PRI. LEG. XX. V. V.* in monumento, quod p. 250. exſcriptum dedimus, hic loci eruto, conſpicitur. *Cheſter* eſt. Wess.

BOVIO.] Vel *Bonio.* Siml.

BOVIVM M. P. x.] *Manuſcripta, & Longoliani libri* Bovio M. P. X. Sur.

BOVIO.] Ita omnes noſtri. *Bovium* & hodiernum *Bangor* nihil omnino diſcrepare plerique opinati ſunt; ſed quod longius *Coſtria* abſit, & caſcæ vetuſtatis indicia deſint, ampliandum cenſuero cum Britanniæ Roman. editore, donec certo *Bovii* finiri aliunde ſitus queat: ille circa *Stretton* quæſivit. Wess.

MEDIOLANVM M. P. xx.] *Ptolemaeus in* Ordovicibus Mediolanum *urbem conlocat.* Sur.

MEDIOLANO.] Non minor de hac urbe controverſia intercedit. Th. Galeus *Meidvod*, nominis quadam conformatione ductus, eſſe conjicit: at vir doctus, quo teſte toties utor, prope *Draiton* locat, conjectura non prorſus ſpernenda. Wess.

RVTVNIVM M. P. xii.] *In Blandiniano exemplari, & libris Longolianis* Rutunio M. P. XII. *& in Neapolitano* Ruimio M. P. XII. Sur.

RVTVNIO.] Videtur ad amnem *Rodan*, in quo Rutunii quædam veſtigia ſunt, prope *Wem* fuiſſe: durant quippe inibi ad militarem aggerem vetuſti operis parietinæ. Wess.

VRIOCONIA.] Vel *Virocenium.* Siml.

VIROCONIVM M. P. xi.] *In manuſcriptis* Vrioconio M. P. XI. *& in Longol.* Vriconio M. P. XI. *infra* Viroconio, *quam lectionem prætulimus, quod à Ptolemaeo in* Cornaviis *juxta* Leg. xx. victricem, Οὐιροκόνιον *ſtatuatur.* Sur.

VRIOCONIO.] Pariſinus *Vrioconico M. P. XI.*, quicum ceteri diſſident. Ravennas L. V. C. 31. *Vriconien*, quod ex *Viroconio* Ptolemaei ſcribentis peccato ortum habet. *Wroxeter* nunc ejus locum occupare concors plerorumque eſt ſententia. Wess.

VXACONAM M. P. xi.] *In Blandiniano* Vxacona M. P. XI. *& in Neapolitano* Vſoccona M. P. XI. *& in libris Longolianis* Vſocona: *& nulli numeri ei manſioni adjiciuntur.* Sur.

VXACONA.] Membranaceus Cuſani liber *Vſacona M. P. XI.*, Pariſienſis *Vſoccona*. De ſitu denuo in diverſa abitur; *Okenyate* Camdenum ſecuti Burtonus, Galeus atque alii eſſe perhibent, in Britannia vero Romana L. III. C. 2. ad torrentem circa *Sheriff Hales* ejus ſedes invenitur. Arbitri finium regundorum hos inter

 alii

Digitized by Google

PENNOCRVCIO.	M. P. XII.
ETOCETO.	M. P. XII.
MANDVESSEDO.	M. P. XVI.
VENONIS.	M. P XII.
BENNAVENNA.	M. P. XVII.
LACTODORO.	M. P. XII.

MA-

alii ſedeant; mihi diſſidentium opiniones adſcripſiſſe abunde eſt. Wess.

PENNOCRVCIVM M. P. XII.] *In Blandiniano* Pennocrucio M. P. XII. *& in Neapolitano* Penno crutio M. P. XII. *Longoliani librs* Peunocrutio *præferunt.* Svr.

PENNOCRVCIO.] Creditur manſionis hujus & nominis veſtigia ſervare amnis *Penk*, & vicus illi aſſidens *Penkridge*: ita certe Camdenus, Burtonus & qui Britan. Romanam nobis exornavit, ſibi perſuaſerunt: ab illis tamen Th. Galeus Comment. in Itiner. p. 57. recedit, quem vide. Wess.

ETOCETVM M. P. XI.] *In Blandiniano* Etoceto M. P. XII. *& in Longolianis libris. In Neapolitano* Eroceto M. P. XII. Svr.

ETOCETO.] E Vaticanis ſchedis Em. Schelſtrate *Otoceto M. P. XII.*, *Lectocetum* Ravennas L. V. C. 31., quod Th. Galeus, aut certe *Ereceto*, ob vaſta *ericeta*, quæ hic incipiant, verum manſionis nomen arbitratur. Poſterius nusquam obvium eſt; nam Suritae ex Neapolitano MS. *Eroceto* ſine controverſia ex vulgata depravatum eſt: prius cum ex ſcriptore, peſſime habito, ſit hauſtum, vereor vehementer, ut tuto recipiatur. Utcunque ceciderit, *Etocetum* inveniunt in *Wall* prope *Litchfield*, ubi vetuſti operis rudera durare perhibentur. Wess.

MANDVESSEDVM M. P. VII.] *In Blandiniano* M. P. XVI. *In Neapolitano*, M. P. XVI. *In Longolianis* M. P. VI. *&* XVI. *corrigitur.* Svr.

MANDVESSEDO.] Membranaceus Cuſani liber M. P. XIV., ceteri XVI., quæ & plurium auctoritate & intervallo moti, quod *Etocetum* & *Mancester* in agro Warwicenſi, ea enim Romanorum veterumque Britannorum *Manduesſedum*, disjungit, revocavimus. Ninius, ſi magni viri Jac. Vſſerii Antiq. Eccl. Britan. C. 5. conjecturæ ſua veritas conſtat, *Cair Maunguid* vel *Manchuid* appellat. Wess.

VENONIS.] Conſentiunt Britanni manſionem hanc in *Cleycester* quærendam videri; quo loco bini militares aggeres, hic & quo *Lindo* Londinium pergebatur, ſe jungebant. Addit Cl. Stukeleius Itin. Curioſ. p. 104. ſolum in hac vicinia totius inſulæ celſiſſimum eſſe, atque ex eo quaquaverſum fluvios è fontibus ſpargi. Wess.

BNENAVENTA.] Vel *Bannaventa*. Siml.

BENNAVENNAM M. P. XVII.] *In Blandiniano auferendi caſu* Bennavenna M. P. XVII. *& in Neapolitano*, Benaventa M. P. XVII. *In libris Longolianis* Bennavenna M. P. XVII. *&* Bennavenra *corrigitur.* Svr.

BENNAVENNA.] *Banaventa* ſcriptus Cuſani, quod propius abeſt a *Bannavanto*, cui poſtmodùm ſuus erit locus. Sunt qui *Wedon*, quam Vita S. Werburgae C. 3. *Wedunam* vocat, eſſe credant: alii ad amnem *Avon* quærunt: propterea que aut *Benavona*, ut Stukeleius, aut *Pennavenna*, uti Galeus, emendant, quo *caput* ejus fluvii notet: ſed hæ meræ incertæque ſunt ſuſpiciones; præſertim cum urbis ſitus in ambiguo hæreat: nuper enim Britan. Romanæ conditor L. III. C. 2. locum illi & ſedem prope *Daventry* aſſignavit. Wess.

LACTORODO.] Vel *Lactodoro*, ut in ſequentibus. Siml.

LACTODORVM M. P. XII.] *In Blandiniano* Lactodoro M. P. XII. *& in libris Longolianis. In exemplari Neapol.* Lactodrodo M. P. XII. Svr.

LACTODORO.] *Pactodrodi* Cuſani liber. Ego vulgatum probavero, quod clara Celtici Britannique ſermonis indicia præferat: alias diximus, *dorum durumve* in compoſitione nominum, urbes pagosve notantium, indicio eſſe, ad amnes vadaque accubare: tamen Th. Galeus *Lactorodo* præoptat. De ſitu iterum diverſa omnia. Plures *Stony-Streatfort*, Britannia Romana *Towcester*, pro quo olim *Torcester* ſive *Dorcester* dixerint, eſſe perhibet, nec male pro inſtituta ratione. Wess.

MA-

MAGIOVINTO.	M. P. XVII.
DVROCOBRIVIS.	M. P. XII.
VEROLAMIO.	M. P. XII.
SVLLONIACIS.	M. P. IX.
LONDINIO.	M. P. XII.

NO-

MAGIOVINTVM M. P. XVII.] *In Blandiniano* Magiovinto M. P. XVII. *& in Neapolitano* Maginto M. P. XVII. *libri Longoliani utramque lectionem proponunt.* Svr.

MAGIOVINTO.] Hæc & ſuperior ex Vaticano exulat: Cuſani MS. *Maguito M. P. XVII.*; *Maginto M. P. XVII.* 12. Simlerus Baſileae vulgavit. *Magiovinnio* infra duobus locis habebis. Quæ nunc ſit, in tanta opinantium diſcordia, ad finiendum difficile eſt. Camdeno primum *Dunſtable*, dein *Aſhwel* eſt viſa: Galeo prior Camdeni placet ſententia. Contra utrumque Britanniæ Romanæ ſcriptor venit, arbitratus manſiones eſſe loco moras atque hanc ſequenti poſtponendam, licet MSS. alia omnia jubeant. Wess.

DVROCOBRIVIS.] Infra *Durocobrius. Hertford* erit ad viæ militaris diverticulum ex Th. Galei ſententia: illic plures aquæ, quas & nomen complectitur, confluunt; alii ejus in *Redburna*, qua de Gul. Burtonus Comment. p. 146., poſituram reperiunt. Wess.

VEROLAMIVM M. P. XII.] *In Blandiniano* Verolamio M. P. XII. *& in Neapolitano* Velolamio M. P. XII. *Longoliani libri Blandinianam lectionem adponunt, &* Velovanio *corrigunt. Ptolemaeo in* Catyeuchlanis, Οὐρολάνιον. *Beda Hiſtoria Eccleſiaſtica libro primo cap VII. paſſum fuiſſe Beatum Albinum die x. Kal. Jul. juxta civitatem* Verolamium *perhibet.* Svr.

VEROLAMIO.] *Velolamio* Pariſinus & Cuſani MSS.; Tacito An. XIV. C. 33 *municipium Verolamium*; unde *Caer Municip.* Ninio dicitur in Antiq. Britan Eccleſ. Vſſerii C. 5 Fuit concordi omnium ſententia proxime S. Albani urbem, quæ ex ejus ruinis accrevit. Audi Weſtmonaſterienſem: *Quod civitas nomine conjotur bifario, hac ratio: Ab alveo enim, qui Varlamo dicitur, & ad orientalem civitatis plagam defluit, Varlameceſtria: a via autem regia, qua Watlingeſtrete nuncupatur, & ad partem civitatis jacet occidentalem Watlingeceſtria nominatur.* Adde quæ ex Actis S. Albani idem Vſſerius C. 7. p. 79. &c. excerpſit. Caput *Verolamium* gentis Catuellanorum fuit: habes Κατυελλανὸς in Dionis L. LX. p 779.; habuit quoque Ptolemaeus, licet peſſime nunc Κατυευχλανοὶ vocentur: bonum vero factum, quo vir doctus Jurinus eos ex veteri lapide, cujus tale epigramma, aſſeruit

CIVITATE CAT
VVELLAVN
ORVM. T. OIS
EDIO.

Vide Epitom. Act. Philoſoph. tom. V. part. 2. p 42., & cui correctiorem monumenti inſcriptionem debemus, Jo. Horsley L. II. Britan. Rom. C. 3 §. 27. Wess.

SVLLONIACIS.] Vel *Sulloniaca.* Siml.

SVLLONIACIM M. P. VIIII.] *In Blandiniano* Sulloniacis M. P. VIIII. *& in Longolianis libris. At in exemplari Neapolitano* M. P. X. Svr.

SVLLONIACIS.] Ita MSS. excerpta, M. P. X. in Cuſani libro appoſitis. Sedem ejus plerique figunt ad *Brockley Hills*, ubi urnæ ſepulchrales, numi & alia priſcæ vetuſtatis argumenta eruta perhibentur. Wess.

LONGIDINIO.] Vel *Londinio*, ita namque frequentius ſcribitur. Siml.

LONDINIVM M. P. XII.] *In Blandiniano* Londinio M. P. XII. *& in Neapolitano* Longidinio M. P. XII. *& in Longolianis* Londonio M. P. XII. *In Taciti manuſcripto exemplari libro* XIII. C. 33. *& in Aldinis libris*: At Suetonius mira conſtantia medios inter hoſtes Londinium perrexit; *à Ptolemaeo in* Cantiis Λονδίνιον, *cognomento quidem Colonia non inſigne, ſed copia negotiatorum, & commeatuum maxime celebre. Ammianus libro XX. C. 1. Ad* Rutupias, ſitus ex adverſo defertur, petitque Londinum. *Et libro XXVII. C* 8. tendensque ad Londinium vetus oppidum, quod Auguſtam poſteritas adpellavit. *Et libro XXVIII.* C 3 ab Auguſta profectus, quam veteres adpellavere Lundinium. *Ea enim* nomi-

NOVIOMAGO.	M. P. X.
VAGNIACIS.	M. P. XVIII.
DVROBRIVIS.	M. P. VIIII.
DVROLEVO.	M. P. XIII.
DVROVERNO.	M. P. XII.
AD PORTVM RITVPIS.	M. P. XII.

ITER

nominis ſcriptura diverſitas, in uno ejus hiſtoria volumine vulgato reperitur. SVR.

LONDINIO.] *Londinio* Vaticanus, ceteri *Longidinio*, perperam. Huic nobiliſſimæ urbi, quod de Roma Martialis,

Terrarum Dea, gentiumque Roma,
Cui par eſt nihil, nihil ſecundum.

& quod de eadem Marcianus,

Ἄςρον τι κοινὸν τῆς ὅλης οἰκουμένης.

quæque alii in Athenas & Byzantium laudis prodigi congeſſerunt, rectiſſime convenire Guil. Burtonus, haud dubitando in metropolin ſtudio, profitetur. WESS.

NOVIOMAGVM M. P. X.] *Ptolemaeo in Regnis*, Cantiis *finitimis*, Νοιόμαγος. SVR.

NOVIOMAGO.] Marinus Tyrius *Noviomagi* hujus ſitum non recte finiverat, reprehenſus propterea a Ptolemaeo L. I. Geograph. C. 15. Καὶ Λονδίνῳ τῆς Βρεττανίας Νοιόμαγον εἰπὼν νοτιώτερον μιλίοις νθ, βορειότερον αὐτὴν διὰ τῶν κλιμάτων ἀποφαίνει· *Cum Noviomagum Londinio Britanniæ M. P. LIX. dixiſſet auſtraliorem, magis tamen ad Boream per climata removet.* Quantumvis autem Geographus certiorem illi locum ſignarit, necdum tamen citra controverſiam ſitus eſt: varii enim diverſis in locis quæſiverunt, quorum omnium diſcordes ſententias ex Burtoni Comentar. p. 176. & Britan. Rom. L. III. C. 2. petere licebit. Vulgatior ea eſt, quæ in *Woodcote* Noviomagi ſedem veſtigat. WESS.

VAGNIACIS.] Vaticanus *Bagniacis M. P. XVIIII.* Idem quod anteriori & huic evenit: eſt enim ejus poſitio multo incertiſſima. Th. Galeus numeros ad XXX. M. P. adaugens *Maidſton* eſſe jubet, nec diſſentit Camdenum ſecutus Burtonus. In Britannia Romana *Northfleet* ejus locum occupat. WESS.

DVROBRIVIM M. P. VIIII.] *In Blandiniano* Duroprovis M. P. VIIII. *& proximis duobus itineribus* Durobrius, *&* Durobrivis *præfert idem exemplar. In exemplari Neapolitano* Durobrovis M. P. VIIII. *& paulo poſt*, Dubobrius *& in Longolianis libris* Duropronis M. P. VIIII. *& ſequentibus itineribus* Dubobrius, *&* Durobrivis. SVR.

DVROBRIVIS.] *Durobrovis* Vaticanus & Cuſani MS.; alii *Duroprovis*: Ravennas L. V. C. 31. *Durobrabis. Rocheſter*, quam *Durobrivas* in veteri quadam Charta appellatam ſe vidiſſe Rob. Talbot apud Burtonum Comment. p. 179. teſtificatur. WESS.

DVROLEVO.] *XIII. M. P.*, quæ Surita expreſſit, a Vaticano & Pariſino probantur. XVI. ſunt in Lugdunenſi edito & Baſilienſi, e quo tamen & XIII. M. in aliis fuiſſe perſpicue videas. *Lenham* Camdenus atque alii interpretantur, tumque tranſpoſitis numeris, ut huic XII. ſequenti XVI. addantur, erit opus: *Milton* in Britannia Romana. WESS.

DVROVARNO.] Vel *Droverno*, Vel *Duroverno*, *Durarvenno*. Ptolemaeus *Darvernum*: hodie *Dover*. SIML.

DVROVERNVM M. P. XII.] *In Blandiniano* Duroverno M. P. XII. *& ſequentibus itineribus* Duravenno. *In Neapolitano* Durarverno M. P. XII. *& infra* Durarveno. *In Longolianis libris* Duroverno M. P. XII. *& infra* Durarvenno. *Id oppidum eſſe videtur, quod in* Cantiis *medium inter* Londinium, *&* Rutupias, *à Ptolemaeo* Δαρούερνον *nominatur: nam vetuſtus interpres* Darvernum *vertit. Beda libro Eccleſiaſtica Hiſtoria ii. cap. iii. Civitatem* Doroverni *nominat, &* à Cantio *diſtare* M. P. *ferme* XXIIII. *ad Occidentem.* Cantuariam *eſſe in* Cantio *arbitrantur, qui res geſtas earum Provinciarum inveſtigavere.* SVR.

DVROVERNO.] *Durorverno* eſt in pleriſque editis & ſcriptis. Ravennas L. V. C. 31. *Duroverno Cantiacorum.* Beda L. I. Hiſt. Eccl. C. 25. *Dorovernenſem civitatem imperii totius metropolim*, & C. 33. *regiam civitatem* appellat; quæ cum totius Anglorum ad Chriſtianam reli-

Google

ITER A LONDINIO AD PORTVM DVBRIS. M. P. LXVI. Sic.

DVROBRIVIS.	M. P. XXVII.
DVROVERNO.	M. P. XXV.
AD PORTVM DVBRIS.	M. P. XIIII.

ITER A LONDINIO AD PORTVM LEMANIS. M. P. LXVIII. Sic.

DVROBRIVIS.	M. P. XXVII.
DVROVERNO.	M P. XXV.
AD PORTVM LEMANIS.	M. P. XVI.

ITER

religionem traductæ gentis eſſet metropolis, novæ etiam Eccleſiæ, in iſto regno fundatæ, caput & metropolis conſtituta eſt. Vid. Guil. Beveregium in Cod. Canon. C. IV. §. 17. *Canterbury.* WESS.

AD PORTVM RITVPIS.] *Civitas, quæ dicitur Rutubi portus* Oroſio L. I. C. 2. *Rutupiæ* Ammiano, quarum litus oſtreis abundaſſe,

—— ——— *Rutupinoque edita fundo*
Oſtrea ——— ——

apud Juvenalem Satyr. IV. 148. clamant. *Rutupias* autem ſive *Ritupias* numero multitudinis propterea appellabant, quod binæ hic eſſent arces, ad portum appoſitæ, quarum ad Septentrionem vergentem *Regulbium*, cujus oominis reliquiæ in *Reculver* durant, Notitia Imp. Occid. nuncupat, ut Joan. Battely in Antiq. Rutupinis, ante hos XXII. annos Oxonii vulgatis, condocefecit. *Richborough.* WESS.

DVBOBRVS.] Superiore itinere *Durobrovis*, ſequenti *Durobrius:* idem enim locus indicari videtur, cum ubique par ſit diſtaotia a Doroverno. SIML.

DVROBRIVIS.] Plerique MSS. *Durobrius* aut *Durobrus*, vitio amanuenſium; mox quoque *Durarverno* Oxonienſis liber & Vaticanus *Durabrueno.* WESS.

ITER AD PORTVM DVBRIS.] Abeſt hoc iter a Pariſino & Th. Galei MSS.; habent editi vetuſtiores & ſcripti Vaticanus, Oxonienſis & alii. Quare miror, Galeum id damnare & ab imperito aliquo aſſutum arbitrari. WESS.

AD PORTVM DVBRIS M. P. XIIII.] *Hujus oppidi in Notitia Provinciarum fit mentio: nam ſub diſpoſitione Comitis litoris Saxonici, Præpoſitus militum Tungritanorum* Dubris, *recenſetur.* SVR.

DVBRIS.] *Dover* eſſe ſitus & nominis conformatio indicant: notabit autem portus cognomen *duas rupes* ſeu *colles* in vetuſto Britannorum ſermone, ſi *Dwy* duo, *Bre* & *Bryn* in illo collis fuerit, ut a Th. Galeo edocemur: nam Guil. Somnerus, cujus nobis ſententiam vir Reverendus Edmundus Gibſon in *Nominum locorum explicatione*, Chron. Saxonico adjuncta, expoſuit, in alia omnia abit. WESS.

A LONDINIO AD PORTVM.] *Limanis M. P. LXVI.* eſt in membranaceo Cuſani MS., nec numeros improbat Pariſinus. WESS.

DVROVERNO.] *Durarverno M. P. XV.* MS. Cuſani. WESS.

PORTVM LEMANIS.] Forte *portus novus* Ptolemaei. SIML.

AD PORTVM LEMANIS M. P. XVI.] *In eadem Notitia ſub diſpoſitione Comitis ejusdem Præpoſitus numeri Turnacenſium* Lemannis, *&* *in vetuſto item exemplari.* SVR.

AD PORT. LEMANIS.] In vita S. Cadroës, quæ VI. Martis magni operis Sanctorum Act. edita eſt, C. 2. *In portum usque, qui LIMEN dicitur, deduxit.* Fuiſſe videtur ad oſtium amnis ejusdem cognominis: habet eoim Ravennas L. V. C. 31. inter Britanniæ fluvios *Lemanam*, referturque in Chron. Saxon. An. IↃCCCXCIII. appulſos eſſe Danos ad oſtium Limenæ, *Limine muud*, cum CCL. navibus: eſſe autem illud oſtium circa orientalem Cantii partem, ad orientem magnæ ejus ſilvæ, quæ *Andred* appelletur, atque ex illa fluvium decurrere. Quoniam vero ejus amnis alveus dudum evanuit, dubius ejus portus ac diſputationibus obnoxius eſt: plerisque *Limo* circa *Weſt Hyth* veteris nominis reliquias ſervare videtur, ſed invito doctiſſimo Somnero;

Digitized by Google

ITER A LONDINIO LVGVVALLIO AD VALLVM. M. P. CCCCXLIII. Sic.

CAESAROMAGO.	M. P. XXVIII.
COLONIA.	M. P. XXIIII.
VILLA FAVSTINI.	M. P. XXXV.
ICIANOS.	M. P. XVIII.
CAMBORICO.	M. P. XXXV.
DVROLIPONTE.	M. P. XXV.

DV-

qui longo verborum ambitu in *Nominum locorum explicatione* Reverendi Gibſoni non alium portus ſuiſſe locum atque eum, quem *New-Romney* vocitant, vincere conatur. Ceterum *Lemavio* eſt in Peutingerorum Tabula, & *Ad pontem Lemanis*, vitio operarum, in Suritae ſeu Schotti editione, quam ſupine admodum P. Bertius ſecutus eſt. WESS.

LVGVVALLVM AD VALLVM.] *A* Londinio *hoc iter* Luguvallum *duci* Vallum *verſus indicatur: ſupra enim à* Vallo Luguvallum *diverticulo* Caſtrorum exploratorum XXIIII. M. P. *deſignantur.* SVR.

LVGVVALLIO AD VALLVM.] Supra *ad vallum* Luguvallio non adſcribebatur; quæ cauſſa fuiſſe videtur, quam ob rem Th. Galeus duplex hoc cognomine oppidum in Britannia fuiſſe ſuſpicaretur, quorum alterum *a vallo* paullo abeſſet, alterum aſſideret. Sed cum ad credendum ſit difficile, in ſpatio non bene magno ejusdem nominis binas fuiſſe urbes, acceſſerim Britanniæ Romanæ ſcriptori L. I. C. 7. eandem ac ſuperiorem arbitrato: dici autem *ad vallum*, quod in ejus vicinia eſſet poſita. WESS.

CAESAROMAGO.] Tabula *Baromaci*, librarii peccato, ut M. Velſerus monuit. Simili nomine in Galliis urbem videmus, a Caeſare haud dubie appellatam: hanc fuiſſe volunt ubi *Chelmsford* aut certe quo loco *Writtle* conſpicitur. WESS.

COLONIAM M. P. XXIIII.] *Ptolemaeo in* Damniis Κολανία, *qua haud ſcio, an huic manſioni ſit attribuenda.* SVR.

COLONIA.] Arelatenſi Concilio An. CCCXIV. præter alios è Britannis adfuiſſe fertur *Adelfius Epiſcopus de civitate Colonia Londinenſium.* Jac. Vſſerius Antiq. Britan. C. 5. & 8. eam *Coloniam* huc refert, & *Colcheſtriam* eſſe opinatur, quam Ninius in Catalogo Urbium Britan. *Cair Colun* ſive *Colon*, i. e. *civitas Colonia*, vocet. Poſterius citra dubium eſt; eſt enim urbs ea ad flumen *Colne* appoſita, atque ab eodem id nominis ſortita: at quare tandem *Colonia Londinenſium?* cujus ſi qua ratio tituli poſſet reddi, equidem magni viri ſententiæ adſtipularer. Jam vero in diverſa abeunt harum rerum periti; Seldenus in Origin. Alexandrin. p. 118. Concilii ſubſcriptionem vitii arguit, proque *Londinenſium Colonia* Camalodunenſium, quæ ſane celebrior, ſubſtituit: Galeus vero *Coloniam Londi* pro *Lindi*, quam urbem coloniæ juribus & dignitate fuiſſe auctam è Ravennate diſcimus, amplectitur. Nos in re adeo incerta atque dubia ampliabimus, illis accedentes, qui *Coloniam*, de qua agimus, *Colcheſter* eſſe jubent: nam quamvis Camalodunum coloniis fuerit adſcripta, difficulter impetrabis, ut *coloniam* ſimpliciter hoc loco dici credamus. Ceterum Κολανία Ptolemaei, qua de Surita, alia eſt & longiſſime hinc remota. WESS.

VILLA FAVSTINI.] Fauſtini villam Bajanam feſtivo carmine Martialis L. III. Epig. 58. deſcripſit. Potuit idem, quis enim eruditiſſimo Th. Galeo id negaverit? in Britannia aliam habere. Nunc *Edmunsbury* aut *Dunmow*, ut in Britannia Romana, erit. Lugduni & Baſileae M. P. XXXV. appoſuerunt. WESS.

ICIANOS.] Hæc & quæ ſequitur ex Vaticano exulat. Forte ab *Icenis*, quorum regina Baudicea æternum ſibi nomen ingentibus auſis condidit, loco nomen venit. *Ichburrow* R. Talbotus & cum eo plures, nominis quadam ſimilitudine impulſi, nunc dici credunt. *Cheſterford* Britan Roman. WESS.

CAMBORICVM M. P. XXXV.] *In Blandiniano, & Neapolitano* Camborico M. P. XXXV. *In Longolianis libris* Camboritum M. P. XXXV. SVR.

CAM-

Digitized by Google

DVROBRIVAS.	M. P. XXXV.
CAVSENNIS.	M. P. XXX.
LINDO.	M. P. XXVI.
SEGELOCI.	M. P. XIIII.
DANO.	M. P XXI.
LEGEOLIO.	M. P. XVI.
EBVRACO.	M. P. XXI.

ISV-

CAMBORICO.] Notat hoc vocubulum *Cami trajectum*, ſi Camdenus, Burtonus, Galeus atque alii non fallunt: *Camus* autem Cantabrigiam alluit; quæ cauſſa eſt, quare plures *Camboricum* a Cantabrigia haud diſtinguant; tamen Britanniæ Roman. Scriptor L. III. C. 2. locorum intervalla cum cura dimenſus *Icklingham*, ubi *Cami* quoque *trajectus* fuit, eſſe jubet. Wess.

DVROLIPONTE.] *Huntingtonia* aut *Godmancheſtria* plures hanc manſionem quæſiverunt, proni etiam ad nomen corrigendum; Camdenus *Duroſiponte*, ut *pontem* notet *aquæ Ouſæ*, Galeus *Duroliphante* corrigit, ac ſi a lepra, quam Britannos *Oliphant* vocaſſe ait, venerit: eſſe enim ad oppidum *Godmancheſter* fontem ad lepram eluendam efficaciſſimum. Sed hæc a MSS. damnantur, & multa ponunt, quæ teſtibus probanda fuerant: unde enim edocebimur, oppidum primitus *Gormancheſter* a *Gormes*, quo lepram vitiliginemque ſignificabant, fuiſſe dictum? unde veteres Britannos Romanorum ævo eum morbum *Oliphant* appellaſſe? unde denique hanc manſionem inibi fuiſſe? certe Britan. Roman. eruditus auctor *Durolipontem* Cantabrigiæ collocat. Cuſani MS. M. P. XVIII. annectit. Wess.

DVROBRIVAS.] *Dorneford* Camdeno, qui manifeſta ibi urbis disjectæ ac proſtratæ veſtigia vidit: Galeo *Brig Caſterton*, ſed V. M. P. ab intervallo deciſis; in Romana vero Britan. ſitus illi ſignatur circa *Caſter*. Aliam ſimili titulo ſuo habuimus loco. Wess.

CAVSENNIS.] *Gauſennis* Simlerus Baſileae expreſſit, quod nusquam invenimus. *Goſennis* aut *Gauvennis* Galeus emendat, quo *Nottingham*, in excellenti rupe locatum, eſſe queat; *Cevennas* enim & *Gauvennas* montium juga veteri Britannorum dialecto notaſſe pariter ac Celtarum: mihi, cum de manſionis ſitu res nondum ſit finita, nihil mutandum videtur; auctor enim Britanniæ Romanæ L. III. C. 2. *Ancaſter* eſſe ait, atque huic quidem M. P. XXXVI., ſequenti XX. contribuit; quo facto accuratiſſime diſtantiam ſuis locis reſpondere. Wess.

LINDVM M. P. XXVI.] *Ptolemaeo in* Damniis, *Λίνδον & alterum in* Coritavis. Sur.

LINDO.] Ravennas *Lindum Coloniam* L. V. C. 31. vocat, præbetque occaſionem haud ineleganti Thom. Galei conjecturæ, qua in Arelatenſis Concilii ſubſcriptione pro *Colonia Londinenſium* hanc ſubſtituit. *Civitas Lindocolina* Bedæ L. II. Hiſt. Eccl. C. 16. Nunc *Lincoln*, agri *Lincolnienſis* oppidum primarium, *Lindi* reliquias ſervat. Wess.

SEGELOCIM M. P. XIIII.] *In Blandiniano* Segeloci M. P. XIIII. *&* *in Neapolitano* Segiloci M. P. XIIII. *&* XXIIIII. *corrigitur: & infra in eisdem* Agelocum *nominat.* Sur.

SEGELOCI.] *Ageloco* infra. *Littleborough* ut eſſe puteтur diſtantia facit; ubi Th. Galeus urnam è rubra argilla & numum Domitiani facie inſcriptum offendiſſe ſe perhibet. Wess.

DANVM M. P. XXI.] *Apud Ptolemaeum in* Durotrigibus, *Δύνιον, fortè pro Δάνον: nam auctor Notitia Provinciarum huic manſionis nomini adſentit: legitur enim ſub Duce Britanniarum Præfectus Equitum Criſpianorum* Dano. Sur.

DANO.] Ninius *Cair Daun* in Antiq. Britan. Vſſerii C. 5.; hodie omnium conſenſu *Dancaſter* ſive *Doncaſter*. Wess.

LEGEOLIVM M. P. XVI.] *In Blandiniano* Legeolio M. P. XVI. *& in Neapolitano* Legeolio M. P. XV. *In Longoliano* Legeolio M. P. XVI., *&* XXV. *corrigitur, & infra in eisdem* Lagecium *cognominatur.* Sur.

LEGEOLIO.] Alias *Lagetium* in itinere ab Eburaco Londinum. Siml.

LEGEOLIO.] Cuſani & Pariſinus MSS. M. P. XV. a Dano ſeparant. *Caſtleford*, ubi magna numorum ſcrutorumque copia eruitur. Wess.

Digitized by Google

ISVBRIGANTVM.	M. P. XVII.
CATARACTONI.	M. P. XXIIII.
LAVATRIS.	M. P. XVIII.
VERTERIS.	M. P. XIII.
BROCAVO.	M. P. XX.
LVGVVALLIO.	M. P. XXII.
ITER A LONDINIO LINDO.	M. P. CLVI. Sic.
VEROLAMI.	M. P. XXI.
DVROCOBRIVIS.	M. P. XII.
MAGIOVINIO.	M. P. XII.
LACTODORO.	M. P. XVI.

ISAN-

ISVRIBRIGANTVM.] *Iſurium Brigantum* Ptolemaeus. Siml.

ISVBRIGANTVM M. P. XVII.] *In Blandiniano* Iſubrigantum M. P. XVII. *& in Neapolitano* Iſubrigantium M. P. XVI. *Longoliani libri Blandiniani lectionem præferunt, &* XXVI. *corrigitur.* Svr.

ISVRIBRIGANTVM.] Decurtate pro *Iſurio Brigantum*, ut alias diximus. Wess.

CATARACTONI.] *Caractoni* Cuſani & Pariſienſis MSS. Wess.

LAVATRIX.] Superius *Lavatris.* Idem Liber Notit. Siml.

BROCAVO.] Liber Notitiar. *Brocavicum.* Siml.

BROCAVO.] *Brocove* Lugduni & Baſileae vulgarunt, MSS. non probantibus. *Brougham Caſtle* ut nominis ita & ſitus veſtigia retinet. Wess.

VEROLAMVM M. P. XXI.] *In Blandiniano* Verolami M. P. XXI. *& poſtea* Virolamo: *& item in libris Longolianis. In Neapolitano* Verolami, *&* Verolamo. Svr.

DVROCOBRIVIS.] Hoc ex Oxonienſi libro recipimus. Noſtri *Durocobrins* & *Durocobrias*, uti Vaticanus. Wess.

MAGIOVINNIO.] Supra *Maginto.* Liber Notit. *Magis.* Siml.

ISANAVANTIA.] Vel *Iſannavaria.* Siml.

ISANNAVATIA M. P. XII.] *Præferunt Blandinianum exemplar, & Longoliani libri. In Neapolitano* Iſanavantia M. P. XII. Svr.

ISANNAVATIA.] Vaticanus *Iſannautia*, Cuſani *Iſannavantia*, alii *Iſanavenna*; mirum eſt in vitia hæc conjuraſſe librarios: poſterius propius a *Bennavenna*, quod manſionis verum cognomen eſt, abeſt. Wess.

TRIPONTIVM M. P XXII.] *Ptolemaeo in* Selgovis Τερμόντιον. *quod haud ſcio, an ad hanc pertineat manſionem.* Svr.

TRIPONTIO.] Huc referunt in Theſauro inſcriptionum Gruteriano p. XCIII. 5., nihil diſſidente Th. Galeo,

NYMPHIS
N. BRITTON.
TRIPVTIEN.
SVB. CVRA
M. VLPI
MALCHI
>. LEG. XXII.
PR. P.F.

numerum enim *Brittonum Triputienſem*, ſeu *Tripontienſem* potius, indicari cenſent, haud ſcio, an injuria. *Dowbridge* prope *Lilburne* ex Galei ſententia erit, quam vir eruditus in Britannia Romana deſerit, & *Bugby* nunc dici pertendit. Τερμόντιον Ptolemaei, quod in *Selgovis* erat, longe hinc diſſitum fuit. Wess.

RATIS.] Ptolemaeo Ῥάγε & in Palatino MS. Ἐργάτη, unde Ῥάτη recte formaveris. Creditur id nominis indepta, quod paſſim hoc in tractu

Neglectis urenda filix innaſcitur agris:

Celtico enim ſermone Ῥάτις *filicem*, ex quo Britannis *Rhedyn*, adſignificabat, Dioſcoride auctore L. IV. C. 18. Nunc *Leiceſter*, ubi vetuſti operis & Romanis lateribus compacti parietinæ viſuntur. Vid. Th. Galeum Coment. p. 300. *Ratas* Pariſinus & Simlerus. Wess.

VERO-

ISANNAVATIA.	M. P. XII.
TRIPONTIO.	M. P. XII.
VENNONIS.	M. P. VIIII.
RATIS.	M. P. XII.
VEROMETO.	M. P. XIII.
MARGIDVNO.	M. P. XIII.
AD PONTEM.	M. P. VII.
CROCOCALANO.	M. P. VII.
LINDO.	M. P. XII.
ITER A REGNO LONDINIO.	M. P. XCVI. Sic.

CLAV-

VEROMETO.] Vel *Vernemeto.* Siml.

VEROMETVM M. P. XIII.] *In manuſcriptis, & Longolianis* Verometo M. P. XIII. *& infra in eisdem* Vernemeto. Sur.

VEROMETO.] Infra *Vernemeto*; quod, ſi altero fuerit verius, Venantii Fortunati L. I. Carm. 9. verbis explicari poterit:

Nomine Vernemetis voluit vocitare vetuſtas,
Quod quaſi fanum ingens Gallia lingua refert.

At in dubio eſt: Th. Galeus *Guern* Britannis *alnum* notaſſe obſervat; hinc *Vernemetum*, ut a *dumis dumetum* videri formatum: prorſus ac ſi veteres Britanni ſui ſermonis vocabula ad Romanam conſuetudinem ordinaſſent. Poſitio *Verometi* ſeu *Vernemeti* in Romana Britannia circa *Willoughby* fuiſſe dicitur: alii *Barrow* præoptant. Wess.

MARGIDVNVM M. P. XXIII.] Margiduni *infra ſit mentio, &* Mariduni. Sur.

MARGIDVNO.] A *marga*, qua in Britannia agros lætificaſſe ex Plinio L. XVII. N. H. C. 6. & aliunde novimus, ac *duno* nomen loco venit. Fuit, ſi Britan. Rom. ſcriptorem ſequaris, non multum ab *Eaſt Bridgefort*: nam alii aliter. Wess.

AD PONTEM.] Hic in Libro Notit. *Aelii pons* vocatur. Siml.

AD PONTEM.] *Pons Aelii*, de quo Joſ. Simlerus, ad *valli* lineam fuit, ut ex Occid. Imp. Notitia liquet, eſtque adeo longe longeque hinc ſemotus. *Southwelt* in hujus manſionis loco ab erudito Britan. Rom. ſcriptore collocatur: Th. Galeo viſa eſt *Eaſt Bridgefort.* Wess.

CROCOLANA.] Vel *Crocolana.* Siml.

CROCOCALANVM M. P. VII.] *In manuſcriptis, & Longolianis* Crococalani, *& infra* Crococalano: *& à* Lindo *ad eam manſionem* XIIII. M. P. *adjiciuntur.* Sur.

CROCOCALANO.] *Croc*, *Croco*, *Crocar* variorum apud Britannos fluviorum, ut Th. Galeus recte commonefecit, ſunt nomina: unde a vero non abhorret, ex ejusmodi olim rivo manſioni nomen factum. Nunc *Collingham*, aut *Brugh* non longe inde. Wess.

ITER A REGNO LONDINIVM.] Regni *oppidi mentionem fieri non reperi. At regionis* Regnorum, *qui* Atrebatibus *&* Cantlis *finitimi erant*, *Ptolemaeus meminit: quorum urbs erat* Noviomagus, *cujus ſupra ſit hoc Itinerario mentio: quam urbem hoc itinere intelligi arbitror.* Sur.

ITER A REGNO LONDVNIO M. P. CXV.] Ita Vaticanus & Lugdunenſis editus: ceteri P. M. XCVI. Urbem hanc in *Regnis* & gentis caput fuiſſe recte dixeris. Vulgo *Ringwood*, nominis quadam conformatione impulſi, noſtra tempeſtate appellari cenſent; ſed cum nec via militaris eo pergat, & Romanæ magnitudinis nulla ibi argumenta conſpiciantur, non ſine certa ratione hanc opinationem Britan. Roman. auctor miſſam fecit. Fuit quidem *Ringwood* in *Regnis*, nec aliud tamen ac *ſilvam Regnorum* notat. Itaque *Chicheſter* ob aggerem militarem & diſtantiam cum eodem docto viro ſtatuamus: quod oppidum Romana olim ſtatione inſignitum fuiſſe, lapis, ante hos x. annos ibidem repertus, indicio eſſe poterit; inerat illi:

CLAVSENTVM.	M. P. XX.
VENTA BELGARVM.	M. P. X.
CALLEVA ATREBATVM.	M. P. XXII.
PONTIBVS.	M. P. XXII.
LONDINIO.	M. P. XXII.

ITER AB EBVRACO LONDINIVM. M. P. CCXXVII. Sic.

LAGECIO.	M. P. XXI.
DANO.	M. P. XVI.
AGELOCO.	M. P. XXI.
LINDO.	M. P. XIIII.
CROCOCALANO.	M. P. XIIII.

MAR-

NEPTVNO. ET. MINERVAE
pro. SALVTE. DOM*us* DIVINAE
AVCTORITA*te* *Tib.* CLAVD.
*Co*GIDVBNI. R. LEGA. AVG. IN. BRIT.
*Colle*GIVM. FABROR. *et.* QVI. IN. EO
Honorati D. S. D. DONANTE AREAM
*Pu*DENTE. PVDENTINI. FIL.

Ita inſcriptionem vir eruditiſſimus Rog. Galeus explevit, referendam arbitratus ad *Cogidunum regem*, de quo Tacitus Vit. Agricolæ C. 14.; at regem Legatum quoque Auguſti in provincia fuiſſe, & ſimile usquam eſſe exemplum, merito dubitavit Jo. Wardus: præterea *DOMVS DIVINA*, quam monumenta ante Antoninorum ætatem ignorare, recte animadvertit Galeus, ad ſeriora tempora nos ducit. Mihi, vetat enim notarum anguſtia longiorem ſermonem, *Claudius* ille *Gidubnus* ſive *Cogidubnus* provincialis, civitate donatus, aut libertinus fuiſſe videtur, & quidem domo *Regnus*, atque adeo ex hac ipſa civitate: ſolitariam literam *R.*, quæ Claudii hujus cognomini additur, ſi id notare velis, ut ego poſſe putem, reliqua ſine difficultate decurrent. WESS.

CLAVSENTVM.] Intervallum ducit ad *Old Southampton*, ubi multa caſcæ vetuſtatis indicia durare doctiſſimus Stukeleius Itin. Curios. p. 185. teſtis eſt. WESS.

VENTAM BELGARVM M. P. X.] *In hoc Itinerario trium hujus nominis oppidorum fit mentio, & item apud Ptolemaeum duplicis* Ventæ, *cui de hac in* Belgis, *qui* Dobunis *ſunt finitimi*, Obſerve. SVR.

VENTA BELGARVM.] Cur *Belgæ* inter Britannos & *Atrebates* memorentur, Caeſar Coment. B. Gal. V. C. 12. docebit. *Britanniæ pars interior ab iis incolitur, qui, præda ac belli inferendi cauſſa, ex Belgis tranſierant, qui omnes fere iis nominibus civitatum appellantur, quibus orti ex civitatibus eo pervenerunt, & bello illato ibi remanſerunt, atque agros colere cœperunt: Ex Belgis* ait, ſic enim cum Jo. Daviſio lego: neque enim ex *Belgio* tantum, ſed & illi, qui Belgis erant contributi, ut Atrebates & alii, in Britaniam conceſſerunt. Horum vero Belgarum caput *Venta* fuit, nunc *Winchester*, cujus epiſcopum *Wentanum*, ſicuti urbem *Wentam*, Osbernus in Vita S. Elphegi C. 2. atque alii appellant. WESS.

CALLEVAM ATREBATVM M. P. XXII.] *In manuſcriptis, & Longolianis* Galleva, *& infra eodem conſenſu* Calleva. *De* Atrebatibus Britannicis *populis fit à Ptolemaeo mentio: & corruptè in recentioribus Græcis libris, & in Latinum verſis, eorum urbs nominatur* Ναλκῦα, *pro* Καλκῦα: *nam à vetuſto interprete* Caleva *vertitur non* Nalcua. SVR.

CALLEVA ATREBATVM.] *Gelleva M. P. XXII* Lugdunenſis editus; *Galleva* Vaticanus atque alii. Infra *Calleva:* Ravennas L. V. C. 1. *Caleba Atrebatum*. De ſitu, ut ſolet, lis intercedit. Thom. Galeus numeris in XXXVI. mutatis *Henly* eſſe ait, cujus urbis pars *Ancaſtle* nominetur: itaque in Ptolemaeo, quem Surita recte emendavit, Ἀγκλῦα vel Ἀγκαλῦα ſcribi debere; cui ego aſſentiri non poſſum. *Ancaſtle* ex *caſtello* quid trahit, & cum Ptolemaei Καλκῦα nihil habet commune: quin, ſi Ptolemaeus ad eam formam eſt fingendus, utique & Itinerarium, cujus tamen MSS. aliorſum ducunt. Mihi vero ſimillima videtur viri docti L.

III.

MARGIDVNO.	M. P. XIIII.
VERNEMETO.	M. P. XII.
RATIS.	M. P. XII.
VENNONIS.	M. P. XII.
BANNAVANTO.	M. P. XVIII.
MAGIOVINIO.	M. P. XXVIII.
DVROCOBRIVIS.	M. P. XII.
VEROLAMIO.	M. P. XII.
LONDINIO.	M. P. XXI.

ITER A VENTA ICENORVM LONDINIO. M. P. CXXVIII. Sic. SI-

III. Brit. Rom. C. 2. p. 458. ſententia, qua *Calleva* eſt *Silcheſter*: eo intervallum hujus & aliorum itinerum accurate ducit; ibidem Romanorum manifeſta in numis, munimentis aliiſque rebus veſtigia durant. WESS.

PONTIBVS.] *Pontibus* his Tameſis circa *Old Windſor* junctus fuit, ſicuti ex M. P. diſtantia colligitur. WESS.

ITER AB EBORACO LONDINIVM] *In Blandiniano*, Iter ab Vburaco: *& in Neapol.* ab Eburaco. *Longoliani Blandinianam lectionem praferunt*, *&* Eburaco *corrigunt*. SVR.

ITER AB EBVRACO.] Vaticanus mendoſe *ab Ernraco*, unde editi Lugdunenſis *a Beruraco* proxime abeſt. WESS.

AGELOCO.] Vel *Segeloco*. SIML.

AGELOCO.] Sibilantem literam aut promiſcuus uſus aut librariorum ſocordia vocis principio abſtulit: ceteroqui inuſitatum non eſt, ut vocabulis modo, adſit modo deficiat. Ita *Almydeſſum* & *Salmydeſſum*, *Accaſenam* & *Saccaſenam*, *Epaiſſum Sepoiſſum*, *Agalaſſum Sagalaſſum*, aliaque ejus generis diſperſe ſuis locis vidimus: ſic pro *Alpibus* Lycophron Alexand. ℣. 1361.

Καὶ Σαλπίων βεβῶσιν ἐχθρῶν πάγων.

WESS.

CROCOCALANO.] Cuſani MS. *Crocoglano M. P. XIV.*; Vaticanus *Crococalone*. Mox *Margitude* idem Cuſani liber, quæ deficit in Lugdunenſi. WESS.

MARGIDVNVM M. P. XIIII.] *In Blandiniano deeſt hac manſio, qua ideo aſteriſcis ſignatur*; *ſupra* Margiduni *fit mentio. In Neapolitano* Margitudis M. P. XIIII. *& item in libris Longolianis.* SVR.

BANNAVANTVM M. P. XVIIII.] *In Blandiniano* Bannavanto M. P. XVIIII. *& in Neapol.* Bennavento M. P. XVIIII. *& item in libris Longolianis.* SVR.

BANNAVANTO.] Pariſinus *Bennavento*, quod ad *Beneventum* accedit proxime. Supra *Bennavenna*, *Iſauavatia*, ubi de reliquis itidem actum eſt. WESS.

ITER A VENTA ICENORVM.] *Manuſcripta & Longoliani libri* Icinorum. *Supra* Ventæ Belgarum *mentio facta eſt*, *cujus & Ptolemaeus meminit*; *altera* Icenorum *hoc Itinerario nominatur*, *& à Ptolemaeo ſecunda* Venta Simenorum *urbs conſtituitur*, *qui forte* Ἴκενοι *ſunt*, *non* Σίμενοι, *cum ſatis conſtet prapotentem* Icenorum *nationem fuiſſe. Tacitus libro xii. C.* 31. quod primi Iceni abnuere, valida gens, nec præliis concuſſi, quia ſocietatem noſtram volentes acceſſerant. *Et paulo poſt*: Ceterum clade Icenorum compoſiti, qui bellum inter & pacem dubitabant. *Nec credibile fuerit*, *cùm ejus gentis à Tacito*, *& Antonino mentio ſit facta*, *à Ptolemaeo fuiſſe pratermiſſam*; *qui tam ſingillatim regionum*, *urbium*, *oppidorum*, *fluminum*, *portum*, *aſtuariorum*, *ac promunteriorum* Britanniæ *mentionem fecerit*. SVR.

A VENTA ICENORVM.] Membranaceus Cuſani codex *Iter a Venta Iciorum M. P. CXXXVIII.*; Vaticanus *Ventacmorum*, cui Ravennatis *Venta Cenomum* non multum eſt diſſimilis. Nunc *Caſtor* ad amnem *Wentfar*, in quo *Venta* veſtigia videas, non longe a *Norwich*. Ptolemaei Σιμένους in Ἰκένους eſſe mutandos, recte H. Surita conjecit: Palatinus codex ſuſpicionem adfirmat, Ἰκένους ſcribens. WESS.

SITO-

SITOMAGO.	M. P. XXXII.
COMBRETONIO.	M. P. XXII.
AD ANSAM.	M. P. XV.
CAMVLODVNO.	M. P. VI.
CANONIO.	M. P. VIIII.
CAESAROMAGO.	M. P. XII.
DVROLITO.	M P. XVI.
LONDINIO.	M. P. XV.

ITER

SITOMAGVM M. P. XXXII.] *In Blandiniano* Sitomago M. P. XXXII. *& in Neapolitano* Sitomago M. P. XXXII. *Longoliani libri Blandiniani lectionem præferunt*, *&* Sitimago *corrigitur.* SVR.

SITOMAGO.] *Situmago M. P. XXXIII.* ſchedæ Pariſienſes: Baſileae Lugdunique una millia ſummæ abſtulerunt. Tabula *Sinomagi. Wulpit.* WESS.

COMBRETOVIO.] Vel *Combretonio.* SIML.

CAMBRETOVIVM M. P. XXII.] *In Blandiniano* Cambretovio M. P. XXII. *& in Neapolitano* Compretovio M. P. XXII. *In libris Longolianis* Cambretonio M. P. XXII. SVR.

COMBRETONIO.] Excerpta MSS. *Combretovio* aut *Comprotovio.* Intervallum incidit in *Stretford* ad fluvium *Breton*, qui vocabuli partem facit, & *Combretonium* præſtare oſtendit: Tabulæ *Convetroni* idem poſtulat. WESS.

AD ANSAM.] Sic quoque Tabula: tamen *ad Panſam* Th. Galeus emendat, quod in hac vicinia fluvius *Pant*, qui *Panſa* olim fuerit, decurrat. Wil. Burtonus Comment. p. 232. *ad Arcam* malebat, ob arcam ſepulchralem, COCCILLI M. inſcriptam, & heic loci repertam. Mihi neutro opus videtur, eum a ſigno, ut pluribus in hoc libello, manſioni nomen venire potuerit. *Witham* eſſe volunt, aut *Barklow*, quæ Galei ſententia. WESS.

CAMVLODVNO.] *Candodinio* Cuſani MS., ſed perperam: *Camuloduno* M. P. V. a præcendereti Tabula; Ravennas L. V. C. 31. *Camulodulo Colonia.* Hæc celebris eſt colonia, quam Baudicea, odio Romanorum, haud ſane injuſto, exſcindere aggreſſa eſt. *CENSITOR CIVIVM ROMANORVM COLONIAE VICTRICENSIS QVAE EST IN BRITANNIA CAMALODVNI* eſt in Theſ. lapide p. CCCCXSXIX. 5. Nunc *Maldon* poſt egregii rerum Britannicarum exploratoris Guil. Camdeni diſputationem plerique dici cenſent, & nominis ſimilitudine & loci poſitura impulſi: tamen Th. Galeus *Walden* mavult. Vide L. III. Brit. Rom. C. 2. p. 446. WESS.

CANONIO.] *Caunonio M. P. VIII.* Peutingerorum Tabula. Multifariam pro diverſa quisque inſtituti ratione ſedem ejus quærunt. Camdenus in *Chelmsford*, Galeus in *Canfield*, Britan. Roman. auctor ubi *Fambridge*.

Tantum avi longinqua valet mutare vetuſtas,

ut ipſa urbium manſionumque, celebriorum ante, rudera vix certo reperias! WESS.

DVROLITO.] Monuit Camdenus ultimam vocabuli partem *Leam* innuere, atque adeo *aquam* fluminis *Leae.* Itaque Dorolitum fuiſſe, ubi *Leiton* aut *Leiton Stone* V. M. P. a Londinio conſpicitur. Quare opus eſt, ut cum Th. Galeo huic M. P. XXVI., ſequenti V. addamus, quo diſtantia conveniat. WESS.

ITER A CLANOVENTA] *Habet Blandinianum*, *& in Neapolitano* Clamoventa. *In Longolianis libris Blandiniani lectio prafertur*, *&* Clamoventa *corrigitur. In Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione Ducis* Britanniarum, *Tribunus Cohortis prima Morinorum* Glamibanta *recenſetur*, *in vulgatis*, *& in vetuſto exemplari*, Glamubanta: *ac forſè* Clanoventa *legendum erat.* SVR.

ITER A CLANOVENTA.] Sic noſtri: *Glanoventa* Th. Galeus, Simlerus *Clamoventa* publicavit. Parit autem haud parum difficultatis hoc iter, quoniam ejus caput obſcurius eſt, & complures manſiones, vix alibi obvias, complectitur: Galeus adeo ad id offendit, ut ab imperito aliquo ceteris annexum fuiſſe ſuſpicaretur; quem tamen meritiſſimo cum MSS. retineant, eruditus Britanniæ Romanæ ſcriptor L. III. C. 2. ſequendum negavit. Legam ejus veſtigia, & manſiones, cum cura ab eo veſtigatas, ſignabo. Hæc *Lancheſter* in Durhamen-

ſi di-

Digitized by Google

ITER A CLANOVENTA MEDIOLANO.	M. P. CL. Sic.
GALAVA.	M. P. XVIII.
ALONE.	M. P. XII.
GALACVM.	M. P. XIX.
BREMETONACI.	M. P. XXVII.

COC-

ſi ditione eſt, loco commodo & munito poſita. Wess.

GALAVAM M. P. XVIII.] *In manuſcriptis & Longelianis libris* Galava *legitur, cum* Callevæ *ſupra & ſequentibus itineribus, exemplarium conſenſu ſit mentio.* Sur.

GALAVA.] Ita omnes, quos noverim: tamen *Gallana* Camdenus: *Old town* erit, ſi numeros X. M. P. auxeris. ad *Alonwater.* Wess.

ALONE.] Ptolemaeus *Alauna*; Liber Notit. *Alione.* Siml.

ALONEM M. P. XII.] *Manuſcripta, & Longoliani libri* Alone M. P. XII. *Fortè id oppidum eſt, cujus auctor Notitia Provinciarum meminit: nam Trib. cohortis iii Nerviorum* Alione *recenſetur.* Sur.

ALONE.] Ptolemaei *Alauna*, quæ in Damniis erat, in Scotiæ eſt quærenda finibus. Notitiæ Imp. Occid. *Alione* huc pertinet, eſtque magno omnium conſenſu *Whisley Caſtle*, ubi lapis erutus, qui *cohortem III. Nerviorum*, quam Notitia heic locat, inſcriptam habuit. Epigramma hoc eſt:

IMP. CAES. LV . . . .
BICI ADIA . . . .
MAX. FIL. DIVI. ANTONINI.
SARM. NEP. DIVI. ANTONINI. PRON.
DIVI. HADR. ABNEP. DIVI. TRAIAN.
PARTH. ET. DIVI. NERVAE. ADNEP.
M. AVR. ANTONINO. PIO
FEL. AVG. . . . .
TR. POT. X. . . IMP . . COS. IIII. P.P.
PRO. PIETATE. AED. E. VOTO
COMMVNI CVRANTE
LEG. AVG.
COH. III. NERVIO
RVM G. R. POS.

Apertum eſt, ad Caracallum pertinere ejusque majeſtati eſſe ſacratum: quæ deficiunt, in his rebus callentes facile explebunt; & nuper egregie in Britannia Roman. L. II. C. 5. §. 113. curata res eſt. Id improbavero, quod pro *DIVI TRAIANI PARTH. ET. DIVI. NERVAE ADNEPOTE*, qui ſolennis Caracalli in literatis lapidibus, ut Theſ. p. CCLXIX. CCLXXI. & in Gudian. Inſcript. p. XCI. 8., titulus eſt, emendetur *DIVI TRAIAN. PARTH., FIL. DIVI NERVAE, ADNEPOT.* Debuerat ſane Caracallus *Trajani adnepos, Nervaque trinepos*, ſi Juriſconſultorum reſponſis obtemperare voluiſſent, appellari: cum tamen nusquam id fiat, forte non injuria colligas, *trinepotis* vocabulum, etſi juris peritis tritum atque uſitatum, nondum in publicum uſum & monumenta fuiſſe receptum. Mecum ſenſit, quod nunc video & lætor, Jo. Wardus in Epiſt. p. 350. Wess.

GALACVM.] Ptolemaeo *Calagum Brigantum.* Siml.

GALLACVM M. P. XVIIII.] *Præferunt manuſcripta: & libri Longoliani* Gallacum M. P. XVIIII. *Ptolemaeo inter urbes* Brigantum Κάλατον *fortè ad hanc manſionem pertinet.* Sur.

GALLACVM.] Recte Κάλατον, pro quo & Κάλαγον legitur, Ptolemaei huc refertur. Camdeno eumque ſecutis eſt *Whellep Caſtle*, quod quia numeri non ferunt, utpote amplius ſpatium deſiderantes, in Brit. Roman. manſionis ſitus in *Appleby* figitur. Vaticanus M. P. VIIII. Wess.

BREMETONACIM M. P. XXVII.] *In Blandiniano* Bremetonaci M. P. XXVII. *& in Neapolitano* Bremetonti M. P. XXVII. *In Longolianis* Bremetonaci M. P. XXVII. *&* XXIIII. *corrigitur. In Notitia Provinciarum ſub Duce* Britanniarum *cuneus armaturarum* Bremetenraco *recenſetur, ut haud ſciam, an ad hanc pertineat manſionem.* Sur.

BREMETONACI.] Vaticanus *Bremetomaci.* Conſentiunt eſſe *Overborough*, ubi *præter nomen, nummi, lapides inſculpti & pavimenta teſſelata Romanam ſtationem ſignant*, ut præſtantiſſimi Th. Galei verbis utar è Comment. p. 119. Wess.

COCCIO. M. P. XX.
MANCVNIO. M. P. XVII.
CONDATE. M. P. XVIII.
MEDIOLANO. M. P. XVIII.

ITER A SEGONCIO DEVAM. M. P. LXXIIII. Sic.

CONOVIO. M. P. XXIV.
VARIS. M. P XIX.
DEVA. M. P. XXXII.

ITER PER MVRIDONVM VIROCONIVM. M. P. CCLXXXVI. Sic.

VIN-

COCCIVM M. P. XXV.] Coccio *præferunt manuſcripta exemplaria, & libri Longoliani* Goccio. SVR.

COCCIO.] Nec ullum de hac diſſidium: *Ribcheſter* enim noſtro tempore dici, & plures Romanæ ſuperſtitionis indidem effodi reliquias, paſſim agnoſcitur. WESS.

MANCVNIO.] Supra in itinere *ad portum Ritupis*, *Mammucio* vel *Manucio.* SIML.

MANCVNIO.] Vaticanus *Mancocunio*, Cuſani MS. *Mancunio M. P. XXVII.* Vide alibi dicta. WESS.

ITER A SEGVNCIO DEVAM] *In Blandiniano* à Seguncio. *In Neapolitano* à Seguntro. *In libris Longolianis* Segontio: *cujus oppidi mentionem nullam reperio. Caeſari belli Gallici Commentario v. C. 21.* ex Britanniæ *civitatibus memorantur* Segontiaci. SVR.

ITER A SEGONTIO.] Univerſi MSS. M. P. LXXIIII. aut unis amplius: tamen Galeus M. P. LXXXIII. & Burtonus, haud ſcio qua de cauſſa. *Segontium*, ſive *Seguntium*, ut in Ravennate & Pariſino eſt, prima fronte in *Segentiacis*, de quibus Caeſar, fuiſſe videtur; ſed illi Trinobantibus vicini ab hoc oppido remotiores fuerunt. Nunc *Caernarven* eſt ad flumen *Segont*, unde in Monam trajeciſſe, eſt enim hic commodiſſimus & breviſſimus tranſitus, Suetonius Paullinus videtur. Adi Tacitum An. XIV. C. 29. WESS.

CONOVIO.] Intervallum pertingit ad flumen *Conway*, ubi rudera urbis, ut Th. Galeus oſtendit, *Caer Rhyn*; de quibus, quod de Populonia Rutilius, non injuria dixeris:

Agnoſci nequeunt ævi monumenta prioris,
Grandia conſumpſit mœnia tempus edax:
Sola manent interceptis veſtigia muris:
Ruderibus latis tecta ſepulta jacent.
Non indignemur mortalia corpora ſolvi;
Cernimus exemplis oppida poſſe mori.

WESS.

VARIS.] Vaticanus *M. P. XVIII.* a ſuperiore disjungit. *Bodvary* eſt ad rivum *Cluyd.* Oportet tamen, quo diſtantia reſpondeat, ut numeris bina addantur millia. WESS.

DEVA.] Numeri juſto ſunt ampliores, quæ cauſſa eſt, quare X. M. P. Galeus & Britan. Roman. auctor amputent. WESS.

ITER A MVRIDVNO.] In Schudii exemplari, *A Caleva per Muridunum Viroconium*; atque ita rectius legitur. Nam *Muridunum* vel *Moridunum* in medio hoc itinere ponitur. SIML.

ITER A MVRIDONO VIROCONIVM.] *Supra* Margiduni *fit mentio bis, quæ manſio haud ſcio an ad hanc pertineat: & ubique* Muridonum *ſit legendum: nam à Ptolemæo poſt* Trinobantes *in* Demetis *Μαρίδουνον: & infra hoc Itinerario manuſcripta & vulgati libri* Moriduno *præferunt.* SVR.

ITER A CALLEVA MVRIDVNO VRIOCONIVM.] Sic edidit Galeus, monetque eſſe in Bentleiano M. P. CCLXXXVI., quibus, quod numeris ſingularum manſionum rectius conveniant, ſuum locum dedimus. In noſtris *Iter a Muriduno Vireconiorum M. P. CLXXVI.*, Vaticano excepto, qui *Conriduno* hic & in ipſo itinere, ſed male: alterutra ſcriptura aut Schudiani MS. aut Galei proba videtur; utraque iter eſſe a Calleva per Muridunum Viroconium indicat, nec multum intereſt, quam ſeligas: quamquam Schudiani exemplaris lectio conſuetudini Itinerarii paullo melius reſpondet. Vide p. 204. 205. & 258. 259. Itaque non opus erit, ut bi-

VINDOMI.	M. P. XV.
VENTA BELGARVM.	M. P. XXI.
BRIGE.	M. P. XI.
SORBIODVNI.	M. P. IX.
VINDOGLADIA.	M. P. XII.
DVRNOVARIA.	M. P. VIII.
MVRIDVNO.	M. P. XXXVI.
ISCA DVMNVNIORVM.	M. P. XV.

LEV-

ut bina itinera hic in unum confuſa eſſe fateamur, cum Burtono & Galeo. Callevam eſſe *Silcheſter* ex Britannia Romana ſupra adſcripſimus. WESS.

VINDONII.] Vel *Vindomi.* SIML.

VINDOMI.] Excerpta MSS. in hac voce conſpirant. *Farnham* ad amnem *Wey*, in militaris aggeris diverticulo. WESS.

BRIGE.] Vel *Brage.* SIML.

BRAGE M. P. XI.] *In Blandiniano* Brage M. P. XI. *& infra* Brige: *in Neapolitano utroque itinere* Brige. *In Longol.* Brage *& ſequenti itinere* Brige. *Ptolem. in* Coritavorum *Regione* Ῥάγα, *ut haud ſciam an hanc manſionem reſpiciat. Beda lib. iii. Eccleſiaſtica Hiſtoria*, in loco, qui dicitur Brige. *Et paulo poſt*, Maxime in Brige, & in Cale, & in Andilegum monaſterio. VR.

BRIGE.] Sic noſtri. Nunc *Broughton* ex Galei ſententia, quam auctor Roman. Britan. amplectitur, mutatis tamen M. P., atque huic IX., ſequenti XI. M. aſſignatis, quo intervalli ratio conſtet. WESS.

SORBIODVNI.] A *Sorbis*, quorum hic lætiſſimus proventus, nomen eſt. *Old Sarum. Sorviodunі* plerique ſcriptorum. WESS.

VINDOGLADIAM M. P. XII.] *In manuſcriptis exemplaribus & in Longolianis libris* Vindogladia M. P. XII. *& infra in eiſdem* Vindocladia. SVR.

VINDOGLADIA.] Ravennas L. V. C. 31. *Bindogladia. Cranburn* M. P. intercapedo eſſe jubet. WESS.

DVRNOVARIA M. P. VIII.] *Præferunt manuſcripta, & Longoliani libri, & infra* Durnonovaria. SVR.

DVRNOVARIA.] Omnium conſenſu *Dorcheſter* eſt, ubi plurimæ operum Romanorum parietinæ, de quibus Stukeleius Itin. Curoſ. p. 153., ſuperant: ara quoque indidem, quæ vel ſola Romanorum opus teſtetur, ante hos duos annos eruta eſt, his vocibus inſcripta.

I. O. M.
ET. NVMINIB. AVG.
M. VARIVS SEVERVS
B. COS.
ARAM. CVM
CANCELLIS
D. S. P.

In numeris M. P., quibus a Vindogladia disjungitur, difficultas eſt; ſunt enim juſto minores. Quadrabunt, ut in Roman. Britan. L. III. C. 2. p. 461. oſtenſum eſt, ſi huic ſequentis manſionis & viciſſim jungantur. WESS.

MVRIDVNO.] *Conriduno* Vaticanus, uti diximus. *Moriduno* Ravennas, quod Th. Galeus præfert, ut *collem maritimum* notare ac *Seaton* eſſe queat. *Eggerton* in Britan. Roman. ejus locum occupat, quod *Seaton* a via militari abſit. WESS.

SCADVM NVNNIORVM.] In ultimo itinere *Iſcadum Nunniorum*: forte *Iſca Dumnoniorum*, uti Ptolemaeus vocat. SIML.

ISCADVM NVNIORVM M. P. XV.] *Habet Blandinianum exemplar, & in Neapolitano* Scadum Inminorum M. P. XV. *In Longelianis* Scadum Inunciorum M. P. XV. *&* Mumiorum *corrigitur: & ultimo itinere Blandiniani & alii libri* Iſcadum Nuniorum: *quam lectionem præferendam eſſe arbitror.* Ἰσχαλὶς *urbis, in* Belgis, *apud Ptolemaeum fit mentio.* SVR.

ISCA DVMNVNIORVM.] Cuſani liber *Scarlum Nunniorum*, Vaticanus *Scadum Nonniorum*; quod equimur, è Blandiniano eſt. *Exeter* plerique eſſe decreverunt, quod oppidum ad ripam fluvii *Ex* ſive *Iſcae*, ut ajunt, ſedet. Quia vero nulla militaris via eo pergit, propterea in Britan.

LEVCARO.	M. P. XV.
NIDO.	M. P. XV.
BOMIO.	M. P. XV.
ISCAE LEG. II. AVGVSTA.	M. P. XXVII.
BVRRIO.	M. P. IX.
GOBANNIO.	M. P. XII.
MAGNIS.	M. P. XXII.
BRAVINIO.	M. P. XXIIII.
VIROCONIO.	M. P. XXVII.

ITER AB ISCA CALLEVA. M. P. CIX. Sic.

BVR-

tan. Roman. L. III. C. 2. p. 463. variis de cauſſis circa *Chiſelberough* ejus poſitura figitur. Wess.

LEVCARO.] *Loghor* ad fluvium cognominem Camdenus atque alii interpretantur: prope *Glaſſenbury* Jo. Horsley ob ſignata hoc loco M. P. collocat, quod & mihi probabilius videtur: neque enim cauſſa eſt, cur iter hoc in duo ſecetur, ut diximus: præſertim cum Ravennas *Moridunum* a noſtro non diſtinguat, ſed, prorſus ut hic, circa Iſcam Dumnoniorum illi ſedem figat L. V. C. 31. *Item*, inquit, *juxta ſupraſcriptam civitatem Scadamerum eſt civitas, qua dicitur Meriduno.* Wess.

NIDO.] Manſio hæc ſequenti poſtponitur in Britan. Romana, invitis MSS., qui, quantum reciſcere potui, hunc ordinem ſervant. Itaque, ſi vir doctiſſimus ſpatia recte dimenſus eſt, hæc proxime *Axbridge*, ſequens circa *Pertbury* fuerit oportet. Wess.

ISCA LEG. AVGVST.] Vel *Iſcalegia Auguſti*: emendo ex Ptolemaeo *Iſca leg. II. Auguſta.* Ponit enim Ptolemaeus prope Iſcam leg II., ſic tamen, ut amborum loca ſemiſſe unius gradus longitudinis diſtent, & quadrante, quoad latitudinem: quæ diſtantiam faciunt circiter XXXV. M. P.: hic tamen major ponitur diſtantia inter Iſcam Dumnoniorum & Leg. II. Auguſt. Siml.

ISCAM LEG II. AVG. M. P. XXXVII.] *In Blandiniano* Iſcæleia Auguſti M. P. XXVII. *& in Neapolitano* Iſcalegi Auguſti M. P. XXVIII. *& in Longolianis libris* Iſcelegie Auguſti M. P. XXVII. *& pro dictione* Auguſti, legi *corrigit*, *&* XXVIII. M. P. Legionem II. Auguſtam *eo loco conſtitutam indicat, quod & à Ptolemaeo definitur, tametſi tanquam duo ſint oppida, numeri longitudinis, & latitudinis utrique inepte attribuantur.* Ἴσκα· Λεγιὼν δευτέρα Σέβαστη. *Praterea* Legio II. Auguſta *in* Britanniis *ab auctore Notitia Provinciarum recenſetur, ſub Comite litoris Saxonici per* Britanniam *hoc modo: Prapoſitus* Legionis II. Auguſtæ Rutupis. Svr.

ISCAE LEG. II. AVGVST.] Cuſani MS. *Iſca legi Auguſti*, Vaticanus *Iſca elegii Auguſta*, unde veriſſime viri docti *Iſca*, aut *Iſcae Leg. II. Auguſta*. Iſca *Silurum* eſt, quam perperam Ptolemaeus cum Iſca Dumnoniorum permiſcuit, non longe ab illa Leg. II. Auguſtam ponens. Vid. Jac. Vſſerium Antiq. Eccleſ. Britan. C. 5. p. 42. Nunc *Caerleon* ad flumen *Vsk*, in quo nominis *Iſcae* reliquiæ exſtant. Hic vero *Leg. II. Auguſtam* olim in ſtatione fuiſſe, lapis in vicinia erutus teſtis eſt. En tibi ejus titulum:

D. M. IVL. IVLIANVS.
MIL. LEG. II. AVG. STIP.
XVIII. ANNOR. XL.
HIC. SITVS. EST.
CVRA. AGENTE
AMANDA
CONIVGE.

Alios Jo. Horsleius L. II. Britan. Roman. C. 3., unde & hic excerptus, p. 320. dabit. Wess.

BVRRIO.] IX. M. P. Jo. Horsley ad *Vsk* perducunt. Th. Galeo eſt *Brubege*. Wess.

GOBANNIO.] Ravennas L. V. C. 31. capite amputato *Bannio*, quod *Aber Gavenny* ad flumen *Gavenny* eſſe conſentiunt. Wess.

MAGNIM M. P. XII.] *In Bland. & reliquis* Magnis M. P. XXII. *Sub Duce* Britanniarum *in Notitia Provinciarum, Praefectus numeri Pacenſium* Magnis *recenſetur, tametſi in manuſcripto & vulgatis* Magis *legitur: nam infra in eis per lineam* Valli, *Tribunus cohortis II. Dalmatarum* Magnis *legitur.* Svr.

MA-

BVRRIO.	M. P. IX.
BLESTIO.	M. P. XI.
ARICONIO.	M. P. XI.
CLEVO.	M. P. XV.
DVROCORNOVIO.	M. P. XIIII.
SPINIS.	M. P. XV.
CALLEVA.	M. P. XV.

ITEM ALIO ITINERE AB ISCA CALLEVA. M. P. CIII. Sic.

VENTA SILVRVM.	M. P. IX.

ABO-

MAGIS.] Sic quoque Ravennas. *Old Radnor* paſſim in ejus ſolo ſtatuitur; ſed cum nulla veſtigia inibi ſtationis Romanæ reperiantur, nec eo militaris agger pergat, aſſentior viro erudito, quo duce ex his tenebris toties emerſimus, circa *Kencheſter* ejus ſedem veſtiganti. *Magis* & *Magnis* Notitiæ Imp. Occid. aliorſum pertinent; hæc vallo aſſidebat; illa a Lavatris & Verteribus, ut ex ſtationum ordine, quem Notitia obſervare ſolet, cuivis apertum eſt, haud longe aberat. WESS.

BRAVINIO.] Vel *Bravonio.* SIML.

BRAVINIO.] Hæc & quæ ſequitur, turpi librariorum negligentia, ex Vaticano exulant: Cuſani MS. *Bravinco*; alii *Bravonio.* Noſtra ætate *Ludlow*, commodiſſimo circa confluentes amnium *Teme* & *Corne* loco. WESS.

AB ISCA.] Iſca Silurum, qua de ante intelligitur. Numeri ſummam, quam ſingulæ manſiones præ ſe ferunt, exſuperant. WESS.

BLESTIO.] Cuſani membranæ *Bleſcio*, quod paſſim in agri Herefordienſis finibus *Old town* eſſe aſſeveratur; nec convenit tamen diſtantia, cui *Monmouth* melius reſpondebit. WESS.

ARICONIO.] Ager, qui inter amnes *Dowr* & *Wye* intereſt, atque *Archinfield* appellatur, videtur ex *Ariconio* quid trahere. Itaque prope *Roſſe* in eo agro, numeris huc ducentibus, in Britan. Roman. collocatur: tamen Galeo & quotquot ſuperiorem *Old-town* interpretantur, *Kencheſter* placet. WESS.

CLEVO.] Ravennati L. V. C. 31. *Glebon Colonia*, qui cum conſpirat vetuſti lapidis fragmentum ad Aquas ſolis:

DEC. COLONIAE. GLEV.
VIXIT. ANN. LXXXQVI.

Igitur lapidis ſcriptura, cui Ravennas fere paria facit, verior eſt. Nunc *Glouceſter*, quam a neſcio quo *Glovo* ripæ fluvii Sabrinæ appoſitam monachi fabulantur. WESS.

DVROCORNOVIO.] Si Ptolemaei & Ravennatis *Corinium* prorſus idem ſit, non injuria Th. Galeus *Durocorinio* emendat. *Cirenceſter* ad amnem *Churn*, qui *Durocornovii* partem facit; quæ urbs cum a præcedente XVIII. circiter M. abſit, ea ex Vaticano reſtituenda duxi, XIIII., quæ in aliis inſunt, ſpretis. WESS.

SPINIS.] Forte nomen a *ſpinis* eſt, quibus viciniæ ager veſtitus erat, aut, quod plures haberet, ut poetæ verbis utar,

——— —— *Spinos jam pruna ferentes.*

ſervat priſtini nominis reliquias *Speen* circa *Newbury*; quam cum M. P. XXXV. a ſuperiore diſtinguant, numeri citra dubium ſunt augendi. WESS.

ISCA.] Eadem eſt, quæ ſuperioris itineris. WESS.

VENTAM SILVRVM M. P. VIIII.] *Trium* Ventarum *hoc Itinerario mentionem fieri admonuimus: &* Belgarum, *&* Icinorum *ſupra mentio facta eſt, atque hac tertia* Silurum *regioni attribuitur. Tacito libro xii. in vetuſto exemplari C. 2.* Silurum gens non atrocitate, non clementia mutabatur, quin bellum exerceret. *Et in Agricolæ vita C. 11., Silures ex Hiberis veteribus colonos in Britanniam trajeciſſe conjicit.* Silurum, *inquit*, colorati vultus, & torti plerumque crines, & poſiti contra Hiſpaniam, Hiberos veteres trajeciſſe, easque ſedes occupaviſſe, fidem faciunt. *Et in eodem libro C. 17.* Suſtinuit quoque molem Julius Frontinus, vir magnus, quantum licebat: validamque, & pugnacem Silurum gentem ſubegit. *Ptolemaeus ultimos, verſus occaſum populos* Demetas *ſtatuit: at poſt eos magis ad exortum* Σίλυρες. SVR.

ABONE.	M. P. IX.
TRAIECTVS.	M. P. IX.
AQVIS SOLIS.	M. P. VI.
VERLVCIONE.	M. P. XV.
CVNETIONE.	M. P. XX.
SPINIS.	M. P. XV.
CALLEVA.	M. P. XV.

ITER A CALLEVA ISCA DVMNVNIORVM. M. P. CXXXVI. Sic.

VINDOMI.	M. P. XV.
VENTA BELGARVM.	M. P. XXI.
BRIGE.	M. P. XI.
SORBIODVNI.	M. P. VIII.
VINDOGLADIA.	M. P. XII.
DVRNONOVARIA.	M. P. VIII.
MVRIDVNO.	M. P. XXXVI.
ISCA DVMNVNIORVM.	M. P. XV.

VENTA SILVRVM.] Veteris nominis tenaciſſima eſt, quamquam de ſplendore veteri longa dies plurimum detrivit. *Caer Gwent*, i. e. *urbs Venta*, dicitur: *Caer* enim & *Cair* urbem ſive caſtellum Britannis notabat. Vide Giral. Cambrenſem L. I. Itin. Cambriae C. 5. Wess.

ABONE.] Ordinem hoc loco manſionum eruditiſſimus Th. Galeus commutatum ſuſpicatur, primoque *Trajectum* tum *Abonem* debuiſſe poni: trajici enim Sabrinam: cui ſuſpicioni Jo. Horsley accedere recuſat, quod *Trajectus* mox ad Avonem eſſe potuerit. Mihi conjectura ſpernenda non videtur: *Abone* cum hujus viciniæ fluvio *Avone* egregie convenit, argumentoque eſt, quod & alibi tetigimus, tenacius vetera nomina fluviis hærere: illum autem a ſua nominis manſione abſtrahere parum tutum videtur. Itaque ſi *Trajectus* præponatur, ad *Oldbury* aut *Aunsbury* figatur: *Abonem* vero *Hanham* ad *Avonem* fluvium dicamus. Wess.

AQVIS SOLIS.] Ptolemaeo Ὕδατα Θερμά. Solinus Polyhiſt. C. 22. *fontes* in Britannia *calidos* memorat, *opiparo excultos apparatu; quibus fontibus præſul ſit Minerva, in cujus æde perpetui ignes nunquam caneſcant in favillas, ſed ubi ignis tabuerit vertere in globos ſaxeos*; quos fontes ab his aquis diſtinguendos non putant: ut adeo & Minervae & Soli aquæ fuerint ſacratæ. Vide Guil. Burtoni Comment. p. 260. Imo facile reperias, qui Βαδίζα Polybii apud Stephan. huc referant, impulſi, ut liquet, recentiore aquarum nomine *Bath:* quod ipſum ſi Britannis Polybii ætate uſitatum fuiſſe commonſtrarent, nondum rem tenerent: neque enim usquam a Polybio ſcriptum accepimus, in ea urbe calidarum aquarum balinea fuiſſe. *Bathonia* prava Latinitate Osbernus in Vita S. Elphegi C. 1. appellat. Wess.

VERLVCIONE.] Oppidum *Weſtbury*, prope quod magnam vim numismatum Romanorum erutam conſtat, Th. Galeus interpretatur: quoniam vero id extra militarem viam eſt, quam D. Stukeleius Itin. Curioſ. p. 133. perſequitur, *Hedington* alii præferunt: ſi tamen id longius ab Aquis Solis, propius a ſequenti abſit, Jo. Horsleio aſſentior *Lockham* eligenti. Vid. L. III. Brit. Rom. C. 2. p. 471. Wess.

CVNETIONE.] *Marlborough* ad amnem *Kennet*, quem Saxones *Kynetan*, propius a Cunetionis ſono recedentes, appellabant. Hinc vero Romanus agger *Spinas* pergit, ut de ſitu dubitandum non ſit. Wess.

A CALLEVA ISCAM.] Totum hoc ſupra itinere *a Calleva per Muridunum Viroconium* reddidimus. Wess.

DVRNONOVARIA.] Vel *Durnovaria.* Siml.

DVRNOVARIA.] M. P. IX. addit Joſ. Simlerus, quibus noſtri MSS. una millia auferunt, *Durnonovaria* ſcribentes. Wess.

IMPE-

IMPERATORIS ANTONINI AVGVSTI

ITINERARIUM MARITIMVM.

VT NAVIGANS QVAE LITTORA TENENS NOSSE DEBEAT, AVT QVAE AMBIRE, INCIPIENS A GADIBVS VEL EXTREMA AFRICA, PERDOCET FELICITER.

INCIPIT QVAE LOCA TANGERE DEBEAS, CVM NAVIGARE COEPERIS EX PROVINCIA ACHAIA PER SICILIAM AD AFRICAM VSQVE. I. E.

IMPERATORIS ANTONI AVG.] *Hujus Itinerarii Maritimi titulus ex vetuſtiſſimo codice Regia Bibliotheca Divi Laurentii deſcriptus eſt. Nam in Blandiniano ita legitur*; Itinerarium Maritimum. Quæ loca tangere debeas cum navigare cæperis ex provincia Achaia per Liſiam ad Africam uſque: *Et in Longolianis libris eodem pacto, & per* Siciliam *corrigit. In Neapolitanò eadem præfertur lectio: niſi quod* per Siciliam *legitur, non* per Siliam. Svr.

IMPERATORIS ANTONINI.] Abſunt hæc ab editis noſtris & ſcriptis: Pariſienſis & Cuſani uterque, his enim in ultima hac parte tantummodo uti poſſumus, Neapolitano adſtipulantur. Retinebimus tamen ex præſtantiſſimo MS. excerpta, licet Itinerario huic aliena: neque enim, quod verba præ ſe ferunt, *maritimi* hujus *itineris* a Gadibus & ultima Africa initium eſt. Wess.

VT NAVIGANS QVAE LITORA TENENS NOSSE DEBEAT] *Id eſt, à curſu deſiſtens, qua litora noſſe debeat. Lentulus Ciceroni, epiſtolarum libro xii. Epiſt.* 15. Noviſſimè Corycum ſe contulit, & clauſo portu ſe tenere cœpit. *Vſitata & quotidiana, atque ſolemnes, ut ita explicem, navigationes hoc Itinerario Maritimo tantum proponuntur; haud aliter, atque regia & conſulares, ac militares viæ Terreſtri Itinerario. Scientia enim & uſus nauticarum rerum maxime conſtat, ut vada, portus, inſulasque noris, & ſitus litorum & oppidorum: ut aditum facilem habeas, quod vaſto, & aperto mari, raris portubus, ſumma ſit difficultas navigandi: ut pro loci natura, ac vi tempeſtatum aptiores, & accommodatiores appulſus deligantur. Ob eam rem litora, ſtationes, ac portus ita gubernatores notos habere oportet, ac duces loca ipſa, quibus caſtra metanda ſunt.* Svr.

QVAE LITORA TENENS.] Mallem *tenere*, quamquam ne ſic quidem expedita ſatis oratio eſt. *Tenere*, verbum ex nautarum uſu depromtum, indicat, quod aliis *appellere* & *portus ſubire*. Virgilius Aen. IX. 98.

Immo ubi defuncta finem portusque tenebunt
Auſonios.

ubi Servius: *Nautico uſus eſt verbo, cum de navibus diceret.* Ovidius Metam. III. 690.

—— —— —— —— Excute, dicens
Corde metum, Diamque tene. ——

Lucanus Pharſal. VIII. 464.

Nec tenuit gratum nocturno lumine montem.

Præter ceteros Servius eo delectatus eſt Aen. III. 1. *Qui relinquens*, inquit, *Ilium Idam tenuit: inde Antandrum, juxta quam factis navigiis, Thraciam tenuit. Mox prodigiis territus Delum tenuit.* &c. Wess.

AVT QVAE AMBIRE.] *Hoc eſt circumire. Feſtus Pompejus.* Svr.

QVAE LOCA TANGERE DEBEAS] *Hoc eſt, cum ad terram perveneris, ut tute eam attingas, & tutius capere poſſis. Vulgo verba nautica, ab optimis auctoribus uſurpata antiquitus, retinentur.* Tangere *enim* terram: &, Capere terram,

AB ISTMO NAVPACTVM VSQVE PROVINCIAE ACHAIAE STADIA DCCL.

A NAVPACTO OXEAS PROVINCIAE EPIRI VETERIS STADIA CCCC.

AB OXEIS NICOPOLI PROVINCIAE SVPRASCRIPTAE STADIA DCC.

A NICOPOLI BVTHROTO PROVINCIAE SVPRASCRIPTAE STADIA D.

A BV-

ram, *aut* portum *dicitur. Caeſar Commentario iv. belli Gallici C.* 23., Ipſe hora circiter diei iv. cum primis navibus Britanniam attigit: *& Commentario iii. C. 6. belli civilis:* Impoſitis, ut ſupra demonſtratum eſt, legionibus VII. poſtridie terram attigit Græcorum. *Id eſt enim cum navis ad terram adpellitur: nam* Capere terram *eſt, ut è navi egredi poſſis. Caeſar Commentario iv. C.* 36. Sed ex his onerariæ duæ eosdem, quos reliquæ portus capere non potuerunt: Et paulo infra delatæ ſunt. *Et Commentario v. C.* 8. Tum rurſus æſtus commutationem ſecutus, remis contendit, ut eam partem Inſulæ caperet, qua optimum eſſe egreſſum ſuperiore æſtate cognoverat. Svr.

QVAE LOCA TANGERE DEBEAS.] *Litus, loca, portum tangere* paſſim illi dicuntur, qui naves appellunt. Virgilius Aen. IV. 658.

—— Si litora tantum
Nunquam Dardaniæ tetigiſſent noſtra carinæ.

Et Georgic. I. 303.

Ceu preſſæ cum jam portum tetigere carinæ.

Ovidius Metam. III. 634.

Pone metum, proreus, & quos contingere portus
Ede velis. ——

Lucanus Pharſal. VIII. 465.

Infimaque Aegypti pugnaci litora velo
Vix tetigit.

Mitto reliqua. V. Savaron. in Sidonium L. I. Ep. 10. Wess.

AFRICAM VSQVE I. E.] *In regio exemplari* Africam usque I. O: *quas notas pro* I. E. *arbitror eſſe adpoſitas, ut ſignificent,* id eſt, *quæ in reliquis manuſcriptis, aut vulgatis non habentur.* Svr.

I. E.] Abſunt ab editis & ſcriptis membranis hæ literæ. Wess.

NAVPACTVM VSQVE PROVINCIAE ACHAIAE] *Tametſi Plinius inter oppida* Aetoliæ *in* Corinthiaco *ſinu* Naupactum *recenſet; Ptolemaeus eam regionem* Achaiæ *attribuit.* Svr.

PROVINCIAE ACHAIAE.] Revera *Naupactus*, de qua Palmerius L. IV. G. A. C. 21. & Waſſe in Thucydidem L. IV. C. 76., *Aetoliæ* fuit, quæ veteris Graeciæ pars Romanorum more *Achaia* contribuitur. Græciam enim, everſa Achæorum republica, *Achaiam* vocarunt, ſicuti ex Pauſania Achaicor. C. 16. & Suida in Ἀχαΐα conſtat. Wess.

A NAVPACTO OXEAS] *Præferunt manuſcripta exemplaria, & libri Longoliani: & infra inter* Inſulas *recenſetur* Propaxos, Paxos, Oxia. Oxiarum *Inſularum fit à Strabone mentio lib. viii. p.* 351. *quas*, Thoas *ab Homero cognominatas perhibit*, Θοὰς δὲ εἴρηκε τὰς Ὀξείας. *Interpres etiam novus G. Xylander parum adpoſite proprium earum Inſularum nomen in Latinum ſermonem convertit*, & acutas *cognominat. Plinio L. 4. C. 12. in vulgatis*, Taphias, Oxiæ, Prino eſſa, *cum in vetuſtis exempl. ſummo conſenſu*, Saphiaſis, Arnoxia, Prineſſa *legatur.* Svr.

OXEAS.] *Exeas* alter Cuſani MS., perperam. Sitæ in ore erant ſinus Corinthii, non longe ab Acheloi oſtiis. *Acutas* quoque vertit Stanislaus Warschewickius in Heliodori Aethiop. L. V. p. 230. De vetere novaque Epiro oportunior ad Hieroclem dicendi locus erit. Wess.

PROVINCIAE EPIRI VETERIS] *Fortè* veterem Epirum *vocat regiones eas, quæ ſub* Epiri *nomine Pyrrhi Epirotarum regis continebantur.* Svr.

SASSIONIS INSVLAM.] Rectius *Saſſionis* vel *Saſonis.* Siml.

SASONIS INSVLAM.] *In Regio* Saſſonis, *& in Blandiniano* Seſſionis, *& in Neapolitano* Seſſionis, *& Longoliani lib.* Seſſiones, *&* Seſſionis *præferunt. Strabo libro vi. p.* 217. *à* Brundiſio *ad* Saſonem *Inſulam* CCCC. *ſtadia intereſſe, & me-*

Digitized by Google

A BVTHROTO SASONIS INSVLAM PROVINCIAE SVPRA SCRIPTAE SVPER AROCERAVNIA, ET RELINQVIT AVLONAM IN DEXTRO INTERIVS STADIA D.
A SASONIS INSVLA TRAIECTVS HYDRVNTO PROVINCIAE CALABRIAE STADIA CCCC.
AB HYDRVNTO LITORARIA LEVCAS PROVINCIAE SVPRA SCRIPTAE STADIA CCC.
A LEVCIS CROTONA PROVINCIAE STADIA DCCC.
A CRO-

& mediam inter Epirum *&* Brundiſium *interjacere adſerit. Plinius in fine libri iii. perhibet* Saſonis *Inſulam ab* Orico M. M. P. *piratica ſtatione notam eſſe. Ptolemaeo* Ionio *pelago inter Inſulas, quæ Macedoniæ adjacent*, Σασώ. *Lucanus lib. v.* ỷ. 650.

Non humilem Saſona vadis.

Et Silius L. VII. ỷ. 475.

Hadriaci fugite infauſtas Saſonis harenas.

Et IX. lib. ỷ. 468.

Expavit ſonitus tremefacto litore Saſon.

Hodie nomen retinet. SVR.

SASONIS.] *Seſſionis* noſtri, quorum Pariſinus tamen ſecundæ literæ *a* imponit, quartam vero & quintam adſcriptis punctis delendas notat. WESS.

IN DEXTRO INTERIVS STAD. D.] *Præfert Regium exemplar: cum reliqua manuſcripta, & Longoliani libri* ſtad. C. *adſcribant.* SVR.

STADIA IↃ.] Codices ſcripti *ſtadia* C., quæ quod intervallum, quod Saſonem & Buthrotum diſtinguit, explere apta non ſint, ſprevimus. De Aulone ſupra p. 324. WESS.

TRAIECTVS HYDRVNTVM] *Strabo auctor eſt eos, qui rectum navigando curſum tenere nequeant, à* Saſone *ad* Hydruntem *lævorſum iter facere.* SVR.

A SASONIS INSVLA.] Recte hoc loco uſus eſt magni nominis Geographus Deliſle in Memoriis, quas vocant, Acad. Reg. Scient. An. CIↃIↃCCXIV. p. 184., quo vinceret, male vulgo ampliore maris intercapedine Hydruntem atque hanc inſulam disjungi: noſtro enim menſuræ nauticæ conſentiunt; adſtipulatur etiam Plinius L. III. C. 11. dum Apolloniatium urbem M. P. L. Hydrunte ſemovet, & Scylax, qui a Cerauniis montibus, a quibus inſula paullum remotior, ſtadiis IↃ. ſeparat: præter ceteros vero Strabo L. VI. p. 281. ab Hydrunte, non Brundiſio, ut perperam Surita, ad Saſonem ſtad. CCCC. numerans. WESS.

AB HYDRVNTE.] Strabo medium tantum numerum ſtadiorum ab Hydrunte Leucada ponit, nempe CL. SIML.

LEVCAS PROV. S.S.] *Cum ſtationem hanc* Leucarum Calabriæ *provinciæ ſupra ſcriptæ attribuat, mihi omnino incognita eſt; niſi* ad Leucam *forte legendum ſit, &* Leucopetram *promuntorium intelligat:* Leucadis Inſulæ, *ante* Epirum *ſita, apud Suidam ſit mentio; quæ ad hanc ſtationem nihil attinet. Nam quod à Strabone perhibetur libr. vi. p. 281. ex* Leucis *ad* Hydruntem *parvam urbem, ſtadia cl. diſtare, oppidum* Leucas Epiri, *& promuntorium* Leucates *ad* Trajectum *intelligi arbitror: & hanc ſtationem litore* Calabriæ, Crotonem *verſus, deſignari, quod ſtationibus ipſis indicatur.* SVR.

AB HYDRVNTE.] Verba Strabonis H. Surita relegiſſe non videtur: neque enim aberrare potuiſſet. Τὰ Λευκὰ parvum oppidulum, πολίχνιον, ſtadiis LXXX. Tarento, CL. Hydrunte ſemovet, & citra controverſiam in Calabria collocat: nec diſſidet Lucanus Pharſal. V. 375.

— — — *Quas avius Hydrus*
Antiquusque Taras, ſecretaque litora Leucæ.

a quo præterea diſcimus, *Leucas* haud male dici. WESS.

A LEVCIS CROTONEM PROV. STADIA DCCC.] *Præfert Regium exemplar, & in reliquis ſtadia* DCCCC. SVR.

A LEVCIS CROTONA.] Strabo longiore circuitu navigantem circumducit, & ſtadia circiter IↃCCCCCXL. Leucas inter & Crotonem L. VI. p. 262. & ſeq. interponit; cujus diffe-

 ren-

A CROTONA NAVS PROVINCIAE STADIA C.
A NAVS STILIDA PROVINCIAE SVPRA SCRIPTAE STADIA DC.
AB STILIDA ZEPHYRIO PROVINCIAE STADIA CCCC.
A ZEPHYRIO RHEGIO CIVITAS PROVINCIAE SVPRA SCRIPTAE STADIA CCCCXC.
A RHE-

rentiæ ea ratio eſt, quod Geographus curvos ſinus Tarentini anfractus fuerit admenſus: tamen alter Cuſani ſtadia ıↄcccc. addit, & ad Strabonem proxime accedit. De Crotone, cujus nos vicinia paullum morabitur, vacuum non eſt diſſerere: Ariſtoteles Θαυμ. Ἀκουσ. C. 123. Philoctetem, Troja reducem, habitaſſe refert τὰ καλούμενα Μάλακα τῆς Κροτωνιάδος, ἅ φασιν ἀπέχειν ἑκατὸν εἴκοσι σταδίων, καὶ ἀναθεῖναι τὰ τόξα τὰ Ἡράκλεια αὐτὸν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Ἁλίου. *Malaca, quæ vocentur, agri Crotonienſis, ab urbe ſtadiis CXX. remota: prætereaque perhiberi Herculis ſagittas in templo Apollinis Alii dedicaſſe.* Mirum eſt, Ph. Cluverium, cujus ceteroqui inſignis fuit diligentia, hujus urbis rationem non habuiſſe: comes ejus & amicus L. Holſteinius ad Stephan. haud præteriit, Μάκελλα corrigens. Mihi cum eo hac in parte parum convenit, cujus cauſſa ut appareat, Stephanum audiamus: Μάκελλα πόλις Ἰταλίας, κέκληται ἀπὸ τοῦ μαλακισθῆναι ἐν αὐτῇ Φιλοκτήτην· ubi vides, opinor, ultima prioribus male apta connexaque eſſe, neque immerito Th. Pinedo *concoquere ſe poſſe hujus nominis etymologiam* negare: *neſcire enim, quid habeant ſimile* Μάκελλα *&* μαλακισθῆναι. Rem inſpiciamus. Stephanus, ut in confeſſo eſt, urbem ex Lycophronis Alexand. ℣. 927.

Ἐν δ' αὖ Μακάλλαις σηκὸν ἔγχωροι μέγαν
Ὕπερ τάφων δείμαντες, αἰανῆ θεὸν
Λοιβαῖσι κυδανοῦσι· ———

urbis vero veriverbium ex ſcholiis hauſit, quibus Grammatici poetæ tenebras depellere anniſi erant: unde colligo legiſſe eos Μαλακοῖς, quod & in Ariſtotele vidimus: mutata dein ea voce in Μακάλλαις, ut Tzetzes & Seldeni MS. & Stephani quidam codices legunt, manſit tamen in commentario τὸ μαλακισθῆναι, quod noſter ſecure exſcripſit. Nimirum ferebant Philoctetem in ea urbe pæne fuiſſe effeminatum: id enim μαλακισθῆναι ſæpe, unde μαλακοὶ & μαλακία de cinædis: inde urbi cognomen veniſſe, contraria prorſus ratione atque apud Herodotum L. IX. C. 121. φιλέειν γὰρ ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων μαλακοὺς γίνεσθαι. Atque hoc firmabit Thucydidis enarrator L. I. C. 12. Καὶ Φιλοκτήτης διὰ τὴν Πάριδος θάνατον θήλειαν νόσον νοσήσας, καὶ μὴ φέρων τὴν αἰσχύνην, ἀπελθὼν ἐκ τῆς πατρίδος ἔκτισε πόλιν, ἣν διὰ τὸ πάθος Μαλαχέαν ἐκάλεσε. nam quam Μαλακίας, ſic enim malim, appellat, eam in Lycophrone, ut Ariſtotele, Μαλακοὶ, legebant, quamque is θήλειαν νόσον, id τὸ μαλακισθῆναι Stephano. Tametſi vero pro Μαλακοῖς hæc faciant plurimum & Græcorum ſententiam in luce ponant, Μάκελλα tamen veriora & ab ipſa urbis origine & poſitione repetita videri poſſunt: a vallo, quo munita erat, non male derivabitur: Μάκελα, μάκελλα & μάκελλος ſunt apud Heſychium φραγμοὶ, δρύφακτοι, a quibus & *Macella*, urbi Siculae, nomen eſt natum. Reſtat templum Apollinis Ἁλίου apud Ariſtotelem, quod omnino Ἀλαίου nuncupari debuerat. Tzetzes in Lycophron. ℣. 911. Καὶ πλανηθεὶς τῆς ἄλης, Ἀλαίου Ἀπόλλωνος ἱερὸν κτίζει, ᾧ καὶ τὰ τόξα αὐτοῦ ἀνέθετο· quibus paria Etymologus, ut Ti. Hemſterhuſius, amicus & collega meus, mihi oſtendit, qui & Ἐλληνίας Ἀθηνᾶς ἱερὸν, cujus Philoſophus eodem loco meminit, in Ἐιλενίας ex eodem Lexicographo p. 298. ſcribi oportere egregie docuit. Hæc Crotonis occaſione. Nunc in viam. WESS.

A CROTONA NAVS.] In MS. *Navis.* Schudins exiſtimat Lacinium intelligendum Junonis templum; ut ſit *Naus* poſitum pro Græco Ναός; quaſi ob celebritatem templi κατ' ἐξοχὴν Ναὸς dictum fuerit. Idem pro *Stilida* Scylaceum legendum putat. Uterque autem locus ex Strabone & aliis Geographis notus eſt. Quamvis enim *Columnam Rheginam* Strabo στυλίδα nominet; tamen de illa hic non fit mentio: hæc enim Rhegio proxima, longius a Crotone & La-

A RHEGIO TRAIECTVS IN SICILIAM CIVITAS MESSANA STADIA LXX.

A MESSANA TAVROMENIO CIVITAS PROVINCIAE SVPRA SCRIPTAE STADIA CCII.

A TAVROMENIO CATINA CIVITAS PROVINCIAE SVPRA SCRIPTAE STADIA CCC.

A CA-

Lacinio diſtat. Neque *Laus* fluvius intelligi poteſt, qui ex adverſo Crotonis mare ingreditur. SIML.

NAVS PROV. STAD. C.] *Manuſcripta exemplaria, & Longoliani libri in hanc conſentiunt lectionem: cujus ſtatio mihi penitus recondita eſt, & inaudita.* SVR.

A CROTONA NAVS.] Diu hæc me exercuerunt, nec tamen, in quibus acquieſcerem, invenire potui. *Naus* de templo Laciniæ, licet Strabo L. VI. p. 262. id Crotone ſtad. CL. removeat, non omnino ſpernendum duxero. *Stilidam* in oppido *Stilo*, quod in hac ora Grimoaldus Salernitanus Chron. p. 166. atque alii agnoſcunt, veſtigabam: Sed cum id recentioris ætatis ſit cognomentum, animo, ut probarem, allubeſcere non potuit. Itaque, donec certiora dies produxerit, Schudii ſententiam amplectar, obiterque Diodoro Siculo L. XIII. p. 135. medebor: perduxerat Athenienſes, in Siciliam cogitantes, a Crotone præter Junonis Laciniæ templum ad promontorium Dioſcuriadem: tum pergit; μετὰ δὲ ταῦτα τό τε καλούμενον Σκυλλήτιον καὶ Λοκροὺς παρήλλαξαν· ſic quippe lego: nam Τεσκυλήτιον *Teſcyletium* nihili eſt. Intelligit *Scylaceum*, quod *Scylletion* ante appellabant. Vid. Strabonem L. VI. p. 261. WESS.

A NAVS STILIDA] *Et hæc itidem* Stilidis *ſtatio mihi incognita eſt, cum longo tractu Orientem verſus à* Columella Rhegia *diſtet: Cedrenus in ejus maris tractu inſulæ mentionem facit* Columnæ *cognomento, quæ ad hanc ſtationem minimè pertinere videtur, pagina* CCCCLXXIX. SVR.

AB STILIDA ZEPHYRIVM STAD. CCCC.] *Habet Regium exemplar. In Blandiniano & in libris Longol. ſtad.* CCCCXX. *& in Neapol.* CCCXX. *Strabo L. 6. p.* 259. Zephyrium *Locrenſis agri promontorium, portum habere navigantibus ab occaſu, ventis commodum, & ob eam cauſam nomen fuiſſe ſortitum perhibet.* SVR.

AB STILIDA.] Stadia CCCXX. Lugduni, Baſileae CCCXX. 420. appoſuere. Cuſani alter CCCCXX. prætereaque *Zephiro* aut *Ziphyro* ſcribunt. WESS.

STADIA CCCCXC.] *Habet Regium exemplar: cum reliqua, & Longoliani libri* CCCCXX. *præferunt.* SVR.

STADIA CCCCXC.] Noſtri libri cum editis ſtadia CCCCXX.; tamen Regii MS. numeros veriores arbitrer; rectius enim Straboni L. VI. p. 259. conveniunt, Locros, erant autem non longe a Zephyrio, Rhegio ſtadiis IↃC. ſeparanti. WESS.

A RHEGIO TRAJECTVS.] De ſtadiorum numero, quibus fretum pateat, inter veteres diſſidium eſt; nec tamen, qui LXX. ſtadiorum intervallum fecerit, facile reperies. Plinius ad Columnam, ubi breviſſimus eſt trajectus, CIↃ IↃ. paſſibus metitur: Servius, quem Iſidorus L. III. Origin. C. 18. ſequitur, III. M. P., Strabo ſtadiis VII., Agathemerus L. I. C. 5. XI., pluribus alii, de quibus Ph. Cluverius L. I. Sic. Ant. C. 5. Vide vero, ſitne intempeſtiva *Rhegii* in his Capellæ L. VI. p. 205. mentio. *Terracina*, inquit, *prius inſula, nunc juncta Rhegium, quæ ab Sicilia continenti ſeparata, atque in compenſatione connexa telluris in inſulam religata.* Quid enim Rhegium ad Terracinam? Ego, cum MSS. *juncta* vel *conjuncta regioni* legant, tentabam; *prius inſula, nunc juncta regioni, cujus Sicilia continenti ſeparata;* ſic enim prono alveo oratio decurret: poſſes ceteroqui, *juncta regioni. Rhegium, quæ Sicilia continenti* &c. prius tamen malim. WESS.

TAVROMENIVM CIV. PROV. S.S. STAD. CCII.] *Habent Regium exemplar, & in Bland. & Neapol. & libris Longol.* Stad. CCL. SVR.

A MESSANA.] Amplius eſt iter, quod terra abſolvitur. Vide Strabonem L. VI. p. 266. & ſupra p. 87. Ceterum noſtri quoque ſtadia CCL. WESS.

A CATINA] IↃCC. tantum ſtadia Cuſani MS.;

A CATINA SYRACVSAS CIVITAS PROVINCIAE SVPRA SCRIPTAE STADIA DCCC.

A SYRACVSIS PACHYNO PROVINCIAE SVPRA SCRIPTAE STADIA CCCC.

A PACHYNO AGRIGENTVM CIVITAS PROVINCIAE STADIA CCCC.

AB AGRIGENTO LILYBAEVM CIVITAS PROVINCIAE SVPRA SCRIPTAE STADIA DCCL.

A LILYBAEO INSVLA, QVAE APPELLATVR MARITIMA PROVINCIAE SVPRA SCRIPTAE STADIA CCC.

A MARITIMA INSVLA TRAIECTVS IN AFRICAM, ID EST, STADIA DCCC.

SI AEGIMVRVM INSVLAM VOLVERIS PROVINCIAE SVPRA SCRIPTAE STADIA DCCCC.

SI

MS.; Simlerus utrumque numerum majorem & minorem adſcripſit. WESS.

A PACHYNO AGRIGENTVM.] *Hac ſtatio in Regio tantum exemplari legitur, qua in omnibus, qua viderim, manuſcriptis exemplaribus, & vulgatis libris deeſt: atque ideo diverſis eam litteris diſtinximus.* SVR.

A PACHYNO.] Neque noſtri habent. Agathemerus L. I. C. 5. a Pachyno Lilybæum ſtadia CIↃIↃC. eſſe ſcribit. WESS.

STAD. DCCL.] *In ſtatione ab* Agrigento Lilybæum *in Regio exemplari* DCCL. *ſtadia adſignantur: & in manuſcriptis reliquis, & Longelianis* CCL. *neque à Regii exemplaris lectione deflectendi ratio viſa eſt.* SVR.

AB AGRIGENTO.] *Agragento ſtadia CCL.*, quæ contra verum editis vetuſtioribus etiam inſunt, Cuſani MS. & Pariſinus. WESS.

MARITIMA.] Forte eſt *Hieroneſus* Plinio & Ptolemaeo dicta, quam Moletius hodie *Maretamo* vocari ſcribit. SIML.

QVAE APPELLATVR MARITIMA.] *Mirum videri debet, jam hoc tempore* Inſulæ *hujus vetuſtum nomen fuiſſe commutatum, qua continenti a* Lilybæo *promuntori &* Drepanitano *portu proxima, in conſpectu ipſo eſt, & nunc* Maretamo *adpellatur.* SVR.

QVAE VOCATVR MARITIMA.] Utique veterum *Hiera* eſt. S. Bochartus L. I. Phaleg. C. 27. vocabulum *Maritima*, ut multa, ex Orientis provinciis arceſſit: neminem enim dicere poſſe, cum tot inſulæ ſint in mari & maritimæ omnes, quamobrem una præter ceteras *Maritima* vocetur: quæ ratio ſi valeret, nullæ deberent eſſe, nunquam certe ἀπὸ τοῦ πόντου appellari, inſulæ *Pontia*; quas tamen plures novimus. Numeri, ſi trajectus Carthaginem intelligatur, ut ſequentia innuunt, juſto ſunt minores: quod ſi enim ſtadia CIↃ IↃ. Lilybæum & Carthaginem diſtinguant, hi & ſequentes adaugendi ſunt. Vidit & hoc Ph. Cluverius L. II. Sic. Ant. C. 15. WESS.

TRAIECTVS IN AFRICAM, ID EST STAD. DCCC.] *Habet Regium exemplar & reliqua*, ſtadia DCCCC. SVR.

STADIA IↃCCC.] Noſtri codices IↃCCCC. ſtadia probant. WESS.

EGIMVRVS.] In MS. libro legitur, *& ſi Gurumum*: in impreſſo, *ſi & Gumurum.* Emendo *Si Aegimurum.* Eſt autem inſula Aegimurus ante Carthaginem ſita, nota ex Strabone, Livio, Ptolemaeo & aliis. SIML.

SI AEGIMVRVM INSVLAM.] *In Reg.* Si Egimurum, *& in Blandiniano* ſi & Gumurum, *& in Neapolitano* Si & Gurumum: *ut Livium, & reliquos Hiſtoriarum auctores omittam*, Aegimuri Inſulæ *Strabo, Plinius, & Ptolemaeus mentionem fecere. Ea juxta continentem Africa ſita eſt. Ptolemaeo & Stephano* Αἰγίμορος. SVR.

SI AEGIMVRVM.] Optime viri docti locum reſtituerunt. Cuſani MS. alter *ſi & Gurrinium*, alter *ſi ei Gumurrum.* De inſula Livius L. XXX. C. 24. ubi triginta fere millibus Carthagine abeſſe tradit. WESS.

SI

SI MISSVAM CIVITATEM PROVINCIAE STADIA M.
A MISSVA CARPOS STADIA CCC.
A CARPIS CARTHAGINE STADIA CL.
SI AVTEM NON CARTHAGINE, SED SVPERIVS AD LIBYAM VERSVS VOLVERIS ADPLICARE, DEBES VENIRE DE SICILIA AB INSVLA MARITIMA IN PROMVNTORIVM MERCVRI STADIA DCC.
SI CLYPEA STADIA DCC.
SI CVRVBI STADIA DCCCC.
SI NEAPOLIM STADIA MC.
SI ADRVMETO STADIA MDXL.
ITER A PORTV AVGVSTI VRBIS TRAIECTVS IN AFRICAM CARTHAGINEM STADIA $\overline{\mathrm{VCC}}$L.
A LI-

SI MISSVAM.] Ita habet MS.; impreſſa exemplaria *Miſſanam*. Plinius etiam *Miſſuam*; *Niſuam* Ptolemaeus. SIML.

SI MISSVAM CIV.] *In manuſcriptis exemplis* Miſſuam *legitur: & in Longolianis* SI Miſſanam, *cujus ſtationis, &* Carporum *mentionem nullam factam reperi.* SVR.

SI MISSVAM.] *Miſua* Plinio L. V. C. 4. & Tabulæ Peutingeranæ: *Miſſuenſis* Epiſcopus eſt in Notitia Africæ. Erat circa Clupeam, & Carthaginienſes ea tanquam navali utebantur, teſte Procopio L. II. Belli Vand. C. 14. WESS.

A MISSVA CARPOS.] *Corpus* & *Carpus* MSS., prætereaque ſtadia CCC. Plinius *Carpos* L. V. C. 4. memorat: Ptolemaeo Κάρπις dicitur. Optatus Milevitanus L. II. Schiſm. Donat. C. 18. *Epiſcopis veſtris jubentibus & præſentibus ſupra altare Catholici diaconi occiſi ſunt; ſimiliter & apud Carpos.* WESS.

AB INSVLA MARITIMA.] Uſus his in rem ſuam eſt Deliſle Memor. Acad. Reg. Scient. An. CIↃIↃCCXIV. p. 182. ad coarguendos eos, qui Siciliam in tabulis Geographicis ab Africa longiſſime disjungunt: nec male: vellem tamen attendiſſent, inſulam a continente Siciliæ CCC. circiter ſtadiis fuiſſe ſemotam, atque ea in ſummam addidiſſet. WESS.

IN PROMVNTORIVM MERCVRI ST. DCC.] *Livius libro xxix. C. 27.* Jam terram cernebant. Haud ita multo poſt gubernator Scipioni ait, non plus V. M. P. Africam abeſſe: Mercurii promuntorium ſe cernere. SVR.

SI CLYPEA.] Agathemerus a Lilybæo *Clupeam* ſtadiis CIↃIↃC. L. I. C. 5. removet, quæ nulla ratione, licet ab inſula Maritima, ut oportet, trajectum intelligas, cum his concordare poſſunt. De *Curubi* dictum alias eſt. WESS.

SI NEAPOLIM.] MSS. vel *Si Rineopoli* vel *Sine Neapoli*, ſed omnes *ſtad. num. mille C.*, ut in editis vetuſtioribus. C. ſtadia, quæ Surita neglexit, addidimus: nec ea tamen æquare intervallum poterunt, quod in Thucydide L. VII. C. 50. reperitur: Καὶ αὐτόθεν παραπλεύσαντες ἐς Νέαν πόλιν, Καρχηδονιακὸν ἐμπόριον, ὅθεν πρὸς Σικελίαν ἐλάχιστον δυοῖν ἡμερῶν καὶ νυκτὸς πλοῦς ἀπέχει· *hinc prætervecti Neapolim appulſi ſunt, unde minimum duorum dierum & unius noctis in Siciliam navigatio eſt:* Si enim diei & noctis navigatio ſtadiorum ſit mille, ut apud Ptolemaeum L. I. Geogr. C. 9., apparet CIↃ. IↃ. ſtadiorum intervallum a Thucydide Neapolim inter & Siciliam poni: jam ſi a *Maritima* trajectus ſit, C. ſtadia in Itinerario deficient. WESS.

SI ADRVMETVM ST. CIↃ. L.] *Habet Regium exemplar. In Blaudiniano, & Longolianis libris*, ſtad. mille D. XL. *& in Neapolitano* ī. D. LX. SVR.

SI ADRVMETVM.] In uno Cuſani *ſtad.* CIↃ IↃLX., in altero, *ſtadia* ī. *mille* IↃXL, quæ poſteriora cum editi priores receperint, revocanda cenſui: tantoque magis, quod terreſtri itinere Neapolim inter atque Adrumetum plus L. M. P. interſit. Vide ſupra p. 56. WESS.

ITEM A PORTV AVG. VRBIS.] *Et* urbis

A LILYBAEO DE SICILIA IN CARTHAGINEM STADIA M. D.

A CARALIS SARDINIAE TRAJECTVS IN PORTVM AVGVSTI STADIA III.

A CARALIS TRAJECTVS IN AFRICAM CARTHAGINEM STADIA M. D.

A CARALIS GALATAM VSQVE INSVLAM STADIA DCCCCXC.

A GA-

bis Auguſtæ, *&* portus Auguſti *nomina recentiora videntur, quam ut à Plinio, & Ptolemaeo commemorentur: urbs* Agoſta *nuncupatur.* Sur.

ITER A PORTV.] Sic Pariſinus, quem ſequi placuit: alter vero Cuſani *item a Roma portu Aug. urbis*, ac ſi *a Roma* voluiſſet. Portum hunc XVIII. M. ab urbe diſſitum egregie deſcribit Philoſtorgius L. XII. H. E. C. 3. ubi de Alarico, ὁ δὲ ὕστερον, inquit, καταλαμβάνει τὸν Πόρτον, μέγιστον δὲ ὄντα νεώριον Ῥώμης, λιμέσι τρισὶ περιγραφόμενον, καὶ εἰς πόλεως μικρᾶς παρατεινόμενον μέγεθος· *is confeſtim Portum occupat, qui cum maximum Romæ navale ſit, tribus portubus incingitur & ad parvæ urbis magnitudinem accedit.* Hæc eo excerpſi, ut cum *Portus* hujus pictura, quam Tabula Peutingerana oſtentat, componi poſſint. Facile ibi, ſi oculos intenderis, tres portus diſtinxeris, nec cauſſa apparebit, quare Ph. Cluverius L. III. Ital. Ant. C. 3. ſiniſtra de Tabulæ auctore ſuſpicetur. Wess.

A LILYBAEO.] Strabo L. VI. p. 267. Itinerario aſſentitur: Ἔστι δὲ καὶ ἀπὸ Λιλυβαίου τοὐλάχιστον δίαρμα ἐπὶ Λιβύην χίλιοι καὶ πεντακόσιοι περὶ Καρχηδόνα: *Breviſſimus a Lilybæo in Africam trajectus ad Carthaginem ſtadiorum eſt* CIↃ IↃ. Addit fuiſſe quendam tam inſigni oculorum acie, ut è promontorii ſpecula numerum navium, Carthagine ſolventium, accurate enarraret: quæ tamen res haud leve dubium habet: Plinius enim de hoc *Strabone*, id homini nomen fuiſſe M. Varro prodidit, paria L. VII. C. 21. referens, è Cicerone CXXXV. M. P. pervidiſſe auctor eſt; quæ millia ne mille quidem & centum ſtadia rotundant. Hoc vero, ut è medio viri præclari tollant, præcipue quod alibi, & ex eo Capella L. VI. p. 208. Lilybæum in CLXXX. M. P. Mercurii promontorium ſpectare adfirmet, ſcripſiſſe illum cenſuerunt M. P. CLXXXV., quæ a ſtadiis CIↃ. & IↃ. proxime abſunt. Atque hanc viam ingreſſus eſt Ph. Cluverius L. II. Sicil. Ant. C. 1. p. 235., & Jac. Perizonius in Aelian. L. XI. V. H. C. 13.; quæ tamen plana atque expedita omnia haud efficit: longius enim Carthago a Mercurii promontorio, quam V. M. P. ſpatio, remota fuit: ad hoc, Cicero conjecturæ virorum præſtantium ſe opponit L. IV. Q. A. C. 25. *At ille neſcio qui*, inquit, *qui in ſcholis nominari ſolet, mille & octingenta ſtadia quod abeſſet videbat*: illa vero ſtadia utramque & Strabonis & Plinii ſummam multo exſuperant. Quid ergo? mutabimusne *octingenta* Ciceronis in *quingenta*. Sic ſane res erit confecta, quamquam opera audaciore & nodum ſecante. Quid ſi *octoginta* cum Harduino ſcribamus? qua ratione Plinio cum Cicerone, quem teſtem excitaverat, conveniet egregie, eritque mutatio minima. Itaque hoc malim, tantoque magis, quod Pliniani libri & Soliuus C. 1. in ea M. P. conſpirent. Neque ea propter Plinius ſibi ipſe adverſabitur, qui narrationi Ciceronem inſcripſerit; cujus utique ſententia bona fide repræſentanda erat. Varro vero, nam Cicero, quantum recordor, de navibus tacet, a veritate non aberit, ſi non ipſi Carthagini junctum portum, ſed alium in Mercurii promontorio, cujusmodi fuiſſe diximus, intellexerit: namque eum *Strabonem* adeo fuiſſe Lynceum, ut promontorii objectu, quod è Lilybæo proſpectanti in oculos incurrebat, viſus ejus nihil præpediretur, cras fortaſſe credam. Wess.

A CARALIS SARDIANA.] Rectius *Sardinia.* Siml.

A CARALIS SARDINIAE.] In Suritæ editione *A Caralis de Sardinia.* Ego Simlerum ſequor, quod alter MS. Cuſani *a Caralis Sardinia*, levi diſcrimine, edat, alter *Sardania. Caralis* de cujus inſulæque ab Italia diſtantia alius

Digitized by Google

A GALATA TABRACAM IN AFRICAM STADIA CCC.

INTER CORSICAM ET SARDINIAM FRETVM GALLICVM STADIA XC.

DE HISPANIIS.

A BELONE TRAJECTVS IN TINGIN MAVRITANIAE STADIA CCXX.

A CAR-

alius erit dicendi locus, monoptoton eſt ſcriptori, qua de re p. 78. & 85. Hoc addo, videri urbis nomen in vitio eſſe apud Dionem L. XLVIII. p. 428. Καὶ μετὰ τοῦτο ἐκλειπόντος αὐτοῦ τὴν νῆσον, κατέσχε τὰ μὲν ἄλλα ὁμολογίᾳ, τὴν δὲ ΑΡΑΔΙΝ πολιορκίᾳ. *Inſulam*, Lucio *cedente*, *occupavit*, *deditione cetera*, *Aradin autem expugnatione*; quod ut ſuſpicer, facit altum ejus in inſulæ urbibus ſilentium, & quod omnia, quæ de *Aradi* prædicantur, in hanc recte quadrent, prætereaque, ſi majoribus literis ſcribas, ΑΡΑΔΙΝ & ΚΑΡΑΛΙΝ parum differre videas. Scio ſummum virum S. Bochartum L. I. Phal. C. 32. *Aleriam*, quæ & *Caralis* dicta fuerit, urbem Corſicæ, intelligere: verum ea nihil ad Sardiniam, quam Dio a Mena, Pompeii liberto, inibi vexatam prodit. Palmerius, quod his in chartam relatis animadverto, mecum ſentit Exercit. p. 255. WESS.

TRAJECTVS IN AFRICAM.] Neque hunc locum ſibi negligendum duxit Deliſle in monumentis Acad. Reg. Scient. An. CIƆ IƆCCXIV. p. 183., quo Africam vulgo intervallo ampliore, ſed perperam, a Sardinia & Caralitana urbe disjungi comprobaret: quod quamquam illi negandum haud ſit, tamen in confeſſo eſt, pleroſque veterum in hujus intercapedinis amplitudine cum noſtro diſſentire: Strabo utique L. V. p. 225. a Sardinia breviſſimum in Africam curſum CCC. M. facit; Plinius L. III. C. 6. Africam a Caralitano promontorio ducentis millibus removet; ut adeo & hic verum ſit, quod de Geographis Strabo L. VI. p. 285. μάλιστα περὶ τῶν διαστημάτων οὐχ ὁμολογοῦσι πρὸς ἀλλήλους. Prius vero quam hinc abeo, obſervandum eſt, Cuſani codicum alterum ſtadia IƆCCCCXXXV., alterum XXV. ſupra nongenta præ ſe ferre eaque Galatæ ſubjicere. WESS.

A GALATA.] Vel *Calata*, inſula vicina Numidiæ. SIML.

GALATAM VSQVE INSVLAM STAD. DCCCCCXC.] *Habet Regium exemplar. In Blandiniano* ſtad. DCCCCCXXV. *& in Neapolitano* ſtadia DCCCCCXXXV. *Longoliani libri*, Calatham usque Inſulam ſtad. DCCCCCXV. *Credo ex correctione, quod à Ptolemaeo inter Inſulas Africa juxta continentem* Καλάθη *connumeretur. Infra à* Caralis *ad* Galatam *Inſulam hic idem auctor* ſtadia DCCXX. *adſignat. Plinius L. 5. C. 7. inter adjacentes Siciliæ*, Galata, Lopaduſa. *Fine item libri xxxv.* Ex Galata, *inquit*, Inſula, & circa Clupeam Africæ ſcorpiones necat. SVR.

A GALATA TABRACAM ST. CCC.] *Eadem* ſtadia *infra* à Tabraca ad Galatam *connumerantur: neque in his exemplaribus* Tabracæ *nomen adſpiratur: Pontanus tamen C. in* Tabraca fluvio *adſpirat. Plinio* oppidum Tabracha, *civium Romanorum, & Ptolemaeo* Θαβράκα Κολώνια.

A GALATA.] Martianus Capella L. VI. p. 207. Sardiniam a Caralitano promontorio habere *Ficariam Galatamque* memorat; qua in re a Plinii ſui veſtigiis receſſit, qui L. III. C. 8. Ficariam illi promontorio, non alteram, admovet: & prudenter; nam Galatam propius continentem Numidiæ fuiſſe vel ex hoc loco apparet. De *Tabraca* vide p. 21. WESS.

INTER CORSICAM.] MSS. noſtri *ſtadia XX.*; Lugdunenſis & Baſileenſis editio, quas duces Surita habuit, *ſtad. XC.*; utrique male: illi ſpatium nimis artant, hi producunt. Stadiis LX. Scholiaſtes Comici in Acharnenſ. ℣. 112. utramque inſulam disjungit, ſecutus, puto, Strabonem L. V. p. 223., Plinius octo fere M. P. L. III. C. 7., ubi & fretum, quod cur *Gallicum* vocetur, nondum perſpicio, *Taphros* ſive foſſas nominari auctor eſt. Vid. Ph. Cluverium Corſic. Ant. p. 507. WESS.

A BELONE.] *Regium exemplar* Stadia DCCLX.] *In Blandiniano, & Neapolitano, & Longolianis libris* CCXX. *Ego arbitror legendum eſſe* CCXL, *ex Plinio L. 5. C. 1., qui* Tingim *abeſſe à* Belone *oppido*, Bæticæ *proximo, trajectu* XXX. M. P. *perhibet.* SVR.

A BEL-

A CARTHAGINE SPARTARIA TRAJECTVS CAESAREA MAVRITANIAE STADIA III.

DE GALLIIS.

A PORTV GESSORIACENSI AD PORTVM RITVPIVM STADIA CCCCL.

DE ISTRIA.

A POLA JADER IN DALMATIAS STADIA CCCCL.

DE

A BELONE.] Blandiniano & noſtri ſe adjungunt, quamquam *in Tingi Mauritania* aut *Mauritaniam* ſcribentes. H. Suritae conjectura prima ſpecie blanditur, venitque Iſ. Caſaubono in mentem ad Strabonem: nec citra dubium tamen eſt: Solinus enim Polyh. C. 24. & Capella L. VI. p. 215. ex Plinio, cujus uterque ſectam atque inſtituta, ut notiſſimum, ſequi adſuevit, M. P. XXXIII. Belonem Tingi ſeparat. Ceterum hic trajectus, licet alibi fretum anguſtius eſſet, maxime frequentabatur: ἐντεῦθεν, inquit Strabo L. III. p. 104., *οἱ διάπλοι μάλιστα εἰσὶν εἰς Τίγγιν τῆς Μαυρουσίας.* De *Belone* plura alibi memoravimus. WESS.

A CARTHAGINE SPARTARIA.] *In manuſcriptis exemplaribus, & Longolianis libris* ſtad. III. id eſt tria millia. *At Plinius L. 3. C. 3.* Carthago, *inquit*, nova colonia, cujus a promuntorio, quod Saturni vocatur, Caeſaream Mauritaniæ urbem CLXXXVII. M. P. *Vetuſtis exemplaribus in eam ſententiam congruentibus.* SVR.

A CARTAHGINE.] Pariſinus *Caeſarea Mauritaniae III tria millia.* Plinii M. P., quibus hæc ſtadia tanto ſunt auctiora, verior ut bene habeant. Certe Strabonis L. III. p. 156. a Calpe Carthaginem usque ſtad. CIↃCIↃCC., ſive CIↃCIↃCIↃ. Polybii, difficulter cum rationibus Plinianis, quantumvis a Carthagine in Mauritaniam curſus directus fuerit, conciliabuntur. WESS.

A PORTV GESSORIAGENSI.] Lego, *A portu Geſſoriacenſi de Galliis*; niſi quis malit hoc, *de Galliis*, ſeparatim tituli loco ponere. SIML.

GESSORIACENSI.] *Geſſorigiacenſi* eſt in Pariſino & Cuſani altero MS. *De Galliis*, ut *De Hiſpaniis*, *De Iſtria*, videtur tituli vicem fungi. WESS.

AD PORTVM RITVPIVM STAD. CCCCL.] *In Regio* Stad. DCCCCL. *& in reliquis ſtad.* CCCCL. *& ſuperiore Itinerario terreſtri, eadem trajectus* CCCCL. *ſtad. conſtituta ſunt. Ad ea, qua eo loco de* Ritupiis *animadverſa ſunt, id licebit ad hanc adjicere ſtationem, nomen gentile* Ritupiarum, *quod hic* Ritupium *eſt*, Ritupinum, *aut* Rutupinum *ab Auſonio poëta deductum fuiſſe carmine, quod Aquileia urbis laudi tribuit.*

——— Sed magis illud
Eminet, extremo quod te ſub tempore legit,
Solveret exacto cui juſta piacula bello
Maximus, armigeri quondam ſub imagine lixæ.
Felix, quæ tanti ſpectatrix læta triumphi,
Puniſti Auſonio Rutupinum Marte latronem.

SVR.

A POLA JADER.] In Schudii exemplari ponuntur MCCL. Plinius ponit CLX. M. P., quæ faciunt MCCLXXX. ſtadia. In eodem exemplari ponitur, *Ancona Jader in Dalmatias. Stadia MD.*, quæ navigatio in aliis exemplaribus non habetur. SIML.

A POLA JADER. IN DALM. ST. CCCCL.] *In Regio* Deniſtria A Pola Derinde Stad. CCCL. *& reliqua, quam pratulimus lectionem, proferunt. ſupra trajectus ſinus* Liburnici Jader *usque* ſtadia CCCCL. *adſignavit. Plinius L. 3. C. 21.* Rurſus in continente Colonia Jader, quæ à Pola CLX. M. P. abeſt: *quam lectionem vetuſta etiam exemplaria edunt.* SVR.

A POLA.] Cuſani MS. alter ſtadia I. DL., quibus Lugdunenſis editus adſtipulatur. Joſias Simlerus *ſtadia mille CCCCL.* 1500. Baſileae vulgavit. Quod ſequimur, eſt in Pariſienſi & ſupra p. 272., licet minus cum Plinio conſpirans. WESS.

AB ANCONA JADER.] *In Regio exemplari* Stad. DCCCL. *In Blandiniano, Neapolitano & libris*

Digitized by Google

DE ITALIA.

AB ANCONA JADER IN DALMATIAS STADIA DCCCL.
AB ATERNO SALONAS IN DALMATIAS STADIA M. D.
A BRUNDISIO DE CALABRIA SIVE AB HYDRUNTE AVLONE STADIA M.
A BRUNDISIO DYRRHACHI IN MACEDONIA STADIA M. CCCC.
A SALONA SIPUNTE STADIA M. D.

ITINERARIUM PORTUUM VEL POSITIONUM NAVIUM AB URBE ARELATUM USQUE.

A POR-

bris Longolianis ſtad Ī. D. *Plinius L. 3. C. 19.* Polam ab Ancona *trajectu* CXX M. P. *abeſſe*, *auctor eſt.* SUR.

AB ANCONA.] Noſtri conſtanter *ſtad.* Ī. *D.*, aut *mille D.*; Plinius Harduini, nec MSS. invitis, inter Anconam & Polam M. P. CXXX. ſtatuit. WESS.

AB ATERNO SALONAS] *Plinius L. 3. C. 4. ab* Aterni *amnis oſtio in* Adriaticum *mare influentis ad* Tiberina *oſtia Italiæ menſuram colligit: & L. 3. C. 22.* Salonis *colonia ad* Iader. SUR.

A BRUNDISIO ETC. AULONEM] *Supra pag.* CCCXXIII. *recto itinere ab* Hydrunte Aulonem *eadem* ſtadia mille *adſignantur.* SUR.

A BRUNDISIO DYRRHACHIUM.] *Supra pagina* CCCXVII. *à* Brundiſio *trajectus* Dyrrhachium *usque eadem adſignat* Ī. CCCC. ſtadia. SUR.

A SALONA SIPONTE STADIA D.] Rectius ſtadia MD. SIML.

A SALONA SIPONTE.] *A Salonas Siponto* plerique libri; unde, quod exprimi juſſimus, quodque a prioribus editis probatur, formatur facillime: ceteroqui nec *Salonas*, uti nec *Siponto*, hic ſcriptor averſatur. Vid. p. 270. & 314. WESS.

ITINERAR. PORTUS.] Hæc paullo aliter in Schudii exemplari leguntur; idque hoc modo: *Itinerarium portus & poſitionum navium ab urbe usque ad oſtia Rhodani in Gallias & Arelatum.*

Ab urbe Roma usque ad portum Auguſti M. P. XIX.
A portu Auguſti Fregenas M. P. VIIII.
A Fregenis Alſium M. P. VIII.
Ab Alſio ad Turres M. P. IIII.
A Turribus Pyrgos M. P. XII.
SIML.

ITINERARIUM.] Cum Schudii illo MS. omnes libri diſcordant; neque injuſta eſt ſuſpicio, librarium, quicunque fuerit, ignotis maritimi hujus itineris locorum nominibus offenſum ea, quæ Joſ. Simlerus excerpſit, ex p. 300. huc tranſtuliſſe. WESS.

VEL POSITIONUM NAVIUM.] *Videtur* poſitionum *nomine* ſtationes *intelligere, quæ portuum tutam manſionem non aſſequuntur, & tamen litoribus præſtant. Caeſar Commentario iii. C. 8. belli civilis.* Hoc confecto negotio, à Salonis ad Orici portum ſtationes, litoraque omnia longe lateque claſſibus occupavit. *Iſidorus item in* ſtationes, portus, *&* litora *diſtinguit, & hoc Itinerario in* portus, poſitiones, plagia: *ut mihi dubium non ſit, quin* poſitiones *pro ſtationibus &* plagia, *pro litoribus uſurpentur. De* plagiis, *ſupra ex Iſidoro, & vulgo* playas *adpellamus: Græcis* Ναύσταθμον. SUR.

POSITIONUM.] Aſſentior Suritae. *Poſitio navium* videtur eſſe ναύσταθμον, ubi nautæ velis tonſisque poſitis navem in tuto poſitam habent, ut apud Thucydidem L. III. C. 6. *ναύσταθμον δὲ μᾶλλον ἦν αὐτοῖς πλοίων καὶ ἀγορὰ ἡ Μαλέα.* Credo ad Græcorum exemplum nautas *poſitionem navium* formaſſe: nam qui præter hunc ita ſit locutus, nunc quidem nemo occurrit. *Poſitio loci, caſtrorum, cœli, ponere carinas* apud Curtium L. X. C. 1. nihil ad hunc rhombum. Ut vero Iſidorus, ita Imp. Honorius & Theodoſius L. 2. C. Theod. de *Litor. & Itin. cuſtod.* loca, mari vicina, in *ſtationes, portus* & *litora* dividunt. Vid. N. Bergerium L. IV. Viar. Mil. C. 48. WESS.

ARELATUM USQUE.] *Regium exemplar.* Ab urbe Arelatum usque ad portu Auguſti Pirgos Poſio M. P. XXVIII. *In reliquis* Ab urbe Arelato usque ad Portum Auguſti M. P. XXXVIII.

Digitized by Google

A PORTV AVGVSTI PYRGOS POSITIO.	M. P. XXXVIII.
A PYRGIS PANAPIONE POSITIO.	M. P. III.
A PANAPIONE CASTRO NOVO POSITIO.	M. P. VII.
A CASTRO NOVO CENTVM CELLIS POSITIO.	M. P. V.
A CENTVM CELLIS ALGAS POSITIO.	M. P. III.
AB ALGIS RAPINIO POSITIO.	M. P. III.
A RAPINIO GRAVISCAS POSITIO.	M. P. VI.

A GRA-

Videtur manſio prima ab urbe *ad* portum *deeſſe, quam ſupra deſignat pag.* CCC. *&* XVIIII. M. P. *numerat, &* à portu Pyrgos XXXIIII. M. P. Svr.

A VRBE.] MSS. noſtri *Ab urbe Arelato usque ad portum Auguſti M. P. XXXVIII.*, nec aliter priſcæ editiones, peſſime: paullo quidem melior MS. Regii ſcriptura eſt, nec ſatis tamen ſana. ſine dubio hic omiſſa eſt prima manſio: fuiſſe videtur: *Ab urbe Arelatum usque: Ab urbe ad portum Auguſti M. P. XIX. A portu Auguſti Pyrgos &c.*; quæ cum amanuenſis exſcriberet, feſtinantes oculos in poſtrema conjecit, mediaque adeo tranſiluit. Ph. Cluverius L. III. Ital. Ant. C. 3. p. 876. ex Itinerar. Maritimo citat, *Ab urbe Arelatum usque: Ad portum Auguſti M. P. XVIII.*; quæ ſi è MS. fuiſſent hauſta, non illis ſuum locum aſſignare vererer. Sed nihil ille de ſcripto codice, ſumpſiſſeque potuit, quamquam numeris emendatis, ex Simleri nota. Wess.

A PYRGIS PANAPIONEM] Panapione *legitur in manuſcriptis, & Longolianis libris, quæ manſio mihi incognita eſt.* Svr.

PANAPIONE.] In hanc vocem MSS. conſpirant. Tabula a Pyrgis VI. M. P. ſeparat, & *Punicum*, quod & Ravennas inter *Pyrgos* & *Caſtrum novum* L. IV. C. 32. & L. V. C. 2. ex ſimili Tabula collocat, appellat. Ph. Cluverius L. II. Ital. Ant. C. 2. p. 497. *Panapione* ex *Punicum poſitio* errore librariorum natum eſſe ſuſpicatur: fuiſſe autem *Punicum* ubi *Santa Marinella*, ſtatione ſeu poſitione navium etiamnum nobilis. Wess.

A PANAPIONE.] Si *Punicum* ſit *Santa Marinella* numeri hic ſunt tranſpoſiti, ut bene Cluverius advertit: III. M. P. ſuperioris ſtationis huic apponi oportuerat, & viciſſim. Wess.

CASTRVM NOVVM &c.] *Regium exemplar, & Blandinianum, & Longoliani libri*, M. P. VII. *præferunt & in Neapolitano* VIII. Svr.

CENTVM CELLAS M. P. V.] *Totidem ſupra à* Caſtro novo Centum Cellas M. P. *conſtituuntur terreſtri Itinerario.* Svr.

ALGAS POSITIO.] Ab *alga*, qua omne hoc litus oppletum conſpici L. Holſteinius adfirmat, nomen eſt, manetque in *Valle d'Aliga.* Wess.

AB ALGIS RAPINIVM] *In Regio* Rapinio, *& in Blandiniano* à Rapinio Graviſcas: *ut* Rapinium *legendum ſit, non* Rapionium, *quemadmodum in Neapolitano exemplari, & libris Longolianis præfertur.* Algæ *&* Rapinium *manſiones mihi incognita ſunt.* Svr.

RAPINIO.] MSS. plerique *Rapionis* aut *Rapioni* & mox *Rapionio.* Ph. Cluverius ex hac diſcordia *Minione* refingit, præſertim quod nulla commodior inter Centum cellas & Martam ſtatio ſit L. II. Ital. Ant. C. 2. p. 483., invito tamen L. Holſteinio ad Cluver. Ital. p. 33., cui & ego accedo: licet enim hoc nusquam occurrat, propterea abjici non debet; ne dicam nimiam eſſe inter vocabula differitatem. Fuit autem non longe ab oſtiis Minionis, quæ forte, quod vadoſa & ſoli forent ſuſpecti, vitabant. Rutilius L. I. 279.

Paulliſper litus fugimus Minione vadoſum,
Suſpecto trepidant oſtia parva ſolo.

Quo verſu *crepitant* olim in Obſervat. L. II. C. 30. corrigebam, quod poſt egregiam Celeb. P. Burmanni animadverſionem nunc quidem defendere nolim, licet non dubitem, quin aquæ ſatis eleganter *crepitare* dicantur. Cur, quæſo, id damnaverimus, ubi *crepulæ aquæ* illæſæ abeunt? Avienus Ora Marit. 572.

Præterque vaſti gurgitis crepulas aquas.

præſertim cum & *crepare* ferantur. Horatius Epod. XIV. 47.

——— —— *Montibus altis*
Levis crepante lympha deſilit pede.

ne-

A GRAVISCIS MALTANO POSITIO. M. P. III.
A MALTANO QVINTIANO POSITIO. M. P. III.
A QVINTIANO REGAS POSITIO. M. P. VI.
A REGIS ARMINE FLVVIUS HABET POSITIONEM. M. P. III.
AB ARMINE PORTVM HERCVLIS. M. P. XXV.
A PORTV HERCVLIS IN CETARIA DOMITIANA POSITIO. M. P. VIIII.
IN CETARIA DOMITIANA POSITIO. M. P. III.

A DO-

neque enim dubium eſſe poteſt, qui *crepante pede* aqua, leni ſuo lapſu ſonitum ciens, indicetur, ſive, ut L. III. Od. 13., *loquax:*

——— Unde loquaces
Lymphæ deſiliunt tuæ.

Imo, ſi hæc omnia nusquam forent, Virgilius idoneus auctor locutioni fuerit Aen. XI. 297.

——— Ceu ſaxa morantur
Cum rapidos amnis, fit clauſo gurgite murmur,
Vicinæque fremunt ripæ crepitantibus undis.

Videndum itaque erit, præſtentne in Quinctiliani Declam. XIII. C. 3. *crepitantes inter radiantes calculos aquæ:* ſolent quippe lapillis illiſæ ſuavi murmure vicina replere: ego certe *crepitantes* inter ejusmodi calculos *aquas* ſæpe numero videre & mirari memini. Atque hæc hactenus. Χαιρέτω δ᾽ ἕκαστος οἷς ἥδεται, ſicuti Longinus ait. Wess.

GRAVISCAS.] Strabo L. V. p. 226. hinc Pyrgos usque paullo minus ſtadiis CLXXX. numerat. Wess.

A MALTANO QVINTIANVM] *In manuſcriptis, & Longelianis* Quintiana: *ſed cum ſtatim* Quintiano *in regio legatur, videtur* Quintianum *legendum. utraque ſtatio mihi eſt incognita.* Sur.

MALTANO.] Sic aut *Maltana* MSS.; natum videtur ex *Martane*, quod ex fluvio *Marta*, ſive vicus ſeu manſio ad eum fuerit, cognomen traxit. Flumen illud a Graviſcis Tabula M. P. VII. ſeparat. Wess.

REGAS.] Eſt, ut pridem Merula & Cluverius animadverterunt, *Regis villa*, de qua Strabo L. V. p. 225. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τόπος ἐστὶ καλούμενος Ῥέγις οὐίλλα· ἱστορεῖται δὲ γενέσθαι τοῦτο βασίλειον Μαλαιώτου Πελασγοῦ. *Inter* Coſam & Graviſcas *Regis eſt villa, quam narrant olim fuiſſe regiam Malaeoti Pelasgi.* MSS. paullo ante *Quinctiana*, mox *A Regas.* Wess.

ARNINE FLV.] Hic in MS. codice *Armine* & *Harnine* legitur. Forte fluvius *Martha* hodie dictus. Siml.

ARNINE FLVVIUS HABET POSIT. M. P. I. III.] *Hæ notæ in Regio præferuntur, cum reliqua tantum* M. P. III. *adponant.* Sur.

ARMINE.] Hoc ex Simleri MS. præoptavimus, quippe propius accedens ad Tabulæ *Armenita.* Ph. Cluverius quidem *Armenia*, quoniam MSS. *Armine* hoc loco, legit: ſed nulla perſuaſibili cauſſa: habet *Armentam* Ravennas L. IV. C. 32. & L. V. C. 2., firmatque, quod alias ſuſpicabamur, ex ſimili ſe Tabula, cujusmodi Peutingerana, pleraque omnia excerpſiſſe: in ea enim *Armenita* literam I. ſuperne inſcriptam oſtendit, quæ exoleſcens oculos Ravennatis fugiſſe, & pro *Armenita Armentam* nobis peperiſſe videtur. Ab hoc *Armenitanos* Ciceronem formaſſe p. 287. conjecimus. MSS. noſtri *Arnine* aut *Arnino fluvius habet poſitionem M. P. III.*, quæ, Regii codicis inductis notis, reſtituimus. Wess.

PORTVS HERCVLIS.] *Portum Coſanum* Livius L. XXII. C. 11. & L. XXX. C. 39. appellat, cui ab *Hercule* etiamnum cognomen hæret. Abeſt XXV. M. P., quæ Surita dedit, ab Armenita: tamen MSS. noſtri XXX. M. Wess.

IN CETARIAS DOMITIANAS] *In Regio* Incidria Domitiana Poſio M. P. III. *Reliqua ex voce* Domitiana *alteram manſionem confecerunt,* à portu Herculis, in Cetaria, ab incetaria Dentiliana, à Domitiana Altimiana fluvius: *nec viſum eſt à vetuſtiſſimi exemplaris lectione deflectere.* Sur.

IN CETARIA.] Pulchre in *Cetarias*, ſeu *in Cetaria Domitiana*, quorſum ſcripti libri ducunt.

R r r 2 cunt.

Digitized by Google

A DOMITIANIS ALMINA FLVVIUS HABET POSITIONEM. M. P. VIIII.
AB ALMINA PORTVS TELAMONIS M. P.
A PORTV TELAMONIS VMBRONIS FLVVIUS, M. P. XII.
A PORTV TELAMONIS LACV APRILE. M. P. XVIII.
A LACV APRILE IN ALMA FLVMEN HABET POSITIONEM. M P. XVIII.
AB ALMA FLVMINE SCABRIS PORTVS. M. P. VI.

cunt, H. Surita emendavit. Horatius L. II. Serm. V. 44.

Plures annabunt thynni & cetaria creſcent.

ubi Scholiaſtes Cruquii: *Cetaria loca ſunt juxta lacum, ubi ceto, thynni & alii piſces capti ſaliuntur*; mallem *aluntur*: in his enim cetariis undique extractos piſces ſaginabant: Gloſſæ *Ceturins*, Βιβαριώτης, ſive qui *vivarii* talis curam gerit. Erant hæc Domitiana Cetaria ad Orbitellenſem lacum, cujus oſtio veſtigia & rudera maxima cetariorum ac piſcinarum ex vivo lapide ſectarum imminent, ut L. Holſteinius in Ital. Ant. Cluverii p. 31. docet. Ceterum MSS. cum editis vetuſtioribus ſic legunt: *A portu Herculis incitaria portus M. P. VIIII. Ab Incitaria Domitiana poſitio M. P. III. A Domitiana Almiania fluvium*: ut tria diſtincta & diverſa loca ſignentur: *In Cetaria portus*, *In Cetaria Domitiana poſitio*, & *Almiania fluvius*. Nunc ab Herculis portu ad S. Stephani portum, ubi *Cetariorum portus*, M. P. XIII. ſunt, inde ad emiſſarium lacus Orbitellenſis M. P. III., quæ propterea L. Holſteinius reſtituenda judicat. WESS.

A DOMITIANA ALMIANIAM.] Nullus hic additus eſt numerus. In Schudii exemplari ita legitur: *A Domitiana, quæ eſt ad Almianam fluvium, ad portum Telamonis M. P. XII.* SIML.

AB ALMINA PORTVM TELAMONIS] *In Regio una manſione comprehenduntur &* Portus Telamonis *&* fluvius Vmbro *&* lacus Aprilis. *In Blandiniano hoc pacto legitur:* Ab Almiania portus Telamonis M. P. *nec numeri manſionis adponuntur*. à portu Telamonis lacu Aprili poſitio M. P. XIII. *&* Vmbronis *fluvii nulla fit in eo exemplari mentio. In Neapolitano* Ab Alimania portus Talamonis M. P. *neque numeri manſionis adponuntur:* A portu Talamonis Vmbronis M. P. XII. A portu Talamonis lacu Aprili, M. P. XVIII. *Supra* Vmbronis *fluvii*, *& lacus* Aprilis *mentionem fecimus, dum* Salebronis *vocem in* Vmbronis *vertendam eſſe arbitraremur: & Plinii verba hoc loco repetenda videntur L. 3. C. 5.:* Hinc amnes Prille, mox Vmbro navigiorum capax: & ab eo tractus Vmbriæ portusque. Telamon *Ptolemæo* Τελαμὼν *promuntorium, & Plutarchus in* Mario, *in* Portum Etruriæ Telamonem *delatum, deſcenſione facta, ad pileum ſervos vocaſſe. Stephanus urbem eſſe ad* Tyrrhenum *mare auctor eſt.* SVR.

ALMINA.] Ex Regio MS. hoc retinemus, utpote vero propius: noſtri *Almiania* vel *Almiana*. *Albinia* Tabulæ ac Ravennari, unde *Albegna* nunc durat. Numeri M. P. in omnibus deficiunt. WESS.

AB ALMINA PORTVS TELAM.] H. Surita Regio codici nimium tribuens ſic ex eo publicavit: *Ab Almina portum Telamonis, fluvium Vmbronis Lacu Aprile poſitio M. P. XVIII.*; qua ratione tres ſtationes in unam conſtipavit. Nos preſſe MSS. inhærebimus, has ſtationes diſtinguentibus. Aberat portus Telamonis ab urbe Roma ſtadiis IↃCCC., ſi Diodorus Siculus L. IV. p. 259. non fallit. WESS.

VMBRONIS FLVVIUS.] Sic bene Regius MS.; ceteri *a portu Talamonis Umbronis*. Rutilius L. I. 337. WESS.

Tangimus Vmbronem, non eſt ignobile flumen,
Quod tuto trepidas excipit ore rates.

De *Salebrono* & *lacu Prile* vide p. 392. mox pro *A portu Telamonis* oportuerat ſcribi, *Ab Vmbrone fluvio*. WESS.

ALMA FLVMEN.] *Alnos* flumen unus Cuſani. In numeris vitium eſt; ſunt enim inter fauces lacus Prilis & Almæ oſtium M. P. VII., quæ Ph. Cluverius L. II. Ital. Ant. C. 2. p. 475. reſtituenda putat. WESS.

SCAPRIS.] Vel *Scabris*, nam utroque modo in MSS. legitur. SIML.

Digitized by Google

AB SCABRIS FALESIA PORTVS.	M. P. XVIII.
A FALESIA POPVLONIO PORTVS.	M. P. XIII.
A POPVLONIO VADIS PORTVS.	M. P. XXX.
A VADIS PORTV PISANO.	M. P. XVIII.
A PORTV PISANO PISIS FLVVIVS.	M. P. IX.
A PISIS LVNA FLVVIVS MACRA.	M. P. XXX.
A LVNA SEGESTA POSITIO.	M. P. XXX.

A SE-

SCABRIS.] Ita Pariſinus & Cuſani alter, qui & M. P. III., alter *Scapris* cum Lugdunenſi edito. Puto a loci ſcabritie nomen eſſe, ad quem modum *ſcabra ſaxa* alibi in Theodulpho vidimus. Fuit in dextra parte promontorii, quod *Trojanum* vocant. WESS.

FALESIA.] Vel *Faleria* vel *Faliſca*. In impreſſis exemplaribus *Faleſta:* in Schudii exemplari inter Faleriam & Populonium ponitur *Trajani portus*. SIML.

AB SCABRIS FALESIAM PORTVS M. P. XVIII.] *In Regio* Ab Scabris Faleſia, *& in Blandiniano* ab Scabris Faleſta. *Neapolitanum exemplar Blandiniani lectionem præfert: ut non dubitem in Rutilii Itinerario* Faleſia, *non* Faleria, *illo verſu legere lib. I. 371.*

Laſſatum cohibet vicina Faleſia curſum;
Quamquam vix medium Phæbus haberet iter.

SVR.

FALESIA.] Sic noſtri. Quod vero Rutilii *Faleriam* ad hanc formam mutent, nihil forte neceſſe erit: notiſſimum enim eſt, liquidas eas invicem locum commutare, & *Valeſios* fuiſſe, qui *Valerii* deinceps, idque in *Furiis* & *Fuſiis* itidem obtinuiſſe, qua de re Macrobius L. III. Saturn. C. 2., nunc quoque *porto Fareſe* & *Faleſe* vocari. Jam quod *Faliſcas* Simleri ſpectat, eæ ex lutulentis Annii fontibus, ut *Trajani portus* codicis Schudiani ex Ptolemaeo, hauſtæ ſunt. WESS.

A POPVLONIO VADA.] Vada *hæc* Volaterrana. SVR.

VADA.] Rutilius L. I. 453.

In Volaterranum vero Vada nomine tractum
Ingreſſus dubii tramitis alta lego.

De *Vadis* his ſupra p. 292. WESS.

A VADIS PORTVM PISANVM] Piſani portus *nulla apud vetuſtos auctores ſit mentio, cum in* Piſanorum, *&* Genuenſium *rebus, ſuper* Sardiniæ *Inſula imperio, & poſtea in expeditionibus* Aragonenſium regum *maritimis, quibus id regnum ſibi adſeruêre, maximè frequens mentio fiat* Piſani portus. SVR.

PORTV PISANO.] Deſtituit hic H. Suritam memoria. Rutilius L. II. 12.

Tandem nimboſa maris obſidione ſolutis,
Piſano portu contigit alta ſequi.

Numeros Cluverius XXIII. M. P. eſſe debere monet. Fuit ad Arni oſtia. WESS.

PISIS FLVVIVS.] Piſarum fluvium vocat amnem *Auſerem*, qui Piſas præterfluit. SIML.

FLVVIVS MACRA.] *Plinio, lib.* 3. §. 7. Flumen Macra, Liguriæ finis: *& paulò inferius*, patet ora Liguriæ inter amnes Varum & Macram CCXI. M. P. SVR.

LVNA FLVVIVS MACRA.] Lucanus L. II. Pharſal. 426.

——— *Nullaſque vado qui Macra moratus*
Alnos, vicina procurrit in æquora Lunæ.

Itaque Macra prope Lunam fuit, cujus fluvii oſtium ſatis olim navigiorum capax erat, ut certis, nunc quoque permanentibus indiciis, L. Holſteinius in Cluverii Ital. Ant. p. 27. collegit. Scribonius Largus Compoſit. 163. *portum Lunæ* appellat, quem Servius Aen. VIII. 720. *in confinio Liguriæ & Tuſciæ eſſe* ait. WESS.

A LVNA SEGESTE.] Alii *Segeſtem* poſt Veneris portum ponunt: inter portum Veneris & Delphini. SIML.

A LVNA SEGESTAM] *In Regio exemplari* A Luna Regeſta, *& ſtatim* Segeſta: *Blandinianum exemplar, & Neapolitanum, & libri Longol.* Segeſte, *præferunt. Plinio lib.* 3. §. 7. portus Delphini, Tigulia, intus Segeſta Tiguliorum. SVR.

A SEGESTA PORTVM VENERIS. M. P. XXX.
A PORTV VENERIS PORTVS DELPHINI. M. P. XVIII.
A PORTV DELPHINI GENVA PORTVS. M. P. XVI.
A GENVA VADIS PORTVS. M. P XXX.
A VADIS SABATIIS ALBINGAVNVM PORTVS. M. P. XVIII.

AB

A LVNA SEGESTE.] Confuſus hoc loco, quod recte Ph. Cluverius L. II. Ital. Ant. C. 2. p. 458. obſervavit, portuum & poſitionum eſt ordo: oportuerat ſcribi *A Luna Portum Veneris M. P. V.*; eſt enim is portus in dextro latere ſinus Lunenſis, cujus in Translatione S. Monicæ C. 1. mentio extat & Annal. Bertinianis An. ɪↄcccɪ. Wess.

A SEGESTA PORTVM VENERIS] *Quod hac manſio in Regio exemplari præfertur, & in reliquis manuſcriptis exemplaribus, & vulgatis libris deeſt, aliis deſcribitur litteris.* Veneris portus *idem, qui Livio, Straboni, & Plinio*, Lunenſis *videtur, tametſi hec Itinerario hic portus maniſeſte* Ligurum *regioni attribuitur: & Plinius lib. 3. §. 8. primum Etruriæ oppidum* Lunam, *portu nobile, recenſuit. Et ſi* Segeſta Liguriæ *regioni attribuitur, neceſſario* Veneris portus *eidem contribuetur: Cum hoc Itinerario à* Luna Segeſtam xxx. m. p. *& totidem à* Segeſta *in* portum Veneris, Genuam *verſus numerentur. In Græcis Ptolemaei libris* Veneris portus *non legitur.* Svr.

A SEGESTA PORTVM VENERIS.] Oportuerat *A Portu Veneris Segeſta poſitio M. P. XXX. Caſtrum Segeſteri* appellatur in Caffari Annal. Genuenſ. An. cɪↄcccxxvɪɪ. p. 444. & 450. Ceterum è MSS. noſtris hæc exulant. Wess.

PORTVM DELPHINI.] *Hujus portus ſit à Plinio lib. 3. §. 7. mentio.* Svr.

A PORTV VENERIS PORTVM DELPHINI] Imo *A Segeſta portum Delphini.* Annales Caffari An. cɪↄccxxɪɪɪ. p. 432. *Caſtrum Delphinum* vocant. Vid. ſupra p. 294. Wess.

GENVA PORTVS.] Cuſani MS. unus *M. P. XII.*, Simlerus xvɪɪɪ. addit. Wess.

A GENVA VADIS.] Hæc ſunt *Vada Sabatia*, ideoque proximo verſu pro *Vadis Suadis* legendum eſt *Sabatiis.* Siml.

GENVA VADIS.] H. Surita *A Genua Vada Sabatia* vulgavit, quod, quia ex MS. hauſtum a ſe fuiſſe reticuit, induximus. *Vada* ſimpliciter Imp. Lotharius I. in Conſtitut., quæ tom. I. part. II. Script. Ital. p. 153. inſerta eſt: *In Taurinis conveniant de Vighintimilio, de Albegano, de Vadis, de Alba:* atque ita ſæpe Genuenſ. Annal. Caffari. Vid. p. 295. Wess.

A VADIS SAB. ALBING.] *A Vadis Suadis Albingano* univerſi, quos noverim, codices, haud dubie ex vitioſiore labentis Latinitatis pronuntiatione. Wess.

PORTVM MAVRICI.] m. p. xxv. MSS. & vetuſtiores editi addunt, quæ revocavimus. Frequens hujus portus in Annal. Genuenſ. Caffari mentio eſt. Vid. An. cɪↄccɪv. p. 388. atque alibi. Auctor. Itin. Romani, quod Labbeus Bibl. Nov. inſeruit tom. I. p. 354. *Albengam* ſive Albingaunum a Mauricii portu xx. m. diſtare aſſeverat; ſed ea millia Itinerarii m. p. ſunt productiora, ut dictum alias. Wess.

TAVIA FLVVIVS M. P. xɪɪ.] *In Regio legitur exemplari: quod* Fluvii *nomen in vetuſtis exemplaribus, & vulgatis libris non habetur, atque ideo aliis deſignatur litteris, quod à nullo auctore memoratum, in integrum hoc reſtituatur Itinerario, ope vetuſtiſſimi exemplaris.* Tabiæ Caſtelli *in ea regione, celebre nomen eſt: quod forte à fluvio vicino nomen accipit: &* portus Maurici *nomen in* portum Moriſi *verſum eſt.* Svr.

TAVIA FLVVIVS.] Abeſt fluvius hic è MSS. noſtris. Caſtrum illi vicinum & ejusdem nominis Annal. Caffari An. cɪↄccɪɪɪ. p. 387. memorant: *Qui cum partem de præda illa recuperaſſet, & veniſſet Tabiam, quidam latrones de Tabia* &c. Quia vero inter Taviam & portum Mauricii XII. circiter m. p. interſunt haud ſane male L. Holſteinius in Cluverii Ital. Antiq. p. 8. noſtra ſic ordinat. *Ab Albingauno Portum Maurici M. P. XXV.*, quomodo MSS. & editi, tum *A portu Maurici Tavia fluvius M. P. XII.* Nunc *Taggia.* Wess.

VIGINTI MILIO PLAGIAM.] Legendum eſt *A portu Maurici Albintemelium*, ſeu *Vigintimilium plagiam.* Siml.

ALBINTIMILIO PLAGIA M. P. xɪɪ.] *Hæc manſio & in Regio deeſt exemplari, & in reliquis lacera circumfertur: nam in Blandiniano,*

A Vin-

AB ALBINGAVNO PORTVM MAVRICI TAVIA FLVVIVS. M. P. XXV.
A VINTIMILIO PLAGIA. M. P. XII.
A VINTIMILIO HERCVLE MONOECI PORTVS. M. P. XVI.
AB HERCVLE MONOECI AVISIONE PORTVS. M. P. XXII.
AB

A Vindimilia plagia M. P. XII. *legitur: & in Neapolitano* A viginti milia plagiam M. P. XII. *Longoliani libri Blandiniani lectionem præferunt, & pro* Vindimilia, Viginti milia *corrigunt. Ex his quæ ſuperius adnotata de* Albintimilio *ſcribimus ſatis adparet legendum eſſe*, A portu Mauricl Albintimilium plagia M. P. XII: *& ideo aſteriſcis ſignatur ea manſio.* SVR.

A VINTIMILIO.] MSS. *Vigintimilia*, *Vintimilio*, *Vindimilia*, quæ omnia ex ſeneſcentis & pravæ Latinitatis tempore ſunt. *Vighintimilium* vidimus paullo ante in Lotharii I. decreto: *Victimilium* eſt in Geſt. Trevirenſ. Leibnitii C. 28. Quod dedimus, ſatis vetuſtum videri alibi commemoravimus; nec credam tamen Seculo V. jam receptum fuiſſe, quantumvis monachus Olivetanus in Vita S. Ampelii C. 1. id habeat, eamque ætatem mentiatur. De *plagia* jam ante diſputavimus p. 96., quibus nunc addimus; *Plagiam* ex *pelagia* videri contractam. Columella ruſtico præcipiens, qui vivarium & ſtabula, in quæ aquatile pecus induceret, ordinari oporteat, litorum differentiam cognitam eſſe debere L. VIII. R. R. C. 16. docet: limoſam regionem planum educare piſcem; arenoſos gurgites, planos quidem non peſſime, ſed *PELAGIOS* melius paſcere: rurſus optime ſaxoſum mare ſui nominis piſcis nutrire. Hinc colligo, *Pelagiam* eſſe ſtationem præruptam & gurgitibus vorticoſam, maleque adeo fidam: a pelago autem eſſe, Iſidorus L. XIII. Orig. C. 14. teſtabitur, cujus è MS. Groningano verba ſunt: *Pelagus autem eſt latitudo maris ſine litore & portu, Græco nomine* ἀπὸ τ̃ ΠΙΛΑΓΙΑ, *hoc eſt, altitudine dictum: unde & PILAGIA, eo quod ſint importuoſa:* quæ, ſi in eorum principio *altitudo maris*, & dein πλαγία & *pelagia* legatur, vulgatis mihi præſtare videntur. Jam in Itinerario ſcribi æquum fuiſſe *A Tavia Vigintimilio*, ſeu Albintimilio potius, apertum eſt. WESS.

A VIGINTIMILIO HERCLEMANICO.] Lege *A Vigintimilio*, ſive *Albintimilio*, *Herculis Monœci portum.* SIML.

HERCVLEM MONOECI.] *Ex perverſa litterarum ſcriptura nemo non viderit, manſionem hanc eſſe reſtitutam: nam in exemplari Regio* à Vintimilio Elelemanico portus M. P. XVI. *legitur: & in ſequenti manſione* Ab Eclemanico Aviſone. *In Blandiniano*, Herdemannico *&* Herchemunnico. *In Neapolitano*, Herdemannico, *&* Herdomannico: *In Longolianis libris* Herclemannico, *&* Hercolianico. *Strabo L. 4 p. 202. ab* Albingauno *ad* Monœci *portum ſtad.* CCCCLXXX. *numerat: quo in medio urbem eſſe ingentem* Albium Intemelium: *&* Monœcum *portus ſtationem quandam eſſe, non magnarum, neque multarum navium capacem, quæ templum* Herculis *haberet, cognomento* Μονοίκου, *quod in eo ſolus inhabitet. Plin. L. 3. 7.* Portus Herculis Monœci: *& item Tacito Hiſt. 3. 42.* Fabius Valens è ſinu Piſano ſævitia maris, aut adverſante vento, portum Herculis Monœci depellitur. *Ammianus libro XV. C. 10.* Thebanum Herculem Monœci arcem & portum, ad perennem ſui memoriam conſecraſſe, *auctor eſt. Ptolemaeo vicini portus duo in* Liguſtina *ora ſtatuuntur, unus* Herculis *& alter* Monœci. SVR.

HERCVLIS MONOECI PORTVS.] Egregie viri doctiſſimi Simlerus & Surita hunc locum reſtituerunt. MSS. noſtri *Erdemannico* aut *Herclemannico portus.* Ptolemaeum, qui portum *Herculis* & *Herculis Monœci* diſtinxit, erroris Ph. Cluverius L. I. Ital. Ant. C. 8. & Honorar. Bouche L. III. Hiſt. Provinc. C. 5. coarguerunt. Nunc *Mourguez* ſive *Monaco*, unde *caſtrum Monacum* in Annal. Genuenſ. Caffari p. 444.; quod vocabulum cum a *monachis* non multum, ſi ſonum ſpectes, diſcordet; inde antiquiſſimi ditionis ejus reguli inſignibus ſuis monachum Benedictinum ex caſſide umbilico tenus emicantem impoſuerunt, dextra gladium atque altera faſciam, cui inerat *DEO IVVANTE*, præferentem. Meritiſſimo vero is principatus inter antiquiſſimos referetur, ſi ab Othone I. Grimoaldo, qui Saracenos inde expulerat, ita fuerit condonatus, ut nulli, niſi ſoli Deo, ratio-

Digitized by Google

AB AVISIONE ANAONE PORTVS.	M. P. IV.
AB ANAONE AD OLIVVLAM PORTVS.	M. P. XII.
AB OLIVVLA NICIA PLAGIA.	M. P. V.
A NICIA ANTIPOLI PORTVS.	M. P. XVI.
AB ANTIPOLI LERO ET LERINVS INSVLAE.	M. P. XI.

A LE-

tionem redderet Vide H. Bouche L. VIII. Hiſt. Provinc. Sect. VIII. p. 897. Wess.

VISIONE PORTVS.] Lego *Ab Herculis Monœci portu ad Viſionis portum.* Siml.

AVISIONEM] *In Regio* Aviſone, *& in reliquis* Aviſione. *Numeri manſionis in Regio exemplari deleti ſunt.* Sur.

AVISIONE PORTVS.] Sic noſtri omnes: tamen mox *A Viſione.* Ph. Cluverius L. I. Ital. A. C. 8. *Aviſione* & *Anaone* ejusdem loci, ſed vitiata eſſe nomina auguratur, quem MSS. ſatis confutant. Eſt hoc tempore haud multum a portu *des Malles* pagus, quem indigenæ *Eſe*, catalogus vero villarum & pagorum epiſcopatus Nicaeenſis *Yſionem* appellat: hunc cum *Aviſione* rectiſſime componit Honor. Bouche L. III. Hiſt. Provinc. C. 5.; obſunt quidem M. P., quæ IV. circiter ſunt a portu Herculis: verum ea reſtituenda hoc loco eſſe non ipſe tantum ſed & L. Holſteinius, qui in eandem ſententiam deſcendit, ad Ital. Ant. Cluverii p. 5. decrevit. Wess.

ANAONE.] Vel *Naone.* Siml.

AB ANAONE AD OLIVVLAM.] *In Regio* Olibula *&* Alinbola, *& in Blandiniano* Olivula. *Neapolitanum exemplar* Olivilam. *Forte ad* Olbiam *legendum: inter quam, &* Antipolim *Strabo L. 4. p. 184. navale Cæſaris Auguſti*, Forum Iulii *nuncupatum, ſtatuit. Ptolemaeus inter* Cithariſten *promuntorium &* Argentii *fluvii oſtium*, Olbiam *collocat. Stephanus inter urbes hujus nominis primam* Liguſtinam *commemorat.* Liguſtinas *enim* Stoechades *ipſas inſulas, idem auctor cognominat.* Sur.

ANAONE.] Sic Cuſani alter, alter vero & Pariſienſis *Naone.* Portus eſt S. Hoſpicii, quem vulgus *le port de Saint Soſpier* appellat. Wess.

AD OLIVVLA.] Ita Cuſani alter & Pariſinus. Videtur eſſe *Villa Franca*, ſeu potius *Mons Olivi*; cujus incolæ, urbe everſa, Villam Francam migrarunt circa An. CIↃCCII., ut Bouche obſervat. Sane illo tempore Villam Brancam pro Olivula haberi fuiſſe cœptam Amelius, Gregorii XI. iter deſcribens, teſtis eſt: *Cum hilaritate*, inquit, *nimia Villam Francam ſeu portum Oliva intravimus.* M. P., quod & L. Holſteinius advertit, nimia ſunt. III. M. ad ſpatium abſolvendum ſufficiunt. Wess.

NICIA PLAGIA.] *Portus Nicaeenſis* epiſcopus Arelatenſi Concilio ſub Conſtantino M. adfuit. Inter Villam vero Francam & Nicæam terreſtri itinere II. M. P. interſunt, ut adeo anfractus litorum ratio habeatur in M. P. auctioribus. Wess.

LERO ET LERINVS.] In MS. codice habetur *Libero Ederinus:* in impreſſo *Jero* & *Jerino:* utrumque mendoſe. *Lero* & *Lerinus* inſulæ hic ſignificantur. Siml.

LERO, ET LERINA INSVLAE.] *In In Regio exemplari. Strabo L. 4. p. 184. poſt* Stœchadas Planaſiam, *&* Leronem *ſtatuit, colonias habentes, & in Lerone* Fanum Ἡρῷον, *& è regione* Antipolim *adjacere. Plinio L. 3. C. 11.* Lero, & Lerina adverſum Antipolim. *Ptoelmaeo ſub* Varo *flumine* Λήρων. Sur.

LERO ET LERINVS.] Omnes noſtri *Libero Ederinus*, at mox *A Lero & Lerino* vel *Lerino.* Pulcherrime viri docti, *Leronem* & *Lerinum* inde formarunt. Strabo L. IV. p. 189. *Μετὰ δὲ τὰς Στοιχάδας ἡ Πλανασία καὶ Λήρων, ἔχουσαι κατοικίας· ἐν δὲ τῇ Λήρωνι καὶ ἡρῷόν ἐστι τὸ τοῦ Λήρωνος*; quæ eo exſcripſi, quod Suritae nota male hic ſit habita. Iſ. Caſaubonus dubitat, an in Plinio *Lero, qua & Lerina* ſcribat, quoniam Strabo unius meminiſſe videtur: & meritiſſimo nihil adfirmat; diverſæ enim fuerunt. Ennodius Vit. Epiphanii Ticinenſis p. 1008. Ed. Venet. *Medianas inſulas, Stœchadas, Lerum, ipſamque nutricem ſummorum montium planam Lerinum adiit.* Imo Strabo utriusque meminit: nam quam *Planaſiam* appellat, ea *Lerinus* eſt, plana quippe, ut Ennodius indicat & Caeſarius Arelatenſis Homil. XX. *Inſula*, ait, *Lerinenſis, quæ cum parvula & plana eſſe videatur, innumerabiles tamen montes ad cælum miſiſſe cognoſcitur:* &, cujus oxymoron uterque æmulatus eſt, Sidonius Euchariſtico ad Fauſtum ℣. 110.

— *Quan-*

A LERO ET LERINO FORO JVLI PORTVS. M. P. XXIV.
A FORO JVLI SINVS SAMBRACITANVS PLAGIA. M. P. XXV.
A SINV SAMBRACITANO HERACLIA CACCABARIA PORBARIA PORTVS. M. P. XVI.
AB HERACLIA CACCABARIA ALCONIS. M. P. XII.
AB ALCONIS POMPONIANIS PORTVS. M. P. XXX.
A POMPONIANIS TELONE MARTIO PORTVS. M. P. XV.
A TE-

——— *Quantes illa inſula plana*
Miſerit in cœlum mentes. ———

Lero eſt *S. Margaritae*, Lerinus *S. Honorati* inſula. Vide H. Bouche L. I. H. P. C. 7., ubi de utraque egregie. WESS.

FORO JVLI.] Vetuſtiores editi M. P. XXVII., Pariſinus, cui Cuſani alter aſſentitur, M. P. XXVIII. WESS.

SINVS SAMBRACITANVS.] Vel *Samblacitanus.* SIMI.

SINVS SAMBRACITANVS.] *In Regio exemplari legitur, & Sambracitano in ſequenti item manſione: & in Blandiniano* Sambracitanus, *& in ſequenti manſione* Sabricitano: *In exemplari Neapolitano* Samblacitanus, *&* Samblacitano: *In Longolianis libris*, Sambracitanus, *& in ſequenti manſione* Sambracitano, *&* Samblacetano *corrigitur. Sinus nomen ad hanc diem mihi inauditum.* SUR.

SAMBRACITANVS.] MSS. *Sabracitanus, Sambracitanus* & *Samblacitanus.* Eſt ejus mentio in vetuſtis Foro-Julienſis Eccleſiæ chartis, quæ ſinum *Gambracitanum* circa An. Iↄcccc. a Comite Provinciæ Gulielmo I. dono datum ferunt Giballino de Grimaldis, Grimaldi, primi Principis Herculis Monœci, filio. Vid. Hon. Bouche L. VIII. Hiſt. Prov. Sect. VIII. Dici poſtmodum ſinus Grimaldi, *Golfe de Grimant*, cœptus eſt. Ceterum ad hunc ſinum, ſi eidem viro docto L. III. H. P. C. 6. accedimus, fuit *Fraxinetum*, è quo Saracenos vicina omnia infeſta habuiſſe novimus, & eo quidem loco, quem *Frainet* vulgo vocant, quique ſpinarum & fraxinorum etiamnum denſiſſima ſilva horret. Sane ſi veteri chartæ monaſterii S. Victoris apud Maſſilienſes & Pontifici Gregorio VII., quorum verba vir eruditus exſcripſit, fidere liceat, in Foro-Julienſi Epiſcopatu *Fraxinetum* fuerit oportet. Luitprandus L. I. C. 1. *Fraxinetum in confinio Italicorum provincialiumque* ſtatuens non oberit huic poſitioni. Vide tamen virum eruditiſſimum, cui Chorographicam Ital. med. ævi Diſſert. debemus, p. CVI. in diverſa abeuntem & circa Villam Francam *Fraxinetum* quærentem. WESS.

HERACLEA CACCABARIA.] Portus eſt S. Tropetis, *Saint Tropez.* Quod vero H. Bouche L. III. H. P. C. 5. Heracleam hanc amplam olim fuiſſe urbem ex *Caccabariæ* titulo colligit, paucis approbabit: ait quidem cacabum eſſe tripodem: tripode in ſacris, præcipue cum oracula ſciſcitarentur, fuiſſe uſos; videri ergo oraculum hic fuiſſe Herculis; quæ omnia ſine teſte dicuntur, quædam ejus etiam generis ſunt, ut falſis merito annumerentur. Had. Valeſius Notit. Galliæ p. 217. *Perdicariam* appellat, ſine dubio, quod perdix κακκάβη & κάκκαβος Græcis. Mihi non liquet. WESS.

ALCONIS.] Savaro Sidonii L. VIII. Ep. 12. *portum Alingonis* cum hoc componit, eundem arbitratus; qua in re error erit, ſi Apollinatis ille portus nunc *Lenge* in Vaſatum diœceſi ad Garumnam ſit, ut Jac. Sirmondus docet. Hunc *Cavalaire* H. Bouche eſſe jubet. WESS.

POMPONIANAS.] *Habet Regium exemplar: & reliqua* Pompeianis, *& libri item Longoliani. Fortè* Pomponianam *legendum, ut ſtationem ad ſecundam* Stœchadum *Inſulam deſignet, quarum inſularum hoc Itinerario maritimo mentionem non fieri mirum videri debet, cum* Leronis, *&* Lerinæ *mentio fiat. Plinius ejus ita meminit: L. 3. C. 5.* Tres Stœchades à vicinis Maſſilienſibus dictæ propter ordinem, quas item nominant vocabulis ſingulis Prote, & Meſe, quæ & Pompeiana vocatur, tertia Hypæa. *Strabo L. 4. p. 184. tres digna ſatis amplitudine eſſe, ſed duas perexiguas. Hinc Ptolemaeo item* V. Stœchades, *Stephano vero tres.* SUR.

POMPONIANIS.] Noſtri *Pompeianis.* Inſulam intelligi cum Surita opinatur H. Bouche L. I. H. P. C. 7., quibus ego accedere non poſſum: inſulam ſi vellet auctor, addidiſſet id vocabuli, ut in Lero & Lerino: imo quod maxime offi-

 cit,

A TELONE MARTIO TAVRENTO PORTVS.	M. P. XII.
A TAVRENTO CARSICIS PORTVS.	M. P. XII.
A CARSICIS CITHARISTA PORTVS.	M. P. XVIII.
A CITHARISTA PORTV AEMINES POSITIO.	M. P. VI.
A PORTV AEMINES IMMADRAS POSITIO.	M. P. XII.

AB

cit, debent viri docti, ut certe Boucheus fecit, *Pomponianam* eandem ac *Proten* facere, ut *Porqueyroles* eſſe poſſit: nam *Portecroz*, quæ *Meſe* Plinii, Boucheo fatente, nullo modo ob longiorem intercapedinem hic locum habere poterit. Atqui Plinius diſerte *Meſen* eandem eſſe ac *Pomponianam* adfirmat, & cum eo Capella, ut deinde oſtendam. Malim itaque portum hunc circa *Olbiam* cum Samſonio collocare. WESS.

TELONEM.] Poſt *Telonem*Chariſta portus ponendus eſt. SIML.

TELONE MARTIO.] Hæc antiquiſſima portus ejus cenſetur memoria: non multum hinc abeſt Notitia Imp. Occid., quæ p. 65. *Procuratorem baphii Telonenſis Galliarum*, ubi ſine cauſſa Pancirolus *Tollonenſis* corrigit, memorat: *Pagus Tolonenſis*, hinc dictus, eſt in Teſtam. Abbonis tom. II. part. II. Script. Ital. p. 750. Nec videtur tamen prorſus ignotus fuiſſe Romanis ævi prioris: plane enim mihi perſuadeo *Telonem* hinc dictum apud Lucanum L. III. 592. & Silium L. XIV. 443., ſicuti egregie nuper conjecit Cl. Oudendorpius, & ante eum Hon. Bouche L. IV. H. P. C. 3. p. 337. *Toulon.* WESS.

TAVRENTVM.] *In manuſcriptis, & Longolianis libris* Taurento. *Caeſaris Commentario II. C. 4. belli civilis videtur eſſe* Taurenta Caſtellum. Nacti, *inquit*, idoneum ventum ex portu (*Maſſilienſi ſcilicet*) exeunt, & Taurenta, quod eſt Caſtellum Maſſilienſium, ad Naſidium perveniunt. *Strabo L. 4. p. 184.* τὸ δὲ Ταυρέντιον, καὶ τὴν Ὀλβίαν, καὶ Ἀντίπολιν, καὶ Νίκαιαν. *Ptolemaeo* Ταυροέντιον. SVR.

TAVRENTO.] *Tauroenta* in Caeſare Ciacconius corrigit, atque ita vulgo edunt. Ταυροέντιον quoque Strabo: alterum ex Xylandri emendatione eſſe Caſaubonus docuit. Videtur fuiſſe ad ſinum Telonenſem, ubi nunc bini portus, *le bras de S. George*, & l'*Eveſcat*: alteruter Hon. Bouche L. III. C. 5. p. 159. videtur eſſe Tauroentum, poſterior præcipue. WESS.

CARSICIS.] Ph. Cluverius in Alpium Maritimarum Tabula ordinem portuum mutat, & Chariſtam præponit, nulla juſta cauſſa. Idem eſt ac portus S. Nazarii, quem vulgus *Cenary* vocat. Durant obſcura quædam nominis veſtigia in proximo promontorio, quod *Siſſiech* ſive *Cerciech* appellant. WESS.

CITHARISTA.] *Plinio L. 3. C. 4. promuntorium* Chariſta *& item Ptolemaeo juxta* Taurentum. SVR.

CITHARISTA.] Plerique omnes *Ciotat* eſſe conſentiunt, oppidum recens, ne anno quidem CIƆCC., ut H. Bouche obſervat, conditum. Videtur fuiſſe navale urbis *Ceireſte*. *Chariſtam in territorio Arelatenſi* Zoſimus papa in Epiſt. apud Saxium Pontif. Arelat. p. 135. memorat, qui an idem ſit portus vehementer dubito. WESS.

PORTVS AEMINES.] *In Regio* Hemines, *&* Aemines: *& in Blandiniano* Mines, *& in Neapolitano, & in libris Longolianis.* SVR.

AEMINIS.] Noſtri *Emines, mines, minus.* Iſ. Voſſius ad Melam L. V. C. 2. nunc *Pormino* dici adfirmat. H. Bouche *Caſſis*, qui *Ema* inter pagos Maſſilienſis diœceſis in vetuſtis chartis appellatur, eſſe arbitratur L. IV. Chorograph. Provinc. C. 4. p. 334. WESS.

IMMADRAS.] *In Regio* Inmadras, *&* Immadris, *& in Blandiniano* In matras, *&* In matris, *& item in Neapolitano: & in libris Longolianis* Imatras *&* Immatris. SVR.

IMMADRAS.] *In matras* & mox *In matris* noſtri. Conſentiunt eſſe *Maire* inſulam M. P. XII. a priore diſſitam. WESS.

MASSILIAM GRAECORVM.] *Plinius L. 3. C. 4. eodem cognomine quo Antonini hoc Itinerarium*, Maſſiliam *cohoneſtat:* At in ora Maſſilia, Græcorum, *inquit*, Phocæenſium fœderata. *Quam meritò jure id acciderit, nullius teſtimonio uti verius poſſumus, quam ipſorum Graecorum. Princeps Rhodiorum legationis, oratione in Senatu Romæ habita, apud Livium libro xxxvii.* Maſſilienſes, *inquit*, quos, ſi natura inſita, velut

AB IMMADRIS MASSILIA GRAECORVM PORTVS. M. P. XII.
A MASSILIA GRAECORVM INCARO POSITIO. M. P. XII.
AB INCARO DILIS POSITIO. M. P. VIII.
A DILIS FOSSIS MARIANIS PORTVS. M. P. XX.
A FOSSIS AD GRADVM MASSILITANORVM FLVVIVS RHODANVS. M. P. XVI.
A GRA-

ut ingenio terræ vinci poſſet, jam pridem efferaſſent tot indomitæ circumfuſæ gentes, in eo honore, in ea merito dignitate audimus apud vos eſſe ac ſi medium umbilicum Græciæ incolerent. Non enim ſonum modo linguæ, veſtitumque, & habitum, ſed ante omnia mores, & leges, & ingenium ſincerum, integrumque à contagione incolarum ſervarunt. *Strabonis Græci item auctoris accedet teſtimonium, qui L. 4. p. 179. docet eorum rempublicam ab Optimatibus geri ſolitam, & ita ſua conſilia enixos fuiſſe, ut optimo cuique probarentur. Primarios urbis viros, ad Eloquentia, & Philoſophandi ſtudium converſos, ex quo ad unius arbitrium Romani Imperii res verſa ſunt: Adeoque liberalium artium doctrinam ea in urbe viguiſſe, ut Romanorum nobiliſſimi, pro Attica peregrinatione,* Maſſiliam *ſtudiorum gratia commeare ſoliti ſunt: eos* Φιλέλληνας *cognominat. Pomponius Mela L. 2. C. 5. de* Maſſilia, Mirum, *inquit*, quam facile & tunc ſedem alienam cepit, & adhue morem ſuum teneat. *At Agathias ſua ætate* Maſſiliam *ex Græca civitate, jam barbaram redditam perhibet: nam patrio illo rejecto, & priſco vivendi more, imperantium inſtitutis uſam fuiſſe.* Svr.

INCARO.] Vel *Incorio*. Ptolemaeo *Tricorium*. Siml.

INCARO.] Raimondus de Solery in Maſſiliæ Hiſtoria L. I. hanc poſitionem ad Maſſiliæ occidentem, ubi torrens *Haren* vel *Aren* ſeſe in mare immittit, atque ubi *Lacydon* olim fuerit, quærit: nec potuit tamen H. Bouche id perſuadere, præſertim quod intervallum repugnet: quare ille *Incarum* & *Calcariam*, de qua ſupra memoravimus, eandem arbitratur, & ex poſteriore *Incarum* videri contractum, adeoque *Carry* nunc dici, quæ fortaſſe pauciſſimis perſuadebit. Vide eum L. III. C. 5. p. 160. Wess.

DILIS.] XIII. M. P. Cuſani alter & Pariſinus addunt. Fuiſſe volunt ad promontorium Columnæ *cap de Colomne*, quamquam veſtigia deſunt. Wess.

FOSSIS MARIANIS.] Duxit eas Marius, ſervatque earum indicia pagus *Foz* & *Galeion*. Vid. ſupra p. 299. Wess.

AD GRADVM MASSILITANORVM FLVVIVS RHODANVS M. P. XVI.] *In Regio numeri defecere, &* fluvius *tantum legitur. In Blandiniano, & Neapolitano, ac libris Longol.* Fluvius Rhodanus M. P. XVI. *Ammianus libro XV. C. 11. hujus manſionis meminit*, Rhodani *curſum deſcribens*, Finitusque inter valles, quas ei natura præſcripſit, ſpumeus Gallico mari concorporatur, per patulum ſinum, quem vocant ad gradus, ab Arelate XVIII. ferme lapide diſparatum. Gradus *enim antiquitus vocati videntur pontes ad litus, aut fluminum ripas conſtrati, ex quibus naves commodiore ingreſſu conſcenderentur ad navigandum, & ad quos adpellerent. In monumentis Commentariorum Regiorum Jacobi Aragonum* Regis *ejus nominis primi, & Petri iiii*, Valentini gradus, *quem nunc* Grao *vocant, fit mentio, &* Cullaritani, *ad* Sucronis *amnis trajectum.* Morvedrenſis *præterea* Gradus *&* Orpeſenſis *& in hoc* Aragoniæ *regno ad* Hiberi *trajectum ad oppidum* Pinam Gradus Pinenſis, *quod nomen in eo trajectu diu eſt, quo obliteratum videtur.* Svr.

AD GRADVM.] Quæ Surita hic diſputat de *gradu*, Du Cangio ad Alexiadem Annæ p. 313. placere non potuerunt: quemvis maris anguſtum trajectum, ſæpe etiam fluvii meatum, *Gradus* nomine venire aſſeverat: accolas præterea Rhodani meatibus, quibus fluvius in mare evolvitur, id cognominis imponere: atque hoc veriſſimum eſſe, exempla ibidem & in Lexico mediæ Latinit. magna copia producta adfirmant. Addam unum ex Caſſari Annal. p. 309. *At quum Piſani ſciverunt noſtras naves exiſſe de portu Maſſiliæ, perterriti exiverunt* GRADVM *& altum pelagus quæſiverunt.* Du Cangio adſtipulatur Hon. Bouche. L. I. H. P. C. 5., monetque *στόμα Μασσαλιωτικὸν* Polybii, ſive, ut nunc vocant, *le Grads de Paſſen*, intelli-

A GRADV PER FLVVIVM RHODANVM ARELATVM. M. P. XXX.

IN MARI OCEANO, QVOD GALLIAS ET BRITANNIAS INTERLVIT.

INSVLAE ORCADES NVM. III.

IN-

gi, a quo ad *Galeion*, ubi finis foſſæ Marianæ, XVI. ſint M. P. Equidem facile utrique largiar, *gradus* vocabulum id, quod docti viri volunt, adſignificaſſe: nec unquam tamen negavero, ea ex re, quam H. Surita in medium produxit, ſignificationis ejus originem eſſe coortam: exempla, quæ Valeſii fratres Ammiano adſcripſere, id perſuadent: idem quoque colligas ex Strabone L. XVII p. 792. ubi de portu Alexandrino ἀγχιβαθής τέ ἐστιν, inquit, ὥστε τὴν μεγίστην ναῦν ἐπὶ κλίμακος ὁρμεῖν· *profundusque adeo eſt, ut maxima etiam navis ad ipſos gradus tuto applicari poſſit*; ſic vertit, qui locum eum recte conſtituit, Xylander: nec aliud indicant Sinope & Amiſus *ad gradus* poſitæ, πρὸς τοῖς κλίμαξι κεῖσθαι in Novella XXVIII. WESS.

FLVVIVS RHODANVS.] Lego, *Oſtium fluvii Rhodani*: deinde, *A Gradu per fluvium* &c. Pro *gradu* MS. habet *gratum*. SIML.

PER FLVVIVM RHODANVM ARELATVM M. P. XXX.] *In Regio numeri in hac manſione non adponuntur: & in reliquis exemplaribus, ac Longolianis libris* Arelatum M. P. XXX. *cum ſuperiori Ammiani teſtimonio* ex Gradu Arelate XVIII. M. P. *adſignentur*. Arelatum *præterea in omnibus legitur, tametſi ſupra* Arelate *præferant, & Ptolemaeo item* Ἀρελᾶτον. SVR.

ARELATVM.] Ita etiam noſtri. Auguſtinus Epiſt. 43. *Poſt apud Arelatum memoratum Imperatorem eandem cauſſam diligentius examinandam terminandamque curaſſe.* Vide quæ p. 290. obſervavimus. WESS.

IN MARI OCEANO] Sextus Rufus Breviarii C. 5. *Et uſque Gades ad Oceanum mare pervenimus.* & Hin. H. princ. *Facit mare Oceanum acceſſa.* Plures MSS. *in mare Oceano*, quomodo Ovidius Ibi ℣. 200.

Aut ſummam Libyco de mare carpat aquam.

& paſſim alii. WESS.

INSVLAE ORCADES ñ. III.] *In Regio ñ. III. & in reliquis exemplaribus, & Longolianis nulli adjiciuntur numeri. Solino C. 22. item* III. Orcades *ſunt, cum Plinius L. 4. C. 16., cujus mirabile opus ipſe in Epitomen redactum deterit*, XL. *eſſe doceat. Pomponius L. 3 C. 6.* Triginta, *inquit*, ſunt Orcades anguſtis inter ſe ſpatiis diductæ. *Ptolem. item* XXX. *Iſidoro L. 14 C. 6.* XXXIII. quarum, *inquit*, XX. deſertæ ſunt, XIII. coluntur. SVR.

ORCADES.] Iſidorus ſua ex Oroſio L. I. C. 2. exſcripſit Jornandes Get. C. 1. XXXIV. numerat; quibus tamen codex Ambroſianus unam recte detrahit. Vide de his inſulis Buchananum L. 1. Rer. Scot. p. 34. Noſtri libri Orcadibus nullum addunt numerum. WESS.

INSVLA CLOTA] *Habet Regium exemplar. In Blandiniano* Inſula Glota, *& in Neapolitano* Dota, *nomen ex* Clota *ex affinitate litterarum d. & cl. conflatum. Longeliani libri* Glota, *&* Dota *corrigunt.* Glotæ æſtus *Tacitus meminit in Agricola C.* 23. Nam Glota, *inquit*, & Bodotria, diverſi maris æſtus per immenſum revecti, anguſto terrarum ſpatio dirimuntur, quod tum præſidiis firmabatur. *Ptolemaeo item* Κλώτα *aſtus, ut* fluvii *nomen ſit, non* Inſulæ, *niſi eam* Britanniæ *partem intelligat, qua* Scotiæ *regno continetur.* SVR.

GLOTA.] MSS. ſecum invicem diſcordant: unus Cuſani *Orcades, Glota, Hiverione*, nec diſſentit editus Lugdunenſis: alter *inſula Orcades, inſula Dota, in Vierione*, quod & Pariſinus agnoſcit, ſed *Clota* ſcribens. Forte mutili hoc loco ſunt MSS., qui olim ex Glota trajectum in Hiverionem fuiſſe ſignificabant. Aliter Camdenus inſtituit, cui *Glota* inſula eſt *Arran*, vicina Glotæ æſtuario. WESS.

IN HIVERIONE.] *In Regio exemplari, & Neapolitano* Iniverione, *& in Blandiniano* Inhiverione. *Longoliani libri* Nivrione, *&* Vierione *corrigunt. Mihi nomen* Inſulæ *videtur, quam Pomponius, Plinius & Tacitus* Hiberniam *vocant. Ptolemaeo urbs mediterranea ejus inſulæ, à qua nomen accepiſſe videtur Inſula univerſa*, Ἰουερνίς. *Juvenali* Juverna, *Satyra II.* ℣. 160.

— Arma

Digitized by Google

INSVLA CLOTA IN HIVERIONE.
VECTA, RIDVNA, SARMIA.
CAESAREA, BARSA, LISIA.
ANDIVM, SICDELIS, VXANTIS, SINA.

VIN-

——— Arma quid ultra
Littora Juvernæ promovimus, & modo captas
Orcadas, ac minima contentos nocte Britannos.

Solino item Juverna *nominatur. Feſtus Avienus in Ora maritima.*

Aſt hinc duobus in Sacram, ſic inſulam
Dixere priſci, ſolibus curſus rati eſt.
Hæc inter undas multum ceſpitem jacit,
Eamque late gens Hiernorum colit.
Propinqua rurſus inſula Albionum patet.

Stephano Ἰέρνη. *Neque enim veriſimile eſt, tam nobilem Oceani Britannici inſulam, inter tot inſulas, ab auctore hujus Itinerarii fuiſſe prætermiſſam. Iſidorus L.* 14. C. 6. Scotiam *eandem, & Hiberniam dictam fuiſſe adſerit, &* Hiberniam *dictam*, quod ejus partes priores Hiberiam, & Cantabricum Oceanum intendunt; Scotiam verò, quod à Scotorum gentibus coleretur. Svr.

HIVERIONE.] Diſtincte ita alter Cuſani codex νῆσον Ἰερνίδα Orpheus Argonaut. ℣. 1179., &, ſi non fallit Schotti conjectura L. II. Obſer. 20., νῆσος Ἰερνίδας ℣. 1164. appellat. Vide quæ Jac. Vſſerius Antiq. Eccleſ. Britannic. C. 16. congeſſit. Wess.

VECTA] *Plinio L.* 4. *C.* 16. Vectis, *& Ptolemaeo, è portu magno Inſula* Οὐικτησίς, *depravate, pro* Οὐήκτις; *nam vetuſtus interpres* Vectis *reddidit.* Svr.

VECTA.] Οὐηκτις Ptolemaeus Bertii. *Vecta* Bedæ L. I. H. E. C. 15. In Cuſani uno *Eota*, *Elta* in Lugdun. edito dicitur. Wess.

RIDVNA.] Plinii *Rimea.* Siml.

RIDVNA.] *Præferunt Regium, & Blandinianum exemplar, & Longoliani libri, Neapolitanum* Ridinia. *Plinius L.* 4. *C.* 16. Rieneam *Inſulam &* Vectim *adjungit.* Svr.

RIDVNA.] *Iduna* Cuſani alter & editio Lugdunenſis. Probabile prorſus eſt, nullam eſſe aliam ac Ptolemaei Ῥικίνα & Plinii *Ricinam* ſive *Rieneam. Racline* Camdenus eſſe jubet. Wess.

SARMIA.] Alias *Arinia.* Siml.

SARMIA.] *In Regio, & Bland. præfertur: & in Neapol.* Sarma. *Longol. libri* Sarmia *præferunt, &* Sarma *corrigunt.* Svr.

SARMIA.] *Armia* Cuſani unus & editus Lugdunenſis; alter *Sarnia.* Summo conſenſu hæc *Greuſey*, Caeſarea *Jerſey* eſſe perhibetur. Wess.

BARSA] *Deeſt hoc inſulæ nomen in exemplari Regio, & in reliquis recenſetur.* Svr.

BARSA.] Noſtri libri probant. Camdenus, nominis quadam ſimilitudine ductus *Isle de Bae* eſſe conjicit. Wess.

LISIA.] Vel *Biſia.* Siml.

LISIA] *In Regio* Silia *commutatis litteris. In Blandiniano* Biſia *& in Neapol.* Liſia. *Longol. libri Blandiniani lectionem præferunt, &* Liſia *corrigunt.* Svr.

LISIA.] *Iſia* eſt in altero Cuſani. *Lis* veteri Britannorum ſermone *gurgitem* notaſſe volunt: hinc inſulam dictam, atque eam eſſe, quæ ad extremam Cornubiam ab Anglis *the Goulphe* appellatur. Vide S. Bocharti judicium de Goſſelini Hiſtor. tom. I. p. 1299. Wess.

ANDIVM.] Vel *Andros.* Siml.

ANDIVM] *In Regio exemplari* Adium, *& in reliquis, atque item in Longol. libris*, Andium. *In Bland. vetuſtiſſima manu indicatur Inſula eſſe* Andio, *ut nomen retinere videatur.* Svr.

ANDIVM.] *Indum* Cuſani alter. *Andio* nunc eſſe, notæ Blandiniani codicis concedit Had. Valeſius Notit. Galliæ p. 219. Camdenus Plinii *Andron* & Ptolemaei Ἔδρος cum hac componit & *Bardſey* vocari perhibet. Mihi Valeſii potior videtur ſententia. Wess.

SICDELIS.] Plinii *Siambis.* Siml.

SICDELIS.] *Icdelis* editus Lugdunenſis & Cuſani MSS. unus. Pro *Siambi* plures Pliniani codices *Amnis*; unde fortaſſe ea eſt, quam Vita S. Marculphi abbatis C. 3. *Agnum* vocat: *Britanniæ regioni quandam adjacentem inſulam, quæ Agnus vocatur, adiit: incolebatur autem eadem inſula pauciſſimis colonis.* Nunc *Arne.* Wess.

VXAN-

VINDILIS, SIATA, ARICA.

INTER HISPANIAS ET TINGIM MAVRITANIAM. INSVLA DIANA, LESDOS, EBVSOS.

AB

VXANTISINA] *In Regio duæ leguntur dictiones* Vxanis Ina, *& in Blandiniano conjunctim* Vxantiſina *legitur. Neapolitanum* Vſantiſina *præfert, & Longoliani libri* Vixantiſſima, *&* Vſantiſina *corrigunt.* Svr.

VXANTIS SINA.] Codicum Cuſani alter *Uſantiſana*, alter *Exantiſma*. Egregie Iſ. Voſſius ad Melam L. III. C. 6. *Uxantis Sina*, quod exprimi juſſimus, corrigit: Venit Camdeno & Had. Valeſio idem in mentem. *Uxantis*, quæ *Axantos* Plinio, *Oueſſant* eſt, quam *Oſſam* ſerior ætas appellavit. Vita Paulli Leonenſis C. 2. *Ad quandam inſulam applicuerunt, nomine Oſſam, ab Aremorica regione XVI. M. P., aut paullo amplius diſtantem.* Sina eſt *Isle des Sainčts*, de qua Mela: *Sena in Britannico mari Oſiſmicis adverſa literibus, Gallici numinis oraculo inſignis eſt.* Wess.

VINDELISSIATA.] Alias *Vindelis Siada Liga*, item *Siala Iga.* Siml.

VINDILIS] *Legitur in Regio exemplari, & in Blandiniano* Vindelis. *In Neapolitane* Vindeliſſiata. *libri Longeliani item* Vindelis, *&* Vindoliſiata *corrigunt, ex ſequenti nomine dempta ſyllaba, quemadmodum & in Neapolitane præfertur exemplari.* Svr.

VINDELIS.] MSS. noſtri turpiter diſſentiunt: unus Cuſani *Vindeliſſiata, Siada, Iga*; alter *Indelis, Siata, Ga*, literis initialibus omiſſis, prorſus ut in Lugdunenſi. Pariſinus *Vindeliſſiata, Iga.* Rectius Regius MS. *Vindelis, Siata*; quarum prior cenſetur eſſe *Portland*, poſterior, ſi numero multitudinis legeris, quod *Saith* veteribus Britannis *Septem* notaret, indicabit ex Camdeni opinione *les ſept isles*: quæ reſtat *Iga*, modo ex Simleri codice *Liga* admiſeris, erit *Lignen.* Quia tamen *Iga* potiores libri, forte ea eſt, de qua Milo in Vita S. Amandi L. I. C. 2.

Eſt locus Oceani diſtans a litere magni
Nempe quaserdenis, ut fertur, millibus æque
Inſula, quo præbet venientibus Ogia portum.

hodie Oyen non longe a Rupella. Verum hæc, uti pleraque, quæ de inſulis his commentati ſumus, conjecturis tantum ſuffulta ſunt. Wess.

SIATA ARICA] *Habet Regium exemplar, quam lectionem rejicere non eſt viſum. In Blandiniano* Siada, Iga. *Neapolitanum* Vindaliſſiata Iga. *Longeliani libri Blandiniani lectionem præferunt.* Svr.

ARICA.] Abeſt a noſtris, ex *Iga* & parte anterioris nata. Wess.

DIANA LESBOS ERVSOS.] Lege *Diana inſula* & *Ebuſus*. De Dianæ inſulis Strabo L. III. p. 159. in extremitate Ferrarii promontorii Hiſpaniæ eſt Dianae Epheſiae ſanum apud Dianium oppidum, ubi ex propinquo parvæ inſulæ Planeſia, Plumbaria & Limnothalaſſa. Siml.

LESDOS] *Habet Regium exemplar, & reliqua* Lesbos. Svr.

DIANA.] Aut Joſ. Simleri amplectenda conjectura eſt, aut, quod malim, Dianium hic *Diana* ex ſerioris Latinitatis conſuetudine dicitur. Laurentius Veronenſis Rer. Piſan. L. II. tom. V. Script. Ital. p. 120.

——— Laborantes turbantur in æquore nautæ;
Et ſe conclamant invitos ire Dianam.

Et L. III. p. 128.

Hanc Ebuſum memorant, urbi dedit inſula nomen;
Portus in hac magnus, Magnum vicinia dicit,
Qui valet innumeras ſpatiis ſervare carinas,
Cernitur Hiſpana de partibus eſſe Diana.

Neque oberit, quod Dianium fuerit promontorium: poſtmodum enim, promontoriis inſularum indiios fuiſſe titulos, oſtendetur. Vide Iſ. Caſaubonum ad Strabonis L. III. p. 138. Ceterum inſula *Limnothalaſſa* feſtinanti Simlero excidiſſe videtur. Wess.

LESDOS.] Noſtri *Lesbos* præter alterum Cuſani, qui *Tesbos*; quæ inſula niſi aliunde in hanc viciniam commigraverit, oportet ex xx. parvis inſulis fuerit, quas mari vadoſo circa hanc oram Plinius L. III. C. 5. numerat. Wess.

EBVSOS] *Regium* Ebuſos: *Blandinianum & Neapolitanum* Eruſos. *Libri Longoliani* Fruſos, *&* Eruſos

Digitized by Google

AB HAC INSVLA CARTHAGINE SPARTARIA STADIA CCCC.
ET A SVPRA SCRIPTA INSVLA AD BALEARES STADIA CCC.
INSVLA COLVMBA, BALEARIS MAJOR.

IN-

Eruſos *corrigitur: ex diſtantia tamen, qua ab ea* Carthaginem Spartariam, *&* Baleares *inſulas adſignatur, ſatis adparet* Ebuſum *eſſe majorem ex* Pityuſis, *Inſulam, qua corrupte in Strabonis libro ii. p.* 123 Βὄσ⊕ *legitur. Nam minor* Ophiuſa *Gracis dicta, Latinis* Colubraria *eſt. Plinius L.* 3. *C.* 11. *(cum pluribus de ea re prior Pomponius prodiderit) inquit:* Ebuſi terra ſerpentes fugar, Colubrariæ parit, ideo infeſta omnibus, niſi Ebuſitanam terram inferentibus: Græci Ophiuſam dixere. *Vides* Colubrariam *eandem eſſe, qua Gracis* Ophiuſa *ſit? Et Ptolemaeus item docet, in Balearico pelago* Pityuſas *Hiſpania adjacere, quarum minor dicta ſit* Ophiuſa, *major* Ebyſus, *in qua ejusdem nominis urbs. His ita conſtitutis, quis non videat, luxatum, mancumque eſſe eum Plinii locum, in quo primo de* Pityuſis *ſermo cœpit: cujus verba, quod locum expendi oporteat, hac ſunt:* Inſulæ per hæc maria primæ omnium Pityuſæ à Græcis dictæ, à frutice pineo, nunc Ebuſus vocatur: utraque civitate fœderata anguſto freto interfluente: patent XLII. M. P. *Duplex hic & manifeſtum videtur erratum, quòd alterius Inſula nomen reticeatur, & duas conſtituat* Civitates *in eis Inſulis* fœderatas. Ophiuſa *enim & priſcis & poſteris temporibus inculta ſemper ac deſerta habita eſt, quam* Frumentariam *vocant: videtur ergo* Colubrariæ *nomen ex hoc loco in alienum emigraſſe, ubi legitur infra:* Tantundem à Pityuſis in altum Baleares duæ & Sucronem verſus Colubraria: *ex quo loco ſi* Colubrariæ *vocem demas, & ſuperius inſeras, ſententia ratio conſtiterit, ſi legas,* nunc Colubraria & Ebuſus vocantur, atque hæc civitate fœderata. *Manilius lib. iiii.* ℣. 540.

—— Primamque intrantis in orbem
Oceani victricem Ebuſum

Et Avienus Feſtus:

Ac dilecta vago pecori conſurgit Ebuſus.

In Iſidori Etymologiarum exemplaribus L. XIV. Orig. C. 6. Eboſus Inſula Hiſpaniæ dicta, quòd à Zanio non procul ſit: quaſi Ἀβέζ⊕, eum ſtadiis LXX. ab eo diſtet, cujus terram ſerpentes fugiunt. Huic contraria eſt Colubraria, quæ referta eſt anguibus, *ut quaſi ὑ ἄπεζ⊕ ſit legendum, ut ſuo more auctor etymo reſpondeat.* Zanium *vero, uti ſupra eſt animadverſum in voce* Hipponis Zarrhyti, Dianium *eſt: & à Pityuſis* ſeptuaginta *ſtadiis diſtare Plinii vetuſtis exemplaribus continetur, non* ſeptingentis, *ut vulgati preferunt libri: & cum Iſidori vetuſtis iisdem libris conveniunt.* SVR.

EBVSOS.] *Eruſos* noſtri; unde niſi Regius MS. obſtaret, de *Ereſo*, quam Pityuſæ, ſive Ebuſi, præcipuam urbem Diodorus L. V. p. 297. facit, cogitares. Quod vero Plinii & Iſidori verba, ad quæ H. Surita adhæſit, ſpectat, in utrisque vir egregius a ſcopo aberravit. Plinio ad Harduini exemplum diſtinctione ſuccurri poteſt: *Nunc Ebuſus vocatur utraque, civitate fœderata:* utramque Pityuſam dici Ebuſum ait, & recte: nam *Colubrariam* a Pityuſis diſerte diſtinguit, prorſus uti Mela, & ab illis verſus *Sucronem* ſtadiis IↃCC. diſtare prodit. Vid. P. de Marca L. II. M. H. C. 12. In Iſidoro mendoſa ſunt ſtadia LXX., & ex Plinio in IↃCC. mutanda. Livius enim, quod probe animadvertit L. Nonius Hiſpan. C. 94. Pityuſam centum ferme M. P. continenti ſemovet; quæ ſane plurimum ſtadia LXX. exſuperant. Jam quod Nonius in Iſidoro quaſi ἐπιών, quod videlicet Dianium ſtatim excipiat & ſubſequatur, emendet, id paucis, puto, approbabit. MS. Groninganus ſic præfert: *Eboſus inſula Hiſpania, ita dicta, quod a Zomo non procul ſit, quaſi Ebozus;* unde colligas, Hiſpalenſem præſulem ex ἐπὶ & *Zanio*, pro Dianio, Ebuſi vocabulum derivaſſe. WESS.

AB INSVLA CARTHAGINE.] Lege, *Ab hac inſula*, ſcilicet Ebuſo, *Carthaginem Spartariam ſtadia CCCC.* SIML.

AD BALEARES.] Plinius L. III. C. 5. Baleares duas a Pityuſis ſtadiis IↃCC. ſeparat. WESS.

INSVLA COLVMBA.] Lego *Colubrarsa*, quam Græci Ophiuſam dixere. Meminerunt hujus Mela, Plinius, Solinus. Poſt hanc ſeparatim ponenda eſt inſula Balearis major: diſtant autem inter ſe Baleares M. P. XXX. SIML.

INSVLA COLVMBA BALEARIS MAJOR]

INSVLA NVRA, BALEARIS MINOR.
INTER SE HABENT BALEARES STADIA DC.

ITEM INTER CARTHAGINEM SPARTARIAM ET CAESAREAM MAVRITANIAE.

INSVLA ERRORIS, ET TAVRIA.
INTER SE HABENT STADIA LXXV.

AD

JOR] Draconaria Inſula *nuncupatur in Commentariis rerum à Jacobo Aragonum Rege primo geſtarum, qui eas Inſulas, & Valentinum à Saracenorum dominatu vindicavit, quæ ante portum* Palumbariæ Majoris *Inſula adjacet.* Major, & Minor, Baleares *ab optimis auctoribus adpellantur. Nam quod apud Pomponium L. 2. C. 7., & in manuſcriptis exemplaribus legitur de* Balearibus, ex ſpatio ſui cognominibus acceptis, majores minoresque perhiberi, & caſtella eſſe in majoribus Palmam, & Pollentiam colonias, & in minoribus, Jamnam & Magonem: *Quis non videat* majorem & minorem *legi debere? Apud Procopium de bello Vandalico lib. 1. C. 1. Atque item C. 5. interpres vertit*, ab incolis eas inſulas Majoricam, & Minoricam adpellatas; *nec tamen Græcis exemplaribus uſi ſumus, ſed apud Iſidorum in vetuſtis exemplaribus legimus L. XIV. Origin. C. 6.*, eas vulgus Majoricam & Minoricam nuncupare. SVR.

INSVLA COLVMBA.] Aſſentior Simlero, *Colubrariam* emendanti, atque a Baleari diſtinguenti: ſcio L. Nonio Hiſpan. C. 95 hanc operam diſplicuiſſe; qui, ſi docere potuiſſet, majorem Balearem *Columbam*, minorem *Nuram* fuiſſe appellatam, aliquam Simleri taxandi cauſſam habuiſſet. Equidem mihi perſuadeo, olim in MSS. alio ordine has inſulas fuiſſe poſitas, & ſuum ſibi locum Balearem utramque & a *Columba Nura*que diſtinctum habuiſſe. *Colubraria* ea eſt, quæ *Moncolibre* nunc audit; quo nomine ſeculo XII. jam notam fuiſſe Laurentius Veronenſis L. III. Rer. Piſan. p. 128. indicat.

Sol erat incipiens per iter conſcendere cœli,
Quando Colubrarem viderunt agmina montem;
Cui, quibus eſt plenus, nomen tribuere colubri.

De *Nura*, quam *Nauram* alter Cuſani MS. appellat, nihil mihi innotuit. WESS.

INSVLA NVRA.] *In libris Hieronymi Pauli* Inſula Mira *legitur.* SVR.

BALEARIS MAJOR.] *Majorica* & *Minorica* nomina Victor Vitenſis, Procopii æqualis, L. I. Perſ. Vand. C. 4. itidem habet. Minoricam fuſe deſcribit Severus in Epiſt. de Judaeorum ad Sacra Chriſtianorum tranſitu, quæ tom. VII. Oper. Auguſtini vulgata eſt. WESS.

INTER SE HABENT BALEARES STAD. DC.] *Numerus ſtadiorum deeſt in Regio exemplari: & in reliquis* ſtadia DC. *adſignantur, quæ menſuræ ratio multo excedit diſtantiam* XXX. M. P., *quam Plinius, & Jacobus Aragonum Rex primus inter* Majorem & Minorem *Inſulas intereſſe produnt. Manilius, L. 4. ℣. 541. quaſi* regni ſolium *conſtitutum in his Inſulis divinaris*, Balearica regna *nuncupat.* SVR.

INSVLA ERRORIS ET TAVRIA] Neutram alibi legere memini. Abr. Ortelius priorem ab *Albujama*, ut nunc vocant, diſtinguendam negat. WESS.

CALAMADE.] Vel *Calama de Mauritania:* forte *Chylimat* fluvii oſtium Ptolemaei. SIML.

A CALAMA.] *In Regio non adponuntur numeri ſtadiorum, qui* LXXV. *in reliquis præferuntur exemplaribus: & eandem lectionem retinent, de qua nihil video me divinare poſſe, in voce* Calama, & Ameras, *pro qua in Longol.* ad Mecas *legitur.* SVR.

A CALAMA.] *A Calamade* aut *Calemeda* noſtri. Nota ſatis eſt *Calama* in Africa, ſed Cirtam inter & Hipponem Regium. Auguſtinus L. II. in Petilian. C. 99. *Inter Conſtantinam, ubi tu es, & Hipponem, ubi ego ſum, Calama, ubi ille eſt, vicinior quidem nobis, ſed tamen interpoſita*; quæ cum in Numidia fuerit, huc pertinere non poteſt. Fuit ſimili nomine alia in Mauritaniæ mediterraneis, de qua ſupra p. 36.; quæ neque hic in cenſum venire poteſt: aperte maritima deſignatur. Itaque felicioribus hanc quærendam ut & *Amecas* relinquo: nam Simleri *Chylimat* ex Ptolemaeo nihil juvabit, utpote mendoſus, & in Μυλυχὰθ ſive *Mulucham* cum Iſ. Voſſio

ad

AD HAS SVPRASCRIPTAS INSVLAS, A CALAMA DE MAVRITANIA AMECAS STADIA LXXV.
INSVLA CRINIS, ET STOECHADIS.

ITEM INTER SARDINIAM ET ITALIAM.

INSVLA ILVA.
DE TVSCIA A POPVLONIO STADIA DC.
INSVLA PLANASIA.

IN-

ad Melam L. I. C. 5. refingendus; nedum *A Megas*, quod & ſententiam conturbat, & cum Calama male conjungitur. WESS.

AMECAS.] Forte, *A Megas*, ut intelligatur magnum promontorium Mauritaniæ Caeſarienſis, cujus etiam Ptolemaeus meminit. SIML.

ERINIS.] Vel *Crinis inſula*. SIML.

INSVLA CRINIS ET STOECHADIS.] *In Regio* Inſula Crinis & Stœchadis. *In reliquis*, Inſula, Crinis, & Stocadis. SVR.

CRINIS.] Ita noſtri: *Erinis* Lugdunenſis editus. Itali inſulas *Eri* vocant, quas Galli *Hieres*. Forte illæ ſub *Erinis* nomine latent. Vide Notit. Gall. Had. Valeſii p. 534. WESS.

STOECHADIS.] MSS. *Stocadis*. Plinius tres numerat, alii plures: Martianus Capella, Plinii veſtigia premere adſuetus, L. VI. p. 206. in nominibus earum ſignandis multum a doctore ſuo diſſidet: videamus, utrum in gratiam cum eo reduci queat: *Et tres Stœchades*, inquit, *quarum hæc ſunt nomina ſingularum; prima Themiſta, ſecunda Pomponiana, tertia Hypea, ceterasque exiguas adverſum Antipolim. Themiſtam*, modo ita ſcripſerit, primam appellat, quæ Plinio *Prote*; ego vero deſeruiſſe Plinium atque ita ſcripſiſſe dubito; codex enim ſcriptus *Prothemiſto* offert, unde *Proten*, & ex *Miſto Meſen* formavero: ut fuerit, *prima Prote, Meſe ſecunda & Pomponiana*, quemadmodum Plinius L. III. C. 5. *Proten & Meſen, quæ & Pomponiana vocatur.* WESS.

HILBA.] Vel *Hilda*. Plinio & aliis *Ilva*. SIML.

A POPVLONIO STAD. DC.] *In Regio numerus ſtadiorum interiit: & in reliquis* Stad. DC. *manifeſti mendi errato. Plinius lib. iii. cap. vi.* Ilva cum ferri metallis circuitu C. M. à Populonia X. SVR.

DE TVSCIA A POPVLONIO.] Stadiorum numerus ſine controverſia nimium eſt auctus. Gregorius M. L. III. Ep. XI. maris ſpatium, quod ab Ilva usque Populonium eſt XII. M. P. metitur; quæ cum XC. fere ſtad. æquent, ea Ph. Cluverius L. II. Ital. Ant. C. 2. p. 504. reſtituenda hoc eſſe loco cenſet. Idem colligas ex Diodoro Siculo L. V. p. 294., cujus verba, ut corrigantur, exſcribam: Τῆς γὰρ Τυῤῥηνίας κατὰ τὴν ὀνομαζομένην πόλιν Ποπλώνιον νῆσός ἐστιν, ἣν ὀνομάζουσιν Αἰθαλίαν· αὕτη δὲ τῆς Λιπάρας παραλίας ἀπέχουσα σταδίους ὡς ἑκατὸν, τὴν μὲν προσηγορίαν εἴληφεν ἀπὸ τοῦ πλήθους, τοῦ κατ' αὐτὴν αἰθάλου· vertebat Rhodomanus: *Nam ad oppidum Hetruriæ, quod Populonium dicitur, Aethalia jacet: quæ a Lipara C. ferme ſtadia diſtat; a fuliginis inibi copia nomen ſortita.* Quid, quæſo, *Lipara*, quæ longe longeque hinc afuit, cum Ilva negotii? eam ſi ire juſſeris, unde malum pedem intulit, oratio bene decurret, locorumque poſitioni conveniet. Ceterum a Populonio in Corſicam & Sardiniam breviſſimus erat trajectus, ſtadiorum, ut Agathemerus L. I. C. 5. ait, CIↃ CIↃ CC; quem tamen cave audias: Strabonis verba imitatur, ſententia non recte percepta; dicit Geographus Artemidorum Populonio Sardiniam & Corſicam ſtadiis CIↃCC., quæ Agathemero libens reddidero, ſemoviſſe: falſo autem id factum atque injuria eſſe, quod utraque inſula a ſe, cujus acies tantum ſpatii pervidere non poſſit, Populonii fuerit viſa. Re vera autem IↃC. ferme ſtadiis inſulas ab urbe, de qua agitur, diſtare. Vide eum L. V. p. 224. WESS.

STAD. XC.] *Et hoc itidem loco numerus ſtadiorum inter* Ilvam, & Planaſiam *in Regio defecit exemplari. In reliquis ſtad.* XC. *adſignantur. Plinius L. 3. C. 6. inter* Ilvam *&* Planaſiam XXXIX. M. *attribuit Ptolem.* Iluam *inter inſulas Italiæ* Liguſtini *maris recenſet, &* Tyrrheni, Planaſiam. *Tacitus I. Annal. initio:* Nam ſenem Auguſtum devinxerat adeo, uti nepotem unicum Agrippam Poſthumum in Inſulam Planaſiam projiceret. SVR.

PLANASIA.] Πλανασίαν τὴν αὐτῆς Κόρσῳ νῆ-

 σον

INTER ILVAM ET PLANASIAM SVNT STADIA XC.
INSVLA IGILIVM A COSA STADIA XC.

ITEM INTER SARDINIAM ET AFRICAM.

INSVLA GALATA.
A CARALIS DE SARDINIA DCCXXX.
ET A TABRACA EX AFRICA STADIA CCC.
INSVLA PALMARIA.
INTER HANC ET GALATAM STADIA XLV.
INSVLA PHALANS, INSVLA VVLTVRIA.

AN-

m Dio appellat L. IV. p. 653.; unde mirum eſt, Hon. Bouche L. I. H. P. C. 7. potuiſſe in animum inducere, *Lerinum*, quæ Planaſia Straboni L. IV. p. 184., Inſulam eſſe, in quam Agrippa ab Auguſto fuerit ſepoſitus. Wess.

EGILIVM.] Vel *Igilium*. In Schudii exemplari poſt Planaſiam ponitur, *diſtat a Coſa ſtadia XC.* Iluam & Igilium eleganter deſcribit Rutilius. Siml.

INSVLA AEGILIVM] *In Regio exemplari* Egilum, *&* *Blandiniano*, *&* *Longolianis libris* Igilum *& in Neapolitano deeſt hac ſtatio. Plinius L.* 3. §. 12. Aegilium, & Dianium, quam Artemiſiam, ambæ contra Coſanum litus. Sur.

IGILIVM.] Ita noſtri, & recte, ut dudum viri docti monuerunt. Rutilius L. I. 325.

Eminus Igilii ſilvoſa cacumina miror,
Quam fraudare nefas laudis honore ſua.
Hac proprios nuper tutata eſt inſula ſaltus,
Sive loci ingenio, ſeu domini genio.
Gurgite cum modico victricibus obſtitit armis,
Tanquam longinquo diſſociata mari.

Vide Ph. Cluverium L. II. H. Ant. C. 2. p. 502. &, quæ inibi ad hos verſus commentatur, haud dubie improbabis. Wess.

A COSA STAD. XC.] *In Regio* à Coſa, *& numeri defecere ſtadiorum: & in Blandiniano* à Coſa ſtadia XC. Sur.

GALATA.] Hanc aliqui DCCCCCXXV. ſtadiis a Caralis Sardiniæ diſtare ſcribunt. Siml.

STAD. DCCXXX.] *In Regio numerus deſicit ſtadiorum. In Blandiniano, & Neapolitano* DCCXXX. *Cum ſupra in Blandiniano* DCCCCXXV. *& in Neapolitano* DCCCCCXXXV. *adſignentur.* Sur.

ET A TABRACA EX AFRICA STAD. CCC.] *In Regio numeri deleti ſunt, & ſupra* ſtadia CCC. *In Blandiniano, & Neapolit.* à Tabraca & Africa ſtad. CCC. Sur.

A TABRACA.] *Et Africa* omnes noſtri. Wess.

INSVLA PALMARIA.] *Plinius L.* 3. *C.* 6. *alterius* Palmariæ *inſula meminit maris* Tyrrheni. *Hujus mentionem non reperi.* Sur.

STADIA XLV.] Cuſani alter ſtadia XL. Wess.

PHALANS.] Alias *Phalaris*. Siml.

INSVLA PHALANS.] *In manuſcriptis exemplaribus & Longolianis libris legitur.* Sur.

PHALANS.] *Phalaris* eſt in Lugdunenſi edito; quo nomine inſulam nondum reperi. *Phorbantiam* ex Ptolemaeo novimus, quam Ph. Cluverius eandem ac Plinii *Bucinam* L. III. C. 8. eſſe conjicit, eodem referens L. II. S. A. C. 15. ex Anaſtaſio Bibliothecario in Pontiano: *Eodem tempore Pontianus Epiſcopus & Hippolytus presbyter exilio ſunt deportati in Sardiniam in inſulam Bucinam*; quod tamen haud recte fieri arbitrer. Quid enim? eademne *Sardinia* ac *Bucina?* Imo vero aut falſus eſt Anaſtaſius, aut in *Sardiniam inſulam nocivam* ſcripſit. Aperta res eſt ex antiquiſſimo Pontif. Roman. Catalogo, quem Aegid. Bucherius Comment. in Victorii Canon. p. 271. inſeruit, quemque Vitarum Pontif. ſcriptor ſequi adſuevit: *Eo tempore*, inquit Catalogi auctor, *Pontianus & Hippolytus presbyter in inſulam nocivam Sardiniam exules deportati ſunt*. Habet, ut in viam redeam, Plinius inſulam *Ficariam*, Caralitano promontorio prætentam: utra vero noſtra ſit, an longe diverſa, mihi non liquet. Wess.

VVL-

ANTE PROMONTORIVM APOLLINIS AEGIMVRVS INSVLA A CARTHAGINE STADIA CCXXX.

INTER ITALIAM ET SICILIAM.

INSVLAE NVM. III. PONTIAE.
A TERRACINA STADIA CCC.
INSVLA PANDATERIA A TARRACINA STADIA CCC.
INSVLA AEGINA.
INSVLA AENARIA A CVMIS DE CAMPANIA STADIA XLV.
INSVLA PROCHYTA A MISENO DE CAMPANIA STADIA. XXX.
IN-

VVLTVRIA.] Fortaſſe Ἱεράκων νῆσος eſt, quam Ptolemaeus L. III. C. 3. hoc in mari memorat. WESS.

ANTE PROMONTORIVM.] MSS. conſtanter, *Ante promontorium Apollinis Aegimurus*, aut *Egimurrum, inſula*: quod quare H. Surita ſpreverit, præſertim cum Livius L. XXX. C. 24. nihil fere diſſentiat, exputare non poſſum. WESS.

A CARTHAGINE ST. CCXXX.] *Omnes harum ſtationum numeri in Reg. exemplari defecere, & in reliquis* St. CCXXX. *Livius libro* XXX. *C.* 24. Pars maxima ad Aegimurum inſulam: ea ſinum ab alto claudit, in quo ſita Carthago eſt, XXX. ferme M. ab urbe: *ut rectè conveniant utriusque auctoris numeri:* XXX. *enim* M. P. CCXL. Stad. *conficiunt: atque ideo à Livio* ferme *adjicitur.* SVR.

PONTIAE.] Has Plinius ſcribit adverſum *Formias* eſſe poſitas. SIML.

INSVLAE N. III. PONTIAE.] *In Regio* III. *defecere atque item ſtadiorum numerus, qui in reliquis manuſcriptis* CCC. *eſt. Plinius L.* 3. *C.* 6. & adverſus Formias Pontiæ. SVR.

PANDATARIA.] *Pandateria* noſtri, quam & Pontiam, parvas inſulas, a ſpeluncis, quæ circa Cajetam, ſtadiis CCL. Strabo abeſſe L. V. p. 233. refert. WESS.

INSVLA AEGINA] *In Reg. & Neapol.* Egina. *Blandiniani* Aegina: *cujus nominis inſulam* Aenariæ *adjunctam non reperi ab aliis recenſeri auctoribus.* SVR.

AEGINA.] *Egina* MSS. quæ cur huc migraverit, demiror; neque enim eſt, quantum recordor, qui Aeginam hac in ora noverit. WESS.

AENARIA.] Scripti codices *Naria*, pro *Enaria*; id enim verum inſulæ nomen eſſe Salmaſius in Solin. p. 68. oſtendit. Olim ἀναφυσημάτων πυρὸς, ut Strabo teſtatur L. V. p. 247., abundabat, quæ tamen ſenſim evanuerunt. Corn. Severus Aetnæ ℣. 418.

Dicitur inſignis flagrans Aenaria quondam
Nunc exſtincta ſuper: teſtisque Neapolim inter
Et Cumas locus eſt, multis jam frigidus annis.

Sic verſus, quod dixi adfirmantes, Aldus vulgavit. Pithoeus *Dicitur inſidiis.* Forte a poëta venerat:

Dicitur e ſignis flagraſſe Aenaria quondam,
Nunc exſtincta ſubeſt: teſtisque Neapolin inter
Et Cumas &c.

Ita probaverit Severus, quod poſuerat. Aliter Gorallus, cujus verba, ne reprehendere cogar, conſulto prætermitto. WESS.

INSVLA PROPO.] MS. habet, *Inſula Propo circa Miſſedone de Campania ſtadiis XXX.* Legendum autem eſt, *Inſula Prochyra, diſtat a Miſeno Campania ſtadiis XXX.* SIML.

INSVLA PROCHYTA.] *In Regio numerus ſtad. deficit, & in Blandiniano hac ſtatio. In Neapolitano* Stad. XXX. SVR.

INSVLA PROCHYTA.] Noſtri *Propocirca a Miſſedone*; unde vulgatum recte H. Surita procudit. Virgilius Aen. IX. 715.

Tum ſonitu Prochyta alta tremit. —

ubi Servium vide. A Lugdunenſi de *Prochyta* abſunt omnia. WESS.

INSVLA CAPRARIA A PVTEOLIS STADIA CCC.
EGIRA ET CELSINA.
ITEM INSVLAE NVMERO III. AEGINA, HERACLEOTES, ET DIDYMA.
INSVLA STRONGYLOS A MESSANA STADIA CCCXX.
INSVLA LIPARIS.
A STRONGYLO LIPARIS SVNT STADIA CCC.
IN-

CAPRARIA.] Rectius *Caprea.* Plinius L. III. C. 6. *Mox a Surrento VIII. M. P. diſtantes, Tiberii principis arce nobiles, Caprea, circuitu XL. M. P.* Alia enim eſt Capraria, quam Græci *Aegilon* dixere, cujus Rutilius meminit. SIML.

INSVLA CAPRARIA.] *In manuſcriptis legitur exemplaribus, & libris Longol. etſi* Capreas *inſulam, omnes Graci, & Latini ſcriptores nominent.* Καπρίνην *ab* Hecatæo *vocatam Stephanus prodit, quod idem erit atque* Capraria. *Ptolemaeo* Καπραρία *in mari* Liguſtino, *& hac in* Tyrrheno Καπρέα. SVR.

AEGIRA ET CELSINA] *Regium exemplar habet* Celeſina, *& in Bland. & Neapolitano, & Longolianis libris* Celſina, *cujus Aurelius Caſſiodorus variarum Epiſt.* 16. *libro vii. meminit.* Curitanæ, *inquit,* & Celſinæ inſulis te Judicem per illam indictionem, noſtra dedit auctoritas: *In cujus vetuſto codice* Curitanæ *legitur. Et titulus inditur Formula Comitiva* Inſulæ Curitanæ. SVR.

EGIRA ET CELSINA.] Neutram in hac ora invenio. Pariſinus MS. hanc & quæ mox ſequetur, *Egiram*, pro Aegina, appellat, augetque ſuſpicionem, intempeſtive *Egiram* illam eſſe duplicatam. *Celſina*, ſi eadem fuerit ac Caſſiodori, ablegenda erit in Hadriaticum mare, ubi *Curictana*, ſic enim in Senatore præſtat, ſedes eſt. WESS.

ITEM INSVLAE n. III.] *Duarum ex his* tribus, *inter* Aeolias *à Plinio L. 3. C. 9. non fit mentio, niſi* Didymæ: *Strabo L. 6. p. 276. item* Didymæ *meminit, & Ptolemaeus. Stephanus unam ex* Aeoliis *eſſe, à figura cognominatam. Jam verò inter has, qua* Aegina *vocatur, fortè ea eſt qua Ptolemaeo* Ἀιγύου. SVR.

AEGINA.] Tabula ſcripta *Egiltam* circa Oſteodem inſulam ponit, quæ non alia atque hæc fuiſſe videtur: cum vero Oſteodi *Uſtica* fuerit proxima, Ph. Cluverius L. II. S. A C. 14. ab ea *Aeginam* & Tabulæ *Egiltam* diſtinguendam negat. WESS.

HERACLEOTES.] Pariſinæ ſchedæ *Eriodotes*, Cuſani *Herioclotes:* forte *Ericodes*, quæ eadem atque *Ericuſa*, Aeoliarum una. Quia tamen Tabula *Herculis inſulam* in hac ora novit, *Heracleotes* non mutabitur, niſi ea *Heraclia* ſit, quod putem, qua de mox. WESS.

INSVLA STRONGYLOS.] Strongilos *praferunt manuſcripta exemplaria. Plinio L.* 3. C. 9. Strongyle. *Strabo L. 6. p.* 276. Ἡ δὲ Στρογγύλη καλεῖται μὲν ἀπὸ τοῦ σχήματος, *Ptolemaeo item* Στρογγύλη, *ac Stephano.* SVR.

STRONGYLOS.] Sic & noſtri Ph. Cluverius & Cellarius Silium eadem forma uſum fuiſſe L. XIV. 259. obſervant:

> *Mille Agathyrna dedit, perflataque Strongylos auſtris.*

ſed ibi *Trogilos* cum N. Heinſio & Drakenburgio legendum eſt. Heſychius eandem ac Liparam facit: Στρογγύλη, συνεσπαρμένη καὶ Λιπάρᾳ νῆσος, non ſane ex vero, niſi ſi Λιπάρας νῆσος ſcripſerit, ut aut vicinam, aut in Liparaeorum poteſtate fuiſſe innuerit; ita, puto, intelligi voluit, quod de Cnido habet: Κνίδος, νῆσος Ῥόδου, & quod de Elumnio: Ἐλύμνιος, Ποσειδῶν ἐν Λέσβῳ, καὶ νῆσος τῆς Εὐβοίας· ubi tamen νῆσος τῆς Εὐβοίας præſtabit ob Stephanum. WESS.

A MESSANA.] Strabo L. VI. p. 277. Strongylen XVI. M. P. a Sicilia diſtare refert. Adde Thucydidem L. III. C. 88. WESS.

INSVLA LIPARIS.] *Manuſcripta, & Longoliani libri* Liparos, *&* Liparis *ſequenti ſtatione. Straboni* Λιπάρα, *&* Λιπάραι, *& Latinis auctoribus* Lipara; *& Ptolemaeo, & Stephano* Λιπάρα. SVR.

A STRONGYLO LIPARAM SVNT STAD. CCC.] *In Regio deeſt ſtadiorum numerus: & in reliquis* CCC. *adſignantur: cum Plinius L. 3. C. 9. à* Strongyle *ad* Liparam *mille tantum paſſus numeret.* SVR.

A STRONGYLO.] Diſtantia, quæ hic finitur,

INSVLA HERACLIA.
INSVLAE AETHVSA ET THAPSOS.
DISTAT AB OPPIDO MEGARA, ID EST, CASTELLO SYRACVSANORVM STADIA XI.

ITEM INTER SICILIAM ET AFRICAM.

INSVLA COSSVRA, A LILYBAEO SVNT STADIA CLXXX. A CLY-

nitur, nimia eſt; quæ vero in Plinio juſto minor. Nunc x. ferme M. P. utramque disjungunt. Vide Ph. Cluverius L. II. S. A. C. 14. In Pariſino, *Antrengilos Liparis.* WESS.

INSVLA HERACLIA.] Forte *Hiera.* SIML.

HERACLIA.] Videtur ea eſſe, ut dixi, quam *Herculis inſulam* circa Liparam & Didymen Tabula nominat. WESS.

ARETHVSA.] Forte *Ericuſa.* SIML.

INSVLAE AETHVSA, ET THAPSOS] *In Regio* Inſulæ Lareſtaſa. & Tapſus. *In Blandiniano* Inſula Aretuſa & Tapſus, *& in Neapolitano* Inſula Arethuſa, & Tapſus. Aethuſæ *inſula, Siciliæ adjacentis, meminit Plinius L.* 3. C. 9., quam alii, *inquit,* Aeguſam ſcripſerunt. *Eam eſſe opinantur, quæ nunc* Favignana *vocatur. Ptolemaeo inter Inſulas* Africæ *adjacentes* Αἰϑῦσα, *&* Siciliæ Αἰγῦσα. Thapſi *celebris oppidi maritimi, Africæ provinciæ, Græci, & Latini auctores meminere, &* Thapſi Inſulæ *unius poëtarum ſummi teſtimonium ſufficit, ad hunc Itinerarii locum maximè adpoſitum, quod* Megarici ſinus *ſimul meminit Aeneid.* 3. ℣. 689.

——— Vivo prætervehor oſtia ſaxo
Pantagiæ, Megarosque ſinus Thapſumque
jacentem.

ARETHVSA.] Ita noſtri, aut *Aretuſa.* Aethuſa cum Siciliam inter & Africam fuerit, locum hic tueri non poterit. Forte inſulam Ortygiam, in qua fons *Arethuſa,* in animo habuit, Vid. Ciceronem L. IV. in Ver. C. 53. WESS.

THAPSVS.] Peninſulam fuiſſe Thucydides L. VI. C. 97. indicat: nec inſolens eſt, ut inſulæ dicantur, quæ parum ab inſulis abſunt. Ita Cyzicum νῆσον πρoσπετῆ Apollonius L. I. Argon. 936. & Ariſtides tom. I. p. 416. atque alii alias appellant. WESS.

DISTAT AB OPPIDO MEGARA.] *In Regio* Megerio, *& in Blandiniano, & Neapolitano* Megera. *Strabo L. 6. p.* 268. Dorum coloniam *fuiſſe* Megaram, *quæ prius* Hybla *vocata ſit, perhibet. Ptolemaeus* Hyblam, *&* Megaram *diverſa oppida recenſet. Praterea* Megaram *eandem eſſe, quæ nunc* Auguſta *vocatur, opinantur, &* Auguſtæ vrbis *ſupra hoc Itinerario maritimo mentio facta eſt.* SVR.

CASTELLO SYRACVS.] Jam olim Syracuſani Megarenſes ſibi ſubjecerant, & caſtellis eorum agros occupaverant, Thucydide L. VI. C. 94. teſte. Στόλιον, φρύριον τῶν Μεγαρέων, de quo Ph. Cluverius L. I. S. A. C. 11., eſt apud Stephanum. WESS.

STAD. XI.] *In Regio omnes harum ſtationum numeri deleti ſunt. Blandinianum, & Neapolitanum exemplar, & libri Longolianis,* XI. *Iſidorus L. XIV. Orig.* C. 6. Thapſus inſula ſtadiis x. Sicilia remota jacens, & planior: unde & nuncupata: de qua Virgilius.

——— Thapſumque jacentem.

Igitur à Sicilia ſtadiis x. diſtat *Iſidoro, quæ huic Itinerario à* Megara ſtadiis undecim. SVR.

INSVLA COSSVRA.] Rectius *Coſyra.* SIML.

INSVLA COSSVRA] *Strabo item hujus Itinerarii auctor,* Coſſuram *inſulam* Lilybæo, *&* Clypeæ *Africæ urbi adjacentem, atque adverſam ſtatuit, & inter ambas eas urbem ſitam perhibet. In Plinii libris L.* 5. C. 7. Coſyra *& Ptolemaeo* Κόσσυρα. *Ovidius Faſtorum libro* III. ℣. 567.

Fertilis eſt Melite, ſterili vicina Coſyræ
Inſula, quam Libyci verberat unda freti.

Arbitrantur inſulam eam eſſe, quæ nunc vocatur Pantalarea. SVR.

COSSVRA.] Hoc, pro quo Pariſinus *Corſuca,* Strabonis Κόσσουρα, & numi apud Parutam,

A CLYPEA EX AFRICA STADIA DXC.
INSVLAE MALTA, HEPHAESTIA, ET PHALACRON.
INSVLA CERCINA.
HAEC A TACAPIS DISTAT STADIA DCXXII.
INSVLA GIRBA, A GITTI DE TRIPOLI STADIA XC.

IN-

tam, *COSSVRA* inſcripti, defenderint. Numeros juſto minores eſſe Scylax, qui ἀπὸ δὲ Κοσύρυ, inquit, ἐπὶ Λιλύβαιον, ἀκρωτήριον τῆς Σικελίας, πλοῦς ἡμέρας μιᾶς. amplior enim diei navigatio, quam CLXXX. ſtadiorum: idem oſtendit Strabo L. XVII. p. 834., qui intervallum inter hanc inſulam & Siciliam ſtadiis ferme IↃC. metitur. WESS.

A CLYPEA.] Sive de trajectu in Coſſuram, ſive Lilybæum acceperis, numeri non reſpondebunt: poſterius, uti alias memoravimus, longius aberat: inſula propius, quam Strabo L. VI. p. 277. a Clupea ſtadiis LXXXVIII. ſeparat. WESS.

INSVLA MALTACIAE.] Forte eadem *Melita.* SIML.

INSVLAE MELITA, ICAESIA.] *In Regio* Inſule Maltache Feſtia. *In Blandiniano*, Inſula Maltaciæ Feſta, & *in Neapolitano* Maltatiæ Feſta. Melitam *verò deſignari*, Siciliæ *adjacentem Inſulam*, & Africæ, *ex ſuperioribus Ovidii verſibus, Strabone, Plinio, & Ptolemaeo adparet, qui* Coſſyræ *itidem eam adjungit. Huic* Sicilienſi Melitæ *Strabo L. 6. p.* 277. Melitæos canes *attribuit, Plinius verò alteri, cujus infra ſit hoc Itinerario mentio.* Icæſiæ *Ptolomaeus meminit inter inſulas* Siciliæ *adjacentes, quæ mihi pro* Feſtia *ſubſtitui ex manuſcriptorum corrupta lectione videtur.* SVR.

INSVLA MALTA.] Noſtri cum editis *Maltacie Feſta*; unde de *Malthace* Plinii L. IV. C. 12., niſi in alio ea mari eſſet, ſuſpicio incidere poſſet: potior eſt Regii codicis, quam ſequemur, ſcriptura. *Melevetum* ſeriore ævo appellarunt, ut Nic. Specialis L. I. Hiſt. Sicul. C. 26., ſumpto titulo ex Milevitano Concilio, quod in hac inſula coactum imperitè putabant, ut probe Burch. Niderſtedt L. I. Melit. V. & N. C. 1. animadvertit. WESS.

HEPHAESTIA.] Ita è veſtigiis Regii MS. refingendum eſſe dudum Cluverius L. II. S. A. C. 17. obſervavit; quam conjecturam firmat Iſidori MS. Groninganus Hephæſtiam inter Aeolias *Feſtiam* L. XIV. Orig. C. 6. appellans. Nunc erit *Comino*, inter Meliten & Gaulon interpoſita, de qua B. Niderſtedt L. I. Melit. C. 9. WESS.

ET PHALACRON] *Legitur in manuſcriptis.* Phalacron promuntorium Corcyræ *inſula notum apud auctores, quod nihil ad hanc ſtationem pertinet, neque hujus nomines* Inſulæ *mentionem reperi.* SVR.

PHALACRON.] *Faliacorum* eſt in altero Cuſani; *Fallacorum* ex aliis Ortelius citat. Ph. Cluverio eſt *Gaulos* ex ſitu, qui hic ſignatur, cui opinioni ne adſtipuler, differentia, quæ inter bina ea vocabula intercedit, prohibet: nec tamen, quæ in Gauli locum ſuccedere, & occupatum tueri poſſit, nunc ſuccurrit: poſſet quidem ex illis, quas Scylax, Plinius & Ptolemaeus in hoc mari recenſent, una ſeligi; verum in re incerta, & cui meliores tantum ſubvenire libri poſſunt, conjecturam perdere nolumus. WESS.

CERCENA.] Vel *Cercina.* SIML.

CERCINA.] Inſulam circa Syrtis minoris initium haud multum a Thenis poſt Strabonem L. XVII. p. 834. Agathemerus L. I. C. 5. locat; Livius vero L. XXXIII. C. 48. prope Achollam & Thapſum. A continente non longe remota erat; cui rei contraria non ſunt ſtadia, quæ Tacapas & inſulam diſtinguunt: Diſtabant enim Tacapæ LXXX. ferme M. P., ut alias vidimus, a Thenis, quarum portui Cercina objacebat. WESS.

STAD. DCXXII.] *In Regio deeſt numerus ſtadiorum, qui in reliquis eſt* DCXXII. SVR.

INSVLA GIRBA] *Legitur in manuſcriptis exemplaribus, & Longolianis libris: ut mirum ſit* Meningem clariſſimam, *ut Plinius adſerit L. 5. C. 6.*, Africæ Inſulam, *jam hoc tempore vetus nomen amiſiſſe. Sex. Aurelius Victor de Vibio Gallo:* Creati, *inquit*, in inſula Meninge, quæ nunc Girba dicitur: & *in Concilio Carthag. ſub D. Cypriano* Momillus à Girpa *ſubſcripſit*, & Girba *corrigunt: & in Notitia Provinciarum ſub diſpoſitione Comitis ſacrarum Largitionum inter procuratores Baphiorum, Procurator Baphii* Girbitani *provincia Tripolitana recenſetur. Quum & Plinius, quod ad hanc* Baphiorum *procurationem attinet, præcipuum purpura rorem in* Meninge

Afri-

INSULA TRIAIEIA, STROTA, ET CEPHALENIA. ASTERIS, ITHACA, PAXOS, PROPAXOS, OXIA.

INTER DALMATIAM ET ISTRIAM INSULAE.

APSOROS, BRATTIA, BOLENTIA, ISSA.

LIS-

Africæ *excipi*, *poſt* Tyrium Aſiæ, *auctor eſt.* Svr.

GIRBA.] Vitioſus eſt in inſulæ hujus nomine Auonymus de Generat. Gent. in Labbei Biblioth. N. tom. I. p. 302. *Inſula autem hæ ſunt, quæ habent civitates: Sardinia, Corſica, Girda, quæ & Benigga:* pro *Girba, quæ & Meninga:* mendoſus quoque Schol. Cruquianus Horatii, qui purpuram, qua hic lanam ſaturabant, *Girgitanam* L. II. Ep. 2. 181. appellat; ridiculus vero N. Specialis L. I. Hiſt. Sicul. C. ult., inſulam ab *Hiarba* Afrorum rege nomen traxiſſe uarraus. Vide S. Bochartum L. I. Phal. C. 25. Wess.

AGVTI.] Vel *Agita inſula.* Siml.

GITTI DE TRIPOLI] *In Regio verba ea,* à Gitti, *deleta ſunt. In Bland.* à Gitti, *&* *Neapol.* à Giti. *Supra* Municipii Gitti *mentio facta eſt: quod Tripolitanæ provinciæ hic contribuitur: id enim* de Tripoli *ſignificat.* Svr.

A GITTI.] Noſtri *Agitide.* In Tabula *Girba* municipio Gitti, de quo p. 60., prætenditur. Thuanus L. XXVI. ponte Africæ continenti junctam memorat Girbam: Agathemerus vero L. I. C. 5. ſtadiis 10 C. Μήνιγγα τὴν Λωτοφαγιτῶν Cercina ſemovet, ubi forte Λωτοφαγιτίδα, quo titulo paſſim ornatur, præopraveris Wess.

INSVLA TRAGEIA.] Vel *Trageia.* Plinius *Trachia* inſulæ non procul a Paxis & Corcyra meminit. Siml.

INSVLA TRIAIEIA] *In Regio tres primæ hujus inſulæ litteræ leguntur* Tri: *& reliqua deleta ſunt. In Bland.* Traieia *legitur*, *& in Neapol.* Tagreia. *Libri Longol.* Traietia *&* Tagreria *corrigitur. Plinius L. 4. C. 12.* ante Aetoliam, Echinades, Aegialiam, Coronim *&* Thyatiram *memorat: quæ haud ſcio an ad hanc pertineat Inſulam.* Svr.

TRIAEIA.] Cuſani MS. alter *Tagreia*, Pariſinus *Tragreia.* Iſ. Voſſius ad Melam L. II. C. 7. *Tarichias* contra Carthaginis ſinum poſitas & a Scylace ac Strabone recenſitas, legit. Mihi *Trachie* Plinii, quam & Simlerus elegit, aut ejusdem *Tarachie*, quam utramque circa Paxos L. IV. C. 12. locat, placet. Wess.

SIROTA.] Plinii *Sybota.* Siml.

SYBOTA.] *In Regio* Strota *&* Chephalenia. *In Bland.* Cephalania Syrota, *& in Neapolit.* Cephalania Sirota. *Ego arbitror pro* Strota, *aut* Syrota, Sybota *legendum*, *quam Plinius L. 4. C. 12. ante* Leucimnam *conſtituit.* Svr.

STROTA.] Incertum eſt utrum *Prote*, de qua præter Plinium L. IV. C. 12. Thucydides L. IV. C. 13., an *Sybota* præſtet. Regius MS. a priore propius abeſt, a poſteriore alii. Ceterum tres inſulæ erant, quibus a porcis *Sybota* nomen erat, ut Schol. Thucyd. L. I. C. 47. docet: Livius aliam hoc nomine habet, interjectam Eleae & Atho, L. XLIV. C. 28. Wess.

ASTERIS] *Plinius L. 4. C. 12. ante* Ithacam *in alto* Aſterim *collocat*, *& hoc loco etiam* Ithacam *præcedit in Regio exemplari.* Svr.

ASTERIS.] *Ithaca* in MSS. poſtponitur. Homerus Odyſ. Δ. 845.

> *Μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης*
> *Ἀστερὶς, οὐ μεγάλη.* ———

Aſteriam Auſonius Perioch. Odyſ. IV., & Stephanus vocant Wess.

PAXOS PROPAXOS OXIA] *Hoc ordine leguntur in exemplari Regio, tametſi vox* Paxos *in eo defecit.* Paxon *Plinius L. 4. C. 12. commemorat. Hermolaus* Oxiæ *videtur legiſſe hoc loco in Antonini exemplaribus, ſed noſtris* Oxia *legitur. De* Oxeis *inſulis ſupra mentio facta eſt.* Svr.

PAXOS.] Heſychius Παξοίνης, οἱ κατὰ τὴν Ἰταλίαν, pro Παξοὶ, νῆσοι κατὰ τὴν Ἰταλίαν. Vide Pearſonium Vind. Ignat. C. 11. p. 345. Edit. Amſtel.

APSOROS.] Vel *Aproſos.* Plinius Abſyrtium, vel Abſyrtides. Siml.

APSOROS.] *In Regio* Abſoros, *& Neapolit. & in Bland.* Apſoros. *Ptolem. prima inſularum* Liburniæ *adjacentium*, Ἄψορος *conſtituitur.* Svr.

APSOROS.] Eſt quoque in Mela L. II. C. 7., qui, quod Iſ. Voſſius dudum monuit, ab Apſyrtide non recte diſtinguit. Vide & Stephan. Wess.

BRAT-

LISSA.
CORCYRA, MELITA.
A MELITA EPIDAVROS STADIA CC.
INSVLA SASO.
A DYRRHACHIO STADIA CCC.
INSVLA CASSIOPE, INSVLA GOREIRO.

BRATTIA] *In Regio* Brattila, *Bland.* Brattia, *& Neapol.* Bratia. *Plinius L.* 3. *C.* 26. Contra Surium bubus, & capris laudata Brattia. Svr.

BRATTIA.] Conſtantino de Admin. Imper. C. 36. Βράτζης, & nunc *la Brazza.* Vid. L. Holſteinium ad Stephani Βρεττολίᾳ. Wess.

SOLENNA.] Vel *Solenia.* Simi.

BOLENTIA.] *Habet Regium exemplar, quæ vox in Blandiniano exemplari deeſt. Neapolitano* Solenitia *legitur, & in libris Longolianis.* Svr.

BOLENTIA.] Noſtri *Solentia*; quo nomine inſulam ſola Tabula novit, *inſulam Solentii* appellans. Plinius L. III. C. 26. & Scylax varias inſulas memorant, ſed longe hinc abſunt, præter Ὀλύντην Scylacis, quam noſtram puto. Wess.

LISSA.] Plinio *Giſſa.* Simi.

LISSA.] *Præfertur, cum* Iſſa *notiſſima inſula, in vetuſtis exemplaribus. Plinio L.* 3. C. 26., contra Iader eſt Liſſa. Svr.

LISSA, ISSA.] Utraque ex Plinio L. III. C. 26. & Stephano atque aliis nota eſt. Zonaras tom. II. p. 67. Ἴσσα νῆσός ἐστιν ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ κειμένη. οἱ ταύτης οἰκήτορες Ἰσσαῖοι. Wess.

CORCYRA.] Hanc Plinius, Strabo, Ptolemaeus *nigram* cognominant. Simi.

CORCYRA] MSS. *Certera* aut *Cerſira.* In Suritæ editione *Cerra*, operarum peccato; quo Anſel. Banduri ad Conſtantinum Admin. Imp. C. 26. deceptus, hanc cum Porphyrogennetæ Χοάρᾳ componit. Sine dubio *Corcyra nigra* eſt, quam, quod denſiſſima & nigrantis coloris ſilva eſſet veſtita, hoc cognomine ornarunt. Apollonius L. IV. Argon. 569.

——— —— *Μελαινομένην δέ μιν ἄνδρες*
Ναυτίλοι ἐκ πόντοιο κελαινῇ πάντοθεν ὕλῃ
Δερκόμενοι Κέρκυραν ἐπικλείουσι Μέλαιναν·

Ab Aenea conditam Dictys L. V. C. 17. adfirmat; unde ſine dubio in Iſcanio L. VI. 890. ſcribi oportebit.

——— *In Hadriacas exul delabitur undas;*
Hic ubi Corcyra nigra, quam ſtruxerat ipſe,
Nomen; & exigue regnat contentus agello
Wess.

MELTA.] Vel *Meleta.* Plinio *Melita.* Simi.

MELITA.] *Manuſcripta, & Longoliani libri* Melta, *cum haud dubiè* Melita *ſit legendum. Nam Plinius L.* 3. *C.* 26. Corcyræ *ſubjungit, & inter eam &* Brattiam *&* Iſſam, *&* Illyricum *collocat: unde* Melitæos canes *adpellari, Callimacho auctore, perhibet, cui Inſula* Epiri *Stephanus itidem canes attribuit, cum* Sicilienſi *à Strabone condonentur. In Ptolemaei libris* Μελιτινὴ. Svr.

MELITA.] Noſtri *Melta.* Hanc Conſtantinus Adminiſt. Imp. C. 26. eandem eſſe vult ac illam, ad quam Paullus Apoſtolus in Actis C. 28. naufragium fecit: quam opinionem ante hos tres annos erudita diſſertatione Ignatius Giorgi, Benedictinorum hujus inſulæ collega & ſocius, aſſertum ivit. Scylax Melitam continenti vicinam facit, a Corcyra vero ſtadiis xx. Wess.

EPIDAVROS.] Sic noſtri. Tabula *Epitauro.* Olim colonia, ſed nunc in ruinis ſepulta, è quibus Raguſa ſuccrevit. Vide Conſtantinum Adminiſt. Imp. C. 29. Wess.

STAD. cc.] *In Regio deeſt numerus ſtadiorum: & in reliquis* cc. *numerantur.* Svr.

SATO.] Rectius *Saſo*, vel *Saſonis* inſula. Simi.

INSVLA SASO.] *In Regio exemplari* Sago, *& in reliquis* Sato. *Supra ſtadia trajectus ab ea inſula* Hydruntem *adſignavit, & hoc loco* Dyrrhachium *usque.* Svr.

INSVLA CASSIOPE.] Lego, *Corcyra inſula & oppida ejus Corcyra, Caſſiope,* auctore Plinio L. IV. C. 12. Simi.

INSVLA CASSIOPE.] Caſſiopes *Cicero meminit epiſtola ix. ad Tironem. lib. xvi. ad Famil. A. D. xv. K.* à portu Corcyræorum ad Caſſiopen ſtad. cxx. proceſſimus. Caſſiope *præterea urbs, & promontorium ejusdem* Corcyræ *Inſulæ.* Svr.

AB IN-

AB HYDRUNTE CASSIOPE INSULA — STADIA I.
HAE SUPRA SCRIPTAE DUAE INSULAE — STADIA XX.
INSULA PYRIDIS STAT.

IN MARI QUOD THRACIAM, ET CRETAM INTERLUIT.

INSULAE ERYTHRE, DELESSA, EUBOEA.

CAR-

INSULA CASSIOPE.] Nuſquam hoc nomine inſulam reperi, niſi in Lupi Protoſpatæ Chron. An. CIϽLXXXV., ubi de Roberto Normanno, *ingreſſus eſt Adriaticum pelagus, perrexitque in inſulam nomine Caſſiopem, ubi Status Veneticorum & filius Ducis Venetiæ cum pluribus navibus erat infeſtus Duci Roberto.* Cum vero res ad Corcyram fuerit geſta, non vana ſuſpicio eſt, intellexiſſe Lupum Caſſiopem, inſulæ ejus urbem, quam Gregorius M. L. XII. Ep. 3. *caſtrum Caſſiopi in Corcyra inſula* appellat, Gaufridus Malaterra L. III. Hiſt. Sicul. C. 24. *caſtrum Caſopolim*, pro, *Caſſiopi* ex ejus ævi more, *in inſula Caroſi.* Jovem Caſium in ea urbe, unde & nomen, venerabantur. Suetonius Neron. C. 22. *Nec profectione dilata, ut primum Caſſiopen trajecit, ſtatim ad aram Jovis Caſii cantare auſpicatus eſt.* Procopius L. IV. B. G. C. 22. Δία γὰρ Κάσιον ἵδρυσαν ποτὲ οἱ τῇδε ἄνθρωποι, ὅτου δὴ ἡ πόλις, ἐν ᾗ τὸ πλοῖον τοῦτο ἕστηκεν, ἐς τόνδε τὸν χρόνον Κασώπη ἐπικαλεῖται. ubi ſane nihil neceſſe fuerat, ut Κασσιόπη emendarent; conſtat enim è numis & Κασσώπην urbem fuiſſe dictam. Vide vero, an ex ea navi, de qua Procopius, explicari Corcyræorum numi debeant, Jovi Caſio inſcripti & navem præferentes. WESS.

INSULA GOREIRO.] *Hæc vox* Goreiro *deeſt in Regio exemplari, quæ in manuſcriptis reliquis retinetur. In Longol.* Gorreiro: *nomina penitus inaudita.* SUR.

GOREIRO.] Videtur eſſe *Corcyra*, de qua fuſe Palmerius L. II. G. A. C. 10. WESS.

CASSIOPE.] Caſſiopen, Epiri urbem, Strabo L. VII. p. 324. Brundiſio ſtadiis CIϽIϽCC. ſemovet, vetatque ne quam ejus rationem habeamus. In Corcyræ Caſſiopen recte ſatis conveniet diſtantia: Polybius enim apud eundem L. II. p. 105. Corcyram ab acra Japygia ſtadiis IϽCC. disjungit, a quo promontorio CC. ferme ſtadiis Hydrus diſtabat: Cicero præterea Tyroni ſuo L. XVI. Ep. 9. narrat, ſe unius noctis & diei navigatione Caſſiope Hydruntum trajeciſſe; jam vero νυχθημέρῳ navigationem ſtadia CIϽ. æquaſſe, Ptolemaeus L. I. Geog. C. 9. docet. WESS.

HAE S.S.] Supraſcriptas *duas inſulas* Caſſiopen & Goreiro *inter ſe* XX. ſtadiis *diſtare, videtur deſcribi, qui ſtadiorum numerus in Regio deletus eſt.* SUR.

HAE S.S. DUAE.] Duas inſulas Caſſiopen & Corcyram facit; quod mirum prima fronte videtur: nihil tamen habebit difficultatis, ſi & promontoria inſularum fuiſſe numero, & paſſim ita appellari, obſervetur. Itaque, ſi non fallit conjectura, ex Cicerone ſtadia CXX. erunt adſcribenda. WESS.

INSULA PIRIDIS.] Forte, *Thyrides inſula, in mari, quod Achaiam & Cretam interluit*, in ſinu Aſinæo. SIML.

INSULA PYRIDIS STAT.] *In Regio* Inſulæ Piridis Stat. *& in reliquis* inſula Piridis. SUR.

PYRIDIS.] MSS. *Inſula Pyridis in mari*, ſive *mare, quod Thraciam & Cretam interluit:* è quibus bene Simlerus *Thyrides inſulas*, de quibus Plinius L. IV. C. 12. fecit; cetera mutari non oportuerat, utpote vicem tituli fungentia. *Stationis* vocem noſtri manu exarati codices non norunt. WESS.

IN MARI QUOD THRACIAM.] *In Regio* In mare, quod Tracia: *& in Blandiniano* quod Trachiam &c. *& in Neapolitano* Tratia, *& infra* Pallenæ Thraciæ Inſulæ *fit mentio. In Longelianis libris:* in mari, quod contra Chium, & Cretam interluit. *Mela Pomponius, in* Aegæo *mari, prope* Thraciam, Thaſon, Imbron, & Samothracem *conſtituit lib. II. cap. vii. Et mirum videri debet in commemoratione Inſularum*, Chium *nobilem inſulam eſſe prætermiſſam.* SUR.

ERITHRA DELESSA.] Aliqui pro his ſup-

po-

CARSA CHALCIS, LEMNOS, SIGEOS.
SAMOTHRACA, ANACOLE, CALIPPIA.
CAEA, ANDROS, HIOS, TENEDOS.

TE-

ponunt *Citheram* & *Eleuſam* inſulas Peloponeſo vicinas. SIML.

INSVLAE ERITHRE] *In Regio* Inſule Ritre, *& in Blandiniano*, Inſula Erithra, *& in Neapolitano* Inſula Cridira. SVR.

ERITHRA.] Ita diſtincte codices vetuſti; quo nomine cum inſula hoc mari deſit, forte *Erythras*, Jonicam urbem, in peninſula poſitas apud Strabonem L. XIV. p. 644. intelligit: neque enim id citra uſum eſt. Ita Phaſelidem, longe projectam in altum, Herodianus inſulam dixit apud Stephan. in *Φασηλίς*, quod peninſulæ formam haberet, ut pulchre L. Holſteinius advertit; qui cum alia exempla extremo ſuo Stephano adſcripſerit, ſicuti è ſchedis, quas vir clariſſimus & ad has literas juvandas natus J. P. D'Orville mecum communicavit, intellexi, ea, ne quid tanti viri intercidat, apponam: *Inſulam pro peninſula plures dixere. Apollonius L. I. Argon.* 936. *peninſulam, in qua Cyzicus, inſulam appellat. Conſtantino L. II. Them.* 6. *Peloponneſus eſt νῆσος. Catullus de Sirmione: Peninſularum Sirmio, inſularumque ocelle; praterea Hyginus Fab. XV. Tauricam inſulam vocat, quam fruſtra Ph. Cluverius L. III. I. A. C. 4. p.* 926. *in peninſulam mutat.* Hactenus Holſteinius. Adde J. Gronovium ad Arrianum L. I. C. 9. WESS.

DELESSA.] *Praferunt manuſcripta ſex exemplaria, & Longoliani libri.* SVR.

DELESSA.] Forte *Thalluſa* eſt, quam *Telluſam* MSS. vocant, Plinii L. V. C. 32. aut ejuſdem *Phelluſa*. WESS.

CARSA.] Vel *Careſa*. SIML.

CARSA.] *Carſas* Surita vulgavit: noſtri vulgatum malunt. An *Corſeas* intelligit in Joniæ ora apud Plinium L. V. C. 31. & Strabonem L. XIV. p. 636.? WESS.

CHALCIS.] Sita prope Lesbum fuit Stephano teſte; huc aut certe ad Chalcidem circa Athon refero Senecae Herc. Oet. ℣. 803.

Et vaſta Chalcis ſonuit: & voces Cyclas
Excepit omnis: hinc petra Capharides;
Hinc omne voces reddit Herculeas nemus.

gemitus, qui *ſidera & pontum* feriiſſe dicitur, alterutram videtur requirere. WESS.

LEMNOS.] Duas habebat urbes: Galenus L. IX. Simpl. Medicam. p. 118. Ed. Baſil. Ἔςι γὰρ τῇ ὅλῃ νήσῳ τῇ Λήμνῳ κατὰ μὲν τὰ πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς μέρος αὐτῆς Ἡφαιστιάς· Κατὰ δὲ τὰ πρὸς ταῖς δυσμαῖς ἡ Μυρίνα; quarum prior Ἡφαιστία Harpocrationi, Stephano atque aliis appellatur, Ptolemaeo cum Galeno faciente. Adde Herodotum L. VI. C. ult. WESS.

SIGEOS.] Alii *Sciathus*. SIML.

SIGAEOS.] *In exemplari Regio praſertur, & in reliquis* Sigeos. SVR.

SIGEOS.] *Sciathus* ſi è MSS. eſſet, ſatis hic foret opportuna, ſed non poteſt manu exaratis libris *Sigeos* eripi: puto *Sigeon* olim fuiſſe, idque inter inſulas recenſeri, ut alia promontoria. Ecce tibi aliud exemplum ex Iſidoro L. XIV. Orig. C. 6. *Abydos inſula in Europa ſuper Helleſpontum poſita, anguſto & periculoſo mari ſeparata.* WESS.

ANACOLE.] *Praferunt eadem.* SVR.

ANACOLE.] Hanc legere non memini. *Anaphe* circa Theram, *Alopece* juxta Smyrnam ex Strabone & Plinio notæ ſunt: huccine pertineant, unde reſciſcam? WESS.

CALIPPIA.] *Regium* Callape Acea. *Blandinianum*, Calippia Cæa. *Neapolitanum* Calippea, Cea *Plinio L.* 4. *Sect.* 20. ab Helene Ceos, quam noſtri quidem dixere Ceam. SVR.

CALIPPIA.] Sic noſtri: *Calippiam* Epheſi fontem Plinius laudat L. V. C. 29., ſed is nihil juvat. An *Caliſte*, quæ dein Thera, aut *Calydna*? WESS.

CAEA.] Inſulæ hæ Cyclades dicuntur, quarum aliquæ poſtea nominantur. SIML.

CAEA.] Hoc offerunt membranæ, licet *Cea* præſtet. Ovidius Epiſt. XX. 221.

Inſula, Coryciis quondam celeberrima Nymphis,
Cingitur Aegao, nomine Cea, mari.

ubi N. Heinſium vide. *Κίως* Ptolemaeus appellat, Pintiano, Palmèrio atque aliis invitis; Mela *Cianon* L. II. C. 7., quam Iſ. Voſſius ad Scylacem p. 49. Ed. Gronov. *Ciam* eſſe juſſit. At

Pom-

Digitized by Google

TENOS, BOIA, BALESOS, ANDROS, ICOS. CALE, CHALCIA, SCYROS, ICARIA. INSVLAE STROPHADES, QVAE ANTE PLOTAE DICTAE SVNT, IN IONIO MARI, QVO GRAECIA ADLVITVR. IN

Pomponio ſubſcribit Philo in Flaccum p. 987. *παραμειψάμενος τὴν Ἀττικὴν*, inquit de Flacco in exilium abeunte, *ἄχρι τῆς Σουνιάδος ἄκρας, τὰς ἑξῆς λοιπὸν ἐπεραιοῦτο νήσους, τὴν Ἑλένην, τὴν Κίανον, τὴν Κύθνον, τὰς ἄλλας, ὅσαι κεῖνται στοιχηδὸν ἑξῆς*. plane enim *τὴν Κίανον Ceam* appellat; niſi ſi *τὴν Κέαν* ſcripſiſſe Philonem volueris, & *Κίαν* Ptolemaei probaveris. Wess.

HIOS.] Schedæ veteres & editi *Hios*, pro quo *Los*, quam inſulam circa Theſſaliam Stephanus locat, in Suritæ editione. Puto *Chion* indicari, quæ ejusdem nominis urbe, ut pleræque Aegæi maris, celebris erat. Galenus L. IX. De Simp. Medic. Facult. p. 117. *Ἀλλὰ ὥσπερ ὡς Σάμον, καὶ Χίον, καὶ Κῶ, Ἄνδρον τε καὶ Τῆνον, καὶ πάσας ἑξῆς κατὰ τὸ Αἰγαῖον, οὕτω καὶ Λῆμνον ὀνομάζομεν ἔχουσαν πόλιν ὅλῃ τῇ νήσῳ μίαν*. Atque hinc, credo, ortum eſt, ut Græcis *πόλις* & *νῆσος* ſæpe eandem rem notet. Primo videntur eas inſulas, quæ cognominem habebant urbem, *πόλεως* titulo ſignaſſe, quomodo Eupolis in Scholiis ad Ariſtoph. Aves ℣. 881. *Χίον μεγάλην πόλιν*, & Thucydides L. VIII. C. 15. *μεγίστην πόλιν* appellat, & Herodotus *Samum πολίων πασέων πρώτην* L. III. C. 139., *Aeginam* Xenophon L. II. Hellen. p. 357., *Melum* Thucydides L. V. C. 112., *Cnidum* & *Coon* Herodotus L. I. C. 144. Dein & aliæ, quæ pluribus urbibus ſuperbiebant, eadem voce notatæ fuerunt. *Lemnon* Xenophon L. V. Hellen. p. 430., *Siciliam*, *Cyprum*, *Peloponneſum* Lyſias Orat. in Andocid. C. 3., *Cyprum πόλιν μεγάλην* Himerius apud Photium Cod. CCXLIII. p. 1168. vocat. Non male ergo Virgilius Aen. III. 79. de Delo.

——— *Egreſſi veneramur Apollinis urbem.*

ubi Servium vide & Harpocrationem in *Κέως*, & Suidam in *Κίος*. Ceterum MSS. *Hios* etiam *Ion* dare poteſt, Homeri ſepulchro venerandam, de qua Plinius L. IV. C. 12. Wess.

TENOS.] *Plinius L. 4. Sect. 21.* Tenos, cum oppido, XV. M. P. porrecta, quam propter aquarum abundantiam, Ariſtoteles Hydruſſam adpellatam ait. Svr.

BOIA BALESEOS, ANDROSICOS.] *In Regio* Boia Valacſos Amdroſicos. *In Blandiniano*, Boia, Baleſos, Andros, Icos. Svr.

BOIA.] Inſulæ *Boa*, in quam Jovinianus deportari jubetur, mentio eſt in Leg. 53. C. Theod. de Haeret.; ſed ea Dalmatico litori prætenta erat, ut ex Tabula ſcripta & Ammiano L. XXII. C. 3., qui *inſulam Dalmatiæ Boas* vocat, apparet. Plinio in Harduini editione *Bavo* L. III. C. 26.; pro quo *Bua* malim; habet enim optimæ notæ MS. Vaticanus, uti Lucius L. I. Reg. Dalmat. C. 2. admonuit, *Bubua*. In hoc mari ſimili cognomine nullam reperio. Wess.

BALESOS.] Neque hanc novi. *Halonesos* ex Demoſthene & aliis non obſcura eſt: *Boliſſon* maritimam Aeoliæ urbem habet Stephanus: alterutram, qui volet, eligat. Wess.

ICOS.] Vel *Ios*. Siml.

ANDROS ICOS.] Ita diviſis vocabulis MSS. excerpta. Supra quidem *Andros* fuit memorata, quæ hic intempeſtive eſt repetita, aut, *Anhydros* eſſe debet, de qua Plinius L. IV. C. 31.; *Icos*, una Cycladum, ex Scylace, Livio, Strabone & Stephano nemini ignota eſt. Hyginus Fabulator C. 276. *Cyclades inſulæ ſunt novem, id eſt, Andros, Micos, Delos* &c.; ubi *Myconos* emendant; ego vero *Icos*. Wess.

CALE, CHALCIA, SCYROS, ICARIA.] Chalciæ Inſulæ *longè ab his ſita: Plinius L. 4. Sect.* 23. mari Cretico *tribuit. In Regio, pro* Scyros, Tyneſros. *In Blandiniano* Styros, *& in Neapol.* Sciros. *Infra* Scyri *cum* Paro *inſula meminit.* Svr.

CALE.] An *Cœla* Plinii L. IV. C. 31.? Wess.

CHALCIA.] *Χαλκίαν τὴν νῆσον τὴν Ῥοδίων* Theophraſtus L. VIII. Hiſt. P. C. 3. Vide Thucydidem L. VIII. C. 41., & quæ viri docti notarunt. Wess.

SCYROS.] Regii codicis ſcriptura ad *Niſyrum* videtur ducere, quæ a Chalcia non multum aberat, ut Strabo L. X. p. 488. docet. Wess.

PLOTAE.] Alias *Plodæ*, ſed mendoſe. Siml.

QVAE ANTE PLOTAE] *Idem à Pomponio, & Plinio L. 4. C. 12. proditur: & Straboni, ac Plinio duæ ſunt* Strophades, *atque item Stephano. Dionyſio Alexandrino* ℣. 465. Aeolides Plotæ

IN HIS HARPYIAE MORABANTVR.
INSVLAE CEPHALENIAE ZACYNTHOS, ET DVLICHIA.
HIC EST MONS ITHACVS, VBI EST PATRIA VLIXIS.
INSVLAE PARNASSI MONTIS DRYOPES.
INSVLA SAMOS IN MARI AEGEO.
IN HAC IVNO NATA EST.

IN-

nuncupantur, qua in verſione Avieni carmen luxatum exſtat. Svr.

PLOTAE.] Apollonius L. II. Argon. 296.

—— Στροφάδας δὲ μετακλείουσ' ἄνθρωποι
Νήσους τοῖόγ' ἕκητι, πάρος Πλωτὰς καλέοντες·

—— *Strophades cognominarunt homines*
Inſulas ejus rei cauſſa, quas ante Plotas dixerant.

Cauſſam nominis dabit Servius Aen. III. 209. Wess.

IN IONIO MARI.] *Virgilii carmine* Strophadas Graio nomine dictas inſulas Ionio in magno, *notum eſt.* Svr.

INSVLAE CEPHALENIA] *In Regio* Cepalane: *& in Blandiniano*, Cephalaniæ, *& in Neapolitano*, Thephalaniæ. *ſupra jam* Cephaleniæ *mentio fit.* Svr.

CEPHALENIAE.] Sic MSS.; præſtaret *Cephalenia*, niſi voluerit a præcipua reliquas cognominare, ut Dicæarchus,

Νῆσοι Κεφαλλήνων ἐν δ' αὐτῇ κείμεναι.

Aberat ab Ithaca M. P. XII., ſi Plinio fides eſt L. IV. C. 12.; nam Artemidorus apud Porphyrium Ant. Nymph. p. 114. Ed. Barneſ. ſtadiis tantum XII. a Panormo Cephaleniæ ſeparat; in quibus tamen numeris error ineſſe videtur. Wess.

ET DVLICHIA] *In Regio, & Neapolitano* Dulcia *& in Bland.* Dulicia: *cum ab Homero, Virgilio, Strabone, Pomponio, & Plin.* Dulichium *vocetur.* Svr.

DVLICHIA.] *Dulcia* noſtri. Sed quid eſt *mons Ithacus*? Inſulamne, ſcopulis obſitam, intelligit? De ea Artemidorus: Ἰθάκη σταδίων ὀγδοήκοντα πέντε, στενὴ δὲ, καὶ μετέωρος. nec multum abit Dicaearchus:

Ἰθάκη σταδίων δ' ὀγδοήκοντα, στενή.

Id dubium eſt, utrum de ambitu an inſulæ longitudine intelligi LXXXV. ſive LXXX. ſtadia voluerint. Strabo de circuitu accepit L. X. p. 455., quem Plinius L. IV. C. 12. XXV. M. P. metitur. Puto, quod & Palmerio L. IV. G. A. C. 23. placuit, de longitudine inſulæ utrumque egiſſe: major enim amplitudo eſt. Wess.

PATRIA VLIXIS] *Præferunt manuſcripti libri, quemadmodum in vetuſtiſſimis exemplaribus ferme ſemper legitur* Vlixes: ſic, *ut Quinctilianus L. 1. C. 4. auctor eſt*, Ὀλυσσεὺς, quem Aeoles Ὀδυσσεία fecerint, ad Vlixem deductus. *Cicero* Ithacam, *non* Dulichium, *patriam Vlyſſis appellat.* Ac nos, *inquit I. de Orat. C. 44.* quod maxime debet, patria noſtra delectat, cujus rei tanta eſt vis, tanta natura, ut Ithacam illam in aſperrimis ſaxulis, tanquam nidum adfixam ſapientiſſimus vir immortalitati anteponeret. *Virgilius* altricem terram *nuncupavit Aeneid.* 3. 271.

Effugimus Ithacæ ſcopulos, & Laërtia regna,
Et terram altricem ſævi exſecramur Ulyſſis.

Et Cicero eandem terram, parentem & altricem patriam *dici perhibet oratione pro Flacco.* Svr.

INSVLAE P. M. DIOPES.] Alii *Triopeo inſula*, cujus habitatores quondam Parnaſſi montis accolæ fuerunt, Plin. L. IV. & Strabo L. VIII. Siml.

DRYOPES] *In Regio exemplari* Driopes, *& in Blandiniano* Dyopes, *& in Neapol.* Cliopes. *Longol.* Dropes. Parnaſſo *&* Heliconi *montibus* Criſſæus *ſinus expoſitus eſt: quo tamen cognominentur Inſula* Dryopes, *mihi incognitum eſt. Stephanus* Cythnum *inſulam* Dryopim *vocatam perhibet.* Svr.

INSVLAE DRYOPES.] Si *Incola Parnaſſi montis Dryopes* legerentur, res aperta atque expoſita eſſet; hunc enim montem Dryopes, prius-

INSVLA BOEOTIAE AVLIS.
IN HAC GRAECI ADVERSVM TROIANOS CONSPIRAVERVNT.
INSVLA PALLENE IN THRACIA.
IN HAC MINERVA NVTRITA EST.

IN-

priuſquam in Peloponneſum concederent, incoluerunt. Vid. Strabonem L. VIII. p. 373. & Pauſaniam Meſſen. C. 35. Serviumque Aen. IV. 146. Nam de *inſulis Dryopibus* vereor, ut conſtitui quid poſſit. WESS.

SAMOS.] Lactantius L. I. Inſt. Div. C. 17. *Inſulam Samum ſcribit Varro prius Partheniam nominatam; quod ibi Juno adoleverit, ibique etiam Jovi nupſerit.* Adde Pauſan. Achaic. C. 4. & Apuleii Florid. p. 350. WESS.

INSVLA BOEOTIAE AVLIS] *In Regio* Inſule Bœtiæ Aulis. *In Blandiniano & reliquis* Inſula Bœotiæ Aulis. *At ineptum videtur urbem* Bœotiæ *inſulam facere, cum* ſtationem ad Aulidem *ſignificet, quæ in continenti Bœotia ſita eſt, ex adverſo* Chalcidis, *urbis* Eubœæ *inſulæ. Quare ita interpungendum arbitrarer, ne in hanc ineptiam incidatur:* In hac Juno nata eſt inſula † *ut ſtatim ſubdatur*, Bœotiæ Aulis † & ſtationem ad Aulidem *ſignificet. Ptolemæo enim* Bœotiæ Aulis *cognominatur*, Βοιωτίας Αὖλις. *At cum videam à Manilio lib. iv. ℣. 535. inter inſulas*, Aulidem *connumerari, nihil, tametſi præpoſterum videatur, in hoc Itiner. auctore negligendum, aut contemnendum exiſtimo. Manilii verſus ſunt:*

Pulſatur Cypros Aegyptia fluctibus omnis
Totque minora ſalo tamen emergentia ponto
Littora, & æquales Cycladas Deloſque Rhodonque,
Aulidaque & Tenedon, vicinaque Corſica terris.

De conjuratione vero, Poeta carmen notiſſimum eſt:

Non ego cum Danäis Trojanam exſcindere gentem
Aulide juravi ——

Pompon. Mela C. 3. L. 2.: Aulis, *inquit*, Agamemnoniæ, Grajorumque claſſis in Trojam conjurantium ſtatio. SVR.

AVLIS.] Eodem jure, quo Iſidorus Abydum inſulis accenſet, *Aulidem* hic ſcriptor inſulam facit: conſentit Servius Aen. IV. 426. *Aulis inſula eſt, vel portus, in Aegeo mari, in qua Græci conjurarunt.* WESS.

INSVLA PALLENE IN THRACIA.] Pallene Thraciæ *item oppidum, non* inſula *Stephano*, & Cherrhoneſus, *cujus anguſtias Gigantes incoluiſſe*, & Phlegræa *bella memorant. Plinio L. 4. C. 10.* Macedoniæ *juxta* Canaſtræum *promontorium, oppida* Pallene, Phlegra. Dianam *vero non* Minervam, Palleneam *cognominatam Plutarchus in* Arati *vita meminit.* SVR.

PALLENE.] Cherſoneſus erat, quam & alii inſulam appellarunt. Philargyrius Georg. IV. 390. *Pallene inſula ſecundum Thermedontem, dicta a Pallene, Sithonis filia*; qui tamen perperam nobis *Thermodontem* pro Thermæo ſinu, cui Pallene vicina erat, obtrudit. Ex mox † *Pallene autem eſt Cherſoneſus in Thracia, cujus in faucibus Torona eſt oppidum:* ita lege † nam *Corone* alium ſitum obtinet. Nec diſſidet auctor ſcholii ad Libanii Declam. XIX. tom. I. p. 505. Ποτίδαια ἡ Κασσάνδρεια. Παλλήνη ὅλη ἡ νῆσος. neque etiam Jo. Cameniata Excid. Theſſalon. C. 37. κατηγέρθη ἀεὶ τὰ τέλη τῆς νήσου τῆς καλουμένης Παλλήνης. Plura de Pallene Dukerus in Thucyd. L. IV. C. 120. WESS.

IN HAC MINERVA] *Dianam Palleneam*, quod Surita opinabatur, Plutarchus in Arato non memorat, ſed quæ Pellenæ in Achaia colebatur. Minervae Pallenidos eſt in Euripidis Heraclid. 849. mentio.

Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον
Δίας Ἀθάνας ——

& ℣. 1031.

Δίας πάροιθε παρθένου Παλληνίδος.

Verum illa ex Pallene Atticæ pago cognomen traxit. Heſychius Παλληνίας Minervam ἐν Χαλκίτῃ eſſe dictam ſcribit, quæ forte ad Chalcidem circa Pallenen cum L. Holſteinio ad Stephani Χαλκὶς referenda eſt. De incunabulis Minervae nihil, ut plerisque in fabulis, certi. Alal-

 come-

Digitized by Google

INSVLA CYPRVS SIVE PAPHOS, VENERI CONSECRATA, IN CARPATHIO MARI.

ITEM IN HELLESPONTO INSULAE CYCLADES INTER AEGEVM ET MALIAEVM MARE CONSTITVTAE, CIRCVMDANTVR ETIAM PELAGO MYRTOO.

DELOS.

IN

comenis in Bœotiæ pago educatam ferebant, alii Alipheræ in Arcadia. Vid. Pauſaniam Arcad. C. 27. & Bœotic. C. 33. Ovidium Metam. XV. 356. Wess.

INSVLA CYPRVS SIVE PAPHOS] *Pomponius de Cypro L. 2. C. 7. Prope media, inquit*, Cypros ad ortum occaſumque ſe mittens, recto jugo inter Ciliciam, Syriasque porrigitur ingens, ut quæ aliquando nomen regni (*ita enim legendum pro* novem regna) ceperit, & nunc aliquot urbes ferat, quarum clariſſimæ Salamis & Paphos. *Nam quod* Paphi *nomen inſulæ tribuitur hoc Itinerario, Anſelmi unius, quod ſciam, auctoritate fulciri poteſt.* Sur.

INSVLA CYPRVS] Cum primum hæc verſabam, *Cyprum & Paphum* a ſcriptore veniſſe putabam: imitatumque adeo eos ſcriptores, qui provinciam & præcipuam in ea urbem ſæpe conjungunt. Xenophon Epheſius L. V. p. 66. ᾔει δὲ ἐπ' Αἰγύπτου τε καὶ Ἀλεξάνδρειαν. *Proficiſcebatur in Aegyptum & Alexandriam.* Ampelius C. 2. *Abeſt ab Aegypto & Alexandria M. P. LX.* Præcipue vero eos, qui *Cypro Paphum* apponunt: Euripides Bacchis ℣. 400.

Ἱκοίμαν ποτὶ τὰν Κύπρον,
Νᾶσον τὰς Ἀφροδίτας,
Πάφον θ', ἂν ἑκατόστομοι
Βαρβάρου ποταμοῦ ῥοαὶ
Καρπίζουσιν. ———

ubi omnino cum Meurſio L. I. Cypri C. 30. Βωκάρου ποταμοῦ ex Heſychio legendum eſt. Alcman apud Euſtathium in Iliad. B. p. 231. Κύπρον ἱμερτὰν λιποῖσα καὶ Πάφον περιῤῥύταν. Aeſchylus apud eundem: Κύπρου Πάφου τ' ἔχουσα πάντα κλῆρον. At re preſſius examinata, hæc homini ne quidem in mentem veniſſe, ſolito ad ſerioris ætatis conſuetudinem ſua dirigere, animadverti: tum quippe Paphum pro inſula habuere, ut Servius ad Georg. II. 64., & Iſidorus L. XIV. Orig. C. 6. *Cyprus inſula*, inquit, *a civitate Cypro, quæ in ea eſt, nomen accepit: ipſa eſt & PAPHOS, Veneri conſecrata in Carpathio mari*: quæ ultima adeo his gemina germana ſunt, ut, niſi Hiſpalenſem præſulem hinc hortulos ſuos rigaſſe velis, indidem ſumpta videri poſſent. Jam quod Melae verba, quæ Surita emendat, ſpectat, ea nulla egent medicina. Novem præcipua dignitate urbes inſulam illuminabant; quæ cum ſuos ſibi reges olim habuerint, ut Plinii, Strabonis, Diodori Siculi, quorum loca conduxit Meurſius L. II. Cypri C. 7., auctoritate cognitiſſimum eſt, quid miremur *novem Cypri regna?* Wess.

VENERI CONSECRATA] *Pomponius L. 2. C. 7. de* Aria *inſula*, Marti conſecratam *perhibet. Ita enim in vetuſto legitur exemplari, non* ſacrata. Sur.

ET MALIAEVM MARE] *In Regio* Malleum, *& in Blandiniano* Mallieum, *& in Neapolitano* Maileum, *Stephano gentile nomen*, καὶ ἀπὸ τοῦ Μάλεια, Μαλεάτης Ζεὺς, *&* Μαλειαῖα ἄκρα. *Mela Pomponius L. 2.* C. 3. Maliacus, & Opuntius, grandes ſinus. *Plinio item* Maliacus ſinus ab incolis dictus. Sur.

ITEM IN HELLESPONTO.] Denuo hæc paria ſunt Iſidori verbis L. XIV. Orig. C. 6. ubi de Cycladibus: *In Helleſponto inter Aegeum & Maleum mare conſtituta circumdantur etiam pelago Myrtoo.* Wess.

EX LATONA NATI SVNT] *Homerus in Hymnis Apollinem in* Delo, *& Dianam in* Ortygia, *quæ eadem inſula eſt, natam dicit: nec tamen deſunt, qui diverſam eam à Delo intelligi velint.* Sur.

ORTYX DICTA EST] *In Regio & Blandiniano* Ortyx, *& in Neapolitano* Ortygia: *& in Longolianis libris* Ortix, *&* Ortigia *corrigitur.* Ortygiam *dictam Plinius L. 4. C. 12. auctor eſt, non* Ortygem. *Alterius inſulæ* Ortygiæ Syracuſis *adjacentis Strabo meminit. Virgilius de ea iii. ℣. 694. Aeneid.*

Sica-

Digitized by Google

IN HAC APOLLO ET DIANA EX LATONA NATI SVNT.
HAEC INSULA ORTYX DICTA EST AB ASTERIA SORORE LATONAE, QVAE CVM VIM IOVIS FVGERET, IN COTVRNICEM CONVERSA, ILLVC DELATA EST.
MYCONOS A DELO DISTAT . . STADIA D.
ICASIA A MYCONO DISTAT STADIA CCC.
DIONYSA, EDENEDIA, SCYROS.
INSVLA PAROS.

Sicanio prætenta ſinu jacet inſula contra
Plemmyrium undoſum, nomen dixere priores
Ortygiam.

SVR.

ORTYGIA.] Nihil ab his diſſidet Tzetzes in Lycophron. ỷ. 400; nihil etiam Lactantius in Statii Thebaid. L. IV. 796. Vide, qui hanc fabulam excuſſit, Ill. Spanhemium ad Callimachi Hymn. in Delum ỷ. 37. WESS.

AB ASTERIA SORORE LATONAE] *In Callimachi Scholiis, non* Aſteriam, *ſed* Latonam *in coturnicem verſam perhibetur.* SVR.

MIGANOS.] Vel *Myconos.* SIML.

MYCONOS.] Plerique MSS. *Miganos*: alter tamen Cuſani *Miconos.* Inſula erat ſterilis, λυπρὰ Athenæo L. I. C. 7., præbuitque urbanioribus Græcis uberem bene atque acute dictorum ſegetem. Plinius L. IV. C. 12. XV. M. P. a Delo removet; ut in alterutro ſit peccatum: forte in utroque, quamquam gravius in noſtro: multo enim brevius noſtra ætate inter utramque intervallum Turnefortius Epiſt. VI. p. 106. obſervavit. WESS.

ICASIA.] Vel *Incaſia*, vel potius *Icaria*, ſeu *Icaros.* SIML.

ICASIA A MYCONO DISTAT.] *In manuſcriptis* Icaſia *legitur, & in Longolianis* Incaſia, *&* Icaſia *corrigitur. Stephanus* Nicaſiæ *parva Inſula prope* Naxum *meminit, & item Suidas; ut ego non verear* Nicaſiam *apponere, pro* Icaſia. SVR.

ICASIA.] Malim cum Simlero *Icaria*, quam Iſidorus L. XIV. Orig. C. 6. Myconum inter & Samum locat. Vid. Turnefortium Epiſt. IX. p. 153.

DIONYSIA.] Plinio Donyſia. SIML.

DIONYSA] *In Regio* Dioniſſa, *& in Blandiniano* Dyoniſa, *in vetuſtis Virgilii exemplaribus* Donyſam, *&* Donaſam, *& item in pervetuſto Taciti exemplari, quod Leonis X. tempore in lucem prodiit*, Donuſa Ann. 4. C. 30. SVR.

DIONYSA.] *Donyſa* verum inſulæ nomen eſt, quod τὸ ἀπὸ Διονύσου ex *Dionyſia* natum volunt, haud ſcio an perperam. Virgilius Ciri ỷ. 475.

Proſpicit incinctam ſpumanti litore Cythnon,
Marmoreamque Paron, viridemque adlapſa
Donyſam.

WESS.

EDENEIDA.] Vel *Edenedia*, vel *Eudemia.* SIML.

EDENEDIA] *Præferunt vetuſta exemplaria: nomen mihi inauditum.* Odiæ *Inſula à Plinio fit mentio.* SVR.

EDENEIDA.] MSS. excerpta, *& Deneida*: unde, ſi parum adjuventur, *Rene*, *Dia* emergent; quarum *Rheno* Delo fuit proxima: *Dia* vero plures, ut circa Melum & juxta Amorgum, de quibus Schol. Theocriti Idyl. II. 45. Poſſes & inde *Helenen* procudere, qua de Plinius. Si tamen Simleri *Eudemia* è MSS. foret, ceteris præſtaret ob Plinium, qui eam ante Thermaeum ſinum L. IV. C. 12. locat. WESS.

SCYROS.] Vel *Syros.* SIML.

SCYROS] *Præferunt manuſcripta exemplaria, & Longeliani libri, cum ſupra* Scyri *facta ſit mentio. Plinius L. 4. Sect.* 23. Syrnon *Inſulam ab* Andro LXXX. M. P. *conſtituit.* SVR.

SCYROS.] Si *Scyros* ſupra bene habeat, *Syros* a me præferetur. Servius Aen. III. 76. *Nam inter Myconum & Gyarum, Syrum, unam de Cycladibus eſſe dicunt; unde fuit Pherecydes philoſophus.* Ita lege, *Scyro*, quam editi habent, damnata: Pherecydes enim *Syrius* fuit, ut ex Diogene, Suida atque aliis conſtat. Contra peccatum eſt in Polyaeno L. III. C. 4. Φορμίων ἀποβὰς ἐς τὴν Χαλκιδικὴν καὶ ἁρπάσας σὺν ὀλίγῳ τῷ ἐκ τῆς χώρας Σκύρῳ προσέσχε. male vulgo Κύρῳ. Refe-

ro

IN HAC LAPIS CANDIDISSIMVS NASCITVR, QVI DICITVR PARIVS.

NAXOS. IN HAC ARIADNE A THESEO RELICTA, A LIBERO PATRE ADAMATA EST.

PHOCAE, LEVCE, CYTHNOS, ASCAPHOS.

SE-

ro ad Syrum elegantem numum ex Theſ. Britan. tom. I. p. 254., qui Deorum Cabirorum capita, ſtellis inſignia, prorſus ac ſi a Dioſcuris nihil differrent, oſtentat, & CYPIΩN cognomen: Cabiros enim in Aegæi maris inſulis præcipue fuiſſe cultos, & a Dioſcuris veteri honore pæne privatos egregie, ut omnia, Celeb. Tib. Hemſterhuſius ad Lucianum docuit. WESS.

INSVLA PAROS.] Quod de marmore additur notiſſimum & ſimile Iſidori verbis L. XIV. Orig. C. 6. Erant inſulæ, quæ recenſentur, vicinæ: Statius L. I. Achil. princ.

— Et innumera mutabant Cyclades aura,
Jam Paros, Olearosque latent. Jam raditur alta
Lemnos, & a tergo decreſcit Bacchica Naxos,
Ante oculos creſcente Samo. Jam Delos opacat
Aequor. —

quibus in verſibus *Lemnos* non ſane ſuum locum occupat, Cycladibus immixta, a quibus remotior erat. Rectius Virgilius inſtituit Aen. III. 125. De Naxo, & Ariadne, in ea a Theſeo deſerta, Diodorus L. IV. p. 264. WESS.

FOCE.] Forte *Pholegandros.* SIML.

PHOCAE] *In Regio* Focœ, *& in Blandiniano & Neapolitano* Foce. *Plinio L. 4. Sect.* 20., ante Sammonium promontorium, Phocæ. SVR.

LEVCE] *Plinio L. 4. C. 12. duplex* Leuce: Dextra Cretam habenti, contra Cidoniam Leuce, & contra Itanum promontorium Oniſa, Leuce. SVR.

CYNTHOS.] Rectius *Cythnos.* SIML.

CYTHNOS.] *In Regio* Leucocinthos, *& in Blandiniano* Leuce Cinthos, *& in Neapolitano* Leuci Chintos, *legendum* Cythnos. *Plinius L.* 4. C. 12. *juxta* Seriphum, Prepeſinthum, *&* Cythnon *ſtatuit, cujus Ptolemaeus, & Stephanus meminere. Suidas unam eſſe ex Cycladibus* Κύθνον. SVR.

CYTHNOS.] MSS. *Cinthos* & *Chinctos*; è quibus viri docti verum inſulæ nomen probe eruerunt: mons Deli *Cynthos* videtur librario fraudi fuiſſe. WESS.

ASCAPHOS.] *Hujus Inſulæ nomen non reperi.* SVR.

ASCAPHOS.] Vide utrum *Scapus* an *Aſtypalæa* ſit, quam utramque in Plinio L. IV. C. 12. invenies. WESS.

SERIPHOS.] Paſſim hæc inſula, ut ſaxoſa & aſpera, notatur. Τρηχεῖαν Σέριφον Hegeſippi Epigramma, quod ad Stephanum Holſteinius edidit, appellat, nuperque Turnefortius Epiſt. IV. p. 69. rupibus præruptis plenam vidit & deſcripſit: mirum itaque eſt Ovidio Metam. VII. 464. *planam* dici, magisque, a N. Heinſio defendi. Equidem, ſi *parvam* Conſtantii Fanenſis & Fabri ſpreveris, quoniam *plenam* MSS. quidam edunt, mallem:

Florentemque Cythnon, Scyron, Theramque, Seriphon,
Marmoreamque Paron. —

ut *Thera* intelligatur, Anaphes, de qua poëta ante, vicina. WESS.

SIPHNOS.] *In Regio* Siphnos, *& in Blandiniano* Siphonos, *atque in Neapolitano, & Longolianis libris. Plinius L. 4. Sect.* 20. Siphnum *cum* Seripho *etiam adjungit*, Inſulam circuitus XXVIII. M. P. antea Meropiam, & Acin cognominatam: & in ea Inſula lapidem eſſe, qui cavatur, tornaturque in vaſa, coquendis cibis utilia vel ad eſculentorum uſus, quod in Comenſi Italiæ lapide viridi accidere notum erat. *Ptolemaeus inter Cyclades* Siphnon *recenſet. Stephanus* Meropem, *non* Meropiam *cognominatam perhibet.* SVR.

CIMELOS.] *In Regio, & Neapolitano,* Cimelos, *& in Blandiniano* Cymelos. *Plinio L. 4. Sect.* 24. Cimolus, *quæ* Echinuſſa. SVR.

CIMOLVS.] Celeberrima ob ſui nominis glebam, de cujus in medicina uſu Dioſcorides L. V. C. 176.; Ovidius Metam. VII. 463.

——— Cretoſaque rura Cimoli.

WESS.

COS.

Digitized by Google

SERIPHOS, SIPHNOS, CIMELOS, COOS.
OLEAROS, ANDROS, GYAROS.
SVPRASCRIPTAE INSVLAE, IN MARI VAGARI SOLITAE ERANT. HAS APOLLO CONLIGAVIT, ET STABILES FECIT.

E X P L I C I T.

COS.] *In manuſcriptis* Coos, *cum monoſyllabum ſit. Auſonius:*

Aſperſit cautes, & dira aconita creat Cos.
Svr.

COOS.] Sic omnes, quod prorſus damnabile non eſſe, ex Stephano, & quem ibi teſtem excitavit Holſteinius, Euſtathio liquebit. Wess.

ANDROS GYAROS.] *Cum ſupra* Andron, *nobiliſſimam Inſulam recenſuerit, fortè hoc loco* Letandros *legendum, quam Plinius L. 4. Sect.* 23. *cum* Gyaro *Inſula itidem adjungit*, Odia, Letandros, Gyaros: *tametſi in vetuſtis exemplaribus legitur* Odia, Olentrandos, Gyara. Svr.

ANDROS GYAROS.] Vicinæ erant, & Romanorum ſub Impp. exiliis celebres; pejor tamen Gyarus, quam λυπροτάτην τῶν ἐν Αἰγαίῳ Philo in Flaccum p. 987. appellat. Adde Arriani L. III. Diſp. Epicteti C. 24. Wess.

APOLLO CONLIGAVIT.] *Ad poëta carmen de* Delo *reſpexit lib. iii. Aeneid.* ỹ. 76.

—— Oras & littora circum
Errantem Mycone celſa, Gyaroque revinxit;
Immotamque coli dedit & contemnere ventos.

Svr.

APOLLO COLLIGAVIT.] Inſtar omnium ad hæc firmanda vetus epigramma, ſive Petronii, ſeu alius, erit:

Delos jam ſtabili revincta terra
Olim purpureo mari natabat,
Et moto levis hinc & inde vento,
Ibat fluctibus inquieta ſummis.
Mox illam geminis Deus catenis;
Hac alta Gyaro ligavit, illac
Conſtanti Mycone dedit tenendam.

Plura, ſi cupias, Ill. Spanhemius in Callimachi Hym. in Del. ỹ. 11. 273. dabit. Wess.

EXPLICIT.] *In vetuſtiſſimo exemplari hac, pro Coronide, finis eſt: qua à vetuſtis Grammaticis adjici ſolebat, qua libri finiebantur: & in eum locum* Explicit *adjici videmus; qua de re* D. Hieronymus *ad Marcellum de Diapſalmate, quid* Explicit *ſignificet docens, à vetuſtis uſurpatum commemorat.*

In vetuſtis hujus Itinerarii *exemplaribus Fragmenti illius, quod libris à Godefredo Torino ex* Longoliano *exemplari editis, Anno M. D. xii. in fine adjicitur, veſtigia nulla adparuerunt: & multo tamen antea à Johanne Annio Viterbienſi non editum modo, ſed fictitio, & fabuloſo Commentario decoratum fuerat.* Svr.

Digitized by Google

ITINERARII ANTONINI PII FRAGMENTA.

DIVUS AUGUSTUS, QUAMVIS TOTUM ORBEM RECTE DIVISERIT, UBI AIT: ORBIS TOTUS DIVIDITUR IN PARTES TRIS, EUROPAM, AFRICAM ET ASIAM, QUAE FERE EST DUPLA AD QUAMLIBET DUARUM: IN DESCRIPTIONE TAMEN LOCORUM ORBIS MULTA LOCA, MEMORATU DIGNA, SILUIT; QUAEVE IN PRAECIPUIS ITINERIBUS OPPIDA ET URBES OCCURRANT, QUAE MAXIME TUM MILITIBUS, TUM PEREGRINANTIBUS, TUM HISTORICIS NON PARUM PROFICIUNT, NEGLEXIT: EA NOS NUNC ORDINE PERCURRERE INSTITUIMUS

AB URBE IN GALLIAS ITUR ITINERIBUS SEX, MARITIMO, LITOREO, AURELIANO, CASSIANO, TIBERINO, FLAMINIO.

I. *MA-*

ITINERARII ANTONINI.] Non fuit conſilium hæc fragmenta, quæ Jo. Annius Viterbienſis Comment. p. 539. Edit. Ant. ex collectaneis magiſtri Guilielmi ſe accepiſſe ſcribit, prætermittere; partim ne ex eorum abſentia calumniandi naſceretur occaſio; partim etiam, quod viri docti illis ſubinde pro genuinis utantur. Sunt autem duo fragmenta, quorum alterum ex proœmio, alterum ex Itinerario deprompcum eſt, ut Annius, qui rem optimè ſcivit, auctor perhibet.

MARITIMVM TENET.] *Maritimum*, ad quod Ph. Cluverius L. I. A. C. 10. adhærebat, appellat, Annio interprete, quod navi conficitur; *litoreum* quod terreſtri itinere per maritimas urbes inſtituitur: quæ tamen diſtinctio inepta eſt, & Annio digna.

PHALISCAS.] Natæ hæ *Phaliſca* ex *Faleſia*, de qua p. 501. & recentiore atque etiamnum uſitato nomine *Phaleſco*. *Caput* autem *Etruria* admodum ridiculum eſt, ex *Capo di Troja* ſive promontorio effictum, meritiſſimoque a Ph. Cluverio L. II. I. A. C. 2. p. 476. in ultimam barbariem relegatum.

ERYCIS.] Hunc portum eundem ac Lunæ Annius in Comment p. 543. eſſe ait. Sumptus eſt ex Latina Ptolemaei verſione. Vid. Ph. Cluverium L. II. Ital. Ant. C. 2. p. 457.

ENTELLIA.] *Entellam* fluvium Ptolemaeus habet, ex quo Annius oppidum condidit, de cujus originatione mirifica profert Comment. p. 543.

INTER PORSENAM.] Leander Albertus in Ligur. p. 30. *inter Porciferam & Feritorem* emendat. Credo alterum ſcripſiſſe Annium, *Porciferam* in Comment. memorantem: uterque eſt ex Plinio L. III. C. 5. ſumptus: Pheritonem tamen ſibi eripi non patitur, quem eundem ac Phaëthontem eſſe ac colonias huc deduxiſſe in fragmentis Orig. Catonis p. 516. nugatur.

MONACHVM.] Hoc verum portus Herculis Monœci cognomen, deceptus ſuæ & præcedentis ætatis ſcribendi more, eſſe aſſeverat, prætereaque, quod ineptias omnes ſuperat, vocabulum originis eſſe Aegyptiæ Comment. in Catonis Orig. p. 520.

TRANSITVM IN GALLIAS CARIARAM.] Ph. Cluverius *Carrariam* legebat L. I. Ital. Ant. C. 10. Sed intercedit Annius Comment. p. 546. *Cariara*, inquiens, *nomen eſt Etruſcum, a Car & Jara, quæ duo urbem & lunam ſignificant, teſte Divo Hieronymo de interpretationibus nominum. Hinc Cariaram urbem Lunae & regionem Lunæ ſignificat: Et vulgus corrupte Carrariam pronuntiat.* Mirum vero eſt, urbem adeo antiquam, nec Catoni, ſi Annio credimus, ignotam, ab aliis omnibus fuiſſe prætermitam.

AVRELIANVM QVOD ET.] Prorſus imperite *via Aurelia* & *Claudia*, quas diverſiſſimas fuiſſe nemo ignorat, in unam conflantur. Vid. Ph. Cluverium L. II. Ital. Ant. C. 2. p. 525. Et quænam ea *Aurelia*, per quam fertur, Annius docere nos noluit in Comment. p. 547.

THERMAS STYGIANAS.] Has ex *Stilianis*, ut vulgus nunc vocat, olim enim *Apollinares* erant, effinxit. Vid. Ph. Cluverium L. II. Ital. Ant. C. 2. p. 493. Addit Annius eas *Cajas* Straboni & Tibullo fuiſſe dictas, quas tamen

ſidi-

I. *MARITIMUM TENET* FREGENAS, CASTRUM NOVUM, CELLAS, HERCULEM, THELAMONEM, CAPUT ETRURIAE, *PHALISCAS*, TRAJANUM, POPULONIUM, VADA, LIGURNUM, *ERYCIS*, *ENTELLIAM*, DELPHINUM, GENUAM *INTER PORSENAM* ET PHERITONEM, *MONACHUM*, NICEAM.

II. LITOREUM CONTINET ALSIUM, CAERE, PYRGANUM, FORUM CELLAE, GRAVISCAS, COSAS, VOLATERRAS, PISAM, LUNAM ET IPSUM *TRANSITUM IN GALLIAS CARIARAM*.

III. *AURELIANUM QUOD ET* CLAUDIANUM FERTUR PER IPSAM AURELIAM, *THERMAS STYGIANAS*, *FORUM NOVEM PAGORUM* CLAUDII, TARQUINIAS, *SATURNIAM*, VOLCEN, TUNNIATEM MONTEM, ROSELLAS, ROSETUM, *TURSENAM*, ET *TRANSITUM APUAM*.

IV. CASSIANO ITINERE ITUR PER POLITORUM, *ARCENUM*, MINIONEM, FORUM CASSII, *ARUNTES CAMILLARIOS*, *TUDERNUM*,

ridiculi quidam præ ingenii ſtupore fecerint *Bajas*; quæ cum nuper admodum Franciſcus Marianus, Annii popularis, in Caſtigation. de Etruria repetenda duxerit, videamus quid rei ſit. Strabonis verba L. V. p. 227. ſunt: πολλὴ δὲ καὶ τῶν θερμῶν ὑδάτων ἀφθονία κατὰ τὴν Τυῤῥηνίαν τῷ πλησιόν εἶναι τῆς Ῥώμης. οὐχ ἧττον δ' εὐανδρεῖ τῶν ἐν Βαΐαις, ἃ διωνόμασται πολὺ πάντων μάλιστα. Vertit Xylander: *Abundat etiam calidarum fontibus aquarum vicina Romæ Etruria, cujus Thermæ non minus quam famoſiſſima illa omnium maxime Baiæ frequentantur*; quæ Strabonis ſententiam haud male exprimunt, licet ejus verba non bene ſint diſtincta, ut Caſaubonus jam monuit. Lege vero ut Annius & ejus ſectator Marianus juſſerunt, τῶν ἐν Καΐαις, & Strabonem magis ridiculum feceris, quam Annius cum omnibus ſuis nugis unquam fuit: quorſum enim o bone! referes οὐχ ἧττον εὐανδρεῖ τῶν ἐν Καΐαις; ubi locorum ſunt *Cajæ*, quibuſcum Thermæ Etruſcæ comparantur? Sin, ut oportet, *Bajas* retinueris, ſalva omnia erunt. Tamen *Cajæ* illæ Annio ita gratæ acceptæque fuerunt, ut Tibullus, vel invitus, earum meminiſſe debuerit L. III. 5. 1.

Vos tenet, Etruſcis natat quæ fontibus unda,
Unda ſub æſtivum non adeunda Canem.
Nunc autem ſacris Bajarum maxima lymphis,
Quum ſe purpureo vere remittit hiems.

Cajarum maxima legit: cur tandem? quia ita placet; neque enim in Strabone aut aliis ullum illis præſidium eſt. Vide quæ Scaliger & Broukhuſius de *Bajarum maxima* notarunt, & Annii *Cajis* nihil indigebis.

FORVM NOVEM PAGORVM.] Ficta hæc ſunt ad Plinii L. III. C. 5. *Novem pagi, præfectura Claudia Foroclodii*: inde Annius *Forum novem pagorum Claudii* exſtruxit.

SATVRNIA.] De hac & ceteris quid Ph. Cluverius monuerit vide L. II. Ital. Ant. C. 2. p. 513.

TVRSENAM.] Idem Ph. Cluverius L. I. Ital. Ant. C. 10. *Curſenam* malebat. At negat Annius, *Turſenam* retinens, ut a *Turſibus*, Etruriæ, ut ait, antiquiſſimis incolis, repetere poſſit Comment. 548.

TRANSITVM APVAM.] Diſtinctius explicat in fragmentis Orig. Catonis p. 520. *Apua in tranſitu Apennini ad fontes Macræ, unde Apuani Ligures ab Arno ad Macram.* Hauſit hos *Apuanos* ex Livio L. XL. C. 41., *Apuam* autem ipſe exſtruxit, ne Apuanis urbs deeſſet.

ARCENVM.] Hanc mutuatus eſt a Livio & corrupit: is enim *Artenam* L. IV. C. 61. vocat, & jam dudum ante ſuam ætatem deletam eſſe ſcribit. Annius tamen *Arcenum* retinet, & primo *Barcenum*, deinde *Bracianum*, quo nomine nunc eſt, formatum adfirmat. Vid. Cluverium L. II. Ital. Ant. C. 2. p. 522.

ARVNTES CAMILLARIOS.] Habet eosdem & magni facit Franc. Marianus. Vide vero unde nati ſint. Plinius L. III. C. 5. *Arretinos veteres*, quos Hermolaus ex inſcripto lapide egregie adfirmavit, memorat: ex illis Annius Comment. in Catonis Origin. p. 526. *Aruntinos* facit, *quos Virgilius a commentariis Thuſcorum & Secretarios & Referendarios annalium antiquorum vocet* Aen. VII. 205.

NUM, *VERENTANUM*, *UMBRONEM MONTEM*, SENAM COLONIAM, *PHOCENSES*, LUCAM ET *CAFERONIANUM* TRANSITUM IN GALLIAS.

V. *TIBERINUM* QUOD ET CIMINUM FERTUR GALLERA, LARTHENIANO SIVE VEJENTE, ROSULO, SUTRIO, *LACU ELBII*, ET JUGIS CIMINIIS, *FANO VULTURNAE*, CUJUS CLARIS GESTIS *INVIDIT LIVIUS*. *SALEUMBRONE*, VOLTURNA, LARTHE AMNI.

Atque equidem memini, fama eſt obſcurior annis,
Aruntes ita ferre ſenes, his ortus in agris
Dardanus Idaas Phrygia penetraris ad urbes.

Sic legit, *Auruncis*, qui Dionyſii Halicarnaſſei, Plinii atque aliorum teſtimoniis ſatis ſecuri videbantur, expulſis. Jam Camillus Mercurium notat, *Secretarium*, ut ait, *Deorum. Quare Camillaris ſenes Aruntes erant Secretarii & Cancellarii Lucumonum.* Egregie profecto!

TVDERNVM.] In Ptolemaeo eſt Σύδεϱνον, quod Annius correxit ex Plinio L. XIV. C. 3., nec male. Nunc *Maderuum* eſſe ait Quæſt. Annian. XXX.; cujus ſententiæ conſortes habet Leandrum & Holſteinium in Ital. Ant. Cluverii p. 41.

VERENTANVM.] Plinius L. III. C. 5. *Verentanos* habet, è quibus oppidum *Verentanum* fecit, quod omnino *Verentum* fuiſſe videtur. De eo Ph. Cluverius L. II. Ital. A. C. 2. p. 516.

VMBRONEM.] Hujus nominis fluvium novimus. Annius montem, ad cujus radices fluvius erumpir, eodem cognomine eſſe juſſit. Vide Leandrum Albertum in Thuſcia p. 85., qui hominem erroris arguit

PHOCENSES.] Hos unde crearit, docet ad Caton. Origin. p. 530.

CAFERONIANVM.] Ex *Carſaniana* apud fontem Auſeris formavit, ſed ſolitis ſuis artibus. *Caferonianum* ait eſſe Comment. p. 549. *poſterius Feronianum; dictum a luco Feronia.* Adde Leandrum, qui Annio accedit, Thuſciæ p. 56.

TIBERINVM QVOD ET.] Recte negat Ph. Cluverius L. II. Ital. Ant. C. 3. p. 565. ſe videre poſſe, cur hoc iter magis *Tiberinum*, quam, quod continuo ſubjicitur, *Flaminium*, inter Tiberim amnem & iſtud *Tiberinum* in Vmbriam verſus ductum, appellari debeat. Sit tamen *Ciminum*, quia per Ciminum ferebat montem; nonne *Roſulum*, *Sutrium*, *lacus Elbii*, *Volſinium* & *Cluſium vetus* una cum *Foro Caſſii* in *Caſſia* fuere *via?* Vide ibidem plura.

GALERA.] Hæc in Claudia via erat. Vide vero quam lepidus ſit, cum vocem a *Gallis* i. e. inundatis, unde & ratem, quæ undas ſecet, *Galeram* & *Galeam* eſſe appellatam, repetit Comment. p. 551. Prorſus ignoravit bonus Annius, *Galeram* eſſe recentiſſimæ originis, & in ejus ſede olim *Careias*, de quibus ad Antoninum p. 300., fuiſſe.

LARTHENIANO.] Ex *Marteniano*, quod nunc durat, id formavit; Cauſſam vide in Comment. ad Caton. Orig. p. 523. & in Leandri Thuſcia p. 123.

LACV ELBII.] *Ciminus* eſt. Tetigit hæc fragmenti verba eruditus auctor Diſſert. Chorogr. Ital. p. CCXI.

FANO VOLTVRNAE.] *Volsumna* Livius appellare ſolet; Adi Ph. Cluverium L. II. Ital. Ant. C. 3. p. 563., ubi hæc Anniana, ut merentur, explodit.

LIVIVS INVIDIT.] Quæ *clara geſta* intellexerit Annius, divinari non poſſe Ph. Cluverius ait: inſpexiſſet nugatoris Comment. p. 552., & advertiſſet, dolere atque indignari hominem, a Livio nullam in Romuli rebus mentionem eſſe factam Caelii Thuſci, Larthis hujus fani & Galeriti Lucumonis, qui Romulo auxilio occurrerint, & res Romanas ſtabiliverint: præterea ab eodem adfirmari, Lucerum nomen incertæ eſſe originis, quod Fabius Pictor & Varro ex Etruria derivent. Ea vero omnia præ livore & animi malignitate, ut Tuſcorum gloriam obfuſcaret, ab optimo ſcriptore eſſe neglecta. Recte proinde ut negligentem & verboſum a Cajo Caeſare fuiſſe taxatum; quæ ſibi habeat ſervetque ſepulchro: nam ut confutentur digna non ſunt.

SALEVMBRONE.] Finxit hanc urbem ex *Salebrone*, de quo ad Antoninum p. 292., Annius

AMNI, VOLSINIIS, *CLUSIO VETERI*, OLIM COMERSOLO, CLUSIO NOVO, A QUO DICTUS *CLUSENTINUS* TRANSITUS ANNIBALIS ET FESULAE TRANSITUS.

VI. FLAMINIUM HABET CASTRUM NOVUM, *OCREAM* ET OCRICULUM, *NARNIAM*, *OLIM* NEQUINAM, TUDER, HISPELLUM. *AUT A CASTRO NOVO* SPOLETUM, *CAMERINUM*, URBINUM, PISAURUM, ARIMINUM.

nius, deque ejus originatione & ſitu omnium abſurdorum ineptias exſuperat in Antiq. & Reb. Eruſc. p. 327.

CLVSIO VETERI.] Harduinus Emendat. XXXVI. ad Plinianum L. III. his verbis uſus eſt, ut Holſteinium notaret, qui *Cluſinos veteres* & *Cluſinos novos* non re & loco, ſed nomine ſolum invicem diſcrepare in Cluverii Ital. Ant. p. 75. ſcripſerat; parum ſane animadvertens, Anniana hæc ex Plinio eſſe ſumpta, & nihili habenda: tamen in partes traxit Ch. Cellarium L. II. G. A. C. 9. p. 723. Pergit Harduinus atque ex hoc loco Livium emendat L. X. C. 25. *Vere inde primo, relicta ſecunda legione ad Cluſium, quod Camars olim appellabatur;* & *Camarſolum* legit, adſtipulante Diſſert. Chorogr. Ital. p. ccx. auctore. Obſervaſſent viri egregii ex Annii incude hæc prodiiſſe, & cautius navigaſſent: neque enim aliter Annius in Livio legit, deceptus, ut Ph. Cluverius L. II. Ital. Ant. C. 3. p. 565. dudum vidit, prava Liviani codicis ſcriptura. Quo tamen novi aliquid proferret, ducem quendam *Comerſolem*, unde urbi nomen venerit, ementitus eſt in Caton. Origin. p. 529. Mirandum vero eſt, *Camarſolum* probare Harduinum potuiſſe, cum *Camertes*, qui Cluſini, Polybius L. II. C. 19. memoret.

CLVSENTINVS.] A *Cluſio* more ſolito atque ineptiſſimo *Cluſentinum* format, occaſione arrepta ex *Caſentinis* ad Tiberis fontes, ut Leander monet Thuſciæ p. 61.

OCREAM.] *Ocrem* antiquos montem confragoſum appellaſſe ex Feſto novimus, atque inde *Interocrea.* Urbem *Ocream* Annius condidit, quam juxta *Ocriculum* ſitam fuiſſe, ubi & ruinæ durent & gemmæ eruantur, admonet. Nimirum ex *Civita Docria*, ut nunc vocant, *Ocream* fecit, & ab *Ocriculo* imperite diſtinxit: cum tamen Oriculum olim fuerit, ubi *Ocria* ſive *Docria*, non in colle, qui *Otricoli* oppidum noſtro tempore oſtendit, ut viri præſtantes Ph. Cluverius & L. Holſteinius oſtenderunt. Vide hunc in Ital. Cluverii Ant. p. 101.

NARNIA.] Sumpſit a Plinio L. III. C. 5. *Narnienſes, quod oppidum Nequinum antea vocatum eſt*; genere tamen vocabuli mutato.

AVT A CASTRO NOVO.] Utitur his Conradus Janingius, doctus Jeſuita, ut vincat, plures fuiſſe *Flaminias vias*, quarum una olim ſola hoc fuerit cognomine, binæ autem reliquæ dextra ſiniſtraque ex illa fuerint ductæ Tractatu Præliminari ad tom. I. Julii p. 7.

CAMERINVM.] Hanc urbem a *Cameſe* duce, ut Spoletium a *Polo* conditore, aut *Spolo* ave, cujus auſpicio fuerit fundata, Comment. p. 553. nomen traxiſſe adfirmat. Vide Ph. Cluver. L. II. Ital. Ant. C. 6.; nam, ut aut plura addamus, aut his refellendis immoremur, nihil utique neceſſe fuerit.

F I N I S.

Digitized by Google

Digitized by Google

ITINERARIUM
A BURDIGALA
HIERUSALEM

USQUE, & ab Heraclea per Aulonam, & per urbem Romam, Mediolanum usque.

ANTE ANNOS MILLE ET TRECENTOS ſimplici ſermone ſcriptum, ex antiquiſſimo P. Pithoei exemplari editum

cum

P. WESSELINGII

ANIMADVERSIONIBUS.

Digitized by Google

PETRI WESSELINGII
DE ITINERARIO ET PEREGRINATIONE HIEROSOLYMITANA
DISSERTATIO.

Hieroſolymitanum, ſeu Burdigalenſe malueris, Itinerarium in pleriſque omnibus Antoniniano adeo ſimile eſt, ut ſine injuria ex ejus comitatu abeſſe non poſſit: profectum per easdem provincias, ſignatis iisdem manſionibus & paſſuum millibus, quibus Antoninianum diſtinctum eſt, circumducit, pluraque paſſim adſpergit, quæ & ſcire refert, & vix alibi reperias. Itaque id recentare & notis inſtruere placuit. Prius vero quam ad ea accingor, de Itinerario ipſo & ejus ſcribendi cauſſis pauca præfabor. Scriptum videtur ab homine Aquitano, quod itineris ſui initium Burdigalam fecerit, & ſacris Chriſtianis imbuto, circa poſtremos Imperii M. Conſtantini annos: id tempus Conſulatus Dalmatii & Zenophili, quo ſe Conſtantinopoli Chalcedonem tramiſiſſe profitetur, ſatis manifeſtat: nam *Hannibalianus*, quem P. Pithoeus ſcriptoris ætati firmandæ advocavit, Hannibal dux Carthaginienſium eſt, & alioſum pertinet. Digeſtum hoc fuiſſe conſilio arbitrer, ut Hieroſolyma cogitantibus fax præferretur, & via monſtraretur; ad quam rem & multo accommodatiſſimum eſt: hoc enim duce cuivis in promptu erat ſuſceptum iter abſolvere. Ea quidem tempeſtate membranas, quæ depictum orbem oſtendebant, frequens uſus terebat, nec ita tamen ad itinera conficienda aptæ cenſebantur; anguſtia earum manſiones obſcurioresque mutationes, quas noſſe peregre abituri intererat, excludebat; neque indidem millia paſſuum, quæ urbes manſionesque ſeparant, & cognita ad iter ſine moleſtia decurrendum juvant, tam facili opera ſumi poterant. Quæ mihi ſane cauſſa viſa eſt, quamobrem in illis ſtadiisque admetiendis veteres ſæpe numero accuratiſſimi fuerint. Sit ad hanc rem nobis exemplo Galenus, qui terræ Lemniæ cauſſa in eandem nominis inſulam profectus &

priore itinere a recto tramite deflectens, ne aliis idem uſu veniret, ſolicite & cum cura, Philippis è Macedonia ad mare, quod cxx. ſtadiis aberat, hinc in Thaſum, a continente ſtadiis ferme cc. remotam, atque inde in Lemnum, hinc ſtadiis IↃCC. totidemque Alexandria Troade diſtantem, trajiciendum eſſe, adſcripſit L. IX. Simpl. Medicam. Facult. p. 117. Ed. Baſil. Ὡς γὰρ, inquit, ἀπὸ τῆς Ἰταλίας διαβαλὼν εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ σχεδὸν ὅλην αὐτὴν ὁδοιπορήσας ἐν Φιλίπποις ἐγενόμην, ἥπερ ἐστὶν ὅμορος τῇ Θρᾴκῃ πόλις, ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν πλησίον θάλατταν εἴκοσιν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἀπέχουσαν στάδια κατελθὼν, ἔπλευσα πρότερον μὲν εἰς Θάσον ἐγγύς που διακοσίους σταδίους. ἐκεῖθεν δὲ εἰς Λῆμνον ἑπτακοσίους, εἶτ' αὖθις ἀπὸ Λήμνου τοὺς ἴσους ἑπτακοσίους εἰς Ἀλεξάνδρειαν Τρωάδα. καὶ διὰ τοῦτ' ἐξεπίτηδες ἔγραψα περὶ τοῦ πλοῦ καὶ τῶν σταδίων, ὅπως εἴ τις ἐθέλῃ θεάσασθαι καὶ αὐτὸς τὴν Ἡφαιστιάδα, διαγινώσκων τὴν θέσιν αὐτῆς, οὕτως παρασκευάζοιτο πρὸς τὸν πλοῦν. Qua utique opera ſuperſedere Galenus potuiſſet, ſi commodiſſime è ſcriptis tabulis ea ſumi potuiſſent. Parili ex cauſſa ortum arbitrer, ut, ſi qui in provinciam, quam viderant nunquam, iter molirentur, amicos harum rerum peritos, ut ſibi loca, urbes atque inſulas enotarent, & quoddam quaſi Itinerarium, quo uti poſſent, peterent. Ea, puto, Crinagorae mens fuit, cum profectioni in Italiam intentus Menippum, celeberrimæ famæ Geographum, ἱστορικὰ κύκλον, ſive indicem inſularum atque urbium, quarum ora legenda erat, in eleganti epigrammate, quod Salmaſius in Solinum p. 597. & L. Holſteinius ad Stephani Σχερίαν publicarunt, rogat:

Πλοῦς μοι ἐπ' Ἰταλίην ἐντύνεται, ἐς γὰρ ἑταίρους
 Στέλλομαι, οὓς ἤδη δηρὸν ἄπειμι χρόνον·
Διφῶ δ' ἡγητῆρα περίπλοον, ὅς μ' ἐπὶ νήσους
 Κυκλάδας, ἀρχαίην τ' ἄξει ἐπὶ Σχερίην.
Συν τί μοι ἀλλὰ Μένιππε, λάβευ φίλος, ἱστορα κύκλον
 Γράψας, ὦ πάσης ἴδρι γεωγραφίης.

Quod iiſdem numeris facile hoc modo adſtrinxeris:

Currere in Italiam, veteresque inviſere amicos,
 A quibus ah! longum cogor abeſſe, libet:
Quæro ducem, prudens qui me maria omnia circum
 Cycladas, antiquam ducat & ad Scheriam;

Care

Digitized by Google

Care Menippe juva, tabulis poſitusque locorum
Inſcribe, o totam docte Geographiam.

Tanto vero opportunior Aquitani hujus ſcriptoris opera videri potuit, quanto acrior circa ejus aetatem pleroſque Hieroſolymorum viſendorum cupido inceſſit. Atque hic ſæpe mihi, quid potiſſimum Chriſtianos in illud iter conjecerit, quod nusquam ſacræ literæ aut congenita nobis ratio praecipiunt, mirari ſubiit: hæc utique Deum ubique ſe benivolum caſtis adoratoribus praebere, nec loci mutatione ad eum propius accedi poſſe, ſingulos admonet; illa προσεύχεσθαι ἐν παντὶ τόπῳ I. Timoth. II. 8., nulla usquam Hieroſolymorum aut Syriae Paleſtinae praeter ceteras habita ratione. Jam cum varia itinerum incommoda, & expoſitam morum per voluptaria Aſiae loca corrumpendorum occaſionem conſidero, mirandi cauſſæ invaleſcunt. Omnia illic ſtuprorum & flagitiorum in diverſoriis & manſionibus erant referta; nec facile quis, niſi egregie firmus contra has peſtes, incontaminatus abibat. Nyſſenus Gregorius, cui propius hæc explorare licuit, in Epiſtola, qua ituris Hieroſolymam profectionem diſſuadet, pericula egregie exponit: Τῶν δὲ κατὰ τοὺς ἀνατολικοὺς τόπους πανδοχείων καὶ καταλυμάτων καὶ πόλεων τὴν ἄδειαν καὶ πρὸς τὸ κακὸν τὴν ἀδιαφορίαν ἐχόντων, πῶς ἔσται δυνατὸν τὸν διὰ καπνοῦ παριόντα μὴ δριμυχθῆναι τὰς ὄψεις; ὅπου μολύνεται μὲν ἀκοὴ, μολύνεται δὲ ὀφθαλμὸς, μολύνεται δὲ καρδία, δι' ὀφθαλμῶν καὶ ἀκοῆς δεχομένη τὰ ἄτοπα. πῶς ἔσται δυνατὸν ἀπαθῶς παρελθεῖν τοὺς ἐμπαθεῖς τόπους; *Quum per Orientis*, inquit, *regiones ſtabula & diverſoria & urbes omnem licentiam & promiſcuam mali libertatem habeant; qua fieri ratione poteſt, ut tranſeunti per fumum oculi ejus acrimonia non mordeantur? ubi polluitur auditus, polluitur oculus, polluitur animus per oculos atque aures fœda admittens. Fierine poteſt, ut loca infecta tranſeas, nec afficiare tamen?* Ad hoc, Hieroſolyma ipſa nihil ſanctum habebant, latronum, adulterorum, homicidarum ſentina: rari ibi boni, mali & alios circumvenientes quam plurimi. Quid ſancti ergo indidem reportarent, quorumve exemplo ad pietatem accenderentur? Videbor fortaſſe multis rem nimis adaugere & de Hieroſolymitanis fidem excedentia prodere. Iterum igitur Gregorius loquatur. Νῦν μέν τοι οὐκ ἔστιν ἀκαθαρσίας εἶδος, ὃ μὴ τολμᾶται παρ' αὐτοῖς. καὶ πονηρίαι, καὶ μοιχεῖαι, καὶ κλοπαὶ,

 καὶ εἰ-

καὶ εἰδωλολατρεῖαι καὶ φαρμακεῖαι, καὶ φθόνοι, καὶ φόνοι· καὶ μάλιστά γε τοιοῦτον ἐπιχωριάζει κακὸν, ὥστε μηδαμοῦ τοιαύτην ἑτοιμότητα εἶναι πρὸς τὸ φονεύειν, ὅσον ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, θηρίων δίκην τῷ αἵματι τῶν ὁμοφύλων ἐπιτρεχόντων ἀλλήλων ψυχροῦ κέρδους χάριν. *Nunc vero nullum non*, ait, *impuritatis genus apud eos perpetratur; nequitiae, adulteria, furta, idololatriæ, veneficia, cædes: & maxime quidem hoc malum ibi usque adeo familiare eſt, ut nusquam tanta ſit ad homicidia facilitas, quanta illis in locis, paſſim ferarum in modum ad ſanguinem popularium parvi lucri cauſſa procurrentium.* Quæ profecto flagitiorum illic, non pietatis fuiſſe domicilium, patefaciunt. Quid itaque permoviſſe homines dicemus, ut tam cupide eo pergerent? Mihi rem ſedulo examinanti haud pauca ſe obtulerunt, quæ, quam breviſſime potero, exponam. Et primo quidem Auguſtae Helenae Conſtantinique Imp. exempla, quorum illa ad urbem inviſerat, hic illam & vicinam Bethlemum variis ornaverat operibus, multorum ſtudia ad iter ingrediendum excitaſſe videntur: ſolet enim vulgus ad principum regentiumque mores & facta ſe componere, ac magis, quo itur, quam quo eundum ſit, ſpectare. Deinde plurimos *in Hieroſolyma affectus rapiebat, ut loca, in quibus corporaliter præſens fuit Chriſtus, viderent & contingerent*, ſicuti Paullinus in quadam ad Severum epiſtola ſcribit; quorum ardor, ſi intra hos fines manſerit, & nulla ſe ſuperſtitione contaminarit, in vitio non fuerit. Quod ſi enim illiberale non ſit habendum, eas adire provincias, in quibus ſtupenda priſcæ antiquitatis veſtigia durant: ſi in laude ponitur, Græcæ Romanæque magnitudinis parietinas luſtrare, & carioſos lapides, ut in cognitione rerum vetuſtarum proficias, rimari: quis ſanæ mentis alteri vitio verterit, ſi in eam regionem ſe contulerit, quam ſua præſentia Dominus Jeſus cohoneſtavit: ſi natale ejus ſolum, ſi montem, in quo ex cruce pependit, ſi ſepulchrum, ex quo in vitam rediit, ſi collem, unde cœlum petiit, ſedulo conſideraverit, & ſacro quodam horrore perfuſus ad eum arctius complectendum & tota mente venerandum incendatur: ſi urbes, pagos, præfecturas, montes Palæſtinæ, terræque ejus ingenium expenderit: ſi Jordanem, mare Tiberiadis, lacum Aſphaltiten, rivoſque omnes, quæ recte explorata multa ſacrarum literarum loca illuminant, cum cura viſitarit? At latius ſerpſit ſtudium, & in turpem ſuperſtitionem degeneravit. Plurimos præterea

Digitized by Google

rea deſiderium baptiſmi ad Chriſti exemplum in Jordane fluvio ſumendi, quod apud Euſebium L. IV. Vit. Conſtant. C. 62. de ſe Imperator profitetur, acerrimum invaſit. Euſebius de Loc. Sacr. Βηθααβαρά, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ δείκνυται ὁ τόπος, ἐν ᾧ καὶ πλείους τῶν ἀδελφῶν εἰς ἔτι νῦν τὸ λουτρὸν φιλοτιμοῦνται λαμβάνειν· Vertit Hieronymus, ſolito ſibi more, liberius: *Bethbaara trans Jordanem, ubi Joannes in pænitentiam baptizabat; unde & usque hodie plurimi de fratribus, hoc eſt, de numero credentium, ibi renaſci cupientes, vitali gurgite baptizantur*: quorum ambitus, ſi fluminis accolæ fuiſſent, tolerari utcunque potuit. Sed enim ex multo remotiſſimis locis ad illud flumen currere, atque interea baptismi lavacrum differre, fluviique aquam præferre aliis, aut cupidiſſime in ea lavare, qua de re excitati a Valeſio ad Euſebium L. IV. Vit. Conſtant. C. 62., unde repetes niſi ex fonte cultus arbitrarii, quem Chriſtus meritiſſimo taxavit? Nusquam ſane ad Jordanem ablegatos legimus, quos myſtici lavacri cupido tenebat: mirorque ad quæſtionem eunuchi reginæ Candaces reſponſionemque Philippeam, qua de Actor. Apoſtol. C. VIII. 36, 37., ejus poſteriorisque ævi Chriſtianos haud magis animum advertiſſe. Porro Pſalmo CXXXII. 7. preces Hieroſolymis atque ex vicinia ad Deum allegatas commendari exiſtimabant: quod enim hymni ſcriptor, ut pedibus Dei optimi maximi advoluti ſupplices veniam precemur, auctor eſt; id Græci interpretes ſuo ſermone dederunt: προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ. & eos ſecutus Hieronymus, *Adoremus in loco, ubi ſteterunt pedes ejus:* locum vero ubi Domini pedes ſteterant, Hieroſolyma & urbi vicinos agros interpretabantur. Euſebius L. III. Vit. Conſtantini C. 42. ita accepit: Ὡς δὲ τοῖς βήμασι, inquit de Helena, τοῖς σωτηρίοις τὴν πρέπουσαν ἀπεδίδου προσκύνησιν, ἀκολούθως προφητικῷ λόγῳ φάντι, Προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ· τῆς οἰκείας εὐσεβείας καρπὸν καὶ τοῖς μετέπειτα παραχρῆμα κατελίμπανεν. *Poſtquam vero Servatoris noſtri veſtigia debito cultu venerata eſt, prout olim propheticus ſermo prædixerat: Adoremus in loco, ubi ſteterunt pedes ejus; continuo pietatis ſuæ fructum poſteris etiam dereliquit.* Neque aliter intellexit Hieronymus, ſive Paulla & Euſtochium Epiſt. ad Marcellam: *Quum ergo & Evangeliſtæ & omnes ſcripturæ Jeroſolymam ſanctam nominent civitatem, & Pſalmiſta præ-*

præcipiat, ut adoremus, ubi ſteterunt pedes ejus; ne patiaris eam appellari Sodomam & Aegyptum: qua tamen in re utrique, quam parum ad Hebræi ſermonis genium attenderint, haud obſcure oſtenderunt. הדם רגליו, quo utitur divinus poëta, *pedum ſcabellum* ſignificat, quod Græci ambitu verborum, alias ὑποπόδιον vertere ſoliti, non male expreſſerunt: pari enim modo מקום רגליו, τόπος τῶν ποδῶν in Jeſaiae C. LX. 13. ſeſe offert. Addebantur in cumulum plura eorum exempla, quos V. T. hiſtoria ſacrorum cauſſa Hieroſolyma commeaſſe perhibet. Inde imprudentioribus; urbem eam in divino cultu obeundo multum ceteris præſtare, perſuadebant, haud ſane animum advertentes, plurimum ejus ætatis ritus a Chriſtianorum ſacris diſſentire: tum quidem gentis & religionis fuiſſe metropolin, qua dignitate prorſus nunc eſt, & ſecundum ea quidem, quæ cecinerat Chriſtus noſter Joh. C. IV. 21., exuta. Maxime vero multitudinem ea, quæ de cruce, in quam olim Dominus Jeſus ſublatus fuerat, reperta rumor differebat, conciviſſe videtur: ubi enim fama ſtupendorum operum, quæ ejus tactu patrata ferebantur, increbuit, dici non poteſt, quanta acceſſio his fuerit facta partibus: undiquaque in Syriam Palæſtinam virile muliebreque ſecus, illic veniæ delictorum impetrandæ primum eſſe locum rati, feſtinarunt. Audiamus Paullam atque Euſtochium: *Quicunque in Gallia fuerit primus, huc properat. Diviſus ab orbe noſtro Britannus, ſi in religione proceſſerit, occiduo ſole dimiſſo, quærit locum fama ſibi tantum & ſcripturarum relatione cognitum. Quid referamus Armenios, quid Perſas, quid Indiæ & Aethiopiæ populos, ipſamque juxta Aegyptum, fertilem monachorum, Pontum & Cappadociam, Syriam Coelen & Meſopotamiam, cunctaque Orientis examina? quæ juxta Salvatoris eloquium, dicentis: ubicunque fuerit corpus illuc congregabuntur aquilæ; concurrunt ad hæc loca.* Subdebant præterea, qui impetum freno coërcere debuerant, calcar ſacrorum præfecti: eos laudibus in cœlum ferebant, qui, quamquam raro meliores, hinc redierant: ſubinde etiam turpi dicam an impia adulatione veterum oraculorum verba ad hos transferebant, quo ditiorum liberalitatem provocarent: veluti cum Eudociae Auguſtae, quam non ſine juſta cauſſa res ſuas ſibi habere juſſerat Imp. Theodoſius II., verba Pſalmi LI. 20. tranſcripſerunt. Cedrenus flagitioſum hoc commentum nobis enarret:

Γρά-

Digitized by Google

Γράφουσι δέ τινες, πληρωθῆναι ἐπ' αὐτῇ, τὸ, Ἀγάθυνον Κύριε τῇ Εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιὼν, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλὴμ· διὰ τὸ πολλὰ ἀγαθὰ ἐν Ἱεροσολύμοις αὐτὴν πεποιηκέναι. *Sunt, qui ſcripſere, impleviſſe eam oraculum hoc: Benefac favore*, Græce Eudocia, *tuo Sioni, & Hieroſolymæ muri inſtaurentur: nam ea plurima beneficia in Hieroſolymitanam urbem contulerat.* Egregie profecto! quaſi vates divinus, cum turpis delicti veniam ſupplice prece Deum rogaret, ejusdem flagitii ream Græco ſermone prædicarit. Porro ampliſſima laudum præconia in urbem ejusque viciniam, acſi nihil par aut ſecundum haberent, congerebantur: *Quanto Judaea ceteris provinciis*, inquiunt Paulla & Euſtochium, *tanto hæc urbs ſublimior eſt Judaea. Et, ut coactius diſſeramus, totius provinciæ gloria metropoli vindicatur & quidquid in membris laudis eſt, omne refertur ad caput.* Denique jubebantur multi, quod tamen ſerius in uſum venit, ut ſi ſceleris ſibi conſcii eſſent, ad illud eluendum

Per mare, per terras, per tot diſcrimina rerum,

ſummo rei familiaris diſpendio, Hieroſolyma tenderent: cum tamen parata omnibus ubique locorum & præſens, modo ſerio expeteretur, divina eſſet benignitas. *Dominus non dixit*, præclare Auguſtinus ait Serm. III. de Martyr., *vade in Orientem & quære juſtitiam: naviga usque ad occidentem, ut accipias indulgentiam. Dimitte inimico & demittetur tibi. Nihil extra te quære*: nec minus eleganter Gregorius Nyſſenus in Epiſt., de qua ſupra: Θεοῦ προσεγγισμὸν τοπικὴ μετάστασις οὐ κατεργάζεται, ἀλλ' ὅπου περ ἂν ᾖς, πρὸς σὲ ἥξει ὁ Θεὸς, ἐάνγε τὸ τῆς ψυχῆς σου καταγώγιον τοιοῦτον εὑρεθῇ, ὥστε ἐνοικῆσαι τὸν Κύριον ἐν σοὶ καὶ ἐμπεριπατῆσαι· *Loci mutatione ad Deum non acceditur; ſed ubiubi locorum fueris, ad te Dominus veniet, ſi modo tale inveniatur animi tui diverſorium, ut poſſit in te habitare & inambulare Dominus.* Atque hæc de peregrinandi cauſſis. Quoniam vero, qui urbem luſtraturi venerant, memorabilia ejus ſibi cognita volebant, & præcipue ea, quæ aut magnificis Domini Jeſu operibus, aut ejusdem afflictationibus atque exitu fuerant illuſtrata, propterea Itinerarii auctor ſedulo omnia, quæ ſive Hieroſolymis, ſive Bethlemi ac in utriusque vicinia digna erant obſervatu, adſcripſit: quæ

quæ omnia ubi diligenter expenderis, non ſine juſta ratione quæſiveris, unde tandem ea fuerit edoctus? Urbs enim eo tempore, quo noſter ad eam profectus eſt, pæne deſerta erat, & eos habebat cives, qui talia, ſi non ſpernerent, certe vix ſua cura digna exiſtimabant. Operæ erit utrumque ex Euſebio, qui circa eandem tempeſtatem Commentaria in Pſalmos digeſſit, & rerum Hieroſolymitanarum, utpote in vicinia agens, haud ignarus fuit, oſtendere. Et vaſtam ac deſolatam quidem fuiſſe urbem Comment. in Pſalm. LXIX. p. 382. ſignificat: Ἐι γοῦν τις ἀφίκοιτο εἰς τοὺς τόπους, ἴδοι ἂν τὴν ἐσχάτην ἐρημίαν τοῦ τόπου, Ἰουδαίων τε οὐδένα τολμῶντα ἐπιβαίνειν τῇ πόλει· μήτιγε οἰκεῖν αὐτόθι· ἀλλ' οὐδὲ οἴκησις Ἰουδαϊκὴ περιλέλειπται ἐν τῷ τόπῳ, ὥς τινα τῶν Ἑλλήνων οἰκεῖν ἐν αὐτῇ δύνασθαι· *Si quis in ea loca venerit, urbem prorſus deſertam videbit: Judaeorum neminem ne eam ingredientem quidem, nedum incolentem: imo vero nullam in ea Judaicam domum, quam Græcus habitare poſſit*: incolas vero profligatiſſimos ac perditiſſimos fuiſſe Comment. in Pſalmum LXXXVI. p. 539. Καὶ ταῦτα πάντα νομίζειν λέγεσθαι περὶ πόλεως, ἣν ἄνδρες οἰκοῦσι Ἕλληνες καὶ ἀλλόφυλοι καὶ εἰδωλολάτραι, σφόδρα μοι δοκεῖ ταπεινῆς εἶναι καὶ μικροπρεποῦς διανοίας. *Ea omnia de urbe dicta arbitrari, quam pagani, peregrini & idolorum cultores incolunt, mihi animi videtur humilia atque abjecta ſentientis.* Tales itaque cum cives fuerint, ad ea, per quæ advenam ſcriptor hic circumducit, non admodum attendiſſe videntur. An ergo dicemus, quod Samueli Petito L. III. Obſervat. C. 8. in mentem venit, haud pauca ex illis ſcripta eſſe *poſt occupatam ab Europæis Chriſtianis ductu atque auſpiciis Godefridi Ducis Bullionii Palæſtinam?* Equidem non dixero: nam illa ipſa, quæ vir doctiſſimus inculcata cenſet, facile ex æqualibus pæne ſcriptoribus tuebimur: damnat hæc Itinerarii verba: *Inde Therebinto Cebron millia II., ubi eſt memoria per quadrum ex lapidibus miræ pulchritudinis, in qua poſiti ſunt Abraham, Iſaac, Jacob, Sara, Rebecca & Lea*: ac poſtquam cum Benjamini Judaei Itinerario compoſuiſſet, a Chriſtianis ſerioris ævi importata adfirmat: verum, ut cetera, quæ alibi reddentur, præteream, Hieronymus ſive Paulla atque Euſtochium in Epiſt. ad Marcellam falſum eſſe S. Petitum demonſtrant: *Ad Abraham*, inquiunt, *Iſaac & Jacob, trium quoque illuſtrium feminarum vel tabernacula properare vel memorias*: nam ſepulchrum familiæ Abrahameae, quod Hebro-

Hebrone erat, eas digito quaſi monſtrare & qui in eo conditi ferebantur, nemo eſt, qui ambigat. Quid ergo? putem inter inconditos eos cives aliquos fuiſſe non malo ingenio, qui myſtagogi, ſive περιηγητοῦ, ut Plutarcho de Pyth. Orac. p. 400. Ed. Franc. dicitur, vice fungerentur, & hoſpites ad ea, quæ viſenda erant, ducere ſolerent, & unumquidque oſtendere, ſive conjectura ſeu veteri & ab aliis accepta opinione ducti: ceteroqui fieri non potuit, ut, qui in urbe peregrinarentur, ea explorata haberent. Reliquum eſt, ut, quam rationem in Itinerario hoc iterando ſecutus ſim, commemorem. Scilicet veſtigiis editionis A. Schotti, primam enim Pithoei videre non licuit, preſſius inhæſiſſe me: quæ mutanda videbantur, in notas conjeciſſe: ſcripto codice non fuiſſe uſum; habuiſſe tamen excerpta, quæ Iſ. Voſſius Schotti editioni alleverat. Ea ex Lugdunenſi Bibliotheca mei cauſſa Vir Cl. Fr. Oudendorpius exſcripſit, ſuntque gemina germana illis, quæ D. Richardſon, forte ex Voſſii libro, eidem edito appinxerat, ex Anglia ab ingenioſiſſimo Marklando ad me tramiſſa: cui utrique ut meritæ referantur gratiæ & mea & publici intereſt. Ad cetera ut excurram nihil neceſſe eſt: in promptu enim cuivis eſt arbitrari, fecerimne operæ pretium: quod ſine dubio feciſſet vir egregius H. Relandus, ſi Itinerarium hoc, notis ſuis illuſtratum, ut ſibi propoſitum fuiſſe L. II. Palæſt. C. 4. ſignificat, vulgare potuiſſet.

PETRUS PITHOEUS I. C.

LECTORI.

HOc Itinerarium hominis, ut nobis quidem viſum eſt, Aquitani, ſimplici licet ſermone, circa tempora Magni Conſtantini ſcriptum *Xenophili* Conſulatus arguit. Sed & *Annibaliani* memoria, quem Marcellinus, eorundem temporum Scriptor, Regem etiam vocat. Huic Victor, poſt Conſtantini patrui mortem, Armeniam nationesque circumſocias obtigiſſe ſcribit, Conſtanti Africam. Nos more inſtitutoque noſtro vetuſtiſſimi exemplaris ſcripturam bona fide exhiberi voluimus, ne iis quidem mutatis, quæ facile nobis fuit ex aliorum ſcriptis aut conjectura emendare: cujus in hoc genere operæ jam lubentes aliis lampadem tradimus, quibus plus otii erit. Ne quis vero quæ hic noſter de *angulari lapide*, ſive de pinna templi, & aliis quibusdam ſanctæ urbis monumentis refert, inter recentiorum commenta numerare auſit, viſum eſt monere, eadem fere non in Lyrani modo gloſſis, & Petri noſtratis ſcholaſtica hiſtoria legi, ſed & inter Titulos hiſtoriarum, qui in antiquiſſimis codicibus Aur. Prudentii libris Periſtephanôn ſubjiciuntur, quem *Dittochæum* ſive *Diptychion* de toto veteri & novo teſtamento ſcripſiſſe Gennadius teſtatur: quamquam is libellus titulo *Enchiridii*, à nonnullis *Amoeni* neſcio cujus nomine editus legitur. Illud etiam notaſſe non ab re fuerit, jam tum in illis Galliæ partibus quæ *Provinciæ* nomine quondam cenſitæ fuerant, viarum intervalla non per leugas ſed per miliaria numerata: quod conferri velim cum illis ejusdem Ammiani verbis ex lib. xv. Hiſt. *Rhodanus* (inquit) *ſine jactura Lemano exiens Sequanos, longeque progreſſus Viennenſem latere ſiniſtro perſtringit, dextro Lugdunenſem; & emenſus ſpatia flexuoſa, Ararim, quem Sauconam appellant, inter Germaniam primam fluentem, ſuum in nomen adſciſcit, qui locus exordium eſt Galliarum. Exinde non millenis paſſibus, ſed Leugis itinera metiuntur, ubi auctus Rhodanus aquis advenis locupletior vehit grandiſſimas naves, finitusque inter valles, quas ei natura præſcripſit, ſpumeus gallico mari incorporatur per patulum ſinum, quem vocant ad gradus, ab Arelate octavodecimo ferme lapide diſparatum.* Qui locus, ut hoc etiam obiter moneam, uſui præterea erit emendando Itinerario veteri maritimo, in quo male *Adgratum & Agratu* hodieque legitur. Eſt & illud magni Hieronymi de leugis noſtris in Ioelem: *unaquæque*, inquit, *gens certa viarum ſpatia ſuis appellat nominibus, nam & Latini mille paſſus vocant, & Galli leucas, Perſæ paraſangas, & raſtas univerſa Germania.* Verum ut hæc jam tota, *Raſtis* ſuis depoſitis, Romani milliarii vocem ſaltem in uſu habet, ſic & noſtra jam provincia *leugas* ſuas reſumſit ſibi; de quarum veteri intervallo ſi quis adhuc laborat, ſuccurret idem ille Marcellinus, cujus hæc ſunt ex lib. xvi. *Et*

Digitized by Google

quoniam à loco, unde Romana promota ſunt ſigna, ad usque vallum barbaricum quarta leuga ſignabatur & decima, id eſt, unum & viginti millia paſſuum. Placet & de itinerum menſurarumque varietate Plinii verba adjicere ex lib. 3. *Nat. Hiſt. Dum alibi*, inquit, *mutato provinciarum modo, alibi itinerum auctis aut deminutis paſſibus, incubuere maria tam longo ævo, alibi proceſſere littora, torſere ſe fluminum aut correxere flexus. Præterea aliunde aliis exordium menſuræ eſt, & alia meatus: ita fit ut nulli duo concinant.* Quæ quidem & ad Itinerarium illud publicum viarum militarium ſive regiarum & evectionum pertinent, *Antonii* nomine ex noſtro quoque exemplari olim editum: cui ut hoc impoſterum conjungi poſſit, Patiſſonii noſtri curæ ſtudioque debebitur. Porro *Manſio* quid ſit, nullus puto ignorat, *Mutationes* ſunt veredorum vel animalium ad iter. Ea vehiculis & animalibus, eorumque pabulis inſtructæ erant: ſed non cæteris rebus ad uſum vitæ humanæ peregrinantibus neceſſariis. Ideoque diſtinguuntur in libris noſtris ut xi. Cod. Theod. Tit. I. C. 9. Vale Lector & bene volentibus bene precare.

ITI-

Digitized by Google

ITINERARIUM
A BURDIGALA HIERUSALEM
USQUE, ET AB HERACLEA PER AULONAM, ET PER URBEM ROMAM MEDIOLANUM USQUE

SIC:

CIVITAS BURDIGALA, UBI EST FLUVIUS GARONNA, PER QUEM FACIT MARE OCEANUM ACCESSA ET RECESSA, PER LEUGAS PLUS MINUS CENTUM.

MVTATIO STOMATAS. LEVG. VII.

MV-

AB HERACLEA.] In manu exarato codice *Ab Deracla per Alaunam*, ſicuti Iſ. Voſſius ad Ed. Schotti marginem notavit, legebatur. Utrumque P. Pithoeus, ſive ex alio MS., ſeu conjectura ductus, recte emendavit.

ACCESSA ET.] *Acceſſa* & *receſſa* eadem ſunt ac ἀναχωρήματα καὶ ἐπιδρομαὶ κυμάτων Auctoris *de Mundo*, ſive Apuleji *progreſſus & recurſus fluctuum*. Servius Aen. I. 250. *Quod tanta eſt in illis locis acceſſa, quæ dicitur maris, ut per ora Timavi, id eſt, usque ad initium fontis mare adſcendat*: & mox: *Conſtat autem & in illo loco acceſſam maris usque ad montem pervenire*: ſic emendat Salmaſius in Solin. p. 204., & hoc loco *acceſſam* & *receſſam* legens; cui & ego adſtipularer, ni multa huic libello ineſſent, quæ legibus Latini ſermonis repugnant, & *acceſſa* & *receſſa* pari modo uſurpaſſet Antoninus Placentinus, cujus verba Cangius in ſuo mediæ atque infimæ Latinitatis Lexico exſcripſit. Garumnam vero maris in litora venientis & inde remeantis fluctibus augeri, notiſſimum eſt. Mela L. II. C. 3. *Garumna ex Pyrenæo monte delapſus, niſi cum hiberno imbre aut ſolutis nivibus intumuit, diu vadoſus & vix navigabilis fertur. At ubi Oceani exæſtuantis acceſſibus adauctus eſt, iisdemque retro remeantibus ſuas illiusque aquas agit, aliquantum plenior, & quanto magis procedit, eo latior fit: ad poſtremum magni freti ſimilis*. Sidonius Carm. XXII. 105.

Curris in adverſum hic pontus, multoque recurſu
Flumina quas volvunt, & ſpernit & expedit undas.
At cum ſummotus lunaribus incrementis
Ipſe Garumna ſuos in dorſa recolligit æſtus,
Præcipiti fluctu raptim redit, atque videtur
In fontem jam non refluus, ſed defluus ire.

Adde Carm. VII. 395. & Auſonii Moſel. 483. *Mare Oceanum*, de quo nos alibi, habet etiam Catullus Epig. 116. *Usque ad Hyperboreos & mare ad Oceanum*. Ovidius *Oceani mare* Metam. VII. 267.

PER LEVGAS PLVS.] Itaque Toloſam usque, qua de re Guil. Catellus L. II. Hiſt. Langued. C. 2. De *Leugis*, quarum uſus per Gallias erat extra Narbonenſem provinciam, abunde ad Anton. Itin. p. 251. & p. 359.

MVTATIO STOMATAS.] *Mutationem* diverſorium ſeu ſtabulum vocant, atque ad hoc exemplum Græci recentiores ἀλλαγήν. Euſtathius in Iliad. E. p. 531. Ed. Rom. eſſe ait ἐνοδίας ἀναπαύλας τοῖς εἴτε ἱππόταις εἴτε πεζοδρόμοις, ἃς καὶ ΑΛΛΑΓΑΣ λέγουσί τινες· Græcus ſcriptor apud Salmaſium in Solin. p. 351. ἡ παρ' ἡμῶν ἐπινενοημένη εἰς ὑπουργίαν τῶν βασιλικῶν ἀπο-

MVTATIO SIRIONE.	L. VIIII.
CIVITAS VASATAS.	L. VIIII.
MVTATIO TRES ARBORES.	L. V.
MVTATIO OSCINEIO.	L. VIII.
MVTATIO SCITTIO.	L. VIII.
CIVITAS ELVSA.	L. VIII.
MVTATIO VANESIA.	L. XII.
CIVITAS AVSCIVS.	L. VIII.
MVTATIO AD SEXTVM.	L. VI.
MVTATIO HVNGVNVERRO.	L. VII.
MVTATIO BVCCONIS.	L. VII.

MV-

ἡμιόνων ἀλλαγή. Cauſſa nominis ea eſt, quod curſu publico utentes jumenta inibi mutarent: inde τῶν ὀρέων διαδοχαὶ *mulorum mutationes*, ex quibus *montes* imperitiſſime interpres fecit, apud Libanium Orat. ad Caeſarium tom. II. p. 519., & *celeri curſus publici mutatione vehi* apud Ammianum L. XXI. C. 9. Origo eſt ex vehiculari curſu, quo ad Perſarum pæne morem, de quo alias, conſtituto, neceſſe fuit, ut in viis militaribus ejusmodi ſtabula eſſent. Procopius Hiſt. Arcan. C. 30. Ἐς ἡμέρας ὁδὸν εὐζώνῳ ἀνδρὶ σταθμοὺς κατεστήσαντο, πῆ μὲν ὀκτὼ, πῆ δὲ τούτων ἐλάσσους, οὐ μήν τοι ἧσσον ἐν τῷ ἐπὶ πλεῖστον ἢ κατὰ πέντε· ἵπποι δὲ ἵσταντο ἐς τεσσαράκοντα ἐν σταθμῷ ἑκάστῳ. *In via, quam diurno itinere expeditus viator conficit, octona ferme mutationes, alicubi pauciores, infra quinque nusquam poſuere. In ſingulis mutationibus equi diſpoſiti erant ferme quadraginta:* ex quo loco & illud diſcimus, quam ob rem plures in hoc Itinerario *mutationes*, quam quidem *manſiones* aut *civitates*, numerentur. Ut vero *manſionibus* ab hoc ſcriptore adjunguntur, ita & in Leg. 9. Cod. Theod. de Annon. & Trib., ubi plura Gothofredus: adde N. Bergerium L. IV. V. M. C. 9. Ceterum *Stomatas* ad στόμια, qua Græci voce fluviorum oſtia innuunt, prope accedit: utrum vero è Græcia ſit an aliunde, adfirmare, qui nusquam id nomen legerim, non auſim.

SIRIONE.] Non aliter A. Itin. p. 461., ubi vide.

VASATAS.] Auſonio *Coſſio Vaſatum* Parent. XXIV. 8., cujus gentis caput erat; unde, conſueto in Galliis more, gentile nomen urbi adhæſit. Sita urbs erat in ſolo arenoſo. Paullinus Epiſt. IV. ad Auſon. 247.

Quique ſuperba tuæ contemnis mœnia Romæ
Conſul, arenoſas non dedignare Vaſatas.

& Sidonius L. VIII. Ep. 12. *Tantumne te Vaſatium civitas, non ceſpiti impoſita, ſed pulveri: tantum ſyrticus ager ac vagum ſolum & volatiles ventis altercantibus arenæ ſibi poſſident?* ubi plura Savaro. Nunc *Bazas*. Vide P. de Marca L. I. Hiſt. Benebarn. C. 10.

TRES ARBORES.] Sine dubio quod circa mutationem *tres* eſſent *arbores*, hoc illi nomen eſt factum. De duabus ſequentibus nihil mihi innotuit.

ELVSA.] Urbem hanc egregie Ammiano L. XV. C. 11. H. Surita in Anton. Itiner. p. 358. reſtituit. Olim provinciæ Novempopulanæ, ut ex antiquiſſimis Notitiis apparet, metropolis erat; ſed quæ dignitas dein in Auſciorum civitatem migravit. Vid. P. de Marca L. I. Hiſt. Benehar. C. 6. Nunc *Euſe*, in vicum pæne redacta.

VANESIA.] Hanc adhuc quæro. *Feſenſac* hodie dici adfirmant.

AVSCIVS.] Ammianus L. XV. C. 11. *Novem populos Auſci commendant & Vaſatæ*; quo loco Marca L. I. Hiſt. Benehar. C. 6. cum Hermolao Barbaro *Eluſates* pro *Vaſatis* legendum contendit: ſed cum *Eluſam* paullo poſt, quamquam non ſine errore, Marcellinus in Narbonenſi ponat, ea quidem opera ſupervacanea erit. Nunc Novempopulanæ metropolis, de qua I. Sirmondus in Sidonii L. VIII. Epiſt. 6., olim *Climberri*, quod in Ant. Itiner. p. 462. obvium eſt, nomine notior.

HVNGVNVERRO.] Nusquam hanc & ſequentes reperire memini.

MAN-

MVTATIO AD IOVEM.	L. VII.
CIVITAS THOLOSA.	L. VII.
MVTATIO AD NONVM.	MIL. VIIII.
MVTATIO AD VICESIMVM.	MIL. XI.
MANSIO ELVSIONE.	M. VIIII.
MVTATIO SOSTOMAGO.	M. VIIII.
VICVS HEBROMAGO.	M. X.
MVTATIO CEDROS.	M. VI.
CASTELLVM CARCASSONE.	M. VIII.
MVTATIO TRICENSIMVM.	M. VIII.
	MV-

MANSIO.] *Manſio* in hoc Itiner. a *civitate*, *mutatione*, & *vico* diſtinguitur: neque diſſidet lex 35. C. Theod. de Curſ. Publ. *A nullo unquam oppido, aut frequenti civitate, manſione denique atque vico uno die ultra quinque Veredorum numerus moveatur*; nec lex 2. C. Th. de Concuſſ. Advocat. Fuit melior & præſtantior *mutatione* & *vico*, ſed *civitate* minor, ita dicta, quod *manere*, hoc eſt, pernoctare ibidem iter facientes poſſent, ſicuti ad A. Itin. p. 6. & a N. Bergerio L. IV. V. M. C. 19. abunde dictum eſt. Græcis σταθμὸς eſt, quibus viæ per Orientem a Perſis, ut citius, quæ geſta fuiſſent, ad regem perferri poſſent, fuerunt diſtinctæ: quæ cauſſa eſt, quare Herodotus L. V. C. 52. iter, quod Sardibus Suſa conficitur, manſionibus ſive σταθμοῖς dimetiatur, & alia in re iisdem Diodorus Siculus L. XIX. p. 680. nec non Xenophon L. I. Exped. Cyr. p. 200. & ſeq. utatur. Jam uti *manſionem habere* Sulpicius Severus Dialog. II. C. 8. eos dicit, qui in loco quodam *manent*, ita σταθμὸν ποιεῖσθαι Herodotus L. VII. C. 119. & ἐπισταθμίαν ποιεῖσθαι Diodorus L. XVII. p. 525. in ſimili re dixerunt.

ELVSIONE.] Fallnntur, ut pulchre monuit J. Sirmondus in Sidon. L. VII. Epiſt. 6., qui hanc cum *Eluſa* confundunt; nec illis tamen Guil. Catellus, ut ab Had. Valeſio in Notit. Gall. factum video, annumerandus eſt: diſerte enim diſtingnit L. II. H. Langued. C. 23. p. 335. Paulinus Epiſt. 6. *Eluſonem* vocat, & octava die ex Barcinonenſi urbe eo perveniri poſſe ſignificat. Vicus *Lux*, aut illi proximus *Luxes*, creditur nominis reliquias ſervare.

SOSTOMAGO.] Quæ hæc fuerit, juxta cum aliis ignoro. Catellus, qui L. II. H. Lang. C. 23. hæc illuſtrare voluit, nihil profecit. Cicero pro Fonteio C. 5. vicum *Cobiamachum* inter Toloſam & Narbonem memorat; qui utrum hic, an ſequens, an alius ſit, non finio.

HEBROMAGO.] Sæpe Auſonius Hebromagum Paullini laudat, ut Epiſt. XXII. 35.

Is nunc ad usque vectus Hebromagum tuam,
Sedem locavit mercibus.

& Epiſt. XXIV. 124.

Ecce tuus Paullinus adeſt; jam ninguida linquit
Oppida Iberorum: Tarbellica jam tenet arva.
Hebromagi jam tecta ſubit. ———

ſed ea Paullini *Hebromagus* longe alia atque hæc eſt, ſicuti Vinetus ad Epiſt. XXII. & P. de Marca L. I. Hiſt. Beneh. C. 8. docuerunt, quippe cujus in *Embrau* infra Blaviam veſtigia ſuperant. Hic vicus *Eburomagi* nomine in Tabula Peutingerana notus eſt.

CEDROS.] MS. codex *Coedros*, puncto tamen literæ o ſubjecto. Guil. Catellus, ſicuti neque ego, nusquam invenit.

CARCASSONE.] Manu exaratus liber *Carcaſſona*; quomodo Theodulphus Paræneſ. ad Judic. 141.

Inde reviſentes te Carcaſſona, Redasque,
Mœnibus inferimus nos cito Narbo tuis.

Carcaſſione Tabula cum iisdem M. P. ab *Eburomago*. De ejus ſitu & dignitate Guil. Catellus L. II. H. Langued. C. 9.

TRICENSIMVM.] Trigeſimum lapidem indicari, non dubium eſt; unde vero XXX. hæc M. P. numerentur, non liquet: poſſent numeri facili opera mutari, ni Tabula obſtaret, quæ inter

MVTATIO HOSVERBAS.	M. XV.
CIVITAS NARBONE.	M. XV.
CIVITAS BITERRIS.	M. XVI.
MANSIO CESSARONE.	M. XII.
MVTATIO FORO DOMITI.	M. XVIII.
MVTATIO SOSTANTIONE.	M. XVII.
MVTATIO AMBROSIO.	M. XV.
CIVITAS NEMAVSO.	M. XV.
MVTATIO PONTE AERARIVM.	M. XII.
CIVITAS ARELLATE.	M. VIII.

FIT

inter *Carcaſſonem* & *Hosverbas* M. P. XXIII. interponit.

HOSVERBAS.] Tabula *Usverva*. M. Altingius notis in Tabulam MS. oppidum *Autere* nunc eſſe ſuſpicatur.

NARBONE.] MS. *Narbona*. Theodulphus Parænef. ℣. 137.

Mox ſedes Narbona tuas, urbemque decoram
Tangimus. ——— ——

Quam urbem & plures ſequentes ad A. Itiner. p. 389. ſatis illuſtravimus.

PONTE AERARIVM.] Debuerat *Aerario* ſcribi. Tabula *Ugerno* XV. M. P. a Nemauſo & VIII. ab Arelate habet, quod propterea M. Altingius eodem cum *Ponte* hoc ſitu fuiſſe decernit: quoniam autem *Ugernum* Valeſius in Notitia a *Belliquadro* ſive *Beaucaire* haud diſtinguit, propterea ibidem *Pons Aerarius* fuiſſe ſtatuitur: & de *Ponte* quidem nihil obloquar, quem magnus doctiorum conſenſus hic reperit: in *Ugerno* alia res eſt. Non convenit diſtantia, ut bene vidit A. Pagi in Critica An. IↃLXXXIV. 4. Erat *Ugernum* in ripa fluminis Rhodani, ſicuti ab Abbate Biclarienſi An. III. Mauritii edocemur: in edito quidem ejus Chronico *Hedierno caſtrum* dicitur, ſed in alio MS., ut ex ſchedis, quas præſtantiſſimus Ti. Hemſterhuſius mecum communicavit, manu M. Velſeri deſcriptis, cognoſco, *Ugerno*, quemadmodum in Tabula: Jam cum XV. M. P., quibus a Nemauſo ſeparatur, incidant in *Bellegarde*, adſentior Hon. Bouche L. III. Hiſt. Provinc. C. 4., ibidem *Ugerni* ſitum figenti.

A BVRDIGALA ARELATE.] MS. *Arillata*, male. Urbem præcipuæ fuiſſe dignitatis, poſtquam eo Honorius, qui & *matrem omnium Galliarum* vocavit, ſedem præfecturæ Galliarum, Trevirenſi urbe a Vandalis exciſa, tranſtulit, multis oſtendit P. de Marca L. VI. Concord. Sacerd. & Imp. C. 17. Huc refero Theodulphi ex Parænef. verſus 145. &c.

Quis bene compoſitis, nos tandem opulenta recepit
Urbs Arelas, cives quam ſtatuere ſui:
Urbs Arelas, aliis quæ pluribus urbibus exſtat,
Prima gradu tamen es, Narbo ſecunda tibi:
Quo ſynodo cleri, legum moderamine plebis
Pectora contudimus juris & artis ope.

MILLIA CCCLXXI.] Hæc millia nulla ratione æquant numeros ſingularum manſionum: imo imperite in ſummam additæ ſunt Leugæ, quaſi M. P. tantum pares.

MVTATIONES XXX.] Salmaſius in Solin. p. 451. mutationem veredorum ex Græco ſcriptore in VI. M. P. fieri ſolere obſervat. *At in Itinerario Hieroſolymitano ut plurimum duas mutationes pro una manſione recenſeri, ſicuti in Syria & Italia: quo pacto ſemel tantum mutare ſolitos fuiſſe. Alibi triplas numerari mutationes ad manſiones, ut in Galliis*, a Burdigala Arelate usque milia CCCLXXI., mutationes XXX., manſiones XI. *Item:* Ab Arelate Mediolanum usque millia CCCLXXV., mutationes LXIII., manſiones XXII. *Alibi aliter & ſæpe cum mendo.* Recte poſterius; quod ſi animo firmius hæſiſſet, neque hæc vitio carere pervidiſſet. *Mutationes* toto hoc itinere omnino XX. ſunt, *manſiones*, ſi illis, ut ſcriptor hic fecit, *civitates*, *vicum* & *caſtellum* annumeraveris, XII. Non itaque triplæ mutationes numerantur ad manſiones; imo

Digitized by Google

FIT A BVRDIGALA ARELLATE VSQVE MILLIA CCCLXXI.
MVTATIONES XXX. MANSIONES XI.

MVTATIO ARNAGINE.	M. VIII.
MVTATIO BELLINTO.	M. X.
CIVITAS AVENIONE.	M. V.
MVTATIO CYPRESSETA.	M. V.
CIVITAS ARAVSIONE.	M. XV.
MVTATIO AD LECTOCE.	M. XIII.
MVTATIO NOVEM CRARIS.	M. X.
MANSIO ACVNO.	M. XV.
	MVTA-

imo ne duplæ quidem toto itinere: videre enim licet tres quatuorve *mutationes* ſine interpoſita manſione: unde apertiſſimum eſt, ſubinde manſionum loco mutationes fuiſſe. Liquet etiam ſine juſta cauſſa N. Bergerium L. IV. V. M. C. 9. negare, *mutationes & manſiones curſus publici Romani quærendas eſſe in coloniis, municipiis, præfecturis, civitatibusve fœderatis, ſed in vicis aut villis.* Quamvis enim mutationes & manſiones, ſi dignationem ſpectes, a civitatibus fuerint diſtinctiſſimæ; nihil impedit tamen, cur aut in iis non *manere* atque interquieſcere, aut jumenta *mutare* potuerint: atque hoc ni agnoſcas, oſtendendum erit, ubi tandem *manſerint* aut equorum *mutatione* fuerint uſi, quoties hoc in Itinerario quatuor, quinque, imo ſeptem *civitates*, nulla aut *manſione* aut *mutatione* interjecta, ſeſe non magno intervallo inſequuntur.

ARNAGINE.] In Caeſarii Arelatenſis vita locus *Arnaginenſis*, ubi epiſcopus ille Liberium patricium, a Gothis gravi vulnere affectum, priſtinæ ſanitati reddidiſſe perhibetur, appellatur. Ceteroqui *Ernaginum* Anton. Itiner. p. 344., ubi de hac mutatione diſputavimus, vocat.

BELLINTO.] Deflectit Itinerarii auctor ex via, quam Tabulæ & Itinerar. Anton. ductum ſequuti obeunt, magnoque circuitu in Delphinatum, quem vocant, properat. Diſtantia dncit ad *Barbentane*, ubi Durantiam illi trajicinnt, qui Ernagino Avenionem petunt.

AVENIONE.] Celebrem & coloniæ dignitate, nt è Ptolemaeo novimus, illuſtrem urbem ſerior ætas, ſicuti Notit. Eccleſiaſticæ, *civitatem Avennicorum* appellavit; ad quem modum Theodulphus Paræn. 129.

Poſt & Arauſinas terras & Avennica rura
Tangimus, & fines, quos tenuere Getæ.

Nunc juris eſſe pontificii, nemo ignorat; cujus eſſe venditionis ſpecie cœpit, qua Joanna regina pretio urbis compenſavit tributum, quod ex regno non perſolverat ab eo tempore, quo faſces fuerat conſecuta, ut verbis Pandulphi Collenutii L. V. Hiſt. Neapol. p. 355. utar; quibus tamen regina ipſa adſtipulari vetat, diſerte in venditionis inſtrumento, quod Hon. Bouche L. IX. Hiſt. Provinc. Sect. III. edidit, aſſeverans, ſe LXXX. millia florenorum anri Florentini, boni & legitimi ponderis, a Clemente V. præſentia accepiſſe idque omnibus teſtatiſſimum velle.

CYPRESSETA.] Honor. Bouche ob diſtantiam *Bartelaſſe* eſſe jubet; qui locus & hoc tempore lætiſſimo ſilvarum veſtitu amœniſſimus eſt: deſunt tamen Cypreſſi, a quibus loco nomen venit. Gloſſæ *Cypreſſetum*, κυπαρισσών.

ARAVSIONE.] Tabula & Ravennas *Arauſione*. Erat in Cavaribus, ſecundanorum colonia: unde in Neronis apud Goltzium nummo, *COL. ARAVSIO SECVNDANOR. COH. XXXIII. VOLVNT.*; noſtro etiam tempore celeberrima, plurimaque Romanæ magnitudinis veſtigia, arcus triumphales, circum, theatra, de quibus in ejus urbis Hiſtor. Joſeph. de La Piſe, oſtentans.

AD LECTOCE.] MS. *Ad letoce*, quod quid ſit, alii docuerint. *Mondragon* eſt ex indicio Hon. Bouche.

NOVEM CRARIS.] Diſtantia ducit ad *Pierre Late.*

ACVNO.] Tabula *Acunum*, Ravennas L. IV. C. 26. *Acunon. Montelimar*, non longe a

MVTATIO VANCIANIS.	M. XII.
MVTATIO VMBENNO.	M. XII.
CIVITAS VALENTIA.	M. VIIII.
MVTATIO CEREBELLIACA.	M. XII.
MANSIO AVGVSTA.	M. X.
MVTATIQ DARENTIACA.	M. XII.
CIVITAS DEA VOCONTIORVM.	M. XVI.
MANSIO LVCO.	M. XII.
MVTATIO VOLOGATIS.	M. IX.

IN-

Rhodano, urbem ſatis amplam, Boucheus eſſe exiſtimat. Malim ſitum in vico *Ancone* non longe ab ea urbe figere, & *Acuſionem Coloniam*, quam Ptolemus Cavarum gentis fuiſſe docet, eandem arbitrari. Eam L. Holſteinius notis in Ortelii Theſ. ab *Ancone* diſtinguendam negat.

VANCIANIS.] MS. *Vacianis*, ſed litera N. ſupra primam ſyllabam poſita. Ravennatis L. IV. C. 26. *Vatiana* manu exarato codici conſentiunt. *Auriol* eſſe creditur.

VMBENNO.] Intervallum ducit ad *Paillaſſo* in via qua Valentiam iter eſt.

VALENTIA.] Colonia fuit in Segalannis, quam Proſper in Chron. *Valentiam nobiliſſimam Galliarum civitatem* appellat. De ea alias dictum eſt.

CEREBELLIACA.] Incidunt M. P., quibus a Valentia ſeparatur, in *Monthaiſon*.

AVGVSTA.] Tabula *Auguſtum*, *Auguſton* Ravennas. Obſervat Philibertus Monetus in Delphinatus, quem vocant, deſcriptione fuiſſe olim inter Deam Vocontiorum ſive *Die* & Criſtam, *Creſt*, urbem amplam, Auguſtam Vocontiorum dictam, cujus a lacu vicino pæne ſubmerſæ exigua ſuperſint veſtigia in loco *Aouſte* ſive *Hoſte* dicto: inibi hanc *Auguſtam* quærendam eſſe, probabile fit, licet Auguſtam Vocontiorum qui dixerit, nondum noverim: Fuit tamen in Vocontiis.

DARENTIACA.] Hanc alibi nondum obviam habui. Hon. Bouche *Saillans* in via, qua Deam pergitur, eſſe conjicit: verum ſi oppidulum *Saillans* inter Deam Vocontiorum & Criſtam à Segolaunis, quæ Abr. Ortelii & L. Holſteinii opinatio eſt, acceperit, quod tamen non putem, ſumus enim Vocontiis, aut etiam a *Salientibus*, ſicuti Had. Valeſius conjicit, alibi erit hæc mutatio figenda. Vide Galliæ Notitiam in *Valentia*.

DEA VOCONTIORVM.] De urbe, coloniæ juribus inſtructa, alibi diximus. Addam ex Theſ. p. CCCXXIII. 2. Arelatenſem lapidem:

CAECILIAE. D. F. APRVLLAE FLAM.
DESIGNATAE. COL. DEA. AVG. VOC.
Θ. ANNOS XIIII. MENS. II. DIES. V.
MARITVS.VXORI PIENTISSIMAE. POSVIT.

Sic ultima ex lapide exſcripſit Hon. Bouche L. III. Chorog. Provinc. C. 3.; ut merito Gudius corrigi debere cenſuerit.

LVCO.] Ravennas L. IV. C. 27. *Luco Bococilon*, pro *Bocontiorum* ſive Vocontiorum. Olim urbs ampla erat, nunc propter rupem, vehementi terræ tremore ſciſſam, ruinaque ſua torrentis alveum obſtruentem, pæne deleta: præbuit enim is caſus lacui natales, qui ex urbe præter parvum locum, etiamnum *Luc* nuncupatum, nihil reliquit. Ita, ut Manilius ait,

Omnia mortali mutantur lege creata,
Nec ſe cognoſcunt terra vertentibus annis.

VOLOGATIS.] Ph. Cluverius L. I. Ital. Ant. C. 33. p. 372. hanc cum *Vilargonis* componit, quem meritiſſimo Hon. Bouche deſeruit; deflecteretur enim via longiſſime in ſeptemtrionem, nec intervallum conveniret. Ille *Lesbes* aut *Beaumont* eſſe exiſtimat.

GAVRA MONS.] *Mors* MS., perverſe: hoc nomine montem nondum videre mihi contigit. Unus ex illis eſſe videtur, qui plures circa *Aſpres* in via ſunt, qua Dea Vapincum tenditur.

COMBONO.] Ph. Cluverius L. I. I. A. C. 33. nominis quadam conformatione motus *Les Combes* eſſe ait; cui opinioni cum itineris ordo officiat

INDE ASCENDITVR GAVRA MONS.

MVTATIO CAMBONO.	M. VIII.
MANSIO MONTE SELEVCI.	M. VIII.
MVTATIO DAVIANO.	VIII.
MVTATIO AD FINE.	M. XII.
MANSIO VAPINEO.	M. XI.
MANSIO CATORIGAS.	M. XII.
MANSIO HEBRIDVNO.	M. XVI.

INDE INCIPIVNT ALPES COTTIAE.

MVTATIO RAME.	M. XVII.
MANSIO BYRIGANTVM.	M. XVII.

INDE.

ficiat, malim cum Hon. Bouche *Aſpres* eſſe, arbitrari.

MONTE SELEVCI.] *Monſaleon*, dè quo plura ad Ant. Itiner. p. 357.

DAVIANO.] Alibi hoc nomine ſtationem ſeu mutationem vix inveneris: creditur eſſe *Montmaur*.

AD FINE.] *Finem* vel *Fines* oportuerat. Forte *Tricoriorum*, in quibus Vapincum erat, *fines* intelliguntur. Diſtantia incidit in *Roche d'Arnaud*, qui locus transeundus eſt, ut Vapincum devenias.

VAPINEO.] Imo vero *Vapinco*, de qua urbe alias.

CATORIGAS.] *Caturicam* in vetuſtis regum Arelatenſium actis appellarl teſtis eſt Hon. Bouche. Tabula Peutingerana *Caturigomagum*, unde Ravennatis L. IV. C. 27. *Canduribagus* natus eſt, vocat. Ab ea diverſam non eſſe *Rigomagenſem civitatem*, quam Notitia Provinc. inter Alpium maritimarum urbes recenſet, idem Boucheus L. III. Chorogr. P. C. 3. p. 117. arbitratur, & ante eum Blondellus & Holſteinius, quippe ex *Caturigomago* contractam. Contra hos vero Had. Valeſius in Notit. venit, atque ex hoc Itinerario urget, *manſionem* tantum fuiſſe *Caturigas*, nec videri *civitatis* nomine condecoratam. Verum hæc ratio perquam levis eſt: *Ebredutum*, *Brigantium*, atque alias *manſiones* ſcriptor hic. appellat, quas *civitates* fuiſſe dubium nullum eſt. Quid? in lapide, de quo ad Ant. Itiner. p. 342., ipſa hæc *CIVIT. CATVR.* appellatur. Itaque virorum eruditorum conjecturam non damnavero; præſertim cum *Rigomagenſis pagus* in Teſtamento Abbonis tom. II. part. II. Script. Italic. p. 748. Ebredunenſi & Brigantino pagis, ut vicinus, adjungatur. Nunc *Chorges* eſſe, omnes norunt.

HEBRIDVNO.] Pro *Ebreduno* aut *Eburoduno*; quod municipium fuiſſe, ex *decurione* colligas, cujus in hoc lapide, quem Hon. Bouche L. IV. Chorogr. Prov. C. 3. p. 262. in ea urbe An. CIƆIƆCXXXVI. erutum atque inventum teſtificatur:

M. VESSONIO
IANVARIO
DEC. IIVIRO
AVO. OPTIMO
M. VESSONIVS. PA
TERNVS. NEPOS. ET. HAE
RES. FACIENDVM. CVRAVIT.

Plura ad A. Itin. p. 342. & 357.

INDE INCIPIVNT.] Conſentit Strabo L. IV. p. 179., ubi ab Eburoduno Cottii regnum orditur. Recte ergo Brigantium in Alpibus Cottiis a Juliano Epiſt. ad Athen. p. 286. collocatur. De Alpibus his vide Joſ. Simleri Comment. de Alpibus p. 89.

RAME.] Hanc ſatis explicuimus ad Ant. Itiner. p. 341.

BYRIGANTVM.] Verum eſt *Brigantium*, ut Hen. Valeſius in Ammiani L. XV. C. 10. jam monuit. Addo alibi obſervatis hanc ex Hon. Bouche Addend. ad Chorogr. Provinciae p. 928. elegantem inſcriptionem:

INDE ASCENDIS MATRONAM.

MVTATIO GESDAONE.	M. X.
MANSIO AD MARTE.	M. IX.
CIVITAS SECVSSIONE.	M. XVI.

INDE INCIPIT ITALIA.

MVTATIO AD DVODECIMVM.	M. XII.
MANSIO AD FINES.	M. XII.
MVTATIO AD OCTAVVM.	M. VIII.
CIVITAS TAVRINIS.	M. VIII.
MVTATIO AD DECIMVM.	M. X.
	MAN-

D. N.
P. LICINIO COR
NELIO. SALONI
NO. VALERIANO
NOBILISSIMO
CAESARI
ORDO
BRIG.

Quod infeliciſſimi principis epigramma propterea prætereundum non fuit viſum, quod & Brigantii meminerit & in rarius obvio libro lateret.

ASCENDIS MATRONAM.] Tabula *in Alpe Cottia*, pro ſummo Alpium Cottiarum tranſitu. Hinc diſcimus Alpem eam *Matronam* fuiſſe dictam: quod ipſum Ennodius Itiner. Brigantionis indicat:

Matronas taceo, ſcopulos atque invia, dictas,
In foribus blandas cetera difficiles.

& præter ceteros Ammianus L. XV. C. 10. *A ſummitate autem hujus Italici clivi planities aduſque ſtationem Martis per ſeptem extenditur milia: & hinc alia celſitudo erectior, ægreque ſuperabilis, ad MATRONAE porrigitur verticem, cujus vocabulum caſus feminæ nobilis dedit. Unde declive quidem iter, ſed expeditius, ad uſque caſtellum Virgantiam*, Brigantium, *patet.* Serior ætas montem *Janum*, ut è vetuſtis chartis H. Bouche oſtendit, appellavit; noſtra *mont Geneure*, montem Genebram.

GESDAONE.] Tabula *Gadaone*, ſed propius a noſtro abeſt Ravennas L. IV. C. 30. cum mendoſo ſuo *Geſſabene*. Videtur eo loci fuiſſe, ubi *Sezane* Matronam enixis occurrit.

AD MARTE.] Imo *Ad Martis*, ut in A. Itiner. Honor. Bouche ex hoc loco & reliquis Itinerariis in Ammiano *aduſque ſtationem Martis per ſeptendecim extenditur milia* legendum contendit: ſed fruſtra: non enim Marcellinus a Seguſione ad Martis intervallum VII. M. P. eſſe ait, verum a ſummitate jugi Italici, quod circa Seguſionem erigi ſcribit.

SEGVSIONE.] Hic Cottiæ Alpes principium habebant. Ammianus L. XV. C. 10. *In Alpibus Cottiis, quarum initium a Seguſione eſt oppido, præcelſum erigitur jugum, nulli fere ſine diſcrimine penetrabile.* Vid. ad A. Itin. p. 341.

INCIPIT ITALIA.] Conſentit, ut Ph. Cluverius L. I. Ital. A. C. 2. dudum monuit, Nazarius in Panegyr. C. 17., quem Conſtantino Auguſto dixit: *Differamus*, inquiens, *parumper Italicas expeditiones, quibus Seguſienſium civitatem, quæ, ſuperatis Alpibus, Italiæ clauſtrum objicit, quum vi & velut januam belli refregiſſes, inde per objectas acies, per exercitus obvios, uſque ad Romana mœnia inoffenſus victoriarum impetus percurrit.* Strabo cum Scincomago Italiam orditur L. IV. p. 179. Καὶ ἡ ἀπὸ Σκιγγομάγου δ' ἤδη Ἰταλία λέγεται., nec quicquam tamen cum Itiner. hoc diſſentit, quum eadem ſit Scincomagus & Seguſio. Scio Ph. Cluverium L. I. Ital. Ant. C. 12. in alia omnia abire & *Scincomagum* in *Sezane* quærere: ſed id perverſe fieri ex Strabone pulcherrime collegit Honor. Bouche L. III. H. Prov. C. 3.; dicit Geographus ab Eburoduno per Brigantium & Scincomagum Ocelum verſus, ubi finis regni Cottii, eſſe

MANSIO QVADRATIS.	M. XII.
MVTATIO CESTE.	M. XI.
MANSIO RIGOMAGO.	M. VIII.
MVTATIO AD MEDIAS.	M. X.
MVTATIO AD COTTIAS.	M. XIII.
MANSIO LAVMELLO.	M. XII.
MVTATIO DVRIIS.	M. VIIII.
CIVITAS TICENO.	M. XII.
MVTATIO AD DECIMVM.	M. X.
CIVITAS MEDIOLANVM.	M. X.
MANSIO FLVVIO FRIGIDO.	M. XII.

FIT

eſſe M. P. XCIX., Ocelum vero a Scincomago diſtare M. P. XXVII. Jam compone hæc intervalla cum numeris Itinerarii, & videbis Scincomagi ſitum in Seguſionem convenire. Adde præterea ὑπὸ ταῖς Ἄλπεσιν, collocari Scincomagum ab Agathemero L. I. C. 4., idque in Seguſionem quadrare. Videtur quidem Plinius obeſſe L. II. C. 108., cum IↃXVIII. M. P. Scincomagum Roma ſeparat; quæ diſtanria in Itinerariis major eſt. Verum alio modo intervallum videtur dimenſus, non, ut in Itinerariis, per varios anfractus arque ambages.

AD FINES.] Videntur eſſe fines regni Cottii. Caeſar L. I. B. G. C. 10. *Ocelum extremum citerioris provinciæ oppidum* fuiſſe ait: id ſi *Aviglianæ* nunc fuerit, ſicuti Hon. Bouche probaſſe mihi videtur, hos *fines* ſibi vicinos habuerit oportet.

TAVRINIS.] Ita Itin. Ant., Tabula Latinius *Auguſta Taurinorum:* prius ex conſuetudine ævi ſerioris eſt. Conſtit. Lotharii I. *In Taurinis conveniant de Vigintimilio.* Claudius Taurinenſis apud Jonam Aurelian. L. I. de cult. Imag. p. 1204. Edit. Baſil. *Miſſus*, inquit, *a pio principe Sanctæ Dei Eccleſiæ filio Ludovico, veni in Italiam civitatem Taurinis, inveni omnes baſilicas, contra ordinem veritatis, ſordibus anathematum imaginibus plenas.*

QVADRATIS.] De his ad A. Itin. p. 340., ubi pro Tabnla hoc Itinerarium & M. P. XXI. memorari debuerant.

CESTE.] Alibi hanc videre non recordor, neque ex ea Ph. Cluverius L. I. Ital. Ant. C. 23. expedire ſe potuit.

AD MEDIAS.] Antonini Itinerar. *Carbantiam* Rigomagum inter & Cottias collocar, quæ ſi *La Grangia* nunc vocetur, oportet hæc illi vicina fuerit. Vid. Diſſert. Chorogr. Ital. medii ævi p. CXXVI. De Cottiis & Laumello non opus eſt, ut repetantur ad Anton. Itin. p. 340. obſervata.

DVRIIS.] Ex itineris tractu, M. P. numero, nec non nominis ſimilitudine colligitur eſſe vicus vulgari vocabulo *Dorno*. Vid. Ph. Cluverium L. I. Ital. Ant. C. 23.

TICENO.] Urbem hanc a *Papia* tribu, in qua cenſebatur, fuiſſe *Papiam* appellatam, Ant. Iriner. adſcripſimus: utrum vero a Longobardis dubium eſt. Certe ſi eam urbem ſpectent hæc Caſſiodori è Commenr. de Orat. p. 566. Ed. Venet., nomen id vetuſtius fuerit: *Sunt è contrario*, inquit, *poſitione pluralia, intellectu ſingularia, ut Papia, Puteoli: quæ vero nomina non ideo plurali numero proferuntur, quia multæ Papiæ, aut multi Puteoli: ſed quia horum ſingularis numerus nunquam lectus exſtiterit.* Fortaſſe tamen aliorſum ea referri oportebit: nam ſi hæc valeant, celebre & ante Caſſiodori tempora id cognomen frequentatum fuit; quod tamen ſecus eſſe, in confeſſo eſt: præterea numero multitudinis a Senatore effertur, quo vix quisquam utitur. Quorſum vero reſpiciat & quid *Papiæ* velint, ſi Caſſiodori ſit ille fœtus, non ſuccurrit.

FLVVIO FRIGIDO.] Eſt hoc cognomine fluvius in A. Itin. p. 128. inter Aquileiam & Longaticum manſionem, ſed ab hoc diverſiſſimus. Hunc nullum alium eſſe poſſe, quam qui alio nomine celebratur *Lamber*, hoc nominis hodieque cuſtodiens, Ph. Cluverius L. I. Ital. Ant. C. 24. decernit; id ſi verum fuerit, oportet in numeris ſit peccatum: propius enim Mediolano abeſt.

Digitized by Google

FIT AB ARILLATO MEDIOLANVM VSQVE MIL. CCCLXXV.
MVTATIONES LXIII. MANSIONES XXII.

MVTATIO ARGENTIA.	M. X.
MVTATIO PONTE AVRIOLI.	M. X.
CIVITAS VERGAMO.	M. XIII.
MVTATIO TOLLEGATAE.	M. XII.
MVTATIO TETELLVS.	M. X.
CIVITAS BRIXA.	M. X.
MANSIO AD FLEXVM.	M. XI.
MVTATIO BENEVENTVM.	M. X.
CIVITAS VERONA.	M. X.
MVTATIO CADIANO.	M. X.
MVTATIO AVRAEOS.	M. X.
	CIVI-

MIL. CCCLXXV.] Deſunt huic ſummæ ferme XXXIII. M., ut ſingularum manſionum & mutationum numeros rotundent.

MVTATIONES.] Mutationum numerus præter verum eſt auctus: tantum XXIII. ſunt; manſionum ratio conſtabit, ſi in ſummam addideris civitates. Igitur falſum eſt, hoc itinere triplas mutationes ad manſiones, quod Salmaſio in Solin. p. 351. viſum fuit, numerari.

ARGENTIA.] Intervallum atque itineris ductus, ut vicus ſit, qui vulgo *Gorgonzola* appellatur, perſuadent.

PONTE AVRIOLI.] Nominis originem exponit Trebellius Pollio in Aureolo: *Hunc*, inquit, *eundem Aureolum Claudius, interfecto jam Gallieno conflictu habito, apud eum pontem interemit, qui nunc pons Aureoli nuncupatur: atque illic, ut Tyrannum, ſepulchro humiliore donavit. Exſtat etiam epigramma Græcum in hanc formam:*

Dono ſepulchrorum, victor poſt multa tyranni
Prælia, jam felix Claudius Aureolum
Munere, proſequitur, mortali, & jure ſuperſtes:
Vivere quem vellet, ſi pateretur amor
Militis egregii: vitam qui jure negavit
Omnibus indignis & magis Aureolo.
Ille tamen clemens, qui corporis ultima ſervans,
Et pontem Aureoli dedicat & tumulum.

Nunc *Ponterolo*.

VERGAMO.] Pro *Bergomo*, ex barbari ſeculi ſcriptura; quam editi quidam Juſtini & MSS., ut Franequeranus alter, nam alter *Pergamum*, L. XX. C. 5. agnoſcunt, recte repudiatam a Celeb. Grævio atque aliis. *Pergamum* quoque Ravennas, alii *Pergama*, ut ſuo loco ad Itin. Ant. monitum eſt.

TOLLEGATAE.] MS. *Tollegata*. Servat priſtini nominis veſtigia vicus *Talgat* ſive *Telgat*, XI. circiter M. P., ut in Magini Tabulis, a Bergomo.

TETELLVS.] Eſt in Brixiæ vicinia *Baitella*, quam ab hac mutatione diverſam videri negat Ph. Cluverius L. I. Ital. Ant. C. 25.; ſcribi ergo *Betellus* oportere.

BRIXIA.] Fluvius Mela eam olim alluebat. Catullus Epigr. 68. 23.

Flavus quam molli percurrit flumine Mela;
Brixia Veronæ mater amata meæ.

Nunc millibus paſſuum unis ab urbe abeſt; quæ cauſſa eſt, quare Ph. Cluverius L. I. Ital. Ant. C. 26. & Ch. Cellarius L. II. Geog. Ant. C. 9. p. 686. *præcurrit* in Catulli epigrammate legant: tantoque magis quod Philargyrius *Brixiæ vicinum* ſcripſerit eum amnem Georg. IV. 275.; haud ſane male, modo *præcurrere* Latinos ut *præfluere* & *præterfluere* uſurpaſſe, & urbem eodem ſemper ambitu fuiſſe, de quo utroque merito dubites, liqueret.

AD FLEXVM.] Hanc mutationem Ph. Cluverius in vico, cui vulgare vocabulum eſt *Bidiz-*

CIVITAS VINCENTIA.	M. XI.
MVTATIO AD FINEM.	M. XI.
CIVITAS PATAVI.	M. X.
MVTATIO AD DVODECIMVM.	M. XII.
MVTATIO AD NONVM.	M. XI.
CIVITAS ALTINO.	M. VIIII.
MVTATIO SANOS.	M. X.
CIVITAS CONCORDIA.	M. VIIII.
MVTATIO APICILIA.	M. VIIII.
MVTATIO AD VNDECIMVM.	M . X.
CIVITAS AQVILEIA.	M. XI.

FIT A MEDIOLANO AQVILEIAM VSQVE MIL. CCLI. MVTATIONES XXIIII. MANSIONES. VIIII.

MVTATIO AD VNDECIMVM.	M. XI.

MVTA-

dizzoli, ubi ramus ex Eleuſio flumine lævorſum deflectit, reperit.

BENEVENTVM.] Idem vir egregius ſuſpicatur, *ſuppoſititium hoc eſſe vocabulum ab clara hujus nominis in Samnitibus urbe: quid vero auctor hujus Itinerarii ſcripſerit, incertum eſſe:* nulla utique juſta cauſſa: neque enim nobilis Samnitum urbs officere debet, ne obſcura mutatio, & longe longeqne ab ea remota, pari cognomine utatur: præſertim cum intervallum, quod Veronam & Brixiam diſtinguit, facile eam toleret.

VERONA.] Semovet hanc Ticino M. P. CXX. Conſtantinus Adminiſt. Imper. C. 26. ὕστερον δὲ ἦλθεν εἰς Βερῶνα, εἰς τὸ κάστρον τὸ ὂν διὰ ρκ. μιλίων τῆς Παπίας· Hoc Itinerario paullo amplior M. P. numerus eſt.

CADIANO.] Hanc & ſequentem fruſtra quæſivi.

VINCENTIA.] Pro *Vicetia* ſive *Vicentia* ex labentis Latinitatis conſuetudine, quam uterque membranaceus Juſtini Franequeranus MS. L. XX. C. 5. probat: ſimiliter lex 13. C. Theod. de Re Milit. *Vincentiæ* dicitur data.

AD FINEM.] Diſtantia ducit ad *il Zocco*, publicum in via hac diverſorium.

PATAVI.] Dictum de hac alias eſt. Adſcribam ex rudi lapide in agro Patavino erutam a Jacobo Salomonio Inſcript. agr. Patavin. p. 181. epigramma, Itinerarii quandam formam exhibens:

ARQVAT.	*III. M. P.*
MONTAG.	*XVII. M. P.*
MONT. ORT.	*V. M. P.*
MONT. SIL.	*V. M. P.*
APON.	*V. M. P.*

Id ſi ex ultima foret antiquitate, dignum eſſet, cui opera impenderetur: verum quidquid etiam L. Pignorius Orig. Patav. C. 15. de *monte Agnone*, & *monte Ortone* ſuſpicetur, vix tamen vicerit, eorum nomina eſſe vetuſtiſſima. *Montem Silicem*, qui ante Paullum Diaconum L. II. Geſt. Longob. C. 14. memorarit, neminem novi: *montem Agnonem* præterea *Annianum* Anton. Itiner. dici p. 281. animadverſum eſt.

AD DVODECIMVM.] Cenſetur fuiſſe ad amnem Muſonem in vico, cui *Mirano* nomen hæret.

AD NONVM.] In oppido *Meſtre*, VII. milliaribus a Venetiis diſtante, hanc mutationem Ph. Cluverius L. I. Ital. Ant. C. 18. figit.

SANOS.] Ex intervallo colligitur ad dextram Liquentiæ ripam fuiſſe. De Concordia & Altino ad Ant. Itin. p. 281.

APICILIA.] Fuit inter *Concordiam* & *Tiſanam* oppidum, ſicuti, quæ ſequitur, *ad undecimum* ab Aquileia lapidem haud procul oppido *Marano*, ſi ſpatia bene dimenſus eſt Ph. Cluverius.

MIL. CCLI.] Summam ſingulæ manſiones, ut ad calculos ſedenti apparebit, paullo minorem porrigunt.

MVTATIONES XXIIII.] Si XI. abſtuleris, ratio conſtabit.

AD VNDECIMVM.] Creditur fuiſſe in ri-

pa

MVTATIO AD FORNOLVS.	M. XII.
MVTATIO CASTRA.	M. XII.

INDE SVNT ALPES JVLIAE.

AD PIRVM SVMMAS ALPES.	M. VIIII.
MANSIO LONGATICO	M.XII.
MVTATIO AD NONVM.	M. VIII.
CIVITAS EMONA.	M. XIII.
MVTATIO AD QVARTODECIMO.	M. X.
MANSIO HADRANTE. FINES ITALIAE ET NORCI.	M. XIII.
MVTATIO AD MEDIAS.	M. XIII.
CIVITAS CELEIA.	M. XIII.

MVTA-

pa Sontii amnis ubi *Gradiſca*, quam Venetos ad tutelam fluminis circa An. CIϽCCCCLXXII. excitaſſe Leand. Albertus Deſcript. Ital. p. 767. refert.

AD FORNOLVS.] Rectius *ad Furnulos*: forte mutationi nomen venit, quod ibidem parvi furni ſeu *furnuli* conſpicerentur. Diſtantia ducit ad confluentes aquas Leiaci Vipacique.

MVTATIO CASTRA.] Hæc in MS. inter uncos erant poſita. A. Itin. *Fluvium frigidum* in hac vicinia habet: *caſtra* hæc fuiſſe videntur, ubi nunc oppidum, quod *Gemunde* vocitant. Vid. Ph. Cluverii L. I. Ital. Antiq. C. 20. p. 188.

ALPES JVLIAE.] Alpes hæ clauſtra Italiæ erant, ex Norico venientibus objecta: inde *Julia clauſtra* Pacato. Sozomenus L. VII. H. E. C. 22. Καὶ Εὐγένιος μὲν ταύταις ταῖς ἐλπίσι βουκολούμενος πλείστην ἤγειρε στρατιάν· Καὶ τὰς πρὸς τῇ Ἰταλίᾳ πύλας, ἃς οἱ Ῥωμαῖοι Ἰυλίας Ἄλπεις καλοῦσι, προκαταλαβὼν ἐφρούρει, ὡς ἐν στενῷ μίαν πάροδον ἐχούσας, ἑκατέρωθεν περικρήμνοις ἀποῤῥῶξι καὶ ὑψηλοτάτοις ὄρεσιν· *Eugenius hac ſpe inescatus maximum collegit exercitum, & Italiæ clauſtra, quæ Romani Julias Alpes vocant, ante captas præſidiis tenuit, quippe quæ inter anguſtias unum duntaxat acceſſum præbeant, utrimque præruptis ſcopulis communita.* Zoſimus has Alpes *montes Apenninos*, de quibus Ph. Cluverius L. I. Ital. A. C. 32., L. IV. C. 46. appellat. Nomen videntur habere a Julio Caeſare, quo auctore, aut certe Auguſto, via per has Alpes patefacta eſt. De Caeſare tanto promptius credas, quod in calle anguſtiſſimo, militari opere munito, præcipiti ſaxo Sabellicus inſcriptum viderit, *C. JVLIVS CAESAR*, reliquis vetuſtate exoleſcentibus literis. De eo atque Auguſto Sex. Rufus Breviar. C. 7. teſtatur. Vide Simleri Comment. de Alpib. p. 108.

AD PIRVM.] Ab inſigni arbore *Piro* manſioni nomen adhæſit: fuit ea in ſumma Alpe, ſive, ut in Tabula, in *Alpe Julia*. Exſtructas fuiſſe in ſummis Alpibus manſiones ad commodum iter facientium monitum ad Ant. Itin. p. 296. fuit.

EMONA.] Urbem hanc in Pannonia Plinius L. III. C. 25. collocat, Ptolemaeus in eadem provincia, ſed proxime Noricum: utrumque deſerit Herodianus L. VIII. C. 1. Ὡς δὲ πᾶν τὸ πεδίον διῆλθεν ὁ στρατὸς μετ' εὐκοσμίας τε καὶ εὐταξίας, ἐπέστησαν πρώτῃ Ἰταλίας πόλει, ἣν καλοῦσιν Ἡμῶναν οἱ ἐπιχώριοι· ἐπίκειται δὲ αὕτη ἐπ' ἀκροτάτῳ πεδίῳ, ἱδρυμένη πρὸ τῆς ὑπωρείας τῶν Ἄλπεων. *Poſtquam omnem eam planitiem ſervatis ordinibus tramiſerunt, ad primam Italiæ urbem, quam indigenæ Emonam vocant, devenerunt: ſita ea eſt in extrema planitie ad Alpium radices:* quibus utique Emonam Italiæ urbibus accenſet: ſed, ſi Ph. Cluverium L. I. Ital. A. C. 2. & Ch. Cellarium L. II. G. A. C. 8. p. 557. audiveris, peſſime: extimos enim Italiæ fines fuiſſe ſummas Alpes; quæ ultra eas fuerint, Norico aut Pannoniæ contribui oportere. Equidem viris egregiis ultro dedero, Plinii & Ptolemaei ætate Emonam Italiæ non fuiſſe habitam urbem: at nihil dein fuiſſe mutatum, aut fines Italiae longius non fuiſſe prolatos, qui poſſum? teſtem habemus Herodianum, cui Capitolinus in Maximin. C. 21. adſtipulatur: accedit Itinerarium,

Emo-

MVTATIO LOTODOS.	M. XII.
MANSIO RAGINDONE.	M. XII.
MVTATIO PVLTOVIA.	M. XII.
CIVITAS PETOVIONE.	M. XII.

TRANSIS PONTEM, INTRAS PANNONIAM INFERIOREM.

MVTATIO RAMISTA.	M. VIIII.
MANSIO AQVA VIVA.	M. VIIII.
MVTATIO POPOLIS.	M. X.
CIVITAS IOVIA.	M. IX.
MVTATIO SVNISTA.	M. IX.
	MVTA-

Emonam apertiſſime Italiae finibus tranſcribens. Memini equidem Ph. Cluverium adfirmaſſe, Antonini Itinerarium Pannoniæ initium facere ad *Lengaticum manſionem*, id eſt, poſt tranſitum Alpis Juliae: ſed & id novi, nusquam in eo Itinerario id legi, neque adeo quidquam huic ſententiæ nocere. Denique Sozomenus urbem, de qua controverſia eſt, *ἐν Ἰταλῶν ὁρίοις*, *in Italia finibus* ab Argonautis eſſe conditam L. I. H. E. C. 1. prodit. Plura de Emona ad A. Itiner. p. 129. memoravimus.

AD QVARTODECIMO.] Aut *Emona* adſcripti numeri huc pertinent, aut mox XIII. M. P. una millia addi oportebit.

FINES ITALIAE ET NORICI.] Noricum intellige mediterraneum; duplex enim ſcriptoris noſtri tempore erat, *ripenſe* & *mediterraneum*, ut ex Notitiis nemini ignotum eſt: Vide ergo an ſana & boni coloris habenda hæc Zoſimi ſint L. V. C. 48. *οἰκεῖν δὲ αὐτὸν ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ πᾶσι Βενετίας ἄμφω καὶ Νωρικοὺς καὶ Δαλματίαν· ut ipſe cum ſuis omnibus utramque Venetiam & Norices & Delmatiam incoleret.* Una erat *Venetia* provincia; Paullus Warnefridi L. II. Geſt. Longob. C. 14. *Venetia enim non ſolum in paucis inſulis, quas nunc Venetias dicimus, conſtat, ſed ejus terminus a Pannonia finibus usque ad Adduam fluvium protelatur:* nec diſſidet Zoſimus L. V. C. 45. unde ergo *utraque Venetia?* Equidem Βενετίαν καὶ ἄμφω Νωρικοὺς a Zoſimo veniſſe opiner; quod & propterea mihi probabile accidit, quoniam C. 50. ceteris miſſis *μόνους ἄμφω Νωρικοὺς, ἐν ἐσχάτοις τοῦ Ἴστρου κειμένους*, Alaricus ſibi petere pergit. Si qui tamen Zoſimi veterem ſcripturam tueri voluerint, illi *Venetiam* in duas fuiſſe ſectam, *superiorem* atque *inferiorem*, profiteri debebunt: nec deerit eorum opinioni præſidium ex Notit. Imp. Occid., quæ in *provincia Venetia inferiore* collocat *præfectum claſſis Venetum Aquileiæ* p. 146.

AD MEDIAS.] Hanc & *Lotodes* ac *Pultoviam* nusquam reperire potui: ceteras ad A. Itin. p. 129. & ſeq. illuſtravimus.

TRANSIS PONTEM.] In Dravo factum pontem intelligit. Ut vero Norico Petovionem adſcribit, ita Ammiano L. XIV. C. 11. *Petobio oppidum Noricorum*, & Zoſimo ex Reineſii emendatione L. II. C. 46.

PANNONIAM INFERIOREM.] Frequens eſt Pannoniæ *inferioris* & *ſuperioris* mentio, quarum hanc primam, illam ſecundam ſolent appellare: id vero huic Itiner. præcipuum eſt, quod *inferiorem* eam vocet *Pannoniam*, quæ aliis omnibus eſt *ſuperior*, quod ab Hen. Valeſio dudum animadverſum eſt ad Ammian. L. XVI. C. 10., & *ſuperiorem*, quæ ceteris *inferior*. Uno utamur teſte, plures enim ex Ch. Cellarii L. II. G. A. C. 8. p. 547. ſumi poterunt, Zoſimo L. V. C. 29., qui Emonam *μεταξὺ Παιονίας τε ἀνωτάτω καὶ Νωρικοῦ* ſitam fuiſſe refert.

POPVLIS.] Tabula & Ravennas L. IV. C. 19. *Populos*. Forte *ad Populos* verus mutationis titulus eſt, quod ea ad arbores populos eſſet adpoſita. Præcedentes alibi expoſuimus.

SVNISTA.] *Soniſta* in Tabula & Ravennate cum eadem ferme M. P. diſtantia.

MVTATIO PERITVR.	M. XII.
MANSIO LENTOLIS.	M. XII.
MVTATIO CARDONO.	M. X.
MVTATIO COCCONIS.	M. XII.
MANSIO SEROTA.	M. X.
MVTATIO BOLENTIA.	M. X.
MANSIO MAVRIANIS.	M. VIIII.

INTRAS PANNONIAM SVPERIOREM.

MVTATIO SERENA.	M. VIII.
MANSIO VEREIS.	M. X.
MVTATIO IOVALIA.	M. VIII.
MVTATIO MERSELLA.	M. VIII.
CIVITAS MVRSA.	M. X.
	MV-

PERITVR.] Eadem *Piretis*, quod ſine dubio melius. Forte *a Piro*, ut *quercetum*, *roboretum*, aliaque, formatum eſt. *Pirri* in Voſſiano MS. dici ad A. Itin. p. 266. adſcriptum eſt.

LENTOLIS.] Tabula *Luntulis*, ſed ex Ravennate & Itin. Ant. *Lentulis* rectum eſſe colligitur. Ptolemaeus habet *Λέντυλον*, quod ex ΛΕΝΤΟΥΛΟΝ originem accepiſſe videtur.

CARDONO.] Niſi erro atque hujus animi fruſtra ſum, *Carrodunum* ſive Καρρόδουνον, ut in Coislin. MS. legitur, Ptolemaei eſt: neque obeſt, quod illi urbs dicatur, hic autem *mutatio*: nam & alia ſuppetunt urbium exempla, quæ *mutationis* nomen ferunt.

COCCONIS] Solus, quod ſciam, Ravennas L. IV. C. 19. memorat, & *Cucconis* ſcribit.

SEROTA.] Sic quoque A. Itiner. p. 130. *Sirotis* Tabula, Ravennas vitioſiſſime *Sirore*. Haud ſcio an Ptolemaei ΣΟΡΟΓΑ, pro ΣΟΡΟΤΑ, eadem ſit.

BOLENTIA.] Iſ. Voſſius è MS. *Bolenta* excerpſit: Tabula *Bolentio*, Ravennas mendoſe *Bolenilo*. Tabulæ ſcripturam firmat Ptolemaei Βολέντιον L. II. C. 15.

MAVRIANIS.] *Marinianio* Tabula & Ravennas. Vid. Itin. A. p. 130.

PANNONIAM SVPERIOREM.] Eam eſſe diximus, quam *inferiorem* vocant alii, vicinam Mœſiæ. Vid. Sext. Rufum Breviar. C. 7. Duplex itaque Pannonia hoc in Itinerario atque apud alios memoratur. Solus, quod meminerim, Optatus Milevitanus L. II. Schiſ. Donat. C. 1. *tres Pannonias: ſi apud vos tantummodo*, inquit, *eſſe vultis in tribus Pannoniis, in Dacia, in Mœſia.* Cauſſa hæc Optato fuiſſe videtur. Secunda Pannonia in duas fuit ſecta: prior vetus nomen ſervavit; alteri *Valeriae* inditum cognomen eſt. Ammianus L. XIX. C. 11. *Valeriam venit* Imperator, *partem quondam Pannonia, ſed ad honorem Valeriae Diocletiani filia & inſtitutam & ita cognominatam.* Ubi Lindenbrogium conſule.

SERENA.] *Seronis* Tabula, *Sorenis* Ravennas. Puto noſtrum ſatis rectum eſſe.

VEREIS.] Βίφον, quam Ptolemaeus in inferiore Pannonia procul a Danubio ponit, alibi videri diximus.

JOVALIA.] *Jovallio* Tabulæ, *Joballios* Ravennati, Ptolemaeo Ἰόβαλλον L. II. C. 16.

MERSELLA.] *Murſa minor* eſt, ut Tabula oſtendit, quam & Ptolemaeus Μυρσέλλαν vocat.

MVRSA.] Aethicus Coſmogr. p. 40. Ed. Gronov. Savum *jungere ſe Danubio ad locum Murſa oppidi* ſcribit, ſed egregie errans: ſita enim urbs ad Dravum fuit. Vid. Julianum Orat. I. p. 36. & quæ nos alibi.

LEVTVOANO.] Hæc quæ ſit, juxta cum ignariſſimis ſcio. Eſt in Notit. Imp. Occid. *Leonata*, ubi *tribunus cohortis I. Joviae* in ſtatione fuiſſe dicitur: ſed hanc eſſe non aſſeveravero.

CIBALIS.] Ad hanc urbem Conſtantinus

M. Lici-

Digitized by Google

MVTATIO LEVTVOANO.	M. XII.
CIVITAS CIBALIS.	M. XII.
MVTATIO CELENA.	M. XI.
MANSIO VLMO.	M. XI.
MVTATIO SPANETA.	M. X.
MVTATIO VEDVLIA.	M. VIII.
CIVITAS SIRMIVM.	M. VIII.

FIT AB AQVILEIA SIRMIVM VSQVE MILIA CCCCXII. MANSIONES XVII. MVTATIONES XXXVIIII.

MVTATIO FOSSIS.	M. IX.
CIVITAS BASSIANIS.	M. X.
MVTATIO NOVICIANI.	M. XII.
MVTATIO ALTINA.	M. XI.
CIVITAS SINGIDVNO.	M. VIII.

FINIS

M. Licinium primo prælio ſuperavit; unde ἡ *περὶ Κιβάλας μάχη* Sozomeno L. I. H. E. C. 6. Eutropius L. X. C. 5. *Ac primo eum in Pannonia ingenti apparatu bellum apud Cibalas inſtruentem repentinus oppreſſit.* Sic recte viri docti locum refingunt, quibus tamen Hen. Valeſius ad Euſebii L. II. Vit. Conſtant. C. 7. præluxit.

CELENA.] *Canſilenam* Tabula vocat. Hac iter eſt a Dravo recta ad Savum per mediam inter eos fluvios regionem.

VLMO.] De hac & ſequenti diſputavimus ad Ant. Itin. p. 268.

VEDVLIA.] *Budalia* eſt, Sirmienſium vicus, Decii Imp. patria, ſicuti alias memoravimus.

SIRMIVM.] Nobiliſſimam hanc urbem & in amœniſſimo ſolo poſitam, quo de Jo. Sambucus in Append. Rer. Hungar. p. 761., Nicetas Choniates Annal. Manuelis Comneni L. II. p. 47. *Zeugminum* prius dictam refert: καθ' ὃ τὸ Φρυγίον ἐρυμνότατον ἵσταται, ὁ Ζεύγμινον ἐπικέκληται, ὅπερ νῦν λέγεται Σίρμιον· Nimirum genuina Hungarica lingua, ſi verus teſtis eſt Lazius, Sirmium *Swynigius* appellabatur; inde Nicetæ nata eſt eorum ſcribendorum occaſio. Βιρμιάνιον, τὴν πρὸς τῷ Ἴστρῳ Μυσῶν πόλιν appellat Priſcus Excerpt. Hoeſch. p. 45.

MANSIONES XVII.] Summa reſpondebit, ſi illi manſionem *ad Pirum* in ſummis Alpibus addideris.

MVTATIONES.] In hanc ſummam *manſiones, civitates* & *mutationes*, turpi vitio, conjectæ omnes ſunt.

FOSSIS.] Habet has etiam *Feſſas*, quas Tabula & Itiner. A. prætererierunt, Ravennas L. II. C. 19. De *Baſſianis* vide ad A. Itin. p. 131., ubi civitatis itidem nomen ferunt.

NOVICIANI.] Nemo alius hanc memorat, quæ ſequitur *Altina*, in eundem cenſum venit: Novit quidem *cuneum equitum Fortenſium Altino* Notitia Imp. Occid., ſed ea ſtatio in Valeria fuit provincia, & longius hinc diſſita. Tabula & Ravennas *Baſſiana* inter & *Singidunum Idominium*, *Taurunum* & *Confluentes* collocant, mirumque eſt *Tauruni* nullam hic fieri mentionem.

SINGIDVNO] Ptolemaeus L. III. C. 9. in Myſia ſuperiore hanc ſitam fuiſſe docet, nec diſſidet Notit. Imp. Orient. Hic, quoniam in Pannoniæ & Mœſiæ finibus erat, priori accenſetur, ſicuti quoque a Procopio L. I. B Goth. C. 15., cujus, ut illuſtrem, verba adſcribo: ὕπερθε δὲ αὐτῶν, egerat de Iſtria, Liburnia & Venetorum agro maritimo. Σίσκιοί τε καὶ Σούαβοι (οὐχ οἱ Φράγγων κατήκοοι, ἀλλὰ παρὰ τούτους ἕτεροι) χώραν τὴν μεσόγαιον ἔχουσι· Καὶ ὕπερ τούτους Κάρνιοί τε καὶ Νωρικοὶ ἵδρυνται· τούτων δὲ Δάκαι τε καὶ Παννόνες ἐν δεξιᾷ οἰκοῦσιν. οἱ ἄλλα τε χωρία καὶ Σιγγηδόνον καὶ Σίρμιον ἔχουσιν, ἄχρι ἐς ποταμὸν Ἴστρον διήκοντες· *Supra eos Siſcii & Suabi, non illi, qui Francis parent, ſed ab iis diverſi, interioris terræ tractus obtinent. Ultra hos Carnii ſiti ſunt Noricique; ad quorum dextram Dacae & Pannones*

FINIS PANNONIAE ET MYSIAE.

MVTATIO AD SEXTVM.	M. VI.
MVTATIO TRICORNIA CASTRA.	M. VI.
MVTATIO AD SEXTVM MILIARE.	M. VII.
CIVITAS AVREO MONTE.	M. VI.
MVTATIO VINGEIO.	M. VI.
CIVITAS MARGO.	M. IX.
CIVITAS VIMINATIO.	M. X.

VBI DIOCLETIANVS OCCIDIT CARINVM.

MVTATIO AD NONVM.	M. IX.

MAN-

nones habitant, ſuisque in urbibus Sigidonum & Sirmium numerant, ad Iſtrum fluvium pertinentes: quibus in verbis Σιγίδονον & Σίρμιον ſcribi oportere, nullum poteſt eſſe dubium: id fortaſſe obſcurius erit, quinam illi *Suabi* fuerint, quos Siſciis junctos a *Suabis*, Thoringorum & Alamannorum, de quibus L. I. C. 12. dixerat, vicinis diverſos diſtinctosque eſſe ait: putem *Siſcios* appellaſſe eos, qui vicinum urbis Siſciae agrum arabant; *Suabos* autem provinciæ *Savia*, a Savo, qui eam alluebat, dictæ, incolas. Eam Sext. Rufus Breviar. C. 8., atque ex eo Jornandes Reg. Succeſ. p. 82., ſed *Sueviam* perperam vocans, memorant: *Suaviam* autem Procopii ætate fuiſſe nuncupatam, ejus æqualis Caſſiodorus Senator L. IX. Var. Epiſt. 8. teſtis erit; *Atque ideo illuſtrem magnitudinem tuam, Deo juvante, ad Dalmatiarum atque Suaviæ provincias iterum credimus deſtinandam.* Neque enim *Suavia* alia eſt ac *Savia* Rufi; quæ & Senatori reſtituenda videri poſſet, niſi eam Procopius ſequenti capite Σουαβίαν ſemel atque iterum nuncuparet, & Dalmatiæ vicinam faceret.

MYSIAE.] MS. *Miſiae*, quam Latini *Moeſiam* appellare ſolent. Servius Georg. I. 102. *Moeſia autem provincia eſt Thraciarum, vicina Scythiæ: Myſia vero civitas Phrygiæ, haud longe a Troja;* qui ſine dubio pro *civitate* rectius *provinciam* ſeu *regionem* vocaſſet: ἡ κατὰ τὴν Φρυγίαν Μυσία, ut ab hac diſtingueretur, Euſebio propterea dicta L. V. H. E. C. 16. Solenne enim Græcis eſt, utramque & Aſiaticam & Europæam *Myſiæ* nomine celebrare, atque illam Μυσίαν τὴν κατὰ τὴν Ἀσίαν, ut Dioſcorides L. IV. C. 171., aut τὴν Ἑλλησποντίαν nominare, Galenus L. V. Ὑγιειν. p. 269 καὶ ὁ καλούμενος Μύσιος, οὐκ ἐκ τῆς περὶ τὸν Ἴστρον Μυσίας, ἀλλ' ἐκ τῆς Ἑλλησποντίας ὀνομαζόμενος. Eſt autem Moeſia duplex ex Notitia Imp. Orient. haud ignota, utraque cis Danubium; quamquam Græci etiam ultra id flumen ejus fines proferre adſueverunt. Dio certe Chryſoſtomus Orat. XII. p. 198. Myſos & Getas non diſtinguit: Καὶ γὰρ δὴ τυγχάνω, inquit, μακρὰν τὴν ὁδὸν τὰ νῦν πεπορευμένος ἰθὺ τοῦ Ἴστρου, καὶ τῆς Γετῶν χώρας ἢ Μυσῶν, ὥς φησιν Ὅμηρος, κατὰ τὴν νῦν ἐπίκλησιν τοῦ ἔθνους· *Etenim longam his diebus viam ingreſſus ſum verſus Iſtrum & Getarum regionem ſive Myſorum, ut Homerus, ſecundum noſtri temporis appellationem gentis, ait:* Sic vertenda & legenda ea ſunt ex Caſauboni emendatione: nam γε νῦν prorſus ineptum erat; quod tamen & Orat. LXXI. p. 628. fœdaverat, ſicuti & animadverſum eſt a viro docto, quem a Seldeno non eſſe diverſum Waſſe ad Thucydidem L. I. C. 20. ſignificat, in Emendat., a Wolfio tom. I. Anecdot. inſertis.

AD SEXTVM.] Procopius L. IV. Aedif. Juſtin. C. 5. Juſtinianum ad octavum a Singiduno lapidem φρούριον διαφερόντως ἰσχυρὸν *caſtellum munitiſſimum* excitaſſe ſcribit; forte ex hujus ruinis.

TRICORNIA CASTRA.] Hierocli prave Πεμπόρμια, rectius Ptolemaeo L. III. C. 9. Tricornium Τρικόρνιον, addenti, παρ' ὃ ἐκτρέπεται Μάργος ποταμὸς, quæ vertunt, *juxta quam divertitur Moſchius fluvius*, adeoque obſcura Ch. Cellario ſunt viſa, ut ea ſe intelligere negarit, niſi ἐκχεῖται, *effunditur*, vel legas vel explices; ſcribere enim Geographum ripæ oppida, apud quæ effuſiones ſint fluminum, non flexus & diver-

MANSIO MVNICIPIO.	M. IX.
MVTATIO IOVIS PAGO.	M. X.
MVTATIO BAO.	M. VII.
MANSIO IDOMO.	M. VIIII.
MVTATIO AD OCTAVVM.	M. VIIII.
MANSIO OROMAGO.	M. VIII.

FINIS MYSIAE ET DACIAE.

MVTATIO SARMATORVM.	M. XII.
MVTATIO CAMETAS.	M. XI.

MAN-

diverticula. Vid. L. III. G. A. C. 8. p. 573. Verum hinc nullo negotio vir eruditiſſimus ſe expediviſſet, ſi recordari potuiſſet, Ptolemaeo ἐκτροπὴν ποταμοῦ ejus in alium influxum ſæpe notare: ita L. III. C. 8. ἐκτροπὴ Τιβίσκου, ἐκτροπὴ Κιάβρου, ἐκτροπὴ Ἀλούτα τοῦ ποταμοῦ, & de flumine Hieraſo, ὃς κατὰ Δινογετίαν ἐκτρέπεται ἀπὸ τοῦ Ἴστρου, qui circa Dinogitiam Iſtro jungitur. *Caſtra* hic fuiſſe ex Notitia Imp. Orient. colligas, quippe quæ *Tricornio* in Moeſia prima *cuneum equitum Sagittariorum*, *auxiliares Tricornienſes*, & *auxilium Aureomontanum* ſub diſpoſitione viri ſpectabilis Ducis Moeſiae fuiſſe ſcribit.

AD SEXTVM.] MS. *miliarem*; quod, ſi *lapidem*, ut oportet, ſubintellexeris, non omnino ſpernendum videtur.

AVREO MONTE.] Vide, quæ Ant. Itin. p. 132. adſcripſimus.

VIMINATIO.] Hæc provinciæ Moeſiae metropolis in Hieroclis eſt Synecdemo & numis. Ptolemaeus *Legionem* hic ſtativa habuiſſe ſignificat, quam ex Notit. Imp. Otient. *Legionem VII. Claudiam* fuiſſe novimus.

VBI DIOCLETIANVS.] Ultimum inter Carinum & Diocletianum ad Margum commiſſum eſt prælium, quo victus & a ſuis deſertus Viminatium aufugiſſe aut certe abductus atque interfectus videtur. Eutropius L. IX. C. 13. *Poſtea Carinum, omnium odio & deteſtatione viventem, apud Margum ingenti prælio vicit, proditum ab exercitu, quem fortiorem habebat: certe deſertum inter Viminatium & Aureum montem.* Plura Probabil. C. 34. in medium prolata ſunt, quæ inibi legi velim.

MVNICIPIO.] Manu exaratus codex *Muncipio*; ſed alterum res ipſa & Tabulæ atque Itin. A. conſenſus tuentur.

JOVIS PAGO.] *Jovis* hunc *pagum* Tabula X. quoque M. P. a Municipio ſemovet. Ravennas L. IV. C. 7. *Pago* tantum.

BAO.] Aliis omnibus hæc indicta eſt, nec apparet, rectumne an mendoſum ſit.

IDOMO.] *Idimo* ex Tabula & A. Itin. forte præſtabit.

OROMAGO.] Vir egregius Ch. Cellarius L. II. G. A. C. 8. p. 579. non dubitat, quin hoc ex *Horreo Martis* deptavatum ſit, ſine dubio pro *Horreo Margi* & calami quidem vitio: omnes id hoc loco ad Margum flumen, quod *Morabum* Nicetas An. Iſacii Angeli L. III. p. 214. *Morabam* Laon. Chalcocondyles L. VII. Rer. Turc. p. 234. Ed. Colon. appellant, agnoſcunt.

MYSIAE ET DACIAE.] MS. *Myſſiae & Aſiae*, petperam. Intelligūtur fines Moeſiae I. ſive ſuperiotis & Daciae: uttamque enim Moeſiam Dacia poſt Aureliani tempora diſtinxit, deinceps in *ripenſem* & *mediterraneam* deſcripta. Fl. Vopiſcus in Auteliano C. 39 *Quum vaſtatum Illyricum ac Moeſiam deperditam videret; provinciam trans Danubium Daciam, a Trajano conſtitutam, ſublato exercitu & provincialibus, reliquit, deſperans eam poſſe retineri: abductosque ex ea populos in Moeſiam collocavit, appellavitque ſuam Daciam, quæ nunc duas Moeſias dividit.*

SARMATORVM.] Forte a *Sarmatarum* præſidio nomen loco venit. Tabula *præſidium Daſmuni*, ſive *Daſmiani*, ut Ravennas L. IV. C. 7., quod a *Daſumio*, quo nomine in literatis monumentis aliqui ſunt, natum videtur, XV. M. P. ab Horreo Matgi ſemovet.

CAMETAS.] Nusquam apud alios repetitur.

MANSIO IPOMPEIS.	M. IX.
MVTATIO RAPPIANA.	M. XII.
CIVITAS NAISSO.	M. XII.
MVTATIO REDICIBVS.	M. XII.
MVTATIO VLMO.	M. VII.
MANSIO ROMANSIANA.	M. IX.
MVTATIO LATINA.	M. IX.
MANSIO TVRRIBVS.	M. IX.
MVTATIO TRANSLITIS.	M. XII.
MVTATIO BALLANSTRA.	M. X.
MANSIO MELDIA.	M. IX.
MVTATIO SCRETISCA.	M. XII.

CI-

IPOMPEIS.] Vitioſum eſt, & ex *Pompeii præſidio*, quod in Tabula ineſt, ortum. Ravennas tamen *Ponpegis*.

RAPPIANA.] Hoc quid ſit, non expedio. Tabula Peutingerorum XII. M. P. a Pompeii præſidio *Granirianis*, pro quibus *Crambrianis* Ravennas: neutrum ad verum nos perducet. Poſſet poſterius ex *Ciambrianis* natum videri, & ad Ciabrum, quem Ptolemaei libri Κίαμβρον & Κίαμβον, quamquam mendoſe, vocant, referri; niſi metus eſſet, ut ad eum devenerimus. M. Altingius notis in Tabul. MS. prius in *Gratiana* commutat: urbis enim *Gratiana* in Moeſia ſub Viminatio metropoli in Notitia Græca, & *Gratianenſium* in Notit. Imp. Orient. mentionem eſſe: cujus ego opinioni aſſentiri non poſſum: diſconvenit enim ſitus. Procopius eam in ultimis Illyrici finibus; ἐν τῇ ἐσχατιᾷ τῶν Ἰλλυριῶν L. I. B. G. C. 3. locat, poſitionemque incertam relinquit. Certiora Notitia Imp. Orient. docebit, inter Margum & Tricornium in Moeſia I. eam ſtatuens. Jam cum Hierocles locum illi Singidunum inter & Tricornium aſſignet, dubium eſſe nequit, quin longius hinc afuerit: igitur meliora aliunde exſpectemus.

NAISSO.] Sita urbs ad amnem erat, ſed nominis dubii. Priſcus Excerpt. Hoeſch. p. 36. Ἀφικόμενοι δὲ ἐς Ναϊσσὸν, ἔρημον μὲν εὕρομεν ἀνθρώπων τὴν πόλιν, ὡς ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀνατραπεῖσαν· ἐν δὲ τοῖς ἱεροῖς καταλύμασι τῶν ὑπὸ νόσων κατεχομένων τινὲς ἐτύγχανον ὄντες· μικρὸν δὲ ἄνω τοῦ ποταμοῦ ἐν Καπαρῷ καταλύσαντες, σύμπαντα γὰρ τὰ ἐπὶ τὴν ὄχθην ἐστίαν ἦν πλέα τῶν ἐν πολέμῳ ἀναιρεθέντων· τῇ ἐπαύριον πρὸς Ἀγίνθεον τὸν ἐν Ἰλλυριοῖς ταγμάτων ἡγούμενον ἀφικόμεθα, οὐ πόῤῥω ὄντα τῆς Ναϊσσοῦ. quæ omnia, quod urbis ſitum & conditionem illuſtrarent, adſcribenda duxi; quamquam, quid ſit ἐν Καπαρῷ, ubi ſe divertiſſe ſcribit, non bene capio. Nolo diffiteri, placuiſſe mihi olim τοῦ ποταμοῦ Κιάβρου, quem hanc viciniam conſtat alluiſſe: nec auſim tamen pro vero id venditare, quoniam citra dubium non eſt, id flumen hanc urbem præfluxiſſe. *Niſſum* Busbequius Epiſt. I. p. 22. appellat, præbetque ſuſpicandi occaſionem, ejuſdem cum urbe & olim fuiſſe cognominis. Videndum itaque, utrum ἐν καθαρῷ apud Priſcum præſtet. Memorat eandem urbem, ſed minus honeſte habitam, Conſentius Artis p. 2027. *In nominibus quoque urbium*, inquit, *idem hoc evenit, ut pleraque incerti generis ſint, inter femininum & maſculinum, ut hic Narbo, &, ſicuti non præſumi cepit, hæc Narbo: vel inter femininum & neutrum; ut hoc Naviſſum & hæc Naviſſus:* qui, puto, voluerat, *nunc præſumi, & hæc Narbona, hoc Naiſſum & hæc Naiſſus.* *Niſſam* nunc vocitant, Νίσον Nicetas L. III. An. Iſ. Angeli p. 214., Νίσσον Laon. Chalcocondyles L. VII. Rer. Turc. p. 234.

REDICIBVS.] Rectum fortaſſe *Radicibus* fuerit: ut ab illis, ſicuti ſequenti ab ejuſdem nominis arbore, nomen adhæſerit.

ROMANSIANA.] Cardinalis Baronius hoc nomen in Martyrum catalogo Romano die XXII. Julii Aquileiae impoſuit: at turpi errore, ut præter alios D. Papenbrochius tom IV. menſis Julii p. 245. recte oſtendit. De juſto manſionis cognomine diſputavimus alias.

TVRRIBVS.] Habet has *turres* Tabula & Itiner.

CIVITAS SERDICA. M. XI.

FIT A SIRMIO SERDICAM VSQVE MILIA. CCCXIIII.
MVTATIONES XXIIII. MANSIONES XIII.

MVTATIO EXTVOMNE.	M. VIII.
MANSIO BVRAGARA.	M. IX.
MVTATIO SPARATA.	M. VIII.
MANSIO ILIGA.	M. X.
MVTATIO SONEIO.	M. IX.

FINIS DACIAE ET THRACIAE.

MVTATIO PONTEVCASI.	M. VI.
MANSIO BONAMANS.	M. VI.

MV-

Itiner. A., ubi neglectæ non ſunt: prior *Latina* ab aliis prætcritur.

TRANSLITIS.] Si vera ea ſcriptura, ex *Litis*, quicunque demum fuerit is locus, nomen erit conflatum; quomodo *Transdiernis*, *Transluco*, *Transalba*, *Transacinco* & ejus generis alia in Notit. Imp. utriusque.

BALLANSTRA.] Hanc mihi invenire non licuit: ſequentem Ant. Itiner. & Tabula habent.

SCRETISCA.] Procopius L. IV. de Fabric. Juſtin. C. 4. caſtella atque arces circa Serdicam deſcribens, hanc, quod & alii omnes fecerunt, præteriit.

SERDICA.] *Triaditzam* ſeriore ævo fuiſſe appellatam Nicetas Choniates L. III. Annal. Iſac. Angeli p. 214. teſtificabitur: *Καὶ κ̓ τὴν Τριάδιτζαν ἀφικόμενοι, ἣ ἐστι πάλαι λεγομένη Σαρδικὴ, τὸ πλεῖον αὐτῆς μέρος ἠφάνισαν.*

A SIRMIO.] MS. vitioſe *a Sirmium Serdicum*. Summa M. P., ſi tria millia addideris, numeros, quos ſingulæ manſiones præferunt, aequabit.

MVTATIONES.] Ut numerus quadret, his quatuor auferes, manſionibus vero unam addes.

EXTVOMNE.] Hæc quæ tandem ſit, prorſus ignoro. Sequentem A. Itin. *Burburacam* appellat.

SPARATA.] In Tabula *Sarto* XX. M. P. a Serdica ſeparatur, quam noſtram eſſe, non dixero.

ILIGA.] *Helice* eſt, ut ex A. Itin. novimus. De *Soneio* quod dicam, certi nihil eſt.

FINIS DACIAE.] Thraciam intellige I., de qua Ammianus L. XXVII. C. 4. *Inter quas prima ex fronte, qua Illyriis eſt confinis, Thracia ſpeciali nomine appellatur; quam Philippopolis, Eumolpias vetus, & Beroea ampla civitates exornant.* Eam a Dacia *Succorum anguſtia* ſeparabant: Idem paullo ante: *Cujus in ſummitate occidentali montibus praruptis denſitate Succorum pateſcunt anguſtia, Thracias dirimentes & Daciam:* ut forte in *Soneio* vocabulum *Succorum* deliteſcat. Vide de his auguſtiis Henr. Valeſium ad Socratem L. II. H. E. C. 2.

PONTEVCASI.] Quo in fluvio hic pons fuerit factus, non temere dixero. *Oeſcum* flumen in hoc tractu novimus, quod ſi ſuam in his montibus originem ſumpſiſſe liqueret, non prorſus huic loco incommodum foret.

BANAMANS.] Iſ. Voſſius è MS. *Bona manſio*, quod veriſſimum, enotavit. Nota ea eſt ex leg. 3. C. de Erogat. & leg. 1. C. Theod. de Privil. Corporat, quæ utraque *Bona manſione*, ſcripta eſt. Situm ejus & a Philippopoli diſtantiam ſignant Acta S. Alexandri C. 2. *Poſtea vero quam urbem tranſierunt, qua Cliſura nominatur, & ad caſtrum quoddam, Banamaſium nomine, advenerunt, quod eſt ſupra Philippi urbem fere miliaribus XL., illic conſtiterunt:* quæ Acta ſi Græca haberemus, hæc enim ex Aloyſii Lipomani verſione ſunt, ſine dubio *Bonam manſionem*, non quod Latina offerunt, nobis darent. Vereor etiam, ut urbs *Cliſura* recta ſit, eo enim nomine anguſtos inter montes calles, cujusmodi venientibus ex Dacia atque Illyrico transeundi erant, celebrare ſolent. Procopius L. IV. Aedif. Juſtian. C. 2. Ἐξ Ἰλλυριῶν,

Digitized by Google

MUTATIO ALUSORE.	M. IX.
MANSIO BASAPARE.	M. XII.
MUTATIO TUGUGERO.	M. IX.
CIVITAS EILOPOPULI.	M. XII.
MUTATIO SYRNOTA.	M. X.
MUTATIO PARAMUOLE.	M. VIII.
MANSIO CILLIO.	M. XII.
MUTATIO CARASSURA.	M. IX.
MANSUO AZZO.	M. XI.
MUTATIO PALAE.	M. VII.
MANSIO CASTOZOBRA.	M. XI.
MUTATIO RHAMIS.	M. VII.
	MAN-

λυρίων ἐς Ἑλλάδα ἰόντι ὄρη δύο ἐπὶ μέγα ἐξήγερται ἀλλήλοις ὡς ἀγχοτάτω ξυνίασι, στενωπὸν ἐν βραχεῖ ἀποτραχεζόμενα τὸν μεταξὺ χῶρον, Κλεισούρας νενομίκασι τὰ τοιαῦτα καλεῖν· Hinc qui anguſtiis illis præeſt, κλεισουροφύλαξ & κλεισουράρχης Theophani Chonogr. p. 291. 307. dicitur.

ALUSORE.] Hanc feliciores invenerint. Sequentem ad A. Itin. p. 136. attigimus.

TUGUGERO.] Poſſet ex *tugurio* nata videri, niſi barbara eſſent pleraque per Thraciam loca.

EILOPOPULI.] *Philippopolis* eſt, ut præter intervallum in Actis S. Alexandri finitum Ant. Itin. & Tabula docent.

SYRNOTA.] Memorant Acta S. Alexandri C. 2. inter Philippopolio & Parembolen fluvium, *cui nomen eſt Sermius*; ad quem hæc mutatio forte adpoſita fuit. *Caſtellum*, *quod Sarunte dicitur*, in Marcellini eſt Chron. Ao. IↃXVIII., ſed in Dardania, a qua longius abſumus.

PARAMUOLE.] Verum & rectum nomen eſt *Parembole*; quod in Græcis S. Alexandri Actis C. 2. fuiſſe ex his Latinis facile perſpicias: *His dictis eum abduxerunt*, (a Sermio fluvio) *cumque veniſſent ad locum quendam, ubi emperium erat, quod Caſtrametatio dicebatur, eos Tiberianus conſecutus eſt.* Putem in Græcis fuiſſe, ὅπου ἀλλαγὴ ἦν, ἣν Παρεμβολὴν καλοῦσι, atque inde nobis Lipomanum *emporium* & *caſtrametationem* exſtruxiſſe. Meminit ejuſdem Synaxarium collegii Jeſuitarum Claromontani. *Ductus deinde verſus Beroeam, in loco Parembolis dicto ad tribunal ſiſtitur & crudeliter verberatur, Angelo eum confortante.*

CILLIO.] *Cillis* Ant. Itinerario ſive *Cellis*, ut manu exaratus è Regis Hiſpaniæ Bibliotheca codex.

CARASSURA.] Acta S. Alexandri ſi exceperis, vix alibi reperies: ea C. 2. *Poſtea vero ad caſtrum quoddam, cui nomen eſt Caraſura, quod XL. miliaribus ab urbe Philippi & XVIII. diſtabat a Beroea, Alexander & Tiberianus pervenerunt.*

AZZO.] MS. *Arzo*, quod veriſſimum eſt; intelligitur enim fluvius & ejuſdem nominis manſio *Arzus*; cujus amnis caput & curſum in pleriſque omnibus Tabulis male deſcribunt, urbem præterea cognominem longiſſime ab eo removentes. Itaque eum ſignemus; & primo quidem inter Caraſſuram & Beroeam Thraciæ fluxiſſe Alexaodri Acta C. 3. docebunt: nam cum Tiberianus Caraſſuræ Alexandrum ad ejurandam religionem adigere non poſſet, *celeriter, inquit, illum comprehendite, & in urbem Beroeam abducite. Ceperunt igitur illum milites, & ad fluvium quendam venerunt, cui nomen erat Arzon.* Unde non ſine cauſſa colligas, circa Hæmi montem ejus fontes eſſe quæreodos. Deinde variis per Thraciam flexibus atque ambagibus Propontidem verſus ſe evolviſſe, Beroeaque Hadrianopolin profecturis denuo fuiſſe trajiciendum: Acta Alexandri C. 3. *Tiberianus urbe Beroea egreſſus, præcepit militibus, ut Alexandrum vinctum per viam publicam ducerent, & ipſum tribunum martyr ſequeretur. Cum igitur Tiberianus ad fluminis, quod ſupra diximus, vadum alterum veniſſet; qui locus XL. fere miliaribus diſtabat a Beroea urbe, ubi hoſpitia multa erant.* Tandemque, quod Ptolemaeus docet, inter

MANSIO BVRDISTA.	M. XI.
MVTATIO DAPHABAE.	M. XI.
MANSIO NICAE.	M. IX.
MVTATIO TARPODIZO.	M. X.
MVTATIO VRISIO.	M. VII.
MANSIO VIRGOLIS.	M. VII.
MVTATIO NARGO.	M. VIII.
MANSIO DRIZVPARA.	M. IX.
MVTATIO TIPSO.	M. X.
MANSIO TVNORVLLO.	M. XI.
	MV-

inter Heracleam & Rhædeſtum ſe in Propontidem effudiſſe.

PALAE.] Pæne *Beroeam* Thraciæ, qua de in A. Itiner. p. 231., eſſe dicerem; convenit enim diſtantia, quam inter eam & Caraſſuram Acta S. Alexandri interponunt. Ne tamen confidenter adfirmem, præpoſita *mutatio* facit, quæ in Beroeam, amplam urbem & poſt ſcriptum hoc Itinerarium, ut ad Hieroclem commonſtrabo, ſatis proſpera uſam fortuna, non bene quadrat.

CASTOZOBRA.] *Caſtra Zarba* videntur eſſe, quæ Procopius L. IV. Aedif. Juſtin. C. 21. *Arzo* adjungit. Vid. Ant. Itin. p. 137.

RHAMIS.] Hanc alii reperient. Forte *Rhamnus* verius nomen fuerit.

BVRDISTA.] *Burdipta* Anton. Itiner., *Burdenis* Tabulæ.

DAPHABAE.] Et hæc in obſcuro latet; quod mirandum non eſt, cum interior & pars Thraciæ mediterranea multis obfuſcata tenebris ſit. Non longe tamen Hadrianopoli afuit.

NICAE.] Πόλιν τῆς Θρᾴκης, ὄνομα Νίκην Socrates L. II. H. E. C. 36. appellat; Ammianus L. XXXI. C. 12. *ſtationem Nicen.* Πολίχνιον τῆς Μακεδονίας Νίκην Cedrenus p. 45. Famoſa eſt, cum fatali prælio, quo circa eam Valens a Gothis proſtratus occubuit; tum fidei profeſſione, quam Ariani, ut imperitiores in fraudem inducerent, *Nicenae* impoſito nomine, in hac manſione conſcripſerunt. Sozomenus L. IV. C. 19. Διόδευε δὲ τὴν Θρᾴκην, παραγίνονται εἰς Νίκην, πόλιν τῆδε τοῦ ἔθνους, καὶ συνέδριον ἐνθάδε καθίσαντες & mox: ἐπιτηδὲς δὲ τῆδε ἐν Νίκῃ πρᾶξαι καὶ ὧδε ἐπιψηφίσασθαι, ὥστε τοὺς ἀπλουστέρους ῥᾳδίως πείθεσθαι ταύτῃ τῇ πίστει συναινεῖν, τῇ παραπλησίᾳ τῶν ὀνομάτων ἀπατωμένους, καὶ οἰηθέντας ταύτην εἶναι τὴν ἐν Νικαίᾳ βεβαιωθεῖσαν γραφὴν. *Oſtudizum* A. Itin., quod priſtinum ejus nomen fuiſſe ex Hilario docuimus.

TARPODIZO.] Eſt in A. Itin. p. 230., ſed ante *Oſtudizum*, ut aut ille aut hic ſcriptor in mendo ſit.

VRISIO.] Nemo alius, quod ſciam, memorat. *Virgolis* ex *Bergulis*, quo olim nomine Arcadiupolis fuit, corruptum eſt: ſita urbs erat ad flumen Erginum, ut commodiore loco ad Hieroclem oſtendam.

NARGO.] Neque hanc, quæ tandem ſit, docere poſſum.

DRIZVPARA.] Synaxarium collegii Jeſuitarum Claromontani de Alexandro martyre: *Poſtea ad urbem Thraciæ Driſiparam ductus, ad præterfluentem exiſtens fluvium, ſententiam accepit, ut gladio interficeretur.* Fluvius, qui eam alluit, Erginus eſt, quo de ad A. Itin. p. 230. Vitioſum urbis nomen eſt in Theophane p. 198. Ἦλθον εἰς τὰ μέρη Τζουρούλου καὶ Ἀρκαδιουπόλεως καὶ τοῦ ἁγίου Ἀλεξάνδρου Ζουπαρῶν καὶ ἔμειναν ἐκεῖ. oportuerat Δριζουπάρων: Alexandri enim ultima ſyllaba primam hujus urbis abſorpſit. Dicuntur autem Alexandri Drizupara, quod is mortem inibi pro religione Chriſtiana obierat. Vide ejus Acta & Theophylactum L. VII. H. M. C. 14.

TVNORVLLO.] *Tzurulum* eſſe, alias oſtendimus; quod oppidum in excellente colle erat poſitum. Anna L. VII. Alexiad. p. 215. Ἰδὼν τοίνυν ὡς τὸ πολίχνιον τοῦτο ἡ Τζουρουλὸς ἐπὶ λόφου ἀνεστηκότος τετείχιστο· *Ut autem vidit, conditum eſſe oppidum Tzurulum in eminente colle.* Non longe ab eo fluebat amnis, cui Xerogypſo nomen indigenæ fecerunt. Eadem paullo ante: οἱ δὲ Σκύθαι ἐπιόντες καὶ οὗτοι κατὰ τοῦ Τζουρουλοῦ, ὑπο-

MVTATIO BEODIZO.	M. VIII.
CIVITAS HERACLIA.	M. IX.
MVTATIO BAVNNE.	M. XII.
MANSIO SALAMEMBRIA.	M. X.
MVTATIO CALLVM.	M. X.
MANSIO ATYRA.	M. X.
MANSIO REGIO.	M. XII.
CIVITAS CONSTANTINOPOLI.	M. XII.

FIT

δεῖν ἀναπεριλαβεῖν τὴν αὐτοκράτορα ταύτην ἐπεχείρησε, διασεσωκότες τὴν ἀνὰ τὴν πατρίδα ῥέοντα ποταμὸν ἀγχοῦ που τῆς πολίχνης τούτου (Ξηρόγυψον τοῦτον ἐγχωρίως κατονομάζουσι) τὴν χρῆσιν ἐπίσταντο. Quæ, ut paullo obſcurior Thraciæ urbs clarioribus lucis radiis circumfunderetur, addere placuit. Jam ſi *Xerogypſus*, cujus fontes unius ferme diei itinere Anchialo afuiſſe Theophylactus L. VI. Hiſt. Maur. C. 3. indicat, vetus fluvii fuerit nomen, fortaſſe in *Tipſo*, quæ hanc præcedit manſio, latebit.

HERACLIA.] Perinthus eſt, de qua alibi: quæ ſequitur *Baunne*, nec a Procopio L. IV. Aedif. Juſtin. C. ult., quo Thraciæ caſtella vetera & nova deſcribit atque enumerat, nec ab alio, quantum recordor, memoratur.

SALAMEMBRIA.] *Selymbria* eſt, quam Procopius *Σηλυβρίαν* L. IV. Fabric. Juſtin. C. 9., *Σηλυμβρίαν* Diodorus L. XIV. p. 243. vocant. Propius ab Itinerarii ſcriptura abeſt Socrates L. VII. H. E. C. 36. *Σαλαμβρίαν*, quæ dein Eudoxiopolis fuerit dicta, appellans. Non equidem ignoro, L. Holſteinio, viro egregio, Eudoxiopolin eam Piſidiæ viſam fuiſſe urbem, quæque adeo nihil cum hac habuerit commune: verum opportuniore ad Hieroclem loco Selybriam & Eudoxiopolin eandem fuiſſe ex leg. 42. C. Theod. de Oper. Publ. & Conciliorum Actis comprobabitur.

CALLVM.] In hanc mutationem *τὰ μακρὰ τείχη*, quibus Anaſtaſius Imp. Pontum & Propontidem, ſive gemina maris litora, junxit, incidiſſe videntur ob intervallum ejus muri a Procopio L. IV. Aedif. Juſtin. C. 9. & Evagrio L. III. H. E. C. 38. ſignatum: ille non minus XL. M. P. ab urbe regia afuiſſe, hic ſtadiis ferme CCLXXX., quæ eandem diſtantiam abſolvunt, adfirmat. Suidas tamen & in *Ἀναστάσιος* & *Μακρὸν τεῖχος* M. P. LX. numerat, haud ſcio an vitioſe.

ATYRA.] Caſtellum erat maritimum ad ejusdem nominis fluvium: Palladius Vit. Chryſoſtomi p. 32. *φεύγειν δὲ Θρᾶκας διαφυλάσσειν, Ἀθύραν καλούμενον* & p. 34. *τοῦ Ἀθύρα*. Procopius L. IV. Aedif. Juſtin. C. 8. *τὸ Ῥηγίου ἐπίνειον πόλις ἐστί που, Ἀθύρας ὄνομα. ultra Rhegium urbs eſt, cui Athyras nomen.* Agathiæ L. V. p. 158., & qui eum exſcripſit, Suidae in *Μελαντίας navale* eſt, *ἐπίνειον*· Adde Leunclavium Pand. Turc. C. 196.

REGIO.] Agathias L. V. p. 146. *ἐπίνειον τῆς πόλεως* fuiſſe ait. Viam ad eam usque manſionem ab urbe munivit Juſtinianus, Procopio teſte. Corruit Rhegium vehementi terræ tremore An. XXXI. Juſtiniani: Theophanes p. 196. *τὸ δὲ Ῥήγιον ὅλως ἔπεσεν ἕως ἐδάφους, ὥστε μὴ γνωρίζεσθαι αὐτό*. Quæ omnia cum *Rhegium* Conſtantinopoli vicinum fuiſſe probent, nemo, puto, Jo. Bollandi conatum, quo ex *Rhegio* in Act. S. Marciani, X. Januar. magni operis p. 615., *Reſſum* facit, laudabit.

MIL. CCCCXIII.] Summa hæc LXV. M. P. juſtam, quam manſiones dant, exſuperat.

MVTATIONES XII.] Imo XIX. & manſiones XVII.

VICIES BIS CENTENA.] Et hanc ſummam multo majorem, licet ſequaris collectos manſionum numeros & præter verum adauctos, reperies: par ratio eſt in manſionibus & mutationibus, quæ, ſi civitates, caſtella, manſiones, mutationesque univerſas annumeraveris, ne catalogum quidem mutationum, quem vides, aequiparabunt.

ITEM AMBVLAVIMVS.] MS. *Item Ambulanir mis Dalmaticei Zenophilo Conſt.* Unde colligitur, Pithoeum alio codice, neque enim vitioſa illa de ſuo admenſus eſt, fuiſſe uſum. Naſcitur, ſi paullum juvetur, ex vulgata ſcriptura, *Item ambulavimus Dalmatio F. Dalmatii*

FIT A SERDICA CONSTANTINOPOLIM MIL. CCCCXIII. MVTATIONES XII. MANSIONES XX.
FIT OMNIS SVMMA A BVRDIGALA CONSTANTINOPOLIM VICIES BIS CENTENA VIGINTI VNVM MILIA. MVTATIONES CCXXX. MANSIONES CXII.

ITEM AMBVLAVIMVS DALMATIO ET DALMATICEI. ZENOFILO CONS. III. KAL. IVN. A CALCIDONIA. ET REVERSI SVMVS CONSTANTINOPOLIM VII. KAL. IAN. CONSVLE SVPRASCRIPTO. A CONSTANTINOPOLI TRANSIS PONTVM, VENIS CALCEDONIAM, AMBVLAS PROVINCIAM BITHYNIAM.

MVTATIO NASSETE. M. VII. S.
MAN-

tii & Zenophilo Conſ.; quomodo legendum eſſe, Henr. Valeſius ad Ammiani L. XIV. C. 1., ubi de utroque Dalmatio egregie diſputat, ſuſpicatus videtur: naſcetur etiam, *Item ambulavimus Dalmatio, Dalmati Ce. F. & Zenophilo Conſ.*; quam viam Samuel Petitus L. III. Obſerv. C. 9. p. 356. ad hæc refingenda ingreſſus eſt, quamque ego derelinquendam non puto. Fuit enim conſul Dalmatius Dalmatii Cenſoris filius. Auctor Chron. Alexandrini, a Valeſio quoque ad teſtimonium dicendum excitatus: Καὶ Δαλμάτιον, τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Δαλματίου, τοῦ Κήνσορος Καίσαρα ἀνηγόρευσεν· ὁ δὲ Δαλμάτιος, ὁ υἱὸς Δαλματίου τοῦ ἀδελφοῦ Κωνσταντίνου στρατηγὸς Ῥωμαίων καὶ ὕπατος ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀναγορευθῆναι Καίσαρος·

VII. KAL. JAN.] Lege *Kal. Jun.*; niſi velis a ſcriptore, ſe abſoluto itinere Hieroſolymitano VII. Kal. Jan. Conſtantinopolin rediiſſe, ſignificari; prius ob *CONS. SVRRASCR.*, ſic enim oportuerat, præſtabit.

TRANSIS PONTVM.] *Boſporum* dicere debuerat: ſed *pontum* pro freto uſurpat, ut paſſim poëtæ, Lucretius L. I. 200.

——— Pedibus qui pontum per vada poſſent
Tranſire. ———

Tranſire vero *pontum* pro ejus tramiſſu ſatis obvium eſt. Ovidius L. IV. Pont. 5, 6.

Et maris Ionii tranſieritis aquas.

Valerius Flaccus L. IV. 345.

——— —— Rurſusque capeſſunt
Aequora, qua rigidos eructas Boſporus amnes,
Illos, Nile, tuis nondum Dea gentibus Iö
Tranſierat fluctus: unde hæc data nomina ponto.

qui tamen locus Boſpori magis cauſſa, quam quod locutionem adfirmet, appoſitus cenſeatur. Alios ejusdem generis dabit N. Heinſius ad Ovidii Epiſt. VII. 40.; quibus adde Sallustianeum *transgredi maria* & *maris transgreſſum*, quo de Gellius L. X. N. A. C. 26. & P. Burmannus in Quinctiliani Declam. VI. C. 21.

AMBVLAS PROVINCIAM.] Quinctilianus L. I. I. O. C. 5. *ambulare viam* è ſermonis Latini finibus ejicit & proſcribit; nec recte tamen, cum Ovidius Faſt. I. 122. dixerit:

Libera perpetuas ambulat illa vias.

& Cicero, quod N. Heinſius Ovidio adſcribere haud neglexit, L. II. Finib. C. 34. *ambulare maria*: qui ſummi oratoris locus mihi in memoriam revocat illud Quinctiliani è Declam. V. C. 10. *Pro duobus pretia contraxi, pro duobus maria conſcendi*: pæne enim huic inſolentiori dictioni ſimilis eſt; par vero & geminus hic Petri Chryſologi Sermon. VII. p. 22. *Hypocrita abſtinentiæ fluctus intraſti, continentiæ undas conſcendiſti, enataſti Jejunii pelagus.* De *Chalcedonia*, unde X. M. P. mons *Oxia* 'Οξία in Vita Auxentii C. 2. XIV. Feb. magni operis S. ſeparatur, vide ad A. Itiner. p. 139. *Mares epiſcopus Chalcedoniæ* eſt in Hiſtor. Tripart. ex Epiphanii Scholaſtici verſione L. VI. C. 6.

NASSETE.] Hæc a me fruſtra fuit quæſita. *Pandicia*, quæ ſequitur, eſt A. Itinerarii *Pantichion*, nunc quoque *Pantiche*, ut Bellonius auctor eſt, inter Turcas appellata.

Digitized by Google

MANSIO PANDICIA.	M. VII. S.
MVTATIO PONTAMVS.	M. XIII.
MANSIO LIBISSA.	M. IX.

IBI POSITVS EST REX ANNIBALIANVS, QVI FVIT AFRORVM.

MVTATIO BRVNGA.	M. XII.
CIVITAS NICOMEDIA.	M. XIII.

FIT A CONSTANTINOPOLI NICOMEDIAM VSQVE MIL. VIII. MVTATIONES VII. MANSIONES III.

PONTAMVS.] Videtur eſſe *Potamus*; quamquam qui ille fluvius ſit, nondum edoctus ſum. Habet P. Gyllius L. III. Boſp. Thrac. C. 10. ad Chalcedonis orientem æſtivum amnem, qui *Potamion* ab accolis appelletur; nec hunc tamen eſſe dixero. Forte fluvius *Dracon* eſt, qui circa Drepanen ſive Helenopolin adeo tortuoſus ſerpit, ut illac iter facientibus vicies & amplius illum tranſire neceſſe ſit, Procopio L. V. de Fabric. Juſtin. C. 2. teſte. Poſſes etiam de *Libyſſo*, de quo poſtmodum Appianum audiemus, cogitare, ſi de ejus curſu liquida omnia forent.

LIBISSA.] Hanc deinceps *Diacibizam* & nunc quoque dici cenſet Turnefortius Epiſt. XV. p. 67.; imo inibi ſibi P. Bellonius L. I. Oper. Antiq. Præſt. C. 13. Hannibalis ſepulchrum viſum fuiſſe ſcribit. Videamus utrum vere Bellonius Diacibizæ, ſive, ut nunc vocant, *Diacibes* ſitum ſic figit. *Libyſſa porro, ſive Diacibe, urbs multum vicina Panticha in eadem Bithynia inter Nicomediam & Pantichen.* quod utique de Libyſſa veriſſimum non eſt, XXII. M. P., aut XXIII., ut in A. Itiner. a Pantichio ſemota: præterea Libyſſa Valentis Imp. ætate ſuo adhuc nomine nobilis erat, ut ex Libanio tom. II. p. 28. & Ammiano L. XXII. C. 9. novimus; & tamen *Diacibiza* in rebus Valentis haud obſcurum nomen eſt. Quis enim ignorat, Imperatorem hunc eo crudelitatis deveniſſe, ut LXXX. ſacri ordinis viros in quaſſam & labefactatam navim imponi, & incendi juſſerit; navimque illam Diacibizam usque delatam una cum hominibus deflagraſſe? Prætereo Zonaram, Cedrenum, Theophanem, uno Sozomeno L. VI. H. E. C. 14 contentus: ἡ δὲ ναῦς ὑπὸ ἐμφόρῳ ἀνέμῳ ἐλαυνομένη, ἄχρι Διακιβίζης, χωρίου δὲ τοῦτο τ' παράλιον Βιθυνίας, διέμεινεν αὐτὸς τ' ἐπικλήν· ἅμα δὲ τῇ γῇ προσέσχε καὶ διελύθη σὺν αὐτοῖς ἀνδράσι κατεφλεγμένοις· Itaque conjectura fortaſſe falſi ſunt egregii illi viri. Ceterum, quia *Diacibiza* nos moratur, notandum eſt, Διακίβιζος Socrati L. IV. H. E. C. 16. & Theophani, *Acidizam* vero Hiſtor. Tripart. L. VII. C. 30. perverſe dici: non enim illi tantum, quorum nomina recenſui, ſed & Suidas in Οὐάλης & Procopius Hiſtor. Arcan. C. 30. hoc illi nomen, cujus veſtigia manifeſta durant, indunt. Porro Suidam in recenſenda ea Valentis impia crudelitate peſſime ab exſcriptoribus habitum videri: duces LXXX. è ſacro ordine virorum fuiſſe ait Theodorum & Curbagum & Menedemum: οἳ ἡγοῦντο Θεόδωρος, καὶ Κύρβαγος, καὶ Μενέδημος: quorum alterum Socrates, Sozomenus atque alii *Urbanum*, & recte, vocant.

REX ANNIBALIANVS.] Hannibal eſt, quem hoc loco ſepultum fuiſſe conſtat. Plutarchus in Flaminio p. 380. Ed. Frank. Ἐν δὲ Βιθυνίᾳ τόπος ἐστὶ θινώδης ἀπὸ θαλάσσης, καὶ πρὸς αὐτῷ κώμη τις οὐ μεγάλη, Λίβυσσα καλεῖται. περὶ ταύτην ἔτυχε διαιτώμενος Ἀννίβας· Unde colligas, non longe a mari fuiſſe Libyſſam. Appianus Syriac. p. 150. Libyſſum Bithyniæ ait fluvium, & ab eo Libyſſam vicinum agrum eſſe dictum. Ποταμὸς δ' ἐστὶ Λίβυσσος ἐν τῇ Βιθυνίᾳ, καὶ πεδίον ἐκ τοῦ ποταμοῦ Λίβυσσα: ut forte Libyſſa ab alluente fluvio nomen acceperit. Ceterum *regis* nomen, quod Annibali imponitur, fraudi P. Pithoeo fuit: hoc enim motus videtur, ut de Fl. Hanniballiano rege Ponti atque Armeniæ, quo de Valeſius ad Ammiani L. XIV. C. 1., interpretaretur.

MV-

BRVN-

Digitized by Google

MVTATIO HYRIBOLVM.	M. X.
MANSIO LIBVM.	M. XI.
MVTATIO LIADA.	M. XII.
CIVITAS NICIA.	M. VIII.
MVTATIO SCHINAE.	M. VIII.
MANSIO MIDO.	M. VII.
MVTATIO CHOGEAE.	M. VI.
MVTATIO THATESO.	M. X.
MVTATIO TVTAIO.	M. IX.
MVTATIO PROTVNICA.	M. XI.
MVTATIO ARTEMIS.	M. XII.
	MAN-

BRVNGA.] Hanc, ſi conjecturis, quibus tamen non admodum fido, uti liceat, aut Βρύαν, Bithyniæ locum maritimum, apud Theophanem p. 332. ſive Βρύαντα apud Cedrenum in Leone Iconomacho, fuiſſe ſuſpicer, aut *Bryazum* in Bithynia, de quo Plinius L. XXXI. N. H. C. 2.

FIT A CONSTANTINOPOLI.] MS. *Conſtantinopolim Nicomedia*. Corruptos eſſe M. P. numeros pariterque *mutationum* quisque animadvertit.

HYRIBOLVM.] Manu exaratus codex *Hyribolum*, æque perperam: verum nomen eſt *Eribolum*, quod ad ſinum Aſtacenum contra Nicomediam non ignobile erat navale. Xiphilinus in Macrino, *Καὶ διεξῆλθε διὰ τῆς Καππαδοκίας καὶ τῆς Γαλατίας, τῆς τε Βιθυνίας μέχρις Ἐριβώλου τοῦ ἐπινείου, τοῦ προκειμένου τῆς τῶν Νικομηδέων πόλεως ὄντος*. Tabula poſitionem eam confirmat, & *Eribulo* XII. M. P. a Nicomedia ſcribit. Ptolemaeo *Eribœa* Ἐρίβοια L. V. C. 1. ſatis mendoſe dicitur.

LIBVM.] Cedreno, ut alibi animadverſum eſt, in Leone Iconomacho *Liba*; ſed cum ille ſua ex Theophane mutua ſumpſerit *οἱ Λίβοι* Chronograph. p. 332. ſcribente, dubium eſſe non debet, quin id illi reſtitui oporteat.

NICIA.] *Nicæa* eſt, quam ſeriore ævo *Niciam* & *Niceam* appellarunt. Quæ præcedit *Liada*, in tenebris latet; nec illuſtriores ſunt *Schina*, forte non aliæ ac *σχοῖναι*.

MIDO.] Manu exaratus codex *Mido*. Habet A. Itin. hanc p. 141., ſed *Moedo* aut *Medo Orientis* appellans.

CHOGEAE.] De hac & ſequente alii nos certiora docebunt; nihil enim extricamus.

TVTATIO.] In L. 119. C. Theod. De Decurion. ſervatam hujus eſſe memoriam jam ante diximus: verba legis denuo exſcribam, ut ea emaculem: *Claudiopolis, Pruſiadis ac Tottai & Voridis oppidorum ſive manſionum per Bithyniam curiales publicis includere functionibus per ſuam fugam cognovimus.* Diſputat J. Gothofredus, quæ ſit *Voridis* illa manſio, & ad ejus auxilium ex Stephano arceſſit Βορύζαν, πόλιν Ποντικήν; quæ cum extra Bithyniam fuerit, nihil utique *Voridem* juverit. Verum manſionis nomen erat *Doris*, quæ cum Tattaio Nicaeae ſuberat: teſtem hujus rei dabo Anaſtaſium, Nicænum epiſcopum, qui in Chalcedonenſi Concilio tom. IX. Concil. Lab. p. 98. *ὥσπερ*, inquit Τατταῖος καὶ *Δωρὶς ῥεγεῶνές εἰσιν ὑπὸ τὴν Νίκαιαν, οὕτως ἦν καὶ τότε καὶ Βασιλινούπολις ὑπὸ τὴν Νίκαιαν· Ut Tattaios & Doris regiones ſunt Nicaeae ſubditæ, ita olim quoque Baſilinupolis.* De quibus Anaſtaſii verbis poſtmodum plura ad Hieroclem reddemus. Hoc obiter addamus, non illo tantum è Chalcedonenſi Concilio loco *Doridem*, manſionem Bithyniæ, conſtabiliri, ſed & leg. 4. C. Th. de Erogat. Milit., quæ *Dorida*, ſeu *Doride* potius, fertur data: eadem enim prorſus eſt, quamtumvis in ea eruenda non minus adhæſerit præſtantiſſimus Gothofredus.

PROTVNICA.] Niſi Προτόμακρα *Protomacra* Ptolemaei ſit L. V. C. 1. fruſtra fortaſſe quæretur. Quæ ſequitur *Artemis*, a Diana ejusque templo nomen accipere potuit; hanc enim in Bithynia, & præcipue qua Rhebas decurrit, ſummo ſtudio colebant, ſolemnesque illi dies, quibus Καλάθια, de cujus in ſacris Matris Deum, Cereris, Proſerpinae, Dianae, Junonis & Minervae uſu Ezech. Spanhemius ad Callimachi

 Hymn.

MANSIO DABLAE.	M. VI.
MANSIO CERATAE.	M. VI.

FINIS BITHYNIAE ET GALATIAE.

MVTATIO FINIS.	M. X.
MANSIO DADASTAN.	M. VI.
MVTATIO TRANSMONTE.	M. VI.
MVTATIO MILIA.	M. XI.
CIVITAS IVLIOPOLIS.	M. VIII.
MVTATIO HYCRONPOTAMVM.	M. XIII.
MANSIO AGANNIA.	M. XI.
MVTATIO IPETOBROGEN.	M. VI.

MAN-

Hymn. Cerer. ℣. 1., nomen erat, agebant, quo tempore per dies quinquaginta peregre proficiſci nefas habebatur, modo Acta S. Hypatii tom. III. Junii p. 343. non fallant.

DABLAE.] Δαβλεῖς Ptolemaeo, qui ex *Dablis*, caſu ejus manſionis auferendi, id formaſſe videtur.

CERATAE.] Manſionem hanc, a ceteris præteritam, nusquam legere memini.

FINIS BITHYNIAE.] Ptolemaeus L. V. C. 1. *Dadaſtana* & *Juliopolim* extra Galatiæ fines collocat: nec diſſidet de *Dadaſtanis* Sozomenus L. VI. H. E. C. 6., χωρίον τῆς Βιθυνίας appellans. Vel ſic tamen, ſi ad ejus ætatem attendamus, Hiſtoricum erroris abſolvere non licebit; tum quippe Galatiæ & Dadaſtana & Juliopolis erant contributa: nam Juliopolim ejus fuiſſe provinciæ, Philadelphius *Juliopolis Galatia prima epiſcopus*, qui pars Concilii Ancyrani fuit, certiſſimus teſtis eſt: de *Dadaſtana* idem produnt Socrates, Theodoretus, Ammianus atque alii, cum in Galatiæ & Bithyniæ finibus poſitam fuiſſe aſſeverant. Itaque poſt Ptolemaei tempora Galatiæ fines longius Bithyniam verſus prolati videntur.

DADASTAN.] Pro *Dadaſtana* aut *Dadaſtanis*; utrumque enim in uſu eſt. Socrates L. III. H. E. C. 26. de Joviano: ἐν χωρίῳ τινὶ [illegible]ται, ᾧ προσωνυμία Δαδάστανα· μεθόριον δ' ἐστὶ τῆς Γαλατίας καὶ Βιθυνίας. Ammianus extremo L. XXV. de eodem: *Quum veniſſet Dadaſtanam, qui locus Bithyniam diſtinguit & Galatas, exanimatus inventus eſt nocte.*

TRANSMONTE.] *Trans montem* ſive *montes* fuiſſe videtur. Accipe vero de Olympi montis jugis, quæ longiſſime Galatiam verſus porrigebantur. Vide Busbequii Epiſt. I. p. 56. Quæ hanc excipit mutationem *Milia*, mihi ignotiſſima eſt.

JVLIOPOLIS.] Vulgo urbem Sangario apponunt, ſed Procopio invito: is a Siberi fluvio orientalem urbis partem X. M. P. afuiſſe, occidentalem autem illi vicinam fuiſſe L. V. de Fabric. C. 4. prodidit. Plura ad Hieroclem.

HYCRONPOTAMVM.] Cum primum ſub ſtyli acumen hæc venirent, *Hieron potamum* ſcriptorem dediſſe ſuſpicabar; quo nomine fluvium ex Ida decurrentem Plinius L. V. C. 30. memorat. Poſtea vero cum nusquam hoc in tractu *Hieros* reperiretur, de *Siberi* cogitatio incidit, qui Syceon Galatiæ I. oppidum alluit, & Sangario jungitur, ut ex Vita Theodori Syceotae C. 15. conſtat: hunc *Hieron* olim potuiſſe dici arbitrabar. Quoniam tamen major hic a Juliopoli diſtantia, quam quidem Procopius finivit, ſignatur, in hac conjectura acquieſcere non auſus ſum. Itaque aliud circumſpexi. Iſ. Voſſius è MS. enotavit, in eo *Hypon Crotamum* legi, ſed ſupra correctum eſſe, *Hycron Potamum*. Vide ergo an *Hypion Potamum* præſtet: fluxiſſe *Hypion* ultra Sangarium Galatiam verſus ex Hypiis montibus teſtes plurimi ſunt, Apollonius Rhodius L. II. 797., Ptolemaeus, Arrianus atque alii. Alter uter non male quadrabit.

AGANNIA.] *Lagania* eſt, oppidis Galatiæ I. deinceps annumerata.

IPE-

MANSIO MNIZOS. M. X.
MVTATIO PRASMON. M. XII.
MVTATIO CENAXEPALIDEM. M. XIII.
CIVITAS ANCHIRA GALATIA.

FIT A NICOMEDIA ANCHIRAM GALATIAE VSQVE. MILIA. CCLVIII. MVTATIONES XXVI. MANSIONES XII.

MVTATIO DELEMNA. M. X.
MANSIO CVRVEVNTA. M. XI.
MVTATIO ROSOLODIACO. M. XII.
MVTATIO ALIASSVM. M. XIII.
CIVITAS ARPONA. M. XVIII.
MVTA-

IPETOBROGEN.] Spirat Celticum quiddam hoc mutationis nomen; ejus enim productio a *Briga*, in Celtarum urbibus adeo frequens, non longe recedit. *Eubrogim* Ancyram inter & Taviam in A. Itinerar. vidimus, haud diſſimile præferentem.

MNIZOS.] Galatiae I. hoc oppidum ſuum ſibi epiſcopum, ut Chalcedonenſis Concilii Acta indicio ſunt, habuit. Noſter *manſionem* appellat; nec longe abit Hieroclis Ῥεγέμναζος: prior enim vocis ejus pars ex ῥεγεών, qua ſeriores Græcos vicum manſionemque indicaſſe alibi oſtendam, conflata eſt. *Praſmon* legere non memini.

CENAXEPALIDEM.] MS. *Cenaxempalidem*, quod corruptiſſimum vocabulum non expedio. Videtur *paludis* nomen in vocis eſſe compoſitione. Erat non longe ab Ancyra palus, ad quam ſtato tempore Minervae & Dianae ſimulacra lavanda deferebant. Acta S. Theodoti C. 2. Ἐκέλευον δὲ αὐταῖς τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερείας γενέσθαι· ἔθος δὲ συνήθειας αὐτοῖς ἐν τῇ πλησίον λίμνῃ κατ᾽ ἔτος λούειν τὰ ξόανα. & poſt pauca: ἐκέλευον γῦν ἐν τοῖς παρθένους ἐπὶ τὴν λίμνην ἀπάγεσθαι μετὰ τῶν ξοάνων. Additur deinde, curribus virgines & ſimulacra fuiſſe impoſita: pompæ in curru virgines praeiviſſe, ſecuta eſſe ſimulacra; quæ, ut illis adderentur, quæ Ezech. Spanhemius ad Callimachi Lavac. Pallad. ℣. 11. conduxit, exſcribere viſum fuit: nam eandem eſſe paludem non aſſeveravero.

ANCHIRA GALATIA.] Pro *Galatia* aut Γαλατικῇ ita infra *Tarſus Cilicia* & *Caeſarea Paleſtina*, & in Tabula Peutingerana *Antiochia Piſidia*, *Comana Cappadocia*: pari modo Καισάρεια Καππαδοκία, atque aliæ, de quibus Salmaſius in Solin. p. 436. Urbem nobiliſſimam & Galatiae I. metropolim Tzetzes fluvio Haly apponit:

Καὶ κτίσαι πόλιν Ἄγκυραν Γαλατικὴν πρὸς Ἅλυν.

ſed falſus eſt: retractus ab urbe ad XLIV. M. P. fuit, ut Μάλος *Malus* flumini accubans vicus, eoque intervallo ab Ancyra diſtinctus in Actis S. Theodoti C. 1., indicio præter Busbequium Epiſt. I. p. 63. eſt. Inter urbem & Halyn mons *Magaba*, de quo Livius L XXXVIII. C. 19., intererat: cui forte appoſitus fuit vicus Μεδοσαγᾶ *Medoſaga*, quem vita S. Antiochi M. P. XX. Ancyra ſeparat apud Lambecium L. III. Bibl. Caeſar. p. 140.

NICOMEDIA ANCHIRA.] MS. *Anchira Galatia.* Millia paſſuum XXXVI. M. juſto auctiora ſunt.

MVTATIONES.] XV. tantum ſunt, & manſiones X.

DELEMNA.] Nihil mihi de ea innotuit.

CVRVEVNTA.] Eſt Ptolemaei Κορβεοῦντος, ut ad A. Itiner. p. 143. adſcriptum fuit.

ROSOLODIACO.] *Roſologiaco* verius eſt, agnoſcitque Anton. Itiner & Ptolemaeus.

ALIASSVM.] Præterita a ceteris omnibus eſt, ut paſſim obſcuriores mutationes.

ARPONA.] Imo *Aſpona*, quæ Galatiae I. urbibus in Hieroclis Synecdemo accenſetur.

GA-

Digitized by Google

MVTATIO GALEA.	M. XIII.
MVTATIO ANDRAPA.	M. IX.

FINIS GALATIAE ET CAPPADOCIAE.

MANSIO PARNASSO.	M. XIII.
MANSIO IOGOLA.	M. XVI.
MANSIO NITALIS.	M. XVIII.
MVTATIO ARGVSTANA.	M. XIII.
CIVITAS COLONIA.	M. XVI.

MV-

GALEA.] Hæc & quæ ſequitur *Andrapa* inter obſcuras ſuum facile locum tuebuntur. Eſt quidem *Andrapa* in Paphlagonia ex Ptolemaeo nota, ſed nihil illa ad hanc detegendam faciet; quippe longiſſimo terrarum tractu hinc ſemota. Ni conjectura fallit, *Andraca* eſt, quam Ptolemaeus L. V. C. 6. & in Cappadocia, qua Galatiae proxima eſt, ponit.

GALATIAE ET CAPPADOCIAE] Recte fines earum provinciarum hic figi, vel ex *Parnaſſo* apparet, quam Hierocles in Cappodocia agnoſcit.

PARNASSO.] Fidem datam liberabo & Polybio hanc urbem reſtituam, cujus Legat. LV. hæc verba ſunt: Παραγενόμενοι δ' ἐκ Καλπίτου πεμπταῖοι πρὸς τὸν Ἅλυν ποταμόν, ἑκταῖοι πάλιν ἀνέζευξαν εἰς Ἀμισόν· ἤδη καὶ Ἀριαράθης ὁ τῶν Καππαδοκῶν βασιλεὺς συνέμιξεν αὐτοῖς μετὰ τῶν οἰκείων δυνάμεων. καὶ ἦλθον εἰς τὴν Ἀμασίων χώραν. Sic in editis eſt ex Urſini emendatione; MS. ἀνέζευξαν εἰς Παρνασσὸν; & dein εἰς τὴν Κάμισσων χώραν. Audi ipſum Urſinum: *Vox* Καλπίτου *mihi quidem ſuſpecta eſt; & fortaſſe* Καλπέως *ſcribendum, quæ urbs eſt Bithyniæ: pro* Παρνασσὸν *vero* Ἀμισὸν *reponendum opinor, quæ urbs Ponti eſt, dierum ſex iter ab Haly fluvio diſtans: & infra* εἰς Ἀμασίων χώραν, *pro eo, quod eſt in exemplari,* εἰς τὴν Κάμισσων χῶραν. *Eſt autem* Ἀμάσεια *& ipſa urbs Ponti, Strabonis, Stoici philoſophi, patria.* Quæ viri egregii verba cauſſam exturbatæ è Polybii oratione Parnaſſi nullam adferunt; nec aliam fuiſſe ſuſpicor, quam quod ea urbs paullo eſſet obſcurior neque ubivis obvia. Reſtituendam eſſe præſtantiſſimo ſcriptori, nemo poſt hæc dubitaverit: cum & MS. præferat, & locis, de quibus agitur, optime conveniat. Jam quod ad τὴν Κάμισσων χώραν attinet, eam ego in τὴν Ἀμασίων non temere mutavero: & partim quidem quod longius Pontum verſus Amaſia ſit remota, tum etiam, quod Cappadociae apud Ptolemaeum L. V. C. 6. præfectura Χαμάνης, ſive, ut in Palatin. & Coislin. eſt codice, Χαμάννηνος, longe melius quadret. Poſſes ceteroqui de *Saramene* ultra Halyn apud Strabonem L. XII. p. 546. cogitare, niſi Ponto fuiſſet propior.

JOGOLA.] Videtur non multum abeſſe a Ptolemaei in Chamanes præfectura *Odoga:* quamquam eandem prorſus eſſe, non temere dixero.

NITALIS.] *Nitazi* A. Itiner., quod vide.

ARGVSTANA.] An *Auguſtana?*

COLONIA.] Deeſt *Colonia* nomen. *Archelaidem* indicari aliunde novimus.

MOMOASSON.] *Neaneſſus*, ſive, ut Palatin. MS. præferebat, *Naneſſus* coloniam Archelaidem proxime ſequitur apud Ptolemaeum: hæccine ſit, alii viderint.

ANATHIANGO.] *Nazianzum* indicari; ad A. Itiner. ſuſpicati ſumus: nec mutamus ſententiam; ſolet enim urbis ejus nomen paſſim corruptiſſime a librariis ſcribi: ita in Vincentii Lirinenſis Commonitor. p. 322. Ed. Brem., ubi *ſanctus Gregorius epiſcopus & confeſſor de Nazianzo* laudatur, codex regis Chriſtianiſſimi, Baluſio teſte, *confeſſor de Nanzando vel Nazabos* edebat. Ceterum in Nazianzi ſuburbio mons erat, cui *Athar* cognomen faciunt Acta Tergeminorum C. 1. *Tunc perrexit*, ajunt, *ad S. Macarium confeſſorem, qui erat in exilio ab Antiochia miſſus in ergaſtulo Cappadocia, in monte Athar, qui eſt in ſuburbio Nazanzae*, ſic ſcribunt, *civitatis.*

CHVSA.] Hoc nomine in Aegypto manſionem ex Athanaſio & Itin. A. novimus: hanc quærimus.

SA-

Digitized by Google

MVTATIO MOMOASSON.	M. XII.
MANSIO ANATHIANGO.	M. XII.
MVTATIO CHVSA.	M. XII.
MANSIO SASIMAM.	M. XII.
MANSIO ANDAVILIS.	M. XVI.

IBI EST VILLA PAMPALI, VNDE VENIVNT EQVI CVRVLES.

CIVITAS THIANA.

INDE

SASIMA.] Manſionem fuiſſe miſeram & prorſus ingratam ex Gregorio Nazianzeno oſtendimus: adde quæ Orat. XXV. p. 435. ipſi objiciuntur: *Μικρά σοι, φησὶν, ἡ πόλις, καὶ οὐδὲ πόλις, ἀλλὰ χωρίον ξηρὸν, καὶ ἄχαρι, καὶ ὀλίγων ἐνδήμων· Parva tibi civitas eſt, inquis, ac ne civitas quidem, ſed aridus locus & inamœnus atque infrequens.* Quamvis enim Saſimorum nomen non exprimatur, eam tamen urbem indicari, ſi Nazianzeni verſus in conſilium adhibueris, facile cognoſces.

ANDAVILIS.] Habent eam Tabula Peutingerorum & Anton. Itinerarium: quæ ſi cum Ravennate exceperis, vix alibi reperies. Hæc autem parum juvant, quum præter nomen & dubiæ ſatis fidei nihil doceant.

VILLA PAMPALI.] Qui genus, unde domo Pampalus fuerit, nemo facile, niſi cum eruditiſſimo J. Gothofredo *Palmati* legerit, nobis enarraverit: MS., quem Iſ. Voſſius verſavit, *Pampati* præferebat, eoque ad *Palmati* vocem manu pæne ducimur. Fuit Palmatius equorum, quorum greges in Cappadocia aluit, ſtudioſiſſimus; unde & illi *Palmatii* in leg. 1. C. Th. de Equis Curul. & leg. unica de Greg. Dominic. dicti ſunt. Hominem Gloſſæ Nomicæ deſcribunt, & Valeriani Imp. temporibus Caeſareæ in Cappadocia maximis opibus conſpicuum fuiſſe, palatiis, equarum gregibus, reliquoque apparatu Auguſtum pæne æquiparaſſe, raptus autem ac ſeditionum concitatarum cauſſa confiſcatum fuiſſe produnt in Παλματίνες Ἐκώνς. Ἦν δὲ ὁ Παλμάτιος οὗτος, inquiunt, ἵπποις πάνυ πλούσιος, ὃς διὰ τυραννίδα ἐδημεύθη, περὶ οὗ φησὶν Ἰσίδωρος Ἡσύχιος, ὁ φιλοσοφήσας τὰς Μιλησίας ἐν τῷ Ε. χρονικῷ διηγήματι οὕτω· Κατὰ τοὺς χρόνους Οὐαλεριανοῦ ἐν Καισαρείᾳ τῆς Καππαδοκίας Παλμάτιός τις ἦν, οἰκίαν μὲν ὑπὲρ τοὺς βασιλεῖς κεκτημένος, ἵππων δὲ ἀγέλας καὶ τὸ πλῆθος ἡμῶν κ. λ., ſic recte, veſtigia manu exarati codicis ſecuti, locum viri egregii reſtituunt. Vide conſultiſſimum J. Gothofredum ad leg. unic. C. Th. de Greg. Dominic., ubi de equis curulibus abunde diſputatum eſt.

THIANA.] Urbs hæc coloniæ juribus condonata eſt a Caracalla, unde in rariſſimo Theſ. Britan. tom. II. p. 243. numo ANT. ΚΟΛΩΝ. ΤΥΑΝΩΝ, *Antoniniana colonia Tyanorum* titulis ſuperbit: antea paſſim ΙΕΡΑ & ΑΣΥΛΟΣ dicebatur; quorſum & hæc Philoſtrati L. VIII. extremo Vit. Apol. Got. Olearius refert: Καὶ ἱερὰ Τύανα δὲ βασιλείοις ἐκπεποιημένα τέλεσιν· οὐδὲ γὰρ βασιλεῖς ἀπηξίουν αὐτῷ, ὧν αὐτοὶ ἠξιοῦντο. Vertit vir doctiſſimus: *At & ipſa ſacra habetur Tyanenſis urbs, neque miſſis ab Imperatoribus legatis obnoxia eſt: neque enim Imperatores dedignati ſunt, iiſdem honoribus virum honorare, quibus ipſi honorari ſueverunt.* Quæ, pace manium ejus dixerim, cum Græcis diſcordant; nam ἐκπεποιῆσθαι βασιλείοις τέλεσι urbem poſſe dici, quæ a præfectis ac magiſtratibus, ab Imperatore miſſis, liberatur, & cui αὐτονομία conceditur, nunquam, puto, probabitur: præterea, qui tandem demonſtrabitur, omnes urbes, quæ Auguſtorum templo inſignes erant, ΙΕΡΑΣ atque ΑΣΥΛΟΥΣ, quod è Latinis & addito commentario conficitur, fuiſſe appellatas? Sententia verborum, ne longum faciam, hæc eſt: *Templa* Apollonio *Tyanis impenſis Imperatoriis eſſe exſtructa: neque enim Imperatores indignum eum cenſuiſſe, quibus ipſi honorabantur.* Veram eſſe, ſine magno labore adfirmabitur: ἱερὰ Τύανάδε eſſe templa Tyania exædificata, Philoſtratus L. VIII. C. 29. teſtis eſt, ubi ἐν τῷ Τύανάδ' ἱερῷ, Oleario interprete, eſt *in Templo Tyanenſi.* βασιλείοις τέλεσι *regias impenſas* indicari poſſe, nemo, niſi horum rudis, diffitebitur, Thucydides L. VI. 16, 97. ὃς ἂν τοῖς ἰδίοις τέλεσι μὴ ἑαυτὸν μόνον ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν ὠφελῇ. Quod ſi quem ἱερὰ ἐκπεποιημένα remorentur, quod paſſim id verbum in alio uſu

Digitized by Google

INDE FVIT APOLLONIVS MAGVS.

CIVITAS FAVSTINOPOLI.	M. XII.
MVTATIO CAENA.	M. XIII.
MANSIO OPODANDA.	M. XII.
MVTATIO PILAS.	M. XIIII.

FINIS

ſit, ἐκπεποιημένα refingat, ac Philoſtrato ex L. I. C. 5. approbet: Τεχθῆναι δὲ ἐν λειμῶνι λέγεται, πρὸς ᾧ νῦν ἱερὸν αὐτῷ ἐκπεποίηται· quæ unius literæ immutatio utique minima eſt & librariis, ſolitis πεποιημένα & πεπονημένα confundere, quo de Lamb. Bos Exercit. in Epiſt. Hebr. C. XII, 27., frequentata. Atque hæc, in re non admodum obſcura, paullo uberius exſequi placuit, ne alterius opinionem cavillari voluiſſe videar.

INDE FVIT APOLLONIVS.] Philoſtratum vide L. I. Vit. Apoll. C. 4. & Fl. Vopiſcum in Aureliano C. 24. Ceterum paſſuum millia, quæ amanuenſis negligentia *Tyanis* ſunt detracta, ex Ant. Itiner. XVI. eſſe debere conſtat.

FAVSTINOPOLI.] Habent urbem Itin. Ant. & Conciliorum Acta.

CAENA.] Eſt in Peutingerana Tabula *Caena* XXVI. M. P. a Tyanis, ſed Galatiam verſus: quæ, ſi manſionum ordo non ſit turbatus, noſtra eſſe nequit.

OPODANDA.] *Podandus* eſt, cui ultima ex manſionis vocabulo litera male agglutinata eſt: ſita hæc urbs circa Taurum montem erat: unde ἡ τῆς Ποδανδοῦ κλεισοῦρα, *anguſtiæ*, ſive clauſtra, *Podandi* in Jo. Scylitzis Hiſtor. p. 829. & p. 844 διὰ τῆς κλεισούρας τῆς Ποδανδοῦ ἀφικνεῖται εἰς Κιλικίαν. Nomen a cognominis ejusdem fluvio habere ex Conſtantino in Vita Baſilii Imp. C. 36. novimus. Vide A. Itiner. p. 145.

PILAS.] Pylas Cilicias, quibus ex Cappadocia tranſitus in Ciliciam erat, intellige. Deſcribuntur a Diodoro Siculo L. XIV. p. 250. hunc in modum: Παρεγενήθη περὶ τοὺς ὅρους τῆς Κιλικίας, καὶ τὴν πρὸς ταῖς Κιλικίαις πύλαις εἰσβολήν· αὕτη δ' ἐστὶ στενὴ καὶ παράκρημνος, ἐπὶ σταδίους μὲν εἴκοσι παρατείνουσα. πλησίον δ' αὐτῆς ἐστιν ἐξ ἀμφοτέρων κατὰ ὑπερβολὴν ὄρη μεγάλα καὶ δυσπρόσιτα. ἀπὸ δὲ τῶν ὀρῶν ἐξ ἑκατέρων μέρους τείχη κατατείνει μέχρι τῆς ὁδοῦ, καθ' ἣν ᾠκοδόμηνται πύλαι. διεξαγαγὼν δὲ διὰ τούτων τὴν δύναμιν, ἐνέβαλεν εἰς πεδίον, τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑδάτων τῷ κάλλει λειπόμενον· Cyrus *ad fines Ciliciæ & pylas pervenit. Anguſtus ibi tranſitus eſt & præruptus, ad XX. ſtadia pertingens, quem vaſti prealtique & difficiles conſcenſu montes ex utraque parte cingunt. Ex montibus autem hinc & illinc murus ad viam portis communitam pertendit. Hac copiis ergo traductis campos quosdam ingreſſus eſt, nullis per Aſiam eximia amœnitate ſecundos.* Sic interpres: unde cogas pro εἰς πεδίον legiſſe eum, quod & Palmerio in mentem venit, εἴς τι πεδίον, neque injuria feciſſe, Xenophon L. I. Exped. Cyr. p. 195. teſtis eſt. De Pylis vide quoque Herodianum L. III. C. 3.

CAPPADOCIAE ET CILICIAE.] Ad Pylas finem fuiſſe Cappadociæ & Ciliciæ initium Xenophon & Diodorus auctores ſunt: præterea Mopſucrenas primam ex Cappadocia venientibus manſionem occurriſſe Ammianus L. XXI. C. 15. docet: Conſtantius *petiit per vias difficiles Mopſucrenas, Ciliciæ ultimam hinc,* Tarſo, *pergentibus ſtationem, ſub Tauri montis radicibus poſitam.* Itaque bene omnia ſe habent.

MANSVERINE.] Hen. Valeſius ad Ammiani L. XXI. C. 15. hinc, &, ut ego putem, pulcherrime, *Mopſucrenem* fecit. In alia omnia abit Ch. Cellarius L. III. G. A. C. 8. p. 351.; cujus, quod cauſſam diſſenſus contineant, & urbem illuſtrent, verba exſcribam: *Nondum autem*, inquit, *induci poſſum, ut nominibus illis, Manſuerine* Itin. H. & *Namſucrone* Itiner. Ant., *Mopſucrenas latere credam. Magno enim auctores conſenſu extra Taurum, ſive ad latus Tauri ſeptemtrionale poſuerunt; Ptolemaeus in Cataonia Cappadociæ. Socrates dicto loco,* (L. II. H. E. C. ult.) μεταξὺ Καππαδοκίας καὶ Κιλικίας, *inter Cappadociam & Ciliciam: & Sozomenus L. V. C. 1.,* μεταξὺ Κιλίκων καὶ Καππαδοκῶν τῶν πρὸς τῷ Ταύρῳ, *inter Cilices & Cappadoces, qui ad Taurum ſunt. Eutropius L. X. Cap. VII. de Conſtantio: in itinere obiit inter Ciliciam & Cappadociam. Et Hieronymus Euſebiano Chronico: Conſtantius Mopſucrenis inter Ciliciam Cappadociamque moritur.* Hæc vir egregius: quæ ſi, uti oportet, expenderis, Mopſucrenis parum nocebunt.

Digitized by Google

FINIS CAPPADOCIAE ET CILICIAE.

MANSIO MANSVERINE. M. XII.
CIVITAS THARSO. M. XII.

INDE FVIT APOSTOLVS PAVLVS.
FIT AB ANCHIRA GALATIA THARSON VSQVE MILLIA CCCXLIII.

MV.

cebunt. Nam Ptolemaei Cataonia urbes in Tauro & cis atque ultra eum montem poſitas complectitur: reliqua ſcriptorum teſtimonia in Cappadociæ Ciliciæque finibus urbem eam, prorſus ut utrumque Itinerarium, collocant. Vide jam ecquæ alia *Manſuerine* ac *Mopſucrena* eſſe queat, quas Ammianus *ultimam Tarſo pergentibus ſtationem ſub Tauri montis radicibus* eſſe ait: ſi enim Pylis Ciliciæ principium & Cappadociæ ſit finis, utique cis Taurum, ut *Manſuerine*, Mopſucrene fuit. Præcipue cum Mopſucrene primam manſionem Tarſo profectis, pariter ac *Manſuerine*, præbuerit. Theophanes Chronogr. p. 39. Καὶ ἐλθὼν ἐν Μοψυκρίᾳ, ἐν πρώτῃ μονῇ ἀπὸ Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας ἐτελεύτησεν. *Cumque Mopſucrenas, quæ prima Tarſo pergentibus manſio occurrit, perveniſſet, fato functus eſt.* Gemina his Chron. Alexandrin. præfert. Itaque cum ſitus conveniat & paria de Mopſucrenis prodantur, cauſſa non videtur, cur *Manſuerinem* ab ea urbe diſtinguamus Id vero demiror, potuiſſe Theophanis editorem, Μοψυκρίᾳ probare, eamque MSS., quorum plures ἐν Μόψου Κρήναις offerunt, auctoritati præponere.

TARSO] Meminit urbis, ſed peſſime habitus, Libanius Orat. XXVIII. ad Senatum, ſive, ut in Auguſtano codice eſſe monet Valeſius, ad Severum p. 620. Καὶ πολλὰ μὲν ἐκεῖθεν ἀπὸ θρᾳκῶν ἐφοίτα· ἦλθε δέ τινα καὶ ἀπὸ Περσέως πόλεων, ἧς διὰ μέσης ἔρχεται Κύδνος ὁ ποταμός. ſcripſerat Sophiſta ἀπὸ Θρᾴκης & ἀπὸ Περσέως πόλεως, ut Cydnus fluvius indicat, resque ipſa. Perſeus enim urbis conditor habebatur; unde Dio Chryſoſtomus Orat XXXIII. p. 396. Tarſenſes interrogat, auditurosne ſe exiſtiment laudem urbis atque hymnum quendam. περὶ τε Περσέως, καὶ Ἡρακλέους, καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος τῆς τριαίνης, καὶ περὶ χρησμῶν τῶν γενομένων· *De Perſeo & Hercule, de Apollinis tridente, deque oraculis redditis.* Quæ diſertiſſimi oratoris verba ſicuti Tarſum Περσέως πόλιν adfirmant, ita magnos in his literis viros exercitos habuerunt *Apollinis*, quem memorant, *tridente.* Caſaubonus, cum inter Neptuni arma ſit, dubitat utrum Ποσειδῶνος τριαίνης, an, tridente confracto atque ejecto, τοῦ Ἀπόλλωνος τῆς τ᾽ Ἀθηνᾶς ex alio Orat. ejusdem loco legat. Seldenus in notis, a Wolfio editis, *quid ſi*, inquit, *reſcribamus* τῆς θαλάττης; Ego neutrum ſequor, Dionis illa ſana atque optimi coloris arbitratus. Tarſi enim telo Apollinem armabant, quod *tridentem* Dio, *gladium* Demetrius Tarſenſis apud Plutarchum Oracul. Defect. p. 433. appellat: περὶ δὲ τοῦ Κύδνου καὶ τῆς ἱερᾶς τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Ταρσῷ μαχαίρας, ὦ φίλε Δημήτριε, τοῦ λεγομένου ἀκήκοα, ὡς ὁ Κύδνος μόνος ἀποκαθαίρει σίδηρον ἐκεῖνον, ὅτι ὕδωρ ἄλλο τὴν μάχαιραν, ἢ ἐκεῖνο· *De Cydno & ſacro Apollinis, qui Tarſi eſt, gladio, te, mi Demetri, narrantem audivimus, nulla id ferrum aqua perinde tergi ac purgari, ac ejus fluminis.* Stat a meis partibus, quod lætor, Hemſterhuſius noſter.

INDE FVIT PAVLVS.] Nota res ex Apoſtoli oratione Actor. C. XXII. 3., ubi ſe γεγεννημένον ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας profitetur. Quid ergo opinioni prætendet Notkerus Martyr. II. Non. Auguſt., qua Giſcala Paulli patriam fuiſſe, & puerum inde cum parentibus Tarſum migraſſe aſſeverat? Hieronymo, credo, utetur auctore, qui in Catalogo Script. Eccleſ. de Apoſtolo id memoriæ prodidit, ſed auctore, cui certa & definita ea narratio non fuit: *fabulam* enim appellat Comment. in Epiſt. ad Philem. Photius Patriarcha majores Apoſtoli Giſcalis domicilium habuiſſe Epiſt. CCXLVI. adfirmat; quod ut diſtricte negare nolim, ita locupletiore teſte opus erit: certe nemini perſuadebit, Giſcala in tribu Benjaminia ſitum ac ſedem obtinuiſſe, ἐν τῇ μερίδι καὶ δικαίῳ, ut ait, τῆς Βενιαμείδος φυλῆς.

GALATIA TARSO VSQVE.] Ita MS.; ſumma M. P. XLII. auctior eſt.

MVTATIONES XXV. MANSIONES XVIII.

MVTATIO PARGAIS.	M. XIII.
CIVITAS ADANA.	M. XIIII.
CIVITAS MANSISTA.	M. XVIII.
MVTATIO TARDEQVEIA.	M. XV.
MANSIO CATAVOLOMIS.	M. XVI.
MANSIO BAIAE.	M. XVII.
MANSIO ALEXANDRIA SCABIOSA.	M. XVI.

MVTA-

MVTATIONES.] X. tantummodo, & manſiones XIV. inveniuntur.

PARGAIS.] Suſpicor *Pagris* olim fuiſſe, ad cognominem montem appoſitam mutationemt Ariſtoteles Lib. de Ventis p. 132. hanc mihi ſuſpicionem injecit; memorat ventum, cui nomen Παγρεὺς, & Παγρικὰ ὄρη, *montes Pagricos*, è quibus ventus iſte urbem Mallum perflet. *Mallus* haud longe hinc afuit, Tarſo vicina: & multo commodius hinc ortus venti flatus ad urbem adſpirare, quam è Pagris circa Antiochiam, potuit.

ADANA.] MS. *Abdana*. Urbem alluit Sarus, ex Armeniæ montibus defluens, quem *Pharum* aut *Pſarum* Xenophon L. I. Exp. Cyri p. 199. non recte appellat, Procopio L. V. Fabr. Juſtian. C. 5. auctore. Vita S. Theophili apud Lambecium L. VIII. Bibl. Vindob. p. 75. in Cilicia II. ponit, qua de re opportunius ad Hieroclem.

MANSISTA.] *Mopſueſtia* eſt, quam vitiato vocabulo *Mampſyſtam*, *Manſiſtam* & *Mamyſtam* ſeriore ætate appellare cæperunt. Lex I. C. Theod. de Conlat. Donatar. *Mampſyſta*, id eſt, Mopſueſtiæ, data eſt. Glycas Part. IV. Annal. p. 306. ἡ Μάμιστα, ἡ καὶ Μόψου ἑστία λεγομένη. Auctor Geſt. Tancredi, ab Ed. Martene tom. III. Theſ. Anecd. editus, C. 143. *Igitur Mamyſtam, Adanam, Tarſum brevi, ſed acri molimine, debellat. Mamiſtram* Alb. Aquenſis L. III. Hiſt. Hieroſ. C. 59. atque alii, quos Cangius ad Annae Alexiad. p. 379. enumerat, vocant. Alluebat urbem fluvius Pyramus, ut præter Procopium Stephanus docet. Jo. Malala in Conſtantio tom. II. Hiſt. Chron. p. 14. Mopſueſtiam & Mopſucrenas, cum in priore Conſtantium fato fuiſſe functum adfirmat, confundit, præbita etiam errandi occaſione viro docto, a quo notis illuſtratus in publicum prodiit Joannes ille.

TARDEQVEIA.] Eruent eam alii ex tenebris; mihi hic felici eſſe non licet.

CATAVOLOMIS.] Scriptum olim *Catavolo* fuiſſe videtur, pro *Catabolo*, uti in Tabula & Ant. Itin. legitur: *mis*, quæ Syllaba voci cohæret, ex *mil.*, indice M. P., videtur nata. Curtii *Caſtabalum* ſive Plinii *Caſtabala* eſſe, alibi diximus. Aliud Iſ. Voſſius ad Epiſt. Mariae Caſſobelitæ p. 95. Ed. Amſtel. cenſet, *Catabolo* veriſſimum arbitratus: notare enim vocem Græcis navium ſtationem atque emporium: ex *Catabolo* præterea ἐθνικὸν *Catabolenſis* formari. Poſterius unde hauſerit, neſcio; niſi velis ex Caſſiodoro, cujus *Catabolenſes* nihil ad hanc manſionem, licet H. Surita eo retulerit, pertinere conſtat. Prius a vero non abit, modo Græcos recentiores intelligas. τὸ ἐπίνειον ὃ νῦν οἱ πολλοὶ ΚΑΤΑΒΟΛΟΝ καλοῦσι, inquit Thucydidis ſcholiaſtes L. I. C. 30. Vel ſic tamen confecta res non eſt: requiro exemplum, quod Conſtantini ætate prius ſit; auctorem præterea, qui in Cilicia commemoraverit: taceo Caſtabali ſitum accuratiſſime convenire, neque permittere, ut ad ignota decurramus.

BAIAE.] De his alias diſputavimus. Vid. Ant. Itin. p. 146.

ALEXANDRIA SCABIOSA.] Urbis ſitum alibi finivimus; id dubites, ſitne genuinum ejus cognomen. Solet aliis *Alexandria cata Iſſon*, ut numis & Ptolemaeo, aut *catiſſon*, ſicuti in Tabula ineſt, appellari. *Cabioſa* dicitur Chron. Alexand. p. 170., quod inter XII. urbes, ab Alexandro nomen ſortitas, τὴν Καβιώσην numerat; Excerpt. vero Latinis, hinc magnam partem ſumptis, quæ Scaligero debemus, p. 59. *Alexandria, qua Cabioſum*, pro *Cabioſa*. Simili titu-

MUTATIO PICTANUS. M. IX.

FINES CILICIAE ET SYRIAE.

MANSIO PANGRIOS. M. VIII.
CIVITAS ANTIOCHIA. M. XVI.

FIT A THARSO CILICIAE ANTIOCHIAM MILIA CXLI.
MUTATIONES X. MANSIONES VII.
AD PALATIUM DAFNE. M. V.

MV-

titulo a Ptolemaeo ornatur Laodicea, Libano appoſita; quam *Scabioſam* Peutingerorum Tabula & Ptolemaei MS. Coislin. nuncupant: maneтque adeo in ambiguo, utrum cognomen ſit verius. Dat quidem ſententiam M. Altingius in notis MS. ad Tabul. ſecundum *Cabioſam* ſive *Chabieſam*, quæ eadem ac *curva* ſit: forte quia Χαβὸν ab Heſychio dicatur eſſe καμπύλον. Ego vero ſcire magnopere, qui *Chabioſa* inde formetur, velim. Iſ. Voſſius aliter inſtituit, profeſſus ad Epiſt. Mariae Caſſobelitæ alibi ſe oſtenſurum, *Scabroſae* titulum verum hujus urbis eſſe; quod an fecerit, ignoro. Puto virum doctiſſimum ex oppidi ſitu in eam deveniſſe opinionem: in colle enim poſita erat. Herodianus L. III. C. 4. Μέση δὲ ἔτι οὖν Ἰερόπολον καὶ Δίυγμο τῆ νίκης ἐκείνης, πόλις ἐπὶ τοῦ λόφου, Αλεξάνδρεια καλουμένη. Idem de Laodicea ad Libanum doceri poſſet. Quæ tamen ſatis mihi valida non videntur, ad *Scabroſa* vocem Ptolemaeo atque Itinerariis ingerendam; præſertim cum nullum illi præſidium è MS. veniat, & Latini ſermonis uſus officiat. Itaque alios, qui hinc me expediant, exſpectabo.

PICTANUS.] Videtur fuiſſe circa *Pylas* Syriæ, nusquam alibi mihi lecta.

FINES CILICIAE.] Strabo & Ptolemaeus Alexandriam circa Iſſum Syriæ contribuunt. Plinius, quicum noſter facit, Ciliciæ: & bene. Pylis enim Cilicia terminatur, Syriaque initium habet.

BANGRIOS.] *Pagras* intelligi ex A. Itin. certiſſima res eſt. Sozomenus L. VIII. H. E. C. 2. de Joan. Chryſoſtomo Antiochia Conſtantinopolin pergente, ἦκεν εἰς Πάγρας, σταθμὸν οὕτω καλούμενον. *Venit Pagras, quo nomine manſio eſt.*

FIT A THARSO.] MS. *a Tharſo Cilicia Antiochia usque.* Summa M. P. pæne numeris ſingularum manſionum reſpondet.

MUTATIONES.] Denuo in hunc catalogum *civitates*, *manſiones*, & *mutationes* conjectæ ſunt.

AD PALATIUM DAFNE.] *Daphnen* egregie deſcripſit Libanius in Antiochic. p. 380., monens nihil eſſe, quod cum ejus amœnitate comparari poſſit: ipſos illi aſſurgere & primas dare Romanos: ἣ καὶ Ῥωμαίων ὅσοις θεατὴς ἦλαθε, κεκίνηκε, πείσασα μικρὰν τὴν Γαλιλίαν ὑμνεῖν, ὡς ἀντίληψιν τῇ ἑαυτῶν: ubi, niſi fallor, in corrupta *Galilia* voce *Italia* latet. Fuiſſe in eo luco *Palatium* ex Tabula, quæ inter lauros & cupreſſos ejus figuram repræſentat, liquet, & leg. 2. C. Theod. Aquæduct.: *Aqua ductus, qui Dafnenſi Palatio uſum aqua praſtat, quorundam aviditate tenuatur.* Ubi diligentia J. Gothofredi hujus Itiner. mentionem non præteriit. Vellem neglexiſſet Auctoris Geopon. L. XI. C. 2. teſtimonium, quod prima quidem ſpecie huc pertinere videtur, ſed penitius expenſum Laurolavinium ſpectat. Rectius advocaſſet Libaninm Orat. XIII. p. 418, de Theodoſio καὶ τὴν Δάφνην, dicentem, καλλίω κατέστησας, βασίλεια παλαιὰ τοῖς νέοις ἀποκρύψας· *Daphnen multo elegantiorem feciſti, vetera Palatia novis abſcondens.* Auctorem atque ejus Palatii conditorem Conſtantinum fuiſſe, Ezech. Spanhemius Diſſert. XIII. De Præſt. & Uſ. Numiſ. p. 613. ſuſpicatur. Ego vero multo eſſe antiquius, & regum Seleucidarum tempore Palatium ſive regiam Daphnen condecoraſſe arbitrer; Polyaenus L. VIII. C. 50., ſi cum Juſtino L. XXVII. C. 1. conferantur, quæ de Beronice narrat, id facile probaverit. Jam quod ad diſtantiam attinet, ea ſatis certa eſt. Stephanus in Μεγάρῃ eſſe eo nomine ad Antiochiæ circa Daphnes orientem vicum ſignificat: atqui ille V. M. P. ab urbe aberat, teſte Simeonis Stylitæ Vita C. 9. *Venien-*

tes

Digitized by Google

MVTATIO HYSDATA.	M. XI.
MANSIO PLATANVS.	M. VIII.
MVTATIO BACHAIAS.	M. VIII.
MANSIO CATTELAS.	M. XVI.
CIVITAS LADICA.	M. XVI.
CIVITAS GAVALA.	M. XIIII.
CIVITAS BALANEAS.	M. XIII.

FINIS SYRIAE COELIS ET FOENICIS.

MVTATIO MARACCAS.	M. X.
MANSIO ANTARADVS.	M. XVI.

EST CIVITAS IN MARE A RIPA MIL. II.

MVTATIO SPICLIN.	M. XII.

MV-

tes vero in V. milliario ab Antiochia, in vico, qui dicitur, Meroë, nullus potuit movere eum. Sic vetus verſio: Græcus ſcriptor ἐν τῇ κώμῃ ἐπιλεγομένῃ Μέρῃ· Vide vero, habueritne inde originem nomen *NERO*, quo Græcos recentiores, abolita Daphnes appellatione, eum locum dixiſſe Caſaubonus ad Capitolini Marc. Philoſoph. C. 8. docet.

HYSDATA.] Operam in hac quærenda perdidi. De *Platano* dictum alias eſt.

BACHAIAS.] Videtur eſſe Βακταιάλλη Ptolemaei, quam Tabula in hoc tractu agnoſcit. De ſequenti præter incertam ſuſpicionem, jam ante in medio poſitam, nihil habeo.

LADICIA.] Ita in melioribus & antiquioribus codicibus pro *Laudicia* aliquando ſcriptum reperiri, Salmaſius ad Capitolin. in Vero C. 7. notat. Proxime abeſt hoc & alibi productum epigramma è Gudii Inſcript. p. CCCXXXIII. 15.

ΕΝΘΑΔ
Ε ΚΕΙΤΑΙ
ΤΡΥΦΩΝ
ΛΑΔΙΚΥC
ΤΗC. ΠΡΟC
ΛΥΚΟΝ

COELIS ET FOENICIS.] *Coeles & Phoenices.* Incipit hic Phœnice maritima; Φοινίκην πάραλον appellat Evagrius L. III. H. E. C. 33. & Jo. Malala tom. II. p. 73.

MARACCAS.] Excrevit deinceps hæc mutatio in urbis amplitudinem: Κάστρον Μαρακλέας Annae dicitur Alexiad. L. XI. p. 329.; ſcriptoribus rerum Hieroſolymitanarum *Maraclea*, ut Guiberto Abbati L. VI. Hiſt. Hieroſ. C. 20., aut *Marachea*, ſicuti in Geſt. Tancredi C. 135. Situm illi Guiliel. Tyrius eundem aſſignat, quem Itiner., L. VII. C. 17. *Deinde Marecleam*, inquit, *que prima de urbibus Phœnicis a ſeptemtrione venientibus occurrit, Antaradum, qua vulgari appellatione Tortoſa dicitur, qua ſimiliter una eſt de urbibus ſupra nominata provincia, in litore maris ſimiliter conſtituta, pervenerunt.*

A RIPA.] MS. *Aripa.* Loquitur de Arado, de cujus a litore intervallo alibi diximus. *Ripam* vero pro litore poſuit, ut Apulejus L. XI. p. 264. *Jam ripam maris proximamus:* & diu ante eum natum Manilius L. IV. 700.

Magna jacet tellus, magnis circumdata ripis,
Parthis. —— ———

Appoſite de Antarado Gilo Pariſienſ. extremo L. V. de Exped. Hieroſolym.

Non procul urbs aberat, ripa vicina marina,
Fertilitate ſua premittens multa rapina,
Nomine qua celebris ipſo Tortoſa vocatur.

SPICLIN.] Hanc & ſequentem qui explicet & illuſtret, alius erit.

ARCAS.] Meminit hujus urbis Stephanus papa in Epiſt. ad Baſilium Macedonem inter

Acta

MVTATIO BASILISCVM.	M. XII.
MANSIO ARCAS.	M. VIII.
MVTATIO BRVTTVS.	M. IIII.
CIVITAS TRIPOLI.	M. XII.
MVTATIO TRIDIS.	M. XII.
MVTATIO BRVTTOSALIA.	M. XII.
MVTATIO ALCOBILE.	M. XII.
CIVITAS BERITO.	M. XII.
MVTATIO HELDVA.	M. XII.
MVTATIO PARPHIRION.	M. VIII.
CIVITAS SIDONA.	M. VIII.

IBI HELIAS AD VIDVAM ASCENDIT ET PETIIT SIBI CIBVM.

MVTATIO AD NONVM.	M. IIII.

CI-

Acta Concilii Conſtantinop. IV. p. 653. tom. XXIII. Concil. Labbei, ſed ita ut tuto dejeres, vix illi notam videri: Βηρύτιος, inquit, ἀπὸ τῆς Ἀρχαφοινίκης εἰς Τύρον, Ἰωάννης τῆς Γορδλίας εἰς Προικόννησον. Debuiſſet ἀπὸ Ἀρκῶν τῆς Φοινίκης, & tum ἀπὸ Γόρδυ τῆς Λυδίας, ut ex Socrate L. VII. H. E. C. 36. notiſſimum eſt. Secutus eſt Hiſtoriæ Tripartitæ verſionem, quæ L. XII. C. 8. *Reverentius ab Arcis Phœnicia in Tyrum migravit, Joannes de Gordo Lydia mutatus eſt in Proconneſum.* Quæ ſequitur *Bruttus* in MS. *Brutius* dicitur, mihique prorſus eſt inaudita.

TRIDIS] Videtur eſſe *Trieris* Plinii L. V. C. 20., quæ Stephano eſt πόλις τῆς Συρίας, Straboni L. XVI. p. 754. Χωρίον τι inter Tripolin & promontorium, cui Θεοῦ πρόσωπον nomen eſt.

BRVTTOSALIA.] An ſcripſit, ut a ſuperiore diſtingueret, *Bruttos alia?* Putem eſſe *Botryn*, quam Tabula & Itin. A. hoc loco ponunt; de ea portuque, gravi terræ tremore nato, Jo. Malala tom. II. p. 229.

ALCOBILE.] Hæc mihi multo obſcuriſſima eſt, cujus ne veſtigium quidem reperire licuit.

BERITO.] Perſonatus Athanaſius in abſurdiſſima oratione, de imagine Berytenſi in Actis Concilii Nicaeni II. p. 232. πόλις ἐστὶ Βηρυτὸς καλουμένη, ἐν μεθορίοις Τύρου καὶ Σιδῶνος κειμένη, τελοῦσα δὲ ὑπὸ Ἀντιόχειαν vetus interpres apud Lambecium L. I. Bib. Caeſar. p. 128. Latina hoc modo fecit: *Eſt civitas, qua vocatur Berytus, adjacens inter terminos Tyri & Sidonis, prabens tributum Antiochia.* Quam ſatis ridiculam & anilem urbis deſcriptionem mirum eſt, patrum eorum animos non advertiſſe. Hæc exſpectes ab Athanaſio Alexandrino aut recentiore Antiocheno, ut Lambecio viſum? Utique qui ea ſcripſit, urbem nunquam vidiſſe videtur. Zacharias Scholaſticus princip. Dialog. cur τὴν μητέρα τῶν νόμων vocet, non eſt, ut doceatur.

HELDVA.] MS. *Heldux*, ſed litera *a* ſupra ultimam vocabuli poſita.

PARPHIRION.] *Porphyrionem* Procopius Hiſt. Arcan. C. 30. pagum ait eſſe maritimum, Κώμην ἐπιθαλαττίαν, Πορφυρεῶνα ὄνομα. Stephano Phœnices urbs eſt. Meminit etiam Polybius L. V. C. 68., quam cur Aegypto vicinam fuiſſe putarit Jac. Gronovius & a Scylacis p. 100. Ed. Lugdun. cognomine urbe diſtinxerit, cauſſam reperire non poſſum: attendiſſet vir eruditiſſimus ad Polybii τὰ κατὰ Πλάτανον στενὰ, quæ Porphyreonem præcedunt, & cum Platano ſive Platane Joſephi L. XVI. A. Jud. C. 11. 2. contuliſſet, nec dubito quin in alia omnia iviſſet.

IBI HELIAS.] Videtur hic deeſſe *Sarepta*; inibi enim Elias ad viduam divertit 1. Reg. C. 17. 10. Hieronymus in Epitaphio Paullae: *Sidone derelicta in Sarepta litore Eliae eſt ingreſſa turriculam, in qua adorato Domino ſalvatore per arenas Tyri, in quibus genua Paullus fixit, pervenit Acco.* Tanto magis autem vero eſt ſimile, eam hinc exulare, quod amplior Sidonem inter & Tyrum ſit intercapedo, quam quidem hic finitur. Vid. Ant. Itiner. p. 149.

AD NONVM.] Numeri appoſiti juſti non ſunt: IX. aut hic aut mox eſſe debent.

TY-

Digitized by Google

CIVITAS TYRO. M. XII.

FIT AB ANTIOCHIA TYRUM USQUE MIL. CLXXIIII.
MUTATIONES XX. MANSIONES XI.

MVTATIO ALEXANDROSCHENE.	M. XII.
MVTATIO ECDEPPA.	M. XII.
CIVITAS PTOLEMAIDA.	M. VIII.
MVTATIO CALAMON.	M. XII.
MANSIO SICAMENOS.	M. III.

IBI

TYRVM VSQVE.] MS. *Tyro usque* ſumma M. P. non æquat eam, quam ſingulæ manſiones exhibent.

MVTATIONES.] XII. tantum ſunt.

ALEXANDROSCHENE.] Caſtra illa ſunt, quorum rudera nunc durant, & *Scandalii* nomine inſignia ſeruntur. Reliquias deſcribit accuratiſſimus Maundrellus Itin. Hieroſ. p. 67.

ECDEPPA.] Poſita eſt ad mare: Joſepho propterea χωρίον παραθαλάσσιον L. I. B. Jud. C. 13. 4. Olim *Aczib* Hebraeis dicebatur: Hieronymus de Loc. Sacr. *Achziph in tribu Aſer, in qua alienigenæ permanſerunt. Hæc eſt Ecdippa in nono miliario Ptolemaidis pergentibus Tyrum.* Noſter VIII. M. P. Ptolemaide ſemovet, non ut feſtinans vir egregius in Palæſtina ſua exiſtimabat, M. P. XII.

PTOLEMAIDA.] Dubium eſt utrum ſexto an quarto caſu exulerit: forte tamen priore; illum enim inflectendi vocabuli morem ſcriptoris noſtri ætate probarunt. Latinus interpres Actor. C. XXI. 7. *a Tyro deſcendimus Ptolemaidam.* Vid. Munker. in Diſſert. Hygino Fabulatori præmiſſa, ubi ſimilium uberrima copia.

CALAMON.] Habet hoc nomine in Phœnice urbem Plinius L. V. C. 20., ſed inter Tripolin & Trierem: neque alium illi ſitum Polybius L. V. C. 68. tribuit. Alia itaque ac noſtra eſt.

SICAMENOS.] Ab ejusdem nominis arbore ita dictam videri alibi oſtendimus. De ſitu Euſebius in Ἰάφεθ hoc modo: Καὶ ἡ Συκάμινος δὲ ἀπιόντων εἰς Πτολεμαΐδα ἀπὸ Καισαρείας κώμη παράλιος πλησίον τοῦ Καρμήλου Ἡφὰ λέγεται. Vertit Hieronymus: *Sed & oppidum Sycaminum nomine de Caeſarea Ptolemaidem pergentibus ſuper mare propter montem Carmelum Epha dicitur.*

IBI EST MONS CARMELVS.] *Duo ſunt montes, qui vocantur hoc nomine: alter in quo fuit Nabal Carmelius, maritus Abigail, ad auſtralem plagam: alter juxta Ptolemaidem, qua prius vocabatur Acho, mari imminens, in quo Elias propheta flexis genibus pluvias impetravit,* inquit Hieronymus Comment. in Amoſi C. 1. In eo monte ſeculo XII. Calabrum monachum, ab Elia per quietem monitum, monaſterium excitaſſe Phocas in Deſcript. Palæſt. C. 31. prodidit; jeciſſe adeo prima fundamenta ordinis, ut ajunt, Carmelitarum: qua de re in publicum notiſſimæ ſunt D. Papebrochii & Sebaſt. a S. Paullo contentiones.

CERTA.] Voſſius è MS. *Certha* excerpſit, Richardſonus vero *Certſia*. Quid verius ſit, mihi certum non eſt.

FINES SYRIAE.] Non diſſentit Plinius L. V. C. 13. *Inde*, a Joppe, *Apollonia: Stratonis turris, eadem Caeſarea, ab Herode rege condita: nunc colonia prima Flavia a Veſpaſiano Imperatore deducta. Finis Paleſtinæ, centum octoginta novem millibus paſſuum a confinio Arabiæ, deinde Phœnice.* Neque etiam in Onomaſt., modo egregiam Jac. Renferdii emendationem è Diſſert. p. 785. ſequaris. Euſebius: Καβσεήλ, inquit, ὅθεν Βαναίας υἱὸς Ἰωδαέ. Καισάρεια, πόλις ἐπίσημος ἐπὶ τὸ Φοινίκιον πέλαγος, ἡ διαφέρουσα Παλαιστίνης Φοινίκης. Κάρμηλος, ὄρος ἔνθα ἐκαθίζετο Ἡλίας. Mihi veriſſima videtur, neque parum hoc loco adjuvari.

CAESAREA PALESTINA.] Vir præſtantiſſimus Had. Relandus L. III. Palæſt. p. 671. *Nuncupatur*, ait, *hæc Caeſarea Paleſtina in Itiner. Hieroſ.; quidni corrigis, inquiet quiſpiam, & reponis Palæſtina? Ego nihil muto. Invenio idem apud Hilarium in fragmento tertio operis Hiſtorici p. 1311. Ed. Pariſ. a. 1693.* Nam propter hæc neceſſario Concilium apud Caeſaream Palæſtinam

IBI EST MONS CARMELVS, IBI HELLAS SACRIFICIVM FACIEBAT.

MVTATIO CERTA. M. VIII.

FINES SYRIAE ET PALESTINAE.

CIVITAS CAESAREA PALESTINA, ID EST, IVDAEA. M. VIII.

FIT A TYRO CAESAREAM PALESTINAM MILIA. LXXIII. MVTATIONES II. MANSIONES III.

IBI EST BALNEVS CORNELII CENTVRIONIS, QVI MVLTAS ELEEMOSYNAS FACIEBAT. IN TERTIO MILIA-

nam videtur eſſe condictum. *Et quidni, ut Syrus Palaſtinus in illo,*

Alba Palæſtino culta columba Syro,

& Palaſtina aqua apud Ovidium in Faſtis,

Inque Palæſtinæ margine ſedet aquæ,

dici poſſit Caeſarea Palaſtina? Hæc ille; quæ omnino amplecterer, niſi ſcriptor adderet, *id eſt, Judaea:* fac *Caeſaream Palaſtinam* juſtam eſſe, quid appoſita illa notabunt? utique *Palaſtina, id eſt, Judaeae* voluit; nam urbi ea tribuere, ineptum videtur. Vehementer præterea dubito de Hilarii loco ob *Acacium ex Caeſarea Palaſtina* in fragmento II. Oper. Hiſtor. p. 1288., is enim prius, niſi *Caeſaream Palaſtinam* aliunde probaveris, ſuſpectum facere aptus eſt.

CAESAREAM PALAESTINAM.] MS. *Caeſarea Palaſtina.* M. P. eſſe X. M. P. juſto intervallo auctiora H. Relandus L. II. Palæſt. C. 4. monuit. De mutationibus idem judicium eſto.

IBI EST BALNEVS CORNELII.] MS. *Cornili. Balneus* & *cubiculus* ex hoc Itiner. in I. G. Voſſii L. III. Vit. Serm. Latin. C. 7. leguntur, ſed ſine tibicine, quo niti queant. Prius habet in fragmento Traguriano Petronius Sat. C. 41. *Et mundum frigus habuimus: vix me balneus calfecit; tamen calda potio veſtiarius eſt.* Q. verba ab aliorum emendationibus hoc auxilio ſe poſtmodum facile tuebuntur. Nimirum Latine loquentium vulgus multa ſibi permiſit, nec Grammaticorum præceptis adſtringi ſe ſemper paſſum eſt: multa præterea in provinciis mutarunt, quæ *gentilia* appellare adſueverunt. Curius Fortunatianus L. III. Art. Rhetor. p. 71. Ed. Pith. *Gentilia verba ſunt, qua propria ſunt quarundam gentium, ſicuti Hiſpani non cubitum vocant, ſed Graco nomine ancona; & Galli facundos pro facetis, & Romani vernacula plurima & neutra multa maſculino genere enuntiant, ut HVNC THEATRVM & HVNC PRODIGIVM.* Hinc repete *hunc munimentum, hunc adificium, hunc ſepulchrum* è lapidibus literatis & *vinus* atque alia fragmenti Traguriani. Ceterum de *balneo Cornelii centurionis* nihil legere memini: forte perſuaſio iſta orta eſt, quod Cornelius benefica eſſet indole, & Caeſarea balneis ſuperbiret ceteriſque urbibus præſtaret: docemur id a Choricio Sophiſta Orat. in Procopium Gazaeum C. 10. Ἡ μὲν οὖν, inquit, Ἀντιόχου δέλεαρ ἔχει τὸ ἄλσος, ἡ δὲ Τυρίων τὰς χάριτας, οὕτω γὰρ ἄξιον προσειπεῖν τὰς πηγάς· ἡ Καίσαρος δὲ λουτροῖς καλλωπίζεται, ἅπερ ἰδόντι μὲν ὁρῶντι σοι δόξει, τερπνότερον δὲ λελουμένῳ. *Antiochia igitur illecebras habet nemus; Tyriorum urbs Gratias, ſic enim aquum eſt appellare fontes. Caeſaris vero urbs balneis effertur, qua jucunda quidem tibi videbuntur, cum oculis uſurpaveris, jucundiora vero, cum lotus illis fueris.* Cornelii *domum* Hieronymus Epitaph. Paullae Caeſareae duraſſe indicat: *Miratur ruinas Dor, urbis quondam potentiſſima, & verſa vice Stratonis turrim ab Herode rege Judaeae in honorem Caeſaris Auguſti Caeſaream nuncupatam, in qua Cornelii domum, Chriſti vidit eccleſiam, & Philippi adiculas & cubicula quatuor Virginum prophetarum.* Hæc junctumne ſibi balineum habuerit, non dixero.

Digitized by Google

MILIARIO EST MONS SYNA, VBI FONS EST, IN QVEM MVLIER SI LAVERIT, GRAVIDA FIT.

CIVITAS MAXIANOPOLI. M. XVII.
CIVITAS STRADELA. M. X.

IBI SEDIT ACHAB REX, ET HELIAS PROPHETAVIT.
IBI EST CAMPVS, VBI DAVID GOLIAT OCCIDIT.

CIVITAS SCIOPOLI. M. XII.

ASER,

MONS SYNA.] Non longe Caeſarea abeſſe montem, ad cujus radices fons prorumpat, præter alios Alb. Aquenſis L. VI. Hiſt. Hieroſ. C. 41. teſtis eſt: illi vero nomen eſſe *Syna* & eam virtutem, qua de ſcriptor hic, nemo, quod ſciam, alius.

IN QVEM SI LAVERIT.] Pro *in quo*: ita infra, *in annum poſitus eſt Iſaias propheta*. Similiter Lex 2. C. Theod. de Venat. *Reſidentes in Hierapolitanam civitatem*: & Lex 58. C. Th. de Haeret. *Domus Eunomianorum, in quas nefarios conventus habitos claruerit*: tum, *conventicula in domos ſi qua fuerint*. Sæpius Græci, ut Marci C. II, 1. *εἰς οἶκόν ἐστι*, ubi Raphelium vide & Munkerum ad Hyginum Fab. XLI.

MAXIANOPOLI.] Imo *Maximianopoli*, uti H. Relandus dudum monuit. Olim *Adadrimmon*, de qua Hieronymus Comment. in Zachar. C. XII. ſic ſcribit: *Adadrimmon, pro quo LXX. tranſtulerunt ῥοῶνος, urbs eſt juxta Jezraëlem, quæ hoc olim vocabulo nuncupata eſt, & hodie vocatur MAXIMIANOPOLIS, in campo Maggedon, in quo Joſias rex a Pharaone, cognomento Nechao, vulneratus eſt.*

STRADELA.] *Jezraël* eſt, caput olim regni Iſraëlitici. Hieronymus in Hoſeae C. 1. *Supra diximus Jezraëlem, quæ nunc juxta Maximianopolim eſt, fuiſſe metropolin regni Samariae.* Ex *Jezrael* Esdraëlam, unde *Stradela* depravata eſt, formarunt. Euſebius Onomaſt. in Ἰεζραήλ. Ἐστὶ εἰς ἔτι νῦν ἐπισημοτάτη Ἐσδρηλὼν κώμη ἐν τῷ μεγάλῳ πεδίῳ κειμένη, μεταξὺ Σκυθοπόλεως καὶ τοῦ Λεγεῶνος. Quæ, quantumvis ab aliis ſæpe notata, quod urbis ſitum ſignarent, negligere non placuit.

IBI SEDIT ACHAB.] Vide Hieronymum in Hoſeae C. 1. & in primis I. Reg. XVIII, 45, 46.

VBI DAVID GOLIAT.] Hæc qui ſcriptori noſtro perſuaſit, in graviſſimo errore fuit. Campus, in quo ſingulare illud certamen ex provocatione fuit commiſſum, ejusque ſitus ſigitur I. Samuel. XVII, 1. circa Socho in montanis Judae. *Socho* IX. M. P. ab Eleutheropoli verſus Aeliam in Euſebii Onomaſt. fuiſſe dicitur: XX. vero M. P. ab Hieroſolymis ſive Aelia in Limonario, cujus verba adferuntur Actor. Concil. Nicaeni II. p. 404. ὁ γέρων οἰκήσας εἰς τὰ μέρη Σουχῶς τοῦ κτήματος ἀπὸ μιλίων μικρῶν αὐτοῦ Ἱεροσολύμων εἴκοσιν· Vetus verſio: *Habitavit* abbas Joannes *in partibus Sicchus, ubi poſſeſſionem habebat, milliaribus ab Hieroſolymis viginti parvis.* Rectius Anaſtaſius, *in partibus Socchus, poſſeſſionis ab Hieroſolymis milliaribus XX. ferme diſtantis.* Quia tamen Ant. Itin. Aeliam inter & Eleutheropolin XX. tantum M. P. interponit, fieri potuit, ut in his numeris ſit peccatum: præfertim cum Paullus Bernriedenſis in Vita Gregorii VII., ubi Anaſtaſii verſionem ſequitur, *IX. ferme M. P.* poſſeſſionem Socchus Hieroſolymis ſemoveat. Qnod utcunque fuerit, certum ſatis eſt in tribu Juda, nec longe admodum ab urbe Hieroſolymitana Davidem adverſarium Goliatum confeciſſe. Vide vero, utrumnam errandi hinc nata ſit occaſio: erat circa Scythopolin ſimili fere nomine locus; quem cum eundem ac *Socho* eſſe arbitrarentur, evenire utique potuit, ut ad Scythopolin depugnatum id fuiſſe certamen opinarentur. Hieronymus Quæſt. Hebr. in Geneſ. C. XXXIII. 17. *In Hebraeo legitur Sochoth. Eſt autem usque hodie civitas trans Jordanem hoc vocabulo in parte Scythopoleos.*

SCIOPOLI.] Imo *Scythopoli*, de qua, olim *Bethſchean* dicta, plura Relandus L. III. Palæſt. p. 993. Id dubium eſt, unde Scythopoleos indepta ſit cognomen. Doctiſſimus Palæſtinæ auctor a *Sochoth*, de quibus paullo ante ex Hie-

Digitized by Google

ASER, VBI FVIT VILLA IOB. M. VI.
CIVITAS NEAPOLI. M. XV.

Ibi eſt mons Agazaren. *Ibi dicunt Samaritani* Abraham ſacrificium *obtuliſſe, & aſcenduntur uſque ad ſummum montem* gradus num c c c. *Inde* ad pedem montis *ipſius locus eſt, cui nomen eſt Sechim. Ibi poſitum eſt monumentum, ubi poſitus*

Hieronymo, *Sucothopolin* & dein *Scythopolin* appellatam ſuſpicatur. Aliter inſtituit Theod. Haſaeus Diſſert. de Rubo Moſis C. 24., vetus urbis nomen בית שאן *Bethſchean* & recens *Scythopolis* idem eſſe arbitratus: prioris enim ultimam partem שאן *ſpinam* notare, nec aliud poſterioris primam: שטה *ſchitta* ejusdem eſſe originis atque idem notare: uberem vero ejus *ſpina* circa urbem fuiſſe proventum. Neutrum, pace manium utriusque dictum ſit, tale videtur, in quo tuto acquieſcas. Et hoc quidem plauſibile eſſe nequit, quod multa ponat, quæ nullo certo teſtimonio conſtant: valuiſſe *ſpinam albam* lætiſſime ad urbem hanc creſcere: שאן *Schean* & שטה *ſchitta* rem eandem notare: eſſe ea vocabula ejusdam originis; cui opinioni genius linguæ frontibus adverſis pugnat. Alterum propterea credibile non fit, quod cauſſa adferri nulla poſſit, cur urbs nobilis, & ſuo nomine illuſtris, ab obſcuriore & remotiora cognomen traxerit. Huc accedit, quod Græcum & bonæ notæ ſit nomen: Σκυθῶν πόλιν Juditae Hiſt. C. III, 10. & II. Maccab. XII, 30. & Stephanus appellant. Ego a *Scythis* repetere ſoleo; ſive quod incolæ, quos magnam partem a ſacris Judaeorum alienos fuiſſe ex Hiſtor. Maccabaica colligas, inde originem repeterent, ſeu quod mores civium huic titulo initia dederint. Excucurriſſe in Palæſtinam Scythas Herodotus L. I. C. 105. auctor eſt.

ASER.] Euſebius Onomaſt. Ἀσὴρ, πόλις φυλῆς Μανασσῆ, καὶ νῦν ἐστὶ ἡ κωλυμβήθρα κώμη κειμένη ἀπὸ Νέας πόλεως ἐπὶ Σκυθόπολιν, ἐν πεντεκαιδεκάτῳ σημείῳ αὐτῆς τῇ λεωφόρῳ. Vertit Hieronymus: *Aſer, civitas tribus Manaſſe. Nunc demonſtratur villa deſcendentibus a Neapoli Scythopolim in XV. lapide juxta viam publicam.* Quæ ad hanc villam illuſtrandam aptiſſima ſunt. Unde vero noſter edoctus fuerit, *Jobi* fuiſſe, aſpiſcari non potui. Variaſſe veteres de viri ejus patria, notiſſima res eſt: Euſebius Onomaſt. in Καρναΐμ Ἀσταρώθ domum ejus in Batanaeae vico oſtendi fuiſſe ſolitam ſcribit. Anonymus vero, cujus de Loc. Hieroſolym. inter Symmicta Leon. Allatii libellus eſt, circa muros urbis ejus πηγάδι τοῦ δικαίου Ἰώβ, *fontem juſti Jobi* eſſe refert: quæ traditio æque certa eſt, ac hanc illius fuiſſe villam.

MONS AGAZAREN.] Lege cum Cellario Diſſert. VI. §. 26. & H. Relando Diſſ. de hoc monte §. 1. *Argarizim*: ſic enim conjunctim & Samaritani & Græci plures montem *Garizim* vocant.

ABRAHAM SACRIFICIVM.] Invaluiſſe apud Samaritanos eam opinionem apparet ex Photii Cod. c c x l i i. p. 1055., ubi Marinus Neapolitanus, ſectæ quondam Samaritanæ popularis, haud obſcure id profitetur: nec alia Alexander Polyhiſtor & Phocas, quos teſtes produxit Ch. Cellarius Diſſert. VI. §. 25., prodiderunt.

GRADVS NVM. c c c.] Gradus hi ſæpe in numis Neapolitanis apud Patinum & Vaillantium conſpiciuntur; quorum numarum vehementer auxit Procopius Gazaeus Comment. in Deuteron. *Atqui vero*, inquit, *ſi Garizim & Gebal montes, qui ſunt altiſſimi, Neapoli adjacebant, quomodo fieri poteſt, ut inferne benedictio ſeu maledictio ſuperne in utraque immenſa, ut etiamnum videre eſt, altitudine edita exandiretur? Cum videlicet in montem, qui apud illos Garizim appellatur, ſexcentorum millium & unius graduum ſit adſcenſus.* Quæ, quamvis multo altiorem, quam re vera fuit, montem facias, fidem excedunt: vix enim, quod recte H. Relandus L. II. Palæſtin. C. 13. obſervavit, ea altitudine in univerſo terrarum orbe mons eſt. Oportet ergo in Procopii calculo error ſit.

AD PEDEM MONTIS.] Vide Judic. IX, 7. & Procopium L. V. de Fabric. Juſtiniani C. 7. Idem præter alios Theodotus teſtatur apud Euſebium L. IX. Præp. Evangel. C. 22., cujus, cum de montibus Garizim & Ebal dixiſſet, ita fortaſſe rectius ordinabuntur verſus:

poſitus eſt Joſeph in villa, *quam dedit ei Jacob pater ejus. Inde rapta eſt & Dina filia Jacob* a filiis Amorræorum. *Inde paſſus mille, locus eſt* cui nomen Sechar, *unde deſcendit mulier Samaritana ad eundem locum, ubi Jacob puteum fodit, ut de eo* aqua impleret, *& Dominus noſter Jeſus Chriſtus cum ea loqutus eſt. Ubi ſunt* arbores platani, *quos plantavit Jacob, & balneus qui de eo puteo lavatur.*

INDE MILIA XXVIII. EVNTIBVS HIERVSALEM, IN PARTE SINISTRA EST VILLA, QVAE DICITVR, BETHAR.

Inde paſſus mille eſt locus, ubi Jacob cum iret in Meſopotamiam addormivit, & ibi eſt arbor Amigdala, *& vidit viſum, & Angelus cum eo luctatus eſt. Ibi fuit Rex Hieroboam, ad quem* miſſus fuit Propheta, *ut converteretur ad Deum excel-*

——— ——— Τῶν δὲ μεσηγὺ
Ἀλειπτὸς πῖλματ' αὐλῶπις. τῆς δ' ὑπένερθε
Ἡ δ' ἱερὴ Σικίμων καταφαίνεται, ἱερὸν ἄστυ,
Νέρθεν ὑπὸ ῥίζῃ δεδμημένον· ἀμφὶ δὲ τεῖχος
Λισσὸς ὑπωρείῃ, ὑπὸ δ' ὕδρευμα αἰπύθεν ἐρχόμενον·

ut ἱερὸν, quæ vulgo tertia ſecundi verſus vox eſt, ſequentis ſit interpretamentum: certe ea, ſi cetera ſalva eſſe velis, locum tueri non poterit; qua tamen de re cum nemine contendero.

IN VILLA.] Jo. Phocas Deſcript. locor. Palæſtin. C. 13. Ἐν δὲ τοῖς τοῦ βουνοῦ πρόποσιν ἐστὶ τὸ χωρίον, ὃ δέδωκεν Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. *Ad pedes montis*, Garizim, *conſpicitur villa, quam Jacob filio Joſepho dedit.* Vid. Joan. C. IV, 5.

A FILIIS AMORRAEORVM.] Verius *filio Hemor* ex Geneſ. C. XXXIV, 2. dixiſſet. Juvencus in Geneſ. ỷ. 1015. puellæ amatorem *Correum* appellat:

Illic improbius Dinam Correus amatam
Polluit, & tenera præcerpſit virginis uſum.

Ed. Martene, cui editum id poëma debemus, tom. IX. Theſ. Anecdot. p. 93. gentis nomen videri ait; quod veriſſimum erit, ſi *Chorræus* ſcripſeris: ſequitur enim Juvencus Græcos interpretes, qui in Alexandrina editione Συχὲμ ὁ υἱὸς Ἐμμὼρ, ὁ Χορραῖος.

CVI NOMEN SECHAR.] Diſtinguit *Sichar* a Sichemo, contra Hieronymi opinionem Quæſt. Hebr. in Geneſ. C. XLVIII. Euſebius non multum diſſentit in Συχὰρ, ubi Joſephi tumulum, prorſus ut hic, illi vicinum facit, & Συχέμ. Sitne Joan. IV, 5. ex *Sychem* id depravatum nomen, dubia res eſt. Hieronymus adfirmantibus adſtipulatur: qui negant, ex שקר *ſchekar, mendacium* notante, ut ea voce religio & ſacra Samaritana, quorum in ea urbe ſedes erat, notetur, repetunt. Mihi non ſatis apertum atque exploratum eſt, Joannem Samaritanos dignos cenſuiſſe, in quos ita illuderet.

AQVA IMPLERET.] Videtur eſſe Joannis ἀντλῆσαι ὕδωρ, niſi vaſis nomen deeſſe velis.

SVNT ARBORES PLATANI.] Quercetum hic fuiſſe Euſebius in Βάλανος Σικίμων ſignificat. De *platanis* noſtro ſcriptori accredimus, quando & aliunde novimus hic eas arbores conſitas fuiſſe. Huc refero, quod in Bereſchith Rabba, Paraſcha XXXII., Judaei memorant: *Profecturus*, inquiunt, *doctor Jonathan Hieroſolyma oratum* עבר בחדין פלטאנוס, *tanſiit per Platanos: id ut Samaritanus vidit, quorſum, inquit, tendis? precatum ait Hieroſolyma: tum ille, præſtaret, ut in benedicto illo monte potius, quam in ſtercoraria iſta æde adorares.* Non quidem ignoro, præſtantiſſimum H. Relandum Diſſert. de monte Garizim § 3. aliud amplecti, ſecutumque Judaei in illa verba ſcholia, quæ הר גריזים, *montem Garizim* interpretantur, vocem Græcæ originis eſſe arbitrari, nec aliud ac πλέθου ναὸν ſive *ſtercoreum delubrum* notare. Verum intelligi mons haud poteſt, quod per eum tranſitus non eſſet, ſicuti per has arbores, ſi è Galilaea in metropolin cogitarent, erat, ut è Joan-

Digitized by Google

excelſum: & juſſum fuerat prophetæ, *ne cum pſeudopropheta, quem ſecum Rex habebat, manducaret. Et quia ſeductus eſt à pſeudopropheta, & cum eo manducavit, rediens occurrit prophetæ leo in via, & occidit eum leo.*

INDE HIERVSALEM MIL. XII. FIT A CAESAREA PALESTINAE HIERVSALEM VSQVE, MIL. CXVI. MANSIONES IV. MVTATIONES IV.

Sunt in Hieruſalem piſcinæ magnæ duæ ad latus templi, id eſt una ad dexteram, alia ad ſiniſtram, quas Salomon fecit. Interius vero civitatis *ſunt* piſcinæ gemellares, *quinque porticus habentes, quæ appellantur* Betſaida. *Ibi ægri multorum annorum ſanabantur; Aquam autem habent eæ piſcinæ* in modum coccini turbatam. *Eſt ibi & cripta,* ubi Salomon Dæmones *torquebat. Ibi eſt angulus*

è Joan. C. IV. apparet. Abit præterea vocis ſcriptura, ſicuti in Midraſch Schir C. IV. 4. conſpicitur דמטא גבי חד פלאטנוס, *ut venit ad platanum*; abit, inquam, longe a Græcis: ne dicam, vix tam elegantes Judaeos fuiſſe, ut ex ultima Attica ad Samaritanorum ſacra traducenda πηλιθῶν ſive σπηλιθῶν arceſſiverint.

BETHAR.] *Bethel* eſt: quod addit in *parte ſiniſtra* vix fuiſſe, egregie Euſebianis in Ἀγίας conſpirat: Κεῖται δὲ Βηθὴλ, ait, ἀπιόντων εἰς Αἰλίαν ἀπὸ Νέας τῆς πόλεως ἐν λαιοῖς τῆς ὁδοῦ ἀμφὶ τὸ δωδέκατον ἀπ' Αἰλίας σημεῖον. Hieronymus: *Sita eſt Bethel euntibus Aeliam de Neapoli in læva parte via XII. circiter miliario ab Aelia.*

ARBOR AMIGDALA.] *Luza*, quod priſtinum loci nomen, eam arborem notat. Hieronymus Quæſt. Hebraic. in Geneſ. C. XXVIII, 19. *Et vocat illum Bethel, id eſt, domum Dei; qui locus vocabatur antea LVZA, quod interpretatur nux ſive amygdalon.* Adde Eugeſippum in Symmict. Allatii p. 112.

MISSVS FVIT PROPHETA.] Vid. I. Reg. XIII, 1. &c. Nomen vatis ibi reticetur, quod *Adoniae* fuit, ſi fidem Conſtitut. Apoſtol. L. IV. C. 6., ubi plura Cotelerius, merentur.

JVSSVM FVERAT PROPHETAE.] Placuit ita recentioribus loqui. Vid. G. I. Voſſium de Conſtruct. C. 36., &, qui vetuſtiores quamquam non ſine dubio, in partes trahunt, Sanctium, Scioppium & Perizonium ad Minerv. L. II. C. 4.

MIL. CXVI.] Denuo in numeris peccatum eſt. Si ſingularum manſionum M. P. addideris III. M., quibus mons Syna ab urbe Caeſarea ſeparatur, & bina millia, quorum una Sechar & Neapolin, altera Bethar & Luzam ſive amigdalam diſtinguunt, M. P. CV. naſcentur.

MVTATIONES IV.] Atqui nullas, niſi forte *villam Aſer*, cui ſuus titulus deeſt, hoc itinere ſignavit. Ergone *civitates mutationibus* jumentorum accommodatas fuiſſe indicat?

INTERIVS CIVITATIS.] Ἐντὸς ἄστεος ſive πόλεως, ut Græci.

PISCINAE GEMELLARES.] Euſebius in Βεζαθὰ appellat λίμνας διδύμους, Hieronymus *lacus geminos.*

BETSAIDA.] Ita olim codices aliqui Joan. C. V, 2. præferebant; nec aliter Vulgatus interpres, aut Tertullianus, qui Lib. adverſ. Judaeos, *Et piſcina*, inquit, *Betſaida usque ad adventum Chriſti curando invalitudines ab Iſrael, deſiit a beneficiis deinde.* Male tamen: verum enim & piſcinæ convenientiſſimum cognomen *Bethesda* fuit. MS. Voſſio viſus *Vaetaida.*

IN MODVM COCCINI.] Idem Euſebius fere de gemellaribus his piſcinis prodit: ὧν ἑκατέρα μὲν ἐκ τῶν κατ' ἔτος ὑετῶν πληροῦται, θατέρα δὲ παραδόξως πεφοινιγμένον δείκνυσι τὸ ὕδωρ, ἴχνος, ὥς φασι, φέρουσα τῶν πάλαι καθαιρομένων ἐν αὐτῇ ἱερείων· Hieronymus: *quorum unus hybernis pluviis impleri ſolet: alter mirum in modum rubens, quaſi cruentis aquis, antiqui in ſe operis ſigna teſtatur: nam hoſtias in eo lavari a ſacerdotibus ſolitas ferunt.*

VBI SALOMON DAEMONES.] Aut fallor, aut hæc ex Judaeorum fabulis ſunt deprompta: Salomonem enim præter alia dæmonum torquendorum & expellendorum artem

Digitized by Google

gulus turris excelſiſſimæ, ubi Dominus aſcendit & dixit ei is, qui tentabat *eum.* * *Et ait ei Dominus: Non tentabis Dominum Deum tuum, ſed illi ſoli ſervies. Ibi eſt & lapis angularis magnus, de quo* dictum eſt: *lapidem quem reprobaverunt ædificantes. Item ad caput anguli, & ſub pinna turris ipſius, ſunt cubicula plurima, ubi Salomon palatium babebat. Ibi etiam* conſtat cubiculus, *in quo ſedit & ſapientiam deſcripſit; ipſe vero cubiculus uno lapide eſt tectus. Sunt ibi &* excepturia magna *aquæ ſubterraneæ, & piſcinæ magno opere ædificatæ, & in*

tem calluiſſe, Joſephus L. VIII. A. I. C. 2. §. 5. perhibet; imo nunc circumferunt nugivendum librum, cui *Claviculam Salamonis*, de qua nuper Clariſs. Wolfius Bibl. Hebraeae tom. IV. p. 977. accurate, inſcripſerunt, ejus artificii præcepta dictantem. In primis huc ea referri oportet, quæ in Gittin fol. 86. de dæmonum plebe & eorum principe Aſmodaeo, in quos tormentis inquiſiverit Salomo, aniliter garriunt; quibus ſi delectere, neque enim digna ſunt, quæ hic legantur, vide Wagenſeilii Sotam Cap. IX. p. 1073.

QVI TENTABAT.] Deficiunt hoc loco, quæ Matth. C. IV, 6. reperies.

DICTVM EST.] Pſalm. CXVIII, 22. Vir doctiſſimus Theod. Haſaeus Diſſert. de Lapide Fundat. C. 2. §. 14. *lapidem angularem* & *lapidem pertuſum* haud recte noſtrum diſtinguere autumat: eundem enim fuiſſe; quod an probari poſſit, ignoro. Scriptor hic ducem & myſtagogum ſuum ſecutus eſt; nec quicquam ex ejus oratione aliud deduxeris, quam quid vulgo ea tempeſtate de locis urbis Hieróſolymitanæ cenſuerint. Prudentium, ſicuti P. Pithoeus animadvertit, opinionis conſortem in Enchirid. habet:

Excidio templi veteris ſtat pinna ſuperſtes:
Structus enim lapide ex illo manet angulus, usque
In ſeclum ſecli, quem ſpreruns ædificantes;
Nunc caput eſt templi, & lapidum compago novorum.

CONSTAT CVBICVLVS.] Hac forma vocem in ſcriptoribus legere non memini: Gloſſæ quidem *cubiculus*, *ὑπόνομος* oſtentant; ſed rectum *cuniculus*, quod & in Saugermanenſi MS. erat, videtur. In Gruteriano tamen lapide p. CLXXII. 8. *ET SVPER EODEM PORTICVS, IN QVA EST ETIAM CVBICVLVS* invenitur; qui, niſi quadratarii error ſit, nam *CVBICVLVM* paullo ante ſculpſerat, huic loco accommodatiſſimus eſt.

EXCEPTVRIA MAGNA.] *Exceptoria* vaſa ſunt, quibus aqua recipitur, ſive ciſternæ. Gloſſæ, quibus uſus eſt Cangius, *Exceptoria, ciſterna, lacus, collectoria.* Caeſarius Arelat. Serm. IX. ad Monachos: *Ecce praparo exceptorium cordis mei influenti per vos aqua divina.* Egregius autem hic locus eſt, quo firmes, in templi monte ciſternas fuiſſe; quas prorſus neceſſarias deeſſe templo non potuiſſe, & res ipſa, & Ariſteae & aliorum teſtimonia, de quibus vir in his literis magnus Camp. Vitringa tom. II. Temp. Ezechielis p. 383., indicio ſunt.

SANGVINEM ZACHARIAE.] Meminerunt ejusdem Epiphanius Hagiopolita in Symmict. Allatii p. 50., qui ſatis imperite in ſanctorum, quod vocant, ſancto fuſum conſpici adfirmat: Phocas C. 14. ſpeluncam memorat infra templum, in qua Zacharias ſit tumulatus; quaſi Judaei intra templi montem mortuos ſepeliverint. Ab Epiphanio non diſſidet Anonymus Allatii, qui Zachariam Joannis patrem intelligendum eſſe addit p. 99. Symmict. Ceterum *aſteriſcus*, quo hæc ſignata ſunt, deeſſe aliquid monet; quamquam, ſi voculam *ibi* tolleres, ſana videri poſſent.

CLAVORVM MILITVM.] *Claves caligares*, puto, intelligit, quos alii, quod ſciam, non viderunt: mox *in cera fixa eſſe* oportuerat.

HADRIANI.] Nec has alibi offendi. Poſitæ videntur, ut Imperatori honor haberetur; qui urbem inſtauraverat, & ſuo nomine inſignem eſſe juſſerat.

LAPIS PERTVSVS.] Illuſtris Scaliger ad Euſeb. Chron. n. MMCL. his utitur, nec dubium eſſe monet, quin Judaei ad Jacobi exemplum, qui lapidem in loco, Bethel dicto Geneſ. C. XXVIII, 18, 19., unxit, oleo hunc perfude-

Digitized by Google

in æde ipſa ubi templum fuit, quod Salomon ædificavit, in marmore ante aram ſanguinem * Zachariae, *ibi dicas hodie fuſum. Etiam parent veſtigia* clavorum militum, *qui eum occiderunt, in totam aream, ut putes in cera fixum eſſe. Sunt ibi & ſtatuae* duæ Hadriani. *Eſt & non longe de ſtatuis* lapis pertuſus, *ad quem veniunt Judaei* ſingulis annis, *& unguent eum, &* lamentant ſe *cum gemitu & veſtimenta ſua ſcindunt, & ſic recedunt. Eſt ibi & domus Ezechiae Regis Judae. Item exeunti in Hieruſalem, ut aſcendas Sion, in parte ſiniſtra, & deor-*

fuderint; quod mihi plauſibile videtur. Quæritur, quinam iſte lapis? Theod. Haſaeus Diſſert. de Lapid. Fundat. C. IV. §. 19. eundem eſſe vult, quem Judaei אבן השתיא, *lapidem fundationis* appellant, quemque in interiore templi penetrali hac fini fuiſſe In Joma C. V. §. 1. ſcribunt, ut pontifex ſolemni die turibulum illi imponeret: *pertuſum* dici, quod ſeptem in eo eſſent foramina; eſſe enim ex rupe exciſum, è qua divina ope aqua Judaeis in Arabiae deſertis fluxit: ſeptem foramina in illo fuiſſe ex Zacharia C. III, 9. patere; neque enim alium eſſe lapidem, de quo inibi prædicatur, על אבן אחת שבעה עינים, id eſt, interprete viro docto, *ſuper uno hoc lapide ſunt ſeptem fontes:* igitur rectiſſime *pertuſum* dici. Equidem negare diſtricte nolim, eum hic lapidem indicari; quamquam, ſi verum fateri velimus, talia conjecturis illis inſunt, quæ ſi neges, firmari nunquam poterunt. Quo, quæſo, teſte edocebor, ex rupe a Moſe percuſſa, haud exiguam deciſam eſſe partem, & in Palæſtinam aſportatam? ubi lectum eſt, in intimo templi adyto eam collocatam & in ultima uſque tempora ſervatam fuiſſe? unde porro ſeptem foraminibus ſaxum id fuiſſe *pertuſum?* nam Zachariae verba, ſi penitius examinaveris, aliam dabunt ſententiam & a viri eruditi opinionibus alieniſſimam. שבעה עינים *ſeptem oculi* ſunt, ut bene interpretes, etiam, modo recte diſtinxeris, Cap. IV, 10. obvii. Poteſt vocum altera *fontes* notare: at ſeptem foramina non ſunt *fontes*; deſideroque ſimilis uſus exemplum: prætereaque *ſuper lapidem* eum fuiſſe dicuntur; quod de *oculis* probum erit, non de foraminibus. Fuerit itaque *pertuſus* hic *lapis* nullus alius atque ille, de quo Judaei: cauſſa tamen cur *pertuſus* fuerit atque appelletur, in obſcuro manebit. Ceterum eſt, qui Scaligero pæne conſentiat, Phocas, confidentiſſime aſſeverans Deſcript. Loc. Palæſt. C. 14. in monte templi eum ipſum fuiſſe lapidem, cui dormiens incubuerit, quemque unxerit Jacobus.

SINGVLIS ANNIS.] Negat Euſebius Comment. in Pſalm. LVIII. p. 267. ſua ætate Judaeis urbem ingredi licuiſſe: tantum è longinquo oculis luſtrare locum potuiſſe: ſi propius accederent, paratam fuiſſe pœnam: Νόμῳ γοῦν τῶν κρατούντων, inquit, ἐξ ἐκείνου τῶν Ἰουδαίων ἔθνος ἀπηγόρευται τοῖς τόποις ἐπιβαίνειν, ἀποθνήσκειν τιμωρίας ἐπικειμένης τοῖς τὸν νόμον παραβαίνουσι· Διὸ εἰς ἔτι καὶ σήμερον ἀμφὶ μὲν τὰς ὁδοὺς καὶ κύκλῳ περιόντες πόρρωθεν ἵστανται, μηδ᾽ ἐξ ἀπόπτου τὸ πάλαι τετιμημένον αὐτοῖς ἱερὸν ἔδαφος θεάσασθαι καταξιούμενοι· Quibus non diſſimilia leges p. 423. & L. IV. H. E. C. 6. Nec eſt tamen, cur fidem noſtri ſcriptoris ſuſpectes: adſentitur illi Gregorius Nazianzenus Orat. XII. p. 202., Henr. Valeſio ad Euſeb. Hiſt. Eccl. indice, & loci, a Billio non intellecti, explanatore, prætereaque Hieronymus, quem Ill. Scaliger huic rei teſtem advocavit, Comment. in C. II. Sophoniae: *Et, ut ruinam ſuae eis flere liceat civitatis, pretio redimunt: ut, qui quondam emerant ſanguinem Chriſti, emant lacrymas ſuas, & ne fletus quidem eis gratuitus ſit. Videas in die, quo capta eſt a Romanis & diruta Jeruſalem, venire populum lugubrem, confluere decrepitas mulierculas, & ſenes pannis annisque obſites in corporibus & in habitu ſuo iram Domini demonſtrantes.* Qui cum diſerte diem finiat, quo capta & everſa urbs eſt, quem nunc etiam genti lugubrem eſſe novimus, demiror præſtantiſſimum Valeſium, dies, quibus ſolemnis mercatus ad Terebinthum fiebat, ſubſtituere maluiſſe. Ergo ut diſſenſus inter Euſebium & ceteros tollatur, oportet, ut poſt ſcriptum eum Commentarium Judaeis ea lugendi copia fuerit facta.

LAMENTANT SE.] Κόπτονται ἑαυτούς. Agnellus in Theodoro Ravennate C. 3. *Ab alto*

& deorſum in valle juxta murum, eſt piſcina, quæ dicitur Siloa, habet quadriporticum, *& alia piſcina grandis foras. Hic fons* ſex diebus atque noctibus *currit: ſeptima vero die eſt Sabathum in totum nec nocte nec die currit. In eadem aſcenditur Sion, & paret* ubi fuit domus Caiphæ *ſacerdotis, &* columna adhuc *ibi eſt, in qua Chriſtum flagellis ceciderunt. Intus autem intra murum Sion, paret locus ubi palatium habuit David,* & ſeptem ſynagogæ, *quæ illic fuerunt, una tantum remanſit, reliquæ autem* arantur & ſeminantur, *ſicut Iſaias propheta*

alto trahens ſuſpiria pectore, ſe ipſum lamentans, cubiculum intreivit. *Unguens* ea forma dixit, niſi ſcripturæ error ſit, qua vix alii uſurpent.

HABET QVADRIPORTICVM.] Atrium eſt, quatuor porticibus cinctum. Audi Cangium ad Paullum Silentiarium de templo S. Sophiae C. 20. *Latinis*, ait, *ejuſmodi impluvia, quatuor porticibus cincta*, Atria *dicuntur. Gloſſ. Gr. Lat.* τετραστῷον, Atrium. *Græci vero* τετράστυλα *ea vocant:* Quadriporticus *Anaſtaſio Biblioth. in S. Symmacho P P.* & cantharum B. Petri cum quadriporticu marmoribus ornavit. *Idem in Dono:* hic atrium B. Petri Apoſtoli ſuperius, quod eſt ante Eccleſiam in quadriporticum magnis marmoribus ſtravit. *Occurrit apud eundem in Leone III. & in Itinerario Hieroſol.* Hæc ille. MS. paullo ante *exeuntibus Hieruſalem*, & melius.

SEX DIEBVS ET NOCTIBVS.] Si certa hæc forent, egregie Plinium illuſtrarent L. XXXI. N. H. C. 2. *In Judaea*, ſcribentem, *rivus ſabbathis omnibus ſiccatur.* Sed merito de rei veritate dubites. Non diffitebor, plura ſimilia de fonte eſſe memorata, quale hoc Prudentii in Enchiridio de piſcina Siloa:

Morborum medicina latex, quem ſpiritus horis
Eructat variis: fuſum ratione latenti
Siloam vocant. ———

& Iſidori L. XIII. Origin. C. 13. *Fons Siloa in radicibus montis Sion non jugibus aquis, ſed in certis horis diebusque ebullit:* quomodo ex codice Groningano legi ea oportet. Mitto Epiphanium, ſeu quis alius libelli auctor, de Vit. Prophet. in Eſaia, atque alios. Verum hi antiquiorum teſtimoniis falſi arguuntur: noſtro, qui fontem vidit, vereor, ne nimia credulitas fraudi fuerit: certe Joſephus ceterique ex ejus gente nihil hujuſmodi de fonte, licet de Sabbathio fluvio prodigioſa memorent multa, prodidere. Quod vero Sabbathis ſiccari ſolitum fuiſſe innuit, id illi veriſſime evenit S. Sabae tempore, cum prorſus exaruit: Cyrillus Scythopolitanus in ejus Vit. C. 77. ὑπὸ γὰρ τῆς πολυχρονίου ξηρότητός τε καὶ ἀνομβρίας τὸ ὕδωρ ἐξέλιπε τοῦ τε Σιλωὰμ καὶ Λουκιλλιανῶν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αἱ πηγαὶ Κολωνίας τε καὶ Νεφθοῦς ὀλιγώθησαν. *Ex diuturna enim ſiccitate & pluvia penuria aqua Siloes defecerant & Lucillianarum: praetereaque Colonia & Nephthus fontes imminui cœpti ſunt.* Ubi notandi fontes, ſeu ciſternæ ſunt, vix alibi obvii. Νεφθοῦς πηγαὶ ſunt in Joſuae C. XV. 9.; hinc autem videas, fontis ejus memoriam ne ſeriore quidem ævo intercidiſſe.

VBI FVIT DOMVS.] Caute ſatis; conſentit Prudentius Enchiridio:

Impia blaſphemi cecidit domus ecce Caiphae,
In qua pulſata eſt alapis facies ſacra Chriſti.

Nam qui ad ſua tempora duraſſe referunt Epiphanius Hagiopolita & Perdicca, fidem, opinor, vix fecerint.

COLVMNA ADHVC EST.] Paſſim & hanc memorant. Epiphanius Hagiopol. p. 50. ἀναπνοὴν τῆς Γεέννης τοῦ πυρὸς, ſpiramentum ignis gehennalis illi facit vicinum, eoque columnam pæne afflat: alii poſtea fulcrum & templi columnam fuiſſe adfirmant. Prudentius, cui Hieronymus in Epitaphio Paullæ adſtipulatur:

Vinctus in his Dominus ſtetit ædibus atque columna
Adnixus tergum dedit, ut ſervile, flagellis;
Perſtat adhuc, templumque gerit veneranda columna,
Noſque docet cunctis immunes vivere flagris.

SEPTEM SYNAGOGAE.] Judaei ſæpenumero CCCCLXXX. ſynagogas intra urbis ambitum includunt, ut in Echa Rabbati fol. 52. col.

Digitized by Google

pheta dixit. Inde ut eas foris murum de Sione euntibus ad portam Neapolitanam, ad partem dextram, deorſum in valle ſunt parietes, ubi domus fuit ſive prætorium Pontii *Pilati. Ibi Dominus auditus eſt antequam pateretur. A ſiniſtra autem parte eſt* monticulus Golgotha, *ubi Dominus crucifixus eſt. Inde*

col. 2. & fol. 71. col. 4. Nihil mirum ergo ſi ſeptem in Sione fuerint, quas & Epiphanius de Menſur. & Ponderib. C. 14. memorat: Καὶ ἑπτὰ συναγωγαὶ, αἳ ἐν τῇ Σιὼν μόναι ἑστήκεισαν ὡς καλύβαι, ἐξ ὧν μία περιελείφθη ἕως χρόνου Μαξιμωνᾶ τοῦ ἐπισκόπου καὶ Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως, ὡς σκηνὴ ἐν ἀμπελῶνι, κατὰ τὸ γεγραμμένον· *Et ſeptem ſynagogae, quæ in Sione, velut tuguria, ſola perſtiterant; ex quibus una duntaxat ad Maximonae præſulis & Conſtantini Imper. tempora, velut umbraculum in vinea, ut ſcriptura ait, relicta videbatur.* Eædem male ex Optato Milevitano L. III. Schiſm. Donat. C. 2. a Dupinio ejectæ ſunt, quas plures MSS. & ejus ætatis perſuaſio tuebuntur facile.

ARANTVR ET SEMINANTVR.] Dinarchus in Demoſthen. p. 93. de Thebis, ἀροῦται καὶ σπείρεται τὸ Θηβαίων ἄστυ, prorſus ut hic ſynagogæ. Quod addit, *ſicut Iſaias propheta dixit*, refer ad unam ſynagogarum, quæ remanſit: huc enim, ut ex Epiphanio vides, pertinere putabant Eſaiae C. 1, 8.

PRAETORIVM PONTII.] Perdiccas Expoſit. memorabil. Hieroſolym. domum Pilati, Caiaphae atque Annae contiguam eſſe juſſit:

Εἶτα Πιλάτου οἰκήσεις Ἄννα καὶ Καϊάφα,
Καὶ βδελυκτὸν πραιτώριον, καὶ τόπος καταδίκης.

quæ res illi vix condonabitur.

MONTICVLVS GOLGOTHA.] Quod Judaei de *lapide fundationis* adfirmant, eum orbis terrarum eſſe umbilicum in Capitul. Eliezeris p. 88. Ed. Vorſt., id in hunc montem quadrare Victorinus Poetovienſis Hymn. de Cruce exiſtimavit:

Eſt locus, ex omni medium quem credimus orbe,
Golgotha Judaei patrio cognomine dicunt.

Nec diſſentit Perdiccas & Anonymus Allatii, neque Euſebius Orat. in Laudem Conſtantini p. 630. Id vero maximopere demiror, nullam hic de cruce, Helenae auſpiciis inventa, nec ullam de ſtupendis operibus, ejus virtute & contactu patratis, fieri mentionem. Dicemusne præterire ea ſcriptorem voluiſſe, qui ſumma diligentia rumuſculos, de locis Hieroſolymitanis in vulgus ſparſos, collegit? qui dæmones a Salomone in crypta tortos & fontem Siloam ſabbathis ſiccari ſolitum aliaque ſedulo adſcripſit? præſertim cum pauciſſimis ante ejus in urbem Hieroſolymitanam adventum annis facta ferantur. Mihi nihil aliud dici poſſe videtur, quam ea miracula, & quæ illis arctiſſime cohærent, in urbe eo tempore nondum fuiſſe audita: quam rem & Conſtantini Imp. in Epiſt. ad Macarium, & Euſebii, in his locis & geſtis recenſendis verſati, ſilentium adfirmat. Eſſe novi, quæ ex Euſebio adferri poſſint, productaque ſunt a B. Montfauconio in Diſſert. Prælimin. ad ejus in Pſalmos Commentar. C. 3.; quæ tamen, ſi, partium ſtudio procul ablegato, cum cura examinaveris, nihil juverint. Explicat Pſalmi LXXXVII, 10. μὴ τοῖς νεκροῖς ποιήσεις θαυμάσια; *ecqua mortuis mirabilia facies?* Ea ad Chriſtum referri oportere ex factis cogit: ſua enim ætate ad Servatoris noſtri tumulum & martyrium mirabilia factitata fuiſſe. Ipſum audiamus Comment. p. 549. Εἰ δέ τις τὸν νοῦν ἐπιστήσειε τοῖς καθ' ἡμᾶς ἀμφὶ τὸ μνῆμα καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ Σωτῆρος ἐπιτελεσθεῖσι θαυμασίοις, ἀληθῶς εἴσεται, ὅπως πεπλήρωται ἔργοις τὰ τεθεσπισμένα· Aſſeverat vir egregius illa θαυμάσια *mirabilia* non alia atque illa eſſe, quæ Sulpitius Severus, Socrates, Sozomenus atque alii in literas retulerunt. Unde vero id cognoſcam? Euſebius in genere loquitur, nec illa ſe miracula intellecta velle usquam, licet commodiſſimae adesſent occaſiones, ſignificavit. Et qui poſſunt ea hoc loco intelligi loquitur de rebus ſtupendis, quæ ad Chriſti ſepulchrum & martyrium ſua ætate contigerunt. Atqui *martyrium* iſtud nusquam erat, cum ea fierent, quæ eveniſſe Sulpitius atque alii prodiderunt. *Martyrium* μαρτύριον, ipſo doctiſſimo viro adſtipulatore, notat baſilicam ſive *Eccleſiam ad ſepulchrum Chriſti*: ea exſtrui cœpta eſt, cum Helena Hieroſolymis ad filium

Inde quaſi ad lapidem miſſum *eſt cripta*, *ubi corpus ejus poſitum fuit*, & *tertia die reſurrexit*. *Ibidem* modo juſſu Conſtantini *Imperatoris baſilica facta eſt*, *id eſt*, Dominicum miræ pulchritudinis, *habens ad latus exceptoria unde aqua levatur*, & *balneum à tergo*, *ubi* infantes lavantur. *Item ab Hieruſalem euntibus ad portam*, *quæ eſt contra Orientem*, *ut aſcendatur in montem Oliveti*, vallis quæ dicitur *Joſaphath ad partem ſiniſtram ubi ſunt vineæ*. *Eſt* & *petra*, *ubi* Juda Scarioth *Chriſtum tradidit*. *A parte vero dextra*

rediſſet, necdum abſoluta, quando hic ſcriptor eam ad urbem inviſit. Quod ſi itaque ea innuiſſet, de quibus Socrates & Sozomenus, hiſtoriam repertæ crucis commemorantes, utique *martyrii* meminiſſe non potuiſſet. Imo illa θαυμάσια *mirabilia* nec in ſacri hymni verba convenire, nec interpretis opinionem ſtabilire apta ſunt. Facta dicuntur *mortuis*, τοῖς νεκροῖς, id eſt Euſebio auctore, *Chriſto*: quæ vero illa! Ecquid magis mirabile & ſtupendum Judaeis pariter ac paganis eſſe poterat, quam Auguſti matrem, ejusque exemplum imitatos plures, ad vilem antea & deſpectum eum locum, ut Chriſto Domino meritum honorem haberent, confluere; mirificis operibus illum exornari; quod quam admirandum utrisque fuerit, ex Orat. de Laud. Conſtantin. p. 633. colligas; & pleroſque omnes, ſuperſtitione ejurata, Chriſto ſacramenta dicere atque in felicitatis parte ponere, ſi illius addicti cultui vivere liceat. Euſebius id ſe velle teſtatur, cum paullo ante ἆρ' οὖν ἄλλα ταῦτα, ex Chriſti ait perſona, ὑπελθεῖν με τὸν θάνατον ἐβουλήθης, ἵν' ἐν μὲν τοῖς ὑψίστοις τὸ ἔλεός σου διηγηθῇ, ἐν δὲ τῇ ἀπωλείᾳ ἡ ἀλήθειά σου γνωσθῇ. ἐν δὲ τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά σου κηρυχθῇ, ἔν τε τῇ ἐπιλελησμένῃ γῇ ἡ δικαιοσύνη σου μνημονευθῇ. εἰ δέ τις τὸν νοῦν K. T. Λ. Quæ utique, ſi crucem repertam & connexa illi miracula in animo habuiſſet, non apte cohærerent. Verum in viam.

AD LAPIDEM MISSVM.] Pro *lapidis*, ut paullo poſt: ὡσεὶ λίθου βολὴν Lucae C. XXII, 41. *Cryptam* in genere *ſepulchrum* vocat, ut mox Lazari & Ezechielis & eorum, quos ibi jungit monumentum: quod vero Salmaſius in Solin. p. 851. inde colligit; *non alio genere ſtructam hanc cryptam videri*, *nec alia forma*, *quam illam Lazari ſubterraneam quippe*, & *ſaxo conſtructam*, & *fornice tectam*, & *foramine*, *quod lapide cludebatur*, *apertam*: id nec Hiſtoria Evangelica, nec veterum & recentiorum teſtimonia de ſepulchro è ſaxo excavato ferent, ut bene P. D. Huetius Demonſt. Evangel. p. 1029. Ed. Lips. oſtendit.

MODO JVSSV CONSTANTINI.] Extrui cœpta eſt An. CCCXXVI., dedicata CCCXXXV.: Noſter Hieroſolymis fuit CCCXXXIII. Vide Euſebium L. III. Vit. Conſtant. C. 31. MS. *juſſo* hic & ſemel atque iterum infra.

DOMINICVM MIRAE PVLCHRITVDINIS.] *Dominicum* vocat baſilicam honori Domini Jeſu excitatam. Marcellinus & Fauſtinus in libello precum ad Imperatores p. 149. Ed. Venet. *Et poſtremo*, *quod horroris eſt dicere*, *ad cumulum perpetrati ſacrilegii ipſum altare Dei*, *de Dominico ſublatum*, *in templo ſub pedibus Idoli poſuerunt*. Vid. Lexic. Infim. Latinit. Cangii, cujus diligentiam nec hic fugit locus. Ceteroqui σωτήριον μαρτύριον, aut μαρτύριον τῆς ἀναστάσεως, aut ἀνάστασιν, qua de re Henr. Valeſius Epiſt. de Anaſt. & Martyrio Hieroſol., hanc aedem vocare ſolebant. Fuiſſe autem miræ pulchritudinis, Euſebius L. III. Vit. Conſtant. C. 35. &c. docebit.

INFANTES LAVANTVR.] Cui bono? neque enim baptiſmum reſpicere videntur.

VALLIS QVAE DICITVR.] Conſentit Euſebius in Κοιλὰς Ἰωσαφάτ. Denuo vero uterque, & in primis noſter, qui mox regis Ezechiae & prophetæ Eſaiae tumulum ſtudioſiſſime memoravit, ſepulchrum divæ Virginis Mariae, quod in ea valle Jo. Damaſcenus tom. II. p. 858. & 880. atque alii fuiſſe aſſeverant, non vidiſſe videtur, eaque re haud levem illi litem tacitus intendit.

JVDA SCARIOTH.] Pro *Iſcarioth*: prorſus ita codex Cantabrigienſ. Lucae VI, 16. καὶ Ἰούδαν Σκαριώθ, & Latin. *in Scarioth*: Joan. vero C. XIII, 2. ἀπὸ Καρυώτου, & Lat. *a Caryoto*. Henricus Septimellenſis inter poëtas medii ævi Polyc. Leyſeri p. 466.

Num-

dextra eſt arbor palmæ, de qua infantes ramos tulerunt & veniente Chriſto *ſubſtraverunt. Inde non longe quaſi ad lapidis miſſum ſunt monumenta duo* * monubiles *miræ pulchritudinis facta. In unum poſitus eſt Iſaias Propheta*, qui eſt vere Monolitus, *& in alium Ezechias rex Judaeorum. Inde aſcendis in montem Oliveti, ubi Dominus ante paſſionem Apoſtolos docuit. Ibi facta eſt* baſilica juſſu Conſtantini. *Inde non longe eſt* monticulus, ubi Dominus *aſcendit orare & apparuit illic Moyſes & Helias, quando Petrum & Joan-*

Numquid ego Scarioth? numquid ſum Pontius? unde
Tam graviter merui tanta flagella pati.

VENIENTE CHRISTO.] *Venienti* melius dixiſſet. Sed cum hoc ſcriptore Latini ſermones ratio accuratiſſime putanda non eſt. De re ipſa vide Matth. XXI, 8.

MONVBILES.] Aſteriſcus defectum videtur indicare: ceteroqui ſi poſt vocem *pulchritudinis* diſtinguas, non male cohærent. Savaro ad Sidonium & Cangius in Lexic. *Mira pulchritudinis facta*, utrum ex conjectura, an aliunde haud ſcio, legunt. Major in vocabulo ipſo difficultas eſt. Salmaſius in Solin. p. 858. *monumenta volubilia* emendat: *volubilia* eſſe εἰλημένα, *concamerata*, qualia omnia fiebant ſepulchra Judaeorum ut & Græcorum ſubterranea: quam mutationem non eſſe neceſſariam Sidonius L. II. Ep. 2. oſtendit: *Ab ortu*, inquit, *lacum porticus intuetur, magis rotundatis fulta collyriis, quam columnis invidioſa monubilibus*. Et, qui oportune ibi ad teſtimonium dicendum a Sirmondo excitatus eſt, Cyprianus Diaconus in Vit. Caeſarii Arelat. L. I. ſub finem: *Et ne conferret ſacris virginibus, quas congregaverat, curam neceſſariam ſepulturæ, monubiles arcas corporibus humandis de ſaxis ingentibus noviter fecit excidi.* Quæ loca vocem & tuebuntur, & de columnis & conditoriis uſurpari condoceſaciunt. Dubium tamen eſt, quid *monubiles* ſint? Jac. Sirmondus ad Apollinarem columnas interpretatur inſignes, quales adhiberi ſolent in monimentis. Cangius inſigne & præclarum aliquid hoc vocabulo, licet incertum ſit etymon, denotari ſcribit, atque adeo non longe a Sirmondo abit. Enimvero cum *monubiles mira pulchritudinis* fuiſſe dicantur, plus voci ineſſe arbitrer: & ni conjectura fallit, *monubiles columna* illæ ſunt, quæ ex uno ſaxo ſunt deciſæ: id oppoſitio in Sidonianis verbis videtur poſtulare: *arca monubiles* ex ſimili cauſſa, quam Cypriani etiam verba miniſtrant, nomen habent; noſter autem ſcriptor huc prorſus ducit, quum *monubilium* alterum vere *monolithum* fuiſſe monet. De vocis origine nihil, niſi ad exemplum *docibilis* & ſimilium a *monendi* verbo videri formatam, addam.

QVI EST VERE MONOLITVS.] Sepulchrum ex uno lapide factum, ſive, ut ait Zacharias Scholaſt. in Diſputat. p. 462., ἐκ μιᾶς ὕλης ἐκκεκολαμμένον· Μονόλιθα enim appellant, quæ uno lapide abſolvuntur. οἴκημα μονόλιθον habet Herodotus L. II. C 75., Κίονας μονολίθους Strabo L. IX. p. 437, μονόλιθον ὀροφὴν Diodorus I. p. 60., & ἀνδριάντας μονολίθους Lib eod. p. 45. Laberius in Cophino apud Nonium in *Lenis*: *Quum provincias deſpoliavis, columnas monolithas, labella, lenis.* Simili modo τριλίθους columnas vocant, quæ è tribus grandioribus ſaxis conſtant, qua de re vir doctus Miſcellan. Obſervat. Vol. II. tom. II. p. 177. Vide vero, ſitne ea vox reſtituenda princ. Diſput. Gregentii; ἰδιμασίας ἐν τῷ ἡμιτελεῖ ἐργασίας· αὐλὴ δὲ τούτου μεγίστη καὶ πρώτη τῶν βασιλειῶν Cel. I. A. Fabricius L. V. B. G C. 32. p. 15 θολωτῷ; tanquam è Vindebonenſi MS., præfert; ſed id Lambecii conjecturæ, ſicuti ex ejus L. V. Bib. Caeſar. p. 129. apparet, debetur. Mihi τριλίθῳ ad ductus literarum proxime accedere, aut τρουλλωτῷ, quod de ædificiis rotundis & in maximam altitudinem eductis adhiberi Cangius ad Paullum Silentiarium C. 32. oſtendit, videtur. Sed in viam. Sepulchrum Eſaiae non longe a Siloa Dorotheus; quicunque fuerit, in prophetæ vita locat.

BASILICA JVSSV CONSTAN.] De ea æde Euſebius L. III. Vit. Conſt. C. 41. *Baſilicam* autem appellat, quod templorum nomen tanquam ex ſuperſtitione ortum veteres Chriſtiani averſarentur. Vid. Def. Heraldum in Arnobii L. VI. p. 239.

MONTICVLVS, VBI DOMIN.] Qui

& Joannem ſecum duxit. Inde ad Orientem paſſus mille *quingentos eſt villa, quæ appellatur* Bethania. Eſt ibi *cripta ubi Lazarus poſitus fuit, quem Dominus ſuſcitavit.*

ITEM AB HIERVSALEM IN HJERICHO MIL. XVIII.

deſcendentibus montem in parte dextra, retro monumentum eſt arbor Sicomori, *in quam Zachæus aſcendit, ut Chriſtum videret. A Civitate paſſus mille quingentos eſt fons Heliſei prophetæ, antea ſi qua mulier ex ipſa aqua bibebat,* non faciebat natos. *Ad latus eſt vas fictile Heliſæi, miſit in eo ſales, & venit & ſtetit ſuper fontem, & dixit: Hæc dicit Dominus, Sanavi aquas has; ex eo ſi qua mulier inde biberit, filios faciet. Supra eundem vero fontem eſt do-*

præter hunc ſcriptorem Hieroſolymis tam prope junxerit eum montem, neminem novi. Vulgo montem Tabor eſſe jubent, conjecturis haud dubie ducti. Joan. Damaſcenus Homil. de Transfigur. Dom tom. II. p. 793. ex Pſalmo LXXXVIII, 12. ubi Θαβὼρ καὶ Ἑρμὼν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται. Hermonem ait exſultasſe, cum Chriſtus baptiſmi lavacro tingeretur, Taborem, cum glorioſa majeſtate in eo refulgeret; quæ opinio, ut quisque videt, debili fundamento nixa eſt. Mihi neque hæc nedum altera Itiner. hujus ſententia probatur, perſuaſo ex Hiſtoriæ Evangelicæ ordine montem Caeſareae Philippi vicinum indicari. Vid. H. Relandi L. I. Palæſt. C. 51.

ORIENTEM PASSVS CIↃIↃ.] Joannes C. XI, 18. prope Hieroſolymas, XV. ſtadiis inde remotam, fuiſſe docet. Hoc loco non ab urbe ipſa, ſed ab Oliveti monte & altero monticulo diſtantia videtur notari.

BETHANIA. EST IBI.] MS. *Vethania*, B. & V., ut fieri ſæpe aſſolet, permutatis. Hieronym. Loc. Sacr., *Bethania, villa in ſecundo ab Aelia miliario, in latere montis Oliveti: ubi Salvator Lazarum ſuſcitavit, cujus & monumentum Eccleſia nunc ibidem exſtructa demonſtrat.* Hic & apud Euſebium baſilicæ nulla eſt mentio; ut poſt utriusque ætatem monumento impoſita videatur.

MIL. XVIII.] Non diſſentit Joſephus L. IV. B. I. C. 8. §. 3. cum inter hanc & Hieroſolyma ſtadia CL. interponit.

ARBOR SICOMORI.] Vid. Luc. C. XIX, 4.

NON FACIEBAT NATOS.] Vetus hæc opinio eſt, ex 2. Reg. II, 19. profecta: nam הארץ משכלת de terra, quæ abortum feminis procuraret, accipiebant. Joſephus L. IV. B. I. C. 8. §. 3. Ταύτην τὴν πηγὴν, λόγος ἔχει, κατ' ἀρχὰς οὐ μόνον γῆς καὶ δένδρων καρποὺς ἀπαμβλύνειν, ἀλλὰ καὶ γυναικῶν γονὰς, καθόλου τε πᾶσιν εἶναι νοσώδη τε καὶ φθαρτικήν· ἐξημερωθῆναι δὲ καὶ γενέσθαι τοὐναντίον ὑγιεινοτάτην τε καὶ γονιμωτάτην ὑπὸ Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου. *Hunc fontem ferunt, non ſolum olim terra & arborum fructus ſed & mulierum fœtus debilitaſſe: in univerſumque omnibus morbos & perniciem attuliſſe; poſtea vero manſueviſſe, contraque ſaluberrimum & fœcundiſſimum factum eſſe ab Eliſſaeo vate. Facere natos* Græco more dicitur, quo patrem matremque παιδία ποιῆσαι loquuntur. Plutarchus Conjugal. Præcept. p. 145. Παιδίον μὲν γὰρ οὐδεμία ποτὲ γυνὴ λέγεται ποιῆσαι δίχα κοινωνίας ἀνδρός· & in Pyrrho p. 402. ubi Acrotato ſenes Spartani μόνον παῖδας ἀγαθοὺς τῇ Σπάρτῃ ποίει.

FORNICARIAE.] Τῆς πόρνης. Tertullianus de Pudicit. C. 16. *Auferens membra Chriſti, faciam membra fornicariæ? Non ſcitis, quod qui agglutinatur fornicariæ, unum corpus efficitur.* Quæ ex I. Corinth. VI, 15, 16. converſa eſſe, nemo non videt.

VERSA EST ET SOLA.] Subverſam deſolatamque urbem indicat, prorſus uti Euſebius, qui veteris urbis obſcura veſtigia duraſſe in Ἱεριχοῦ memorat. Lucanus L. III. 489.

Moliri nunc ima parant & vertere ferro
Moenia. ——— ——

Seneca Hyppol. 562.

Et

eſt domus Rachab fornicariæ, *ad quam exploratores introierunt, & occultavit eos, quando Hiericho* verſa eſt & ſola *evaſit. Ibi fuit civitas Hiericho, cujus muros gyraverunt cum arca Teſtamenti filii Iſrael & ceciderunt muri. Ex eo non paret niſi locus ubi fuit* arca Teſtamenti & lapides 12., *quos filii Iſrael de Jordane levaverunt. Ibidem Jeſus filius Nave* circumcidit filios *Iſrael, & circumciſiones eorum ſepelivit.*

ITEM AB HIERICHO AD MARE MORTVVM MILLIA NOVEM.

Eſt aqua ipſius valde amariſſima, *ubi in totum nullius generis piſcis eſt, nec* aliqua navis, *& ſi qui hominum miſerit ſe ut natet, ipſa aqua eum verſat.* INDE

Et verſa ab imo regna tot populos premunt.

Virgilius Aen. II. 625.

——— *Et ex imo verti Neptunia Troja.*

Sola urbs deſerta & vaſta eſt. Cicero pro Vareno apud Quinctilianum L. VII. J. O. C. 1. *Cum iter per agros & loca ſola faceret.* Ovidius Epiſt. XI. 84.

——— *In ſolis deſtituique locis.*

Silius III. 429.

Tum noctem Alcida ſolis plangebat in antris.

ubi plura Drakenburgius & quos ille advocavit.

ARCA TESTAMENTI ET LAP. XII.] Euſebius Onomaſt. Βουνὸς ἀκροβυστιῶν, τόπος ἐν Γαλγάλοις, ἐν ᾧ περιέτεμεν Ἰησοῦς τὸν λαὸν, ὡς ἀπὸ δύο σημείων Ἱεριχοῦς, ἔνθα δείκνυνται εἰς ἔτι νῦν οἱ λίθοι, οὓς ἤνεγκαν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου. Hieronymus: *Bunos, hoc eſt, collis præputiorum, locus in Galgalis, ubi circumcidit Jeſus populum Iſrael in ſecundo ab Jericho lapide. Et oſtenduntur uſque hodie ſaxa, quæ de Jordane illuc translata ſcriptura commemorat.* Vide & in Γάλγαλα.

CIRCVMCIDI FILIOS ISR.] Vide Joſuae C. V, 9.

MILLIA IX.] Igitur Hieroſolyma & mare mortuum M. P. XXVII. diſtinguebant. Joſephus L. XV. A. I. C. 6. §. ſtadia CCC. numerat; quæ juſto ſpatio majora ſunt.

VALDE AMARISSIMA.] Simili modo *maxime peſſima* Columella L. IX. R. R. C. 3. Eſſe autem lacus hujus aquam amariſſimam nec piſces alere Galenus L. IV. Simpl. Medicam. Facult. C. 19. atque alii quos H. Relandus teſtes eſſe voluit L. I. Palæſt. C. 38. adfirmant. Addo Mich. Pſellum Omnifar. Doctrin. C. 138., ubi pro ἐν Γαβάροις ſine controverſia Γαδάροις legi oportet, & Diodorum L. XIX. p. 734., qui cum addit, viciniam eſſe ἀγαθὴν φοινικόφυτον, ſive egregiam eſſe palmarum nutricem, lucem dare atque accipere poteſt ex Act. S. Stephani Sabaïtae C. XI. tom. III. Julii p. 585. Egregie auctor de Sodoma:

Nec mare vivit ibi, mors eſt maris illa quieti:
Quod nullus animat per anhela volumina fluctus,
Quodque etiam patrio nuſquam ſuſpirat ab auſtro;
Quodque nequit proferre aliquam de gurgite gentem
Squamigeram, levive cuti vel cortice ſeptam,
Vel criſpam concham, aut duplici compagine clauſam.
Solum illic propria mentitur fruge bitumen,
Exuſti fuligo maris. ———

ALIQVA NAVIS.] Præſtat cum Salmaſio in Solin. p. 433. *aliqua avis.* Navibus enim trajici poſſe, Diodorus & poëta, qui de Sodoma ſcripſit, & Joſephus, quo de H. Relandus adeundus, teſtificantur: mox cum eodem Salmaſio *aqua eum non merſat*, aut potius *eum ſervat*, legi oportebit: indicat, eos qui natant, ab

Digitized by Google

INDE AD JORDANEM VBI DOMINVS A JOANNE BAPTISATVS EST MIL. V.

Ibi eſt locus ſuper flumen *monticulus in illa ripa*, *ubi raptus eſt Helias in cœlum. Item ab Hieruſalem euntibus Bethleem* milia quatuor, ſuper ſtrata *in parte dextra*, *eſt monumentum*, *ubi Rachel poſita eſt uxor Jacob. Inde millia duo à parte ſiniſtra eſt Bethleem*, *ubi natus eſt Dominus noſter Jeſus Chriſtus*, ibi baſilica *facta eſt juſſu Conſtantini. Inde non longe eſt* monumentum Ezechiel, *Aſaph*, *Job*, *& Jeſſe*, *David*, *Salomon*, *& habet in ipſa cripta ad latus deorſum deſcendentibus*, Hebræis ſcriptum *nomina ſuper ſcripta*.

INDE

ab aqua ſuſtentari, ne fundum petant. Paſſim id a veteribus memoriæ proditum eſt. Poeta, qui carmini Sodomam inſcripſit:

Ecce aliud menſtrum pelagi de clade notatur:
Cuncta illic immiſſa natant: natura receſſit
Mergendis data corporibus. ———

INDE AD JORDANEM.] Accipi debet de mari mortuo: nam Jericho VII. ferme M. P. a fluvio aberat, ſive ſtadiis LX., uti apud Joſephum. L. V. A. I. C. 1. §. 4. legitur.

LOCVS, SVPER FLVMEN.] Trans flumen eſſe ſignificat: poteſt autem *locus* ſine damno hinc abeſſe.

MILIA QVATVOR SVPER STRATA.] Eugeſippus Symmict. Allat. p. 113. *Quarto milliario ab Jeruſalem contra meridiem Bethleem. Milliario a Bethleem via, quæ ducit Jeruſalem, Kabrata, ſonans quaſi electum ſive quaſi grave, locus, in quo, cum peperiſſet Benjaminum, Rachel occubuit, ibique a Jacob, viro ſuo, tumulata quieſcit.* Sic ex MS. reginæ Suecorum cum Emman. Schelſtrate ea legenda ſunt; falſa tamen, licet illi in ſpatio tumuli Rachelis Syrus & Arabs in Polyglottis Londinen. Geneſ. XXXV, 16. & XLVIII, 7. adſtipulentur: ſatis enim certum eſt, Bethlemum M. P. VI. Hieroſolymis afuiſſe. Eucherius Epiſt. ad Fauſtum, quam Labbeus Biblioth. Novæ inſeruit: *Sex millibus Bethleem ab Hieroſolyma in meridiano latere ſecedit*: nec plura hic aut Sulpicius Severus Dial. I. C. 4. agnoſcunt. Deinde IV. ab urbe Hieroſolymitana lapide tumulum eum oſtentari fuiſſe ſolitum Euſebius in Ἐφραθὰ teſtabitur: Ἧς πλησίον τῇ ὁδῷ ἔθαψεν τὴν Ῥαχὴλ, ἀπὸ σημείων δ΄ τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἐν τῷ καλουμένῳ Ἱπποδρόμῳ. δείκνυται τὸ μνῆμα εἰς ἔτι νῦν· Hieronym. *Juxta viam ubi ſepulta eſt Rachel: quinto milliario ab Jeruſalem, in eo loco, qui a LXX. vocatur Hippodromus.* Ubi omnino *IV. milliario* ob noſtri ſcriptoris cum Euſebio concordiam melius erit. Ceterum *ſtratam* dixit ſeculi ſui more, quem Eutropius L. IX. C. 15. ſecutus eſt, & plures, quos accumulavit in Lexicio ſuo Cangius.

IBI BASILICA.] De ea Euſebius L. III. Vit. Conſtant. C. 43.

MONVMENTVM EZECHIEL.] Fefellerunt ſcriptorem, qui hæc ei perſuaſerunt. *Jeſſe* forte hic loci tumulus fuit; nam David cum filio Hieroſolymis ſepulchro illatus eſt. Ezechielis monumentum ad Euphratem fuiſſe Epiphanius & Judaeus Benjamin Itiner. ſui p. 79. aſſeverat. De Jobo & Aſapho unde quæſo collegerunt? Vide P. D. Huetium, qui hæc tetigit, Demonſt. Evang. p. 458.

HEBRAEIS SCRIPTVM.] *Scripturis* aut potius *literis* dicere debuerat.

INDE BETHASORA.] Accuratiſſime & pulcherrime conſpirat Euſebius in Βεθσούρ. Καὶ ἔστι νῦν κώμη Βεθσουρὼ καλουμένη ἀπὸ Αἰλίας εἰς Χεβρὼν ἐν εἰκοστῷ σημείῳ, ἔνθα καὶ πηγὴ ἀπὸ ὄρους ἐκβλύζουσα δείκνυται, ἐν ᾗ λέγεται ὁ εὐνοῦχος Κανδάκης βεβαπτίσθαι ὑπὸ Φιλίππου. Hieronymus liberius, ut ſolet: *Et eſt hodie Bethſoron vicus euntibus nobis ab Aelia Chebron in XX. lapide; juxta quem fons ad radices montis ebulliens ab eadem, in qua gignitur, ſorbetur humo. Et Apoſtolorum Acta referunt eunuchum Candacis reginæ in hoc eſſe a Philippo baptizatum.*

INDE THEREBINTO.] Longe aliter hæc ſpatia finivit Gervaſius Tilberienſis Otior. Imperial. p. 949. *A Jeruſalem uſque quo baptizavit Philippus eunuchum, milliaria XXVI. Hinc uſque ad Terebinthum, quod dicitur Mambre, M. P. V. A Terebintho ad ſpeluncam duplicem M. P.*

INDE BETHASORA MIL. XIV.

Ubi eſt fons, in quo Philippus Eunuchum baptizavit.

INDE THEREBINTO MIL. IX.

Ubi Abraham habitavit, *&* puteum fodit *ſub arbore Therebinto, & cum Angelis loquutus eſt, & cibum ſumpſit.* Ibi baſilica *facta eſt juſſu Conſtantini miræ pulcritudinis.*

INDE THEREBINTO CEBRON, MIL. II.

Ubi eſt memoria *per quadrum ex lapidibus miræ pulchritudinis*, in qua poſiti *ſunt Abraham, Iſaac, Jacob, Sarra, Rebecca, & Lia.*

ITEM

M. P. IV. Hinc in Cebron, male *Cedron* in edito, *M. P. II.*; cujus tamen ſpatiorum finitioni fidere tuto ob MSS. diſcordiam non licet. Conſentit noſtro Sozomenus L. II. H. E. C. 4 τόπος δὲ οὗτος, inquit, ὃν νῦν τερέβινθον προσαγορεύουσιν, ἀπὸ δέκα καὶ πέντε σταδίων τῆς Χεβρῶν πρὸς τὴν μεσημβρίαν ἔχων· Ἱεροσολύμων δὲ διεστὼς ἀμφὶ τὰ διακόσια καὶ πεντήκοντα στάδια. *Locus hic, quem hodie Terebinthum vocant, a Chebron quidem XV. ſtadiis diſtans: ab Hieroſolymis vero ferme CCL.*

ABRAHAM HABITAVIT.] Abrahamum ad *quercum Mambre* tentoria fixiſſe notiſſimum eſt. Pro quercu *terebinthum* dixere, ſive quod *terebinthus* antiquiſſima ibi conſpiceretur, quam ab ipſa mundi origine ibidem duraſſe fabulantur apud Joſephum L. IV. B. I. C. 9. §. 7., ſive etiam, quod vocem Hebræam אלה & אלון eam arborem, uti ſane LXX. interpretibus ſubinde viſum eſt, poſſe notare arbitrarentur. Fuit autem Terebinthus multo celeberrima ob annuum mercatum, qui ad eam celebrari ſolitus fuit, & ſuperſtitioſum ejusdem cultum; qua de re Illuſt. Scaliger in Euſeb. Chron. num. MMCXXXIII. H. Valeſius in Euſebii L. III. Vit. Conſtant. C. 53. & Had. Relandus L. III. Palæſtin. p. 712. abunde.

PVTEVM FODIT.] Et hunc ſummo honore pagani dignabantur. Sozomenus L. II. H. E. C. 4. κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τῆς πανηγύρεως οὐδεὶς ἐντεῦθεν ὑδρεύετο· νόμῳ γὰρ Ἑλληνικῷ, οἱ μὲν λύχνους ἡμμένους ἐνταῦθα ἐτίθεσαν· οἱ δὲ οἶνον ἐπέχεον, ἢ πόπανα ἐρρίπτουν· ἄλλοι δὲ νομίσματα, ἢ μύρα, ἢ θυμιάματα. *Tempore mercatus nemo ex illo puteo aquam haurit: nam gentili ritu alii lucernas accenſas puteo imponebant: alii vinum ſuperfundebant: quidam placentas, nonnulli numos vel unguenta vel ſuffitus injiciebant.* Conſpiciebantur ibidem in picta tabula angeli, qui ad Abrahamum inviſerant, Euſebio L. V. Evang. Demonſt. C. 9. teſte, quique eum exſcripſit, ſed imperitiſſime imaginum cultui patrocinium inde arceſſit, Jo. Damaſceno Orat. III. de Imagin.

IBI BASILICA.] Exſtructa eſt ad terebinthum, Socrates L. I. H. E. C. 18. Manſit tamen paganis, licet aræ eſſent everſæ & baſilica cultui Chriſtiano excitata, priſtina arboris ejus veneratio: donec à Conſtantio exſcinderetur. Id, niſi fallor, Hieronymus docet in *Drus membre: Qua usque ad ætatem infantiæ meæ & Conſtantii regis imperium terebinthus monſtrabatur pervetus, & annos magnitudine indicans.* Et in *Arbec: Et quercus Abraham, quæ & Mamre, usque ad Conſtantii regis imperium monſtrabatur, & mauſoleum ejus in præſentiarum cernitur. Quumque a noſtris jam ibidem Eccleſia ædificata ſit, a cunctis in circuitu gentibus terebinthi locus ſuperſtitioſe colitur.* Imo ne everſa quidem arbore, ut Hieronymus innuit, tolli ſtatim ſuperſtitio quita eſt.

CEBRON MIL.] Sozomeni L. II. H. E. C. 4. ſtadia XV. his ferme paria ſunt. Joſephus L. IV. B. I. C. 9. §. 7. ſex tantum ſtadia inter Terebinthum & Chebronem interponit.

MEMORIA.] Id eſt, ſepulchrum. Sic in Inſcript. Donianis Claſ. X. 40. EXSVPERIVS. FORTVNIVS. SEIA. AELIA. TITIA. PARENTES PIENTISSIMI. EXSVPERIAE. FORTVNIAE. FILIAE. CARISSIMAE. MEMORIAM. FECERVNT. Similiter Hieronymus Euſebianum illud ex Onomaſt. μνήματα ἐπιθυμίας vertit, *memoria, id eſt, ſepulchra concupiſcentiæ.*

IN QVA POSITI SVNT.] Sam. Petito L. III.

ITEM AB HIEROSOLYMA SIC.

CIVITAS NICOPOLI.	M. XXII.
CIVITAS LIDDA.	M. X.
MUTATIO ANTIPATRIDA.	M. X.
MUTATIO BETTHAR.	M. X.
CIVITAS CAESAREA.	M. XVI.

FIT

L. III. Obſervat. C. 8. viſa hæc ſunt a recentiore manu orta : factam enim demum eſſe Abrahami memoriam *poſtquam bello ſacro Europæi Chriſtiani a Sarracenorum tyrannide Palæſtinam vindicarunt & ſibi ejus imperium aſſeruerunt:* hoc ex Benjamini Itiner. p. 48, qui a Chriſtianis ſex ſepulchra, quibus ab Abrahamo, Sara, Iſaaco, Rebecca, Jacobo & Lea nomina impoſuerint, hic exſtructa refert, colligit. Verum injuria id fieri in Diſſert. huic Itinerario præfixa, oſtenſum eſt: memorant enim Paulla atque Euſtochium in Epiſt. ad Marcellam *Abrami, Iſaaci & Jacobi, trium quoque illuſtrium feminarum vel tabernacula vel MEMORIAS.* Præterea Hieronymus Loc. Sacr. in *Arboc* diſerte *Mauſoleum* familiæ Abrahamaeae Chebrone eſſe adfirmat. Qui cum multis annis Judaeum illum exſuperent, apertum eſt, ejus teſtimonio nihil effici poſſe, neque cauſſam eſſe, cur hæc ab aliis importata exiſtimemus.

NICOPOLI.] Huic Emmaus quondam dictæ & inſtaurationem & novum nomen Jul. Africanum impetraſſe, teſtatiſſima res eſt. Quod vero eandem eſſe jubent ac *κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἑξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, ᾗ ὄνομα Ἐμμαούς* Lucae C. XXIV, 13., id imprudentiſſime decernunt. H. Relandus, ne longam disquiſitionem ordiar, mihi otium fecit; vere enim tres ſimili nomine vicos in Palæſtina fuiſſe oſtendit: hunc, cui Nicopolis nomen & urbis parta dignitas eſt: alterum Lucae memoratum: tertium Tiberiadi vicinum. Vid. L. II. Palæſt. C. 6. & L. III. p. 759.

LIDDA.] Turpiſſime nimia hominum credulitate Orientis epiſcopi abutuntur, cum Synodic. ad Theophil. p. 115. Ed. Combef. ſenes ætate graves quaſi ejus opinionis certi perſcribunt: *Οἱ θεόπται κορυφαῖοι ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἐν Λύδδῃ τῇ καλουμένῃ Διοσπόλει, ἀπὸ μιλίων δεκαοκτὼ τῆς Ἱερουσαλὴμ τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, εὐκτήριον οἶκον ἐπ' ὀνόματι τῆς μητρὸς τοῦ κυρίου καὶ θεομήτορος οἰκοδομήσαντες, καὶ τοῦτον παραγενέσθαι εἰς τὴν τοῦ ναοῦ εὐφροσύνην παρακαλοῦντες, ἔφησε πρὸς αὐτοὺς, καὶ αὐτόθι μεθ' ὑμῶν εἰμί.* *Qui ipſi Deum viderunt Apoſtolorum principes Petrus & Joannes Lyddae, quam Dioſpolin vocant, diſtatque ab Hieroſolymis XVIII. M. P., cum moras traherent, Oratoria domo ſub invocatione nominis matris Domini ac Dei parentis ædificata, cum ad templi dedicationem ut veniret rogaſſent, ad illos inſit, ego quoque illic vobiſcum ero.* Adeone infantem Imp. Theophilum ſe habituros ſuſpicati ſunt, ut ne exſpectarint quidem, *dic quibus indicibus, quo teſte probatur?* Sed hoc ipſi viderint. Nam quod XVIII. Lyddam Hieroſolymis ſemovent, id, ſi vere ita ſcripſerint, excuſare non poterunt: nimis enim contractum id intervallum eſt. In alium errorem ſeſe implicuit Scholiaſtes Ariſtid. Orat. Platon. tom. III. p. 340., ubi de *Sarone*, qui mari nomen fecerit: *Ἐκ τούτου ἐκλήθη τὸ Σαρωνικὸν πέλαγος· ἐστὶ δὲ καὶ Παλαιστίνης, ᾧ ἐπίκεινται πόλεις ἄλλαι τε πολλαὶ καὶ Ἰόππη καὶ Λύδδα*, ſic ſcribit. Numquam ille de Saronico ſinu inaudiviſſe videtur, certe non recordatus, modo tamen attente legerit, Strabonis L. VIII. p. 369., mare illud deſcribentis. De campo Palæſtinæ *Sarone*, a quo imprudens in eam opinionem impulſus eſt, verius id prædicaſſet. Hieronymus Comment. in Eſai. C. XXXIII. *Saron omnis circa Joppen Lyddamque appellatur regio, in qua latiſſimi campi fertilesque redduntur.* Tamen erranti aſſentitur, ſeu potius auctore utitur, Mich. Apoſtolius Cent. XVII. 27., ut Ti. Hemſterhuſius me docuit. Quod vero utrique & Apoſtolio & Scholiaſtæ *δαίμων ναυτικώτατος* appellatur, factum ex ea cauſſa eſt, qua Saronem, Troezenis regem, qui in id mare præceps abiiſſe a Pauſania Corinth. C. 30. fertur, Diis marinis tranſcribebant. Hinc utique Cyrillus aut Philoponus *Σάρων, σάρωνος, ὁ*, *Deus marinus.*

ANTIPATRIDA.] Olim *Χαβαρζαβᾶ*, Joſepho

FIT OMNIS SVMMA A CONSTANTINOPOLI VSQVE HIERVSALEM MIL. VNDECIES CENTENA LXIIII. MIL MVTATIONES LXVIIII. MANSIONES LVIII.
ITEM PER NICOCOLIM CAESAREAM MIL. LXXIII. S. MVTATIONES V. MANSIONES III.
ITEM AB HERACLEA PER MACEDONIAM MVT. AEREA MIL. XVI.

MANSIO REGISTO.	M. XII.
MVTATIO BEDIZO.	M. XII.
CIVITAS APRIS.	M. XII.

MV-

pho L. XIII. A. I. C. 15. §. 1. teſte, dicta; recens nomen habuit ab Herode, qui patri Antipatro cognominem eſſe voluit. Chronic. Paſchale p. 193. *ὁ αὐτὸς Καφαρζαβέαν ἐπικτίσας Ἀγρίππειαν ἐκάλεσεν· ἔτι καὶ Πυργοβάριν εἰς ὄνομα Ἀντιπάτρου τοῦ πατρός·* Ubi ſine dubio Καπαρζαβέαν, nam particula καὶ primam voci ſyllabam abſtulerat, legendum eſt. Hieronymi tempore non longe a ruina afuit; *Deinde*, inquit in Paullae Epitaphio, *Antipatrida ſemirutum oppidulum, quod de patris nomine Herodes vocaverat.*

BETTHAR.] A. Itiner. *Betaro*, ſeparaturque XXII. M. P. a Lydda ſive Dioſpoli, & XVIII. M. P. a Caeſarea.

MIL. VNDECIES CENTENA.] Prius *mil.* intempeſtivum eſt, & abeſſe hinc debet. Conſummata M. P. nec ſingulis manſionibus nec M. P. acervatim variis locis adpoſitis reſpondent ſummae diverſis urbibus ſubſcriptae undecies centena & XIII. M. P. aequant: nec eae tamen, ut ſuis locis admonitum eſt, numeros ſingularum manſionum rotundant.

MVTATIONES.] Hae & juſto catalogo ſunt majores, & conſummatis ſubinde mutationibus multo minores: ille XLVII., hae XCIV. offerunt.

MIL. LXXIII. S.] Quingentos paſſus, quorum hic mentio, nusquam toto hoc itinere adſcriptos videmus. Praeterea manſiones non LXXIII. M. P. ſed LXVIII. porrigunt. Oportet igitur aut illic aut hic peccatum ſit: prius propterea a vero abhorrere non videtur, quod Ant. Itin. intervallum, quo Lydda ſive Dioſpolis & Caeſarea diſparantur, IV. M. P. auctius faciat: quodque Joſephus L. I. B. I. C. 3. §. 5. Stratonis turrim ſive Caeſaream Hierosolymis DC. ſtadiis, & ex eo Zonaras & perſonatus Hegeſippus, ſemoveat. Stadia autem DC., praecipue ſi numero, ut ajunt, rotundiore ea acceperis, non multum exſuperant LXXIII. S. M. P. Mecum ſentit, qui accurate haec examinavit, H. Relandus L. II. Palaeſt. C. 9.

MVTATIONES V.] Antiquum obtinet harum notationum auctor: ſtipat enim in eundem numerum & civitates & mutationes, ſeorſimque civitates, ut manſiones, recenſet. Fuiſſe in civitatibus jumentorum mutandorum occaſionem, non dubium eſt: ea tamen propter *mutationes* eſſe recuſabunt.

ITEM AB HERACLEA.] Supra p. 570. iter Heraclea Conſtantinopolin deſcripſit: itaque illis manſionibus & mutationibus praeteritis itineris per Thraciam & Macedoniam atque Epirum Italiam verſus initium ab ea urbe orditur. Quod autem ad Ant. Itiner. p. 323. Imp. Aureliani aetati nominis *Heracleae* originem adſcribebam, id egregie firmatur vetuſta inſcriptione, ejus Auguſti honoribus dicata, quae *Heracleam* praefert. Vidiſſe ſe in Wheleri eam MS. vir doctus Vol. III. Miſcel. Obſerv. tom. II. p. 203. teſtificatur. Prima *mutatio Aerea*, ut multae hac in via, mihi lecta non eſt.

REGISTO.] *Reſiſto* verius eſt, quod Plinius L. IV. C. 11. M. P. XXII. Apris removet. Vid. Ant. Itinerar. p. 332.

BEDIZO.] Antea p. 570. *Beodizum* vidimus inter Tzurulum & Heracleam, ab hac M. P. IX. remotum; quod noſtrum ob intervalli & itineris differentiam eſſe nequit.

APRIS.] Anna Alexiad. L. VII. p. 204. τὴν Ἄπρον appellat. Theodoſiopolin dictam etiam adfirmat Index urbium, quae nomina mutarunt, editus a Jac. Goar poſt Codin. p. 405. *Θεοδοσιούπολις ὁ νῦν Ἄπρως, παρὰ τοῦ Ἄπρω πατρικίου Κάρου κτισθεῖσα.* cui ſimile eſt Cedreni commentum, jam alibi exploſum.

Gggg ZESV-

MVTATIO ZESVTERA.	M. XII.

FINIS EVROPAE ET RHODOPEAE.

MANSIO SIROGELLIS.	M. X.
MVTATIO DRIPPA.	M. XIIII.
MANSIO GIPSILA.	M. XII.
MVTATIO DEMAS.	M. XII.
CIVITAS TRAIANOPOLI.	M. XIII.
MVTATIO ADVNIMPARA.	M. VIII.
MVTATIO SALEI.	M. VII. S.
MVTATIO MELALICO.	M. VIII.
MANSIO BEROZICA.	M. XV.
	MV-

ZESVTERA.] Nuſquam eam legere memini.

FINIS EVROPAE.] Europa hæc pars eſt Thraciæ, Propontidi & Boſporo appoſita. Thraciam in ſex provincias partiebantur, Thraciam, Hæmimontem, Mœſiam inferiorem, Scythiam, Rhodopen & Europam, ut fit a Sext. Ruſo Breviar. C. 9., ubi commodum Cellarius, & ante eum Joſ. Scaliger in Euſeb. Chron. MMLXXXIX., ex Gruteriano lapide p. CCCLXI. *CONSVLAREM PROVINCIAE EVROPAE ET THRACIAE* arceſſit. Ammianus L. XXVII. C. 4. *Europa omnium ultima, præter municipia, urbibus nitet duabus, Apris & Perintho, quam Heracleam poſteritas dixit* Similiter Procopius L. IV. Fabr. Juſtin. C. 9., de Heraclea, ἣ πάλαι μὲν τὰ πρωτεῖα τῆς Εὐρώπης ἐδίδοσαν· νῦν δὲ μετά γε Κωνσταντινούπολιν τὰ δευτερεῖα παρέχονται. *Quæ olim locum in Europa principem tenuit, nunc uni cedit Conſtantinopoli.* Nihil ergo opus erit, ut explicetur, quamobrem in Concilio Conſtantin. ſub Menna Conſtantinus vocetur Epiſcopus Ἡρακλείας Εὐρωπίων μητροπόλεως· Jam cum Rhodope Europæ connexa fuerit, recte utriusque fines hic figuntur. Ammianus loco ſignato: *Rhodope huic*, Europæ, *adnexa Maximianopolin habet & Maroneam & Aenum:* ubi mirum cuivis accidere debet, Trajanopolim ſperni, neque ceteris annumerari, quam recte Hierocles in ea provincia locat.

SIROGELLIS.] *Siracellis* præſtabit ex Ant. Itin. p. 332.; Ravennati L. IV. C. 6. & L. V. C. 12. *Syraſcele. Drippa*, quæ ſequitur, mihi ignota eſt.

GIPSILA.] MS. *Gripſila*. Verum eſt *Cypſela*, quam urbem Hebrum alluiſſe alibi vidimus. Anna L. VII. Alexiad. p. 204. circa *Apros* fuiſſe indicat.

DEMAS.] *Dyme*, & Ptolemaeo nota, intelligitur. *Dymis* Ravennas & Ant. Itiner., quod p. 333. XII. Trajanopoli ſejungit.

ADVNIMPARA.] Natum videri conjecimus ex vocibus *Ad Timpara*, ſive *Tempyra*. Ovidius L. I. Triſt. IX. 19.

Inde levi vento Zerynthia littera nactis
Threiciam tetigit feſſa carina Samen.
Saltus ab hac terra brevis eſt Tempyra petenti.

Anguſtiarum circa Tempyra Livius L. XXXVIII. C. 41., cujus verba Ovidio defendendo N. Heinſius recte produxit, meminit. *Salei* mutationem adhuc quæro.

MELALIO.] *Mytoliton* Ravennati IV. C. 6.; *Milolito* Ant. Itiner. p. 322.

BEREZICA.] MS. *Berezicha*. Vid. Anton. Itiner. loco dicto.

BREIEROPHARA.] Rectumne an pravum ſit hoc mutationis nomen, ab alio ut oſtendatur exſpecto.

MAXIMIANOPOLI.] Hanc tetigimus alibi. In Concil. Chalcedonenſi Μαξιμιανούπολις Ῥοδόπης, ut ab ejusdem cognominis aliis diſcerneretur, appellatur p. 96.

AD STABVLODIO.] Verum loci nomen eſt *Ad ſtabulum Diomedis*, quod Anton. Itin. hic agnoſcit. Ferebant ſtabulatos hic fuiſſe Diomedis Thracum regis equos, quos carne humana

MVTATIO BREIEROPHARA.	M. X.
CIVITAS MAXIMIANOPOLI.	M. X.
MVTATIO ADSTABVLODIO.	M. XII.
MVTATIO RVMBODONA.	M. X.
CIVITAS EPYRVM.	M. X.
MVTATIO PVRDIS.	M. VIII.

FINIS RHODOPEAE ET MACEDONIAE.

MANSIO HERCONTROMA.	M. IX.
MVTATIO NEAPOLIM.	M. IX.
CIVITAS PHILIPPIS.	M. X.

VBI

mana paverit. Ovidius in Ibi 383.

Ut qui Threicii quondam præſepia regis
Fecerunt dapibus ſanguinolenta ſuis.

Et vers. 403.

Ut qui terribiles pro gramen habentibus herbis
Impius humano viſcera pavit equos.

Quos verſus miror ſuſpectos fuiſſe viro clariſſimo ex ea cauſſa, quod in prioribus, quos adſcripſimus, Diomedis jam eſſet facta mentio: illi enim non impii regis caedem, ſed miſerabile eorum exitium, quos equi adederant, exponunt; hi crudeliſſimi regis meritas pœnas: ut adeo diverſæ ſint poetæ in Ibin imprecationes.

RVMBODONA.] *Rumbona* ſi legeretur, quid vocabuli eſſet quæve ejus origo, facile patefacerem. Græci tortuoſas ſerpentis ſpiras eo deſcribunt. Apollonius Rhodius L. IV. 143.

Ὡς τότ' ἐκεῖνο πέλωρον ἀπειρεσίας ἐλέλιξε
Ῥυμβόνας. ——— ——

ubi eruditi Critici: Ῥυμβόνας δὲ τὰς εἱλήσεις τῆς σπείρας, τὰς περιδινήσεις· Καὶ Εὐριπίδης ἐν Πειρίθῳ Σὲ τ͂ αὐτοφυῆ πάντων θεὸν αἰθέριον ῥύμβον. τοῦτ' ἐπ κινέσει. Dici itaque locus poſſet a ſoli ingenio, aut alia quavis obſcuriore cauſſa. Verum ita longius a veſtigiis ſcripturæ abiretur. Ecquid autem pretii erit, ſi occaſione uſus Euripidis fragmento, in quod incidimus, ſuccurram? Primo legi oportebit αἰθέρος ῥύμβος· Heſychius enim hinc ſumpſit atque explicuit Αἰθέρος ῥύμβος, οὐρανός; licet male nunc, quod dudum Salmaſius animadvertit, τύμβος edatur. Deinde dubitandum non eſt, quin multo integrior, qua de re vir Clariſſimus Ti. Hemſterhuſius, cum ejus verſus in familiari ſermone mentio incidiſſet, me admonuit, in ſcholiis ad Tragici Oreſt. ℣. 980. ſuperet: quamquam & inibi prave αἰθερίῳ ῥόμβῳ cum in nupera Cantabrigienſi tum Barneſiana editione ſcribatur; nec quicquam Barneſius, qui illi inter Euripidis fragmenta ſuum ſibi locum aſſignavit αἰθέρι τ͂ ῥόμβῳ. Nunc quod inſtat, agamus.

EPYRVM.] H. Valeſius in Ammiani L. XXVII. C. 4. *Topirum* emendat, quod a vero ne latum quidem unguem recedere, ex Ant. Itin. p. 321. videbis.

PVRDIS.] *Pardos* vir multo doctiſſimus ad Ammian. legit, nulla tamen addita cauſſa. Mihi *Purgis* ſive *Pyrgis* non diſpliceret, ſi *turres* hic fuiſſe aliunde liqueret.

FINIS RHODOPEAE.] Recte terminos provinciarum fixit. Topirus in Rhodope fuit, Procopio L. IV. Fabr. Juſtin. C. 11. auctore. Macedoniæ ad *Acontisma*, cujus anguſtiis utraque provincia cohærebat, principium erat. Ammianus L. XXVII. C. 4. *Ex angulo tamen Orientis Macedonicis* Rhodope *jungitur collimitiis per artas præcipitesque vias, quæ cognominatur Acontisma.*

HERCONTROMA.] Haud dubie *Acontisma* eſt, ut pulchre Valeſius; ſitus diſtantiaque, in Itin. Ant. ſignata, id poſtulant.

NEAPOLIM.] An. Itin. M. P. XII. Philippis ſeparat, quæ veriora videri diximus.

PHILIPPIS.] *Κρηνίδων* titulo ob fontes vicinos olim illuſtres fuiſſe ex Appiano L. IV. B.

VBI PAVLVS ET SILEAS IN CARCERE FVERVNT.

MVTATIO AD DVODECIM.	M. XII.
MVTATIO DOMEROS.	M. VII.
CIVITAS AMPHIPOLIM.	M. XIII.
MVTATIO PENNANA.	M. X.
MVTATIO PERIPIDIS.	M. X.

IBI POSITVS EST EVRIPIDES POETA.

MAN-

C. p. 1040. novimus. Pcccat ergo Anna L. XIV. Alexiad. p. 450. cum Philippopoli id cognominis imponit; quod tamen unicum ejus in illa urbe peccatum non fuit: quæ enim de Philippo, Romanorum Imp., a quo Philippopolis fuerit condita, adſpergit, ea & imprudenter ſcripta & alibi ſunt confutata. Jam quod Appianus ait, Strymonem, ad quem Amphipolis accubat, ſtadiis ferme CCCL. ſemotum Philippis eſſe, id intervallum ab hoc & A. Itin. damnatur, & X. M. P. contractius fuiſſe docetur.

IBI PAVLVS.] Vide Lucam Act. A. C. XVI, 19. Mox *Ad Duodecimum* verius erit.

DOMEROS.] *Doberos* in Ammian. L. XXVII. C. 4. H. Valeſius eitat, an ex conjectura, an aliunde incertum eſt. Nota quidem eſt *Doberos* Pæoniæ urbs ex Thucydide L. II. C. 98.; quam hic ſedem ſuam habuiſſe, nunquam, puto, vir eruditiſſimus exiſtimavit, quippe longius in Illyridem verſus remotam, ut è Plinio & Ptolemaeo haud ignotum eſt. Fueritne ſimili cognomine mutatio, nondum edoctus ſum.

AMPHIPOLIM.] Exiguas nobiliſſimæ urbis Antoninorum tempore reliquias Antipater hoc epigrammate, quod ad Stephan. L. Holſteinius vulgavit, deſcripſit:

Στρύμονι καὶ μεγάλῳ πεπολισμένον Ἑλλησπόντῳ
Ἠρίον Ἠδωνῆς Φυλλίδος Ἀμφίπολι,
Λοιπά σοι Αἰθοπίης Βραυρωνίδος ἴχνια νηοῦ
Μίμνει, καὶ ποταμοῦ τ᾽ ἀμφιμάχητον ὕδωρ.
Τὴν δέ ποτ᾽ Αἰγείδαις μεγάλην ἔριν, ὡς ἁλιανθὲς
Τρύχος, ἐπ᾽ ἀμφοτέροις δερκόμεθ᾽ ἠιόσιν·

ſic enim ex veſtigiis ſcripturæ, uſus eminentium ingeniorum R. Bentleji & Boivinii opera legendum arbitrer: quamquam ille in corrigendo nimius videri poteſt, cum in Horat. L. III. Od. XXV. v. 1. πεπολισμένη, & 5. ἁλιανθὲς emendat: hic vero in Ἀργελίοις pro Αἰγείδαις ſubſtituendis tom. III. Memor. Acad. Inſcript. p. 390.; etſi enim *Argilii* apud Thucydidem L. IV. C. 103. ſeſe Braſidæ junxerint ad urbem occupandam, ex vero tamen de illis, quod in epigrammate eſt, non prædicabitur: taceo, Ἀργελίοις longius a ductibus vocis corruptæ abeſſe. Sententia eſt: *Ex Amphipoli, monumento Edone Phyllidis, ad Strymonem & Helleſpontum condito, nulla veſtigia præter Dianae Brauronidis ædem & aquam, de qua pugnatum fuerat, durare: conſpici urbem, magnum olim Athenienſibus certamen, ab utraque ripa, ut lacerum purpura pannum.* Quæ ultima eleganti metaphora, qua & ῥάκος οἰκίας apud Ariſtotelem L. III. Rhetor. p. 139. pro *ruderibus* ponitur, ſplendidas & veterem magnificentiam referentes urbis reliquias oſtendunt. Quod eam autem μεγάλην ἔριν ſeu magnum Athenienſibus fuiſſe certamen adfirmat pocta, nusquam melius explanatur, quam MS. in Aeſchinis Orat. περὶ παραπρεσβείας ſcholiis, quorum mihi indicium & copiam Ti. Hemſterhuſius, de epigrammate non diſſentiens, fecit: Ἠτύχησαν, inquit incertus eorum auctor, Ἀθηναῖοι ἐννεάκις περὶ τὰς Ἐννέα καλουμένας Ὁδοὺς, αἵ εἰσι τόπος τῆς Θρᾴκης, ἡ νῦν καλουμένη Χερρόνησος. Ἠτύχησαν δὲ διὰ τὰς Φυλλίδος ἀράς, ὁ Δημοφῶντος ἐρασθεῖσα καὶ προδοθεῖσα αὐτὸν ἐπηύξατο ἀποτελέσαντα τὰς πρὸς αὐτὴν συνθήκας, καὶ ὁσάκις ἐπὶ τὸν τόπον ἔλθωσιν, ὡς οὐχ ἦκε, καταρασαμένη τοῖς Ἀθηναίοις τοσαῦτα ἀτυχῆσαι περὶ τὸν τόπον· τὸ δὲ ἀτύχημα ἐν ζῶσι, & reliqua, quæ H. Dodwellus, ex ſimili codice excerpta, ad Diſſert. III. de Cyelis p. 742. vulgavit. Quantumvis autem Antipatri tempeſtate in ruinis fuerit Amphipolis, ex illis tamen ſurrexit, & *Chryſopoleos* nomen impetravit: id & Catalogus

MANSIO APOLONIA. M. XI.
MVTATIO HERACLEVSTIBVS. M. XI.
MVTATIO DVODEA. M. XIV.
CIVITAS THESSALONICA. M. XIII.
MVTATIO AD DECIMVM. M. X.
MVTATIO GEPHIRA. M. X.
CIVI-

logus Urb. Vatican. & alter a Jac. Goar poſt Codin. p. 404. editus, Scholiaſtesque Ptolemaei Coislinianus, prætereaque Tzetzes in Lycophron. ỷ. 416. condocefaciunt: ut adeo fruſtra Abr. Ortelius *Chriſtopolis* titulum præoptet: præſertim eum Chriſtopolis non longe quidem a Philippis: ſed diverſiſſimo fuerit ſitu, quemadmodum Acta S. Germani C. 12. in tom. III. Maji innuunt.

PENNANA.] Quid tandem hoc ſit, nondum decrevi.

PERIPIDIS.] Niſi fallor, H. Valeſius in Ammian. L. XXVII C. 4. *Mutatio Arethuſa* hoc loco legendum eſſe conſtituit, motus, credo, Ammiani ſui auctoritate, qui, *cui proxima*, inquit, *Arethuſa convallis & ſtatio eſt, in qua viſitur Euripidis ſepulchrum tragœdiarum ſublimitate conſpicui*; & Dionyſii epigrammate L. III. Florileg. C. 25.

Ὃν σε κυνῶν γένος εἷλ᾽ Εὐριπίδη, οὐδὲ γυναικὸς
Οἶστρος, τὸν σκοτίης Κύπριδος ἀλλότριον,
Ἀλλ᾽ ἀΐδης καὶ γῆρας ὑπίκβαλε· τῇ δ᾽ Ἀρεθούσῃ
Κεῖσαι, ἑταιρείῃ τίμιος Ἀρχέλεω

Cui quominus aſſentiar, impedit nimia vocis corruptæ diſcrepantia, & quod alii aut ad Bormiſcum, ut Stephanus, aut circa Arethuſam, περὶ Ἀρέθουσαν, quemadmodum Plutarchus in Lycurgo, poetam contumulatum referant. Atque hoc mihi veroſimilius videtur, quoniam ea ratione diſſidentes de Euripidis ſepulchro opiniones facile in concordiam rediguntur. Vicinæ Arethuſa & Bormiſcus ſeu Bromiſcus fuerunt; ſi in utriusque finibus monumentum Tragico fuerit excitatum, ſine veritatis diſpendio & circa Arethuſam & prope Bormiſcum collocari poterit. Vide itaque, an *Euripidis* hic præſtet; ut ab ejus ſepulchro mutationi nomen venerit.

IBI POSITVS.] Quanti mortuum Macedones fecerint, A. Gellius L. XV. N. A. C. 20. docebit: *Sepulcrum autem ejus & memoriam Macedones eo dignati ſunt honore, ut in gloria quoque loco prædicarent*; οὔ ποτε σὸν μνῆμα Εὐριπίδη ὄλοιτό που, *quod egregius poeta morte obita ſepultus in eorum terra foret.* Græca, ut vides, MS. Franequeranus oſtentat: poſſuntque haud magno molimine cum Joſ. Barneſio Vitæ Euripid. C. 22. ſenarii legibus coerceri ſcribique,

Οὐ σόν γε μνῆμ᾽ Εὐριπίδης ὄλοιτό που.

Jambum vero Macedonibus placuiſſe & a Gellio Noctibus ſuis inſertum ea forma fuiſſe, merito dubites: MSS. οὔ ποτε ſingulari quadam conſpiratione defendentes, emendatori nihil favent: & cui τὸ Εὐριπίδης probaverit?

HERACLEVSTIBVS.] Eſtne Ἡρακλέους στίβος, ut ab Herculis via nomen venerit? an *Heraclea*, quam non longe ab Arethuſa Plinius L. IV. N. H. C. 10. collocat? De *Apollonia* dictum alias eſt.

DVODEA.] Nihil, quod veri ſpecie ſe commendet, hinc extrico: nam XII. lapidem ſi intelligas, numeri intercedent; ſi *Diocletianopolin*, locorum ſitus. Igitur aliunde auxilium exſpectemus.

GEPHIRA.] Τὴν τοῦ Ἀξίου γεφύραν, ſive pontem in fluvio Axio factum, quem Plutarchus in Demetrio p 909. Ed. Frank. memorat, deſignat. Theophylactus Epiſt. LV. Bardarium, qui veteribus Græcis Axius fuerit, ſua ætate ponte junctum fuiſſe negat: ἕτερον δὲ τὸ τοῦ γείτονος ποταμοῦ, ὃν ἡ παλαιὰ μὲν καὶ Ἑλληνὶς Ἄξιον, ἡ νέα δὲ καὶ βάρβαρος ὀνομάζει Βαρδάριον· οὗτος γὰρ διὰ πολλῶν μὲν ῥέων ὀρῶν, τῇ δ᾽ ἐν τούτοις χιόνι ζωννύσῃ τὸν ὀγκωθεὶς, καὶ μήτε πεζοῖς, μήτε ἐφίπποις διαβαίνειν ἐθέλεις, μήτε ΓΕΦΥΡΑΝ ἔχων, κ. λ. Adi quoque Nicephorum Bryennium L. IV. p. 98., quem ab interprete non fuiſſe intellectum ex Niceph. Gregora L. VIII. p. 266. Ed. Duſ. videbis.

CIVITAS PELLI, VNDE FVIT ALEXANDER MAGNVS MACEDO.	M. X.
MVTATIO SCVRIO.	M. XV.
CIVITAS EDISSA.	M. XV.
MVTATIO AD DVODECIMVM.	M. XII.
MANSIO CELLIS.	M. XVI.
MVTATIO GRANDE.	M. XIV.
MVTATIO MELITONVS.	M. XIV.
CIVITAS HERACLEA.	M. XIII.

MV-

PELLI.] MS. *Polli.* Pellam eſſe nemo dubitaverit, ſitam ad flumen *Lydiam.* Illene fluvius a Borboro diverſus, an idem fuit, ita ex indole ſua & limo, quem trahebat, dictus? Theocritus Chius ambiguo & virulento in Ariſtotelem epigrammate ejus meminit; alluiſſe Pellam Plutarchus de Exſil. p. 603. obſervat: Ἀριστοτέλην δὲ καὶ λελοιδόρηκε Θεόκριτος ὁ Χῖος, ὅτι τὴν παρὰ Φιλίππῳ καὶ Ἀλεξάνδρῳ δίαιταν ἀγαπήσας,

——— ——— εἵλετο ναίειν
Ἀντ' Ἀκαδημείας Βορβόρου ἐν προχοαῖς.

Ἔστι γὰρ ποταμὸς περὶ Πέλλαν, ὃν Μακεδόνες Βόρβορον καλοῦσι· Fieri certe potuit, ut ex ea, quam innui, cauſſa Macedones hoc illi nomen facerent: quod ut ut fuit, non dubito, quin *Pella* in his Jornandis Rer. Get. C. 56. deliteſcat: *Initoque fœdere, Romanus ductor loca eis jam ſponte, qua incolerent, tradidit, id eſt, Ceropellas, Europam, Medianam, Petinam, Bereum & alia quæ Sium vocatur.* Id ut credam & locorum ſitus, quem ſcriptor circa Theſſalonicam ſignat, & Ravennas, a quo ea exſcripta ſunt, faciunt: is enim L. IV. C. 9. *Non longe*, inquit, *ad ſupraſcriptam Theſſalonicam ſunt civitates, id eſt, Ceras, Europa, Mediana, Petina, Bereum, Queſium. Queſium* unde extruxerit, ex Jornande vides: *Pellam* præteriit, quod ejus ante meminiſſet. Dederit itaque Jornandes *Ceras, Pellam, Beroeam* & *Dium*: quæ omnes in hac vicinia fuerunt.

SCVRIO.] Habet Ptolemaeus in Emathia Κύριον *Cyrium* urbem, non longe hinc recedentem: quæ tamen cum *Cyrrus* Κύρρος eſſe debeat, & numeri Geographi non bene conveniant, tuto hic non collocabitur. Doctiores ergo noſtro opem ferant, ego obiter *Cyrrum* Diodoro reddam. Narrat L. XVIII. p. 589. Alexandrum præter alia edixiſſe, ut VI. templa magnificentiſſime exſtruerentur, in Delo unum, Delphis alterum, Dodonae tertium: κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν, ἐν Δίῳ μὲν, τοῦ Διὸς, ἐν Ἀμφιπόλει δὲ, τῆς Ταυροπόλου, ἐν Κύρνῳ δὲ, τῆς Ἀθηνᾶς. vertuntur: *Quædam in Macedonia: ut Jovis in Dio, Dianae, (quam Tauropolum vocant,) Amphipoli. Aliud in Cyrno, quæ Corſica Latinis, Minervae:* ſic interpres; qui ſi attendiſſet, *Cyrnum* ſive Corſicam in Macedonia recenſeri, ſine dubio id perperam fieri vidiſſet: quid enim Corſica ad Alexandrum, cujus imperio ſubditam fuiſſe, nemo dixit? Ut paucis abſolvam, Κύρρῳ Diodorus ſcripſit; quæ urbs, ut plures aliæ, deinceps nomen ſuum cum notiſſima Syriæ civitate communicavit. Atque hinc tandem cognoſcimus, unde Ἀθηνᾶς Κυρρηστίδος, ſive *Minervae Cyrreſticae*, cujus apud Strabonem & Stephanum memoria eſt, ad Syriæ cognominem urbem cultus devenerit.

CELLIS.] Habent Ant. & Tabula has *cellas*, in M. P. non ſatis concordes, ut diximus alibi. Cangius ad Annae L. V. Alexiad. p. 300. a Monachorum *cellis* manſioni hoc nomen hæſiſſe ſuſpicatur: mihi prorſus inter incertiſſima hæc opinatio referenda videtur: qui enim probabitur, Monachos jam hoc ævo Macedoniæ loca ſibi ſecreviſſe deſertiora iiſque immoratos fuiſſe? Credo Κέλλαι Hieroclis eſſe, quæ MS. Κίλλα, & Edeſſæ ſubjungitur.

GRANDE.] Hanc ignorare me profiteor.

MELITONVS.] Nomini mutationis conjectura fortaſſe lucem adferet, quamquam non admodum certa. Locum alendis apibus deſtinatum μελιτῶνα vocant: Varro L. III. R. R. C. 16. *Dic igitur, inquit, ubi & cujuſmodi facere oporteat alvearium, ut magnos capiam fructus.*

Digitized by Google

MVTATIO PARAMBOLE.	M. XII.
MVTATIO BRVCIDA.	M. XIX.

FINIS MACEDONIAE ET EPYRI.

CIVITAS CLEDO.	M. XIII.
MVTATIO PATRAS.	M. XII.
MANSIO CLAVDANON.	M. IIII.
MVTATIO IN TABERNAS.	M. IX.
MANSIO GRANDA VIA.	M. IX.

MVTA-

ctus. Ille μελιττῶνας ita facere oportet, quos alii μελιττοτροφεῖα appellant, eandem rem quidam mellaria. Hinc *Meliſtones* cognomen nanciſci potuit.

HERACLEA.] Eſt *Heraclea Pelagoniae*, qua de ad Ant. Itiner. p. 319. Hic mihi conſidera Caeſaris è L. III. B. C. C. 79. verba: *Pompejus per Candaviam iter in Macedoniam expeditum habebat. Acceſſit etiam improviſo aliud incommodum, quod Domitius, qui dies complures caſtris Scipionis caſtra collata habuiſſet, rei frumentaria cauſſa ab eo diſceſſerat, & Heracleam Senticam, quae eſt ſubjecta Candaviae, iter fecerat; ut ipſa fortuna illum objicere Pompejo videretur.* Perpende illa, inquam, atque explora, tuerine *Heraclea Sentica* ſive *Sintica* eo ſe loco poſſit? Candavia mons erat Illyrici, Lychnidumverſus protentus: ab eo ad urbem Theſſalonicam Polybius apud Strabonem L. VII. p. 323. M. P. CCLXVII. numerat, cumque circa Strymonem *Heraclea Sentica* fuerit, oportet ad M. P. CCC. a Candavia afuerit: quo ergo modo *Candaviae ſubjecta* dicetur: ad hoc accedit, inter Candaviam & Sinticam Heracleam fluvios magnos Aliacmonem, Erigonem atque Axium verſus Thermaicum ſinum per Macedoniam defluxiſſe, & præter alios ejus provinciæ montes *Bermium* a Beroea in Illyridem & Epirum, ut ex celebri Dexippi fragmento apud Syncellum p. 268. conſtat, pertinuiſſe: cui verius utique *Heraclea Sentica ſubjecta* ferretur. Præterea ſi *Sinticam* Caeſar intellexit, qui tandem ipſam fortunam Domitium Pompejo objicere voluiſſe, addere potuit? cum longiſſimo & impeditiſſimo itinere uterque disjuncti eſſent. Ne plura his adſtruam, caſtra Domitii caſtris Scipionis ad Aliacmonem collata, ejusdemque ad Aeginium, *quod eſt objectum oppoſitumque Theſſaliae*, poſtquam quatuor horarum ſpatio hoſtium adventum prævertiſſet, cum Caeſare conjunctio *Heracleam Sinticam* huic loco alienam oſtendere videntur. Igitur, ſi mei res eſſet arbitrii, *Senticae* huic apud Caeſarem Heracleae auferrem ex gloſſemate natum titulum, noſtramque interpretarer: quæ nullis eorum incommodorum, quæ recenſui, premitur, & revera *Candaviae ſubjecta* fuit.

PARAMBOLE.] Pro *Parembole: Caſtra* Itin. Ant. p. 330.

BRVCIDA.] An *Brugiada?* Urbem Macedoniæ *Brygiadem* Stephanus memorat, a Brygis, gente ejus regionis in Illyricum vergentis, ut credibile ſit, appellatam.

MACEDONIAE ET EPYRI.] Strabo L. VII. p. 323. *Pyloeum* non longe a Lychnido Illyricum a Macedonia diſtinguere ſcribit: Ut, ſi eum ſequamur, non male termini earum provinciarum hic conſtituantur. Eadem res aliunde comprobatur: Heraclea eſt in Macedonia II., Hierocle teſte, in *Epiro* vero *nova* Lychnidus, qua de mox, eodem & Malcho in Excerpt. Hoeſch. p. 64. auctoribus.

CLEDO.] *Lychnido* fuit, ut H. Valeſius in Malchi Excerpta p. 211. Ed. Regiæ docuit: de ea ad Itin. Ant.

PATRAS.] Nemo alius, quod ſciam, *Patras* in hoc tractu novit. Quod ſequitur, *Claudanon*, a *Claudiis* videtur formatum.

IN TABERNAS.] A. Itin., quamtumvis in numeris diſcordanti, *tres Taberna* p. 318.

GRANDA VIA.] *Candavia* verum eſt. Lucanus L. VI. 330.

——— ——— —— Terraque ſecutus
Devia, qua vaſtos aperit Candavia ſaltus
Contigit Emathiam, bello quam fata parabant.

ubi

MVTATIO TRAIECTO.	M. IX.
MANSIO HISCAMPIS.	M. IX.
MVTATIO AD QVINTVM.	M. VI.
MANSIO COLADIANA.	M. XV.
MANSIO MARVSIO.	M. XIII.
MANSIO ABSOS.	M. XIV.
MVTATIO STEFANAPHANA.	M. XII.
CIVITAS APOLLONIA.	M. XVIII.
MVTATIO STEFANA.	M. XII.
MANSIO AVLONA TRAIECTVM.	M. XII.

FIT

ubi & *Grandavia* MS. Marpurgenſis præfert. Moos erat Illyrici per quem via Ignatia profecturos in Macedoniam ducebat, ut ex Strabone L. VII. p. 323. oovimus. Serior ætas *Bagoram*, quem montem ioter Bulgarica & Dyrrhachina mootana circa Achridem medium procurriſſe Theophylactus Epiſt. LXXXV. prodidit, nuncupaſſe videtur. Itaque manſio ad eum montem intelligitur, oon præterita in Tabula, licet breviore ibi intercapedine a Lychnido collocetur.

TREJECTO.] Fuit hic *trajectus* flumini *Genuſi:* Tabula Peutingerana, quæ *Geneſin* in hac vicinia oſteodit, id docet. Forte ejus in Candavia fuere fontes; è quibus egreſſus circa Apollooiam in mare Jonium devolvitur. Caeſar L. III. B. C. C. 75. *Sed quum ventum eſſet ad flumen Genuſum, quod ripis erat impeditis, conſecutus equitatus noviſſimos detinebat.* Adde C. 76.

HISCAMPIS.] *Scampis* Itin. Anton., quibus ibidem immorati ſumus.

AD QVINTVM.] Aut VI. M. P. nna detrahenda ſunt, aut *Ad quintum decimum* melius erit.

COLADIANA.] *Clodiana* ex Itiner. A. & ſcripta Tabula probanda ſunt. Fieri potuit, nt ab Ap. Claudio, de quo Livius L. XLIV. C. 30., aut alio quovis ejusdem geotis maoſio id nominis auferret.

MARVSIO.] Hæc me doctiorum præſtolatur opem.

ABSOS.] A fluvio manſiooi cognomen, quod illi aſſita eſſet, hæret. Lucanus L. V. 461.

Prima duces vidit junctis conſiſtere caſtris
Tellus; quam velucer Genuſus, quam mollior
Apſus
Circueunt ripis. Apſo geſtare carinas
Cauſſa palus, leni quam fallens egerit unda.
At Genuſum nunc ſole nives, nunc imbre ſoluta
Præcipitant: neuter longo ſe gurgite laſſat.

Qui verſus hunc & Genuſum, de quo ante, ſatis illumioant. Tabulæ *Hapſus* eſt; è quo nomine in Vibio Sequeſtro De Flumio. nata videntur, *Haeſuſa finibus Apolloniae decurrens in ſinum Ionium*, pro *Hapſus a finibus:* vel ſi MSS. ſequi velis, qui *Haeſuſa undea*, aut, quod in Cl. D'Orvillii codice legere memini, *Haeſuſa inde finibus* præferunt, *Hapſus inde a finibus*. Hunc ſane fluvium aut *Haeum* ſive *Aeam Aoumve*, quem H. Relandus in Epiſt. ad Fr. Heſſelium præoptat, in animo atque oculis Vibius habuiſſe videtur.

STEFANAFANA.] An *Stephani phanat* S. Stephaoi Caſtellum in Epiro a Juſtiniano renovatum Procopius L. IV. Fabr. C. 4. prodit.

STEFANA.] *Stephanacium* idem Procopius in Epiro caſtellum memorat; quod tamen cum a Juſtiniaoo conditum ſignificat, cum hac mutatione fortaſſe commune præter oominis quandam cooformationem oihil habet. Ergooe Græcorum eſt στεφάνη, quateous collis verticem, ἐξοχὴν ὄρους adſigoificat? ut Iliad. N. 138.

Ὅν τε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάῤῥοος ὤσῃ.

Fieri potuit, ut ad montem accubans mutatio hoc titulo ornaretur, quamquam ſolam hanc cognominis eſſe cauſſam, dejerare nolim.

MIL. DCLXXXVIII.] Summa hæc XIII. ferme millibus exſuperat numeros manſionibus & mutationibus adſcriptos.

MV-

FIT OMNIS SVMMA AB HERACLEA PER MACEDONIAM AVLONA VSQVE MILIA DCLXXVIII. MVTATIONES LVIII. MANSIONES XXV. TRANS MARE STADIA MILLE. QVOD FACIT MILLIA CENTVM.

ET VENIS ODRONTO MANSIO. MILLE PASSVS.	
MVTATIO AD DVODECIMVM.	M. XIII.
MANSIO CLIPEAS.	M. XII.
MVTATIO VALENTIA.	M. XIII.
CIVITAS BRINDISI.	M. XI.
MANSIO SPITENAEES.	M. XIIII.
MVTATIO AD DECIMVM.	M. XI.
CIVITAS LEONATIAE.	M. X.
MVTATIO TVRRES AVRILIANAS.	M. XV.
MVTATIO TVRRES JVLIANA.	M. IX.
CIVITAS BEROES.	M. XI.
MVTATIO BOTONTONES.	M XI.

CI-

MVTATIONES LVIII.] Omnes & mutationes & manſiones cum civitatibus in eundem catalogum conſtipatæ ſunt: tantum XXXIII. numerantur.

QVOD FACIT MILLIA.] CXXV. dicere debuiſſet, ſi ſingulis M. P. ſtadia VIII. contribuerit, ſin VII ſtad., paullo plura.

ODRONTO.] Eſt hoc ex ſerioris ætatis uſu. Erchempertus Hiſtor. Longob. C. 39. *Hoc audientes qui Bari reſidebant, Gregorium Bajulum Imperialem Græcorum, qui tunc in Odronto degebat, cum multis exercitibus adſciverunt.* Adde Anonymum Barenſem An. CIↃXLVII.

CLIPEAS.] *Lipeas* ſive *Lupias*, de quibus Ant. Itin. p. 118., ſcribi oportuit. *ORDO POP. Q. LVPIEN.* eſt in Donianis Inſcript. Claſ. V. 101. 102.; quas jure meritiſſimo Ant. Fran. Dorius tanquam ſubditicias confixit.

VALENTIA.] MS. *Valentio*, quod verius eſt: nam & Tabula *Balentium* XV. M. P. a *Lupia*; Ravennati *Baletium*: unde proxime abeſt Plinii L. III. C. 11. *Baleſium*, & Melae L. II. C. 4. *Valetium*: quamquam de hujus ſcriptura dubia res eſt: manu enim exaratus codex, quem Cl. D'Orvillius humaniſſime mecum communicavit, *Valentium* clariſſime præfert: *Poſt Barium & Gnatia & Ennio cive nobiles Rudiæ: & jam in Calabria Brunduſium, Valentium, Lupa, Hydrnt ment.* ſic MS.

SPITENAEES.] MS. *Spilenae es*; unde *Speluncas* ob Tabulam & Itin. A. recte feceris. Has forte Dorylenſium legati apud Ciceronem pro Flacco C. 17. ſignarunt: *Venio nunc*, inquit Orator, *ad Dorylenſium teſtimonium: qui producti tabulas ſe publicas AD SPELVNCAS perdidiſſe dixerunt.*

LEONATIAE.] *Egnatiae* ſcripſerat, de qua alias.

TVRRES.] Habet has Ant. Itiner., ſed *turres* ſine adſcripto titulo appellans.

TVRRES JVLIANA.] *Julianas*, aut *turris Juliana*: poſterius Tabulæ firmabit *turris Caeſaris*, & Ravennatis L. IV. C. 31.

BEROES.] Natum eſt ex *Bario*.

BOTONTONES.] MS. *Butentones*. Juſtum eſt *Butentus*, ut alias diximus, confirmaturque numo, de quo ita L. Holſteinius in Ital. Ant. Cluver. p. 282. ΒΥΤΟΝΤΙΝΩΝ *nummum vidi antiquiſſimum apud Franciſc. Gottifredum cum ſpica tritici, ab adverſa caput muliebre.* Habet eundem tom. II. Theſ. Britan. p. 103. Franc. Haymius, at ΒΥΤΡΟΝΤΙΝΩΝ inſcriptum nomine, addita conjectura, quam ad Ant. Itin. p. 325. tetigimus. Si recte legerit Holſteinius, non dubitem huc referre: nam *Buthroti*, etſi vera fuerit Haymii ſcriptura, procuſum difficulter credidero; quod nominis ejus forma officiat. Utcunque vero id ceciderit, prorſus mihi perſuadeo, Scylaci *Butontinei* eſſe reſti-

Hhhh tuen-

CIVITAS RVBOS.	M. XI.
MVTATIO AD QVINTVMDECIMVM.	M. XV.
CIVITAS CANVSIO.	M. XV.
MVTATIO VNDECIMVM.	M. XI.
CIVITAS SERDONIS.	M. XV.
CIVITAS AECAS.	M. XVIII.
MVTATIO AQVILONIS.	M. X.

FINIS APVLIAE ET CAMPANIAE.

MANSIO AD EQVVM MAGNVM.	M. VIII.
MVTATIO VICVS FORNO NOVO.	M. XII.
CIVITAS BENEVENTO.	M. X.
CIVITAS ET MANSIO CLAVDIIS.	M. XII.
MVTATIO NOVAS.	M. IX.
CIVITAS CAPVA.	M. XII.

FIT

tuendos: ponuntur ab eo in Daunitarum gente præter alios **Βορεοντῖνοι**, quos Ph. Cluverius *Φρεντανοὺς Frentanos* eſſe juſſit, Iſ. Voſſio non vetante: contra Jac. Gronovius ſuæ Edit. p. 11. *Βρεντεσίνους* præfert; qua conjectura a ductibus receptæ vocis aberratur longius: propius haud dubie abſunt **Βοτοντῖνοι**, ſive **Βυτοντῖνοι**, qui in eadem gente floruerunt. *Rubos* ad Itin. Ant. haud præterivimus.

AD QVINTVM DECIMVM.] MS. *A quinto decimo:* perperam.

CANVSIO.] Fallitur longoque terrarum tractu aberrat B. G. Struvius, cum Rer. German. Period. V. in Ottone M. §. 20. *Canoſſam*, in quam Adelheida ſe recepit, atque ubi Henricus IV. ad Gregorium Papam inviſit Period. VI. in Henr. §. 31. cum Canuſio confundit, *caſtellumque Apuliae munitiſſimum* appellat;

——— ——— ἐπεὶ μάλα πολλὰ μεταξὺ
Οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τ' ἠχήεσσα,

ut poëta ait. *Canoſſa* circa Regium Lepidi fuit, ſaxo prærupto impoſita, nunc quoque nota. Donizo in Vita Machtildis egregie eam depinxit, mirorque virum doctum, qui Donizonem utique evolvit, in ejus ſitu potuiſſe labi: ne dicam, Adelheidae & Henrici IV. res geſtas ab Apulia, ſi attendatur, cuivis remotiſſimas apparituras. Vid. Donizonem L. I. Vitæ Machtil. C. 1., quæque ibi Muratorius, & inprimis C. 16. argutam Canoſſæ ac Mantuæ contentionem.

SERDONIS.] *Erdonis* aut *Herdonis:* quæ enim *Herdonia* aliis, eam Itineraria numero multitudinis efferunt. Hic ſibilante litera augetur, ut *Halmydeſſus* & *Salmydeſſus* aliæque: Straboni L. VI. p. 282. **Κερδωνία**.

AECAS] Actis S. Marci Epiſcopi Lucerini C. 1., tom. II. Junii p. 802., *civitas Aecana, quæ eſt in Apuliae finibus.* Plura alias.

AQVILONIS.] Diceres ab Aquilone vento mutationi nomen hærere, niſi Apuliae proprii nominis ventus *Atabulus* infeſtior fuiſſet; unde ſatis aſpere Marius Mercator Subnotat. in Julian. C. 4. de Juliano Eclanenſi, Apuliae indigena, *Te poſtremo Atabulus provinciæ tuæ peſtifer halitus inflavit, quo tot morbis turgidus & maleſanus, imo inſanus, effectus hæc eructares.* Igiturne *Aquilonia* Apuliae urbs, quam in hac vicinia fuiſſe nemo addubitavit, intelligenda erit? De ea Ph. Cluverius L. IV. Ital. A. C. 8. p. 1204.

FINIS APVLIAE.] Recte hos terminos figi ſua conſenſione Itin. A. p. CXI. adfirmat. Idem Acta S. Marci Epiſ. Lucerini, Aecas in finibus Apuliae collocantia, oſtendunt, & Horatius, qui Benevento in Equum Tuticum verſus progreſſus Apuliae montes tum demum videre ſibi viſus eſt L. I. Sat. V. 77.

Incipit ex illo montes Apulia notos
Oſtentare mihi, quos torret Atabulus. ——

AD

FIT SVMMA AB AVLONA VSQVE CAPVAM.
MIL. CCLXXXIX.
MVTATIONES XXV. MANSIONES XIII.

MVTATIO AD OCTAVVM.	M. VIII.
MVTATIO PONTE CAMPANO.	M. IX.
CIVITAS SONVESSA.	M. IX.
CIVITAS MENTVRNAS.	M. IX.
CIVITAS FORMIS.	M. IX.
CIVITAS FVNDIS.	M. XII.
CIVITAS TERRACINA.	M. XIII.
MVTATIO AD MEDIAS.	M. X.
MVTATIO APPI FORO.	M. IX.
	MV-

AD EQVVM.] MS. *Ad Aequum*, quo de alibi. *Tuticus* eſt *Equus* Itin. Ant., quod cum p. 112. *SENTIANVM* illi adjungat, eaque manſio poſtmodum mihi ſe objecerit in Actis S. Potiti C. IV. ad XIII. Januar., hic prætereunda non eſt: *Tum duxerunt eum in Apoliam, in loco, qui dicitur Milianus, inter SENTIANVM & Mulianum: decollatus autem S. Potitus ſuper flumen, quod dicitur Banus:* ubi *Mulianum* videtur Itinerarii *Baleianum* eſſe. Qui vero locus *Milianus* ſit, quodve flumen *Banus* horum Actorum, ſatis utique male habitorum, an prope *Bantiam* viderint ejus regionis indigenæ. Ego verba & A. Itin. cauſſa negligere nolui, & ut Bollandi ſociis ſcrupulum eximerem, *qui in Apulia nullum nominatorum locorum apud auctores expreſſum repererunt.*

VICVS FORO NOVO.] Nondum *Forum* hoc *novum* niſi in Tabula, quæ eandem illi diſtantiam ab Equo Tutico & Benevento adſcribit, invenire potui.

CLAVDIIS.] Rectum *Caudiis* erit: ſerior enim ætas *Caudium* eo numero uſurpavit, uti exemplis ſuo loco confirmatum fuit. Pro *Caudio* ſæpe *Claudium* librarios dediſſe, è Livio, Ptolemaeo, Plutarcho atque aliis apertiſſimum eſt. Quem vero huc referunt Horatii verſum L. I. Satyr. V. 51.

Hinc nos Coccei recipit pleniſſima villa,
Quæ ſuper eſt Claudi caupenas. ———

de eo mihi dubium pertinacius haeret. Primo enim MSS., quos Lambinus Cruquiusque verſarunt, magna concordia *Claudi caupenas* defendunt; neque diſſidet Franequeranus codex: præterea Scholiaſtes, qui illi codici & inter verſus & margini commenta ſua adſcripſit, locum eſſe ait, qui *ad tabernas Claudii* vocetur, eſſe tamen qui *oppidum* ferant: quibus non diſſimilia criticus Cruquianus prodidit. Ad hoc, ſi *Caudium* poeta voluit, cur *Caudii cauponas*, cum urbis apertius ſignandæ facultas eſſet, maluit? ſi dixeris, non ipſam urbem, ſed vicinas illi *cauponas* innuiſſe, viceris ſane, ubi rectius tabernis ſive *cauponis* illis a *Caudio* cognomen potuiſſe hærere, quam a *Claudio* patefeceris. Equidem Claudios de cauponarum poſſeſſione dejicere nondum ſuſtineo.

NOVAS.] Tabula *Ad novas*, ut puto, tabernas, eodem a Caudio intervallo.

MVTATIONES XXV.] Solito ſibi more in eundem numerum congeſſit mutationes, civitates & manſiones.

PONTE CAMPANO.] Fuit is in Savone fluvio, ut Tabula docet. Horatius L. I. Sat. V. 45.

Proxima Campano ponti quæ villula, tectum
Præbuit. ——— —

ubi Scholiaſtes Franequeranus & Cruquianus villam eam *intra XVI. lapidem a Capua* eſſe adnotat, hosque numeros firmat.

SONVESSA.] *Sinueſſa* & *Minturnas* oportuerat.

TERRACINA.] MS. *Tarragina*, unde *Tarracina*, quod melius, oritur.

AD MEDIAS.] Alii neglexerunt. De *Appii foro* notum eſt Horatianum iſtud:

 — *Inde*

MVTATIO SPONSAS.	M. VII.
CIVITAS ARICIA ET ALBONA.	M. XIIII.
MVTATIO AD NONO.	M. VII.
IN VRBE ROMA.	M. IX.

FIT A CAPVA VSQVE AD VRBEM ROMAM M. CXXXVI.
MVTATIONES XIIII. MANSIONES IX.
FIT AB HERACLEA PER AVLONAM IN VRBEM ROMAM VSQVE MIL. VNDECIES CENTENA XIII.
MVTATIONES XVII. MANSIONES XLVI.

AB VRBE MEDIOLANVM.

MVTATIO RVBRAS.	M. IX.

MV-

—— —— —— —— Inde Forum Appi
Differtum nautis, cauponibus atque malignis.

SPONSAS.] Adſentior L. Holſteinio *Pontes* emendanti in Cluver. Ital. A. p. 220. Fuere enim magnificentiſſimi operis pontes ad initium Decemnovii.

ARICIA ET ALBONA.] *Albano* citat Ph. Cluverius L. III. Ital. Ant. p. 917., idque rectum eſt: vicina oppida erant, quæ jungendorum cauſſa. Quod autem M. P., quæ hinc ad urbem Romam ſtatuuntur, ſollicitat, ea opera juſtius, ut Holſteinius admonuit, ſuperſediſſet. XVI. M. P. & Scholiaſtes Lucani & poëta ipſe ab Urbe ſemovent L. VI. 74.

Parva Myceneae quantum ſacrata Dianae
Diſtat ab excelſa nemoralis Aricia Roma.
Quoque modo terra pralapſus mœnia Tibris
In mare deſcendit, ſi nusquam torqueat amnem.

Nam cum Oſtia XVI. M. P. Roma afuerit, de Aricia utique paria Lucanus adfirmat. Ampliorem intercapedinem Cruquianus Scholiaſtes & XX. quidem M. P. ad L. I. Sat. V. 1. agnoſcit: nec minorem dant Procopii ſtadia CXL., quibus L. II. B. G. C. 4. Albanum ab Urbe ſeparat: Ph. enim Cluverius, qui XVIIII. M. P. æquari arbitrabatur, non attendit ad ſcriptoris ejus conſuetudinem, qua VII. ſtadia una millia rotundant.

AD NONO.] *Nonum* reliquit. Fuit hæc manſio non multo a Bovillis. Vid. L. Holſteinium in Ital. Cluver. Ant. p. 184.

MIL. CXXXVI.] Summa denis millibus juſta auctior eſt.

MVTATIONES.] Antiquum obtinet, ut vides.

MVTATIONES XVII.] Et has juſto catalogo longe inferiores eſſe patet.

AD RVBRAS.] Habet etiam Tabula: *Rubras* & Martialis appellat L. IV. Epig. 64.

Fidenas veteres, brevesque Rubras.

Alii *Saxa rubra.* Aurelius Victor de Maxentio: *Sed Maxentius atrocior indies tandem urbe in Saxa rubra millia ferme IX. agerrime progreſſus.*

AD VICENSIMVM.] Tabula conſentit: fuit mutatio circa Caſtellum novum, Holſteinio menſore.

AQVA VIVA.] Fuit olim Epiſcopo inſignis, nunc in ruinis ſub monte Soracte inter civitates Arinianam & Caſtellanam, ſed veteris nominis reliquias in *fonte Aqua viva* & templo Virginis matris *Aqua viva* ſervantibus, ut L. Holſteinius in Cluver. Ital. p. 52. egregie docuit.

VERICVLO.] MS. *Viriculo*, pro *Utriculo*, quo olim nomine *Ocriculos* appellitabant.

INTERAMNA.] VI. M. Tabulæ ſpatium abſolvunt.

TRIBVS TABERNIS.] Fuerunt hæ *taberna* circa principium anguſtiarum, quæ *Strettarae* nomine veniunt, ubi diverſorium *della Caſtagnina*, indice Holſteinio.

FANI FVGITIVI.] Habet hoc *Fanum* Tabula: impoſitum fuit jugo montis, quod vulgo

MVTATIO AD VICENSIMVM.	M. XI.
MVTATIO AQVA VIVA.	M. XII.
CIVITAS VERICVLO.	M. XII.
CIVITAS NARNIAE.	M. XII.
CIVITAS INTERAMNA.	M. IX.
MVTATIO TRIBVS TABERNIS.	M. III.
MVTATIO FANI FVGITIVI.	M. X.
CIVITAS SPOLITIO.	M. VII.
MVTATIO SACRARIA.	M. VIII.
CIVITAS TREVIS.	M. IIII.
CIVITAS FVLGINIS.	M. V.

CI-

go *Summa* dicitur, ubi nunc S. Leonardi fanum, V. M. P., ut menſus eſt L. Holſteinius in Cluver. Ital. A. p. 96., intervallo inter *tres tabernas* & *Fanum* hoc ſufficiunt.

SACRARIA.] In numeris, quod ex accurata locorum dimenſione deprehenditur, error eſt: VII. M. Spoletium hinc abeſt, Trebiæ II. & s., Fulginium vero IV. M. P., eodem auctore. Fuerunt hæc *Sacraria*, non Jovis Clitumni, ut Ph. Cluverio in mentem venit, ſed cultus Chriſtiani. Libet eorum deſcriptionem L. Holſteinii verbis in Cluver. Ital. A. p. 123. apponere: *Templum ſane antiquiſſimum, quod adhuc exſtat. Altare cum monogrammate Chriſti tres inſcripſiones vetuſtiſſimas Chriſtianas habet. Opus ſane admirandum & religioſa veneratione ſuſpiciendum. Inſcriptio ad latus dextrum*, †. *SANCTVS DEVS PROFETARVM QVI FECIT REDEMPTIONEM. In fronte*, †. *SANCTVS DEVS ANGELORVM QVI FECIT RESVRRECTIONEM. Ad latus ſiniſtrum*, †. *SANCTVS DEVS APOSTOLORVM QVI FECIT ASCENSIONEM. Subtus autem duo alia ſunt fana, ſive ſacraria, alterum titulo ſancti Angeli, alterum baptiſmi, ſive baptiſterii, vulgo il Batteſimo appellatum: hæc quoque ejusdem antiquitatis ſunt cum priore, ut oſtendunt fragmenta quadam vetuſta parietibus inſerta.* Et mox: *Nec dubium eſt, quin Tabula Auguſtanae auctor tria hæc ſacraria Chriſtianorum ſuo tempore jam agnoverit, ut multa alia prima Chriſtianitatis exempla in ea notantur. Ideoque de Jovis Clitumni fano explicari non poſſunt: nam fontes Clitumni, ad quos fanum hoc fuiſſe Plinius teſtatur, longius hinc remoti ſunt.* Hactenus vir egregius: tantum Tabulam Auguſtanam hinc exulare vellem, quæ *Sacraria* non novit.

TREBIS.] *Trebia* eſt, quam jam olim, ut *Noſter*, numero multitudinis dixerunt; cumque alii ſcriptorum, nam *Trebiates* tantum Plinius, vix urbem ſua cura dignati fuerint, fortaſſe *Trebias* præſtiterint: hoc in lapide Interamnate, quem poſt Fabrettum C. V. 263. A. F. Gorius in Donianis Inſcript. Claſ. VIII. 42. correctiorem dedit, ineſt:

L. SVCCONIO. L. F. PAL.
PRISCO. IIII.VIR. I.D. Q. A.
OMNIVM. CORPOR. PATR.
ITEM TREBIS. DECVR. PONT.
IIII.VIR. I. D. PATRON. MVN.
DECVRIAE. IIII. SCABILLAR.
VETERES. A. SCAENA
AMANTISSIMO. SVI
EX. AERE CONLATO. H. A. I. R.

Nec Scholiaſtes Juvenalis Sat. XII. 13. aliter inflectit, ubi de Clitumno, *Fluvius, qui Trevis, civitatem Flaminiae, interfluit.* Nam Jan. Rutgerſius, qui L. IV. Var. Lect. C. 4. *Trebam*, quam *Auguſtam* nomine circa Anienem Frontinus & Plinius locant, refingit, errorem excuſare non poterit.

FVLGINIS.] Silii ætate nullis urbs cincta mœnibus erat, L. VIII. 461.

——— *Patuloque jacent ſine mœnibus arva Fulginia.*

Retinuit tamen municipii jura: unde in Do-

 nia-

CIVITAS FORO FLAMINI.	M. III.
CIVITAS NOCERIA.	M. XII.
CIVITAS PTANIAS.	M. VIII.
MANSIO HERBELLONI.	M. VII.
MVTATIO ADHESIS.	M. X.
MVTATIO AD CALE.	M. XIIII.
MVTATIO INTERCISA.	M. IX.

CI-

nianis Inſcript. Claſ. II. 70. CVRATOR. R. P. FVLGINAT., & Claſ. V. 57. DECVR. FVLGIN. Pluralem autem vocis numerum cave mutes, probatum ſeriori ævo.

FORO FLAMINI.] Data eſt lex. 5. C. Theod. De quæſtion. *FORO FLAMINI.* Ab Urbe C. ferme M. P. afuiſſe hinc vides & ex S. Feliciani Actis C. 4., die XXIV. Jan.; *Veniens itaque per Italiam Decio ad civitatem antiquam, cui nomen Forum Flaminis in agro publico conſtitutam, centeſimo ab urbe miliario.* Quæ Acta *Foro Flaminis*, ut in plerisque MSS. Itin. Ant. legitur, utcunque firmant, præſidioque *civitatis* ſunt voci, quam Ph. Cluverius L. II. Ital. A. p. 632. hinc ablatam aut in *vicum* commutatam malebat.

NOCERIA.] Acta S. Feliciani C. III. *Civitatem Fulgineas, Nocerias, Pleſteas, & ulteriorem regionem & omnia montana cum Nurſia civitate ad fidem Chriſti verbo ejus veniſſe* referunt, pariterque Itinerarii hujus ſcripturam, licet minus veram, & *Fulginis* corroborant. *Pleſteas* Actorum forte a *Pliſtia* Livii L. IX. C. 21. diſtingui haud debent.

PTANIAS.] Vitium huic voci ineſſe conſentiunt viri docti, de ejus eluendi modo non admodum concordes. Ph. Cluverius L. II. Ital. An. p. 617. *Caprarias* emendat, & *Capras* intelligit, morte Totilæ apud Procopium L. IV. B. G. C. 32. nobiles. In alia omnia diſcedit L. Holſteinius, *Tadinas* ſubſtituens, ſæpe obvias apud Gregorium M, & *Taginarum* cognomine a Procopio L. IV. B. G. C. 29. haud neglectas. Ego huic acceſſero: tum quod minore opus ſit innovatione; tum præcipue, quoniam via Flaminia non per *Caprarias*, ſed *Tadinas* fuit ducta.

HERBELLONI.] *Helvillo* oportuerat, de qua Ph. Cluverius L. II. Ital. Ant. p. 617.

ADHESIS.] Tabula Peutingerana *Ad Enſem*: quæ verior erit ſcriptura; ſi fontes fluvii *Aeſis* intelligi haud poſſint. Dici *Ad Enſem* manſio a ſigno potuit.

AD CALE.] Verius *Ad Calem* Tabula: *Ad Callem* tamen legendum eſſe L. Holſteinius decernit. Vid. Itin. Ant. p. 316.

INTERCISA.] Conſentit Tabula, *ad intercisa* præferens. Innuunt *Saxa intercisa*, quæ Veſpaſianus, quo tranſiri poſſent, maximis impenſis cavari juſſerat, Aurelio Victore, &, qui eum exſcripſit, Freculpho tom. II. L. II. C. 2. teſtibus. Claudianus VI. Conſ. Honorii ℣. 500.

Lætior hinc Fano recipit Fortuna vetuſto,
Deſpiciturque vagus prærupta valle Metaurus;
Qua mons arte patens vivo ſe perforat arcu,
Admittitque viam ſecta per viſcera rupis.

Petram pertuſam Procopius L. II. B. G. C. 11., & Agnellus Pontific. Ravennat. in Petro ſeniore C. 3. nunc *il Furlo* appellitant. Vid. Ph. Cluverium L. II. Ital. A. p. 619.

AD OCTAVVM.] MS. *Ad Octavo.* Diſtantia incidit in locum, cui a S. Antonio circa diverſorium *della Cerqua* ſive quercus nomen eſt, ſicuti ab Holſteinio edocemur.

VSQVE ARIMINVM.] Mirum eſt *civitatis* huic nomen negari, quæ Donianar. Inſcript. Claſ. V. 33. *SPLENDIDISSIMAE CIVITATIS ARIMINENSIVM* titulo ſuperbit. Deſunt præterea M. P., quibus a Piſauro diſſociatur, reſtituenda Tabulæ auxilio: illa inter utramque M. P. XXIII. interponit, atque inter coloniam Faneſtrem & Piſaurum tantum VIII. Igitur in ſuum locum XXIIII. M. P. retrahantur, & è Tabula Piſauro VIII. M. annectantur.

COMPETV.] *Compitum* vel *Compita* reliquit. Incurrit hoc loco in viam Aemiliam aliud iter, a Ravenna Ariminum ferens.

CESENA.] Illuſtremus Agnellum, hanc & ſequentes urbes Pontif. Ravennat. part. II. p. 161. memorantem: *Sunt tuta*, inquit in Vita S. Fe-

Digitized by Google

CIVITAS FORO SIMPRONI.	M. IX.
MVTATIO AD OCTAVVM.	M. IX.
CIVITAS FANO FORTVNAE.	M. VIII.
CIVITAS PISAVRO.	M. XXIV.

VSQVE ARIMINVM.

MVTATIO CONPETV.	M. XII.
CIVITAS CESENA.	M. VI.

CI-

S. Felicis C. 3., *litera*, *& per omnes vigilia portus. Sarxena excubet, Cervia aquoris ad nonas Papia armis Flavia. Inſtet, que curva vocatur, Ceſena. Popilienſes viri adhareant Sapis portu juxta conſcendunt fluctus marinos. Coloni decumani ſpeculentur juxta portus Candiani. Livienſes accola inſtent in litore curvo. Bedense vetere amne caſtra Faventina ſcrutentur poſt Lachernum portum, & Eridani era. Cornelienſes acies luſtret Corsandri campos & loca omnia circa phalanges armata. Bononienſes transmiſſo Eridano parte Leonis ſervient.* Sic Bened. Bacchinius & Muratorius vulgarunt; nec facile tamen ex intricatiſſima & aſperrima oratione vicina Ravennati urbi loca, quæ deſcribuntur, cognoveris, niſi horridiora verba & diſtinxeris aliter, &, donec aliunde lenius auxilium veniat, ſanaveris: ſingula luſtrabimus, &, ut legenda autumamus, apponemus: *Sarxena excubet Cervia, aquoris ad Novas Papia armis Flavia:* ubi *Sarxena* eſt Sarſina, nobile hujus tractus municipium, & *Cervia* nunc quoque non ignota circa Ravennam. Quid vero *Papia* faciat, longius hinc disjuncta, niſi de fœdere aliquid divines, non temere dixerim: eam *Flaviam armis* inſolentiore titulo, quod Longobardi illam reges metropolim & Flavii cognomen habuerunt, appellat. *Ad novas*, quas refinxi, Tabula tuebitur atque ipſe Agnellus in Martino C. 1. *Et veniens non longe a Ravenna, quaſi milliario XV, ad Novas, ubi olim fuit civitas, nunc dirupta*; quas cur *aquoris ad Novas* vocet, ſi mari aſſediſſe memineris, non inquires. Sequitur deinde: *Inſtet, qua Curva vocatur, Caeſena. Popilienſes viri adhareant Sapis portui, juxtaque conſcendant fluctus marinos:* quæ egregie *Curva* cognomen, quod Tabula & Ant. Itiner. Caeſenati urbi imponunt, adfirmant, alibi a nobis examinatum. *Sapis* fluvius is eſt, qui Caeſenam alluit, *Sabis* Tabulæ nuncupatus. Porro, *Coloni decumani ſpeculentur juxta portus Candiani: Candiani portui* ab amne Candiano, qui Claſſem alluit, nomen hæret: indidem *campus, qui vocatur Candiani* in Vita S. Joannis C. 4., & *pons Candiani* apud Jornand. Rer. Get. C. 29. Denique, *Livienſes accola inſtent in litore curvo. Bedentem veterem amnem caſtra Faventina ſcrutentur. Bedens* eſt, quem vulgus *Montonem* nominat; cur autem *vetus amnis?* Arbitrer deficere vocem *Utentem:* quem enim medio ævo Bedentem & dein *Montonem*, quod ejusdem ſignificationis vocabulum, dicebant, eum veterum fuiſſe *Utentem*, a Sigonio & Cluverio felici opera Livio L. V. C. 35. redditum, exiſtimabant, ſicuti ex Actis S. Hilarii & Olybrii cognitiſſimum eſt. Fuerit adeo *veterem Utentem amnem.* Tandem, *Poſt Blachernum portum & Eridani era Cornelienſis acies luſtret*; ita maluerim, quam *Saterni*, quod olim arridebat, *portum: Blachernus* ſive *Blachernarum* portus, a ſacrario Virginis Matris ad Blachernas, cujus in Epiſcop. Petri Vita C. 2. Agnellus commeminit, cognomen traxiſſe videtur; quo *Blachernarum* titulo adeo capti olim Græci fuere, ut omnia divæ Virginis templa ab uno, quod in Blachernis regiæ urbis erat, *Blachernas* appellitarint, ut auctor Hiſtor. Depoſit. Mariae tom. II. Auctar. Combefiſii p. 753 teſtis eſt. Tum, *Coriandri campos & loca omnia circa phalanges armata, Bononienſes Eridano transmiſſo portum Lionis ſervent:* voluiſſe *portum Lionis* ſive *Leonis* ſcriptorem, Ipſe in Vita Joannis Epiſcopi C. 3. atteſtabitur, cum Theodoricum Arimino *cum dromonibus in portum Lionis* veniſſe, atque inibi VI. a Ravenna milliario palatium exſtruxiſſe prodit. Atque hæc paullo uberius Ravennæ cauſſa; quæ ſi MSS. fideliores improbaverint, cauſſam non dicam, quin una illis litura ſatisfiat.

FORO

CIVITAS FOROPOPVLI.	M. VI.
CIVITAS FOROLIVI.	M. VI.
CIVITAS FAVENTIA.	M. V.
CIVITAS FOROCORNELI.	M. X.
CIVITAS CLATERNO.	M. XIII.
CIVITAS BONONIA.	M. X.
MVTATIO AD MEDIAS.	M. XV.
MVTATIO VICTVRIOLAS.	M. X.
CIVITAS MVTENA.	M. III.
MVTATIO PONTE SECIES.	M. V.
CIVITAS REGIO.	M. VIII.
MVTATIO CANNETO.	M. X.
CIVITAS PARMAE.	M. VIII.
MVTATIO AD TVRVM.	M. VII.
MANSIO FIDENTIAE.	M. VIII.
MVTATIO AD FONTECLOS.	M. VIII.
CIVITAS PLACENTIA.	M. XIII.

MV-

FORO LIVI.] *Aemiliae civitatem* Jornandes Rer. Get. C. 31. eſſe ait; nec male: quamquam quæ de nuptiis Ataulfi & Placidiae ibidem celebratis addit, dubia atque incerta ſunt: Auctor enim Hiſtor. Miſcel. extremo L. XIII. *Fore Cornelii*, Olympiodorus apud Photium Cod, LXXX. Narbone in Gallia Placidiam Viſogothorum regi junctam fuiſſe tradiderunt.

CLATERNO.] *Claterna*, de qua Ant. Itin. p. 287.

BONONIA.] Aberat Ravenna M. P. LXX. Zoſimo L. V. C. 31. teſte.

AD MEDIAS.] Intervallum, quod Ph. Cluverius L. I. Ital Ant. p. 28:. monere haud neglexit, ducit ad *Ponte della Samoggia*, medio ferme itinere Bononiam inter Mutinamque.

VICTVRIOLAS.] Fuiſſe videtur circa ſiniſtram Scultennæ, qui *Panari* nomine vulgo notior eſt, ripam. Nominis cauſſa, niſi conjectura fallit, a parvis victoriæ eſt icunculis, ad quas mutatio erat. Cicero L. III. Nat. Deor. C. 34. *Idem Victoriolas aureas, & pateras coronasque, qua ſimulacrorum porrectis manibus ſuſtinebantur, ſine dubitatione tollebat.*

PONTE SECIES.] Ponte fluvius, qui *la Secchia* noſtræ ætatis hominibus, veteribus Gabellus dicebatur, hoc loco junctus fuit. Recte ergo Ph. Cluverius *Seciae* ſatis vetuſtum videri nomen hinc collegit.

CANNETO.] *Tanneto* rectum eſt. Simile vitium è Livio L. XXI. C. 25. Ph. Cluverii ſedulitas ſuſtulit L. I. Ital. Ant. p. 274.

AD TVRVM.] Scribe *Ad Tarum*, qui fluvius, ejusdem nominis clariſſima etiam nunc veſtigia oſtentans, apud Plinium L. III. C. 16. eſt.

AD FONTECLOS.] Imo *Ad Fonticulos*. Fuit mutatio circa vicum, a fontibus *la Fontana* nomen retinentem, haud longe Florentiola ſemotum, ut bene Ph. Cluverius L. I. Ital. Ant. C. 27.

AD ROTA.] *Ad Rotam* ſive *Rotas*. Eſt in medio fere itinere, quod Placentiam & Laudem diſſociat, caſtellum, cui *Zorleſce* nomen dedere; hinc duobus circiter millibus mutationem *Ad Rotam*, & tribus, ſed Laudem verſus, *Tres Tabernas* ſemovere ſolent.

AD NONVM.] VII. M. P. bina addi oportet, ut intervallum & loco nomen conſtet. Nunc *Melignanum*, ut nuper eruditus Auctor Diſſert. Chorograph. Ital. p. CXXVIII. monuit.

MEDIOLANVM.] *Mediolanium* MS., more Græcorum quorundam.

MILLE CCCCXVI.] *Millia* lege, quæ breviſſimo diſcrimine ab adſcriptis M. P. diſtare, ſi calculis uti volueris, advertes.

MVTATIONES.] XX. toto hoc itinere, & manſiones XXVII., ſi Ariminum prætereas, annumeravit.

EX

MVTATIO AD ROTA.	M. XI.
MVTATIO TRIBVS TABERNIS.	M. V.
CIVITAS LAVDE.	M. VIIII.
MVTATIO AD NONVM.	M. VII.
CIVITAS MEDIOLANVM.	M. VII.

FIT OMNIS SVMMA AB VRBE ROMA MEDIOLANVM VSQVE MILLE CCCCXVI.
MVTATIONES XLII. MANSIONES XXIIII.

EXPLICIT ITINERARIVM.

EX EOD. V. C. DE VERBIS GALLICIS.

LVGDVNVM, DESIDERATVM MONTEM.

AREMORICI, ANTE MARE. ARE, ANTE; MORE DICVNT MARE, ET IDEO MORINI MARINI.

ARVERNI, ANTE OBSTA.

RHODANVM, VIOLENTVM. NAM, RHO NIMIVM, DAN JVDICEM, HOC ET GALLICE, HOC ET HEBRAICE DICITVR.

EX EODEM V. C.] Hæc, quantumvis dubiæ auctoritatis neque magni momenti, placuit retinere; tum quod Pithoeus digna cenſuerit, quæ hic legerentur; partim etiam, ne fruſtra quærantur, ad quæ viri docti ſubinde provocarunt.

LVGDVNVM.] Citat hæc Savaro in Sidonium L. I. Ep. 8. & Had. Valeſius Not. Galliæ, ut Erricum monachum L. IV. Vitæ S. Germani, qui *lucidum montem* explicat, erroris manifeſtum faciant. Clitophon apud Auctor. De Flumin. quem Plutarchum eſſe ajunt, *Λοῦγον* Celtarum ſermone *corvum* & *Δοῦνον collem* adſignificare auctor eſt. Alii, quos inter Hon. Bouche L. IV. Chorogr. Provinc. C. 11. p. 196. ex *Lucidunum*, quod L. Plancius coloniam huc deduxerit, contractum pertendunt. Quæ meritiſſimo partim falſa partim incerta Valeſius pronuntiat De *Duno* dictum alias eſt.

AREMORICI.] Hæc pro rejiculis habenda non ſunt. Caeſar L. VII B. G. C. 75. *Univerſis civitatibus, quæ Oceanum attingunt, quæque eorum conſuetudine Armoricae appellantur.* Et L. VIII. C. 31. *Cæteraque civitates poſitæ in ultimis Galliae finibus, Oceano conjunctæ, quæ Armoricae appellantur.* Hinc ipſa Aquitania olim *Armorica*, Plinio L. IV. C. 17. teſte, erat. Porro *Morinos* inde nomen traxiſſe, regionis ingenium, quo de Caeſar L. IV. B. G. C. 38., & ſitus oſtendunt: ne nunc addam vocabulum, unde ea derivata apud Britannos, Germanos Belgasque durare.

ARVERNI.] Illud *obſta* vereor ut ſanum ſit: ſin tamen, reſpicere Gloſſarum auctor ad mores gentis & belli ſtudium potuit, quo de Stephanus.

RHODANVM.] Futilia hæc ſunt, nec digna quæ confutentur. Bochartus L. III. Phal. C. 6. ab accolis *Rhodanis* repetit; Had. Valeſius Maſſilienſes, Græcæ originis, ex ſuo ſermone Ῥοδανὸν, quo titulo Homerus Iliad Σ. 576. fluvium cohoneſtat, ob rapidum curſum nuncupaſſe, ni & alii in Celtis eo nomine fuiſſent, arbitraretur.

Digitized by Google

ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

Σ Υ Ν Ε Κ Δ Η Μ Ο Σ.

HIEROCLIS GRAMMATICI

S Y N E C D E M U S

C U M

PETRI WESSELINGII

C O M M E N T A R I O.

Digitized by Google

Digitized by Google

PETRI WESSELINGII
IN
HIEROCLIS SYNECDEMUM
PROLEGOMENA.

Hieroclis Synecdemus quin egregia Itinerariorum acceſſio fuerit nullum dubium eſt; firmat, quæ dubia in illis atque incerta videbantur, indidemque viciſſim adjuvatur: uberrime præterea, quæ in Orientis illa provinciis prætererant, explet. Igitur in Scriptorem atque ipſam Notitiam ante inquiramus, quam in rem præſentem veniamus. Ne vero a limite progreſſi in moleſtiſſimas ſalebras incidamus, duce Imperatore Conſtantino Porphyrogenito utemur; qui, quantum reſcire licuit, primus in Thematibus Imperii ordinandis Hieroclis Synecdemum in conſilium adhibuit L. II. Them. I. Μαρτυρεῖ, inquit, τῷ λόγῳ καὶ Ἱεροκλῆς, ὁ Γραμματικὸς, ὁ γράψας τὸν Συνέκδημον, τὸ τῶν Δολόγκων ἔθνος τῇ Θρᾴκῃ συναριθμῶν, λέγων οὕτως· Εἰσὶν αἱ πᾶσαι ἐπαρχίαι καὶ πόλεις, αἱ ὑπὸ τὸν βασιλέα τῶν Ῥωμαίων διοικούμεναι, τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπαρχίαι μὲν κ. λ. *Aſſentitur huic rei Hierocles Grammaticus, qui conſcripſit Synecdemum, Dolonchorum gentem Thraciæ connumerans, hæc dicendo: Sunt omnes provinciæ & urbes, quæ ab Imperatore, Conſtantinopoli degente, adminiſtrantur, provinciæ quidem LXIV., urbes autem* ↃↃCCCCXXXV. E quibus meritiſſimo colligas, Synecdemi ſcriptorem Conſtantino Imp. & ſeculo IX. eſſe priorem: atque ita viri clariſſimi Emman. Schelſtratenus, Jo. Alb. Fabricius & Anſel. Bandurius inſtituerunt; quamquam hic inſuper addit, incertum eſſe omnino quo tempore floruerit. Car. a S. Paullo circa Saracenorum ætatem ſcriptum ſuſpicabatur Synecdemum, quod ejus codici plures provinciæ, quas poſt Heraclium Græci amiſerunt, deeſſent: quæ cum ex Farneſiano MS. ceteris acceſſerint provinciæ, ruit & illa ſuſpicio. Hactenus itaque niſi incertiſſima de Hierocle ſunt prodita.

dita. Propius ejus ætatem L. Holſteinius finire aggreſſus eſt ad *Pulcheriopolin* Theſauri Orteliani: *Civitas*, inquit, *Epiri novæ in Notitia Hieroclis, ubi male* Πολυχεριόπολις *pro* Πυλχεριόπολις *editur. Accepit autem nomen a Pulcheria Auguſta, cujus hæc Notitia tempore ſcripta videtur.* Optaſſem plura vir egregius conſtabiliendæ opinioni, quæ illi in mundo fuiſſe non ambigo, produxiſſet: nam ſola ejus urbis mentio rem non conſtituit. Quantum conjectura aſſequi poſſum, impulſus in eam eſt ſententiam ipſa Synecdemi diſpoſitione: Provinciæ Orientis eodem hic digeſtæ modo, ut in Epheſino & Chalcedonenſi Conciliis, Codice Theodoſiano & Notitia Imperii Orientis, conſpiciuntur, nec aliis magiſtratibus parent: veſtigia innovationum, quas deinceps Juſtinianus eſt molitus, vix ulla apparent: omniaque Theodoſii II. & Marciani temporibus prima fronte haud male reſpondere videntur. Atque hæc ſi citra dubium forent, prona ad ſuſpicandum via aperiretur, Hieroclem non alium atque eum eſſe, quem φιλίστορας λόγους reliquiſſe Jo. Tzetzes Chiliad. VII. 144. teſtis his verſibus eſt:

Ἱεροκλῆς ὡσαύτως Φιλίστορσιν ἐν λόγοις
Ἑξῆς δὲ, λέγων, εἴδομεν χώραν αὐχμηροτάτην,
Ἡλίῳ φλεγομένην τε, καὶ περὶ ταύτην ἄνδρας
Γύμνους, ἀνεστίους τε, πρὸς χώραις τῆς ἐρήμου.
Ὧν οἱ μὲν ἀπεσκίαζον τὸ πρόσωπον ὠτίοις,
Τοὺς πόδας δ' ἀνατείνοντες τὸ σύμπαν ἄλλο σῶμα.
Τούτων δὲ Στράβων μέμνηται, καί γε τῶν ἀκεφάλων,
Καὶ τῶν δεκακεφάλων τε, καὶ τετραχειροπόδων.
Οὕσπερ ἐγὼ οὐκ ὄπωπα, φησὶν ὁ Ἱεροκλέης·
Ταῦτα Ἱεροκλέης μέν·

Hierocles ſimiliter in libris Philhiſtoricis
Deinde, inquit, vidimus regionem ſicciſſimam,
Soleque exuſtam atque in ea viros
Nudos ac tecto carentes, locis in deſertis;
Quorum quidam obumbrabant faciem auribus,
Pedes autem extendentes etiam corpus reliquum.
Quin horum Strabo meminit, nec non Acephalorum
Et decem capita habentium, quatuorque manus & pedes:

Quos

Quos ego nunquam vidi, inquit Hierocles.
Hæc quidem Hierocles.

Liquet inde, quod veriſſime Jo. Pearſonius *Proleg. in Comment.* alterius *Hieroclis ad Aurea Carm.* obſervavit, illum, qui Φιλίστορας ſcripſit, quam plurimas regiones peragraſſe, resque in itinere viſas aut aliunde cognitas ſcripto tradidiſſe, & libros, quibus hæc omnia erat complexus, Φιλίστορας nominaſſe. Jam cum Strabone poſterior, & Stephano, qui eum in Βραχμᾶνες & Ταρκυνία teſtem appellavit, aut prior aut æqualis fuerit: non utique, ſi cetera probe quadrarent, abſurdum foret, Φιλιστόρων & Συνεκδήμου eundem parentem agnoſcere: præſertim cum Synecdemus ſimilis ingenii ſcriptorem oſtentet. Quo minus tamen in his acquieſcam, pauca faciunt, ſed talia, quæ validiſſime & huic conjecturæ & L. Holſteinii ſententiæ pugnant. Primo enim Synecdemus in provincia Osrhoëne *Leontopolin* recenſet, quo nomine Callinicum aliquot a morte Marciani Imp. annis ornatum fuiſſe ſuo loco oſtendam: deinde in Piſidia reliquis urbibus *Juſtinianopolin* accenſet; quæ cum a nullo, niſi ejus nominis Imperatore, & mirifice hujusmodi titulis capto cognominata ſit; ſine dubio ſcriptor, qui eam memorat, & Stephano urbium explanatore & Pulcheria Auguſta multis annis recentior eſt. Idem colligas ex provincia Pannonia, quæ Orientis Imp. hic ſubjicitur: illa Marciani Auguſti tempore amiſſa prorſus erat, prædæ Attilæ atque Hunnis expoſita: prætereaque extra Orientalis Imperii fines, ut ex Notitia utriusque Imperii certiſſimum eſt: quam cum reciperarit virtus & providentia Juſtiniani, ſicuti Novel. XI. præfert, utique ad ejus ætatem demittendus Hierocles erit; qua an etiam multo poſſit eſſe inferior, nunc circumſpicianus. Notum in vulgus eſt, multa eum Imperatorem in provinciarum adminiſtratione mutaſſe: has aliis magiſtratibus mandaſſe; illarum nomina aut ſuſtuliſſe prorſus, aut ex binis unam, & viciſſim ex una binas feciſſe: Hierocles vero cum Orientis nobis annumerarit provincias, ſingulis ſuos præpoſitos imponens, fortaſſe his in conſilium miſſis & ſecum invicem comparatis, ſuam nobis ætatem oſtenderit. Viam hanc nuper ingreſſus eſt eruditus Auctor *Diſſert. Chorograph. Ital. med. ævi* Sect. V., cujus ductum, noſtra paſſim adſpergentes, in his

his veſtigandis ſequemur. Ergo cum mutatis a Juſtiniano provinciarum magiſtratibus ordiamur. Jubet ille Novella XXIV. C. 1., ut qui Piſidiæ præſit, *Prætor Juſtinianeus* ſit & vocetur; quo eodem honore Lycaoniæ præfectum Novel XXV. C. 1. & Thraciæ Novel. XXVI. ornat; quarum provinciarum præpoſiti Hierocli ſunt *Conſulares*: decernit præterea, ut Phrygia Pacatiana, & item Galatia I. *ſpectabilem* in poſterum *Comitem* habeant; cui utrique *Conſularis* ab Hierocle imponitur. Eſt in Synecdemo Paphlagonia ſub *Correctore*, qui Novel. XXIX. *Prætor* creatur, & Iſauria ſub *Præſide*, quem *Comitem* Novel. XXVII. eſſe vult. Denique Phœnice ad Libanum *Moderatori* Edict. IV., itemque Arabia ſubjiciuntur, quæ hac in Notitia *Præſidi* & *Conſulari* dicto ſunt audientes. Harum autem Conſtitutionum pleræque cum Beliſario V.C. conſule ſint editæ, jure utique optimo ſtatuitur, Synecdemum ante Beliſarium conſulem annumque ıɔxxxv. publicatum videri: ni enim id conceſſeris, danda ratio erit, quamobrem in libello, quo provinciarum magiſtratus ex ſui temporis more Hierocles deſcribit, nulla prorſus de *Prætoribus Juſtinianeis Moderatoribus*que mentio fiat. Quo magis vero ſcriptoris ætas ad liquidum perducatur, in eas provincias pergamus, quas Imperator aut ſuſtulit funditus, aut novis titulis auxit, aut etiam plures eſſe juſſit; quarum ſi nullum in Synecdemo indicium reperias, quid aliud profiteberis, quam illis eum mutationibus eſſe priorem? Memorat hæc Notitia provinciam *Honoriadem* & *Præſidi* ſubjicit: eam Juſtinianus Novel. XXIX. C. 1. abrogat & arctiſſime Paphlagoniæ agglutinatam uni *Prætori* mandat: Ὥστε καὶ τὸ ἐθνῶν, inquit, τούτων ἔχοντα τὴν ἀρχὴν, ἡνωμένην καὶ μίαν ἀντὶ δυοῖν τῶν ἔμπροσθεν, (φαμὲν δὴ Παφλαγονίας τε καὶ Ὀνωριάδος) καλεῖσθαι Πραίτορα. Dividit præterea Cappadociam ex Valentis Auguſti inſtituto in binas, Conſularem utramque, ſi pleroſque MS. ſequare, quas Novel. XXX. in unam videtur conflare; πᾶσαν, inquit, ἀνθυπάτειαν γενέσθαι τε καὶ καλεῖσθαι βουλόμεθα: *univerſam Proconſularem eſſe & appellari volumus.* Quæ tamen an vincere, quod viro doctiſſimo videbatur, poſſint, revera Juſtinianum ex duabus Cappadociis unam exſtruxiſſe non injuria dubites: nam diſerte Novel. XX. C. 2. primæ Cappadociæ præſidem dignatione Proconſulari condecoratum fuiſſe docetur: eſtque in ipſa Novel. XXX. C. 10. utrius-

utriusque Cappadociæ mentio: Ἐι δέ τις ἐξ ἑκατέρας Καππαδοκίας δίκη πεντακοσίων ἐλάττων χρυσῶν ἐφέσιμος γίνηται· *Si ex alterutra Cappadocia in lite quadam* 10. *aureis minore appelletur*: neque enim, ſi utramque in unam commutaſſet, utriusque diſtincte deinceps meminiſſet. Eſſe in Haloandri editione novi, εἰ δέ τις ἑτέρα ἐκ τῆς Καππαδοκίας δίκη, *ſi quæ alia ex Cappadocia lis:* ſed prius præoptaverim; tum quod oratio ἑτέραν δίκην vix ferat; tum quoniam Cappadociæ duæ nusquam una eſſe jubentur: tum etiam quod I. Cappadociæ Proconſul creetur, ſecunda non addita. Utcunque id ceciderit, inſignitam Cappadocia mutationem ſubiit, Hierocli cum Synecdemum ſcriberet ignoratam: quæ etſi ex Proconſule Cappadociæ I. explorata eſt; negligi tamen nolim, ejusdem Imperatoris decreto gentis ejus diſpoſitionem Eccleſiaſticam in alium ordinem fuiſſe converſam. Huc usque binæ fuerant Cappadocum Metropoles, I. Cappadociæ Caeſarea, II. Tyana: tertiam Muciſſon Tyanenſi detractam & *Juſtinianopolin* nuncupatam III. Cappadociæ ipſe impoſuit. Operæ pretium fuerit ea de re perorantem audire Euphratam Tyanenſem Epiſcopum Collat. V. Conc. Conſtantinopol. II. p. 96. *In illo*, inquit, *tempore ſub Tyanenſi civitate erat & Dohara & Nazianzus usque ad tempora hujus pii imperii. Piiſſimus autem Imperator cum Metropolitana jura dediſſet civitati, quæ quondam quidem Muciſſus, nunc vero Juſtinianopolis nuncupatur, cum aliis civitatibus & Dohara & Nazianzum ſubjecit ei.* Hæc ſi in Synecdemo præteriri potuiſſe putaveris, quod a Notitia Eccleſiaſtica ſit diverſus; debuit tamen *Muciſſus* urbium catalogo inſeri, non *regionibus* ſive vicis, ut fit, ſi poſt metropolis dignitatem, illi oppido collatam, fuerit ſcriptus. Ad hæc accedit, Helenopontum *Conſulari*, & Polemoniacum Pontum *Præſidi* in hac Notitia attribui: Novella vero XXVIII. abolito Ponti Polemoniaci titulo Helenopontum *Moderatori Juſtinianeo* committi. Porro duæ tantum in Synecdemo Armeniæ inſunt, quas multifariam ſectas Juſtinianus, non, ut perperam Euſtathius in Dionyſ. Periegeſ. 694., Juſtinus, quatuor Novella XXXI. eſſe atque haberi vult. Taceo, quæ Juſtinianae I. cauſſa decreverit Novel. XI., utque in Syria Theodoriadem, ne egregiæ Theodorae honor deeſſet, provinciam, de qua Novella VIII., condiderit. Mihi hæc abunde ad ætatem ſcriptoris

eruendam videntur. Poſſes alioqui plures auxilio vocare urbes, quas ſuo & Theodorae nomine illuſtres eſſe voluit, in unum catalogum a N. Alemanno ad Procopii Hiſt. Arcan. C. 11. conjectas; ni & aliæ forent, quarum rationem Hierocles nullam habuit. Quod enim Juſtinus I. *Anazarbo* atque *Edeſſae* priſtinum nomen abſtulit, utrique *Juſtinopoleos*, quo & prior in Mopſueſtana Synodo, licet *Juſtinianopolitana metropolis* vulgo p. 132. tom. XI. C. G. edatur, ſuperbit, impoſito titulo apud Evagrium L. IV. H. E. C. 8., & Theophanem Chorogr. p. 146.; eo nusquam, quantumvis illi tempori proximus, in Synecdemo has urbes dignatur. Illa ergo, quæ in medio poſui, ſatis ſuperque evincent, nihil eorum, quæ Juſtinianus novavit, Hieroclem, cum hanc Notitiam vulgaret, inaudiviſſe videri: adeoque ante Beliſarium Conſulem, cujus annum plures illarum Conſtitutionum præferunt, principe tamen Juſtiniano, ſcripſiſſe. Nam ante hunc Conſulem fato conceſſiſſe, quod viro erudito in mentem venit arbitrari, vix indidem coëgeris. Potuit ſane vulgato Synecdemo omnia, quæ Imperator mutaverat, addere, novamque ejus editionem publicare: at id voluiſſe, unde cognoſcemus? Quid ſi etiam priori editioni illa adſtruxerit, & in noſtram ætatem Notitia, ut primum è ſcriptoris calamo defluxerat, devenerit? Itaque ad Synecdemum ipſum deſcendamus, atque integerne & genuinus, & cujus generis ſit Notitia, Civilis an Eccleſiaſtica, exploremus. Non eſſe genuinum neque integrum Emman. Schelſtratenus tom. II. Antiq. Eccleſ. p. 720. ſibi perſuaſit; *tum quod ea, quæ de civitate Conſtantinopolitana ex Hierocle Conſtantinus Porphyrogenitus refert, in Notitia non compareant: tum ex eo quoque probari, quod Hieroclis opus* LXIV. *præfecturas ſeu provincias, &* IↃCCCXXXV. *ſeu* IↃCCCCXXXV. *civitates continuerit, Notitia autem* LI. *tantum provincias &* IↃCCLI. *civitates exhibeat.* Quæ accuſationis capita, ſi, ut oportet, expendantur, cauſſam tenere haud poterunt: quod ut unicuivis diluceſcat, Conſtantini Imp. L. II. Them. I. verba, illis adnexa, quæ in ſuperioribus exſcripta dedimus, inſeramus: Ἀρχὴν οὖν τῆς Εὐρώπης τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων καὶ τοῦ κόσμου παντὸς τὴν νέαν Ῥώμην, τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐγὼ τίθημι· διὰ τοῦτο καὶ τὸ περὶ αὐτὴν θέμα, τὸ καλούμενον Θρᾴκη, τὸ ἐν τοῖς Εὐρώπης μέρεσι θεμάτων πρῶτον τεθείκαμεν. *Quocirca principium Europæ*

ropæ imperatricem urbium & mundi totius novam Romam Conſtantinopolin ego conſtituo: & propterea Thema circa ipſam, quod Thracia appellatur, in Europæ partibus Thematum primum ſtatuimus. Quis enim, quod bene advertit Anſel. Bandurius, non viderit, hæc non Hieroclis, ſed Conſtantini verba eſſe, cauſſam explicantis, cur Thraciæ Themati inter Europæa primum locum aſſignarit. Jam quod numerum provinciarum non æquare LXIV. adjungit, id in Car. a S. Paullo editionem valebit, non eam, quam primus ipſe in publicum dedit, ab Holſteinio ex Farneſiano MS. pluribus provinciis auctam. Novi doctiſſimum Diſſert. Chorogr. Ital. auctorem autumaſſe, non LXIV. provincias ſed LXV. eſſe debere; quoniam in Synecdemo Pamphylia II. memoratur, nusquam prima: cui ego opinioni nullum niſi in Latina verſione præſidium reperio. Etſi enim ex Eccleſiaſtica diſpoſitione Pamphyliam in duas fuerint partiti, ut & duæ hic recenſerentur, nihil fuit neceſſe: præſertim cum una duntaxat in Notitia Imperii Orientis reperiatur, nec duas Juſtinianus, ut Novella VIII. indicio eſt, noverit. Id inficiari nolim, deeſſe plures civitates, nec numerum ɪɔccccxxxv. rotundari. Graſſata librariorum negligentia, ut in ceteris omnibus, & hic eſt; multaque, quia vitioſiora videbantur, neglexit; alia turpiſſimis mendis fœdavit. Neque nupera ea corruptela eſt: ſi de Conſtantini Imperatoris codice ex illis, quæ in L. II. Them. inde tranſtulit, conjecturam feceris, corruptiſſimum, neque noſtris munditie, quamvis admodum inquinatis, præſtantiorem reperies: ſumma ille imis miſcuit & provinciarum terminos frequentiſſime migravit. Quæ vitia ut ut agnoſco, tamen criminationes, quæ in hanc Notitiam adferuntur, & quibus peccatorum, quorum innocentiſſima eſt, rea peragitur, repellendas exiſtimem: quod, ne nunc exſequar, alia prohibent. Quærendum eſt, Civilisne an Eccleſiaſtica fuerit? Jo. Harduinus in Antirrhetico & Numis Urb. Antiq. Illuſtr. litem ſecundum Eccleſiaſticam dedit, licet, cur eam tulerit ſententiam, docere neglexerit; & poſt Harduinum plures: haud tamen jure: nihil enim Synecdemus præcipuum habet, unde Eccleſiaſticis Notitiis accenſendus videri poſſit. Nulli, ut bene Auctor Diſſert. Chorogr., Throni, raræ Metropoles, nulli Archiepiſcopi, nulli Autocephali: cumque in una ſæpe provincia plures Metropoles, tametſi dignitate

impares fuerint; uti in Bithynia Nicomedia, Nicæa & Chalcedon; vix unam atque alteram, ſæpenumero etiam nullam, eo titulo cohoneſtat. Ad hoc, haud paucæ recenſentur urbes, quibus nullus unquam epiſcopus fuit; quarum exempla cum ſuis quæque locis admetiri conſtituerim, una hic Scythia defungar. Illi XV. urbes contribuuntur; unde ſingulis epiſcopis, ſi Eccleſiaſtica foret Notitia, ſubditas fuiſſe exiſtimares; cum tamen omnes unius Tomitani præſulis curæ commiſſæ fuerint: ſi addubites, Sozomenum L. VI. H. E. C. 21. auctorem dabo: Τοῦτο δὲ τὸ ἔθνος πόλλας μὲν ἔχει καὶ πόλεις καὶ κώμας καὶ φρούρια· μητρόπολις δέ ἐστι Τόμις, πόλις μεγάλη καὶ εὐδαίμων παράλιος, ἐξ εὐωνύμων εἰσπλέοντι τὸν Εὔξεινον καλούμενον Πόντον· εἰσέτι καὶ νῦν ἔθος παλαιὸν ἐνθάδε κρατεῖ, τοῦ παντὸς ἔθνους ἕνα τὰς ἐκκλησίας ἐπισκοπεῖν. *Provincia Scythia multas urbes, vicos & caſtella complectitur: metropolin autem habet Tomos, urbem magnam & opulentam, mari appoſitam, in ſiniſtro latere Ponti, quem Euxinum vocant. Vetus illic conſuetudo etiamnum manet, ut totius provinciæ Eccleſias unus tantum regat epiſcopus.* Utique ſi Synecdemus epiſcoporum ordinem & dignitates deſcriberet, ut omnes ejus provinciæ urbes enumeraret, nihil opus fuiſſet: unam Tomitanam, ut in Notitiis Eccleſiaſticis aſſolet, gentis præſuli dare potuiſſet. Deinde plures plerisque in provinciis urbes, quæ ſuos ſibi epiſcopos habuerunt, quod in Notitia Eccleſiaſtica inſolens eſt, negliguntur. Nec eo tamen telo alia omnia ſentientes vehementius urſerim: quid ſi illæ exciderint? & ſane multas negligentia exſcriptorum deperditas eſſe mihi perſuadeo. Nam cui credibile fiet, ut uno exemplo utar, in Meſopotamiæ provincia ſolam *Amidam* Hieroclis ætate Romanis fuiſſe ſuperſtitem? Imo vero plures ibi florebant, ſed a librariis ſusque deque habitæ; qui, ſi absque codice Farneſiano fuiſſet, unam itidem Phœnicæ maritimæ reliquiſſent *Tyrum*. Quid porro tituli magiſtratuum, quibus provinciæ adminiſtrandæ attributæ fuerunt, ad Notitiam Eccleſiaſticam? Quid *Synecdemi* nomen, quod huic Notitiæ inſcriptum eſt? id *peregrinationis comitem* adſignificat, argumentoque eſt, Hieroclem provincias obituris ſuccurrere & Imperii Orientis amplitudinem in brevi quaſi tabella præpingere voluiſſe. Quæ mihi cauſſa videtur, cur provinciarum ordinem, uti Præfectis & Vicariis ſuberant, accuratiſſime ſervarit.

Libet

Libet id oſtendere, quod illa re ſuam ab Eccleſiaſticis Notitiis prorſus diſtinxerit: primum Thraciarum Diœceſin, in VI. provincias deſcriptam & Vicario parentem, quo de Notit. Imp. Orient. C. 132. exſequitur: tum Macedoniæ & Daciæ Diœceſin Præfecto Prætorii Illyrici attributam: cui nuper a Juſtiniano reciperatam *Pannoniam*, quæ ante Præfecto P. Italiæ commiſſa fuerat, adjungit. Hanc excipit Aſiana XI. provinciarum; tum Pontica totidem provinciarum; dein Orientis provinciæ XV.; tandem Aegyptus, prorſus ut in Notitia Imp. Orientis C. 1., omnes Præfecti Prætorio Orientis diſpoſitioni & curæ mandatæ. Atque hæc de Synecdemo; cujus primam editionem Car. a S. Paullo debemus, ſed XIV. provinciis mutilam. Aliam animo agitaſſe Jac. Sirmondum ex quadam ejus ad L. Holſteinium epiſtola p. 471. Ed. Venet. ſuſpicere: *De Hieroclis Synecdemo*, inquit, *gratuler an doleam neſcio. Imo revera doleo tibi non a me dono datum fuiſſe, cum expeteres: &, quod ego mihi contingere optabam, ut aliud exemplar nanciſcerer, id tibi potius obtigiſſe gaudeo; atque ut ex animo me gratulari intelligas, ſi ad reliqua tua Geographica, cum ad Cramoſium mittes, Africanam noſtram adjici jubes, non defugiam.* Quod, uti advertis, conſilium deinceps repudiavit. Vidit verſavitque eum Sirmondi MS. Henr. Valeſius, ſicuti ad Ammian. L. XXXI. C. 11. profitetur, haud obſcure plurimis cum vitiis obſitum fuiſſe innuens. Demum L. Holſteinio bona quædam fortuna plures manu exaratos codices, Vaticanum, Altempſianum & Farneſianos, obtulit, quorum ope correctum & XIV. provinciis auctiorem Synecdemum præter alia Geographica, de quibus Lambecius L. VI. Bib. Cæſar p. 268. vulgare propoſuerat: quibus conatibus, ne egregie inchoati abſolverentur, cum viri præſtantiſſimi fatum obſtitiſſet, latuere diu in Barberina Bibliotheca ſchedæ: donec Emman. Schelſtratenus inde erutas publicaret, & tom. II. Antiq. Eccleſiaſt. p. 689. Hieroclem variis, quæ vocantur, lectionibus & Latina Holſteinii verſione inſtructum inſereret. Poſt deinde Anſel. Bandurius dignum cenſuit, qui indidem ſumptus tom. I. Imperii Orientalis p. 31. ornaret. Nos, quoniam ſpe ſcripti codicis excidimus, eas editiones contendemus, & ex MSS. variantibus ſcripturis illas, quæ veriores aut propius a recto recedentes videbuntur, amplexabimur,

 reli.

reliquis, ut dijudicandi facultas ne auferatur, ſuo loco adſcriptis. Latinam verſionem, quod nomina urbium ea carere poſſent, & ne præter rem libri moles increſceret, recidimus. Habes inſtituti rationem; quam ſi harum rerum peritis probavero, ſatis uberem vigilati laboris fructum me percepiſſe arbitrabor.

Hæc ſcripſeram, jamque ad pag. 673. deveneram, cum mihi officioſiſſime vir clariſſimus Sigeb. Havercampus ΤΑΞΙΝ ΠΡΟΚΑΘΕΔΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ, ex MS. Bonaventuræ Vulcanii excerptam, transmitteret: ſuſpicatus fueram ex quadam Cl. Jac. Gronovii poſt Berkelii Stephanum nota, eam τάξιν aut partem eſſe Synecdemi aut certe in eodem codice Synecdemum lectitari: neque vana ea fuit ſuſpicio; prorſus enim integer, etſi ſine Hieroclis nomine, conſpicitur, titulo præſcripto, quem & Imp. Conſtantinus L. II. Them. 1. agnoſcit. Legit autem p. 633. verſu 2. Σιντικὴ & recte; *Sintice* regio veteris Macedoniæ, de qua Livius L. XLIV. C. ult. intelligitur. p. 635. 4. omnes has urbes præterit, huic provinciæ oppida Hæmimontis, illi vero Mœſiæ contribuens. 636. 3. Ὄδησσος. 637. 2. Ξέλδεπα, Τρόπεος. 639. 2. Βράγυλος, Πρίμυλα. 640. 2. Κλῆμα, Μετυχὸν. 645. 3. Πλαταιὴ. 4. Αἰγίνησος. 646. 1. Πιδνοῦσσα. 2. Ταλαμίνη μετὰ Θερμοπυλῶν 4. Ἄιγειραι. 647. 4. Ἀσωπὸς, hoc volunt ſiglæ MS. 653. 3. Μητρόπολις Λητρῶν καὶ Σκέυπτων, ut in Conſtantino. 655. 3. Βονοπία. 656. 2. Πρέβαλε. 4. Σκόδρα, bene. 659. 3. Ὕπηπα. 660. 1. Κολοαισίες. 4. Ἀσπάη. 661. 1. Φώκαια. 2. Τιάραι, quod verum eſt ob Plinii L. v. C. 30. *Tiaren* ſeu *Tiaras* potius. 3. Ἄντανδρος, recte. 663. 2. Ἀδριανοῦ καὶ Ἥρας. 664. 1. Ὀχησίδηρον. 2. Παχατιανῆς, probe. Atque in his præcipue, quodque provinciarum nomina ſemper in ſecundo caſu ponat, codex ille ab editis diſcrepat; pro cujus uſu gratiæ viro clariſſimo debentur ingentes.

ΙΕΡΟ-

ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΚΔΗΜΟΣ.

ἘΙΣΙΝ ἉΙ ΠΑΣΑΙ ἘΠΑΡΧΙΑΙ ΚΑΙ ΠΟΛΕΙΣ ἉΙ ὙΠΟ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΤΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ, ΤΟΝ ἘΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ἘΠΑΡΧΙΑΙ ἙΞΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ. ΠΟΛΕΙΣ ἘΝΝΑΚΟΣΙΑΙ ΚΑΙ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ ΠΕΝΤΕ. ὩΣ ὙΠΟΤΕΤΑΚΤΑΙ.

α' ἘΠΑΡΧΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ἘΥΡΩΠΗΣ ὙΠΟ [b]ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ ΙΔ'.

ἘΥΔΟ-

VARIAE LECTIONES.

a. *Addit Conſtantinus L. II. Th. I.* διοικέμενα b. Κονσιλάριον *editi ſemper: Conſtant.* ὑπὸ Κονσιλιαρίων.

Θρᾴκης Ἐυρώπης.] Sex Thraciarum provincias Theodoretus L. V. H. E. C. 28. & Sext. Rufus Breviar C. 9. Europam, Rhodopen, Thraciam, Haemi montem, Moeſiam II. & Scythiam fuiſſe docent: easdem Hierocles ſingulis ſuas urbes & magiſtratus tribuens recenſet. Suberant uni Dioeceſeos Thraciarum Vicario, de quo Notitia Imp. Orient. C. 132.; Theodoretus propterea L. III. H. E. C. 7. ἄρχοντα ἁπάσης τῆς Θρᾴκης appellare videtur.

Ὑπὸ Κονσυλάριον.] Fuit olim Proconſularis Europa; quam ejus provinciæ dignitatem Imp. Conſtantius, creato urbis Conſtantinopolitanæ Præfecto, mutavit: Socrates L. II. H. E. C. 41. Καὶ τότε τὸ ἔπαρχον τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατέστησεν, Ὁνωράτον ὄνομα, τὴν ἀνθυπάτων παύσας ἀρχήν· *Quo tempore Præfectum urbis Conſtantinopolitanæ primum conſtituit Honoratum, extincto Proconſulatus officio.* Cum enim ea urbs in Europa ejusque fuerit caput, dicaturque Proconſulem habuiſſe, de provincia dubium eſſe nequit; præſertim cum ex veterum ſcriptis Proconſules Henr. Valeſius eruerit, quibus addi *Priſcus* poterit *provincia Europa Proconſul* ex Menologio Caniſiano XI. Jul. ſub Diocletiano, & Taurus, qui Conſtantini M. ætate Thracibus Proconſulari imperio præfuit, ex Porphyrogennetæ Conſtantini L. II. Them. I. Quid itaque Jo. Harduino, non Valeſio ſolum obloquente, ſed & τὴν ἀνθυπάτων ἀρχὴν *de Duumvirum magiſtratu* ad Themiſtii Orat. XVII. Interpretanto, facies? Mihi ambiguum non eſt, quin temere a viro doctiſſimo diſſenſerit. Operæ pretium utique fuerat, Proconſules, è veterum monumentis productos, profligare, & exemplis, ἀνθυπάτους eosdem ac *Duumviros* eſſe, firmare, quorum neutrum cum fecerit, ejus diſſenſu pauciſſimi movebuntur. Poſt Præfectum autem urbi regiæ a Conſtantio impoſitum, Conſularis Europam adminiſtravit; unde Aradius Proculus in Theſaur. p. CCCLXI. I. *CONSVLARIS PROVINCIAE EVROPAE* ſub eo Imp. dicitur. Erant Conſulares Κονσυλάριοι, ut in Gloſſis eſt Nomicis, ὑπατικοὶ, ſive conſulatu eſſent functi, ſeu ornamentis conſularibus donati: nam Conſtantinus L. II. Them. I. βυλευτὰς eſſe monens, *Conſiliarii* Κονσιλιαρίου voce, quam ſuo in codice legebat, deceptus eſt. Regebant provincias, dignatione Correctoribus & Præſidibus potiores, ut L. Unic. C. Th. de Conſular. innuit: habebant lictores & faſces, qui *faſces*

Con-

Ἐυδοξιούπολις, Ἡράκλεια, ¹Ἀρκαδιούπολις, Βιζύη, ᵃΠάνιον, ʺΟρνοι, ΓΑ-

a Πανόνιον editi & MSS.

Conſularitatis in L. 4. C. Th. ad L. Jul. de Ambitu vocantur; & numero quidem *ſex*, unde Paullinus Nolanus Natal. XIII. 342. de ſe Campaniæ Conſulari

Ergo ubi bis terno ditionis faſce levatus
Depoſui nulla maculatam cæde ſecurim.

Ubi vero eo honore erant defuncti, illum iterare non poterant, ſicuti dicta L. ult. de Ambitu ſciſcit; quamquam non deſint eorum exempla, qui iterum geſto honore claruerunt, de quibus ibi J. Gothofredus. Originem Conſularium ab Auguſto eſſe ad Spartiani Hadrian. C. 22. Salmaſius diſputat.

Ἐυδοξιούπολις.] Ab Eudoxia Arcadii hoc nomen *Selymbria* impetravit: Socrates L. VII. H. E. C. 36. Θεόφιλος ἀπὸ Ἀπαμείας, τῆς ἐν Ἀσίᾳ, μετηνέχθη εἰς Ἐυδοξιούπολιν, τὴν τὸ παλαιὸν Σαλαμβρίαν καλουμένην· *Theophilus ex Apamia Aſiæ Eudoxiopolin, olim Salambriam dictam, translatus eſt.* Selymbriam intelligi & Socrati reddi oportere, liquet ex Stephani Pontificis ad Baſilium Macedonem epiſtola inter Acta Concil. Conſtantinop. IV. p. 653., ubi Σηλυβρία, in quam epiſcopus ille migraverit, appellatur. Alia quidem omnia L. Holſteinius in Car. a S. Paullo Geogr. S. autumavit, Piſidiæ Eudoxiopolin olim *Salambriam* fuiſſe opinatus: ſed Romanus Eudoxiopolitanus præſul, quo auctore potiſſimum nititur, auctoritatem deſugit, cum tom. VIII. C. Gen. p. 527. Actis Chalcedonenſibus inſerit, *Romanus Epiſcopus Eudoxiepolis, id eſt, Selymbria provinciæ Thraciæ, ſubſcripſi.* Videntur autem Selymbriani hunc titulum abſtuliſſe, poſtquam Arcadio ſe Imp. donaſſent: hinc Arcadius & Honorius L. 42. C. Th. de Oper. Publ., *Eudoxiopolitana civitatis cives pro oblata nobis ſua patria ergaſteriis condonamus:* ſic lege & vide J. Gothofredum.

Ἡράκλεια] Secundum dignitatis locum in Europa poſt regiam urbem tenebat, Procopio L. IV. Fabr. Juſtin. C. 9. teſte; & quoniam huic metropoli olim ſubditum Byzantium erat, conſuetudo, ut Heracleenſis epiſcopus Conſtantinopolitanum Patriarcham inaugurare atque ordinaret, deinceps valuit, ſicuti Codinus Offic. Conſtantinop. C. 20. admonuit.

Ἀρκαδιούπολις] *Bergulen* Theodoſius ſive Arcadius, neque enim ſcriptoribus convenit, inſtauravit & Arcadii nomine prælustrem eſſe juſſit: Theophanes Arcadio Chronogr. p. 66., Cedrenus patri Theodoſio Compend. p. 266. tribuit. Appoſita erat *Ergino*, quo de ad Ant. Itin. p. 230, fluvio: Auctor anonymus de Leone Armeno p. 434. Καὶ ἐλθόντες ἕως Ἀρκαδιουπόλεως, καὶ περάσαντες τὸν Ῥηγῖναν, ποταμὸς δὲ οὗτος ἐστὶ, εὗρον λαὸν πολύν· *Cum Arcadiopolin devenissent, trajecto Rhegina fluvio, magnam multitudinem offenderunt:* nam Rhegioa non alius eſt ac *Ergina* ſive *Erginus*: Excerpta è Strabonis L. VII. p. 330. Ὅτι ὁ νῦν ποταμὸς Ῥηγῖνα ἐν Θρᾴκῃ καλούμενος, Ἐρίγων ἦν· Imo Ῥηγῖνα & Ἐργῖνος, Apollonio, Melae & Plinio celebratus: nam *Erigon* Macedoniæ erat flumen.

Βιζύη] Urbs ex Plinio & Ptolemaeo atque aliis eſt notiſſima. Τὸ τῆς Βιζύης πολίχνιον Zonarae in Michaele Balbo p. 112., Κάστρον Βιζύης in Hiſt. Diſputat. Maximi & Theodoſii tom. III. Op. Sirmondi p. 355.; Βύζη in Actis Concil. Epheſini & Chalcedon. paſſim, ſed perperam, dicitur.

Πάνιον] Hoc ex Conſtantini L. II. Them. I. vulgato præponimus. Maritimæ Thraciæ αἱ παράλιοι τῆς Θρᾴκης πόλεις, τό τε Πάνιον καὶ ἡ Ἡράκλεια ſunt in Cedreni Compend. p. 417.; unde colligas haud multum Heraclea ſemotum fuiſſe oppidum: clarius id videas ex Suida in Πάνιον, & ex Concil. Epheſin. p. 790. ubi Heraclea & Panion eundem epiſcopum habent: poſtea tamen ſingulis epiſcopis paruerunt; unde Concilio Conſtantinop. III. p. 500. Ῥηγῖνος ἐπίσκοπος Πανίου τῆς Θρᾴκων χώρας ſcribendo adfuiſſe dicitur.

Ὄρνοι] Frid. Morellus in Conſtantini L. II. Them. 1. Ὀρεινὸς legi poſſe ſuſpicatur *pro oppido montanorum Thraciæ populorum, quos Ὀρεινὺς*

Digitized by Google

[a] ΓΑΝΟΣ, ΚΑΛΛΙΠΟΛΙΣ, ΜΟΡΙΖΟΣ, ΣΙΛΤΙΚΗ, [b] ΣΑΥΑΔΙΑ,

Ἀφρο-

[a] *Γάνος MSS.* [b] *Συνναδία editi, Conſtant. Σαυάδα.*

νὺς Xenophon L. VII. Exped. Cyri vocet. At hujus nominis urbem in Thracia nemo novit; fuiſſet præterea extra Europæ fines in Scythia provincia ob ea, quæ Xenophon L. VII. Exp. Cyr. p. 320. memorat. Ego de *Arzo* & *Tonzo* cogitaveram: ſed cum plura, quæ vix apud alios reperias, in Synecdemo ſint obvia, nihil conſtituerim.

Γάνος] Suidas τὸ πρὸς τῇ Θρᾴκῃ ὄρος ὁ Γάνος. τὰ δὲ Γάνου ὄρη memorat Auctor anonymus de Leone Armeno p. 433. Hinc conjicere licet, urbem *Ganum* ad Propontidem ejusdem nominis monte fuiſſe incinctam, peſſime autem habitam eſſe in Libanii Apol. Demoſthen. tom. I. p. 451., ubi Σέῤῥειον τεῖχος καὶ Δόρισκον, καὶ Μυρτῆνον, καὶ Γάδος, καὶ Σανίδα χώρια· οἷδ᾽ ὑπὲρ τούτων, ὧν οὐδὲ τὰ ὀνόματα ἴσμεν, ἐξανιστάμεθα; ſcripſiſſe Σέῤῥιον, Γάνος & Γανίδα ex Aeſchine, quem imitatur, in Cteſiphont. p. 65. & Valeſio ad Harpocrationis Μύρτωνον cognoſces.

Καλλίπολις] Recentioris ævi Græcos Καλλίου πόλιν appellaſſe, alias animadverſum fuit: cauſſam habuere, quod eam a Callia, Athenienſium duce, conditam fuiſſe exiſtimarent, ut Jo. Cinnamus L. V. C. 3.

Μόριζος] Conſtantinus Μήριζος. Unde Morellus, *Merizus an Meritus? ut Plinius vocat montem Thraciæ, in quo fortean urbs ſita fuit;* quam cum nemo noverit, conjecturæ haud acceſſerim. Rectius huc referuntur ejusdem Plinii L. IV. C. 11. *Moriſeni*, qui Thraciæ partem incoluerint: laudoque Jo. Harduinum, quod in recentata Plinii editione *Morizum* ad eos firmandos advocaverit.

Σιλτικὴ] Conſtantinus Σαλτικὴ. Poſſes ex priore Σιντικὴν, ex poſteriore Βισαλτικὴν formare; niſi regionum ea eſſent cognomina & ultra fines Europæ verſus Macedoniam. Si Σαλτικὴ potior ſit, nam *Biſanthen* in voce latere non apertum eſt, a *Saltibus*, ut pluribus in Synecdemo, nomen venire potuit.

Σαυαδία] Sic malo è MS.; quamquam Σαβαδία verius videtur. Sola, quod reſcire potui, Epheſini Concilii Acta urbis memoriam ſervarunt. Supplicant patribus epiſcopi Europæ p. 790. tom. V. C. G. his verbis: *Vetus mos viget in provinciis Europæ, quod ſinguli epiſcopi duos vel tres ſub ſe habeant epiſcopatus. Unde Heraclea epiſcopus ſub ſe habet Heracleam & Panion: epiſcopus autem Byzes ſub ſe Byzen & Arcadiopolin; Coelenſis vero ſimiliter Coelan & Callipolin: porro epiſcopus Sabſadiae ſub ſe habet Sabſadiam & Aphrodiſiadem.* E quibus pauciſſimos olim in Europa fuiſſe epiſcopos cognoſcimus, & *Sabadiam* Aphrodiſiadi vicinam: nam *Sabſadiam* eandem atque hanc eſſe, nemo addubitaverit. Sita fuit in Thraciæ regione *Sapaica* Σαπαϊκῇ, de qua Ptolemaeus L. III. C. 11., cui a *Sapaeis* id nomen hæſit. Habet Appianus L. IV. B. C. p. 1037. τὰ στενὰ Σαπαίων καὶ Τυρπίλων *anguſtias Sapaeorum & Turpilorum* in Thracia, quas Norbanus & Ceditius occuparint; unde perperam p. 1023. ejusdem libri τὰ στενὰ Τορπίδων καὶ Συλαπαίων iidem inſediſſe feruntur: quamquam ne ſic quidem bona omnia fuerint: ignoti enim plane *Turpili* ſunt, in *Corpilos* ex Plinio & Solino mutandi. *Sapaeos*, ut ad eos redeamus, *Sabos* Σάβους alii vocant, ut Euſtathius in Dionyſ. Perieget. 1069, indidemque *Sabazii* Jovis & Bacchi titulum repetunt: Scholiaſtes in Comici Veſpas ℣. 9. Σαβάζιον δὲ τὸν Διόνυσον οἱ Θρᾷκες καλοῦσι, καὶ Σάβους τοὺς ἱεροὺς αὐτοῦ. A *Sabis* Thracibus, Sabazii ſacerdotibus, σάβη, σαβάζειν, Σαβάζιος formarunt: cumque *Sabadius* non alius ſit (Macrobius L. I. Satur. C. 18. *Item in Thracia eundem haberi Solem atque Liberum accipimus, quem illi Sabadium nuncupantes magnifica religione celebrant*) plane mihi perſuadeo urbem *Sabadiam* aut *Sabasdiam* vero fuiſſe nomine, atque a cultu *Sabazii*, aut viciſſim *Sabazium* ab urbe eo titulo eſſe ornatam. Non deſunt fateor, qui Phrygibus *Sabazium* deberi cenſent; quæ res opinioni nihil nocuerit: Phrygibus enim & Thracibus multa erant communia ſacra, quibus τὰ Σαβάζια Strabo L. X. p. 471. accenſet: ne nunc dicam Phryges è Thracum finibus in Aſiam commigraſſe perhiberi a Strabone & Herodoto L. VII. C. 73. Utcunque ceciderit, digna utique *Sabadia* fuerat, quæ inter epiſcopales

 Euro-

ἈΦΡΟΔΙΣΙΑ, [a]ἌΠΡΟΣ, ΚΟΙΛΙΑ.

β΄. ἘΠΑΡΧΙΑ ῬΟΔΟΠΗΣ [b]ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ Ζ΄.

[a]ΑἸΝΟΣ, ΜΑΞΙΜΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, ΤΡΑΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, [c]ΜΑΡΩΝΕΙΑ, [d]ΤΟΠΕΙΡΟΣ ΝΥΝ ῬΟΥΣΙΟΝ,

NI-

a Ἄπρως *Conſtant.* b Ὑπὸ Κονσιλαρίου *male Conſt.* c *Editi & MSS.* Μαρῶνα. d Τὸ πυρος *vulgo.*

Europæ ſedes in C. a S. Paullo Geogr. S. locum tueretur.

Ἀφροδισία] Ἀφροδισίας præſtat. Vid. Ant. Itin. p 333.

Κοιλία] Κοῖλα oportuerat; quod nomen ex loci natura portus impetravit, prorſus ut τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας, de quibus præter Herodotum L. VIII. C. 13. egregie Dio Chryſoſtom. Orat. VII. p. 100. Erat hic portus circa Seſtum, ut ex Niceta L. V. Rer. Manuel. p. 81. Valeſius ad Ammian. L. XXII. C. 8. docuit, nec longe a Madyto: Anna L. XIV. Alex. p. 429. τοὺς μὲν τοῖς λιμέσι Μαδύτου καὶ Κοίλων προσορμίσας. Atque hoc clarius in Actis Concilii Nicaeni II. indicatur, cum Leonides ἐπίσκοπος Μαδύτου ἤτοι Κόλης p. 351. fuiſſe perhibetur, & p. 571. Μαδύτου ἤδη Ἥραλα' quantumvis enim male portus edatur nomen, Κοίλων enim, niſi & Κοίλης formaverint, ut *Coelam Euboeae* Valerius L. I. C. 8, 11. & *Coelan* Acta Concil. Epheſini, appellari debuerat: licet, inquam, in nomine error ſit, vicinos fuiſſe portus, cum eidem paruerint præſuli, apparet. Ceterum nulla hic habita ratio eſt plurium Europæ urbium; quæ res, niſi falſus ſum, non ſcriptori, ſed amanuenſibus debetur.

Ὑπὸ ἡγεμόνα] Conſtantinus L. II. Them. I. *Conſulari* & hanc mandat, a codice ſuo, plura in hac provincia turbante, deceptus: *Præſidialem* fuiſſe Rhodopen Notit. Imp. Orient. C. 1. oſtendit. Erat quidem *Præſidis nomen generale; eoque & Proconſules & Legati Caeſaris & omnes provincias regentes Præſides appellabantur*, ut in L. I. D. de Offic. Præſid. eſt; valuit tamen uſus, ut provinciis quibusdam *Præſides*, a Conſularibus & Correctoribus diverſi illisque dignatione inferiores, unde & illis in L. 8. C. Th. de Cohort. poſtponuntur, imponerentur: cumque *Conſulares* faſcibus eſſent illuſtres, horum inter inſignia *vexilla præſidialia* L. 4. C. Th. ad L. Jul. de Ambitu & Notkerus Martyrol. prid. Cal. Aug. recenſent, qua de re J. Gothofredus. Quod vero doctiſſimus Diſſert. Chorogr. Ital. Auctor p. xxv. ſcribit, *ſub provincia Rhodope in Synecdemo VII. urbes deſignari, vix autem V. nominari*, id feſtinanti excidiſſe mihi perſuadeo.

Αἶνος] Ab Aenea conditam perhibent; verene an nominis quadam conformatione impulſi, diſputant C. Salmaſius in Solin. p. 114., Henr. Valeſius in Ammian. L. XXII. C. 8. Pier. Valerianus Aeneid. III. 18. Homero ſi litis arbitrium deferatur, *Aenus* Aenea prior erit: inde auxilia ad Trojam mittit Iliad. Δ. 520.; quorſum cum Heſychius reſpexerit in Αἰνόθεν forte, ut poetæ ſcholia, ἀπὸ Αἴνου ſcripſit. Utebantur incolæ cœlo frigidiſſimo, quamobrem Stratonicus ἐν Αἴνῳ, ἔφη τοὺς μὲν ὀκτὼ μῆνας εἶναι ψῦχος, τοὺς δὲ τέτταρας χειμῶνα, *VIII. menſibus Aenios frigore uri dicebat, IV. reliquis hyeme.* Fuit Aenus, ſi non fallunt Acta Concilii Conſtantinopol. II. Rhodopes metropolis: Collarioni enim VIII. p. 240. ſubſcribit Paullus epiſcopus *Aenerum*, Aeniorum oportuerat, *metropolis Rhodopiæ provinciæ.* Noli tamen credere; nam & multæ ibi metropoles recenſentur, de quibus, niſi honorariæ fuerint, meritiſſimo dubites; conſtat etiam aliunde Trajanopolin ceteris hac dignitate præcelluiſſe. Vid. Concil. Chalcedon. tom. VIII. C. G. p. 91.

Μαρώνεια] Hoc ex Conſtantino L. II. Them. 2. præoptavimus: urbem hanc & Maximianopolin Acta Conc. Chalcedon. p. 96. Rhodopæ tribuunt.

Τόπειρος] Recte iterum Conſtantinus. ΟΥΛΠΙΑϹ ΤΟΠΕΙΡΟΥ in Getæ & Juliæ Domnæ numis cognomine ſuperbit. Erat vicina mari, nec longe ab Abderitana civitate diſſociata.

Ru-

Digitized by Google

ΝΙΚΟΠΟΛΙΣ, ΚΕΡΕΟΠΥΡΓΟΣ.

γʹ. ʼΕΠΑΡΧΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ʽΥΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ Εʹ.

ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΙΣ, [a] ΒΕΡΟΗ, ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, ΣΕΒΑΣΤΟΥΠΟΛΙΣ, [b] ΔΙΟΠΟΛΙΣ.

δʹ ʼΕΠΑΡΧΙΑ [c] ʽΕΜΙΜΟΝΤΟΥ ʽΥΠΟ ʽΗΓΕΜΟΝΑ. [d] ΠΟΛΕΙΣ. Εʹ

ʼΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, [e] ʼΑΓΧΙΑΛΟΣ, [f] ΔΕΒΕΛΤΟΣ, [g] ΠΛΩΤΙΝΟΠΟΛΙΣ, ΤΖΟΙΔΗΣ.

εʹ. ʼΕΠΑΡ-

a Βερὸν *editi cum MSS.* b *Abeſt ab editis & Conſtant.* c Κμιμόντυ *Conſtant. quod recte Morellus correxit.* d Πόλεις ἑξ *Conſtant.* e ʼΑχίαλος vulgo. f Διφέρτος *edit. & MSS.* g Πλωτινόπολις *iidem.*

Ruſium, quo deinceps nomine fuit, Anna L. VII. Alexiad. p. 212. habet fluvioque admovet, qui forte *Coſſinites*, de quo ad Itin. A. p. 321.

Νικόπολις] Circa Neſſum amnem fuit: unde Νικόπολις ἡ περὶ Νέσον Ptolemaeo L. III. C. 11., numis ΟΥΛΠ. ΝΙΚΟΠΟΛΙC ΠΡΟC ΝΕCΤΩ, Socrati L. VII. C. 36. Νικόπολις τῆς Θρᾴκης, Thraciæ laxiore ſignificatione. Serior ætas *Chriſtopolin* vocavit, ut ſcholia Coislin. Ptolemaei docent. Hæc itaque eſt, quam Acta S. Germani ſignant C. 2., nec longe Philippis removent. Adde Theophylactum L. I. H. Mauric. C. 7.

Κερεόπυργος] Conſtantinus Κεραμόπυργος· Jo. Harduinus Emend. LVI. in Plinii L. IV. C. 11. cum *Pyrogeris*, quos *Pyrgoceros*, ſeu permutatis ſyllabis, quod eodem recidere ait, *Cereopyrgos* eſſe jubet, componit. Mihi longe ea confidentia. Vellem docuiſſet a *Cereopyrgo* cives gentili nomine *Cereopyrgos* recte appellari. Ego nusquam Cereopyrgum reperire memini, niſi ſi lateat in Κηρεοπύργῳ caſtello, quod in Rhodope Procopius L. IV. Aedif. Juſtin. C. 11. deſcribit.

ʽΥπὸ Κονσουλάριον] *CONSVLARIS PROVINCIAE THRACIAE* eſt in Theſ. p. CCCLXIII. 2. & Notit. Imp. Orient. C. 1.

Βερόη] Pulchre ita Conſtantinus L. II. Them. 1., nec diſſidet Sozomenus L. IV. H. E. C. 11. cum Liberium εἰς Βερόην τῆς Θρᾴκης relegatum tradit. Sebaſtianus Epiſc. τῆς Βεῤῥοίας, Βερόης p. 657. Thraciæ Concil. Chalcedon. p. 624. adfuit. Ut adeo condonari vix poſſit C. a S. Paullo negligentia, qua urbem præteriit; quæ tamen illi cum multis communis eſt. Auguſta Irene, poſtquam prolapſam excitaverat, *Irenopolin* appellavit, Theophane p. 385. auctore. De ſitu ad Itin. A. p. 231. diſputavimus.

Σεβαστόπολις] Hanc adhuc quæro.

Διόπολις] Διόσπολις præſtiterat: famoſus eſt ejus ob impudicitiam epiſcopus Alexander: ὁ ἀπὸ Διὸς πόλεως τῆς Θρᾴκης ὀνόματι ʼΑλέξανδρος Jo. Malalae tom. II. p. 167., ubi, ut quid abs Chilmeado mutaretur, nihil neceſſe fuerat.

ʼΑδριανόπολις] Provinciæ Hæmimontis erat *metropolis*: unde Collat. VIII. Concil. Conſtantinop. p. 240. *Joannes gratia Dei epiſcopus Adrianopolitanorum eminentiorum provinciæ* ſubſcribit, pro *Hæmimontiorum* ſeu *Hæmimonti.*

ʼΑγχίαλος] Recte ita Conſtantinus L. II. Them. 1. & mox Δεβελτὸς, de qua utraque ad Ant. Itin. p. 229. Concilio Epheſino adfuit Athanaſius ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Δεβελτὸν καὶ Σωζόπολιν: quod argumento eſt, uni epiſcopo dicto audientes fuiſſe, quæ forte cauſſa eſt, quare *Sozopolis* hic negligatur: habuit tamen deinceps ſuum ſibi præſulem, nam Πέτρος τῆς Σωζοπολιτῶν πόλεως τῆς ʽΑιμιμοντίων ἐπαρχίας Conc. Conſtantinop. III. p. 507. interfuit.

Τζοίδης] Conſtantinus Τζόϊδος, ubi Morellus, *manditum: numquid Tzurulum vel Zurulum Thraciæ?* male; nam *Zurulum* provinciæ

 Euro-

ε'. ἘΠΑΡΧΙΑ ΜΥΣΙΑΣ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ Ζ'.

ΜΑΡΚΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, ῞ΟΔΥΣΣΟΣ, ΔΟΡΟΣΤΟΛΟΣ, ΝΙΚΟΠΟΛΙΣ, ΝΟΒΑΙ, ἈΠΠΙΑΡΙΑ, ῞ΕΒΡΑΙΤΤΟΣ.

ϛ'. ἘΠΑΡΧΙΑ [a] ΣΚΥΘΙΑΣ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ ΙΕ'.

ΤΟ-

a *Μυσίας ὑφ' ἡγεμόνα πόλεις ιδ'. Conſtantin., urbibus Myſia præteritis.*

Europæ fuit, Heraclea non longe ſeparatum, de quo abunde ad Ant. & Hieroſ. Itin.; *Tzoides* mutari non debet; eſt in alia Notitia Jac: Goari p. 378. ὁ *Τζοιδῶν* epiſcopus: habet præterea Procopius L. IV. Fabr. Juſtin. C. 11. caſtellum Τζυείδων.

Μαρκιανόπολις] Provinciæ Moeſiæ II. hæc metropolis fuit & Præſidis ſedes: hinc in Severi Alexandri numo ΗΓ. Μ. ΤΕΡΕΒΕΝΤΙΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ, i. e. ἡγεμόνος Μάρκου Τερεβεντίνου, *Præſide Marco Terebentino.* Bulgari *Preſlaw* Περσθλάβαν vocarunt, egregie deſcriptam ab Anna L. VII. Alexiad. p. 194; quæ tamen cum *μεγάλην πόλιν* vero olim nomine ſuiſſe arbitratur, a recto tramite receſſit. Adde Nicetam L. I. Annal Iſac. p. 185.

῞Οδυσσος] Imo ῞Οδησσος. Facit tamen cum noſtro Procopius L. IV. Aedif. Juſtin. C. 11., & Theophanes Chorogr. p. 190., qui ceteroqui Ὀδυσσόπολιν appellare conſuevit, ut p. 137. & *Varnam* illi vicinam ait p. 298.

Δορόσολος] Theodoretus in Thracia locat, uſu vocis latiore: ἐν Δοροςόλῳ, inquit, πόλις δὲ αὕτη τῆς Θρᾴκης ἐπίσημος. Vid Joſ. Scaligerum in Euſeb. n. MMCCCLXXVIII., & Itin. Ant. p. 223.

Νικόπολις] Jornandes Rer. Get. C. 18. *Nicopolim accedit, quæ juxta Iatrum flumen eſt conſtituta notiſſima: quoniam devictis Sarmatis Trajanus eam fabricavit, & appellavit Victoriæ civitatem.* Ad quæ Jo. Harduinus in Numis Antiq. Illuſt., *Ex his Jornandis verbis non uno loco Theſaurum ſuum Ortelius Iatro amne locupletat; cum Iſtrum legi oportere nemo inficiari poſſit, qui numos veteres vel obiter viderit, cujusmodi ſunt*, ΝΙΚΟΠΟΛ. ΠΡΟϹ ΙϹΤ. & ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡ. ΙϹΤΡΩ; quem ſi audiveris, *Iatrus* poſthæc nullus erit: verum cave faxis: τὸν λεγόμενον Ἰατρὸν ποταμὸν memorat Theophylactus L. VII. H. M. C. 14., è quo & appoſitæ urbi *Iatri* nomen venit, de qua ad Anton. Itin. p. 222. Erat *Nicopolis* ad confluentes Iſtri & Iatri, recteque in numis priori adſtruitur.

Νοβαί] Binæ erant in hac vicinia *Novæ:* alteræ *Cuppis* vicinæ, quas τὰς ἄνω Νοβὰς Theophylactus L. VII. H. M. C. 7. vocat; alteræ Appiariæ propiores, *Novenſis Moeſiæ civitatis* nomine Marcellino Comiti notæ. De his Ant. I. p. 221.

῞Εβραιττος] Rectius ῎Αβριττος, ut Procopio fine L. IV. de Aedif. dicitur: Jornandi *Abritus, Moeſiae civitas* in Ambroſiano MS., ut diximus alias. Famoſa urbs eſt Decii Imp. cæde, paſſim male ſcripta, ſicuti exemplis prolatis Ill. Scaliger in Euſeb. n. MMCCLXVII. patefecit. Sita fuit inter Odeſſum & Meſembriam, diciturque in Tabula Peutingerorum *Erito.* Falluntur itaque, qui Decium ad Tanain periiſſe, quemadmodum Zoſimus, aut trans Danubium, uti Victor, perhibent.

Ἐπαρχία Σκυθίας] Hæc poſtrema eſt quatuor Thraciae provinciarum, quæ *Præſidibus* ſuberant, ut Notit. Imp. Orient. C. 1. docet. Athanaſio variis locis Σισκία dicitur Apol. contra Arianos p. 123., 155., & Hiſtor. Arian. ad Monach. p. 360.; quibus cum provincias enumerat, quarum epiſcopi aut Sardicenſi Synodo adfuerunt, aut cauſſæ ſuæ patrocinabantur, non dubitem, quin Σκυθίαν voluerit: neque enim *Siſcia* ejus ætate provinciæ nomen erat, ſed Pannoniæ, quam Athanaſius ibidem reliquis accenſet provinciis, oppidum. In Procopio errore turpi ex *Scythia* caſtellum condiderunt pariterque ex *Myſia* fine L. IV. de Fabr. Enumerat egregius ſcriptor urbes & caſtella, quæ Juſtinianus aut inſtauraverit aut novis operi-

ΤΟΜΙΣ, [a] ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΛΙΣ, ῎ΑΚΡΑΙ, [b] ΚΑΛΛΑΤΙΣ, ῎ΙΣΤΡΟΣ, [c] ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑΝΑ, [d] ΖΕΛΔΕΠΑ, ΤΡΟΠΑΙΟΣ, ᾽ΑΞΙΟΥΠΟΛΙΣ, [e] ΚΑΠΙΔΑΒΑ, [f] ΚΑΡΣΟΣ, ΤΡΟΣΜΙΣ, [g] ΝΟΒΙΟΔΟΥΝΟΣ, ῎ΑΙΓΙΣΣΟΣ, ῾ΑΛΜΥΡΙΣ.

ζ΄. ᾽ΕΠΑΡ-

a Διονυσόπολις *vulgati.* b Καλλατὶς *edit.*, *MSS.* Καλάτης. c *Non eſt in Conſtant.* d Ζέδιλπα. *edit.*, *Conſtantin.* Ζόλπα. e Καπιδάβα *edit.* f Κάρπος *Conſtant.*, *qui & mox* Τρωσμίς. g Νοβιοδοῦνος *vulgo &* ῎Αγισσος.

operibus exornarit, cumque de Europa & Rhodope dixiſſet, παρὰ τὸν ποταμὸν ῎Ιστρον, Μυσίας, ῾Ερμολίου, additisque xxx. aliis, pergit, Σκυθίας, Γεράνια κ. λ.: hinc *Myſiam* urbem & *Scythiam* fecere; cum tamen aliud nihil velit, quam Myſiæ ad Iſtrum & Scythiæ ad eundem eas eſſe urbes & caſtella.

Τόμις] Scythiæ erat metropolis, cujus Epiſcopi curæ omnes provinciæ urbes erant commiſſæ: quam in rem egregia ſunt Sozomeni L. VI. H. E. C. 21. verba; quæ, quod Prolegomenis ſint intexta, prætereo. Id addo, Jo. Damaſcenum Parallel. p. 781. ex Theotimo τῆς Σκυθοπόλεως epiſcopo verba quædam excerpſiſſe: qui cum Tomitanus fuerit, teſte Sozomeno L. VII. H. E. C. 25., maluiſſe Mich. Le Quien τῆς Σκυθίας. Potuiſſet minore molimine τῆς Σκυθῶν πόλεως.

Διονυσόπολις] Ita & recte Conſtantinus L. II. Themat. 1.; Theophanes Chronogr. p. 190. Διονυσόπολιν, ut editus & MSS. Synecdemus, probat.

῎Ακραι] Eo nomine urbem in hoc tractu requiro. Fuit quidem *Promontorium Tiriſtris*, ἄκρα Τιριστρία Ptolemaeo, cum ejusdem ferme nominis oppido; nec dixero tamen id intelligi. An ῎Ακρα τῆς Σκυθίας apud Stephanum?

Καλλατὶς] Hoc ex Conſtantino præſtat. De urbe & aliis hujus oræ Anton. Itin. p. 227.

῎Ιστρος] Jul. Capitolinus in Maximo & Balbino C. 6. *Sub his pugnatum a Carpis contra Moeſos fuit & Scythici belli principium, & Hiſtriæ excidium eo tempore: ut autem Dexippus dicit, Hiſtriæ civitatis.* Fuit ſine dubio in Dexippo ῎Ιστρου πόλεως, quemadmodum in MS. Ptolemaei Coisliniano; quam urbem Capitolinus cum non recordaretur, de *Hiſtria*, longiſſimo terrarum intervallo a Moeſis & Carpis, Iſtri fluvii, ut, Zoſimus L. I. C. 31. docet, accolis, remota cogitare cœpit, occaſionemque Ortelio atque aliis, ut *Hiſtricam civitatem*, ab Iſtro diſtinctam, memorarent, præbuit.

Κωνσταντίανα] Videtur eſſe *CONSTANTIANA DAPHNE*, quam è numo Conſtantini egregie illuſtravit Henr. Valeſius in Ammian. L. XXVII. C. 5.; obeſt tamen ſuſpicioni Procopius L. IV. Fabr. Juſtin. C. 7., eam in Moeſia II. collocans. An ergo ex ſuperiore in hanc provinciam migravit? Conſtantinus certe L. II. Them. 1., ubi reliquas excerpſit, hanc præteriit, XIV. tantum urbes provinciæ tribuens. Utique aut hoc, aut ſimili nomine aliam in Scythia fuiſſe, dicendum erit: tumque Procopius auxilio arceſſatur, in Scythia *Conſtantianam* L. IV. Fabr. Juſt. C. ult. ponens.

Σέλδεπα] Hoc recepimus, quoniam propius a vero abeſt: Σάλδαπα Procopio L. IV. Aedif. Juſt. C. 11., Σαλταπάδα in Excerpt. Theophylacti apud Labbeum p. 178., ſed male, ut ex L. I. Hiſt. Mauric. C. 8. cognoſces.

Τρόπαιος] Frid. Morellus de *Topiro Doberoque* cogitavit, quarum utraque citra hujus provinciæ fines fuit. Credo a *tropæo*, de victis hoſtibus poſito, loci nomen eſſet quamquam eum huc usque fruſtra quæſivi. De *Axiopoli* ad Itin. A. p. 224.

Καπίδαβα] Sic præſtat è MSS. & Conſtantino ob Itin A. conſenſum. Morellus cum *Comidava* Ptolemaei L. III. C. 8. eadem cenſet, Daciam Ptolemaei cum Scythia confundit.

Κάρσος] Κάρπος male Conſtantinus. Vid. Itin. A. p. 224. & ſeq., ubi & hæ urbes recenſentur.

῾Αλμυρὶς] Vita S. Epicteti & Aſtionis C. 6. *In Scytharum fines ingreſſi in Almyridenſem civitatem devenerunt.* Si Morello credis, non alia *Halmyris* eſt ac *Salmydeſſus*, neque in dubium vocari poſſe putat: & tamen falſiſſimum eſt: Halmyris in ultima fuit Scythia Procopio L. IV. Aedif. Juſtinian. C. 7. auctore, proxima Iſtro fluvio; Salmydeſſus vero ſive Halmydeſſus vaſtiſſimo terrarum tractu inde diſſocia-

ζ'. ἘΠΑΡΧΙΑ [a] ἸΛΛΥΡΙΚΟΥ. ά. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ [b] λβ'

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΠΕΛΛΗ, ἝΥΡΩΠΟΣ, [c] ΔΙΟΝ, [d] ΒΕΡΡΟΙΑ, ἘΟΡΔΑΙΑ, ἜΔΕΣΣΑ, [e] ΚΕΛΛΗ, ἈΛΜΩΠΙΑ, [f] ΛΑΡΙΣΣΑ, ἩΡΑ-

a Ἰλλυρικὴ *vulgo, alterum è MSS. eſt.* b λά. *Conſt.* c Δίος *Edit.* & *Conſt.* d Βεῤῥοία *vulgo &* Ἐορδία. e Κόλλη *Ed. &* Ἀλμωπία, *Conſtant.* Ἀλμωπία. f *Non eſt in Conſtant.*

ſociata & Ponto in Aſtica regione ſive Rhodope provincia appoſita. Vid. Arriani Periplum circa finem.

Ἐπαρχία Ἰλλυρικῆ] Hæc & ſequentes provinciæ Præfecto Prætorio Illyrici ſuberant: complectebatur enim Illyricum Orientale Macedoniam I., ſecundam quæ & Salutaris, Theſſaliam, Achaiam, Cretam, Epirum veterem & novam, Daciam mediterraneam & ripenſem, Dardaniam & Prævalim, quemadmodum Notit. Imp. Orient. C. 1. & 24. docet. Additur ab Hierocle Pannonia, quod eam nuper Juſtinianus, ut in Novel. XI. eſt, reciperarat.

Θεσσαλονίκη] Erat Theſſalonice metropolis & caput provinciarum, quæ ſub diſpoſitione Præfecti Prætorio Illyrici erant: Theodoretus L. V. H. E. C. 17. Θεσσαλονίκη πόλις ἐστὶ μεγίστη καὶ πολυάνθρωπος, ἐν μὲν τῷ Μακεδόνων ἔθνει τελοῦσα, ἡγεμὼν δὲ καὶ Θετταλίας καὶ Ἀχαΐας, καὶ μέντοι καὶ ἄλλων παμπόλλων ἐθνῶν, ὅσα τὸν Ἰλλυριῶν τὸν ὕπαρχον ἡγεμόνα ἔχει. *Theſſalonica civitas eſt ampla & incolarum multitudine abundans, ſita quidem in Macedonum provincia, ſed quæ caput eſt Theſſaliæ & Achaiæ, & aliarum plurium provinciarum, quæ ſunt ſub adminiſtratione Præfecti Prætorio Illyrici.* Vide Henr. Valeſium ad Socratem L. V. H. E. C. 11. & P. de Marca Diſſert. de Primatib. C. 37. &c.

Ἔυρωπος] Duæ ſont hoc nomine in Macedonia civitates, altera in Almopiis, altera ad Axium flumen: utraque ex Ptolemaeo & Plinio notiſſima eſt. Mox Δῖον præſtiterit.

Βεῤῥοία] Sic Conſtantinus L. II. Them. 2., qoa de re dictum alias eſt.

Ἐορδαία] Hoc ut verius ob Polybium L. XVII. C. 19. elegi. Vulgo Ἐορδία, Conſtantino Ἐορδαῖοι. Regionis eſt Macedonicæ nomen, non urbis: nam Jo. Harduinus ad Plinii L. IV. C. 10. *Eordeam* urbem ex Livio memorans a vero aberravit. Vide modo præſtantiſſimi ſcriptoris L. XXXI. C. 39. 40. & L. XLII. C. 53., & nihil dubitabis. Ἐορδία Thucydidi L. II. C. 99.

Κέλλη] Placet hoc præter MSS. Conſtantino Imp.; neque ego pro rejiculo habuerim ob *Cellas* Itin. H. p. 606.

Ἀλμωπία] Bene ita correxit Harduinus in Plinii L. IV. C. 10. Regionis nomen eſt, cujus incolæ Ἀλμωπες Thucydidi L. II. C. 99.

Λάρισσα] Exulare hanc ex Conſtantino L. II. Them. 2., ubi Hierocles exſcribitur, monuit L. Holſteinius: forte non male; neque enim inter Lariſſas, quas Scholiaſtes Apollonii Rhodii L. I. 40. & Stephanus enumerant, ulla eſt, quæ ad Macedoniam hanc referri poſſit; niſi ſi ea fuerit, quam hic in Oſſa collocat.

Ἡράκλεια Λάκκυ] Hoc Conſtantinus, Λαόκυ MSS. præferunt: utrum verios ſit, non temere dixero. Tamen ecquid inde exſcolpi poſſit quæramus. Intelligendam eſſe *Heracleam Pelagoniæ*, Concil. Conſtantinop. II. oſtendit: ſubſcribit enim Collat. VIII. p. 238. *Benignus Heracleotanæ civitatis, quæ eſt I. Macedoniæ, epiſcopus, vicem agens Eliae Archiepiſcopi Theſſalonicenſium civitatis*; qui Collat. I. *Benignus Heracleae Pelagoniae* dicitur. Nihil Heraclea hæc diſcrepat ab illa, quam Ptolemaeus L. III. C. 13. in *Lynceſtide* ponit; ſita quippe in utriusque regionis finibus: quæ cauſſa eſt, cur Noriſius Diſſert. de Synodo V., & ego nimis illi credulus ad Ant. Itin. p. 319., ex Actis Conc. Chalcedon. p. 98. *Dionyſium Epiſcopum Heracleae Lynceſtidum* huic urbi impoſuerit, in eum errorem Latina Concilii verſione impolſus; neque enim is Heracleae Macedoniae I., cui Chalcedon. Concil. tempore Quintillus præerat, ex Actis notiſſimus, præſul fuit, ſed Heracleae Latmi in Caria, ut Græca inibi & p. 667. indicant. Jam cum Heraclea hæc ΛΥΝΚΗΣΤΙΔΟΣ diceretur & *Pelagonia* regio ab Hierocle Macedoniae II. contribuatur, fortaſſe ΛΑΚΚΟΥ titulum inde librarii, cum in mendo vocabu-

ἩΡΑΚΛΕΙΑ ΛΑΚΚΟΥ, [a] ἈΝΤΑΓΝΙΑ ΓΕΜΙΝΔΟΥ, ΝΙΚΕΔΗΣ, ΔΙΟΒΟΡΟΣ, [b] ἸΔΟΜΕΝΗ, ΒΡΑΓΙΛΟΣ, [c] ΤΡΙΜΟΥΛΑ, ΠΑΡΘΙΚΟΠΟΛΙΣ, ἩΡΑΚΛΕΙΑ ΣΤΡΥΜΝΟΥ, ΣΕΡΡΑΙ,

ΦΙ-

[a] *Ἀγζανια, Γέμινδος in Them. Conſtant. pariterque Διόβυρος.* [b] *Ἡδομένη idem.* [c] *Πρίμυλα MSS., Πρέβασα Conſt.*

cabulum eſſet, nobis reliquerunt, ut multa alia.

Ἀνζαγνία Γεμίνδου] Conſtantinus Ἀνζανία, Γέμινδος· quibus ego nominibus in Macedonia urbes legiſſe non recordor. Videndum eſt, an Ἀντιγόνεια Μυγδονίας, de qua Plinius, Ptolemaeus, Stephanus atque alii, huic originem dederit.

Νικέδης] *Nicetam* Thraciæ urbem ex L. XXIV. Hiſt. Miſcel. Abr. Ortelius Theſauro inſeruit: eam, ſi bonæ fidei eſſet, huc arceſſerem. Verba ſunt: *Tunc Anchialum & Beroen dimittentes Chriſtiani fugerunt, nemine perſequente, Nicetamque & Probati caſtrum & alia quædam præſidia.* Quo minus tamen Anaſtaſio fidam, Theophanes, quem exſcripſit, facit Chronograph p 420. Τότε καὶ Ἀγχίαλον καὶ Βερόην ἀφέντες Χριστιανοὶ, ἔφυγον, μηδενὸς διώκοντος, Νικαίαν τε καὶ τὸ Προβάτου κάστρον, καὶ ἄλλα τινὰ ὀχυρώματα. unde *Nicaeam*, Thraciæ epiſcopo ſubditam, ut Concil. Nicaen. II. p. 590. monſtrat, urbem, vertere debuit, & fortaſſe etiam ſcripſit. Sunt enim in Hiſtoria ea urbium tituli paſſim corruptiſſimi, levi opera, ſi Theophanes in conſilium mittatur, refingendi, & ſæpe maximo hujus commodo; velut cum ibidem memorat, ἐξῆλθεν Μιχαὴλ κατὰ Βουλγάρων συνεξελθούσης αὐτῷ καὶ Προκοπίας ἕως Τζουλοῦ. ubi Τζουρουλοῦ, de quo Ant. Itin. p. 139., fuiſſe, Anaſtaſius teſtabitur, vertens: *egreſſus eſt Imperator Michael contra Bulgares & cum eo ſimul Procopia usque Zerulum.* Atque hoc obiter. *Nicedem* inveniri poſſe, niſi opem meliores manu exarati codices ferant, deſpero.

Διόβορος] Verum eſſe Δόβηρος in Plinii L. IV. C. 10. Harduinus monuit: ejus epiſcopus Chalcedonenſi Synodo adſuit, perperamque p. 317. ἐπίσκοπος Δουβήρου Μακεδονίας πρώτης nuncupatur, rectius p. 671.

Ἰδομένη] Non aliter Ptolemaeo dicitur. Thucydidi L. II. C. 100. Εἰδομένη, è quo pariter videas, *Dobero* haud longe afuiſſe: Tabulæ *Idomenia*, M. P. XXXV. a Stobis, & LIII. a Theſſalonica. Forte ab Idomeneo Cretenſi & Homeri verſibus celebrato id urbi nomen eſt. Vid. Iſ. Voſſium in Catullum p. 210.

Βράγυλος] Probant hoc MSS., editi Δράγυλος, Conſtantinus Βρέγυλος: è quibus, niſi Ἄργιλος ſit, de qua non longe a Strymone atque Amphipoli remota Thucydides L. IV. C. 103., nihil expedio.

Τρίμυλα] MSS. Πρίμυλα, quod nomen L. Holſteinio ad Geogr. S. Car. a S. Paullo verius videtur propter *Timotheum Primopolis epiſcopum*, qui Concil. Conſtantinop. ſub Flaviano ſcribendo adfuit: at nihil ille juvat, ſiquidem *Primopoleos* in Pamphylia τῆς Πριμουπόλεως τῆς Παμφυλίας, ut p. 127. Conc. Chalcedon.; ubi Acta Synodi Conſtantinop. repetuntur, præſul fuit. Viderint alii, lateatne in voce Ptolemaei Τρίπολες in Sentica, illis, quæ mox ſequentur, vicina.

Παρθικόπολις] Ptolemaeo Παροικόπολις librariorum peccato, ΠΑΡΘΙΚΟΠΟΛΙΝ in ΠΑΡΟΙΚΟΠΟΛΙΝ mutantium; quem eundem errorem in Longaevis Phlegontis Tralliani C. I. tererraverunt: Ἀιδέσιος Δίζα Παροικοπόλεως Μακεδών· Βίθυς Διζάσου Παροικοπόλεως τῶν Μακεδόνων· Ζουκεδίεσθης Μουκίου Παροικοπολίτης Μακεδών· Verum eſſe urbis, quod Hierocles offert, cognomen, non tantum *Jonas a Macedonia de Parthicopoli*, quem alibi ex Hilarii fragmentis produximus, pateſacit, ſed Joannes Παρθικοπόλεως, qui Concil. Chalcedonenſi p. 100. & 671. ſubſcripſit, licet prave Παρθενικοπόλεως epiſcopus p. 566. appelletur.

Ἡράκλεια Στρυμνοῦ] Imo Στρύμονος. *Sentica* intelligitur, illi fluvio vicina.

Σέῤῥαι] Jo. Harduinus in Plinii L. IV. C. 10. Δέῤῥαι corrigit, quo ejus ſcriptoris *Derrha* eſſe queat; cui emendationi *Maximianus epiſcopus Derrhenſis civitatis Macedoniæ* ex Concil. Chalcedon. p. 387. faveret, niſi Σεῤῥῶν & Σεῤῥαίων πρώτης Μακεδονίας p. 100. & 317. vocaretur, & aliunde *Serras* bene habere conſtaret. De ſitu alia lis eſt: L. Holſteinio ſi accredis, *Serra* & *Philippi* nominibus duntaxat diſtinctæ fuere: *Fuit dein*, inquit ad Geogr. S. Car. a S. Paullo

de

Digitized by Google

[a] ΦΙΛΙΠΠΟΙ, ʼΑΜΦΙΠΟΛΙΣ, ʼΑΠΟΛΛΩΝΙΑ, ΝΕΑΠΟΛΙΣ, ΑΚΑΝΘΟΣ, [b] ΒΕΡΓΗ, ʺΑΡΑΥΡΟΣ, [c] ΚΛΙΜΑ ΜΕΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ʼΑΚΟΝΤΙΣΜΑ, ΝΗΣΟΣ ΘΑΣΟΣ, ΝΗΣΟΣ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ.

ή. ʼΕΠΑΡ-

[a] *Φιλίππους & ʼΑμφίπους ed. perperam.* [b] *Conſt.* Βέρπη. [c] *Κλῆμα Μυστικὸν edit.*

de Philippis, *metropolis Macedoniæ Thraciæ ſive II. quæ & Salutaris, Serra poſtea dicta, ut & hoc tempore, unde Nicetas ὁ Σεῤῥῶν.* At enim non in Chalcedonenſis tantum Concilii Actis *Serrenſis* & *Philippenſis* epiſcopi perpetuo diſlociantur, ſed & Notitiis Eccleſiaſticis: ut ſatis ea viri egregii verba mirari non poſſim. Abr. Ortelio Serræ *ad Tempe pertinere videntur circa Lariſſam Berrhoeamque*; cui opinioni fortean originem Nicetas Choniates in Reb. Balduini p. 295. præbuit: Καὶ τὰς πόλεις, inquit, μέτεισιν, ὅσαι τε περὶ Σέῤῥας πεφυτεύκασιν, καὶ τοῖς ὅροις τῆς Βεῤῥοίας προσοικοῦσι, καὶ ὅσαι περὶ τὰ Τέμπη τῆς Θετταλῶν περιγράφονται quæ tamen eum non poterunt firmare ſitum; ſiquidem *Serra*, *Berrhoea* & *Tempe* ut diverſiſſimæ poſitionis loca memorantur. Putavero circa Strymonem fuiſſe, eaque propter τὰ περὶ Σέῤῥας καὶ Στρύμονα χωρία Nicetam Rer. Alexii Angeli L. II. p. 241. conjungere, & Nicephorum Gregor. L. IX. C. 6. Thraciam inter & Theſſalonicam, atque Annam L. IX. Alex. p. 255. haud multum a Chriſtopoli ponere.

Φίλιπποι] Verius ita & mox ʼΑμφίπολις codex Conſtantini L. II. Them. 1. & 2.

ʼΑπολλωνία] Sita erat in Chalcidice, quam & Olynthum cum XXXII. aliis urbibus Philippum evertiſſe Demoſthenes Philipp. III. p. 68. & Suidas in Κάρανος docent. Atque huc ſæpe Rhetores reſpiciunt, ut Ariſtides tom. II. p. 225. & Libanius tom. I p. 106. ʼΟλυνθίοις ἀφίει τὸ χωρίον, ὡς φιλόδωρος· Καὶ μικρὸν ὕστερον ἀπώλεσεν ʼΟλύνθιοι μᾶλλον δὲ Χαλκιδεῖς, δύο καὶ τριάκοντα πόλεις· ſive potius καὶ δύο κ. λ., ut ex ejusdem Apolog. Demoſthen. p. 451. compertum eſt.

Βέργη] Male Conſtantinus Βέρπη. Vide Stephan.

ʺΑραυρος] Conſtantino ʺΑραυλος; fortaſſe ʺΑρυλος Ptolemaei eſt in Biſaltarum regione.

Κλίμα Μεστικὸν] Frid. Morellum Νεστικὸν emendantem recte coarguit Schurzfleiſchius Notit. Bibl. Vinar. p. 71., quamquam urbem imprudenter arbitratus. Thraciæ fluvium Neſtum numi ΜΕΣΤΟΝ & MSS. Solini & Plinii, teſte Salmaſio in Solin. p. 112., appellitant. Κλίμα tractum regionis, more Græcis recentioribus conſueto, notat, unde Κλιματάρχαι regionum præpoſiti apud Theophylactum L. III. M. C. 9; qui cum Arabibus haud ſecus atque Hierocles ſit prior, eorumque Geographica non videatur tractaſſe, non acceſſerim Cangio *Climatis* eum uſum ab Arabibus derivanti: præſertim cum Divinus Paullus Galat. I, 21. εἰς κλίματα τῆς Συρίας καὶ Κιλικίας & II. Corinth. XI, 10. κλίμασι τῆς Ἀχαΐας, & præter eum plures alii dixerint. Nata haud dubie illa voci ſignificatio eſt, quod Geographi *Climata* cœli inclinationes & ſubjectas terræ regiones nuncuparent. Itaque *Clima Meſticon* nihil erit aliud, ac regio illi fluvio vicina, qua de Livius L. XLV. C. 29. *Acontiſma* alibi tetigimus.

Στόλοι] Στόβοι oportuerat; eſtque vetus hoc peccatum, jam ante Conſtantini Porphyrogennetæ ætatem admiſſum. *Stobi* Macedoniæ II., ſive Salutaris, ut Notitiæ Imp. Orient. dicitur, metropolis erat: unde primam & præcipuam Macedoniæ urbem πρώτην τῆς Μακεδονίας πόλιν τὰς Στόβους, quemadmodum egregie L. Holſteinius in Stephan. correxit, Malchus in Excerpt. Hoeſch. p. 61. appellat.

ʺΑργος] *Argos Pelasgicum* intelligi putabam, cujus Homerus & vetus apud Hephæſtionem Enchirid. p. 33. poëta meminit; quod tamen cum in Theſſalia fuerit, rectius hinc aberit. Sit itaque *Argos Oreſticum*: nam *Oreſtias* ſive Oreſtis, in qua illud Argos, pariter ac Pelagonia ſuperiori Macedoniæ erant contributæ, teſte Strabone L. VII. p. 326. Licet autem Pelasgicum Argos in urbium Macedonicarum cenſum venire haud poſſit, cur opem veteri Hephæſtionis poëtæ, qua indigere cœpit, negabimus?

Χαῖρ᾽ ὦ χρυσόκερως, ait, βαβάκτα Γάλλων,
Πᾶν Πελασγικὸν ʺΑργος ἐμβατεύων.

Ita in nupera editione hos verſus vir Cl. diſtinxit,

η'. ἘΠΑΡΧΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ [a] β' ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ.

ΠΟΛΕΙΣ η'.

ΣΤΟΛΟΙ, ΑΡΓΟΣ, ἘΥΣΤΡΑΙΟΝ, ΠΕΛΑΓΟΝΙΑ, ΒΑΡΓΑΛΑ, [b] ΚΕΛΛΙΝΙΔΙΟΝ, ἉΡΜΟΝΙΑ, ΖΑΠΑΡΑ.

θ'. ἘΠΑΡ-

a *Deeſt Conſt.* b Κελενίδιον *vulgo.*

xit, inſuper adſcribens: *Illud* πᾶν *non poteſt pendere ab* ἰμβατεύειν: *nam ſic ineptum eſſet. Sequebantur igitur alia, cum quibus apte cohærere poterat: totum Argos Pelasgicon, ſimulac intraveris, lætitia afficis & exultare facis ſibi: hæc aut ſimile quid dixerint Græca: Et ſic punctum poſt* Γάλλων *etiam appoſitiſſimum eſt.* Quæ ego dicta nollem. Dediſſe has turbas *Pan* in verſibus reconditus videtur, ſatis ceteroqui ex titulis conſpiciendus: ipſum illud ἰμβατεύειν eum requirebat; quid enim poetis magis familiare, quam de locis numini ſacratis id uſurpare? Aeſchylus Perſis p. 146.

Νῆσός τις ἐςὶ πρόσθε Σαλαμῖνος τόπων,
Βαιὰ, δύσορμος ναυσὶν, ἣν φιλόχορος
Πὰν ἐμβατεύει. ———

Quibus Tragici verſibus alios ex Sophocle & Euripide præſtans eruditione juvenis Georg. D'Arnaud Animadverſ. C. 34. appoſuit. Ariſtides tom. II. p. 307. οἱ Μουσῶν καὶ Χαρίτων χοροὶ οἱ δι' αἰῶνος τὴν πόλιν ἐμβατεύοντες· Libanius Antioch. p. 350. ὡς ὁ θεὸς ἐμβατεῦ τὸν τόπον, ſive potius, ἐμβατεύοι· Euripides apud Dionyſium de Compoſit. Verbor. p. 256. Edit. Londin.

——— Ὅστε πύργον Ἀργολῶν ὀρχουμένων
Ἐπεμβατεύεις· ———

Igitur diſtinctione non eſt prior a poſteriore verſu diſſociandus: cumque βαβάκτα Γάλλων minus commode *Pan* nuncupetur, præferri oportuerat, quod in MS. Florentino Iſ. Voſſius in Catul. p. 163. legit, βαβάκτα κῶλον. & tanto quidem magis, quoniam Etymologus non aliter verſum hunc Cratini, non, ut D. Heinſius in Silii L. XIII. 329., quamquam κῶλον adprobans, Diphili, ſcriptum invenerit. Κῶλον autem cum idem ſit ac ϑηριὼς εἰς τὴν συνουσίαν, quin de capripede Deo veriſſime pronuntietur, nemo dubitaverit. Atque hoc obiter; nam Cratini *Pelasgicum Argos* quodnam ſit, neque enim Theſſalicum videtur, Ti. Hemſterhuſius propediem nos docebit.

Ἐυσραῖον] Non aliter Conſtantinus. Rectum eſſe Ἄιστραιον Ptolemaeus & *Aeſtraenſes* Plinii L. IV. C. 10. oſtendunt.

Πελαγονία] Non urbis, quod olim opinabar, ſed regionis eſt nomen. Fuit utique eo nomine oppidum, ſed ab Heraclea Pelagoniae, quam in Macedonia I. vidimus, non diverſum. Regionis Strabo, Plinius, Ptolemaeus atque alii meminerunt.

Βάργαλα] Non alia videtur ac Livii L. XXIX. C. 12. *Bargulum*, fortaſſe hinc adjuvandum: conſpirant enim in urbis nomine MSS., nec aliud Δαρδάνιος Βαργάλων, qui Concil. Chalcedonenſi p. 402. ſubſcripſit, requirit: appellatur quidem p. 100. epiſcopus Βαργάλων & p. 671. Παρλαῶ, ſed quisque videt ex noſtro ea eſſe depravata; præſertim cum vetuſta verſio *Dardanium epiſcopum Bargalae* poſteriore loco præferat. Peccavit ergo C. a S. Paullo tum quod huic urbi inter Macedonicas locum negaverit, tum præterea quod Dardanium Bargyliae, Cariae urbi, præſulem, quem Joannes pars ejusdem Concilii ejusdemque oppidi epiſcopus non poterit ferre, dederit.

Κελλινίδιον] Hoc ex Conſtantino præoptavi, licet veriſſimum eſſe pro comperto non habeam: imo vero *Celetrum* eſſe, quod in Oreſtide regione Livius L. XXXI. C. 40. deſcribit, crediderо.

Ἁρμονία] Nusquam hanc legere memini: eſt in Illyrico τύμβος Ἁρμονίης apud Dionyſium Perieges. ℣. 391. & alios, eujus tamen hic ratio eſſe nequit. Videtur ab eadem *Harmonia* hoc ſive oppidum ſeu caſtellum id nominis accepiſſe.

Ζάπαρα] Huic urbi epiſcopus fuit Sabinianus, quem Concil. Conſtantinopolitanum II. Collat. 2. p. 28. *Zaparena civitatis Illyricianæ diœceſis*, ut L. Holſteinius dudum monuit, appellat. Eodem pertinere diceres Cyriacum epiſcopum Ζυπάρων ex Actis Concil. Nicaeni II. p. 349, niſi Drizuparorum Δριζυπάρων urbi præfuiſſe ex p. 588. liqueret.

θʹ. ΈΠΑΡΧΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ῾ΥΠΟ ῾ΗΓΕΜΟΝΑ.

[a] ΠΟΛΕΙΣ ιζʹ.

ΛΑΡΙΣΣΑ, ΔΗΜΗΤΡΙΑΣ, ΘΗΒΑΙ, [b] ἘΧΙΝΑΙΟΣ, ΛΑΜΙΑ, [c] ΥΠΑΤΑ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, [d] ΤΡΙΚΚΗ, ΓΟΜΦΟΙ, [e] ΚΑΙΣΑΡΕΙΑ, ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, [f] ΦΑΡΣΑΛΟΣ,

[a] ΣΑΛ-

a *Πόλεις ιϛʹ. Conſtantinus L. II. Them. 2., male.* b *Ἀχινὸν editi & MSS.* c *῞Υπατα μητρόπολις vulgo.* d *Editi Τρίκκη, MSS. Τρίκκι.* e *Καστόρια omnes; Car. a S. Paullo Πανεῖον addit, prorſus intempeſtive, quippe a Theſſalia remotiſſimam.* f *Φάρσαλα MSS. & editi.*

Θῆβαι] *Thebæ* ſunt *Phthiotiræ*, ut Livio, ſive Theſſaliæ, ut Plinio dicuntur.

Ἐχιναῖος] Ita ex Conſtantino præſtat ob Procopii L. IV. Fabr. C. 3. conſenſum. Theodorus Epiſc. Ἐχιναίου πόλεως ἐπαρχίας Θεσσαλίας eſt in Concil. Ephel. p 461. & Petrus Ἐχιναίου in Chalcedon. p. 101. Non alia ac *Echinus* videtur.

῞Υπατα] Additur ab Editis & manu exaratis μητρόπολις, acſi *Hypata* Theſſaliæ caput & metropolis fuiſſet: idem velle diceres Apulejum L. I Metamorph. p. 104. *Comperto itaque, Hypata, quæ civitas cunctæ Theſſaliæ antepollet, eſſe caſeum recentem.* Sed res ſecus habet; Lariſſa urbium Theſſaliæ erat caput. Rectius itaque Μητρόπολις in Conſtantini L. II. Them. 2. ab hac diſtinguitur: nec aliud voluit Hierocles, ut ex urbium catalogo, provinciæ præſcripto, appaeret

Μητρόπολις] Theſſaliæ hanc urbem ex pluribus oppidis conflatam & Triccæ & Gomphis vicinam memorat Strabo L. IX. p. 437. Huc pertinent ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ numi, equo Theſſalico inſignes apud Goltzium. Fuit autem, quod negligi nolim, poſtea *Novarum Patrarum* urbi cognomen: Conſtantinus Μητρόπολις, αἱ νῦν Νέαι Πάτραι. Huic ergo epiſcopus fuit Euthymius τῶν Νέων Πατρῶν apud Nicetam Choniaten Ann. Andron. Comnen. L. II. p. 165., de cujus ſede omnia incerta Abr. Ortelio videbantur.

Τρίκκη] Sic oportuit, ut vel ex Homero notum eſt Procopius L. IV. Aedif Juſt. C. 3. Τρικαττοὺς appellat, ſed aliorum peccato: ſcripſerat credo. καὶ ἄλλων τῶν ἐπὶ Θεσσαλίας πόλεων ἀπασῶν, ἐν αἷς Δημητριάς τέ ἐστι καὶ Μητρόπολις ὄνομα, καὶ Γόμφοι, καὶ Τρίκκη, τοὺς περιβόλους ἀνανεωσάμενος. Serior ætas *Tricala* appellavit. Catalogus urbium, quæ nomen mutarunt, Codino a Jac. Goaro p. 404. additus, Τρίκκη ἡ νῦν Τρίκαλα. Nec alio nomine Annae L. V. Alexiad. p. 138. nota eſt; & Tzetzae Chiliad. IX. 280.

> Χώραν τὴν Θετταλίαν δὲ συνεπτικῶς μοι νόει,
> Φθίας καὶ Φαρσαλίας δὲ, Λαρίσσης, καὶ Τρικκάλων,
> Δημητριάδος, Ἰάλκου, καὶ Γλαφυρῶν καὶ Φοίβης.

In quibus τὸ Φοίβης abſurdum eſt, ex Βοίβης natum, ſicuti Iliad. Β. 712. docemur. Itaque longo terrarum tractu a vero aberrat Cangius, cum Not. in Alexiad. p 100. *Tricala urbem ad Strymonem* fluvium eſſe decernit.

Καισάρεια] Pulchre ita Conſtantinus. Habet eam, Theſſaliæ urbem, a Juſtiniano inſtauratam Procopius L IV. Fab. I. C. 3.

Διοκλητιανούπολις] Appoſita erat paludi Caſtoriæ, quam dein a barbaris dirutam egregiis operibus Juſtinianus munivit Procopio L. IV. Fab. Juſt. C. 4. auctore. Fortaſſe non alia eſt ac *Caſtoria*, cujus Anna in hac vicinia L. V. Alexiad. p. 152. & Gauf. Malaterra L. III. Hiſt. Sicul. C. 29. atque alii ejus ætatis meminerunt.

Φάρσαλος] Hoc ex Conſtantino præſtat. Eſt in Epheſino Conc. p. 436. Περγέβιος Φαρμάλω pro Φαρσάλω. Quod vero præ primis operæ pretium fuerit notari, idem præſul p. 478. τῶν Θετταλικῶν Σαλτῶν *Theſſalicorum Saltuum*, quamquam male p. 526 τῶν Θεσσαλονικέων Σαλτῶν, dicitur: unde non injuria colligas, *Saltus*, qui mox ſequuntur, huic urbi, ſiquidem ejuſdem epiſcopi curæ fuerunt commiſſi, vicinos fuiſſe. Itaque & hac ſede epiſcopali Geograph. S. C. a S. Paullo augeatur.

Σαλτοβουραμένσιον] Conſtantinus Βυρδυμένσιος; unde

[a]ΣΑΛΤΟΒΟΥΡΑΜΙΝΣΙΟΝ, ΣΑΛΤΟΣ ἸΟΒΙΟΣ, ΝΗΣΟΣ [b]ΣΚΟΠΕΛΟΣ, ΝΗΣΟΣ ΣΚΙΑΘΟΣ, ΝΗΣΟΣ ΠΕΠΑΡΗΘΟΣ.

ι. ἘΠΑΡΧΙΑ ἙΛΛΑΔΟΣ, [c]ἨΓΟΥΝ ἈΧΑΙΑΣ, ὙΠΟ ἈΝΘΥΠΑΤΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ οθ'.

ΣΚΑΡΦΙΑ, [d]ΕΛΑΤΙΝΑ, [e]ΒΟΕ ΚΑΙ ΔΡΙΜΥΑ, [f]ΔΑΥΛΙΑ, [g]ΧΑΙΡΩΝΕΙΑ, ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ, ΔΕΛΦΟΙ,

ἈΜΦΙΣ-

a *Σαρτοβουργαμίνσιον & Σαλτοσιόβιος MSS. cum editis.* b *Conſtantinus Σκοπέλα, Car. a S. Paullo Σκόπελα, qui etiam Πεπαρήθους.* c *Abeſt ex editis.* d *Conſt. Ἐλευσῖνα.* e *Ita MSS.* f *Δαύλιον Conſtant.* g *Χερωνία vulgo.*

unde verius videbitur Σαλτὸς Βουργαμίνσιος, aut, ut Conſtantinus legit, & mox Σαλτὸς Ἰόβιος, pro quo Conſtantinus Ἰωάννου βίος. Nomen eſt a jugis, crebris arboribus conſitis, quæ in Pharſali vicinia erant. Lucanus L. VI. 576.

Qua juga devexus Pharſalia porrigit Haemus.

cui, quod Haemum ex ultima Thracia huc tranſtulerit, ſi fidere nolis, ex Strabone & Caeſare nullo negotio cognoſces, jugis & ſaltibus hunc tractum fuiſſe aſperum. De titulis horum ſaltuum ſi rogaveris, alio tibi opus erit doctore; ego enim cum ignariſſimis ſcio.

Νῆσος Σκόπελος] Habet eam Ptolemaeus circa Thermaïcum ſinum. Ruben epiſcopus Σκοπέλου ſcribendo adſuit Concil. Nicaeno II.; nec aſſeveraverim tamen, cum plures eo ſint nomine, huic inſulæ impoſitum fuiſſe.

Ὑπὸ ἀνθύπατον] Duo erant Orientis Imperii Proconſules *Aſia & Achaja*, ut Notit. Imp. Or. C. 1. docet; utriusque meminerunt Impp., illius in L. IV. C. Th. de Patrocin. Vicor. hujus L. ult. de Bon. Vacant. *VETTIVS AGORIVS PRAETEXTATVS PROCONSVL ACHAIAE* eſt in Theſ. p. MCII. 2. Sedem Corinthi habuiſſe ex L. 2. C. Th. de Accuſat. & Ariſtide tom. I. p. 43. recte colligitur.

Σκαρφία] Σκάρφεια rectius alii; erat Locrorum Epicnemidiorum urbs, non multum a Thermopylis; qua de viri docti ad Stephan. & Palmerius L. V. G. A. C. 3.

Ἐλατίνα] Sic MSS.; Conſtantinus L. II. Them. 5. Ἐλευσῖνα legit; quæ tamen cum in Attica fuerit, longius ab urbibus, quibus hoc loco cincta eſt, recedit. Credo Ἐλάτειαν veniſſe ab Hierocle, quæ Phocidis urbs non male hic locabitur. Reddamus eam Libanio tom. I. p. 110. ubi de Aeſchine: Ἐκεῖνος ἐγὼ καὶ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ αἰτιῶμαι συμφορᾶς· ὁ μὲν γὰρ μάχην ἕωθεν ἐποίησεν· τὴν δ' ἔξοδον ἘΩΤΕΙ κατειλημμένην ſic edunt emendantque ἐν Βοιωτίᾳ. Quanto melior Ἐλάτεια, quam Critice addicente Rhetori reſtituit vir egregius Ti. Hemſterhuſius, firmatque ejusdem Oratoris verbis tom. I. p. 133. Ἐγὼ δὲ καὶ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ τραυμάτων αἰτιῶμαι τὸν Αἰσχίνην. οὐκ ἂν γὰρ ἐξῆλθον εἰς Χαιρώνειαν Ἀθηναῖοι, μὴ κατειλημμένης Ἐλατείας.

Βοὲ καὶ Δριμύα] Conjungi hæc in Farneſianis ſchedis L. Holſteinius monuit, quod facile patiar, modo ne pro eadem habeantur. Prius in Βοῖον *Boion* abire debet, oppidum Doridis ſatis notum, alterum in Δρυμαῖον, quæ inter Phocidis regiones a Plinio, rectius ab aliis inter urbes refertur.

Δαυλία] Δαυλίαν τῆς Φωκίδος habet Thucydides L. II. C. 29., quam *Daulidem* alii vocant, qua de re L. Holſt. in Stephan.

Χερώνεια] Imo Χαιρώνεια, ut Conſtantinus. Chaeroneam Boeotiæ urbem, ſed Phocidis finibus proximam, Stephanus a *Chaerone*, Apollinis & *Theras* Θηρᾶς filio, initia & nomen accepiſſe refert, & ante eum ex Heſiodo Pauſanias Boeotic. C. 40.; fuerit tamen Chaeronis mater vero nomine *Thuro* Θουρὼ oportet, ſi urbi huic vicinus collis Θούριος & Apollo *Thurius* inde nomen acceperint, ut Plutarchus in Sulla p. 463. auctor eſt: quod ipſum & eorum opinatione, quam ibidem Plutarchus commemorat, firmabitur, qui a bove, quo Cadmus

[a]ʼΑΜΦΙΣΣΑ, ΤΙΘΩΡΑ, ʼΑΜΒΡΟΣΟΣ, ʼΑΝΤΙΚΥΡΑ, ΛΕΒΑΔΙΑ, ΚΩΡΩΝΙΑ ΒΟΙΩΤΙΑΣ, ΣΤΗΡΑΙΣ, ʼΟΠΟΥΣ, [b]ʼΑΝΑΣΤΑΣΙΣ, ʼΕΚΕΨΟΣ, ΝΗΣΟΣ ʼΕΥΒΟΙΑ, [c]ʼΑΝΘΗΔΩΝ, ΒΟΥ-

a Ἄμφισα *editi.* b Ἀναστάσιος *iidem.* c Ἀνθηδὼ *Car. a S. Paullo.*

duce itineris erat uſus, quemque ϑῶρ Phœnices appellabant, nominis cauſſam repetebant. Miror autem *Orchomeni* nullam hic rationem haberi; quæ in tranſcurſu juvabitur. Refert Diodorus L. IV. p. 226. & hoc inter Herculis ſtupenda opera, ἐν δὲ τῇ Βοιωτίᾳ τοὐναντίον ἐμφράξας τὸ περὶ τὸ Μινύειον ῥεῖθρον, ἐποίησε λιμνάζειν τὴν χώραν. *Contra vero in Boeotia effecit, ut fluvius, Minyarum terras prælabens, inundatione ſua totam vaſtaret regionem.* Palmerius Exercitat. p. 100. neſcio quod nobis Μινυήιον ῥεῖθρον obtrudit, quo, ſi MSS. lectio, margini appicta, in conſilium adhibeatur, facile carebimus: inde enim haud magno molimine exſurget τὸ περὶ τὸ Μινύειον Ὀρχομενὸν ῥέεθρον, *flumen, quod Orchomenum Minyeum alluit.* Verum hoc eſſe Homerus Iliad. B. 511. & Thucydides L. IV. 76., Ὀρχομενὸν τὸν Μινύειον appellantes, oſtendunt. Fluvius eſt Melas, ἀνατέλλων ὑπὸ τὴν πόλιν τῶν Ὀρχομενίων πολὺς καὶ πλώιμος ἐν πηγαῖς μόνος τῶν Ἑλληνικῶν ποταμῶν, qui largus, ut Plutarchus in Sulla p. 465. ait, ſub Orchomeniorum mœnibus prorumpit, ſolusque Græciæ fluviorum mox a fontibus navium eſt patiens. Firmantur reliqua egregio lapide, cujus epigramma Donian. Inſcript. Claſ. I. 98. nuper inſertum eſt, ſed mendoſius excerptum. Adde eundem Plutarchum in Pelopida p. 286.

Ἄμφισσα] Erat in Ozolarum & Phocidis finibus. ſtadiis cxx. Delphis ſeparata; Pauſanias Phoc. C. 38.

Τιθώρα] Sita erat ad Parnaſſum ſtadiis circiter LXXX. a Delphis Pauſania, cui Τιθορέα & Τιθορεία, quod & Stephanus ex eo habet, teſte Phoc. C. 32. Plutarchus in Sulla p. 461. pæne cum Hierocle conſentit, Τιθόραν appellans.

Ἄμβροσος] Ἄμβρυσσος, vel geminata ſibilante, ut apud Pauſaniam Phocic. C. 36., ubi Parnaſſo a ponitur.

Κωρωνία] Κορώνεια. Sita Coronea erat ad *Phliarum* amnem, ſi Plutarcho in Lyſandro p. 450. credis, ſi Pauſaniæ Boeotic. C. 34., ad *Phalarum:* ut in altero utro vitium inſit, ſicuti ſine dubio eſt in Iſocrate de Big. p. 521. Edit. Baſil. ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ μαχόμενος ἐν Χαιρωνείᾳ τοὺς πολεμίους ἀπέθανεν· legi enim ἐν Κορωνείᾳ debet, adſtipulorque emendanti Hemſterhuſio noſtro: ibi Clinias occubuit, teſtibus Platone in Alcibiad. I. p. 112. & Plutarcho Alcib. p. 191.

Στήραις] Videtur eſſe Στίρις *Stiris*, Phocenſium oppidum, de quo Pauſanias Phocic. C. 35.

Ἀναστάσιος] MSS. Ἀνατάσις, quo nomine licet nullam hujus oræ urbem noverim. & plures ſeſe, ejus occupaturæ locum. offerant, nihil tamen mutare ſuſtineo: quid ſi enim Boeoticarum aut Phocidis aliqua nomen mutarit? Expectemus ergo, donec meliori manu exarati codices aliud jubeant.

Ἔκεψος] Haud ſcio an Αἴδηψος, Euboeae oppidum, fuerit: nec morari quemquam debet, quod inſulæ præponatur: apertiſſimum quippe eſt, juſtum ordinem, negligentia, ut puto, librariorum, hic eſſe neglectum, neque accuratam ſitus habitam rationem. Car. a S. Paullo νήσου Εὐβοίας emendat & huic urbi agglutinat; quo modo omnia in vado fuerint.

Βυμίλις] Nusquam hanc legere memini. Poſſent, ſi vocabulum ſecaretur, inde Βῦλις & Αἴλαια, Phocidis urbes, naſci: quod MSS. non addicentibus cum temerarium videri queat, a corrigendo temperare ſatius erit.

Ὕπλος Θόαδαι] Monſtra hæc ſunt. quæ an profligari valeant, videamus. MSS Ὕπλοι Θίσδαις, ex quo poſteriore levi opera Θίσβη exſtruitur, urbs Boeotiae, Statio Thebaid. VII. 261.

——— *Dionaeisque avibus circumſona Thisbe,*

ex Homero Iliad. B. 502. Alterum *Hylen* dare poteſt, urbem ejusdem oræ maritimam, eidem Statio ℣. 267. memoratam. Si utramque improbave-

ΒΟΥΜΕΛΙΤΑ, ΘΕΣΠΙΑΙ, [a]ὙΤΤΟΙ ΘΙΣΘΑΙΣ, ΘΗΒΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ, [b]ΤΑΝΑΓΡΑ, ΧΑΛΚΗ ΝΗΣΟΣ ἘΥΒΟΙΑΣ, ΠΟΡΘΜΟΣ, [c]ΚΑΡΥΣΤΟΣ, ΠΛΑΤΕΑΙ, [d]ΑΙΓΟΣΘΕΝΑ, ἈΘΗΝΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ἈΤΤΙΚΗΣ, ΜΕΓΑΡΑ, ΠΑΓΑΙ, ΕΜΠΟΡΙΟΝ [e]ΚΡΟΜΜΩΝ, ἈΙΓΙΝΑ ΝΗΣΟΣ,

ΠΟΙ-

a *Ὕτλης Θύσθαι aut Θύασθαι alii.* b *Πάναγρα Car. a S. Paullo.* c *Χάρυσος aut Χάρυσος editi.* d *Ἀιγόσθεναι Car. a S. Paullo.* e *Κρομῶν omnes.*

baveris, Ὑποθήβας an malueris perpende, notas Homerico carmine & *Infra Thebas* Plinio dictas.

Θῆβαι] Dionis Chryſoſtomi ætate major urbis pars in ruinis erat, ut Orat. VII. p. 123. profitetur; nec aliud de ſuo tempore Pauſanias, a Caſaubono excitatus, arcem tantum Cadmeam habitari adfirmans. Utrum è ruderibus reſurrexerit, an Cadmea potiſſimum incolis fuerit ſub Chriſtianis celebrata, in obſcuro eſt. Habuit ſuum ſibi epiſcopum, qui τῆς Ἑλλάδος in Conciliis, veluti Epheſino p. 525., dici, ut a *Theſſalicis Thebis* diſtinguatur, aſſolet. *Metropolis* autem non *Eccleſiaſtica*, ſed civilis & honoraria fuit, prorſus ut Athenæ, Lacedæmon & Elis. Unam duntaxat in ſingulis provinciis Metropolim Canones Eccleſiaſtici agnoſcunt, ut Concil. Chalced. tom. IX. p. 103. docet: ab ejus epiſcopo reliqui provinciales inaugurabantur, ejusque decretis parebant; qua dignitate in Achaja Corinthus fuit illuſtris. Nec impedire tamen poterat, quin plures honorariæ ab Imperatoribus, quibus ſolis id jus Concil. Chalcedon. p. 619. tom. VIII. tribuitur, conſtituerentur; & ſi potuiſſet, nihil admodum erat, cur vetaret: tantum enim diplomate Imperatorio creatæ honore ampliore gaudebant, σωζομένων τῇ κατ᾽ ἀλήθειαν Μητροπόλει τῶν οἰκείων δικαίων, *ſalvis vera Metropoli privilegiis ſuis*, uti Canon XII. Chalcedonenſis Concilii ſciſcit.

Χαλκὴ] Oportuerat, ut C. a S. Paullo conjeciſſe video, Χαλκὶς νῆσος Εὐβοίας. Vitium ſatis vetuſtum auguror ipſoque Conſtantino prius: quod enim de Hierocle L. II. Them. 5. prodit, συναριθμεῖ δὲ τούτοις καὶ νῆσον τὴν Εὔβοιαν, ἥν τινες Χάλιν ἢ Χαλκίδα ὀνομάζουσιν, *illis annumerat inſulam Euboeam, quam nonnulli Chalin ſive Chalcida nominant*, id hinc ſuam originem accepiſſe ſuſpicor. Heſiodus cur Χαλκίδα καλλιγύναικα dixerit, explicat Caſaubonus in Athenaei L. XIII. C. 9.

Πορθμὸς] Creberrima hujus apud Demoſthenem eſt mentio, uti Philipp. III. p. 69 πέμπει δὲ ξένους, τοὺς μὲν εἰς Πορθμὸν, τὸν δῆμον ἐκβαλοῦντας τὸν Ἐρετριέων· ubi Ulpianus navale fuiſſe Eretrienſium docet. Philipp. IV. p. 76 Κατέσκαπτε Πορθμὸν καὶ τυραννίδα ἀπαντικρὺ τῆς Ἀττικῆς ἐπιτείχισεν ὑμῖν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ. De Legat Fals. p. 218. καὶ μὴν καὶ μετὰ ταῦτα ὁπόσοις πρὸς Πορθμῷ, ἢ πρὸς Μεγάροις ἀκούοντες δύναμιν Φιλίππου καὶ ξένους ἐθορυβεῖτε. Hinc hauſit Ariſtides tom. II. p. 240. ἐν Πορθμῷ Φίλιππος, ἐν Μεγάροις Φίλιππος, quod perperam vertitur. *In freto Philippus.* Quæ cum ejus in Euboea ſitum haud obſcure conſtituant, non utique opera abuſi recentiores fuiſſent Geographi, ſi oppidum ſua cura fuisſent dignati.

Χάρυσος] Κάρυστος ſuo marmore nobilitata, & mox Πλαταιαί.

Ἀιγόσθενα] Oppidum erat Megaridis, a Pauſania, qui in vocis ſono variat, dudum ab Abr. Berkelio adjutus, Attic. C. 44. ſignatum.

Παγαὶ] Itidem in Megaride erant, ſed in Boeotiam vergente, ſi Pauſanias non fallit: nam Strabo & Ptolemaeus ſinui Corinthiaco adponunt. Vide Ch. Cellarium L. II. G. A. C. 13. p. 1168.

Ἐμπόριον Κρομμῶν] Κρομμυὼν oportuerat, maritimum in Corinthi & Megaridis finibus oppidum. Seriore ætate mercatorum frequentia celebre fuiſſe & propterea *emporii* nomen indeptum videtur.

Ἄιγινα] Superbum ejus eſt in Vita S. Theodorae Theſſalonicenſis elogium C. 1. v April. magni Sanctorum operis: Ἐστι δὲ αὕτη νῆσος, inquit Vitæ ejus auctor, τῆς ἐν Ἑλλάδι κεφάλαιον,

[a]ΠΟΙΤΟΙΟΥΣΑ, ΚΕΑ, [b]ΚΥΘΝΟΣ, ΔΗΛΟΣ ἈΔΗΛΟΣ, ΣΚΥΡΟΣ, ΤΑΛΑΜΕΝΗ ΜΕ [c]ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ, ΚΟΡΙΝΘΟΣ Ἡ ΠΟΤΕ [d]ἘΦΥΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΣΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ, [e]ΝΕΑ ΣΙΚΥΩΝ, [f]ἈΙΓΗΡΑΙ, ἈΙΓΙΟΝ, [g]ΜΕΘΩΝΗ,

ΤΡΥ-

[a] Ποτιοῦσα iidem editi. [b] *Vulgatis abeſt.* [c] Θερμοπύλαι *MSS., quos Holſt. vidit.* [d] Ἔφυρος *omnes.* [e] *Jungunt ſcripti codices anterioribus, acſi Sicyon Græciæ fuiſſet Metropolis, perperam.* [f] Αἰγαὶ *aut* Αἰγαῖαι *&* Αἰγίαν *editi.* [g] Μέθωνα *C. a S. Paullo, MSS.* Μεθώνη.

ὡς εὔτυχον μὲν μεγέθους καὶ κάλλους καὶ θέσεως μείζω καθάπαξ τῶν προσοίκων ἀναφανῆναι, καὶ ὕπω μεγίστῳ παραλλάττειν τοῦ μέτρου, ὡς καὶ δοκεῖν πάσας τὰς νήσους, ὥσπερ οὐκ ἀνταίρειν ἔχουσας Αἰγίνῃ, μεθ' ἑαυτῆς τῶν πρεσβείων παραχωρεῖν. Adduntur plura in laudem, quæ non exſcribo: id obiter monebo, non videri D. Papebrochium recte ſententiam horum verborum percepiſſe, καὶ χορηγεῖν ἔχειν αὐτάρκη μετὰ πολλῶν περιέργως, δι' ὧν αἱ πόλεις ἀμείνους, cum verteret, *quo fit ut urbes in ea ſint plurimæ*; id enim falſum eſt, nec Græca innuunt, tantum, *habere eam, quæ abundantiſſime aliis urbibus, unde meliores evadant, præbeat*, indicantia. Adde Pindarum, in laudes inſulæ paſſim & in primis Ode V. Nemeor. excurrentem.

Ποιτοιοῦσα] Nec urbem neque inſulam eo nomine novi. Fors fuerit olim Ποιήεσσα Κέας, ut *Pœëſſa inſula Ceæ* ſit; quam in ruderibus fuiſſe Strabonis & Plinii ætate, ille L. X. p. 486., hic L. IV. C. 12. docet: è quibus reſurgere potuiſſe cur negemus? quia dubium tamen id eſt, vide an *Pityuſa* Melae L. II. C. 7, 80. eſſe queat.

Κύθνος] *Cea* locum in MS. Κύτνος occupat, quam illi proximam in integrum reſtituere placuit.

Δῆλος ἄδηλος] MSS. hæc conjungere Holſteinio doctori credimus; nec ſane perperam: quisquis enim Delo inſulæ id cognomen indidit, in animo atque oculis notiſſimum Sibyllæ verſum habuit è L. III. & VIII.

Ἔσται καὶ Σάμος ἄμμος, ἔσται Δῆλος ἄδηλος
Καὶ Ῥώμη ῥύμη. ——— ———

Hallucinantur ergo, qui inſulam *Adelum* ceteris mediterranei maris inſerunt.

Ταλαμένη] Conſpirant in vitia hæc editi & MSS., quæ, ſi medica manu contrectaveris, ſanum colorem facile receperint. Ταλαμένη, ut pulchre C. a S. Paullo, obſtetricantibus librariis ex Σαλαμὶς νῆσος nata videtur. Reliqua, ubi parum auxeris, μέχρι Θερμοπυλῶν dabunt, ſicuti ex Hierocle a Conſtantino L. II. Them. 5. profertur; L. itaque Holſteinius non injuria id probavit; præſertim cum μὲ Θερμοπυλῶν in principe ſit editione. Etſi vero bene hactenus proceſſerit, deficere tamen ea non dubitandum eſt, quibus ſcriptor omnia Achajæ loca usque ad Thermopylas Proconſulis imperio mandabat.

Κόρινθος] Helladis metropolin fuiſſe locuples teſtis eſt Apulejus L. X. p. 247. *Oriundus patria Corintho, quæ caput totius Achajæ provinciæ:* nec alia Dioni Chryſoſtomo Orat. XXXVII. p. 464. de urbe ſententia fuit, cum cives compellat, ὑμεῖς γάρ ἐστε νῦν, τὸ δὴ λεγόμενον, πρῶρα καὶ πρύμνα τῆς Ἑλλάδος. *Vos enim nunc eſtis, ut habet proverbium, prora & puppis Græciæ.* Adde Ariſtidem tom. I. p. 43. Mox ἡ ποτε Ἐφύρα, re ipſa adſtipulante, ex Conſtantino L. II. Them. 6. præoptavi.

Νέα Σικυὼν] Olim *Sicyon* Corinthiaco ſinui accubabat, inde a Demetrio Poliorcete in proximum & natura munitum collem tranſlata, teſte Diodoro L. XX. p. 827. & Plutarcho Demetr. p. 900.; quæ *novam* non male dici adfirmant.

Αἴγειρα, Αἴγιον] Sic oportuit. MS. Αἴγηρα & Αἰγίαι. Utraque urbs veteris Achajæ ex Tabula Peutingerana, quæ XII. M. P. ſpatio ſeparat, & Pauſania L. VII. C. 24, 26. notiſſima eſt. Prior ultimæ ætatis Græciæ *Betſtitza* dicta eſt, ſæpe eo nomine apud Georg. Phranzam obvia, ut L. II. C. 2, 9.

Μεθώνη] MSS. hoc probant: C. a S. Paullo Μέθωνα vulgavit; prius Thucydidis patrocinio tutum eſt L. IV. C. 45., poſterius Strabonis L. VIII. p. 374. & Pauſaniae L. II. C. 34. Oppidum

[a]ΤΡΥΖΕΝΑ, ΠΙΛΑΥΡΑ, [b]'ΙΕΡΑ ΜΙΟΝΗ, 'ΑΡΓΟΣ, ΤΕΓΕΑ, ΘΑΡΠΟΥΣΑ, [c]ΜΑΝΤΙΝΕΙΑ, ΛΑΚΕΔΑΙΜΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΑΚΩΝΙΚΗΣ 'Η ΠΡΙΝ ΣΠΑΡΤΗ, ΓΕΡΕΝΘΡΑΙ, ΦΑΡΑΙ, 'ΑΣΩΠΟΛΙΣ, 'ΑΚΡΕΑΙ, ΦΙΑΛΑΙΑ, [d]ΜΕΣΣΗΝΗ, ΚΟΡΩΝΙΑ, 'ΑΣΙΝΗ, ΜΟΘΩΝΗ,

ΚΥΠΑ-

a *Vulgo* Ἀρζαίνα *at* Πινακες. b Ἱερμιόνη *editio princeps.* c Μαντίνα *eadem.* d Μεσίνη *aut* Μεσήνη.

pidum erat munitum in Iſthmo Troezenio.

Τρυζίνα] Imo Τροιζὴν, aut Τροιζήνη ex Ptolemaeo, niſi & id in vitio ſit.

Πίλαυρα] Hoc aut Πίναυρα MSS. præferunt. Verum eſt Ἐπίδαυρος, cultu Aeſculapii famoſa & Troezeni vicina

Ἱερὰ μιόνη] Ἑρμιόνη, quæ & Ἑρμιὼν, ut bene in Stephano viri docti reſtoxerunt. Euripides Herc. Fur. 615.

Χθονίας τε ἄλσος, Ἑρμιὼν τ' ἔχει πόλις.

Heſychius ait eſſe πόλιν ἐν Ἄργει, pro Ἀργείᾳ ſive Argolide, quod ipſum de *Troezene, Epidauro* atque *Alope* itidem prædicat. Colebant Hermionenſes præcipuo honore Cererem *Chthoniam*, quod præter Pauſaniam Corinthiae. C. 35. egregium nos marmor docet Inſcript. Doniar. Cl. IV. 9.; in quo etſi nonc Ceres a Chthonia diſtingoatur, dubitari non poteſt, quin exſcriptoribus aecepium id referri, ut plura in eo lapide, legique non ΚΑΙ ΔΑΜΑΤΡΙ ΚΑΙ ΧΘΟΝΙΑΙ ſed ΤΑΙ ΔΑΜΑΤΡΙ ΤΑΙ ΧΘΟΝΙΑΙ oporteat.

Θάρπουσα] Θάλπουσα, Arcadiæ urbs, Stephano

Μαντίνεια] Ab Antigono Argivi dono acceptam *Antigoniam*, quo nomine Plutarchi ætate, ut in Arato prodidit p. 1048*c*, tanium noia erat, vocarunt. Priſtinum nomen beneficio Hadriani reciperavit, Pauſaoia Arcadie. C. 8. teſte.

Γερένθραι] Verum nomen eſt Γερένθραι, ut Sylburgius ad Pauſan. Lacon. C. 22. docuit: oppidum erat Eleutherolacoonum.

Φαραὶ] C. a S. Paullo Φηραὶ ex Ptolemaeo corrigit, quo facile carebimus, præſertim cum vitio non ſit liberum; Φηραὶ enim, quod idem ac Φαραὶ, oportuerat, ut Hen. Valeſius in Polybil excerpt. p. 15. oſtendit. Urbs erat agri Meſſenii.

Ἀσώπολις] Conflatum hoc perverſe eſt ex Ἀσωπὸς πόλις, ut ex Ptolemaeo L. III. C. 16. & Pauſania Lacon. C. 22. compertum habemus. Verius ad hanc urbem, quam ad *Aſopitidem*, agri Sicyooii partem, elegantem è Theſ. Britan. tom. II. p. 247. numum retuleris, in cujus altera parie ΦΟΥΛΒΙΑ. ΠΛΑΥΤΙΛΛΑ. CEB., altera Nemeſis, rotæ pedem imponens, addito ΑCΩΠΕΙΤΩΝ cognomine, conſpicitur.

Ἀκρεαὶ] Ἀκριαὶ præſtant ex Polybio L. V. C. 19., & Pauſania Lacon. C. 22., LX. ſtadiis *Aſopo* ſemovente. Ptolemaeo Ἄκρεια, Straboni Ἀκραῖαι, haud ſane bene.

Φιάλαια] Φιάλεια rectum eſt, quo nomine Arcadiae oppidum fuit, olim Φιγάλεια dictum. Colebatur ibi Bacchus, ut ex Diodoro L. XV. p. 357. videas; unde Lycophrooi Alex. ℣. 212.

Δαίμων ἐνόρχης Φιγαλεὺς Φαυστήριος.

Incolæ ΦΙΑΛΕΩΝ nomioe in numis Severi & aliorum, inſignes ſuni.

Κορωνία] Κορώνη vero nomine agri hæc Meſſeniaci urbs fuit, vicina Pamiſo fluvio, quem Ptolemaeus *Paniſum* haud recte appellat, apud Pauſaniam Meſſeniac. C. 34. Turpiter in eo flumioe adhæſit Jac. Pontanus, nam cum in Georg. Phranza L. II. C. 2. Πάμμισον ποταμὸν in ſinum Meſſeoiacum evolvi legiſſet, *omnibus odioſum fluvium* inde fecit *Aſine*, quæ ſequitur, Coronæ viciniam inſedit.

Μοθώνη]. Tuebitur ſe Hierocles Tabulæ Peutingeranae & Pauſaniae ſuffragio, qui paſſim *Mothonem* Μοθώνην & iocolas Μοθωναίους, ut L. IV C. 35., appellat. Thucydides, Strabo, Ptolemaeus atque alii Μεθώνην malunt. *Mothonem* ſuo quoque calculo ratam habebit Ammianus

Digitized by Google

ΚΥΠΑΡΙΣΙΑ, ἩΛΙΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ἈΙΤΩΛΙΑΣ, [a] ΝΗΣΟΣ ΚΕΦΑΛΗΝΙΑ, ΝΗΣΟΣ ΠΑΝΟΡΜΟΣ, ΝΗΣΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΣ, ΝΗΣΟΣ ΚΥΘΗΡΙΑ, ΝΗΣΟΣ ΜΥΚΩΝ, ΝΗΣΟΣ [b] ΣΤΡΟΦΑΔΙΑ, ΝΗΣΟΣ ΜΟΛΟΣ ἈΝΤΙΚΡΥ ΚΟΡΙΝΘΟΥ, ΝΗΣΟΣ [c] ΔΩΡΟΥΣΑ, ΝΗ-

a *Νῆσος Κεφαλληνία Car. a S. Paullo.* b *Στροφάδες idem.* c *Et Δορῦσα.*

nus L. XXVI. C. 10. & quos teſtes ibi appellavit Henr. Valeſius.

Κυπαρισσία] Gemina ſibilante omnes ſcribunt, in vocis numero variantes: Pauſaniae Κυπαρισσίαι Meſſen. C. 36. Straboni L. VIII. p. 361. Κυπαρισσία. Oppidum erat Meſſeniorum in Elidis finibus, XV. M. P. a Pylo, ut Tabula, cui *Cypariſſa*, oſtendit.

Ἦλις] Novi, Elidenſes & Aetolos cognatione fuiſſe ob Oxylum junctos, ſed eorum urbem *Aetoliae* tanquam caput fuiſſe impoſitam difficulter mihi perſuaderi patior. Deſunt, quibus ea dignitas urbi firmetur, argumenta; longius præterea ab Aetolia erat diſparata, quam ut ejus fuiſſe Metropolin opinari poſſis. Puto deficere hic *Patras*, nobilem urbem, contra Aetoliam poſitam: eam *Metropolin* fuiſſe ex Epiſt. Leonis Imp. additoque illi catalogo tom. IX. Concil. Labbei p. 267. citra dubium eſt: habet eandem inter *Metropoles* ex Hierocle Conſtantinus L. II. Them. 6. Nec morari quemquam ſitus urbis extra Aetoliam debet; neque enim longo trajectu inde diſſociata fuit; & præterea multa Auguſtus Imperator ex oppoſita continente oppida *Patris* condonavit, de quibus Pauſanias L. X. C. 38. Vid. quoque L. VII. C. 18. & Ezech. Spanhemium Diſſert. XI. de Uſu & Præſt. Numiſ. p. 324.

Νῆσος Πάνορμος] Haud parum moleſtiæ hæc mihi inſula adſperſit, neque hactenus eam deponere potui: tantum quæ in mentem venerint, adſcribam. *Panormum* inſulam veteres circa Peloponneſum ignorant: habet ejus nominis portum prope Rhium in Naupacti adverſo litore Polybius L. V. C. 102. & Pauſanias Achaic. C. 22., qui utique nihil ad hanc inſulam: aliam in Cephallenia novit Artemidorus apud Porphyrium *de Nymphar. Antro p.* 114. *Edit. Barneſ.* Τῆς Κεφαλληνίας ἀπὸ Πανόρμου λιμένος πρὸς ἀνατολὴν δώδεκα σταδίων νῆσός ἐστιν Ἰθάκη σταδίων ὀγδοήκοντα πέντε· & Antipater in epigrammate, ab Holſteinio ad Stephani Πάνορμος publicato:

> Φοῖβε Κεφαλλήνων λιμενοσκόπε, θῖνα Πανόρμου
> Ναίων τρηχείης ἀντιπέρην Ἰθάκης.

Hinc ego dediſſe Hieroclem Νῆσος Κεφαλληνίας Πάνορμος conjiciebam, aut certe ex portu nobis inſulam feciſſe. Quo minus tamen ſecure in his acquieſcam, Marcellinus Comes efficit, Zenonis Imp. juſſu *Pelagii gulam in inſula, qua Panormus dicitur, laqueo fractam* An. CCCXC. memorans. Etſi enim, ubi poſita fuerit inſula, addere neglexerit, fieri potuit, ut non aliam ſignarit.

Κυθηρία] Præſtiterat Κύθηρα & mox Στροφάδες, notæ Virgiliano verſu,

> —— *Strophades Grajo ſtant nomine dictæ*
> *Inſulæ Ionio in magno.*

Μυκῶν] Forte Μύκονος ab Hierocle venit, niſi ſi & recto caſu Μύκων inſula fuerit dicta: certe σμικρότερος τῆς Μυκόνου νήσου habet Apoſtolius Cent. XIII. 32., &, quem exſcripſiſſe videtur, Zenobius Cent. V. 21., hanc in rem a L. Holſteinio jam appellatus. Vid. Celeb. Ti. Hemſterhuſium in Luciani Dial. I. Mort., ubi μίαν Μυκόνου egregie lepidiſſimo ſcriptori & plura de inſula reddidit.

Νῆσος Μόλος] *Molum* inſulam contra Corinthum adhuc quæro. Τὴν πέτραν τὴν Μολουρίδα, *Moluridem petram* ex qua ſe Ino cum Melicerte in Saronici ſinus aquas præcipitem dederit, in hac vicinia Pauſanias Atticor. C. 44. & Tzetzes ad Lycophronis Alexand. ℣. 229. commemorant.

Δωροῦσα] Samus olim Δρυοῦσα, teſtibus Heraclide de Polit. & Heſychio, cui tamen alio loco Δόρυσσα eſt, appellabatur; quæ cum alibi ab Hierocle recenſeatur, hinc abeſſe debet. Haber Οἰνοῦσσας inſulas in ſinu Meſſenio Pauſanias Meſſen. C. 34; illæ, aut potius *Donyſa*, quam *viridem* Virgilius vocat, huc pertinere videntur.

Αἶμ-

Digitized by Google

ΝΗΣΟΣ ΛΗΜΝΟΣ, ΝΗΣΟΣ ἼΜΒΡΟΣ.

ια'. ἘΠΑΡΧΙΑ ΚΡΗΤΗΣ ὙΠΟ [a] ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ κβ'

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΡΤΥΝΗ, ἸΝΑΤΟΣ, ΒΙΕΝΝΑ, [b] ἹΕΡΑΠΥΔΝΑ, ΚΑΜΑ-

[a] Ὑπὸ ἡγεμόνα vulgo. [b] Ἱερὰ πύδνα edit.

Λήμνος] Hanc & ſequentem Proconſulis Achajæ imperio fuiſſe contributam, cum ab Achaja longiſſime verſus Thraciam ſint ſemotæ, mirandum eſt. Conſtantinus, ſi hac in re Hieroclem fuerit ſecutus, ſeptem duntaxat inſulas circa Peloponneſum L. II. Them. 6. invenit: quoniam itaque dubium id eſſe poteſt, notari operæ pretium fuerit, M. Conſtantinum Præfectum Prætorii Orientis ampliſſima poteſtate inſtruxiſſe, & præter Aſiaticam, Ponticamque Diœceſin omnes illi Orientis provincias cum Aegypto & Thraciarum Diœceſi atque inſulis Cycladibus mandaſſe, *δίχα Λήμνου καὶ Ἴμβρου καὶ Σαμοθρᾴκης*, *exceptis Lemno, Imbro & Samothracia inſulis*, quæ Præfecti Prætorio Illyrici imperio relictæ ſunt, ut Zoſimus L. II. C. 33. docet.

Ὑπὸ Κονσουλάριον] In manu exarato codice accuratiſſimus Holſteinius ita legit, veriſſimumque nobis videtur. Olim Creta provinciæ Cyrenaicæ conjuncta Proconſuli paruit; unde Q. Caecilius Rufinus in Theſaur. p. MXCI. 6. ΑΝΘΥΠΑΤΟϹ ΚΡΗΤΗϹ ΚΑΙ ΚΥΡΗΝΗϹ dicitur. Poſt dein, mutata Romanæ reipublicæ a Magno Conſtantino forma, diſtractaque hinc Cyrene, Zoſimo L. II. C. 37. teſte, provincia fuit *Conſularis*, ut Notit. Imp. Orient. C. 1. oſtendit, & hoc è Theſaur. epigramma p. MXCIIII. 4.

ΦΛ. ΥΠΑΤΙΟΝ. ΤΟΝ. ΛΑΜΠΡΟΤΑΤΟΝ. ΑΠΟ
ΥΠΑΡΧΩΝ ΠΡΑΙΤΩΡΙΟΥ ΔΟΓΜΑΤΙ. ΤΟΥ
ΚΟΙΝΟΥ. ΠΑϹΗϹ. ΤΗϹ. ΕΠΑΡΧΙΑϹ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΟϹ. ΔΟϹΙΘΕΟϹ. ΑϹ
ΚΛΗΠΙΟΔΟΤΟϹ. Ο. ΛΑΜΠΡΟΤΑΤΟϹ
ΥΠΑΤΙΚΟϹ. ΤΗϹ. ΚΡΗΤΩΝ. ΕΠΑΡ
ΧΙΑϹ. ΑΝΕϹΤΗϹΕΝ.

Furlanus, qui *Flavium virum conſularem clariſſimum* ex hoc Flavio Hypatio fecit, riſum omnibus debet: tu Fl. Hypatium intellige, qui Præfectus Prætorio Italiæ fuit Antonio & Syagrio Conſulibus, *virum quieti placidique conſilii interque omnes adoleſcentia & virtutum pulchritudine commendabilem*, quo eum elogio ornavit Ammianus L. XXIX. C. 2. Jam cum hujus epigrammatis Aſclepiodotus ΥΠΑΘΗΚΟΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ Theſaur. p. MXC. 20. dicitur, eo in titulo vitium eſſe nemo addubitabit.

πόλεις κβ'] Olim centum urbibus inſulam fuiſſe celebrem res eſt tritiſſima: bella & rerum humanarum viciſſitudines plures dein ſuſtulerunt; quarum tamen eum fuiſſe numerum, ut pauciſſimæ ſuperſtites manſerint, licet Servii ætate ita ferrent, nunqnam cenſuero: *Primo quidem centum habuit Creta civitates*, Grammaticus in Aeneid. III. 106. ait, *unde Hecatompolis dicta eſt: poſt viginti quatuor, inde ut dicitur, duas, Gnoſon & Hierapidnam: quamvis Livius plures a Metello expugnatas dicat.* Recte Servius Livium illi rumori opponit: ſed ſeverius eum ex ſui temporis factis caſtigatum vellem.

Γορτύνη] Gortynam Cretæ *metropolin* fuiſſe ex Actis Concilii Epheſini p. 453. citra dubium eſt.

Ἴνατος] Εἴνατος Heſychio, Etymologo & Stephano. Ptolemaeus noſtro conſentit. Tabulæ *Inata* M. P. XXXII. ab Hierapydna in parte inſulæ auſtrali.

Βίεννα] Vitio exſcriptorum Tabulæ *Blenna*, unde Ravennas *Blentiam* L. V. C. 21. fecit, dicitur: Stephano Βίεννος, fortaſſe invito: nam a *Vienna* Gallica gentile cognomen Βιέννιος & Βιεννήσιος formari ait, τῆς δὲ Βιέννης Βιενναῖος: quod utique & forma & orationis ſerie ad hanc Cretenſium *Biennam* pertinere videtur.

Ἱεράπυδνα] Dion princ. L. XXXVI. τὰ Ἱεράπυδνα vocat. Tabulæ *Hiera* XX. M. P. a *Bienna*, Ravennati *Jerapina*; ad quam formam in

ΚΑΜΑΡΑ, ᾿ΑΛΛΥΓΓΟΣ, ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ, ΛΥΚΤΟΣ, ᾿ΑΡΚΑΔΙΑ, [a]ΚΝΩΣΟΣ, ΣΟΥΒΡΙΤΟΣ, [b]᾿ΟΑΞΙΟΣ, [c]᾿ΕΛΕΥΘΕΡΝΑ, ΛΑΜΠΑΙ, ᾿ΑΠΤΕΡΑ, ΚΥΔΩΝΕΑ, ΚΙΣΑΜΟΣ, ΚΑΝΤΑΝΙΑ, ᾿ΕΛΥΡΟΣ, [d] ΛΙΣΣΟΣ, ΦΟΙΝΗΚΗ [e]ΗΤΟΙ

᾿ΑΡΑ-

a *Car. a S. Paul.* Κνωσσός. b ῾Ο ῎Αξιο. *omnes.* c ᾿Ελευθέρνα *iidem.* d Λάσσο. *vulgo.* e *Abeſt ab editis.*

Synodica Cretenſium ad Leonem Imp. epiſtola *Euphronius epiſcopus Hierapinæ*. Verius eſt ῾Ιεράπυτνα, ut lapides inſcripti oſtendunt. Vide B. Montfauconii Diar. Ital. p. 74. C. V., ubi perperam ΙΕΡΑ ΠΥΓΝΗ, & Edm. Chishul Antiq. Aſiat. p. 126.

Καμάρα] Olim *Lato*, teſte Stephano, cujus verba Jo. Meurſius L. I. Cretæ ſuæ C. 7. recte conſtituit.

῎Αλλυγγο.] Hanc inſulæ urbem nondum reperi. Suſpicio de mendo eſſe poſſet, niſi in Notitia, quam Jac. Goar Codino addidit, inter Cretenſes epiſcopos ὁ ᾿Αλλύγγου memoraretur.

Χερσόνησο.] Navale erat Lycti, cujus præſul Siſinnius Nicænæ II. Synodo ſcribendo adfuit p. 354. Χεῤῥόνησο. Κρήτης in Actis Concilii Epheſini p. 437. dicitur.

Λύκτο.] Urbem hanc Λύττον Polybius L. IV. C. 53. appellat, & ante eum, Strabone teſte, Homerus. Sita erat in excellentiore colle, quæ & nominis ejus cauſſa: τὸ γὰρ ἄνω, inquit Stephanus, καὶ ὑψηλὸν λύττον φασί. Atque hanc ſcribendæ urbis conſuetudinem ipſi incolæ ſunt ſecuti, ut in Theſaur. p. MLXXXV. 5.

ΜΑΤΤΙΔΙΑΝ. CΕΒΑCΤΗΝ
ΛΥΤΤΙΩΝ. Η. ΠΟΛΙC. ΔΙΑ
ΠΡΩΤΟΚΟCΜΟΥ. Τ. ΦΛΑ
ΟΥΙΟΥ ΚΩΜΑCΤΑ' ΤΟ Β̈.

ubi πρωτόκοσμος eſt magiſtratus cognomen, qui inter collegas, Κόσμους dictos & numero quidem decem, ut Ariſtoteles L. II. Polit. C. 10. docuit, principe erat loco. In numis non aliud probarunt, qua de re Ezech. Spanhemius in Callimachi Hym. in Apoll. ℣. 33. Vid. Heſych. Καρτερόπολις.

᾿Αρκαδία] Tabulæ *Arcade*, unde *Arpade* Ravennas extrmxit, XXX. M. P. a *Bienna*, pro *Arcades*: urbem enim ᾿Αρκάδας & ᾿Αρκαδίαν, teſte Stephano, appellabant.. *Arcadia* Notitiis Eccleſiaſticis, ut Joannes τῆς ᾿Αρκαδίας ἐπίσκοπος, qui pars Nicænæ II. Synodi fuit, teſtis erit, placet. Male vero huic urbi in Geographia Sacra Car. a S. Paullo locum negavit.

Σούβριτος] Theodorus ἐπίσκοπος Συβρίτου eſt in Actis Nicæni II. Concilii p. 354; *Subriti* nomine in Tabula Peutingerana inſignis eſt; unde Σούβριτος non male diceretur, præſertim ſi Σίβυρθος, quam ex Polybio Stephanus habet, hinc originem acceperit: ceteroqui Σούβριτος Scylaci & Ptolemaeo eſſe ſolet. Pertinet huc *Cyrillus epiſcopus Subtuus*, ut vitioſiſſime in Synodica Cretenſium ad Leonem Imp. epiſtola ſcribitur, paullo melius in Actis Chalcedonenſibus tom. VIII. p. 671. Κύριλλος ἐπίσκοπος πόλεως Σούβριτος.

᾿Οάξιος] Immo ῎Οαξος. Aberat haud multum Eleuthernis. Vide Edm. Chishul. Ant. Aſiat. p. 125.

᾿Ελευθέρνα] Multum hoc vulgato præſtat, licet Dio L. XXXVI. principio τὴν ᾿Ελευθέραν vocet: in edito probando numi, lapides ſcriptoresque plurimi, licet in numero vocis variantes, conſpirant: τὰς ᾿Ελευθέρνας Scylax, Plinius, ᾿Ελευθέρνων Conciliorum Chalcedonenſis & Nicæni II. Acta, Stephanusque & Tabula, quæ VIII. M. P. *Subriti* urbe ſemovet, malunt.

Λάμπαι] Λάμπη. Hinc fuit Demetrius, qui peſſime in Chalcedonenſi Concilio p. 100. Πάλπης dicitur, ut ex p. 401. compertum eſt. *Lappa* Λάππα in Tabula, quæ a ſuperiore M. P. XXXII. diſſociat, & Lapidibus, ut Gruteriano p. MXCI. 9.

ΛΑΠΠΑΙΩΝ
Η. ΠΟΛΙΣ. ΤΟΝ. ΜΑΡΚΟΝ
ΑΥΡΗΛΙΟΝ. ΚΛΗΣΙΠΠΟΝ
ΤΕΙΜΗΣ. ΚΑΙ. ΜΝΗΜΗΣ
ΧΑΡΙΝ.

Sic enim expleri illud epigramma debet, ut Mabil-

'ΑΡΑΔΕΝΑ, ΝΗΣΟΣ ΚΛΑΥΔΟΣ.

ιβ'. 'ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΛΑΙΑΣ 'ΗΠΕΙΡΟΥ 'ΥΠΟ 'ΗΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ ιβ'.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΝΙΚΟΠΟΛΙΣ, [a] ΔΩΔΩΝΑΙ, 'ΕΥΡΟΙΑ, 'ΑΚΝΙΟΥ, 'ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ,

'ΑΠΠΩΝ,

[a] *Δωδώναι vulgo.*

Mabillonius Itin. Ital. p. 33. & Donianae Inſcript. Claſ. V. 176. docuerunt.

Κυδωνία] Κυδωνία. *Cydonea* tamen Floro L. III. C. 7., ubi Dukerum vide, & Ravennati: Κυδωνιάδα habes in Dione L. LI. p. 507.

Καντανία] Verius eſt Κάνταν☉. Tabulæ *Cantano* M. P. XXIIII. a Ciſamo, Apteræ navali. *Catamenſis* epiſcopus eſt in Synodica Cretenſium epiſtola ad Leonem Imp.; ex qua *Ciſamenſem* Car. a S. Paullo facit, cum *Cantanenſem* debuiſſet.

"Ελυρ☉] Montibus fuiſſe incinctam Pauſanias Phocic. C. 16. docet. Joan. Meurſium L. I. Cretæ C. 9. vide.

Λίσσ☉] Hoccine an Λάσσ☉ amplectare, dubites. Plinius L. IV. C. 12. *Laſon* in mediterraneo ponit inſulæ tractu; *Liſſum* Ptolemaeus in auſtrali Cretæ parte, quæ Tabulæ M. P. XVI. a Cantano *Liſo* dicitur. Atque hæc potior erit, tum quod Pliniana *Laſos* ſit obſcuriſſima, tum etiam, quod ὁ Λίσσου epiſcopus & aliis inſit Notitiis. Adde Scholia in Odyſſ. Γ. 293.

Φοινίκη ἤτοι 'Αράδινα] Ita MSS., ut Holſt. admonuit. In Notitia, quam Jac. Goar publicavit, ὁ Φοινίκης ἤτοι 'Αραδένης præſul ceteris Cretenſium accenſetur; qui, cum vitio ſit deformatus, parum juverit. Fuiſſe puto Φοινίκη ἤτοι 'Αραδήν, quam poſteriorem Stephanus agnoſcit: 'Αραδήν, inquit, πόλις Κρήτης, ἡ καὶ 'Ανάπολις λέγεται, ἀπὸ τὸ εἶναι ἄνω. De *Phœnice* res alia eſt, vix alibi obvia. Eſt in parte inſulæ auſtrali apud Ptolemaeum Φοῖνιξ *Phœnix*, cujus epiſcopum, in Nicæno II. Concilio p. 354. memoratum, negligenter Geographiæ S. conditor præteriit: ea ſi noſtra eſt, oportet cum *Aradene* deinceps coaluerit; aut id ſi ſpreveris, ut *Araden*, incerta nobis cauſſa, *Phœnices* nomen impetraverit.

Νῆσ☉ Κλαῦδ☉] Sic & Ptolemaeus & Notitia Jac. Goar appellat: Lucae Act. Apoſt. C. XXVII, 16. Κλαύδη, variantibus tamen MSS., & verſionibus pleriſque in *Gauden* ſive *Caudon* inclinantibus, qua de re Hugo Grotius. Jo. Millius Κλαύδην divini ſcriptoris Ptolemaei auctoritate haud male firmat, ſed Athenaeum, quem auxilio arceſſit, vellem miſſum feciſſet: verba Deipnoſophiſtæ è L. VI. C 9. ſunt: 'Αντίδοτ☉ δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Πρωτοχόρῳ παράγει τινὰ παρακαλέσειν ἕως ἐν τῷ Κλαυδίῳ τῶν σοφιστῶν, ὃν οὐδ' μεμαθηκὼς καλῶς. Putat vir diligentiſſimus, τὸ Κλαύδιον eſſe hanc inſulam, quam ſi Athenaeus ſignaſſet, utique ἐν τῇ Κλαύδῃ ſcripſiſſet. Verius Iſ. Caſaubonus in Sueton. Claud. C. 42. animadvertit, *Claudium* Athenaei non inſulam ſed Muſeum eſſe, quod ab Imperatore Claudio ex ſuo nomine additum eſt Alexandrino, ut Suetonius docet.

Νικόπολις] De ea in Ant. Itin. p. 325. Metropolin veteris Epiri fuiſſe Conciliorum Acta & Leonis Imp. epiſtola tom. IX. Concil. Gener. p. 268. oſtendunt.

Δωδῶναι] Sic MS. pro Δωδώνη, cujus epiſcopus Theodorus Concilio Epheſino ſubſcribit p. 437.

Εὔροια] Urbem fuiſſe antiquam, &, quod aquis eſſet copioſiſſimis cincta, eo nomine dictam Procopius L. IV. Fabr. Juſtiniani C. 1. adfirmat. Marcus 'Ευροίας ſæpe in Actis Chalcedonenſibus occurrit, ut p. 126., & p. 566. ubi perperam 'Ευβοίας præſul dicitur. Vide Valeſium in Sozomen. L. VII. C. 26.

'Ακνίυ] Vitioſum & ex "Ακτιον natum eſt. Fuit *Actium* Colonia ad ſinum Ambracium, qua de Plinius L. IV. C. 1.

'Αδριανούπολις] Inſtauraſſe eam civitatem & ſuo nomine inſignem feciſſe Juſtinianum ex Procopio novimus: ſedem habuit in mediterraneis, ſi Tabulæ ſcriptæ fides eſt: nam Acta

ʼΑΠΠΩΝ, ΦΟΙΝΙΚΗ, ʼΑΓΧΙΑΣΜΟΣ, ΒΟΥΤΡΙΤΟΣ, ΦΩΤΙΚΗ, ΚΕΡΚΥΡΑ ΝΗΣΟΣ, [a] ʽΗ ΘΡΑΗ ΝΗΣΟΣ.

ιγʹ. ʼΕΠΑΡΧΙΑ ΝΕΑΣ ʼΗΠΕΙΡΟΥ ʽΥΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ θʹ.

ΔΥΡ-

[a] ʽΗ Θερμηνῦσος editi.

S. Leucii XI. Januar. mari admovent: *Tunc quidem navigantes*, ajunt, *diebus XV. pervenerunt in civitatem Adrianopolim, & illic adhæſit ſibi duos ſacerdotes Leonem & Sabinum, & inventa navi de Rhegio, datoque naulo, adſcendit in eam, Hydruntumque pervenit:* neque enim dubium eſt, quin barbarus ſcriptor hanc intellexerit.

ʼΑππων] *Arges* Amphilochicum in hac voce latere, ſi quid auxilii a MSS. eſſet, mihi perſuaderem. De *Phœnice* vide Ant. Itin. p 324.

ʼΑγχιασμὸς] Epiſcopus ʼΑγχιασμοῦ ʼΗπείρου παλαιᾶς, qui *Anchiaxi* in verſione, eſt in Chalcedonenſi Concilio p. 126. Forte portus eſt *Onchesmus*, de quo ex Strabone & Ptolemaeo Palmerius L. II. Græc. Ant. C. 2. p. 245.

Βούτριτος] Βουθρωτὸς, de qua alias. Stephano Βουθρωτὸς, νῆσος περὶ Κέρκυραν in editione Aldina Florentinaque & Voſſiano MS., ut Berkelius advertit, non, uti addit, *corruptiſſime:* fuit ſane Buthrotus in Cherſoneſo, nec tamen neceſſarium erat, ut Χερρόνησος urbium deſcriptori inculcaretur: ſæpe illi inſulæ dicuntur, quæ proxime, ut inſulæ videantur, accedunt. Vid. Ant. Itin. p. 522.

Φωτικὴ] Sita in depreſſiore fuit loco aquis ſtagnantibus circumdata, Procopio L. IV. Aedif. Juſtin. C. 1. auctore. Meminit ejusdem Auctor Comment. de Petro & Paullo C. 3. ʼΕξ ἧς (ʽΡώμης) εἰς Μεδιόλανον καὶ Φωτικὴν, πόλεις ʼΗπειρώτιδας, ἦλθε). Conjicit quidem God. Henſchenius tom. V. A. S. Junii p. 417. urbem *Lucam*, a *luce* Φωτικὴν ſcriptori dici; quæ Epirotarum nunquam fuit; at noſtram intelligit, quam imperite Mediolano junxit: oppida enim, quod Callimachus ait,

— τὰ δὲ νέατον ὄνομα διὰ πλεῖστον ἔχουσι.

ʽΗ Θερμὰ νῆσος] Sic MSS.; unde ſine controverſia eruenda erit ʼΙθάκη, ut Car. a S. Paullo & L. Holſteinius viderunt.

ʽΥπὸ Κονσυλάριον] Idem in ſuo codice Conſtantinus L. II. Them. 9. legit, & falſum tamen eſſe arbitror: nam & Notitia Imp. Orient. C. 5. utrique & novæ & veteri Epiro Præſidem imponit, & Impp. Valentinianus & Valens ad Zoſimum novæ Epiri Præſidem dant L. unic. Cod. Theod. de Stratorib., innuuntque *Apollonia* agere ſolitum. Itaque ὑφ᾽ ἡγεμόνα præſtiterit.

Δυῤῥάχιον] Metropolis erat Epiri novæ; unde Lucas ἐπίσκοπος Δυῤῥαχίου, μητροπόλεως νέας ʼΗπείρου Conc. Chalced. p. 565.

Σκάμπα] Ita recte Conſtantinus in editione Batava; nam Σκάμπαβα, quod Anſel. Bandurius recepit, hinc detortum eſt; Vid. ad Ant. Itin. p. 318.

Βοῦλις] Ptolemaeo Βουλλὶς, Stephano Βουλλὶς; urbs erat maritima, Apolloniae vicina, unde ejusdem epiſcopi curæ fuerunt commiſſæ, qui in Epheſino Concil. p. 437. ʼΑπολλωνίας καὶ Βελλιάδος & p. 524. ʼΑπολλωνίας καὶ Βελίδος vitioſe dicitur. Vid. Holſt. in Stephani Βουλλίς.

ʼΑμαντία] Fuit in Orici finibus, ab Abantibus condita & dicta. Vid. Palmerium L. I. G. A. C. 31. p. 171. *Eulalius epiſcopus ab Amantia* eſt in fragm. III. p. 1323. Oper. Hiſtor. Hilarii.

Πουλχεριόπολις] Recte hoc Holſteinium probaſſe, Conſtantinus L. II. Them. 9 oſtendit: nomen eſt a Pulcheria Theodoſii II. ſorore; ſitus vero obſcuriſſimus; qui, ſi nomen, quo ante uſa fuit, eſſet exploratum, commodius finiretur. Palmerius de Bulgarica Belgrado ſuſpicionem jecit, quæ ut probari poſſit, vehementer vereor. De *Aulone* Itin. Ant. p. 324.

ʼΑυλὼν ἤτοι Λυχνιδὸς μητρόπολις] Fuit olim Λυχνιδὸς, ut bene Palmerius, quæ cum Hieroclis ævo Epiri *metropolis* non fuerit, credibile eſt μητροπόλεως vocem huc a Dyrrachio migraſſe, aut Lychnido a recentiore librario fuiſſe appoſitam: fuit enim ſeriore ætate ſub Bulgaris metropolis; quod ut appareat, ſciendum eſt, urbem hanc a gente Bulgarica *Achridam* fuiſſe nuncupatam: Cedrenus, Nicephori Gregoras & Calliſtus, quibus teſtimonium denuntiavit Palme-

ΔΥΡΡΑΧΙΟΝ Ἡ ΠΟΤΕ ἘΠΙΔΑΜΝΟΣ, [a] ΣΚΑΜΠΑ, ἈΠΟΛΛΩΝΙΑ, [b] ΒΟΥΛΙΣ, ἈΜΑΝΤΙΑ, [c] ΠΟΥΛΧΕΡΙΟΥΠΟΛΙΣ, ἈΥΛΩΝ, [d] ἈΥΛΥΝΙΔΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ,

[a] ΛΙΣΤΡΩΝ

a *Σκαπτα aut Σκάπζα editi & MSS.* b *Βῦλος vulgo aut Βύλης.*
c *Πολυχεριόπολις Car. a S. Paulo.* d *Ἀλύνιδος Conſtant.*

Palmerius L. I. V. G. C. 35., id haud obſcure indicant; nec alia fuit ſcholiaſtæ Coisliniano, cum Ptolemaeo adſcriberet, *Λυχνιδὸς ἡ Ἀχρίδα*, ſententia. Sub iisdem Bulgaris Achrida Juſtinianae I. & metropolis titulo ſuperbiit, teſtibus utroque Nicephoro & Wilhel. Tyrlo L. XX. Hiſt. Hieroſ. C. 2. Hic vero non immerito quæſiveris, ſitne Lychnidus eadem ac Juſtiniani patria? patriam enim ſuam Imperator cognomine Juſtinianae I. Novel. XI. illuſtrem eſſe juſſit. Mihi, quantumvis in eam opinionem doctiſſimus Palmerius & plures alii conceſſerint, nullo modo plauſibilis videtur. Diſſentiendi cauſſas habeo graves & varias: quid ſi primo Lychnidum condita Juſtiniana I. ſuperſtitem fuiſſe oſtendero? Exſtructa ea eſt ante Beliſarium Conſulem ſive ante annum IↃXXXV., reſte Novella XI.; Lychnidus graviſſimo terræ motu corruit Juſtiniano principe, non, ut Palmerius, Juſtino I., apud Procopium Hiſt. Arcan. C. 18.: movit autem terra per Achajam & Epirum anno belli Gothici XIII. eodem auctore L. III. B. G. C. 18., pluresque urbes disjecit: tremuit præterea anno belli ejusdem XVII., L. IV. B. G. C. 25. & horribilem quidem in modum; altero utro motu Lychnidus corruit; neque enim alius in hoc tractu memoratur; adeoque ſi priore, XII. ferme annis poſt conditam Juſtinianam I., ſi poſteriore, XVI. poſt eam annis in ruinas abiit. Igitur cum Lychnidus ædificata Juſtiniana I. priſtinum nomen mordicus retinuerit, floruaritque in plures annos, perperam a Juſtiniano ex ruderibus excitata & novo nomine decorata perhibetur. Quod ipſum, ſi, quæ de utraque urbe prædicantur, in examen miſeris, liquidius patebit. Procopius in Hiſtor. Arcan. *Λυχνιδὸν τὴν ἐν Ἠπειρώταις* ſive *Epiroticam* appellat; at Imperatoris patriam L. IV. Fabr. C. I. in *Dardanis*, qui ultra Epidamniorum fines agitent, collocat: quæ ſane regiones magno terrarum intervallo diſſociantur. Promptum quidem eſt cum Palmerio profiteri, Procopium non ſatis edoctum fuiſſe limites earum regionum; nec facile tamen illi perſuaſerit, qui ejus de bellis Gothico, Vandalico & Perſico deque Aedificiis Juſtiniani libros cum cura evolverit; ne nunc dicam, Imperatorem aperte ſatis Novel. XI. patriam ſuam circa Daciam mediterraneam figere, & Procopii partibus accedere. Ad hæc omnia accedit, Juſtiniani natale ſolum aut *Tauresium* aut *Bederinam* ſive *Bederianam* a Procopio & Agathia vero nomine appellari; qua ergo ratione Lychnidus erit? Porro Lychnidus excellenti colli erat impoſita, *καὶ πηγῶν ὑδάτων πλήρης*, *& fontibus abundantiſſima* apud Malchum in Excerpt. Hoeſchelii p. 64.; utrumque defuit Juſtinianae I., debuitque Imperator aquæ ductibus, magnifico opere exſtructis, ſubvenire civibus, ne ſitirent, Procopio indice. Tandem, ne longum faciamus, ſi Juſtiniana I. eadem eſt ac Lychnidus, debuit Epirus nova, in qua ea urbs ſedem obtinebat, Juſtinianae I. eſſe contributa, aut ſaltem ejus pars: atqui res ſecus habet: decernit Juſtinianus Novel. XI. *ut primæ Juſtinianae patriæ noſtræ pro tempore ſacro ſanctus antiſtes, non ſolum metropolitanus, ſed etiam Archiepiſcopus fiat; & ceteræ provinciæ ſub ejus ſint auctoritate, id eſt, tam ipſa mediterranea Dacia, quam Dacia ripenſis, nec non Moeſia II., Dardania & Prævalitana provincia & ſecunda Macedonia, pars etiam ſecunda Pannoniæ:* nulla prorſus hic Epiri mentio, in qua non infimo loco Lychnidus. Dices *Achridam* Juſtinianam I. fuiſſe dictam; eam autem a Lychnido nihil diſcrepare: quod ut libenti animo admitto, ita ea, quæ diſputavi, prohibent, ut a Juſtiniano eo nomine inſignitam fuiſſe agnoſcam: omnia niſi me fallant, Bulgaris ad Chriſtianorum ſacra traductis, Lychnido, quæ gentis præcipua in hoc tractu urbs, & metropolis dignitas venit & Juſtinianae I. cognomen: religione enim meliore recepta, & ſacerdotibus, &, qui eos inaugurare, epi-

 ſcopo

[a] ΛΙΣΤΡΩΝ ΚΑΙ ΣΚΕΠΩΝ.

ιδʹ ʼΕΠΑΡΧΙΑ ΔΑΚΙΑΣ [b] ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ ʽΥΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ εʹ.

ΣΑΡΔΙΚΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, ΠΑΝΤΑΛΙΑ, [c] ΓΕΡΜΑΗ, [d] ΝΑΙΣΟΣ, [e] ΡΕΜΕΣΙΑΝΑ.

ιεʹ. ʼΕΠΑΡ-

a *Λίστρων, Σκέπτων idem.* b *Μεσογαίας Conſtant.* c *Γερμανὸς id.* d *Ναίσσος omnes.* e *Ῥεμεσιανὸ Conſtant.*

ſcopo fuit opus: lecta ergo urbs, quæ Bulgaris caput erat, & metropolitano aſſignata, appellataque Juſtiniana I., ſive quod eandem, quamquam non ſine errore, ejus temporis Græci opinarentur; ſeu potius, quod vera Juſtiniana I., ut plures in hac vicinia aliæ, per tracta diu bella eſſet deſolata, nec alius titulus ad novam metropolim decorandam videretur accommodatior.

Λισρῶν καὶ Σκεπῶν] Hæc quid velint, non facile dixero. Viri docti, qui occaſione oblata in ea inciderunt, conjecturis, ſed parum certis, indulſerunt. Palmerio L. I. G. A. C. 31., quod Conſtantinus L. II. Them. 9. *Αὐλων, Λίσρων, Σκεύπτων* præferret, *in mentem venit, poſſe legi Λῃστήριον, vel etiam Λῃστῶν, ut ſit velut epithetum Aulonis, navale piraticum vel piratarum, ut in Attica erat Φώρων λίμην, furum portus*: cui ſuſpicioni MSS., verborum ordinem aliter digerentes, contra veniunt; obſtant quoque Romanorum leges, piraticam proſcribentes. L. Holſteinius in Theſauri Orteliani *Aeſtraeum* *Ἄισρων* præoptat, Aeſtraeumque, pariter ut Car. a S. Paullo, intelligit; quod oppidum cum in Macedonia II. ab Hierocle fuerit collocatum, hic ſedem obtinere non poteſt. De altero *Σκεπῶν* non minor hæſitatio: Car. a S. Paullo videndum eſſe monet, an *Κασσκεπῶν* legi poſſit; ubi maximopere vellem, ut, quid tandem *Caſſcepon* fuerit, docuiſſet. Palmerio *Σκεπῶν* quæ ſit non ſuccurrit. Equidem, ſi ſententia ſit ferenda, *Λισρῶν* eſſe dixero novæ Epiri caſtellum, cui apud Procopium L. IV. Fabr. Juſt. C. 4. nomen eſt *Ἄλιστρος*; in *Σκεπῶν* autem ſive *Σκεύπτων* voce latere ejuſdem Epiri urbem, quæ *Σκιδριον*, & in Auguſtano codice *Σκυδρὸν*, eidem Procopio audit.

Ὑπὸ Κονσυλάριον] Conſulari Daciam mediterraneam paruiſſe Notit. Imp. Orient. C. 2. confirmat. Eſt in L. 2. C. Theod. de Inoffic. Teſtam. *Claudius præſes Daciæ*; quæ cum & *Sardica* meminerit, diceres Daciam mediterraneam fuiſſe præſidialem provinciam; quæ tamen res ſecus habet. *Sardica* a Conſtantino M. ea lex data eſt ad Præſidem Daciæ, qui propterea Daciæ mediterraneæ Præſes non fuit, ut J. Gothofredus cenſebat.

Σαρδικὴ] Daciæ metropolin fuiſſe Theodoretus L. II. H. E. C. 4., docet, *Conſtantius*, inquit, *προστέταχεν εἰς τὴν Σαρδικὴν, Ἰλλυρικὴ δὲ αὕτη πόλις, ἣ Δακῶν ἔθνους μητρόπολις, καὶ τοὺς τῆς ἑῴας καὶ τὰς τῆς ἑσπέρας συναθροισθῆναι ἐπισκόπους.* Ubi ne ad *Illyricam urbem* offendaris, ita dici obiter obſerva, quod Præfecto Prætorii per Illyricum ſubeſſet, quæ ratio & Jornandem R. Got. C. 56. permovit, ut *Naiſſum* Illyrico contribueret. Vide de Sardica Ant. Itin. p. 135.

Πανταλία] *Πανταλία* vero nomine fuit, numis, ΟΥΛΠΙΑC ΠΑΥΤΑΛΙΑC titulis inſcriptis, & Tabula, quæ *Pentaliam* XXIIX. M. P. Sardica ſeparat, indicibus; iter idem commiſſum eſt peccatum in Malchi Excerpt. Legat. Hoeſchelii p. 62., quæ accuratiſſimus L. Holſteinius ad Stephani *Παυταλίαν* optime eluit. Sita erat non longe à Thraciæ introitu: *προσῆκε τὸν Θεοδέριχον χώραν τε αὐτῷ δοῦναι ἐν Παυταλίᾳ*, Malchi verba ſunt, *ἣ τῆς μὲν Ἰλλυρικῆς μοίρας ἐστὶν ἐπαρχία, οὐ πολὺ δὲ ἀπέχουσα τῶν εἰσβολῶν τῆς Θρᾴκης.* Procopio non diſſimili vitio *Πανταλίας* L. IV. Aedif. Juſt. C. 1. dicitur.

Γερμανὴ] Conſtantinus L. II. Them. 9. *Γερμανὸς* habet. Verum eſt *Γερμανὴ*, quo nomine Procopius L. IV. Aedif. Juſt. C. 1. in hac Dacia novit urbem: nec diverſa, puto, eſt Germania, quam L. I. B. Vand. C. 11. in finibus Illyrici & Thraciæ, *Θρᾳκῶν τε καὶ Ἰλλυριῶν μεταξὺ*, ponit,

ιε'. ἘΠΑΡΧΙΑ [a] ΤΗ ΠΑΡΑ .... ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ ε'

ῬΑΖΑΡΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, [b] ΒΗΝΟΠΙΑ, ἈΚΟΙΝΕΣ, ΚΑΣΤΡΑ [c] ΜΑΡΤΙΣ, [d] ἸΣΚΟΣ.

ιϛ'. ἘΠΑΡΧΙΑ ΔΑΡΔΑΝΙΑΣ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ γ'.

[e] ΣΚΟΥΠΟΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ,

ΜΗΡΙΩΝ,

a *Conſtantinus L. II. Them.* 9. *τῇ παλαιᾷ.* b *Μονοπία MSS.* c *Μαρτος vulgo.* d *Ἴδικος editi.* e *Σκῦπο iidem.*

ponit, Beliſarii patriam. Vid. N. Alemannum in Hiſtor. Arcan. C. 2., & cave credas in ſanctionibus antiſtitum Orientalium, quod inibi fidenter & Ortelianis verbis aſſeritur, metropolin eſſe: longe enim hæc ab ea dignitate afuit.

Ναισὸς] Recte ita MSS. & Conſtantinus. Vid. Hoiſt. ad Stephan. & quæ Itiner. H. p. 566. adſcripta ſunt.

Ῥεμεσιάνα] De hac urbe ad Anton. Itiner. p. 135. diſputavimus. Id mirandum eſt, in Actis Chalcedonenſibus p. 323. Ἀφρόπολιν appellari: ſubſcribit Διογενιανὸς ἐπίσκοπος Ἀφρωπόλεως Ῥεμεσιάνων, qui in Latina veteri verſione *epiſcopus civitatis Remiſſianenſium* & p. 126. Ῥεμεσιάνης τῆς Δακίας recte dicitur. Putem librarios Ἀφρωπόλεως eſſe conditores, & cum in Actis eſſet Διογενιανὸς ἐπίσκοπος Ἄφρος, Διογενιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Ῥεμεσιάνης, neglecto alterius Diogeniani nomine, novæ urbis fundamenta poſuiſſe. Ἄφρος ἐπίσκοπος, ut hoc addam, epiſcopus Afer in his Conciliorum Actis eſſe ſolet, ut p. 402.

Τῇ παρά .... ὑπὸ Κονσυλάριον] Ripenſis Dacia cum intelligatur, fortaſſe τῆς παραποταμίας Δακίας juſtum erit: Procopio L. IV. Aedif. C. 5. Ῥιπησία eſt Δακία. Quod autem Conſulari adminiſtranda mandatur, id a recto longe abeſt: fuit enim Præſidialis provincia, uti præter Notit. Imp. Orient. C. 1. ex L. 2. C. Theod. de Inoffic. Teſt. pro comperto habemus.

Ῥαζαρία] Ῥαταρία oportuerat: hanc & duas ſequentes Theophanes Chronograph. p. 217. non præteriit: Καθεστρέψας τήν τε Ῥατιάριαν, inquit, καὶ Κανανίαν καὶ Ἀκὰς καὶ Δωρόπολιν καὶ Ζάνδαπαν καὶ Μαρκιανόπολιν: quæ ex Theophylacto L. I. H. M. C. 8. decerpta, indidem facile ſaniorem recipient colorem. Vid. Ant. Itin. p. 219.

Βηνοπία] Βονονία eſt, ut Henr. Valeſius in Ammian. L. XXXI. C. 11. dudum vidit. Quod ſequitur Ἀκοίνες Latini *Aquas*, Græci Ἀκὰς vocitant, qua de re dictum alias eſt.

Κάστρα Μάρτις] Sozomenus L. IX. H. E. C. 5. Κάστρα Μάρτις πόλιν τῆς Μυσίας appellat, recte ſi urbis nomen ſpectes, non item ſi provinciam: fuerunt enim hæc Caſtra in Dacia, ubi Procopius ea L. IV. Fabr. Juſt. C. 6. agnoſcit & a Danubii ripa removet; quod ſane mirandum eſt, ſiquidem *Gratianus permeato Danubio, delatus Bononiam, Sirmium introiit, & quatriduum ibi moratus per idem flumen ad Martis Caſtra deſcendit* apud Ammianum L. XXXI. C. 11.

Ἴσκος] Ita MSS., Henr. Valeſii conjecturam adfirmantes. Vid. Ant. Itin. p. 221.

Δαρδανίας] Sita hæc provincia erat ad Macedoniæ occidentem plagam: Codex miſſorum Theodoſii, ab Emman. Schelſtrate tom. II. Antiq. Eccleſ. p. 526. editus, *Macedonia & Helleſpontus & pars Ponti finiuntur ab oriente mari Pontico, ab occidente deſertis Dardania, a ſeptentrione flumine Hiſtro, a meridie Aegaeo.* Harduinus, qui ad Plinii L. IV. C. 11. *deſerta Candavia* ſubſtituit, cauſſam nullam habuit.

Σκῦποι] Sic Ptolemaeus, Stephanus Σκοῦποι vocat: *Scupum* Marcellinus Comes An. ɪↄxviii., cum de aerumnabili Dardaniæ calamitate *Scupus namque metropolis*, ait, *licet ſine civium ſuorum hoſtem*

ΜΗΡΙΩΝ, [a]ʼΟΥΛΠΙΑΝΑ.

ιζʹ ʼΕΠΑΡΧΙΑ [b]ΠΡΕΒΑΛΕΩΣ ʽΥΠΟ ʽΗΓΕΜΟΝΑ.
ΠΟΛΕΙΣ γʹ.

ΣΚΟΔΡΑΙ, ΛΙΣΣΟΣ, [c]ΔΩΡΑΚΙΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ.

ιηʹ. ʼΕΠΑΡ-

[a] ʽΟ ʽΥπιάνα *Car. a S. Paullo.* [b] Πρεβάλεων *MSS.* [c] Δυῤῥάχιος *Car. a S. Paullo.*

hoſtem fugientium clade, funditus tamen corruit. Melius Paullinus *Scupos* Propemptico ad Nicetam:

Tu Philippeos Macetum per agros,
Per Tomitanam gradieris urbem,
Ibis & Scupos patria propinquos,
Dardanus hoſpes.

quamquam ſi iter conſideres, quo amicum *Remeſianam*, patriam in urbem, mittit, maximas ambages meritiſſimo mirere: quid opus *Philippeos agros* & *Tomitanam urbem*, ut Scupos devenias, inviſere? Ant. Pagius Critic. An. CCCXCVII. 9. quo Paullinum ignoratæ Geographiæ culpa liberet, neſcio quos *Philippeos agros*, nusquam lectos, comminiſcitur, & pro *Tomitana* urbe *Stobitanam* reſtituit ſive *Stobos*: equidem a Stobis *Stobenſem* recte formari, nusquam *Stobitanum*, legi; at demus hoc: cui bono per *geminam Epirum Theſſalonicen* Nicetam amandat, cum brevius per Prævalitanam Dardaniamque provincias iter, in Tabula ſignatum, in Scupos & Remeſianam verſus pateret? Sed hæc miſſa faciamus: ſita urbs fuit ad Axium, ſive, ut ſerior ætas maluit, Bardarium: Nicephorus Bryennius Coment. L. IV. C. 18. ὁ δὲ Βαρδάριος ποταμὸς ῥέει μὲν ἐκ τῶν τῆς νέας Μυσίας ὀρῶν, καὶ διιὼν διὰ Σκύπων, κάτεισι μεταξὺ Στρυμωνίτιδος: quæ cur Poſſinus vertere neglexerit, divinare non poſſum; nihil utique habebunt obſcuri ſi Nicephorus Gregoras in conſilium adhibeatur, *Scopia*, quo nomine deinceps claruit, Triballorum in montibus oppidum, Axio flumini adſtruens L. VIII. C. antepenult. p. 266. Edit. Genevens.

Μηρίων] Fortaſſe hæc deliteſcit inter caſtella, quæ plura Dardaniæ Procopius L. IV. Aedif. Juſt. C. 4. nobis annumerat; proxime accedere Βερμίερον, ʼΑρμα & Μαρμαρὰ videntur.

ʼΟυλπιανὰ] Urbem hanc longa temporis injuria labantem Juſtinianus erexit; & Juſtinianae II. cognomine ſuperbire juſſit apud Procopium L. IV. Aedif. Juſt. C. 1. Habes eandem in his Jornandis Rer. Getic. C. 56. Theodemir *Naiſſum primam urbem invadit Illyrici, filioque ſuo Theodorico conſociatus adſtat & in villam comites per caſtrum Herculis transmittit Ulpianam, qui venientes tam eam quam & opes mox in deditionem accipiunt:* ſic edunt, intricatiſſimam verborum ſententiam ſusque deque habentes: Codex Ambroſianus *ſociatis adſtat & in vilia comitibus* & *tam eam, quam Meſtulus mox* præfert: unde ego fuiſſe credidero, *filioque ſuo Theodorico ſociatis adſtat & III. millia è comitibus per caſtrum Herculis transmittit Ulpianam: qui venientes tam eam, quam Metulum mox in deditionem accipiunt.* Caſtrum Herculis, ut obiter ea illuſtrem, Tabula XIIII. M. P. Naiſſo ſemovet; Metulum autem in hac vicinia oppidum erat natura & operibus munitum: Appianus Illyr. p. 10. Ed. Hoeſch. ἐπὶ δὲ ἑτέραν πόλιν ἤχθη Μετοῦλον, ἣ τῶν Ἰαπόδων ἐστὶ κεφαλή, κεῖται δὲ ἐν ὄρει σφόδρα ὑλώδει, ἐπὶ δύο λόφων, οὓς διαιρεῖ χαράδρα στενή· Reliqua a veſtigiis manu exarati codicis proxime recedunt.

Πρεβάλεως] Provincia Prævalitana inter Epirum novam & Dalmatiam ad Adriaticum erat protenta ſinum, Procopio L. I. B. G. C. 15. auctore: paruiſſe Præſidi Notit. Imp. Orient. C. 1. adfirmat.

Σκόδραι] Verius Σκόδρα: ſitum urbis Livius L. XLIV. C. 31. deſcribit.

Λίσσος] Hæc & ejus arx *Acroliſſus* ex Polybio L. VIII. C. 10. & Livio L. XLIII. C. 20. notiſſima eſt. ʽΈλισσος Conſtantino dicitur Imper. de Adminiſt. Imper. C. 30.

Δωράκιον] Diceres hinc fuiſſe Eucharium Δωρακίου præſulem, qui pars Epheſini fuit Concilii, niſi p. 436. adderetur τῆς νέας ʼΗπείρου, atque inde Dyrrhachinus eſſet. Eſt inter Gudianas ex Ligorio inſcriptiones p. CLXXI. hoc epigramma:

D. M. S.

ιή. ἘΠΑΡΧΙΑ ΜΥΣΙΑΣ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ έ.

[a] ΒΙΜΕΝΑΚΙΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, ΣΙΓΓΙΔΟΝΟΣ, ΓΡΑΤΙΑΝΑ, ΠΡΙΚΟΡΝΙΑ, ΟΡΘΕΜΑΡΧΟΣ.

ιθ. ἘΠΑΡΧΙΑ ΠΑΝΝΟΝΙΑΣ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ β́.

[b] ΣΕΡΜΙΟΝ, ΒΑΣΙΑΝΑ.

[b] ἘΠΑΡ-

[a] *Βιμβμάκη idem* & Σιγιδόνος. [b] *Ἕρμιον id.*

D. M. S.
C. IVLIVS. C. F.
AEMILIA. RVFVS
DVRRACI
MIL. COH. XII. VRB.

quod & ego ad Dyrrhachium pertinere exiſtimem. Quid ergo huic *Doracio* fiet? Equidem legere id nusquam memini: fuit præterea Prævalitanæ provinciæ metropolis Scodra, ut ex Gregorii M. L. X. Epiſt. 34. apparet: quare, donec aliunde firmiore Doracium hoc tibicine fulciatur, arbitrabor, Docleam ſive Diocleam, non quidem metropolin, ſed celebrem tamen poſt Diocletianum ejus inſtauratorem urbem, hic ſuum etiam locum obtinuiſſe. Vide de ea Conſtantin. Adminiſt. Imp. C. 35. & Cinnamum L. VI. Hiſtor. C. 1.

Μυσίας] Moeſia hæc I. eſt, ſive *ſuperior*, ut Tabulæ dicitur; Socrati L. I. H. E. C. 27. ἡ ἄνω Μυσία. *LEG. AVG. PR. PR. PROVINC. PANN. ET. MOESIAE SVP.* ſub Septimio Severo eſt in Theſaur. p. CCCCVII. I.; poſtea Præſidialem fuiſſe teſtis Notit. Imp. Orient. C. 1. eſt.

Βιμβράκιν] Βιμβράκιον rectius Theophylactus L. I. H. M. C. 5. qui πόλιν λαμπρὰν ad Illyricum pertinentem appellat. In Gordiani & Philippi numis *P. M. S. COL. VIM.*, quos ridicule admodum Harduinus in Num. Urb. Illuſtrat. explicat de *Provincia Macedonia ſuperioris Colonia Viminacis.* Adeone *Moeſia ſuperior* ignorata fuit, ut his in numis cognoſci haud potuerit?

Σιγγιδόνος] Σιγγιδὼν aut Σιγγιδόνος oportuerat. Socrates L. I. Hiſt. E. C. 27. & L. II. C. 12. epiſcopum Σιγγιδόνος τῆς ἄνω Μυσίας Urſacium inter Arianiſmi defenſores numerat: ut mirer Car. a S. Paullo Socratem notaſſe ob Singidunum Pannoniæ tranſcriptam; certe L. I. C. 20., quorſum lectores amandat, nihil hujus legitur. Vid. Ant. Itiner. p. 132.

Γρατιανὰ] Eſt in Notit. Imp. Orient. C. 153. inter Moeſiae I. urbes, deque ea diſputavimus ad Itiner. H. p. 566.

Πρικορνία] Imo vero Τρικόρνια aut Τρικόρνιον potius. Vide idem Itiner. p. 565.

Ὀρθέμαρχος] Pro Ὄρρεα μάργου, ut diximus ad Ant. Itin. p. 134.

Παννονίας] Pannonia II. eſt, quæ olim Præfecto Prætorii Italiæ parebat, pars Imperii Occidentis, ut Notit. Imp. Occid. C. 2. docet: eam autem cum Juſtinianus reciperaſſet, ſicuti Novel. XI. ſignificat, provinciis Orientis Hierocles accenſet. Quod autem *Præſidi* mandatur, id Juſtiniano credo debetur; eſt ſane *MVNATIVS PLANCVS V.C. PRAESES PANNONIAE PER ANNOS XXVII.* in lapide Reineſiano Claſ. VI. 71.; ſed is Pannoniae I. præpoſitus fuit: nam ſecundam Conſularem fuiſſe Notitia eadem C. 1. confirmat.

Σέρμιον] *Urbium mater & populoſa & celebris* Ammiano L. XXI. C. 10. unde in Concilio Aquileienſi ſub Damaſo Ametius *Caput*, inquit, *Illyrici non niſi civitas eſt Sirmienſis* tom. III. Concil. Labbei p. 391. Non diſſimilia leges Juſtiniani in Novel. XI., cujus tamen verba ſi ita acceperis, acſi Theſſalonicenſi Eccleſiæ poſt Attilae & Sirmii everſi tempora demum ea dignitas acceſſerit, qua omni Illyrico præſtabat, erroris Tribonianum abſolvere non poteris: multis enim ante annis, ut ex Theodoreto ſupra monuimus, Illyricum Orientale illi

κ′. ἘΠΑΡΧΙΑ ἈΣΙΑΣ ὙΠΟ [a] ἈΝΘΥΠΑΤΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ μγ′.

ἘΦΕ-

a Ἀνθυπατοῦ *Bandurius.*

urbi paruit. Vid. P. de Marca Diſſert. de Primat. C. 38. & de *Baſianis* ſive *Baſſianis* Itiner. A. p. 131.

Ὑπὸ ἀνθύπατον] Ariſtidi tom. I. 611. ἄρχων τῆς Ἀσίας, & p. 572. ac 600. ἡγεμὼν τῆς Ἀσίας, quibus atque aliis in locis cum *prætorem* aut *præſidem* interpres verterit, præbita magno Uſſerio in Smyrnenſium Epiſt. p. 46. Ed. Ruinarti ut ſcriberet occaſio eſt, *totius provinciæ propriè dictæ Aſiæ Proconſulem tunc fuiſſe præſidem*: quod tamen a vero procul abeſſe, cognitiſſimum eſt. Erat Proconſulis imperium latiſſimum, ſuis terminis ab eodem Ariſtide tom. II. p. 501. circumſcriptum: longe tamen accuratius, quamquam ejus ſcriptoris ætate tantum non erat, ab Eunapio in Maximo p. 101. Ed. Plantin. ἀλλ' ὡς ἀρχὴν μετέσχεν μείζονα, ἀνθύπατον αὐτὸν ἐπιστήσας τῆς νῦν ἰδίως Ἀσίας καλουμένης. αὕτη δὲ ἀπὸ Περγάμου τὸ ἀλλογενὲς ἐπέχουσα πρὸς τὴν ὑπερκειμένην ἤπειρον ἄχρι Καρίας ἀποτέμνεται. καὶ Τμῶλος αὐτῆς περιγράφει τὸ πρὸς Λυδίαν· ἔστι δὲ ἀρχῶν εὐδοκιμωτάτη, καὶ ὁ κατάλογος τῆς αὐλῆς ὑπάρχει. Valens Clearcho *majorem præfecturam commiſit, Aſiæ, quæ nunc peculiari nomine ſic vocatur, proconſulem creans; ea a Pergamo uſque maritimam oram complexa in continentem Caria tenus deſinit, Tmolo monte fines ejus, Lydiam attingentes, circumſcribente: eſtque provincia illuſtris, neque ſubjecta Præfecti Prætorii imperio.* Jam ſi obſervaris huic Proconſuli Helleſponti Conſularem & Inſularum Præſidem dicto fuiſſe audientem, ampliſſimam utique poteſtatem illi injunctam agnoſces. Quod vero Præfecti Prætorii imperio exemptum fuiſſe adfirmat, id, quamquam ab eo ad Præfectum appellatio in L. 19. Cod. de Appellat. permittitur, ex Notit. Imp. Orient. C. 1. quoque cognoſcas; neque enim *Aſia* provinciis annumeratur, quæ ſub diſpoſitione Præfecti Prætorio per Orientem fuerunt. Ceterum in Eunapii verbis, quod nec interpretem fugit, non τὸ ἀλλογενὲς ſed τὸ ἀλιτενὲς, ut apud Polybium L. IV. C. 39. de ora Ponti πᾶσα δ' ἐστὶν ἀλιτενὴς, legi oportet: ſimile vitium è Strabone L. XIII. p. 595 eluit Paul. Leopardus L. IV. Emendat. C. 15.

Πόλεις μγ′.] Olim *quingentæ* urbes Aſiæ Proconſulis jurisdictioni erant contributæ: unde Agrippa apud Joſephum L. II. B. I. C. 16. §. 4. τί δὲ αἱ πεντακόσιαι τῆς Ἀσίας πόλεις; οὐχὶ δίχα φρουρᾶς ἕνα προσκυνοῦσι ἡγεμόνα, καὶ τὰς ὑπατικὰς ῥάβδους; tumque in plures deſcripta erat conventus, de quibus Plinius L. V. C. 29. Deminui ejus amplitudo cœpta eſt, poſtquam vicinis provinciis ſui magiſtratus ſunt impoſiti, & alterius imperio ſubjecti. Vid. Uſſerium de Aſia Poconſ. p. 32. &c.

Ἔφεσος] Provinciæ erat metropolis: & quamquam olim eam urbi dignitatem vicinæ invidebant, ab Antonio tamen Imperatore Proconſuli neceſſitas impoſita eſt *per mare applicare* καὶ τῶν μητροπόλεων Ἔφεσον (*i. e. & inter matrices urbium Epheſum*) *primam attingere*, ut Ulpianus L. 4. §. 5. D. de Offic. Proconſ. admonet; nec tamen Epheſum Imp. Smyrnæ aut Pergamo ita præpoſuit, ut præ illis primas auferret: tantum ut è metropolibus provinciæ primam eam adiret edixit, ut pulchre demonſtravit Ezech. Spanhemius Diſſert. IX. de Uſu & Præſt. Numiſ. p. 614. ſequiore demum ætate reliquis eſt antelata, factusque ejus epiſcopus Aſianæ diœceſeos exarchus & jure quidem Patriarchico apud Evagrium L. III. H. E. C. 6. Adde Uſſerium de Aſia Proconſ. p. 49.

Ἐνία] Ἀναία verum oppidi, quod Cariæ Ptolemaeus & Stephanus, Scylax Lydiae circa Magneſiam attribuit, cognomen erat: Soticus πόλεως Ἀναίας inter Aſiæ Epiſcopos Chalcedonenſi Concilio p. 675. ſubſcribit, Concil. vero Conſtantinop. III. p. 666. Joannes ἐπίσκοπος Ἀνίων τῆς Ἀσιάτων ἐπαρχίας, qui p. 500. τῆς Ἀναιτῶν πόλεως dicitur. Prave ergo in Concilio Epheſ. p. 465. Modeſtus fertur τῆς Ἀνίων πόλεως τῆς Φρυγίας & p. 527. τῆς Νεαιτῶν πόλεως præſul. Apud Stephanum gentile nomen eſt Ἀναῖος & Ἀναίτης, ad quam formam ea, quæ produxi, facile corrigentur.

Μαγνησία Μαιάνδρου] Numis ΜΑΓΝΗΣΙΑ Η ΠΡΟΣ ΤΩ ΜΑΙΑΝΔΡΩ, Concilio Conſtantinop. III. p. 666. Μαγνήτων ἡ Πρωτομαγνησιοδρόπολις aberat haud multum Epheſo. Vid. Ezech. Spanhemium

'ΕΦΕΣΟΣ, 'ΕΝΕΑ, [a] ΠΡΙΗΝΗ, ΜΑΓΝΗΣΙΑ [b] ΜΕΑΝΔΡΟΥ, [c] ΤΡΑΛΛΕΙΣ, ΝΥΣΣΑ, ΠΡΙΟΥΛΛΑ, ΜΑΣΤΑΥΡΑ, 'ΑΝΙΝΕΤΑ, 'ΥΠΗΤΑ, 'ΑΡΔΙΟΥΠΟΛΙΣ, ΔΙΟΣ 'ΙΕΡΟΥ, [d] ΕΥΑΖΑ,

[a] ΚΟΛΟ-

a *Πρίνη editio princeps.* b *Μαίανδρου oportuerat.* c *Τράλλης Car. a S. Paullo.* d *Ἔυασα idem.*

mium Diſſert. IX. de Uſu & Præſt. Numiſm. p. 656.

Τράλλεις] Neque hæc longe Epheſo remota fuit: Oracula, quæ Sibyllæ accepta feruntur, L. III.

Τράλλις δ' ἡ γείτων Ἐφέσε σεισμῷ πυλαλέοντι Τείχεα. ——— ———

Dubium autem eſt, fueritne Maeandro adſtructa: Stephanus adfirmat; negantium partibus Strabo accedit L. XIV. p. 648.; cui Whelerus numum ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ nomine inſcriptum & amnis figuram præferentem Itiner. p. 288. opponit: nec is tamen fluvio accubuiſſe Maeandro probaverit: tum quod numi ſubinde fluvium, qui urbis agrum radit, oſtentent, ut Nicaeenſium, amne *Sagari* inſignes, tum maxime quod numi ejus flumen poſſit eſſe *Eudon*, quem circa Trallianorum urbem defluxiſſe Etymologus cum Plinio docet.

Νύσσα] Νύσα Straboni atque aliis. Actis Concilii Epheſini p. 527. ſubſcribit Theodotus Epiſcopus Νυάσης, qui Νύσης fuit: Νυσσαίων πόλις Concil. Conſtantinop. III. p. 667.

Πρίουλλα] Βρίουλα oportuerat, ut apud Strabonem L. XIV. p. 650. & in egregio Theſaur. Britan. tom. II. p. 102. ΒΡΙΟΥΛΕΙΤΩΝ numo: idem adfirmaverit Rufinus epiſcopus πόλεως Βριούλων Nicaen. Concil. II. 349.; corrige ergo, quem in Actis Epheſin. p. 528. reperies, Βαρβυλιτῶν præſulem. Quæ ſequitur *Maſtaura* a Strabone, Stephano & Conciliorum Actis ſæpe memoratur.

'Ανίνετα] 'Ανίνητον videtur præſtare ob Theodorum epiſcopum 'Ανινήτε in Epheſino C. p. 466., licet prave p. 528. 'Αναυνασίων vocetur præſul: Mamas enim 'Ανινήτε Chalcedonenſis Conc. p. 522. illud ſua ſubſcriptione firmat, quantumvis p. 664. ἐπίσκοπος πόλεως 'Ανηρίτε dici videatur. De ſitu nihil finivero.

'Υπῆτα] 'Υπαιπα, unde Julianus Epiſcopus πόλεως 'Υπαίπων in Chalcedon. Synodo p. 665. & Antonius 'Υπαιπηνῶν πόλεως Concil. Conſtantinop. III. p. 500., quod poſterius ſæpe in numis apud Harduinum, Vaillantium & Haymium conſpicitur. Oppidum Tmolo accubabat: Ovidius Metamorph. XI. 150.

Nam freta proſpiciens late riget arduus alto
Tmolus in adſcenſu; clivoque extentus utroque
Sardibus hinc, illinc parvis finitur HYPAEPIS.

'Αρδιούπολις] Verum eſſe 'Αρκαδιούπολις, Alexander 'Αρκαδιουπόλεως τῆς 'Ασίας Concil. Epheſ. p. 463. & 528. teſtabitur, qui ſi nomen, quo urbs antea fuerat uſa, adpoſuiſſet, ejus ſedem quam fruſtra veſtigamus, eadem opera indicaſſet.

Διὸς ἱεροῦ] Imo ἱερόν, Ioniæ Lebedum inter & Colophonem apud Stephanum oppidum: numos ΔΙΟCΙΕΡΙΤΩΝ habet Harduinus, qui ex Concil. Conſtantinop. III. p. 500. Ed. Labbei Χρυσόπολιν deinceps fuiſſe non præteriit.

'Ευαζα] Liberatus Diaconus Breviar. C. 13. *Nono quoque Secretario acta eſt actio, ubi Baſſianus, qui ad civitatem Euazenſium epiſcopus ordinatus eſt, & Eccleſia incubuerat Epheſinae:* quam civitatem (cur in Labbeana editione aſteriſco notarint, cauſſam non video: bene enim omnia habent. Fuerat Baſſianus invitus 'Ευάζων civitati a Memnone Epheſio epiſcopus impoſitus: Memnone & ejus ſucceſſore Baſilio fato functis idem Epheſo eſt præpoſitus; quæ omnia fuſius Concil. Chalcedon. Acta tom. IX. p. 7. L. Holſtenius in Car. a S. Paullo Geogr. S. huc refert Baſilii Epiſt. 251. Nov. Edit., τοῖς 'Ευαισηνοῖς inſcriptam, auctorque eſt, ut 'Ευαζηνοῖς legatur: mihi, pace ejus dixerim, alia eſt ſententia: in Baſilii Epiſt. 278. Ἔυαισος *Euaeſus*, Cappadociæ montibus proxima, ut ex ſerie epiſtolæ cognoſcas, invenitur; hujus incolis miſſam eam epiſtolam arbitror, proptereaque 'Ευαισηνοῖς, præcipue quod poſteriore in Epiſt. manu exarati codices, non item priore, in vocabuli ſcri-

[a] ΚΟΛΟΣΗ, ΑΛΓΙΖΑ, ΝΙΚΟΠΟΛΙΣ, ΠΑΛΑΙΑ ΠΟΛΙΣ, ΒΑΡΕΤΤΑ, [b] ᾿ΑΥΛΙΟΥ ΚΩΜΗ, ΝΕΑΥΧΗ, [c] ΚΟΛΟΦΩΝ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, ΛΕΒΕΔΟΣ, ΤΙΟΣ, ΣΜΥΡΝΑ, ΚΛΑΖΟΜΕΝΗ, ΣΑΤΡΩΤΗ, [d] ΜΑΓΝΗΣΙΑΣΟΥΠΟΛΙΣ, ᾿ΑΠΑΗ,

ΤΕΜΝΟΣ,

[a] *Κολοατὶς MSS.* [b] *Carol. a S. Paullo* Αὐρηλιούπολις Κώμη *emendat, nulla juſta cauſſa motus.* [c] Κολοφὶν *ejusdem edit., alia* Κολοφὼν μητρόπολις. [d] Μαγνησιοσούπολις *vulgo.*

ptura conſentire videantur, præopto.

Κολοσὴ] Manu exarati codices Κολοατὶς præferunt: ego neutrum probavero; tametſi quo vero nomine fuerit pro comperto nondum habeam. In binis Jac. Goar Notitiis inter Aſiæ præſules eſt ὁ Καλόης, ſubſcribitque Nicaeno II. Concilio p. 50, 350. atque alibi Theophanes ἐπίσκοπος Καλόης & p. 153. mendoſe Κάλπης. Diceres itaque Καλόη juſtum eſſe urbis titulum, niſi Aphobius, qui Synodo Epheſinae adfuit, contrairet, & ſe Κολῶνος p. 465. ſive Κολώνης p. 528. aut, quod MSS. dant, Κολόης epiſcopum fuiſſe teſtaretur; cui ultimo cetera poſtponerem, illique nomen veniſſe a *Coloë* lacu haud multum a Sardibus apud Strabonem L. XIII. p. 626., ſi aberrandi metus abeſſet, autumarem. Quamvis autem de urbis nomine pleraque dubia ſint, non poterit Car. a S. Paullo negligentiam in ea prætereunda excuſare.

᾿Αλγίζα] Hoc Acta Concil. Nicaeni II. p. 153. atque alibi, quibus Leo ἐπίσκοπος ᾿Αλγίζων nomen adſcripſit, firmabunt: in Chalcedon. p. 96. habebis Proclum ᾿Αργίζης & p. 398. ᾿Αργίζων. De ejus & *Nicopolis*, quam fruſtra quæro, ſitu, Scepticos imitatus, nihil finivero.

Παλαιὰ πόλις] Eandem eſſe volunt ac Παλαιὰν κωμοπολίαν, de qua CXXX. ſtadiis ab Anderis remota Strabo L. XIII. p. 614., dubia tamen conjectura: nam Παλαιῶν præſul in Nicaeno II. p. 51. inter Helleſpontios ſubſcribit & a Palaeopolitano diſtinguitur. Ejus epiſcopi in Conciliorum Actis ſæpe obvii ſunt. Vid. Nicaenum II. p. 153. & Epheſinum p. 437.

Βαρέττα] Conſtabilit hocce oppidi cognomen Joannes Βαρέττων epiſcopus in Actis Chalced. p. 675. Βαρίτων præſul eſt in Conſtantinop. III. p. 667. & Nicaeno II. p. 153.

᾿Αυλίου Κώμη] Thomas πόλεως ᾿Αυλίου Κώμης eſt in Chalcedon. Concil. p. 96. & 675.

Νεαύχη] Νία ᾿Αυλὴ oportuerat ob Philippum Νίας ᾿Αυλῆς in Chalced. Conc. p. 96., qui perperam p. 675. Μεγαύλης, & in Latina verſione *Naulochi*, unde Car. a S. Paullo *Naulochum* urbibus Aſiae, quibus olim epiſcopus fuerit, adſtruxit.

Κολοφὼν] Emman. Schelſtratenus & Anſ. Bandurius Colophoni arctiſſime Μητροπόλεως vocabulum adſtringunt: qua ratione Colophon metropolis, cujusmodi non fuit, creatur, Ioniaeque urbs *Metropolis* prorſus præteritur: rectius itaque Car. a S. Paullo diſtinxit. Abeſt Colophon, ſi recta naviges, Epheſo ſtadiis LXX., Strabone teſte L. XIV. p. 643., aut, ut Xenophon Epheſius L. I. p. 8., ſtadiis LXXX.

Μητρόπολις] Numi ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΙΩΝΙΑ & οἶκος Μητροπολίτης Strabonis L. XIV. p. 637. & Marcellinus Μητροπόλεως epiſcopus ex Conc. Chalcedon. p. 96. huc pertinent. Mox Τίος, Anacreontis Lyrici poetae patria, potior erit.

Σατρώτη] Niſi omnia me fallunt, ᾿Ερυθραὶ in voce latent: ea huic loco accommodatiſſima urbs eſt, & huic provinciæ a Concil. Actis & Notitiis tranſcripta: paullo ante Κλαζομενὰς præſtiterant.

Μαγνησιασούπολις] Sic MSS, pro Μαγνησία Σιπύλου, unde numi ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΣΙΠΥΛΟΥ; peccato non diſſimili Baſilius epiſcopus Μαγνησίας ῾Ηπίλου Conc. Nicaeno II. ſubſcribit p. 571.

᾿Απάη] Natum hoc videtur ex ᾿Αγάη, cujus epiſcopus Conſtans in Nicaeno II. p. 350. πόλεως ᾿Αγάης dicitur; id vero ex ᾿Αιγάη: unde Cyriacus ῎Αιγλης pro ᾿Αιγάης Actis Chalcedon. p. 127. inſeritur, qui p. 322. ᾿Αιγέας, & p. 508. ᾿Αιγέης, & p. 664. ᾿Αιγάης πόλεως Intelliguntur *Aegae* Aeolicae, quarum nomen ſeriore ætate in aliam formam diceres procuſum, ſi quid his ineſſet auctoritatis monumentis: ducimur enim illis ad ᾿Αιγέων atque ᾿Αιγάων. Florente Graecia non ᾿Αιγὰς tantum ſed ᾿Αιγαίας appellabant; quod poſterius, etſi certi uſus eſt, non tamen ſolum pro bono eſt habendum. Suidas

Παλ-

ΤΕΜΝΟΣ, ΦΩΚΕΑ, ΜΥΡΙΝΑ, ΜΥΚΗ, ΠΕΡΓΑΜΟΣ, ἘΛΑΙΑ, [a] ΠΙΤΤΑΝΗ, ΤΙΑΝΑΙ, ΘΕΟΔΟΣΙΟΥΠΟΛΕΩΣ, ἈΔΡΑΜΥΤΤΙΟΝ Ἡ ΠΟΤΕ ΛΥΡΝΗΣΟΣ, [b] ἈΤΑΝΔΡΟΣ, ΓΑΔΑΡΑ, ΑΣΣΟΣ.

κα'. ἘΠΑΡΧΙΑ ἙΛΛΗΣΠΟΝΤΟΥ ὙΠΟ [c] ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ [d] λ'.

ΚΥΖΙΚΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ

[a] ΠΡΟΙ-

a Πιτλάνη *Bandur.* b Ἄπανδρος *edit. Car. a S. Paul.* c *Abeſt a prima editione.*
d *Car. a S. Paullo* λβ'. *corrigit, verius* λγ'.

Πόλεις Ἀιγαιὰς, ἀπὸ Ἀιγῶν τῆς Ἀσίας, κεῖται δὲ πλησίον Μαγνησίας καὶ Σμύρνης. In quibus Grammatici, licet Aegas longiſſimo terrarum intervallo Smyrna remotas non dixero, rectius putem καὶ Μυρίνης: illi enim proximæ erant & propterea Ἀιγαὶ ἐν Μυρίνῃ Stephano dictæ: idem Galenus περὶ Ἐυχυμίας p. 358. Edit. Baſil. firmat: ἄριστος δέ ἐστι παρ' ἡμῖν ἐν Ἀιγαῖς καὶ Περπερίνῃ τῇ μὲν ὁμόρῳ Μυρίνῃ, τῇ δὲ Περγάμῳ. & brevi poſt: ὁ δὲ ἐν Ἀιγαῖς καὶ Περπερίνῃ, μόνος τούτου ἐστίν. Quæ utique Ἀιγαὶς & noſtram conjecturam probabilem faciunt. Poſſunt hæc cum Theod. Laurentio Gronovio in Marmor. Baſin C. 32. in Ἀιγαίαις, quod unice verum exiſtimabat, perverti, at non ſine aperta vi. Incolas Tacitus Annal. II. C. 47. *Aegeatas* appellat, qui quantumvis *Aegaeatae* MS. Florentino, ut vir doctiſſimus animadvertit, vocentur, non auſim tamen *Aegeatas* prorſus ſpernere: neque enim οἶνος Ἀιγεάτης ejusdem Galeni L. XII. Method. Therap. p. 164. id permiſerit, qui perperam Υγιειν. L. V. p. 270. Ἀιγαιωνίτης ſcribitur. Vide & Anton. Itiner. p. 146.

Τέμνος] Imo Τῆμνος, pro quo Τύμνος in Concil. Nicaen. II. p. 350. & mox Φώκαια.

Μυρίνα] Sicuti hujus locum in Suida occupavit *Smyrna*, ita ſubinde in Concil. Actis & Ariſtidis Sermon. Sacr. V. tom. I. p. 618. & 619., ſicuti Palmerius Exercitat. p. 471. admonuit, idem molita eſt.

Μύκη] Scribe Κύμη quo vitio laborant Acta Chalcedon. p. 675. cum Chryſogonum πόλεως Μύκης præſulem fuiſſe adfirmant.

Ἐλαία] Pergamenorum erat navale, ſtadiis cxx. ab eorum urbe diſtans apud Strabonem L. XIII. p. 615., cui Ariſtidem junge tom. I. p. 620. & Galenum L. I. de Antidot. p. 427. Incolae ΕΛΑΙΤΑΙ in numis & Chalcedon. Conc. p. 398., non ΕΛΑΙΙΤΑΙ, ut Stephanus, cui propterea recte ſubvenit L. Holſt.

Πιτλάνη] Πιτάνη, de qua Strabo L. XIII. p. 614. Pardus epiſcopus πόλεως Πιτλάνης eodem peccato in Nicaeno II. p. 571.

Τιάναι] Niſi a vero aberro, Κάναι fuit; quod oppidulum ad ejusdem nominis promontorium idem Strabo L. XIII. p. 615. adponit: Melae Pomponio L. I. C. 18. *Cana.*

Θεοδοσίου πόλεως] Πόλις præſtat. Situm urbis ignoraremus, niſi ex Notit. Jac. Goar *Perperinem* eandem eſſe conſtaret: ea vero haud longe afuit *Pergamo*, ut ex Galeno περὶ Ἐυχυμίας p. 358. conſtat. Ptolemaeo Τερμίρη, & MS. Palatino Περμέρη, Coisliniano Περπέρη dicitur, unde verum nulla opera eruitur. Nobile erat ejus urbis atque agri vinum, de quo Galenus eisdem locis, in quibus de *Aegeate.* Vide Sirmondum in Triplic. numo & Anti-Triſtano II.

Ἀδραμύττιον] De eo ad Anton. p. 335.; mox Ἄντανδρος verius erit, tametſi Marinus epiſcopus πόλεως Ἀντάνδρου in Actis ſit Nicaeni II. p. 589.

Γάδαρα] Γάργαρα lege, & Strabonem L. XIII. p. 606. adi: Γαργάρων πρεσβύτερος Nicephorus eſt in Nicaeno II. Conc. p. 350.

Ὑπὸ Κονσουλάριον] Fuiſſe hanc Conſularem provinciam Notit. Imp. Orient. C. 1. & L. unic. C. de Offic. Comit. Sacr. Patrim. oſtendunt: hinc Anicius Paullinus Theſ. p. MXC. 19. *CONSVL. PROV. ASIAE. ET. HELLESPONTI.*

Κύζικος] Nobiliſſimæ urbi Metropolis Hellesponti dignitatem Leo Imp. & Jo. Malala tom. I. p. 364. aſſerunt: ἐποίησε, inquit, ὑπὸ θεμα-

 τίας

[a]ΠΡΟΙΚΟΝΗΣΟΣ, Ἡ ἘΞΟΡΙΑ, ΒΑΡΙΣΠΗ, ΠΑΡΙΟΝ, ΛΑΜΨΑΚΟΣ, ἈΒΥΔΟΣ, ΔΑΡΔΑΝΟΝ, ἼΛΙΟΝ, ΤΡΩΑΣ, ΣΚΑΜΑΝΔΡΟΣ, ΠΟΛΙΧΝΑ, ΠΟΙΜΑΝΕΝΤΟΣ, ἈΡΓΕΜΕΑ, [b]ΡΕΚΕΤΑ, ΒΛΑΔΟΣ, ΣΚΕΛΕΝΤΑ,

ΜΟΛΙΣ,

[a] *Προκόννησος idem.* [b] *Ῥίκελα MSS.*

νίας σύνεγγυς ἡ Κύζικος, ὅπις ἐστὶ μητρόπολις μεγάλη τῆς Ἑλλησπόντου ἐπαρχίας.

Προικόνησος] In principe editione Προκόννησος, ſicuti & in Stephano ineſt: Ptolemaeo Προκόννησος, unde Joannes Προκοννήσου in Actis Epheſ. p. 436. & Acacius Προκοννήσου in Chalcedonenſ. p. 673., ceteris Προκόννησος eſſe ſolet. Vocis originationem Critici in Apollonium L. II. 278., quos Etymologus ab Iſ. Voſſio ad Scylacem optime, ut indidem apparet, reſtitutus, exſcripſit, tradidere. De *marmore Proconneſio* Gothofredum in L. 9. C. Th. de Indul. Debit. vide.

Ἡ Ἐξορία] Regionis inſulæne nomen ſit, incertum eſt: de Propontidis inſula quædam memoriæ ex Sanctorum Actis inhærent, ſed obſcura; quorum cum nec auctor nec verba ad officium redeant, non liquere pronuntio.

Βαρίσπη] Fuitne Ἀρίσβη, Abydo atque Ilio haud multum ſeparata? Acta S. Parthenii Lampſaceni C. 2. *Alexandria autem quadam ex Arisba, quæ eſt juxta Abydum.* Lucanus *Idalin* L. III. 204. appellat, quod agri eſſet Trojani & circa Idam:

Myſiaque & gelido tellus perfuſa Caico,
Idalis & nimium glebis exilis Arisbe.

Car. a S. Paullo *Bares* ex *Bariſpe* placet, cujus epiſcopum Eutychianum Chalcedonenſe Conc. p. 673. Helleſpontiis annumerat.

Πάριον] Lampſaco CCLXX. ſtadiis, ſicuti Polyaenus L. VI. C. 24. indicat, diſtabat. Sequentes urbes ad Anton. Itin. p. 334. attigimus.

Σκάμανδρος] Videtur *Scamandria parva civitas*, de qua Plinius L. V. C. 30., eſſe.

Πολίχνα] Troadis hanc circa Aeſepum urbem Strabo L. XIII. p. 603. & Plinius L. V. C. 30. norunt; nec aliam multi cenſent, quam Thucydides L. VIII. C. 14. & 24. a Clazomeniis munitam commemorat: ego vero acceſſerim Acacio, Clazomeniorum eam urbem ab hac diſtinguenti; clariſſime enim Thucydides eam in continente contra Clazomenas, longeque adeo a Troadis Polichna collocat.

Ποιμάνεντος] Lege Ποιμανηνός. Ariſtides tom. I. p. 596. *Ἔστι δὲ Ποιμανηνὸς, χωρίον τῆς Μυσίας, καὶ ἐν αὐτῷ ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ, ἅγιόν τι καὶ ὀνομαστόν. ἐντεῦθεν ἀπελείπομεν σταδίοις ἑξήκοντα μάλιστα περὶ ἑσπέραν.* Fuit ergo Myſiae oppidum, nam *agrum* male vertunt, CLX. circiter ſtadiis ab Hadrianis, Ariſtidis patria. Stephano & Nicetæ Choniatæ Annal. L. ult. p. 296. eſt Ποιμανηνὸν, & Actis Conciliorum; ſubſcribit enim, Conſtantinop. III. p. 501. Mercurius epiſcopus *πόλεως Ποιμανηνοῦ τῆς Ἑλλησποντίων ἐπαρχίας*, & Nicaeno II. p. 572. Leo Ποιμανηνοῦ; qui cum p. 51. epiſcopus Ποιμανηνῶν feratur, & V. Cl. Jo. Maſſon, ut in Ariſtidis Vita III. 6. perſcriptum eſt, Pariſiis numum ΠΟΙΜΑΝΗΝΩΝ tractaverit, non dubium eſt, quin Ποιμανηνὸς Stephano reddi debeat: ſcio aliam virum doctiſſimum ingreſſum eſſe viam & Ποιμανηνὸν Ariſtidi reſtituiſſe: ſed cum Ethnicographus τὸ ἐθνικὸν ὁμοίως inflecti adfirmet, Ποιμανηνὸς utique ab eo venit. Ceterum ſeries Ariſtideae Orationis ἐπὶ δὲ Ποιμανηνὸς requirere videtur.

Ἀργεμέα] Aſſentior Jo. Harduino in Plinii L. V. C. 130. Ἀτάρνεα legenti: habet *Atarneum* Plinius, quæ Straboni Ἀταρνεὺς, Stephano Ἀτάρνα.

Ῥέκετα] Niſi Ῥοίτειον in voce reconditum ſit, nihil de ea novero: *Rhoeteum* a Plinio, Strabone atque aliis non eſt neglectum.

Βλάδος] Βλανδὸν, ſive Βλαῦνδον, potius Concilium Chalcedonenſe p. 575. urbibus Lydiæ contribuit; nec diſſident veteres Notitiæ: ΒΛΑΥΝΔΕΩΝ numi, in quibus fluvius ΙΠΠΟΥΡΙΟϹ, ſunt in Theſ. Britan. tom. II. p. 100. Βλαῦδον in Lydiæ finibus memorat Strabo L. XII. p. 567. & ex eo Stephanus, modo id diverſum a Conciliorum *Blando*, qua de re equidem dubitaverim, fuerit: quæ cum ab Helleſponti provincia longius diſtent, nihil juvant: itaque huic & τῷ Σκέλεντα alius opituletur.

Μόλις]

ΜΟΛΙΣ, ΓΕΡΜΑΙ, ἈΠΤΑΟΣ, ΚΕΡΓΗ, ΣΑΓΑΡΑ, ἉΔΡΙΑΝΟΥ ΚΑΙ ΘΗΡΑΙ, ΠΙΟΝΙΑ, ΚΟΝΙΟΣΙΝΗ, ἈΡΓΙΖΑ, [a]ΞΙΟΣ ΤΡΑΔΟΣ, ΜΑΝΔΑΚΑΔΑ, ἘΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ,

MAN-

a Sic Holſt. è MSS., Carol. a S. Paullo duas juſſit eſſe urbes.

Μόλις] Car. a S. Paullo *Melis ſeu Melitopolis* ſuæ editioni adſcripſit: *Mileſopolita* & ΜΕΙΛΗΤΟΠΟΛΕΙΤΑΙ ſunt in numis & Plinio inter Helleſponti accolas: ſcribendo quoque adfuit Concil. Conſtantinop. III. p. 501. Joannes ἐπίσκοπος τῆς Μιλητουπολιτῶν πόλεως τῆς Ἑλλησποντίων ἐπαρχίας, & Nicaeno II. Michael τῆς Μιλητουπόλεως, ut perperam p. 592. atque alibi ſcribitur: nec aſſeveravero tamen, niſi meliores manu exarati codices propius abierint, eam eſſe.

Γέρμαι] Γέρμη. Non longe a Cyzico afuiſſe Stephanus auctor eſt, ubi Holſt. vide: Ptolemaeo ἱερὰ Γέρμη, unde ſolo ΙΕΡΑΣ titulo ſignari in egregio numo Nic. Haymius Theſ. Britan. tom. II. p. 115. arbitratur; quæ mihi conjectura multo videtur incertiſſima. Plura de urbe ad Anton. Itiner. p. 335.

Ἄπταος] Hanc & ſequentem fruſtra quæro: forte tamen in Κέργη latebit Κίβερα, urbs Troadis, ſicuti Scylaci & Harpocrationi ex Demoſthene in Ariſtocratem p. 428., dicitur: Κιβερύλα aliis, Κίβρα Sibyllinis Oraculis L. III. p. 243., quemadmodum & Holſteinius in Steph. monuit.

Σάγαρα] Nec hanc expedio: *Sangarum*, Bithyniæ vicum maritimum, non longe ab Helenopoli Sozomenus L. VII. H. E. C. 18. fuiſſe refert, ſitu ipſo multum hinc diſcrepantem: Σαγάρων Epiſcopus Andreas eſt in Chalcedon. p. 574., ſed Lydiæ contributus, & Σαζίλων p. 399. verius appellatus: nihil ergo & is auxilii feret. Reſtat Cleodemus Flavianus ΣΑΓΑΡΕΙΤΗΣ ex Reineſiana Cl. I. 72., quem hinc fuiſſe non injuſta ſuſpicio eſt.

Ἀδριανοῦ θῆραι] Sic oportuit; oppidum enim Hadrianus in Myſia Hadrianotheras, M. P. VIII. a Pergamo, niſi Tabula fallit, quod illic & feliciter eſſet venatus & urſam occidiſſet, conſtituit, ut Spartianus in Hadriano C. 20. & Dio docent. Ter oppidi meminit Ariſtides tom. I. p. 500., ſemel Ἀδριανοῦ θήρας, librariorum manifeſto peccato, appellans. Ἀδριανοθήρων epiſcopus eſt in Nicaeno II. p. 352., qui p. 592. Ἀδριανοθήρων paullo rectius dicitur; cives ΑΔΡΙΑΝΟΘΗΡΕΙΤΑΙ in numis apud Harduinum & Vaillantium inſunt. Vide Jo. Maſſonum Vitæ Ariſtidis III. 9. 12., ubi plurium de hac urbe ab errationes in ordinem rediguntur.

Ἧραι] Oppidum Ἡραὶ circa Erythras & Teum Thucydides L. VIII. C. 19. & Strabo L. XIV. p. 644., ſed a Palmerio emendatus, memorant: id quo minus noſtrum putemus, locorum intervallo prohibemur. Alius ergo, ubi in Helleſponti provincia fuerit, atque utrum ex Plinii L. V. C. 30. *Tiare* ſive *Tiaris* ſit ortum, docebit.

Πιονία] Eſt apud Strabonem L. XIII. p. 610., & *Pionita* apud Plinium. Eulalius Πιόνων & in MSS. Παιονίων, ſive, ut vetus interpres, *Eulalius Pionia Helleſponti* Synodo Chalcedonenſi p. 398. ſubſcribit.

Κονιοσίνη] Eſtne *Coniſium*, quod Plinius L. V. C. 30. inter hujus oræ oppida connumerat?

Ἀργίζα] In Aſiæ provincia urbem, cui Ἀλγίζα nomen erat, vidimus; a qua, ſi nomen ſpectes, hæc haud multum diſtat, ſi ſitum, plurimum. Plinius L. V. C. 30. Miletopolitis hujus provinciæ *Erezios* jungit, quos ſi hinc derives, in vitio nomen urbis adhæreſcet: Harduinus *Erezo*, Cariæ urbe, eos dedit cives; verum imprudenter: Caria longiſſime ab Helleſponti ora, quam Plinius deſcribit, ſemota eſt.

Ξίος Τράδος] Jungunt hæc arctiſſime Schelſtratenus & Bandurius, non item Car. a S. Paullo: utrum præſtet, mihi in ambiguo eſt; nihil quod alterum utrum poſſit illuminare, mihi occurrit: etſi enim *Trarium* vicum Strabo L. XIII. p. 607. circa Perperenem locet, & *Tragaſa*, unde *ſal Tragaſaeum*, de quo egregie Galenus L. XI περὶ ἁπλῶν φαρμ. p. 151., ab aliis memorentur, huc referre non ſuſtineo.

Μανδακάδα] Hinc *Cilices Mandacadeni* inter Helleſponti accolas Plinio L. V. C. 30. ex Harduini pulchra emendatione.

Ἐργαστήριον] Vicus Cyzicum inter & Pergamum, ſed hinc ſtadiis CCCCXL. ſeparatus, metallis celebris atque *Ergaſteria* dictus, uti Ortelius admonuit, occurrit apud Galenum L. IX.

περὶ

Digitized by Google

ΜΑΝΔΡΑΙ, [a] Ἵπποι, Ὁ ΚΙΣΙΔΗΡΟΝ, ΣΚΕΨΙΣ.

κβʹ. ἘΠΑΡΧΙΑ ΦΡΥΓΙΑΣ [b] ΚΑΙΠΑΤΙΑΝΗΣ ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ [c] λθʹ.

ΛΑΟ-

[a] *Hoc cum ſequente ab eodem Car. a S. Paul. connnectitur.* [b] Καὶ Παπαιῆς *princeps editio, quo modo* Φρυγία κὴ Παπαιὴ *MSS. Conſtantini Imp. L. I. Them.* 1., *Bandurio indice.*
[c] λη'. *Car. a S. Paulo corrigit.*

περὶ ὅπλων Φαρμ. p. 127. καλεῖ) δ' Ἐργαστήρια, inquit, κώμη τὶς, ἐν ᾗ κὴ μέταλλα ἐστὶ, μεταξὺ Περγάμου κὴ Κυζίκου, σταδίους ἀπέχουσα Περγάμου τεσσαρακοσίους τεσσαράκοντα: eum a noſtro nihil diſcrepare, certum habeo.

Μάνδραι] Νεανδρεία, Troadis oppidum, de quo Strabo L. XIII. p. 604. & p. 603., ubi tamen Κλεανδρεία, male, niſi fallor, olim mihi videbatur; quam ego opinionem, etſi plauſibilem, urgere nolim: quid ſi enim a caulis boum atque ovium loco nomen hæſerit? ut *Mandris* circa Byzantium in Dionyſii deſcriptione Boſpori apud Pet. Gyllium L. II. C. 4. & *Mandrae* in Palæſtina, quam Joſephus L. X. A. I. C. 9 §. 7. memorat. Atque hoc pro comperto eſſet habendum, ſi quid auctoritatis Joan. Malalae ineſſet: adfirmat enim tom. I. p. 114. Priamum ſepoſuiſſe filium Alexandrum in agro, ὀνόματι Μάνδρα, γαλακτοτροφῆναι παρὰ γεωργῷ τινὶ, *cui Mandrae nomen erat, ut lacte ab agricola aleretur*: eſt quidem in Malala Ἀμάνδρα; ſed rectum eſſe, quod ſequimur, Cedreni Μανδρῶ, tametſi vitioſo, oſtenditur.

Ἵπποι] Habet Strabo L. XIV. p. 644. circa Erythras, Ioniæ urbem νησίδας προκειμένας τέτταρας, Ἵππους καλουμένας, *IV. inſulas urbi illi præſentas, quæ Hippi vocentur*: quæ, quamvis ab Helleſponto afuerint longius, in cenſum venire poſſent, quod inſulæ pariter ac Helleſpontus Aſiæ Proconſulis imperio fuerint ſubjectæ: tutius tamen erit, nihil finire; ſiquidem & ſimili nomine vicus eſſe queat, & inſulæ rectius Proconſulari Aſiæ contribuantur.

Ὁ Κισίδηρον] Haud magno molimine procudi Ὄκη ſive Ὤκη ex vocabuli initio poſſet; quam urbem Conciliorum Acta provinciæ Helleſponti inſerunt. Vid. Chalcedonenſe p. 673.; tumque Σίδηρον, quod reſtat, aut retineri, ut vici, ferri metallis copioſi, nomen ſit, aut in Σίγειον, quam Troadis urbem nemo ignorat, converti oportebit. Sed hæ conjecturæ ſunt, quibus ipſe nihil fido. Viderint ergo peritiores.

Σκέψις] Imo Σκῆψις, de qua Strabo L. XIII. p. 609.

Ὑπὸ Κονσουλάριον] Vereor vehementer, ut hoc rectum ſit: Notitia Imp. Orient. C. 1. provinciam hanc Præſidialem facit, & L. 3. C. Theod. de Protoſtaſ.; nunc quidem ea *Præſidi Frygia Palæſtina* inſcribitur, quod non aliud eſt, quam

Humano capiti cervicem pictor equinam
Jungere ſi velit, & varias inducere plumas
Undique collatis membris; ut turpiter atrum
Deſinat in piſcem mulier formoſa ſuperne.

Animadvertit & hoc eruditiſſimus Gothofredus; ſed infelici conjectura *Hygiæ Palæſtina*, ut *Palæſtina Salutaris* ſit, nomina ſubſtituit: ut ut enim Palaeſtina Salutaris ſive Σαλουταρία in Conc. Epheſino p. 470. & Notit. Imp. Orient. atque alibi legitur, quis unquam *Hygiam* appellavit, aut vocari poſſe cenſuit? Cautius navigaſſet, ſi *Phrygiam Pacatianam*, quam aliis haud diſplicituram augurabatur, amplexus eſſet: nam quod ſub Theodoſio nulla ejus in indice Provinciarum Schoonhoviano fit mentio, id enimvero emendationi nihil oberit. Scribunt Impp. Valentinianus & Valens epiſcopis Aſianæ diœceſeos interque eos τοῖς ἐπισκόποις Καροφρυγίας Πακατιανῆς apud Theodoretum L. IV. H. E. C. 8. & 9., nullumque de *Pacatiana*, Theodoſio Imp. priore, dubium relinquunt. Maneat ergo provincia hæc Præſidialis, quam etſi *Capatianam* cum Conſtantino Imp. L. I. Them. 1. & patribus Synodi Laodicenæ apud Beveregium tom. I. p. 453 & MSS. quibuſdam Paullinae I. ad Timotheum epiſtolæ noſter appellet, tamen *Pacatianam*, fretus Impp. & Conciliorum Epheſini, Chalcedonenſis, Conſtantinopol. III. Nicænique II., prætereaque Novellæ XX. & plurium epiſtolæ Paullinæ codicum auctoritate, maluerim: idem vocabuli origo ſuadet, quam Latinis acceptam refero; tametſi nominis in obſcuro cauſſa; quod enim de *Pacatiano*, qui anno

ΛΑΟΔΙΚΕΙΑ, ΙΕΡΑΠΟΛΙΣ, ΜΟΣΥΝΑ,
ΑΤΤΥΔΑ, ΤΡΑΠΕΖΟΥΠΟΛΙΣ,

* ΚΟΛΑΣ.

no CCCXXXII. cum Hilariano Conſul proceſſit, & ſub Conſtantino Prætorii præfecturam adminiſtravit, G. Pancirolus in Notit. Imp. Orient. C. 125. jecit; id in eorum genere cenſetur, quæ ſpeciem præ ſe ferunt, at vero ſunt caſſa: præſertim cum Præfectum Prætorii Orientis, quod vir doctus adfirmabat, egiſſe non appareat; imo vero Præfectum Italiæ fuiſſe L. 2. C. Th. de Sponſal. & L. 1. C. Th. de Suar., quod Gothofredo non latuit, docent. *Carophrygia* vero, ut eo redeam, niſi cum Valeſio vocem in duas provincias diſtraxeris, dicta cenſeri poterit, quod Cariæ proxime adhæreſceret.

Λαοδίκεια] Hanc provinciæ Metropolin ſubſcriptio epiſtolæ Paullinæ I. ad Timotheum & Concil. Conſtantinop. III. p. 496. & Chalcedonenſe imponunt; quorum etiam poſterus *Τριμιταρίαν* novo titulo appellat p. 127. Latina quidem verſio p. 92. *Nunechium metropolis Phrygia Pacatiana Trimitaria* epiſcopum facit, ac pæne L. Holſteinio ad Stephan., ut provinciæ id fuiſſe cognomen conjiceret, perſuaſit: at præter Græca ejus Concilii verba urbis eſſe titulum Acta Cosmae & Damiani in Nicaeno II. Concil. p. 272. perſpicue docent: ἐπισκόπῳ δὲ, inquiunt, *τῇ Λαοδικέων πόλει*, ἥτις ἐπονομάζεται ἡ *Τριμιταρία*. Cur autem *Trimitaria* ſive *Trimetaria*, nam *Τριμιταρία* & *Τριμισαρία* è MSS. Actorum profertur, fuerit nuncupata *Laodicea*, non temere dixero: fuit, cum opinarer ex ſitu id nominis eam accepiſſe, quem in Phrygiæ Cariæque finibus, ut ex Philoſtrato & rariſſimo numo, de quo Jo. Maſſon Vitæ Ariſtidis V. 11., conſtat, pariterque & Lydiæ, cui propterea Stephanus attribuit, obtinebat; a *meta* Arnobius *metarias circumſcriptiones* formavit; hinc Laodicea *Trimetaria*, quæ in finibus trium eſſet provinciarum, dici poſſe videbatur: verum urgere illa non auſim.

Ἱεράπολις] Metropolium catalogo & hanc Car. a S. Paullo inſeruit non ſine conſenſu Concil. Conſtantinopol. III., cui Siſinius epiſcopus *ὁ Ἱεραπολιτῶν μητροπόλεως τῆς Φρυγῶν ἐπαρχίας* p. 496. ſubſcribit: nec cenſenda tamen veri nominis eſt metropolis, ſed honoraria; quo jure nec in Epheſino neque Chalcedonenſi, etſi de priore L. Holſt. ſuſpicionem injecit, uſa fuit. Vide Epheſi Acta p. 533. & Anton. Itin. p. 337.

Μόσυνα] Gennadius *Μοσύνης* eſt in Chalcedon. p. 228. & *Μοσύνων* p. 668., in Conſtantinopol. III. p. 678. Joannes *ὁ Μοσύνων πόλεως ἐπαρχίας Φρυγῶν*, atque hinc *Moſſyni* conventus Pergameni apud Plinium L. V. C. 30. Nomen urbi ab ædibus turribusque ligneis veniſſe videtur: *μόσσυν* Heſychio & Apollonio Rhodio L. II. 383. eſt *πύργος*: *μόσσυνες*, ſcholiaſtes Apollonii ait, *αἱ ξύλιναι οἰκίαι*· quod ipſum adfirmat Xenophon L. V. Exped. Cyr. p. 276. *ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτῶν ὁ ἐν τῷ μόσυνι, τῷ ἐπ' ἄκρου ᾠκοδομημένῳ, οὐκ ἤθελεν ἐξελθεῖν, οὐδὲ οἱ ἐν τῷ πρότερον αἱρεθέντι χωρίῳ· ἀλλ' αὐτοῦ σὺν τοῖς μοσύνοις κατεκαύθησαν*· Et Orpheus Argonaut. ℣. 739.

——— ——— *Λαοί τε Βέχειρες*
Μίγδην ἐν μοσύνοισι νέμονται ἀξεινοτάτοισι.

Sic enim ſcripſit: nam *λαοὶ τ' ἐπίχωροι* obſtetricante inſcitia librariorum geniti ſunt, ut bene L. Holſteinius. Longe quidem *Moſynœci*, quos Xenophon & Apollonius deſcribunt, a Phrygia diſtabant; quid autem prohibet, quo minus multa cum antiquiſſima Phrygum gente, ſi ſermonem ſpectes, communia habuiſſe fateamur?

Ἄτυδα] Rectius *Ἄττουδα*, unde Symmachius *πόλεως Ἀττούδων* in Chalcedonenſ. p. 674. & Epheſino p. 533. Hermolaus *πόλεως Σαττουδέων*, litera prioris vocabuli ultima intempeſtive urbis vocabulo connexa; pejus in Conſtantinop. III. 678. Stephanus *πόλεως Ἀττάδων Φρυγῶν ἐπαρχίας*. Numos ATTOYΔEΩN, Diana Epheſia & Cybele ac Baccho inſcriptos, Theſaur. Britan. exſtructor N. Haymius tom. II. p. 91. dedit egregios: neque præteriit Harduinus, etſi male Plinii L. V. 32 *Attuſam*, quippe Bithyniæ urbem & Plinii ætate ſubverſam, cum hac contenderit.

Τραπεζούπολις] Memorat præter Ptolemaeum hanc Phrygiæ urbem Socrates L. VII. H. E. C. 36., cujus epiſcopus in Concil. Conſtant. III.

[a] ΚΟΛΑΣΣΑΙ, ΚΕΡΕΤΑΠΑ, ΘΕΜΕΣΟΝΙΟΣ, ΟΥΑΛΕΝΤΙΑ, ΣΑΝΑΟΣ, ΚΟΝΙΟΥΠΟΛΙΣ, ΣΙΤΟΥΠΟΛΙΣ,

ΚΡΑ-

a *vulgo* Κολασσαὶ *&* *mox* Θεμεσώνιος.

p. 674. Eugenius πόλεως Τραπεζῶν Πανεμπανῶς dicitur. Harduinus cum eam in iterata Plinii editione ad promontorium *Trapezam* Helleſponti, quo de L. V. N. H. C. 30., refert, & Ptolemaei & Plinii ſui, *Trapezopolitas* haud ſane negligentis, oblitus videtur.

Κολασσαὶ] Rectum hoc eſt: ἐν Κολασσαῖς τῆς Φρυγίας Polyaenus L. VII. C. 16. Theodoretus in Paulli ad hujus urbis incolas Epiſtol. τῆς δὲ Φρυγίας αἱ Κολασσαὶ· μητρόπολις δὲ αὐτῆς καὶ γέγονεν ἡ Λαοδίκεια· unde haud longe Laodicea diſſociatam fuiſſe apparet: Herodotus L. VII. C. 30. Lyco amni apponit, & πόλιν μεγάλην Φρυγίας appellat. Incolæ in multis Paullinæ Epiſt. MSS. Κολασσαεῖς & Concil. Actis dicuntur: ſerior ætas *Chonas* vocavit, unde Doſitheus epiſcopus Χώνων in Nicaeno II. p. 596.; quare perperam idem præſul p. 574. Χώνων ἤτοι Κολασσῶν & p. 357. Ψευδοτ... ἤτοι Κολασσίων audit. Vide & Nicetam, cujus ea patria fuit, Annal. L. ult. p. 313. & p. 89. ubi Χώνας, πόλιν εὐδαίμονα καὶ μεγάλην, πάλαι τὰς Παλασσὰς in Baſil. Edit., perperam.

[b] Κερετάπα] ΚΕΡΕΤΑΠΕΩΝ numi apud Harduinum & Vaillantium hoc firmant: corrigi ergo debent Theodulus Χαιρετάπων τῆς Φρυγίας apud Socratem L. II. H. E. C. 40., Phileasque πόλεως Χαιρετάπων Chalcedon. p. 674. & Michael Χαιρετόπων in Actis Nicaeni II. Concil. p. 356., atque Andreas epiſcopus Ἀγρογαπῶν Πανεμπανῆς in Conſtantinop. III. p. 674.

Θεμισώνιος] Ita manu exarati codices, qui Θεμισώνιον verius probaſſent ob Strabonis, Pauſaniae & Stephani concordiam: ΘΕΜΙCΟΝΕΩΝ nummum habet Theſ. Britan. tom. I. p. 269. ΘΕΜΙCΩΝΕΩΝ plures Vaillantius; ſi tamen earundem urbium illi incolæ fuerint, qua de re alias quæremus.

Οὐαλεντία] Pautaleon epiſcopus Οὐαλεντίας Nicaeno II. p. 356. adfuit, perverſeque p. 597. Γαλατίας fuiſſe dicitur. Potuiſſet Car. a S. Paulio hac urbe Geograph. Sacr. locupletare.

Σαναὸς] Sic & Strabo L. XII p. 576. & Chalcedon. Concil. p. 674, ubi Antiochus πόλεως Σαναῶν.

Κονιόπολις] *Conna* eſt apud Ptolemaeum, & *Conium* inter Phrygiæ urbes in Plinio L. V. C. 32., ſed ex Harduini emendatione: ante *Iconium* erat. *Siτupolis*, quæ ſequitur, nondum alibi lecta.

Κράσος] *Phrygia urbem Craſum* Κράσον τῆς Φρυγίας, ad quam Nicephorus Imp. a Saracenis prælio fuerit victus, Theophanes Chronograph. p. 406. obiter memorat: quam vero huc retulit ex Galeno περὶ ἰσοφ. δυνάμ. p. 312. *Craſſopolin* Abr. Ortelius, ea diverſiſſima eſt, ut ſuo loco oſtendam.

Λοῦνδα] Rectum hoc eſſe Nicephorus epiſcopus πόλεως Λούνδων in Actis Nicaeni II. p. 574., tametſi p. 357. Ἀυίδων feratur præſul, patefacit. Nicetas inter Phrygiæ circa Maeandrum urbes τὰ Λοῦμα L. VI. Annal. Manuel. p. 97. recenſet; quæ ſi hæc fuerint, de ſitu non omnia obſcura erunt: utcunque ceciderint, non utique indignum oppidum, quod Geograph. Sacr. Car. a S. Paullo ornaret, fuerat.

Μόλτη] MSS. Μόλτη, quod ſi parum juveris, ad verum nos ducet, Πέλται ſunt, quas Xenophon L. I. Exped. Cyr. p. 196. x. ferme paraſangis Celaenis ſemovet: perperam itaque *Pella* in Tabula & Georgius epiſcopus Πέτλων Concil. Chalcedon. p. 574., rectius p. 356. & Conſtantinop. III. p. 674. Πέλτων Πανεμπανῆς.

Ἐυμένεια] Scriptis codicibus Ἐυμένεια, neque aliter Actis Nicaeni II. Concil.; vulgatum Tabula, Ptolemaeus & Strabo ratum habent. Numi ΕΥΜΕΝΕΩΝ ſacerdotum nominibus fere inſcripti ſunt; quo in genere egregius eſt Theſ. Britan. tom. II. p. 186., ubi ΕΥΜΕΝΕΩΝ. ΙΟΥΛΙΟΣ. ΚΛΕΩΝ. ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ. ΑΣΙΑΣ.; videtur Julius Cleon, ut obiter ejus dignationem illuſtrem, Aſiæ & patriæ urbis fuiſſe ſacerdos ſummus: quo modo in Thyatirena inſcriptione Sponii Itin. tom. I 394. M. Aurelius Diadochus ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ ΝΑΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΠΕΡΓΑΜΩΙ ΚΑΙ ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΚΑΙΡΟΝ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ, & M. Ulpius Appuius in Aphrodiſienſi marmore, cujus partem exſcripſit Jo. Maſſon Vir. Ariſti-

ΚΡΑΣΟΣ, ΛΟΥΝΔΑ, [a] ΜΟΛΤΗ, [b] ἘΥΜΕΝΕΙΑ, ΣΙΒΛΙΑ, ΠΕΠΟΥΖΑ, ΒΡΙΑΝΑ, ΣΕΒΑΣΤΗ, ἸΛΟΥΖΑ, ἈΚΜΩΝΑ, ἈΔΙΟΙ,

a *Μόλτη Car. a S. Paullo & MSS.* b *Ἐυφορβία princeps edit., alia Ἐυφορβία.*

Ariſtidis An. V. C. IↃCCCCCXVIII. 12., ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ΑΣΙΑΣ ΝΑΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ ΤΟ Β. fuiſſe traditur. Aſiæ ſacerdotium multo erat ampliſſimum ac magnis opibus præſtabat: Στέφανος δ' οὗτος πολλοῦ καὶ ὑπὲρ πολλῶν χρημάτων, inquit in Scopeliano Philoſtratus. Sacra, cerimonias, ludoſque, unde in Aphrodiſienſi marmore Appullus ea mandat, quæ ludos ſpectant, curabant; quod ipſum urbium quoque ſacerdotibus erat injunctum: de Pergamenis ſane a Galeno L. III. Comment. περὶ ἀγμῶν p. 565. docemur, quotannis munera gladiatoria edere ſolitos: καὶ πάλιν ἐν θέρει, καθ' ὃν καιρὸν ἀεὶ παρ' ἡμῖν ἐν Περγάμῳ τῶν ἀρχιερέων τὰς καλουμένας μονομαχίας ἐπιτελούντων· qui quamvis multitudinis utatur numero, unius tamen Pergameni eodem tempore ſummi præſulis diſpoſitioni ſacra ſubjerant: bini ſingulis annis, alter ſub autumni, ſub veris alter initium, creabantur, ſicuti idem L. II. περὶ φαρμάκων κατὰ γένη p. 350. ſignificat. Quod vero ΝΑΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ & ΝΑΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΠΕΡΓΑΜΩΙ illis cura committitur, forte ex ea cauſſa eſt, quoniam illæ ædes communibus Aſianorum impenſis factæ tectæ erant: hoc, niſi fallor, ſignificat Dio Chryſoſtomus Orat. XXXV. p. 434. ubi Apamienſibus κοινῇ μὲν τῶν ἱερῶν τῆς Ἀσίας μέτεστιν ὑμῖν, τῆς τε δαπάνης τοσοῦτον, ὅσον ἐκείναις ταῖς πόλεσιν, ἐν αἷς ἐστι τὰ ἱερά. *Quin etiam in Aſia templa jus vobis eſt: ſumptus vero tantos conſertis, quantos civitates illæ, in quibus ea templa.* Jam ſi ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ princeps collegii fuit Aſiarcharum, quod vir doctiſſimus autumavit, oportet in communi gentis concilio ex Aſiæ urbibus pro arbitrio legatorum fuerit lectus: vidimus enim *Eumenienſem* & *Thyatirenum*; Scopelianum ejuſque majores *Clazomenios* Philoſtratus L. I. V. Soph. C. 21. 2., Philippum *Trallianum* Acta S. Polycarpi C. 21. offerunt. Verum hæc, nondum ad liquidum perducta, ſpatioſiorem requirunt campum. Vide Jo. Maſſonum & Ezech. Spanhem. Diſſert. XII. de V. & P. Numiſ. p. 416.

Σιβλία] Ptolemaeo Σίλβιον, unde Plinii ſunt *Silbiani.* Nicaeno II. Concil. p. 574. Joannes Σιβλίας, qui verſioni *epiſcopus Silbios* & p. 596. Συβλίου dicitur, nomen adſcripſit, Chalcedonenſi vero Eulalius πόλεως Σιβλέων, ſive, ut vetus interpres, *civitatis Silbis* p. 668. Σύβλεον etiam Nicetas Chon. L. VI. An. Manuel. p. 88.

Πέπουζα] Phrygiæ urbem deſertamque ſuo tempore & ſolo æquatam Epiphanius Haereſ. XLVIII. 14. adfirmat: ab ea *Pepuzitis* nomen venit in L. 59. C. Th. de Haeret.; quos cum probe Jac. Gothofredus noverit, mirere utique τὴν Πέπουζαν τῆς Φρυγίας apud Philoſtorgium L. IV. H. E. C. 8. illi negotium faceſſiviſſe: Valeſius urbi ſuum nomen reddidit. Πολίχνιον τῆς Φρυγίας, τὴν Πέπουζαν Ariſtaenus Comment. in Canon VIII. Concil. Laodiceni apud Beveregium tom. I. p. 456. appellat.

Βριάνα] Suſpicarer gentile hujus Ovidio eſſe reddendum, ſi paullo mihi notius eſſet, L. VIII. Metamorph. 719.

—— —— Oſtendit adhuc Tyaneïus illic
Incola de gemina vicinos arbore truncos.

neque enim, quod Farnabius pulchre advertit, *Tyaneïus* rectum eſſe poterit: Tyana erant in Cappadocia, longe terrarum a Phrygia remota: in Phrygia Philemonem & Baucidem in arbores converſos eſſe poeta ℣. 620. ſignificat:

—— —— Tiliae contermina quercus
Collibus eſt Phrygiis, modico circumdata muro.

Brianeïus ſi legeretur, res foret difficultatibus exempta, & poetæ ſua laus ſine errore conſtaret.

Σεβάστη] Hujus epiſcopus Plato πόλεως Σεβάστης Πακατιανῆς in Conc. Conſtantinop. III. p. 674. legitur: huc citra dubium pertinet ΣΕΒΑΣΤΗΝΩΝ numus Theſ. Britan. tom. II. p. 148.; juvenis Phrygia tiara & haſta conſpiciendus hanc, non Tectoſagum Galatiæ, requirit.

ἈΔΙΟΙ, ἸΟΥΧΑΡΑΤΑΞ, ΔΙΟΚΛΙΑ, ἈΡΙΣΤΙΟΝ, [a] ΚΙΔΥΣΣΟΣ, ἈΠΙΑ, ἘΥΔΟΚΙΑΣ, ἈΖΑΝΟΙ, ΤΙΒΕΡΙΟΥΠΟΛΙΣ, ΚΑΔΟΙ, [b] ΘΕΟΔΟΣΙΑ, ἈΓΚΥΡΑ, [c] ΣΥΝΝΑΟΣ, ΤΕΜΕΝΟΥ ΘΥΡΑΙ, ΤΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, ΠΟΥΛΧΕΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ.

κγʹ. ἘΠΑΡ-

a *Κιδίασης* & *Κίδυσης vulgo.* b *MSS. Θεοδοσιανή.* c *Σύνναος Car. a S. Paullo & Ταυόπολις.*

Ἰλάζα] Patricius πόλεως Ἰλάζων ἐπαρχίας Πακατιανῆς Concil. Conſtant. III. p. 534. urbis nomen bene habere patefacit.

Ἀκμῶνα] Ἀκμονία oportuerat, uti Ch. Cellarius L. III. G. A. C. 4. p. 150. jam monuit: Gennadius Ἀκμονείας Chalcedon. Conc. decretis nomen appoſuit p. 668., pro Ἀκμονίας, ut p. 400. ΑΚΜΟΝΕΙC enim in numis incolæ dicuntur, cujusmodi Theſ. Britan. tom. II. p. 289. Jure ergo ab Ezech. Spanhemio Diſſert. XI. de V. & P. Numiſ. p. 280. Stephani Ἀκμονεῖς proſcribitur.

Ἀδιοί] Imo Ἀλιοί. Leo Epiſcopus Ἀλιῶν inter Phrygas in Nicaeno II. p. 596. & Gajus πόλεως Ἀλιέων in Chalcedon. p. 674. ſubſcribit. Numos ΑΛΙΗΝΩΝ poſt L. Holſteinium recte Jo. Harduinus huc revocavit. Quod ſequitur, ut ſano ſit colore vehementer vereor. Forte Χάραξ, de quo Stephanus, in voce deliteſcit.

Διοκλία] Ptolemaeo inter Phrygiæ urbes Διόκλεια memoratur, quam noſtram eſſe præſtantiſſimus Cellarius adfirmare non auſus eſt: tollit dubitandi cauſſas codex Coislinianus, Διόκλεια præferens, idque Evander Διοκλείας Concil. Chalcedon. p. 98. tuebitur; atque hinc Conſtantinus τῆς Διοκλητιανῶν πόλεως Concil. Epheſ. p. 533. corrigendus eſt.

Ἀρίστιον] Paullus hujus urbis præſul Ἀριστίου in Chalced. p. 528. & 668. inter Phrygas nomen ſuum profitetur. Augeatur ergo Sacr. Geograph. & hoc oppido, huc-usque neglecto.

Κίδυσσος] Verum eſt Κίδυσσος; unde prave apud Ptolemaeum vulgo ΚΥΔΔΗΣΣΕΙΣ, pro quo MS. Coislinianus Κυδισσεῖς, & Barberinus, ab L. Holſteinio inſpectus, Κυδισσεῖς. Concilio Chalcedon. p. 674. Heraclius πόλεως Κυδίσσου & Nicaeno II. p. 574. Andreas Κιδύσσου, ſed mendoſe, ſubſcribit.

Ἀπία] Præſtat Ἀππία, unde *Appiani* apud Plinium & Ciceronem L. III. Epiſt. 7. Ἀππίας præſul eſt in Nicaeno II. p. 574. De ſequenti nihil dixero.

Ἀζανοί] Sic Stephanus & manu exaratus Bibliothecæ Coislinianæ codex Ptolemaei, ſæpeque Conciliorum Acta: numi ΑΙΖΑΝΙΤΩΝ plures Ἀιζανοὺς poſtulant. Vid. Holſteinium in Stephan. & Ezech. Spanhemium Diſſert. IX. de P. & V. Numiſ. p. 628. & Harduinum.

Τιβεριούπολις] Τιβεριὰς πόλιν τῆς Φρυγίας habet Socrates L. VII. H. E. C. 46. & Ptolemaeus, & Τιβεριουπόλεως Πακατιανῆς Conſtantinop. III. p. 674.

Κάδοι] Notiſſima urbs eſt, cujus epiſcopus Philippus πόλεως Κάδων Πακατιανῆς Concil. Conſtantinop. III. p. 674. ſubſcribit. Sita urbs fuit in finibus Lydiæ, Phrygiæ & Myſiæ, unde modo huic modo illi a veteribus contribuitur, & quidem circa Hermum: id docemur egregio numo Gazæ Wildianæ, altera parte ΑΥΤ. Κ. Μ. ΓΟΡΔΙΑΝΟϹ inſcripto, altera ΕΡΜΟϹ. ΕΠΙ. ΚΛΕΟΠΑΤΟΡΟϹ. ΑΡΧΟΝ. Α. ΚΑΔΟΗΝΩΝ, & fluvii urnæ, aquam eructanti, incumbentis figura: ſimilem Vaillantius in Num. Impp. Græcis p. 183. profert, ſed alium *Archontem*, niſi ſi nomen ejus vitioſius ſit excerptum, ſine *Hermi* adſcripto vocabulo, oſtentantem.

Θεοδοσία] Nec hæc, nec MSS. Θεοδοσιανὴ recta videtur; potior eſt Θεοδοσιούπολις, cujus præſul Concil. Chalcedon. p. 244. Thomas Θεοδοσιουπολιτῶν πόλεως ἐπαρχίας Φρυγίας Πακατιανῆς vocatur.

Ἄγκυρα] Non alia eſt ac Strabonis L. XII. p. 576. Ἄγκυρα ἡ Ἀβαεῖτις: cujus epiſcopus in Concil. Conſtant. III. p. 482. Curicus Ἀγκυροσυνναέων & p. 465. Ἀγκύρας Συνάου dicitur, haud dubie, quod Synnao eſſet vicina.

Σύνναος] Ptolemaeo Συναός: noſtrum probat Aramius πόλεως Συνάου ex Chalcedon. Conc. p. 674. & quæ de Ancyra dixi. Vitioſi in urbis nomine Socrates & Nicephorus ſunt; ille L. VII. H. E. C. 3. Ἐν Συνάδῳ, inquit, πόλει τῆς Πακατιανῆς Φρυγίας Θεοδόσιός τις ἐπίσκοπος ἦν· hic L. XIV. H. E. C. 11. Σύναδα πόλις τῆς Πακατιανῆς Φρυγίας ἐστί· Priori Συνάδῳ inculcat Hen. Vale-

κγ'. ἘΠΑΡΧΙΑ ΛΥΔΙΑΣ ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ κγ'.

ΣΑΡΔΕΙΣ, ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ, ΤΡΙΠΟΛΙΣ, ª ΘΥΑΤΕΙΡΑ, ΣΙΤΑΙ, ª ΜΑΙΟ-

ª *Θυάτειρα MSS., quo fere modo Ἡρακλείδης ὁ Θυατειρηνὸς Artemidoro L. IV. C. 33. Onirocrit. edit. Aldin.*

Valeſius, ut *Synnada*, marmore nobilitata, intelligantur: at ea *Σύνναδα* Græcis omnibus, fueruntque extra Pacatianam in Salutari Phrygia: *Σοανδὸς* ſi reſcripſeris ſalva omnia erunt. Poſterior mendoſa Socratis ſcriptura videtur impulſus, ut ex Salutari in Pacatianam Phrygiam *Synnada* transferret.

Τεμένου θύραι] *Τημένου θύραι* Pauſaniae, qui Lydiæ non magnam urbem eſſe fert Atticor. C. 35., unde ΝΕΙΚΟΜΑΧΟC. ΑΡΧΙΕ. ΤΗΜΕΝΟΘΥΡΕΥCΙΝ in optimo Theſaur. Britan. tom. II. p. 268. numo. Noſtrum tueri ſe poſſet Matthia *πόλεως Τεμένου θύρων* ex Concil. Chalcedon. p. 674. niſi pariter ille ac Gregorius *Τεμένου θύρων* Nicaeni II. p. 597. vitio eſſet obſitus. Ptolemaei ΤΡΙΜΕΝΟΘΥΡΙΤΑΙ, ab Holſteinio in Ortelii Theſaur. correcti, originem dedere Jo. Tzetzae Chiliad. XI. 396. ΓΡΙΜΕΝΟΘΥΡΙΤΑΙΣ.

Ταυρόπολις] *Τραιανούπολις*, unde Philippus *Τραιανουπόλεως* in Nicaeno II. p. 596., quam vocem Car. a S. Paullo ex *Trajanopoli* contractam ait ob Aſignium Trajanopolitanum, qui Collat. VIII. Conc. Conſtantinop. II. p. 240. vices agit Joannis Epiſcop. Laodicenſium metropoleos Phrygiæ Pacatianæ: cui & ego aſſentirer, ni plurima in ea Collatione eſſent mendoſiſſima & Notitiæ & Concil. Acta obſtarent. Novi quid Cellarius L. III. G. A. C. 4. de *Trajanopoli* Ptolemaei diſputarit, necdum tamen eam noſtram eſſe conſtat. Sequens *Πουλχεριανούπολις* forte verius *Πουλχεριόπολις*, etſi nusquam mihi viſa, a *Pulcheria* Auguſta appellabitur.

Ὑπὸ Κονσουλάριον] *Conſularis Lydiæ* L. 17. C. Th. de Petitionib. meminit & Syneſius Epiſt. 127.; cui *ἄρχων τῆς Λυδίας*.

Σάρδεις] De hac & tribus inſequentibus Ant. Itin. p. 336. Hic obiter illuſtremus Theſaur. Britan. tom. II. p. 145. numum, in quo è dimidiata luna juvenale caput, Phrygia tiara ornatum, promicat, additis ΜΗΝ ΑCΚΗΝΟC, & altera parte *Hermus* urnæ leniter incumbit; ſubſcripto ΕΡΜΟC, circa vero CΑΡΔΙΑΝΩΝ Β. ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Vir doctus, qui numum publicavit, *Deum Lunum* eſſe ait, & *Aſceni* nomine, quod ſine tentorio agat, perpetuo circumactus motu, donatum; quæ mihi explicatio longius arceſſita videtur: potius arbitrer non eſſe Græcæ originis ſed barbaræ vocem, ut *Μηνὸς Κάρου*, cui templum fuiſſe Laodiceam inter & Carura è Strabone L. XII. p. 580. novimus, & *Μηνὸς Καμαρείτου*, quem Nyſæorum in Caria numi præferunt, & *Μηνὸς Φαρνάκου*, cui circa Cabira templum erat apud eundem Strabonem L. XII. p. 557., eoque Deum Lunum & ſub ejus figura *Adonin* deſignari; quem & matrem Deum ſeu Venerem Lydi vicinæque gentes barbaris ornatos titulis coluerunt: Proclus Diadochus in Tetrabybli Ptolem. Paraphraſi p. 97. *Ἐν τούτοις χώροις σέβουσι μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὴν Ἀφροδίτην, ὡς θεῶν μητέρα, διαφόροις αὐτὴν καὶ ἐγχωρίοις ὀνόμασιν ὀνομάζοντες· ὁμοίως καὶ τὸν τοῦ Ἄρεως, καλοῦντες αὐτὸν Ἄδωνιν καὶ ἄλλοις τισὶν ὀνόμασι·* è quibus, quæ de Adonide dixi firmantur, clariſſimeque apparet, nullam eſſe cauſſam, quamobrem Livii L. XXXVIII. C. 15. *vicum, quem Adonidos Comen vocant*, viri docti mutent: cum enim Lydi, Phryges, Lycii, Pamphylii, de quibus omnibus Proclus, *Adonin* præcipuo honore coluerint, quid impediet, *Comen Adonidos* in Phrygiæ finibus fuiſſe, ſi Livio credamus? Ceterum, ut ad *Aſcenum* redeam, non dubitem, quin idem atque ille ſit, quem Antiochiae in Piſidia maximo honore proſequebantur: Strabo, modo parum adjuvetur, nobis eum oſtendet L. XII. p. 577. *ἦν δ' ἐνταῦθα*, inquit, *καὶ ἱερωσύνη τις Μηνὸς Ἀρκαίου, πλῆθος ἔχουσα ἱεροδούλων καὶ χωρίων ἱερῶν. Fuit etiam ibi ſacerdotium Menſis Arcaei, multitudinem hierodulorum & locorum ſacrorum habens.* Sic vertunt eduntque: MSS. *Ἀσκαίου*, ut L. X. p. 577., quod ex *Ἄσκανος* ſive *Ἄσκηνος* natum vide-

[a] ΜΑΙΟΝΙΑ, ἸΟΥΛΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, ΤΡΑΛΛΗΣ, ἈΥΡΗΛΙΟΥΠΟΛΙΣ, ἈΤΤΑΛΙΑ, ἙΡΜΟΚΑΠΗΛΙΑ, [b] ἈΚΡΑΣΟΣ, [c] ἈΠΟΛΛΩΝΟΣ ἹΕΡΟΝ, ΤΑΛΑΖΑ,

ΒΑΓΙΣ,

[a] *Μεονία Car. a S. Paul.* [b] *Ὀκρασὸς editi.* [c] *Vulgo Ἀπόλλωνος.*

videri locorum nominumque ſimilitudo haud diſſuadet.

Σίτου] Verum urbis nomen quod fuerit dubium eſt: Vaillantius numos CAΙTΩN in Græc. Impp. Num. p. 36. huc retulit, ſed perperam; ſunt enim *Samoſatenſium*, ut ex numis Theſaur. Britannici p. 251. tom. II. apparet. Rectius CAΙTTHNΩN numos hujus urbis incolis Harduinus tribuit. Itaque Σαίτλαι rectum erit, a quo non longe abeſt Ptolemaei è MSS. Palat. Σάιτλαι, pro quo Σίτου Coislinianus codex: in Actis Concil. modo Σιτῶν πόλις, ut Nicaeno II. p. 591., modo Σιτῶν πόλις ἐπαρχίας Λυδίας, ſicuti Conſtant. III. p. 502., modo Σιτ—τῶν πόλεως, quo modo in Chalcedon. p. 666., pro qua p. 97. Σετῶν, p. 527. Σίλλων & Σιδύων p. 399.

Μαιονία] Sita fuit *in radice Tmoli*, teſte Plinio L. V. C. 29. Μαιονίαςπολις τῆς Λυδῶν ἐπαρχίας in Conſtant. III. p. 668. Μεονία mendoſe in Nicaeno II. p. 591. Sequentem legere non memini.

Τράλλεις] Δάλδη potior erit, cujus epiſcopus Joannes Δάλδης Nicaeno II. ſubſcribit, & Epheſino p. 535., quamquam prave, τῆς Λυδίας Δαρδάνης. Numum ΔΑΛΔΙΑΝΩΝ Theſ. Britan. tom. II. p. 104. N. Haymius inſeruit; qui dum adſcribit, nuſquam eam, niſi in Suida reperiri, uſu veterum ſcriptorum parum ſe inſtructum prodit. Carol. a S. Paullo *Daldis*, inquit, *Suidae in voce Artemidorus, qui hanc urbem MYSSEN ab incolis dictam ſcripſit*: quibus gemina Abr. Ortelius in Theſauri ſui *Dalden* commentatur: utrumque Artemidorus, quantum a vero ea abſint, ſi patrio ſermone loquentem audire voluiſſent, docuiſſet L. II. Oneiroc. C. ult. ὅτι ἐν Δαλδίᾳ Ἀπόλλωνα, ὃν ΜΥΣΤΗΝ καλοῦμεν ἡμεῖς πατρίῳ ὀνόματι, τρίτον με προστέταχε: intellexiſſent Apollinem *Myſten* a Daldianis fuiſſe cultum, nec unquam *Daldiam* eo nomine fuiſſe. Erat *Daldia* Lydiæ nec magnum neque memorabile oppidum: Δαλδία δέ, verba ejuſdem Artemidori L. III. Oneir. C. ult. ſunt, πόλισμα Λυδίας καὶ οὐ σφόδρα ἐλλόγιμον. Quæ etſi haud male diſputata videri queant, fortaſſe tutius erit Τράλλεις retinere; hoc enim nomine urbem, a Trallibus diverſam & Notitiæ veteres & Concil. Acta agnoſcunt: ita Conſtantinop. II. p. 243. *Uranius epiſcopus Trallenorum civitatis Lydiæ provinciæ*, & Nicaeno II. p. 51. Michael Τράλλεως inter Lydiæ epiſcopos, cum paullo ante Theophylactus Τραλλίων inter Aſianos nomen eſſet profeſſus, ſubſcribit.

Αὐρηλιούπολις] Theodotus Αὐρηλιουπόλεως τῆς Λυδῶν ἐπαρχίας Conſtantinop. III. p. 668. ſcribendo adfuit; adde Nicaenum II. p. 591.

Ἀτταλία] Habet eam Stephanus & Lydiæ contribuit; ubi recte L. Holſt. & aliam eo nomine in Pamphylia, quam ſuo loco videbimus, fuiſſe obſervat. Huc numus ΑΤΤΑΛΕΩΝ Theſ. Britan. tom. II. p. 229., ſicuti ΑΤΤΑΛΕΑΤΩΝ ad alteram in Pamphylia p. 90. ejuſdem tom. referri oportebit, qua de re N. Haymius. Dionyſius tamen Ἀτταλειώτης Λυδὸς eſt in Chalcedon. p. 666.

Ἑρμοκαπηλία] Theopiſtus Ἑρμοκαπηλίας eſt in Nicaeno II. p. 51. qui p. 591. Ἑρμοκαπήλεως dicitur: *Hermocapelitas* novit & Plinius L. V. C. 30.

Ἄκρασος] Sic MSS., nec male, ut ex numis ΑΚΡΑCΙΩΤΩΝ Theſ. Britan. tom. II. p. 87. & quos Vaillantius inſpexit, conſtat. Chalcedonenſi Concil. Patricius Ἀκρασοῦ provinciæ Lydiæ p. 574. adſuiſſe legitur.

Ἀπόλλωνος ἱερὸν] Hinc *Apollonos hieritæ* Plinii L. V. C. 29. & Lucius epiſcopus Ἀπόλλωνος ἱεροῦ in Chalcedon. p. 666. Meminit Ἀπόλλωνος ἱεροῦ in monte poſiti Ariſtides tom. I. p. 625. & 629.; quod ſi noſtrum eſt, CCC. ferme ſtadiis Pergamo remotum fuit.

Τάλαζα] Τάβαλα rectum eſt: non diffiteor pleriſque in Notitiis τῆς Γαβάλων præſulem inter Lydiæ epiſcopos recenſeri, neque etiam Polycarpum Γάβαλων Concil. Chalcedon. p. 97. ſubſcribere, eundemque in Latina epiſtola Epiſcoporum Lydiæ ad Leonem Imp. *Gabalorum* dici: nec-

ΒΑΓΙΣ, [a]ΚΗΡΑΣΕ, [b]ΜΕΣΟΤΥΜΕΛΛΟΣ, ʼΑΠΟΛΛΩΝΗΣ, [c]ʽΙΕΡΟΚΑΣΤΕΛΛΕΙΑ, [d]ΜΥΣΤΗΝΗ, ΣΑΤΑΛΕΩΝ, ΓΟΡΔΟΣ, ΜΟΣΤΙΝΑ.

χδʹ. ʼΕΠΑΡ-

[a] *Κέραση Μίρο Schelſtrate & Bandur.* [b] *Μεσοτύμαλλος prima editio, cetera Τόμαλλος, MSS. Κέρασε, Μεσοτύμαλλος.* [c] *ʽΙεροχωρίλλει Car. a S. Paullo.* [d] *MSS. Μυσίνη.*

necdum tamen permoveri poſſum, ut id rectum eſſe credam, aut cum Harduino numos ΤΑΒΑΛΕΩΝ vitii arguam ob Notitias Eccleſiaſticas; quis enim ignorat, quam frequentatum librariis ſit Τ & Γ permiſcere? Jam *Τάβαλα* vero nomine urbem fuiſſe ex Concil. Actis patefaciam: primo Polycarpus, qui Chalcedonenſi adfuit; etſi paſſim *Γαβάλων* dicatur, *Τεβάλων* inſcribitur p. 399., nosque ad legitimum urbis nomen perducit: deinde Joannes epiſcopus *Ταβάλων* conſtanter Actis Nicaeni II. appellatur, ut p. 51. 352. 591. atque alibi. Itaque Notitiæ omnes & Chalcedonenſe Concil. hinc emendentur. Sita urbs fuit circa *Hermum*; unde Theſ. Britan. II. p. 150. ΤΑΒΑΛΕΩΝ numus recubantem atque urnæ innixum eum fluvium oſtentat, adſcripto ΕΡΜΟϹ: quod vero N. Haymius ſimilem numum vulgatum negat, id ſecus eſt: fefellit diligentem virum Harduinus, qui numi inſcriptione correcta, ſeu depravata verius, ΓΑΒΑΛΕΩΝ ΕΡΜΟϹ in Num. Urb. Illuſt. ad *Gabala* retulit.

Βάγις] Aliis Notitiis *Βάγα*, unde ΒΑΓΗΝΟΙ in Theſ. Britan. tom. II. p. 249. Harduinus numum vidit ΒΑΓΗΝΩΝ, cui aderat ΕΡΜΟϹ, unde haud multum inde diſſitam fuiſſe colligas.

Κέρασε] Forte *Κεράση*: Menecrates *Κερασέων* & *Κερασσέων* inter Lydos Chalcedon. Conc. p. 526. atque alibi ſubſcribit, & Nicaeno II. p. 353. Michael *Κερασέων*: nec aliter Not. Jac. Goar p. 384.

Μεσοτύμαλλος] *Μεσοτίμωλος* ex Jure Græco Romano Leunclavii p. 91. præſtiterit: hinc *Meſotimolita* apud Plinium L. V. C. 29. ex Harduini emendatione, quem vide.

ʼΑπολλώνης] ʼΑπολλωνὶς eſt Strabonis L. XIII. p. 625. Pergamum inter & Sardes, utrimque CCC. ſtadiis ſeparata: *Cyriacus epiſcopus Apolloniadis* Synodicæ Lydorum epiſtolæ nomen adſcripſit; numos *Apollonidenſium* ΑΠΟΛΛΩΝΙΔΕΩΝ habent Vaillantius & Harduinus. Vide Th. Laur. Gronovium in Baſ. Marmor. C. 29.

ʽΙεροκαστέλλεια] Sine dubio *ʽΙεροκαισάρεια* rectum eſt, cujus epiſcopus *ʽΙεροκαισαρείας* Coſſinus Chalcedon. p. 665. ſcribendo adfuit. Haud longe Hypaepis diſtabat, famoſa cultu Dianae Perſicæ, qua de Tacit. An. III. C. 63., a *Perſicis*, inibi incolentibus apud Pauſaniam L. V. C. 27., ut viri docti monuerunt, dictæ: quæ cum non ignoraret Jo. Harduinus, auſus tamen eſt iteratæ Plinii editioni adſcribere L. V. 29. *nullos illic Perſicos, nullamque Dianam Perſicam fuiſſe*: ΠΕΡϹΙΚΗ notari ΠΕΡτίνακα Σεβαστὸν ʽΙερεῖς Καθιέρωσαν ʽΗρακλέους, *Pertinacem Auguſtum ſacerdotes conſecrarunt Herculis*:

En cor Zenodoti, en jecur Cratetis!

Μυστήνη] *Μοστήνη*, ut numus ΜΟϹΤΗΝΩΝ ΛΥΔΩΝ perſpicue docet. Julianus *πόλεως Μοστήνης* eſt in Chalcedon. p. 240. Vid. L. Theod. Gronovium in Baſ. Marmor. C. 31. Ceterum quæ ultimo loco legitur *Μοστίνα*, noſtræ correctio atque ex margine in catalogum imprudenter recepta eſt, ut Ch. Cellarius L. III. G. A. C. 4. p. 131. animadvertit.

Σαταλέων] Scribe *Σάταλα*, pro quo prave Ptolemaeus *Σάτταλα*, & Nonnus L. XIII. Dionyſ. 474. *Σατάλα*. Andreas *Σαττάλων Λυδίας* interfuit Chalcedon. p. 97. vitioſeque p. 574. *Σαγάρων Λυδίας* & p. 665. *ἐπίσκοπος ʼΑγαλῶν* dicitur.

Γόρδος] *Γόρδος τῆς Λυδίας* Socrati L. VII. H. E. C. 36., cujus epiſcopus Gregorius *Γόρδου* Nicaeno II. p. 353. nomen adſcripſit. Car. a S. Paullo eandem eſſe cenſet ac *Juliopolin*, quæ ante *Gordu Come*, apud Strabonem L. XII. p. 574., ſed errans: illam in Galatia I. videbimus; hæc *Juliagordus* Ptolemaeo & numis, cujusmodi Theſ. Britan. tom. II. p. 116. una parte turribus ornatum caput & circa ΙΟΥΛΙΑΓΟΡΔΟϹ, altera Epheſinam Dianam & ΙΟΥΛΙΓΟΡΔΗΝΩΝ titulum repræſentans.

Τρί-

κδ'. ἘΠΑΡΧΙΑ ΠΙΣΙΔΙΑΣ ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ κϛ'.

ΑΝΤΙΟΧΕΙΑ, ΝΕΑ ΠΟΛΙΣ, ΛΙΜΕΝΑΙ, ΣΑΒΙΝΑΙ, ἈΤΜΕΝΙΑ, ΠΑΠΠΑ, ΣΙΝΗΘΑΝΔΟΣ, ΛΑΟΔΙΚΕΙΑ ΚΕΚΑΥΜΕΝΗ, ΤΥΡΑΙΟΝ, ἉΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, ΦΙΛΟΜΗΛΙΟΝ, ΣΩΖΟΠΟ-

Ὑπὸ Κονσουλάριον] Fuit Præſidialis provincia Piſidia, ut Notit. Imp. Orient. C. 1., & Novel. XXIV., cujus C. 4. provinciæ *Præſes* prætor Juſtinianeus eſſe jubetur, indicant: eſtque ejus Præſes in Actis Zoſimi tom. III. Jul. p. 813. &c.

Ἀντιόχεια] Provinciæ erat metropolis, ut ex provincialium ad Leonem Imp. epiſtola conſtat, Lycaoniæ finibus proxima: quæ cauſſa eſt, quare Baſilio Seleucienſi L. I. Vit. S. Theclae p. 255. Edit. Pariſ. τῆς Πισιδῶν, τῆς τῇ γείτονι Λυκαόνων dicatur. Ancyranae Synodo adfuiſſe fertur *Sergianus Antiochia Piſidia ſive Caria*, quorum alterum haud dubie a correctore eſt. Vid. Cellarium L. III. G. A. C. 4. p. 187.

Νέα πόλις] *Heſychium Neapolitanum* inter Piſidiae epiſcopos in MSS. vetuſtiſſimo Nicaeni I. invenit L. Holſteinius; Baſſonas τῆς Νέας πόλεως inter provinciæ præſules in Chalcedonenſi p. 670. nomen profitetur. Habet etiam Ptolemaeus.

Λιμέναι] *Limenopolis* in provincialium ad Leonem Imp. Epiſt. pro Λιμένων πόλις: ſane Muſianus Λιμένων Piſidiae epiſcopus in Chalcedon. p. 670. dicitur: at Conſtant. III. p. 676. Patricius τῆς Λιμεναίων πόλεως Πισιδῶν ἐπαρχίας· unde an *Λίμναι*, quo nomine urbes Stephanus recenſet, potiores ſint, haud immerito dubites.

Σαβῖναι] Hanc atque *Atmeniam* nondum reperi. Poſterior, ſi Græcæ ſit originis, a ſervorum copia id nomen accipere potuit. Vid. Scholia in Nicandri Alexipharm. ℣. 176.

Πάππα] Novit eam Ptolemaeus, eſtque in Nicaeno II. Michaël ἐπίσκοπος Πάππων ſive Παππων inter Piſidas p. 358. & 575.; negligi ergo a Geogr. Sacr. conditore haud debuerat.

Σινήθανδος] Σινίανδος, ut Cyrillus Σινιάνδου Concil. Chalcedon. p. 670. & Conon πόλεως Σινιάνδου τῆς Πισιδῶν ἐπαρχίας Conſtant. III. p. 676. oſtendunt.

Λαοδίκεια] Non aliter Strabo L. XIV. p. 663., alii Λαοδίκειαν τῆς Πισιδίας malunt, ut Socrates L. VI. H. E. C. 8. Palladius ſatis oratorie Vit. Chryſoſtomi p. 78. συγκλωσθεὶς, inquit, Ἀμμωνίῳ, τῷ Λαοδικείας τῆς κεκαυμένης, κεκαυμένην ἐποίησε τὴν ἐκκλησίαν *Conjunctus Ammonio Laodiceae aduſtae epiſcopo, ut adureretur eccleſia perfecit.* Cauſſa cognominis ex ſoli ingenio, quod ignis ibi quædam quaſi ſcaturigines eſſent, ſumpta videtur.

Τυραῖον] Rectum eſt: Theotecnus Τυραίου Chalcedon. p. 401. & Τυραίων p. 669. ſubſcribit; male utrobique: facile tamen videas, unde ea ſint depravata. Meminit ejusdem in Phrygia, finibus ejus longius prolatis, Xenophon L. I. Exped. Cyr. p. 194., ſed Τυριάειον appellans; quod ipſum Straboni, ſi MSS. valeat auctoritas, cum Ortelio reſtituendum erit L. XIV. p. 663. ἐπὶ δὲ τὸ αὐτὸ τῇ Λυκαονίᾳ πίπτει τῆς παρορείου τὸ Τυριάειον μεταξὺ Φιλομηλίου μικρὸν πόλισμα τῶν ποτε ὑπάρχοντων· Sic enim illi, non Τυράιεον, ut vulgo, nec Τετράδιον, quod ex Ptolemaeo Palmerius advocabat, probantes: ut adeo circa Lycaoniae montana non multum a Philomelio poſitum fuerit; quod & Plinii *Tyrienſes* L. V. C. 27. Philomelienſibus pæne conjuncti ſuadent. Poterit autem *Tyrieum* numerum urbium Geographiæ Sacræ, in qua nulla ejus mentio, augere.

Ἀδριανόπολις] Florentius Ἀδριανουπόλεως Piſidiæ eſt in Chalcedon. Concil. p. 670. & Thalalaeus *Hadrianopolitanorum Piſidiae* provinciæ Collat. VIII. Conſtantinop. II. p. 241.

Φιλομήλιον] Nota urbs ex Strabone & Conc. eſt Actis, non item, turpi vitio deformatam eſſe in Procopii Hiſt. Arcan. C. 18.; narrat plures urbes vehementi terræ motu corruiſſe, præterque ceteras Πολύβοτόν τε τὴν ἐν Φρυγίᾳ καὶ ἣν Πισίδαι Φιλομηδὴν καλοῦσι· imo Φιλομήλιον, quo nomine Piſidis urbem fuiſſe, non altero, citra dubium eſt.

Σωζό-

ΖΩΖΟΠΟΛΙΣ, [a] ΤΥΜΑΝΔΡΟΣ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, ʼΟΠΑΜΙΑ, ʼΕΥΔΟΞΙΟΥΠΟΛΙΣ, ʼΑΓΑΛΑΣΣΟΣ, ΒΑΡΙΣ, ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ ʽΗ ΣΙΔΗΡΑ, ʽΟ [b] ΤΙΜΒΡΙΑΔΩΝ,

ΘΕΜΙ-

[a] *Τύμανδρ☉ Μηλεόπολις Schelſtratenus & Bandurius. MS. Leidenſis, cujus mibi nunc copia eſt facta, Τύμανδ☉, & vere.* [b] *Τυμβριάδων aut Τύμβριάδων vulgo.*

Ζωζόπολις] Patria fuit Severi, qui Flaviano depulſo Antiochenis epiſcopus eſt datus: Evagrius L. III. H. E. C. 33 ὃς πατρίδα τὴν Ζωζοπολιτῶν κληρωσάμεν☉, ἣ μία τῶ Πισιδῶν ἔθνους ἐστί. In Actis Zoſimi tom. III. Jul. Ζωζωπολιτῶν πόλις circa Antiochiam Piſidiae & Conauam C. 1. collocatur.

Τυμανδρ☉] Jungitur huic arctiſſime in Emman. Schelſtrateni & Bandurii editione μηλεόπολις, quam Car. a S. Paullo jure optimo hinc diſtinxit; neque enim Piſidiae metropolis unquam fuit, Τυμανδὸς appellanda, ſi Longino, qui Synodo Conſtantinopolitanæ ſub Flaviano adfuit, credimus. epiſcopum ſe τῆς Τυμανδηνῶν πόλεως ἐπαρχίας Πισιδίας inter Acta Chalced. p. 244. profeſſo, etſi τῆς Μανδηνῶν πόλεως prave p. 247. ὁ Τομάνδω & Τυμάνδω eſt in Notitiis Jac. Goar.

Μηλεόπολις] Exorticius Μητροπόλεως Πισιδίας Chalcedonenſi p. 401. & 644. ſubſcribit, perperam Νικοπόλεως, quo nomine in Piſidarum gente urbem ignoramus, p. 670. dictus: hinc *campus Metropolitanus* apud Livium L. XXXVIII. C. 15.

ʼΟπαμία] ʼΑπάμεια eſt, de cujus amœno ſitu multa viri docti ex Xenophonte, Strabone, Livio, Maximoque Tyrio. Vid. Ch. Cellarium L. III. G. A. C. 4. p. 158. & Cl. Salmaſium in Solin. p. 581. Vulgo Phrygiæ adſcribitur, neque id male: ſub Chriſtianis tamen Piſidiæ eſt contributa, unde Siſinnius ʼΑπαμείας τῆς Κιβωτῶ inter Piſidas Nicaeno II. p. 358. ſubſcripſit: nimirum in Phrygiæ Piſidiaeque finibus erat, quod egregie docet Dio Chryſoſtomus Orat. XXXV. p. 432. cum Apamienſes compellans, τῆς τε Φρυγίας, inquit, προκάθησθε καὶ Λυδίας, ἔτι δὲ Καρίας· ἀλλὰ τε ἔθνη περιοικεῖ πολυανθρώπωτατα, Καππάδοκες τε καὶ Πάμφυλοι καὶ Πισίδαι. ubi plura in laudem urbis adduntur, quæ non exſcribo.

ʼΕυδοξιούπολις] Quo olim nomine fuerit, ignoratur: doctiſſimus Holſteinius ex Socratis L. VII. H. E. C. 36. ſuſpicionem jecit, ſed debili tibicine fultam, ut ad *Eudoxiopolin* Europæ admonuimus.

ʼΑγαλασσὸς] Sic quoque in altera Notit. Jac. Goar & Nicaeno II. p 575., ubi Theodoſius τῆς ʼΑγαλασσῶ, qui Σαγαλασσῶ p. 358.; ſimiliter MSS. quidam Liviani L. XXXVIII. C. 15. voci ſibilantem literam demunt, & Pliniani L. V. C. 27.: diceres propterea urbem inter eas eſſe referendam, quæ modo ſibilantem ſibi præponi, modo auferri patiuntur: at obſtant Græci, ut Polybius, quem Livius exſcripſit, & plures alii, numi quoque CΑΓΑΛΑCCΕΩΝ apud Vaillantium, Harduinum & Haymium. Scribatur ergo Σαγαλασσὸς, quam diei itinere Apamea diſſociatam fuiſſe Strabo L. XII. p. 569. docet.

Βάρις] ʽΟ Βάρεως epiſcopus eſt in Notit. Jac. Goar, qui perperam πόλεως Βάρης in Nicaeno II. p. 358. Ptolemaeo prorſus ut hic Βάρις, cui Κόρμασα proxime jungitur & in veteri verſione *Cemina*, haud dubie verius: nam & Conſtans Κονάνης eſt in Nicaeno II. p. 575. & diſerte Κονανέων πόλις in Piſidia locatur in Actis Zoſimi tom. III. Junii p. 815. & 816.

Σιδήρεια] Utraque Jac. Goar Notitia hoc cognomine Seleuciam ornat, quod a ferri metallis accipere potuit: Nicaeno II. p. 575. Petrus Σελευκείας τῆς ʼΙδίας pro Πισιδίας ſubſcripſit.

ʽΟ Τιμβριάδων] Sic MSS. neque hilum Notitia Jac. Goar diſſidet: videtur librarius hæc ad normam Eccleſiaſticæ Notitiæ exegiſſe, & epiſcopum hujus urbis, ſolenni in illis more, ſignaſſe: urbem ſi ſpectes, difficulter inveneris; Xenophon L. I. Exp. Cyr. p. 194. Θύμβριον X. paraſangis a *Tyriaeo*, de quo ſupra, ſemovet; id ſi noſtrum, vitii manifeſtum erit: nec mutari tamen ſuſtinerem, quoniam Conſtantinus hujus urbis præſul in Conſtant. III. p. 505. Τιβεριάδων & in veteri verſione *civitatis Tibriadorum Piſidiae provincie* quamquam male p. 676. τῆς Μαμβριαδίων πόλεως, dicitur; niſi & Plinius *Timbrianos* inde formaſſet L. V. C. 27. Ergo Geographiam Sacr. & hac urbe augeamus.

ΘΕΜΙΣΟΝΙΟΣ, ʼΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, ΜΑΛΛΟΣ, [a] ʼΟΔΑΔΑ, [b] ΖΟΡΖΙΛΑ, [c] ΤΙΤΥΑΣΣΟΣ.

κέ. ʼΕΠΑΡΧΙΑ ΛΥΚΑΟΝΙΑΣ ʽΥΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ ιή.

ʼΙΚΟΝΙΟΝ

a ʽΟ Δάδα *Car. a S. Paullo.* b *MS. Leid.* Ζόρζελα. c Τιτυασσὸς *editi.*

Θεμισόνιος] Nuſquam in Piſidia mihi lecta eſt: Phrygiæ cognominem urbem ſupra vidimus, forte a Piſidica nomen habentem: Strabo enim L. XIII. p. 629. fuiſſe Phrygiæ urbes, quæ a Piſidicis nomen traxerint, docet. Poſſes cum doctiſſimo Chorograph. Ital. medii ævi p. XXVII. auctore de *Termeſſo*, quam Stephanus Piſidiæ urbem facit, niſi eam Pamphyliæ Hierocles contribuiſſet, cogitare.

ʼΙουστινιανόπολις] Nec hanc urbem, ſi alteram Jac. Goar Notit. exceperis, legere memini. Vir doctus, quem tantum quod appellavi, quoniam Alemannus in Procopii Hiſt. Arcan. C. 11. inter Juſtinianopoles Pamphyliæ urbem, quæ in Notitia veteri *Myloma* ſit, recenſet, de *Myliade* cepit autumare acſi & illa Juſtinianopoleos nomen induiſſet: at ea & ab hac provincia diſtat, & in Pamphylia fortaſſe reperietur. Equidem ſuſpicatus ſum, *Conanam* ſive *Conana* Juſtiniani nomen accepiſſe: cauſſam habeo, quod Notitiarum una Jacobi Goar Juſtinianopolim inter Tymandum & Malum interponant, reliquæ vero, Juſtinianopoli neglecta, *Conanam*: quæ tamen mera ſuſpicio eſt neque admodum firma.

Μάλος]. Reliquis Notitiis Μάλλος: unde Μαλλῶν epiſcopus in Jure Græco Romano p. 190. & Conſtant. III. p. 676. Siſinnius τῆς Μανοπόλεως τῆς Πισιδῶν, ſed vitioſe. Vid. L. Holſt. in Steph. Μάλος. Auctor Diſſert. Chorogr. Ital. cum hujus *Mali* occaſione p. XXVII. aſſeverat, *nullam Mallum in duabus Ciliciis Hieroclem adnotare*, haud ſane advertit Μάλχος Ciliciæ I. vitioſum eſſe & *Mallum* nobis offerre.

ʼΟδάδα] Imo ʼΑδάδα, ut MS. Palatinus Ptolemaei. Joannes epiſcopus τῆς ʼΑδαδέων πόλεως, τῆς Πισιδῶν ἐπαρχίας Concil. Conſtant. III. p. 676. adfuit. Artemidorus apud Strabonem L. XII. p. 570. inter Piſidiae urbes ʼΑδαδάτην, Βεράδα, pro ʼΑδάδα, τὴν Βεράδα, ſeu Τιμβριάδα potius, annumerat.

Ζόρζιλα] ʽΟ Ζαρζήλων conſtanter in Notitiis Jac. Goar, & ea, quam Beveregius Comment. in Canon. Concil. Trullani p. 140. vulgavit. Videtur non alia ac Δόρζηλα Ptolemaei, Ζ & Δ, ut aſſolet, permutatis.

Τιτυασσὸς] Sanum hoc eſt, ut & ὁ Τιτυασσοῦ veteris Notitiæ: male Petrus Τετιασσοῦ in Nicaeno II. p. 358. & Τυασοῦ p. 53., nec melius Stephanus τῆς Τυασέων πόλεως τῆς Πισιδῶν ἐπαρχίας Conſtantinop. III. p. 676.: perperam etiam Πιτυασσὸς Artemidoro apud Strabonem L. XII. p. 570.

ʽΥπὸ Κονσουλάριον.] Et hæc *Præſidialis* fuit, uti Notitia Imp. Orient. C. 1., & Novel. XXV. docemur: meminit quidem Theodorus Iconienſis in Epiſt. de Cyrico & Julitta tom. III. Jul. p. 26. Domitiani, Comitis Lycaoniæ, Κόμητος Λυκαονίας, qui mihi rei militaris per Lycaoniam Comes fuiſſe videtur: Notitia eum non habet: at præter Præſidem in provincia, qui rem militarem curaret, fuiſſe, Novella XXV. dubitare vetat; Juſtinianus uni Lycaoniæ Prætori Juſtinianeo & rem civilem & militarem mandavit.

ʼΙκόνιον] Lycaoniæ fuiſſe Metropolin ex Chalcedon. p. 670. conſtat: ſita erat in Piſidarum & Phrygum finibus, nec multum ab Orientis diœceſi neque Aſiana diſparata: Baſilius Seleucienſis L. I. Vit. S. Theclae p. 232. πόλις δὲ αὕτη Λυκαονίας, inquit, τῆς μὲν ʽΕώας οὐ πολὺ ἀπέχουσα, τῇ δὲ ʼΑσιανῶν μᾶλλόν τι προσπελάζουσα, καὶ τῆς Πισιδῶν καὶ Φρυγῶν χώρας ἐν μεθορίῳ κειμένη· Coloniæ eam dignatione illuminavit Imp. Gallienus, ſi fides rariſſimo, & fortaſſe in hoc genere unico, Theſauri Wildiani numo, cujus uni paginæ *IMP. C. P. LIC. GALLIENVS. P.F.*, alteri, *ICONIEN. COLO. S. R.* inſcripti ſunt. Ceterum Baſilio illud τῆς χώρας ἐν μεθορίῳ admodum familiare eſt: nam & Seleuciam L. I. Vit. Theclae p. 275. τῆς ʽΕώας ἱδρῦσθαι ἐν μεθορίῳ poſitam ait, & L. II. C. 11. μεθόριον τῆς Ἰσαυρικῆς, & C. 17. τῆς ἡμέρας μεθόριον, quin & Orat. XXVII. p. 150. τῆς ὀργῆς δὲ μεθόρια dixit; quam vero recte atque

ex

Digitized by Google

ἸΚΟΝΙΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, ΛΥΣΤΡΑ, ΜΙΣΘΕΙΑ, ἈΜΒΛΑΔΑ, [a] ὈΥΑΣΑΔΑ, ὈΥΜΑΝΑΔΑ, [b] ἸΛΙΣΤΡΑ, ΛΑΡΑΝΔΑ, ΔΕΡΒΑΙ, [c] ΒΑΡΑΤΗ, ὙΔΗ, ἸΣΑΥΡΟΠΟΛΙΣ,

ΚΟΡΝΑ,

a Ὀυάσαδα editio prima. b Αἴστρα omnes. c Βάρατα MSS., melius Leid. Βάρατα & Δέρβαι

ex uſu veteris Græciæ, ex egregia Hemſterhuſii noſtri ad Luciani Somnium animadverſioue cognoſces.

Λύστρα] Lucas Act. A. C. XIV, 6. εἰς πόλεις Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην, & verſu 21., at ℣. 8. ἐν Λύστροις unde τὰ Λύστρα & Λύστραν in promiſcuo uſu fuiſſe diceres, niſi paſſim alii numerum pluralem mallent; ὁ Λύστρων eſt in pluribus Notitiis, ſubſcribitque Chalcedonenſi p. 99. Plutarchus Λύστρων. Ptolemaeo Λύστρα, in Palatino MS., pro quo verius ſcriptus Coislinianus, Λύστρα.

Μίσθεια] Eſt hujus præſul in Chalcedon. p. 674. Armatius πόλεως Μισθείας, & Longinus Μισθιανῶν πόλεως Λυκαονίας io Conſtantinop. III. p. 670. Theophanes Chronogr. p. 320. Μισθίαν & *Miſtiam* Ravennas L. II. C. 17. appellat. Non longe Vaſadis afuiſſe colligas ex Baſilii M. Epiſt. 318. τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον, ſcribit, τὸν ὑποκείμενον τῇ Μισθείᾳ, ᾧ ὑπεκρύχθη ὁ ἄνθρωπος, κέλευσον Ὀυασάδοις ὑποτελεῖν. *Agrum illum Meſtia ſubjectum, cui addictus eſt homo ille, Vaſadis ſubeſſe jube.* Sic Jul. Garnerius vertit ediditque, admonens Μισθείᾳ in IV. eſſe MSS. *Vaſoda* vero in plerisque: veteres editi Μισθίᾳ, Balſamon & Zonaras tom. II. Beveregii Canon. p. 66. Μισθείᾳ, quod vir doctus ſpernere non debuerat, utpote ſolum cum vero conſentiens.

Ἄμβλαδα] Philoſtorgius L. V. H. E. C. 2. urbem arido ac peſtilenti fuiſſe ſolo, incolas barbaro atque ab humanitate alieniſſimo ingenio docet: oppidi epiſcopus πόλεως Ἀμβλάδων in Chalcedon. p. 673. & Conſtant. III. p. 675., ſed perperam, Ἀμιλάνδων πόλεως ἐπαρχίας Λυκαονίας. Vulgatum præter Stephanum & Philoſtorgium Ptolemaei MSS. Palatinos, Coislinianus & Barberinus, de quo L. Holſt. in Steph., probant.

Ὀυάσαδα] Ptolemaeus Ὀυάσατα, quod emendari debere ex MSS. Coislin. certiſſimum eſt: Baſilius M. Ὀυάσαδα in nupera editione, cui hinc facillime & ex Beveregio tom. II. p. 66., tametſi peſſime ibi Balſamon & Zonaras Μα-σάδα legunt, ſuccurri potuerat. Conon epiſcopus πόλεως Ἀυσάδων ἐπαρχίας Λυκαονίας Conſtant. III. p. 675. & Olympius Ὀυασάδων Chalcedon. p. 674. ſubſcripſerunt, male uterque.

Ὀυμάναδα] Ὁμόναδα oportuerat, ut belle Ch. Cellarius L. III. G. A. C. 4. p. 205., licet operarum peccato Ὀρόμαδα inibi legatur: hinc *gens Homonadum* apud Plinium L. V. C. 27. & Strabonem L. XII. p. 569., hinc Tyrannus Ὁμονάδων in Chalcedon. p. 400., qui prave p. 99. Μονάδων, & pejus in Conſtantinop. III. p. 675. Alexander πόλεως Σωμενάδων *provincia Lycaonia*.

Ἴλιστρα] Hoc in MS. fuiſſe ex Holſt. io Geogr. S. novimus: editi omnes Αἴστρα: oppido epiſcopus Martyrius Ἠλίστρων, qui rectius MSS. Ἰλίστρων, Epheſini Concil. p. 534. & Oneſimus πόλεως Ἰλίστρων Chalcedon. p. 674. fuit.

Λάρανδα] Anton. Itin. p. 211. vide.

Δέρβαι] Δέρβη, ut Act. A. C. XIV, & apud Strabonem L. XII. p. 569, ubi in Iſauriae confinio locatur.

Ὕδη] Plinius Lycaoniae urbem *in confinio Galatia atque Cappadociae* fuiſſe L. V. C. 27. ſcribit. Rufus πόλεως Ὕδης eſt io Chalcedon. p. 526, qui Σίδης mendoſe p. 400.

Βαράτη] Ptolemaeo Βάρατα, Tabulæ Peutinger. M. P. L. ab Iconio *Barathe*: nomine metropolitæ ſui Conſtantinus ὁ Βαρατέων μητροπόλεως τῆς Λυκαόνων ἐπαρχίας Conſtantinop. III. p. 526. ſubſcribit; noli tameu putare *metropolin* fuiſſe, quam dignitatem librariis debet, intempeſtive & ſatis inique eam Iconio auferentibus: paullo itaque rectius p. 675. πόλεως Βαράτης dicitur.

Ἰσαυρόπολις] Lycaoniae partem ad Taurum Ἰσαυρικὴν *Iſauricam* Strabo L. XII. p. 568. facit: nec male ergo Iſauropolis huic provinciæ tribuitur. Aëtius Ἰσαυροπόλεως Chalcedonenſi adfuit p. 673.: alii *Iſaura* appellant, Ἰσαυρέων πόλιν Diodorus L. XVIII. p. 605., de qua Henr. Valeſius in Ammian. L. XIV. C. 8. Fuiſſe urbem latrociniis infamem nemo ignorat; atque haud ſcio an *Laeſtrygonia* ſit Baſilii Seleu-

ΚΟΡΝΑ, ΣΑΒΑΤΡΑ, [a] ΠΤΕΡΝΑ, ΚΑΡΝΑ, ΓΛΑΥΑΜΑ, ΡΙΓΝΟΝ.

χϛ'. ἘΠΑΡΧΙΑ ΦΡΥΓΙΑΣ ΣΑΛΟΥΤΑΡΙΑΣ ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ κγ'.

ἘΥΚΑΡΠΙΑ, [b] ἹΕΡΑΠΟΛΙΣ, ὈΣΤΡΟΥΣ,

[a] ΣΕΚΤΟ-

[a] Πτέρμα Car. a S. Paullo. [b] Ἱερόπολις MS. L.

leucienſis L. II. Vit. S. Theclae C. 12., ſceleratorum hominum atque ex rapto viventium receptaculum: ſitus haud male convenit: dicit eam in Seleuciæ Iſauriaeque fuiſſe confinio, ſed verſus occaſum ejus provinciæ totiusque Orientis, altiſſimis montibus impoſitam: Δεχειρωθῆναι ὡς αὐτὰς ἰσπλεγον καθ' ἡμᾶς τε κ) σύμπασαν ἰδῶν γῆν, πολλοῖς ἢ κ) ἰσονεφέσιν ὄρεσι διειλημμένην. Incolis atque urbi a Laeſtrygonibus, quod eorum ſectam atque inſtituta probarent, id nomen venit: ſane Iſauros Baſilii ætate ab improba prædandi cupiditate fuiſſe inſtructiſſimos ex Chryſoſtomi epiſtolis, Zoſimo atque aliis pluribus cognitiſſimum eſt.

Κόρνα] Haud eam Ptolemaeus, nec Concil. Conſtantinop. I., ut Car. a S. Paullo monuit, ignorat.

Σάβατρα] Conſentit Tabula, quæ Iconio M. P. XLIV. ſemovet: Ptolemaeo, Σαύατρα, unde in Chalcedon. p. 673. Euſtathius πόλεως Σαυάτρων. quæ differentia ex ſono eſt, uti in Σαυαδία & Σαβαδία, Καλαυρία & Καλαβρία, καλαύροψ & καλάβροψ, innumerisque aliis. Straboni L. XII. p. 568. Σόατρα, quam eandem eſſe, recte Ch. Cellarius L. III. G. A. C. 4. p. 205. animadvertit.

Πτέρνα] Πέρτα Ptolemaei eſt, cujus præſul Conon πόλεως Περτῶν Chalcedon. Concil. p. 674. & in veteri verſione, quam L. Holſt. verſavit, *Pertorum*, ſubſcripſit, & Nicaeno II. p. 53. Epiphanius Πέρτων.

Κάρνα] Imo Κάννα, ut apud Ptolemaeum & Chalcedon. Concil. p. 646., ubi *Eugenius Cannerum* & p. 526. πόλεως Κάννων nomen inter Lycaoniae præſules adſcribit.

Γλαύαμα] Suſpicor hanc in Ptolemaei Δαύμανα, ut MS. Palatinus præfert, abſconditam latere: nec forte alia habenda eſt Ὑδαμανδῶν Concil. Chalcedon. p. 674. quamquam quo vero nomine fuerit, prorſus ignorem. *Rignum* Ρίγνον nondum inveni.

Ὑπὸ Κονσουλάριον] Phrygia Salutaris *Præſidi* paruit, non Conſulari, ut ex Notit. Imp. Orient. C. 1. compertum habemus: Amachius ἄρχων τῆς ἐπαρχίας τῆς Φρυγίας, qui dein ἡγεμὼν *Præſes* iteratis vicibus, eſt apud Socratem L. III. H. E. C. 15. Suidas rem eandem referens in Ἀμάχιος *parva urbis Phrygiæ Præſidem* facit, ἄρχοντα μικρᾶς πόλεως Φρυγίας, ſatis imperite exſcriptis Malchi aut alius auctoris verbis: ſuſpicor ſcriptorem, quicunque fuerit, τῆς μικρᾶς Φρυγίας dediſſe, idque, cum in parva urbe *Mero* res fuerit acta, πόλεως addito vocabulo auctum: *parvam* autem *Phrygiam* hanc fuiſſe dictam ex Stephano in Εὐκαρπία conſtat.

Εὐκαρπία] Pagus fuit Phrygiæ, ab ubere frugum vinique proventu id nominis ſortitus, Metrophane, quem Suidas *Eucarpia* ortum adfirmat, apud Stephan. auctore. Quod vero primo loco ponitur, id metropolin fuiſſe Phrygiæ Salutaris, uti L. Holſt. in Geograph. S. autumabat, argumento non eſt: nam & alia ſunt in Synecdemo exempla urbium, quæ principem locum in catalogo occupant, nec metropoles fuerunt: & Synecdemus civilis eſt, neque ad metropoles ſemper attendit. *Synnada* provinciæ caput fuiſſe ſuo loco dicetur.

Ἱεράπολις] Celebrem hoc nomine urbem in Pacatiana vidimus; diceresque ex ea provincia librariorum ſocordia in Salutarem Phrygiam migraſſe, niſi Concil. Nicaenum II. Hierocli adſtipularetur: cum enim p. 346. Nicolaus Hierapoleos Pacatianae ſubſcripſiſſet, nomen ſuum inter Salutaris Phrygiæ præſules p. 357. Michael Ἱεραπόλεως profitetur: & ne de vitio cogites, p. 597. atque alibi eundem reperies. Itaque duas Phrygiæ, alteram Pacatianæ, alteram Salutaris, Hierapoles agnoſcamus & hac Geogr. S. ornemus.

Ὄσρους] Ὄσρος, cujus epiſcopus πόλεως Ὄσρα in Chalcedon. p. 673., in Nicaeno II. ὁ Θρόνος Ὄσρα p. 358. dicitur. Plutarchus ὡς λεγομένας ἐν Φρυ-

[a] ΣΕΚΤΟΡΙΟΝ, ΒΡΟΥΖΟΣ, ΚΛΗΡΟΣ ʼΟΡΙΝΗΣ,
[b] ΚΛΗΡΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, [c] ΔΕΒΑΛΑΚΙΑ, ΛΥΣΙΑΣ,
[d] ΣΥΝΝΑΔΑ, ΠΡΥΜΝΗΣΟΣ, ʼΙΨΟΣ, ΠΟΛΥΓΩΤΟΣ,
[e] ΔΟΚΙΜΙΟΝ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, ΜΗΡΟΣ,

ΝΑΚΟΛΙΑ,

a *Σεκκτόριον Schelſtrat. & Bandur.* b *Κλῆρος πολεμικὰ edit. princeps, alia Κλῆρος πολεμικός.*
c *Δεβαλίκεια MSS.* d *Σύνναδα Car. a S. Paullo.* e *Δοκίμειον μητρόπολις Schelſt. Band. & MS. L.*

Φρυγίας ʼΟλγάσσυς in Lucullo p. 497. appellare videtur.

Σεκτόριον] Hoc, utpote proxime ad Στεκτόριον, quo vero nomine fuit, accedens, è MSS. arripuimus: Ptolemaeo vulgo ʼΙεκτόριον, ſed vetus interpres *Stectorium* legit, quod & MSS. Coislinianus & Barberinus, de quo Holſt. ad Geograph. S., præferunt. Joannes presbyter τοῦ θρόνου ʼΕκτορίου Nicaeno II. p. 357. nomen adſcripſit, & p. 53. ʼΕκτορίου.

Βρύζος] Verum eſt Βροῦζος, unde numi ΒΡΟΥΖΗΝΩΝ & ΒΡΟΥΖΙΝΩΝ, ut in Theſ. Britan. tom. II. p. 234., de quibus egregie Harduinus in Num. Urb. Illuſtrat.; Ptolemaeus, cui Δροῦζον, hinc auxilium accipit.

Κλῆρος ʼΟρίνης] Lege ὀρεινῆς· Intelligi credo Phrygiam Paroreiam, ſive montanam, de qua Strabo L. XII. p. 577. ἡ μὲν οὖν παρώρειος ὀρεινήν τινα ἔχει ῥάχιν, ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς ἐκτεινομένην ἐπὶ δύσιν· *Paroria Phrygia montanum habet dorſum, ab ortu verſus occaſum productum.* Κλῆρος dicitur ſolemni more, quo vox de agris, ſorte diviſis, & dein de aliis quibusvis uſurpatur. Vide Cl. Dukerum in Thucydidem L. III. C. 50. & quos ille appellavit.

Κλῆρος Πολιτικῆς] Sic MSS. edere, Holſtenio accredimus, etſi quæ Phrygiæ pars ſit, in obſcuro maneat: ſi conjecturis in re incerta indulgere liceat, dixerim eos Phrygiæ agros ſignari, qui uſui publico reipublicæ ſerviebant; atque eos in primis, in quibus greges dominicos paſcebant: fuiſſe in Phrygia Impp. Valentinianus & Valens L. 19. C. Th. de Prætorib. teſtabuntur; *Sates de Phrygia*, ajunt, *gregibus XX. quatuor equos, ſubjugandos quadrigis, hoc eſt, ſimul octo, duobus maximarum editionum Prætoribus dari ſancimus:* ſimili fortaſſe ex cauſſa *regio Aphrodiſias antea Politice Orgas* fuit appellata apud Plinium L. V. N. H. C. 30. De *Debalacia* nihil habeo monere, utpote nusquam lecta.

Λυσίας] Nota è Strabone, Plinio & Ptolemaeo urbs, cujus numi ΛΥCΙΑΔΕΩΝ nomen præferunt. Philippus *Lyſiadis* eſt in Chalced. p. 646.

Σύνναδα] Hanc provinciæ metropolin Conc. Chalcedonenſe p. 673. imponit; unde *Synodorum metropolita*, quamquam non ſine vitio, L. XXIV. Hiſt. Miſcel. Tabula XXXII. M. P. Docimeo ſemovet. Vid. Valeſ. in Socrat. L. VII. H. E. C. 3.

Πρύμνησσος] *Prymneſia* Ptolemaeo & Chalced. Concil. p. 673., vulgo quidem Πρυμνησσάστη ibi appellatur, ſed verum Latinus interpres ſervavit, & Conſtantinop. III. p. 675.

ʼΊψος] Urbem nobilitavit, quod prope eam depugnatum eſt, memorabile prælium, quo Antigonus a conjuratis ducibus victus atque interfectus eſt apud Plutarchum in Pyrrho p. 384. ʼΆψος perperam Nicaeno II. p. 161.

Πολύγωτος] Πολύβοτος oportuerat: Georgius presbyter πόλεως Πολυβότου eſt in Nicaeno II. p. 358., hinc refingendus. Vid. Cellarium L. III. G. A. C. 4. p. 168.

Δοκίμιον] Addunt Schelſtratenus & Bandurius μητροπόλεως titulum; quo ornatum unquam fuiſſe exiguum oppidum & ſolo marmore nobile, haud conſtat: verius ſuum ſibi locum Μητρόπολις in principe editione occupavit: binas enim eo nomine in Phrygia fuiſſe è Stephano novimus, quorum fortaſſe hæc apud Athenaeum L. XIII. p. 574. obvia. Δοκίμιον, ut eo redeamus, Stephano, Δοκίμειον, non ſine errore, Ptolemaeo, Δοκιμεία κώμη Straboni L. XII. p. 577. Δοκίμιον, plane ut hic, ἐπαρχίας Φρυγίας Σαλουταρίας Epheſino Concil. p. 534. Vid. Noriſium Diſſert. I. de Epoch. Syro-Maced. p. 14.

Μῆρος] Eſt apud Socratem L. III. H. E. C. 15. & Sozomen. L. V. C. 11. ubi Valeſ. vide; nec crede tamen poſteriore ætate *Comopolin* fuiſſe appellatam; neque enim Conſtantinus

ΝΑΚΟΛΙΑ, [a] ΔΟΡΥΛΑΙΟΝ, ΜΕΔΑΙΟΝ, ΔΗΜΟΥ [b] ΛΥΚΑΩΝ, ΔΗΜΟΥ ʼΑΥΡΑΚΛΕΙΑ, ΔΗΜΟΥ ʼΑΛΑΜΑΣΣΟΥ, ΔΗΜΟΥ [c] ΠΡΟΠΝΙΑΣΑ. χζʹ, ʼΕΠΑΡ-

[a] *Δορύλαιον MSS.* [b] *Λιβαῶν Bandurius, Λυκαῶν Car. a S. Paullo.* [c] *Προπνίασα idem & MSS., Προπνιασοῦ MS. Leid.*

Imp. L. I. Them. 1. id adfirmabit, ſed Merum fuiſſe κωμόπολιν, ſive grandem vicum, qui ad urbis amplitudinem proxime accederet, uti in Marci Evang. C. 1., 38. Car. a S. Paullo cum *Myrum* vocat, ab Actis Conciliorum, ut Nicaeni II. p. 357., ubi Damianus Μύρων, in fraudem impulſus eſt.

Νακωλία] Urbem Phrygiæ, cui Nacolia nomen, πόλιν τῆς Φρυγίας, ἡ Νακώλεια προσαγορευομένη, ad quam Valens Procopium profligaverit, Socrates L. IV. H. E. C. 5. vocat; Baſilius Νακωλείας Φρυγίας Chalcedon. Concil. p. 578. ſubſcripſit; ceteris Νακώλεια, ut Ptolemaeo & Zoſimo L. IV. C. 8. Vid. Ch. Cellarium L. III. G. A. C. 4. p. 144.

Δοράλλιον] Δορύλαιον, uti Strabo; niſi forte Δορύλλειον, modo ſanum id ſit, cum Euſtachio in Dionyſ. ℣. 815. voluerit. Proxime fluvium ſedem habuit, qui in Theſ. Britan. tom. II. p. 257. nummo ΔΟΡΥΛΑΕΩΝ urnæ incumbit, quamquam quo nomine fuerit, nondum pro comperto habetur: Nic. Haymius *Sangarium* arbitratur, cui ſane in Tabula Peutingerana accubat; at id flumen urbem alluiſſe cum certo haud conſtet, malim alterutrum amnium credere, de quibus Cinnamus L. V. C. 1., ubi de Manuele Comneno, διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου πορθμοῦ ἐπὶ Ἀσίαν διαβὰς, ἄχρι Δορυλαίου ἦλθε, περὶ ἄμφω τὼ ποταμὼ ὧν ὁ μὲν Βαθὺς πρὸς τῶν ἐγχωρίων, Θύμβρις δὲ ἅτερος ὀνομάζεται· *per fretum Helleſpontiacum in Aſiam trajiciens, ad Dorylaeum usque pervenit, circa duos fluvios, quorum alter ab incolis Bathys, alter Thyaris vocatur.* Adde L. VI. C. 14. & Nicetam Choniat. L. VI. Annal. Manuel. p. 88.

Μίδαιον] Μίδαιον ſive Μιδάειον, unde ΜΙΔΑΕΩΝ numi apud Harduinum & Holſt. in Stephan.

Δῆμος Λυκαῶν] Poſterius è MS. eruit Holſteinius, è quo Λυκαόνων δῆμος formari oportet. Δῆμος, ut ſæpe, *pagum* notat; Stephanus Εὐκαρπία δῆμος τῆς μικρᾶς Φρυγίας, & in Δῆμος. *Lycaones* in Phrygia Plinius L. V. C. 29. agnoſcit, probe contra Harduinum a Ch. Cellario L. III. G. A. C. 4. p. 164. defenſos.

Δῆμος ʼΑυρακλεία] Forte δῆμος ʼΑυλοκρήνας Plinius *Aulocrenas* Phrygiæ tribuit L. V. C. 29. *Marſyas*, inquit, *ibi redditur, ortus ac paullo mox conditus, ubi certavit tibiarum cantu cum Apolline, Aulocrenis: ita vocatur convallis decem mill. paſſuum ab Apamia Phrygiam petentibus.* & L. XVI. C. 43.; favet ſuſpicioni Aquilas epiſcopus ʼΑυλοκρῶν, qui inter Phrygiæ Salutaris præſules Chalcedon. p. 400. nomen ſuum profitetur: quia tamen ʼΑυρηλίων p. 246. dicitur, nihil decreverim; id addam, in Geograph. Sac. præteriri haud debuiſſe.

Δῆμος ʼΑλαμασσοῦ] In Concilio Chalcedonenſi ejus epiſcopus memoratur, diciturque πόλεως ʼΑμαδάσσης p. 673., & in Conſtantinop. II. p. 244. *civitas Amadaſſenorum*: rectius itaque δῆμος ʼΑμαδάσσης.

Δῆμος Προπνίασα] Forte δῆμος Πραιπενίσσου· Præpeniſſus eſt inter Phrygiæ urbes apud Ptolemaeum, ſubſcribitque Auxanon πόλεως Πραιπενίσσου Chalcedonenſi p. 673. Quod vero his *pagis* epiſcopi fuerint impoſiti, id argumento eſt, fuiſſe κωμοπόλεις ſive amplos & civium frequentia celebres pagos, unde & πόλεις Chalcedonenſi Concil. dicuntur; ceteroqui Canones pago aut parvæ urbi, cui vel unus presbyter ſufficeret, epiſcopum negabant, ut Synodi Sardicenſis VI. μὴ ἐξεῖναι καθιστᾶν ἐπίσκοπον ἐν τῇ κώμῃ ἢ βραχείᾳ πόλει, ᾗ τινι καὶ εἷς πρεσβύτερος ἐπαρκεῖ· & Synodi Laodicenæ LVI., qui περιοδευτὰς, ſive *viſitatores*, ut Dionyſius Exiguus vertit, de quibus Beveregius plura, in ejusmodi pagos amandat: quamquam & id citra dubium eſt, haud raro præſulum ambitione optime decreta fuiſſe proterve conculcata, & quo plures ſuffraganeos, quos vocant, acciperent, pagis atque oppidulis epiſcopos datos; in Africa certe per contentiones Donatiſticas incredibilem in modum præſulum numerus increvit, paullatimque villæ, fundi & vici ſuos ſibi præpoſitos viderunt, ſicuti è Collat. Carthagin. C. 181.

κζʹ, ʼΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΜΦΥΛΙΑΣ ʽΥΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ μζʹ.

[a] ΠΕΡΓΗ, ΣΥΛΛΑΙΟΝ, ΜΑΓΥΔΟΣ, ʼΑΤΤΑΛΙΑ, ΔΗΜΟΥ, [b] ʼΟΥΛΙΑΜΒΟΣ, ΤΡΕΣΕΝΑ, ΔΗΜΟΥ ΚΑΝΑΥΡΑ,

ΖΟΒΙΑ,

a *Πέργη Σύλλαιον omnes, diſtinguit MS. Leid.* b *ʼΟυλίαμβρος Car. a S. Paullo.*

C. 181. colligas. Sed hæc ab inſtituto nos avocarent longius.

Ὑπὸ Κονσυλάριον] Olim Lycia & Pamphilia uni Proconſuli paruerunt; unde C. Porcius *PROCOS. LYCIAE ET PAMPHILIAE* in Theſ. p. CCCCLVIII. 6.; ſub Conſtantino *Præſidem* habuerunt, ad quem L. 2. C. Th. de Cenſu data eſt. Diceres Decii tempore a Lycia jam fuiſſe diſtractam ob *Pamphyliæ præfecturam*, Martiano ab eo Imp. mandatam, in Actis S. Achatii apud Ruinart. p. 155., ſi bonæ fidei ſemper ea eſſent monumenta. Forte Theodoſius II. Lyciæ ſuum præſidem impoſuit, qua de re alias. Fuiſſe vero Conſularem Pamphyliam Notit. Imp. Orient. C. 1. docet.

Πέργη] Editi omnes Σύλλαιον Pergæ jungunt, acſi eadem urbs eſſet, prorſus contra verum: diſtinctiſſimæ enim fuerunt, ſingulis epiſcopis, ut ex Chalcedonenſi Concilio novimus, ſubditæ: ſeriore quidem ævo dignitas metropolitana Sylaeum ornavit, eaque cauſſa eſt, cur in aliis Notitiis ὁ Πέργης ἤτοι Συλαίου epiſcopus memoretur: at nondum, cum Hierocles ſuam digereret, eo res redierat; diſtinguuntur enim utriusque epiſcopi in Conſtantinop. III. Erat *Perge* provinciæ metropolis, ſicuti præter Chalcedonenſe Concil. p. 656. ſcholiaſtes Callimachi Hymn. in Dian. ℣. 187. & egregius numus, ab Ezech. Spanhemio, Diſſert. IX. de V. & P. Numiſ. p. 591. productus, oſtendunt. Secta dein in duas Pamphylia, quæ tamen diviſio Hierocle, quod ſupra patefecimus, poſterior eſt, Perge Pamphyliae II., primæ vero Side metropolis eſſe cœpit.

Σύλλαιον] Σύλαιον Conſtantino L. I. Them. 14. & Conſtantinop III. p. 677., ubi Paullus πόλεως Συλαίου τῆς Παμφυλίων ἐπαρχίας, nec aliter Actis S. Stephani Junioris, a Benedictinis vulgatis, p. 452., quæ Lyciam hinc ordiuntur, etſi ipſi Σύλειον maluerint. Putares itaque rectum id eſſe: at obſtat Σύλλειον Stephani, & *Syleum* Livii. Salmaſius in Solin. p. 549. Σίλλιον, niſi error ibi ſit ab operis commiſſus, verum eſſe pertendit: L. Holſteinius Σύλαιον præfert ad Stephan., atque Arriani L. I. Exped. Alexand. C. 27. Σύλλιον, χωρίον ὀχυρὸν ad hanc normam corrigit: ego in Arriano nihil muto, Σύλλιον & Σύλλειον ceteris præſtare arbitratus: habet id Polybius Leg. XXX., &, quam conformatione literarum Λ & Λ deceptam nemo dixerit, Tabula Peutingerana: perperam ergo Ptolemaeus Σύλιον, & Chalcedon. p. 402. Σίλυον. Oppidum haud multum Perga diſtabat.

Μάγυδος] Sic & Palat. & Coislin. MSS. Ptolemaei pro vulgato Μάπυλος· numi ΜΑΓΥΔΕΩΝ Theſ. Britan. tom. II. p. 189. id probant: quare non recte ſatis *Magadenſium civitas Pamphyliæ* Conſtantinop. II. p. 241. nec Μαγέδων πόλις Conſtantinop. III. 502., nedum πόλις Μαῦδος Chalcedon. p. 672.; verius *Magydenſium civitas* p. 646. veteri interpreti.

ʼΑτταλία] Nota urbs è Strabone eſt circa Corycum poſita: Suidas in Κωρυκαῖος ſitam ait ad Corycum promontorium, haud obſcure Corycum Ciliciæ cum cognomine Pamphyliæ oppido confundens; quem eundem errorem Salmaſius in Solin. p. 545. reprehendit in Demetrio, quo Stephanus teſte uſus fuit. ʼΑπίλων epiſcopus, qui Epheſino interfuit Concil. p. 535., hinc fuit, appellarique ʼΑτταλίων debuerat. Ceterum ſeriore ætate urbs ab Alexio Imp. metropolitana jura, quemadmodum Notitia Jac. Goari docemur, impetravit; hinc explica, quod ceteroqui abſurdum videri poſſet, ſcholion Balſamonis & Zonarae tom. I. Canon. Beveregii p. 107. Παμφυλία ἐστὶν ἡ τῆς ʼΑτταλίας ἐπαρχία. Vide quoque Tzetzem Chiliad. VI. 72.

Δήμου ʼΟυλίαμβος] Ab aliis ut hic nobis *pagus* explicetur exſpecto, gratiam relaturus ſi eadem opera binis ſequentibus, qui meam fruſtra implorarunt, ſuccurrere voluerint. Meminit ſane Notitia Jac. Goari Δημουσιάβρων, videmurque

ΖΟΒΙΑ, [a] ΘΕΡΜΕΣΟΣ ΚΑΙ ἘΥΔΟΚΙΑ, ΔΗΜΟΥ ΜΕΝΔΕΝΕΩ, ΔΗΜΟΥ ΣΩΚΛΑ, ΣΙΝΔΑ, [b] ΒΕΡΒΗ, ΣΙΝΔΑΥΝΔΑ, [c] ΜΥΩΔΙΑ, ΧΩΡΙΟΜΥΛΙΑΔΙΚΑ, ΟΛΒΑΣΑ, [d] ΠΑΛΛΙΑΠΟΛΙΣ, ΛΥΣΗΝΑΡΑ, ΚΟΜΑΝΑ,

[e] ΚΟΛΒΑ-

Θερμεσὸς, καὶ Ἐυδοκία *idem, MS. Leid.* Ἐυδοκίας *&* Ἰοβία, *probe.* b Βερβὴ *vulgo &* Συνδαύνδα. c Μυοδία χώρα *editi omnes, Cod. Leid.* Μυεδία, Χωριομυλιαδικά. d Παλαιόπολις *edit. princeps.*

que eadem ac Κάναυρα, nec hilum tamen juvant: Car. a S. Paullo non aliam eſſe ac *Zenopolin* fidenter adfirmat, quam nos Iſauriae fuiſſe pro comperto habemus.

Ζοβία] Lege Ἰοβία & mox Τερμεσσός. Tribus his oppidis tempore Synodi Conſtantinopolitanae ſub Flaviano unus epiſcopus fuit, qui inter Acta Chalcedon. p. 239. τῆς κατὰ Τερμησσὸν καὶ Ἐυδοκιάδα καὶ Ἰοβίαν ἁγίας Θεοῦ ἐκκλησίας dicitur: Epheſinae Synodo p. 535. Timotheus πόλεως Τερμησσοῦ καὶ Ἐυδοκιάδος ſubſcripſit, unde alii *Joviam* paruiſſe conjicias; Leone vero Imp., quod Synodica provincialium epiſtola docemur, & Eudocias & Termeſſus ſingulis præſulibus dicto audientes fuere. Montibus Termeſſus ſupra Phaſelidem circa anguſtias, per quas in Milyadem tranſitus, erat adpoſita. Vide Cellarium L. III. G. A. C. 4. p. 196.

Δήμου Μενδενέω] Niſi me omnia fallunt, eſt hoc Ptolemaei Μενεδήμιον· Itaque Δῆμος Μενεδήμιον refingamus.

Δήμου Σώκλα] Imo Πώγλα, ut idem Geographus. Paullus πόλεως Πώγλων inter Pamphylios nomen in Chalcedon. p. 672. profitetur.

Σίνδα] Ἴσινδα oportuerat, quod L. Holſt. ad Geogr. S. monere haud præteriit, ſimile mendum è Strabone & Stephano ad hujus Ἀμβλάδα eluens. Concilio Epheſino p. 535. πόλις Ἰσινδῶν perperam appellatur, rectius Chalcedonenſi p. 672.

Βέρβη] Sic MSS.; Βάρβη aliis Notitiis: utrum præſtet, in tam pertinaci veterum de oppido ſilentio haud temere finivero.

Σινδαύνδα] Et hoc è MSS.; crederes hinc fuiſſe Neonem epiſcopum πόλεως Σιλιάνδου Παμφυλίας in Concil. Chalcedon. p. 556., niſi aliunde liqueret, *Syllii*, de quo ſupra, præſulem fuiſſe: Vid. p. 672. Actorum eorum. Itaque de hac & ſequenti *Myodia* nihil profitebor aliud, quam obſcuriſſimas videri: inveni quidem in Notitia Jac. Goari Μυλόμην ἤδη Ἰουστινόπολιν, pro qua *Juſtinianopolin* N. Alemannum in Procopii Hiſtor. Arc. C. 11. legiſſe conſtat, ſed ea ab auxilio ferendo tantum abeſt, ut omnia conturbet.

Χωριομυλιαδικὰ] Jungere hæc manu exaratos codices Holſteinio accredimus, nec tamen urbem eo nomine Pamphyliæ fuiſſe, quæ ejusdem in Stephani Μιλύαι ſuſpicio erat. *Milyas* a Ptolemaeo Pamphyliæ contribuitur: hinc τὴν Μιλυάδα χώραν, *regionem Milyadem* in Lyciæ, Phrygiæ & Pamphyliæ finibus apud Arrianum L. I. Exped. Alexand. C. 25. & Strabonem L. XII. p. 570. appellarunt: Verum ergo fuerit χωρία Μιλυαδικὰ, ut pagi ejus regionia intelligantur.

Ὄλβασα] Jurares Ὀλβίαν eſſe, quam omnes, ſi Stephanum exceperis, meritum propterea Iſ. Caſauboni, Salmaſii atque aliorum animadverſionem, Pamphyliæ tranſcribunt: ne quid tamen mutetur, Ptolemaeus auctor erit, Ὄβασα, ſive, ut Coiſlin. MS., Ὄλβασα Piſidiæ haud multum a *Comana*, quo de oppido mox, contribuens: nec Piſidiæ mentio illi nocere debet, cum finitimas eſſe provincias & plura ejus oppida Hieroclem Pamphyliæ ſuæ vindicare apertiſſimum ſit.

Λυσήναρα] *Λυσινίας* Ptolemaei eſſe ne dubita: nam & reliquæ Notitiæ urbem agnoſcunt, & Theodotus Λυσινίων p. 402. in Chalced. Concil. p. 402., ſive *Lyſinienſis*, ut in Synodica ad Leonem Imp. Epiſtola, memoratur.

Κόμανα] Non aliter Ptolemaeus, cui *Epheſtius Comanenus* in Synodica Ep. adſtipulatur: nam operam Car. a S. Paullo abutitur, cum *Comacenum* eum eſſe jubet; huc refert Harduinus numum ΙΕΡΟΚΑΙCΑΡ. ΚΟΜΑΝΕΩΝ, probabili conjectura: propius enim hinc Hierocaeſarea quam ab oppido Pontico Cappadocicove diſtat.

Κόλ-

[a]ΚΟΛΒΑΣΑ, ΚΡΕΜΝΑ, ΠΑΝΕΜΟΥ ΤΕΙΧΟΣ, ἈΡΙΑΣΟΣ, ΜΑΞΙΜΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, ΚΤΗΜΑ ΜΑΞΙΜΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ῬΕΓΗΣΑΛΑΜΑΡΑ, ΛΙΜΟΒΡΑΜΑ, ΚΟΔΡΟΥΛΑ, [b]ΔΕΜΟΥΣΙΑ, ΔΗΜΟΥ [c]ΣΑΒΑΙΩΝ, ΠΑΣΤΟΛΗΡΙΣΟΣ, ΣΕΛΠΗ,

ΤΡΙ-

a Κόλβασσα *eadem*, & *mox* Λιμοβράμη. b Δημουσίας *Car. a S. Paullo.* c Σαβαιῶν *MS. Leid.*

Κόλβασα] Κόρβασα, quemadmodum Ptolemaeus, unde *Cerbaſens* epiſcopus, ut Car. a S. Paullo admonuit, in Concilio Conſtantinop. ſub Menna.

Κρέμνα] Κρῆμνα, quam Coloniam Romanos deduxiſſe Strabo & Ptolemaeus teſtantur: ſita erit in loco prærupro, quæ fortaſſe nominis cauſſa, undique foſſis depreſſiſſimis munita apud Zoſimum L. I. C. 69., ubi tamen male Lyciæ tribuitur.

Πανέμου τεῖχος] Ἀνεμοτεῖχος mendoſe Conſtantino L. I. Them. 14., ut ΠΑΝΕΜΟΤΕΙΧΕΙΤΩΝ numi monſtrant: τεῖχος autem in hac compoſitione *arcem* notat; quam rem cum pluribus exemplis L. Holſteinius ad Stephanum ſtabilire conſtituerit, eaque abſint ab ejus Notis, en tibi ea ex ſchedis, quarum mihi copiam fecit vir clariſſimus J. Ph. D'Orville: Τεῖχος *multis in locis veterum non ſolum murum ſed & caſtellum vertendum eſt: ſignificat enim locum munitum; ita ferme ſemper apud Scylacem & Herodotum: ſic L. I. C. 83. Sardes vocat* τεῖχος τῶν Λυδῶν, *ubi inepte interpres murum Lydorum, & L. VII. C. 59., quem locum notavi ad Stephan. Juſtinus Cohort. ad Græcos:* ἐπὶ τέτους γὰρ τοὺς (φιλοσόφους) ὥσπερ ἐπὶ τεῖχος ὀχυρὸν καταφεύγειν εἰώθασι· *& Orat. ad Græcos, Hercules inter alios labores Augiæ* ὀχυρὸν τεῖχος *a ſordibus purgaſſe dicitur: utrobique validum murum reddunt perverſe: Ita* νέον τεῖχος, Ἀβώνου τεῖχος, Ἡραῖον τεῖχος *&* παλαιὸν τεῖχος *in Steph.* Γάγαι. *Atque ita accipe in oraculo Apollinis Athenienſibus date* ξύλινον τεῖχος, *& vide ipſum Stephanum in* τεῖχος, *ubi* φρούριον *exponit. Idem Juſtinus Dialogo cum Tryphone Platonem ſcribit & Pythagoram eſſe* ὥσπερ τεῖχος καὶ ἔρεισμα τῆς φιλοσοφίας· *velut murum & columen ait interpres, ego potius arcem & munimentum: nam & Homerus Iliad.* Δ. 407. τεῖχος Ἄρειον *vocat Thebas, quaſi locum ab ipſo Marte munitum, Martis propugnaculum.* Hæc vir doctiſſimus; quæ etſi veriſſime obſervata ſint, non ivero tamen inficias, *murum* apud Latinos eandem haud raro ſignificationem poſſidere. Vide Anton. Itiner. p. 446. & Waſſium ad Salluſt. Catilin. C. 61.

Ἀριασὸς] Gemina ſibilante Ptolemaeus & MS. Leid., nec diſcordante Theophilo τοῦ Ἀριασσοῦ in Chalced. p. 672., tametſi perperam p. 556. πόλεως Ἀριοσοῦ Παμφυλίας.

Μαξιμιανόπολις] Eſt in Notitiis & Conc. Actis; ſed ſitus, ut pleræque hujus provinciæ, incertiſſimi. Κτῆμα, quod ſequitur, publicum urbis agrum ſive prædia indicat: quo modo βασιλικὰ κτήματα in Herodiani L. I. C. 11. ſunt villæ principis, & L. II. C. 6. τὰ πόῤῥω τῆς πόλεως κτήματα, prædia ab urbe remotiora.

Ῥεγησαλάμαρα] Credo pagi aut oppiduli eſſe nomen: ſolet enim Hierocles τὸ ῥεγὴ, ex ῥεγεὼν acciſum, illis præponere; qua de re infra cum in Bithyniam devenerimus; pagus ipſe, pariter ac *Limobrama*, mihi nusquam occurrit.

Κόδρουλα] Forte Κόρδυλα præſtiterit: certe Maras urbis epiſcopus in veteri Latina verſione Concil. Chalcedon. p. 100. *Cordylorum* & MS. Κορδύλων, etſi vulgo nunc Κοδρούλων, & peſſime p. 557 Κοδαλαίων, atque in Epiſt. provincialium Synodica *Codri*, appellatur: accedit Stephanus, Κόδρυλος, πόλις Παμφυλίας· Haud equidem ignoro, quid Abr. Berkelius ex eo fuerit architectatus, quo utique ſine incommodo nunc facile carebimus.

Δημουσία] Sanumne hoc ſit, an mendoſum, quemve locum cum inſequente inſederit, ut doceatur, aliunde exſpectamus.

Παστοληρισὸς] Si MSS. addicerent, Πεδνηλισσὸν Ptolemaei & Conciliorum præferrem.

Σέλπη] Σέλγη haud dubie eſt, quod & animadverſum a Ch. Cellario L. III. G. A. C. 4. p. 198. videbis: monti erat impoſita; πόλις γὰρ δ' αὕτη Παμφυλίας ἐστὶν, ἐπὶ λόφου κειμένη Zoſim. L. V. C. 15.

ΤΡΙΜΟΥΠΟΛΙΣ, ΣΩΔΙ, ΣΕΡΝΑ, ΑΥΒΡΗ, ΚΑΣΣΑ, ΚΟΤΑΝΑ,
[a]'ΟΡΥΜΝΑ, ΚΟΡΑΚΗΣΙΟΝ, ΣΥΕΔΡΑ, ΚΑΡΑΛΙΑ,
[b]'ΟΛΥΒΡΑΣΟΣ.

κλ'. 'ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΥΚΙΑΣ 'ΥΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ λδ'.

ΦΑΣΥΔΗΣ,

[a] 'Ορύμβνα *omnes.* [b] 'Ολόβαρσος *editi, vulgatum eſt è MSS.*

Τριμύπολις] Vero nomine Πριμύπολις erat: hinc Timotheus Πριμυπόλεως τῆς Παμφυλίας in Chalcedon. p. 127. & p. 240.; male Πριμμύπολις in Ephesino p. 528.: id enimvero negligi non oportet, Tribonianum Primupoleos præſulem, qui Ephesino Concilio ſcribendo adfuit p. 438. 'Ασπένδου τῆς Παμφυλίας dici, nec usquam Primupoleos epiſcopum ab eo diſtingui: præterea in veteribus Notitiis Aſpendi præſulem ſæpe memorari, & Primupoleos nullam eſſe mentionem; quæ mihi res argumento eſt, Aſpendum nihil prorſus a Primupoli diſcrepaſſe, atque adeo perperam in Geographia S. diſtingui.

Σώδι] Lege Σίδη, quæ deinceps Metropolis Pamphyliae I. fuit: primum ea dignitate in Concil. Conſtantinop. II. p. 240. illuſtrata conſpicitur, etſi in Chalcedonenſi p. 437. Amphilochius ejus epiſcopus inter Metropolitanos, quos vocant, nomen adſcripſerit. Numum ϹΙΔΗΤΩΝ ΠΡΩΤΑ ΠΑΜΦΥΛΩΝ & alterum ϹΙΔΗΤΩΝ ΛΑΜΠΡΟΤΑΤΗϹ ΕΝΔΟΞΟΥ explicuit Illuſtris Ezech. Spanhemius Diſſert. IX. de V. & P. Numiſ. p. 591.

Σέρνα] Aſſentior L. Holſteinio *Sennenſem* in Concil. Epheſino epiſcopum huic urbi imponenti: tametſi enim Nectarius Συνίων p. 439. ſcribatur, alibi τῆς ἐν Σεννίᾳ καθολικῆς ἐκκλησίας nominatur. Vid. p. 529.

Λύβρη] Sic & Dionyſius Perieg. ℣. 859. in editione Guil. Hilli, quod *ſphalma typographi* Cl. Cellarius L. III. G. A. C. 4. p. 199. *putaret, niſi in Hieroclis Notitia Pamphyliæ etiam Λύβρη ſcriptum inveniretur.* Ego contra ſentio; Dionyſii pleræque omne editiones Λύρβην, etiam Ferrarienſis An. CIƆIƆXII., præ ſe ferunt; noſtrum vero a librario, parum diligente, eſt: nam ceteri ſcriptores conſentiunt ΛΥΡΒΕΙΤΩΝ numis.

Κάσσα] Non alia eſt ac Ptolemaei Κάσση, pro quo *Caſſae* vetus ejus interpres.

Κότανα] Si Acta Epheſini Concilii haud fallunt, Κότενα præſtiterint: ſubſcribit enim p. 459. Acacius Κοτένων τῆς Παμφυλίας, & p. 529., quamvis non ſine levi mendo, τῆς ἐν Κοτένοις ἐκκλησίας.

'Ορυμνα] Hoc MSS. approbant: huic epiſcopus fuit Paullus *Orymnorum* Epheſin. Concil. p. 674., qui vitioſe τῆς ἐν Θρύμνοις ἐκκλησίας p. 535. Vid. Nicaen. II. p. 598.

Κορακήσιον] Situm erat in ſaxo prærupto, olim Ciliciae aſperæ initium apud Strabonem L. XIV. p. 668. Matidianus Κορακησίων eſt in Epheſino p. 438., qui cum pæne conſpirat ΚΟΡΑΚΗϹΙΩΝ numus Theſ. Britan. tom. II. p. 282.

Σύεδρα] *Deſertum Ciliciae ſcopulum* Florus a Salmaſio emendatus L. IV. C. 2., Lucanus *parva Suedra* L. VIII. 259., ab eodem ſanitati reſtitutus, appellat: olim *Synedris* legebatur, prorſus ut Coislin. MSS. ex *Suedra* Ptolemaei Συνέδραις L. V. C. 8. fecit. Vid. in Solin. p. 542. & Kuſter. ad Suidae 'Αιλιανός.

Καραλία] Κάραλλις ἢ Καράλλεια Stephano. Concilii Epheſini Actis adfuit Solon Καραλλίας p. 438. & Chalcedon. p. 672. Marcianus πόλεως Καραλλίας, rectius Conſtantinop. III. τῆς Καραλλίων πόλεως τῆς Παμφυλίων ἐπαρχίας p. 503. Vid. Holſt. in Stephan., & gentile hoc a Κάραλλις derivatum atque ab Ethnicographo neglectum obſerva.

'Ολύβρασος] Κορυβρασσὸς vere Holſteinius, cujus præſul, ab eodem appellatus in hanc rem, Neſius Κορυβρασσοῦ Epheſ. Concil. p. 438., perperam vero τῆς κατὰ Κορυβοσύνην ἐκκλησίας p. 529.

'Υπὸ Κονσυλάριον] Præſidi Lyciam Notitia Imp. Orient. C. 1. ſubjicit, eſtque in Actis S. Claudii apud Ruinart. p. 866. *Lyſias Præſes provinciæ Lyciæ*; qui tamen non huic ſed *Ciliciae*,

quoniam

ΦΑΣΥΔΗΣ, [a]Ὁ ἈΝΑΠΟΣ, ΓΑΓΑ, ἈΚΑΛΙΣΣΟΣ, ἘΛΕΒΕΣΟΣ, [b]ΛΙΜΥΡΑ, [c]ἈΡΥΚΑΝΔΑ, ΠΟΔΑΛΙΑ, ΧΩΜΑ,

ΡΕΓΚΥ-

[a] Ὁ Ἄναπος *Bandur. & mox* Ἀκαλισσὸς. [b] Λύμυρα *vulgo.* [c] Ἀρύκανδα *omnes, vulgatum MSS.*

quoniam in civitate *Aegea* commoratus dicitur, præfuiſſe videtur, ut bene vir doctus. Junctam Pamphyliæ paullo ante obſervavimus: Malala tom. II. p. 69. Lycaoniae olim connexam, ſed a Theodoſio II. inde divulſam ac provinciam eſſe factam, Myrenſi urbe ad metropoleos dignitatem provecta, adfirmat: quod ſi verum eſt, fortaſſe ultimis Theodoſii I. Imp. annis Lycaoniae eſt adjecta: tum enim Lyciæ gravis inuſta nota eſt, permiſſumque, ut provinciales contumelioſo nomine vulnerarentur; nec cum veritate tamen conſentiet, a Theodoſio juniore Lyciam priſtina jura reciperaſſe, ſiquidem *priorem illi famam meritumque inter ceteras renovari cenſuerunt* Impp. Arcadius & Honorius in L. 9. C. Th. de Indulgent. Crimin. Forte rem eandem repetita lege Theodoſius II. juſſit, eorumque ſcribendorum Malalae occaſionem præbuit.

Πόλεις λδ'.] Plinius L. V. N. H. C. 27. ſuo tempore oppida XXXVI. Lyciam habere, Strabo L. XIV. p. 664. commune Lyciacum τὸ Λυκιακὸν σύστημα ex XXIII. civitatibus fuiſſe compoſitum, in quo *Lyciarches* aliique magiſtratus crearentur, refert: hoc loco numerus catalogo, qui mox ſequetur, major eſt.

Φασούδης] Imo Φασηλὶς, in finibus Lyciæ & Pamphyliæ poſita apud Strabonem L. XIV. p. 667. De *Cylabra*, quem tanquam Heroem venerabantur, Athenaeus L. VII. C. 13. Ex ſequenti nihil, quod placeat, emergit. Vide Ciceron. L. IV. Verr. C. 10.

Γάγα] Holſteinio in Steph. Γάγαι hoc neutrum videtur plurale, cui ſi quod ſimile eſſet exemplum, nec tot vitia huic Notitiæ ineſſent, aſſentirer: ab urbe & vicino amne, quem tamen Galenus L. IX. ἁπλ. φαρμακ. p. 123, etſi Lyciæ oram parva navicula legeret, invenire potuiſſe negat, lapidem *Gagatem* appellatum volunt, qua de re Saracenus in Dioſcorid. L. V. C. 146. & Rhodius in Scribonii Larg. Compoſit. CCXXV., cujus tamen omnia puto non probabis. Vide vero quas turbas hoc oppidum leviter in Euſebio de Martyr. Palæſtin. C. 4. depravatum dederit: εἴ τις ἄρα Πάγας ἐπίσταται, τῆς Λυκίας οὐκ ἄσημον πόλιν. *Si quis*, inquit, *Pagas novit, urbem Lyciæ non obſcuram:* Valeſius *Araxa*, quod MSS. Δραπαγὰς aut ἀρπαγὰς offerrent, quo nomine nusquam urbs in Lycia, videtur maluiſſe: Henſchenius tom. I. April. p. 59. *Patara* præoptat; Ruinartus Actis Sincer. M. p. 320. in dubio eſt, utri accedat: tu mecum Γαγὰς ſcribe & compoſitos hos fluctus agnoſces.

Ἀκαλισσὸς] Si hanc & alias Notitias exceperis, inventu difficilis erit.

Ἐλεβεσὸς] Legendum haud dubie eſt Ἐδεβησσὸς, quam urbem è MSS. Stephano L. Holſt. & Abr. Berkel. reſtituerunt: Ἐδεβησσὸς, ait, πόλις Λυκίας, ὡς Καπίτων Ἰσαυρικῶν α'.; nollem vero a Berkelio probari conjecturam Hermolai Barbari in Plinio L. V. C. 27. *Habeſſum* in *Edebeſſum* mutantis: *oppida*, inquit, *Apyre & Antiphellos, quæ quondam Habeſſus, atque in receſſu Phellus.* Nam compertiſſimum hinc eſt, diverſa oppida Lyciæ Antiphellum & Edebeſſum fuiſſe, utpote diſtincte ab Hierocle memorata.

Λίμυρα] Hoc è MS. vulgato præferendum; ſita urbs erat ad ejusdem cognominis amnem apud Strabon. L. XIV. p. 666. Videntur autem τὰ Λίμυρα & τὴν Λιμύραν dixiſſe; ſane τὸ ἐν Λιμύροις διάσημον Baſilius M. Epiſt. 218. laudat, & ex Ovidio L. IX. Metamorph. ℣. 645. haud ignotus eſt,

Jam Cragon & Limyren, Xanthique reliquerat undas.

Ἀρύκανδα] Nota ſatis urbs eſt ex Strabone, Stephano & aliis, forte adpoſita ad *Arycandum* fluvium Plinii L. V. C. 27. Male Petrus Diaconus Ὀρυκάνδων Nicaeno II. Concil. p. 52.

Ποδαλία] Stephanus Ποδάλεια, πόλις Λυκίας, quod jure viri docti ex Ptolemaeo & Notitiis mutarunt: *Lyciæ* enim fuit. Vid. Epiſt. provincialium Synodicam tom. IX. Concilior. Labbei p. 339.

Χῶμα] Haud aliter Plinius & Ptolemaeus: Eudoxius πόλεως Χώματος ἐπαρχίας Λυκίας in

 Ephe-

Ῥεγκυλιας, [a] ΜΥΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, [b] ἈΡΝΕΑ, ΚΥΑΝΕΑΙ, [c] ΑΠΕΡΛΑΙ, ΦΕΛΛΟΣ, ἈΝΤΙΦΕΛΛΟΣ, ΚΑΝΔΥΒΑ, ἘΥΔΟΚΙΑΣ, ΠΑΤΑΡΑ, ΞΑΝΘΟΣ, ΚΟΜΒΗ, [d] ΜΙΣΑΙ, ΠΙΝΑΡΑ, [e] ΣΙΔΥΜΑ, [f] ΤΛΩ, ΤΕΛΜΙΣΟΣ,

ΚΑΥΝΟΣ,

a *Μοίρα Schelſtrat. & Bandur.* b *Ἀρναία MSS.* c *Ἀπρελαὶ aut Ἀρπιλαὶ vulgo.* d *Ita MSS. diſtinguunt.* e *Σίδυμα MS. Leid. Δίδυμα vulgo.* f *Πλῶ Schelſtr. & Band.*

Epheſino p. 536. memoratur. Quæ hanc excipit, mihi inaudita eſt, vereorque ut ſine mendo ſit. Arbitrabar Κορύδαλλα, unde ΚΟΡΥΔΑΛΛΕΩΝ numus Theſ. Britan. tom. II. p. 262., & ἐν Κορυδάλλοις, ſive potius Κορυδάλλοις, Ἀλέξανδρ☉ ἀπὸ μονάζοντων ἐπίσκοπος Baſilio M. Epiſt. 218., legi poſſe; ſed id oppidum longius a vulgato diſtat, & fortaſſe in Κομιστάρα☉, quo Lyciæ urbium index finitur, deliteſcit.

Μύρα] Bene MS.; Metropolin fuiſſe præter Malalam Concil. Chalced. & Synodica provincialium ad Leonem Epiſt. dubitare vetant. Baſilius Seleucienſis L. I. Vit. S. Theclae p. 272. *ἀπηγγέλλετο εἶναι κατὰ τὰ Μύρα ὁ Παῦλ☉· τῆς Λυκίας δὲ ἐστιν αὕτη βελτίστη καὶ φαιδροτάτη πόλις.* Vetera Theclae Acta a Grabio tom. I. Specileg. p. 114. publicata *Μύραν τῆς Λυκίας* appellant, male ac propterea corrigenda: paullo enim ante ἐν *Μύροις.*

Ἀρνία] *Ἀρναὶ*, unde in pluribus Notitiis ὁ *Ἀρνῶν.* Stephanus *Ἀρναὶ, πόλις Λυκίας μικρά.* *Cyaneae* ſunt apud Plinium L. V. C. 27.

Ἀπερλαὶ] Ita manu exarati libri; Ptolemaeo *Ἀπέῤῥαι*, Notitiis Jac. Goari ὁ *Ἀπρίλων* epiſcopus, perperam.

Φελλὸς] Hanc & illi oppoſitam Antiphellum Strabo L. XIV. p. 666. atque alii deſcribunt. *ἐν Φίλλῳ Λολλιανὸν ἐπίσκοπον* Baſilius M. Epiſt. 218. commendat; ubi ex Vaticano M. ἐν Φελλῷ admitti oportuerat.

Κάνδυβα] Plinius & Stephanus hoc probant, Κόνδυβα Ptolemaeus, haud bene: Conſtantinus πόλεως Κανδύβων Nicaeni II. p. 52. & Κανδύκων p. 355. hinc fuit, inſerique adeo urbs hæc Geographiæ S. debuerat.

Ἐυδοκίας] Notitiæ haud prætererunt, eſtque, quod & L. Holſteinius monuit, Photius *Eudoxatorum provinciæ Lyciorum* in Concilio Conſtantinopolitano ſub Menna.

Πάταρα] Hanc nobilem fecit *delubrum Apollinis, quondam opibus & oraculi fide Delphico ſimile: ultra eſt Xanthus flumen & Xanthus oppidum*, inquit Mela L. I. C. 15. Adde Strabonem L. XIV. p. 665.

Κόμβη] Ptolemaeo Κόμβα, & forte verius; nam ὁ Κόμβων non tantum eſt in Notitiis Jac. Goari, ſed & Conſtantinus πόλεως Κόμβων Nicaeno II. p. 356. ſubſcripſit: unde mirere, & hanc in Geographia S. eſſe neglectam.

Μίσαι] Verum eſt Νίσα, ſive Νύσα, ut Coisl. MS. è Ptolemaeo: ὁ Νύσων eſt in Notitiis; præfuit huic urbi epiſcopus Georgius, qui πόλεως Νισσῶ Nicaeni II. Concil. p. 52., & Νάσης p. 355. dicitur.

Πίναρα] Sita urbs fuit ultra Xanthum flumen, non, uti vulgo locant, cis eum fluvium, ſi verum tradidit Arrianus L. I. Exped. Alexand. C. 25. Epiſcopus τῶν Πινάρων Theodorus cum Nicaeno II. p. 52. inter Lycios nomen profiteatur; digna utique urbs fuerat, cui in Geographia S. locus aſſignaretur.

Σίδυμα] Ita MS. & veriſſime, ut ex Ptolemaeo & Plinio conſtat: addo Zemarchum *πόλεως Σιδύμων τῆς Λυκίας* Concil. Conſtantinop. III. p. 505. & Nicodemum πόλεως Σιδύμων Nicaeno II. p. 52. ſubſcripſiſſe. Theophanes de Marciano Chronogr. p. 89. *καὶ γενόμεν☉ ἐν Λυκίᾳ, ἀῤῥωστίᾳ περιπεσὼν καὶ καταλειφθεὶς ἐν πόλει Σιδύμοις·* ubi ſine dubio Σιδύμοις oportet, quo & MS. Barberini Σίδυμα ducit. L. Holſt. in dubio utrum Σίδυμα an Δίδυμα probaret, fuit. Vid. ad Stephan. in Δίδυμοι & Σίδυμα.

Τλῶ] Hoc è MSS. verum fuerit, modo Τλῶς legeris, quam urbem inter ſex maximas Lyciæ Strabo L. XIV. p. 665. refert. Andreas πόλεως Τλοεῶν Chalcedon. p. 97. & Τεύγλων p. 399., ac Conſtantinus Τλῶν, qui Τλωΐων dici debuerat, Nicaeno II. p. 52. adfuerunt.

Τελμισὸς] Præſtat ſibilantem geminari, etſi Heſychius Τελμισσεῖς, ἔθν☉ περὶ Λυκίαν, & Clemens

ΚΑΥΝΟΣ, ἈΡΑΞΑ, ΒΟΥΒΩΝ, ἨΝΟΑΝΔΑ, ΒΑΛΟΥΡΑ, [a] ΚΟΜΙΣΤΑΡΑΟΣ.

χϑ'. ἘΠΑΡΧΙΑ ΝΗΣΩΝ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ κ'.

ΡΟΔΟΣ,

a Κομιστάραος MS. Leiden.

mens Alexandrinus L. I. Stromat. p. 361. Edit. Oxon. *ὥσπερ Τελμισεῖς τὴν δι' ὀνείρων μαντικὴν*, & Baſilius M. Epiſt. 218. ὁ Τελμισσοῦ Ἰλάριος ἐπίσκοπος alterum enim plerique veterum probare ſolent, interque eos Clemens ipſe Protrept. p. 40. Poſita urbs erat in colle prærupto circa mare apud Arrianum L. I. Exp. Alexand. C. 28., ſinuique nomen fecit: Lucanus L. VIII. 248.

—— *Magnosque ſinus Telmiſſidos unda*
Compenſat medio pelagi. ——

Sic malim: nam & *Themiſſides* in manu exarato libro Fr. Oudendorpius invenit. Vid. Cellar. L. III. G. A. C. 3. p. 107. & Holſtein. in Stephan.

Καῦνος] Cariæ hanc urbem ſerior ætas Lyciæ contribuit: arces ejus *Heracleum* & *Perſicum* Diodorus Siculus L. XX. p. 766. non præteriit; ager circa urbem ſatis uber & fertilis erat, ſed aër per æſtatem & autumnum peſtilentiſſimus, auctore Strabone L. XIV. p. 651., unde valetudine habitantium, quod Mela ait, oppidum erat infame: paſſim cives febricitabant, pallidoque vultu morbum prodebant, quam in rem præter Strabonem egregia habet Dio Chryſoſtomus Orat. XXXII. p. 390. Heſychius in Καῦνος dicit Ῥόδου eſſe πόλιν, quoniam Rhodiis ſubjecta fuit: deſcivere quidem ab his Caunii apud Livium L. XLV. C. 25. Sed & in ordinem ſunt redacti & a Romanis deinceps iisdem addicti, indice Strabone; quo jugo necdum exſoluti erant, cum Rhodiacam Dio Chryſoſtom. recitaret: *τίς γὰρ οὐκ οἶδε Καυνίους*, inquit p. 349., *γέγονε χρονοῦ ἀνήρ; ἢ τίς πώποτε ἐκείνους ἀγαθόν τι πεποίηκεν; οἵ γε δουλεύουσιν οὐχ ὑμῖν μόνοις, ἀλλὰ καὶ Ῥωμαίοις, δι' ὑπερβολὴν ἀνοίας καὶ μοχθηρίας διπλῆν αὑτοῖς τὴν δουλείαν κατασκευάσαντες* Quare cum ea fuerint miſera conditione & inconſiderata temeritate, ne miremur ab eodem Oratore p. 326. *τοὺς κακοβούλους τούτους Καυνίους pesſime ſibi conſulentes Caunios* appellari.

Ἄραξα] Habent urbem Stephanus & Ptolemaeus. Theodorus epiſcopus *πόλεως Ἀράξων ἐπαρχίας Λυκίας*, ſive *Ἀράζων*, ut perperam p. 673. Concilio Conſtantinop. III., pejus Stephanus *πόλεως Ἀράξου* Nicaeno II. p. 356. ſubſcripſiſſe dicitur. *Bubon* ex Plinio nota eſt.

Ἠνόανδα] Οἰνόανδα ex Plinio & Stephano; nam Ptolemaei Οἰνίανδα recta non ſunt: prave Concil. Conſtantinop. III. p. 673. Georgius præſul *Ὑνοάνδου ἐπαρχίας Λυκίας*, & p. 533. Οἰνιάνδων, ac Nicaeno II. p. 326. Georgius Οἰνιάνδου ſcribitur.

Βαλούρα, Βάλβουρα, ut in Plinio & Ptolemaeo, cujus oppidi epiſcopus Chalcedon. Concil. p. 524. Philippus Βαρβουρέων, & p. 666. πόλεως Βαλβουραίων, optime Βαλουρέων p. 97. vocatur.

Κομιστάραος] Mihi, niſi *Corydalla* ſit, nihil de ea innotuit.

Ὑπὸ ἡγεμόνα] *Sub Veſpaſiano principe inſularum provincia facta eſt*, Sextus Rufus ait Breviar. C. 10., Præſidisque imperio ſubjecta: unde Diocletianus Imp. ad Diogenem *inſularum Præſidem* ſcribit L. 5. C. Ubi Cauſ. Stat., ejusdemque meminerunt Impp. Honorius & Theodoſius in L. 32. C. Th. de Navicul., ubi plura Gothofredus. Agere Præſes plerumque Rhodi ſolebat, quorſum cum hieme periculoſus & ſæpe incertus eſſet curſus, fruſtra Rhodiis querentibus, Impp. Valens, Gratianus & Theodoſius aliud edixerunt L. 6 C. de Offic. Rector. Provinc., *Civitas Rhodiorum*, ajunt, *injuriam ſuam non tam decenter, quam ſero conqueſta eſt. Unde inviolabili obſervatione ſancimus; ut quoniam tempore hiemis navigatio ſæpe periculoſa eſt, & ſemper incerta, in illis quinque urbibus, quæ potiores eſſe ceteris aſſeruntur, viciſſim hiemandum ſibi judices recognoſcant.* Neque enim dubitandum videtur, quin ſub *judicum* nomine *Præſides* complectantur; tantoque minus quod & alias *Judices* in ICtorum fragmentis *Præſides* adſignificent, ut exemplis vir ampliſſimus Corn. van Binkershoek L. I. Obſervat. C. 2. docuit pluribus. Cave vero *quinque urbes*, in quibus viciſſim hiemem tranſigere jubentur, de inſulæ

ΡΟΔΟΣ, ΚΩΣ, ΣΑΜΟΣ, ΧΙΟΣ, [a] ΜΙΤΥΛΗΝΗ, ΜΕΘΥΜΝΑ, ΠΕΤΕΛΟΣ, ΤΕΝΕΔΟΣ, ΠΡΟΣΕΛΗΝΗ, ἌΝΔΡΟΣ, [b] ΤΗΝΟΣ, ΝΑΞΟΣ, ΠΑΡΟΣ, ΣΥΦΝΟΣ,

[a] *Μιτιλήνη Car. a S. Paullo.* [b] *Τῖνος idem & MS. Leid.*

læ Rhodi urbibus cum Guid. Pancirolo in Notit. Imp. Orient. C. 102. interpreteris: tot illa non vidit, tribus olim ſuperba, unde *τρίπολις νᾶσος* Pindaro Olymp. Od. VII., ſed quæ in unam Rhodum, ejusdem cum inſula nominis, deinceps coaluerunt, Strabone teſte L. XIV. p. 655. *Quinque urbes*, niſi fallor, inſulæ ſunt totidem, in hac provincia ceteris potiores: hoc ipſa Impp. conſtitutio, ut admittas, requirit: nec obeſt ſermonis uſus; nam & Virgilius *Delum Apollinis urbem* vocat; neque Græcis quicquam familiarius, quam inſulam *πόλιν* appellare. Vid. Anton. Itin. p. 523.

Ῥόδος] Inſularum provinciæ Metropolis Epheſino Concil. p. 453. dicitur; Jornandi de Regn. Succeſ. *Rhodus opinatiſſima inſula & totius Adriae inſularum Metropolis*, qui rectius *Aegei maris* aut *Aſia* ſcripſiſſet. Libertate a Veſpaſiano privata eſt apud Sueton. C. 8.; unde citra dubium eſt, Dionis Chryſoſtomi *Rhodiacam* ante fuiſſe recitatam, quam Rhodiis libertas auferretur, in provinciæ formam redactis; ſalvam illis *ἐλευθερίαν libertatem* p. 344. D., beatamque ſatis inſulæ conditionem, cui in Caria & Lycia civitates tributariæ eſſent plures p. 341. C.; adfuiſſe illis præterea *τὸ ἑαυτῶν πολιτεύεσθαι καὶ τὴν πόλιν διοικεῖν καὶ τὸ βουλεύεσθαι καὶ τὸ δικάζειν* p. 359. B. ſignificat; quæ omnia inter provincias tranſcriptæ haud ſane conveniunt.

Κῶς] De hac & ſequentibus Anton. Itin. p. 522. Addam juſtam Sopingio cauſſam defuiſſe, cur hæc Heſychii de Samo, *Φυλλὶς, ἡ Σάμος τὸ πάλαι* mutaret & *Φυλλὰς* mallet: vulgato patrocinium nunquam Nicander negaverit Alexipharm. ℣. 149., ubi ſcholiaſtes *Φυλλὶς ἡ Σάμος*·

Μέθυμνα] Sic & Scylax, quem Ch. Cellarius L. III. G. A. C. 2. p. 15. ut ſine vitio ſit veretur, quoniam Straboni & Thucydidi *Μήθυμνα* placeat: ego haud damnaverim, nam & *Μέθυμνα* in Nicaeno II. p. 349. legitur, & ΜΕΘΥΜΝ*αίων* numum Theſ. Friderician. C. V. 29. oſtentat: videtur & aſſentiri Galenus L. XII. Method. Therap. p. 166. *Τριῶν γὰρ ὄντων ἐν Λέσβῳ πόλεων, ἥττον μὲν αὐώδης καὶ γλυκὺς (οἶνος) ἐν Μιτυλήνῃ γίνεται· μᾶλλον δ' αὐώδης καὶ γλυκὺς ἐν Ἐρέσσῳ, κάπειτα ἐν Μεθύμνῃ*. Qui tamen cum L. I. de Antidot. p. 427. *ἐν Μηθύμνῃ* præferat, incertum relinquit, utrum probaverit: itaque ſuccedat *Μεθυμναῖος* apud Athenaeum L. VIII. C. ult. & Maximum Philoſophum ℣. 459. *περὶ Καταρχῶν*,

> Ἢ χώροις ἐνὶ κλήμασι Μηθυμναίῃς λελίησαι
> Κατθέμεναι. ———

Jam ſi *μέθυ* originem dederit *Μεθυμναίῃ*, ut Athenaeus voluit, aut *Μέθυμνα* potius, utique ea ſe tueri poterit.

Πέταλος] Hoc nomine cum inſulam nemo noverit, Car. a S. Paullo *Δῆλον* ſubſtituit, quam ſupra ſub Achajæ Proconſulis ditione vidimus: mihi *Τῆλος*, de qna Strabo L. X. p. 488., ex parte vocabuli haud male exſtrui poſſe videtur, etſi gravius latere ulcus arbitrato; Auctor catalogo præſcripſit, urbes ſe xx. recenſurum, & xix. tantum memorantur: deſit præterea *Carpathus* celebri ſaris fama in hac provincia; itaque opem è MSS. fidelioribus optamus.

Προσελήνη] Inſula *Πορδοσελήνη* eſt, quam vocabuli fœtorem vitantes *Ποροσελήνην* alii, alii *Προσελήνην* vocarunt: prius eſt apud Stephanum & plures alios, poſterius in Chalcedon. Synodo, cui p. 530. & tom. IX. p. 173. Florentius *Τενέδου, Λέσβου, Προσελήνης καὶ τῶν Αἰγιαλῶν* ſubſcribit, teſtificaturque ſe illis inſulis epiſcopum fuiſſe; quas & conjunctas atque uni præſuli ſubditas ex Epheſino p. 671. colligas: videbis enim *Lesboſelenenſem* Joannem, haud dubie Lesbo & Pordoſelenae impoſitnm. Quæ vero *τῶν Αἰγιαλῶν* nomine in Chalcedonenſi ſignantur? Novimus *Αἰγιάλην*, ſive *Αἰγίαλον*, ut Suidas maluit, inſulæ Amorgi urbem, ſed longius in Carpathium mare projectam, quam ut Lesbi epiſcopo ſubditam arbitremur: ergone a vero multum aberrabimns, ſi *καὶ Αἰολίδων* ſcribamus? conſtat enim Lesbum earum inſularum principem & Metropolin fuiſſe ex Euſtathio in Dionyſii Perieges. ℣. 536.

Σύφνος]

Digitized by Google

ΣΥΦΝΟΣ, ΜΗΛΟΣ, ἸΟΣ, ΘΗΡΑ, [a]ἈΜΟΥΡΓΟΣ, ἈΣΤΥΠΑΛΑΙΑ.

λʹ. ἘΠΑΡΧΙΑ ΚΑΡΙΑΣ ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ [b]λʹ.

[c] ΜΙΛΗΤΟΣ, [d] ἩΡΑΚΛΕΙΑΣ ὈΓΜΟΥ, ἈΜΥΝΔΟΣ, ἉΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΣ, ΚΝΙΔΟΣ, ΚΕΡΑΜΟΣ, [e] ΜΥΛΑΣΑ, ΣΤΡΑ-

a *Ἀμολγὸς MSS. & Car. a S. Paul., nec diſſidet Conſtantin. L. I. Them. ult.* b *Vulgo λϛʹ.*
c *Μίλιτος editi omnes, vulgatum MS. Leid.* d *Ἡρακλέιας, Ὀγμοῦ, acſi duæ urbes eſſent Car. a S. Paul.* e *Μύλασσα MSS.*

Σύφνος] Σίφνος, ut MS. Leid., quam cum Stephano male Μερόπην vetuſto nomine dici & Μερόπην ſubſtituendam ſuſpicatur Abr. Berkelius, haud ſane attendit ad Plinii cum Stephano conſenſum L. IV. C. 22.

Ἀμοργὸς] Non aliter Ptolemaeus, Ἀμοργὸς alii. Quod autem è MSS. profertur Ἀμολγὸς id ex poſteriore natum eſt, prorſus ut rempublicam depeculantes Attici poëtæ ἀμολγοὺς & ἀμοργοὺς appellitabant. Vid. Kuſter. ad Suidae Ἀμολγὸς & de inſula Bochartum L. I. de Colon. Phoenic. C. 14.

Ἀστυπάλαια] Notiſſima inſula eſt, cui cognominem in Samo urbem Polyaenus L. I. Stratag. C. 23. habet, ſitam, ut Etymologus docet ad flumen *Scheſium* παρὰ τὸ ποταμὸν Σχήσιον, qui forte Χήσιος eſſe debet: Χήσιον ejus inſulæ promontorium Alexipharm. ℣. 151. Nicandri ſcholiaſtes novit, unde Χησιάδες Nymphae iſti poëtæ, & Diana Χησιὰς Callimacho Hymn. in Dian. ℣. 228.

Ὑπὸ Κονσουλάριον] In Notitia Imp. Orient. C. 1. *Præſidem* Catia habet, atque apud Sozomenum L. V. H. E. C. 21.; ſcribit enim τῷ ἡγεμόνι τῆς Καρίας Julianus.

Μίλιτος] Μίλητος eſt, urbs nobiliſſima, de qua Strabo L. XIV. p. 635.

Ἡρακλέιας Ὀγμοῦ] Jungunt hæc MSS.; verum eſt Ἡράκλεια Λάτμου, ita, quod Latmo monti aſſideret, dicta; quin & Λάτμος urbi nomen fuit, uti Strabo L. XIV. p. 635. & Apollonii Scholiaſt. L. IV. 57. monuerunt, quo inſignis etiam eſt in Polyaeni L. VII. Stratag. C. 23. & Chalced. Concil. p. 581., ubi Dionyſius Λάγμου Καρίας, pro Λάτμου, qui p. 667. Ἡρακλέιας Ἀλάμου graviore peccato dicitur: in Nicaeno II. Ἡρακλεια τοῦ Λαθμου p. 356., melius Conſtantinop. III. p. 673. Ἡρακλεια Λάτμου ἐπαρχίας Καρίας.

Ἀμυνδὸς] Μύνδος, de qua Strabo L. XIV. p. 658. & Pauſanias L. II. C. 30.; perperam Nicaeno II. p. 356. πόλις Μύνδος. *Halicarnaſſus* & *Cnidus* nobilitatæ ſunt & ſtilo minus egent; etſi hoc addi poterit, poſteriorem deinceps *Stadiam* eſſe appellatam eoque nomine inſigniri in Nicaeno II. p. 52.

Κέραμος] Neque maritimam hanc urbem, unde ſinui nomen venerit, Strabo L. XIV. p. 656. præteriit: meminit etiam Galenus περὶ τροφ. δυναμ. p. 517. Heſychius Κέραμος, πίθος καὶ πᾶν ὄστρακον, καὶ δεσμωτήριον, καὶ ὀχύρωμα, καὶ πόλις Καρίας· ἡ δὴ δὲ ἐπὶ ὀχυρώματος· hic forte ultima ea legenda ſunt; putem Grammaticum illa ex Criticorum ſcholiis in Homerum eſſe mutuatum: ſoliti enim fuere Iliad. E. 387. χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο diverſis explicare modis atque aut de carcere, aut de Cariae urbe Ceramo, loco munito poſita, accipere: Euſtathius in eum poëtæ verſum p. 425. ἄλλοι δέ φασι δεσμωτηρίῳ σιδήρῳ, λέγοντες Κυπρίους κέραμον καλεῖν τὸ δεσμωτήριον· οἱ δὲ πόλιν Καρίας φασὶ τὸν κέραμον, χάλκεον οἷον δοκοῦσαν καὶ τροπικῶς λεχθεῖσαν διὰ τὸ στερρὸν τοῦ τειχίσματος.

Μύλασα] Sic & Polybius Leg. XCIII. & Ptolemaei MS. Coiſlin. & ΜΥΛΑϹΕΩΝ numi, Μύλασσα Athenaeus L. VIII. C. 18., Dio L. XLVIII. p. 425. atque alii, quos teſtes appellavit Ch. Cellarius L. III. G. A. C. 3. p. 104. Eſt & in Theſ. Fridericiano C. XII. 17. numus, ΜΥΛΑΑΣΣΕΩΝ nomen præferens, qui ſi huc pertineret, ut viro docto viſum eſt, multa concur-

ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΕΙΑ, [a]'ΑΜΥΖΩΝ, 'ΑΛΙΝΔΑ, 'ΑΛΑΒΑΝΔΑ, 'ΟΡΘΟΣΙΑΣ, 'ΑΡΠΑΣΑ, ΝΕΑΠΟΛΙΣ, [b]'ΥΛΑΡΗΜΑ, 'ΑΝΤΙΟΧΕΙΑ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ 'ΑΦΡΟΔΙΣΙΑΣ, 'ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ [c]'ΑΛΑΒΑΚΟΝΟΣ, [a]ΤΑ-

a *'Αμυζὼν omnes & 'Αλάπανδα.* b *'Αλάρημα ſcriptus Lugdun. & 'Αντιόχεια μητρόπολις.*
c *Abeſt hæc vox a principe editione, MS. Leid.* 'Ηράκλεια Σαλβακηνός.

turbaret: ſed cave illi fidas, aut vera opineris, quæ de novem Cariae Dynaſtis ad eum diſputata ſunt: numi inſcriptio alia omnia docebit, ſi componatur cum illis, quos Jo. Maſſonus memorat Vitæ Ariſtid. II. 7.; inde enim ΑΛΑΛΑΣΣΕΩΝ legi oportere apparebit, & in corruptis Theſ. Frider. literis ΟΛΒΗΝΩΝ nomen diliteſcere: præterea ΚΑΙ ΚΕΝΝΑΤ. ΔΥΝΑΣΤΟΥ ſanum eſſe, neque inde ΚΑΙ ΕΝΝΑΤΟΝ ΔΥΝΑΣΤΗΝ effici poſſe: cetera expediri nondum poſſunt, cum laceri & detriti fere hoc genus ſint numi. Erant *Mylaſa* templorum multitudine referta magis quam hominum; quæ cauſſa fuit, quare Stratonicus, cum urbem ingreſſus eſſet eaque animadverteret, mutata ſolenni formula, ἀκούετε ναοί clamaret. Vide Caſaub. in Athen. L. VIII. C. 8.

Στρατονίκεια] Dio L. XLVIII. p. 425. Labienum, Parthicum imperatorem, Ciliciam occupaſſe καὶ τὰς 'Ασίας τὰς ἠπειρώτιδας πόλεις, πλὴν Στρατονικείας, *atque Aſiae urbes in continente ſitas præter Stratoniceam:* qui ſi *Cariam* pro Aſia ſcriptam reliquiſſet, cujus ſane urbes Mylaſa & Alabanda & Stratoniceam in primis nominat, rem nobis, quæ veri fidem haud excederet, prodidiſſet. Corruptiſſimum urbis nomen eſt Concil. Conſtantinop. III. p. 673., ubi Theopemptus πόλεως Τροτολυκείας ἐπαρχίας Καρίας ſubſcribit.

'Αμυζὼν] Sic, uti apud Strabonem & Ptolemaeum, MS. Leidenſis; hinc Joannes 'Αμυζόνος in Chalcedon. p. 400., & Philetus 'Αμαζόνος, levi peccato, in Epheſin. p. 437. *Alinda* ex Ptolemaeo & Stephano, a viris doctiſſimis correcto, atque aliunde notiſſima ſunt.

'Αλάπανδα] Ita vulgo, MS. Leid. 'Αλάβανδα, quomodo præter alios Dio L. XLVIII. p. 425.; tumulis fere incincta eſt apud Strabonem L. XIV. p. 660., ut pleræque in hac provincia urbes, collibus impoſitæ; Ariſtophanes Avib. 293.

——— —— Ὥσπερ οἱ Κᾶρες μὲν οὖν
Ἐπὶ λόφων οἰκοῦσιν, ὦ γάθ', ἀσφαλείας οὕνεκα.

'Ορθωσιὰς] 'Ορθωσία, quomodo Polybius Legat. XCIII. & MS. Ptolemaei Coislin., Strabo atque alii. Diogenes 'Ορθωσιάδων eſt in Chalcedon. p. 98.

'Αρπασα] Sita fuerunt ad amnem Harpaſum apud Plinium L. V. C. 29. Phanias πόλεως 'Αρπάσων τῆς Καρίας adfuit Epheſino Concilio p. 526.

Νεάπολις] Meminit ejus Ptolemaeus: fuit hinc Dorotheus Νεαπόλεως, qui Nicaeno II. p. 159. ſubſcripſit; Baſſonas enim τῆς Νέας πόλεως Chalcedon. Concil p. 99., quem huic urbi impoſuit Car. a S. Paullo, Piſidiae ejusdem nominis urbis præſul fuit, ut ante diximus.

'Υλάρημα] Stephano 'Υλαρίμα, πολίχνιον Καρίας ὑπὲρ Στρατονικείας, quemadmodum ea verba Iſ. Voſſius ad Melam L. I. C. 16. correxit: 'Υλάριμα Conciliorum Acta probant: ut Georgius πόλεως 'Υλαρίμων ἐπαρχίας Καρίας Conſtant. III. p. 673. & Anthimus epiſcopus πόλεως 'Υλαρίμων Nicaen. II. p. 52.; qui præſules haud dubie indignarentur, ſi nullum ſibi in Geographia Sacra locum viderent relictum.

'Αντιόχεια] Sozomenus L. VII. H. E. C. 2. 'Αντιόχειαν τῆς Καρίας vocat: Phlegon Rer. Mirab. C. 6, 'Αντιόχειαν τὴν πρὸς Μαιάνδρῳ ποταμῷ· huic enim urbs allidebat, mirandi operis ponte juncto, quem horum ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ numus ob oculos ponit in Theſ. Britan. tom. II. p. 269.

'Αφροδισίας] Metropolin fuiſſe Cariae Imp. Leo ſignificat in Epiſtol. tom. IX. Concil. Labbei p. 267., & Chalcedon. Concil. p. 656.; ἡ πόλις τῆς 'Αφροδίτης *Veneris urbs* Damaſcio dicitur apud Suidam in 'Ασκληπιόδοτος· nam noſtram eſſe dubitare vetat Photius Cod. CCXLII. p. 1050., è quo præterea diſcimus, haud multum afuiſſe a Maeandro fluvio. Adde Stephan. Νινόη & Μεγάλη πόλις.

'Ηρακλέιας 'Αλαβακηνός] Sic MS. Farneſ., nec ſine vitio tamen; quod qui tolli debeat, diſcordantium opiniones ſatis dubium fecerunt: L. Holſteinio, quoniam Stephano Heraclearum

XIX.

[a] ΤΑΒΑΙ, ἈΠΟΛΛΩΝΙΑΣ, ΣΕΒΑΣΤΟΠΟΛΙΣ, ἸΑΣΟΣ, ἘΡΕΖΟΣ, ΜΑΡΚΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, ἈΝΑΣΤΑΣΙΟΥΠΟΛΙΣ, [b] ΧΩΡΑ ΠΑΤΡΙΜΟΝΙΑ,

ΚΙΒΥΡΑ,

a Τάβαι *Bandur.* b *MSS.* χωρία Πατριμόνια.

xix. eſt Καρίας ἡ λεγομένη Ἀλμάκιος μεσόγειος, & ab eodem Σαλμακὶς urbs Cariae recenſetur, Ἡράκλεια Σαλμακὶς vero nomine fuiſſe videtur, præſertim cum ab Arriano neglecta non ſit: cui accedere, etiamſi Menander epiſcopus opinioni ſavere videtur, cum Σαλμάκης Ἡρακλείας Chalcedon. Concil. p. 667. dicitur, non poſſum: agnoſco urbem *Salmacida* eſſe in Stephano, ſed Heracleam fuiſſe, nemo dixit: de Arriano alia res eſt, qni Σαλμακίδα quidem memorat L. I. Exped. Alexand. C. 26., at Halicarnaſſi arcem: unde Heracleam hanc eſſe haud poſſe, apertiſſimum eſt; præterea hæc Heraclea, Stephano teſte, fuit mediterranea; cujusmodi, ſi propter *Salmacin* fontem Halicarnaſſi poſita fuit, ut vir egregins arbitratur, minus recte appellabitur, quod Halicarnaſſus mari pæne eſſet incincta. Ergone cum Berkelio in Stephano amplexabimur ἡ λεγομένη Ἀλκμᾶνι Λάτμος, *qua Alcmani Latmus eſt dicta?* equidem *Heracleam Latmum* Cariae urbibus libens aſſeruerim, nec probavero tamen viri confidentiam, qua conjectura, eaque incertiſſima, Stephani orationi inculcatur; ne nunc addam, plurimum ea correctione a veſtigiis MSS. recedi. Quid itaque, dices? putem ἡ λεγομένη Ἀλβάκιος a ſcriptore veniſſe eandemque eſſe prorſus, quæ Ptolemaeo in Caria Ἡράκλεια πρὸς Ἀλβάνῳ pro Ἀλβάκῳ appellatur: auctores habeo Suidam in Διονυσιανὸς, ubi ὁ ἐκ τῆς Ἀλβάκης Ἡρακλείας τῆς ἐν Καρίᾳ ἰατρὸς, & veteres Notitias, quæ Ἡρακλείας Συναλβάκης & Σαλβάκης ſæpe meminerunt; Acta quoque Concil. Chalcedon., quibus Menander Ἡρακλείας Σαλβάκης Καρίας p. 581. ſubſcribit: non diffitebor eum Σαλμάκης p. 667. nuncupari; quod cum ex priori facillime naſci poſſe conſtet, nihil nocebit; tantoque minus, quia *Salbacen* vetus interpres ibidem legit. Itaque eadem urbs *Heraclea* Ἀλβάκιος, Ἀλβάκη & Σαλβάκη dicta videtur ab *Albaco* Ptolemaei ſive monte ſeu flumine, neque enim temere finiverim: nec quemquam morabitur ſibilans litera urbis cognomini modo connnexa modo detruncata, ſi meminerit, quæ ad Anton. Itin. p. 206. & 479. diſputata fuerunt.

Τάβαι] Sic codex Lugdunenſis & Stephanus; Baſilius Ταβῶν eſt in Nicaeno II. p. 52. Numos ΤΑΒΗΝΩΝ dabit Theſ. Britan. tom. II. p. 150.

Ἀπολλωνιὰς] Credo non aliam eſſe ac *Apolloniam ad Lambanum* Ἀπολλωνίαν πρὸς Λαμβάνῳ, pro quo Ἀλβάκῳ malim: certe Ἀλβάνῳ eſt in MS. Coisliniano, in quo ſi & Ἀπολλωνιὰς ineſſet, quod mihi veriſſimum videtur, bene omnia haberent: Tynchanius πόλεως Ἀπολλωνιάδος Cariae provinciæ eſt in Chalcedonenſi Conc. p. 667. *Sebaſtopolin* in Caria, niſi fallor, Theophanes Chronogr. p. 305. ad mare habet.

Ἴασος] Sic & Archeſtratus, quod L. Holſt. non fugit, apud Athenaeum L. III. Deipnoſoph. C. 23.

Ἢν δέ ποτ' εἰς Ἴασον Καρῶν πόλιν εἰσαφίκηαι.

Ceteri Ἴασσον malunt, quam in inſula ejusdem nominis poſitam oſtendit Strabo L. XIV. p. 658. Diodorus L. XIII. p. 223. Θάσον τῆς Καρίας habet, quam Palmerius Ἴασον facit, probabili conjectura: Xenophon tamen eandem rem deſcribens L. II. H. G. p. 355. *Cedreas* ad Cerameum ſinum a Lyſandro occupatas adfirmat.

Ἔρεζος] Notitiæ Eccleſiaſticæ Ἔριζα probant, unde Papias Ἐρίζων in Chalcedon. p. 399. Vid. Ch. Cellar. L. III G. A. C. 4 p. 164. *Marcianupolis* quo olim nomine fuerit, cum nondum mihi pro comperto ſit, de ſitu quidpiam finire nolim: idem de *Anaſtaſiopoli*, cujus aliqua, ut è Car. a S. Paullo videbis, in Conciliorum Actis memoria eſt, dictum eſto.

Χώρα Πατριμόνια] Credo regionem indicari, quæ principis *patrimonio* erat contributa: commodiſſime autem Anaſtaſiopoli jungitur, ſiquidem rei auctor perhibetur Imp. Anaſtaſius in Gloſ. Nomic.. Πατριμωνιάλια, ὅσα ὑπῆρχε βασιλεὺς ἑαυτῷ καλεῖται ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ἀναστασίου. αὐτὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐξευρὼν τὴν τῶν πατριμονίων ταύτην καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Κόμητος τοῦ πατριμωνίου. quæ tamen an

 in

ΚΙΒΥΡΑ, [a] ΚΟΚΤΗΜΑΛΙΚΑΙ.

λά. ἘΠΑΡΧΙΑ ΠΟΝΤΙΚΗΣ ά ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ ιϛ'.

ΧΑΛΚΗΔΩΝ, ΝΙΚΟ-

a Κοττημαλίκαι *codex Lugdun.*

in omnibus bonæ fidei ſint, ſine crimine dubitari poteſt: nam cum *coloni patrimoniales* diu ante Anaſtaſium Imp., ut L. 1. & 2. C. de Fugitiv. & Colon. docemur, fuerint noti, & a *patrimonio* nomen habeant, omnino res ipſa Anaſtaſio videtur prior: atque in his ne ambigamus, *poſſeſſiones* faciunt *patrimoniales per Aſianam & Ponticam diœceſin* & *fundi patrimoniales per Meſopotamiam & Osdroënam provincias*, quorum Impp. Arcadius, Valentinianus & Theodoſius in L. 6. & 8. C. de Fund. Patrimon. meminerunt, & *Sacrum patrimonium* L. 13. C. de Vectigal.; quod ultimum, tametſi Th. Reineſius App. Inſcript. xx. ita cenſuerit, *Comitem ſacri patrimonii* requirere, merito addubites, eundemque adeo Anaſtaſio priorem, & ſub Theodoſii & Valentiniani principatu jam fuiſſe notum: nulla enim ejus in Notitia Imp. Orient., quod ſciam, mentio; in qua ſub diſpoſitione Comitis rerum privatarum *Præpoſiti gregum & ſtabulorum Procuratoreſque ſaltuum* fundos patrimoniales C. 88. curant. Fateor Fl. *PEREGRINVM SATVRNIVM MODERANTEM INLVSTREM SACRI PATRIMONII COMITIVAM* eſſe in veteri lapide: largior etiam eundem videri, qui *Comes* & *Procurator* in L. 16. C. Th. de Bon. Proſcript. Arcadio & Honorio Principibus dicitur: at is, ut legis argumentum indicat, *patrimonii Gildoniaci Comes*, quem Notitia Imp. Occid. C. 42. memorat, & procurator fuit. Jam quod forma hujus Comitivæ ſit apud Caſſiodorum L. VI. Ep. 9., id, ut *Comes Patrimonii* ante Anaſtaſium fuerit, efficere non poterit, cum ab Anaſtaſio Theodoricus ejus rei exemplum ſumere potuerit. Verum hoc obiter. MSS. *χωρία πατριμόνια*, è quibus ſi *πατριμωνιάλια* formaveris, *fundos patrimoniales* habebis.

Κίβυρα] *Magna* hæc eſt *Cibyra*, a qua *conventus Cibyraticus* apud Plinium L. V. C. 29., in Phrygiæ Cariæque finibus poſita, nec longe ab Antiochia ad Maeandrum teſte Strabone L. XIII. p. 630. Itaque falſus eſt ſcholiaſtes Horatii Cruquianus in L. I. Ep. VI. 33. ſcribens, *Cibyra vicus maritimus in Paphlagonia aut Lydia.* Fuit quidem alterà eodem nomine ſed minor in Pamphylia apud eundem Strabonem L. XIV. p. 667., quam ſi intellexit, errorem excuſare quoque non poterit: a *minore* hac *Cibyra* Thema *Cibyrrhaeotarum* appellavit Conſtantinus L. I. Them. 14.; quod cum patria Athanaſii Thaumaturgi in Synaxario Divionenſi feratur, *χώρας μὲ τῆ Κιβυῤῥαιωτῶν*, merito mireris D. Papebrochium tom. I. Jun. p. 326. ſcribentem, *Nihilo facilius explicuerim, quæ S. Athanaſio patria; nam Kibyrrhoitarum in elogio nominata regio nulla nobis innotuit.*

Κοκτημαλικαὶ] Alio tibi conjectore, qui verum divinet, opus eſt: ego nihil hinc expedio.

Ἐπαρχία Ποντικῆς ά] Sic MSS., quæ lacera eſſe apparet: credo ab Hieroclis manu veniſſe Ἐπαρχία Ποντικῆς διοικήσεως ά Βιθυνία, *Provincia Ponticae Diœceſos prima Bithynia:* orditur hinc Diœceſeos Ponticæ provincias, quas xi. fuiſſe, Bithyniam, Honoriadem, Paphlagoniam, Galatiam I. & II., Cappadocias duas, totidem Armenias, Helenopontum & Pontum Polemoniacum ex Notit. Imp. Or. C. 1., quæ & Bithyniam Conſulari mandat, explorate novimus.

Χαλκηδὼν] Etſi primo loco inter Bithyniæ urbes ponatur & Concil. Conſtantinop. III. p. 495. Joannes τῆς Καλχηδονίων μητροπόλεως τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας ſubſcribat, non tamen niſi nomine tenus metropolis fuit, ſalvis Nicomediae ſuo jure & privilegiis, ut Marcianus, cui honorarium hunc titulum debet, in Chalcedon. Conc. p. 681. ſciſcit: τὴν Καλχηδονέων πόλιν, inquit, ἐν ᾗ τῆς ἁγίας πίστεως σύνοδος διακροτήθη, μητροπόλεως ἔχειν πρεσβεῖα ἐθεσπίσαμεν, ὀνόματι μόνῳ ταύτην τιμήσαντες, σωζομένου δηλαδὴ τῇ Νικομηδέων μητροπόλει τοῦ ἰδίου ἀξιώματος· qui cum Καλχηδόνα urbem appellat, haud multum abeſt a ΚΑΛΧΑΔΟΝΙΩΝ numis: olim enim Καλχηδὼν nuncupabatur, quod nomen atque Καρχηδὼν cum ſono

ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ, ΠΡΙΝΕΤΟΣ, ἙΛΕΝΟΠΟΛΙΣ, ΝΙΚΑΙΑ,

ſono parum diſtent, præbita ſæpe librariis eſt occaſio urbis utrinsque confundendæ: veluti cum Apſyrto Hippiatr. C. 33. p. 113. tribuunt, καὶ τοῦτο δὲ ἐκ τῶν Γεωργικῶν Μάγωνος τοῦ Χαλκηδονίου ἀφήρηται, & Hierocli p. 116. Μάγων δὲ ὁ Χαλκηδόνιος ἐν τοῖς Γεωργικοῖς. Neque enim *Mago* Chalcedonenſis, ſed Carthaginienſis fuit, cujus de R. R. libros, Punico ſermone ſcriptos, Caſſius Dionyſius Uticenſis Græca lingua vertit apud Varronem L. I. R. R. C. 1. Atque haud ſcio, an hujus Magonis nomen in his Stephani lateat: ὁ πολίτης Καρχηδόνιος Καρχηδόνιος ἦν σοφὸς μέγας καὶ Κλειτόμαχος ὁ Διογνήτου. Sic lacerum ante locum Menagius in Diogenem Laert. L. IV. 67. & Berkelius conſtituerunt; recte, ſi quid ego video; qui ſi præterea σοφὸς Μάγων, nam alterum tolerabile non eſt, correxiſſent, locum, me judice, perſanaſſent. Ne vero a propoſito longius aberremus, idem mihi vitium in his Strabonis videtur admiſſum L. XIII. p. 609. ubi de Metrodoro Scepſio διὰ δὲ τὴν λέξιν ἐν Καρχηδόνι γάμου λαμπροῦ τινος ὢν ἔτυχε καὶ ἐχρημάτιζε Καρχηδόνιος. De Carthagine enim vera non videntur, ſiquidem Metrodori ætate nulla fuit, dudum a Scipione ſolo aequata: dicere poſſes Metrodorum ævum extendiſſe vixiſſeque donec a Caeſare urbs inſtauraretur ex Plinio, ab Illuſtr. Scaligero emendato, L. XXXVI. C. 6. *Hic namque eſt Mamurra Catulli Veronenſis carminibus proſciſſus, quem Metrodorus Scepſius clarius, quam Catullus, dixit habere, quidquid habuiſſet Comata Gallia:* at obſtat Strabo, qui Metrodorum nondum victo Tigrane Mithridatis juſſu peremptum prodidit; nec diſſentit Plutarchus in Lucullo p. 580. Itaque cum Iſ. Voſſius in MSS. Plinianis ad Catullum p. 71. invenerit, & poſt eum Harduinus, *quem & res & domus ipſius clarius, quam Catullus*, id & ego probavero, *re* ut ſæpe, rem familiarem notante.

Νικομήδεια] De nobiliſſima Metropoli tantum dicam, amni fuiſſe appoſitam, quem *Phrygem* Themiſtius Orat. XXIV. p. 305. vocat: Nicomedienſes enim rogat, arbitrenturne ſe ποταμοῦ τοῦ Φρυγὸς τῇ φιλανθρωπίᾳ *humanitate Phrygii fluminis* ad ipſos complectendos eſſe accenſum? nec verum tamen id ejus fuiſſe nomen, ſed *Gallum:* id ex Paſſione Cypriani, quam tom. III. Theſaur. Anecdot. p. 1648. Ed. Martene complexus eſt, diſcimus: *Ducti autem ad fluvium, qui vocatur Gallus, in Nicomediam civitatem, ut decollarentur.* Gallus autem cur *Phrygius* dicatur, cum ſimili cognomine Phryges fluvium habuerint, non eget verborum ambitu.

Πρίνετος] Πρίνετος Socrati L. VI. H. E. C. 16., ubi emporium ex adverſo Nicomediae ſitum perhibetur: atque ibi in Tabula Peutingera M. P. XXVIII. a Nicaea conſpicitur. Vid. Valeſ. in eum Socrates locum. τὰ κατὰ Πρίνετον τῆς Βιθυνίας ἐγγὺς Palladius Vit. Chryſoſtomi p. 75. Continuator Theophanis, cujus verba exſcripſit A. Pagius in Critic. An. IↃCCCCLX. 5., urbem nomen id indeptam adfirmat a *Pranete*, Bithynorum quondam tutelari Deo.

Ἑλενόπολις] Preneto vicinam Stephanus in Πρινέτῳ facit: neque enim alia eſt ejus *Drepane*, ut ex Socrate L. I. H. E. C. 18. conſtat: appoſita fuit fluvio Draconi a Conſtantino M. novo nomine decorata in matris honorem, quæ ibi nata ferebatur apud Procopium L. V. Fabr. Juſtin. C. 2. Helenae inſtaurationem tribuunt Acta S. Luciani C. 5. *Poſtea autem* inquiunt, *quæ nobis ſalutarem Domini reſtituit crucem, & magnum inter claros imperatores genuit Conſtantinum, veneranda Helena, quando revertebatur Hieroſolymis, locum honorans in eo condidit civitatem, convocatisque habitatoribus ex iis, qua circum circa erant, regionibus, & effectis operibus publicis, validis eam cinxit mœnibus & templum martyri exædificavit maximum.* Similia leges in Philoſtorgii L. II. H. E. C. 13.: qui ſane propterea coercitionem Gothofredi non meruerat: neque enim aliud dicere voluit, quam Helena auctore ac ſuadente *Drepanum* a Conſtantino fuiſſe ex vico in urbem commutatam. Propter urbem erant calidarum aquarum balinea, ad quæ Conſtantinus ſub extrema vitæ properaſſe dicitur a Socrate L. I. H. E. C. 4. & Sozomeno L. II. C. 34.; Euſebium paria ſcribentem L. IV. Vit. Conſtant. C. 61. interpres aliud dicere coëgit. Seriore ævo, ut id addam, Helenopolis miſerabili conditione fuiſſe videtur; refert enim Glycas Annal. P. IV. p. 327. Manuelem Comnenum appuliſſe εἴς τινα τόπον διαφανῆ, Ἑλενουπόλει δέ τινι, ἣν οἱ ἀγροικότεροι Ἑλεινοῦ πόλιν καλοῦσιν, *appuliſſe Helenopolim*,

ΝΙΚΑΙΑ, ΒΑΣΙΛΕΙΝΟΥΠΟΛΙΣ, ΚΙΟΣ, ἈΠΑΜΕΙΑ, ΠΡΟΥΣΑ, ΚΑΙ-

lin, quam ruſticiores Eleeinupolin, quaſi dicas oppidum miſerabile, vocant: recte enim Leunclavius hanc indicari animadvertit, & vocabuli paronomaſia ejus opinionem firmat; ut prorſus ſine ratione illi Ph. Labbeus ſit oblocutus.

Νικαία] Bithyniae Metropolin eſſe ait Strabo L. XII. p. 565., notiſſimaeque ejus & Nicomediae de *Primatu* ſunt contentiones; in quibus etſi victa diſceſſerit, Nicomedia ad Metropolis dignitatem elata, tamen Impp. Valentinianus & Valens, quoniam ea in urbe Auguſti erant creati, eandem ſed ſecundi loci Metropolin eſſe juſſerunt: verba legis Actis Concil. Chalcedon. tom. IX. p. 101. inſerta ſunt; unde natam credidero multorum perſuaſionem, qua Chalcedonenſis Concilii tempore Nicaeam hac dignatione auctam arbitrati ſunt: διὸ δὴ ἐπειδὴ μητρόπολις, inquiunt Auguſti, πάλαι ὠνομάσθη καὶ τοῦτο νόμοι παλαιοὶ περιέχουσι, τὸ αὐτὸ, ἅπερ Νικομηδεῦσι νομοθετούντων ἡμῶν ὑπῆρξεν, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἔχειν δύναται τὸ ἀσάλευτον καὶ ἰσχυρὸν μένειν, καὶ εἰς τὸ ὕστερον αὐξηθησόμενα Sic illi, verborum ordine ſatis aſpero, quem cum paullo aliter vetus interpres expreſſerit, eum audiamus: *Propterea licet Metropolitana olim eſt nominata & hoc leges antiquae continent, tamen legem nobis proferentibus, nulla dubitatio eſſe poterit, eo quod hac immota & firma permaneant & temporibus futuris augenda:* præteriit ἅπερ Νικομηδεῦσι ὑπῆρξεν, & bene me arbitro: non enim Nicaea prorſus Nicomediae fuit æquata, ſed ſecundi loci metropolis, ſalvis omnibus veræ metropoli, creata: ἡ ἐν δευτέρῳ τόπῳ οὖσα μητροπόλεως ὀνόματι κοσμεῖται), iidem Auguſti ajunt in Epiſt. ad Nicomedienſes p. 103. Adduntur in eadem conſtitutione, qua Nicaea Metropolis fit, quædam de Bithynarcha ejusque ſolenni in Metropoli proceſſu προόδῳ, quæ vix alibi reperias.

Βασιλεινούπολις] Gravis hac de urbe contentio inter Eunomium Nicomedienſem & Anaſtaſium Nicaenum in Chalcedonenſi fuit Synodo, utroque urbem ſibi aſſerente: præter alia Anaſtaſius tom. IX. p. 98. ἐγὼ δὲ δείκνυμι, inquit, Βασιλινούπολιν ἀεὶ ὑπὸ Νικαίαν γενομένην· καὶ γὰρ ῥεγεὼν ἦν αὐτῆς· τοῦτο τὸ βουλευτήριον οἶδε· καὶ εἶπον, ὑπὸ ποῖον ἦν Βασιλινούπολις, εἰ μὴ ῥεγεὼν ἦν Νικαίας· *Ego oſtendam Baſilinopolim ſub Nicaea ſemper fuiſſe: nam regio fuit ejus: id curia novit, & dicat curia ſub quo fuit Baſilinopolis, ſi non fuit regio Nicaeae:* ſic vetus interpres: poſt dein plura in hanc rem addit. & Julianum aut alium eo antiquiorem Baſilinopolin urbis dignitate ornaſſe; βασιλεύς τις Ἰουλιανὸς, ἢ οὐκ οἶδα τίς πρὸ αὐτοῦ, ἐποίησεν αὐτὴν πόλιν· eumque ex Nicaea ſumpſiſſe τοὺς πραγματευομένους *curiales* & Baſilinopoli conſtituiſſe, valuiſſeque deinceps conſuetudinem, ut quoties Baſilinopoli *curiales* deeſſent, Nicaea arceſſerentur. E quibus manifeſto apparet, olim Baſilinopolin fuiſſe vicum, atque urbis demum privilegia a Juliano aut alio quovis impetraſſe: quamquam ego Julianum fuiſſe putem, qui matri *Baſilinae* ejusque memoriæ id dederit: ἡ Βιθυνῶν Βασίνου πόλις in Epiſt. Syneſii 66., non alia eſt, ut Abr. Ortelius jure ſuſpicatus eſt, forte etiam ex animadverſis emendanda; *Baſilinopolim* enim conſtanter appellant, Liberatus etiam Diaconus Breviar. C. 13.

Κίος] Eandem ac Pruſiadem eſſe nemo ignorat: etſi enim *Cius* novo eo nomine fuerit donata, priſtini uſus perpetuo manſit, qua de re Ch. Cellarius L. III. G. A. C. 8. p. 285.

Ἀπάμεια] Olim *Myrlea*, ut præter ceteros Suidas in Ἀσκληπιάδης docet: *Coloniam* fuiſſe ex Plinio L. X. Ep. 56. & ex Dione Chryſoſtomo Orat. XLI. p. 501., numoque Theſ. Britan. tom. II. p. 264., atque haud multum Pruſa ad Olympum, quæ & ejus portu, ſi quidem nullo alio poſſet, uti ſolebat, fuiſſe disjunctam ex ejusdem Chryſoſtomi Orat. XL. p. 495. novimus. Adde p. 492. & quæ ibi Caſaubonus.

Προῦσα] Plinius L. V. C. ult. *Pruſam ſub Olympo ab Hannibale conditam* profeſſus reprehenſionem Salmaſii in Solin. p. 616. Cellarii L. III. G. A. C. 8. p. 585. commeritus eſt: haud ſcio an injuria; niſi enim fallor, Dio illi patrocinabitur Orat. XLIII. p. 512. ἴστε γὰρ, ait Pruſenſibus, ὅτι ἡ μεγίστη τῶν πόλεων οὖσα, οὐδὲ πλεῖστον χρόνον οἰκουμένη, πολλῶν γνωριμωτέρα ἐστί· Si enim Pruſa Dionis ætate longiſſimum tempus non fuerit habitata, utique verius ejus origo referetur ad Pruſiam, Hannibalis amicum, quam ad antiquiorem alium: Dio certe, ſi Cyri ætate exſtructam autumaſſet, non infitias iviſſet πλεῖστον χρόνον fuiſſe cultam & civibus frequentatam. Abit Strabo L. XII. p. 563. in alia omnia, & a Pruſia, cui bellum cum *Croeſo* fuit, aut,

ΚΑΙΣΑΡΕΙΑ, ἈΠΟΛΛΩΝΙΑΣ, ΔΑΣΚΥΛΙΟΝ, ΝΕΟΚΑΙΣΑΡΕΙΑ, [a] ἈΔΡΙΑΝΟΙ,

* ΡΕΓΕ-

a Ἀδριανὸς *MS. Leid.*

aut, uti Stephanus legit, cum *Cyro*, excitatam adfirmat; quod tantum indicio eſt, de urbis origine variatum fuiſſe ſententiis: quin ſi Palmerii opinionem ſequaris atque in Strabone & Stephano τ̃ πρὸς Κῦρον πολεμήσαντος, *qui cum Ciro bellum geſſit*, legas, Straboni & Plinio optime conveniet: Pruſias enim Claudus, quem Cierum occupaſſe & Pruſiadem appellaſſe Memnon C. 29. prodidit, Hannibalem hoſpitio excepit: id ſi nolis, ut ego ſane ſprevero: neque enim credibile eſt, Geographum Pruſiam ſignare & ab aliis diſcernere ex bello, cum ignobili oppido & quod in alterius ditione erat, cujusque nusquam præterea meminit, geſto, voluiſſe: huc adde, a Strabone Pruſiam, qui bello Croeſum oppugnavit, apertiſſime diſtingui ab eo Pruſia, qui Hannibalem amicitia complexus eſt: a quo diverſus non erit, ſi viri docti conjectura valeat. At nulli reges Bithynis Croeſi fuerunt tempore: tacent enim Herodotus & Xenophon, quorum ſilentium etſi agnoſco, vereor tamen ut recte inde cogatur, nullos Bithyniæ fuiſſe tum reges: nam quæ Memnon C. 21. de *Dydalſo* & *Botira* refert, ea mihi ad Xenophontis ætatem eſcendere poſſe videntur: & cum primos gentis eos reges fuiſſe non conſtet, quid vetat, alios illis priores admittere? Atque his firmandis Appianum Mithridat. p. 297. advocarem, niſi ampliorem is, ab eodem Palmerio Exercit. p. 156. in aliam formam mutatus, campum poſtularet. Itaque præſtiterit, diſcrepantes Plinii & Strabonis de Pruſae initio opiniones & ſibi contrarias fuiſſe profiteri.

Καισάρεια] In Vita Nicetae Hegumeni C. 1. Καισάρεια τ̃ Βιθυνίας: urbs haud magna erat in Pruſæ vicinia: Dio Chryſoſtomus Orat. XLVII. p. 526. poſtquam de Nicomedienſibus & Nicaenis non multum Pruſa disjunctis, dixiſſet, τοὺς Καισαρεῖς, inquit, τούτους, ὀλίγους μὲν ἀνθρώπους, καὶ σφόδρα Ἕλληνας, πολὺ δὲ μικροτέραν οἰκοῦντας πόλιν.

Ἀπολλωνιάς] Scribe Ἀπολλωνία. Intelligitur hujus nominis urbs ad Rhyndacum, quæ in lapide LVIII., quem Præfat. Append. Inſcription. Gudianar. Fr. Heſſelius vulgavit, Η ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΡΥΝΔΑΚΟΝ ΠΟΛΙΣ dicitur. Adde Plutarchum in Lucullo p. 498. & Tournefort Epiſt. XXII. p. 192. Eſt in Concil. Conſtantinop. III. p. 502. Anaſtaſius epiſcopus Θεοτοκιανῶν πόλεως τῆς Ἀπολλωνιάδος τ̃ Βιθυνῶν ἐπαρχίας, qui vulgatum etiam in uſu fuiſſe teſtatur: adde Nicaenum II. p. 353.

Δασκύλιον] *Daſcylos* Melae L. I. C. 58., ceteris cum noſtro fere conſentientibus: a *Daſcyle* dictam volunt plerique, a loci ingenio Iſ. Voſſius ad Melam, quem vide. *Daſcylae* ſervata memoria eſt, ut L. Holſt. admonuit, in Epigr. Alexandri Aetoli, quod multo correctius, quam apud Plutarchum legitur, Salmaſius in Solin. p. 580. vulgavit: ſic enim Alcman.

Καὶ Μώσαις ἰδάνην Ἑλικωνίδας, αἵ με τυράννων
Θῆκαν Δασκύλεω μείζονα καὶ Γύγεω.

Erit tamen *Daſcylae* mentio hic incommoda, ſi valeat eruditiſſimi Bentleji animadverſio in Horatii L. II. Od. 17.: neque enim tyrannum *Daſcylen*, Gygis patrem, fuiſſe, ſed privatum: propterea que, niſi auctori potius errorem quam librariis impingas, Καυδαύλεω ſcripſiſſe, certe ſcribere debuiſſe. At quid ſi Alexander non fuerit ſecutus Herodoti de Gyge narrationem, ſed Plutarchi in Ἑλληνικοῖς? quæ utique majorem veri umbram præ ſe fert: quid ſi etiam alium Daſcylen ac Gygis patrem ſpectaverit? Daſcylen Periaudi, a quo Daſcylium fuerit appellatum, memorat Stephan., atque ejuſdem nominis Tantali filium Scholiaſtes Apollonii L. II. 725. & 754.

Νεοκαισάρεια] Ejus præſul Conſtantinop. III. p. 668. Νεοκαισαρείας τ̃ Βιθυνίας vocatur. *Ariſte* deinceps dicta eſt, ut Acta Nicaeni II. p. 353. innunt.

Ἀδριανοί] Numi ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΠΡΟΣ ΟΛΥΜΠΟΝ urbem Olympo monti aſſediſſe oſtendunt; quam, Ariſtidis patriam, magna diligentia examinavit, veterum ſcriptorum locis in conſilium miſſis, Jo. Maſſon. Vit. Ariſtidis III. 5 &c. Oppidi epiſcopus Nicephorus ſæpe in Nicaeno

[a] ΡΕΓΕΤΑΤΑΙΟΣ, ΡΕΓΟΔΩΡΙΕ.

λβ'. ἘΠΑΡΧΙΑ [b] ὈΝΩΡΙΑΔΟΣ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ ϛ'.

ΚΛΑΥΔΙΟΥΠΟΛΙΣ, [c] ΠΡΟΥΣΙΑΣ, ἩΡΑΚΛΕΙΑ

[a] ΤΙΟΣ,

a *Ῥεγεταῖος & Ῥεγοδωρίες idem MS.* b *Ὠνωριάδος scriptus Lugdun.* c *Προυσίας vulgo.*

II. *πόλεως Ἀδριανῆς*, ut p. 51. & 572., dicitur, rectius David *Ἀδριανῶν* Chalced. tom. IX. p. 176.

Ῥεγεταταῖος] Hanc & quæ ſequitur *Ῥεγόδωρις*, id enim verum nomen opiner, ad Itin. Hieroſ. p. 573. abunde illuſtravimus: reſtat, ut quid *ῥεγὰ* velit, quæramus. Utraque *manſio* in L. 119. C. Th. de Decurion., altera *mutatio* Itinerario H. dicitur: unde colligas nominis utriusque initium *manſionem vicumve* notare; quod clarius patebit, ſi eam ex *ῥεγεὼν* detruncatam animadverteris, qua voce *vicos* & loca, quæ urbe ſunt minora atque inferiora Notitiæ, ut illa Jac. Goari p. 365., ſignare ſolent. Idem citra dubium faciet Anaſtaſius præſul Nicaenus, in Chalcedon. Concil. tom. IX. p. 98. de *Tattaio* & *Doride* hæc profatus: *ὥσπερ Ταττάιος καὶ Δωρὶς ῥεγεῶνές εἰσιν ὑπὸ τὴν Νίκαιαν, οὕτως ἦν ποτὲ τούτω καὶ Βασιλινούπολις ὑπὸ τὴν Νίκαιαν* utramque *ῥεγεῶνα* ſive *vicum* nuncupat, & cum paullo poſt de Baſilinopoli *καὶ ἡ πρότερον οὖσα ῥεγεὼν*, ait, *πάλιν μετὰ ταῦτα ἐγένετο πόλις*, apertiſſime ſignificat, eo ſe vocabulo locum, urbis amplitudine & dignitate multo minorem, intelligere. Dictæ autem *regiones* Nicaenæ videntur, quod ejus magiſtratibus ibi jus dicendi & coercendi eſſet facultas: *Regiones dicimus*, Siculus Flaccus de Agr. Condition. p. 1. inquit, *intra quarum fines ſingularum coloniarum aut municipiorum magiſtratibus jus dicendi coercendique eſt libera poteſtas.*

Ἐπαρχία Ὀνωριάδος] Facta hæc & a Bithynia abſciſſa eſt provincia a Theodoſio II., cognomineque patrui ejus donata. Jo. Malala tom. II. p. 69. *ἐποίησε δὲ καὶ ἄλλην ἐπαρχίαν, ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς Βιθυνίας, ἥντινα ἐκάλεσεν Ὀνωριάδα, εἰς ὄνομα τοῦ αὐτοῦ θείου Ὀνωρίου, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως καὶ ἄρχοντα Ἡρακλείᾳ, πόλει τοῦ Πόντου* qui tamen fallitur, cum Heracleam *Metropolin* creatam adfirmat: ea enim dignitate *Claudiopolis* inſignis fuit, uti Leo Imp. in Epiſt. tom. IX. Concil. p. 267. & Juſtinianus Novel. XXIX., qua *Honoriadis* abolito nomine provincia hæc Paphlagoniae arctiſſime connectitur, docuerunt.

Κλαυδιόπολις] Bithyniæ paſſim contribuitur a Ptolemaeo, Galeno atque aliis: quod quare factum ſit, facile perſpicitur. Vid. Ant. Itin. p. 200. Haud multum ab hac urbe *Mantinium* diſtabat; quod quoniam magni Sanctorum operis conditores nusquam reperire ſe potuiſſe profeſſi ſunt, ex Hiſtor. Martyris Titionis apud Lambecium L. VIII. Biblioth. Caeſar. p. 212. firmabimus: *Ὁ ἅγιος μάρτυς Τιτίων ἦν ἐκ τοῦ Μαντινίου, τοῦ ὑπὸ Κλαυδιόπολιν τὴν μητρόπολιν τελοῦντος* Adde Socratem L. II. H. E. C. 38.

Προυσίας] Recte MSS. Eſt Pruſias juxta Hypium flumen, cujus cives in Doniana Inſcriptione Claſ. V. 177. ΠΡΟΥΣΙΕΙΣ ΑΠΟ ΥΠΙΟ dicuntur. Memnon C. 49. olim *Cierum*, a præterfluente amne, fuiſſe appellatam indicat: aſſentior enim Palmerio & Holſteinio, hanc eum Pruſiadem, non illam, quæ & *Cius*, innuiſſe: *πόλιν Ἡρακλεωτῶν* pariter ac Tium C. 29. nuncupat, atque, utraque in poteſtatem redacta, regem Pruſiam *ἐκ θαλάττης εἰς θάλασσαν τὴν Ἡράκλειαν περιγράψαι*, Heracleam undique ad mare circumdediſſe: quæ de Pruſiade ad ſinum Cianum vera eſſe haud poſſunt; in hanc vero egregie quadrant: ſita hæc erat ad Heracleae occidentem, ad orientem Tiu; unde utraque potitus Pruſias prorſus incinctos videbat Heracleenſes. Quæ etſi bene habere videantur, non negavero tamen, Memnonem utramque Pruſiadem confudiſſe: nam quæ de Argonautis C. 43. refert, acſi illi ad *Cierum* appulerint, atque in ejus vicinia Hylam amiſerint, ea alii circa Cium contigiſſe adfirmant conſtanter. Vid. Apollonium L. I. 1178., Orpheum ℣. 635. & Valer. Flaccum L. III. 484.

Ἡράκλεια] Colonia Megarenſium ad amnem Soonauten fuit, teſtibus Criticis in Apollon. L. II.

[a] ΤΙΟΣ, ΚΡΑΤΙΑ, ἉΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ.

λγʹ. ἘΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΛΑΓΟΝΙΑΣ ὙΠΟ ΚΟΡΙΚΤΟΡΑ. ΠΟΛΕΙΣ ϛʹ.

[b] ΓΑΓΓΡΑ, [c] ΠΟΜΠΗΙΟΥΠΟΛΙΣ, ΣΩΡΑ,

ἈΜΑ-

[a] *MSS. Πίος.* [b] *Πάγγρα Bandur. & Schelſtrat.* [c] *Πομπηιύπολις Car. a S. Paullo.*

L. II. 748.; quæ cum magnam ſibi potentiam multasque opes peperiſſet, graviſſima calamitate a Triario, Mithridaticl belli tempore, eſt oppreſſa apud Memnonem C. 53.

Τίος] Poſita urbs erat ad flumen Billaeum, ut ſcholia Apollonii, ab Holſt. in Steph. correcta, L. II. 791. oſtendunt. Adde Ezech. Spanhemium Epiſt. IV. ad Morellium.

Κρατία] De hac Ant. Itin. p. 200. Corrupta videtur in his Galeni L. I. περὶ τροφ. δυνάμ. p. 312. cum in gelidiſſimo Bithyniæ tractu collocantur Νίκαια καὶ Προῦσα, καὶ Κράτεια, καὶ Κλαυδιόπολις, καὶ Ἰουλιόπολις, ἀλλὰ καὶ Δορύλαιον, ἥ ἐστι μὲν ἐσχάτη τῆς Ἀσιανῆς Φρυγίας· nam Κράτεια, etſi vocem πόλις ex ſequentibus addas, nihili eſt: ubi enim *Craſſopolis* lecta ſcriptave? nihilo magis proficies, ſi cum Abr. Ortelio Κράσσα legas & *Craſum* Phrygiæ urbem intelligas, quoniam extra Bithyniæ illa fines: ſin, ut ego putem, Κράτεια ſcribatur, plana res erit: ea in Bithynia & Claudiopoli vicina, nec longe a Juliopoli, & recte propterea illis jungetur.

Ἀδριανούπολις] Meminit ejus Imp. Novel. XXIX. & Nicaenum II. p. 52. unde locum illi in Geographia S. eſſe oportuerat.

Ὑπὸ Κορίκτορα] *Correctorem* intelligit, cui & Notit. Imp. Orient. C. 1. Paphlagoniam mandat: erat is medio loco Conſularem inter & Præſidem, ſi dignitatem atque amplitudinem ſpectes, ut ex L. 8. C. Th. de Cohort. cognoſces. In Italia *Correctorum*, de quibus Urſatus de Not. Roman. p. 641. Edit. Graevii, antiquiſſima mentio eſt: extra eam rarius occurrunt, & binis tantum in provinciis, Paphlagonia & Auguſtamnica, cui utrique præter Hieroclem Not. Imp. Orient. hunc magiſtratum imponit. Syneſius hujus provinciæ *Correctorem* Marcianum Philoſophum τὸν ἄρχοντα Παφλαγόνων generali vocabulo appellat Epiſt. 109. Adde Panciro-lum in Notit. Imp. Orient. C. 156.

Γάγγρα] Probe MSS.; Concil. Epheſino p. 532. Boſporius ſubſcribit Γάγγρων τῆς μητροπόλεως ἐπαρχίας Παμφυλίας, perperam pro Παφλαγονίας, ut Sozomeno L. III. H. E. C. 14. Γάγγρα: μητρόπολις Παφλαγόνων· Diviſſe veteres τὰ Γάγγρα, τὰς Γάγγρας & τὴν Γάγγραν ex Stephano notiſſima res eſt. Adde Ch. Cellarium L. III. G. A. C. 8. p. 318.

Πομπηιούπολις] Condita a Pompejo eſt apud Strabonem L. XII. p. 562.; ludit ergo in voce Imp. Conſtantinus L. I. Them. 7., cum πομπὴ γάρ ἐστι, ait, καὶ ὄνειδος καὶ ἐξουθένημα τῶν ἀνθρωπίνων βίων, ſimul indicens urbem ſuo tempore viliſſima fuiſſe conditione.

Σώρα] Sic Nicaenum II. p. 52., Chalcedon. p. 664. Σῶρα, Conſtantinus Σώρων L. I. Them. 7., Σωρὰ Juſtinianus Novella XXIX., ubi *cumulos* ſive *tumulos* male verti Probabil. C. 13. oſtendi, mecum, quod deinceps edoctus ſum, conſentiente L. Holſt. In Ortelii *Sora*. Supereſt in iisdem Novellae verbis aliud quod morari poſſit, unde & hic illis locus dandus: Φαρμὸν δὲ Γερμανικοπολιεύς τε καὶ τῶν πρὸς Γάγγραν καὶ Πομπηίου πολιτῶν, καὶ Δαδύβρων καὶ Σωρῶν Ἀμάστριδος καὶ πρός γε Ἰωνοπολιτῶν. Sic Holoander vulgavit, natique hinc ſunt *tumuli Amaſtridos*. Cl. Hombergius in notis è MS., puto, adfert, Φαρμὸν δὲ Γερμανικοπολιεύς τε τῆς πρὸς Γάγγραν, Πομπηίου πόλεως, Δαδύβρων καὶ Σωρῶν, καὶ Ἀμάστριδος καὶ πρός γε Ἰωνοπόλεως, multo, me judice, rectius. Difficile autem eſt, qui ſex Imperator Paphlagoniae has urbes dixerit, cum plane ſeptem recenſere videatur, *Germanicopolin*, *Gangram*, *Pompejopolin*, *Dadybra*, *Sora*, *Amaſtrin & Ionopolin*: neque ſuſpicio de numeris vitiatis incidere poteſt, ſiquidem diſerte in ſequentibus XII. urbes Prætoris Paphlagoniae ditioni, ſex Honoriadis & totidem Paphlagoniae, ſubjicit. Mihi, ut Novellae ſententia conſtet, Germa-

nico-

ἈΜΑΣΤΡΙΟΝ, ἸΟΥΝΟΠΟΛΙΣ, ΔΑΔΥΒΡΑ.

λδʹ. ἘΠΑΡΧΙΑ ΓΑΛΑΤΙΑΣ ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ ζʹ.

[a] ἈΓΓΥΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, [b] ΤΑΒΙΑ, ἈΣΠΟΝΑ, [c] ΚΙΝΝΑ, ῬΕΓΑΝΑΓΑΛΙΑ,

[a] ῬΕΓΕΜ-

a Ἄγκυρα codex Leid. b Ταβόα idem, ſed a correctore. c Κίνα Car. a S. Paul.

nicopolis Gangrae videtur contributa ob viciniam ac propterea pro una ſumi. Metropolis provinciæ Gangra præteriri haud potuit, quippe ceteris dignitate præſtans; illi vicinam Germanicopolin facit aperte Imperator, Γερμανικόπολιν τὴν πρὸς Γάγγραν appellans. Atque hinc videtur etiam derivandum, cur Germanicopolin Hierocles ceteræque Notitiæ ſpreverint, curque ejus in Concil. Actis mentio nulla.

Ἰονόπολις] Sic & Chalcedon Concil. p. 95. & Nicaeno II p. 52., rectius Conſtantino L. I. Them. 7. Ἰωνόπολις petiit impoſtor Alexander παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος μετωνομασθῆναι τὸ Ἀβώνου τεῖχος καὶ Ἰωνόπολιν κληθῆναι, ut Aboni caſtellum mutato nomine Jonopolis appellaretur apud Lucianum in Pſeudomante; voti damnatum fuiſſe, ΙΩΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ numi, ab Harduino, Vaillantio, Spanhemioque producti, confirmant.

Ἀμάστριον] Ἄμαστρις Luciano paſſimque aliis & Concil. Chalcedon. p. 96.; Nicaeno II. Ἀμάστρα, Conſtantino Imp., itemque Nicetae Paphlagoni Orat. in S. Hyacinthum XVII. Julii magni Sanct. operis, qui eam Paphlagoniae aut orbis potius ocellum, in cujus portum Euxini Ponti accolæ, tanquam communem quendam mercatum, commeent, appellat: Ἄμαστρα, ὁ τῆς Παφλαγονίας, μᾶλλον δὲ τῆς οἰκουμένης ὀλίγου δεῖν ὀφθαλμὸς, εἰς ἣν οἵ τε τὸ βόρειον τοῦ Εὐξείνου μέρος περιοικοῦντες Σκύθαι, καὶ οἱ πρὸς νότον κείμενοι, ὥσπερ εἰς τι κοινὸν συντρέχοντες ἐμπόριον, τά παρ' ἑαυτῶν τε συνεισφέρουσι, καὶ τὰ παρ' αὐτῆς ἀντιλαμβάνουσι πόλις ἴσως τε πάσης λήξεως καὶ ἐσχατιᾶς μεταξὺ κειμένη· ubi plura in ejus laudem ſequuntur. Adde Schol. Apollonii L. II. 943. ubi perperam Δάματρις.

Δάδυβρα] Δαδίβρα Conſtantinus L. I. Them. 7., ſed perperam, appellat: pejus multo Chalcedon. p. 664. Polychronius Δαδίβρων dicitur; rectius Nicaeno II. p. 52. Nicetas Δαδύβρων. Vid. Probabil. C. 13.

Γαλατίας] Deeſt πρώτης· Socrates L. I. H. E. C. 36. & L. II. C. 15. μικρὰν Γαλατίαν ſive *parvam Galatiam* appellat & vetus lapis in Roma Subterran. p. 154., quod & Holſt. vidit, ubi ΔΟΚΙΜΟC ΧΩΡΙΟΥ ΓΟΛΟΗC ΜΙΚΡΑC ΓΑΛΑΤΙΑC. Ἀγκυρογαλατία dicitur in Sardicenſis Synodi Epiſt. tom. III. Concil. Gener. p. 51., quod Ancyra hujus eſſet metropolis. Subditam autem Conſulari, quem τοῦ ἔθνους ἄρχοντα Sozomenus L. V. C. 11. nuncupat, fuiſſe, ex Notit. Imp. Orient. C. 1. conſtat.

Ἄγκυρα] Hoc juſtum eſt. Πρώτη καὶ μεγίστη Γαλατῶν πόλις Libanio Apologet. Orat. p. 599., *Metropolis* Galatiæ in Theodori Syciotae Vita XXII. April. ſæpiſſime dicitur. Vid. Ant. Itin. p. 143.

Ταβία] Erat in Trocmis, unde numus CE. ΤΡΟ. ΤΑΟΥΙΑΝΩΝ, *Severianorum Trocmorum Tavianorum* in Theſ. Britan. tom. II. p. 233. Plura Anton. Itin. p. 202. & de *Aſpona* p. 143.

Κίνα] Habet hanc urbem Galatiæ Vita Theodori Syciotae C. 8., & Nicaenum II. p. 50.; Κινναῶν πόλις Concil. Conſtantinop. III. p. 501., Ptolemaeo perperam vulgo Κίαννα, quod hinc corrigi debere codicis Coislin. Κίννα adfirmat.

Ῥεγαναγαλία] Ῥεγελαγανία oportuerat, quippe *Lagania* Tabulæ & Itin. Ant. p. 142. Ejus præſul Euphraſius Λαγανίας dicitur p. 95. Concil. Chalcedon, verius Λαγανίας p. 662.; dicta deinceps *Anaſtaſiupolis* videtur, quoniam in Jac. Goari Notitiis illa memoratur nusquam *Lagania*; quam conjecturam ſitus plauſibilem facit: Lagania XXIIII. M. P. Juliopoli diſtabat, ſpatii medium ſecante *Siberi* fluvio, cui *Syceon* oppidum

[a] ῬΕΓΕΜΝΗΖΟΣ, ἩΛΙΟΥΠΟΛΙΣ.

λϛʹ. ἘΠΑΡΧΙΑ ΓΑΛΑΤΙΑΣ ΣΑΛΟΥΤΑΡΙΑΣ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ Θʹ.

ΠΙΣΙΝΟΥΣ, ῬΕΓΕΜΑΥΡΕΚΙΟΝ, ΠΗΤΙΝΕΣΟΣ, ἈΙΩΡΙΟΝ, [b] ΚΛΑΝΕΟΣ,

[a] ῬΕΓΕΤΝΑ-

a Ῥεγέμνησος *MS. L.* b Κλάνιος *vulgo.*

pidum vicinum erat, Procopio L. V. Aedif. Juſt. C. 4. auctore: *Syceon* vero cum XII. M. P. *Anaſtaſiupoli* afuerit, non alia utique ea ac *Lagania* dicenda eſt: Vita Theodori Syceotae C. 2. *In Galatarum regione eſt oppidum, quod Syceon appellatur, ſubjectum Anaſtaſiopoli primi Ancyranorum principatus: diſtat autem Anaſtaſiopoli XII. M. P.*; ubi P. Franciſ. Zinus, cui Latinam eam vitam debemus, haud dnbie offendit ad πρώτην Ἀγκυρανῶν ἐπαρχίαν, ut ex *primo Ancyranorum principatu* perſpicitur.

Ῥεγέμνηζος] Μνίζος eſt, cujus epiſcopus Andreas πόλεως Μνίζου τῆς πρώτης τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας Concil. Conſtantinop. III. p. 501. ſubſcribit. Nicaeni II. Concilii Actis adfuit ejusdem epiſcopus Leo, ſed qui vitioſiſſime p. 51. πόλεως Ἀμίσου, & p. 591. Μιζῶνος dicitnr, melius p. 351. Digna itaque fuerat, quæ in Geographia S. locum occuparet. Vid. Ant. Itin. p. 142.; nam ἐγὼ ut denuo explicemus, nihil fuerit neceſſe.

Ἡλιούπολις] *Heliopolin* Galatiæ Vita Theodori Syceotae C. 5. & 9. memorat; præterea Meliphthongus Ἡλιουπολιτῶν Chalcedon. Concil. p. 195. intereſt: unde ſanum hoc eſſe diceres, ſiquidem & ceteræ Notitiæ conſpirent: corruptum tamen eſt, & in Ἰουλιούπολις mutandum: tum quod Meliphthongus conſtanter alibi, ut p. 243. & 662. Ἰουλιουπόλεως ſcribatur, & Concil. Conſtantinop. III. p. 501. Martyrius τῆς Ἰουλιουπολιτῶν πόλεως, τῆς πρώτης τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας appelletur: tum maxime quod nulla in Galatia fuerit *Heliopolis*. De *Juliopoli* Ant. Itiner. p. 142.

Γαλατίας Σαλουταρίας] Galatiam II. appellat Concil. Conſtantinop. III. & paſſim alii. Zoſimo eſt ἡ κατὰ Φρυγίαν Γαλατία L. IV. C. 7., quod Phrygiæ eſſet finitima. Notitiæ Imp. Orient. C. 1., uti noſtro, *Galatia ſalutaris*, Præſidi ſubjecta.

Πισινοῦς] Verius Πεσινοῦς vel Πισινοῦς, de qua A. Itin. p. 201. Metropolis provinciæ erat; unde in Concil. Conſtantinop. III. p. 663. Conſtantinns Πεσσινουντίων τῆς δευτέρας τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας inter Metropolitanos connumeratur. Vitæ Theodori Syceotae C. 11. *Peſſinuntium Metropolis*, haud dubie quod in Græco ineſſet Πεσσινουντίων μητρόπολις·

Ῥεγεμαυρέκιον] Sic MSS., unde vicum fuiſſe, quem legere non memini, apparet.

Πητινησσὸς] Non alia eſt ac Ptolemaei Πιτνισσὸς, ſive, ut Palat. & Coislin. MSS., Πετενησσός. Habet & Notitia Jac. Goari.

Αἰώριον] Putabam, cum primum hoc oppidum conſiderarem, lucem hinc atque auxilium accipere Philoſtratum L. II. Vit. Sophiſt. C. 11. poſſe, κατὰ Ἀκύλας ὁ ἐκ τῆς ἰούλης Γαλατίας· latere enim in voce ἰούλη Galatiæ quandam urbem dudnm mihi perſuaſeram, mirabarque doctiſſimnm Olearium, ſpreta Salmaſii admonitione, *orientalem Galatiam* vertiſſe, & ſerio defendiſſe, ἴουλον Γαλατίαν recte, ſi opponatur Galliæ Europaeae, dici: præſertim cum nemo Græcorum, nam Heſychii verba aliorſum ſpectant, aut Galatiam aut aliam qnamvis, ad orientem poſitam, regionem tali titulo ornarit. Poſtquam vero Αἰώριον pravnm eſſe animadverti, ſuſpicio incidit, fuiſſetne olim ἐκ τῆς Ὠλένης Γαλατίας in Philoſtrato; quam conjecturam, Ptolemaei auctoritate conſtabilitam, donec MSS. aliud juſſerint, haud ſpernendam arbitrer. Ἀμόριον idem eſt ac Αἰώριον, ejusque vitioſi locum occupare debet: etſi enim id oppidum a multis Phrygiæ tribuitur, ſerior tamen ætas Galatiae II. accenſuit, ut Conſtantinop. III. p. 672. cui Theodorus Ἀμορίου τῆς δευτέρας τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας ſcribendo adfuit.

Κλάνεος] Sic MSS., quorum auctoritatem non eſſe ſpernendam Salomon Κλανέου τῆς δευ-

[a] ῬΕΓΕΤΝΑΚΑΔΗ, ἘΥΔΟΞΙΑΣ, [b] ΜΥΡΙΚΙΩΝ, ΓΕΡΜΙΑ.

λϛʹ. ἘΠΑΡΧΙΑ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑΣ [c] ά. ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ δʹ.

ΚΑΙΣΑΡΕΙΑ,

ΝΥΣΣΑ,

[a] *Ῥεγετρωκνάδα editi, ſcriptus Leid.* Ῥεγέτνακα. [b] *Μυριγκιῶν & Car. a S. Paul. & Bandur.*
[c] *Abeſt ab editis.*

τέρας τῆς Γαλατῶν ἐπαρχίας Conſtantinopol. III. p. 504. & 672., & Nicephorus Κλανέω Nicaen. II. p. 355. oſtendunt: male hæc urbs ex Geographia S. exulat.

Ῥεγετνακάδη] Ita è MSS. profertur; tamen L. Holſteinius in Geograph. S. manu exaratum codicem *Trocnada* ſive Ῥεγετροκνάδα præferre monet, quod ſine dubio rectius eſt: nam & Cyriacus Τρωκνάδων Chalcedon. p. 663., & Theodorus Τροκνάδων τῆς δευτέρας Γαλατῶν ἐπαρχίας Conſtantinop. III. p. 672. & Leon Τροκνάδων Nicaeno II. p. 355. ſubſcribit. Quoniam vero Cyriacus, cujus memini, Τρωκμάδων in Chalced. p. 125. & 309. dicitur, forte Τρόκμαδα præſtiterint, ut a *Trocmis*, gente Galatica, nomen deſcendat.

Εὐδοξιάς] Haud multum disjunctam fuiſſe a Germiorum civitate, ex Vita Theodori Syceotae C. 8. apparet. Ejus epiſcopus Aquilas eſt in Chalcedon. p. 663.; ut perperam nulla ejus ſit ratio in Geographia S. habita.

Μυρικιῶν] Hoc MSS. dant: nec quicquam mihi de urbe innotuit, quam Jac. Goari Notitiam non prorſus eam damnare.

Γερμία] Γερμοκολώνεια Notitiæ J. Goari p. 344., nec male, ut ad Itin. Ant. p. 201. videbis. Aetate ſeriore *Myriangelorum* nomine hæc colonia celebris fuit: Theophanes p. 203. ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς χάριν εὐχῆς ἐν τοῖς Μυριαγγέλοις, ἤγουν ἐν Γερμίοις, πόλει τῆς Γαλατίας. fallit enim J. Goar, cum Pythiæ thermas, de quibus Procopius L. V. Fabr. Juſtin. C. 3., intelligendas cenſet; illæ in Bithynia fuerunt, Germia XVI. M. P. a Peſſinunte.

Ὑπὸ Κονσουλάριον] Veſpaſianus *Cappadociae propter aſſiduos barbarorum incurſus legiones addidit; Conſularemque rectorem impoſuit pro equite Romano*, apud Sueton. C. 8. Sub Conſtantino *Præſidi*, cujus in L. 41. C. de Liberal. Cauſſ. mentio eſt, paruit; neque alium Baſilii M. aut Chryſoſtomi tempore magiſtratum habuiſſe videtur: ille Epiſt. 78. & 94. ἄρχοντα τῆς ἐπαρχίας & Epiſt. 86. ἡγεμόνα, hic ἡγεμόνα Epiſt. 14. p. 596. Nov. Edit. nuncupat. Denuo *Conſulari* mandata eſt a Theodoſio II., cujus mihi rei auctor eſt Firmus, Caeſarienſis epiſcopus, in Epiſtolis, quas V. CL. A. Muratorius in Anecdot. Græc. vulgavit: ſic enim Epiſt. 17. ad Soterichum: ποιήσατε δὲ ἡμῖν καὶ τὸν ἄρχοντα μείζονα μὴ τῷ ὀνόματι μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ δυνάμει· *Efficite nobis ut præfectus non tantum nomine ſed & potentia ſit amplior*; nam ſi provinciæ præpoſitus, quem *Præſidem* vidimus, titulo excellentiore fuerit donatus, utique ad *Conſularis* dignitatem evectus erit cenſendus: atque hoc Epiſt. 16. ad Thalaſſium clarius innuit: Καὶ τὸν ἄρχοντα, ὃν ἐπιφανέστερον ἡμῖν πεποίηκας τῇ σπουδῇ, χάρισαι τοῖς πράγμασιν, ὡς προσήκοντά σοι, γνωρίζεσθαι· *Et præfectum, quem tuo ſtudio nobis illuſtriorem reddidiſti, da rebus quoque, utpote a te non alienum, illuminari.* Poſtulat Firmus, ut Cappadociæ I. Conſularis latiorem campum, ubi excurrere ejus virtus & prudentia poſſit, accipiat, atque ad eum redeant urbes, quæ a Valente Imp. fuerant diſtractæ, & Præſidi Cappadociae II. ſubjectæ: ea eſt ſententia verborum, ad quæ vir doctiſſimus offendiſſe videtur; Δὸς δὲ καὶ πλείονα προσθήκην τὴν ἀρχὴν δεηθῶμεν, ἵνα σοι ἀναβλέπητο διὰ πάντων ὁ πατρὶς γίνη· Recte ergo *Conſularem* Hierocles huic Cappadociae dedit; nec quicquam illi officiet Notit. Imp. Orient. C. 1., ubi *Præſidi* committitur, modo eam Theodoſio II. & Firmo epiſcopo eſſe priorem memineris.

Καισάρεια] Olim totius Cappadociae fuit metropolis, ſed provincia in duas a Valente Imp. ſecta, hanc illi dignitatem invidiſſe Tyana videntur: litem ſub Theodoſio II. ſopitam fuiſſe & veterem dignationem Caeſareae ſtabilitam Firmus Epiſt. 17. indicat. Sitam fuiſſe ad Argaeum

ΝΥΣΣΑ, ΤΑ ΘΕΡΜΑ, ῬΕΓΕΠΟΔΑΝΔΟΣ.

λζʹ. ἘΠΑΡ-

gaeum montem norunt omnes, non item propter ampliſſimum lacum, qui in Halyn influebat: operæ itaque pretium fuerit, paullum huic rei immorari, & quæ loca Halys præfluat, inquirere. Lacus diſtincta mentio apud Strabonem L. XII. p. 538. eſt, & incertum auctorem Epiſtolae, quæ inter Baſilianas noviſſimæ editionis 365.; is cum immanem nivis & pluviæ copiam in eum depluiſſe narraſſet, ἀθρόας ἂν γενομένης, inquit, τῆς τήξεως, ἀνείκαστα ἐπιτῆναι ῥεύματα, ἀεννάῳ ποταμῷ συνεπιμιγνύμενα, τῷ Ἅλυι ἐπαύλῳ τε ὄντι· *Qua nive ſubito liqueſcente, fluctus incredibiles, jugi fluvio atque arcto alveo ruenti Halyi commixti, ſurrexerunt*: quæ Halym, licet Cotelerius tom. II. Monum. Græc. p. 97. & nuperus editor eum videre noluerint, haud multum Caeſarea removent: nec alius, puto, eſt γείτων ποταμὸς, cujus Firmus Epiſt. 35. meminit; niſi tu *Melanem* eſſe malis, quem Strabo L. XII. p. 538. ſtadiis XL. ab urbe ſcaturire prodidit: quod utcunque ceciderit, Halym agro ſuo, etſi ſæpe perincommodum, Caeſarienſes eripi non patientur; huc a Sebaſtia defluebat in Armeniorum ditione ortus: ἕτερος ὁ λοχῶν, ſic cum Hemſterhuſio noſtro lege, nam λοχμῶν multo ineptiſſimum eſt, ἕτερος ὁ λοχῶν ἡμῶν, inquit Epiſt. ſcriptor, γείτων ποταμὸς, ἐκβλύζων μὲν ἐκ τῆς Ἀρμενίας, ἐμβιβαζόμενος δὲ ἐν τῇ ἱερωτάτῃ λίμνῃ τῶν Σεβαστηνῶν κ.λ. *Hic qui nobis inſidiatur vicinus fluvius, ex Armenia progreſſus ſacratiſſimæ Sebaſtenorum paludi miſcetur.* Atque hoc cum Strabone L. XII. p. 546. bene ſatis convenit: Halym enim ex magna Cappadocia circa Cambyſenem, Armeniae contributam, derivat: nec longe aberit Herodotus L. I. C. 72., ſi per Ἀρμένιον ὄρος *montem Armeniae* intellexerit. Optime vero cum Gregorio Nyſſeno Epiſtolæ auctor conſentit, qui Orat. I. in XL. Martyr. Sebaſtenos p. 501. τοῦτον λέγω τὸν γείτονα ποταμὸν, ὃς διὰ τὸ μέγεθος τοῖς ὀνομαστοῖς τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ποταμῶν συνεξετάζεται ἄν, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ἀρχόμενος ἐν χρόνῳ παραμείβει τὴν πόλιν· *Illum dico vicinum fluvium, qui propter magnitudinem iis annumeratus, qui per orbem terrarum clari amnes habentur, è noſtra regione exoriens urbem proxime præterlabitur.* Non ille quidem Halym nominat; ſed nec in *Irin* neque *Lycum* quadrant, quæ de fluvio prædicat: neuter enim tam large & ample fluxit, ut cum nobiliſſimis orbis terrarum fluviis contendi poſſit; in Halym convenire nemo negaverit. Ne dicam, nullius auctoritate liquere, Sebaſtiam *Lyco* fuiſſe appoſitam; cujus fontibus aſſidebat Sebaſtopolis, ni fallat Ptolemaeus, a qua verſus interiorem Armeniam plus XL. M. P. Sebaſtia diſtabat. Itaque ſi recte hæc diſputavimus, non video qui excuſari Plinius poſſit L. VI. C. 2. amnem Halym per Cataoniam in Cappadociam immittens: defluxerit enim oportet ex regionibus longe ultra Taurum poſitis, ſiquidem Cataonia Commagenae fuit prætenta: multo minus ſeſe tuebuntur recentiores Geographi, paſſim hoc flumen ex intima Aſia, meridiem ſpectante, emittentes contra Arriani monita in Peripl. Pont. Euxin. p. 16. Ed. Oxon., neque urbes, quas dixi, illi adſtruentes. Ceterum, quod propemodum neglexeram, in Gregorii Nyſſeni verbis non ἐν χρόνῳ ſed ἐν χρῷ παραμείβει ſcribi debet, ut pulchre amicus noſter.

Νύσσα] Hanc metropolin, ſed titulo tenus ſine re Iſ. Caſaubonus in Epiſt. Gregorii Nyſſeni ad Euſtathiam p. 116. fuiſſe antumabat, quod haud injuria negavit Ezech. Spanhemius Diſſert. IX. de Uſ. & Præſt. Numiſ. p. 599., tametſi erret vir nobiliſſimus, cum Caſaubonum ibi fugiſſe opinatur, *Mociſſum* III. Cappadociae fuiſſe metropolin: diſerta enim ejus inibi mentio eſt: nec unquam in iiſdem notis a viro magno, licet a Spanhemio adfirmetur, III. Cappadociæ metropolin Nyſſam fuiſſe ſcriptum memini: tantum honorario metropoleos titulo in Conc. Conſtantinop. II. condecoratam cenſuit ob Socratem L. V. H. E. C. 8., ubi tamen Πατριαρχίαι nec *metropoles* nec *Patriarchatus*, quos vocant, ſed regimen ac gubernationem, ut bene Henr. Valeſius, notant.

Θέρμα] Vid. Ant. Itin. p. 202.

Ῥεγεποδανδὸς] Vita Eutychii Patriarchae Conſtantinopolitani C. 6. ὑπῆρχέ τις ἄνθρωπος ἐλθὼν πρὸς τὸν ὅσιον λέγων ἑαυτὸν ἀπὸ Κομανῶν εἶναι τῆς πολυανδοῦ· ſic D. Papebrochius correxit, cum in MSS. πολυάνδρου legeretur, deceptus corrupta Ptolemaei ſcriptura: mihi omnino ἀπὸ κώμης Ποδανδοῦ dediſſe ſcriptorem probabile fit: neque enim *Comana* Podando fuere juncta. Plura in Hieroſ. & Anton. Itiner. p. 145. & 578.

λζ'. ἘΠΑΡΧΙΑ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑΣ [a] β' ὙΠΟ [b] ἩΓΕΜΟΝΑ.
ΠΟΛΕΙΣ η'.

ΤΥΑΝΑ, ΦΑΥΣΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ, ΚΥΒΙΣΤΡΑ, ΝΑΖΙΑΝΖΟΣ, ΣΑΣΙΜΑ, ΠΑΡΝΑΣΟΣ, ῬΕΓΕΔΟΑΡΑ,

ῬΕΓΕΜΟΥ-

a *Non eſt in editis.* b *Vulgo* Κοσουλάμον.

Καππαδοκίας β'] Secunda hæc Cappadocia originem ſuam debet Valenti Imperatori, qui circa annum CCCLXXI. eam, primæ diſtractam, Tyanis, tanquam metropoli, addixit. Baſilius eam ægerrime tulit diviſionem, ut ejus Epiſt. 74. & 75. teſtantur: tantoque magis, quod Anthimus Tyanenſis, civili ea diviſione inſtituta, multa ſibi arrogaret & reditus Eccleſiæ Caeſarienſis intervertere conaretur, qua de re Gregorius Nazianzenus Orat. XX. p. 355. Rectiſſime vero MSS. hanc Cappadociam *Præſidi*, pariter ut Notit. Imp. Orient. C. 1., mandat.

Τύανα] Gregorius Nazianzenus Epiſt. 33. νέαν μητρόπολιν, cujusmodi ejus ætate revera erat, appellat. Adde Orat. XX. p. 355. & Itin. H. p. 577. & de *Fauſtinopoli* Ant. Itin. p. 145.

Κύβιστρα] Situm Cicero L. XV. Ep. 4. ad Catonem ſignat: *Itaque in Cappadocia extrema non longe a Tauro apud oppidum Cybiſtra caſtra feci, ut & Ciliciam tuerer & Cappadociam tenens nova finitimorum conſilia impedirem.*

Ναζιανζὸς] Gregorius Nazian. Epiſt. 50. ab Olympio Nazianzum I. Cappadociae attributam fuiſſe, ſed mox in II. ditionem rediiſſe ſignificat; in qua ad Juſtiniani tempora manſit, quando *Muciſſo*, III. Cappadociae tum conſtitutæ metropoli, ſubdita eſt: unde Theodoſius Muciſſi epiſcopus Collat. V. Synodi Conſtantinopol. II. p. 97. *Sub mea gubernatione*, inquit, *modo eſt Dohara & Nazianzos, ſub qua Nazianzo & Arianzos prædium conſtitutum eſt.* Id ab inſtituto noſtro alienum non erit, ſi inquiramus, an Nazianzus eadem ac *Diocaeſarea*, cujus in Cappadocia Ptolemaeus & Plinius meminerunt, fuerit? Baronius Cardinalis in Gregorii Vita, quæ a D. Papebrochio IX. Maji eſt edita, ita cenſuit: & favere opinioni Gregorius videtur, cum de ſe Carm. V. 25.

> Γρηγορίῳ μύησαι, ὃν ἔτρεφε Καππαδόκεσσιν
> Ἡ Διοκαισαρέων ὀλίγη πόλις. ———

Se enim Diocaeſareae nutritum canit, quem certum eſt, Nazianzi præcipue fuiſſe educatum atque edoctum: huc adde, Diocaeſareae nullam in Conciliorum Actis & Notitiis eſſe mentionem; frequentem Nazianzi; quod utique mirandum foret, ſi diverſæ fuiſſent. Necdum tamen his moveor, ut cum Cardinale paria faciam: ultima enim ratio levis eſt; ſiquidem plures urbes, nobiles olim, in Notitiis & Conciliis nullum ſibi epiſcopum habent, neque adeo de Diocaeſarea mirabimur, quæ parva admodum erat, Gregorio Carm. XXXII. in Anecdot. Græc. Muratorii teſte:

> Τυτθὸν μὲν πτολίεθρον, ἀτὰρ πολὺν ἀνέρα δῶκε
> Βήμασιν ἰθυδίκης ἡ Διοκαισαρέων
> Ἀμφίλοχον· ———

Altera ſpecioſior eſt: ſed cum *Arianzi* Gregorius fuerit natus, idque prædium æque Nazianzo ac Diocaeſareae fuerit vicinum, fieri utique potuit, ut Diocaeſareae, antequam pater Nazianzo epiſcopus daretur, nutriretur: vicina autem oppida fuiſſe ex Ptolemaeo L. V. C. 6. colligitur, ubi arctiſſime Diocaeſaream & *Neaneſſum*, ſive ut MS., *Naneſſum*, quam *Nazianzum* eſſe debere mihi perſuadeo, jungit. Ad hoc, nihil Gregorius Ep. 49., qua pro Diocaeſarienſibus deprecatur, de patre ſuo matreve; quod argumentum aptiſſimum fuerat ad iram Olympii molliendam: ait præterea ſe Diocaeſareae Deo templum excitaſſe; quod ſi eadem ac Nazianzus foret, a vero diſcederet; Baſilicam quippe miri operis pater ejus Nazianzi exſtruxit, ut Orat. XIX. p. 313. docemur. De *Saſimis* Itin. Anton. p. 144.

Παρνασὸς] Gentile hujus Παρνασσηνὸς eſt in Baſilii Epiſt. 239. Vid. Itin. H. p. 576.

Ῥεγεδόαρα] Vicus olim erat, unde Baſilius Epiſt. 239. ἐν Δοάροις τῇ κώμῃ. Idem epiſcopum illi impoſuit, qua occaſione Gregorius Nazianzenus Orat. XXX. recitavit, uti ad eam Elias Cretenſis animadvertit: nec vincere tamen Baſilius potuit, ut I. Cappadociae adſcripta mane-

[a] ῬΕΓΕΜΟΥΚΙΣΟΣ.

λη΄. ἘΠΑΡΧΙΑ [b] ἙΛΕΝΟΥΠΟΝΤΟΥ ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ ζ΄.

ἈΜΑΣΙΑ, ἸΒΥΡΑ, ΖΗΛΑ, [c] ΣΑΛΤΟΝ ΖΑΛΙΧΗΝ, ἈΝΔΡΑΠΑ, ἈΜΙΣΟΣ,

a Ῥεγεμουκισὸς *ſcripti & vulgati conſtanter.* b Ἑλενουπόλεως *Schelſtr. & Baudur.*, MS. Lugdun. Ἑλενόντου. c Σάλτον Ζαλίχην princeps editio, MS. L. Σάλτου Ζαλίχου.

neret, ſi quidem Tyanenſi deinceps ſubdita fuit, ut mox videbitur.

Ῥεγεμουκισὸς] Omnino Ῥεγεμουκισὸς ſive Ῥεγεμουκισσὸς legi oportet: nam & Conſtantinus Imp. L. I. Them. 2. Μωκισὸν hinc habet, & *Cucuſus* Armeniae II. fuit. Procopius L. V. Fabr. Juſt. C. 4 caſtellum Cappadociae, plano ſolo ſitum, ait, atque a Juſtiniano inſtauratum: Ἦν δέ τι ἐν Καππαδόκαις φρούριον, Μωκησὸς ὄνομα, ἐν τῷ ὁμαλεῖ κείμενον. Nec reſtituit tantum imperator, ſed ſuo nomine urbem, III. Cappadociae metropolin impoſitam, illuſtrem eſſe juſſit: hinc Collat. V. Concil. Conſtantinop. II. p. 96., *In illo autem tempore ſub Tyanenſi civitate erat & Dobara & Nazianzus usque ad tempora hujus pii imperii. Piiſſimus autem Imperator cum metropolitana jura dediſſet civitati, quæ quondam quidem MUCISSOS, nunc vero Juſtinianopolis nuncupatur, cum aliis civitatibus & Dobara & Nazianzum ſubjecit ei.*

Ἑλενοπόντου] Sic oportet ex Conſtantino L. I. Them. 2., quod illi nomen ab Helena, Imp. Conſtantini M. matre, veniſſe Juſtinianus Nov. XXVIII. C. 1. adfirmat. Notit. Imp. Orient. C. 1. *Præſidi* Helenopontum committit, quem Juſtinianus, abolito Ponti Polemoniaci titulo, ejusque urbibus huic provinciæ contributis, *Moderatorem* creavit.

Ἀμασία] Metropolis Helenoponti dicitur Gregor. Nyſſeno Orat. de Theodoro p. 582. Novel. XXVIII. C. 2. & in Vita Eutychii C. 6.; Acta S. Baſilei C. 5. ſatis ambigue μητρόπολιν τῆς Ποντικῆς ἐπαρχίας appellant; dubites enim Dioeceſimne Ponticam, cujus Metropolis Caeſarea, an Helenopontum intelligant. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙC ΠΡΩΤΗ ΠΟΝΤΟΥ pluribus in numis apud Harduinum & N. Haymium tom. II. Theſ. Britan. p. 232. Situm urbis accuratiſſime Strabo L. XII. p. 651. deſcripſit.

Ἴβυρα] Rectum Ἴβωρα, & ex Orat. III. Gregorii Nyſſeni in XL. Martyr. p. 212., ubi πολίχνιον vocat, apertiſſimum eſt, atque ex Eutychii Vit. C. 11. & Nov. XXVIII.; appoſitum oppidum erat Euxino ponto apud Sozomenum L. VI. H. E. C. 30., etſi male ibi atque apud Palladium Ἰβήρων πόλις: hinc enim fuiſſe Evagrium, quo de duumviri illi, Hieronymus Epiſt. ad Cteſiphontem ſignificat: vulgo quidem *Hyperborita* ibi audit, quod jure Valeſius in Sozomenum & Roſweidus in Palladium mutarunt, quando & MS. Corbeienſis *Hiberitam* pro *Hiborita* oſtentat. Photius πόλεως Ἰβώρων τῆς Ἑλενοποντίων ἐπαρχίας Concil. Conſtantinop. III. p. 670. pro Ἑλενοποντίων dicitur.

Ζῆλα] Haud multum aberat Amaſia: Vita Eutychii C. 6. Πολίχνη τίς ἐστι, Ζῆλα ὀνομαζομένη, γειτνιάζει δὲ τῇ μητροπόλει Ἀμασείας. Plutarchus Caeſar. p. 731. πόλιν Ζήλαν vocat, cumque vetuſtæ Hirtii de bello Alexandr. C. 72. editiones & MS. Norvic. *Zelam* exhibeant, id a Cl. Daviſio defendi, neque Ζίηλα Plutarcho & Dioni inculcari debuerat. Stephano Ποντικὰ Ζῆλα.

Σάλτον Ζαλίχην] Sic MSS., & recte, modo Σάλτος Ζαλίχης refingatur: putem urbem ſaltibus fuiſſe incinctam, & propterea Σάλτον præponi. Nicaeno Concilio II. Andronicus presbyter nomine Joannis epiſcopi Ζαλίχου p. 355. ſubſcribit, qui cum p. 163. presbyter Λεοντοπόλεως ἤτοι Ζαλίχου dicatur, certus nobis index eſt, non aliam atque hanc Leontopolin eſſe, cujus Imp. Novel. XXVIII. commeminit. Corruptum ſæpe id nomen eſt in Vit. Eutychii C. 2. ubi Amaſeno ſubditus epiſcopus τῆς τῶν Λαζιχηνῶν πόλεως, & Λαζίχων συνεδρία, & τοῦ Λαζίχου ἐπισκοπή. Forte & huc referenda eſt Orat., quæ Baſilio M. tom II. p. 587. tribuitur, ἐν Λαυίζοις: quod ut ut fuit, negligi urbs in Geographia S. non oportuerat.

Ἄνδραπα] Hujus epiſcopus Paralius Ἀνδράπων

ἈΜΙΣΟΣ, [a] ΣΙΝΟΠΗ.

λθʹ. ἘΠΑΡΧΙΑ ΠΟΝΤΟΥ [b] ΠΟΛΕΜΩΝΙΑΚΟΥ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ.
ΠΟΛΕΙΣ εʹ.

ΝΕΟΚΑΙΣΑΡΕΙΑ, ΚΟΜΑΝΑ, [c] ΤΟΛΕΜΟΝΙΟΝ, ΚΕΡΑΣΟΥΣ, ΤΡΑΠΕΖΟΥΣ.

μʹ. ἘΠΑΡΧΙΑ ἈΡΜΕΝΙΑΣ αʹ ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ.
ΠΟΛΕΙΣ εʹ.

ΣΕΒΑ-

a *Σινώπη & Πολεμωνιακῦ ſcriptus Lugd., vers.* b *Πολεμιακῦ vul.* c *MS. Leidenſis Τολεμώνιον, quo ad verum ducimur.*

τῆς Ἑλλησπόντου, pro Ἑλενοπόντου, quod nec L. Holſteinium ad Geogr. S. fugit., Concil. Epheſin. p. 438. dicitur. Adde de urbe Acta Heſychii Thaumaturgi ex Synaxario Græco VI. Mart. Operis Sanctorum, ubi plura.

Ἀμισὸς] Conſtantino L. I. Them. 2. Ἀμινσὸς, & Suidae, haud ſane bene. Aberat Amiſus Stadiis ıↄcccc. Sinope, ut è Strabone L. XII. p. 547. prodidit Stephanus.

Σινώπη] Σινώπη, ut MS. Leidenſis: nobilem hanc urbem, peninſulæ impoſitam, Strabo L. XII. p. 545. deſcribit & Tournefort Epiſt. 17. p. 91. De conditoribus Scholiaſtes Apollonii L. II. 948.

Πόντυ Πολεμωνιακῦ] A Polemone, Ponti hujus rege, nomen ei veniſſe Juſtinianus Novel. XXVIII. C. 1. indicat; provinciis annumerari cœptus eſt ſub Nerone, qui Ponti regnum, concedente Polemone, in provinciæ formam redegit apud Sueton. C. 18.; *Præſidi* itidem mandatur in Notit. Imp. Or. C. 1.

Νεοκαισάρεια] ΚΟΙΝΟΝ. ΝΕΟΚΑΙ. ΜΗΤΡΟ. vidit in numo Mediceo Holſteinius, cui geminum habet Theſ. Britan tom. II. p. 236. Gregorius Nyſſenus in cognominis ſibi Thaumaturgi Vita p. 537. communi gentis conſenſu κορυφὴν πάσης τῆς περιοικίδος caput totius viciniæ haberi, ac a Romanorum Caeſare, loci amœnitate capto, novo nomine eſſe donatam refert. Plinius Lycum flumen urbem præfluere L. VI. C. 3. adfirmat; quod utrum verum omnino ſit, dubites; præſertim ſi eum radere Neocaeſaream intelligas: nam agrum urbis alluere manifeſto ex eadem Thaumaturgi vita p. 557. colligitur: dubitandi cauſſæ ſunt, quod Nyſſenus Gregorius, urbem ejusque ſitum deſcribens, nihil de Lyco memoret: præterea Gregorii frater Baſilius Epiſt. 210. apud Neocaeſarienſes in aviæ ædibus & dein in monaſterio multum ſe temporis contriviſſe teſtatur: atqui illud monaſterium propter Iridem flumen erat, eodem Epiſt. 223. & Gregorio in Vita Macrinæ p. 182. auctore: his adde, Neocaeſaream & Comana Amaſiae, quæ Iridi aſſidebat, vicina perhiberi in Actis Eutychii C. 7. Fortaſſe itaque rectius Iridem inter & Lycum collocabitur.

Κόμανα] Sita erant ad amnem Iridem apud Strabonem L. XII. p. 547., nec longe a Neocaeſarea: unde πόλιν ἀστυγείτονα Gregorius Nyſſenus in Thaumaturgi Vita p. 561. & τὴν Κομανέων ταύτην ἀστυγείτονα πόλιν Orat. de Baptiſmo p. 220. appellat; quod autem Ch. Cellarius L. III. G. A. C. 8. p. 327. Comana ab Iridis fontibus parum diſtare ex Strabone colligit, id amnis ex intima Armenia ortus & per Pontum hunc decurrens apud eundem Gregorium in Macrinae Vit. p. 182. non feret.

Τολεμώνιον] Rectum eſt Πολεμώνιον, quod oppidum inter Thermodontem & Cotyora ſitum obtinebat apud Arrianum in Peripl. p. 17. De *Ceraſunte*, maritimo oppido, Xenophon. L. V. Exped. Cyr. p. 273. & Tournefort Epiſt. 17. p. 98.

Τραπεζῦς] Circa Nicaeni II. Concilii tempora Phaſis & Trapezus uni epiſcopo paruiſſe videntur; unde Chriſtophorus τῆς Φάσιδος ἤτοι Τραπεζοῦντος p. 345. ſubſcribit. Vid. Ant. Itin. p. 216.

Ὑπὸ Ἡγεμόνα] Sic MSS., quibus præter Not. Imp.

ΣΕΒΑΣΤΕΙΑ, ΝΙΚΟΠΟΛΙΣ, ΚΟΛΟΝΙΑ, ΣΑΤΑΛΑ, ΣΕΒΑΣΤΟΥΠΟΛΙΣ.

μα'. ἘΠΑΡΧΙΑ ἈΡΜΕΝΙΑΣ β' ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ ϛ'.

[a] ΜΕΛΙΤΗΝΗ, ἈΡΚΑ, [b] ἈΡΑΒΙΣΣΟΣ,
[c] ΚΟΥΚΟΥΣΟΣ, [d] ΚΟΜΑΝΑ, [e] ἈΡΑΡΑΘΙΑ.

μβ'. ἘΠΑΡ-

a *Μελετηνὴ Bandur., codex Leid. Μελιτηνὴ.* b *Car. a S. Paul.* Ἀράβυσσος. c *MS. L.* Κόκυσος. d *Sic codex Lugd., cæteri* Κόμανα. e *Vulgo* Ἀριαραθία, *codicibus ſcriptis editum probantibus.*

Imp. Orient. C. 1. quæ *Præſidialem* hanc facit, aſſentitur Baſilius M. Epiſt. 112., nam Andronicum ἡγεμόνα, ad quem illæ literæ mittuntur, Armeniae I. præfuiſſe, ex *Sebaſtias* in illis mentione haud obſcure colligitur. Ceterum primam hanc Armeniam idem Baſilius Epiſt. 195. & 263. μικρὰν Ἀρμενίαν *parvam Armeniam* vocat.

Σεβάστεια] Provinciæ metropolis eſt in Theodoreti L. II. H. E. C. 25 & Novel. XXXI. Sita erat loco amœno, præterque Halym, qui urbis mœnia radebat, mediam ſecabat alius amnis, qui mox in vicinum lacum abdebatur Gregorio Nyſſeno Orat. I. in XL. Martyr. p. 501. & Orat. II. p. 510. auctore. Vid. Itin. Ant. p. 177.

Νικόπολις] Non longe Colonia diſſociata erat, qui cum & ſacra Chriſtiana communicaverat: unde τὴν μητέρα ὑμῶν τὴν ἐν Νικοπόλει ἐκκλησίαν Baſilius Epiſt. 227., Colonienſibus inſcripta, appellat; nec diſſimilia tribus ſequentibus Epiſt. reperies. Lycus fluvius in ſpatio VI. M. P. ab urbe volvebatur, ſi Actis XLV. Mart. tom. III. Jul. p. 46. fides eſt. Plura Anton. Itin. p. 182.

Κολωνία] Κολωνία ſive Κολώνεια. Liberatus Breviar. C. 6. Cappadociae II. nihil diſſidente Concil. Chalcedon. p. 557., tranſcribit: at Baſilius Epiſt. 228. ἐν τῇ ἐσχατιᾷ τῆς Ἀρμενίας in extrema Armenia, & Epiſt. 195. μακρὰν ἀπῳκίσθαι τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν τὴν Κολώνειαν, longe diſparatam ab illis eſſe locis adfirmat, quæ frequenter adeuntur: ergo circa Chalcedonenſis Concilii tempora Colonia Cappadociae fuit contributa; rediiſſe dein ad Armeniam I. ante Juſtiniani ætatem, Novel. XXXI. docemur.

Σάταλα] Baſilium vide Epiſt. 99. & Anton. Itin. p. 183. *Fundos Satalenae civitati contiguos* Theodoſius II. in Novel. 3. Tit. XII. memorat.

Σεβαστούπολις] Novella XXXI. Armeniae I. itidem tribuit. Adde Itin. A. p. 205.

Ὑπὸ Ἡγέμονα] Aſſentitur Notit. Imp. Orient. C. 1.; Joannes Chryſoſtomus Epiſt. 64. ἄρχοντα τῆς Ἀρμενίας, nam II. Armeniae præſidem intelligere epiſtolæ argumentum patefacit, appellat.

Μελιτίνη] Μελιτηνή, quam περιφανῆ τῆς Ἀρμενίων μητρόπολιν illuſtrem Armeniorum metropolin Cyrillus in Vit. Euthymii vocat, ut Anton. Itin. p. 209. adſcripſimus. De *Arca* p. 211.

Ἀράβισσος] Patria Mauritii Imp. fuit; quorſum reſpiciunt, quæ in Vita Eutychii C. 7. referuntur: ἐστιάσεις μνήμην ἐποιεῖτο τῆς Ἀραβισσηνῶν πόλεως, ὅπως ἐλεγχθῇ χαρίεντος, ἀκουόντων πάντων ὑμῶν καὶ τῶν ἐκεῖθεν ὁρμωμένων ἀρχόντων· μεγάλη ἐστὶν ἡ πόλις ὑμῶν, διὰ τοῦτο εἴρηται περὶ αὐτῆς, ἐκ Ναζαρὲτ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι; Plura ad Ant. Itin. p. 181., quibus Suidam in Εὐδόξιος junge.

Κουκουσὸς] De eo Chryſoſtomus Epiſt. 30. ἐκεῖ μὲν γὰρ χωρίον ἐρημότατον καὶ πάσης τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης ἐρημότερον· quæ nobis, ſi addantur ad Anton. Itin. p. 179. ex eodem obſervata, urbem fuiſſe deſertiſſimam oſtendunt. Quod vero Epiſt. 125. Κουκουσὸς τῆς Κιλικίας, id Montfauconius MSS. auctoribus recte mutavit: nunquam enim Ciliciae *Cucuſus* fuit.

Κόμανα] Κόμανα, de qua & *Ariarathia*, eo enim nomine utebatur, abunde Itin. Ant. p. 181.

Κιλικίας

μβ'. ἘΠΑΡΧΙΑ ΚΙΛΙΚΙΑΣ ά ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ ή.

ΤΑΡΣΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, ΠΟΜΠΗΙΟΥΠΟΛΙΣ, ΣΕΒΑΣΤΗ, [a] ΚΟΡΥΚΟΣ, ἈΔΑΝΑ, ἈΓΟΥΣΙΑ, ΜΑΛΛΟΣ, ΖΕΦΥΡΙΟΝ.

μγ'. ἘΠΑΡ-

[a] *Κώρυκος Leiden. MS. & bene.*

Κιλικίας ά.] Orditur Hierocles Orientis provincias XV., quorum prima hæc Cilicia, poſtrema Arabia, omnes ſub diſpoſitione Comitis Orientis, quo de Henr. Valeſius in Ammiani L. XIV. C. 1. & Th. Reineſius Claſ. VI. Inſcript. 47. Recte vero I. Ciliciarum Conſulari regendam tradit, prorſus ut Notit. Imp. C. 1. & L. I. C. de General. Abolition.

Τάρσος] Metropolis dignitatem Leo Imp. in Epiſt. tom. IX. Concil. Labbei & Conciliorum Acta illi adfirmant: ſita erat commodisſimo loco. ὥστε Ἰσαύρους, καὶ Κίλικας, Καππαδόκας τε καὶ Σύρους δι' ἑαυτῆς συνάπτειν, *ut Iſauros, Cilices, Cappadocesque & Syros per ſe ipſa conjungeret*, auctore Baſilio M. Epiſt. 34.; idem profitetur alter Baſilius, Seleuciae epiſcopus, L. II. Miracul. Theclae C. 13. cum de Tarſo ἐπί τε κάλλει καὶ μεγέθει καὶ οἷς ἂν ἁπλῶς πόλεις λαμπρὰ καὶ διάσημοι γνωρίζοιντο, πᾶσιν ἐπιγαυρουμένη, καὶ τὸ πρώτην μάλιστα τῆς ἕω ἀνίσχειν, καὶ πρώτην πάλιν προσβάλλειν τοῖς ἐξ ὁποίας ἂν γῆς ὁρμωμένοις ἐπὶ τὴν ἑῴαν· aperte enim indicat, tali poſitam eſſe loco, ut, ſi quis ex vicinis provinciis in Orientis diœceſin pergere, aut ex ea in Ponticam ſive etiam Aſianam, tranſire velit, adeunda ea primum ſit. Vid. Itin. H. p. 579.

Πομπηιούπολις] Mari aſſidebat, eo nomine a Pompejo donata, cum *Solorum* ante fuiſſet uſa: Auctor Vitæ Arati in Uranologio Petavii, οἱ δὲ Σόλοι, πόλις ἐπιφανεστάτη τῆς Κιλικίας, ἀφ' ἧς πολλοὶ κἀγαθοὶ γεγόνασιν ἄνδρες· καλεῖται δὲ νῦν Πομπηιούπολις. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Σόλοι τῆς Κύπρου· ἀλλ' οἱ μὲν Κύπριοι Σόλιοι καλοῦνται, οἱ δὲ Κιλίκιοι Σολεῖς· cui gentile nomen diſtinguenti adſtipulatur Diogenes Laërtius L. I. 51., ubi Menagii diligentiam verba ex Arati vita non effugerunt.

Σεβαστὴ] Olim *Elaeuſſa* contra Corycum in inſula nec longe a Tarſo, quamobrem Conc. Chalcedon. p. 126. Σεβάστη ἡ Τάρσου· Eſt inter Gazae Wildianae numos, qui antica parte CABINA TPANKYΛΛ..... & poſtica CEBACTH. IEP. AC. AYT. NAYAPXIC. ΕΛΕΥΘΕΡΑ cum turrito velatoque capite præfert, certoque nobis eſt argumento, Gordiani ætate urbem ſatis illuſtrem fuiſſe & re nautica valuiſſe. Adde H. Noriſium Diſſert. II. de Epochis Syro-Maced. p. 136.

Κόρυκος] Κώρυκος, ut Lugdun.; Oppianus L. III. Halieut. 208.

> Ὅσσοι θ' Ἑρμείαο πόλιν, ναυσίκλυτον ἄστυ
> Κωρύκιον ναίουσι ———

qui verſus Valeriani numum, ΚΩΡΥΚΙΩΤΩΝ. ΑCΥ. ΝΑΥΑΡΧΙC inſculptum, explicant. Joannes πόλεως Κωρυκιωτῶν τῆς Κιλίκων ἐπαρχίας ſubſcribit Conſtantinop. III. Synodo p. 670., pro Κωρύκου τῆς Κιλίκων.

Ἄδανα] In Actis Theophili, de quibus Lambecius L. VIII. Bib. Vindob. p. 75., Ἄδανα τῆς τῶν Κιλίκων δευτέρας ἐπαρχίας· & apud Eutychianum in ejusdem Vita C. 1. die IV. Febr. Oper. S., ſed perperam; *prima* enim *Cilicia* in Chalced. Concil. p. 660. atque aliis accenſetur.

Ἀγουσία] Αὐγοῦστα, ut bene Ch. Cellarius L. III. G. A. C. 6. p. 241. correxit; quam urbem Latino nomine decoratam credibile eſt, ut a Sebaſte hujus provinciæ diſcerni poſſet. Theodorus πόλεως Αὐγούστης eſt in Chalcedon. p. 660., & numis ΑΥΓΟΥCΤΑΝΩΝ in Theſaur. Britan. tom. II. p. 242.

Μάλλος] Verum Μαλλὸς erit, quod oppidum loco edito non longe a Pyramo poſitum erat, neque multum a Tarſo; cum cujus etiam civibus de vicino litore & agris circa lacum diſceptabant apud Dionem Chryſoſtomum Tarſica II. p. 426. Reddere urbem Iſ. Caſaubonus eidem Chryſoſtomo Orat. XLV. p. 516. voluit. τί δὲ ἐπὶ δύο ἡμέρας ἢ τρεῖς, inquit Orator, γενομένης χειροτονίας; ἐξῆλθον, οὐδὲ μᾶλλον προσέχειν τοῖς

μγ'. 'ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΙΛΙΚΙΑΣ β' 'ΥΠΟ 'ΗΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ Θ'.

'ΑΝΑΖΑΡΒΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, ΜΟΨΟΥΕΣΤΙΑ, 'ΑΙΓΕΑΙ, 'ΕΠΙΦΑΝΙΑ, 'ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ, 'ΡΩΣΟΣ, 'ΕΙΡΗΝΟΥΠΟΛΙΣ,

ª ΦΛΑ-

τοῖς γεγονόσι· cum enim τὸ μέλλον, quid in vulgata vellet lectione, non appareret, ἐξῆλθεν εἰς Μαλλὸν ὡς περιτυχεῖν τοῖς γ. reſinxit, plauſibili, niſi *Mallos* plurimum a Pruſa diſtaret, conjectura: aliter Seldenus in Anecdot. Wolfii tom. I. p. 273. inſtituit: mihi parvo molimine, οὐδὲ μέλλων περιτυχεῖν τοῖς γ. *cum decreviſſem factis non adeſſe*, ſuccurri poſſe Dioni videtur.

Ζεφύριον] In Menaeis VI. Jun. de Dula ὑπῆρχε ἐκ Ζεφυρίου Πραιτωριάδος, ἐπαρχίας τῆς Κιλικίας· unde Prætoriadem dictam fuiſſe putares: at non ipſa urbs, ſed vicus illi vicinus eo cognomine fuit; nam Dulas ipſe in Actis tom. II. Jun. p. 1044. ἔθνος μὲν εἰμι, inquit, Κιλίκων, κώμης δὲ Πραιτωριάδος. Aberat Zephyrium M. P. XXXIV. Tarſo, ſi iiſdem Actis fidere fas eſt; ejus epiſcopus Petrus πόλεως τῆς Ζεφυρίου τῆς πρώτης τῶν Κιλίκων ἐπαρχίας in Conſtantinop. III. p. 670. dicitur.

Κιλικίας β'] Hanc provinciam, priori abſtractam, & Anazarbum metropolin Theodoſius II. fecit, Malala tom. II. p. 69. auctore: καὶ Κιλικίαν δευτέραν ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς πρώτης ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως 'Αναζάρβῳ τῇ πόλει. cui tamen utrum tuto aſſentiaris, dubites: nam in Notit. Imp. Orient. utraque Cilicia memoratur, & *Præſes* Ciliciae, cujusmodi magiſtratus huic fuit impoſitus, eſt in Actis Claudii ſub Diocletiano apud Ruinart. p. 266., & ſub Conſtantio in L. 24. C. Theod. de Appellat. atque in Ammian. L. XXIII. C. 2.

'Ανάζαρβος] Hanc Metropolin præter Malalam Synodus Mopſueſtena frequenter memorat. Vid. Concil. Conſtantinop. II. p. 119. & Ant. Itin. p. 213.

Μοψουεστία] *Mopſueſtia Colonia Chriſtianiſſima* in Actis Conſtantinop. II. p. 118, quo titulo quando ornari fuerit cœpta equidem ignoro: ΙΕΡΑ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΣ in Theſ. p. CLV. 4. & *liberum oppidum* Plinio. Vid. Itin. H. p. 580.

"Αιγεαι] *Civitas Aegea* in Actis S. Claudii C. 1., & *Aegaea* in Synodo Mopſueſtana inter Concil. Conſtantinop. II. decreta p. 118. 'Αιγαῖα Conſtantino Imp. L. I. Them. 13., Baſilio M. Epiſt. 244. Patrophilus epiſcopus τῆς ἐν 'Αιγέαις ἐκκλησίας, prorſus ad Hieroclis mentem. Vide Anton. Itin. p. 146. Situm oppidi Acta S. Zenobii in Lambecii L. VIII. Bibl. Caeſar. p. 256. accurate ita deſcribunt: 'Αιγαὶ πόλις ἐστὶν ἐπὶ κόλπῳ μὲν 'Ισσικῷ κειμένη, ὑπὸ Κιλίκων δὲ οἰκουμένη· ἧς τὸ μὲν πρὸς ἤπειρον οὐ πολύ· πλάτος καὶ ἱκανῶς εἰς μῆκος διήκουσα ὁ τῆς γείτονος θαλάσσης ὅρμος ἐνδέχεται· male tamen κόλπῳ 'Ιονίῳ adſtruitur, quæ 'Ισσικῷ vicina fuit.

'Επιφανία] *Epiphaniam Ciliciae oppidum* Ammianus L. XXII. C. 11. appellat. Baſilius πόλεως 'Επιφανείας τῆς δευτέρας τῶν Κιλίκων ἐπαρχίας Conſtantinop. III. p. 670. & Nicetas *Epiphaneorum civitatis* Conſtantinop. II. p. 132. ſubſcripſit. De *Alexandria* Itiner. H. p. 580.

'Ρῶσος] Aſſidebat Iſſico ſive *Rhoſio*, ut Polyaeno dicitur, ſinui: Theodoretus Philoth. C. 10. 'Ρῶσος ἐστὶ Κιλίσσα πόλις, ἐν δεξιᾷ εἰσπλέοντι τῷ Κιλικίου κόλπου· Proxime urbem ſaxum erat excelſum, quod Ptolemaeus & Stephanus 'Ρωσικὸν σκόπελον vocant: ejusdem meminit Polyaenus L. IV. C. VI. 9., etſi nunc vitio deformati: ὁ μὲν Σωσιγένης, inquit, ἐπὶ 'Ορθωμάγου διέτριβεν, ἀποσκοπῶν τὴν τοῦ πελάγους κίνησιν· nihil enim hic eſt 'Ορθωμάγου, Celticum quid ſpirans, vocabulum. Abr. Ortelius de *Orthoſiade*, Phoenices oppido, cogitavit; quod cum longius a Rhoſo & vocabuli ductibus diſtet, ὀρθίου πάγου malim, quo modo ὀρθίους πέτρας L. IV. C. III. 23. dixit: poſſes etiam ὀρθοπάγου legere ob hæc Plutarchi in Sylla p. 463. ἔστι δὲ κορυφὴ τραχεῖα καὶ στρογγύλη ὄρος, ὁ καλοῦσιν ὀρθόπαγον.

'Ειρηνόπολις] Paullus 'Ειρηνοπόλεως τῆς δευτέρας τῶν Κιλίκων ἐπαρχίας eſt in Conſtantinop. III. p. 670., & in Hilarii Fragm. Operis Hiſtor. *Narciſſus Irenopolis*, qui cum Νάρκισσος ἀπὸ Νερωνιάδος Athanaſio Apol. cont. Arian. p. 155. ſit, monuerunt Benedictini *Neropolis* in Hilario olim fuiſſe, parum ſane conſiderate, ſiquidem *Neronias* & *Irenopolis* eadem urbs eſt, & Nar-

 ciſſus

[a] ΦΛΑΒΙΑΣ, ΚΑΣΤΑΒΑΛΑ.

μδ'. ἘΠΑΡΧΙΑ ΚΥΠΡΟΥ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ ιέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, [b] ΤΑΜΑΣΣΟΣ, ΚΙΤΙΟΝ, [c] ἈΜΑΘΟΥΣ, [d] ΚΟΥΡΙΟΝ, ΠΑΦΟΣ, [e] ἈΡΣΙΝΟΗ, ΣΟΛΟΙ,

a *Φλαβία Bandur. & Schelſtr.* b *Ταμασὸς* MS. L., c *Ἀμαθουσία* omnes *præter MS. L.* d *Κόριν Car. a S. Paul.* e *Ἀρσίνοε editi, codex Leid.* *Ἀρσινόε* & mox *Κυρβοῖα.*

ciſſus Sozomeno L. III. H. E. C. 10. præſul *Εἰρηνοπόλεως τῆς Κιλικίας* dicitur. Videtur *Neroniadis* nomine donata a Claudio, quod ſub Domitiano Imp. jam depoſuerat; diſcimus hoc ex egregio Gazae Wildianae numo, qui una parte ΑΥΤΟΚ. ΚΑΙΣΑΡ. ΔΟΜΙΤΙΑ... & altera ΕΙΡΗΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΕΤ. ΒΜ. cum figura turribus ornatæ mulieris, rupibus inſidentis, è quorum pede amnis emergit: æra in Claudii principatum, ſi conferantur numi, quos Vaillantius habet, incidet.

Φλαβιὰς] *Φλαυϊόπολις* Ptolemaeo & numis ΦΛΑΟΥΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ in Theſ. Britan. tom. II. p. 250. & Vaillantio p. 378., è quorum ſignata epocha a Veſpaſiano Imp. inſtauratam dicere oportet: *Flavias* Itin. Anton. p. 212., & Chalcedon. Concil. p. 660., ubi Joannes *ἐπίσκοπος Φλαβιάδος*.

Καστάβαλλα] *Καστάβαλα*. Appianus Mithridat. p. 403. *τῆς Κιλικίας πόλιν Κάβαλα*, quam ego *Καστάβαλα* credo, memorat. Adfuit Concil. Conſtantinop. III. p. 670. Theodorus *πόλεως τῆς Κασταυλῶν*, pro *Κασταβάλων*. Vid. Itin. A. p. 146.

Ὑπὸ Κονσουλάριον] Sub Auguſto provincia erat *στρατηγικὴ* ſive *Prætoria*, teſte Strabone L. XIV. p. 684 & fine L. XVII., etſi poſtea ad jus populi redierit, ipſo concedente Auguſto, & Proconſuli paruerit, ut ex Dione L. LIV. p. 589. Jo. Alberti in Actor. Apoſt. C. XIII, 7. oſtendit: recte ergo Sergius Paullus ibi *ἀνθύπατος* dicitur; præſertim cum & Cominius Proclus in Cypriorum apud Vaillantium numo ἈΝΘΥΠΑΤΟΣ, & Cajus Antius Quadratus ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΥ ἈΝΘΥΠΑΤΟΣ in lapide Sponii tom. I. Itiner. p. 413. appelletur: poſt dein Conſulari ſubdita eſt, cujus & Notit. Imp. Or. C. I. meminit.

Πόλεις ιέ] L. Holſteinius in MS. Farneſiano, cui & duæ ultimæ urbes manu recentiore erant additæ, *πόλεις ιγ'* reperit: idem in priſtinis Conſtantini L. I. Them. 15. editionibus inerat, ſed & aliis dein ex MSS. XV. urbes in Conſtantino ſunt expletæ: cumque ultimæ urbes ante Hieroclis ætatem fuerint ſatis celebres, nihil cauſſæ video, quam ob rem quid mutetur.

Κωνσταντία] *Salamis* eſt, quam inſulæ metropolin Epheſina Synodus p. 779. & Imp. Leo in Epiſt. tom. IX. Concil. Lab. p. 267. imponunt. De ea abunde Jo. Meurſius L. I. Cypri C. 20.

Ταμασσὸς] Sic præter Ptolemaeum Strabo, Conſtantino Imp. *Ταμασσὸς*, cui Nonnus Dionyſ. L. XIII. 445. & Epaphroditus *πόλεως Ταμασσοῦ* Concil. Chalcedon. p. 670. adſtipulantur: cum vero ΤΑΜΑΣΙΩΤΩΝ ſit apud Goltzium numus, non dubium eſt, quin id præſtet. Adde Ovidium L. X. Metamorph. 644.

Κίτιον] Aberat ſtadiis CC. Salamine apud Diodorum L. XX. p. 785. De eo præter Meurſium L. I. C. 10. S. Bochartus L. III. Phaleg. C. 5.

Ἀμαθοῦς] Hoc malim ex MS. Lugdun. & Conſtantino: nam *Ἀμαθουσία* gentile eſt, cui ſi *πόλις* addatur, ferri poterit. Heliodorus *πόλεως Ἀμαθοῦντος* eſt in Chalcedon. p. 670.

Κούριον] Et hoc ex Conſtantino præfero, cujus epiſcopus *Curienſis* in Epheſino p. 779. appellatur. Ch. Cellarius L. III. G. A. C. 7. p. 273. noſtri *Κόριν* cum Plinii *Corineo* aliquid commune habere ſuſpicabatur, quod ego, cum dubiæ ſit fidei, & Conſtantinus *Κούριον* hinc depromſerit, huc arceſſere nolim.

Πάφος] Cyprum inſulam huic urbi cognominem feciſſe Servium, Iſidorum atque alios, Anton. Itiner. p. 526. adſcripſimus: Ovidium addo L. X. Metamorph. 297.

Illa Paphon genuit, de quo tenet inſula nomen.

Ἀρσινόη] Recte Conſtantinus: olim hæc urbs

Marium

ΣΟΛΟΙ, ΛΑΠΙΘΟΣ, ΚΙΡΒΟΙΑ, [a] ΚΥΘΡΟΙ, [b] ΚΑΡΠΑΣΙΟΝ, ΚΥΡΗΝΙΑ, [c] ΤΡΙΜΙΘΟΥΝΤΩΝ, ΛΕΥΚΟΥΣΙΑ.

μέ. ἘΠΑΡ-

[a] *Κόνϛροι idem.* [b] *Κάρπασον editi.* [c] *Abſunt bina hac voces è MS. Leid., Holſt. invenit in Farneſ., ſed recentiore manu additas.*

Marium erat, Stephano teſte; eſtque ejus rex apud Diodorum L. XIX. p. 701. ὁ δὲ Κιτιεὺς καὶ Λαπίθιος, ἔτι δὲ Μάριος καὶ Κερυνίτης τὴν πρὸς αὐτὸν φιλίαν συντίθεντο). ubi tamen Μαριεὺς oportuerat; id enim urbis gentile: eundem Στασίοικον τὸν βασιλέα τῶν Μαρίων p. 704. & Στασίοικον τὸν τῶν Μαλιέων p. 719. vulgo libri appellant, rectius utrobique τῶν Μαριέων nuncupaturi. Scio Ch. Cellarium L. III. G. A. C. 7. p. 273. poſteriorem advocaſſe, ut Μάλον ejusdem Diodori L. XII. p. 73. tueretur, quod cum nusquam alibi ſit lectum & Staſioecus *Mario* imperaverit, putem ad eandem formam eſſe refingendum: nam Arrianus, cui teſtimonium Jo. Meurſius L. I. C. 13. denuntiavit *Mali* cauſſa, nihil prodeſt: meminit ſane L. II. de Exped. Alexand. C. 20. *Solorum* & *Malli*, quæ Ciliciae oppida fuiſſe, nemo ignorat. Adde Jac. Gronovium, mihi conſentientem, in Scylacem p. 98.

Σόλοι] Acta Auxibii C. 1. pagum *Limnen* M. P. IV. ab urbe ſemovent & Σολίων πόλιν appellant, & jure: nam Σόλιοι ab hac urbe, ſicuti ab ejusdem nominis in Cilicia Σολεῖς, appellabantur, qua de re ſupra ex Arati Vita. Galenus L. IX. ἁπλ. φαρμακ. p. 125. τῶν ἐν Κύπρῳ Σόλων meminit & metallorum, quæ ſtadiis XXX. ab oppido aberant.

Λάπιθος] Non aliter Acta Auxibii C. 1., Ptolemaeus, Didymus πόλεως Λαπίθου in Chalcedon. Concil. p. 670., & βασιλεὺς Λαπιθίας apud Diodorum L. XIX. p. 719. & Λαπίθιος p. 701.; tamen cum ΛΑΠΗΘΕΩΝ numus ſit apud Goltzium, & veterum plures, a Meurſio L. I. C. 12. conducti, Λάπηθον vocent, id malim.

Κιρβοία] Conſtantino L. I. Them. 15. Κερμεία, quam Jo. Meurſius L. I. C. 9. a *Ceronia* ſive *Cerunia* haud differre autumat: at eam poſt deinde Hierocles & Conſtantinus recenſent; quare, donec felicior manus vitium deterſerit, *Cremaſeam* arbitrabor, qua de Nonnus L. XIII. 455.

Οἱ τ' εἶχον Κρεμάσειαν, ἀλιστεφὲς ὕδωρ ἀρύμενοι.

Κύθροι] Κυθηρία Car. a S. Paullo margini editionis ſuæ adſcripſit, favetque Conſtantinus: quæ tamen conjectura, quoniam hoc nomine urbem Cyprus ignoravit, ut bene contra Meurſium Ch. Cellarius L. III. G. A. C. 7. p. 281. aſſeruit, rejicula eſſe debet. Intelligitur mediterranea inſulæ urbs, quæ Χύτροι aliis & Concil. Chalcedon. p. 671.; cum noſtro facit Spyridon præſul Παλαίας ἤτοι Κύθρων in Nicaeno II. p. 351. & 571.

Καρπασίων] Ex Conſtantino recepimus, ſententiam L. Holſteinii in Stephan. ſecuti ob Plinii L. V. C. 31. *Carpaſium*: ceteri Καρπασίαν probant.

Κυρήνια] Κυρήνεια Conſtantino, Stephano in Πηγὴ dicitur Κυρήνεια, quam Berkelius imprudenter Κυδωνίαν eſſe juſſit, Cretam cum Cypro confundens: nec diſſentit Menologium Caniſianum VI. Maji. Verior tamen, niſi diverſæ fuerint urbes, erit Κερυνία, cujus rex Κερυνίτης Diodoro dicitur L. XIX. p. 701., etſi male p. 704. Κερυνεία & p. 719. Κερυνία. Putarem non aliam etiam eſſe L. XX. p. 783. Ὀυρανίαν, niſi illius patrocinium Nonnus profiteretur L. XIII. 452.

—— —— Καὶ Ὀυρανίης πέδον ἕδρης,

Αἰθερίης κενεῶνος ἐπώνυμον.

ubi cum *ætherium ventrem* vertunt, non bene ad Nonni conſuetudinem dictionemque animum advertiſſe videntur: αἰθέριον κενεῶνα ipſum appellat cœlum, ut L. IX. 82. χθόνιον κενεῶνα terram, & L. XLI. 3. ὅλης κενεῶνας δρυμοὺς agros, quamquam, ut vere dicam, ſatis inſolenter.

Τριμιθούντων] Ch. Cellarius L. III. G. A. C. 7. p. 276. Τριμιθοῦντον legi poſſe arbitratur, ſicuti ex Hydrus fit Latine *Hydruntum*, ex Sipus *Sipuntum*; cui, ſi usquam *Trimithuntum* legeretur, haud difficulter adſtipularer. Videntur librarii ὁ Τριμιθούντων dediſſe, ut ejus epiſcopus, ſicuti in aliis Notitiis aſſolet, intelligeretur, male tamen; ſiquidem hæc ab Eccleſiaſtica diſtat.

Λευκουσία] Diverſis hæc nominibus fuit uſa: Hieronymus Catal. Script. Eccleſ. C. 92. *Triphyllius, Cypri Ledrenſis, ſive Λευτεῶνος epiſcopus,*

μέ. ἘΠΑΡΧΙΑ ἸΣΑΥΡΙΑΣ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ κγ΄.

ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, ᵃΚΕΛΕΣΔΕΡΗ, ἈΝΕΜΟΥΡΙΟΝ, ΤΙΤΙΟΥ-

a *Codex L.* Κελένδερις, *Bandur.* Κελενδέρη.

pus, eloquentiſſimus ſua ætatis & ſub rege Conſtantio celeberrimus fuit. Sozomeno L. I. H. E. C. 10. Triphyllius τῶν Λεδρῶν dicitur: quem hinc fuiſſe ex Actis ejus C. 1. colligo, ubi Τριφύλλιος ἐπίσκοπος Λευκωσίας, τῆς ἐν μητροπόλεως Κύπρου. & C. 3. ψήφῳ θείᾳ τῆς Καλλινικησίων μὲν πρίν, νῦν δὲ Λευκωσίας προχειρίζεται. Non diffiteor D. Papebrochium tom. II. Jul. p. 682. duos nobis Triphylios eſſe commentum, quorum alter Ledrorum, alter *Leucoſia* fuerit præſul; qui ſi ad ea attendiſſet, quæ ex Actis S. Spyridonis Lambecius L. VIII. Bibl. Caeſar. p. 311. excerpſit, eam haud dubio conjecturam damnaſſet: inibi enim Τριφύλλιος ἐπίσκοπος τῆς Καλλινικησίων πόλεως, ἤτοι Λεδρῶν Θεῶν ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας quæ perſpicue docent, in Triphyllium Spyridonis æqualem, ea omnia convenire; atque eandem prorſus eſſe *Ledrorum*, *Calliniccenſium* & *Leucoſia* urbem: imo vero in Hieronymi Catalogo non Λεδρεῶν ſed Λεδρῶν ſed rectum eſſe.

Ὑπὸ Ἡγεμόνα] *Præſidem* Diocletiano Imp. Iſauriam habuiſſe Theodorus Iconienſis in Epiſt.. quæ tom. III. Jul. ab Antwerpienſibus eſt vulgata p. 26., oſtendit; Notitia Imp. Orient. eum non habet, ſed *Comitem rei militaris Iſauriæ*, cujus etiam Ammianus L. XIV. C. 2. & L. XIX. C. 13. commeminit. Puto & *Præſidem* & *Comitem* habuiſſe, quorum hic rei militaris curam gereret, & Iſaurorum latrocinia compeſceret, ille vero rem civilem curaret. Juſtinianus dein Novella XXVIII. utramque adminiſtrationem conjunxit & uni Comiti mandavit.

Σελεύκεια] Provinciæ *Metropolin* Theodoretus L. II. H. E. C. 26. facit, & maxime Baſilius Seleucienſis extremo L. I. de Vita S. Theclae: πόλις δέ ἐστιν αὕτη τῆς ἐῴας ὁρίων ἐν προοιμίῳ κειμένη, προσιδρύεται δὲ καὶ σεμνυνομένη πάσης Ἰσαυρικῆς πόλεως, ἀγχίστρος θαλάττῃ, ποταμῷ γείτων Καλύδνος ὄνομα τῷ ποταμῷ, ἀρχόμενος μὲν ἄνωθεν ἀπὸ τῆς Κήτιδος μυχαιτάτων χωρίων quæ & Metropolin fuiſſe, & maritimam ac Calycadno, quem *Calydnum* appellat, id, quod Stephanus in Ὑρία prodit, firmans, vicinam: addit dein, tanto ſplendore atque amœnitate eſſe, ut multas exſuperet & quibusdam exæquetur: cum Tarſo autem, elegantiſſima urbe, montibus, ſitu, aëris temperie, fructuum copia, & rerum venalium abundantia aliisque ad elegantiam & utilitatem rebus de palma certet: celebrari in urbe quotannis varia ludorum genera, quæ *Olympia* appellent, & in quæ non immerito Orat. XXVII. p. 148. invehitur. Zoſimus L. I. C. 27. Σελεύκειαν τὴν μετὰ Κιλικίας vocat, & Apollinis Sarpedonii, in quo oracula redderentur, templo inſignem fuiſſe, cujus & Baſilius L. I. Vitæ Theclae p. 275. & L. II. de Mirac. Thecl. C. 2. & 26. mentionem fecit. Perperam Σελεύκεια ἡ ἐν Καισαρείᾳ in Symeonis Stylitae Actis C. 25. tom V. Maji p. 384., rectius Seleucia Τραχεῖα aliis, quod in Iſauria Τραχέιᾳ, de qua Candidus apud Photium Cod. LXXIX., eſſet.

Κελενδέρη] Κελένδερις eſt, quæ *Celendris* Melae, quamquam *Ciιandaris* MS. D'Orvilliani ad *Celenderin* propior eſt. Condita eſt a Sandoco ſive Sandaco, ſi Apollodorus L. III. Bibl. p. 193. fidem meretur, patre Cinyrae, quem ex Pharnace, quam Apollodorus Θανάκη vocat, genuit. Vid. Heſychium in Κινύρας, & Suidam in Καταγηράσαι, ubi mallem nihil a Kuſtero mutatum.

Ἀνεμούριον] Sita erat in ejusdem nominis promontorio, olim Ciliciae contributa: meminerunt urbis Acta S. Barnabae, quæ Joannes, ejus comes, videri vult digeſſiſſe, tom. II. Jun. p. 432.: refert ſe cum Barnaba Laodiceae in Syria navim, ut Cyprum peterent, conſcendiſſe, adverſoque conflictatos fuiſſe vento: ſed ipſum quid dicat audire eſt operæ pretium; ἤλθομεν ἐν τῇ Κωρυκίῳ· ἐκεῖθεν δὲ ἤλθομεν εἰς Παλαίας τῆς Ἰσαυρίας, κἀκεῖθεν ἐλθόντες ἐν νήσῳ τινὶ Πιτυούσῃ καλουμένῃ· ἐκεῖθεν δὲ παραπλεύσαμεν τὰς Ἀκωνησίας, καὶ ἤλθομεν ἐν πόλει Ἀνεμουρίῳ ubi obſervari velim inſulas *Pityuſam* & *Aconeſias*, vix alibi

ΤΙΤΙΟΥΠΟΛΙΣ, ΛΑΜΟΣ, ἈΝΤΙΟΧΕΙΑ, ἸΟΥΛΙΟΣΕΒΑΣΤΗ, ΚΕΣΤΡΟΙ, ΣΕΛΙΝΟΥΣ, ᵃἸΟΤΑΠΗ, ΔΙΟΚΑΙΣΑΡΕΙΑ, ὈΛΒΗ, ΚΛΑΥΔΙΟΥΠΟΛΙΣ, ἹΕΡΑΠΟΛΙΣ,

ΔΑΛΙΣΑΝ-

a *Vulgo* Ἰοτάπη.

alibi obvias; præterea Coraſium idem ac *Pſeudocoraſium* eſſe Stephani, & Παλαίας *Palaeas* ab Ammiano bene deſcribi, etſi male ejus libri *Paleas* vocent, L. XIV. C. 2.

Τιτιούπολις] Habet urbem Conſtantinus L. I. Them. 13., quam Domitius præſul Τιτιουπόλεως τῆς Ἰσαύρων ἐπαρχίας Concil. Conſtantinop. III. p. 671. firmat.

Λάμος] Situm ad ejuſdem nominis amnem habebat, unde & vicina regio Λαμωτὶς apud Stephan. in Ἀντιόχεια. Vid. Nicaenum II. p. 599.

Ἀντιόχεια] Poſita in Lamotide erat, quamobrem Ἀντιόχεια τῆς Λαμωτίδος in Concil. Chalcedon. p. 528. dicitur, & quidem in colle circa mare, ut Theophanes Chronograph. p. 119. docet: τούτῳ τῷ ἔτει, inquit, Λογῖνός τις ὁ λεγόμενος Σελινούντιος τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Ἰσαυρίας οἰκῶν, ἐπί τινος ὄρους κειμένην ὑψηλοῦ κατὰ τὴν μεσημβρινὴν τῆς χώρας θάλασσαν, ἐσύστησε τοῖς Ἰσαύροις τὰ τρόφιμα· Mons, cui impoſita erat, *Cragus* dicebatur, ut Ptolemaeus docet.

Ἰουλιοσεβαστὴ] Hujus epiſcopus in Synodica provincialium Epiſtola tom. IX. Concil. Lab. p. 319. Sebaſtianus *Sebaſtiae* dicitur: nam quod Car. a S. Paullo vitium ibi ſuſpicatur, atque ex Cilicia I. eam inter Iſauros migraſſe, id hac Notitia falſi arguitur.

Κέστροι] Epiphanius πόλεως Κέστρων eſt in Chalcedon. p. 659., qui peſſime p. 573. Κέστρων τῆς Συρίας pro Ἰσαυρίας ſcribitur. Ptolemaeo Κλαῦστρος & in Palatino & Coislin. MSS. Καῦστρος, unde Κέστρος formari oportet.

Σελινοῦς] *Trajanopolin*, quod Trajanus ibi vitæ finem habuiſſet, dictam fuiſſe ex Ulpiano Xiphilinoque compertiſſimum habemus; rediit dein priſtinum urbi nomen, cujus ſitum egregie deſcribit Baſilius Seleucienſis L. II. Mirac. S. Theclae C. 31. Σελινοῦς ἐστὶ πόλις μικρὰ μὲν καὶ ἐφάλιος, μεγίστη ποτὲ καὶ εὐδαιμονοῦσα τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης ἐπίφθονος δὲ καὶ ὅτε καὶ νῦν οὖσα τοῖς πολεμίοις. Parvam ſuo tempore ait urbem eſſe & maritimam, olim cum pax eſſet, magnam & felicem, & propterea hoſtium invidiæ expoſitam: ταύτην, pergit, ἐγχειροῦν καὶ θάλαττα μὲν ὑποζώννυσιν, ὥσπερ τις αὐτοσχεδίως ἐρυμνὴ τάφρος ἀχειροποίητος καὶ κρημνὸς δὲ ἀπότομος, ὥσπερ τι κράνος κεφαλὴν, φυλάττει τε καὶ ἐκ τῶν πολεμίων ἐπιδρομῶν· Itaque cum mari, tamquam a natura facta foſſa, fuerit incincta, & prærupta rupes eam, ut caput galea, defenderit, apparet munitiſſimo fuiſſe loco. Vid. Ampl. Corn. van Binkershoek L. V. Obſerv. Jur. C. 21.

Ἰοτάπη] Ita MSS.; Ptolemaeo Ἰωτάπη & Chalcedon. Concil. p. 659. Vid. H. Noriſium Diſſert. II. de Epochis p. 135.

Διοκαισάρεια] Ejus epiſcopus Joannes πόλεως Διοκαισαρείας in Chalcedon. p. 659. dicitur. Vid. Noriſium Diſſert. V. de Epoch. p. 562.

Ὄλβη] Non multum a Seleucia ſeparatam fuiſſe Baſilius L. II. Mir. S. Theclae C. 8. ſignificat, ἀστυγείτονα πόλιν, ᾗ ὄνομά ἐστιν Ὄλβα, appellans. Theodorus πόλεως Ὄλβης τῆς Ἰσαύρων ἐπαρχίας Conſtantinop. III. ſubſcripſit. Plura in Ant. Itin. p. 212.

Κλαυδιούπολις] Colonia erat, a Claudio deducta, Ammiano teſte L. XIV. C. 8., olim, ſi Theod. Ruinartus ad Epiſt. Theodori Iconienſis Act. Sincer. p. 478. non fallit, *Iſaura*: falſum tamen puto, & Ammiani verbis, non, ut oportuerat, intellectis, deceptum: nam & Ptolemaeus & Hierocles & ipſe Ammianus utramque diſtincte memorant. Vide, quem ſignavi locum cum Valeſii nota. Sita *Claudiopolis* erat in Iſauriae mediterraneis, inque planitie inter duo Tauri juga, μεταξὺ τῶν δύο Ταύρων ἐν πεδίῳ κειμένη, inquit Theophanes Chronograph. p. 119.

Ἱεράπολις]] Novit hanc Iſauriae *Hierapolin* Chalcedon. Concil. p. 674. Fortaſſe & huc pertinet rariſſimus ΙΕΡΟΠΟΛΙΤΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΩ ΠΥΡΑΜΩ numus Theſ. Britan. tom. II. p. 114.; etſi enim Pyramus Ciliciae ſit flumen, nihil impediet ſi ad ejus fontes, unde & juvenis ſpecie in numo emergit, hanc urbem quæramus atque extra ejus provinciæ terminos: præſertim cum plura veteris Ciliciae oppida Iſauriae deinceps ſint transſcripta.

V v v v 3 Δαλι-

ΔΑΛΙΣΑΝΔΟΣ, ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΠΟΛΙΣ, ἘΙΡΗΝΟΠΟΛΙΣ, ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ, ΜΩΛΩΗ, ΔΑΡΑΣΟΣ, ΖΕΕΔΗ, ΝΕΑΠΟΛΙΣ, [a] ΛΑΥΖΑΔΟΣ.

μς΄. ἘΠΑΡ-

[a] *Ita Conſtant. Imp., vulgo* Λαυζαδαῖς, *MS. Leid.* Λαυζαδιάλη.

Δαλισανδὸς] Appoſita erat mouti excelſo ſed amœno & irriguo, ad vilem & miſeram conditionem redacta Baſilii tempore: Δαλισανδὸς ἦν πόλις, inquit L. II. Mirac. S. Theclae C. 10., ἡ πόλεως εἴδωλον, ἐν τοῖς ἀφανέσι μὲν καὶ ἀνωνύμοις ἀπεῤῥιμμένη. Credebatur a Sanda Herculis filio & Damalide eſſe dicta: Idem Baſilius L. II. Mir. S. Thecl. C. 15. de Euſebio & Hyperechio καὶ γὰρ ἐκ μιᾶς πόλεως ὡρμῶντο τῆς Δαμαλίδος τε καὶ Σάνδα τοῦ Ἡρακλέους τοῦ Ἀμφιτρύωνος· ad hanc enim urbem ea pertinere cum Cl. Ti. Hemſterhuſio exiſtimo, non ad Tarſum, quæ Henr. Valeſii in Ammian. L. XIV. C. 8. erat ſententia; etſi enim Ammiani *Sandan* viri doctiſſimi opinioni quodammodo patrocinetur, obſtat tamen Damalis, quæ cum *Sanda* conjuncta Δαμαλισανδὸν & contracte Δαλισανδὸν format: ne dicam Baſilium Tarſi cum meminit ſemper honoris titulos addere, ut L. I. Vit. Theclae p. 275. Ταρσὸς ἡ καλὴ, & L. II. C. 10. ἡ μεγάλη, & C. 13. ἡ κάλλει καὶ μεγέθει λαμπρὰ καὶ εὐδαίμων· Ad hoc, urbis apud Baſilium conditor Sandas Herculis filius fuit, cum Ammiani *Sandan ex Aethiopia ſit profectus, vir opulentus & nobilis*, & diverſæ propterea originis videatur: quod tamen urgere nolim, cum in Heroum genere ſecum invicem ſæpe diſſentiant veteres; certe non laudavero nec Valeſii, qui pro *ex Aethiopia*, quoniam MSS. quidam *ex Aethio* ſcribunt, *ex Chio profectus* emendavit, conatum, nec Gronovii *ex Metathio* vel *Metachoio* corrigentis. *Sandes* enim ſive Hercules ſeu Herculis filius peregrinus fuit, & ex ultimis Indiæ locis, quam cum *Aethiopia* ſæpe permiſceri notum eſt, in Ciliciam invaſit: docemur hoc a Nonno L. XXXIV. 196., cum Morrheum, Indorum regis generum & copiarum ducem, Ciliciam domuiſſe ac *Sandam* inibi appellari perhibet:

—— —— Ὅθι Κίλικες ἐνὶ γαίῃ
Σάνδης Ἡρακλέης κικλήσκεται εἰσέτι Μόῤῥευς.

ubi, ut a doctiſſimo Cunaeo quid mutaretur, nihil fuerat neceſſe, uti nec ab Harduino in Plinii L. VI. C. 20: Indus enim fluvius, *incolis Sandus appellatus*, Herculi huic Indico videtur merito cognominis. Nec Indis tantum *Sandes* in honore erat, verum & Perſis, quos Agathias, cujus mihi indicium fecit Hemſterhuſius noſter, L. II. p. 62. Herculem *Sanden* nuncupare teſtificatur. Itaque ſi a *Damalide* & *Sanda Daliſandus* ſit, vix mihi perſuaderi patior, Λαλίσανδα urbem fuiſſe, tametſi teſtem citet Stephanus Capitonem L. I. Iſauricorum, unquam dictam. Novi quid Victorinus Grammat. p. 2470. quid alii de Λ & Δ inter ſeſe commutatis ſcripſerint: ſed alia hic & multo diverſa eſt ratio: neque enim *Damalin* & *Lamalin* dixiſſe credibile eſt: potius arbitror in Capitonis Iſauricis conformatione literarum Λ & Δ erraſſe librarios, eaque ratione Λαλίσανδα eſſe nata.

Γερμανικόπολις] Inter Iſauriae mediterraneas Conſtantinus L. I. Them. 13. locat. Γερμανικόπολις τῆς Ἰσαυρίας Concil. Chalcedon. p. 659.

Εἰρηνόπολις] Diſtinguenda hæc eſt ab ejuſdem nominis in Cilicia II. urbe, ut ſtudioſe fit in Conſtantinop. II. p. 670. & 671.; nam & Paullus Εἰρηνοπόλεως τῆς δευτέρας τῶν Κιλίκων ἐπαρχίας, & Georgius Εἰρηνοπόλεως τῆς Ἰσαύρων ἐπαρχίας ſubſcribunt. Baſilius L. II. Mirac. S. Thecl. C. 18. τὴν καθ' ἡμᾶς Εἰρηνόπολιν, ut a Ciliciæ urbe diſtinguat, nuncupat.

Φιλαδέλφεια] Eſt in Ptolemaeo & Concil. Chalcedon. p. 659. Sequentem legere non memini. Habet Stephanus Iſauriæ urbem ΜΟΝΟΒΑΣ ex Capitone, quam noſtram eſſe, non ſinivero.

Δαρασὸς] Puto Car. a S. Paullo Ἀδρασὸν recte correxiſſe: Stephanus πόλεως Ἀδρασοῦ τῆς Ἰσαύρων ἐπαρχίας eam urbem, male in Geographia S. neglectam, requirit Concil. Conſtantinop. III. p. 671.

Ζεέδη] Σβίδη aliis Notitiis, Βίδη Chalcedon. Synodo p. 674.

Νεάπολις] De hac nihil dixero, niſi Suidam ejus nobis memoriam ſervaſſe in Ἰνδικός·

Λαύζαδος] Ita Conſtantinus L. I. Them. 13., ubi

μϛʹ. ἘΠΑΡΧΙΑ ΣΥΡΙΑΣ αʹ ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ ζʹ.

ἈΝΤΙΟΧΕΙΑ Ἡ ΠΡΟΣ ΔΑΦΝΗΝ, ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ, ΛΑΟΔΙΚΕΙΑ, ΓΑΒΑΛΑ, ΠΑΛΤΟΣ, ΒΕΡΟΙΑ, ΧΑΛΚΙΣ.

μζʹ. ἘΠΑΡ-

ubi eam in Iſauriae mediterraneis fuiſſe adfirmat.

Ὑπὸ Κονσυλάριον] Inſcripta eſt Jo. Chryſoſtomi Epiſt. 139. Theodoro τῆς Συρίας Κονσυλαρίῳ· Vide & Jac. Gothofredum in L. 11. C. Th. de Cohortal.

Ἀντιόχεια] Coeles Syriae Metropolin agnoſcunt omnes. Vid. Ill. Spanhemium Diſſert. IX. de Uſu & Præſt. Numiſ. p. 586.; hinc Eunapio in Libanio ἡ τῆς κοίλης καλουμένης Συρίας πρώτη πόλεων· Quam illi dignitatem Theodoſius I. ob moram ſeditionem, prorſus ut olim Severus Imp., abſtulit & Laodiceae tranſcripſit, teſte Theodoreto L. V. H. E. C. 20., cui egregiam Jo. Chryſoſtomus Homil. XVII. ad Antiochen. p. 175. edit. Nov. lucem feret.

Σελεύκεια] Auctori L. I. Maccab. C. XI, 8. Σελεύκεια παραθαλασσία, cujus ſitum accuratiſſime deſcripſit Polybius L. V. C. 59. Libanius τὴν Σελεύκου appellat, quod cum non animadverteret interpres, turpiter lapſus eſt in Antiochico p. 363., τὸ ἐν τῇ Σελεύκου τύραννον, ſic enim ſcripſit Libanius, *tyrannum a Seleuco vertens*: Eugenius intelligitur, qui Seleuciae, cum imperio Diocletianus præeſſet, tyrannidem invaſerat: quo de egregie, ut ſolet, Hen. Valeſius in Euſebii L. VIII. H. E. C. 6. Seleucenſium numi ſuperant plures, è quibus hic Gazae Wildianae notandus eſt; ΑΥΤΟΚΡ.... ΝΕΡ. ΤΡΑΙΑΝΟϹ. ΑΡΙϹΤ. ϹΕΒ. ΓΕΡΜ. ΔΑΚ. & parte altera, ϹΕΛΕΥΚΕΩΝ. ΠΕΙΕΡΙΑϹ. Β. cum templo IV. columnis ſuffulto, in cujus medio mons, infra quem ΖΕΥϹ ΚΑϹΙΟϹ.; huic ſimilem in Theſ. Frider. C. IX. 11. cum Δ & in Num. Impp. Græc. Vaillantii p. 30. cum nota ſenarii reperies; quæ literæ nec Trajani annos, obſtant quippe *Dacici* atque *Optimi* tituli, nec *novam deſignant æram, cujus initium repetendum foret a Trajani pietate, quam Jovi Caſio in iis partibus probaverit*, quæ Cl. Liebe ſententia: vetant Beroeënſium numi, iiſdem Trajani titulis inſcripti, inter Wildianos, quorum unus ΒΕΡΟΙΑΙΩΝ. Β, alter Γ., tertius, quem vir egregius Select. Numiſ. Tab. XVII. vulgavit, Η. præfert, & Chalcidenſium apud Vaillantium cum ſignis Α. & Δ.; neque enim, puto, vir doctus arbitrabitur, ad omnes Syriae urbes eam æram pervaſiſſe, & paſſim Syros ex cultu Caſii apud Seleucienſes Jovis annos ſub Trajano numeraſſe. Forte verius monetariorum notæ credentur, nobis nunc ignotæ. De *Laodicea* dictum alias eſt.

Γάβαλα] Πόλις τῆς πρώτης Συρίας Jo. Malalae tom. II. p. 88.; Theodoreto πόλις σμικρὰ καὶ χαριεστάτη Hiſtor. Religioſ. C. 28. Vid. Ant. Itin. p. 148.

Πάλτος] Aberat XX. M. P. Laodicea. Vid. Ant. Itin. p. 147. Juſtinianus hanc & *Laodiceam* & *Gabala*, Antiochiae quodammodo ademptas, novæ provinciæ, cui Theodoriadis nomen fecerat, prætereaque ex Syria II. *Balaneas* contribuit apud Jo. Malalam tom. II. p. 183.

Βέροια] De hac & Chalcide diſputavimus ad idem Itiner. p. 193. Obiter hic Socrati auxilium feremus L. VII. C. 16. Ἐν Ἰνμεστάρ, inquit, οὕτω καλουμένῳ τόπῳ, ὃς κεῖται μεταξὺ Χαλκίδος καὶ Ἀντιοχείας τῆς ἐν Συρίᾳ, Ἰουδαῖοι συνήθως ἑαυτοῖς παίγνια ἐπετέλουν τινά. flagitioſe enim corruptum eſt vici nomen, in quo ſcelus, quod Socrates enarrat, Judaei patrarunt. Lege ἐν Ἴμμαις τόπῳ, & vicum habebis, XX. M. P. à Chalcide disjunctum apud Theodoretum Hiſtor. Religioſ. C. 7. atque in Tabula Peutingerorum. Firmat conjecturam, etſi in vocabuli numero & genere diſſentiens, Theophanes Chronograph. p. 71. Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουδαῖοι εἰς τὸ Ἴμμων παιδίον Χριστιανὸν συλλαβόντες. & Cedrenus, quamquam per παιδίον Theophanis in errorem impulſus, p. 276. Ἰουδαῖοι εἰς τὸ Ἴμμων πεδίον Χριστιανὸν παῖδα συλλαβόντες· fecit ex vicinia ſoni τῶ παιδίου & πεδίου *Immum* campum, quem, ſi ad hæc attendiſſet Abr. Ortelius, circa Byzantium non quæſiviſſet.

Ὑπὸ

μζ΄. ἘΠΑΡΧΙΑ ΣΥΡΙΑΣ β΄ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ ΠΟΛΕΙΣ η΄.

ἈΠΑΜΕΙΑ, ἘΠΙΦΑΝΕΙΑ, ἈΡΕΘΟΥΣΑ, ΛΑΡΙΣΣΑ, ΜΑΡΙΑΜΗ, ΒΑΛΑΝΕΑ, [a] ῬΑΦΑΝΑΙΕ, [b] ΣΕΛΕΥΚΟΒΗΛΟΣ.

μη΄. ἘΠΑΡΧΙΑ ἘΥΦΡΑΤΗΣΙΑΣ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ ΠΟΛΕΙΣ ιβ΄.

ἹΕΡΑΠΟΛΙΣ, ΚΥΡΟΣ,

a *Ῥαφαναῖα MS. Leiden.* b *Idem, ceteri Σελευκόβολος.*

Ὑπὸ Ἡγεμόνα] Diſtracta hæc eſt provincia a Coele Syria, ut Evagrius L. III. H. E. C. 32. docet, & quidem, ſi qua Malalae tom. II. p. 69. fides, a Theodoſio II., quem & Apamiae jus Metropoleos dediſſe adfirmat. *Præſidi* paruiſſe Notitia Imp. Orient. C. 1. monere haud neglexit.

Ἀπάμεια] Provinciae erat *Metropolis*, quamobrem τοὺς ὑπὸ Ἀπάμειαν ἱερέας, epiſcopos, hujus urbis metropolitano ſubditos, Evagrius L. III. H. E. C. 34. appellat. Erat circa urbem vicus, χωρίον, cui Μάρατος Ζαβδάλας *Maratus Zabdalas* erat nomen, tom. XI. Concil. Lab. p. 403. & 408. memoratus: vicinos ille habuiſſe videtur *Maratocuprenos*, de quibus in Ammian. L. XXVIII. C. 2., adfirmatque primam tituli graſſatorum illorum, de qua dubitatum video, partem. Sequentes tetigimus in Anton. Itiner. p. 187.

Μαριάμη] Sic & Ptolemaeus: Arrianus L. II. Exp. Alex. C. 13. Μαριάμμην, Concil. Acta Μαριαμμηνῶν vocare adſueverunt: Vid. Synod. Conſtantinop. ſub Menna tom. XI. Conc. p. 402. & Chalcedon. p. 659. L. Holſteinius & Ch. Cellarius ex Alexandrino Chron. Κώμην Μαριάμμην, in qua Gelaſinus Martyr fuerit contumulatus, cum hac urbe componunt, quod ut recte fecerint, vereor: plane proxime Heliopolin ibi collocatur, a qua Ptolemaeus hanc longius removet: provinciæ quoque diverſæ ſibi vindicant, hanc Syria II., illam Phoenice ad Libanum. De ſequente Ant. Itin. p. 148.

Ῥαφαναῖς] Ῥαφανέαι Ptolemaeo & Stephano, qui urbis gentile Ῥαφανεώτης eſſe addit. Lampadius Ῥαφαναίων πόλεως eſt in Chalcedon. p. 660., & Zoilus Ῥεφάνης in Conſtantinop. ſub Menna p. 402., ſatis vitioſe.

Σελευκόβηλος] *Seleucia* eſt ad Belum ſive amnem ſeu montem, neque enim alterutrum pro comperto eſt. Vid. Ch. Cellarium L. III. G. A. C. 12. p. 420. Sita erat in finibus Apamienſium: Theophanes Chronogr. p. 289. Οἱ δὲ Σκλαβῖνοι τούτῳ προσρυέντες σὺν αὐτῷ ἐν Συρίᾳ κατῆλθον χιλιάδες πέντε, καὶ ᾤκησαν εἰς τὴν Ἀπαμείας χώραν ἐν κώμῃ Σελευκοβήλῳ. Vertit Miſcellae Hiſt. L. XIX. auctor: *Porro Sclavini ad hunc confluentes cum ipſo deſcenderunt in Syriam numero quinque millia & habitabant in Apamienſium regione in caſtello Seleucobori.* Unde vides, legiſſe eum εἰς τὴν Ἀπαμέων χώραν, & bene: dein Σελευκοβήρῳ, quod ex Σελευκοβήλῳ natum eſt. Stephanus Σελευκόβηλον, & Σέλευκον, περὶ τῇ ἐν Συρίᾳ Ἀπαμείᾳ ἀρσενικῶς λεγομένην πόλιν diſtinguit, perverſe, ſi quid in his video: eadem enim eſt, & Σελευκόβηλος & Σέλευκος περὶ τῷ Βήλῳ appellata, ac, uti vidimus, Apamiae, unde longius Seleucia Pieriae diſtabat, vicina.

Εὐφρατησίας] Olim *Comagene* erat: Procopius L. I. Bel. Perſ. C. 17. χώραν γῆν, ἣ νῦν Σαμοσατηνῶν ἐκτὸς Εὐφράτου ποταμοῦ ἐστι, πάλαι μὲν Κομμαγηνὴ ἐκαλεῖτο, τανῦν δὲ ποταμοῦ ἐστιν ἐπώνυμος· & L. II. C. 20. Ἐπεὶ δὲ ἐς τὴν Κομμαγηνῶν χώραν ὁ Χοσρόης ἀφίκετο, ἣν καλοῦσιν Εὐφρατησίαν. *Auguſto-Euphrateſia* in Chalcedon. p. 565. dicitur, & Leoni Imp. L. 10. C. de Diverſ. Offic. Provincia facta eſt, & a Syria & Osdroëna diſſociata juſſu Conſtantini M., teſte Malala tom. II. p. 3. *Præſes* ejus eſt in Notit. Imp. Orient. C. 1. & *Præſidiale officium Euphratenſe* L. 2. C. Th. de Venat. Fer.

Ἱεράπολις] Metropolin huic provinciae fuiſſe præter Imp. Leonem atque alios teſtis eſt Evagrius L. VI. H. E. C. 19. Quo nomine Arabibus & Syris ſit, Imp. Conſtantinus Porphyrog. Orat.

ΚΥΡΟΣ, [a] ΣΑΜΟΣΑΤΑ, ΔΟΛΙΧΗ, ΖΕΥΓΜΑ, ΓΕΡΜΑΝΙΚΙΑ, [b] ΠΕΡΡΗ, ΝΙΚΟΠΟΛΙΣ, ΣΚΕΝΑΡΧΑΙΑ, ΣΑΛΓΕΝΟΡΑΤΙΞΕΝΟΝ, ΣΥΡΙΜΑ, [c] ΕΥΡΩΠΟΣ.

μθʹ. ἘΠΑΡΧΙΑ [d] ὈΣΡΩΗΝΗΣ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ θʹ.

ἘΔΕΣ-

a *Vulgo* Σαμόσατα. b Πέρρη *MS. Leid.* c *Vulgo omnes* Εὔρωπος. d Ῥοσροηνίας *Car. a S. Paullo: codex Lugdun.* Ῥοσροηνῆς Κοσροηνῆς. *Bandur. & Schelſtr.* Ὀσρόηνης *quod ſequimur in MS. Holſt. invenit.*

Orat. de Imagin. Edeſſen. p. 51. Edit. Combefiſii docet: ὡς τὸ πρότερον Ἱεραπόλεως ἔφημεν, ὃ τῇ μὲν Σαρακηνῶν φωνῇ Μεμμὶχ λέγει), τῇ δὲ τῶν Σύρων Μαβούκ· unde egregia Hydii in Itin. Peritz. p. 43. conjectura conſtabilitur, qua in Plinio L. V. C. 23. *Bambyce, quæ alio nomine Hierapolis vocatur, Syris vero Mabog*, expulſo atque ad tenebras damnato *Magog*, emendat. Vide Cl. Alb. Schultens Indicem, Bohadino annexum, in *Manbesjum*.

Κύρος] *Cyreſtana civitas* Imp. Juſtiniani Epiſtolæ Collat. VII. Concil. Conſtantinop. II. p. 219.; *cives* D. Papebrochius *Cyropolitanos*, qui Actis Juliani οἱ τῆς πόλεως Κύρου, tom. II. Jun. p. 178. appellat, haud recte. Vid. Ant. Itin. p. 189.

Δολίχη] *Parvum oppidum* πολίχνη σμικρὰ Theodoreto L. V. H. E. C. 4, Δουλιχία Theophani Chronogr. 354.; ad quem modum *Philoxenus Dulichii episcopus* in Collat. inter Catholicos & Severianos tom. XI. Concil. Lab. p. 137. Plura ſupra p. 184., ubi de *Zeugmate* etiam & *Germanicia*.

Πέῤῥη] Liberatus Diaconus Breviar. C. 13. *Eccleſiae Parenſium* Sabinianum fuiſſe ait epiſcopum, quem *Perrhenſium* fuiſſe Acta Concil. Chalcedon. tom. IX. Conc. Lab. p. 106. clamant. V. Ant. I. p. 210.

Νικόπολις] Non aliam eſſe puto atque eam, quam Joſua Stylites in Chron. Syriaco ſub Imp. Anaſtaſio vehementi terræ tremore corruiſſe refert tom. I. Bibl. Orient. Aſſemani p. 271., nec diverſa fortaſſe eſt Itin. Ant. p. 190.

Σκεναρχαία] Σκηνὴ ἀρχαία. Viderint peritiores an loco nomen venerit a tentoriorum copia, & quid Σαλγενορατίξενον ſibi velit.

Σύριμα] Putares Συρία ſive Σῦρον, ut Evagrius L. IV. H. E. C. 25., urbem in Euphratis ripa poſitam: (Vita Symeonis Stylitae C. 26. Ἦν τις ἐν Συροῖς στρατιώτης, πολίχνιον δέ τι τοῦτο τὸ ἐπιφερόμενον) Niſi propius abeſſent Οὔριμα, pro quibus Οὔρημα editus Ptolemaeus, ſed hinc & ex Coislin. MS. adjuvandus. Ὄριμα & Ὤριμα Chalcedon. Concil. p. 676. Erat Euphrati adſita, unde אורים קסטרא דעל גנב פרת, *Caſtellum Urima Euphrati accubans* in veteri Codice Syriaco tom. I. Biblioth. Orient. p. 172. Aſſemani.

Εὐρωπὸς] Joſua Stylites *caſtrum* ait *Europus, quod in provincia Mabugenſi*, ſive Hierapolitana, *ad occidentem Euphratis eſt poſitum* Bibl. Orient. tom. I. p. 282.; cui Procopius L. II. Fabr. Juſtinian. C. 9. & L. II. B. P. C. 20. aſſentitur: merito ergo Lucianus inſulſum ſcriptorem hiſtoriarum taxavit, qui de urbe hac Ἡ δὲ Εὐρωπὸς κεῖται) μὲν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ σταθμοὺς δύο τοῦ Εὐφράτου ἀπέχουσα, ἀπῴκισαν δὲ αὐτὴν Ἐδεσσαῖοι. *Europus ſita quidem eſt in Meſopotamia, manſionibus ab Euphrate duabus disjuncta, & ab Edeſſenis condita.* Nomen eſt a Macedonibus, qui urbium patriæ ſuæ nomina oppidis Syriae indiderunt; Vid. Appianum Syriac. p. 201. & Abr. Berkelium in Stephan. Εὐρωπὸς, ubi commixta videbis, quæ longo terrarum ſitu diſtinctiſſima fuere.

Ὀσροηνῆς] Ὀσρόηνης· Nomen provinciam ab *Oſroë* Procopius L. I. B. P. C. 17. accepiſſe memorat, nec multum, ut alias obſervavimus, ab eo diſſidet Dionyſius Patriarcha: provincia poſt Conſtantinum a Meſopotamia videtur divulſa, qua de re Noriſius Diſſ. II. de Epoch. p. 110. *Præſes* Osdroënes eſt in L. 105. C. Th. de Decur. & Notitia I. O. C. 1.

 Ἔδεσσα]

Ἔδεσσα, Κωνσταντία, Θεοδοσιούπολις, [a] Κάῤῥαι, Βάτναι; Νέα [b] Βαλεντία, Λεοντόπολις

Ἡ ΚΑΛ-

[a] *Vulgo* Κάῤῥα. [b] Βαλεντιὰς *aut* Οὐαλεντιὰς *ſcripti codices.*

Ἔδεσσα] Provinciae metropolis fuit; πρεσβεύοντος τῆς Ὀσροήνης ἐπαρχίας μητρόπολις Theophani Chronograp. p. 146. Acta S. Thaddaei apud Lambecium L. VIII. Bib. Caeſar. p. 202. Ἦν μὲν ἀπὸ Ἐδέσσης τῆς πόλεως, μητρόπολις δὲ ὑπάρχει αὕτη, Ὀσροήνη καλουμένη, Ἀρμβροσύραν μεσόγειος· quæ, cum urbem *Oſroënem* vocitant, videri poſſent vitioſa, niſi & Syri *Orrhoam* & *Oſrhoam* appellarent. Vid. Antoo. Itin. p. 185.

Κωνσταντία] Κωνσταντίνη aliis, Suidae Κωνστάντεια, cujus epiſcopus Sophronius eſt in Actis Synodi Antiochenae, intextis Actioni XIV. Concil. Chalcedon. tom. IX. Concil. p. 120. Olim *Nicephorium* dicebatur, Stephaoo teſte, Syris autem *Tela* תלא, qood utrumque oomen mutavit Cooſtantii Imp. juſſu, quemadmodum Chron. Edeſſeoum tom. I. Bib. Orient. p. 395. refert: quod vero a Chronici auctore additur, הי דמן קדים אנטיפולים מתקריא הות, *qua olim Antipolis dicebatur*, non mihi ſatis rectum videtur: ſuccurrit Ammianus L. XVIII. C. 9. ubi *Amidam* & *Antoninupolin*, prorſus ut ſcriptor Edeſſenus, eodem tempore a Conſtantio inſtauratas fuiſſe memorat. Male itaque Cl. Aſſemaous Diſſert. de Monophyſitis tom. II. Bib. Orient., ex *Antipoli* facit *Anthemuſiadem* Taciti ſive *Anthemuſiam* aliorum, reprehenditque Ch. Cellarium, qui Stephanum Suidamque ſecutus *Nicephorium* a Conſtantina nihil differre recte adfirmaverat. Aberat ad occaſum Niſibis & ſeptentrionem Amidae ſtadiis LVI., ſi quæ fides Theophani Chronogr. p. 124.; quæ ſane, oiſi culpa recidat in librarios, exigua eſſe debet: longius enim intervallum inter eas urbes interjectum fuiſſe Peutingerorum Tabula vetat dubitare. Vid. etiam Procopium L. II. Aedif. Juſtin. C. 5.

Θεοδοσιούπολις] Poſita erat ad flumen Chaborram loco munito: Procopius L. II. Fabr. Juſtin. C. 5. Θεοδοσιούπολις, ἡ πρὸς τῷ ποταμῷ Ἀβόῤῥᾳ γῆς τῆς Ῥωμαίων προβεβλημένη· Diſtinguenda ergo ab altera ejusdem eſt nominis urbe in Armenia, qua de L. III. Fabr. Juſt. C. 5.

Κάῤῥαι] Recte ita codex Lugdunenſis: urbem Chriſtiani, quod cives ſacris paganorum deditiſſimi eſſent, Ἑλλήνων πόλιν vocarunt; Libellus Samuelis & reliquorum presbyterorum contra Ibam tom. IX. Concil. Lab. p. 37. Ὅτι ἐχειροτόνησε Δανιῆλον, τὸν αὐτοῦ ἀδελφιδοῦν, ἐπίσκοπον τῆς Ἑλλήνων πόλεως· ubi eos *Carras* intelligere Libelli principium oſtendit, συνήλασε ἡμᾶς, inquiunt, ἐπὶ τὴν δὲ τὴν κατηγορίαν ἐλθεῖν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Δανιὴλ, καὶ αὐτοῦ ἐπισκόπου Καῤῥηνῶν πόλεως, tametſi male ἀδελφὸς Ibae frater Daniel vocetur, qui ἀδελφιδοῦς ſive fratris Ibae filius fuit: pejus vero Commonitorium Damaſcio tribuno miſſum p. 26. Δανιῆλον τὸν εὐλαβέστατον Θεοδοσιουπόλεως ἐπίσκοπον nuncupat: neque enim ille Theodoſiopolitanus fuit præſul, ſed Joannes; quare verius vetuſta verſio, *& Danielem Carrhenorum civitatis epiſcopum, & Joannem reverendiſſimum Theodoſiopolitanum epiſcopum* præfert. Conſentit in Carrarum illo titulo ſcriptor Syrus Vitae S. Ephraemi, qui tom. I. Bib. Orient. p. 51. de Juliano ושרא בחרן מדינתא דחרפא ועהירת בצלמא, *& divertit Carras, urbem Paganorum, refertamque ſimulacris.* Vide itaque huccine referri oporteat L. 8. C. Th. de Pagan., qua Theodoſius Palladio Duci Osdroenae ſcribit, *Aedem olim frequentia dedicatam, coetui etiam, populo quoque communem, in qua ſimulacra feruntur poſita, artis pretio quam divinitate metienda, jugiter patere publici conſilii auctoritate decernimus.* Mihi ſane, tametſi pro Edeſſa Gothofredus diſputaverit, *ædes* illa Carris fuiſſe videtur: præſertim quod Edeſſeni, ut ex eorum Chronico Syriaco patet, Theodoſio Imperatore Sacrorum Chriſtianorum eſſent ſtudioſiſſimi atque a ſimulacris averſiſſimi. Plura Ant. Itin. p. 193. & de *Batnis* p. 190.

Νέα Βαλεντία] Nusqoam, quod quidem recordor, hanc *Valentiam* reperire potui. Videtur è caſtellis fuiſſe, quæ Euphrati aſſidebaot.

Λεοντόπολις] Præſtiterat ὁ καὶ Καλλίνικος, quomodo Libanius, Theodoretus, Procopius atque alii, jam ante ad Ant. Itin. p. 191. appellati. Urbem inſtauravit Imp. Leo circa An. CCCCLXVI. ſuoque oomine inſignem eſſe voluit, uti Chron. Edeſſeno tom. I. Bib. Orient. p. 405.

Digitized by Google

Ἡ ΚΑΛΛΙΝΙΚΗ, [a] ΒΙΡΘΑ.

γ́. ἘΠΑΡΧΙΑ ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ.
ΠΟΛΕΙΣ ά.

[b] ἈΜΙΔΑ.

ιά ἘΠΑΡΧΙΑ ΦΟΙΝΙΚΗΣ ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ.
[c] ΠΟΛΕΙΣ ιδ́.

ΤΥΡΟΣ, ΠΤΟΛΕΜΑΙΣ, ΣΙΔΩΝ, [d] ΒΗΡΥΤΟΣ, ΒΙΒΛΟΣ, ΒΟΣΤΡΥΣ,

a *Abeſt a Lugdun., vulgo* Βίρθα. b Ἄμυδα *princeps editio*, Ἄμιδα *Bandur. & Schelſt.*
c *Car. a S. Paullo.* πόλεις ά., *ſolamque Tyrum provincia tribuit, ceteris ex ejus codice exulantibus & urbibus & provinciis: deficientes ex MS. Farneſiano, qui cum Lugdunenſis conſentit, L. Holſtein. explevit.* d Βηρυτὸς *MS. L.*

p. 405. perſcriptum. Adde Aſſemano notata tomi ejus p. 258.

Βίρθα] *Virta munimentum valde vetuſtum, in extremo Meſopotamiae ſitum* Ammianus L. XX. C. 7. memorat, quod cum *Birtha* videatur Ptolemaei ad Tigrim, noſtra eſſe nequit. Forte hæc latet in *Binta*, cui in Oſdroëna locum dedit Notit. Imp. Orient. C. 169.

Ἐπαρχία Μεσοποταμίας] Præſidi quoque paret in Notitia Imp. Orient. C. 1.; quod vero una illi urbs *Amida* datur, id ne librariis acceptum referri oporteat vereor: erant quippe Hieroclis ætate plures in ea provincia urbes & caſtella. *Daras* paullo ante muniverat Imp. Anaſtaſius apud Evagrium L. III. H. E. C. 37., ne de arcibus dicam, quas Procopius L. II. de Fabr. Juſtin. C. 4. deſcribit.

Ἄμιδα] Πόλιν ὀχυρὰν τῆς μέσης τῶν ποταμῶν *munitam Meſopotamiae urbem* Evagrius L. III. H. E. C. 37. appellat. Situm ſignat Ammianus L. XVIII. C. 9., Procopius atque alii, quos nunc prætereo: id quæram, tametſi ab inſtituto recedat, verumne ſit *Niſibin*, celebrem olim hujus provinciæ urbem, Σιβάπολιν *Sibapolin* fuiſſe nuncupatam: abiit in hanc opinionem D. Papebrochius tom. V. Jun. p. 15. ad Vitam S. Febroniae, in cujus Actis C. 1. Σιβάπολις, ἥτις διάκειται ἐν ὁρίοις τοῖς πρὸς τοὺς Ἀσσυρίους· cenſet vir doctus, Syrorum ſermone *Niſibin* & *Sibapolin* rem eandem ſignificare: quod, puto, nunquam probabitur: nihil quoque in Actis, unde *Niſibin* intelligendam eſſe colligas. Ego τὴν Σιβάπολιν non aliam eſſe autumo atque eam, quæ Syris *Sibabarech* סבאברך, cujusque haud obſcura mentio in Bibl. Orient. tom. II. p. 361.; Actorum autem Febroniae interpretem סבאכרך *Sibacarech* legiſſe & propterea Σιβάπολιν vertiſſe: Syris enim כרך ſeu כרכא oppidum ſignificat, & proxime a productione urbis *Sibabarech*, unde facilis errori via, diſtat. Poſita urbs erat intra Meſopotamiam, ut ea Acta oſtendunt, quæ res Cl. Aſſemano in Diſſert. de Monophyſitis tom. II. Bibl. Orient. dubia atque incerta viſa eſt: hoc obiter; nunc in viam redeamus.

Φοινίκης] Hæc eſt Φοινίκη πάραλος *Phœnice maritima*, uti Evagrio L. III. C. 33. & Jo. Malalae tom. II. p. 73. dicitur. Subditam fuiſſe viro Conſulari L. 52. de Decurion. & Notit. Imp. Orient. C. 1. teſtantur. Facta provincia eſt, ſed multo amplior & Phoenicen II. complexa, ab Hadriano apud Spartian. C. 14.

Τύρος] Provinciæ erat metropolis, quo titulo etſi in numis ante Hadrianum inſignis eſt, Phœnice tamen a Syria devulſa, provinciæ caput eſt impoſita, ut Suidas in Παῦλος Τύριος ſignificat. Vid. Noriſium Diſſ. de Epoch. v. p. 396. & Spanhem. Diſſert. IX. de Uſ. & Præſt. N. p. 588.

Βηρυτὸς] *Metropolitano nomine ac dignitate civitatem Berytum* exornaverat Theodoſius II. L. un. C. de Metrop. Beryt.; qua re Euſtathius urbis ejus præſul accenſus Phœnices urbes Byblon, Botryn, Tripolin, Orthoſiadem, Arcas atque Antaradon ſibi, utpote novæ Metropoli ſubjiciendas, vindicavit: contra venit Photius,

Digitized by Google

ΒΟΣΤΡΥΣ, ΤΡΙΠΟΛΙΣ, [a] ἈΡΚΑΙ, ὈΡΘΟΣΙΑΣ, ἈΡΑΔΟΣ, ἈΝΤΑΡΑΔΟΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ, ΠΟΓΩΝΑΣ, ΠΑΝΕΙΑΣ.

ιβʹ. ἘΠΑΡ-

a Ὀρκαὶ idem & mox Πανιὰς.

tius, Tyriorum præſul, queſtusque eſt patribus Chalcedonenſibus ab Euſtathio injuriam ſibi illatam Canonemque Nicaeni I. Concilii IV. proterve eſſe proculcatum: patres ſecundum Photium litem dedere, juſſeruntque Tyrum eſſe metropolin, Berytum vero nihil præter ceteras provinciæ urbes ſibi ſumere p. 622. Adde Balſamonem in Can. XXIX. Chalcedon. Concil. apud Beveregium tom. I. p. 148. Plura Itin. H. p. 583. & de ſequentibus Ant. Itin. p. 148.

Βόσρυς] Lege Βότρυς & Βύβλος, etſi Βίβλος ſit in Actis Chalcedon. p. 618., Βόσρυς in Chronog. Theophanis p. 193.

Ἀρκαὶ] Recte MSS, ut alias diximus. Aurelius Victor duplex illi nomen fuiſſe *Arcae* & *Caeſareae* in Alexandro Severo aſſeverat: cumque urbs Libano fuerit vicina, uti Geſt. Tancredi C. 105. indicant, haud ſpernenda videtur N. Haymii conjectura, qua numum ΚΑΙΣΑΡΙΑΣ ΛΙΒΑΝΟΥ huic tribuit tom. I. Theſ. Britan. p. 252.

Ὀρθοσιὰς] Ὀρθωσιὰς vicina fluvio Eleuthero apud Strabonem L. XVI. p. 753. Vid. Noriſ. Epoch. Diſſ. II. p. 103.

Ἄραδος] Uni epiſcopo *Aradum* atque *Antaradum* ſubditas fuiſſe, Acta Concil. Epheſin. & Chalcedon. vetant dubitare: nec juſta tamen propterea hæc Harduini animadverſio, *In Notitia*, ait in Num. Ant. Illuſtr., *Hieroclis Aradus & Antaradus ceu duo diverſa oppida, epiſcopali decore inſignia, appellantur in provincia Phœniciae Paraliae ſive Maritimae: credo mendoſe, cum utriusque oppidi unum fuiſſe antiſtitem merito ſuſpicemur ex Epiſtola Orientalium XIII. in auctario Theodoreti p.* 564. neque enim Eccleſiaſtica hæc Notitia, nedum omnia oppida, quæ Synecdemo comprehenſa ſunt, ſuos ſibi epiſcopos habuerunt. Plura Itin. Anton. p. 148.

Κωνσταντίνα] Nusquam eam reperio, vereorque ne quid hic a librariis ſit neglectum, ſi Ἀντάραδος ἡ καὶ Κωνσταντίνα legeretur ſalva res foret; Conſtantius enim urbem inſtauratam ſuo nomine donavit. Theophanes Chronogr. p. 31. καὶ πόλιν ἔκτισεν ἐν τῇ Φοινίκῃ, ἣν Κωνσταντίναν κέκληκεν, τὴν πρότερον καλουμένην Ἀντάραδον. Atque hinc *Atticus epiſcopus Aradiae Conſtantiae* provincialium ad Leonem Imp. epiſtolæ tom. IX. Concil. p. 312. ſubſcribit, ut jam ante diximus.

Πογωνᾶς] Codex Leidenſis Πωγωνὰς, quo ego nomine oppidum in hac ora ignoro. Si rectum eſt, potuit ex ſimili cauſſa locus dici, quo portus Troezenius Πώγων, de quo Suidas. Fortaſſe tamen *Saltus Gonaticus*, quem aliæ Notitiæ in hac provincia agnoſcunt, & cujus poſſeſſionum Imp. Zeno L. 2. C. de Præd. Tamiac. meminit, ſub vocabuli involucro latet. Vid. Jac. Rhenferdii Diſſ. de Angulo Arab. p. 821., nec crede tamen, *ſaltum Gonaticum eſſe Angulum illum cavum ex concurſu Libani & Antilibani ortum, de quo Strabo agat*, uti ait: nihil enim hujus in Strabone reperies: habet ſane Bonfrerius ad *Antilibanum* Hieronymi, atque ex eo Rhenferdius, hæc Strabonis è L. XVI. *Duo ſunt montes, qui eum faciunt, qua Contavus Angulus dicitur, quaſi inter ſe pares Libanus & Antilibanus, paullo ultra mare incipientes.* At ſi L. XVI. p. 754. inſpexeris, *cavam* quidem *Syriam*, nusquam eum *angulum*, invenies.

Πανειὰς] Vitioſe Σπανιὰς in Vita S. Sabae, quam a Cyrillo conſcriptam Cotelerius tom. III. Mon. Gr. inſeruit, p. 252.; multo pejus in Actis Procopii, ſeu fabula potius, cum Caeſarea, Palæſtinae metropoli, ſive *Stratonis turre* confunditur C. 3. Καισάρειαν δὲ ταύτην φημὶ, ἣν καὶ Φιλίππου καλεῖν εἰώθαμεν. αὕτη δὲ καὶ Στράτωνος μὲν πύργος τὸ πρότερον ἐκαλεῖτο· Φοίνικες δὲ Πανεάδα κατονομάζουσιν ἀπὸ τοῦ γείτονος αὐτῇ ὄρους Πανίου τὴν ἐπωνυμίαν θέμενοι. Quem eundem errorem ſcriptor Vitæ Epiphanii erravit, dum C. 44. ex Cypro ſe navi Caeſaream Philippi trajeciſſe narrat: ἀνάγοντες δὲ ἀπὸ Κύπρου ἀπεπλεύσαμεν ἐν Καισαρείᾳ τῇ Φιλίππου. neque enim Paneadem ſive Caeſaream Philippi appellare potuit.

Φοινι-

ιβʹ. ἘΠΑΡΧΙΑ ΦΟΙΝΙΚΗΣ ΛΙΒΑΝΗΣΙΑΣ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ ϛʹ.

ἘΜΙΣΣΑ, ΛΑΟΔΙΚΕΙΑ, ΔΑΜΑΣΚΟΣ, ἩΛΙΟΥΠΟΛΙΣ, [a]ἈΒΙΛΑ, ΠΑΛΜΥΡΑ.

ιγʹ. ἘΠΑΡΧΙΑ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ κβʹ.

ΚΑΙΣΑ-

a *MSS.* Ἄβιλλα.

Φοινίκης Λιβανησίας] Fuit provincia hæc conjuncta ſuperiori, donec a Theodoſio M. diſtraheretur & ſuum ſibi Præſidem acciperet: vidit hoc H. Noriſius ex Concil. Actis Diſſert. IV. de Epochis p. 356., tametſi per errorem Arcadio originem hujus provinciæ tribuerit; Theodoſium enim auctorem eſſe, Jo. Malala tom. II. p. 39. perſpicue docet, ὁ δὲ αὐτὸς, inquit, βασιλεὺς ἀπεμέρισε καὶ τὴν Φοινίκην Λιβανησίαν ἀπὸ τῆς Παράλου, καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαια μητροπόλεως καὶ ἄρχοντα ὀρδινάριον Ἐμέσῃ τῇ πόλει. *Idem Theodoſius Phœnicen Libaneſiam a Maritima dirimens Provinciam fecit: jure Metropolitico & Præſide ordinario Emiſſæ urbi datis.* Quamquam quæ de *Emeſſa* addit, a vero abeunt: neque ea enim *metropolis* provinciæ, ſed Damaſcus fuit; nec ſuccurres homini, ſi *civilem metropolin* eam urbem factam dixeris; quoniam jura & dignitatis civilis privilegia Eccleſiaſtica ſecum trahebant: ſic cum Tyanis Valens jus Metropolitanum contribueret, ejus urbis antiſtes jura Eccleſiaſtica ſtatim ſibi arrogavit: quæ eadem res Euſtathium Berytenſem, poſtquam Berytus a Theodoſio II. metropolis eſſet conſtituta, ut ſibi vicinas urbes ſubjiceret, impuliſſe videtur. Id ſupereſt, ut honorariam metropolin *Emeſam*, etſi verbis Malalae non ſatisfaciat, creatam profitearis. *Præſidem* huic provinciæ præfuiſſe Notitia Imp. O. C 1. oſtendit; cave tamen huc referas cum Pancirolo C. 112. Notitiæ ejus *Præſidem provinciæ Phœnicæ*, ad quem Diocletianus L. 3. C. de Diverſ. Reſcript., & Conſtantinus L. unic. C. de Form. & Impetrat. ſublat. mittunt; is totius Phœnices, antequam in duas ſecaretur, curam geſſit, propterea PRAESES PROVINCIAE SYRIAE PHOENIC. in inſcriptione Sponiana Miſcellan. p. 270., quæ in paucis diverſa & inter Gudianas p. LXIX. 1. legitur, appellatus.

Ἔμισσα] Ἔμισα ἡ τῆς Λιβάνου Φοινίκης πόλις Jo. Malalae tom. I. p. 391. Vid. Ant. Itin. p. 188.

Λαοδίκεια] Laodicea eſt ad Libanum, de qua Ant. Itin. p. 198.

Δαμασκὸς] Provinciæ erat metropolis, unde Theodorus epiſcopus τῆς μητροπόλεως Δαμασκοῦ in Chalcedon. Concil. p. 676., & in Actis Stephani Sabaitae C. 6. tom. III. Jul. p. 555. ἡ ἐπίσημος καὶ πανευδαίμων μητρόπολις. Plura alias.

Ἡλιούπολις] Diutiſſime hujus cives paganicæ ſuperſtitioni ſtuduerunt: urbs ipſa altiſſimis montibus undique erat incincta; Vide Theodoretum L. IV. H. E. C. 22. p. 183. & Ant. Itin. p. 189. ubi & de *Abila*.

Παλμύρα] Theophanes πόλιν Φοινίκης Λιβανησίας Chronogr. p. 148., Procopius L. II. de Fabr. C. 11. Φοινίκης τῆς πρὸς Λίβανον, & ab Imp. Juſtiniano inſtauratam prodit. Palladius Vit. Chryſoſtom. p. 194. Παλμύραν, τὸ τῶν Περσῶν φρούριον, quod ad Perſas compeſcendos commodiſſima eſſet, appellat, LXXX. M. P. Emeſa removens. Fuit itaque in finibus Romanae Perſicaeque ditionis, nec longe ab Euphrate, ut Appianus L. V. B. Civil. p. 1079. oſtendit: quare Ulpianus L. 1. D. de Cenſib. §. 5. *prope barbaras gentes & nationes collocatam in provincia Phoenice* ait, *gentium* & *nationum* nominibus vicinos Arabes, Parthos ceteroſque ejus oræ barbaros complexus; Cicero in ſimili re voces jungit de Provinc. Conſul. C. 9. *Celebrantur aures quotidie meæ novis nominibus gentium, nationum, locorum.* & C. 13 *Cetera partes a gentibus aut inimicis huic imperio, aut infidis aut incognitis, aut certe immanibus & barbaris & bellicoſis tenebantur: quas nationes nemo unquam fuit, qui non frangi domarique cuperet.* Neque aliter Vellejus L. II. C. 110. *Gentium nationumque, quæ rebellaverant, omnis numerus amplius IↃCCC. millia explebat.* Vide & C. 98. & Cortium in Salluſtii Catilin. C. 10.

Παλαιστίνης] Excidit πρώτης· tres enim ordine

ΚΑΙΣΑΡΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ, ΔΩΡΑ, ἈΝΤΙΠΑΤΡΙΣ, ΔΙΟΣΠΟΛΙΣ, ἈΖΩΤΟΣ ΠΑΡΑΛΙΟΣ, ἈΖΩΤΟΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ, ἘΛΕΥΘΕΡΟΠΟΛΙΣ, [a] ἈΙΛΙΑ Ἡ ΚΑΙ ἹΕΡΟΣΟΛΥΜΑ, ΝΕΑ ΠΟΛΙΣ, ΛΙΒΙΑΣ, ΣΕΒΑΣΤΗ,

ἈΝΘΗ-

[a] Ἡ Ἐλία καὶ *codex Farneſ.*

recenſentur Palæſtinae, quarum & Imp. Theodoſius in L. 30. C. Th. de Erogat. Milit. & Notit. Imp. Orient. C. 1. meminit; quæ res parum animadverſa ſæpe doctis, quos Jac. Rhenſerdius Diſſert. II. in Euſeb. Onomaſt. p. 788. ab errore revocare adniſus eſt, negotium faceſſivit. Junctæ fuere ad Arcadii usque tempora: nam quod Jo. Malala tom. II. p. 5. Conſtantinum M. Palæſtinam III. provinciam conſtituiſſe aſſeverat, id Hieronymus Quæſt. in Geneſ. C. XXI. convellit, *ante non grande tempus Palæſtinam Salutarem*, quæ eadem ac III., *ex diviſione Præſidum* eſſe factam & dictam adfirmans: idem & hinc ſtatuminatur, quod omnis Palæſtina ſub Theodoſio M. uni Proconſuli paruerit, quemadmodum ex Zoſimo L. IV. C. 41. liquet. Vide H. Noriſium Diſſ. V. de Epoch. p. 474. *Conſularis* Palæſtinæ I. eſt in Notit. Imp. Orient. C. 1. & apud Palladium Hiſtor. Lauſiac. C. 65.

Καισάρεια] Metropolin hujus provinciæ Canon VII. Nicaeni I. apud Beveregium tom. I. p. 68. & Hieronymus in Epiſt. ad Pammachium agnoſcunt; quæ dignitas urbi manſit, poſtquam tres Palæſtinæ epiſcopo Hieroſolymitano in Synodo Chalcedonenſi tom. IX. p. 2. ſubditæ, atque eidem jura Patriarchalia fuerunt aucta, uti Novel. C 111. oſtendit.

Δῶρα] Stephanus maritimam hanc urbem egregie illuſtrat in Δῶρος. Adde H. Relandum L. III. Palæſt. p. 739. & Probabil. noſtrorum C. 25.

Διόσπολις] Lydda eſt: Cyrillus Hieroſolymitanus Catech. XVII. p. 204. *Λύδδα ἡ νῦν Διόσπολις*. Vid. Itin. H. p. 600. ubi & de *Antipatride*.

Ἄζωτος παράλιος] Duplicem Azotum, ſi Notitias exceperis, vix alibi reperies. Videtur Azotus *mediterranea* ea eſſe, cujus Sacræ literæ, Herodotus, Diodorus, Joſephus atque alii meminerunt: poſita illa non longe a mari erat, nec illi tamen juncta; Joſephus inde L. 1. B. I. C. 7. §. 7. inter *τὰς ἐν τῇ μεσογείῳ πόλεις* ſive *urbes mediterraneas* recenſet, & *τὰς παραλίους maritimas* ab ea diſtinguit: idem facit Wilh. Tyrius L. XII. Hiſt. Hieroſ. C. 6. & L. XV. C. 24.; nec diſſentire videtur Fulcherius Carnotenſis C. 52., qui præterea ſuo tempore vicum fuiſſe, quem *Ibenum* indigenæ vocabant: forte is non alius eſt ac יבנא *Jebna*, qui H. Relando L. III. Palæſt. p. 608. moleſtus fuit. *Maritima* Azotus prioris eſſe portus potuit: quomodo Aſcalon, etſi mari prætenta apud Wilhel. Tyrium L. XVII. C. 22., ſuum ſibi portum habuit, epiſcopo, æque ac Aſcalon, ſubjectum: ſubſcribit enim Reſcripto Joannis Hieroſolymitani ad Joannem Conſtantinop. & *Antonius Aſcalonius* & *Stephanus Majumae Aſcalonis* tom. XI. Concil. Lab. p. 376. *Majuma* autem Aſcalonis ejus portus eſt, ut *Majuma* Gazenſium, & *Majuma* Alexandriae, quam alias, hactenus minus notam, illuſtrabo. De *Eleutheropoli* & ceteris, quas intactas prætereo, vide H. Relandum.

Αἰλία ἡ καὶ Ἱεροσόλυμα] Recte ita MS. Lugdunenſis: *Aeliae* nomen dutiſſime Hieroſolymis hæſit: Joan. Chryſoſtomus Orat. V. in Judaeos p. 645. Edit. Nov. Ἐπειδὴ γὰρ Αἴλιος ὁ Ἀδριανὸς ἐχρημάτισεν· οὕτω καὶ τὴν πόλιν καλεῖσθαι ἐκέλευσε, ἐκλήθη τε Αἰλία μέχρι καὶ νῦν ὀνομάζεται. Plura, quæ in Juſtiniani usque ætatem eum urbi titulum duraſſe adfirmant, Beveregius in Can. VII. Nicaeni I. coacervavit. Adde Valeſ. in Euſeb. L. VII. H. E. C. 5.

Λιβιάς] Olim *Betharam*, teſte Euſebio, ſed in *Liviae* Auguſtae honorem novo titulo decorata: erant circa eam trans Jordanem & XII. M. P. ab Hierichunte poſitam, balnea aquarum calidarum: Gregorius Turonenſis L. I. Miracul. C. 18. *Sunt autem & ad Liviada civitatem aquæ calidæ, in quibus Jeſus Nave lavare ſolitus erat: ubi ſimiliter leproſi mundantur; eſt autem ab Hiericho duodecim millibus*: qui locus ſitum egregie firmat.

Σεβαστὴ] Urbem hanc in Trachonitidem tranſportavit Jo. Malala apud Jo. Damaſcenum Orat.

'ΑΝΘΗΔΩΝ, ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, ΣΥΚΑΜΑΖΩΝ, 'ΟΝΟΥΣ, [a] ΣΩΖΟΥΣΑ, 'ΙΟΠΠΗ, ΓΑΖΑ, [b] 'ΡΑΜΦΙΑ, 'ΑΣΚΑΛΩΝ, 'ΑΡΙΖΑ, ΒΙΤΥΛΗ.

ιδ'. 'ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ β' 'ΥΠΟ 'ΗΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ ια'.

[a] ΣΚΥΘΟ-

a *MS. Leid.* Σώζουσα. b *Omnes ita*, 'Ραφία *præſtat.*

Orat. III. p. 368. ubi de Joanne Baptiſta καὶ ἀπέτεμεν αὐτὸν Ἡρώδης, ὁ τοπάρχης, ὃς τὸ βασίλειον τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, ἐν Σεβαστῇ τῇ πόλει· *& caput illi præcidit Herodes in Trachonitidis regia, in urbe Sebaſte:* paullo melius, nec tamen ſine errore, in Chilmeadi editione tom. I. p. 305. legitur ὁ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς, ὁ Φιλίππου, ὁ τοπαρχῶν, ἤτοι βασιλεύων τῆς Τραχωνίτιδος· neque enim Herodes Trachonitidi, ut bene vir doctus, præfuit: & cui bono ὁ βασιλεὺς, ὁ τοπαρχῶν ἤτοι βασιλεύων coacervantur? Forte ex Damaſceno ita refingenda omnia: Ἡρώδης ὁ τοπάρχης ἤτοι βασιλεύων τῆς Τραχωνίτιδος κ.λ; quo quidem modo erroris non abſolvitur Joannes, eripitur tamen graviori.

'Ανθηδὼν] Gaza ſtadiis xx. aberat, Sozomeno L. V. H. E. C. 9. auctore, mari proxima. *Diocletianopoleos*, ſi Notitias & Concil. Acta exceperis, rara mentio. Vid. H. Relandum L. III. Palæſt. p. 736.

Συκαμάζων] 'Ευκαμάζων in Notit. Jac. Goari, *Eſtomaſon* in Notitia, quæ Wilh. Tyrio adjuncta eſt, *Aſcozamon* Gervaſio Tilberienſi tom. II. Script. Brunsvicens. p. 760.; noſtrum rectum eſt, etſi ſitus ejus ignotus.

'Ονοῦς] Creditur eſſe *Ono*, de qua I. Chronic. VIII, 12. Sequentem habet Stephanus, quamquam nihil de loco, quem occupaverit.

Γάζα] Duplicem olim fuiſſe Gazam, quarum vetuſtior Apoſtolorum ætate fuerit everſa & deſerta, ad Anton. Itin. p. 151. diſputavimus: mecum ſentit Hieronymus de Loc. Sacr. *Quæritur*, inquit, *quomodo in quodam propheta dicatur Gaza futura in tumulum ſempiternum: quod ſolvitur ita; antiquæ civitatis locum vix fundamentorum præbere veſtigia; hanc autem quæ nunc cernitur, in alio loco, pro illa, quæ corruit, ædificatam.* Cui oculato teſti, & hac in parte aliis conſentienti, cur fidem negemus? Erat urbs Gordiani Imp. ætate ſacra, ſui juris & admodum ſplendida, ut egregio hoc epigrammate inter Doniana Claſ. III. 45. docemur:

ΑΓΑΘΗ. ΤΥΧΗ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΚΑΙΣΑΡΑ
Μ. ΑΝΤΩΝΙΟΝ.
ΓΟΡΔΙΑΝΟΝ. ΕΥΣΕΒΗ
ΕΥΤΥΧΗ. ΣΕΒΑΣΤΟΝ
ΚΟΣΜΟΚΡΑΤΟΡΑ Η ΠΟΛΙΣ
Η. ΤΩΝ ΓΑΖΑΙΩΝ ΙΕΡΑ. ΚΑΙ
ΑΣΥΛΟΣ. ΚΑΙ. ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ
ΠΙΣΤΗ. Η. ΕΥΣΕΒΗΣ. ΛΑΜΠΡΑ.
ΚΑΙ. ΜΕΓΑΛΗ. ΕΞ ΕΝΚΛΥΣΕΩΣ
ΤΟΥ. ΠΑΤΡΙΟΥ. ΘΕΟΥ
ΤΟΝ. ΕΑΥΤΗΣ. ΕΥΕΡΓΕΤΗΝ
ΔΙΑ. ΤΙΒ. ΚΛ. ΠΑΠΕΙΡΟΥ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΟΥ. ΤΟΥ. ΙΕΡΟΥ.

Id mirere, virum eruditum, qui inſcriptionem Latinam fecit, in ea *Deum Enclyſeum* inveniſſe, vertit enim media *ex Enclyſeo Patrio Deo*; qui nullus fuit & ex corrupta ΕΝΚΛΥΣΕΩΣ voce natales accepit. Fuit in marmore ΕΝΚΕΛΕΥΣΕΩΣ, certe eſſe debuit; quod *ex juſſu*, ut ſæpe in his monumentis, notat: ΚΑΤΑ ΚΕΛΕΥΣΙΝ ΘΕΟΥ in ſimili re habes in Theſ. p. xxi. 1. *Deus* autem *patrius* Gazenſium eſt *Marnas*, cujus juſſu lapis eſt dedicatus. Vide de eo H. Noriſium Diſſert. Epoch. V 494.

'Αρίζα] Niſi erro, Γάδαρα ſive Γάζαρα, quam urbem ſeu vicum Notitiæ in Palæſtina I. non longe ab Azoto agnoſcunt, præſtiterit. De ea Relandus L. III. Palæſt. p. 679 Quæ ſequitur Βιτύλη, *Bethelne* an *Betulia* ſit, in dubio eſt. Aliis Notitiis dicitur Βιτύλιος.

Παλαιστίνης β'] Hujus & ſuperioris provinciæ incolas totiusque cavæ Syriæ audaces, atheos atque inſidioſiſſimo eſſe ingenio perhibet Proclus Diadochus in Paraphraſ. Tetrabibli Ptolem. p. 95. ὡς ἐπιπολὺ θρασεῖς εἰσὶ καὶ ἄθεοι καὶ ἐπιβουλευτικοί. Idem Anonymus Scholiaſtes, Baſileæ editus, in eandem Tetrabibl. p. 62., ſed verbis

mire

Digitized by Google

[a]ΣΚΥΘΟΠΟΛΙΣ, ΣΕΛΛΑ, ΓΑΔΑΡΑ, ʼΑΒΙΛΑ,
[b]ΚΑΠΕΤΩΛΙΑΣ, ʽΙΠΠΟΣ, ΤΙΒΕΡΙΑΣ, ʽΕΛΕΝΟΥΠΟΛΙΣ,
ΔΙΟΚΕΣΣΑ, ΜΑΞΙΜΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, ΓΑΒΑΙ.

ιέ. ʼΕΠΑΡΧΙΑ

a *Κουθόπολις MS. Leidenſis.* b *Καπιτωλία idem.*

mire turbatis, profitetur, ὁ γὰρ, inquit, τῆς ʼΑφροδίτης τῷ ʼΑρει συμπλακεὶς τοιούτους ποιεῖ (καὶ ἀθέους ἀμέλει ʼΙουδαίους) τοὺς ʼΙουδαίους οὐκ τούτης ὄντας τῆς θέσεως φησίν· ὅθεν κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν σημεῖον σοι γενέσθω τὸ κατὰ τὴν χώραν ἀθηνίας· γόνιμος γὰρ ὁ τοῦ Διὸς ἀστὴρ ἐν τοῖς Φηλίσταιν ἐλέγετο. Varia enim ſcholia in unum ſunt conflata; quæ facile diſtingues, ſi obſervaris καὶ ἀθέους eſſe Ptolemaei verba, eaque breviore ſcholio explicari ἀμέλει ʼΙουδαίους· mox alium idem paullo pluribus interpretari. Quæ vero adduntur ὅθεν κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν κ.λ. ea Judaeam non ſpectant, ſed Arabiam εὐδαίμονα, quem ejus titulum haud obſcure reſpiciunt. Vid. Proclum L. II. p. 95. & me falſum negabis. Nata ea perſuaſio paganis eſt, quod Judaei in ſummi numinis cultu cum reliquis omnibus diſſiderent: hinc & Lucanus L. II. 593.

—— ——— —— Et dedita ſacris
Incerti Judaea Dei. ——— ———

& Ariſtides tom. III. p. 514. Τοῖς ἐν Παλαιστίνῃ δυσσεβέσι παραπλήσιοι τοὺς τρόπους· καὶ γὰρ ἐκείνοις τοῦτ᾽ ἐστὶ σύμβολον τῆς δυσσεβείας, ὅτι τοὺς κρείττονας οὐ νομίζουσι· *Non alieni ab impiorum Palaſtinorum moribus: nam & illi hoc habent impietatis ſignum, quod Deos eſſe non putant.* Quo tamen loco ſi & Chriſtianos notari cum Cl. Jebbio velis, nihil intercedam. Ceterum *Præſidem* huic provinciæ etiam Notitia Imp. Orient. C. 1 imponit.

Σκυθόπολις] Provinciæ fuit metropolis; quare ex ea ortus Cyrillus in Vita S. Sabae C. 80. Γυνή τις, inquit, ἐκ τῆς καθ᾽ ἡμᾶς μητροπόλεως ὁρμωμένη. & C. 75 καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ ἐν Σκυθοπόλει, ἐξῆλθεν ὁ μητροπολίτης Θεοδόσιος μετὰ παντὸς τοῦ λαοῦ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ· Ariſtidi tom III. p. 595. Σκυθῶν πόλις, quo de nomine ad Itin. H. p. 586.

Σέλλα] Imo Πέλλα. quod nomen a Macedonibus accepit, ſolitis patriæ ſuæ oppidis cognomines devictas urbes facere apud Appian. Syriac. p. 201. *Pella* παρὰ τοὺς πέλλας, τοὺς λίθους κατὰ τὴν Μακεδόνων φωνὴν, quod Macedones lapides *Pellas* vocarent, eſt dicta, ut ex Ulpiano in Demoſthenis Orat. de Legat. Falſ. p. 234. Illuſt. Spanhemius Diſſ. IX. de Uſu & P. N. p. 654. patefecit: perperam ergo a neſcio quo *Pella* Stephanus nomen derivat, meritoque Cl. Ti. Hemſterhuſius eorum mutandi libidinem compeſcit, qui Heſychianum Πέλλα, λίθος corrigere inſtituerunt. Sedem urbs, nobilis mora Hieroſolymis digreſſorum Chriſtianorum, in Peraea obtinebat.

Γάδαρα] Non longe ab urbe fluvius *Hieramax* decurrebat, quem propterea τὸν λεγόμενον ποταμὸν Γαδάρων Cyrillus in Vita S. Sabae C. 33., & Antoninus Martyr in Itiner. *fluvium calidum, qui dicitur Gadara* appellat. De ſequentibus Relandus & nos alibi.

ʽΙππος] Aberat ſtadiis a Tiberiade xxx. Joſephus Vitæ ſuæ C. 65. Ἡ δὲ σὴ πατρὶς, ὦ ʼΙοῦστε, κειμένη ἐν τῇ Γεννησαρίτιδι λίμνῃ καὶ ἀπέχουσα ʽΙππου μὲν σταδίους τριάκοντα, Γαδάρων δὲ ἑξήκοντα, Σκυθοπόλεως δὲ εἴκοσι καὶ ἑκατόν· *Tua, Juſto, patria Tiberias, ad lacum Genneſariten accubans, Hippo ſtadiis XXX., Gadaris LX., Scythopoli vero CXX. diſtat.*

ʽΕλένου πόλις] Magni Conſtantini matri hoc nomen debet, teſte Sozomeno L. II. H. E. C. 2.; ſi priſtinum, quo ante utebatur, notius eſſet, de ſitu, qui obſcuriſſimus, fortaſſe certiora haberemus.

Διοκέσσα] Lege Διοκαισάρεια, quæ in media Galilaea poſita apud Joſephum Vitæ ſuæ C. 65., olim *Sepphoris* erat: Hieronymus de Loc. Sacr. *Porro & alia villa Araba nomine in finibus Diocaeſareae, qua olim Sephorine dicebatur.* Vid. Palladium Hiſtor. Lauſiac. p. 65. & H. Noriſium Diſſert. V. de Epoch. p. 563. & de *Maximianopoli* Itin. H. p. 586.

Γάβαι] Hinc fuit Anaſtaſius, qui Γαβῶν ſive *Gabenorum* antiſtes in Synodo Hieroſolymitana dicitur. Aberat urbs M. P. XVI. a Caeſarea, ut Euſebius & Hieronymus in Onomaſtico monuerunt. Vide eundem Noriſium Diſſert. IV. p. 460.

ιε'. ἘΠΑΡΧΙΑ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ [a] γ'. ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ ι'.

ΠΕΤΡΑ, ἈΥΓΟΥΣΤΟΠΟΛΙΣ, [b] ἈΡΙΝΔΗΛΑ, ΧΑΡΑΓΜΟΥΒΑ, ἈΡΕΟΠΟΛΙΣ, ΖΩΑΡΑ, ΜΑΜΨΙΣ, ΒΙΤΑΡΟΥΣ, ἘΛΟΥΣΑ, ΣΑΛΤΩΝ.

ις'. ἘΠΑΡΧΙΑ ἈΡΑΒΙΑΣ ὙΠΟ ΚΟΝΣΟΥΛΑΡΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ ιζ'.

ΒΟΣΤΡΑ,

[a] *Abeſt a codice Leid.* [b] Ἀρίνδηλα *idem & mox* Ζώορα.

Παλαιστίνης γ'] Olim hæc Arabia erat, ſed Palæſtina in plures diviſa provincias, illis accenſeri coepta eſt: Procopius L. V. de Fabric. C. 8. Ἐν δὲ τῇ πάλαι μὲν Ἀραβίᾳ, νῦν δὲ τῇ Παλαιστίνῃ τρίτῃ καλουμένῃ, χώρα μὲν ἔρημος ἐπὶ μακρὸν κατατείνει. Notitia Imp. Orient. *Palæſtinam Salutarem*, præſidi ſubjectam, appellat.

Πέτρα] ΑΔΡΙΑΝΗ ΠΕΤΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙϹ in numis: Πέτρας καὶ ἐσχατιαῖς τ̃ Παλαιστίνων κειμένας Evagrius L. III. H. E C. 32. vocat, quod in ultimis Palæſtinæ finibus eſſent. Sozomenus Πετραίους & Ἀρεοπολίτας L. VII. H. E. C. 15. in Arabia, ad quam olim pertinuerunt, locat. Paſſim alii in Palæſtina III, ut Stephanus. Vid. Renferdii Diſſert. II. in Euſeb. Onom. & Relandi L. III. Palæſt. p. 927.

Ἀυγουστόπολις] Joannes Ἀυγουστοπόλεως ſubſcripſit Synodo Epheſinae p. 529.

Ἀρίνδηλα] Stephanus Ἀρίνδηλα, τρίτης Παλαιστίνης, cujus nomen in Actis Conciliorum varie eſſe vitiatum admonuit L. Holſteinius. Vid. Epheſin. p. 487. & 530.

Χαραγμοῦβα] *Illuſtris urbs* in Actis S. Stephani Sebaitae C. 4. tom. III. Jul. p. 545.; memorant enim Joannem τ̃ περιφανοῦς καὶ ἐνδόξου πόλεως Χαραχμώβων. Adde Stephan. in Χαραχμῶβα.

Ἀρεόπολις] Olim *Ar* ער & *Moab* dicebatur, ut Euſebius in Onomaſt. & Hieronymus in Eſai. C. XV. teſtantur. Polychronius *Areopolitanus* ſubſcripſit Reſcripto Joan. Hieroſolymitani tom. XI. Concil. Lab. p. 376.

Ζώαρα] Hebraeorum צער eſt, ſita ad lacum Aſphaltiten: Cyrillus in Vita S. Sabae C. 22. καὶ περὶ τὴν νεκρὰν θάλασσαν ἰδὼν τὴν ἐπὶ Ζώορα, εἶδεν ἐν θαλάσσῃ νῆσόν τινα χέρσον καὶ μικροτάτην. *Cumque ad mare mortuum Zoora verſus tendit, inſulam in mari vidit ſiccam & parvam.* Adde H. Relandum L. III. Palæſt. p. 1065.

Μάμψις] Aliis Notitiis Μάψις, quo nomine Ptolemaeus Idumaeae urbem ad Jordanis occaſum agnoſcit, Μάψ tamen ſcribens.

Βιταροῦς] In Jac. Goari Notitiis Βιροσάβων & Βιροσάβου hac in provincia recenſetur; quæ mihi æque eſt obſcura. Fortaſſe noſtri Βιταροῦς eſt Notitiæ Imp. Orient. C. 145. *Bethora*, quæ ſub diſpoſitione Ducis Arabiae præfecturam Legionis IV. Martiae habet; quorſum & Gothofredus eleganti conjectura L. 15. C. Th. de Erogat. militar. refert; aut certe vicus Idumaeae Βεταρίς apud Joſephum L. IV. B Jud. C. 8. §. 1.; atque hoc malim, etſi Rufinus aliter legiſſe videatur: neque enim præter morem id accidit.

Ἐλοῦσα] Poſita fuit in partibus veteris Moabitidis, teſte Hieronymo in Eſaj. C. XV.; urbis epiſcopi ſæpe in Conciliis obvil ſuut, & ab H. Relando recenſiti.

Σάλτων] Deeſt aliquid: ſolet *ſaltibus*, quorum in provinciis meminit, addere titulos, ut cognoſcantur. Jac. Goari Notitia Σάλτον Ἱερατικόν appellat, quod verum videtur.

Ὑπὸ Κονσουλάριον] Fuit Arabia Conſtantii Imp. tempore *Præſidialis*, ut ex L. 3. C. Th. de Poenis apparet: habuit præterea Ducem, qui rei militaris curam adminiſtraret: ab eo vero cum Præſes penderet, tandem ſoli Duci Arabia eſt commiſſa: docemur hæc a Juſtiniano Nov. 102. *Erat enim*, inquit, *ita tenui poteſtate præditus is, qui civili magiſtratu defungebatur, ut ei, qui præeſſet armis, ſervili propemodum more manciparetur, & in illius arbitrio hujus ſalus eſſet poſita, aut, ut ne eſſet quidem omnino hic ma-*

Y y y y *giſtra-*

ΒΟΣΤΡΑ, ΝΙΛΑΚΩΜΗ, ἈΔΡΑ, ΔΙΑ, ἙΞΑΚΩΜΙΑ ΚΩΜΗ, ΜΗΔΑΒΑ, ΓΕΡΑΣΑ, ΜΑΙΟΥΔΟΣ, [a] ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ, ΝΕΑ ΠΟΛΙΣ, ἹΕΡΑΠΟΛΙΣ, ΦΙΛΙΠΠΟΠΟΛΙΣ,

ΦΑΙΝΑ,

[a] Φιλαδέλφεια *MS. Leid.*

giſtratus: unde adeo & longum tempus eſt, ex quo is deſierit, & militaris ea, quæ civilem magiſtratum concernunt, peragat. Idem Notitia Imp. Orient. C, 1., *Ducem* quidem *Arabiae*, nusquam *Præſidem* aut *Conſularem*, niſi C. 145., ubi *Dux* & *Præſes*, qui ante *Dux* tantum, memorans, adfirmat Itaque dubium eſſe non poteſt, quin hic error ſit, & in *Conſularis* locum *Dux* ſuccedere debeat.

Βόστρα] Provinciæ metropolis erat: Euſebius in Βοσόρ. Αὕτη ἐστὶ Βόστρα, ἡ νῦν μητρόπολις τῆς Ἀραβίας· *Hæc eſt Boſtra, metropolis Arabiae.* Adde Concil. Chalcedon. p. 676. Iſidorus apud Photium p. 1060. *Boſtra* οἶστρον τῆς βοὸς, quaſi Io, in vaccam verſa, nomen urbi fecerit, notare auctor eſt, ſed errans; eſt enim בצרה, quo Hebraei & vicinæ gentes locum munitum deſcribunt.

Νιλακώμη] Ignota mihi eſt: cogitaveram Νείλη κώμη, quæ in Goari Notitia & Concil. Chalcedon. p. 676. conſpicitur, an Πεντακωμία, an Νείλη κώμη, cujus epiſcopus in eodem eſt Concilio, præſtaret: forte poſterior ſuſpicio non longe a vero aberit Id prætererire nolo, ibidem Joannem πόλεως Ἔρρης inter Arabas nomen profiteri, & manſionem Itin. Ant. p. 196. *Aere*, ſive, ut in Vaticano MS. legitur, *Ere* tueri.

Ἄδρα] Sic & Ptolemaeus; Tabulæ Peutingerorum *Adraha* M. P. XXIV. a Boſtris, Euſebio in Onomaſt. *Adara* cum de urbe *Eſdrai* καὶ νῦν, inquit ἐστὶν Ἄδραα πόλις ἐπίσημος τῆς Ἀραβίας, διεστῶσα Βόστρων, ſic præſtat, σημείοις κδʹ. vertit Hieronymus, *Nunc autem eſt Adara inſignis civitas Arabiae in viceſimo quarto lapide a Boſtra.*

Δία] Δίαν, τὴν ἔρημον πόλιν, *Diam urbem deſertam* Iſidorus in Vita Damaſcii apud Photium Biblioth. p. 1061, vocat, addens prope urbem eſſe campum, in quo aqua ſtygia ebulliat: fortaſſe ergo huc pertinet epigramma apud Stephanum, quod ipſe ad *Dium* Syriae, ſi tamen alia ac noſtra eſt, tranſtulit, quo aqua Dienſis potu quidem dulcis, ſed & mortifera perhibetur:

Νᾶμα τὸ Διηνὸν γλυκερὸν ποτὸν, ἂν τὸ δὲ πίῃς
Παύσῃ μὲν δίψης, εὐθὺ δὲ καὶ βιοτοῦ.

Ἑξακωμία] Habetur & in Jacob. Goari Notitia: nomen illi a ſex pagis, ut *Pentacomiae*, quam eadem agnoſcit, a quinque, venit.

Μήδαβα] מידבא *Medeba* eſt in portione tribus Ruben. Joſ. C. XIII. 16. Cyrillus in Vita S. Sabae C. 45. Μέδαβα πόλις ἐπὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατ᾽ ἀνατολὰς ὑπὸ τὴν Ἀραβίαν τελοῦσα· *Medaba urbs eſt Arabiae ultra Jordanem in orientem verſus poſita.* Meminit ejus Euſebius in Καριαθαὶμ & Ἰεσσὰ, ubi pro μεταξὺ Μηδαμὰν, quod Martianei editio præfert, Μηδάβων legi oportet.

Γέρασα] Urbs illuſtris Arabiae. πόλις ἐπίσημος τῆς Ἀραβίας Euſebio Onomaſt. in Γαλαάδ, ſemota a fluvio *Jaboc* M. P. XV., teſte Hieronymo in *Jaboc* ejusdem Euſebii. Epiſcopus ejus Placus eſt in Chalcedon. Concil. p. 675.

Μαιοῦδος] Nihil mihi de hac innotuit: poſſet ex Notitiis & Concil. Actis alia non magno molimine ſubſtitui, niſi ea res periculoſæ plena foret aleæ.

Φιλαδελφία] Non alia eſt ac רבת בני עמון, ſive *Rabbatamana*, quæ a Ptolemaeo Philadelpho novo donata eſt nomine: Hieronymus in Ezech. C. XXV. *Filii Ammon habebant metropolin nomine Rabbath, quæ hodie a rege Aegypti Ptolemaeo, cognomento Philadelpho, qui Arabiam tenuit cum Judaea, Philadelphia cognominata eſt.* Aberat haud longo intervallo ab amne *Jaboc* apud Euſebium Onomaſt. in Ἰαβώκ. Plura Eduar. Bernardus in Joſephi L. IV. A. Jud. C. 5.

Νέα πόλις] Chilon πόλεως Νέας πόλεως inter Arabes antiſtites Concil. Chalcedon. p. 675. nomen adſcripſit.

Ἱερόπολις] Alii hanc explicuerint; mihi ignota eſt.

Φιλιππόπολις] Condita eſt a Philippo Arabe, ut Victor, Zonaras & Cedrenus docent, & viri docti dudum monuerunt: quod vero *Boſtra* eandem atque hanc arbitrantur, id & hæc Notitia & Concil. Chalcedonenſe convellit, di-

ſtin-

ΦΑΙΝΑ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ, ΔΙΟΝΥΣΙΑΣ, ΚΑΝΟΘΑ, ἈΔΡΑΣΣΟΣ,

ιζʹ. ἘΠΑΡΧΙΑ ἈΙΓΥΠΤΙΑΚΗΣ ὙΠΟ ἈΥΓΟΥΣΤΑΛΙΟΝ. ΠΟΛΕΙΣ κγʹ.

ἈΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ,

ἙΡΜΟΥ-

ſtinguunt enim *Boſtra* & *Philippopolin*. Vid. tom. VIII. Concil. Lab. p. 644. & 675. prætereaque Ezech. Spanhemium Diſſert. XIII. de Uſ. & P. N. p. 612.

Φαινὼ] Ita legendum vidit L. Holſteinius. Sita erat Petram inter & Zoora, æris metallis & exiliis multorum infamis: Euſebius in Φινῶν. αὕτη ἐστὶ Φαινὼ, ἔνθα τὰ μέταλλα τοῦ χαλκοῦ, μεταξὺ κειμένη Πέτρας πόλεως καὶ Ζοορῶν· Sic Jo. Clericus, & recte, emendavit, quem & in τῷ τῆς χωρίας & Δαιδὼν vide. Hieronymus, *Fenon, caſtra filiorum Iſraël in deſerto. Fuit autem quondam civitas principum Edom, nunc viculus in deſerto: ubi æris metalla damnatorum ſuppliciis effodiuntur inter civitatem Petram & Zoaram*. Adde S. Bochartum P. II. Hierozoic. L. III. C. 13.

Κωνςαντία] Notitiæ Jac. Goari Κωνςαντῖνη, Concil. Chalcedon. p. 676. Κωνςαντινάνη, & in veteri verſione *Conſtantia*.

Διονυσιὰς] Maras *Dionyſiadis* Διονυσιάδος ſub Boſtreno metropolita in eodem eſt Concilio. Incolæ Διονυσιεῖς, non multum a Boſtris, Iſidoro apud Photium Bibl. p. 1060.

Κανόθα] Κανάθα Concil. Chalcedon. p. 660., numus ΚΑΝΩΘάιων apud Vaillantium: Harduinus Domitiani numum ΚΑΝΑΘάιων ΖΝΡ. inſcriptum in Num. Urb. Illuſt. edidit, cui ſimilem Wildiana Gaza ſervat; conſentit Euſebius in Onomaſt Κανάθ, κώμη τῆς Ἀραβίας, εἰς ἔτι Καναθὰ λεγομένη. & poſt pauca; κεῖται δὲ εἰς ἔτι καὶ νῦν ἐν Τραχωνίτιδι πλησίον Βόστρων· Fuit ergo propter *Boſtra*.

Ἀδρασσὸς] H. Relando non alia eſt atque *Adra*: favet illi Notit. Jac. Goari, *Adraſſum* memorans, non illam; cum tamen Hierocles diſtinguat, præſtiterit eum, etſi ſolæ Notitiæ ejus meminerint, audire.

Ἐπαρχία Αἰγυπτιακῆς] Orditur Diœceſin Aegyptiam, que Ammiani ætate v. provinciis, Aegypto, quæ ſub Juſtiniano duplex erat, ut Edict. XIII. indicat, Thebaide, Libya, Auguſtamnica, & Pentapoli abſolvebatur, uti L. XXII. C. 16. ſcribit: addita dein ab Arcadio Imp. Arcadia eſt, cujus Notitia Imp. Orient. C. 117. meminit: poſt dein Auguſtamnica in duas eſt ſecta. Omnes Præfecto Auguſtali, etſi Aegyptus provincia præcipua ejus eſſet ſors, ſubjectæ. Primus horum Auguſtalium Ἀυγουςαλίων, ſi non fallit Jo. Malala tom. I. p. 290., Cornelius fuit Gallus: Auguſtus enim domitæ Aegypti Equitem impoſuit apud Dionem L. LI. p. 521., interque alia dominationis arcana vetuit, niſi permiſſu, ingredi ſenatores, Tacito Annal. II. C. 59. teſte. Solemnis Præfecti Auguſtalis ſedes Alexandriae erat; unde ὕπαρχος τῆς Ἀλεξανδρείας Sozomeno L. VII. H. E. C. 15. dicitur. Theodorus Ἀυγουςάλιος eſt in Iſidori Peluſiotae L. III. Epiſt. 50., alius in Syneſii Epiſt. 105. De officio ejus vide L. 1. & 2. C. de Offic. Præf. Auguſt. atque Edict. Juſtiniani XIII. & Pancirolum in Notit. Imp. Orient. C. 117.

Ἀλεξάνδρεια] Dio Chryſoſtomus Orat. XXXII. p. 372. totius orbis ſua ætate emporium fuiſſe atque undique in eam omnes confluxiſſe mercatores, ὥστε τὰς ἐμπορίας, inquit, οὐ νήσων, οὐδὲ λιμένων, οὐδὲ πορθμῶν τινῶν καὶ ἰσθμῶν, ἀλλὰ σχεδὸν ἁπάσης τῆς οἰκουμένης γίγνεσθαι παρ᾽ ὑμῖν· quam rerum copiam & incolarum frequentiam diu illi duraſſe, aliunde conſtat. Haud longe aberat Pharus, dein urbi conjuncta ac *Majumae* nomine celebris: Acta S. Cyri C. 3. tom. II. Januar. p. 1090. *Majumetes hic erat, non ex Gazenzium Majuma prodiens, ſed ex illa Alexandrinorum, quam Pharus, quondam inſula, complectitur, quæque nunc Alexandriae cum inſulana civitate conjuncta, pars habetur, vetere Majumae nomine adhuc retento*. Philonis ætate αὐχὴν ὑποταίνιος ex inſula ad urbem pertinebat, quæ *tænia*, de qua & Strabo L. XVII. p. 800., aut ſi brevia malis, paullatim alluvionibus videtur aucta, L. II. de Vita Moſis p. 659. Ceterum urbis epiſcopi per univerſam Aegyptum auctoritas ampliſſima erat, ſibique ſubjectos centum circiter antiſtites habebat, ut Athanaſius Apol. contra Arian. p. 187. adfirmat.

Digitized by Google

ἙΡΜΟΥΠΟΛΙΣ, ΜΕΝΕΛΑΙΤΗΣ, [a] ΜΕΛΕΤΗΣ, ΒΟΥΤΟΣ, ΚΑΒΑΣΣΑ, [b] ΣΑΙΣ, ΝΑΥΚΡΑΤΙΣ, ἈΝΔΡΩΝ, ΝΙΚΙΟΥ, [c] ΞΟΙΣ, [d] ΦΡΑΓΥΝΗΣ, ΠΑΧΝΕΜΟΗΣ,

ΔΙΟΣΠΟ-

a *Sic MSS., Μέτηλις oportuerat.* b *Σάης codex Farneſ. & Ναυκράτις.* c *Ξωης idem, Lugdun. Ξωῆς.* d *MSS. Leid. Φραγόνης.*

Ἑρμούπολις] Parva Hermupolis, quæ τῆς Ἀλεξανδρίων χώρας metropolis Ptolemaeo dicitur, unde Athanaſius Dracontium ejus præſulem modo τῆς Ἀλεξανδρίων χώρας ſive ἐν τῇ Ἀλεξανδρίων χώρᾳ, ut tom. I. p. 263., modo Ἑρμουπόλεως μικρᾶς, ſicuti in Epiſt. ad Antiochen. p. 776., nuncupat.

Μενελαΐτης] Vicina erat *Schedia*, unde Agathodaemon Σχεδίας καὶ Μενελαΐτου epiſcopus in Epiſt. Athanaſii ad Antiochen.: intellige autem nomum Menelaïten; nam urbs *Menelaus*: ſi tamen urbem eſſe velis, Juſtinianus Edict. XIII. C. 18. auxilio erit. *Schedia* prope *Chaereu* manſionem, de qua Itin. Ant. p. 154., erat: Schol. Nicandri Theriac. ℣. 623. Σχεδία δὲ πόλις Αἰγύπτου, πλησίον Χαιρέου. Adde L. III. Maccab. C. IV, 11., ubi Latinus interpres Schediam videre non potuit.

Μέτηλις] Recte L. Holſteinius correxit. Aberat haud longe Alexandria Stephano auctore: nummi ΜΕΤΗΛΙτῶν ſunt apud Harduinum & Vaillantium, ac epiſcopus Macarius Μετηλιτῶν in Epheſino Concil. p. 532.

Βοῦτος] Haud longo intervallo ſemota fuit ab oſtio Sebennitico, Βουτὼ quoque, uti Epiphanio tom. I. p. 1092., Aegyptiorum more dicta. Theonas epiſcopus Βουτῶν ſubſcribit Synodo Conſtantinop. ſub Gennadio apud Lambecium L. VIII. Bib. Vindob. p. 423., Ammon Βουτῶν, levi vitio, Epheſinae p. 531.

Κάβασσα] Κάβασα Ptolemaeus, & ΚΑΒΑCΙτῶν nummi. Theopemptus Καβάσων, pro quo MS. Καυάσων, nomen Epheſino Concil. p. 532., & Chalcedon. p. 127. adſcripſit.

Σάϊς] Ita codex Lugdunenſis: nobilem hanc cognominis nomi urbem Nicander Theriac. ℣. 567. Σάϊν αἰπυλόεσσαν appellat, ubi ſcholiaſtes, Σάϊς, inquit, πόλις Αἰγύπτου, γέμουσα ἱστοπονημάτων· αἰπυλόεσσαν δὲ φησιν, ὑπὸ μελανόγεως ἰσ. Incolæ Σαΐται *Saitae*, ut ab ejuſdem nominis in Thracia civibus diſtinguantur: Vita Arati in Uranolog. Petavii p. 184. Καὶ γὰρ Σάϊς πόλις ἐστὶν ἐν Θρᾴκῃ, καὶ ἑτέρα ταύτῃ ὁμώνυμος, ἐν Αἰγύπτῳ· ἀλλ' ἀπὸ μὲν τῆς ἐν Αἰγύπτῳ, οἱ πολῖται Σαΐται καλοῦνται, οἱ δὲ τῆς Θρᾴκης, Σάϊοι·

Ναύκρατις] In eodem erat nomo, flumini accubans. Eſaias Ναυκρατιτῶν Synodo Conſtantinop. ſub Gennadio apud Lambecium L. VIII. Bibl. Caeſar. p. 423. ſubſcripſit.

Ἀνδρῶν] Habet Ant. Itin. p. 154. Car. a S. Paullo in Athanaſii ad Antiochenos Epiſt. p. 776. *Andromenam* appellari cenſet, errore ridiculo: memorantur inibi Ζώιλος Ἀνδρῶν, Μηνᾶς Ἀντίφρων epiſcopi; hinc *Andromenam* exſtruxit, ut Benedictini pridem monuerunt. Vid. Xenophontem Epheſ. L. IV.

Νικίου] Vid. Ant. Itin. p. 155. Epiſcopus τῆς Νικιωτῶν eſt in Synodica Gennadii apud Lambecium.

Ξόϊς] Urbs inſulam in nomo Sebennytico inſidebat, L. V. Orac. Sibyl. p. 307. Ξοῖς dicta:

Θμοῦις καὶ Ξοῦις θλίβεται καὶ κόπτεται βουλὴ
Ἡρακλέους τε Διός τε καὶ Ἑρμείαο.

qui verſus, ſi in prioris fine Βουτὼ ſcripſeris & poſteriori addideris, ne claudicet, πόληες, meſſus decurrent, pluresque Aegypti comprehendent urbes.

Φραγύνης] Φραγώνις rectum videtur: certe Athanaſius Epiſt. ad Antiochen. p. 776. Agathum ait antiſtitem Φραγώνεως καὶ μέρους τῆς Ἐλεαρχίας τῆς Αἰγύπτου, *Phragonis & partis Elearchiae* fuiſſe, quibus pariter, ubi quærenda ſit, indicavit. In Liberati Breviario C. 14. memorantur *Athanaſius epiſcopus Buſirios & Neſtorius Phlagoneos & Auxonius Chabaſenenſis*, quorum medius *Phragoneos*, ultimus *Cabaſenſis*, de cujus urbe ante, verius appellabitur. Φραγωνέας ſive Φλαγωνέας, variant enim MSS., præſul adfuit Concil. Epheſino. Vid. p. 439. & 530.

Παχνεμόης] Ptolemaeo Παχνεμοῦνις, Athanaſio Παχνεμοῦνις epiſcopum enim in Epiſtola ad Antiochen. Ammonium fuiſſe ait Παχνεμούνεως καὶ τοῦ λοιποῦ μέρους τῆς Ἐλεαρχίας, *Pachenemunis & reliquæ*

ΔΙΟΣΠΟΛΙΣ, ΣΕΒΟΝΥΤΟΣ, ὈΝΟΥΦΙΣ, [a] ΤΑΥΑ, ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, ΚΥΝΩ, [b] ΒΟΥΣΙΡΙΣ, ΩΑΣΙΣ,

ἘΛΕΑΡ-

a *Scheda Leid.* Τάυα & Κλεοπάτρας. b Βούσιρις & Ωάσις MSS.

reliqua pa. tis Elearchiae: unde apertum mihi eſt, hanc ſuperiori fuiſſe vicinam, & in *Elearchia*, de qua poſtmodum, poſitam.

Σεβέννυτος] Σεβεννυτὸς præſtat, ſita ad ejusdem nominis fluvium apud Ptolemaeum & Stephan. Paullus Σεβεννύτου ſubſcribit Synodicæ Gennadii apud Lambecium L. VIII. B. Caeſ. p. 423.

Ὄνουφις] Stephano *urbs haud obſcura* πόλις οὐκ ἄγνωστος, Athanaſio Ὄνουφις τῆς Λύχνων Epiſt. ad Antioch. p. 776., haud ſcio qua de cauſſa. De *Taua* Itin. Ant. p. 153.

Κλεοπάτρα] Κλεοπατρὶς alia in Notitia, quam Car. a S. Paullo prope Hermopolin parvam locat, indignantibus & nullo auctore id fieri aſſeverantibus Benedictinis ad Tabellam Geographicam, quam Athanaſio addiderunt: neque ſane injuria: quis enim veterum hunc illi locum aſſignavit? nollem tamen Cleopatridem nullam aliam eſſe atque Arſinoën, tanta cum confidentia adfirmaſſent. Arſinoën *Cleopatridis* nomine inſignem fuiſſe, Straboni L. XVII. p. 804. accredimus: at ea ab hac provincia longiſſime abeſt, ſinui Arabico appoſita; hanc vero cum Notitiæ agnoſcant, & Κλεοπατρίδος antiſtes ſit in Concil. Epheſ. p. 531. diſtinguaturque ab epiſcopo ἐν Ἀρσινόῃ in Meletii Breviario p. 187., haud ſane abſurde *Cleopatris* ſuum ſibi locum tuebitur. Dices τῆς Ἀρσινόης præſulem non urbis Arſinoës, ſed agri vicini fuiſſe: unde vero probabitur? neque enim ſine teſtimonio in hoc genere cuiquam credimus. Addo ſuperioribus, Cleopatridem in Epheſino p. 439. *Tavas* & Chalced. p. 127. *Buſiridi*, urbibus hujus provinciæ jungi.

Κυνὼ] Hæc eſt ἡ κάτω Κυνὼ *inferior Cyno*, a Tava XXX. M. P. remota, & Buſiri vicina: unde Hermaeon ἐν Κυνῷ καὶ Βούσιρι antiſtes in Meletii Breviario p. 188. Vid. Ant. Itin. p. 153.

Βούσιρις] Præſtat Βούσιρις. Zonaras a Diocletiano everſam, & imprudentiſſime Thebis Aegyptiis vicinam tradit: erat enim intra Delta. Baria de Diocletiano Acta S. Procopii C. 1. tom. II. Jul. p. 557. & libros Chemicos, ne Aegyptii artis, multis deſideratiſſimæ, auxilio ſeſe locupletarent, ab eodem exuſtos referunt; plane ad Suidae mentem in Διοκλητιανός. Jo. tamen Pinius, Actor. interpres. Buſirin urbem videre noluit, cum ἀπωμότητι δὲ καὶ μέχρι Βουσίρεως *ad Buſiridis usque immanitatem proceſſit*, vertit. Athanaſius in Vit. Antonii C. 58. Βούσιριν τὴν Τρίπολιν habet, quam noſtram eſſe Acta Chalcedonenſia, quibus Athanaſius antiſtes Βουσίρεως Τριπόλεως τῆς Αἰγύπτου p. 188. ſubſcribit, dubitare vetant.

Ὤασις] Ὄασις Eſt autem parva Oaſis: duas enim Ptolemaeus & Notit. Imp. Orient. C. 143. atque alii norunt; tres Strabo L. XVII. p. 813. & Olympiodorus apud Photium Cod LXXX. p. 191. Hæc circa Moeridis fuit lacum: fortaſſe eadem, quam Palladius in Vita Chryſoſtomi p. 195. Ὄασιν, τὴν γείτονα τῶν Μαζίκων, & Joannes Romanae Eccleſiae diaconus in Vitis Patrum C. 12. *Oaſa, ubi genus eſt Mazicorum*, appellant: Mazyces quippe Marmaricam, huic confinem, incolebant, Pentapolitanis ſæpe infeſti, ut diximus alibi. Joſephus L. 11. in Apion. C. 3. ἐν Ὀάσει τῆς Αἰγύπτου Apionem fuiſſe natum adfirmat, qui cum Cap. 4. eundem ἐν τῇ βαθυτάτῃ τῆς Αἰγύπτου editum profitetur, hanc an majorem Oaſin intellexerit, incertum reliquit. Mirum autem eſt, Mareoten nomum ab Hierocle præteriri, quem aliæ Notitiæ & Concil. Acta ſæpe memorant. Obiter notabimus ridiculum Corderii errorem, hæc Joan. Philoponi L. V. de Mundi Creat. C. 5. ἐλλιπὴς ποτὲ τοῦ Νείλου γενομένη ἡ ἐπίβασις, καὶ ἡ λίμνη, ἡ πολυθρύλητος Μαρεία, βάθος οὐκ ἐχούσης πολὺ διὰ τὴν τοῦ ὕδατος ἔνδειαν, vertentis, *contigit aliquando, ut Nili adſcenſus eſſet pertenuis & cum lacus, Maria βάθος appellatus, deficeret, propter aquæ penuriam*: feſellit hominem diſtinctio male poſita: debuerat, *cum lacus, Maria dictus, profundus non eſſet*. Patebat lacus, ſupra quem Nitria, monachis olim celeberrima, ſeſe porrigebat, M. P. LXX., ſi Palladius Hiſtor. Lauſiacae C. 9. non fallit: nam aliter Plinius L. V. N. H. C. 10. Adde Evagrium tom. III. Monument. Cotelerii p. 101. & Philonem in Flaccum p. 971.

ἘΛΕΑΡΧΙΑ, ΠΑΡΑΛΙΟΣ.

ιή. ἘΠΑΡΧΙΑ ἈΥΓΟΥΣΤΑ ά ὙΠΟ [a] ΚΟΡΡΗΚΤΟΡΟΣ. ΠΟΛΕΙΣ ιγ'.

ΡΙΝΟΚΟΡΟΥΡΑ,

[a]ὈΣΤΡΑΚΙΝΗ,

a *Sic Leid., Farneſ.* Κόῤῥηκτορ.

Ἐλεαρχία] Provinciae aut regionis nomen eſt; etſi Iſaac Ἐλεαρχίας in Concil. Epheſino p. 439. & Chalcedon. p. 127. memoretur. Ille enim aut Pachnemunis aut Phragonis, quæ utraque in Elearchia ſedem habuit, antiſtes fuit. Sita provincia ſive ea regio erat inter oſtia Sebennyticum & Phatnicum: priori vicinam fuiſſe ex Ptolemaeo L. IV. C. 5., poſteriori ex Diodoro L. XX. p. 806. apertum eſt. Nomen accepit a paludibus, quæ ibi plurimæ: Thucydides L. I. C. 110. Αἴγυπτος δὲ πάλιν ὑπὸ βασιλέα ἐγένετο, πλὴν Ἀμυρταίου τοῦ ἐν τοῖς ἕλεσι βασιλέως· τοῦτον δὲ διὰ μέγεθός τε τοῦ ἕλους οὐκ ἐδύναντο ἑλεῖν, καὶ ἅμα μαχιμώτατοί εἰσι τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἕλειοι. *Aegyptus vero in regis ditionem rediit, praeter regem Amyrtaeum, qui in paludibus regnabat; hunc enim propter paludis magnitudinem expugnare nequiverunt: quia qui paludes eas incolunt, Aegyptiorum ſunt bellicoſiſſimi.* Adde Herodotum L. II. C. 152. Quæ omnia cum illas paludes, τὰ ἕλη, in aperta luce ponant, mirabere viris eruditione celeberrimis ſæpenumero parum animadverſas negotium faceſſiviſſe, ſolidamque adeo reſtitutarum gloriam Hemſterhuſio noſtro eſſe relictam: quis enim dubitaverit, quin in his Polyaeni L. II. Stratag. C. 16. νεύσας δὲ τὸν Αἰγυπτίους ἐν τοῖς Ἕλλησι, προδότας νίκας ἀπῆγε τοὺς Ἕλληνας, legi ἐν τοῖς ἕλεσι oporteat? aut ambigat, Ariſtidem tom. III. p. 591. dediſſe ἥτε γὰρ Μαρεῶτις λίμνη καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἕλεσι κῶμαι, καὶ ὁ ἀρχαιότερος μὲν ὑπὲρ Φάρου, νῦν δ' ἐκεῖθεν τῆς Ἀλεξάνδρου πόλεως Μαρία, ἐξ ἀρχῆς τί εἰσι τοῦ Νείλου κόλπος· non, ut nunc editi præ ſe ferunt, πρὸς τοῖς Ἕλλησι κῶμαι· id enim multo ineptiſſimum, quemadmodum etiam p. 612. cum de Nilo κῶμαι δ' ἐν τοῖς Ἕλλησιν εἰς ἑπτὰ κατῳκισμέναι· ubi itidem ἕλεσι reliquerat. Par ratio eſt in his ſcholiaſtæ Ariſtophanis Plut. ℣. 178. οἵτινες δὲ διαπεραιούμενοι εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἔτι νῦν τὰ τοῦ Νείλου ῥεῖθρα ἀναπλεόμενοι, παροικοῦσι τοῖς Ἕλλησι. reliquit commentator τοῖς ἕλεσι, tantoque beneficio Collegæ meo obſtrictus, medicam ejusdem manum in pleriſque aliis ſupplex ſibi expoſtulat.

Παράλιος]. Ita MSS.; L. Holſteinius Πάραλος emendat, cujus præſul in Epheſ. Concil. p. 439. Athanaſius Παράλου, & in Chalcedon. p. 127. Paſmelus Παράλου dicitur, & in Latina verſione *Parali*, etſi Epheſinae Synodi interpres *Paralii* maluerit. De ejus ſitu, niſi intra Delta fuiſſe, nihil certi conſtat.

Αὐγούστα] Forte Αὐγουσταμνικῆς quomodo Conſtantius Imp. apud Athanaſium Apol. cont. Arian. p. 174. τοῖς ἐν Αὐγουσταμνικῇ καὶ Θηβαΐδι καὶ Λιβύῃ ἡγεμόσι pro quibus Metaphraſtes in Athanaſii Vita C. 11. τοῖς ἐν Ταμνικῇ καὶ Θηβαΐδι καὶ Λιβύῃ ἡγεμόσι perperam diceres, niſi Nilus Doxopatrius tom. I. Var. Sacror. Le Moyne p. 223. τὴν πρώτην Σταμνικῆς, ἐν ᾗ πρώτη μητρόπολις τὸ Πηλούσιον, & mox τὴν δευτέραν ἐπαρχίαν Σταμνικῆς haberet, ſuſpicionemque injiceret, ſeriore ævo *Stamnicam* provinciam pro *Auguſtamnica* fuiſſe uſurpatam. Latini *Auguſtamnicam, & Auguſtanicam*, qua de re Henr. Valeſius in Ammian. L. XXII. C. 16., vocitant; Epiphanius Haereſ. LXXIII. C. 26. Αὐγουστικὴν, Cyrillus Epiſt. ad Atticum p. 205. Αὐγουσταλιανῶν· Speculator ἐν τῇ Αὐγουσταλιανῇ eſt in Athanaſii eadem Apolog. p. 199., ſed is *cohortis* fuit *Auguſtalianae*, cujus Imp. Juſtinianus Edict. XIII. C. 2. meminit. Dicta *Auguſtamnica* ab amne Nilo eſt, quem amnem Auguſtum nominaſſe videntur. Provinciæ *Correctorem* & Notitia impoſuit C. 1., eſtque Iſidori Peluſiotae L. II. Ep. 15. ad Serapionem Κοῤῥήκτορα, & plures ad Auſonium *Correctorem*, ut L. I. Ep. 116. & L. II. Ep. 25. & paſſim.

Ῥινοκόρουρα] Non hæc provinciæ metropolis, ſed *Peluſium*, ut ex Nilo Doxopatrio vidimus. Plinius extra Aegypti terminos L. V. C. 12. *Rhinocorura* locat; Noſtro conſentiunt Ptolemaeus, Ammianus L. XXII. C. 16. & Hieronymus in Eſaj. C. XIX., omnesque Notitiæ. Vid. Ant. Itin. p. 152.

Ὀστρα-

[a]ΟΣΤΡΑΚΙΝΗ, ΚΑΣΣΙΟΝ, ΠΕΝΤΑΣΧΟΙΝΟΝ, ἈΦΝΑΙΟΝ, ΓΕΡΡΑΣ, ΣΚΕΝΝΑ, ΠΗΛΟΥΣΙΟΝ, ΣΕΘΡΑΙΤΗΣ, ἩΦΑΙΣΤΟΣ, ΠΑΝΙΘΥΣΟΣ, ΠΑΝΝΙΣ, ΘΜΟΥΗΣ.

ιϑʹ. ἘΠΑΡΧΙΑ ἈΥΓΟΥΣΤΑ βʹ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ ϛʹ.

[a] ΛΕΟΝΤΩ,

a *Ὀστρακίνη codex Farneſ., vulgatum eſt in Λυχδων.*

Ὀστρακίνη] Recte ita MS. Leidenſis. Haud longe aberat ab urbe lacus *Sirbonis*, teſte Ariſtide tom. III. p. 591.; Plura de ea & *Caſio* ac *Pentaſchœno* alias.

Ἀφναῖον] Eſt in Epheſino p. 439. Hierax Ἀφναίου, agnoſcuntque urbem ceteræ Notitiæ. Car a S. Paullo Itin. Ant. p. 162. *Daphno* ſive *Daphnen* Stephani eandem arbitratur; cui ſuſpicioni etſi ſitus nihil obſtet, vix ſe tamen tueri ea poterit, niſi in aliam formam nomen deinceps procuſum fuiſſe appareat.

Γέῤῥας] Sic præ ſe MSS. ferunt. Ptolemaeus *Gerrhum* & ante eum Plinius L. VI. C. 29., cognomento *Adipſon*, vocat: *Gerrha* Strabo L. XVI. p. 760., nihil diſſidente Peutingerorum Tabula; noſtro adſtipulari videtur Sozomenus L. VIII. H. E. C. 19. Ἀπὸ τῆς πλάγυς ἐν σοριδίῳ, κατῆρεν ἐν Γέῤῥαις, πόλιν μικρὰν, ἀμφὶ πεντήκοντα σταδία τῆς Πηλυσίου ἀφεστῶσαν· *Forte evenit, ut navis Geras, urbem parvam, & quinquaginta circiter ſtadiis Peluſio diſtantem, appelleretur.* Verius tamen *Gerrhum* ſive *Gerrha* fuerit; ſiquidem ἀπὸ τῶν γέῤῥων, quatenus *tabernacula*. σκηνὰς, notant, nomen acceperint: Scholiaſtes Luciani in Ἀνάχαρσ. p. 32. Ed. Amſt. Δημοσθένης δὲ ἐπὶ τῶν σκηνῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ κειμένων (pro Coron. p. 168 Ed. Pariſ.) καὶ τὰ γέῤῥα ἐνεπίμπρασαν· καὶ παρ' Αἰγυπτίοις δὲ τὰ κατὰ τὸ Πηλούσιον φυλαττόμενα, διὰ τοῦτο ὠνομάσθη, ἐπεὶ σκηνώματα ἦν, ἐν οἷς διαφυλάττοντες τὰς εἰσόδους διετρίβουσιν· quibus Critici verbis & *Gerrhorum* poſituræ confirmatur, & id docemur, fuiſſe ibi cuſtodes ſive præſidiarios milites, qui Aegypti aditus contra hoſtium incurſiones tuerentur. Erat Gerrhum loco commodiſſimo poſitum atque ad initium quidem *Barathrorum* ſive voraginum, quæ Peluſium verſus porrigebantur: quod ſi ergo cum cura ſervaretur, ad clauſtra Aegypti aditus erat hoſtibus intercluſus. De *Barathris* illis Diodorus L. XVI. p. 444. & Strabo L. XVI. p. 760.

Σκέννα] Σέλλα, cujus epiſcopus Alypius Σέλλης ἐπαρχίας Ἀυγουσταμνικῆς in Epheſino Concil. p. 478. dicitur. Vid. Itin. Ant. p. 171.

Σεθραίτης] Straboni in MSS. Σεθρωΐτης L. XVII. p. 804., ſed noſtro accedit Ptolemaeus; cujus nomi metropolis *Herculis parva urbs* erat: neque alia hic intelligitur: nam in Concil. Epheſino modo Theon, ut p. 472., antiſtes Σεθραίτου, modo Ἡρακλέους τῆς Σεθροίτου, quemadmodum p. 531. dicitur. Peluſio Itin. Anton. M. P. XXII. ſeparat.

Ἥφαιστος] Joannes Ἡφαίστου Ἀυγουσταμνικῆς ſubſcripſit Epheſino Concil. p. 471.

Πανίθυσος] Adſcripſit L. Holſteinius Πανέφυσος, Πανέφυσος & Πανεφύσος. Ptolemaeo dicitur Πανέφυσις metropolis nomi *Νεοῦ*, Epheſino Concil. p. 478. Πανέφυσος ἐπαρχίας Ἀυγουσταμνικῆς, & p. 440. Πανέφυσος. Caſſianus Collat. XI. C. 3. *oppidum Panephiſin* appellat, & ſatis miſerabili fuiſſe conditione prodit.

Πάννις] Ita MSS., ſed verum Τάνις ſive Τάνις eſt: Harpocras Τάνεως Gennadii Synodicæ apud Lambecium L. VIII. Bibl. Caeſ. p. 423. ſubſcribit. Vid. Itin. Ant. p. 153.

Θμόυης] Θμοῦις. Pindarus apud Strabonem L. XVII. p. 802. *Mendetem* mari apponit, merito caſtigatus ab Ariſtide tom. III. p. 610. Φησὶ γὰρ Αἰγυπτίαν Μένδητα παρὰ κρημνὸν θαλάσσης· καίτοι οὔτε κρημνός ἐστιν οὐδεὶς ἐκεῖ, οὔτε θάλαττα προσηχεῖ, ἀλλ' ἐν πεδίῳ κεχυμένῳ ὁ Μενδήσιος ἅπας νομὸς εἴκισται, καὶ ἡ πόλις αὐτῶν, ἣν ὀνομάζουσι Θμοῦιν· *Ait enim Pindarus, Mendetem Aegyptiam juxta maris præcipitium: at nec ullum eſt ibi præcipitium, neque aſſonat mare: quandoquidem agrum ſpatioſum & amplum tota præfectura Mendeſia tenet, atque ejus urbs, Thmuis nomine.*

Ἀυγοῦστα] Ἀυγουσταμνικῆς· Poſt Theodoſii II. tempora hæc videtur provincia facta: unam tantum Auguſtamnicam Notitia Imp. Orient. novit, unam etiam Cyrillus in Epiſt. ad Atticum

[a] ΛΕΟΝΤΩ, [b] ἈΘΡΙΒΙΣ, ἩΛΙΟΥ, ΒΟΥΒΑΣΤΟΣ, [c] ΦΑΡΖΙΘΟΣ, ἈΡΑΒΙΑ, ΚΛΥΣΜΑ ΚΑΣΤΡΟΥ.

ξ. ἘΠΑΡΧΙΑ

a *Λεοντοῦ ſcriptus Leid.* b *MSS. omnes Ἀθρίβις.* c *Codex Leid. Φάρζιθος.*

cum p. 205. *Præſidem* habuiſſe, Hierocli credimus. Eſt *Auguſtamnicae Præſes* in L. 34. C. Th. de Decurion. & apud Athanaſium Apol. contra Arian. p. 174, qui toti Auguſtamnicae, nondum in duas diſtractæ, ſub Conſtantio imperavit: poſt dein ſub Arcadio eadem *Correctorem*, ut ex Iſidoro oſtendimus, habuit: ubi vero ex una binæ ſunt creatæ Auguſtamnicae, prima Correctorem, ſecunda, uti olim, Præſidem, cui pareret, nacta eſt.

Λεοντώ] Πόλις Λεόντων Ptolemaeo circa Buſiriticum amnem, unde ejus in Epheſino Concil. p. 474. epiſcopus Metrodorus *Λεόντων* dicitur: nec damnandum tamen noſtrum eſt, quod formam Aegyptiam præfert, & receptum ſatis eſt: Xenophon Epheſius L. IV. p. 56. *διελθόντες μὲν δὲ Ταῦα ἐπὶ Λεοντὼ ἤρχοντο πόλιν* Sic enim ingenioſiſſime vulgatum *ταῦτα* Celeb. Ti. Hemſterhuſius refinxit. Nilus Doxopatrius tom. I. Var. Sac. Le Moyne p. 223. *τὴν Λεοντὼ* metropolin Auguſtamnicae II. eſſe ait. Vid. Itin. Ant. p. 153.

Ἄθριβις] Fuit in cognomine nomo, non multo a Leonum urbe diſſociata ſpatio apud Ptolemaeum: habet etiam Palladius Hiſtor. Lauſ. C. 35., ubi maximopere vellem, a Jo. Meurſio nihil fuiſſe adſcriptum *περὶ τῆς Ἀθρίβεως πόλεως*, ex qua ſectam Muhammedis prodiiſſe Zonaras, Cedrenus, Conſtantinusque Imp. prodidere: ea enim ab *Athribe* hac multo eſt diverſiſſima, quippe in intima Arabia poſita: non aliam enim eſſe ac *Medinam*, quæ *Jatrib* olim, certiſſimum eſt. Vid. Jac. Golium in Alfergan. p. 97. De *Heliopoli* ſive Ἡλίου Ant. Itin. p. 169.

Βούβαστος] Appoſita fuit *Bubaſtico* fluvio, a Diana, quæ Aegyptiis *Βούβαστις* apud Herodotum L. II. C. 137., id nominis ſortita. Hermon τῶν *Βουμαστεῶν* pro *Βουβαστεῶν* eſt in tom. III. Maji Act. S. p. 71.

Φάρζιθος] Rectum eſt *Φάρβαιθος*, ut Ptolemaeus & Stephanus, aut *Φάρβητος*, quomodo Strabo & Epiphanius in Expoſ. fidei C. XII. p. 1093. Sedem urbs inter Bubaſticum & Buſiriticum amnes habebat.

Ἀραβία] Intelligitur nomus *Arabicus* circa Bubaſticum fluvium Arabiam verſus protentus: ceteroqui & alia *Arabia* cognomini ſinui confinis & in Aethiopiam pertingens in Aegypto erat; nobilis ea eſt marmore porphyrite, cujus ibi metalla, ſed & aridiſſimo ſolo atque arenis infamis apud Ariſtidem tom. III. p. 587. Atque hic, puto, fuit *πορφυρίτης ὄρος*, cujus Palladius Hiſtor. Lauſ. C. 42. meminit, & *eremus Porphyrio*, quam *ab oppidis aut habitabili terra ſeptem manſionibus vel eo amplius ſeparatam* Caſſianus L. VII. de Spir. Acediae C. 24. prodit: bene enim illi in eremi deſcriptione cum Ariſtide convenit. Id vero mirum accidit, *Babylonem* ab Hierocle in hac provincia negligi, ſatis ſua ætate celebrem: aberat ab Arabico ſinu, ſi jumentis ſarcinalibus iter ingrederentur, intervallo quatuor dierum, quod tamen expeditus eques unius diei & noctis decurſu abſolvere poterat: hoc Jo. Philoponus L. IV. de Mund. Creat. C. 5. his verbis, quæ Corderius non intellexit, docet; *πλησιάζει δὲ οὗτος (ὁ Ἀράβιος κόλπος) τῇ κατ᾽ Αἴγυπτον Βαβυλῶνι, ὁδὸν ἐξ αὐτῆς ἔχων, ἀχθοφόροις μὲν ζώοις ἡμερῶν ἐγγὺς τῶν τεσσάρων, ἀδοιπόρῳ δὲ ἐφίππῳ, ἱππεῖ ἐλαύνοντι, νυχθημέρου.* Vide & Ant. Itin. p. 196.

Κλύσμα Κάστρου] Lege cum Holſteinio *Κάστρον*. Sic enim Epiphanius Haereſ. LXVI. C. 1. & incertus auctor in Bibl. Coisliniana p. 399. Palmerius Exercit. p. 546. *Clyſma* ad fluvium ſive foſſam Ptolemaei, a Trajano renovatam & repurgatam appoſitum fuiſſe cenſet ex his Luciani in Pſeudomant. p. 773. Ed. Amſt. *ἀναπλεύσας ὁ νεανίσκος ἐς Αἴγυπτον ἄχρι τοῦ Κλύσματος, πλοίου ἀναχθέντος, ἐπείσθη καὶ αὐτὸς ἐς Ἰνδίαν πλεῦσαι* Recte quidem Latinum interpretem caſtigavit, qui *Clyſma* non obſervaverat; quod ipſum & Beveregius fecit in Canon. Concil. Trullani p. 151.; at de foſſa Ptolemaei res alia eſt: illa Arſinoën uſque fuit producta apud Strabon. L. XVII. p. 894., Trajani vero ad Heroum urbem, Arſinoae vicinam, teſte Ptolemaeo L. IV. C. 5. Ab utraque amplius L X. M. P. *Clyſma* erat ſemotum, quemadmodum Ant. Itin. indicat, longeque adeo a foſſa Traja-

ξ'. 'ΕΠΑΡΧΙΑ 'ΑΡΚΑΔΙΑΣ 'ΥΠΟ 'ΗΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ Θ'.

ΚΥΝΩ, 'ΟΞΥΡΥΓΧΟΣ, [a] 'ΗΡΑΚΛΕΩΣ, [b] 'ΑΡΣΕΝΟΙΤΗΣ, ΘΕΟΔΟΣΙΟΥΠΟΛΙΣ,

ΝΙΚΟΠΟ-

a *MS. Leid.* 'Ηρακλέος. b *Farneſ. liber* 'Αρσινοίτης, *ſollenni literarum ι & η confuſione.*

Trajana Ptolemaeique. Si præterea Luciani orationem recte conſideraveris, nullum huic opinioni præſidium auxiliumve invenies: neque enim ἄχρι Κλύσματος πλοίου ἀναχθέντος recte verteris *usque ad Clyſma adducto navigio*; quandoquidem naves ἀνάγεσθαι dicuntur, quæ ſolvunt & ex portu provehuntur: Polybius L. 1. C. 60. ὃς ἀναχθεὶς καὶ κατάρας ἐπὶ τὴν Ἱερὰν καλουμένην νῆσον· & L. V. C. 2. ἀνήχθη καὶ κατῆρε διὰ τετάρτου εἰς Πάτρας & paſſim alii, a viris doctiſſimis ad Actor. C. XXVII, 2, 3. excitati. Itaque hoc Lucianus voluiſſe videtur, juvenem eum in interiorem Aegyptum navigaſſe & *Clyſma* adiiſſe, cum vero navis inde ſolveret, perſuaſum fuiſſe, ut eam conſcenderet & Indiam peteret: erat quippe *Clyſmatis* portus, ad iter Indicum, ut Epiphanius ſignificat, accommodatus. Vid. & Ant. Itin. p. 170.

'Αρκαδίας] Nomen provincia ab Arcadio indepta eſt, eſtque prima ejus, quod ſciam, apud Cyrillum Epiſt. ad Atticum p. 205. & Concil. Epheſin. p. 474. mentio: Arcadium illi nomen dediſſe Euſtathius in Dionyſii Perieget. ℣. 251. teſtabitur; facileque adeo Harduini carebimus commento, quo provincia eo titulo donata perhibetur, quod totius Aegypti eſſet media, uti Arcadia Peloponneſi: quæ ſi ſolida foret ratio, cur nusquam id nomen obvium eſt, niſi poſt Imp. Arcadii Imp. ætatem? *Præſes Arcadiæ* eſt in Notitia Imp. Orient. C. 1.

Κυνὼ] Hæc *ſuperior* eſt *Cyno* ἡ ἄνω Κυνὼ in Meletii Breviario p. 187.; quæ etſi principem in urbium catalogo locum teneat, metropolis tamen cenſenda non erit cum L. Holſtenio: ſæpius enim vidimus ſeu conſulto, ſeu librariorum negligentia, metropoles aliis ſuiſſe poſtpoſitas.

'Οξύρυγχος] Hæc provinciæ Metropolis eſt apud Nilum Doxopatrium p. 223. tom. I. Var. S. Le Moyne: urbs erat ampliſſima & incredibili monachorum frequentia celebris; qua de re Rufinus, ad Ant. Itin. p. 157. a me appellatus & maxime Paradiſus ſeu Hiſt. Monach. Aegypti tom. III. Monum. Cotelerii p. 175.

'Ηρακλέως] 'Ηρακλέως voce πόλις ſubintellecta: Epheſino Concilio p. 531. ἡ ἄνω Ἡράκλεια, & 'Ηρακλεωτῶν πόλις τῆς 'Αρκαδίας, ut p. 474. dicitur. In ejus vicinia natus fuit Antonius, Monachorum parens, cujus vitam Athanaſius nobis reliquit: Sozomenus L. I. H. E. C. 13. ἐγένετο δὲ οὗτος Αἰγύπτιος τὸ γένος, τῶν εὐπατριδῶν ἀπὸ Κομᾶ· Κώμη δὲ αὕτη ὁμοῦ 'Ηρακλέας, τῆς παρ' 'Αιγυπτίοις ἄκρασι· Sic edidit H. Valeſius, ſecutusque conjecturam, qua Heracleam minorem a Sozomeno ſignari arbitratur, vertit: *Fuit hic Aegyptius, ortus genere nobili in vico Coma. Eſt autem hic vicus juxta Heracleam, urbem Aegypti, quæ cognominatur minor.* Ego aliter ſentio, & majorem Heracleam indicari opinor. Invenerat vir egregius in codice Fuketiano τῆς παρ' 'Αιγυπτίοις 'Αρκάσι· unde colligas, fuiſſe *Arcadum* aut *Arcadiæ* ibi mentionem. Idem confirmat Necephorus, qui ex Sozomeno habet, ὅμορος δὲ αὕτη 'Ηρακλέᾳ τῇ παρ' 'Αιγυπτίοις 'Αρκάδων· Forte ergo verum fuerit, κώμη δὲ αὕτη ὅμορος 'Ηρακλέας τῆς παρ' 'Αιγυπτίοις 'Αρκαδίας, *qui vicus Heracleæ, quæ in Aegypti Arcadia, vicinus erat.* Certe articulus τῆς Fuketiani MS. hoc requirit: poſſes ceteroqui, ſi τοῖς παρ' 'Αιγυπτίοις 'Αρκάσι aliorum codicum retinendum cenſeas, præpoſitionem addere, atque ἐν τοῖς κ. λ. legere, ſententia eadem. Alterutrum prorſus neceſſarium eſt.

'Αρσινοίτης] Ita codex Leidenſis: intelligit Arſinoën & nomum ad occaſum inſulæ Heracleoticae, cujus epiſcopus Andreas 'Αρσινοίτου in Epiſt. ad Antiochenos p. 776. ab Athanaſo memoratur.

Θεοδοσιούπολις] Habent ejus epiſcopum Acta Conc. Chalcedon., cumque is pro Arſinoita antiſtite ſubſcribat, urbs Arſinoae vicina fuiſſe videtur: forte *ſtatio Ptolemais* apud Ptolemaeum id nominis a Theodoſio eſt ſortita.

Zzzz Νικό-

ΝΙΚΟΠΟΛΙΣ, ἈΦΡΟΔΙΤΩ, ΠΕΜΦΙΣ, ΑΙΤΤΟΥΣ.

ξά. ἘΠΑΡΧΙΑ ΘΗΒΑΙΔΟΣ ἘΓΓΙΣΤΑ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ ί.

ἙΡΜΟΥΗ, ΘΕΟΔΟΣΙΟΥΠΟΛΙΣ, ἈΝΤΙΝΩ, ᵃΚΑΣΟΣ, ΛΥΚΩΝ,

a *MSS.* Ἀκάνασον, *editum in nota appoſita Holſt. inveni.*

Νικόπολις] L. Holſt. Νειλόπολις corrigit, rectiſſime, me arbitro. Fuit ſane *Nicopolis* in Aegypto, ſed Alexandriae vicina apud Joſephum L. IV. B. Jud. C. 11. §. 5., a qua longius diſceſſimus. *Nilopolis* erat in inſula Heracleotica, cujus epiſcopus Epheſino p. 531. Euſebius Νειλουπόλεως cum ceteris Aegyptiis nomen adſcribit.

Ἀφροδίτω] Forma hæc Aegyptia eſt, ut Λατοπολι, Λυκώ. Ptolemaeo Ἀφροδίτης πόλις, Chryſarius Ἀφροδιτῶν Epheſino p. 439. Vid. Ant. Itin p. 168.

Πίμφις] Μέμφις. Quam urbem cultu Apis famoſam olim fuiſſe, conſtat: de quo cum omnia jam ſint vulgata, circumſpiciamus tamen, ecquid lucis obſcurioribus Lucani verbis de Achoreo adferri poſſit L. VIII. 477.

Hunc gennit, cuſtos Nili creſcentis in arva,
Memphis vana ſacris: illo cultore Deorum,
Luſtra ſua Phoebes non unus vexerat Apis.

In illis enim, qui *Apis luſtra ſua Phœbes vehere* dicatur, vix intelligas: equidem cum in Regio MS. & uno Pulmanni Cl. Oudendorpius *duxerat* offenderit, *luxerat* maluero: ut Apis *luſtra ſua Phoebes*, quibus ſacerdotum in fonte merſus enecabatur, *luxiſſe* perhibeatur: idque mihi propterea arriſit, quod ſacra illa ſummo cum luctu Aegyptii obirent; unde Tibullus L. I. Eleg. 8, 27.

Te canit, atque ſuum pubes miratur Oſirim
Barbara, Memphiten plangere docta bovem.

& Statius, ſimili metaphora, L. I. Thebaid. 265.

——— —— *Et ariſoni lugentia flumina Nili.*

Neque oberit conjecturæ *luctus*, bovi tributus, ſiquidem poetae id ſibi licere arbitrantur: idem Statius L. V. Theb. 334.

——— —— *Regemque peremptum*
Ipſe ager, ipſi amnes, & muta armenta queruntur.

Etſi autem Lucanus id mihi voluiſſe videatur, ultro ſuſpicionem, ubi meliora fuero edoctus, damnabo: neque tamen eripi mihi patiar præſidium, quod hinc Ammiano veniet; ſcribit L. XXII. C. 14. *Apin Lunae* fuiſſe *ſacratum*, meritus propterea Salmaſii in Solin. p. 311. caſtigationem: *Quod contra omnes eſt*, inquit, *qui* ὁμοθυμαδὸν *Apin Oſiridi, id eſt, ſoli dicatum dixere.* Atqui Lucanus *Phoebae* ſive Lunae Apin evidentiſſime adſcribit, & Porphyrius apud Euſeb. L. III. Præp. Evan. C. 13. Σελήνῃ δὲ ταῦρον ἀνέθεσαν, ὃν Ἄπιν ἐπονομάζουσι. Nunc è diverticulo in viam, atque ad *Latonae* urbem.

Αἴτθυς] Ανταῖς, unde Iſaac ἐκ Ανταῖς in Meletii Breviario p. 187. Vid. Ant. Itin. p. 156.

Θηβαΐδος] Unam Thebaidem Aegyptus Conſtantii Imp. ætate habebat, ut ex ejus Epiſt. apud Athanaſium tom. I. p. 174. videas; Notitia Imp. Orient. C. 1. unam quoque novit. Secta poſtea in duas eſt, quarum Juſtinianus Edicto XIII. C. 22., Præſidibus ſubditarum, meminit.

Ἑρμοῦη] Ita MS. Leidenſis, alii Ἑρμεῖν male omnes. Ἑρμούπολις vero nomine fuit, quam μεγάλην, *magnam* vocabant, ut ab altera, quam ſupra tetigimus, diſcernerent. Gennadius Ἑρμουπόλεως μεγάλης adfuit Epheſinae II. Synodo, eſt que in Chalcedonenſi p. 127. Vid. Itin. Ant. p. 127. Sequentem legere non recordor.

Ἀντινὼ] Sic & Moſchus in Prat. Spirit. C. 37. & Rufinus in Vit. Patrum C. 12. *Vidimus & alium ſenem venerabilem, Eliam nomine, in finibus civitatis Antino, quæ eſt Metropolis Thebaidis.* Palladius Hiſtor. Lauſ. C. 85. & 87. πόλιν Ἀντινόου vocat. Plura ad Itin. Ant. p. 167.

Ἀκάνασον] Ita ſchedæ Leidenſes. Holſteinius Φάκουσαν emendat, & MS. Κάνωβος legere admonet;

ΛΥΚΩΝ, [a] ῾ΥΨΗΛΗ ᾿ΑΠΟΛΛΩΝ ΜΙΚΡΟΣ, ᾿ΑΝΤΕΟΥ, [b] ΠΑΝΟΣ, ᾿ΩΑΣΙΣ ΜΕΓΑΛΗ.

ξβʹ. ᾿ΕΠΑΡΧΙΑ ΘΗΒΑΙΔΟΣ ΤΗΣ ᾿ΑΝΩ ῾ΥΠΟ ΔΟΥΚΑ. ΠΟΛΕΙΣ ιάʹ.

ΠΤΟΛΕΜΑΪΣ, ΔΙΟΣΠΟΛΙΣ, ΤΕΝΤΡΥΑ, ΜΑΞΙΜΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ. ΚΩΠΤΟΣ,

[a] Ὑψιλῆ *codex Farneſ.*, alterum Lugdun. probat, qui *mox* quoque Ἀπόλλων μικρὸ, & recte. [b] Πάνος *MS. Farneſ.* & mox Ὠάσις.

net; cui adſtipulari, etſi magnopere velim, non poſſum. *Phacuſa* vicus erat, Stephano teſte, Aegyptum inter & Arabicum mare, ſive, ut Ptolemaeus, Metropolis nomi Arabiæ: præterea Strabo L. XVII. p. 805. foſſæ Ptolemaicae, quæ ex Bubaſtico amne in ſinum Arabicum erat perducta, a *Phaccuſa*, ſic enim appellat, initium eſſe adfirmat. Quæ omnia, Phacuſam in Auguſtamnica I. fuiſſe & longisſime hinc ſemotam indicant. Verum eſt Κῶσις, unde *Cuſis* Itin. Ant. p. 157., quod adi.

Λύκων] Si πόλις addatur, bonum erit: ceteroqui Λυκὼ, Aegyptiorum more, dici aſſolet, ut Palladio Hiſt. Lauſ. C. 41., & Caſſiano L. IV. de Inſtit. Renunt. C. 23. *Primum abbatem Joannem, qui commoratus eſt juxta Lyco, quod eſt oppidum Thebaïdos.* & Collat. I. C. 21. Adde Canon. Theophili apud Bevereg. tom. II. p. 371. & quæ ibi Balſamon. *Cuſis* M. P. XXXV. Itin. Ant. diſſociat.

Ὑψηλὴ] Hoc manu exaratus liber, qui Lugduni in Batavis eſt, probat. Athanaſio Apol. cont. Arian. p. 185. Ὑψηλιτῶν πόλις, Epiphanio Haereſ. LXVI. C. 2. Ὑψηλὴ πόλις οὕτω κεκλημένη περὶ τὴν Θηβαΐδα. Vid. Ch. Cellarium L. IV. G. A. C. 1. p. 70. & de ſequenti Itin. A. p. 158.

Ἀντέυ] Pro Ἀνταίου, ſolemni recentioribus more, ut ad Anton. Itin. vidimus. Cauſſam nominis locique ſitum Diodorus L. I. p. 18. ſignat, γενέσθαι, inquiens, τὴν μάχην περὶ τὸν ποταμὸν, πλησίον τῆς νῦν Ἀνταίας κώμης κεκλημένης, ἣν κεῖσθαι μὲν λέγουσιν ἐν τῷ κατὰ τὴν Ἀραβίαν μέρει, τὴν προσηγορίαν δ' ἔχειν ἀπὸ τοῦ κολασθέντος ὑφ' Ἡρακλέους Ἀνταίου, τοῦ κατὰ τὴν Ὀσίριδος ἡλικίαν γενομένου. *Pugnam ad fluvium commiſſam eſſe prope vicum, qui nunc Antaeae nomen habet, & ſitus in parte Arabiam ſpectante: dictus ab Antaeo, quem Hercules Oſiridis aetate ſupplicio affecit.* Rhodomannus vicum vertendo *in parte quadam Arabiae* collocans, haud ſane attendit, rem in Aegypto eſſe geſtam. Poſita urbs ſive vicus ad orientem erat Nili, ut Ptolemaeus quoque docet; quem tractum Arabiæ vicinum faciunt. Vid. Itin. Ant. p. 164., & de Πανὸς, ſic enim recte MS. Leidenſis, urbe p. 166.

Ὤασις μεγάλη] Ὄασις μεγάλη, uti Socrati L. II. H. E. C. 28. dicitur; Athanaſio ἡ ἄνω Ὄασις Hiſtor. Arian. p. 387., & *magna Oaſis*, μεγάλη Ὄασις Apolog. ad Conſtantium p. 316. Siccam & exiliis famoſam fuiſſe præter alios Diodorus Tarſenſis apud Photium Cod. CCXXIII. p. 671. docet; Zonaras, qui in Theodoſio II. Oaſin Arabiæ regionem ait, errorem excuſare non poterit.

Ὑπὸ Δοῦκα] Unum Conſtantii Imp. tempore Aegyptus *Ducem* habebat, qui rei militaris curam ageret; Athanaſius Hiſtor. Arian. p. 394. modo λαμπρότατον Δοῦκα *Ducem illuſtrem*, modo στρατηλάτην, ut Apolog. ad Conſtantium p. 310., appellat. Poſtea duo conſtituti ſunt, alter Thebaidos, Libyae alter, cujus utriusque Notit. Imp. Orient. C. 1., & L. ult. C. de Diverſ. Offic. meminit. Juſtinianus dein Edicto XIII. C. 22. duas Thebaidas uni Duci mandavit, eique utriusque provinciæ Præſides parere juſſit.

Πτολεμαῒς] Hæc eſt *Ptolemais Hermi*; Ἑρμίου Πτολεμαῒς non apud Ptolemaeum tantum ſed & Theodorum Meliteniotam Prooemio in Aſtronom. tom. IX. Bibl. Græc. Fabricii p. 212. Zoſimo ἡ κατὰ τὴν Θηβαΐδα Πτολεμαῒς L. I. C. 71. Auctor L. III. Maccab. C. VII, 17. Ptolemaidem habet, quæ ex loci ingenio ῥοδοφόρος dicebatur: noſtrane an Statio Ptolemais in Arſinoita nomo ſit, non temere dixero. De *Dioſpoli* Ant. Itin. p. 159.

Τένρυα] Lege Τέντυρα. Vid. ibidem.

Μαξιμιανούπολις] Nomen a Maximiano Herculeo

ΚΩΠΤΟΣ, [a] ΦΙΚΑΙ, ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, ἘΡΕΣΒΥΘΟΣ, ΛΑΤΤΩΝ, ἈΠΟΛΛΩΝΙΑΣ, [b] ὌΜΒΡΟΙ.

ξγʹ. ἘΠΑΡΧΙΑ ΛΙΒΥΗΣ ΤΗΣ ἈΝΩ ὙΠΟ ἩΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ ιʹ.

ΣΩΖΟΥΣΑ, ΚΥΡΗΝΗ, ΠΤΟΛΕΜΑΙΣ,

[a] ΤΕΥΧΕΙ-

[a] *Φίβαι codex Leidensis* & Ἐρίσβιθος. [b] Ὄμφροι *idem.*

culeo impetraſſe videtur In Meletii Breviario p. 187. Μαξιμιανούπολις vitioſe dicitur. Adde Notit. Imp. Orient. C. 143.

Κῶπτος] Κόπτος Xenophon Epheſ. L. IV. p. 56. Κόπτον τῆς Αἰθιοπίας πλησίον vocat, & frequentia mercatorum, in Aethiopiam Indiamve cogitantium, celebrem ait. Statio L. I. Thebaid. 265. *Mareotica Coptos*, ſatis audaci figura: quæ vero illic a Lactantio de Iſide notantur, plenius Scholiaſtes Luciani tom. II. p. 35. exponit.

Φίκαι] Rectum eſt Φίλαι, de quibus Ant. Itin. p. 164.

Διοκλητιανούπολις] Eſt in aliis quoque Notitiis: condita videtur, cum Diocletianus in Achilleum arma moveret, & Aegyptios in ordinem cogeret: tum enim varia per hanc provinciam caſtella excitavit, de quibus Jo. Malala tom. I. p. 409.

Ἐρέσβυθος] Vereor vehementer, ut ſe tueri hoc poſſit: nusquam, quod quidem ſciam, eo nomine urbem in Thebaide inveni; &, niſi me omnia fallunt, Ἑρμωνθὶς, de qua Itin. Ant. p. 160., etit.

Λάττων] Λάτων, quamquam & Λάτλων in Vita S. Pachomii C. 7. §. 52.; *Latopolis* eſt, ad Itin. Ant. ſatis illuſtrata.

Ἀπολλωνίας] Ἀπόλλωνος, uti aliæ Notitiæ malunt: Ptolemaeo *magna Apollinis urbs*, Itin. Ant. *Apollonos ſuperioris* & Notit. Imp. Orient. C. 143. Mox Ὄμβοι lege.

Λιβύης τῆς ἄνω] *Superior Libya* Notit. Imp. Orient. C. 1. ubi & *Præſidem* habet, obvium quoque in Actis S. Lucii apud Lambecium L. VIII. p. 206. Bibl. Vindeb. & Athanaſii Apol. cont. Arian. tom. I. p. 174.

Σώζουσα] Hujus antiſtes Zoſimus Σωζούσης Concilio Epheſino II. inter Acta Chalcedonenſia p. 127. ſubſcripſit: Σώζουσα τῆς Πενταπόλεως dicitur Epiphanio Haereſ. LXXIII. C. 26, ſatis recte; nam Libya ſuperior Pentapolin complectitur.

Κυρήνη] Nobiliſſima olim urbs Syneſii ætate deploranda erat conditione, prorſus neglecta & in ruinam procumbens; unde Orat. de Regno p. 2. meritiſſimo Imp. opem implorat, πόλις Ἑλληνὶς, inquit, παλαιὸν ὄνομα καὶ ἐν ᾠδῇ μυρίᾳ τῶν πάλαι σοφῶν· νῦν πένης καὶ κατηφὴς, καὶ μέγα ἐρείπιον, καὶ βασιλέως δεόμενον, εἰ μέλλει τι πράξειν τῆς περὶ αὐτὴν ἀρχαιολογίας ἐπάξιον· Plura in Ant. Itin. p. 68. Portu utebatur Phycunte, de quo præter Ptolemaeum idem Syneſius Epiſt. 51. Ἀφέντες ἐκ Φυκοῦντος ἀρχομένης ἕω, δείλης ὀψίας περὶ τὸν Ἐρυθρὰν κόλπον ἀπεσχόμεθα· ubi male de *mari rubro* D. Petavius cogitavit, quod fortaſſe in altera editione correxit. Scribi debet Ἐρυθρὸν, quo nomine locum maritimum in Pentapoli Ptolemaeus habet & Syneſius ipſe Epiſt. 67. Adde Epiſt. 100.

Πτολεμαΐς] Provinciæ eſt Metropolis apud Syneſium Epiſt. 67. & Nilum Doxopatrium p. 223. Non longe aberat *Barce*, quæ feſtinanti manum injicit: puto eam in animo atque oculis fuiſſe ſcriptoribus vetuſtis, qui Jacobi Majoris exitum deſcripſere: quod ut pateat, ipſos audiamus. Iſidorus, ſeu quis alius auctor, in libro de Vita & Obitu Sanctorum, *Hic ab Herode*, inquit, *tetrarcha gladio caſus occubuit, ſepultus in arce Marmaria.* Sic MS. Jeſuitarum Antwerpienſium præfert,. ut ipſi profitentur tom. VI. Jul. p. 85.; alii codices, quos Mariana in Diſputat. de Adventu S. Jacobi in Hiſpan. C. 7. inſpexit, *in arco* aut *arca Carmarica, Marmarica, Marmorica, Achimarmarica* edunt: Martyrol. vetus tom. III. Anecdot. Ed. Martene p. 1549. in *Acaia Maomarica.* E quibus mirificis lectionibus Hiſpani ſcriptores multa comminiſcuntur, ut Jacobum intra ſuæ regionis fines

tu-

[a] ΤΕΥΧΕΙΡΑ, [b] 'ΑΔΡΙΑΝΗ, ΒΕΡΟΝΙΚΗ.

ξδʹ. 'ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΙΒΥΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΩ 'ΥΠΟ 'ΗΓΕΜΟΝΑ. ΠΟΛΕΙΣ ϛʹ.

[c] ΠΑΡΑΙΤΟΝΙΟΝ, ΖΩΓΡΟΖΑΓΟΥΛΗΣ,

ΠΙΔΟ-

a *Sic MS. Leiden., Farneſian.* Τάυχειρα. b 'Αδριανὴ *& mox* 'Βερονίκη *ſcriptus Leid.; omnes autem ſex urbes recenſent, etſi plures in titulo habeant, haud dubie pravo.* c Παραιτόνιον *MS. L.*

tumulatum fuiſſe, vincant: Mariana *arcam marmoricam* effingit, in quam Jacobus fuerit illatus, prorſus, ut de vocabulo ſileam, contra ſcriptoris mentem: ſolet enim locum, in quo viri, pietate illuſtres, fuerint ſepulti, apponere. Aliud ergo Maurus Caſtellus Ferrerius & Gaſpar Sanctius apud exſtructores magni operis Sanct. tom. VI. Jul. p. 14. inde eruerunt, opinati *Tamaricam* rectam eſſe; *Tamaricam* autem Gallaeciae eſſe partem, quam *Tamariſi* apud Melam L. III. C. 1. olim habuerunt: quod poſterius ut verum eſſe demus; magna tamen differentia inter *Tamaricam* & *Marmaricam* ſeſe offert: & quæ *arca* illa ſive *arx Tamarica?* aut ubi tandem lecta? Enimvero ſi partium ſepoſito ſtudio rem ipſam conſideraveris, quid magis Iſidori verbis accommodatum eſſe poteſt *Barce Marmarica?* Præſertim cum Freculphus tom. II. L. II. C. 4. Jacobum *intra Marmaricam*, & Anonymus ſcriptor, operibus Oecumenii præpoſitus, ἐν πόλει τῆ Μαρμαρικῆ ſepultum fuiſſe tradat, librariique in *Marmaricae* vocabulo ſæpe peccarint turpiter, ut Joſ. Simlerus & H. Surita in Ant. Itin. p. 70. monuerunt. Dices Græculum illum eſſe nullius fidei & multa perperam miſcere; neque ego negavero: ſatis tamen indicat, de *Marmarica* ſe aliquid inaudiviſſe, non de *Tamarisa*, neque de *arca marmorica*. Probe vero *Barcen Marmaricam* appellari nemo facile negaverit, qui Marmaridas a Paraetonio ad Syrtin usque majorem porrectos fuisſe è Plinio L. V. C. 5. didicerit.

Τάυχειρα] Imo Τάυχειρα. Vitioſum urbis hujus nomen eſt in Diodoro Siculo L. XVIII. p. 6[illegible]5. Μετὰ δὲ ταῦτα δυσχερείας, καὶ τὴν πόλιν, τὴν ὑπερκαζομένην Τάειχα, ἐκπολιορκήσας. Lege Τάυχειρα, quorſum res ipſa & MSS. variantes ſcripturæ ducunt, & vide Anton. Itin. p. 67. & Schol. Pindari Pythior. Ode IV., ubi Cyrenæ hujus originem vindicat. De ſequentibus duabus Itin. Anton.

Λιβύης τῆ κάτω] Athanaſius τὴν ἔγγιστα Λιβύης, provinciam Libyae vicinam appellare ſolet, ut Epiſt. ad Antiochen. p. 776.; cum Hierocle Notitia Imp. Orient. C. 1. facit, quæ ejus etiam adminiſtrationem *Præſidi*, ſicuti Imp. Juſtinianus Edicto XIII. C. 17., committit.

Παραιτόνιον] Libyae hinc initium ſumit Juſtinianus Edicto XIII. C. 18., Lucanus Syrtibus appoſitum fuiſſe videtur cenſuiſſe, cum L. III. 295. canit,

Uſque Paraetonias Eoa ad litora Syrtes:

haud dubio, perperam: longe enim *Syrtes* a Paraetonio diſtabant: tamen, quaſi certus hujus opinionis, & alibi Syrtes Aegypto pæne jungit; veluti L. VIII. 444.

Syrtibus hinc Libyſis tuta eſt Aegyptus. —

& ꝟ. 540.

Et vada teſtantur junctas Aegyptia Syrtes.

Ζυγροζαγούλης] L. Holſteinius in Car. a S. Paullo Geograph. S. duabus vocibus Ζύγρα, Ζάγυλις legendum, aut duas illas urbes in unam deinceps coaluiſſe. arbitratur: quod & mihi arriſit. Philocalus Ζαγυλέων antiſtes eſt in Conc. Chalcedon. p. 127. & apud Lambecium L. VIII. Bibl. Vindeb. p. 423. Maximus Ζαγύλεως Gennadii Synodicæ ſubſcribit: Athanaſius ad Antiochen. 767. Marcum Ζύγρων τῆς ἔγγιστα Λιβύης memorat: Ptolemaeo utraque eſt κώμη *vicus*, non longo quidem

ΠΙΔΟΝΙΑ, ἈΝΤΙΦΡΩ, [a] ΔΑΡΝΙΣ, [b] ἈΜΜΩΝΙΑΚΗ.

[c] ΕἸΣΙΝ ΤΗΣ ΔΥΣΕΩΣ ΑἹ ἘΠΑΡΧΙΑΙ ὙΠΟ ΡΩΜΗΝ ζʹ.

ἸΤΑΛΙΑΣ, ἘΠΑΡΧΙΑ ΝΩΡΙΚΟΥ, ἘΠΑΡΧΙΑ ΓΑΛΗΝΩΝ, ἘΠΑΡΧΙΑ ΣΠΑΝΙΩΝ, ἘΠΑΡΧΙΑ ΒΡΙΣΓΑΜΩΝ, ἘΠΑΡΧΙΑ ΠΑΝΟΝΙΩΝ, ἘΠΑΡΧΙΑ ἈΦΡΙΚΗΣ, ἘΠΑΡΧΙΑ ΣΙΚΕΛΙΑΣ, ἘΠΑΡΧΙΑ ΣΑΡΔΗΝΙΑΣ, ἘΠΑΡΧΙΑ ΚΟΡΣΙΚΗΣ.

a *Vulgo* Δάρνις. b Ἀμμωνιακὴ *MS. Farneſian.* c *Hæc & quæ ſequuntur a Leidenſis Bibliotheca libro abſunt.*

ΤΕΛΟΣ.

quidem inter ſe intervallo, nec juncti tamen arctiſſime.

Πιδωνία] Πιδωνία eſt Ptolemaei prope Catabathmon parvum; atque haud ſcio, an hinc fuerit Apollon Πιδωνίας in Synodica Gennadii?

Ἀντιφρὼ] Eidem Synodicae Apollon Ἀντίφρων ſubſcribit: Ἀντίφρας Straboni, qui L. XVII. p. 799. non longe a mari locat.

Δάρνις] Hæc provinciæ fuit metropolis, niſi Nilus Doxopatrius fallat, certe corruptus cum urbem Δαρνιὼ p. 223. vocat. Plura Ant. It. p. 69.

Ἀμμωνιακὴ] Recte ita MS. Lugdun.; Non alia eſt ac Ptolemaei χώρα Ἀμμωνιακὴ, *Ammoniaca regio*, cœli ſolique ſiccitate aſpera. Athanaſius *Libyae Ammoniacam* Ἀμμωνιακὴν τῆς Λιβύης Apol. ad Conſtantium p. 317. appellat, & exiliis epiſcoporum frequentem fuiſſe tum eo loco, tum Hiſtor. Arian. p. 387. ſignificat. Fortaſſe & huc pertinet *Oaſis* Strabonis, quam prope Ammonis oraculum collocat: recte ſane *Ammoniace* appellabitur.

Εἰσὶ τῆς δύσεως] Hæc & quæ ſequuntur, a MS. Leidenſi exulant, hanc clauſulam addente, τέλος τῶν κεφαλαίων πασῶν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ πόλεων, τῶν ὑπὸ τὸν βασιλέα τῶν Ῥωμαίων, τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, διακειμένων· quæ mihi multo quoque juſtior & verior illis videtur, quæ L. Holſteinius ex ſuis codicibus excerpſit: neque enim commode occidentis Imperio ab Hierocle provinciæ tribuentur, quæ ipſius ætate amiſſæ prorſus erant; cujuſmodi pleraeque ſunt, quas ſubjunctas vides.

Γαλήνων] Γάλλων aut Γαλατῶν aut Γαλλιῶν oportuerat.

Σπανίων] Solenni more pro Ἱσπανίων. Ita Paullus Epiſt. ad Roman. C. XV, 28. τὴν Σπανίαν, & Galenus L. II. περὶ τροφ. Δυναμ. p. 328. κατὰ τὴν Ἰβηρίαν τε καὶ Σπανίαν ὀνομαζομένην, & Athanaſius τὴν τῆς Σπανίας Ὅσιον nuncupat: ſimiliter Σπάνιοι ἵπποι apud Apſyrtum Hippiat. C. 115. & Melane τὸ γένος Σπάνη in Hiſtor. Lauſ. Palladii C. 65. Adde Salmaſium in Spartian. Hadrian. C. 1. & Jo. Rhodium in Lexico Scriboniano.

Βρισγάμων] Βριγάντων ſcribere voluit.

Ἐπαρχία Σικελίας] Has tres ad Italiam pertinere, L. Holſt. margini adſcripſit, eaque ratione numerum VII. provinciarum rotundari: quod uti verum eſt, ita ſcriptorem id voluiſſe dubites; ea enim ſi homini opinio fuit, cur Italiæ tres has provincias non addidit? Putem hoc auctarium non unius eſſe auctoris, noviſque acceſſionibus in hanc formam a diverſis fuiſſe exſtructum. Certe dignum non eſt quod nos multum, metam tandem aſſecutos, moretur.

FINIS.

PRAE.

PRAEFATIONES

ET

DEDICATIONES,

QUAE

IN VARIIS EDITIONIBUS

ITINERARIORUM

INVENIUNTUR.

Digitized by Google

Digitized by Google

AND. SCHOTTUS
ANTVERP.
ABRAHAMO ORTELIO,
GEOGRAPHO REGIO CIVIQUE CARISS.,
S. P. D.

THemiſtoclem Athenienſem, Orteli, amicorum optime, memoriæ proditum, ſæpenumero è ſomno Miltiadis tropæis excitari ſolitum. Idem mihi uſu veniſſe, & Geographiam abs te egregie illuſtratam, bonarum artium ſtudio adjungere cepiſſe, niſi fatear ingenuè, equidem mentiar. Ad id vero ſtudium, non inanis auræ & gloriæ cupiditate, ut Imperator ille Græcorum, ſed bene de aliis merendi, quoad ejus fieri à me poſſet, voluntate adductus, nuper ſum tuo exemplo aggreſſus. Quæ quidem virtutis honeſtatisque contentio, magno eſt mortalibus, teſte Heſiodo, emolumento, ſtimulosque addere ad ſumma quæque tentanda ſolet: ut licet conſequi nequeas, laus ſit aliqua in ſecundis tertiisque ſubſiſtere. Cumque excelſo ipſe & heroico animo, THEATRUM ORBIS TERRAE ſpectandum populo pridem exhibuiſſes;

Deſcripſti radio totum qui gentibus Orbem.

addito & nuper verè aureo, THESAURO *Geographico*, quo ſpartam, quam nactus es, vehementer ornaſſes, ipſe Te hortante maximè *Pomponium Melam* meliorem factum, Notisque à me illuſtratum (addito comite uno & item altero, Hermolao, & Pintiano, &, quas molior, Petri Ciacconii obſervationibus) in lucem prodire ſum paſſus: Oſtenſis etiam locis, quos ex Herodoto Bæticus ille ſcriptor latine exſcripſiſſet, adeo eleganter, ut M. Tullium, ſi Γεωγραφικὰ ſcribere, ut T. Attico promiſerat, voluiſſet, ne venuſtius quidem & accuratius de *orbis ſitu* (abſit verbo invidia) dicere potuiſſe, exiſtimem. Poſt è Carpetanis Cæſarauguſtam publicè evocatus, incidi in *Hieronymi Suritae* hominis doctiſſimi filium: qui me humaniter complexus cum eſſet, ITINERARIUM ANTONINI AUG. à parente edolatum, commentarioque ornatum, oſtendit, deſcribendumque tradidit & evulgandum. Negare id officii commodi publici gratia, non debui, manibus præ-

ſertim piis viri doctiſſimi: quem in variis Pe. Victorius, ad Terentium Gab. Faernus, in Antiquitatum Dialogis Ant. Auguſtinus V. C. & parentis mihi loco colendus, aliique certatim laudaſſent. Qui noſtra, parentumque memoria *Annalium Arragoniæ libris triginta*, totidemque annis elaboratis, ſermone Hiſpano complexus, eam eſt laudem ſcribendo conſecutus, ut eloquentia, lacteaque copia Hiſpanorum Livius, prudentia Tacitus, acumine Salluſtius quidam, vel Thucydides eſſe videatur. Indices adhæc eorum *Annalium* Latine ἐν ἐπιτομῇ in gratiam exterorum inchoatos, edidit: quos utinam florentiſſima Cæſarauguſtanorum Reſpub. abſolutos aliquando emittat. Qua quidem in Hiſtoriæ patriæ tractatione, cum Geographiam eſſe perneceſſariam rectè obſervaſſet, in qua ingenii nervos intenderet, ITINERARIUM *Antonini Aug.* tanquam viæ ducem, adhibendum putavit; depravatum tamen temporis, ut fit, injuria, vehementer indoluit. Antiquorum itaque librorum calamo exaratorum ſubſidium implorans, quatuor antiquiſſimos codices in membranis ſcriptos inſpexit: *Regium* exemplar è bibliotheca ad D. Laurentium, *Blandinianum* item, *Neopolitanum*, & alterum Hieronymi Pauli. His addidit & multorum inſtar *Chriſtophori Longolii Belgæ* editionem, Pariſiis Anno cIↃ. IↃ. XII. excuſam. Equidem duo vetera nactus exempla, diligenter quoque comparavi. Alterum Valentia Edetanorum, amicitiæ gratia, Pe. Joan. Nunneſius, ſummus noſtra ætate & Rhetor, & Philoſophus, ad me miſit; alterum Hieron. Blancus (qui Suritae in hiſtoriæ Arragonicæ tractatione ſuccedens, *Annales* & ipſe latinè perſcripſit) utendum dedit. Addidi & *Provinciarum Romanarum* libellum ab Ant. Schonhovio Belga primo editum. ITINERARIUM item *Burdigala Hieroſolymam usque* à P. Pithoeo viro doctiſſimo in membranis repertum. Spicas itaque Ruth Moabitidis in divinis libris exemplo, à tergo meſſorum legere non puduit, egentibus, legentibusque non inutiles, niſi me ipſe amo, futuras. *Nemo eſt enim reprehenſus*, ut vir undecunque doctiſſimus M. Varro, ſexto de lingua lat. ſcriptum reliquit, qui *è ſegete ad ſpicilegium reliquit ſtipulam.* De quo idem ille Criticorum princeps, togatorumque maximus, in lege Mœnia de plano ſic pronunciat: *Neque in bona ſegete nullum eſt ſpicum nequam; neque in mala non aliquod bonum.* Hoc quicquid eſt laboris à nobis exhauſti, operæque in Suritae lucubrationibus è ſitu vindicandis, Tibi, Orteli optime, libens merito do, dicoque: quod, cum à te diſceſſero, nemo de his melius hac tempeſtate exiſtimare aut poſſit, aut velit. Mitto itaque ut amoris in te mei, mutuæque inter nos benevolentiæ exſtet monumentum apud poſteros, ſi modo ætatem mea ferre poterunt, cupio quidem certe, ſempiternam. Valetudinem tuam, quantum nos, ſtudioque redamas, cura, amice magne. Sic tibi de meis annis Deus O. M. addat volo, ac ſoſpitet feliciter. Tarracone, ex ædibus Ant. Auguſtini, Idib. Martiis, an cIↃ. IↃ. LXXXV.

IDEM

I D E M

CANDIDO LECTORI.

D*Uo eſſe, ut Hominis, ſic & Hiſtoriæ lumina*, locorum temporumque deſcriptionem, *nemo ignorat: Illa* Geographia; *hæc* Chronologia *appellata: illa locorum in univerſo ſitum; hæc numeris annos oſtendit, de illa in præſens è re nata brevi diſſeram: mox de* Antonini Auguſti Itinerario, *quod in manibus eſt; denique conſilii noſtri rationem exponam.* Geographiæ, *ut inde ordiar, qui & Geometriæ idem credo inventor extitit, ſive Adami ſoboles, ut Hebræi volunt, ſive Aegyptii, ut Græci, dum extra alveum Nilus agros pro pluvia irrigans eluvione ferri ſolet. Cum de finibus regundis, atque agrorum limitibus agi cœptum eſt, terminis collocatis.* Tabularum *vero, quibus orbis terræ ſitus pingebatur, uſus eſt perantiquus. Anaximander enim Thaletis auditor, (qui Servio Tullo Romanorum ſexto regnante floruit) primus Geographicam tabulam exhibuit, teſte Strabone, qui & Eratoſthenis, aliorumque Geographorum tabulas commemorat. Ariſtagoras quoque æreâ Tabulâ* τῆς οἰκουμένης περίοδον *maria omnia, & flumina inciſa habuit, ut autor eſt Herodotus. Socrates quoque ut Alcibiadis factum, qui agris ad urbem inſolentior erat, retunderet, referente Æliano Lib.* 3. *Var. Hiſt. C.* 28. Oſtende, *inquit*, in hac Græciæ tabula agros illos tuos. *Cum non apparere reſpondiſſet.* Quid igitur his tibi divitiis, quarum nullam Geographus rationem duxit, tantopere places? *Cujus philoſophi alter diſcipulus Cebes Thebanus,* πίνακα *qui etiamnum extat, non locorum quidem, ſed humanæ vitæ ad vivum expreſſam dedit imaginem. Theophraſtus quoque Ariſtotelis & auditor, & in ſchola* διάδοχος, *teſtamento juſſit tabulas orbis terræ in porticu collocari, ſic enim lib.* 5. *Laërtius:* εἶτα τὸ μουσεῖον οἰκοδομηθῆναι τὰ περὶ τῷ μουσείῳ μὴ χεῖρον ἢ πρότερον· ἀναθεῖναι δὲ καὶ τοὺς πίνακας, ἐν οἷς αἱ τῆς γῆς περίοδοι εἰσιν, εἰς τὴν κάτω στοάν. *Hanno quoque Carthaginienſis Tabulam navigationis maris Atlantici, qua Lybicam oram luſtrarat, à ſe delineatam in æde Saturni dedicavit. Et apud Propertium Arethuſa, neſcio quis:*

Cogimur è tabula pictos ediſcere mundos.

Habemus externa: pergamus ad Romana exempla. M. Varro Romanorum doctiſſimus lib. primo Rei ruſticæ offendiſſe ſe ſcribit in fundo C. Fundani ſoceri ſui, C. Aegrium, equitem Rom. Socraticum, & P. Agraſium Publicanum, Italiam in pariete pictam ſpectantes. M. quoque Tullius, eloquentiæ latinæ Princeps, T. Pomponio Attico Γεωγραφικὰ *ſcripturum ſe pollicetur, utinam abſolviſſet. Certe* P. Scipionis Somnium *è ſexto de repub. libro, quantum eo genere orator potuiſſet, facile oſtendit. Mitto de zonis cæli & terræ, quæ Varro, Virgilius & Ovidius aliique tradiderunt. Auguſtus Cæſar & M. Agrippa* Orbem *populo ſpectandum, teſte Pli-*

nio, *propoſuerunt. Horum æqualis Vitruvius.* Nec, *inquit*, ſic fieri, teſtimonio poſſunt eſſe capita fluminum, quæ Orbe terrarum Chorographiis picta inveniuntur. *Domitianus quoque Imp. Metium Pompoſianum*, *quod depictum in membranis* Orbem terræ *circumferret*, *jugulandum curavit. Trajani æqualis Plutarchus*, *ab initio vitæ Theſei*, *veteres* Orbis terræ *tabulas depingere ſolitos ait: ejusdemque fere æqualis L. Anneus Florus*, *ſive is Seneca eſt*, faciam, *inquit*, quod ſolent, qui Terrarum ſitus pingunt in brevi quadam Tabella. *Et Julianus Imperator epiſt. ad Alypium:* ἤδη μὲν ἐτύγχανον ἀνειμένος τῆς νόσου, τὴν γεογραφίαν ὅτε ἀπέστειλας, οὐ μὴν ἔλαττον διὰ τοῦτο ἡδέως ἐδεξάμην τὸ παρὰ σου πινάκιον ἀποσταλέν· ἔχει γὰρ καὶ τὰ διαγράμματα τῶν πρόσθεν βέλτιον, καὶ κατεμύσωσας αὐτὸ, προσθεὶς τοὺς ἰάμβους. Jam eram morbo liberatus, cum Geographiam miſiſti, non tamen propterea minus grata fuit Tabella abs te miſſa, erant enim in ea tum deſcriptiones meliores, tum Jambi, quibus eam ornaſti. *Hac vero tempeſtate crevit*, *ſeculi felicitate*, *ut & ceteræ diſciplinæ omnes*, *ſic &* Geographia. *Tabularum enim referta ſunt atria*, *bibliothecæ*, *& officinæ. Quæ cum ita ſint*, *Tabulis ferè* Orbis terræ ſitus *ob oculos ponitur*, *ut nullo vitæ diſcrimine*, *& absque itineris moleſtiis*, *ſumptu vero exiguo*, *provincias luſtrare poſſis*; *Navigantibus vero* περίπλους *uſui eſt*, *qualis hodie quæ extat Arriani*; *&* περιήγησις, *qualis eſt verſibus à Dionyſio Afro conſcripta*, *quam & Rhemnius Fannius*, *& Rufus Feſtus latinè reddiderunt: ut & Elegiacis* Itinerarium *Rutilius Numatianus dedit*; *nudis vero nominibus* Antonius, *ſive is* Antoninus *eſt* Auguſtus, *quo terreſtri itinere*, *militari via & gradu* (*quales aliquot viæ in Italia*, *pauciores in Hiſpania videmus*) *Romani duces utebantur*, *& hodie viatores utuntur*, *quique diſpoſitis ad celeritatem equis vehuntur. Ceterum de* Itinerariis Tabulis, *quæ & militiæ in caſtra-metatione perutiles ſunt*, *legendus Fl. Vegetius lib.* 3. *de re militari cap.* 6. *Qualem* Itinerariam Tabulam *è Conradi Peutingeri*, *patricii Auguſtani*, *bibliotheca nuper eruit de omni antiquitate bene meritus V. C.* Marcus Welſerus, *Auguſtanæ reip. ſeptemvir*, *& ſcholiis etiam ornavit: Ortelius vero noſter Geographorum* κορυφαῖος *in æs inciſam integram quoque evulgavit Joannis Moreti typis: quo in genere antiquorum Monumentorum extare puto nihil prius*, *aut ſecundum. De ſcriptore certi nihil adferre poſſum*, *illud tantum: ab erudito aliquo Geometra locorum peritiſſimo conſcriptum hoc* Itinerarium *videri: ſed poſt*, *juſſu Imperatoris alicujus* (*qui fere poſt M. Aurelium Antoninum Pium*, Antonini *&* Pii *cognomen*, *boni ominis gratia*, *retinuerunt*) *publicè auctoritatem nomenque* Antonini Auguſti *ſumpſiſſe*, *tametſi plerique veteres libri* Antonii *præferunt*, *ſolemni fortaſſe librariorum vitio*, *quo &* Conſtantium *&* Conſtantinum *ſæpe confundunt.* Hieronymus Surita, *Hiſpanus pereruditus*, *ad* Antoninum *Severi filium*, *refert hoc opus*, *propter locorum* Britanniæ *mentionem: Sed* Critici certant, & adhuc ſub judice lis eſt. *Ducibus vero*, *militibusque ac Proconſulibus & Prætoribus in Provincias proficiſcentibus compoſitum apparet*, *ne aberrarent à via*, *in inſidiasque per devia inciderent. His enim neceſſarium hujusmodi* Itinera-

nerarium *author eſt Fl. Vegetius, & B. Ambroſius Serm. in Pſalmum* 118. *Adjecta vero poſt id genus gloſſemata arbitror*, Byzantium, quæ & Conſtantinopolis, Porſulis quæ Maximianopolis. *Via autem non recta ſemper & compendiaria, ut hodie, ducebat, ſed trita magis ac tuta, quæ* Regia & Militaris via & ſolita itinera *ab Ammiano vocantur. De* ſtratis viis *videndus Galenus eſt Medicorum princeps lib. 9. methodi cap. 8. & Procopius initio lib. II. belli Perſici* Stratam * *urbem, à Romanis, à via militari credo appellatam ſcribit. Reliquum eſt, ut conſilii noſtri ratio conſtet, hoc enim propoſitum fuit, dum, quæ in tenebris deliteſcebant,* Hieronymi Suritae *hominis doctiſſimi in* Itinerarium Auguſti Notas *eruerem*, & noſtra qualicunque acceſſione, variantis ſcripturæ è membranis (edito jam pridem Pomponio Mela) illuſtrarem, *ut publicè Geographiæ ſtudioſos juvarem: hoc enim ſpectavi, præterea nihil. Verum, ne quis forte imprudentior, ut ſupervacaneum hunc veteres libros comparandi laborem cenſeat, qui magnum tamen Reip. literariæ adfert operæ pretium, unum de multis hujus libelli ſpecimen, Lector, accipe.*

In Aldino exemplari integrum quaternionem omiſſum, tres vero in compaginando loco motos obſervavi. Quare perturbatè omnia in illa Veneta editione leguntur, quæ in Pariſienſi Chriſtoph. Longolii, hominis diſertiſſimi, omnium ad eam diem optima, an. cIↃ. IↃ. XII. *& in Baſilienſi an.* cIↃ. IↃ. LXXV. *ordine collocata leguntur: Aldini vero libri error in multa exemplaria propagatus, ut Florentina Juntarum an.* cIↃ. IↃ. XXVI. *& Lugdunenſi Simonis Vincentii inveteravit. Sed quid Antonino id accidiſſe miramur? idem enim* Cenſorino de die natali ad Q. Cærellium *uſuveniſſe in ipſis etiam Aldinis Germanicisque libris, docuit Lud. Carrio Brugenſis, traductis paginis, & quæ falſo inſcripta ſunt, abjudicando. Quin & in Plutarchi* Sympoſiacis, *edente & ipſo Manutio majore, tranſpoſita video. quæ nunc in Baſileenſ. libris Græcis, Latinisque, compoſita leguntur. Quid? In iis etiam libris, (quos integros exſtare permagni ſanè Reip. intererat) Pandectarum, qui Piſis primum, poſt Florentiæ ab Etruriæ Ducibus, tanquam juris civilis fontes, religiosè ſervantur, libro quinquageſimo quædam conglutinatoris vitio tranſpoſita, nunc poſtliminii jure in ſedem recepta leguntur, ut primus docuit* Ant. Auguſtinus, *vir elegantioris Juriſprudentiæ, & Antiquitatis inſtaurator, quem, ut debeo, honoris cauſſa, libenter nomino. Hæc de librorum veterum in comparando fide, & emendationum fructu atque utilitate adjicere placuit. Addideram & huic* Spicilegio *locorum veterum nomenclaturas è* Numiſmatis *antiquorum Græcis & Latinis: item ex* Inſcriptionib. Rom. *litteratisque lapidibus; quos & in Muſeio* Ant. Auguſtini *V. C. in hortis ejus, & copioſa bibliotheca, quæ mihi patebat, arbitratu meo inſpexiſſem, legiſſemque hisce oculis Tarracone: quæ urbs citerioris Hiſpaniæ plus ceteris ſimul omnibus Romanorum abundat inſcriptionibus, titulis, ac marmoribus. Verum quod ſupervacaneum fore inaudiſſem, ſuperſedi, mihique ac Muſis exhauſtum laborem ſegregavi: præſertim editis jam ſæculi felicitate tot, tantisque Anti-*

* Imo regionem non longe a Palmyra, quæ *Strata* dicebatur.

Antiquitatis monumentis, ut uberi Huberti Goltzii Theſauro, Faſtis, ac Græcia majore, *nummorum etiam Græcorum referto & vaſto illo* Inſcriptionum Europæ *libro Mart. Smetii, cum Juſti Lipſii hominis longe doctiſſimi* Auctario. *Ex his enim monumentis Geographiam quoque mirifice illuſtrari & poſſe, & debere, nemo paululum humanior, niſi in his litteris hoſpes, inficiabitur. Cætera enim præſidia Geographiæ cum Orthographia communia (quam & ætatibus, ut nummos uſu, variaſſe auctor eſt Fabius) puta veterum librorum calamo in membranis exaratorum atque Hiſtoricorum veterum, Græcorum, Latinorumque non perinde certa eſſe comperi atque priſcorum nummorum, & marmorum, quod hæc in omnium oculis ſita, manibusque trita, reprehenſionibusque vulgi magis obnoxia, publica auctoritate, partim inciſa, partim cuſa, valuerunt. Quam enim Græci in locorum perſonarumque nominibus à Latinis diſſentiant, quis ignorat, niſi Græcarum litterarum rudis? Geographi quidem, Strabo, Ptolemaeus, Dionyſius Afer, à Pomponio Mela, Plinio, Solino, Capella, Rutilio, Sequeſtro diſcedunt. Hiſtorici vero, qui & in locorum deſcriptionibus, ut Poetæ diſerti ſunt, Polybius, Plutarchus, & Appianus: nam in rerum geſtarum rerum uberiores Græcos Romanis eſſe, quod peregrini incolis fere diligentius omnia excutiant certum eſt. Hanc induſtriam, mi Lector, beneque de Repub. merendi ſtudium æqui, boni, conſule: quod ſi impetravero, erit cur altera Geographicorum ſcriptorum pars accedat.*

E X

Digitized by Google

EX EDITIONE
ITINERARII GERMANICA BASIL. ANNI
cIↄ. Iↄ. LXXV.

ANTONII AUGUSTI ITINERARIUM Provinciarum ſæpe ante hac editum eſt ſub *Antonini* nomine, ac quidam credunt *Antoninum Pium Imp.* hujus auctorem eſſe. In noſtro exemplari *Antonius Auguſtus* nominatur: & qui Pariſiis *Antonini* nomine hoc *Itinerarium* edidit, fatetur eodem modo in manuſcriptis exemplaribus *Antonio Aug.* inſcribi: Nominatur autem quidam *Antonius Auguſtus* inter Geoponicorum ſcriptores. Habui etiam alterum exemplar, quod Aegidius Scudius, ex veteri quodam codice, Bibliothecæ, ni fallor, S. Galli deſcripſerat: in eo liber hic *Antonino Auguſtali* inſcribitur. Flodoardus presbyter, lib. primo Hiſtoriæ Rhemenſium Pontificum, citat hæc ex Aethico in Coſmographia.

A MEDIOLANO.

Per Alpes Cottias Viennam M. P CCCCIX.
Inde Durocortorum M. P. CCCXXXI. *quæ ſunt leucæ* CCXXI.

ITEM A DUROCORTORO.

Divodorum usque M. P. M. LXII.

Hæc autem ex *Antonii Itinerario* deſumpta eſſe non eſt dubium: quare juxta hunc *Aethicus* utriusque libri auctor erit. Præterea in antiquiſſimo *Itinerario Antonii* invenitur eadem præfatio, quæ Aethico noſtro præpoſita eſt, de dimenſione orbis terrarum juſſu Rom. Senatus facta. Poſtremo Cuſpinianus ſcribit ſe habere *Itinerarium* vetuſtiſſimum incerti auctoris, quod Julio Cæſari adſcribatur, è quo hæc eadem profert, quæ ab initio *Aethici* noſtri leguntur. Meminit etiam Felix Malleolus, in dialogo de Nobilitate, deſcriptionis totius orbis, quæ à Julio Cæſare inchoata, & ſub Auguſto abſoluta fuerit: *ac gentes & civitates ſingulas*, inquit, *cum ſuis diſtantiis annotatas eſſe in Itinerario urbis Romæ*, quod ſe vidiſſe refert. Cæterum ex his, quæ ab ipſo commemorantur, apparet eum loqui cum de *Aethici* noſtri *Coſmographia*, tum etiam de *Itinerario Antonii Auguſti*.

Porrò in tanta opinionum varietate quid nobis ſtatuendum eſt: quemnam agnoſcemus hujus *Itinerarii* auctorem? Dicam quod ſentio, audacter. Primum neque Julium, neque Antoninum Imp. ſive Pium, ſive Philoſophum intel-

intelligas, *Itinerarii* quod hodie ſub *Antonini* nomine circumfertur, auctorem eſſe exiſtimo, quoniam multa urbium nomina hic ponuntur, quæ illorum ætate incognita prorſus fuere, ut *Conſtantinopolis*, *Maximianopolis*, *Diocletianopolis*, *Conſtantia*, *Curia*. Non tamen propterea nihil ad *Julium*, aut *Antoninos* hoc opus pertinere cenſeo: ſed exiſtimo deſcriptionem aliquam regionum, & urbium illorum juſſu primum factam, & poſtea ſæpe mutatam, aut auctam, nomen vetus ſervaſſe ut *Julii* aut *Antonini* diceretur. Video enim deſcriptiones hujuſmodi ſemper magnis Imperatoribus & Regibus curæ fuiſſe. Plinii ætate adhuc extabant Commentarii Diogneti & Bitonis, qui fuere menſores itinerum Alexandri Magni, & loca, quæ adiit, eorumque diſtantias litteris commendarunt. Agrippam diligenter admodum in dimenſionibus terrarum obſervandis, & annotandis verſatum fuiſſe, ex Plinio conſtat. Ab Auguſto Italia in regiones certas diſtributa, & diligentiſſime deſcripta eſt. Idem cum in Orientem miſſurus eſſet Cajum filium, præmiſit Dionyſium Geographum, qui ſingula commentaretur. Refert etiam *Aethicus*, univerſum orbem à menſoribus ex Senatuſconſulto deſcriptum eſſe, tempore Julii Cæſaris, & Octavii Auguſti Imperatorum. Ac procul dubio quando Cyrenio ſive Quirinio Præſide, cenſus Judæorum habitus eſt; imo totius orbis Romano imperio ſubjecti, cujus Euangelica hiſtoria meminit, ſingula oppida Provinciarum omnium diligentiſſime deſcripta fuerunt. Veriſimile autem eſt etiam poſteriorum Imperatorum juſſu, provincias & oppida Romani imperii deſcripta fuiſſe, præſertim cum toties Provinciarum limites mutati ſint. Extat quoque ad finem libri noſtri, fragmentum Itinerarii ANTONINI, quo tantum itinera ab Urbe in Gallias continentur: nullæ autem locorum ſeu manſionum diſtantiæ adnotatæ ſunt. Ac forte talis fuit Julii, vel Antonini deſcriptio, in qua tantum provinciæ & itinera oppidaque celebriora annotata eſſent: huic poſtea alii, multa ex poſterioribus deſcriptionibus adjecerunt, numeros addiderunt, nomina alicubi mutarunt, atque ad ſuam ætatem accommodarunt. Ceterum an *Aethicus Itinerarium* ſcripſerit, vel auxerit, ut Flodoardus cenſere videtur, affirmare non auſim: etſi animus huc inclinat, eundem utriusque libelli auctorem eſſe. Attamen quoniam in vetuſtis, & manuſcriptis exemplaribus prior *Aethico*, poſterior *Antonino Auguſto* inſcribitur, nihil hic mutare voluimus: Poſterior vero *Aethici* deſcriptio totius orbis, pæne ad verbum ſuæ hiſtoriæ inſerta eſt à Paulo Oroſio, ſive hanc *Aethicus* ab Oroſio acceperit; ſive, quod magis credo, alter illam ab *Aethico* noſtro mutuatus ſit.

Eſt autem ITINERUM notitia, non tantum mercatoribus neceſſaria, qui per varias regiones peregrinantur, ſed exactiori locorum deſcriptioni plurimum inſervit, & totius Geographiæ fundamentum eſt.

Affert etiam ITINERUM cognitio multum lucis Hiſtoriarum lectioni: ſæpe namque ab Hiſtoricis exercituum profectiones variæ, terra marique, nonnunquam etiam claſſium tempeſtate factæ disjectiones deſcribuntur, quæ omnia

omnia melius intelliguntur, ſi noris diſtantias, & intervalla locorum.

Præterea ducibus & Imperatoribus Itinerum ratio nota eſſe debet, ideoque ſummi Imperatores olim huic rei, & operam, & ſumptum impenderunt, ut omnia itinera nota & diligenter deſcripta haberent. Ab iisdem militibus itinerum ratio præſcribebatur: qua de re non pigebit D. Ambroſii verba adſcribere, Serm. V. in Pſalm. CXVIII. *Miles*, inquit, *qui ingreditur iter, viandi ordinem non ipſe diſponit ſibi, nec pro ſuo arbitrio viam carpit, nec voluntaria captat compendia, ne recedat à ſignis, ſed Itinerarium ab Imperatore accipit & cuſtodit illud: præſcripto incedit ordine, cum armis ſuis ambulat, rectaque via conficit iter ut inveniat commeatuum parata ſibi ſubſidia. Si alio ambulaverit itinere, annonam non accipit, manſionem paratam non invenit, quia Imperator iis jubet hæc præparari omnia, qui ſequuntur. Nec dextra nec ſiniſtra à præſcripto itinere declinant, meritoque non deficit, qui Imperatorem ſuum ſequitur. Moderate enim ambulat, quia Imperator non quod ſibi utile, ſed quod omnibus poſſibile, conſiderat: ideoque & ſtativa ordinat, triduo ambulat exercitus, quarto requieſcit die. Eliguntur civitates in quibus triduum, quatriduum & plures interponantur dies: Si aquis abundant, commerciis frequentantur: & ita ſine labore conficitur iter donec ad eam urbem perveniatur, quæ quaſi regalis eligitur, in qua feſſis exercitibus requies miniſtratur.* Hæc ille.

Poſtremo *Itinerarium* hoc *Antonii*, de quo nunc ſcribimus, conjunctum cum libro, qui titulum habet: NOTITIA utriusque imperii, oculis quodammodo ſubjicit diſpoſitionem rei militaris, qualis olim ſub Imperatoribus fuit per omnes Provincias Romani imperii. Nam in illo opere omnes copiæ, & equeſtres, & pedeſtres recenſentur, vexillationes Palatinæ & Comitatenſes, & pſeudocomitatenſes, auxilia, claſſes, & quo loco, in quibus limitibus ſingulæ legiones, & cohortes, atque alæ diſpoſitæ fuerint indicatur: ſed plurima locorum nomina apud Ptolemaeum & alios Geographos non inveniantur, quæ tamen fere omnia apud *Antonium* noſtrum exſtant. Quare ſi quis hunc cum altero conferat, videbit quibus locis, & quanta inter ſe diſtantia Romanæ copiæ per Provincias diſtributæ fuerint.

Digitized by Google

CANDIDO LECTORI
HIERON. SURITA.

Erranti viam non monſtrare, Athenis execrationibus publicis ſancitum fuiſſe novimus. Hinc gentium religio; qui viis, & ſemitis *Mercurium* præfecerunt, *Hodii* & *Enhodii* eum cognominibus venerantes, Latinos *Viacum* inde appellaviſſe non Varronis teſtimonio, aut aliorum auctorum, qui de Diis gentium, & eorum imaginibus, & variis nominibus, atque cognominibus ſyntagmata contexuêre, cognovimus, ſed pervetuſta inſcriptione, quæ Zamoræ juxta prætorium, quod Conſiſtorii ædes vocant, viſitur. Eam mihi Florianus Ocampius, qui antiqua monumenta omnibus veſtigiis eruere conabatur, anno M. D. XLV. commonſtravit: quæ ejusmodi eſt, ut ad id nomen latius indagandum ſtudioſorum animos maximè excitare debeat.

DEO MEP.......
VIACO
M.. ATILIVS
SILONIS F.
QVIR. SILO
EX VOTO.

In ea tamen parte, quæ fugientibus litteris exeſa eſt, amicus ille noſter, ſeu recte, ſeu perperam, uti ego autumo, MENIUM legendum cenſebat, cum ego contenderem, ſi Deo MOENIUM lapis dicatus fuiſſet MOI. legi oportere, non MEP. & pluribus inſcriptionibus ſatis conſtat, ſimiles dicationes factas: uti Cluniae, NEPTUNO DEO. Huc accedebat non ad Hiſpanorum modo, ſed & ad Gallorum gentes Græcam religionem, per animos gentium barbararum pervaſiſſe. Nam Julius Cæſar, ſummus ac præſtantiſſimus auctorum, commemorat, Gallos Deum maximè *Mercurium* coluiſſe, & eum viarum atque itinerum ducem agnoviſſe; & *Lares viales*, ſunt qui ſuſpicentur dictos à Plauto, deos eſſe, qui viæ præſunt, ut ſint θεοὶ ἐνόδιοι, quos implorent, qui peregre proficiſcuntur. Quantam vero Romani curam adhibuerint viarum dirigendarum, vetuſtiſſimus ille Appius, unus

unus omnium perpetua memoria eſt conſecutus. De via enim Appia Procopius rem maxime memoratu dignam ad poſteros tradidit. Livius item vias ſternendas ſilice in urbe, & glarea extra urbem ſubſtruendas marginandasque, primos omnium locaviſſe Q. Fulvium Flaccum, & A. Poſthumium Albinum Cenſores anno V.C.D. LXXX. Sp. Poſthumio Albino & Q. Mucio Scævula Coſſ. libro XLI. perhibet. C. quoque Gracchum Ti. F. Plutarchus, lege lata de coloniis deducendis, ac viis muniendis, in tribunatu maxime navum, & induſtrium in viarum directionibus conſtituendis ſe præſtitiſſe refert: & dimenſis viarum ſpatiis, ſingulis miliariis columnas lapideas, ſpatiorum ſigna præferentes, erexiſſe: aliosque præterea lapides paſſim inter ſe diſpoſitos, ex utraque viarum margine conlocaſſe, ut illis conſcenſis facilius in equos deſilirent. Romano imperio in ſummam majeſtatem amplificato atque evecto, adeo omnis ejus rei inſignis ornatus adhibitus eſt, ut *Auguſtus*, autore Dione, viarum, quæ circa urbem conſtratæ erant, curator deſignaretur: & qui viis muniendis præeſſent viros *Prætorios* ſuffecerit, qui binis lictoribus uterentur; & ab eo *Miliarium aureum* fuit in capite Romani fori ſtatutum, ex quo ſpatia viarum per urbem mearent: ſpatiorum menſuris ab ipſo *Miliario* decurrentibus. Neque Italiam modo, ſed & univerſas Romani imperii provincias eo decore, atque ornamento idem Princeps affecit, ut Præſides, & qui pro Conſulibus eo munere fungerentur, facilius provinciarum urbes atque conventus obirent. Et Tacitus, Tranquillus, & Plutarchus *Miliarii* mentionem fecêre: & in libello *de regionibus urbis*, cujus *P. Victor* editur auctor, ejus fit mentio. Certa enim itinera erant, non magiſtratibus modo, ſed & principibus obiri ſolita: unde Ammianus Marcellinus *Julianum* perhibet, cum Antiochiam properaret, *ſolitis itineribus* uſum: & alibi, *per compendiariam viam conſummato procinctu, Tarſum Ciliciæ reverſurum:* Et eodem libro *jamque apricante cœlo III. Non. Mart. profectus, Hierapolim ſolitis itineribus venit*; vocat idem *vias regias* poſt paullo. Unde Flavius Vegetius rectè admonet, magnis Imperatoribus & primariis ducibus provinciarum, atque regionum Itineraria eſſe perlegenda. Verba ejus apponam. *Primum Itineraria omnium regionum, quibus bellum geritur, pleniſſime debet habere perſcripta: ita ut locorum intervalla, non ſolum paſſuum numero, ſed & viarum qualitates perdiſcat: per compendia, diverticula, montes, flumina ad fidem deſcripta conſideret: usque eo, ut ſollertiores duces Itineraria Provinciarum, in quibus neceſſitas gerebatur, non tantum annotata, ſed etiam picta habuiſſe firmentur: ut non ſolum conſilio mentis, verum etiam aſpectu oculorum viam profecturus eligeret.* Hinc viæ *militares*, & *Conſulares* atque *regiæ* nuncupabantur. Cicero de Provinciis Conſularibus *Via*, inquit, *illa noſtra, quæ per Macedoniam eſt, usque ad Helleſpontum militaris:* & Philippica XII. *Quis audeat luci, quis in militari via, quis bene comitatum, quis illuſtrem aggredi?* Plinius, *Finiuntur*, inquit, *Laboriæ viæ ab utroque latere conſulari: quæ à Puteolis, atque à Cumis Capuam ducit.* Et Ammianus libro XXIII. *Unde duæ ducentes Perſidem viæ regiæ diſtinguuntur.* Ad hæc, quemadmodum

 Perſæ

Perſæ *paraſangis*, Aegyptii *ſchenis*, Galli *Leugis*; ita Latini *Millibus paſſuum* Lapidum menſuras deſignaverunt: & *Paſſum* quinque pedibus conſtare; Columella, & Severinus Boethius teſtantur. Inde *Milliare*, & *Milliarium* Ciceroni: *Accepi*, inquit, *litteras tuas ad* v. *milliare.* &: *Cum plebs prope ripam Anienis ad* III. *Milliarium conſediſſet.* &, *Poſtea audivi à* III. *milliario tum eum iſſe*: & alio loco: *Siquidem etiam vos duo tales ad* v. *milliarium.* Sed Auguſti jam Cæſaris imperio *lapidum* item nomine, menſuras itinerum deſignatas legimus: nam Cornelius Nepos Pomponium Atticum juxta viam Appiam *ad* v. *lapidem* in monumento Q. Caecilii avunculi ſui ſepultum perhibet: Et T. Livii teſtimonio itidem admonemur, cum ejus Annalium libro v. ita ſcribat. *Juſtiore*, inquit, *altero deinde prælio ad* VIII. *lapidem Gabina via memorat.* Evenit inde ut in *Antonini Itinerario ad ſeptimum decimum*, *Vicenſimum*, *Tricenſimum* legentes, *lapidem* ſubaudiamus: Eos *lapides* Probus Grammaticus *Cippos* dictos perhibet: & Straboni στηλωμένη ὁδὸς, *per columellas dimenſa via* appellatur. Neque immeritò Quintilianus Fabius, audientem quoque refici certo ſingularum partium fine, non aliter quam facientibus iter multum detrahunt fatigationis *notata inſcriptis lapidibus ſpatia*, commemorat: quo reſpexiſſe Rutilium Numatianum, veterem poëtam & ipſum, *Itinerario* ſecundo apparet, illis verſiculis quos Jovianus Pontanus jure merito enodes & nitidos eſſe teſtatur:

Intervalla viæ feſſis præſtare videtur,
Qui notat inſcriptus millia crebra lapis.

Summum vere non Regis magni, ut eſt apud poëtam, ſed complurium Imperatorum atque Principum & totius pœne orbis provinciarum opus; atque haud ſcio an de humanis operibus longe maximum fuerit, ſpatiis immutabilibus ab ortu ad occaſum regionum itinera circumcirca ad inhabitabiles usque oras ſubſtructionum innumeris milliaribus fuiſſe dimenſa, complanata, atque deſcripta, ut neque ipſius imperii interitus, & urbium occaſus, earum columnarum & ſubſtructionum monumenta, quam late longeque Romani populi nomen diffuſum fuerat, evertere penitus potuerit. Id non Sidonii modo Apollinaris carmine, apparet qui ſic cecinit:

Antiquus tibi nec teratur agger,
Cujus per ſpatium ſatis vetuſtis
Nomen Cæſareum nitet columnis.

Sed & ad Alfonſi Caſtellæ regis ejus tempora, qui cum Richardo, & Rodolpho de Romani regni ſucceſſione contendit, *milliariorum* nomen ex ipſis Columnis deſumptum in vulgus vernaculo vocabulo dimanavit: *migeriis* enim, quos vocat, id eſt milliariis, haud ſecus atque *leugis* ſpatiorum dimenſiones deſignare illa ſæcula in Hiſpania conſuevere. Legum certe volumine ſecundo,

do, *Partitam* vulgo nominant, titulo XVI. lege III. *leugam* tribus *migeriis* conſtare docet: terna namque paſſuum millia ſingulis leugis tribuit, cum *leugas*, ſive *leuvas*, Gallicum enim nomen erat, D. Hieronymus, Ammianus, & Iſidorus *paſſibus mille & quingentis* finiri uno ore conſentiunt. Jam vero Auguſti & Tiberii imperatorum temporibus Hiſpaniarum provinciarum regiones ad ultimas usque nationes demetatas atque definitas, circumſcriptasque fuiſſe, columnarum ipſarum inſcriptiones præclarè indicant: cum ad Oceanum usque, & Vaccæorum populos, homines maxime mediterraneos, viæ conſtructæ, atque ſubſtratæ & mirificis molibus munitæ in hanc usque diem appareant. In Cordubenſi territorio columnæ duæ erutæ ſunt: quas in Aede maxima ejus urbis conlocatas Februario menſe anni M. D. LXX. vidimus, cum Philippus Hiſpaniarum rex, Principum maximus, regio comitatu urbem eam iniret: atque earum inſcriptiones ejusmodi ſunt:

IMPERATOR CAESAR. DIVI. F.
AVGVSTVS. COS. XIII. TRIB.
TOT. XXI. PONTIF. MAX.
A. BAETE. ET. IANO AVGVST.
AD OCEANVM
ⅠXIIII.

Exſtare in D. Nicolai æde alteram ejusdem inſcriptionis columnam ferunt; & nos prope eam ædem in domo primarii viri Johannis Herediæ fragmentum alterius lapidis cum eadem inſcriptione usque ad ea verba A BAETE ET IAN.... vidimus, plures enim eodem loco columnæ conſtitui conſueverunt, quæ eadem verba continerent.

TI. CAESAR DIVI AVGVSTI F.
DIVI IVLI NEPOS AVGVSTVS
PONTIF. MAX....... COS
V. IMP. TRIB. POTEST. XXXVII.
AB IANO AVGVSTO QVI
EST AD BAETEM VSQVE
AD OCEANVM
ⅠXIIII

Ejus vero notæ Ⅰ quam nos alias nunquam vidimus, ratio ea videtur eſſe, ut geminum L. id eſt *Centenarium* numerum deſignet. In ea vero parte, qua raſæ apparent litteræ, alios video XXI. legere: qui numerus forte voci IMP. addendus erat. In Vaccaeorum vero regione ad Piſoracæ fluminis ripas juxta oppidum Hetteram in fragmento columnæ eam inſcriptionem legi Florianus Ocampius mihi magnopere aſſeveravit, penes quem fides eſto:

TI. CAESAR DIVI AVG. F. DIVI IVLI N. AVG.
PONT. MAX. TRIB. POT. XXXV. IMP. IIX.
COS. V. A PISORACA M. I.

Nam alterius lapidis in eodem primo à Piſoraca milliario inſcriptionem, cum elogio Neronis Claudi Imperatoris adeo interverſam protulit, ut indigne hoc loco adponere conſilium non fuerit. Neque tamen confictas ab eo libenter crediderim: præſertim cum mecum durius contenderet, non à Piſoraca milliare primum recte me eſſe interpretatum, ſed iis notis *amnis Piſoraca maximo Jovi* declarari: cum magis appoſitè, ſi fingere operæ pretium fuiſſet, ſine notis diſertè ea explicari potuiſſent. Viam præterea, qua itinera Cæſarauguſta Bilbilim, & inde Emeritam ducebantur, à Domitiano Imperatore reſtitutam ex vetuſta columna, quæ Epilæ ad Comitis ulmetum expoſita eſt, apparet: eamque ad Lucenam vicum prope Salonem amnem, qui Epila quatuor millibus paſſuum diſtat, & à Ricla VIII. M. inventam ferunt: quam ſi integram atque incorruptam nacti eſſemus, aliquid forte opis huic noſtræ commentationi tuliſſet:

. . . . SAR
. . . . SIANI F.
. . . . SAVG. GER
. . . . P. VIII CoS XI
. . . . TESTAT. P. P.
. . . . ECORR.....PT.
. . . . TES RESTIT.

X	CCLXXXIX CLXIX VII

Magnificentiæ vero ſplendor imperii Romani, ſupra omnium Imperatorum laudem, Imperatore Trajano eluxit, qui cunctam ferme *Hiſpaniam* longè lateque fuſam ac patentem, pontium, & viarum continuatis munitionibus, ac molibus mirabilius, atque ſplendidius auxit atque ornavit: Infinita enim veſtigia innumerabilium lapidum munitarum eo Imperatore viarum extant: & unius omnium Elogio nummi æneì affabre, & ſingulari artificio excuſi, atque jactati ſunt: quibus viæ effigies deſignata eſt: tanquam ſtolatæ fœminæ humi ſtratæ, atque jacentis: quæ ſiniſtra virgam tenet, & levata dextra rotam decuſſim radiatam porrigit: & infra hæc adpoſita eſt inſcriptio, VIA TRAJANA: eamque deſignari conjicio, quæ Cæſarauguſta, Turiaſonem, Auguſtobrigam, Numantiam, Uxamam, Cluniam, Intercatiam, atque inde Aſturicam perducit: vetuſtis lapidibus & *Antonini Auguſti Itinerario* atteſtantibus, quod Antonini Baſſiani, Septimii Severi Imperatoris filii impe-

imperio compoſitum fuiſſe, initio Britannicorum itinerum, me conjectura perſuaſum indicabitur, niſi forte paludes Pontinas ſaxo ab imperatore Trajano conſtratas, & juxta vias ædificia conſtructa, & pontes magnificentiſſimos, ut auctor eſt Dion, ab eo factos, ea effigie deſignari arbitremur. *Vias* præterea has jam priſcis temporibus *Stratas* nuncupatas fuiſſe, ex Eutropio apparet, ut in manſione *Cænophrurii* liquet. Hæc, quæ præfati ſumus, cum habere modum oportuit, ut quantum maximè poſſem, declararem, quanti unus hic libellus, qui *Antonini Auguſti* nomine provinciarum omnium Romani Imperii vias, atque itinera complexus eſt, expendendus atque æſtimandus eſſe debeat: qui adeo mirabilis utilitatis proventum nobis præbet, ut Straboni, Melae, Plinio, & Ptolemaeo, præſtantiſſimis auctoribus, in totius Orbis explicatione, quaſi magnis in tenebris clariſſimum lumen præferat. Eum mihi excutiendum, & vetuſtorum exemplariorum ope enucleandum, quoad ejus à me fieri potuit, eſſe duxi: ſi ſubvenire aliqua in parte, & opitulari, cum maximè opis indigeat, ſtudioſis poſſem. Vale.

Vetuſti codices, quorum teſtimonio ad eruendam & reſtituendam veram & germanam *Itinerarii Antonini Auguſti* lectionem uſi ſumus, his notis diſtinguentur:

B. R. Bibliothecæ Regiæ ad D. Laurentium vetuſtiſſ. codex Ovetenſis: Aera ɪↄcccccxx. deſcriptus.

B. B. Bibliothecæ Blandinianæ pervetuſtus codex à cccc. circiter annis tranſcriptus.

B. N. Bibliothecæ Neapolitanorum Regum, qui poſt Cardinalis de Urſinis fuit, anno M. CCCC. XXVII. exſcriptus.

H. P. Hieronymi Pauli, Barcinonenſis Provinciar. Hiſpaniæ excerpta ex Itinerario Antonini Auguſti, & ſeorſim edita.

CH. L. Chriſtophori Longolii exemplar ab H. Stephano Pariſiis editum anno M. ɪↄ. XII.

JUDI-

JUDICIA
DOCTORUM VIRORUM
DE
HIERONYMO SURITA.

Fredenandus Nonius Pintianus caſtigationibus in Plinium.

HIERONYMUS Surita Cæſarauguſtanus à ſecretis judicum violatæ fidei, amor & delicium generis humani: tantum illi vel ingenii, vel artis ad promerendam omnium mortalium voluntatem ſupereſt. Qui, præter multiplices alias dotes in humanis etiam literis, quæ apud nos quoque magno jam ſtudioſorum proventu efloreſcere cœperunt, ita excellit, ut quem ei anteferre poſſimus, habeamus ſine controverſia neminem.

Idem in Retractationibus Melæ.

HIERONYMO SURITAE, ſummæ in literis diligentiæ, ac tot plane meritorum, ut nulla eis par laus inveniri poſſit.

Pet. Victorius lib. 22. Variarum lectionum Cap. 23.

Cum HIERONYMUS SURITA Cæſarauguſtanus hac iter faceret, meque de via ſalutaſſet, in multo ſermone, quem de literis elegantioribus habuimus, intelligebatur admodum ſtudioſus eſſe ſcriptorum Ciceronis, & omnis Antiquitatis bene peritus, aperuitque mihi judicium ſuum &c.

Gabriel Faernus emend. Terentii locum Act. I. Heautontimor. Sce. I. verſ. 27.

Rectum eſt? ego ut faciam. Non eſt? te ut deterream.

Sic recte interpunctum acceptum refert Hieronymo Suritæ, ſic enim ſcribit:

Hujus loci intelligentiam HIERONYMO SURITAE, doctiſſimo Hiſpano, debemus.

Ant. Poſſevinus è Societ. Jeſu Apparatus hiſtoriæ Sectione 5. cap. 13.

HIERONYMUS SURITA ſcripſit *Annales regum Arragonenſium* ſive Arragoniorum usque ad mortem Ferdinandi regis Catholici lib. 30., quibus

bus annos totidem impendit, ſtylo pereleganti Hiſpanico, quamvis prolixior fuerit, quod nomina inſeruerit omnium eorum, qui in Regum illorum expeditionibus fuêre. Ii vero Annales, ingentibus quinque voluminibus comprehenduntur; quæ etſi perampla ſunt, utilitas tamen, quæ ex iis capitur, moleſtiam temporisque jacturam ſuperat. Hæc Poſſevinus.

Idem poſt Latinè eosdem deſcribere ἐν ἐπιτομῇ inchoârat, extantque INDICES, ut nominat, tomorum duorum; qui, ut & Hiſpanici libri cum Sicularum rerum hiſtoriis, Cæſarauguſtanæ Reip. ſumptu excuſi ſunt iterum; vidimus & INDICES manu auctoris locupletatos in Carthuſianorum, extra urbem, Bibliotheca, quibus religioſis viris ſuos labores SURITA moriens commendarat, ut & quæ in *C. Julii Cæſaris commentarios* plurima, & in *Claudianum* poetam adnotarat. Quæ omnia utinam hæredum beneficio lucem aliquando aſpiciant; & INDICES rerum Arragonum Latinè pertexere quis patriæ amantior pergat. Eſſet ſanè laudis campus ampliſſimus, & ingentis utilitatis ſeges uberrima. *Neſcire enim, quid antequam naſcereris acciderit*, inquit Tullius, *eſt ſemper eſſe puerum*. Ant. Schottus Ant.

Digitized by Google

GEOGRAPHIAE STUDIOSIS
AND. SCHOTTUS
ANTVERP.

ACtum, ajunt, ne agas. Quod igitur *Antonini Auguſti* ITINERARIUM ad vetera exemplaria calamo exarata plurima *Hieronymus Surita*, vir eruditiſſimus, & ad Pariſienſem *Chriſtopho. Longolii*, longe cæteris omnibus præſtantiorem editionem, contuliſſet, breves Notas duntaxat, ne ἀσύμβολος hinc diſcederem, ſubjeci; ſupervacaneum ratus ſingula anxie appendere, ac pæne adnumerare, quæ olim in Celtiberia è duobus membraneis libris *Cæſarauguſtano*, ac *Valentino* (qui hisce notis *Cæſ.* & *Val.* deſignantur) deſcripſiſſem. Plerumque unius literæ varietas erat, resque plena tædii lectori fuiſſet: quæ tota conſenſu confirmari debet Geographorum, Hiſtoricorumque, cum Græcorum, tum Latinorum, marmorum, Inſcriptionum, ac lapidum, quibus viarum olim intervalla (teſte in Gracchis Plutarcho) deſignabantur: veteris denique appellationis veſtigiis, quæ hodieque appareant, atque diſtantiis: Translatitia alioquin cum omni, & periculi plena alea. Quid? numerorum, quibus milliarium intervalla *Antoninus* numerat, ut in numerorum notis primum eſt, etiam in Ptolemaeo Græco, quæ, & quanta diverſitas? Putidum itaque viſum, ſingula perſequi velle: quod & in una eademque Provincia ingens ſit leucarum varietas. Illud tantum monuiſſe contentus: ut totius ſummæ præſcriptæ ſinguli collecti numeri reſpondeant, exæquentque, maximè allaborandum. Sic æræ ratio conſtabit probè. Quæ quidem intervallorum oppida accuſandi caſu omnia *Surita*, auferendi fere *Car. Sigonius*, ut quà iter ad terminum eſſet, extulit. Qui *Sigonius*, homo hiſtoriarum peritiſſimus ANTONINI fragmentum ITALIAE Indici Hiſtoriarum regni Italiæ apud ſuos commodè inſeruit: Typographi enim Germani, cætera diligentes, forte quod nacti non eſſent ab opere avulſum, quod equidem miror, non addiderunt. Nos hominis eruditiſſimi, patriæ hiſtoriæ ac ſoli diligentiam minime contemnendam exiſtimavimus. Notas interim σποράδην, qua licuit brevitate, ne faſtidio eſſemus, damus, tanquam digitum ad fontes doctorum hominum, qui *Varias lectiones* hodie ſcribunt, intendendo. Aequi boni, mi Lector, conſule: Equidem ut utriusque amici morte amiſſi, *Suritæ* & *Ortelii*, dolorem aliqua ex parte minuerem, tollere enim ſolus poteſt Deus, diesque, Epitaphia adjeci; utque mortalem me eſſe aſſidue recordarer, Venuſini illud Poetæ identidem uſurpans:

Omnes compoſiti, Felices, nunc ego reſto.

HIERO-

HIERONYMO SURITAE

Cæſarauguſtano

JOAN. SECUNDUS,

Hagienſis.

UNica nata meis requies Hieronyme curis
Qui facis Heſperiæ jam mihi dulce ſolum,
Cujus in auriculis argutis Julia gaudet
Laudatos tenera voce ſonare modos.
Cuique mea ante alios non dedignata Neæra eſt
Humida adhuc labris baſia ferre meis.
Quæ te cumque mihi lux obtulit optime rerum
Inter ſolenneis hæc mihi ſemper erit.
Hæc mihi cum Maji celebretur ſæpe calendis,
Credo equidem, cari menſis & ipſa fuit.
Sed quæcunque fuit, mihi te donavit amicum,
Quo mihi non alius carior ante fuit.
Tu mihi labenteis ſolito brevioribus horis
Ire jubes Phœbo candidiore dies.
Quam juvat antiquos pariter cantare Poetas?
Magna quibus veteres Roma tuetur opes.
Cumque pio Aenea Laurentem quærere Tybrim,
Securos, Turno quam paret ille necem.
Aut legere infeſtas qui Cæſaris intonat iras,
Et defleт Magni colla reſecta ducis.
Quin & Claudiani doctas evolvere chartas,
Hic Reges etiam, nec minus arma canit.
Et raptam Siculo Cereris de littore natam,
Quam nunc & Manes, & Stigis unda colit.
Dein Vatis varias per ſylvas Parthenopaei
Ire Amphioniæ mœnia in alta lyræ,
Et fera Thebanos armare in prælia fratres,
Et procul è tuto bella videre loco.
Mox bello feſſas in blanda reducere Muſas
Otia, Pegaſei qua fluit unda pedis.
Adſunt, & dominas per odora vireta ſequuntur
Lesbiaque & Tyrios culta Corinna ſinus,
Deliaque & Nemeſis, tortoque ſuperba capillo
Primus amor Latii Cynthia Callimachi.

Quam multa interea ſubeunt jucunda relatu?
Unà mibi tecum quot parit una jocos?
Seu varios hominum mores ridemus, & arteis,
Seu Complutenſis Grammatici cerebrum.
Dii mibi dent tecum, juvenis lectiſſime, longum
Degere, & inſulſos ludere Grammaticos.

Ad eundem in Grammaticos.

Si te ruris opes juvant beati,
Si te liberioris aura cæli
Salubris juvat, arborumque fœtu
Diſtinctus viror omnium colorum,
Si lenis tremula quies in umbra,
Qua fagus patulis comata ramis,
Laurusque innuba, populusve pallens
Confringit rabiem Leonis uſti,
Qua cantum querulæ ſtrepunt volucres,
Et centum ſuperat modos volucrum
Crudum Threicii ſcelus Tyranni
Longa Daulias integrans querela:
Qua ſtringit virideis amœna ripas
Chriſtalloque liquente ſerpit unda,
Mox cum murmure bulliens ſonoro
Pugnanteis aqua concitat lapillos.
Hæc ſi te recreant, amice dulcis,
Nec cœnare poeticis patellis,
Lactucasque times, cucurbitasque,
Huc ad nos propera, ferasque tecum
Totum quicquid habes facetiarum,
Et quicquid ſalis, atque riſionis
Triginta ſolidis diebus abſens
Servaſti accumulans tuo Secundo.
Sed te per Genium tuum, meosque
Per Faunos, Dryadesque per puellas,
Helleſpontiacum per & Priapum,
Ne de Grammaticis amice quenquam
Adducas precor huc; moleſta gens eſt;
Nec ridere mibi liceret illos,
Ut mos eſt meus, omnibus cachinnis.
Nam quidam mibi rettulit Poëta,
Notæ Grammaticum ſeveritatis,

Noctes

Noctes atque dies dolenter angi,
Quod nec Grammaticum vocare doctum,
In libri titulo ſui venuſti
Poſſit, cum generis ſit ipſe neutri.
Cui Vates meus, ut gravi labore
Jam tandem miſerum ſenem levaret,
Securè pater, inquit, eloqueris
Si te Grammaticosque maſculinos
Tecum, Grammaticosque fœmininos
Communesque ſimul, ſimulque neutros
Omneis, Grammaticum pecus vocabis.

Digitized by Google

EPITAPHIUM
HIERONYMI SURITAE.

HIERONYMO SVRITAE MICH. F.
GABR. N. CAESARAVGVSTANO
HISTORIAE ARAGONIAE
DILIGENTISS. ATQ. ELECTO
SCRIPTORI PATRI B. M.
HIERONYMVS F. POSVIT.
VIXIT ANN. LXVII. MENS. XI.
OBIIT CAESARAVG. III. NON. NOVEMB. cIↄ. Iↄ. LXXX.

MARTINI AZAGRIAE
Aragonenſis.

Dum Salo, dum Sicoris, dum Cinga augebit Iberi,
Dum maris augebit magnus Iberus aquas,
Poſt cineres, maneſque tuos, heu magne SVRITA,
Semper erit majus nomen in orbe tuum.
ANNALESQ. *tui tantarum pondere rerum*
Æterni æternum te ſine morte dabunt.

JACOBI FALCONIS, EQUITIS VALENTINI,
Poëtæ, & Mathematici ſummi, carmen retrogradum.

Ingenium & candor SVRITAE *vivet, opinor,*
Vivet, dum mundo carmen & Hiſtoria.
Hiſtoria & carmen dum mundo vivet, opinor,
Vivet SVRITAE *candor & ingenium.*

ANTVER-

ANTVERPIAE
AD D. MICHAELIS.
ABRAHAMI ORTELII

QVEM VRBS VRBIVM ANTVERPIA EDIDIT,
REX REGVM PHILIPPVS GEOGRAPHVM HABVIT,
MONVMENTVM HIC VIDES.
BREVIS TERRA EVM CAPIT,
QVI IPSE TERRARVM ORBEM CEPIT,
STILO ET TABVLIS ILLVSTRAVIT:
SED MENTE CONTEMPSIT.
QVA CAELVM ET ALTA SVSPEXIT,
CONSTANS ADVERSVM SPES AVT METVS.
AMICITIAE CVLTOR, CANDORE, FIDE, OFFICIIS.
QVIETIS CVLTOR, SINE LITE, VXORE, PROLE,
VITAM HABVIT, QVALE ALIVS VOTVM.
VT NVNC QVOQVE AETERNA EI QVIES SIT
VOTIS FAVE LECTOR.
OBIIT IIII. KAL. QVINCT. ANNI cIↄ. Iↄ. XCIIX.
VIXIT ANNOS LXXI. MENS. II. DIES IIXX.

COLII EX SORORE NEPOTES. B. M. POSS.

IBIDEM

Digitized by Google

IBIDEM SARCOPHAGO INSCULPTUM.

PIAE MEMORIAE
ABRAHAMO ORTELIO ANTVERP.
GEOGRAPHO REGIO
FRATRI CARISSIMO
ANNA ORTELIA
CAELEBS CAELIBI M. F. C.
cIↄ. Iↄ. xcviii.
HAEC META LABORIS.

Chronographicum.

Orta qVater ſeptena DIes Vt IVnIo, eheV VIr
AnnorVM OrteLIVs ſeptVagInta obIIT.
Oſſa habet hic tumulus fragili cum carne, ſed aſtra
Amplius his, animam, cui bene vixit, habent.
O fera fata! ô mors! non ſic tibi cedere Magnus
Debuit Ortelius: Muſa mori hunc vetuit.
Sed natura jubet: malum inevitabile mors *eſt*;
Ortum quicquid habet, ſpectat ad interitum.

A. M. B.

E L O-

E L O G I U M
ABR. ORTELII ANTVERPIAE

ad Diui Michaelis.

D. O. M.

ABRAHAMO ORTELIO ANTVERP.
GEOGRAPHO REGIO,
QVI POST PTOLEMAEVM ORBIS TERR.
SITVM IN THEATRO THESAVROQ.
SPECTANDVM POSTERIS PRAEBENS,
MANV ORNANS, AT MENTE, VT AIEBAT,
CONTEMNENS
GEOGRAPHIAM PRINCEPS CVM GER.
MERCATORE
SIC ILLVSTRAVIT, VT PARVO IMPENDIO;
PERICVLO NVLLO, MVNDVM
DOMI DESPECTARE SIMVL LICEAT,
CIVI OPT. ET AMICO B. M.
HAEREDES MOESTI POSS.

VIXIT ANN. LXXI. M. II. D. XVIII.
OBIIT IV. KAL. SEXTIL. cIɔ. Iɔ. XCIIX.

Digitized by Google

Ad. V. C.

ABRAHAMUM ORTELIUM,

GEOGRAPHUM

REGIUM EX NOMINIS ANAGRAMMATISMO EPIGRAMMA.

Abrahamus Ortelius Antverpienſis
Inſulas, urbes, arte ornavi, vah tempſi.

Nomen Abrdmè tuum, poſitas te in littore terras
Arte ornaſſe *ait, ac* urbibus *eſſe decus:*
Arte *geographica totum quia pinxeris orbem,*
Et nullum quia non videris arte *locum.*
Vah *etiam* tempſiſſe, *inquit, quia divitis orbis*
Omnia tempſiſti *paupere dona animo.*

Carmen retrogradum.

Ortelio decus, his terris dum lucida præbet
Lumina ſol, gignent, urbs, loca picta, libri.
Libri, picta loca, urbs, gignent, ſol lumina præbet
Lucida dum terris his, decus Ortelio.

Hermannus Mylius
Arn. F. Birickmannus.

INDEX I.

INDEX I.

ITINERUM

UTRIUSQUE ITINERARII

ET

PROVINCIARUM HIEROCLIS.

A.

ACinco, quo caſtra conſtituta ſunt. Pag. 266
Aemines portu Immadras. 506
Aeni (*à ponte*) ad caſtra. 259
——— Veldidenam. 259
Aginno Lugdunum *Galliar.* 462
Agrigento Lilybaeum. 96
——— Syracuſas per maritima; 95
Αἰγυπτιακὴ (Ἐπαρχία) 723
Alannia Condatem. 386
Albingano Maurici portum. 503
Alconis Pompejanas. 505
Algis Rapinium. 498
Almma flum. Scabros. 500
Almina Telamonis portus. 500
Amaone Olivulam. 504
Ancona Iader. 272
Ancyra Cæſaream per Nyſſam. 205
——— Taviam. 203
——— Tarſum. 572
Anae flum. oſtio Emeritam. 431
Andematunno Cambatem. 386
——— Tullum Leucorum. 385
Antiochia Emeſam. 187
Antipoli Lero & Lerinus. 584
τῆς Ἀφρικῆς (Ἐπαρχ.) 734
Aprile lacu in Alma flum. 500
Aquileja Bononiam. 281
——— Lauriacum. 276
——— Salonas per Iſtriam extra mare. 272
——— Sirmium. 559
——— Siſciam per Liburniam. 272
——— Veldidenam per compendium. 279
Aquis Regis Sufibus. 47
Aquis *Tarbellicis* Burdigalam. 456
τῆς Ἀραβίας (Ἐπαρχ.) 721
Arabiſſo Muzana. 188
——— Satalam per compendium. 181
per Arabicam partem trans Nilum. 164
Arelate Carthaginem Spartariam. 396
——— Caſtulonem. 396
——— Narbonem. 396
——— Mediolanum. 558
——— Tarraconem. 396
Arimino Dertonam. 286
——— Ravennam. 126
——— Cæſenam. 126
τῆς Ἀρκαδίας (Ἐπαρχία) 729
τῆς Ἀρμενίας ά (Ἐπαρ.) 702
τῆς Ἀρμενίας β' (Ἐπαρχ.) 703
Arnine Herculis portum. 499
τῆς Ἀσίας (Ἐπαρχία) 638
Aſſuris Thenas. 47
Aſturica Tarraconem. 448
——— Burdigalam. 453
——— Cæſarauguſtam. 439
——— Cæſarauguſtam per Cantabriam. 439
Aterno Salonas. 497
Αὐγούστα ά (Ἐπαρχία) 726
Αὐγούστα β' (Ἐπαρχία) 727
Auguſta Vindelicorum Veronam. 274
Auguſti *urbis* à portu *Carthaginem Africa.* 493
——— Pyrgos. 498
Auguſtoduno Lutetiam Pariſiorum. 360
Aviſione Anaonem. 504
Aulone Capuam. 609

B.

BAgaco Nerviorum Durocortorum Remorum. 380

Bario Tarentum per compendium. 119
Belone Tingin Mauritaniæ. 495
Benevento Hydruntum. 119
——— Tarentum. 120
Beroa Hadrianopolim. 231
Blato Bulgio Caſtra Exploratorum. 467
Bracara Aſturicam. 422 427. 429
——— Aſturicam per loca maritima. 423
Bremenico Corſtopitum. 464
Brigantia Comum. 278
——— Mediolanum per lacum. 277
τῶν Βελσγάμων (Ἐπαρχία) 734
Brundiſio Aulonem trajectus. 323
——— Calabriæ Aulonem. 497
——— Dyrrhachium in Macedoniam. 497
——— Dyrrachium trajectus. 317
——— Tarentum ad littus. 119
Burdigala { Arelate. 549
Burdigala { Argantomagum. 461
——— { Auguſtodunum. 458
Buthroto Saſonis inſulam. 489

C.

Cabyle Hadrianopolim per compendium. 175
Cæſarea Anazarbum. 211
——— Eleutheropolim. 199
——— Hieroſolymam. 585
——— Melitenem. 210
——— Satalam. 206
Cæſarauguſta Beneharnum. 452
Cæſaromago Lutetiam. 384
Calama Ruſuccurum. 36
Callecome Ediſſam. 191
——— Lariſſam. 195
Calleva Isca Dumnuniorum. 486
Callipoli trajectum in Aſiam Lampſacum. 333
Capua Equotuticum. 111
——— Romam. 611
Caralis in Auguſti portum. 494
——— Carthaginem. 494
——— Galatam inſ. 494
——— Nuram. 85
Carocotino Auguſtobonam. 381
Carpis ad Lybiam in promont. 493
——— Adrumetum. 493
——— Carthaginem. 493
——— Clypeam. 493
——— Curubim. 493
——— Mercurii. 493
——— Neapolim. 493
Carris Hierapolim. 192
Carſicis Citariſtam. 506
Carthagine Alexandriam. 57
——— Byzancium. 50
——— Cæſaream. 25
——— Cirtam. 24
——— Clypeam. 57
——— Leptim magnam. 57
——— Sitifi. 24
——— Sufetulam per Adrumetum. 52
Carthagine Spartaria Cæſaream Mauretaniæ. 496
Caſtello Coloniam. 377
——— Turnacum. 377
Caſtronovo Centumcellas. 498
Caſtulone Malacam. 404
Catina Agrigentum. 94
——— Syracuſas. 492
Centumcellis Algas. 498
Cirta Hipponem Regium. 42
Citariſta Aeminem. 506
Clanoventa Mediolanum. 481
Claudiopoli Ancyram. 200
Colonia Trajani Coloniam Agrippinam. 375
Conſtantinopoli Antiochiam. 140
——— Nicomediam. 571
Copto Berenicem. 171
Corduba Caſtulonem. 402
——— Emeritam. 415
Cremona Bononiam. 283
Crotone Naus. 490
Cucuſo Arabiſſon. 214
——— Melitenem. 214
Cyrrho Emeſam. 193
——— Ediſſam. 189

D.

τῆς Δακίας (Ἐπαρχία) 654
Damaſco Emeſam. 199
τῆς Δαρδανίας (Ἐπαρχία) 655
Delphini à portu Genuam. 502
Dili Foſſas Marianas. 507
Doliche Serianam Anune. 194
Domitianis Almina fl. 500
Dorilæo Ancyram. 202
Dyrrhachio Byzantium per Macedoniam & Thraciam. 317
Durocortoro Divodurum. 363
——— Treveros. 365

Ebora;

E.

EBoraco Londinum. 478
τοῦ Ἑλλησπόντου (Ἐπαρχία) 701
τῆς Ἑλλάδος (Ἐπαρχία) 643
Emerita Cæſarauguſtam. 433. 438. 444
τοῦ Ἐμιμόντου (Ἐπαρχία) 637
τῆς Ἐπείρου παλαιᾶς (Ἐπαρχία) 651
τῆς Ἐπείρου νέας. 652
Equo Tutico Hydruntum ad trajectum. 115
Rhegium per Roſcianum. 112
Eſtri Pacem Juliam. 425
Eſuri per compendium Pacem-Juliam. 431
Eumari Neapolim. 195
τῆς Εὐφρατησίας (Ἐπαρχία) 712

F.

FAleſia Populonium. 501
Faventia Lucam. 283
Foro Julii Samblacitanum ſinum. 505
Foſſis Marianis ad Gradum Maſſilitanorum. 507

G.

GAdibus Cordubam. 409
Galata Tabracam. 495
τῆς Γαλατίας (Ἐπαρχία) 696
——— Σαλουταρίας (Ἐπαρχία) 697
τῶν Γαλλιῶν (Ἐπαρχία) 734
Genua Vada Sabatia. 502
Germanicia Ediſſam. 184. 188
——— Ediſſam per Dolichen & Zeugma. 184
——— Ediſſam per Samoſatam. 186
Geſſoriaco de Galliis Ritupas in portum Britannorum. 463
Geſſoriacenſi à portu Bagacum. 376
——— ad Ritupium portum. 496
Gradu per flum. Rhodanum Arelatum. 508
Graviſcis Maltanum. 499

H.

τοῦ Ἑλλησπόντου (Ἐπαρχία) 661
Helvillo Anconam. 315
Heraclea Caccabaria Alconis. 505
——— Aulonem. 609
Hercule Monœci Aviſionem. 504
Herculis à portu in Cetarias Domitianas. 499
Hiccaris per maritima loca Drepanum. 97
Hierichunte ad mare mortuum. 597
Hieſoſolyma Hierichuntem. 596
——— Cæſaream. 600
Hippone Regio Carthaginem. 42. 44
Hiſpali Cordubam. 413
——— Emeritam. 414
Hydrunte Aulonem. 323. 329
——— Conſtantinopolim. 329
——— Leucas. 489

I.

τοῦ Ἰαυρίου (Ἐπαρχία) 638
Immadris Maſſilias Græcorum portum. 507
Intaro Dilim. 507
τῆς Ἰσαυρίας (Ἐπαρχία) 708
Iſca Callevam. 484. 485
Iſthmo Naupactum. 488
Juliobona Durocaſes. 385
——— Mediolanum. 384

K.

τῆς Καππαδοκίας α΄ (Ἐπαρχία) 698
τῆς Καππαδοκίας β΄ (Ἐπαρχία) 700
τῆς Καρίας (Ἐπαρχία) 687
τῆς Κιλικίας α΄ (Ἐπαρχία) 704
τῆς Κιλικίας β΄ (Ἐπαρχία) 705
τῆς Κορσίκης (Ἐπαρχία) 734
τῆς Κρήτης (Ἐπαρχία) 694
τοῦ Κύπρου τῆς Νήσου (Ἐπαρχία) 706

L.

LAmasba Sitifi. 35
Lambeſe Cirtam. 40
——— Sitifi. 32
Lauriaco Brigantiam per medium Auguſtæ Vindelicorum. 258
——— Veldidenam 256
Lerone & Lerino Forum Julii. 502
Leucis Crotonem. 489
Lilybæo maritimam in inſulam. 492
——— Meſſanam. 89
——— de Sicilia Carthaginem. 494
Laminio Cæſarauguſtam. 446
——— Toletum. 446
τῆς Λιβύης τῆς Ἄνω (Ἐπαρχία) 732
——— Λιβύης τῆς Κάτω (Ἐπαρχία) 733
Limite, id eſt Vallo, Prætorium. 464

Literno Miſenum. 123
Londinio Dubrim portum. 473
—— Lemanis portum. 473
—— Lindum. 476
—— Luguvallium ad Vallum. 474
Luca Lunam. 489
—— Piſas. 289
—— Romam per Clodiam. 284
τῆς Λυδίας (Ἐπαρχία) 669
Lugduno Argentoratum. 368
τῆς Λυγδουνησίας (Ἐπαρχία) 674
τῆς Λυκίας (Ἐπαρχία) 682
Luna Segeſten. 501

M.

Malaca Gades. 402
Maltano Quintianum. 499
τῆς Μακεδονίας (Ἐπαρχία) 641
Mariana Palas. 85
Maritima ab inſula in Aegimurum inſulam. 492
—— in Africam. 491
—— Miſſuam. 491
Maſſilia Græcorum Incarum. 507
Mediolano ad Galleciam ad leg. VII. geminam. 387
—— Aquileiam. 559
—— Argentoratum per Alpes Grajas. 346
—— Arelate per Alpes Cottias. 339
—— Columnam ſeu Trajectum Siciliæ per Picenum & Campaniam. 98
—— Durocortorum. 356
—— Geſſoriacum per Alpes Cottias & Durocortorum. 356
—— Moguntiacum per Alpes Penninas. 350
—— Vapincum trans Alpes Cottias. 356
—— Viennam per Alpes Grajas. 344
Melitena Samoſatam. 215
Mercuri ab exploratione Cæſaream Mauritaniæ. 12
—— Carthaginem. 11
—— Hipponem Regium. 20
—— Ruſader. 2
—— Ruſicadem. 19
—— Saldas. 32
—— Tingim. 24
τῆς Μεσοποταμίας (Ἐπαρχία) 715
Meſſana Tauromenium. 491
—— Tindaridem. 90
Miſſua Carpos. 493
Muridono Viroconium. 482
Muſti Cirtam. 41
τῆς Μυσίας (Ἐπαρχία) 636

N.

Naupacto Oxeas. 488
Nans Stilida. 190
Neapoli Aſcalonam. 199
—— Nuceriam. 123
Nemetaco Samarobrivam per compendium. 379
τῆς Κύπρου (Ἐπαρχία) 685
Nicia Antipolim. 504
Nicomedia Ancyram. 572
Nicopoli Arabiſſum. 213
—— Buthrotum. 488
—— Ediſſam. 190
—— Satalam. 215
τῆς Νωρικοῦ (Ἐπαρχία) 734

O.

Olbia Caralim. 80
Oliſipone Bracaram Auguſtam. 420
—— Emeritam. 416
Olivula Niciam. 280
τῆς Ὀνωριάδος (Ἐπαρχία) 694
Opitergio Tridentum. 280
τῆς Ὀσροηνῆς (Ἐπαρχία) 713
Oxeis Nicopolim. 485

P.

Pachyno Agrigentum. 492
τῆς Παλαιστίνης (Ἐπαρχία) 717. 721
τῆς Παμφυλίας (Ἐπαρχία) 679
Panapione Caſtrum novum. 498
τῆς Παννονίας (Ἐπαρχία) 634. 657
τῆς Παφλαγονίας (Ἐπαρχία) 695
Parma Lucam. 284
Peluſio Memphim. 162
Peſinunte Ancyram. 201
τῆς Φοινίκης (Ἐπαρχία) 715
τῆς Φοινίκης Λιβανησίας (Ἐπαρχία) 717
τῆς Φρυγίας (Ἐπαρχία) 664
—— Σαλουταρίας (Ἐπαρχία) 676
Piſano à portu Piſas fl. 501
Piſis Lunam Macram fl. 501
τῆς Πισιδίας (Ἐπαρχία) 672
Plotinopoli Heracleam. 175
Poetovione Carnuntum. 262
—— Siſciam. 263

Pola

Pola Iader.	496
Pomponianis Tolonem Martium.	505
τῆς Ποντικῆς (Ἐπαρχία)	690
τοῦ Πόντου Πολεμωνιακοῦ (Ἐπαρχία)	702
Populonio Vada.	501
τῆς Πρεβάλεως (Ἐπαρχία)	656
Ptocoloſida Tingi.	23
Ptolemaide Alexandriam.	70
Pyrgis Panapionem.	498

Q.

QUintiano Regas.	499

R.

RApinio Graviſcas.	498
Rhegio Meſſanam.	491
Regis Arninen flnm.	499
Regno Londinium.	477
τῆς Ῥοδόπης (Ἐπαρχία)	634
Roma Alexandriam.	124.
—— Anconam per Picenum Flaminia.	310
—— Antiochiam.	124
—— Arelatum per Tuſciam & Alpes maritimas Aurelia.	289
—— Aquileiam.	124
—— Beneventum Latina.	305
—— Lavicana.	306
—— Præneſtina.	705
—— Centumcellas per Portum.	289
—— Columnam Appia.	106
—— Coſam.	300
—— Forum Clodii.	286
—— Hadriam Salaria.	306
—— Valeria.	308
—— Hieraſycaminon Aegypto.	124
—— Mediolanum.	123.612
—— Nicomediam.	124
—— Sirmium.	124
Rotmago Lutetiam.	384
Ruſucuro Saldas.	39

S.

SAbaria Acinoum.	263
—— Bregetionem.	262
—— Vindobonam.	266
Saldis Igilgili.	39
Salonis Sipontem.	497
—— Dyrrachium.	337
Samarobriva Sueſſonas.	380
Samblacitano à ſinu Heracliam Caccabariam.	505
τῆς Σαρδηνίας (Ἐπαρχία).	734
Saſonis inſula Hydruntum.	459
Satala Samoſata per ripam Melitenem.	207
Scabris Faleſiam.	500
Sebaſtia Cocuſum.	176.212
—— Cocuſum per Cæſaream.	178
—— per compendium.	180
—— per Melitenam.	176
Sebaſtopoli Cæſaream.	214
Segeſta Portum Veneris.	502
Segontio Devam.	482
Septempeda Caſtrum Truentinum.	316
Serapio Peluſium.	170
Serdica Conſtantinopolim.	567
Seriane Scythopolim.	197
τῆς Σικελίας Ἐπαρχία)	734
Sirmio Auguſtam Vindelicorum.	241
—— Carnuntum.	266
—— ad Fines.	238
—— Lauriacum.	241
—— Salonas.	267
—— Serdicam.	563
—— Treveros per Sopianas.	240
Siſcia Murſam.	263
Sitifi Saldas.	31
τῆς Σκυθίας (Ἐπαρχία)	636
Sopianis Acincum.	264
—— Bregetionem.	264
τῶν Σπανιῶν (Ἐπαρχία)	734
Stilida Zephyrium.	499
Sufetula Clypeam.	55
Sufibus Adrumetum.	55
Sulcis Nuram.	84
Syracuſis Pachinum.	492
τῆς Συρίας α' (Ἐπαρχία)	711
τῆς Συρίας β' (Ἐπαρχία)	712

T.

TAcapis Leptim magnam ſecundnm iter quod limitem Tripolitanum ducit per turrem Tamalleni.	73
Tamugadi Lamaſbam.	35
Tarracina Beneventum.	121
—— Neapolim.	122
Tarſo Antiochiam.	579
Tarvenna Durocortorum.	379
—— Turnacum.	378
Tavia Cæſaream.	201
—— Sebaſtiam.	203
—— per Sebaſtopolim.	204
Taurento Carſicim portum.	506

Tan-

Tauromenio Catinam. 491
Tauruno Lauriacum. 241
—— Argentoratum. 241
—— Auguſtam Vindelic. 241
Telepte Tacapas. 77
Telone Martio Taurentum. 506
Teveſte Sitifi per Lambeſem. 33
—— Tusdrum. 54
Thenis Teveſte. 46
Thermis Catanam. 93
τῆς Θεσσαλίας (Ἐπαρχία) 642
τῆς Θηβαΐδος Ἔγγιστα (Ἐπαρχία) 730
—— Θηβαΐδος τῆς Ἄνω (Ἐπαρχία) 731
τῆς Θρᾴκης (Ἐπαρχία) 635. 637
Tibulis à portu Caralim. 81. 82
—— Olbiam. 82
—— Solcos. 83
Tingi Carthaginem. 11
—— Raſſider. 11
à Tingi litroribus ad portus divinos. 9
Trajanopoli ad Trajectum Aſiæ Callipolim. 333
Trajectu Jader. 272
—— Lilybæum. 86
Trapezunte Satalam. 216
Treveris Agrippinam. 372
—— Argentoratum. 374
Tuburbo per Vallos Tacapas. 84
Turiaſone Cæſarauguſtam. 445
Turri Cæſaris Cirtam. 34
Tusdro Theveſte. 53
Tyro Cæſaream. 584

V.

Vadis Piſanum portum. 501
Vadis Sabatiis Albingaunum. 502
Vallo Prætorium. 464
—— ad portum Ritupas. 466
à Veneris portu Delphini portum. 502
Venta Icenorum Loodinium. 479
Vercellis Laudem. 282
Verona Bononiam. 282
Viminacio Nicomediam per Ripam. 27
Viodobona Pœtovionem. 261
Vintimilio Plagiam. 502

Z.

Zephyrio Rhegium. 499

FINIS.

INDEX II.

INDEX II.
URBIUM LOCORUMQUE UTRIUSQUE ITINERARII ATQUE HIEROCLIS.

A.

ABallone. 360.
Abaraba. 190.
Abelterium. 419.
Abilz. 198. 199.
Ἄβιλα Φοινικ. 717.
Ἄβιλα Παλαιστ. 720.
Abilis. 9.
Abone. 486.
Abſos Manſio. 608.
Abuzacum. 275.
Abydus *Helleſp.* 158. 334. 662.
Acaliſſus *Lyc.* 683.
Acatucci. 402.
Acci. 402. 304.
Achelous Fl. 325.
Acidii. 104.
Acincum. 245. 263. 264.
Acium. *Sicil.* 87.
Acmona *Phryg.* 667.
Acontisma. 321. 331. 640.
Acræ *Sicil.* 87.
Acraſus *Lyd.* 670.
Acroceraunia. 324.
Actia Nicopolis. 325.
Acuno Manſ. 553.
Adana Civitas. 380.
Ἄδανα Κιλικ. 704.
Adapera. 203.
Adaugmagdum. 75.
Adellus. 401.
Adheſis Mutatio. 614.
Adii *Phryg.* 668.
Ἄδρα Ἀραβ. 722.
Adramuttium *Aſia.* 334. 661.
Adrante Manſ. 129.
Ἀδραοτὸς Αἰγύπτ. 723.
Adria. 308.
Adriæ. 310.
Adriane. 67.
Ἀδριανοὶ Ποντ. 693.
Ἀδριανούπολις Εὐρώπ. 635.
——— Ἠπείρ. 651.
——— Πισιδ. 672.
——— Ὀνοριάδ. 695.
Ἀδριανῦ Θῆραι Ἑλλησπ. 663.
Ad Adrum Fl. 418.
Adrum:tum *Col.* 52. 53. 56. 493.
Adſtabulodio Mut. 331. 603.
Aduaca Tongrorum. 378.
Adunimpara Mut. 602.
Aecas civ. 610.
Aere. 196. 198.
Aegeæ. 145. 705.
Aegaeæ *Aſia.* 660.
Aegeum Mare. 524. 526.
Aegina *Inſula Græc.* 515. 516 645.
Ἄιγιον Ἑλλ. 646.
Aelia. 200. 718.
Aegimurus Inſ. 515.
Aemate. 269.
Aenaria Inſ. 517.
Aequinoctium *in Medio.* 241.
Aequum. 269.
Ad Aeſim. 316.
Aethuſa Inſ. 517.
Aetna *Sicil.* 93.
Afrodito. 172. 174. 730.
Ἀγυσία Κιλικ. 704.
Ἀγαλασσὸς Πισιδ. 673.
Agannia Manſ. 574.
Agariabas. 74.
Agatinnum *Sic.* 92.
Agazaren *Mons.* 587.
Agelocum. 478.
Ἀγχίαλος Εὐρώπ. 635.
Ἄγκυρα Γαλατ. 696.

Aginnum, 461. 462.
Agiria. 447.
Agma. 59. 75.
Agredicum. 383.
Agriane. 204.
Agrigentum *Sic.* 88 89. 95. 96. 492.
Agrippina civ. 370. 373. 376.
Aguntum. 279.
Agurium *Sicil.* 93.
Αἴγαια Κιλικ. 705.
Αἴγειρα Ἑλλ. 646.
Αἰγιόσσες Σκυθ 637.
Αἰγόσθενα Ἑλλ. 645.
Αἰθέλαι Γαλ. Σαλ. 697.
Ἄκτιον Ἠπειρ. 651.
Ἄκραιθος Ἰλλυρ 640.
Ἄκασις Δακ. 655.
Αἶνος Ῥοδοπ. 634.
Ἄκραι Σκυθ. 637.
Ala nova in Medio Vindob. 248.
Ἀλάβανδα Καρ. 688.
Alabone. 444.
Alabonte 342.
Alamonte. 388.
Alantone. 455.
Alata. 339.
Alaunium. 343. 388.
Alba. 404. 455.
Alba Fucentia. 309.
Albianum. 259.
Albinianæ. 369.
Albingaunum. 295. 503.
Albintimilium. 296. 503.
Albona Mut. 612.
Albonica. 447.
Albucella. 434.
Alces. 445.
Alcobile Mut. 583.
Alconæ. 505.
Aleria *Corſ.* 85.
Alexandria *Ægypt.* 57. 70. 124. 154. 723.
——— *Cilicia.* 146. 705.
——— Scabioſa Manſ. 580.
Alexandroſchene Mut. 584.
Ἀλγίζα Ἀσ. 660.
Aliaria. 190.
Aliaſſum Mut. 575.
Alicanum. 261.
Ἀλίνδα Καρ 688.
Alisca. 244.
Aliſincum. 366. 460.
Allava *Sic.* 88.
Alliſæ *Ital.* 122. 305.
Ἄλλυγος Κρητ. 650.
Ἀλμόπια Ἰλλυρ. 638.
Almum. 219.
Ἀλμυρὶς Σκυθ. 637.
Alone. 481.
Alpis ſumma. 296.
Alſium. 301.
Altaba. 27.
Altanum *Ital.* 115.
Altievros *Col.* 26.
Altina Mut. 563.
Altinum civ. *Ital.* 116. 128. 244. 288. 559.
Aluſore Mut. 568.
Alyi. 168.
Amallobrica. 435.
Ἀμαντία Ἠπειρ. N. 653.
Ἀμασία Ἑλλησπ. 701.
Ἀμάστριον Παφλ. 696.
Ἀμαθοῦς Κυπρ. 706.
Ambianis. 362.
Ἄμβλαδα Λυκαον. 675.
Ambre. 236. 257. 258.
Ambroſium Mut. 552.
Ambruſus *Græc.* 644.
Ambruſſum. 389. 396.
Amecas. 513.
Ἄμιδα Μεσοπ. 175.
Ἀμισὸς Ἑλλησπ. 702.
Amphipolis. 320. 331. 604. 640.
Ἀμφίσσα Ἑλλαδ. 644.
Amudarſa. 46.
Ἀμοργὸς Νησ. 687.
Ἀμυνδὸς Καρ. 687.
Ἀμυζῶν Καρ. 688.
Anabuci. 65.
Anacole Inſ. 522.
Anagniæ. 302.
Analiba. 208.
Ἄναπος Λυκ 683.
Ἀνάστασις Ἑλλαδ. 644.
Anathiango Manſ. 577.
Ἀναστασιούπολις Καρ 689.
Ἀνάζαρβος Κιλικ. 705.
Anazarbus. 211. 212. 704.
Anchesmus Epir. 652.
Anchialis *Scyth.* 229.
Anchyra Galatiæ civ. 575. 579.
Ancona. 101. 312. 316. 497.
Ancyra *Galat.* 143. 200. 201. 202. 203.

Ancy-

Ancyra *Phrygia*. 668.
Andabalis. 145.
Andarba. 338.
Andavilis Manſ. 577.
Andethannæ *Vic*. 366.
Andium. 509.
Ἄνδραπα Ἑλενοπ. 701.
Andrapa Mut. 576.
Andro 154. 155.
Ἀνδρῶν Αἰγυπτ. 724.
Androna. 195.
Andros Inſ. 522. 523. 529. 686.
Ἀνεμούριον Ἰσαυρ. 708.
Angellas. 412.
Angitula fl. *Ital*. 106.
Angulum. 313.
Ἀνίνησα Ἀσι. 569.
Aniſſum. 134.
Annamatia. 245.
Anneianum. 281. 283.
Anneſel. 64.
Ad Anſam. 480.
Ἀντάγνια Ἰλλυρ. 639.
Antandrum. 335.
——— Manſ. 582.
Antaradus. *Phœn*. 148.
Ἀντάραδος Φοιν. 716.
Anteu. 166. 731.
Ἀνθηδὼν Ἑλλαδ. 644.
——— Παλαιστ. 719.
Antianæ. 243. 267.
Ἀντίκυρα Ἑλλαδ. 644.
Antinou. 167. 730.
Antiochia 124. 140. 147. 187.
——— *Caria*. 686.
——— *Iſaur*. 709.
——— *Piſid*. 672.
——— *Syria*. 581. 711.
Antipatrida Mut. 600.
Ἀντιφελλὸς Λυκι. 684.
Antipolis. 297.
Ἀντιφρὼ Λιβ.
Antiquaria. 412.
Antiſtiana. 398.
Antunnacum. 371.
Anxanum *Ital*. 313.
Ἀπάη Ἀσι. 660.
Ἀπάμεια Συρ. 712.
Apamia. 187. 195. 692.
Ἀπερλαὶ Λυκ. 684.
Ἀφραῖος Αἰγυπτ. 727.
Aphrodiſia *Europ*. 333. 334. 634.
Aphrodiſia *Caria* 688.
Aphroditon. 168. 730.
Apia *Phryg*. 668.
Apicilia Mut. 559.
Apollonia 320. 329. 330.
——— Epiri Nov. 652.
——— *Caria*. 608. 640.
——— *Illyr*. 686.
——— *Ponti*. 693.
Apollonia Manſ. 605.
Ἀπολλωνίας Λυδ. 671.
Ἀπόλλωνος ἱερὸν Λυδ. 670.
Apollonos minoris. 158. 731.
——— ſuperioris. 160. 174 732.
Appii Forum *Ital*. 107. 611.
Appiaria. 222.
Ἀππίαρια Μυσ. 636.
Ἄπτων Ἠπειρ. 652.
Apri *Thrac*. 175. 634.
Apris *Europ*. 332. 333. 334. 601. 634.
Apta Auguſta. 358.
——— Julia. 343. 388.
Aptaus *Helleſp*. 663.
Ἀπτίερα Κρητ. 650.
Aqua viva *Ital*. 130. 265.
——— Manſ. 561.
——— Mur. 613.
Aquæ. 31. 218. 261. 263.
——— Apollinares. 300.
——— Baliſſæ. 265.
——— Bilbitanorum. 437. 438.
——— Celenæ. 423. 430.
——— Convenarum. 457.
——— Dacicæ. 23.
——— Larodis *Sic*. 89.
——— Neapolitanæ *Sard*. 82.
——— Originis. 428.
——— Perticianenſes *Sic*. 97.
——— Pintianæ *Sic*. 91.
——— Querquennes. 428.
——— Regis. 47. 53. 54. 55. 56.
——— Segeſtanæ *Sic*. 91.
——— Sextiæ. 296.
——— Siccæ. 458.
——— Solis. 486.
——— Tacapitanæ. 78.
——— Tarbellicæ. 455. 457.
——— Tibillitanæ. 42.
——— Voconiæ. 398.
Ad Aquas. 43. 74. 88. 422.
Aquila minor. 9.

Digitized by Google

Aquila major. 10.
Aquileia *Ital.* 124. 126. 128. 559.
Aquilonis Mut. 610.
Aquinum. 303.
Araceli. 455.
Ἀραβία Αἰγύπτ.
Arabiſſus. 210. 213. 214. 215.
Ἀραβίσσος Ἀρμεν. 703.
Ἀραδένα Κρητ. 651.
Ἄραδος Φοιν. 716.
Aranis. 177.
Aranni. 426.
Ἀραραθία Ἀρμεν. 703.
Aras. 30.
Ad Aras. 413.
Ad ſeptem Aras. 419. 420.
Araſaxa. 211.
Araura. 389.
Arauracos. 208. 216.
Ἄραυρος Ἰλλυρ. 640.
Arauſa. 272.
Arauſione. 553.
Araxa *Lyci.* 685.
Arbore Felice. 237.
Tres Arbores. Mut. 550.
Arcas. 148 178. 215.
Arcas Manſ. 583.
Arcelaium. 202.
Arciaca 361.
Arcobriga. 437 438.
Ἀρδιούπολις Ἀσι. 659.
Arebrigium. 345. 347.
Arelate. 299. 344. 388.
Arelatum. 508.
Arellate civ. 552.
Arenium. 314.
Ἀρεόπολις Παλαιστ. 721.
Arethuſa. 188. 194.
Ἀρεθοῦσα Συρ. 712.
Argantomagum. 460. 461. 462.
Argentia Mut. 558.
Argentiolum. 423.
Argentoratum. 229. 350. 354. 372. 374.
Argentovaria. 354.
Ἀργίζα Ἑλλησπ. 663.
Ἄργος Μακεδ. 641. 647.
Arguſtana Mut. 576.
Ariarathia 181. 212. 213.
Ἀριασσὸς Παμφ. 681.
Arica. 510.
Aricia Mut. 612.
——— civ. *Ital.* 107.
Ariconium. 485.
Ariminum civ. *Ital.* 100. 126.
Ἀρίνδηλα Παλαιστ. 721.
Ariola. 365.
Ariorica. 398.
Ariſtium *Phryg.* 72. 668.
Ariſtonis. 172. 174.
Aritium Prætorium. 418.
Ἄριζα Παλαιστ. 710.
Ἄρκα Ἀρμεν. 703.
Ἀρκάδια Κρητ. 650.
Ἀρκαδιούπολις Θρακ. 632.
Ἀρκαὶ Φοιν. 716.
——— Σκυθ. 637.
Arlape. 234. 248.
Armaxa. 179. 206. 214.
Ἀρμονία Μακεδ. 641.
Arnagine Mut. 553.
Arnea *Lycia.* 684.
Arneſtum. 315.
Ἄρπασος Καρ. 686.
Arpona civ. 575.
Arra. 194.
Arrabona. 261. 267. 294.
Arretium. 285.
Arriaca. 436. 438.
Arrubium *Scyt.* 225.
Arſenaria. 14.
Ἀρσινόη Κυπρ. 706.
Ἀρσινοΐτης 729.
Artalbinnum. 238.
Artaxata. 180. 210.
Artemea *Helleſp.* 662.
Artigi. 416.
Artiliga. 12.
Arucci. 427.
Arupium. 274.
Ἀρύκανδα Λυκ. 683.
Aſa Paulini. 359.
Aſcalona. 151. 199. 200. 719.
Aſcaphos Inſ. 528.
Aſclum. *Ital.* 407.
Asdara. 215.
Ἀσίνη Ἑλλαδ. 647.
Ἀσώπολις Ἑλλαδ. 647.
Aſpaluca. 453.
Aſpis. 401.
Aſpona. 143. 216.

Ἀσπω-

Ἄσπονα Γαλατ. 696.
Aſſeconia. 430.
Aſſuræ. 47. 49. 51.
Aſſus 136.
Aſta. 409.
Aſtiagi. 64.
Aſtigi. 414.
Aſturica. 423. 425. 429. 431. 439. 453.
Ἀστυπάλαια Νησ. 687.
Ἄβυδος Ἀσι. 661.
Aternum civ. *Ital.* 101. 497.
Athenæ 326. 645.
Ateſte. 281.
Athribis *Aegypt.* 728.
Atiliana. 450.
Atmenia *Piſid.* 672.
Attalia *Lyd.* 670.
——— *Pamphyl.* 679.
Attici. 66.
Atyra Manſ. 568.
Attyda *Phryg.* 665.
Avaricum. 460.
Aubereum. 65.
Avendone. 274.
Avenione civ. 553.
Aventicum Helvetiorum. 352.
Aveſica. 273.
Aufidena civ. *Ital.* 102. 314.
Aufuſtianæ. 338.
Augemmi. 75.
Auguſta Manſ. 554.
——— Prætoria 345. 347. 351.
——— Rauracum. 353.
——— Sueſſonum. 379.
——— Veromandorum. 379.
——— Vindelicorum. 236. 241. 258.
Auguſtobona. 383.
Auguſtobriga. 438. 442.
Auguſtodunum. 458. 460.
Auguſtomagum. 380.
Auguſtoritum. 462.
Auguſtum. 360.
Aulis Inſ. 525.
Aulona Trajectum Manſ. 608. 611.
Aulona Epir. N. 497. 653.
Αὐλίυ Κώμη Ἀσι. 660.
Αὐλύνιδος Μητροπ. Ἐπειρ. N. 653.
Aunedonnacum. 459.
Auræos Mut. 558.
Aureo Monte civ. 564.
Αὐρηλιούπολις Λυδ. 670.
Auru. 76.
Auſa. 30.
Auſava Vic. 372.
Auſcius civ. 550.
Αὐσήρακα Παμφ. 680.
Auſilindi. 74.
Auſuſal. 69.
Auſugum. 280.
Auteſiodorum. 361.
Auxenna. 164.
Auxiqua. 64.
Auzui. 64.
Ἀξιούπολις Σκυθ. 224. 637.
Aza. 183. 207.
Azani *Phryg.* 668.
Azaon in Medio Bregetione. 246.
Ἄζωτος Παράλιος Παλαιστ. 718.
——— Μεσόγειος Παλαιστ. 718.

B.

BAbylonia. 169.
Baccanæ. 286.
Bachaias Mut. 582.
Badimum. 212.
Badrin. 69.
Bagacum. 377. 378.
Βάγις Λυδ. 671.
Baiæ Manſ. 580.
Bais. 123. 146.
Balanea. 148.
Balanea *Syria.* 712.
Balaneas civ. 582.
Baleianum *Ital.* 112.
Baleſos Inſ. 523.
Ballanſtra Mut. 566.
Balſa. 426.
Balſione. 443. 451.
Balura *Lyci.* 685.
Banadedaris. 65.
Banaſa. 7.
Bannavantum. 479.
Βαράτη Λυκαον. 675.
Barba. 412.
Bao Mut. 565.
Barbariana. 450.
Barcinone. 390. 398.
Βαρίτλα Ἀσι. 660.
Βάρζαλα Μακεδ. 641.
Βάρις Πισιδ. 673.
Βαρίσση Ἑλλησπ. 662.
Barium *Ital.* 117. 119. 315.

Barſa. 509.
Baſapire Manſ. 568.
Baſe. 64.
Baſiana *Myſ.* 657.
Βασιλεινόπολις Βιθυν. 692.
Baſilia. 164.
Baſilippo. 410.
Baſiliscum Mut. 583.
Baſſiana civ. *Pannon.* 131.
Baſſianis. 563.
Baſti. 401.
Bathnas. 190. 191. 192. 193.
Bathnæ. 190. 193.
—— *Osroen.* 714.
Bauconica. 355.
Baudobrica. 374.
Baunne Mut. 570.
Bautas. 347.
Beda Vic. 372.
Bedizo Mut. 601.
Belca. 367.
Belgica Vic. 373.
Beloia. 454.
Belona Claudia. 407.
Belone Opp. 495.
Bellintum Mut. 553.
Belſinum. 463.
Bemmari. 185.
—— Canna. 190.
Beneharnum. 453. 457.
Beneventum *Ital.* 112. 119. 121. 122. 304. 610.
Beneventum Mut. 558.
Benna Venna. 470.
Βενεπία. 655.
Beodizo Mut. 570.
Βέρβη Παμφ. 680.
Berezeos. 74.
Berge *Afr.* 64.
Βέργη *Illyr.* 640.
Bergidum. 425. 429. 431.
Bergintrum. 345. 347.
Bergomum *Ital.* 127.
Bergulæ *Thrac.* 323.
Bergule. 137. 230.
Berguſia. 346.
Bernum. 583.
Beroa *Thr. Conſ.* 193. 194 635.
Berœa 328.
—— *Illyr.* 638.
—— *Syr. Conſ.* 711.
Beroes civ. 609.
Beronice. 67. 171. 173. 174. 733.
Berozica Manſ. 602.
Berytus. 149. 715.
Beſippo. 408.
Baſſapara 136.
Betarum. 150. 199.
Beterræ. 389. 397.
Bethaſora. 599.
Bethſaida. 589.
Betthar Mut. 588.
Betunia. 439.
Bibium. 274.
Βίβλος Φοιν. 715.
Bidaium. 236. 257. 258.
Βίεννα Κρητ. 649.
Bilbili. 437. 439.
Bilubium. 338.
Βιρδίανα *Myſ.* 657.
Bingium. 374.
Biora *Sard.* 81.
Birciminum. 339.
Biroe. 225.
Βίρθα Ὀσροην. 715.
Βιζαρροῦς Παλαιστ. 721.
Βιτύλας Παλαιστ. 719.
Βιζύη Θρᾳκ. 632.
Βλάδος Ἑλλησπ. 662.
Blandona. 271.
Blandos. 176.
Blatum Bulgium. 567.
Blavium. 458.
Blera *Ital.* 121.
Bleſtium. 485.
Boaceas. 293.
Bodetia. 294.
Boia Inſ. 523. 643.
Boii. 456.
Bolelasgus. 203
Bolentia *Mut.* 562.
Bomium. 484.
Bonamans. Manſ. 567.
Bonna. 370.
—— *Dacia* 219.
—— *Pannon.* 243.
Bononia *Ital.* 99. 127. 283. 287. 616.
Borbitomagum. 374. 355.
Boreum. 66.
Bortinæ. 421.
Boſa. *Sard.* 83.
Βόστρα Ἀραβ. 722.
Βότρυς Φοιν. 716.
Botontones Mut. 609.
Βύβλοι Λυκι. 685.

Bovia-

Bovianum *Ital.* 102.
Bovium. 469.
Βύλλις Ἠπειρ. N. 653.
Βυμαλίζω Ἑλλαδ. 645.
Bracara 422.
Βρέγγελος Ἰλλυρ. 639.
Bravinium. 484.
Bregetione. 263. 265.
Bremenium. 464.
Bremetonacum. 481.
Brendice *Thr.* 322.
Breviodurum. 385.
Brevis. 430.
Briana *Phryg.* 667.
Bricize. 331.
Brigantia. 237. 259.
Brigantium. 424.
Brige. 483. 486.
Brigecium. 439. 440.
Brindiſi. civ. 609.
Brivaiſaræ. 384.
Brivodurum. 367.
Brixia civ. 558.
Brixellum. 283.
Brocavum. 476.
Bromagum. 352.
Brucida Mut. 607.
Brundiſium. 315. 497.
Brunga Mut. 572.
Bruttoſalia Mut. 583.
Bruttus Mut. 583.
Βρύξος Φρυγ. Σαλ. 584.
Bubaſtus *Aegypt.* 728.
Bucconis Mut. 550.
Budalia. 268.
Budua. 419.
Buragara Manſ. 567.
Burbida. 436.
Burdidizum *Thr.* 323.
Burdigala 449. 453. 456. 457.
Burdiſta Manſ. 569.
Burginatium. 370.
Burtodizum. 137. 230.
Buſyris *Aegypt.* 725.
Buthrotum Epir 489. 652.
Βῶτος Ἀιγυπτ. 724.
Byriganium. 555

C.

CAbalſi. 173. 174.
Cabaſſa *Aegypt.* 724.
Cabellione. 343. 388.
Cabillonum. 360.
Cabyle. 175.
Cadi *Phr.* 668.
Cadiano Mut. 558.
Cæa Inſ. 522.
Cæcili Portus. 12.
Cælianum *Ital.* 113.
Cæna Mut. 578.
Cæſarea Colonia. 5. 15. 25. 31.
——— *Bithyn.* 693.
——— *Cappadocia.* 179. 202. 206. 214 698.
——— *Palæſt.* 150. 585. 589. 600. 601. 718.
——— *Theſſal.* 642.
Cæſarauguſta. 392. 438. 439. 443. 444. 446. 448. 451.
Cæſariana. 263.
Cæſena civ. *Ital.* 100. 126. 286.
Cæſaromagum. 380. 474. 480.
Calacta *Sic.* 92.
Caladunum. 422.
Calagorris. 457.
Calagurra. 393.
Calama. 513.
Calamon Mutat. 584.
Callatis. 227. 637.
Calcaria. 299. 468.
Calecome. 191.
Ad Calem. 316. 614.
Cale Inſ. 523.
Caleia. 560.
Calem. 421.
Calippia Inſ. 522.
Calleva. 485. 486.
——— Atrebatum. 478.
Callinica *Osroen.* 715.
Callipolis. 333.
Callis Vic. *Ital.* 125.
Calloniana Manſ. *Sic.* 94.
Callum Mut. 570.
Calone. 370.
Calor Fl. *Ital.* 110.
Calpe. 406.
Calpurniana. 402.
Calviſia *Sic.* 89.
Camara *Cret.* 650.
Camaracum. 377.
Camarata. 13.
Cambatis. 386.
Cambetis. 354.
Cambodunum. 468. 480.

Digitized by Google

Cambonum Mut. 555.
Camboricum. 474.
Cametas Mut. 565.
Caminos. 66.
Camiſa. 207.213.213.
Campodunum. 258.
Campona. 24.
Camulodunum. 480.
Canales *Ital.* 120. 121.
Canalicum. 290.
Candalicas. 276.
Candidiana. 223.
Candyba *Lyc.* 684.
Cannaba. 189. 191.
Canneto Mut. 116. 616.
Canonium. 480.
Cantania *Cret.* 650.
Canuſium civ. 610.
Capara. 433.
Caperturi. 187.
Capidaba *Scyth.* 224.637.
Capitolias. 196.198.
Capitoniana Manſ. *Sicil.* 88.94.
Caportis. 73.
Cappareas. 194.
Capraria Inſ. 105.110.
Capraſi *Ital.* 105. 110.
Capſis. 77
Capua. 109.610.611.
Caput flum. Anæ. 446.
——— Cilani. 31.
——— *Thyrſi Sard.* 81.
Caræ. 477.
Caralia *Pamph.* 682.
Caralis *Sard.* 80. 81.82.494.514.
Caranicum. 424.
Caraſa. 455.
Caraſſone Caſtr. 551.
Caraſſura Mut. 568.
Caravi. 443.
Carbantia. 140.
Carbia *Sard.* 83.
Carcuvium. 445.
Cardono Mut. 562.
Careiæ. 300.
Carmelus Mons. 585.
Carmone. 414.
Κάρνα Λυκαον. 676.
Carnuntum. 262. 267.
Carpaſium *Cypr.* 707.
Carpathium Mare. 526.
Carpi. 493.
Carræ. 192.
Κάῤῥαι Ὀσροην. 714.
Carſa Inſ. 522.
Carſagis. 208.
Carſeoli. 309.
Carſat. 215.
Carſici Port. 506.
Carſo. 224.
Carteia. 406.
Cartenna. Col. 4.
Carthago *Afr.* 3.6. 22. 24.44.46. 58.493.
——— *Spartaria* 401. 511.
Cartili. 14.
Carula. 411.
Carvone. 369.
Carus Vic. 200.
Κάρυστος Ἑλλάδ. 645.
Caſæ Cæſarianæ. 285.
——— Calventi. 15.
Caſas Villa Aniciorum. 61.
Caſcantum. 392.
Caſinum. 305.
Caſſa *Pamph.* 682.
Caſſiope Inſ. 521.
Caſſium. 152.
Caſtabala *Cilic.* 706.
In Caſtello. 283.
Caſtellum. 376.
——— Firmianum. 101. 313.
Caſtozobra Manſ. 568.
Ad Caſtra. 259.
C aſtrapuerorum. 13.
——— Celica. 433.
——— Exploratorum. 467.
——— Martis. 655.
——— Mut. 330. 560.
Caſtrum Novum. 291. 301. 308. 313.
——— Truentinum. 308. 313. 317.
Caſtulone. 402.403.404.
Caſuaria. 347.
Caſula. 57.
Catabatmon. 69.71.
Catabolum. 146.
In Catabana. 186.
Cataractoni. 465.468.476.
Catavolomia Manſ. 582.
Cathela. 147.

Catina *Sic.* 87. 90. 94. 491.
Catium 248.
Catobriga 417.
Catobrigas Manſ. 555.
Cattelus Manſ. 582.
Catviaca 343.
Caturigas 342.
Caturigis 365.
Catuſiacum. 381.
Cauca 435.
Caudium *Ital.* 112. 610.
Caviclum 405.
Caum *Græc.* 451. 646.
Caunus *Lyci.* 685.
Cauſennæ 475.
Cebron. 599.
Cebrum 220.
Cecilionicum 434.
Cedroa Mut. 551.
Celeia civ. *Ital.* 124. 129.
Celena Mut. 563.
Celeſina Inſ. 516.
Cellæ 30. 59. 136. 319. 330. 638.
—— Picentinæ 50.
Cellis Manſ. 606.
Celti 414.
Cemenelum 296.
Cena *Sic.* 88.
Cenabum 367.
Cenava 347.
Cenaxepalis Mut. 575.
Cene 156.
Cenondidreuma 174.
Cenon Ydreuma 173.
Cenophrurium *Thrac.* 128. 230. 323. 601.
Ad Centeſimum 307.
Centumcellæ 291. 301.
Ad Centuriones 397.
Centuripa *Sic.* 93.
Ad Cepaſias 280.
Cephaleniæ Inſ. *Græc.* 524. 648.
Cephalodus *Sic.* 92.
Ceraſe *Lyd.* 671.
Ceraſus *Pont. Polem.* 702.
Ceraiæ Manſ. 574.
Cercina Inſ. 518.
Cercyra Inſ. Epir. 652.
Cerebelliana Mut 554.
Ceretapa *Phryg.* 666.
Cerfennia 309.
Certa Mut. 585.
—— *Helleſp.* 662.
Ceſada 436. 438.
Ceſena civ. 615.
Ceſerone 389. 369.
Ceſſarone Manſ. 552.
Ceſte Mut. 557.
Ceſtri *Iſaur.* 709.
Cetium 234.
Χαιρώνεια Ἑλλαδ. 643.
Χαλκηδὼν Ποντ. 690.
Chalcedonia 139. 571.
Chalcia Inſ. 523.
Chalcida 194. 195.
Chalcis Inſ. *Eubœæ.* 327. 523. 645.
Chalcis *Syr. Conſ.* 711.
Charagmuba *Paleſt.* 721.
Charotus 66.
Chenoboſcium 166.
Chereu 154. 155.
Χερσονήσος Κρητ. 650.
Chogeæ Mut. 573.
Χῶμα Λυκ. 683.
Χερσομυλιπαδίας Παμφ. 680.
Χώρα Πατριμόνια Καρ. 689.
Chulli Munic. 19.
Chuſa Mut. 577.
Ciaca 209.
Cibalæ civ. 131. 267. 268.
Cibalas 261.
Cibalis civ. 563.
Cibyra *Cariæ* 690.
Ciciliana 417.
Cidyſſus *Phryg.* 668.
Cigiſa 44.
Cilium 54.
Ciliza 189.
Cillio Manſ. 568.
Cilniana 406.
Cimbriana 267.
Cimelos Inſ. 529.
Cinna 339. 696.
Cinniana 397.
Cio 224.
Cios *Pont.* 692.
Cirpi Manſ. 266.
Cirta Colon. 28. 41. 42.
Cirtiſa 260. 268.
Ciſamus *Cret.* 650.
Ciſi Munic. 16.
Cithariſta Port. 506.
Citium *Cyp.* 706.
Clanoventa 481.
Claneus *Gal. Sal.* 697.
Clanum 383.

Digitized by Google

Claterna. 287.
Claternum civ. 616.
Claudanon Manſ. 607.
Claudii civ. & Manſ. 610.
Claudiopolis 200. 694.
Κλαυδιύπολις Ἰσαυρ. 709.
Claudus Inſ. *Cret.* 651.
Clauſenium 478.
Clavenna 278.
Clazomene *Aſiæ.* 660.
Cledo civ. 607.
Clevum 485.
Climberrum 462.
Clipeus Manſ. 609.
Clismo 170.
Clodiana 318. 329.
Κνωσὸς Κρητ. 650.
Cluacaria 43.
Cluſium 285.
Clycis Limen 325.
Clypea 55. 57. 493. 518.
Κλύσμα Καρ. 728.
Cnidus *Cariæ* 687.
Coba Munic. 18.
Cobucla 10.
Coccium 482.
Cocconis Mut. 562.
Cocintum *Ital.* 114.
Coclearia *Sard.* 79.
Cocuſum 176. 178. 180. 211. 213.
Codrula *Pamph.* 681.
Coduzabala 180. 181. 211. 212. 213.
Coduzalaba 210.
Cœnum Gallicanum 141.
Cœquoſa 456.
Coladiana Manſ. 608.
Colaſſæ *Phryg.* 666.
Colbaſa *Pamph.* 681.
Colicaria 282.
Colonia 378. 474. 576.
——— Agrippina 370 376.
——— Archelaida 144.
——— *Armen.* 703.
——— Trajana 370.
Coloſa *Aſia* 659.
Columnæ Herculis 2.
Ad Columnam Manſ. 106. 111.
Comagenæ 234. 248.
Comana *Armen.* 703.
——— *Cappad.* 180. 181. 210. 211. 212. 213.
——— *Pamph.* 680.
——— *Ponti Polem.* 702.
Comba *Lyciæ* 654.
Combretonium 480.
Combuſta 397.
Comicianis *Sicil.* 96.
Comillomagum 288.
Comiſtaraus *Lyci.* 685.
Compaſi 172. 174.
Compitum 305 306.
Compleutica 422.
Complutum 436. 438.
Comum 278.
Concordia 126. 128. 281. 559.
Condate 367. 383. 385. 387. 469. 482.
Conembrica 421.
Confluentes 371.
Conioniſa *Helleſp.* 663.
Coniupolis *Phryg.* 666.
Conna 199.
Conovium. 482.
Conpetus Mut. 615.
Conſabrum 446.
Conſentia *Ital.* 105. 110.
Conſinium 321.
Conſtantia *Arab.* 723.
——— *Cyp.* 706.
——— *Osroën.* 714.
——— *Phœn.* 316.
Conſtantiana *Scyth.* 631.
Conſtantina *Phœn.* 716.
Conſtantinopolis 139. 323. 570. 601.
Contoſolia 444.
Contra Aginnum 379.
——— Apollonos 165.
——— Copton 159.
——— Lato. 165.
——— Ombos 160.
——— Pſelcis 164.
——— Syene 160.
——— Talmis 164.
——— Taphis 164.
——— Thmuis 160.
Contributa 432.
Coos Inſ. 529.
Copton 165. 171. 732.
Coracaſium *Pamph.* 682.
Corbeunca 143.
Corconiana Manſ. *Sicil.* 94.
Corduba 402. 412. 413.
Coreva 26. 49. 51.
Corfinium 310
Κόρυθος *Græc.* 646.

Corio-

Digitized by Google

Coriovallum 375. 378. 379.
Κόρνα Λυκαον. 676.
Cornacum 243.
Corneli Forum 314.
Corniaſpa 204.
Cornos *Sard* 84.
Κορωνία Ἑλλαδ. 647.
Corſica Inſ. 495.
Corſium ſive Hercul. 264.
Corſopitum 464.
Corte 162.
Corycus *Cilic.* 704.
Coſa 292. 300. 514.
Coſediæ 386.
Coſſura Inſ. 517.
Coſta Balenæ 295.
Cotana *Pamph.* 682.
Cottiæ 340.
Ad Cottias Mut. 557.
Cos *Inſ.* 686.
Craſus *Phryg.* 667.
Cratia 200. 695.
Cremellæ 77.
Cremna *Pamph.* 681.
Crentius 201.
Crinis Inſ. 513.
Ad Crispas 13.
Crispiana 267.
Crixia 292.
Crocolanum 477. 478.
Crotona Naus 490.
Crumerus 256.
Cucci 243.
Cucuſus *Arm.* 703.
Cuiculis 29.
Culucitanæ 19.
Cumæ *Ital.* 122. 123. 515.
Cunetione. 486.
Cuppæ 217.
Curia 277. 278.
Curica 432.
Curium *Cypr.* 706.
Curmiliaca 380.
Curva Cæſena 286.
Curubis 56. 57. 493.
Curuennta Manſ. 575.
Cuſæ 157.
Cuſi 242.
Cutillæ 307.
Cyaneæ *Lycia* 684.
Cybiſtra *Cappad.* 700.
Cyzicus *Helleſp.* 661.
Cyclades Inſ. 526.
Cydonia *Cret.* 650.
Cynum *Aegypt.* 725.
—— *Europ.* 153.
Cypariſia *Græc.* 648.
Cypreſſeta Mut. 553.
Cyprus Inſ. 526.
Cypſala 332.
Cyrene 68. 70.
Cyrenia *Cypr.* 707.
Cyrrhus 193. 194.
Cyrus *Euphrat.* 713.
Cytheria Inſ. *Græc.* 648.
Cythnus *Græc.* 528. 646.
Cythri. *Cypr.* 707.

D.

DAblæ 141. 574.
Dadaſtan Manſ. 574.
Dadaſtana 142.
Dadybra *Paphl.* 696.
Dædalium *Sic.* 95.
Dafne *Palat.* 581.
Dagelaſſo 182. 207. 213.
Δαλισανδὸς Ἰσαυρ. 710.
Dallontum 338.
Damascus *Phœn.* 196. 198. 717.
Danum 475. 478.
Dandaxina 178. 211. 215.
Daphabæ Mut. 569.
Daphnon 162.
Darantaſia 346. 347.
Daraſus *Iſaur* 710.
Dardanum *Helleſp.* 205. 334. 662.
Darentiaca Mut. 554.
Darnis 68 70. 734.
Δασκύλιον Ποντ. 693.
Dascuſa 209.
Daviano Mut. 555.
Δαυλία Ἑλλαδ. 643.
Dautonia 266.
Dea Vocontiorum 357. 554.
Δεβαλακία Φρυγ. Σαλ. 677.
Debelcum. 229.
Δέβελτος Ἑμιμ. 635.
Decaſtadium *Ital.* 115.
Deccidæ 460.
Decem Pagi 240.
Ad Decimum Mut. 556. 557. 605. 609.
Delemma Mut. 575.
Deleſſa Inſ. 521.

Delgovitia 466.
Delos Inſ. *Græc.* 526. 646.
Δέλφοι Ἑλλάδ. 643.
Demas Mut. 602.
Demetrias 327.
Δήμου Ἀλαμψοτοῦ Φρυγ. Σαλ. 678.
—— Ἀγράκλεια Φρυγ. Σαλ. 678.
—— Κάνατρα Παμφ. 697.
—— Λυγμίων Φρυγ. Σαλ. 678.
—— Μενεδινίου Παμφ. 680.
—— Οὐλίαμβος Παμφ. 679.
—— Προπνίασα Φρυγ. Σαλ. 678.
—— Σαβάιων Παμφ. 681.
Deobriga 454.
Deobrigula 449. 454.
Delphinis 294.
Delphis 325.
Δημητρίας Θεσσαλ. 642.
Δέρβαι Λυκαον. 675.
Dertona 288, 294.
Dertoſa 399.
Deſſobriga 449.
Deva 469. 482.
Derventione 466.
Δία Ἀραβ. 722.
Ad Dianam 21.
Dicdica 65.
Didime 172. 174.
Didyma Inſ. 516.
Dimum 222.
Diniguttia 225.
Διόβερος Ἰλλυρ. 639.
Dio-Cæſarea *Iſaur.* 709.
—— *Palæſt.* 720.
Diocletianopolis *Palæſt.* 719.
—— *Thrac.* 330. 635.
Dioclia *Phryg.* 668.
—— *Theſſ.* 642.
Diodurum 384.
Διοκαισάρεια Παλαιστ. 720.
Δίον Ἰλλυρ. 638.
Dionyſa Inſ. 524.
Dionyſiopolis *Scyth.* 228. 637.
Διὸς Ἱερὸν Ασι. 659.
Diospolis *Aegypt.* 725.
—— *Palæſt.* 718.
—— *Thr.* 150. 159. 199. 635.
Dipone 418.
Divodurum 240. 364. 365. 371.
Dium 328.
Δωδώνη Ἠπειρ. 652.
Doliche *Euphr.* 184. 189. 191. 194. 713.
Δοκίμιον Φρυγ. Σαλ. 677.
Domana 217.
Domeros Mut. 604.
Δῶρα Παλαιστ. 718.
Δυρράχιον Πρεβ. 656.
Dorilaum 202.
Δορόστολος Μυσ. 636.
Doroſtoro Leg. XI. 223.
Dorticum 219.
Doruſa Inſ. *Græc.* 648.
Δορύλλιον Φρυγ. Σαλ. 678.
Ad Dracones 183.
Δρυμέα Ἑλλάδ. 643.
Drippa Mut. 602.
Drizipara 230.
Drizupara Manſ. 569.
Druſiparum *Thrac.* 323.
Dubii 312.
Dulichia Inſ. 524.
Duodea Mut. 605.
Ad Duodecim Mut. 604.
Ad Duodecimum Mut. 556. 557. 606. 609.
Duriis Mut. 557.
Durnonovaria 483. 486.
Durocaſis 384. 385.
Durocatellaunos 361.
Durocobrivis 471. 472. 473. 475. 476. 479.
Durocornovum 485.
Durocortorum 362. 379. 381.
Durolevum 472.
Duroliponte 474.
Durolitum 381.
Duronum 381.
Durovernum 472. 473.
Dymis *Thrac.* 322.
Dyrrhachium Ep. Nov. 339. 497. 653.

E.

EBellinum 452.
Ebora 418. 426.
Ἔβρωσος Μυσ. 636.
Eburacum 468. 475.
Eburacum Leg. VI. Victrix. 466.
Eburobrica 361.
Eburodunum 342. 357.
Ecas *Ital.* 116.
Ecdeppa Mut. 584.
Ἔχινος Ἑλλάδ. 644.

Ἐχῖνος Θεσσαλ. 642.
Eclanum *Ital.* 120.
Ecobrigis 203.
Edenedia Inſ. 527.
Edeſſa 319. 330. 714.
Ediſſa 185. 178. 189. 190. 191. 192. 606. 638.
Egeta 218.
Egira Inſ. 516.
Egnatiæ *Ital.* 117.
Egorigium Vic. 373.
Εἰρηνόπολις Ἰσαυρ. 710.
Εἰρηνόπολις Κιλικ. 705.
Ἐλαία Ἀσι. 661.
Ἐλατεία Ἑλλαδ. 643.
Ἐλεαρχία Αἰγύπτ. 726.
Ἐλιβερὸς Λυκ. 683.
Ἐλενόπολις Ποντ. 691.
Ἐλενόπολις Παλαιστ. 720.
Elephantaria *Sard.* 79.
Eleusma 326.
Ἐλεύθερνα Κρητ. 650.
Eleutheropolis 199.
Ἐλευθερόπολις Παλαιστ. 718.
Eliæ 55.
Ἦλις Αἰτωλ. 648.
Eliocroca 401.
Eluſa civ. 550.
Ἐλοῦσα Παλαιστ. 721.
Eluſione Manſ. 551.
Ἔλυρος Κρητ. 650.
Emerita 415. 416. 418. 419. 420. 432.
Emeſa 187. 188. 193. 194. 198. 199.
Ἔμισσα Φοιν. 717.
Eminium 421.
Emona civ. 560. 609.
Ἐμπόριον Κεραμέων Ἑλλαδ. 645.
Endidæ. 275.
Ἔνεα Ἀσι. 659.
Enna *Sicil.* 93.
Ἐορδαία Ἰλλυρ. 638.
Epamanduodurum 386.
Epamantadurum 349.
Ἔφεσος Ἀσίας. 659.
Ἐπίδαμνος Ἠπειρ. N. 653.
Ἐπιφάνεια Συρ. 712.
Epiphania 188. 194. 765.
Epoiſſum 366.
Epora 403.
Eporedia 345. 347. 451.
Epyrus civ. 608.
Equa bona 416.
Equeſtris 348.
Ad Equum magnum Manſ. 610.
Equus Tuticus Oppid. *Ital.* 103. 112.
Ἡράκλεια Θρᾳκ. 632.
Ἡρακλέους Ὀγμοῦ Καρ. 687.
Erdonia *Ital.* 116.
Ἔριζος Καρ. 689.
Ereium ſ 306.
Ergaſterium *Hellesp.* 663.
Ἑρμιόνη Ἑλλαδ. 647.
Ἑρμούπολις Αἰγύπτ. 724.
Ernaginum 144.
Ernodurum 460.
Ἑρμοκαπηλία Λυδ. 670.
Erucium *Sard.* 83.
Erythre Inſ. 521.
Etleg. 133.
Etocetum 470.
Evandriana 418.
Εὔαζα Ἀσι. 659.
Eubœa Inſ. 521.
Eudocia *Phryg.* 668.
Εὐδοκία Λυκ. 684.
Εὐδοξιὰς Γαλ. Σαλ. 698.
Εὐδοξιούπολις Θρᾳκ. 632.
—— Πισιδ. 673.
Evenus fl. 223.
Εὐκαρπία Φρυγ. Σαλ. 676.
Eulepa 179. 206. 214
Eulopopulis civ. 568.
Eumari 195.
Εὐμένεια Φρυγ. 667.
Εὔροια Ἠπειρ. 651.
Εὔρωπος Εὐφρατ. 713.
—— Ἰλλυρ. 638.
Euſpœna 177.
Εὐστρίον Μακεδ. 641.
Euthicii 73.
Ἐξακωμία Κώμη Ἀραβ. 722.
Exciſum 461.
Ἐξορία Ἑλλησπ. 662.

F.

FAlacrinum 307.
Falacrum 174.
Fani fugitivi Mut. 613.
Fanum Cariſi *Sard.* 80.
—— Fortunæ *Ital.* 126. 615.
—— Martis 387.

Fa-

Fanum Minervæ 364.
Faventia civ. *Ital.* 100. 126. 287. 619.
Fauſtinopolis 145. 578. 700.
Feltria 280.
Ferentinum 302. 305.
Ferraria *Sard.* 80.
Fidentia 288.
Fidentiæ Manſ. 616.
Fidentiola Vic. *Ital.* 99. 127.
Fines Marmariæ 70.
Fines 341. 343. 364. 379. 398. 427. 460. 461. 462.
Ad Fine Mut. 555.
Ad Finem Mut. 559.
Ad Fines Manſ. 238. 285. 356. 387. 556.
Finis Mut. 574.
Firmum 316.
Fiſida Vic. 61.
Flaminii Forum Vic. *Ital.* 125.
Flaviada 212.
Flexum 267.
Ad Flexum Manſ. 558.
Floriana 263. 265.
Florentia 284. 285. 288.
Fluvio Frigido Manſ. 557.
Fons Timavi 270. 273.
Ad Fonteclos Mut. 616.
Formis civ. 108. 121. 611.
Ad Fornolus Mut. 560.
Forum Appii 107.
—— Aureli 291.
—— Caſſii 286.
—— Corneli 100. 127. 287. 616.
—— Domiti 389. 396. 552.
—— Flamini Vic. *Ital.* 125.
—— —— civ. 614.
—— Gallorum 452.
—— Julii Port. 297. 505.
—— Livii civ. 287. 616.
—— Populi civ. 616.
—— Sempronii 126. 615.
—— Trajani *Sard.* 82.
—— Voconi 196.
Forum 428.
Forum ligneum 452.
Foſſæ Marianæ Port. 299. 507.
Foſſis Mut. 563.
Ad Fratres 12.
Fraxinus 404. 420.
Fregellanum 303. 305.
Fregenæ 300.
Frigidis 7.
Frigidus fl. *Ital.* 128.
Fulginis civ. 613.
Fulgurita Villa 59.
Fundis *Ital.* civ. 611. 108. 121.

G.

ΓΑβαι Παλαιστ. 720.
Gabala *Lyd.* 671.
—— *Syr.* 148. 711.
Gabii 302.
Gabromagum 276.
Gadara *Palaſt.* 197. 198.
Gadis 408.
Γάγγρα Παφλ. 695.
Gaga *Lycia* 683.
Galacum 481.
Galata Inſ. 514.
Galava 481.
Galea Mut. 576.
Gallicum 451.
Ad Gallum Gallinaceum 22.
Γάνος Θρᾳκ. 633.
Garonna fl. 549.
Gaſauſula 42.
Gavala civ. 582.
Gaza 151.
—— *Palaſt.* 719.
Gelaſium Philoſoph. *Sicil.* 88.
Gemellas *Afr.* 32. 77. *Sard.* 81.
Gemeſtarium 429.
Geminæ 428.
Geminiacum 378.
Genua 294.
Gephira Mut. 605.
Γέῤῥον Ἀραβ. 722.
Gerbediſſos 190.
Gereatis 71.
Γέρονθραι Ἑλλαδ. 647.
Germa *Galat.* 201. 202.
—— *Hellesp.* 663.
Germanicia 55. 723.
Germanicopolis *Iſaur.* 710.
Germe 335.
Geroda 196.
Gerras *Aegypt.* 727.
Gerulata in medio Carnunto 247.
Gerunda 390.
Geſdaone Mut. 556.
Geſſoriacum 363. 364.
Gilda 23.

Gil-

Gilva *Col.* 13.
Gipſila Manſ. 602.
Girba Inſ. 518.
Gittl Munic. 60. 518.
Glanum 345.
Γλαυκόπαγος Λυκαον. 676.
Gnatiæ 315
Gobannium 484.
Γόμφοι Θεσσαλ. 642.
Gorbeus 205.
Γόρδος Λυδ. 671.
Γορτύνη Κρητ. 649.
Gradus Maſſilii. 507. 508.
Graccurris 450.
Gramatum 349.
Granda Via Manſ. 607.
Grande Mut. 606.
Grandimirum 424.
Gratiana *Myſ.* 657.
Gurtiana 264.
Gyaros Inſ. 529.

H.

HActara 404.
Hadrante Manſ. 560.
Hadria 313.
Hadrianopolis *Thrac.* 137. 175. 322. 635.
Hafa *Sard.* 82.
Haleſus *Sic.* 92.
Halicanum 262.
Halicarnaſſus *Caria* 687.
Halmyris *Scyth.* 226. 637.
Harenatium 369.
Hebriduno Manſ. 555.
Hebromagum Vic. 531.
Heldua Mut. 583.
Helene 69.
Helenopolis *Bythin.* 691.
Helice *Ital.* 136.
Heliopolis 198. 199.
Heliu 163. 169.
Ἡλίου Αἰγύπτ. 728.
Ἡλιούπολις Γαλατ. 697.
—— Φοιν. 717.
Hellespontus 526.
Helvetum 350. 354.
Hephæſtia Inſ. 518.
Helvillum Vic. *Ital.* 125.
Heraclea 113. 138. 175. 176. 230. 319. 330. 332. 601. 605. 606. 609. 660.
—— *Illyr.* 639.
Ἡράκλεια Ὀνορ. 694.
—— Στρυμνοῦ Ἰλλυρ. 609.
Ἡρακλέους Ἀλβανηνὸς Καρ. 686.
Heracleus 152.
Heracleuſtibus Mut. 605.
Heraclia Caccabaria Port. 505. 517.
Herbelloni Manſ. 614.
Hercontroma Manſ. 603.
Ad Herculem Caſtra 266. 293. 408.
—— *Sard.* 83.
Herculia 268.
Hermopolis 154. 155. 157.
Hermunthis 160.
Hero 170.
Hiccara *Sicil* 91.
Hiera Sycaminos 162.
Hieracon 167.
Hierapolis *Iſaur.* 709.
—— *Phryg.* 337. 665. 676.
—— *Syr.* 193.
Ἱεράπυδνα Κρητ. 649.
Hiericho *Palaſt.* 596. 597.
Hieruſalem *Palaſt.* 588. 596.
Hios Inſ. 522.
Hippo Regius 6. 20. 42. 68. 71.
—— Zaritus 21.
Hipponon 168.
Hipporum *Ital.* 115.
Hiscampis Manſ. 608.
Hispalis 419.
Hiſoris 158.
Hiſtonii 314.
Hiſtorium *Scyth.* 227.
Horatianum Manſ. 103.
Horrea Cælia Vic. 31. 52. 58.
Ad Horrea 297.
Horreum Margi *Thr.* 134.
Hoſtilia 282.
Hosverbas Mut. 552.
Hungunverro Mut. 550.
Hybla *Sicil* 89.
Hyccara *Sicil.* 97.
Hycronpotamum Mut. 574.
Hydruntum 115. 118. 119. 120. 489. 521.
Hyribulum Mut. 575.

I.

IAder 496. 497.
Jamnia 150.
Ἴασος Καρ. 689.
Jaſulones 264.
Ibiu 157.
Ibliodurum 364.
Ἴβυρος Ἑλλησπ. 701.

Icar

Icaria Inſ. 523.
Icianos 474.
Iconium *Lycaon.* 675.
Icos Inſ. 523.
Icoſium *Colon.* 15.
Idicra 28.
Idimum 134.
Ἰδιμβρὴ Ἰλλυρ. 639.
Idomo Manſ. 565.
Ierabrica 419. 421.
Ἱεράπολις Ἀραβ. 722.
—— Εὐφρατ. 712.
—— Ἰσαυρ. 709.
—— Φρυγ. Πακατ. 665.
—— Φρυγ. Σαλυτ. 676.
Ἱεροκαισάρεια Λυδ. 671.
Ἱεροσόλυμα Παλαιστ. 718.
Igilgili *Col.* 18.
Ilerda 391. 452.
Ileum 399.
Ilici 401.
Iliga Manſ. 567.
Ilipa 411. 432.
Ἴλιστρα Λυκαον. 675.
Iliturgis 403.
Ilium *Helleſp.* 332. 662.
Ilva Inſ. 513. 514.
Ilurone 453.
Iluza *Phryg.* 667.
Imbrus Inſ. *Græc.* 649.
Immadras 507.
Impara 331.
Imum Pyrenæum 455.
Ἴνατος Κρητ. 649.
Incarum 507.
Indeuminacum 133.
Inicerum 260. 265.
Inſula Cegimurus 492.
—— Cegina 515. 516.
—— Cethra Epir. 602.
—— Cenaria 515.
—— Cethuſa 517.
—— Cnacole 522.
—— Cudros 522. 529.
—— Cscaphos 528.
—— Culis Bœot. 525.
—— Baleares 511.
—— Baleſos 523.
—— Boia 523.
—— Cæa 522.
—— Cale 523.
Inſula Calippia 522.
—— Capraria 516.
—— Carſa 522.
—— Caſſiope 521.
—— Celesna 516.
—— Cephaleniæ 524.
—— Chalcis 522. 523.
—— Cimelos 529.
—— Claudus Inſ. *Cret.* 651.
—— Clota 509.
—— Columba Balearis major 511.
—— Coos 529.
—— Coſſura 517.
—— Crinis 513.
—— Corſica 495.
—— Cyclades 526.
—— Cyprus 526.
—— Cytheria 648.
—— Cythnos 528.
—— Diana 510.
—— Delos 526. 527.
—— Didyma 516.
—— Dionyſa 527.
—— Doruſa *Græc.* 648.
—— Dryopes 524.
—— Dulichia 524.
—— Ebuſos 510.
—— Edenedia 527.
—— Cdeſſa 521.
—— Egira 516.
—— Erroris 512.
—— Erythre 521.
—— Eubœa 521.
—— Galata 494. 495. 514.
—— Gyaros 529.
—— Hephæſtia 513.
—— Heracleotes 516.
—— Heraclea 517.
—— Hios 522.
—— Hydruntum 521.
—— Icaria 523.
—— Icos 523.
—— Igilium 514.
—— Ilva 513.
—— Imbrus Inſ. *Græc.* 649.
—— Lemnus *Græc.* 522. 649.
—— Lesbos 510.
—— Leuce 528.
—— Liparis 516.
—— Malta 517.
—— Maritima 492.

Digitized by Google

Inſula Myconos Gr. 527. 648.
—— Gaditana. 37.
—— Molus Inſ Gr. 648.
—— Naxos 528.
—— Nura Balearis minor. 512.
—— Orcades. 508.
—— Olearos. 529.
—— Ortyx. 527.
—— Palmaria. 514.
—— Pallene. 525.
—— Pandateria. 515.
—— Paros. 527.
—— Phalans. 514.
—— Phalacron. 518.
—— Phocæ. 528.
—— Planaſia. 513.
—— Plotæ. 523.
—— Pontiæ. 513.
—— Prochyta. 515.
—— Pyridis. 521.
—— Samos. 524.
—— Samothraci. 522.
—— Sardinia. 495.
—— Scyros. 523. 527.
—— Seriphos. 529.
—— Sigeos. 522.
—— Siphnos. 529.
—— Strongylos. 516.
—— Strophades Gr. 523. 648.
—— Tenedos. 522.
—— Tenos. 522.
—— Thapſos. 517.
—— Vulturia. 514.
—— Zacynthos. 524.
Interamnia *Ital.* 125. 613.
Interamnium. 448. 453.
Interamnium Flavium. 429. 431.
Interbromium. 510.
Intercatia. 440.
Interciſa Mut. 614.
Interocrium. 307.
Interpromium Vic. *Ital.* 102.
Intibili. 399.
Jogola Mans. 576.
Jomnium Municip. 17.
Ἰόππη Παλαι. 719.
Ἴος Νησ. 687.
Jordanis Fl. 598.
Ἰοτάπη Ἰσαυρ. 709.
Jovalia Mut. 562.
Jovavi. 235. 258.
Ad Jovem Mut. 551.
Jovia. 130. 264. 561.
Jovis. 172. 174.
Jovis Pago Mut. 565.
Joviſura. 159.
Ipagrum. 412.
Ἵπποι Ἑλλησπ. 664.
Ἵππος Παλαιστ. 720
Ipompeis Mans. 566.
Ipotobrogen Mut. 574.
Ἶψος Φρυγ. Σαλ. 673.
Iria. 288.
Iſannavatia. 477.
Ἰσαυρόπολις Λυκαον. 675.
Iſca Dumnuniorum. 483. 486.
Iſcæ Leg. II. Auguſta. 484.
Iſcina. 45.
Iſiniſca. 236. 251. 257.
Iſiu. 156. 167.
Ἴσακος. 655.
Iſubrigantum. 476.
Ἴσρος Σκυθ. 637.
Iſurium. 465. 468.
Italica. 432.
Ithacus Mons. 524.
Jucharatax *Phryg.* 658.
Jucundiu. 71.
Julia Cornico. 279.
Juliacum. 278. 375.
Julianopolis *Lyd.* 670.
Juliobona. 382.
Juliopolis Civ. 141. 574.
Julio Sebaſtæ Iſaur. 709.
Juncaria. 390. 397.
Junopolis *Paphl.* 696.
Juſti Colon. 27.
Juſtinianupolis *Piſid.* 674.
Izirallum *Scyth.* 138. 230.

K.

Καλλατὶς Σκυθ. 637.
Καλλίπολις Θρακ. 633.
Καπιτωλιὰς Παλαιστ. 720.
Κάρσος Σκυθ. 637.
Κάσσιον Αἰγυπτ. 617.
Καλαινίδιον Μακεδ. 641.
Κεκαυμένη Πισιδ. 672.
Κέραμος Καρ. 687.
Κερασοπυργος Ῥοδοπ. 635.
Κοσίδηρος Ἑλλησπ. 664.
Κλῆρος Ὀρείνης Φρυγ. Σαλ. 677.
Κλῆρος Πολιτικῆς Φρυγ. Σαλ. 677.
Κλεοπάτρα Αἰγυπτ. 725.

Κλίμα μετικὸν Ἰλλυρ. 648.
Κλυσμα κασρυ Αἰγυπτ. 728.
Κοιλία Θρακ. 634.
Κοκτημαλικαὶ Καρ. 650.
Κέρβοια Κυπρ. 707.
Κορωνία Βοιωτίας Ἑλλ. 644.
Κτῆμα Μαξιμιανουπόλεως Παμφ. 681.

L.

LAbiſcone. 346.
Λακεδαίμων Λακων. 647.
Laciacum. 235. 258.
Lacipea. 438.
Lacobriga. 395. 449. 454.
Lacotena. 210. 215
Lactodurum. 470. 476.
Lactura. 462.
Ad Lacum Aprilem. 291.
Ad Lacum Comacenum. 278.
Ad Lacum Regium. 41.
Lacus Felicis in medio Crumero. 246. 248.
Lacus Lauſonius. 348.
Ladica. Civ. 582.
Ad Ladios. 268.
Laganea. 142.
Lagecium. 478.
Λάκκος Ἰλλυρ. 639.
Λάμος Ἰσαυρ. 709.
Λάμια Θεσσαλ. 642.
Lamini. 445.
Λάμπαι Κρητ. 650.
Lampſacus *Helleſp*. 662.
Lanarius Fl. *Sic*. 88.
Lancia. 395.
Langobrica. 421.
Lanuvium. 301.
Laodicea *Phryg*. 665.
Λαοδίκεια Πισιδ. 672.
—— Φοιν. 717.
—— Συρι. 711.
Λάπηθος Κυπρ. 707.
Lar Caſtellum. 14.
Laranda *Lycaon*. 211. 675.
Larga. 349.
Laribus Col. 26.
Larice. 276.
Lariſſa. 187. 195. 328. 638.
—— *Syr*. 712.
—— *Theſſal*. 642.
Laſamices. 67. 70.
Latina Mut. 566.
Latomagum. 382.
Laton. 160.
Lavatris. 468. 476.
Laude. Civ. *Ital*. 98. 127. 283 617.
Laudicia. 147. 198. 199.
Laumello Mans. 557.
Laumellum. 282. 340. 347. 356.
Laurentum. 301.
Lauriacum. 235. 277.
Λαύταδος Ἰσαυρ. 710.
Λεβαδία Ἑλλαδ. 644.
Λέβεδος Ἀσι. 660.
Ad Lectoce Mut. 553.
Ad Legion. VII. Geminam. 395.
Legna. 200.
Legeolium. 475.
Lemincum. 346.
Lemuſia *Pamph*. 681.
Lemnis. 12.
Lemnos Inſ. *Graec*. 522. 649.
Lentolis Mans. 562.
Lontuli 130.
Λεοντὼ Αἰγυπτ. 728.
Leontiae Civ. 609.
Leontopolis *Helenopont*. 701.
—— *Oſroën*. 714.
Leptimagna Col. 63.
Leptiminus. 58.
Leptis magna. 57.
Lerinum. 505.
Lerum. 505.
Lesbi. 32.
Letus. 156.
Leucarum. 484.
Leuce Inſ. 528.
Leuciana. 438.
Leuconum. 260.
Leucuſia *Cypr*. 707.
Leuſaba. 269.
Leuſinium. 338.
Leutuoano Mut. 561.
Liada Mut. 573
Libanus Mons. 294.
Libia. 394.
Λιβίας Παλαις. 718.
Libiſoſia. 446.
Libiſſa Mans. 572.
Libo Mans. 140. 573.
Libyſſa. 140.
Lidda Civ. 600.
Lignidum. 318. 329.
Lilybaeum. 89. 96. 97. 492. 494. 517.
Λιμέναι Πισιδ. 672.
Limia. 429.

Lim-

Limniades. 68. 70.
Limobrama *Pamph.* 681.
Limonum. 459.
Limuſa *Scyth.* 223.
Λίμνοραι Λυκ. 683.
Lindum. 475 477. 478.
Liparis Inſ. 516.
Lipias *Ital.* 118.
Ad Lippos. 434.
Liſſæ 136.
Λίσσος Κρητ. 650.
Λίσσος Πειβ. 656.
Λιτρῶν Ἐπιρ N. 654.
Litanobriga. 380.
Liternum Ital. 122.
Littamum, 280.
Lix Col. 7.
Locus Felicis. 234. 246.
Logaricum *Sic.* 97.
Loncium. 279.
Londinium. 471. 478. 479. 480.
Longaticum Manſ. 129. 560.
Longones *Sard.* 79.
Loria. 290.
Loſa. 456.
Lotodos Mut. 561.
Lotum. 283.
Luca. 284.
Luco Manſ. 554.
Lucus. 357.
Lucus Auguſti. 424. 430.
—— Romanus. 295.
Lugdonec *Sardin.* 81.
Lugdunum Batv. 308.
———— Conven. 457. 463.
———— Gall. 308.
Luguvallium. 467. 476.
Lumone. 296.
Lunda *Phryg.* 667.
Lunæ. 293.
Lunna. 359.
Luſſunium. 245.
Lutitia. 368, 384.
Lybon. 198.
Lybra *Pamph.* 682.
Λυσίας Φρυγ. Σαλ. 677.
Lyſtra *Lycaon*, 675.
Λύκτος Κρητ. 650.

M.

MAcomades. 27. 48. 59. 64.
Macri. 30.
Madaſſuma. 48, 49.
Magdolon. 171.
Magneſia *Aſia.* 659. 660.
Magiovincum. 476. 479.
Maguntiacum. 355. 374.
Magnis. 484.
Μάγυδος Παμφ. 679.
Μαιονία Λυδ. 670.
Μαιῦδος Ἀραβ. 722.
Malaca. 405.
Malandara. 179. 214.
Μάλχος Κιλικ. 704.
Maleca. 417.
Mallæum Mare. 526.
Ad Mallias Mans. *Ital.* 106. 111.
Μάλλος Πισιδ. 674.
Malta Inſ. 518.
Malva Fl. 11. 12.
Μάμψις Παλαιστ. 721.
Mamucium. 468.
Mancunium. 482.
Mandacada. *Helleſp.* 663.
Μανδύραι Ἑλλησπ. 664.
Manduessedum. 470.
Manegordum. 142.
Manliana. 292.
Mannaritium. 369.
Manſiſta Civ. 580.
Manſuerine Mans. 579.
Μαντίνεια Ἑλλαδ. 647.
Maraccas Mut. 582.
Marandara. 206.
Maraza. 55.
Marcelliana. *Ital.* 110.
Marcianopolis *Cariæ.* 689.
———— *Moeſia.* 228. 636.
Marcomagum Vic. 373.
Mare Mortuum. 597.
Margidunum. 477.
Margo. Civ. 132. 564.
Mariama *Syr.* 712.
Mariana *Corſ.* 85. 445.
—— *Luſit.* 447.
Marinianæ. 130.
Marmariæ Fines. 70.
Μαρώνεια Ῥοδοπ. 634.
Ad Marte Mans. 556.
Martha. 291.
Martiae. 430.
Ad Martis. 311. 341. 357.
Maruſio Manſ. 608.
Maſſiacum. 259.
Maſſilia. 299. 507.

Ματαύρα 'Ασι. 659.
Matavonium. 296.
Mater Magna *Ital.* 103.
Matiſcone. 359.
Matrica. 245.
Matuſaro. 419.
Maurianis Manſ. 562.
Maxianopolis Civ. 586.
Maximianopolis *Thrac.* 321. 331. 603. 634.
Maximianupolis *Paleſt.* 720.
——— *Pamph.* 681.
Maxula Prates. 57. 58.
Mazara. 47. 89.
Mecletum. 383.
Μάδαβα 'Αραβ. 712.
Μήδαιον Φρυγ. Σαλ. 678.
Mederiacum. 375.
Ad Medias *Sard.* 82.
Ad Medias Mut. 557. 560. 611. 616.
Μόριζος Θρακ. 633.
In Medio Manſ. 175. 188. 189. 191. 197. 212. 213.
In Medio Aciminci. 242.
Mediolanum Aulercorum. 384.
——— *Britan.* 469. 482.
——— *German.* 375.
——— *Ital.* 98 123. 127. 278. 557. 612. 617.
——— Santonum. 459.
Mediomatrica. 245.
Megara *Grac.* 326 517. 645.
Megradi Villa Anicior. 62.
Melalico Mut. 602.
Melantiada *Scyth.* 138. 230. 323. 332.
Meldia Manſ. 135. 566.
Μιλέτης Αἰγυπτ. 724.
Melitene. 157. 209. 211. 215. 703.
Melitonus Mut. 606.
Mellaria. 407. 415.
Melliſſurgis. 320. 328.
Μῆλος Νησ. 687.
Membreſſa. 45.
Membro. 22.
Memphis 156. 162. 163.
Menegeſis. 47.
Meneggeris. 54.
Μενελαΐτης Αἰγυπτ. 724.
Mennonianæ. 260.
Menoba 405.
Menteſa Baſtia. 402.
Menturnas Civ. 611.
Mercimeri. 27.
Mercuri Exploratio Manſ. 2. 6. 8.
Ad Mercuri. 24.
Mergablum. 408.
Μηρίον *Dard.* 656.
Μῆρος Φρυγ. Σαλ. 677.
Merſella Mut. 562.
Meſotumallus *Lyd.* 671.
Meſpha. 77.
Meſſana *Sicil.* 86. 90. 491. 516. 647.
Meſſena. 215.
Meſtrianae. 263.
Metalla *Sard.* 84.
Metallinum. 416.
Μεθώνη 'Ελλ. 646.
Μητρόπολις Θεσσαλ. 642.
——— Πισιδ. 673.
——— Φρυγ. Σαλ. 677.
Μίθυμνα Νησ. 686.
Mevania. 311.
Miacum. 435.
Miaſena. 210.
Michera. 69. 71.
Mido Manſ. 573.
Μίλητος Καρ. 687.
Mileum. 28.
Milia Mut. 574.
Milolitum. *Thrac.* 322.
Minariacum. 377.
Minaticum. 381.
Minizum. 142.
Minna, Villa Marſi. 63.
Minniza. 193. 194.
Minnodunum. 352.
Minturnæ *Ital.* 108. 121.
Mirobriga. 444.
Μίσται Λυκ. 684.
Miſenum. 123. 515.
Miſſua. 495.
Μισθεία *Lycaon.* 675.
Μιτυλήνη Νησ. 686.
Mnizos Manſ. 575.
Mogaron. 205.
Mogetiana. 233.
Mogentianæ. 263.
Molaria *Sard.* 82.
Molis *Helleſp.* 662.
Moloa *Iſaur.* 710.
Molus Inſ. *Grac.* 648.
Μόλπη *Helleſp.* 667.
Momoaſſon *Mut.* 577.
Monate, 276.
Mons Aureus. 243.
——— Briſiacus. 350.
——— Mariorum. 432.
——— Seleucus. 357. 555.
Mopſueſtia *Cil.* 705.

Digitized by Google

Ad Morum 401.
Moſa fl. 385.
Moſconnum. 456.
Moſtina *Lyd.* 671.
Moſyna *Phryg.* 665.
Μοθώνη Ἑλλαδ. 647.
Mundobriga. 410.
Municipium Manſ. 565.
Ad Mures in Medio Arrab. 246.
Murgi. 405.
Muridunum. 483. 486.
Murſa. 243. 265. 267. 331. 562.
Murſella. 262.
Murum. 277. 446.
Muſae. 168.
Muſlubium. 18.
Muſti. 25 45. 49.
Mutena Civ. 616
Mutenum. 233. 266.
Muthi. 166.
Mutina Civ. *Ital.* 99. 127. 282. 283. 287.
Myconos Inſ. 527.
Μύλασσα Καρ. 687.
Μύνη Ἀσι. 651.
Μυωδία Παμφ. 680.
Μῦρα Λυκ. 684.
Μυρικιῶν Γαλ. Σαλ. 698.
Myrina *Aſia.* 661.
Myrtilis. 431.
Myrtoum Mare. 526.
Μυστίνη Λυδ. 671.
Muzana. 180.

N.

NAcolia *Phr. Sal.* 678.
Naiſus *Dac.* Civ. 566. 654.
Nalpotes 21.
Namſucrone. 145.
Nantianulus. 144.
Nara 48. 49.
Naraggara. 41. 44.
Narbone. 389. 397. 552.
Nargo Mut. 569.
Narnia *Ital.* 125. 311. 613.
Narona. 338.
Naſium. 365.
Naſſete Mut 571.
Ναύκρατις Αἰγυπτ. 724.
Naupactus *Græc.* 488. 643.
Naxus Inſ. 87. 528. 686.
Ναζιανζὸς Καππαδ. 700.
Νέα Βαλεντία Ὀσρωη. 714.
Νέα Πόλις Πισιδ. 672.
Νέα Πόλις Παλαις. 718.
Νέα Πόλις Ἀραβ. 722.
Νέα Σικύων Ἑλλ. 646.
Neapolis *Afr.* 493.
—— *Caria.* 686.
—— *Illyrici.* 640.
—— *Iſaur.* 710.
—— *Ital.* 197. 122. 123. 321.
—— *Mut.* 603.
—— *Sardin.* 84.
Νεαύχη Ἀσιας. 660.
Nemauſum Civ. 388. 396. 552.
Nemetacum. 377. 378. 379.
Nemetobriga. 428.
Neo-Cæſarea *Pont.* 693. 702.
Nertobriga. 437. 439.
Nerulum *Ital.* 105. 110.
Νῆσος Εὔβοια Ἑλλαδ. 644.
—— Ἴμβρος Ἑλλαδ. 649.
—— Λῆμνος Ἑλλαδ. 649.
—— Πεπάρηθος Θεσσαλ. 643.
—— Σαμοθράκης Ἰλλυρ. 640.
—— Σκίαθος Θεσσαλ. 643.
—— Σκόπελος Θεσσαλ. 643.
—— Θάσος Ἰλλυρ. 640.
Neve. 196. 198.
Nevirnum. 367.
Niaccaba. 187.
Nicae Mans. 569.
Nicæa. 141. 192.
Nicia. 318. 573.
Niciu 155.
Νικίου Αἰγυπτ. 724.
Nicomedia. 124. 140. 572. 698.
Nicopolis *Armen.* 183. 207. 703.
—— *Aſia.* 660.
—— *Epir.* 651.
—— *Euphr.* 190. 713.
—— *Mæs.* 636.
—— *Palaſt.* 488. 600. 601.
—— *Thrac.* 635.
Nicotera. 106. 111.
Nidus. 484.
Νιλακώμη Ἀραβ. 722.
Ningum. 271.
Nitazi. 144.
Nithine. 154.
Niſus. 186.
Nitalis Manſ. 576.
Nivaria. 435.
Νοβιοδύνος Σκυθ. 637.
Noceria *Ital.* Civ. 614.

Nola *Ital.* 109.
Ad Nonum Mut. 551. 559. 560. 564. 538. 612. 617.
Nova Sparſa. 32.
Novæ *Mœſ.* 218. 636.
Novæ Aquilianæ. 43.
Novaria. 344. 350.
Novas Leg. I. Ital. 222.
Novas Mut. 610.
Ad Novas. 243. 329. 452.
Novem Craris Mut. 553.
Noveſiæ. 370.
Noviciani Mut. 563.
Noviodunum. 259.
Noviodunum, Leg. II. Herculea. 226.
Noviomagum. 355. 362. 371. 374. 385. 472.
Novioregum. 459.
Nuceria. 311.
Numana. 312.
Numantia. 442.
Nyſſa *Aſia.* 200. 659.
—— *Cappad.* 699.

O.

OAſes in Ægypto tres. 725.
—— Ammoniace. 734.
—— Magna 731.
—— Parva. 732.
Ὀάξιος Κρητ. 650.
Oblimum. 346.
Obucula. 414.
Ocellodurum. 434. 439.
Ochras. 262.
Ocriculi. 124. 311.
Ad Octavum Mut 556. 565. 611. 615.
Odada *Piſid.* 674.
Odiſſus *Mœſ.* 228. 636.
Odronto Manſ. 609.
Oeca Col. 62.
Oeſcon Leg. V. *Mac.* 220.
Οἰνόανδα Λυκι. 685.
Ὄλβη Ισαυρ. 709.
Ὄλβασα Παμφ. 680.
Olearos Inſ. 529.
Oleaſtrum. 399.
Ad Olivam *Sicil.* 97.
Olotœdariza. 183. 207. 215.
Olybraſus *Pamph.* 682.
Ombos. 165.
Onelļaba. 43.
Onoba. 431.
Ὄνουφις Αἰγυπτ. 725.
Ὀνοῦς Παλαις. 719.
Ὀπαμία Πισιδ. 673.
Opinum *Ital.* 104.
Opiſum 136.
Opodanda Mans. 578.
Oppidum Novum. 24. 457.
Opus *Græc.* 327. 644.
Oriens Medio. 141.
Orippo. 410.
Ὄρνοι Θρακ. 632.
Orolauno Vic. 366.
Oromago Mans. 565.
Oropum. 327.
Orſologiacum. 206.
Ὀρθόμαρχος Μυσ. 657.
Ortona. 313.
Ὀρθωσιὰς Καρ. 689.
—— Φοιν. 716.
Orydiſſa ad Burgum. *Thrac.* 175.
Orymna *Pamph.* 682.
Oſca. 391. 451.
Oſcincio Mut. 550.
Oſdara. 178. 211.
Oſiana. 206.
Oſones. 263.
Oſſobona. 426.
Oſtia Aterni. 313.
Oſtippo. 411.
Oſtracena 152.
Ὀστρακίνη Αἰγυπτ. 727.
Ὄσυς Φρυγ. Σαλυτ. 676.
Oſtudizum *Thrac.* 137. 230. 322. 351.
Othoca *Sard.* 82. 84.
Otopiſum 331.
Οὐλπιανὰ Δαρδ. 656.
Οὐάσαδα Λυκαον. 675.
Oviſce. 46.
Ovilabis. 235. 258. 277.
Οὐμαίναδα Λυκαον. 675.
Oxeae *Inſ.* 488.
Oxyrinchum. 157. 729.
Ozzala. 144.

P.

PAccianæ Matidiæ. 18.
Παχνεμόης Αἰγυπτ. 724.
Pachynum. 492.
Πάγαι Ἑλλ. 645.

Pagræ. 146.
Palæa *Corſic.* 85. 86.
Παλαιάπολις Παμφ. 680.
—— Ἀσίας 660.
Palae *Mut.* 568.
Palantia. 449. 453.
Ad Palatium. 275.
Palfuriana. 398.
Pallene Inſ. *Torac.* 525.
Palmaria Inſ. 514.
Παλμύρα Φοιν. 717.
Πάλτος Συρ. Κοιν. 717.
Pandataria Inſ. 515.
Πανειὰς Φοιν. 716.
Pandicia Manſ. 573.
Πανέμου Τεῖχος Παμφ. 681.
Pangrios Manſ. 581.
Πάνιον Θρακ. 632.
Πανίδυσος Αὐγουστ. ά. 727.
Paniuros. 71.
Πάνις Αὐγουστ. ά. 727.
Pano. 166.
Panormus *Sic.* 91. 97. 648.
—— *Inſ.* 648.
Παυταλία *Dac.* 654.
Pantichium. 139.
Papa. 159.
Paphos Inſ. 526. 706.
Papi. 71.
Papira. 201. 203.
Papiriana. 293.
Pappa *Piſid.* 672.
Parambole *Mut.* 607.
Paraetonium. 72. 733.
Paratianæ. 19.
Paramuole Mut. 568.
Pardoſena. 204.
Parembole. 161.
Parentium. 271.
Pargais Mut. 580.
Parietina. 10. 447.
Parium *Helleſp.* 662.
Parma Civ. *Ital.* 99. 127. 287. 616.
Parnaſſo Manſ. 576.
Parnaſſus. 144. 206. 524. 700.
Paros Inſ. 527. 686.
Parphirion Mut. 583.
Parthanum. 257. 275.
Parthenium *Sicil.* 91. 97.
Παρθικόπολις Ἰλλυρ. 639.
Paſtolcriſus *Pamph.* 681.
Patara *Lycia.* 684.
Patavio *Norici* Civ. 128. 281. 559.
Patavis Ital. 128.
Patavione Civ. 129.
Paternum *Ital.* 114.
Patræ Novæ *Theſſ.* 642.
Patras Mut. 607.
Pax Auguſta. Ibid.
Pax Julia *Hiſp.* 427. 431.
Πελαγονία Μακεδ. 641.
Pella *Maced.* 519.
Pelli Civ. 606. 638.
Pelva. 269.
Peluſium 152. 162. 170. 171. 727.
Peme. 156.
Peniconon. 172. 174.
Pennana Mut. 604.
Penne locus. 351.
Pennocrucium. 470.
Pentaſchœnum. 152. 727.
Peos Artemidos. 167.
Pepuza *Phryg.* 667.
Perceiana. 432.
Perdices. 29.
Pergamus 335. 127. 651.
Πέργη Παμφ. 679.
Perinthus *Thrac.* 323.
Peripidis Mut. 604.
Peritur Mut. 561.
Pernicianum. 378.
Perre. 210. 215.
Pertuſa. 45. 391. 61[illegible].
Peſinunte. 201.
Pesla. 167.
Petavonium. 423.
Πέταλος Νησ. 686.
Petilium *Sicil.* 88.
Petineſca. 353.
Πετινισσὸς Γαλ. Σαλ. 697.
Petovione. Civ. 561.
Petra *Palæſt.* 721.
Petrina Sic. 96.
Petromantalum. 382. 384.
Phacuſa Vic. *Aegypt.* 731.
Phaëdona. 73.
Φαινὰ Ἀραβ. 723.
Phalacron Inſ. 518.
Phalagro. 172.
Phalans Inſ. 514.
Φάραι Ἑλλαδ. 647.
Φάρσαλος Θεσσαλ. 642.
Φάρζιδος Αὐγουστ. β'. 728.
Φασήλις Λυκ. 683.
Φελλὸς Λυκ. 684.
Φιάλεια Ἑλλαδ. 647.
Phiaraſi. 205.

Phi-

INDEX URBIUM LOCORUMQUE

Philadelphia *Arab.* 722.
——— *Iſaur.* 710.
——— *Lydia.* 336. 669.
Philippi *Maced.* 520. 331. 603. 640.
Philippopolis *Arab.* 712.
——— *Thr. Conſ.* 136. 635.
Φιλομήλιον Πισιδ. 672.
Philoſophiana Manſ. *Sic.* 94.
Φλαβιας Κιλικ. 706.
Phocis 326.
Phœnice *Cret.* 650.
——— *Epiri.* 324. 652.
Φραινίτης Αἰγυπτ. 724.
Φωτική Ἐπειρ. 652.
Picentinum. 260.
Picinum. *Sic.* 95.
Pictanus Mut. 581.
Ad Pictas. 304. 305.
Pilas Mut. 578.
Πίλαυρα Ἑλλ. 647.
Πιναρα Λυκ. 684.
Pinetum. 422.
Pintia. 440.
Pionia *Helleſp.* 663.
Pitina *Sic.* 97.
Ad Pirum ſummas Alpes. 316. 560.
Piſaurum *Ital.* 100. 126. 615.
Πισινῦς Γαλ. Σαλυτ. 697.
Piſonos. 177.
Piſte. 293.
Piſtoris. 284. 285.
Pittana *Aſia,* 661.
Ποιτοιέσσα Ἑλλ. 646.
Placentia Civ. *Ital.* 98. 127. 288. 616.
Plaga Calviſit *Sicil.* 97.
——— Herei ſive Cymbæ. 96.
——— Meſopotami. 95.
——— Syracuſæ. 95.
Plagia. 505.
Plagiaria. 419. 420.
Planaſia Inſ. 513. 514.
Platanus Manſ. 147. 582.
Πλατεῖαι Ἑλλ. 645.
Plintæ *Sic.* 95.
Plotinopolis *Thr.* 175. 322. 635.
Podandum *Cappad.* 145. 578.
Podia Scabra. 388.
Poetovio. 262.
Πογωνᾶς Φοιν. 716.
Poimanentus *Helleſ.* 662.
Pola. 271. 496.
Polichna *Helleſp.* 662.
Πολύγωτος Φρυγ. Σαλ. 677.
Pompei 134.
Πομπηιούπολις Κίλικ. 704.
——— Παφλ. 695.
Pompelone. 455.
Pons Aufidi *Ital* 120. 121.
——— Manſuetianus. 267.
——— Neviæ. 425. 430.
——— Sarvix. 372.
——— Scaldis. 376.
——— Sociorum. 264.
——— Tiluri. 337.
Pontamus Mut. 573.
Ponte Aerarium Mut. 550.
——— Aurioli Mut. 558.
——— Campano Mut. 611.
——— Longo. 314.
——— Oeni. 236. 237. 256.
——— Secies Mut. 616.
Ponteucaſi Mut. 567.
Ponte Zitæ Municip. 60.
Ad Pontem. 409. 477.
Ad Duos Pontes. 424.
Ad Pontes Teſſenios. 257.
Pontiae Inſ. 515.
Pontibus *Britan.* 478. *Gall.* 363.
Popletus Fl. 12.
Popolis Mut. 561.
Populonium. 292. 513.
Pordoſolene Inſ. 685.
Porſulis *Thrac.* 321.
Porticenſes *Sard.* 80.
Πορθμιὸς *Euboea.* 645.
Ad Portum Dubris. 473.
——— Lemanis 473.
——— Ritupis. 472.
In Portum. 300.
Portus Albus. 407.
——— Auguſti. 493.
——— Caecili. 12.
——— Carſici. 506.
——— Cithariſta. 506.
——— Divini. 9. 13.
——— Favoni *Corſ.* 85.
——— Gaditanus. 409.
——— Geſſoriacenſis. 496.
——— Lugvidonis *Sard.* 79.
——— Magnus. 13.
——— Ritupius. 495.
——— Sigenſis. 13.
Potentia *Ital.* 101. 104. 313.
Præneſte. 302.
Praeſidium 85. 422. 428. 431.

Prae-

Praetorias *Cilic.* Vic. 705.
Praſmon Mut 575.
Ad Praetorium 177.
Praetorium. 212. 273. 398. 466.
Praetortum Latovicorum. 259.
Πριήνη Ἀσι. 659.
Πριεπος Ποντ. 691.
Πριάλλα Ἀσι. 659.
Prochyta Inſ. 515.
Προικόννησος Ἑλλησπ. 662.
Prolaqueum. 312.
Promontorium Apollinis.
——— Barbari. 10,
——— Cannarum. 11.
——— Ruſſadi. 11.
Protunica Mut. 573.
Provincia Cretæ. 649.
—— Arabiæ. 721.
—— Armeniæ. 752. 753.
—— Aſiæ. 658.
—— Auguſta I. 726.
—— Auguſta II. 727.
—— Cappadociæ. 698.
—— Cariæ. 687.
—— Ciliciæ. 704.
—— Cypri. 706.
—— Daciæ. 654.
—— Dardaniæ. 655.
—— Epiri Novæ. 652.
—— Epiri Veteris. 651.
—— Euphrateſiæ. 712.
—— Europæ. 631.
—— Galatiæ. 696.
—— Galatiæ Salutaris. 697.
—— Helenoponti. 701.
—— Helleſponti. 661.
—— Honoriadis. 694.
—— Hæmimonti. 635.
—— Illyrici. 638.
—— Inſularum. 685.
—— Iſauriæ. 708,
—— Lycaoniæ. 674.
—— Lyciæ. 682.
—— Lydiæ. 669.
—— Macedoniæ I. 638.
—— Macedoniæ II. 641.
—— Meſopotamiæ. 715.
—— Myſiæ. 636. 657.
—— Oſroënæ. 713.
—— Palæſtinæ. 717.
—— Pamphyliæ. 679.
—— Pannoniæ, 657.
—— Paphlagoniæ. 695.
—— Phœnices. 715.
—— Phrygiæ Capacianæ. 664.
—— Phrygiæ Salutaris. 676.
—— Piſidiæ. 672.
—— Ponticæ. 690.
—— Ponti Polemoniaci. 702.
—— Prebalis. 656.
—— Rhodopæ 642.
—— Scythiæ. 636.
—— Syriæ. 711. 712.
—— Theſſaliæ. 642.
—— Thraciæ 631. 635.
Πρικορνία Μυσ. 657.
Προσελήνη Νησ. 686.
Προῦσα Ποντ. 692.
Προύσιας Ὀνωρ. 694.
Πρόμνησος Φρυγ Σαλ. 677.
Πτέρια Λυκαον. 676.
Pſelcis. 162.
Ptandari. 178. 180. 181. 210. 212. 213. 214. 215.
Ptanias Civ. 614.
Ptolemaida. 158 584.
Ptolemais. 67. 149.
Ptolemais *Phan* 715.
Ad Publicanos. 346.
Pulcherianupolis Phr. 668.
Pulcheriopolis Epir. N. 653.
Puſſopice. 295.
Pultovia Mut. 561.
Purdis Mut. 603.
Ad Putea. 447.
Puteoli *Ital.* 123.
Putput Vic. 52. 58.
Pylæ Cilic. 579.
Ad Pyrenæum. 390.
——— Imum. 455.
Pyrenæum Summum. 452. 455.
Pyrgi. 290. 301.
Pyridis. 521.
Pyrri. 266.
Pyrſoalis. 331.

Q.

Quadrata. 260. 274. 340. 356.
Quadratis Mans. 557
Quadratum in medio Fexum. 247.
Ad Quartodecimo. 560.

Ad Quintanas. 304
Ad Quintum Mut. 608.
Ad Quintum decimum Mut. 610.
Quiza Munic. 13.

R.

RAgindone Manſ. 561.
Ragundone 129.
Rame Mut. 341 357. 555.
Ramiſta *Mut.* 561.
Ῥαμφία Παλαιστ. 719.
Ῥαφαναῖ Συρ. 712.
Raphia. 151.
Rapidi. 30.
Rappiana Mut. 566.
Rarapia. 426.
Ratiaria Leg. XIV. Gemina. 219.
Ratis. 477. 479.
Ratisbona Germ. 250.
Rauda Clunia. 441.
Ravenna *Ital.* 126.
Rauranum. 459.
Ῥαζαρία. 655.
Reate. 506
Redicibus Mut. 566 566.
Refugium Apollinis. 96.
——— Chalis Sic. 95.
Ῥεγαταγαλία Γαλατ. 696.
Ῥεγεδαρα Καππαδ. Σαλ. 700.
Ῥεγεμαυρέκιον Γαλ. Σαλυτ. 697.
Ῥεγέμνησος Γαλατ. 697.
Ῥεγεμουκιστός. Καππ. 701.
Ῥεγεποδανδὸς Καππαδ. 699.
Regeſalamara *Pamph.* 681.
Ῥεγετάταιος Ποντ. 694.
Ῥεγετνακάδη Γαλ. 698.
Regiana. 415.
Regio Manſ. 570.
Regio Civ. Ital. 99. 112. 115. 283 287. 616.
Regiſto Manſ. 601.
Ῥεγκύλιας Λυκ. 684.
Ῥεγοδώρις Ποντ. 694.
Reguſtrone. 388.
Ῥεκίτα Ἑλλησπ. 662.
Remeſiana *Dac.* 135. 654.
Reſiſton Thrac 176. 332.
Reſpa. 315
Rhamis Mut. 568.
Rhegium. 490. 491.
Rhinocorura *Auguſt.* 151. 726.
Rhodanus fl. 507. 508.
Riduna. 509.
Ῥίγιον Λυκαον. 676.
Rigomagum. 240. 357.
Ripa alta. 244.
Riti. 242.
Ad Ritupis Portum. 472.
Ritumagum 382.
Roboraria. 305.
Roboretum. 422.
Ῥόδος Νησ. 686.
Roma 286. 612.
Romanliana Manſ. 566.
Romula. 120. 274.
Roſcianum *Ital.* 114.
Rolodiaco Mut. 575.
Roſologiacum 143.
Ῥῶσος Κιλ. 705.
Roſtrata Vill. *Ital.* 124.
Roſtrum Nemaviæ. 237. 258.
Ad Rota Mut. 617.
Rubi *Ital.* 116. 610.
Ad Rubra. 431.
Rubras Mut. 612.
Rumbodona Mut. 603.
Ruſadder. 4. 11.
Ruſazis Municip. 17.
Ruſciana. 397.
Ruſgunniæ. Col. 16.
Ruſium *Thr.* 634.
Ruſiccada *Maurit.* 5. 19.
Ruſticiana. 433.
Ruſubbicari. 16.
Ruſucurum. 16.
Rutunium. 469.

S.

SAbaria. 233. 261. 262. 434.
Sabatinca. 276.
Sablatus *Fl. Ital.* 105. 110.
Σάβατρα Λυκαον. 676.
Sabi *Thr.* populi. 633.
Sabinæ *Piſid.* 672.
Sablones 375.
Sabrata Colon. 61.
Sabus. 209
Saccaſena. 206.
Sacæna. 202.

Sa-

Sacraria Mut. 613.
Sadame. 230.
Sagalaſſus *Piſid.* 673.
Sagara *Helleſp.* 663.
Saguntum. 400.
Σαΐς Αἰγυπτ. 724.
Saitæ Aegyp. 724.
—— *Thrac.* 724.
Salacia. 417. 422.
Salaconia. 7.
Salamembria Manſ. 570.
Salaminiada. 197.
Salaniana. 427.
Saldae *Mauret.* 5. 17. 32.
Salebrone. 292.
Salei Mut. 602.
Salernum *Ital.* 109.
Saletio. 354.
Σαλγινοραστιζενον Εὐφρατ. 713.
Ad Salices *Scyth.* 227.
Salientes 428.
Salinae. 314.
Salioclita. 368.
Saliſſone. 374.
Salluntum. 338.
Salmatice. 434.
Salmorudis *Scyth.* 226.
Salmyris *Scyth.* 226.
Salodurum. 353.
Salomacum. 457.
Salonæ. *Dalm.* 269. 272. 497.
Salſovia *Scyth.* 226.
Salſulae. 387.
Saltici. 447.
Σάλτων Παλαιϛ. 721.
Σαλτοβύρραμυσιος Θεσσαλ. 643.
Σάλτοι Σαλίκων Ἑλλησπ. 701.
Σάλτος Ἰόβιος Θεσσαλ. 643.
Salva Manſ. 266.
—— Nor. 267.
Salvia urbs. 316.
Samos *Inſ.* 524. 686.
Σαμοσάτα Εὐφρατ. 713.
Samoſata Leg. VII. 186. 210. 215.
Samothraca. *Inſ.* 522.
Σανιὸς *Phryg.* 666.
Santicum. 276.
Sanos *Mut.* 559.
Sapaei *Thr.* pop. 633.
Sarcopos *Sard.* 80.
Sardis 336. 669.
Sarmalius. 203.
Sarmatorum Mut. 566.
Sarmia. 565.
Sarnade. 269.
Saſima *Cappad.* 144. 577. 700.
Satala 206. 207. 216. 217.
Σατάλα Ἀρμεν. 703.
Satala Leg. 183.
—— *Lydiæ.* 671.
Σατράπη Ἀσι. 660.
Σαυάδια Θρακ. 633.
Saxetanum. 405.
Scaidava. 222.
Scalabis. 420. 421.
Scamandrus *Helleſp.* 662.
Scampis *Epir.* N. 318. 329. 653.
Scanatus. 179 206. 214.
Scarabantia. 233. 261. 262. 266.
Σκαρφία Ἑλλαδ. 643.
Scarponna. 365.
Scelenta *Helleſp.* 662.
Scenarchaa *Euphr.* 713.
Scenas Mandras. 169.
—— Veteranorum. 163. 169.
Σκένια Αἰγυπτ. β΄. 727.
Σκεπῶν Ἐπιρ β΄. 654.
Scincomagus *Ital.* 556.
Sciopolis *Civ.* 586.
Scirtiana. 330.
Scittio Mut. 550.
Scodra. 339.
Σκοῦποι Δαρδ. 655.
Scretiſſa Mut. 566.
Scurio Mut. 606.
Scyllacium *Ital.* 114.
Scyros *Inſ. Græc.* 523. 527. 646.
Scythopolis *Palaſt.* 197. 198. 587. 720.
Sebaſtia 176. 178. 204. 205. 207. 213. 214.
—— *Armen.* 703.
—— *Palaſt.* 718.
—— *Phryg.* 667.
Sebaſtopolis *Armen.* 205. 214. 703.
———— *Cariae.* 689.
———— *Thrac.* 635.
Sebaſtum. 280.
Σεβέννυτος Αἰγυπτ. 725.
Secerræ. 398.
Sechar. 588.
Sechim. 587.
Sectorium *Phryg. Salut.* 677.
Secuſſione *Civ.* 556.
Sediſcapifonti. 217.
Segaſamunclum. 394.

Segeloci. 475.
Segeſamone. 394. 449. 454.
Seggera. 63.
Segoncium 482.
Segontia. 436. 437. 439.
Segoſa. 456.
Segovia. 435.
Seguſio. 341. 357.
Seguſterone. 342.
Seleucia *Iſaur.* 708.
—— *Piſid.* 673.
—— *Syria.* 711.
Seleucobelus *Syr.* 712.
Σίλλα Παλαιστ. 720.
Selinus. 156. 709.
Sellium. 421.
Se'pe *Pamph* 681.
Semeros. 67. 70.
Semuncla *Ital.* 104.
Senia. 273.
Senogalia Civ. *Ital.* 100. 316.
Sentianum *Manſ.* 111. 612.
Sentice. 434.
Sepphoris *Palaſt.* 720.
Ad Septem Aras 419 420.
Ad Septem Fratres, Montes Afric. 9.
Septempeda 312.
Septimanca. 435.
Ad Septimum decimum. 452.
Septimunicia. 48 50.
Serapiu. 170
Seraica *Civ.* 135. 567. 654.
Serena Mut 562.
Seriane. 194 195.
Seriphos *Inſ.* 529.
Σίρμιον. Μυσ. 657.
Sermone 447.
Serna *Pamph.* 681.
Serni Civ. *Ital.* 102.
Serota 130. 562.
Serpa. 426
Σέῤῥαι Ἰλλυρ. 693.
Σιδηραίτης. Αυγ. β'. 727.
Sexantapriſtis 222.
Ad Sex Inſulas. 11.
Sextatione. 389 396.
Ad Sextum *Mut.* 550. 564.
Ad Sextum Milliare Mut. 564.
Siara. 214.
Siata. 510.
Sibapolis *Meſop.* 715.
Siblia *Phr.* 667.
Sibora. 204.
Sicamenos *Manſ.* 584.
Sicca Veneria *Afr.* 41. 45.
Sicdelis. 509.
Sicilibba. 45.
Sicilibra. 25.
Sicobaliliſles. 184. 188.
Sicyon. 646.
Sidoloucum. 360.
Sidona Civ. 149. 583 715.
Sidyma *Lyci.* 684.
Siga Municip. 12.
Sigenſis Portus. 13.
Sigeos *Inſ.* 522.
Sigona Fl. *Gall.* 382.
Sigus. 28. 42.
Silacenis. 233.
Sile. 171.
Σιλτικη Θρακ. 633.
Silviae. 269.
Silvianum *Ital.* 120.
Silvium *Ital.* 121.
Simidica *Afr.* 43.
Simittu Col. 43.
Simos. 204.
Sina. 509.
Σίνδα Παμφ. 680.
Σινδαύνδα Παμφ. 680.
Sinervas. 208
Sinciandos *Piſid.* 672.
Singiduno *Civ.* 563.
Singidunum Caſtra. 132. 657.
Sinope *Helenop* 702.
Sinuella *Ital.* 108 122
Sinus Sambracitanus. 503. 505.
Siphnos *Inſ* 529.
Sipuntum. 3 4 491.
Siracella 332. 333.
Siritis. 210.
Sirione. 461. 550.
Sirmi 231.
Sirmium Civ. 124. 131. 563.
Sirmis Manſ. 127
Sirocellis Manſ. 602.
Siſalone 444.
Siſcia. 260 266. 274.
Sitæ *Lyd.* 669.
Sitifi. 24. 29.
Situpolis *Phryg.* 666.
Sivel. 405.
Σκόδραι. Πραβ. 656.
Σμύρνα. Ἀσι. 660.

Soan-

Digitized by Google

Soanda. 202.
Soatris *Scyth.* 229.
Sodi *Pamph.* 682.
Σόλοι Κυπρ. 707.
Solimariaca. 385.
Soluntum Sic. 91.
Sonoio Mut. 567.
Sonueſſa Civ. 611.
Sopianæ 267.
Σῶρα Παφλ. 695.
Sorabile Sard. 81.
Sorbioduni 483. 486.
Ad Sorores 433.
Soſtantione Mut. 552.
Soſtomagum Mut 551.
Σούβριτος Κρητ. 650.
Σωζοῦσα Παλαιστ. 719.
—— Λιβ. 732.
Spancta. 268.
Spaneta Mut. 563.
Sparta Mut. 567.
Spartaria Hiſp. 396. 402.
Σπάρτη Ἑλλ. 647.
Speluncas Ital. 118. 315.
Spiclin Mut. 582.
Spini. 485. 486.
Spitonaces Manſ. 600.
Spolitium Ital. 125. 613.
Sponſas Mut. 612.
Stabula 354.
Stabulum Novum. 390.
Ad Stabulum. 390.
Stabulum Diomedis. 331.
Ad Statuas. 244. 246. 285. 400.
Stefana Mut. 608
Stefanaphana Mut. 608.
Στίρεως Ἑλλαδ. 644.
Stilida. 490.
Stoechades Inſ. 513.
Στόλοι Μακεδ. 641.
Stomatas Mut. 549.
Stradela Civ. 586.
Στρατονίκεια Καρ. 688.
Stravianæ. 265.
Strongylos Inſ. Sic. 516.
Strophades Inſ. Gr. 523. 648.
Sublavio. 275.
Subſicivum. 137.
Subzupara. 137.
Succeianum Ital. 115.
Sucidava. 224.
Sucro. Fl. 400.
Sueſſones. 262. 380.
Sufaſar. 31.
Sufes. 48. 49. 51. 55.
Sufetula. 46. 48. 49. 51. 54. 55.
Suiſſa. 207. 216.
Suiſſatium. 454.
Sulci *Sard.* 80. 84.
Sulloniacis. 471.
Sullucum 20.
Sulmo Civ. Ital. 102.
Summum Peninum. 351.
Summum Pyrenæum. 397. 452. 455.
Summurarum *Ital.* 105. 110.
Summus Lacus. 277.
Suniſta Mut. 105.
Sutrium. 286.
Sycamina *Palæſt.* 149.
Syedra *Pamph.* 682.
Syene 164.
Συκαμάζων Παλαιστ. 719.
Sylleum *Pamphyl.* 679.
Σύνναδα Φρυγ. Σαλ. 677.
Synnaus Phr. 668.
Syphnus Inſ. 687.
Syracuſæ Sicil. 90. 972.
Σύριμα Εὐφρατ. 773.

T.

TAbæ *Cariæ.* 689.
Tabala Lyd. 671.
Tabalati. 75.
Tabalta. 48. 50.
Tabernæ. 8. 240.
In Tabernas Mut. 607.
Ταβία Γαλατ. 696.
Tabraca 21. 415. 495.
Tabunagdi. 76.
Tacapae Col. 50. 59. 74. 77. 78. 518.
Tacaiarta. 163.
Tacatua Afr. 20.
Tacina Ital. 114.
Tacona. 157.
Tadutti. 32.
Taenia longa. 10. 723.
Tagaſte. 44.
Talabrica. 421.
Talia. 218.
Τάλαζα Λυδ. 670.
Talmis. 161.

INDEX URBIUM LOCORUMQUE

Tamaricetum. 38.
Tamaricium Sic. 87.
Tamnum. 459.
Tamaſcaltis 76.
Ταμασσὸς Κυπρ. 706.
Tamugadis. 34. 40.
Tanagra Græc. 645.
Tanaramuſa. 38.
Tanarus Fl. Ital. 109.
Tanis. 153.
Tannetum. 287.
Tanupolis. *Phr.* 668.
Taphis. 161.
Taphoſiris Aegypt. 73.
Tardequeia Mut. 80
Tarentum Ital. 119. 121.
Tarnaias. 351.
Θάρπυσα Ἑλλ. 647.
Tarquinii. 300.
Tarracina Ital. 107. 121. 122. 515.
Tarracone. 391. 399. 452.
Tarpodizo Mut. 230. 569.
Tarſus *Cilic.* 579. 704.
Tarvenna. 376.
Tarveſede. 278.
Tatilti. 30.
Taua. 153.
Ταῦα Αἰγυπτ. 725.
Tavia. 201 203.
Taurentum. 506.
Taurinis Civ. 341. 356. 556.
Tauromenium Sic. 87. 90. 491.
Taurunum Claſſis. 131. 241.
Teanum. 121. 304.
Teate Marrucinum. 310.
Τεγέα Ἑλλ. 647.
Tegolata. 294. 296.
Teglicio. 323.
Tegula Sard. 85.
Tela. 440.
Telepte. 77.
Teleſia. 122. 304.
Tellonum. 456.
Τελμισσὸς Λυκι 684.
Telo Marcius. 556.
Τεμένου Θύραι Phr. 668.
Temeſonius *Phryg.* 666.
——— Piſid. 674.
Temmeliſo. 195.
Temnus Aſiæ. 661.
Ad Templum. 195.
Tenedos Inſ. 522. 686.
Tenos Inſ. 523. 686.
Tentyra. 159 713.
Θῆρα Νασ. 687.
Terebinthi *Afr.* 48.
——— ad Hebronem *Palæſt.* 599.
Τερμησσὸς Παμφ. 680.
Tergeſte. 270.
Terracina Ital. 515. 611.
Terellum Mut. 558.
Teucila. 209.
Teuchira. 67. 733.
Teudurum. 375.
Teutiburgum. 243.
Thabor Mons Palæſt. 596.
Thabraca. 21.
Thabraſta. 72.
Thagura. 41.
Thalalatis. 76.
Thamarus Fl. 103.
Thamuſida. 7.
Thapſos Inſ. 517.
Tharros Sard. 84.
Tharſaticum. 273.
Tharſe. 186.
Tharſus Civ. 579.
Thaſarte. 78.
Thateſo Mut. 573.
Thaubaſion. 171.
Thebae *Aegypt.* 165.
——— *Bœot.* 327 645.
——— *Theſſal.* 642.
Thebelami. 75.
Thebunto. 64.
Thelſeae. 196.
Thenadaſſa. 77.
Thenae. 46. 48. 57. 59.
Thenteos. 76.
Theodoſia *Phryg.* 668.
Theodoſiopolis *Aſia.* 661.
——— Oſroën. 714.
Theodoſiupolis *Arcad.* 729.
Therma *Cappad.* 202. 699.
Thermae *Sic.* 92.
Θερμόπυλαι Ἑλλ. 646.
Theſpiae *Græc.* 326 645.
Theſſalonica. 320 328 330. 605. 638.
Theveſte Col. 27. 46. 47. 53. 54.
Thia. 217.
Thiana Civ. 577.
Thiar. 407.
Thilaticomum. 192.
Thimonepſi. 168.

Thmuis

Thmuis. 153.
Tholoſa Civ. 551.
Thomu. 166.
Thou. 163 170.
Thugga *Afr.* 48.
Thyatis Fl. 676.
Thyatira. 336. 669.
Τιάραι 'Ασι. 661.
Tiberiacum 375.
Τιβεριὰς Παλαισ. 720.
Tiberiopolis *Phryg.* 668.
Tiburis. 309.
Ticinum. 283. 340. 356. 557.
Tigava. 38.
Tigilis *Numid.* 39.
Tigra. 222.
Tillabari 75.
Timalinum. 425. 439.
Τυμβριάδων *Piſid.* 673.
Timogitia *Scyth.* 228.
Timporum *Thr.* 322.
Tinci Auſari. 66.
Tinconcium. 460.
Tingi Mauret Ting. 2. 4. 8. 24.
Tiniodiri. 65.
Tinnetio. 277.
Tinurtium. 359.
Τιὸς 'Ασι. 660
—— Ὀνωρ. 695.
Tipaſa Col. 41. 75.
Tipaſæ in *Afric.* 42.
Tipſo Mut. 569.
Tirallum Thr. 323.
Tirinadi 31.
Τιτόρα Ἑλλαδ. 644.
Τιτιουπολις 'Ισαυρ. 709.
Τιτυασσὸς Πισιδ. 674.
Titulcia. 438. 439. 446.
Ad Titulos. 273.
Τλῶ Λυκι. 684.
Τμῶνς Αυγυσ. β'. 727.
Tocoloſida. 23.
Tolbiacum Vic. Supernorum. 373.
Τολεμάϊνον Ποντ. Πολεμ. 702.
Toletum. 438. 446.
Tollegatae Mut. 558.
Toloſa. 458.
Tolous 391.
Tomis *Scyth.* 227. 637.
Tonoſa. 181. 182. 212.
Topiro *Thr.* 321.
Tortoſa Phoen. 148.
Tragurium. 272.
Traja Capita. 399.
Trajanopolis *Thrac.* 175. 332. 602. 634.
Trajecto *Ital.* Mut. 608.
Trajectum. 369.
Trajectum Lilyb. *Sic.* 86.
Trajectus. 461.
Tralle *Lydiæ.* 670.
Trallis *Aſia.* 659.
Tramaricium. 65.
Tramuſduſim. 76.
Tranſlitis *Mut.* 566.
Tranſmatiſca. 223.
Tranſmonte *Mut.* 574.
Tranupolis *Phryg.* 669.
Trapezupolis *Phryg.* 665.
Τραπεζοῦς *Pont.* Polem. 72.
Trea. 312.
Tremuli. 24.
Tres Arbores *Mut.* 550.
Ad Tres Inſulas *Manſ.* 11.
Tres Tabernae *Ital.* 107. 617.
—— *Epiri.* 329. 607.
Treviri 240 366. 371.
Trevis Civ. 613
Trezena *Pamph.* 679.
Triadizza. 135. 567.
Tribus Tabernis Mut. 613 617.
Tricca. 642.
Tricala *Theſſ.* 642.
Tricaſis. 361.
Triceſimum *Mut.* 551.
Ad Triceſimum. 279.
Tricciana 267.
Tricenſimus. 279.
Tricornia Caſtra *Mut.* 564.
Tridentum. 275. 281.
Trigundum. 424.
Trimammio. 222.
Τριμιθούντων Κυπρ. 707.
Τρίμυλα Ιλλυρ 639.
Trimupolis *Pamph.* 682.
Tripolis *Afr.* 518.
—— *Lyd.* 336. 669.
—— *Phœn.* 148. 716.
Tripontium. 477
Tritium. 394. 450. 454.
Troas *Helleſp.* 334. 662.
Troëntum. Civ. 101.
Τροπαιον Σκυθ. 637.
Troſmis *Scyht.* Leg. 1 Joviæ 225. 637.
Τροιζὴν 'Ελλ. 647.

Tu-

Tuburbum duplex in *Afr.* 44.
Tubuſuptus. 32.
Tubucci. 420.
Tucca Therebintina. 47. 49. 51.
Tuccæ in *Afr.* 48.
Tucci. 432.
Tude. 429.
Tugia. 404.
Tugugero Mut. 568.
Tugulus. 65.
Tulonium. 455.
Tullum. 365 385.
Tuniza. 22
Tunocullo Manſ. 573.
Turaniana. 405.
Turublus Minor *Sard.* 79.
Turiaſſone. 442
Turii *Ital* 124. 133
Turiſſa. 455
Turmuli. 433.
Turnacum. 376. 377. 378.
Turaque. 430.
Ad Turrem. 83 296.
Ad Turres. 273. 290. 301. 400. 445.
Turres 117. 135.
—— Aurilianas Mut. 609.
—— Julianas Mut. 609.
Turribus Manſ. 566.
Turris Tamalleni. 74.
Turum. 259.
Ad Turum Mut. 616.
Tuſdrum *Afr.* Col. 53. 54. 55. 59.
Tutatio. 277.
Tutzis. 162.
Tyana. 145. 700.
Τυμανδρὸς Πισιδ. 673.
Tyndaris *Sic.* 90. 93.
Τυράϊον Πισιδ. 692.
Τύρος Φοινικ. 715.
Tyrus Civ. 149. 584.
Tzitſi. 161.
Τζοίδη Ἑμιμ. 635.
Tzurulus urbs *Thr.* 138. 596:

V.

VAlco. 233.
Vada Sabbatia. 295.
—— Volaterrana. 292.
Valentia *Gall.* Civ. 358. &c.
Valentia *Mut.* 609.
—— *Phryg.* 666.
Valeponga. 447.
Valeriana 220..
Vallata. 448 453.
Valli. 25. 48 42. 51.
Vallis Carmiana. 264.
—— Domitiana *Scyth.* 226.
Valliſoletum *Hiſp.* 441.
Vallum Severi in *Britan.* 464. 466.
Vancianis Mut. 554.
Vanetia Mut. 550.
Vapincum. 342. 357. 555.
Varcia. 386.
Variana 220. 260. 265.
Varis. 482.
Varus Fl. *Ital.* 297.
Vaſada *Lycaon.* 675.
Vaſama. 441.
Vaſatas Mut. 550.
Vax Villa Repentin. 62.
Ucienſe. 403.
Vecta. 509.
Vedulia Mut. 563.
Vegeſela in *Afr.* 46.
Velatudurum. 349.
Veldidena. 258 259 275. 280.
Vemania. 237. 259.
Venafrum. 305.
Veniata. 423.
Venonis 470. 477. 479.
Venta Belgarum. 483 486.
—— Silurum. 485.
Venuſia *Ital.* 113. 121.
Venuſium Civ. *Ital.* 104. 120.
Vercellæ. 344. 347. 350.
Vereis 130.
Verela. 393.
Vergamo Civ. 558.
Vericulum Civ. 613.
Verlucione. 486.
Vernemetum. 479.
Vernoſole. 488.
Verolamium. 471..476. 479.
Verometum. 477.
Verona. 128. 275. 558.
Verteris. 467. 476.
Veſontio. 348. 386.
Veſunna. 461.
Vetera. 370.
Vetuſſalina. 245.
Ugernum *Gall.* Caſt. 552.

Ug-

Uggadis. 384.
Ugia. 410.
Viam Beloium. 276.
Via Aemilia 100.
—— Appia. 107.
—— Aurelia. 289.
—— Clodia. 284.
—— Egnatia. 317.
—— Præneſtina. 302.
—— Salaria. 306.
—— Valeria. 308.
Vibiſcum. 352.
Vibona. *Ital.* 111.
Ad Viceſimum Mut. 551. 613.
Ad Vicenſimum. 216.
Vicentia Civ. *Ital.* 128.
Victuriolas Mut. 616.
Vicus Apollonos. 165.
—— Aquarius. 439.
—— Auguſti. 43. 53. 54. 55. 56.
—— Badius. 307.
—— Cuminarius. 445.
—— Judæorum. 169.
—— Novus. 506.
—— Serninus. 281.
—— Spacorum. 424.
—— Varianus. 281.
Vicus Forno Novo Mut. 610.
Villa magna 60.
—— Fauſtini. 474.
—— Privata. 60.
Vienna Galliæ. 358.
Ad Vigeſimum. 379.
Ad Villam Servilianam. 42.
Viminacium *Hiſpan.* 449. 453.
—— *Pannon.* 133. 564.
Vina. 52.
Vinaza. 76.
Vinceia. 132.
Vincentia Civ. 559.
Vincum. 371.
Vindeleia. 454.
Vindia. 201. 202.
Vindilis. 510.
Vindobona. 233. 266.
Vindogladia. 483 486.
Vindomi. 483. 485.
Vindomora. 464.
Vindoniſſa. 238.
Viniolæ Sard. 80. 83.
—— *Hiſpan.* 402.
Vinovia. 465.
Vipitenum. 275. 280.
Virgolis Manſ. 569.
Viroconium. 469.
Virodunum. 164. 484.
Viroveſca. 394. 450. 454.
Viroviacum. 376.
Virunum. 276.
Vitricium. 345. 347. 351.
Ulbia *Sard.* 79.
Ulciſia Caſtra. 266.
Ulia. 412.
Ulixis patria. 524.
Ulmi Vic. 131.
Ulmo Manſ. 563.
Ulmo Mut. 569.
Ulmos. 261. 268.
Ulmum. 267.
Ultra Anconam *Ital.* 100.
Umbenno Mut. 554.
Undecimum Mut. 610.
Ad Undecimum Mut. 559.
Unuca. 25. 45. 50.
Vodgoriacum. 378.
Vologatis Mut. 554.
Volubilis Col. 23.
Voluce. 442.
Vopiſcianæ. 23.
Voreda. 467.
Urba. 348.
Urbatis. 268.
Urbiaca. 447.
Urbs Salvia. 316.
Urcaone. 403.
Urci. 404.
Uriſio Mut. 569.
Urmagiganti. 189.
Urſolis. 358.
Uruncis. 349.
Uſcoſium. 314.
Uſſubium. 461.
Uſtudizum *Thr.* 137.
Uſula Civ. 59.
Utica. 22.
Utriculi Civ. *Ital.* 124. 311.
Uttaris. 425. 430.
Utum. 222.
Vulſinii. 286.
Vulturia Inſ. 514.
Vungo Vic. 365.
Uxacona. 469.
Uxantis. 509.

INDEX URBIUM LOCORUMQUE

X.

Ξ Αἰθὸς Λυκι. 684.
Xerogypſus fl. *Thrac.* 569. 570.
Ξόϊς Αἰγυπτ. 724.

Υ.

Ὕλη Lycaon. 675.
Ὕδρευμα. 173.
Ὕλαρημα Καρ. 686.
Ὕπατα Θεσσαλ. 642.
Ὕπηπα Ασίας. 659.
Ὕττοι Θισβαῖς Ἑλλαδ. 645.

Z.

Z Abi. 30.
Zacynthus Inſ. 524. 648.
Zaliche *Helenopont.* 701.
Zapara *Maced.* 641.
Zara. 182. 107.
Ζειδη Ἰσαυρ. 710.
Ζελδεπα Σκυθ. 637.
Zephyrium. 490 704.
Zervis *Thrac.* 322.
Zeſutera Mut. 602.
Zeugma 185. 189 190. 191.
Ζεῦγμα Εὐφρατ. 713.
Ζῆλα Ελλησπ. 701.
Zigana. 216.
Zigilis. 72.
Zilis. 8.
Zimara. 208.
Zoana. 182.
Zoara *Palaſt.* 721.
Zobia *Pamph.* 680.
Σωγροζάγαλις. 733.
Zorzila *Piſid.* 674.
Zozopolis *Piſid.* 673.

Digitized by Google

Digitized by Google

INDEX III.

RERUM QUARUNDAM,

QUAE NOTIS CONTINENTUR.

A.

ABſus fl. *Epiri* ſive Apſus. 608
Acceſſa & *receſſa* de maris æſtu. 549
Achaia pro Græcia. 488
Achelous de quavis aqua. 325
Achrida eadem quæ Lychnidus, nec tamen Juſtiniani Imp. patria. 653
—— quando Juſtiniana I. dici cœpta. 319. 654
Acincum & Acumincum diverſa Pannoniæ oppida. 242. 245
Aconeſiæ inſulæ circa Iſauriam & Ciliciam. 708
Acris mons. 437
Adonis in Phrygia & vicinia variis nominibus olim cultus. 669
—— ejus *Come.* *ibid.*
Adrumetus & Hadrumetus. 52. 53
Aecæ, deinceps Troja in *Apulia.* 116
Aeculanum, Eclanum idem ac *Quinto decimum.* 120
Aegæ in *Cilicia* gentile nomen varie formant. 146
—— circa Myrinam an ſemper Aegaeae. *ibid.* 661
Aegyptiorum plures ab animalibus dictæ urbes. 153
Aeliae cognomine diutiſſime uſa Hieroſolyma. 200. 718
Aenus in *Thracia* cœlo utebatur frigidiſſimo. 634
Agaunum quando hoc nomine appellari fuerit cœptum. 351
Alaudae cognomen cui fuerit Legioni. 255
Alexandria in quinque fuit partes deſcripta, quæ a primis literarum elementis nomen habebant. 153
—— inter eam & Antiochiam manſiones erant XXXVI. 147
—— in Cilicia cur *Scabioſa* ſive *Cabioſa.* 580
Alexandrinus patriarcha centum epiſcopos ſibi ſubditos habebat. 723
Alkahira & Babylonia ſcriptoribus recentioribus ſæpe eadem. 167
Alpes Cottiae. 339
—— Grajae. 344
—— Juliae. 560
—— Maritimae. 290
—— Peninae. 350
—— Summae. 296
Ambianis pro Samarobriva. 363
Ambulare provinciam, mare. 571
Anaſtaſiupolis Galatiæ olim *Lagania* appellata. 696
Anazarbus a quo id nominis indepta. 213
Anicia gens potentiſſima. 61
Ancyro-Galatia. 696
Annibalianus non alius ac Hannibal. 572
Anſeres Iſidi ſacri. 166
Antaeus inter Oſiridis amicos. 166. 731
Antigonia eadem ac Mantinea. 674
Antinoi patria quæ. 200
Antonius, monachorum parens, ubi natus. 729
Anxates ab Anxano formati. 314
Apis Lunae ſacratus. 730
Apollo *Apollones.* 158
—— apud Tarſenſes tridente armatus. 579
—— Alaeus. 490
—— Archegetes apud Hierapolitanos Phrygiae. 337
—— Grannus. 248
—— Mogounus in Germania & Britannia. 355
—— Myſtes apud Daldianos. 670
—— ubi natus. 527
Aprenſis colonia a quo deducta. 176
Arcadiae Aegypti unde nomen venerit. 729
Arcadiopolis eadem quæ Bergule *Thrac.* 632
Armeniae aer frigidiſſimus. 216
Armenita fl. Etruriae. 499
Are Celtico ſermone *ad.* 345. 617
Arelate & Arelatus. 290. 508
—— cur *duplex* Auſonio, *ibid.*

INDEX RERUM QUARUNDAM,

Arelate an & *Mamillaria.* 299
Aremorici unde appellati. 617
Arauges *Afr.* 74
Arzus fl. *Thraciae* deſcribitur. 568
Aſa & ara. 359
Aſcenus & Areaeus Dei Luni cognomina. 669
Aſcalona, Aſcalon. 151
Aſia pro Proconſulari. 335
——— quot olim urbes habuerit. 658
——— ejus templa communibus urbium impenſis ſarta tecta. 867
Aſpendus dein *Primopolis.* 682
Aſphaltites lacus multo amariſſimus. 597
Aſſa cella quæ. 359
Aſſurus & Aſſura diverſæ in Africa urbes. 47. 51.
Atabulus Apuliae infeſtior ventus. 610
Athar mons prope Nazianzum. 576
Athenae qua fuerint amplitudine. 326
Athenienſes quoties ad Amphipolin clade affecti. 604
Atrebates unde in Britannia. 478
Attagaena *Cappadociae.* 204
Avenio quomodo in jus R. Pontificis devenerit. 553
Avennicus pro Avenionenſi. *Ibid.*
Aventicum Helvetiorum defenditur. 352
Aufidus ponte a Trajano junctus. 120
Auguſta Rauraeorum quando everſa. 252
Auguſtalis in Aegypto præfectus. 723
Auguſtamnica Aegypti unde appellata. 726
Auguſtinus ubi natus. 45
Aureliani a Cenabo utrum differant. 367
Auſuriani in *Afr.* 66
Axiopolus martyr imprudenter ex urbe effictus. 224
Axius fl. Macedoniae poſtea Bardarius. 605
Azotus duplex, maritima & mediterranea. 718
'Αγμοὶ *litora confragoſa.* 60
'Αιγαῖος, 'Αιγαάτης, 'Αιγεὺς. 146. 661
'Αλλαγὴ *mutatio* in militari via. 549
'Αυθένται an municipiorum & coloniarum duumviri. 631

B.

B & Υ in Græcis permiſcentur. 676
Babylon, qua de Petrus Epiſt. I., ubi. 169
Babylon Aegyptia quam longe a ſinu Arabico. 728
——— a quo condita. 169
Bacandae in Gallia & Hiſpania. 445
Baeuates in *Afr.* 2
Bagaienſe in *Afr.* concilium ubi coactum. 97
Balneus. 585
Barbariſſus & Arabiſſus diverſiſſima oppida. 180. 188
Barbeſula *Hiſp.* ubi. 406
Bardarius fl. Macedoniae olim Axius. 328. 605
Barcino, Barcinona, Barcilona. 390
Barium & Barolum urbes diſtinctæ. 117
Baſilea an Arialbinnum. 239
Baſilica pro templo. 595
Baſilinupolis *Bithyniae* a Juliano in matris honorem condita. 692
Bathys fl. circa Dorylaeum. 678
Batnae *Meſopotam.* cur apud Syros a Sarugo denominatæ. 190
——— ab illis diſtinctiſſimæ in Syria. 191
Belgae unde in Britannia. 478
Bergule *Thrac.* Arcadiopolis. 632
Berenice *Pentapol.* & Berenicis. 66
Beroea *Thrac.* apud recentiores Geographos neglectior. 231. 635
——— Irenopolis quando dici cœpta 635
Berytus *Phoenic.* metropolis & cujus generis. 716
Bethlem quot M. P. ab urbe Hieroſolymitana. 598
Bithynarcha ejusque ſolemnis è metropoli proceſſus. 692
Bittera, clade Judaeorum ſub Hadriano nobilis, ubi. 150
Blachernarum nomine cur Græci templa virginis matris deſignent. 615
Boae inſulæ ad Dalmatiam. 523
Borborus fl. Macedoniae. 606
Boritene Diana a Thyatirenis culta. 336
Briga quid in nominibus urbium indicet. 203. 361. 380
Britanniae omnes olim ad Septentrionem inſulæ. 462
Brundiſium. 118
Byzacium urbs *Afr.* 51
Byzacium & *Byzantium* permiſcentur. 51
Βαβάκτης Pan. 641

C.

CAbyle & Calybe *Thrac.* eadem. 174
Cadi *Phryg.* ad Hermum. 668
Caelenis *Hiſpan.* municipium. 423

Caer

Caer & *Cair* quid veteri Britannorum ſermone. 486
Caeſarauguſta uno vocabulo. 392.438
Caeſarea *Palæſtina* an recte dicatur, 585
——— balineis ſuperbiebat, *ibid.*
Caeſena *Ital.* cur *curva.* 286
Calama *Numid.* 512
Calcarienſes & *Calcarii.* 299
Callaici *Luſitan.* unde dicti. 422
Callinicus quando Leontopolis appellata. 714
Calpe mons & urbs *Hiſpan.* 406
Campi Sereni, in quo Maximinus victus, ſitus. 138
Candavia mons Illyrici. 607.608
Cantabri & Celtiberi permiſcentur. 440
Capher & *Capar* quid in nominibus urbium Syriae. 187
Capita provinciarum urbes in illis præcipuæ. 368
Capua vetus & nova. 209
Caput fluvii de oſtio. 81
——— *provincia* de ejus initio. 142.368
Cappadocia quo tempore rectorem Conſularem acceperit. 698
——— a Valente Imp. in duas ſecta. 700
——— in tres a Juſtiniano. 625.701
Caralis & Carales *Sard.* 78
Cariae urbes pleraeque in collibus. 688
Carinus Auguſtus ubi cæſus. 565
Carmelitarum ordinis quis auctor. 584
Carnuntum *Pannon.* ubi fuerit. 247
Carpi ubi habitarint. 267.637
Carrae cur *urbs paganorum.* 714
Carreni quare Philoromaei. 192
——— quæ pagani numina coluerint. *ibid.*
Carthago *Hiſpan.* cur *Spartaria.* 396
Carſogaena *Cappad.* 204
Caſium urbs *Aegypti* haud longe a Nilo. 152
Caſſiope urbs an inſula. 521
Caſtoria *Theſſal.* 643
Catana & Catina *Sicil.* 87
Catabolenſes quinam. 146
Catalauni & Durocatalauni *Galliae.* 362
Caudis & *Claudis* pro Caudio. 112.611
Caunus urbs conditionis miſeræ. 685
Cea inſula utrum & Cia. 522
Celinae aquæ *Hiſpan.* ubi. 430
Cellis in *Afr.* epiſcopi præerant. 50
Ceres *Chthonia* apud Hermionenſes. 647
Cetaria quid. 500
Chalcedonia & Chalcedon. 139.571
——— cujuſmodi Metropolis. 690
Chalcides duæ in Syria. 193
Chriſtopolis eadem ac Nicopolis *Thraciae.* 635
——— & Dioshieron *Aſiae.* 659
Chryſopolis Amphipolis *Thrac.* 604
——— Hierapolis *Phryg.* 337
——— Parma. 99
——— Viſontio. 349
Cibalis & Cibalae *Pannon.* 131.563
Cibyrrheotarum Thema quodnam. 690
Cierus deinceps Pruſias ad Hypium amnem. 694
Circa & Cirtha confunduntur. 24
Circumcelliones in *Afr.* unde. 30
Clipea & Clupea. 56
Clupea & Clupeae. 56
Clura & *Cluria.* 383
Clyſma caſtellum ad Arabicum ſinum accubans. 170.728
——— pars ſinus ejuſdem. 170
Cochleae *Sardiniae.* 79
Coela portus *Thrac.* 634
——— in Euboea. *ibid.*
Colaſſae & Colaſſenſes *Phryg.* 666
Colubraria inſula. 511
Columna Rhegia & Rhegina. 98.106
Comanae quot fuerint in *Oriente.* 181
——— in *Pamphylia.* 680
Comacenus & *Comacinus* a Como *Ital.* 278
Comes Iſauriae. 708
——— Lycaoniae. 674
——— Patrimonii Sacri a quo inſtitutus. 690
Compendium de via breviore. 359
Compita pertuſa. 45
Conana urbs *Piſid.* 673.674.
Condate quid Celtarum ſermone. 367
Conſcendere maria. 571
Conſtantinus M. Naiſſi natus. 132
Conſulares provinciarum qua fuerint dignitate. 635
Convenarum urbs unde dicta. 456.457
Corcyræorum numi cur nave inſcripti. 521
Corfinium an nunc *Valva.* 310
Corrector Auguſtamnicae. 726
——— Paphlagoniae. 695
Corſymus fl. *Cariae.* 333
Coryphe mons circa Beroeam *Syriae.* 196
Coſinites fl. *Thrac.* 321
Coſſio Vaſatum in ſolo arenoſo. 550
Crepitantes aquæ an Latine dici poſſint. 498
Crux Dominica utrum ab Helena inventa. 593
——— memineritne ejus rei Euſebius. *ibid.*

Digitized by Google

Crypta pro ſepulcro. 594
Cubiculus. 590
Cucuſus oppidum *Armen*. deſertiſſimum. 179. 703
Cumae *Ital*. pro Como. 278
Cumini in Carpetanis *Hiſpan*. lætus proventus. 445
Cydonia & Cydonea. 651
Cyrene equis nobilis. 68
Cyrrheſtica regio quam late patuerit. 189
——— Minerva unde ad Syros venerit. 606
Κάλαθος Dianae feſtus in *Bithynia* dies. 573
Καλχηδὼν & Καρχηδὼν ſæpius a librariis confuſæ. 691
Κατάβολος navale. 580
Κατὰ κίλλιβαν quid in literatis lapidibus. 719
Κευθὼν αἰθέριος de cœlo. 707
Κήλων cur Pan. 641
Κητὶς regio Iſauriae. 212
Κλείσουρα de montium anguſtiis. 568. 578
Κλῆρος de agris & prædiis. 677
Κλίμα & Κλιματάρχης. 640
Κλίμακες de pontibus ad portus & litora. 508
Κόλπος Ἡρῷος cur ſinus Arabicus dictus. 170
Κόσμοι magiſtratus apud Cretenſes. 650
Κτῆμα de prædio. 681
Κωμόπολις de ampliore vico. 678

D.

D & Z permutantur. 21. 174
Daemones a Salomone rege torti. 589
Daldia *Lydiae*. 670
——— an *Myſſe* dicta. *ibid.*
Daliſandus *Iſaur*. a quo condita. 710
Dalmatæ & Delmatæ. 265
Dalmatiæ an plures. 270
Dalmatius Dalmatii Cenſoris filius. 571
Darne & Darnis eadem. 69
Daſcylae plures in Bithynia. 693
Davidis & Goliatl certamen ſingulare ubi pugnatum. 586
Dea Vocontiorum an & Virdunum. 357
Decius Imp. ubi perierit. 225
——— natus Budaliae. 268
Delus inſula cur ἄδηλος Hierocli. 646
Diana ubi nata. 526
——— Boritene. 336
——— Perſica. 671
——— Cheſias. 687
——— Præſes viarum. 21
Diablindi & Diablintes in pago Cenomanico. 386
Diacibiza Bithyn. ſitne Libyſſa. 572
Dioclea in *Pravalitana*. 657
Diocletianus multis locis *Joviae* nomen dedit. 130
——— libros Chemicos Aegyptiorum exuſſit. 725
Diœceſis *Aegyptia* quot fuerit provinciarum. 723
——— *Pontica*. 731
Dirimere Geographorum in uſu verbum. 11
Domus Divina quando in literatis lapidibus memorari cœpta. 478
Dominicum pro templo cultus Chriſtiani. 594
Draco fl. *Bithyniae*. 572. 691
Drepane *Bithyn*. poſtea Helenopolis dicta. 691
Driſtra & Doroſtolon *Scyth*. eadem. 223
Dulichia pro Doliche *Syr*. 184. 713
Duni aggeres arenarum, mari objecti. 358
Durio homo duri oris. 383
Durum & *Dorum* quid in nominibus urbium indicet. 361
Dux Aegypti. 731
——— Arabiæ. 722
Δῆμος de pago. 678

E.

EClanum idem ac *Quintodecimum*. 510
Edebeſſus *Lycia* urbs. 683
Edeſſeni in *Meſopotam*. patrii ſermonis fuere ſtudioſiſſimi. 185
Elearchia *Aegypt*. unde dicta. 726
Elis *Aetoliaene* metropolis fuerit an Patræ. 648
Eordea utrum urbs *Macedon*. 638
Epiſcopus unus tantum in provincia *Scythia*. 629
——— an pagis dari potuerit. 678
——— pauci olim in *Europ*. provincia. 633
Equi *Curules*. 577
——— Palmatii a quo dicti. *ibid.*
Erginus fl. quas *Thraciae* urbes alluerit. 231
——— *Regina* etiam dictus. 632
Erre, Aere urbs *Arabia*. 196. 722
Eudoxiopolis eadem quæ Selymbria *Thracia*. 632
Eunomius ubi in *Cappad*. natus. 204
Eueſus *Cappad*. 659
Euphrateſia quæ olim Commagene. 712
Euripides ubi in *Macedon*. ſepultus. 605

Digitized by Google

QUAE NOTIS CONTINENTUR.

Europa provincia pars *Thracia.* 602
——— utrum Proconſularis. 631
Exceptoria ciſternæ. 590
Explorationis manſio in *Afr.* unde appellata. 4
Exploratores in Rom. militia. 467
Ἐκπεποιημένα ἱερὰ qui dicantur. 577
Ἐντροπὴ πολέμου quid Ptolemaeo. 565
Ἐμβατεύειν de paganorum Diis. 641
Ἐξ ἐγκιλδίπτως quid in lapidibus literatis. 719
Ἔρημος de hominibus & urbibus præſidio deſtitutis. 151

F.

F*Atere natos.* 596
Faneſtres a Fano Fortunæ. 311
Fano-Martenſis pagus ubi. 386
Feza Africæ an Saracenis antiquior. 58
Flavii Dextri Chronicon a quo confictum. 242. 411
Florentia *Etrur.* non eſt a Gothis everſa. 284
——— ab ea diverſa Florentiola. 288
Finis *Campaniæ* ad Equum Tuticum. 111. 610
Flufor *Ital.* fluv. 312
Fornicaria de ſcorto. 596
Foro Flaminis pro Flaminii. 125. 614
——— Vicusne an civitas. 125
Forum Gigurrorum *Hiſpan.* 429
——— novum ad viam Salariam. 306
Foſſæ Marianæ ubi in *Gall.* 299. 507
Fraxinetum Saracenorum in Italia an Provincia Narbon. 505
Fretum *Gaditanum* quam fuerit amplum. 407.
——— *Siculum* quot M. P. patuerit. 491
——— *Septem* & *Septa* cur Gaditanum. 408
Fuggerorum ſocietati addicta in *Hiſpan.* argenti vivi metalla. 444
Fundationis lapis Judaeorum an pertuſus. 591
Fundi patrimoniales. 690

G.

G*G.* pro gemina in Itiner. Ant. 219
Gabala utrum in Lycia. 671
——— in Syria. 148. 711
Gadarorum fl. Hieramax. 720
Gadir quid Tyriis. 409
Gaditani Herculis templum a Tyriis conditum. 408
Galatia parva quæ. 696
Gallicia pro Gallæcia, 387
Gallus fl. circa Nicomediam. 691
Garumna maris æſtum patitur. 549
Gaza duplex in *Paleſtin.* 151. 719
——— cur ἔρημος in Act. A. 151.
Gentes & *nationes* ſæpe conjunguntur. 717
Geſſoriacum a Bononia *Gall.* non differt. 362
Girba eadem quæ Meninx. 519
Girbitana purpura. *ibid.*
Gobel veteribus Hebræis Byblus eſt. 149
Golgotha mons terræ umbilicus a multis habitus. 598
Grannus Apollo. 248
Graccuris *Gracchi urbs* veteri Vaſconum ſermone. 451
Gradus de fluvio & foſſis, quibus in mare devolvitur. 507
——— de pontibus ad portum & litus. *ibid.* 508
Gratiana *Pannon.* ubi. 566
Greges equorum dominicorum in *Phrygia.* 677
——— in *Cappadoc.* 577
Gregorius Nazianz. ubi educatus. 700

H.

H*Adriaticus* ſinus an Adriaticus dicendus. 308
——— unde illi id nominis. *ibid.*
Hadrumetus & Adrumetus. 52
Halys fl. unde oriatur & an Sebaſtiam & Caeſaream *Cappadoc.* præterfluat. 699
Halmyris & Salmydeſſus diverſæ in *Scythia* urbes. 226. 637
Helena Conſtantini mater cur *Stabularia* vocata. 354
Helenopolis *Bithyn.* a quo condita. 691
Hellespontus VII. Stad. patet. 334
Hemona utrum in *Ital.* 129. 560
Heraclea quando Perinthus *Thrac.* appellata. 323. 601
——— cur metropolis *Europæ.* 602
——— Pelagoniæ & Lynceſtidis eadem. 319. 638
——— *Albace* & *Salbace* in *Caria.* 698
Herma quid. 8
Hiberniæ diverſa nomina. 509
Hipponeregium pro Hippone Regio *Afr.* 20
Hierapoles duæ in *Phryg.* 665. 676
——— in *Iſaur.* 709
Hierocles quando vixerit. 625
Hieroſolyma quot M. P. in ambitu habuerit. 200

 Hieroſo-

Hieroſolyma ſeculo IV. ineunte miſerabili erat conditione. 540
—— *Aelia* ad Juſtiniani Imp. ætatem. 718
—— civium mores flagitioſi. 540
Hieroſolymitani templi mons excavatas ad aquam recipiendam cavernas habuit. 590
Higuera ſummus falſarius. 242. 413
Hiſpalis urbium olim *Hiſpan.* præcipua. 410
Hiſpania & Spania. 268
Hiſtrica civitas ubi. 637
Homonada *Lycaon.* 675
Horrea fiſcalia per Afr. 31
Humana Ital. quæ Numana olim. 313
Hyblæ tres in *Sicil.* 89
—— unde appellatæ. 96
Hypius fl. *Galat.* 574

I.

IBora *Helenoponti.* 705
Jacetani & Lacetani *Hiſpan.* 452
Jacobus Apoſt. utrum in *Marmarica* Barce an in *Hiſpan.* ſepultus. 732
Janua eadem quæ Genua. 294
Jatrus fl. *Mœſia.* 636
Iccius portus videtur Bononia fuiſſe. 363
Iconium *Lycaon.* an colonia. 674
Ignatius Antiochenus epiſc. an Norenſis è *Sardin.*. 84
Ilergaonia cur in numis Dertoſa. 399
Illyrici provinciæ quot. 638
In Alexandriam iter. 70
—— *domos conventicula.* 586
—— *medio* quid in Itinerariis. 244
Inſulæ maris Aegæi pleræque unam urbem habebant. 523
Inſularum provincia a quo facta. 685
Interciſa ſaxa. 614
Intibilis *Hiſpan.* 399
Jonopolis ante *Abonuteichos.* 696
Ira fl. *Ital.* & Iria. 288
Irenopolis quando Berœa *Thrac.* dici cœpta. 635
—— in *Cilicia.* 705
—— *Iſauria.* 710
Iris fl. *Ponti.* 181. 702
Iſauri ob latrocinia infames. 676
Iſis præſes viatorum habita. 165
Iſtrus & Iſtropolis eadem. 227. 637
Italicæ in *Hiſpan.* gentile *Italicenſis.* 413
Itinera ſacra verſus Hieroſolyma cur ingreſſi Chriſtiani. 540
Itinerarium Hieroſolymitanum quando & a quo ſcriptum. 537
Judas *Scariot.* 594
Judæi ſub Chriſtianis plures in Aegypto. 170
—— in *Afr.* Pentapoli. 66
—— poſt everſam urbem Hieroſol. ſemel quotannis eam adire poterant. 591
—— Athei habita a paganis. 720
—— ubi in ſinum Arabicum deſcenderint. 571. 173
Judices pro Præſidibus. 685
Juliacum *German.* a quo appellatum. 375
Julium Carnicum a Foro Julio diſtinctum. 279
Juno ubi nata. 524
Jupiter ΚΑΤΑΙΒΑΤΗϹ in Cyrrheſtarum numis quare. 590
—— Sabadius & Sabazius in *Thrac.* 633
Juſtiniana I. an Lychnidus. 319. 653
Juſtinianus ubi natus. 653
Juſtinianopolis in *Cappadoc.* eſt Mociſus. 705
Juvavo *Norici* unde nomen. 236

L.

LAbicum *Ital.* ubi. 304
Lacabena prope Melitenam. 210
Lacus, lact. 277
—— Marea in *Aegypto.* 725
Ladeſtini unde. 269
Læſtrygonia quæ *Lycaon.* urbs. 676
Lamentaro ſo. 592
Lanuvium & Lavinium permiſcentur. 302
Laodicea *Phryg.* cur *Trimitaria.* 665
Lapis pertuſus in monte templi Hieroſolym. 590
Larix Alpibus propria arbor. 276
Laſtigi *Hiſpan.* 416
Latinus ſermo in provinciis varie depravatus. 585
Latmus & Heraclea Latmi in *Caria.* 687
Lavacrum Palladis & Dianae apud Ancyranos. 578
Laudicia & Ladicia pro Laodicea. 148. 198. 582
Lauriacum *Norici* utrum Colonia fuerit. 235
Ledrorum in *Cypro* urbs eadem ac Callinicenſium. 708
Legio VII. an *Germanica.* 387
—— an XIV. 248
—— *Jovia* a quo dicta. 225. 330
LEG. in Itinerario ſæpe *Leugas* notat. 254
Lemni inſulæ quot urbes. 522
Lens cur *Peluſiaca* Virgilio. 153

Leon.

Leontopolis in *Helenoponto* ante *Zaliche*. 701
—— in *Osrhoëne* quæ prius Callinicus. 714
Lecſita utrum *Afr.* urbs. 15
Leptimagna *Afr.* & Leptimagnenſis. 63
Leptiminus pro *Lepti parva*. 59
Lerinus inſula plana. 504
Leugarum in *Galliis* uſus. 238. 251. 356. 359. 547
—— quot M. P. complexæ. 251
Leucoſia *Cypri* eadem ac Ledri. 708
Libani provincia quando a Phœnice diſtracta. 717
Liburnus *Etrur.* portus unde dictus. 293
Liburia *Campaniæ* pars. 123
Lizula de promontorio. 58
Lilybæum quo intervallo Carthagine ſeparatum. 494
Lingua de promontorio. 58
Lugdunum *Batav.* an caput Germaniarum. 368
Lugere de animalibus. 730
Luitprandi Adverſaria a quo confiсta. 411
Lunus Deus variis titulis in *Phryg.* & *Lydia* cultus. 669
Luteva *Gall.* & Forum Neronis idem. 388
Lychnidus utrum Juſtiniani Imp. patria. 319
Lycus fl. Ponti. 205. 702
Lydda eadem ac Dioſpolis. 151. 600
Αὐτλον quid Cretenſibus. 605

M.

M. P. quid notent. 5
M. Macedones captis in Syria urbibus nomina ex Macedonia dedere. 713
Macella urbs *Ital.* 490
Macenites populi *Afr.* 2
Macomades tres in *Africa*. 27
Mago Carthaginienſis de R. R. ſcripſit. 691
Majorica & *Minorica* Juſtiniani ætate his nominibus notæ. 512
Majuma Aſcalonis. 718
—— Alexandriæ. 723
Malus *Galat.* vicus. 201
Mampſyſta Mopſueſtia *Cilic.* 580
Manfredonia *Apul.* ex Sipunti ruinis crevit. 315
Manſiones quid in publicis viis. 6. 552.
—— XXXVI. inter Alexandriam & Antiochiam. 147
Mantinium circa Claudiopolin *Honoriadis*. 694
Maracca & Maraclea caſtellum *Phœnic.* 582
Marcodurum idemne ac Marcomagus *German.* 273
Mare Oceanum. 508. 549
Mare in ſexto caſu. 508
Marga Britanni pro lætamine agrorum utebantur. 477
Marnas Gazenſium in *Palæſt.* Deus. 719
Maſſilia *urbs ſacra*. 299
—— cur *Græcorum*. 507
Matrona mons *Gall.* 556
Mauretania. 2
—— Gaditana. 87
—— Sitifenſis. 29
Mauritius Imp. unde ortus. 703
Maxulæ duæ in *Afr.* 57
Mecletum & Melodunum *Gall.* 383
Medoſaga *Galat.* vicus. 575
Melantias & Melantiada *Thrac.* 193
Melas fl. circa Orchomenum. 664
Mellariæ *Hiſp.* brevis in Africam trajectus. 407
—— unde appellata. 415
Melevetum cur Malta ſive Melite dicta. 518
Melitene urbs *Armen.* olim ampliſſima. 209
Melite, ad quam Paullus naufragium fecit, quæ. 520
Memoria pro ſepulcro. 599
Meroë circa Daphnen *Syriæ*. 581
Meſene eadem quæ Drizipara *Thrac.* 138
Metalla ferri in *Sardin.* 80
—— argenti. 84
—— æris in *Arabia*. 723
—— in *Cypro* circa Solos. 707
Methone & Mothone *Peloponneſi*. 647
Metropolis Eccleſiaſtica una in provinciis, etſi plures civiles & honorariæ. 645
Metrodorus Scepſius utrum Chalcedonenſis dictus. 691
Mette cur cantilenæ Eccleſiaſticæ in *German.* 240
Metulus urbs *Illyrici*. 656
Minerva Pallenis. 525
—— ubi nutrita. *ibid.*
Mociſſus Metropolis III. *Cappadoc.* a Juſtiniano facta. 701
Mœſia & Myſia. 564
—— ripenſis & mediterranea. 565
Mogariſſus *Cappadoc.* vicus. 205
Mogounus Apollo an Mogontiaco *German.* nomen dederit. 355
Monacum caſtellum & Principatus unde dictus. 503
Menolithum monumentum. 595
Mons in quo Chriſto Moſes & Elias viſi an *Thabor*. 596
Monubiles lapides, columnæ, arcæ. 595

Mop-

Mopſucrene in qua Tauri montis parte. 578
Muhamedes *Albategnius* unde. 190
Murus de propugnaculo. 446. 681
Mutationes in viis publicis. 549
—— cur manſionibus plures. *ibid.* 550
Myconos & *Mycon.* 648
Myriangeli *Galat.* urbs. 694
Myſia Græcis & Europæa & Aſiana. 564
Μάκελλα, μάκελλα. 490
Μαλακοὶ effeminati. 490
Μαρτύριον templum ad Chriſti ſepulcrum. 593. 595
Μέθυμνα & Μήθυμνα Lesbi. 685
Μὴν de Luno. 669
—— Ἄσκηνος, Κάρος, Καμαρείτης, Φαρνάκης. *ibid.*
Μονὴ *manſio.* 6
Μονόλιθον οἴκημα. 595
Μόσυνοι, Μόσσυνα turres. 665

N.

NAraggara in *Afr.* duplex. 41
Narona *Dalmat.* an & Narbona. 338
Navigatio diei & noctis quot ſtadiorum habita. 493. 521
Nazianzus *Cappad.* eademne ac Diocaeſarea. 700
Nemetocenna *Gall.* an Nemetacum. 377
Neocaeſarea *Ponti* utrum Lyco an Iridi appoſita. 702
Neronias in *Cilicia* à quo Irenopolis appellata. 706
Neſtus & Meſtus fl. *Thrac.* 640
Nice eadem quæ *Thrac.* Uſtudizum. 137. 569
Nicephorium Syris *Tela* & dein *Conſtantina.* 714
Nicia, Nicea & Nicaea *Bithyn.* 141
—— cujusmodi metropolis. 692
Nicomedia urbs pulcherrima. 140
—— *Bithynia* metropolis. 691. 692
Nicopoles plures in *Palæſt.* 600
—— in *Thrac.* 635. 636
Nicopolitani in *Epiro* libertatis ſuæ oſtentatores. 325
Niſibis *Meſopot.* an unquam *Sibapolis* appellata. 715
Nitria quam longe ab Alexandria *Aegypt.* remota. 154. 725
Nomina urbium pleraque ſeriore ætate monoptota. 4. 12. 59. 345. 363
—— in *Aegypto* litera o terminantur ſæpius. 153. 160
—— multa neutrius generis maſculino prolata. 585
Norici provinciæ duæ. 561
Nova circa Mœſiam duæ. 218. 221. 636
Novaria *Ital.* an Colonia. 344
Nuceriæ plures per *Ital.* 109
Nucerini Cameliani. 311
Numana deinceps *Humana Ital.* 313

O.

OAſes in *Aegypto* tres. 725
—— Ammoniace. 734
—— Magna. 731
—— Parva. 732
Oceanum mare. 508. 549
Ocellus inſularum. 435
Ocrem veteres montem appellabant. 307. 533
Ocriculi & Utriculi *Ital.* 124. 311
Odronto pro Hydrunte. 609
Olarionenſes lepuſculi unde dicti. 453
Oliſippo & Oliſipo. 416
Olympii ludi Dii in *Macedon.* celebrati. 328
—— Seleuciæ in Iſauria. 708
Orcades quot inſulæ. 508
Oreſtias Græcis recentioribus eadem ac Hadrianopolis *Thrac.* 175
Orrha & *Rhoa* cur Edeſſa *Meſopot.* appellata. 185. 714
Oſrhoënæ provinciæ unde id nomen venerit. 185. 713
Ovilabis *Norici* colonia ubi fuerit & quo nunc nomine. 235
Oſtudizum & Uſtudizum *Thrac.* 137
Ὄρθιος πάγος & Ὀρθόπαγος de colle excellentiore. 705

P.

P*Acatiana* Phrygia. 664
Pagras in Syria notus gigas. 146
Pagis an epiſcopus dari potuerit. 678
Pagreus ventus & Pagrici in finibus *Ciliciæ* montes. 580
Palæſtina in quot provincias deſcripta. 718
—— tertia olim *Arabia.* 721
—— Salutaris eadem ac III. 718
—— nunquam *Hygia* dicta. 664

Palæſtinæ omnes Hieroſolym. Patriarchæ in Chalcedonenſi Concilio ſubditæ. 718
Palatium *Daphenſe.* 581
——— a quo & quando conditum. *ibid.*
——— unde nomen *palatio.* 273
Paltos *Syria* ubi. 147
Paludes in *Aegypto* plures. 726
Panhormus & Panormus. 91
——— inſula ubi. 648
Pannonia inferior & ſuperior. 561. 562
Paphos inſula habita. 526. 706
Papiæ nomen unde Ticino. 283. 557
——— cur *Flavia.* 615
Parma *Chryſopolis* dicta. 99
Parthicopolis urbs *Macedon.* 331. 639
Patavio & Pœtovio *Norici* eadem. 129. 262
Patra nova ubi in *Theſſal.* 642
Patrimonium Sacrum. 690
Paullus Apoſtolus an Giſcalis *Galilea* oriundus. 579
——— cur *Stabularius* Optato Milevitano. 354
Pax Julia *Hiſpan.* & Auguſta diſcrepant. 427
Pella *Macedon.* non magna urbs. 319
——— unde appellata. 720
Peltæ in *Phrygia.* 666
Peninſulæ paſſim inſulæ dicuntur. 517. 522. 525
Peninus in Alpe ejusdem nominis cultus. 351
Pepuzitæ. 667
Pergamum & Pergama pro Bergomo *Ital.* 127
Pergami in *Aſia* duo quotannis ſummi ſacerdotes, qui ſacra & ludos curarent, creabantur. 667
Perinthus *Thrac.* quando Heraclea appellari cœpta. 323
Pertuſa Petra. 45. 615.
Pertuſus lapis. 590
Perperine eadem ac Theodoſiopolis. 661
Peſſinus & Peſſinuntium. 201
Peus Artemidos *Aegypti* quid. 168
Phacuſa vicus *Aegypti* ubi. 731
Phigaleus Bacchi titulus. 647
Philadelphia *Lydia* quando & a quo everſa. 336
Phrygibus & Thracibus pleraque eadem ſacra. 633
Piſtoris pro Piſtorio *Ital.* 284
Pityuſa circa Ciliciam inſula. 708
Plagia ſtatio malefida. 95. 503
Planaſia Straboni quæ ceteris Lerinus & quare. 504
Platani prope Sichemum *Paleſtin.* 588
Pliſtia urbs *Ital.*
Podandus urbs *Cappadoc.* miſerabilis. 145. 178
Podia ſcabra. 388
Pons Trajani in Danubio ubi. 218
Pontivus in *Gall.* pagus. 363
Pordoſelene, Poroſelene, Proſelene inſula. 685
Porphyrites lapis è qua *Aegypti* parte erueretur. 728
Porthmus urbs *Eubœa.* 645
Portus Romanus. 300. 494
Portugallia unde dicta. 422
Poſitio navium quid. 497
Præſides provinciarum. 634
Præſes Legionis quis Tertulliano. 388
Præſidium ubi milites in præſidio.
Prætorium cui uſui in provinciis. 177. 260
——— Pilati. 593
Prætorias *Cilic.* vicus. 705
Praxitelis Cupido apud Theſpienſes. 326
Prima ſedes & Metropolis apud Afros differunt. 77
Primopolis quæ Aſpendus ante. 682
Proconſules duo in Orientis Imperio. 643
Proconſulis *Aſiæ* ampliſſima poteſtas. 658
Procopius VII. Stadia unis M. P. æquare ſolet. 45
Prodigium genere maſculino. 585
Prolaces, Prolaques mons *Ital.* 312
Promuntorium. 10
Pruſa ad Olympum a quo condita 693
Pruſias ad Hypium antea Cierus. 694
Ptolemais & Ptolemaida. 70. 149. 584
Pylæ Ciliciæ. 579
Putea. 447
Παιδία ποιῆσαι de patre matreque. 596
Πεπονημένα & πεπονημένα permiſcentur. 577
Πόλις de inſula & quare. 523. 685
Πραγματευόμενοι *Curiales.* 692
Προοίμιον χώρας, ἀτεχνῶ. 674
Πρωτόκοσμος quid Cretenſibus. 650

Q.

Quadriburgium quid. 370
Quadriporticus cujusmodi atrium. 592
Quinctiliani quæ patria. 392. 393
Quinctilianus *mutus* cur Vigilantius Hieronymo. 458

R.

Rabbath ammon *Arab.* quando Philadelphiæ nomen

Digitized by Google

nomen acceperit. 722
Patis Celtarum ſermone filix. 476
Ratiaria *Mæſiæ* utrum Colonia fuerit. 219
Ratisbona *German.* olim Reginum. 250
Receſſa de remeante mari. 549
Refugium de navium ſtatione. 95
Regium *Ital.* & Rhegium. 112
Regia columna pro Rhegina. 98.106
Reſiſton *Thrac.* an Rhædeſtus. 176
Rhoa eadem quæ Edeſſa. 186
Ripa pro litore. 582
Ruſium Thrac. ante Topirus. 634
Rutupinus & Rutupius. 496
Ῥάκος οἰκίας de ruderibus. 604
Ῥόμβος de cœli circumactu. 603
Ῥεγὶ & ῥεγεὼν de vico. 575.681.692.694

S.

S. vocibus a vocali inchoatis ſæpe præfigitur. 206.226.366479
Sabadius & Sabazius Jupiter. 633
——— unde dictus. *ibid.*
Sabulo & *Sablo.* 375
Sacerdos ſummus *Aſiæ* an Aſiarcharum princeps. 677
——— creabatur in communi gentis concilio. *ibid.*
Sacerdotium *Aſiæ* multo ampliſſimum. 666.667
Sacrum promontorium *Luſitan.* equarum è Favonio conceptu nobile. 416
Sagalaſſus & Agalaſſus *Piſid.* 673
Saitæ in *Aegypto.* Saii in *Thrac.* 724.
Salernum *Ital.* a quo inſtauratum. 109
Salientes. 428
Salmyris & Halmycis *Scyth.* 226
——— alia ac *Salmydeſſus.* 637
Salona & Salonæ *Dalmat.* 270
Salva & Solva *Norici* diverſa oppida. 267
Samoſata imperite in *Meſopotamiam* tranſlata. 186
——— cujus Legionis ſtatio. *ibid.*
Sandes Herculis fil. 710
Sandus cur Indus fluv. appellatus. *ibid.*
Sapaci & Sabi *Thrac.* populi. 633
Sardis & Sardes. 336
Saron pro Deo marino. 600
Saſima *Cappadoc.* a Gregorio Nazianzeno notata. 144
Scincomagus *Ital.* ubi & an a Seguſione diverſa. 556
Schœnus quot M. P. & ſtadia complectatur. 152
Scopia *Dardan.* non alia ac Scupi. 656
Scythia *Thrac.* provincia. 636
Scythopolis *Palæſtin.* cur ita vocata. 587
Seguſiæ canes. 341
Seleucobelus & Seleucus ad Belum *Syriæ* eadem urbs. 712
Selinunte Trajanus Imp. mortuus. 709
Sentianum *Apuliæ* manſio. 112.611
Sepphoris *Palæſtin.* deinde Diocæſarea appellata. 720
Septe-Gaditanum fretum unde. 408
Septem fratres montes *Afr.* ad fretum Herculeum. 9
——— *maria* de Eridani palude. 127
——— Stadia pro unis M. P. 45
Serapion, *Serapeum* Dei cognominis templum. 170
Serræ utrum eædem ac *Macedon.* Philippi & ubi tandem. 640
Seuſius canis unde appellatus. 341
Sibapolis *Meſopotam.* ubi. 715
Sicca *Afr.* cur Veneria. 41
Sidona recto caſu. 149
Sigona & Sequana fl. *Gall.* 382
Siloa fons utrum ſabbatis fluere deſierit. 592
Silius Italicus an ex Italica *Hiſpan.* 413.414
Simidica & Simitu *Afr.* diverſa oppida. 43
Siſaponenſium *Hiſpan.* metalla miniaria. 444
Solus pro deſerto. 597
Spania & Hiſpania. 268.704
Spartaria *Hiſpan.* Carthago. 396.401
Stabula in viis militaribus, unde Stabularii. 354
Stadia menſuræ nauticæ. 272
Strata de via. 598
Strongylos & Strongyle inſula prope *Sicil.* 516
Suabia Procopii ubi. 564
Subriſiva quænam. 115
Superſtitio Pagana diutiſſime in *Africa.* 35
Sura oppidum ad Euphratem. 713
Sybola inſulæ tres. 519
Sycamini frequentes in *Palæſtin.* 149
Sylleum an Sylæem *Pamphyl.* 679
Synagogæ quot Hieroſolymis & in Sione. 593
Synecdemus Hieroclis civilisne an Eccleſiaſtica Notitia. 628
Σολεῖς a Solis *Ciliciæ.* 704
Σόλιοι qui *Cypri* Solos incolebant. 704.707
Σταθμὸς pro manſione. 6.551.
Σταθμὸν ποιεῖσθαι manere, pernoctare. 551
Στεφάνη de montis vertice. 608

T.

TAbala *Lydiae*, male Gabala. 671
Taenia pro litorum tractu & brevibus. 10.723
Tacatua & Tacarata diverſæ *Africæ* oppida. 20

Tan-

QUAE NOTIS CONTINENTUR.

Tangere verbum nauticum. 488
Taphoſiris *Aegypti.* 73
Tarſus *Cilic.* a Perſeo condita. 579
Tattaium ſal. 141
Telo Martius *Gall.* utrum vetuſtioribus Romanis notus. 506
Tenere verbum nauticum. 487
Terebinthi frequentes in *Africa.* 48
—— ad Hebronem *Paleſt.* ſuperſtitioſe culta. 599
—— celebris ad eam quotannis mercatus. *ibid.*
Thabor utrum mons, in quo Chriſtus glorioſa majeſtate refulſerit. 596
Thebais & Thebaida. 149
Theodoſiopolis *Aſiæ* antea Perperine. 661
Thraciæ quot provinciæ. 631
Thracum & Phrygum eadem pæne ſacra. 633
Thugga & Tucca *Africæ* diverſæ urbes. 48
Thyaris fl. circa Dorylaeum. 678
Tibure & Tiburi. 309
Tigiſis *Numid.* a Cananaeis condita. 39
—— male cum Tingi Mauretaniæ confunditur. *ibid.*
Tipaſæ duæ in *Afr.* 42
Tomitanus ſolus in *Scythiæ* provincia epiſcopus. 629. 637
Tortoſa olim Antaradus *Phœnic.* 148
Tragaſæum ſal. 663
Trajanopolis quæ ante Selinus in *Iſaur.* 709
Trajanus Aufidum *Ital.* fl. ponte junxit. 120
—— ubi mortuus. 709
Trajectus & *Travectus.* 461
Tralle in *Lydia* a Trallibus diſtincta. 670
Trallis an Mæandro accubuerit. 659
Tranſire pontum, aquas. 571
Tranupolis *Phrygiæ* an Trajanopolis. 669
Triaditza eadem quæ Sardica. 135. 567
Tricala & Tricca *Theſſal.* eadem. 642
Tricenſimus. 279
Trinepotis vocabulum cur in lapidibus literatis vix obvium. 481
Triphyllius Ledrorum *Cypri* antiſtes utrum diverſus a Leucoſiæ ejusdem nominis epiſcopo. 708
Tripolis *Phœnic.* in numis *Navarchis.* 149
Tuburbum duplex in *Afr.* 44
Tuccæ quatuor in *Africa.* 48
Turres ad hoſtes arcendos in provinciis exſtructæ. 34. 135
—— cui uſui fuerint in *Hiſpan.* 400
Tuſciæ nomen quando Etruriæ datum. 289
Tusdrum & Tisdrum *Afr.* 53
—— quando Colonia facta. 59
Tzurulus urbs *Thrac.* 538. 596
Tænia de brevibus & litorum tractu. 10. 723
Θήλεια νόσος de cinædis. 490
Τρίλιθοι columnæ. 595
Τρίπολις νῆσος Rhodus. 686
Τριώροφον ædificium. 595

V

V*Aldo amariſſimus.* 597
Valliſoletum *Hiſpan.* ſitne Pintia veterum. 227. 441
—— ridicula ejus originatio. 401
Vallum Severi in *Britan.* 464. 466
—— quot M. P. fuerit. 466
Valva an in Corfinii ſede. 310
Varus fl. *Italiam* ad inferum mare terminat. 297
Vaſada *Lycaoniæ.* 675
Vectigal pro pontis tranſitu. 346
Vegeſelae in *Afr.* duæ. 46
Venetiæ utrum duæ. 561
Veromandi & Veromandui in *Gall.* 378
Vertere pro evertere. 597
Ugernum *Gall.* caſtellum ubi. 552
Via Aemilia. 300
—— Appia. 307
—— Aurelia. 289
—— Clodia. 284
—— Egnatia. 317
—— Præneſtina. 302
—— Salaria. 306
—— Valeria. 308
Vicenſimum pro Viceſimo. 114
Vicis & pagis in *Afr.* epiſcopi erant. 50
—— etiam in *Aſia.* 678
Vigilantii quæ patria. 458
—— cur *mutus Quinctilianus.* *ibid.*
Vincentia, Vicetia. 559
Vindobona & Vindomona. 233
Virdunum an Dea Vocontiorum. 357
Uſtudizum dein Nice *Thrac.* 147
Utriculi pro Ocriculis. 154. 311
Ὕδρευμα locus aquationis. 573

X.

XErogypſus fl. *Thrac.* 569. 570

Z.

Z & D permutantur. 21
Zaliche *Helenoponti* deinceps Leontopolis. 701
Zeuma pro Zeugmate. 585

INDEX IIII.

AUCTORUM,

QUI EXPLICANTUR ATQUE EMENDANTUR.

A.

ACta Apoſtolorum p. 151. 651. 675. 706.
S. Alexandri. 230. 567. 568.
Epiphanii 716.
Eutychii. 699. 701.
Febroniae. 715.
Feliciani. 614.
Marculi. 34.
Meletii. 202.
Procopii. 716.
Potiti. 611.
Simeonis Stylitæ. 708.
Theclæ. 684.
Theodoræ Theſſalon. 645.
Theodori Syeeotæ. 697.
Vineentii. 342.
Zenobii. 705.
Aeſchines. 302.
Aethicus. 562.
Agathemerus. 513. 519.
Agathias. 333.
Agnellus. 287. 615.
Alexander Aetolus. 693.
Trallianus. 290.
Ambroſius. 278.
Ammianus. 16. 18. 120. 190. 253. 349. 358. 370. 376. 550. 556. 709. 710. 712. 730.
Anaſtaſius. 7. 23. 126. 316. 514.
Anna Comnena. 604. 636.
Antipatri Epigramma. 604.
Appianus. 23. 228. 265. 271. 403. 411. 414. 437. 604. 633. 706.
Aphthonius. 319.
Apoſtolius *Michäel*. 600.
Apſyrtus. 691.
Ariſtides. 165. 645. 662. 663. 726.
Ariſtoteles. 490. 580.
Arrianus. 679. 689.
Artemidorus Epheſius. 524. 674.
Daldianus. 670.
Athanaſius. 130. 166. 583. 636. 705. 724.
Athenaeus. 159. 651.
Auctor Commentarii de Petro & Paullo. 652.
Geoponicorum. 581.
De limitibus agrorum. 311.
Rabboth. 588.
Synodicae ad Theophilum. 600.
Auguſtinus. 19. 39. 49. 63. 283.
Avienus. 9.
Auſonius. 240. 241. 253. 410. 459. 551.

B.

BAſilius Magnus. 659. 675. 684. 699. 701.
Seleucienſis. 676. 708.
Balſamon. 675. 679.
Beda. 463.
Biclarienſis Abbas. 435. 552.

C.

CAeſar. 343. 348. 358. 362. 366. 367. 378. 380. 384. 393. 413 478. 607.
Callimachus. 63. 371.
Caſſiodorus. 516. 557. 564.
Catullus. 558.
Cedrenus. 184. 230. 573. 664. 711.
Cicero. 91. 92. 94. 98. 272. 287. 293. 444. 494. 551. 609.
Cinnamus *Joan.* 117.
Claudianus. 79. 128. 143.
Clemens Alexandrinus. 685.
Chronicon Edeſſenum. 714.
Alexandrinum. 2. 67 357. 601. 712.
Codex Juſtiniani. 136. 137. 162. 219. 220. 229. 685. 690.
Theodoſianus. 136. 245. 573. 580. 632. 654. 665. 690. 714.
Theodoſii miſſorum. 655.
Collatio Carthagin. 17. 19. 22. 50. 64. 77.
Commentarius belli Africani. 60. 74.
Alexandrini. 411. 412. 414. 701.
Hiſpanienſis. 410. 411. 412.
Concilium Arelatenſe. 474. 475.
Chalcedonenſe. 641. 655. 660. 665. 666. 675. 686. 695.

Con-

INDEX AUCTORUM.

Concilium Conſtantinopol. II. 634 635. 638.
Tertium 665. 666. 674. 675.
Quartum. 583.
Epheſinum. 632. 642. 658. 695.
Nicænum II. 586. 641. 660. 666. 687.
Conſentius. 566.
Conſtaptinus Porphyrog. 145. 631. 681.
Cornelius Severus. 535.
Crinagoras. 538.
Cyprianus. 22. 27. 45. 46. 53. 54. 61. 69.

D.

DEmoſthenes. 319.
Dexippus. 319. 320.
Dicæarchus. 327. 527.
Dio Caſſius. 248. 260. 463. 495. 688.
Chryſoſtomus. 326. 564. 579. 686. 693. 704.
Diodorus Siculus. 227. 229. 491. 513. 578. 606. 644. 689. 707. 731. 733.
Dionyſius Hilicarn. 306.
Periegetes. 682.
Dioſcorides. 13. 146.
Donizo. 283. 610.

E.

EGinhartus. 236.
Ennodius. 504.
Epiphanius. 152. 159.
Etymologus M. 490. 687.
Eunapius. 658.
Euripides. 335. 526. 603.
Euſebius. 584. 593. 683. 691. 722.
Euſtathius. 62. 625.
Eutropius. 190. 268. 563.
Ezechiel Propheta. 171.

F.

FAcundus Hermianenſis. 227. 229.
Feſtus, 448.
Firmus Caeſarienſis. 698.
Florus. 454. 682.
Frontinus. 110. 112. 122. 399. 428. 448.

G.

GAlenus. 193. 203. 537. 661. 695.
Gellius *Aul.* 605.
Gervaſius Tilberienſis. 63. 599.
Gloſſae Nomicae. 577. 689.
Glycas. 691.
Gratius. 68. 449.
Gregentius. 595.
Gregorius Magnus. 305.
Nazianzenus. 577. 700.
Nyſſenus. 204. 699.
Turonenſis. 351. 357. 359. 385.
Guido Ravennas. 10. 32. 65. 84. 349. 354. 406. 606.
Guilielmus Apulus. 117. 317.
Guntherus. 289.

H.

HArpocration. 320.
Hegeſippus. 139.
Hephaeſtio. 640.
Herodianus. 560.
Heſychius. 151. 156. 516. 519. 525. 634. 647. 684. 685. 686. 687. 720.
Hieronymus. 12. 129. 130. 153. 170. 193. 268. 345. 458. 598. 701. 708.
Hilarius. 137. 585.
Hirtius. 348. 459. 460.
Hiſtoria Miſcella. 138. 219. 639. 637. 712.
Tripartita. 572.
Honorius *Jul.* 2.
Horatius. 103. 611.
Hyginus. 522. 523.

I.

JAcobus Sarugienſis. 192.
Idatius. 443.
Inſcriptiones veteres. 2. 183. 196. 218. 233. 234. 243. 250. 265. 267. 269. 277. 285. 287. 296. 303. 316. 336. 344. 373. 385. 388. 409. 457. 461. 469. 478. 559. 647. 649. 651. 719.
Jornandes. 133. 136. 218. 221. 225. 226. 229. 276. 288. 448. 606. 636. 656. 686.
Joannes Damaſcenus. 637 719.
Evangeliſtes. 588. 589.
Philoponus. 725. 728.
Joſephus. 147. 721.
Iſcanus 520.
Iſidorus. 68. 416. 434. 503. 511. 732.
Iſocrates. 644.
Julius Capitolinus. 637.
Obſequens. 68. 286.
Julianus Imp 191.
Juſtinus. 87.

INDEX AUCTORUM.

Juvencus. 588.
Juvenalis. 159.

K.

KAlendarium Carthaginienſe. 34. 36.

L.

LActantius. 138. 217.
Leporius. 20.
Libanius. 140. 143. 179. 188. 193. 319. 540. 579. 581. 633. 640. 641. 643. 712.
Liberatus Diaconus. 72. 305. 659. 713. 725.
Livius. 17. 41. 327. 328. 399. 406. 440. 445. 447. 533. 641. 669. 673.
Lucas Evangel. 600.
Lucianus. 713. 728.
Lucanus. 71. 164. 362. 612. 685. 730. 733.
Lycophron. 106. 479. 490.

M.

MAlchus. 182. 318.
Malala. 61. 138. 580. 635. 664. 683. 694. 705. 717. 718. 719.
Marcianus Capella. 14. 17. 21. 32. 68. 416. 491. 513.
. Heracleotes. 407. 417. 459.
Marius Mercatos. 383.
Martialis. 436.
Martyrologium Hieron. 45. 83. 224.
Meletii Breviarium. 155. 160. 732.
Memnon. 202. 694.

N.

NIcephorus Bryennius. 656.
Calliſtus. 150. 179. 199. 228. 668.
Nicetas Choniates. 563. 666.
Nonius Marcellus. 268.
Nonnus. 671. 707. 710.
Notkerus. 359. 579.
Notitia Africæ. 22. 26. 74.
Imperii utriusque. 67. 154. 156. 163. 165. 167. 171. 196. 215. 220. 222. 263. 467
Leonis. 9. 48. 157. 182. 198.
Novellae Conſtitutiones. 124. 625. 653. 657. 695. 721.
Numi veteres. 19. 118. 149. 160. 196. 325. 328. 335. 389. 392. 399. 410. 423. 426. 521. 609. 647. 657. 667. 668. 669. 670. 671. 674. 678. 688. 706. 709. 711. 723.

O.

OLympiodorus. 162. 164.
Oppianus. 299.
Optatus Milevitanus. 46. 249 339. 562. 593.
Oracula Sibyllina. 724.
Origenes. 184.
Oroſius. 209. 397.
Orpheus. 665.
Ovidius. 528. 603. 667.

P.

PAlladius Hiſt. Lauſ. 155. 728.
Papinius Statius. 528. 732.
Paullinus Notanus. 108. 656.
Paullus Diaconus. 98. 357. 366. 370.
Pauſanias. 80. 81. 91. 200. 643.
Petronius. 585.
Petrus Siculus. 202.
Philo. 523.
Philoſtratus. 7. 577. 697
Philoſtorgius. 667. 691.
Phlegon. 361. 429. 639.
Photius. 77. 579.
Planci Epiſtola. 298. 347.
Plinius. 5. 8. 15. 16. 17. 19. 22. 24. 29. 44. 57. 73. 92. 105. 116. 118. 139. 152. 162. 172. 208. 209. 245. 267. 271. 272. 273. 287. 292. 294. 329. 331. 332. 333. 338. 363. 364. 373. 389. 403. 423. 428. 432. 433. 444. 445. 453. 494. 511. 523. 527. 533. 634. 665. 683. 691. 702. 710.
Plutarchus. 139. 421. 644.
Polybius. 41. 576.
Polyaenus. 327. 401. 527. 705. 726.
Pomponius Mela 11. 407. 409. 421. 455. 462. 511. 519. 526. 609. 708.
Priſcianus. 54. 149.
Priſcus. 133. 566.
Procopius. 26. 42. 45. 67. 82. 100. 132. 135. 216. 220. 221. 222. 224. 291. 311. 521. 522. 564. 612. 636. 642. 654. 655. 672.
Gazaeus. 587.
Prudentius. 58. 393. 547.
Pſalmi Davidis. 541. 542. 593. 596.
Pſelſus *Mich.* 597.
Ptolemaeus. 8. 11. 13. 14. 15. 16. 17. 23. 24. 29. 37. 41. 43. 49. 57. 60. 61. 62. 65. 68. 78. 79. 94. 111. 118. 122. 129. 132. 134. 141. 142. 161. 162. 209. 212. 218. 222. 225. 229. 247. 257. 263. 266. 267. 282. 293. 309. 318. 330. 338. 362. 377. 379. 381. 384. 392. 395. 401. 407. 420. 425. 428. 432. 434. 436. 440. 443. 446. 449. 454. 457. 471. 476. 478. 479. 562. 565. 573. 606. 647. 661. 669. 673. 675. 677. 679. 680. 684. 689. 696. 700. 709. 713.

Quin-

Digitized by Google

INDEX AUCTORUM.

Q.

QUinctilianus. 499.

R.

RHegino Prumienſis. 371.
Rufinus. 161.
Rutilius. 291. 498. 501.

S.

SAlluſtius. 54. 77.
Scholiaſtes Apollonii. 603. 696.
Ariſtidis. 600.
Aeſchinis. 604.
Ariſtophanis. 118. 726.
Euripidis. 603.
Gregorii Nazianz. 146.
Homeri. 336.
Horatii. 117. 500. 519. 611. 690.
Juvenalis. 87. 613.
Luciani. 727.
Ptolemaei. 720.
Thucydidis. 490.
Scylax. 520. 583. 610. 686.
Seneca. 522.
Servius. 421. 527. 564. 649.
Sidonius Apollin. 368. 453. 504.
Silius Ital. 516.
Sigebertus. 310. 363. 380.
Socrates. 131. 245. 572. 632. 666. 668. 711.
Sozomenus. 294. 574. 729.
Sophronius. 339.
Spartianus. 359. 360.
Stephanus. 67. 96. 116. 131. 148. 152. 157. 160. 166. 180. 184. 338. 402. 490. 642. 643. 649. 662. 668. 681. 687. 689. 691. 693. 707. 712. 722.
Strabo. 86. 102. 107. 121. 125. 152. 162. 202. 304. 307. 310. 328. 340. 342. 391. 398. 402. 412. 440. 448. 458. 511. 531. 632. 664. 669. 672. 674. 691. 693.
Suetonius. 396. 397.
Suidas. 139. 158. 570. 572. 661. 676. 679. 702. 708.
Sulpitius Severus. 78.
Syneſius. 2. 692. 732.

T.

TAbula Peutinger. 18. 21. 26. *& paſſim.*
Tacitus. 62. 253. 254. 282. 296. 373. 466. 661.
Tertullianus. 54. 387.
Tibullus. 531.
Themiſtius. 691.
Theodoretus. 133. 654.
Theodotus. 587.
Theodulphus. 388.
Theophanes. 357. 569. 572. 579. 639. 655. 685. 698. 712. 714.
Theophilus Alexand. 156. 161.
Theophylactus Simocatta. 132. 219. 221. 637.
Thucydides. 662.
Tzetzes. 571. 642. 669.

V.

VArro. 50. 416. 417.
Velleius Paterculus. 391.
Vibius Sequeſter. 72. 102. 297. 302. 608.
Victor *Sex. Aur.* 107.
Vitenſis. 14. 26. 33. 53. 74. 481.
Ulpianus Ictus. 717.

W.

WIppo. 345.
Witekindus. 375.

X.

XEnocrates. 269.
Xenophon. 327. 580. 673.
Epheſius. 180. 728.
Xiphilinus. 200. 263.

Z.

ZAcharias Propheta. 591.
Zonaras. 142. 675. 679. 722. 725. 731.
Zoſimus. 225. 293. 561.

F I N I S.

A D.

Digitized by Google

ADDENDA ET CORRIGENDA.

Pagina 44. 4. *lege* CARTHAGINE. 247. 1. FLEXO. 601. 4. NICOPOLIN.

In Notis.

P. 2. a 43. *lege* huc. 10. a 17. *legitur.* 17. b. 32. eſt Z & D. 20. b. 2. SVLLVCO. 22. a *verſu penult.* adſpirante litera. 25. a 7. *Carthaginem XXVII.* 27. a 14. *geſtis L.* 7. 31. b. 11. Bilbilitadorum. 33. b. 9. Maſculitano. 41. a *ult. Græcis.* 81. b. 16. quo. 82. a 2. *Luguidonem.* 85. a 32. *manſionem.* 88. b. 10. *huic.* 26. præcedenti. 89. b *ult. Blandinianum.* 96. b 36. millium paſſuum. 119. a 11. *inepte.* 128. a 3. doctiſſimi. 136. a 30. hac. 142. a 42. hac 150. a 1. Palæſtina. 151. b. 1. *p.* 375. 152. b. 26. *videtur*, *gentile.* 168. b. 8. adde, Suſpicionem egregie firmat Diodorus Siculus L. I. p. 43. ubi *ἐπιβώνων* in hoc tractu diſtincte meminit. 185. b. 9. Urbi. 186. b. 2. adde, Tharſe non alia eſt ac *Tarſa*, quo nomine vicum ſtadiis CL. a Samoſatis Quadratus apud Stephanum in Ταρσὸς memorat; cujus ſi juſta ſint ſtadia in M. P. error erit. 187. b 22. Malala. 193. a 3. סין *Sin*, deleto ש 208. a 16. Adde, *Arauracos* rectum eſſe, Nicephorus L. VII. H. E. C. 14. oſtendit, & Euſebius monachus in Actis S. Euſtratii & Sociorum, quorum partem exſcripſit Leo Allatius Diſſert. de Simeon. Scriptis p. 83., etſi male ibi ἡ Ἀραυρακηνῶν. b *ult.* WESS. 214. a 4. *alibi*, & *error in.* 226. a 2. Dinogetiam. 251. b. 7. paſſus. 255. a 3. Adde, DVROMAGVM LEG. VII.] In quibusdam exemplaribus eſt *LEGAS.* Verum non dubium eſt mihi Legiones hic notari, quarum alæ in his oppidis caſtra habebant: etſi quidem ex Ala faciant Alamannicas Legiones. SIML. 287. a 6. cognitis, dicam. 328. b. 22. pæne. 368. b. 8. *Germaniarum.* 378. a 19. Divaeus. 415. a 14. Adde, ARIAM ſtabilire poteſt CVRATOR COLONIAE ARIENSIVM in lapide Doniano Claſ. V. 50. 428. a *penult.* in. 429. a 26. Flavium. 29. FLAVIVM. 441. b. 18. *innumeri.* 466. a 1. oppidum. 483. b. 34. ſequimur. 484. a 17. reſciſcere. 496 a 25. vereor. 500. b. 27. dele WESS. 504. a *penult.* Francam. 516. b 19. Στρογγύλη· 525. b. 23. *νῆσοι.* 563. a 26. *Βερενίκην* κ.λ. aufer hæc omnia, addenda p. 565. a 22. 571. a 19. SVPRASCR. 610. b penult. *notos.* 643. 65. *αἰπῶμα.* 662. b 32. *βλαῦδον* potius, 665. a 18. poſterius. 710. b. 37. *ἐπαρχίας* meminit: quam.

A. B. 1946.

Digitized by Google

233:-
N 93875
Österreichische Nationalbibliothek
Digitized by Google